

380.4 *B. 384* *H. Junius P.*
FRANCISCI JUNII
FRANCISCI FILII
ETYMOLOGICUM
ANGLICANUM.

EX

Autographo descripsit & accessionibus
permultis auctum edidit

EDWARDUS LYE A. M. Ecclesiæ Parochialis
de *Yardley-Hastings* in agro *Northamptoniensi* Rector.

PRÆMITTUNTUR

VITA AUCTORIS

ET

GRAMMATICA ANGLO-SAXONICA.

— *Antiquam exquirite Matrem. Virg.*

Stæf-cpærte is reo cæg. þe þæra boca andgyte unlycð. *Grammatica est clavis, qua librorum
sensum referat. Præf. Ælfrici Grammaticæ præfix.*

O X O N I I:
E T H E A T R O S H E L D O N I A N O.
M D C C X L I I I.

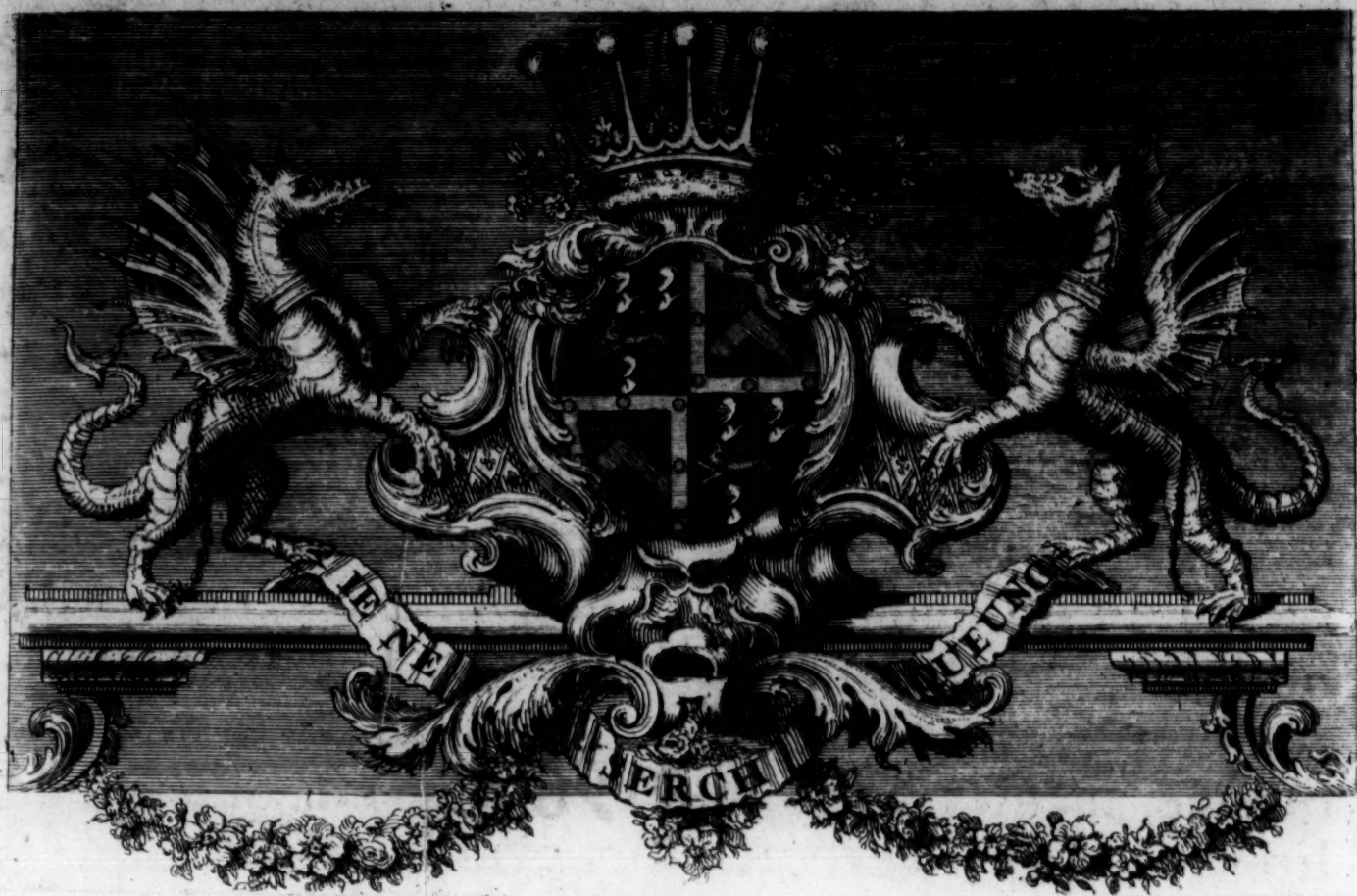

Imprimatur,

8 Hl
GUALT. HODGES

Vice-Can. Oxon.

Junii 9. 1743.

NOBILISSIMO DOMINO

J A C O B O

DOMINO COMPTON

Comiti *Northamptonensi.*

TANDEM Te, Vir illustrissime, salutat Junius; ferius fateor, quam ego institueram, vel Amici speraverant. Quod si in opere difficili progressus tardiores fecisse videar, id tamen assecutus sum, ut locupletius multo prodiret, fortasse & emendatius.

Quicquid visum fuerit, de Editore statuant Eruditi: nemo non jure gratulabitur Auctori nostro, cui

mortuo obtigit Patronus, qualem quantumque, si in vivis esset, ipse sibi dari potissimum exoptasset; non præcellenti solummodo Majorum gloria cumulatum, sed, quod æqui rerum æstimatores pluris faciunt, propriis vere nobilem virtutibus; quas abunde spectatas notasque præstat tacere, quam tenui & epistolari stylo prædicare; Tibique per importunum hujusmodi officium displicere. Nequeo tamen me continere, quin gratissimo animo Tua erga me beneficia domi forisque recolam; ut innotescat, ubicunque legatur Junius, quanto Tu illum favore profecutus fueris, qui me, manu vix jam huic operi admota, obscure delitescentem ultro evocasti, sublevasti, nutu denique & hortatu animasti, ut quod iter ingressus eram, strenue insisterem & conficerem.

DEUM OPT. MAX. supplex oro: ut Te nobis, bonis omnibus, Reipublicæ, Ecclesiæ quam diutissime fervet; ut possis Junium, cujus memoriæ perpetuandæ propter summum ingenium atque eruditionem consuluisti, cujus nomen propter eximium animi candorem morumque integritatem veneraris, prospera valetudine æquare, annorum serie superare. Sic vovet

Tibi, Comes Honoratissime,

Obsequentissimus & officio summo summaque

Observantia in perpetuum devinctissimus

EDWARDUS LYE.

L. B.

S.

CUM primum animum ad discendam linguam Anglo-Saxonicam appuli, incidi in Hickesii Thesaurum linguarum veterum Septentrionalium Grammatico-Criticum & Archæologicum, quem evolventi occurrebat præclarum illud Etymologici Juniani elogium, quod habes pagina 154 Dissertationis epistolaris. Quo lecto, incessit me cupido inspiciundi librum, & eo magis, quod reperissem eum amplissimis etiam Nicolsoni, Kennetti, & Wanleii, summorum virorum & in patriis antiquitatibus principum, testimoniis ornatum. Inspexi: placuit: continuo mecum statui e tenebris in lucem proferre, si Deus vitam viresque largiretur. Dedit itaque operam studio linguarum, quas ad tale tantumque opus intellexi necessarias. Cum in his addiscendis aliquamdiu me occupassem, consilium meum cum amicis quibusdam eruditis communicavi, qui tantum abfuerunt, ut illud improbarent, ut instarent, atque me hortarentur ad perficiendum opus, Rei literariæ emolumento, linguæque Anglicanæ ornamento futurum; spe etiam fautorum injecta, quorum symbolæ collatæ imprimendi sumptum levarent. Amicorum igitur hortatibus accensus, & studio, ne dicam, proprio investigandi vocum origines ductus, ad opus me alacriter accinxi, quod descriptum jam nunc in manus tibi trado tertia saltem parte auctum.

Autographum, summa qua potui fide, exhibui. Religio mihi fuit ne tantillum quidem vel demere, nisi quod manifeste redundaret, vel quidvis immutare præter orthographiam hic illic, quæ ab hodierno scribendi modo non parum recedit, & hic fortasse dixeris me fuisse parciolem quam decuit vel oportuit. Quicquid addidi, uncinis includitur, ut a textu ipso facilius distinguatur: Quæ Junius e Glossariis suis ipse

B

nobis

P R Æ F A T I O.

nobis suppeditavit, loca habent semper adnotata, unde sumpta sunt. Alia autem indicantur nominibus auctorum, quibus eadem debeo. Mea vero, qualiacunque sint, litera L designantur. Multa vetera, localia sive topica, ut vocantur, & Scotica vocabula immiscui, pluraque immiscuissem, si potuissem eorum etyma expiscari. "Horum generum ad suas origines revocatas aliquot centenas supra mille voces" explicasse se testatur ¹ Hiccesius, quas insignem Auctori nostro accessionem allaturas sperabam; sed proh dolor! spes me fefellit. Nam Whiteus Kennett nuper Præbendarius Petroburgensis (a quo omnia expectabam) Whitei non ita pridem ibidem Episcopi, (cujus rogatu catalogus conscriptus fuerat) filius, per literas mihi significavit Thesaurum istum, excussis quibuscunque locis, inveniri non potuisse. Hanc jacturam & damnum ut resarciam, laboravi. Quomodo fecerim, tuum erit, Lector, judicare.

Ad voces Angloboreales & australes permultum profuit Olai Verelii Index linguae veteris Scytho-Scandicae, qui passim laudatur. Absque enim hoc esset, operam in iis explicandis vel earum fontibus repetendis sæpe frustra sumpsissem. Sed per totum opus maximo mihi usui fuit Dictionarium Anglo-Saxonicum ex Auctoris Glossario quinque veterum linguarum Septentrionalium excerptum, cujus mihi copiam facere dignatus est illustrissimus Edwardus Harley, Comes Oxoniensis, qui non sine magno Literatorum dolore & detrimento nuper vitam cum morte commutavit. Vir erat ad bonas literas promovendas natus, cujus in me merita nunquam ex memoria excident, & quorum, nisi meminerim, in justitiam ipsam vehementer peccarem.

Vocabula fere omnia Scotica e Garwini Douglas versione Æneados Virgilianæ incomparabili desumpta sunt. In hisce interpretandis & originibus earum eruendis Senex optimus sæpissime hærebat; quippe cui defuerit Hibernicum aliquod Exegeticum. Hic mihi subsidio fuit Edwardi Lhuyd Archaeologia Britannica. In quo viro erant plurimæ literæ,

P R Æ F A T I O.

nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ; quapropter maxime dolendum est eum morte prius abreptum fuisse, quam alteri volumini summam imposuisset manum. Nemo melius linguas, Cymræcam, Armoricam, Cornubiensem, & Hibernicam, Celtarum, ut videtur, reliquias intellexit, nemo magis perspicue & enucleate de literarum permutatione, quod est solum & quasi fundamentum Etymologi, diseruit.

Post impressas schedas aliquammultas, Serenii Dictionarium Anglo-Suethico-Latinum comparavi, in quo plurima se offerebant ad rem nostram facientia. Ist hæc excerpti ac suis locis assignavi. Ad hæc voces Suethicas nostris cognatas ubique interserui, ut uno intuitu conspicias quam arcta sit Septentrionalium linguarum necessitudo.

Cum ad finem pene perduxissem Etymologicum, reverendissimus Ericus Benzelius, Archiepiscopus Upsalensis in Suecia, qui in Republica literaria floret, floruit, & faxit Deus, ut per diu floreat, me certiore fecit de pluribus viris doctis, qui operam in publicandis & illustrandis literis Francicis & Alamannicis posuerunt. Hanc mihi usui fore, imo ægre eadem me cariturum esse, scribit Antistes celeberrimus. fateor, & id scisse sero, dolet. temporis tamen cedendum est. quod potui, feci. Nunc duntaxat mihi reliquum est, ut fontes indigitem, unde alii large haurire possint. Ad imam igitur paginam apposui, quos modo memoravi Editores.¹

Quod Gothica correctiora extent, attribuito Evangelii Gothicis (quæ præ manibus habui) ab eodem Viro doctissimo emendatis ex Argenteo codice, de quibus una cum accuratissima Interpretatione Latina & Annotationibus, inclytæ nostræ Academiæ prelo propediem mandandis cogito.

¹ *Johannis Schilteri Antiquitates Teutonicæ, quæ Ulma prodire anno 1728, tribus voluminibus, folio. in his habes Glossarium Alamannicum, Ottesfridum ex codicibus MSS castigatum & Latine versum, aliosque --- Joh. Philippus Palthenius, Prof. Gryphiswaldensis (sicut Schilterus, Argentoratensis) mortuus d. 31 Maii, Tatiani Harmoniam Theotisce versam ex codice Juniano Bibliotheca Bodleiana, ut & fragmentum Isidori Hispalensis libri ad Florentinam, Sororem, una cum pulcherrimis observationibus suis edidit Gryphiswaldia 1706 4to. Joh. Dieckmannus, Ducatum Bremensis & Verdenensis Superintendens, mortuus 1720 3 Julii, dedit Specimen Glossarii MS, quod Rabano Mauro inscribitur, Brema 1721 4to plenum bonæ frugis. Eccardi Lex Salica cum annotationibus, folio. Ejusdem Historia studii Etymologici in Germania 8vo. Editio, quam procuravit Collectaneorum Etymologicorum Godofr. Guil. Leibnitii 8vo. Han. 1717.*

P R Æ F A T I O.

nobis suppeditavit, loca habent semper adnotata, unde sumpta sunt. Alia autem indicantur nominibus auctorum, quibus eadem debeo. Mea vero, qualiacunque sint, litera L designantur. Multa vetera, localia sive topica, ut vocantur, & Scotica vocabula immiscui, pluraque immiscuissem, si potuissem eorum etyma expiscari. "Horum generum ad suas origines revocatas aliquot centenas supra mille voces" explicasse se testatur Hickefus, quas insignem Auctori nostro accessionem allaturas sperabam; sed proh dolor! spes me fefellit. Nam Whiteus Kennett nuper Præbendarius Petroburgensis (a quo omnia expectabam) Whitei non ita pridem ibidem Episcopi, (cujus rogatu catalogus conscriptus fuerat) filius, per literas mihi significavit Thesaurum istum, excussis quibuscunque locis, inveniri non potuisse. Hanc jacturam & damnum ut resarciam, laboravi. Quomodo fecerim, tuum erit, Lector, judicare.

Ad voces Angloboreales & australes permultum profuit Olai Verelii Index linguae veteris Scytho-Scandicae, qui passim laudatur. Absque enim hoc esset, operam in iis explicandis vel earum fontibus repetendis sæpe frustra sumpsissem. Sed per totum opus maximo mihi usui fuit Dictionarium Anglo-Saxonicum ex Auctoris Glossario quinque veterum linguarum Septentrionalium excerptum, cujus mihi copiam facere dignatus est illustrissimus Edwardus Harley, Comes Oxoniensis, qui non sine magno Literatorum dolore & detrimento nuper vitam cum morte commutavit. Vir erat ad bonas literas promovendas natus, cujus in me merita nunquam ex memoria excident, & quorum, nisi meminerim, in justitiam ipsam vehementer peccarem.

Vocabula fere omnia Scotica e Garwini Douglas versione Æneados Virgilianæ incomparabili desumpta sunt. In hisce interpretandis & originibus earum eruendis Senex optimus sæpissime hærebat; quippe cui defuerit Hibernicum aliquod Exegeticum. Hic mihi subsidio fuit Edwardi Lhuyd Archæologia Britannica. In quo viro erant plurimæ literæ,

P R Æ F A T I O.

nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ; quapropter maxime dolendum est eum morte prius abreptum fuisse, quam alteri volumini summam imposuisset manum. Nemo melius linguas, Cymræcam, Armoricam, Cornubiensem, & Hibernicam, Celtarum, ut videtur, reliquias intellexit, nemo magis perspicue & enucleate de literarum permutatione, quod est solum & quasi fundamentum Etymologi, diseruit.

Post impressas schedas aliquammultas, Serenii Dictionarium Anglo-Suethico-Latinum comparavi, in quo plurima se offerebant ad rem nostram facientia. Ist hæc excerpti ac suis locis assignavi. Ad hæc voces Suethicas nostris cognatas ubique interserui, ut uno intuitu conspicias quam arcta sit Septentrionalium linguarum necessitudo.

Cum ad finem pene perduxissem Etymologicum, reverendissimus Ericus Benzelius, Archiepiscopus Upsalensis in Suecia, qui in Republica literaria floret, floruit, & faxit Deus, ut per diu floreat, me certiolem fecit de pluribus viris doctis, qui operam in publicandis & illustrandis literis Francicis & Alamannicis posuerunt. Hanc mihi usui fore, imo ægre eadem me cariturum esse, scribit Antistes celeberrimus. fateor, & id scisse sero, dolet. temporis tamen cedendum est. quod potui, feci. Nunc duntaxat mihi reliquum est, ut fontes indigitem, unde alii large haurire possint. Ad imam igitur paginam apposui, quos modo memoravi Editores.¹

Quod Gothica correctiora extent, attribuito Evangelis Gothicis (quæ præ manibus habui) ab eodem Viro doctissimo emendatis ex Argenteo codice, de quibus una cum accuratissima Interpretatione Latina & Annotationibus, inclytæ nostræ Academiæ prelo propediem mandandis cogito.

¹ *Johannis Schilteri Antiquitates Teutonicæ, quæ Ulma prodire anno 1728, tribus voluminibus, folio. in his habes Glossarium Alamannicum, Ottefridum ex codicibus MSS castigatum & Latine verbum, aliosque --- Joh. Philippus Paltheus, Prof. Gryphiswaldensis (sicut Schilterus, Argentoratensis) mortuus d. 31 Maii, Tatiani Harmoniam Theotisce versam ex codice Juniano Bibliotheca Bodleiana, ut & fragmentum Isidori Hispalensis libri ad Florentinam, Sororem, una cum pulcherrimis observationibus suis edidit Gryphiswaldia 1706 4to. Joh. Dieckmannus, Ducatum Bremensis & Verdenensis Superintendens, mortuus 1720 3 Julii, dedit Specimen Glossarii MS, quod Rabano Mauro inscribitur, Brema 1721 4to plenum bonæ frugis. Eccardi Lex Salica cum annotationibus, folio. Ejusdem Historia studii Etymologici in Germania 8vo. Editio, quam procuravit Collectaneorum Etymologicorum Godofr. Guil. Leibnitii 8vo. Han. 1717.*

P R Æ F A T I O.

Cum autem illos, quibus devincti fuimus, commemorem, particulare esset flagitium silentio prætermittere cl. Johannem Eccardum Bibliothecæ Brunsvicensis Præfectum, qui merito suo fecit, ut omnes, qui Junio cupiunt, ei quam maximas & agere & habere debeant gratias. Hujus enim solius opera effectum est, ut Etymologicum nunc integrum habeamus. Nam casu incidens "in folia quammulta continentia sc. literas F & S, jam olim surreptas ab homine quodam nequissimo, pro singulari sua humanitate propriis sumptibus redemit & Bibliothecæ Bodleianæ ultro restituit."

Dum hæc scribo, a me expectari puto, ut aliquid pro more de iis dicam, qui de re Anglorum Etymologica scripserunt. Quo igitur satis expectationi faciam, paucula hic præfanda existimavi.

Minsevus primus suscepit munus scribendi nostræ linguæ Etymologicum. Quod post extantlatos multos labores, & factas ingentes impensas, quomodo præstiterit, Skinnerus nos docebit, "tantum abest, inquit, ut pensum absolverit, ut nec quadrantem earum vocum, quas oportuit, attigerit. Industriam ejus probo, judicium & fidem non probo. Multa absurde, multa violenter, tanquam rudentibus, detorquet, imo, quod minime omnium ipsi ignoscendum est, sæpe ne etyma desint, vocabula ex proprio cerebro comminiscitur." Testimonium, quod vir doctus dedit, paullo quantumvis severius, non tamen est omnino inficiandum: at suam interim utilitatem liber habet, in quo nonnulla occurrunt vix alibi reperienda, necnon passim etyma, si minus vera, at certe ingeniosa; adeo ut hic scriptor in aliquo Etymologorum numero poni mereatur.

Hunc consecutus est Stephanus Skinnerus, qui cum in agro Lincolnensi honeste medicinam faceret, omne suum otium in hac palæstra consumpsit. Vir fuit sane doctus & acri judicio, & qui, si linguis recentioribus conjunxisset Arctæas veteres, nihil ei defuisset, quod Etymologus peritissimus habere deberet. Librum confecit adeo non contemnendum, ut

¹ Vide Honorarium Benefactorum Album. ² V. Præf. Etymologico præfixam.

P R Æ F A T I O.

eum maximi æstimandum esse putem. Minseum longo intervallo superavit. Hunc librum passim in subsidium advocavi, multaque ex eo vocabula desumpta propriis locis inserui. Non raro accidit (& profecto aliter accidere vix potuisset) ut inter Junium & Skinnerum de vocum notationibus disconveniat. Nonnunquam quidem iudicium meum interposui, sæpius autem opiniones in medium prolatas reliqui, ut integrum sit Lectoribus eam amplecti, quæ sibi verisimillima esse videatur.

Postremus exstitit Nathan Bailey, qui aliquot abhinc annis Dictionarium Britannicum, sive A Universal Etymological English Dictionary in lucem publicam emisit. Quod ad eam, de qua nunc agitur, partem attinet, Skinnero maxime debet, e cujus penu videtur deprompsisse quicquid habet etymologiarum. Nam de suo haud ferme quidquam, quantum observare potui, addidit. Cætera vero Auctor est industrius, & non inutilis nostrarum vocum Explicator.

Non sum nescius alios doctos viros in hujuscemodi disquisitionibus sese exercuisse; sed cum non ex professo, verum relaxandi animi causa, vel ut cognationem, quam nostra cum alia quavis lingua habeat, ostendant, eos missos facio. Non ita tamen prætereundos arbitror Menagium & Wachterum. Hic nuperrime Etymologicum Germanicum Lipsiæ edidit, quod nondum videre mihi contigit; sed si iudicium facere liceat de libro ex isto Specimine sive Glossario, quod annis ante plurimis publicaverat, opus esse suis numeris absolutum non temere dixero. Ad ornandam, quam nactus est, Spartam, instructissimus venit: in intima artis adyta videtur penetrasse, atque inde protulisse quodcunque potuerit illustrando ipsius proposito inservire. Huic doctissimo viro omnes, qui præceperunt Germani, fasces, ut opinor, debent submittere.

De Menagio causa est, cur glorientur Galli. Certe fuit Vir magnus & Etymologus non unus e multis. Eo pervenit quo potuit Gallus etymologus sine Aquilonaribus literis pervenire. Ad hunc Auctor noster sæpe Lectorem mittit, & Skinnerus etiam se ei plurimum fatetur debere.

P R Æ F A T I O.

Præmisi Grammaticam Anglo-Saxonicam. Cl. Edwardus Thwaites olim Collegii Reginensis Socius & linguæ Græcæ Professor Grammaticam ex Hickefiano Thesauro excerptam evulgavit. Hanc ego in auctarium dedi multis partibus emendatiorem, præsertim ubi nominum declinationes tractantur, & orationis constructio sive Syntaxis. Hæc valde mihi videbatur desiderari, illæ numero abundare; quapropter illas intra terminos definivi, & pro septem tres tantum posui. Sequutus etiam pereruditæ Elizabethæ Elstob exemplum, artis vocabula ex Ælfrici Grammatica adjeci, quibus indicare volui quam apte & apposite rebus nomina dederint Majores nostri; & palam facere quam vehementer errent qui Anglo-Saxonum linguam, cum vix primoribus, ut dicitur, labris eam gustaverint, tanquam jejunam & exilem aspernantur. Præterea hoc mihi quoque proposui, ut Juvenes Academicos, quum facillimo negotio linguam Majorum comparare possint, excitarem ad horas suas subsecivas in ea addiscenda collocandas, quarum in me recipio fore, ut nunquam eos poeniteat. Hac enim comparata, majori cum fructu utentur Etymologico hoc Junii, nec minori cum voluptate deprehendent maximam patriæ linguæ cognationem cum Anglo-Saxonica, de cujus præstantia & utilitate possunt jure prædicari plura, quæ ulterius prosequi operis ratio nunc non patitur; & si pateretur, de iis adeo accurate & erudite disputavit celeberrimus noster Hickefius in singulari sua & eximia Dissertatione supra memorata, ut ad eum te, Lector, malim remittere, cujus oratio majorem habebit apud te auctoritatem & pondus. Subit hic mirari, & mihi semper visum est

Si ea breviter comprehensa legere desideras, auctor sum, ut honorabilis Johannis Fortescue Aland, Equitis Aurati, Curia Regia Comm. Placitorum Iustitiarum, Præfationem Johannis Fortescue libro, qui inscribitur The difference between an Absolute and Limited Monarchy à se edito præmissam percurras; ut & Wottoni Conspectum Thesauri Hickefiani brevem, quem ante paucos annos Mauritius Shelton de Barminghamhall in agro Norfolciensi, Armiger, Anglice redditum & notis perutilibus illustratum emisit. Hic sexcentis argumentis demonstrantur magna & multa utilitates literaturæ Arctæ, & sine omni dubitatione confirmatur quod jamdiu in epistola quadam à nobilissimo atque sagacissimo Peireskio ad Camdenum nostrum data legimus, nimirum multa in tenebris jacuisse propter ignoratas vocum origines & etymologias, quæ à linguis Septentrionalibus profluxerunt. Verba ejus sunt — Cela nous donneroit une grande ouverture pour penetrer a d'autres choses, qui nous sont bien inconnues pour ce jourd'huy, à faute de sçavoir les etymologies & origines des mots, qui sont demeurés des langues Septentrionales parmy la nostre. V. Camdeni & illustrium virorum epistolas, p. 320.

præ-

P R Æ F A T I O.

præposterum, quod nostratium complures aliorum linguis, institutis, legibus noctes diesque studeant, Majorum vero suorum res omnino negligant, hoc est, ut ego quidem sentio, in patria aliena inquilinos esse, in nostra peregrinos.

Quispiam fortasse dixerit, Græcis originibus nimium quantum indulsisse Junium: ita quidem videtur. at quodam modo isthoc accipiendum est, ut ex ipsius verbis, quæ omnem suam de hac re sententiam explicabunt, plane constat. apponam itaque. "Licet vero, inquit, plurimas origines videar ad Græcos fontes retulisse, non tamen hoc ita velim accipi, quasi potissimam linguæ suæ (sc. Gothicæ) partem Patres nostri hauserint a Græcis; cum veritati magis videatur consentaneum veterem Græcam Scythicamque, nec non ipsam quoque Gothicam ex vetere Scythica provenientem, a communi aliqua origine promanasse, multique adeo viri longe doctissimi illam potius ex hac, quam hanc ex illa desumptam censeant."

Ad me quod spectat, si quid erravero (¶ quis ab errando satis cavere poterit, qui cum tanta characterum confusione ac tanta varietate linguarum rem habet?) mihi facile condonaturum spero Lectorem benevolum. Ingressus sum viam salebrosam ac maxime interruptam, in qua conficienda nec adiutorem sæpe nec comitem invenire potui ullum; quare non mirum videatur, si subinde titubem. Accedebat, quod a prelo per omne fere imprimendi tempus longe abessem, unde quædam irrepsērunt, quæ aliter sese exhibuissent, si per res meas Oxonii commorari licuisset. His omnibus, quantum in me fuit, per erratorum syllabum conatus sum mederi.

Inventi sunt, qui doctrinæ quidem haud expertes, a re autem Etymologica, nescio quo præjudicio, alienati, has exercitationes exagitent atque contemnant, dicentes artem nullis firmis fundamentis, sed conjecturis tantum niti. Obrectare autem si pergant, meminerint huic studio se addixisse homines ¶ ingenii acumine ¶ literarum peritia eximios, quo-

P R Æ F A T I O.

*rum exemplum dum imitatur, putidiuscula istorum censura
nos minime morabitur.*

Nota. Anglo-Saxonica & Gothica, quæ in hoc opere uspiam adducuntur, peculiaribus gaudent Punctis distinguendis.

Scribebam Oxonii,
in Collegio Hertford.
 prid. Non. Julias 1743.

VITA

V I T A

Francisci Junii F. F.

A U C T O R E

JOHANNE GEORGIO GRÆVIO.

NATALE solum Francisci Junii est Heidelbergæ, nobilissima & amœnissima urbs ad Nicrum, Palatinatus Rhenensis caput, diu tam Palatinorum Principum, quam Musarum celebris sedes, sed quæ fuit funesto hoc bello extincta, soloque æquata. In hac editus est nonagesimo primo superioris seculi. Pater ei fuit summus ille Theologus, Franciscus Junius, Biturix, quem non tantum illustravit singularis rerum divinarum scientia, sed & eruditionis multiplicis & diffusæ copia. Testimonio sunt Codinus de officiis Palatii, & magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ, ab illo in Latinam linguam conversus, & ejus annotationes cum ad hunc scriptorem, tum ad Manilium, epistolas Ciceronis ad Atticum, & Tertullianum. Tantam eruditionem ornabat rara & mirifica quædam ingenii moderatio, multis insignibus spectata documentis in ecclesiis constituendis & optima fundandis disciplina, necnon in controversiis, si quæ orirentur, sedandis ac sopiendis, non exasperandis, ac leniter ferendis iis, qui non plane eadem illi sentiebant in capitibus nonnullis doctrinæ Christianæ. Matrem habuit & natalium dignitate, & eximiis animi corporisque dotibus conspicuam feminam, Joannam, Simonis de l'Heremite, Toparchæ Petinasartii, Scabini Antwerpiae filiam. Hujus quoque gentis fuit Daniel Eremita, vir politissimus & disertissimus, cujus elegantia non modo juveni conciliavit Josephum Scaligerum, Isaacum Casaubonum, aliosque illius memoriæ viros magnæ doctrinæ, sed & Principum Italiæ, cum per illam iter faceret, præcipue Magni Etruriæ Ducis, Ferdinandi Medices benevolentiam illi peperit, ut Ejus Comitatus adscriberetur, & postea cum illius Oratore mitteretur ad Romanum Imperatorem, & plerosque Principes Germaniæ. De qua profectio duæ in manibus doctorum sunt epistolæ; multo elegantiae & urbanitatis sale perspersæ, licet non nemini videantur esse justo dicaciores, sed quæ in lucem post ejus fata
D sunt

Francisci Junii Vita.

sunt datæ. In illa, in qua de Principum aulis, quas lustrant, agit, multa desiderantur, quæ tamen olim apud amicum meum, Marquardum Gudium, qui Regi Daniæ fuit à Consiliis, vidimus. De utriusque generis majoribus Junii plura si expetis scire, vita est inspicienda Patris, quam ipse memoriæ prodidit, sed Paullus Merula post ejus obitum divulgavit. Anno *MDXCII* deliberatum fuit Parenti remigrare in patriam ad Henricum Magnum Galliarum Regem. Cum transiret Belgicam Fœderatam Præpotentes Ordines Bataviæ illi detulerunt Provinciam in Academia Leidenfi docendi sacras litteras, quam magno celeberrimi illius Athenæi & Ecclesiæ cum fructu administravit ad annum secundum hujus seculi, quo ex vivis excessit. Filius in his terris adolefcebat. Cum ætas ferret, animum cœpit ad Mathematicas disciplinas applicare, & bellicis artibus se dedere, hoc consilio, ut, cum se corroborasset, stipendia faceret sub ductu A-rausionensis Principis. Sed cum post bellum pactis induciis duodecennibus componeretur anno *MDXCIX*, aliam vitæ rationem iniit totum se mancipans cum ceterarum optimarum artium, tum præcipue sacrarum litterarum studiis. Hoc tempore collegit, digessit, & publicavit Patris sui scripta. Dein contendit in Galliam, & anno *MDCCX* ex illa trajecit in Britanniam, gratus ubique doctis & bonis omnibus propter ingenii doctrinæque præstantiam, & morum temperatorum mirificam suavitatem. Captus amœnitate beatæ illius insulæ, & benevolentia virorum illustrium, qua tantum complectebantur hospitem, sedem ibi fixit, receptus in familiam¹ illustrissimi Arundelliæ & Surriæ Comitis, & ipsos annos xxx in illa transegit. Quo tempore de Pictura veterum libros condidit, qui Amsterodami typis mandati sunt à Guilielmo Blavio. Litterarum commercium ei tum intercedebat cum viris maximis, Hugone Grotio, Claudio Salmasio, Gerardo Johanne Vossio, cum quo soror Junii erat nupta, Jacobo Ufferio, Archiepiscopo Armachano, ac non paucis aliis, quas eruditionis solidioris, spectatæque probitatis opinio super ceteros extulerat sui temporis & loci homines. In Anglia cum incidisset in multos veteres Anglosaxonicos libros, illam cœpit linguam excolere, quam cum ad Belgicam, quæ ei erat vernacula, Germanicam & Anglicam illustrandam, verasque pervestigandas origines plurimum facere cognosset, multum studii & operæ in illa perdiscenda collocavit. Huic addidit postea cognitionem omnium veterum linguarum Septentrionalium, Gothicæ, Francicæ, [Islandicæ,] Cimbricæ, quæ & Runica dicitur, Frificæ². Un-

¹ In nobilissimam hanc familiam, commendantibus Lanceleto Andrews Wintoniensi Episcopo, & Guilielmo Laud tunc Episcopo Menevensi, postea Archiepiscopo Cantuariensi, adscitus fuit an. 1621. Vide Epistolam Dedicatorem editioni primæ de Pictura veterum præfixam.

² Necnon Cambrobritannicæ Joh. Nicolai Vaughan hortatu, ut ipse nos docet in voce *Wicket*.

Francisci Junii Vita.

de didicit ex illis folis multas etiam Francicæ, Hispanicæ, Italicæ linguæ, qua nunc illæ gentes utuntur, vocum origines & propriam notionem erui posse. Nam Gothi, Vandali, Franci, Burgundi, Alamanni, cum fatifcente Romano imperio illas terras occupassent, sermonem patrium illis intulerunt, cujus multa supersunt etiam nunc non obscura vestigia, quæ ab illo deprehendi possunt, qui non expers est veterum istarum linguarum. Post annorum triginta moram in patriam tandem rediit Junius, precibus sororis, & aliorum necessariorum expugnatus. Nihil, cum revertisset ad suos, de gravissimis laboribus, & acerrima contentione rimandi prisca Septentrionis monumenta, vel ætas ingravescens relaxavit. Itaque totus erat in contexendis Anglofaxonis, Francicis, Cimbricis [& Gothicis] Lexicis ac Glossariis, & explanandis antiquissimis harum gentium scriptoribus. Specimen primum hujus suæ industriæ & doctrinæ Amsterodami edidit anno *MDCLV* observationes in Willeramii Abbatis Francicam Paraphrasin Cantici Canticorum, quam olim in lucem protraxerat Lugduni Batavorum Paullus Merula, vir clarissimus. Cum omni cura cogitationeque in hoc studiorum genere versaretur, & incredibili assiduitate urgeret hoc institutum, audivit sæpius in occidentali Frisia pagos & oppidula esse, Worcomum Staveram, Molqueram, qui vetere Frisica lingua intaminata uterentur, cujus magna esset affinitas cum Anglofaxonica; sed quæ ab aliis Belgis non intelligeretur. Inflammatus studio hæc penitus indagandi, relictis rebus & necessitudinibus in Frisiam illam interiorem contendit, ubi duos vertentes annos egit. Cum pectus impleisset, cujus maxime cupidus erat, scientia, regressus ad Batavos bona quadam fortuna nactus est antiquissimum illum codicem Gothicum, qui argenteus¹ dicitur, quoniam quatuor Evangelia literis argenteis Gothicis in illo fuerunt descripta. Huic describendo, & dilucidando totum se dedit, brevique, cum id unice ageret, tam longe in incognitæ linguæ cognitione processit, ut non longe post Gothicam hanc Evangeliorum interpretationem cum Glossario Gothico publici juris faceret, cui adiciebatur eorundem sacrorum librorum Anglofaxonica versio vetusta, præsidio codicum manuscriptorum emendata, cum observationibus viri doctissimi Thomæ Mareſchalli. His omnibus linguis imbibendis cum satis diu infudasset, vidit, quod & privatim apud omnes, quibus cum agebat de hac doctrina, tum

¹ Codex est antiquissimus, atque in usum alicujus Principis aut Regis Gothici multo sumptu conscriptus, quantum ex literis argenteis & reliquo ornatu magnifico colligere licet. Et, nisi me omnia fallant, fuit hic Codex ipsius Alarici Regis Tolosani, cujus regnum & regiam destruxit & spoliavit Chlodoveus an. 507. — Custodia hujus pretiosissimi Monumenti, & quovis Thesauro potioris, tandem à Francorum Regibus Cœnobio Werdinensi fuit demandata, ubi per multa secula delituit. Hodie adſervatur Upsaliæ. Wachteri Glossar. Germ. præfat. Specimen Codicis ligno incisum habes p. II. doctissimi Er. Benzeli præfationis, quæ Serenii Dictionario Anglo-Suethico-Latino præmittitur.

Francisci Junii Vita.

publice testatus est, Gothicam esse matrem omnium ceterarum Teutonicarum linguarum, ex qua profluxerit vetus Cimbrica, monumentis¹ Runarum posteris tradita, necnon Suecica, Danica, Norwegica, Islandica, quibus illius plagæ homines isto tempore suas animi cogitationes explicant. Ex Anglosaxonica, quæ & ipsa aut propago est Gothica, aut illius soror germana, & ejusdem matris filia, manavit Anglica, Scotica, Belgica, Frisica vetus. Ex Gothica & Saxonica orta est Francica, quæ Germanicæ superioris parens est. Harum veterrimarum linguarum, & dialectorum, quæ ex illis ductæ sunt, cognitionem invicto studio, & incredibili assiduitate non primus tantum affecutus est, sed & solus, viam secutus nullius ante tritam vestigiis. Fuerunt quidem,² qui ante Franciscum in Anglosaxonica & Francica scrutanda nonnihil curæ studiique posuerunt, Cimbricæ navavit operam Olaus Wormius, Gothicam ante hunc, uti & ceteras junctim, attigerat nemo, nisi quod de litteris priscis Gothorum commentariolum ediderat anonymi scriptoris, cum paucis quibusdam versibus Gothicis, ex antiquo illo Werdenfi codice, qui argenteus vulgo audit, Bonaventura Vulcanius, celeberrimus sua tempestate Græcæ linguæ Professor Lugduni Batavorum. Post Junium, cum ille viam muniisset ad has quatuor linguas longo situ squalidas & sepultas revocandas in lucem rei litterariæ bono, vir pereruditus, Georgius Hickesius, ecclesiæ Anglicanæ Presbyter, semitam a Junio factam ingressus, institutiones Grammaticas Anglosaxonicas & Gothicas conscripsit, quibus adjecit Runolphi Jonæ Grammaticam Islandicam, & Catalogum veterum librorum Septentrionalium,³ qui in Anglia habentur, quorum magna pars debetur Francisco Junio. Is plurimas reliquit lucubrationes, quibus obsoletas has linguas explicavit, inter quas est Glossarium quinque linguarum veterum Septentrionalium, quod summe reverendus, & de Ecclesiâ & re litteraria præclare meritis Episcopus Oxoniensis, Johannes Fell, ὁ μακροεὐτής, ix voluminibus describi nitidissime curavit, ut typis mandaretur, ut & uberrimum commentarium in Tatiani Harmoniam iv Evangeliorum Francicam, & alia plura, quæ omnia legavit Oxoniensi Academiæ, cujus antistites nulli dubitamus operam daturus, ne tanto thesauro diutius careant patriarum antiquitatum studiosi. Triennio antequam moriebatur

¹ De Runis vide *Round in the ear*, ubi plura lectu dignissima invenies.

² Quales fuerunt Johannes Leland, Matthæus Parker, Archiepiscopus Cantuariensis, Guilielmus Lambard, Johannes Josceline, Laurentius Nowel, Joannes Fox, Guilielmus Camden, &c. Hos exceperunt Johannes Selden, Henricus & Johannes Spelman, Pater & Filius, Milites, Guilielmus Somner, Abrahamus Wheeloc, Thomas Mareschallus, & Gerardus Langbaine, quorum postremum ad partes in condendo hoc Etymologico advocasse se testatur Junius in vocibus *Ceene*, *Lopster* &c.

³ Librorum vett. Septentrionalium catalogum perfectum expletumque omnibus suis partibus & numeris confecit, ediditque H. Wanleius Oxon. 1705. folio.

Junius

Francisci Junii Vita.

Junius in Britanniam remigravit, ut plures ibi Anglosaxonicos codices, quos nondum triverat, in Cottoniana tamen nonnullisque bibliothecis aliis servari norat, excuteret, ut, quæ moliebatur, quantum posset, absolute perficeret, & consummaret. Biennium posuit Oxonii in maxima dignatione apud omnes, ultimum vero vitæ suæ annum exegit Windforiæ apud sororis suæ & magno parente non minorem filium, Isaacum Vossium, qui, quamvis esset peregrinæ conditionis, in Collegium tamen Canonicorum, ut loquuntur, Windforiensis Ecclesiæ singulari gratia Regis Potentissimi Caroli II, magnæ eruditionis & ingenii fama & commendatione parta, suo fuit cooptatus merito, qui & ipse fatis est functus ante paucos annos. Apud hunc Junius annos natus octoginta sex beatam tandem animam exhalavit placidissime, doctrina, virtute, morumque integritate vix ulli sui temporis secundus. Non tam morbo, quam senectute, cum cursum suum peregisset natura, solutus est. Firma fuit valetudine, ut prosperrima per omnem ætatem sine ulla corporis offensione uteretur, quamvis totos dies a summo mane usque ad noctem incumberet litteris, & rarissime, nec unquam nisi negotiorum ratio id ei quasi imperaret, prodiret in publicum. Hora quarta matutina surgebat tam bruma, quam solstitio, stabatque ante pluteos in Museo, usque ad prandii horam, quæ erat prima pomeridiana. In pluteis istis posita erant quinque Lexica illa, quæ adornabat, & commentarii in veteres scriptores Teutonicos. In hæc referebat quicquid in illo, quem evolvebat, codice dignum observatu animadvertibat. Hora prima prandeat, sequente corpus exercebat vel in area subdivali ambulando contentius, aut etiam subsultim nonnunquam currendo, aut, si id non ferret asperior tempestas, per omnes scalas in cœnaculum ascendendo valetudinis tuendæ causâ. Hora tertia recipiebat se in Museum, & [non] interrupte ad octavam vespertinam pensum quasi suum texebat. Tum cœnabat, & tam in prandio quam in cœna libenter vescebatur. A cœna cubitum ibat. Itaque nemo mirabitur Junium, quamvis avia & tetra caligine, necnon vepribus & dumis horrida loca peragraret solus, tantum tamen spatii tam feliciter confecisse, & tot reliquisse volumina rerum adhuc ignotarum plena, qui improbum illum laborem, & indefessum studium cogitat quod conferebat in has lucubrationes. Eadem assiduitate fuit olim versatus in evolvendis Græcis Latinisque omnis generis scriptoribus, antequam Teutonicarum linguarum studio se totum dedisset, quos ipse multos vidi in ejus bibliotheca, compositos cum antiquis codicibus, & perpetuis ad marginem apposis annotationibus explanatos. Inde tanta Latinæ dictionis mundities in ejus scriptis, ut nullo suorum æqualium diligenter & emendate scribendi laude inferior esset; inde & tanta locorum insignium ex interioribus Græciæ & Latii pe-

E

netrabilis

Francisci Junii Vita.

netralibus delibatorum copia fuit ei præsto, cum in egregio opere de Pictura Veterum elaboraret. In assiduitate tanta licet invitus admodum avocaretur ab his, quibus insudabat, curis, tam longe tamen aberat omnis morositas ingenique tristitia, quæ solet esse propria iis, qui a luce hominum & celebritate alieniores omne tempus & operam domi suæ in doctrinæ & litterarum studiis consumunt, præcipue senes, ut nihil sene nostro fieri posset suavius & facilius. Quicumque illum invisebat, mira quadam excipiebat comitate, doctisque & jucundis fabulis retinebat. Ipse testis ei esse possum tantæ humanitatis & dulcedinis, qui cum adolescens Amsterodami tum in sororis ædibus degentem officii causa tertio quoque die salutarem, semper tanquam primæ admisionis homo non modo hilari vultu in Museum ejus recipiebar, ubi per aliquot horas mecum confabulabatur cum de aliis rebus litterarum sacra spectantibus, tum præcipue de suis observationibus, quibus vernaculæ linguæ origines & vim ex illis cariosis membranis expiscatus erat, sed & invitabar, quoties digrediebar, ut sæpius ad se reviserem. Alii quoque hospites & adventores, qui optimarum artium studiis tenebantur, æque faciles habebant aditus. Nec minor in illo morum erat integritas & castitas, singularisque pudor & ingenuitas, ac summum bene de aliis merendi studium, ut ab omnibus, qui ejus virtutes non ignorabant, amaretur & coleretur tanquam homo ex aurei seculi reliquiis, qui non compendii spe, non aucupio famæ, non ambitionis fumo ductus litteras colebat, sed ut patriæ & studiosorum commodis serviret. Statura erat humili, facie graciliore, sed commoda membrorum omnium æquitate. Windsoræ in arcis sacello cathedrali, ut vocant, est conditus. Ejus vero imago scite a præstantissimo pictore Van Diickio descripta in Oxoniensi Academia est dedicata. Cui honorarium etiam tumulum cum elogio marmori inciso benigna illa studiorum mater poni jussit, monumentum sui in tantum virum studii, & memoris legatorum animi, quod his addidimus. In terra illa situs est Junius, quam semper vivus mire æstimavit, & omnibus in omni sermone prætulit.

Lector,

Verbo te monitum volo, in anno natali Junii Grævium secutum esse perbreve memoriam ejus vitæ, quæ ad eum Groeninga erat missa, non viso epitaphio Oxoniensi. Si verior in hoc est designatio illius anni, ut videtur probabilior esse, qui ex Isaaco Vossio, aut ipso Junio ante mortem ejus hæc nosse poterant, non natus fuit octoginta sex, sed octoginta octo cum obiret. Hæc isthic notare visum est, ne te illa sententiarum offendant discrepantia.

Emilia

E P I T A P H I U M.

M. S.

FRANCISCO JUNIO,

FRANCISCI JUNII BITURIGIS FILIO,

NOBILITATE GENERIS, INTEGRITATE MORUM,

E T

OMNIGENA DOCTRINA CONSPICUO VIRO;

NATO HEIDELBERGÆ ANNO SALUTIS MDLXXXIX,

QUI PER OMNEM ÆTATEM

SINE QUERELA AUT INJURIA CUJUSQUAM

MUSIS TANTUM ET SIBI VACAVIT.

UNIVERSITAS OXONIENSIS,

C U I

SCRIPTA ET MONUMENTA LABORIS SUI

MORIENS PENE NONAGENARIUS COMMISIT,

IN GRATI ANIMI SIGNIFICATIONEM

LUBENS MERITOQUE

TITULUM POSUIT,

ANNO MDCLXXVIII.

T E S T I M O N I A.

CERTE egregium opus est *Skinneri* Etymologicon, quamvis in quibus lapsus est clarissimus Auctor, hic illic offenderint Matricium periti; qui è scriniis Bibliothecæ Bodleianæ jam avidissime expectare cœperint *Fr. Junii Etymologicon Anglicanum*, quod tandem aliquando editum, morositatem istorum plus fatis redarguet, qui se suaque studia nimium mirantes, (nescio sub qua gravitatis specie) Glossographos & Etymologistas plane quasi Pædagogastros fastidiose contemnunt. *Hickej. præf. Gram. Anglo-Saxon. præfix.*

— Exemplum habentes, quod sequantur, *F. Junium* F. F. qui linguarum Anglo-Saxonicæ & Franco-Theotiscæ in primis gnarus, ad Scano-Gothicæ, & Mœso-Gothicæ studium adpulit animum; quibus omnibus præclare eruditus, erat sane idoneus, qui ad Linguæ *Anglicanæ* Etymologicon conscribendum lingua Anglicana dignum accederet. In quo opere quidem id genus omnium longe præstantissimo, vocum nostrarum etyma è propriis suis fontibus scilicet Anglo-Saxonicis, Dano-Saxonicis, & Normanno-Saxonicis, tam perite & perspicue hausit, ut non tam *Etymologicon* linguæ *Anglicanæ*, quam ejus *ex causis* scientifica notitia dici mereatur. Illius MS. codicem à se in Bibliotheca Bodleiana diligenter versatum adeo miratus est doctissimus quidam *Suecus*, ut Dictionarium *Menagii* Etymologicon, quem adeo Galli prædicant, ne comparandum quidem ad præstantissimum illud opus *F. Junii* vocem tollens dixerit. *Ejusdem Dissertat. Epistol.*

Etymologicon Anglicanum duobus voll. Junii manu descriptum, à quo etiam fuit compilatum opus hoc elaboratissimum & utilissimum. *H. Wanleii Catalog. Scriptor. Anglo-Saxon.*

We may likewise then expect the same Author's [Junius] *Etymologicon Anglicanum*, a work completely finished, in two volumes; which will be also of singular use to our English Antiquary. *Bishop Nicolson's English Hist. Library. p. 43. Edit. 1714.*

The want of a new Edition [of *Somner's Dictionary*] would indeed be superseded, could the world at last enjoy the *Etymologicon Anglicanum* completed by *Fr. Junius* in two Volumes, and that Author's incomparable Lexicon of five Northern Languages. *Bishop Kennet's Life of Mr. Somner.*

GRAMMATICA

Anglo-Saxonica.

LITERÆ *ƿtæƿar. ƿtæƿar* Anglo-Saxonum sunt viginti quinque, quarum Figura *hƿ & Po* testas *mihƿ* in alphabeto *ƿtæƿarpe* subiecto exprimuntur.

Figura. A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T *ƿ* U *ƿ* X Y Z.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t *ƿ* u *ƿ* x y z.

Potestas. A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T Th U W X Y Z.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t th u w x y z.

ƿ & *ƿ* ubique duram vim habent. Literæ *ƿ* & *ƿ* efferuntur ut *ƿ* & *ƿ*, at *ƿ* & *ƿ* accedunt propius, ut putatur, ad sonum *ƿ* d; quas tamen & à prelo & à calamo accepimus mutuo mistas. Character *ƿ*, *ƿ*, quod passim occurrit, legitur *AND*, verius *Et*. est enim concretio Runarum *14*, *Et*. Signorum *ƿ*, *ƿ*, prius notat *ƿat*, *ƿæt*, *illud*; posterius *vel*, *obſe*, & *lice*. ut *ƿoðt* pro *ƿoðlice*, *certè*. Comma & Colon [.] Periodus [:] vel [;]

Literæ *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*, post medium & sub finem seculi noni, inter doctiores aulicosque, Gallicarum *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*, induebant figuras. Ælfrédus enim, ab exteris redux, & narrante Ingulpho, per Gallicanos doctores literis instructus, *manum* intulit *Gallicam*, quam in libris manuscriptis, chartisque quibusdam istius & sequioris ævi intuemur. at ista signa complexa *ƿ*, *ƿ*, *ƿ* & *ƿ*, in scriptis avorum diutius retenta, etiam post expugnatam à Normannis Angliam, manserunt; utpote quorum potestatem nec olim norunt, nec jam agnoscunt Galli.

Elementa duo *ƿ* & *ƿ*, ante Gulielmi conquæstoris ingressum, rariùs usurpata; quorum defectum hæ literæ *c*, *cu*, *cp*, compensarunt. Sub Normannis dominis utrumque civitate donatum; ut & angulatum *ƿ*, pro rotundo *x*. Tum primùm cœperunt *uu*, *w*, *th*, *th*, vices mutare cum purè Saxonice *ƿ*, *ƿ*, *ƿ*. promiscuè scilicet pro genio scribarum.

Linguae Danicæ, Islandicæ, Runicæ & Cimbricæ, & Gothicæ, quarum cum Saxonica arctissima est necessitudo, alphabeta ad calcem libelli consulas.

Semivocales *healf-clýpigenblice* nonnunquam absorbent vocalem præviam, utpote in se inclusam; ut, *ƿpeƿl* pro *ƿpeƿel*, *sulphur*. Gothis *SVIBA*.

Vocales clýpigenblice & ƿylƿpegenbe invicem mutatae.

a, o. a, ae. ae, ea. ae, oe. ae, y. e, ae. e, i, y. o, u. u, e. y, u.

Vocalium mira variatio, exemplo unius vocis, *turbam* significantis, ostenditur: ut, *mænegeo*, *mænegeo*, *mænigeo*, *mænigo*, *mænigu*, *mænio*, *mæniu*, *mænygeo*, *manegeo*, *manigu*, *manige*, *manigo*, *menegeo*, *menego*, *menegu*, *menigeo*, *menigo*, *menigu*, *menio*, *meniu*: viginti modis.

Consonantes ƿamob-ƿpegenbe mutabiles.

b, ƿ, v. c, g. c, k. c, q. c, h. d, t. g, i. g, h. m, n. v, p.

In dialecto Dano-Saxonica, literarum multo uberius est varietas. invicem etenim mutantur, a, æ. a, e. a, ea. a, o. ae. æ. ae, e. æ, ie. æ, o, oe, ea. æ, ue. b tollitur. b, ƿ. b, p. b, u. c, g, h. c, hp. c, k. ch. h. d additur. d, t. d, ƿ. e, a. e, eo, oe. c, o. e, u. e, ae. æ. ea, eo. ea, i, y. eau, cop. ee, e. ei, æ. ei, i. eo, a. eo, e. eo, i. eo, ip. eo, u. eu, yp. eupu, eop. e, y. ƿ, b. ƿ, p. ƿepn, ƿen. g tollitur. g, c. g, h. g, k. gr, x. h additur. h tollitur. h, c, g. h, ch, k. hu, p. hp, c. i, ia. i, eo. i, io. i, y. iæ, æ. ie, æ. iuh, eop. l, p. m, n. n tollitur. n, m. o, a. o, e. o, i. o, u. oe, æ. oe, e. oe, o. oe, ue, pe. oea, eo. ope, uu. p, b. p, u. p additur. pg, pug. p, l. rr, r. r, ƿ. r, x. t, d, ƿ. ten, tepn. þono, þno. u, b, ƿ. u, o. u, op. u, pe. u, pi. u, pu. ue, æ. ue, oe, pe. ui, p. uu, ope. p, ƿ. p, ui. pe, oe, u, ue. pi, u, uu. pa, uæ, pæ. pp, pap. pu, u. x, r. y, e. y, ea, i. y, eop. y, eupu. yp, eu. &c. Hinc factum est, ut vocabula quædam plures easque maximè inter se diversas significationes induant, cujus rei illud argumentum apertissimum est, quod subijciam exemplum, *Bið*, quod & *biðe*, *býðe*, *beð*, *beað*, *beh*, *beah*, scriptum reperiatis.

GRAMMATICA

Hæc pro ratione loci interpretanda sunt *Diuerticulum, eme, corona, gemma, se submisit, fleclit, &c.* Diversitas isthæc scribendi Tyronibus fortasse negotii aliquid exhibeat, at ultra primas literas paululum progressis evanescet per se terriculamentum.

Metathesis literarum frequens est; ut, tintepge pro tintpege. Ɔipba pro Ɔipbba --- Literæ quoque finales non raro abjiciuntur; ut pom pro pomb. pe pro peg † pæg.

Monosyllaba quandoque in dissyllaba vertuntur, & è contrario; ut papaƆ pro ppaƆ. bupug-peorum pro bupgpanum. pænge pro pæpige. Sed hæc D. Saxonum sunt.

Appositio *is* e apud A. Saxones ad finem dictionis infrequens non est, ut, Ɔæpe tide is uncup. *eius hora incerta est.* Joh. 4, 43, 47. fopƆon ne rýndon to lufianne Ɔa pýan fope rtopum. ac fop Ɔobum pýum rtope rýndon to lufianne. *non enim pro locis res, sed pro bonis rebus loca sunt amanda.* Bed. I, 27. Ablatio ejusdem vocalis usitatissima est: ut, mib mycel mænigu. Mar. 8, 1. mib micle mænio. Num. 11, 32. he fceolbe Ɔone cýning romob Ɔe pice Ɔe lif benuman. *Regem regno simul & vita privaret;* Bed. II, 9.

Articulus.

SING. Nom. Se, i. reo, i. pæt, *is.* Gen. pær, pæpe, pær. Dat. þam, pæpe, þam. Acc. þone, þa, pæt. Abl. þam, pæpe, þam. PLUR. Nom. * Ɔa, oi, ai, *is.* D. S. þiu, þý. Gen. þæpa. Dat. þam. Acc. þa. Abl. þam:.

Articulus subinde naturam relativi induit. Seo, þone & þæne, aliquando occurrunt pro re: Ɔio, pær, þeo, ac re pro reo: Ɔar, pro pær: Ɔepe, pro pæpe: Ɔan, þon, þam, pro þam: Ɔæne, þæn, þanne, þene, pro þone. & þæne, pro þa, foeminino. Ɔý, þe, þig usurpantur pro omnibus casibus, D. S. pæge Joh. 12, 20. 14, 12 pro þa legitur in plurali numero. þene pro þone occurrit p. 59 Textus Roffensis. Verba ibi corruptissimè impressa sic legito. Ɔa pær Ɔeata. Ɔene Ɔa hæþena pupƆodon fop Ɔob. *Tum erat Geta, quem gentiles pro Deo (in Dei numero) coluerunt.*

Se, reo, þ, non solum appellativis præmittitur, sed etiam propriis nominibus & individuis: ut, re man, *homo*, reo pýman, *mulier*, re Iohanner, *Johannes*, reo Æþelþeþe, *Æthelfleda*. Abstractis nominibus subinde præponitur. at in dialecto D. S. ut plurimum omittitur.

Nomina substantiva, naman rpediglice.

I. SING. N. rmiƆ, *faber*. G. rmiƆer. D. S. rmiƆar. D. rmiƆe. Acc. rmiƆ. V. eala þu rmiƆ Abl. rmiƆe: PLUR. N. rmiƆar, D. S. & N. S. rmiƆer, *fabri*. G. rmiƆa. D. rmiƆum. Acc. rmiƆar. V. eala Ɔe rmiƆar. Abl. rmiƆum:.

Nomina in o vel eoh desinentia retinent in omnibus præter Gen. & Dat. plur. casibus suum o; ut, fpeo, *libertus*, fpeor, *liberti*.

Notetur, quod in omnibus declinationibus per singulos numeros idem est nom. accus. voc. neutrorum, quæ pluraliter exeunt in a, e, o vel u; ac sæpe à singulari nihil quidem differunt; ut, popb, andƆit, reo. ýmb rýx hund pintpa Ɔ rýxtýne pinter: *De leopode VIII hund Ɔeape Ɔ XV Ɔeap;* Gen. 5, 10. Ista tam in a quàm in e mittunt dat. & abl. singul. ut, andƆite -ta.

II. SING. N. piteƆa, *propheta*. G. piteƆan. D. piteƆan. Acc. piteƆan. Voc. eala þu piteƆa. Abl. piteƆan: PLUR. N. piteƆan, *prophetae*. G. piteƆena. D. piteƆum. Acc. piteƆan. V. eala Ɔe piteƆan. Abl. piteƆum:.

Nomina hujus declinationis genium sequentia in libris D. S. sæpe proferuntur in N, EN, vel AN: ut, à bema *judex*, fit daeman vel daemen. in plurali, daemanar vel daemenar, *judices*, daemana vel daemena, *judicum*, &c. cujus terminationis hæc ratio: *Islandi* ex nomine simplici compositum cudunt: ut ab ande *spiritus*, fit andenn *πνεύμα*. nn sc. à fine *is* hann, *ille*, absconditur, & nomini affigitur. hanc compositorum formam, veteri linguæ *Danicae* propriam, imitabantur nostri D. S.

III. SING. N. reo piln, *ancilla*. G. pilne-na. D. pilne. Acc. piln. V. eala þu piln. Abl. pilne: PLUR. N. pilna, --ne, --no, --nu, *ancillæ*. G. pilna. D. pilnum. Acc. pilna. V. eala Ɔe pilna. Abl. pilnum: Terminata in ang, ange, eng, ing, ong, unge, irr, err, erre, ýrre, neþe, nerre ac nýrre omnia sunt foeminina, & imitantur hanc formam.

Univerſa varietas fleclendi nomina substantiva in hisce tribus normis exhibetur, pauca si excipias heteroclita, quæ sequuntur. Fæþer, *pater*, in sing. raro movetur: in plur. se submittit exemplari primo. D. S. quidem fæþer in gen. singulari. Ɔercý, *calcei*; mobor, -er, *mater*; bpoþor, -er, *frater*, sunt aclita; nisi quod bpoþor in plur. primæ flexioni referatur. At boc, *codex*, bec, *codices*; fot, *pes*, fet, *pedes*; man *homo*, men, menn, *homines*; lur, *pediculus*, lýr, *pediculi*; mur, *mus*, mýr, *mures*; cu, *vacca*, cý, *vaccae*; gen. pl. cuna; Gen. 32, 15. toþ, *dens*, teþ, *dentes*; [legitur toþar;] Ɔor, *anser*, Ɔer, *anser*, mutant cum numero vocalem. Beo, *apis*, beon, *apes*. Cealf *vitulus*, & æƆ ovum, reddunt in plurali æƆpu ova, cealfpu vituli.

Substantiva sunt vel simplicia, vel composita: ut, hip *domus*, Ɔeþal *divisio*, hip-Ɔeþal *reputium*. Compositorum magna est varietas. exemplo sint *αὐχὴν* istæ, quibus *arcam* Noæ expressit *Cadmon*. mepe-hur *marina domus*, pubu-færten *lignum castrum*, mepe-cierþe *marina arca*,

* Nom. plur. teƆƆ, teýý. Gen. teƆƆpa teýýpa. N. S.

ANGLO-SAXONICA.

fund-peced marina aula, pæg-bopð fluctuans tabernaculum, pæg-bele fluctuans tabulatum, rþream-peall fluctuum murus, hþoþ-geþop tectum mobile.

Terminationes substantivorum plures sunt, quam quæ regulis pareant: en tamen celebriores. Quædam exeunt in DOM, quod *dominium, officium, qualitatem, statum* denotat: ut, cýndom *regnum*, birceopdom *munus episcopale*, pirðom *prudentia*, þeopdom *servitus*. Quædam in RIC vel pice, quod etiam *dominium* significat: ut, cýnpic *regnum*, birceoppice *episcopatus*. Quædam in HAD, quod *statum* designat: ut, mæððhad vel mæðenhad *virginitas*. Quædam in SÝR, SCÝP vel rþip, *munus, negotium*: ut, geþep-rþip *sodalitas*, tunrcýp *villicatio*, geþep-rþip *societas*, þeðn-rþip *ibani dignitas*. Quædam in RÆDEN vel pæðenn *conditio*: ut, geþep-pæðen *societas*, mæðpæðenn *cognatio*. at forsan hæc omnia in compositorum classes potius referenda sunt. Quædam terminantur in ELD: ut, fæp, fæpeld *iter*: ni fæpeld potius notet *tempus* in itinere locatum, ab elðan *cunctari*. Pauca in ELS: ut pecelf *thus*, pæðelf *ænigma, a riddle*. Multa in a: ut cempa, miles, nama, *nomen*. Quædam in SCEAFT: ut hýgerceaft *animus*. Fœminina invicem multa, in YSS, ırr, eþr, ýrr, ırr, eþre: & in NES, nerre, nıř, nýrr, nırr, ut, cneopırr *generatio*, þpınerre *trinitas*. hæc ut plurimum sunt *abstracta*. Verbalia communiter in ANG, ing, ong, ung, yng: ut, leaung *mendacium*. Alia in TH, ab adjectivis vel verbis derivata: ut mýpþ *hilaritas*, geþhð *visio*. Masculina personalia multa in ER vel epe, ad artem, habitum, vel officium spectantia; quorum fœminina in ESTRE, ırtpe, vel ýrtpe: ut, ræðepe *feminator*, ræðertpe *feminatrix*; particula ep, fit à pep, **YAIR**, *vir*, per aphæresin. Diminutiva panigendlice in incle: ut, tunincle, *prædiolum*, papincle, *funiculus*, rþincle, *carabus*, parva *scapha*. desinunt etiam, ut & alia multa, in ling: ut cnæpling, *puellus*, pæpling, *captivus*, þeoptling, *servulus*, þepling, *dilectus, darling*. Quædam in LEAST vel lepte: ut, barn-lept *orbitas liberorum*, à barn-leař *improles*. ab affixo privativo leař. Quædam duplicem habent terminationem: ut cneo, cneopırr *generatio*, fæp, fæpennýrr *transmigratio*. Patronymica fæðeþlice naman in ING: ut, Godþolfing *Godwolff filius*. istud ING forsan derivatur à iung *juvenis*.

Genera, cýnn, per articulos, adjectiva, & pronomina dignoscuntur. obiter nota, quod runna *sol*, sit fœm. mona *luna*, masc. pıř *uxor*, neutrius generis. Multa substantiva sunt communis generis. quæque apud hunc auctorem masculino, fœmininove genere gaudent, apud illum sæpe in neutro quiescunt.

Nomina adjectiva, namer geþeþan.

SING. MASC. N. gob. gobe. gob. G. gober. gobpe. goder. D. gobum. gobpe. gobum. Acc. gobne. gobe. gob. V. goba. gobe. gob. Abl. gobum. gobpe. gobum. PLUR. N. gobe. gob. G. gobpa. D. gobum. Acc. gobe. gob. V. gode. Abl. gobum.

Dativus & ablativus tum singularis tum pluralis crebrius eidem sunt atque nominativus femin. En exempla; uppýpnende runnan řamob 7 řetlgangenþpe. *orienti sole simul & occidenti*; Bed. V. 23. Ymb hine řlopende ðam řticcum healf-brocenpa ıř. id. 7 cpæð be þam gebletþode hlafe. Appurþa þinum fæðer 7 þine moper. *honora patrem tuum, & tuam matrem*; Deut. 5, 16. pþacu him řophogiende æfterřilıgðe, illos řpernentes ultio secuta est; Bed. II, 2. Me geþuhte ofřýlgðe řnom řpuma. Luc. 1, 3.

Et finalis sæpe in accusativo singulari abjicitur: ut, utan biððan ælmihtine Gob. sic býřne & ænine pro býřgne & ænigne. Quædam interdum apocopen řs n t ne admittunt; ut, hpa gepophhte ðumne ofþe ðearne and blinde. *quis fabricatus est mutum vel surdum & cæcum*; Ex. 4, 11. þone þe ic heold ðeadne řeoper niht řærte gebunden. Nicod. p. 14. And þa heo gereah Petrum pýpmende. & quum vidisset Petrum calefacientem se; Mar. 14, 67. Ænne of hopre řallende 7 gebpýrðne. Bed. V, 6. D. S. ic řend engel min: pıř řařt halıg.

Complura adjectiva assumunt a prostheticum, quod ut plurimum emphasin designat; ut, gobcund *divinus*, gobcunða. Declinantur ut substantiva secundæ declinationis exeuntia in a; & nominativi pluralis, apud poetas vertitur in u & o: ut, ðpıhtlicu, řpelicu, a þelo, &c.

Exemplum generale sequuntur omnia tam adjectiva quàm pronomina, nisi quæ infra declinata legas.

Adjectiva gentilia alia terminantur in ISC: ut, Jubeıřc *Judeus*. Romanıřc *Romanus*. quibus addas bunlenbıřc *montanus*, &c. alia vero aliter: ut Silheappen *Aethiops*. Pauca adjectiva finiuntur in BÆR: ut, pęrtmbæp *fœcundus*, lurtbæp *jucundus*. hæc potius componuntur à bæpan *ferre*. Quædam in privativo LEAS, à substantivis formata, denotant defectum: ut, řaclear *insons*, řcomlear *impudens*. Quædam in FULL, designantia copiam: ut, pæteþfull *hydropicus*. Quædam in SUM, exprimentia dispositionem, seu habitum: ut, pıřum *jucundus*. Quædam in tyme, quod denotat ubertatem, copiam, abundantiam; ut, heřıgtyme *gravis, molestus*, q. d. difficultatum ac molestiarum terax. lufetyme *dulcis, amœnus*. Quædam terminantur in ol & ul: ut, řpettol *edax & glutto*. řiccul *corpulentus*. řýnnul *macilentus*. řlapol *somnolentus*. Denominativa in LIC, similitudinis sc. notã; ut, heoþenlic *cælestis*, eoþþlic *terrestris*. Materialia in EN: ut, ærcen *fraxineus*, řtænen *lapideus*. & alia præter materialia: ut, mıðlen *medioximus*, řuþeařtepen *euroaustralis*. Quædam in CUND: ut, populbcund *mundanus*. Quædam in IG: ut, mýpıř *hilaris*. & numeralia: ut, tþentıř *viginti*. Nota quod omnia adjectiva desinentia in FÆST, sunt composita: ut, pæð-fæřt *consilio firmiter adhærens*, à pæð *consilium*, & fæřt *firmus*.

GRAMMATICA

Adjectiva positivi gradus producant comparativa pīdmetenblice in ER vel epe, aþ, æþ, iþ, oþ; up, yp, & superlativa oþeþtīgenblice in AST, ært, ert, irt, ort, urt, ýrt: ut nihtþīre *justus*, nihtþīreþe *justior*, nihtþīrart -ert -ýrt *justissimus*. & nihtþīra, nihtþīreþa, nihtþīrerta: Quædam enormiter comparantur: ut, ȝob *bonus*, beteþe *melior*, betert & reloþt *optimus*: ýfel *malus*, pýþr *pejor*, pýþpert, pýþrt *pessimus*: micel *magnus*, mæþe *major*, mæþt *maximus*: lýtel *parvus*, leþþe *minor*, læþt *minimus*: utteþ, ýtteþe *exterior*, ýtteþert, ýtemert *extremus*: æþ *prius*, æþert *primus*, fopma, fopmert *primus*. fupþop, fupþup, fupþþe, fupþþa *ulterior*.

Tīþ vel * tūþ, ȝin, ȝien, ȝiena adjectivis D. S. præfixa, significationem intendunt quasi ad tertium gradum: ut, eadīȝ *beatus*, tīpeadīȝ *beatissimus*. fæþt *firmus*, ȝin-fæþt *firmissimus*.

Pronomina, naman ꝥpelienbe.

SING. N. ic ego. G. min. D. me. Acc. me. Abl. me. DUAL. N. piþ *nos duo*, vāi, vā. G. unceþ. D. unc, unge, uncpum. Acc. piþ. Abl. unc, unge, uncpum. PLUR. N. pe, nos. G. uþe. D. uþ. Acc. uþ. Abl. uþ:

Mec, mek, meh, D. S. pro me *me*. Pro primitivo pe *nos*, utuntur D. S. poe, & uþh. ut & uþic, uþich, uþiȝ, uþih, pro uþ:

Mīn *meus*. Pro mīnþa & þīnþa, sæþe in D. S. obviam se ferunt menþa, þenþa, *meorum, meorum, tuorum, tuarum*.

Uþe *noster*. Pro possessivo uþe, legitur uþe, uþeþ & uþereþ. uþrum pro upum. uþereþ pro uþeþ. uþreþ pro upne, D. S. Unceþ, uþiþeþ.

SING. N. Ðu tu. G. þīn. D. þe. Acc. þe. & þec, þeh. D. S. V. eala þu. Abl. þe. DUAL. N. ȝýt, oþāi, oþā. G. inceþ. D. incpum, inc. Acc. inc. V. eala inc. Abl. incpum, inc. PLUR. N. ȝe vos. G. eoþeþ. D. eoþ. Acc. eoþ. V. eala ȝe. Abl. eoþ:

Ðīn *tuus*. Incit *vos duo*, occurrit pro ȝýt, qu. inc ȝýt: Teoþ, pro eoþ: Et juch, iph, juþ, juþh, juich, eoþic, ioþh, ȝeoþ, in D. S. pro eoþ: & iueþ, iueþþe, iuoþ, pro eoþeþ.

Eoþeþ *vester*. Pro eoþeþe, scribitur eoþeþ. & pro eoþpum, D. S. iuþþeþ: Inceþ, oþāiþeþ.

SING. N. he. heo, hio. hit *ille, illa, illud*. G. hiþ, hyr. hiþe, hieþe. hiþ. D. him. hiþe. him. Acc. hiȝne, hine. hi, hie. hit. Abl. him. PLUR. N. hi, hio *illi, æ, a*. G. heoþa, hiþa. D. him. Acc. hi. Abl. him:

Se usurpatur pro he: Pro hi reperitur hiȝ, & heo: Pro heoþa, scribitur hiþa, & heoþum: Pro hiþa, heþ & heþe: Neom etiam pro him: hi-heom, *illi ipsi*. He, heo, hit sæþe redundant, vel potius articulo, nominibus, &c. junguntur majoris emphasios vel discretionis causā; ut, þe he fālþaþ. *hic blasphemat*. Ða fþæȝn he þe biþceop. *tum interrogavit episcopus*. Bed. þæþ he þe man þell ȝelæþeþ. id. hit iþ peliȝ Ðīþ Ealond on þeþtum. id. I, 1. he hit ȝerihþ þ. Deut. I, 36. Ond reo fopþþeþene Eþīþter þeoþe Hilde . . . ȝ na læþ þ an heo on hiþe mýnþte Ðam andþeapþum liþer býrne ȝeþode. *non solum verò præfata Christi ancilla . . . in suo monasterio vitæ exemplo præsentibus existit*; Bed. IV, 23. Notabis obiter ꝥ abundare, quod frequens. Vide Exod. 18, 13. Luc. 5, 24. 16, 13.

Pronomen tertiæ personæ verbis transitivis & neutris per pleonasmum eleganter & quasi acquiſitive adjungitur; ȝeþitton him þa earþan: ȝa hiþe ut to ȝiþe butan feo. *egrediaturs gratis abſque pecunia*; Exod. 21, 11. þ he þa eoþþan poþhte ȝ him þeþon tilode. Gen. 3, 23. ȝ þeþdon him ham. 22, 19. ȝ hæþdon him Conſular. Jud. p. 161. ȝ ic þeapþum ne fopþþýnþe Ðæþ Ðe him ȝiþndon. Job 165. Sic beo him æt ham. Deut. 24, 5. ȝ beo him fþeoh. Exod. 21, 2. hæbbe him þone Ðæþan. v. 36.

SING. MASC. & NEUT. N. Ðæþ, Ðīþ, Ðer, Ðeoþ *hic, hoc*. G. Ðīþeþ, Ðīþereþ, Ðereþ, Ðæþ. D. Ðīþum, Ðīþ. Ðarþum, D. S. Acc. Ðīþne *hunc*. Ðīþ, Ðer *hoc*. Abl. Ðīþum, þīþrum. FOEM. N. Ðeoþ *hec*. G. Ðīþereþe. D. Ðīþereþe. Acc. Ðæþ, Ðar, Ðeoþ. Abl. Ðīþereþe, Ðīþereþe. PLUR. N. Ðar, þīþ, bi, bæ, bæc. G. Ðīþeþa, Ðīþereþa. D. Ðīþum. Acc. Ðar. Abl. Ðīþum:

Pro Ðīþ, Ðer, usurpantur Ðat, Ðæt, quæ notant *hic, hæc, hoc*. Ðýrum, þioþrum poetice & Ðīron, pro Ðīþum: Ðīþne pro Ðīþne: Ðīþre & Ðæþe, pro Ðīþereþe: Ðīþra & Ðīþþ, pro Ðīþereþa: Ðīþ, Ðer, Ðeoþ, Ðar, notant *istic, istæc, istoc*.

SING. MASC. & NEUT. N. hpilc *qui, quod*. G. hpilceþ. D. hpilcum. Acc. hpilcne. Abl. hpilcum. FOEM. N. hpilce *quæ*. G. hpilceþe, hpilcþe. D. hpilceþe, hpilcþe. Acc. hpilce. Abl. hpilceþe, hpilcþe. PLUR. N. hpilce *qui, quæ, quæ*. G. hpilcþa. D. hpilcum. Acc. hpilce. Abl. hpilcum:

Hpilc etiam ſignificat *quis, qualis, quisque*. Eodem modo declinatur ælc, ælce *quisque, quæque, quodque*. ꝥpa hpilc ꝥpa *quisquis*. æȝhpilc [pro ælc hpilc, ut æȝhpæþ *ubique*, pro ælc hpæþ] *quisque, unusquisque, quilibet, quisvis, singuli*; & anpa ȝehþilc *unusquisque*.

Pronominis relativi naturam induunt re, reo, & þe, þeo, þæt: designant etiam *ὅς, ὅτι, ἐξ ὧν*. De postpositum pronomiſibus omnium personarum, ſignificat *qui*: ut, ic þe, þu þe, re þe: Pro re þe, occurrit þe þe; *is qui*. þæþe, *qui*, D. S. Ðæt þæt, notant *id quod*.

* Cimbrice Tīr Tīir, nomen *idoli*, vel unius de numero *Aſarum*. ȝin autem, ab ad ȝina *hiare*, ſignificat *vastus, amplus*.

ANGLO-SAXONICA.

De præpositum he in omnibus casibus significat *Qui*; ut, þe he gealp *qui jactat*. Bed. þe ic þuph hir pillan hiber arend þær *cujus voluntate hic missus sum*; Gen. 45, 8. þe hira naman heþ sint appitene *quorum nomina hic sunt adscripta*; Num. 13, 5. þa þam menn þe rpicðom þuph hine cymð. *væ homini illi per quem scandalum venit*; Matth. 18, 7. Nonnunquam þa & þy pro þe occurrunt; þa hig him betæhte pæron *quæ ei credita fuerunt*; Gen. 39, 23. þy hy fnom hir mægum ær mid unpyhte anibde pæron. *qui ab ejus propinquis antea injuste extorti fuerant*; Chron. Sax. ad ann. 823.

Sin *suus*. rylf, rylf, rylf *ipse*. cum aliis pronomibus componitur: ut, ic rylf *egomet*, min- rylf *meimet*, pe-rylf *nosmet*, himself, he hymself. Gen. 18, 7. &c. & cum nominibus: ut, Petnur-rylf *ipse Petrus*.

Ylc *ipse*, rylc *talus*, hplc *qualis*, þillic, þyle & þylc *talus*.

Hpa, hua *qui, quis, quæ*, hpæt, huæt *quid, quod*, sic declinantur: N. hpa, hpæt, hpat. G. hpær. D. hpam, hpæm. Acc. hpæne, hpone. Abl. hpam, hpæm:

Huc refer Hpæt-hugu, hpæt-hpegu, hpæt-hpæg. D. S. huot-huoego *aliquantulum, parum*. Hpæthpeguninga, hpæt-hpæganunger *aliquid*. Æghpa, æghpæt [ab ælc hpa] *quisque, quæque, quodque, quilibet, quivis, omnis*. Spa hpa rpa *quicunque*. rpa hpæt rpa *quodcunque*. Gchpa *ali- quis*. Gehpæt, gehpæb *aliquid*. Ellef-hpæt *aliud*. Hpæne, hpene, hpon *paulus, paula, paulum*; ἀλλετ.

Hpæt & hit, quamvis neutrius generis, & singularis numeri, usurpantur pro hpa, he, heo. hpæt yr re þe he hýt bið reðð. *quis est de quo dicit*; Joh. 13, 24. hpæt ir he. *quis est*. v. 25. hpæt rind Godey fýnd. *quinam sunt Dei inimici*; Jud. 5. ic ræbe eop þ ic hit eom. *dixi vobis quia ego sum*; Joh. 18, 8.

Ænig *quispiam*. Pro indefinito ænig, occurrit æni: Pro ænigum, legitur ængum: & ex ne non, & ænig ullus, fit nænig nullus.

Sum *aliquis, quidam*. Singulare indefinitum sum nonnunquam denotat an unus, i divina. Et loco pronominis sum *aliquis*, ponitur man homo. & pro sum *aliquid*, occurrit hpæthugu, hpæt- hpuðu, hpæthpigu, hpæthpega, hplcehugu, æthpæg. æthpæga, æthpægu, D. S.

An, æn unus. ab an unus, derivatur ana solus; & nan nullus, qu. ne an non unus: pro quo sub- inde scribitur noan nemo, N. S.

Agen *proprius*. eall *omnis*. Generale hoc collectivum eall, aliter scriptum est æll, all, à quo fit allic *catholicus*. Æll, eall, & all, in compositione *perfectionem* denotat: ut æll-palða *omnipotens*.

Hpæþer, gehpæþer, æghpæþer *uterque*; rpaþpæþer, rpaþpæþer, rpaþer, rpaþer *utercunque*; auþer, ouþer, oþer, opþer *alter, alius*; naþer, naþþer, naþon, naþpæþer, noþpæþer *nenter*; æg- þer *uterque*.

Claudet pronominum seriem apiht vel apuht, contracte apht, auht, uht, per aphærefin piht, puht *aliquid*. hinc napiht, nopiht, nauht, naht, nænig puht [non aliquid] *nihil*. in plurali nauht- tar:

Numeri cardinales. þ rind þa heafob-geþel.

An, anc, æn 1. tpegen, tpege, tpið, tpa 2. þpy, þneo 3. feoper 4. fife 5. fix 6. feoƿon 7. eahta 8. niƿon 9. tyn 10. enbluƿan, ænbleran, ænblyƿan 11. tpef 12. þneotyne 13. feoper- tyne 14. fýftýne 15. rýxtýne 16. feoƿontýne 17. eahtatýne 18. niƿontýne 19. tƿentig 20. an 7 tƿentig 21. þritig 30. feoƿertig 40. fiftig 50. fixtig 60. hundfeontig 70. hundeahtatig 80. hundniƿontig 90. hundteontig 100. hund-enbluƿontig 110. hundtpef- tig 120. tƿahund 200. þneohund 300. þyrend 1000. Hi numeri, à iv ad c, vicissim sunt omnium generum.

Numeri ordinales. Enbeþpðlice naman.

Fopma, fýpmeƿta, aƿeƿta, æppa ius. oþer, æftera 2. þriðða 3. feopða 4. fifta 5. fix- ta 6. feoƿða 7. eahteopða 8. niƿopða 9. teopða 10. enbluƿta, enbleƿta, ænlyƿta, ællyƿta 11. tpefða 12. þneoteopða 13. feoƿerteopða 14. fiftteopða 15. fixteopða 16. feoƿonteopða 17. eah- tatopða 18. niƿonteopða 19. tƿenteogopða 20. an 7 tƿenteogopða 21. þritteogopða 30. feoƿer- teogopða 40. fiftteogopða 50. fixteogopða 60. hund-feoƿontigopða 70. hundeahtatigopða 80. hundniƿonteogopða 90. hundteonteogopða 100.

N. tpa, tpið, tpege, tpegen, duo. G. tpegepa, tpeðna. tpepa, tpegea, tpega. D. Abl. tƿam. Acc. tpegan, tpið, tpa, tu.

N. Acc. þpi, þneo, þpi, tres. G. þneopa. D. Abl. þpim.

Hu adde, Ba, hu, begen, ba tpa, buta, butu, butpu *ambo*. Nom. ba. G. beðna. D. bam. Acc. ba, butan. Jud. 4, 21. Abl. bam: Tpin, getpin *geminus*. getpinne *gemini*. eallƿa fela *totidem*. eallƿa micel *tantundem*. eft rpa micel *tantidem*. hplcepe *quotus*. anfeald *simplex*. tpy- feald *duplex*. þpyfeald *triplex*. ýtemeƿta *ultimus*.

In rebus numerandis sum & healf, apud Ang. Sax. insignem habent usum: ut, þpittiga sum *triginta plus minus*, oþer healf *unum cum dimidio*, oþer healf hund, c. l. On ðýrrum ealond com up re Godey þeop Augurтинur 7 hir geƿepan. þær feoƿertigra sum. *in hac insula appli- cuit servus domini, & socii ejus, viri ferme quadraginta*; Bed. I, 25. In his loquendi modis oþer healf.

GRAMMATICA

healf. &c. elleipsis, ni fallor, latet. Nam apud Bedam lib. IV, c. 3. integre efferri videtur; *þa gear 7 þræde half. duobus annis cum dimidio.* Anglice *two years and half the third.* Ita Græci & Latini scribere: ut *ἑξάμισι*, pro *sex talentis & dimidio.* *Sesterius* [qu. *semis tertius*] pro *duobus assibus liberalibus cum dimidio*; cujus nota antiqua *LES*, in HS jam abiit.

Verba substantiva.

SING. 1. Eom, eam, am, om, beom, beo, ap, rý, rí *sum.* 2. eap̃t, ap̃ð, birt, er, rí *es.* 3. ýr, rý, býþ, biþ, rí *est.* PLUR. 1. 2. 3. rindon, rendon, riendon, rent, rient, rýnb, rínb, rint, rin, rien, reon, rie, rýndon, rínbun, apon, biþon, beoþ *sumus, estis, sunt.*

SING. 1. *ƿæƿ eram, fui, fueram.* 2. *pæpe eras, fuisti, fueras.* 3. *paƿ, pæƿ erat, fuit, fuerat.* PLUR. 1. 2. 3. *pæpon, pæpun eram, eratis, erant. fuimus, &c. fueramus, &c.*

Nota. *ƿæpe, pæpon*, in D. S. occurrunt pro *pæƿ*. ut & *uueƿ, vier, ƿæƿ, peƿ*. Pro *pæpun*, legitur *pæpun* þ *poepun*.

SING. 1. *Beo, beom, biom ero.* 2. *býrt eris. býþ, pæƿ erit.* PLUR. 1. 2. 3. *beoþ, biþon erimus, eritis, erunt.*

SING. 2. *Beo þu, rí þu, vel rý þu, peƿ þu sis, esto. pæƿ tu gearo, paratus sis.* Bed. V, 19. 3. *býþ he, rý he, rí he, rý he, riende he sit, esto.* PLUR. 1. *beo pe, vel rin pe simus.* 2. *beoþ, beo ge, vel rin ge, pere ge, poƿar ge, poƿar ge sitis.* 3. *beon hi, vel rin hi, rien hi sunt.*

SING. 1. *Beo, rí, rý sim.* 2. *býrt, rí sis.* 3. *beo, beoþ, rí, reo, rie sit.* PLUR. 1. *beon, rin, rýn, reon, rien simus.* 2. *beon, rin, rýn, beoþ sitis.* 3. *beon, biþ, rin, rýn sint.*

Pro *rí* & *rin*, sæpe scribuntur *rio, reo, rý, rie, re, rion, reon*. & pro *beoþ*, *Dano-Saxonice* *beoþan*.

SING. *ƿæpe essem, fuerim, fuisset. — esses, fueris, fuisses. — eƿet, fuerit, fuisset.* PLUR. *pæpon, -an, -en, -un, pæpe essemus, eƿetis, essent. fuerimus, &c. fuissetus, &c.*

Beon, bion, bian, býan, bien, pæƿan esse. poƿa, poƿra, poƿan, pepe, rie, D. S. esse. to beonne, to bionne, to poƿanne existendi, existendo, existendum.

Anpeap̃t pæƿens. topeap̃t futurus. at pro *topeap̃t*, sæpe videas scriptum, *re þe rceal beon*.

SING. 1c *peopþe, pupþe, pýpþe, pupþe sum, ero, sim, fio, fiam.* þu *peopþert, pupþert, pupþert es, eris, sis, fis, fies, fias.* he *peopþe, pupþe, pýpþe, peopþeþ, pupþe est, erit, sit, fit, fiet, fiat.* PLUR. *pe peopþon, peapþon, -an, -en, peopþaþ, pupþaþ sumus, &c. ge peopþe, peopþeþ, peopþeþ, -aþ estis, eritis, sitis, fitis, fietis, fiat.* hi *peopþon, peopþon, -an, -en, un, peopþaþ, pupþaþ sunt &c.*

Futurum circumscribitur etiam per auxiliare *rceal*, quod paulo post sequitur. Cuique personæ utriusque numeri *ƿæ* *peopþe*, præfigitur *ge*: ut *gepeopþe, &c.* Pro *gepupþaþ*, legitur *gepupþaþ. medið* sc. de loco suo trudente *asperam*.

SING. 1c *peapþ fui, factus sum.* þu *peapþert fuisti, factus es.* he *peapþ, fuit, factus est.* PLUR. *pe pupþon, -an, -en, peopþon, -an, -en fuimus, &c. ge pepþeþ fuistis, facti fuistis.* hi *pupþon, -an, -en, peopþon, -an, -en fuerunt, &c.*

SING. *peopþa þu esto, fito.* *peopþe, pupþe, pýpþe he sit, fiat.* PLUR. *peopþon, -an, -en, -un pe simus, fiamus.* *peopþe ge estote, fitote.* *peopþe hi sunt, fiunt.*

ƿeopþan, gepeopþan, poþþan esse, fieri. to *peopþan existendi, -do, -dum.* *poþþen, gepoþþen factus.*

Verba poþþe.

SING. 1c *luƿige amo, amabo.* þu *luƿart, -ert, -rt amas, amabis.* he *luƿaþ, -eþ, ƿþ amat, amabit.* PLUR. *pe luƿiaþ amamus, amabimus.* ge *luƿiaþ amatis, amabitis.* hi *luƿiaþ amant, amabant.*

Præfens indicativi formatur per auxiliare *eom*, & participium præfentis: ut, 1c *eom rittend, ego sum sedens, i. e. sedeo.* Ð *tertiæ singularis aspirata*, aliquando vertitur in *tenuem* *r*: ut, *ap̃rt resurgit*, pro *ap̃reþ*. Cum infinitivus exit in *IAN*, hæ plurales desinunt in *iaþ*: ut, *luƿian, luƿigian amare, luƿiaþ, luƿigiaþ*. at *EON*, facit *eoþ*: ut, *gereon videre, gereoþ videmus.* Desinentia in *on* tam *i*, & *y*, quàm *o* admittunt; ut, *Gen. 13, 15. gerihrt vides.* *Luc. 14, 5. týhð ducit, a teon. betýhrt, betýhþ. ƿohþ a ƿon capere.* Sic *abelgian offendere. abyhþe offendit.* Interdum *c þ* *x* interseritur; ut, *gerichþ videt.* *Ex. 7, 9. gerýxrt vides.* *Bed.* Sic *abelgian offendere. abyhþe offendit.* AN impurum facit *aþ* impurum: ut, *ðýp̃rtan sitire, ðýp̃rtap̃ sitimus.* G ante AN plerumque liquefcit in *h*: ut, *pæhþ trutinat, a pægan, lihþ mentitur a leogan.* Tertia sing. verborum in *DAN* & *tan*, plerumque exit in *r*: ut, *ƿedan pascere, ƿet pascit.* Personæ plurales sæpe terminantur eodem modo, quo prima singularis: ut, *hpæt ete pe, quid manducabimus?* hu *ƿleo ge, quomodo fugietis?* valet & regula in aliis temporibus. Eadem etiam personæ desinunt tam in *an, en, on, un*, quàm in *aþ*: ut, *hæbban, habent, ƿitun, ƿitaþ scitis.* *nýton, nuuton, nýtaþ nescitis.* legitur & *putar scitis, & putoþ, poetice.* Poetæ sæpe pluralia in *aþ*, terminant in *oþ*. *Dano-Saxones* multo aliter hoc tempus præfens formant: ut, 1c *luƿiga, luƿigo vel luƿigu amo: ðu luƿiger vel luƿigar amas; he luƿiga vel luƿigar -er -ýr amat.* *pe luƿigar vel luƿiger amamus; ge luƿigar vel -er amatis; hi luƿigar vel -er amant.*

SING. 1c *luƿobe, -ede amabam.* ðu *luƿober amabas.* he *luƿobe amabat.* PLUR. *pe luƿobon amabamus. ge luƿobon amabatis.* hi *luƿobon amabant.*

Verba

ANGLO-SAXONICA.

Verba habentia *f*, *l*, *m*, *n*, *p*, *r*, *t*, ante terminationem modi infiniti, sæpe contrahunt sua præterita: ut, *gertpynnan gignere*, *gertpynnde genuit*, qu. *gertpynode*: Præteritum *pat*, à *ptan sci-re*, præsentis significationem habet: ut, *ic pat scio*, *þu pat scis*, qu. *pateret*: & *pelt*, *peltet imperabas*, qu. *pealtert*, *pealbert*, à *pealdan imperare*. Secunda persona singularis imperfecti in *Dano-Saxonica* dialecto terminatur in *er*: ut, *ineader intrabas*, pro *ineobert*: Imperfectum alias formatur per auxiliare *pær* & participium præsentis: ut, *ic pær bobierende*, pro *ic bobode prædicabam*.

Perfectum & plusquam perfectum, ut imperfectum, formantur; atque etiam per præteriti temporis participium, & auxiliaria *hæbbe*, *hæfob*, *heafob*, [*Angl. have, had*,] ab *hæbban habere*: ut,

SING. *ic hæbbe lufob amavi*. *þu hæbbert lufob amdsti*. *he hæbbaþ lufob amavit*. PLUR. *pe hæbbaþ lufobe amavimus*. *ge hæbbaþ lufobe amdstis*. *hi hæbbaþ lufobe amdrunt*.

þaþa & *haue* occurrunt pro *hæbbe*. *hæfart*, *haurt*, pro *hæbbert*. *hæfaþ*, *haueþ*, pro *hæbbaþ*. *hæfan*, *hauen*, pro *hæbbaþ*, N. S.

In præterito paraphrastico participium non raro sequitur formam adjectivorum cum substantivo non numero tantum, sed casu & genere conveniens; ut, *þu me hæfret afeþnobne*. *me consolatus es*. *þa hi þa hæfðon heopa fipfoet gefeþne*. *Bed*.

SING. *ic hæfob geheopð audiweram*. *þu hæfobert geheopð audiweras*. *he hæfob geheopð audiwerat*. PLUR. *pe hæfðon geheopðe audiweramus*. *ge hæfðon geheopðe audiweratis*. *hi hæfðon geheopðe audiwerant*.

Hæbðon & *heafðon* sæpe occupant locum *is* hæfðon. hæfðe vero, *is* hæfðe, à quo contrahitur.

Futurum formatur, ut præsens, quod supra: atque etiam per auxiliaria *ŕceal* & *pille*, à verbis *ŕceolban debere*, & *pillan velle*; quæ respondent *Anglicis, shall & will*. ex. gr.

SING. *ic ŕceal fæŕtan jejunabo*. *þu ŕcealt fæŕtan jejunabis*. *he ŕceal fæŕtan jejunabit*. PLUR. *pe ŕceolon -un -an fæŕtan jejunabimus*. *ge ŕceolon -un -an fæŕtan jejunabitis*. *hi ŕceolon -un -an fæŕtan jejunabunt*.

Pro *ŕceolon*, occurrit *ŕculon*, & *ŕchullen*, N. S. Auxiliaria *ŕceal* & *pille* leguntur cum elleipſi verbi principalis: ut, *Ðiŕ goŕpel ŕceal on Anþŕæar-mæŕre bæŕ*, *hoc evangelium legetur in feſto S. Andreæ*; ſupple *beon geŕæðen*: *Nelle ic nu næŕpe hionon*. *non hinc facessam*; ſupple *fapan*:

SING. *Luŕa þu amato*. *luŕige he amet ille*. PLUR. *luŕion pe amemus*. *luŕige ge amate*. *luŕion hi amanto*.

Non raro definit in consonantem; ut *alýŕ libera*, & in *e*; ut *ŕýle da*. *þpean rigare*, *lavare facit þpeah*. ne onþŕæðað cop. ne onþŕæðe ge cop. Gen. 50, 19, 21.

Pro *luŕige ge*, reperitur *luŕiaþ*. uti & *ŕapaþ* *ŕ axiaþ*, *ite & interrogate*, &c. legitur & enorme *puppen projicite*. Secunda pluralis, D. S. exit in *as* vel *er*: ut *luŕar vel luŕer ge amate*. cognata ſc. primæ in *a*: ut *geŕea videamus*, pro *geŕeon*:

Modorum optativi & subjunctivi formæ ſunt perfaciles: ut,

SING. *Eala giŕ ic nu luŕige*, *utinam amem*. *eala giŕ þu nu luŕige*. *eala giŕ he nu luŕige*. PLUR. *eala giŕ pe nu luŕion*. *eala giŕ ge nu luŕion*. *eala giŕ hi nu luŕion*, -an. D. S. *luŕia*: En & reliqua tempora! *Eala giŕ ic nu luŕobe*, *utinam amarem*. *eala giŕ þu nu luŕobert*; &c. *eala giŕ pe nu luŕobon*, &c. *Eala þ ic luŕige gýt*, *utinam amavero*, &c.

SING. *Ðonne ic nu luŕige*, *cum amem*. *Ðonne þu nu luŕart*. *Ðonne he nu luŕaþ*. PLUR. *Ðonne pe nu luŕiaþ*, &c. Reſidua tempora æquali methodo pergunt. *Ðonne vel þaþa ic luŕobe*. *cum amarem*. *Ðonne þu luŕobert*. *Ðonne he luŕobe*. *Ðonne pe luŕobon*, &c. *Ðonne ic luŕige gýt*. *cum amavero*. *Ðonne þu luŕige gýt*, &c.

Modus potentialis eſt duplex; *purus & circumſcriptus*. Puri exempla ſint; *Artige nu of nobe*. *þ pe GESEON* *ŕ gelyŕon*, *descendat nunc de cruce*, ut *videamus & credamus*. Circumſcriptus potentiam, libertatem, inclinationem vel neceſſitatem, auxilio certorum verborum designat. Sunt autem ea, *Mæg*, *miht*, *polb*, *nolb*, *ŕceolb*, *mot*, *moŕt*: *Mæg* eſt præſens, *miht* imperfectum *is* *magan*, *poſſe*. *Polb* imperfectum verbi *pillan*, *velle*. *Sceolb* imperfectum *is* *ŕceolban*, *debere*. *Mot*, & *moŕte*, à *magan*, *poſſe*.

Omnia hoc uno modo formantur. SING. *ic mæg*. *þu mægert*. *he mæg*. PLUR. *pe magon*. *ge magon*. *hi magon*: Perſonæ omnes plurales indifcriminatim deſinunt in *an*, *en*, *on* vel *un*: [vide vocalium mutationem, pag. 2.]

En ſingulorum exempla: *man ne Mæg ŕpilc Ðing ŕopþþringan*, *nemo tale proferat*. *Ða hæfðe he nan ŕettile hpaþ he ŕittan MIHT*, *tum nullam ſedem habuit*, *in qua ſederet*. *Ðæt he ægþeþ ge POLD ge SCEOLD Ðam geleafan onŕon*, *quod & vellet & deberet fidem amplecti*. *hi NOLDON him hnigan*, *nollent ei caput inclinare*. ne nan ppeoŕt *MOT* beon æt Ðam bþiðlacum, *nullus ſacerdos interſit nuptialibus ludis*. *he pilnabe þ he ŕop hine Ðnopian MOSTE*, *cupiebat ut pro illo pateretur*. His datis exemplis, advertat lector, *mæg* & *mot*, formare tempus præſens. *miht*, *polb*, *nolb*, *ŕceolb*, *moŕt*, formare præterita. Futura tempora coincidunt cum præſentibus, addito *gýt* & *gýt*, *poſthac*: ut, *ic mæg GYT luŕian*, *amavero*, *Angl. I may love hereafter*. Interim nota, quod omnia hæc auxiliaria cum elleipſi verbi principalis aliquando uſurpantur; id quod de auxiliariis *PILLE* & *SCEAL*, ſupra eſt obſervatum.

GRAMMATICA

Infinitivus modus gemet ungeendigenlic est duplex. alium voco *primitivum*: ut, *lufian a mare, tæcan docere*. * alium *derivativum* (quem & supinalem, gerundivum vel participialem) appello: ut, *to lufienne, to gereonne*.

Infinitiva in on exeuntia per omnia tempora & modos suum o servant: ut, *gereon, videre, gereo, video. gereo + gereoh Subj. Valet regula apud Gothos. nam a SAAW ungeret fit SAAW... BWS... BWA*.

Multiplici inservit usui derivativus, utpote per quem redduntur vel supina, vel gerundia, vel participia in *rus* & *du*, pro varia ista sententiarum, in quibus occurrunt, textura. Exempla: com þu ur to þorþpillanne, *venisti nos perditum?* hit is eafelic to cpeþanne, *facile est dictu*. hit is tima to þæbanne, *tempus est legendi*. ur is to lufienne *amandum est nobis*. ne elca þu to gecypanne to Gode, *ne sis tardus in convertendo ad Deum*. for þeoh he biþ to forþþapanne oþþe to alyþanne, *fur morti tradendus, aut redimendus*. eart þu þe to cumenne eart, *an tu es qui venturus es?*

Participium præsentis temporis bælnimend andpeapþne tibe, lufiand, -ænb, enb, inb, onb, unb, ynb, *amans*. Quod subinde fit substantivum: ut, ab hælan *sanare*, fit hælenbe *servans*, bælenb *servator, Jesus*. Nonnunquam pro præterito passivo ac futuris in *rus* & *du* usurpatur. þa Fapi-reiþcean rýnt gebreþeþe þirum popþe gehýpenb. *Pharisæi audito verbo hoc scandalizati sunt*. Matth. 15, 12. 7 æfter reoþon ðagum hi eft hpeoþfende 7 cumenbe me geheton. & post dies septem se redituros, ac me secum adducturos esse promiserunt. Bed. IV, 3. Mona re forþma on eallum ðingum bonbun nýtlíc yr. *luna prima omnibus rebus agendis utilis est*. in lærþigenbun eopþum. *in pascendis gregibus*. Ælfr. gr. 28.

Participium præteriti bælnimend forþgeþitenþne tibe, lufab, -æb, -eb, -ib, -ob, -ub, -yb, *amatus*. & irregularia in EN, &c. ut gebunden *vinculus*, oþerppoh *testis*, beot *verberatus*, aþeb *nutritus*, acþanc *extinctus*. vide plura inferius, inter verba anomala. Quorum infinitivus terminatur in dan & tan, plerumque abjiciunt eb in participio præteriti.

Vox passiva þropigenblic popþ formatur per verbum substantivum & participium præteriti temporis: ut, Ic eom geluþob, *amor*. Ic pær geluþob, *amabar, amatus fui, --fueram*. Ic beo geluþob, + ic sceal beon geluþob, + ic pille beon geluþob, *amabor*. Si þu geluþob, *amare, amator*. Eala gif ic eom geluþob, *utinam amer*. Eala gif ic pære geluþob, *utinam amarer, --amatus fuerim, --fuissem*. Eala gif ic beo geluþob, *utinam amatus fuero*. Donne ic nu eom geluþob, *cum amer*. Donne + þa þa ic pær geluþob, *cum amarer, --amatus fuerim, --fuissem*. Donne ic beo geluþob, *cum amatus fuero*. Modus potentialis: Ic mæg beon geluþob, ic miht, mot, mozt, polb, sceolb beon geluþob. ic mæg gýt beon geluþob. φιλοῦμαι ἄν. παθίσκωμαι ἄν. &c.

Infinitivus sic formatur modus: beon geluþob, *amari*; pærþan fulluhtob, *baptizari*.

Complura sunt verba in lingua Majorum, quæ neque ad hanc reduci possunt, neque aliam com-mode constituent conjugationem. eorum ideo silvulam hic ordine alphabetico disponam, adnotatis præcipuis quibusdam anomaliis; quas si studiosè perlustrârit tyro, alibi vix ulla cespitandi occasi-
onem facient offendicula.

Verba anomala.

* Acþencan, *extinguere*. acþent, acþanc, acþinen, *extinctus*. * abþeoþan, *pati, ducere*. abþu-
gon, *passi sunt*. * æthþinan, *tangere*. æthþan, *tetigit*. * aþan, *possidere*. aþ, *possidet*. aþun, a-
þan, *habemus, -tis, -ent*. aht, *habuit*. * ahebban, *elevare*. ahoþ, *elevavit*. [nisi ahoþ trahatur ab
aharan, *levare*.] * ahþeoþan, *ruere*. ahþeoþ, ahþuþ, *ruit*. * aþiþan, *surgere*. aþaþ, *surrexit*.
* aþpanan, *allicere*. aþpon, *allexit*. aþponnen, aþpanen, *seductus*. * beatan, *verberare*. beot, *ver-
berabat*. * beþþinan, *interrogare*. beþþan, beþþune, *interrogabat*. * belþan, *irasci*. bealh, *ira-
scebatur*. * beoþan, *cavere*. beoþh, *cavit*. * beoban, *jubere*. beab, bube, *jussit*. * bepitan,
præire. bepíte, *præiuit*. bibþan, *orare*. bæþ, baþ, *orabat, jussit*. * bindan, *ligare*. band, *liga-
vit*. bunden, *ligatus*. * bþingþan, *ferre*. bþohte, *tulit*. * bþucan, *frui*. bþeac, bþæc, *frueba-
tur*. * buþan, bigean, *flexere*. beah, bigþe, buþe, *flexit*. beþþ, beþþed, *flexus*. * býcþean, *eme-
re*. bohte, *emit*. * ceoþan, *eligere*. ceap, *elegit*. * cnapan, *scire*. cneope, *scivit*. * coman, cu-
man, cpiman, *venire*. com, cum, cpom, *venit*. * cpapan, *cantare*. cpeop, *cantabat*. * cunnan,
scire. can, scio. cuþe, *scivit*. * cpæþan, *dicere*. cpýrt, *dicis*. cpæþe, *dixit*. * cýþan, *narrare*.
cýþþe, cýþþe, *narravit*. * deþþan, *fodere*. duþþ, diþþ, deþþ, dealf, dalf, *fodit*. duþþen, *foßus*.
* don, *facere*. do, facio. deþt, dýrt, -cis. deþ, dýþ, -cit. doþ, *facimus, -itis, -iunt*. dib, dibe,
dýþe, *fecit*. do, don, *faciat, faciant*. * dþeccan, *vexare*. dþoht, *vexavit*. * dþiþan, *pellere*.
dþaþ, *pepulit*. * dýþþan, *audere*. dþoþte, *audebat*. * eblæcan, *repetere*. eblæht, *repetiit*. * em-
þlatian, *circumspicere*. emþlat, *circumspexit*. * fapan, *ire*. fepþe, for, *ivit*. * fealan, *cadere*.
feoll, *cadebat*. * fengþan, *capere*. feng, *cepit*. * feohtan, *pugnare*. feaht, fuht, *pugnabat*.
* fþndan, *invenire*. fþand, fþund, *invenit*. * fleon, *fugere*. fleh, fleoh, *fuge*. * fon, *capere*.

1 AN infiniti, abiit in en. N. S. consimilem pene terminationem habemus in hodierna lingua Anglica: ut, *to hasten accelerare, to strengthen fortificare, to lengthen prolongare, to shorten abbreviare, &c.* 2 At Dano-Saxonicus infinitivus, abjecto finali N, (a quo lingua Danica ab-
horret,) ἀδαφίς terminatur in A, E, I, O, U, vel H.

roh,

ANGLO-SAXONICA.

foh, cepit. * foppleoran, perdere. fopplear, perdidit. * gangan + gan, ire. eobe, geobe, ibum.
 ga, iso. * gelæcan, appropinquare. gelihthe, appropinquavit. * gemetan, invenire. gemette,
 invenit. * gemunan, recordari. gemune, gemunde, recordatus est. * geotan, effundere. gut,
 geote, effudit. * gerean, gereon, videre. gerap, gereah, gereh, gereag, gerað, vidit. gere-
 pen, visus. * gerpingan, flagellare. gerpanð, flagellavit. gerpunzen, flagellatus. * getan, ob-
 tinere. geot, geotte, obtinuit. * gepæccan, gepeacan, gepæcean, affligere. gepeahthe, gepæhte,
 afflixi. * gifan, dare. gaf, dabat. * gpaþan, sculper. gpoþ, sculpsit. * gþindan, molere.
 gþand, gþund, molui. * hanþan, suspendere. hoh, suspendit. hoð, suspendite. * henþan, pen-
 dere. henþ, pendebat. * healbān, tenere. heolb, tenuit. * helpān, auxiliari. hulpe, auxiliatus est.
 * hlihan, videre. hloh, risit. * hniþan, inclinare se. hnah, hnað, inclinavit se. * hpeorþan, ver-
 tere. hpupþ, vertit. * iecan, ican, eacan, augmentare. iet, iht, ihte, auðus. * hþan, naviga-
 re. laþ, navigabat. * lixan, fulgere. lixton, fulgebant. qu. lixbon, lixobon. * maþan, posse.
 miht, poteram. * niman, capere. nam, cepit. numen, nembe, captus. * ofþpiccan, opprimere.
 ofþpit, oppressit. * onginan, incipere. ongan, ongun, incepit. * ongytan, intelligere. on-
 geat, intellexit. * pæcan, fallere. pæht, fallebat. * plætan, ferire. plat, feriit. plihtan, spon-
 dere. pliht, spondidit. * peccan, curare, narrare. poht, peht, peahthe, curavit, narravit. * piþan,
 equitare. pað, equitavit. * facan, contendere. foc, contendit. * fahtlan, reconciliare. fæht, recon-
 ciliatus. N. S. * fapan, ferere. fep, fedit. fapen, fatus. * fcinan, lucere. fcean, luxit. * fciþ-
 pan, creare. fceop, creabat. * fecan, quæere. foht, quasivit. * fecgan, fæcgan, fæcgan, di-
 cere. fæcgbe, fæbe, dicebat. * fettan, ponere. feotte, fet, posuit. * figan, excidere. fað,
 fah, excidit. * fingan, canere. fanð, cecinit. * fittan, sedere. fæt, sedebat. * flagan, occi-
 dere. floh, flog, cædit. * flitan, scindere. flat, scidit. * fpiþan, spuer. fpap, spuit. * ftand-
 an, stare. ftob, stetit. * ftpeccan, sternere. ftpeht, stravit. * ftigan, scandere. ftag, ftah,
 ftih, scandit. * fpealtan, mori. fpeolt, mortuus est. fpolten, mortuus. * fpeþan, jurare. fpoþ,
 juravit. * fpiþan, filere. fup, fupobe, tacuit. * tæcan, docere. tæht, docuit. * teon, ducere.
 teh, tuge, traxit. teoh, teo, trabe. * þean, proficere. þah, það, profecit. * ðencan, cogitare.
 ðoht, ðuhte, cogitavit. * þpean, lavare. þpoþ, lavit. * tþþian, donare. tþþbe, tþþbe, do-
 navit. * unnan, dare. uððe, ubbe, dedit. * pacian, vigilare. peahthe, suscitatus. * pacþan,
 lavare. peohþ, peocþ, lavit. * peþan, insanire. peðbe, insaniuit. * peorþan, porþan, pþþan,
 fabricare. pophte, fabricavit. * pinþan, torquere. pað, torfit. punþen, tortus. * ppeþan, ac-
 cusare. ppeht, accusavit. * ppeon, tegere. ppoþ, textit. þþnan, apþnan, apþnan, currere. apþn, upþn,
 cucurrit.

Verbum impersonale, poþb buton habe, exprimitur vel per man; ut, man hpýmbe, clamatur;
 vel per hit, id; ut, hit þunþobe, tonabat; vel per verbum tertiæ personæ absolute positum; ut,
 fpa me þincþ, ita mihi videtur. ne hingpað þone þe to me cýmð, qui venit ad me, non esuriat;
 Joh. 6, 35. Gothi; **ψΑΝΑ ΓΑΓΓΑΝΔΑΝ ΔΗ ΜΙΣ ΝΙ ΗΝΓΓΚΕΙΨ. ΨΗΓΚΕΨ**
ΙΜ. videtur illis; Matth. 6, 7. **ψΑΝΗΤΑ ΙΜ.** videbatur illis; Luc. 19, 11.

Adverbia poþbey gefepan.

Temporis tidlice þa þe tiba getacniað: á, á, ááá *semper*. æbbe illico, Fr. fæpenþa, fep-
 lice, remninga subito. færllice jam, D. S. gefýrn pridem. geo, geapa olim. gyprtanðæð beri.
 gelome sape. hpæðincgo brevi. lungne protinus, Fr. nugea adhuc. fýmble, ringallice *semper*.
 remnunga, rnube confestim, Fr. rnelpe celeriter. fona cito. &c.

Loci rtoplice: hpiþepþeþa ahþar alicubi. hponan undecunque. ðonan inde. ellenbe procul.
 gehend prope. ellor alibi. up sursum. ðune, abune deorsum. feorþa, feorþan procul. &c.

Negandi fopbeoðenþlice oððe mirtihþenþlice: noht, nocht non. naterþpon minime. na, ne
 non. &c. Nota, quod NE coalescit cum aliis orationis partibus: ut, nif pro ne if. næf pro ne pæf.
 naþa pro ne haþa. naþon pro ne aþon. nabbað pro ne habbað. næfð pro ne hæfð non habet;
 Joh. 15, 13. nýte pro ne pýte. Sic Gothi & Alamanni contracte dicunt **NIST**, nist pro **NI IST**,
 non est. Duo negativa, nonnunquam tria vel quatuor in eadem sententia occurrunt: ut, ne om ic
 na Epiþt non sum ego Christus. pið þa pþþ þonþam. ic [interpunge pþþ. fopðam ic] no felfe
 nauht ne onþræbe; Boeth. c. 20. ne nan ne doþþte of ðam ðæge hine nan þing mape axigea
 neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare; Matth. 22, 46. Dano-Saxones nega-
 tione simplici utuntur.

Affirmandi færtningeþe: ia, gea, ea, gyre etiam. gefirlice scilicet. foðlice, fulroð, cop-
 noþlice certe. geznunga, eallunga omnino. &c.

Dubitandi tþinigenþlice: pen, penunga forsan. &c.

Qualitatis þe getacniað hpýlcnyrr: pel bene. ýfele male. fægepe pulchre. appunga gratis.
 fnotoplice prudenter. fpeþlice proprie. &c.

Intentionis georþfullice: þeaple multum. fpiþe valde. fpiþon, naþon magis. heapmælum a-
 cervatim. eallunge prorsus. &c.

Remissionis placigenþlice: ftundmælum sensim. ftucemælum paulatim. fægepe pedetentim.
 hpæthugu, hpæthþeganungeþ modice. &c.

Similitudinis gelicnyrr: calþpa, eacþpilce similiter. enþemer pariter. &c.

GRAMMATICA

Ordinis enebýþblice : riþþan *deinceps*. nextan *tandem*. hýþrftum *vicissim*. ðærriht *confestim*, *refta*. &c.

Numeri þa þe getacniap getel : anne *semel*. tuua *bis*. &c.

Utan, uton, utan, ute adverbia adhortandi tihthenblice, vel fi mavis, interjectiones infinitivis præponuntur : ut, utan ealle gebliffian : Uton him fapan on. Ex. 14, 5. uton renban fcea-papar; Deut. 1, 22. utun gereon. Matth. 7, 49. ute gehýpan heþ Gobeþ popþ. Wanlefi Cat. p. 128.

Adjectiva in ablativo pofta fæpe in adverbia migrant; ut, ongean Moiren micclum ceopobon. *contra Moſen multum murmurabant*; Num. 13, 31. tobpece hig litlum. 7 geote ele on uppan. *diffringes eos minutatim, & fundes ſuper eos oleum*; Lev. 2, 6. Sic etiam ſubſtantiva uſurpantur; ut, punþpum litel, punþpum fceopta. *mire parvus, mire brevis*; Boeth. pp. 20, 153. Idem p. 168. Ði on tpeopum. 7 ilbe ealb gecýnþe. A' fopþ riððan. 7 illum puniaþ. Ðeah him polþe. Ðpuc heopa lapeopa. Lyrtum beoban. Ðone ilcan mete. Ðe he hi æpon miþ. Tame getebe 1. --- Nonnunquam adjectiva in accuſativo ſingulari maſculino eodem modo uſurpantur: ut, unaly-þebne *ſine venia*; LL. Ælfr. 12. 7e bealf þeopne. *qui fodit in altum*; Luc. 6. 48. langne diu. lytelne. lyterne þene; Bed. 475, 556, &c. he 7 nu mýcelne picceþe miþ Cþiſt. *nunc longe diſtor eſt cum Chriſto*. Chron. Sax. an. 655. æniþne ullo modo --- Interdum in genitivo; ut, æneþ ſemel. Ðancþuþðliceþ gratanter. micler magnopere. ne eapþ þu þeah ealler of þam eapþe aþriþan. Boeth. p. 6. Sic Gothi **KAHTIS** enim, quidem. **ALLIS** omnino, enim. **hAnhis** ſuperius. **AKIS** olim, dudum. Luc. 10, 13.

Conjunctiones Geðeodnýrre.

Copulativæ geþeobenblice : and, onþ, enþe, D. S. &. eac, ac, oc, D. S. *atque, etiam, item, quoque*. &c.

Disjunctivæ aþcýriþenblice : oþþe *vel*. 7am *ſive*. &c.

Diſcretivæ 7ýnþriþenblice : ac, ah, D. S. *ſed*. 7oplice, *autem*. 7itoblice, *zæ*, &c.

Casuales fop 7uman intingan : ðý *propterea, quia*. þ *ut*. fopþam *quoniam*.

Conditionales : 7iþ ſi. 7pa ðæt modo, ſi modo. &c.

Exceptivæ : buton, butan, buta, D. S. nýmþe, nemne *niſi*. hupu-þinga *solum, ſolummodo*. &c.

Interrogativæ axiþenblice : la anne? hunu nonne? hþi, hþý cur? &c.

Adverſativæ 7ýþerþeblice, ongeanþeopblice : Ðeah *etiþ*. Ðeah ðe *quavis*. æþþer ge, ge tam, *quam*. hþæþer, hþæþer, hþæþere *tamen*. &c.

Illativæ : 7erþeablice : fopþi *idcirco*. aþý *ideo*; à Cimbrico þui. &c.

1 Nicolſonus & Hickeſius hunc idiotiſmum non animadvertentes ſenſum eorum, quæ ſequuntur, minus recte expreſſerunt;

Ðær moniþe punþpum gepuþðað.

Ðe þpita 7eþgeð.

Miþ ðene Ðpihtner þep ðomeþ bibeð:

Nicolſonus vertit, Hickeſio probante,

Quæ plurima edunt miracula,

Quæ hiſtorici tantisper memorabunt,

Dum Domini iudicium veridicum expectant,

Cum ſententia ſit, ſi recte capio.

Ibi plurima miraculoſe ſunt,

Quæ ſcriptor memorat,

Quocum Domini vir iudicium expectat.

Auctoꝝ, ut opinor, Bedam reſpicit, qui Cuthberti vitam ſcripſit. Vide Bedæ E. H. IV, 31, 32, &c. Eundem errorem erravit ampliffimus Præful principio carminis ejuſdem.

7r ðeoþ buþch þpeome

7eond Bpeoten-þice

Steopa 7ertaðelad.

Stanar ýmbutan

7unþpum 7epæxen. quæ vertenda puto,

Eſt hæc urbs inſignis

Per Britannia regnum

Prærupte fundata [ſita.]

Saxa circumcirca

Miraculoſe creſcunt.

Vide Hickeſii grammaticæ A. Saxonica p. 178. Legum A. Saxonicarum p. 164. 7pa miclum puþþon onþpupþe transferuntur, & tam multi erant numero, cum vere ſonent, & adeo valde compunþti erant. Hinc obſervare liceat quam utiliſſimæ ſint, quas vocant grammaticales, minutia. Cum, his non bene expenſis, ſagaciſſimi in errores ſæpius deferuntur.

Præpo-

ANGLO-SAXONICA.

Præpositiones propriety regentes accusativum.

Agē, agean *contra*. andlang, andlong *juxta*. Be *in, ad*. beforan *ante, coram*. begeonb, be-geonban, begonban *ultra*. beiundan Jorðane, *trans Jordanem*; Deut. 1, 5. butan, buton *præter, extra*. betpyx, betpih, betpyh, betpeox, betpox, betpux *inter*. bi, byg *juxta*. Emb, embe *circum, super*. eonb *ultra, per*. For ob, propter, pro. Gemang *inter*. geonb, geonban, gonb, gýnb *ultra*. Innan, eis. Mid *inter, cum*. Neah, neh *juxta*. Ofen *super, trans*. on *in, ad*. onblong *juxta, per*. ongean *contra*. onteonan *adversus*. of usque *ad*. Siþþan, siþþon *post*. Teh hine þa seþdon tum *contra eum venerunt*; Bed. I, 34. Ðuph *per*. togeane, togeaney *contra*. Unden *subter*. uppan *super*. utan *circum*. Viþ *juxta, contra, cum*. ƿio beophhtney þære runnan ƿciman ƿie þær ær neƿ to metanne ƿiþ þa ecu biþhtu Gode; Boeth. p. 88. ubi pro þær ær næƿ. quæ nihili sunt, lege þeortne. ƿiðæftan *post, pone*. ƿiþforan *ante*. ƿiþforan þa runnan. Boeth. p. 135. ƿiþgeonban *circa*. ƿiþutan *extra*. Ymb, ymbe *circa, supra, post*. ymb an ƿen *post unum annum*; Bed. II, 6.

Præpositiones ablativum regentes.

Abutan, abuton *circa*. æfter *post, pro*. ær *ante*. æt *apud, ad, a, sub, pro*. ætforan *præ*. a-mang *inter*. an *in*. pro on: Bæftan, be-æftan *pone, clam*. bæftan þam Ðlaporðe. Ex. 22, 14. be *pro, in, de, ex*. be Diocletiane lifigenbum, *Diocletiano vivente*. be þam bneþer lifigenbum. *vivente fratre*; Bed. II, 15. beheonan *cis, citra*. beheonan Rome. beheonan þære ƿtæte. be-innan Ðam capceþne, *in carcere*. Boeth. 61. betpeonan, betpih, betpinan, betpux, betpeox, betpeohƿ, betpox *inter, cum*. þe ic ƿýrce betpeohƿ him. Ex. 34, 10. bi, biƿ, bý. hi ageofaþ bi þæm peht *reddent de eo rationem*. þe him biƿ ƿæt. *qui juxta eum sedebat*. binnan, binnon *intus, intra*. bufan, bufon *super, supra*. butan, buton, buta, bute *sine*. Feop longe ab. for, fore ob, propter, præ, pro, coram, ante. for Gode ƿ for mannum micellic, *coram Deo & hominibus magnificus*; Bed. 5, 20. þ he hine fore gebede, *ut pro illo oraret*; Bed. 5, 5. foran-to *ante*. fpa a, ab. fram, from *de, ex*. Gehend *prope*. gemang *inter*. Innan, innon *cis, in, intra*. into *in, ad*. Mid, D.S. mid *cum, inter*. he ƿær mid him ƿelæped, *erat ab eis institutus*. Bed. præf. þe ic ƿepiten gemette mid þam broþrum, *quæ a fratribus scripta reperi*; ib. Neah, neh *juxta, secundum, prope*. Iſraela beapn dydon neah eallon þam þingum fecerunt filii Israel *juxta omnia*; Num. 1, 54. Of a, ab, abs, de, ex, extra, ultra. of Ðam munte *de monte*; Ex. 19, 14. tpegen of hir leorningcnihtum *duos de discipulis*; Luc. 7, 19. manega of æblum *multos a languoribus*; v. 21. of Jorðane *ultra Jordanem*; Mar. 10, 1. ofen *cum, super*. on, an *in, ad, inter*. on þa þopnar *inter spinas*; Luc. 8, 7. onforan *præ*. ongean, ongen *contra*. on-innan *in*. onmang, ongemang *inter*. on-uƿan, on-uppan *supra*. þe him on-uƿan gaþ, *qui supra ea ambulant*; Luc. 11, 14. ƿ lec-gan him on-uppan & posuerunt *super eos*; Joſ. 10, 27. of usque. Til *ad*. to *ad*. ni potius dativi sit particula. toforan *præ*. togeaney *adversus*. tomidder *inter*. topeapn *versus*. Unden *sub*. unfeop *prope*. up, uppan, uppe *super*. uton *extra*. uton Ðære penbel-ƿæ; Boeth. p. 114. ƿiþ *pro, cum, pone, contra, juxta*.

Harum præpositionum quædam utrumque casum regunt: viz. andlang, beforan, betpux, &c. Reperiuntur etiam andlang, fram, mid, of, tomidder, to, innan, utan & ƿiþ, præfixæ genitivo; ut, he appurþlice fram þære eabiƿan gemýnbe Agathoner Ðær Papan onfangen ƿær, *honorifice a beatæ memoriæ Papa Agathone susceptus est*; Bed. IV, 18. ƿ eac mid Danieler Ðær appurþan ƿert-Seaxna biƿcoƿer. Id. þu ealle ƿob mid þiner aneƿ geþeahte geþohtert ƿ gepohtert. Boeth. p. 77. of hir agener geƿealder. id. p. 34. to æfenneƿ. Boeth. p. 30. hƿæt ƿýlt þu to meþer habban *ecquid erit pretii*? Gen. 29, 15. tomidder eoppe *in medio vestri*; Lev. 26, 11. þa þe cýng undergeat ealle þær þing ƿ hƿilcne ƿƿicdom hi dydon topeapn hir. i. e. *se, non suos*, ut interpretatio habet: paullo superius in eadem pagina þe þær cýng of apocan licebit vertere, *a quo hic rex genus duxit*; Chron. Sax. ann. 1087. p. 194. innan lander oððe uton lander LL.S. p. 67. hƿi mupcnaƿt Ðu ƿiþ min? Boeth. p. 12. ne fupþon ƿihtne ƿeg ƿiþ hir ne aƿeþaþ. p. 77. þa ƿmeƿcode he ƿiþ min. p. 93. beƿeah he hine underþec ƿiþ þær ƿiƿer. p. 102.

Præpositionibus fram, of & to *Dano-Saxones* accusandi calum tribuunt: ut, Ða cƿæþ to leopneƿar hir: fram ƿeirta þonne tid: of halig ƿart. æghuelc ƿorþ þ ƿoþlice cuom of muþ Lober.

Syllabus præpositionum quæ in compositione usurpantur.

Quæ extra compositionem vix occurrunt, notantur asterisco.

* A, re, negative: ut, appeon, *revelare*; a ppeon, *velare*. * Æ, in, negative: ut, æ-melle *insipidus*. augmentum etiam otiosum. æfen *par*: ut, æfen-þeop *conservus*. æfter *post*: ut, æfter-bopen *posthumus*. ær *ante*: ut, ær ge-nemned *prænominatus*. ær-bæd. Luc. 23, 41. æt *ab, ad*: ut, æt-bƿædan *auferre*, æt-ƿtandan *adstare*. agen *adversus, retro*: ut, agen-ƿtandan *opponere*, agen-hƿýrþan *redire*. * and, AND, ANDA, ANDA coram, contra: ut, and-peapn *præsens*. and-ƿacan [andƿagan] *negare*. andƿtandan, andƿtana. andƿýrþan *adversari*. andƿýrþ, ANDAƿANKA, *responsum*; a ƿorþ *verbum*. andƿeoƿan *contra ruere*; qu. andƿeoƿan: quibus adde andƿƿarian, to

GRAMMATICA

to answer, respondere. rpanian enim, licet notet jurare apud auctores; haud dubito tamen quin primitus significarit loqui: adeoque andrpanian, quoad notationem, significabit tam ἀντιπῆν, quam ἀντιφθέγγειν φωνήν. **Betpux inter:** ut, betpux-cuman *intervenire*. be, nunc est merum augmentum; nunc idem quod bi, big, byg *circum:* ut, be-rapan *circuire*. * **Eð re:** ut, eð-rceapt, παλιγγενεσία. * **eþen, iBN, cum, par, æquus:** ut, eþen-bircop *coëpiscopus*. eþen-ðeopa *confervus*. eþne-gecpoman *convenire*. * **eþt re:** ut, eþt-cýrpan *recurrere*. * **em æqualis:** ut, em-niht *æquinoctium*. emb *circum:* ut, emb-hýpþt *circuitus*. * **emn par:** ut, emn-rcolepe *condiscipulus*. em & emn, videntur deduci ab embe, † æþen. **Fop perperam:** ut, à liggan *cubare*, fopliggan *machari*. **fope præ:** ut, fope-ætýpian *præmonstrare*. est & nudum augmentum. * **full valde:** ut, full-æþel *valde-nobilis*. * **Ge,** aliquando notat *cum:* ut, geþeop *conviva*. geclutob *confusus*. gefæþen *compater*. gemeben *commater*. gepita *consciens*. alias otiosum est. **geon contra:** ut, geonbæpan *opponere*. **geond per:** ut, geond-rapan *pertransire*. **Mid cum:** ut, mid-holian *compati*. mid-pununge *confortium*. hujusmodi voces distinguendæ ab compositis cum mid, pro midbel: quale est midþinter *natales Domini*. * **mir, MISSA, in,** negative: ut, mir-hýpan *inobedire*, *male audire:* **to miþhear.** **Oþ ab:** ut, oþ-ceopþan *abscindere*. est & merum augmentum. **oþen super:** ut, oþen-þlean *supervolare*. **on in:** ut, on-ge-þirre *incertus*. **ab;** ut, ongeniman *abscindere*. **ongean re:** ut, ongean-bþingþan *referre*. * **op in,** privative: ut, op-þite *impune*. **oþ ab:** ut, oþ-ræcþan *negare*. oþ-þendan *aufugere*. * **Samob cum:** ut, samob-cýman *convenire*. **To nimis, ad:** ut, to-an-pullice *nimis pertinax*, **too-obstinate.** to-bæpan *apportare*. est & merum augmentum, quale a † ge. **toþopan ante:** ut, toþopanþeop *præesse*. **þuph per:** ut, þuph-beopht *perspicuus*. * **Un in,** privative: ut, un-acenned *ingenitus*, **unborn**¹. up, uppe *super:* ut, up-þleþing, ὑπερφύων. **þiþ cum, contra:** ut, þiþ-þtanþian *resistere*.² **þiþen contra:** ut, þiþen-þecþan *contradicere*, **to with-þay.** **Ymb circum:** ut, ymb-hýpþan *ambire*.

Eac, ut & to-eacan, quæ additum, auctum significant, vim habent præpositionis cum ablativo: ut, þ geþ þær fram Lpirtet hiberþcýme þ rýxte eac þeopeþtugum *is est annus à Christi adventu quadragesimus sextus*; Bed. I, 3. 7 on þone ylcan dæg Lpirtet geþeopþe þif þurenþa oþ þif hlaþum 7 oþ tþam þixum. eac þixum 7 culþum. þara þær ungerim. Menol. Sax. apud Hicelsum. Notes obiter, quod ungerim sit substantivum, contra quam vult Somnerus in voce. **To-eacan** hýmþelþum *præter seipsum*. to eacan þam *præter ea*. Boeth. pp. 57, 58. 7 þær manna rýpmeþt to-eacan þam cýnge. Chron. Sax. an. 1086. quæ vertenda essent, & erat hominum primus præter regem, rege excepto, i. e. à rege proximus. Wihtrædi LL. statim ab initio lege eac þan þroþer-þeþtpe Bircop. þe ilca Gimbund þær haten. andþearþ þær. & verte, præter hos, Roffensis episcopus, idem Gimbundus erat vocatus, præsens erat.

Præpositiones tmesin crebrius patiuntur: ut, ymb þa runnan utan *circa solem*; Bed. V, 23. pro ymbutan. on floda gemonþ. *inter fluctus*. pro ongemonþ. þiþ þone monan þopan. pro þiþ-þopan. Boeth. on populþ innan pro on-innan. id. p. 171. to þodom þearþ pro toþearþ. Gen. 18, 22. þ hi comon on Scotland upp pro uppon *Hiberniam pervenerunt*. Bed. I, 1. on hý earþm upan. pro on-upan. III, 1. and þearþ hine þærmiþ on þæt neb þopan. Boeth. p. 33.

Præpositiones absolute positæ adverbiascunt: ut, þa geþýþelan 7 þa hrægel þam ðe Gode þone gehalgodan lichoman Lubbephter oþþe ær lifigenþne oþþe æfter fopþþeþcþne gýþedon *indumenta, quibus dicatum corpus Cuthberti, vel vivum antea vel postea defunctum vestierant*. Bed. IV, 31. þu biþt æþne buþan. 7 na þenþan eris *semper supra, & non subter*; Deut. 28, 13.

Præpositio subinde à verbo suo divellitur, ut & à casu, quem regit: ut, þa rþob him þum mon æt þuph rþeþen tum *adstitit ei quidam per somnium*; Bed. IV, 24. rþette þa hý lichoman betþiþ buþopan þam rþýnge *interposuit corpus suum ante ictum*; id. II, 9. gýþ ic hine þe ongen ne þþinge *si non reduxero illum tibi*; Gen. 42, 37. Vide quoque c. 44, 32. þe him mid þæron *qui apud se erunt*; c. 17, 27. oþ þ ic eop lecge hlaþ ætþopan *dum apponam vobis panem*; c. 18, 5. Goth. **ns nn rixiþ.** *reddite igitur*; Luc. 20, 25. **miþ ni uam siþþngam seinam iþisns.** *non intraverat cum discipulis suis Jesus in naviculam*; Joh. 6, 22. **ni þlikka visanþain imma þamma rarkþa.** *quum non longe abesset à domo*. **neþa þas aþnka.** *appropinquabat portæ*; Luc. 7, 6, 12.

Interjectiones, betpux-alegeþnýrre.

Dolentis, þær mober rapnýrre: ut, pa væ. pam, palapa, ealapa, ealaeap, eop, hýgla, eala *heu*. Gaudentis: ut, þel me evab. Vocantis: ut, eala, æla, æala, hola ð. la la *heus*. o la *ebo*. La præfigitur & affigitur interrogativis. Optantis geþýrcenþlice: eala gýþ ð si. pa la *utinam*. Hortantis, tihþenþlice: pella, ute age. uton *agite*. Admirantis, þunþþigenþe: eala hu, ð *quam*. Demonstrantis, æteopigenþe: heonu, eþne, þe *ecce*. loca nu *videfis*.³ Laudantis, loþigenþe: eala, eala euge, euge. þelþe euge. — pa væ dativum post se recipit: ut, pa eop þeligum væ *vobis divitibus*; Luc. 6, 24. Goth. **þai izvis rabeigam.**

¹ Goth. **nnseal** manus; à **seal** bonus. ² **viþka**: ³ Devonienfibus *locky now*.

Syntaxis.

Nomen multitudinis singulare sæpe cum verbo vel adjectivo plurali jungitur: ut, mycelner heoronlice perreder God heorigendpa 7 þur cpehendpa. *Multitudo militum celestium, laudantium Deum & sic dicentium.* **MANARGEI HARGIS HIMINAKONDIS. HAZGANDANE** **GAH GAH WIFANDANE.** Luc. 2, 13. þe of menigeo. þe ne cuþe þa æ. hig rýnt apýr-gebe. *turba hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt.* **SX MANARGEI. WALGEI NI KNONNIN** **VITGE. EKAWIFANAI SIND.** Joh. 7, 49. nonnunquam diversis numeris interveniente conjunctione copulativa: ut, and þ folc pær Zachariam geandbirgenbe. 7 punþrobon. *& erat plebs expectantes Zachariam, & mirabantur;* Luc. 1, 21. **GAH WAS MANARGEI BEI-** **DANDANS ZAKAKIINS. GAH SIDAALLEIKIDEANN:** æll þ folc apar 7 rto-
don. Exod. 33, 8. *surgebat universa plebs & stabant.*

Dativus pro genitivo ponitur: ut, þe habbaþ Abraham ur to fæder. Matth. 3, 9. þa þe ðam cýninge to fultume coman: Se ylca cýning to nýtnýrre fand his leodum. *Rex idem utilitati gentis suæ consuluit.* Bed. II, 16. Sic apud Gothos. **ÞN IS SINXNEIS FLAMMA.** Joh. 9, 28. **GAH GASALLERDA FXTONS IALISNA.** 12, 3. **NN STANA IST FIZAI** **MANASEDAI.** v. 31. *nunc iudicium est huic mundo.*

Laus & Vituperium rei effertur in genitivo: ut, he pær goþne gleaunerre cniht: þa pær onþriplice 7plitan. Bed. þis folc is hearþer mober. *populus iste duri est animi;* Ex. 32, 9.

Nomina postulant genitivum significantem causam, nonnunquam dativum: ut, re cýning pær goþer tudner 7 haliger gerælig. Bed. hu ne biþ ælc mon genog eapm ðær ðe he næfð. Boeth. p. 56. biþ monna aghwlc. micle þý fægenra. liþer peþer. id. 166. eala min Drihten þu eart mæpþum geræge. and punþrolic pitea gehwylcum. ib. 173.

Adjectivum neutrum absolute positum genitivum exigit: ut, 7 eal þ re pinca baldor rpiþmod rincer ahte. *& quicquid virorum dux magnanimus thesauri possidebat;* Fr. Jud. p. 26. 7 heora he-riþer ðær pær micel ofrlægen. Bed. III, 18. hi lýtles hæt habbaþ. **SVALAND MELIS.** Joh. 14, 9. **NIWAI MANARIZX VALKWIÞ IZVAKAIZXS FAKAHTENS.** Matth. 5, 20. **ALLATA FATA EKAVANHTE.** Mar. 3, 28. ic pat hæt þa populo-lurta myneþer þrenþa heora lufigenþum. Boeth. p. 68.

Deapf opus, dativum personæ cum genitivo rei desiderat nýr halum læcer nan ðearp. *non est opus valentibus medico;* Matth. 9, 12. **FANIN FLAKETS FIS IST.** Luc. 19, 34. hýlc ðearp is ðe hýler. *quid opus est tibi eucharistia?* Bed. IV, 24.

Comparativa per *Quam* exposita nunc per conjunctionem *Donne*. *Þanne*, Anglice *than*, & nominativum exprimentur, nunc verò per ablativum vel genitivum: ut, ge rýnt relpan þonne manega rpearran. *vos estis multis passeribus meliores;* Matth. 10, 31. þ is mape eallum onrægd-nyrrum and ofrrungum. Goth. **MANARIZX IST ALLAIM FLAIM ALLERKONS-** **TIM GAH SANDAIM.** *majus est omnibus olocaustomatibus & sacrificiis;* Mar. 12, 33. nýr betpux piþa beapnum nan mæpþa pitega þonne Johanner re fulluhtepe. re þe is lærra on Goder rice. re is hýr mape. *major inter natos mulierum propheta Johanne baptista nemo est, qui autem minor est in regno Dei, major est illo;* Luc. 7, 28. De pro þonne nonnunquam occurrit: ut, þam re ne rind þe gelicpan þe litte gærftapan. Num. 13, 33. hio ne biþ ðeah þý neap þære fæ þe hio biþ on midne bæg. Boeth. p. 125. --- Superlativa genitivo gaudent: ut, byð ealna pýrta mært. **VALKWIÞ ALLAIZE GKASE MAIST.** Mar. 4, 32.

Nomina partitiva, aut partitive posita, numeralia & interrogativum hpa genitivum postulant: ut, ðis rpell me fume þapa fægdon. Bed. **SNMAL FAKESLIE.** Luc. 19, 39. hæt ýreleþ. **GA NWALIS.** Mar. 15, 14. hpa piþra monna pile cpeþan. Boeth. p. 112. rpa þincþ anpa gehpæm eorþbuendpa. p. 166. Ða hæþenan ðritigum rþa mape peorub hæþon. *tricies majorem pagani habuerunt exercitum;* Bed. III, 24. Sic Gothi. **ALGE FIDVAKTIGONS.** Mar. 1, 13. **OLKGAAMMEH HAVANDANE.** Luc. 19, 26. **ALL BARGME.** Matth. 7, 17.

Nomina composita ex emn & eþn dativo adjecto gaudent: ut, Boeth. p. 83. emngob him. heo eþenpýrðe heo on eallum ðingum ðam birceope... geþearpode. *condignam se in omnibus Episcopo præbuit;* Bed. IV, 6. --- Terminata in full & lice eundem casum volunt: ut, þ he þoncfull ri rtyne him þær bebodenan folcer. *ut contentus sit gubernatione creditæ sibi plebi;* Bed. IV, 5. Daniel re pitega punude on Lhaldea purðfull þam cýningum. Ælfric. de v. & n. Test. p. 19. rpiþe gemindlice eallum geleafullum. ib. p. 32. þ pær unarecgenþlice ænigum men. Chron. Sax. an. 1011.

Adjectiva, quæ notitiam, vel ignorantiam significant, genitivum adfiscunt: ut, beorn boca gleap. Boeth. p. 151. eall reo mægð Suþ-Seaxna pær unþis gobcunþan naman 7 geleafan. *totâ provincia australium Saxonum divini nominis & fidei erat ignara;* Bed. IV, 13.

Quæ copiam, reatum, similitudinem, & dignitatem denotant, interdum ablativo, interdum genitivo gaudent: ut, full beapna bana: re hælenþ pær full halgum garte. **ALMINS VEIHIS** **FNALLS.** Luc. 4, 1. nýr nan man Moýrer gelica miner þeoper. Num. 12, 7. beo re leara gepita þær ilcan pýrðe. Deut. 19, 19. bome... geþeahte... fýper rýlbis. Matth. 5, 22.
d heora

GRAMMATICA

heopa ealdrhta pýrðe beon. Boeth. 1. nýr he me pýrðe. **NIST MEINA VALIKFS.** Matth. 10, 37. *non est me dignus.*

¶ Fela, *multi*, & pana, quod defectum denotat, genitivo gaudent: ut, fela oþne halgna bircopa mid him. Bed. hu fela pilrgena. þær aneþ hipe 17 nu pana. Boeth. 17. Haud aliter Gothi. **FIAN TAIKNE.** Joh. 12, 37. **FIAN MΛNΛGEINS.** Mar. 3, 7, 8. **AINIS FNS YAN IST.** Mar. 10, 21.

¶ Magnitudinis mensura subicitur adiectivis in genitivo vel accusativo: ut, pund ynceþ lang. *vulnus uncie longum, unciale*; LL. Ælfr. R. 40. Breoton 17 norþ ehta hund mila lang. 7 tu hund mila bpad. *Britannia per milia passuum octingenta in boream longa, latitudinis habet milia ducenta*; Bed. I, 1. Fantþumo rþream. re 17 þreopa fuplanga bpad. *Vantsumu fluvius, qui est trium stadiorum latus*; Bed. I, 25. on þa rþþpan healf ðæm ingange. þ 17 on þa norþhealf. 17 rþænne bebb (de sepulchro Domini loquitur) reoþon fota lang. ðrým mundum hieþra þonne ðær hureþ flog. Menol. ubi notabis Comparativa adsciscere ablativum, qui mensuram excessus significat.

¶ Verbum substantivum adsciscit sibi genitivum: ut, eart þu upeþ geþereþ þe upe þieþþinna. Jos. 5, 13. on þam þingum þe mineþ fæþer rint: ðe norþht ne roht ne lufode þa þing þe þieþþer midþangeaðer pæron: ðe hieþ pær. Bed. þe gelyfeþne ylbo pæron. *quæ ætate provectæ erant.* III, 8. Sic apud Gothos. **ÞN ÞIZE SIMRNGE IS. OΛZNH SΛEI IST SÞNGXS.** Joh. 18, 17, 25, 37. **NI SIGΛIF ΛΛMBE MEINΛIZE.** 10, 26. *non estis mearum ovium.*

¶ Plurima sunt verba, quæ genitivum admittunt: cuiusmodi sunt verba Tentandi, persequendi, privandi, desiderandi, fruendi, visitandi, egendi, expectandi, recordandi, cessandi: ut, ic hieþ cor-nobe *tentavi eum*. þ he polde fannian eoþer ut *probaret vos*; Ex. 20, 20. þe hieþ ær ehton *qui prius eos persequuti fuerant*; Ex. 14, 31. ic onþneb þ þu me beþeoþeþer þinpa dohtþa *timui ne me orbaveris filiabus tuis*; Gen. 31, 31. ne pilna þu þineþ neþtan hureþ *ne concupiscas domum proximi tui*; Ex. 20, 17. ne bpucað hieþ *non fruemini eis*; Deut. 28, 41. neoroþe he min eþt *iterum me visitavit*: mycel pund behorað mycleþ læcebomeþ *grande vulnus grandis curam me-*
dela desiderat; Bed. IV, 25. ge ealpa þýrþa þinga beþurþon *hu omnibus indigetis*; Matth. 6, 32. re rýlþa Godeþ riceþ geanþibode *ipse expectabat regnum Dei*; Mar. 15, 43. gemun þinpa þeopa Abrahameþ. &c. *recordare servorum tuorum.* &c. Deut. 9, 27. Alia non pauca cum eodem casu junguntur; ut, reo eoþde onþenþ þineþ broþon bloþer *terra suscepit sanguinem fratris tui*; Gen. 4, 11. hieþ onþneþon hieþ Iþraeþt tocymeþ *timuerunt Israelis adventum*; Jos. 5, 1. þa nolbe re cýning [Neþon] þær onþon. ne him hieþ reoþer geunþan. ða he [Seneca] ða þ onþeat. þa gecear he him þone deaþ þ him mon oþlete bloþer on þam earme. Boeth. p. 64. runu min. hlyrte minpa porþa *fili mi, audi verba mea*; Gen. 27, 43. þe hieþ earþað. Matth. 21, 43. gim hieþ *observa eum*; Ex. 23, 21. beþým hieþ *curam illius habe*; Luc. 10, 35. gelyfeþ þu þieþþer? *credis hoc*? Joh. 11, 26. ic pat þ þu hæfþ ðara pæþna to-hraþe forþitan *scio te nimium cito armorum oblivisci*; Boeth. p. 3. hi ne maþan þin gehelpan ne heopa reþþa. ib. p. 26. oþþe ut-pæþneþ-monþa fþeondþeþer ceaprað *aut externorum sibi virorum amicitiam comparent*; Bed. IV, 25. Pleraque hæc verba non raro cum dativis vel accusativis juncta reperiuntur: ut, he pelt eallum hieþ geþearþum. Boeth. 7 gepilþað hieþ. Gen. 1, 28. þone Arceþircophað Beoþhtþalb onþenþ. Bed. þam rice onþenþ. id. heo næfþe linenum hieþþlum bpuþan polbe. ac pýllenum *nunquam lineis, sed solum laneis vestimentis uti voluerit*; id. IV, 19. gife hi me ehton. hi pýllað ehtan eoþer *si me persequuti sunt, & vos persequentur*; Joh. 15, 20. hieþ cýrice eallum hieþ æhtum pær beþearþode 7 geþenþode. Bed. IV, 12.

¶ Verba pealban gubernare, ðolian þ ðoligean *luere*, helpan *auxiliari*, biþþan *rogare*, onbitan, onþýrþan, onþýþian, *degustare*, gemilþþian *misereri*, tþiþgean *concedere*, æt-hþinan *tangere*, cepan *curare*, æþracan *negare*, regunt genitivum: ut, ealþorþmen pealþað hieþa ðeoda, *principes gentibus suis dominantur*. fþiþgea ðolige hieþ fþeoteþ, oþþe fþiþþiþ rþillingeþ, *liber libertate sua privetur, aut l. solidos dependito.* [ellipsi forþan nþ pite *multam.*] God ælmihtig helpe upe, *Deus omnipotens auxilietur nobis.* [intellige untþumneþre:] gife he bit fþiceþ, *si petierit piscem.* [forþan fubauditur gife *donum.*] næmþ man naner meteþ onbite, *nemo cibum degustet.* [ni sit ellipsis nþ ðæl *portionem.*] þineþ onþýrþode, *gustabat vinum.* [dixerit aliquis supprimi calic *poculum.*] upe gemilþþob, *nostri misertus.* [aliàs dativum requirit.] fulluhter tþiþge, *baptismum ministret.* [videatur geþine *mysterium*, abesse.] ne æthþan ðu min, *ne me tangas.* [intercidente lice *corpus*: alias accusativum trahit.] he fleameþ ceþt, *meditabatur fugam.* ða æþracað ðær æþurteþ, *qui negant resurrectionem.* [subintellecto forþan lape *doctrinam.*] Ubi sensus non est ellipticus, hæc verba ut plurimum transitiva sunt, & regunt accusativum.

¶ Verba acquisitive posita regunt dativum: ut, gife hpa him þihteþ biþbe, *si quis sibi æquum postulaverit.*

¶ L'Isle haud procul ab initio Serm. in die Paschæ hæc verba, 7 abþæncte ðæron Phapaþ 7 ealne hieþ heþe ramob. ðe heopa ehton. sic transtulit, *and drowned therein Pharaoh and all his army together with their possessions.* pro *with their possessions* scripsisset certe *who pursued them*, ut sensus & constructio verborum postulant.

Verba

Verba imperandi & obsequendi regunt dativum: ut, *Da beaþ he ðam unclenan garte, tum præcepit spiritui impuro. pindar 7 7æ him hyrsumiaþ, venti & mare ei obediunt.*

Dativum etiam postulant omnia verba dandi, ministrandi, reddendi, serviendi, objurgandi, vetandi, favendi, nuntiandi, respondendi, commodandi, credendi, judicandi, gratias agendi, tentandi, nocendi, &c. X

Verbum fylhan 7 fylgian *sequi*, gaudet dativo: ut, Petrus fylgde ðam hælende, *Petrus secutus est Jesum.*

Verba accusandi genitivum postulant, qui crimen significat: ut, *hwi tihþ upe hlaforþ uþ 7pa micles fæst 7 Gen. 44, 7. interdum dativum: ut, 7e þe ðyrnum gehingum betogen 7y. LL. Inæ 52. he 7eppegeþe his broþru to his fæder þære mæstan 7pohre.*

Geandþyrðan *respondere*, & an 7 geand dare, dativum personæ & genitivum rei poscunt: ut, ic þe mæg geandþyrðan þær 7peller. Boeth. p. 141. ic geand 7 an minum hlaforþe þær lander.

Verba rogandi & docendi duplicem regunt accusativum: ut, *hýr leornungcnihtar hine an bi7rpell aþrodon. interrogabant eum discipuli ejus parabolam; Mar. 7, 17. 6I 7ATΛOΛH-7PEI BIDAΓAI 7TTAN. ut quodcumque rogaveritis patrem; Joh. 15, 16. De Johanne enbeþyrðne 7 ðear ðær 7anger 7cipe 7tæne ðær 7operpæccenan mýn7ter 7anger 7ær 7æ. Johannes ordinem ritumque canendi viva voce præfati monasterii cantores edocuit; Bed. IV, 18. tæce me 7um þing. doce me aliquid.*

Verba composita cum præpositionibus sæpe postulant casus, quos ipsæ præpositiones regunt: ut, *he ýmberop ealle Eýpta 7icu. circumvit omnes regiones Egypti; Gen. 41, 46. let hine licgan 7pa ætclutian his 7eondum. Jud. 4, 18. to 7iðscufanne 7pa 7eþpe he7gunge 7 7pa zelomlicne ðara Norð. ðeoda. ad repellendas tam feras tamque crebras gentium Aquilonalium inruptiones; Bed. I, 14. bliþe unberhniwon done hþilendlican deaþ. mortem læti subiere temporalem; IV, 16. Sic Gothi. 7EAKIDAGEAÐN 7MMA SIÞANGXS 7S. Matth. 8, 23. aþ fænk-7A7GAN 7IZAI M7N7GEIN. Luc. 9, 16.*

Accusativus & ablativus absolute ponuntur: ut, *þa 7ulfremede compe heopa 7aula to 7e7ean 7endon. Bed. I, 7. ac æfter 7æce ðær 7etimbæde cýricean. postmodum constructa ibidem ecclesia. -- gehæbe 7epitte sanato sensu; IV, 3. 7ebi7eþum cneopum him to c7æð. genu flexo dixit illi. ðýmeone þur 7erppæccenum. Nic. p. 13. 7PNK 7ANGAÐAN 7KM7I7N. Matth. 6, 3. Ablativus hic, ut mihi quidem videtur, dependet a præpositione æt suppressâ, quæ non raro exprimitur: ut, 7e þe hit apende æt unforppohþum ðingum. Gob abilgie his noman of lifer bocum buton he ær to bote 7ecýrpe. Chart. Oswaldi episc. 7if man 7ri7ne man æt hæbbenþe handa 7e7o. LL. S. p. 12. 7aul7eat 7 7ihte7t þ man 7ýmle 7elæ7e æt openum 7ræ7e. ib. 108. æt of7legenum ðeofe. p. 58. þe 7ýrpeð hup7e æt oppænum life. qui vita desperata eucharistiam petit. Hunc loquendi modum a Gothis retinuerunt 7T 7MMA 7KA-7AÐAN. Mar. 14, 43. 7T 777I7N 7E7A7NPIA 7MMA 7AH BIDA7AÐAN. Luc. 3, 21. 7T 7NSTA7H7AN7IM 77IM A77AM. 4, 2. 7T 777I7AÐAN 7MMA 77 7AN7GEIN. 20, 1. divise enim legendum puto.*

Est ubi verba quasi per appositionem in eodem tempore, numero & persona efferuntur: ut, *þin modop 7 þine 7ebroþru 7tanbeð he7 ute. 7ýllað þe 7e7eon. mater tua & fratres tui stant foris, volentes te videre; Luc. 8, 20. Ða 7ende 7e untruma man to his hlaforþe. bæð þ he him on7ende 7ine7 onþrincan. c7æþ þ hine ðýr7e. tum misit egrotus ad dominum suum, rogans sibi poculum vini mittere, quia sitiret; Bed. V, 5. Sic Gothi loqui solebant. e. g. 7KAIDA. 7A7PH. ad verbum, loquutus est, dixit, 7A7PH. 7A7PH. ibo, parabo, 7e7e7e 7 7e7e7e. 14, 3. Conjunctio copulativa in hac loquendi formula reticere videtur.*

Nomen causæ adjicitur verbis in genitivo: ut, *7 þancobe 7obe ealra þara mil7ra. Exod. 15, 1. þ he 7ære bin7ienþ þa uplican aþ7æ7ne7 minra 7e7ýnta. 7i lof 7 pulþop hælenþum 7ri7te his 7obne7ra. hpa 7 7pa hea7þ-heo7t þ ne mæg 7epan 7pýlce7 ungelimpe7? Quis corde est ita indurato, ut non defleat tale infortunium? Chron. Sax. 1086. he heo7obe micclum þer 7olce7 7ýnna. 7Elfr. de V. & N. Test. p. 18. L'Isle vertit, he bore most an end the people's sins, cum vertere debuisset, he grieved much for the people's sins. full-oft 7e 7æ7niað 7mýl7e 7e 7 eac 7unþriað þær 7ite7 ðære 7unnan. Boeth. p. 125.*

Quodvis verbum admittit ablativum aut instrumentum, aut modum actionis significantem: ut, *his 7æ7enodon 7pýðe mýclum 7e7ean. gavisus sum gaudio magno valde; Matth. 2, 10. hi 7p7æcað nipum tun7um. loquentur novis linguis; Mar. 16, 17. he clýpode mýcelpe 7te7ne. STIB-7N7I MIK7A7I HK7PIA7. Joh. 11, 43. hæc omnia a præpositione mid subintellectâ reguntur, quæ sæpius præmittitur: ut, hit 7pan bliþum 7opþum. Boeth. p. 3. mid 7opþum. p. 17. hic ðæt of7tum miclum 7æ7endon. Jud. p. 21. mid mýcelum of7te 7ær 7opð ýnnenþe. Nic. p. 2. he 7eolde 7æte7e aþ7æ7en 7 bebaþob beon. mid 7æte7e. Bed. I, 27. ne 7ip þu na mid 7icele. Deut. 23, 25. 7 7pat mid his 7ing7e. mann hne7cum 7ýplum 7e7c7ýðne. 7AN-7AN HN7A7G7IM 7A7T7G7M 7A7A7IA7AN7. Matth. 11, 8. mid hne7cum 7ea7um. Luc. 7, 25.*

Passivis additur ablativus agentis, antecedente præpositione, & interdum dativus; ic eom a7enþ 7pan 7p7ihte to ðe. Nic. p. 13. 7e7let7ob ýr Aþram þam healican 7obe. benedictus est

GRAMMATICA

Abraham Deo excelsio; Gen. 14, 19. þ þam haȝol to-laf pær. Ex. 10, 5. forþam þeah he reo anum ȝehereþ. Þonne biþ he oðrum unhereþ. Boeth. p. 66. Goth. **ΕΙ ΓΛΗΜΟΛΙΝΔΛΗ ΕΚΛΑΜ ΜΑΝΝΑΜ**. Matth. 6, 7. **ΚΛΑΝ ΜΕΙΝ ΚΛΑΝ ΒΕΙΔΑΧ ΗΛΙΤΑΔΑ ΑΛΛΑΙΜ ΦΙΝΔΑΧΜ**. *Domus mea domus precum vocabitur omnibus gentibus*; Mar. 11, 17.

Passiva nonnunquam sunt impersonalia & similes cum personalibus casus obtinent; ut, ne byð þam ȝebemeþ. þe on hine ȝelyfð. Joh. 3, 18. ȝ him pær ȝeborgen. Jos. 9, 27. þ heom beo ȝeborgen on domeȝ dæȝ. Wanleii Cat. p. 34. à Gothis derivatur. **ΟΛΗ ΒΛΟΧΨΗΜ ΓΛΑΒΛΙΚΓΑΔΑ**. Matth. 9, 17. **ΦΕΙ ΥΛΗΤΕΙ ΝΙ ΕΚΛΙΣΤΝΑΙ**. Joh. 6, 12.

Impersonalibus quibusdam subjicitur accusativus cum dativo: ut, þone pelegan lȝrt anpealber. Boeth. 75. ȝif dȝrȝra hþone tpeȝe ænȝer ðara ȝpella. ib. 117. — Quibusdam dativus cum genitivo. þe ȝceamode ȝpelceȝ ȝebpolan: ȝ him þær ne ȝceamode. Gen. 2, 25. hþæt belimþ þiȝ to þe. *quid id tua refert?* Boeth. p. 27. hþam ne mæȝe eapmian ȝȝylcepe tibe. *quem non miseret huiusmodi tempestatis?* Chron. S. an. 1086. — ȝebȝrað *curam* significans geminum adsciscit dativum: ut, him ne ȝebȝrað to þam ȝceapum. Joh. 10, 13. forðȝ þe hym ȝebȝrobe to þam þearfum. 12, 6. ne ȝebȝrað him nan dȝnȝe naþer ne to ȝiȝe ne to populd ȝiȝe. Ælfric.

Spatium loci in ablativo effertur: ut, XII milum ȝham eartȝa: reo iȝ tȝn milum peȝt. nihte.

Quæ significant partem temporis in genitivo usurpantur: ut, þonne hiȝ mid ȝpupde ofȝlogon þær dæȝe. *quam gladio occiderant eo die*; Jos. 10, 11. ȝif ðeoȝ bpece manneȝ hȝ nihteȝ. *si fur alicujus domum nocte effringat*; LL. Ælfr. 25. Quæ autem durationem, in accusativo vel ablativo effertur: ut, lutiað þær þȝȝ dæȝaȝ. *ibi latitate tres dies*; Jos. 2, 16. nan man ȝereah oðerne þȝȝ dæȝum. Ex. 10, 23. Gothi eodem modo tempus denotant: ut, **ΕΙ ΝΙ ΥΛΙΚΨΛΙ ΣΑ ΦΛΑΠΗΣ ΙΖΥΛΚ ΥΙΝΤΚΛΗ**. *ne fiat fuga vestra hyeme*; Mar. 13, 18. **ΟΛΗ ΣΙΝΤΕΙΝΑ ΝΛΗΤΑΜ ΟΛΗ ΔΑΓΑΜ ΙΝ ΑΝΚΛΗΟΧΜ ΟΛΗ ΙΝ ΕΛΙΚΓΗΝΟΑΜ ΥΑΣ**. *& semper noctibus ac diebus in monumentis & in montibus erat*; Mar. 5, 5. and ȝȝmble dæȝeȝ ȝ nihteȝ he pær on bȝȝgenum ȝ on muntum. **ΟΝ ΔΑΓΑΝΣ ΨΚΙΝΣ ΜΙΨ ΜΙΣ ΥΕ ΣΗΝ**. *nunc tres dies mecum fuerunt*. A.S. hiȝ þȝȝ dæȝaȝ me ȝeanbbidiað. Mar. 8, 2.

Reciproci utuntur locutionibus: ut, hiȝ æteopdon hiȝ manegum. *apparuerunt multis*. **ΑΤΑΝΓΙΔΕΑΝΝ ΣΙΚ**. Matth. 27, 53. Lȝrt hine ȝepeȝt. *Christus conquieuit*. onbȝað þe þinne ȝob. *time Deum tuum*; Lev. 19, 32. Est Gothicus loquendi modus, qui per plerasque hodiernas linguas diffunditur. **ΨΚΛΕΣΤΕΙ ΨΗΚ**. *confide*. **ΓΛΙΕΜΗΝ ΣΙΚ** *συνέστηται*. Mar. 7, 1. &c.

Infinitivus accusativum ante se statuit: ut, ȝpa ȝe ȝereod me habban. *sicut me habere videtis*; Luc. 24, 39. ða ȝecȝað hȝne libban. *qui dicunt eum vivere*; v. 23. **ΤΑΝΓΙΨ ΨΑ ΗΧΚΙΝΑΝ**. *facit eam mæchari*; Matth. 5, 32.

Linguam Saxoniam, quæ per Danorum incursus, sæculis nono decimoque ex pura & simplici facta est mixta & hybrida, post ingressum Normannorum, quotidie festinatius labascentem intueamur. In vernaculum nostrum gradatim vergentem luculenter senties, lector, si mutationes hæcæ literarum subsequentes, & frequentem illam liberamque vocabulorum è Normanniâ in Angliam adoptionem studiosius pensitaveris.

Lingua Normanno-Saxonica.

A tollitur: ut, læpeþ, *doctorum*, pro læpeba: a in e: ut, ȝpurtpe, *sororum*, pro ȝpurtȝa: ȝtaner, *lapides*, pro ȝtanar: a in ea: ut, ȝecȝeap, *dicis*, pro ȝecȝaþ: æ in ae: ut, æþelo, *nobilis*, pro æþela: æ in eo: ut, beoran, *ferre*, pro bæpan: ȝpneocan, *loqui*, pro ȝpȝæcan: æȝ in op: ut, opþar, *vel*, pro æȝþer: æȝ in u: ut, upilc, *unusquisque*, pro æȝþilce: b in u: ut, beuer, *castor*, pro beber, beȝor: c in ch: ut, cheap, *palea*, pro ceap: child, *infans*, pro cilb: c in k: ut, king, *rex*, pro cinȝ, cȝning: d in ð: ut, dauð, *David*, pro dauib: e tollitur: ut, eȝra, *horror*, pro eȝera: e in æ: ut, daniȝcæ, *Dani*, pro daniȝce: endæ, *finis*, pro ende: e, æ, in ei: ut, peȝ, *via*, pro peȝ þ pæȝ: e in ea: ut, heapȝa, *dominus*, pro heȝȝa: e in eo: ut, beoran, *ferre*, pro bepan: e in ie: ut, hieȝȝa, *dominus*, pro heȝȝa: ea in e: ut, eðȝe, *felices*, pro eabȝe: ea in ie: ut, ȝiem, *sutura*, pro ȝeam: eo in æ: ut, ȝcæ, *illa*, pro ȝeo. [ubi & c pro e.] & in e: ut, meotob, *deus*, pro metob: f in m: ut, lammæȝȝe, *primitiarum festum*, pro hlaȝmæȝȝe: pimmā, *mulier*, pro piȝman: f in u: ut, luebe, *amabam*, pro luȝobe: leove, *amor*, pro luȝu: bileove, *annonæ*, pro biȝleoȝa: ȝ in ch: ut, buȝch, *oppidum*, pro buȝȝ: ȝ in i: ut, cæie, *clavis*, pro cæȝe: tȝentei, tȝenti, *viginti*, pro tȝentiȝ: mai, *possum*, pro mæȝ: ȝ in p: ut, ðepen, *thamus*, pro ðegen: ȝ in y: ut, ȝaȝ, *dedit*, pro ȝaȝ: ȝeȝȝa, *pluvia*, pro ȝeȝȝa: teȝ, *illi*, pro teȝ, quod pro þa, *illi*, *bi*. ȝe sæpe tollitur. ȝe in i: ut, iclepeþ, *yclepeþ*, *vocatus*, pro ȝeclepeþ: h additur: ut, hiȝ, *est*, pro iȝ: huȝe, *noſter*, pro uȝe: h in ȝ: ut, ȝeȝaȝ, *vidit*, pro ȝeȝah: heaȝ, *altus*, pro heah: i tollitur: ut, liȝȝe, *viuo*, pro liȝȝe: i in ie: ut, ȝienbon, *sumus*, pro ȝinbon: n inferitur: ut, ðeonben, *dominus*, pro ðeoden: n tollitur: ut, pæȝȝe, *masculi*, pro pæȝȝen: n in m: ut, onȝem, *contra*, pro onȝean: o inferitur: ut, heopotaȝ, *corda*, pro heopȝaȝ: o in eo: ut, ȝpeom, *ab*, pro ȝpȝom: u in p: ut,

ANGLO-SAXONICA.

ut, pncpæ, *vincet*, pro uncpe: um in an: ut, beapnan, *filii*, pro beapnum: pīan, *mulieribus*, pro pīum: um in en: ut, dāgen, *diebus*, pro dāgum: y in eo: ut, ðeortnæ, ðeortno, ðeortnu, *tenebræ*, pro ðyrtæ: y in ie: ut, rþeconan, *generare*, pro rþynan: His & aliis hujusmodi multis literarum mutationibus quotidie obviam ibit antiquarum schedarum excussor. En tandem *Neufriacarum* vocum promiscuam farraginem!

Voces Normanno-Saxonicae.

Aconþan, *reconciliare*. advent, *adventus*. æpce-bacner, *archi-diaconi*. æuera, *avert*, *fructus*, aibe, *adjumentum*. almer, *elemosyna*. anġler, *angeli*. ant, ende, & ; enti, Fr. are, *sicut*; als, Fr. bachlepr, *baccalaurei*. bapbycan, bapbacan, *promuntorium antemurale*. vocem ab *Arabia* petunt docti. annon buph-beacon, *urbis specula*, prætenturis idonea? *Spelmanno* bupgkening: bapon, *homo*; bar, Fr. bepbýz, *verveces*. bpaue, *litera*; bref, *diploma*, Cimb. bupþen, *promus*; bur, *penarium*; þen, þegn, *minister*, Cimb. buuc, *bucca*. bypla, *obsonator*; qu. byngla. ad byrga, *viſtuala ſuppeditare*, Cimb. byprtfull, *deficiens*; ad byrſta, *deficere*, Cimb. calb, *vocatus*; ad fallā, *vocare*, Cimb. canceleþ, *cancellarius*. candel, *candela*. canonar, *canonici*. capelein, *capellanus*. capiteb, *caritas*. cartelar, *castella*. cellar, *cellæ*. cibep, *vinum pomorum*. cideri, *cicera*, Fr. cite, *civitas*. clacley, *à lite immunis*; ad flaga, *accusare*, Cimb. clepe, clepicer, clepe-hader-man, *clerus, clericus*. chop, *chorus*. conquer, *conquisitio*. conreil, *conſilium*. coueye, *conventus*, perdicum cavea. ni potius ſit à coſu, *latibulum*. cpaſan, *ad freſia, poſtulare*, Cimb. cunterre, *comitiſſa*. cupreb, *execratus*; cuprian, f. à *cruciare*. apýnged, *Sax. curia*. beoul, *diabolus*. bþeng, dreingr, *miles, vir fortis*, Cimb. conſule *deſſes, deſſes*, *Caroli du Freſne*. dubban to þideþe, *ad dubba to ridara, equitem creare*, Cimb. eipe, *heap, cætus*, Fr. empire, *imperium*. ercole, *ſchola*. epe, eau, *aqua*, Gallicum. ſelape, ſilaga, *ſielegi, ſelagi, ſelaga, ſocius*, Cimb. fþprt, *ſiſtur, primus*, Cimb. flem, *plum, flumen*. folie, *multitudo*; fīan, *feala, fela, felo, multus*, Fr. fpa, *fra, ab, de*, Cimb. fpam, *Sax. geportod, giroſtit, aſſus*, Fr. gebþebd, *Sax. gþaban, gradus*. gþæf, rlap-þpaua, *grab, ſepulcrum*, Fr. byþgen, *Sax. hæcce, hæccla, hacelo, hæcile, haſla, chlamys, palliolum*, Cimb. hæpney, *cerebrum*; OAIKNEI, *hiarne, cranium*, Cimb. barn's A. B. hapaz, *cæius*; ab heþgar, *legiones*. henbe, *præbendere*. labente præ. inde *Douglafſi hint, arripuit*; editore tacito. heþb, *hard, grex*, Fr. heþob-men, *in capite tenentes*. holb-ah, *juramentum fidelitatis*. ioie, *jocus*. kþrtan, *coquina*; cuire, *coquere*, Fr. legat, *legatus*. lere, *collectio*. AISAN, *liſan, colligere*, Fr. inde leaſþ, *ternio, trium collectio*. leuemon, *amaſius*. lief-mon, *carus homo*, Fr. lið, *liþa, lit, navis*. inde liþ-man, lið-peþ, lit-peþ, *navarchus*. lighter, *ſumitur pro cymba oneraria, cum revera deſignet ſcaphæ dominum*. loh, Gal. lieu, *locus*. mace, *maſſa*. man-beon, *homagium præſtare*. man-þæben, *homagii profeſſio*. mai, may, MAFAPS, may, mei, meii, *virgo*, Cimb. may, *virgo*. A. B. & *Douglaf. Sax. magap: mapinap, nautæ*. mapket, *mercatus*, Lat. merrageþþ, *nuntii*; mitſagan, Fr. mid, med, *cum*, Cimb. mipacleþ, *miracula*. mut, MXTA, mot, *gemot, conventus*. moot-hall, *prætorium*. natiuiteð, *nativitas*. niþing, *homo nequam*. ad nida, *depravare*, Cimb. nopice, *nutrix*. nye, *nidus*. o, in; a, in, Cimb. octabar, *octavæ*. of, e, ex, de. oppert, *orruſta, prælium*, Cimb. paþ, pax. parche, *paſcha*. pýlce, pýlece, *toga pellicea*. hinc *a child's pilch, a pilch for a ſaddle*, quæ Junio addenda. pinan, *torquere*. poþt, *portus*. poupe, *pauper*. pouté, *pietas*. pþioþer, *prioratus*. pþurup, *prifund, carcer*, Cimb. quþion, *culina*, Fr. þeilþein, *camerarius*. þent, *redditus, reditus*. þiche, *dives*. þicheþre, *divitiæ*. þiht-hand, *dextra*. Sax. rþýþþan-hanbe: raca, *ſat, lu*, Cimb. rage, *ſagax*. rahtlan, *reconciliare*. rahtnýþre, *ſatt, reconciliatio*, Cimb. rcatþan, *ſþargere*. f. ab ex, & gadþan, *colligere*. reþþire, *ſervitium*. reþþeaunt, *ſervientes*. rþendæ, rþenne, *ſirenn, mare*, Cimb. rþacca, *ſnectia, navis*, Cimb. ſmack. rþnell, *ſnello, celer*, Fr. rþocna, *ſofn, cauſa exaſtio*, Cimb. rþot, *ſamſt, lenis*, Fr. rþot, *ſultus*. rþoundþe, *ſondre, grex*, Fr. rþtell, *rtælle, locus*. idem quod rþol, quod molleſcit in rþop: rþipapd, *æconomus*; à ſtia & vardur, *operi præfeſtus*, Fr. rþtop, *magnus*. ſtor, ſtoor, *ingens*, Fr. rþtoupþing, *exturbatio*. rumme, *ſumma pecuniæ*. vox gþeþuma, *abſque foret Aræ Multifcii auctoritate*, (apud quem, cap. VII. gþeſmar, interprete *Wormio*, eſt *dona magnifica*; *Verelio res pretioſa*) videretur hybrida, à gþeapo, *paratus* (notante *Somnero*) & rumme; eſſetque, *ſumma pecuniæ*, ſeu compenſatio præ manibus data, quam *Angli* hodie vocant *a fine*. rþein, *ſvein, ſvein, puer*, Cimb. rþpun, *ſomme, ſarcina*, Fr. ſauma, L. B. tenreþie, *cenſus*. à tenſe & rei þ rey, *veſtigal regis*, Fr. ðeþnob, *þornad, deprivatus*, Cimb. tþppe, top, topp, topþa, *turris*. topþe, *turba*. troupe. tþreþop, *theſaurus*. tþucan, *deficere*. tþþnan, *vertere*. ueipe, *vitrum*. pape, *ora portus*. var, vor, *crepido*, Cimb. pou, wio, wiou, *quomodo*, Fr. pune, *wunna, gaudium*, Fr. pþppe, werre, gerre, gere, *bellum*, Fr. guerra, werra, L. B. y, in. i, in.

De poëſi Saxonica.

Alia poëmata pura puta ſunt *Saxonica*, alia *Dano-Saxonica*. Puri *Saxonici* verſus ſunt omni grammaticā *ἀσυνταξία* (quā horridè *Dano-Saxonici* vitiantur) vacui. Sunt etiam ab exoticis vocibus immunes, paucas qualdam ſi exceperis, vatibus *Cimbricis, Saxonis, Dano-Saxonis & Franciis*

GRAMMATICA

promiscue communes: quales sunt. *balo, malum. beabu, praelium, cades, crudelitas. beabu-pinc. beopn, satrapas, vir. brego, dux, rex. conþpe, multitudo, cohors, pompa. dogon, dies. eapona, liberi, proles, successor. egon, equor. feoph, anima. fephð, animus. fipar, viri, praefecti. folb, terra. fpea, dominus. god-peb, purpura. gum-pinc. habpe, habpo, serenus. hæle, hæleþ, vir strenuus, heros, homo. heapo, culmina, excelsus. hild, bellona, pugna. hpura, rupes, mons praeupta. lago, mare. lyt, scientia. lið, lýþa, lit, navis. lyxan, lucere. mago, cognatus. magopinc. meca, machera. metod, Deus. molb, humus. nobon, firmamentum caeli. reþa, mens. rigon, victoria. rinc, rerum omne genus collectio, thesaurus, cætus. rund, runð, mare. ðpa-go, perennans, diu. tophr, insignis. typ, dominus, imperium. urþer, urþic, urþih, nofter, nobis. pepob, peopob, exercitus. piþa, victor, miles. &c.*

Puris carminibus facile lecernat lector versus *Dano-Saxonicos*, (istos præcipue poëtarum *Nor-thanbymblicorum*, cui plagæ diutissime victores incubabant *Dani*;) utpote qui intumescunt ubique abhorrentibus à communi usu vocabulis.

In poësi tam *pura*, quam *Dano-Saxonica*, nonnullæ voces *specialem hominum statum, ordinemve* proprie designantes, *μετανομικαῖς* relaxantur ad *hominem in genere* denotandum: ut, *æþeling nobilis. beapn infans. beopn satrapa. ealþon senior, dux. eopona proles. eople comes. geþeþa, geþið, socius. geþeþa tribunus. leob, leoba, compatriota. rcalc, rcalc, servus. ðegn thanus. piþa, piþend dux. pine amicus. Genus humanum etiam denotatur per nomina multitudinis: qualia sunt, leob, leoba, ðeob, gens, populus. peþeb, peþob, peþob (ἰσχυροὶ poëtica) cætus, agmen. 1 þriht, folc, þriht-folc, familia, plebs. eoplar 7 ceoplar, nobiles & ignobiles. peþar 7 piþ, viri & fæmina.*

Constant poëmata ex versibus trium, 4, 5, 6, 7, 8, &c. syllabarum: at frequentissimi tetrasyllabi & pentasyllabi, quibus versus plurium pauciorumve syllabarum ad placitum, ut videtur, & absque regula intersperguntur. certe tetrasyllabi & pentasyllabi continenti serie currunt, quoties incallescens poëta festinanter præcipitat orationem.

Utut haud arduum sit versuum quorundam mensuram dignoscere, modo syllabæ constituentes passim *positione*, quam vocant, sint longæ; plurimorum tamen metra nullâ unquam possumus conjecturâ assequi. quantitas etenim syllabarum *natura* longarum breviumque hodie penitus ignoratur. insuper jam nunc incognita duarum pluriumve vocalium mutuo contiguarum pronuntiatio quotidie obscurior evadit; & præcipue *διφθέρις*, sive *κνέλις* sive *κνέτηρητις*, potestas in emortua dudum & diu neglecta lingua est plane inscrutabilis.

Attamen istud haud dubium erit, *Saxonicos* poëtas, æmulos *Scaldris* (qui *cxxxvi* generibus carminum usi sunt, dicente *Wormio*) & syllabicæ quantitati & metricis pedibus advertisse: licet non tam presse & ad amussim; quod faciunt *Græci & Latini*. aliàs, quid causæ est, cur in poëmatibus tam frequentes, tam liberæ, audaces & præposteræ ubique fere usurpantur vocum *μετανομικαῖς*? aliàs, quorsum poëtica multiplicatio troporum? quales sunt, *þnon-pade balena iter, ganoter-bæþ fulicarum balneum, hpæler æþel balena patria, pro MARI. Bpim-hlært, holmer hlært proventus maris, pro PISCIBVS. Bpeorþa-hopþ pectoris thesaurus, pro ANIMA. Ban-hurer peapð offe domus custos, pro MENTE. Heopþ-peþob focarius cætus, pro FAMILIA. Tiben-þeaca oblationum quassatrix, pro TERRA, γῆ πολυδάκρυον Callimachi. Folca fpiþ-candel homines animans candela. Godeþ condel beopht à Deo creata candela lucida, pro SOLE. Ærc-plæga clypeorum ludus, heapð hanþ-plæga durus manuum ludus, pro BELLO. Hilde-næbbpa militares colubri, pro SAGITTIS. Hilde-pulþar pugna lupi, pro MILITIBVS. 2 Hleop-maga, hleopþ-maga ejus familiæ 1 hospiti filii, pro FRATRIBVS, eodem tecto agentibus.*

Indulgent *Saxonum* poëtæ, alicubi sed raro, versibus *ὀμοιοκαταληκτοῖς* ut, agene bpobon. 7 hir modon: midþan geapð. man-cýnney peapð: Nonnunquam initialium gaudent harmonia: ut, feoh 7 fugal: laþna lind: Aliquando membra ejusdem versus emittunt pariter consonantia, *ἰσοσυνηματώδης* similia: ut, piþe 7 riþe: gleam 7 bream: hæc vocum est, non versuum *ὀμοιοκαταληκτοῖς*. Subinde mensuræ versuum cum *Latinis Græcisve* conveniunt. metra *adonidia*: RINC oþer|exla: RO-þena|palþend: &c. *archilochia* heptasyllaba: undeþ he|opa fo|tum: gleappa go|þer ðeo|pa: &c. Est quando singuli pedes *Ionici à minori* constituunt singulos versus. &c.

Apud poëtas *Dano-Saxonice* scribentes occurrunt frequentes elleipticæ phrasæ: ut, *þel 1r ðam ðe þ mot, bonum illis est, qui hoc possint facere. suppresso don: Unc gemæne ne rcal. eller aþiþt, nihil aliud inter nos erit. lapso beon 1 þeran: Hþæt seo hanþ-þrite. halþer garþer, quid illa scriptura s. spiritus significabat. succidente getacnoþe:*

1 Gothis **ΓΛΑΚΑΝΗΤΣ** est miles. 2 Hleop-maga, à hleo, hleop, locus à vento immunis, deinde domus, asylum, & maga, filius. hneo-maga, idem. à hneo generatio, Sax. cneo. c & h invicem mutatis; ut in nummo sub *Eadweardi* nomine 75, RIHARD, pro illo (ut videatur) comite RICARDO, in chron. Sax. an. 1040. memorato. adeoque *Eadwardi* confessoris erit moneta. Cneo-mago Hen. Huntingdoniensis ad verbum reddit à *genubus cognatio*, nec male, ut ego censeo. nam cneop consanguinitatis gradum denotat. quare hæc verba Foederis *Eadweardi & Guthruni* bute þam ðe 7y binnan cneope verterim, præter eos, qui sunt intra consanguinitatis gradum. Sic *Ilandi innan tridia fna, intra tertium gradum.*

11

ent, pro-Scarp, m... [unclear] ...

A A. Aar.
 B B. Biarkan.
 C C. Knefol.
 D D. Dufs.
 E E. Stungen jis.
 F F V. Fie.
 G G. Stungen kaun.
 H H. Hagl.
 I I. Jis.
 K K. Kaun.
 L L. Lagur.
 M M. Madur.
 N N. Naudur.
 O O. Oys.
 P P. Stungen birk.
 Q Qn Q.
 R R R. Ridhr.
 S S. Sol.
 T T. Tyr.
 Th Th. Stungen dufs.
 U U. Ur.
 V V W. Stungen fie.
 X X.
 Y Y. Stungen ur.

Γ effertur ut **Gr. Γ. & ΓΓ**, ut γγ :
ut **ΓΑΓΓΑΝ**. *gangan, ire.* **Γ** sonat
Græcum; ut **ΙΣΚΑΚΚΩΤΕΣ**, *Ισκακωτίς*. **ι** initialis est vocis aut syllabæ.
at **Ι** adhæret præcedenti literæ. **ι** *ε* *ι* *ι*
τα antiquo Græcorum more. Vide Ju-
nii alphabetum Gothicum. **Θ** valo-
rem putatur habere Scotici *quh*. **ΛΙ**
diphthongus respondet Gr. & Latinis
ay, æ, η, ε. **ΕΙ** valet *ei, i, i.* **ΑΝ** & Ru-
nicum **Λ**, ο *μικρόν* aliàs **ΑΝ** reddit
Græcum *ov*.

Dux I & N consonantes quandoque sunt: ut, IARN, NIAND, *Farl, vltur*. R passim locum habet, at in fine vocum ut plurimum A. Elementa I, P, B, P, E, vocantur *Stungen*, i. e. *punctata*. à rege Danorum, cui *Waldemars Ruer* nomen, inventa. [invenit idem *Waldemarus* 4, quod meruit vocari *Stungen tyr*, punctatum *tyr*.] quibus *xirreg*, distinctionem præstat.

GRAMMATICA &c.

Alphabetum Danicum.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v x y z.

Alphabetum Islandicum.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z þ.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v x y z.

þ Runicum in fine vocis aut syllabæ notat d, initio valet th. Duo r & z in alphabetum aliunde irreperunt. quorum potestas olim expressa per gs, þ.

FRANCISCUS JUNIUS F.F.

In Præfatione Glossario Gothico præfixa.

Glossaria aliquot Francica (quorum pars major hæcenus inedita) in unum veluti corpus congentes ac Notis illustrantes, singulis eorum Nomina indidimus e tredecim primis Alphabeti elementis desumpta; quo promptius expeditiusque inter se discerni atque in Teutonicis nostris Commemorationibus possent allegari. Et quoniam in toto Gothici glossarii opere passim occurrit jam nunc memorata Francicorum glossariorum denominatio citatioque, breviter quoque hoc in loco totius operis specimen Lectori exhibendum putavi. gl. A nunc primum ex bibliothecâ propinqui mei Vossii prodit. gl. B similiter ex eadem bibliotheca in lucem protrahitur. gl. C cum Appendice ejusdem bibliothecæ exigua pars est. gl. D cum Appendice inde quoque provenit. gl. E itidem descripsimus ex membranis ejusdem Vossii. gl. F ex eadem penu librariâ depromimus. gl. G est Ruodeperti magistri S. Galli epistola VII. Edidit eam Goldastus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte 1. paginâ 88. gl. H complectitur Hrabani Mauri, abbatis Fuldenis, glossas Latinobarbaricas de Partibus humani corporis. edidit eas Goldastus Alam. antiqu. T. II, par. 1. pag. 9. gl. I exponit Juristarum terminos metricè: inveniturque in Gemmâ Gemmarum Suollis editâ per Petrum Os de Bredâ. gl. K exhibet nobis Keronis monachi glossas à Goldasto editas Alam. antiqu. T. II, par. 1. pag. 94. gl. L continet glossas ex perantiquâ psalmorum versione Theotiscâ collectas à Justo Lipsio. gl. M tradit Theotiscam herbarum nomenclaturam, MS Macro antiquâ manu ad oram adscriptam. ex bibliothecâ Vossianâ. gl. N recenset Francica nomina, quæ Mensibus ac Ventis imposituit Imp. Carolus magnus. ex Eginharto de vitâ & gestis magni Caroli.

Notarum explicatio.

A.B. Angloboreales.	Hib. Hiberni.
A.C. Arg. cod. Argenteus codex.	Isl. Islandi.
Al. Alamanni.	It. Itali.
A.N. Anglo-Normanni.	L. Lat. Latini.
Angl. Angli.	LL. Leges.
Arm. Armorici.	M. Casaub. Meric. Casaubonus de veteri lingua Anglicâ.
A.S. Anglo-Saxones.	Mart. Martini Lexicon Philologicum
Ælfr. gr. Ælfrici grammatica.	Men. Menag. Menagii Etymologicum Gallicum.
B. Belgæ.	Reg. Ben. Regula Benedicti.
Boeth. Boethius.	Run. lex. Runicum lexicon.
C.B. Cambro-Britanni.	Rush. Rushworthianus codex Evangeliorum interlineatus.
Ch. Chauc. Chaucer.	Sc. Scoti.
Cim. Cimb. Cimbri.	Skin. Skinneri Etymologicum linguæ Anglicanæ.
Cym. Cymræi.	Spel. Spelm. Spelmanni Glossarium Archæologicum.
Cot. Cottonianus.	Su. Sueci.
D. Dani.	Tat. Tatian. Tatiani harmonia.
E.V. Etym. Voss. Etymologicum Vossii.	Theot. Theotisci.
F. Fortasse.	Teut. Teutones.
Fr. Franci.	Teuton. Teutonista. Vocabularium Sicambrium fol. impress. 1475.
G. Galli.	Vet. Angl. vetus Anglicum.
G.D. G. Dougl. Gawin Douglas.	Vett. Angl. veteres Angli.
Gem. gemm. Gemma Gemmarum.	Will. Willeramus.
Ger. Germani.	
Gl. Glossarium. Glossæ.	
Goth. Gothi.	
Gr. Græci.	
H. Hispani.	
Hebr. Hebræi.	

Francisci

Francisci Junii F. F.

ETYMOLOGICUM

ANGLICANUM.

A.

A Nomen est primæ literæ apud Hebræos, Græcos, Romanos, Celtas, Anglos, &c. Alfa, i. Initium, anglin. gl. R, 5. Hinc æternus ille humani generis Redemptor, loquendi genere ab Alphabeti Græci serie desumpto, Alpha & Omega, i. Principium & Finis dicitur Apocal. I, 8. Huc refer illud poëtæ Burdigalensis Eidylio XII :

Dux elementorum studiis viget in Latiis A
Et suprema notis adscribitur Argolicis Ω.

A quoque in judiciis olim Absolutionem significabat, quemadmodum C nota erat Condemnationis: unde & A Ciceroni in Miloniana dicta est salutaris, C vero Tristis litera. Hæc præmittenda in ipso limine putavimus, ut auspiciatissimo geminæ salutis principio, adspirante Deo optimo maximo, reliqua crescentis operis consentiant.

A vel AN præponunt Angli nominibus substantivis. ac a quidem nominibus à Consonante, vel Vocali consona, immo & Vocali duplici incipientibus. A consonante: *a babe*, Infantulus. *a calfe*, Vitulus. *a dame*, Hera. *a foole*, Fatuus. *a garden*, Hortus. *a halter*, Laqueus. *a key*, Clavis. &c. A vocali consona; quales sunt J, V, & Y, ante vocalem positæ: *a javelin*, Lancea. *a jewell*, Gemma. *a judge*, Judex. *a vaunter*, Ostentator. *a vessell*, Vas. *a villaine*, Impurus nebulo. *a vow*, Votum. *a vulgar custome*, Vulgo recepta consuetudo. *a yard*, Area. *a yeare*, Annus. *a yercke*, Ictus. *a yoke*, Jugum. *a youth*, Puerulus. A vocali duplici; qualis est W: *a wallet*, Mantica. *a wench*, Juvenula. *a whipp*, Flagellum. *a witch*, Saga. *a wretch*, Miser. An vero præponunt Angli substantivis incipientibus à vocali: *an ape*, Simia. *an ewe*, Ovis foemina. *an Eele*, Anguilla. *an eunuche*, Eunuchus. *an Ewer*, Guttus. *an eye*, Oculus. *an idiot*, Idiota. *an oxe*, Bos. *an uncle*, Avunculus. *an inch*, Latitudo pollicis. *an yrkesome business*, Tædiosum negotium. Anglo-Saxones præfigunt an substantivis quibusvis: *an cnapa*. an

A B.

pij. an ppica. &c. Belg. een man. eenē vrouw. Gall. un homme. une femme. Ital. un huomo. una donna. &c.

A PER SE dicebatur olim Aliqua virtutis, ingenii, formæ exsuperantia spectabilis ac præter cæteros admirabilis. Chaucerus TC. v. 78.

[D faire Creseide, the floure & A per se
Of Troie & Grece, how were thou fortunate,

To chaunge in filthe al thy feminite,
And be with fleshy lust so maculate?

Quamquam ex hoc loco satis liqueat quid sibi velit illud A per se, ipsum tamen Chaucerum semetipsum explicantem audiamus Tr. L. l. v. 169. ubi de hac ipsa Chryseide agit :

Among these other folke was Creseida

In widdowes habite blake: but nas theles

Right as our first letter is now an A,
In beaute first so stode she makeles.
Her godely lokyng gladdened all the pres.

Has never sene thyng to be praised
so derre,

Nor under cloude blake so bright a sterre,

As was Creseide, they saiden eberich one

That her beheldin in her blake wede.

Utitur etiam hoc loquendi modo Gawinus Douglas episcopus Dunkellensis in præfatione Scoticæ translationis Virgilianæ.

Daist reverend Virgil, of Latine poetis prince,

Gem of ingyne, & flud of eloquence,
Thou peirles peirle, patron of poetry,
Kois, register, palme, laurere, & glory,
Chosin Carbunkill, cheif floure & ce-
dir tre,

Lanterne, ladesterne, myrrour and A
per se.

A

Quem-

Quemadmodum igitur Chaucerus, poetarum Anglorum, & Gawinus, poetarum Scotorum olim principes, illud *A per se* usurpaverunt de tali forma talique ingenio præditi, ut nulli hac nostra ætate formæ atque ingenii dotibus præter cæteros excellentes præripere iis possint palmam jure meritoque tribuendam : ita quoque Romanis non insolentem visum hunc loquendi modum, docet nos Martial. lib. II, epigr. 57, ubi Codrum vocat *alpha penulatorum*, i. e. primum ac principem pauperum ; sicuti liquet ex altero in eundem Codrum lusu lib. V, epigr. 27 ;

Quod alpha dixi, Codre, penulatorum
Te nuper, aliqua cum jocarer in charta:
Si forte bilem movit hic tibi versus,
Dicas licebit beta me togatorum.

Quam proxime deniq; ad hæc videtur etiam accedere Sacra pagina Apoc. I, 8. ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. Quid vero hac locutione significare voluerit Summus rerum arbiter, ex sequentibus manifeste colligas : Deum nempe eundem & esse & semper fuisse ac porro futurum esse ; proinde quoque certa atque immutabilia esse ejus promissa : quæ me quoque sperare jubent ad finem aliquando perductam iri hanc nostram operam, ad quam inchoandam hunc mihi diem illucescere passus est inexhaustus bonorum omnium largitor Deus.]

AA, Vox dolentium. Chaucer. Tr. L. I.
v. 65. vide Etym. Voff. in Ah.

ABANDON, Deserere, destituere. Ital. *abandonare*. Gal. *abandonner*. quod Steph. Pasquier dictum vult quasi *a ban donner*. i. Habere aliquem derelictui, ac permittere, ut edictum publicum de eo, quod æquum est, statuatur. ut sit à Teutonico ban, de quo infra in *Banische*, Relegare, proscribere, agere in exilium. vide Spelmannum in *Ban*. Aliam hujus verbi originem tradimus infra in *Bandon*, Liberum obsequium.

[**ABAYMENTIS**, *Ludi, lusus, oblectamenta*. G. Dougl. 195, 55. Editori factum videtur ab *abate*, quod tædia negotii ac molestias allevant. Arm. ebata est Ludere, ebat, Ludus: unde ego petendum puto. L.]

ABASE, Deprimere, deicere. Gal. *abbaißer*.
It. *abbassare*. Hisp. *abaxar*. Refer ad *Bafe*, Vi-
lis, abjectus. de quo suo loco.

ABASHED, Obstupefactus, confternatus. ἄβα-
 ζῶ Suidæ est ἡσυχῶ, ἡγχα ἐστρεφμένος τῷ βάλζεν, ὁ ἐστρε-
 φίγχα, Silens, cui ereptus est usus loquendi.

ABATE of the price, Deducere, detrahere de pretio. pro quo dicunt etiam Angli to beat down the price. B. afflaen. G. rabatre. It. sbattere.

ABAWED Chaucero est *Abashed, daunted*, Ter-
ritus, confternatus, **I was abawed for mar-**
veile. [Ad gl. Cott. 54. hæc annotat Junius.
Crecabulus, beap. In Al. gl. D, 54. Crecopolus
exp. wespe. At in A. S. gl. R, 22. Oestrum
exp. beap † hypnetze. Ab hac violenti ac ma-
xime irritabilis infecti denominatione puto B.
suum illud **baww** retinuisse in **biitebaww**, vo-
ce puerulis tremenda: quandoquidem iis **bi-**
tebaww proprie nuncupatur Volatile genus sca-
rabæorum cum maximo impetu strepituque in-

gruens. Hæc propter etiam alio vocabulo **bieshout** Belgis appellatur; quasi dicas, Streperum telum. ac **bieshouten** iis est Cum horribili strepitu hac illac in obvios quosque involare atque irruere. Alioquin & **bijstebauw** puerulis Belgarum etiam dicitur Spectrum, larva, manducus. Hodiernum vulgus Anglorum mutavit A.S. beap in *boe*, sicuti manifeste satis ostendit Skinneri etym. Angl. in *Boggle-boe*. Ab hoc etiam A. S. beap originem traxit Angl. **abawed**, qui modus loquendi metaphoricus petitus est ab iis qui irritatorum crabronum spiculis male mulati ac tantum non oppressi videre nequeunt, quomodo eos aut placare aut summovere valeant.]

ABBOT, Abba, abbas, archimandrita. Cymr. abad. Anglo-Sax. abbot. Alam. abbet. Gall. abbé. Ital. abbate. Hisp. abad. Dan. abbet. Belg. abt. *αβας*, Hefychio teste, Cyprius est *αββα*. *αβ*, Doctor. Multa de hac voce Spelmanni Archæologus. vide quoque Vossii Etymol. in Abare. [Omnia sunt à Syr. *abba*, Pater, quod ab Hebr. *אבא* idem signante.]

ABBREVIATE, ABBRIDGE, Abbreviare. Gal.
abbreger. Ital. *abbreviare*, &c.

ABBUTTE, Adjacere, confinem esse. *G. Aboutir.* Flandris **botten** est Trudere, pulsare. Gall. *bouter.* Ital. *buttare.* Immo ipsis quoque Anglis *to butte at one* est Incurrere in aliquem, arietare: atque adeo, quoniam confines terræ adversis veluti frontibus videntur concurrere, hinc etiam Belgis **aenftootende landen** dicuntur Terræ contiguæ. Vide quoque Spelm. in *Abuttare.*

ABERE-MORD vel **ÆBERE-MORD**, Vocabulum est forense, olim Cædem manifestam significans. ab antiqua voce Anglo-Saxonica æbepe, Probatum, apertum, manifestum, & mopð. Latrocinium, cædes. Vide Spelmannum in **Aberemurdrum**.

[**ABETT**, Instigare, adjuvare, ab aliquo stare. *Abettor*, Instigator, impulsor. Est à particula otiosa *a* & A. S. *betan*. he *is* to onbæppnanne 7 to gebetanne mid þinre broðorlicnyrre lufan. Accendendus est tuæ fraternitatis zelo. Bed. I, 27, resp. 7. Hoc autem ab Isl. *beita*, Incitare. L.]

ABHOMINATE, ABOMINATE, Abominari, detestari. Gall. *abominer*. Ital. *abominare*. Hisp. *abominar*. Integro adhuc manente Latini sermonis usu, Abominari proprie usurpatum pro Malum omen deprecari: in plerisque tamen medii sæculi glossariis, Abhominari, & Abhominabilis passim legas; tanquam Abhominari proprie olim acceptum fuerit pro Detestari atque ab hominum consortio excludere, & Abominabilis dictus sit, Quem homines averfantur. Ab hac igitur orthographia videntur Anglorum plerique etiamnum hodie scribere *Abhominare* & *abhominable*. ac fortasse quoque Anglo-Saxonibus amanrumian pari modo fuerit Excommunicare, amanrumob. Excommunicatus. quod tamen rectius videtur posse referri ad eandem originem cum illo Keronis, armeinſamoter, Excommunicatus.

ABHORRE, Abhorrere, execrari. Gal. *abborrer*, avoir en horreur. Ital. *abborrire*, abhorrire. Hisp. *aborrecer*. Manifeste sunt à Latino Hor-
rere.

A B.

rere. ipsum vero Horreo viri docti derivarunt ab *ἡρῶς*, Metuo.

ABIDE, Permanere, expectare, perseverare, sustinere, tolerare. Goth. *BEIDA AN*. Cimbr. *AB BIDA*. Isl. *bíða*. Anglo-Sax. *bíðan*. anbidan. D. *bte*. Alam. *peiten*. Belg. *heyden* vel *berheyden*. [Videri possunt affinia Gr. *πρόσθι*, Cupide expetere: quod dilatio ac mora mire acuant desiderium eorum, qui rem aliquam avidè expectant. Illud vero *bíðan* vel *heyden*, cum ponitur pro Moras necesse, odiose cessare, prope videtur accedere ad *βάδι*, quod Hesych. exp. *ἡέμω, σχολή, κατὰ βῆμα*, Gradatim, pedetentim, lento gradu. Mart. in Hippaco. Vide Keronem in Expectat.]

ABIME, Abyffus. Chaucero Beata virgo, mater Domini, dicitur *Columpne and base, upbering from abime*. Bal. Lad. v. 129. Gallis dicitur *Abyfme*. vide Nicotum. Alias eidem Chaucero voce originis Anglicæ dicitur *the Swolowe of hell*. Di. v. 179. à *Swallowe*, Absorbere, deglutire, devorare.

ABLE, Habilis, idoneus, sufficiens, validus. Cymræis abl. Belg. *abel*. Gall. *habil*. Ital. atque Hisp. *habile*. Quod si quis hæc à Lat. Habilis corrupta esse neget, is originem omnium referre poterit ad *ἀβίλιν*, Coronare. Nam Hesychius *ἀβίλιν* exponit *εἶφιν*. Phavorinus legit *ἀβίλιν, εἶφιν*. Solent enim coronam laudemque aliis ut plurimum præripere, quotquot non inidoneæ dexteritatis decore operi sufficiunt. Anglos vero vocabulum *able* non debere abnepotibus Romuli, planum statim fiet insipientibus locum Cædmonis 12. 25. ubi Diabolo primos nostros parentes tentanti hæc verba tribuit; *Eob het me on ðýrne rið fapan. het þ þu ðýrre of æter æte. * cpæð þ þin abal 7 cpæft 7 þin moðrepa mæra purde. 7 þin lichoma leohtpa micle. þin geſceapu ſcenpan: "Deus voluit me iter hoc ingredi, jussit, ut fructum hunc comederes, dixit ingenii tui impetum, & scientiam, ipsumque adeo mentis tuæ intellectum auctiorem fore, & corpus tuum lucidius multo, & speciem tuam formosius". Belgis quoque vocabulo mere Teutonico *hebbelik* est Habilis. *onhebbelik*, Inhabilis.*

ABOLISH, Abolere, delere. Gall. *abolir*. Ital. *abolire*. Hisp. *abolir*. Græcis *ἀποδύειν* est Perdere. vide Vossii etym. in Oleo.

ABOMINATE, vide *Abominare*, Abominari.

ABORTIVE, Abortivus. G. *avorté*. It. *abortivo*. Abortus est ex Aborior. Festus; "Abortus gravidæ mulieris dicitur, quod non sit tempestive ortum". vide etym. Vossii in Orior.

ABOVE, Super, supra. præfixa *a* est ab A. S. *buſan*. Supra. Belg. *hoben*. Ipsum vero *buſan*, ut alibi monuimus, est à *be uſan*. sicuti *binnan* est à *be innan*. item *butan*, Foris, est à *be utan*. &c. Ipsum vero *uſan* est ab *uſen* + *yſen*. Super. Græcis est *ὑπὲρ*.

ABOUNDE, Abundare. Gall. *abonder*. Ital. *ab-*

A C.

ondare. Hisp. *abondar*. Vide Voss. etym. in Unda.

ABOUT, Circum, circa. A. Saxones *abutan* + *abuton* dicebant; quæ videri possunt facta ex illo *embe utan* quod occurrit Marc. XIV, 47; an of *ðam þe þap embe utan 7 toðon*, Unus ex circumstantibus. vide tamen Spelmanni Glossarium Archæologicum in Abuttare.

ABRICOCK, **ABRICOT**, Armeniacum, armenium præcox. Gall. *abricot*. Ital. *bericoco*. Hisp. *albericoque*. Belg. *aprikock*, *apricos*. Originem vocabuli tradit H. Stephanus Tomo II. Theſauri L. Græcæ, col. 1633. vide quoque Vossium de Origine & progressu Idololatriæ, libro V. cap. 13.

ABROAD, Foris, *abroad in the aire*, Sub dio. Anglis nempe *broad*, est Amplus, latus, spatiosus: unde iis *to goe abroad* est Prodire, i. arctis domicilii sedibus relictis, in loca spatiosiora se conferre. [v. *Broad*, Latus &c.]

ABROGATE, Abrogare, antiquare, rescindere. G. *abroger*. It. *abrogare*. H. *abrogar*. Sunt à Rogo; quoniam rogabantur tribus, *Velitis, jubeatis ita fieri*. v. A. Gellium libro X. c. 20.

ABSENT, Absens. G. *absent*. It. *absente*. à verbo Sum & Præverbiis ab, ad, de, in, &c. sunt Absum, adsum, desum, insum, &c. de verbo Sum vide etym. Voss. *Absent*, v. Voss. etym. in Præfens.

ABSOLVE, Absolvere, nexu liberare. *Absolute*, Absolutus; quod proprie Vinculis exemptum denotat, sed κατὰ μετὰλυσιν sic vocatur Perfectum & in quo nihil desideratur. G. *absolvi*. It. & H. *assoluto*. V. etym. Voss. in Solvo.

ABURD, Absurdus. G. *absurde*. It. *absurdo*, *assurdo*. H. *assordo*. Absurdus est à Surdus, ut Absonus à Sonus. Proprie itaque Absurdum dicitur, quod surdis auribus accipiendum, tanquam auditu plane indignum. Græcis Absurdum dicitur *ἄτοπον*, quod ei nullus sit in rerum natura locus. ita Vossius, quem vide.

ABUSE, Abuti, frustrari, in errorem inducere, indigne habere, violare. G. *abuser*. It. *abusare*. H. *malusar*. Olim certe usio atque usus fuerunt ab utor: unde Abusus.

ACADEMIE, *Univerſitie*, Academia. G. *academie*, *univerſité*. It. & H. *academia*. B. *akademie*, *uniberſiteyt*, *groote schole*, *hooge schole* dicitur; prorsus ut Cymræis *prif-yſgol*, Prima Schola, vel *mam-yſgol*, Matrix Schola nuncupatur. De Academiæ vocabulo vide Voss. etym.

ACCABLE, Opprimere, suppressere, prouere. [G. *accabler*.] Videtur esse ex Adcapulare, capulo tenus ensem abdere. cablu C.B. est Calumniari.

ACCEPTABLE, Gratus, carus, acceptus. G. *acceptable*. It. *acceptevole*. Hanc vim rationemque compositionis observat etiam Belgicum *aengenaem* ab *aennemen*, Accipere, suscipere; prorsus ut *δέχομαι*, Gratus, est à *δέχομαι*, Accipio, recipio, suscipio. Gothis *AND ANEMS* est Gratus, acceptus: Argenteus codex Lucæ IV, 24; *NI ANSHON PR ANFETE AND A-*

* *Epæð þ þin abal* &c. verterim, Dixit robur tuum & potentiam, mentemque tuam auctiora + præstantiora fore. Nam *afl*, unde *abal* venit, Isl. est Robur corporis.

A.C.

NEMS IST IN TAE ANKPsi SEIN AI.
Nullus propheta acceptus est in patria sua. ubi
versio A. S. nan pitega nyr andfenge on hir
eðele.

ACCESSE, *a fit of a fever*, [Febris accessus, paroxysmus.] Chaucerus Bl. Kn. 136. Omnino vide quæ infra annotamus in *Axes*.

ACCIDIE, Accidia Gr. est *anxia*. Vide Vof-
fium libro III. de Vitiis Serm. cap. 1. Accidie
doeth al thing with anioie, & with wrath-
nelle, slackenelle, & excusation, with idle-
nelle & unlust: Chaucer. Pars. 203. Tedium,
unlust; Gl.C, 20. Accidie, urlust; Gl.A, 20. Te-
der, arduzzit. urlustit; Gl.B, 52. Tedere, ur-
lustifon; gl.B, 53. Acide, urlustlihb; gl.A,
9. Acediosus, flaffer; Kero. Accidiosus† te-
diosus, ayolcen. gl.R, 14. Accidia, plecney.
gl.Cot.10. Accedia, bræpneyre. gl.Cot.19. Acci-
dia est Pigritia, traechheit. Accidiari, traech we-
sen. Accidiole, græviter, swaerlick off traech-
lick; Auctor Gemmæ. Acidia, droifheid, lasti-
cheyd, benauswicheyd, crot. Teutonista.

ACCISE. vide *Affise*, Indictio, census, tributum.

ACCOMPANIE *one*, Comitari aliquem. Refer
ad *Companion*, Socius, Sodalis.

ACCOMPTE, Calculum ponere, computare. Refer ad *Counte*. Numerare.

ACCORDE, Consentire, concinnere, concordare. *G. accorder.* *It. accordare.* Composita sunt ab ad & cor, quomodo Concordare & Discordare passim occurrunt apud probatos Latinæ Linguae authores.

ACCUSE, Acculare. G. *accuser*. It. *accusare*.
H. *acusar*. Eadem ratione à Causa est Caulare,
atque inde Accusare & similia; qua ab *ai'ia*, Cau-
sa, est *ai'nāðay* vel *æ'tu'nāðay*, Accusare. Vide
etym. Voss. in Accusare. Cassiodorus in libro
de Orthographia docet ex Cornuti de Enuncia-
tione libro antiquos Accussare per duo ff scri-
psisse.

ACCUSTOME, Consuescere, consuefacere. G. *accoustumer*. It. *accostumare*. H. *acostumbrar*. Refer ad *Custome*, Consuetudo.

ACE, Canis, canicula, monas. G. as. H. as.
It. asfo. Ger. efs. D. efs. B. aeg, een oog op't
spel. Pleraque horum manifestum præ se fe-
runt vestigium Græci ἄς, Unus. Quemadmo-
dum vero Lusoribus minimus aleæ jactus aeg
dicitur, ita quoque Argentariis in ponderum ra-
tione Momentum vel Granum ob quandam si-
militudinem aeg nuncupatur. Nihil enim est
aliud Momentum vel Granum in re monetaria,
quam genus aliquod minutissimi subtilissimique
ponderis, quo pretium auri argenteve curatius
expendunt aurifices. Omnino vide Salmasium
de Modo usurarum. p. 261: ut & notas ejusdem
ad Augustæ Historiæ Scriptt. p. 472.

ACHE, Dolor. *to ache. Dolere. my head akerb,*
Caput mihi dolet. A.S. æce † ece, eſt Dolor. Be-
da l.V. H. E. c. 3. eal þ̅ rap 7 re æce ge of mi-
num eapme ge of eallum minum lichoman eall
onpæḡ alæbed pær. ærne rpa re B' ƿone ece 7
þ̅ rap muð him utbær. "Dolor omnis & de
"meo brachio & de toto meo corpore, velut ipſo
"Episcopo foras eum exportante, funditus abla-

A. D.

"tusest". Wulfstanus parænesi IV; þær iſe ece ece. Ibi est sempiternus dolor. A. S. interim æce manifeſte ſatis originem traxit ex ἄλγος, Dolor, moeror. vel ex Heſychianis ἰακόν, ἄλγος. ἰακόντες, ἄλγυντες. ἰακῶς, κλακῶς ἔχον. ἔαζεν, ἔκλαστο, συνίτριψεν. Ad hanc ipſam quoque originem pertinent Sicambrica ack vel eck, Pus, ſanies. item waikel, Ulcus; propter acrem exulceratarum partium dolorem, nec non eorundem Sicambro- rum ackel vel eckel, Nausea; quod nulla ſine dolore ſit nauſea: quomodo & B. waigen, Nauſeare, factum putant ab ἄλγος, Dolere.

ACHIEVE, ATCHIEVE, Conficere, perficere.
G. *achever*. H. *acabar*. Simplex quoque *chevir*
G. idem cum It. *venir a capo*, pro quo G. dicunt
venir a bout.

ACLOIE. v. *Cloye*, Usque ad nauseam imple-
re aliquem cibo.

ACORNE, Glans, A. S. æcepn. Al. eichile. D. aggern. B. *eeckel*, *eyckel*. Quemadmodum interim Theotiscum eichile & B. *eyckel* manifeste satis desumpta sunt ex Theot. eiche, Quercus ita A.S. æcepn. Angl. *acorne*. D. denique *aggern*, sunt ab A. S. ac, Quercus. atque adeo cuius liquere potest olim *accorne* scriptum fuisse, q. d. Querneum frumentum: prorsus ut Columellæ roburneæ fruges dictæ sunt Glandes. nam cap. I. lib. 9. de Re rustica. ubi agit de vivariis faciendis, “Saltus eliguntur, inquit, qui & terrenis “foetibus & arboreis abundant: nam ut graminibus, ita frugibus roburneis opus habent; maximeque laudantur, qui sunt feracissimi querneæ glandis & iligneæ”. Simili fere loquendi modo Glandes A. S. dictæ sunt *picbpeb*. q. d. Porcellorum panis. gl. R., 48; Glans glandis, *picbpeb*. Quod vero attinet ad A. S. ac, Quercus, v. quæ de eo diximus ad gl. B., 44. in Quercum. Quidam B. *aker* vel *eykel* referunt ad *κυλλος*, quod proprie Glandem ilignam denotat.

ACQUAINTANCE, Notitia, consuetudo, usus, familiaritas. G. *acointance*. Menagius ex Latino Adcomitare desumptum censet Gal. *s'acointer*, Reddere se alicui familiarem.

ACQUITTANCE, Apocha, acceptilatio, chirographum, quo creditor testatur satisfactum sibi à debitore. G. *quittance*. It. *quittanza*. H. *quitacion*. D. *quitantz*. B. *quitancie*. Recurre ad illa quæ infra dicemus in *Quitte*, Condonare debitum, nomen expungere.

ACRE, Jugerum. v. nobilissimi Spelm. glossarium in Acra. quemadmodum & Menag. in *Acra*.

[ADAFFED Chaucero est Conſternari, ſævidi-
ctis protelari, atrocibus dictis ad ſtuporem adigi.
v. *Daffe*, Homo ineptus. L.]

ADAMANT, *diamont*, Adamas. Cym. adamant, diemwnt. G. *diamant*. It. & H. *diamante*. D. **demant**. B. **diamant**. Gr. est *ἀδάμαντος*. V. Voff. etym. in Adamas. & cl. Salmasii Plin. exercit. p. 1073. **Adamant** Chaucero est Lapis ferrum trahens; qui alias dicitur Magnes, item Heraclius vel Lydius lapis. vide Chaucerum R.R. v. 1182. Jacobus de Vitriaco aliique medii ævi scriptores magnetem semper vocant Adamanta. v. Gallicanas Origines Menagii in *Aimant*.

A D.

ADDER, Anguis, vipera, serpens. Goth. **NAAKS**. Cym. neidr. A. S. næbbpe. ætep. ætrep. Al. nadere. natara. natra. Ill. nadur. B. **adder**. [Mihi aliquando injecta fuit suspicio, an non nadre traxerit ortum ex adder. communi omnium viperarum excetrarumque nomine: ut næbbpe factum sit ex an æbbpe. vel an ætep. Minime interim novum Patribus nostris fuisse, ut Pronominis vel Adjectivi nominis N finale cum sequente Substantivo à vocali inchoante coalescere paterentur, plurimis ostendimus exemplis pag. 207. Observ. nostrarum in Willerarum. Quod A. S. ætrep attinet, occurrit id in Cot. Codice Mat. III, 7. ubi cýn ætrepna est Progenies viperarum. pro quo tamen Rushw. codex Luc. III, 7. habet cýnn æteþne. Quibus lectis, confestim quoque cuivis occurrere puto, exitiabilem immanissimi reptilis vim non potuisse commodiore vocabulo exprimi, quam nomine ipsius veneni. eiter, Venenum. gl. Lipsii. v. locum. Aliam de origine vocis nadre conjecturam habet Goth. nostrum glossarium in **NAAKS**. De Viperæ quoque nomine, coitu, partu, v. Voss. Etym. sicuti & cap. 52 lib. IV. de Orig. & Progressu Idololatriæ. ex annot. ad gl. D, 5. in Vipera.]

ADDICE, a *compers toole*, Harpago, dolabella. A. S. abere est Ascia. fortasse à C. B. addafu, Adaptare, accommodare; quod fabri lignarii quasvis trabes hoc instrumento ad propositæ structuræ modum adaptent. [Skin. derivatum vult à Lat. & It. Ascia, & hoc à Gr. ἀξίον.]

ADDRESSE, Viam, vel agendi modum præmonstrare, [compellare.] G. *addresser*. It. *indirizzare*, *addirizzare*. H. *adereçar*. Manifeste interim It. *dirizzare*, & H. *dereçar* (unde G. *dresser* contractum) sunt à semibarbaro Direxare pro Dirigere.

ADIEW, Vale. v. *Adue*.

ADJOURNE, Comperendinare. G. *adjourner* est Diem alicui dicere, citare, in jus vocare: rōs vero, inquit Spelmanus, Adjurnare dicimus pro Comperendinare, vadari, in ulteriorem diem rejicere. vide quoque Men. in *Adjourner*.

ADLE EGGE, Ovum pullescens, [imo putridum, ita ut non pullescat, ovum subventaneum.] Fortasse ita dictum ab A. S. abl. Morbus; veluti minus jam sincerum atque incubando vitiatum morbidumque. Videtur quoque referri posse ad C. B. hadl, Marcidus, ruinosus, putris, caducus. quod J. Davies derivat ab origine Hebræa. Potest etiam fieri Anglos hanc vitiatum ovi denominationem mutuatos ab ea idiomatis C. B. proprietate qua Cymræis wy addod est Ovum in nido repositum & relictum. Originem A. S. abl. investigavimus in A. S. monosyllaborum alphabetica serie quam inferuimus nostris in Willer. observ. sicuti & in annot. ad gl. Cot. 124. in Luem.

ADMIRALL, Archithalassus, classis præfectus. G. *admiral*, *ammiral*. It. *ammiraglio*. H. *almirante*. D. *admiral*, *amiral*. B. *admirael*, *amirael*. alias iisdem Belgis vocibus vernaculis *see-boogd*, & (quod commodius videtur) *blote-boogd* appellatur. Vide Meursii glos. Græco-barbarum in ἀμυράλ. Spelm. item in *Admiral*. Vossium denique lib. II. de vitiis Serm. c. 2.

A D.

ADMIRE, Admirari. G. *admirer*. It. *ammirare*, *maravigliare*. H. *admirar*, *maravigliar*. Vide etym. Voss. in Miror.

ADMONISH, Monere, admonere. G. *admonester*. H. *amonestar*. v. Etym. Voss. in Moner. Ipse interim A. S. manian & monian, Theot. item manen, sicuti & B. *maenen* olim deduxeram à Dorico *μαίνω* pro *μηνώ*, Indicare, nuntiare, significare, certiore facere.

ADOPT, Adoptare, cooptare. G. *adopter*. It. *adottare*. H. *adoptar*. Proprie vero dicuntur Adoptare, qui aliquem deligunt, quem in familiam suam nomenque adsciscant. "Fabriciorum", inquit Seneca rhetor libr. II con-troversia I, Metellis patuerunt. Æmiliorum & Scipionum familias adoptio miscuit. Etiam "abolita sæculis nomina per successores novos fulgent. Sic illa patriciorum Nobilitas ab fundamentis urbis usque in hæc tempora constitit. "Adoptio Fortunæ remedium est". Tacitus lib. I. Hist. c. 16; "Generari & nasci à Principibus fortuitum; nec ultra æstimatur. Adoptandi iudicium integrum: & si velis eligere, consensu monstratur". Plinius Jun. lib. IV, epist. 15; "Debent sapientes viri tales quasi à Republica liberos accipere, quales à Natura solemus optare". Anfonius de Nerva Imperatore;

Nulla viro soboles. Imitatur adoptio prolem, Quam legisse juvet, quam genuisse velit. & mox de Ælio Hadriano;

Orbus & hic; sociatque virum documenta daturum,

Adsciti quantum præmineant genitis.

v. annot. ad gl. B, I. in Adoptantes.

ADORE, Adorare. G. *adorer*. It. *adorare*. H. *adorar*. Originem verbi Adorari tradit E. V.

ADVANCE, Promovere, provehere. G. *avancer*. It. *avanzare*. V. proximum *Advantage*.

ADVANTAGE, Lucrum, quæstus. G. *avantage*. It. *avantiaggio*, *vantiaggio*. H. *ventaja*. Manifeste sunt ex illo *avant*, quod R. Stephanus desumptum putat ex *adante*; ut primum, absorpto D, fuerit *aant*, & postea *avant*: sicuti idem quoque Stephan. *devant* vult esse ex *deante*. Ab hoc interim *avantage* factum est verbum *avantager*, atque inde *avancer*.

ADUE & Farewell aliquoties unum idemque significant Chaucero circa finem poematis, quod inscribitur Lamentatio Mariæ Magdalenæ. Ac *farewel* quidem Latino Vale responderet. *Adue* vero formula est, qua discessuros Deo optimo maximo commendamus. G. *a Dieu*. It. *a Dio*.

ADVENTURE, Casus, fors, eventus. G. *aventure*. It. *avventura*. H. *ventura*. B. *abendure*. [Vox *abendure*, quæ cum nihil aliud quam Horam vespertinam significet, Teutonum tamen exemplo à plerisque populis Europæis translata est ad Eventum, fortunam, vel sortem cujusque diei ad exitum perducti. Sapientissimi nempe Teut. linguæ authores, de totius diei successu ex vespérâ iudicium facientes, diem non nisi post Solis occasum albo calculo notandum putabant. unde nostrates etiamnum hodie mutuo sibi inculcant Diem nondum decurrisset ad vesperram *den dag en is noch tot den avond niet*, quum

A D.

quum submonere volunt felicem tranſactarum horarum curſum iſtu aliquo novæ inexpectatæque calamitatis ante abditum adhuc ſolem poſſe turbari atque interverti. Huc facit illud Publii Syri in Mimi-jambis;

Extrema ſemper de anteaſtis judicant.

Huc etiam ſpectat illud Philippi regis apud Livium L. XXXIX; "Nondum omnium dierum "Sol occidit". & illud Æmilii Paulli apud eundem L. XLV; Quid veſper ferat, incertum eſt. Ab hac interim primaria ſignificatione, qua cujuſque diei fortunam fortemque denotat, vocabulum **abendure** poſtea pro Caſu quovis fortuito accipi cœptum. V. Auctarium annot. ad Tatiani CCXII, 1.]

ADVERSARIES, Adverſaria. *Papers, where in a man doeth haſtely and confuſedly ſcribble many thinges for memories ſake, with an intent to write them faire againe, when he beginneth to make up his journall or booke of accomptes.* Certum eſt ſcriptorem hiſtoriæ naturalis, antequam arduo operi manum admoveret, ex innumeris authoribus potiſſimum excerptiſſe & in opithographos commentarios ſive adverſaria retuliſſe quicquid uberem ſuppeditabat materiam ad extruendum tale corpus ædificii, quale nunc videmus exſtare: ſiquidem ad hunc uſum veteres apparabant Adverſaria, in quibus tumultuarie perſcribebant quicquid in memoriæ ſuæ ſubſidium congerendum comportandumque judicaverant. "Adverſaria proprie cartæ etiam in averſa parte ſcriptæ, inquit Salmaſius præf. in librum de "homonymis hyles iatricæ, quum de more eſſet chartas in altero tantum latere ſcribi. Averſaria itaque potius quam Adverſaria debere dici crediderim, quod in averſa etiam parte notari ſolerent, quæ Græcis ab eadem ratione *ἐνδρό-γραφα*. Multis autem locis apud auctores, librariorum culpa, Adverſum pro Averſo legitur. Non igitur Adverſaria dicta, quod advertant memoriæ, ut placere video viris doctiſſimis; ſed Averſaria erant opithographæ chartæ & commentarii, ſtudioſis præcipue uſitati, ut eſſent in quibus excerpta ex auctoribus adnotarent. Talia confeciſſe Plinium veruſimile eſt earum materiarum, quas ſelegerat & carperat condendis illis ingentibus de Natura voluminibus deſtinatas. Huiuſmodi opithographos elektorum commentarios uſque ad centum ſexaginta ſibi reliquiſſe avunculum ſuum tradit Plinius, & minutiffime quidem ſcriptos. Hæc erant veterum Averſaria". Haſtenus C. Salmaſius.

ADVERTISE, Significare, admonere, edocere, præmonendo efficere ut quis animum ad aliquid advertat. G. *advertir*. It. *avvertire*. H. *advertir*.

ADVISE, Conſulere, monere, deliberare. G. *advise*. It. *avviſare*. H. *aviſar*. De ſemibarb. Adviſare, v. Spelm. Voſſ. Somlier. quod verbum ſuſpicor deſumptum ex illo wiſen, Oſtendere, inſtruere, dirigere, de quo nos quædam in obſervatis ad Willeram. pag. 12. unde & wanwiſing eſt Deſectus bonæ informationis ſive inſtructionis LL. Friſ. X. 20. V. quoque quæ in *Deviſe* addidimus.

[**ADVOUTRIE**, vett. Angl. eſt Adulterium. Arm. *Avoultriez*. vett. G. *Avoutrie*. It. *Avol-*

A F.

terio. corr. ſunt omnia à Lat. Adulterium. L.]

AFFAIED. v. *Affraid*, Territus.

AFFER, ſeu *a falſe aver* Northumbrenſibus etiamnum hodie eſt Equus nequam & ſegnus. v. Spelm. in Affri. [Dicitur quoque, ni fallor, de homine nequam, ac ſine dubio deſcendit à Dano-Saxonico *afop*. cui originem dedit Ill. *aſur*, Odioſus, inviſus, injurius. L.]

AFFABLE, Affabilis, comis, obviuſ atque expoſitus quibuſvis affari volentibus. G. *affable*. It. *affabile*. Maniſte ſunt ex Affari. quod à Fari, de quo fuſe Voſſius in Etym.

AFFAIRES, Agenda, negotia quæ nobis conſicienda reſtant. G. *affaires*. It. *affari* &c.

AFFECTATION, Affectatio, immodicum ſtudium ac nimia eorum diligentia qui pulchriores, comptiores, doctiores videri volunt quam revera ſunt. G. *affectation*. It. *affectatione*. "Latinis nempe Affectare, ut bene annotavit Calpurnius ad Terent. Heautont. proprie eſt habere "animum pronum ad faciendum. poſtea vero "tranſlatum eſt verbum ad eos, qui ſupervacua "curioſitate omnia ad quandam ſplendidæ magnificentiæ pompam ſic inſtruunt, ut primo "ſtatim intuitu deprehendantur quæſitæ venuſtatis atque elaboratæ concinnitudinis aucupio "ſpectantium oculis inſidias ſtruxiſſe".

AFFECTION, Affectus, affectio. G. *affectio*. It. *affectio*. Nomen vero ab eo traxerunt hi motus animorum, quod mentes noſtras pro re nata ſpe, metu, gaudio, mœrore impleant, atque a deo noſtros varie commoveant afficiantque ſenſus.

AFFIANCE, Fiducia, confidentia. à G. *affier*, Fiduciam dare, ſecurum reddere. v. interim quæ infra dicimus in *Faith*, Fides.

AFFIDAVIT in foro Angliæ ſubſtantivè uſurpatur pro Juramento. v. Spelm. in Affidare.

AFFINITIE, Affinitas. G. *affinité*. It. *affinità*. H. *affinidad*. Gloſſæ veteres; Adſinis, *ἀρχιτέγων*, ὁ κατ' ἐπιγαμίαν συγγενής. V. Voſſ. etym. in Finis.

AFFIRME, Affirmare, aſſeverare. G. *affirmer*. It. *affermare*. H. *affirmar*. Sunt à Firmo, firmas, firmare. V. Voſſ. etym. in Firmus.

AFFLICTE, Affligere. G. *affliger*. It. *affliggere*. H. *affligir*. V. Voſſ. etym. in Flictuſ.

AFFODILL, *daffodill*, Aſphodeluſ, haſtula regia, albuſcum. G. *des aſphodilles*. It. *aſphodello*, *amphodillo*. Gr. eſt *ἀσφόδελος*.

AFFORDE, Præbere, exhibere, tribuere. G. *affourrer*, *affourager*. It. *afforaggiare*, *proveder di foragio*.

[**AFFRONT**, à G. *affronter*, It. *affrontare*, H. *afrentar*, Contumeliis inceſſere, provocare, irritare, contumelioſe illudere; q. d. Lat. Adfron- tare, i. e. Frontem fronti committere, fronte impetere, inſtar taurorum pugnantium, κατὰ πρὸς, κατὰ πρὸς. Skinner.]

AFFRAID, *afeared*, Territus. v. *Fright*, Metus.

AFRESH, De integro. Refer ad ea quæ infra dicimus in *Fresh*.

AFTER, Retro, pone, poſt. Goth. **AFAR**. A. S. *æfter*. Al. after. Cim. **IBAH**. D. *efter*. B. *achter*. Deprehendas in hiſce veſtigium aliquod poëtici *ὑπὲρ* pro *ὑπὲρ*, Poſt. quemadmodum & ipſum quoque Poſt non male forte deſumptum

A G.

sumptum dixeris è medio Gr. *ἰνδῖν*. Non male quoque videri potest Angl. *after* affinitatem aliquam habere cum Gr. *ἰνδῖν*, Remotior, ulterior. "*After* censet M. Casaubon. manasse ex "Gr. *ἰνδῖν*, Cæterum, autem, &c. Vox est Homero frequentissima, apud quem sæpe etiam "cum *ἰνδῖν* conjuncta reperitur. *ἰνδῖν* *ἰνδῖν*, Postea "vero vel Autem. Neque tam mirum est *after* "pro *ἰνδῖν* *ἰνδῖν* poni, quam G. *mais* (quod Sed "significat) fluxisse ex Lat. Magis, quod alicubi "etiam pro Sed usurpatum invenias; quæ doctissimi Caninii aliorumque post illum sententia "est". Hæc habet Casaubon. p. 250, operis de veteri Lingua Anglic. [Goth. *ΛΕΤΚΛ* significat idem quod *after that*, Denuo, rursus, iterum.]

AGAIN, Iterum, denuo. D. *igien*. A.S. *agen* dicebant: fortasse à *gan*. Ire; nam qui aliquid resummi volunt, sedulo quoque hortari solent ut eandem teneamus viam, cui prius insistebamus. ita Denuo dicitur quasi de novo. Iterum quoque est ab Iter, & Iterare nihil est aliud quam idem iter repetere. Cum quibus consentit illud Hollandis familiare, *noch een reys, twee reysen, drii reysen*, &c. quomodo & A.S. *ryðe* accipi solere docuimus ad Keron. in Itinera.

AGAINST, Adversum, contra. A.S. varie scribunt *ængen*. *onzen*. *onzean*. *onzeonb*. *on-gægn*. *onzezen*. Facile tamen crediderim ex omnibus his *onzeanb* incorruptius; tanquam quod videatur esse à *zeonb*. Illuc, alteram partem versus, ut *on zeonb* esse dicatur, Quicquid adversum est atque alteri parti obversum.

AGASTED, Stupefactus; ac proprie forte Phasmate aliquo vel improvisa spiritus maligni specie extra se raptus. nam *gast* A.S. est Spiritus.

AGAT, Achates. *Ἀχάτης* Græcis. nomen accipit ab Achate, fluvio Siciliae, ubi primum contigit cum reperiri. vide Plin. XXXVII, 10.

AGE, Ætas. *aged*, Annosus, ætate provectus. G. *age*. pro quo tamen cum in antiquissimis libris Gallicis plerumque scribatur *aage*, suspicari quodammodo libet vocem factam ex illo à vel áá. quod in monumentis A.S. passim diuturnam ac tantum non sempiternam durationem significat. [vide Goth. gl. in *Λαγκάνψ*.]

AGILITE, Agilitas. G. *agilité*. It. *agilitate*. H. *agilitad*. Agilis dicitur, quia facile agit; ut qui levi atque expedito est corpore, atque animo ad agendum pronus &c. Voss. etym.

AGLET, v. *Aiglet*, Bracteola.

AGNAILE, Redivia vel Reduvia, paronychia, pterygium, resolutio atque fissura cutis circa radices unguium. Fortasse quasi *ake-naile*, à dolore, quem movet. vel quasi *ang-naile* [A.S. *ang-nægle* dicitur componiturque ex *ange*. Vexatus & *nægle*. Unguis, & ita dicitur, ut recte conjectat Junius,] ab angustia & acri sensu doloris quem ciat.

AGOE, Abhinc. *a while agoe*, jamdudum. A.S. *agan* dicunt. *þa ræpner dæg þær agan*. Quum transisset Sabbathum; Mar. XVI, 1. *þonne reo eah to ðe tid byð healp agan*. Mediente octava hora; R. Benedicti, c. 48. *þone bið an gear agan*. Tunc unus annus erit transactus; Æquinoct. ver. c. VII.

AGONIE, Agonia, angor. G. *agonie*. It. &

A I.

H. *agonia*. Gr. *ἀγών* est Conflictus, disorimen.

AGREE, Consentire, concinere. G. *aggréer*.

It. *aggradare*. H. *agradar*. G. *gré* est Gratia, beneplacitum. B. *grepen*, *greypden*, *greten* est Placere, allubescere.

AGREEMENT, [Concordia, consensio.] v. Spelm. in Agreementum.

[AGRISE, AGGRIZE. vett. Angl. est Terrere, Horrere, inhorrescere. A.S. *agryran*. L.]

AGUE, Febris [intermittens.] G. *aigú* est Acutus. nihil nempe usitatus est quam acutas dicere febres.

AH, Heu, hei mihi. B. *ach*, *ah*, *aha*. Gr. *αἰ*, *αι* dicunt. Pluribus interim gentibus in dolore ac gemitu, natura veluti dictante, communes has esse voculas docet Voss. etym. Lat. in Ah. Cimbri dicebant *ah*. unde *ahynah* est Miser. quod videri potest contractum ex *ahynah*.

AHA AHA, At at. Interjectio est ex improviso aliquid admirantis, vel malum aliquod recentissime perceptum formidantis. Gr. est *αἰ*.

AIDE, Auxiliari, juvare. G. *aider*. It. *ajutare*. H. *ayudar*. Omnia hæc leviter deflexa esse liquet ex Lat. adjuvare, juvare. vide Voss. etym. in Juvo. Men. in *aider*.

AIGLET, AGLET, alias *Spangle*. Bracteola præfulgido auri argentine splendore visum perstimulans atque aciem oculorum brevi quodam candicantis luminis vibramine veluti perstringens. Nomen [trahit à G. *aiguillette*, quod fortasse est] ab *αἰγλή*, Fulgor.

AILE Anglorum, M. Casaubon. authore, desumptum ex *αἰλῆν*, cuius verbi vim non nisi pluribus verbis exprimunt Latini, quemadmodum apud vett. Grammaticos &, qui illos exhibet, Stephanum videre est. Uno verbo Angl. dicas, *to aile*. Atque adeo hominem tristitiam præ se ferentem & animi commoti indicia seu vultu sen factis proidentem (interdum etiam cum indignatione, quasi insaniam exprobantes) Angli compellaturi, dicere solent, *What aileth you?* Hæc Casaub. Cum tamen A.S. (teste L. Noëlle) quotidiana loquendi consuetudine olim dixerint him nan ðin g pi-ðinnan eglad. Nihil ei intus deest. & eglan þ eglan in A.S. monumentis passim usurpentur pro Molestum esse, nocere; non incommode forte statuemus A.S. *hpæt eglad ðe*. & Angl. *What aileth thee*, exprimere Gr. *τί ἀλγεί*; Quid ægre te habet? quid te turbat? ut eglan per usitatissimam ac minime duram literarum metaphorin, sit ex *αἰλῆν*, Dolere, molestiis cruciari. Miram quoque affinitatem habet eglan cum Goth. *ΑΓΛΑ*. Afflictiones. *ΑΓΛΗ* ist. Difficile est. *ΑΓΛΗΒΛ*. Difficulter. quæ omnia, sicuti occurrunt in Arg. Cod. ita *αἰγλίον* (quod fortasse quoque huc facit) Hesychio exp. *βλάβη*, Damno affici, lædi. Ad illud interim *αἰλῆν*, unde M. Casaub. derivat Angl. *aile*, propius accedit Scotticum *ale*, quod habet Virg. Paraphrasis Scot. in acerbissima Didonis invektiva Æneid. IV, 369;

Num fletu ingemuit nostro? num lumina flexit?

Num lacrymas victus dedit, aut miseratus amantem est?

A L.

quodque R. Dunkel. Episcopus G. Douglas hunc in modum transtulit:

Duhiddel gif he murnit, quhen we we-
pit and walit?

Duhiddel gif he sterit his ene, as ocht
him alit?

Duhiddel gif he for reuth furth zet anis
ane tere;

Dr of his luf had piete? **Ja** not to
zere.

In quibus verbis obiter quoque observa, ultimum illud **Ja not to zere** videri aliquam affinitatem habere cum B. **Jaen, niet een ster.**

AIME, Collimare. *to aime at anie thing*, Oculos animumque intendere in rem aliquam sumopere dilectam ac magno desiderio expetitam: unde non male forte dixerimus Angl. *aime* desumptum ex G. *aimer*, Amare.

AIRE, Aer. Cym. *awyr*. G. *air*. It. *aria*. H. *ayre*. Sunt à Gr. *αἴρ*, Aer. quod ab *ἀω* vel *ἀήρ*, Spiro; quia per aerem spiramus, vel quod ipse aer sit spirabilis naturæ. Cicero II. de N. Deorum; "Terra circumfusa undique est hac animabili spirabilique natura, cui nomen est Aer: "Græcum illud quidem, sed receptum jam tamen "usu à nostris".

AIRIE OF HAWKES, Nidus accipitrum. Posterioris ævi Scriptoribus Aerea dicitur: sed utrumque est ab A.S. *æȝ* + *eg*. Ovum; pro quo Theot. (G in I liquecente) ei + *ey* dicebant; unde & Nidus dicebatur *eyerie*, quasi Ovorum repositorium. Ita Spelm. in Aerea, quem vide. Eleganter interim Galli ab isthoc *aire* fecerunt suum *de bonnaire* vel *de bonne aire*, vel potius, adhibita apostrophes nota, *de bonn' aire*, ut translatio petita sit ab avibus prædatricibus, quarum nidus proprie appellatus fuit *aire*. v. H. Stephan. Hypomnem. de L. Gall. p. 103.

AJUST Ch. est Addere, attexere. **Whan time is, I shall move and ajust soch thinges that percen hem full depe**: "Cum tempestivum fuerit, admovebo, quæ in profundum se "penetrent". Boeth. 367, b. Nicotus *adjoustar* exponit Addere, adjicere, attexere, adjungere; suspicaturque compositum ex Ad & Juxta.

AKE, Dolor. v. *Ache*.

ALABASTER Stone, Alabastrites. [G. *albastre*. It. & H. *alabaſtro*. D. *allabaſter ſteen*. B. *albast*, *alabaſter*. De Alabastri voce v. Salm. exerc. Plin. p. 187 & 558.] v. Not. ad gl. B, 6. in Alabastrum.

ALARUM, Classicum, clamor vocantium ad arma. Refer ad ea quæ infra annotamus in *Weep*, Flere, plorare.

ALAS, Heu, eheu. est commiserantium vox G. *belas*. It. *ahi, abi laſſo*. B. *ey, eplacen*. Gr. *αἰ* cum tenui & circumflexo est *ἀλῆν*, luctui aptum, significationem luctus habens. Martin. in Lessus derivat G. *belas* ab *ἐλεῖν*, Miserari, commiserari ac porro addit; etiam *ἐλεῖν* aliquando esse interjectionem lamentantis.

ALAYE, Temperare, minuere. *to alaye wine with water*, Vinum aqua diluere. *the wind is layd, or alayd*, Remisit ventus. *his Rage is alayd*, Rabies ejus confedit. Hinc *alay* est Defectus pecu-

A L.

næ ex vilioris metalli mixtura. G. *alloy*. It. *lega di moneta*. Medii ævi scriptoribus Lacta dicebatur; fortasse ab Angl. *lack*, Defectus. At It. *lega* videtur insinuare qualemcumque metallorum mixturam & quasi colligationem. v. Spelm. in Libra.

ALBE, Poderis, vestis sacerdotalis. A. S. *albe*. G. *aube*. It. & H. *alba*. B. *albe*. v. gl. Spelm. in Alba.

ALCHYMIE, Alchymia, ars chymica. G. *alchymie*, *alquemie*. B. *alkumie*. Ars est, quæ res varias certa quadam justis caloris proportionem veluti eliquans atq; ad prima elementa quodammodo reducens purum ab impuro discernit ac separat: unde quibusdam Belgis vocabulo mere Teutonico nonnunquam Chymia dicitur *ſcheyd-konſt*, & Chymicus *ſcheyd-konſtenaer*. Ipsum vero Alchymia vocabulum est ex eorum numero, quæ ex Arab. articulo & voce Græca componuntur: apparet enim compositum esse ex Arabico *al*, & *χυμεία*, Fusio, fusura. Par compositionis ratio mox occurret in vocabulis *Alimbeck* & *Almanack*. Nam quod nonnulli Alchymiam dictam volunt quasi *ἀλὸς χυμεία*, quia finis ejus scientiæ proximus ultimo sit, tal illud *δαμνατὴρ* de cunctis rebus extrahere; cinifionum recens commentum est parum falsum & omnino fallum, ut loquitur J. Casaubon. animadversionibus in Athenæi lib. XI, c. 8. Theoph. interim Paracello chymicus dicitur Spagirus: existimaturque nomen hoc desumpsisse ex duobus præcipuis hujusce artis officiis; quæ sunt, composita resolvere, & resoluta componere. nam *σπᾶν* est Trahere, extrahere. *ἀγᾶθισιν* vero Congregare. Ambigo tamen annon sit verius magnum hunc obscuræ artis mystagogum Chymicos antiqua voce Alamannica nuncupasse Spagiros, i. e. Sapientes, à Spaher, Sapiens. Keronis monachi Sangallensis glossæ; Spaher, Sapiens. Spahemu, Sapienti. Spaher, Sapientis. Spahii, Sapientiæ. Tatiani Harmon. Evang. c. XII, v. 1. fol spahidu, Plenus sapientiâ, & mox v. 9; thêg in spahidu, Proficiebat sapientiâ. Eadem Harm. c. LXIV. v. 14; recht-festigot ist spahida fon iro kindtin, Justificata est sapientiâ à filiis suis. item XLIII, 1; ist gilih spahemo man, Similis est viro sapienti. item LXVII, 7; thu giburgi thifu fon spahen inti uuiſen, Abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus. Rhythmus de S. Annone, §. 2. dii diu vrone Godis hand diu spehin werch gescuph, Cum sacra Dei manus sapiens opus crearet. Lex Runi, cum *ИВАРА*, Sapiens.

[**ALDER**, **ALDRE** & **ALTHIR**, L in D vel Th mutato, sunt eadem atque *aller*, quod vide. L.]

ALDERMAN, Senator. A. S. *ealdorman*. Al. *altheirro*. v. Spelm. in Aldermannus.

ALDERTREE, Alnus. Videtur arbor hæc nomen traxisse ab A. S. *albp*. vel Theotisco *altar*, Ætas, sæculum, propter singulares illas dotes, quas recenset Vitruvius c. 9. libr. 2; "Alnus, "quæ proxima fluminum ripis procreatur, & minime materiei utilis videtur, habet in se egregias rationes. Etenim aere est & igni plurimo "temperata, non multum terreno, humore paululo. Itaque quia non nimis habet in corpore "hu-

“bere Scaligero: est enim totum Arabicum, ex
 “*al & manach*, quod est ab Hebr. *מנחם*, Nume-
 “rare. ut *almanach* dicatur, quia in eo dierum
 “omnium numerus annotatur; unde quoque Gr.
 “*ἡμερῆς* nuncupatur. Hæc nisi pro certis habe-
 “rem, deducere ab *al & Dorico* *μανα*. Quam-
 “quam & aliorum sunt super ea voce sententiæ.
 “Sane H. Stephanus vult esse purum putum Ger-
 “manicum, originemque ex eo sumpsisse, quod
 “Germani hoc pacto soleant Fastos suos ordiri,
 “*Als man nach der geburte unferes He-*
 “*ligmakers gezelt hat &c.* vide eum de su-
 “specta Latinitate, p. 328. Est & vir eruditus
 “mihique amicissimus, qui existimabat *Alma-*
 “*nach* ex eo dici, quia doceat *alle manen*, h.e.
 “Omnes lunas sive quamvis lunæ faciem. sed, ut
 “penitus Arabicum esse censeam, facit, quod A-
 “rabes non *الخديس* *السنو*, sed multis abhinc sæcu-
 “lis voce *Almanach* utos esse constet ex Porphy-
 “rio apud Eusebium. Verba ejus sunt, τὰς δὲ εἰς
 “*δωδεκάημερας, καὶ τὰς ὡροσκόπους, καὶ τὰς λεγόμενας κρη-*
 “*ταίνας ἡμεράδας, αἵ καὶ τὰ ὀνόματι αὐτῶν λεγόμενοι ἀλ-*
 “*μανικῆς φέρεται*”. Hæc Vossius. C.B. interim cy-
 “frillyfr est Kalendarium, q.d. Computi liber. à
 “cyfrif, Numerus. & llyfr, Liber. A.S. quoque Fa-
 “sti dicebantur *gepim*, à *pim*. Numerus; quod in
 “iis stata solemnium festorum tempora exacte de-
 “scribantur atque ordine suo annumerentur. Æl-
 “frici certe Canones ad Wulfinum Episcopum in-
 “ter libros Presbytero ad opus spirituale necessa-
 “rios etiam recenset *gepim*. Fastos. Gl.R. 82; *ge-*
 “*pim*. Ephemerides, numerus cotidianus. Æqui-
 “noctium vernum c.XV; *ἡ* *Εγύπτῳ* *celort*
 “*cunnon on pimcæpæte*. Ægyptii optime versati
 “sunt in Fastis. Ælfr. gram. c. XIII; Nonæ, an
 “*getel on gepimcæpæte*. vide quoque Hexaëme-
 “ron c. IV & VII. Cimbr. adhæc *RIY* denotabat
 “olim Kalendarium. unde Islandis etiamnum hodie
 “*rimspiol & rimspiller* dicitur Error in Fastis com-
 “missus. Quotiescunque vero tales Fasti baculo in
 “gratiam agricolarum erant incisi, non jam sim-
 “pliciter *RIY* sed *RIYH4AP* dicebantur. at Nor-
 “vagus *Primstaf* dicitur Baculus rusticus præci-
 “puas Kalendarii notas insculptas habens; à prisca
 “voce *BRIY*, Numerus aureus: quod is numerus
 “potissimam sibi in tali Baculo partem vindicet.
 “vide Ol. Wormium Fast. Dan. lib. I. c. 2. Omni-
 “no interim & hoc videtur addendum (quoniam
 “antecedentia non parum firmat) veteribus quo-
 “que Belgis hunc Baculum temporum indicem &
 “festorum designatorem *klap-stock* dictum; à
 “*stock*, Stipes, baculus. & *klappen*, Loqui, Ser-
 “monem habere, fabulari: ut nihil aliud sit *klap-*
 “*stock*, quam Baculus loquax vel garrulus; quod
 “agricolis assidui veluti alloquii interpellatione in-
 “culcare soleat, non modo tempestates anni nunc
 “his nunc illis operibus idoneas, verum etiam an-
 “niversarias festorum dierum remissiones.

ALMERIE, Armarium, promptuarium, theca
 escaria. G. *armaire*. It. *armario*. H. *almario*.
 B. *ammare*, *almaris*, *ammaris*. [Hib. Am-
 ri. C.B. Almari.] De armarii voce vide Voss.
 etym. in Arma.

ALMES, Eleëmosyna. It. *elemosina*, *limosina*.
 H. *limosna*. A.S. *ælmesre*. D. *ælmesse*. [Is. ol.

nusa.] B. *ælmoesse*. Manifeste satis descen-
 dunt ex *ἡλεμοσύνη*. Cym. Eleëmosyna dicitur elu-
 sen, vel cardawd, vel tosturi. Quorum primum
 est ab *ἡλε*, Misericordia, commiseratio. item
 Stips, stipis. Alterum denotat Charitatem, un-
 de & cardawd corruptum est atque ita quo-
 que G. *charité*. It. *caritate*. H. *caridad*. & Gr.
ἀγάπη quandoque denotant Eleëmosynam. Ter-
 tium proprie significat Misericordiam. prout To-
 stur Cym. est miserandus. tosturio, Misereri.
 Goth. denique *ARMAN AIKTIΦA* non tan-
 tum denotat Misericordiam, sed & Eleëmosy-
 nam. v. annot. ad Keronem in Misericordia, ar-
 miherzidu.

ALMOND, Amygdala, amygdalum, nux Græ-
 ca, nux Thasia. G. *amande*. It. *mandola*. H. *al-*
mendra. B. *amandel*. Gr. *ἀμυγδαλή*.

ALMOST, Fere. Simillimo loquendi modo
 Belgæ dicunt *almeeft, ten neesten bii*.

ALOES, Aloë, herba amarissimi succi. A. S.
 alepa. Al. aloë. It. & H. *aloë*. B. *aloe*. Gr. *ἀλόη*.

ALOFT, Sublimiter. v. *Lofte*, Sublimis.

ALONG. [q.d. Per longum vel longitudinem.
 G. *au long*. It. *al lunge*. Al. *alonges*. er *alongi*.] In-
 tegre magis andlang legitur in monumentis A.S.
 re leg hæpe *reubu gehpnan ne mihæ*. ac *ryðe*
punðeplice þ ryp eobe andlang ðara nægla þe
reo reubu mid gefærtnad þær to ðam page
ðuph ða ðyplo. 7 ðære reube no ne onhpan.
 “Flamma destinam tangere non valebat; sed
 “cum magno utique miraculo ipsa ejus foramina
 “ingrediens clavos quibus ædificio erant affixa,
 “perederet, ipsam tamen lædere nullatenus sine-
 “batur”; Beda III, 17. Integriorem tamen ex-
 hibet nobis hanc vocem Lex. Run. in *HEIMAN-*
PNAN, ubi adducitur locus ex Egla; *BIARK NAD*
PIAN NAMPI PARIK HEIMANPNY LA-
RIY. Biorno in exilium pulsus erat per totum
 “tractum Norvegicum”. Ex hisce verbis liquet
 andlang vel *HEIMANPNAN* poni pro In longum
 vel Per totum; quod tantundem est ac si dicas,
 A fine ad finem. Chauceri Legenda bonarum
 feminarum, ubi agit de Hypfypyle & Medeâ,
 v. 130.

This ladie romith by the cliffe to playe
With her meine endlong upon the
strand. gl. Kero. in Exintegro.

[Integerrime autem scribitur in Epinicio illo,
 quod à cl. Hickeſio exhibetur pagg. 181, 182.
 Gram. Anglo-Sax. cujus versionem, auctore H.
 Huntindoniensi, reperias p. 13. præfationis ge-
 neralis Thesauro suo præmissæ. Inde patebit
 andlang compositum esse ex præpositione and.
 quæ est plane Goth. *AND*. Per, ac lang. Lon-
 gus. Totum locum adscribere est visum no-
 vâ fere versione donatum; quippe cujus sen-
 sum neque H. Huntindon. neque, ut ego existi-
 mo, Hickeſius ipse sunt affecuti. Verba poëtæ
 hæc sunt,

ƿert-Seaxe ƿopþ
And langne bæȝ
Eopob cyrtum on lart leȝbun.
Laðum ðeobum.
Deopan hepe-ƿlyman
ƿindan þearle mecum mycel ƿcearnpum.
 Wýpce

Wypce ne pýnbon

Deopder hond-plegan.

quæ sic verto.

“West-Saxonum exercitus per totum diem certatim instabant vestigiis invisarum gentium, à tergo valde concidebant fugientem exercitum acutissimis gladiis. Tenebræ non interrompebant durum mandis ludum i.e. prælium”. L.]

ALOOFE, Eminus, de longe. ac proprie fortasse quod eminus atque ex alto conspiciendum se præbet. ut sit ejusdem originis cum Aloft.

ALOWDE, [Clare, alta voce.] Refer ad Lowd, Clarus, sonorus.

ALTAR, Altare. [Al. eltere. Cym allawr. Sclavini oltarz. H. altar. It. altare. G. antel. B. altaer, outaer. Omnia à Lat. Altare desumpta. Hanc vocem inter nuperas ac recentiores puto referendam, quum non nisi fero & post longum cum Occidentali ecclesia commercium in varias linguas videatur transfusa.] V. gl. D, 16. in Altare, eltere.

ALTITUDE, Altitudo, celsitas, sublimitas. G. alteffe. It. altezza, altitudine. H. alteza. sunt à Latino Altus, de quo vide Voss. etym.

ALUME, Alumen. Cym. alym. G. alun. It. allume di rocca. H. alumbre piedra. D. aluun. B. alupn. Naturam aluminis optime expressit Plinius l. XXXV N. H. c. 16. ubi per Alumen intelligi dicit Salsuginem terræ; ex quo cuiusvis perspicuum fit, omnia hæc esse ab ἄλμη, Salsugo vel Salsilago.

ALWAYS, Semper. B. allerwege est Semper & ubique. Italis tutta via. Ita quoque Lat. Passim videri potest dictum quasi ad singulos fere passus. Sigism. tamen Gelenius in Lex. suo Symphono passim censet quodammodo consonum esse Gr. πάνυδε.

AM, Sum. Goth. im. [AM.] A. S. com t am. quæ manifeste abscissa sunt ab eimi, Sum. vide Annot. ad gl. Lipsii, in io bin.

. [AMATED, Miser, ærumnosus, labore fractus. v. Mate.]

AMAZED, Obstupefactus atque ubique ambiguus hærens, haud aliter ac si labyrintho teneretur inclusus: nam maze Angl. denotat Labyrinthum. non deerunt tamen qui hoc Labyrinthi nomen petitem dicant à verbo amaze, Stuporem incutere.

AMBASSADOUR, EMBASSADOUR, Legatus, orator publicus. G. ambassadeur. It. ambasciatore, imbasciatore. H. embaxador. D. embetzmmand. B. gesant, machtboode, geweldboode, ambassadeur. Ambasciator, een vorsten boode. Auctor gemmæ. Nescio an derivari possint ab ἀμείνων, quod per Syncopen factum est ex ἀναβαίνειν, & significat Assurgere, ad majora provehi; quod oratoris publici dignitas sit quædam veluti ἀνάβασις vel ἀμείνωσις ad altiora. nam Legatio bene fideliterque administrata gloriæ cupidis primum semper cursum ad ulteriorem splendidioremque dignitatis gradum aperuisse deprehenditur. Magni quidam & in nostrâ memoriâ doctissimi homines vocabulum hoc certatim deduxerunt ab Ambactus, de qua voce multa satis fuse annotavimus ad Keronem in Minister. ubi proprietatem atque originem Theot. ambaht investiga-

mus: cui cum respondeat D. embetzmmand, non video, cur non aliæ quoque linguæ judicandæ sint Ambasciatoris nomen, vetustissimi idiomatis exemplo, ab eadem origine petisse. præsertim quum Ambascia in Burgundionum legibus Additione I § 17 significet Nuntium publico nomine iter facientem. Quoniam tamen nullum aliud receptissimæ jam vocis vestigium in Cymræorum, Gothorum, Cimbrorum, Anglo-Saxonumq; monumentis hætenus repperim (nisi forte huc etiam referendum sit illud ambýht-recz quod Cædmoni 14, 24 videtur denotare Ministrum heri sui mandatum verbis exequentem) statuendumque sit gentes hæc, priusquam Ambasciatoris vocabulum admisissent, non fuisse destitutas commodâ voce, quâ Legatum designarent; non abs re fuerit curioso Lectori exhibere varias Oratoris publici appellationes populis hæc, ante receptum Ambasciatoris vocabulum, usitatas. Ac primum quidem in longe antiquissimâ Cambro-Britannorum linguâ duplicem Legati appellationem invenio, negeswr & cennad. quorum primum recentius, alterum vero antiquius puto, juxta illud J. Davies effatum; “Nonnullis rebus significandis (inquit vir doctissimus in Præfatione, quam præmisit Dictionario suo Cambro-Britannico) binas pluresve habemus voces; quarum usitatiores, majori ex parte à Latinis fiunt; rarius usitatæ, mere sunt Britannicæ”. harum interim Britannicarum vocum plurimas opinatur idem Davies à fontibus orientalibus defluxisse. negeswr nempe componitur ex neges, Nuntium, negotium, & gwr, Vir: proinde quoque evincitur ex primâ compositæ vocis parte, recentiorum esse hanc Legati denominationem, cum neges illud manifeste corruptum sit ex Negotium. At cennad antiquius putandum; quandoquidem nullam habet affinitatem cum linguarum minus antiquarum ullâ, sed ex sententiâ J. Davies videri possit petitem ex illo gan, quod Persis denotat Apostolum, legatum. Gothis AIRGNS sunt Nuntii, Legati. Huc faciunt sequentia cod. Argentei verba. AFRALLEIFLAND AM FLAN FLAM AIRNM IXHANNES. Quum discessissent Nuntii Johannis, Luc. VII, 24. IN SANDIA A AIRNNS FANKA SIS. Misit nuntios ante conspectum suum; Luc. IX, 52. Potissimus tamen locus est in parabolâ duorum regum pugnam meditantium; IN SAND GANDS AIRN BIDGI FLAVAIKFLIS. Legationem mittens rogat ea quæ pacis sunt; Luc. XIV, 32. Fortasse interim pertinet ad Goth. AIRNS. quod AF HIR in Run. lex/ exponitur Pacisci. Cimb. vetustioribus HIRIFIRIK vel HIRIFIRIK dicebantur Legati, sicut ostendunt exempla quæ Run. Lex. adducit in BIHIM, Frænum. & in HIRIFIRIK, Multa Scelerum, & in TIFLAR FHEI, Regalis vestis. & in FRIN, Periculosa negotiatio. Atque hic obiter quoque observa Cimbrico HIRIFIRIK plenissime respondere Teut. gesanten. Anglo-Saxonibus ap est Angelus à Deo missus, tam ut voluntatem divinam hominibus aperiat eosque ex imminente periculo eripiat, quam ut hominum vitam mor-
resque

A M.

resque inspiciat atque ad Deum referat, Cædmon 17, 10. 52, 21. 53, 12. 62, 17. 87, 3. Quoniam tamen generalior est huius voculæ acceptio, quam ut huic loco videatur competere, eâ omisâ, accedam ad illud æpenb-ðpaca. quod inter alia Legatum significat, mereturque penitus inspicere atque ad primam originem revocari, cum nusquam non occurrat in monumentis A.S. ac vocabulum sit manifestissimæ compositionis, utpote conflatum ex duobus integris, æpenb videlicet & ðpaca. Prima compositæ vocis pars est æpenb. quod non modo Negotium, sed & Mandatum, Responsum, Narrationem, Nuntium, ac denique Legationem significat. æpenb. Negotium. LL. polit. Canuti R. 73; 71f he ðibep inne æpenbe hæbbe. "Si intus habeat quod agat". Hinc æpenbian occurrit apud Cædmonem 16, 24; he mæg unc æpenbian to ðam alpalban. "Nostram causam agere potest apud Omnipotentem". pro quo & 7ææpenban occurrit in LL. Canuti R. 22; ubi agitur de Dominica oratione; mið ðam 7obcundan 7ebede he 7ææpenbað to 7ob 7ylfum ymbe ælcepe neobe. "Hæc divinitus oratione cum ipso Deo agit de quacunque necessitate". Cimbris **HIRIHI** est Negotium & Negotiatio. vide Lex. Run. Theotifcis arunti dicitur; quemadmodum videre est apud Otfridum I. IV, 96. item I, 12, 20. atque alibi. æpenb. Mandatum, iussum. Cædm. 12, 23; ic eom on hyr æpenbe hibeþ 7eoppan 7e7eþeþ. "Longe huc veni ad mandatum ejus deferendum". æpenb. Responsum. Beda V, 10; ic com hibeþ. 7ic 7cealde ðrihtney hælenþeþ æpenb Ec7býphte þringan. "Ad hoc veni, ut responsum Domini Salvatoris Ecgberto afferam". huc facit illud gl. R, 113; ylbert æpenb-paca. A responsis, i. Magister responforum. æpenb. Narratio, relatio. Cædm. 22, 23; abeab eac Adame lifer leoht7puma lað æpenbe. "Annuntiavit quoque Adamo vitalis luminis auctor invisam relationem". Bed. in præf. H.E. 7uph Noðelmeþ æpenbo 7 7e7ægene. Nothelmo perferente. æpenb. Nuntium. Bed. I, 25; he onbeab 7 he of Rome come 7 7 bet7te æpenbe læbbe. "Mandavit se venisse de Roma ac nuntium ferre optimum." Hinc æpenb7eppit est Epistola. Bed. I, 4 & 13. item II, 4 & 9. ac passim alibi. Soliloqu. V; 7eðenc nu. 7ýf ðimeþ hla7opþeþ æpenb7eppit 7 hyr in7egel to ðe cýmð. h7æþeþ ðu mæge cpeðan. 7 ðu hine be ðam on7ýtan ne mæge. ne hyr pillan þæp on 7ecnapan mæge? "Cogita nunc, si Domini tui epistola & sigillum ad te perveniret, numquid diceret te ipsum ex ea non posse agnoscere & voluntatem ejus percipere? gl. R, 115; æpenb7eppit. Commonitorium & pictacium. Hinc etiam Cædmoni 90, 21 æpenb7ec engley sunt Literæ manu Angeli ad consternandum Regem parieti inscriptæ. Eidem quoque 50, 6 æpenb7art 7ober dicitur Angelus. & rursus 16, 20 æpenb7ec7 est Nuntius ad aliquid indicandum submissus. æpenb. Legatio. Bed. II, 9; mið 7ý he þa 7e7pipppe muðe liccetenþe æpenb pehte 7 lea7e 7le7peþe. "Cum simulatam legationem ore astuto volveret". Hinc angeli à Deo missi

A M.

ad explorandam renuntiandamque Sodomæ improbitatem, dicuntur æpenbþan ne77ender Cædm. 53, 1. Hæc fusius prosequi libuit, quo magis pateat inter tam varias vocabuli æpenb acceptiones nullam esse, quæ non habeat locum in composito æpenbþpaca. Reliquum nunc est, ut ad postremam compositæ vocis partem transeamus. Posterior compositi vocabuli pars est ðpaca. Draco. ita legimus Pl. CIII, 28; 7e7 ðpaca 7one 7u hypode7t. "Draco iste quem formasti". gl. Ælfrici p. 13; ðpaca. Dracus. gram. Ælfrici c. IX, terminat. 15; ðpaca. Draccon. Videtur autem ðpaca istud (quantum assequor conjecturâ) huius vocis compositioni additum, ut Legatum concipiamus esse nuntium anguiferi caducei religione munitum. gl. R, 53; 7e7ribbe æpenbþacan. Caduceatores & paciferi. Huc etiam facit quod Hesychius author est Sophocli in Philoctete *δρακον* dici *τὸ κηρύττειν*, Caduceum qui Belgis **flangen-staf** nuncupatur. Nullus dubito quin multis operose nimis iudicabor æpenbþpaca derivasse ab æpenb & ðpaca. cum longe commodius videatur deduci potuisse ab æpenb & ðpagan. Portare, ferre; quod Legatorum sit proprium Ferre mandata, responsum, nuntium. Quibus respondeo, frequenter quidem in Theot. monumentis dragan & tracan usurpari pro Ferre, portare: at ðpagan A. S. & **PRAPA** Cimbris ubique fere significat Trahere: quæ acceptio sicuti ab huius vocabuli compositione alienissima est, ita non debui A. S. vocis originem à peculiari quadam proprietate alterius idiomatis mutuari. Acquiescerem nunc atque animum curamque ab ulterioris conjecturæ intentione non invitum laxarem, si nusquam in orthographiam à superiore diversam incidissem. Non loquor hic de isthac levi fortuitaque literarum quarundam vel mutatione vel omissione, quâ passim pro æpenbþpaca scribitur æpýnbþpaca & æpýnbþpaca & æpenbþpaca & epenbþpaca &c. sed de aliâ plurimum ab his atque à priore diversâ. Etenim quum in binis quatuor Evangeliorum interlineatis codicibus manuscriptis (Cottoniano videlicet ac Rushworthiano) obiter tantum observassem epenbþpaca quandoque scribi pro æpenbþpaca, non potui non advertere animum & multæ magnæque auctoritatis codices penitus inspicere. Ac statim visæ sunt mihi voces epenbþpaca & epenbþpæaca & epenbþpæoca. quæ passim occurrebant in stupendæ antiquitatis codicibus, alterius esse originis: & quamvis primo statim intuitu cuivis liqueat in hisce nominibus vocem epenb & æpenb servatam, posteriorem tamen compositi vocabuli partem iudicavimus aliunde petendam. pþecan nimirum est Exulare, Cædm. 24, 24. Can7pýð mið mýcelpe æðelinga 7eozuðe 7e mið Scotum 7e mið Peohtum pþacobe. "Eanfridus cum magna nobilium juventute, partim apud Scotos, partim apud Pictos exulabat; Bed. III, 1. inde pþecca est Exul apud eundem Bedam II, 12. & III, 3. pþecca pineleaz. Exul amicis destitutus; Cæd. 25, 15. 7u 7cealt on pþæc hþeoppan. Abibis in exilium; Idem 24, 19. pþec7top. Locus exilii. Boeth. XI, 1. pþæc7ið. Exilium. ebcýp of pþæc7iðe. Postliminium; gl. R, 25. atque

atque ita videbitur olim æpenbþpaca † æpenbþpæcca proprie dictus, Qui sub obtentu Principium negotiorum sua sponte se ab aulâ subducit, vel ab ipso Principe in longinquas provincias titulo Legationis obeundæ seponitur. Notius nimirum est quam ut multa indigeat demonstratione, inter Arcana imperii semper habitum, quod Imperantibus ab Aulâ sint ablegandi, quorum virtus usque adeo in conspicuo est, ut facile studia omnium ad se trahant, etiam inviti. Quod si cui tamen origo vocabuli minus commode ad hanc speciosi exilii consuetudinem videbitur esse restricta, nihil obstat, quo minus is generaliore etymologiam vocabulo tribuat. ppecca videlicet est Advena. unde legimus ps. XCIII, 6; þýðepan 7 ppeccan hi ofþrogon. "Viduam & advenam interfecerunt". & rursus CXLV, 8; þpiht gehealbeð ppeccan. "Dominus custodit advenam". gr. Ælfric. c. XXV; ic pþæcraðe † pþæcnize. Peregrinor. atque ita epenbþpæcca denotabit eum, Qui publicorum negotiorum causâ peregre profectus, inter externos velut advena versatur. Fieri quoque potest prius illud epenbþpaca ex epenbþpaca corruptum, paulatim inter loquendum absorpto p; quod quam facile fuerit, nemo non videt. Cæterum in hac mea qualicunque conjectura quemadmodum & in reliquis id genus conatibus, non est quod quemquam præjudicio meo velim adstringi, quum libera hominum judicia mihi magis exspectanda, immo expetenda esse videantur.

AMBER, AMBRE, Succinum. G. *ambre*. It. *ambra*. H. *ambar*. D. & B. *amber*. *Smalt van walvisch*, Ambra, æ; Teuton. Canin. derivat ex Arabico *anbar*. Martin. in Succinum suspicatur posse referri ad *anbernen*, Accendere. Vide quæ de Ambra tradit Voss. l. VI. de Orig. & progressu Idolol. c. 4. Adi quoque hoc nostrum Etymologicum Anglicum in *Burne*, Arde-re, quemadmodum & in *Glaysre*, Succinum.

AMBIGUOUS, Ambiguus. G. *ambigu*. It. *ambiguo*. Festus; Ambiguum, quod in ambas agi partes animo potest. Plura habet E. V. in Ambiguum.

AMBITION, Ambitio, ambitus. G. *ambition*. It. *ambitione*. v. Voss. Etym. in Ambitus.

AMBLE, to go a round and swift ambling pace, Tollutim incedere, tollutim carpere incessus, ad numerum colligere ungulas. G. *ambler*. B. *ambelen*, *tellen*. [Quod vero Anglicum to amble attinet, scio plerisque à Lat. Ambulare derivasse Anglorum to amble: videtur tamen non ita absurdè peti posse ex ἀμβλύνω, Tardare, impetum frangere; quod acres gradariorum equorum spiritus nimiam curatorum diligentiam plurimum frangi atque imminui constet. Verè Symmachus lib. VII. epist. 60; "Omne, quod in cursu est, viget. Equorum cursum, qui dirigit, minuit, & passus qui æquat, cursum frangit". Ambula est Instrumentum, in quo equi discunt ambulare. Auctor Gem. gemm.] v. Gl. D, 6. in Ambulator.

AMBRIE, Repositorium, abacus. Nisi putemus dici quasi *ammerie*, à Teut. amme, Cibus: recurrendum erit ad illud *almerie*, de quo supra, vel ad illud Ambrices de quo Voss. Etym.

AMBUSHES, Insidiæ subsefforum delitescen-tium inter dumeta ac senticeta, quæ Anglis *bushes* nuncupantur. Tales insidiæ Gallis pari modo *embuches* vel *embuscades*. It. *imboscate*. H. *emboscadas* dicuntur. Gr. itidem ἱνδῆς sunt insidiæ. *Em-buſion*, Insidiari, locum insidiis aptum occupare. Lat. Subseffores vocabantur. "Subseffores vo-cantur, inquit Servius ad v. 498 5ti Æneid. "qui occisuri aliquem delitescunt". Unde in-signi metaphorâ, de incorrupto priscorum Ro-man. sæculo agens V. Maximus L. II, c. 5. dixit; "Nulli tunc subseffores alienorum matri-moniorum oculi metuebantur: sed pariter & vi-dere sancte & aspici mutuo pudore custodieban-tur". Ipsa denique Insidiarum atque Insidian-di vocabula in se continent hanc in abstrusis locis desidentium & capita demittentium consuetudi-nem, quam attingit Plin. l. IV. ep. 25. Juvat hic adscribere ipsa prudentissimi gravissimique Scri-ptoris verba. "Scripseram tibi verendum esse ne ex tacitis suffragiis vitium aliquod existeret: factum est. proximis comitiis, in quibusdam tabellis multa jocularia, atque etiam foeda di-ctu: in una vero pro candidatorum nominibus suffragatorum nomina inventa sunt. Excan-duit Senatus, magnoque clamore ei qui scri-psisset, iratum principem est comprecatus: ille tamen sefellit & latuit; fortasse etiam inter in-dignantem fuit. Quid hunc putamus domi fa-cere, qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludit? qui denique omnino in sena-tu dicax & urbanus & bellus est. Tantum li-centiæ pravis ingeniis, adjicit illa fiducia, Quis enim sciet? Poposcit tabellas, stylum accepit, demisit caput, neminem veretur, se contemnit. Inde ista ludibria, scena & pulpito digna. Quo te vertas? quæ remedia conquiras? ubique vi-tia remediis fortiora". &c.

AMENDE, Reficere, reparare, emendare, G. *amender*. It. *amendare*, *emendare*. H. *emendar*. Sunt à Lat. emendare, quod proprie est mendas tollere. Vide Etym. Voss. in Menda.

AMERCEMENT, Multæ levioris genus. [ita dictum, quod a la mercie, i. e. Ad arbitrium vel misericordiam Domini irrogatur] v. Spelm. in Amerciamen-tum. Voss. L. III. de Vitiis ferm. c. 25. quibus & adde illud Ch. Pars p. 205. "Through the cursed sinnes of Avarice and covetise cometh these hard Lord-shippes, through whiche bondmen ben streined by taxliages, customes and tariages, more than her duety or reson is: or else take they of her bondmenne a merciaments, whiche might more reson-ably be called extortions than amercia-mentes. Of which amerciamentes, or raunsoming of bondmen, some Lordes Stewar-des saie, that it is rightfull; for as muche as a churle hath no temporell thing, that it ne is his Lordes, as they saie. But certes, these Lordshippes do wrong, that berebe their bondemen thinges that thei never pade them --- And moreover, thereas the Law saith, that temporell godes of bondefolke
D "ben

A N.

"ben the godes of her Lord: yea, that
"is for to understonde, the godes of the
"Emperour, to defende hem in her right,
"but not to rob hem ne rebe hem." &c.

AMETHYST, Amethystus. G. *amethyste*. It. & H. *amethysto*. B. *amethyst*. G. ἀμέθυστος. Causam nominis afferunt, inquit Plin. L. XXXVII, c. 9. quod usq; ad vini colorem non accedunt, priusquam enim degustent, in violam desinat fulgor: aliqua siquidem in illis purpura, non ex toto in igneum, sed in vini colorem deficiens. Magorum vanitas resistere ebrietati eas promittit, atque inde appellatas.

AMISSE, Malè, mendosè, perperam. Recurre ad illa, quæ diximus in Observ. ad Willer. p. 14. ubi agimus de Theot. mislichen, Displacere.

[AMMES ACE, Canicularum par, jactus damnosissimus. G. *ambes as*, *ambes az*. H. *ambos as*, q. d. ambæ Caniculæ. Skinner.] Ch. est *Amys ase*.

AMONG, Inter. [A.S. *amanȝ*.] Manifeste est ex A.S. *mænȝan* + *mænȝian* Miscere. de quibus infra in *Mingle*.

AMOUNTE. v. *Mounte up*, In altum assurgere.

AMPLE, Spatiosus. G. *ample*. It. *ampio*. H. *amplo*. Lat. *amplus* derivant ex ἀνάπλεος, Plenus, refertus. vide etym. Voff.

[AMUSE, Animum detinere, cogitationem alicui injicere, occupatum retinere, occupare. G. *amuser*. Origo vocis petenda est ex Franco muazon. Vacare, otiosum esse. cujus compositum unmuazon. vel, quod eodem recidit, amuazon Occupari significat. L.]

AMYTE, veteribus Angl. teste Somn. in Almucia, dicebatur Amiculum illud pelliceum, quo sacerdotes caput humerosque tegebant. G. *aumuce*, *aumusse*. It. & H. *almucia*. "Vestis est Sacerdotum, maxime tamen Canonicorum (inquit Gesnerus agens de Mure Pontico) ex Pelibus murium ponticorum, five variorum, aut Venetorum, cum caudis ad imum dependentibus marginem". Putant itaque Belgis *amuts*, vel *almuts* dici, quasi *alamuts*; quæ videtur esse conjectura Kiliani: vulgò dicitur Almuchium, almucherium, almutium, amicia, aumucius, amusia, aumicia, beffa, byrrus. vide nob. Spelm. in Amictus & Birrus. v. quoque Voff. l. II, de Vit. ferm. c. 3. Hoc interim Pallium superhumerali A.S. olim (nisi me valde ratio fallit) *epcehad* dicebatur; quod esset eminentioris gradus in ecclesia indicium.

AN, vel A vel ONE est numerale Angl. à Gr. ἄν, quod est principium numerandi, Unum ac singulare significans. vide supra in A.

ANATOMIE, Anatomia. G. *anatomie*. It. *anatomia*. H. *anatomia*. Gr. ἀνατομία.

ANCESTOURS, Priores, proavi, majores. G. *ancestres*. nimirum *ancien* Gallis & *ancient* Anglis est Antiquus.

ANCHOR. v. *Anker*, Anchora.

ANCHORITE, Anachorita, eremita. Cym. ancr. A.S. *ancpa*. Al. *incorano*. Gr. olim dicebatur ἀναχωρητής, Qui in secessu & solitudine vivebat. Græci certe homines solitarios atq; in deserto loco

A N.

seorsim degentes *ἐρημίται* vocabant, quales inter Christianos primo genuit necessitas fugæ, propter gentilium persecutiones. vide Authorem Ep. ad Hebr. XI, 38. ἀναχωρητάς vero pari prorsus ratione appellabant τὰς τῆς ἀνδραπείης ἢ πολιτικῆς ἐργασίας ἐπὶ τὸ κρείττον ἐξηρεμίζας, "Eos qui se humanæ aut politicæ societati eximebant, ut melioribus vacarent".

ANCIENT, Antiquus. G. *ancien*. It. *antico*. H. *anciano*. Pro antiquus olim anticus scribebant, quod manifeste est ab Ante: ut Posticus à Post. v. Voff. Etym.

ANCIENT IN WAR, *enseigne bearer*, Vexillifer, signifer. G. *enseigne*, *port enseigne*. Sæculo semibarbaro signum militare dicebatur Insigne: unde hæc mutuata sunt.

ANCKLE, Talus. A.S. *ancleop*. Al. *inkel*. Isl. *øfle*. D. *anckel fode*. B. *anckel*, *enckel*. M. Casaubon. censet Curvaturam pedis sive Talum Angl. dictum ab ἀγκύλη, Curvatura genuum vel cubitorum. v. quoque gl. B, 53 in Tali.

AND, Et. [Germ. *und*. B. *ende*. A.S. *and*. Al. indi. ioh. enti. inti. int. ande. and. unti. unt. B. *ende* proximè accedit ad Al. enti. Ego interim valde suspicor illud enti rectum esse, propiusque ad primam originem accedere: ut, interjecto N, sit ab ἄν, Adhuc, præterea, etiam, quinetiam, insuper: prorsus ut ander est ab ἀνδρος pro ἑπερος Alius, alter. *ding* à *δικη*, Judicium, causa, actio. &c. M. Casaubon. de Vet. Ling. Anglicâ, p. 269 manasse credit ab *εἶνα*, Postea.] vide Annot. Ker. in Et.

ANDIRON, Fulcrum focarium, ferramentum ligna foco apposita sustinens. Angl. interim *Andiron* nonnihil videtur traxisse ex Andena, vocabulo mediæ sæculi. gl. *Ælf. 21*, Andena, *bpanbiren*. gl. R, 30; Andena + tripes, *bpanbiren*. Theot. gl. D, 11; Andena, *brant-ride*. quod non longe recedere videtur ab illo *brandroede* quo Sincambri, Flandri, Frisii utuntur. Huc pertinent quæ Nicot. habet in *Landier* --- *Andiron* Sustentaculum ferreum foco admotum ab *end*, Finis, & *iron*, Ferrum. G. *landier* est Subex focarius, fulcrum focarium: ferreum nempe instrumentum ferendis lignorum extremitatibus idoneum. Id autem ab Angl. illatum puto, præposito Gall. articulo. Hæc habet Martinus in Landica.

ANELACE. [Anlas, Anelacius. Sæpius occurrit hæc vox: neque semper, ut opinor, in eadem significatione p. 400. l. 4. Genus cultelli, quod vulgariter Anelacius dicitur. v. infra Cultellus. Aliquando tamen, ut p. 405, 13; & 35 Anelacius, tanquam Pugio vel Sica brevior à lumbali deprehendebat. P. etiam de Rivalis dicitur Anelacium gestasse ad Lumbare, quod Clericum non decebat. Alicubi etiam inter Arma militaria numeratur. v. Watf. gl. additum M. Paris. in Anelacio. [C.B. habent anglas eodem sensu.]

[ANELED, ANEILED, ANNEYLED, ANOYLED, Oleo inunctus. A.S. *anelan*. *onelan*. part. *oneled*. ab an pro on, In & ele. Oleum. L.]

ANGELS, Angeli. Cym. *engyl*. G. *Αγγελοι*. A.S. *ænglar*. *englar*. Al. *engil*. G. *anges*. It. *angeli*. H. *angelos*. D. *engle*. B. *engel*.

Idem. Gr. ἄγγελοι. [Quamquam Græcis ἄγγελος propriè denotet Nuntium, antiquioribus tamen Philosophis ἄγγελοι quoque dicti sunt Dæmones, herodes, mentes æthereæ. Theologis verò Christianis ἄγγελοι per excellentiam dicuntur isti Summi numinis nuntii, qui Auctori epist. ad Hebræos I, 14 sunt λειτουργοὶ πνεύματος εἰς διακονίαν ἀποσταλλόμενοι διὰ τοῦς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν. Hoc igitur Angelorum nomen postea retinuit Ecclesia, sicuti & voces Apostolus, martyr, aliasque complures κατ' ἐξοχὴν usurpatas. Minimè itaque mirandum Potentias hæc spirituales peculiari quadam ratione plurimis gentibus eodem fere nomine signari. De Fr. interim & Theot. engil insignis est locus Otfridi lib. V, c. 8,

Thaz uuir engil nennen,
Thaz heizent, so uuir zellen,
Boton in githiuti
Frenkifge liuti.
Thie jo thas iruellent
Thaz sie thas gizellent
Sar in horsglicha frift.

So uuas so in gibotan ist.]

v. plura in annot. ad Gl. D, 22. in Angelus, ingel.

ANGER, Bilis, ira. *to anger one*, Bilem alicui movere. Videri potest desumptum ab ἀγέλλω, quod Hesychio exp. ἐρεθίζειν, Irritare. M. Casaubon. Angl. *angrie*, Iratus, vult derivatum ex ἄλγος, Trux, immitis, ferox. Isl. *mig angrar* est Ægre me habet. Martinio ita videtur dictum vel ab Ango, i. crucio; quod sit παῖς ἀντιλυπῆσεως, Affectus molestiæ vicissim torquentis aliquem, ut Stoici definiunt. vel quod sit ἄγγελον π, Ferum quid. Mart. in Ira.

ANGLE, Angulus. G. *angle*. It. *angolo*. vide Etym. Voff. in Angulus.

ANGLE, a *fishangle*, Hamus. A.S. *angel* † *angel*. Al. *angel*. G. *hameçon*. It. *bamo*. B. *angel*. quod Becanus vult dici quasi *hangel*, quod pisces suspendat atque angustis premat. vide tamen annon verius, simpliciusque desumatur ab initialibus literis Gr. ἄγκιστρον, Hamus.

[**ANGNAIL** Northamptoniensibus est Clavus pedum, gemursa, pterugium. A.S. *ang-nægle*. v. *Agnaille*. L.]

ANGUSH, Angustia. A.S. *angnȳr*. *angrumnȳr*. Al. *angust*. G. *angoisse*. It. *angoscia*. H. *angst*. D. *angist*. B. *angst*. Videntur esse ab ἄγχω, quod non modo Fauces constringere significat, verum etiam alio quovis modo Premere, elidere. Huc facit illud Ovidii V Trist. Eleg. 1;

Strangulat inclusus dolor atque exæstuat intus,

Cogitur & vires multiplicare suas.

ANIE, Ullus, quivis. A.S. *ænig*. *anig*. B. *ænig*. Angl. interim *anie* vel *any* manifestè factum ex A.S. *ænig*. cum A.S. *g* finale Angli ut plurimum permutent in *y* vel *ie*. Ipsum vero *anig* est ab *an*. Unus. Plane ut ab Unus est Unulus, atque inde Ullus. B. interim *eenige* quidam retulerunt ad ἐνιοι, Aliqui.

ANIMATE, encourage, Animare, animum adde, excitare, incitare. G. *animer*. It. *animare*. vide Etym. Voff. in Anima.

ANISE vel **ANNISE**, Anisum. G. *anis*. It. *aniso*. H. *anice*. B. *aniss*. D. *aniss*. Gr. est ἀνισσὶ vel ἀνισσιν. Sed omnino hic adducenda sunt verba Plinii ex c. 17. lib. 20. ubi postquam singularem anisi efficaciam adversus plurima vitæ mala multis descripsit, tandem & hoc adjungit, "Ap-
petentiam ciborum præstat; quando id quod
que inter artificia deliciæ fecere, ex quo labor
defuit cibos poscere. Ob has causas quidam A-
nicetum id vocavere". Vides igitur Anisum (Pythagoræ quoque inter pauca laudatum, ut ibidem testatur Plinius,) quibusdam olim Gr. vocabulo Anicetum vel ἀνικητον, i. Inviictum atque insuperabile appellatum; quod nulli medicamento cedat, reliquisque omnibus palmarum præripiat. At ἀνισσιν putant dictum, quia ἀνίσσι, h.e. remittit ac laxat flatulentas tensiones: quo facit illud Plin. lib. & cap. citatis, "Præcipuum est ad ructus; ideo inflationibus stomachi, & intestinorum tor-
minibus, & cæliacis medetur".

ANKER, Anchora. Cym. *angor*. A.S. *ancep*. *ancpa*. Al. *anker*. G. *ancra*. It. & H. *ancora*. D. & B. *anker*. Gr. ἄγκυρα, quod quidam derivant ab ἀγκύλα, Incurvus; sed ipsum potius ἀγκύλα, ut & ἄγκυρα, necnon Lat. Uncus, sunt ex ὄγκη † ὄγκινος, Angulus, uncus.

ANKLE, v. *Ankle*, Talus.

ANNISE. v. *Anise*, Anisum.

ANNIVERSARIE, Anniversarium, solemne. G. *anniversaire*. It. *anniversario*. Ita dicitur quicquid, vertente anno, redit ac solemniter celebratur.

ANNOY, Infestare, officere, incommodare. v. *Noyance*, Nocumentum.

ANON, Actutum, confestim, è vestigio, ex templo. Putarem hanc particulam traxisse aliquid ex Goth. **ANAKS.** Statim, quod occurrit in A. C. Mar. IX, 8. & Luc. II, 13. nisi liqueret esse ex *an one*. nam ut patres nostros frequenter usurpasse constat *an* pro *in*, ita ab aliquo opere, quod prius expediendum putabant, advocati, respondabant se adfuturos *an one minute*, unde postea (ut in repentino deproperatoque responso fieri amat) factum est *anon*.—*Anone*, Mox, jamjam, statim. Olim arbitror divisim usurpatum pro *an one* scil. *minute* vel *instant*: unde & Adverbium *Instantly*, remansit. At **SINTEINX** Goth. est Continuo; *terstond, op staende doet, by and by*.

ANOTHER, Alius, alter. [A.S. *oðer*. Al. *andrer*, *anther*. Cim. **ANAKS.** Goth. **AN-ψAK.** Manifestè interim omnia hæc traxerunt ortum ex Dor. ἄπρος pro ἑπρος, Alter: atque adeo A.S. *oðer*. sicuti & Angl. *other*, proximè ad hanc originem accedunt. Nam Alamanni & Cimbri, Gothos imitantes, videntur peculiari consuetudine literam N interjecisse: prorsus ut pro A.S. *cuð* dixerunt cund. pro *muð*. mund. pro *toð*. tand. &c. de quibus alibi. "Alterum, inquit Festus, Sinnius ait idem significare, quod "apud Græcos ἑπρος. Quidam verò ex utroque "esse compositum ἄμος & ἑπρος".] v. Annot. ad Kero in Alius.

ANSWER, Responsum. G. **ANΔΑΥΑΝΚΑ.** A.S. *andwǣrd*. Al. *antuuord*. B. *andwǣrd*. quod

quamvis Kilianus putet dictum quasi **ander woord**, quod sit alter veluti sermo, quem respondens accommodat interrogantis percunctationi: commodius tamen deduxeris ex illo **ant**, quod Gothis, A.S. Cim. Theot. in compositione usurpabatur pro **ant**, Contra & word, Verbum, sermo. unde & antiquioribus B. **we der bede** vel **we der taele** dicebatur. Mire quoque huc faciunt, quæ de verbo **ἀντιφωνεῖν** affert Salm. de Modo usurarum p. 715. [*to answer*, Respondere. A.S. **anþrþapian**. **þrþapian**. licet notet *jurare* apud auctores; haud dubito tamen quin primitus significarit *Loqui*: adeoque **anþrþapian**, quoad notationem, significabit tam **ἀντιπεῖν** quam **ἀντιφθέγγειν** φωνή. Cim. **𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹𐌸** est Respondere. Thwaites.]

ANT, Formica. A.S. **æmette** dicitur. Al. **ameizza**. Unde suspicor ab hoc **æmette** primo fuisse **æmt**, & postea **ænt** & **ant**.

ANTHEME, Antiphona, i. vox reciproca duplicis chori alternatim psallentis A.S. **anteþn**. G. **antienne**. It. & H. **antiphona**. G. **ἀντίφωνον** est Contrariam vocem seu contrarium sonum edens. ita Plutarch. **τὴν πρὸς ἑαυτοῦ ἀρμονίαν** dicit **δὲ ἀντιφώνων ἔχειν τὸ σύμφωνον**. v. nob. Spelm. in Antiphona.

ANTICIPATE, Prævenire, anticipare. antecapere. G. **anticiper**. It. **anticipare**.

ANTIMONY, Antimonium. v. Al. gl. E, 5. in Stibiis.

ANVIL, Incus. A.S. **anvil**. Al. **aneualz**. D. **ambold**. B. **aembeld**, **aenbeld**. de quorum origine nihil adhuc habeo dicere. In Theot. interim gl. A, 21. Incus exponitur anapoz. quæ incudis denominatio videtur quam proxime accedere ad Germ. **ambotz**, quod Martinus derivat à Teut. **an**, **Ad**, & **bossen** vel **botsen**, Ferire, ictu gravi ac sonoro illidi.

APACE, Propere, celeri passu. nam *Pace* Anglis est Gradus, passus.

APAIID, *well apaid*, Lætus. *ill apaid*, Tristis. Ratio harum loquendi formularum peti potest ex iis, quæ infra dicimus in *Pay*, Solvere.

APART, Scorsim. G. *divisim à part* pro Sejunctim, separatim. It. & H. *a parte*.

APE, Simius, cluna. B. **æp**. D. **abe**. Isl. **ape**. effin. Simia Gl. D, 5. vet. Frisiis **ap**. Frisiis Hinlop. **æppe**. C.B. ab *veleppa*. Ger. **aff**. Quem admodum vero C.B. ab *videri* forte potest à Celtica voce *abrana* detruncatum; nam, ut est apud Hesych. **ἀβράνας** κελτὸν τὴν κερκοπιθήκην. ita fieri potest Germanorum **aff**, & nostratium *ape* esse ex **ἀφῆ**, Tactus, contrectatio; quod animal istud (naturâ nempe formæ vitium ingenio pensante) mirabili solertia ac manuum præcipue ministerio quam proxime ad homines accedat. Notissimus est Ennii versiculus à Cicerone primo de Nat. Deorum adductus, "Simia quam similis, turpissima bestia, nobis." vide Plin. XI, 44. C.B. itaque *gwr*-ab dicitur Simius; voce composita à *gwr*, Vir. & ab, Simius. Et quoniam Simiæ mirum in modum gestus actusque hominum gaudent exprimere (unde iisdem C.B. Simius dicitur *dynwardedur* à *dynwarded*, Imitari.) apud omnes fere gentes receptum est, ut aliorum di-

cta factaque frigida plerumque imitatione affe-qui volentes Simias dixerint. nostrum certe **æp**, & Angl. *ape* per translationem denotant Hominem animo nimis jejuno atque angusto ineptissimæ aliorum imitationi vacanti & eorum amictum, sermonem, statum, motumque petulanti joco effingentem. prorsus ut Myniscus Callipedem histrionem, & Demosthenes Æschinem, nimio corporis motu gestientes, appellârunt Simias. Regulus quoque Rusticum Arulenum, apud Plin. jun. lib. I, ep. 5, Stoicorum Simiam dixit. hinc etiam nostratibus **æpachtigheyd** dicitur Proterva gesticulatio quidvis per lasciviam imitantium. Angl. **apisbness**, **aperie**. Nobis adhæc **æpsbackes**, **æpsatronie** vocatur Non tralatitia vultus deformitate insignitus, dirus ore, deridiculo corporis despiciendus, perinsigni membrorum omnium pravitate conspicuus. Angl. **an apes face**. prorsus ut Lycophroni **πιδυκός** dictus est Theristes, quem jamdudum Plato in extremo X. lib. de Rep. (metamorphosi ab hoc loco minime aliena commentus erat in Simiam fuisse muratum. Adde quod **πίδυξ**, teste Suida, quibusdam est ὁ βραχὺς ἀνδραπίσκος, Brevis stature Homuncio. Hollandi denique Hominem Simio quovis viliorum turpioremque **æpskreuk** vocant, eum præcipue, qui pudenda vultus foeditate videtur anum cercopitheci referre. nam **kroke** vel **kreuke** vulgo Batavis denotat Anum. Aliam interim, nec forte minus commodam vocis *ape* etymologiam vide in *Simme*, Simius.

APHORISME, Aphorismus, theoremata. G. **aphorisme**. It. **aporismo**. Gr. **ἀφορισμός**.

APOPLEXIE, Apoplexia. G. **apoplexie**. It. & H. **apoplexia**. Gr. **ἀποπληξία**, Attonitus stupor, fideratio.

APOSTATE, Apostata. G. **apostat**. It. & H. **apostata**. Gr. **ἀποστάτης**.

APOSTLE, Apostolus. G. **apostre**. It. & H. **apostolo**. Gr. **ἀπόστολος** est ab **ἀποστέλλω**, Mitto. v. etym. Voss. in Apostolus.

APOSTUME. v. *Impostume*, *Apostema*.

APOTHECARIES *shoppe*, Pharmacopolium. G. **boutique d'apothecaire**. It. **apotecaria**. H. **botica di botecario**. Vocabulum desumptum est ex Gr. **ἀποθήκη**. minus commodè. v. Voss. lib. I. de Vit. Serm. c. 32.

APPATRE, Attenuare. Refer ad ea quæ infra dicimus in *Impaired*, Imminutus.

APPARELL, Vestitus, amictus, apparatus vestiarius. G. **appareil** est Apparatus. **appareiller**, Apparare.

APTEACHE, v. *Empeach*, Impetere criminibus.

APTEALE, Appellare, institutam accusationem prosequi. G. **appeller**. It. **appellar**. H. **apelar**. vide Spelm. in Appellum. Originem verbi habet Voss. etym. in Pello.

APTEARE, Apparere. G. **apparoir**, **apparoirstre**. It. **apparire**. H. **aparecer**. Ad originem verbi pertinet, quod Parere primo notat Præsto esse, adesse; nempe ab inusitato **παρίω**, unde **παίριμι**, Adsum. Hinc Parere accipi coepit pro Videri, seu reapse, seu **κατὰ δόξαν**. quæ notio remansit in compositis Apparere & Comparere. Immo nec in simplici exolevit. v. Voss. etym. in Pareo.

A P.

APPEASE, Pacare, placare. G. *appaifer*. H. *apaziguar*. Refer ad ea quæ dicimus in *Peace*, Pax.

APPETITE, Appetitus, appetentia, appetitio. G. *appetit*. It. *appetito*.

APPLE, Malum, pomum. Cym. *afal*. A.S. *æppel*. *æppyl*. D. *abel*. B. *appel*. videri potest derivatum ex *ἀπυλλε*, Tener, delicatus, mollis; quod poma ad justam perducta maturitatem molliora plerumq; sint aliis fructibus. Notum est illud Poëtæ Ecl. prima; "Sunt nobis mitia Poma". Cimb. *ABAN* est Malum. *ABAMPHAN*, Malus. pro quo *apheldera* occurrit apud Willeramum II, 3. Ab hoc *ABAN* iisdem Cimb. dicebatur *ABAMPRAN* *✱RAN*, Subgryseus equus, qui & Scutulatus dicitur. G. *pommele*. It. *pomellato*. Angl. *dapple-gray*. D. *abyldgraa*. B. *appelgrauw*. Mart. *appel* non longe videtur abire ab *ἀπιν*. Cæterum id Pirum signat. Eidem Mart. in Epulæ sic videntur Mala cognominata, quod primis mortalibus fuerint epularum loco.

APPLIE, Applicare. G. *appliquer*. It. *applicare*. H. *aplicar*. Sunt à Plicare, quod à *πλέκειν*.

APPOINTE, Certum aliquod temporis punctum ad expedienda negotia constituere, designare, præfinire. G. *appoinster*. It. *appuntare*. H. *apuntar*.

APPOSE & simpliciter quoque *Pose*, Examinare, acri examine profectum alicujus explorare: quod quoniam obijciendo atque opponendo fieri solet, propemodum inducor ut credam Anglos *Appose* usurpare pro *Oppose*. nam & alibi quoque frequenter O pronuntiant ut A. Fieri tamen potest factum id esse imitatione Italorum ut quibus *Appositione* est Oppositio, Objectio.

AFFRENTISE, *prentise*, Tyro, discipulus. G. *apprenty*. Angl. nimirum *to apprehend*. G. *apprendre* est Apprehendere, comprehendere, capere, percipere, intelligere, discere. v. Spel. in Apprenticii. Similem quoque acceptionem verbi niman observare est in antiquissima Gothorum lingua reliquisque Teutonum dialectis ex hac potissimum Gothica derivatis atque in has oras traductis. Cæterum ut de his alibi forte plenius, Deo dante, agemus; ita nonnulla huc pertinentia attingunt observata nostra in Willeramii p. 9. ut & notæ ad gl. Ker. in Intellectus.

APPROACHE, Appropinquare. G. *approcher*. It. *approcciare*, *appressare*. Menagius desumptum putat ex Appropriare, mutato P in ch, quomodo *proche* est ex Prope: item *roche* ex Rupes. &c.

[**APRICOCK**, v. *Abricock*, Armeniacum. L.]

[**APRON**, Ventrale, gremiale, præcinctorium, [semicinctium. Adr.] un. Castula. *Minsbew* dictum putat quasi *afore one*, i.e. Vestis prætenta, quæ reliquas antèrè tegit. Mallem deflectere ab A.S. *apopan*. pro *ponan*. Ante. Skin.]

APT, Aptus, idoneus, habilis. It. *atto*. H. *apto*. Aptus proprie dicitur Latinis, qui Gr. *ἀπὸ* *μεσῶς*, Convenienter alicui junctus. ab antiquo Apio, jungo, ligo. Translate deinde Aptus dicitur Qui natura vel institutione usque adeo commodum ingenii morumque temperamentum confectus est, ut suam aliorumque indolem sedulo semper observet, ac rerum gerendarum occasio-

A R.

nēs ratione loci, temporis, modi perspectas exploratasque habeat. Qui contra se habet, appellatur Ineptus.

ARAY, *Battle aray* & *battle row*, Acies instructa. Refer ad ea, quæ infra dicimus in *Raiment*.

ARAYE, Amicire, vestire se. v. *Raiment*.

ARBITRATOR, Arbitrator, disceptator, cui facultas atque arbitrium totius rei conceditur. G. *arbitre*. It. & H. *arbitro*. v. etym. Voss. in Arbitrator.

ARBOUR, Topiarium, viridarium, arboretum. v. etym. Voss. in Arbor.

ARCENALL, Navale. G. *arcenal*. It. *arsenale*. H. *arzenal*. B. *arcenael*. Putant dici *παρα τὸ ἀγκυρῶν ναυτοῖς*, quod sufficiat navibus. Rectius tamen, cum nuperum esse liqueat, statuamus esse contractum ex It. *arce navale*. Plura habet Menagius in *Arcenac*.

ARCH in compositione est ab illo *ἀρχή*, quod in compositis Græcis *ἀρχή* sive Principatum denotat. Similiter apud A.S. *ærce*. *apce*. *epce*. apud G. *arch*. apud It. & H. *archi* vel *arf* vel *arche*. apud B. *artsch*, vel *arts* locum habent in compositione. *archbishop*, Archiepiscopus. A.S. *ærcebiscop*. *apcebiscop*. *epcebiscop*. G. *archevesque*. It. *arcivescovo*. H. *arçobispo*. B. *artsbischop*. *archdeacon*, Archidiaconus. A.S. *epcebeacon*. G. *archidiacon*. It. *archidiacono*. H. *arcediacono*. B. *artsdeken*. *archangel*, Archangelus. B. *artshertog*. *archibief*, Trifur. B. *artsdief*. *Archberetike*, Hæresiarcha. B. *artsketter*. *archpirate*, Archipirata. B. *artfrowber*. *archenemie*, Hostis capitalis. B. *artsbiend*.

ARCH, Arcus, fornix, testudo, concameratio. G. *arc* vel *arche*. It. & H. *arco*. Videntur esse desumpta ex Lat. arcus; quod omnis concameratio in modum arcus intenti sinuetur. Alii derivant ab *ἀρκεῖν*, Propulsare, continere, auxiliari; quod universam concamerati operis molem, jamjam veluti casuram, lapides mutuo sibi incumbentes atque invicem obstantes sustineant: unde quoque Cym. *crwmglwd* dicitur Camera. à *crwm*, Curvus. & *glewyd*, Fortitudo. Teut. denique *welben*, Arcuare, concamerare, pari prorsus ratione est ab *ἄλιν*, Integris viribus esse, valere; quod istiusmodi substructiones validissimæ sint.

ARCHER, Sagittarius. G. *archer*. It. *arciere*. H. *archero*.

ARCHITECT, Architecton, architectus. G. *architeft*. It. *architetto*. B. *bowmeester* dicitur. Gr. *ἀρχιτέκτων*.

ARDOUR, Ardor. G. *ardeur*. It. *ardore*. H. *ardor*. Sunt ab Ardeo, quod derivant ab Areo, inserto D: quomodo ab Aveo est Audeo; à Canéo, Candeo. à Gaveo, unde Gavifus, Gaudeo. v. etym. Voss. in Ardeo.

[**AREAD**, **AREDE**. vet. Angl. Conjectare, consulere, legere, interpretari, statuere, discernere. B. *gheraeden*. A.S. *apædan*. *apedan*. Al. *raden*. Ill. *rada*. L.]

ARGUE, Arguere, disputare. G. *arguer*. It. *arguere*, *arguire*. Lat. Arguo derivant ab *ἀργός* significante Clarus, manifestus: nam Arguo proprie

A R.

prie est Ostendo. Virgil. "Degeneres animos timor arguit". Hor. "Laudibus arguitur vini vinus Homerus". v. Etym. Voss. in Arguo.

ARISE, *rise*, Surgere. vide numquid pertineant ad ea, quæ infra annotamus in *raise*, Suscitare, erigere.

ARITHMETICK, Arithmetica. G. *arithmetique*. It. *aritmética*, Gr. *ἀριθμητική*.

ARKE Arca, cista, capsula. Cym. arch. A.S. eapc. epk. Al. ark. G. *arche*. It. & H. *arca*. D. *arct*. Omnia sunt ab *ἀρκεω*, Includo. Item Arceo. vide quæ infra annot. de vocabulo *Coffer*, Cista, arca.

ARM, Brachium. Goth. **ARMS**. A.S. eapm. Al. arm. D. & B. *arm*. J. Scaliger conjectans in Varronem; "Armus, inquit, est commissura brachiorum ab humeris; itaque ab *ἀρμός* dicta". vide gl. C. 22. in ulnis.

ARMES, Arma. G. *armes*. It. *arme*. H. *armas*. Festo dicuntur, quod ab armis sive humeris dependeant. [Sunt brachia arma hominis prima & naturalia, quibus homo à naturâ ad profligandas injurias præ cæteris animalibus instructus est. Vide ergo, annon instrumentis bellicis sive armis appellandis occasionem dederint apud veteres Latinos? Horum enim lingua, perinde ut Græca, plena est vocibus Celticis. Wachter. in *Arm*, Brachium.]

ARMES, Gentilitia generosarum nobiliumque familiarum insignia. G. *armes*, *armoiries*. It. *arme di nobilitate*. H. *armas de noblez*. Olim gentilitas nobilium consistebat in imaginibus; hodie verò in Gentilitiis insignibus, quæ Arma vocant: non tantum quod armis parti sint, verum etiam quod armis (clypeo nempe aut galeæ) inscribantur. vide quæ nos hac de re infra dicimus in *Shield*. v. quoque Salm. in Augustæ Hist. Scriptt. p. 317 & 325. Spelm. in Arma.

ARMIE, Exercitus, armata hominum manus. G. *armée*. It. *armata*. H. *armada*.

ARQUEBUSSE, Sclopus. G. *arquebuse*, *barquebuse*. It. *arcobugio*. H. *arcabuz*. [B. *Archebuse*, *haeck-buse*.] "Arcus busius, inquit Pol. Virgilius, appellatur à foramine, quo ignis "in pulverem fistulâ contentum immittitur". Arcum nempe vocant, quod pugnantibus sit instar arcus: at Busium vulgò dicunt Foramen.

ARRAIGNE, Reum agere, [ad tribunal sistere.] v. Spelm. in adrhampire. sicuti & Somneri glossas additas antiquis Hist. Angl. Scriptoribus, in Arreniatus. [v. quoque Ken. in Adrhampire.]

ARREARAGE, [ARREARS,] Reliqua, reliquatio. G. *arverages*. ab *ariere*, Retro, prius fuit *arierage*, & postea *arverage*. v. quoque Spelm. in Arreragium.

ARREST, Retentio. G. *arrest*. It. *arresto*. B. *arrest*. H. Spelm. putat cum simplici R scribendum atque originis esse Saxonice: ut sit à Saxon. a. Ad vel Ulque, & pert. Mora, quies; quum vocabulum nihil aliud significet, quàm moram alicui injectam, usque dum legi satisfecerit. Fieri quoque potest Gal. illam vocabuli *arrest* acceptionem, quâ Senatus consultum vel Decretum curiæ significat, occasionem huic deno-

A R.

minationi præbuisse; quandoquidem non nisi ex decreto Summarum potestatum, cuiquam permittitur corpora possessionesve aliorum veluti manu injectâ retinere. Budæus certè in Pandectas *ἀρετοι* idem esse ait quod Græci aliàs *ψήφισμα* & *δύμω*, Lat. verò Decretum & Placitum appellant: atque inde censet denominata, quæ vulgò dicuntur, Arresta. vide quoque etym. Voss. in Placere.

[ARREST, G. *arresten*, It. *arrestare*, Sistere, morari, retinere, detinere, & in sensu forensi secundario, Capere, prehendere, à præpositione Lat. *ad*, quæ Italis in compositione vocum usitatissima est, & à veteri Septentrionali restan. Fr. *pertan*. A.S. *Quiescere*, requiescere; unde verbale *rest*. A.S. *perst*. Quies. Hickes.]

ARRIVE, Accedere, advenire, appellere. G. *arriver*. It. *arrivare*. Menag. derivat ex *Adripare*, quod tantundem est ac si dicas *Ad ripam adpellere*. Pro eo etiam *rive* occurrit apud Ch. Bal. Lad. 27. *Haben after tempest surest up to rive*.

ARROGANCE, Superbia, fastus, Arrogantia. G. *arrogance*. It. *arroganza*. v. etym. Voss. in Rogo.

ARROWES, Tela, sagittæ. Fortasse nomen hoc traxere ex G. *arrowser*, Adspargere, irrorare: quod densissimi imbris instar involent in adversos hostes. [Arrow omni procul dubio est ab A.S. *apep*. *apepe*. ejusdem significationis. L.]

ARS, Anus, podex, culus. A.S. *ær*. Al. *ars*. D. *ars*. B. *ær*. Vir pereruditus quidem, sed qui in ejusmodi minutiis nomen suum legi noluit, censebat Teut. *ars* non improbabiler desumi posse ex *ἀρσις*, Parte corporis anui vicinâ, frequenter enim usu venit in partibus humani corporis, ut à proximâ parte nomen mutuentur. At mihi jam olim oborta suspicio Teut. *ars* esse ex *ἀρχή*, quod quamvis primâ suâ significatione Principem ac summâ potestate præditum denotet, nihilominus tamen ad Podicem quoque translata est vocabuli acceptio: suspicabaturque H. Stephan. acceptionis hujus rationem desumptam ex jocofo Nicharchi epigrammate Anthologiæ lib. 2. tit. XLIV:

Πορδὴ ἀποκλείει πῶλιν, ἀδύξοδον οὖσαν
Πορδὴ καὶ σώζει, τοῦ πολὺν ἰεῖσαι μέλος.
Οὐκ αὖν εἰ σώζει καὶ ἀποκλείει πῶλιν πορδὴ,
Τοῖς βασιλεῦσιν ἴσθαι πορδὴ ἔχει δυνάμιν.

Vir summus H. Grotius vertit;

Occidit crepitus, clausis egressibus; idem
Est aliis, tremulum cum canit, ipsa salus.
Qui servare potest multos, occidere multos,
Quis neget hunc magnis Regibus esse parem?

Belgæ certè summum ac Principale pudendæ partis imperium veluti agnoscetes, receptissimo loquendi modo, dicunt de eo, qui saturitatem suam cogitur emittere, *Hii moet sinen meester dienen*. Pervulgatissimo etiam loquendi modo *herman* iis dicitur Latrina. Siquidem *hie moet herman gaen spreken, oft hii moet herman gaen besoecken*, tantundem iis est ac si dicunt, Cogitur adire secessum. Neque nuperam esse hanc loquendi formulam disci-

A R.

scimus ex Teutonistâ, cui Birta, cloaca; exponitur *eyn heymelicheyt, still, secret, pri-
vart, harmens, hupphen*. Si quis vero mi-
rabatur Hermannî appellationem potissimam
placuisse antiquioribus ad fordes *no anuâre* vere-
cundius designandas, is cogitet non in cuiusquam
Hermannî contumeliam id fuisse factum, sed se-
cessum jam olim A.S. idioma vocabat hepa man-
na. Dominum hominum. quod mortalium sin-
gulos veluti pro imperio subinde ad se advocet
ac sibi parere cogat: cuius rationis ignara poste-
ritas ex hepa manna fecit Heremannum & Her-
mannum. Græci quoque honestioribus & à ve-
neratione summæ potestati debita petitis voca-
bulis insignivere partem non sine verecundiâ
nominandam. Sic Hesychio *μεγαν* exp. *ο μεγα-
νης* apud eundem quoque Grammaticum, in
μεγαν invenias *το μεγαλον* sive Anum olim
μεγαν fuisse vocatum, quasi dicas Venerabilem. Ab
απρ interim Mespilum dicitur open-απρ Anglo-
Saxonibus, quos hac in parte imitantur Angli &
Belgæ. Ab eodem quoque *ars*, compositione
non ineleganti, Mergulus Angl. dicitur *arsfoot*.
B. *aersboet*. at Cym. tindroed nuncupatur à
tin, Podex, & droed, Pes: prorsus ut *πυροσολι-
δα* Græci, Hesychio teste, non modo Mergulum
dixere à pedibus podici junctis, verum etiam
Brevi atque humili corpore homuncionem &
paullum supra terram exstantem.

ARSENICKE, Arsenicum, auripigmentum. G.
arsenic. It. & H. *arsenico*. B. *arsenick*. *Arse-
neke* Chaucero. Græcis est *αρσενικον*. Glossæ
Philoxeni; Auripigmentum, *αρσενικον, χρυσωπιον,
ψιδωρον*. Sed Arsenici vocabulum retinuit Plin-
ius lib. XXXIV, cap. ultimo. *αρσενικον* vero,
receptissimâ vulgo opinione, dictum putant
quasi Masculum; ob venenum præsentissimum
& masculam vim ad homines è medio tollen-
das. nam *αρσεν* sive *αρσεν* Græcis est Mas. Plu-
ra habet Voss. etym. in Arsenicum. Hujus ta-
men viri magni non degener filius Isaacus suspi-
cabatur Arsenicum dictum quasi Arsinoicum ab
Arsinoë reginâ.

ART, Ars. G. *art*. It. & H. *arte*. v. etym.
Voss. in Ars.

[ART G. Dougl. est Plaga, ora, clima. Hib.
aird idem denotat. L.]

[ARTE, ARTEN. vet. Angl. Cogere, compellere.
fort. ab arctando; quia, qui alium vi compellit,
ipsum arctat, i.e. cogit. Skin.]

ARTECHOKE, *Hartechoke*, Carduus, altilis,
cinara, strobilus. G. *artichaut*. It. *articiocco*, *ar-
ciocco*. H. *artichofa*. D. *artistock*. B. *artischock*.
v. C. Salm. exerc. Plin. p. 225 & seq.

ARTILLERIE, Machinæ bellicæ. G. *artillerie*.
It. *artilleria*. H. *artigliaria*. B. *artillerie*. "Li-
cet multis abhinc annis bombardæ in arcuum
"locum successerint, nihilominus tamen Tor-
"menta bellica ex vetusto Arcuum usu Arcua-
"lia & corruptè *artillerie* dicta". ita Voss.
lib. III. de Vit. Serm. c. 1. Omnino tamen adi
Gall. origines Menagii. Scaphium, *eyn attel-
rye, dat ys, eyn harneschstede dair men
dat verwart oft ander wapen*. Teuto-
nistâ. Armamentarium, *attellery stede dair*

A S.

men geschot ind harnesch verwart. Idem.

As, Ut, Sicut. Græcis est *α*.

[ASH, Fraxinus. A.S. *ærc*. Al. *asc*. Dicebant
& *erc* A.Saxones; unde Simeoni Dunelmensi de
gestis regum Anglorum ad an. 871 Mons fra-
xini exp. *ercerbune*. D. *ast, est, est-æ* est
Fraxinus. B. *esch, eschen-boem*. etiam Lage-
na exp. *ærcen* in gl. R. 25. ubi quoque p. 103
Dromo exponitur *ærc* & *hap*. à quo *ærc* Sa-
xonibus olim Piratæ dicebantur Ascomanni, sic-
uti ex Ad. Bremenſe docemus in annot. gl. O. 3.
in *Pirate*. Omnino interim v. quæ nobiliss. Spelm.
gl. archæol. habet in Ascus. quibus adde, quod
Ill. quoque *asfur* est Vasculum. quod item D.
este est Arcula. unde Anglis *desk* dicitur Capſa,
scrinium, pluteus. quasi *d'eske*. Quamvis au-
tem hanc suam de vocabulo Ascus commenta-
tiunculam nob. Eques concludat his verbis, "Hæ
"naves & asci tantum fluviales fuisse videntur;
"ac proinde minoris fabricaturæ", cuius tamen
liquere puto Ascos illos piraticos, unde ipsi Pi-
ratæ denominati sunt *ærcemen*, fuisse grandio-
res: nisi forte statuas Ascomannos dictos Per-
ditæ audaciæ viros & quavis occasione paratos
minutis paronibus majores naves invadere in ipso
fluvio. aut ubicunque se nobilis alicujus fluvii
ostium latius aliquantò diffundebat. Quoniam
verò Fraxinus optimas suppeditat hastas, hinc
ærcbepende Cædmoni 45, 4. sunt Viri milita-
res, i.e. ejus ætatis, ut hastam vibrare valeant.
v. gl. D. 33. in Fraxinus.]

ASHAMED, Pudibundus, Recurre ad ea, quæ
diximus de voce *Shame*, Verecundia.

ASHES, Cinis. Goth. *AZRA*. A.S. *axca* &
axe. Al. *asca*. Cim. *ΛΗΡ*. D. *aste*. B. *asche*.
Origo horum petita videtur ex *αζα*, quod Hely-
chio non tantum exp. *αζαλος*, Fuligo, sordes ca-
mino aut vasi coquinario ex crassiore fumo ad-
hærentes; verum etiam *αζα*, Pulvis. Quemad-
modum igitur certum est Lat. Cinis derivari à
κιν, ita quoque nemini mirum videri potest an-
tecedentia hæc ortum traxisse ex *αζα*, Pulvis.

ASKE, Cupere, postulare, interrogare. A.S.
acrian. *arcan*. *axian*. Al. *eiscon*. B. *epſchen*.
Non longè recedunt ab *αζω*, Cupere, postulare.

ASKEW. v. *Skew*, Limus, obliquus.

ASPARAGUS. v. *Sperage*, Asparagus.

ASPE, Aspis. G. *aspic*. It. *aspido*. H. *aspid*.
Gr. est *ασπίς*. v. etym. Voss. in Aspis.

ASQUINT. v. *Squint*, Strabus.

ASSAIE. v. *Essaye*, Tentare, probare, pericu-
lum facere.

ASSAILE, Adſultare, inopinato ac vehemen-
ter invadere. G. *assailler*. It. *assalire*. H. *assaltar*.
v. Spelm. in Adſallire.

ASSASSINS. Assassini vel Affisni sunt Princi-
pum vel virorum illustrium interfectores. v.
Spelm. Gloss. & Voss. de Vit. Serm. L. II. c. 2. [Sic
tempore Belli Sacri appellabantur Tribus seu
Natio quædam Syriæ inter Damascus & Antio-
chiam incolæ, qui ad imperium Principis sui, si-
ne ullo sui periculi sensu, quemvis seu Regem,
seu alium potentem interimere solebant. Vox
proculdubio Arabicæ originis. Skin.]

[ASSAULT. v. *Assail*, Adſultare.]

A S.

ASSE, **Afinus**. Goth. **ASIANUS**. A.S. **appa**. eorul. Al. **esel**. Cym. **afyn**. G. **afne**. It. **afino**. H. **afno**. D. **efno**. Ill. **efne**. B. **esel**. Suspiciabar aliquando derivatum ab *αἰνῶλος*, Iniquus; nemo etenim nescit quàm malitiosè ignavum animal quamvis recalcitrandi occasionem observet. Horatius L. I. Sat. IX;

Demitto aurículas, ut iniquæ mentis Afellus, Cum gravius dorso subiit onus. ---

[Non displicet cum Helvigio deducere ab Hebr. *אפ*, Piger, ignavus, desidiosus. quod vocabulum naturam animalis optime exprimit. L.]

ASSEMBLE, Colligere, congregare. G. **assemble**. Videntur esse à G. **ensemble**, Simul, una, pariter. Quod ipsum tamen est à Lat. infimul. Nisi malis derivata ex Teut. *saemelen*, Congregare; atque adeo ipsum illud *Samelen* sit ex *σμιλέν*, Accedere, congregari, in coetu versari.

ASSENTATION, Adulatio, assentatio. G. **assentation**. It. **assentatione**. v. etym. Voss. in *Assentari*.

ASSERTION, Assertio, assertio. G. **assertion**. It. **assertione**. Lat. Adsero propriè est rationem dictis addo atque ita rem firmo. vide etym. Voss. in *Sermo* & *Sero*.

ASSESSE, Taxare. v. **Assise**, Indictio, census.

ASSIEGE, **besiege**, Circumvallare, obsidere, obsidione cingere. Exercitus dicitur Gr. *κινδυνεύει*, cum castra metatur & sedem suam aliquò in loco ponit. *κινδυνεύει* verò, cum urbem aliquam circumvallat atque in circuitu clausi oppidi moratur ac desidet. Ad hujus Gr. verbi exemplum *assieger une ville* Gallis est Obsidere urbem; a *Siege*, Sedes. prorsus ut *assediare* Italis est à *Sedia*.

ASSISE, **accise**, Indictio, census, tributum. It. **cisa**. B. **actis**, **assise**. Vocabulum est usu receptissimum, sed peregrinæ originis. nam *Assisa* sæculo medio non modò Confessus Procerum vel Senatorum dicebatur, verùm etiam Decretum eorum, qui ad aliquid statuendum atque indicendum convenerant. v. nobill. Spelm. in *Assisa*. It. **assessare** est Taxare; unde forte Angl. **assesse** est Taxare, censere. Author Gemmæ; *Assysia*, Impositio quædam, *tyse ofte tynse*.

ASSISTE, Adjuvare, opitulari, assistere. G. **assister**. B. **biistæn**. Huc faciunt verba Principis Angelorum apostasiam à Creatore suo meditantis ac vires suas animo metientis. *biſtanbað me rþange geneatar. Ða ne þillað me æt Ðam rþiðe þerpican*. "Mecum stant fortes coloni, qui me non deferent in pugna"; Cæd. 7, 12. Suos nimirum colonos vocabat spiritus defector illam inconsultorum angelorum turbam, quæ sibi videbatur beatas illas sedes incolere beneficio Satanæ, non Dei. Huc etiam faciunt quæ ex Chaucero habet Etymologicum nostrum Anglicum in *Bystonde*.

ASSOCIATE, Associare. G. **associer**. It. **associare**. Refer ad *Societie*.

[**ASSOILE**. vet. Angl. Absolvere, liberare. G. **absoudre**. Lat. Absolvere. L.]

ASSOILE a *question*, Solvere quæstionem. [G. Douglass, habet *assoilzet* 207, 43.] Quod si

A T.

hoc in loco Solvere quæstionem dicatur is, qui propositam quæstionem vel motam difficultatem confutat, destruit, convellit, non incommode fortè judicabimus Angl. **assoile** desumptum ex H. *assolâr*, Pessundare, prosternere, humo affligere, in solum deducere. nam & Angl. *soyle* est Solum.

ASSURE, Firmare. v. *Sure*, Certus.

ASSWAGE, Lenire, mitigare, pacare. Origo verbi petenda est ex Theot. Suazi. quod Otrifido passim Dulcedinem significat. vide gl. B. 6. in *Avide*. A.S. quoque *rpær* est Dulcis. *rpærlice*. Blandè. &c.

ASTONISHED, Obstupefactus, attonitus. G. **estonné**. Videntur esse à Theot. *stone*, Lapis. ut *astonished* propriè dicatur, qui præ formidine, dolore vel admiratione perdurat immotus instar saxi. Græci *πέφνησι* vocant, quando Cor mœrore quasi occalescit & lapideam duritiam induit, à *πῆμα*, Tophi seu lapidis instar durum reddo. à *πῆμα*, Callus, tophus. Appositè Cicero lib. III. Tusc. quæst. "Niobe fingitur lapidea propter æternum, credo, in luctu silentium". Unde vetustioribus olim Romanis Lapire erat Lapidescere, i.e. Lapidis instar durum fieri. v. etym. Voss. in *Lapis*.

ASTRAY. v. *Straye*, Errare.

ASUNDER, Seorsum, sigillatim, separatim. Goth. **SUNNAR**. A.S. on *runþpan*. on *runþpon*. Al. Suntrigo. B. in *t biisonder*. A.S. *rynþpian*. *arynþpian*. est Separare. v. gl. C. 18, in *Seorsum*.

ATAMED, *he bath bis tale*, Exorsus est vel inchoavit Fabellam suam; Ch. Pr. N. P. T. Ita quoque *entamer un discours* dicunt Galli. *Entamure* quoque illis est Prima illa pars, quæ de re aliqua discinditur ab *ἐντέμνω*, Incido, *ἐντέμνω*.

ATCHIEVE. v. *achieve*. Conficere.

ATEGAR vetere Anglorum linguâ dicebatur genus lanceæ. [A.S. *ategar*. *ætgar*. Framea, falarica.] Spelm. arbitratur fuisse Hastam missilem; v. eum in *Ategar*.

ATTACHE, Apprehendere. G. **attacher**. It. **atacare**. H. **atacar**. v. Spelm. in *Attachiare*. Menag. arbitratur attachiare factum ex *Attaxare* pro *Attexere*. vide tamen annon rectiùs deducatur ab Angl. *take*, Capere, de quo infra. [In sensu forensi, qui primarius est, Per lictores apprehendere; & quia per lictores apprehensi ligari & vinciri solent; dein in sensu secundo civili, Ligare, vincere. Est à Lat. præpos. Ad & veteri Septentrionali tacan. quod A.S. *tæcan*. Ill. *taka* & *takia*, scribitur, & Capere, levare, sumere, tollere, auferre significat. Inde apud vet. D. *tætia*, Captura, & *tak* in plur. *tæt*, Luctantium prensationes. &c. Hickes.]

ATTAINED, Infectus, vel contaminatus condemnatione alicujus felonix, cujus reatus universam succedentium hæredum progeniem coinquinat. Vide Spelm. Archæol. in *Attaintus* seu *Attinctus*. Ni malis modum hunc loquendi per metaphoram à porcis desumptum: nam D. *tintse* i *svin* est Grando in porcis; *tinted svin*, Grandinosus porcus. *teona don*. Injuriam facere; Reg. Ben. c. 4.

ATTIRE,

A V.

ATTIRE, Amicire, vestire, ornare. *Women's head attire*, Redimiculum. ἰδμεν proprie sunt αἱ τράχες καὶ μούματα καὶ ἱπποδαμίας καὶ ἰδμεν ἐξ ἑαυτῶν, "Cæ-
"saries ex more culta studiosè atque ornata", ut Hesychius & Author Etymologici explicant: unde quoque ἰδμεν in genere καὶ ἱπποδαμίας, ἀγαθὰ μούματα exponit Hesych. ita M. Casaubonus. vidè interim annon *attire* sit à G. *tirer*, Trahere, & respondeat B. *aentrecken*, Induere.

ATTONEMENT, Reconciliatio. Anglis *to be at one* est Concordare, consentire. atque hinc forte *Attonement* accipi cœpit pro Reconciliatione.

ATTOURNEY, Cognitor, patronus, advocatus, procurator. qui scilicet ad turnum, i. e. ad vicem alterius (ut loquuntur forenses) constitutus, Domini sui causas in foro promovet, ejusque nomine respondet. v. Spelm. in *Attornatus*.

ATTRAPPED roially, Instratus ornatu regio. Angl. *trappers* dicuntur Phaleræ Equorum.

AVAILE, Prodesse. *it availeth*, Conducit, prodest, confert. Sunt à Lat. Valere. unde & *baile* pro *abaile* usurpavit Chaucerus in poemate, quod inscribitur, *The Romant of the Rose*, ubi posteaquam dixit *Himselfe it availeth nat a mite*, mox addit; *To him nat baileth his preaching. All helpe he other with his teaching.* --- [*Availe* & *Abale* Ch. nonnunquam significat Descendere, deprimere, & est à G. *avaler*, quod ab *aval*, Deorsum. L.]

AVARICE, Avaritia. G. *avarice*. It. *avaritia*. H. *avaricia*. Lat. Avarus deducunt ab Aveo. v. Voff. etym. in Avarus. Ita quoque γῦτρεπε A. Saxonibus dicitur Avarus, à γῦτρίαν. Concupiscere. quemadmodum & B. *gierig* est à *geren*, Cupere, desiderare. G. *convoiteux* à *convoiter*.

AUGHT, Res, facultates, possessio. G. Douglas. 72, 4. Est ab A.S. *ahte* & *æhte*. quod ab *agan*. Habere, tenere, possidere. Scotis ut plurimum denotat idem ac nostrum *aught*, quod v. L.]

AUDACIOUS, Audax. G. *audacieux*. It. *audace*. H. *osado*, quod est à Præt. Ausus sum. v. Voff. etym. in Audeo.

AVENAR in Stabulo Regio nuncupant Præpositum & curatorem Avenarum: at Abbatis, mediâ correptâ, dicitur is, qui in diversoriis operam equis impendit. Anglis *an hostler*. Aliàs (& opinor, rectius) scribitur Abatis cum B simplici: duci enim videtur ab ὁ καὶ ὁ ἄβατος, Bardus vel stupidus; propterea quod istiusmodi genus hominum servili negotio sit aptissimum. Hæc habet Spelm. in Abbatis. Abatis, hic & hæc, *die den beesten die haber boert*. versus;

Abatis ad coenam dat equis Abbatis avenam: Gem. Gemm.

Abatis, *eyn boederbat tot habenen*. indeclinabile: Teuton. *boidermeister*, *habergeber*, Abatis: idem Teuton. Abatis, *ætæpellepe*. gl. R. 113.

AVENGE, *revenge*, Ulcisci, vindicare. Refer ad ea, quæ diximus in *Vengeance*, Ultio.

AVENTURE, Fortuna, eventus fortunæ. [v. *adventure*.] v. quoque quæ infra diximus in *Ure*.

AVERRE, Affirmare, asseverare. G. *averer*. It. *auverare*. H. *averiguar*. [q. d. Lat. ad verare, i. e. pro vero affirmare. Skin.]

A W.

[**AUFF**, Stultus, ineptus. v. *Oaf*.]

AUGER, v. *Auger*, Terebrum.

[**AUGHT**, **AWHIT**, Aliquid. Sunt pura puta A.S. *auht*. *aphht*. *apiht*. v. *Naught*. L.]

[**AUMERE**. Ch. est Limbus, fimbria. RR. 2087. CB. Amaervy, Amaerwy. Fortasse ab Arm. amarra, Ligare, vincire, ob rationem satis manifestam. L.]

AUNT, Amita. G. *tante*. de quo vide Menag.

AVOID, Declinare, evitare. G. *eviter*. It. *evitare*. H. *evitâr*. [à G. *vuide*, Vacuus, additâ part. Initiali otiosâ A, q. d. Vacuam viam relinquere, viâ cedere. & hinc verb. *Vuider*, ut nos, eodem fere sensu, dicimus, *Void the room*, Hinc è Triclinio abi, facesse, & hoc sane mallem quàm desistere à Lat. Evitare. Skin.]

AVOUCHE, Asseverare, adstipulari. G. *avoüer*. quod Menag. factum putat ex Advotare.

[**AVOUTRIE**, vet. Angl. Adulterium. v. *Advoutrie*.]

AUSTERE, Austerus, torvus. G. *austere*. It. & H. *austero*. Gr. *αὐστηρός*. v. Voff. etym. in Austerus.

AUTHENTICK, Authenticus. G. *authentique*. It. *autentico*. H. *ottentico*. v. Voff. etym. in Authentica.

AUTHOR, Auctor, Author. Cym. *awdwr*. G. *auteur*. It. *autore*. H. *autor*. B. *auteur*. v. etym. Voff. in Auctor.

AWAKE, Expergefacerè. Refer ad *Waken*.

AWARD, [Adjudicare, addicere. à part. otiosâ A & A.S. *peapb*. Versus, erga, q. d. Erga talem, i. e. tali addicere, assignare. Spelm. deflectit ab Anglo-Norm. *agard*. G. *garder*. sc. quod custodiendum seu observandum est. Skin.] v. Spelm. in Awardum.

AWARE OF, Præscius, præsentiens. Refer ad *Warie*, Cautus.

AWAY, *stand away*, Apage. est ab an *pæge*. LL. polit. Canuti R. 26.

AWE, Timor, metus, reverentia, A.S. *ege* & *oga* est Metus, timor, formido. Goth. **ARIS**. Inde *awe* per usitatissimam transmutationem medii G in W. cujus permutationis compluria exempla adduximus in *Law*, Lex.

AWGER, **AUGER**, Terebrum, terebellum, Al. neueger. nebagaar, D. *agger*. B. *agger*, *egger*, *ediger*, *nebiger*. Videntur esse à B. *egge*, Acumen, Acies, quod ab A.S. *ecg* Acies, præcipuè Acies ferri, quæ Anglis *edge* dicitur. Plenius hæc prosequuntur annot. nostra ad gl. D, 10. in Terebrum.

AWLE, Subula. A.S. *eal*. *ale*. *apul*. Al. *alanfa*. Cim. **ANNA**. B. *ael* vel *else*. [Belgarum plerisque *ael* vel *else* dicitur Instrumentum illud, quo cerdones calceos inter suendum perforant: quod quidam deduxerunt ab ἄλῃ, Clavus; ob quandam cum clavo ferreo similitudinem. Meherk. c. 17. libelli de Pronunt. L. Græcæ *elce* scribit, quoniam contendit vocabuli originem petendam ex ἄλῃ, Trahere. At ego Teutones primò *ael*, deinde verò *aelsen*, *alsen*, *elsene*, *else* dixisse puto. Videnturque mihi Patres nostri hanc Subulæ denominationem à nomine

A X.

minē Anguillæ (quæ A.S. æl. Theot. al dicebatur) desumpisse; quod ea se quovis, anguillæ instar, imittat atque insinuat.] v. annot. ad gl. B, 48. in Subula.

AWRIE, Tortus, obliquus. M. Casaubon. suspicatur derivatum à *joindre* vel *joindre*, Curvus, retortus. Vide tamen annon rectius deducatur ab illo *vrte*, quod Dani usurpant pro Teut. *wringen*, Inflectere, torquere. v. quæ infra dicimus in *Wring*, Obtorquendo constringere.

AXE, Ascia, securis, dolabra. Goth. *AUZI*. Slav. *aksta* A.S. æx. axe. acare. Al. ackes. acus. G. *hache*. It. *accia*, *accetta*. H. *bácha*. D. *axe*. B. *ackse*, *axe*. Omnia hæc, licet non usquequaque semper congruat significatio, videntur esse ab *axōn*, Dolabra, securis, ascia. [Doctissimus Wachterus vult cuncta esse ab acie ferri, quæ A.S. dicitur *ecge*. Ill. *agg*. abs quo primitivo Celtico remansisse vult Græcis *ἀκὴ* & *ἀκίς*, Cuspis, Lat. Acies, acus, & quicquid in Latio, Acidum, acutum, & aculeatum est. v. ejusdem gl. Germ. In *Art*, Securis.]

AXES, Fever, *ague*, [G. *accès de fièvre*,] frequens est Chaucero.

*Tho I be nice, it happeth often so,
That one that of axes doeth full ill fare,
By gode counsaile can kepe his frend
therfro.* Tr. lib. I. v. 626.

*A charme that was ysent right now to
the,*

*The whiche can healen the of thine
axesse,*

If thou do forthwith all thy besynesse.
ib. lib. II. v. 1314.

*And every wight gan wexen for axes
A leche anon, & saide, in this manere
Men curen folke, this charme I wot
the lere.* ib. lib. II. v. 1578.

*With hote & colde mine axes is so
mainte*

*That nowe I chiber for defaute of
heate,*

*As hote as gleade, now sodainly I
sweate.* Bl. Kn.

Præcipue tamen huc facit locus Bl. Kn. 136.

*For upon him he had an hote accesse
That day by day him thoke full pe-
tously.*

Siquidem ex hisce verbis manifeste liquet *axes* factum ab *access*: mutato (quod in compluribus dialectis frequens cc in x. Accessionis vero atque Accessus vocabula medicorum filiis usurpantur de febrium paroxismo sive exacerbatione; quotiescunque nimirum, post quandam veluti remissionem, excrudescit morbus atque acutior insurgit.

AXLE-TREE, EX-TREE, Axis. A.S. æx + ex. Al. *asse*. G. *essieu*. It. *axo*. H. *exe*. B. *as*, *asse*, *axe*. Græcis est *ἄξων*. [Nostrum *axle-tree* & It. *assilo* orta sunt à Lat. *Axile*, i.e. Lignum ad axem pertinens. Sk.]

AY, Semper. *for aye*, In æternum. [Fr. *io*. Goth. *AIY*.] Gr. *ἀει* est Semper. Atque inde quibusdam Anglis

AYEGREEN dicitur Herba, quæ Gr. *ἀειζωον*,

B A.

Lat. Sempervivum nuncupatur. M. Casaubon. de vet. Ling. Angl. p. 250.

[AYND, END Scotis est Anima, spiritus; ut constat ex plurimis locis G. Dougl. Sunt ab A.S. *ond*. quod ab Ill. *ande*, *end*.

*That arrow smate him right in at the
hals bone;*

*The lopperit blude stoppit his aynd
anone,*

And closet in of life the tender sprete.

---- Hæsit sub gutture vulnus, & udæ

Vocis iter tenuemque inclusit sanguine vitam.

*And there withall the naturall heate
outquent,*

*And with ane pufte of end the life forth
went.* 124, 54.

Hickes.]

AZURSTONE, LAZURSTONE, Cyaneus lapis. G. *pietre azurée*. It. *azuro oltramirino*. H. *verdazuro*. Officinæ Lazuli lapidem vocant. Recentioribus Gr. *λαζύριον* dicitur. Huc etiam facit quod Cym. *llasar* est Glaucus, coeruleus. & illud Gem. Gemmarum: *Lasirium*, *glazuer*, vel incaustum, *off barwe*. item. *Lasirium*, *blau lasuer*. vel *Lalulium*, à lazulo, *die steen*.

B.

BARRE, BABBLE, Ineptè garrire, nugari, cavillari. G. *babiller*. Flandr. *babben*. βάρβαρος Hefychio est *μῆτις*, *λάλις*, *φλύαρος*, Ineptus, garrulus, futilis & stultiloquus. Ill. *babb* est Murmuratio inconcinna & vana.

BABBING, Confusa & inepta loquacitas. *Babbler* or *blab*, Locutuleius, qui non nisi stulta atque immodica intempestivè atque insubidè profert. G. *babel* & *babillerie* est Loquax garrulitas. *babillard*, Lingulaca. B. *babel* vel *hebel* est Futilitas. *babeler*, Blatero. Babylon certè, ubi prima sermonis confusio exstitit, vulgò Babel dicitur. Huc accedit, quod Barbaros omnes, propter insuavem atque inconcinnam asperi sermonis durtiem, Attici olim Babylonios dixerunt; teste Hefych. in *Βαβυλώνιοι*.

BABE, BABIE, Infans, puellus, pupus, pusio. Cym. *maban* + *baban*. B. *babbaerd*, *babbaerdeken*. βάρβαρος Gr. est Inarticulatè loqui; pro quo tamen & *βαρβαίνεν* dicunt; unde manifestum est It. *bambino* nuncupari Puerulum adhuc infantem. Bambalionis quoque nomen videtur etiam ab eadem origine profluxisse; "Tuæ conjugis Bambalio quidam pater, inquit Cicerone Phil. III, homo nullo numero. Nihil illo contemptius: qui propter hæsitantiam linguæ stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit". V. maximum Casaub. animadversionibus in Tranquilli Octavium c. 87. necnon Pet. Victorium var. lect. lib. XVII. c. 14.

BABLES, Baubella, plur. Gemmæ & res pretiosæ. [G. *babioles*. It. *babbole*.] βεβάλλω Polluci lib. V, c. 16. sunt Ornamenta Feminarum circa juncturas manuum. Meminit quoque Nicostrotus Comicus, & post eum Clemens Alexandr. Pædag. lib. II; ubi Gentianus Hervetus vertit Armillas. Græcis quoque; ut ex eodem Pollucis lo-

B A.

co discimus, ἀγροὶ dicebantur ornamenta quædam muliebria; præcipuè tamen Limbi extremæ vestiti ex aliâ materiâ ad ornatum affuti. Hefychius; ἀγροὶ τὰ ἐπὶ τοῖς γυναικείοις χιτῶσι κεχρυσμέναι. v. cl. Salm. exerc. Plin. p. 727. *nugivendos* etiam dixit Plautus, qui res inutiles ac tantùm ad muliebrem cultum pertinentes vendebant; “nam omnia, inquit Nonius, quibus matronæ utuntur, Nugas voluit appellari”. Medio adhæc ævo monilia gemmasque, materiæ pretio, vel artis elegantia commendabiles, *Focalia* vocabant voce vulgo receptissimâ, q. d. Ludicra: unde & Gallis *joyaux* & Anglis *Jewells* dicuntur Gemmæ. *Baubella* vero nomen acceperunt à G. *beau* & *belle*, i. e. Splendida & Speciosa: nos hodie tantùm de nugis & crepundiis intelligimus, inquit Spelmannus in Baubella. Quemadmodum verò hinc liquet Anglos Gemmarum nomen ad res frivolas transtulisse, ita quoque videtur hic notandum Gemmas atque alia id genus ornamenta Belgis similiter veluti per contemptum, *kleynodien* dici vocabulo (ut jam olim observarunt viri summi H. Grotius & Ger. Vossius) composito ex *kleyn*, *Parvus*, & *noed*, *Necessitas*; quod nullum vel exiguum prorsus habeant usum.

BABOON OR BABION, Cynocephalus, [G. *babouin*. It. *babuino*. B. *babiaen*.] v. quæ annotavimus ad Gl. D, 6. in *Cynocephalus*. *Babion* Nicoto est *espece de cinge*, Cynocephalus. Maxime huc facit illud antiqui vocabularii Sicambri, quod intitatur Teutonista; impressumque est Coloniae anno Dom. M. CCCC. LXXV. *Bobbijn eyn hefflich ontschemel diert wat mintschen gesteltis hebende. In die art ind namen sijn monigerley, als* Faunus, ni. Pilosus, si. Ficarius, fatuus, incubus, Satyrus, ri. Drances, Drancis vel Drancetis.

BACHELER, BATCHELER, Juvenis cælebs. Nescio an sit à βᾶκχλος, Stultus & mulierosus: ut primò, veluti per contumeliâ, *bachelers* olim dicti sint, quotquot impuros & libidine lasciviâque defluentes animos in quovis foeminarum cœtu turpiter produnt, licet ipsi interim recusent os præbere capistro maritali. Fuit & contumeliæ nomen *Bacelus*. v. Suetonium in Octavio Augusto, c. 87. Postea tamen in meliorem partem vocem acceptam fuisse comprobatur hodiernum Angliæ idioma, quo *bachelor* vel *batcheler* vulgò vocatur quivis adolescens ejus ætatis, ut jam de hac vel illa virgine ambienda cogitare censeatur: atque adeo nonnullis quoque videri poterit vox *bachelor* pro Candidato hujus illiusve facultatis primum recepta in Anglorum Academicis propter manifestissimam istiusmodi candidatorum similitudinem cum procis fervidè ambientibus unice sibi dilectam virginem,

BACHELOUR, Qui tyrocinio in aliquâ facultate expleto atque edito insigni profectus sui specimine proximum Academicæ dignitatis limen terit. G. *bachelier*. It. *bacalorio*. D. *baccalavris*. B. *baechelaeris*. v. quæ de hac voce tradunt Spelm. in *Baccalarius*. Voss. de vit. ferm. lib. I. c. 19. Menag. in *Bacheliers*, ubi plurima satis fuisse congesta.

B A.

BACK, Tergum, dorsum. Cim. BAP. [Isl. *back*.] A. S. *bac* & *bæc*. Al. *bach*. D. *bag*. vett. B. *back*. unde Flandris *bachten* etiamnum est *Pone, retro*. De origine vocis nihil habeo, quod afferam, nisi forte huc facere autumemus, quod Hefychio *βάκται* sunt *ἰσχυροί*, Validi, robusti; siquidem notius est quam ut multis adstrui debeat, præcipuum robur animantium consistere in spinâ dorsi. Observa interim quod codici Argent. *ἰβνκ λῖ* & *ἰβνκ λῆλ* est *Retro, retrorsum*. quod verò Angl. *horseback* vel *to come on horseback* attinet, Anglo-Sax. etiam dixerunt *on hopper hpyc* cuman. Equo vehi; Beda lib. III. c. 5. Quid sit *Backberend*, docet Spelm. gl.

[BACKBITE, Absentem calumniari, absentis famæ detrahare seu derogare, à *back*, & *bite*: q. d. Dorsum alicui admordere, i. e. ubi faciem à te avertit, tergum obvertit, convitiis proscindere. Skin.]

BACON, Lardum, Succidia. Cym. *bacwn*. Gallis quoque Delphinatibus & Lugdunensibus *baccon* est Lardum. Flandris *baecke* vel *baecke bleesch*. Origo vocis forte referenda est ad βᾶκχος, *Castratus, exsectus, spado*; ut propriè intelligantur carnes majales. Nisi forte malis *baecke bleesch* dici Lardum à nostro *backen*, *Coquere*, quod Lardum fumo induratum quodammodo videri possit excoctum. Vel potius Latinarum imitatione, a *back*, Tergum; siquidem notum est quod Juvenali Satyra XI sint “Sicci terga suis rara pendentia crate”. Perna, medietas bachonis; gl. P, 30.

BAD, Malus. Fortasse ejusdem est originis cum *Bawd*, Leno. quod vide.

BADGE, Insigne cuique proprium ac primâ forte significatione *Spinther* olim denotaverit. ut à veteri Teut. *bade* pro *bode* Nuntius, fuerit *badage*, Nuntium, eadem terminatione, quâ nunc *message* dicunt Angli: deinde vero ex illo *badage* contractè *badge* nuncupaverint monile illud quod in pectore gerunt tabellarii, quo constet eos autoritate publicâ instructos iter capessere ad exequenda negotia & deferendas tabellas publicas, privatas,

BADGER, Taxus, meles. Animal cibi avidum & esculenta in longum tempus recondens. unde Angl. *a badger of Corn* est Frumentarius, sive Mercator magnarius fruges undiquaque coëmens atque in unum comportans.

BAFFLE, Sævis dictis protelare, ludicro minaciarum apparatu audaciam alicujus retundere. G. *beffler*, *baffouër*. videnter hæc aliquam habere affinitatem cum Teut. *baffen* vel *blaffen*, Latrare, unde quoque *verblaffen* & *verbluffen* est Sævo veluti latratu alios perterrefacere. nisi forte malis G. *baffouër* & *beffler* desumpta ex It. *beffare*, Ludibrio habere. Fortasse quoque aliqua huc pertinentia occurrent infra in voce *Bouffoon*.

BAGGE, Crumena, Marsupium, pera, saccus. Fortasse ad originem vocabuli pertinet, quod *Bulga* vel *Pera* A. S. dicatur *belg* & *bælg*. unde verisimile est Angl. *bag* (extrito L.) desumptum. Inde quoque *bagges* &

BAGGAGE dicuntur Sarcinæ & sacculi militum

B A.

tum vel itinerantium. G. *bagage*. It. *bagaglia*. H. *bagaje*. B. *bagagie*. Quoniam verò istiusmodi sarcinæ atque impedimenta plurima negotii facessunt itinerantibus, usurpari quoque coepit vox *baggage* de Fœmina odiosè molestâ, cujusque consortio sine ullo nostro incommodo possimus carere. Nisi malis *Ambubajam*, i. e. Mulierem vagam & garrulam *baggage* dictam ab illo *βαγγία*, quod Hesychius ex Lyficate affert pro *καταμα*, Vana. sicuti & *βαγγίος* eidem Grammatico exp. *καταμα*, Vanus, inanis, nugatorius, ineptus, futilis. Talis fœmina G. *bagasse*, It. *bagascia*, H. *bagassa* nuncupatur. Gallis etiam *la viellie bague* tantundem est ac si dicant *la viellie putaine*. v. Menagii Orig. Gallicanas in *Bague*, cum quo concinit B. *een buyle sack*.

BAGGETH in gl. quod additum est Chaucero, exponitur *disdaineth*. quomodo & *Baggingly* idem gl. exponit *disdainfully*, *swellingly*, Tumidè. Chaucero certè Fortuna describitur;

*The trayteresse false & ful of gyle,
That al behoteth, & nothing halte,
She goethe upright, & yet she halte,
That b ggith foule, and lokith fayre,
The dispiteous and debonnaire.
That scornith many a creature.*

Dr. Ch. v. 624.

Idem quoque invidiam describens ait:

*I sawe Envy in that painting
Whad a wonderful loking;
For the ne lookid but awrie,
Dr obirthwarte, all baggingly.
And she had a full foule usage,
She mightin loke in no visage
Of man ne woman forth righte plaine.
But thette her one eye for disdaine.*

RR. v. 289.

Crediderim itaque *baggingly* Chaucero usurpatum pro Tumidè, protervè, arroganter, jactabundè: atque adeo quoque manifestum antiqui *bagge* vestigium exhibet nobis Teutonista, ubi *baigen* exponit Jactare, ostentare, gloriando vanitare, pompizare. *verbager*, *hopoecker*, *Swetzer*, *beroemer*, Jactator, filocopus, pomposus. *verbaging*, *verbach*, *pokerpe*, Jactantia, vanitatio. *bagheren*, Ostentare. *baggart*, *lollart*, *Baggardus*, *Lollardus*. *baghine*, *Beguta*. Quibus adde & illud Gemmæ: *Begardus*, *een baggaert*. *Begina*, *een beghin*. *Beguta*, idem. Refer itaque Chauceri *bagge* ad superbum simul ac procacem fastum Fortunæ mortalium summos de folio deturbantis, proterentis, conculcantis. Boëthius de Consol. Philos. lib. 2. metr. I;

Hæc cum superba verterit vices dextra,
Exæstuantis more fertur Euripi;
Dudum tremendos sæva proterit reges,
Humilemque victi sublevat fallax vultum,
Non illa miseros audit: haud curat fletus,
Ultroque gemitus, dura, quos fecit, ridet.
Sic illa ludit, sic suas probat vires;
Suique magnum monstrat ostentum, si quis
Visatur unâ stratus ac foelix horâ.

Omnino quoque v. Hor. od. 35, lib. I. Carminum.

B A.

BAI-BERRIE, Bacca lauri. G. *baye de laurier*. H. *vaya de laurel*. B. *baeye*. Gr. *παῖς* est Ramus Palmæ. & Hieronymus lib. II. adversus Jo-
vinianum tradit Palmam in Ægypto *παῖς* appellari: v. Voss. etym. in Badius.

BAI-COLOUR, Color phœniceus, rutilus. spadix, badius. v. A. Gell. lib. II. c. 26. & III, 9. G. *bay*. It. *baio*. H. *vayo*. B. *baey*. Gr. est *παῖς*. [à *παῖς* vel *παῖς*, Ramus palmæ arboris.] Qui color, quum in equis sit laudatissimus, ab hoc colore invaluit nomen illius equi, quem fabulosæ narrat unculæ ros *bayard* nuncupant. De hoc colore plura habet Voss. etym. in Badius.

BAIE *for ships to ride in*, Statio navium, finus maris. G. *bay*. H. *baya*. B. *baeye*. Fortasse est à *παῖς*. Parvus, modicus; quod sit veluti mare parvum. Portus dictus est à deportandis commerciis, inquit Isidor. Orig. lib. XIV, c. 8. "Hunc veteres à Bajulandis mercibus Baias vocabant, illa declinatione à Baia, baias, ut Familias, familias". [A.S. est *Byge* & *beage*. quod extra dubium venit à *bygan* & *beagan*. Curvare. Nihil enim aliud est, ut inquit Skinnerus, Sinus, quam littoris quædam flexura & curvatura. L.]

BAILE, Vadimonium, item Tutela, [Fidejussor.] v. Spelm. in Badius & Balliare. Plurima quoque mirè huc facientia congestit Men. in *Baillif*.

BAILE, Stator, apparitor, prætor peregrinus, villicus, qui jus dicit inter peregrinos & ruri causas audit. G. *baillif*. v. Spelm. in Badius & Balivus & Bajulus. Vetusioribus quoque Flandris *bael* dicebatur Præfectus, administrator, item Tutela, tutelæ administratio.

BAIN, Balneum. G. *bain*. It. *bagno*. H. *banno*. G. *baigner* est Humeſtare, lavare. It. *bagnare*. H. *banmar*. In originem G. *baigner* inquit Menagius.

BAITE *to take fish*, Esca vel cibus, quo piscatores hamum induunt. J. Davies derivatum vult à C.B. *bwyd*, Cibus, esca. Anglis quoque *Baiting place* est Locus, in quem divertunt iter facientes ad capiendum cibum. *to bait in an inne*, Cibus sumere in diverforio. quæ valde affinia sunt A.S. *bitan*. Mordere. *onbitan*. Gustare. *bite*. Buccella &c. v. App. gl. D, 3. in Tota nutrita.

BAITE, BAITING, BULLBITING, BEARBEATING. [Agitare, Taurum cum canibus committere, &c.] Chaucero *Waye* dicitur Stipes, cui allicantur urſi, tauri, lupi à canibus invadendi. Ita legimus Pl. T. v. 87. *as boistous as is bere at baye*. Inde est illud *baighte*, quod Anglorum vulgus hodie mutavit in *Baite*. Idem Ch. Pl. T. v. 588. *He shall be baighted as a Bere*. [Magnam habet affinitatem cum Isl. *beita*, Agitare, incitare. L.]

BAIZE, *or fine freeze*, Villosus pannus. D. *baise*. B. *baey*.

BAKE, Coquere panes. A.S. *bæcan*. Al. *becken*. D. *bage*. B. *backen*. [Isl. ad *baka*.] Fortasse sunt à *βάζω*, Cibus; quod edulis igne excoctis plerumque utamur in cibum. Hesychio adhuc *βάζω* exp. *κλίσμα ἕρως ἢ μείζης*, Frustum panis aut mazæ. Idem quoque Grammaticus tradit

B A.

dit βαρυρὶν Laconibus dici τὸ χλιαρὸν, Tepidum. Atque adeo inde videri potest delumptum Teut. **bakeren**, Fovere, focillare, modico calore reficere. D. quoque **bager** et **saar** est Fovere vulnus. Coxit azymam, hoc Θεορῆνε hlear. gl. Cor. p. 208. [Sunt qui petunt à Phrygio **bek**, quod, teste Herodoto lib. II, c. 2. significat Panem.]

BALADE, Carmen, canticum: ac propriè quidem cantio rhythmica, quam saltantes modulabantur. nam G. **bal**. It. **balle**. H. **baylo**. B. **balade**, **baleye** est Saltatio, tripudium, chorea. Omnia sunt à βαλλίζω, Tripudio. v. nob. Spelm. in Balare. Voss. de vit. ferm. lib. IV, c. 2. Salm. in Script. Hist. Aug. p. 349.

BALASSE, Saburra, Sabulum vilius, quo navis oneratur, ut stabilior sit in cursu. B. dicitur **ballast**, Onus quoad mercaturam inutile: quod videri potest compositum ex veteri voce **bal**, Malus, inutilis, & **last**, Onus. In compositione certè pravitate denotari voce **bal**, evincunt **baldaedig**, Maleficus, & **balmond**, Malus tutor, i. e. mundus vel tutor, qui rem pupilli minus fideliter administrat: quasi βαλόμενος vel ἀποδότης, i. Rejiculum dicas. Quoniam tamen **bal**, **bale**, **balle** B. quoque est Fascis mercium, bene convoluta constrictaque sarcina, & G. etiam sarcina talis **bale** dicatur atque It. **balle**, non immerito forte ambigat quis annon vox **ballast** de istiusmodi sarcina sit intelligenda: D. præsertim, non **ballast**, sed **baglast** scribentibus.

BALCONE, Tabulatum extra ædium parietes prominens. v. Menag. in *Balcon*.

BALD, Calvus, depilis. Videtur desumptum ex Cym. **bal**, Præcalvus, quod ipsum tamen liquido satis detruncatum est ex φαλακρός vel φάλαδος, Calvus, glaber, depilis. Huc etiam refer illud Aimoni lib. IV. c. 18. tomo III Hist. Francorum, edit. Paris. p. 107; "Tunc hic eras **bale** "jumentum".

BALE Chaucero est *Mischief, danger, destruction*, [Malum, periculum, pernicies, exitium.]

But what and the my bales bete,
And be to me curteis and swete?

RR. v. 4441.

She bad God with the death to do
bote on her bale. Tr. lib. IV, 739. No an
olde proverbe aledged by many a wise;
Whan bale is gretest than is bote a nei-
bore. TL. 501. b. [Edit. Urrean. legit anie
bore.] God send everie true man bote
of his bale. Ch. Y. T. v. ult.

In balefull blackness ibuilden her
boure,

That eggeth people to erreure.

Pl. T. v. 68.

Thou shalt be brent in balefull fire.

Id. part. 3.

Scotis quoque non ignota est hæc vocis acceptio. Nam in Dunkel. episcopi Virg. paraphrasi invenio *Have reuthe and pitie of my woeful bale*. 408, 2. V. quæ diximus in annot. ad Al. gl. B. 43. in Pernicies, palo. ac magis etiam quæ fusiùs profequitur gl. nostrum Goth. in **ΒΑΛΛΥΓΑΝ**. Torquere. [D. S. **balo** est Malum, bealofull. bealofulla. bealope, Pestife-

B A.

rus, dirus, execrabilis. Ill. **bal**, **bol**, Malum; **boluan**, Diræ. ac **bolua**. Maledicere, imprecari; Thwaites.]

[**BALE of goods**. Fascis mercium, bene convoluta constrictaque sarcina. G. **bale**. It. **balle**. B. **bal**, **bale**, **balle**. Sunt ab Ill. **bale**, Sarcina. L.]

BALIE Anglis est Villicus, & rei alienæ curator. [Arm. belli.] v. Spelm. in *Balius*, *balia*, *balium*.

BALK in plowed land, Porca, terra inter duos sulcos in altum congesta atque in longum porrecta. Cym. **balc**. A. S. gl. R. p. 57; Porca, **balc**. Fortasse quod longæ rectæque trabis instar extendatur. nam **balco** Theotiscis est Trabs, pro quo D. **bieleste** dicunt, B. **balck**.

BALL, Pila, pila lusoria. Cym. **pêl**. G. **balle**. It. **palla**. H. **pelota**. D. **bold**. B. **bal**. Videntur magnam affinitatem habere cum illo παλίζω, quod Hesychio exp. σφαίριζεν, Ludere pilâ. Est & alterum Scortæ pilæ genus (Follem vocant) longè grandius atque opere variegato distinctum, quod G. **balon**. It. **pallone**. D. **ballon**. B. **balloent** vel **palloen** dicitur. Hoc genus pilæ, quia magnitudine atque ornatu quàm proximè accedit ad Harpastum, inde quoque nomen accepisse videtur. πάλα certè Hesychio exp. σφαίρα ἐκ ποικίλων νημάτων ποικιλήνη.

BALLANCE, Libra, trutina, vulgo *Bilanx*. unde hæc Angl. trutinæ denominatio sumpta est; sicuti & G. **balance**. It. **balancia**. H. **balança**. v. etym. Voss. in *Lanx*. Non defuere qui referrent ad illud Balantium, quod olim Pondus denotabat, atq; aliter Follis vocabatur, uti scribit Andr. *Alceatus* initio annot. in lib. XII Codicis.

BALLAST of a ship, Saburra navis, quicquid navem onerat ut stabilior sit in cursu: nempe,

"Labant curvæ justo sine pondere naves,
inquit Ovidius, Met. II, 163.

Perque mare instabiles nimia levitate feruntur".

atque adeo *justum pondus* Naloni memoratum, designet viliorē arenam, quæ navibus ad certam mensuram ingeritur, quo placidiùs æqualiulque ferantur: unde & ab hac tali arenâ vel sabulo viri docti Saburram censent denominatam. G. **balast**, pour lester une vaisseau, D. **baglast**. B. **ballast**. Ex his B. **ballast** genuinum & primæ origini magis consentaneum videtur: quemadmodum enim patribus nostris **bat** dicebatur Navis, **last** vero Onus, ita minime dubitandum quin ex **batlast** factum fuerit **ballast**. v. Spelm. in *Lastagium*. [Aliter in *Balasse*, quod vide.]

[**BALLOT**. G. **ballotter**. It. **ballottare** Suffragia mittere, præsertim ubi per pilas vel sphæras sortes in electione captantur, quæ sphærule It. **ballotte** vocantur, à nom. **ball**, quod vide. Apud Hesych. etiam invenies βάλλω, quod ψῆφος exponit. v. Voss. etym. Lat. in voce *Ballux*. Skin.]

BALM, Balsamum. Goth. **ΒΑΛΣΑΝ**. A. S. **balgram**. G. **baulme**. It. & H. **balsamo**. D. **balsom**. B. **balsam**. Gr. est βάλσαμον. Omnino adi Voss. etym. in *Balsamum*.

G

[**BAND**,

[**BAND**, Vinculum, Ligamen. G. *band*. It. *banda*. B. *band*. A.S. *banda*. Isl. *band*. Goth. **BANDAI**. v. proximè sequens. L.]

BAND of *Thieves*, Caterva furum. *band* of *soldiours*, Cohors militum, &c. Vox est originis Teut. nam a *binden*, Ligare, est *band*, Vinculum, retinaculum, ligamen, nexus. Hinc accepta est vox pro qualibet hominum consociatorum turmâ; quod ejusdem cohortis milites sacrosanctâ sacramenti religione mutuò sibi devincti sunt. G. *bande*. It. & H. *banda*. B. *bande*, *bende*. v. Spelm. in *Banda*. v. quoque Menag. in *Bande*, & in *Bandouliers*.

BANDON, Chaucero est Liberum obsequium, quo bene de nobis meritis perenni fide atque observantiâ magnitudine respondere studemus.

*Grete lous hath largesse, & grete prise.
For bothe the wise folke and unwise
Where wholly to her bandon brought
So well with pestis hath she wrought.*

RR. v. 1161.

Hinc suspicor Anglis *to abandon* usurpatum pro Fidem solvere, spontaneum devoti obsecundantisque animi propositum abjicere. Atque adeo mihi quoque simplicior videtur hæc originitio alterâ, quam supra in *Abandon* ex Pasquierio adduximus; quamque nonnihil tamen immutatam, fusius prosequitur Nicotus in *Abandonare*. Nonnulla quoque ad illustrationem Angl. *Bandon* facientia suppeditabit clarissimi illustrissimi-que Spelm. Archæologus in *Banda*.

BANE, Venenum. *Ratsbane*, Arsenicum. Ob præsentissimam necandi vim videri potest desumptum ex D. *bane*, Cædes. A.S. quoque *bana* est Interemptor. unde in paraph. Cædmonianâ passim occurrunt *alþobana*, *þroþbana*, *þeophbana*, *opþbana*, &c. *Bane* Chaucero pluribus in locis Perniciem vel Exitium denotat; at Kn. T. v. 821. est Interemptor. Theseum enim venationis amantissimum describens, ait,

*In his hunting hath he such delite
That it is all his joy and appetite,
To ben himself the grete hartes bane.*

BANES of *matrimonie* vel potius *Bannes*, Promulgatio matrimonii, quæ fit in ecclesiâ publicè. ab A.S. *ban*. Statutum, edictum, & *bannan*. Statuere, edicere, proclamare, sic omnium ore banni nuptiarum dicuntur, & *banditore* Italis est Præco. Spelm. in *Bannum*. v. quoque Menag. in *Ban*.

BANG, Percutere. Cymr. *ysbonge* est Ictus, pulsus. D. *bancfe* est Pulsare. B. *bengel* est Stipes, baculus. *bengelen*, Fustibus cedere. Fortasse tamen magis huc facit, quod vetustiore eorundem Belg. idiomate *hangen* dicitur quasi *be-angen*, explicaturque Angere, angustis premere. v. tamen gl. Goth. in **BANGXS ANA-ANGANAANS**, Plagas imponentes.

BANISH, Religare, ex banno vel territorio exigere, in exilium agere. G. *bannir*. It. *bandire*, *bandeggiare*. H. *bandir*. B. *bannen*. Ævi medi scriptores *Bannire* dicebant. v. Spelm. in *Bannum* & in *Banleuga*. Quoniam verò Regionum urbiumque limites arduis plerumque montibus, altis fluminibus, longis denique flexuosis-

quæ angustissimarum viarum amfractibus includebantur, fieri potest id genus limites *ban* dici ab eo quod *βανίας* & *βάνναι* Tarentinis olim, sicuti tradit Hesychius, vocabantur *αι λοξοι καὶ μὴ ἰσυνήκεις ὁδοί*, "Obliquæ ac minimè in rectum tendentes viæ". Ac fortasse quoque huc facit quod *βανίς*, eodem Hesychio teste, dicebant *ἕν τρεῖς ὄρεσιν*, Montes arduos.

[**BANK**, Scamnum, subsellium, sedile. G. *banc*. It. *banco*. Al. *benc* vel *banc*. A.S. *Banc*. Hinc **BANKER**, Mensarius, argentarius. G. *bancquier*. It. *banchiero*. Hickes.]

BANK of *exchange*, Argentaria. v. Men. in *Banque* & *Banqueroute*. [v. quoque proximè præcedens.]

BANKES, *Sand-banks in the sea*, Pulvini, i. cumuli arenacei, qui littori maris obtenduntur. v. quæ infra annotamus in *Shelfe*, Abacus. [Isl. *bacte* est Ripa. L.]

BANKET. v. *Banquet*, Opiparum Convivium.

BANNE and *curse*, Omnibus precibus aliquem detestari atque execrari, nihil non sinistri inauspicatique imprecari, diris devovere. D. *bande* or *sverge*. B. *bannen en bloetken*. Hæc acceptio nata est ex eâ Romani pontificis consuetudine, quâ meditata compositasque diras imprecatur iis, quos è gremio matris Ecclesiæ putat ejiciendos. Teut. nempe *ban* multa significat à summâ jurisdictione & absolutâ quadam judicialis autoritatis prærogativa pendentia; qualia sunt Edictum publicum, multa, bonorum proscripio, exilium, &c. Quamobrem quoque Joach. Perionius arbitrabatur Teutones *ban* istud à *πῶς πάντες* fecisse, quod vocabulum hoc generalem atque ad omnia se propemodum extendentem publici juris vim denotare videatur. Aliter doctiss. Spelm. qui *ban* deducit à Saxonicopan, quod Extensum expansumque significat. Considera interim numquid hic locum habeant hæc docti Grammatici verba; *βάναι*, inquit Hesych. βασιλεὺς παρὰ ἱππικῶν οἱ δὲ, μέγιστον ἄρχων. Sed generalis illa significatio vocis *ban* Edictum publicum significantis frequenter transfertur ad illam pontificis proscriptionem, quâ eos anathematizare, i. execrabili programme ferire ac veluti fulminare solet, quos à coetu consortioque piorum arcere parat. Goldastus ad Winsbekii §. 50; *bant*, Bannum; propriè Pontificis. *acht*, Proscriptio; Imperatoris. &c. v. locum. D. quoque *band* vel *bandssetse* est Excommunicatio. [*bann* Isl. denotat Damnum, excommunicatio.]

BANNER, Vexillum, signum militare. G. *baniere*. It. & H. *bandera*. D. *banere*. B. *bande*, *baniere*. Ævo medio Banerium dicebatur, ac Primarium signum, sive vexillum Imperatoris denotabat, quodque in mediâ acie nonnisi spectatissimus portabat. v. Spelm. in *Banda*, necnon in *Banerettus* & *Baro*. Quibus adde quæ Wormius annotavit Dan. Mon. pag. 314. ubi in antiquâ inscriptione mentio injicitur *Eskilli* cujusdam Bianeri. nam ad hoc monumentum annotat Wormius: "Ex Bannerorum familiâ illi-
"stri & antiquâ hunc fuisse constat, cujus ori-
"ginem non reticet Saxo noster historiæ suæ lib.
"X. quem locum dignum judico, qui hic infe-
"ratur,

B A.

"ratur, tum quod ab omnibus non satis recte
 "intelligatur, tum ut aliis incitamentum acius
 "præbeatur bene de patria merendi. Danorum
 "Anglorumque exercitibus acerrimam pugnam con-
 "sertis, inquit Saxo, Tymo genere Sialandicus,
 "cum hostili impetu sociæ partis aquilas admo-
 "dum inclinatas videret, levem & quem fors
 "obtulerat, ramulum hastâ sustulit, eoque ve-
 "xilli loco usus, atque in eum vociferatus mo-
 "dum quo Kanuti milites mutæ adhortationis
 "gratiâ acclamare consueverant, adversas in fu-
 "gam turmas felix antesignanus avertit. Ita-
 "que non tam signi quam animi virtute, salu-
 "tarem suis aquiliferum gessit, nutantemque Da-
 "norum fortunam ad victoriam usque, ne labe-
 "retur, evexit. Nec solum fortitudinem ipse
 "plenissimam præstitit, sed etiam ex sociorum
 "animis penè profugam revocavit. Cujus facti
 "decus postmodum cognomine usurpavit, insu-
 "perque virtutis titulo, honore primipili à Re-
 "ge donari meruit. nec puduit Danorum par-
 "tes splendidissimo Aquilifero defectas, plebei
 "hominis ductum, ut obscurum specie, ita præ-
 "clarum eventu, recreatis animis salutis præ-
 "mium consecrari. Cognomen autem, quod
 "Tymo iste tam generoso animo virtute suâ pro-
 "meruit, Bannerorum fuit, quo Posterius ejus
 "etiamnum apud nos gaudent. Contigit hoc
 "sub rege Canuto Magno, circa annum Chri-
 "sti 1020. Hæc Wormius. Banner C.B. est
 "Vexillum: quod J. Davies ita dictum vult ab
 "elevatione; nam bann antiquissimis Britanniae
 "incolis Excelsum, altum, procerum, significa-
 "bat. quandoque etiam Montem excelsum &
 "conspicuum. à βῆν, Collis. [Quidam non in-
 "eptè arcessit à Goth. **BANAVYR**. Signum, quod
 "à **BANAVGAN**, Significare, innuere. L.]

[BANNES, Nuptiarum pacta publicatio. v.
Banne.]

BANQUET, BANKET, Opiparum convivium,
 epulæ saliares. G. *banquet*. It. *banchetto*. H.
vanqueto. D. & B. *bancket*. Derivant à *banck*,
 Scamnum: quale videlicet Belgis *bierbank*
 dicitur. unde iis quoque *banckboeben*, *banck*
broeders, *banckgesellen* dicuntur Strenui
 compotores & comessatores assidui. Helvigius
 derivat Germ. *panckeet*, Epulum magnificum,
 à πῦρ, Delicatè pavit, opiparè cibavit.

BAPTIZE, Baptizare, βαπτίζω. v. quos Arria-
 ni Epictetus lib. II. c. 9. dixerit πρεβυκαπνίζω.

Barbarous, Barbarus. G. *barbare*. It. & H.
barbaro. D. *barbarisch*. B. *barbarisch*. Gr. βάρ-
 βαρος. quibus tamen τὸ βάρβαρον olim non tam su-
 mebatur in ἄνθρωπος quàm in φῶνός. v. Salm. Plin.
 Exerc. p. 798. v. quoque etym. Voss. in Barbarus.
 Theotiscis Barbarus dicitur elidiotic. A.S.
 elpeopð þ elpeopðig. ab el. quod in composi-
 tione est Alius, Alter, & peopð. Lingua, sermo.

BARBER, Tonfor. Cym. *barbwr*. *cneifiwr*.
 G. *barbier*. It. & H. *barbero*. D. *barbier*. B.
baerd-maker, *baerd-scherer*, *barbier*. [v.
Beard, Barba.]

BARBES or *horsetrappers*, Phaleræ. *Barbed*,
 Phaleratus, ut habet Angl. Thomæ Thomasi
 Exegeticum. *Bardes de chevaux*, Phaleræ. *Bar-*

B A.

der, Phalerare. *Bard*, Phaleratus. ita Nicotus:
Barde van peerden, Phaleræ. *Barderen*,
 Phalerare, phaleris ornare. Kilianus. G. Dou-
 glas in paraphr. Virgilii versione Scotica *bar-*
dis dictæ sunt Phaleræ:

Ober all the planis brayis the stamp
 and stedis,

Ful galzeard in thare bardis & were
 ly wedis,

Apoun thare strate born brydillis
 brankand fast,

Now tryppand here now thare, thair
 hede did cast. 385, 34.

Furth drawis he the fomy sterand
 stede wyth werelike bardis cled!

vide interim numquid huc pertineat illud Bar-
 batoria, quod affert Spelm. in Archæologo.

BARBICAN, Antemurale. G. & It. *barbacane*.
 [H. *barbacana*.] v. Spelm. in Barbacan. [Vo-
 cem ab Arabia petunt docti. annon buph-beacon.
 Urbis specula prætenturis idonea? Spelm. buph-
 kenning. Thwaites.]

[BARD, Poëta. C.B. *bardd*. Cim. *BARBA*.
 D. *biarda*. Hesych. teste, βάρδις, ἀοιδὸς παρὰ Γαλα-
 τῆς. Fortasse ab Isl. *bar*, Frons, frondis; quippe
 quibus capita frondibus redimita sunt. L.]

BARDIS paraph translationi Scoticæ, pauld
 ante citatæ, sunt Phaleræ equorum. v. quæ
 diximus in *Barbes or horsetrappers*.

BARBELL, Mullus. G. *barbeau*. It. & H. *bar-*
bo. D. *barb*. B. *barbeel*.

BARE, Nudus, apertus, planus. A.S. *bær* þ
bap. Al. *bar*. Cimbr. *BAR*. D. *bar*. B. *baer*.
 Nescio an desumpta sint ex φαιρός vel φαιρός, Pu-
 rus, lucidus, clarus, splendidus. Plura gl. Lipsii
 in *ribaridos*, Denudasti.

BARGAIN, Pactum, conventio, stipulatio. C.B.
bargen est Contractus, sponsio. v. Menag. in
Barguigner. & Somneri gl. ad antiquos Anglica-
 næ Histor. Scriptores in *Barganniare*.

BARGANE, vel BERGANE Scotis est Bellum,
 pugna, prælium; præcipuè tamen Congressus
 hostilium acierum, inter quas de modo & loco
 certaminis convenit. G. Douglass. episcopi Dunk.
 paraphrasis Scot. lib. 5. *Aeneidos*.

They foyne at uthir, and eggis to ber-
 gane. 142. 8.

"Immiscentque manus manibus pugnam."
 "que laceffunt". v. 419.

Thay has socht us with proude bargane.
 244, 24. "Bello profugos egere superbo". *Æn*.
 VIII, 118. *Bargane* doure. 237, 21. "Præ-
 lia dura". VII, 806. *Strang bodyis til*
abide bargane have we. 245, 44. "Sunt
 "nobis fortia bello pectora". VIII, 150. *Dur-*
ing this ferbour of the bargane, "Inter
 "hunc pugna ardorem". 332, 20.

Now at this tyme of sic labour and
 pane

Grant me my part, so that on athir
 syde

Wetwix us twa the bargane to de-
 byde. 381, 50.

--- Mecum partire laborem. XI, 510.

The king him self watyne abasit to se
 G 2 Twa

B A.

**Twa men sa big of huge quantite,
Generit and bred in realmes fer in
founder
Of fere partis of the world, that it
was wounder,
Twa of sic stature, unmesurabil of
hicht,
For till assembl samyn into sight;
Dr for to se thaym machit on the
grene,
Derene the bargane wyth thare wap-
pinnis kene. 437, 22.**

---- Stupet ipse Latinus

Ingentes, genitos diversis partibus orbis,
Inter se coisse viros, & cernere ferro. XII. 707.
Puto referri posse ad ea, quæ habet Voss. etym.
Lat. in Bargus, Spelm. in Baro. nostrum etym.
Anglicum in Warry.

BARGE, Navis, navicula, lembus. G. *barque*.
It. & H. *barca*. B. *barcke*, *bargie*. In medii
quoque seculi scriptoribus passim occurrunt Bar-
ca & Borgia. Anglis *bark* & *barge*. quæ duo
Spelmannus distinguit: hæc enim, inquit ille,
in fluviis tantum utimur; illâ verò maria quo-
que trajicimus. v. nobiliss. equitem in Barga.
Menag. in *Barque*.

BARK, Lembus. v. proximè præcedens *Barge*.
In A.S. tamen gl. R, 103. Barca exp. *flotzrip*.
In Theot. verò gl. D, 9. Barcha exp. *flotzicif*.
v. quoque Salm. adversus Cercoëtium, p. 32.
v. quoque Voss. etym. in Baris.

BARK of a tree, Cortex arboris. Cimb. *BIRP*.
D. *barck*, B. *barck*, *berck*, *borck*. Frequens ac
facilis illa metathesis literæ R propemodum ef-
ficat, ut credam *barck* vel *berck* dici quasi
breck, à *breken*, Frangere, frangi, quod fra-
gilior sit Cortex quàm ipsa arboris materia.
Hinc *to barke a tree* est Decorticare, delibrare,
desquammare arborem. B. *den boom barck-
ken*. vett. Jurisconsultis Cingere arborem est
Discingere vel in orbem decorticare. v. Cujacii
obser. lib. IX, c. 12. [Skin. factum credit à
Teut. *bergen*, Tegere; quia ut cutis humani
corporis, ita est arboris totius tegumentum.]

BARKE, Latrare. A.S. *beorcan*. *bipcan*. v.
numquid huc pertineat illud Hesychii *βρυκανήσα-
μι* exponentis *βοήσομαι*, Clamabo, vociferabor.
Quamvis etiam huc facere possit quod *βρύχειν* &
βρυχάσθαι non tantum dicuntur Leones, quum ru-
giunt, verum etiam alia pleraque animalia, quum
concitata sæviunt ac fremunt. [Ill. *barke* est
Guttur, unde forte petendum. L.]

BARLEY, Hordeum. A.S. *bepe* dicebatur.
unde composita *bepeþlope*. *bepeþun*. Area, lo-
cus ubi defectum frumentum teritur. *bepe epn*.
bepeþn. *beþn*. Horreum. *bepeþaþol*. Tributum
hordeaceum. v. Spelm. in Bereuica. Gothi
videntur *BAR* dixisse. Legimus enim in Ar.
C. Joh. VI, 9. *IST MAGNALL AINS HEK.
SLEI HALIþ E. HALLIBANS BAR-
KIZEINANS*. "Est puerulus unus, qui ha-
bet quinque panes hordeaceos". unde liquet
originem vocabuli petendam ex illo *כר*, ex quo
C.B. quoque acceperunt suum *bara*, Panis.

BARM vett. Anglis erat Sinus, Gremium. v.

B A.

Spelm. in Barmbraccus. Goth. *BARM*. A.S. *bapm*. *beapm*. Al. *barm*. *parm*. D. *barm*. De
origine vocabuli nihil adhuc certi habeo statue-
re. Censeo interim B. *barmhertig*, Miseri-
cors, *erbarmen*, Misereri. immo & ipsum
ontfermen vel *ontfarmen*, Commiserescere,
ab hac prisca voce desumpta: ut *ontfarmen*
(facili B in F transmutatione) dictum sit quasi
ontbarmen, Pectus recludere, h. e. immobi-
lem animum & clausa miserorum gemitibus præ-
cordia, vivo alienarum calamitatum sensu ani-
mum nostrum subeunte, non nihil laxare ac fle-
tere. *thurah erbarmida*, Per condiscensionem;
gl. B, 43. item *Condiscendunt*, *erbarmen*. Com-
passio, *erbarmida* gl. C, 4. Vide tamen & an-
not. nostra ad Ker. gl. in Misericordia. [Hinc
Barmcloth, Semicinctium. L.]

BARME, Flos vel Spuma Cerevisiæ. A.S. *beorpm*
est Fermentum. D. *barm* est Fax. B. *barm*
vel *berm*.

BARN. v. *Bern*, Filius.

BARNAGE Scotis est Juventus militaris. Vi-
deturque R. Episcopus Dunkel. originem vocis
retulisse ad *Barne*, Soboles, proles: quando-
quidem illud Æneidos X, 429. "Sternitur Ar-
cadæ proles", transtulit *Doun beting war
the barnage of Archadis*. 331, 46. Alibi
variè vox accipitur. *Barnage*, Militia; 33.
Abas his barnage, "Abantis agmen". 320, 7.
barnage, Phalanges. 435, 22. *Latyne bar-
nage*, Latinæ turmæ". 382, 15. *Alhale the
barnage flokkis furthe attanis*, *Left bode
the toun and strentþ wyth waisty wanis*.
Omnisque relictis turba fluit castris. 425, 44.
*The remanent of Trojane barnage be-
segeit in vane*, "Nequicquam obfessa juven-
tus". 330, 48. Liquidissimè interim ex hoc
postremo magni poetæ loco deprehendimus Ju-
ventutis voce designari viros militares. Juvene-
stres, fortes viri; gl. Isidori. Homero quoque
Juniores atque armis jam ferendis idonei, passim
dicuntur *ὠπλόπροι*. Vide quæ de hac denomina-
tione in plura principis poetæ loca monet Eusta-
thius. Multa porro huc pertinentia habet gl.
nostrum Goth. in *VALR*. Vir. Quibus adde,
quæ in *Στίφανον ἐκφίγειν* tradit Hesychius: *ἡ
ὠπλοὶ οὐκ οὐκ παίδων ἄρρεν γένοντο παρὰ Ἀθηναίους, ὅτι
παιδῶν πρὸς τὴν δουρίαν ἐπὶ τὴν δουρίαν, ἔσαν διὰ τὴν παλα-
στειάν*. "Solebant Athenienses, genitâ sibi prole
"masculâ, fores oleagineâ coronâ insignire: edi-
"tâ verò prole foemineâ lanam collocabant an-
"te januam, propter texturam". Hoc eò fiebat,
ut viri Lauream adoremque sibi potissimum
spectandam esse cogitarent, foemina verò lanifi-
cii texturæque curam susciperent. Ægyptiorum
quoque bellatores in signatoriis annulis habebant
in sculptum Scarabæum; legistatorem nimirum ad-
umbrante solos omnino mares pro solo patrio
debere pugnare, quum sexum foemineum natura
denegaverit pugnacissimo huic animalculo. Æ-
lian. hist. animal. X, 15. Eadem habet Plutar-
chus de Iside & Osiride. Alterius quidem est
generis, fortasse tamen aliquis nonnihil huc fa-
cere putabit illud Cl. Salm. p. 393 de Helleni-
stica: *Ἰfers* linguâ Scytharum Cheronesum
Tau-

Tauricam incolentium, dicebatur Homo: at alii Bers dicebant, hoc est Barus vel Baro. ita enim vocaverunt Hominem, non tantum fortem & militarem, verum etiam stolidum ac ferocem; ut apud Ciceronem aliquot locis accipitur. ex Æolico *φερων* vel *φερων*, ut *φερων* vel *φερων*, hoc est, *φερων*, belluinis nempe præditus moribus & impetu valens ac mole ruens sua, ut solent belluæ. De Baronagii & Barnagii vocabulis obiter quædam attingit Spelm. in Baro.

BARNACLE *for unruly horses*, Postomis, ferum quod equino rictui injicitur ad frangendam ejus duritiem. Videtur desumptum ex G. *berner*, Comprimere contumacem alicujus petulantiam atque eo patientiæ perducere, ut vel in distento sago succuti se patiatur. De verbo *berner* v. Menagium.

BARNAKLES, Barnaces. [G. *barnagues*. It. *barnacche*.] Huc faciunt verba J. Bromton, quæ habet col. 1072 Chronici, ubi describit Hiberniam: "Habet & aves, quas Barnaces vocant aucis silvestribus similes, quas de lignis abietinis quasi contra naturam producit, quibus viri religiosi tempore jejuniorum vescuntur, eo quod de coitu vel de carne minimè procreantur". [Fortasse à *bapn*. Filius, proles & A.S. ac, Quercus. L.]

BARNE, Horreum. In monumentis A.S. Horreum passim vocatur *bæpn*. *bepn*. *bepen*. *bepenn*. Ac *bæpn* quidem habent glossæ Ælfrici p. 24. *bepn* ubique fere occurrit in quatuor Evangeliiis anno MDLXXI Londinii editis. Pro quo tamen publicæ Cantabr. Bibliothecæ codex plerumque scribit *bepen*. at nobiles illi ac sæpe mihi in hisce commentatiunculis ad partes advocandi codices interlineati, Cottonianus & Rushworthianus, sæpe scribunt *bepenn*. sæpius divisum *bep* *epn* & *bepenn*. Atque adeo ex hac rectâ priscæ vocis scripturâ cuius meridiana luce clariùs liquere potest Angl. *barn* & A.S. *bæpn* vel *bepenn* nimia sermonis quotidianâ præcipitantiâ contracta esse ex *bep* *epn* vel *bepenn*. Ipsum quoque *bepenn* conflatum esse ex *bepenn*. Hordeum, & *epn*. Locus alicui privato usui destinatus, vel (ut L. Noellus vocabulum hoc in exegetico suo A.S. reddit) Locus secretior. *æpne* quoque Bromtonus interpretatur Habitaculum in LL. Inæ regis 58. *eapn* denique Alvredo regi est Casa, apud Bedam V, 24. Proinde quoque *bepn* & *bepenn* nihil aliud esse dixeris quàm Casam custodiæ hordei vel cuiusvis alterius frumenti destinatam. Complura simillima compositionis exempla congesimus in annot. ad Tatiani XXI, 2. ubi inquirimus in originem vocis *carcepn*. Carcer. *æpn* interim vel *eapn* magnam habet affinitatem cum Cimb. *ARIK*, quod in Run. Lex. non tantum exp. Focus, verum etiam Domus, habitatio.

BARON, Baro, heros, dynasta. Cymb. *barwn*. G. *baron*. It. *barone*. H. *baron*. Somnerus suspicatur Baronis nomen desumptum ex illo *beopn*. quod frequenter occurrit in antiquissimâ Cædmonis paraphr. Adi Dictionarium ejus A.S. Latinum in *beopn*. Casp. Waterus in suo ad Mithridatem Gesneri commentariolo Baronem vult

dictum ab Hebræo *בר*, Purus, mundus. ut Baro sit, qui vel ortu purus ac mundus, h. e. nullâ *vis* *diversitatis* vel *impuritatis* labe confusus: vel purus ac mundus onerum militarium, tanquam ab iis exemptus atque immunis. Melch. Goldastus derivat à *בר*, quod interpretatur Liber. atque adeo operæ pretium est videre quæ is fusè annotavit ad Winsbekii § 34. ulteriorem de vocabuli origine disquisitionem habent Spelm. Glossæ & etym. Vossii, necnon Menagii Origines. [*Baron*, Inter nobiles insignis; à proceribus vel primoribus regni; Latino-barbarè, baro, à veteri Theot. bar. baro; Goth *VAIR*. A.S. *pep*. Vir, mas, homo; unde proceres regni barones dicuntur, utpote quod homines principis essent, quibus feoda vel terræ ab eo dabantur, ut illi in bello fervirent, ad tuendum regnum, vel ut aliquod castrum vel oppidum armis defenderent. G. etiam & Anglo-Normanis *baro* est vox forensis Maritum significans, ab eodem themate. Baro autem à Germ. accitum Hirtius Panfa lib. 1. de bello Alexandrino, civitate Romana donavit: "Concurritur ad Casium defendendum, semper enim barones compluresque evocatos cum telis secum (more scilicet Germanorum principum) habere consueverat". Hickes.]

[BARRATER, Vitiligator, vox forensis à Normannis deducta. Isl. & Scand. *baratta*, Proelium, pugna, lis, contentio; *baratto madr*, Pugna, litigiosus. *barða fuller menn og fuser till barattu*, Pugnaces viri ad prælia litelive sunt prompti. Inde It. *baratta*, Pugna, contentio. Hickes. Inde quoque Anglo-N. *barer*, Lis, Contentio. Der nif *barer* noþer strif.

Nif þer no þeþ ac euer lif. L.]

BARRE, Repagulum. G. *barre*. It. *barra*, *sbarra*. H. *bara*, *barra*. B. *barre*. C.B. *barr* est Repagulum, obex, vectis, clathrum. quod J. Davies derivat ex Heb. *בָּרֵךְ*, Vectis. Aliter Men. quem vide in *Barre*.

BARRELL, Cadus, dolium. Cym. *baril*. G. *baril*. It. *barile*. H. *baril*. Fortasse sunt à præcedente *Barre*, quod liquida in dolio veluti quoddam repagulo contineantur. Aliter Men. in *Baril*, quem vide. Dispice interim quid sibi velit Teutonista in voce *Corff*, ubi hæc habet: *wiin corff binnen gepeckt. leel. berlle*. Corbio, onis. *barile. Ind die die maeckt, verkoipt of dreghet heit oick* Corbio, onis. Magis tamen distinguit ea idem Teutonista in illo *wiin korff*, quod habet inter ea, quæ vinum & vinemiam spectant.

BARREN, Sterilis. M. Casaub. suspicatur esse ex *βαρύνω*, qui Piscis est ex eo genere piscium, qui ob insignem sterilitatem *ιμπερυσια* nuncupantur. Affirmat itaque de hoc pisce Aristoteles eum neque ova parere, neque semen ullum prolificum habere. vide interim numquid huc faciat quod Hesych. *βαρύνωντες* sunt *οι μη γινώσκουσιν*. [Anglo-Nomannis barahans est Sterilitas. L.]

BARRES *and sandbanks of the sea*, Pulvini, brevia. ita dicta, quod repagulorum instar littori obtendantur. à *barre*, Repagulum. *βαρύνω* interim Hesychio exp. *ἀπολείω*.

BARROW, Nemus, lucus. Maxime tamen, ut videtur, Sylvula collem vestiens. A.S. beapu. beapue. beopa. Hesychius; βαρύς, δένδρον. [Isl. bar est Culmen.]

BARROW to carry dung, Vectula, cœnovectotium. A.S. beape. gl. Ælf. p. 26, meoxbeapupe oððe pelige. Corbis † cofinus. [v. Bear, Gerere, portare, bajulare.]

BARROW HOG, Majalis, verres castratus. A.S. beaph. bepg. Al. barch, berg. B. bargh, berg. A.S. bepg quemvis olim porcum denotasse discimus ex codd. Cot. & Rush. Mar. V, 11. ubi popn bepgā † rþina est Grex porcorum: unde quoque videri potest Theot. barch ejusdem esse originis cum Lat. porcus. de quo hæc habet Varro lib. II. de Re Rust. c. 4; "Porcus græcum est nomen antiquum, sed obloletum; quodd nunc cum vocant χοίρει". De voce interim πώριος multa J. Scaliger Conject. in Varronem. & ab isthoc πώριος est Cym. porchell. G. porceau. It. porco. H. puerco. B. verken. Angl. denique porke pro Carne porcinā. v. quoque a nobis annotata ad gl. D, 7. in Magalis.

BARTER, Mutare, commutare merces. G. barater, & It. barratare accipiuntur pro Permutare & Fallere permutando. v. Spelm. in Barator. D. bytten & bytteri est Commercium. bytter met nogen, Permutationem facere cum aliquo. B. barteren est Irrogare mulctam.

BARTHAM, Pyrethrum, salivaris. C.B. pe-lydr. B. piretram, bertram. Gr. πύρεθρον.

BASE, the foot of a pillar, Basis columnæ. G. base. vide Voff. etym. in Basis. B. quoque **Basement**, alias grondslach van't huys est Stereobata, murus ex ipso solo eductus, basis videlicet ac fundamentum totius ædificii. G. basement. It. basamento.

BASE, Vilis, abjectus, obscurus, ignobilis, inglorius. G. bas. It. basso. H. cosa baxa. ita propriè videntur dixisse quicquid ob vilitatem rejicitur in solum, ipsam rerum omnium βάσις. Nisi forte putes base derivare ab illo βασίς, quod Hesychio exp. αἰσχύν, Dedecus, infamia, probrium: ut base dicatur Probris coopertus, atque ob hoc ipsum pudendus ac vilis.

BASELARDES Chaucero sunt Sicæ, pugiones.

Bucklers brode, and swerdis long,

Baudrike with baselardis kene,

Soche toles about her necke they hong. Pl. T. v. 910.

V. Spelm. in Bizachius Somn. gl. in decem ant. Hist. Angl. Scriptores: ubi tamen **Basillard** legitur. Teutonista: **Baseler**, taliart, nagelmess, Accinatus, pugio, cluniculum, clunabulum, Idem Teuton. Pugio, eyn steek wapen van yseren off stale dat lanck ind scharp is, off eyn cleyn twysnydick swert, off melle dat men op de syde henght. Scilicet eyn baseler, Clunabulum, & cluniculum. Idem.

BASEN, Pelvis. Medii seculi scriptoribus Baccile, baccinum & baccinium dicebatur. G. basfin. It. bacile, bacino. Al. D. B. becken. quod postremum nonnullam videtur affinitatem habere cum λεγίμη, Pelvis. Martin. refert ad Buccin-

nium, species conchæ: unde quoque *Conca* Italica est Vasis lotorii species, quodd sit veluti capax quædam concha. v. Mart. in Pelvis & in Baucale: etiam Spelm. in Banca.

BASHFULL, Verecundus, pudens. βασις Hesychio est αἰσχύν, Pudor, verecundia. v. quoque quæ diximus in *Abasbed*.

BASILISK, Basiliscus, regulus, genus serpentis. In omnibus fere linguis obrinuit idem nomen. V. Voff. etym. in Basiliscus.

BASTILL, Ocimum, basilicum, G. basilic. It. basilico. B. basilikom, basilien krupd. Gr. dicitur βασιλικόν, testibus Hesych. & Suidā in φάρμακον.

BASKET, Sporta, cophinus, corbis, canistrum. Videri posset vox traxisse aliquid ex βασίλειον, Porto, nisi rei ipsi juxta ac nomini Britannicam originem tribueret Martial. lib. XIV, disticho 99. C.B. certe basgaud & basged est Corbis, canistrum, sporta. Et si constaret Anglos vocabulum *basfe*, quod etiamnum Scirpeam vel firpeam denotat, ex veteri lingua Britan. retinuisse, non malè forte diceremus *basket* ἰωνοερατικῶς factum ex illo *basfe*.

BASTARD, Nothus, spurius, vulgo quæsitus. Cym. bastardd. G. bastard. It. & H. bastardo. B. bastaerd. Theot. gl. D, 3; Bastardus, ganeo, keues fun. Varias variorum etymologias tradit Spelm. in Bastardus. quibus adde & illam, quam habet Lexicon C.B. Lat. J. Davies: "Hanc vocem inani conatu multum laborant à Teut. Belg. Gall. Hisp. Ital. aliisque linguis deducere, quam nullo labore Britannam esse comperient, compositam à bas, βάσις, Minimè profundus. & tardd, Germinatio. tarddu, Germinare, pululare, & salire, oriri ut fontes. q.d. Qui non à profundā & antiquā nobilitate ortum deducit, sed qui nuper ortus est & germinavit". Hæc J. Davies. [Cl. Hickefio magis aridet hujusce vocabuli originem arcerere ab Isl. busta, & ar, Principium, quod scribitur etiam or, & ord, ut contractum esset ex busta-ord, vel bustord, Origine vel ortu non legitimus. Idem doctissimo viro conflare posse videtur ex busta, & art vel ard, quod naturam † indolem significat, quasi diceret, Natu † natura non legitimus. Busta autem, Fr. boes. B. boos, Pravus. L.]

BASTE, Percutere, verberare, fuste ferire. G. bastonner. It. bastonnar. H. hostigar. quod postremum, sicuti manifestè corruptum est ex Fustigare; ita reliqua videri possunt originem traxisse ex C.B. pastwn, Fustis: quod ipsum interim per levissimam duarum præcipuè literarum metathesin desumptum videtur ex πυνάσιον, Ferio, percutio. [Non est dubitandum, quin *basfe* sit ab Arm. bazata, Fuste cædere, fustigare. L.]

BASTE, Carnem verui affixam butyro vel alio aliquo liquore humectare. D. basfe est Frigere, exugere.

BASTE, Suere, consuere. Chaucerus non ita longè ab initio poëmatis, quod inscribitur Rosa; *with a threde basting my fleves*. Kilian. testatur *besten* Frisiis & Sicambriis usurpari pro *driegen*, Leviter consuere. Teutonista; *besten*, *neyen*, Suere, consuere, sarcire, consarcire, firmare,

mare, nectere: Auth. Gem. gemmarum; Tanare, *beissen*. Tanator, i. cerdo. Tanum, materia ad tanandum apta. Otfridus IV, 28, 14, de sospitatoris nostri tunicâ inconsutâ, uas thar uulht ginates non gibofotes. Fortasse sunt à buazen Emendare, corrigere.

BATCHELER. v. *Bachelor*, Juvenis, cælebs.

BATH, Balneum, thermæ. A.S. bæð. Al. bab. D. *badstue*. B. *bad*, *badstube*. [Isl. *bad*.] Videri posset vox (mutato L in D) abscissa ex βαλάνιον, Balineum: Sed rectius derives à Teut. *baden*, Aquæ immergere se, abluere. Ipsum vero *bad* est à paban. Vadare, vado transire. Cædm. 20, 22; ðeah me on ræ paban hete heoponer Gob. "Licet coeli Dominus injungeret mihi ut "mare vado pertransirem". Oros. II, 4; þr-men mih-ton ðar ea be heopa cneope oþerpa-ban. "Flumen erat præmeabile Fœminis vix "genua tingentibus".

BATHE Angl. frequenter est *to wette, wash, or soke with lukewarm liquor*; Fovere. ic be-þyge. Foveo: gr. ἄλφρ. XXVI. beðebe. Fomentat. beðinge Fotu. gl. Cot. 89. *betten* Flandris idem quod *stoben*, Fovere, adhibitis extra fomentis tepescere atque emollire. Hollandis quoque *betten* est Aquâ emollire. Omnia proximè accedunt ad βάπτειν Mergere, immergere.

BATTE hodiernis Angl. dicitur Vespertilio. Vespertilio, uledermus. Al. gl. D, 34. Vespertilio, platerat. Al. gl. D, 37. vespertilionem, flederemul-trun. Al. gl. B, 55. vespertilio, hpepemur. gl. Ælf. 12. hpeaðemur. gl. Cot. 160. Vide quæ de hac volucre tradit Vossius lib. III, de origine & progref. Idolol. c. 78. Gallis dicitur *Chauve-souris*, q. d. Mus calvus; quodd nullas neque plumas in alis membranaceis, neque pilos in capite habeat: unde Luciano propriè valde ὑμερόπτερος appellatur, i. membranaceas alas habens. Lugdunensibus Gallis nuncupatur *rat pennade*, q. d. Glis pennatus. It. *pipistrello*, à stridulo sonitu. H. *mus sie-galo*, Mus cæcutiens. B. *speckmups*, Lardi helluo.

BATTE, Fustis. v. *Battel*, Pugna. [A.S. bat. batt. G. *baton*. Hib. bat & bata, Scipio.]

BATTEL, Pugna, prælium, conflictus. G. *bataille*. It. *bataglia*, H. *batalia*. B. *batalie*. Vetusioribus B. & Angl. *batte* est Stipes, fustis, clava. βαττήιον quoque exp. Hesychius βάττον & βαττήιον, Stipitem & fustem: atque inde hanc plurimis gentibus communem prælii denominationem censent derivatam; quodd mortalium primi, armis nondum inventis, soliti sint fustibus præliari. Notum est illud Virgilii VII Æn.

---- certamine agresti

Stipitibus duris agitur, sudibusque præustis. Istiusmodi Titiones vett. G. *brands*, Angl. *brands* dicebantur. Cimb. adhæc *BRANKER*, quod propriè Titionem significabat, postea cœpit usurpari pro Ense. Quinetiam porro suspicari quodammodo libet ab hoc *BRANKER* G. *brander* quasi *brandler* olim propriè intellectum de vibratione micantium gladiatorum. Quodd si tamen cuipiam hæc longè nimis petita videbuntur, is poterit vocabulum *Battel* derivare ab A.S.

beatân. Percutere, verberare: prorsus ut B. *slag*; Pugna, prælium, manifestè est à *slaen*. v. Spelm. in Batalare & Battere. etym. Voss. in Batuo. Cassiodorum sub finem cap. 5. de Orthographiâ.

[BAUGIE G. D. 52, 13. Ornamentum, &c. v. *Bygbe*, Gemma. L.]

BAWBELLS. v. *Babells*.

BAWD, Leno. *bawdy*, Spurcus, fœdus, obscœnus. Hoc interim *Bawd*, sicuti & *Bad*, Malus, improbus, forte derivata sunt è C.B. bawddyn, Homo sordidus, vilis, abiectus, nullius pretii. à baw, Coenum, lutum, stercus. Potest & deduci à *badde*, quod Hesych. ex America comico affert pro *κίκαδς*, Cincædus. Fortasse quoque *bawd* (mutato, quod frequentissimum est, L in W) derivatum fuerit ex *bald*, Calvus. nam vetus comœdia Lenones semper calvos representabat. Pollux lib. IV, c. 19, ubi agit de Personis Comicis, ὁ περιβοσπὸς τὰ χεῖλη ὑποστέρει, καὶ συνάγει τὰς ὀφρὺς καὶ ἀναφαλαντὶας ἐστὶν ὁ φάλακρος. "Leno "labia distorquet, supercilia contrahit, & recal-"vaster est vel calvus".

BAWDKIN, Palmaria toga, vestis pluribus notis intertexta. v. Spelm. gl. Arch. in Baldicum, ubi multa invenies. quibus tamen adde illud Teutonistæ: *boldeken, peksken van sieden doick*, Trabea.

BAWDICK Lexicographis Anglis exponitur Monile Fœminarum, *a fewell that women wear*, tanquam sit à *bawdrie*, Stuprum: siquidem Anglis *to commit bawdrie* est Stuprare. Quodd verò ad hoc ipsum Stupri vocabulum attinet, non defuerunt, (ut hoc obiter quoque moneam) qui Stupri vocem deduxerunt à Stupeo; satis, ut videtur, ἀναλόγως, quoniam pari prorsus ratione à Prohibeo fit Proœbrum sive Probrum. Ab hoc interim in Stupris volutantium stupore Concubina Belgis *dupse* dicta est, ab A.S. *þýrrg*. Stultus: vel quodd illecebris blanditiarum incautos adolescentes infatuat, vel quodd ipsa notabiliter sit infatuata. Plautus profectò non uno in loco Stultè agere posuit pro Turpè aliquid per libidinem committere: præterquam quodd scriptoribus etiam Hebræis idem loquendi modus per-familiaris est: quâ de re v. Vossii orat. Institut. lib. IV, c. 8, § 2. Vide quoque quæ de inconsultâ incontinentis juventæ lasciviâ attingit hoc nostrum Etym. in *Foole*, Incontinens. Neque prætereundum hoc in loco ipsum quoq; Monile Belgis *dupsing* dictum ab eodem *dupse*, Concubina: sive quodd Monilia magis deceant eas, quæ corpora sua in vulgus dare solent, quàm probatæ pudicitiae matronas; sive quod pleræque Eriphyles instar monilia fidei conjugali præponant, seque nimio ac censum superante ornatu veluti palam in meretriciâ vitâ constituent. Notissimum est illud Publii Syri apud Arbitrum;

Quo margarita cara tribacca Indica?

An ut matrona onerata phaleris pelagiis

Tollat pedes indomita in strato extraneo?

Smaragdum ad quam rem, viridem, pretiosum vitrum?

Quo Carchedonios optas ignes lapideos,

Nisi ut scintillent? Probitas est carbunculus.

Appositè quoque Juvenalis Satyrâ VI.

B A.

Nil non permittit mulier sibi, turpe putat
nil,

Cum virides gemmas collo circumdedit, &
cum

Auribus extensis magnos commisit elenchos.
Anabole est ornamentum mulieris à collo de-
pendens, Anglicè *a baudrik*; Ortus vocabulo-
rum, impressus Londinii, Anno 1550.

BAWLE, Vehementer ac veluti ad alios per-
terrefaciendos inclamare. Mira certè Linguæ
Angl. cum veteri Frisicâ cognatio propemodum
persuadet ut verbum hoc quàm proximè putem
accedere ad vett. Frisiorum *baalen*, Terrere,
terrorem incutere. item Flere, plorare. utrum-
que adhæc verbum videri potest originem tra-
xisse ex βαλαίνειν, quod Hesychio exp. λαμπερόν-
ναι, Altâ voce inclamare. v. nobilem Gram-
maticum in βαλαίνειν & βαλαίνος. De variis in-
terim ac dissonis balnei clamoribus omnino vide
quæ Seneca epist. LVI. fusè tradit. est locus
lectu dignissimus atque huic nostræ conjecturæ
mirè consentaneus. M. Casaubon. p. 253 ope-
ris de Vetere Linguâ Angl. & *baule* refert ad
βοάω, Clamo, vociferor.

BAYARD propriè est Equus badius, spadicei co-
loris equus. vide Al. gl. D, 6: ubi de badio
equorum colore agitur. Galli tamen ac Belgæ
Bayardi nomen cujuscvis coloris equo indiderunt;
quod Chaucer. quoque fecisse deprehendimus.

*Pe ben as holde as is bayarde the
blind,*

*That blondereth forth and perill cast-
eth none,*

He is as bold to renne agenst a stone,

As for to go beside it in the way;

So faren ye, that multiplien, I say;

If that your eyen cannot sene aright,

Loketh that your minde lackith not

his sight;

*For though he loke never so brode, &
stare,*

*Pe shall not winne one mite in that
chaffare,*

*But wastin all, that ye may repe, &
renne.*

*Withdraw the fire, lest it to fast
ybrenne.*

*Medleth no more with that science
I mene,*

*For if ye done, your thrift is gon ful
clene.* Ch. Y. T. 694.

*As proude bayard beginneth for to
skippe*

*Out of the way (so pricketh him his
corne)*

Till he a lashe have of the long whippe;

*Than thinketh he, though I prauce
all beforne*

*First in the traile, full fatte and new
yborne,*

*Pet am I but an horse, & horses lawe
I must endure, and with my feeres
drawe.* Tr. lib. I, v. 218.

BAY-BERRIES. Bay-colour. Baye for ships. v.
Bai-berries &c.

B E.

BEACON, Pharus, specula. Pharus tamen pro-
priè dicebatur excelsus locus vel turris in mari-
timis locis exstructa, unde navium cursum no-
cturnis ignibus ad portum dirigebant: at Spe-
culæ nomine sæpius intelligebatur locus editus
in tractibus mediterraneis, ex quo solebant ob-
servare numquid aliquâ ex parte signum dare-
tur hostium terrâ vel mari ingruentium. A.S.
beacon. beacn. B. *baetke*. Beconagium quo-
que sæculo semibarbaro, sicuti nos docet Ar-
chæol. H. Spelm. dicebatur Tributum, quod in
sustentationem phari vel maritimi luminis (quo
populus subitò excitatur ad repellendum hostem)
conferri solet. beacn enim Saxon. Signum vel
Symbolum. becnan. Annuere vel signum dare.
Hinc res omnis in spectaculum edita, utpote tro-
phæum, pharus, vexillum, ipsum quoque regium
labarum, (quod Standardum vocant) beacen &
beacn appellatur. Hæc Spelm. V. quoque quæ
mox dicimus de Scotico *Bechin*, Signum è præ-
toriâ nave igne datum.

BEADES, Spherulæ præcatoræ. v. *Bidde* vet.
Orare.

BEADLE, BEDLE, Stator, apparitor, præco.
A.S. bydel. & Al. budel est Nuntius, præco, ex-
actor. Sed A.S. bydel propriè est Nuntius, præ-
co, exactor, à beoban Nuntiare, jubere; quod
Summarum potestatum placita denuntiet atque
exequatur. Hinc etiam Accensus vel Anteam-
bulo Academiæ dicitur Anglis *Bedle of the Uni-
versity*. G. *bedeau*. It. *bidello*. H. *bedél*. B. *be-
delle*. v. Spelm. in *Bedellus* & Voss. lib. II. de
Vit. Serm. c. 2. Ab eodem interim bydel Bel-
gæ delumpserunt suum *beudel*, & contractè
beul, quod olim laxius sumebatur, nunc verò
ad solos Carnifices & carnificum ritu in corpo-
ra humana sævientes restricta est vox. Cate-
rùm de hoc alibi. Inhibitor est *bedellus*, *eyn
roydendreger sinre oberstend, die gebot
duet ind ongelt bordert*. Teuton. *Bedellus*,
i. præco eens heeren knecht off bode. Auct.
Gem. Gemm.

BEAGLES, BEGLES, Canes Britannici miræ
sagacitatis. G. *bigles*. Egregiè de iis Jan. Vli-
tius noster in erudito ad Gratii cynegeticon com-
mentario.

BEAKE, Rostrum avium. G. *bec*. It. *becco*.
H. *pico*. C.B. pig, quod J. Davies deducit ab
Hebr. *ʔ*, Os, rostrum. Antiquitatem Gallica-
ni hujus vocabuli adstruunt verba Suetonii circa
finem Vitellii, "Antonio primo Tolosæ nato
"cognomen in pueritiâ Becco fuerat, id valet
"Gallinacei rostrum." Huc refer Angl. *to peck*,
Rostrum ferire, impetere rostrum. G. *becquer*, *bec-
queter*. It. *beccare*, *pizzicare*. H. *picar*. B. *bec-
ken*, *pecken*, *bicken*, *picken*. Non prorsus
alienum videri potest ab hoc loco etiam anno-
tare, quodd olim (teste Herodoto circa initium
lib. secundi) βίππος prisca Phrygum linguâ Pa-
nem denotaverit. Adi Herodotum & vide le-
pidam fabellam. Hesych. βίππος ἄρτος ἢ ἄβηπος, φρύ-
γις. Angl. *Beake* & B. *beck* sunt à πίκω Pun-
go, acutum quid alicui rei infigo. Mart. in Pun-
go. Gelenio verò in ordine διὰ τῶν Πυγερὸν vi-
detur symphonum cum σφύζειν.

BEAM,

BEAM, Trabs, tignum. ita *beams* vel *rafters* of a house Anglis dicuntur Universam tectorum molem sustentantia: ab antiquissima illa vocis beam acceptione, quâ olim Arborem denotabat. Goth. **𐌲𐌰𐌿𐌸𐌰** est Arbor. A.S. beam. beom. Al. baum. paum. boum. poum. D. bom. vett. Fris. *baem*. reliquis B. *boom*. Vocabuli originem tradimus in illa Teut. monosyllaborum alphabetica serie, quam inseruimus nostris in Wilerami observationibus.

BEAME of the Sun, Radius solis. A.S. *runn-beam* dicitur, ob similitudinem trabis. Huc etiam facit, quod sequentia ven. Bedæ verba lib. III H.E. c. 2, "Totâ eâ nocte columna lucis à "carro illo ad cœlum usque porrecta", hunc in modum transtulit Rex paraphrastes, ealle þa niht ƿtob ƿpýlce beopht ƿunnbeam ƿnam ƿam ƿæne upp oð heopon.

BEAN, Faba. Cym. *ffæn*. A.S. bean. Al. bone. D. *bønne*. [Isl. *baum*.] B. *boon*. Gr. *πύα* vel *πύα* idem cum *κρύμυς*, Faba.

BEAR, Ursus. A.S. *bepa*. Al. *bero*. Cimb. *birra*. D. *biörn*. B. *here*, *beer*, *beyr*. Nomen videtur accepisse à villis: prout Hesychio *βειρ* exp. *δαρύ*, Hirtum, villosum. unde Cyclops villosæ catulos ursæ sibi dicit inventos apud Ovid. XIII Met. v. 836.

BEARD, Barba, barbitium. Cym. *barf*. A.S. *beapd*. Al. *bart*. B. *baerd*. quod aliqui putant dictum quasi *behaerd*; quoniam de crinito ac pilis obsito mento propriè intelligitur. Alii volunt dici quod vestiatur *τὴν περιάδα*, Genam five maxillam. [Præcopiensibus in Chersoneso Tauricâ *bars*, Barba. Oritur à participio verbi *baren*, Ostendere, manifestare. nam Barba prodit virum, estque Signum & index virilitatis. Armorici eandem rem vocant *barf* vel *barv*, unde Lat. barba, iudice Perizonio. Fortè utrumque à bar, Vir, ob eandem rationem. Wachteri gl. Germ. in *Wart*, Barba.]

BEARE, Gerere, portare, bajulare, producere, gignere. Goth. **𐌲𐌰𐌿𐌸𐌰**. A.S. *bæpan*. beopan. bepan. Al. *beran*. D. *bære*. Manifestè sunt à *φίγειν*, Gerere, ferre. Hinc remansit B. verbum *beuren*, Tollere. Angl. *barrow*, Vectula. *beer*, Feretrum &c. de quibus suo loco. [Hinc etiam qui mortuos efferunt, apud Anglos vocantur *the Bearers*. Hickes.]

BEAST, Bestia. G. *bestie*. It. & H. *bestia*. D. *bæst*. B. *beest*. vide V.E. in Bestia.

BEATE, Verberare, percutere. [A.S. *beatan*. C.B. *baeddu*.] G. *battre*. It. *battere*. H. *batir*. Latini à communi aliqua origine etiam Batuere dixerunt, ut videre est apud Plautum Casinâ, & Suetonium Caligulâ, c. 32 & 54. Plura congerit cl. Vossius de Vit. Serm. lib. IV, c. 2; & in Etym. ubi Batuo deducit à *πατάω*, Verbero. Minimè interim hic prætereundum, quod Hesychius *βατηρία* exp. *ῥάβδον καὶ βακτηρίαν*, Stipitem, fustem.

BEATE the fire, Focum jam deficientem reparare ac denuo excitare. A.S. *betan* ƿp. B. *t hier boeten*. Hinc G. *boutefeu*, & It. *butta fuoco* est Ignem excitans, & metaphoricè Serens discordias. quamvis hæc videri possint referen-

da ad G. *bouter* & It. *bustare*, Jacere, injicere: v. Spelm. in Abbettator. Alioqui *betan* A.S. propriè est Reparare, satisfacere, emendare. à *bet*. Melius. Quanquam in antiquissimis monum. etiam *boetan* occurrat pro *betan*. & A. Codex ubique **𐌲𐌰𐌿𐌸𐌰** scribat. quod proximè accedit ad *βοῦν*, Juvare, auxiliari, opem ferre. Opitulatur enim, quantum in se est, qui rebus jamjam defecturis atque in ruinam suam tantum non procumbentibus auxiliarem commodat manum. Huc etiam pertinet *bot* illud, quod Emendationem, poenitentiam, satisfactionem, & in compositione Multam, necnon Pecuniam ad aliquid emendandum conferendam significat. de quo infra in *Boot*, Prodesse, juvare.

BEAUTIE, Forma, pulchritudo. G. *beauté*, à *beau*, Pulcher. Videntur autem Galli *beau* istud mirâ derivatione fecisse ex It. *bello*: prorsus ut *Seau* fecerunt ex sigillo, *veau* ex vitello, *Sou* denique (nam sic pro *soul* pronuntiant Galli) ex Satullus, quod est Diminutivum à Satur.

BECK, **BECKEN**, Annuere, innuere, significare, signum dare. A.S. *beacen* + *beacn* est Signum, quod fuit paulò ante in *Beacon*. A.S. *becman*. *býcnian*. *gebýcnigan* est Annuere, nutu significare vel indicare. *býcnigenb*. Index. *biecn* + *ƿorebiecn*. Portentum. *býcnung*. Figura. *becnenblic* + *beacnenblic* pace. Allegorica explanatio. &c. Theot. *bauhnan* + *bouhnan* est Annuere, innuere. de quibus v. gl. A, 10. in Nutibus.

[**BECK** Angl. B. est Torrens, rivulus. Isl. *beckur*. de quo sic Gudmundus Andreæ, in Lexico suo: *Beckur*, Rivus, torrens, à *þín*. Kiliano scribitur *beke*. A *bec* verò vel *beke* multa nomina rivorum, & oppidorum, quæ super, vel juxta rivos situm habent, ut *Caudebec*, Oppidum galerorum opificio celebre, Latino-barbarè Caldum beccum, à permeante rivo sic vocatum. Caldum beccum verò significat Rivum gelidum. Nortmannicè *faldur becfur*, & abjectis terminationibus Cim. *fald becf*, vel *falde becf*; unde L pro more Gallorum in U liquecente, *Caudebec*. Huc referenda sunt *Orbec*, *Robec*, *Sandebeck*, *Wellbeck*, & id genus alia. Hickes.]

BED, Lectus. Goth. **𐌲𐌰𐌿𐌸𐌰**. [Isl. *bed*.] A.S. *bed*. Al. *bedde*, *bette*, *pett*. B. *bedde*. De origine vocis fusè agimus ad Ker. in Lectulis. [Suspensus sum aliquando vocabulum *bet* (quod tamen non minus locum habere dixeris in Goth. **𐌲𐌰𐌿𐌸𐌰**) desumptum è medio Gr. *κράβητος*, Grabatus; prorsus ut A.S. *gob*. apertius verò **ΓΩΨ** & **ΓΩΨ**. Bonus, sunt ex *ἀγαθός*. *πῆμ*. Numerus, ex *ἀριθμός*. &c. postea tamen sensu vocabulum *bed* rectius derivari à *bīdan*. Manere; quod in eo noctem perpetem, ad discutiendam totius diei lassitudinem, remanere soleamus.] E gl. D, 15. in Lectus.

BEDLE, v. *Beadle*, Stator, apparitor.

[**BEDRAULED**, *his beard was bedrauled*, Salivâ barba ejus erat conspurcata. Manifestè sit ex *bedriveled*, quod à præpos. otiosâ *be* & *drivel*, Saliva, sputum, componitur. L.]

BEDRID, Clinicus. A.S. *bedƿeba*. *bedƿida*. Al. *bedderiese*. B. *bedder*. rīsan Theot. olim erat

B E.

erat Cadere. unde bedderiele propriè dicatur
He that is fallen sick and keepeth his bed.

BEE, Esse. A.S. beon est Infinitivus ab eom.
Sum. Ab hoc itaque beon Angl. *be* + *bee* li-
quet esse abscissum. Omnino v. quæ fusè anno-
tavimus ad gl. Lipsii in io bin, Sum.

BEE, Apis. A.S. beo. Al. bie. Isl. & D. biff.
B. *bie*. Fortasse à βίος, Victus, res ad vitam ne-
cessariæ: non tantum quod Apes, illustri raræ
industriæ exemplo, nos doceant, quemadmodum
oporteat τὸν βίον ποιεῖν, ποιῆσαι, συλλέγειν, κη-
ρύσσειν, Victum quærere, facere, colligere, re-
ponere; verum etiam quod in suum totiusque
generis humani usum -- "purissima mella Sti-
pent ac dulci distendant nectare cellas". v. gl.
D. 4. in Apes.

[BEECH, Fagus. B. *boeckenboom*, *buec-
kenboom*. D. bog. Al. buache. A.S. boc vel
boc-τρεορ. Cim. BAP. L.]

BEER, BIER, Feretrum, Sandapila. A.S. bæp.
Al. para. B. *baer*. [Isl. bara. G. *biere*.] V.
Beare, Gerere, quod fuit pauld ante.

BEER, Cerealis potus, cerevisia, zythum. G.
biere. It. *birra*. Cimb. BIAR. Isl. bioor.. C.B.
bîr. A.S. beop. B. *bier*. quam denominationem
quotidiani potus arbitrabatur vir maximus Se-
ptentrionis alumnos debere militibus Romanis,
ut quibus nunquam non in ore illud suum Da
bibere; cum præsertim constet eos pro bibere
etiam biber dixisse, facilisque fuerit contractio
vocis *bier* ex biber. Martin. vult Cerevisiam
bier dictam; quod istiusmodi potio primitus ex
piris (quæ Germanis *bieren* nuncupantur) con-
fecta fuerit. H. Stephanus in voce βιουρος vult
B. *bier* originem traxisse ex βρύον, quandoqui-
dem βρύον Athenæus lib. X. c. 14. κριθινόν οἶνον,
Hordeaceum vinum vocat, atque insuper ex Æ-
schylo, Sophocle, Archilocho liqueat potum hunc
olim βρύον dictum: ut abscissâ primâ Græci vo-
cabuli syllabâ primò fuerit βρυ, deinde βυρ per
metathesin usitatissimam, unde *bier*. Mihi ta-
men rectius videtur hoc nomen hordeacei potus
deducere à C.B. berwi, Bullire. vel potius ab
A.S. bepe. Hordeum. atque adeo plurimum
huc facit quod Angli (veteris orthographiæ Sa-
xon. præter cæteros in plerisque observantissi-
mi) etiamnum *beer* scribant sine ullo i, licet
alioqui vocem hanc eodem sono efferant, quo
Belgæ suum *bier*. Quoniam verò A.S. beop in
antiquiss. monum. interdum exponitur Sicera,
sæpius Mulsum + Hydromeli, oborta est quan-
doque suspicio beop istud non malè forte referri
posse ad beo. Apis. unde beobpeab est Favus.
beopynt. Apiago. &c. C.B. bîr puto nuperum
esse: at cwrwf vel cwrif verè antiquum ac ge-
nuinum censeo, utpote quod manifestè exprimat
priscos voces Curmen, κέρμε & κέρμι, Zythum;
de quibus nonnihil Vossius, lib. I. de Vit. Serm.
c. 4. cwrif certè Cymræis est Zythum, & Celtæ
hunc potum, qui pro vino erat, vocabant Cor-
ma, sicuti docet Casaubon. ad Athenæi IV, 13.
Ipsam verò illud κέρμα Bochartus Geographiæ
sacræ p. 752 derivat à Syro קמרא, Vinum. Ab
hoc igitur κέρμα desumpserunt Cymr. suum cwrif,
mutato M in F. quod minimè novum C.B. Suum

B E.

etenim bresu, Balare, mugire, derivarunt à βρι-
μιν, Fremere. godurf, Strepitus, tumultus, ab
godurf, Lamentatio, luctus. hafal, Similis, ab
hafal, Æqualis. Fecerunt & suum anafail, Be-
stia, bellua ex Lat. Animal. arfau ex Arma. be-
dydfaen pro bedydmaen est Baptisterium, q. d.
Baptismi lapis. colofn, Columna. calaf, Cala-
mus. ddf Domitus. elfydd, Elementum. ffurf,
Forma. ffurf, Firmus. ffurfafent, Firmamen-
tum. gefell, Gemellus. llafn, Lamna. llif, Li-
ma. morfil, quasi mormil, Marinum animal.
palf, Palma manus. prif, Primus. Rhufain, Ro-
ma. rhwyf, Remus. terfyn, Terminus. torf,
Turma. ystof, Stamen. A.S. quoque idem sunt
emne & efne. Æqualis. hpræmne & hpræfne.
Corvus. rtemne & rterfne. Vox. &c.

[BEESEN, BEEZEN, BISON, Cæcus. Vox, in-
quit Skinnerus, agro Lincoln. usitatissima. Est à
D.S. biren idem significante. L.]

BEET, Beta. G. *bete*. It. *bieta*. D. *bede*. E.
beete. V. Voff. etym. in Beta.

BEEBLE, Malleus, tudes. Cæterum sicuti Tu-
des est à Tundere, ita *beetle* est à *beate*, Percu-
tere. Unde quoque G. *batail* dicitur Malleolus
tintinnabuli, lingua campanæ. Italis verò *bata-
glio* non modò eundem Malleum campanæ de-
notat, verum etiam Cornicem sive Marculum
januæ, quem intromitti volentes corripiunt at-
que januam impingunt. B. *deur-hamer* vel
klopper dicitur à *kloppen*. Ferire. iisdem
quoque B. à *flaen*, Ferire flagel vel flagel est
Malleus ligneus. A.S. flegc + flegc dicitur.

BEGET, Gignere, procreare. A.S. begytan +
begitan passim exponitur Acquirere, adipisci,
consequi, nancisci, lucrari, obtinere, invenire.
At *BIGITAN* in A.C. semper accipitur pro
Invenire. Simplex *get* similiter usurpatur pro
Acquirere, adipisci. quod J. Davies desumptum
putat ex C.B. cêd, Commodum, beneficium.
Plura habet gl. nostrum Goth. in *BIGITAN*.

BEGGE, Mendicare. Putant desumptum ex
Teut. *heggeren*, Concupiscere, petere, postu-
lare. ac fortasse ab eadem quoque origine de-
scendunt H. *picaro*, Mendicus. & *picareur* + *pi-
cardeur*, Mendicare. Vide interim annon origo
verbi *beg* peti possit ex βαζαίνει, Hæc illac vaga-
ri & oberrare, instar eorum, qui stipem emen-
dicaturi discurrunt. Ita βαζαίνει Suidæ exp. πλανη-
τεύει. & βαζαίνει Hesych. sunt εἰσιλαδῶσαι. Aliter
Spelm. in Beghardi. V. quoque Mart. in Baque-
tes. *begara loff till at lefa*, Copiam ludendi pe-
tere, ita loquuntur Sueci.

BEGIN, Inchoare, incipere, ordiri. Goth.
ANPINNAN. A.S. agynnann. beginnan. on-
ginnan. Al. beginnen, pikinnen. D. *begynde*. B.
beginnen. Manifeste compositum est verbum
ex be vel bi, Ad, & gannan vel gan vel gen.
Ire. ut beginnan ad amussim respondeat Latino
Adgredi. Dilucidum hujus originationis vesti-
gium deprehendas in illo anageng, quod in monu-
mentis Theoticis quandoque occurrit pro anagin,
Initium. nam anageng aperte satis exprimit vim
compositionemq; Lat. Initium. Vide plura in an-
notatis ad Tatiani I, 1. Quemadmodum vero Ca-
saubon. in Athenæi XI, 1 nos docet Gr. ἀρχομαι
πρῶτον

min pro *min*, Lat. quoque Instituire agere pro simplici Agere frequenter usurpasse; ita quoque pluribus in locis observavi Patres nostros suum **beginnen** similiter præfixisse verbis actionem aliquam significantibus. Sed hoc relinquo curiosi lectoris observationi, ne nimius videar in congerendis auctoritatibus.

BEGLES, v. *Beagles*, Canes Britannici &c.

BEGUILE, Decipere, v. *Guile*, Fraus.

BEGUINES, Beguinæ & Begwettæ. Olim, Spelm. teste, dicebantur feminæ profitentes vitam religiosam, extra certum ordinem. Kiliani arbitratu Belgis ita nuncupatas Virgines vestales, non adstrictas certo alicui voto, sed in mulierum Deo dicatarum contubernio commorantes quamdiu hoc illis vitæ genus prorsus valde placuerit: unde quoque Hopperus volebat dictas à **beginnen**, Incipere; quod pleræque post primam speciem devotæ professionis, incertos relinquant suos populares an diu perduraturæ sint, quia coeperunt, & non ipsâ cogitatione susceptæ provincie fatigantur. Ad investigandam vocum originem facit, quod A.S. à Gr. *gainen* fecerunt suum *ginan*. *ginan*. *gaonian*. Hiare, oscitare. V. Angl. nostrum Erym. in *Yawn*. Ubi discas Belgarum plurimos ex A.S. *ginan* retinuisse suum **geenen** vel **ginen**, Oscitare præ tædio. quomodo & **beginnen** iisdem Belgis erat Propositi prioris tædium & feram coeporum poenitentiam crebrâ oscitatione testari. Quod quoniam non paucis virginibus sacris, tenerâ etiamnum ætate in hoc vitæ genus detrusis, usu venire solet, videri quoque possunt aliqui, post gravissimum hujus nostri sæculi schisma, (joci forte causâ & ut diversa sentientes fœdo contumeliosæ dicacitatis ludibrio vehementius pungerent) ab hoc verbo **beginnen** Beginas dixisse Vestales obsaturatas morosissimo vitæ claustralis tædio. Ego tamen illos minime probo, qui in re severissimâ tentant aliquid falsè dicere. nam præterquam quòd hisce Beginis liberum sit mutare institutum. hoc enim nomine solemus appellare virgines non ex earum genere, quæ communium parietum septis inclusæ, seorsim à reliquâ turbâ ætatem agunt; sed ex illarum numero, quæ liberè, quâ lubet, incedunt: quo nimirum ostendant posse, etiam inter virorum coetus, castitatem & cæteros laudabiles mores coli. Nemo quoque usque adeo demens est tamque antiquorum sæculorum ignarus atque expers, ut nesciat sacrarum virginum primas ac coryphæas (siquidem rem totam ad priscæ integritatis normam explorare volumus) heroicis ac verè Christianis virtutibus abundavisse, neque seclusum illud atque ab omni publicæ conversationis strepitu quàm longissimè remotum vitæ genus forte temerè amplexas; sed tum demum sæculo huic nuntium remisisse, quum triste mundanæ vanitatis tædium fastidiumque repetitâ sæpius oscitatione testari & beatam vitæ sempiternæ spem seridè sibi proponere atque in eâ præcipuè acquiescere coepissent. Huc faciunt sequentia Ecclesiæ verba apud Willer. V, 8. Ich besweron iuh iungfrouwan ze Jerusalem, of ir minen wino vindet, thaz ir hi-

mo kundet thaz ich sinero minnon siechon. Ich biddon iuh guode sielan, ir tha drephef ad supernam Jerusalem, thar ther is visio pacis æternæ, thaz ir minemo sponso kundet minen siecheduom, ther mir analigat vone sinero minnon: anda vone overthruze thirro werelde. &c. Quin & prisca innocentia plurimum debuit disciplinæ huic primùm adolescenti, & deinde jam adultæ. Sed nihil (ut sunt humana) mentis ferendæ est ætati, quam disciplina morum rectè atque ordine constituta, etiam si semel iterumque recocta sit. Non est interim virorum bonorum primæ institutionis integritatem suggillare, quoniam vident virgines sacras quibusdam in locis, prolapsis jam ac propemodum exoletis priscæ sanctitatis vestigiis, à saluberrimis primorum canonum vestigiis, descivisse. Cæterum de his plurima olim magnus Erasmus, & singulare Gallie suæ lumen Budæus. Multa quoque de Beginis, earumque appellatione habet Joh. Nyder, Formicarii lib. Tertio, c. 2. necnon Vossius lib. 8 de vitiis Serm. falsoque suspectis.

BEGYN videtur G. Douglas Dunkellensium in Scotia episc. usurpatum pro Condere:

No how grete cure, quhat pane, trawell and dout

Was to begyn the worthy Romanis blude! 14, 8.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem.

Valdè suspicor reverendiss. Antistitem hoc in loco **biggin** scripsisse, sed Londiniensium typothetarum errore **begyn** irrepsisse; quandoquidem deprehendo **big** eidem Præfuli pro Condere vel Edificare accipi solere.

--- I me enforce with diligence

To big ane wallit ciete of defence.

71, 46.

Ane dwelling place for Trojanis biggit has he. 20, 39.

In the ilk place the Sidones Dido Begouth to big ane proud tempil of Juno. 26, 54.

The ciete quhilk I big, is yours fre.

31, 5.

Knaw ze not bettir the quent Alixer slicht?

Othir in this tre are Grekis cloist full richt;

Or this ingyne is biggit to our skaith, To wathe our wallis and our biggings baith. 40, 6.

rurale biggingys, Villæ. 384, 16.

BEHEST, v. *Hest*, Mandatum, præceptum.

[BEHET, BEHOTE, BEHIGHT, Promittere, vovere, promissus, pollicitus. Postremum nonnunquam significat Vocatum, nominatum. Sunt ab A.S. behatan quod componitur à be & hatan. de quo infra in *Hight*. L.]

BEHOLD, Aspicere, contueri, lustrare. A.S. behealdan & gehealdan dicunt, ab healdan & behealdan, Cum curâ observare aliquid, oculos animumque in aliquam rem sedulè intendere. Pari prorsus ratione Al. uwarden & uwarden, Custodire, observare, postea quoque usurpari co-

B E.

pit pro Prospicere, intueri. atque adeo ab hac quoque acceptione Theot. uwarden ortum traxere G. *regarder* & It. *guardare*. V. observ. nostra in Willer. p. 29.

BEKIN Scotis est Signum è prætoria nave reliquæ classi datum igne. G. Dougl. illud Virg. *Æneid.* III, 519. "Dat clarum è puppi signum" vertit, *Furth of his eftschip ane bekin gart he kent.* 85, 47. V. quæ supra diximus in *Beacon*, *Pharus*, *Specula*.

BEKNOW, Chaucero pluribus in locis est Fateri, confiteri. B. *bekennen*. pro quo tamen, quum etiam *beliiden* dicant iidem Belgæ; fortasse postremum illud propriè olim fuerit intellectum de confessione laniatorum convulsorumque artuum cruciatibus extortâ.

--- *Right anon the ministers of the town*

Habe hent the Carter, and sore him pyned

*And eke the hostiler so sore engyned
That thei beknew her wickedness a none*

And thei were hongid up by the necke bone. N. P. T. v. 292.

[Editio Urreana pro *Engyned* habet *constreynede*, quod fortasse rectius.]

BELCHE, Ructare, eructare. A.S. *bealcan* est Ructare. ps. XVIII, 2; *ðag ðam ðæge bealceð* popð. "Dies diei eructat verbum". ps. XLIV, 1. *bealcettað heorte min popð 7ob.* "Eructavit cor meum verbum bonum". ps. CXVIII, 171; *bealcettað pelepar min lofþrang.* "Eructabunt labia mea hymnum".

BELE Scotis est Signum igne datum è nave prætoria. In Sc. par. *Æneid.* II, 256 illud Virg. "flammas cum regia puppis Extulerat", ita transtulit rev. ep. Dunk.

--- *Quhen the taikynnyng or the bele of fyre*

Kais fra the kinges schip upbirnand schire. 47, 30.

Huc facit illud gl. Cot. 189, *Pyrarum*, *bæla*. item illud Al. gl. E, 6: *Rogus beel* † aad. ubi vide annotata. Sicuti & quæ habet gl. nostrum Goth. in *BANDVGAN*. Significare, annuere, nutu significare.

BELIEVE, Credere, fidere, confidere. Goth. *ΓΑΛΑΝΒΓΑΝ*. A.S. *gelyfan*. Al. *gilouben*. *kilauben*. B. *gelooben*. v. Keron in *Fides*.

[BELIEVE, BELIFE, BELIUE, BLIVE, Confestim, protinus, statim, extemplo. à Norm. Saxonicobiliue. de quo nihil certi habeo quod dicam. L.]

BELL, Nola, tintinnabulum. A.S. *bell*. D. *biede*. B. *belle*. Maximus vir H. *Spelman*. derivat à *Pelvis*; quod ante inventas campanas non Æra tantum crepitantia, sed & *Pelves* campanarum loco fuerint. v. *Spelm.* in *Campana*. Gr. interim, ut & hoc addam *πίλυν* vel *πίλυνξ* est *Pelvis*. unde *Pollux* lib. X, c. 22 tradit *πύλιν* à *Tragicis* vocari *πίλυν*. V. gl. Cot. 210 in *Campana*.

BELLIE, Venter. Cymr. *bol*, *bola*, *boly*. Cimb. *BINPLA*. B. *balg*. [Sunt à *Bulga*, quam

B E.

vocem origine Gall. esse tradit *Festus* & exp. *Sacculum scorteum*. A.S. *belg* est *Uter*. Gothis *ΒΑΛΓΕΙΣ* sunt *Utres*. C.B. *bolgan*, *bwlgan*, *bylgan*, *bwlan* est *Bulga*. Quodd vero *Nonius*, in voce *Bulga*, citat hæc *Lucilii* verba ex lib. XXVI, "Ita ut quisque nostrum è *bulgâ* est matris in lucem editus"; manifeste satis evincit *Celtas* eadem quoque voce *Ventrem* vel *uterum* olim designasse, atque adeo non esse mirandum, si nonnullæ gentium *Celticarum* *Ventris* denominatio nem etiamnum ab hac voce retineant, ob quandam ejus similitudinem cum *Sacculo* isthoc *scorteo*, qui *Gallis* dicebatur *Bulga*.] V. gl. D, 13. in *obba*.

BELLOW dicuntur *Cervi* desiderium *Veneris* immani clamore testantes. Fortassis illi *lowe*, quod *Boare*, mugire denotat, præmissa est vox *bel*, ut ab obscuriore boum aliorumque animalium mugitu distingueretur hic eorum clamor campanæ æmulus ac valde sonorus. [--- *Bellow* Anglis propriè est *Boare*, latius rictu diducto vociferari. *bellen* *Belgarum* quibusdam etiamnum hodie usurpatur pro *Latrare*. Utrumque, ni fallor, ab Al. *pillan*, *Mugire*. quod fortasse à *pillod*. *Rictus*.] Omnino tamen adi *Theot.* gl. B, 30. in *Muciet*, *lutit*. *pillit*.

BELLOWES, *Follis*. vulgò Angli a pair of *bel-lows* dicunt: quod gemini utrimque asserculi corio intermedio connexi duos veluti ventres constituent, quibus compressis ventum facit aer impetuose prorumpens per angustias illius tubi qui *follis* veluti *rostrum* est. A.S. *bylig* est *Follis*. Al. *blasbalg*. B. *blaesbalgh*. Danis dicitur *puster*. Isl. *belgur*. Frisiis atque aliis quibusdam B. *puyfter*. à Gr. *φυστήρ*, *Flabellum*, *follis*.

BELT, *Balteus*, *cingulum*. G. *bandrier*. It. & H. *balteo*. D. *belte*. B. *belt*. *Balteus* est vocabulum *Thuscum*. V. *Voss.* etym. [A.S. *belte*. Isl. est *bellte*. Ab hoc dicitur *Sinus Balticus*; quo terra cingitur; *ἱερὸν ἁλῶν* *Dionysio*; *κεκύλωται*. *Gloss.* *rura fluvio cinguntur*; *Senecæ Herc. Oet.* 5, 9. *Thwaites*.]

[BEN, *Intus*. G.D. 123, 40. *But & ben*, ad verbum, *Intus* & *foris*. A.S. *buta* † *binnan* eadem denotant. L.]

BENCH, *Scamnum*. Isl. *beckur*. D. *benet*. B. *bank*. G. *banc*. It. & H. *banco*. Cymr. *maingc*. † *faingc*. unde *troeds faingc* iis dicebatur *Scabellum pedum*. *Martin.* à *βαινω* significante *Scando*, vult esse *βαδρον*, *Scamnum*; atque inde *bank*. Cum verò *bancus* in *Scriptoribus* semibarbaris persæpe pro *Scamno* usurpetur, videri quoque potest corruptissimi seculi barbaries *Bancus* fecisse ex *Abacus*; per *aphæresin* primæ literæ, & inserto N. Pro quâ sententiâ, inquit *Vossius* lib. II. de *Vit. Serm.* c. 3. quodd sapius in posterioris ævi auctoribus legas, in *abaco* sedere, pro eo quod alii dixerunt, sedere in *banco*. atque ita quoque videtur sensisse *Caninius* in tractatu de *Dialectis*.

BENDE, *Flectere*, *curvare*, *tendere*. G. *bender un arc*. A.S. *bendan* *bogan*. [Isl. ad *benda*.] Cimb. *BIMPA* *BAPH* est *Intensus arcus*. V. *Wormii Run. literat.* p. 88.

BENUM-

BENUMMED, Frigore torpens, cui extremitates membrorum vi atque afflatu frigoris obriuerunt. Videtur autem vocabulum desumptum ex illo benumen. quod occurrit apud ven. Bedam lib. V, c. 5; ubi sequentia Bedæ verba, "Qui acerrimā ægritudine premebatur, ita ut, "deficiente penitus omnium membrorum officio, "janajamq; moriturus videretur". sic transferuntur in paraphr. R. *re pær mib þa ʒpimmertan untrumnerre heʒigab ʒ ʒnycced. ʒpa þ he pær lama ʒ eallpa hʒ lima ʒenunge benumen ʒ beʒcýned. ʒ monnum ʒerepen pær þ he æt ʒonþrope pære.*

BEQUEATHE, Legare. A.S. *cpýde* est Testamentum. *cpýdeleaz*. Intestatus. **Biqueth** Chaucero est Legare. quod vide suo loco.

BERAY, Conforire. *berayed with blood, dirt, &c.* Pollutus sanguine, luto, &c. Aliquam habent affinitatem cum Teut. **bern.** & G. *bren*, Merda.

[**BERE** G. Dougl. inter alia est Fremere, fremitus. Hib. *baireadh*, quod effertur *baireah*, denotat Fremitum, & *bairim*, Fremere. L.]

[**BEREAVE**, Eripere, spoliare, orbare. A.S. *bepeapian*. L.]

BERILL, Beryllus. C.B. *beril*. maen *berill*. G. *berill*. It. & H. *berillo*. D. *beril*. B. *berille* vel *berilsteen*. Gr. *βήρυλλος* dicitur. "Eandem "cum Smaragdis naturam, aut certè similem, "inquit Plinius XXXVII, 5. habere berylli videntur, in India originem habentes, raro alibi reperti. Poliuntur omnes sexangulâ figurâ "artificum ingeniis; quoniam hebetescunt, ni "color surdus percussu angulorum excitetur. "Aliter enim politi, non habent fulgorem eundem". Nisi monuisse videretur Plinius, vocem Indicam esse, inquit Martin. in Beryllus, ad Lat. referrem, ut diceretur quasi Virillus, à virore. Scribitur & Veryllus; probatissima enim beryllus est, quæ viriditatem puri maris imitetur. aut referrem ad Syros, &c. V. reliqua apud Mart. Ab hac interim gemmâ videntur olim conspiciendorum institores mercimonio suo apud Dan. & Belg. quæsiuissæ commendationem, atque à beryllis **brillen** denominasse, quo speciosius pretium intenderent, si persuasum irent simplicioribus, conspicienda sua ex beryllo attenuato lævigatoque confecta; immo & speciosiore obtentu hujus gemmæ nomen istiusmodi conspiciendis adaptasse, quod scirent vulgo homines (opinione olim à majoribus traditâ) beryllo tribui vim ampliandi quæcunque per eum conspiciebantur. Ch. Fa. L. III, v. 197.

I amused a lange while

Upon this wall all of berile,

That shone lighter then any glas,

And made well more then it þwas,

As it kindly thing of fame is.

Huic nostræ conjecturæ occasionem præbuit auth. G. Gemmarum: "Berillus, inquit, est lapis clarus in Indiâ: etiam speculum presbyterorum aut veterum, **een brill**". Ab hac Institorum imposturâ pervulgato Belgis adagio **brillen verkoopen** est Verba dare, i. obtentu specioso tunicatum popellum emungere ar-

gento, instar eorum, qui simplicioribus vitrea fracta pro quantivis pretii gemmis obtrudunt. Ab hoc igitur malè usurpato nomine Berylli non solum vulgò Danis ac Belgis hæc senilium ac prope jam perditorum luminum subsidia vocabantur **brillen**; verum etiam, qui sibi aliquid supra tunicatum popellum sapere videbantur, terminationem vocabuli addiderunt Latinam, ac *brillas* dixerunt: sicuti videre est in eodem Auth. gemmæ, ubi se putat Gr. *ἐπικεῖα*, *ἐπικεῖα* & *ἐπικεῖα* explicare. "Epikēia, **konste** "leben. Epikēiare, **doer de vinger spen**. "Epikēisatores, qui non egent brillis, quoniam "per digitos conspiciunt. Epiekia Græcè, Mansuetudo Latine. Epieices, i. Mitis aut mansuetus". Jam omnia hæc de voce **brill**, hoc ipso, quo vides, ordine annotaveram; quum aliquantò post percurrens Voss. lib. VI de Orig. ac progr. Idololatriæ, c. 6 perveni ad locum, ubi spectatissimæ vir industriæ descriptioni hujus Gemmæ etiam sequentia hæc addit, quæ Lectori curioso hic quoque exhibenda putavi. "An ab hoc berillo, inquit Vossius, Belgarum "briil, Perspicillum? Sanè Nicolaus de Cusa librum quendam inscribit Berillum, quia ejus "beneficio longè melius penetret mens ad ea, "quæ alioqui non penetraret". Hinc capite secundo ait; "Berillus lapis est lucidus, albus, & "transparens, cui datur forma concava pariter "et convexa; & per ipsum videns attingit prius "invisibile".

BERN, barn, Filius. Goth. **BARNS**. A.S. *beapn*. Al. barn, bern. Isl. & D. barn. vett. Frisii **bern**. Goldastus ad Winsbekii § 34; "baren Gnati à libertate: unde & Liberi Latinis. bar est Liber". Respexit fortasse Goldastus illud Keronis; Liberorum, barono. ad quæ Sangellensis monachi verba nos quædam de hac voce annotamus. [Quidam derivant à Chald. **בר**, Filius; at Author vult esse originis Celticæ; nec aliunde simplicius veriùsque deduci quàm à bæpan. quod non inodò Ferre, portare, verum etiam Producere, generare significat, ut matres liberos suos beapn dixerint à bæpan. quodd prægnantes latens uteri sui pondus summo cum tædio gerant, exactisque demum justis temporibus acerrimo cum dolore egerant. --- **berne** quoque Dougl. denotat Virum: petendumque est à D.S. *beopn*. Satrapas, vir, quod ab Isl. *beorn*, Ursus. honorificum enim erat, ferarum nominibus insigniri. Th.]

BERRIE, Bacca. A.S. *berig*. Al. perro. Isl. *ber*. D. *bar*. B. *here*, *hepre*, *berrie*. Videntur esse à bæpan. Ferre, progignere. nam sic Genimina vineæ vel Acini vinacei A.S. dicuntur *pinberige*. &c. Ita quoque Lat. Feretrum est à Ferendo. Gr. *φίετρον* vel *φίετρον* est Capulus. *ὁ νεκροφύλαξ* *σπίς*, ut exp. Eustathius.

BESAUNT of gold, a ducket weight of Gold, Chaucer. V. Menag. in *Bejant*. *Bezant* vel *Byzantine* Italis est Moneta antiqua & Byzantina. [Est Numisma quoddam vetus ab occidentalibus Imperatoribus Byzantii sive Constantinopoli primùm cūsum. Erat Bisantium aureum & album seu argenteum. Bisantium album

B E.

bum valebat duobus solidis nostræ Pecuniæ. L.]

BESSECH, Obsecrare, supplicare, rogare, obnixè petere. Est à *recan*, quod non tantum Quærere, verum etiam Rogare, interrogare significat; quandoquidem suppliciter aliquid postulaturi quærunt eum, qui possit præstare quod cupiunt, neque tantum rogant ut succurrat, sed cunctantem subinde quoque blandè interrogant quid cesset, aut cur nolit hanc humiliter supplicantibus gratiam facere. Ita ζῆν vel ἐπιζῆν Gr. idem cum ποδῖν, ἐπιποδῖν. Lat. quoque Requiere, G. *rechercher*. B. quoque *berloeken* vim proprietatemq; Angl. *beseech* egregiè significanterque exprimunt. *recan* vero A.S. usurpatum pro Interrogare ostendit locus Bedæ IV, 7; onʒan ʒelomelice on ʒeromnunʒe ʒape ʒpe-ortpa *recan* ʒ acʒian, "Crebrius in conventu fororum perquirere cœpit". Argent. Cod. Mar. XI, 24; **ΑΛΛΑΤΑΨΙΘΛΗΨΕΙΒΙΔΑΝΔΑΝΣΣΧΚΕΙΨ**. Quæcunque orantes petit. item L. I. 63. **ΣΧΚΑΝΔΣΣΠΙΛΔΑ**. Postulans pugillarem. Cimbris **ΛΕΨΙΛ** **ΤΡΑΠΗΔ** est Implorare auxilium; Run. Lexicon in **ΤΡΑΠΗΔ**. **ΕΠΨΙΠΔΑ** **ΡΑΨ** **ΙΑΡΑ** **ΛΕΔΗΡ**, Consilium à me petisti; Idem lex. in **ΠΑΜΕΡΠΗ**.

BESEEM, Decere. V. *Seem*, Videri.

BESHREW est verbum malè precantis vel malè ominantis. Vide num referri possit ad illa, quæ dicimus in *Sbrewd fellow*.

BESIEGE, Obsidere. *besieging*, *siege*, Obsidium. *besieged*, Obsessus. Ælf. gr. c. 26; Obsideo, ic ymbʒitte. & rursus c. 37; Obsideor, ic eom beyeten. quibus adde illud Theot. gl. B, 34; Obsidio, pisezzani. G. *assieger* est Obsidere. It. *assediare*. H. *sitiar*. Horum verborum ratio non petenda est aliunde, quàm quod veteres de exercitu usurpaverint Sedere, assidere, præsidere, insidere, subsidere, obsidere. vide Etym. Voss. in Sedere. [V. quoque *assiege*.]

[**BESMOTTRED**, Contaminatus, pollutus, v. *Smottred*. L.]

BESOM, Scopæ. A.S. býrm. Al. *besme*. B. *besem*, *bessem*. Observa interim býrm olim Virgam denotasse. Orosii certè verba lib. II, c. 5, "Brutus filios suos in concionem protraxit, virgis cecidit, securique percussit", hunc in modum transtulit inclytus ille Anglosaxonum Rex Alfvredus, Bʒutur het hʒ runa ʒebindan ʒ beʒonan eallum ʒam ʒolce mið beʒman ʒpinʒan. ʒ ʒyððan mið æxum hʒna heoʒob oʒaceoʒʒan. V. Mart. de vocis origine conjecturam ad Tat. LVII, 7. ac plura etiamnum vide in annot. gl. D, 10. in Scopæ. [Nullus dubito, quin *besom* sit ab Arm. Bezo, Betula, cujus è viminibus in fasciculos colligatis fiunt Scopæ. L.]

BEST, Optimus. A.S. beʒʒ. Al. *bezzest*. D. & B. *best*. Mihi A.S. beʒ. beʒepa. beʒʒ. Melius, melior, optimus, abjecto tantum λ, videntur facta ex βέλποι, βέλπων, βέλπες.

BESTOW, Locare, collocare. B. *besteden*. v. *Stow*, Locus.

[**BETAKE** Vet. Angl. Committere, concredere, tradere. A.S. beʒecan. L.]

B E.

BETONIE, Betonica, vettonica, ferratula. A.S. *bettonica*. Al. *betonie*. G. *betoine*, *vetoine*. It. & H. *betonica*. V. Voss. Etym. in Betonica. Men. in *Betoin*.

BETRAPPE, Chaucero est Capere, deprehendere, ex improvviso irretire atque opprimere.

Excellent clerkes, that coudin full well preche,

Betrappid wer, for aught that they coud teche. Cup. 251.

It. *attrappare*. G. *attraper*. B. *betrappen*. V. quæ dicimus in *Trappe*, Decipulum.

BETRAY, Prodere, tradere. Desumptum est ex G. *trahir*. de quo hæc H. Stephanus Hypomn. de L. Gall. p. 151; "Sunt & verba quædam, quæ malè formata ex verbo malè intellecto fuerunt. ut *trahir* ex Tradere. quod apud veterem N. Test. interpretem sæpe occurrat, & primo intuitu aliud quàm quod significat, significare videtur. Quoniam enim Judas suum & omnium Christianorum Dominum prodidit, ideo Tradere apud illum interpretem idem videtur esse quod Prodere. quum tamen illo verbo non *αποδιδναι* sed *παραδιδναι* interpretatus fuerit. Est autem *αποδιδναι* sive Prodere prius quàm *παραδιδναι*, & prodere possunt interdum qui non tradunt. nam *παραδιδναι* est Eum, quem prodideris, in manus tradere iis, quibus prodideris, nostro sermone, *le livrer en leur mains*. Non dubito autem, quin initio ex Tradere factum fuerit *Tradir*, quod mutatum sit postea in *Trahir*. Cæterum It. Proditor eodem errore dicitur *Traditore*. H. *traidor*. G. *traistre*. Angl. *traitour*". Hæc Stephan.

BETROTHER, Spondere, despondere. est a *Truth*, Fides, quod v. in *True*, Verus.

BETT, Depositum. *to bett*, Deponere pignus, pignore certare. B. *wedden* dicunt. A.S. *peb-bian*. Unde & Angl. *bett* putant esse à *wedd*, Pignus. [quod A.S. est *peb*. Al. *uetti*. Quæ omnia maximam habent affinitatem cum Lat. Vas, vadis. L.]

BETTER, Melior. A.S. beʒepa. A. *bezzet*. D. *bedre*. B. *beter*. v. quæ paulò ante diximus in *Best*.

BETWEEN, **BETWIX**, Inter duo, in medio duorum. A.S. beʒpeonan. beʒpynan. beʒpeoh. beʒpih. beʒpix. beʒpuh. beʒpux. B. *twischen*, *tusschen*. V. Goth. **MIΨ ΤΥΕΙΝΛΜ** in **ΤΥΛ**. Duo.

BEVER, Fiber, canis ponticus, castor. A.S. beoʒep. Al. *bieuer*. G. *bievre*. It. *bivaro*. H. *biverio*. D. *beffuer*. B. *beber*. De vocabuli origine v. Voss. Etym. in Fiber, & in Castor.

BEVERS, Nonales biberes. Ita postmeridianos vespertinosque haustus in Collegiis academicorum & jurisperitorum vocant Angli. v. Spelm gl. in Nonalis.

[**BEWRAY**, Prodere, detegere. A.S. ppeʒan. ppeian est Accusare. Goth. **VRXHCAN**. Ab hac interim antiquâ significatione verbi ppeʒan Angl. *to bewray himself* est Turbatæ vellicantisque conscientiæ stimulis prodere seipsum. B. *wroeging des gewetens* est Vellicatio vel stimulus

mulus conscientiae semetipsam accusantis condemnantisque. Ipsum verò ppegan suspicor factum ex pepigean. piepgean. pipigan. pypgan. Malignari, maledicere. unde & Diaboli, sævisimi accusatores generis humani, dicuntur pepige gartar Cædmoni 3,4. quomodo & peþia þeond. Hostis malignus idem ille Diabolus nuncupatur apud Bed. III, 19. V. gl. Goth. in **YKXHGAN.**

BEYOND, Ultra, trans. A.S. beþeond. beþeondan. beunþan. à þeond. Per, ultra.

BEZOAR-STONE, Lapis bezoar. V. Men. in Bezoar. Voss. de Orig. & progr. Idol. lib. III. c. 68.

BIBBE or muckender, Pectoralis fascia infantium. B. bibbe. Proprie est Linteum excipiens salivam & muccum ex infantium ore naribusque defluentem, necnon superabundans illud lactis vel potūs, quod sugentibus bibentibusve infantulis ex ore profluit. unde & bibbe dicitur à Bibendo. quamquam Anglis quoque bibbe sit Potare. bibber, Potator. wine-bibber, Potator vini.

BIBLE, Biblia. Cymr. bibl. G. bible. It. & H. biblia. D. bibel. B. bibel. Ita S. Scripturam à multis retro sæculis ecclesiastici Scriptt. nuncupant, à βιβλίον, Liber; quoniam Sacrosanctæ paginæ nomen hoc κατ' ἐξοχὴν competere iudicabant. Cur verò plurativo potius Biblia quam singulo dixerint Biblum, docet Voss. de Vir. ferm. lib. I, c. 12.

BICKER, Confligere. Bickering, Pugna, conflictus. Cym. quoque Bice est Pugna, prælium: fortasse ex Macedonico βικέος pro πικέος, Amarus; quod ex præliorum certaminibus multa plerumque luctuosa atque amara mortalibus obvenire soleant. De voce hæc habet L. Noellus: "Peoh-talonþ, Pihrtland. Peoh-ta, a Piðe. Piðta in Latine, which took the name of πύκτις, Pugil, a champion. and thence Pyctale or bickering is Certamen. The Piðtes seeme to have bene so called of their hardiense in fighting: as the Scottes took their name of their readines in Shooting. Others sayne them to be so called of their painted Bodies". &c.

BIDDE, vet. Orare, petere, rogare. Goth. **BIÐGAN.** [Isl. biðia.] A.S. biðþan. Al. betan. peton. pittan. B. bidden. Licet verbum hoc jamdudum apud Anglos obsoleverit, & ejus loco pray (quod Gallicæ originis est) invaluerit, olim tamen in usu fuisse liquet ex illo beades, quod Sphæculas precatorias denotat. item ex illo bidde, quod est Invitare, blandè interpellare aliquem ad amicam operam præstandam. Ita Anglis to bid one to supper, idem est cum Lat. Rogare ad coenam. Maximè tamen antiquam hujus verbi acceptionem evincit illud gl. R, 101; Petiosus, bedul. unde etiamnum bedelman vel bedeler Belgis est Mendicus. bedelen, Mendicare, mendicando famem propulsare, i.e. exiguam stipem & cibos iterum atque iterum repetendos flebiliter exorare, infelicem animam tenui stipe prorogare, expetere panem quotidianum atque exiguum quid, quo Spiritus veluti in posterum modò diem protrahatur. Liquet igitur bedelen veluti Frequentativum esse à bidden, ut nihil aliud significet, quàm Mi-

seram illam mendicorum Cantilenam sine fine iterare: quomodo & Gr. ἰμῆρος dictus est Mendicus, ab ἰμῆρῃ, Aliud post aliud petere atque emendicare. It. pezzonte, pitocco, pitticco dicitur Mendicus. Origo verbi non incommodè videtur peti posse ex πῶδῃ, Desiderare. immo & ex πῖδῃ, Persuadere; neque enim petiturum protervè loqui, sed argumentis ac rationibus ad persuadendum idoneis abundare oportet. Apoposirè Plin. Jun. lib. II. Ep. 13; "Extenderem preces, nisi & tu rogari diu nollēs, & ego totà hac epistolà fecissem". "Rogat enim, & quidem efficacissimè, qui reddit causas rogandi". & rursus lib. IV. Ep. 13; "Nequid festinationi meæ pereat, quod sum præsens petiturus, hac quasi præcursorià epistolà rogo. Sed prius accipe causas rogandi, deinde ipsum quod peto". [Bid Orandi sensu non penitus obsolevisse docet nos usitata illa loquendi formula, Bid God blest me, "Ora Deum, ut mihi benedicat". L.]

BIDDE, Jubere, mandare, imperare. Goth. **BIÐAN.** A.S. beoþan. Al. kepeoþan. Cim. **Æ BIÐAN.** D. byde. B. bieden, gebieden. Fortè sunt à βία, Vis. unde βιάζομαι & Æolicè βιάζομαι, Cogo; quòd Summarum potestatum imperia quandam cogendi vim habeant.

BIDDE, Offerre pretium, licitari. eg bið, Offero. baud, Obtuli. Isl. B. bieden. Martin. in Multa; Germ. pieten libens deduxerim à Peto, aut πύδομαι, Interrogo proprie enim bieten vel pieten est Factà sponcione petere vel interrogare an pro pretio oblato liceat auferre. nam inde quoque ipsum licendi verbum apud Lat. invaluit. Hæc Martin. in Multa. v. porro gl. C, 9. in Offeris.

BIDE, v. Abide, Permanere, expectare.

BIERE, v. Beer, Feretrum, Sandapila.

BIESTINGS, Colostra, colostrum, lac novum, quod post foetum mulgetur. B. bieft. A.S. gl. R, p. 31. Colostrum, býrt. Obesta, beort. & rursus p. 33. Colostrum, býrtinþ. Dicce meolc. Al. gl. D, 12; Colustrum, bieft. alterum item Al. gl. E, 9: Colostrum, beuft. Suspico igitur bieft esse ex Obesta. ipsum verò Obesta esse ex Obefare, verbo mediæ ævi: propterea quòd lac illud spissius putaretur vescentes eo reddere obefiores.

BIG, Scotis est Condere, ædificare. v. quæ diximus aliquantò ante in Begyn. [A.S. bicgan est Ædificare. Isl. ad bigga. L.]

BIGG, Magnus. βαγάς Helychio exp. μέγας, πῶδς, παχὺς, Magnus, multus, crassus. βάγον quoque eidem Gram. paullò post exp. μέγας, Magnum.

[BIGOT, Superstitiosus. G. bigot. Camden, & ex eo Menagius, hanc vocem ortam tradunt à Rollone Normannorum duce, qui, cum Caroli simplicis Imperatoris & Regis Galliæ pedem pro more deosculari moneretur, recusavit, & indignabundus linguâ suâ Goth. seu Runicâ respondit, ne se by God, q. d. Non per Deum, non committam: vel ab eodem Rollone cum, postquam baptizatus est, traditâ etiam in conjugium Imperatoris filiâ, fidem Cæsari pro Ducatu Neustriæ sub ejus clientelâ tenendo solenniter jurando

fando *by God*, i. e. Per Deum spondit. V. Men. in *Bigot*. Skin.]

[**BILAWS**, Leges privatæ. A.S. *bilage*. Leges, quas villarum incolæ sibi constituerint observandas, præter & ultra juris publici præscriptum, vel tenorem, q. *Bylawes*, i. e. Leges obiter, & pro re natâ conditæ, vulgò, *by the by*, nisi quis malit à Sax. *býan*. Habitare, q. ab alicujus loci habitatoribus conditæ. v. Som. gl. ad X Scriptt. ut & Chron. W. Thorn. 2001, 24, 25. L.]

BILE, Ulcus, tuber. D. *bylete* est Tuber culum. B. *buple* vel *puple* est Tuber à *puplen* vel *wt-puplen*, Protuberare, prominere. V. tamen gl. D, 22. in Collis, buchol.

[**BILK**, Aliquem dolis fallere, decipere, alicui verba dare. Derivarem à Goth. **BIΛΛIKAN**. quod propriè significat Insultando illudere. L.]

BILL, Scheda, schedula. G. *billet*. It. *bulletta*, *bulletino*. B. *billet*, *bullet*. Spelm. in Billa. v. quoque Mart. in Bulla.

BILL, Falx, falcastrum. twibil, Securis. A.S. gl. R, p. 51; Falcastrum, bill. Bipennis, *twibille* & *rtanæx*. Theot. gl. D, 11; Dolabrum, bile. D. & B. *biil* est Securis. quæ fortasse abscissa sunt ex *πικύς*, Securis. v. Spelm. in *Gisarmes*. Hinc forte *billets* Angl. sunt Ligna grandiora ad instruendum focum securi præcisa.

BILL, Rostrum avium. A.S. *bile*. Huc refer A.S. *bilepíte* vel (quod sæpius occurrit in conspicuæ antiquitatis codd.) *bilehpíte*. Mansuetus, mitis, placidus. Siquidem compositum est vocabulum ex *bile*. Rostrum, & *hpíte*. Albus. metaphorâ desumptâ ab avium pullis omnis varietatis malitiæque expertibus, quamdiu subflavum adhuc vel albicans habent rostrum. Simili prorsus etymologiâ *Beanus* in Academiis receptissimum, deducunt ex G. *bec jaune*, Rostrum flavum. Videfis Gal. Orig. Menag. in *Bejaune*.

BINDE, Ligare, adstringere. A.S. *bindan*. Al. *bintan*. Isl. *binda*. D. *binde*. B. *binden*. Origo verbi, mutato *n* in *B*, & *N* interjecto, est à *πιδν*, Compedibus adstringere. Inde igitur factum est *penban*. *benban*. *binban*. atque ita *binban*. quod valde est verisimile, propriè olim acceptum fuerit pro Pedicis vincire. nam *πιδν* Græcis sunt Pedicæ, compedes. Usitatissimæ hujus epenthesios literæ *N* plurima congestimus exempla in annot. ad gl. B, 39. in *Petigerit*.

BINNE, Macra, arca panaria. B. *benne* dicitur quasi *bende* vel *binde*, & significatu generaliore denotat iis quemlibet Corbem planum è viminibus contextum colligatumque. A.S. *binne* dicebatur Præsepe; quoniam tum temporis præsepia quoque fiebant è consertis colligatisque viminibus: unde & G. *creiche* putant esse ex Crates. Huc etiam pertinet *Bennæ* vocabulum; quod Vir doctus derivatum putabat ex postremâ parte Gr. *κόρινθος*, Corbis, quoniam inde Latinis denominatus est Covinus, vehiculi genus, quo utebantur in bello ac pace. Perperam. Quandoquidem *Benna*, teste Festo, linguâ Gallicâ genus vehiculi appellatur. unde sanè Belgis etiamnum *benne* est Vehiculum vimineum, quadratum, duabus rotis innixum atque

agitarum. Vid. Voss. de V. Serm. lib. I, c. 21. Scriptoribus Gallis antiquioribus *benneau* vel *benne*, dicebatur istiusmodi rheda. v. Orig. Men. D. *bing til in mæl oc forn* est Camera.

BIQUETH Chaucero est Legare, testamento relinquere.

Though our elders geve us all her heritage

For which we claime to ben of high parage,

Pet may they noght biquethin for no thing

To none of us her vertuons libing,
That made hem Gentilmen ycallid be,

And bade us folloiw hem in soche degre. W. B. T. v. 260.

Vide quæ annotavimus in *Bequeathe*.

BIRD, Avis, volucris, ales. Quemadmodum olim Avis dicebatur Gothis **ÞIRLAS**. A.S. *fugel*. *fugol*. *fugul*. *fugl*. *fuhl*. Al. *focal*. *fugal*. *fugl*. Cim. **ÞIRP**. D. *fugle*. B. *bogel*. Angl. *fowle*. ita quoque iisdem nunc Angl. peculiari appellatione *bird* dicitur Avis. ab A.S. *birp*. quod olim primâ suâ significatione Pul- lum quarumvis Avium denotabat. nam in per- antiquis ac sæpius memoratis codd. interlineatis Luc. II, 24 legimus *tweg birpær culþre*. “Duos pullos columbarum”. ubi tamen publ. Cant. Academiæ Codex legit *brýðbær*. & edit. anni MDLXXI *brýðbær*. Hanc quoque primariam vocis *brýðbe* acceptionem firmat locus Psalm. LXXXIII, 3. *þreappa gemete him hure*. *þ turtlah nertan him*. *þær he retæ hþrýðbær heopa*. “Passer invenit sibi domum, & turtur n. dum sibi, ubi ponat pullos suos”. & alter ps. CXLVI, 10. *re relð nýtenum mete heopa þ brýðbær hþoca cýgenþum hine*. “Qui dat ju- mentis escam ipsorum, & pullis corvorum in- vocantibus eum”. necnon G. Douglass Episc. Dunkel. in Scot. Virg. translatione an. D. MDLII. editâ; siquidem in Prol. noni Æn. sequens quo- que Adagium inveniat Lector. *The black crow thinkis his atwin birdis quþyte*. Un- de cuivis perspicuum est prius illud *brýðbe* per metathesin factum esse ex *brýðbe* atque ipsum illud *brýðbe* esse ex *brýðan*. Parere, gignere, foetare, foetificare.

[**BIRDLIME**, Viscus. Est à *Bird*, Avis, & Isl. *lym*, Gluten. D. *lim*. B. *liim*. L.]

[**BIRLE** G. Dougl. est. Strenuè computare. Ab A.S. *birilan*, Haurire. Thwaites.]

[**BIRNYE** Douglassio est Lorica. A.S. *býpn*. *býpna*. Isl. *brinia*. L.]

BISHOP, Episcopus. Cym. *esgob*. A.S. *by- cop*. Al. *biscof*. G. *evésque*. It. *vescovo*. H. *obispo*. Cim. **BIÞPÞB**. **BIÞB**. D. *bisp*. B. **Bis- schop**. V. quæ annotavimus ad Tatian. CLXXXVII. *ἐπισκοποι* dicti, quod custodiant gre- gem Domini; quomodo *λινόπται* dicebantur Re- tia servant. *οἰνόπται*, Vinearum custodes. &c. Latinis quoque Tueri vel videre significabant olim Servare, custodire; unde Æditui & Ædi- tuentes dicti. Hanc vocabuli originem tradit Sept. Florens ad Aristoph. *ἐπιστάτω*. pluribus ta- men

B I.

men eandem etymologiam firmat cl. Salmasius in Trapeziticis.

BISMARE Chaucero denotat Indignationem, contumeliam, despectum.

She was as full of hokir, and bismare,

Her thoughte that a ladie should her spare,

*What for her kinrede, and her nor-
tirly,*

That she had learnid in the nonnery.

R.T. v.44.

Hanc vocem ab A.S. retinuerunt vet. Angli. byrmer. Ludibrio. gebýrmpian. Ludificare; gl. Cot. 118. æfter ðam þe hif mod þær mid þam byrmpie ahyet. "Posteaquam animus ejus hac contumeliâ, veluti quadam cote ad virtutem accensus esset"; Oros. VI, 30. byrmerianð. Illusor; Prov. III & IX. byrmpieðe. Insultans. Greg. M. dial. II, 2. byrmplice. Probrosæ; Procem. regular. Concordiæ monachorum sub Edgardo R. gebýrmpian. Irridere; Reg. Benedicti LVIII. Etiam Alamannis familiarissima est vox: vide quæ annotavimus in gl. Lipsii in bismer, Opprobrium. Lectorem tantum hoc in loco submonemus, nobis nunc byrmer affine videri A.S. byrmpian. Linere, allinere: ut sic propriè olim dicta sit Infamiæ nota, quam quis alicui per contumeliam allinit.

BIT, Salivare, [Frænum lupatum.] A.S. bitol. gebæte. gebætel. Al. beiz. D. bidtzel. B. gebit. à bitan. Mordere. Notum est illud Maronis IV Æn. v. 135.

— ostroque insignis & auro

Stat sonipes ac fræna ferox spumantia mandit.

Run. lexico BITIN, est Frænum. [Malim derivare ab A.S. bætān. Frænare, quo sensu occurrit vox apud Cædmonem 61, 9. ut & apud Boeth. p. 185. bætān eýolap. Frænare asinos. re mid hif bþible. ýmbébætad hæfþ. ýmbhþýpæt ealne. eopþan 7 heoponeþ. L.]

BITCH denotat Anglis quorundam quadrupedum femellas. Ita Bitch vel dogbitch iis est Canicula, canis femina. foxbitch, Vulpes femina. &c. A.S. bicge est Canicula. Mediū sæculi Scriptt. B.lla erat Cerva major. v. Spelm. G. biche est Cerva. de quâ voce hæc habet Salm. Plin. exercit. p. 222. "Nomen illud, quo Cervam appellamus, satis vetustum est, & legitur in Altissiodorensi concilio, biculam vel cervulam facere. ita enim scribendum, nec de vitulæ accipiendum aut cervi sacrificio, ut boni viri arbitrantur. Genus erat solemnissimum & tractitii ludicri apud Paganos in multis urbibus Galliarum, quod & Christiani usurpârunt: unde proverbium manavit. *n'en faire que le cerf*". Hæc ibi Salm. Omnino interim v. Menag. in Biche. M. quoque Casaubon. p. 241. de vet. L. Angl.

BITE, Mordere, admordere, manducare. A.S. bitan. abitan. Al. biten. teizen. Isl. að bita. Cim. æf BHA. D. bide. B. biten. Cim. bwyttā est Comedere. bwyd, Cibus, edulium. quod J. Davies derivat ab Hebr. נָבַד, Frustum,

B L.

buccella, portio. Mihi tamen omnia hæc deduci posse videntur à βίωσις, Victus, annona, quicquid vitam sustentat.

BITTER, Amarus. G. BAITKS. A.S. bitep. Al. bittar. pittar. D. & B. bitter. Deduxeram aliquando A.S. bitep à bitan. Mordere; quoddam amara palatum ingrato quodam sapore veluti morficare soleant. Nunc tamen videtur mihi Theot. bittar & pittar propius accedere ad πικρός, Amarus; κ in τ transeunte. prout nempe Dores τῶος dicunt pro κῶος. ἰθὺς pro ὀν τῶν. τυφίλη pro κυφίλη. Similiter ex Λιουκία est Lute-tia. ex Siculo κυμμάς pro κίμμάς est Tamma, unde postea fuit Damima, dama.

BITTERN, BITTOUR, Ardea stellaris. Cym. bwnn. G. butor. H. bitor. B. buytoor, butoor, putoor. Plura nomina Teutonica huic avi mirè competentia affert Adr. Junii Nomenclator. Vulgo bostaurus dicitur; ob immanem, quem edit, mugitum. De hac ave Plin. X, 42; "Est quæ boum mugitus imitetur, in Arelatenfi agro Taurus appellata, alioqui parva". Ab hujus avis in progrediendo tarditate Gallis homo Tardus atque ignavus dictus est butor, quod, quamvis videri possit desumptum ex B. bottoor, vide tamen doctissimi Menag. origines.

BLABB, Locutuleius. v. Babbling, Confusa atque inepta loquacitas. Hoc tamen in loco monendum, quoddam βλαβερία Hefychio exp. εἰς αἰσιν. unde quoque blabberen Belgis est Confusè atque ineptè garrere. blabberer, blabberkaeck, Ineptè garrulus, futilis, stultiloquus, lingulaca.

[BLABBER-LIFT, Labeo. Hib. clabaire idem denotat. à clab, Labium. C in B mutato, quod frequens esse pluribus exemplis ostendit eruditissimus Edv. Lhuyd pag. 20 & 23 Arch. Britan. L.]

BLACK, Ater, niger. A.S. blac. blæc. Affine est isti βλαγίς, quod Laconibus, Hefych. teste, est καλῖς, Macula; nam quæ nigro sunt imbuta colore, videntur quadam veluti fuligine obducta esse ac maculata. M. Casaubon. derivatum putat ex πῖλος vel πῖλος, Niger, fuscus. V. eum p. 316 op. de vetere Ling. Anglicâ.

BLADDER, blifser, Pustula. Isl. bladra. Germ. blatter. B. blader. πλάδις vel πλάδις est vox Hippocratea. Galen. exponit Superfluas humiditates, sive ex tenuibus sive crassioribus constent humoribus, ἀπὸ τοῦ ὅτι ἐστὶ τὸ πύον, "Cujusmodi nunc pus est". Mart. in Pus. Magis tamen crediderim pusulis vel pustulis talibus nomen hoc tributum ob similitudinem, quam habent cum vesicâ, quæ dicitur bladder, continetque superfluum atque excrementitium humorem: nam & Pustulas Galli vessies vocant, à vessie, Vesica.

BLADDER, Vesica. A.S. blæbbne. Al. blafa. blatra. platar. B. blader, bladder, blase, blaes. Quemadmodum interim Vesica Gr. φέου vel φέουα dicitur à φυσία, Flatu distendo: ita quoque A.S. blæbbne est à blæb. Flatus. Al. blafa à blasan & plasān. Flare. at platar & blatra est à platan. Flare. de quo vide gl. Ker. in Flaverunt. Huc etiam refer A.S. blæbbne. D. blær.

B L.

blat. & **B. blader, blatr.** pro Pustula: quodd nihil aliud sit quam vesicula inflata ac maligno humore oppleta. unde & *G. vessie*, *It. vesica* dicitur.

BLADE, Shoulder-blade, Scapula. *Gr. ἀμφοτέρω.* Liqueat igitur postremam partem compositæ vocis esse à *πλατύς*, Latus. Danis dicitur *skulder-bladt*. **B. skouder-blad.**

BLADE of herbs, Germen herbarum. *A.S. blæð.* *bleb.* [*Isl. blad* est folium.] Medii ævi Scriptt. *Bladus* vel, *Bladum* denotabat Semen, fructum, etiam arborum ac vitium, præcipue tamen Frumentum & quicquid in arêa teritur. Hinc *G. blé* vel, ut olim scribebant, *bled.* *It. biada.* De origine vocis hæc habet *Vossius II de Vit. Serm. c. 24*; "*Bladum* notat Germen, h. e. quicquid à plantâ germinat, five gignitur. nam *Germen* à genendo, i. gignendo, quasi genimen. "Et videri possit *bladum* venire à *Gr. βλάσσω*, "quod idem ac *βλάσσω*, *βλάσσω*, vel *βλάσσωμεν*, *Ger-* "men, uti *βλάσσω* & *βλάσσωμεν* est *Germino*. *Germ.* "*blatt*, sicuti *B. blad* Folium signat & conve- "nit cum *Græco* illo. nam *βλαστολογία*, *Pampi-* "nare, i. folia vitium defringere. Sed medii "ævi Scriptt. *bladum* potius notat Frumentum: "sicuti *G. bled* & *blé*, *Seges*. Quamquam non "solum *Fruges* sic dicantur, sed etiam *Fructus* "arborum ac vitium". Itaque in isto *Joh. XV, 2*. "Aufert omnem palmitem, qui in me fructum "non fert. pro *Fructum* in vet. translatione Sa- "xon. est *blæba*. ac similiter alibi. Imo & *B.* "*blad, blade, bladinge* dicitur *Agrorum* pro. "ventus, & *συνεκδραχμός*, *Bonorum omnium usus* "fructus". Hæc *Vossius*.

BLADE of a Sword or knife, Lamina gladii aut cultri. *B. blad.* *D. blad paa kniff.* *M. Casaubon.* arbitratur *Angl. blade* esse ex illo *ῥεῖλος*, pro quo *Græci* posteriores (ut ex *Polluce* aliis- que patet) per diminutionem dixere *ῥεῖλιος*, *Lamina ensis*. Nihil tamen obstat, quo minus *Teut.* hanc *Laminæ* denominationem statuamus ejusdem esse originis cum *Plate*, *Lamina* cujusvis metalli feriendo dilatati. quod vide suo loco. & quoniam *blade* etiam de aliâ usurpatur latitudine quàm quæ percutiendo diffunditur, videri quoque potest originem traxisse ex *πλατύς*, *Latus*. *B. sane 't blad van een riem* est *Pal- mula*, latior pars remi. *A.S. noðper blæð.* *Cimbr.* quoque *HAIRKIA BAMI* est *Lator tabula gubernaculi*. &c. Quum pro *blade* *Chaucer* *platte* scripserit, videtur suam de vocabuli origine sententiam indicasse. Verba *Chauceri* adscripsimus in *Platte*.

BLAINE, Pustula. *D. blane.* *B. bleyne.* [*A.S. blegene.*] Fortasse quodd sit *blapen* & *onblapen*. *Inflata.* à *blapan*. *Flare.* Simillimam derivationis rationem vide in proximè antecedentibus.

BLAME, Culpare, criminari, arguere. *G. blasmer.* *It. biasmare.* *B. blamen, blame- ren.* Sunt à *βλασφημεῖν*, *Calumniis obrectationibusque famam atque existimationem alicujus lædere.*

BLANCHERS, Dealbatores. v. *gl. Somn. decem Hist. Angl. Scriptt.* additum in *Firma*. [v. quoque *Bleache*, *Insolare, dealbare.*]

B L.

BLANK, Percussus, subitæ rei novitate defixus atque expallescens. *to be blank, Labascere,* *frigidius cœpta prosequi.* atque ita *blank* in hoc loquendi modo erit *bleak*. *M. Casaubon.* *Angl. blank* affine putat *Gr. ἀσκή*, *Mutus, taciturnus.* & *ἀσκή*, *Sileo, non habeo quod dicam.* [Fieri potest à *blank*, *Albus, albidus, quod, extrito N* more gentium *Scandicarum*, sit à *blact*, *Subalbidus, glaucus.* *L.*]

BLANKET, Lodiæ lanea, potissimum tamen alba. *G. blanchet.* *It. bianchetta.* *Gallis* certè *blanc* est *Candidus*. *It. bianco.* *H. blanco.* *D. & B. blank.* à *Teut. blincken*, *Splendere, micanti candore oculos perfringere.* atque ita *blank* propriè erit *blinckende wit*, *Niveus, splendide candicans.* unde quoque vulgo *B. een blanke* est *Argentei nummi species.* v. *Spelm.* in *Blanca*, atque à nobis annot. ad *gl. D, 24.* in *Obolus*.

BLASON, Quibusdam veluti vivis coloribus Virtutes alicujus describere atque delineare. *G. Dougl.* in *Præfatione*, quam præmisit *Virg. tranll. Scot.*

Every Wertew, belonging an nobyll man,

This ornate Poete bettir than ony can,

Wantand discribis in persoun of Aeneas.

Not for to say, sic ane Aeneas was,
Zit than be him perfittly blasonis be,
Al worschip, manhed and nobilite. &c.

8, 54.

De vocibus *blasen* & *blasen* vide *Nicot.* & *Men.* *Anglis to blaze abroad* est *Divulgare, palam proferre, i.e. illustri præconio laudes alicujus longè latèque diffundere, ac veluti buccinâ personare.* Ita quoque accepit hoc verbum *Ch. Fa. lib. III, 712.* quin & ab hoc verbo *blasours* eidem dicuntur *Encomiastæ, laudatores*: "*The louteden blasours, tho curreiden glousours, tho welcomeden flatterers, tho worshippeden thilk, that now deinen not to loke.*" *TL. lib. I. p. 490. b.* *Ciceroni* buccinatores dicuntur: "*Quod polliceris te buccinatorem fore existimationis meæ, firmo id constantique animo facias licet.*" *lib. XVI, ep. 21 ad fam.* Quoniam denique illustris gloria & magnorum in patriam fama meritorum in memoriâ gratorum civium, tanquam in luce posita, peculiari quadam effulgere solet claritate, quæ omnium sæculorum vigeat memoriâ, quam sera posteritas alet, quamque ipsa semper tuebitur æternitas, fortasse quoque non alienum fuerit dispicere an *blasen* referri quoque non possit ad illud *blaze*, cujus significationem attingimus in *Blazing star*, cujusque proprietatem observavit etiam ipse *Chauc.* *Tr. lib. IV, 184.* *As blase of strawe yset on fire.*

BLASPHEME, Blasphemare. *G. blasphemer.* vide *Voss. Etym.* in *Blasphemus*.

BLAST of wind, Major aliqua vis venti ex improvise ingruentis. *blast of lightning, Ictus fulminis.* Sunt à *Teut. blasen, Flare.* Inde quoque *Angl. blasted* est *Syderatus, i. pestilenti Sydere*

B L.

dere adflatus, tactus, percussus, ἀεγνάλει. quomodo & *blasting*. Syderatio, Græcis dicitur ἀεγνάλισμος vel ἀεγνάλια, q. d. Syderis percussio. Isl. ad blaasa est Flare. eg blæ, Flo. blies, Flavi. blær, Aura.

BLASTED, Syderatus, tactus, afflatus, ictu fulminis percussus. ἀεγνάλει. Non germinans, infœcundus. βλαστεινόν, *to blaste*. Etiam *blighted* est Syderatus. βλητεις, ἀπὸ πλῆκτος. Ita M. Casaubon. de vet. Ling. Angl. p. 240 & 255. [V. proximè præcedens *Blast of Wind*.]

[BLAZE, Flammare, flagrare. Est ab A.S. blæze. Fax. quod v. in *Blazing star*. L.]

BLAZING STAR, Cometa. *to blaze as the fire*, Rutilo splendore coruscare instar ignis. A.S. blæze. blære. blýra est Fax. unde quoque blærepe & blýrgene iis dicebatur Incendiarius, quem sæculo semibarbaro Blaserium appellabant. D. blusse est Coruscare. blusz, Fax. Quæ valde sunt affinia Gr. φλόω vel φλόζω. quod ut propriè de aquâ violenter erumpente atque ebulliente usurpatur, ita quoque transfertur ad ignem; nam in omnibus fere linguis complures loquendi modi, ob similitudinem ab aquâ transferuntur ad ignem. Latinis certè incendium dicitur diffundi, cum proxima quæque latius corripit. & Virgil. lib. primo Georg. v. 472 Ætnam undantem dixit, i.e. undæ modo flammam evomentem, ut exp. Servius. Plura huc pertinentia habent notæ nostræ ad gl. Lipsii in blasma, Flamma.

BLEACHE, Insolare. *bleache the linnen*, Lintreum dealbare insolando. A.S. blæcan. à blæcan. D. blæge. B. bleycken. Referenda sunt ad sequens *bleak*, Pallidus.

BLEAK, Pallidus. A.S. blac + blæc. Al. pleich. Cim. BMIP. D. blæg. B. bleeck, bleyck. Origo vocabuli videtur peti posse ex βληχερός, Debilis; quod ut plurimum pallor soleat esse infirmitatis indicium. Nisi malis esse à βλάξ, Socors, ignavus, supinus: juxta illud Heracliti apud Plutarchum de Poetis audiendis; βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ φιλεῖ ἐπαινοῦσθαι, "Ignavus homo qualibet oratione solet consternari".

BLEAR-EYED, Lippus. Facile hic agnoscas D. blær, vel Teut. blaer, Pustula, vesicula purulenta. quod fuit paullò ante in *bladder*, Vesica.

BLEATE, Falare. A.S. blættan. G. beeler. It. beler. H. balar. B. blaeten, bleeten. Gr. βληχᾶσθαι.

BLEMISH, Impetere alicujus famam, ignominiae notam alicui inurere, & per consequens Lædere, deformare. Refer ad illud *Blame*, Culpare, quod fuit paullò ante.

[BLEND, Commiscere, confundere. A.S. blendan. D. blender. Isl. blanda. L.]

BLESS, Benedicere. A.S. bletrian. quod puto esse à blýrian + blýðrian. Exultare, gaudere, gratulari, bene precari; proprium enim est ovariantium jubilantiumque faustis acclamationibus eum accipere ac prosequi, propter quem omnes palam gaudio exultant ac lætitiâ triumphant. Eximius Psalmorum interlineatorum codex Vossianus passim scribit bletrian & bledýrung. Isl. bleffadur est Benedictus. V. quæ in *Blithe* dicimus.

B L.

BLEW, v. *Blue*, Cæruleus.

BLIGHTED, βλητεις, ἀπὸ πλῆκτος, Sideratus. ita M. Casaubonus. [V. *Blasted*.]

BLIND, Cæcus. Goth. BLINDA. A. BLINDAS. A.S. blind. Al. blind. blint. blinter. blinto. Cim. BMIP. D. & B. blind. Origo vocabuli videtur petenda ex A.S. blinnan. Desinere, cessare: ut, propter mali magnitudinem, à participio ejus blinnenb. per quendam συνηρησιν, peculiariter blind dicatur Orbatus oculis, qui desit videre. Prorsus ut Lat. Lippus quidam derivarunt à λιπῖν, ob defectum oculorum. etiam Surdus quibusdam videtur ex eo dictus, quodd sit sensu aurium deminutus; arreptâ forte occasione hujus originationis ex verbis A. Gelli noct. Attic. lib. I, c. 12. "Qui de Vestali virgine capiendâ scripserunt, negaverunt capi fas esse, quæ linguâ debili, sensu aurium deminuta, aliâve quâ corporis labe insignita sit". A.S. denique Talpa pari modo dicitur panb. quasi panb. Imminutus, à panian. Imminuere. vocabatur & uuond Theotiscis. item skero. à skera + piskeran, Privare. nec malè quadrant hæc vocabula, quamvis primâ fronte mollia nimis videri possint in animalculum defectissimum & perpetuâ nocte coopertum; cum constet antiquos res odiosas, graves, horribiles, levioribus ac minime ingratis vocibus κατ' εὐφημισμὸν mitigasse. v. plura in annot. ad Tatian. LXI, 1. & gl. B, 53. in Talpa. -- "Blind, Cæcus. Blincard, Cæcutiens. ἀμβλίσκω activâ tantum significatione posteroribus Græcis notum est, Hebetare, facere ut aliquis cæcutiat. Angli neutraliter *to blink* dicunt. Sed & βλάνος Hesych. exponitur πρῶτος, Cæcutiens, lippus. Cæterum etsi aliud Cæcutiens, aliud Cæcus: meritò tamen & τὸ *blind* ad hoc βλάνος refertur, cum in hunc modum persæpe vocabulorum significationes ad alias affines notiones transferri soleant". Hæc habet M. Casaubon. de vet. Ling. Angl. p. 242 & 252.

[BLINN vet. Angl. Cessare, desinere, desistere. A.S. blinnan. L.]

BLISS, Lætitia, gaudium, exultatio. A.S. blýre. quod videtur dictum quasi blýðre. ab illo blýð. Lætus. & blýðrian. Lætari. de quibus mox in *Blithe*, Lætus, hilaris.

BLISSOMING, Catuliens. *to go a blissoming*, Catulire. Videri potest *blissoming* illud desumptum, non ab illo blýðe. quod significat Innoxie hilarem, sed ab illo, quod Lascivum, luxuriosum & secundarum rerum securitate in libidines effusum denotat. Sequentia certè Orosii verba lib. II, c. 11. "Post illius prædæ divisionem, aurum Persicum prima Græciæ virtutis corruptio fuit", sic reddidit Rex Alfvredus. Athenienyum re rige 7 reo neafung ðær Peprijcan feor. 7o mapan rconbe purbe. forðon ryððan hi pelegnan pæron. hi eac blýðpan gepurdon.

BLISTER, Pustula. B. blupster. V. annot. ad gl. Lipsii in blasma, Flamma. [ut & proximè sequens, unde venit.]

BLISTER, Adurere, ex nimia cholerici sanguinis intemperantiâ in pustulas assurgere. B.

B L.

blupsteren. unde quoque talem inflammatae cutis aspredinem Angli vocant *Blifters*. B. **blupsters.** quæ videntur posse referri ad *βλῦς* vel *βλῖς*, Scaturio; quodd se in morbidis corporibus ubertim profundant. Omnino tamen vide quæ annotavimus ad gl. Lipsii in *blasma*, Flamma.

BLISTER-FLIE vocatur etiam quibusdam Anglis Insectum quaternis alis volucre, ore largo & denticulato, puerulorum pustulas appetens: unde & B. **pupstebitter** nuncupatur. Videtur esse *ἰσχυρὸν* Aristotelis: Gaza Mordellam vertit. V. Hadr. Junii Nomenclatorem.

BLITHE, Lætus, hilaris. A.S. *blithe*. Al. *blider*. B. *blithe*. at D. *blid* dicitur Serenæ atque exporrectæ frontis homo. Cim. *ΒΛΙΘΗ* & *ΒΛΙΘΥ* *ΒΛΙΘΗ* est Comis, affabilis. A.S. *blithe* persæpe denotat Hominem Christianâ simplicitate præditum, mansuetum, placidum, placatum. at in A.C. *ΒΛΙΘΥ* est Misericors. *ΓΛΑΒΛΙΘΥ*. Summa atque ex imis visceribus profectâ misericordiâ commoveri. De omnibus his acceptionibus atque origine vocis *blithe* fusè egimus in annot. Tatiani II, 6. Hic tantum addo ab hoc *blithe*. Lætus, esse verbum *blithan*. Lætari, quod occurrit Pastoral. c. XLIX, §5; *blithra* *cniht on ðinum geoguðhade*. "Lætare juvenis in adolescentiâ tuâ". & rursus L, 2; *hi to rpiðe blithrobon on ðirre mibbangeapber onrophneyre*. "Nimium hujus mundi securitate lætabantur". Superfedissem hæc addere, nisi manifestè ex hoc *blithan* & *blithian* originem traxissent *blithian*. Gaudere, & *blethian*. Benedicere. Isl. *blidur* est Blandus. *blida*, Blandities.

BLOB-CHEEKED, Bucculentus. Suspicio prius fuisse *Plump-cheeked*. Sed propter odium vocis *plump* (eliso M, & mutatis PP in BB) dixisse *blub* vel *blob*.

[**BLOCK**, Truncus, stipes. G. *blocc*. B. *block*. Isl. *block*. L.]

BLOCK-HEAD, Caudex, stipes, bardus, hebes, stupidus. B. *block*, *bengel*, *tugn-staech*. Confer cum It. *balocco*. & v. Festum in Vaceria.

BLOCK-HOUSE, Arx, propugnaculum, munimentum adversus repentinas hostium irruptiones exstructum. v. quæ de vocabuli origine infra satis fusè annotavimus in *Sconce*, Munimentum.

[**BLOCK UP**, Obsidere, undique circumcludere. G. *bloquer*. Al. *belocan*. A.S. *belucan*. Obserare, concludere, quæ ex be & loc. Sera, clausura, componuntur. Hickes.]

BLOOD, Sanguis. Goth. *ΒΛΑΨ*. A.S. *blod*. Al. *bluat*. *pluat*. *bluot*. *blut*. Cim. *ΒΜΑΡ*. D. *blod*. B. *Bløed*. Fortasse *blob* est ex *plob*. Flumen, fluxus. quodd humor iste vitalis continuo fluxu ac veluti stato quodam æstu ac recessu, vel potius perpetuâ quadam circulatione (ut sic loquar cum perspicacissimo G. Harvæo, Anglo, Regio medico, qui talem sanguinis motum, edito hac de re libello, doctissimè adstruxit) per omnes corporis partes feratur ac fluat. "Sanguinis cursu, ut est apud Senec. IV de Ben. "c. 6 vitalis continetur calor". V. porro gl. D, 2. in Sanguis.

B L.

[**BLOOM**, Flos, flosculus, per translationem Flos ætatis. A.S. *blorma*. Al. *bluom*. D. *blomster*. B. *bloem*. Isl. *bloma*. Goth. *ΒΛΑΜΑ*. quod v. in Goth. gl. L.]

BLOSSOM, Flores arborum fructiferarum. A.S. *blorm*. Al. *bluoth*. B. *bloemsel*, *bloeyfel*. Angl. quoque *blow* est Florere. A.S. *blopan*. Al. *bluoyen*. B. *bloeyen*. Olim derivaveram à *βλῶν* vel *βλῖς*, Scaturire, effundere, abundanter emittere. Vide tamen annon rectius deducatur à *φλῶν*, Refertum esse, fructu abundare. τὸ πολυκρῆν, inquit Ælian. var. hist. III, 41. οἱ ἀρχαῖοι ἀνέμους φλῶν. ἴδεν τὸν Διόνυσον ἐκάλαν φλῶν.

BLOT, Delere. *blotted out*, Deletus, expunctus. *ἐκλῆναι*, ἀπέλῆναι, Græcis est Rejiciendus, repudiandus. Anglicum interim *to blott* magnam habet affinitatem cum Goth. *ΒΛΑΝΨΓΑΝ*. ἀνυρεῖν, Abrogare, antiquare, irritum reddere, quod habet A. Codex Mar. VII, 13.

BLOW, Ictus, alapa. vett. B. *bloutw* est Colaphus. *bloutwen*, Colaphos infligere. item Calesfaciendi sui causâ brachia alternis lateribus incutere. *blowel* quoque iis est Malleus lotorius, i. asserculus manubriatus ad complananda recens lota lintea comparatus. Theot. *bliwan* & Goth. *ΒΛΙΓΓΥΑΝ* est Percutere. Omnino vide Keronem in Vapulent.

BLOWE, Flare, Spirare. A.S. *blapan*. Suspicabar aliquando Angl. *blowe* ejusdem esse Originis cum Lat. Flo. de cujus verbi origine vide Vossium. vide quæ annotavimus ad Tat. XLIII, 1. v. adhæc *Blasfe of wind*, & *Blustering*.

BLOWE, Florere. v. *Blossom*, Flores.

BLUE, BLEW, Cæruleus. A.S. *blæp*. Al. *blauare*. *plauuaz*. G. *bleu*. Cim. *ΒΜΗΑ*. D. *blaa*. B. *blauw*. De vocabuli origine sic M. Casaubon. *πῖλῶ* vel *πῖλῶς*, Niger, fuscus. unde *black*. idem *πῖλῶ* quoq; exponitur Subniger, subfuscus, lividus: unde seu Gallicum, seu Anglicum *bleu* fluxit. Angli interdum conjungunt, ut cum de suggillato dicunt *black and blue*. Hæc Casaubon. Helvigius quoque Germ. *blaw* deduxit à *πῖλῶς* vel *πῖλῶς*, Fuscus, subniger; ob colorum, ut ait ille, vicinitatem.

BLUNT, Obtusus, hebes. Ut ut Gr. ἀμβλυθεῖς vim vocabuli significanter exprimat; magis tamen videtur esse ex Theot. *bliuuen*, Percutere. prout nempe legimus in gl. B, 46; Retunsæ uiderpluano. & in gl. C, 9; Obtusus, kipluntit.

BLUSH, Erubescere, pudore suffundi. B. *blösen*. A.S. *ablyrging* est Rubor confusionis. D. *blu* est Pudens. *blusardig*, Pudibundus, verecundus. *blusel*, Pudor. Omnia sunt à *blusse*, Ardere; quod Pudor sanguinem accendat atque inflammet. vide interim quæ supra de verbo *blusse* annotamus in *Blazing-star*. B. interim *blösen* affine est illi *bloeylam wesen*, quod Teutonistæ exp. Vigere, *doeghtsam lustig en groeylam wesen*.

BLUSTERING winds, Venti furentes, vesanientes. Recurre ad ea quæ diximus in *Blast of wind*.

BOARD, Affer, tabula scitilis. Goth. *ΒΛΗΚΑΣ*.

ΒΑΝΚΑΣ. A.S. *bræb* + *bneð*. Al. *bret*. Cim. **BRAP.** D. *bret*. B. *berd, bred*. *Board*, per metaphorin literæ R, est à *broad*, Latus. Ab A.S. interim *bræb* Tabellæ ceratæ dicuntur *pexbnebe*. Luc. I, 63. *pnebe* dicuntur in Martyrologio, ubi de Cassiano martyre agitur. *æappel-bræb* + *potycamel* Rushworth. glossatori dicitur Scabellum pedum. Mat. V, 35. ubi A.C. **ΕΡΤΗΒΑΝΚΑ** habet. *lytle huf of bneban*. Tabernæ + gurgustia; gl. R, 55. *bneba* *ðiling* + *flon on to ðerpcenne*. Area; gl. 57. &c. at ex Teut. *berd* originem traxit veterum B. *berdte, berte*, Poculum majus ex lævigatis scandulis sive oblongis afferculis, cuparum in modum, æreis vel vimineis circulis colligatum. unde quoque non incommode accipitur pro Ligno isthoc poculo, quo in aulâ, cœnobiiis, xenodochiis, tabernis potum circumferunt ad supplenda exhausta vascula. C.B. *bord* vel *bwrð* est Tabula: immo & Mensa; quoniam rudibus sæculis latior quædam tabula pro mensâ erat. unde & *bopð*. A.S. ac *board* Anglis est Mensa.

BOARDLANDS iisdem quoque Angl. olim dicebantur Terræ dominicales, quasi dicas Mensales, i.e. ad apparatus mensæ Domini, & ad familiam ejus alendam designatæ. V. Spelm. gl. Arch. in Dominicum.

BOARE, Aper, verres, porcus non castratus. B. *beer*. Frustra sunt qui ex Verres deductum putant, cum in antiquiss. mon. A.S. Verres passim *bap* dicatur. *bap*. Aper. gr. *Ælfr.* 8. *bap*. Aper + verres; gl. *Ælfr.* 13. *pilbeap*. Aper. tam *bap*. Verres; gl. R, 20. *baprypepe*. Venabulum; gl. *Ælfr.* 6. *bapay fýpan*. Verres castrare; Observ. lunæ 3. Ipsum verò *bap* fortasse desumptum est ex postremâ parte A.S. *eapop*. *efýp*. *eopop*. Aper, pro quo Theot. euer dicunt. Germ. *eber*. de quibus v. gl. D, 8 in Aprina.

BOAST, Gloriarî, jactare. C.B. *bðst* est Jactantia. *bostio*, jactare. Gr. *βοῆς* est Clamorus, vociferator.

BOAT, Acatium, cymba, lembus. Cym. *båd*. Ill. *baatur*. A.S. *bat*. Al. *bat*. G. *bateau*. It. *battello*. H. *batel*. D. *baad*. B. *boot*. quod videri potest desumptum è medio Gr. *κλωτός*, eâ notione, quâ Noachi arca sæpe dicitur *κλωτός* vel *κλωτός*. v. Spelm. in Batellus & Batfueins.

[**BOATSWAIN**, Scaphiarius, Proreta. A.S. *batrypegen*. à *bat*. Cymba, Scapha, & *rypegen*. Puer, servus. L.]

BOBBE, Amputare. *βωβός* Hesychio est *πτερός*, Mancus, mutilus. idem quoque *βωβός* exp. *χωλός*, Claudos. [Unde compositum *Bob-tail*, Canis caudâ decurtatus. L.]

BOCHOUR Chaucero est qui aliis communiter dicitur *Butcher*. G. *bouchier* nuncupatur.

*A swerde no shepherde usin ought,
But he would sle, as a bochour.*

Pl. T. p. 2d.

[**BODE**, Portendere, ominari, prælagire. A.S. *bodian*. Prædicare, nuntiare. à *boda*. Ill. *bodan* + *bodun*, Nuntius. L.]

BODIE, Corpus. A.S. olim *lic* + *lichama* dicebatur Corpus; at Angli, omisâ voce *lichama*, quam servârunt Alamanni & Belgæ, loco ejus

usurpant vocabulum *bodie*: quod (significatione tamen immutatâ) desumpserunt ex *bobig*. nam *bobig* olim denotabat Hominis cujusque staturam. ita apud Ven. Bedam. lib. II, c. 16, *lang on bobige* est Staturâ procerus. & rursus lib. III, c. 14, *heah on bobige* est Sublimis staturâ. Minime tamen hoc in loco prætereundum, quod Cym. *bðd* est Mansio, habitatio. nam id nonnullis dubio procul ab hoc loco minime videbitur alienum. Al. *bodech* vel *potah* dicebatur Cadaver.

BODKIN, Subula. [Skin: contractum putat à *bodikin*, Corpusculum, propter tenuitatem. L.]

[**BOG**, Locus palustris, limosa vel coenosa vorago. Est ab Hib. *bog*, Mollis, tener. L.]

[**BOGGLE**, Hæsitare, titubare, dubitare. V. *Bogil*, Larva. L.]

[**BOGGLE-BOE**, Manducus. Vox, inquit Skinnerus, agro Lincoln. usitatissima. Hybrida esse videtur, à C.B. *bugul*, Timor, terror, &c. & *boe*, quem v. in *Abawed*. L.]

[**BOGIL**, Larva, spectrum, terriculamentum. Fortasse Diminutivum est à *bug*. vel potius ortum trahit à C.B. *bwgwy*, Perterrefacere, quod ejus proprium est. Huic etiam, nisi me fallit conjectura, originem debet nostrum *boggle*. Spectri enim aspectu perterrefacti animi pendent, & quid agant quidve dicant, dubii atque incerti sunt. L.]

BOILE, **BOYLE**, Coquere, bullire, q. d. bullas ejectare. G. *boillir*. It. *bollire*. H. *bullir*. Originem Lat. Bullire habet. Voss. Etym. in Bulla.

BOISTEROUS usurpatur Anglis de Tumultuante & inconditum clamante. M. Casaubon. de vet. Ling. Angl. p. 253, refert ad *βωστῖα*, Quæro aliquem vociferando & manibus palpiando. *βωστῖα*, ut grammatici veteres exponunt. [V. *Boisterous weather*.]

BOKET, Haustum, sitella dicitur Chaucero;

Now up, now doune, as boket in a well. K.T. 1534.

Apud eundem quoque *bucket* scriptum invenias: *They solowe Christ to heben, as bucket to the Well.* Pl. T. p. I. v. quæ infra attingimus in *Buck*, Labrum.

BOLD, Strenuus, audax, confidens. Goth. **ΒΑΛΦ.** A.S. *balb*. Al. *bald*, *pald*. It. *baldo*. Cim. **BALEA.** B. *boude*. v. Spelm. in Baltha. & Jornandem de rebus Gethicis, c. 29. Quoniam verò Timor nihil non remissè ac languidè exequitur; Audacia verò in rebus gerendis promptior solet esse ac præceps: hinc factum est ut à strenuo citatoque audentium impetu vox *bald* Belgis ad agendi celeritatem translata sit, ac pro Citò accipi cœperit. Olim quoque Angl. orientalibus *Stout* denotabat Magnanimum, audacem, strenuum. v. Spelm. gl. in *Stoutheres*. --- *Bold*, Audax, intrepidus, fidens. *Boldly*, Audenter, asseveranter, confidenter. M. Casaub. putat contractum esse ex *Parabolanus*. Hæc enim de vocis origine habet p. 324 op. de Vet. ling. Angl. "*παράβολον*, Periclitator, præcipiti projectaque audaciâ discrimen adeo. *παράβολος*, Audax, temerarius. *παράβολον ἔργον*, Audax facinus. "Hinc Parabolani passim in Hist. Eccles. de

"quibus tum Scaliger alicubi, si bene memini, tum b. m. parens fusé. Angli contractè *bold*. "Veniebat in mentem & *à parlesse*; nec dubitarem, si veram esse illam Scripturam constaret, ac non *peerlesse* potius scribendum esset". Haftenus Casaubonus.

BOLSTER, Culcita, cervical. A.S. *bolstær*. Al. *polstar*. B. *bolster*. D. *bolster-dyne* est Culcita plumea. Fortasse huc facit, quod R. Lex. **BAN** exponitur Dormitorium, i. e. locus, ubi dormitur tam sub dio quam intra limen. [Orig. Teut. *bolster* est à *bol* vel *bolle*, Caput; quod quidam ita dictum volunt à figurâ sphaericâ: siquidem Globus vel sphaera Belgis *bol* vel *bolle* dicitur, Anglis *boule* ---- Malim tamen *bol* istud, quatenus Caput denotat, derivare à *πόλος*. prout nempe *πόλος* dicitur Græcis δὲ τῆς κεφαλῆς κυκλωειδὲς τόπος, ut Hesych. exponit. Ex annot. ad Ker. in Capitale, q. v.]

BOLT, Pilum vel telum Catapulticum, sagitta capitata. Cym. *bolit*. B. *bolt*, *bout*. Gr. *βολίς* est Jaculum. *βολίδες*, Missilia. à *βάλλω*, Jacio. unde & *βίλος*, Jaculum.

BONE, Os, ossis. A.S. *ban*. Al. *bein*. B. *been*. [Pro *bein* persæpe in antiquis monumentis *bain* scribebatur. atque ita *bain* istud proximè accedet ad *βαίνω*, Incedo, gradior, eo: ac primâ suâ significatione denotaverit Crus; licet postea pro Osse frequenter sit usurpatum, propter illam crurum compagem totam fere offeam. *bein*, Os; quia Ossium virtute est τὸ βαίνειν. Mart. in Os, ossis. V. gl. D, 38, in Osseum, *beinen*.]

BONET, Galericulum, pileolus. G. *bonnet*. H. *bonete*. B. *bonet*. [Hib. *boneid*.] Fortasse est à Teut. *bont*, Varius, maculosus: ut fere sunt pelles animalium, è quibus conficiebantur pileoli. atque ita Galerius quoque dictus est olim à *γαλῆ*, Pellis felina vel mustellina: siquidem ex tali potissimum pelle fiebat. v. Martin. in Pileus.

[**BONFIRE**, Rogus, ignis festus vel triumphalis. Isl. *baal* est Incendium. A.S. *bæl* & *bælfyr* est Rogus, pyra, quod per mutationem litterarum ejusdem organi sit *bænfyr*. unde est nostrum *bonfire*. Hickes.]

BOOBY, Stolidus. v. quæ mox in *Bowbard* dicemus.

BOOD Chaucero est Mensa. ab A.S. *beob*. In cantico enim, quod composuit in laudem B. Virginis eam inter alia quoque appellat

Paradise of plesaunce, gladsome to all good,

Winarie enbermailed, refresher of our bood.

De A.S. *beob* fufe multa diximus ad Al. gl. A, 16. in Altare.

BOOK, Liber. Goth. *ẒXKS*. A.S. *boc*. Al. *buach*. puach. buoch. puoch. Cim. **BAP**. Isl. *boof*. D. *bog*. B. *boeck*. [Videntur autem Cimbrici ac reliqui Boreales nomen hoc indidisse libro, à materiâ; siquidem **BAP** primâ suâ significatione denotabat Cimbris Fagum arborem notissimam Aquilonaribus, ob earum in Septentrione frequentiam. V. Wormium Run. litera-

turæ c. I. A.S. quoque *boc* vel *boctneop* dicebatur Fagus --- Latinis profectò Liber pari modo à materiâ putatur accepisse nomen. Nam "Liber est interior tunica corticis, quæ ligno cohæret, inquit Isidor. lib. VI, orig. c. 14, in quâ antiqui scribebant. de quâ Virgilius; Sic altâ liber hæret in ulmo. unde & Liber dicitur, in quo scribimus: quia ante usum chartæ vel membranarum de libris arborum volumina fiebant". Plin. N. H. XIII, c. 11. "In foliis primò scriptitatum, deinde quarundam arborum libris." Immo & Gr. *βίβλος* vel *βιβλίον* nomen traxit ex *βύβλος* vel *βύβλος*, Papyrus: nam ex Ægyptiæ papyri interioris corticis philyris conficiebantur chartæ vel libri. V. Salm. Pin. exerc. p. 1003. Non est cur plura hic congeram, cum de librorum materiâ, atque omnibus, quæ libros spectant, multa aliis haftenus indicata attulerit cl. Voss. lib. Primo de Arte Gram. c. 35 & seqq. Nonnulla quoque huc facientia habet gl. nostrum Goth. in *ẒXK*. & Menag. in *Bouquin*. Ex annot. ad Ker. in Codices.]

[**BOON**, **BONE**, **BENE**, vet. Angl. Petitio, preces. A.S. *bene*. Isl. *ban*, *boon* sunt Preces. L.]

[**BOOR**, Colonus, rusticus. V. *Husband*, a good husband.]

BOOSE, Stabulum, in quo vaccæ hiberno tempore pascuntur. A.S. *borig* & *borga* est Prælepe. à *βοσκω*, Pasco. [Malim derivare ab Isl. *bas* idem signante. L.]

BOOTE, Prodesse, juvare, conducere, afferre utilitatem. B. *baten*. Magnam habent affinitatem cum Ionico *βοδῆν*, quod Hesych. tradit poni solere pro *βοηδῆν*, Adjuvare, auxiliari. *mier batner* Isl. est Revaleo --- *It booteth nothing*, Nihil juvat. B. 't en baet niet. Arg. Cod. Joh. VI, 63; *ψατα λεικ νι βχτειψ γλιητ*. "Caro non prodest quicquam". & rursus. XII, 19; *σαιθειψ ψατει νι βχτειψ γλιητ*. "Videtur quia nihil proficitis." denique. Mar. VIII, 36; *οα βχτειψ μανναν*. "Quid proderit homini?" A.S. *betan* erat Emendare, corrigere, reparare. Bed. I, 26; *hi lefnýrre onfengon cypican to timbrianne 7 to betanne*. "Licentiam acceperunt Ecclesias fabricandi & re-staurandi." atque inde est *bot*. Emendatio. gl. R, 62; *ealbepe timbpunga boze*. Instrutio. Lupus Serm. I, 3; *to miclan bryce sceal micel bot nýde*. "Magna ruptura magnâ indiget emendatione." Inde quoque Thyra conjux Gormonis regis putanda est vett. Cimbris *Danebod* dicta, quod Regni Dan. majestatem propemodum jam collapsam, revocatis legibus saluberrimis & restauratis antiquis substructionibus, pristino nitore restituerat. *bot* quoque significat Pœnitentiam. Scintill. titulo IX; *bot þeapay apent*. "Pœnitudo mores mutat." *bot* denique dicitur Mulcta, i. quicquid summarum potestatum arbitrio perfolvitur ad redimendam pœnam crimine aliquo promeritam. B. dicitur *boete*. D. *bod*. Cim. *14 B141* est Lytrum solvere. *ΨΗΒΙΠΗ*, Pecuniaria satisfactio. v. Run. lex. in *ΨΑΚΚΙΑΨ*. A.S. *feohbot* est Mulcta pecuniaria. *hloðebot*. Mulcta eorum qui

qui se prædonum turmæ immiscuerunt. &c. v. Spelm. in Bota.

BOOTES, Ocreæ. Cym. bottasen. G. *bottes*. H. *botas*. De origine vocis *botte*. v. Men. in *Bouteille*. B. *bote* vel *botenschoen* est Pero, calceus rusticus è crudo corio. at ocreas receptiore vocabulo *leersen* vocant. olim *leder-sen*, q. d. *lederhosen*. A.S. gl. R. 29; Ocreæ † tibiales, leðephora. Theot. gl. D. 13; Ocrea, leder-hose. Dicuntur & B. *stebels*, *stifels*, *stibels*. It. *stivali*. Fortasse à Teut. *stiben*, Firmare; quod crura firmentur ocreis. Sclavini Tibialia vocant *boty*, quod Gelenii Lex. Symphonum in ordine δὲ πικράων censet consonare cum *παρά*. --- *Boote* G. est *bote* & *botine*; quæ videntur posse referri ad *βαθύς*, Profundus; dixeris enim nihil aliud esse Ocreas, quàm profundiora quædam calceamenta. Quidam referunt ad *βίττα*, Calceorum genus aliquod apud Suidam. Sed puto dici à *βυττή*, Lagena; quod sint Calcei capaces ac longi, Lagenarum instar. ita Mart. in Ocrea. Pervulgatissimus interim est Roterodamensis Erasmi jocus ad Th. Morum, Heroicæ virtutis Anglum, Bibitur in Ocreis. [Non incommode deducas *boots*, ut & Gr. *βυττή* ab A.S. *bytta*. butta. Ill. *bytta*, Lagena coriacea. L.]

BOOTHE, Præstega, velarium, xystrus. boed D. vet. B. *boede* Domum denotabat. à *bey-den*, Manere, morari. ut propriè olim ita dicta fuerit quævis Mansio, *an abode*, *where a man doth usually abide*.

BOOTIE, Præda, spoliū. C. *butin*. It. *botino*. H. *botin*. D. *bytte*. B. *buyt*. unde *buyten* iis est Prædas agere, hostile solum depopulari. quod quidam deducunt à *βυττή*, tanquam *buyten* propriè sit Boves ex agro hostili abactos Deorum alicui sacrificare. Mart. petitum putat ex nomine accipitris, qui Butco dicitur, uti avis nomen desumptum putat ex Syriaco *ܒܘܬܝܐ*, Diripere. Nihil interim obstat, quo minus Teut. *buyt* ἀπὸ τοῦ αἵματος à Syro isthoc deducere liceat. Minus tamen operosè meo quidem iudicio deduxeris ab A.S. buta † butan. Extra, foras. B. *buyten*. quod prædas olim acturi, non tam in proximas provincias soliti sint incurrere, quàm liberiore populatione in longius diffitos tractus diffundi. Antiqui certè "principio rerum, ut est "apud breviatorem Trogi, longinqua, non finitima bella gerebant, nec imperium sibi, sed "populis suis gloriam quærebant." atque in hoc ipsius quodammodo Naturæ jus prisca gens mortalium secuta videtur: quandoquidem ut appositè Quintilian. Decl. CCCXXVIII, "Latrones "longè à receptaculis suis spoliant. Ferarum "quarundam dicitur hæc esse natura, procul à "cubilibus rapiunt." Claudian. de bello Getico, v. 104;

--- Si veterum certamina ritè recordor,
Tunc etiam pulchra quum libertate vigerent,

Et proprio latè florerent milite Patres,
Semper ab his famæ petiere insignia bellis,
Quæ diversa procul tuto trans æquora vires

Exercere dabant, Currus, Regumque catenæ
Inter abundantis fati ludibria ductæ.

Angl. *booty* videtur etiam desumi posse ab A.S. bot. Emendatio; quoddam hostilis agri depopulatio primitus non ob aliud usurpata fuerit, quàm ad refarciendum damnum ab hostibus illatum.

[BORDEL Chaucero est idem ac *Brothel-house*, quod v. in *Stew*, Lupanar. *Bordeel* Kiliano est Lupanar, fornic. Arm. bordel idem. L.]

BORDER of any thing, Finis, terminus, extremitas, margo. G. *bord*. It. *bordo*. B. *boord*. Putant esse ex obliquo Gr. *πέρας*, *πέρας*, Finis, terminus. Huc refer ea quæ mox dicimus in *Broder*, Acupingere. Dispice interim annon Teut. *bord* vel *border* referri queant ad A.S. opb. Extremitas cuiusque rei. ut *bord* dicatur quasi bi opb, Quicquid extremitati adjacet, vel Ipsa etiam extremitas, limbus. [Est ab Ill. *bard*, quod Extremitatem rei significat. L.]

BORDON, to beare bordon, usurpatur Chaucero de iis, qui cubile totum ingenti rhonchorum strepitu implent.

This miller hath so wisely bibbed ale,
That as a horse he snorteth in his slepe,

He of his taile behind he toke no kepe.

His wife bare to him a bordon full strong,

When mightin here hem routing a furlong.

The wenche routeth eke par compaignie. R.T. v. 314.

Ad vocem *Bordon* pertinet, quod Oudini dictionarium Gallico-Italicum docuit me *Bourdon de cornemuse* Italis dici *ronfo*, Rhoncus. Innuit itaque Chaucerus uxorem molitoris graviter stertenti marito sonantior quoque rhonchorum strepitu respondisse. Adi quoque Nicotum in *Bourdon*.

BORDURE Chaucero est Ora, margo, extremitas. Omnino v. *Border of any thing*.

BORE, Terebrum, terebellum. bore, Terebro perforare. A.S. *bopian*. H. *barrenâr*. Cim. *AB BARA*. D. bore. B. *boren*, *booren*. Sunt à *πέραν*, Transeo, transadigo, transfodio: unde & *πέραν* dicebatur Transitus, via, meatus, à quo etiam sunt Lat. Forare, foramen, &c. V. gl. E. 2. in Terebrantes.

BORELL MAN Chaucero dicitur Proletarius, i. e. homo vilis ac plebeius, quique vix alio rempublicam juvat, quam prole:

--- because I am a borell man,
At my beginning first I you beseeche,
Habeth me excused of my rude speche.
I lerned never Rhetorike certeine,
Thing that I speke, it mote be bare
and plaine. Fra. Pr.

--- more we se of Christes secrete
things

Than borell folk, albeit they were
kinges.

We live in poberty, and abstinence,
And borell folk in richesse and dis-
pence

Ia mete and drinke, and in her foule delite.

We han this worldes lust al in dispite. So. T. 150.

— as to my dome

Thou art a Maister, when thou art at home,

No pore cloisterer, ne no pore no-bite,

But a governor both wity and wise, And therewithall of braune and eke of bones

A right well faring person for the nones.

I praie to God yebe him confussion, That first The brought into religion, Thou woldest have ben a trede foul aright,

Haddist thou as grete lebe, as thou hadde might

To perfourm al thy lust in ingendrure,

Thou haddest begottin many a creature,

Alas! why werest thou so wide a cope,

God yebe me sorowe, and I werein hope,

Not only thou, but every mighty man, Though he were shoren high upon his pan,

Should have a wife, for al this world is lorn,

Religion hath taken up al the corne Of treading, and we borel men ben shrimpes,

Of feble trees there comith wretched impes,

This maketh, that our children be so slender

And feble, that they may not well engender,

This maketh, that our wives woll assay. &c. Mo. T. prol.

Ex hoc igitur loco meridianâ luce clarius est **treading men** vel **borell men** olim dictos fuisse Proletarios: nisi forte malis **Borell** referre ad illud **poraille**, quod occurrit apud eundem Ch. the Frere's prol. pag. 3.

It is naught honest, it may not a-baunce,

For to have deling with suche base poraille;

But all with rich. &c.

[BORGE, BOROW, BORROW, vet. Angl. Sponfor, vas, fidejussor, vâdimonium, pignus. A.S. bophoe. bopge. v. Borrow, Mutuari. L.]

BORROWE, Mutuari. B. borgen. Sunt ab A.S. bopgian. pro quo etiam dicebant on bopg niman. unde quoque liquet bopgian esse ab illo bopg. quod Fidejussorem, sponsorem, vadem significat; quod mutuuum sumentes cavere soleant pro re creditâ. Huc facit illud gl. R. 14; on boph gerealb + zeleneb feoh. Res credita. feoh lænung butan bopge. Hypotheca.

Ipsium verò bopg est à beorgan. Servare, custodire, præcavere, vitare.

BOSOM, Sinus, gremium. A.S. bojom dicunt. Al. puasum. buosum. B. boesem. Cum animantium pleraque foetus adhuc tenellos ut plurimum sinu suo fovere atque educare soleant, non ita longè videri poterit accersitum, si bosom referamus ad inusitatum βῶν, unde βόσκειν est Pasco. βόσκειν, Pastus, cibus &c.

[BOSON corruptè pro Boatswain, Præpositus remigum, scaphiarius. A.S. batrypegen. Al. batwægen. V. Boatswain. L.]

Boss of a Book, Umbilicus libri. Boss of a bridle, Bulla fræni. Boss of a buckler, Umbo Clypei. Bossed, Gibbus. Imbossed work, Toreuma, argentum signis asperum, pustulatum. Imbossed of plate, Toreutes. Salm. Plin. Exerc. p. 1046; "Apud veteres frequenter celebratur argentum figuris exstantibus aut totis aut dimidiatis. ἀνέστην vocabantur, cum velut adfixæ imagines unum tantum latus ostenderent. ἀνέστην atque ἐκπῶν, quum totæ & ap-parentes ex omni parte eminent. Illud vocamus en bosse: istud en relief". & rursus p. 1048; "Optimum ac præstantissimum argentum ad cœlaturas eligebatur: unde pustulatum de primæ notæ argento dicebatur. nam opus ἀνέστην vulgo etiam dicimus en bosse, i. in pustulâ sive pustulatum". Hæc Salmasius.

BOTCH, Ulcus, tumor. [G. bosse. H. bozza.] B. botse, butse est Tuber vel tumor ex ictu. nam botsen vel butsen Belgis est Pulsare, alidere, incurfare, contundere. Author. Gem. Gemm. Botia, een geswel dat hard in de huyd is.

BOTCHER, Sartor veteramentarius. B. boetser, butser. à boetsen vel butsen, Interpolare. ut sit veluti Frequentativum à boeten, Emendare.

BOTH, Ambo. Goth. 𐌲𐌰 𐌲𐌰. A.S. butu & bātpā. Al. beidu. bedu. bediu. Cim. 𐌲𐌰𐌲𐌰. D. baade. B. beyde. [Ex omnibus hisce liber mihi propemodum suspicari Goth. 𐌲𐌰 & 𐌲𐌰 esse ex finali syllabâ Gr. ἀμφω, cum præsertim Cim. 𐌲𐌰𐌲𐌰 manifestius aliquanto videatur desumptum ex ἀμφότερι, ac reliqua deinde, bede nempe & butu, facili negotio ex 𐌲𐌰𐌲𐌰 facta sint.] v. annotata ad Tatiani II, 2. & gl. Goth. in 𐌲𐌰.

BOTTLE, Lagenâ. A.S. butruc. Al. buteric. butric. G. bouteille. It. botiglia. H. botija. vide Voss. de vit. Serm. lib. II, c. 3. in Buticularius. [Est Diminutivum, ni fallor, ab A.S. bytta. Lagenâ. quod originem dedit Hispanico bota, Uter. L.]

BOTTLE of bay, Manipulus foeni. G. botte de foen. Teutonistæ bote blasses exp. Colligatura lini. Auctor Gem. Gemm. Colligatura, een te samen byndinge of een gebont. [Arm. bouetel foen. Per diminutionem dici videtur ab Arm. bot, Fascis, fasciculus. L.]

BOTTOM, Fundum. Al. bodem. B. bodem. Huc pertinet, quod Ligures amnem Padum patriâ linguâ Bodincum olim vocabant; quod significat Fundo carentem. V. Plin. lib. III, N.H. c. 16.

2. 16. A. Saxones pro Theot. bodem dicebant *borm*, quod manifestè satis abscissum est à *πρῶτον*, Fundum.

BOUGH, Ramus. A.S. boga. boh. Fortasse à *būgan*. Flectere, curvare. ut primitus usurpata sit vox de ramis fructuum pondere curvatis. Ovid. de Rem. Amoris I, 189;

Aspice curvatos pomorum pondere ramos,
Ut sua, quod peperit, vix ferat arbor onus.

BOULE, Poculum, ac propriè quidem Poculum è cornu bubali vel alterius feræ excavatum. est enim ex Cym. buelin, quo denotatur Quicquid ex cornu bubalino factum est, præcipuè verò Scyphus istius materiæ. V. Athenæi philosophantes super mensam lib. XI, c. 7. Appositè quoque Plinius N. H. XI, 37; "Urorum cornibus barbari Septentrionales potant".

BOULTE *meal*, Cribro incernere, vel subcernere pollinem. G. *beluter*, *bluter*. quod Menagio valde videtur affine Lat. Volutare. B. *bupdeleu*, *buplen* manifestè est à *bupdel*, Crumena, sacculus. unde & *bupdel-sack* dicitur Cribrum pollinarium, ob similitudinem. [Hinc *μεταφορικῶς* dicimus *to bolt out*, Subito se proripere. *to bolt a coney*, Cuniculum excitare, &c. L.]

[BOUN, BOWN, hodieque *Bound*, Paratus. *Whither are you bound?* Quo vadis? quo iter paras? Ortum traxit, ut mihi quidem videtur, à Cimb. *BNNA*, quod occurrit in Epin. R. Regn. Lodbrog. Stroph. 25. ubi legas *BNNA NNIA IF BNPJA*. Parata scio scamna. L.]

BOUND, Territorium sive terminus & prociuctus castri, oppidi aut villæ. v. nobiliss. Spelm. in Bannum.

BOUND, REBOUND, Resultare. G. *bondir*.

BOUR, v. *Bower*, Umbraculum.

BOURD Anglis idem cum *Fest*, Jocus. atque adeo iisdem quoque Angl. *bourde* est Oblectabilium facieriarum hilaritate variæque urbanitatis lepore familiarium consortia detinere. Ita quoque suum *boerd* usurpant Belgæ; & *boerdwoord* iis est Dictærium. G. etiam *bourd* est Lepidum inventum, mendacium; ita dicunt, *S'il n'est vray, la bourde est belle*. Itali dicerent, *Se non fu vero, fu ben trovato*. Chaucer. in the prolog. of the Manciple's tale,

I woll not wrathe him, all so mote I
thrive;

That which I spake, I sayed it but
in bourde.

Etiam *borde* scribit Ch. in fabula Institoris Indulgentiarum; v. 317. *My wit is gret, though I borde or plate*. R. Episc. Dunk. in Præf. quam præmisit arduo poemati Scoticè à se reddito,

--- for ane gympe or ane bourd,
I pray zou note me not at ebery
wourd. 5, 19.

Idem Præful lib. II, Æneid. atque alibi sæpe:

Callandra than the fatis tocum tauld
plane,

Bot by command of Phebus, all was
in vain:

For thoch scho spayit the soith, and
maid na bourd,
Quhat eber scho said, Trojanis trow
it not ane wourd. 47, 4.

Ab hoc *bourde* sequioris seculi Scriptt. *burdare* est Jocari, ludere, per ludum ac jocum aliquid promittere vel postulare. H. Knyghton de eventibus Angliæ lib. V. A.D. 1377; "Isti benigno Abbati Willielmo Deus tantam gratiam in oculis omnium tam Dominorum quàm aliorum contulit; quod vix erat aliquis, qui ei; quod petebat, negaret. In tantum enim affabilis erat domino Regi, quod burdando petebat à Rege nundinas sibi concedi pro leporariis & aliis canibus, cujuscunque conditionis essent, emendis & vendendis. Rex verò credens ipsum nundinas affectuosè petiisse, ei concessit quod petebat. Abbas verò noluit instare circa negotium." &c. Burda, *eyn buyrde*; Teuton. qui & vocabularii sui parte primà hæc habet, *buerde*, *sack*, *spyl*, *scherts*, *gabbery*, Ludus, jocus, burdositas, dictærium, jocositas. *Buerden*, *tobben*, *gabben*, *sacken*, *geplen*, *schertzen*, *spelen*, Jocari, adjocari, ludere. *Buerdich*, Jocosus, Jocatorius. *buerdmecker*, Jocista.

BOUT, *first bout*, *second bout*, Primæ vices, secundæ vices, &c. Suspicio hunc modum loquendi mutuatum ab animosis aleatoribus, qui, cum perdidissent, non cessant perdere; dum ludendi calorem alunt vanâ spe resarciendi amissa, ac subinde repetunt illud suum *yet one bout more*, quo significant unum adhuc jactum ad restituendam rem tentandum esse. Nimirum G. *bouter*. It. *buttare*. H. *botár* est Jacere, projicere. B. verò *botten* non modo Ejicere vel Projicere significat, sed & Aleas præcompositas fraudulenter extrudere. Fortasse quoque à Lusoribus desumptum est illud Gallorum, *Il a la boutée*, cum innuere volunt aliquem, prospero Fortunæ flatu ad optata provehi, nihilque ei non commodissimè cadere.

BOWBARD Scotis est Ignavus, iners. Tarchon dux Ligurum, suas cohortes Camillæ terga dantes, increpans, utitur his verbis Æneid. XI, 732.

Quis metus, & nunquam dolituri, & semper inertes

Tyrreni, quæ tanta animis ignavia venit?
Femina palantes agit, atque hæc agmina vertit?

G. Dougl. Episc. Dunkellensis hæc verba Tarchontis paraphrasticè sic transtulit;

O Tuskane pepil, how hapinnis this,
sayd he,

That ze sal eber sa dullit and bow-
hardis be,

Whwrokin sic injuris to suffer here?
O quhat be this, quhow grete ane

drede and fere,
How huge dolfnes, and schameful co-
wardyse

Has umbeset your mindis apoun sic
wylse,

N

That

That ane woman alone, and thus be-
lybe
Apoun sic wise sal skattir you and
drybe,
And gar sa large routis tak the flight?

391, 11.

Etiam hæc verba Didonis Æn. IV, 12;

Credo equidem, nec vana fides, genus esse
Deorum.

Degeneres animos timor arguit ---

ita reddidit eadem Paraphr. Scot.

I trow, Sister, and as I understand,
My opinion is nane uncertayne thing,
Thay bene sum lynnage of verray
Goddis offspring.

For drede allwayis and schamefull
cowardise

Degenerit wichtis and boubartis no-
tisyis. 99, 36.

Vide numquid huc faciat, quod *βυβάρης* Hesy-
chio exp. *μύγας καὶ ἀναιόδυντος ἀνδρῶντος*. unde &
Homo stupidus videtur Angl. *a great boobie* di-
ctus. Alii tamen hanc Stolidi hominis denomi-
nationem Angl. referre malunt ad ea, quæ Spelm.
Arch. habet in Bobones. atque adeo quoque nos
infra dicimus in *Buffon*. Ab ignaviâ quoque
bowbert best Scotis dicti sunt Fuci. unde il-
lud V. Æneid. I, 438.

--- agmine facto,

Ignavum fucus pecus à præsepibus arcent.

Sic vertit Rev. antistitis paraphr;

--- Fra thare hyff togiddir in ane rout
Expellis the bowbert best, the fenyt
drone be. 26, 35.

Idem denique dignissimus Præsul in Præfatio-
ne, quam Virg. huic paraphr. præmisit, doce-
re volens incomparabile divinæ poësis opus
non esse conscriptum despiciatissimis opificum
tabernariorumque capitibus, sed hominibus, qui
laudabili ac propè singulari ad gloriam institu-
to decurrendum sibi putant, utitur his verbis,

The king of Poetis ganis not to ru-
rall estate,

For his fresche memor for bow-
bardes, he or scho,

Duha takis me not go quhare they
haue ado,

The sonnys licht is nauer the wers,
traist me,

Althochte the bak his bricht beames
doith fle,

Grene gentill engynis, and breistis
curagious,

Sic ar the pepill at ganys best for us,
Dur werk desiris na lewit rebaldale,

Full of nobilite is thys storie alhale.
For euery vertew belanging an no-
byll man,

This ornate Poete better than ony
can

Pantand describis in persoun of C-
neas. p. 8, 45.

[Bow, Flectere, curvare. B. buygen. Al.
bigan. bugan. A.S. bygan. bugan. D. böie. Isl.
buga. L.]

BOWE, Arcus. A.S. boga. Al. boga. Cim:
BAP. D. buc. B. boge, Cym. dicitur bwa, quod
J. Davis derivatum putat ex C.B. bw, Terror,
terriculamentum; quoniam ante inventum pul-
verem tormentarium nihil formidabilius arcu.
Angl. interim *bow* manifeste est ex A.S. boga.
v. quæ infra annotamus in *Law*, Lex. Ipsum
verò boga est à bugan. Flectere, curvare.

BOWELLS, Intestina. G. *boyaux*. Videntur
interim Angli hanc Intestinorum denominatio-
nem desumisse à *bow*, Flectere, sinuare, tor-
quere: prorsus ut Gr. *ἰσθμια* dicta sunt Intestina,
περὶ τὸ ἐντὸς διειδόμεναι, quòd intus convolvantur in
gyrum.

BOWER, BOURE, Umbraculum è virentibus
ramis, quos Angli *boughs* & *bowes* [dicunt,] con-
textum. Ita quoque D. *fugle-buur*, & B. *vogel-
buer* nuncupatur Aviarium, maximè tamen ra-
mis virentibus obductum. Alioqui *buron* Gallis
& *buer* Belgis est Casa, tugurium. A.S. *býpe*
sunt Magalia. *bup*. Cubiculum, conclave. *bup*
þpy-bedob. Triclinium. cumena *bup*. *Hospita-
le*. *bpyd-bup*. Thalamus. &c. quæ omnia videri
possunt detruncata ex *βύβαιον*, quod Hesychio
exp. *οἰκημα*, Domicilium. v. Spelm. in *Burica* &
Bellagines. necnon annot. nostra ad gl. E, 9. in
Magalia.

BOWL, Labrum, vas quodvis majus, propriè
tamen ligneum. M. Casaubon. derivat à *πέλος*,
Vas balneatorium. [V. supra *Boule*, Poculum.]

BOWLE, Globus, Sphæra. Cym. *pêl*. G.
boule. It. *balla*, *palla*. H. *bola*. B. *bol*. D. *bøjel*
est orbiculus, & *bøie* est Curvare, inflectere.
Proinde si admittas Teut. *bol* contractum esse
ex D. *bøjel*, manifestam habebis originem vo-
cabuli. Alii censent *bol* abscissum ex *βόλη*, Ja-
ctus. Optimè Salm. Plin. Exerc. p. 754. "Pol-
lam veteres vocaverunt Pilam. Hinc apud Fe-
stum; Pollit, pilâ ludit. Ita scriptum in an-
tiquiss. codice. Inde Pollio, ὁ παλλορῶψος, ita
enim exponunt glossæ nostræ veteres. & Pol-
la pro Pilâ est ex Æolico *πάλλα* pro *πύλλα*.
Hesych. *πάλλα*, σφαῖρα ἐκ ποικίλων ὑμῶν πειπημένη."
Hæc Salmasius.

BOWNCE, Sonitus ex allisione. per onomato-
pœiam.

[BOWSE, Potare, largiter bibere. B. *buy-
sen*. Maximam habent affinitatem cum Arm.
beuzi, Mergere. Qui enim largiter vel avidè
bibunt, ingurgitare se poculis non immeritò dici
possint. L.]

Box, Pyxis. A.S. box. Al. *busse*. G. *boisfe*.
It. *buffola*. H. *buxeta*. B. *busse*. Gr. *πύξις* est
Pyxis. à *πύξις*, Buxus; quod eas primitus è buxo
excavaverint. unde propriè in A.S. gl. R, 26 Pi-
xis exp. bixen box. *καταχρηστικῶς* tamen Pyxidem
auream dixit Arbiter; quomodo & apud alios
Argenteam vel corneam pyxidem legas. Hinc
Fabius lib. VIII, c. 6, de *καταχρηστικῶς* exemplis a-
gens, "Pyxides, inquit, cujuscunque materiæ
sunt".

[Box, Alapa, colaphus. Minsevius ingeniosè
fatis derivat à Gr. *πύξις*, Pugnis. Skinnerus ma-
vult originis esse Teutonicæ, quibus *pochen*
est Percutere, pulsare. At ego contractum di-
xerim

xerim ex Arm. bochat. ab Arm. vel C.B. boch; Gena, bucca: ut *box* examuffim respondeat Lat. Alapa. A boch quoque non malè fortasse deducas Lat. Bucca. Nisi malis è contrario illud factum ab hoc. L.]

BOXTREE, Buxus. Cym. pren boccys. A.S. box. boxtreop. Al. bolboum. D. bux bumtre. B. *boffe-boom, busboom*. G. *boüis, buis*. It. *busso*. H. *elbox*. V. Erym. Voff. in Buxus.

BOY, Puer, famulus. Gr. *παῖς* est Puer vel Famulus. à cuius vocandi casu *παῖ*, videri potest ortum traxisse Angl. *boy*. [Sunt qui derivant à C.B. bachgen vel Arm. buguel, Puer, quæ fortasse originem debent C.B. bach aut Hib. beag, Parvulus. L.]

BOY of an anker, Ancoralis tabula. D. *boie* B. *boeye*. quodd ferreâ catenâ veluti compede quadam, ancoræ sit alligata. nam *boeye* Belgis est Compes. [Rectius scribitur *buoy*. L.]

BOYLE, vide *Boile*.

BOYSTEROUS *weather*, Aer tempestuosus. D. *bister* est Furens. B. *biister* est Immanis, ferus, noxius. [Sunt ab Al. bifa, Turbo. quod à bizen. Fremere. Cui etiam referenda sunt G. *vent de bize*, ut & B. *biise*, Horrida procella, tempestas.] E gl. Lipsii in Bifa, Turbo.

BRA vel BRAY Scotis est Ripa. Æneid. VI, 305; "Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat". Sic reddidit Douglas.

Thidder to the bray swermyt al the rout

Of dede goistis, and stude the bank about. 174. 2.

& mox 313.

Stabant orantes, primi transmittere cursum, Tendebantque manus ripæ ulterioris amore. eadem Scot. paraphr.

Thare stude thay prayand, sum support to get,

That thay nicht with the formest o- ver be set,

And gan uphebin pietuously handis twa,

Langand to be apoun the forthir bra. 174. 16.

Æneid. XI, 547 illud Virgilii

--- "Summis Amasenus abundans

"Spumabat ripis". ---

ita vertit Scot. Paraphrasis;

Amasenus that ribere and fresche stude

Above tho brays bullerit, as it war wode. 383. 27.

Ripam verò bra vel bray dictam liquet à verbo *braye*, Fremere, murmurare, mugire. "Nobiles fluvii cornigeri pinguntur, inquit vetus "Horatii commentator ad Odam 14 lib. 4. "Carm. quod ex impetu aquarum in angustiis "decurrentium obscurus quidam sonitus, quasi "boum mugitus, exaudiatur". V. quæ nos fusiùs de Fluviorum specie taurinâ diximus lib. III de Piët. vet. c. VIII, § 3. Etiam *sey coistis bray* dicitur Littus maris Æn. Scot. [Bray descendit ab Hib. bruach, ejusdem significationis. L.]

BRABBLE, Rixari, turbas dare. B. *brabbelen*

est Confundere, miscere, turbare. *βραβυλλο* Hesych. est *αἰδῆς ποτὶ κατὰ*, Species plantæ malæ atque inutilis.

BRACELET, Armilla. G. *bracelet*. It. *braccietto*. H. *bracalete*. Lat. posteriores Brachiale dixerunt, quod habet Gl. Isidori. V. Men. in *Bracelet*.

BRACK, Canis femina, quæ leporem ex odore persequitur. Spelm. in Bracco. G. *braque* vel *bracque*. It. *bracco*. B. *brack*. V. Jani Vlitii ad Gratii cyneget. comment. p. 168.

[BRACKISH, Salsus. G. Dougl. *brak, brake*. B. *brack*. L.]

BRAG Scotis est Formido, terror. Illud itaque Virg. Æn. IV, 43.

--- "Quid bella Tyro surgentia dicam,

"Germanique minas? ---

ita reddidit rev. Præfulus P. Scot.

The weris mobing from Tyre, quhat sal I say?

And the gret brag and mannanse of our brothir? 100, 50.

Item illud Æn. VII, 637:

"Classica jamque sonant: it bello tessera signum.

Sic transtulit eadem Paraphr.

The draucht trumpet blatwis the brag of were. 230, 35.

Illud denique Æn. IX, 201:

Non ita me genitor bellis affuetus Opheltes Argolicum terrorem inter Trojæque labores Sublatum erudiit -- hunc in modum expressit.

My fader Opheltes, the quhilk al his dayis

The weris hantit, neber apoun that wayis

Instruckit me, nor taught sic cowardry.

Was I not lerned to hant chevelry?

Amid the Grekis brag and Trojane weris. &c. 282, 4.

Ab hac antiquâ notione vocis brag crediderim to brag Anglis primitus usurpatum de iis, qui atroci gravissimarum comminationum strepitu terrorem incutere student adversariis, eosque suis sævidictis protelare. Ipsum verò illud brag manifestè referendum ad A.S. *brægan*. Terrere. *bræga*. Terror. &c. [Mallem referre ad C.B. *brâw*, Terror. L.]

BRAGGE, Immodicè jactare, inanes flare glorias, exaggeratâ verborum volubilitate sublatiùs atque inflatiùs quædam de semetipso commemorare ac veluti declamare. G. *bragarder*. B. *braggeren*. D. *bragen* est Fragor. Cim. *BRAPA* est Strepere, fragorem edere. item Grandiloquum esse. *βραχύν* Hesychio exp. *ἰχθύων*. *ψοφῶν*, Sonare, crepitare, grandibus verbis intonare. [Quid si petas ab Hib. *breagam*, Mentiri, quod immodicè jactantibus non malè convenit. L.]

[BRAID, BRADE, vet. Ang. Expergefacerere, auferre, educere. A.S. *bræban*. aliam A.S. verbi significationem repèrias in *Brede*, quod v. L.]

BRAIDE, vid. *Broide*, Crispere.

BRAIDE, UPBRAIDE, Exprobrare. D. *braydelfe* vel

B R.

vel *breyden* est Exprobratio. *breyder* en *spne stycker*. Exprobrare alicui facinora sua. A.S. *bræban*. *abpræban*. *tobpræban* est Extendere, dilatare, ampliare. ita *bræbuncg* *hliran* est Ampliatio famæ, apud Boeth. c. XIX *brab* + *bræb*. Latus.

BRAIE, Fremere, vociferari, barrire, rudere. G. *braire*. quod putatur defumptum ex *Barrire*. *βραῖαι* Hefychio exp. *κρυαῖα*, Vociferans. [Retius fortasse deducatur à C.B. *brevy*, ejusdem significationis. L.]

BRAIE, v. *Braye*; Conterere.

BRAIN, Cerebrum. A.S. *brægen*. *bpegen*. *bpein*. Sicambri *bregen*. reliquis B. *brey*. Gr. *βρίγμα* vel *βρίγμα* est Sinciput. Vir minimè indoctus B. *brey* deduxit à *φρήν*, Mens. v. interim Voss. Etym. in Sinciput.

BRAKE, Instrumentum pistorium. v. Spelm. in *Brachinum*. [Est à *bpecan*. Frangere. L.]

BRAKE, Filix. D. *bregne* dicitur.

BRAKE, a *brake of bryars*, Spinetum, dumentum, senticetum. Derivant à *βράχην*, Resonare cum quodam fragore. coguntur enim dumeta ingressi obvias vepres cum quodam strepitu perumpere. Minus tamen operosè deduxeris à *break*, Frangere: unde quoque Gr. *αἰμασίς* dixeret *φραγμός*, Sepes; maximè tamen, Suidâ teste, *τὰς ἐκκενθόμενας*, Spinarum aculeis horrentes. *ἡπὶ ὅσων τῶνδε αἰμασὶς γίνονται οἱ εἰσερχόμενοι ἐπ' αὐταῖς*, ut vult Scholiastes Theocriti.

BRAMBLES, Rubi, vepres. A.S. *bræmelar*. *bræmlar*. Al. *pramun*. D. *brambariis*. B. *bræmen*, *bremen*. Fortasse sunt à *βράβυλος*, quod Hefychio exp. *εἶδος φυτῶ κακῶ*, Genus plantæ malæ. Potest & derivari à *βρίμεν*, Gravem sonum fragoremque edere. Confer cum iis, quæ diximus in *Brake*, Spinetum. M. Casaubon. putat esse à *ράμνος*, *Rhamnus*. nihil enim frequentius quàm ut *β* præfigatur initiali *ρ*.

BRAN, Furfures. M. Casaubon. p. 345 de vet. Ling. Angl. refert ad *βράσμα* vel *ἀπόβρασμο*; prout nempe apud Etymologicum “*τὰ ἀποβράσματα*” exp. *σύνελα πῦ πυρῶ*, Furfures tritici. Est alioqui *σύνελα*, Omne in genere rejectamentum, purgamentum, recrementum; quodvis *σπίπωμα*, Superfluitas quævis. Cæterum si vocabuli etymologiam spectes, quicquid ob vitiatem canibus objicitur, aut canibus propriè competit, id *σύνελα* dicebant, quasi *τῶς κυσὶ βράζομενον*, ut ab eodem Authore magni etymologici docemur. Micæ itaque & quæcunque alia epularum rejectanea, quæ sive à canibus, sive ab aliis quibusque colliguntur, *σύνελα* quæ nuncupabantur”. Hactenus Casaubon. Canicæ vett. dictæ Furfures, ut Nonius interpretatur, qui & Lucilium eo usum comprobatur. Originem indicat Festus; “Canicæ, inquit, fures de farre, à cibo canum vocatæ”. Hinc Canicaceum pro furfuraceo. Pacuvius: “Qui apud te quasi servus est Canicaceum panem”. Citat Festus. [V. infra *Bren*, Furfures.]

BRANCH, Ramus. G. *branche*. vett. Flandris *brancke*. De vocabuli origine hæc habet Salm. Plin. exerc. p. 318; “In veteribus agrorum metiendorum authoribus branca urfi est brachium; terminus sive petra naturalis si bran-

B R.

“*cani urfi habuerit*: sic & branca lupi. ibidem. “*Brancam urfinam esui optimam esse & in deliciis fuisse legi apud neotericum quendam.* “*ἄρκτος χῆρα* hoc nomine Græci commendant. “*Branca urfina, manus est urfi. inde & Brachia arborum hodie *brancas* vocamus; & “*Brancarium, chiramaxium. Gallorum vetus “Romanensis lingua pro Brachio dicebat *branc*, “ut sæpe mihi lectum est. inde It. hodie *brancolare* est Iter manibus prætentare”. Hæc Salmasius. *Brancke* Belgis est Ramus.**

BRAND, Titio, torris. A.S. *brant*. Al. *brant*. G. *brandon*. H. *blandon*. D. *brend*. B. *brand*. Omnia sunt à Teut. *branden*, Ardere, urere. Cim. interim *BRANEN*, non modò Titionem, sed & Gladium denotat. prorsus ut Italis quoque *brando* est Gladius. cujus denominationis rationem ex eo petere licet, quod prisca mortales, ante usum armorum, torribus obustis acuminatisque pugnaverint.

BRAND Chaucero est Ensis, gladius.

A burly brande about his middle he bere. TC. v. 180.

Scot. quoque Dunkell. Episcopi Æneidi *brand* passim est Gladius. Rationem acceptionis jam nunc reddidimus. Notissimum certè est illud Virgilii VII, 523.

Direxere acies. non jam certamine agresti, Stipitibus duris agitur, sudibusve præustis; Sed ferro ancipiti decernitur ---

Fortasse tamen non immeritò suspicari liceat Ensem *brand* appellatum ab ardore Martio belorum internecivorum, in quibus nemo non primas partes concedit ensi, receptissimo epirheto poetis dicto Fulmineo. Neque parùm interim firmant hanc conjecturam quæ annotavimus ad gl. Cott. 87, in *Flamma*, leg. ubi fusè probo Teut. *orlog*, Bellum, propriè denotare Magnam flammam, immane ac longè latèque diffusum incendium. Quod si quis tamen hæc non admittat, dicendum erit Angl. *brand*, sic acceptum referri posse ad Angl. *brandish*, Vibrare, coruscare: hoc enim verbo significatur ignea moræ splendentisque armaturæ coruscatio. V. porro quæ mox sequuntur.

BRANDISH, Coruscare, vibrare. G. *brandir*, *branler*. It. *brandire*, *brandolare*. H. *blandir*, *blandear*. Videntur esse ab illo *BRANEN*, quod Cim. Gladium denotasse in proximè præcedenti *brand* monuimus. atque ita *brandish*, & reliqua primitus fuerint intellecta de gladiatorum concussorum vibratione. quomodo simillimâ denominationis ratione Vibrare, quaterere. Gallis etiam est *darder*, *lancer*. It. *dardeggiare*, *lanciotare*. &c. q. d. Telum vel Lanceam vibrare. Huc etiam refer illud *branle*, quod Gallis est Saltationis genus rapidum atque agitationis plenum. Angl. *brawl* dicitur. quod vide in *Broile*.

[**BRANGILL**, Vibrare, concutere. G. Dougl. Arm. *brancellat* est Vibrare, rotare. L.]

BRASS, Æs. A.S. *brær*. unde forte, N inferto, sunt G. *bronze*. It. & H. *bronzo*. Cym. præs dicitur Æs. Forte à *πράσιος* prout nempe Nic. Myrepsus perhibet Æruginem etiam *πράσιον* dici, ob viridem porri colorem, quem imitatur: nam

ἡ ὁράων, Porrum, est ὁράων χλωμὸν, Prasinus color, porraceus color, i. viridis. hunc enim colorem exhibet æs peculiari sibi rubigine vitiatum ac virescens.

BRASST, BRASSTLE. v. *Burft*, Rumpi, frangit. [BRATT, Lacinia, panniculus. A.S. *bratt*. Pallium, mantica, panniculus. C.B. *brat* idem denotat. Hinc, opinor, nostrum *Bratt*, *beggar's bratt*, Mendici filius. quod sit panniculis lacertis obfusus. L.]

BRAVE, Insignis, egregius, bellè ornatus. G. *brave*. It. & H. *bravo*. B. *braef*. Videtur esse ἀπὸ τοῦ βραβεῖα, à victoriæ præmio; ut propriè sic dicatur Qui æmulis omnibus præripuit palmam. V. quoque Obsev. nostras ad Willer. p. 19. ubi agimus de vocabulo bitherue, [Probus, strenuus, fortis, sollers.] Quæ tamen observationes si Lectori non sint ad manum, recurat is ad ea, quæ annotavimus ad Ker. in Utilis, piderbeer.

BRAWLE, Saltationis genus. & *brawle*, Altercari, tumultuari. v. *Broile*, Tumultus.

BRAWN, Callum. inde *brawn of a boar* est Callum aprugnum. Videntur autem *brawn* istud Angli desumpsisse ex Accusativo Gr. *πῦργς*, Callus. ut ex *πῦργς*, per quandam contractionem & literæ R transpositionem, primò fuerit *πῦρν*, atque inde *brawn*.

BRAY, Conterere, pinsere, pistillo comminuer. G. *brayer*. quod fortasse corruptum est ex Friare. cujus originem tradit Etym. Voss. [Bray etymon videtur habere à C.B. *briwo*, Tundere; &c. L.]

[BREACH, Fractura. G. *breche. to make a breach in the wall*. G. *faire breche a la muraille*, Murum perfringere. Planè sunt ab A.S. *bpecan* & *bpeccan*. Frangere. quod vide in sequente *Break*. L.]

BREAD, Panis. Al. *brot*. prot. D. *brød*. Isl. *braud*. B. *brood*. Putantur esse à βρωτός, Esculentus. βρωτός, Cibus. Prorsus ut Cym. *bara*, Panis, est à βρωτός, Pabulum, esca, cibus: vel utrumque à כרה, Comedere. unde & Latinum *Far* deducunt, sicuti *Fruges* putantur denominatæ à βρώκειν, Manducare.

[BREADTH, Latitudo, amplitudo. A.S. *bræðnyr*. à *bræð*. Latus, spatiosus. q.v. in *Broad*. L.]

BREAKE, Frangere. Goth. *BRUKAN*. A.S. *bpecan*. Al. *brachan*, *prechan*. D. *breke*. B. *breken*. Origo omnium est ab Æolico βρωγῆ, Ruptio, ruptura. à βρωγῆν certè vel βρωγῆν, Frango, rumpo, est βρωγῆ. Ruptio, pro quo Æoles dixerunt βρωγῆ. prorsus ut βρωγῆς dixerunt pro βρωγῆς, Lacera vestis. βρωγῆς pro βρωγῆς, Facile. βρωγῆς pro βρωγῆς, Rosa. βρωγῆς pro βρωγῆς, Radix, &c. A.S. *bpecan* & *bræcan* in Agriculturâ quoque habuit locum. nam *lanðbpec* in gl. R. i. exponitur Proscissio. & rursus p. 57 ejusdem gl. *lanð* *openung*. Proscissio. *bpecen* *lanð* & *gepoph* *lanð*. Novalis ager. *forplæten æcep*. Squalidus ager. Inde B. *braecken* est Arva aratro ligonibusque frangere. & quoniam ista ratio terras mo-

liendi laboriosissima est, cœpit quoque *braecken* usurpari pro Acri nisu & magnâ cum molestiâ ad vomendum concitari. imo & pro Laboribus ac vigiliis membra viresque frangere. unde *nachtbraecken* Belgis est Lucubrare.

BREAKFAST, Jentaculum. Plurima huc pertinentia habent Voss. in Jentaculum. Mart. in Jento. Menag. in *Dejeuner*. quibus adde illud gl. Cot. p. 214; Jentaculum, primus cibus, pro *forpme* *rand*. ubi quoque plura annotavimus.

BREAM, Cyprinus latus. G. *brame* vel *breme* dicitur. It. *abramo*. Bellonio idem est qui Gr. *ἀβραμῆς*; unde & nomen. Al. *breffemo* nuncupatur. B. *braeslem*, quæ videntur desumpta ex A.S. *bræð* & *bræðrum*. Latus.

BREAST, Pectus. Goth. *BRUNST*. A.S. *bpeort*. Al. *brust*, *burst*, *prust*. Cim. *BRIAN*. D. *bryst*. B. *borst*. Videntur esse à βρεστός, Anterior. eâ notione, quâ βρεστός *πῆδς* probatis scriptt. dicuntur Pedes anteriores, & βρεστός *πῆδς* *ἀδρῆς*, Adversa vulnera.

BREATH, Spiritus, flatus, anhelitus. Anglis dicitur *breath* sive à βρῆν, ut aqua spiritu aliquo impulsâ scaturit. sive à Germ. *bruen*, Urere, quod ex βρῆν: ut sit spirare vi caloris. Hæc habet Mart. lex. philolog. in Spiro. [Est autem ab A.S. *bræð*. Spiritus. L.]

BREATHE, Spirare, efflare, exhalare. videtur affinitatis aliquid habere cum C.B. *brethario*, Ructare. A.S. *bræð* est Odor, suavis nidor, [spiritus, unde, ut opinor, venit *breathe*. L.]

BREDE Chaucero est *to contrive or devise crafty ways to abuse or cozen others*. Machinari dolos, fraude grassari, aliorum bene cogitata pravis artibus labefactare atque eludere.

*Cresseis thus began to brede **

*The causis why, the sothe for to tell,
That she toke fully purpose for to dwell.* Tr. lib.V. 1029.

ubi agit de Chryseide clandestinis consiliis hoc agente ut sub quadam specie honestatis Tydeo adhereret, Troilo repudiato. A.S. certè originis esse hoc verbum ostendunt *lytīg* & *bpeðenbe*. Vaser & callidus apud Orosium V. 7. Astus, *bpeð* occurrit in gl. Cot. p. 10 & 169. Etiam Astus, *gebræðner* legas earundem gl. p. 18. *butan* *bræðbe*. Sine figmento; LL. Edovardi R. 1. *mib learbpeðban capmum mannum beþian*. Dolis miseros lædere: Off. Episcoporum, c. VIII. Isl. *bragd* est Fraus, stratagema. Omnino quoque v. Wormii Lex. Run. in *BRAPPE*. Noellus *gebræðgar* exp. *craftes*, *deceits*. Item *gebræðnyrre*. *Craft*, *subtilty*. & quoniam constanti omnium fere gentium consuetudine præcipua ingeniosæ vafritiei subtilitas bonæ cerebri temperiei à cordationibus attribui solet, nihil quoque mirum, si arbitremur expeditas perspicacis animi technas ab hac cerebri dote potissimâ denominatas. *brægen*. Cerebrum. gl. *Ælfr*. 1. *brægen*. Cerebrum & cerebrellum, gl. R. 69. [A.S. *gebræðan* est Simulare. L.]

* Edit, Urr. habet *drede*, quod fortasse rectius.

[BREDE eidem Chaucero denotat Latitudinem. & est purum putum A.S. bræde. L.]

BREECHES, Braccæ, femoralia. Cym. bryctan. A.S. bræc. bpec. Al. pruah. D. brog. Isl. brook est Bracca. brægur, Braccæ. B. broeck. Derivant ab Æolico βρεγος pro πρύος. Quoniam tamen complures antiquiss. authores magno consensu testantur esse vocem Gallicam, vide annon sit satius cum Martinio deducere à Teut. breken, Rumpere, frangere: quod sit vestis bifida atque in duas partes discissa pro duobus, quæ tegit, femoribus. Multa huc pertinentia satis fusè prosequimur in annot. ad gl. B, 6. in Balteum. Lubens interim hoc in loco ex Voss. lib. VI de Vit. Serm. & variis glossematibus adscribo sequentia hæc: "Feminalia & Bracas male confundunt. Licet enim pro Bracis dixeris Feminalia, non tamen possis Braccas ponere pro Feminalibus. Feminalia designat Justinus, abbreviator Trogi, in eâ, quam lib. XXXVIII de Mithridate rege narrat, historiâ: "Sollicitatoque juvene, cum ferrum occultatum inter fascias gereret, scrutatori ab Ariarathe rege misso curiosius inum ventrem pertractanti, ait, "Caveret, ne aliud telum inveniret, quàm quæreret. Bracis quidem forma olim, quæ & hodie. Feminalia verò erant Fasciæ, quibus femina involverent; ut Tibialia, quibus tibias. Sanè Augustus non usus bracis; sed tamen se adversus frigus muniebat femoralibus & tibialibus: ut author est Tranquillus. Differebant ergo Bracæ à Feminalibus, ut Udone à Pedulibus. Sanè Pedules itidem erant fasciæ, quibus infirmi suos pedes infra calceos invollebant: nam sani firmique utebantur calceis, sine fasciis istis. Udone propriè calcei fuere, ex lanâ pilisve coactis facti: qui foris quidem includebantur calceis, domi verò calceorum vicem implebant". Hæc fusius diducit Cl. Salm. not. in Lampridii Alexandrum Severum p. 221 & seqq.

BREED, Generare, foetificare. A.S. bryeban & bryban erat Progenerare, eniti foetum. unde iis fygla brybbay dicebantur Avium pulli. B. broeden, broeyen est Fovere, ovis pullisve incubare. quomodo & Anglis Gallina ovis incubans dicitur to sit on brood. valde affinia sunt C.B. brwd, Calidus, [& A.S. bryeban. Fovere. L.]

[BREME Ch. BRIM G. Dougl. Ferox, atrox. fortasse ab A.S. bremman. Fremere, quod occurrit in Rush. Cod. Joh. II, 38. L.]

BREN Chaucero sunt Furfures.

That in schole is grete altercation
In this matere, and grete disputa-
tion,

And hath ben of an hundred thousande men,

But I ne can not boulte it to the
bren. NPT. 473.

Anglor. vulgus bran vocat, quod fuit pauld ante. Cym. dicitur brann. G. bran. Somnerus Angl. bran arbitratur desumptum ex A.S. bryun. Furfus, fuscus. Menag. refert ad vetus Gal. brance, cujus meminit Plin. lib. XVIII, c. 7.

Censet adhuc Gallos illud suum bran, quod Excrementum alvi denotat, ob quandam similitudinem, desumpsisse ex illo bran, quod crassius farinæ recrementum significat. Quoniam tamen pro bran sæpissime quoque bren scribunt Galli, crediderim potius eos istud desumpsisse ex Teut. bren + bern, Stercus: unde Belgis etiamnum hodie bernsteker est Coprophorus, foricarius, humillimæ abjectissimæque sortis homuncio, qui evacuandis emundandisque latrinis operam locat. Valde quoque suspicor huc pertinere vocem bernheuter, quæ superioribus Germ. gravis atrocisque contumeliæ opprobrium insinuare judicatur: tanquam quæ videri possit composita ex istoc bern & Al. huaten, Curare, custodire. In Dasypodii certè dictionario Germ-lat. bernhautter exponitur Calo, quod Servum militis denotat, qui B. troshoef dicitur; quia ejus erat Sarcinas curare, ligna ad heri tentorium congerere, ac spurcissima quæque ministeria obire. Aliam hujus vocabuli originem tradit Cluverius in Germ. antiquâ: "Veteribus Germanis, inquit, qui per ignaviam atque inertiam pellem ursinam nunquam relinquabant, vocabantur per contumeliâ bernhauter, Ursinæ pellis incubatores". Beer vel beyr vulgo Belgis persæpe denotat Latrinam, atque adeo frequenter etiam beersteker vel beyrsteker dicunt pro bernsteker. denominatione forte desumptâ ab usitatissimo loquendi modo, hii stinckt als een beer, Olet verrem, foetet instar porci. Hoc addidi ex disjectis & jam olim neglectis B. etymologiarum schedis, si forte Lector sedulus & sagax inde arripere valeret occasionem novæ alicujus conjecturæ.

BRENNE, vid. Burn, Ardere.

BREW, Coquere cerevisiam vel zythum. B. brouwen. D. brygge dicunt; quod antiquius puto. Isl. quoque bruggare est Coctor cerevisiarum. Cæterum ut de hujus verbi origine nihil etiamnum certi habeo dicere, ita de altero ejusdem significationis verbo Teut. brassen, Miscere, complures viri docti multa. nimirum brassen en brouwen conjunctim dicunt Belgæ pro Commiscere aquas frugibus ad coquendam cerevisiam. G. brasser. It. brassare. v. Spelm. in Brasium. Voss. de Vit. Serm. II, 3. & alios. Fortasse interim ad verbum brew pertinet, quod Lupum salictarium (officinæ Lupulum appellant) Gr. βρύον dicunt. Germ. superiores brauwen dicunt, quod Mart. refert ad βρύον, Urere. v. eum in Braxo. ne bið ðær næmiz ealo gebropen mid ertum. ac þær bið mebo genoh. Oros. I, 1. [A.S. brypan Coquere cerevisiam per metathesin fieri potest à C.B. berwi vel Arm. birui, Coquere. L.]

BRIBE, Largitione alicujus animum pervertere. Suspico desumptum ex βριβήιον, Præmium certaminis vel operæ navatæ tribuere: si quidem verisimile est in rem illicitam animum intendentes, desiderio suo colorem quandam ex verbo minimè inhonesto quæsisisse.

BRICK, Later. G. brique. v. Menag. B. bricke, briicke. Cym. priddfaen dicitur, quasi

si priddmaen. à pridd, Argilla: & maen, Lapis. Ipsum verò pridd J. Davies derivat ex origine Hebr. quem vide.

BRICKLE, Fragilis. vett. B. brokel. à bre-ken, Frangere.

BRIDE, Sponsa. A.S. brýð. Al. brut. Cim. BRNÐ. Ill. & D. brud. B. brupð. vett. Fris. breyð. A. Codici Mat. X, 35 **BRNÞS** est Nurus, i. e. filii uxor; quæ G. *bru* dicitur. *Ma bru*, inquit Nicot. *c'est le femme de mon fils*. Lat. Nurus. *Mon bruman, le mari de ma fille*. Lat. Gener. Ab hac interim acceptione Goth. **BRNÞS** eidem quoque A. Cod. **BRNÞS** **FLÞS** passim est Sponsus; nam **FLÞS** vel **FLÞS** in compositione nominibus postpositum significat Summam totius rei dispositionem & curam: sicuti ostendit Goth. nostrum gl. De origine vocis *bride* hæc habet M. Casaubonus; "A *πῆρδος* vel *πῆρδος*, Virgo, (unde *διαπῆρδος* - *νύμ* est Devirgino) Angl. *a bride* est Sponsa. "Germ. *braut*. Angl. itidem *bridegrome* est "Sponsus. Germ. *brautigam*, quasi dicas, *πῆρδος*, ita Casaubon. *γαμβρύνειν*, inquit Helvigijs, est Connubio jungere. *γαμβρύνειν*, Qui connubio jungitur. ex quâ ipsâ voce Teut. *breutigam* *κατὰ μετάθεσιν* videri potest desumptum. Multa quoque habet Mart. in Sponsus. Nos varias de hac voce conjecturas, quas olim notis ad Tattiani XXI, 6 adscripseramus, in hunc locum transferemus; si forte aliquid in iis deprehendat Lector, quod eum in quædam ulterioris inquisitionis vestigia inducat. Fuere, qui Sponsam brut + prut dictam putant, quòd sit *ωρετή*, Libera, i. e. dimissa jam atque exempta è parentum potestate: mihi tamen aliunde videtur hæc denominatio desumpta. Quamvis enim *ωρετή* nonnihil accedat ad quorundam Francorum dialectum prut scribentium, longius tamen recedit ab A.S. brýð & brýðguma. Sicuti & à Goth. **BRNÞFLÞS**: ut igitur probabilior conjecturâ de origine A.S. brýð aliquid statuamus, altius aliquanto repetendus est antiquiss. contrahendorum matrimoniorum ritus. Inter varios nempe modos, quibus olim in matrimonium coibant Romani, fuit quoque Coemptio, quæ & Conventio in manum dicebatur. de quâ v. Servium ad illud Primi Georg. v. 31;

Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.

Ita Patriarcha Jacob septennis ministerii mercede pactus est connubium dilectæ sibi Rachel; Gen. XXIX, 28. Notum quoque est illud Medæ apud Euripidem,

ὡς ὥσπερ μὲν δὲ χρημάτων ὑπεβολὴ
πῶς πελάσται, δισκίττω δὲ σῶματός
λαβεῖν ----

quod ne fieret, antiquiores Romani Coemptione cavebant. "Antiquus nuptiarum erat ritus, inquit Isidor. Orig. IV, 29, quod se maritus & "uxor invicem emebant, ne videretur ancilla "uxor". At apud Germ. in ultimo Septentrione degentes venalia olim fuisse connubia tradit Saxo Gram. datasque uxores plus offerentibus. Eandem quoque consuetudinem videntur quondam tenuisse Cambrobritannii, quum matri-

monium & vinculum conjugale priodas & cwlma priodas dixerunt ἀπὸ τῆς ἀρτιάδαυ, ab emendo. Sicut iisdem quoque Cym. priod vel priodferch dicebatur Sponsa. prioddwr vel priodafab, Sponsus. unde videri quoque possunt A. Saxones connubiorum etiam commercia tractu temporis cum Britannis frequentantes, suum brýð sumpsisse ex C.B. priod. Quoniam hoc tamen in solis locum habet A. Saxonibus nec ad Gothos quicquam attineat, omnino investiganda videtur originationo universalior. Antiquioribus sanè Cim. BRNÐNÐ est Femina. V. Run. lex. in **FLÞFLÞ**. Strophâ quoque 13 Epicedii regis Regneri Lodbrog BRNÐ est Virgo speciosa vel Sponsa: ubi Wormius monet BRNÐNÐ poeticè denotare Feminam quamvis. Atque adeo ad priscam hanc Mulieris denominationem referendum quoque videtur illud *βρυδάλιχα*, quod Hesychio exp. *πῆρδος* *γαμβρύνειν*, Persona sive Larva mulieris. In Cædmonis adhæc A.S. paraphr. poeticâ brýð passim denotat Mulierem vel Uxorem. Ita brýð abamer ei dicitur Eva; p. 5, 3. & 13, 15. brýð Abrahame. Sara; 52, 2. Lothe. brýð. Lothi uxor; 55, 16. beapn Goyer. brýða ongunnon. on Lainer. cýnne recan. "Filii Dei coeperunt uxores in Cainis "generatione quærere"; 29, 11. Quum igitur antiquiss. utriusque idiomatis poemata testentur BRNÐNÐ & brýð olim significasse Mulierem vel Uxorem, nihil quoque mirandum si Patres nostri priscam hanc vocem peculiari quadam ratione, veluti κατ' ἐξοχὴν transfulerint ad Virginem vel Feminam classi maritatarum jamjam adscribendam, & in cujus honorem festa Nuptiarum solennitas celebrabatur. Originem verò vocis brýð non peto ex illo pruette, Favetur; quod occurrit in Al. gl. B, 21. quemadmodum neque ex illo briudit, Fœtiscit; quod habet gl. E, 1. non denique ex illo kiprutta, Stupravit, gl. A. 21: quanquam id fortasse non foret alienum ab hoc loco: nam sicuti A.S. pif in Obs. ad Willer. deduxi ab *οἶφῶν*, Coire, congregi; ita nunc quoque minimè repugno iis, qui Teut. *brupð* deduxerunt à *brupen*, verbo quondam non inhonesto; significabat enim Implere: eo nimirum sensu, quo brutæ animantes dicebantur Impleri, quotiescunque adhibito admisso concipiebant fœtum. "Canes implentur uno coitu"; Plin. XIV. 63. "Quinquennis parum habetur idoneus feminis implendis"; Columel. lib. VII, c. 12. "Te, "Sidoni, Juppiter implet"; Ovid. Fast. V, 617. "Nascitur Arfacides, cui fas implere parentem". Luc. VIII, 409. Egregiè verò Teut. isthoc *brupen* respondere Gr. *βρύνειν*, Scaturire, plenum esse, documento est *ἱμβρύνειν*, Infans vel Fœtus adhuc implens vel distendens uterum. Atque ita quoque probatissimis Ling. Gr. authoribus *βρύνειν* passim dicitur Tellus emittens germina. unde & Virg. Georg. III, 136 Genitale arvom dixit Vulvam, eidem honestissimæ metaphoræ insistent. Lat. quoque Futuere & G. *foutre* similiter facta sunt ex *φουπύω*, Planto. nam à *φουπύω*, extrito, est Furuo; quemadmodum ex *νύμ* est Nuo. ex *πύδω*, Puto, &c. Atque adeo ex hoc ipso quoque *φουπύω* forte detruncatum est Cim. **PNÞ**,

B R.

PRĒ, Vulva. unde iis **PRĒ** est Parere, & **PRĒIKP**, Natus. Eandem quoque verecundæ translationis elegantiam observârunt C.B. quum iis plant dicuntur Liberi. planta, Liberis operam dare. In A.S. denique **tubbeþ**. Propago, soboles, non minor habita est verecundiæ ratio: nam à **týbdeþ**. Tener, sunt **týbþnjan**. Propagare, & **týbþþung**. Propago. Ab hoc igitur **týbþþnjan** est **tubbeþ**. Soboles: similitudine à plantis ad homines atque alia animalia traducta. Prorsus ut Gr. vox **κλάδος** etiam ad Sobolem transfertur, cum primâ suâ significatione denotet Ramulum teneriorem, quales sunt anniculi, qui pullulant **ἐκ τῶν ἀκρεμύων** sive **ῥῶν**, quæ crassior ramorum pars est ex ipso stipite sive trunco enascens. De figuratâ isthac vocis **κλάδος** acceptione vide quæ not. in Ignatii epist. ad Trallian. obiter inseruit propinquus meus Is. Vossius, summi patris non degener filius. Consulto ac lubens hoc in loco prætereo pravam consuetudinem rudiorum Belgarum verbum **bruyen**, **wat gebruy is hyper**, **bruyt van hier**, &c. non sine quadam minaci violentiâ passim usurpantium. quandoquidem arbitror vim proprietatemque verbi, despiciatissimæ hominum faci tantopere dilecti, satis jam perspectam ex iis, quæ dicta sunt hætenus.

[**BRIDEGROOM**, Sponsus. B. **bruydegome**. A.S. **brūðguma**. Al. brutigomo. Isl. **brudguma**. i. e. Sponsæ vir. nam **guma** est Vir. L.]

BRIDGE, Pons. A.S. **brýc**. **bricg**. Al. **brugge**. Cim. **BRN**. **BRN**. D. **broc**. B. **brugge**. De origine vocabuli v. Spelm. in *Brugbote*. V. quod quæ nos annot. ad gl. D, 8. in Pons.

BRIDLE, Frænum. A.S. **brýdel**. Al. **briddel**. prittil. G. *bride*. It. *briglia*. H. *brida*. B. **breydel**. Maximam habent affinitatem cum Æolico **βρυτήρ** pro **βρυτήρ**, Frænum. B. **brillen geman-den** est Refrænare, comprimere ferocius adversus alios insurgentem: à **breydel** nimirum fecerunt **breydelen**, & contractè **breydlen**, **brillen**. Quidam referunt ad **brill**, Specillum, perspicillum ocularium: tanquam **brillen** propriè sit Admoto fideliori conspicio effecere, ut quis meliora monenti pareat, aliamque morum viam æquiore animo usurpet.

BRIE, [**BRIEZE**,] Oestrum, tabanus. A.S. **brýora**. [It. *brissio*.] Al. **bremo**. **brimsa**. D. **bremis**. B. **bremme**, **bremse**. Sunt à **βρέμειν**, Fremere, grave murmur edere. [Ita denominatus est Tabanus ab A.S. **brēmman**. Fremere, rudere, quod fortasse à **βρέμειν**. L.]

BRIEF, Breve. Al. **priaf**. D. **bress**. B. **brief**. V. Spelm. in *Breve* Goldastum Alaman. Rerum T. I, p. 208. v. quod gl. D, 26. in Epistola supermissa.

BRIERS, Rubi, spinæ, vepres. [A.S. **brær**.] Videri possunt nomen traxisse ex **βραχίς**, Fortis, validus. Palladius certè lib. I. De Re rusticâ, Tit. 35, agens de ratione claudendi hortos, inter omnia hortorum munimenta validissimum autumat, si matura semina rubi & spinæ, quæ Rubus caninus vocatur, in munitione disponantur. &c. quæ tamen uberius luculentiùsque tradit Colum. lib. XI, c. 3. quem vide.

B R.

BRIGANTINE, Celox, catopscopium, navis speculatoria. G. *brigantin*. It. *brigantino*. H. *brigantin*. V. Men. in *Brigands*.

BRIGE Chaucero est *breach*, *falling out*, *contention*, *rupture*. *We know well that mine adversaries have begon this debate and brige by their outrage*. Ch. T. p. 157. b. Pro eo & **brigge** scribit Ch. TL. p. 487. b. It. *briga* est Contentio, jurgium, rixa. V. Spelm. Archæol. in *Briga*. Imbrigare, Rixis ac litibus involvere; Voss. lib. II, de Vit. Serm. c. 24. *Briga*, id est, Rixa, *een scheldward*. *Brigare*, i. e. Rixari, *kyben oft schelden*, Auth. Gem. *brablyng*, *kyf*, Teuton. inter alia exp. *Briga*. *Brigue* Nicoto est Ambitus, prensatio, seria publicæ functionis petitio: quæ, quoniam inter plures ejusdem honoris competitores non sine gravissimis contentionibus peragitur, coepere quoque Itali vocabulum *briga* de quavis rixâ vel contentione usurpare. [Quid si derives *brige* ab Hib. *bruighean*, quocum & sensu & sono consentit? L.]

BRIGHT, Splendidus, fulgidus, illustris. Cym. *berth*. G. **BLIKHTS**. A.S. *beopht*. Al. *bereht*. *breht*. *berht*. *bert*. *pert*. Cim. **BIART**. Isl. *biartur*. Minshævus deducit Angl. *bright* à C.B. *brith*, Diversicolor, maculosus, variegatus. Olim enim erant in deliciis tunicæ variis coloribus distinctæ. V. quæ hac de re annotavimus ad Will. p. 15. Mihi quoque libuit aliquando suspicari C.B. *brith* esse ex **βρίθ**, quod Cretensibus, authore Hesych. significabat **γλυκὺς**, Dulce, gratum, suave, carum: quandoquidem, ut diximus, amœna variegatarum vestium species priscis quondam mortalibus gratissima semper fuit. at Joh. Davies derivat *brith* istud ab Hebr. **כרור**, Variegatus, maculis albis instar grandinis respersus. Maximè tamen huc facit quod **βρίθ** Hesychius exp. **λάμπρυν**, Splendentem, nitentem: atque ita quoque interpretatur Phavorinus. [Wachterus derivat *bright* ab Al. *brechen*, Nitere, fulgere. Nonne facilius est petere ab A.S. *beophtian*. Clarere, splendescere? L.]

BRIM, Ora, margo. Isl. **brim** est Extremitas cujusque rei. Slavinis **prim** est Limbus. D. **bremme** *paa flæder* est Limbus tunicæ, extrema lacinia. vett. B. **braeme** vel **bremel** est Fimbria, Instita, limbus. unde quoque **verbraemen**, **verbremen** iis erat Oram vestimenti limbo munire atque ornare. Refer ad ea quæ fuscè diximus de Theot. barm, Sinus, gremium, ad gl. B, 22. [--- **Brim** G. Dougl. est Atrox, q. v. in *Breme*. L.]

BRIMME, Subare, catulire, ardere in Venerem. B. **brumstig** vel **brunstig** *sin*. quod postremum genuinum atque incorruptum esse liquet; siquidem planè convenit cum illo **brunst** quod significat Ardorem animalium summo cum impetu ruentium in Venerem. heui **prunsti**. Uredine; gl. B, 54. **prunst** des sumares. Ardor æstatis; Kero. *uuirouh brunst*, Incensum; Tattian. II, 4.

BRIMSEE, Oestrum. V. gl. D, 4; in Oestrum. [V. supra *Brie*, Oestrum.]

BRIMSTONE, Sulphur. Sicuti in proximè præ-

B R.

præcedenti *brimme* vidimus Teut. *brumstig* corruptum esse ex *brunstig*, ita hic quoque monendum Angl. *brimstone* corruptum videri ex *brimstone*.

BRINE, Muria. Fland. *brin*. Fortasse sic dicta est quasi *pyrine*, ἀπὸ τοῦ πυρός, quod nimia salugo os instar ignis adurat. [Est ab Isl. ad *brynnā*, Adaquare. L.]

BRING, Ferre. Goth. *BRINGAN*. A. S. *bpenzan*. *bpingan*. Al. *bringen*. *pringen*. B. *brengen*. Helv. arbitratu Teut. *brengen*, per epenthesein τὴν N, factum ex *πρίχιν*, Præbere, afferre.

BRINK, Margo. D. *brinck* est Locus præceps atque abruptus. [Forfan à Goth. *BRIKAN*. A. S. *bpecan*. Frangere. L.]

BRISK, Alacer, vegetus, integris viribus. G. *brusque*. It. & H. *brusco*. B. *barsch* est Asper, ferox, iracundus, intractabilis. D. quoque *barsch* est Immitis. at *brast* iis est Fastus. *braster*, Ostentator. *brast* udi *flader*, Lenocinia vestium. M. interim Casaubon. censet Angl. *brisk* factum ex *to be frisk*.

BRISTLE, Seta. A. S. *byrste*. Al. *burste*. *purst*. D. *byrste*. *suine byrste*. B. *borstel*. [*Bristle* affine est τὸ *bristle* vel *brustle*, Strepere; quodd Sylvestres apri concitati, rigidis in tergo setis, immanem edant strepitum, non absimilem stridori arborum vento gravi agitarum. V. Ovid. VIII Metamorph. in venatione apri à Meleagro interempti. *bpartlung treopa*. Strepitus arborum. gl. Ælfr. c. I.] v. annot. ad gl. A, 7. in Seta.

BRITTLE, Fragilis. V. observ. nostra ad Willer. p. 52, ubi inquiri in proprietatem atque originem Theot. *brothe*. Fragilitas. *bridota* Isl. est Frangere. *bræt*, Fractio. [A. S. *brittan*. L.]

BROACH, Veru. G. *broche*. Videtur olim denotasse Lignum ferrumve acuminatum, quo aliquid transfigitur, pertunditur, perforatur. à *breken*, Frangere, perfringere. nam & medii sæculi Scriptt. Brochus anguillarum dicebatur, quod hodiernis Angl. *a stick of eels*. V. Spelm. in Brochus. & iisdem Angl. *to broach a vessel* est Relinere vel perforare dolium. B. *t bat stecken* vel *ontstecken*. *broched her*, Devirginavi; Chaucer. [Arm. *brochen* est Veru, quod fit à *brocha*, Transfigere, relinere, &c. unde quoque G. Dougl. *brochit*, Veru transfixus. L.]

BROAD, Latus, spatiosus, vastus. Goth. *BRADAS*. A. S. *brad*. Al. *breider*. *breit*. Isl. *breidur*. D. *bred*. B. *breed*. Mart. desumptum putat ex *βρέδης*, Via, quod nescio unde hauserit. nisi forte secutus sit illud Hesychii, *βρέδης αἱ ὁδοὶ παρὰ Γαλάτας*. ubi tamen viri docti pro *αἱ ὁδοὶ* felicissime restituunt *αἰοιδίαι*. Proinde quoque magis huc videtur facere, quod Cim. *BRANT* est Via, semita. ut *broad* sit ab hoc *BRANT*, sicut A. S. *pum*. Spatiosus, putatur esse à *ρῶμα*, Vicus.

BROATH, v. *Broth*, Jusculum.

BROCK, Taxus, meles. A. S. *bpoc*. Al. *broc*. D. *brock*.

[*BROD*, *BRODE*, G. Dougl. Pungere, incitare, instigare. Editor derivat ab A. S. *brond*.

B R.

Punctus. Rectius fecisset, si ab Hib. *bruidim*, Pungere, derivasset. L.]

BRODER, EMBROIDER, IMBROIDER, Acupingere, plumare, opere Phrygio variare. Cym. brodio. G. *broder*. H. *brodar*. B. *bordueren* vel *boordueren* dicunt. tanquam sit à *bord* vel *boord*, Ora, extremitas, vestium limbus, quoniam tunicarum extremitates ut plurimum opere Phrygio distinguebant veteres.

BROGUE, a shoe made of a rough hide. vid. gl. cot. 155 in Pero, hemming. i. puhryo. [Est Hib. brog.]

BROIDE, *Braide the hair*, Crispare crines. Fortasse est à Teut. *breiden*, Nectere. Crispantur enim crines in nodum nexi.

BROIL, *Brawl*, Tumultus. *embroile*, *imbroile*, Turbare, permiscere, confundere. G. *embrouiller*. It. *imbrogliare*. V. Men. in *Broüiller* & in *Breuil*. item Somneri Lex. in Bpoel. Huc refer *Brawl*, Genus saltationis primâ specie confusum, &c. [Forte *broil* est ab Arm. *brella*, Confundere, perturbare, collidere. L.]

BROILE, Torrere. est à G. *bruler*.

BROKER, Proxenetæ, pararius. “*πράτω* (cujus præter. activum *πράττω*, med. *πράττει*, &c.) “inter alia significat Tracto, administro, pararii seu proxenetæ vice fungor, transigo pro aliquo: ut *πράττειν γέρον*, *πράττειν Φιλιππῶν*, &c. “Est & *πράτω* (pro *πράω* vel *πράττω*) ex quo præter. *πράττω*, Vendidi. *πράττειναι*, Vendidisse, &c. quomodo & Angl. *broker* etiam pro “Institutores sive propolâ usurpatur”. ita Casaubon. p. 323. de vet. ling. Angl. Confer hæc cum iis, quæ dicimus in *Factor*. atque adeo B. quoque *makelaer* cum utroque confer. Vide tamen annon Angl. *broker* denominatus sit à *break*, Frangere. sicuti A. S. olim à *brýttan*. Conterere, comminuere, in exiguas partes dissecare, *brýtta* dictus est Dispensator esculenta & poculenta ex majore acervo desumpta minutatim distribuens vel dividens. *þobbenbrýtta* & *þorþhýpbe*. Pabulator; gl. R, 9. *þinbrýtta* & *tæppepe*. Caupo; gl. R, 33. Ipsum verò *brýttan* (quod mirè huc facit) Alvredo Rege exponitur Dispensare, i. dispensatoris instar necessaria præbere. V. Pastor. c. XLIV. § 1. Adi quoque Spelm. archæol. in Abrocamentum & in Brocarius. [Bpucan inter alia significat Fungi, occupari; unde rectius fortasse deducatur *Broker*. L.]

BROOCH, Monile, segmentum, bulla. B. *broke*, à *broken* vel *brooken*, Incurvare. Theot. quoque simillimâ derivationis ratione baug est Monile, à bugan, Flecti, incurvari: sicuti Torques est à torqueo: & *τρεῖς τὸν πελαγίνιον*, Tortile colli monile, à *τρέψω*, Torqueo, flecto. v. obs. nostra ad Willer. p. 15. v. quoque Scot. *Bruche*, quod mox sequitur.

BROOK, Rivus, latex, torrens. A. S. *bpoc*. Videntur esse à *βροχὴ*, Pluvia; quodd istiusmodi rivuli ex repentino imbri collecti, ejusdem pluviae impetu intumescant ac concitentur. M. Casaubon. derivat ab Æolico *βρόαξ* pro *ρῶαξ*, Rivus.

BROOK, Digerere, concoquere rem animo

B R.

gravem. M. Casaub. derivat à *βρῖνα* vel *βρυνάω*, Edo, comedo. Ita dicunt Lat. Devorare tædium. Theopompus apud D. Longinum, *ἀναγροφάω*. B. denique (ut & hoc addam) *βῖν her driet, op-kroppen*.

BROOM, Scopæ. à *broom*, Genista, myrica: quodd ex eâ conficiantur scopæ. A.S. quoque *bróm* est Genista. Ab hac origine petendum est illud Exbromare, quod apud Apicium ponitur pro Emundare, purgare: ut Exbromare propriè sit Scopis emundare. V. etym. Voss. in Bromosa. de myricâ verò v. gl. E, 3. in Mirice.

BROTH, Jus, jusculum, sorbitio, liquamen, vulgo Brodium. A.S. *broð*. G. *brôuet*. It. *brodo*. B. *bruwe, broeye, broede, fuchén*, Jus juris, brodium. Teuton. M. Casaubon. deduxit Angl. *broth* à *βρωτήν*, Esca, cibus; quoniam non immeritò esculentis accensetur etiam dum haturitur, aut multo quandoque pane temperatur. Ego B. *bruwe* antea derivaveram ab illo *βρύω*, quod Hesychio exp. *χόδω*, Fusim, i. eorum instar quæ copiosè, affatim, & veluti plenis doiliis profunduntur. Verisimile nimirum est vilem & minimi sumptus cibum familiæ largè satis exhibitum, eique à mediastinis petulanti joco nomen inditum ab hac exhibendi promptitudine. V. interim quæ mox annotamus in *Brupes*. --- It. *brodo* quasi *βρωτός π*, Esculentum quid, ac talis præcipuè cibus, qui vulgo maximè in usu est: qualem facillè concesseris esse Panem (qui Teut. dicitur *brot*) liquido jusculo humectatum maceratumve. Laconibus *βάψα* dicitur à *βάπτω*, Mergere, immergere, immergendo tingere. Tale jusculum Anglis Gallisque etiam *Pottage* nuncupatur, tanquam quod sit *πότην*, & quod bibi sorberique possit. Hæc habet Mart. in Jus. Alia habet Men. in *Brôuet*. Addo, communem infantium cibum, qui plurimarum Europæarum gentium linguâ *Pappa* nuncupatur, affinitatem aliquam habere cum Lacon. illo *βάψα*, cujus mentio supra injecta est. [*Broth* quam proximè accedere videtur ad Hib. *bruithe*, Elixus, coctus. L.]

BROTHER-HOUSE. v. *Stew*, Ganea, lupanar.

BROTHER, Frater. Goth. *BRQPSAR*. A.S. *broðer*. *bpeðer*. *broðor*. *broður*. Al. *bruoder*. *bruother*. *bruder*. *pruader*. Cym. *brawd*. Cim. *BRABH*. D. *broder*. B. *broeder*. Slav. *bratr*. De vocabuli origine v. gl. D, 2. in Frater. & gl. Goth. in *BRQPSAR*.

[*BROTTEL* Chaucero est idem ac *Brittle*, q. v. L.]

BROW, Cilium, supercilium. A.S. *breh*. *brep*. *bræpe*. *brua*. Al. *braua* est Cilium. *ofarbraua*, Supercilium. *ogebrauu* & *augbraua*, Palpebra. *uuindbraua*, Supercilia. Cim. *BRHK* est Supercilium. *BRANK*, Supercilia. unde *APMAA* *MAPI* *BRANK* iis est Dmittere Supercilia, i. Torvè adspicere. B. *brautwe* vel *brouwe* est Cilium. *wiinbrautwe* vel *windbrautwe*, Supercilium. Gr. *ὄφρυς* sunt Supercilia. atque inde liquet reliqua derivata esse per *aphæresin* primæ syllabæ.

B R.

BROWN, Fuscus, subniger, nigricans. A.S. *brun*. Al. *brun*. G. *brun*. It. *bruno*. D. *brun*. B. *brun*. Videri possunt corrupta ex *brun*, Rufum; rubeum, quandoquidem colores isti sunt vicini. Alii volunt esse ex Teut. *bernen*, *brennen*, *burnen*, *brunnen*, Ardere, comburere; quod igni propius admota ac semicremata colorem hunc solebant trahere. V. gl. A, 2. in Furvum.

BROWSE, Frondare, *Brouse for cattle*, Vesca frondes. [folia & germina depasci. G. *brouser*. It. *bruscare*.] V. numquid huc faciant *les brisées de veneurs*, de quibus Menagius in *briser*. [Sunt petenda ab Arm. *Broust* vel *brouce*, Gemma vini. *brousta* vel *brouça*, Germinare, gemmare. L.]

BRUCHE Scotis est Monile, torques, aurea catena. Illud certè Virg. *Æn. V, 558*

--- it pectore summo

Flexilis obtorti per collum circulus auri. sic transfert Scot. paraph. G. Douglas reverend. Dunkel. Episcopi:

The bruche of gold or chene loupit in ringis

About thare hals down to the breist hingis. 146, 2.

equorum quoque pectora monilibus exornata fuisse docet eadem paraph. 215, 25 Chaucero passim *broch* vel *brooch* nuncupatur: quod videri potest quàm proximè accedere ad *βρογχος* vel *βροχός*, Guttur. unde & *βρογχιάζειν* vel *βρογχίζειν*, vel *βροχδίζειν* est Glutire, absorbere, devorare. *βρογχωτής* vel *βροχδωτής*, Illa vestimenti apertura, cui caput collumque inferunt se vestientes. A collo nempe istiusmodi ornamentorum denominatio potissimum desumpta est. Ita *halfretha* dicuntur Monilia Willer. I, 10. & VII, 1. Torques, *halfpauch*: gl. A, 22. Torques, *halfgolt*; gl. D, 17. Torques, *een halfbant*, i. Ligamen vel aureus circulus circa collum, à collo usque ad pectus dependens. G. Gemm. *halfbant*, *keelbant*, *ketten*, *trosken*, *batting*, *worpel*, *sele*, Collarium, murenula, armilla, catenula, catella. Torques, virorum est: unde Torquatus. Teuton. *halfbagge*, *halfband*, *halfcieraet*, *halfghesmiude*, *halfketen* Kiliano exp. Monile, torques. [V. *Brooch*.]

BRUE, v. *Brew*, Coquere cerevisiam.

BRUES, **BRUWES**, Adipatum, offæ adipatæ, i. frusta panis jusculo macerata & famulatio in majore ac paullo numerosiore familiâ apponi solita. Hoc vocabulum videntur Angli debere Cymr. ut quibus *brw*-bara sunt Fragmenta panis, à *brwio*, Discindere, minutim dissecare. B. quoque *broede*, *broeye*, *brue* est Jus, jusculum. Huc facit illud G. Gemm. Brodium, *geweyckt brood*, als *bier en brood off een sop*. V. quæ de hac voce *brw*. Puls, diximus inter monosyllaba A.S. quæ observatis in Willer. inferuimus. [LLhuyd derivare vult à C.B. *brud*, Calidus. quomodo Gr. *ζῶμας*, à *ζῶω*. L.]

BRUISE, Conterere, comminuere, friare. G. *briser*. B. *bruisen*, *bruiselen*. Cym. *brwio*, *brwio*.

B U.

brivioni, **brivfioni** est Friare, comminuere, conterere. Viderentur valde affinia Gr. *βρίων*, Seco. nisi propius accederent ad illud *βρίων*, quod Hesycho inter alia exp. *μίσση*, Stringendo premit. nam hoc est aliquid comminuere parantium. V. etym. Voss. in Brisa. [*Bruse* proximè accedit ad Hib. *brifim*. L.]

BRUIT, Fama, rumor. G. *bruit* non modò Rumorem & bonam malàmve famam denotat, sed primà suâ significatione pro quovis immani sono atque insolito strepitu usurpatur. Unde Menagius *bruit* derivat à *bruire*, Rugire. C.B. *brud* vel *bruit* est Historia. M. Casaub. suspicatur Angl. *bruit* esse à *βρυττῆς*, quod idem est cum *βρύχθῃ*, h. e. *μυσικὸν συνίδιον*, ὃ ἐξίφυσται εἰς τὸν αἶαντα, καὶ ὅπως ἔχον ἐμπροσθεν, ut est apud Etymologicum in *βρύχθῃ*. [Brut Arm. denotat Famam, & est à *brudi*, Divulgare, publicare. L.]

BRUSH, Scopa vestiaria: ita dicta, quòd ex brusco soleant fieri tales scopulæ. hac de re sic Martinus: "Scopa regia, Ruscus à quibuldam dicitur; sicuti testatur Marcellus Empiricus. "Officinis dicitur Bruscus, autore Dodonæo. "Angl. *brushe* est Verrere & *brush*, Scopæ, quia "ex brusco fiant".

BRUSHE, Verrere, convertere, scopare. Ruscus, unde Scopæ fiunt, officinis vocatur Bruscus. H. *brusco*. Vid. gl. Al. E, 8 in Ruscus. [V. proximè præcedens *Brush*. L.]

BRUSTLE, **BRATTLE**, Crepitare, strepitum edere cum fragore. v. *Burste*, Rumpi, frangi.

BRUTISH, Brutus. G. *brutal*. It. *brutale*. H. *brutal*. V. Voss. etym. in Brutus.

BRUWES, vide *Brues*, Adipatum.

BUBBLE of Water, Bulla, vesicula supernatans aquæ commotæ. G. *bouillon de riviere*. It. *bollore*. H. *ampolla*. D. *bubl*. B. *bobble*, *belle*. V. Voss. etym. in Bulla.

BUCK, Labrum. vas instar Hemisphærii concavum & Lotricum ministerio destinatum. V. Spelm. in Bauca. B. *buckster*, Lotrix. Hinc *boket* vel *bucket* est Haustrum, sitella Chaucero.

BUCK, Cervus. V. Spelm. in Buccus. -- "*Buck*, "Bucca vett. Angl. (ut & hodie Germ. G. "It.) Caprum significabat. *βύκκῃ* ab Hesycho "exp. Capra. Videtur autem apud Gr. antiquiores Ovem primitus (quod & origo suadet "ex *βῆ* propriâ voce Ovium) significasse, ut ex "Galeno & Hypocrate docet H. Stephanus. Nec "multum abludit vetus Angl. *Scrap* (nunc "*Sheep*) si metathesis admittatur. Hinc etiam "(ex isto nimirum *βύκκῃ*) videtur manasse G. "*biche*, quod iis Cervam denotat, Anglis verò "Canem feminam. Ita non Sexus tantum permutantur, sed & species animalium in verbis "transferendis". Hæc habet M. Casaubon. p. 241. "— *Buck*, *Buckgoat*. Hircus. Al. gl. D, "7, Hircus exponitur boc. Hircellus *bockelen*. "B. *bock*. G. *bouc*. It. *becco*. Plures hætenus "retulerunt ad *bocken*, Tundere, pulsare, quòd "cornu feriat. Potest etiam derivari à *πυγῆς*, Pili. "lus. est enim animal pilosum valde: atque ita "quoque *πυγῆς* Hesycho sunt *πύγες*, Pili". Hæc habet Martin. in Hircus.

B U.

BUCKET, Haustrum, sitella. v. *Buck*, Labrum pauld ante.

BUCKLE, Fibula. Cym. *bicclu*. G. *bouclè*. D. *buckel*. B. *boetkel*, *bockel*. Mart. bucculæ vocem seculo semibarbaro pro fibulâ putat acceptam, quòd sit veluti parva quædam bucca mordicus aliquid retinens.

[**BUCKLER**, Scutum, clypeus. G. *bouclier*. B. *bokeler*, *beuckeler*. Al. *bûkeler*. Cim. **BUPMARI**. Cym. *bwccled*. Teut. interim *bokeler* tantundem est ac si dicas *bocken-leer*, Corium sive pellis hirci; quòd hujus potissimum animantis corio parmas quondam inducerent: v. plura in Observ. ad Willer. pag. 68. ubi inquirō in originem Theot. Scild. Clypeus. è gl. D, 13 in Pelta, *bûkelere*.]

BUCKRAM, Brandium, tela cannabina lævigata. It. *bucherame*. G. *bougran*. B. *bocker*, *rael*.

BUCK-WHEAT, Elatine. D. *bogghede*. B. *boeckweyt*, Fago-pyrum, fagotriticum, faginum frumentum, quasi dicas *beuckweyt*. Dodonæus in Hist. Frugum c. 15, Tragotrophori vocat, aversante hanc appellationem Hadr. Junio, quem vide.

BUDGE, Germinare, pullulare, turgere, gemmas protrudere. G. *boutonner*. It. *buttare*. B. *botten*. quam verbi acceptionem petiisse videntur ex alterâ ejusdem verbi significatione, quâ Teutonibus est Protrudere, propellere. unde & Gemma vel Oculus in arboribus Anglis *budd* dicitur. G. *bouton*. It. *bottone*. B. *botte* vel *knoppe*. à cujus deinde similitudine Globulus iste vel Sphærule adstringendæ vesti inferviens Anglis nuncupatur *button*. G. *bouton*. It. *bottone*. B. *knoppe*. Cym. *Bottwn*.

BUDGE, Movere. G. *bouger*.

BUDGET, Pera, hippopera, bulga. G. *bougette*. It. *bolgia*. H. *bolsa*. B. *boeget*, *boegie*. Bulgæ vocem origine Gallicam esse tradit Festus, & exponit Sacculum scorteum. Ab hoc Bulgæ Galli, eliso L, dixerunt *bouge* & per diminutionem *bougette*. vide Voss. etym. in Bulgæ. & Spelm. in Bulgæ. & Menag. in *Bougette*.

BUFARIOUS, id est, Mendax, quasi gestans sub linguâ venenum, id est, Mendacium. G. *Gemm*.

[**BUFET**, Abacus, in quo pocula & alia ad mensam reponuntur. G. *buffet*. It. *buffetto*. B. *buffet*. Compositum est ex Fr. vel A.S. *beob*. Mensa; & fat, vel vat; A.S. *fæt*. *fat*. Vas. *Hickes*.]

BUFFET, Alapa, colaphus. v. quæ infra annotamus in *Puff of wind*.

BUFFLE, Bubalus. Cym. *bual*. G. *bufle*. It. & H. *bufalo*. D. *byffel*. B. *buffel*. Gr. est *βύβαλος*. Quod verò Hominem stolidum recepto nomine *buffel* vocant Belgæ, ortum est ex eâ bubali vel bubalidis simplicitate, quâ totum se latere putat, si modò caput occultaverit. V. Oppian. lib. IV, *ἀλιευτικῶν*, v. 625. Similem struthionum vel struthiocamelorum stuporem describit idem Oppian. ibidem. sicuti & Claudian. in Eutropium lib. II, 310. Plura habet etym. Voss. in Bubalus.

B U.

BUFFOON, Morio, scurra aulicus, *a sbrowd and crafty court fool, a fool of plesance, such a one as Kings and great men love to entertain.* H. dicitur *bufon*. It. *buffone*. G. *boufon*. de cuius vocabuli origine vide quæ ex Caninii sententiâ tradit Men. origines Gal. Quoniam verò nemini potest esse ignotum quàm indignis tale scurrarum genus obnoxii sint contumeliis in aulis Principum atque in scenâ, nequaquam hoc in loco prætereunda Salmasii observatio: "*Bouffon*, Placentarius, scurra mimarius & scenicus. Adamantius Martyrius; Bufo, *φουφονιστής*. Atque ita veteribus vocati Parasitastri, "quod buccas inflarent in mimo, alapas accipienturi, ut validius sonarent". Hæc habet Salm. in Tertull. de Pallio. Dispice interim annon magnam vox habeat affinitatem cum *Bessa* & *beffare* seculi semibarbari vocabulis: unde It. *beffare*, *beffardare*, *beffeggiare* etiamnum accipiuntur pro Irridere, illudere, acribus malignisimorum dictiorum salibus veluti per ludum & jocum impetere aliquem. *Beffardo*, *beffatore*, Contumeliosus ac dicax irrisor, sannio. *Bessa*, Jocularé convitium, falsum scomma. Gallica quoque *beffler* & *befflerie* similem inde retinuerunt acceptionem. Teuton. *Bessa* exponitur *eynt buerde*, quæ reliquis Belgis etiamnum hodie dicitur *boerde* vel *boerterrie*, Inanis ac plerunque etiam mendax jocositas. *Bessen* quoque Belgis hodie significat Ineptire, tricari, nugas ac mera verborum ludibria effutire. *Besse* denique iisdem Belgis est Mulier garrula, nugatrix, ineptè loquax; quæ Gallis nuncupatur *bavarde*. quod H. Stephanus deducit à *πάβα*. Loquax, nugator. Non defuturos tamen arbitror, qui propius veriùsque *bavarde* illud referri posse putent ad *bavè*, Saliva, oris pituita. *baver*, Stillare pituitam ex ore; ut solent Infantes atque imminutæ turbatæve mentis homines. Omnium certè animis, hac furoris mentione leviter modò injectâ, obversari puto imaginem Davidis coram Philistæorum rege furorem simulantis. 1 Sam. XXI. Plura huc spectantia vide in *Lumpish*, sicuti & in *Slabbering slave*. Sotte, Codrus.

BUGGER, Pædicare. *Buggerer*, [Pædicator,] Pullopremus, averfæ veneri addictus. G. *bougre*. It. *bugiarone*. H. *bujarron*. B. *bugger*. Non me latet complures viros doctissimos deduxisse à Bulgarus, &c. Mihi tamen videtur desumptum à *πυγι*. nam Italogrum plerisque *Pigista* ab eadem origine nuncupatur Sodomita. Infandæ hujus libidinis turpitudine Belgis eleganter nuncupatur *stomme sonde*, q. d. Mutum Peccatum; quod illud ob enormem flagitiosæ libidinis impuritatem, ne quidem fas sit nominare. nimirum "ita tetra sunt quædam, inquit "Cicero, lib. Tusc. quæst. ut ea fugiat & re-formidet oratio". Miles certè Marianus de hac ipsâ flagitii labe agens, etiam hæc habet inter alia. "Quid exequar ultra? Imperator, pudet me, quod intelligis. Non audeo dicere. In aliis forsitan causis permittatur indignitatem rei oratione exaggerare. de injuriâ nostrâ Latine queri non possumus. Parcendum verbis est:

B U.

"inhibenda magnâ ex parte veritas. Prævaricandum mihi est; si pudorem habeo". &c. V. Quint. Declam. III. Notius interim est quàm ut indigeat explicatione, quis Græcis dicatur *ἀφροσύνη*, quid item sit *ἀφροσύνη*, & qui propriè iisdem Græcis dicantur *ἀφροσύνη*. Huc etiam refer illud Pauli Apost. ad Eph. V, 12; τὰ κρυφὰ γίνεται ἐν αὐτοῖς, αἰχρὸς ἐστὶ καὶ λύγην. Aliam vocis *bugger* originationem tradit App. gl. D, 4 in Buggeus, Spado.

[BUGGYS Ch. sunt quæ nunc vocantur *Bugbears*, Larvæ, terculamenta. C.B. bwg idem significat. L.]

BUGLE-HORN Chaucero est Camurum cornu;

Janus sit by the fire with double berde,

And drinketh of his bugle horn the wine. FT. 2309.

Videri posset *bugle* istud quomodocunque derivatum ex Angl. *to bow*, Curvare, flectere: nisi propius accederet ad A.S. *bīgan* + *būgan*. Curvare, arcuare. D. *bōjer* est Flecto, inflecto. *bōjer frum*, Arcuo. *bōjer om*, Torqueo. *bōjel*, Orbiculus. quomodo & à B. *boogen* vel *buygen* in Sphæristeri ludo *boogel* vel *beugel* appellatur Annulus ille ferreus, per quem certatim ligneos globos grandiores adigunt: vulgò Belgis communiter etiam *klos-poorte* nuncupatur, quod per eum, veluti portam ferream, hinc inde transeant Sphæræ. Utrum verò Cornu, quod Poetæ nostro hoc in loco *bugle-horne* dicitur, respondeat Virgil. Camurum cornu, mihi non satis liquet: unde quoque Lectorem curiosum lubens ad ea remitto, quæ Martin. & Voss. annotaverunt in voce Camurus. De frequentiore verò cornuum usu in hilarioribus festivarum olim computationum solennitatibus, videat Lector hoc nostrum Etymologicum in *Boule*, Poculum. & in *Horn*, Cornu. [*Bugle* est Bonafus, ita ut *bugle-horn* fuerit Bonafu cornu. L.]

BUILD, Ædificare. *BAPBAM* Run. lex. idem cum *LABAM*, ubi contiguæ domus. A.S. *býtlan* + *býtlian* est Fabricari, struere, ædificare. unde *boðl* + *bolb* est Structura, domus, mansio; quæ passim occurrunt. Oboritur interim suspicio, annon *býtlan* sit à *býtl*. quod est Instrumentum ædificantibus apprimè necessarium. B. *beytel*. unde & Instrumenta quævis c. IV reg. Benedicti *gebýtla* dicuntur. Vocabulum *bítl* occurrit Pastoral. c. XXXVI. § 5. ubi sequentia Gregorii papæ verba, "Lapides extra tunsi sunt, ut in constructione templi Domini absque mallei sonitu ponerentur". hunc in modum transtulit Rex paraphrastes, *ða rtanar on ðæm mæpan temple Salomonney pæpon æp rpe pel gepegebe 7 rpe emne gernidene 7 geymeðbe æp hi mon to ðæm rtebe bnohte þe hie on rtandan rceolbon. þætte hie mon eft riððan on ðæpe halgan rtope rpe to romne geyette. þæt þær nan mon ne gehiepe ne æhxe hlem ne bitles rpeg.* Quoniam verò hoc in loco disertim additur, nullum ex hujus instrumenti percussu sonitum in loco sancto exauditum,

auditum, suspicari porro libet bitle istud fortasse nomen traxisse à beatan. Pulsare, percutere. nisi malis referre ad bitan + abitan, Mordere, admordere.

BULK of a man, from the neck to the middle, Thorax. B. **beuck** vel **bulck**. M. Casaubon. refert Angl. *bulk* ad *βλκ*, Pondus, vis. credo, quod thoracis moles ac gravitas reliqua membra post se trahat. Quoniam tamen **bulck** veteribus non tam Thoracem denotabat quàm Truncum totius corporis, in quo non minimam partem occupat Venter, rectius fortasse desumas Teut. **bulck** à Cimbr. **BIMPIA**, Venter. unde B. **balg**, & Angl. *belly*. Respexerit igitur Casaubonus ad illam acceptionem vocis *bulk*, quâ Anglis a *thing* of a great *bulk* dicitur Res magnam habens molem.

BULL, Taurus. Cym. *bwla*. B. **boile**, **bulle**. Fortasse à *βολη*, Ictus, plaga, quod cornu feriat. Cym. antiquiore vocabulo etiam tarw dicitur. G. *taureau*. H. & It. *toro*. Gr. *ταύρος*.

BULL, Diploma papæ. V. Spelm. in *Bulla*. v. Menag. in *Bulles*.

BULLET, v. *Pellet*, Sphærule, glans bellica.

BULLION, Ornamentum pectoris. *Bullions* on *bridles*, Bullæ in frænis. V. Voss. etym. in *Bulla*.

[**BULLOCK**, Juvenus. A.S. *bulluc*. Vitulus. Hib. *bológ* Diminutivum esse videtur à *Bull*, Taurus. L.]

BULLRUSH, Juncus lævis, mariscus. Cott. codex interlineatus Matt. XI, 7. *γερβ + pulpe* *ρπον* uinde *ρτύπενδε*. "Arundinem vento agitatum".

BULLWARK, Munimentum. G. *boulevard*. It. *baluardo*. H. *baluarte*. D. *bullwerck*. B. **boilwerck**. V. Salm. in Augustæ hist. Scriptt. p. 140. V. quoque quæ nos infra annotavimus in *Sconce*, Munimentum.

BUMBASTE, Gossypium. Al. *bambas*. G. *bombasin*. It. *bombaggine*. B. **bombesin**, **bommessin**, **boomwol**. [Qui **bommessin** scribunt, putant dictum quasi **boomersti**, i. Arborum sericum: prorsus ut nostratibus etiam nuncupatur **boomwol**, q. d. Arborum lana. *βόμβος*. Qui verò **bombesin** scribunt, censent vocabulum esse ex Bombyx; quod gossypii lanugo referat filum bombycinum. Sed omnino sunt ab illo *βόμβος*, quod Nic. Myrepsus est Gossypium. It. *bombazo* dicitur.] E gl. D, 16. in *Bambacis*.

BUNCH, Tuber, gibbus. D. **buncter** sunt Articuli montium, [Fieri potest à C.B. *pwnga*, Tuber. L.]

[**BUNDEL**, Fascis. A.S. *býndel*. *býnbela*. Vinculis constrictio. à *bindan*, Vincire, Ligare. L.]

BUNG vel *Pung*, Crumena. [Þong vett. Frisiis non tantum Vesicam, sed & Crumenam denotat, quoniam incultioribus adhuc seculis vesica persæpe marsupii vicem explebat. D. **pung**, Marsupium, crumena. Incidi quoque in Anglos, qui pro vulgo recepto *to cut a purse* dicebant *to nip or cut a pung*; quod tantundem est ac si dicerent Elidere crumenam. E gl. B, 30. in *Marsuppiis*.]

BUNG, Obturatorium. *Bungbole* of a vessel, Orificium vasis. [C.B. *bwng* idem denotat. L.]

BUNGLER, Imperitus artifex, qui infelicitè exercet artem, quam proficitur. Cym. *bwngler* dicitur, vel (quod mavult Joh. Davies) *bongler*, q. d. *bôn y gler*, Musicorum ultimus, poetarum postremus, imperitissimus omnium. Videntur itaque Angli quemvis ignarum Artificem ab hac mali Musici denominatione *bongler* appellasse; quod incredibile tædium sui moveant hominibus, qui rem ad oblectandos animos institutam imperitiâ suâ in odium adducunt. Notum est illud Hor. de Arte Poet. v. 374.

Ut gratas inter mensas symphonia discors,
Et crassum unguentum, & Sardo cum melle
papaver

Offendunt; poterat duci quia coena sine
istis:

Sic animis natum inventumque poema ju-
vandis,

Si paullum à summo discessit, vergit ad i-
mum.

BUR, **BURRE**, Lappa. D. *borre*. Martin. suspicatur Lappam ideo Anglis *burre* dictam, quod burros faciat capillos. unde & Gr. *ἐλάδιος* dicta est, à *rufandis* crinibus. v. Martin. in *Lappa*.

BURDEN, Onus, sarcina. A.S. *býrðen*. Al. *burdin*. *purdi*. D. *byrde*. B. **horde**, **burde**. Sunt à *bepan*. Ferre. Kilianus B. **horde** derivat à *φίετο*.

BURDEN of a Song, [Versus intercalaris.] J. Davies putat esse ex C.B. *byrrdon*, quod compositum est à *byrr*, Brevis, & *tôn*, Tonus.

BURDON Chaucero est Immanis baculus, quem rustici proditori assument in sui tutelam & varios usus.

**Then Daunger on his fete gan stonde
And hent a burdon in his honde.**

Wrothe in his ire. RR, 4092.

Ejuldem Ch. 3401. scribitur *bourdoun*. versu verò 7403. scriptum invenias *burdoun*. Omnino v. quæ de G. *bourdon* satis fuscè tradunt Men. Origines ---- Illud Virg. *Æn.* X, 318 ---- "Sternentes agmina clava" ---- transtulit ven. Interpres **That with his burdon all the routis dang.** 372, 2.

BURGEN, **BURGEON**, idem cum *budde*, Gemmare. Putatur esse ex G. *bourgeon*; Gemma, germinatio. de quo adi Menag. Dispice tamen annon possit referri ad illud *Bargus*, quod ævi medii scriptt. dicebatur Ramus. Spelm. in *Archæol.*

BURGES, Municeps, civis. v. *Burrough*.

BURIE, Sepelire, tumulare. A.S. *býrigan* + *býrgan* est Sepelire. *býrgan* + *býrgen*. Sepulchrum. *býrgenleoð*. Epitaphium. &c. Quoniam verò *býrig* A.S. non modò Collem, verum etiam Tumulum quemvis è terrâ congestum denotabat; cuivis quoque patere puto *býrigan* nihil olim aliud significasse quàm Tumulare, mortuos tumulo condere, i.e. cadaveribus tumulum ex congestis coacervatisque cespitibus injicere. In glossis interim Alam. à J. Lipsio ex Theor. Psalmorum versione collectis, *burgissi* exp. Sepulchrum:

B U.

pulcrum: addidit Lipsius, quasi tegmen hominum & operculum. unde colligi potest Virum summum sensisse burgisli factum esse ex Theot. bergan. Tegere, occultare. judicet Lector. Vett. sanè Cimbr. ab ***A**, Altus, Sepulcrum sive bustum multâ mole congestum atque exstructum ***ANP** dicebatur. v. Rup. lex. Huc etiam faciunt illa gl. B, 53; Tumulus, huffo, crap. & rursus; Tumulus, hoh puri crap.

BURLE CLOTH, Enodare pannum. Refer ad *bur*, Lappa.

[**BURLESK**, Ludicrus, jocularis. *a burlesk poem*, Carmen jocularare. G. *burlesque*. It. *burlesco*. to *burlesk*. G. *burler*. It. *burlare*. Lat. barbaris Burdare est Jocare, ludere. de quo v. *Bourde*, Jocus. Hinc, ut mihi quidem videtur, fit burlare, D in L mutato, quod nonnunquam fieri patet ex It. *Cigala* pro *Cicada*, H. *Cola* pro Cauda. Gr. *ἀδάκρυς*, Alacris. *δάκρυμα*, Lachrymæ. A.S. *brember*. *brembel*. &c. L.]

BURLY, Obesus, corpulentus.

BURN, **BURNN**, vet. Fons, latex. Mansit vox in plurimis urbium pagorumque nominibus. Goth. **BRUNN**. A.S. *bupna*. *boupn*. Al. brunno, prunno. Cimbr. **BRNKA**. D. *brynd*. B. **born**, **bronn**, **burn**, **brunn**. Fidenter deduco à *βρύειν*, Scaturire. quod sit aqua perennes habens venas ac jugiter scaturiens. [Si liceat à judicio optimi senis discedere, derivarem ab Ill. *brynnæ*, Adaquare. L.]

BURN, *Brenne*, Ardere, urere, incendere, cremare. A.S. *bepnan*, *býnnan*. Al. *brennan*, *brinnen*. D. *brende*. B. *barnen*, *bernen*, *brennen*. [Ill. ad *brenna*. Goth. **BRINNAN**.] O-rigo interim verbi *býnnan* videtur petenda ex *πυρῆν*, Incendere, igne injecto comburere. At **branden**, per Epenthesein literæ N, videri potest factum à *πρῆδεν*, Incendere, comburere. Plin. N. H. lib. XXXVII, c. 2. incidens in considerationem Succinorum, prolixè refert quàm fabulosa de iis tradiderit Antiquitas; atque eâ quoque occasione recenset plures Succini appellationes, quas iis immanis comminiscendi futilitas apud varias gentes imposuit. Inter alia verò minimè hoc in loco prætereundum, quod feminas in Syriâ testetur "Verticillos inde facere, & vocare Harpaga; quia folia & paleas vestiumque fimbrias rapiat". Harpax igitur dictus est, quasi dicas Lapis abripiens: quod (vi quadam caloris attritu prius conceptâ) paleas, folia, festucas, aliaque id genus frivola rapiat, ac veluti hamo quodam ad se pertrahat detineatque: unde &, ab hac inuncandi facultate, Belgis appositè satis nuncupatur **haeksteen**. Magis tamen huc facit, quod Succinum sive Electrum iisdem quoque Belgis dicatur **barnsteen** vel **bernsteen**. nam Succinum accensum, ut ait Kilianus, tedæ resinæque modo deflagrat. Ambra quoque nomen, plerisque gentibus hodie receptum, Mart. in Succinum suspicatur pari modo referri posse ad **anbernen**, Accendere. A.S. *elehtpe* & C.B. *elydr* sunt ab *ἤλεκτρον*, de quo multa Voss. etym. in Electrum. A.S. quoque *glæp* est Succinum, electrum. gl. Cott. 166, Succinum, *glæp*. gl. R, 51, Vitrum & hialum,

B U.

glæp. Electrum, *pmylting* & *glæp*. V. quæ nos infra annotamus in *Glæp*, Succinum. sicuti & in *Glass*, Succinum. v. quoque gl. Heinssii pag. 4, in Electrum.

BURNISH, Expolire. G. *brunir* est *faire brun*. unde iis *brunir le fer* est Expolire ferrum, fuscum nitorem ferro inducere. It. *brunire*, *burnire*. H. *brunir*. B. *bruyneren*.

BURR, v. *Bur*. Lappa.

BURROUGH, idem quod *Town corporate*, Urbs, municipium, oppidum. V. Spelm. in Burgus. Goth. **BRANKS**. [Ill. *bryr*.] A.S. *býrīg*. *bupīg*. *bupīg*. *buph*. Al. *burg*, purgific kizimbri. G. *bourg*. It. *borgo*. D. *borg* est Arx, castellum. B. *burg*, *borg*, *burcht*, *borcht*. vett. H. pro isthoc *burg* videntur *brig* & *bric* dixisse: unde remansit terminatio Segobrigæ, Conimbricæ, ac similitum. nisi fortè sint à brygge, Pons. Pertinet ad originem vocabuli, quod burgos olim dixerint *ἰχυρώματα*, Arces, propugnacula validis turribus munita. Glossæ Cyrillo tributæ; *πύργος*, Turris, burgus. Imo & in Al. sive Theot. gl. D, 23 *burch* exponitur Castrum, castellum turratum & muratum: unde quoque cuius liquere puto, *burg* esse ab isthoc *πύργος*, Turris; quæ pars Arcium potissima est. Quoniam verò ad limitaneas populi Romani arces ingens plerumque hominum turba securitatis ergò confluere solebat, atque ibi sedem figere, inde est quod per universam Germaniam tot nomina oppidorum in **burg** terminantur. Alia his quàm simillima attigimus infra in *Chester*. Plurima quoque habet Spelm. Archæol. in Burgus. & Voss. etym. Lat. in Burgi. Menag. in *Bourge* & *Bourguignons*.

BURST, **BRUST**, Frangi, rumpi. A.S. *bepstan*. *býpstan*. Al. *burstan*. D. *bryste*. B. *barsten*, *bersten*. Hesychio *βρύσαι* sunt *κρηνοί*, Præcipitia, loca prærupta. quod, quamvis non exhibeat nobis veram verbi originem, ostendit tamen utrumque ex communi aliquâ origine promanare. Huc etiam pertinent Angl. *brasse*, *brastle*, *brustle*, Cum quodam crepitu & fragore perstreperere. A.S. *bpartian* est Streperere. *bpartlung*. Streptus. De utroque egimus in annotatis ad gl. B, 39. in Perstrepebat.

BUSH, [Dumus,] dumetum, spinetum, senticetum. D. *busttra*, *bustforse*, Frutex. Jo. Harmarus deducit à *βόσκω*, Pasco; quod illic pabulum pecori servetur integrum atque ab æstivis caloribus hibernisque frigoribus illæsum.

BUSHELL, Modius. [G. *boisseau*.] Medii ævi scriptoribus dicebatur *Bussellus*. eratque genus mensuræ continens octo galones: at galo continebat octo pintas. Vide Spelm. in Galo.

BUSIE, Occupatus, præpeditus, operi intentus. A.S. *býrīg*. B. *besig*. Fortasse est à *βύζω*, Confertim, densè; quod strenuè occupati omnia agant more *ἔβουζομένων*, eorum instar, qui aliquid implere ac sedulò intrudendo farcire student.

BUSK, Pectorale vel Pectorigium, i.e. Lignum, quo pectus & magnam ventris partem firmant femina recti planique pectoris decorem affectantes. G. *busque*. V. Orig. Menagii in *Buste*.

BUSKIN,

B U.

BUSKIN, Cothurnus. G. *brodequin*. It. *borzacchino*. H. *borzegui*. B. *broske*.

BUSS, Grandior navis piscatoria, quâ haleces capiunt. Spelm. putat dictam à Teut. *busse*, Pyxis; quoddam pandâ alvâ & obtusâ prorâ quàm proximè ad similitudinem pyxididis accedat. V. eum in *Buscarla* & *Busfa*. B. *bupse*. G. *buse* dicitur.

BUSSE, Osculari, basiare. G. *baiser*. It. *basciare*. H. *besar*. B. *boesen*. Cum observâsem Anglos suum *busse* ut plurimum de innoxiiis infantum blandimentis usurpare, [suspiciabar] Angl. *busse*, magis verò G. *baiser* esse à *παιζειν*, Ludere, lustrare: ut propriè olim intellectum sit de puerulis hilari simplicitate mutuo sibi adblandientibus, ac per ludum jocumque spissa invicem basia impingentibus. [Corrupta fortasse sunt ex Arm. boucher, Osculari. bouch, Osculum. Hib. bus est Os, oris. L.]

[**BUST**, Effigies hominis usque ad humeros vel pectus. G. *buste*. It. *busto*. A.S. *bpeort* est Pectus. Al. *brust*, *burst*. D. *bryst*. Cim. *BRIAN* A. *breast*. B. *borst*. G. *BRNSTS*. Hick.]

BUT, Scopus. G. *but*. Fortasse desumptum est nomen ab illis monticellis, qui in limitibus agrorum ab Agrimenforibus constituebantur atque ab iis *bodones* sive *botones* nuncupabantur, & ad quos artem sagittandi exercentes tela sua veluti ad scopum dirigebant. V. Menag. in *Bute*.

BUT Chaucero T. C. v. 194 bis positum pro Sine. primus locus est in summo columnæ, *but temperaunce in tene*. alter est in columnæ medio,

*This golden carte with firy beemes
bright*

*Foure yoked stedes, full different of
hew,*

*But baite or tiring throug the
Spheres drew.*

ubi tamen perperam primò *bout* pro *but* reposueram: quod iterum delevi, cum [sub finem ejusdem poematis] incidissem in hunc locum,

*But mete or drinke the dressed her to
lie*

In a darke corner of the hous alone.

atque adeo exinde quoque observare cœpi frequentissimam esse hanc particulæ acceptionem. In *Æneide* quoque *Scoticâ* passim occurrunt *but spot or falt*. 3, 53. *but ony indigence*. 4, 20. *but sentence or ingyne*. 5, 41. *prin-
cipall poet but pere*. 9, 19. atque ita porro. *But* videtur dictum quasi *be ut*, pro quo Angli dicunt *without*. unde quoque hujus derivationis intuitu, præsens hujus particulæ acceptio videbitur ostendere, hanc esse primariam ejus significationem. [A.S. *buton*. *butan*. *buta*. *bute* est Sine, nisi. B. *bupten*. L.]

BUTCHER, Lanio, lanius. G. *boucher*. It. *bec-
caro*. V. Menagium in *Boucher*.

BUTLER, Promus condus, cellarius. G. *bouteil-
lier*. It. *bottigliere*. B. *bottelier*. V. Spelm. in *Buticularius*.

BUTT, Doliolum, A.S. *být*. *but*. Al. *bud-
den*. It. *botta*. H. *bota*. D. *butt*. B. *botte*,

B U.

butte. *βωτίον* Hefychio exp. *σάμιον*, Vasculum, doliolum. Eidem quoque Grammatico *βωτίον* est *λάγονος* vel *ἀμύς*, Lagenâ vel Matula, Tarentino-
rum dialecto. ibidem quoque *βωτίον* exp. *σάμιον*, Doliolum. V. Spelm. Archæol. in *Buticularius*. Voss. lib. II, de Vit. ferm. c. 3. Salm. in *Augu-
stæ hist. scriptt.* pag. 253. Martin. denique in *Cupa* & *Doga*.

BUTTE, Arietare. B. *botten* idem est cum *stooten*, Trudere, impellere. G. *bouter*. It. *but-
tare*. *βωτάζειν* Hefychio exp. *βάλλειν*, Jacere.

BUTTER, Butyrum. A.S. *butepe*. G. *beurre*. It. *butiro*. B. *boter*, *butter*. Gr. est *βούτερον*. V. etym. Voss. in *Butyrum*. Huc pertinet Teut. *botram* vel *boteram*, de cujus vocabuli compositi postremâ parte hæc tantum addenda sunt. Danis ac vett. B. *amme* est Nutrix. Theot. gl. D, 3; Nutrix, amma. Hefychio *ἀμμία* exp. *μήτηρ*, *τροφός*, Mater, nutrix. Etymologico *ἀμμία*, *ἀμμύς*, & *ἀμμία* vocabula sunt, quibus Matrem nutricemve blandius olim compellabant. Hebr. *אֵמָה* est Mater. Quoniam verò Nutriculas suas infantes vix unquam frequentius iterati clamoris importunitate obtundunt, quàm cum alimenta sibi præberi cupiunt; inde quoque usu venisse credibile est, ut ab hac parvulorum consuetudine nutrices suas crebro clamore cibi gratiâ cientium, vox *am* Teutonibus pro Parte esculentâ cœperit accipi, ejusque significationis non obscurum etiamnum existet vestigium in compositis *boteram*, Panis butyratus, i. segmentum panis, cui butyrum instratum est. item in voce *amme-laken*, Mappa, i. lintheum instratum mensæ, quo nitidius panis aliaque esculenta in eâ reponantur.

BUTTERFLIE, Papilio, insectum. ita dictum à mollitie butyraceâ. B. *boter-blieg*. A.S. gl. R, 22; Papilio, *buttoppleoge*. Blatta, *nih-
buttoppleoge*. V. annotata ad gl. D, 4. in *Papilio*.

BUTTOCKS, Nates, clunes.

BUTTON, Nodus, globulus suffibulatorius. V. *Budde*, Germinare.

BUTTRESS, Botrax. [*Buttress*, Fulcrum. Fieri potest ab A.S. *bute*. Foris, extra. *Buttress* enim nihil aliud est quàm quod extrinsecus erigitur suffulciendi causâ. L.]

BUXOME, Obediens, ad obsequendum paratus. B. *booglaem*, *buyglaem*. à *boogen* vel *buygen*, Flectere. [*Buxom* ita à veteribus accipitur. nunc verò ut plurimum usurpatur de puellâ hilari, alacri, lætâ. L.]

BUY, Emere. A.S. *býcgan*. pro quo in A. Cod. passim occurrit *BYRGAN*. Immo & G. *biguer* est Merces commutare, atque ex isthac mercium permutatione lucrum captare. V. quæ de hoc verbo attigimus in *Truck*. v. quoque quæ supra ex Martinio attulimus in *Bidd*, Pretium offerre, licitari.

BUZZARD, Buteo. G. *buzard*. B. *buyfaerd*. Videtur dici à *βύζειν* vel *βόσσειν*, quoddam querulo gemitu bubones imitetur. nam *βόσσειν* propriè dicuntur bubones gemitum edentes. [F. à sequenti

BUZZE, Gravi fremitu perstrepere, atroci murmure insonare. Al. *bizzen* est Fremere.

C A.

bifa, Turbo. unde Germ. *biefen* violenter ex-agitari. è gl. Lipf. in bizzedon, Fremuerunt. L.]

BY-BY and *laleby*, Sopitoria cantio. De hac nutricularum cantilenâ est illud M. Casauboni p. 253 operis de vet. linguâ Anglicâ: "*Bauca*, "Dormire, sopire. Convenit utrumque carmini "illi sopitorio nutricum Anglicarum, quod A- "luninis suis decumbentibus occidunt, identi- "dem *by by babie by* repetendo. Hinc *Bauca*, "Nutrix Cereris, ab ejusmodi fine dubio canti- "lenâ sic dicta est, quod *Bauca* (ut optimè Ste- "phanus) id est, baubando (ut ego interpretor) "soleret Cererem sopire. At Baubari Latinis "aliud longè; quod non mirum. Cæterum con- "firmat hanc nostram expositionem, quodd etiam "vox *λάλα* fuit *παίδων ἐπιφθόγῳ*, ut ex Luciano "docet ad Theophrasti characteres vir doctus. "Unde Latini suum Lallare pro Dormire vel "Sopire finxerunt. Solent autem nutrices An- "glicæ cantillantes utrumque jungere *laleby*". &c. Hactenus Casaubonus.

[BYGHE vet. Angl. Gemma, monile, armil- la, sertum, corona. G. *bague*. It. *bagua*. B. *bagge*. Al. boug. pauch. A.S. beaḡ. beah. beḡ. Cimb. BAHPH. Il. *bagua*. Aurum, argentum, annulus. Omnia liquidò satis ortum trahunt à bygan + bugan. Flectere, curvare. Hinc etiam Scot. *baugie*, Ornamentum. L.]

BYLEFE idem Chaucero quod *Crede*, Symbo- lum apostolorum. v. quæ diximus suo loco in *Crede*.

BYSTONDE Chaucero est Adeffe alicui, stare cum aliquo, tueri ac defendere aliquem.

*They sworn and assenten every man,
To live with her and dye, and by her
stonde.* La.T. 345.

B. *biistaen* est Opitulari, ferre suppetias. Om- nino vide quæ habet Etymologicum nostrum Angl. in *Assist*. ubi ostendimus manifestum hu- jus acceptionis vestigium deprehendi in peranti- quâ poesi Cædmonianâ.

C.

CA, v. *Cadow*, Graculus.

CABBAGE, Caulis, brassica; sed plerisque cum distinctione *κεφάλω καυλωτὴ* vel Brassica ca- pitata dicitur. G. *cabus*, *choux-cabus*. It. *caroli capucci*. D. *fabutz taal*. B. *kabups-kool*. Hæc igitur distinctio, licet à singulari capitis magni- tudine desumpta videatur, ipsum tamen Teut. *kool* & Angl. *cole-wort* non malè forte derives à *κάλον*, Cibus; quodd, sæculo adhuc rudi atque inculto, hoc potissimum opsonio latrantem sto- machum placaverint mortalium primi. de quo alibi. [C.B. est kabetschen. Hib. gabaisde. Om- nia non ineptè deducas à G. *caboche*, Caput, vel H. *cabeça*. Quæ formantur à *cabo*. hoc au- tem à Lat. Caput. L.]

CABIN, CABAN, Gurgustium, tugurium, casa. G. *cabane*. It. *capanna*. H. *cabanna*. B. *kaban*. Cymr. (cab,) caban. quod J. Davies derivatum vult ex Hebr. קַבֵּץ, Tabernaculum, tentorium, papilio. Cl. Salmasius Plin. Exerc. p. 1205 de- ducit Lat. Cabana ex Gr. καπνίον, illud vero à

C A.

καπνίον, quod *φάτιλον* sive Præsepe denotat, eâ nimirum notione, quâ Horatius,

Scurra vagus, nec qui certum præsepe te- neret.

Al. gl. F, 3; Casa, tugurium + capanna. A.S. gl. R, 108; Magalia + Mappalia + capanna, bype vel sceopheorben. [Skinnerus omnia pe- tit à Lat. Cavana Cavea.]

CABINET, Exiguum aliquod conclave pictis tabulis ac rarioribus cimeliis refertum. G. *cabi- net*. It. *cabinetto*. B. *kabinet*. Videtur esse di- minutivum à *kaban* vel *kabin*. Menag. suspica- tur ex Cavum primò fuisse Cavinum, atque in- de *Cavinettum*, *Cabinettum*.

[CABIR Scotis est Tignum, cantherius, trabs. Arm. ceibr. C.B. ceber. Hib. cabar. L.]

CABLE, Rudens, funis nauticus. G. *cable*, *chable*. H. *cabre*. D. *tabbe*, *tabbelstou*. B. *kä- bel*, *kabel-touw*. Quidam putant desum- ptum ex illo *κάμῃλον*, quod occurrit Mat. XIX, 24. ubi Theophylactus annotat à pluribus non tam intelligi τὸ ζῶνι quam τὸ παχὺ χοινίον ὃ χρεῖται οἱ ναῦται ὡς τὸ ῥάπτει τὰς ἀγκύρας, "Funem illum "crassum, quo utuntur nautæ ad jaciendas an- "choras". Suidæ interim, ut & hoc obiter ad- dam, *κάμῃλος* est ἀχθοφόρον ζῶνι. Κάμιλος verò τὸ πα- χὺ χοινίον. Scholiastes quoque in Vespas Aristophanis contendit *κάμῃλον*, cum Crassum funem significat, per scribi debere. V. etym. Voff. in Camelus. sicuti & Menag. in *Chable*. [Hiberni habent gabla, sed fortasse ab Anglis. L.]

CACKLE, Incondito clamore anserum instar perstreperere. J. Harmarus derivat à *καχλάζω*, Stre- pito; juxta illud poetæ Mantuani Eclogâ IX, 36.

--- Argutos inter strepere anser olores.

Quoniam tamen *cackle* sæpius de gallinis usur- patur, unde & G. *cacessment de poule* est Voci- feratio gallinæ ovum enixæ; non malè forte de- rives *cackle* à *κακκάζειν*. prout *κακκάζειν*, Hesych. teste, dicunt Attici τὰς ἰρνίς τὰς πρὸς τὸ πικτεῖν φθιγ- γομένας. Primum itaque à *κακκάζειν* fuerit Teut. *kæcken*, & frequentativè *kæckelen*, atque inde Angl. *cackle*. [Non improbanda Skinneri sententia, qui omnia putat à sono ficta. L.]

CACKRELL, Mæna piscis. It. *menola* dicitur. Massiliensibus *mendole* aut *lagarel*. putatur esse species harengæ. Hadr. Junius in nomenclato- re tradit G. *cagarel* nuncupari; quodd, inquit, alvum citet: nempe à Cacare. ac rectè quidem, ut videtur. siquidem & hæc legas in Rideri le- xico; *Cackrell, so called, because it maketh the eaters laxative*. hoc est, quodd eos laxet, qui e- dunt.

CADENCE Chaucero est Genus aliquod com- positionis diversum ab illâ rhythmicorum ver- sum specie, quam *Rime* vocant.

*To make bokes, songes and ditees
In rime or elles in cadence.*

F. lib. II, 114.

Rev. episcopus Dunkell. in Præfatione, quam præmisit Scoticæ translationis Æneid. Virgiliæ- næ;

--- With thy leif, Virgil, to follow
the

C A.

I wald into my bulgare rutale grose
 Write sum laboring of thy Enea-
 dose;
 Bot sare I drede for to distene the
 quyte
 Throw my corruppit cadence imper-
 fyte.
 Distene the? na forsoth; that may I
 nocht.
 Weill may I schaw my bureil bu-
 stious thocht;
 Bot thy werke shall endure in laude
 and glorie,
 But spot or falt, condigne eterne
 memorie.
 Thocht I offend, unwemmyt is thy
 fame:
 Thayne is the thank, and mine shall
 be the schame. &c. 3. 45.

Cadence & mesure de mots est Gal. Suavis atq; har-
 monica loquendi concinnitas, non ingrata verbo-
 rum structura numerosæque dictionis artificio
 intimos animi sensus afficiens atque exhilarans.

CADET, Nobilis familiæ filius junior, quique
 à filio natu maximo atque ex asse hærede, de-
 functo patre, alitur. G. *Cadet*. Forte sunt à
 C.B. caditt, Reliquiæ, reliquum; quodd istius-
 modi exhæredes filii, tanquam viles quædam il-
 lustrum familiarum reliquiæ, negligi solent ab
 iis, qui se totos ad hæredis cultum convertunt.
 Aliter Men. origin. in *Cadet*. V. locum.

CADOW, CADESS, CA, Graculus, monedula,
 quum tamen hæc avis Anglis quoque *Daw* nun-
 cupetur, non potest videri mirum, si *cadow* pu-
 temus esse compositum ex *ca* & *daw* vel *dow*.
 A.S. ceo dicitur. Al. ka. G. *chouca*. D. *kaa*. B.
 ka, kae, kauwe. Videntur autem patres no-
 stri huic volucris per onomatopœiam ex vocife-
 rationis modo nomen indidisse: quod si minùs
 arridet, reliquum est, ut abscissum dicamus ex
 καλός, Graculus; vel derivemus à καλῶ, Hisco:
 aut à καίω, Efferor, exulto; quodd prælagæ vo-
 lucres instantem imbrem præmonstrent, grega-
 tim convolantes & acutiore clamore veluti ex-
 ultantes. V. plura in annotatis ad gl. D, 4 in
 Monedula.

CAGE, Cavea. G. *cage*. It. *caggia*, *gabbia*.
 H. *gavia*. B. *kebie*, *kauwe*, *kouwe*, *koye*.
 Sunt ex illo Cavia, quod olim usurpatum pro
 Cavea. V. Salm. in Augustæ hist. Scriptt. p.
 227. Ipsum verò Cavea nomen accepit à cavi-
 tate. V. Voff. etym. in Cavea.

CAGES, or *Stockhouses* sunt Domunculæ ro-
 bustis lignis munitæ, quibus ad tempus aliquod
 includuntur pervicaci temulentia publicè omni-
 bus molesti atque alicujus etiam facinoris quan-
 doque suspecti, donec crapulam edormiverint
 ac liquere possit nihil ab iis perpetratum, quod
 graviora mereatur vincula. Tales custodias li-
 gneas in pluribus urbis Londinensis vicis ere-
 ctas *Cages* nuncupant; quodd transennæ huic in-
 clusos (veluti peregrinas aliquas aves omnium
 conspectui expostas) non sine ludibrio strictim
 prætereuntes prospectent ac mox valere jubeant.
 Appositè Chaucer:

C A.

But lityl out of Wyse stont a toure,
 In the which toure in prison put was
 he,
 And with him ben his little children
 thre,
 The eldest scarcely fife yere was of
 age.
 Alas, Fortune, it was grete cruel-
 tie,
 Soche birdis for to put in soche a
 cage. Mo. T. v. 826.

kerckener of gevenckeniss, kebven, pry-
 supn, hacht, steyn, stynck, staken, stock,
 Carcer, captivitas, cippus, latumia, lautumia,
 ergastulum. Teutonista. Vide tamen annon An-
 gli suum *cage* hauserint ex D. *fag*, aut B. *kaeck*,
 quod utriusque denotat Catastam, i. pegma in
 falsariorum ignominiam jam olim excogitatum;
 siquidem in eo ad columnam collo, manibus
 pedibusve adstricti exponebantur vulgo homi-
 num ludibriis, quod Catamidiare dicebant, la-
 bascente jam Latinæ linguæ puritate, κατὰ μίαν
 δῆν. Liqueat igitur unde hoc supplicii genus
 Anglis dicatur *pillorie*: videlicet à *piller*, Co-
 lumna. Medii ævi scriptoribus dicebatur, Col-
 listrigialis poena. A.S. *halfrange* denominatio-
 num ratione satis per se manifestâ; Spelm. in
 Collistrigium. Frequenter tamen & cruribus
 impediti exponebantur prætereuntium ludibriis.
 Cathasta est Compes + een kachs; Auctor
 Gem. gemmarum. v. Menag. in *Geole*. Vincu-
 lum, cui collum inferebant malefici, quodque à
 collo dicebatur Collare vel Collarium, etiam a-
 lio nomine appellabatur Columbar, teste Pri-
 sciano libro V: fortasse quodd foramen istud
 quàm simillimum esset peristerotrophiorum fo-
 raminiibus. Quod verò attinet ad Teut. *kaeck*,
 suspicabar olim affinitatis aliquid habere cum
 κακῆμαι, Malo afficior, incommodor: nunc ta-
 men in eo videor mihi deprehendere postre-
 mam partem Gr. *ποδὺγκη*, Cippus, lignea solea:
 sic enim vocabatur machina pedes noxiorum
 constringens, quasi *ποδὺγκη*. Teuton. tria hæc
 conjungit: *caেকে*, *wrymp*, *schupstoil*. Ac
 de *kaেকে* quidem satis jam. *wrymp* verò pro-
 ximè accedit ad illud *wrympen*, quod eidem
 Teuton. exponitur, Contrahere seu pervertere
 vultum. item *wrympen in spotte*, Valgio
 is ire. prout nempe Valgire aut valgiare Au-
 ctori gem. exp. Labia retorquere, *die lippen*
opschorten, off een ander den gheck op-
setten in spotterie. Supra enim attigimus
 hanc oris per ludibrium contorti contumeliam,
 quam subire coguntur hac ignominiâ notati.
 Ad *schupstoil* denique pertinet illud Kiliani;
schupstoel, Sedes, quâ quis subitò expellitur
 deturbaturque. Adde Angl. *ducking-stool*. &
 A.S. *ŕcealfingrtole*, quod Somnerus videtur re-
 ferre ad *ŕcealfop*, Mergus.

CAITIFF, Improbis. G. *chetif*. It. *cattivo*.
 H. *cattivo*. B. *kattif*, *kattibigh*. Cæterum
 hæc primâ suâ acceptione Captivum, infelicem,
 miserum significabant, postea verò Malum at-
 que improbum denotare cœperunt; propter
 malas artes, quibus patriâ extorres ac censu in-

C A.

opes famem inter exteros propulsare coguntur. Cymr. caeth est Captivus, mancipium. caethiwo, Captivare, in servitutem redigere. Confer hæc cum iis, quæ infra annotavimus in *Truwant*. Fortasse huc etiam facit locus ex LL. Baiwariorum, titulo XV, c. 9, § 2; "Mancipium vel quaecunque peculium aut cæcum, aut herniosum, aut caducum, aut leprosum". nam ibi membranaceus codex MS. propinqui mei Jsaaci Vossii pro herniosum aut caducum scribit ærniosum aut cativum. Simile etenim vero est medium Sæculum pro Caducus + Cadivus etiam dixisse Cativus. V. quoque Men. orig. Gallicanas in *Cbetif*.

CAKE, Libum. Al. cûch. D. kage. B. koetke. Videri potest desumptum ex *tothen*, Coquere; nam & ad panes transtulerunt hoc verbum pleræque gentes. Ita quoque *πίμαται*, Cupediæ, secundæ mensæ, dictæ sunt à *πίπτω*, Coquo.

CALAUNDER, Curculio, gurgulio. G. *calendre*. B. *kalender*. Videntur affinia isti *καλαυνέι*, vel *καλαυρέι*, quod Hesychio exp. *τρυφά, ἐμπίμπλαται*, Deliciatur, affatim implet sese. Notissimum est illud Virgilii Georg. I, v. 185.

--- populatque ingentem farris acervum
Gurgulio ---

Unde & Varro curgulionem per antistichon putabat dictum, quodd nihil pene sit aliud quàm guttur: nam Gurgulio olim quoque significabat Guttur: Unde hoc ipsum quoque animalculum frugivorum Italis *gorgiglione*, H. *gorgojo* dicebatur.

CALCULATE, Numerare, calculum ponere. G. *calculer*. It. *calcolare*. H. *calcular*. B. *kal kuleren*. Olim nempe calculis numerabant. V. Voss. etym. in Calculus.

CALENDAR, Calendarium, fasti. Cym. *calendar*. G. *calendier*. It & H. *calendario*. Fastos autem sic dictos constat, quodd indicent Calendar, i. primum cujusque mensis diem, ita nuncupatum, (ut author est Festus in Procalare) ex Gr. *καλέω*, Vocare. v. etym. Voss. in Calendar.

CALF, Vitulus. A.S. *cealp*. cielp. Al. *calc*. D. *kalf*. B. *kalf*. [Isl. *kalfur*.] [Vox est jam olim nota vetustioribus Celtis, qui Hominem præpinguem videntur kalb vel galb appellasse à similitudine vituli bene saginati. Sueton. certè in S. Sulpicio Galbâ c. 3. tradit eum, qui primus Sulpiciorum Galbâ dictus est, ex eo nomen traxisse, quodd præpinguis fuerit visus, quem Galbam vocant Galli. Lufisse interim putandus, qui vitulum patribus nostris ob hoc censebat *kalb* dictum, quodd sit quasi *καλόδος βῆς*, nondum integer bos. Ita & Belgarum vulgus carnes bubulas vitulinis præferens, frequenter in ore habet, illud suum *kalf bleesch*, *half bleesch*.] V. gl. D, 7. in Bucula. v. quoque M. Casaubonum in opusculo de Hebræâ linguâ, p. 40.

CALF of the legge, Sura. Ita B. *de kalf van het hout*, aliàs *de muys van het hout* est Pulpa arboris. [Magnam habet affinitatem cum Hib. *colbtha*, Sura. L.]

C A.

CALL, Clamare, vocare, appellare. Cymr. *galw*. D. *kalbe*. [Isl. *kalla*.] Run. lexicon in *PRIB: FIMMAÐ VAFNAÐ FIMBARK*. "Appellat matrem infans modò incipiens fari". Sunt à *καλέω*, Vocare, appellare. unde & vetus Calare. Flandricum *kallen*, Loqui, fabulari. Ipsum verò *καλέω* refert J. Davies ad *ῥῑ*, Vox, clamor, [cujus Radix Arabibus etiamnum in usu est. L.]

CALM, Serenus, placidus, tranquillus. *calmnesse*, Malacia, tranquillitas. G. *calme*. It. & H. *calma*. B. *kalm*, *kalmtte*. Fortasse traxerunt ortum ex *καλῶν*, Tranquillitas: nisi forte malis per quandam literarum metathesin deducere ex *καλαίω*. Quemadmodum enim *καλαῖος* Græcis non tantum est Mollis, verum etiam Placidus ac lenis: ita ab hac postremâ *τῶ καλαῖω* significatione Malacia dicta est. V. Voss. etym. in Malaxo.

CALTROPS, Murices. G. *chausse trapes*, manifestissimâ ratione denominationis: atque inde *caltrop*. Budæus *calciatrappas* dixit. vett. Al. stiften vocabantur. v. Goldastum ad Tyrolis § 9. [Caltrop est ab A.S. *coltræppe*, Rhamnus. L.]

CALUMNIE, [Calumnia] V. etym. Voss. in Calumnia.

CAMBERNOSE, Nasus aquilinus. *Camoyse nose*. Nasus recurvus. v. Somneri gl. ad antiquæ historiæ Scriptt. in Cambria. [Cam Arm. C.B. & Hib. est Curvus. L.]

CAMBRICK, Sindon, tela Cameracensis: nam Cameracum, urbs Galliæ Belgicæ, quæ vulgo *Cambray* dicitur, nobilitata est hoc genere subtilioris telæ. G. dicitur *toile de Cambray*. It. *tela di Cambrai*. H. *tela di Cambray*. B. *kameerick doeck*.

CAMEL, Camelus. Cymb. *camel*. G. *chameau*. It. *camelo*. H. *camello*. B. *kemel*. Gr. est *καμήλο*. V. Voss. origines in Camelus. Goth. *𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹*. A.S. *olþenb*, *olþýnb*, *oluendb*. Al. *olbend* + *oluúnd* est Camelus. de quibus, quantum satis est, diximus in annot. ad gl. D, 5. in Camelus.

CAMISED NOSE Chaucero sunt Simæ nares.

Round was his face and camised was his nose. R.T. v. 14.

This wenche thiike and wel ygrowen was,

With camise nose, and even gray as glas. R.T. v. 53.

V. *Camoise-nosed*, quod mox sequitur.

CAMMOCK aliàs *restharrow*, Rhamnus, aratri remora. J. Davies arbitratur hanc partem aratri sic denominatam à C.B. *cammog*, Genus aliquod Salmonis incurvum habens rostrum. V. tamen Somn. gl. ad antiquæ hist. Scriptt. in Cambria. [Cammec. *cammoc*. Peucedanum. Herb. 96. *Cammuc*. Gotuna gl. C, 100. L.]

CAMOISE-NOSED, Simus, cui sunt refimæ nares & depressæ superiùs. G. *camus*. It. *camuso*. B. *kamuys* aliàs *plat-neus*, *schors-neus*, *simme-neus*. Gr. *καμυλόρριν*. V. Men. in Camus.

CAMOMILL, Chamæmelum, anthemis. G. *camo-*

camomille. It. *camomilla*. B. *kamemille*, *kamillebloemen*. Gr. *χαμαίμηλον*.

CAMPE, Castra. G. *camp*. It. & H. *campo*. B. *kamp*. Manifestè mutuata est denominatio à Campus; quod bellicæ exercitationes aprium postulent campum. Campi verò quadruplicem etymologiam tradit Vossius, quem vide.

CAMPFIRE, Camphora. est genus aliquod glutinosi bituminis vel gummi. G. *campbre*. It. *canfora*. H. *camfor*, *alcanfor*. V. M. Martinii Lex. philolog.

CAN, Possum. D. *can*. B. *kan*. Referenda sunt ad A.S. *cunnan*. Scire. Etenim in omnium fere linguarum communi usu tantundem est Nescio hoc aut illud facere, cum Nequeo facere. *Alfr. gram.* 33; *ic cann oððe ic pat*. Novi.

CANAILLE, Canes, fæx civitatis. ita Nicotus. Omnino tamen vide quæ ex Lipsii sententia tradit Men. in *Canaille*. [V. quoque *Channell*. Non longe abt ab Hib. *canaigh*, Lutum, coenum. L.]

[CANAL, Canalis. G. *canale*. It. & H. *canale*. C.B. *kanawl*. Per diminutionem dici videntur ab Hib. *cana*, Lacus. L.]

CANCELL, Cancellare, expungere, delere; quod fit lituris transverso ductu cancellorum instar mutuo se pertranseuntibus atque illud, quod scriptum erat, veluti obscurantibus. G. *canceler*. It. *scancellare*. V. Voss. etym. in *Cancelli*.

CANDLE, Candela. A.S. *candel*. Al. *chandal*. kentil. G. *chandelle*. It. & H. *candela*. Cim. *PAKIN. PIKIN. PHIKIN*. Derivant viri docti miro consensu à Candeo. Vide tamen annon deduci possit à *γανδῶν*. prout *γανδῶν* vel *γανῶν* Hesychio exp. *λάμπειν*, Splendere. C.B. *canwyl* est Candela; quod J. Davies putat factum ex *cann*, Candidus, & *gwyll*, Tenebræ; quod lucere faciat tenebras. [Erudito autem Edv. Lhuyd componi videtur ex *can*, Candidus, & *gweled* vel *weled*, Videre.]

CANDLEMASS, Purificatio beatæ virginis Mariæ, cum quadragesimo post partum die secundum legem obtulit filium suum Jesum in templo. G. *la chandeleuse*. B. *lichtmisse*. Hadr. Junius in suo Nomenclatore antiquum Ægyptiorum diem festum, qui Herodoto *λυχνόμαχος* dicitur, primus transtulit ad rem Christianam. Mart. in *Lychnocaiā*. Huc etiam refer illud Gemm. gemmarum, Purificatio, *een reynmakinghe off lichtmisse fest*. Necnon & illud Orti vocabulorum, "Ipapanti Græce. i. "Obviatio + occurfus. Dicitur ab ipa græcè, "quod latinè dicitur Ire: & anti, quod est contra". Angl. *the feste of candelmes or meptyng of candelys*. Vocabularium verò istud Angl. quod inscribitur Orti vocabulorum, excusum est Londini anno 1500 incarnationis Dominicæ.

CANE, Arundo, canna, calamus. G. *canne*. It. & H. *canna*. Cymr. *cawnen*. quod J. Davies derivat ab Hebr. *קנה*, Calamus. V. Salm. Plin. exerc. p. 1303. ut & Voss. etym. in *Canna*.

CANELL, Cinnamum. Cymr. *canel*. G. *ca-*

nelle. It. *canella*. H. *canela*. D. *tannil*. B. *kaneel*. V. etym. Voss. in *Casia*.

CANKER, Cancer. A.S. *cancpe*. Cymb. *crangc*. G. *cancere*. It. *cancaro*, *cancro*. H. *carafan*. B. *kancker*. Omnia per quandam literarum metathesin desumpta sunt ex *καρκίνος*, Cancer. quod primâ significatione Piscem notissimum designat, postea verò Tumorem durum, inæqualem, lividum, adpectu tetrum, & venis in ambitu turgentibus cancro pisci simillimum: quandoquidem tumor ipse, cancri corpus; venæ verò tumidæ crassæque, pedes ejus referunt: vel (ut Aetius ex Archigene & Leonidâ tradit) quod sicut Cancris sunt asperi & duri atque ægre dimittunt quicquid semel forcipatis brachiis prehenderint, ita prominens iste tumor & tactui resistit & vix tractabilis est, atque ubi semel radices egit, difficillimè tollitur. Ovidius tamen innuere videtur morbo nomen inditum, quod cancri modo serpat, ac proxima quæque corripit. Locus est *Metam.* II, 826;

Utque malum latè solet immedicabile cancer

Serpere, & illæsis vitiatas addere partes;
Sic lethalis hiems paullatim in pectora venit.

Ab hoc *καρκίνος* Vomicæ in aliquâ corporis parte excrecentes *καρκινώματα* nuncupantur, "Quos "dira vomit natura tumores", ut loquitur Sere-nus Sammonicus c. 41. unde Augustus Cæsar Agrippam nepotem & Julias, filiam ac neptem (teste Suetonio in Augusto cap. 63.) Vomicas ac carcinomata sua figuratè appellabat.

CANNE, Cantharus, amphora. A.S. *canne*. Al. *canna*. B. *kanne*, *kan*. [Isl. *farina*.] Teut. interim *kan* videri potest detruncatum ex *κάν-δαρος*, quemadmodum quoque *kop* vel *kup* *καρ-άπικη* factum est ex *κύπελλον*. &c.

CANNIONS of breeches, Perizonalia, bracchalia. G. *canons de chausses*. It. *cannoni di calzoni*. B. *kanons*.

CANNON, a Gun, a brazen piece to be used in warr, Tormentum bellicum ex ære conflatum, tubus tormenti ærei. Vulgo Canna muralis, vel murale. V. Menag. in *Cannon d'artillerie*. [V. quoque *Gun*.]

CANON est Regula five norma secundum quam quis vitam suam debet instituire. atque inde *Canon of a Cathedrall Church* dicitur Canonici, quod tantundem est ac si Regularis dicas. G. *chanoine*. It. *canonico*. H. *canonigo*. B. *kanonick*, *kanunnick* omnino v. etym. Voss. in *Canon*.

CANOPE, Canopeum, velum vel rete ad arcendos culices, quos Gr. *κνώπας* vocant. App. gl. D, 4; Canopeum, ulihnezzæ. A.S. gl. R, 106; Canopeum, *pleohnet* + *micgnet*. Gr. est *κνώπη*. [Kennet. derivat à Cannabe, ex quâ plerumque conficitur. L.]

CANTING, Lingua errorum, qui Anglis *Gypsies* nuncupantur. V. Spelm. in *Egyptiani*. [A cantando ita dicta. nam cantillant fere verba. Hib. *Caint* est Loquela, sermo. *cainteach*, Loquax. *cainteoir*, Garrulus. sed fortasse ejusdem originis. L.]

C A.

CANTLE, Frustum, offa, massa. *G. eschantillon* est Lanei Lineive panni aut alterius mercimonii specimen, quod exhibetur empturis. inde quoque *eschantillon* iis est Particulam in specimen resecare. Fortasse quod istiusmodi specimina abscondantur à lanei lineive panni extremitate vel orâ, quæ Teutonicè *kant* nuncupatur.

[**CANTON**, Tribus. Helveti *cantons* appellant Provincias suas vel Respublicas foederatas, q. d. Regionis angulos. à *G. & H. canton*. It. *cantone*. quæ omnia sunt à *B. kant*, Angulus. *Skin*.]

[**CANTRED** apud C.B. & Hibernos idem significat quod nobis *a hundred*, Centuria à C.B. *cant*, Centum. *Minshew*.]

CANVAS, Cannabina vestis, cannabacea tela. *G. canevas*. It. *canevaccio*, *canivazzo*. *H. canevas*. *B. kanefas*. Omnia hæc manifestè sunt ex Gr. *κάνναβις* vel *κάνναβος*, Cannabis.

CANVASE, Summo cum studio & acri examine inquirere in rem aliquam. *G. canabasser* est Examinare, sedulò inquirere in rem aliquam. *Canabassment*, Curiosum examen.

CAP, Pileolus. *Cymr. cap*. *A.S. cæppe*. *Al. cappe*. *G. cappe*. It. *cappa*. *H. capa*. *D. & B. kappe*. Vulgo perperam Capitium appellant, &c. [Fortasse detruncatum est vocabulum ex *καπίον*, prout *καπίον* Hesychio exp. *τεχίον κωϊ*, Galea è pilis. ut primâ suâ significatione quondam denotaverit Galerulum ex adoptivâ comâ vel adscititio capillamento confutum.] Ex annot. ad gl. D. 17. in *Cappa*.

CAPABLE, *capax*. v. *Nimble*, Strenuus, expeditus, agilis.

[**CAP A PE**, *armed from head to foot*, A capite ad calcem armatus, cataphractus. *G. cap a pie*, vel *pied*. *L.*]

[**CAPE of a cloak**, Vestis capa. *Isl. feapa*, Pallium, chlamys. rectius fortasse ab It. *capo*, Caput, quodd sit quasi caput vel summitas vestis. *L.*]

[**CAPE**, Promontorium. *G. cap*. It. *capo*. *H. cabo*. Omnia à Lat. Caput. *L.*]

CAPER, *to cut capers*, Affilire, saltu concito subsultare. *G. caprioler*. *B. kaperen*, *kapriolen mæken*. *κἀπερα*, ut est apud Hesychium, Tyrrhenis dicta est Capra. unde videtur *καπερα* nomen accepisse, quæ eidem Grammatico est *αἰδὴ δερχίσαις*, sed *ἐνόπλις*, five armata, i. quam in armis saltabant. Hinc concitus ille saltus in choreis subsultantium Gallis dicitur *capriole*. It. *capriollette*, *salto di capra*. *H. salto di cabra en el bayle de la gallarda*.

CAPERS, Capparis. *G. capres*. It. *cappari*. *H. alcappara*. *B. kappers*. Gr. *κἀππερις*.

CAPITALL, Summa, caput, fors. *G. le carvedall*. It. *il carvedale*. *H. el cavidal*. *B. kapi-tael*, *kabedael*. v. *Spelm*. in *Capital*.

CAPON, Capo, capus, gallus spado. *Cymr. capwlt*. *caprwn*. *A.S. capun*. *Al. cappo*. *G. chapon*. It. *capone*. *H. capon*, gallo *capado*. *D. capon*. *B. kapoen*, *kappoen*, *kapuyn*. Græcolatinæ glossæ Cyrillo adscriptæ, *κἀπων*, Gallus castratus. *Kiliano kappoen* videtur dictus qua-

C A.

si *kap-hoen*, i. e. Gallinaceus concisus. à *kappen*, Resecare, incidere. V. quoque quæ annotavit *Jos. Scaliger* ad Festum in Capuam. sicuti & *Vossius* libr. tertio de Origine & progressu Idololatriæ, cap. 91.

CAPRICIOUS, Cerebrosus, morosus, qui propriis fantasiis nimium indulget. *G. caprice* est Phantasia. It. *capriccio*. *H. capricbo*. Protervam caprorum perviciam tangit illud *Maronis*; "Occursare capro, cornu ferit ille, caveto".

CAPTAIN, Præfectus militum, qui ducit ordines, vulgo Capitaneus. *G. capitaine*. It. *capitano*. *H. capitan*. *B. kapitayn*. V. *Spelm*. in Capitaneus. *Ælfrico* in opusculo de Novo Testamento nuncupatur *heofobman*. *Cymr.* dicitur *Capten*. de quo vide *J. Davies*.

[**CAPYL**, Equus, caballus. *G.D. 238, 50*. *Hib. capall*. *C.B. keffyl*. *G. cheval*. It. *cavallo*. Gr. *καβάλλος*. *L.*]

CHARACTER, CHARACTER, Character, nota. *G. caractere*. It. *caratere*. *H. carâter*. Sunt à *χαράσσω*, Sculpo, insculpo, imprimo. unde *χαράκτης*, Signum animantibus inustum. *Columella* libr. XI, cap. 2; "Majora quadrupedia caractere signari debent". *Maro III Georg.* pro eo *notas* dixit; "Continuoque notas & nomina gentis inurunt". v. tamen etym. *Voss.* in *Character*.

CARAIN Chaucero est Cadaver. v. *Carrion*.

CARAT, Ceratium, filiqua pendens quatuor hordei grana. *G. carat*. It. *carato*. *H. quilate*. *B. carate*. à Græco *καράτιον*, de quo v. *Salm.* *Plin. exerc.* p. 461.

CARAVAN, Mercatores catervatim in loca remotiora proficiscentes. v. *Monger*, Negotiator.

CARAVELL, Celox, dromas. *G. caravelle*. It. *caravella*. *H. caravala*. *Cim. PIRPI*. *B. karabeel*, *karebeel*, *korbeel*. Petita est vox à *καράβος*. quoniam enim *καράβος* putantur esse velocissimum genus cancrorum, velocissimas quoque naves verisimile est à formâ ac velocitate caraborum nomen traxisse. Vide tamen annon *Teut. karabeel* & *korbeel* referri possint ad illas Corbitas, i. naves corbem in malo præferentes, de quibus nonnihil diximus in *Mercer*, *Propola*. [*Cim. PIRPI* quam proximè accedit ad *Hib. karbh*, Navis, navicula, unde omnia mihi videntur traxisse ortum. *L.*]

CARAWATES, Tragemata. v. *Carraways*.

CARBUNCLE, Carbunculus. *G. escarboncle*. It. *carboncolo*. *H. carboncol*, *carvoncol*. *D. farbuncel*. *B. karbonckel*. Quamvis vocabulum non sit originis Græcæ, sequitur tamen Græcæ denominationis etymologiam: quum enim Gr. gemmam hanc quandoque *ἀνθράκιον*, i. parvum carbonem vocent ab *ἀνθράξ*, Carbo; ita quoque Carbunculus est diminutivum à Carbo. Ipsum verò Carbo putant esse à *καρβω*, Arefacio. Plura habet etym. *Voss.* in Carbo.

CARCASS, Cadaver. *Ævi* medii scriptt. Carcoisum dicebatur. *G. carcasse*, *carquasse*. It. *carcame*, *catriosso*. *H. carcomido* dicitur Quicquid scatet vermibus atq; ab iis absumitur. Ac fortasse quoq; vocabuli originem non malè petieris ex Lat. Caro.

Quem-

Quemadmodum enim Græcis ex quorundam sententiâ *καρὶα* de vivâ, *καρὶα* verò de mortuâ carne ut plurimum accipitur; sicuti quoque A.S. *flærc* sæpius de vivâ, lic verò (unde B. *liik* etiamnum vocatur Cadaver) de carne mortuâ videntur usurpasse; ita etiam Latinis olim Caro (unde *carcass* nomen acceperit) putatur fuisse corporis mortui. Donatus ad Hecyræ Act. III. Sce. 4. "Caro dicta est eo quod careat anima; & Caro propriè dicitur mortuorum". Virgilius; " & corpora luce carentum. Unde & Carnifices dicti, quod carnes ex homine faciant. "Potest & R pro D poni, ut Caro sit dicta "quasi cado; ut Virgilius; --- belloque caduci "Dardanidæ --- quod jam scilicet sine animâ sit " & cadat". Hæc Donatus.

CARDE, Carminare, obliquo lanam deducere ferro, vel pectine è carduis conferto defricare. G. *carder*. It. *scardeßare*. H. *cardér*. D. *tarde*. B. *kaerden*. Sunt à Carduus, qui sic vocatus à Carere, quia cardui nati sunt ad carendam lanam. Ipsum verò Carere est à *καίρω*, *ἐκκαίρω*, Tondeo, carpo. V. Salm. Plin. exerc. p. 396. vet. Fris. *kaerdien* est Scalpere. *Hi kaerde d'holle*, Scalpebat caput. [Quid si deduxeris Lat. Caro ab Hib. *cioram*, Pectere, quod à cir, Pecten? L.]

CARDINAL, Causiatus vel purpuratus pater, quem non malè forte; Hadr. Junio authore, Regem sacrorum dixeris; quod is solus Pontifici maximo subiciebatur. G. *cardinal*. It. *cardinale*. H. *cardenál*. B. *kardinael*. V. Spelm. gl. in Cardinalis. Voss. quoque lib. IV, c. II de Vit. ferm. in Incardinare.

CARDS, Luforiæ chartulæ. G. *jeu a cartes*. It. *gioco alle carte*. H. *juego con cartas*. B. *kaerten*, *kaertspel*. Gr. *χαρτης* est Charta. de quâ v. etym. Voss. *Cartspil*, *quartspil*, Ludus chartaceus quartarum seu cartarum. Teuton.

CARE, Cura, sollicitudo. Goth. *KAKA*. A.S. capu est Cura. capan. Sollicitum esse. capfull. Sollicitus. capleap. Securus. capleapner. capleapτ. Securitas. In antiquissimâ Cædmonis paraphrasi passim ceap scribitur. Ita pagina 48, lin. 18 *ƿeapðceapn̄* dicitur Cujus animus gravi sollicitudine premitur. Et rursus 26, 21; me ceapponge of mode arceap. "Liberravit animum meum sollicitudine". denique 49, 23. & 59, 1; ne ceapa ðu. Noli. Atque adeo postremum hunc loquendi modum planissimè refert illud Keronis; Nolite, ni churit. Ita quoque passim occurrunt in Tat. harmoniâ evangelicâ, ni curi thu forhtan, Nolite timere, ni curet quedan. Nolite dicere. ni curet uuanen, Nolite putare. &c. quæ vide in annot. ad Tat. V, 8. V. quoque observ. ad Willer. pag. 18, ubi ostendimus ni ruchit atque ni churit unum idemque significare. Videntur interim cap + ceap esse à *καίρω*. Cor; quod homines ea præcipuè curent, quæ maximè ipsis cordi sunt. atque inde quoque *καρὶα* sæpe exponitur *μελετω*, *φρονέτω*. Possunt etiam deduci à *καίρω*, Fatalis noxa, exitium, perniciēs. Ovid. III. Metam.

Attenuant vigiles corpus miserabile curæ.
Boeth. I de Consol. metro 2. v. locum.

CARESSES, Blanditiæ. V. etym. Voss. in Carissa. [*Caresis*, Indulgere, alicui adblandiri, amanter accipere. G. *careßer*. It. *carezzare*. H. *acariciar*. Non, ut Skinnerus contendit, à Lat. Carus, sed ab Arm. caret, vel C.B. cary, Amare. Amatis enim adblandiri solemus. L.]

[CARGO, Navis onus. Arm. carg. Onus. carga, Onerare. fortasse à Celtico carr. unde Lat. Carrus, quod idem significat. L.]

CARIOUN Chaucero est Cadaver. v. *Carrion*.

CARK. ita Anglis *Cark and care* est Acribus sollicitæ mentis curis confici. A.S. ceapcian est Fremere, frendere, stridere dentibus, quod ipsum est à *καρκαίω*, Resono, sonitum edo. Ab hoc interim ceapcian Gothis *KARKAR*. A.S. capcepn. Al. carcar. charchar. Cym. charcar. B. *kercher* est Carcer. V. annot. in Tat. XXI, 2.

CARLE quibusdam Anglis vocatur Vir tenuioris atque obscuræ fortis: prorsus ut A.S. ceopl. Al. karl. Cimb. *PARN* plerumque de humilioris conditionis hominibus usurpantur. V. quæ infra annotamus in voce *Churle*. De origine vocabuli ceopl sic M. Casaubon. "*καίρω*, Juvenis, "inter puerum virumque medius; qui ut plurimum ferociores & petulantiores esse solent. "ceopl olim (nunc *churle*) Duri agrestisque vir "ingenii; sed & Rusticus". Hæc Casaubon. Aliam originationem tradit Voss. etym. in Androsaces: "Ab *αὐδής* voce, inquit ille, est proprium Andreas, *Ἀνδρέας*, quod, cum per scribatur, ut videre est apud Evangelistas, malè "vulgo pronuntiatur penultimâ porrectâ. Germanis sit Carolus seu Karolomannus, *kerl* vel "*karel*. Quippe *karel* confiat ex *kar* seu "*gar*, Planè, omnino, & *hel*, Vegetus, strenuus, acris. Equidem veriore longè hanc nostram conjecturam puto, quàm eorum, qui "*dici* volunt ab Hebr. *קָרַן*, Invocavit, & *קָרַן*, "Deus. nam Germ. vocis origo, unde meliùs "quàm è linguâ Germ. petatur? *karel* autem "seu *karl* (unde *karlman*) priscâ Germanorum linguâ, Robustum ac fortem significare, "agnoscit quoque Cæsar Scaliger exerc. CC- "LXII". Hæc Vossius. Mihi tamen, utut aliud tradat Scaliger, nondum liquet Carli nomen apud antiquiores Germanos fuisse honorificum: neque comminisci possum, unde Germ. hodiernis *ein tapfer karle* dicatur Vir fortis ac strenuus. nisi statuamus hanc acceptionem apud eos invaluisse post tempora Caroli Magni, Imperatoris verè Augusti, ob auctum promotumque imperium. Angli certè Catum masculinum, a *Carle-cat* appellant, & Cannabum robustiorem, *carle-bemp*. V. gl. Spelm. in Hufcarla.

CARLOCK, CHARLOCK, Rapum sylvestre. A.S. ceplice.

CARNATION colour, Carnosus vel incarnatus color vulgo, i. color vivam carnem referens. G. *incarnat*. It. *incarnato*. H. *encarnado*, *incarnado*. B. *incarnaet*.

CAROL Chaucero est Choreia in orbem saltantium cantantiumque. *Carole*, Cantum suum variis chorearum generibus attemperare, saltantium

C A.

tium chorum cantu suo ducere ac moderari. G. quoque usitata *carolle* & *caroller*. It. *carole* & *carolare*.

**I save her daunce so comely,
Carol and sing so swetely,
And laugh and play so womanly,
And loken so debonairely.**

Dr. Ch. v. 848.

Uberiorem interim hujus vocis usum ac proprietatem exhibent nobis sequentia Chauceri verba;

**These folke, of which I tell you so,
Upon a karole wenten tho,
A Ladie karoled hem, that hight
Gladnesse the blisfull and light,
Well could she sing and lustely,
Done halfe so well and semely,
And cothe make in song such restrain-
ing,
It save her wonderwell to sing,
Her voice full clere was and full
swete,
She was not rude ne unmete,
But couthe ynough for such doing,
As longeth unto karolling;
For she was wonte in every place
To singen first, folke to solace,
For singing moste she gave her to,
No cratte had she so lese to doe.**

RR. v. 743.

Nicoto *carolle* videtur dicta quasi Choreola. V. tamen annon rectius referri possit ad illud *Carrol*, quod ex Bridfritho Ramesiensi adducit Somneri lexicon in Kypriole. [Derivarem ab Armoricis, quibus Corol est Tripudium, chorea. corolli, Saltare, tripudiare. L.]

[CAROUSE, Pergræcari, intemperantiùs potare, plenas amphoras ingurgitare. G. *caroußer*. H. *carauz*. Verstegeanus, probante Skinnero, conflatum vult ex Germ. *gar aufz*, Pocula exhausti, ad verbum, *All out*. Ego verò haud scio annon sit à *Rouse*, quod vide suo loco. L.]

CARP, Cyprinus, [carpio.] A.S. *carpe*. G. *carpe*. It. *carpa*, *carpano*, *carpeno*, *carpio*. H. *carpa*, *carpiño*. D. *carpe*. B. *karper*, *kerper*, *kurpur*. Sunt à Gr. *καρπίνος* vel *καρπίνος*. Gesnerus censet piscem hunc nomen traxisse à Cypride sive Venere, quod notabilis valde sit hujus piscis fecunditas, ut qui sexies quotannis pariat. V. Menag. in *Carpe*. Voss. etym. in Cyprinus. Mart. denique Cadmum Græcophœnicem in *καρπίνος*.

CARPE, Vellicare, [carpere.] G. *charpir*. It. *carpire*. Valde affinia sunt Gr. *καρπίζω*. V. etym. Voss. in Carpo.

CARPENTER, Faber lignarius. G. *charpentier*. It. *carpentero*. H. *carpintero*. Menag. vult esse ex Carpentum, ut propriè olim denotaverit *καρπεντήριον*. Vossius Fabrum tignarium ita dictum censet, quod ligna carpit, i. cædit. V. etym. ejus in Carpo. Minimè quoque prætereundum, quod Hesychio *καρπίν* exp. *πλήθει*, Ferire, Tundere. Plura v. in annot. ad gl. D, 14. in Carpentarius.

C A.

CARPET, Tapes, gausape. It. *carpita*. H. *carpeta*. B. *karpet*. Nescio an ob curiosi operis nitorem deduci possit à *καρπιδάρι*, quod Hesychio exp. *καθαίρειν*, Purgare.

CARR, a rock on drie land, Rupes, petra. A.S. *capp*. [Hib. *cairrig*. L.]

[CARR, Carrus, vehiculum. Gr. *κάρρον*. V. *Cart*. L.]

CARRACK, Cercurus. G. *caraque*. It. & H. *carraca*. B. *karrake*, *krake*. Gr. est *κίρκος*. V. Voss. etym. in Carcurus. & Spelm. gl. in Carrocium. [Non malè referas ad Hib. *Curach*, Navigioli genus. L.]

CARRAWAYES, CARAWAYES, Tragemata. Sicuti quidam putant Gemmas Belgis *kleynodien* dictas à *kleyne noods* quodd exiguum aut nullum prorsus habeant usum: pari quoque modo Anglorum aliqui ludentes *carraways* dici volunt à *carry away*, Aufer. [Facetè quidem, at minùs rectè. Nam *Caraways* sunt Semina carri vel carrei, sic dicti à Caria, ubi copiosissimè nascitur. Cum Tragemata significant, *Comfits* supprimitur, & sunt Semina istius herbæ saccharo condita. L.]

CARREER, Cursus. G. *carriere*. It. *carriera*. H. *carrera*. à Curro.

CARRIAGE, v. infra in *Gesture*, Gestus.

CARRIE, Ferre, portare, vehere. Fortasse propriè olim usitatum de rebus, quæ carro vehabantur, atque ita referendum erit ad illud *Carricare* vel *Carrucare*, quod habent Spelm. glossæ. [G. *charier* est Carro ferre. H. *acarrear*, Vehere, portare, quæ omnia eandem agnoscunt originem. L.]

CARRION, Cadaver, [caro morticina.] G. *charogne*. It. *charognie*. H. *carnache*. B. *karonie*, *krenge*. H. Stephan. dici vult à *καρνεῖον*. prout vulgati Lexicographi ex Laertio in Zenone & quibusdam Geographis *καρνεῖα* vocant Barathra quædam & Plutonia graves pestiferòsque odores exhalantia. Sed quemadmodum Latinis Cadaver vulgari convitio dicitur Homo ad omnia vitæ munia æquè inutilis ac mancus, ita quoque B. Angl. G. Italis idem vocis usus manfit. V. Pet. Victorium var. lect. XVI, 16. Fortasse quoque huc facit, quod *crone* Anglis, & *kronie* Belgis est Ovis vetula. Ipsum denique *krenge* videri possunt Belgæ desumpsisse ex D. *frenge*, Deglubere, excoriare, ut propriè olim vox denotaverit Cadaver animalis excoriati putrescentisque. Chaucerus variè *Caraine*, *carionne*, vel *carrine* scribit. [Omnia haud dubiè à Lat. Caro. L.]

CARROT, Sifer, pastinaca. G. *carote*. It. *carota*. B. *karote*. Athenæus lib. IX, c. 3. tradit *καρτὸν* vocari τὸν μέγαν καὶ εὐωχὴν παστυλῖον, "Magnam & bene nutritam pastinacam". Ubi Casaubonus tradit *καρτὸν* vocatum, quod fuerit detonsum: ut plurimùm enim tondent olitores plantas, quarum radices aut bulbos optant fieri grandiores. Interim ex vett. libris apud Athen. *καρτὸν* restituit Cl. Salm. Plin. exerc. p. 1001. quem v. "Carotum vulgo dicimus genus pastinacæ sativæ. & *καρτὸν* videas dici in quibusdam Athenæi codicibus, Lib. IX. Improbatur "Ca-

"Casaubon. lib. IX. animadv. c. 3. ac jubet
"rescribi *καρτίον*. Nam, inquit, in tractatione
"plantarum neque Latinus, neque Græcus no-
"minat. Verum non occurrebat Apicium no-
"minare". Hæc habet Voss. lib. VIII de Vit.
ferm. & variis glossematis.

CARSEY, [KERSY,] Panni genus. G. *de la carisee*. B. *karseye*. Magnam videtur affinitatem habere cum Gr. *κάριος*, Obliquus; quod fila ejus non in rectum, sed in obliquum sint contexta.

CART, Currus. Cym. carr, cart. A.S. *cæræ*. Al. *carre*. G. *charette*. It. & H. *carro*. D. & B. *karre*. Sicuti *cart* videri potest derivatum à *καρτός* vel *κάριος*, Robur: ita *carr* videri potest propius accedere ad *κάριον*, Validior, fortior: ut intelligatur firmissimum aliquod validissimumque genus vehiculi. [Omnia, ut & Lat. Carrus & Gr. *κάριον*, ni fallor, originem debent C. B. seu Hib. carr ejusdem significationis. L.]

CARTLE, Circumtondere, incidere per ambitum. B. *kerten*, *kertelen*. Ad originem verbi pertinet, quod à *καίρειν*, Tondere, scindere, est *καρτός*, Tonsus. ac fortasse ad hoc verbum non malè referas Angl. *cartepiller* & *cartlepillar*, Curculio; quod herbas ac fruges arrodendo circumtondeat. Nicoto dicitur *chatepeleuse*. Omnino tamen v. quæ post pauca dicimus in *Cater*, Opsonator.

CARTLEPILLER, Curculio. V. proximè præcedens *Cartle*.

CARVE, Secare, incidere, sculpere. A.S. *ceorpan*. cýpþan. B. *kerben*. De origine verbi sic M. Casaubon. "Εγκυρὰς & κερὰς Hesychio (qui "Æschyli locum citat) ἡ κερυφή ἢ ὁ γραπτός πινᾶξ, "vel ἡ ἐν τοῖς ἐσθλάμοις γραφή, Tectum, domus; "item picturæ seu tabulæ pictæ, (ut Stephanus "interpretatur) quibus laquearia & tecta ædium "exornari solent. Idem Hesych. *ἐγκυρὰς* exp. "ὁ γραμμένος, Pictus. Conjicit autem doctiss. "Stephanus (& rectè conjicit, ut ego sentio) "dictam esse *κεράδα* vel *ἐγκυράδα*, πρὸς τὸν κέρων, "quæ in sese ἔχει κέραν imagines pictas habeat, "puellarum puerorumque imaginibus exornata. Hinc igitur Angl. *to carve*, Sculpere, & "a *carver*, Sculptor, ut propriè sit a *carver*, "qui puerorum puellarumve imagines, quibus "ut plurimum ædes exornantur, facit aut scul- "pit". Hæc Casaubon. V. interim annon verbi origo peti quoque possit ex eodem *κέρων*, unde Lat. Carpo derivatum suspicatur Vossius. [Kervio C. B. idem significat quod *Carve*, ut & corrbham Hib. L.]

CASE, Capsa, scrinium, arca, theca. G. *caisse*. It. *capsa*. H. *caxa*. B. *kasse*, *kass*. Cl. Salm. in Aug. hist. scriptt. p. 463; "κάσσι sunt κάψοι. "nam ψ & σ sæpe apud Græcos invicem mutari consueverunt. hinc *σίστηναι* & *ψίστηναι* idem. "σάγδα & ψάγδα, quod est Unguenti genus. "sic κάσσι pro κάψοι. Hesych. *κάψοι*, οἱ πύργοι. "κάψοι sunt Capsi. Latina planè vox est Capsus, quæ Parietem cratitium, aut vallum, aut septum significat. Hinc Capsus in plauistro, quem Gr. *πίσανδρον* vocant: & Capsum animalium, pro Septo vel stabulo apud Velleium,

"Recentior ætas Latinorum Sudem dixit. Sed
"verius est Cassum pro Capsum ex more lo-
"quendi, quem infima Latinitas habuit, man-
"visse. Sic Cassetam pro Capsetâ, h. e. Parvâ
"capsâ, vulgo dicimus": & Cassam alicujus Sancti, pro Capsâ. &c. v. locum. Angl. interim *Cafe* proximè accedit ad illum כסא, Tegere, unde Casæ Latinis dicuntur Tecta hominum paupertinæ sortis. [*Cafe* pace tantorum virorum peterem à Goth. *KAS* Vas. L.]

CASE, Status, conditio, casus, eventus. G. *cas*. It. & H. *caso*. Hinc Anglis *casual* est Fortuitus. Omnes nimirum tales loquendi modi traxerunt ortum ex incertâ dubiâque forte, quæ mortalium cœpta variè versat agitatque. Ter. Adelph. Act. IV. Sce. 7;

Ita vita est hominum, quasi cum ludas tesseris:

Si illud, quod maxumè opus est jactu, non cadit,

Illud, quod cecidit forte, id arte ut corrigas.

Casus itaque denominatus est ab eâ cadendi notione, quâ evenire significat. Plura habet etym. Voss. in Casus.

CASEMENT, Transenna, claustrum. Ponitur & pro B. *kassine*, Jugamentum fenestæ vel ostii. G. *chassis de fenestre*. Menag. *chassis* vult esse à Capsicium, diminut. à Capsâ.

[CASH, Thesaurus, pecunia numerata. parum deflexo sensu, à G. *casse*, *caisse*, It. *cassa*, Cista: hinc G. *caissier*, *quassier*, It. *caissiere*, nobis a *Cashier*, q. d. Capsarius i. e. qui capsam custodit, omnia à Lat. Capsa. Hæc Skin. Non multum abludunt Hib. *cisde*, Thesaurus, & *cisdidhe*, Thesaurarius. L.]

CASHIERE, Exauctorare, albo militari expungere. G. *casser*. It. *casare*. H. *casâr*. B. *kasseren*. Omnia nupera sunt atque à L. B. *Cassare* desumpta: quod pluribus mediis ævi scriptt. est Cassum reddere, inanem atque irritum efficere. V. Voss. de Vit. ferm. lib. IV, c. 3.

[CASK, Cadus. G. *Caque*, à Lat. Cadus vel à G. *casse*. It. *cassa*, Capsa, q. d. Cassa, capsâ, cassica vel capsica vini. *Cask* Galeam denotans G. *casque*, H. *casco* factum videtur à Cassis vel Cassida. Skin.]

CASKET, Capsula, arcula, scriniolum. est diminut. ab illo *case*, Capsa, quod fuit supra. [Dixerim diminutivum esse à *Cask*. L.]

CASSOCK, Gallicum pallium. G. *jaque*, *casaque*. It. *giacco*, *casaco*. H. *jaca*, *casaca*. D. *kassack*. B. *kasacke*, *kajacke*, *jacke*. V. quæ annotavimus in *Jack*. Vide quoque Men. in *Casaque*. & Schediasma 4 lib. IV Schediasmatum H. Stephani.

CASTE, Jacere, projicere. Cim. *ΛΕΡΛΗΛΛ*. D. *caste*. Sunt à *καταστέλλω*, Sterno, prosterno, dejicio. nam pro *καταστέλλω* per syncopen dicebant *καταστέλλω*, & ulteriore syncope *καστέλλω*. Ab hoc *caste* Pila lusoria Danis dicitur *castebold*, B. *kaetsbal*. unde quoque liquere potest ab hoc *kasse* factum est B. *kaetsfen*. V. quoque quæ mox dicimus in *Catch*.

CASTELL, Castellum, arx. A.S. *cartel*. G.

C A.

Chasteau. It. *castello*. H. *castillo*. Videtur autem Castellum *κασιγερικόν* denominatum à Castris; quoddam Castella sint quædam veluti parva castra. castell quoque apud vet. scriptores C. B. inveniri tradit J. Davies; unde castellu Cym. est Erigere se in modum castelli turritas murorum minas ambiciose ostentantis; quod peculiariter usurpant de Pavone pennas erigente totumque magnificentiae suae ornatum expandente: prorsus ut It. *pavoneggiare* & G. *panader* est Magnifice pavonis instar inferre se, ad ostentandam nempe formam ac vestium cultum.

CASTER & CHESTER in compositis oppidorum nominibus denotant urbem. v. *Chester*.

CASTIGATE, Castigare. G. *chastier*. It. *castigare*. H. *castigar*. B. *kastiden*. V. etym. Voff. in Castigo. & gl. Lipsii, in *kestegoda*, Anxit.

CASTRELL HAWKE, Tinnunculus. G. *sercelle*, *sarcelle*. It. *saracella*.

CASUAL, Fortuitus. v. *Cafe*, Status.

CAT, Felis, ælurus. A.S. *cat*. Al. *catze*. G. *ebat*. It. *gatta*. H. *gata*. Cym. *cat*. B. *kat*. De vocabuli origine hæc habet Salm. Plin. exerc. paginâ 1009; "Quæ Feles veteribus, recentioribus dictus est Cattus. Isidoro ita appellatur "quoddam cattat, i. videt. Gattare etiam in Galliâ "dicimus Observare & speculari. Arabico-Lat. "lexicon; Musium, Cattum, quod cattat, i. videt. Sed illud Cattare, pro Videre & speculari, factum est ex Captare. Martiali Pannonicæ cattæ sunt quas vulgo Martas vocitamus, "quæ de genere sunt felium sylvestrium. Vetus itaque hoc verbum. Gr. *αἰλέω*, quod caudâ aduletur atque ambiat: nam *αἰλῆν* est *δαπνῆν*. Sed & *αἰλῆς* antiquioribus dictus est, i. adulans vel adulator, & cum Æol. digammate *ἑαἰλῆς*, inde Fælis. nam sic scribitur in vet. "codicibus". Hæc Cl. Salm. V. quoque quæ nos annotavimus ad gl. D, 5. in Kattus.

CATALOGUE, Catalogus. G. *catalogue*. It. & H. *catalogo*. Gr. *κατάλογος*.

CATARRE, Catarrhus. G. *catarre*. It. & H. *catarro*. B. *katarre*, aliàs *flucking* vel *hoofd bloed*. Gr. *κατάρροος* & contractè *κατάρρος* est De fluxio.

CATCH, Acatium, genus navis. Possunt autem Angli videri vocem hanc desumpsisse è medio Gr. *ἀκάποι*. Nisi putes desumptum ex frequenti *Catche*.

CATCHE, Prehendere, apprehendere, appetere. Affine est B. *ketsen*, Vehementer alicui rei insistere atque omni nisu aliquid sectari, quod assequi cupias. *κατέχειν*, quod Detinere, obtinere, occupare, significat; mutuatur sua tempora ab inusitato themate *καταχῆν*, unde Angl. *catch* contractum esse nemo non videt. Aliam interim etymologiam affert J. Davies in voce *ceisio*, Quærere; quam invenies extra ordinem, post cais. Huc etiam pertinet B. *kaetsen* & *ket-sen*, Sectari pilam palmariam atque omni corporis vi ad eam præripiendam raptim ferri. v. quoque quæ paullo ante diximus in *Caste*.

CATCHPOLE, Licitor, apparitor. Cymr. *ceis-powl* est Licitor. de quo v. J. Davies. v. quoque

C A.

insignes G. Somneri gl. antiquis Angl. Historiæ scriptoribus additas, in Cacepollus.

CATER, Opsonator. *Cates*, Opsonia. B. quoque *kater* nuncupatur ille majoris familiæ minister nundinalis, qui coemptos in macellō cibos tradit coquo. Hinc etiam patet quamobrem Volvox vel Convolvulus Anglis dicatur *Caterpillar*; quod Hominum pecudumque edulia è terrâ enata, exteriori cortice vel leviter tantum eroso, vitiet. [V. *Cattle*.]

CATHEDRAL CHURCH, Cathedralis ecclesia. G. *eglise cathedrale*. It. *chiefa catedrale*. H. *yglesia catedral*. B. *kathedraele kercke*. Ita dicta est ab Episcopali cathedrâ; eo nempe sensu, quo Mundi sospitator ait Mat. XXIII, 2. *ἐπὶ τῆς Μωσίου καθίδρους ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι*. C. B. *esgob* est Episcopus. atque inde *esgobry* iis est Cathedralis ecclesia.

CATHOLICK, Catholicus, universalis. G. *catolique*. It. & H. *catolico*. B. *katholiik*. Gr. *καθολικός*. Operæ pretium tamen fuerit hoc in loco monere nuperam esse hanc ecclesiæ catholicæ, immo & orthodoxæ denominationem; quandoquidem compertissimum habemus veterem ecclesiam vernaculis ac vulgo intellectis vocabulis constanter usam, donec novas ac minùs notas voces in ecclesiam invexit ambitio sciorum non vulgaris eruditionis famam apud imperitos captantium. Videtis quæ nos hac de re annotavimus ad gl. Keronis in Orthodoxis. nam ibi quoque hujus nostræ assertionis veritatem firmavimus exemplis aliquot ex genuinâ antiquitate petitis.

CATELL, Pecus, armentum. Fortasse est à *κατελλώνω* vel *κατελλών*, Ago, in unum compello. [V. *Chattels*, ubi originationem invenies huic anteferendam. L.]

CAUDEL, Sorbillum calidum ex vino, ovis, saccharo, cinnamomo aliisque aromatibus confectum. H. *caldo*. & G. *chaudeau* nuncupatur Sorbitiuncula calida (unde & nomen.) Affine est hisce B. *kandeel*, quod itidem significat Miscellaneum & calidum simillimi generis jusculum, nec tamen videtur esse originis ejusdem. nam *κάνδυλος* J. Polluci lib. VI, c. 10. recensetur inter *ἡδυσμυγτα*, ac tradit confici solere *ἐξ ἀμύλας καὶ πυρῆς καὶ ζάλακτος καὶ μέλιτος*. Hesychio est *πίμμεν* *ἰδίω* *διὰ Ἑλαίης καὶ ζάλακτος καὶ πυρῆς καὶ μέλιτος*. Apud Lydos quoque non absimile edulium in usu fuit, quod, Athæn. atque Eustathio testibus, *κάνδουλον* vocabant. v. H. Stephani appendicem. Veteris linguæ Frisicæ tenacibus nuncupatur *warmede*, quod tantundem est ac si dicant Calidum donum. V. Kilian. in *kandeel-suppen*. Adi quoque M. Martinii Cadmum Græco-Phœnicem, in *κάνδυλος*.

CAVE, Antrum, spelunca, caverna. G. *caverne*. It. *cavo*, *caverna*. H. *cuevo*. Sunt à Lat. Cavi. de quo v. Voff. etym.

CAVILL, Cavillari. G. *caviller*. It. *cavillare*. H. *cavilár*. Lat. Cavillor est à Caveo, ut Sorbillo à Sorbeo. Quemadmodum verò Cavere proprium erat Jurisconsultorum; ita leguleii ac rabulæ forenses dicebantur Cavillari, cum captiosis quibusdam sophismatis & variis tergiversationibus

C E.

nibus conabantur eludere inquirentes controversæ rei veritatem. Plura habet Voss. etym. in Cavillor.

[CAVILLIS G. Dougl. sunt Sortes. C. B. kyvlwr idem denotat. L.]

CAULDRON, Ahenum, caldarium. G. *chauderon, chaudron*. It. *caldaro, calderotto*. H. *caldera*. Manifestæ sunt originis.

CAULE, Reticulum, involucrum vel tegmen capitis. idem forte cum *Cowle*, Capa. q. v.

CAUSE, Causa. Plurima de vocis origine habet Voss. etym. in Causa.

CAUSEY, Via strata. G. *chaussée*. It. *calcata*. H. *calçada*. B. *kaussie, kautside*. Non à calcando dicta (inquit Spelm. Archæol. in Calceata) sed à calceando; quod vel lapidibus vel durâ aliâ materiâ quasi calceo munitur contra injuriam plaustrorum vel itinerantium. V. quoque Somneri gl. additum antiquis hist. Anglic. scriptt. in Calcetum. [L. B. est Calcea, quod quidam derivant à Calx. G. *chaux*. L.]

CWELL borealibus Angl. est Cavea, in quâ saginandos pullos concludunt. A.S. *capel*. ceaple est Sporta, corbis. Cymr. dicitur cawell. Videri possunt habere affinitatem cum Gr. *καλάδος*, Sportula, quasillum.

CAY, KAY. v. Key, Acta, litus.

CEAPMAN, *Chapman*, Mercator. A.S. *ceapman*. cypman. Al. *coupman, coufman*. B. *koopman*. *Κάπηλα* Gr. est Institor, propola. de quâ voce multa Salm. de Usuris c. 12. [Arg. cod. Luc. XIX, 13; *ΚΑΠΗΛΑ ΠΟΝΤΕ ΚΑΙ ΟΥ ΜΑΝ*. "Negotiamini usque dum venio". A.S. *ceapan*. cypan est Emere. *ceapstow*. Forum, emporium. cypinga. Nundinæ. Cim. *PAHBA*, Emere. D. *fiøbe*, Mercari. *fiøbmand*, Mercator. *fiøbsted*, Emporium. Isl. *eg kaup*, Emo. *keipte*, Emi. Anglis *cheapen*, Commerari, licitari, disceptare vel transigere de pretio. B. *kooppen*, Emere. *koop*, Emptio. *koopstad*, Emporium. è Ker. in Comparare, Chaufan.] V. plura in annot. ad Tat. XLIV, 21.

CEASE, Desinere, intermittere, cessare. G. *cesser*. It. *cessare*. H. *cessár*. à Cedo, cessi, cessum est Cessare: ut à Dico, dixi, dictum est Dictare. v. etym. Voss. in Cedo. Servius ad illud Virgilii Æneid. XI, 743.

Direptumque ab equo dextra complectitur hostem, hæc annotat; "Hoc de historiâ tractum est: nam Caius Cæsar, cum dimicaret in Galliâ, & ab hoste raptus equo ejus portaretur armatus, occurrit quidam ex hostibus, qui eum nosset, & insultans ait, Cæsar, Cæsar. quod Gallorum linguâ Dimitte significat: atque ita factum est ut dimitteretur. Hoc autem ipse Cæsar in ephe-meride suâ dicit, ubi propriam commemorat felicitatem". Hæc Servius. Licet G. *cesse* & Anglis *cease* etiamnum hodie tantundem significant ac Relinque, desine, quiesce, cessa; vix tamen crediderim hanc fuisse veteris Gallicæ linguæ rationem, atque etiam opportunissimæ ambiguitatis originem occasionemque in isthoc casu indagandam puto.

CEBBERS, KEBBERS, Oves rejiculæ.

C E.

CECLE, KEKLE Scotis est Cachinnare, effusè ridere. Illud Virg. Æneid. V, 181.

Illum & labentem Teucris & risere natantem, Et falsos rident revomentem pectore fluctus, Ita reddit Paraphr. episcopi Dunkel.

The Trojans lauchis fast leand him fall,

And him behaldand swym, they keklit all,

Bot maist thay making gam. and grete riot,

To se him spout salt wattir of his throt. 133, 31.

Huic verbo Scotico affine est B. *kichen, kiche-len*. de quo hæc olim annotaveram in primo Teut. etymologiarum apparatu. *kichen, kiche-len*, Præcordia prolixioris risus vehementiâ ad aliquam respirandi difficultatem perducere. al die 'er hii en ontrent waren, loegen en kichelden hun half dood. "Risu omnes, qui aderant, emoriri"; Ter. Eun. III, 1. "Omnes nimio risu dissolvebant ilia sua"; Arbitr. Non incommodè fortasse retuleris verbum ad *καλίζω*, Cachinnari & lascivioris cachinno tantum non corruiere. V. quæ de hoc elegantissimo verbo habet H. Steph. Thes. Linguæ Gr. A. Saxonicum interim *ceahhetan* videri potest aliquid traxisse ex *καυχάζω* vel *καυχέω*, Cachinnor, effusè rideo. vel ex *καυχάω*, Gaudio efferor, lætissimè gaudeo.

CEDAR TREE, Cedrus. A.S. *cebenbeam*. Al. *cederboom*. G. *cedre*. It. & H. *cedro*. D. *ceder*. B. *cederboom*. Gr. *κίδω*. V. etym. Voss. in Cedrus.

CEEL, KEEL, Carina. [Isl. *fiolur*.] A.S. *ceol*. Al. *cheol*. G. *quille*. H. *quilla*. B. *kiel*. Fortasse sunt à *καλῶ*, Cavus, concavus. vel à *καίω*, Celeriter curro, item Appello, in portum pervenio. V. tamen Spelm. in Ceola. ut & Somn. gl. ad ant. hist. Angl. scriptt. in Ceol. --- *Keel*, propriè nunc Carina, neque aliter sumi solet: olim autem *keeles* *συνειδικιμῶς* erant Naves. "Κοί-λος, Cavus. *καλὴ ναῦς*, Cavum navis, ventèr navis, carina. Nisi tamen ista hunc in modum libeat distinguere; ut *keel*, quatenus Carina nam significat, sit ex *καλῶ*, quatenus verò denotat Navem, desumptum sit ex *καίω*, quod navigii genus ex uno remigum ordine constans (non ut quidam puerili errore, quod uno remo & non duobus ageretur) ad velocitatis & prædationis usum comparatum significat". Hæc habet M. Casaubon. p. 284 operis de vet. ling. Angl.

CEELER, KEELER, Labrum. Fortasse ab A.S. *celan*. Refrigerare; quod frigidâ infusâ refrigerentur in eo, quæ refrigerari volumus.

[KEELS, *Kettlepins, ninepins*, Conus lusorius, novem metularum lusus. V. *Cile*. L.]

CEEN, Acutus. Fortasse est ab *αἶψη*, Cos. --- *Kene* primariâ notione suâ Anglis, ut ferri, sic oculorum quoque aciem designat; atque ab eâ quoque movendi celeritate, quam in suo quoque genere utrique inesse deprehendimus, non incommodè *αἶψά τῃ κινήσει* derivari posse putamus. Hinc deinde secundo sensu ad homines agiles atque

atque ad quidvis audendum promptos (quos etiam *hens* vocamus) accommodari solet. Neque enim ex nihilo crediderim, quod nobile illud heroum par Achilles atque Ulysses, viri utique Homero bellicosissimi, toties uterque *audis* audit, tanquam velox ad praelia: quomodo & ignavi timidique *ajjs*. Pigri meritò nuncupantur. Hanc suam de vocis hujus origine sententiam mihi per epistolam inter alia communicavit vir longè doctiss. Gerardus Langbainius. Quum tamen antiquiore Anglofaxonum dialecto Audax dicatur con. Al. cuan. B. *koen*. ipse quoque appellationis hujus intuitu jam olim coeperam suspicari A.S. con abscissum esse ex conneb. Expertus. prout olim connan & cunnan & acunnan erat Explorare, tentare, experiri. conneb & cunning. Assiduo plurimarum rerum usu ad omnia exercitatus, vir magni in rebus gerendis usus; quotquot enim se suasque vires jugi experientiâ habent exploratas, metu omni posito, timere dedignantur. Huc facit illud Taciti Annali I, c. 64; "Quadragesimum id stipendium Cæcina parendi aut imperitandi habebat. secundarum ambiguarumque rerum sciens, eoque interritus". Eximie Seneca cur bonis viris mala fiant, c. 4; "Contemptum periculorum assiduitas periclitandi dabit". Appositè quoque Plin. Junior lib. IX, epist. 33; "Crescit audacia experimento". V. locum, & inuenies exemplum oppidò quàm notabile. "Scientia rei bellicæ dimicandi nutrit audaciam. Nemo facere metuit, quod se bene didicisse confidit". Vegetius de re militari lib. I. c. 1. Claudian. Præfat. in librum primum de Raptu Proserpinæ.

Inventâ secuit primus qui nave profundum,
Et rudibus remis sollicitavit aquas:
Qui dubiis ausus committere flatibus alnum,
Quas natura negat, præbuit arte vias.
Tranquillis primum trepidus se credidit undis,
Litora securo tramite summa legens:
Mox longos tentare sinus, & linquere terras,
Et leni coepit pandere vela Noto.
Ast ubi paullatim præceps audacia crevit,
Cordaque languentem dedidicere metum;
Jam vagus exultat pelago, coelumque secutus

Ægeas hiemes Ioniaeque domat.
Hic etiam in partes advocari potest Philosophorum princeps, ut qui in Ethicis inter alias fortitudinis species etiam eam, quæ ab experientiâ est, recenset. Fortasse quoque ad robustioris hujus exercitiorisque Audaciæ rudimenta respexerit Martin. cum Teut. *koen* referendum putavit ad Conor. Idem tamen Germ. *kühn* aliâ derivat ex *kuon*, Ardens. sicuti ut Audeo idem etitum vult ex *aiðw*, Ardeo. Plura huic originationi affinia habet Al. gl. C, 3. in Bellicosus, choni in uige.

CEEP, KEEP, Retinere, servare, custodire. A.S. cepan. vett. B. *kepen*. Fieri potest ut ortum traxerint ex *keis* vel *keios*, Pera.

CEER-CLOTH, SEARCLOTH, Ceratum, cerotum. Medicamentum ex oleis, gummis ac liquoribus ceræ immixtis constans. quod quam-

vis videri possit Anglis *searcloth* dictum ab illo *sear*, Inurere, de quo suo loco; propterea quod commixtio talis fiat ex rebus liquefactis ac veluti ustulatis: magis tamen verisimile est *searcloth* corruptum ex *ceercloth*. nam & G. dicitur *cerot*. It. *cirotto*. H. *cerote*, *encerado emplastro*. B. *ceroen*, *cerote*. Gr. *κερωτι*, *κερωτι*, à *κερος*, Cera. V. Voss. etym. in Cerotum. Cerotum, *pexrealf*. gl. Cot. 209. [Aliquod habet affine cum Hib. *ceirin*, Emplastrum. L.]

CEGGE vel KEGGE of Sturgeon, Segmentum Siluri, quem vulgo Sturionem vocant & cum Acipensere confundunt. *Kegge* interim dictum piscis hujus τὸ κεγαμένον, In particulas divisum. à *κείω* vel *κείω*, Findo, divido. [G. *cacque* vel *caque* est Cadus seu vas in quo Acipenseris & alia falsamenta conduntur. à Cadicus *κακιδεύς* nomini Cadus. Skin.]

CELANDINE, Chelidonium. G. *chelidoine*. It. *celidonia*. H. *celiduenæ*. B. *celidoniæ*. Gr. *χελιδόνιον*.

CELEBRATE, Celebrare. G. *celebrer*. It. *celebrare*. H. *celebrar*. Derivant à *κλέω*, Celebro. V. Voss. in Celebris.

CELLAR, Cella. Al. *kelre*. G. *celier*. It. *cella*, *cellajo*. H. *cilléro*. D. *kalder*. B. *kelder*, *keller*. Veteres grammatici deduxerunt Cellæ vocabulum à Celando. V. Voss. origines. Mihi aliquando videbatur affine Gr. *κελανός*, quod de aliâ quavis re exp. Ater; de loco autem reddi solet Horrendus, obscurus: quandoquidem cellæ profundiores tristi caliginosæ noctis horrore metum nobis incutiunt. B. interim *kelder* prope accedit ad antiquum illud *kelde*, quod Sicambris etiamnum denotat Frigus. quomodo & *kelner* videntur Cellam nuncupasse veteres, ab A.S. *celan*. Refrigerare. Willeramî paraphr. Francica in c. II, v. 4. Cantici canticorum; ther cuning leydoda mich in finan wincelnere, "Rex duxit me in cellam suam vinariam". Cymr. cell est Cella, repositoryum. quam tamen appellationem videri possunt è linguâ suâ vernaculâ accepisse. nam celu iis est Occultare, celare. cêl, Occultatio, secretum.

CEMBE, KEMBE, Pectere. A.S. *cæmban*. D. *famme*. B. *kammen*, *kemmen*. V. *Combe*, Crista avium.

CEMBO, KEMBO, to walke with the arms a *kembo*, Ambulare ansatum, incedere brachiis in latus inflexis. *kembo* est à *κεμπύλα*, Curvus, inflexus. V. Somn. gl. ad antiquæ hist. Angl. scriptt. in Cambria. Qui ambulat ansatus, Belgis nuncupatur *kopere pot*, ob similitudinem ollæ æneæ utrimque ansatæ. [Malim deducere à C.B. five Hib. *cam*, Curvus, &c. L.]

CEMENT, Cæmentum. Cymr. *simmant*. G. *ciment*. It. *cimento*. H. *cimiento*. D. & B. *teement*. Cæmentum, inquit Hadr. Junius, Lapis rudis, non cæsus. Immo, Cæsus; nam dicitur quasi Cædimentum. nimirum secutus est Junius errorem Philandri meritò damnatum à Bernardino Baldo. V. plura in annotatis ad gl. D, 26. in Cals.

CENNE, KENNE, KONNE, Scire, perspicere, intelligere. B. *kennen*, *konnen*, *kunnen*. [A.S.]

C E.

[A.S. cunnan. Isl. funna. D. fiende. Goth. **KUNNAN**.] De verbi origine sic Casaubonus: *κυνῆν* Hesych. est *συνίεναι, ἰσχυράειν*. Intelligere. *κυνῆσαι, συνίστασθαι*, Sciunt, intelligunt. *to kenne*, Intelligere. item *cunning*, Peritus, intelligens; atque inde *koning*, nunc *king*, Rex. Sed & *to kenne*, Videre, perspicere. *the kenne of Sence*, Judicium sensuum.

CENNEL, KENNEL, Canile, [latibulum vel rugurium caninum] G. *chenil, cbenin*. It. *canile*. quod est à Canis. ut agnile, bovine, caprile, equile, ovile, &c. [Nisi malis petere ab Hib. Canaigh, Lutum, coenum, sordes. — *Kennel of dogs*, Canum grex. Vox utroque sensu rectius deduci potest à C.B. kenel, kenedl, Familia, tribus. Observa interim kene iisdem est Catulus. L.]

CENSER, Thuribulum. Al. cinsel. zinser. G. *encensoir*. H. *encensario*. Sunt à semibarbaro Incensorium. nam & *θυμίαριον* five Thus medii saculi scriptt. vocabatur Incensum: unde It. retinuerunt suum *incenso* & *encens* Galli, *encienso* Hispani.

CENSOUR, Censor. G. *censeur*. It. *censore*. H. *censor*. V. etym. Voff. in Censor.

CENTORIE, Centaurium. Al. centoria. G. *centaurée*. It. *centauria*. H. *cintoria*. B. *centorie, fantorie*. Gr. est *κενταυρεία, κενταύρειον, κενταύριον*. Centaurium, inquit Festus, medicamentum à Chirone centauro inventum. Plin. lib. XXV nat. hist. c. 6; Centaurio curatus dicitur Chiron cum Herculis, excepti hospitio, arma pertractanti, sagitta excidisset in pedem; quare aliqui Chironium vocant.

CENTRE, Centrum, punctum in medio circuli aut globi. Gr. est *κέντρον*. à *κεντρώω* vel *κεντρώω*, Pingo, stimulo.

[**CENTRY**, Excubator, v. *Sentinel*. L.]

CENTURION, Centurio. G. *centenier*. It. *centurione, centenajo*. H. *centurion*. Sunt à Centuria, quod à Centum. V. etym. Voff. in Centum.

CEORL, Anglo-Saxonibus ceopl. V. quæ supra annotavimus in *Carle*.

CERCHIEFE, Velum capitis, peplum. Videtur factum ex *couvrechef*. Ex hoc interim *cerchiefe* posterioribus *bandcerchiefe* *καταχερσικῆς* dictum puto Muccinium vel Sudarium; ac postea corruptius *bandkercher*.

CEREMONIE, Ceremonia. G. *ceremonie*. It. *ceremonia*. H. *ceremonie*. V. etym. Voff. in Ceremonia.

CERNELL, KERNELL, Nucleus. A.S. cypnel. Al. kerne. D. *terne*. B. *kerne*. G. *cerneau*. Ac Theot. quidem kerne sicuti non incommode videri potest derivatum à veteri kieren, Eligere, seligere: ita G. *cerneau* manifestè desumptum est ex Cernere pro Discernere atque excerptere. G. *cerner des noix*. Sunt à *κεῖνω*, Dirimo, sejungo, separo. V. etym. Voff. in Cerno.

CERTAIN, Certus. G. *certain*. It. *certo*. H. *cierto*. V. etym. Voff. in Cerno.

CERTELLS, KERTELLS, KIRTELLS, Encombomata, tunicæ puellares. [A.S. cypnel. D. *tiortel* est Tunica. L.]

C E.

CERUSE, Cerussa. G. *cerusse, ceruse*. It. *cerusa, cerussa, cirussa*. B. *ceruse*. Videtur dicta, quod ceræ similis foret; nempe à *κεράς, κεράσιον*, atque inde *κερῶσα*. V. etym. Voff.

CESSE, Censere, taxare. Videtur admodum affine Latino-barbaro Saifire, quod v. infra in *Seize upon*.

CETTEL, KETTEL, Cacabus, lebes, ahenum, caldarium. Al. kezel. D. *fedel*. B. *ketel*. Martin. derivat Teut. *ketel* à *κετύλη*, quod aliquando Vasculum concavum, aliquando Mensuram liquidorum denotat. Aliter M. Casaubonus: *“κετύλοι, inquit, propriè Oleum aquâ mixtum, quo perfundi atque inungi balneantium corpora solebant. Hinc κτύλον etiam pro ἀγγεῖον ἐλαοδύχον, ἐν ᾧ εἶχον οἱ παλαιοὶ τὸ ἔλαιον ᾧ μετὰ τὸ λῦσθαι αὐτὸ ἐχέοντο, h. e. Vase, quod oleum continebat, quo post lavationem corpora veteres inungebant. Hanc interpretationem doctiss. Stephanus habet suspectam, quod exemplo rum, quæ proferuntur, incerta lectio sit: non habiturus, opinor, si scivisset in Anglicanâ linguâ hodie quoque vocari a *kettel* haud diffimile vas ad continenda & calefacienda liquida quæcunque comparatum. Quod tamen alioquin etiam ex *κότερος* vel *κότερ*, Olla, cacabus (mutato pro more R in L) duci possit; cum in ejusmodi vase carnes quoque vulgo coquere soleant”. Hæc Casaubon. V. quoque annotata ad gl. A, 15. in Cacabus, kezzili.*

CEY, KEY, Clavis. Antiquæ quoque linguæ Frisicæ tenacioribus *key* dicitur; quod manifestè est ex A.S. *cæg*. Siquidem solent Theot. *z* finale Anglosaxonum commutare in *i* vel *y*. Atque adeo ipsi quoque Angli eandem derivationis rationem in plurimis retinuerunt: nam pro *bæg* dicunt *day*, Dies. pro *eaæg*. *ey*, Oculus. pro *heg*. *hay*, Fœnum. pro *pæg*. *way*, Via &c. Iisdem etiam Frisiis *kayssel* est Clavium catena: ex *kay-seel*, quasi dicas, Funis vel vinculum continens claves usus promiscui & quotidiani. Olim nempe funiculum aut vilioris materiæ ligamen huic usui crediderim inservisse; at nunc opulentiores Frisonum matres familias virginisque argenteum cingulum gestant cum claviario, ut vocant, argenteo à latere dependente.

CEY, KEY, KAY, Acta, litus, portus artificialis, qui aggestis molibus fit. G. *quay*. B. *kaype*. V. Scaligerum Aufon. lect. lib. II, c. 22. Cothon Servio dicitur Portus manu factus, non naturalis. v. eum ad illa verba Poetæ I *Æneid*. “Hic portus alii effodiunt” — Nonnulli post Cajetam in litore Bajani sinus ab *Æneâ* in memoriam nutricis suæ Cajetæ conditam, quasvis alias moles in litore maris aut ripâ fluvii, onerandarum exonerandarumque navium gratiâ extructas nomen suum *kayp* ab hoc nobilissimo portu desumpsisse putant: inducti hisce primis versibus VII *Æneid*.

Tu quoque littoribus nostris, *Æneâ* nutrix,
Æternam moriens famam, Caieta, dedisti:
Et nunc servat honos sedem tuus; ossaque
nomen
Hesperia in magna, si qua est ea gloria, signat.

Strabo tamen lib. V Geogr. contendit nomen Cajetæ ex καϊάται desumptum. τὰ γὰρ καϊάται πάντα, ut ipse loquitur, καϊάταις οἱ Λάκωνες προσηγορεύουσι. ad quem locum v. H. Casaubono annotata. Secundum hanc etymologiam **kaepe** vel **kape** propriè erit Moles in sinu aliquo maris aut fluvii (ubi nimirum ob litoris ripæve recessum atque incurvationem nonnihil remittit violentia æstus) importandarum exportandarumque mercium ergo jacta. Aliter H. Spelm. in Archæologo; cui Kaia est Area in litore, onerandarum exonerandarumque navium caulâ de compactis tabulis trabibusque firmata. &c. V. Spelm. in Caja & Cajagium. V. quoque quæ in voce Caya tradit gl. de æm antiquis Angl. hist. scriptt. attextum.

KEYKE, KYKE Chaucero est Videre, spectare, obtutu curioso rem aliquam rimari, *eagerly to looke upon a thing.*

This Nicholas late ay gaping up right,

As he had keyked on the newe mone.
Mi. T. v. 336.

And in the rose they keyken and they gape. ib. v. 733.

D. **ficker** vel **ftiger** est Videre, spectare. **ftiernafigere**, Astrologus. **haand-ficker**, Chiromanticus. B. **kuicken** est Spectare. **kuickhuys**, **kuicktoeren**, Specula. **kuickplaetse**, **toneel**, Theatrum. **kuickbensterken**, Fenestella speculatoria. **kuickwerck**, Res dignissimæ spectatu. Vide nunquid referri possit ad **κικῆν**, Invenire, assequi; quoniam singula intentissimis oculis perlustrare solent, qui aliquid invenire aut assequi student. Considera quoque Hesychianum **κικῆν**. [Ab Hibernis fluxisse videntur. quibus kighim denotat Videre, spectare. L.]

CHACE, Saltus, in quo aluntur feræ venandi gratiâ. V. **Chase**, Venari.

CHAFE, Fervefacere, stomachari. G. **s'echauf**. *fer*; ita dicunt, *il est eschauffé, esmeu, courroucé*, Inflammatum, commotum, irritatum est. Angl. quoque ab eadem origine **chafer** & **chaferdish** est Foculus, batillus mensarius. G. **chaufferette**, **rechauffoir**. B. **kaffoor**, **kauffoor**, alias **bierbecken**, **tafel-teyle**, **verwarmteste**. Ad originem horum facit, quod **καῶν** vel **καίω**, Uro, formant Futurum atque omnia tempora, quæ ab eo derivantur (ut tradit Eustathius) ab inusitato **καῶν**. [Skin. facta putat à Calefacere, calefacere. nam **chafe** propriè significat Fricando calefacere. translato autem sensu Irâ excandescere. Pro **chaferdish** dicimus **chafingdish** L.]

CHAFERHOUS idem quod **Alebous**, Zythopolium, taberna potoria vel cerevisiaria. A.S. **cýrephure**. quasi dicas Domus doliorum. à **cyp**. Vas, dolium, quæ L. Noelli conjectura est.

CHAFF, Palea, acus. A.S. **ceap**. Al. **kaf**. B. **kaff**. Est à **καφῶ**, **Levis**. Pari plane ratione Cymr. **hedion** dictæ sunt Paleæ & grana leviora, quæ ventus à solidioribus secernit atque avolare facit. ab **hedeg**, Volare; quod ipsum tamen J. Davies deducit ab Hebr. **הדר**, Volare. Lat. denique Palea similiter deducunt à **πάλλειν**, Vibrare, quaterere, agitare; quod paleas levissima

quæque aura succutiat atque agitet. [Skin. ab A.S. **cap**. Agilis, celer, derivat, quod vero similius videtur. L.]

CHAFFER, Mercari. **Chaffering**, Mercatus, nundinatio. M. Casaubon. desumptum putat ex **καπηλεύειν**, Nundinari. [Nullus dubito, quin sit ab Al. **chauphen**. Emere. de quo v. gl. Goth. in **καπηψ**. L.]

[CHAFFS G. Douglassio & A. Borealibus sunt Fauces. **fiassfur** Islandis est Os, sed propriè bestiarum. L.]

CHAIN, Catena. Cym. **cadwyn**. G. **chaine**. It. **catena**. H. **cadena**. B. **keten**. V. etym. Voff. in Catena.

CHAIR, Sedes, cathedra. G. **chaire**, **chaise**. Refer ad Gr. **καθίδεον**.

CHALLENGE, Provocare. à **καλέω**, Vocare.

CHALLENGE, Sibi asserere. B. **kalangieren**. V. Men. in **Chalonger**.

CHALICE, Calix. A.S. **calic**. Al. **chelih**. G. & It. **calice**. H. **caliz**. D. **falek**. B. **kelck**. [Isl. **faleifur**.] Gr. est **κύλιξ**, **πὰρ τὸ κύλισθαι**. Olim enim torno solebant fieri calices. V. etym. Voff. in Calix.

CHALK, Calx. Cymr. **calch**. A.S. **cealc**. **cealc-rtan**. Al. **calc**. D. & B. **kalck**. [Isl. **falk**.] G. **chaulx**. It. **calce**. H. **cal**. est à **χάλιξ**, quod Suidæ exp. **μικρὸν λιθίδιον**, Exiguus lapillus. Hesych. quoque **χάλικες** sunt οἱ εἰς τὰς οἰκοδομὰς μικροὶ λίθοι, "Minuti lapides ædium structuris inservientes". V. quæ de hoc cæmentorum ferrumine Plin. XXX. VI, 93. [habet.] Cæmentum sanè quasi cædimentum vocabant Latini, **κατύπλω** verò Græci, frustra ex majoribus lapidibus, dum cæduntur, decussa; eorumque multâ suffarcinatione structuras devinciebant. inde legimus apud Plin. XXX. VI, 22. "Medios parietes farcire fractis cæmentis". Quamvis & ex solis quandoque cæmentis parietes fiebant. Herodotus enim, teste Suidâ, **αἰμασιὰν** dixit Murum è lapillis & cæmentis sine luto constructum. **αἰμασιὰν**, verba sunt Suidæ, τὸ ἐκ χαλίκων ὀγκοδμημένοι τείχεσιν ἄνευ πηλὸς παρὰ Ἡρόδοτον. Propriè interim atque huic propositæ nobis etymologiæ convenienter **χάλιξ** voce usus est Thucydides lib. I, ubi loquitur de muro, quem Athenienses ex consilio Themistoclis circumdederunt **Πυρæο**, ἐντὸς ὧν **χάλιξ**, ὥστε πηλὸς ἦν. ἀλλὰ ἐνωρηκοδομημένοι μεγάλοι λίθοι, καὶ ἐντομῇ ἐγγύνοιοι, σιδήρῳ αὖτὲς ἀπὸ πηλὸς τὰ ἐξωθεν καὶ πολυέσθω δειδμένοι. h. e. "Intus neque cæmentum neque lutum erat: sed magna, & ad normam incisa saxa, ferro verò mutuo sibi extrinsecus & plumbo devincta". Plura habet gl. D, 26. in Cals.

CHAMBER, Cubiculum, conclave, cœnaculum. Cym. **fiambr**. Al. **camara**, **chamara**. G. **chambre**. It. & H. **camera**. D. **fammer**. B. **kammer**. καμίσια Gr. est Fornix, testudo. atque inde dicta est Camera, hoc est, Tectum in curvitatē formatum, ut Nonius interpretatur. V. gl. D, 15. in Cubile. [F. à C. B. **cam**, Curvus. L.]

CHAMBLET, Vestis undulata, cymatilis. quæ quoniam è pilis camelorum fieri solet, Cymr. dicitur **camlad** & **camlod**. G. **camelot**. It. **ciambelotto**, **zambelotto**. H. **camelore**. D. **fammelote**. v. Kilian. in **Kamelot**.

CHAM-

C H.

CHAMFER, Striare. [G. *chambre*, *cambré*, Curvatus, striatus. fortasse à C.B. kammy, Flectere. L.]

CHAMPE, Manducare. Videtur affine Gr. *καμπε*, Comedo, avidè adordeo: unde & *καμπε* vel *καμπε*, Edulia quædam Laconica apud Athenæum & Hesychium.

CHAMPION, Athleta. G. *champion*. It. *campione*. H. *campeader*. Cym. *campewr*. D. *kampet*. B. *kampioen*, *kemper*. Sunt ab A.S. *camp* + *comp*. Agon, certamen. V. Keron. in Militare. [N.S. *campiun*. Al. *kampa*. Miles, pugil. L.]

CHAMPION *countrie*, Campestris regio. *πιδας* Græcis. Ita *πιδας* Cilices dicebantur, qui *πιδας* colebant. Latine Campanos dixisse liceat, inquit Salm. Plin. exerc. p. 772, a. Inde & Campania Italiæ nomen nata est. ut & Galliæ *Champagne*. nam & Planitiem camporum ita hodie vocant.

CHANCE, v. *Chaunce*, Sors, casus.

CHANCELL + CHAUNCELL of a Church, Sacrarium, adytum ecclesiæ. *Chancellor*, *Chauncelour*, Cancellarius, archigrammateus, nomophylax. Cym. *canghellawr*. G. *chancelier*. It. & H. *cancellario*. D. *cantzeler*. B. *kancelier*. qui nomen inde accepit quod olim stare sit solitus intra cancellos ad accipienda eorum desideria, qui ad Principem supplicationes suas per illum deferri cupiebant. Cancelli Gr. *καγκελις* dicebantur. V. etym. Voff. in Cancelli: ubi non pauca de Cancellariis. V. quoque Spelm. in Cancellarius. necnon Salm. in Aug. hist. scriptt. p. 482. Menag. orig. in *Chancelier*.

CHANGE, Mutare, permutare. It. *cambiare*. R. Stephan. grammaticæ G. p. 87. derivat *Changer* à *Cambire*; tametsi, inquit, *Cambire* non fit Latinum. Omnino interim adi Voff. etym. in Cambio. Hinc pueruli infestivi atque ad omnia tardi Anglis *changelings*, B. *wisseligen* vel *wisselbalgen*, q. d. Supposititii, nuncupantur. quoniam receptissimâ olim vulgi opinione Lamiæ quædam vel Striges nocturnæ putabantur olim infantes eximiâ corporis atque animi integritate notabiles à cunis abripere, & in eorum locum subicere alios insigni quadam depravati corporis foeditate necnon hebetis ac perversæ mentis stupore juxta conspicuos. Hanc vulgò receptissimam opinionem attingit ter maximus Spencerus in divino poemate, cui titulus *The Fearie queene*, lib. I, Cant. 10, § 65.

CHANNEL, Canalis. G. *canal*. It. *canale*. H. *canál*. Putant esse à *χάνω*, Hiatus, rictus. vel à Canna. Virg. IV Georg. "Mellaque arundinis inferre canalibus"--- Hinc (non autem à Canis) G. *canaille*, It. *canaglia*, H. *canalla*, B. *kanalie* sunt Obscuræ atque infimæ fortis homines, fæx civitatis, Canalicolæ, ut loquitur A. Gellius noct. Attic. lib. IV, c. 20. Canalicolæ forenses, inquit Festus, homines pauperes dicti, quod circa canales fori consisterent. V. etym. Voff. in Canalis. Men. in *Canaille*. [Affine videtur C.B. *kanawl*, Medium. V. interim *Kenel*. L.]

CHANON, Canonicus. V. *Canon*, Regula.

C H.

CHAP, Rima, fissura. Videtur esse à *χαπτω*, Scindo, dissecō, findo. [Corruptum à *Gape*. q. v. Skin.]

CHAFE of a scabbard, Ferrum extremæ vaginae. G. *chape de fourreau*.

CHAPLET videtur distinctum quid esse à corollâ rosaceâ Chaucero. RR. v. 563. V. Menag. in *Chapelet*.

CHAPLET, Corona. G. *chapelet ou rosaire de paternostri*. Rationem denominationis tradit Menag. in *Chapelet*.

CHAPMAN. V. *Ceapman*, Mercator.

CHAPPELL, Ædícula, sacellum, sacrarium. G. *chapelle*. It. *capella*. H. *capilla*. Cym. *cappel*. D. *kapel*. B. *kapelle*. V. gl. D, 20 in Capellanus. V. quoque Menag. in *Chapelle*.

CHATS, CHOPS, Maxillæ, fauces. à *χαπτω*, Comedo. [V. *Chafits*. L.]

CHAPTER of the canons, Conventus sacer, comitia sacra collegii canonicorum. Cym. *cabidwl*. G. *chapitre*. It. *capitolo*. H. *cabildo*. B. *kapitel*. V. Spelm. in Capitula.

CHARACTER, v. *Caracter*, Character.

[CHARCOAL, Carbo lignarius. Componitur ex *chark*, Adurere, & *Coal*, Carbo. L.]

[CHARE, Negotium. a *chare woman*, Mercenaria, adiutrix. Ray desumptum putat ex *Charge*. minus rectè. nam est illud ipsum A.S. *cýppe*. Negotium, quod alicubi occurrit apud Cædmonem. L.]

CHARGE, Onerare. G. *charger*. It. *caricare*. H. *cargár*. Sunt à semibarbaro Caricare pro Onerare, ac propriè Carrum onerare, carro aliquid advehere. V. Voff. lib. IV. de Vit. ferm. c. 3. Sæpe interim *Charge* denotat Officium vel Munus politicum in aliquem collatum. [Arm. *carg* est Onus. *carga*, Onerare. L.]

CHARGE, Onus, sarcina; Sarcinæ, inquit Catholicon, dictæ à sarcinendis rebus infimul. quod etymon hic recipio. Affonat etiam nonnihil G. *charge*: sed hoc à carraco esse videtur: ut Onus Italis est *carico*. H. *cargo*. G. quoque *charger*, It. *caricare*, H. *cargar* est Gravare, onus grave imponere. Hæc habet Martin. in Sarcina. ac similia quoque Menag. in *charger*. Hieronymus in XII scriptt. ecclesiasticis de Origine, Majoribus, inquit, oneribus caricabat se. Plura habet Spelm. Archæol. in Carricare, Carrocium, Carua, Caruagium, Caruca, Carucata, Carucagium. [V. proximè præcedens.]

CHARIE, Cautus. ab A.S. *ceapig*. Sollicitus. Fortasse tamen *charie* primâ suâ significatione denotaverit Avarum ac tenacem; prorsus ut Cymr. *cyrrith* est Immunicus, sordidus, qui D. *farrig*, B. *karig* nuncupatur. Solemus nimirum Sordidè avarum molliore plerumque vocabulo Providum + parcum appellare.

CHARIOT, v. *Charret*, Rheda, vehiculum.

CHARITIE, Caritas, charitas. G. *charité*. It. *caritate*. H. *caridad*. Sunt à Carus, quod propriè denotat Pretiosum; ac postea pro Dilecto coepit usurpari. nam quæ *πολύτιμη* eadem *ἀγαπητά* esse solent --- "magis illa juvant, quæ pluris emuntur". De Angl. interim *Charitie* & *charitable*. V. etym. Voff. in Carus.

C H.

CHARLOCK, v. *Carlock*, Rapum sylvestre.
CHARLSWAIN, Hamaxa, triones. **Charles** wan G. Douglas episc. Dunkel. in prologo VIII Æneidos. D. *farls wogn*. A.S. caplear pægn nuncupatur. Ita legimus c. XXX opusculi De primo die sæculi, sive De æquinoctio vernali; ancton hatte an tungel on nopððæle. re hæfð reorfon rteoppan. 7 yr for þi oðrum naman gehaten. Septentrio. þæne hateð læpebe menn capler pæn. re ne gæð neſpe abune unben ðirre eorðan ſpa ſpa oðne tungla boð. ac he pent abutan hpilon upp abune oſep bæz 7 oſep niht. Pigrum nempe ac veluti securum nimis ignavumque Plauſtri ſidus vulgo putant, propterea quod lento motu circa axem circumrotetur atque æquore tingi veluti reformidet. Martinus in Septentrio exp. *Charleswain*, Caroli plauſtrum; ſuſpicaturque ita nuncupatum in honorem Caroli magni.

[**CHARM**, v. *Chirme*. L.]

CHARME, Incantare, excantare. G. *charmer*. Vel pueris notum Carmina olim denotasse Incantamenta veneficorum; prorsus ut *ἰμάδιον* & *ἰαφδι* Græcis quoque ad Incantationes referuntur. V. porro quæ de proprietate atque origine vocabuli *charmes* tradit nobilissimus eques Phil. Sydneus in illâ Poëſios deſenſione, quam Arcadiæ ſuæ ſubjunxit.

CHARNELL-HOUSE, Offuaria. G. *charnier*. It. *offuario*. H. *offario*. Crypta exteriori templo in cœmiterio addita, ut in eam congerantur acervatimque conſtruantur eruta cadaverum offa.

CHARRET, **CHARIOT**, Rheda, vehiculum, G. *chariot*, *charrette*. It. *carretta*. H. *carreta*, Sunt diminutiva à Carrus.

CHARTER, Diploma. G. *chartre*. It. *carte*. Cym. ſiartr. B. *ſartre*, *ſatre*. Principum literis hoc nomen *χαρτ* *ἰζοχλῶ* videtur inditum à *χαρτης*, Charta.

CHASE, Venari. G. *chasser*. It. *cacciare*. H. *caſar*. Menag. putat G. *chaſſer* deſumptum ex It. *cacciare*. iſtud verò ex Lat. Captare. Huc refer Ang. *chace*, Saltus, in quo aluntur feræ, quibus ſe oblectent venationis cupidi. Hujus verbi proprietatem attingimus etiam infra in *Hunt*, Venari.

CHASSE at tennis, Meta vel terminus in ludo pilæ. G. *chasse*. It. *cazza*. H. *caſa*. B. *kaetze*, nam *kaetsen* + *ketsen* iis eſt Pilâ ludere. V. quæ ſupra attigimus in *Catche*.

CHAST, Caſtus, purus. G. *chaste*. It. & H. *caſto*. Voſſio Caſtus dicitur quaſi *καſτός*, Ornatus, decorus. à *καζω* ſignificante *κοσμίω*, Orno, decoro. V. Voſſ. etym. in Caſtus.

CHASTEN, **CHASTISE**, Caſtigare. V. *Caſtigate*.

CHATT, Fabulari, garrire, dicere. A.S. cpeðan. Al. quedan. Cim. *ἈΑΡΝΙΒΑ*. B. *kouten*. Horum pleraque valde affinia ſunt Gr. *κατῆδεν*, Loqui, garrire; unde & Angl. *chatte* derivavit M. Caſaubon. Niſi forte putes *chatte* factum ex Cim. *ἈΑΠΝΑ*, Hilaris. Ita Cim. *ΠΙΑΠΝΑ* *ΑΡΝΙΒΑ* eſt Sapiens & bene hilaris. Immo & *ἈΑΜΠΝΑ* dicitur iis Qui moribus aut verbis jocandi anſam præbet. Lex, Run, [Hinc

C H.

Frequentativum *Chatter*, Garrire, gannire. G. *caquetter*. It. *chiacchiare*. L.]

CHATELS, Bona mobilia & immobilia, potiſſimum tamen ea bonorum pars, quæ in animalibus conſiſtit. G. *chateux*, *chaptel*, *chetel*. V. Spelm. gl. in Capital & Catallum. Men. in *Cateux* & in *Chaptel*. Quoniam tamen Flandris etiam nunc *het beſte kateyl* eſt Pretioſiſſima rerum mobilium poſſeſſio, præcipue tamen optimum pecus aut jumentum domeſticum, ſuborta eſt aliquando ſuſpicio Catallum olim intellectum de facultatibus iis, quæ potiſſimum conſiſtebant in animalibus ad ſtabulum pertinentibus; voce, ut videtur, deſumptâ ex illo Catallum, quod infimæ Latinitatis ſcriptoribus denotat Stabulum. de hac Catabuli voce v. Spelm. & Voſſ. lib. III de Vit. ſerm. c. 3. Rerum ceatta. gl. Cot. 190. *ceatta*, *things*, *chetes*, Noelus. [Hinc f. diminut. *Chattels*. L.]

CHAUNCE, **CHANCE**, Sors, caſus. G. *chance*. It. *ciancia*, *cianza*. G. olim ſcribebant *cheance*, orthographiâ propius ad originem vocabuli accedente: eſt enim à *cheoir*, Cadere. neque enim facile incidas in ullum aliud verbum, quod rectius exprimat proprietatem fortis bene aut malè cadentis. V. Menag. in *Chance*. -- Frequenter ac proprie valde de bono vel malo teſſerarum caſu intelligitur. Terent. Adelph. Act. IV, Sce. 7.

Ita vita eſt hominum, quaſi cum ludas teſſeris:

Si illud, quod maximè opus eſt jactu, non cadit,

Illud, quod cecidit forte, id arte ut corrigas, Gr. *πίπτει* eandem quoque ſignificationem admittere teſtatur hic eorum verſus proverbialis,

Ἀνὴρ γὰρ εἰ πίπτειν οἱ Δίος κύβοι.

Act. Apoſt. I, 26; καὶ ἰδοὺ καλῆρες αὐτῶν, καὶ ἵπται οἱ καλῆρες ἐπὶ Ματθαίου.

CHAUNCELL, **CHAUNCELLOUR**, v. *Chancellor of a church*, Sacrarium.

CHAW, **CHEW**, Mandere, manducare. B. *kauwen*, *kouwen*, *kulwen*. Mihi interim Teutones ſuum *kauwen*, extrito N, videntur feciſſe ex *knauwen*, Rodere, manducare. V. quæ de hujus verbi origine dicimus in *Gnawe*, Rodere. Aliam interim de origine B. *kauwen* conjecturam habent annot. noſtra ad gl. B. II in Concifa, Kahauuanu.

CHEAPEN, Commercari, licitari, diſceptare vel tranſigere de pretio. A.S. ceapian. &c. V. quæ ſupra in *Ceapman* attigimus.

CHEARE, **CHEER**, Alacritas, hilaritas. *to make good cheare*, Pergræcari, genio indulgere, bene curare cutem. *to cheare one up*, *to cheariſh one*, Addere alicui animos, indulgenter aliquem habere. G. *chere*. H. *xira*. B. *tiere*. Videntur eſſe à Gr. *χαίρειν*, Gaudere. *χαρς*, Gaudium. unde quoque *tier* vetuſtioribus Flandris dicebatur Vultus oculis dulce renidentibus hilarem deſecati animi alacritatem prodens. Angl. *a cheerfull countenance* nuncupatur. Aliter Menag. q. v. in *Chere*.

CHEATE, Fallere, verba dare. M. Caſaubon. derivat à *κατῆδεν*, prout nempe Heſych. *κατῆδεν* exponitur *δολίως ἀπειτῆς*, Dolose circumvenit, prout

ut quoque *καπλ* eidem Grammatico non modò est *ῥῥῥῥ*, *τερεῖς*, *λάλος*, *εὐτομος*, Suavis, disertus, verbosus, eloquens; verum etiam *πανῆρης*, *ἀπατηλὸς*, *χθλακυντός*, *ἀπατηλὸς*, *δολίος*, Versutus, fallax, adulandi prudens, impostor, dolosus.

CHECK apud Anglos & *schæck* apud Belgas nunquam non in ore habent Infidiosorum, qui ludunt bella latronum. Ipse quoque Latrunculorum ludus Anglis *cheffe*, B. *schæck-spell* nuncupatur. [Al. scacha sunt Latrocinia. scēchere, Latro. A.S. olim *ŕceacep* dicebatur Maleficus, seditiosus. ita legimus in Cot. MS. quatuor Evangeliorum codice interlineato atque optimæ notæ, *ŕe ŕe mīð ŕceacepum þ ŕetneþum þæŕ gebunþen*. "Qui cum seditiosis vinctus erat". Mar. XV, 7. at eidem quoque codici *ŕceacepe þ ŕetþepe* exp. Latro; Joh. X, 1. Vett. etiam Cimbris *IA IKHPIA* erat Interficere, necare. Ac licet Dani hodie frequentius accipiunt hoc verbum de Cavillationibus convitiisque mordacibus aliorum famam convulnerantibus, *IKHPIA* tamen vel *IKHPIA-ÞAÞAÞA* iis olim designabat Grassatorem, sicarium, prædonem devios montium sylvarumque tractus insidiosâ violentiâ pererrantem: unde mihi quoque *IKHPIA* illud, S præfixo, videtur desumptum ex *κακῆργος*, quod non modò in genere Maleficum, improbum, facinorosum, scēlestum denotat; sed peculiariore sæpe significato accipi solet pro Viarum infessore miseros viatores bonis ac vitâ exuente. Hinc est illud nostratium *schæck*, & Ang. *check*, quod semper in ore habent Infidiosorum qui ludunt bella latronum, ut cum Martiale loquar. Nostrum quoque *schæck-spel*, & Angl. *cheffe*, Latrunculorum ludum significant. Nostratibus denique *schæck-berd*, & Anglis *checkboard* est Tabula latruncularia; & quoniam Alveus iste luforius plurimum interpiētus est ac diversicoloribus maculis distinctus, hinc Variegatio nostratibus *schæck-kierfel*, & Anglis *checker-work* dicitur. Hisce omnibus planè videtur addendum, quod modò venit in mentem, A.S. *ŕceacep* non incommodè derivari posse à *ŕcacan þ ŕceacan*. Concutere; quod verbum in Seditiosos turbam hominum excitantes maximè quadrabit, si liquere possit vocem *ŕceacep* olim de Seditioso, vel translātè, vel primâ suâ significatione usurpatam.] Ex annot. ad gl. B, 29. in Latrocinia. V. quoque Men. in *Eschecs*.

CHECK, Reprehendere, rixari, inclementer objurgare. Cym. *ceccru*. B. *kæcken*, *kæken*. Affinitatis aliquid habent cum Gr. *κακίζω*, Vituperare, opprobriis onerare, improbitatis infimulare. *κακίσαι* quoque Hesychio exp. *καταλάσαι*, Deridere. A.S. *ŕacan* est Accusare, contendere. *ŕaca*. Lis, contentio. *ŕac*. Jurgium. *ŕacend*. Objurgans. &c.

CHEEK, Mala, maxilla, mandibula, bucca. A.S. *ceac*. B. *kæck*. M. *Caufaubon*. putat esse ex *γένυς*, Mala, maxilla. Ego antea derivaveram à *καίω*, Findo, contero, comminuo; quoniam cibos maxillis conterimus ac comminui-mus.

CHEERE, v. *Cheare*, Alacritas.

CHEESE, Caseus. Cym. *caws*, *coffyn*. A.S. *cýre*. Al. *kefe*. It. *cascio*. H. *queso*. Omnia sunt ejusdem originis cum Lat. Caseus. de quo v. Voss. etym.

CHERISHE *one*, Indulgenter aliquem habere, animos addere alicui. V. *Cheare*, Alacritas.

CHERN, Vas, in quo lac agitur atque in butyrum cogitur. B. *kern*. Videntur esse à *κινῶν*, quod idem est [ac] *κινῶν*, *κινῶν*, *κινῶν*, Mi-iceo; quòd agitationis violentiâ, quæcunque in vas istud immittuntur, primo confundi & mox discerni atque in suum quæque temperamentum coalescere soleant. [V. *Churn*.]

CHERRIES, Cerasa. A.S. *cýpre*. Al. *kirschen*. G. *cerises*. It. *ceregie*. H. *cirezas*. Cym. *ceiroes*, *ŕirian*. D. *ŕirscher*. B. *kirschen*. V. etym. Voss. in Cerasus.

CHERVILL, Anthriscum, chærophyllon. A.S. *ceŕŕille*. Al. *keruele*. G. *cerfeuille*. It. *cerfoglio*. D. *ŕjørvel*. B. *kerbel*. Viri non indocti censent hanc herbam Columellæ dictam Chærofullum, contenduntque Anthriscum Gr. *χαίριφυλλον* nuncupatum, propterea quòd foliis gaudeat. est enim foliosum.

CHESLIP *vermin*, Oniscus, asellus, tylus. Vermes est multipes, locis uliginosis peculiaris, potissimum tamen sub hydriis ac sordidâ lapidum putrescentiumque lignorum congerie delitescens: inde si prorepat, ad primum levemque contactum in orbem se contrahens pilulæ instar convolvitur ac rotundatur. B. etiam *bercken* vel *seuge* dicitur. i. Oniscus. Sæpius tamen vocatur *pisse-bedde*, quòd maximè gaudeat sterquiliniis atque angulis, ubi meiunt homines; planè ut Formicas iisdem locis urinam olentibus innutritas iidem Belgæ *pismieren* vocant. Angli *pismires*.

CHESSE *play*, Ludus latrunculorum. V. *Check*.

CHEST, Cista, capsula, locus. A.S. *cýŕt*. Al. *kiste*. [It. *fista*.] Cym. *cist*, *cýst*. D. & B. *kiste*. Gr. est *κίστη*. *Chest* etiam vocatur Anglis Interior illa pectoris humani pars, quæ instar capsæ vitalia continet. V. Spelm. in Capsus.

[CHESTE, Chaucero est Rixa, contentio, lis, jurgium. A.S. *ceart*. idem. L.]

CHESTER, CASTER in compositis oppidorum nominibus denotant Urbem: sicuti & simplex *ceartep* in monumentis A.S. denotat Civitatem. Frequenter enim usu venisse constat, ut urbem ibi conderent Romani, ubi aliquamdiu stativa habuerant. Testatur itaque Dio Cassius circa initium lib. LI, quod Augustus statim à victoriâ Aetiaca, *πάλιν πηδὸν ἐν τῇ στρατοπέδῳ τόπῳ συνήκισεν, Νικόπολιν αὐτῇ ὀνομαζέσθαι*. Urbem quandam in castrorum loco statuit, Nicopolin eam vocans. Strabo quoque lib. quarto de Augustâ apud Salassios ab Augusto conditâ, *τῇ Νικόπολιν ῥωμαίων πύλιναι, ἥκιστα τὴν πόλιν ἀνέγειν ὁ Καίσαρ, ἐν ᾗ ἐστρατοπέδουσι χαλεπὸν οὐδένων*. Missis Romanorum tribus milibus urbem condidit Cæsar, quo in loco castra habuerat Varro. Non pauca hujus consuetudinis exempla occurrunt passim apud Scriptores antiquos. neque aliunde est quòd tam multæ Africæ, Hispaniæ, præcipuè tamen Britannicæ urbes Castrum terminationem habeant. Huc etiam faciunt verba

ba Servii ad versum 775 Sexti Æneidos; Castrum civitas est: quod etiam diminutio ostendit, nam castellum dicimus. V. quæ supra diximus in voce *Burrough*.

CHESTNUT-TREE, Castanea. Cym. castanwydd. castan gnau. A.S. cýrtel + cýrtbeam. Al. kesteneboun. G. *castaigner*. It. *castagnajo*. H. *castaño*. B. *kastanien-boom*. Gr. est *καστανύνη*. V. etym. Voss. in Castanea.

CHESUBLE, Poderis, planeta, casubula, sacrum pallium. Cym. casul. Al. casele. G. *chasuble*. H. *casulla*. B. *kasupfel*. Sunt *ἀπὸ τοῦ κασιγμένης*, *κασιγμένης*, Ornare. V. Voss. de Vit. ferm. lib. III, c. 3. & Arch. Spelm. in Casula. [Arm. est casul. L.]

CHEVERELL, Aluta hoedina. G. *chevre* est Capra.

CHEVIN, Laccia piscis.

CHEWE, v. *Chawe*, Mandere.

CHIBOLL, Cæpula. Al. cipolle. G. *chiboulle*. It. *cipolla*. H. *cebolla*. Frisiis *stipel*. Omnino v. etym. Voss. in Cæpe. [Diminutivum est à *Chibe*. quod A.B. est *cepe*. hoc autem ab A.S. cipe. Cæpe. L.]

CHICH Chaucero est Præparcus, avarus.

He that hath but mitches tweine,
He value in his whole demeine,
Libeth more at ese, and more is riche,
Than doith he which that is chiche,
And in his barne hath, soth to saine,
An hundred mavis of whete grain,
Tho he be chapman or marchaunt,
And have of golde many besaunt,
For in the getting he hath such wo,
And in the keeping drede also,
And sette ere more his besinesse
For to encrese, and nat to lesse,
For to augment and multiply,
And though on hepes that lie him by,
Yet never shall make his richesse
Asseth unto his gredinesse. RR. 5585.

Affinia his, quæ mox occurrent in *Chinche*. At hoc ipsum *chich* est à G. *chiche*, Avarus. V. Men. orig. in *Chiche*. Propter similitudinem quoque vocis & significationis v. eundem Menag. in *Chicaneur*.

CHICKEN, Pullus gallinaceus. A.S. cicenu sunt Pulli gallinacei. B. *kierkens*. *κικνός* & *κικνός* Hesych. est Gallus & Gallina. *Chuc* est vox galli gallinacei gallinas omnes, invento tritici grano, ad se advocantis. Chaucer.

CHIDE, Objurgare, increpare, reprehendere. A.S. cýðan. à *κυδοῦν*, Convitari. *κύδος*, Convitium, probrum, maledictum: objurgantes etenim non raro ad opprobria devolvuntur.

CHILD, Puer, infans. A.S. cild. Al. kind. chind. chint. B. *kind*. Origo Teut. *kind* videtur esse à cennan Gignere: unde cenned est Genitus. A.S. verò cild videtur esse à *χίλος*, Pabulum. *χίλος* certè & *χίλος* est Pasco, fagino: unde & *χίλος* Hesychio exp. *παχύνειν*, *σπένδειν*, & *χίλος* eidem Grammatico est *μεγαλύνειν*, *αύξειν*. Rationem denominationis facile perspiciet, qui cogitabit unam esse matrum super prole recens editâ sollicitudinem, ut pabuli benefi-

cio crescat, augeatur, & habitior fiat; corpora adhuc nostra maximè augeri in pueritiâ, propterea quodd calor facile dispergat omne alimentum per humiditas & spongiosas puerilium corporum partes. Langbainius hoc in loco annotaverat. Quid ni ab Hebr. *חיל*, Chul, Parturit? Sic Wiclifus passim in sua Bibliorum translatione Anglicanâ, *And Eve childed* &c.

CHILL, Frigidus. *to bee chill for cold*, Algere, *to bee chill for feare*, Cohorrescere metu. *Chill-blaine*, Pernio. &c. A.S. cýle est Algor, frigus. B. *kelde* vel *kilde* est Frigus; unde Frisiis *kel* est Pavidus, perterritus. De origine vocabuli infra agimus in *Coole*, Subfrigidus. Sicuti autem familiare est Anglis dicere *be us chill for fear*, ita quoque Cymr. *arynnaig* est Timor, metus, & *aryneigus*, Timidus, meticulosus. ab A intensivo & *rhynnu*, Algere, rigere.

[CHIMB, Extremum dolii vel cadi, B. *kime* idem denotat. L.]

CHIME of bells, Frequentamentum tintinabulorum, harmonica nolarum agitatio. Suspicio olim fuisse a *cimbal* vel *cimble of bells*, atque inde *cime* aut *chime* factum, ad vitandam asperitatem, quam vocabulo dabant duriores literæ *bl*. Aliquot certè nolarum concentus è longinquo auditus, totidem cimbolorum tinnitum refert.

CHIMNEY, Caminus, focus. Cym. *symnai*, G. *cheminée*. It. *camino*. H. *chiminea*. ver. B. *kemeneye*. Origo vocis est *ἀπὸ τοῦ καύματος*, ab ardore. V. etym. Voss. in Caminus. [Vel, ut vult Kennet. à G. *chemin*, vel quod magis aridet, ab A.S. *cýman*. Venire. Cum sit spiraculum, per quod fumus emittitur. L.]

CHINCHE, Præparcus, avarus. *chincerie*, Avaritia. *Right as men blame an avaricious man*, inquit Chaucerus fabularum Cantuariensium p. 156. b. ubi exequitur propriam de Melibœo fabulam, *because of his scarstie and chincerie, in the same wise is he to blame, that spendeth over largely. And therefore saith Caton: use (saith he) the riches, that thou hast gotten in soche maner, that men maie have no matter, ne cause to call the nother wretche ne chinche: for it is a grete shame to a manne to have a pore herte and a riche purse.* Idem Chaucerus in cantico Rosæ:

No gode man hateth pore, as I gesse,
For chinche and feloun is richesse,
That so can chafe hem and dispise,
And hem defoule in sondrie wise,
Thei loben full bete, so God me spede,

Than doith the riche chinchy grede.

RR. v. 5997.

Ab hac notione antiquæ vocis Rusticos arbitror Belgis *kinckels* dictos, ob insatiabilem lucri cupiditatem; siquidem vitam ruri agentes perparcè plerumque se habent ac duriter, attentioresque fere sunt ad rem omnes, quam par est. unde & Agricola epitheto peculiari *Avarus* dicitur Maroni Georg. I, 47;

Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit:

Illius

Illius immensæ ruperunt horrea messes.
V. quoque *Chich* paullo ante.

CHINE, *chink*, Fatiscere, dissilire, dehiscere, findi; maximè tamen usurpatur de terrâ nimii æstus ariditate dehiscente. A.S. cinan. quod manifestè satis est ex *χαίνω*, Hiare.

CHINE of man or beast. a chine of beef. Spina dorfi, spinæ crates vertebrarum habens compagem. De vocabuli origine sic M. Casaubon: "Αχινος, (quod etiam *χῆνις*) Spina dorfi: pro-
"priè in quadrupedibus a chine". G. interim *eschine* est Spina dorfi, ab It. *schiena*: quod à Spina. mutato (quod frequens) P in Ch. V. Menagium. [*Chine* sine dubio est ab Arm. *cein*, Dorsum. L.]

CHINK, v. *Chine*, Fatiscere.

CHINN, Mentum. Cym. gèn est Gena, mentum. à *χῆνις* vel *χῆνος*, Maxilla, mentum. Goth. verò **KINNNS**. A.S. cinn. Al. kinno. Cim. **PIK**. D. kind. B. kinne videntur esse à *κινῶ*, Movere; quodd mentum fermocinantium atque aliquid manducantium in perpetuo sit motu: prorsus ut Jov. Pontanus Mentum vult dictum à movendo, quasi Movimentum. [Skin. mavult deducere ab A.S. cinan. Dehiscere, hiare; quia, dum mentum diducitur, os aperitur. L.]

CHIN-COUGH, Tussis frequentior, inanis tamen ac sicca & quæ magno conatu nihil emolitur. B. *kich-hoest* vel *kinck-hoest* dicitur. Ac *kich-hoest* quidem, quasi *kuch-hoest*, à *kuchen*. Cum quadam respirandi difficultate tussire. *kinck-hoest* verò (authore Kiliano) accepit nomen à concha tortili; aiunt enim tussim hanc minui, si æger bibat conchâ, quam *kinck-horen* vocant. Ad cujus conchæ descriptionem facit, quodd *sincke* Danis, & *cinke* Belgis denotant Buccinam, à *κόγχη*, Concha. unde neque incongruè Conchæ cornubus formâ atque usu simillimæ D. Belgis *kinck-horens* appellata. Varii certè scriptores referunt priscos mortales, ante inventam à Tyrrhenis tubam, ejus loco usos conchâ marinâ. Fuit ea inventum Tritonis, quem ob hoc Tritona canorum dixit Ovid. circa initium Secundi Metam. "Tiberio
"principi, inquit Plin. N.H. IX, 5. nuntiavit
"Olysiptenensium legatio ob id missa, visum
"auditumque in quodam specu conchâ canentem Tritonem, quâ noscitur formâ". Depingit Tritonem Ovidius Primo Metam. v. 332. q.v.

CHIPP, Discindere, præsecare. It. *zeppare*. *χῆπτεν* Græcis est Scindere, findere. etiam *kappen* B. & *chopp* Anglis est Præsecare, conscindere. V. quæ paullo post dicimus in *Chopp*.

[CHIRME G. Dougl. est Minurire. ab A.S. cýpm. Clamor, strepitus, quod descendisse videtur à C.B. seu Arm. garm, Clamor. Hinc *charm*, Minuritio, sive Avium minorum cantus. Gallis dicitur *ramage*. Quidam fortasse derivare malunt à *Chirre*, quod mox sequitur. L.]

CHIRT as a sparrow, Titillare instar passeris. B. *circken als een mustche*. Videri possunt per onomatopœiam facta.

CHIRRE, Gemere instar turturum. A.S. ceopian dicunt. Ad hanc verbi *chirre* acceptionem addebat eximius ac nostri quondam amantissi-

mus Langb. Quin & Chrysomitres dicimus à *chirre*. & coetum chrysomitrium, a *chirring* of *goldfinches* vocant aucupes, ut me docuit vetus codex MS. Affinia his videntur *χῆρος*, Vox, & *χῆρα*, Loquor, vocem edo. Hanc suam de verbo *chirre* conjecturam amicè mihi communicavit doctiss. Gerardus Langbainius per epistolam, in quâ porro exhibuit integrum locum codicis memorati, dicens: Locum integrum tibi forte non molestum fuerit perlegere: apponam itaque; is ita se habet. A heerd of herts. A heerd of cranes. A heerd of bucks. A heerd of curlews. A heerd of wranns. A bebey of quayls. A bebey of roes. A bebey of Ladies. A je of felants. A cobey of partridges. A route of wolbes. A rout of knights. A sounder of wild swine. A syngler of boores. A chirring of goldfinches. A chattering of stares. A hoste of sparous. A hoste of men. A gagling of geese. A gagling of women. A flock of sheep. A trypp of goete. A husk of raies. A don of hares. A harrulle of horses. A teeme of oxen. A drobe of beests. A teeme of swans. A teeme of wild doks. A flight of larks. A flight of swallows. A flight of doves. A skulk of foxes. A skulk of theebes. A skulk of freers. An abhominable flight of monks. A superfluity of nonnes. A state of priests. A dignity of chanons. A sege of herons. A sege of bytours. A springe of teals. A sourde of malards. A decept of lapelwynks. An unkyndnes of ravens. A trew lobe of turtles. A cluster of grapes. A cluster of nots. A clowder of carles. A clowder of cats. Cum hæc ad me literas deferri curasset eximius in omni studiorum genere vir, jam in Belgicum etymologicum retuleram hanc meam qualemcunque de totâ re conjecturam; quam non pigebit hic adscribere, ut iis gratificer, quibus non ingrata solet esse conjecturarum diversitas. *karien*, *korien*, *koe-rien*, Gemere instar turturis vel columbæ. Vide quæ de hoc verbo habet Kilian. A.S. pro eo dicunt *ceopian*. Cim. **PNH** est Murmur, muffitatio. D. denique *færemal* est Quærimonia. Videnturque omnia hæc valde affinia isti *χῆρῖν*, quod apud Pindarum Doricè positum invenitur pro *χῆρῖν*, Canere, loqui, sonare. Nisi forte malis verbum hoc deducere à Carum gente, quæ nenias à Phrygibus acceptas diligentissimè cecinit ad tibiam. *λίγμαι γὰρ Φρύγας εὐρεῖν αὐλὴν θελῶντων*, inquit Pollux lib. IV, c. 10. ὃ κίχρηται τὰς Κάρας παρ' ἐκείνων λαβόντας. *Θελῶντες* ἢ τὸ αὐλῆμα τὸ *Καρίον*. unde & Præficas, communi hujus gentis nomine, olim dicebant *Καρίνας*. Ita *Καρίνας* Hesychio sunt *θελῶντες* *μυσηταί*, αἱ τὰς νεκρὰς τῶν *θελῶντων* *παραπύμπουσι* πρὸς τὰς τιφὰς καὶ τὰ κήδη. *παραλαμβάνοντο* δὲ αἱ ἀπὸ *Καρίας* γυναῖκες. Suidæ quoque *Καρίνη* *μῦθος* est *θελῶντης*. quia nimirum Cares erant *θελῶντες* *πνι*, καὶ ἀποτρέψας νεκρὸς ἐπὶ μισθῷ *ἰθελῶν*. Angl. huic *chirre* affinia quoque videntur *B. karren*, *kerren*, *kirren*, Stridere, ut solent rubigine scabri vitiatique cardines januarum & diffi-

difficilis circumactæ vehiculorum rotæ. Hesychio est Sonus magnus ac stridulus, qualem edunt ferræ. Fortasse quoque sequiore sæculo Porcus dictus est Kyrius, ob stridorem non absimilem. Huc facit illud Autoris G. Gem. "**Kyrieleyson**, i. Domine miserere. & "sunt duæ partes, & non dictio composita: nam "kyri, i. Domine. eleyson est Miserere. Sed "Kyrius, per duplex r, idem est quod Porcus: "unde versus, Kyrius est Porcus, ne dicas Kyrieleyson". Autorem Gemmæ sequitur Teutonista, cum in Vocabulario Latino-Teutonico ait: "Kyri per unum r, **die heer**, sed per duplex r, **eyn soge off berken**. Kyrieleyson, "**heer erbarme dy**". Eiusdem quoque Teuton. vocabularius Teutonico-Latinus meminit ejusdem kyri in **tryme**. sicuti & in **berken**. Fortasse denique ad hoc **chirre** vel A.S. ceorpan non malè (mutato C in aspirationem) referas heappe vel heoppe. Cardo. Belgis item **harre** vel **herre**, quæ tamen olim detruncata putavi ex illo ἀρραδάγισσι, quod Hesych. exponitur ἐφύφισσι, Crepitum vel strepitum edidit.

CHIRURGEON, v. Surgeon, Chirurgus.

CHISEL, Scalprum. G. cisaille, cizell, cizeau. It. cisello. H. sinzel. Sunt à χίζω, Findo, scindo. V. gl. E, 5. in Ciscillus.

CHIT idem cum Freckle, Lentigo. Chit quoque & chitling + kitling ὑποχρυσισμός vulgo usitata, Gerard. Langbainius deduxit ab ἡτίω, Minor. [Rectius Hicetius, qui **chit** Puellum, puellam, propriè protervum & molestum notans, ut & It. cito, deducit ab Al. kind, exterminato N ante D, ejusdem significationis. **Chit**, Lentigo, est à **chit**, vel **chich-pease**, Cicer. quoddammodo eum referat. **Kitling** autem est diminutivum à **cat**, Felis. L.]

CHITTERLING, Omasum. [à Teut. kutteln, Intestina. Skin.]

CHOICE, Fastidiosus. B. propriè kies dicitur Qui vulgares cibos contemnit & rariora atque aliis hominibus quodammodo intacta, appetit. Putarem esse ex **kiesen**, Eligere, seligere, delectum habere, nisi liqueret abscissum esse à χίωσι vel χίωσι, Malacia, pica. sic enim Græci vocant Præposterum prægnantium appetitum, quo defectæ ac languentes modò hoc, modò illud expetunt. It. **cissa**. Cur verò Græci ac Lat. hoc gravidarum malum, fastidium videlicet consuetorum eduliorum & absurdissimarum pleurumque rerum appetentiam, ab avis nomine χίωσι vel Picam denominaverint, multis docent lexicographi Græci, Latini: quos adi. Tantùm verò abest ut **kies** factum putem à **kiesen**, ut ipsum **kiesen** potiùs ab hoc fastidioso gravidarum delectu desumptum esse videatur. Magnum interim Angl. **choose** & B. **kiesen** affinitatem habent cum Cym. ceisio, Quærere.

CHOKÉ, Suffocare, strangulare. [A.S. aceocob est Suffocatus. à ceoca. Gena, mala, fauces. q. d. faucibus compressus. Minsevius ab Hebr. חָך, Guttur, fauces, petit, ob eandem, opinor, rationem. L.]

CHOLER, Cholera, felliflua passio. G. cholere. It. & H. colera. B. kolere, alias hor. De hoc

malo C. Celsus libro Quarto de Re medicâ, c. 11; "Cholera commune stomachi atque intestinorum vitium videri potest: nam simul & "dejectio & vomitus est; præterque hæc, inflatio est. Intestina torquentur, bilis infra supra. "que erumpit; primùm aquæ similis; deinde, "ut in eâ recens caro lota esse videatur, interdum alba, nonnunquam nigra vel varia. ergo "eo nomine morbum hunc χόλεα Græci nominârunt". Anglis interim, quemadmodum & G. atque It. vox hæc Iram denotat. à χολή, Bilis.

CHOOSE, CHUSE, Eligere. A.S. ceorpan. cyran. Al. kiesen. G. choisir. It. scielgere. H. escoger. B. kiesen. Menagius ex Lat. Colligere facta putat Colligere, colgere, choisir, choisir. quam originationem eo quoque firmat, quod Itali dicunt m' a colto pro Elegit me. V. tamen nostrum de hujus verbi origine conjecturam paullo ante in **Choice**. [Sunt omnia ab Ill. fioosa, Eligere. L.]

CHOPP, Incidere, præcidere. G. couper. B. kappen. est à χόπτω, Scindere, secare. V. Spelm. in Copare. Aliam originationem tradit Voff. de Vit. ferm. lib. IV, c. 3. Huc etiam pertinet vetus Gallicum **chapuis**, quod idem cum **charpentier**. V. Menag.

CHOPP and change, Emere & permutare. [B. **kooppen**.] Crediderim **choppe** hoc in loco poni pro illo **chappe** vel **cheapen**, Mercari, unde supra fuit **Chapman**. V. **Ceapman**.

CHOUGH, Cornicula. G. choucass, cbucas. [A.S. ceo.] V. Spelm. in Cauha. [Skinnerus non malè, qui omnia deducit à sono naturali, quem avis edit. L.]

[CHRISOMS. Vox in tabulis mortuorum usitata. quâ denominantur Infantes, qui mortui sunt intra mensem à partu. ita dicti à **chrisom**, Panno illo, quo caput infantis recens baptizati tegitur. hoc autem à **Chrisma**, Gr. χρίσμα, Oleum sacratum, quo in administratione baptismi utebantur majores nostri. G. est **chresme**. It. **crefima**. H. **crisma**. B. **kerfme**. Omnia à χρίω, Ungere. L.]

CHRONICLES, Cronica. Cym. cronicl. G. chroniques. It. & H. cronica. Gr. τὰ χρονικά.

CHRYSOCOLL, Borax, [Chrysocolle, auri glutinum. L.]

[CHUB, CHUFF, Rusticus, agrestis, insubidus. Derivaverim à C.B. kwf, Truncus, stipes, quod Hib. est ceap. L.]

[CHUM, Contubernalis. Vocabulum Academicis Oxon. usitatissimum. Liceat mihi deducere ab Arm. chom, Simul morari, habitare. L.]

CHURCH, Templum, ædes sacra. A.S. cýrcea + cýpce. Al. kiricha vel chirih. Cim. PIRPIA vel PIRP. Slav. църкѣ. D. kirkē. B. kercke. quod P. Nannius, Mekerchus atque alii olim docuerunt esse à κυριακή scil. οἰκία, vel κυριακή scil. οἰκία, Dominica domus. V. plura in annotatis ad gl. D, 17. in Ecclesia.

CHURL est Vir ingenii agrestis ac duri, sordide parcus, inurbanus, uliberalis, asper. Neque dubium cuiquam esse potest quin Angli **churle** istud retinuerint ex isthoc ceopl. quod supra attigimus in **Carle**. Ego certè nullam hætenus in vett.

vett. monumentis digniorem honoratioremve vocis ceopl acceptionem observare potui, quam quatenus denotabat Virum quemvis, ac peculiariori significato, Maritum, virum conjugatum, sed plebeia fortis: reliquæ verò vocis capl + ceopl + cýpl acceptiones ut plurimum vilitatem contemptumque significant. Ita Cym. carl est Rusticus. Theot. gl. D, 3; karl exp. Vetulus. Cimbris **PARMA** sunt Agricola. **ANIPAR**, Domesticus operarius. **PAIPAR**, Humilis casæ dominus, qui Anglis *cottager*. **PPRIANMA** **PARPHIA**, Servi, qui non sunt sui juris. **MAIPARMA** **PIRPI**, Mendici habitus. &c. A.S. quoque ceopl denotat Laicum, rusticum, plebeia ac vilissimæ sortis hominem. *ppa hpaðep þu rý rpa mærræpneort*. *ppa munuc*. *ppa ceopl*. *ppa kempa*. *bega þ behpýrþe ðe rýlþne on ðýrum*. "Sive sis sacerdos, sive monachus, sive laicus, sive miles, exerce temet ipsum in hoc". Coll. monach. ceopl in LL Canuti R. 42 & 61 Bromtono exp. Villanus. Edwinus Edmundi regis frater appellabatur ceopleý king. Rusticorum rex; Bromton. 907. æceþceopl. Rusticus; gl. Ælfr. 5. ceopla ramnung þ gemoþrop. Compita; gl. R, 55. ceoplþolc. Vulgus; Ælfr. gram. capp. 8 & 13. ceoplþc þolc. Vulgus þ plebs; gl. R, 17. ceoplþc hlaþ. Cibarius panis; gl. R, 66. mib cýplþceum þeape. Rusticano usu; Greg. magnus Dialog. lib. I, c. 1. & mox c. 4; hpaþt 17 ðær ceopl? "Quis est iste vir rusticus"? In senatusconsulto de Walliæ monticolis opponuntur inter se ceoplþopen. Plebeius, & ðegenþopen. Generolâ familiâ oriundus. Orosius denique lib. Quarto c. 3 manifestè distinguit ceoplar. Libertinos & ðeopar. Servos.

[CHURN, v. *Cbern*. L.]

CHUSE, v. *Choose*, Eligere.

[CHYMES, CHYMIS, CHYMMES, G. Dougl. Domus, sedes, ædificia, habitationes. Sunt ab Arm. chom, Habitare. L.]

CIBE, KIBE, Pernio. V. numquid huc pertineat illud *κίβη*, *κίβη*, & *κίβη*, quod in R. Constantini lexico non modò Caput, verum etiam Calx exponitur. [Est à C.B. Gibws idem signante. L.]

CIBOIRE, Ciborium. V. Spelm. in Ciborium. Menag. in *Ciboire*. Vossii etym. in Ciborium. Ciborium, p'altare; gl. D, 17. Cibuta þ locus þ arca; gl. F, 4. V. locum.

CICH, CICH-TEASE, Cicer, cicerula. G. *chiches*, *pois chiches*. It. *ceci*. H. *cicheres*. Al. *kechere*. B. *ciceren*. V. Voss. etym. in Cicer.

CICHORIE, v. *Cikorie*, Sichorium.

CICK, KICK, Calcitrare, pede ferire. M. Caubaubon. derivat à *κίχια*, *κίχια*, vel *κίχημι*, Corripio, comprehendo, cursu & pedum pernicitate assequor. [H. est *cocedár*, quod à *couce*, Calx. L.]

[KICKSHAW, à G. *quelques choses*, Sic autem appellamus Varia gulæ scitamenta, intritus & embammata, quibus parandis coqui Gallici palmam aliis præripiunt. Skin.]

[KID, Fasciculus. *a furze-kid*, Genistæ spinosæ fascis. Skin. dubitat an sit à Cædendo, q. d. Fasciculus ligni cædui. Ego detruncatum puto à C.B. cidwlen, Fascis. L.]

CIDDE, KIDD, *a young goat*, Hoedus. Cym. gitten. A.S. *ticcen*. Al. *ziega*. B. *tege*, *tslege* est Capra. Usitatus tamen est *gepte*, quod ipsum, sicuti & reliqua, viri docti magno consensu deduxerunt à *γῆ*, Hoedus. [Id. *fidlingur* est Hoedulus. L.]

CIDER, Sicera, omnis potus inebrians, vino excepto. Oriens conficit eum ex dactylorum succo: nobis est Potus ex pomis expressus. Sicera, ælceý kinner þeppung butan pine þ þætepe. G. *cidre*. It. *sicera*. H. *cidra*. B. *sider*. V. etym. Voss. in Sicera. Omnino quoque v. quæ annotavimus ad illud Tatiani II, 6; uuin noh cidiri trinchit.

CIDNIES, KIDNIES, Renes. [Skin. deflectit ab A.S. *cýnne*. Genus, sexus, & secundariò partes sexus indices, partes genitales, & *nigh*, à viciniâ sc. partium genitalium, præcipuè vasorum spermaticorum dictorum, vel ab A.S. *cennan*. Generare, quia sc. Renes multum generationi conferre vulgo credebantur.]

CIFER, Numerus Arithmeticus, cifra. It. *ziffera*. G. *ziffre*. B. *cifer*. V. Voss. etym. Lat. in Siphra. quemadmodum & Menag. etym. Gal. in *Chifre*. [V. *Cipher*.]

CIKORIE, CICHORIE, SUCKORIE, Cichorium. G. *cichorée*. It. *cicorea*. H. *achicorea*. B. *cicoreye*, *supchereye*. Gr. est *κίχόριον*. V. etym. Voss. in Cichorium.

CILDERKIN, KILDERKIN, Vasculum, dolium, octava pars cadi. B. *kindeken*, *kinneken*; quod eandem habeat rationem ad integrum dolium, quam infantulus ad hominem perfectum.

CILE, KILE, Meta, conus, lapis vel stipes pyramidalis. G. *quille*. D. *teygse*. B. *kegel*. Fortasse, ob qualemcunque similitudinem, est à *κῆλον*, quod Suidæ exp. *ξύλινον βίλον*, Ligneum jaculum. ut Hesychius quoque *κῆλον* exp. *ξύλον, βίλον*. D. *title* est Cuneus. Transfulerunt quoque Angli suum *Kiles* ad stipes illos pyramidales, qui lusoribus *ninepinnes* dicuntur. Gallis nuncupantur *quilles*. B. *kegels*.

CILL, KILL, KILN, Fornax, ustrina. Huc refer illud gl. R, 102, *cýln þ art*. Siccatorium. [C. Britanni habent *cýlyn*, sed fortasse à nobis mutuatum. *Art* autem A.Saxonicum ab Ustrina abscissum fuisse videtur. L.]

CILLE, KILLE, Occidere, trucidare. A.S. *cpellan* est Interficere. Scio nonnullos hæc referre ad B. *kelen*, Jugulare. sed origo verbi altioris est indaginis. neque enim D. tantum *quælle* etiamnum est Strangulare, spiritum alicui intercludere; sed & p. 512 Dan. monum. O. Wormii, *PINN* exp. Occisus. C.B. quoque *archoll* est Vultus. *archolli*, Vulnere, occidere, quod J. Davies petitum vult ex Hebr. *לחל*, Occidere, confodere.

CIMBAL, Cymbalum. Cym. *symbal*. A.S. *cimbal*. G. *cimbale*. It. *cembalo*. H. *cimbalo*. B. *cimbel*. Gr. est *κύμβαλον*. à *κύμβος*, Concavitas. V. Voss. etym. in Cymbalum.

KIME Chaucero est [Caudex, stipes, insul-
sus.]

The Emperour yafe the Pope some time

So highe Lordeship him about,

That at the last the fely kime,

The proude Pope yput him out.

Sub finem secundæ partis PL. T.

Kiliano kime, kinme, kieme est Ora, margo, five extremitas vasis, dolii, cupæ. [Rectè petit Glossographus ab A.S. guma. Homo. L.]

CIN, KIN, v. Coozen, Cognatus.

CIND, KIND, Genus, sexus. [Goth. KIN.] A.S. cynne. Al. cunn. chunn. Cim. PAK. D. tion. B. kunne. Sunt à cennan. Gignere. [Gr. γένει idem denotat. L.]

CIND, KIND, Humanus, officiosus. Fortasse est à κίνδω, quod Hesychio exp. πόρνη, Meretrix. iis enim familiare est blandâ obviæ humanitatis specie amatores ad se pellicere. Appositè Plautus Menæch. Act. II, Scenâ 2;

--- Morem hunc meretrices habent:

Ad portum mittunt servulos, ancillulas,

Si qua peregrina navis in portum advenit,

Rogant cujatis sit, quid ei nomen fiet.

Post illæ extemplo se applicant, agglutinant.

Si pellexerunt, perditum amittunt domum.

Idem Truculento, Act. I, Scen. 2;

In melle sunt linguæ sitæ vestræ atque orationes

Lactæque: corda felle sunt lita, atque acerbato aceto.

E linguis dicta dulcia datis; corda amare facitis

Amantes si, quî dent, non habent.

Huc etiam facit illud Suetonii Nerone, c. 27;

“Quoties Ostiam Tiberi deflueret, aut Baja-
“num sinum præternavigaret, dispositæ per li-
“tora & ripas diversoriæ tabernæ parabantur,
“insignes ganæ & matronarum institorio co-
“pas imitantium atque hinc inde hortantium,
“ut appelleret”. [Displicet Junii etymon. Non à scopo fortasse aberrabo, si ortum traxisse dicam ab Arm. cûn vel Hib. caoin, Affabilis, comis, blandus, &c. L.]

[CINDERS, Reliquiæ carbonis exusti. G. cendre. It. ceneri à Lat. Cinis. Quæ omnia forte originem debent C.B. cynne, Incendere. L.]

CINDLE, KINDLE, Accendere, incendere, succendere. Desumptum videtur ex C.B. cynne vel cynneu, Incendere.

CINDRED, KINDRED, Affinitas, propinquitas, cognatio, agnatio. “κίνδης, Affinitas ex nuptiis
“contracta. Κίνδης, Affinis, socer, gener. Κιν-
“δός, Affinitatem contraho. &c. Siquis tamen
“malit ex γένος, συγγένης, συγγένεια, &c. non valde
“repugnem. H. cumado est ex Cognatus, ni
“fallor. Cæterum Angl. kind, tum Genus si-
“gnificat, quando substantivè sumitur; tum ve-
“rò, cum adjectivè, Humanum, amicum, be-
“nevolunt, commodum: cui non absimile Gr.
“οἰκία, quod tum Propinquum, tum Familia-
“rem & commodum significat; ut inde quoque
“Angl. verbum per usitatam aphæresin atque
“epenthese deduci possit”. Hæc habet M. Casaubon. p. 285 de Vet. ling. Angl. V. quæ
noxi dicemus in Coozen.

CING, KING, Rex. A.S. cýning. cýng. cing. Al. cuning. Cim. PAKPA. D. fonge. B. kóning, koninck. Theotiscis juxta receptam pluribus opinionem Rex dictus est cuning à cunnan, Posse; quodd nihil non videantur posse scepro potiti. vel à cunnan. Scire; quodd multiscios & apprimè peritos consultosque esse oporteat rerum summæ admovendos & regnum ritè administraturos. [Potest etiam fieri, ut cýning primò dictus sit Rex, à cýn. Fas; quodd Regem equo & bono ductum nihil à justitiâ diffidens nihilque contra jus & fas agere oporteat. Fieri tamen potest, ut A.Saxones hanc Regis appellationem desumpsisse à cýn. Gens, natio. prorsus ut Gothis ψινδ ANS est Rex, à ψινδ Gens.] Omnino v. quæ annotavimus ad gl. D, 19. in Rex. [Cl. LLhuydius suspicatur omnia hæc eadem esse atque C.B. kýnog, Princeps supremus. ab obsoleto kýn, quod Hibernis est kean, Caput. L.]

CINNAMON, Cinnamomum. Aroma olim fragrantissimum & cujus in locum successit nobis Casia. Al. cinamame. G. cinnamome. It. cinamo, cinamomo. H. cinnamomo. B. cimmond. Gr. est κινάμωμον. V. etym. Voff. in Casia. & Cadm. Gr. phoenicem Martini, in κινάμωμον, Cinnamomum. [Hebr. est קינז. Ovidius habet Cinnamum, quod ad amussim respondet Hebr. L.]

CIPHER, Computare notis arithmeticis, calculum ponere. G. chifrer. It. zifferare. H. ciffrar, B. cifferen. Putant esse ab Hebr. קיפ, Numerare. V. Men. in Chiphre. [V. Cifer.]

CITRES, CYPRES, Carbasus. de Carbasii lino v. Salmasii Plin. exerc. p. 178. a.

CIRCLE, Circulus. G. cercle. H. cerco, cercillo, circulo. It. cercbio, circolo. B. circkel. xci-
xci Græcis comperiuntur etiam nominati, quos Latini vocant Circulos vel Annulos: immo inflexa incurvatæque omnia sic iis nuncupantur. πάντα τὰ ἐγκύματα, inquit Hesychius, κίρκυ λίγεται. V. quæ annotavimus ad Ker. gl. in Circulum.

CIRTELLS, KERTELLS, v. Certells, Encombomata.

CISERS, Forfex. G. ciseaux. It. cesure. H. tigras, tiseras. Manifestè sunt à Cædo vel Cido, cisum.

CISS, KISS, Basiare, osculari. Goth. KIK-
GAN. A.S. cýrran. Al. cussan. Cim. PAKPA. D. tyffe. B. kussen. Sunt originis Græcæ. nam à κύω, Osculator, est κύωα, Basiare; pro quo tamen apud Homer. Odyss. α, v. 234, atque alibi passim, legas κύωα. C.B. cusanu est Osculari, suaviari; quod tamen ab Hebr. origine derivat J. Davies, quem v.

CISTERN, Cisterna. G. cisterne. It. & H. cisterna. Κιστήνα est apud Hesych. sed videtur esse à Lat. Cisterna. quam Festus dictam putat quodd sit cis terram; quandoquidem propriè est aquæ infra terram receptaculum. Alii tamen censent Cisternam dictam à Cista. V. Voff. etym.

CITCHIN, KITCHIN, Culina. Cym. cegin. A.S. cýcene. Al. cochene. G. cuisine. It. cocina, cucina. H. cozina. D. tiœfen. B. keuckene, kokene. à koken, Coquere.

CITE,

CITE, KITE, Milvus. Cym. cāt. Flandris **kūte**. Videntur per leuem literarum transpositionem facta ex *κῆτις*, Milvus. A.S. gl. R, 37; Buteo, *cýta*. gl. Cot. 25; Butio, *cýta*.

CITE, Citare. G. *citer*. It. *citare*. H. *citár*. V. etym. Voff. in Cieo.

CITIE, Civitas. G. *cité*. It. *città*. H. *ciudad*. V. etym. Voff. in Civis.

CITRON, Malum citreum, Assyrium, Hesperium, Medicum. G. *citron*. It. *citrone*. H. *ci-dra*. D. *citron*. B. *citroen*. V. etym. Voff. in Citrus.

CITTERN, gittern, Cithara. A.S. *cýtepe*. G. *cistre*, *guitarre*. It. *cétara*, *cetra*, *ghitarra*. H. *guitarra*. D. *fithar*. B. *citer*. Gr. est *κῖθάρα* vel *κῖθαρίς*. V. etym. Voff. in Cithara. Menagius petitum putat ex *κῖθαρις*.

CIVETT, v. Sivett, Zibethum.

CLACK, KLACK, Ferire ictu resono, percutere cum quodam crepitu. B. **klacken**. Cym. clecc est Stridor, strepitus, crepitus. cleccian, Stridere, crepare. Fortasse in his agnosces quandam onomatopoeiam, sicuti & in G. *claqueter*.

CLAD, Amictus. *he is well clad*, Benè vestitus est. A.S. *clāða* sunt Vestimenta. *gecladeb*. Vestitus. Cim. *PMH* sunt Vestes. D. *flade*. B. **kleederen, klerren**. Non invitus forte admittes hæc derivata esse ab A.S. *clāð*. Pannus, præcipuâ vestium materiâ. Nisi magis huc facere putes, quod *clýd* Cymræis est Calidus: nec tantum de Loco dicitur, qui & ipse calet & à frigore nos defendit, verum etiam de Veste, quæ corpora nostra adversus frigoris injuriam abundè munit.

CLAIME, Postulare, vindicare ac sibi afferre. Ita Clamare Jurisconsultis Anglis est Jus suum postulare, aliquid sibi vindicare: cujus contrarium est Disclamare. V. Spelm. Archæol. in Clamare. Rev. episcopi Dunk. Æn. Scot.

Oberray Phrygiane wyffis, dasit wich-tis,

To call you men of Troy, that unricht is,

Ze be unwourthy sa hie ane stile to clame. 299, 39.

“O verè Phrygiæ: neque enim Phryges!”

CLAMMIE, Tenax, viscosus, glutinosus. [B. **klam**.] *κλαμμεν* Hesychius exp. *πυκνὸν, ἀσθενὲς*, Humectam, invalidam. Huc forte pertinent illud *clam*. Malagma; Herb. II, 2. & *ic clame*. Lino; Ælfr. gr. c. 28. D. *flam* sine est Tabida nix. Talis etenim nix tenaciùs sibimetipsi adhæret ac faciliùs in unam massam compingitur.

CLAMOUR, Clamor. Clamorous, Clamosus. *κλαμυρῶς* Hesychio exp. *βοῆσαι, κηλέσαι*, Clamare, vocare. Voff. interim censet Clamo deduci posse vel à *κλάω* pro *κλαίω*, Ploro, ejulo: ut inferatur M. vel à *καλῶ*, Voco: per metathesin. vel à *κλάζω*, Clango. vel ab Hebr. *קל*, Sonus. D. *flammer* est Turba, lis. *flammere*, Jurgari, strepere.

[**CLAMPS, Trabes navales.** B. **klampe, klamme**. Sunt ab A.S. *clommar*. Ungues, harpagines, retinacula, vincula. L.]

[**CLANN** est ipsissimum Hib. *clann* Tribus, familia. L.]

CLAPP hands, Collidere, complodere manus: quin etiam *clapp* Anglis usurpatur pro Percutere & quavis ratione verberare. D. *flappe*. B. **klappen, kloppen**. quod postremum videri potest contractum ex *κλάπτειν*, Tundere. unde & *κλάφος* est Alapa, colaphus. B. **een klap boor den beek**. Peculiariter verò de manuum complosione Dani *flapper* dicunt. B. **klapperen met de handen**. Al. *clepel*, & B. **klepel** est Tubulus vel malleus campanæ. A.S. *clæppetung* est Pulsus, arteriarum videlicet in humano corpore; gl. R, 76. Cim. olim *PMABRNKIA* dicebantur Literæ, quibus utebantur, quotiescunque animi sui sensa manuum pedumve pulsū præsentī atque artis gnaro exponebant. V. Worm. Liter. Run. p. 41. Veteribus quoque B. **klapstock** olim dicebatur Baculus, qui præcipuas Factorum notas inscriptas insculptasque habebat. quâ de re v. quæ supra in voce *Almanack* annotavimus. **klappen** certè Belgis est Garrire, otiosè fabulari. item Indicare, deferre. de quibus alibi. [*flappa* Islandis denotat Manibus mulcere, plaudere. L.]

CLARENCIEUX, Heraldus partibus Angliæ cis Trentam præfectus. V. Spelm. gl. in Heraldus.

CLARET wine, Vinum helvolum, vinum rubellum. G. *clairet*. It. *chiarello, chiaretto*. H. *vinno claro*. [*clarept, luter dranch*, Claretum, nectar. Teuton.] V. gl. D, 12. in Claretum, luter drank.

CLARION, Læuus. G. *clairon*. It. *clarino*. H. *clarin, clarion*. Cym. *clariwn*. B. **klaroene**. à *claro*, quem edit, sono.

CLARK, Clericus. Clergie man, idem. A.S. *clepic*. Al. *chlich*. G. *clerc*. It. *chierico*. H. *clérigo*. Cim. *PMRPNA*. B. **klerck**. *κλήρης* primò significabat Sortem, necnon Hæreditatem, quæ alicui veluti sortitò obigit: postea verò peculiari quadam ratione *κλήρης* dictus est Cœtus eorum, qui sacris functionibus vacant, aut aliquatenus illis destinati sunt. ita tribum Levi peculiariter dignatus est olim Deus vocare Portionem atque Hæreditatem suam, Num. XVIII, 20. Deut. XVIII, 2. Hinc igitur *κληρικός* dictus est, Qui est vel censetur in clero: cui opponi solet *λαϊκός*, Plebeius; quem tamen D. Paullus 1 Cor. XIV, 16 *ιδιότελον* dixit. A clerus & peplus Epomis dicta est Clero-peplum, pro quo vulgò corruptè Liropipium. V. etym. Voff. in Clericus. V. quoque Mart. Cadm. Græcophœn. in *κλήρης*, Sors.

CLASH, Non sine gravi quodam fragore collidi. B. **kletten**. à *κλέω*, Frango. Nisi forte malis deducere à *κλάζω*, Cum quodam stridore perfringo. [Omnia à sono ficta. Skin.]

CLASP, Fibula, spinther. De vocabuli origine sic M. Casaubon. “*κίμαψ*, Corium seu caro “nescio quæ durior in five tergis five cervicibus “bom; item & ovium. Hinc *κίματος* & *κίματος* “Claviculæ quædam ex isto corio confici solitæ, “quibus fides intendere & remittere solebant. “Alii *πασάλης*, *ἵς* ὅν *ἐκπένται* αἱ χορδαὶ interpre-
Y “tantur,

C L.

"tantur, & ex *κλῆμα*, i. e. Ex agglutinatione
"ita vocatos istos *κλῆμας* tradunt. Haud longè
"abit Angl. *clafpes*". Hæc Casaubon. Verisimile
tamen est pro *clafpes* primò fuisse *clafpes* vel
clipses, ab A.S. *clýppan*. *bedýppan*. Constringe-
re, complecti. vel (quod magis huc facit) *ymb-*
clippan. Obuncare. ita gl. R, 18; *ymbclippe*.
Obunco. Ad eandem quoque originem refer B.
kleppe, *klippe*, *knippe*, Decipulum, transen-
na, i. laqueus aut machina irretiendis aviculis
aut capiendis bestiis comparata. unde iis quo-
que *bekleppen*, *beklippen*, *beknippen* est
Irretire, excipere atque illaqueare incautum.

CLATTER, Crepitare, strepere, fragorem ede-
re. *Clutter*, Sonus inconditus, tumultuantium
globus. B. *klateren*, *geklater*. M. Casaubon.
censet Angl. *clutter* factum ex *κρότος*, Plausus
manuum pedumve propriè. item Applausus. un-
de *συγκροτῆν* est Coire, conspirare. *συγκροτῆμα*,
Conspiratio, coitio. atque adeo ad hanc ipsam
quoque originem refert Angl. *crew*, Coitio, glo-
bus vel societas conspirantium. Crepitacula,
clatpunge. gl. Cot. 51.

CLAW, Unguis, ungula. A.S. *clapu*. Isl. *floo*.
D. *floe*. B. *klauwe*. M. Casaubon. derivat
Angl. *claw* "à *χάλη*, Forceps seu Forfex, qua-
"les cancrorum propriè. De avium quoque un-
"guibus dicitur, ut apud Sophoclem". Hæc Ca-
saubon. Quid si tamen derives à *κλάω*, Frango;
quod ferarum pleræque, necnon aves rapto vi-
vere affuetæ, oblatam prædam aduncis ungui-
bus dilacerent. Licet verò *clawe* Anglis, *flaac*
D. *klauwen* Belgis propriè significant Scabere,
scalpere, unguibus radere, Anglis tamen idem
illud *clawe* usurpatur etiam pro Demulcere, de-
linire. M. Casaubon. p. 287 de Vet. ling. Angl.
deduxit à *κηλίω*, Mulceo, delinire. Quoniam ta-
men in quotidiano sermone Anglis non tantum
clawe, sed & *claw-back* est Delinire; unde &
claw-backs iis dicuntur Palpones, i. e. blandi
adulatores: verisimile magis videtur illud *clawe*
(quod primà suâ significatione Leniter scalpere
significat) ad hanc deliniendi mulcendique no-
tionem translatum, metaphorâ ab iis desumptâ,
qui molli manu equorum cervices tergumque
demulcent, nonnunquam etiam leviter scalpen-
do fricandoque deliniunt. B. *streele* vocant;
à *streele* vel *roskam*, Strigil. Vix ausim, in-
quit doctiss. Langbainius in quadam epistolâ ad
me datâ, nostrum *to claw*, quod per metaphoram
Adulari & palpare significat, à *κλακεύω* arcesse-
re, quamvis & sensu conveniat, nec sono lon-
gius abscedat. Ad *claw*, Unguis, refer etiam
Cladolg illud, quod Spelmanno exp. Unguium
vulnus. [Ab Isl. *flaa* venit *claw*, Scabere. L.]

CLAY, Argilla, glutinosa & tenax terra. B.
kleve. quod affine videtur Gr. *γλία*, Gluten.
D. *flege jord* est Lutum. *flegt*, Tenax bitumen.
Cym. *clai* est Lutum, cœnum: quod J. Davies
videtur per metathesin deducere velle ab illo *χά-*
λις, Cæmentum. de quo v. gl. D, 26. in Cals.
klep, Argilla, terra glutinosa; à *klepben*, Ad-
hærere; Mart. in Fibula.

CLEAN, Mundus, purus, castus. A.S. *clæn*.
scribebant. sicuti & *geclænryan*. Mundare. ge-

C L.

clænrob beon. Mundari. A.S. interim *clæn* val-
de affine est C.B. *glân*, Mundus, nitidus, san-
ctus. & quoniam *clæn* ac *clænnyr* veluti *κλῆν* &
κλῆν de Castimoniâ potissimum olim usurpaban-
tur, minimè quoque alienum videri potest, si
A.S. *clæn* desumptum censeamus ex *κλῆν*, In-
clitus, præclarus, splendidus; propter illam fa-
mæ celebritatem, quæ virginalis castimoniæ pu-
ritatem comitatur: quâ de re affatim diximus
in annot. ad Tat. VII, 9. ubi fuscè investigamus
originem Al. *magad* & *magath*. Virgo. Quo-
niam tamen pro *geclænryan* & *geclænrob* per-
sæpe in antiquiss. monumentis A.S. occurrunt
geclænryan & *geclænrob*. subdubitavi aliquan-
do annon *clænryan* & *geclænryan* videri possint
desumpta ex *κλῆν*, Abluere, eluere. quam ety-
mologiam non parùm firmanz quæ infra dici-
mus in *Neate*, Nitidus, mundus. Huc etiam
pertinent pleraque eorum, quæ annotavimus ad
gl. B, 13. in *Diligenter*, *cleinliho*.

CLEAR, Clarus. Al. *clar*. G. *clair*. It. *chiara*.
H. *cláro*. D. *klar*. B. *klaer*. [Isl. *flaar*.] V.
etym. Voss. in Clarus. & Obs. nostra ad Willer.
p. 68. ubi Germ. *klar* (secutus Helvigium) pe-
titi ex *καλερός*, Serenus, splendidus. ut propriè o-
lim intellecta sit vox de isthac puræ lucis gratiâ,
quæ cœlo liquidè sereno hominum oculos ani-
mósque pascit ac reficit.

CLEAVE, Adhærere. A.S. *clýpan*. *clorpan*.
B. *kleben*, *kliiben*. à *γλία*, Gluten: nam in-
ferro digamma Æolico est *glifa*, *kliiben*. un-
de & Belgæ retinuerunt suum *bekliiben*, Co-
alescere, cohærere, proficere, rem facere. *κλῆν*-
δαι itidem est Agglutinare se, adhærescere. &
κλῆν dicitur Corium durius in cervicibus ac
dorsis boum, quia inde *κλῆν* ἐφέται, Glutinum
coquitur. Eustathio verò circa finem *Odyssæas*
Φ *κλῆν* exponitur *κλῆν* συναρμύζω, Glutino com-
pingo. Huic denique *κλῆν* satis consonat
Germ. *kleiben*. Ita M. Martinii Cadm. Græ-
cophoenix in *κλῆν*.

CLEAVE in sunder, Findere, diffindere, secare.
A.S. *cleorpan*. [Al. *chliuban*.] D. *flossue*. B.
kliiben. Videntur esse à *κλάω*, Frangere. in-
terjecto digamma Æolico. V. App. gl. Al. D, pag.
4. in *Vellicare*. [Sunt ab Isl. *flyufa*, Scindere.
L.]

CLEMENCIE, Clementia. Clemens propriè
dicitur lenis, mitis, otiosus, atque ad omnem
tranquillitatem compositus. Terent. Adelph. A-
ctu I, Scenâ 2; "Ego hanc clementem vitam
"urbanam atque otium secutus sum". --- ubi
Donatus: "Vitam clementem dicimus, quæ cle-
"mentes facit. Clemens autem est, qui colit
"mentem".

CLENSE, Purgare, abluere. Refer ad ea, quæ
paullò ante diximus in *Cleane*.

[CLEPE Vet. Angl. Vocare, nominare, appel-
lare. A.S. *cleopan*. *clýpan*. *clýpan*. Clamare,
vocare. L.]

CLEPEL of a clock, Tubulus. [ab Al. *clophen*.
Pulsare.] V. auctarium ad annot. in Tatian. p.
170.

CLERGIE, Clerus. V. *Clark*, Clericus.

[CLEUCHIS, CLEWIS, G. Dougl. denotat Ru-
pem,

C L.

pem, scopulum. Non ab A.S. *clif*, ut vult Editor; sed ab Hib. *cloiche*, Rupes, &c. L.]

CLEW of *thredd*, Glomus fili. A.S. *clipe*. *cleopen*. Al. *cloue*. B. *klouwen*, *kluwen*. Helvigijs derivat ab Hebr. *כלל*, Glomeravit. [Alludit Gr. *κλύω*, Volvo. Skin.]

[**CLICK** Vet. Angl. Apprehendere, rapere. Contractum est ex A.S. *gelæccan* ejusdem significationis. L.]

CLIENT, *Clieus*. G. *client*. It. & H. *cliente*. Isidoro *Clieus* videtur dictus quasi *Coliens* vel *Colens*. Vel potius factum à *κλέω*, Celebro, honoro: unde & *Mulsarum* una dicta *Clio*. V. etym. Voss. in *Clieus*. Kiliano *kallant* est *Clieus*, qui alterius operâ utitur. *kallanduse*, *kallanterie*. *Clientela*.

CLIFF, Rupes, petra prærupta. A.S. *clif*. à *cliofan*. Findere, secare. *ΠΡΑΠΝΑ*, Secat; Run. lex. p. 32. *IR AB4 PMAPIB*, Sæpe finditur; Idem lex. p. 33. Potest quoque *cliff* derivari ab Æolico *κλίπυς* pro *κλίπυς*, quod est *ἀπόκλιμπος τῆς ὄρεως*, Devexitas montis. nam inde quoque Lat. *Clivus*. & B. *klif*. V. quoque quæ annotavimus ad gl. Cot. 39 in *Cautibus*.

CLIMACTERICK, *Climactericus*. G. *climacterique*. It. *climatterico*. H. *climaterico*. Gr. est *κλιμακπερικὸς*, à *κλίμαξ*, Scala.

CLIMAT of the world, *Clima*, plaga mundi. G. *climat*. It. & H. *clima*. est cœli spatium duobus respondens parallelis, quo diei longitudo ad horæ dimidium variatur. Græcis est *κλίμα*, à *κλίνειν*, Inclinare.

CLIMB, **CLIME**, Scandere. A.S. *climban*. *climan*. Al. *chlimban*. B. *klimmen*. Affinia sunt Gr. *κλίμαξ*, Scala.

CLINCH a nail, Retundere clavum. *Clinche the fist*, Contrahere pugnum. cum quo convenit, quod B. *klincke*, *oorklincke* dicitur Alapa, quam alteri infligit manu in pugnum contractâ. Angl. tamen *clinch* valde affine est A.S. *clýniga*. Pulsare. Ita cod. Rulh. Luc. XIII, 25; uta *ƿtonba* ƿ *clýniga*. "Foris stare & pulsare". pro quo ibi Cotton. uta *ƿtonba* ƿ *cnýlƿiga* ƿ *ƿop*. Cum A.S. *clýniga* videntur etiam affinitatis aliquid habere B. *kleunen* & *klonen*, Tundere, pulsare. quæ quàm proximè accedunt ad *κλονεῖν*, Movere, agitare tumultuose, quaterere, concutere.

CLING together, Cohærere, in unum coalescere. [D. *flynger*.] G. *cligner* & *clignotter* est Connivere, palpebras in unum conducere. Sunt à veteri *Clino* pro *Inclino*. V. etym. Voss.

CLING, Marcere. ic *cling*. Marcesco. Ælfr. gr. c. 35. *ƿonclungen* ƿpeop. Arefacta arbor; Nathan 8. Affine est G. *cligner*, de quo non nihil habet Menagius.

CLIFF, Circumplecti. V. *Claspe*, Fibula.

CLIPP monie, Accidere monetam. D. *klippe*. B. *klippen*. Hæc ratio nummos furtim circumtondendi denominata est à *κλίππειν*, unde & Lat. *Clepere*. Alii derivant à *καλίπτειν*, Nocere, damno afficere. Simplicius tamen ac rectius referas ad *Clippe*, Tondere, circumtondere.

CLIPP Chaucero est Tondere.

C L.

And sleeping in her barme upon a day
She made to clippe or here his heres
away,

But er his heeres were clipped or i-
shave. Mo. T. v. 180.

Scotis *clepe* est Tondere: unde illud Æneidos XII, 170

Setigeræ foetum suis, intonsamque bidentem
Attulit, admovitque pecus flagrantibus aris.
ita reddidit rev. Antistitis paraphrasis Scot.

--- Ane young birskit swyne before
them brocht,

With ane rough twynter schepe
samyn in fere,

Muhais woll or fleis was nevir clepit
with schere:

The beistis furth hath tursit this ilk
syre

Unto the altare bleland of hate syre.

413, 15.

Ab hac verbi acceptione **klippe** D. ac B. est *Cautes*, petra, scopulus, rupes: prorsus ut ab A.S. *ƿcepan* + *ƿcepan*. Tondere, *ƿcepan* *clif* dicitur Abrupta rupes; Past. XXXIII, 1. Scopoli, fluahi scorrone; gl. B, 50. quod tantundem est ac si dicas Rupes accisæ vel attonisæ. Nam Rupes exp. fluah gl. C, 16, & Excisæ rupis extremitates dicuntur scorrone fluahi in gl. B, 38. **schaere** vett. B. autore Kiliano, erat Scopulus. [*Clip*, Abscindere, refecare. *clýpan* A.S. ut & Ill. ad *klipa*, est Torquere forfice, unguibus, digitis. L.]

CLISTER, *glister*, Clysterium, instrumentum ipsum, quo alvus perluitur. G. *clistere*. It. *clisterio*, *cristero*, *cristeo*. H. *cristel*. D. *frister*. B. *klisterie*. Gr. *κλυστερ*, à *κλύω*, Eluo, abluo, perluo.

CLOAK, **CLOKE**, Pallium. V. quæ infra dicimus in *Mantle*, Pallii genus. **klocke** Flandris est Toga, pallium: Kilian. Teutonistæ quoque **clock**, **heuck**, **mantel** exp. Manticulus, mantellus, toga, pallium, clamis.

CLOATH, **CLOTH**, Pannus. A.S. *clað*. à *κλάω*, Nere, fila glomerare. [V. *Clad*, Amictus.]

CLOCK, Campana. Cym. *clôch*. A.S. *clucga*. Al. *cloc*. *clocke*. G. *cloche*. D. & B. *clocke*. Fortasse est à *γλωχίς*, Angulus, acies, cuspis; quod ista campanarum quasi pyramidalis concavitas angulum quendam referre videatur. Adi quoque nobiliss. Spelm. in Campana & Glogga. Menag. in *Cloche*. [Rectius deduxit Author ab Al. *clôhbon*. *chloccon*. Pulsare, in gl. D, 29. in Campana. L.]

CLOCK or *cluck* as a hen doth being readie to sit, *Glocire*, *glocitare*. Cym. *clwccian* + *cloc*. *cian* fa iâr, *Glocire* instar gallinæ. [Arm. *cloc'hat*. A.S. *cloccan*.] G. *gloucer*. It. *clocitare*. H. *cloquedr*. Videntur esse à *κλόζειν*, Graculorum ritu vociferari. nam Plutarchus gallinaceo quoque generi tribuit *κλωσμέν*. *Cluck-ben*, Gallina *glociens*. V. Voss. etym. in *Glocire*, *glocitare*. [Skin. omnia vult, & rectè quidem, à sono ficta. L.]

CLODD, **Gleba**, grumus, globus. B. **klotte**, **klonte**, **kluyte**. Sunt à C.B. *cloddio*, Fodere.

Y 2

unde

C L.

unde iis cladd est Fossa, fossura, fossio. [Quantobrem à cloddio, non video. Maluissim ab A.S. club. Rupes, tumulus, collis, deducere. vel à clut. Pittacium. L.]

CLOGG, Numellæ genus, lignum collo mordacium canum appensum, ne in transeuntes facile irruant, præmonitque sint omnes, quo sibi ab illis caveant. Hinc etiam *to clogg* Anglis est Præpedire, graviore alicujus trunci pondere cervices canum implicare: immo quandoque iis quavis grandior truncus *clogg* nuncupatur. M. Casaubon. p. 278 op. de Vet. ling. Angl. omnia hæc refert ad *κλῶγ*, Collare caninum, i. jugum ligneum, quo ferociores canes domitantur atque à noxiæ immanitatis ardore inhibentur. [Skin. à *log*, Truncus, factum suspicatur. L.]

CLOISTER, Claustrum, peristylum. Cym. clās. A.S. claufter. Al. closter. G. *cloistre*. It. & H. *clauſtro*. Cim. *פלאחא*. D. *floſter*. B. *klooster*. *κλῶστριον* Hesychio est *κλειστρον*, Claustrum. à Dorico *κλῶσ* pro *κλειω*, Claudio.

CLOKE, Pallium. V. quæ infra dicimus in *Mantle*, Pallii genus.

CLOSE, Claudere. [Arm. *cloſa*.] G. *clorre* est Claudere, & *clos*, Clausus. It. *chiudere*. Hinc A.S. cluran vocabant Angustias adituum inter montium prærupta. Hinc Al. clufenerſe est Inclusa. B. *klups*, *klupſe*, *klupſenaer*. &c. Omnia sunt à Claudio, clausi. quod à *κλειω* vel *κλεινω*, Claudio.

[**CLOSET**, Conclave secretius, ubi prætiola quæque *καμίσια* reconduntur. à verbo *Cloſe*, q.d. Locus clausus, abditus, additâ ſci. terminatione Dimin. et. Skin.]

CLOTH, v. *Cloath*, Pannus.

[**CLOTTED**] **CLOTTERED** blood, Cruor, sanguis concretus & conglobatus. B. *geklontert bloed*. Pro eo Angli quoque *cluttered blood* dicerent. Omnia videntur referenda ad illud *clodd*, Globus. quod fuit paulld ante.

CLOUD, **CLOWD**, Nubes. Videtur esse à *κλύδω*, Fluctus, unda; quod nubes undatim veluti fluctuent in mediâ aeris regione: vel quod imbres nubibus fusos horridus undarum de montibus decidentium fragor & minax exæſtuantium conſurgentiũque torrentium facies conſequi ſoleat. M. Casaubon. ſuſpicatur eſſe ex *ἄχλω*, Caligo.

CLOVES of garlick, Aglidia, ſpicæ. cluſſoc. Allium; gl. M. cloue loich, Allium; gl. D, 36. cloue, Clomus; gl. D, 15. [Derives à cleoſan. Findere. L.]

CLOUTE, Sarcire, reſarcire, interpolare. D. *fluſe*. A.S. clút est Commiſſura; Ælfr. gl. 20. *geclutad hpaſgl*. Panucla. *geednipoð eald hpaſgel*. Interpolâ veſtis; gl. R, 63.

CLOWD, v. *Cloud*, Nubes.

CLOWN, Homo ſubrutiſticus, rudis, agreſtis. Videtur eſſe à *κλῶν*, Tumultus, ſtrepitus; quod homines craſſi atque hebetes nihil non turbulentè agant. Alii tamen per contractionem putant factum ex Colonus. Cum priore interim etymologiâ nonnihil conſentiunt gloſſæ, quæ ſub Iſidori nomine circumferuntur, "Calcitio, "ruſticus; eo quod durè calcet. Plautus; Cla-

C L.

"mat, ſi quid videt ad ſe ire calcitionem". Iſl. Flumnalegur eſt Craſſus, inconcinuus.

CLOY, *acloy*, Implere aliquem cibo, eũque ad ſatiſtium vel nauſeam uſque conſuetis epulis obſaturare. Metaphoricè itaque accepit verbum Chaucer.

--Better is, that a wightes tong reſt
Then entremetin him of ſoche doinge
Of whiche he neithir reden can nor
ſinge,
And who ſo it doth, ful ſoule him
ſelf acloyeth.

For office uncommittid oft anoyeth.

A.F. v. 514.

Vim proprietatẽque Angl. *acloy* ſignificanter ac graphicè deſignat illud Terent. Heaut. IV, 7. "næ tu propediẽ, ut iſtam rem video, iſtius "obſaturabere". Originem verbi *cloie* M. Casaubon. refert ad *ἐκλῶσεν*, quod Heſychio exp. *ἐκλῶσκειν*, Indulcare. Ego malim referre ad proximè præcedens *Clogge*: gnarus quàm ſæpe G mutari ſoleat in Y, ita ut levi negotio ex *clogge* fieri potuerit *cloie*. Sicuti enim canes ferociores ac malè ſtrenuos lignea moles coercet torpidiorẽſque reddit, ita quoque coeleſtem æthereæ mentis vigorem copia ciborum præpedit, hebetat, gravat, obruit, demergit, atque adeo ipſam quoque divinæ particulam auræ humo affligit, ut loquitur Horatius lib. II, Sat. 2:

Accipe nunc, victus tenuis quæ, quantaque ſecum

Afferat. Imprimis valeas bene. Nam variæ res

Ut noceant homini, credas, memor illius eſcæ,

Quæ ſimplex olim tibi federit: at ſimul aſſis

Miſcueris elixa, ſimul conchyliã turdis;

Dulcia ſe in bilem vertent, ſtomachoque tumultum

Lenta feret pituita. Vides, ut pallidus omnis

Cœnâ deſurgat dubiâ? Quin corpus onuſtum

Heſternis vitiis, animum quoque prægravat unâ,

Atque affligit humo divinæ particulam auræ. Danis *flogen* eſt Vomitus. [Unde fortasſe *cloy*; niſi malis cum Skin. petere à G. *encloyer*, Obturare, opplere, offercire. quod à Lat. Claudere. L.]

CLUBB, Fuſtis, ſtipes, baculus, clava. B. *kluppel*, *kleppel*, *kolpe*, *kolſe*. quod putant dictum quaſi *kloppel*, à *kloppen*, Tundere, pulſare. At Angl. *clubb* fortasſe contractum eſt ex *κλῶβος*, Fuſtis, baculus. Ambigo tamen annon utrumque rectiũ deducatur à C.B. *clwppa*, Clava; cujus vocabuli originem J. Davies arceſſit ex *קלפ*, Baculus capitatus. Vox eſt antiquioribus Rabbiniſ uſitata. V. quoque etym. Voſſ. in Clava. Ab hoc *clubb* Anglorum dialecto *Clubbiſh* dicitur Ineptus, incomis: planè ut Homo tardus & hebes Latinis vocatur Caudex, ſtipes. &c.

CLUCK, v. *Clock*, Glocire.

CLUM

CLUM est particula mutuo sibi silentium indicentium, post productos aliquosque sermones. Chaucer. M.T. v. 530. Atque ita **clum** istud videri poterit desumptum ex inusitato *κλυμι* pro *κλυμι*, Audio: tanquam innuere velint, Non opus esse pluribus verbis, cum omnia satis hactenus distincte percepissent. Rectius tamen referas hoc verbum ad A.S. *clumian*. Comprime-re. *gip byrcopar clumiað mið ceaplum. þær hi rcolban clypian.* "Si episcopi comprimant fauces, ubi eos vociferari oporteat". Beda de Sapientibus, & Officio episcoporum, c. 4.

CLUNG, Arefactus. v. *Cling*, Marcere.

CLUSTER of grapes, Racemus, botrus. A.S. *clýrcep*. B. **klister**. quod videtur esse à **klissen**, Cohærere; ac proprie magis, Lapparum instar mutuo sibi adhærere. nam **klisse** vel **klitte** est Lappa. --- iisdem quoque Belgis **klisse** est Glomus. **klissen**, Mutuo sibi adhærere. **klister** vel **klister**, Gluten, colla. Puto esse à *Glus*, i. Gluten. Mart. in Racemus.

CLUTCHES, Hamatæ atque aduncæ ferarum volucrumque prædatrix unguis. B. **klut-sen** est Quatere, concutere. item **klut-sen**, Gravi ac resono ictu percutere; quod v. supra in *Clash*.

CLUTTER, Concrefcere, constipare, congelare, conglobare. V. paulò ante in *Clotted*.

CLUTTER, Inconditus concurrentium ac graviter tumultuantium sonus. V. *Clatter*, Crepitare.

CNACK, **KNACK** (prout Anglis vulgò a *fine knack* dicitur Res quævis elegans ac bella) videtur proprie denotare Varium, variegatum, multiplicibus maculis distinctum; tanquam ortum traxerit ex *κναις*, Varius, variegatus. nam *κναις* est Hesychio *κναις ἵππος*, Equus niger adspersus albis maculis: variegatis enim rebus præcipuam olim elegantiam laudem fuisse tributam, ostendimus alibi. Talem equum Turno tribuit Virgilius IX *Æneid*. v. 47;

Turnus, ut antevolans tardum præcesserat agmen,

Improvisus adest: maculis quem Thracius albis

Portat equus ----

CNACK, **KNACK**, Frangere, cum quodam fragore dirumpere. D. *knacke*. B. **knacken**. Vel est à *κναις*, Scindere. vel à *κναις*, Resonare, crepitum edere. [Omnia à sono ficta videntur. L.]

KNACKES of japers Chaucero sunt Jocularia quædam falsè dicta, quibus risum vulgo hominum captant, quotquot specie lætæ indolis acuti, dicaces, faceti, lepidi, venusti, atque adeo unici urbanitatis vernulæ fontes audire concupiscunt. *Loke how that vertuous wordes and holy comfort hem that travaille in the service of Christe. Righte so comforteth the villainous wordes and knackes of iapers hem, that travaille in the service of the Devil.* Cantuariensium fabularum ultima, inscripta *the parson's tale* p. 203, a.

CNAGG or *cnott in wood*, Nodus arboris, tuber. Videtur affinitatem aliquam habere cum D. *knag*, Nævus: quod istiusmodi nodi sint ve-

luti quidam arborum navi. [Hiberni habent *cnag* eodem sensu. L.]

CNAPP of a bill, Verruca montis. *cnapp* dærmunter. Supercilium montis; Lucæ IV, 29. Cim. **PNABA** + **PNABRA** est Cacumen rupis + vertex montis. Fortasse per prosthesis unius literæ facta sunt ex *pnab* + *pnab*. Clivus promontorii sylvofus & leniter cavus. [V. *Cnab*.]

[**KNAPP**, Frangere, diffringere, proprie cum subita quadam violentia crepitante. Pl. 46, 9. *He knappeth the spear in sunder.* B. **knappen**. Goth. **ΔISHNINIGAN** est Rumpere. L.]

CNAPP, **KNAPP**, Mandere, manducare. [B. **knappen**.] Hinc **knapsack** Anglis, **knapsack** D. **knapsack** Belgis dicitur Pera militaris, mantica viatoria, in quam nempe facientes iter vel exercitum prosequentes recondunt victum diurnum: videtur enim **knapsack** dici, quasi **knapsack**, à *κναις*, Comedo. prorsus ut Gr. *πνις*, deducunt à *πνις*, Edo, pascor. V. etym. Voss. in Pera. v. quoque Menag. in Canapla.

CNAVE, **KNAVE**, Nequam, nebulo. A.S. olim *cnapa* & *cnapa* dicebatur Puer. Cæterum ut Puer apud Lat. primò ætatis, ac postea fortis nomen fuit, quando nimirum Famulum vel Servilis conditionis puerum coepit denotare; ita quoque patrum nostrorum *cnapa* utramque significationem admisit; nam initio quidem Puerum, post verò Famulum denotavit. Ac ne tunc quidem statim pro Servo improbo coepta est vox accipi, sed invalescente demum famulantium pravitate in deteriorem partem deflexit: unde etiamnum hodie Anglis **knave** est Nebulo. Alii tamen Servos nequam sic denominatos putant non tam ex importuna pervicacia servilium ingeniorum à liberaliore Dominorum cultu ad omnem malitiam fraudemque versorum, quam peculiari quadam atque aliunde mutuata vocis origine; siquidem antiqui *Cnefosum*, teste Festo, dicebant Tenebricosum. Pari quoque ratione Gr. *κναις* dictus est Rebus gerendis primà atque adhuc dubiâ luce, sero crepusculo, aut profundâ jam nocte intentus. nam ut integris adhuc moribus optimos quosque famulos liquidam totius diei lucem in debita heris ministeria collocare juvabat: ita servorum fide semel labefactâ, ac tantum non funditus everâ, pessimi quique dubia crepuscula ac tenebras nocturnas clandestinis flagitiis lubentes impendebant. Minime interim hic prætereundum venustissimæ brevitatis & præclaræ veritatis adagium C.B. Eidduned herwr hir nòs, h. e. Votum ex legis longa nox. unde & iisdem Cymraicis *gwill* vel *gwilliad* est Tenebrio, erro. à *gwyll*, Tenebræ, Tenebrosus. Isidori glossæ; Furabula, tenebræ. Appositè quoque Prudentius *κναις* Ode III; "Versuta fraus & callida, Amat tenebris obtegi: "nec teste quisquam lumine, Peccare constanter potest". Huc etiam refer B. adagium, *de nebel-karre driiben, met de nebel-karre ruymen*. Cedere foro, q. d. Carrum nebulis undequaque obiectum agere, carro nebuloso subducere se; propterea quod spissior caligo fugitivis & clam aliò commigrantibus maxime sit opportuna. Latinis pari modo Tenebriones & Nebulones

C N.

bulones disti, teste Nonio Marcello; quem vide. Fortasse quoque possis vocabulum *knave* referre ad *κναβός* quod Hesychio exp. *παυροδαιμον*, Callidè & cum quadam vafritie scelus aliquod patrare. vel ad Hebr. כַּנָּב, Furto abstulit, clam subtraxit. unde quoque Helv. derivavit Teut. *knappen*, Prehendere ac veluti ex improvise abripere.

CNEAD, KNEAD, Depsere, subigere farinam. A.S. *gniban* & Al. *knitan* passim exponuntur, Comminuere, conterere, fricare. Gr. *κνῆν* est Scalpere, fricare: nam panifices farinam aquâ maceratam gravi labore subigentes, eam veluti confricando emollire atque in unam aliquam massam cogere videntur; quod Belgis quoque *kneden* dicitur. Huc etiam facit, quodd Russ. codici Luc. XIII, 21 Fermentatus exp. *cneden*. Cottoniano quoque Matth. XIII, 33 fermentatus exp. *γ-cnenen* & *gedæppteð*.

CNEE, KNEE, Genu. Goth. *KNIV*. A.S. *cneop*. Al. *kneuu*. *knie*. G. *genoüil*. It. *ginocchio*. H. *inojo*. Cim. *KNIE*. D. *fnæ*. B. *knie*. Græcis *γῆν*.

CNELL, KNELL, Sonitus campanarum; maximè tamen campanarum, quibus aliquem jam moriturum aut mortuum esse significatur. Cym. *cnill* vel *cnull* erat Campanarum sonus: unde A.S. *cnýllan* est Impellere campanas. Vulgo Hollandis *knillen* est Strenuè deverberare ac pugnos frequentes ingerere.

CNIFE, KNIFE, Culter, cultellus. B. vetustioribus *kniff*. D. *fniff*. Cim. *PKAP*. Ill. *fnifur*. A.S. *cnif*. G. *canif* vel *canivette*, item *ganif* vel *ganivette*. Origo vocis videri potest petita ex *κνίψ*, quod Hesychio exp. *αἰέν, ζῆν*, Quassare, radere. B. *knippen*. Aliter M. Casaubon. “*ἐξίφω*, inquit, pro quo *Æöles* *αἰφω* “dixere, peperit Angl. *knife*”. Cannivum, inquit Salm. Plin. exerc. p. 1045 hodie Scalprum scribæ appellamus, à Cannâ vel Calamo: nam arundine scribebant veteres; non, ut nos, pennâ. C.B. *cnaif* est Tonsura. *cnifio*, Tondere, detondere. fortasse ab illo *κνῆ*, quod Hesychio exp. *κόπτει*, Scindit. Omnino interim notandum, quodd in A.S. gl. R, 21 *cnif* & *rex* inter se hac ratione distinguuntur: Cultellus, rex. Artavus, *cnif*. quúmque hærerem in explicandâ voce Artavus, deprehendi in alio quodam veteri MSo legi Artarius; quod fortasse rectius: ut Artarius dictus sit Cultellus, quo panem conscindebant; ab *ἄρτος*, Panis. Nisi malis derivare ab *ἀρτάν*, Suspendo, appendo; quomodo *ἀπερτάνδαι*, *ἐξαρτάνδαι*, & *παρερτάνδαι* dicebatur Corytus humeris, ensis cingulo, &c. Atque ita “Cluna. “clum, teste Festo, dixerunt veteres, quodd ad “clunes dependeat”. Sæpius tamen Clunabulum scribitur. Legimus enim in Theot. gl. F, 3; Pugio, clunabulum. & in App. gl. D, 2; Pugio est gladius parvus & bis acutus. Idem & Clunabulum, eo quodd ad clunes religetur. In A.S. denique gl. R, 52 Pugio & Clunabulum exp. *lytel rpeopð* & *hype rex*. quod postremum compositum est ab *hype*. Coxa, femur, clunis. & *rex*. Culter, ensis. Ita legimus Past. XLIX, 2; *do hir rpeopð to ð ofep hir hype*. “Ponat

C N.

“gladium super femur suum”, i. accingat se gladio. V. interim numquid huc pertineat illud Cnipulus, quod occurrit apud Radulfum de Diceto, & de quo inquirunt G. Somneri glossæ ad antiquos hist. Angl. scriptt. in Cnipulus.

CNIGHT, KNIGHT, Eques auratus. Sicuti in annot. ad Tat. VIII, 5. ostendimus Theot. *knecht* primò Puerum & masculam prolem, exinde Famulum, ac tandem etiam Militem significasse; ita quoque compertum habemus A.S. *cnih* similiter admisisse triplicem hanc acceptionem. Hodierni tamen Angli, duobus prioribus omis- sis, tertiæ tantum acceptionis vestigium aliquod reservârunt in denominatione Militum, quos splendido Equestris dignitatis titulo insigniunt. Nunc enim Anglis *Knight* dicitur Qui honoris ergo Miles vel Eques auratus indigitari solet, à publicâ operâ, quam Regi suo, justâ aliquâ occasione oblatâ, præstare tenetur. Addebat doctiss. Langbainius vocem hanc, five ætatem five ordinem denotet, habere aliquam affinitatem cum *καινῶν*, Initiare. Nempe ut ab ipsis nascendi primordiis puer vitæ initiatur, ita & qui primum militiæ nomen dederit, ubi primum cingulo militari accinctus fuerit, utroque meritò *cnih* vociterur. Adde quodd hic apud Feciales nostrates, quoties discriminis gratiâ ab aliis superiorum ordinum Equitibus distinguendus sit, vocetur *Knight-bachelor*: eodem planè modo in Academiis nostratibus primum eúmque infimum in qualibet facultate gradum Baccalaureatus vocitamus: & Comititia solemnia, quibus Graduati initiantur, Inceptiones, *Commencement*.

CNITT, KNITT, Connectere, contexere. A.S. *cnýtta*. Sæpius usurpatur Anglis verbum de texturâ, quæ duabus pluribûsve, pro operis ratione, prælongis acubus peragitur. M. Casaubon. censet, præfixo K, deductum ex *κνῖθ*, Neo, glomero, connecto, contexo, coacervo. ita *κνῖθ* Hesychius exp. *σπέρων ὄλκω*. D. *fnude* est Nodare.

CNOB, KNOB, Tuber, tuberculum. B. *knobbel* est Nodus. *knobbe-lachtig*, Nodosus. [Fortasse ab A.S. *cnæp*. hoc autem ab Ill. *gnypa* Summitas rupis vel montis. Cnap Hib. est Fibula, tuber, nodus. Hinc omnia petita videntur. L.]

CNOCK, KNOCK, Ferire, pulsare. Cym. *cnocio*. A.S. *cnucian*. *cnucigean*. V. quæ mox annotamus in *Cnuckle*, Condylus. D. *fnuger* est Allidere, affligere.

CNOTT, KNOTT, Nodus. vet. Belgis *knodde*. D. *fnu*, *fnude*. A.S. *cnotta*. Referenda sunt ad illud *knitt*, quod fuit paulld ante. Germ. quoque *knod*, Nodus, desumptum putat Helvigius ex Hebr. כַּנָּב, Nodavit.

CNOW, KNOW, Noscere, cognoscere, scire. A.S. *cnapan*. *cunnan*. Al. *chennen*. *kennen*. D. *fiende*. B. *kennen*. *κνῆν* Hesychio est *συνίναν*, *ἐπίσταναι*, Intelligere, scire. eidem quoque Grammatico *κνῖσσι* exp. *γινώσκων*, Noverunt. Olim quoque *γνῶν* fuit pro *γινώσκων*, unde & plura servavit tempora: atque adeo Angl. *know* propius accedit ad *γνῶν*, *γῶν*.

CNUCKLE, KNUCKLE, Condylus, nodus articularum

culorum in digitorum nodis protuberans. [A.S. cnucl.] B. **knockel, knokel, kneuckel, knuckel**. Magnam habent affinitatem cum C.B. **cnwc, Gibbus, tuber.** unde & **cnoccel** Cym. est Talitrum. **cnocc, Ictus.** **cnoccio, Tundere, ferire.** pro quo Anglo-Saxones olim **cnucian** & **cnucizean** dicebant. Atque ita forte Cym. **cnoccio**, & A.S. **cnucian** primâ suâ significatione nihil olim aliud denotaverint, quàm Inversâ manu & protuberantibus articularum nodis januam aut caput alicujus ferire. --- **Knuckle**, Articulus, ossium compago ad motum comparata. ab ossibus nimirum, quæ in unum veluti coaptata constri- ctâque constituunt articulum. nam **knake** vel **knake** Frisiis & Sicambris est Os ossis. unde & **knaken-houwer** vel **knoken-houwer** iisdem quoque dicitur Lanius. reliquis verò Belgis **been-houwer** vel **been-hacker** nuncupatur.

COACH, Arcera, carpentum gestatorium, lectica, pilentum, vehiculum cameratum. G. **coche, carozze.** It. **cocchio, carozza.** H. **côche, caroca.** B. **koetse, koetsie, koetswagen, karosse.** Glossæ Græco-latinae; **καρῆχιον**, Rheda. Spelmanus in Carrociis. Reliqua v. in **Couch**, Grabatum. --- **Coach**, Rheda. **Couch**, Lectus. B. **koets** est Lectus, & Lectica sive Arcera, i. e. Vehiculum undique tectum, quo senes atque infirmi portabantur ad arcendam aeris injuriam. B. **koets** est Lectus, item Lectica, i. e. vehiculum cameratum & pensile; quod adeo molliter fertur, ut in eo cubare atque obdormiscere possit aliquis. G. quoque **coche** significat utrumque, Lectum videlicet & Lecticam à **coucher**. Mart. in Rheda. Adde ex ejusdem Mart. Cadm. Græcophoenice; **καρχῆιον**, Sustollo. Hesychio exp. **ἐχέειν, μεταφέρειν.** Ducamus ergo G. **coche** ab **ἐχέειν**, Veho, in altum attollo. Men. in secundâ Additione ad Gal. origines refert **coche** ad Hung. **kotczy**, adstruitque istiusmodi vehicula concamerata ab Hungaris inventa. [Vett. B. **koetsen** est Cubare. L.]

COAST, Ora, tractus. G. **coste.** It. & H. **costa.** B. **kofte, kuffe.** Medii ævi scriptoribus Ora maritima dicebatur Costera. Angl. **the sea-side.** V. gl. Somneri additas hist. Angl. scriptt. V. quoque Spelm. in Costera, costeria.

COATE, Tunica. G. **cote, cotte.** It. **cotta.** Videri possunt aliquid traxisse ex **χιτών**, Tunica. Menag. derivat G. **cote** à Crocota. V. eum. [Quære annon sint à C.B. **cuddio** vel Arm. **cuza**, Abcondere, tegere. L.]

COBLE, Interpolare. Fortasse est à **καταλείπειν**, quod non modò Decipere significat, verum etiam (testibus Suidâ & Etymologico) Aliena paullatim pretio ad se convertere. Unde quoque **καλέω** Hesychio inter alia exp. **πωδῆρος, ἀπατήν**, Vaser, impostor. Plura non addo: quandoquidem nemo non exploratissimas habet improbas veteratorum artes. Quoniam tamen ex C.B. **cwbl**, Totus, integer, est verbum cublhau, Perficere, absolvere; simplicius sanè veriùsque ab hoc cublhau videtur derivari Angl. **coble**, eâ nempe acceptione, quâ **coble** usurpant Angli pro Refarcire, in integrum restituere. [Hinc D. **fobler**, Calceos refarcio, & Angl. **Cobler**, Cerdo. L.]

COBWEB, Araneæ tela vesca, scutulatum rete aranei. Cym. **gwe'r coppyñ.** à **gwe**, Tela. & **coppyn**, Aranea. B. quoque **kopwebbe, koppe-gespin** est Araneæ tela. At ipsa Aranea iisdem Belgis dicitur **kop, koppe, spinne, koppe.** A.S. **ætten-coppa.** nam pl. XXXVIII, 15 ubi alii codd. habent **æppindan** & **dybert.** **ƿpa ƿpa ƿanƿepæƿpe ƿaple hƿ.** "Tabescere fecisti sicut araneam animam ejus", codex collegii Trinitatis habet **ƿpa ƿpa ætten-coppa.** V. annot. ad gl. D, 5. in Aranea.

COCK, Gallus gallinaceus. A.S. **coc** & **cocc.** Al. **coc.** G. **coq.** vet. Belgis **kock.** Valde affinia sunt Gr. **κοκῆς**, Gallus gallinaceus. Nisi malis deducere à **κακός**, quod non modò Cuculo, verum etiam Gallo gallinaceo vocem edenti tribuitur. quâ de re multa occurrent apud Lexicographos. Minimè interim hîc prætereundum, quòd **κακῆλον** Hesychius exp. **εἶδος ἀλεκτρονῶν**, Genus galli gallinacei. Huc etiam pertinet, quòd Anglis, à figurâ rostri vel capitis gallinacei, **Siphunculus** ille, ex quo depromuntur liquida, dictus est **the cock of the conduit.** B. **den haen.** H. **pico del jarro**, à quadam Pici Martii similitudine. Vasis quoque epistomium Belgis **kraen** dicitur, quod referat caput gruis; nisi putes desumptum ex **κρήνη**, Fons; quòd ex istiusmodi siphunculo doliis immisso, liquores veluti è quadam uberrimi fontis scaturigine affatim profiliant. Huc etiam pertinet illud gl. Cot. 54, **Capo, cuculepe.** unde **kokeloer** Belgis est Homo ignavus, homo lucem publicam reformidans, vitamque in latebrarum silentio transigens, ut solent galli degeneres. Non gravabor interim ex disiectis etymologiarum Belgicarum schedis hunc in locum transferre, quæ pluribus abhinc annis de hac voce in mentem venerant. **koke-loer, kokerol.** Homo domi semper latitans atque ob hoc vitam cochleæ agens. H. **cacarol** vel **caracol** est Cochlea. Gr. **κόχλος** Concha, cochlea. Talem nobis describit Euclionem Plautus Aululariâ.

Nescio pol quæ illunc hominem intemperie tenent:

Pervigilat noctes totas: tum autem interdus Quasi claudus sutor domi sedet totos dies.

Notandum tamen, quòd Anglo-saxonibus ratione peculiari Capus dicatur cuculepe. quoniam galli gallinacei, testibus amissis, acres illos indomitique spiritus deponant, neque se ductores amplius cohortis gallinaceæ præbere sustineant, sed imminuti fractique animi languorem latebris operiant: unde & **kokeloer** fortasse dictus sit quasi **kockelore**, i. Gallus castrando deperditus atque emasculatus. [Skin. cui ego assentior, credit **cock** à sono seu cantu, quem edit, ita dictum. L.]

COCK of bey, Meta fœni. [H. putat sic dictum quasi **Cop**, quod etiamnum in **Cantio** usurpatur. Skin.]

COCKATRICE, Basiliscus, regulus serpens. G. **coquatrix.** B. **kocketrijs.** Manifestè hac in voce agnoscas Teut. **kock**, Gallus. & **adder**, Vipera. Nota est nimirum decantatissima vulgo fabula de gallo gallinaceo jam effecto atque ovum pariente, quod serpens excludit. &c.

CÖCKBOAT, Cymbula, scaphula. **B. koggen.** **kog-schip**, Celox. V. Spelm. in Cogones & in Coqua. Observa interim in transitu, quodd Cym. cwch est Linter, cymba. V. quoque, quæ mox annotamus in *Cogge*, Navigii genus. Quidam putant barbarum Coquam lintrem dictum ex G. *coque*, quod Concham notat, ob contemptibilem exilitatem.

COCKER, Indulgere, molliter habere aliquem ac lautè educare. Hollandis **kokerillen** est Celebrare hilaria: videtur autem frequentativum esse à **koken**, Coquere; quoniam Bacchanalium Saturnaliorumque præcipuè hilaribus culinæ soleant perstrepere clamorâ sedulitate eorum, qui profitentur artem gulosiùs condiendi cibos & luxuriosiùs fercula struendi. Anglorum interim nutriculae alumnis suis blandientes nunquam non in ore habent illud suum *my sweet cock*. It. quoque *cocco* est Dilectus, carum caput. *è gl' è il mio cocco*, Habeo illum in deliciis. pro quo Galli *c' est mon mignon*. [C. Britannis, ni fallor, debemus verbum, quibus *cocr* est Indulgens. *cocr-eth*, Indulgentia. L.]

COCKET, v. *Coker*.

COCKLE, **COCKLE-WEED**, Lolium, zizania. A.S. *coccel*. Non tam videtur denominatum à *κόκκος*, quod interdum significat Granum quodvis in genere, quàm ab Atticâ voce *κόκκα*, Celeriter. nihil enim celerius uberiùsque succrescit.

COCKLE, Concha. G. *coquille*. Gr. *κόκλος* vel *κοχλίας* est Concha. *κοχλίας* interim, quod magis huc facit, sunt animalcula ex genere *δρεκακοδέρμων*. V. Aristot. H. animal. lib. IV, c. 4.

COCKNEY, Delicatus atque inter maternos tantum amplexus enutritus puer. Videtur affinitatis aliquid habere cum illo *cocker*, Indulgere, quod paullo ante præcessit. M. Casaubon. putat corruptum ex *εικογνής*, Domi natus atque educatus. Ipsa Casauboni verba mox adducemus in *Cogge*, Blandiri. Mammotrephus, phi. Puer, qui lac diu fugit. Angl. à **kokenaye**. Ort. vocabulorum impressus Londinii, anno 1500. [**kokenaye** quàm proximè accedit ad illud **Cokaygne**, quod nobis exhibet Hicetius p. 231. g. a. Verba celeberrimi literarum Septentrionalium antistitis hic apponere non abs re fuerit alienum. "**Cokaygne**, inquit, nunc *coquin*, *coquine*. quæ olim apud Gallos otio, gula & ventri deditos, Ignavum, ignavam, defidiosum, defidiosam, segnem significabant. "Hinc Urbanos, utpote à rusticis laboribus ad vitam sedentariam, & quasi defidiosam avocatos Pagani nostri olim **Cokaignes**, quod nunc scribitur *Cockneys*, vocabant". L.]

COCKOLD vel **COKEWOLD** Chaucero est Cuculus, i. e. Maritus, qui liberos ex adulterâ genitos pro suis educat. Anglis **Cockhold**, dicitur. M. prol. 44.

Who so hath no wife, he is no cockhold.
Dred you not to ben a cokewold.

RL. v. 283.

Etiam **cockold** scribitur, atque ex singulis hujus orthographiæ literis petitur vocis etymologia. V. quoque *Cuckoe* infra. V. Authorem gemmæ, in Curuca & Curucare. A.S. *geac*

est Cuculus. Cuculus, *geac*. gl. Cot. 39 & 160. item gl. R, 37. *geac*. a *cuckow*. Lancastr. a *gaucke*. ita Noëlus. Germanis sup. **guggauch**, **gucker** est Cuculus. vet. B. **guych** vel **guygh** erat Fatuus. unde iis **guych** vel **guygh** etiamnum dicitur Sanna, irrisio. **de guych nae stecken**, **de guych setten**, Ludibrio habere, naso suspendere adunco, à tergo pinsere. quod, cum plerumque usu venire soleat miserrimis maritorum, ut eorum privatam injuriæ domesticæ calamitatem simili scurrilis infamiæ notâ impune prostituant ultimæ vilissimæque sortis homines; nihil quoque mirandum, si privatim ac publicè illusi, ab omnibus rideantur, narrentur, ac prætereuntium digito monstrentur. Quoniam verò vetus **guych**, Fatuus, videri potest dictus à Germanicis **guggauch** vel **gucker**, Cuculus, suspicio quoque injecta est hodiernum **geck** referri posse ad A.S. *geac*. --- Codrus (si bene memini) Anglis quandoque Fatuum significat. potestque videri affinitatem aliquam habere cum B. **koder**, Pituita. Hujus conjecturæ rationem tradimus in *Lumpish*. Neque longè ab eâ recedunt quæ supra diximus in *Buffoon*.

[**COCKSWAIN**, corruptè *Coxon*, Cymbæ præfectus. ab A.S. *cōggyrain*. quod componitur ex *cōgg*. Cymba, & *rain*. Servus. L.]

COD, **CODFISH**, Capito. B. **kabelsaw**. D. **fabellaw**. G. **cabillau**. It. **cabiglio**. *κόβη* Etymologo est *κεφάλη*, Caput.

CODDES of man or beast, Colei, testiculi, scrotum. vet. B. **codde** est Coleus, testiculus. Hrabano Mauro hodon sunt Testiculi. Fortasse ab illo *κόδεις*, quod Etymologico exp. *σφαίριον*, Globulus. nam K sæpissimè transire in aspiratam aliquoties monuimus. Cym. *cōd* & *coden* est Pera. A.S. *cobb*. quod occurrit Matth. X, 10. Mar. VI. 8. Luc. IX, 3. X, 4. XXII, 35 & 36. *reæt-cob* & *mete-reætely*. Sitarchia; gl. R, 3. *leðen-cobbar*. Bulgæ; gl. R, 16. Cujus vocis origo videtur peti posse ex *κόδεις*, Pellis ovina; quodd ex eâ primitus Peras factitarent. Postea verò translata quoque vox ad Scrotum; quodd rugosior illa scroti laxitas quodammodo præ se ferat speciem pellis ovillæ in se replicatæ ac pendulæ. Huc facit illud Pompei Festi; "Scortēs, i. e. Pelles testium arietinorum à scorteis "pellibus Verrius dictas esse ait: omnia namque ex pellibus facta Scortea appellantur". v. Festum in Scorta. atque inde quoque Lat. Scrotum per metathesin factum esse liquet. Hinc etiam Perizoma dicitur Anglis *Codpiece*, q. d. pars panni vel lacinia partes pudendas obtegens. Hinc denique est, quodd *Cod of peason* Anglis est Siliqua. Lucæ XV, 16 *beancobb* dicitur. item *cobb*. Folliculus; gl. R, 59. *ðeor pynt hapað ræb on gærnum cobbum*. "Hæc "herba habet semen in viridibus folliculis". Herb. CLXXIII, 1. [*Cod* A. Borealibus denotat Pulvillum, quod est *lil. fodde*. L.]

[**CODLIN**, Pomum præcox acidum. A.S. *cob-æppel* significat Malum cydonium vel cotoneum. à quo diminutum videtur. Hoc autem videri potest abscissum à Cotoneum, T in D transeunte, quod non est infrequens. L.]

COFFER,

COFFER, Cista, arca. Cym. Coffr. G. *coffre*. H. *cofre*. D. *tuffert*. B. *koffer*. Affinia sunt Gr. *κοφῆσαι*, quod Hesychio exp. *καλύσαι*, Arcere, prohibere. sicuti quoque eidem Gram. *κοφῆσαι* exp. *καλύσαι*. & *κόφους* est *καλύσαι*. Latini certe Arcam pari prorsus ratione derivârunt ab Arcendo; quodd arcentur fures ab eâ clausâ, ut auctor est Varro libro IV de L.L. Quin & ipsi Græci *φωρεμας* dixere Arcam, διὰ τὸ τὰς φῶρας ἀπείρειν, ut tradit Eustathius ad v. 228 Iliad. n. G. quoque *babu* vel *babut* dicitur ab Al. hutan. behutan. Abscondere, custodire. at H. *babul* vel *baul* nomen traxerunt ex veteri helan. Celare, occultare: pro quo Gothi dicebant *hhalgan*. sicuti videri est in Argent. cod. Mar. XIV, 65. Flandris *loker* est Loculamentum, theca. à *loken* + *lupken*, Claudere. Lat. denique Riscus putatur etiam nomen accepisse à *ρίσκω*, Custodio. V. etym. Voff. [Quid si derives *Coffer* à *couver*, Tegere, operire; vel, quod magis approbo, ab Hib. *cufar*, Cupressus, à materiâ scilicet, ex quâ primitus sit facta. L.]

COFFIN, Loculus, sandapila. à *κοφῆσαι*, Corbis; ob similitudinem. [It. *cofano*. H. *cofin* est Corbis. Skinnero *Coffin* diminutivum esse videtur à *cofe*. quod fortasse non abs re. L.]

COGGE Chaucero est Navigii genus.

*We found Jason and Hercules also,
That in a cogge to land weren ygo
Them to refreshen, and to take the
aire.* L. Hyp. v. 113.

Cogge, *eyneley schip*, Liburnus; Teuton. Eidem quoque Teuton. in *Scheep*, Liburna exp. *in el Scheep*. Auctori Gem. gemm. Liburnum est navicula vel currus abilis ad currendum. Liburnia idem significat. V. porro quæ paulld ante diximus in *Cockboate*, Cimbula.

COGGE, Blandiri, assentari. Videtur affinitatis aliquid habere cum Gr. *κακῶν*, Malo vel damno afficere; quodd hominum in adulationem natorum pestilens ac pluribus perniciofa soleat esse nequitia. Huc refer illud Terentii Eun. III, 2;

Tace tu; quem ego esse infra infimos omnes puto

Homines. nam, qui huic animum assentari induxeris,

E flammâ petere te cibum posse arbitror.

& hoc Quintiliani Declam. CCXCVI; "Quid est parasitus? Comes vitiorum. turpissimi cuiusque facti laudator". Talis fuit ille Satellius Quadratus apud Sen. epist. XXVII, "Stultorum divitum arrofor; & quod sequitur, arrofor; & quod duobus his adjunctum est, de-
"risor". Appositè Antisthenes apud Laertium Diogenem lib. VI contendit Satius esse, ut, necessitate aliquâ ingruente, in corvos quàm in assentatores incidamus; quodd illi non nisi mortuos, hi verò etiam viventes devorent. Pretium operæ facturum videor, si M. Casauboni etymologiam huic meæ qualicunque conjecturæ ad-
"cerim. "οἰκογενής, inquit vir doctus, est Domi-
"natus & educatus, verna, vernaculus. Πάνν οἰκο-
"γενής apud Platonem est Genuinus Athe-
"nienfis, sermone (de sermone etenim quæstio ibi

"proposita) & natalibus peregrino atque exter-
"no oppositus. Ita & Vernaculus apud Lati-
"nos, non eum tantum, qui domi natus est, si-
"gnificat, sed & qui urbanam vitam totus colit,
"ruris & peregrinationis expertus. Apud Sen. cer-
"tè de Ben. VI, 11. Vagus atque Erro opponi-
"tur Vernaculis. Idem quoque epist. LI Urba-
"num & Vernam jungit, ac montana confrago-
"sâque loca incolentibus opponit. Fortior, in-
"quit, miles ex confragoso venit. Segnis est
"urbanus & verna. Anglis a *Cockney* dictus est,
"Qui in urbe natus, raro aut nunquam foras
"extra natalitia pomœria pedem extulit, rerum
"omnium, præterquam urbanarum, planè ex-
"pers, & ex merâ insolentiâ stultus atque in-
"credulus admirator. Quemadmodum autem
"Verna, unde Vernaculus & vernitas apud
"Lat. sæpe sumitur pro *ἀείωνος*, qui verborum
"blanditiis & quæsitioribus, sed putidioribus of-
"fuciis gratiam hominum captat; ita & Gr. οἰ-
"κογενής usurpatum olim videtur, quamvis hujus
"usus & notionis, nisi apud Imperatorem An-
"toninum nulla nunc, quod sciam, supersunt
"exempla: siquidem apud eum lib. Primo τῶν
"εἰς ἰαυτὸν in eam sententiam conjuncta leguntur
"οὐκ ἐκείνου & οἰκογενής. Jámque puto me in Angl.
"linguâ reperisse, quod ei respondeat; siquidem
"Angl. *to cogge* est Adulari, blandè & vernili-
"ter alloqui. a *cogger*, *ἀείωνος*, Adulator. quæ
"quidem ex fonte Græco manasse nullus dubi-
"to". Hactenus Casaubonus, qui plura huc per-
"tinentia congeffit in Notis ad librum Primum
"Antonini. V. interim numquid huc etiam per-
"tineant, quæ attingit Spelm. gl. in Coccio.
"Chaucerus scribit *cokeneie*: ita legimus R.T.
"v. 288. *I shall be hold a dasse or a cokeneie*.
"[A scopo longè, ni fallor, tam Junius quam Ca-
"saubonus; nec propiùs fortasse dixeris, si deriva-
"rem à præcedenti *Cogge*, Navigiolum. Unde
"petit Kennettus non ita pridem episcopus Petri-
"burgensis L.B. cogciones. V. gl. linguâ verna-
"culâ scriptum & Parochialibus antiquitatibus at-
"textum. *Cogge*, si rectè conjicio, ab hodiernis
"mutatum est in *Cokes*, quod ejusdem esse origi-
"nis vult idem doctissimus præsul. Nautæ enim
"istiusmodi per vicos vagantes fictis flebilibusque
"de naufragiis narrationibus populo nimium cre-
"dulo imponere solent ac pecuniâ emungere. L.]

COGITATION, Cogitatio. sicuti enim Cogo factum ex Coago; pari modo ex Coagito fit Cogito; ut est apud Varronem lib. V. de L.L. & Festum, in Cogitatio. quippe Cogitatio nihil aliud est, quàm Curarum congregatio, sive rerum in animo nostro agitatio ac comparatio. O & A nimirum concrefcunt in O longum: quomodo pro *ὁ ἄσος* dicunt Gr. *ἄσος*. pro *ὁ ἄσος*, *ἄσος* &c. A coago facta est elegans illa Coaguli vox, quâ usus Varro apud Nonium in Coagulum:

Vino nihil jucundius quicquam cluit;

Hoc ægritudinem ad medendum invenerunt.

Hoc hilaritatis dulce seminarium.

Hoc continet coagulum convivii.

v. etym. Lat. Voff. in Cogo.

Coi Chaucero persōpe est Tacitus, quietus, modestus, verecundus.

Of her smiling she was simple and coi.

Priors prol.

Pe ride as still and cope, as doth a maide

That were new-sponed, sitting at the borde. Cl. Ox. Pr. v. 2.

Jason is as cope as is a maide,

He loketh pitously, but naught he saied. Hyp. v. 181.

He kepte him cope and eke pride,

Wess that in him she hadde se

Any lite foly continuaunce,

For she knew all the olde daunce.

RR. v. 4297.

Etiā verbum **Coie** Chaucero est *To play the demure and modest man.*

In worde nor dede nedeth him not to coie. RR. prol. v. 71.

Coie usurpatur etiā pro *Asswage, appease.*

He mist how best her hart for to a-
coie. Tr. lib. 5. v. 782.

Coy Gallis est Quietus, modestus. pro quo tamē censet Nicotus longē commodiūs *Quoi* scribi posse, tanquam quodd factum sit ex Quietus. unde & Hispani retinuerunt suum *Quedo*. Itali verō, licet *Cbeto* scribant, pronuntiant tamen, ac si scriptum esset *Keto*. --- **Coi**, Superbē fastidiosus & qui paucissimos prae arrogantia ullo dignatur responso. Fortasse est à *καίω*, Superbio. Ambigo an ita verbum accipiat Anglis. [V. *Coy*.]

Coif, Capillare, vitta, reticulum. G. *coife*. It. *cuffia*, *scuffia*. H. *cofia*. V. Spelm. in *Coifa*. necnon Voss. de Vit. ferm. lib. Secundo, c. 4. Cum hisce quoque nonnullam habent affinitatem quae infra dicimus in *Hive*.

Coil, *to coil up*, Conglomerare, ac propriē quidem sic glomerare atque in spiram convolvere, ut *καίλω* quaedam live concavitas relinquitur in medio, qualis cernitur in anguibz funibusque in circulum contortis. unde & Angl. *coil* J. Harmarus deduxit à *καίλω*, Concavus. [Rectius fortasse *Skin*. qui deflectit à G. *cueillir*. It. *cogliere*, & hæc à Lat. Colligere. Hinc tralatitius loquendi modus *to keep a coil*, Streperē, rixari, tumultuari. à strepitu, qui fit glomerando. L.]

COILONS Chaucero sunt Colei. vulgo Anglis *stones*.

I would, I had thy coilons in my hand. Pard. T. sub finem.

G. *couillons*. It. *coglioni*. H. *cojones*. --- Coles dicitur membrum virile. Colei, testiculi. Hæc habet Auctor Gem. gemm. Coleos denominatos putat Vossius à Culeus; qui est saccus de corio factus. V. eum in Culeus. --- Nicoto *couille* exp. Virga virilis, colis: atque adeo inde quoque videri potest Gallica vox originem traxisse; vel ab idem significante *καύλω*, quo utitur Aristoteles III de Anim. Hæc habet Nicotus. [Omnia mihi videntur facta à C.B. seu Arm. Keillæ idem signante. L.]

COINE, COYNE, Signare monetam. G. *coign-*
et. It. *cuniare*. H. *cuniar*, *acuniar*. Deducere

à *κοίνε*. Communis, publicus, quodd aurum argentūve signatum publici quodammodo juris factum esse videatur: nisi magno consensu viri longē doctissimi derivassent à Cuneus. unde quoque Typus imaginis vel inscriptionis, quæ pecuniæ imprimitur, G. *coing*, It. *cunio*, H. *cunio*. nuncupatur. V. Menag. in *Coin de monnoye*.

COINES of a wall, v. *Coynes*.

COINT, v. *Quaint*, Accuratus. [Ch. Dr. v. 124.]

COITE, *Quoit*, Discus. *κοίτε* Hesychius dici tradit *σφαίρας ἢ λίθους*, Sphæras aut lapides.

[**COKE**s, v. *Cogge*, Blandiri, assentiri. L.]

COKET, COCKET, Cokertum est Sigillum regio thelonio constitutum, ipsūque breve eodem sigillatum, [Schedule mercatoria testans vetigal persolutum. Kennet. derivat à *cogge*, Cymba. hinc quoque *cocketbread*, Panis secundarius. L.]

COLAB, COLOB, Segmentum. unde Anglis *colabs* & *egges* dicuntur Segmenta lardi ovis instrata. *κόλαρος* Suidæ est *μικρὸς ψωμὸς*, Offula, buccæ parvula. à *κολοῦω*, Decurto, minuo, mutilo, Adi quoque etym. Voss. in Collabi. M. Casaubon. de Vet. ling. Angl. p. 279.

COLANDER, Cola, colum, cilicium, crassius linteum, per quod liquor percolandus dimanat. G. *couloir*. It. *colatojo*. H. *coladero*. Lat. Colare & Percolare sunt à Culleus: de quo agit Voss. etym.

COLD, Frigus. Goth. *κאלδς*. A.S. *cealb*. Al. *chalt*, *kalt*. [Isl. *falldur*, *fulde*.] Cim. *PAHE*. D. *fuld*. B. *koude*. V. quæ mox annotamus in *Cool*, Subfrigidus.

COLE, Carbo. A.S. *col*. Al. *cole*, *chol*. Cim. *PAH*. D. *fuss*. B. *kole*. Cymreis *gloyn* est Carbo. quod J. Davies derivat à *ῥῆν*, Pruna, carbo. atque adeo à postremâ Hebræi vocabuli parte commodè quoque desumi posset Al. *col* & *chol*. V. etym. Voss. in *Caleo*.

COLE, COLEWORT, Caulis, brassica. A.S. *capl*, *caplþyr*. Al. *col*. D. *faal*. B. *kool*. Fortasse est à *κῆλον*, quod exponitur *τερερῶν*, Cibus, apud Athenæum lib. VI Deipnosoph. c. 18; propterea quodd incultioribus adhuc sæculis hoc potissimum opsonii genere utebantur mortales deliciarum omnium expertes. Plura v. in annot. ad gl. D, 36. in *Caules*.

COLET olim Anglis dicebatur Acoluthus, qui in Ecclesiâ designatus est ab Episcopo, ut subdiaconos & diaconos ad altaris obsequium affectans, iis inferviat. ἀπὸ τῆς ἀκολουθεῖν, à sequendo. V. splendidissimi equitis Archæol. in Acoluthi.

COLL, Tundere, refecare. Cym. *golwyth* est Frustum, ferculum, offa; quod J. Davies refert ad *κολάπτω*, Incido.

COLLATION, Collatio, symposium collatitium, quum in sumptum communis cœnæ suam quisque confert ac deponit pecuniam. G. *collation*. It. *colazione*. H. *colación*. Facta sunt ad exemplum Gr. *συμβολή*, Symbola; quod est ἀπὸ τῆς συμβάλλειν, Conjicere, in unum conferre: nempe quodd ab iis, qui communi sumptu cœnaturi erant, pecuniæ conjectarentur, ut appositè ad *ἵνυμι* vocis loquitur A. Gellius. V. etym. Voss. in

in Symbolum, ubi quoque accuratè distinguit inter Symbolam & Symbolum. V. quoque Men. in *Collation*.

COLLICB, Intrita, i. cibus in mortario subactus & colo expressus, q. d. percolatum jusculum. Belgis quoque **kollits** dicitur. ac propriâ voce vernaculâ **fig-nat**. Refer ad ea, quæ diximus in *Colander*. V. tamen annon huc etiam pertineat illud Teutonistæ; **kliisken** est Coctum de capone vel pullo frustatim inciso.

COLLICK, Colicus dolor. G. *colique*. It. *colica*. H. *colica passio*. Belgis inde corruptè **kolicompas** nuncupatur. G. *κολικὴ, κολικὴ διά-δρασις*. V. etym. Voff. in Colicus dolor. Huc facit etiam locus Pollucis lib. II, c. 4, § 43; ἀπὸ τῆς κώλης καὶ τὸ κολάζεσθαι, καὶ κώλασις, καὶ κολασθῆναι. διὰ τὸ φέρειν τὸ ἐν αὐτῇ πόνος τοῖς σπλάχνοις ὁξείας τῆς ἀλγέ-δου. "A κώλης voce derivantur vocabula, quæ "Pœnam luere, & Pœnam ipsam, ac denique "Loca puniendis hominibus destinata signifi-
cant: eo quod huius intestini passio acres cor-
poribus nostris dolores afferat". Simillimæ quoque originationis rationem v. in nostris ad Willer. observatis, ubi trado originem verbi li-
than, Pati.

COLLINGS Chaucero dicuntur Amplexus & prænuntiæ libidinum blanditiæ, i. e. Mille no-
vorum complexuum artes procacésque flagran-
tium oculorum conjectus, quibus inconsultos
adolescentes illecebrosa scortilla, sepositis omni-
bus flagitiorum integumentis, parùm verecun-
dè prævinciunt. V. quæ infra dicimus in *Hal-
fings*.

COLLOCK, Haustellum.

COLLOP, Cutis vera cum pinguedine adhæ-
rescente. [Significat quoque Offulam.] J. Har-
marus deducit à *κόλπος*, Corium durius σὺν τῇ πι-
μαλῇ in cervicibus boum, ex quo fit *κόλλα*, Gluten.

COLOB, v. *Colab*, Segmentum.

COLONELL, v. *Coronell*, Chiliarcha.

COLONIE, Colonia. G. *colonie*. It. & H. *co-
lonia*. Colonix quid & unde sint, indicant ver-
ba Servii ad illud I Æneidos,

--- Tyrii tenuere coloni.

"Sane veteres, inquit Servius, colonias ita defi-
niunt. Colonia est cœtus eorum hominum,
"qui universi deducti sunt in locum certum æ-
"dificiis munitum, quem certo jure obtinerent.
"Alii: Colonia est, quæ Græcè ἀποικία vocatur;
"dicta autem est à colendo. Est autem pars ci-
"vium aut sociorum, missa ubi rempublicam
"habeant ex consensu suæ civitatis, aut publi-
"co ejus populi, unde profecta est, consilio.
"Hæ autem colonix sunt, quæ ex consensu
"publico, non ex secessione, sunt conditæ". Plu-
ra habet Voff. etym. in Colonia.

COLOQUINT, Colocynthis, cucurbita sylvati-
ca. G. *coloquinte*. It. & H. *coloquintida*. Gr.
est *κολοκύνθη, κολοκυθίς*.

COLOSSE, Colossus, augusta & humanâ major
statua. Plin. lib. XXXIV, c. 7; "Moles exco-
"gitatas videmus statuarum, quas colossos vo-
"cant, turribus pares". G. *Colosse*. It. & H.
colosso. Gr. *κόλοσσός*. V. etym. Voff. in Colossus.
Cadm. Græcophœn. Mart. in Colossus.

COLOUR, Color. G. *colour*. It. *colore*. H.
color. B. *koleur*. Coloris vocabulum deriva-
tum putant à Colo; quodd Color afferat rebus
præcipuum cultum, i. ornatum ac perfectionem.
V. plura in etym. Voff.

COLT, Pullus equinus. M. Casaubonus suam
de vocabuli origine conjecturam his verbis pro-
ponit: "κίλκς, Equus defultorius ad cursum
"aptus. Anglis *a colt* est Pullus equinus, juvenis
"equus, quales ad cursum aptiores". [A.S. est
colt. L.]

COLUMN, Columna. G. *colonne*. It. *colonna*.
H. *columna*. B. *kolonne*. Dicta est Columna
quasi Columina. à Columnen vel culmen; quodd
culmina sustineat. V. etym. Voff.

COMBATE, Certamen, pugna. G. *combat*. It.
combattimento. H. *combate*. Quæ pertinent ad
originem vocabuli, tradidimus supra in *Battle*;
Pugna, prælium.

COMBE, Crista. *Cockes combe*, Galli crista.
D. & B. *hane-kam*. In A.S. quoque gl. R, 53
camb helmer exp. Crista galeæ, quodd referat
avium cristas. Neque dubitandum Cristam a-
vium camb dictam à *καμπή*, Flexus, curvatura;
multiformis etenim curvatura & quædam varie-
tas inflexionis præcipuè commendat volucrum
cristas.

COMBE, Pecten. A.S. camb. Al. camf. D. &
B. *kam*. [Isl. *kambur*.] Videri potest hæc Pe-
ctinis denominatio desumpta à similitudine den-
tatæ ferratæque cristæ gallinacæ. Nisi malis
derivare à *κόμμις*. prout *κόμμις* Helychio exp. *κο-
μιζέει*, Ponit, collocat; quodd comas beneficio pe-
ctinis aptè disponamus discriminemúsque.

COMBER, CUMBER, Molestia, sollicitudo, an-
xietas animi. D. *fummer*. B. *kommer*. Videri
possent deducta à *κομείω*, Curo, curam gero; vel
ab *ἐγκόμμις*, Impedimentum, obstaculum; nisi
Belgarum aliqui **komber** & Angli *comber* di-
cerent, viderentúrque hæc esse ἀπὸ τῆς κομμάσσει-
σθαι, quodd Helychio exp. *κολίσσασθαι*, Amiciri, cul-
tui vestium unice studere. quomodo & *κομμάσσει-
ται* Suidæ sunt τὰ κομμάσιμα, Ornamenta. Im-
mo Gr. quoque *κομμός*, *κόμμις*, & *κόμμις* de-
notant Cultum corporis nimium & supervaca-
neum. atque ita *comber* propriè denotabit præ-
posteram istorum sollicitudinem, qui mulierum
instar moliantur & comuntur. Talis quondam
nobilis ille Orator Q. Hortensius; "qui diu, ut
"utar verbis Quintil. orat. Inst. XI, 37 princeps
"oratorum, aliquando æmulus Ciceronis existi-
"matus est, novissimè, quoad vixit, secundus".
Hic vir ex professo mollis & in præcinctu po-
nens omnem decorem, fuit vestitu ad mundi-
tiem curioso, & ut bene amictus iret, faciem
in speculo ponebat; ubi se intuens togam cor-
pori sic applicabat, ut rugas non fortè, sed in-
dustriâ locatas artifex nodus constringeret, & si-
nus ex composito defluens nodum lateris ambi-
ret. Is quondam, cum incederet elaboratus ad
speciem, collegæ de injuriis diem dixit, quodd
sibi in angustis obviis, offensus fortuito stru-
cturam togæ destruxerat; & capital putavit,
quodd in humero suo locum ruga mutasset. Nar-
rat Macrobius Saturnal. lib. III, 13. Passim oc-
currunt

currunt alia id genus exempla, semperque occurrent, *in v. n. n.* [Gulietus à vet. G. *combre*, Cumulus, deducit, unde *to Incumber*, q. d. Incumulare, h. e. Cumulo rerum impedire. Sk.]

COME, Venire. A.S. *cuman*. Al. *coman*. *cuman*. *quemman*. Cim. *παπα*. D. *tomme*. B. *komen*. Videntur ortum traxisse ex *κομίζω*, quod non modò Portare ac ferre, verum etiam Meare, ire, conferre se ad aliquem significat. prorsus ut scriptoribus Lat. passim afferre se ponitur pro Accedere: Auferre se, pro Abire: Inferre se, pro Ingredi; &c. V. observ. ad Willerami p. 51. In transitu interim hoc in loco monendum, Arg. Codicem ubique scribere *UIMAN* pro *cuman*. Venire: *UIMAN* pro *cpeðan*. Dicere: *UENS* pro *cpen*. Mulier: *UAIKNNIS* pro *cpen*. Mola: &c. ac propterea porro fortè dispiciendum esse numquid *UIMAN* istud aliam postulet originem. Nisi statuamus hanc literam *U* in vocabulorum initio habuisse lenem aliquam aspirationem. V. quæ de eâ dicimus in Goth. alphabeto.

COMEDIE, Comœdia, poëma dramaticum humili stylo conscriptum & res impeditas læto exitu finiens. G. *comedie*. It. & H. *comedia*. Gr. *κωμῳδία*. V. etym. Voss. in Comœdia.

COMELIE, Nitidus, elegans, decorus. M. Caubaon. derivat à *κωμῳδία*, Cultus nimius, affectata corporis elegantia. V. tamen numquid huc faciat quoddam *it becommeth* Anglis usurpatur pro Congruit, convenit, decet. nam inde primò fortè fuerit *becomelie*, ac postea *comelie*. Belgis quoque *bekomen* eodem modo accipitur. [Ego malim derivare à *cpeman*. Placere, satisfacere, blandiri. L.]

COMET, Cometa, stella crinita. G. *comete*. It. & H. *cometa*. D. & B. *komete*. Gr. *κομήτης*. V. Voss. etym. in Coma.

COMFETS, v. *Confits*, Tragemata.

COMMENCE *an action in law*, Instituire actionem, litem alicui intentare. *Commence docteur*, Laureâ doctoratus donari. G. *commencer a plaider*. It. *cominciare a piatire*. H. *començar a pleytar*.

COMMON, Communis. G. *commun*. It. *comune*. H. *comun*. Communia propriè dicuntur, quæ non sunt privata, sed ad multorum munus aut munia pertinent.

COMPANION, Socius, sodalis. Gallis Picardis *compain* dicebatur, reliquis Gallis *compagnon*. It. *compagno*. H. *compannero*. B. *kompæen*. Videri interim posset *kompæen* istud desumptum ex *κόμπος*, prout *κόμπος* Suidæ est *ὁ συνίζουσαι εἰς ὑπερηλίαν πῆλ, ὁμοίως τὸ αὐτὸ ἐκτελῶν χρεῖαν*. Sed *κόμπος* manifestè nimis refert Lat. Compar. Aliis igitur *kompæen* videtur dictus quasi Compaganus. Quibusdam quasi Companis, *σύντροφος*, quam conjecturam attigimus in annot. Tatiani VI, 3. ubi inquirimus in originem Theot. Sibba, Pax. v. locum. Pluribus *kompæen* videtur dictus quasi Combanno: nam "Benna, inquit "Festus, linguâ Gallicâ genus vehiculi appellatur; unde vocantur Combennones, in eâdem "bennâ sedentes". V. plura in annot. ad gl. D, 50 in Sodales. V. quoque Menag. in *Compagnon*. [Omnia proculdubio sunt ab Ill. *kompæen* ejusdem significationis. L.]

COMPASS, Circumcingere, ac veluti circino circumscribere. It. *compassare*. H. *compassar*. nam *compass* est Circinus; qui A.S. *gapolpan* dicebatur. [Compefi Arm. est Conjungere. L.]

COMPASSION, Compassio. ita vulgò vocant Condolentiam vel *συμπάθεια*. à *Compatior*.

COMPILE, Compilare. G. *compiler*. It. *compilare*. Originem horum v. infra in *Pillage*, *Spoliare*.

COMPINABLE, *fist for companie*. Ch. Sh. T. pro eo quoque *compenable* scribit idem Chaucer. N. P. T. v. 54.

[COMPLAIN, Conqueri. G. *complaindre*, q. d. Complangere, unde verbale *complaint*, Querela, q. d. Complactus. Skin.]

[COMPLEMENTS. G. *complements*. It. *complimenti*. Skin. derivat à *comply* q. d. *Complyments*, i. e. Verba, quibus alienam gratiam captamus. Nonne melius à Lat. Complementum petere? Quid enim sunt *Complements*, ut nunc sunt homines, nisi inania quædam verba & quasi complementa orationis? L.]

COMPLEXION, Temperamentum corporis. Ita barbari medici appellant qualitatum naturalium mixturam, quàm rectius Gr. voce *Crafin* dixeris. G. *complexion*. It. *complexione*. H. *complexion*. B. *complexion*.

COMPLICES *in anie ill thing*, Conscii vel participes facinoris. Hispani, Itali, Galli eandem quoque vocem mutuati sunt ex Lat. *Complex*; de quo v. etym. Voss. in *Complex*.

COMPLINE vulgò dicitur, quod in Regulâ Benedicti atque alibi nuncupatur Completorium, à *Complendo*; quoddam sit extremum veluti complementum divini cultus toto die celebrati.

COMPT, v. *Count*, Numerare.

CONCERN, Attinere, pertinere. *It doeth concern everie bodie*, Hoc pertinet ad universos, id singulos spectat. Concernunt ista me, barbarum est (inquit Vossius lib. IV de Vit. ferm. c. 4.) pro Ad me pertinent, vel mea sunt.

CONDITION, Conditio, lex, pactum. G. *condition*. It. *condizione*. H. *condicion*. B. *conditie*. Huc faciunt illa P. Festi; "Condicere est dicendo denuntiare. & Condictum est quod in comuni est dictum". denique; "Conditio in diem certum ejus rei, quæ agitur, denuntiatio".

CONDUIT, Aquæductus, aquagium. G. *conduit d'eau*. It. *condotto*, *condutto*. H. *conduta*. B. *konduyt*. Sunt ex barbaro Conductus pro Aquæductus.

CONFIDENCE, v. *Faith*, Fides.

CONFITS, COMFETS, Tragemata, arida belaria. G. *confitures*. It. *confettura*. H. *confeccion*, *conficion*, *confitura*. B. *konsfit*. Sunt à barbaro Confectura.

CONFRONT, Confrontare, conferre atque adversis frontibus opponere. G. *confronter*. Acta Thornacensis conventus; "Dogmata discrepantia adsumamus, & singula capita confrontemus".

CONFUTE, Confutare. v. *Refutare*.

CONGER, Conger, congrus. G. *congre*. It. *congro*. H. *congrio*. B. *konger-ael*. Gr. est *ῥηγεῖν*.

Permutatur itaque y in x, cujus contrarium est in Gobius, quod idem est piscis nomen, à γόβις.

CONGRUITIE, *consent, convenience*, Congruitas, consensus, convenientia. "Congruere dicitur est à gruibus, inquit Festus, quæ non se segregant, sive cum volant, sive cum pascuntur". & rursus; "Gruere dicuntur grues, ut sues grunire: unde tractum est Congruere, h. e. Convenire; quia id genus volucrum minime solivagum est". Appositè Cassiodorus Variarum IX, 2; "Unicuique civi urbs sua Resp. est. Administrate civitatum sub consentanea voluntate iustitiam. Ordines vestri æquabiliter vivant. Nolite gravare mediocres, ne vos merito opprimere possint potentiores. Poena ista peccati est, ut unusquisque in se recipere possit, quod in alterum protervus exercuit. Vivite iuste; vivite continenter: quia vix audet quisquam in illos excedere, in quibus culpas non potest invenire. Grues moralem noverunt exercere concordiam: inter quas nullus primatus queritur, quia iniquitatis ambitus non habetur. Vigilant vicissim, communi se cautela custodiunt, ipse pastus alternus est. Sic honor nullis adimitur, dum omnia sub communione servantur. His etiam volatus vicaria æqualitate disponitur: ultima fit prima, & quæ primatum tenuit, esse posterior non recusat. Sic quadam communione sociatæ sibi sine regibus obsequuntur, sine dominatu parent, sine terrore famulantur, voluntariè serviendo liberæ sunt, & invicem se diligendo muniuntur. Quarum morem scriptores rerum naturalium contuentes, politiam quodammodo inter ipsas esse commemorant, quas civico affectu vivere cognoverunt".

CONIE, Cuniculus. Cym. cwningen. G. *connil, connil*. It. *coniglio*. H. *conéjo*. D. *canjin*. B. *koniun*. De origine vocis v. etym. Voss. & Salm. exerc. Plin. p. 282.

CONN, Ferire condylis, eminentiore inflexi digiti nodo percutere. *κόνδυλοι* Græcis sunt Articuli sive juncturæ digitorum. Arbitratur; "Ego non continui manum, sed caput miserantis stricto acutoque articulo percussi". [Videtur mihi ortum traxisse ab Arm. canna, Percutere. L.]

CONNE, KONNE, v. *Cenne, kenne*, Scire, perspicere, intelligere.

CONQUER, Subjugare. *Conquerour*, Victor. *Conquest*, Victoria. G. *conquerir, conquerer*. It. *conquistare*. H. *conquistár*. Sunt à Lat. Conquirere, & barbaro Conquestare pro Acquirere arte vel armis. Hinc Guilielmus nothus, universa Britannia in potestatem redacta, adeptus est nomen Conquestoris. vulgo *William the conquerour*.

CONSIDER, Considerare. G. *considerer*. It. *considerare*. H. *considerar*. Considerare est proprium Astrologorum; ut *θεωρεῖν* Theologorum, quasi *θεὸν θεωρεῖν*, Deum ac divina contemplari. Festus; "Considerare à contemplatione siderum videtur appellari".

CONSTABLE, Constabularius. G. *conestable*.

It. *conestabile*. H. *conestable*. V. Spelm. in Constabularius. & Voss. de Vit. serm. lib. III, c. 6. [Constable q. d. Comes stabuli. Sk.]

CONSTITUTION, Constitutio, lex, decretum. G. *constitution*. It. *costituzione*. H. *constitución*. V. *Statute*, Lex, decretum, constitutio.

CONSUETUDE, *custome*, Mos, consuetudo. Consuesco, unde Consuetudo Latinum, & Angl. *Consuetude*, esse Inchoativum à Consueo, scribit Charisius lib. Tertio, cap. de Inchoativis. Pro Consuetudo etiam Plautus Consuetio dixit; ut monet Festus.

CONTEMPLATE, Contemplari. G. *contempler*. It. *contemplare*. H. *contemplar*. V. Voss. etym. in Contemplari.

CONTEMPLATIVE, v. Contemplari, in etym. Voss.

CONTEST, Contestari. G. *contester*. It. *contestare*. H. *contestár*. Huc facit illud Festi; "Contestari litem dicuntur duo aut plures adversarii, quod ordinato iudicio utraque pars dicere solet, Testes estote".

CONTINUOUS & CONTIGUOUS habet idem etym. Voss. in Continuus.

CONTRAST, Refragari, resistere. G. *contrafter*. It. *contrastare*. H. *contrastár*. Sunt vel ex G. *contr'estre*, vel ex Lat. Contra stare.

[CONTRIVE, Excogitare, fingere. G. *controu- ver*. à *con* & *trouver*, & hoc à Teut. *treffen*, Attingere. Skin.]

CONTROULL, Redarguere. G. *controller, contreroller*. Latino-barbaris Irrotulare vel Inrotulare erat Inscribere in rotulum, i. referre in catalogum causarum. Angl. *to enroll*. G. *enroller* vel *enrotuler*. Medio nempe ævo Rotulus, qui Anglis *roll* vel *rowle*, G. *rolle* vel *rollet* dicebatur, erat Indiculus vel catalogus non in librum digestus atque ita compactus, sed fluxis (pro more tamen ob commodiorem usum in orbem convolutis) membranis inscriptus. Huic rotulo cum Adversarius respondebat, dicebatur Controrotulare. V. Voss. de Vit. serm. lib. IV, c. 2. magis tamen Cl. Salm. in Augustæ hist. scriptt. p. 449. ubi multis probare nititur hæc non esse à Rotulus, cum nullam chartæ hunc in modum convolutæ similitudinem habeant cum rotâ vel rotulâ; sed nomen accepisse vult à Rutulus, i. baculus, quo mensurarum cumulus deruitur atque exæquatur. à similitudine itaque hujus Rutuli chartam in rotulum convolutam Rotulum vocatam. Judicet Lector. [Controll hoc sensu non longè abscedit ab Arm. controll, Contrarius. controllia, Oppugnare, adversari. quod fortasse à *con* & Arm. *troill*, vel C.B. *tröl*, Rhombus, Cylindrus. q. d. Contra glomerare vel contravolvere. L.]

CONTUMACIE, Contumacia. V. etym. Voss. Lat. in Contumax.

CONVAILE Chaucero est *Recover*. RL. v. 277. à Convalesco, Valetudinem recupero.

CONVEIGH, Convectare, devehere. Huc etiam pertinet illud *Convoy*, quod denotat Commearum publicum, i. præsidarium auxilium ad viatores in tutum receptum perducendos. G. *convoy*. B. *conboy*, quasi Convectio, Ita episco-

po Dunkel. in præf. translationis Virgil. Sibyl-
la Cumana dicitur *Aeneas conbopar to hell*.

COOKE, Coquere. *Cook*, Coquus. Cym. cōg.
A.S. coc. Al. coch. G. *cuisinier*. It. *cucinero*,
cuoco. H. *cozinero*. D. & B. *koch*. Lubens de-
duxerim à *κωκῶν*, Miscere, ac propriè quidem
Miscere liquores; quod coquorum est proprium.
Alias originationes affert Voss. etym. in Co-
quo.

COOKOLD, v. *Cuckold*, Cuculus.

COOL, Subfrigidus. *to coole*, Refrigerare. A.S.
celan. D. *tisne*. B. *koelen*. quæ videri pos-
sunt affinitatem aliquam habere cum illo *κωκῶν*,
quod Hesychio inter alia exp. *πύχυν*, Pruina. V.
annot. ad gl. A, 11, in Fuliginis.

COPE, Cavea, qualus. *to coope up*, Include-
re. unde Angl. *a coope to keep poultrie in* est
Ornithotrophium, cohortalium avium stabulum.
a coope to fatt cattell, Saginarium. *a coope for*
sheep, Ovile, caula. *a coope for duckes*, Nefso-
trophium. Ac fortasse affine est his, quod B.
kuppe der stad denotat Septa urbis. Hesychio
nempe *κώπαι* dicuntur αἱ ἐξ ὕλης καὶ χόρτου οἰ-
κήσεις, "Casæ ex materiâ lignea & foeno". An-
tiquioribus etenim & nondum satis expolitiss
mortalibus istiusmodi casulæ in unum aliquem
locum congestæ constituiebant ambitum urbis.
Etiam Vas vel Dolium Anglis *coop* vel *cowp*
nuncupatur. A.S. cȳp + cȳpe. Al. cuphe. G.
cuve. H. *cuba*. D. *tube*. B. *kuppe*. A.S. inter-
rim cȳpe quàm proximè accedit ad Cymæorum
cyfa, Integer, solidus. unde cyfhau & cyfannu
est Consolidare, quod disiectum dissolutumque
erat in unum compingere. V. quoque quæ mox
annotabimus in *Cowpe*, Viere. adi quoque Me-
nag. in *Curve*.

[COOPER, Victor, doliarius. v. *Cowpe*, Vie-
re, & *Hoope*. L.]

COOTE, Fulica, fulix. [G. *cotée*. It. *cutta*.] B.
meer-koet vel *water-haen*. unde facilè col-
ligas vocabulum *koet* Belgis olim denotasse Gal-
linam. quomodo *κωτῖ* Hesychio exp. ὄρνις,
Gallina. unde *κωτῖνάδων* eidem Grammatico est
ἵδα οἱ ὄρνιθες κοιμῶνται, "Ubi gallinæ cubant".

COOZEN, COUSIN, COZEN, Cognatus. G.
cousin. It. *cugino*. B. *koſſin*. Derivant vel à
Consanguineus. vel à Congeneus; quasi dicas
Prognatus ex eodem genere vel sanguine. Nihil
certè frequentius quàm ut N transeat in V. ita
Couster est ex Conſtare. *Coſtume* ex Conſuetu-
do. *Couvent* ex Conventus. &c. Postremam ve-
rò originationem lubentiùs amplector, propter-
ea quod à *γένος* quoque sit *συγγένος*, Cognatus. &
ab A.S. cȳnn. Genus, ortum similiter traxerit
Anglorum *cin + kin*, Cognatus. unde *kinsfolkes*
iis sunt Cognati. *kindred*, Cognatio. Plura huc
facientia habet gl. nostrum in *KNN*. Genus.

COOZEN, COZEN, Fallere aliquem ac malis
artibus emungere argento. Suspicio verbum
propriè olim de iis usurpatum, qui specioso cog-
nationis obtentu se insinuabant simplicioribus
atque incautis; quomodo referendum erit ad
proximè præcedens *Cozen*, Cognatus. Rectiùs
tamen videtur posse deduci ex B. *koosen*, *lieſ-
koosen*, Blandâ oratione insidias facere auribus

eorum, quos sollicitando pollicitandoque in frau-
dem illicimus.

COPE, Cambiare, mutare, commutare. Ori-
ginem verbi pete ex iis, quæ supra diximus in
Ceapman, Mercator; siquidem omnis olim em-
ptio, ante usum pecuniæ, commutatione mer-
cium transigebatur. Postea verò ad quævis alia
permutationis genera translatum est verbum:
immo & ad inamicam illam verberum vicissitu-
dinem, quâ pugnantes mutuo sibi plagas alter-
nas regerunt. Ita dicunt Angli, *to cope with one*
in fight, aliàs *to interchange blowes*. B. *slagen*
berwisselen.

COPE, Poderis, pallium sacrum. D. *taabe* est
Toga. Somn. putat Angl. *Cope* dictum à Coope-
riendo. Sæculo semibarbaro nuncupabatur *Capa*,
& cum adjectione, *Capa choralis*, quod eo potissi-
mum uterentur in choro. [Isl. est *fappa*. L.]

COPE of heaven, Summum cœlum. *under the*
cope of heaven, Sub cœlo. Hunc loquendi mo-
dum Anglis perfamiliarē, videntur Angli à vi-
cinâ sibi Flandrorum gente mutuati. Etenim in
diffusâ Boethianæ consolationis paraphrasi Flan-
dricâ, anno 1485 Gandavi editâ, lego paginâ
144, columnâ 3; *alle creaturen, onder de*
cappe of hulle des hemels wesende, staen
te dienste der ziele. als sonne, mane, ster-
ren, bier, lucht, water, aerde, ende al dat
es. & rursus p. 147 col. 2; *dese bier ele-*
menten sijn al't goont gheheiten dat on-
der de hulle of cappe des hemels es, daer
de mane in staet. [Angl. *cope* & B. *kappe*
sunt ab A.S. cop. coppe. Apex, culmen, fasti-
gium. unde & *coping of a wall*, Projectura, &c. L.]

COPIOUS, Copiosus, abundans, uber, effu-
sior. V. quæ de origine vocis ex Varrone anno-
tat Lat. Voss. etym. de Copis adjectivo.

COPP vett. Anglis dicebatur Caput. It. *capo*.
B. *kop*. M. Casaubon. deduxit à *κεφαλή*, Caput.
Etymologico interim *κώπη* exp. *κεφαλή*. H. *cabo*
est Rerum extremitas. Cym. verò koppa est A-
pex, vertex, crista; quod J. Davies derivat à *κη*,
Summitas, extremitas vel à *כובע*, Galea, tia-
ra, mitra. Huc etiam pertinet, quod Anglis *a*
copped crown est Vertex alicujus rei cristatus. &
vulgo Anglis *a copp* dicitur Acervus fasciculorum
cristatus, acuminatus, pyramidalis. [V. *Cope of*
Heaven.]

COPPER, Cyprium æs. Cym. *coppr*. A.S.
cȳper. Al. copher. G. *cuyvre*. H. *cobre*. D.
taaber. B. *koper*. Græcis est *χαλκός* *κόπρη*.
Cyprus enim ære maximè nobilis. præcipuè ta-
men, ut ait Servius ad v. 111 Tertiæ Æneid. "a-
"pud Cyprum mons est æris ferax, quem Cy-
"pricorium vocant". v. Strabonem sub finem lib.
XIV. "Ærosam appellaverunt antiqui insulam
"Cyprum, inquit Festus, quod in eâ plurimum
"æris nascatur".

COPPERAS, *Coppres*, Chalcanthum. Cym.
coprs. G. *couperose*. H. *caparosa*. B. *koper*
roose, *koper-water*. q. d. cupri aqua. Huc
facit illud Suidæ; *χάλκανθον ὕδωρ ἐστὶ πικρὸν ἐν*
τῷ κατὰ κόπρη μετάλλῳ. Plura habet etym. Voss.
in Chalcanthum.

COPPIE, Apographum, exemplar. G. *copie*.
It.

It. & H. copia. D. & B. **kopie.** Quotquot unquam sunt experti quàm sit *κοπίη* vel *κοπία* aliena verbatim describere, omnino judicabunt vocabulum jure meritoque deduci à *κομία*, Laboro, defatigor, ex rei fastidiosissimæ nauseâ lassitudinem contraho. Huc spectat illud gl. D, 43; Copos Græcè, Labor; inde Copia. Fortasse tamen vox nupera est, ut non tam ex origine Græcâ profluxerit, quàm ab isthac loquendi formulâ, quâ potestatem vel facultatem aliquid exscribendi præbentes, dicebantur Copiam describendi dare vel facere: inde enim, quibus facta erat copia hoc vel illud exscribendi, apographum ipsum Copiam nuncupare coeperunt.

COPISES, Sylvæ cæduæ, i. arbusta, quæ paucorum annorum recurſu, postquam cæsa sunt, repullulant. G. *copeaux.* *κοπίδες*, Hesychio sunt Arbores cæduæ; quæ nempe cæduæ sunt naturæ, hoc est ejus, ut cæsæ denuò succrescant. Manifestè sunt à *κόπτω*, Scindere, secare.

CORALL, Corallium, corallium, curallium. Cym. *cwrel.* G. *corail.* It. *corallo.* H. *corál.* B. **korael.** Gr. *κοράλλιον.* V. etym. Voff. in Corallium. ac eundem quoque Voff. de Orig. & progr. Idololatriæ VI, 9.

CORANTS, Uvæ corinthiacæ. G. *raisin de Corinthe.* B. **korenten, korinten, karenten.** Ipsum nomen testatur denominatas à nobilissimâ Corinthiorum urbe, quodd circa isthmum Corinthiacum optimæ proveniant.

CORCELET, v. *Corcelet*, Thorax.

CORD, Funis, restis. Cym. *cord, cordyn.* G. *corde.* It. *corda.* H. *cuerda.* B. **korde, koord.** Sunt à *χορδή*, Intestinum. item Chorda vel Fides ex intestino contorto atque arefacto. Nos vculam transtulimus ad Funem simili ratione contortum: unde tortum funem dicit Horat. lib. I, epist. 10;

Imperat aut servit collecta pecunia cuique:

Tortum digna sequi potius quàm ducere funem.

CORDWANE, Corium denominatum à Cordubâ, urbe Hispaniæ. G. *cordoñan.* It. *cordouano.* H. *cordouán.* B. **kordeuwaen.** Aliàs quoque *marrocin* vocant, ab urbe Marrocco. Saracenos quoque Cordubenses nuncupavit media ætas, quodd Corduba tunc fuerit eorum Regia. Theot. gl. D, 16, Scandalia, cordewane.

[**CORE of fruit,** Volva, locus seminum. G. *cœur.* It. *cuore.* Omnia à Lat. Cor; quoniam, ut inquit Skinnerus, instar cordis in medio situm est. L.]

CORIANDEr, Coriandrum. A.S. *celenþpe.* copion. G. *coriandre.* It. *coriandro.* H. *ciliandro y culantro.* D. & B. **korlander.** Græcis est *κόριανδρον*, *κορίαννον*, *κορίανδρον*. V. etym. Voff. in Coriandrum.

CORK, Suber. C.B. *corc.* D. & B. **korck.** Olim videbatur mihi detruncatum ex *κορυμβή*, Strepitus; quodd crepidis & hybernis feminarum calceis suppositum, aures hominum crepero strepitu offendat. Quum tamen exinde observassem Belgarum quibusdam **karck** in usu esse pro **korck**, incidit quoque ex ipsâ re suspicio, fortasse vetus id esse ac genuinum; tanquam **karck**

per metathesin factum sit ex **karck**. Crepitus. G. *liege* dicitur, ob levitatem. Notissimum est illud Græcorum, *φίμας καρίτης*, pro quo Horatius Cortice levior dixit Carm. lib. III, odâ 9. B. quoque **blot-hout** vocatur, quasi dicas Supernatans lignum; quamobrem quoque Piscatores addunt illud retibus, ne fidant. Ipsa interim vox **cork** videri potest desumpta ex Cortex pro Subere, prout eam accepit Horat. odâ 8 ejusdem libri Carminum;

Hic dies, anno redeunte, festus
Corticem astrictum pice dimovebit
Amphoræ, fumum bibere institutæ
Consule Tullo.

CORMORANT, Corvus marinus, mergus. G. *cormoran.* It. *corvo marino.* H. *cuervo marino.* ob notabilem voracitatem. V. Menag. in *Cormoran*.

CORN, Fruges, frumentum, granum. Goth. **KANRN.** [Ill. forn.] A.S. *corn.* Al. *corn.* D. *forn.* B. **koren.** Fortasse sunt à *κορίω* vel *κορίωμι*, Satio, saturo.

CORN on the toes, Clavus, tuberculum in digitis pedum, clavi caput summâ sui parte referens & radici præduræ affixum. Angli videntur hoc nomen mutuati à corneâ siccitate atque duritie.

CORNELIAN tree, Cornus. A.S. *copntreop.* G. *cornillier, cornoillier.* It. *cornio, cornuolo, corniolo.* H. *cornizo.* B. **kor nelle** vel **kor nolle boom.** Gr. est *κορνία*. V. Voff. etym. in Cornus.

CORNER, Angulus. A.S. *hýpn.* Cim. **✱AR-KIAP.** D. *hýpn.* vet. Frisiis **herne.** vet. quoque Flandris **hornick** erat Angulus. **hornick steen,** Lapis angularis. Cym. *cornel* (unde Angli fortè retinuerunt *corner*) est Angulus; quod J. Davies petit ex origine Chaldaicâ; quem v. Mihi tamen magis videtur vero consentaneum Cymæos hanc Anguli denominationem petiisse ex suo *corn*, Cornu. prorsus ut Anglosaxones Angulum *hýpn* dixerunt ab *hýpn*. Cornu; quodd Anguli sinuoso flexu quodammodo repræsentent camura boum cornua. Lat. quoque Angulus pari propemodum ratione est ab *ἀγκύλος*, Incurvus. Aliis tamen videtur nomen traxisse ab *ἀγκύλον*, Brachii curvatura. quomodo Gr. *γωνία*, Angulus, Grammatici deducunt à *γων*, Genu. [Arm. *corn* est Angulus. L.]

CORNET, Buccina. G. *cornet.* It. *cornetto.* H. *cornéta.* B. **kor net.** De usu buccinæ & an differat à cornu, v. Lipsium dialogo 10 lib. Quarti de Militiâ Romanâ.

CORNET, Cucullus, chartaceum involucrium, cui piper atque alia indunt aromata in officinis. G. *cornet.* dictum, quodd sit veluti parvum quoddam cornu.

CORODIE, Corredium, corrodium sæculo semibarbaro dicebatur Cibus mensæ apparatus. V. Spelm. & Somneri glossas.

CORONELL, COLONELL, Chiliarcha, præfectus legionis. G. *colonel.* It. *colonello.* H. *coronel.* B. **kolonel, koronel.** Videtur nomen hujus præfecti militaris desumptum ex Lat. Columella. Majores enim numerosioris familiæ servi, & quibus heri præcipuorum negotiorum curam

ram injungebant, veteribus dicebantur Columellæ; quod in eos, veluti in columellas, totius domesticæ administrationis moles recumberet. Quoniam verò hi nostri Præfecti legionum idem videntur præstare in exercitu, quod Columellæ in majore familiâ, non incongruè quoque videri possunt Patres summæ militiæ præfectis indidisse nomen petiit ex honoratissimâ domestici ministerii appellatione.

CORONER, Coronator est Coronæ regiæ minister in unoquoque comitatu suffragiis populi designatus ad tutelam Pacis regiæ & sedulam homicidiorum perpetratorum inquisitionem. V. Spelm. in Coronator.

CORPORAL, Corporale. G. *corporail*. It. *corporale*. B. *korporal*. Est Sindon, quo Domini corpus, i. panem consecratum tegebant. at Dominicale pari quoque ratione dicebant Lintum, quo mulieres corpus Domini in Eucharistiæ sacramento accipiebant. V. Spelm. in Dominicale.

CORPORALL in war, Decanus, decurio militaris, præfectus vel præses unius manipuli, prout Manipulus vocabatur contubernium decem militum sub uno papillone degentium. G. *corporal*, *caporal*. It. *caporale*, *capo di squadra de soldati*. H. *caborál*, *cábo de esquadra*. Liqueat igitur *caporal* esse Caput decuriæ militaris. At *corporal* nomen traxit à Corpore vel corpusculo militum sub uno decurione in eodem tentorio viventium. Inde Concorporales Ammianus lib. XXI & XXVIII eos appellat, quos Vegetius passim Contubernales, Spartianus & alii Commanipulones vocant.

CORPSE, vel **CORSE**, Corpus, Truncus corporis. V. quæ de vocis hujus origine attingit hoc nostrum etym. in *Tallie, or Score*. &c.

CORSELET, **CORCELET**, Thorax. G. *corcelet*, *corselet*. It. *corfaletto*. H. *coffeléto*. B. *korselet*. Videntur ejusdem originis cum *Curet*, Thorax, lorica. de quo infra.

CORSNED vel *Cursned*. [Sinaxis, curs. Olim fortè peculiariter acceptum vocabulum de istiusmodi Synaxi sacrâ, in quâ reus objectum crimen diluebat per Eucharistiam, i. Offam judicalem, Anglo-Saxonibus *coprnæbe* dictam. V. LL. Eccl. Can. R. § 5. Hæc vocabuli curs orthographia videtur facere pro iis, qui *coprnæbe* factum putant ex *cupr* & *rnæbe*. Sed A.S. *cupr* intelligunt, nullâ ratione habitâ Theotisci curs, quod hoc in loco habet Kero. Nam, ut *rnæb* A.S. est Offa, buccella, ita *cupr* & *cuprnæb* iis non tantum Maledictionem, sed & Tormentum denotat. Credebat nempe Antiquitas noxios cum gravi quâdam imprecatione panem ad hoc examen consecratum fumentes, vel omnino non, vel non nisi cum ingenti tormento eum posse deglutire: intolerabilibus quoque eos, qui scientes fefellerant, cruciatibus torqueri usque ad extrema vitæ suæ tempora. Hujus rei quaecunque exemplum exhibet nobis Chronicon Job. Bromton ad annum MLIII. Mihi tamen hæc Offa judicialis verius videtur *coprnæbe* nuncupata à *copan*. Probare: ut *coprnæbe* propriè significet Probationis buccellam; quomodo & (quod hanc nostram conjecturam valde firmat) corbita vo-

catur LL. Fril. IV, 10. Alioquin & pro ipso quoque *Corse* manifestè *Corse* scribit Chaucerus. Tr. l. III, 1707. E gl. Ker. in Sinaxis.]

COSA Scotis est Mutare, permutare. Illud Virg. IX Æn. 307. — "Galeam fidus permutat Alethes". Sic transtulit Scot. paraphr. G. D. episc. Dunk.

— the traist Alethis

With him hath helmes cost, and
gaif him his.

[Huc referre vellem *Horsecoser*, Equorum mango. *Horsecosing*, Equorum permutatio. quæ male scribuntur *Horsecourser* & *Horsecoursing*. *Cose* f. à *fiosa*, Eligere. Devonienfes etiamnam dicunt *Scofe* eodem planè sensu. L.]

COST, Sumptus, impensa. *costlie*, Sumptuosus, magnificus, largus, dapsilis. A.S. *cýrtig* est Largus. uncýrtig. Tenax, parcus. *cýrtignyrf*. Largitas, liberalitas. *cýrtelice*. Large, largiter. Cim. *PAH4NH* est Acervus, commeatus. *PAR-PAH4NH*, Viaticum. D. *kostelig* est Sumptuosus, pretiosus. B. *kostelick*. Fieri potest hæc traxisse originem ex *cýrte*. Arca; quod majores impensas facturi opus habeant arcâ eâque benè instructâ, juxta illud Juvenalis Sat. I.

— neque enim oculis comitantibus itur

Ad casum tabulæ, positâ sed luditur arcâ.

Hanc certè, aut commodiorem etiam etymologiam in antiquissimorum idiomatum vocabulis potius admittendum puto, quàm ut petita fatear ab eodem illo Constare, unde notholatina *costare*, *costâr*, *constar* mutuati sunt Itali, Hispani, Galli. [Il. *kostnadur*, *kost* est Sumptus, impensa, & Hib. *costasach*, Sumptuosus. L.]

COSTARDMONGER, Pomarius, qui poma venalia proponit aut circumfert. [Componitur ex Il. *kostir*, Cibus, esca, & *monger*, Mercator, q.v. Primâ itaque suâ significatione denotasse videtur Qui edulia cujuscunq; generis venalia habebat. L.]

COSTIVE vocatur is, Qui durum habet ventrem, alvum stipatus. atque ita quoque dicitur Quicquid ventrem stipat. Fortasse composita est vox à *κόςτις*. Podex. & *σίψα*, Adstringo, stipo. Nisi malis esse à *κόςτις* & *σίψα*. prout nempe *κόςτις* Suidæ inter alia exp. *κοιλία*, Imus venter.

COT, **COTTAGE**, Casa, gurgustium, tugurium. A.S. *cýte*. cote. Cim. *PA4*. B. *kot*. Scriptoribus mediæ ævi Cota dicebatur. Gr. *κοίτη* est Cubile. V. Spelm. in Cota. B. quoque *keete* est Casa: unde ab eâ refectio, quam casæ præbent miseris mortalibus, *keeten* iisdem Belgis est Refocillare, fovere. Cim. quoque *PA4H* est Caverna: unde *KA4PA4H4H* dicebatur iis Saxi antrum. ab *KA4PA4H*, Saxum. & *PA4H*, Antrum. [Non malè Wachterus, qui originem omnium petit à C.B. cuddio vel Arm. cuza, Abscondere. L.]

COTTON, Gossypium, xylon. Cym. *cottwn*. G. *cotton*. It. *cotone*. H. *algodon*. B. *kottoen*. Martin. deducit à *ῥωπ*, Parvus; quod sit lana subtilior. V. Mart. in Cottum. [Sic dicitur, inquit Skinnerus, à similitudine lanuginis, quæ adhæret malis Cydoniis, quæ It. *Cotogni* appellantur. *Cotogni* autem à Cydonio manifestè ortum ducit. L.]

COUCH, Lectus, grabatum. G. *couche*. B. *koetse*.

koette. R. Stephan. gram. Gall. p. 87 derivat *G. couche* à Cubile, & *coucher* à Cubare, murato B in C. Rectius tamen *G. couber* videri potest desumptum ex It. *colcare* pro Collocare. nam *colcarsi* Italis est Conferre se cubitum, collocare se in lecto. Eadem enim ratione ex It. *colcar* fiet *coucher*, quâ ex Palma fit *paume*, ex Malva *mauve*, ex Alba *aube*, ex Salvare *sauber*, ex Col- lum *cou*, ex Mollis *mon*, ex Lat. denique Soli- dare est It. *saldare*, atque inde *G. souder*. V. quæ in Angl. *Solder* infra dicimus. V. quoque Men. Orig. in *Coucher*.

COVENANT, Conventionare, [pacisci, stipula- ri.] Eandem hic observa derivationis rationem, quæ fuit supra in *Coozen*, Cognatus.

COVER, Tegere, operire. *G. couvrir*. It. *coprire*. H. *cubrir*. Manifestè sunt ex Cooperire. [Si ab Hebr. *כָּבַר*, Tegere, arcessas, non repu- gnem. L.]

[**COVERLET**, *G. couvre-lit*. It. *copraletto*. Stragulum sic dictum à cooperiendo lectum. Skin.]

COVET, Cupere, expetere. est à *G. convoiter*, Desiderare, optare. quod à Semibarbaro Con- votare pro Miro desiderio æstuarè atque omni- bus votis aliquid concupiscere.

COUGH, Tussire. B. *kucchen, kicchen*. For- tasse sunt à *κῶξεν*, Superfundere se, magnâ cum copiâ fundere; quandoquidem tussim præcipuè movent atque exasperant pituitosi humores in pulmonem spissius destillantes atque organa res- pirationis frigidâ suâ intemperie prægravantes. *koghe* Belgis est Vaccarum, ovium, porcorum contagium, & quasi mala quædam tussis. *fuef* Islandis est Catarrus.

COVIE of partridges, Pullities perdicum. *G. couver*. It. *covare*. H. *cobijár, ovár, estar sobre huevos* est Incubare ovis. unde quoque liquet omnia hæc desumpta ex Lat. Cubare, incubare. [A.N. est coueye. quod Hicetius, extrito N, de- rivat à Conventus. Thwaitesius dubitat annon rectius ab A.S. *cofu*. Latibulum, petatur. L.]

COVIN, Collusio. B. *kobiinken* est Fabella, disterium, facetus jocus.

COULE, Cavea ad conservandas aves. Spelm. in Curtis putat *coule* dici quasi *quale*, à Lat. qualus; quod Vossius *κῶτὰ συγκοπήν* factum cen- set ex *κῶλιδος*. vel à *κῶλον*, Lignum; fiebat enim à ligno vel viminibus.

COULTER of a plow, Vomer. *G. coulter*. It. *coltro*. A.S. *cultop*. B. *kouter, plough-kouter*. V. Salm. Plin. exerc. p. 820.

COUNSELL, Consilium. Servius ad Æn. IX, 4: "Consilia à sedendo, quasi Considia dicta sunt. Seditum enim animi tranquilliores". Plura habet Voss. etym. in Consilium.

COUNT, Comes. *G. conte*. It. *conte*. H. *conde*. V. Spelm. in Conto.

COUNTE, Numerare. *G. compter*. It. *contare*. H. *contár*. Desumpta sunt ab illâ Putandi vel Computandi notione, quâ dicimur Putare rationes. [Hinc ver. Angl. **Count**, Libellus, & **Contours + Counters**, Juris consulti, cau- sarum actores. Hinc quoque *Counter*, Abacus, & approbante Skinnero, *Counter*, vox Londinen-

sis pro Carcere urbano, quod Hicetius, rectius, ut mihi quidem videtur, ab A.S. *cpeptepn*. Car- cer, derivat. L.]

COUNTENANCE, Vultus, gestus. *G. contenance*. It. *contenentia*. V. Spelm. in Contenementum.

COUNTERFEIT, Fingere, simulare. *G. contre- faire*. It. *contrafare*.

COUNTRIE, Rus, tractus terræ, regio, pro- vincia, patria. *G. contrée*. It. & H. *contrada*. B. *kontrepe*. V. Spelm. in Contrata.

COUPLE, Copula. Cym. *cwpl*. *G. couple*. It. *coppia*. D. *taabbel, tobbel*. B. *koppel*. à *πλοῦς* vel *πλοῦς* per metathesin est Copla, copula ex sententiâ Vossii.

COURAGE, Animositas, fiducia animi, vivida animi vis. *G. courage*. It. *coraggio*. H. *corage, coraje*. B. *koragie*. Manifestè sunt ex Cor; Gr. *κίρα*, & contractè *κῆρα*. Quod verò Cor olim denotaverit Alacritatem animi rerum gerenda- rum magnitudini parem, evincit compositum ejus Socors pro Segni atque ignavo. [Malim derivare ab Ill. *kur*, Animus, quod fortasse à Cor. L.]

COURSE, v. *Cowre*.

COURSE Cloth, Pannus vilior, horridior, le- videntis. J. Harmarus putat dictum quasi *cherse*, à *χέρσι* vel *χέρσι*, Desertus, incultus, asper, ru- dis. Sed vide annon rectius per metathesin de- rivetur à Crassus aut Grossus. vel ab Angl. *cur- sarily*, Cursim, obiter; ut propriè denotet Pan- num festinanter & minore cum curâ elabora- tum. [*Cloth*, ut hic obiter addam, nonnihil ha- bere videtur affinitatis cum Hib. *cludadh*, Te- gere. L.]

COURT, *Court-yard*, Area. *κῶρτος* Hesychio exp. *πῶρτος τῆς αὐλῆς*, Septum aulæ. Omnino v. Spelmannum in Curs. & Voss. etym. in Co- hors.

COURT, Augustale, domus Augusta, præto- rium, basilica, aula. *G. court*. It. & H. *corte*. B. *koert*. Medii ævi scriptoribus Curtis fre- quenter usurpatur pro Aula & Principis pa- tio. V. Spelm. in Curs. Gordastum tomo I. A- lam. rerum p. 206. Curtianus iisdem sæculi sequioris authoribus est Aulicus curiam Princi- pis assidue frequentans; v. Voss. lib. III de Vir. ferm. c. 7. Cimbris **PNAT** est Morum civilitas. **PNATH**, Modestia & civilitate morum con- spicius, humanus, comis. Hæc virtus Gallis nuncupatur *courtoisie*. It. & H. *cortesia*. Anglis *Curtesie*. de quâ hæc habet magnus ille & om- nem admirationis modum supergressus vates, in Proœmio libri VI Stupendi operis, quod inscri- psit *Feerie Queene*.

*Amongst all vertues not a fairer flowre
Doth grow than is the bloosme of Curtesie;
Which, though it on a lowlie stalke doe bowre,
Yet brancheth forth in brave nobilitie,
And spreads itselſe through all civilitie:
Of which, though present age doe plentiful
seem,
Yet being matcht with plain Antiquitie,
Ye will them all but fained shewes esteem,
Which carrie colours faire, that feeble eyes
misdeeme.*

*But in the triall of true curtesie,
It's now so farre from that, which then it
was,*

*That it indeed is nought but forgerie,
Fashion'd to please the eyes of them that pass,
Which see not perfect things but in a glass:
Yet in that glass so gay, that it can blind
The wisest sight, to thinke gold that is brass.
But vertue's seat is deepe within the mind,
And not in outward shewes, but inward
thoughts defin'd.*

& mox in initio Odæ primæ;

*Of Court, it seemeth, men Courtisie do call,
For that it there most useth to abound;
And well beseemeth that in Princes hall
That vertue should be plentifully found,
Which of all goodly manners is the ground,
And root of civill conversation.*

V. eundem Spenferum in ipso quoque initio Odæ secundæ ejusdem libri Sexti, ac porro. Adi quoque ea, quæ infra dicimus in *Curteous*, Benignus, comis, affabilis, humanus. -- Curtis vocabulum variè sumitur, sæpius tamen pro Habitatulo rustico unà cum agro adjuncto. Uti Helmoldus in Sclavorum Hist. lib. I c. 14 & 30. Urspergensis abbas in Frederico primo. LL. Alam. tit. X, pluresque alii. inter quos etiam Chlotarius, rex Francorum, in tabulis de monasterio Corbeiensi, confectis anno 1001: "Et nullus quilibet de Judicibus, nec in ipsum monasterium, nec ad homines suos, nec in curtes suas, quicquid à die præsentis ibidem contulimus, præsumat ingredi". Est ea vox à Lat. Cors. quæ propriè significat Locum confectum, ad altitia conservanda. à Gr. *χόρος*. Sed extensa est significatio ad domum rusticam cum illo altitium loco significandam. Immo tandem etiam sic nuncupare quavis domos rusticas magnificas, ac præcipuè regia palatia in villis vel urbibus. Atque ita vocem quoque usurpavit Codinus, de Officiis curiæ Constant. *ὁπρὸς τοὺς οἰκιστάς* eis τὰς οἰκίας οὐκ οὐκ, ἡπὸς ἡρῶν ἐνομήσεται. "Ministrant quædā Cortinarij ad Imperatoris tabernaculum, quod appellatur Corte".

COUSIN, v. *Coozen*, Cognatus.

COW, Vacca. A.S. cú. Al. chua. D. & B. *koe*. Vett. Frisiis *ky* sunt Vaccæ. V. quoque Run. lex. in *PAH*. Ex hac vetere vocabuli orthographiâ cuius liquere potest Originem nominis petitam ex *κύω* vel *κύω*, Uterum gesto; quod patres nostri, quorum opes potissimum consistebant in gregibus atque armentis, rem suam familiarem ex frequentiore bubuli pecoris fœturâ ingens incrementum capere judicarent. Similem etymologiæ rationem habent notæ nostræ ad gl. B, G. in Bos. sicuti & ad Ker. in Jumentum.

COWARD, Ignavus, timidus, imbellis. G. *coward*. It. *codardo*. H. *cobarde*. R. Stephan. gram. Gal. p. 87 arbitratur, quod Timidus atque ignavus dictus est Gallis *coward* quasi *couè*, Caudatus; credo, quod in canibus aliisque quadrupedibus demissa cauda indubium sit indicium animi dejecti. Belgæ quidem docti juxta atque ingeniosi deduxerunt à *koudhert*, Frigidum cor. At mihi videtur desumptum ex Theot.

cahyrd, Bubulcus. Anglis etiamnum hodie *Cow-berd*, & B. *koe-herder* nuncupatur. Strenuis profectò hominibus nihil est usitatus, quàm ut meticulosos atque ignavos relegent ad bubsequeas. -- Coward à Caudatus. Quod erat improprium vel convitium, quod Gallorum insolentissimus ingerebat in Willielmum Longam Spatam Principem Anglum apud Matth. Paris. quem vide.

[COWHERD, Boum custos. V. *Herd*. B. *koe-herder*, Bubulcus. L.]

COWLE, Capa. Cym. *cwl-cwll*. *cwccwll*. A.S. *cuple*. *cugle*. *cuhle*. Al. *cucale*. G. *coqueluchon*. It. *cucullo*. H. *cogulla*. Cim. *PNBT* vel *PNPT*. B. *keutwel*, *kobel*. Belgæ quoque Calanticam, tegmen capitis muliebris in humeros usque demissum, vocant *kobel*, *brouwen-kobel*. A.S. interim *cugle* quodammodo videri potest desumptum ex *κυκλῆν*, Circumagere, in orbem versare; quod hoc munimentum capitis quaquaversum circumegerint atque eo se adversus undique irruentes aeris injurias protexerint. Hunc ejus usum respexisse videtur Columella libro Decimo, cap. 1; "Villicus cultam vestitamque familiam utiliter magis habeat, quàm delicate; id est, munitam diligenter à frigoribus & imbribus; quæ utraque prohibentur optimè pelibus manicatis & sagatis cucullis. idque si fiat, omnis penè hyemalis dies in opere tolerari potest". Quoniam tamen *PNPT* Cimbris etiam denotabat Tunicam, non nemo fortè putabit huc quoque pertinere illud *κύβη*, quod Hesychio est *κύβητος ἵδης*, Tunica species. Ita quoque legimus in Keronis monachi glossis; Cucullam, *cucalun*, id est, Tunicam. Quædam huc facientia habet etym. Voss. in *Cucullus*. Salm. in notis ad August. hist. scriptt. p. 129 deducit vocem *Cucullus* ab illo *κύκλως*, quod Hesychio exp. *λόφος ἢ ἀντιπροσώπαιον*.

COWP, Vas, dolium. V. *Coope*, Cavea.

COWPE, Viere, coassare vasa. B. *kuppen*. Affinia sunt Gr. *κύπτειν*, Pronum esse, caput inclinare atque oculos demittere, quod quisvis agnoscit proprium esse victoris operi suo intenti. Nisi forte malis deducere à *κυφῶν*, Incurvare; quod id genus opifices vimineos illos circulos, quibus vasa circumvinciunt, atque ipsos adeo vasorum asserses, flectere atque incurvare soleant. Neque ab hac origine fortasse alienum, quod *κωπήιον* Hesychio exp. *κωμῶς ἢ ἐπὶ τῶν ἀμφοτέρων γινόμενα*, "Concameratio plaustris superinducta": ut *κωπήιον* dictum sit quasi *κωπήιον*. quod plaustra obtexerint velo incurvatis viminibus instrato.

COWRE, to *cowre on one's knees*, Subsidere, in talos desidere. Cwrrian C. Britannis est In talos desidere. Chaucero *Coure* scribitur;

kinges mote to hem knele and coure. Pl. T.

*Ferre fro these other, up in an halke,
There lurked, and there coured he.*

R. R. v. 463.

COWSHOT Anglis Lancastriensibus dictus est Palumbus. A.S. *cyrcot*.

COWSLIPP, Verbascum. A.S. gl. R, 42; Britannica, *cuploppe*.

[Cox-

[COXCOMB, Stultus, ineptus; proprie Fastuosus, qui magnifice de se sentit. Hicestus corruptum putat ex A.S. *geoc-gume*, à *gee* + *geoc*. Præceps, temerarius, stultus, fatuus, vecors, delirus & *gume*. Homo, cui ego lubens astipulor. Devonienfibus etiam nunc Infusus dicitur *Gankum*, quod ad *geocgum* + *gecgum* quàm proximè accedit. L.]

[COY, Fastidiosus, protervus, morosus, v. Coi. L.]

COYNES + COINES of a wall, Ancones in parietibus. Græci vocant *ἀγκύνας*, atque inde mutuati sunt Angli hoc suum *coines*; quemadmodum & Galli denominationem Anguli, quem *coin* nuncupant.

COZEN, v. *Coozen*, Cognatus.

COZEN, v. *Coozen*, Fallere.

CRAB, *Crab-fish*, Cancer. Cym. *crwban*. A.S. *crabba*. D. & B. *krabbe*. Derivant ex *κράβης*, quod est Cancris marini genus. V. etym. Voss. in Carabus. Ab hoc inamœno animalculo, utpote pedibus aculeatis horrente & denticulatis forcipibus minaci, varix res acerbæ, difficiles, asperæ, torvæ, tetricæ Anglis *crabbes* vel *crabbed* nuncupantur. *Crabbes* itaque dicuntur Anglis Mala sylvestria saporis acerbis atque ingratis. a *crabbed look*, Vultus torvus & tetricus. a *crab-louse*, Pediculus inguinalis. &c. Propemodum quoque inducor ut credam B. *kribbig*, Morosus, referendum ad eandem originem.

CRACK, *Creak*, Crepare, strepere, fragorem edere. G. *craquer*. It. *cricchiare*. H. *crugir*. D. *fragler*. B. *kræcken*, *kreken*, unde iis *kræcke* dicitur Domus vetustate nutans & prænuntio appropinquantis ruinæ crepitu incolentibus formidabilis. Ipsum autem *crack* + *creake* petendum putant ex *κρέκω*, quod exponunt Reddere sonum insuaviter creperum & stridulum: secuti, credo, auctoritatem Galeni, qui *κρέκω* apud Hippocratem in τῷ δυνάμει αὐτῆς νύκτι καὶ μέλει exponit τὸν μισθὸν ἔχειν, Odiosum sonum, putatque *ἀνοκω-ποπιπῶν* αἶμα. Huc etiam facit, quod *κρέκω* Hesychio exp. *δελῶς*, Fletus; qui & ipse est *μισθὸς ἔχειν*. Alii *kræcke* petendum putant ex *κράζω*, Clamare; quod ruinam agentis ædificii fragor gravem insanæ multitudinis clamorem referat. Ego interim potius derivaverim Angl. *crack* à Teut. *krack*, Crepitus, fragor. Ipsum verò *krack* libens deduxerim à *κράζω*, prout *κράζω* Hesychio exp. *δραστὸς ψόφος οἶον πείονος*, Gravis strepitus veluti ferræ.

CRACKNELL, Collyra, spira. panis dulciarius in modum funis contortus atque in se implicatus. B. *kræckeling*, à crepitu & fragore, quem edit disruptum manducatūque. G. *craquelin tortillé*.

CRADLE, Cunæ. A.S. *cradel*. Cym. *crûd*. à *κράδω*, Vibro, concutio, est *κράδω*, Vibratilis, concussu facilis. V. annot. ad gl. D, 16. in Cunæ. [Ab A.S. *cræt*. Currus, fortasse fit diminutivum *Cradle*. L.]

CRAFT, Solertia, versutia, calliditas. *craftie*, Astutus, vaser, *subdolos*. M. Calaubonus petit originem vocabuli ex *κρύπτω*, Abscondo, simulo. *κρύψω*, Abscondio, simulatio. Mihi videntur An-

gli vocabulum accepisse à Cymris, ut quibus *crâff* est Perspicax, qui acutè videt. Item Qui tenaciter quid apprehendit. Sed posteriorem vocabuli acceptionem videntur Cambrobritannii desumpsisse ex illo *crap*, quod exponunt Raptio, prehensio: vel potius à *crâff*, Harpago, fibula. Ex priore interim acceptione vocabuli *crâff* (unde Angl. *craft* ortum traxisse putamus) videmur quoque deprehendere *craft* istud primitus non nisi in bonam partem acceptum: prorsus ut priscis olim C.B. *crefft* denotabat Artem, propriè tamen mechanicam, solerter excogitatam. Quod itaque in plurimis vocabulis Gr. Lat. Teutonicis accidisse videmus, ut primò in meliorem significationem usurpata, postea in sequiorem hac vel illâ occasione detorquerentur, id in hoc quoque vocabulo usu venisse manifestum est: nam vulgo Angli frequenter adeo vocem *craft* pro Arte malâ usurpare cœperunt, ut paucissimi nunc meminerint primogeniæ significationis passim occurrentis in monumentis Anglosaxonicis, in quibus nempe *cræft* exponitur Ars. *cræft-pýnc* & *handcræft*. Opificium. *uncræftar*. Malæ artes. *cræftleas*. Iners, indoctus. *cræfta*. *cræftiga*. *cræftica*. *cræftca*. Artifex, opifex. *heahcræftiga* *rtangepeonces*. Architectus. *cræftiglice*. *cræftilice*. Affabre. *boc-cræftar*. Studia liberalia. *rtærcræft*. Ars grammatica. *rimcræft*. Ars computandi tempora. *tungolcræft*. Astronomia. *piȝcræft*. Ars bellica. *leoðcræft*. Poesis. *rcopcræft*. Ars poetica. *ymðcræft*. Ars fabrilis. &c. Quoniam tamen antiquus A.Saxonicæ linguæ usus obtinuit, ut *cræft* non modò Artem, verum etiam Vim, potentiam, facultatem, efficaciam significaret, è re natâ (dum præcedentia vetustæ acceptionis exempla congero) incidit suspicio priorem hanc vocabuli acceptionem profluxisse ex generaliore isthac significatione, quâ vim facultatēq; aliquid efficiendi denotat. Generaliorem autem dico, non modò quodd latius pateat, verum etiam quodd plures eam linguæ Septentrionales agnoscant. Theot. enim *craft* est Vis, vigor, facultas, efficacia. Cim. *PRAB4A*. D. *fræft*. B. *kracht*. V. quæ de Theot. *chraft* habent Obs. nostræ ad Willer. p. 6. Sicuti & in iisdem Obs. ad p. 70. (ubi agitur de proprietate atque origine Fr. *list*, Dolus,) quædam invenies minimè ab hoc loco aliena. — *Craffe* Chaucero persæpe usurpatur pro *Strength*.

Samson unto his Lemman tolde,

That in his heres al his strength
play,

And falsely to his foemen she him
solde,

And sleping in her barme upon a day,
She made to clippe or there his heres
away

And made his fomen al his craffe
espren. Mo.T.v.73.

Than I anon did all my craft
For to ydrawen out the shaft.

RR.v.1781.

— Faste than I abised me
To drawen out the shaft of tre,

C R.

But aye the hedde was left behinde,
For ought I couthe pull or winde,
So sore it sticked, whan I was hit
That by no crafte I might it slit.

V. gl. Al. C. 21. in Vigor, chraft.

CRAGG, Rupes, scopulus, crepido, petra. *Craggie*, Scopulosus, cautium instar confragiosus. Manifeste sunt ex C.B. craig, Petra, rupes. de quo egregie doctissimus Bochartus Geographiæ sacræ parte II, libro Primo, cap. 42. [Hib. cairrig est Petra. unde fortasse C.B. craig est contractum. L.]

GRAMM, Farcire, saginare, impinguare. Ælfr. gram. c. 30; ic cparamge. Farcio. Hinc fortasse Turdus dictus est Danis framssugel, B. krammetvogel, kramsbogel. est enim avis præter cæteras vorax. Notum est illud Hor. Epodon Ode II;

Aut trudit acreis hinc & hinc multâ cane

Apros in obstantis plagas:

Aut amite levi rara tendit retia,

Turdis edacibus dolos.

Interim de origine. verbi *cramm* hæc habet M. Casaubonus: "αράμνη, Brassica, fastidium parere solita; unde proverbium, Crambe bis cocta. Græci dicunt αἱ αράμνη δάμαρ. Hinc puto Angl. to *cramm*. Alioquin ex αράμνη, unde αράμνη, Satiatus, ducerem. Facit tamen ad priorem rationem, quod Boetius αράμνη pro *gracia* dixisse notat ex Athenæo Eustathius".

CRAMP, Spasmus, nervorum distentio, raptus, convulsio. A.S. hramma. G. *crampe*, *grampe*. D. & B. *krampe*. Huc etiam pertinet, quod Torpedinem Angli *cramp-fish* vocant, Belgæ *krampbisch*. Omnia sunt à Teut. *krimpen*, Contrahi.

CRAMPERNES, CRAMPFIRONS, Subscudes ferreæ, i. majores unci ferrei, qui trajiciuntur per lateritios parietes, ut trabes cum iis convinciant. Gallis *crampon* est Clavus uncinatus minor, qui D. *frampe*, B. *kramme* vel *krampe* dicitur. Sunt à Theot. *krumber*, Curvus. Nisi forte putes uncinatorum clavorum nomen petitum ex αράμνη, Pendeo; propterea quod de talibus clavis atque obuncis ferramentis peristromata, pictæ tabulæ, cortinæ, necnon januæ fenestræque soleant pendere. [*Crampirons* manifeste componitur à *Cramp* & *Irons*. L.]

CRANE, Grus. Cym. garan. A.S. cpan. Al. crano. D. *franc*. B. *kraen*, *krane*. Græcis αράμνη. V. nobilissimi equitis gl. in Cranohari. Cæterum ut Machina ad tollendas subvehendâsque majores sarcinas comparata Græcis αράμνη, Lat. Grus nuncupatur; ita quoque *krane* eandem obtinuit significationem apud Belgas atque alios Septentrionis alumnos. [V. *Cock*, Gallus.]

CRANNIE, Fissura, crena. G. *cren*. Manifeste petita sunt ex Lat. Crena, quod Vossius dictum putat quasi αράμνη, Fons; quoniam ex crenâ, veluti quodam fonte, liquida profluunt. Vivum hujus rei exemplum præbet calami crena expeditè devehens atramentum in chartam subjectam. *kern* vet. Belgis denotabat Rimam, incisuram, unde Teutonistæ *Carff*, *kern*, *kliück* est Incisura.

CRASH with the teeth, Stridere, frendere den-

C R.

tibus. Videtur aut per onomatopœian factum, aut referendum ad ea, quæ pauld ante attulimus, cum investigaremus originem verbi *Crack*, Crepare.

CRASIE, Valetudinarius, dubiæ valetudinis. Videtur esse à αράμνη, Temperamentum corporis humani: propter αράμνη, i. Malam affecti corporis temperiem. Fortasse per metaphoram desumptum est ex illo Chauceriano, *I am right liker, that the pot was crased*. Cha.Y. pr. v. 225. [Rectè quidem. Vox eo sensu nondum abiit in desuetudinem apud Devonienfes. est autem à G. *ecrafer*, Elidere, frangere. L.]

CRATCH, Præsepe. G. *creiche*, *crefche*. Valdè sunt vicina Lat. Crates & Angl. *grate*; atque adeo pulchrè quoque Præsepis vocabulum expriment. siquidem Præsepe nihil est aliud, quàm locus præseptus. Solent nempe jumenta objectum pabulum avidè invadere, plurimùmque foeni temerè disjicere ac pedibus proculcare; quod ne accidat, gramineum herbaceumque cibum apponunt in rastellato (quod vulgo vocant) præsepi, unde tantum extrahant, quantum unâ vice buccam impleat & manducari commodè possit. V. *Binne*. V. quoque Men. in *Creche*.

CRATCHE, *Scratche*, Sculptere, insculpere. M. Casaubonus refert ad αράμνη. [V. *Scratch*.]

CRAVE, Petiturire, vel potiùs (quod est apud Festum) Petiffere, i. majorem in modum atque omni contentione petere, petere etiam atque etiam, impensè, vehementer, instanter. Derivaveram olim à αράμνη, Clamor; Juxta illud Plinii in Gratiarum actione pro Cos. "Neque à te minore concentu ut tolleres Pantomimos, quàm à Patre tuo, ut restitueret, exactum est". & mox; "Quâ contentione, quo nisu, quibus clamoribus expostulatum est, ne affectus nostros supprimeres?" Cum tamen A.Saxones crafian dicant. D. *fressue*. Cambrobritannis verò creu & crefu significant Instanter petere; nescio an postremum hoc deduci debeat à C.B. craiff, Misericors, & creiffiant, Misericordia. ut crefu Cymræis olim propriè denotaverit Humili summissoque vultu fractum animum testari & miserabili vociferatione misericordiam alicujus elicere. Alterum verò illud creu J. Davies deduxit ab Hebr. אָרַךְ, Vocare, invocare, clamare. Quoniam tamen serio magis atque intentiore clamore propria quisque repetit, videntur antiqui legillatores verbum hoc peculiariter usurpasse de iis, qui alios lege postulant. LL. pol. Canuti R. 67; *gif hpa æfter pite crafte*. be hif peper *rcylbry pib done cýning*. quæ sic reddit Bromtonus; "Si quis aliquem inde gravabit, verè suæ reus sit apud Regem". Inde quoque unbecrafob is dicitur, Cui lis nulla intentata. LL. pol. Canuti R. 70; *þær re bonda ræt uncrýb unbecrafob. ritte ðæt pif 7 ða cild on ðam ylcan unberacen*. h. e. interpretante Bromtono; "Ubi bonda vel paterfamilias manserit sine compellatione & calumpniâ, sint uxor & pueri in eodem sine querelâ". De hac verbi acceptione plura habet Somneri dictio. in crafian. [Ill. at *fressia* est Postulare, jure poscere, peremptoriè rogare. L.]

CRAW

C R.

CRAW of a fowl, *cropp*, *Ingluvies*, *vesicula gutturis*. *Cym.* *croppa* est *Ventriculus*, proprie *avium*. *G.* *croupion*. *It.* *groppone* *d'uno uccello*. **B. krop, kroppe.** *Danis* *tro* est *Ingluvies*.

CRAWLE, *Repere*, *reptare*. [à *B. krielen*, *Repere*, *scatere*, præsertim *vermibus*. hoc à *kriel*, *krielken*, *Parvulus*, *pumilus*. nescio an à *Lat.* *Grallari* pro *Gradulari*, i. e. *Gradatim* seu *pedetentim* ire. *Skin*.]

CREAKE, v. *Crack*, *Crepere*.

CREAM, *Flos lactis*, *cremor lactis*. *G.* *crefme*, *creme*. *It.* *crefima*, [*crema*]. **B. room** dicitur: quod *Metkerchus* c. 36 opusculi de *Græcæ* linguæ pronuntiatione derivat à *ῥῶμα*, *Vis*, fortitudo; quoniam in isthoc flore præcipua lactis virtus consistit. Quum tamen Superioribus Germanis etiamnum hodie *milchraum* vocetur, atque Authori quoque *Gem. gemm.* *Crema* exponatur *roum*, fortasse quoque rectius referas nominis originem ad *Teut. roem*, *Gloria*; siquidem præcipuam quoque lacteo huic liquori laudem tribuit *Latinum Flos lactis*, *It.* *capo di latte*, *cima di latte*, *flor di latte*, *H.* *flor de la leche*, *Gr.* *ἀπὸ τοῦ γάλακτος*, item *πῖα* vel *πῖα* *τῶ γάλακτος*, quomodo & *Vossius Lat.* *Cremor* deducit à *Cerno*, quia est pingue illud, quod à lacte secernitur. *Teuton. Rome*, *smant van der melck*. Idem aliquantò post; *Smant*, *bet van der melck*. *Crema* interim vocabulum sæculo semibarbaro receptissimum vulgo fuisse, ostendunt rudes atque infaceti trivialium versiculorum sales, quos tum præcipuè in deliciis atque in delectamentis habebant. Exemplo est versiculus, quem in *Balbuca*, *botter-mellick*, adducit Author *Gem. gemm.*

Crema datur dignis, dabitur *balbuca* malignis.

quem tamen ipsum versiculum idem Author in *Vertendex* nonnihil postea immutavit. *Vertendex*, *Roem*, *smant*: quod vertitur lac in pinguedinem: unde versus:

Vertendex dignis, dabitur *balbuca* malignis. Sed ne videar infatigabiliter nimis immorari frigidissimis deridiculæ vanitatis argutiis, *Lectorem* potius monebo *Cot. glossarum* p. 37 *Crama* exponi pleræ. à *Teut. bloten* vel *blieten het melck*, *Cremorem* lacti supernatantem ab ipso lacte secernere, segregare. *blote-melck*, *ber-saente melck*, *Lac* demptâ *cremoris* pinguedine tenuius. nam *saen* quibusdam *Belgis* etiam dicitur *Flos lactis*. [*Room* est ab *A.S. peam*. quod idem significat. *L.*]

CREATE, *Creare*. *G.* *creer*. *It.* *creare*. *H.* *criâr*. Videntur, eliso *U*, facta esse ex *κρῆνω*, *Efficio*, *perficio*, *creo*. *Cym.* *créu* est *Creare*; quod *J. Davies* derivat ex *Hebr.* *צרר*, *Creare*. verso nempe *צ* in *ר*, similis quodammodo figuræ. *V. etym.* *Voss.* in *Creo*.

CREDE vel *Bylefe* *Chaucero* est *Symbolum apostolorum*, *The twelve articles of our Christian faith*. *Belebeth this as liker as your crede*. *CYT.* v. 328.

What knoweth a tylloure at the plowe

The Popes name, and what he hate?

C R.

His crede sufficeth to him irowe,
And knoweth a cardinal by his hatte.
Pl. T. v. 410.

This man is fallen with his astronomie,

In some wodeness or some agonie.
I thoughten ay wele how it shulde be,
Men shulde not know of Godes pri-
bite.

Pea blessed be alwey the leude man,
That nought but only his belefe can,
Mi. T. v. 343.

[*A.S.* *crebe*. *Sunt à Credo*. *L.*]

CREDENCE in *Scot.* *Æn.* paraphrasi denotat *Epistolam Oratoris publici fiduciarum*, vel *mandata*, quæ legatis vivâ voce in alias terras deportanda committuntur.

Than the ambassiat, that was returned agane

From Diomedes ciete Etholiane,
He bad do schaw the credence, that
thay brocht,

Perordoure alhale thare answere, fa-
land nocht. 369, 33.

At this instant my messengere
Admon clepit, my credence hecht to
here

How to zone Trojane tixrant, reher-
yng

My wourdis, quhilkis lykys hym na
thing. 408, 44.

Omnino v. *Nicot.* in *Creance*, quod nunc *Fidem*, alias *Rem creditam* significat.

CREDIT, *trust*, *Fides*, [*existimatio*]. *Gallis* dicitur *credit*, atque adeo à frequentiore *Gall.* linguæ inter *Europæos* usu, in plures quoque alias linguas irrepsit vocabulum. *Anglis* certè *good credit* est *Integra fides*. opponiturque ei *broken credit*, *Fides affecta*, *concussa*, *fracta*. *to save his credit*, *Tueri fidem*. *my credit is not crackt*, *Bonum nomen existimor*. *Have I so small credit with you?* *Itane parvam mihi fidem esse apud te?* *Juvenali Sat. III* *Fides* dicitur *constans illa solidæ laudis ac bonæ existimationis gratia*, quam omnis ordinis homines tribuunt *inculpatissimæ vitæ ac notæ expertæque fidei viro*:

Quantum quisque suâ nummorum servat in arcâ,

Tantum habet & fidei ---

CREED, [*Symbolum Apostolorum*]. *Credulitie*, *Credulous*. *Credo*, ut *Priscianus* libro *X* tradit, ita dicitur, quasi *Cretum do*. *Ubi Cretum* est *Decretum certumque*. *Mart.* mavult dici, quasi *κρηδω*, *Cordi do*; vel simpliciter à *κρηδω*, i. e. *Cor*; ut sit, *corde suscipio*. Maxime mihi placet esse à *κρηδω*, i. e. *Mutuo do*. Quod qui facit, etiam *Latinis Creditor* vocatur. *Z* autem *crebro* adeo in *D* abit, ut *supervacuum* videatur, toties addere similia exempla. *Credulus* est à *Credo*. Ut à *Fido* est *Fidus*; ita à *Credo* videtur olim fuisse *Credus*, atque inde *Credulus*. Hæc habet *Voss.* *etym.*

CREEK, *Crepido* *littoris*, *fossa in ripa*. [*A.S.* *crecca*]. **B. kreke**. *Gr.* *κρηκη* est *Litrus*, item *D d* *Arena*

C R.

Arena littorea. Ch. **Crekes and tabernes of the see** sunt Recessus æquoris. Boeth. lib. 3. p. 379. a.

CREEPE, Repere, serpere. Cym. cryppian. A.S. cpeopan. cnypan. Al. krepan. D. frybe. B. **kruppen**. Helvigijs putat dictum quasi *κρυβδλω* *κρυβδλω*, Clam vel clanculum progredi. V. gl. A. 23. in Serpit. [Isl. *früpa* est Curvus incedere. *fröppa*, Perreptare. Suionibus *frýpa* idem significat. L.] [CRELIT G. Douglassio est Corbe vel arcæ conclusus. Non à G. *corbeille*. Tent. **korb**, ut autumat Editor, sed ab Hib. *kril*, Corbis, arca. hinc etiam Scot. *Cralles*, seu potius *Creilles*, Nassæ piscatoriæ. L.]

CRASSES, Nasturtium. A.S. cæpre. cepre. tunkepre. Al. kerffe. crasse. cresso. G. *cresson*. It. *crescione*. D. *karsze*. B. *kerffe*. Car. Stephan. de Re hortensi p. 72; "Nostri Crescionem à "crescendi celeritate appellant *du cresson*". Mihi olim videbatur derivatum ab Æolico *κίρσιν* pro *κίρσιν*, Tondere, scindere, præcidere; quod nasturtium frequentius succisum, uberius succrescat.

CREST, Crista. G. *creste*. It. & H. *cresta*. De Cristæ vocabulo hæc habet Voss. etym. "Crista forte ex *κρίστα*, Caput, quasi Carista. vel à "κίρσιν, Cornu, quasi Cerista: cornu enim in capite refert. Hæc saltem nibilo sunt duriora, "quàm Crusta quasi Corusta, à Corio, quod placuit Cæsari Scaligero". Hæc Vossius. V. tamen annon huc faciat illud *κρίστα*, Galea, potissimum tamen Crista insignis galea: unde *κρίστα* *κρίστα* Homerus passim vocat Bellatorem strenuum, militem egregium atque insigni cristâ conspicuum, quod maximum bellicæ alacritatis indicium.

[CREVICE, Rima. G. *crevaffe*. ab Isl. *frýfia*. quod est G. *crever*. It. *crepar*. Omnia fortasse à Lat. Crepare, i. e. Diffilire, dehiscere. L.]

CREVIS, Cammarus, astacus. Al. creuez. G. *escrevisse*. V. etym. Voss. in Carabus. Men. in *Escrevise*. [Nunc scribitur *Crawfish*. L.]

CREW, CRUE, Societas, coitio. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubon. "*κρήνη*, Pulsus "manuum pedumve; propriè Applausus. *συγκρήνη*, Coire, conspirare. *συγκρήνη*, Coitio, "conspiratio. Anglis *clutter*, Sonus inconditus, "tumultus. a *crew* vel *crue*, Societas, coitio". Hæc Casaubon. [Skin. mavult petere à B. *krœghen*, Cauponari, potare, q. d. Conventus combibonum, & hoc à *krœg*, Amphora, cauponula. Fieri potest, abjecto *g*, ab A.S. *cpuð*. Conferta turba, multitudo. L.]

CRIBB, Præsepe. Al. cribbe. crippe. krippa. It. *greppia*. D. *frybbe*. B. *krebbe*, *kribbe*. Nusquam adhuc, quantum memini, obrulit se mihi vocabulum hoc in monumentis A.Saxonis, sed ejus loco *binne* & *byrge* & *byrg* dicebant A.Saxones. unde suspicor posteriorem patrum nostrorum ætatem vocabulum, in honorem beati Salvatoris, desumpsisse à *κρίβαν* & *κρίβαν*, Lectus, grabatus. Spectatæ nimirum pietatis homines edocti Divinum infantem aliquando in præsepi, haud aliter atque in grabatulo, primos edidisse vagitus; omnia deinde præsepia, in tan-

C R.

ta rei memoriam, sic denominanda putaverunt. V. interim Teut. etymologici Schedas in *kribbe*, *krebbe*, Præsepe.

CRICK in the neck, Opisthotonus. est ab A.S. *cpice*. Stipes. nam hoc morbo laborans, cervicem habet stipitis instar immotam, rigidam, obstipam. V. etym. Voss. in Obstipus.

CRICKET, Gryllus, cicada focaria. Cym. *crycied*. B. *krekel*. Ac *cricket* quidem videtur esse à *κρίκη*, Stridor. *criccied* J. Davies derivat à *κρίκη*. Belgarum verò *krekel* putant dictum à *κρίκη* *κρίκη*, quodd pulsatil agitatisque alis streperum edat sonum. [Omnia sunt à sono, quem gryllus edit. L.]

[CRICKET, Ludi genus, sc. baculi & pilæ, ab A.S. *cpicce*. Baculus seu lituus, quo luditur. L.]

CRIE, Clamare, plorare. Goth. *FRUITAN*. G. *crier*. It. *gridare*. H. *gridar*, *gritar*. B. *kriiten*, *kriischen*, *schreyen*. vett. Flandris *kriie* est Clamor. Cim. *PR1444* est Hiscere. *PR1444*, Flere, plorare. D. *græde*. *κρίση* Græcis est Vehementius vociferari & cum acuto quodam stridore exclamare. J. tamen Scaliger notis in Priapeja derivat It. *gridare* ex Lat. Quiritare, i. Quirites ciere, flebili voce Quiritium opem implorare. Cymæorum *cri*, Clamor, & *crio*, Clamare, J. Davies desumptum censet ex Hebr. *קרא*, Clamare.

CRIME, Crimen. G. & It. *crime*. H. *crimen*. *κρίση* Græcis propriè est Dirimere, separare: secundariò verò accipitur pro Judicare, quandoquidem Judex litem separat, ac verum à falso distinguit. Ab hac duplici notione verbi *κρίση*, Græcis *κρίση* est Judicium; atque adeo inde quoque Crimen Latinis est Delictum; siquidem ob crimen judicamur condemnaturque. V. Voss. etym. in Cerno.

CRIMSON colour, Color cramosinus, coccinus. G. *cramoisi*. It. *cremesino*. H. *carmesi*. B. *kar-mesin*. V. Kilian. & Voss. de Vit. ferm. lib. II. c. 9. in Herminium. ut & ejusdem Voss. etym. in Coccus. Menag. in *Cramoisi*.

[CRINE G. Dougl. est Tondere, ut 238, 54 b. *crinis the cunze*, Circumcidit nummos. Eadem quoque denotat Arere, arefcere. Pro duplici significatione duplicem admittit originem. Priori sensu est, ut ego opinor, ab Hib. *crinim*, Mordere, rodere. posteriori, à *crionam*, Arefcere, exarere. L.]

[CRINGE, demisso corpore serviliter devenerari. *כרע* Hebræis est Curvare, incurvare se. L.]

CRIPLE, Claudus. Cym. *crupl*. A.S. *cpypel*. *cpypel*. B. *krepele*, *kreupel*, *kropel*. Fortasse traxerunt ortum à *κραιπάλη*, Crapula. ut propriè olim *krepele* dictus sit, qui solutus mero ac vino languidus amisit ebrios pedes. Notum est illud ebrii mancipii apud Plautum Pseudolo, V. sc. I. 6.

Quid hoc? ficcine hoc fit? pedes, statin'annon?

An id vultis, ut me hîc jacentem aliquis tollat?

Nam hercle si cecidero, vestrum erit flagitium.

Per-

C R.

Pergitin' pergere? ab, sciendum mihi
Hodie est. Magnum hoc vitium vino est,
Pedes captat primum. luctator dolosu' st.
Virg. Georg. II, 93.

--- tenuisque Lageos

Tentatura pedes olim, vincturæque linguam.
Cæterum hæc etymologia longius forte videbi-
tur petita: quare proximum est, ut transeamus
ad *χευπαίνων*, Incurvari. quemadmodum enim à
χευπαίνω fit *χευπαλίων*, Senecio; ita *criple* non ma-
le videtur desumi posse ab hac *χευπαλίσ* voce.
ut olim propriè ita sit dictus, qui propè jam
decurso vitæ spatio incurvus & claudicans pro-
cedit. *an old cripple* etiamnum dicitur Silicernium.
Ac fortasse Cimbris quoque Senex dictus est
ΠΑΥΒΗ à *καμπύλω*, Curvus. Quod si tamen
ne quidem secunda hæc etymologia satisfaciet,
restat ut derivatione simplicissimâ deducamus
criple à *creepe*, Repere; quod claudicantes ac se-
nes non tam incedere, quàm prorepere videan-
tur. Seneca tragicus de sene Oedipo ac cæco
--- "repi' incertus viæ". Ad priorem tamen ori-
ginationem facit, quod gl. Philoxeni Vacillan-
tes exponunt *καμπυλῶντες*. cum propriè Græca
vox notet Vacillantes ex vino, ut loquitur Quin-
til. lib. VIII, c. 3.

CRISPED *hair*, Tortus capillus. *crisp-haired*,
Crispus. G. *crepè*. It. *crepato*, *crispino*. H.
crespo. V. etym. Voff. in Crispus.

CRISTALL, CRYSTALL, Crystallum. Cym.
crisial, grisial. G. *crystal*. It. *cristallo*. H. *cristál*.
D. *cristal*. B. *kristael*. V. etym. Voff. in Cry-
stallus.

CROCK, *Cruk*, vett. Anglis Olla, fidelia, te-
staceum sive fictile vas ad quosvis usus accom-
modatum. A.S. *crocca*. Al. *cruch*. G. *cruche*.
D. *fructe*. B. *krukke*. Cym. *crochan* est Olla.
puto, ab illo *cregen*, quod iisdem Vas fictile de-
notat. Originem verò C.B. *cregen* habent an-
not. nostra ad gl. D, 19. in Vicedominus.

CROCODILE, Crocodilus. G. *cocodrille*. It. &
H. *cocodrillo*. Græcis est *κροκόδειλος*. V. etym.
Voff. in Crocodilus.

CROFT, *undercroft*, Crypta. G. *grotte*. It.
grotta. H. *gruta*. D. *trafft*. B. *krofte*, *kruftte*,
kluffte. Græcis est *κρύπτειν* à *κρύπτεω*, Tegere.
V. Spelm. in Croftum. & Voff. etym. in Cryptæ.
[--- *Croft* est Agellus prope domum Rustici.
croft A.S. idem denotat. L.]

CROKE, v. *Cruck*, Pedom pastorale.

CROKE *like a raven*, Crocure, crocitare. A.S.
croketan. [It. *crocure*.] B. *krosen*. Pollux
lib. V, c. 13, ubi de vocibus avium agit, *είπεις δ' αν*,
inquit, *κροάνας*, *κρόζεν* κροαίς κλώζεν ή κροαίεν. &c.
V. etym. Voff. in Crocitare.

CRONE, Ovis vetula. "à *χερνιος*, Diuturnus,
"longo durans tempore. *χερνιαίος*, Vetus". Ita
M. Casaubon. Belgis quoque *kronie* dicitur.
Adde, quod Hesychius τὰς πάλαιους ἀνδράπας olim
χερνιαίους dictos tradit. à *κρόν*, Saturnus. vel-
uti nepotes Saturni, Deorum antiquissimi. Ita
vocem *crone* accepit Chaucerus La. 433. [*Crone*
valde affine est Hib. *cranaidhe*, Decrepitus se-
nex, quod fieri potest à *crion*, Aridus, flaccidus,
ob rationem per se manifestam. *Crony* nunc pro-

C R.

fertur, & denotat Amicum intimum, congerro-
nem, quocum diu magna alicui familiaritas in-
tercessit. L.]

[CRONE, CROYN, CRUNE, Mugire. A.S. *hpi-*
nan. Isl. ad *hrina*. Ejulare, mugire. à *ge-hpnan*.
Vociferari, fluit Douglassianum *crune*, *crone*,
croyn, *μυγῶναι*: G in C creberrimè mutato. edi-
tor in voce meminit & *punian*. Susurrare [my-
steria vel arcana.] incassum. Ita Thwaites. Re-
ctè fortasse. Malim tamen ab Hibernis petere,
quibus *cronan* est Bombus, fremitus, murmur,
& quorum vocabulis nusquam non utitur Præ-
sul doctissimus. L.]

CROOKE, Curvare. B. *kreucken*, *broken*.
Sunt à C.B. *crwcca*, Curvus, incurvus. quod J.
Davies derivat ab Hebr. *כרע*, Incurvare. [V.
proximè sequens.]

CROOKE, *Croke*, *crooked staff*, Pedom episco-
pale. G. *croce* dicitur, quod est à *croc*, Uncus;
quoniam baculus est uncinatus. Belgis quoque
krukke est Scipio cum transversario ligno ad
angulos rectos, quali pro fulcimento subalari u-
tuntur ægri. at episcopale pedom Belgis dicitur
krootse. Plura habet Goldast. rerum Alam.
tomo I, pag. 186. Archæol. Spelm. in Camboca,
Voff. lib. II de Vit. ferm. c. 1. [Hib. *cruca* est
Uncus. L.]

CROOKE *like a dove*, Minurire. Videtur
esse verbum *ὀνομαζομένον*, ut pleraque id ge-
nus.

CROPP, *Craw*, Ingluvies. [A.S. *cropp*. Lev. I,
16. L.]

CROPP, Messis unius anni, Annona. *Cropp*,
Decerpere, secare, demetere, amputare. [B.
krappen.] Videri possunt valde affinia Gr. *κρά-*
πειν, Falx. vel Gr. *κρεπύειν*, Fructus colligere.
prorsus ut Lat. Carpo manifestè desumptum est
ex *κρεπύω* vel *κρεπίζω*. Fortasse quoque referri
potest verbum ad C.B. *crap*, Raptio, prehensio.
vel ad Cim. *FRIBBIK*, prout *FRIBBIK*
FRIBBIK Run. lexicon in *BARMA* exponit Vo-
lam manus plenam. [Procul omni dubio est ab
A.S. *cropp*. Cima, spica, granum, quod in plu-
rali facilè transferatur ad denotandam totius an-
ni messem. L.]

CROPP olim ab Anglis pro Summitate qua-
vis usurpatum, ut apud quosdam lexicographos
reperio, inquit M. Casaubon. p. 278 lib. de Vet.
ling. Angl. qui etiam *cropp* illud deducit à *κρυ-*
φῆ, "Cacumen, vertex, quævis rerum summitas".
Hactenus Casaubon. Locum Boethii ex metro
2 libri Tertii de Consolatione,

Validis quondam viribus acta,
Pronum flectit virga cacumen:
Hanc si curvans dextra remisit,
Recto spectat vertice cœlum.

ita reddidit Galfridus Chaucerus in suâ transla-
tione Boethianâ; *The verde of a tree, that*
is haled adoune by mightie strength, bow-
eth redily the crop adoune: but if that
the hand, that it bent, let it gone againe,
anon the crop loketh up to the heben. A-
libi quoque pluribus in locis hoc vocabulum sic
accepit Chaucer. [Hodie in usu est, *The Cropp of*
a Whip: & G. *croupe* est Cacumen montis. L.]

C R.

Cross, Crux. G. *croix*. It. *croce*. H. *crux*. D. *taarsz*. B. *krugs*. Scriptoribus quidem Theot. cruce vel cruze passim dicitur Crux: in A.S. verò monumentis ubique nob vel galga ponitur pro Cruce, atque adeo postremum illud passim quoque habet nobilis ille Argenteus codex. Unde liquet Patres nostros crucis denominationem seriùs ab ecclesiâ Romanâ mutuatos; relictis appellationibus vernaculis, quas Gothi atque A.Saxones constanter servaverant. Origo interim Lat. Crux per quandam literarum metathesin videtur petita ex *in cruce*, Palus erectus, tabula arrectaria. V. etym. Voff. in Crux.

CROSSE or pile. G. *croix ou pile*, Puerilis concertationis genus, de quo infra in *Pile*.

CRÖTCHET, Simpla. [Uncinus vel hamulus quadratus. G. *crotchet*. Diminutivum esse videtur à *croc*, Uncus. Crotach Hibernis est Curvatus, uncinatus, gibbosus. unde fortasse non nemo derivare mavult. L.]

[CROUD, Densa hominum turba, ab A.S. *cpeab*. *cpuð* idem notante. L.]

CROUK Chaucero est Lagena fictilis, fidelia, lens vel lenticula, seria.

When that drunken was al in the crouk. R.T. v. 248.

A.Saxonibus dicebatur *cprocca*. quod fortasse per usitatissimam literarum transpositionem videri potest desumptum ex *κροκρυγή*, Tumultus. *κροκρυγμός*, Streperus inanum intestinorum latratus; ob non absimile murmur lagenarum ori, dum exhauriuntur, admotarum. Simillimæ originationis rationem attingimus infra in *Flaggon*, Lagena. *χρυσίδες, αἱ ἀναπνέμεναι τῆς θείας χρυσῆς φιάλης*. Phavorinus. [V. *Crock*.]

CROUPE, CRUPPER of an horse, Postilena. G. *croupiere*. It. *gropiera*. H. *gropéra, grupéra*. B. *kroppier*. Gallis interim *croupe*, It. verò *groppa* est Uropygium sive extremitas spinæ in sacrum os desinentis podicique imminentis. Gr. *ὑποπύριον, ὑπὸ πύριον* vel *ὑποπύριον* dicitur. [Facta videntur à vet. Lat. *Cropa*, quod significat Equiclunes. L.]

CROW, Cornix. A.S. *crape*. Al. *cræue*. D. *frage*. B. *kræpe, kræp*. Sunt à *κροῦν*, Clamor: est enim avis clamorosa & garrula. Testis est ipsa de se apud Ovid. II Metam. v. 565.

--- mea poena volucres

Admonuisse potest, ne voce pericula querant. &c.

Cra, Vox corvorum; Al. gl. P, I.

CROWCH, Humiliter incurvatum adrepere. G. *crocchu* est Incurvus. Anglis *crooked*.

CROWDE or fiddle, Fidicula. *crowder or fiddler*, Fidicen. Cym. *crwth*, Fidicula. *crwthor* vel *crythor*, Fidicen. V. Spelm. in Crotta. De origine vocabuli sic M. Casaubon. "*κροῦν*, Pulso: "*κρεμβάλοις κρούειν*, Crembala pulsare: *τὸ κιδάριον κρούειν*, Citharam pulsare: *κρούμας*, Sonus, qui editur organorum musicorum pulsatione; item (ut quidam interpretantur) Carmina, odæ. "*croud*, Notissimum & usitatissimum instrumentum musicum, ad quod cantare & saltare solent". [Crutaire Hibernis est Musicus. L.]

CROWDE, Trudere, propellere. B. *krupden*,

C R.

krupen. Sunt à *κρούω*, Pulso, impello. M. Casaubonus refert ad *κρούω*, quatenus exp. Impressionem in alios facere hostili modo.

CROWE, Cantare instar galli gallinacei. A.S. *cpapan*. Al. *craæn*. B. *kræpen*. Sunt à *κράζειν*, Clamare, vociferari. [Rectius fortasse ab Al. *cra*, Vox corvorum. L.]

CROWN of the head, Vertex capitis. [B. *krupne*. G. *couronne*.] H. *corona de la cabeça*. *κροῦνα* Hesychio sunt ὑψηλά, Alta, celsa. Nisi forte (alphabetica serie quodammodo postulante) malis legere *κροῦνά*. Potest etiam petatum videri ex *κράνιον*, Calvaria vel Caput. Cymraeis interim (quod vel maximè videtur hic monendum) *crwnn* est Rotundus. ita Caput tereti rotunditate collectum dixit Arnobius lib. IV adv. gentes. "Solis humanis corporibus, inquit Macrobius lib. I, c. 14. in Somn. Scipionis, inest in "capite sphaeræ similitudo, quæ forma sola est "mentis capax". Cym. *creuan* est Cranium.

CROWN, Corona. G. *couronne*. It. & H. *corona*. D. *frone*. B. *krōne*. *κράνη* Eustathio exp. *εἰσφάνος*. Hesychio *εἰδὸς εἰσφάνος*. Eidem denique Grammatico *κροῦνα* inter alia sunt *ἀσπερὶν χύματα*. Veteres Chorona scribebant, à *χορὸς*, Chorus. quemadmodum enim in choro circulari cantantes, manibus confertis invicem juncti, unum orbem conficiebant; ita quoque flores in coronis aptè inter se nexi, referebant hanc tripudiantis cantantisque chori rotunditatem. Plura habet Voff. etym. in Corona. C.B. *coron* est Corona; cujus vocabuli originem J. Davies refert ad *ῥῥ*, quod aliquando Gloriam denotat. prorsus ut A.S. Corona nuncupatur *puldepbeazg*. Theotifcis era.

CRUCK, v. *Crock*, Olla, fidelia. V. quoque *crouk*, quod fuit paullo ante.

CRUDE, CURDE, CURDLE, Coagulare. Gr. *κρύος* est Frigus. *κρυάδης*, Frigidus. [Cruth Hibernis Coagulum significat. L.]

CRUE, v. *Crew*, Societas, coitio.

CRUELL, Crudelis. Cruor & Sanguis differunt, quod sanguis etiam fit, cum venis infit; cruor dicatur, postquam effusus venis ac jam frigefactus: unde & nomen. nam *κρύος* est Frigus. *κρυερός*, Frigidus. Gl. Philoxeni, Cruor, *αἷμα πιπληγός*. Ridiculè Grammatici, quibus cruor dici videtur, quasi corde ruens. A Cruor est Cruentus, quasi cruore tinctus. Ab eodem est Crudum, quod adhuc in cruore: quam originem probat Isidorus lib. XX, c. 11. A crudus autem est Crudelis, ut à fidus fidelis. Crudelis igitur, qui crudis est moribus, h. e. sævis cruoremque sitientibus. Ita Voff. etym. in Cruor.

CRUET, Phiala, guttus, simpulum. [Fortasse corr. à B. *krucke*, Cantharus, testa, fidelia, hydra. quod Germ. est *krug*. G. *cruche*. L.]

CRUMM, Mica. A.S. *cpuma*. Al. *crume*. D. *frumme*. B. *krupme*. Videntur esse ex *τρίμμα*, mutato r in x. nam *τρίμμα* Græcis vocatur, Quicquid in minores partes ac veluti micas comminutum contritumque est. Hesychio quoque *δρύμμα* sunt *κλάσματα τῆς ἄρτης*, Fragmina panis. Ita Anglo est ab *ἄντλῳ*. Lascivus à *λάση*. Proceres à *σώπρω*.

CRUM-

C R.

CRUMPLES, *rimples*, Rugæ. **B. rimpelen**, **rompelen**. Rugis, hñympellum. gl. Cot. 178. & mox paginâ 181; Rugosam, hæpe gepumpnan. — Sunt à Teut. **krimpen**, Contrahi. [Omnia peterem ab Arm. vel Hib. crumam, Flectere, incurvare, à quo frequentativum formari videtur *to crumple*, Corrugare, nec aliunde fortasse petendum, *Crumphacked*, Gibber. L.]

CRUPPER, v. *Crouper*, Postilena.

[**CRUSE**, Pocillum, simpulum. A.S. *cpeche*. Ill. *fruus* est Culullus vel fidelia. L.]

CRUSH in pieces, Friare, in minutissimas partes confringere. [G. *ecrafer*.] Non ita longè videtur abire à *κρούω*, Pulso, collido. *κρούσις*, Pulsatio. **kritse** Belgis est Palea, festuca. **kritsen fierken**, Minutissimæ rei exiguum fragmentum. [Omnia ortum traxisse videntur ab Ill. *freista*, Comprimere. quod à Goth. **KKINSTGAN**. Collidere. L.]

CRUST, Crusta, [Crustum.] Cym. *crest*, *cresten*, *crwst*. Al. *croste*. G. *crouste*. It. *crosta*, *grosta*. H. *costra*. **B. korste**, **kurste**. Fortasse est ἀπὸ τῆς κρύσεως, à frigore. nisi malis *κρῆσις* ἀποκρίσις factum ex *κρύσταλλος*, Glacies, crystallus; ut Crusta propriè sit Durum illud, quod in superficie aquæ, lactis, pultis aliorumque liquidorum frigore concrevit. Huc facit illud Virg. III Georg. v. 360.

Concrevunt subitæ currenti in flumine crustæ.

ubi Servius; "Cum hæc Crusta dicimus, feminino genere, lapidis aut ligni aut gelu partem significamus: cum verò Crustum dicimus, edulium aliquod significamus, partem panis vel "placentæ". Plura habet Voss. etym. in Crusta & Crustum.

CRUTCH, Furcula subalaris, cui innituntur infirmi. Al. *crucke*. G. *croce*. It. *croccia*, *gruccia*. D. *frøter*. **B. krucke**. Denominatione fortasse desumptâ à Crux, crucis; quodd istiusmodi bacilli cruciformes, ægrorum claudorumque axillis ad eorum sustentaculum subjecti, nihil aliud sint quàm Scipiones transversa habentes ligna ad rectos angulos crucis instar imposita. V. Lipsium lib. Primo de Cruce, c. 8. Fieri quoque potest Sustentaculum istud subalare nomen hoc sumpsisse ab A.S. *cpicce* Baculus: vel à C.B. *crwcca*, Curvus; quodd transversum illud lignum (ad commodiorem usum) vel incurvum esse oporteat, vel modicâ excavatione axillis adaptari soleat. Gallis etiam dicuntur *potences des boiteux*, Angl. *potens*. *crucke*, Podium. gl. D, 31. V. locum. *cpicce*. *a crouch*, *such as bee, which is lame, useth to go upon*. he mib *cpiccum* hñ *peðung* undepppeðob. Noellus. — *Crutch*, Fulcrum vitis. G. *crocette de vigne*. M. Casaubon. derivat à *κρούει*. Palus, pedamentum.

CRUZADE dicebatur Agmen militare eorum, qui Romani pontificis literis exciti concurrebant ad opem ferendam adversus hostes Ecclesiæ, imprimis tamen adversus Saracenos aliósque infideles, quibus ludibrio est Crux Christi. Inditum verò iis est hoc nomen ab illâ sanctæ crucis figurâ, quam, veluti Symbolum professionis, in veste gerebant. V. Somneri gl. additum Antiquis hist. Angl. scriptt. in *Cruciata*. V. quo-

C U.

que Spelm. gl. in *Cruciferi*. & Menag. Gall. origines in *Croisade*.

CRYSTALL, v. *Cristal*, Crystallum.

CUBB, Vulpecula.

CUCKOE, Cuculus. Cym. *cwccw*, *gwccw*. Al. *cuccuc*. G. *cocu*, *concou*. It. *cucuglia*, *cuculo*. H. *cucillo*. D. *fuctuct*. **B. kockock**. Gr. *κόκκυξ*. Omnia hæc rectè referas inter *διονυτιοποιήματα*. Cuculus interim Hispanis olim quoque (teste Isidoro lib. XII, c. 7.) dicebatur *Tucus*. fortasse ab Hebr. *תור*, Dolus; quodd volucris vasserima, quum se nōrit frigidiorē quàm ut ova sua possit ipsa excludere, clam deferat ea in palumbis, alaudæ, potissimū tamen currucæ nidum. quâ de re v. Voss. lib. III Physiologiæ Christianæ, c. 82. Ab hac interim volucris hujus fraude originem fortasse traxit, quodd pleræque Europæ gentes hujus avis nomen sæpius iteratâ exclamatione ingerere soleant iis, quos publicus rumor uxorem adulteram habere testatur: iudicandique sunt nomen avis eò potiùs occinere maritorum miserrimis, ut indigna patientes moneant adesse cuculum nidisque eorum infidias struere, quàm quodd sentiant avis nomen infelicibus competere. V. Spelm. in *Arga*. & Voss. etym. in *Cuculus*. Menag. in *Cocu*. — Qui primi Gallorum (inquit Voss. lib. III de Orig. & progr. Idolol. c. 82.) eam inducere consuetudinem, ut maritum, natos ex adulterâ liberos educantem pro suis, Cuculum nuncuparent, hi planè confuderunt Cuculum & Currucam. Nam Cuculi sive Cuculli nomen, convenit Adultero; Curruca autem, Marito adulteræ. Sic in *Asinariâ* utitur Plaut. Actu V, Scenâ 2; ubi Artemona Demænetum, quia cum filii Argyrippi amicâ rem habere vellet, in hunc compellat modum:

At etiam cubat cuculus. surge, amator, i domum. Item Juvenal. Sat. VI, v. 275.

Tu tibi nunc curruca places flatumq; labellis Exforbes ----

Ridet enim maritum impudicæ conjugi nimis credulum, & ab uxore suppositos tenerrimè amantem, ut proprios. Interea veterem esse errorem, ex Acrone videmus, id cuculo tribuente, quod est currucæ. V. eum ad illud Horatii lib. I, Sat. 7. "Magnâ compellans voce cuculum". Hæc Voss. V. quoque quæ supra attigimus in *Cockbold*.

[**CUCKOLD**, Curruca, adulteræ maritus, v. *Cockold*, ut & *Cuckoe*. L.]

CUCUMBER, Cucumer, cucumis. Cym. *cucumer*. G. *concombre*. It. *cocomero*. H. *cogumbro*, *cobumbro*. **B. konkommer**. Cæterum, ut Varro vult Cucumerem à curvitate dictum, ita Teut. **konkommer** videri potest desumptum ex **konckelen**, Contorquere. Huc facit illud Plinii XIX, 5; "Crescunt quâ coguntur forma". Virg. IV Georg. v. 121.

--- tortusque per herbam

Cresceret in ventrem cucumis ---

Columella lib. Decimo, qui est de Cultu hortorum;

Sole sub æstivo gelidas per graminis umbras Intortus cucumis, prægnansq; cucurbita serpit. Una neque est illis facies ---

E e

Re.

C U.

Rectius tamen deduxeris à *cuca*, quod vet. Græcis Cucumerem significabat. V. J. Scaligeri conjectanea in Varronem de L.L.

CUD, *to chew the cud*, Ruminare. C. B. *chwydu* est Vomere. *chwyd*, Vomitus. atque inde Anglis *cud* videtur dici, Quicquid pecudes ruminantes ex imo ventriculo quodam veluti vomitu sursum cient.

CUDGELL, Fustis, baculus, clava. B. *kodse*, *kudse*, *kupse*. unde Hollandis *den os kupsen* est Bovem malleo vel nodosa clavâ in frontem impactâ exanimam humi prosternere. Cæterum *kodse* istud, unde reliqua deflectuntur, suspicor esse à *knodse*, Clava nodosa. quod à *knodde*, Nodus. de quo supra in *Cnot*.

CUFF, Alapa, colaphus. Fortasse, extrito prius *a*, factum ex *κλαφ*, Colaphus. [D. *fiey* est Fustis. *fieps hag*, Fustuarium. Gothis **KANPATGAN** est Colaphos ingerere: unde tam nostrum *cuff* quàm D. *fiey* ortum traxisse censeo. L.]

CUFFES, Linei limbi circa manicam extremam ornandi vel muniendi gratiâ replicati. *Coife* Gallis olim denotabat quodvis Integumentum sive Velamen, maximè tamen capitis: atque inde forte Anglis *cuffes* dicti sunt Limbi linei caput manicarum contegentes ac munientes.

[**CUIRASS**, Thorax. v. *Curet*. L.]

CULL, Excerptare, deligere, feligere. à Lat. Colligere est It. *cogliere*, & G. *cuellir*. unde *cull* Anglorum.

[**CULLAGE**, G. Dougl. 322, 5. *Apparel, habit*, Vestis, vestitus. Est Hib. *culaigh*. L.]

CULPABLE, Noxius, reus, culpabilis. Nonnulli censent Lat. Culpa quomodocunque factum ex Collabor. Proprie enim culpam commississe dicuntur, quotquot speciosioribus vitiis incitati labuntur in proclive, sustinerique nullo modo possunt. Decantatissimum certè est illud poetæ Venusini libri I Satyrâ I:

Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citràque nequit consistere rectum.

CULTER of a plough, Vomer. V. etym. Voff. in Culter. [V. quoque *Coulter*.]

CULVER, Columba. A. S. *culþer*. *culþpe*. *culurþpe*. Ita legimus Matth. X, 16; *beoð gleape ƿpa næddþan. 7 bilepƿte ƿpa culþpan*. "Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ". Videtur autem *culþpe* & *culurþpe* (quod postremum occurrit in longè antiquissimâ paraphrasi Cædmonianâ 33, 18.) ejusdem originis cum Lat. Columba. quod sicuti deduxerunt viri docti à *κλυμῆν*, Urinare, aquas subire, quoniam talis est harum avium gestus: ita quoque *colurþpe*. abjecto *μ*, videri potest desumptum ex *κλυμβῆς*, Avis urinatrix. Plurimum interim firmat hanc etymologiam, quodd receptior alia domesticæ volucris denominatio pari prorsus ratione videtur desumpta ex *δύπτιν*, quod Hesychio exp. *κλυμβῆν*. Nam sicuti ab isthoc *δύπτιν* A. Saxonibus *duþian* & *geþuþian* est Mergere, immergere; ita ab hoc *duþian* Columba Theotiscis dicitur *dúua*. Angl. *dove*. D. *due*. B. *duþe*.

C U.

CULVERING, Bombarda collevrina barbaris, aliàs Colubrina. G. *culebrin*. It. *colubrina*. H. *culebrina*. B. *kolubre*. Bombarda est longa & tenuis, quæ & Serpentina nuncupatur, à formâ Colubri sive Serpentis; unde etiam vulgo Belgis voce vernaculâ *flange* appellatur.

[**CULZE**, Morari, blando sermone palpandò. que demulcere. G. Dougl. V. *Gull*. L.]

CUMBER, v. *Comber*, Molestia.

CUMMIN, Cuminum. A. S. *cumin*. cymín. Al. *komen*. G. *cumin*. It. & H. *comino*. D. *fummen*. B. *komiin*. Græcis est *κρίμινον*. V. etym. Voff. in Cuminum.

CUMULATE, *accumulate*, Cumulare, accumulare. *to gather up liberally and plentifully as by heaps*. Non video unde melius deducas, inquit etym. Voffii, quàm si dicas esse *ὀπποκρασιον* ab obsoleto Cumus; hoc autem esse à Cum, præpositione congeriem denotante.

CUNNING, Peritus. v. *Cenne*, Scire.

CUP, Scyphus, cyathus, crater. A. S. *cup*. Al. *cuph*. H. *copa*. It. *coppa*. G. *coupe*. D. & B. *kop*. [Isl. *fopp*.] Quod attinet ad vocis originem, sicut ostendimus alibi Teut. *kan* detruncatum esse ex *κύνδαρ*. *pot* ex *ποτήριον*. *schael* ex *σκαλις*, ita quoque hoc in loco monendum *cup* similiter *κῦτ* ἀποκοπή factum ex *κύνδαρ*, quod Hesychio exp. *ἰδὸς ποτήριον ἄντης*, Genus poculi sine ansis. V. Casaubon. in Athen. XI, 9. *κύββα* quoque eidem Gram. exponitur *ποτήριον*, Poculum, estque ex *κύνδαρ*, pro quo Dores dicebant *κύνδα*. Æoles & Lacones *κύββα*. *κῦφ* denique Græcis Vas concavum gibbosumque denotat. C. B. *cwp* pan est Phiala, cyathus. sed hanc eorum vocem à Chaldaicâ origine petendam putat J. Davys. *κύνδαρ* Martin. in Cadmo Gr. Phœnice deflectum vult à *κύνδαρ*, quia cavum ad continendum liquorem infusum. [Hinc *Cup-board*, corruptè *Cubboard*, Abacus, locus propriè, in quo pocula reponuntur. L.]

CUPPING glasses, Cucurbitulæ. *to cupp*, Cucurbitulas admovere, cucurbitulis educere sanguinem. D. *ƿop sette*. B. *koppen*. Valde affinia sunt Gr. *κῦπτιν*, Scindere, fecare. [Simplicius à nostro *Cup*, quia figurâ suâ poculis vitreis seu phialis affimiles sunt. Skin.]

CURATE, Curio, curatus, parochus. G. *curé*. Medii nimirum sæculi homines dixere Curatus pro Curator. Dictatus pro Dictator. Exploratus pro Explorator. Speculatus pro Speculator. Salm. hist. August. p. 481. sicuti & p. 165 de Primatu papæ. [*Curate* Anglis est Qui absentis vicarii & rectoris parocciæ munus supplet. L.]

CURBE, Reprimere, inhibere, domare. *Curber* Gallis est Curvare, incurvare. H. *corbâr*. Manifestè sunt à Lat. Curvare. *κῦρῆς* interim Athenis dicebantur Tabulæ triangulæ pyramidales, quibus inscriptæ erant leges latæ ad hominum improbitatem reprimendam. V. Mart. Cadm. Gr. Phœn. in *κῦρῆς*.

CURD, **CURDLE**, v. *Crude*, Coagulare.

CURET, Thorax, lorica. Cym. *curas*. G. *cuirace*. It. *corazza*. H. *corac*. B. *kuris*, *kurisse*. Hinc Cataphractus, i. eques ex eorum numero, qui gravioribus armis instructi stabili agmine impres-

C U.

impressionem in hostes faciunt, Gallis dicitur *cuirassé*, It. *armato di corazzæ*. D. *foritzer*. B. *kurisser*. Goldast. in § 13 parænesios Tyrolis regis Scotorum vult Alamannis *kurisser* dictos Milites electos, quales plerumque sunt Cataphracti equites. à *kür*, Electio. Alii G. *cuirace* desumptum censent ex *cuiore*, *Æs*: quomodo & Martinius suspicatur Teut. *harnas*, Armatura, dici quasi *Ærineus*; quod armis uberrima ex ære materia quondam fuerit. Plures tamen viri docti *cuirace* derivant à *cuir*, Corium; quod corium olim armis multiplicem suppeditaverit materiam. unde & à loris dicta est Lorica. V. etym. Voff. & Men. in *Cuirace*.

CURFUE-BELL dicebatur olim Campana per oppida ac civitates circa horam octavam vespertinam pulsata, monens oppidanos, ut, igne ubique obstructo sepultoque, reciperent se intra privatos parietes. G. *couvre-feu*. V. Spelm. in *Curfue*. Ignitegium, *Curfue*; Ortus vocabulorum, quod est Vocabularium Anglicum Lond. editum an. 1500.

CURIOS, Curiosus. G. *curieux*. It. & H. *curioso*. Varroni lib. V de L. L. "Curiosus est, Qui curâ præter modum utitur".

CURLE, Crispare comam. D. *frylle*. B. *krolen*, *krullen*. De verbi origine hæc habet M. Casaubon. "*κρόυλοι*, Cincinni, crines intorti; puerorum propriè. Hodie *curled hair*. olim *crul*, ut ex Chaucero notatum quibusdam. Sed & *crocks* olim pro Cincinnis usurpatum non tantum idem". Hæc Casaubon. Ipse quoque olim sentiebam affinia hæc esse illi *κρόυλος*, de quo multa Stephanus in appendice Thesauri. Salm. item exerc. Plin. pag. 762. postea tamen probabilius visum est, à Teut. *krommen*, Curvare, frequentativè factum esse *krommelen*, & contractè *kromlen*, *krollen*. --- *Curled hair*, hodierno Anglorum idiomate sunt Cincinni, crines intorti. Olim *crowle heer* Chaucero dicebatur Crispus capillus. Legas enim in Molitoris fabulâ, *Croule was his heere, and as gold it shone*. D. *frusit* vel *fryllit haar*. B. *kruys hayr* vel *ghekrult hayr*. H. Junius in Comment. de Comâ videtur deducere velle ex *κρόυλος*, Crinium utrimque in acutum intortorum plexus, qui viris attribuitur.

CURR, Canis domesticus ac segnis. B. *korre* est Canis Villaticus, canis custos curtis: unde nomen fortasse desumptum. Quamvis hæc non longè videantur abire ab Hebr. קרר, Catellus.

CURRANTS, v. *Corands*, Corinthiacæ uvæ.

CURRENT monie, Proba moneta. G. *courir*, *avoir cours* de moneta usurpatur. Græcis *κωρεῖν*. V. Salm. Plin. exerc. p. 1093.

CURRIE, Coria perficere. *Currier*, Alutarius, coriarius. Videri quidem posset Angl. *Currier* desumptum ex Coriarius, vel à G. *cuir*, Corium: aliam tamen vocabuli originem quærendam censeo, propterea quod ipsis G. *couroyer* sit Coria concinnare, H. *firrar*. G. *couroyeur* est Coriarius, H. *forradór*. Gallis denique *conroy* vocatur Materia, quâ coriarii utuntur ad conficienda coria, quæ H. *furra* videtur dicta. [Siquis originem vocis duceret à C. B. kuro, Verbera-

C U.

re, pulsare, contundere, non repugnare. L.]

[CURRY favour, Blandiri, gratiam captare. à vet. G. *Querir*, Lat. *Quærere*. Skin.]

CURSE, Maledicere, detestari, execrari, diras imprecari. *Cursed*, Maledictus, devotus, excommunicatus. A. S. *cuprian* est Maledicere. *cupr* & *cuprunz*. Maledictio, damnatio. on ænigne man *cupr rettan*. Anathematizare, diris devovere aliquem. De verbi etymologiâ hunc in modum M. Casaubon. "*καταρεῖν*, Imprecari, maledicere. Solet τὸ κατὰ in compositione contrahi, ut κατὰ βίβλιν, κατὰ νόμον. &c. sed & coalescere: ut κατὰ κορυφὴν, κατὰ κορυφὴν. κατὰ πῶλον, κατὰ πῶλον. κατὰ μέσσην, κατὰ μέσσην. &c. τὸ *curse*, quasi ex κατὰ βίβλιν. ut ex κατὰ βίβλιν. De mulcere, Gallos suum *careffer* effinxisse, memini alicubi legere. Vulgo tamen (sed non ita probabiliter) derivant ex κατὰ βίβλιν, quod aliud est". Hæc Casaubon. [F. transpositâ literâ, à Cruciare. L.]

CURSSED, v. *Corfued*.

CURST, Ferox, contumax, morosus, irritabilis. B. *korsel* videtur ei quodammodo respondere. ac fortasse olim de bestiis cornupetis peculiariter usurpatum, abscissumque à *κρεστικός*. [Skin. derivat à *Curse*, Qui ex levi quavis occasione in diras & execrationes prorumpit. L.]

CURTAIN, Cortina, velarium. G. *courtine*. It. & H. *cortina*. D. *fortine*. B. *gordine*. V. etym. Voff. in Cortina.

CURTEOUS, COURTEOUS, Benignus, comis, affabilis, humanus. G. *courtois*. It. *cortese*. H. *cortex*. Cim. *PHRTIH*. B. *koertoy*. V. quæ supra diximus in *Court*, Augustale. --- *Curteis* Chaucero non solum dicitur præter cæteros Humanus, affabilis, blandus, verum etiam peculiariter quadam ratione ita cognominatus est Sospitator noster Jesus Christus, unus in omni vitâ mansuetus ac mitis, laborantibusque passim obviis atque expositus: neque ipse tantum fideli benignoque animo optimè nobis consultum voluit, sed nos quoque ad idem benevolentiae bonitatisque exercitium suo exemplo vehementer obstrinxit, addito insuper singulari præcepto, *μάθητε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτος εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ*, "Discite à me, quia mitis sum & humilis corde". &c.

--- I have moche to saye behinde
How priestes han the peple pinde,
As curteis Christe phath me kinde,
And put this matter in my minde.

Pl. T. initio 2æ partis.

Thus the curteis Worde Jesu Christe ne woll, that no gode be losse, for in somewhat it shall abaile. Parf. p. 194. a. Huic quodammodo simile, quod *PHITAPHRIHTA* vet. Cimbris dictus est Christus, à probitate & candore. quomodo & Vir candidus iis dicebatur *PHITPHIKKI*. V. Run. lex. Olai Wormii.

CUSHION, Pulvinar. Al. *cussen*. G. *couffin*. It. *coffino*. H. *coxim*. B. *kussen*. Fortasse est à *κύσος*, ἡ *κύσος*, Nates, podex; quod natibus commode excipiendis apparentur pulvinaria. [Rectius fortasse Skin. qui omnia vult facta à Lat. à Coxa, q. d. Coxina; quia coxis, i. e. natibus substernitur. L.]

C U.

CUSTARD, Oogala, lac ovis in caseum veluti condensatum. Cym. cwstard. Suspensus aliquando sum vocabulum esse compositum ex *cowes* & *tart*; q. d. Vaccæ placenta vel scribita; quoniam præcipua ejus materia est Lac vaccinum. V. tamen numquid huc faciat, quoddam *cu* *si* Hefychio sunt *mei* *oi*, Caseoli.

CUSTOME, Consuetudo. G. *coustume*. It. *coustume*. H. *costumbre*. Origo G. *coustume* petita est ex Lat. Consuetudo; mutato prius N in V, de quâ mutatione supra egimus in *Coxen*, Cognatus. Mutato deinde D in M; quomodo ex Incudes fecere Galli *enclumes*. ex Amaritudo, *amertume*.

CUSTOME, Vestigal ex consuetudine pendendum. V. Spelm. in *Custumæ*. Voff. lib. Secundo de Vit. ferm. c. 4. Menag. in *Coustume* & *Barage*.

CUT vel **CUTT** Chaucero est Sortis genus.

How draweth cut, ere that ye farther twin,

The whiche, that hath the shortest, shall begin. Prol. v. 837.

--- let loke among us all

To drawe, and let se where the cutte wol fall,

He that hath the shortest cut with hert blith

Shall renne unto the toune, and that ful swith,

To bring us brede and drinke full privity,

And two of us shall kepe full subtilly

This tresure well, and if he wol not farie

Whan it is night, we wol this tresure carie. Pa. T. v. 335.

Illud Virg. *Æn.* I, 141.

Maturate fugam, regique hæc dicite vestro:
Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem,

Sed mihi forte datum ---

Sic transtulit Dunk. episcopi Scot. versio,

Withdraw hence, and to your kyng say ze:

*He has na power, nor aucthoritye
On sevis, nor on the thre granit sceptour wand,*

Quhilk is by cut gevin me to here in hand. 17, 21.

Illud quoque ejusdem, v. 511 ejusdem lib. Primi,

Jura dabat legesque viris, operumque laborem

Partibus æquabat justis, aut forte trahebat.
ita reddit eadem Scotica paraphrasis,

The domes and law pronouncis sche to thaim then,

*The feis of thare laubouris equalye
Gart distribute, gif dout fallis thare by,*

We cut or cabill that plede sone partid was, 28, 55.

C Y.

Illud denique *Æneidos* II, 18.

Huc delecta virum fortiti corpora furtim
Includunt cæco lateri; penitusque cavernas
Ingentes, uterumque armato milite complent.

hunc in modum eadem paraphr. vertit.

Of chois men fyne walit by cut thay toke

Ane grete notomer, and hid in bilgis derne

Within that beist, in mony huge caverne:

Shortly the belly was stuffit every dele,

Full of knyghtis armyt in plate of stele. 39, 13.

[Cut est à C.B. Cwtws, cwtws, Sors. L.]

CUTH, Notus, cognitus. Goth. *KUNDS*. A.S. *cuð*. Al. *chund*. B. *kond*. Videntur esse à *κῦν* pro *κῦν*, *αἰδάνεσθαι*, Intelligere, sentire: quâ de re sic M. Casaubon. "*Κῦν*, i. e. *κῦν*, "*αἰδάνεσθαι*, Intelligere, sentire, verbum vetus, "sed cujus apud veteres grammaticos frequens "memoria in tradendis diversorum verborum "etymologiis, ut *κῦν*, *κῦν*, *κῦν*, *κῦν*, &c. Apud Etymologicum in *κῦν* profer- "tur ex Callimacho locus, ubi ita usurpatum "reperitur. Habet etiam Photii bibliotheca, in "derivatione verbi *κῦν*, locum ex Helladio "Byzantino. Est etiam apud Hefychium *κῦν* "pro *αἰδάνεσθαι*, *κῦν*, Sentit, intelligit. Hinc for- "tasse fuerit & vox *κῦν*, Peregrinus, incog- "nitus; potius quàm ex *κῦν*, ut vulgo tra- "dunt. hodieque vulgo *uncuth* est Incognitus, "inuitatus". Hæc Casaubon. [Originatio ni- "mis longe petita. *Cuth* nihil aliud est quàm par- "ticipium A.S. *cýðan*. Notum facere, &c. L.]

CUTT, Scindere, secare. Videtur esse à *κῦν*, Scindo. Cymraic interim *cwt* vel *catt* est Particula. quod J. Davies derivat ab origine Hebræâ. quem vide. Affine interim videri potest antiquo huic *cwt*, quoddam Sueo-Gothi etiamnum hodie Carnes ad epulandum dissectas vocant *futt*. Atque ita quoque *skarn*, quod Teutonibus olim denotabat Macellum, videri quoque poterit contractum ex A.S. *rcapan*. *rcapan*. *rcypan*. Scindere, secare. *of-arcýpan*. Resecare. *rcap* vel *rcap*. Culter, item Forfex.

CUTTLE fish, Sepia. A.S. *cubele*. B. *kuttelbisch*.

CUTTLER, Cultellarius. G. *coustelier*, *coustelier*. It. *coltellinajo*. H. *cuchillero*. [à G. *Cousteau*, *cousteau*, Culter, cultellus. L.]

CYPRES, v. *Cipres*, Carbasus.

CYPRESS tree, Cypressus. Cym. *cypres-wyden*. Al. *cipressenboum*. G. *cypres*. It. *cupressa*. H. *cipres*. B. *cipresseboom*. Græcis est *κῦν*. V. etym. Voff. in *Cupressus*.

CYVERS vel **KYVERS** Anglis passim vocantur Dolia, quæ excipiendis aquis pluvialibus supponunt stillicidiis. A.S. nimirum *cýr* + *cýre* erat Dolum. V. quæ annotavimus in *Coope*, Cavea & *Cowpe*, Viere.

DABBLE *in the dirt*, Manibus vel pedibus luto subigere, in coeno ac luto versari. B. **dabben, dabbelen**. Origo verbi fortasse petenda est ex C.B. *dible*, Vestium ora, extremitas tunicarum. *diblo*, Vestium oras collutulare. Nisi malis deducere ab Hebr. *דבל*, Tingere, intingere, mergere, demergere.

DAD, DADDIE, Pater, juxta imperfectum puerulorum sermonem, de quo intellige hunc Varionis locum apud Nonium; "Cum cibum ac potionem buas ac papas vocent, & matrem mammam, patrem tatam". Festus; "Atavus, qui tata est avi, i. e. pater: ut pueri usurpare solent". Cym. *tâd* est Pater, genitor: quod J. Davies derivat ab Hebr. *דוד*, Dilectus. Iisdem C. Britannis etiam *taid* est Avus. Veteris linguae Frisicae tenacibus *haite, heyte, tepte*, etiamnum hodie est Pater. immo & Judices iisdem Frisiis dicuntur *atten*. Hinlopiensibus vero Frisiis *ate* peculiariter nuncupatur Avus. Festus; "Attam pro reverentiâ seni cuilibet dicimus, quasi cum Avi nomine appellemus". Cantabris *aifa*, Goth. **ATTA** est Pater. Hesychius quoque tradit *ἀττα* à Cretenisibus dictos *τῆς πατρὸς*. Omnia hæc magnam habent affinitatem cum Gr. *ἀττα*, quâ voce non modò ætate provectiores à junioribus, verum etiam Altiores ab Alumnis olim nuncupabantur. V. quæ H. Stephan. de hac voce annotavit in Appendice Thesauri sui. V. quoque Voss. etym. in Tata.

DAFFE Chaucero dicitur Homo ineptus, delirus, stupidus, ignavus.

--- *Whan this sape is told another depe,*

I shall be halde a daffe, or a cockenepe.

RT. v. 287.

unde eidem quoque Chaucero Cl. Ox. T. v. 1126 **to be adaffed** est Consternari, sævidictis protelari, atrocibus dictis ad stuporem adigi. Mihi certè non incommodè videntur hæc posse referri ad Isl. *daffe*, Stupor. vel ad illud *dozung*. Deliramentum. de quo agit gl. Cor. p. 69. Siquis tamen Chaucerianum *daffe* ad horum neutrum referre nolit, is tamen minimè inficiabitur quàm proximè accedere ad D. *doffuen*, Ignavus, iners, torpidus. &c. *doffuen* i sin *gierning*, Destinata segniter prosequens. *doffuenhed*, *doffuen-skap*, Desidia, languor, ignavia, torpor.

DAFFODILL, v. *Affodill*, Asphodelus.

DAGGER, Pugio. G. *dague*. It. & H. *daga*. D. *dagert*. B. *dagge*. C.B. *dager* & *dagr*. J. Davies derivat à *דגר*, Confodere. Alia habet Menag. in *Dague*.

DAGGLE, Collutulare. ac propriè quidem Propendere instar panniculorum, quos trita vestis post se trahit. Usurpatur & pro Quavis aliâ ratione propendere atque agitari: quomodo vett. Frisiis *diaggelen* dicuntur Ligulae ac tæniæ fericae vestibus in ornamentum additæ. Inde quoque Pælear crurum tenuis à mento pendens Danis puto *dogler* dici: prorsus ut B. *douw-swingel* dicitur à *swinghen*, Agitari, concuti. V. quæ

mox dicimus in *Dew-lap*. [*Daggle* frequentativum esse videtur à *Dag*, Ros, vocabulo hodieque usurpato ab Anglis borealibus. Hoc iis reliquerunt Dani, quibus *dug*, est Ros, quod originem traxit ab Isl. *diogg*. L.]

DAINTIE, Delicatus, lautus. Cym. interim dant est Dens. *deint o*, Mordere. *daintaid*, Opiarius, delicatus. Gr. *δαίω* vel *δαίωμαι* est Epulor. Etiam *δαΐς*, ut observat M. Casaubonus, est Catillo, liguritor: & *δαΐς* substantivum: item *δαΐς*, ejusdem significationis verbum, ex *δαΐω* vel *δαΐω*, Edo, arrodo. *δαΐς*. *Dainties* Anglis quoque dicuntur quæ Lat. Bellaria nuncupantur. Multa huc pertinentia habet Voss. etym. in Bellaria. [Skin. derivat à vet. G. *dain*, Delicatus, quod verisimillimum est. L.]

DAIRIE, Lacticia. *Dairie-maid*, Famula lactaria. *δαΐς* & per syncopen vel crasin *δαΐς* Hesychio exp. *δαΐς*, *ἐμπειρος*, Gnara, perita: non enim cujusvis est curare lacticia, sed è lacticiis edulia concinnaturam singulari rusticarum rerum experientiâ imbutam esse oportet. Omnino interim huc pertinet, quod G. *dariole* dicitur Libi genus, quod iisdem Gallis aliàs nuncupatur *laicteron* vel *flan de lait*. Ac fortasse quoque Danis ab eadem origine *davere* dictum est Jentaculum, quodd Septentrionales lacticiis jentare sint soliti. [Etymologia longè patita & minùs proba. Derivaverim à *Dey*, quod majoribus nostris Lactariam denotabat. Sed unde hoc? fortasse ab Isl. *deggia*, Lac præbere. L.]

DAISIES vel **DEISTES**, Bellides. Videntur dictæ à *δαΐς* vel *δαΐς*, Dividere. prorsus ut B. *kersouwen* nuncupantur, à *δαΐς* & *κέρω*, quod Hesychio exp. *κόψω*, *πρύνω*, Scindere, findere; propterea quodd earum radices florèsq; multipliciter findantur. Posteaquam in Prologo, quem præmisit Legendæ bonarum feminarum, dixit Chaucerus

*When comen is the month of Mase,
Upon my bedde there daweth me no daie,*

That I nam up and walking in the mede,

To sene this floure ayenst the sunne sprede,

Whan it upriseth ereby by the morowe.

That blisfull sight softeneth all my sorrowe.

So glad am I, whan that I have presence

Of it, to done it all reberence:

As the that is of all floures the floure,

*Fulfilled of all vertue and honoure,
And ever ylike faire and fresh of helwe,
And ever I love it, and ever ylike newe,*

And ever I shall, till that mine heart die.

All swear I not of this, I woll not lie.

There loved no wight hotter in his life.

D A.

And when that it is eve, I renne
blithe
As soone as ever the sunne ginneth
west,
To sene this floure, how it woll go
rest,
For feare of night, to hateth the dark-
ness.
Her there is plainly spred in the
brightnesse
Of the sunne, for there it woll un-
close.

Post id genus aliquammulta subjungit etiam
quid sibi in florentissimum pratum devenienti
acciderit:

Withouten sleep, withouten mete or
drinke,
Aboune full softly I gan to sinke,
And lening on my elbowe and my
side,
The long day I hope me for to a-
bide
For nothing els, and I shall not lie,
But for to loke upon the Deisie.
That well by reason men it call may
The Deisie, or els the eye of the day,
The emprise and floure of floures all.
I pray to God that faire mote she
fall,
And all that loben floures, for her
lake.

Tandem denique in ejusdem flosculi laudem &
hæc habet idem Chaucerus:

Pe lovers, worship the lusty floures
allway,
And in especiall one, is called see of
the day.
The Daiese a floure white and rede,
And in French called la belle Marga-
rete. Bal. v. 682.

bægefeage, a dayse flower. ita Laur. Noëllus.
B. quoque Bellides vocantur matelieben; vel,
quodd in pratis crescere ament: vel, quodd sint
primæ pratorum delicæ. It. *fiori di prima vere*.
Prior verò pars B. matelieben est ab A. S.
mæb. Pratum. de quo v. hoc nostrum etym. in
Mead, meadow, Pratum.

DAL antiqua Scotorum lingua Patrem signi-
ficat; Beda L. I. H. E. c. 1. Vide an huc perti-
neat quodd Hesychnius δαλιμῶν exponat κηδεμόνα,
Curatorem, tutorem.

DALE, Vallis. Goth. **ΔΑΛΕΙ**. Al. dal. tal.
Cim. **ΔΑΛΑ**. [Il. *dalur, dale*.] D. dall. B.
dal. Cym. dōl & doldir est Locus humilis, pla-
nus, cultus, fertilis, pascuus, pratenfis. Quod
Anglosaxones attiner, licet iis bene dicatur Val-
lis, agnoverunt tamen dal & dæl. necnon ver-
bum dælan. ac dal quidem pro Barathro infer-
nali usurpavit Cædmon. 8, 3. & 11, 3. dæl verò
occurrit in illo ærbæl. quod nunquam satis lau-
datis glossatoribus Cot. & Rush. exponitur De-
scensus. ubi enim Lucæ XIX, 37 Rush. habet,
mib dý tozineolicabun to ærbælle moper.
“Cum appropinquarent ad descensum montis”.
in Cot. est to ærbell þ rignur moper. unde

D A.

quoque Alredo R. in paraphr. versione Pasto-
ralium XXXIX, 1. sicuti & in paraphrasi Boeth.
XXIV, 4. orðæl metaphoricè dicitur Præcipi-
tium illud vitiorum, quod in proclive abripit
mortales improvidos & se jam sustinere amplius
non valentes. Verbum denique dælan occurrit
circa initium Cædm. paraphrasios; engla pearð.
for orþephygoc. dæl on zedpýlbe. “Angelo-
rum princeps præ arrogantia prolapsus est in
“errorem”. Quod attinet ad originem vocabu-
li, olim quidem suspicabar Teut. **dal**, magis ta-
men Germ. **thal** derivari posse à δάλα, Vireo.
est enim locus ἀμφιδάλης, Circumviridis & undi-
quaque floridus: quum tamen insignia vetustis-
simarum linguarum monumenta vocabulum hoc
à tenui potius quàm adspiratâ inchoent, satius
quoque videtur deducere ab antiquo **ΔΑΛΛΑΦ**.
Deorsum, quod habet Arg. Cod. Mat. XXVII,
51. Mar. XIV, 66. Joh. VIII, 23. Legas quo-
que IX, 6; **ΓΑΣΠΑΙΥ ΔΑΛΛΑΦ**, “Ex-
“sput in terram”. & rursus Joh. XVIII, 6;
ΓΑΔΚΗΣΝΗ ΔΑΛΛΑΦ. “Ceciderunt in
“terram”. Ad hanc quoque originem libens re-
tulerim Goth. **ΔΑΛΓΑ**. Fovea. Ita legimus L.
VI, 39; **NIN BAI IN ΔΑΛΓΑ ΔΚΙΝ-
SΑΝΔ**. “Nonne ambo in foveam cadunt?”
Frisicum itidem **del**, quod in compositione est
Infra. ut **del-kamer**, **del-klumy**, **del-loo-
pen**. &c.

DALLIE, Tricari, nugari, supinè atque osci-
tanter veluti per ludum ac jocum rem gerere.
V. an deduci possit ab illo δαλίω, quod Hesy-
chio exp. παίζω, ψεύδω, Ludo, deludo, decipio.
Videtur quoque affinitatis aliquid habere cum se-
quentibus Hesychnianis; δαλίσ, μωρός. item δάλει,
κακουργέ. item δάλα, ἡ ἀπόπληκτος. οἱ δὲ τὸν ἔχοντα
παρδένον ἢ γυναῖκα καὶ προσκυπτεῖν, ὅταν συμπαιζῇ τοῖς
παρδένοις ὑπερήλιξ. Referri quoque potest ad illud
Dalivus, quod habet Voss. etym. [Videtur esse
à vet. B. **dolen** + **dollen**, Delirare, insanire,
quod ab A. S. **bol**. Fatuus, insanus. Cum pro
Moras nectere usurpatur, Th. Henshaw contra-
ctum putat ex *to delay*, q. d. Ludendo morari.
L.]

DAM, Mater, procreatrix. Affine est huic B.
deme, Uber. quod videri potest dictum quasi
de amme, Nutrix. Simillimæ certè sunt com-
positionis **anet fogel**, Anas. ab ἡ νῆσσα, Dori-
cè à νῆσσα. V. gl. D, 4. in Anas. einode, Vasti-
tas, solitudo, dicitur quasi ein ode; gl. D, 4.
in Ciconia, odebore. Dofinus est dictus, quodd
fit color de asino. gl. D. 6. *Hoqueton* Gallis est
Tunica quasi, ὁ χιτὼν. authoribus Bayfio, Cani-
nio, & H. Steph. Ebur, Servius ad I Æneid.
vult dictum, quodd fit è barro. Obliquus videtur
factum ex ὁ πάριος. Cæf. Scaligero in III Arist.
hist. animalium § 22. Uterus dicitur quasi ὁ
ἐντερος, h. e. Alter venter scilicet. Oσις, teste
Plutarcho de Iside & Osiride, quibusdam vide-
tur dictus quasi ὁ σίσιος. Tigala dicitur Saccha-
rum in Constantinopolitanis pigmentariorum of-
ficinis, quod Salmasius factum censet ex τὸ γά-
λα, tanquam sit Lac concretum. Ita quoque O-
libanum iis est Thus: ex Gr. ὁ λίβανος. V. Salm.
Plin. exerc. p. 1312. [Fortasse à Tema + Ta-
ma,

D A.

ma, Mater, Angli retinuerunt suum *Dame* vel *Dam*, iis in brutorum animalium genere Matrem denotans, quod pro comperto habeo sæculum semibarbarum desumpsisse ex A.S. *teman* + *tyman*. Procreare, gignere; quod verbum in antiquioribus monumentis conjungitur cum *tye* + *tyddpan*. Propagare. Hæc & plura habent annot. Junii ad gl. C. 19 in Tema, muater. L.]

DAMASK *garment*, Damascena vestis. Hanc operis Damasceni vestem quidam putant referri posse ad vestes scutulatas variis formis luxuriantes. G. *de damas*. It. *di damasco*. H. *de damasko*. D. & B. *damasck*.

DAME, Hera, domina, honestior matrona. It. & H. *dama*. Putant corruptum ex Domina. Helychio *δαίμων* sunt *ἑμπερι γυναῖκες*, Peritæ mulieres. Fieri tamen potest ut *dame* sit à *δαμω*, Uxor. ipsumque illud *δαμω* originem traxerit ex *δαμῶν*, Domare. ut *δαμω* propriè denotaverit Jam domitam ac maritali jugo subjectam. *δάμω*, *γυνή ἔχουσα ἄνδρα*. Helychius. -- Dame Chaucero est Mater, genetrix.

Who shall held me from shame?

He that had a maide to dame. Pl. T.

*Who that dredeth syre ne dame,
Shall it aby in bodie or name.*

R.R. 5588.

Perdicas, whom that king Alisander made to ben his heire in Grece, was of no kinges blood, his dame was a tombystere. TL. p. 493. a. Had Pero never ben Emperour, should never his dame have be slaine, to maken open the privity of his ingendrure. p. 497. b. Let us shewe our fantasies in soche wordes as we learneden of our dames tongue. p. 478. a.

DAMM *up*, Mole ex cespitibus congesta cursum aquarum inhibere. *Damm*, Agger oblique ductus ad cursum fluvii reprimendum, vel maris æstum excludendum. B. *dam*. quod Becano est à *tammen*, Domare. unde tot passim apud Batavos urbium nomina in *dam* desinentia occurrunt. [Est ab A.S. *demman*. quod v. in proximè sequenti *Dammage*. L.]

DAMMAGE, Damnum, dispendium. G. *dam*, *dommage*. It. *danno*, *dannagio*. H. *daño*. Putantur desumpta ex Lat. Damnum. quod derivant à *δαπάνη*. Sumptus, impendium. unde quoque provenire censent, quod in vet. libris plerumque Dampnum scribitur. V. etym. Voss. in Damnum. Theor. gl. E, 3; Litura, impenſa, limu + clam. Neque ab hoc loco videtur alienum, quod A.S. *demman* frequenter significat Detrimentum, noxam, incommodum. fortasse ab A.S. *demman*. *forðemman*. Obturare, obstruere. ut *demman* propriè olim fuerit usurpatum de Incommodo proveniente ex obstaculis felicem rerum processum impredientibus. quomodo & Danis *demming* exp. Objectaculum, obex. Mart. Damnum videtur esse à Demendo.

DAMP, Vapor è terrâ exsurgens. D. & B. *damp*. Theor. *thaum* dicitur; quod videtur desumptum è medio Gr. *ἀναθυμίασις*, Vapor, exha-

O A.

latio. unde & Sclavinicum *dymp* ortum traxisse nemo negaverit. At B. *damp* quidam putaverunt esse ex *δαπνός*, Perspiratio. Alii volunt desumptum ex *δάμω*, Stupor; quod dies spissâ nebulosi aeris obscuratione fœdus, ipsam quoque mentium humanarum hilaritatem nescio quâ stuporis attoniti caligine soleat pertentare, defigere, confundere, juxta illud Ovid. II de Ponto, Eleg. 7;

Temperie cœli corpûsque animûsque juvatur.

& illud Homeri Odyf. Σ, v. 135.

Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,

Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγχοι πατρὸς ἀνδρῶντι δέονται,

Quæ Homeri verba sic exprimit Cicero apud B. Augustinum lib. V de Civitate Dei c. 7;

Tales sunt hominum mentes, quali pater ipse

Juppiter auctiferas lustrârit lampade terras. Sed hoc videbitur longè nimis petium. Videntur interim Baccæ juniperi Belgis olim ab hac voce *damp-beeren* vel *damp-bessen*, atque inde corruptè *dam-bessen* vel *dan-bessen* dictæ; quod baccas hæc plerique veluti prothure comburant, ut graveolentiam quorundam conclavium acri semicrematarum baccarum suffitu tollant.

DAMSEL, Adolescentula. Contractum est ex G. *damoiselle*: quod ipsum tamen est ex Domicella. ut Domicellus ævo semibarbaro dicebatur Junior dominus.

[**DAN**, Vox antiqua G. quæ olim omnibus melioris notæ viris honoris ergò tribuebatur, ut nunc *Monsieur*, & ejus cognata vox H. *Don*. utr. contr. & corr. à Lat. Dominus, domnus, donnus. Domna autem pro Domina occurrit apud Oppian. principio, ni fallor, *Κυνηγετῶν*. Skin.]

[**DANCE**, Saltare. V. *Dance*.]

DANDLE, Indulgentè habere, manibus vel genibus agitare. B. *dandelen* est Infantes concussione quadam atque agitatione placare. Helychius; *ταυταλίζετα, σπλύνειν*.

[**DANDRUFF**, Furfures, porrigo, *πτερίσις*. ab A.S. *tan*. Scabies, tinea, & *drof*. Sordidus, q.d. Scabies sordida. Tan autem Lat. Tinea ortum debere videtur. Skin. A.S. *tan* propriè significat Mentagram. L.]

DANGER, Periculum, discrimen. G. *danger*. de quo v. Menag. V. quoque numquid huc faciat, quod Macedonibus, teste Plutarcho de Poetis audiendis, Mors dicebatur *δῆος*.

DANK, **DANKISH**, Uvidus, madidus. Nescio an sit à Cim. *PAFF*, Pluvia. haud aliter ac Lat. Udus derivant ab Æol. *ὑδς* pro *ὑδς*, quod non modò Aquam in genere, sed acceptione quoque generaliore Pluviam aquam denotat. *PAFF* illud habet Run. Lex. in *MA*, Mare. ubi legas inter exempla: *PAFF BRUWŃA AFIK MA AP FA*, "Pluvia fertur super mare ac terram". V. quoque epicedium R. Lodbrog, Stroph. 12. Pertinet forte ad hanc originem etiam illud dunc, quod in gl. D, 15 exponitur Gynæceum, item Purpura; quod feminæ non modò lanas ibi texere, sed & tingere solerent. V. quoque annot.

D A.

nostra in Tatiani V, 13. ubi inquiri in originem Al. tuoch, Pannus.

DAPPER *fellow*, Troffulus. D. & B. **dapper** est Acer, strenuus, animosus. Hæc miram habent affinitatem cum illo Topper, quod Festo exp. Citò, celeriter. Nihil minus deducere à *δάμω*, Stupor, attonita admiratio; ut propriè *dapper* dicatur is, Qui nobili ac raro masculæ virtutis exemplo meretur omnium admirationem. Interim & illud considera, unde sit, quodd in Lex. Run. *ḡABNġ* exponatur Languidus, subtristis. item *ḡABNR4*, Tristis languor. Ill. *dapur* exponitur Extremè affectus, æger animo.

DAPPLE-GRAY, Scutulatus color. V. quæ supra annotavimus in *Apple*, Malum.

DARE, Audere. A.S. *deapnan*. *dýppan*. Al. *durran*. B. **derren**, **derben**, **dorben**. D. *jeg tærf* est Audeo. A. Cod. Marc. XII, 34; **ḡAḡANġSTA ḡNA ḡKAḡHNġAN**. "Non audebat eum interrogare". Cym. *dyrras* est Improbus, sceleratus atque ad quidvis audendum paratus. Nemo non videt omnia hæc desumpta esse ex *δαρῆν*, Audere, fiduciam habere. Hinc etiam **daren**, **darraine**, **darreigne battle** frequenter occurrunt apud Chaucerum. Nisi putes hæc à causis forensibus ad armorum certamina fuisse translata: ut sint à Normannico *desrener*, quod idem cum *Dirationare* vel *Disfrationare*. de quibus multa Spelm. [*Daare* Islandis est Temerarius. L.]

DARKE, Obscurus, tenebrosus. A.S. *deoprc*. M. *Casaubonus* derivatum putat ex *ἀδρηνός*, quod *Hesychio* non tantum exp. *βλέπων*, Non videns, verum etiam *ἀφανής*, Qui disparuit atque amplius videri non potest. Mart. in *Tenebræ* derivat Angl. *dark* à *δρηνω*, Video. κατ' ἀντιφρασίαν. Sed *Antiphrasis* est putidissimum Grammaticorum commentum. [Quid si derives ab Hib. *dorch*, ejusdem significationis? L.]

DARLING, *dearling*, Unicè dilectus. V. *Dear*, *Carus*, pretiosus.

DARNELL, Lolium, zizania, æra. Fortasse nomen traxit ex A.S. *deþian*. *Lædere*, nocere.

DARRAINE, [*DARREIGNE*,] *battle*, v. *Dare*, paullo ante.

DART, Jaculum, telum. Hibernorum peculiaris armatura. Cym. *dart*. G. *dard*. It. & H. *dardo*. Ævo medio *Dardus* dicebant. V. Spelm. in *Dardus*. Fortasse huc facit, quod *δαρδῖσθαι* *Hesychio* exp. *ρίψαι, σπαραξαι, πωξῆσαι*, Jacere, dilacerare, turbare: nihil enim istorum non competit Jaculo. Ipsum interim *dart* videri potest per levissimam contractionem factum ex *δορῶτον*, Missile, jaculum.

DASH, Allidere, illidere. Potest *ἀνομαστοποιῆσαι* factum videri.

[**DASH**, Rubore aliquem suffundere. Skin. derivat ab A.S. *deþær*. B. *diwaes*, Stupidus, fatuus, q. d. Attonitum, stupidum & consilii inopem præ pudore reddere. Si ab A.S. *deþærþcan*. Extinguere, deducam, non longius à vero recedere videbor. L.]

DASTARD, Ignavus, timidus. *δαρσύνειν* *Hesychio* est *ἀνὰ μέτρον*, Differre, procrastinare. notum quoque est meticulosos atque ignavos, va-

D A.

nissimo plerumque obtentu periculorum, qualibet moræ occasiones arripere atque amplecti; v. Prov. XXVI, 13. Cim. *ḡAḡAḡAḡ* in plur. idem cum *ḡAḡAḡAḡ*, Defatigati. à recto *ḡAḡAḡAḡ*, Sudore & labore lassus. à verbo *ḡAḡAḡAḡ*, Sudare cum defatigatione. [Fortasse ab A.S. *adaþþigan*. Deterrere. L.]

DATE, Palmula, caryotis, dactylus. Cym. *dât*. G. *datte*. It. *dattero*, *dattilo*. H. *datil*. B. *dade*, *dadel*. Græcis est *δάκτυλος*. V. etym. Voss. in *Dactylus*.

DATE, *date of writings*, Datum. *letters of a newer date*, Literæ recentiores. G. *date de lettres*. It. *il dato di lettere*. Ducta hæc sunt ex antiquâ consuetudine epistolarum Ciceronis: in quibus passim legas, Datum pridie idus Junii. item Accepi literas Placentiæ datas. &c. Unde & bullis Papalibus adhuc hodie adscribitur Datum Romæ. Chaucero latius extenditur vocabuli significatio: ita Uxores nuperæ dicuntur ei *Wives of later date*. WB. prol. 765.

--- *bett than nere is late*.

þe ber to thriben were to longe a date. Ch.Y.T. sub finem.

*þriours, abbotes, of grete estates
Of heben and hell thei kepe the pates,
This is demed by old dates*.

Pl. T. sub initium.

--- *If so be, that I shall die algate,
And that I shall none other mercy have,*

*þet of my deth let this yben the date,
That by your wil I was brought to my grave*. Bl. Kn. v. 523.

*The storme ganne so faste us assaile, that
I supposed the date of my deth should
have made there his ginning*. Test. p. 482. b. Illud Virg. *Æneid*. X, 471;

--- etiam sua Turnum

Fata vocant, metâsque dati pervenit ad ævi. sic vertit Scot. paraphr. R. Præfulis:

The finale fate awatis Turnus in feild,

The date and methis approachis of his eild. 333, 49.

Alterum quoque ejusdem poetæ principis locum *Æneid*. VIII, 508

Sed mihi tarda gelu seclisque effœta senectus
Invidet imperium, feræque ad fortia vires.

ita reddit eadem paraphrasis:

*þot my febil and slaw unweildy age,
The dast blude gane fer by the hate rage,*

With force failzeit to hant the strang weris,

Or than the outworne dait of mony zeris,

Enys, that I suld jois or bruke empire. 260, 43.

DAUGHTER, Filia. Goth. *ḡAḡHTAḡ*. A.S. *dohter*. *dohtop*. *dohtup*. Al. *dohter*. *rohter*. *thohter*. Cim. *ḡAḡAḡAḡ*. D. *daatter*. B. *dochter*. Inter tot diversas scribendi rationes nulla est, quæ non aliquod præ se ferat vestigium Gr. *δοῦτερ*.

darig. Filia. V. Martini Cadmum Græco-Pœnicem, in *Suzanne*.

DAUNCE, Saltare, tripudiare. Cym. dawnio. G. *danfer*. D. *dantze*. B. *dansen*. vett. Frisiis *donsen*. V. gl. D, 28. in Symphonicus, denzere. [Mihî veterum Frisonum *dens* & cæterorum Belgarum *dans* videbantur olim contracta ex *danis*, Voluratio, vacillatio, agitatio; talis præsertim, qualis in choreis videmus, quum aut gyri fiunt saltatorii, aut pro modulorum ratione passus variantur. -- Græcis hodie *τάλα* dicitur Tripudiatio. Ill. *dans* est Choreia. L.]

DAUNT *one's courage*, Infringere animum aliqujus. De origine verbi hæc habet Casaubon. in opusculo de Vet. ling. Angl. "*Δαυντιω* (*δαντιω*) Terrefacio: Anglis *I do daunte*. *ἀδίστανται*, Intrepidus: Angl. *undaunted*". [Forte à G. *domter*, Domare. hoc immediatè à Lat. Domitare. Skin.]

DAW, Monedula, graculus. Vehementer suspicor olim fuisse *dawl*, sed L finale paullatim omisum. Occasio suspicandi ex eo quod Sicambri *dol* vel *dole*, Germ. *tul* vel *tule* dicta est Monedula, fortasse à *δωλα*, Subita gravisque procella; quod præfagæ aves instantem imbrem præmonstrent, quotiescunque gregatim convolant & acutiore clamore veluti exultant. Pari prorsus ratione eadem Monedula Sicambri *aetck*, D. *astice* dicta est ab *αἰα*, Procella, turbo. Plura v. in annotatis ad gl. D, 4. in Monedula. Ca, *dail*, *eyn vogel*, Taccula. Teuton. Monedula le, *eynreley vogel*, sc. *daile of kaw*, Tacula, ut habet idem Teutonista, parte secundâ.

[Daw G. Dougl. 452, 23. est Ignavus, piger, segnis. Magnam habet affinitatem cum C.B. diog & Arm. diegus, diec idem sign. Hinc fortasse A.B. *dawkin* & *dawgos*. L.]

DAWBE, Delutare, oblinere sordibus, luto inungere. Videri potest ejusdem esse originis cum illo *dabble*, quod fuit supra. V. tamen an huc referri possit illud Otfridi I, 20, 33.

In duob man mit then fuerton

Thas kind in then herton.

[Origo vocis mihi videtur petenda à C.B. dwb & Hib. doib, Lutum, cæmentum, gypsum. do-bam, Gypfare, gypso illinere. L.]

DAWNING of the day, Diluculum, prima lux. Angli pro Lat. Lucescit dicunt *it waxeth day*, vel *it beginneth to day*, tanquam expressuri vulgarem loquendi modum Incipit diescere: nam & vulgè Diescit dicunt pro Lucescit. Ab hoc igitur verbo *to daye*, Diescere, prius fortè fuerit *dayening* atque inde *dawning*. [A.S. *dægian* est Illucescere. L.]

DAY, Dies. Goth. *ǰars*. A.S. *dæg*. Al. dach. dag. tac. tag. Cim. *ǰap*. D. & B. *dag*. Theot. tag videri potest desumptum à *τάσσω*, Ordino; quod *παραμέριος* & quasi stas vicibus oriantur tempora & dies. At A.S. *dæg* fortasse est à *δαίωμι* vel *δαίω*, Partior, divido; quod indefessum omnium dierum curriculum tempora æqualiter partiatur ac dividat.

DAZLE *one's eyes*, Perstringere vel potius præstringere oculorum aciem. Ita solare lumen

præstringit oculos obtuentium. Præstigiatores singulari quadam dexteritate ludendi usque adeo hebetant obtenebrantque hominum oculos, ut putent se videre quod non est, atque esse nequit. Quamobrem quoque *dazle* videri potest dictum quasi *dazle*, ab A.S. *dæpær*. Stupidus, hebes. Nimia enim lux aut insolens aliquod novi spectaculi miraculum tantam hominibus inducunt caliginem, ut veluti occæcati & stupore defixi hæreant, ambigui, quid agant quove gradum vertant.

DEACON, Diaconus. Cym. A.S. Al. diacon. G. *diacre*. It. & H. *diacono*. B. *diaken*. Græcis est *δίακονος*. V. Spelm. gl. & Voss. etym. in Diaconus.

DEAD, Mortuus. G. *ǰanþs*. A.S. *deab*. Al. dode. tot. Cim. *ǰanþnā*. D. *dod*. B. *dood*. Goth. interim. *ǰanþs* fortasse desumptum est ex *διδάσκω*, Longævus, sempiternus; propter illam Septentrionalium persuasionem, quæ eos in quævis præliorum discrimina præcipites agebat, fiducia vitæ, quam, Druidibus authoribus, novam sempiternamque expectabant. Etenim Druides, ut author est Cæsar libro sexto de bello Gall. c. 14, "In primis hoc volunt persuadere, Non interire animas, sed ab aliis post mortem transire ad alios: atque hoc modo maxime ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto". Lucan. lib. I, v. 458;

--- Certè populi, quos despicit Arctos,

Felices errore suo; quos ille timorum

Maximus, haud urget lethi metus; inde ruendi

In ferrum mens prona viris, animæque capaces

Mortis, & ignavum reditura parcere vitæ.

Præcipue tamen Gothi ille, quem impensè colunt, Xamolxis hanc olim in sevit opinionem: unde & ii præter cæteros erant vitæ suæ prodigi, *αἱ ἀποδησίαι, ἀλλὰ μετακίλει δὲ αὐτοὺς νομίζοντες*, "Non mori, sed migrare existimantes"; ut tradit Julianus in Cæsaribus. V. plura in annot. ad gl. D, 26. in Mortuus.

DEAF, Surdus. A.S. *deaf*. Al. *toub*. D. *doff*. B. *doof*. A.S. interim *deaf* dicitur Quicquid ita vitiatum est, ut naturalem vim atque acrimoniam perdiderit. quomodo & D. *doffuer* *smagen* est Exfurdare gustum. B. *dooben*, *berdooben den smæck*. Al. quoque *tobon* est Delirare & veluti stupore quodam correptum esse. Qui loquendi modi postea translati sunt ad significandam eorum infelicitatem, qui aurium sensu privati nullam rerum humanarum scientiam consequi possunt atque ob hoc ipsum ad omnia sunt inhabiles. --- "Videri possunt abscessa ex Gr. *πφλός*, quod licet ut plurimum usurpetur pro Cæco, aliquando tamen etiam Surdum significat. *τυφλός ἰδεται καὶ ἀπὸ τῆς καρφίς*. Hesych. Etiam Suidas adducit illud Sophoclis, *τυφλός τὰ τ' ὄψα, πῶς τε νῦν, τὰ τ' ὄμματα εἶ*, "Non tantum captus es auribus, sed & mente atque oculis". Aliam vocis *doof* originem tradit Mart. "in Typha: Genus aliquod junci capitati, inquit, quod Typham palustrem & aquaticam, cæstum quoque morionis, i. e. *narrenkolbe* dicunt

D E.

"dicunt Germ. Galli appellant *masse*: quòd
 "sceptra regum massas vulgo dictas perpolitus
 "caulis lanolâ floccorum densitate fastigiatus
 "æmuletur. Hetruscis *mazza sorda*, quòd ejus
 "lanugo, si in aures decidat, surditatem afferat.
 "V. Dodonæum & Matthiolum. Ergo à Ty-
 "pha possit esse Teut. *doof*, Surdus. Hæc utique
 "Typha nomen habet à *ἥψος*, Palus: nascitur
 "enim in palustribus & stagnantibus aquis. Ha-
 "ætenus Mart". [Sunt ab *lil. daufur*, Surdus. L.]

DEAL, Dividere, partiri. Goth. *ðail*.
 GAN. A.S. *dælan*. Al. *teilen*. Cim. *ðe* *ðil*.
 M. D. *deele*. B. *deylen*. Helvigius & Martin.
 derivârunt à *ðe* *lân*, Distribuire. Est & alterum
to deal, quod plerumque usurpatur pro Hæc vel
 illa hoc vel isto modo agere. Sic Anglis *to*
deal well or ill with anie man, est Benè vel ma-
 lè cum aliquo agere. *A plain dealing man*, Vir
 antiquæ probitatis & fidei. *I will never more*
have anie dealing with him, Nihil mihi unquam
 commercii erit cum isthoc homine. *See, you*
deal warily with him, Vide circumspicere cum
 eo rem habeas. Proximè interim ad vim hujus
 verbi accedere videtur istud Teutonistæ: *dail*,
wercklick, *schefferlick*, *dapper*, *rysch*,
wacker, Agilis, vigil, activus, acrimoniosus.
Dailing, *sprentzling*, Qui talis est.

DEANE, Decanus. [G. *doyen*.] V. nobilissimi
 Spelm. gl. & Voss. etym. in Decanus.

DEAR, Pretiosus, carus. A.S. *deor*. Al. diur.
 tiur. Cim. *ðeah*. D. *dyrt*. B. *dier*, *duyr*. Quo-
 niam verò impensius ea, quæ pretiosa sunt, di-
 ligimus, translata quoque vox ad res plurimum
 dilectas magnòque in pretio habitas. Duplicem
 hanc acceptionem in Gr. quoque *τιμὴ* & Lat.
 Pretium habere locum, ostendimus in annota-
 tis ad Tatiani LXIV, 5. Ab hoc *dear* Anglis
dearling vel *darling* dicitur Unicè dilectus. Ita
 Cot. glossatori Mat. XII, 18 *depling* min est
 Dilectus meus. Capite quoque XVIII Solilo-
 quiorum Augustini *deoplingar* *ðær* *kinges* di-
 cuntur Intimi Regis amici, Regi præter cæte-
 ros cari. Mart. in voce Pretiosus censet Angl.
deare affine esse *τὴ* *διεγὼν*, Diuturnum; quod ma-
 joris pretii sint ac pluris fiant, quæ sunt durabi-
 liores. Ita quoque B. *duyr*, Pretiosus, derivant
 à *duyren*, Durare.

[DEARN, Refarcire, reficere, filo per acum tra-
 jecto discissas vestes confuere. Non incommode
 deducatur ab A.S. *ðyppnan*. Occultare. L.]

DEBARR, Excludere, repagulis aditum præ-
 cludere. Refer ad *Barr*, Repagulum.

DEBASE, Extenuare, alicujus existimationi de-
 rogare aliquid, parvi pendere. Refer ad *Base*,
 Vilis, abjectus.

DEBATE a *matter*, Rem aliquam discutere,
 controversiam de aliquâ re movere. G. *debattre*.
 [It. *dibattere*.] V. Spelm. in Debatum, & Voss.
 de Vitiis serm. lib. II, c. 5.

DEBILITATE, Enervare, debilitare. G. *debi-*
liter. It. *debilitare*. H. *debilitar*. Manifestè sunt
 à Lat. *Debilis*, quasi dehabilis.

DEBONAIRE, Candidus, modestus, mansue-
 tus. G. *debonnaire*. V. quæ supra diximus in
Airie of hawkes, Nidus accipitrum. Quæ m-

D E.

men improbat Menagius, ut parùm consentanea
 proprietati vocis, quam veterum interpretum
 plerique reddunt Pius. atque ita quoque verba
 Boethii lib. III, de Consolat. metro IX, "Tu re-
 "quies tranquilla piis" transtulit Ch. *Thou art*
pefeble rest to debonnaire folke. It. *bona-*
rio idem cum G. *debonnaire*, Vir bonus, ingenui
 candidique animi. *Bonarietâ* respondet G. *de-*
bonnareté, Ingenuitas, candor. *Bonariamente* ex-
 primit G. *debonnairement*, Comiter, blandè. Pro-
 inde quoque Menagius vocabulum arbitratur fa-
 ctum ex Debonarius, quod olim usurpatum pu-
 tat pro Bonus: quomodo & Demane dixerunt
 pro Mane. item Demagis pro Magis.

DEBT, Debitum. G. *deu*, *debte*. It. *debito*.
 H. *deudo*. Manifestè sunt ex Lat. Debeo. quod
 Vossius dictum putat quasi de alio habeo. Te-
 rentius Phorm. II, 2; --- "agrum de nostro pa-
 "tre colendum habebat".

DECADE, Decas. G. *decade*. It. *decade*. H.
decada. V. etym. Voss. in Decem.

[DECANT, Elutriare, de vase in vas prome-
 re, haurire. A.N. io cant est Promo. hoc autem
 à Condus. Hickes.]

DECAY, Vitium facere, ruinam minari, paul-
 latim collabi. G. *decbeoir* *petit à petit*. Sunt à
 Lat. Cadere, decidere.

DECEASE, Abire, mori. G. *deceder*. Ita quo-
 que Latinis Decedere est Mori. Gr. *ἀπαλλάττω*.
 It. *trapassare*. G. *trespasser*. A.S. *forðþrapan*.
 B. *overliiden*. Neque enim antiquioribus tan-
 tùm sæculis, sed nunc quoque pleraque infau-
 sta, tristitia, *σῶνα* *κατ' ἐφ' ἡμέρας* lenioribus loquen-
 di modis mitigare solemus.

DECEIVE, Decipere, fallere. G. *decevoir*.
 Lat. Decipere putant esse à de & capere; ut ii
 propriè dicantur Decipere, qui fraudulenter ali-
 quid subducunt de summâ vel acervo rerum ex
 pacto integrè tradendarum.

DECENT, Decens. G. *decent*. It. *decente*. H.
deciente. Sunt ab impersonali Decet. quod Vos-
 sius factum putat ex *δίδει*, Oportet; nam C in-
 feritur; quemadmodum ex *σπίος* est Specus.

DECERNE, *decree*, Decernere, statuere, sciscæ-
 re. G. *decerner*. It. *decretare*. Sunt à Lat. Cer-
 nere, quod Vossius *κατὰ μέτρον* putat factum ex
κελεύειν.

DECIDE, Decidere, determinare. G. *decider*.
 It. *decidere*. H. *decidir*. Manifestè sunt à Cæ-
 do significante Scindo: ut Decidere propriè sit
 Omnem ulterioris controversiæ occasionem am-
 putare.

DECIPHER, Accuratè describere. G. *dechiffer*.
 Refer ad *Cipher*, Computare.

DECK, Exornare, excolere, expolire. A.S.
ðeccan est Tegere. Al. thekan. D. *decte*. B.
decken. Sunt à *τεγειν*, Tegere, operire. ut ipsi
 quoque Græci abjiciunt *ο* initiale, dicentes *τεγος*
 pro *τεγος*, Tectum.

[DECK of a ship, Fori, transtra. B. *dek*, *ber*,
dek. Originem habes in proximè præcedente
Deck, Exornare. L.]

DECLARE, Declarare. G. *declarer*. It. *discia-*
rare. H. *declarar*. Sunt à Lat. Clarare. de quo
 v. Voss. etym. in Clarus.

DE

DECLINE, Declinare. G. *decliner*. It. *declinare*. H. *declinar*. Sunt à vet. Clino. de quo v. Voss. etym. in Clino.

DEDICATE, Dedicare. G. *dedier*. It. *dedicare*. H. *dedicar*. Appositè Festus; "Dedicare propriè est Dicendo deferre". V. Voss. etym. in Dico, dicas.

DEED, Actio, factum. A.S. *ðæd*. Al. dat. rat. B. *ðæd*. Refer ad *Doe*, Facere.

DEEM, Opinari, censere, judicare. Goth. *ðamgan*. [Isl. *ðama*.] A.S. *ðeman*. Al. *duomen*. tuomen. D. *ðomme*. B. *doemen*. A.S. interim *ðeman* videri potest desumptum ex *ðimus*. Lex, institutum; nam secundum legem pronuntiat iudex. V. plura in *Doom*, Judicium.

DEEP, Profundus. Cym. *dwn*. Goth. *ðinnis*. A.S. *ðeop*. Al. tiuf. D. *dyb*. B. *diep*. Videri possunt abscissa ex *ðuðs*, Fundum, primis tribus literis inversis. prorsus ut A.S. *lyr*. Carus, dilectus, est à *φίλος*. lær. Folium, à *φύλλον*. lem t lim. Membrum, à *μέλος*. mod. Animus, mens, à *δύμης*. &c.

DEER, Fera, [cervus.] A.S. *ðeop*. Al. dier. tior. Cim. *ðarib*. D. *diur*. B. *dier*. Græcis *σῆς* est Fera. Vide interim quid sibi velit illud Arg. codicis Marc. I, 13. *ΥΑΣ ΜΙΦ ΔΙΗΖΑΜ*. "Erat cum bestiis".

DEES Chaucero est Eminentior conspectiorque laxissimæ alicujus aulae portio.

— In this lusty and rich place
That James hall ycalled was,
Full mochil pres of folke there nas
Pe crouding for to mochil pres,
But all on hie above a Dees
Satte in a se Imperiall.
That made was of Rubie royall,
Which that a Carbuncle is called,
I sawe perpetually ystalled
A femmine creature.
That never formed by nature
Was soche another thing I saie.

Fa. lib. 3. v. 266.

Tho sawe I stande on th'other side
Streight doune unto the dores wide,
From the dees many a pillere
Of metall, that shone not full clere.

ib. v. 329.

Tho came the thirde companie
And gone up to the dees to hie.

ib. v. 567.

Vide & quæ mox dicemus in *Deis* vel *Dais*.

DEFACE, Deformare, devenustare, interlinere. Propriè, Faciem rerum vitare, tollere.

DEFAULQUE, Amputare. G. *defalquer*. It. *difalcare*. V. *Falchon*, Ensis falcatus.

DEFAULT, Erratum, neglectus, deliquium. G. *default*. It. *difalta*. Spelm. in Defalta.

DEFEATE, Rescindere, perdere, è medio tollere, destruere. G. *deffaie*, *desfaire*. It. *diffare*. V. Spelm. in Diffacere.

DEFEND, Tueri, defendere. G. *defendre*. It. *difendere*. H. *defender*. Originem Lat. Defendere tradit Voss. etym. in Intensus. [Chaucero sæpe est Prohibere, vetare, impedire. à G. *defendre* ejusdem significationis. L.]

DE

DEFIE, Provocare ad pugnam. G. *deffier*. It. *disfidare*. V. Spelm. in Diffidare vel Diffiduciare.

DEFIE, Execrari. [Reddiderim Renunciare, repudiare. In hac, ut & proximè præcedenti *desie* vestigium deprehendas s. Fides. q. d. Fidem abruptum, & quod sequitur, aliquem pro suo non habere. L.]

DEFILE, Inquinare, contaminare, polluere. A.S. *ful* est Corruptus, putris, fœdus, spurcus. unde *apylan* est Contaminare. *yfel bið þ man fæsten tibe æp mæle etc.* *þ gýt pýpse þ man mið flærcmete hýne fýlne apýle*. "Malum est, ut quis tempore jejuniorum ante horam comedat; & adhuc deterius, ut carnis cibo se ipsum inquinet". LL. pol. Canuti R. 43. *be fýlan* quoque accipitur eodem modo in magni Basilii regg. monachicis, c. VII; *man ne moð be fýlan mið fulpe bermitenyrrer þ ðæt man Gobe behateð þ him gehalgob bið*. "Non debet homo contaminare sordidâ pollutione quod Deo vovit atque ei consecratum est". V. plura in *Foule*, Spurcus, turpis, immundus.

DEFLUXE, v. *Catarre*, Catarrhus.

[**DEFT**, Bellus, concinnus, nitidus. A.S. *ðæft*. *gedæft* est Mundus, ornatus. L.]

DEGREE, Gradus. G. *degré*. à Lat. Gradus.

DEIS vel **DAIS** erat Altior atque eminentior mensa in Regiâ vel Cœnobio, ubi Regum dapes atque Abbatum epulæ sumptuosius instruebantur festis diebus. Chaucerus in fabulâ Armigeri describentis Tartarorum regem Cambuscam suæ nativitatæ diem in aulâ propriâ magnificentissimè celebrantem;

The king in royal vestiments late on
his deis,

With diademe, full hie in his paleys,
And held his feast so roiall and so
riche,

That in this worlde nas there none
so liche. Sq. T. v. 51.

At columnâ proximâ (veluti explicaturus antecedens *deis*, eandem illam mensam bis vocat *the hie borde*. Paginâ denique 61. v. 257 etiamnum distinctius ait,

Whan that this Tartare king Cambuscan

Rose from his borde, thare as he late
full hie.

Gaw. quoque Douglas episc. Dunkellensis paraphraseos Scoticæ pag. 35, 20. Didonem epulantem describens, ait, *The quene was set at deis*. v. locum. Quod verò *Deis* vel *Dais* olim quoque in Monasteriis nuncupabatur Magna vel Major mensa, docet nos M. Paris. in Vitis viginti trium sancti Albani Abbatum p. 141; "Priore prandente ad magnam mensam, quam *Dais* vulgariter appellamus". & rursus p. 229; "Non permittitur ciphus cum pede in resectorio, nisi tantum in majori mensâ, quam *Deis* appellamus". Huc etiam refer illud Chauceri

Well semed eberich of hem a faire
burgeis

G g 2

To

D E

**To sitten in a yelde hall, on the hie
deis. Prol. II.**

Posset itaque videri hæc Mensæ dapfilioris appellatio valde affinis Gr. *Μεση*, Convivium ingeniose apparatus, dapes; nisi liqueret *daïs* vel *deis* commodius referri ad illud *dees*, quod huic nostro poetæ denotat Partem ædium eminentiorem conspectioremque, ac talem præcipue locum in Aulâ vel Monasterio, qui designari solebat Mensæ majori. Immo & in privato equestris viri palatio *deis* Chaucero dicitur *Ædium* pars editior, super quâ nuptiarum festivitates apparare solebant,

**Thus ben they wedded with solem-
nife,**

**And at the feste sitteth both he and
she,**

**With other worthy folk upon the
deis,**

All full of joy and blis is the Paleis.

Mar. T. v. 364.

Vide quæ paullo ante diximus in *Dees*. Vossius *daïs* vel *deis* vult esse à Germanis, ut quibus Mensa vocetur *disch*: propriè tamen Mensam rotundam, similem disci, quo athletæ certant, ita dicunt. *Daïs*, inquit Menagius, factum est de *Dossium*, quod etiam *Doffum* vel *Dos* dixerunt nostri; It. *Dosso* & *Adosso*. Et si verò *dossium* non statuam cum Menagio deductum esse ex *dorsum*; sæpius tamen *dois* exaratum invenias in poetis paullo vetustioribus, mox *des*, ac tandem quoque *daïs*. Ac *dois* dicebatur Mensa scamnis à tergo circumcincta & supernè contexta præ metu pulveris in cibos delicatiores corruiuri. Horat. lib. II, Satyrâ ult. meminit hujus generis mensæ.

Interea suspensa graves aulæa ruinas

In patinam fecere, trahentia pulveris atri, &c.

In Angliâ *le daies*, quod appellatur iis *the cloth of state* est Assumentum illud, quod circumfuunt tabulæ illi, quæ mensam supernè contegit.

DEISIES, v. *Daisies*, Bellides.

DELAY, Deferre, procrastinare. G. *delayer*. quod derivant à Dilatare. Angl. tamen *delayed* videri potest desumptum ex Dilatus.

DELE-BOARDS, Asseres, plancæ, tabulæ scabiles. D. *dæler* sunt Tabulæ. *flæder med dæler*, Vestire tabulis. Cym. dellt. B. *delen*. Putant desumpta ex *daipia*, Divido, findo, seco. quod mutuatur tempora ab inusitato *daia*. cujus infinitivus est *daiaen*. Fortasse tamen A.S. *ðell* & *ðæl* alterius videri possunt originis. Ita Cædmoni paginâ 31, lineâ 16 *pæð-ðæl* five Fluctuans tabulatum dicitur Arca Noachi. p. 34, lin. 2 eadem Arca dicitur *ðælfærten*. Tabulata compages. A.S. gl. R, p. 57, Area, bpeba. *ðilung* & *flon on to þeþrcenne*. item pag. proxime sequenti; Tabulatorium, *pahðylung*. [Isl. *þil* est Tabulatum. L.]

DELECTABLE, Gratus, lepidus, delectabilis. Festus; "Lacit, decipiendo inducit: Lax enim fraus est. Lacit, in fraudem inducit. Inde est "Allicere & Laccessere". inde & Lectat, Illectat, Delectat, Oblectat. V. Voss. etym. in Lacere.

[DELEGATES, Delegati. V. *Deputie*. L.]

D E

DELIBERATE, Deliberare. G. *deliberar*. It. *deliberare*. H. *deliberar*. V. origines Vossii in Delibero.

DELICES, Delitiæ. *Δαίμας* & *Δαίμας* idem quod *Δαίμας*, Esca gratior, quâ capiuntur animalia.

DELICATE, Delicatus, mollis. G. *delicat*. It. *delicato*. H. *delicado*, *delgado*. Lat. Delicatus derivant à Deliciæ, quia deliciant, i. delectent. V. paullo ante in *Delectable*. V. quoque Voss. in Delicatus & Deliciæ.

[DELIE Chaucero est Tenuis, gracilis. G. *delie*. Minsevius descendisse suspicatur ab Hebr. *לך*, Pauper, exhaustus, tenuis. Skin. derivat ab A.S. *ðæl*. Pars, portio. quia scilicet omnis res parva est tanquam portiuncula rei grandis. L.]

DELIGHT, Delectare, oblectare, exhilarare. Ejusdem est originis cum *delectable*. Danis interim *deylig* est Venustus, speciosus. *deyligt*, Amoenus. *deyligheyd*, Venustas.

DELIVER, Liberare. G. *delivrer*. It. *liberare*. H. *librar*. Deducunt à Liber: quod ipsum tamen Nunnesius in Grammatistice deducit ab *libidines*. converso nempe θ in β. quomodo Ruber est ab *ῥυδρός*. Uber ab *ῥυα*, Plebes à *πλῆθος*. Alibi ab *ἐλευθερία*. Ita Caninius.

DELIVER, Dare, tradere. G. *delivrer*. Belgis *leberen* & *oberleberen* vulgo coeperunt usurpari pro In manum tradere, posteaquam nempe corruptum ævi sequioris idioma verbum Liberare usurpavit pro Dare atque in manum tradere. V. gl. Lipsii, in geluore, Libera.

DELIVER, Celer, agilis, velox, expeditus.

Of his stature he was of even length,

**Wonderlie deliver, and of great
strength. Sq. prol.**

Deliberly, Expeditè, promptè, agiler. **This
cocke brake from his mouth deliverly.**
Man. T. sub finem.

--- from the carte in by

Apoun the land he lap deliverly;

Æn. Scot. "E curru saltum dedit ocyus arvis". **Delibernelle of bodie**, Corporis velocitas, agilitas. **Tullius sayth, that grete things
ben not aye accomplished by strength,
ne by delibernelle of bodie; but by coun-
saile, by auctoritie of persons, and by
science.** Ch. T. p. 150. b. Ipse locus Tullii petitus est ex libro de Senectute, qui inscribitur Cato major; "Non viribus, aut velocitatibus, "aut celeritate corporum res magnæ geruntur; "sed consilio, auctoritate, sententiâ". Ubi tamen ex interpretatione perspicimus codicem Boethii quondam Scientia legisse pro Sententia. Hæc interim principis Oratoris verba censuimus hoc in loco adscribenda, quo clariùs Lectori vera significatio vocabulorum **deliber** & **delibernelle** innotesceret. *Delivre* Gallis persæpe significat Agilem atque expeditum; prorsus ut *delivrance* iis est Agilitas, promptitudo. Nisi forte malis illud *delivre* deflexisse paulatim ex illo *deliberé*, quod Nicotus exp. *resolu & arresté*. liquidem ea expeditius alacriusque aggredimur, ad quæ exequenda diu meditato prolatoque sæpius consilio accedimus.

DELVE,

D E.

DETRA, Fodere. A.S. *delpan*. B. *delben*. Origo verbi non male fortè petatur ex *delph*. Porcellus. neque multum ambiget de hujus etymologiae veritate, quisquis considerabit ingenium animalis. Plurimæ nimirum in plerisque linguis occurrunt voces agriculturam spectantes, quas à quibusdam animalibus, atque adeo ab ipsis quoque suis mutuati sunt veteres. Argumento est, ut alia multa præteream, notabilis ille atque ad præsentem originationem apprimè faciens locus Plutarchi Symp. probl. IV, 5; ubi rationem reddit cur Gr. *ὄνις* vel *ὄνις* dicatur Vomer, his verbis. *Τὸ δὲ ὄνις τῆς χειρὸς καὶ πρὸς τὴν λίαν* (apud Ægyptios nempe) *ὡς τὴν γὰρ χεῖρα τὴν ὡς τὴν χεῖρα* (ὡς φασί) *τὴν γὰρ, ἵνα ἀρῶναι ἴδωται, καὶ τὸ τῆς ὄνις ὑποκρίσασθαι ἴδωται* ὅθεν καὶ τὴν ὄνις γὰρ τὴν ἰσχυρίαν λίαν ἀπὸ τῆς ὄνις. Huc etiam refer Teut. *frupe*, quod patribus non modò Suem, verum etiam Bellicæ machinæ genus denotabat: quoniam isthoc instrumento hostiles muros suffodiebant haud aliter (authore Lipsio) ac Sus terram rostro subruit, versat, aperit.

DELUGE, Diluvium, cataclysmus. G. *deluge*. It. & H. *diluvio*. Manifestè sunt ex Lat. Diluvium, mutato V confono in G. quomodo Galli suum *sergent* factum putant ex participio Serviens. *Saulge* ex Salvia. *Leger* ex Levis. *Alleger* ex Alleviare. *Abbreger* ex Abbreviare. &c.

DEMAND, Poscere, exigere, interrogare. G. *demandere*. It. *domandare*. H. *demandar*. [Parum deflexo sensu à Lat. Demandare. Skin.]

DEMEANOUR, Gestus, habitus, status. V. quæ infra attigimus in *Meane*, Modus, ratio.

DEMEANS, **DEMESNE**, **DEMAIN**. G. *domaine*. It. *demaino*. Res, quas proprio jure aliquis possidet, patrimonium. à Lat. Dominicum, de quâ voce multa Spelmannus. L.]

DEMISE, à Lat. Demittere vel Dimittere: Dimittere autem pro Relinquere vel Donare testamento occurrit apud Æl. Lamprid. vitâ Ant. Heliogabali Aug. V. notas Salm. in locum. Skin.]

DEMURE, Gravis, sedatus, permodestus. Suo more ludunt, qui ex G. *de bons mœurs* dictum putant. Potior est originatione M. Casauboni deducens Angl. *demure* à Gr. *δέμωρ*, quod Hefychio exp. *σεμνὸν*, "Grave, honestum, venerabile. unde & *δεμωρνεύειν* est *σεμνύνειν*, Morum gravitatem & verecundiam præ se ferre. *Θεμύρην* quoque eidem Grammatico exp. *βεβαία*, "σεμνή, εὐσεβής, Stabilis, gravis, firma. Nullibi nunc, quod sciam, extat hoc vocabulum; quod tamen genuinum esse & vetus Græcum (ex "σεμύρην fortasse per dialectum formatum) patet "ex composito *δεμωρφόρων*, i. *σεμνόντων, σώφρων* apud "eundem Hefych." Hæc Casaub. pag. 273 opusc. de Vet. Ling. Angl.

DEMURR, Demorari, exceptionem vel moram actioni objicere, hæsitare. G. *demeurer*. It. *dimorare*. affine sono, sed planè aliud est & origine & significatione à Demorari. [Pace optimi Junii omnia peterem à Lat. Demorari, ad quod tam propè significatione, quàm sono accedunt. L.]

DENIE, Negare, denegare. G. *denier*. It. *ne-*

D E.

gare. H. *negar*, *denegar*. G. interim *nier* est à Negare. ut *chastier* est à Castigare. &c.

DENISON, In civium numerum receptus, civitate donatus, municeps. est à C.B. *dinas-wr* vel *dynesydd*, Civis, in civitatem adscriptus. nam *dinas* Cymræis est Urbs, civitas. V. J. Davies in *dynas*. [Dinas autem à *din* & *dun*, Mons & Collis munitus. L.]

DENN, Antrum, caverna, specus. B. *denne*. gram. Ælfrici c. IX, term. 2; *denn*. Cubile. gl. R, 110; *pillbeopa holl* & *denn*. Lustra. Quidam derivant ex *dunnen*, Tenuare; quodd cavernas tenuari putant atque eo magis coarctari, quo ulterius aciem oculorum in eorum intimos recessus à laxiore ostio immittunt. V. tamen annon rectius deducatur à *dñen*, Cavernam subire vel ingredi. V. gl. Somneri decem antiquæ Hist. Angl. scriptt. attextum, in *Denna*. [A *denne* non incommode petantur It. *tana* & G. *taniere*, Lustrum ferarum. L.]

DENT, **DINT**, Incisura, crena. Hinc Anglis *indenture* medio sæculo *Indentura* dicebatur Syngrapha vel scriptura conventionalis, alteri ejusdem tenoris syngraphæ ita accuratè respondens, ut incisa utriusque scripta latera mutuos hinc inde defectus dentatis incisuris suppleant. V. Spelm. Archæol. in *Indentura*.

[**DEPART** pro simplice *Part*, Separare, dividere, disjungere, passim occurrit apud vetustiores nostros scriptores. G. *departir*. Arm. dispartia. Sunt à Lat. Dispartio. Hodiernis Angl. *Depart* significat Discedere, decedere. Italis est *dispartire*, quæ ab eadem origine fluunt. nam Discedere nihil aliud est quàm se ab aliquo dispartire. L.]

DEPOSE, Testari, testimonium perhibere interposito jurejurando. G. *deposer*. Huc facit, quod Gelenius Testis derivat à *dñis*, Qui aliquid apud aliquem deposuit atque oppignera vit. Priscâ quoque Græcorum linguâ (sicuti ad Phallica annotavit J. Scaliger) *δῖνος* dicebatur *μάρτυς*. nempe à *δίδωμι*. quia dicebantur *μάρτυρες* *δίδωμι* καὶ *ἐπιδίδωμι*. [Sic autem dicitur, quia testis in sacrum Evangeliorum codicem manum deponit; dum juramenti religione obstringitur. Skin.]

DEPUTIE, Deputatus, surrogatus, vicarius. G. *deputé*. It. *deputato*. H. *deputado*. Sunt à barbaro Deputare pro Delegare. Rectius itaque Delegatos dixeris, quos vulgo Deputatos vocant. V. quoque Menag. in *Deputer*.

[**DERE** Chaucero est *Lædere*, nocere. B. *deren*. A.S. *depan*. L.]

DERIVE, Derivare, aquæ fluxum à rivo, quocunque visum est, deducere. G. *deriver*. It. *derivare*. H. *derivár*.

[**DERNE** vet. Angl. Occultus, secretus. Ab A.S. *deapn*. *dýpn*. Occultus. *deapnan*. *dýpnan*. Occultare. L.]

DEROGATE, Derogare. G. *deroger*. It. *derogare*. H. *derogar*. Apud Romanos olim rogabantur tribus, si lex ferenda esset, Velis, jubetis ita fieri? ac populo respondente Uti rogatis, jam lex erat. Idem fiebat, si lex aut aliqua pars legis tollenda esset. Unde Derogare propriè erat Per istiusmodi rogationem aliquid

D E.

de lege detrahere. Plura habet Voss. etym. in Rogo.

DESCRIBE, Indicare, deferre, prodere, diffamare. G. *descrier*. It. *discredicare*.

DESIRE, Cupere, expetere, postulare. G. *desirer*. It. *desiderare*, *desiare*. H. *dessear*. Desiderare proprie olim dicebantur, qui à cœlo vel syderibus aliquid exposcebant atque expectabant. "Desiderare & Considerare, inquit Festus, à sideribus dici certum est".

DESK, Pluteus, capsula. esse Danis est Arcula. ab est, Fraxinus; quod ex ista arbore insignes arculas atque alia id genus opera faciant artifices: nam "Obedientissima quocunque in opere fraxinus", inquit Plin. lib. XVI, c. 43. Crediderim itaque *desk* dici quasi *de esk*. -- B. *doose* est Pyxis, capsula. *doosken*, Pyxidula, capsula. ab hoc igitur diminutivo est Angl. *Desk*. [V. *Asb*, Fraxinus.]

DESOLATE, Vastus, desertus, desolatus. G. *desolé*. It. *desolato*. H. *desolado*. Manifestè est à Solus.

DESPISE, Despicere, contemnere, fastidire. *Despite*, Despectus, contumelia. V. quæ infra annotavimus in *Spite*.

[DESSERT, Bellaria, tragemata, *imdegis*, *imdegis*, *imdegis*, *imdegis*, *imdegis*. G. *dessert*, *desserte*. à G. *desservir sus table*, Mensam exonerare, cibi reliquias cum lancibus auferre, *to take away*, quod est contrarium *et servir sus table, to serve up meat*, quia sc. reliquis omnibus sublati, apponitur. Skin.]

DESTINIE, Fatum, fors, æternum Dei decretum, quicquid Deus futurum destinavit. M. Fælix Octavio; "Quid enim aliud est Fatum quàm quod de unoquoque nostrum Deus factus est"? G. *destin*, *destinée*. It. & H. *destino*.

DESTRER Chaucero est Equus bello idoneus. *This bright helmet was his wanger, And by him bayted his destrer.*

RST. sub finem.

V. Spelm. in *Destrer*. & Voss. lib. III de Vit. ferm. c. 8. D. exegetico *trecker en hest* est Duce-re equum. *treckehest*, Dextrarius. V. gl. Somneri decem Angl. hist. scriptoribus additum curâ splendidissimi equitis Rogeri Twisden in Dextrarius. V. quoque Menag. in *Destrier*. Dextrarius, *een teldener*, Equus, qui ducitur manu dextrâ; Gem. gemm.

DESTROY, Destruere, evertere, perdere. G. *destruire*. It. *struggere*, *disstruggere*.

DETESTE, Execrari, detestari, abominari. G. *detester*. It. *detestare*. H. *detestâr*. Sicuti De in compositione interdum auget atque intendit verbi significationem, ita Detestari est Valde vehementerque testari: Plautus Menæch. Actu V, Scenâ 2; "Jovem deosque detestor, me neque isti malum fecisse mulieri".

DEVER Chaucero usurpatur pro *Endeavour*. *Doe thou thy dever at the leste weie*. Cl. Ox. T. haud procul ab initio sextæ partis. V. *Endeavour*, Conari. & *Due*, Debitus.

DEVILL, v. *Divell*, Diabolus.

DEVISE, Excogitare, comminisci. Refer ad illa, quæ supra diximus in *Advise*, Consulere,

D E.

monere, deliberare. vel ad illud vivens, quod pro Machinari, excogitare viam aut rationem, quâ exequamur ea, quæ animo destinavimus, posuit Otfrius lib. IV, c. 1, v. 4.

DEVORE, Devorare. G. *devorer*. It. *divorare*. H. *devorar*. Manifestè sunt à Vorare. Ipsum verò Voro est à *vor*, Pabulum, cibus; proprie tamen bestiarum: atque adeo Vorare primâ propriâque significatione denotabit Ritu ferino comedere. β mutatur in V consonum; quomodo à *viv* est Vivo. à *βίω*, Volo. &c.

DEVOTE, Devotus, voto obstrictus, religiosus, pius. G. *devot*. It. *divoto*. H. *devoto*. Sunt à Devoveo, voveo. quod à *βεβαιώ*, Firmo. vel à *βω*, ut proprie de iis dicatur, qui contentiori voce Deo aliquid spondent. Plura habet Voss. etym. in Voveo.

DEUS *take you*, Abi in malam rem, Diabolus te abripiat. Huc facit, quod Isidori glossis legimus; Dufius, dæmon, quod itidem auctori Gem. gemm. Dufius exp. dæmon, qui homines educit à sensu. Etiam Teuton. Dufius, *die duuel die de luyde buten sinnes of toe dode brenghet*. Pro eo tamen alibi Duxius scribit idem Teuton. Imo & illud Augustini lib. XV. de Civitate Dei, c. 23; "Quoniam creberri-ma fama est, multique se expertos, vel ab eis, qui experti essent, de quorum fide dubitandum non est, audisse confirmant, Sylvanos & Faunos, quos vulgo Incubos vocant, improbos sæpe existisse mulieribus, & earum appetisse ac peregrisse concubitus; & quosdam dæmones, quos Dufios nuncupant Galli, hanc assidue im-munditiam & tentare & efficere, plures talè-que asseverant, ut hoc negare impudentiæ videatur: non hinc audeo aliquid temerè definire, utrum aliqui spiritus elemento aëreo corporati (nam hoc elementum etiam cum agitur flabello, sensu corporis tactuque sentitur) possint etiam hanc pati libidinem, ut quomodo possunt, sentientibus feminis misceantur". Vide-tur denique huc etiam pertinere, quod vet. Cimbris *ἑννι* dicebatur Spectra: quandoque *duer-gur*, i. Nani & pumiliones, quos montium saxorumque specubus claudi credebant Vetus; quandoque Jotum, i. Gigantes & monstrosæ pro-ceritatis corpora, quæ veri Dei cultu destitutis creberri-mè se offerebant, nec tam viris cordatis quàm pueris & mulierculis terrorem incutiebant. V. Ol. Worm. Run. lit. p. 87. & 99.

DEW, Ros. A.S. *deap*. Al. *dou*. tau. D. *dag*. B. *dauw*, *douw*. [Isl. *diogg*.] Manifestè sunt à *deu*, Rigo, madefacio.

DEWLAP, Palcar. D. *dogler*. B. *douwswen-gel* dicitur: nominibus (ut supra monuimus in *Daggle*) desumptis à *daggelen* & *swingen*, Agitari, concuti: nam & sic Latini Palcar derivant à *πνέω* *πνέω*, Vibrari, quati, agitari. Ad eandem quoque agitationem respicit postrema pars compositi *dewlap*. Prior verò pars (ob errorem vulgo hominum cibos ruminandos ex palcarum fursum cieri credentium) desumpta est ex Theot. *deuuen*, *fardeuuen*, Digerere, concoquere. B. *berdouwen*. V. annot. ad gl. A, 23. in Degere.

DEXTE-

D I.

DEXTERTITAS, Dexteritas. G. *dexteritas*. It. *dexterità, destrezza*. H. *destrezza*. Sunt à poetico *dexter* pro *dextra*. **Dextra.** A *dexter* verò factum est **Dextra**, omisso *i*. quomodo pro **Calidus** dixere. **Caldus.** pro **Audaciter, Audacter.** pro **Lamina, Lamna.**

[**DEY** Chaucero est Femina lactaria. Ab Islandico fortasse *deggia*, Lac præbere, lactare, G in Y transeunte, quo nihil frequentius. L.]

DIADEME. G. *diademe*. It. & H. *diadema*. Græcis *δάδμη* erat Fascia candida, quâ Regum frons præcingebatur: unde & nomen: nam *diadē* est Circumligo. V. etym. Voss. in **Diadema**.

DIALL, Horologium, horoscopium. *Sun-diall*, Horologium sciathericum, solarium. Angl. verò *diall* inde nomen traxit, quodd diei tempora indicet ac distinguat.

DIALOGUE, Dialogus. G. *dialogue*. It. & H. *dialogo*. Græcis est *διάλογος*.

DIAMONT, v. Adamant, Adamas.

DIBBLE to sett herbes, Pastinum. Refer ad illud *Dabble*, quod fuit supra: siquidem hoc instrumento utimur vice manus, quæ alioqui cogeretur solum humidum subigere atque suffodere ad inferendas plantas.

DICE, DIE, Alea, cubus, tessera. Cym. *dīs*. G. *dē* vel *det*. & plural. *dets* vel *dez*. It. & H. *dadi*. C.B. interim *dīs*, & Angl. *dice* fortasse sunt à *δίκω*, Jacio, projicio. prorsus ut *Aleas βόλαι* vel *βολίδες* dixere Græci, à *βάλλω*, Jacere. Latinis quoque, teste Isidoro, olim tesserae Jacula appellabantur, à jaciendo. V. Cl. Salm. notas in Aug. hist. scriptt. p. 465. Author Gem. gemmarum; Decius, **een dobbelsteen ofte terlinck**. ita quoque Teutonista in **dobbelsteyn**. **Dadus & Decius** denotant Tesseram: V. Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 5. & Spelm. in **Dadus**.

DICH, DITCH, Fossâ. A.S. *bic*. Anglis *digg* est Fodere. Hoc interim *dich* & aliquantò subsequens *dike* multa habent inter se communia, cum terram uno in loco fodiendo egestam unus idemque labor alibi aggerat. [Dician A.Saxonibus est Fossam fodere. L.]

DIDAPPER, Urinatrix, mergulus. Omnino est à *διὰ πρην*, Urinari. nam *διὰ πρην* est Aquas subire: unde *διὰ πρην* Hefychio exponitur *καλυμμένη*. [Nonnullis dicitur *Dive-dapper*, ex quo corruptum fuisse *Didapper*, nemo, ut opinor, inficias ibit. *Dive-dapper* autem vox esse videtur hybrida, ab A.S. *bīre* & B. *dapper*, Strenuus, animosus, agilis. q. d. Strenuus Urinator. L.]

DIE, v. Dice, Alea.

DIE, Mori. A.S. *deabian*. Al. *dowen*. Cim. *dia*. D. *dye*. Videri potest *deabian* esse à *δεῖν*, Formido, timeo; quodd miseriis mortalibus nihil sit morte formidolosius. Mors certè, Philosopho teste, est *ἡ φοβερὰν φοβερύτατον*. "Metus mortis," inquit Seneca epist. LXXI, victores gentium "vicit". M. Casaubonus Angl. *to die* desumptum putat ex *δύω*, *δύω*, *δύω*, Mergi, occidere: propriè de Sole. Decantatissimum est illud Catulli,

Soles occidere & redire possunt:

D I.

Nobis cum semel occidit brevis lux,

Nox est perpetua una dormienda.

DIE, Tingere, inficere coloribus. Item *die*, Color, tinctura. A.S. *deag*, *deah*, *deagung*. Videri possunt ortum traxisse ex *diem*, Humectatio, perfusio. prout *diem* probatis scriptoribus ponitur pro *diugetur*, Diluo, perfundo, madefacio. M. Casaubonus putat Angl. *die* vel *dye* factum ex *diem*, Madefacere, irrigare, imbueret, tingere. unde *diem* est Tinctor.

DIET, Diæta. G. *diæte*. It. & H. *diæta*. *diæta* Græcis est Victus. ac speciatim Certa victus ratio, qualis à Medicis ad tuendam valetudinem præscribitur. Quoniam interim **Diæta** quoque denotat Coenaculum, non defuere viri docti, qui putarent Germanicæ gentis conventum publicum **diæte** dictum à grandi atrio, in quo Imperii principes olim conveniebant consultaturi inter epulas quid utile foret publico: nam talem nobis vett. Germanorum consuetudinem describit Tacitus de Moribus Germ. c. 22. "De adsciscendis Principibus, de pace denique ac bello plerumque in conviviis consultant: tanquam nullo magis tempore aut ad simplices cogitationes pateat animus, aut ad magnas incalescat. Gens non astuta, nec callida aperit adhuc secreta pectoris licentiâ loci. Ergo detecta & nuda omnium mens postera die retractatur, & salva utriusque temporis ratio est. Deliberant, dum fingere nesciunt: constituunt, dum errare non possunt". Mihi interim potior videtur sententia Melchioris Goldasti deducentis **diæte** à veteri Al. diet, Ingens turba, promiscua hominum multitudo, gens universa. V. Goldastum ad Tyrolis § 24. Firmat hanc ejus opinionem idem Tacitus, cum ait ibidem c. 11; "De minoribus rebus Principes consultant, de majoribus omnes: ita tamen, ut ea quoque, quorum penes plebem arbitrium est, apud principes pertractentur". V. plura in annotatis nostris ad Tatiani CXCV, 3. Medii seculi hominibus **Diæta** quoque videtur dicta Placita, sci. dies. quasi dies omnium consensu constituta. Huc facit illud Tentonistæ: **dach, dachbart die bescheyden is to halden**, **Diæta**, dietaria, placita. [V. quoque Goth. gl. in *ψινδλ*. Gens. L.]

DIGG, Fodere. A.S. *bic* est Scrobs vel Fossa. *bicung*. Fossio. *bikepe*. Fossor. Huc fortasse facit quodd *δικη* Græcis est Ligo. *δικη*, Qui ligone victum quæritat, fossor. [V. *Dich* & *Dike*.]

DIGHT, Polire. A.S. *bīhtan* est Constituere, designare, disponere, dispensare, dirigere, dictare. D. *dīct* est Commentum. *dīctē*, Commisisci, componere fabellam. ita quoque Belgæ **dicht** & **dichten** accipiunt. Helvigius interim Teut. **dicht, gedicht**, quatenus Poema significat, dici vult quasi *τεχνη*, Factum, constructum, affabrè compositum. à *τίχων*, Fabricari, parare, struere. [Non possum non Skinneri sententiæ accedere, qui derivat à *Deck*, q. v. L.]

DIKE, Agger, vallum. A.S. *bic* est Vallum. *bīcian*, *gebīcian*. Vallum jacere. G. *digue* est Agger adversus inundationes. D. *dīge*. B. *dīck* dicitur. Quoniam tamen A. Saxonibus primâ

suâ significatione Vallum denotavit, videri quoque potest abscissum ex *μαχ*. Murus. Parens meus in Hebræo, quod coeperat, Lexico Germanicam appellationem Chomatium atque aggerum, qui sistendis fluviorum eluvionibus exundationibusque opponi solent, desumit ab Hebr. *מִצֵּד*, Munitio, præmunitio ex materiâ aggestâ. [V. Dieb.]

DILL, Anethum. A.S. *dill*. *dyle*. Al. *dill*. *dille*. D. *dill*. B. *dille*.

DILLING, aliâs Anglis dicitur *a little wooer or dandie pratt*, Proculus. Fortasse est à vet. Teut. *dillen*, Garrire, ineptè fabulari.

DIMITTE, *δμιττε* Græcis est Duplici licio textus. Ita quoque *μιττε* est Simpliciter licio textus. *πολύμιττε*, Pluribus liciis textus. *λεπτόμιττε*, Textus filo vel licio tenui. Similia habes infra in *Samit*, *ιζάμιττε*.

DIMM, Obscurus, tenebrosus, caliginosus. A.S. *dymme*. Al. *thimster*. Cim. *δμψηδ*. B. *deymster*, *dimster*. à *δμψηδ*, quod Hesychio exp. *φοβέσθαι*, Metuere; quandoquidem naturalis tenebrarum metus est, ut loquitur Seneca ep. LXXXII. Huc facit illud etymologici, *διδίκα σημαίνει τὸ ἀσέλωτον νόημα παρὰ τὸ δμψηδ*, *ἢ φόβου ἡμποιστικῆς*. Similia his habent Eustathius & Suidas. Aliam conjecturam habent Observata nostra in Willeram pag. 74. ubi ago de bethemphet, Operit. [Skin. petit à Teut. *demman*, Obturare. quia omnia obturata propter luminis exclusionem tenebricosa sunt. Etymon quidem non *ἀποσκόδινον*, sed mihi videtur ortum traxisse à C.B. † Arm. du vel dy, Caliginosus, ater, niger. L.]

DINE, Prandere. G. *disner*. It. *definare*. Angl. *dine* videri potest desumptum ex *δεινέιν*, Prandere vel Cœnare; utut G. *disner* & It. *definare* aliunde sint petenda: nam G. *disner* manifestè contractum est ex It. *definare*, quod dicitur quasi *de-jejunare*, h. e. definere jejunare. V. quoque Men. orig. in *Disner*.

[DING, Cædere, detrudere. G. Dougl. Haud dubiè ab Hib. *dingim*, Urgere, pellere. L.]

DINN, Sonitus, crepitus, strepitus, fragor. A.S. *dyn*. Cim. *δανδ*. B. *done*, *deune*. Nescio an sint à *διν* vel *διν*, Vortex, gurgis; ut propriè olim usurpata sit vox de sævo fremitu vorticis impetuosisimè circumacti & priùs absorpta non minore vi removentes. Adde quod *διν* Hesychio exp. *πόλεμος*, *ὄρμη*, *δρόμος*, Bellum, impetus, cursus, à *δινάωμι*, Agito, concutio. [Syna Islandis est Tonare. Omnia fortasse à Tinnio, quod à sono fictum est. Sk.]

DINT, alii scribunt *Dent*, quasi ex Lat. Dens, significat lctum, contusionem. utramque orthographiam habet Chaucerus. Angl. interim *dint* M. Casaubon. de Vet. ling. Angl. p. 208, refert ad "*δινότης*, Vis, acumen, vehementia. Ita dicunt Galli *pointe de l'épée*: quemadmodum & "Latini aciem de ingenio quoque dicunt. Certè *διν* cum *διν*, haud rarè jungi, ac idem, "quamvis in metaphorico sensu, valere certum "est". Hæc Casaubonus. [A.S. *dyn* est lctus. L.]

DIOCESS, Diocesis. G. & It. *diocese*, *διοίκησις*

Græcis est *Scorfm* habito. item Administro, constituo, rego, ordino.

DIPP in *water*, Mergere, immergere, intingere. Goth. *ANIPGAN*. A.S. *depan*, *dyp*, *pan*, *dopettan*. Al. *toufen*. B. *dippen*, *dopen*, *doopen*. Manifestè sunt à *δύπτω*, Aquas subire, immergere, intingere.

DIRGE. M. Casaubon. putat esse ex *δύρμος* vel *δύρμος*, Lamentatio, ploratus, planctus. ac mox hæc addit: "Scio vulgo ex solemnibus in his (ut "aiunt) sacris verbo Dirige originem repeti. "Quàm probabiliter id dicatur, melius judicarem, si ante oculos illæ formulæ. Nam quod "ad Deum dirigantur istæ preces, nimis id dilutum est; cum non illæ magis, quod sciam, "quàm ullæ aliæ. Præterea movet me, quod in "nullâ aliâ linguâ his sacris ab hoc Dirige nomen inditum deprehendam".

DIRT, DURT, Coenum, lutum, sordes. Fortasse per metathesin quandam facta sunt ex A.S. *torb*. Stercus. pro quo Angli *turd*. B. *torde* vel *tort* dicunt. V. quæ infra dicimus in *Durt*. [Rectius ab Isl. *drít*, Excrementum, facta censeo. quod à *dryta*, Cacare. A.S. quoque *gebrítan* idem significat. L.]

DISABLE, Extenuare, derogare. Refer ad *Able*, Habilis, idoneus.

DISAGREE, Dissentire. Refer ad *Agree*, Consentire, concinere.

DISALLOW, Improbare. Refer ad *Allow*, Exhibere, concedere.

DISAPPOINT, Destituere, frustrari. Refer ad *Appoint*, Certum aliquod punctum temporis agenda rei præfinire.

DISARD, DISSARD, Vappa, sannio, nebulo, qui plurima spondet, nihil præstat. Gallis est *diseur*, *beau diseur*. It. *dicitore*. Nisi forte malis referre ad illud *dixard*, quod paullo post sequitur. [A.S. *dýri*, *dýrig* est Stultus, ineptus. Forte componitur ex *dýri* & B. *aerd*, Natura, indoles, ingenium. q. d. Homo pravi vel stulti ingenii. L.]

DISASTER, Calamitas, infortunium à malo veluti sydere profectum. G. *desastre*. It. *disastro*. H. *desastre*.

DISBURSE, Expendere, erogare nummos. Refer ad *Purse*, Crumena. G. *desbourser*. It. *sborsare*.

DISCARDE, Exauctorare. [Ab H. *descartare*. G. *escarter*. It. *scartare*, Chartas abjicere. q. d. Lat. Dischartare. Skin.]

DISCHARGE, Exonerare, exauctorare. G. *discharger*. It. *scaricare*. H. *descargar*. V. Spelm. in Discharge.

DISCONFITE, Expugnare, delere, frangere. G. *deconfire*. [It. *configgere*. q. d. Lat. Disconfingere, i. e. Disrumpere & dissolvere. Skin.]

DISCOVER, Discooperire. G. *descowrir*. It. *discoprire*. H. *descubrir*. V. gl. Cot. 63 in Discooperiens, onpneonde.

DISCOURAGE, Animum infringere, deterre. G. *descourager*. It. *discoraggiare*. Refer ad *Courage*.

DISCOURSE propriè est Sermo vagus atque hinc inde accersitus, cui potissimum student quotquot

quot otii sui oblectamen in desultorii sermonis multiplici veluti discursu reponunt. *G. discours.* It. *discurso*. V. gl. nostrum Goth. in **ANDRNN-NNN AN SIS MISSA**:

DISCRETE, Sobrius, modestus, gravis, consideratus. *G. discret.* It. & H. *discreto*. B. *discret.* Qui vulgo voce barbarâ Discretus dicitur, is Latine loquentibus nuncupatur Consultus. Hanc observationem usque adeo minutam præterire noluit magnus ille J. Scaliger in notis ad illud Dionysii Catonis, Consultus esto. Gr. *ἰσχυρὸς* potius, quam *σοφὸς*, sicuti reddidit Maximus Planudes.

DISDAINE, Dedignari, fastidire. *G. desdaigner.* It. *desdegnare*. H. *desdenar*.

DISEASE, Morbus, grave malum atque incommodum. Refer ad *Ease*.

DISFIGURE, Deformare, turpare. *G. desfigurer.* It. *disfigurare*. H. *desfigurar*. V. Spelm. in *Disfigurare*.

DISFRANCHISE, E civium numero expungere, eripere alicui jura atque immunitates civium. Refer ad *Franchise*.

DISGORGE, Evomere. *G. desgorger.* It. *sgorgare*. Refer ad *Gorge*, Guttur.

DISGRACE, Dehonestare, dedecorare. *G. disgracier.* It. *disgratiare*. H. *desgraciar*.

DISGUISE, Alienam personam induere. *G. deguise*. Sunt à C.B. *gwisg*, Vestimentum. quomodo & Itali *travestire* dicunt.

DISH, **DISCUS**, catinus, patina. A.S. *dyrc* ut plurimum denotat Lancem, patinam. ita legimus Matth. XIV, 8; *ryle me on anum dyrc* Johanne heafod þær fulluhtepær. "Da mihi in disco caput Johannis baptistæ", & rursus Marc. XIV, 20; *re þe hýr hand on dyrc mid me dyrcð*. "Qui intingit mecum manum in caltino". Ven. Beda III, 6; *ðær ryob mycel reolþpen dyrc*. *7 re þær mid cynelicum metrum gefýlled*. "Ibi stabat ingens argenteus discus, regalibus epulis refertus". Aliquando tamen etiam Mensam denotat Anglo-Saxonibus. Ita Cot. glossator Matth. XXI, 12 Mensas numulariorum reddit *dyrcas* & beabær ðapa mynetepa: & rursus Luc. XVI, 21 De mensâ divitis, *of dyrc* & bead ðær ploncer. similiter Luc. XXII, 30. Willeramo *disc* & *disk*, Otrifido *disg* est Mensa. in Theot. quoque gl. D, 11 *disc* exponitur Mensa. Kiliano *disch* est Mensa, maxime tamen rotunda. item Lanx, patina. Origo vocabuli est à Gr. *δίσκος*, Discus: qui Orbis est ex ligno, lapide, plumbo, ferro, vel ære, quem exercendi corporis causâ maximo nisu in altum projiciebant, vel ad metam destinatam; nam ab hac Disci formâ rotundum quoque vas, in quo esculenta apponebant, ipsamque adeo mensam, præsertim orbiculatam, patres nostri *disc* nuncuparunt. Cymræis *disgel* est Paropsis, discus: quod J. Davies derivat à Chaldæo *ܕܝܫܟܐ*, Paropsis.

DISLOYALL, Infidus. *G. desloyal.* It. *disleale*. H. *desleal*.

DISMAIE, Attonitum reddere, stuporem incutere. *Desmayar* Hispanis est Animo frangi & stupore quodam præ admiratione vel formidine

corripi. Fortasse quoque eadem vis est It. *dis-magar*; tanquam sit à *magara*, Venefica. *magaria*, Veneficium: siquidem omnibus notum, quantus stupor corripiat magicis carminibus tactos, vel magicorum miraculorum novitate attonitos. [Facili & eleganti metaphorâ, à Lat. Dis, & H. *majar*, Contundere, conterere. hoc à Malleus, q. d. Malleo frangere. Skin.]

DISMALL day, Atrax, funesta, luctuosa dies. dies insigni aliquâ clade notabilis. Notius est quam ut multâ verborum explicatione indigeat, qui dies olim dicti fuerint Nefasti. Nam sic quoque *dismall day* dicitur Ater dies, & in quo propter memoriam acceptæ cladis anniversarium Justitium erat indictum. Veteribus Belgis *mael* dicebatur Judicium, i. conventus juri dicundo deputatus. Ævo semibarbaro conventus istiusmodi vocabatur Mallus. de quâ voce multa Voss. lib. secundo de Vit. ferm. c. 12. V. quoque annotata nostra ad gl. C, 5. in Curia, Mahal.

DISPARAGE, Disparis indignè conferre, iniquam comparisonem instituere ad sortem vel conditionem alicujus elevandam. *G. desparager*. Omnino v. nobiliss. Spelm. archæol. in *Disparagare*. & Voss. de Vit. ferm. lib. Quarto, c. 6.

DISPARK, Dissipare. Refer ad *Park*, Vivarium.

DISPATCH, Expedire. *G. despescher*. It. *spacciare*. H. *despachâr*. *G.* interim *despescher* olim fortasse idem fuerit cum *despecer*, In partes concidere atque ita cum aliquo transigere. It. quoque *spaccare* est Diffindere in duas partes. *Spacchino*, Grandis culter lanionum. B. *spaecken* est Findi vel dehiscere præ nimio æstu vel ariditate.

DISPENSE with, Dispensare, indulgere, canone vel legibus solvere. *G. dispenser*. It. *dispensare*. H. *dispensar*. Mutuatum est verbum à sequioris ævi Jurisperitis, qui Dispensationis vocabulum accipiunt pro Communis juris relaxatione, quæ alicui necessitatis aut certè majoris utilitatis gratiâ conceditur.

DISPLAY, Expandere, explicare. *G. desplier*. It. *spiegare*. H. *desplegar*. Refer ad illud *Plie*, Plicare. quod v. suo loco. [Arm. *Displega* idem designat. L.]

DISPLEASE, Displicere, offendere. *G. desplaire*. It. *spiacere*, *dispiacere*. H. *desplazer*. Refer ad *Please*, Placere.

DISPRAISE, Vituperare. *G. despriser*, *mespriser*. It. *sprezzare*, *disprezzare*. H. *menospreciar*. Refer ad *Praise*, Laudare.

DISPROOVE, Arguere, improbare. *G. reprover*. It. *riprovere*. H. *reprovar*.

DISPUTE, Disceptare, disputare. *G. disputer*. It. *disputare*. H. *disputâr*. V. etym. Voss. in Putus.

DISSARD, v. *Disard*, Vappa, [& *Dizzard*.]

DISSEIZE, Deturbare possessione. Medio ævo *Disfaisare* vel *Disfaisire* dicebant, de quibus v. Spelm. V. quoque quæ nos infra dicimus in *Seize upon*, Apprehendere.

DISSEMBLE, Dissimulare. *G. dissimuler*. It. *dissimu-*

D I.

diffimulare. H. *diffimular*. V. etym. Voss. in Similis.

DISSEVER, Diffociare, segregare. Refer ad *Sever*, Separare.

DISSIPATE, Disperdere, dissipare. G. *dissiper*. H. *dissipar*. Omnino v. Voss. etym. in Dissipare.

DISTAFF, Colus. A.S. *dyrtæf*.

DISTAINE, Contaminare, polluere. Refer ad *Staine*, Inquinare, maculare.

[**DISTRAIN**, Bona alicujus ex decreto Curiae vi auferre. parum detorto sensu à G. *destraindre*, Stringere, premere, vexare, hoc manifestè à Lat. *Distringere*. Skin.]

DISTRESS, Angustia, difficultas. G. *destresse*. It. *strettezza*, [distretta, q.d. Districtio. à Dis & Stringere. Datur & G. *estrecir*, Comprimere, contrahere, arctare, ejusdem, credo, originis. Skin.]

DISTRICT, Districtus dicitur Omne id spatium, intra quod dominus loci potestatem habet distringendi, h. e. coercendi ac puniendi. aliàs dicitur etiam *Jurisdiction*. G. *district*. It. *distretto*. Posterioribus nimirum sæculis *Distringere* acceptum pro Vocare in jus, coercere, punire. Matth. Paris ad annum CIOCCLV: "Nolo pecunias com-
"modare superiori, quem distringere non pos-
"sum".

[**DISTURBANCE**, Perturbatio, tumultus. A.N. *stourbing*. It. *sturbar*, *stobar*, *disturbare*. *Sturbar* autem ex Ex & Turbo. Hickes.]

DITCH, v. *Dich*, Fossa. [diti Isl. est Fossa pro eliciendâ aquâ ex agro. L.]

DITTANDER, **DITTANIE**, Raphanus sylvestris, piperitis. [Utrumque à Dictamnus, corruptum. Gr. est *διττανύκος*. L.]

DITTIE, Poema, carmen. V. numquid huc pertineant quæ supra diximus in *Dight*, Polire. Nec prætereundum, quodd Cym. datgan est Narrare, decantare. datgeiniad, Decantator. Otfri-
dus Evangeliorum Franc. lib Primo, c. I, v. 35. Nim gouma thera dihta. quod tantumdem est ac si dicat *Mark the ditties*. Ciceronis liber de Officiis nuncupatur a *dite* Chaucero RR. v. 5285. Aurea quoque Pythagoræ carmina dicuntur an
honourable dite. ib. 5652.

He made a boke, and let it write

Wherin his life he did all dite.

ib. 6785.

A doly season til a careful dite

*Should correspond and be equiliba-
lent.* Cr. v. i.

Dictante, dictetemu; Kero. Constat certè poetas olim sacro veluti furore instinctos, maximo cum impetu ingens versuum flumen effundere ac scribarum celerrimis dictare solitos; unde & Dictandi verbum remansit. Appositè Rex psaltes: "Eructavit cor meum verbum bonum. Lin-
"gua mea calamus scribæ velociter scribentis". ps. XLIV, 2.

DIVE under water, Immergere se aquæ, urinare. A.S. *dyrian*. quod procul omni dubio originem traxit ex Æolico *δύω* pro *δυω*. Subeo. nam digamma Æolicum valere F vel U consonum, pluribus nos exemplis docuit Caninius.

DIVEL, Diabolus. Goth. *diabnans*. Cym. *diafol*, *diawl*. A.S. *dyoful*, *deoful*, *dyo-*

D O.

bul. Al. *diubil*, *diuual*, *diuuel*, *tiouil*. G. *diab-
le*. It. & H. *diabolo*. D. *dieffle*. B. *duybel*. Manifestè sunt à *δίαβολος*. V. plura in annot. ad gl. Lipsii in diunt, Diabolus.

DIVERSE, Diversus, alio versus positus, locatus. G. *divers*. It. & H. *diverso*.

DIVIDE, Dividere. G. *diviser*. It. *divedere*, *dividere*, *divisare*. H. *dividir*. V. etym. Voss. in Divido.

DIVORCE, **DIVORCEMENT**, **DIVORTIUM**. G. *divorce*. It. *divortio*. H. *divorcio*. Dictum volunt à diversitate mentium: rectius tamen derives à Divertendo.

DIZZARD, Vappa, homo nihili atque ad omnia ineptus. D. *daasse* est Torpere. *daasser*, Torpidus. B. *daes* vel *daesaerd* est Amens, delirius, vecors, stultus. Hæc non malè forte deducas à *δαῖμον*, quod Hesychio exp. *χαρταῖος σῆμα*, Implere, saturare, faginare cibis; quoniam nimia ciborum copia humanas mentes quodammodo oblimare atque animis quendam veluti stuporem inducere soleat. Huc refer illud Senecæ epist. XV; "Copiâ ciborum subtilitas animi impeditur". & illud Plin. Lib. XI N.H. c. 37; "Minus
"solertes, quibus obefissimus venter". Quamquam non animi tantummodo vigorem, verum etiam corporis nimiam faginâ imminui atque obrui constat. "Pueros impuberes compertum est, inquit A. Gellius noct. Attic. IV, 19. si pluri-
"mo cibo nimioque somno uterentur, hebetiores fieri: advertimusque hinc elici tarditatem, corporaque eorum improcera fieri, minusque
"adolescere. Idem plerique alii medicorum philosophorumque, & M. Varro in Logistorico
"scripsit, cujus inscriptio est Capys aut de Libe-
"ris educandis". Videntur quoque vet. Belgæ, experienciâ edocti, idem sensisse; atque ob hoc ipsum vocabulum *daes* non modò pro Stupido & vecorde, sed & pro Pumilione accepisse: nam Gallina pumila iis est *daes-hoenken*. [quod *daes* manifestè fit ab A.S. *dyær*. Hebes, stultus, obtusus. L.]

DIZZINESS, Vertigo. Quoniam hæc vertigo provenit ex infirmitate cerebri, Somnerus arbitratur *dizziness* dici ab A.S. *dyrignerre* & *dyrignerre*. Stultitia. B. *duysigheyd*. Quamquam *dizzie* non tam videri possit dictus à *duysig*, Obtusus, hebes; quàm à *deusig*, Attonitus, mentem debilitatus metu, i. non minore stupore attonitus quàm solent ii, quorum animis adhuc obversatur recens repente objecti phasmatis imago. Atque ita *deusigh* istud referendum erat ad Cim. *δῆμι*, Spectra. V. quæ supra annotavimus in *Deus take you*.

Do, v. *Doe*, Dama femella.

[**DOCHT** G.D. 369, 13. ab A.S. *dugan*. Prodesse, valere. cujus præteritum est *doht*. Francis eodem sensu usurpantur *douch* & *douhti*. Wil-
ler. neheyn virtus ne douch sine caritate. Otfri. IV, 20, 69. thas quadun si in ni dohti, ouh uuesan thas ni mohti, "Hoc ipsi dicebant non valere, neque esse posse". Sunt à Cim. *δύψα* idem notante. L.]

DOCK, Lapathum. A.S. *bocce* est Lapathum. V. Herb. XIV.

DOCK

DOCK for mending ships, Navale. **B. dock.** Putant dici quasi *δοκίον*, Receptaculum. **M. Ca-** faubonus censet etiam deduci posse à *δοκίον*, i. *δοκίον*, Loculus, conditorium.

DOCTRINE, DOCTOR, Doctrina, Doctor. De horum origine hæc habet etym. Voss. Doceo, si Varronem audimus in V de L.L. vel à dico fuerit, quia dicendo docemus: vel à duco; quia docens aliquam alteri opinionem inducit. Sed multò melius Scaliger & Nunnescius, qui censent esse à *δοκίον*, quod est Existimo, puto: unde & *δοκίον* sunt Decreta ac placita doctorum.

DOCUMENT, Documentum. **G. document.** It. & **H. documento.** Spelmanno in glossis Documenta sunt Tabulæ, chartæ, instrumenta, quibus jus prædiorum firmatur. Forensibus nostris, inquit idem Spelmanus, dicuntur etiam Evidentiæ; quod rem totam reddant evidentem. **Anglis Evidences.**

DODGE, Vitilitigare, cunctari, tergiversari.

DODKIN, Hilum, teruncius, jota. Hinc fortasse Belgis **duyt** dicitur Triens, teruncius. vulgo **deuta.** nam & Anglos quandoque dicentes audivi *not a doit*, Ne teruncium quidem. **V. quo-** que Spelm. in *Gallibalsens.* [Est à **B. Duytken**, Nummus vilissimus, qui per diminutionem dicitur à **duyt**, quod à **G. doight**, Digitus, q. d. tantum æris, quantum digiti apice contegi potest. *Doight* autem manifestè contractum & corruptum est à Lat. Digitus. **Skin.**]

DOE, Dama femella. **Cym. dany.** **A.S. dá.** **G. daim + dain.** **It. damma.** **H. dama, gama.** **D. daa.** **B. dayn, deyn.** **V. etym. Voss. in Dama.**

DOE, Agere, facere. **Goth. TLANGAN.** **A.S. bon.** **Al. duon. tuon. tuan.** **B. doen.** **M. Ca-** faubonus derivatum censet ex illo *δοειν*, quod olim significabat Facere, operari. unde *δοειν* dictus est Mercenarius. **V. tamen annon rectius statuamus** ex **TLANGAN** vel **TLHAN** factum **tuan.** **tuon. doen.** &c. Ipsum verò **TLANGAN** planissime refert **Gr. πύχην**, Facere, parare, fabricari, machinari.

DOG, Canis. **G. dogue.** & **B. dogghe** est Canis major, molossus. [A.S. hoc est Bigener.] Fortasse sunt à *δοκίον*, Mordeo. nam *δοκίον* vel *δοκίον*, Græcis est Animal homines morfu infestans. [Hinc verbum elegantissimum *to dog one*, Aliquem à tergo ideo sequi, ut, quò se confert, sciat. **L.**]

DOGDAYS, Caniculares dies, signi rabiosi tempora, quibus nempe flagrat insigne Sirii astrum. *κυνοναυμια* dicuntur Græcis. **G. les jours caniculaires.** **It. I giorni caniculari.** **H. los dias mas calerosas, los caniculares.** **B. hondsdagen.** **D. hunde-dage.** Omnino v. etym. Lat. ter maximi **G. Vossii** in Canis.

DOLE, Distributio elemosynæ, cum funus personæ illustis aut locupletis effertur. Somnerus dici putat quasi *dæl*. quòd pauperum singulis sua erogetur portio. Quamvis vox videri quoque possit formata ex dolore familiæ funestæ, præcipuà hujus largitionis occasione. Vulgo etenim Anglis familiaria sunt *dolour, dolefull*, &c. **C.B.** quoque dolor est Dolor, molestia. **do-**

lurio, Dolere, gravari. quæ **J. Davies** derivat à *δολις*, **Lædo.**

DOLES, Dolæ. Spelmanus derivat à *dælan*. Dividere, distribuere. Addit porro idem Spelm. Hinc in locis palustribus fundi portiones, quæ viritim distribuuntur, vel potius emolumenta quæ, ductis sortibus, inde colliguntur, *doles* appellant: & Metas prædiorum *doles*, quasi Partitiones. [Origo vocis arcessi potest à **C.B. döl**, Pratum secundum fluvii ripam. **L.**]

DOLF sprete, Resides animos; **Æn. Scot. 36, 14.**

Was maist expert in speiche and wordis he:

Bot of his handis into battail stede Full cald of curage, dolf as ony lede.

374, 5.

ipse Virgil. XI *Æneid.* 338 --- "linguà melior, sed frigida bello Dextra"---

Tullus sall dolf men stere to armes.

194, 38.

ipse Virg. VI *Æn.* 813 --- "residensque movebit Tullus in arma viros"---

Thay gane to merbel the dolf-hartit Trojanis,

That durst not, as thame semp, in plane feild

Themselbe adventure --- 275, 40.

ipse Virg. *Æn.* IX, 55.

--- Teucrum mirantur inertia corda

Non æquo dare se campo---

Scot. huic **dolf** affinia videntur **D. doffuer**, Desideo. **doffuen**, Deses, ignavus, torpens. **doffuenhed, doffuentaz**, Segnitie, ignavia, torpor. Ac fortasse quoque idem illud **dolf** non malè referri possit ad ea, quæ mox dicimus in *Dull*, Tardus, torpidus: præsertim quum Scot. hæc *Æneis* pag. 209, 32. conjugat **dolf & dull**, veluti cognata inter se:

How make we mery. alway dolf hertis dull.

Isl. doffe est Stupor. Fortasse quoque non malè huc retuleris Chaucerianum *Daffe*.

I shal be holde a daffe or a cokeneie.

R.T. 272.

Beth not adaffed for your innocence.

Cl. Ox. T. sub finem.

[**DOLLY**, Tristis, mœstus, lugubris. **G.D. Hib.** *doiligh* idem: **A.B. dowlly** scribitur. **L.**]

DOLPHIN, DELPHIN, Delphinus. **G. daulphin.** **It. delfino.** **H. delfin, golfin.** **B. dolfin.** **G. δολφιν** vel *δολφιν*. **J. Scaliger** adversus Cardan. exerc. CCXXIII, § 5 derivat à *δολφιν*, Porcellus, quòd eum referat. unde & A.Saxonibus dicitur *meperpin*. **Al. merfuin.** **G. marsoün.** **Cym. morhwch.** **D. marfuin.** **B. meerfuin.** **V. tamen Voss. etym. in Delphin.**

DOLT, Caudex, stipes, bardus, blennus, fatuus. idem quod *blockhead*. Fortasse ejusdem est originis cum illo *dull*, Tardus, hebes, quòd aliquanto post sequitur. Quamquam videatur etiam referri posse ad illud *bol*. quòd A.Saxonibus denotabat Fatuum. Ita **Rush. gl. Matth. V, 22** illud Evangelistæ, "Qui dixerit Fatue", redditur *re þe cpæðe dýrig + bole*. alter quoque ejus-

eiusdem Evangel. locus cap. VII, com. 26 "Si-
"milis erit viro stulto", eidem glossatori reddi-
tur *gelic bið pepe byrig t dole*. Quoniam ve-
rò fatuorum simplicitas in errores prona est, vi-
dentur quoque A. Saxones isti *dole* significatio-
nem tribuisse respondentem B. *dolen*, Errare,
& *doling*, Error. Cædm. 8, 24; oð hie to
dole pupbon. "Usque dum in errorem induce-
"rentur". Pastor. quoque XLIX, 4 *bolypnac*
est Oratio vagè oberrans. Immo Pastor. L, 2
bolycipe est Aversio, error. Ibi enim hunc lo-
cum, quem Gregorius papa ex Prov. I, 32 addu-
cit, "Aversio parvulorum interficiet eos, & pro-
"spertitas stultorum perdet eos", ita reddidit Rex
paraphrastes; *Liongna monna bolycipe hi of-
rlihð. 7 byrigna monna oprrophner hi forpbeð*.
Cum denique stoliditas atque error indubia mo-
tæ mentis indicia præbere videantur, *bollice*
quoque acceperunt A. Saxones pro Insanè, im-
modicè: prorsus ut B. *dol* vel *dul* est Insanus.
dolhepð, Insania, furor. *dollicke*, Insanè, fu-
riolè. Cædm. 7, 20; *rypnac healic popð bollice*
pið Dpihten pinne. "Loquebatur grandia sto-
"lidè t insanè adversus Dominum suum". Æl-
fricus canone 35; *bollice etan*. Immodicè atque
insani hominis ritu comedere. Past. XX, 1;
pærð rpiðe bollice. "Proruit valde insanè".
In rhythmo de vitâ S. Annonis, § 3; *doleheit*
est Fatuitas, insania, stupor. V. quoque annot.
ad gl. B, 27. in Infatua,

DOMINEER, Dominari. G. *dominer*. It. *do-
minare*. H. *dominár*. Originem Lat. Dominus
habet etym. Voss. in Dominor. -- Dominus ni &
Domna næ, per sincopen dicuntur à Dominus,
Domina. quod propriè convenit claustralibus:
sed Dominus & Domina mundanis. Ortus vo-
cabulorum editus Lond. An. Dom. 1500. V.
quoque gl. Spelm. in Dominus t Dompnus, &
Domna t Dompna. ubi quoque idem Spelman-
nus agit de semivocabulis *Cyr* (vulgò *Syr*) pro *kýe*,
à Gr. *kýes*, apud Gallos & Anglos. *Don* & *Dom*
à Lat. Dominus, apud Italos & Hispanos.

DONGEON, DUNGEON Chaucero est Arcis mu-
nitissima turris.

-- the noble toure of Ilion,
That of the cite was the chief don-
geon. Di. sub initium.

The grete toure, that was so thicke
and strong

Which of the castle was the chief
dungeon,

Wherein the knightes were in pri-
son,

Was ebin joynant to the garden
wall,

Ther as this Emely had her playe-
ing.

Hæc ipsa turris videtur quoque huic nostro poe-
tæ Sq. T. 246 *maister tour* dicta. Sc. quoque
Dunk. episcopi Æneis hoc initium libri Octavi,
Ut belli signum Laurenti Turnus ab arce
Extulit --

hunc in modum paraphrasticè reddidit

Als swyðh as Turnus ober the mai-
ster toure

Of Laurentum his banere quibite as
floure,
In signe of batel did on brede dis-
play.

V. Nicot. in *Dongeon*. & Menagium in *Donjon*.
quibus adde quæ nos infra dicimus in *Dungeon*.
[Hiberni habent Daingion & Daingin eodem
sensu. quæ facta videntur à daingean, Tutus,
salvus, securus, firmus. L.]

DOOM, Judicium. A.S. *dom*. Al. *duom*. *tuom*.
D. *dom*. vett. B. *doem*. V. quæ supra attigimus
in *Deem*. quibus adde A.S. *doeman* t *deman*
nonnullis videri derivatum ab inusitato *dhman*, Æ-
dificare, exstruere; quodd multa severè religio-
sèque judicantium autoritate universa reipub-
licæ compages præcipuè constituatur conserve-
túrque. Quibusdam *dema* videtur esse *dhman*,
qui Hesychio est *ὁ τῶν δῆμων διοικῶν*, Populi rector
sive gubernator, qui populum regit. Alii de-
ducunt à *dhma*, Vinculum; quodd licenter ac dis-
solutè vitam instituentes, judiciorum severitate,
quasi quodam salubri vinculo ad certam rectam-
que vivendi normam constringantur. Rectius ex
dhma, Lex, institutum; nihil enim aliud est Ju-
dicare quàm secundum jus & æquum pronun-
ciare. Hinc *undome gedeman*. Injustum judi-
cium judicare; LL. polit. Canuti R. 14. *dom-
retl*. Tribunal; gr. Ælfr. c. IX. term. 5. *domhur*.
Curia; gl. R. 55. *domern*. Prætorium; Matth.
XXVII, 27. *domer bæð*. Dies judicii; Matth.
X, 15. *dom-boc*. Liber judicialis; LL. Edovar-
di R. 1. qui liber diversus est ab altero illo re-
centiore, qui Liber *domerþay* sive Judiciarius
Anglis dicebatur & continebat Guilielmi primi
(dicti Bastardi) Tabulas censuales sive Anglicani
regni breviarium; nam in eo Provincialium ali-
quot ad hoc munus juratorum fide traditur, quos
jugeratum agros, quas sylvas, quæ prata, quæ
clientaris juris formulâ, quot servos unusquisque
viritim possideret, qualesnam insuper clientes gle-
bæ beneficiis obstrictos haberet, quanto proven-
tuum annuorum valore beatus existeret, atque
id genus alia multa. neque de subditorum tan-
tummodò, sed & de Regiis facultatibus eodem
modo anquisitum est. V. clariss. Seldeni præ-
fationem Eadmar. editioni præfixam.

DOOR, Janua. Cym. *dôr*. Goth. *ðanþ*.
A.S. *dupu*. Al. *dure*. *dura*. *tura*. Cim. *ðanþ*. D.
dôr. B. *deur*. Germ. *thur*. Omnia sunt à *dhag*,
Janua. [Skin. mavult ab A.S. *ðoph*. *ðpuh*. Per,
deducere. L.]

[DORMITORY. V. *Dormouse* & *Dortour*.]

DORMOUSE, Glis. Cim. *ðanþ* est Somnus. *ðanþ*
ðanþ, Dormire. V. Voss. etym. in Dormio.
à Dormio dicebatur Locus, in quo monachi dor-
miebant, Dormitorium. G. *dortoir*. Angl. *dor-
toor*. V. Spelm. in Dormitorium.

DORRE, Fucus. A.S. gl. R, 22; Atticus t
burdo, *ðopa*. B. *torre*. V. Al. gl. D, 4. in At-
ticus, humhel.

DORTOUR Chaucero est Dormitorium, quod
est commune monachorum cubiculum. Hodie
usitatus vulgo nuncupatur *a dormitorie*. It. quo-
que *dormitorio*, Gallis *dortoir* dicitur.

D O.

His dethe I save by rebelatioun.
Said this frere, at home in our dor-
tour. So. T. v. 146.

Dormitorium, een slaephuyt of een dormi-
 ter. Gem. gemm.

DOSE, Rata medicamentorum atque aliarum
 rerum portio. G. *dose*. It. *dosa*. B. *dose*. Gale-
 no atque Aeginetæ *dosis* dicitur talis portio unâ
 vice exhibenda.

DOSEN, Duodecim. G. *douxaine*. It. *dozzina*.
 H. *dozēna*. B. *dozine*. Corrupta sunt ex
 Duodecim.

DOSSER, Corbis (ut vocant) doffuaria. Me-
 dii ævi scriptr. dofferum dicebatur, à G. *dos*, Dor-
 sum; quodd dorso jumentorum imponatur.

NOTE, Delirare. B. *noten*, *dutten*. Ha-
 bent aliquid affine cum D. *doede*, Stupidus. G.
radoter est Delirare. *radotement*, Delirium. quæ
 If. Casaubonus putat calumniatores Herodoti fe-
 cisse ex nomine Historici celeberrimi, de cuius
 tamen anilibus fabulis sinistram ipsi præconcep-
 rant opinionem. V. Men. in *Radoter*. *berdoe-*
telt, Delirus, repuerascens. Teuton. [Nescio
 annon sint ab Arm. diot, Fatuus, insulsus, hebes,
 &c. L.]

[NOTE-FIG, Coctanum, carica. Dumnoniis
 frequens, qui uvas passas omnium generum ap-
 pellant *figs*. Vox hybrida esse videtur, à Goth.
ǺNTS. Convivium, epulum, & *fig*, Ficus.
 q. d. Ficus convivalis sive epularis. L.]

DOTTRELL, Avis imitatrix, otis. V. Voff. de
 Orig. & progr. Idolol. lib. III, c. 83.

DOUBLE, Duplex. Cym. *dyblyg*. G. *double*.
 It. *doppio*. H. *doble*. B. *dobble*, *dubble*. Du-
 plex est à *δπλας*. at Duplus à *δπλός*, *δπλός*. V.
 etym. Voff. in Duo. Ad postremum refer quo-
 que A.S. *trýfealb*. Al. *zuifald* & B. *tweebul-*
dig.

[DOUBLER, Catinus, paropsis. C.B. Dwbler
 idem. L.]

DOUBLET, Thorax. C.B. *dowbled*. *dwbled*.
 [G. *doublet*. It. *dobletto*.] Gr. *δπλοῖς* est Læna
 duplicata. *Diplois*, *τρίπελο* *hægel*. gl. R. 63.
Diplois est duplex vestis, een dubbelt kleed
 off wamboys. *Diplodiarus*, een wammis-
 macker. Auctor Gem. gemm. *Diplois* een dob-
 bel cleyd eyns ritters. Teutonista. Maximè ta-
 men huc facit illud ejusdem Teutonista. *Jacke*,
trope, *schube*, *jope*, *scheke*, *Diplois*, *jopa*,
bambosium. ubi postremum illud *bambosium*
 maximè notandum; quandoquidem Teut. *wam-*
boys (ut ut alia de vocis origine tradamus in-
 fra in *womb*, Uterus) videri potest ex eo desum-
 ptum. Atque ipsum fortè *bambosium* sit ex illo
Bambacis, quod pro gossypio poni docemus in an-
 not. ad gl. D, 16. notissimum enim est hoc ge-
 nus vestimenti gossypio plerumque suffulciri. Du-
 plicium, a *doublet*. Ort. Vocab.

DOUBT, Dubitare. G. *doubter*, *douter*. It.
dubitare. H. *dudar*. V. etym. Voff. in Dubito.
 quibus lectis, judicabis parem originis rationem
 deprehendi in verbo Ambigo, "Est enim Am-
 biguum, ut ait Festus, quod in ambas agi par-
 tes animo potest". Ad ea, quæ de origine verbi
 Dubito tradit Vossius, referendum quoque puta-

D O.

rem B. *dubben*, Subdubitare, *dubbing*. Dubi-
 tatio, nisi videretur pertinere ad illud **ǺN-**
BIΦA. quod sæpius habet Arg. codex, quodque
 Marci III, 5 & VIII, 17 videtur significare Cæ-
 citatem vel ignorantiam animum dubitatione im-
 plentem.

DOVE, Columba. Theot. *dube* & *dûue* dici-
 tur. D. *due*. B. *duybe*. [Isl. *dufa*. Goth. **ǺN-**
BIΦA.] Cæterum ut Latinis Columbae putantur
 dictæ à πτερυγία, Urinare, aquas subire; quo-
 niam talis est harum volucrum gestus: ita quo-
 que Al. *dûue* videri potest à *δύπτιν*, quod Hesy-
 chio exp. *κλυμῆν*. Ab hoc *δύπτιν* certè deriva-
 tum est A.S. *duþian* & *geþuþian*. Immergere.
 unde *dûue*. Plura v. in annot. ad gl. D, 4. in
 Columba, *dûua*.

DOUGH, Dow, Farina, massa farinæ subactæ.
 B. *deeg*. quod est à Theot. *thihen*, Proficere,
 incrementum capere. B. *dijen* dicunt. V. Obf.
 nostras ad Willer. p. 51. V. quoque annotata
 in illud Tatiani XII, 9; inti ther Heilant theg
 in spahidu, "Et Jesus profecit in sapientiâ". pro
 quo habet A. Cod. Luc. II, 52. **ǺH IS ΦAIIH**
FKXΔEIN. A.S. translatio, And se hælenð
 ðeah on þyrðome.

DOUGHTIE, Strenuus, impavidus, animosus.
 dohtig man A.Saxonibus est Vir præter cæteros
 insignis atque inter alios excellens. V. Lex. Som-
 neri. A.S. quoque *duguð* est Virtus, decus, &
 bonum quodlibet. à *dugan*. Valere, prodesse.
 D. *duer*, & B. *het deught* exponuntur Con-
 fert, valet. V. quæ nos observavimus ad Willer.
 p. 27, ubi inquirimus in proprietatem atque ori-
 ginem Theot. *dugath* & *dugeth*, Virtus. **INPA**
 Run. lexico est Valere, utilem esse, prodesse. item
 Strenuè rem gerere. unde quoque **PAIÞAÞA**
 exp. Virtus. eidem Lex. in **PAIÞAÞA** Islandis
 mier dygier exp. Sufficit mihi. unde in eodem dygd
 est Virtus. Appositè Plautus Amphitr. Actu II,
 Scenâ 2:

--- Virtus præmium est optimum.

Virtus omnibus rebus anteit profectò.

Libertas, salus, vita, res, parentes,

Patria, & prognati tutantur, servantur;

Virtus omnia in se habet: omnia ei assunt
 bona, quem penes est virtus.

& in ejusdem Amphitruonis prologo:

Virtute ambire oportet, non favitoribus.

Sat habet favitorum semper, qui rectè facit:

Si illis fides est, quibus est ea res in manu.

Chaucero *doughtie man* est Vir strenuus.

--- For the love of his lemmman

He cast doune many a doughty man.

RR. 1209.

Well nighe on fote allway we go

Full doughtie ben our heles two.

ib. 7487.

DOUKE with the head, Conquiniscere, de-
 misso capite latitare. B. *ducken*, *duycken*.
 Ejusdem sunt originis cum *Duck*, Immergere se
 aquæ.

DOULE Chaucero usurpatur pro *deale*, Pars,
 portio.

The griffon grinned as he were wode,
 And loked lobely as an owle,

K k

And

D O.

**And swore by cockes herte and blode,
He would him tere ebery doule.**

Pl. T. 1259.

Confer hoc *doule* cum iis, quæ Spelm. gl. Archæol. habet in *Dolæ*.

Dow or past, Massa farinaria. V. quæ supra diximus in *Dough*, Farina.

[*Dow* vet. Angl. *Dare*. à *Do*. Scotis denotat Valere. hoc sensu ab A.S. *bugan* descendit. q. v. in *Docht*. L.]

DOWAGER, Dotaria, v. in *Dowrie*.

DOWER, *DOWRIE*, *Dos*, bona dotalia. M. Casaubonus de Vet. ling. Angl. derivat à "*δῶρε*", "*Donum*, *dos* : ut apud Homer. *πολύδωρε*, id est, "*πολύδωρος*". Cæterum, (nam hoc quoque ad rem nostram, quod originem non linguæ tantum Germanicæ, sed & hominum ex Græcis pro "*re natâ* asseramus) quod Tacitus de Mor. "*Germ. c. 18* ait, Dotem non uxor marito, sed "*uxori* maritus offert : id apud veteres quoque "*Græcos* obtinuisse ex multis colligere est. Erat "*autem dos*, munera : Munerum verò id præcipuum, ut & ibi monet Tacitus, boves. Hinc "*virgines ἀλφειοῖσιν* Homero dicebantur, quæ "*ob* eximiam pulchritudinem multos boves dotis nomine inveniebant. De quo verbo, sicuti "*& de hac* vetere consuetudine multa eruditè "*annotavit* author etymologici Gr. in ἀλφειοῖσιν. Est etiam Gallis *doüaire* in usu, sed stri- "*ctiore sensu* pro dotis incremento, quod post "*mariti mortem* cedit uxori. *Dos* alioquin illis "*dote* dicitur, ex Lat. voce". Hæc Casaubon. [V. *Dowrie*.]

DOWN, *DOWNWARD*, Infra, deorsum. Fortasse sunt à *δύνειν*, Subire. [Sunt pura puta A.S. *abune*. *ðunepapb*. quæ non malè referas ad Arm. *doun*, Profundus. ut primâ suâ significatione denotent In profundum, Profundum versus. L.]

DOWN feathers, Plumæ pectoris anserini. *the soft down of flowers*, Pappus ex floribus veterascentibus. item Lanugo illa typhæ aquaticæ, quâ culcitra infertur tenuioris fortis homines. G. *tuwet*. B. *donse*, *donst*. [Isl. *duun*.] D. quoque *duun* est Pluma. *dyne*, Culcitra. Fortasse sunt à *δύνειν* significante Immergere; quod in plumæ strata haud aliter atque in aquam immergamur.

DOWNES, Colles. A.Saxonibus quilibet Mons aut Collis olim *dun* dicebatur. Spelm. in *Dunum*. B. *duyn* est Tumulus arenarius, five Collis fabulosus objectus oceano. fortasse à *δῖν*, Agger, cumulus, & peculiariter quandoque Cumulus arenæ. atque ab hac vocabuli etymologiâ fortasse est, quod in pervetusto codice Rusl. Mat. IV, 8 scriptum legimus on *ðune* heh *ruide*. "*In montem excelsum valde*". Minimè interim hic prætereundum omnia fere Gallorum oppida, in *dunum* desinentia, olim in collibus locisque editioribus fuisse exstructa. *dunum* enim prisca Gallorum linguâ denotabat Montem. Clitophon apud Plutarchum in libello de Fluminibus, agens de Gallis, *δῖνον*, inquit, *καλῶσι τὸ πῶν ἐξίχοντα*. unde & *Λύγδονον* vel *Λυγέδονον* (ita enim prius appellatum fuisse testis est Dio Cassius lib. XLVI.) Gallis veteribus Corvi collem

D R.

significabat. Quod attinet ad vocabuli originem : *δῦν*, veteribus Græcis denotabat Colliculum, tumulum è terrâ congestum. Quoniam tamen *Æoles* pro eo dicebant *δῦν*, pleræque gentes Europæ suum *dun* vel *dunum* ab hac dialecto *Æolicâ* desumpserunt. Salm. de Hellen. p. 112. "*Tanta inundatio*, contra morem maritimorum æstuum, totam pene Frisiam occupavit, inquit annales Francorum Bertiniani "*ad annum DCCCXXIX*. tomo I hist. Franco- "*rum*, ut aggeribus arenarum illic copiosis, quos "*dunos* vocitant, fere cœquarentur".

DOWRIE, *Dos*. G. *doüaire*. Differentiam non parvam esse inter Lat. *Dos* & Angl. *Dowrie* fuisse docet Spelm. in Doarium. De origine Lat. *Dos* v. etym. Voss. Anglici verò *Dowrie* originem libens retulerim ad vetus Anglicum *Dowe*, *Dare*. Ita Chaucer. *To whome for ebery more mine harte I dowe*. Tr. lib. V, 230. Plures hæcenus derivârunt à *δῶρε*, *Donum*, *dos*. quomodo *Andromache* Homero dicta est *πολύδωρε*, i. *πολύδωρος* vel *πολύδωρος*, Bene dotatus, ut exponit Eustathius; quoniam splendidis muneribus atque amplâ dote maritum locupletasset. Ab hoc interim *Dowrie*, *Dos*, *Dowager* est Dotaria, quæ G. *doüariere* dicitur. sicuti & It. *dogareffa* nuncupatur, *che gode la dote*, Quæ fruitur Dote post mariti mortem. Pari modo A.S. *peb* est Pignus, pactum, ac peculiariore significato Pactum sponsalitium. unde Anglis etiamnum hodie *to wedd* est Matrimonium contrahere. item *wedding*, Nuptiæ. V. Obs. nostras ad Willer. p. 55. Ab hoc etiam *peb* crediderim A.S. *pebupe*. Vidua, desumptum : proprietate vocabuli supra memorato *dowager* ad unguem respondente. Hanc etymologiam simpliciorē veriorēque censeo illâ, quam habet gl. nostrum Gothicum in *viðrux* vel *viðnyx*. Vidua.

[*DOZEN*, Duodecim, duodeni. G. *douzain*. Suecicè *dufin*. V. *Dofen*. L.]

DRABB, Scortum, lupa, meretrix. Forte est ex vet. Teut. *drabben*, Curfitare, hac illac discurrere; quod feminæ corpora sua ad impuram hominum intemperantiam vulgare paratæ, effractis prostratisque omnibus modestiæ repagulis, protervè, petulanter, liberè, ac veluti suo quodam jure omnia privata publicaque loca pervolitare gestiant, quod formam suam plurimum oculis exponant venalēque habeant. V. Regum sapientissimum, Prov. VII, 11, 12. unde & in Theot. gl. B, 47 Scortum exp. zaturra. puto, quod assiduò conspiciatur za turi, Ad Januam. Belgis quoque Mulier levis & inconstans *drille* nuncupatur, à Teut. *drillen* vel *trillen*, quod inter alia significat Passim vagari, ultro citroque curfitare. Prorsus ut *δρῶμις* Hefychio est *ἐπιγῶν*, à *δρῶμις*, quod eidem Gram. exp. *τρέχειν*, Currere. Gr. denique, ab isthac vagandi licentiâ, etiam *φριτὰς* dicta est Meretrix. V. Lexicographos. [Rectius mihi videtur *drabb* ab A.S. *drabbe*. Fæces, deducere, vel potius ab Isl. *drabb* Gestum incuriosum & inconcinnum notante, quod in eam optimè quadrat. Nam *drab* propriè dicitur Mulier sordida & squalida. Hoc autem

D R.

autem fortasse ab Hib. drab, Macula, labes. L.]

DRAGG, Harpago. Instrumentum, quo quid comprehenditur ac trahitur. B. dregge. Sunt ab A.S. dragan. Trahere. [quod ab Isl. draga, Trahere, unde *to dragg* ejuldem significationis. V. Draw, Trahere. L.]

DRAGNET, Verriculum, everriculum. A.S. dræge. drægnæ. B. dregnet. Similiter est à dragan. Trahere.

DRAGON, Draco. Cym. draig. A.S. draca. Al. drache. G. dragon. It. dragone. H. drago. Cim. DRAPA. B. draeck. V. Voff. etym. in Draco.

[DRAGOONS in recentiori militiâ Equites scloppetarii, ideo, credo, sic dicti, quod ab initio exitiosi fuerint hostibus, & Draconum instar ignem evomere visi sint. Labente Imperio, Signiferi, qui Dracones pro Signo militari circumtulerunt, Draconarii dicti sunt. V. Vegetium, Claudian. Fl. Vop. vitâ D. Aurel. Aug. & alios. Skin.]

DRAINE out water, Eliquare vel elicere aquam. [trainer. It. trainare.] ge drænigeað þ drænigð done gnæt apeð. Excolatis culicem; Matt. XXIII, 24.

DRAKE, Anas masculus.

[DRAM, Tristis, mœstus, lugubris, G. Dougl. 96, 18. Est ab Hib. trom idem signante, T in D mutato, quod frequens. L.]

DRAMM, Dragma. G. dragme, drame. It. dramma. H. dragma. Græcis est δραχμή. V. quæ de origine vocis Drachma habet etym. Voff. in Talentum. V. quoque gl. nostrum Goth. in DRAKMA:

DRAPER, Linen Draper, Linei panni institor. woollen draper, Lanei panni institor. G. drapier. It. drappiero. H. trapero. B. drapier. Fortasse olim sic dicti, qui pannos præparabant, ut venderent: nomine desumpto ex C.B. darpar þ darparu, Præparare. V. Spelm. in Drappa. Voff. lib. II de Vit. ferm. c. 5. Menagium in Drab. Martinio Pannus videtur drap dictus à δραπῆν, Calcare: nam calcando conciliabantur lanam. H. trapo.

[DRAUGHT. A.S. dræht. Haustus. V. Draw, Trahere. L.]

[DRAUGHT, Latrina, fieri potest à B. dræf, Sedimentum cerevisiæ excoctæ. quod ortum traxisse videtur ab A.S. dræf. Sordidus, turbulentus. L.]

DRAW, Trahere. Est ex antiquo dragan significante Trahere. nam Anglos persæpe A.S. ð in w mutare, plurimis exemplis docuimus in Law, Lex. dragan verò A.Saxonibus olim pro Trahere usurpatum, docent nos gl. Cotton. Joh. XXI, 8; dragon þ getuðon þara fira regni. "Trahebant rete piscium". & mox v. 11; dræg þ nett on eorðe. "Traxit rete in terram". ubi Rusb. glossator habet trogun & trog. Past. LVI, 2; hi me dragon. 7 ic hit nyste. "Traxerunt me, & ego nescivi". Cim. quoque DRAPA est Trahere. cujus acceptionis plura passim exempla habet lex. Run. DRAPA RIB, Trahere funem; in RAYPA. IF PRA, Traxi; in DRAPPA. PRA PA INDRPA 4IN PIRI,

D R.

"Extraxit gladium dimidiâ sui parte"; in HYPHRE. DRAPPA DRAPPA DRAPPA, "Nihil fere trahit aratrum". Parcemia usurpata de eo, quod parum prodest. in DR. DRAPPA DRAPPA DRAPPA DRAPPA, "Exiv. t Helge cum Gothis suis"; Mon. Dan. p. 451. ubi DRAPPA DRAPPA respondet B. Helge trock int, "Helge migravit alið". D. denique drage est Trahere. dragen faarde, Strictus gladius. drager aande, Trahere spiritum. drager ion, Comistrum. &c. Ab hoc interim draw Angli fecerunt suum Draught; quod varias habet significationes, sed quarum rationem cordatus Lector per se facile perspiciet.

DRAWE near, Appropinquare, propè accedere. Occurrit hic loquendi modus in hisce Johan. Baptistæ verbis apud Otfridum libro I, cap. 27, versu 100.

So uuer so uuilit manno

So doufu ih inan gern

Ouh iagilichan uuiliu

Ther undono nir zihi.

[DRAY, Traha. It. treggia. ab A.S. dragan. Trahere. L.]

[DREAD, Pavor, timor, terror. A.S. dræb. idem. L.]

DREAM, Somnium. Al. traum, troum. D. drøm. B. dream. [Isl. draumur.] Martinus vult Somnium Germanis draum, & Saxonibus drom dictum; quod accidat dormienti. Cimbri suum DRAPPA, Somniare, videri possunt per metathesin literæ R fecisse ex DRAPPA, Dormire. M. Casaubonus de origine Anglici dream hæc habet in opusculo de Vet. Ling. Angl. "Δράμα, Fabula, Angl. a play, or comedie: ad vitam sæpe transfertur: δράμα τῆ βίᾱ, Fabula vitæ; quod vita humana fabulæ simillima. Hinc opinor Angl. dream, Somnium: quod & de vitâ, si quid aliud, verissimum". neque enim vitæ suæ hæctenus transactæ spatium tam commodè quisquam remeteri poterit, ut non videatur sibi in fluxum fugiensque per somnum representatæ rei ludibrium incidisse: libensque fatebitur distichon hoc anthologiæ Græcorum epigrammatum præclaram continere sententiam,

Σκλὴν πᾶς ὁ βίος, καὶ παίγιον ἢ μάτε παίζειν,

Τὸν σκεδὼν μεταδίδει, καὶ φέρε τὰς ὁδὸν αἶας.

Ter maximus Hugo Grotius transtulit.

Vita nihil, nisi res est ludicra: ludere disce,

Sepositis curis, vel mala multa pati.

DREERIE vet. Anglis dicebatur Mœstus. A.S. dræonig. B. treurig, trorig. Otfrido passim drurente sunt Mœrentes. Ego B. treuren olim suspicabar derivatum à τρέφων, Columba; propterea quod querulum illud murmur columbarum mutuo sibi adblandientium luctuosum quid sonare videatur. Nunc tamen arbitror dræonig propriè olim designasse Mœstitiâ ex cæde & sanguine, ut quædam Cædmonis loca videntur insinuare: quibus adde locum ex Hymno XXI, 2 Francicè interlineato; "Cruore ejus roseo gustando vivimus Deo". ubi glossator. trore sinemu rolfaruemu choronto lepemes kote. Immo DRAPPA Cimbri est Sanguinolentus. &c.

DREGGERS, Feces. Isl. *deeggjar*. M. Casaubonus derivat à *regē*, *regōn*. Fex. B. *droessem*. A.S. *þpōrn*.

[**DRENCH**, Potionem medicam dare, immergere, imbucere. Ab A.S. *þpencan*. Potare. *Drench* de brutis animalibus propriè dicitur. L.]

DRESS, Parare, concinnare, comere. G. *dresser*. Fortasse sunt à *δρῶμαι*, Facere, efficere. Cym. interim *trwfo* est Ornare, polire. atque inde J. Davies suspicatur Angl. *dress* derivatum. Menagius ex *Dirigo* direxi, putat fuisse direxare, Dressare: prorsus ut ex direxare Itali fecerunt *drizzare*.

DRESSER, *Dressing-board*, [*Dresser-board*, Abacus culinaris.] V. gl. Somneri Angl. hist. scriptt. additum in Dressorium.

DRETCH Chaucero est *To prolong time, to linger, to delay*, Moras necere, differre, cunctari. *What should I dretche?* Tr. lib. 2. v. 1264. *What is he more about me for to dretche?* ib. 1471. *Peril is with dretching in ydratwe.* Tr. lib. III, 855. *I woll my selven fle, if that ye dretche.* Tr. lib. 4. 1446. Veteris linguæ Frisicæ tenacibus *drock* etiamnum hodie est Mora, dilatio, procrastinatio. **drocsen**, Cunctari, differre, procrastinare. Videri potest affine illi *δρωκτάζω*, quod Hesychio exp. *ἰμβλίπιν, ἀεὶβλίπιν*, Inspicere, circumspicere, ut solent cunctabundi & moras necantes. [G.D. scribit **Dreich**. Hinc, ut opinor, contractum A.B. *dree*, Longus, tædium afferens. V. annon sint omnia à Suc. *dryg*. quod est ab Isl. *dringr*, Prolixus. L.]

[**DRIBBLE**, Stillare, guttatim cadere. V. *Dropp*, Stillare, & *Drivel*. L.]

DRIE, Siccare, arefacere. A.S. *þpugan*. B. **droogen**. *τρύγει* Hesychio exp. *ξηραίνει*. Apud Nicandrum quoque in Theriacis *τρύγη* significat Ariditatem, siccitatem.

[**DRIE**, **DRIEN** vet. Angl. Tolerare, pati. A.S. *þpēcogan* idem notat. L.]

DRIFT, Propositum. Est à *drive* significante Urgere: quomodo Angli dicunt *to drive a thing hard*, Negotium aliquod vehementer urgere. Ita quoque Belgæ accipiunt *driiben*. unde iis **driftig** dicitur Præceptum atque impetuosi animi vir. **driftigheyd**, Vehementia.

[**DRIFT of snow**, Nivium vis, procella. Isl. *dryfa* est Nivis descensus. F. à *dryfa*, Jactari. L.]

[**DRILL**, Terebrare, perforare. B. **drillen**. It. *trivellare*. Sunt ab A.S. *þpilian*. Perforare. quod Skinnerus derivat à *þuph*. Per. L.]

DRINK, Bibere. Goth. **AKIRTKAN**. A.S. *þpincan*. Al. *drinchan*, *drinkan*, *trinckan*. Cimb. **FRAPIA**. D. **dricke**. B. **drincken**. Deduxi aliquando ex *πτερίνα*, quod est à *τεῖζω*, Strido; ut verbo originem dederit inamabilis asperitas illius stridoris, quem edit guttur avidè se ingurgitantium. Proximè interim accedunt ad hanc conjecturam non modò Cim. **FRAPIA** & D. **dricke**, sed & A.S. *þpýcian*. quod in antiquissimis monumentis aliquoties pro *þpincan* scriptum inveni. Quamvis etiam valde inter se af-

finia videri possint Isl. *dract*, *Bibo*, & *drug*, *Traho*. V. gl. nostrum Goth. in **AKIRTKAN**. Bibere.

DRIFT, [Stillare, distillare.] Refer ad *Dropp*, Stillare. [Isl. *drypa* est Guttatim stillare. L.]

DRIVE, Agere, pellere, abigere. Goth. **AKIRTKAN**. A.S. *þpýcan*. Al. *driuan*. *triban*. D. *driffue*. B. *driiben*. Origo verbi liquidè satis petita est ex eà notione verbi *τρέπω*, quâ scriptt. Græcis ponitur pro *τρέπω eis φυλάξω*, In fugam vertere. *Drive* & Germ. *dreiben* à *τρέβω*, quod à *τρέβω*. unde Trudo. Martin. in Trudo. [Affine est Isl. *dryfa* Jactari. vel potiùs ad *dreifa*, Dispergere.

[**DRIVEL**, Salivam ex ore emittere. Dne. *phienbe* A.Saxonibus est Rheumaticus. gl. R. p. 77. L.]

DRIVELL, or *Droile*, Mastigia, qui ubique expulsi abactúsque est. B. **drevel**.

[**DROL**, Mimus, congerro lepidus. G. *drole*. B. **drol**. Non incommodè peti possunt ab Isl. *trioll*, *Dæmon*, qui, ut loquitur Kilianus, in omni laboris genere se videtur exercere, cum tamen nihil agat. L.]

DROMEDARIE, *Dromas*. G. *dromadaire*. It. *dromedario*. B. **dromedaris**. V. etym. Voss. in Dromo.

DRONE, Fucus. *δρώνη* Laconibus, teste Hesychio, est *καρλῶ*, Fucus. A.Saxonibus quoque dicitur *þpæn* & *þpan*. Sicambris **freen**, quibus non incommodè adaptari possit veriloquium M. Casauboni deducens Angl. *drone* ab *ἀδρῶνες*, Infirmus, imbecillis, languidus & ad rem gerendam inutilis. [Crediderim potiùs contractum à *Droven*, part. verbi *to drive*, quia sc. ab apibus alveari abiguntur fuci. Skin.]

DROOPE, Dejecto & demisso animo esse. M. Casaubonus censet, præfixo D, esse ex *ρίπτω*, Vergere, inclinare, propendere.

DROP de Maturis fructibus sæpe usurpatur Anglis, putatúrque fluxisse ex *δρῦπις*, Fructus jam adultus ac maturus, eoque jamjam casurus. quippe ex *δρῦς* & *πίπτω* compositum est. *δρῦπις* & *δρῦπις* idem significant, licet aliundè sint composita. Fortasse quoque ab hoc *δρῦπις* fluxerit *droope*, Vergere deorsum, inclinare: nisi malis, D præposito, ducere ex *ρίπτω*, Inclino, propendo, vergeo. Ita M. Casaub. de vet. Ling. Angl. p. 263. [Referendum puto ad proximè sequens. L.]

DROPP, Stillare. A.S. *þpōpan*. *þpōpian*. Al. *tropfen*. D. *dryppe*. B. **droppen**, **druppen**, **druppen**. Cim. **FRABNA** est Pluit. **FRABI**, Gutta, pro quo A.Saxones *þpōpa* dicunt. Al. *tropf*. D. *draabe*. B. **droppe**, **drappel**, **druppel**. quæ videntur, extrito *μ*, facta ex *δρῦπις*. ita legimus Luc. XXII, 44; *ἔγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ κατὰ δαίμονα ἐπὶ τῷ γλῶττι*. "Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram". Quod verò *μ* frequenter abjici vel omitti soleat, ostendit Imitor desumptum ex *μιμῶμη*. Amentum ex *ἄμμος*. Alumen ex *ἄλμιμος*. Coma à *κίχμιμος*. Scipio à *σκιμπος*. Siphon à *σίμπων*. Venenum à *βίλημον*.

DROPSIE, Hydrops. Cym. y *dropfi*. G. *hydropisie*.

dropisla. It. *bidropisla*. H. *hydropisla*. Sicambr. *droppe*, *droppigheyd*. Græcis est *ὑδρῶψ*. V. etym. Voss. in Hydrops.

DROSS, Scoria. ejusdem est originis cum B. **droeslem**. quod attigimus in *Dregges*.

DROVE of beasts, Armentum. B. **drift**. *dræpe* dicitur Grex hominum, qui paucorum arbitrio hac illac armenti instar agitur atque impellitur. Lupus Serm. I, 15.

[**DROUGHT**, Siccitas, sitis. B. **drooghte**. A.S. *drugoðe*. à *drugan*. Arescere, ficare. quod à *drig*. Aridus. L.]

[**DROVY** Chaucero est Sordidus, turbulentus. Pars. p. 207, a. A.S. *dror*, *dror*. Sunt à *dricpan*. Turbare. L.]

DROWNE, Mergere. [A.S. *druncian* inter alia significat Mergi. unde fortasse petendum. L.]

DROWSIE, Somnolentus, veterosus, torpidus. *the drowsie evill*, Lethargia. B. **droosen** est Dormitare. **drooser**, Dormitator. *δρόσιος*, *δρόσιος*. Hesych.

DRUDGE, Ærumnosis ac vilioribus plerumque laboribus animi corporisque vires impendere, atterere, fatigare. Anglis quoque a *drudge* est Flagrio, mediastinus, servulus, qui sordidis ministeriis instar mancipii cogitur vacare. M. Casaubonus p. 361 de Vet. Ling. Angl. refert ad *τρύγη*, Vindemiæ tempus, cum nemo parcat labori, sed occupatissimi sunt omnes. Nisi forte quis (ait idem Casaub.) rectius arbitretur peti posse ex *τρέχω*, Attero, vexo. *τρέχουσι*, Atteror, vxor. mihi *drudge* quam proximè videtur accedere ad antiquum **drugge**, quod cum *draw* conjunctum, complectitur generalem cujusunque servilis operæ significationem. Huc facit illud Chauceri:

To Athens is he gone the nexte way,
And to the court he went upon a
day,

And at the gate he profered his service

To drugge and draw what so men
would devise. Kn.T.1415.

[*Drugaire* Hibernis est Mediastinus, lixa. L.]

[**DRUG**, it is a mere drug, Vilescit, pretium non habet, ad nullam rem utile est. C.B. *drwg* est Nequam, malus, improbus, quod Junius p. 272 Obs. in Willer. derivat à Gr. *τρέξ*, *τρέξος*, Fæx. L.]

DRUGGES, Aromata, pharmaca. G. *drogues*. It. & H. *drogas*. B. **drogerisen**, **droge waren**. G. *des espices*. It. *speciaria*. H. *especiaria*. B. **specerisen**. immo & Macrobio Species dicuntur; ut sunt Calamus aut Juncus aromaticus. *Drogam* vulgè dicimus, inquit Salmasius, præfatione libri de homon. hyles iatricæ, usitato ferme toti Europæ nomine, quod ex Perfico factum videtur, quo *drog* Fraus & impostura vocatur: nullà quippe in re fraudes & adulteria magis solemnia. Ita Homerus Ægyptum ferre dixit *φάρμακα καὶ λυγρὰ καὶ ἰσθλὰ*, "Multas bonas herbas & malas". Grammaticis *φάρμακον ἢ βοτάνη*. non simpliciter tamen *βοτάνη*, sed *βοτάνη ἰατρικὴ*, ut alii appellant, vel *φάρμακώδης βοτάνη*, ut Theophrastus

vocat, cui & *φάρμακον* τῆσι & *πολύφάρμακον*, in quibus istiusmodi medicinales herbæ nascuntur plurimæ. Item Dicæarchus in fragmento *ἀνδρῶν* de Pelio monte, *πολύφάρμακον* eum nuncupat: τὸ δὲ ἔχει πολυφάρμακον τὸ ἰσθλὸν καὶ τὰς ἰσθλὰς ἔχει καὶ παντοδαπὰς δυνάμεις. ubi etiam notabis *δύναμις* dici herbam quamlibet medicā facultate pollentem. Potentes herbas Latini Poetæ appellant. "Multa manu medicā Phœbique potentibus herbis". τῶν δυνάμεων. nam, ut ait Servius, In herbarum naturā vis est quæ *δύναμις* dicitur. Hinc herba ipsa vi aliquā salutarī prædita, *δύναμις* dicta: quo sensu & apud Theophrastum aliquando accipi, notavimus alibi. plura addit Salm. ibidem. V. quoque quæ de voce *druggs* annotat M. Casaubon. p. 365 libelli de linguā Anglofaxonica. Necnon quæ nos attigimus in observatis ad gl. Al. D. 20 in Dapifer.

[**DRUIDS**,] Druidæ vel Druides. V. B. etym. Schedas in **drut**, Fidus. [Druides sive Druidæ, veterum Gallorum atque Britannorum Theologi sive Aruspices & Magi, atque etiam pro veteri more Magistratus. Britannicā linguā appellati sunt Deruidhon, q. d. Persapientes. Idem enim Celtis Der vel Dre, quod & Germanis Celtoſcythis **deur** vel **door**; ut sint & illis Druides, **Deurwitten**. Altera notatio de Quercuum cultu, etsi ferri possit, minùs tamen videtur probabilis. Hæc habet W. Baxterus in accurato suo Antiquitatum Britannicarum Glossario. L.]

[**DRUMLY** G.D. 151, 8. &c. Inferto R fortasse à C.B. *tomlyd* † *domlyd*, Lutulentus. L.]

DRUMM, Tympanum. D. *tromme*. B. **trommel**. Fortasse sunt à *τρέμω*, *τρέμω*, vel *τρεμῶ*, Tremo, trepido. Solent enim hominum animi ad horridum tunforum tympanorum murmur non leviter commoveri.

DRUNK, Ebrius, temulentus. A.S. *druncen*. Al. *drunken*. D. *drucken*. B. **droncken**. Refer ad *Drink*.

[**DRURIE** Chaucero denotat, ni fallor, Amicitiam, amorem. vett. G. *druerie* est Amicitia. *drue*, Amica, sponsa. Unde hoc, nisi ab Al. *drut*, Dilectus, charus, exterminato T? "Si jam quæretur, inquit cl. Wachterus, unde "nomen amico & fideli in linguā veteri "Theot. haustum sit: respondeo à fide. Nam "Fides scriptt. Francis dicitur Triuuo & con-"tractè tru. Quod, ubi abit in derivatum, "recipit à genio linguæ augmentum finale". L.]

DUBB knights, Initiare armis, primum equestris dignitatis gradum in aliquem conferre ac novo nomine veluti per baptismum insignire: nam *byppan* A.Saxonibus est Baptizare. Pars. p. 205, b. *The swerd that menne gebe first to a knight, whan he is newe dubbed, signifyeth, that he should defend holy Church, and not robbe and pill it*. Spencerus ardui operis libro VI, cantu 35;

There him he caus'd to kneele, and made to
swear

Faith to his knight and truth to Ladies
all;

L 1

And

*And never so be recreant for fear
Of peril, or of ought, that might befall,
So be him dubbed and his square did call.*
&c.

Redubbers dicuntur Qui pannum à furibus emptum alio colore tingunt, ne agnosci possit; Spelm. Gl. archæol. [N.S. dubban to ride. Equitem creare seu constituere. Ill. ad dubba til riddara. Hinc dubbadr riddare, Eques cataphractus. Doctissimus Ol. Verelius at dubba til riddara Suecice vertit *sla en til riddare*, i. e. Percutere aliquem in equitem. ad dubba enim primario significat Cedere, verberare, percutere; & quod moris erat à gentibus Scandicis, ut opinor, profecti, juvenem justæ militiæ candidatum gladio cinctum manu percutiendo, vel gladio stricto feriendo equitem creare, propterea creatio equitis per hoc verbum denotari capit, post introitum Normannorum. Hæc Hickes.]

[**DUBBIS** G. Dougl. est Cœnum, lutum. Ab Hib. doib, Gypsum, cæmentum, lutum. Hinc videtur fluxisse *to dawb*, Oblinere, conspurcare, inquinare. L.]

DUBBLET, v. *Doublet*, Thorax.

DUCK, Aquam subire, immergere se aquæ, urinare. D. dycke. B. **duycken**. δύνω, δύνω, Immergo, immergi. Huc etiam refer Angl. *Duck*, Anas.

DUDGEON, *to take a thing in dudgeon*, Subringi, leviter irasci. Fortasse est ab It. *dottanza*, G. *doubtance*, Dubius animi status, cum quis ambigit, utrum aliquid metuendum aut ægre ferendum sit.

DUDGEON *haft*, Manubrium apiatum. [*Dudgeon*, Pugiuncula. à Teut. **dolch**, Pugio, q. d. **dolkin**. vel à **Degen**, Gladius. Skin.]

DUE, Debitus, justus. *Dutie*, Debitum, officium, G. *deu* est Debitus. *devoir*, Debitum officium. à *devoir*, vel ut olim scribebant, *devoir*, Debere. Originem verbi Debere attigimus supra in *Debt*.

DUELL, Duellum. G. *duel*. It. & H. *duello*. V. etym. Voss. in Bellum. [Arm. du-fel idem signat. L.]

DUG, Mamma. Vide numquid ad investigandam vocabuli originem faciat illud Arg. cod. Marc. XIII, 17; **ΥΛΙ ΨΛΙΜ ΟΙΨΗΛΕΤΞΜ ΓΛΗ ΔΑΔΑΓΑΝΔΕΙΝ ΙΝ ΓΑΙΝΑΙΜ ΔΑΓΛΑΜ**. "Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus". Οὐαὶ τοῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν καὶ τοῖς θηλάζουσιν ἐν ταῖς ἡμέραις. [Origo vocis, ni valde fallor, petenda est ab Islandis, quibus *deggia* est Lac præbere, quod, quàm proprium sit mammæ, nemo non videt. L.]

DUKE, Dux, satrapa, dynastes. Cym. *dûg*. G. *duc*. It. *duca*. H. *duque*. V. Spelm. in Dux. A.Saxonibus olim *hepetoga* dicebatur, ac propriè denotabat Ducem exercitus. Beda I, 16; *pær on þa tîb heopa hepetoga 7 latteop Ambroþur haten*. "Utebantur eo tempore duce Ambrosio". & rursus IV, 26; *pær Beopht latteop 7 hepetoga*. "Erat Berthus dux". unde & Sosipatori nostro tribuitur hoc nomen Matth. II, 6; *of ðe forðgæð se hepetoga. se ðe*

necð min folc Ispahel. "Ex te procedet dux, qui reget populum meum Ispahel".

DULL, Tardus, hebes, stupidus. [A.S. *bole*.] Cym. *dwl*. M. Casaubonus de vet. lingua Angl. suspicatur derivatum à *δύω*. Servus. "Notissima est Aristotelis opinio, *δύω* esse à natura, qui scilicet *κινῶνται τὰ ἄλλα πρὸς τὴν ἀνιδίαν*. "δύω, ἀπὸ τοῦ ἵχθυος: quos etiam ad corporis ministeria natos, à bestiis usu *μικρῶν πνευμάτων* sancit. Germanos autem, qui ad libertatem omnia referrent, hoc quoque probro servientium conditionem notare voluisse probabile est. "Observatur tamen in servis propria quædam nequitia & vafrities, Græcis Latinisque comicis decantatissima. Hinc est, quod ipsum servi nomen **schalck**, quod olim Famulum significabat, nunc Astutum & vafrum apud Germanos denotet. Anglis quoque *knave* olim Famulum ac puerum, hodie verò Nebulonem callidumque impostorem signet. Origo interrim non minùs probabilis (Lector pro suo arbitrio alterutrum poterit eligere) ex Gr. *ἄλ*. *α*, Simplex, omnis doli expers; usitatissimâ vett. Anglis aphæresi; *ἄλλο*, *ἄλλο*, *dull*. Ita & Græcis *ἰσχυρός*. Simplex, probus, candidus; item Stultus, fatuus. Ita & in aliis linguis exemplum: nec ratio, cui noti mores, obscura quicquam. **Doll** hodieque dicunt, ni fallor, Germani". Hactenus Casaubon. Vide quoque numquid referri possit ad illud Dalivus, quod habet etym. Vossii. Fortasse denique affinitatem aliquam cum hoc *dull* habent ea, quæ supra annotavimus in *Dolt*. Teutonistæ *dul* exp. Ebes, grossus, stolidus, obtusus, indisciplinatus, tardus, &c.

DUMB, Mutus, elinguis. Goth. **ANMBA** vel **ANMBS**. A.S. *dumba*. *dumb*. Al. *tumb*. Cim. **ANPBA**. D. *dum*. Observa interim, quod in Cantabrigiensis publicæ bibliothecæ codice MSO melioris notæ Matth. XII, 22. & Luc. I, 22 *dum* scribitur: quod videri potest ortum traxisse ex Hebr. **דומ**, Obmutuit, siluit, tacuit. C.B. *mûd* est Mutus; quod J. Davies censet ex eodem fonte Hebræo, inversis tantummodo literis, profluxisse.

DUMP, *half in a dump*, Subtristis. *dumpishness*, Torpor, stupor. Belgis **dom** est Stupidus, mente captus. Græcis *δῶρο* est Stupor. Nisi malis *dumpishness* dictum quasi *dampishness*. à *damp*, Vapor. quod vide supra.

DUNG, Fimus, stercus. *Dungbill*, Sterquilinium. vett. Frisii **dong**. A.Saxonibus (quod fortasse faciet ad faciliorem etymologiæ investigationem) *ding* dicebatur Fimus. *dingiung*. Stercoratio.

DUNGEON, Hypogeum, barathrum, tullianum. G. *dongeon* vel *donjon* dicebatur Penitior ac validior arcis pars. Quoniam verò in eum locum, horridiorem plerumque atque eluvie sordibusque squallentem, compingebantur vinciti, crediderim quoque hunc locum *dungeon* denominatum à *dung* Stercus. V. tamen Nicot. & Menag. in *donjon*. [V. quoque *Dongeon*.]

DUNN colour, Fuscus, subniger, subaquilus color. A.S. *dunn*. Al. *dun*. Sunt à C.B. *dwnn*, Sub-

Subfuscus, aequitur color. nam du Cymreus est Ater, niger. duo, Nigrescere.

[**Dunn**, Debitum pecuniam importune exigere, exposcere, a dynan & dunan. Streperet, cujus originem videre licet in *Dinn*, Sonitus. L.]

Dunse, Fungus, solidus. D. dunearn est Homo plumbeus. *dunntare*, Brutus, bardus.

DURABLE, Durabilis. G. *durable*. It. *durable*.

H. *durable*. Negi. Græcis est Diuturnus, diuturnus.

Durt, Cœnum, lutum. *Durt* vel *turt* vel *tord* etiam dicitur Stercus, merda: unde quoque Stercoreus in exegetico Thomasi inter alia exp. *durtie*. vett. etiam Belgis *torde* vel *tort* dicebatur Merda: unde Scarabæus iis etiamnum vocatur *tortwebel*, *schitwebel*, ut "qui è fimo fingit pilas, quas averfus pedibus volutat", ut loquitur Plinius, N.H. XI, 28. "parvulusque in iis contra rigorem hiemis vermiculos foetus sui nidulatur". Videtur autem Merda Belgis *torde* vel *tort* dicta, quod torta vel contorta, i. turbinis in modum circumacta sit atque acuminata. Multa huc pertinentia habet etym. nostrum Belgicum in *front*. Huic interim *Durt*, Cœnum, lutum, fortasse quoque affine est Sicambrium *doirt* vel *duyrt*, Inutile tritici genus, quod inter bonas fruges succrescit totamque segetem suis veluti sordibus inquinat. Teuton. *doirt is snoed lait dat under guet koern wessel*, Sigalum sigali. Idem tamen postea in Sigalum sæpius *duyrt* scribit.

DUSKISH, Infuscatus, tenebricosus. Affine ei B. *dupster*, Obscurus. Ac manifestè quidem Angl. *duskish* est à *δυσκίος* pro *δυσκίος*, Umbrosus, subobscurus. B. quoque *dupster* videri potest desumptum ex eodem *δυσκίος*. siquidem & sæpe commutantur. Ita *τῆλος* pro *αἶνος* dicebant Dores. *πύλη*, *κρύβη*, Aurium sordes. *Λευκία*, Lutetia. Caninius derivat Bestia à *βόσκυμα*. &c. [B. *dupster* omni procul dubio est ab A.S. *þeortpu*, *þyrtpu*. Tenebræ. L.]

DUST, Pulvis. A.S. *dyrt*. D. *dyft*. [Islandis est *dust*. L.]

DUTIE, Officium. V. *Due*, Debitus.

DWALE Chaucero est Herba somnum provocans; vulgò etiam *night-shade* nuncupatur.

To bedde went the doughter right anon,

To bedde goth Alein, and goth also John,

There nas no more, them neded now no dwale,

This Willere hath so wisely bibbed ale,

That as a horse he snorteth in his slepe. R.T. 239.

Arise, quod he, what? have ye dronken dwale?

Why slepen ye? it is no niter-ale.

Cl. 999.

V. quæ annotavimus ad gl. Cot. pag. 10. in *Ca-*bus, *þpolma*.

[**DWALMING** G. Dougl. 78, 18. Videtur designare Omne illud tempus, quo quis animi deliquium passus extra se positus remanserit. B.

bedimelint est Concidere animo, *bedimelint*, *Semianima*, *exanimia*. *bedimelint*, Caligo mentis quodam quasi torpore externata, scotoma sive tenebras oculorum inducens. Al. dualm dicebatur. Hæc illustrabunt verba Regis Aluredi p. 9. Paraphr. Boeth. quæ hoc in loco adscribere non pigebit. *of þam þonne onginnað peaxan þa mīstap. þe 7 mod gebrepað 7 mid ealle forþpīlmað þa soþan gerechþe.* "Ex quibus orta perturbationum caligo verum illud confundit intuitum". Sunt indubiè à Goth. *ΔΥΛΛΜΩΨ*. *μολιττω*, Joh. X, 20; *ΠΝΗΠΛΩΞΝ ΗΛΒΛΙΨ ΓΑΗ ΔΥΛΛΜΩΨ*. "Dæmonium habet & insanit". L.]

DWARE, Nanus, pumilio. A.S. *þweorþ*. Al. *dwerch*. D. *duerg*. B. *dwerg*. vett. Cimbris *ÞNIRPNÐ* dicebantur Pumiliones, quos in montium antris ac rupium fissuris delitescere credebant olim Septentrionis alumni. Lufisse interim credendus est, qui B. *dwerg* ex eo dictum volebat, quod in Pumilionibus deprehendatur aliquod naturæ communis divergium. Cæterum ut nihil adhuc de vocabuli hujus origine statuere habeo, ita manifestius Græcam originem præ se fert, quod *nain* Gallis, *nano* Italis, *enano* Hispanis, *naen* Belgis dicitur Pumilio. Sunt enim à Gr. *νῆνος*, Nanus. V. A. Gellium lib. XIX, c. 13. & Festum in Nanum. Nanos certè & Nanas aulæ ejecit Alexander Severus: at alii Principes eos inter aulæ suæ ministeria semper habuerunt. Fuit itaque sub divo Augusto minimus homo duos pedes & palmum, Conopas nomine, in deliciis neptis ejus Juliæ habitus. V. Plin. N.H. lib. VII, c. 16. Non semper interim naturâ, verum etiam curâ pumilos olim factos, docet nos D. Longinus *περὶ ὑψηλῶν*, § 39. v. locum. Ex hac igitur pervetustâ nanos faciendi consuetudine videtur natum Adagium, *ὁ δαλῆς ψυχῆς γλωττόκρονον*.

[**DWAULE** vox Damnoniis usitata, quâ significantur ægrotorum deliramenta, sermones scilicet illi confusi ac minimè cohærentes, quos morbi impetu extra se positi effundunt. Est ab A.S. *þwelian*. Errare, vagari. unde B. *dwælen* & Al. *duelen*. Aliis dicitur *to wander*, per eandem translationem. L.]

DWELL, Habitare, incolere. Puto duella Theotiscis olim usurpatum pro Morari, demorari, tardare, manere. Cujus antiquæ acceptio- nis manifestissimum vestigium occurrit in illo tuuala, quod Keroni exp. Mora. unde tuualun ni uuizzanter est Moram nesciens, Hymn. II, 3. ana duala. Sine morâ; Otr. III, 11, 60. & rursus I, 27, 31. thaz uuir hiar ni duuellen. Ne hic moremur. V. quoque quæ annotavimus ad gl. A, 15. in Marcidus. Run. lex. in *PNΛP 14*, exponit *PNΛP 14* Moratus est. D. denique duelle est Cessare, morari. *duellest*, Mora. *duelen*, Desidia. *duelere*, Cessator. Ab hoc igitur *duelle*, Morari, verisimile est Anglos desumpsisse suum *dwell*, Habitare. prorsus ut ex A.S. *punigean*, *punigan*, *punian*. Manere, commorari, desumptum est *punian*. Habitare. Hæc etymologiæ ratio longè mihi nunc potior videtur, quàm illa, quam tradidi ad Tatiani IV, 9. Aliam etymologiam

E A.

giam habet Somneri dictionar. in speltan. [Isl. *duella* est Morari, unde omnia descendisse puto. L.]

[DWINDLE, Consumi, tabescere, evanescere. Chaucero est *Dwine*. B. *dwynen*. A.S. *dwīnan*. Sunt ab Isl. *dwyna*, Cessare, deficere. L.]

DYE colours, v. Die, Tingere.

E.

E Ac. v. *Eak*, Etiam.

E EACH, Unusquisque. M. Casaubonus derivat ab *īnērō*. Unusquisque. A.S. *ēlc* est Omnis, unusquisque. unde forte, extrito L, factum fuerit *eac*. Considera tamen Theot. *eocalih* sela, Omnis anima; Hymn. XXIV, 5. *eocalihc* himil, Omne cœlum; Hymn. VII, 8. *eochaliche* mo zite, Omni tempore. Hymn. XIX, 11. *ioki* uuelih irrutuomo samanunga, Omnis errorum chorus. Hymn. XXV, 3. *eoki* uuelih erda, Omnis terra. Hymn. XXVI, 1. *eocouuelih*. *eocouuelihaz*, Omnis. *eocouuelichu mezz*, Omnimodò. *eocouuelichu mezzu*, Omnimodis. *eocohuelihhera ziti*, Omni horâ. *eocouuelihheru* fleti, Omni loco. *einer eocouuelicher*, Unusquisque. *cinan eocouuelihhan*, Unumquodque. Kero. Similia quoque sunt eo so uer, Quisque gl. C, 14. eo so uemu, Cujusque, gl. C, 4. eo gouneri, Usquequaque; Kero. io so uuanne, Quandoque; gl. C, 14. io so uuelih, Quisque; gl. C, 14. Hinc quoque pete B. *elch*, *elck* *een*, *seder*, *sejgelick*.

EAGER, Acer, acerbus, immitis. Cym. *egr*. G. *aigre*. It. *agro*. H. *agrio*. B. *egger*. Videtur originem traxisse ab *ān*, Acies. unde quoque tam Angli quàm Belgæ ingratam illam & palato dentibusque adversam immitium fructuum austeritatem vocibus *sharp* & *scherp* expriment. Belgis quoque *eggerige tanden* dicuntur Dentes nimio acerborum atque immitium fructuum esu torpentes ac stupidi. Plura annotavimus ad gl. D, 10. in Terebrum. [Skinner. omnia derivat à Lat. Acer. Nescio annon rectius referri possint ad *egg*, A.S. *eggian*. Isl. *eggia*, Incitare, stimulare, quæ sunt ab A.S. *ecge*. Isl. *egg*, Acies. quibus respondent Gr. *ἀκὴ* & Lat. Acies. L.]

EAGLE, Aquila. G. *aigle*. It. *aquila*, *aguglia*. H. *aguila*. Nimirum Q frequenter in G transit. quomodo & ab Æqualis fecerunt Galli *egal*. ab Aqua olim fuit *aigue*. unde adhuc remansit *aiguere* & *aigues mortes*, &c. Originem vocis Aquila habet etym. Vossii. Reliquas Cymræorum, A.Saxonum, Francorum, Belgarum appellationes eorūque origines habet gl. D, 4. in Aquila. [De quibus v. quoque *Ern*, Aquila. L.]

EAK, Etiam. Goth. *ANK*. A.S. *eac*. Al. *auch*. D. *og*. B. *ook*. Viderentur esse ex inverso *o*, sed rectius petas ex proximè sequenti *ANKAN*. eacan. auchon. &c. quæ Augere significant.

EAKE, *Eeke*, Augere. Goth. *ANKAN*. [Isl. *aufa*.] A.S. eacan. ecan. ican. Al. auchon. D. *oge*. B. *oecken*. unde *aager* Danis, *oecker* vel *woecker* Belgis, occr vel occraeth Cymræis,

E A.

uuachar vel *uuochar* Alamannis, eaca. *okepi* vel *pokepi* A.Saxonibus est Fœnus, usura. eacan verò vel auchon sunt ab *auēan* vel *āstān*, Addere, adjicere, augere. V. Observ. nostra ad Willeram pag. 82.

EALD vetustioribus Anglis idem cum *old*, Vetus, antiquus. A.S. *ealb*. Al. *eald*. Isl. *all* *dradur*. D. *alde*. B. *oud*. M. Casaubonus derivat *eald* ab *ēalō*, Vetus, obsoletus. [Ego verò, sicuti ante quinque plus minus lustra Theot. *ald* judicabam singularem habere affinitatem cum *aldia* vel *aldahu*, Augeo, incrementum addo; ita nunc multò lubentius (suadente nimirum hac meâ ætate tantò jam provectiore) eidem conjecturæ faveo. quandoquidem, ut appositè Ovid. VI Metam. v. 28. --- "non omnia grandior ætas "Quæ fugiamus habet. Seris venit usus ab annis". Eximiè quoque Cicero in Catone majore; Studia doctrinæ prudentibus & benè institutis, pariter cum ætate crescunt: ut honestum illud Solonis sit, quod ait versiculo quodam, Senescere se, multa indies addiscentem: quâ voluptate animi certè nulla potest esse major. Præclare denique Seneca epist. XXVI; "Inter "decrepitos me numera & extrema tangentes. "Gratias tamen mihi apud te ago. Non sentio "in animo ætatis injuriam, cum sentiam in corpore: tantum vitia & vitiorum ministeria se "nuerunt. Viget animus, & gaudet non multum sibi esse cum corpore: magnam partem "oneris sui deposuit. Exultat, & mihi facit con "troversiam de senectute. hunc ait esse florem "suum". E gl. D, 32. in Vetulus, alde.]

EAM. Lancastriensibus est Avunculus. A.S. *eam*. Al. *oem*. *oheim*. B. *oom*. vett. Fris. *iem*. Fortasse sunt è medio Gr. *ἐμμευος*, Ejusdem sanguinis particeps. Vetustioribus certè B. *oom* denotabat Quemvis consanguineum ætate provectiorem. *oyne van baders of moeders wegen*, Tius, tii, Teutonista. It. *zio*. H. *tio*. Græcis *δῆος* est Patruus, avunculus.

EANE, *yeane*, Eniti. *eaned*, Agnus editus. A.S. *eanian* habet Lex. Somneri.

EAR, Auris. Goth. *ANSX*. A.S. *eape*. Al. *ora*. *oora*. G. *oreille*. It. *orecchia*. H. *oreja*. Isl. *eyra*. D. *øre*. B. *oor*. Ex poetico *ās* factum est Dor. *ᾠας* & Æolicum *ᾠας* vel *ᾠε* pro *ᾠς*, Auris. unde Theot. *ora*, Auris, & *horen*. Andire. Plura huc pertinentia habet etym. Voss. in Audio. C.B. clust est Auris à *αὐδω*, Audio, Arg. codici *ANSX* est Auris. *ANSXNA*. Aures. V. gl. Goth. in *ANSX*.

EAR of corn, Arista, spica. Goth. *AHS*. A.S. *eap*. *ahēn*. Al. *ar*. D. *are*. B. *aer*, *ader*, *korn* *ader*. Græcis est *ἀθήρ*. V. etym. Vossii in Arista. V. quoque Annot. ad gl. D, 10. in Spica.

EARE, Arare. Cymr. *aredig*. Goth. *ARIAN*. A.S. *epian*. Al. *erren*. G. *arer*. It. *arare*. H. *arar*. Cimbr. *ARIRIA*. B. *aeren*, *eren*, *erien*. Legum quoque Friscarum IX, 18 *era* est Arare. *schera*, Metere. In exegetico tamen Danico *erier* exp. Metere. Gr. *ἀρᾶ* est Arare. V. Voss. in Aro.

EARLE, Comes. Cymr. *iarll*. A.S. *eopl*. Cim. *IARL*. V. nobiliss. Spelm. in Eorla. Censet is Danos

Danot vocabulum hoc in Angliam detulisse. Constat tamen vocem hanc diu ante adventum Danorum usurpatum: nam & in legibus antea latis occurrit, & in pervetustâ paraphrasi Cædmonianâ plerumque denotat Virum illustrem atque inter suos populares facillè Principem. ita paginâ 29, lineâ 1 ait Paraphrasis poetica de Lamecho, *re eopl ongan. æðele cennan. junu 7 boh-topi.* quemadmodum & paginâ proximè præcedente lin. 3 de Jaredo dixit, *re eopl pær æðele. æfært hæleð.* item 38, 5 de Abrahamo & Aaronè fratribus, *ðam eoplum pær. ppea engla bam. ppeob 7 albop.* rursus 42, 1 de Abrahamo timodig eopl. *tiben onræge. ðeobne engla.* A.Saxonibus nempe Comes vel vir Princeps primitus dicebatur *ealþorman. ealþop. ealþp.* unde, facilioris pronuntiationis gratiâ eliso *þ* atque *p* transposito, factum est *eapl. eopl.* [Jarla Hibernis idem notat, sed forsan ab Anglis mutuatum. L.]

EARLIE, Præmaturus. *early in the morning*, Summo manè, primâ luce. In codice Arg. occurrunt **ΛΙΚ ΝΗΤΥΧΝ ΝΣΤΑΝΔΑΝΔΣ.** "Diluculo valde surgens"; Marc. I, 35. & **ΕΙΑΝ ΛΙΚ ΦΙΣ ΔΑΓΙΣ.** "Valde manè". Marc. XVI, 2. A.S. translatio primo in loco habet *ppide æp apirgende.* in altero, *ppýðe æp bæge.* Tatian. CCXXVI, 1; *ér themo liohte*, Ante lucem. Fortasse itaque **ΛΙΚ.** *ær.* *ér* desumpta sint ex Gr. *ἔρ*, Diluculum, tempus matutinum. ut *ær* olim de matutino, h. e. priore vel anteriore diei tempore sit acceptum, postea verò latiùs extensum sit ad aliud quodvis antecedens tempus. Danis *aarle* est Matutinum tempus.

EARM, vetr. Anglis erat Pauper, inops, miser. A.S. *eapm.* Al. *armer.* D. *arm.* B. *arm, erm.* Non me latet fuisse, qui vocabulum hoc deduxerunt ab *eapm.* Brachium; quodd pauperes brachio vel manu victum quærere cogantur, prorsus ut Græcis *χειρῆτοι, χειρῶντορες*, vel *ἐγχειρῶντορες* dicuntur Manuum labore vitam sustentantes. Scio quoque alios, per quandam literarum metathesin, desumpsisse ex *ἀμειρεῖς* vel *ἀμειρος*, Expers. Omnino tamen videtur *arm* vel *erm* contractum ex *ἐρμης*, quod Hominem ab aliis desertum atque ab omnibus destitutum denotat. unde & Cot. Rushworthianoque glossatoribus Lucæ IV, 18 *epmingu* dicuntur Captivi. *rende* me *to boddanne epmingum 7 hæfædum forþgefnisse.* "Misi me prædicare captivis remissionem". Isl. *armur* est Piger, fortasse quodd Ignaviæ soror est Paupertas. [**ARMAN** Gothis significat Misereri. L.]

EARNE, Mereri. A.S. *eapnian. geeapnian.* Al. *arnon.* Sunt ab *ἀρνυμι*, Capió, recipio, consequor. prout nempe scriptt. Græcis *μισθὸν ἀρνύειν* & *μισθαρεῖν* passim significant Mercedem capere. V. plura in annotata ad Willeram paginam 51.

EARNEST, Serius, acer, sedulus, vehementer intentus. Al. *ernest.* B. *ernstig.* Jam olim deduxi ab *arnen 7 ernen*, Metere segetem; quodd Mortales huic potissimum operæ seriam atque acrem curam soliti sint impendere. Inde quoque Frisii antiquæ suæ linguæ tenacibus Messis

etiamnum hodie dicitur *onleeg.* q. d. Tempus minimè otiosum quoddque neminem compressis, ut aiunt, manibus sedere patiatur. Serium tamen quidam rectius putaverunt *earnest* dictum ab *ἔρ*, valde. [A.S. *eopnere.* Studiosus, superlativus esse videtur *æ eopn.* hoc autem sæpe occurrit pro *geopn.* quod primâ suâ acceptione significavit Cupidum, deinde per translationem, Diligentem, studiosum. Quod enim in desideriis est, non parcitur labori & studio, ut obtineatur. A.S. *gýpnan. geopnan* est Studere, desiderare, petere, studioli comparare. quod à Goth. **ΓΑΙΚ-ΝΑΝ.** Desiderare, cupere, venit. L.]

EARNEST-monie, Arrhabo. Cymr. *ern t'ernes.* G. *arres.* It. *arra, caparra.* H. *arras.* D. *ernitz penge.* B. *ar 7 arpenning.* Græcis *ἀρραβών* dicitur Quicquid emptionis nomine datur ad faciendam fidem persolutum iri pretium, de quo convenit. unde Suidæ atque Etymologo *ἀρραβών* exp. *ἡ ἐν ταῖς ἀναις πρὸς τὴν ἀναιμίνων διδόμενη ποσότης καὶ τὰς ἀναις ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας.* Unde sit, dissentiunt vetr. grammatici. Quidam ab *ἀρραβών* deducunt, quod Firmum atque infrangibile significat; quoniam arrhabone evidenter firmiterque comprobatur convenisse jam de pretio. Meritò verò hanc opinionem improbat Etymologus: sed nihilo meliores duæ, quas ipse ponit. neque id mirum, cum sit originis Hebraicæ. V. orig. Voss. in Arra. V. quoque Salm. de Modo Usur. pag. 585.

EARTH, Terra. Goth. **ΛΙΚΦΛ.** A.S. *eopðe.* Al. *erda. herda. ertha. hertha.* D. *jord.* B. *aerde, eerde.* Herthæ meminit Tacitus de Germanorum moribus, c. 40. ubi ait, "In commune Hertham, id est, Terram matrem colunt, eamque intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur". Vocis etymologiam tradit Vossius in arduo opere de Orig. & progr. Idololatriæ lib. II, c. 62. Plurima quoque huc facientia habet arch. Spelmanni in Herthus.

[EAR-WIG, Forficula auricularis. A.S. *eapwiga.* B. *oorwachis.* Manifestè componitur ab *eap.* Auris, & *picga 7 wigga.* V. Wigg, Blatta. L.]

EASE, Tenor vitæ tranquillæ atque inconcussus. G. *aife.* Menagius putat desumptum ex It. *aggio*, Commoditas. Vide tamen annon rectius deducantur ab *ἡσες*, Delectatio, voluptas. *ἡδύμη*, Gaudeo, delector. *ἡδύς*, Suavis, dulcis.

EASIE, Facile factu. G. *aife.* Græcis *αἶσος* est Fatum. *αἶσος*, Faustus, auspiciatus, ac coelitus quasi promotus; quodd facile plerumque sit ac perexpeditum, quicquid interveniente summi Numinis favore geritur. Huc facit illud Poetæ veteris incerti;

Θεὸς συνεργῶν πάντι ποιῇ ραδίως.

Θεὸς δέλοντος καὶ ἐπὶ ρίπῃς, πάλαι.

Rem facillè quamvis peragit adjutor Deus.

Deo volente, naviges vel vimine.

[Hoc cum præcedenti *Ease* à Goth. **ΛΖΕΤΣ.** Facilis, descendisse credo. *Easgaidh* Hibernis idem sonat. Armoricis est *æz.* L.]

EAST, Oriens. A.S. *eapt. eopt.* Isl. *austur.* Al. *ost.* D. *oster.* B. *oost.* Videntur esse ab *ἠώς*, vel *ἠως*, Aurora, diluculum, oriens. nam Aristoteli quoque *πὰρ ἠὲ ἠὲ μίση* dicuntur Partes orientales.

E B.

EASTER, EASTERDAY, Pascha, paschalis dies. A.S. *eastre. eastronæ. eortro.* Al. ostra vel ostertag. B. *oster, osterdag, osteren.* Quidam *eortro.* inserto *r* & *p* transposito, factum putant ex *ieſu*, Festum, dies festus; ut solemnitas paschalis *ieſu* ita sit dicta. Beda à Deâ *eortre.* cuius festum temporibus Ethnicorum circa illam anni tempestatem celebrabatur. Alii censent B. *osteren* dictum quasi *ort ſterren*, Locum mutare; quod sit festum mobile. Olim erat *urſtend*, inquit Helvigius, quod manifestè concisum est ex *ur* *ſtand*, Resurrectio.

EATE, Edere, manducare. Goth. *ITAN.* A.S. *etan.* Al. *ezen, ezzen.* D. *ede.* B. *eten.* Græcis *ēde* est Comedo. Isl. *eg* et est Edo. *aatt*, Comedi. *aat*, Comestio.

EATH idem est cum præcedenti *easie*, Facilis. Fortasse est ab *ēde*, Mos, consuetudo: ut propriè olim accepta sit vox de eâ re, quam nobis assidue exercitationis consuetudine facilem reddidimus. "Omnes artes omniâque opera, inquit Vegetius, lib. tertio de Re militari, c. 10. quotidianu usu & jugi exercitatione proficiunt". Ita quoque apud Laertium Diogenem lib. VI. Cynicus Diogenes ait, *ὅτι ἐν τῇ τοῦ πύχνης τοῦ βαυνοῦς καὶ τοῦ ἀλλοῦ καὶ τῷ τοῦ πύχνης οὕτως οὕτως τῷ πύχνης ἀπὸ τῆς μελέτης πεποιμένους.* "Cernere se in mechanicis atque aliis artibus exercitationem artificibus non vulgarem operandi facilitatem addere".

EAVES of a house, Suggrundia, imbricamentum. the eaves-dropping, Stillicidium. Sunt à G. *eau*, Aqua; quod ab A.S. *ea*. Fluvius, aqua. [Al. aha est Flumen, amnis. Isl. *aa*. Cim. *1111*. Quæ omnia originem ducunt à Goth. *AOA*. Flumen. unde fortasse & Lat. Aqua. At *eaves* facilius derivari potest ab A.S. *eſeſe*. Margo, ora, suggrundia. L.]

EAW, v. Ewe, Ovis foeta.

EBB, Refluxus, reciprocatio, recessus maris. A.S. *ebba. epplob. nepplob.* D. & B. *ebbe.* [G. *ebe.*] Videor mihi in hac voce deprehendere vestigium aliquod illius *ēde*, quod Græci usurpant pro *ἀπῆλθεν, ἰπορεύθη*, Recessit, abiit. Nisi quis fortè arbitretur commodius aliud veriloquium erui posse ex illo *nepplob.* quod Angloſaxonibus quoque usurpatum pro *ebba*. gl. R, 105; Æstus, recessus & accessus maris, *yr̄t*. Ledona, *nepplob* & *ebba*. Malina, *heahplob*; Martyrologium A.S. ad 20 Martii; *pýlleþ plob bið nemned on Læden*. Malina. *þe nepplob*. Ledo. atqui ita quidem Cot. codex. in codice verò Collegii S. Benedicti, quod est Cantabrigiæ, legas *þe pýlleþ plob bið nemned on Læden Malina*. *þe epplob*. Ledo. V. Spelm. & Mart. in Ledo. etiam propinquum meum H. Voss. de Motu marium & ventorum. c. IX. [Ebb vel immediatè ab adverbio defectus Ab, vel mediante verbo *aben*, quod prisca Belgis significavit Abire, deficere, teste Kiliano. Hæc doctiss. Wachterus. L.]

EBEN-TREE, Ebenus. G. *ebene.* It. & H. *ebano.* D. *ebenholz.* B. *ebbenhout.* Græcis *ἐβένος*. Voss. etym. in Ebenus.

EBRIETIE, Ebrietas. G. *ebrieté.* It. *ebrietà, imbricacenza.* V. etym. Voss. in Ebrius.

E G.

ECCHO, Echo, vox repercussa. G. *echo.* It. *ecce, echo, eco.* H. *écho.* Græcis *ἠχώ*, ab *ἠχῆν*, Sonare. nam, ut appositè Ovid. III Metam. v. 401 -- "Sonus est qui vivit in illâ". Huc etiam facit illud Columellæ lib. IX, c. 5; "Videntur cavæ rupes aut valles argutæ, quas Græci *ἠχῆν* vocant".

ECLIPSE, Eclipsis. G. *eclipse.* It. *eclissi.* H. *eclipse.* Cymr. *eclips.* Gr. *ἐκλῖψις* propriè est Defectus, deliquium, ac de animo potissimum intelligitur. transfertur tamen & ad Solis Lunæve obscurationem vel deliquium. B. *sonneſwium, maneſwium.* Lunæ deliquium vett. Græcis peculiari magis appellatione *καταίρεσις* nuncupabatur, sicuti nos docet scholiastes Apollonii Rhodii ad ver. 55. Quarti Argonaut.

EDGE, Acies, acumen. A.S. *ecg.* Isl. *egg.* D. *eg.* vett. Belg. *egge.* Sunt ab *ἀκμή*, Acies. Ita *ἠκμή* Suidæ exp. *ἡ οὐχὺς τῆς σιδήρεως*, Acies ferri. Hefychio quoque *ἠκῆς* exp. *ὀξὺς*, Acutum. & *ἠκία* eidem Grammatico sunt *ὀξία*, Acuta.

EER, v. Eak, Augere.

EEL, Anguilla. A.S. *æl.* Al. *ál.* D. *aal.* B. *ael.* Videri posset piscium viscosissimus Anglis *eel* dictus ab A.S. *ele*. Oleum; quod nimia sua lubricitate prehendentium manibus, veluti oleo inunctus, elabitur: nisi hæc anguillarum denominatio longè verisimilius peteretur ex *ἰλῶς*, Limus: siquidem putantur post crebros imbres in limo ac putredine generari ex lumbricis, i. vermibus, quæ Græcis vocantur *γῆς ἕντερος*, Terræ intestina. nam istiusmodi vermes in maritimis atque algam producentibus locis, fiunt in putredo coeno; at in stagnis fluviisque, proveniunt juxta ripas, calido tepidove aere ibi potissimum putredinem gignente. Pari prorsus ratione Anguilla decumana Belgis *paling* dicta est à *πηλός*, Lutum, coenum; quod in eo maximè ad insolitam hanc magnitudinem excrescant anguillæ. Vide quæ de origine vocis *ἰχθυόλυς*, Anguilla, affert H. Stephani thesaurus linguæ Græcæ. E. lienſis insula ab anguillarum copiâ nomen sortita est. V. Bedam H. E. lib. IV. c. 19.

EFFECTUAL, EFFECTIVE, Efficax, effectivus. G. *effectif.* It. *effettivo, effettuale.* Philosophorum vulgus nunquam non in ore habet illud suum Effectivus pro Habens efficiendi vim.

[EFFORT, Nixus, conatus cum summâ virium contentione. G. *effort.* q. d. Exfortia, i. e. Exertio totius roboris. V. *Force.* Skin.]

EFT, *evet, newt*, Lacerta. A.S. *eſeta. eſete.* V. annot. ad gl. D, 5. in Lacerta. [V. quoq; *Newt*.]

EFTSOONS, Iterum, rursus, denud, [statim, confestim, illico.] A.S. *eſt.* Græcis *αὐθις* est Rursus.

EG vel EGG, Ovum. Cymr. *wy.* A.S. *æg.* Al. ei. G. *œuf.* It. *ovo.* H. *buevo.* Isl. & D. *egg.* B. *eg.* J. Davies putat C.B. *wy* desumptum ex *œw*, Ovum: atque aded nos quoque in iis, quæ annotavimus ad Al. gl. D, 11. in Ova, eiger, dilucidè satis ostendimus quâ ratione plurimæ gentes Europæ suas Ovi denominationes ab eodem *œw* efformaverint. A.S. interim *æg* videri quoque potest abscissum ex *ἄγος* vel *ἄγῶν*, Vas, vasculum; quod Ova sint veluti quædam vascula

E L.

la esculentis referta. Aliis fortasse, si non penitus frivola, frigida saltem videbitur hæc etymologia; mihi tamen non omnino videtur repudianda, cum cogito non modò Romanorum doctissimum Ovo comparasse hunc Mundum (quâ de re vide Hadr. Junii animadversorum lib. III, c. 4.) sed & mysticam antiquorum Ægyptiorum sapientiam per Ovum intellexisse Mundum. Hinc Thebaidos incolæ, Deum Mundi opificem repræsentare volentes, efformabant, eum Ovum ore effundentem. *ἰσχυρόν* ὃ τὸ ὄν τ' ἐστίν, "Ovum autem interpretantur Mundum". V. Voss. de orig. & progr. idololatriæ lib. I, c. 5. necnon Athan. Kircherium Obelisci Pamphili lib. III, Hierogrammatismo 16. *re pobon ymbfehð utan eall ðar niðerlican gercæfte 7æ 7 eorðan. 7pa 7eo 7cell ymbfehð þæt æg. 7pa leornepar 7ecgað.* "Æther circumplectitur extra omnem inferiorem creaturam, Mare ac Terram, haud aliter atque testa continet ovum; sicuti doctores tradunt". Menologium ad 19 Martii. Quandoquidem igitur veterum sapientissimi capacissimam omnia complectentis Mundi capsam assimularunt Ovo, quid obstat quò minus etiam nobis liceat, ipsum Ovum veluti angustius aliquod vasculum intueri, rationemque denominationis inde mutuari? Ad hanc mundanæ machinæ cum ovo similitudinem respexit etiam Seneca nat. quæst. lib. 2. c. 5.

[EGER, EGRE, EIGER Chaucero sunt eadem atque *Eager*, q. v. *wounded egre* RR. 5475. Peracer, valde acer, acerrimus. nam hoc & alia id genus vocabula adjectivis præfixa significationem intendunt quasi ad tertium gradum. Nondum abiit in desuetudinem hæc loquendi formula. Nihil enim frequentius in ore vulgi quàm *wounded* vel corruptè *woundy sore*, *woundy mad*, *strong*, &c. Interpres Chaucerianus, & Skinnerus ipse, cujus vestigia premit, hunc locum malè, ni fallor, intellexerunt. L.]

EGG, *to egg forward*, Incitare, stimulare. A.S. *eggian*. Cimbr. *Æ IPPIA*. Cot. glossator Marc. XV, 11; þa byrcopar þonne gæpæhton t' gæggædon ðone ðreav. "Pontifices autem concitaverunt turbam". Epicedium R. Lodbrog. strophâ 22; *IMM FIMM ARFIMM IPPIA*, "Malum ferunt timidum incitare". Runicum quoque Lex. in *ABINFIARK* adducit hæc verba ex Gretlâ *IMM IÅ Æ IPPIA ABINFIARK-ÅK*. "Non benè incitatur ille, qui audax est". Videtur autem *eggian* ortum traxisse ex illo *ἄκν* vel *ἄκν*, Acies, quod fuit supra in *Edge*.

EGLANTINE, Cynolbaton, rosa sylvestris vel canina. G. *esglantier*. D. *engeltorn*. B. *egelen-tier* nuncupatur; quod tantundem est ac si Arborem vel spinam echinorum dicas; quòd caulis ejus ac rami undiquaque horreant aculeis instar echini, qui Belgis *egel*, [A.S. *igil*. il. unde Belgicum descendit. L.]

EIE, EYE, Oculi. Goth. *ANF*. Slav. oko. A.S. *eage*. Al. *auga*. ouga. Cimbr. *ANF*. D. *oet*. B. *oog*. Græcis *αἴμα* est Lux, splendor, Immo, quod magis huc facit, *αἴμα* Nicandro in Alexipharmacis (ut Lumina apud Latinos) sunt Oculi. atque inde remansit *αἴμα*, quod scriptt.

E L.

Græcis passim significat Videre, inspicere, intueri. Hom. Iliad. ψ, v. 458.

Οἶον ἰσχυρὸς αἰσάμενος ἢ τὸ ὄμας. ubi Authori brevium scholiorum *αἰσάμενος* expr. *δυνατός*. Sophocles Philoctete, *ἄλκιος αἰσάων ἱερμῶν*, quod Scholiasti exp. *δύσμενος τὴν λήμειν ἐρεῶν*. Philo Jud. III de vitâ Moſis; *ἵνα καὶ αὐτὸς οἶον πρὸς κρῖνον αὐγάς* τὸν ἰδὼν ἴσῃ, "Ut ipse, tanquam ad speculum, proprium animum inspiciat vel contempletur". [A.S. *eopan*. *ýpan* sunt Ostendere, apparere. Al. *augan*. *ougan*. Goth. *ANF-GAN*. Junius omnia hæc derivare vult ab *ANF*. Oculi: at ego mallem *ANF* cum cæteris cognatarum linguarum deducere è contrario ab *ANF-GAN*. Nam Oculi est, qui alicujus rei imaginem animo conformat. L.]

EIGH, Eja. adverb. hortandi. Græcis *εἴα*. EIGHT, Octo. Cymr. *wyth*. Goth. *AHTA*. A.S. *eahtha*. eht. Al. *aht*. G. *huiet*. It. *otto*. H. *ocho*. Cimbr. *4444*. D. *att*. B. *acht*. Græcis *ὀκτώ*.

EITH, ETHE, Facilis. V. *Eath*. EITHER, Alteruter, uterque. A.S. *æghðer*. cujus integrum *æghpæðer* occurrit apud Bedam lib. II H. E. c. 12. atque alibi.

[EKE, Etiam. *Eke*, Augere. V. *Eak*. L.] ELBOW, Cubitus. V. *Ell*, Ulna. [ELD G.D. 195, 26. Socer. *Eldmother*, Socrus. Fortasse à C.B. *ail* t' Arm. *eil*. Secundus. q. d. Secundus pater vel Secunda mater. L.] ELDER-TREE, Sambucus, ebulus. B. *holderboom*, *holdertere*, *holler*. Al. *holenderen*. *walholder*. A.S. *ellon*.

ELE CAMPANE, *belicampane*. Helenium, enula campana, inula, terminalium. G. *enule*. It. *enula*. B. *alantwortel*. Græcis *ἰλίγιον*.

ELECTUARIE, Electuarium. G. *electuaire*. It. *elettuario*. H. *letuario*. Græci vocant *ἐκλεῖμμα*, ἀπὸ τοῦ ἐκλεῖν, quod est Delingendo evacuare: ut ad verbum illinctum possis dicere. Sic utitur *ἐκλεῖμμα* voce Paulus Ægineta lib. IV, c. 57. Imò & Plinius similiter ecligma vocat lib. XX, c. 22. Dicunt & Græci *ἐκλεκτὸν*, ut Dioscorides lib. II, c. 22. Atque inde primò Electuarium, pro quo postea barbarè Electuarium dixere. ut fallatur Joan. Ludovicus de la Cerda in Adversariis sacris, c. 58, cum Electuarium censet dici quasi medicamentum electum. neque enim est Græcè *ἐκλεκτὸν*, sed *ἐκλεικτὸν*, ab *ἐκλεῖν*, ut diximus. Hæc habet Voss. lib. tertio de Vit. ferm. c. 11.

ELEGANT, Elegans. G. *elegant*. It. & H. *elegantè*. Videntur veteres Lego eâ notione, quâ nunc Tertiaræ est, etiam in Primâ extulisse. nam unde alioqui sit Elegans? quod idem norat ac Electum. Cicero tamen in secundo de Nat. Deorum; "Religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo; tanquam à diligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes".

ELEMENT, Elementum. Cymr. *elfen*. G. *element*. It. & H. *elemento*. D. & B. *element*. Originem vocabuli indagat etym. Voss. V. quodque annotata nostra ad Al. gl. C, 3. in Alimentum. nec non ea, quæ annotavimus ad Al. gl. D, 21, in voce Vle.

E L.

ELEPHANT, Elephāntus, elephas. Cymr. elephānt. A.S. ylp. Al. elephant, elphant, elphond. G. elephant. It. & H. elefante. D. elephant. B. elefant, elefant. G. ελεφαντ. V. etym. Voss. in Elephāntus. Observa interim quod Gothi **𐌺𐌻𐌰𐌹𐌸𐌰𐌽**. A.S. olfend + oluend. Theotiscis olbent + oluend peculiari quadam ratione Camelum denotant: quā de re satis fuisse egimus in annot. ad gl. D, 5. in Camelus. V. quoque gl. nostrum Goth. in **𐌺𐌻𐌰𐌹𐌸𐌰𐌽**.

ELEVEN, Undecim. A.S. ænbleven. enbleo-phen. enblufan. enblufon. Al. einlif. D. elleffue. B. elve, elf. [Isl. ellefu. Cim. 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴.] Manifeste hujus numeri nomen insinuat Unum reliquum esse super denarium: nam sicuti omnis numeratio ad Decem usque progressa, ab hoc veluti termino institutam numerationem de novo quasi resumit, ut primo denario addat secundum, secundo tertium quartumque &c. ita hanc voce einlif significatur Unum superesse supra primum denarium. unde & Cymrae un ar ddég est Undecim, q. d. Unum supra decem. & Keroni monacho Undecimus exp. einlifto. ab ein, Unus, & liban. biliban, Remanere. Par ratio est in Duodecim, quod Gothi **𐌲𐌹𐌺𐌰𐌹𐌸** vel **𐌲𐌹𐌺𐌰𐌹𐌸**. A.S. twelf. Al. zuelif. D. zolff. B. tweelf dicitur. at Cymrae, exprimentes Gr. δώδεκα, & Lat. Duodecim, dicunt deuddeg.

ELFES dicuntur Anglis Dæmones rustici, qui alio quoque nomine *fearies* nuncupantur; quorum varia genera enumerant monumenta A.Saxonica. nam & dunelfen iis sunt Castalides; fælbelfen. Moïdes; muntelfen. Oreades; ræelfen. Najades; pubuelfen. Dryades; pylbe-elfen. Hamadryades. &c. Cimbris quoque 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 nuncupabantur Spectra in solitudine incultisque locis oberrantia; quibus, ne nocerent, sua quoque dicata erant sacra 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 dicta. &c. Originem vocis alf & alve tradidimus in illā Teut. monosyllaborum serie alphabeticā, quam inferuimus nostris in Willer. observatis. V. quoque annotata ad gl. D, 41. in Alucinare.

ELK, Alce. G. elan. It. alce. B. **celand, el-land**. Plurimum variant Cæsar, Plinius, atque alii scriptores Alcis figuram ingeniumque tradentes: pauci enim sibi met ipsis comperta, sed famā tantum atque incertā auditione accepta referunt; unde & Alcen cum Bisonte atque Onagro sæpè confundunt. Constat interim Lat. nomen Alce, & Angl. elk esse ab ἀλκη, Robur. tantam enim huic animali vim tribuunt, ut Olaus Magnus historię suę libro Undecimo testetur Alcen unico quandoque ungulæ ictu lupum interimere, sicuti & canem; eoque elapso, oppositam plerumque arborem calcis ictu elidi. Sed videtur hoc in loco magnus Olaus perperam confudisse Alcem cum Onagro, de quo hæc habet Amm. Marcellinus lib. 22. "Asini feri, cum venatibus agitantur, ita eminus lapides post terga calcitrando emittunt, ut perforant petora sequentium, aut perfractis ossibus capita ipsa displodant". Illud itaque verius est argumentum stupendi roboris, quod Alce tantum itineris uno die conficere solet, quantum equus triduo. Septentrionis incolæ eo utuntur in tra-

E M.

hendis vehiculis; & viginti quatuor horarum spatio, etiam citra cibum & potum, conficit ducenta miliaria Italica, ut est apud Olaus hist. XI, 36. ubi & hoc additur: "Nonnullis Sueo- num tractibus interdictum esse eorum usum; ne malè feriatorum hominum audacia abutatur iis ad Regni arcana exteris prodenda". Belgæ animali nomen indiderunt, non à robore, sed à miseriā, quæ iis **ellende** dicitur. eò quod animal istud, si vera sunt quæ de eo fama tradit, frequenter comitiali vel caduco morbo corripiatur ac corruat. [A.S. elch est Alce. L.]

ELI, **ELN**, Ulna, cubitus. propriè de flexurâ brachii accipitur vox, quæ inde ad mensuram quoque translata est. Cymr. elin. A.S. elin. eln. Al. ele. elin. G. aulne. It. & H. alna. Cimbr. 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴. D. alne. B. elle, elne. Argent. codex Matth. 6, 27; 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴. "Cubitus unus adjicere". Curvatura verò ac veluti arcus brachii A.Saxonibus est elboga. Al. ellenboge. Omnia hæc manifestum præ se ferunt vestigium Gr. ὀλίον, Ulna.

ELM tree, Ulmus. A.S. ulmtræop. Al. ulmboum. G. orme, oulme. It. & H. olmo. D. elm. B. olm, olmboom.

ELOQUENT, Eloquens. G. eloquent. It. & H. eloquente. at Loquor est à λέγειν, Sermo. V. etym. Voss. in Loqui.

ELSE, Aliter, aliàs, alioqui. A.S. elles. Al. alles. D. essers.

EMBASSADOUR. V. *Ambassadour*, Legatus.

EMBEISLE, [Intervertere, peculiari.] Affine videtur Cimbrico 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴, Frænum. Islandis quoque beisl est Frænum.

EMBERS, *hot embers*, Favilla, i. cineres in speciem extincti, sed abstrusum interim ignem debili ac moribundâ intermicantium scintillarum luce prodentes. A.S. æmýria. Cymb. 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 est Favilla. 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴. Tenuis fumus. D. cem vel teem est Favilla. Isl. einmyria, Cinis scintillans sive ignitus. B. **ameren**. Olim deduxeram ab ἀμαυροῦσθαι, Obscurari, evanescere, hebetari: tanquam dicatur de iis, quæ disparere ac paulatim, velut obruta, delitescere incipiunt. Manifestissimam itaque originationis hujus rationem juxta mecum perspiciet, quisquis cogitabit agi de vocabulo non tam significante Carbones etiamnum lucentes & candidos, quod in vivis adhuc vigentis valescentisque foci pruinis locum habet, quàm Carbonum particulas sordidas & densiore cinere succrescente obscuras. Quoniam tamen in favillis ac cineribus recen- ter obrutis parvæ crebræque scintillationes rapidissimo persæpè coruscamine emicare atque oculos subinde ferire solent, hinc Belgis ipsæ quoque quarumvis scintillarum stricturnæ **amerin- gen** dictæ sunt; quas ego (nisi aliud suaderet consensus antecedentium) dictas putarem quasi **hameringen**, quod referant scintillationes fabrilium malleorum vi ex candenti ferro excus- sas.

[**EMBER-WEEK**, Unum ex quatuor temporibus. A.S. ýmbpen puca. ýmbpen fæstæn. ýmbpen-dagaz. Quatuor Temporum jejunium. Cim. 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴 𐌺𐌹𐌺𐌹𐌴. Isl. Jmbru dagu + daga. Huc

E M.

Huc pertinent quæ observavit doctissimus Mareſchallus. "A.S. ymbpen + embryne ſignificat "Circuitum, circulum, curriculum, decurſum: "conſtat enim ex ymbe vel embe. Circum, & "pyne. Curſus. Sic in Tract. de Æquin. vern. "lego, Dæpe runnan pyne iſ rpiðe num. for- "dam þe heo iſ rpa upp. 7 þær monan pyne "iſ neapo. forðam þe he ypnð ealra nýðe- "meſt 7 þære eorðan gehenbort. i. e. Solis "circulus vel curſus, admodum amplius eſt; quo- "niam adeo elatus, vel altus, eſt ille. Lunæ ve- "rò curſus anguſtus eſt; propterea quidd illa om- "nium infima, terræque proxima currat, vel cur- "ſum ſuum peragat. Hinc etiam Curſor eſt An- "gloſaxonice Rýnel. ut Pilatus hez geclypian "hiſ rýnel. Pilatus juſſit vocari curſorem ſuum. "Pſeud. Nicodemi § 3. Sed, quod propius ad "rem noſtram accedit, in Baſilii mag. Reg. Mo- "nachicis Saxonice verſis, habetur on þiner "hæſer pyne. Vitæ tuæ curriculo; § 8. Ita pro "Lat. Per ſeptimanæ curriculum in Reg. Be- "ned. c. 18. habet Verſio interlin. Geon þære "pucan empenæ. Pari modo, Opusculum quod- "dam MS. de diurnâ conſuetudine Monacho- "rum, quod compoſuiſſe putatur Æthelwoldus, "Wintonienſis Episcopus, ſic exorditur: Deþ "on gýnð ſeo enbeþýrðnýſſ hu munecum "geþýſt to healþenne ðone þe gollican þear "geonð þær geapey embryne. i. e. Hic incipit "Ordo, quomodo Monachis convenit Regula- "rem obſervare conſuetudinem per anni circu- "lum vel curriculum. Eodem ſenſu leguntur "Emnhter pyne. Ymbe geapey ymbrynum. "etc. Sed de Ymbpen hætenus. Quum igitur "hoc quadruplex Jejunium non ſit conceptivum "aut indiſtivum, ſed anniverſarium, ac ſtatim ſi- "xiſque vicibus recurrens, vocatur id propterea "Embryne. quod Anglus non incommodè dice- "ret *A faſt in courſe*". Hæc Mareſchallus p. 529. Obſerv. in A. Saxon. Evangeliorum verſionem. L.]

EMBESILE. Chaucer. Magd. 270. [V. *Im- besile*.]

EMBLEME, Emblema. ἔμβλημα opus erat artis ἐμπαισιμῆς. atque ut ars hæc ἐμπαισιμὴ dicebatur ἀπὸ τῆς ἐμπαιέν, Percutiendo inferere vel imprimere, ita quoque ἔμβλημα nomen accepit ἀπὸ τῆς ἐμβάδεν, Inferere. eſt enim ἔμβλημα Sigillum, quod alicui operi inferitur atque illigatur. ἐμπαισιμὴ verò eſt Ars ſigilla iſtiusmodi immittendi atque includendi. Emblematis vocem uſurpavit Lucilius verſibus iſtis vulgatiſſimis;

Quàm lepidè lexeis compoſtæ? ut teſſerulæ omnes

Arte pavimenti (al. endo pavimento) atque emblemate vermiculato.

Quò Cicero alluſit in Bruto, de M. Callidii oratione agens; "Nullum, inquit, niſi loco po- ſitum & tanquam in vermiculato emblemate "ſtructuratum verbum videres". Plura habet etym. Voff. in Emblema.

EMBOSSED, v. *Imbossed work*, Toreuma.

EMBRACE, Amplecti. G. *embrasser*. It. *abbracciare*, *imbracciare*. H. *abraçar*, *embrasar*. Sunt em ſemibarbaro, Inbrachiare.

EMBEW, v. *Imbue*, Perfundere,

E M.

EMBRING *dayes*, Feriæ eſuriales. Omnino vi- de Somneri dictio. A.S. in ymbſien + ymbpyne. [V. quoque *Ember-week*.]

EMBROIDER, Acu pingere, limbos opere phry- gio exornare. Refer ad *Broder*.

EMBROILE, Turbare, confundere, permifce- re. v. *Broile*, *brawle*, Tumultus.

EMERODS, *hemorrhoids*, Hæmorrhoides, ſan- guinis profluviū per venas ani. G. *hemorrhoides*. It. *emorroide*. H. *almorrana*. Malum hoc Græ- cis nuncupatur αιμορροΐς.

EMMET, EMET, Formica. A.S. æmete. æ- mette. Al. ameizza. B. emte. Fortaſſe For- mica dicta eſt æmete quaſi ἀμμή, Meſſor; quidd formicæ populentur ſata, meſſorum iſtar. Per- vulgatum eſt iſtud Virgilio i Georg. v. 186.

--- populatque ingentem farris acervum

Gurgulio, atque inopi metuens Formica ſe- neſtæ.

Hor. lib. primo, Satyrâ 1, v. 28.

Ille gravem duro terram qui vertit aratro,
Perfidus hic caupo, miles, nautæq; per omne
Audaces mare qui currunt; hac mente la-
borem

Sefe ferre, ſenes ut in otia tuta recedant,
Aiunt, cum ſibi ſint congeſta cibaria. ſicut
Parvula (nam exemplo eſt) magni formica
laboris

Ore trahit quodcunque poteſt, atque addit
acervo,

Quem ſtruit, haud ignara, ac non incauta
futuri.

Quæ, ſimul inverſum contriſtat Aquarius
annum,

Non uſquam prorepiſt, & illis utitur ante

Quæſitis ſapiens ---

Potiora his habet gl. B, 20. in Formica. [Quæ ſic ſe habent. Teutonice *eempte*, *aympſche* eſt Formica. Theot. interim ameizza, propter ſtupendam animalculi diligentiam, videri poteſt derivatum ab illo emezigo, Affiduè, de quo v. gl. A, 5. in Juge, emmazigo.]

EMPAIRED, v. *Impaired*, Imminutus.

EMPEACH, *appeach*, *impeach*, Impetere, inſi- mulare, criminari, accuſare. Sæculo ſemibarbaro Impechiare dicebant. quod valde affine eſt G. *empescher*.

EMPEROUR, Imperator. V. etym. Lat. Voff. in Imperator.

[EMPTICKS, Empirici, v. *Experience*, Expe- rientia &c. L.]

EMPLOY, Operam vel ſumptum in aliquam rem impendere. G. *employer*. It. *impiegare*. H. *empleár*. Sunt ab Implicare. Quidam retulerunt ad ἐμπυλίσ + ἐμπυλίσ, Emendo vendendóque rem facio, negotior. ἐμπυλός, Lucrum negotiando par- tum.

EMPTIE, *emptie*, Vacuus, inanis. A.S. æmtig. Nefcio an ſint ab ἐμῖον vel ἐμῖόν, Vomo, evomo, vomitu evacuatio. Videtur interim etymologiam hanc non obſcurè firmare codex Ruſſi. Matth. XII, 22. ubi antiquè ſcriptum invenimus ge- moeteð hit emetig. "Invenit eam vacantem". [Skinnerus derivat ab æmta. Quies, otium. æm- tian. Otioſum eſſe, evacuare. Idem quoque conje-
tat

E N.

stat componi posse à particula privandi æ & me-
te. Cibus, q.d. Sine cibo, cibi expers, quam conje-
cturam non parum ut mihi videtur firmat Rush.
scribendi modus; sed prius etymon præfert. L.]

EMROD, [EMRY,] Smiris, lapis, quo ferrea in-
strumenta expoliuntur, quo vitrum scinditur, quo
gemmæ expurgantur diffindunturque. Teuton.
amarib, ameril, smergel. G. *esmeril*. It. *sme-
riglio*. H. *esmeril*. Græcis dicitur *σμερίς*, fortasse
à *σμερίω* significante *σμήνω*, Abstergo, detergo. He-
fychius: *σμερίς*, ἡμῶν εἶδος ἢ σμήνοντα σμῆνός τ' ἴ-
δαν. V. Cl. Salm. Plin. exerc. pag. 1101, b.

EMULATE, Æmulari. *Emulation*, Æmulatio.
G. *emulation*. It. *emulazione*. H. *emulación*. Lat.
Æmulari felicissimè derivavit Vossius ex *ἐμύλαον*,
Certare, contendere, æmulari. unde & *ἐφάμιλλον*
Græcis, qui Latinis Æmulus.

ENAMEL, *inamel*, Encaustum, *to enamel*, En-
causto inurere. G. *esmail* & *esmailler*. It. *smalto*
& *smaltare*. H. *esmalte* & *esmaltar*. D. *amel* &
amelere. B. *malie* vel *email*. & *emaileren*.
Non videntur ita longè recedere à Teut. *mæ-
len*, Pingere, vel A.S. *mæl*. Imago. quod ipsum
tamen videri potest nomen traxisse ex Meliâ ter-
râ, quæ Plutarcho *μηλῖς*, Theophrasto *μηλία*, vel
μηλιάς dicitur, maximûmque Pictoribus ad colo-
rum perpetuitatem præbet usum. V. quæ de
μηλία γῆ tradit H. Stephani appendix in *Μῆλα*.
Quamvis autem in hac conjecturâ olim acquie-
verim, nunc tamen cenfeo Teut. *mælen* &
A.S. *mæl* rectius deduci à Goth. **MEΛGAN**.
Scribere: prorsus ut *γράφειν* Græcis & Scribere
Lat. dicuntur non ii modò, qui scribunt, verûm
etiam qui pingunt; quâ de re nos pluribus lib.
I. de Picturâ veterum, c. 4. § 2. Arg. interim
codici **MEΛGAN** est Scribere, Mar. X, 4. Luc.
I, 1 & 3. **MEΛΙΑ** A. Scripsit; Luc. I, 63. **ME-
ΛEI**. Scribe; Luc. XVI, 7. **NEAKMEΛI** &
NEAKMEΛEINS. Inscriptio; Mar. XII, 16.
& XV, 26. Goth. verò **MEΛGAN**. Scribere,
valde affine est Gr. *μέλαω*, Atramentum.

ENBALM, ENBAWM, Balsamo inungere & con-
dire cadavera. G. *embaumer*. It. *imbalsamare*.
H. *embalsamar*. B. *balsemen*. Refer ad *Balm*,
Balsamum.

ENCHANT, Incantare. G. *enchanter*. It. *incan-
tare*. H. *encantar*. Confer cum iis, quæ dixi-
mus in *Charm*, Incantare. V. quoque Menag.
in *Enchanter*.

ENCOMBER, v. *Incomber*, Impedire.

[ENCOUNTER, Congredi, occurrere. G. *en-
contrer*. H. *encontrar*. It. *incontrare*. q.d. Incon-
tra ire. L.]

ENCOURAGE, Addere animum, exhortari. Re-
fer ad *Courage*, Animofitas.

ENCROCH, *incroch*, Intercludere, protermi-
nare, irrepere. V. Spelm. arch. in *Incrocare*.
[Vett. G. *encrocher* est Intrudere, sensim inva-
dere, hinc proculdubio, inquit Skinnerus, *En-
croach*. L.]

END, Scotis est Anima, spiritus. V. *Aynd*.

END, Finis. Goth. **ANΔEI**. A.S. *enbe*. Al.
enti. D. & B. *ende*. Cim. **IMI**. Fortasse sunt
ex *ἐντέλειν*, Perficere. Plura dicimus ad Ker. in
Finis.

E N.

ENDAMAGE, Obesse, nocere. G. *endomma-
ger*. It. *danneggiare*. H. *dañar*. Refer ad *Dam-
mage*, Damnum, dispendium.

ENDEVOUR, Conari. Refer ad G. *devoir*,
quod fuit in *Due*, Debitus.

ENDITE, Dictare. Refer ad *Dight*, Polire.

ENDIVE, Intubus sativus. G. *endive*. It. *en-
divia*. H. *endibia*. D. & B. *endibie*. Est & La-
tinis Intubus, facili commutatione T in D & B.
in V. V. Voss. III de Vit. ferm. c. 47 & Voss.
etym. in Intubus.

ENDURE, Durare, perennare. Refer ad ea,
quæ diximus in *Durable*.

ENDURE, Tolerare, perseverare. G. *endurer*.
It. *indurare*. Sunt à Lat. *Durus*. de quo v. Voss.
etym.

[ENEMY, Inimicus. G. *ennemi*. It. *nemico*.
H. *enemigo*. Manifestæ sunt originis. L.]

ENGAGE, Dato vadimonio seu pignore se ob-
stringere. G. *engager*. [It. *ingaggiare*.] De semi-
barbaris Invadiare vel Inwadiare. V. Spelman. &
Voss. [V. quoque *Gage*.]

ENGINE, Machina. *Engineer*, Machinarius.
G. *engin* & *enginier*. It. *ingegno* & *ingegnere*. H.
engenio & *ingeniero*. Sæculo semibarbaro Ingenii
vocabulum etiam pro Machinâ bellicâ usurpa-
tum discimus ex Spelm. archæol. in *Ingenium*.
V. quoque Voss. etym. in *Machina*. Menagii
quoque Gallicas origines in *Engin*.

ENGINGS in apparatu carceris dicebantur E-
culei, fideculæ, numellæ, nervi, ungulæ atque
aliæ id genus Machinæ, quibus corpora fontium
distendebantur & quodam modo eviscerabantur
ad exquirendam facti fidem. Ab hac acceptio-
ne vocis *engin* verbum *to engyne* Chaucero
N.P.T. v. 240. est Adhibere quæstionem, lace-
rare tormentis.

--- the ministers of the town

Have hent the Carter, and sore him
pyned,
And eke the hosteler so sore engyned,
That they beknew her wickedness
anone,
And thei were honged by the necke
bone.

[ENGLAYMYD, ENGLEMED, Vet. Angl. pro
enclamed scripta, ni fallor, C in G mutato,
quod frequens, Viscatus, glutino obductus. V.
clammy. Skinnerus verborum vim non affecu-
tus est. L.]

[ENGRAVE, Insculpere, incidere. V. *Grave*.]

ENHAUNCE the price, Intendere, augere pre-
tium. Suspicio corruptum ex G. *hausser*, quod
respondet It. *alzare*.

ENJOY, Potiri, frui, perfrui. Cuivis primo
statim intuitu, quantum arbitror, occurret ver-
bum hoc referendum ad Angl. *joy*, Gaudium:
prorsus ut medio sæculo Gaudere idem erat
quod Frui: atque aded inde quoque Italis etiam-
num hodiè *si goder d' una cosa* est Frui re aliquâ.
Nescio tamen an non Statius Papinius Thebai-
dos libro VI, v. 844 verbum Gaudere sic acce-
perit, ubi Agyllea ac Tydeum luctaturos de-
scribit:

Postquam oleo gavisa cutis, petit æquor uterq;
Pro-

E N.

Procurſu medium, atque hauſtâ veſtitur arenâ.

Eodem quoque modo Fr. bliden accipit Oſfridus lib. II, c. 6, verſu ultimo.

Uuir uuizzun uuaz ther ſcado uuas,

Thaz uuir Got minnon thes thiu baz.

Joh birumes mit redinu

In zuuualteru freuuidu,

Nu uuir thaz uuizi miden,

Joh himilriches bliden.

V. quoque ejuſdem lib. Secundi c. 12, verſibus 36 & 78.

[ENJOYN, Præcipere, mandare. G. *enjoindre*. q. d. Injungere. Skin.]

ENORMOUS, Enormis. G. It. H. *enorme*. Sicuti Norma videtur Nunneſio dicta *νόρμος*, Indiciu, ita Enormis propriè eſt *ἀνόρμος*, & tranſlatè *ἀλόγος*, Vastus. V. etym. Voſſ. in Norma.

ENOUGH, Sat, ſatis. A.S. *genoh*. Al. *ginouh*. B. *genoeg*. Arg. Codex *ΓΑΝΑΗ* ſcribit. Ita legimus Mat. X, 25; *ΓΑΝΑΗ ΣΙΝΧΝΙ ΕΙ ΥΛΙΚΦΑΙ ΣΥΕ ΛΑΙΣΑΚΕΙΣ ΙΣ*. "ſuſcit diſcipulo, ut ſit ſicut Magiſter ejus". & rurſus Joh. XIV, 8; *ΓΑΝΑΗ ΠΝΣΙΣ*. "ſuſcit nobis". Inductus igitur orthographiâ, quam præclaræ antiquitatis monumentum nobis exhibet, libens deduxerim *ΓΑΝΑΗ* iſtud à *γανώω*, Lætitia afficio, voluptatem affero; quod nihil æquè miſeros mortales exhilaret quàm rerum omnium ſatietas. -- *Enough*, Satis, abundè. B. *genoegh*. vett. Belgæ ſimpliciter *noegh* dicebant, à *noeghen*, *genoegen*, *benoegen*, Placere, contentum eſſe: unde quoque *genoeghte* Belgis eſt Oblectatio, lætitia, voluptas; quod hominibus maximè grata jucundâque ſit ſufficiens rerum omnium abundantia. Omnino tamen v. gl. noſtrum Goth. in *ΓΑΝΑΗ*. ut & annot. in Tat. CLXIII, 1.

ENPRISE idem quod *Enterprise*, q. v.

ENROLL, Inrotulare. V. *Controll*.

ENSTALL, Inthronizare. V. *Install*, Stationem & locum aſſignare.

ENTAIL, v. *Intail*, Inciſurâ notare.

ENTANGLE, v. *Intangle*, Irretire, implicare, illaqueare.

ENTERAILLES, ENTRAILS, Intestina. G. *entrailles*. [It. *intraglie*, *interigli*.] Græcis *έντερος*.

[ENTERMELLED, Intermixtus. V. *Mell*. L.]

ENTERPRISE, Conatus, molimen, coeptum, inceptum. G. *entreprise*. It. *impresa*, *intrapresa*. H. *impresa*. *Enprise* quoque Chaucero videtur poni pro *enterprise*,

Ah ſlowe ſunne! ſhewe thine enpriſe;
Spede the to ſprede thy hemis
bright,

And chace the derkneſſe of the night,
To put away the ſoundes ſtrong,
Which in me laſtin al to long.

RR. 2635.

ENTERTAIN, Excipere, accipere. G. *entretenir*. It. *trattenere*. H. *entretener*.

ENTICE, v. *Intiſe*, Illicere, pellicere.

ENTIRE, Totus. G. *entier*. It. *intiero*. H. *entero*. Sunt à Lat. Integer: quod ipſum eſt ab

E P.

antiquo Tagere pro Tangere. ut Integer propriè ſit *ἀντὴς*, *ἀντὶς*, Non tactus, cujus nemo tetigit neque abſtulit quicquam.

ENTOMB, Tumulare, monumento condere. G. *entomber*. Refer ad *Tomb*.

ENTRAILLS, v. *Enterailles*, Intestina.

ENTRAPP, *Intrapp*, Irretire. V. quæ annotamus in *Trapp*, Decipulum.

ENTREATE, Comprecari, exorare. Hanc verbi acceptionem arbitror deſumptam ex illâ primariâ ſignificatione, quâ *to entreate one well or ill*, eſt Aliquem benè vel malè tractare: quoniam aliquem exoraturi perſpectum debent habere animum ejus, quem precibus ſectere & permovere ſtudent, eumque arte quâdam pro ratione indolis tractare.

ENVEIGLE, v. *Inveigle*, Pellicere.

ENVIE, Invidere. G. *envier*. It. *invidiare*. H. *embidiar*. Lat. autem Invidere inde dictum eſt, quod æquo animo, quos odimus, videre nequeamus. V. annot. ad Al. gl. C p. 15 in *Rancor*.

ENVIRON, *inviron*, Circumdare, circumcingere. Originem G. *environ* & *environner* tradidimus in *Whirle about*, Rapide circumagi.

ENURE idem cum *Accuſtome*, Conſueſcere, aſſueſcere. Vide an aliquam huic verbo originem ſuggerat illud Chauceri RL. v. 161. [Refer ad *Ure*.]

EPICURE, Epicureus, Phœax, homo voluptatibus corporis deditus. *Epicures owne Ton*, dicitur Chaucero 8 Prol. ubi quoque graphicè depingit eundem ingenioſiſſimus poeta. Huc facit illud Theot. gl. E, 7; Epicurius, voluptarius corporis. Pitagorius, voluptarius mentis. Hor. lib. I, Epist. 4;

Me pinguem & nitidum benè curatâ cute viſes,

Cum ridere voles, Epicuri de grege porcum. Olim quoque per gymnaſia Areopagitica vel Prytaneum, teſte Apollinari Sidonio lib. IX, epist. 9, pingebatur Epicurus cute diſtentâ. Odiſſæ hujus denominationis nitentiſque picturæ rationem ex vulgari opinione profluxiſſe certum eſt: & licet multa adverſus hunc populi errorem dixerit magnus Eraſmus & plures viri hoc noſtro ſæculo doctiſſimi, unum tamen Senecæ, Epicuro patrocinantis, locum adducam ex capite XIII libri de Vitâ beatâ; "Mea quidem iſta ſententia eſt (invitis hoc noſtris popularibus dicam) ſancta Epicurum & recta præcipere & ſi propiùs acceſſeris, triſtia: voluptas enim illa ad parvum & exile revocatur; & quam nos Virtuti legem dicimus, eam ille dicit Voluptati. Jubet illam parere Naturæ: parum eſt autem Luxuriæ, quod Naturæ ſatis eſt. Quid ergo eſt? Ille quiſquis deſidioſum otium & gulæ ac libidinis vices Felicitatem vocat, bonum malæ rei quærit auctorem: & dum illo venit, blando nomine inductus, ſequitur Voluptatem, non quam audit, ſed quam attulit: & vitia ſua cum coepit putare ſimilia præceptis, indulget illis, non timide, nec obſcurè: luxuriatur etiam inoperto capite. Iraque non dico quod plerique noſtrorum, ſed

E R.

“Etiam Epicuri flagitiorum magistrum esse: sed
“illud dico, Male audit, infamis est, & imme-
“rito. Hoc scire quis potest, nisi interius fue-
“rit admissus? frons ipsa dat locum fabulæ &
“ad malam spem invitat. Hoc tale est, quale
“Vir fortis stolam indutus”. Similia habet idem
Seneca epist. XXI, ac passim alibi. Epicurii, up
on þæm poðone ðapa rþeopryceapepa. gl. Cot.
77.

EPIGRAM, Epigramma. G. *epigramme*. It.
epigramma. H. *epigráma*. Græcis *ἐπίγραμμα*.

EPILOGUE, Epilogus, conclusio. G. *epilogue*.
It. & H. *epilogo*. Græcis *ἐπίλογος*.

EPISTLE, Epistola. G. *epistre*. It. & H. *epi-
stola*. Græcis *ἐπιστολή*. V. Spelm. arch. in Epi-
stola.

EPITAPH, Epitaphium. G. *epitaphe*. It. & H.
epitafio. Græcis *ἐπιτάφιος*.

EQUAL, Æqualis. *Equalitie*, Æqualitas. G.
égalité, *equalité*. It. *ugualità*. H. *ygualdad*. V.
etym. Voff. in Æquus.

EQUIPAGE of ships, Apparatus classis. Gallis
itidem *equippage de navires* sunt Armamenta
nautica. *Equipper un navire* Armamentis navem
instruere. Sed sicuti neminem ambigere credo,
quin hæc sit propria vocis acceptio, ita planè
videntur hoc in loco adducenda Matthæi Pari-
siensis verba ex illo regis Johannis brevi, quod ad
singulos portuum suorum bailivos in hæc verba
dixit, p. 233 edit. Lond. anni 1640, “Præ-
“cipias ex parte nostrâ magistris omnium na-
“vium illarum, & illis quorum naves sunt;
“quod sicut se & naves suas & omnia sua dili-
“gunt, habeant illas apud *Portesmue* in mediâ
“Quadragesimâ benè adornatas bonis & probis
“marinellis & benè armatis, &c”. hæc inquam,
verba maximè visa fuerunt hîc addenda, quo-
niam in iis pro benè adornatas MS. codex Cor-
tonianus scribit *benè eschipatas*: alter verò MS.
codex Wendoverianus scribit *benè echipatas*:
Nam utriusque MS. codicis vox antiqua, sicuti
manifestè referenda est ad Angl. *Shipp*, Navis;
ita *eschipatas* tantundem est ac si dicas Benè ad-
ornatas atque instructas, prout naves bellicas de-
cet. Ex hoc igitur Anglo-Latino *eschipare* vel
eschippare, Galli (S more sibi solito absorben-
tes) fecerunt suum *echipper* & *equipper*.

ERE, Ante, priusquam. Goth. *AIK*. A.S.
ær. Al. *ér*. B. *ær*. V. quæ paullo ante anno-
tavimus in *Earlie*, Præmaturus. [Ere sæpe scri-
bitur *E're*, *e'er*, sed quàm vitiosè, ab allatis cog-
natarum linguarum vocabulis abundè patet. Ante
ever Er euphoniæ gratiâ non rarè mutatur in or.
e.g. Or *ever be come near*, Priusquam appropin-
quet. Veteres Angli *er* & or sine discrimine scribe-
bant. L.]

EREMITE, v. *Hermite*, Eremita.

ERINNIS, *Ἑρινός*, *έος*. Martinus in Cadmo si-
ve in Græcophœnice suo dici putat ab *έος*, Lis;
quasi sit Mater Furiarum atque omnis contentio-
nis Dea. Aliter Voff. etym. in Terram.

ERKE Chaucero est Segnis, lentus, tardus, pi-
ger, ignavus.

For because all is corruptable,
And failen should succession,

E R.

Be were there generacioun,
Our sectes strene for to save,
When faðre or mother arne in
grave,
Ther children shoulde, when they ben
dede,
Full diligent ben in her stede
To use that worke on soche a wise,
That one may through another rise.
Therefore let kinde therein delite,
For men therein shoulde hem delite.
And of that dede be not erke,
But ofte sithes haunt that werke.

RR. 4856.

Omnino referendum est *erke* ad A.S. *eapꝥ*. quod
olim primâ suâ significatione denotavit Malum,
improbum; postea verò *eapꝥ* dictus est Homo
iners, segnis, timidus. De primâ acceptione non-
nihil diximus in annot. ad gl. Lippii in arug.
Perversa. Ad alteram pertinent sequentia: Ig-
navi, *eapꝥ*. gl. Cot. 109. Inertes, *eapꝥ*. idem
gl. Cot. 180. *eapꝥ* oððe *þugol*. Fugax. gr.
Ælfr. c. 9. term. 60. *eapꝥa* *þeðe*. Ignava a-
cies; Beda I, 12. *eapꝥcꝥp*. Ignavia. de spiritu
septiformi. *ypꝥþ*. Ignavia, segnitie; Beda I, 15.
ephlice. Tepidè; Reg. Bened. interlin. c. 5. *eap-
ꝥian*. Præ timore torpescere; Off. episc. c. 2.
aeapꝥadon. Ignaviores reddebantur. Orof. IV,
13. *uneapꝥer* mid *þepunan* *hýpþer*. Impavidi
more pastoris; Proœmium regularis concordie
monachorum sanctimonialiumque Angliæ. *oarga*
Ilandis est Animosus, audax, confidentiâ leoni-
nâ præditus. Leonem certè vocant Ilandi *dyreð*
oarga, quod metuere nesciat. Strophâ 22 Epice-
dii R. Lodbrog *ARP* est Timidus. Hanc vocis
eapꝥ acceptionem valde firmat nobilis historia,
quam refert Paulus Warnefridus de gestis Lon-
gobardorum, quàmque ex eo adducit Vossius
libro III de Vit. ferm. c. 1; ubi quoque idem
Vossius refert antiquum *arga*, Inutilis, iners, im-
bellis, ad Gr. *ἀργός* pro *ἀειργός*. Addo & aliam
conjecturam postremæ huic acceptioni satis for-
tasse congruam: *ἀργός* nimirum vel *ἀργός* Græcis
est Albus; postea tamen significatu peculiariore
coepit denotare Pinguem vitis albûmque, ut lo-
quitur Horatius lib. Secundo, sat. 2. vel Ingu-
vie album, ut est apud Sulpiciam in Carmine
de statu Reipublicæ temporibus Domitiani. *λευ-
κός* *ἰδν*, *ἐντερυφερός*, *αἰδέλιος* & *πόνων* *ἀπιδός*. Dio Chry-
sist. in IV de Regno. *ὕπὸ ἀργίας* & *συνῆς* *λευκός*. I-
dem in LXII. Appositè Seneca de Brevitate vi-
tæ, c. 2; “Quàm multi continuis voluptatibus
“pallent”? Idem epist. CXXII; “Sine ullâ ex-
“ercitatione jacentibus, tumor pigrum corpus
“invadit, & super membra ingens sagina suc-
“crescit. ita istorum corpora, qui se tenebris
“dicaverunt, foeda visuntur: quippe non spe-
“ciosior illis, quàm morbo pallentibus, color est;
“languidi atque evanidi albescent, & in vivis caro
“morticina est”. Hic eorum pallor sulphureus
color dicitur Martiali epigrammate 48, lib. 12.

Mullorum, leporumque & fumini exitus
hic est,
Sulphureusque color, carnificesque pe-
des.

ERMIN,

ERMIN, *hormine*, *Mustela alba*, Alpina. mus Alpinus vel Ponticus. frequenter etiam mus Armenius. unde & Gallis *ermine* vel *armelin* dicitur. It. *armellino* vel *ermellino*. H. *armillo*. D. *hermelin*. B. *armine*, *hermine*. Medii ævi scriptt. *Herminium* dicebatur. V. Voss. lib. Secundo de Vit. ferm. c. 9. *Armelus*, **een kleed ober die scholderen, als een moniken scapulier**; Gem. gemm.

[**ERN** Scotis est Aquila. B. **arn**. A.S. **eapn**. D. & Isl. **ørn**. Cim. **ARK**. Teutones quoque hanc avium Reginam nuncuparunt **adeler**, ab **adel**, Nobilitas. Huc facit illud Plinii lib. Decimo N.H. c. 3. "Ex his avibus, quas novimus, aquilæ maximus honos, maxima & vis", atque adeo non injuriâ suspicetur aliquis Teutonicum **arn** veluti *αρν* *ἰσχυρὸν* abscissum ex *αἰ* *ως*, Ales, avis, volucris. e gl. D, 4. in Aquila, aro.]

ERRAND, Nuntium, negotium. A.S. **æpenb**. Cimbr. **IRIKH**. D. **ærende**. Videntur ortum traxisse ex *ἔργον*, Dicere, loqui. **eerend**, **eerend** **en**, Nuntium, nuntiare. Teuton. Chaucerus scribit **erande** RR. 2513. [Isl. est *erende*. Descendunt sine dubio à Goth. **AIKNS**. Nuntius. unde fit A.S. ap ejusdem significationis. L.]

ERRE, Errare. It. *errare*. H. *errar*. Etymologico Vossii Erro est ab *ἔρρω*. Ægrè eo, vago: imprimisque usurpatur, quum aliquis in malam rem ire jubetur. V. ipsum illud etym. [V. quoque *Irr*, Errare.]

[**ERST**, Antehac, dudum, primum. A.Saxonibus *æpirta* est Primus. Al. *erist*, ex quo contractum videtur. L.]

ESCAPE, Abire, elabi. G. *eschapper*. It. *scampare*, *scappare*. H. *escapar*. B. **schampen** est Relicto priore impetu aliò deflectere ac veluti ex transverso elabi. *σκαμνός* dicitur Qui oblique in latus procedit. at Italis miles propriè dicitur *scampare*, quasi dicas excampare, cum campo cedens castris exiit.

ESCAR, Crusta ferro candente vel medicamento caustico inducta. Gallis quoque *escarre* est Crusta crassior & nigricans, quæ suâ sponte ulceribus cavis accrescit. Manifestè satis est ab *ἔσχα* *ος*, quod non modò Focum denotat, verum etiam Crustam, quam ferrum candens vel medicamentum aliquod *ἔσχατον* summæ cuti induxit. Videtis Voss. lib. 3 de Vit. ferm. c. 47.

ESCHEQUER, **EXCHEQUER**, Fiscus, quæstorium. G. *eschiquier*. It. *scaccario*. Petrus Pithœus putabat G. *eschiquier* desumptum ex Teut. **schicken**, Mittere; quòd Fisci publici vel Scaccarii ministros per omnes Provincias mittere soliti sint Reges ac Principes ad exigendos colligendosque ærarii redditus. Tales verò ecclesiasticorum reddituum ministri dicebantur etiam Scaccarii, quasi Saccarii. dicebantur & Saccellarii, à Sacculus vel Sacellus. i. marsupium, crumena. *σάκελλα* vel *σάκελλος* Hefychio est *ὅπου χρυσίον τίθεται*, "Ubi aurum reponitur". Non igitur quivis sacellus intelligitur, sed pecuniarius, V. Voss. lib. Tertio de Vit. ferm. c. 44. etiam Menag. in *Eschiquier*.

ESCHEATS, Terræ vel prædia, quæ Domino

feudi obtingunt ob delictum feudatarii, aut defectum hæredum; feudatario nempe sine ullo hærede è vivis excedente. unde & ministri in hujusmodi escheatas inquirentes, Anglis *eschectors* dicuntur. Sunt à G. *eschet*, Accidens. ab *eschecoir*, Cadere, accidere. V. gl. Spelm. in Escheata.

ESCHEW, Declinare, vitare. B. **schoutwen**. Willerami paraphrasis in Cantici c. III. v. 4. ich ne willon negheyn arbejd scûwan, "Nolo ullum laborem declinare". ubi v. observata nostra.

ESPIE, Explorare, speculari. G. *espier*. It. *spiare*. H. *espiar*. D. *speide*. B. **bespieden**, **spieden**, **spien**. V. quæ de verbi origine habent annotata nostra ad gl. B, 16 in Exploratores, spihara.

ESQUIRE, Armiger. Sæculo semibarbaro Scutarius dicebatur. Gallis *escuyer*. de quo v. Menagii origines. [Cl. Wachtero à L.B. Equario, equorum præfecto, factum videtur, & ab equitandi peritiâ ita denominatum. L.]

ESSAY, **ASSAYE**, Tentare, probare, periculum facere. G. *essayer*. It. *assaggiare*, *saggiare*. H. *ensayar*. Omnino suspicor It. *saggio*, Experimentum, esse ex It. *saggio*, Sapiens; siquidem non ob aliud probamus tentamûsque aliquid, nisi ut reddamur sapientiores atque in certam dubiæ rei notitiam perducamur. Teutonista interim conjungit **achten**, **werdeynen**, **tzeven**, **coeren**, **schatten** ut synonyma, exponitque Æstimare, censere, taxare, computare, reputare. [Arm. *Essea* est Tentare. L.]

ESSOYN, Causari. J. Davies ortum traxisse putat ex C.B. *asswyn*, Absentiæ excusatio. V. Men. in *Exoine*. Spelm. in *Essoniare*. Voss. quoque lib. IV de Vit. ferm. c. 7. in *Exoniare*. [Soinum, *Essonium*, *Exonium*, *Exonia*, *Sonia*, *Sonnis*, *Sunnis*, *Soinus*, *Sonius*, quæ in LL. vett. Germ. & Wisigothorum, nunc *Impedimentum*, nunc etiam *Excusatio*, Latine transferuntur; quum quis in jus vocatus, per alium mittit, causam ostendens, quâ impeditus ad Curiam non poterat venire. De *Essoniorum* autem variis generibus v. Glanvillæ tractatum de LL. & consuetudinibus Angliæ lib. I, c. 6, 7, 8, &c. ad libri finem. v. etiam Dufrelnii gl. in voce *Sunnis*. Deducuntur autem *Sunnia*, *Sunnis*, &c. à veteri Goth. **SNNGA**. Veritas, vel **SNNGEINS**. Verus, Islandicè *Sannur*, Verus. Nempe quòd *Impedimentum*, quo quis ad Curiam summönitus se *essonari* vel *excusari* in foro curabat, verificari, vel verum esse probari, non tantum *Essoniatoris* seu illius, qui vice ejus respondebat, sed sui ipsius & consacramentalis aliquando juramento, cum tandem ad Curiam veniret, probandum erat. Hinc etiam L.B. *Essoniare* quàm aptissimè respondet Goth. verbo **SNNGAN**. Cimbro-Gothicè *ad sanna*, Probare verum, verificare, jurejurando confirmare, unde quoque *Essoniator* is propriè dictus, qui excusationem absentis nomine factam, & impedimentum sive causam, à quâ sumpta excusatio est, sive nudè affirmando, sive jurejurando, confirmabat. Huic concinit etiam, quòd *Sunnium*

E T.

vel Effonium, causam veram vel rationabilem, quâ quis impeditus ad forum venire non potest, Juris periti definiunt. Vetus consuetudo Normanniæ ait *Exoine esse ung delay, qui monstre cause pourquoy cil qui est semons ne vient à court.* Monstrare autem causam idem sonat ac **SNN-GAN** apud Moeso-Gothos, & apud Cimbro-Gothos ad *sunna*, quod modò observatum est. Hæc habet Hiccius p. 8 Diff. epist.]

ESTEEM, Æstimare. G. *estimer*. It. *estimare*. H. *estimar*. V. etym. Voff. in Æstimo.

ESTRICH, *ostrich*, Struthio. A. S. *reputa*. Cym. yr estrys. yr ostruth. G. *austruche*. It. *struzzo*. H. *ave struz*. B. *strups*. [*Στερουδογάλη* dicitur Aristoteli & *στερουδογάλη*, Struthio. Dicitur & *στερουδὸς Αραβικὸς* vel *Λυβικὸς*, ab illis Arabiæ vel Lybiæ tractibus, in quibus præcipuè invenitur. Etiam nuncupatur Aristoteli *στερουδὸς κατὰ γαίαν*, & Herodoto *στερουδοχαμαιπτερός*, ab humili volatu. "Struthiocameli Africi vel Æthiopici altitudinem equitis insidentis equo excedunt, inquit Plin. N. H. lib. X, c. 1; celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent. Cætero non sunt volucres, nec à terrâ tolluntur". V. etym. Voff. in Passeris. V. quoque eundem Voff. de Orig. & progr. Idolol. lib. III, c. 80. ac magis etiam ejusd. libri capite 99 & 100. E gl. D, 4. in Struthio, Struz.]

[**ESTRIS** Chaucero aliquoties usurpatur. Videtur significare Adytum, conclave, cubiculum. Verba autem ex eâ significatione, in quâ nata sunt, sæpissime decedunt, sicuti *Estris*, quod nullus dubito quin fuerit contractum ex A. S. *eperter*. Caula, ovile, hoc autem manifestè venit à Goth. **AVISTRS**. quod occurrit Joh. X, 16. ubi legenda, nisi me valde fallit conjectura, **ψιζ AVISTRIS**. L.]

ETERNAL, Æternus. G. *eternel*. It. & H. *eterno*. Cæterum ut ab *αιών* est Ævum, ita ab Ævum (authore Prisciano) est Ævitas, ætas, item Æviternus, æternus. Plura habet Voff. etym. in Ævum.

ETHIMOLOGIE Chaucero vocatur *the discent of a word*, ubi studet investigare originem juxta infamis contumeliosique nominis, quo adulteræ maritum incessunt Angli.

**Kansake yet we woulden, if we might
Of this worde the true ortographie,
The very discent and ethimologie.**

The well and grounde of the firste invention

To knowe the ortographie we must deribe. RL. 285.

Ethimologiæ definitionem habet gr. Ælfrici c. L, § 18. Ethimologia, origo vocabulorum, cum vis verbi vel nominis per interpretationem colligitur. Hanc Aristotelis Symbolon, Cicero Adnotationem nominat; quia nomina & verba rerum nota facit. gl. D, 39. [V. *Etymology*.]

ETHNICK, Ethnicus, paganus. Græcis *ἔθνη* est Gens. *ἔθνη*, Gentes. *ἔθνη*, Gentilis, i. ad gentem seu gentes pertinens. Hinc scriptt. ecclesiasticis *ἔθνη* dicuntur Homines profani atque à Christianâ religione alieni.

E V.

ETLE, **ETTLE** Scotis est Conari, moliri, machinari, struere, parare aliquid, tendere aliquid, animum ad hoc vel illud tendere.

Per varios casus, per tot discrimina rerum
Tendimus in Latium ---

Virg. Æneid. I, 208. **By divers cassis, sere parrellis and sufferance, unto Itail we ettill** --- Scotica versio episc. Dunkellenfis G. Douglas, pag. 19, 22. edit. Lond. 1710. "Quid ve, pater Neptune, paras"? Æn. V, 14. **Frader Neptune, quhat etlis thou to do?** 127, 42. "Bis conatus erat". Æn. VI, 32. **Twopis etlit he.** 163, 34. "Quò tenditis"? Æn. VIII, 113. **Quhidder etil ze?** Scot. versio 244, 13. "Qua tela videt densissima, tendit". Æn. IX, 555. **Quhare thekest was the preis, thare ettlis he.** Scot. versio 297, 8. "Quid struis? aut quâ spe gelidis in nubibus hæres"? Æn. XII, 796.

Quhat purpossis or etlis thou now lat se?

And into quhat belief or quhat intent

Þingis thou swa in the cauld firmament? 441, 25.

"Quacunque viam virtute petivit". Æn. XII, 913. **Quhatebir to do by his strenth etlit he.** 446, 27. Islandis *eg ætla* est Opinor. item Destino, certum est mihi. *eg ætla* ad giora það, Ego faciam vel facturus sum hoc, certum est hoc facere. Ut ut verò ex jam allatis manifestum fiat verbum *ettle* pluribus in locis variè exponi, penitiùs tamen hæc loca excutienti, statim quoque liquebit omnes has acceptiones etiam reddi posse per Cupere, postulare, velle, aut aliud aliquod non dissimile verbum. Neque erat quòd anxie de origine verbi *ettle* cogitarem, quum statim occurreret *θέλω*, *ἰθέλω*, Volo, statuo, cenfeo, satis per se conspicuæ affinitatis verbum.

ETYMOLOGIE, Etymologia. G. *etymologie*. It. & H. *etimologia*. Ab *ἔπος* vel *ἔπος*, Verus, & *λόγος*, Sermo, est *ἔτυμολογία*, Sermo de etymis, i. vera vel saltem verisimilis oratio inquirens in vocum appellationem. nempe *ἔτυμολογία* dicitur ut *θεολογία*, *ἀρεολογία*, &c. in quibus *λόγος* denotat Sermonem, non Rationem sive Causam. Ac fortasse quidem *ἔτυμολογία* non malè verteris Nominis rationem: at *ἔτυμολογία* aliud est. Cicero vertebat Veriloquium; quod tamen non satis exprimit vim Græcæ vocis. Quare si unâ voce appellari debet, sanè Originatio dicatur; ut Fabius author est nuncupari à nonnullis. Id si durius videtur, possis cum ipso Tullio Notationem dicere. Voff. etym. in Etymon. Julius Scaliger Poëtices lib. III, c. 55.

EVEN, Par, æqualis. Goth. **IBNS**. A. S. *epen*. Al. eban. Cimb. **IAFK**. D. *jeffn*. B. **even**, **efen**. Guicharcus deduxit ab **עבן**, quod aliquando exponitur Perpendicularum. [Non dubito, quin omnia hæc corrupta sint à Lat. Æquum. Skin.]

EVENING, Vespera. A. S. *æfen*. Al. aband. Cimb. **AB4AK**. Isl. *affran*. D. *afsen*. B. **abend**, **abond**. De vocabuli origine fusè egimus in anno.

annotatis ad Keronem in Vespera. [Desideratur Articulus, cujus mentionem facit Junius; ad hunc defectum supplendum ea, quæ sequuntur, ex Auct. suo ad Tatian. CCXII. desumpsi. *Æfen* derivari potest ab ἀφαιρῆν, Auferre è conspectu, tollere ex oculis, evanidum reddere, obscurare; quorum nihil non competit tempori, quoties, ut est apud Poetam IV *Æneidos*, "humensibus umbris Nox operit terras, quoties astra ignea surgunt". Videtur itaque Tempus vespertinum sic dictum πῦρ τοῦ ἀφαιρῆσαι τὸν ἥλιον πρὸς ἡμῶν, quodd Solem pariter ac diem suppressat. Nisi forte malis deducere ἀπὸ τοῦ ἀφαιρῆν, Dimittere, quodd cœlum vesperscens homines simul ac jumenta ab opere dimittat; juxta illud ejusdem Poetæ II *Georg.* "Et jam tempus equum fumantia solvere colla". Sed quoniam passim in eximiis 4 Evangeliorum codd. MSS. Cot. & Rushworthiano *æfen* pro *æfen* scribitur, non malè fortasse *æfen* istud deducatur ex ἀφαιρῆν, Auferre, adimere; quodd procedente nocte omnium rerum conspectus hominibus adimatur.]

EVER, Semper. A.S. *æppe*. Ita *never* Anglis, *næppe* A.Saxonibus est Nunquam, à ne & *æppe*. Ipsum verò *æppe* illustrant ea, quæ Voss. etym. habet in *Ævum*.

EVERIE *bodye*, *everie one*, Quilibet, quisque, unusquisque. Theot. gl. C, 14; Quisque, eo so uuer.

[**EVET**, Lacerta, v. *Eft*.]

EVIDENCES. V. *Documents*.

EVIL, Malus, pravus. Goth. *nevals*. A.S. *yfel*. Al. ubil, ûuel. B. *ebel*, *eubel*, *oebel*. Ac fortasse quoque ex hoc *evil* correptum est Angl. *ill*. quod v. suo loco. Alias de origine vocis *evil* conjecturas satis fusè prosequimur in annotatis ad Tatiani LXXV, 1. [quæ sic se habent. Origo vocis fortasse petita est ab ἀφελόνω, Lædo, malo afficio. Hesychio enim ἀφελόνω exp. κακῶσαι. Potest quoque derivari ab ὑπελθῶ, quod significat Vitium intus occultum ac latens, neque ullum sui indicium extra præbens. Quoniam tamen C.Britannis yfall est Malum; unde iis plant yfall sunt Filii Belial; non malè quoque videmur ex antiquissimæ linguæ consuetudine, fall præmissio veluti Articulo y (quod plurimis passim vocabulis Cymræcis præfigebant) scribentis, originem vocis derivare posse ex φαῦλῶ, Malus. Obiter denique observa viros doctissimos Teut. *ebel*, *eubel*, *obel* vel *ubel* antehac deduxisse ab ἡλίος, Stultus; quodd malitia quandam habeat mixturam dementiæ. V. Auct. in Tat. notarum p. 81.]

EUNUCH, Eunuchus, spado, castratus. G. *eunuque*. It. *eunuco*. εὐνῆχοι dicebantur olim quibus uxorum filiarumque curam committebant Reges ac Viri principes; nomine desumpto ab εὐνή, Cubile, & ἔχειν pro ἐπιμελεῖσθαι, Curare. ut κατὰ λέξιν sonet Lecticustodem. V. etym. Voss. in Eunuchus. A.S. pari prorsus ratione cpenhýpð dicebatur Eunuchus sive Mulierum Custos.

[**EVOURE**, G. Douglasio *Eveyr*, Ebur. G. *yvoire*. Hib. eabur. Omnia corrupta à Lat. Ebur. L.]

EW, *ewe*, *yew-sheep*, Ovis femina, ovæ matrix. A.S. *eopu*. H. *ovejia*. B. *oye*, *ouwe*. Sunt ab ὄvis, Ovis. Hinc etiam copb A.Saxonibus est Grex ovium. item Ovile. at Al. *eunit* & *cutti* est Grex.

EW-**TREE**, *yew-tree*, *Taxus*. Cym. *ywen*. A.S. *ip*. Al. *iuuin*, *iuunt*. G. *if*. B. *iben-boom*, *ieben-boom*. [Videntur esse ab ἵπτεον vel ἵπιν, Nocere, lædere. De hac arbore sic Plin. lib. XVI N.H. c. 20. "Larici, abieti, piceæ similis" aspectu est *Taxus*, minimè virens, gracilisque " & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola " baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe " baccis, in Hispaniâ præcipuè, venenum inest. " Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Galliâ facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc " Sextius Smilacem à Græcis vocari dixit; & esse in Arcadiâ tam præsentis veneni, ut qui obdormiant sub eâ, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & *Taxica* hinc appellata dicant " venena, quæ nunc *Toxica* dicimus, quibus fagittæ tingantur. Repertum innoxiam fieri, si " in ipsam arborem clavus æreus adigatur". E gl. D, 34, in *Taxus*.]

EW, Guttus, gutturnium. G. *évier*. M. Casaubonus, absorpto δ, suspicatur desumptum ex ὕδρια, Vas aquaticum, situla. Vel ex ἔρῳ, Urus; quoniam Germanos olim ex hujus animalis cornibus pocula fecisse docent nos Cæsar, Plinius, alii. "Urum nempe Hercyniæ sylvæ " proprium animal fuisse tradunt illi veteres: " unde & à Germanis sive Græcos sive Romanos nomen accepisse suadet ratio. Origo tamen erit Græca, si ab ὄρεσι, Montibus, nomen " *Uro* inditum". Hæc Casaubon. v. tamen annon propius referri possit vox *ever* ad illud G. *eau*, de quo non nihil diximus in *Eaves of a house*. [Rectissime referri potest ad N.S. *epe*, Aqua, unde hodiernum *eau*. L.]

EXAGGERATE, Exaggerare. G. *exaggerer*. It. *essaggerare*. H. *exagerar*. Sunt ab Agger & Aggerare, ab Ad & Gerere.

EXAMINE, Examinare. G. *examiner*. It. *esaminare*. H. *examinar*. De origine verbi sic Voss. in Amentum: "Antiquis Apo vel Apio " idem quod Vincio, ligo. à Gr. ἀπτα. unde ἀμμ, Vinculum, nexus. ab ἀμμῶν verò Amen, " unde Examen, eadem nempe de causâ, ob quam Apes ab apere deducebat doctissimus " Charisius. Apium itaque examina dicta, quæ " si ἐξαπτόμενα sive ἐξημμένα, ac Æolicè ἐξαμμένα. " Ac hinc quoque vocis Examen originem petendam puto, cum ponitur pro filo, quo trutinâ regitur, ut definit Servius ad XII, & Isidorus lib. XVI, c. 24. Siquidem filum isthoc " ligamen trutinæ est; quod Græcis ἀμμῶν, ut " diximus". Hæc incomparabilis Vossius.

EXAMPLE, Exemplum. G. *exemple*. It. *esempio*. H. *exemplo*. D. & B. *exempel*. V. etym. Voss. in Exemplum.

EXCESSIVELY, Excessivè. G. *excessivement*. It. *excessivamente*. H. *excessivamente*. Excessivè barbarum est, rectius pro eo dicas Præter modum.

EXCHANGE, Permutatio. item Basilica mercatorum,

E X

tatorum, five Locus, in quo mercatores ad emendas, vendendas, permutandasque merces conveniunt. G. *eschange*. It. *cambio*. H. *camodamiento*. Angl. interim *exchange* ad amissim exprimit semibarbarum Excambium. nam Cambiare & Excambiare medio sæculo significabant Permutare, commutare.

EXCHEQUER, v. *Eschequer*, Fiscus.

[EXCISE, Tributum, census. B. *accise*. V. *Affise*. L.]

EXCOMMUNICATE, Excommunicare. G. *excommunier*. It. *scommunicare*. H. *descomulgar*. Vultuosis Gallis, ut probat Menagius, *Excommunié* idem erat quod Nefarius, sceleratus; quo pertinent quæ nos supra annotavimus in *Abhominare*.

EXCUSE, Excusare. G. *excuser*. It. *scusare*. H. *excusar*. de verbi origine v. Voss. etym. in Accusare.

EXERCISE, Exercere. G. *exercer*. It. *effertare*. H. *exercitar*. V. etym. Voss. in Exerceo.

EXILE, *exilement*, Exilium, proscriptio, relegatio. Vulgo putant Exsulem dictum, quod extra solum patrium sit ejectus. V. Voss. etym. in Exsul. Quibus si addas quæ idem Vossius mox ibidem habet in Extorris, fortean Josephi Scaligeri verba (quæ ibi adducuntur) posteriores aliquas de vocis etymologia suggestura sunt cogitationes.

EXPECT, EXPECT, Expectare. It. *espettare*. Origo verbi Expectare pro Operiri est à Specto: five quia, qui exterius res alias spectat, nondum ad penitiora admissus est; five quod aliquid adhuc expectantes, sæpe exeunt spectandi causa.

EXPENSE, *cost*, *charges laid out*, Expensa, sumptus impensi. Expensæ impensæque, voces ubique obvias ortum traxisse liquet ex illo veterum ritu, quo pecunias non numerabant, sed pendebant. V. etym. Voss. in Impensa.

EXPERIENCE, EXPERIMENT, EXPERT, Experientia, experimentum, experts. De vocabuli origine hæc habet Voss. etym. in Aperio: "Ut ab antiquo Parire est aperio, sic ab antiquo periri est Experior. Fuit autem periri idem quod Conari, tentare, discere: unde Periculum facere est Experiri: ut in *πρόν* isthac apud Terent. Heaut. Act. 1, sce. 2; Scitum est periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu fiet. Ut à Notare notaculum, à Perpendere perpendiculum, à Specere speculum, ab Amicire amiculum: sic à Periri periculum; pro quo periculum scribebant per i, teste Velio Longo. Eiusdemque originis est Peritus: nam ut à doceor (puta supino ejus) est Doctus, ab erudior est Eruditus; sic à perior est Peritus. At Periri est à *πέρειν* seu *πέρειναι*, eliso: more Jonum, qui *μείζον* dicunt pro *μείζον*, *χρόσιον* pro *χρόσιον*, *ἐπιτήδειον* pro *ἐπιτήδειον*, *ἀπόδειξις* pro *ἀπόδειξις*, *ἀποδείξασθαι* pro *ἀποδείξασθαι*. ne quis hoc apud Herodotum legens, putet esse ab *ἀποδείξασθαι*. Est verò *πέρειν* idem quod Perior, hoc est Experior, tento. Unde medicis quidam Græcis *ἐμπειροί*, ac Latinis pari modo Empirici dicuntur; quia nempe, neglectâ rationum obscurarum indagatione, so-

F A.

"lam experimentorum habent notitiam. V. de iis Celsum in Præfatione totius operis; & Plin. lib. XXIX, c. 1."

EXPLOITS, Res gesta. G. *exploits*. Sunt ab Explicare, quomodo aliquis dicitur Explicare vel expedire res intricatas.

EXPRESS, Expressere. G. *exprimer*. It. *esprimere*. H. *exprimir*. Medii sæculi verbum erat Expressare pro Expressè dicere. V. Voss. de Vit. ferm. lib. IV, c. 7.

EXPECT, v. *Expect*, Expectare.

EXTASIE, Ecstasis, extasis. G. *extase*. It. *estasi*. H. *extasis*. *ἐκστασις*, Græcis est Emotio mentis usque aded valida, ut quis extra se positus veluti obstupescat. Talem describit Virgilius Junonem Æneidos VII, 291

— Stetit acri fixa dolore, &c.

ubi quoque v. reverendi Præfatis paraphrasin Scotiam.

EX-TREE, v. *Axle-tree*, Axis.

EXTRICATE, Extricare. V. quæ annotavimus in *Intricate*, Intricare.

EYE, v. *Eie*, Oculus.

[EYE, Ey, vet. Angl. Ovum. *eyen*, *eyren*, Ova. B. *ey*, *eyeren*. V. *Eg*. L.]

[EYRE, Judicium itinerantium curia. *Justice in eyre*, Judex itinerans. Skinnerus contractum putat ex Iter. Cowellus derivat à vet. G. *erre*, Via. Ego malim petere ab Ill. *are*, Curator negotiorum. Gothis *Aikns* est Legatus, nuntius, de quo Junium fulè differentem legas in voce, *Ambassador*. L.]

F.

FABLE, Fabula. G. *fable*. It. *favola*. H. *fabula*. D. & B. *fabel*. Fabula tam de veris quàm fictis rebus dicitur: estque à Fari, ut ait Varro libro V de L.L. nempe uti ab Exoratum est Exorabulum; à Mendicatum, Mendicabulum, sic à Fatum defluxit Fabula. quamobrem quoque generatim ita dicitur Quicquid in ore est omni populo. V. etym. Voss. in Fabula. In L.L. Longob. & Wisogoth. vox Fabula quandoque usurpatur pro Pacto & conventionem, item pro Tabulis nuptialibus & testamentalibus. V. Spelm. Archæologiam in Fabula.

FACE, Facies, os, vultus. G. *face*. It. *faccia*. H. *haz*. Lat. interim Facies Vossius derivat à Facio; quâ nempe formâ Species est à Specio: atque ita Facies propriè idem erit quod Factura, ut Nonius quoque docet. Appositè A. Gellius noct. Attic. XIII, 29; "Quidam faciem esse putant hominis os tantum & oculos & genas, quod Græci *πρόσωπον* dicunt; quando facies sit forma omnis & modus & factura quædam corporis totius, à faciendo dicta, ut ab aspectu species, & à fingendo figura". &c. Latino itaque Facies ad amissim respondet B. *gedaente*, quod est à *doen*, Facere: Angli item *feature*, quod est ex Factura. At B. *aenschün*, cum sit ab *aenschünen*, Affulgere, proximè accedit ad Lat. Species: nam quæ affulgent nobis, ea specimus, h.e. conspiciamus. Ita quoque G. *vis* & *visage*, It. adhuc *viso* & *visaggio* sunt à Videre. Huc etiam

etiam pertinent illa, quæ annotavimus ad Tatiani XXXV, 1.

FADE, Desflorescere, flaccescere, exolescere, elanguescere. M. Casaubonus deducit à *οφθαλμῶ*, quod de eo propriè intelligitur, qui quacunque de causâ, sive lætâ sive tristi, stare nesciens; præ nimia impatientiâ terram pedibus pulsare non desinit: de equis persæpe usurpatur; sed & de hominibus cum morte colluctantibus, ac jamjam expiraturis. Mihi tamen commodius videtur derivare ex G. *fade*, Insulsus, insipidus, fatuus: atque aded *fade* istud puto esse à *Fatuus*; siquidem vulgo notum est vocabulum *Fatuus* & verbum *Sapere* propriè quidem de cibis usurpâri, sed metaphoricè ad animum transferri. Slavinis quoque *fat* est *Fatuus*. B. **badden** est Elanguescere, flaccescere, marcescere; quod, præfixo digamma Æolico, videri potest factum ex illo *ἄδδων*, quod Lacones, Hesychio auctor, vocant *ἄδδων*. Siccum sive aridum; nam flores atque herbæ spectatissimè ad tempus florentes, amittunt omnem gratiæ suæ nitorem, quum vividior succo paulatim deficiente, consulaque mixturarum varietate, ne minimam quidem prioris hilaritatis umbram retinent; decoloribus foliis etiam sine vento præ ariditate defluentibus. Ab hoc interim **badden** significante Marcescere, languidum reddi, **badde** Belgis dicitur Mulier ignavo languore conspicua, necnon Libi admodum tenuis ac flaccidi genus, quod *Laganum* appellant. **baddig** quoque est Languidus, ignavus, torpidus, veterosus. **baddigheid**, Languor, inertia, torpor. ac fortasse inde quoque Belgæ sumpserunt suum **fadde**, quod Hominem somno atque inertie deditum significat. nisi forte suspicari libeat **fadde** istud discriminis causâ corruptum ex **bodde**. nam sicuti Feminam desidem **een luyde bodde** dicunt; ita Virum vel adolescentem socordiâ atque desidia bonum otium conterentem nuncupant **een luyde fadde**. [*Fade* magnam videtur habere affinitatem cum Isl. *fað*, Defectus. L.]

[*FADE* G. Douglassio 103, 49 est Canum venaticorum turba. Vocabulum Editori tam significationis quàm originis ignotæ. Descendit, ut arbitror, ab Isl. *veida*, Venari, cui cognata sunt A.S. *pæðan* ejusdem significationis, ut patet ex pag. 172 Boethii, ubi legimus *hpæþen ge nu pillen. pæþan mid hundum. on realtne ræ.* & B. *weidener, weidman*, Venator. Non est dubium quin eandem agnoscant originem, quam Goth. *VEÞI*, Grex. L.]

[*FADLE*, *FADDLE*, Nugator, lentus, moras nectens. Fort. ab Hib. *fadalach*, Cunctabundus. vel si malis, à B. **fadde**, q. v. in *Fade*. L.]

FADOM, v. *Fathom*, Orgyia.

FAGOT, Fasciculus lignorum, cædua virgulta foco admovenda. Cym. *ffagot*. G. *fagot*. Italis *fagotto* est Fascis quarumvis rerum in unam veluti sarcinam constrictarum, à *φάκελ*, Fascis, fasciculus. Cæterum ut *φάκελ* videtur esse *ὑποκρετικόν* ab obsoleto *φάκος*, ita ex isthoc *φάκος* manifestè desumptum est G. *faix* in *portefaix*. nam *portefaix* Gallis aliàs *faquin*, Italis *facchino*, Latinis Bajulus, gerulus, dosluarius dicitur. V. Menag. in *Fagot* & *Faquin*.

FAH, *Vah*. V. etym. Voss. in *Vah*. V. quod. que quæ sub finem hujus literæ annotamus in *Fy*.

[*FAIR* and *grip* voces esse synonymas liquidò patet ex p. 333, 25 G. Dougl. *Within thy neif dois grip and faik thy brand*. Flan-drus, Kiliano teste, *facken* est idem quod cæteris Belgis *gripen*, Apprehendere, manu comprehendere, pugno contringere. Unde igitur melius quàm ab his Belgicis utrumque deducas? Hinc forte accipiat lucem A.S. *facan*. cujus significatio in dubium vocatur ab eruditis. Verbum occurrit apud Oros. III, 11. *þe he him rylsum facade Macebonia*. L.]

FAILE, Errare, labi, deficere, deesse. Cym. *ffaelu*. B. *faelen*. G. *faillir*. It. *fallire*. H. *faltär*. unde quoque *falla* iis est Error, delictum, defectus. G. *faulie*. Angl. *fault*. &c. Omnino vide etym. Voss. in *Fallo*.

[*FAIN*, G. Dougl. *ffane*, Hilaris, lætus. A.S. *fægn*. Isl. *feigin*. Cim. *FAFKA* est Lætari, gaudere. Gothis *FATINGON*. de quo v. Junii gl. Goth. *I would fain*, Discupio, perlubenter vellem. *My lips will be fain*, "Exultabunt labia mea". Pl. LXXI, 21. L.]

FAINE, Fingere. G. *feindre*. It. *fingere*. H. *fingir*. Licet interim Angl. *faine* singularem videatur affinitatem habere cum *φαίνω*, Appare-re, videri; rectius tamen omnia hæc petas ab illo *Fingere*, cujus originem tradit Vossii etym. in *Figura*. B. *bensen* vel *beysen* est *Fingere*, simulare, dissimulare. à *φίναξ*, Impostor, planus. V. obs. ad Willer. pag. 18.

FAINT, *FAINT-HEARTED*, Languidus, pusillanimus, ignavus, periculo cedens. est à G. *feindre*, Non audere, subducere se discrimini, quæ acceptio verbi desumpta est ex priore illâ, quæ fuit in *Faine*. Solent nempe timidi atque imbelles formidinem suam pluribus vanissimorum obtentuum figmentis tegere. Huc facit illud Regum sapientissimi Prov. XXII, 13. "Dicit piger, Leo est in via". &c.

FAIR, Pulcher, speciosus, venustus. Cym. *ffrau*. A.S. *fæger*. Al. *fager*. D. *faur*. Isl. *fa-gur*, *fridur*. B. *fray*. Horum origo videri potest desumpta ex *φαιδρός*, Hilaris, alacer, splendidus. nam, *ð* in G mutato, ex *φαιδρός* primò fuerit *fæger* atque inde *fair*, &c. Hujus mutationis exemplum præbet Dor. *γρηθήρ* pro *δημή-της*, Ceres. item Carthago à *καρχηδών*. Eugium Scaligero est ex *ἰσθμίων*. &c. Angl. interim *Fair* videri quoque potest affine Hebræo *רָאָה*, Decorare, vel Gr. *φίαιος*, quod Hesychio & Suidæ exp. *λαμπρός*. Cimbris *FAFRI* erat Pulcher, formosus. unde primus Norvagiæ Monarcha à pulchrâ nempe cæsarie dictus iis **ARAN *AR-FAFRI*, Haraldus pulchricomus. cui respondet Angl. *Fairfax*, quod cognomen est celeberrimæ apud Anglos familiæ. Gothis quoque *FARKS* & *FAIKS* videntur in usu fuisse. nam *FARK* Argenteo codici Luc. XIV, 35. est *ἄθροος*, Accommodus, aptus, concinnus. atque inde per frequentissimam *F* in *I* commutationem, puto factum *FAIK* illud, unde *FAIKONS* Gothis dictus est Mundus: prorsus ut Græci hanc

rerum creaturarum machinam *κλῆμα* ab ornatu, Latini Mundum à perfectâ atque omnibus numeris absolutâ elegantia nuncuparunt. **FAIRK** **ψΙΖΕΙ ΣΑ FAIKONS YESI.** "Antequam mundus esset". Joh. XVII, 5. **SA KEIKS** **ψIS FAIKONS.** "Princeps hujus mundi"; Joh. XII, 31. **FAIKOLES MIK FAIRK** **FAIKLET FAIKOANS.** "Dilexisti me ante constitutionem mundi"; Joh. XVII, 24. **GAIRI FAIRGAIψ ψANA FAIKON AΛΛAMA.** "Si lucretur mundum totum". Mar. VIII, 36.

FAIR, Forum, nundinarum tempus feriatum. Cym. fair. G. foire. It. fiera. H. feria. Ad hanc postremam denominationem videntur pertinere sequentia Festi verba; "Nundinas feriarum diem esse voluerunt antiqui, ut rustici convenirent mercandi vendendiq; causa; eumque nefastum; ne, si liceret cum populo agi, interpellarentur nundinatores". Alias interim originationes habet Voss. etym. in Forum. V. quoque Spelm. Archæol. in Feria. Originem vocis Feria tradit Vossii etym. in Festum. Maxime tamen considera an vox Fair referri possit ad illud Ferie firro, de quo agimus in annot. ad gl. B, 20.

FAIRIES, *Fearies*, Rustica phasmata vel spectra rustica varii generis, lamia, larvæ, lemures. alias *Elfes*, q. v. Fortasse interim huc facit, quod Satyros (Hesychio teste) *Φαίριος* vocant Jones. *Φαίριος* dicebantur Fauni. V. If. Casaubonum de Satyricâ Poesi. Anglis aliquando Saga dicta est *fearie*, quasi Furia: ita Martinus in Saga. *Fauria* offe Faria is *oick gehepten die geedynne* Opis; Teuton. in Opalia. Faceta sunt quæ Chaucerus de hoc larvarum genere habet in Cantuariensibus fabulis, cum Bathoniensem feminam ita loquentem inducit:

In the old dayes of the king Artour
(Of which the Britons speken grete honour)

All was this lond fullfilled of Fairyry,

The Elf-quene with her jolie company,

Daunted full oft in many a grene mede,

This was the old opinion, as I rede,
I speke of many hundred yere agoe,
But now can no man se no elfes mo.

For now the grete charite and pray-ers

Of Limitours and other holy Freres,
That serchen every lond and every strete,

As thik as motes in the sunne beme,
Blessing halles, chambers, kichens and boures,

Cities, borowes, castelles and hie toures,

Thropes, and bernes, shepens and deiries,

This maketh, that there ben now no faires.

For there as wont to walken was an elfe.

There walketh now the Limitour himself,

In undermeles and in morrowyn-nynges.

And laieth his mattins and his holie thinges,

As he goeth in his limitacioun.

Whymen may now go safely up and downe,

In every bush and under every tree,
There is none other Incubus but he,

And he ne will don hem no dishonour.

Scoti hæc numina rustica *farefolkis* vel *elfis* vocant. V. rev. Dunkel. episcopi Scot. paraphrasin *Æneidos* VIII, 324: ubi transfert hæc Evandri regis ad *Æneam* verba, "Hæc nemora indigenæ Fauni Nymphæque tenebant". &c.

Thir woddis and thir schawis all, quod he,

Sum tyme inhabit war and occupyt
With Pymphis and Faunis apoun every syde,

Dubilk farefolkis or than Elfis clepin we. 252, 42.

[Cl. Baxterus *Fairy* à Gr. *ἄγος* derivat hoc modo; "Ab *ἄγος*, Terra, fit & *Fies* Macedonum dialecto; unde *ἄγος*, & *Fies*, & Romanis Inferi, qui Scotofaxonibus dicuntur *Feries*, nostratique vulgo corruptius *Fairies*, *Καταχθόνιοι Δαίμονες*, si-ve Dii Manes". V. eum in voce *Andrastra*. L.]

FAITH, *affiance*, *confidence*, Fides, fiducia, confidentia. G. foy, *fiance*, *confiance*. It. *fede*, *fidanza*, *confidenza*. H. *fe*, *fuizia*, *confianza*. Sunt ex Lat. Fides, fiducia, fidentia. Lat. interim Fido est à *fidā* sive *fidō*. ab hoc verò Fido, mutata quantitate, est Fides. vel ab *Æolico* *πίστις* pro *πίσις*. non à Fio, quia fiat quod dictum est, sicuti vult Cicero i Off. quique eum sequitur Augustinus epistolâ XIX. C. Britannis *fydd* est Fides. J. Davies derivat ab Hebræo *פֶּתַח*, Suadere, persuadere: est enim Fides certa rei persuasio.

FALCHON, Ensis falcatus, harpe. G. *fauchon*. Isidori glossæ; *Falcarius*, gladiator falcem gerens. Hinc Amputare est *defalquer* Gallis. *defalcare* Italis. *defaulque* Anglis. Auctor Gemm. *Defalcare afflaen, afrekenen, afkeruen*. Omnino quoque adi Menag. in *Fauchon*.

FALCON, *faulcon*, Falco. C.B. gwalch. Al. ualco. G. *faulcon*. It. *falcone*. H. *falcon*. D. *falck*. B. *valck*. Falconi putant nomen hoc inditum ab unguibus falcatis, h. e. falcis instar incurvatis. V. etym. Voss. in Falco.

FALL, Cadere, labi. A.S. *feallan*. Al. *fallan*. Cim. *פֶּלֶא*. D. *falde*. B. *ballen*. Sunt à *βάλλω*, Projici, abjici, rejici. Cadunt enim projecta.

FALLOW colour, Helvus vel Gilvus color. G. *faue*. It. *falvo*. B. *bael*, *baelutne*. [Quidam putant eundem esse cum Rutilo sive Spadice,

dice, qui Phœnicei *δυνάμεις*, teste A. Gellio. N. Attic. II, 26. & III, 9. Nonnullis Balus appellatur à Gr. *βαλός*, unde & nostrum *bart.* est que color in equis laudatissimus. Egl. D, 31. in Flavus, valewer.]

FALLOWED field, Arvum cessans. Danis *fælsted* sunt Tesqua. [Lege *Fallow field*. nam *Fallow-ed field* propriè designat Novale recens proficisum. Skinnerus derivat ab A.S. *fælgæ*. *fæalh*. Occa. Longè simplicius mihi videtur derivare à præcedente *Fallow*, ob colorem, quem refert solum novale. L.]

FALSE, Falsus, infidus, improbus, fallax. Cym. *fals*. A.S. *falsre*. G. *faulx*. It. & H. *falso*. D. *falsst*. B. *falsch*. Islandis *falsstur* est Astutus. Cim. *FAH* est Fraus. *FAHARI*, Subdolos, impostor, improbas merces emptoribus obtrudens. Omnia sunt à *φαλῶν*, quod Suidæ exp. *ἀπατῶν*, Decipere. unde *φῶλ* est Impostor. *φαλῶσις*, Fallaciæ, fraudes. Plura habet Vossii etym. in Fallo. [*Falste* quoque G. Dougl. & Chaucero est verbum significans Fallere, decipere, perfidiosè agere. *falsaz* Islandis est Frustrari, decipi. L.]

FAME, Fama, rumor, celebritas nominis. It. & H. *fama*. B. *faem*. Manifestè sunt à Dor. *φάμη* pro *φῆμη*. hoc à *φῆμι*, Dico. prorsus ut Laus quibusdam videtur esse à *λάω*, Eloquor. & Rumor videtur affine Gr. *ῥῆμα*. Dictum, à *ῥέω*, Dico. Crediderim tamen vocabulum *faem* esse nuperum, siquidem nusquam in antiquioribus monumentis occurrit: ac pro eo in vetustiss. monumentis A.Saxonice passim invenias *hlýra*. quod fortasse desumptum est ex *κλύω*, Audio. B. quoque *lemde*, & Germ. *lumbde* verè sunt Theotisca; tanquam quæ longâ præcipitanter loquentium consuetudine paulatim deflexa sint ex *liumunt*, quod habes apud Willer. II, 13; van then dugathan quam quod *liumunt*, "Ex virtutibus proveniebat bona fama". & rursus IV, 13. ther nah werthen sic *liumbastig* gode-re wercho, ande is ther *liumunt* also swoze famo odor nardi, h. e. "Postea facti sunt celebres propter bona opera, & hæc fama non minùs est dulcis quàm folia nardi". Dicitur autem *liumunt* quasi *liudmunt* vel *liudemunt*, Populi os. unde quoque invaluit vetus verbum, Vox populi vox Dei; quo significatur rumoribus quandoque pondus inesse. Elegantiam interim compositionis hujus plenius perspiciet, quisquis eam contulerit cum verbis Persii Satyræ I. -- "An erit, qui velle recuset Os populi me-ruisse"?-- ibi enim per *os populi* nihil aliud intelligit Satyricus, quàm Famam, laudem, gloriam. Nimirum "Gloria est illustis ac pervagata multorum & magnorum, vel in suos civis, vel in patriam, vel in omne genus hominum, fama meritorum". ut ait Cicero pro M. Marcello. Unde quoque Scaliger Castigationibus ad Pompeium Festum tradit Gloriam antiquè Glosiam dictam à *γλῶσσα*, Lingua.

FAMILIE, Familia. G. *famille*. It. *famiglia*. H. *familia*. B. *familie*. Originem horum tradit Vossii etym. in Familia.

FAMINE, Fames. G. *faim*, *famine*. It. *fame*.

H. bambra. Qualescunque de horum originè conjecturas tradit Martinus & Vossius in Fames.

FANATICK, *FANATICAL*, Fanaticus, numine afflatus. G. *fanatique*. It. *fanatico*. [V. Voss. in Fanum.]

FANCIE, *fantasie*, *phantasie*, Phantasia, imaginatio, visio. G. *fantasie*. It. & H. *fantasia*. D. & B. *fantasie*. Græcis *φαντασία* est Species rerum animo conceptarum. *ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι*, Apparere, videri; quia species rerum, quas sentimus, vel etiam sentire nos putamus, intus in animo apparent. V. etym. Vossii in Phantasia. V. quoque quæ nos annotavimus ad gl. Cot. 153. in Phantasmate, *φανήσπερ*.

FANE, Vexillum. D. *fane*. [D.S. *fana*. Isl. *fanti*.] Fortasse sunt à *φαῖναι*, Apparere; quoniam omnium conspectui exponuntur. vel à *φαίνω*, Ostendere; quod militantibus proprias cohortes, & navigaturis ventos ostendant. Plura habent annotata nostra ad gl. D, 16, in Mapula, hant-fane. V. quoque Spelm. Arch. in Fano. [Hodie vox *fane* potissimum denotat Laminas quasdam in fastigiis ædium versatiles, ventorum indices, Tritonem. Omnia deducas ab Isl. *benda*, Innuere, significare, hoc autem à Goth. *FLANDYGAN* ejusdem significationis. L.]

FANG, Capere, manu prehendere. Goth. *FLAHAN*. A.S. *fangan*. *fón*. Al. *fahan*. Cim. *FLAPA*. D. *fange*. B. *vangen*. A.S. *fón* manifestè satis videtur contractum ex *fangan* + *fongan*. Ipsum verò *fangan*, inserto N, puto esse ex Goth. *FLAHAN*. prorsus ut iisdem A.Saxonibus *hón* & *hangan* sunt ex *hlahan*, Suspendere. Origo interim verbi *FLAHAN* videtur peti posse ex illo *πᾶν*, quod Lexicographi adducunt pro communi *πῆν* & Dor. *πᾶν*, Injectâ manu premere, capere, comprehendere.

[*FANGS*, Ungues. Est à proximè præcedente *Fang*. L.]

FANN, Vannus, ventilabrum. est rusticum instrumentum, quo acera & frumenti retrimenta ad ventulum excutuntur ac repurgantur. A.S. *fann*. G. *van*. It. *vanno*. H. *vieldo*. B. *wan*, *wanne*. V. Voss. etym. in Vannus.

FANTASIE, vide *Fancie*, Phantasia.

FARDEL, Sarcina. G. *fardeau*. It. *fardello*. H. *fardo*, *fardel*. B. *fardeel*. Theotiscis uarth est Iter. unde forte *fardel* dicta est Sarcina rerum itineri necessariorum. [Omnia pete ab Arm. *farda*, Onerare, onus imponere. L.]

FARE, Ire, proficisci. Goth. *FLAKAN*. A.S. *fæpan*. *fapan*. Al. *faren*. Cim. *FLAR*. D. *fare*. B. *baeren*, *baren*. Videri possunt originem traxisse ex *πᾶν* vel *πῆν*, Transire. *πᾶν*, Transitus, via. Aliam tamen originationem attigimus in observ. ad Willer. p. 51. ubi agimus de origine Theot. cum an, Venire.

FARE daintily, Ligurrire, delicatissima quæque carpere ac devorare. *dainty fare*, Deliciæ, cupidinæ. Affine quodammodo videtur huic acceptioni, quod *φῆγε* Hesychio exp. *ἡ τῶν ἀρχαίων διατροφὴ*, Antiquorum Deorum cibis. [Kennettus derivat à *Fair*, Nundinæ, quod in istis

F A.

ut plurimum edatur & bibatur opipare. Non male. Sed rectius fortasse transferri potest à proximè sequente *Fare*, Valere. L.]

FARE, Valere, hoc vel illo modo se habere. G. *se porter bien ou mal*. prorsus ut is dicitur Græcis *καλῶς ἢ κακῶς φερόμενος*, cui res feliciter aut infelicitur cedunt. Ita quoque *farewell* Anglis est Vale, cura ut valeas. D. *farvel*. B. *baerwel*. Angli quoque cum de valetudine alicujus certiores reddi cupiunt, interrogare solent, *How fareth he?* B. *hoe baert hii?* Respondent Angli *he fareth well*. B. *hii baert wel*. G. *il se porte bien*. V. Scaligerum in Manilii Sphær. barbaricam. p. 408. edit. Argent. ubi multis ostendit ita quoque locutos scriptores Græcos, Latinos. Vernaculæ denique linguæ suæ proprietate dicunt etiam Angli *How do You?* *how do you do?* quod respondet Græco *εὖ ἢ καλῶς πρὸς τινα*, κακῶς ἢ πικρῶς πρὸς τινα. Lat. Bene rem gerere. Hor. lib. I. epist. 8. "Celso gaudere, & bene rem gerere Albinovano, Musa, rogata refer"-- Idem lib. I. Sat. 9. "Quid agis, dulcissime rerum?"

FARCE Anglis & Scotis est Comœdia vel Tragoedia, fabula, mimus. Scot. *Æn.* 116, 26. **on theatres in farcis mony one**. G. *farcer aucun*, vel *se farcer de quelqu'un* idem quod *mocquer*. It. *farfare* est Agere comœdiam ridiculam. *Farces*, Comicæ facetiæ. [Arm. *farcc*, est Dictærium, fanna. *fargal*, Deludere, irridere. L.]

[**FARLIE** G. Douglassio est Miraculum subito natum vel nasciturum. V. *Ferlie*. L.]

[**FARM**, Mundare, abstergere, vox agro Dorsettenfi usitata. est ab A.S. *feorþman*. Purgare. L.]

FARM, *ferme*, Prædium, villa rustica. Cym. *fferm*. A.S. *feorþme*. G. *ferme*. V. Spelm. in Firma. Quod attinet ad vocabuli originem, *φάρμα* Græcis idem quod *τρέφειν*, Alere, nutrire. unde & *ἀσπίδοφάρμακον* iis est Bellator clypeo victum quæritans. V. quæ annotavimus ad Ker. glossas in Locant. Alia tamen habet Menagius in *Ferme*. [Observa interim farmiæta Alamannis esse Locare. & fermi, farm Armorici Conducere. L.]

FARR, Longè, procul, porro. Goth. **FARR**. A.S. *feorþ*. *feorþp*. *fýrr*. Al. ferro. uerro. B. *barre*, *berre*, *berde*. Manifestè sunt ex Gr. *πέρριον*.

FARROW, Porcellus. vide quæ annotavimus ad gl. D, 7. in Porcelus, uar. Hinc fortasse de suis potissimum accipiendum est Angl. *far-row*, Parere. quanquam & de ovibus: siquidem *faar* Danis est Ovis. *faar med lam*, Ovis foeta. *faare maanet*, Aprilis: quoniam illo mense oves pariunt. [V. *Ferryit Sow*.]

FART, Crepitus ventris. A.S. *feorþt*. D. *fierst*. B. *bert*, *bort*. Græcis *πέρδι*. à *πέρδι*, Pedo, crepitum ventris emitto.

FARTHING, Semiobolus, quadrans. Cymræis *ffyrting*. A.S. *feorþling*. Ill. *fiordungur*. B. *bierding*. Italis dicitur *quadrino*: quod vocabulum, quàm sit vetus, liquet ex cod. Theodosiano, tit. de Annonis civicis ac pane gradili.

F A.

ubi sit mentio panis sordidi, qui dicatur Ardiniensis vel Ardinenfis potius; quem S. Petrus libro II observ. c. 11. rectè interpretatur Panem quadrantalem: firmatque hanc ejus conjecturam, quod etiamnum hodie Anglis *far dini* vel *far dings* dicantur Quadrantes. In Galliâ apud Tolosates istiusmodi nummi vocantur Ardini omisso F, quod non amat gens Gallorum. ac verisimile est hanc Ardini vocem apud eos permansisse à temporibus Alarici Gothorum regis, ex quo apud eos olim regnum tenuit rex iste. Obiter cum hisce confer, quæ habet Al. nostrum glossarium D, 24. in Finto, vierdune.

FASHION, Forma, figura, species. G. *fashon*. It. *faccione*. H. *facion*. D. *fatzon*. B. *fatsoen*.

FAST, Firmus, stabilis, fixus, constans. A.S. *fæst*. Al. fest. Cim. *FM4*. D. *fast*. B. *vest*. Argenteo Codici **FASTAN** passim usurpatur pro Custodire, servare, firmiter tenere. Ipsum verò *fæst* videri potest ortum traxisse ex illo *isw* quod per syncopen factum ex *isw* vel *isw*, *isw*, Stabilis, firmus.

FAST or *swift in pace*, Celer, citatus, præceps. Manifestè retinuerunt hoc Angli ex C.B. *ffest*, Properus, festinus.

FASTE, Jejunare. Goth. **FASTAN**. A.S. *fæsttan*. Al. fasten. D. *fast*. B. *fasten*. Gr. *ἀπας* est Nihil degustans atque ab omni cibo abstinens. *ἀπασια*, Jejunium.

[**FASTNESS**, Agger, munimentum, propugnaculum. A.S. *fæstnesse*. *fæstnesse*. Sunt à *fæstnian*. Firmare, munire, & hoc à *fæst*. q. v. in *Fast*, Firmus. L.]

FAT, Pinguis, obesus. A.S. *fæt*. Al. *ueizer*. Ill. *seitur*. B. *bet*. D. *fæt* est Pinguis, obesus. *fatt*, Adeps, arvina. M. Casaubonus derivat Angl. *fat* à *φάτιν*, Præsepe. D. interim *fæt*, quemadmodum & A.S. *fæt* videntur desumpta ex *feban*. Pascere, nutrire: ut *fæt* propriè sit, *well fed*, Bene pastus, saginatus. Ita *febbortiorc* est Vitulus saginatus Prov. XV, 17.

FATAL, Fatalis. G. *fatal*. It. *fatale*. H. *fatál*. Omnino vide Voss. etym. in Fatum.

FATHER, Pater. A.S. *fæder*. Al. fater. G. *pere*. It. & H. *padre*. Ill. & D. *fader*. B. *bader*. Sunt à *πατήρ*, Pater, quod putant esse à *πάω*, Alo, pascere: ut *πατήρ* Græcis idem sit qui *τρέφειν* vel *τρέφει*, Altor, nutritor. Arg. Codici **ATTA** passim dicitur Pater: ut **FADKEIN** eidem codici sunt Parentes. **GAH NSREISNG-DEANN FADKEIN IZXS**. "Et stupuerunt Parentes ejus"; Luc. VIII, 56. vide quoque Joh. IX, 2 & 3. Plura dicimus ad Keronem in Pater.

FATHOM, *fathom*, Ulna, orgyia, sive spatium, quod utriusque brachii extensione completur. A.S. *fæðm*. B. *badem*. Cymræis *gwrhyd* dicitur, à *gwr*, Vir, & *hyd*, Longitudo; quod manus utrimque extensæ, atque ad latitudinem intermediæ pectoris additæ ipsam plerumque staturam hominis æquent, aut quàm proximè ad eam accedant. unde & *δέρυμα* Græcis, Hesychio teste, dicta est *ἀπὸ τῆς τῆς γῆς μετρήσιν*. **claster**, **claster**, **later**, **badem**. **dat is eyns menschen lenghde**.

lenghde. Teutonista. Anglorum interim *fa-*
sbom videri potest ortum traxisse ex Teut. *ha-*
ten, hatten. Capere, comprehendere, atque
adeo A.S. *ƿæðm* præter receptissimam *Orgyæ*
acceptionem, olim quoque idem erat cum *beapm.*
Sinus, gremium. unde & duo hæc, veluti Sy-
nonyma, conjunguntur in duobus codd. interli-
neatis Cottoniano Rulhworthianoque. Joh. I. 18.
Cimbris quoque *ƿæpƿnā* denotabat Gremium
sive Amplexum. atque inde *ƿæpƿm* iisdem
dicebantur Mutui amplexus, vel potius Ample-
xus eorum, qui juxta athleticas luctandi leges
mutuò se corripunt. *ƿæpƿbrapƿ* iis quo-
que significabat Luctam; potissimum tamen
eam, quæ supplantandi artes luctæ admiscebat
à *ƿæpƿnā*, Amplexus. & *BRAPƿ* vel *BRAPƿ*,
Præfens atque arenarium consilium; cum nem-
pe luctator exercitatus dextrè capiat pedes an-
tagonistæ sui eumque sternit.

FATT, Labrum, vas, dolium. A.S. *ƿæt.* Al.
faz. vaz. D. *fad.* B. *bat.* Sunt à Teut. *bat-*
ten, Capere, comprehendere, continere. Vide
Keronem in Vasa.

FAUCET, Fistula, tubulus. Italis *fauci* sunt
Fauces, aliàs *la canna della gola.*

FAULCON, v. *Falcon,* Falco.

FAULT, Crimen, delictum, erratum. G. *faulte,*
faute. It. *falta.* H. *falta.* Refer ad *Faile,* Er-
rare.

FAULTER *with his tongue,* Labare, titubare
linguā. Islandis *vaulltur* dicitur is, Qui ob fre-
quentem titubantis linguæ lapsum ægrè verba
sua expedit. item Fallax.

FAUNE, Adulari, blandiri. A.S. *ƿægenian* est
Blandiri. Boeth. c. XXXV, § 6; *ƿa ongan*
Lepuepur ƿægenian mib hƿ ƿteopre ƿ plei-
gan ƿ plegian ƿið hine. "Tunc coepit Cerbe-
rus adulari caudā & alludere ei".

[**FAUNTEKIN,** vet. Angl. Infantulus, pusio.
Diminutivum esse videtur ab Isl. *fante,* Juve-
nis, juvenculus, famulus. Hinc It. *fante,* Ser-
vus. L.]

FAVOUR, Favor. Cym. *ffæfor,* *ffawr.* G.
faveur. It. *favore.* H. *favör.* V. etym. Voss. in
Favore.

FAWN aliàs *bind-calf, bindes calf,* Hinnulus,
hinnuleus. G. *faon* vel *fan* dicitur. atque adeo
un fan iis nihil est aliud quàm *un enfant d'un*
cerf: prorsus ut innuleus diminutivum est ex voce
Gr. *ῥῖν*, quæ & *ῥῖν* significat. Vide Cl. Sal-
masii exerc. Plin. p. 106. V. quoque Spelm. in
Fenatio, in *Fence-month,* & in Foinesum. Me-
nag. denique in *Chamois* & in *Fan.* [& Kennet.
in Fannatio]

[**FAX** G. Dougl. 48, 13. 238, 39. Idem esse
videtur quod Isl. *fas,* Conspectus. L.]

[**FEAL** A. Borealibus est Occultare, absconde-
re. ut proverbium, quod vulgo dici solet, aper-
tè declarat. *He that feals, can find.* Pete ab Isl.
fela, Occultare. Goth. *ƿæilahn* signifi-
cat Sepelire, sed tralatitio sensu. nam primā suā
significatione denotabat Abscondere, occultare,
ut patet ex his verbis; *ƿæilahn ist*
ƿanra lantam ƿeinlim. "Abscon-
dita sunt ab oculis tuis". Luc. XIX, 42. Hinc

igitur petenda tam Angl. *feal* quàm Isl. *fela.*
Quod Gothicum spectat, lubens derivaverim ab
Hib. *falaighim,* Abscondere, obtegere, celare,
&c. L.]

FEALTIE, Fidelitas. Gallis olim *feal* erat Fi-
delis. *fealté,* vel *feauté,* Fidelitas. Verus illud
juramentum fidelitatis, quo A. Saxones olim Re-
gi vel magnatum alicui fidem suam obstringe-
bant, ex Roffensi textu adducit Somneri glossa-
rium antiquis hist. Angl. scriptt. additum, in Fi-
delis. Multa quoque lectu dignissima habet no-
bilissimi Spelm. Arch. in Fideles. [G. *feal* est ab
A.S. *ƿæle.* Fidelis. L.]

FEAR, Formido, pavor, timor. G. *frayeur,*
effroy. B. *baer* est Horror, terror, metus ex im-
minente periculo. *verbaert,* Percussus. *ge-*
baer, Discrimen, periculum. *gebaerlik,* Peri-
culosus. D. quoque *fare* est Periculum. *farlig,*
Periculosus. Omnium origo petenda est ex iis,
quæ suo loco dicemus in voce *Fright,* Timor.

FEARIES, v. *Fairies,* Rustica Phasmata.

FEASANT, v. *Pheasant,* Phasianus.

FEAST, *festival day,* Festum, festus dies. G.
festc. It. *fiesta.* H. *fiesta.* B. *feest, feestdag.*
Quoniam verò festis diebus convivium solito lau-
tiora atque affluentiora veteres instruebant, ipse
quoque conquistissimarum epularum apparatus
nuncupari coepit Anglis *feast.* G. *festin.* It. *fe-*
stino. H. *festin.* B. *feest.* Coenā quoque opimā
largiùs aliquem excipere Anglis est *feaste.* G.
festoyer. It. *festeggiare.* H. *festen,* *festenjar.* B.
festeren. Adi sis etym. Voss. in Festum.

FEAT, Concinnus, nitidus. *Feature,* Filum,
lineamentum, factura corporis. Ekkehardus ju-
nior de Casibus Monasterii S. Galli, c. 10. Talis
facturæ vir. Anglis *a man well made, a man of*
a good making. [V. *Face,* Facies.]

FEATHER, FETHER, Pluma, penna. A.S. *ƿe-*
ðep. *ƿyðep.* Al. vedere. Isl. *fiður,* *fidur.* D.
feder, fecr. B. *veder, veer.* Pertinet ad voca-
buli originem, quod glossæ Lipsii fetheracco ex-
ponunt Alarum. quemadmodum enim Græci
pro *πτερός* dixerunt etiam *πτερίς,* Volucris; ita
quoque pro *πτερόν,* Ala, mollioris pronuntiatio-
nis affectatione, dixerunt *πτερόν,* atque inde (mu-
tato *π* in *ƿ*) factum *ƿeðep.*

[**FEDDERAME** Douglassio, *Fedirhames* Rob. de
Glocestria, Plumæ, talaria. A.S. *ƿeðephaman.*
Induviæ plumosæ. à *ƿeðep.* Pluma, & *ham* ƿ
hom. Isl. *hamur,* Induviæ. L.]

FEE, FEE-FARM, Feudum, feudi firma. Vi-
de Ménagium in *Fief.*

FEE, Remuneratio, honorarium, pecunia, quæ
mercedis loco tribuitur. Ad vocabuli proprieta-
tem atque originem investigandam, omnino mo-
nendum Arg. Codici *ƿæilahn* Pecuniam de-
notare, A.S. *ƿeoh* aliquando Pecus, aliàs Pecu-
niam significare. Al. quoque *fio* vel *fiu* simi-
liter utroque modo accipi; sicuti & Cimbricum
ƿii, unā cum D. *ƿæ* & Isl. *fiu.* Quemadmodum
ergo primo statim intuitu cuivis liquere potest
Angl. *fee* ex his desumptum, ita quoque mani-
festum est *ƿæilahn.* *ƿeoh.* *fiu.* &c. deriva-
ta esse ex *πῦν,* Grex. quod à *πῦν* vel *πῦν*,
Possideo; propterea quod omnium priscorum
homi-

F E.

hominum substantia, ante inventam pecuniam, potissimum in gregibus atque armentis consistebat. v. Servium ad illud Mantuani vatis Ecl. I; "Nec spes libertatis erat, nec cura peculī". Plura de hac re fusiū diximus in annotatis ad gl. Lipsii in fio, Pecora. [G. Dougl. 75, 4. propria & primigeniā significatione habet.]

FEED, Debilis, invalidus. G. *foible*. Nescio an huc pertineat, quod ἰσχυρὸς Græcis est Genus ficuum sicari aptum. unde iis quoque homines graciles dicti sunt ἰσχυροί. Schol. in Acharnenses Aristoph. Suidas. Nicotus & Menagius putant G. *foible* desumptum ex Flebilis.

FEED, Alere, pascere, nutrire. Goth. **FE-ΔAN**. [Isl. ad fæda.] A.S. *feban*. *foeban*. Al. fuaten. fuotiren. fuotren. D. *føde*. B. *voeden*. De origine Anglici *feed* hæc habet M. Casaubonus; "αφαιδῶς, adverb. Profusè, liberaliter. αφαιδῶς, αφαιδῶς, vox ad liberaliorem computationem nem exhortatoria: unde videtur Angl. *to feed* manasse; ut ex simili χαῖρε, G. *chere*, pro Lau-titia". Hactenus Calaub. Ad **FEΔAN** interrim & *foeban* videtur pertinere, quod βοτάνη Hesycho exp. βοσκειν. unde βοτάνη est Herba, gramen. βοτάν, Pecus. βοτάν, Pastor, &c. Observa tamen verbum *føde* aliter quoque Danis accipi; nam *føder aff mig* iis est Produco, gigno, parturio. *føder-seyl*, Abortus. *føde-by*, *føde sted*, Natale, solum. *fødse*, Nativitas. &c. neque nupera iis hæc acceptio, cum Run. lexicon **PNP** exponat Vulva, matrix. atque inde derivet **PNP**, Parere. & **PNP**, Partus. utque ab hac Cimb. **PNP** acceptione verisimiliter desumpta sunt G. *putain*. It. *potta*, *puttana*. B. *fotte*. &c. ita ipsum illud **PNP** crediderim factum ex φυτῶν, Plantare; sicuti monuimus in annotatis ad Tatiani XXI, 6. ubi inquirimus in originem brut & prut. Nisi malis desumere ex illo βύτη quod Hesycho exp. βοτάνης αἰδῶν.

FEEL, Sentire. A.S. *felan*. D. *føle*. B. *voelen*. Martinius dicta censet à Volā manus, quā plurimum contrectamus. V. eum in Sentio. Helvigius Germ. *fühlen* refert ad ἰλῆν, Capere, præfixo F. vel à πολεῖν, Vertere: ut propriè sit contrectando ac sedulò versando aliquid explorare. Ego aliam originationem quaero.

FEEND, v. *Fiend*, Hostis, osor.

[**FEIGN**, Fingo. V. *Faine*. L.]

FEIRS Scotis est Vehemens, violentus, immanis, atrox. Respondet Anglico *Fierce*, quod occurrit infra. In Scoticā paraphrasi Æneidos Virgil. frequens est. **Turnus himselfe als feirs as ony glede**. **Feirs and undauntid desire**, Dira cupido. 176, 30.

[**FEL**, **FELL**, Multi, G. Douglas *feile*. B. *bele*. *beel*. A.S. *feala*. *fela*. Al. filu. *felo*. Isl. *fiolo*. Goth. **filan**. Multum, plures. Nemo non videt omnia hæc singularem habere affinitatem cum πολὺς, Multus. πολὺν, Multum. V. Goth. gl. in **filan**. Hinc, ut observat Hickesius, sunt Al. *gebula*. G. *foule*. It. *folla*, Turba, caterva, multitudo hominum. L.]

FELICITIE, Prosperitas, felicitas. G. *felicité*. It. *felicitate*. H. *felicidad*. V. Voss. etym. in *Felix*.

F E.

FELL, Pellis, cutis. A.S. *fell*. Al. uel. G. *peau*. It. *pelle*. H. *piél*, *pelleja*. D. *fel*. B. *bel*. Monuimus olim ad Tatiani XIII, 2. viros doctos deduxisse Pellis à φελῶς, quod Hesycho exp. φλοῖς δένδρου, Cortex arboris; quod Pellis haud aliter includat atque ambiat corpus humanum, quàm Cortex arborem. Plura habet Voss. etym. in Pellis. Immo ipsum *fell* (quod hanc doctissimorum hominum conjecturam valdè firmat) videtur A.Saxonibus olim quoque denotasse Corticem; siquidem gl. R, 115. *æfelle* & *pindlear* exp. Decorticatum. Ab hoc interim *bel* est Belgarum *billen*, Deglubere, pellem detrahère. q. d. *bellen*. ubi tamen observandum Gothos **FIALLS** dixisse. legas enim in Arg. Codice Mar. I, 6. **ΓΑΙΚΑΛ ΦΙΛΛΕΙΝΑ ΒΙ ΗΝΠ ΣΕΙΝΑΝΑ**. "Zona pellicia circa lumbos e-jus". Huc etiam pertinet Theot. *fillen*, Flagellare, q. d. crebrò flagellorum ictu latera corio nudare. Tatian. XLIV, 12; sic selent jūuich in iro thingon, inti in iro samanungon fillent sic jūuuih. "Tradent vos in conciliis, & in synagogis suis flagellabunt vos". ubi v. annot. nostra. *berýlled beon* A.Saxonibus est Excoriari. Orosii translatio lib. IV, c. 6. ubi agitur de immanissimo serpente, quem M. Attilius Regulus balistarum ictibus ægrè interemit: Da heo *geþýlled pær*. he het hý behýlðan 7 ða hýbe to Rome bþingan. 7 hý þær to mæpðe aþenian. þopðon heo pær hunð tpeþtizeþ þota lang. Verba Orosii, quorum sensum Rex interpres hunc in modum reddidit, inveniuntur lib. 4to, cap. 8; "Corium ejus Romam devectum (quod fuisse centum viginti pedum spatium ferunt) aliquamdiu cunctis miraculo fuit".

FELL, Sævus, crudelis, immanis. [A.S. *fel*.] B. quoque *fel* est Atrox, immitis, truculentus. Fortasse abscissa sunt à πῆλωρ, Monstruosus portentosus, insolens. D. *fæl* est Terribilis. *fælsð* *þlage*, Sonticus morbus. *fælsðeð*, *Tesqua*, inculta & difficilia loca. Videturque postremo huic affine, quod φελῶς Hesycho exp. σκληρὸς τόπος καὶ δυσεργός, "Asper locus & cultu difficilis". ἢ ὁ φελῶς, teste Suidâ, τόπος τῆς Ἀττικῆς τραχύς, "Erat Felleus locus Atticæ salebrosus". inde Attici, eodem Suidâ authore, φελῶς vocant τὰς πετρώδεις τόπους, "Loca lapidosa". Quoniam verò φελῶς, five Ager lapidosus plurimum negotii hominibus exhibet, dum cultores suos tædio sterilis operæ miserè fatigat, conterit, exhaustit; hinc etiam homines nefariæ crudelitatis importunitate novisque horridæ sævitæ commentis patientiam humanam quotidie exercentes Belgis *felle menschen*, i. e. Homines acerbis atque immisericordes dicuntur, quod eorum immanitas non minus animos nostros contundat ac frangat, quàm lapidosi fundi asperitas corpora excarnificat. C. Britannis interim *ffell* significat Cautum, calidum, astutum. de quo alibi.

FELLE, Demolire, prosternere, succidere, decicere in terram, solo æquare. A.S. *þýllan*. *berýllan*. *apælan*. *berælan*. Al. *fillen*. *beffillan*. B. *bellen*, *belden*. Postremæ igitur orthographiæ hujus Teutonicæ ergo suspicabar olim B. *bel-den* factum ex *beld*, Solum, planities, campus; juxta

juxta illud Poetæ III Æneid. -- "Et campos, ubi
"Troja fuit"-- Angl. tamen *fell*, Prostrernere,
derivat M. Casaubonus à *βελώνη*, Projectus.
&, quasi ex Aoristo. *βελώνη*, *feld*. nam alioqui
Græci utuntur potius composito *προβάλλω*, ex
quo Gallicum, ni fallor, *accabler*. Hæc Casau-
bon. [Sunt ab Isl. *fella*, Prostrernere. L.]

FELLON, Furunculus, Paronychia. G. quo-
que *felon* vel *flon* est Morbi genus. [Ab A.S.
felle, Crudelis, sic dicta propter doloris sævi-
tiam. Skin.]

FELLONIE est Culpa vel injuria, propter
quam Vassallus amittit feudum. G. *fellonie*. It.
fellonia. De origine vocis Felo & variis Felo-
niarum generibus multa habet nobil. Spelm.
Arch. in Felo. Schottelio *fel*, Crudelis, atrox,
felon refertur, inter primitivæ linguæ Germ.
vocabula. *felney*, Atrocitas, violenta iniquitas.
atque inde, inquit, vox Felonia. [Cum Schot-
telio concinit Hiccius, cujus verba huc trans-
ferre non pigebit. "A *fell* forsan Gallis *felon*,
"It. *fellone*, Angl. *fellon*, & *felo de se*, Qui ad-
"e in se crudelis est, ut mortem sibi consciscat.
"Et Felonia, ut accipitur quum pro Omni ca-
"pitali delicto, tum specialius pro Delicto vas-
"falli in Dominum, propter quod amittit feu-
"dum. Crudelitas enim noxius & perniciosus
"est animi affectus, à quo omnia maleficia, præ-
"sertim majorum gentium, ut Latrocinia, ra-
"ptus, incendia, homicidia, & istiusmodi pro-
"cedunt". à *fel* ergo primigeniâ voce L.B. Fe-
lo; à Felo, *Felon*, & *fellone*; & à *felon* denique
Felonia; prorsus ut à bar, Homo, L.B. Baro;
à Baro, *Baron*; à *Baron*, Baronia. Hæc Hicke-
sius. Vide tamen annon rectius deduci possit ab
Hib. Feall, quod Perduellionem, fraudem, do-
lum significat. L.]

FELLOW, Socius, individuus vitæ comes, fe-
lagus ab A.S. *fe*. Fides, & *lag*. Ligatus. Hinc
Anglonormanni *g* (ut solent) in *w* vertentes *fe-
lap* dixerunt; nos hodie *Fellow*. Hæc nobil.
Spelm. in Felagus. Videtur interim hic mihi
pretium curæ ex Ol. quoque Wormio addere,
quæ eximius ille Runicarum antiquitatum inda-
gator de hac voce commentatur ad IV & XII
Monumentum lib. Tertii Dan. Monument. Pri-
mo namque in loco hæc habet: "*FIIMPA* vox
"est etiam nobis jam minùs trita, ut quid signi-
"ficet, vix certò dicere valeam. interim Comi-
"tem seu Socium verti; nam in usu nobis est
"verbum ad *fylge* pro Comitari; ex quo tra-
"ductum hoc nomen suspicor, denotans Comi-
"tem seu Socium in bellis forsitan atque expe-
"ditionibus gravioribus, ubi corpus variis ex-
"positum est periculis. Ita non defuere qui
"Lat. Socius à Sequor deducerent; tanquam
"propriè olim dictus fuerit Socius, qui alium
"sequebatur ducem". Altero verò in loco inquit
Wormius. "Videtur *FIIMPA* deductum à *FI*,
"quod Bona, pecuniam, facultates denotat, &
"*IMP*, quod Contributionem significat: quot-
"quot enim Societatem ineunt, bona sua, vel
"aliquam bonorum partem, in commune so-
"lent conferre, ut cœpta mutuis sumptibus pro-
"moveant". Hæc Wormius. Cymræis *ffelaig*

olim dicebatur Dux, vel Imperator, fortasse à
τῷ τὰς φυλῶν ἄρχῃ, quod Tribus popularium suo-
rum ducat, tanquam summus tribuum præfe-
ctus, qui Græcis aliàs dicebatur *φύλαρχος* vel
φύλαρχος. unde quoque Xenophon in opusculo
de arte equestri conjunxit *φύλαρχον* & *ἵππαρχον*.
Coronidis loco Lectorem submonitum volo, non
displicuisse mihi, quæ de H. *fulago* habent do-
ctissimi Menagii origines Gallicanæ in voce *Qui-
dam*.

FELTE, *felt*, Pannus coactilis. Sæculo semi-
barbaro Feltrum vel filtrum dicebatur, quasi
πλετόν, à *πλέω*, Stipo, cogo. A.S. *felt*. Al. *filz*.
G. *feultre*, *feutre*. It. *feltro*. H. *fieltro*. D. *fielt*.
B. *belt*. v. Spelm. gl. in Feltrum. sicuti & Voss.
etym. in Coactilia. nostra denique annotata ad
gl. D, 13. in Filtrum. De Coactilibus ac multi-
plici eorum usu etiam vide Vossii libr. III de
orig. & progres. Idolor. c. 70. [Annotata ad gl.
D, 13. maximam partem allata legas in *Full*,
Fullonem agere. L.]

FEMALE, Femina, femella. G. *femelle*. It.
femella. Originem vocis Femina tradit Voss.
etym. in Fetus. Cimbris interim *FIIMPA* est
Virgo vultus pudibundi. Worm. Run. literatu-
ræ pag. 148. Virginem quoque *fame* dixit Chau-
cerus Bal. Lad. v. 108. Frisii antiquæ linguæ pa-
triæ tenacibus *faam* vel *fam* vel *faem* etiam-
num hodie est Virgo vel Femina. A.S. denique
fæmne ut plurimum denotat Feminam virgi-
nem, Cædm. 5, 2. & 48, 23. item ps. XLIV,
16. LXXVII, 69. CXLVIII, 12. Mat. I, 23.
& XXV, 1. Beda IV, 26; cynellice *fæmne*. Re-
gia virgo. item, III, 9; *ðær cýninges dohtor*
Ercengote pær mycelpe mæzna fæmna. "Re-
gis filia Ercengota magnarum fuit virgo vir-
tutum". Ab hoc *fæmne* est *fæmnhab*. Virgi-
nitas. legimus Luc. II, 36; heo leofode mid
hýpe pepe reoþan 7ep of hýpe fæmnhabe.
"Vixerat cum viro suo annis septem à virgini-
tate sua". Scintillarius titulo XIII. naht fpa-
mað fæmnhab lichaman. þar bið 7eporht
7epemminc7 mober. "Nihil prodest virgini-
tas corporis, ubi operatur corruptio mentis".
& rursus. betere 7r eadmod 7erýnrcýp. þæn-
ne ofepmod fæmnhab. "Melior est humilis
"conjugalitas, quàm superba virginitas". Quod
verò priscam hanc vocem A.Saxonicam attinet,
videri potest ejusdem originis esse cum Lat. Fe-
mina. neque impedit quòd Femina plerumque
de Conjugatâ, *fæmne* verò sæpius de innuptâ
accipitur; siquidem ipsi quoque Romani scri-
ptores Feminæ nomen Puellis, & Puellarum vo-
cabulum Conjugatis promiscuè quandoque tri-
buunt, juvenulæ modò sint & floris nondum
extincti. Ovidius certè III Fast. v. 869 de Helle
virgunculâ;

Dicitur infirma cornu tenuisse sinistra

Femina, cum de se nomina fecit aquæ.

& rursus Heroid. epist. XIX, 163. de eadem
Helle,

Nam cur huc vectis Phrixo Phrixiq; sorore,

Sola dedit vastis femina nomen aquis?

Virgilius quoque IV Georg. Eurydicen Orphei
vatis conjugem, Puellam dixit,

F E.

Immanem ante pedes hydram moritura puella

Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.

A. Gellius N. A. XII, 1. ubi agit de nuptâ & paullulum ante enixâ; "Puellam, inquit, de-
"fessam labore ac vigiliâ somnum capere cog-
"novit". & mox; "Cum mater puellæ parcen-
"dum esse ei diceret, adhibendâque puero nu-
"trices". Plinius Junior lib. 4to. epist. 21. a-
gens de interitu Helvidiarum sororum à partu
mortuarum, "Mihi luctuosum videtur, inquit,
"quod puellas honestissimas in flore primo fœ-
"cunditas abstulit. Angor infantium forte; an-
"gor optimorum maritorum; angor etiam meo
"nomine". Terentius quoque virginem dixit,
quæ etiam cum viro fuerat. Vide sis Donatum
in Adelph. IV, 5. & IV, 7.

FENCE, Munire sepimento. *Fencer*, Gla-
diator, lanista. Sunt à *Defendere*, *defensare*;
quorum originem tradit Voss. etym. in *Infen-*
sus.

FENCE, Sepes. Somn. gl. in 10 script. hist.
Anglicanæ.

FENN, Palus. B. *ben* & *venne* est Palus. item
Palustre pascuum. *vennen het land*, Fœni-
fecio deputare, in fœnifecium servare campum.
unde P. Nannius lib. X Miscell. c. 2. *venne*
suspiciatur dici à Fœnum. Aliam tamen origina-
tionem juxta mecum quæret, quisquis confide-
rabit A. Saxonibus *fenn* denotare Paludem, li-
mum, lutum. de quo vide annotata nostra ad
gl. B, 36. in Palustribus locis, *fenni* stetim. Arg.
Cod. Joh. IX, 6. & II *FANI ΓΑΥΑΝΚΗ-*
ΤΑ, "Lutum fecit". Huc etiam refer G. *fange*
& It. *fango*, Lutum, cœnum.

FENNEL, Feniculum, fœniculum. A. S. *fenol*.
Al. *venic*. *venikol*. G. *fenouil*. It. *fnocchio*. H.
binôja. B. *venckel*. V. etym. Voss. in Fœ-
num.

FENNOW Cantianis est Mucidus. V. *Fustie*.
V. quoque *Finnow*.

FEOFFMENT of *trust*, Fidei commissum, pos-
fessio fiduciaria. G. *fief*. It. & H. *feudo*. V. Spelm.
in Feodum & Feofare.

[FERE, vet. Angl. Socinus. D. S. *foepa*. L.]

FERKE mihi significationis est incertæ, ne-
que satis habeo exploratum an pro Expilare vel
Clanculum surripere usurpetur: quod si est,
pertinere videbitur ad illud *φαιράζεις*, quod He-
sychio exp. *κλίπτει*. [Occurrit vox apud Chau-
cerum Gam. 515. sed manifesto errore librarii
pro *Serke*, quod loci sententia postulat, quod-
que ab editore non observatum esse miror, præ-
sertim cum MSS. quidam codices veram exhi-
beant lectionem. L.]

FERLY Chaucero est *Strange, wonderful*, Mi-
rabilis. *Who heard eber swilke a ferly*
thing. Mi. T. 253. Suspiciabar primum *ferly* hoc
in loco positum pro *fearfull*, à *fear*, Timor, ter-
ror: postea tamen secutus sum interpretationem
glossatoris, qui additus est editioni meæ Chauc.
ac *ferly* exponit *Strange*. Movebant enim
me nimirum aliquot loca translationis Virgilia-
næ à G. Douglas episcopo Dunkellensi versæ
Scoticè. Illud certè Poetæ magni, *Æneid*. I, 425.

F E.

Miratur molem Æneas, magalia quondam:
Miratur portas, strepitumque ---

Sic reddidit rev. Antistitis paraphrasis Scotica;
Eneas wonderit the gretnes of Car-
tage,
Quhilk late tofore had bene ane small
cottage:

The fare portis alsua he ferlyt fast,
And of the brute of pepill tharat in
pass. 26, 8.

Virgil. *Æneid*. VII, 813; de Camillæ incesu a-
nimoso:

Illam omnis tectis agrisque effusa juvenus,
Turbâque miratur matrum, & prospectat
euntem,

Attonitis inhians animis ---

Scotica paraph.

Al zyoung folkis on hir for to ferlie.
Furth of hous and fieldis flockis in
hie,

Litil chylde and matrouns awound-
ring,

On fer behaldis hir stout pais in ane
ling;

So manfully and baldly walkis sche,
With sprete abasit thay go hir for
to se. 237, b. 32.

Virg. *Æn*. VIII, 91. -- "Undæ mirantur". Scot.
par. 243, 10. *The wattir ferlies* -- X, 267:
"At Rutulo regi ducibusque ea mira videri
"Aufoniis". Scot. paraph. 324, 39.

Ane grete ferly and wonder was per-
say

To Turnus king of Rutulianis in
that tyde,

And the Italiane Dukis him besyde.

Scoticum interim *ferlie* valde mihi videtur af-
fine A. S. *ƿæpolic*. *ƿæplic*. Subitus, repentinus,
improvisus: ut propriè olim usurpatum sit vo-
cabulum de rebus inexpectatis atque improvise
præter opinionem obvenientibus; novitate rei
nos in horrorem quendam atque admirandi stu-
porem perducente.

FERMARIE olim Anglis dicebatur Cella infir-
morum, i. locus in Cœnobio ægris assignatus.
Dicebatur & Infirmitorium vel Infirmarium,
unde *Fermarie*. V. Spelm. in Firmarium.

FERM, v. *Farm*, Prædium.

FERN, Filix. A. S. *ƿearne*. B. *baeren*. For-
tasse per metathesin factum est ex postremâ par-
te illius *φιλοφανάειον* quod inter nomina Filicis
retulit Dioscorides.

FERNE *yere* Chaucero est Annus qui præte-
riit. *Farwell all the snowe of ferne pere*.
Tr. lib. V. 1176. V. Al. gl. A, 2. in Olim, forn.

FERRET, Viverra. Cym. *ffured*. G. *furet*, *fu-*
ron. It. *feretta*, *furetto*. H. *buron*. D. *fritte*. B.
foret, *furet*, *frett*. Putantur esse à *φῶς*, Fur.
unde Furunculum nonnulli vocant; quod ani-
malculum istud ad prædas ac furta miræ sit so-
lertiae.

FERRIE, Traiectus, transitus in ulteriorem
ripam, qui sit cymbâ. *Ferrie-boat*, Ponto, pon-
tonium. Ill. *feria* est Navis vectoria. D. *ferge*.
A. S. *ƿepian* vel *ƿepigan* est Ferre, portare, ve-
here.

F E.

hère. præcipue tamen Cymba in aliam ripam transvehere. unde quoque in Theot. gl. A, 25. Naulum exp. feriscas. Sunt à *φίγον*.

FERRIOUR, Veterinarius, mulomedicus. It. *ferraro*. Iisdem quoque Officina veterinarii *ferriera*, G. *ferriere* dicitur.

FERRYIT Sow in paraphrastica Æneidos Scoticæ translatione est Sus enixa porcellos:

**Duhen thyne allane musing, as thou
sal ga,**

**By adventure, besyde ane water bra,
And under ane aik fyndis into that
stede**

**Ane grete tow ferryit of grises thret-
ty hede,**

**Ligging on the ground, milk quhite,
al quhite brodmale,**

**About hir pappis soukand, thare I
the tell**

**Is the richt place, and stede for your
ciete,**

**And of your travel ferme hald to
rest in le. 81, 12.**

Cum tibi sollicito secreti ad fluminis undam,

Littoreis ingens inventa sub ilicibus sus
Triginta capitum foetus enixa jacebit,
Alba, solo recubans, albi circum ubera nati;
Is locus urbis erit: requies ea certa laborum. Æn. III, 388.

In hac tamen rev. Antistitis versione, sicuti primo statim intuitu ex ipso rhythmo facile percipiet cordatus Lector vitiosam esse hanc lectionem, ita quoque ex hujusce operis pag. 241, 11. judicabit idem pro **brodmale**, rhythmo ita exigente, restituendum esse **brodmelle**. Interim videntur Scoti hoc suum **Ferryit** retinuisse ex A.S. *feaph*. Porcellus. In gl. enim Cot. p. 166. titulo de suis Forda exp. *gefeaph* juga. Coniunctim enim omnia hæc legas in gl. Ælfrici 13: Porcus + sus, *ypin*. Scroffa, juga. Aper + verres, *bap*. Magalis, *beaph*. Porcellus, *feaph*. At in gl. R, 19 & 20. similiter coniunguntur Purcastor, *poop*. Aper, *pilbe* *bap*. Verres, tam *bap*. Magalis, *veaph*. Scroffa, *jugu*. Sus, *ypyn*. Suilla + fucula, *gilte*. Suilli + porcelli + nefrendes, *feapar*. v. quoque Al. gl. D, 7. in Porcelus. Videtur etiam huc referendum illud gl. C, 10. Hostia proprie, *ypnbtimber*. ubi repone *ypnbtiber*. atque adi Al. gl. C, 9. in Olocausta, *zepar*.

[FESE Chaucero est Fugare. ab A.S. *ferian* idem notante. L.]

FESTER, Reputrescere, suppurare. Sicambris **fesse** est Struma.

FETCH, Repetere, adducere, adferre. pro eo Monumenta A.Saxonica passim habent *peccan*. *peccan*. *pettan*. *petigan*. item *gepeccan*. *gepeccan*. *gepetan*. *gefettan*. *gepetigan*. [Fet est vetus præteritum *rs fetch*, ac sæpe occurrit in Bibliis. L.]

FETCHES, *fitches*, *vetches*, Zizania, vicia. Cym. *gwyg*. Al. *wicka*. G. *vesse*. It. *vezza*. B. *bitte*, *wicke*. *βίγος*, vel *βικία* Lexicographis est Vicia. alias *ἀράνη*. q. v.

F I.

FETHER, v. Feather, Pluma.

FETTER, Compes, pedica. Cym. *lyffethair*. A.S. *fetep*. *pettep*. Al. *vezzer*. Cim. *PIA-4NR*. Isl. *fiotur*. D. *fiadder*. E. *veter*. Sicuti origo Gr. *πίδη* & Latini Pedica manifestè desumpta est ex *πίδη* & Pes: ita quoque A.S. *fetep* liquidò satis derivatum est à *pot*. Pes; vel potius ab ejus Plurali *pet*. Pedes; quoniam pedes potissimum constringit. Vide annot. ad gl. E, 4. in Pedica.

FEVER, Febris. A.S. *feber*. *fefer*. *fepon*. Al. *fiabar*, *fiouer*. Fuscè originem hujus vocabuli tradunt annotata nostra in Tatiani XLVIII, 2.

FEW, Pauci. Goth. *FAVAI*. A.S. *fea* + *feapa*. Al. *fahe*. Cimb. *FAH*. D. *faa*, *foie*. In omnibus his manifestè elucet vestigium Gr. *πῶγι*. Cum D. interim *faa* congruit, quodd Isl. *fatafur* est Pauper, q. d. pauca capiens vel accipiens. Menagius G. *peu* refert ad Paucus, quemadmodum & *feu* ad Focus. item *jeu* ad Jocus. & *queu* ad Cocus.

FEWD, *deadly fewd*, Capitale odium. Vide Spelm. in Faida. [V. quoque Foe.]

FEWELL, FUELL, Focalia, ligna ac virgulta arida foco admovenda. nimirum *fuell* factum est ex Focale, sicut G. *Feu* ex Focus. *feu* ex Jocus. *lieu* ex Locus. &c.

[FEY, vox agro Northamptoniensi usitata, Stagnum, piscinam, &c. deficcare ac lutum emittere. B. *veghen*. Suec. *fejja*. ab Isl. *fagia*, Purgare, eluere. A. Borealibus *fee* est Ventilare, quod huc referendum puto. L.]

FICKLE, Incertus, inconstans, levis, fallax. Valde affine est isti *ficol* + *ppetti*. quod Proverb. XIV exponitur Versipellis. Capite quoque 8 Opusculi de off. episcoporum legimus *pe neapplicat cuðan rpician 7 bepician 7 mid learppegdan eapmum mannum deþian*. "Qui subtilissimè poterant decipere, circumvenire, & "vaftris artibus miseros homines lædere".

FIDDLE, Fidicula. [A.S. *fiddele*.] Al. *uiedele*. G. *virole*, *violon*. It. *viola*. H. *biola*, *bi-vela*. D. *fidle*. B. *bedele*, *bele*. [Isl. *fidla*.] Cymr. *ffilor* est Fidicen. Fortasse ex *fidla*, Cano, primò factum est *udel* atque inde *bedel*. Auctor Gem. gemm. Viella, *een bedel*. Viellare, *bedelen*. Viellator, *een bedeler*. Viellatrix, talis mulier. Teutonistæ verò *ghygge*, *bedel* est Vigella. *ghyger*, *bedeler*, Vigellator.

FIE vel Fye Chaucero est particula significans Despectum, averfationem, execrationem. **Of soch cursed stories I say fie**, La. prol 80. **fye on possession, But if a man be vertuous withall**. Sq. T. v. 706. **We be a very sleper, fie for shame**. N. P. T. v. 73. **Fie stinking swine! fie foule mote thee befall!** Ma. T. prol. v. 56. **Fie no wight doth but so**. Tr. lib. I, 1049.

Fie false Creseide. O true knight Troilus.

Fie! mannishe fie! O naie by God I lie.

etiam byssinas vestes & quicquid uspiam sumptuosius magnificentiusque in stragulis, communi nomine *pell* vel *pellet* nuncupasse. nam & in Run. lexico *BIM* exponitur Byssus: & in antiquâ quoque cantilenâ Danicâ, in laudem regg. Haconis ac Rolsonis elaboratâ, Rolfo dicitur *BIM* Donator byssinarum; quodd benignè prorsus byssinas vestes in amicos atque asseclas conferre solebat. Cymr. quoque pali est Sericum. nec longè abeunt It. *velluto*, H. *velludo*. G. *velours* & *veloux*. Angl. *velvet*. B. *flusweel*. It. item & H. *felpa*. G. *peluche*. Angl. *plush*. Videfis quæ fusiùs hâc de re annotavimus ad gl. D, 17. in Ostrum.

FILMES, Membranulæ. A.S. gl. R, 31; *pylmena*. Omenta & membrana. V. quæ annotavimus. ad gl. Cot. 201. in Cittis, *pilmenum*.

FILT, v. *Felt*, Pannus coactilis.

FILTCH, FILCH, Suffurari, clam subducere, expilare. "Filicones mali & nullius usus, à filice dicti"; Festus. De origine verbi hæc habet M. Casaubonus: "*φιλών, ἀπατάω*, Decipio. "notum satis & usitatum verbum. An hinc sit "*φιλήτης*, Fur, latro, ob diversam scripturam dubium est. nam à *φιλών*, potius scribendum "fuerit *φιλήτης*, ut & *φῆλο*, Impostor". Seneca ep. lt. L1 docet apud Ægyptios vulgare nomen fuisse; qui tamen ad Græcam originem quasi à *φιλώ* (ex quo *φιλήτης*, sed alio sensu) non à *φιλών*, alludit. "Voluptates, inquit, præcipuè exturba & invisissimas habe, latronum more, quos Philetas Ægyptii vocant. in hoc "nos amplectuntur, ut strangulent". Omnino quoque v. Menag. in *Filou*. Multa quoque huc pertinentia habent Martinii & Vossii etym. in Pilo.

[FILTER, Colare, faccare. L.B. Filtrare. G. *filtrer*. Sunt à *Filt*, q. v. in *Felt*, Pannus coactilis. L.]

FILTH, Spurcitia, sordes. A.S. *pylð*. Prorsus hoc in loco adducenda verba gl. Lipsii; *fulitha*, Putredo. *fulithon*, Sordibus. nam ex hisce verbis manifestè deprehendimus *filth* contractum esse ex *foulith*; atque adeo quoque referendum esse ad *Foule*, Spurcus. quod vide suo loco.

FINCH, Acanthis, carduellis. Al. uinco. B. *vincke*. [*Vincke* est à sono *vink*, *vink*, quem edit avicula. L.]

FIND, Invenire. A.S. *finban*. Al. *findan*. uindan. D. *finde*. B. *binden*. M. Casaubonus derivat ab *ἀλφειν* vel *ἀλφειν*, Invenire. Arg. Codici *FINP AN* passim accipitur pro Scire, cognoscere: at in monumentis A.S. *finban* persæpe est Dictare, disponere, constituere, decernere. unde & ab hisce antiquis acceptionibus manifestum est Belgas desumpsisse suum *bonnis*, Sententia, iudicium. quasi dicas *bondnis*. atque adeo *het bonnisse binden* nihil iis olim aliud, Kiliano teste, denotabat, quam Audita utrâque parte & causâ ex allegatis probatisque penitus perspectâ, sententiam eruere, invenire, decernere atque inde pronuntiare. [Ist. ad *finna* est Invenire. L.]

FINDIE, v. *Fyndie*, Firmus, solidus.

FINE, in *fine*, *finally*, Denique, ad summum. Cymr. *fin*. G. *fin*. It. *fine*. H. *fin*. V. etym. Voss. in Finis.

FINE, Mulcta. Cymr. *fin* est Mulcta. *finio*. Mulctare. Sæculo semibarbaro Finis plerumque significabat non tantum Judicialem illam transactionem, quæ Forensibus dicitur Finalis concordia, sed & Finis dicebatur Mulcta gravior vel à Rege, vel à domino manerii non vulgaria delinquentibus imposita. V. nobiliss. Spelm. in Finis.

FINE, Concinnus, politus, elegans. B. *fin*. D. *fin* vel *fin*. Videri potest desumptum ex *φανής*, Lucidus, splendidus, nitens. vel è medio Gr. *εὐπινής*, Nitidus, politus, elegans. Author etym. magni; *εὐπινής, εὐκλής. πινος γὰρ τὸ ὕδωρ*. ita Sylburgii editio, & Veneta anni M.D. XLIX. at in perantiquo codice MSo propinqui mei Is. Vossii disertim scribitur *πινος γὰρ τὸ ὕδωρ*. quæ dubio procul vera ac genuina lectio. Aliam huius vocabuli etymologiam tradit Is. Casaubonus commentario in Persii Satyram I, v. 48. "Præclare nos, inquit Casaubonus, in idiomate nostro res in suo genere præstantes, tanquam "finem ultimam affectas vocamus *fines*, quasi "dicas, Finitas; ut pannum, telam, & similia. "prorsus ut Græci res istiusmodi *πλείας* dixerunt "à *πῆλο*, Finis". Hæc Casaubonus.

FINGER, Digitus. Goth. *finger*. A.S. *finger*. Al. *finger*. uingar. Cim. *finger*. D. *finger*. Ill. *finger*. B. *finger*. Origo vocis putatur esse à *fangen*, Capere, comprehendere. ut *finger* dicatur quasi *fanger*; quodd omnia prehendant corripiantque digiti. Fortasse tamen rectius, abjecto initiali *f*, derives à *σφίγγω*, Stringere, ita ex *σφινδών* est Funda. ex *σφόνδρος*, Fungus. ex *καρτερία*, Casteria. ex *σφάλλω*, Fallo. ex *σίγω*, Tego.

FINNES, Pinnæ piscium. D. *fiste finder*. B. *bischvinnen* dicuntur. Sed iisdem quoque Belgis *bischvederen* nuncupantur & Hispanis *las alas con que nada el pesce*. Quamobrem quoque videri possunt Pinnæ dictæ quasi Pennæ; quoniam pinnæ sunt piscibus, quod avibus alæ. unde & Græcis vocantur *πτερυγία*. Run. lexico *FINN* exp. Pinna juxta maxillam piscium & cetorum.

FINNOW Cantianis est Mucidus. V. *Fustie*. v. quoque *Fennow*.

FIRE, Ignis. A.S. *fyrr*. Al. *fiur*. D. *fyrr*. B. *bier*, *bupr*. Gr. *πῦρ*. Arg. Cod. *FXN* est Ignis. Ita legimus Mar. IX, 44; *FXN NI ΛΕΘΑΠΝΙΦ*. "Ignis non extinguitur". Mat. VII, 19; *IN FXN ATΛAΓCΛAΛ*. "In ignem mittetur". pro quo Luc. III, 9 scribitur *IN FXN ΓAΛAΓCΛAΛ*. Mar. IX, 49; *FNNIN SAΛTΛAΛ*. "Igne salietur". Luc. XVII, 29; *KIRNIAΛ SYIBΛA CΛH FNNIN NS HIMINΛ*. "Pluit sulphur & ignem de coelo". v. interim numquid illud *FXN* referri possit ad istam vocis *φῶς* acceptionem, quæ occurrit Luc. XXII, 56.

FIRM, Firmus. Cymr. *ffyrff*. G. *ferme*. It. *firmitas*. H. *firme*. V. etym. Voss. in Firmum.

FIRN-TREE, Abies. Cymr. fyrr. Cimb. **PN-RA**. D. fyr, fyrre. B. bueren vel byrenboom.

FIRST, Primus, primitivus. A.S. **fyrnmet** & **fyrnmyr** est Primus, præcipuus, summus. unde primò fortasse fuerit **fyrnmyr**, ac deinde **fyrre**. M. Casaubonus censet Angl. **first** desumptum ex **piers**, Optimus, excellentissimus. [A.S. est **fyrre**. Isl. **fyrstur**. Cim. **PARH4**. L.]

FISH, Piscis. Goth. **FISKS**. Cymr. **pysg**. A.S. **fisc**. Al. **fisc**. G. **poisson**. It. **pesce**. H. **pescado**. Cimb. **PIHP**. D. **fist**. Isl. **fiskur**. B. **bisch**. Non est dubium quin hoc omnibus fere Europæis gentibus commune piscium nomen ejusdem sit originis cum Lat. Piscis. V. etym. Voff. Propemodum crediderim hanc pluribus gentibus receptam piscium denominationem aliquid traxisse ex illâ viscositatis proprietate, quâ contrectantium manibus anguillarum instar elabuntur.

FISIONOMIE, *fysionomie* vel *physiognomie*, Ars est de hominum ingenio è totius corporis filo atque oris præcipue habitu pronuntians. Huic etiam arti Itali, Galli, Belgæ nomina indiderunt per quandam syncopen facta ex **φυσιογνωμία**. Sic enim Græci vocant Peritiā illam, quā conjecturam facimus de occultâ hominum indole per externa quædam indicia ex eorum corpore, oculis, ore, vultu, fronte desumpta. Hujusmodi artifex physiognomon dicitur Ciceroni in libro de Fato: "Nonne legimus, inquit Tullius, quemadmodum Socratem notârit Zopyrus, physiognomon, qui se profitebatur hominum mores naturâque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere? Stupidum esse Socratem dixit & bardum: quod jugula concava non haberet, obstructas eas parotis atque obturatas esse dicebat. Addidit etiam, mulierosum: in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse. hæc ex naturalibus causis vitia nasci possunt: extirpari autem & funditus tolli, ut is ipse, qui ad ea propensus fuerit, à tantis vitiis avocetur, non est id positum in naturalibus causis, sed in voluntate, studio, disciplinâ". Hæc Physiognomoniam & Physiognomon quibusdam Belgarum aliâs dicuntur **gelaetraming** & **gelaetramer**, originis Teutonicæ vocabulis. Monendum interim Anglos hoc vocabulo frequenter uti contra quàm fert sermonis Græci consuetudo: nam *physiognomie* aut *physimonie* non rarò iis est idem quod *countenance*, Vultus. Ita dicunt, *he hath a good physimonie*, "Est ingenui vultus atque oris pro-
"bi". B. similiter, *hij heeft een goede fysionomie*. etiam G. *il a bonne physionomie*, de eo, qui ex totius corporis atque oris lineamentis probus esse judicatur. Liqueat igitur hos loquendi modos perinde accipiendos, ac si Græcè diceretur **ὁπὸς ἀν φυσιγνωμονειν ἀγαθὸς** vel quod eodem recidit, **ὁπὸς φυσιγνωμονειν καλὸς ἀν ἀγαθός**. Pythagoram solere **φυσιγνωμονειν** adulescentes, qui ad discendum se obtulissent, refert A. Gellius lib. I, c. 9.

FIST, Pugnus. A.S. **fyrre**. Al. **fust**. uñst. B.

byrst. Utut verò A.S. **fyrre** non ita longè videatur recedere ab illo **uñst**, quod Græcis idem est cum **πυγμή**, Manus in pugnum constricta; malim tamen deducere à **færre**. Firmus, validus; quodd validissima sit manus, omnium digitorum nodis in unum pugnum veluti compactis atque arctissimè complicatis. Huc etiam facit, quodd veteres Frisi etiamnum hodie unâ eademque voce **fest** & Firmum, & Pugnum denotent. Cymr. interim **ffusto** est Percutere, **ffust**. Flagellum.

[**FITCH**, **FITCHET**, Viverra foetida. Vocis originem invenias in **Fiest**, Ventris flatus. L.]

FITCHES, v. *Fetches*, Zizania, vicia.

FITT, Aptus, *to fitt*, Accommodare, adaptare. **bitten** Flandris est Accommodare, adaptare. item Convenire, congruere. Iisdem quoque Flandris **bitts** est Frequens, citus, agilis. **bitts sin**, Habitum alicujus rei frequenter agendo consequi. unde **bitten**, Aptare; quodd nulli meliùs promptiùsque res omnes proposito suo accommodare atque adaptare valeant, quàm qui exercitandi assiduitate qualemcunque agendi facilitatem nacti sunt. G. interim *visse* miram habet cum Fl. **bitts** affinitatem, potestque videri hinc desumptum, licet Menagius derivet à Vegetus. Omnium interim origo fortasse est à **φίσις**, prout ait Eustathius, hanc esse vocem iis peculiarem, qui ad festinandum hortantur alios. unde quoque J. Pollux conjungens **φίσις** & **φίσις**, tradit ea fuisse Ludum juvenulorum ad festinandum se mutuò incitantium. V. eum lib. IX, c. 10.

FITT of an ague, Accessio febris, paroxysmus, *an ague coming by fittes*, Febris per intervalla recurrens. Videtur desumptum ex Teut. **bitts** significante Celer, citus.

FIVE, Quinque. Goth. **FIMF**. Cymr. **pump**. A.S. **fif**. Al. **funt**. D. **fem**. B. **viif**. Gr. **πέντε**. Omnino v. etym. Voff. in Quinque.

FIX, Figere. *Fixed*, Fixus. G. *ficher* est Figere. It. *ficare*. B. *fiecken*. unde **fix** iis est Ratus, firmus, fixus. Ipsum vero Figo est à **φίγω**. V. etym. Voff.

FLAGG, Flaccescere. B. **flaggeren**. Cymr. **flaggio**. Quemadmodum hæc Latino Flacceo valde sunt affinia, ita quoque videri possunt referenda ad eandem originem, ad quam etym. Voff. refert verbum Flacceo.

FLAGG, Aplustre, vexillum navale. B. **blagge**. [Isl. **flagg**.] Bon. Vulcanius notis in glossarium Latino-Græcum Cyrillo adscriptum censet hanc vocem nonnullam habere similitudinem cum Gr. **ἄπλος**. Fortasse tamen rectiùs petas originem vocabuli à **bliegen**, Volare; ut **blagge** dicitur quasi **blugge**, Volatilis, mobilis. aut à **blaggeren** vel **flaggeren**, Flaccere; quodd istiusmodi vexilla, nisi vento excitentur, languida immotâque soleant propendere.

FLAGGING, Flaccens, flaccidus. B. **flaggeren** est Flaccere. Propè accedunt ad **flagg**, Vexillum, ut **flaggeren** propriè sit Languido motu agitari, instar vexilli deficiente jam vento languidè moti. Poterunt alioqui ad eandem originem referri, ad quam Flacceo retulit Voffius.

FLAG-

FLAGGON, FLAGON, Oenophorum, lagena. Cymr. dicitur Flaccid. A.S. *plaxe*. Ill. *flaska*. D. *flaste*. G. *flacon*, de quo v. Menag. It. *fiasco*. H. *flasco*. B. *fleſſche*. Omnia hæc, præfixo F, videri possunt facta ex *λάζων*. nam sic quoque Anglicum *flankes* referunt ad *λάζωνες*. Nuperrime inter multum neglectas disiectasque Teut. etymologici schedas, incidi quoque in aliam originationem B. *fleſſche*. quæ, licet tanti non sit, ut hoc in loco exhibeatur, adscribam tamen in gratiam eorum, quibus non ingrata est varietas conjecturarum — *fleſſche, bleſſche, Lagena*. Videtur posse referri ad *φλόσσω*, Eructo. Hesychius certe *φλόσσω* exponit *ερυſſάναι*, Eructat. Originis hujus rationem satis per se perspiciunt quotquot firmi jucundique vini lagenas à se quandoque meminerunt exsiccatas: nullus enim dubito, quin etiamnum audire sibi videantur hiulcos ructantium congementiumque lagenarum singultus, dum ipsi miserrimis ampullis, ut cum Plauto loquar, dulcem animam extrahebant. Simillimam derivationis rationem habet hoc nostrum Etymologicum in *Crouk*, Lagena fictilis. Pilasta, *een wiinbat*, Auth. gemmæ. Pilasca, *eyn wiinbat myt ruwen leder o hertaighen*. Teutonista. Pilasca rectius est Filaxa, *eyn bat dair men wat in bewart*. Filaxare, *bewaren*. i. Servare; Idem.

FLATLE, Tribula, flagellum frumentarium. Al. *ſegel*. G. *ſleau*. olim scribebant *ſleal*: v. Menag. D. *pleigel*. B. *blegel*. Cymr. *Flan-gell* est Flagellum. Quædam horum liquidò sunt à Flagellum; vel à *φλάω*, Contundo, contero, tundendo mollio ac frango. D. *pleigel* quam proximè accedit ad *πλήγω*, Ferio, frango. unde *πληγὴ*, Ictus. B. verò *blegel* videri potest desumptum à *φλάγω*, Uro: prorsus ut Latini suum Flagrum putantur fecisse ex Flagro: quo facit illud Horatii Epodon ode 4; “Ibericis peruste funibus latus”. & lib. II, Sat. 7; “Quid refert, uri virgis, ferroque necari”. denique lib. I, epist. 16; — “Loris non ureris”.

[**FLAINE, Flane, Sagitta.** A.S. *plan*. *plæn*. *pla*. Fortasse à *pleogan* seu potius *pleon*. Volare. L.]

FLAKES of snow, Flocculi nivis. B. flocken sneews. Iisdem quoque B. *blage* est Nimbus, procella, repentina & præceps pluvia. Quæ omnia videntur affinitatem aliquam habere cum C.B. *lluwch*, Nix vento agitata. Quum tamen *blage* Belgis propriè sit Procella præceps atque impetuosè provolans, commodius putem *blage* deduci posse à *bliegen*. De Floccis v. etym. Vossii — *Flakes fallen in great snowes* Chaucer. Sunt cumuli nivis floccos lanæ depexæ decerpentis. Istiusmodi glomeratarum nivium cum lanâ depexâ similitudinem etiam attingit Martialis lib. IV, Epigr. 3;

Adspice quàm densum tacitarum vellus aquarum

Decidit in vultus Cæsaris inque sinus.

placea ἡ πλάσθρα. Flawes or flakes of snow or such like; Noeli Exegeticum A.S. v. interim annon placea referri possint ad illud plo-

cenbe. quod Complolis exponit gl. Cct. 39; **FLAME, Flamma.** Cymr. *ſlam*. *ſmagl*. G. *flambe*, *flamme*. It. *flamma*. H. *lama*. B. *blamme*. V. etym. Voss. in Flamma.

FLANK, Inguen, ile. Al. *lanchunt*. G. *flanc*. It. *fianco*. B. *lancke*. *λαγώνες* Græcis sunt Illia, h. e. Lateris cavitas laxior & exossis inter coxas & coxendicem. Aliquando nimirum N interponitur in medio. aliquando verò & F præponitur in principio.

FLANNEL, Levidensa, pannus vilis rarâ & tenui texturâ. Cymr. *gwlanen* dicitur: atque inde J. Davies cenſet Anglos suum *flannell* desumpsisse. Ipsum verò *gwlanen* est à C.B. *gwlan*, Lana; quod idem Davies factum putat ex *λάων*, Doricè *λάων*, Lana.

FLAPP, Extremitas cujusque rei mollis ac pendula, quæque ad levem motum statim concutitur. Ita *throat-flapp* Anglis est Epiglottis, sublinguium. *ſlie-flapp*, Muscarium. B. *bliegſlabbe*. Atque adeo Teut. *ſlabbe* libens, præfixo F, deduxerim ab illo *labbe*, quod Græcis denotat Flaccidam pendulamque cujusvis rei extremitatem. Huc etiam pertinet D. *ſlab*, Labeo. [Llipa C. Britannis est Flaccidus, ad quod non malè referri possit. L.]

FLASHES of wit, Subiti atque extemporanei levium ingeniorum motus. à *φλάω*, Stultè atque inarticulatè loquor. Fortasse tamen subiti talium ingeniorum impetus per metaphoram sic vocati sunt, quòd non constanter elucere, sed per quædam temporis intervalla subinde tantum soleant emicare, ut breves rapidissimi fulguris coruscationes, *Flashes of lightning*. quomodo *ſlashes* magis videri poterunt nomen hoc traxisse ex *φλάω*, Flamma.

[**FLASK, Lagena.** V. *Flaggon*. L.]

FLASKET, Sporta, calathus, majus canistrum. M. Casaubonus cenſet eſſe à *φάσκωλος*, *φάσκωλον*, *φασκώλιον*, Marſupium, pera, ciſta.

FLAT, Prostratus, pronus, planus. Ill. *ſatur*. D. *ſlad*. B. *plat*. à *πλατὴς*, Latus, planus. Hinc D. *ſlad haand* est Plana atque explicata manus, quali videlicet quis alteri colaphum impingit. B. *platte hand*. Al. *ſlazziu hant*. quomodo & *capplættar* A.Saxones dixere Colaphos.

FLATTER, Blandiri, palpare, adulari. G. *ſlater*. quod Menagius derivatum putat ex Flagitare, vel potius ex Lactare, præfixo F, quomodo *flanc* est ex *λαγών*. Quòd si tamen verbum videatur potius ad originem Teutonicam referendum, dicemus *ſlatter* factum ex *ſlazz* + *ſlatt*, Planus, expansus; quoniam proprium est Adulantium planâ explicatâque manu (*with a flat hand*, ut loquuntur Angli) demulcere caput aut genas eorum, quibus palpum obtrudere student & in quorum animos variis blanditiarum illecebris influere ſatagunt. Nicotus *Flater* derivat à *Flatate*, frequentativo à Flo: quòd palpatores nunquam non aliquid in aurem infuſurent iis, quos captant. [Omnia sunt ab Arm. ſatra ejuſdem ſignificationis. L.]

FLAW, Ruptura. à *φλάω*, Contundo, contundendo mollio, frango. unde & ab eadem origine B. *flawu* est Remiſſus, languidus, fractus

animo. Anglis quoque *flaw* dicitur Paronychia, quæ Lat. Redivia vel Reduvia, i. Cutis abscissio atque fissura circa radices unguum. Cymr. *flaw*. D. *flaa* vel *flaad* vel *fla*. quæ licet ex prioris origine profluxisse videantur, non male tamen, ob discessum cutis, etiam referas ad illud *flaw*, quod mox occurret in *Flea*. [Huc pertinet *ptaney* *flah* in gl. Cot. p. 99. L.]

FLAWN, Placenta, scriblita, artolaganum. Al. *flado*. *qlade*. G. *flan*. B. *blaede*, *blaeye*. Quidam putant desumptum ex *flaw*, Placenta. Rectius tamen deducas à *φλῶν*, vel *φλῶν*, Contundere, conterere; quod ova & reliqua, è quibus fiunt varia placentarum genera, contundendo agitandoque prius emolliiri commiscerique soleant. [Isl. *flauter* est Lacticiniorum genus, unde fort. Al. & Belg. at Angl. & Gal. peterim ab A.S. *flena*. quod sensu videtur respondere *flatter*, Farina cum lacte &c. commixta & ventilata. L.]

FLAX, Linum. A.S. *pleax*. *plex*. B. *blas*, *blasch*. Sicuti *λινον* Martinus putat dictum quasi *λεῖνον*, quod per multiplicem atque aliquoties repetitam hominum industriam, & varia tormenta fiant *λεῖνον* sive *μυλῶν*, semper injuriâ melius, ut inquit Plin. lib. XIX, c. 1. ita quoque *flax* videri potest factum ex *φλῶν*, Tundo, contundo, subigo; quod non nisi pluribus stuparii mallei plagis contusum subactumque in humanos usus emolliatur. Sclavinis Villus dicitur *ulas*, quod Gelenii Lexicon Symphonum in ordine *δὲ ποταμῶν* censet consonare cum *ἰσλας*, *ἰσλα*.

FLEA, Pulex. A.S. *plea*. *pleo*. Al. *uloh*. B. *blope*, *bloo*. Isl. *floo* est Pulex, *flær*, Pulices. Manifestè sunt ab A.S. *pleon*. Fugere; propter singularem illam animalculi agilitatem, quâ captantium manus frustrari sæpenumero atque eludere solet. D. *loppe* dicitur à *lob*, Cursus, fuga. A.S. *hlyp* est Saltus. Anglis *leap*. Cimb. **MB*.

FLEA, *flaw*, Excoriare, decorticare, deglubere. Isl. *ad flaa* est Cutem detrahere. B. *bladen*, *blaen*. D. *flac*. A.S. gl. R, 31; *beþlæ*. Excoriatus. *φλοιός* Græcis est Cortex, & metaphorice Pellis. *φλοιός*, Corticem aut pellem detraho. V. quæ supra diximus in *Fell*, Pellis, cutis. Deglubere, *plean*. gl. Cot. 61. v. locum.

[**FLEAK**, Crates. vett. B. *blechte*. Sicamb. *flechte*. Sunt ab Isl. *flake*, Crates, testudo, vineæ. L.]

FLEAME, Phlegma, pituita. Cym. *flêm*. G. *flegme*. It. *flegma*. H. *flema*. B. *flupme*. Gr. *φλέγμα*. de quo v. Voss. etym. in Pituita.

FLEARE. v. *Fleere*.

FLEECE, Vellus. A.S. *pleor*. *plyr*. B. *blies*. Quidam putaverunt B. *blies* corruptum ex Vellus, mihi tamen videtur desumptum ex A.S. *plyr* + *pleor*. Ipsum verò *pleor* magnam habet affinitatem cum illo *φλῶν*, quod fuit pauld ante in *Flea*, Excoriare.

FLEERE, *fleare*, Vanissimis nugacium ludibriorum ineptiis impetere aliquem. Valde affine est Gr. *φλυαρεῖν*, Ineptire, nugari. Affinia huic quodam modo videntur Cymræorum *fladr*, Lo-

quax, stultus, ineptus. A.S. item *pleapian*. Nugari. *geþleapn*. Nugacitas. B. denique *flære*. Homo nauci, nihili, vilis. item *flære* vel *fleere*, Ignava & deformis puella. quamquam hæc duo postrema videri possint desumpta ex *φλῶν* pro *φῶν*, Vilis, abjectus, despicibilis, vitiosus, malus, pravus. Imo postremum hoc peculiari magis ratione desumi potuit ex C.B. *flair*, Putor, foetor, gravescentia: ut *flære* Belgis primitus dicta sit Putidula, *een duyfl stinckende vel*. Longè ab his diversum est Islandorum *flærd*, quod iis Falsitatem ac Veritatem denotat.

FLEET, Celer. Isl. *flotur*.

FLEETE *above the water*, *flote upon the water*, Supernatare aquæ, fluitare. [Isl. *flora*.] A.S. *pleotan*. G. *flotter*. It. *flottar*. B. *blieten*. A.S. *pleotan* est Frequentativum à *plopan*. Flutere. Hinc *pleot* iis erat Sinus maris, æstuarium. B. *bliet*. Hinc carcer Londinensis à proximo canali vel fluento *Fleet* nuncupatur. V. Spelm. in *Fleta*. Classis quoque navalis Anglis *Fleet* dicitur. G. *flotte*. It. *flota*. H. *flota*. B. *blote*.

[**FLEM**, Scalpellum ad sanguinem pecudum detrahendum. Est ab Arm. *flem*, Aculeus, stimulus. L.]

[**FLEME** vet Angl. Pellere, fugare, in exilium mittere. Est purum putum A.S. *pleman*. *plyman*. Hinc Chaucerianum *flemere*, Expulso. L.]

FLESH, Caro. A.S. *flæc*. *flærc*. Al. *fleisc*. *fleisc*. uleisc. B. *bleesch*. Fortasse interim A.S. *flæc* (ita enim in antiquissimis quibusdam monumentis sæpe scriptum invenias) originem traxerit à *φλῶν*, Voro, avidè comedo. vel potius ab illo *φλάζω*, cujus aor. 2. *ἔφλαδν* exp. *ἔφλαδν*, Scissus sum. V. Etym. magnum in *ἔφλαδν*. Quam originationem si admittimus, necesse quodammodo erit *flæc* olim primâ suâ significatione acceptum de Carnibus à laniis in varias partes jam dissectis atque in macellum deportatis. Atque adeo Sueo-Goth. *fott* & D. *fiod* similiter quoque videri possunt olim denotasse Carnem hac ratione concisam, vocabulo desumpto à *φλῶν*, Scindo. Nisi forte credere libeat Sueo-Goth. *fott*, & C.B. *cwt* ab aliâ quadam communi origine promanasse: siquidem longè antiquissimo Cymræorum idiomati *cwt* vel *catt* est Particula. unde Anglis *catt* etiamnum est Scindere, in partes dissecare. V. gl. Goth. in *FLIFLAKKON*.

FLETCHER, Telorum artifex, sagittarum fabricator. G. *fleche*. It. *flizza*. H. *flécha*. B. *flitse*. Videri possunt affinitatis aliquid habere cum A.S. *fliceþian*. Volitare. B. *bliehen*. nisi forte malis deducere à *φλῶν* vel *φλῶσ*, Ferio. [Rectius deduci potest à *Fledge*, Pennatus. L.]

FLEUR Scotis est Odor. Ita rev. episcopus Dunkel. Virgilii de Harpyiis verba hunc in modum transtulit.

— *With thare laithlie twich all thing
fyle thay:*

*Thare voce also was ugsum for to
here,*

With

With la corruptit fleure nane mycht
hye nere. 75, 18.

“Contraque omnia foedant Immundo: tum
“vor tetrum dira inter odorem”.

**Qubare from the erth in derns wentis
here and thare.**

**Ane strang fleware thrawis up in the
are.** 207, 38.

“Sævāque exhalat opaca mephitim”.

**Thare in zone seyndlich hol duelt
him allane.**

**Ane hellis byke, quhare sonnys bene
neber nane.**

**Quhare the byle fleure eber lew-
warne was spred.**

**With recent slaughter of the blude
newlie sched.** 247, 39.

Hic spelunca tuit vasto submota recessu,
Semihominis Caci facies quam dira tenebat,
Solis inaccessam radiis: semperque recenti
Cæde tepebat humus—

**Wesit up his lange berde and
hare.**

**Quhilk scaldit thus ane strange
fleoure did cast.** 419, 21.

“Illi ingens barba reluxit, Nidoremque am-
“busta dedit”—. G. *flair* est Odor, odoratus.

Flairer, Olfacere, odorari. à Lat. *Flare*. quod
interdum pro Exhalare usurpant: atque ad-

eo Spirare quoque pro Exhalare dixit Virgilius
Æneid. I, 408. “Ambrosiæque comæ divinam

“vertice odorem Spiravere”. item IV Georg. v.
31. — “graviter spirantis copia thymbræ”. Co-

lumella lib. I. “Reliquisque immunditiis re-
“trum odorem spirantibus”. [Deduxerim à C.B.

flair, Putor, foetor. L.]

[*FLICKER*, Alas motitare, volitare. B. *flig-
gheren*. A.S. *fliccepan* est Volitare. L.]

FLIE, Volare. A.S. *pleogan*. Al. *fliegen*. D.
fliegen. B. *bliegen*. A.S. interim *pleogan* vi-

deri potest affine Gr. *πληγῆν* pro *πλῆν*, Percu-
tere, ferire; quidd aves volantes aera percutiant.

Ovidius i Metamorph. v. 466. — “eliso percuf-
“sis aere pennis”. & rursus V Trist. Eleg. 2;

“Quot tenerum pennis aera pulsant avis”. Ita
quoque Lat. Volo quidam putaverunt factum ex

πλῆν, Quatio scil. alas.

FLIE, Fugere. A.S. *pleon*. Al. *fliehen*. Cimb.
fliehen. D. *flie*. B. *blieden*. Manifestè sunt

ex A.S. *pleogan*, Volare: propter miram vo-
landi fugiendique similitudinem. Notissimum

est illud Poetæ Mantuani — “pedibus timor ad-
didit alas”. Arg. Codici *φλινῆν* est Fugere.

V. observ. ad Willeram p. 166.

FLIE, Musca. A.S. *pleoge*. Al. *uliega*. D.
flie, *fluc*. B. *bliege*. Sunt ab A.S. *pleogan*. Vo-

lare.]

FLINCHER, Ignavus & clandestinâ fugâ se ab
expeditione militari vel operâ publicitûs injun-

ctâ subducens. B. nimirum *lincken* vel *lonc-
ken* est Limis obtueri & occasionem rei geren-

dæ oblique ac veluti aliud agentem observare.
Inde igitur *lincker* &, præfixo F, *flincher*.

Ipsum verò *lincken* fortasse desumptum ex
nomine Lycis, animalium oculatissimi:

FLING, Contorquere, projicere. [Skinnerus
deductum putat à Lat. *Fligere*. L.]

FLINT, Silex. A.S. *flint*. D. *flint*. B. *blinte*.
Derivant à *flint*, Later coctus: neque enim

obstare putant acceptionem nonnihil diversam.
M. Calaubonus Angl. *flint* deducit à *flint*,
Silices.

[*FLIT* vet. Angl. Contendere, litigare, rixari.
ab A.S. *flitan* idem signante. L.]

FLITCH of *bacon*, Succidia, i. tergum porci,
quod aut muria præservatur, aut salitum in car-

nario suspenditur ad usus necessarios. Cimb.
FNPI dicebatur Quodvis carnis frustum. Al.

quoque *flicc*, & A.S. *flacce* dicebatur Perna.
Suspicio tamen vocabulum hoc primâ suâ sig-

nificatione quondam denotasse Assumentum, i.
partem panni laceram, sive segmentum aliunde

sumptum atque alibi assutum. A.S. *flýhte* di-
cebatur. Maximè interim huc facit, quod Ill.

flýt est Lacera vestis. B. quoque *fllicke* dicitur
Assumentum, immixtura panni; quod Helvi-

gius derivat à *fllicke*, *fllicke*, Attexere. Teu-
ton. interim *bllick* idem quod *flide specks*.

bllicken vel *bllicken*, Secare, diffindere.

FLITT, Migrare, commigrare. D. *flýte*. B.
flederen, *fledderen* est Vagari. Unde iis *fler-
derciin* est Morbus articularis; quod per om-

nes artes vagetur ac volitet. V. interim annon
Angl. *flitt* affinitatem aliquam habeat cum illo

flitt, quod Eustathius tradit Æolicè poni
pro *flitt*, Summâ cum contentione cur-

rere; quod cum canibus marem appetentibus
maximè competere nemo non videat, crediderim

quoque Belgis inde Canem feminam *flisse* di-
ctam. Vespertilio quoque iisdem Belgis dicitur

fledermuys, quod nunquam non vaga obvo-
litet.

FLIX, v. *Flux*, Profluvium.

FLOCK, Grex, agmen. A.S. *flocc*. Cimb.
flappn. D. *flock*. M. Calaubonus derivat

Angl. *flock* à *flū*, Grex, literâ L insertâ. Quo-
niam tamen veteres non ovium tantum aviūm-

que gregi, sed & cuius hominum aggregato-
rum turbæ tribuebant hoc nomen, ac fortasse à

tali hominum undique confluentium multitudine
vox translata sit ad brutas bestias, nimis quo-

que angusta videri potest hæc etymologia. Ru-
nico sanè Lex. *flappn* est Latro-

num agmen. Ælfr. quoque de N. Testamento
manfull flocc. “Facinorosus grex”, dicitur ingens

latronum turba; quod mihi tantundem videtur
ac si dixisset Latronum populus: ut flocc per

levissimam metathesin sit ex folc. Populus; ac
primò usurpatum sit de tantâ hominum cater-

vâ, quæ representet universum quasi populum
gregatim confluentem, postea verò ad muta quo-

que animalia translatus sit. Latinis quoque Po-
pulus quandoque ponitur pro quavis multitudine.

Ovid. VI Metam. v. 198, Niobes verba sunt,
— Fingite demi

Huic aliquid populo natorum posse meorum.
Usurpatur & de avibus: idem XII Met. v. 612,

“Tunc duo diversâ populi de parte feroces Bel-
“la gerunt”— de apibus; Columella lib. IX, c.

13. ubi agit de remediis apum laborantium
morbo:

FODDER a garment, Panno pellibusve vestimentum duplicare. G. *fouurer*. It. *fodrare*. H. *aforrar*. B. *boederen*. Helvigio Germ. *futter* dictum videtur quasi *inadegs*, Pellis subducta vel interior. Vide porro quæ infra annotamus in *Furr*, Pellicium.

FOE, Inimicus, hostis. Sicuti *Fiend*, quod supra fuit, maximè affine est A.S. *feond*. ita *foe* proximè accedit ad *feh*. Inimicus. Gratanleanæ LL. Æthelstani R. 20; *ry he fa pið ðone cýng 7 pið ealle his feond*. "Sit inimicus Regis & amicorum ejus". pro quo LL. polit. Edmundi R. 1 habent *ry he gerah pið ðone cýning 7 pið ealle his feond*. ubi & paullo ante præcessit, ic pille *þe ealle reo mægb ry unrah*. butan *ðam hand bæban*. "Volo ut omnis tribus + cognatio illa sit extra factionem, præter solum malefactorem". Ab hoc *feh* A.S. *fehð* dicta est Capitalium inimicitiarum factio ob hominem interemptum. LL. eccles. Canuti R. 5; *labige mid his magum. þe fehð moton mid bepan oððe fepebetan*. "Purget se cum parentibus, quorum interest occisionis factionem tolerare vel emendare". LL. Inæ R. 73; *buton he him pýlle gehðe ofaceapian*. "Nisi velit eum factione liberare". LL. polit. Edmundi R. 7; *þitan feylon fehðe rettan*. "Sapientum est factionem sedare". Capitalis hæc inter consanguineos interfecti atque interfectoris factio Anglis *fewd*, *deadlie fewd* nuncupatur. Cimb. *PMH*. D. *seyde*. B. *veede, veete, vies*. Scriptt. medii ævi Faída. de quo v. Spelm. archæol.

FOG or *aftergras*, Postscenium. V. Spelmani glossas in *Fogagium*.

FOGG, Nebula, caligo. D. *fóg* est Nimbus. It. *pioggia* est Pluvia.

FOGGER, *pettifogger*, Rabula forensis, vilitigator. Fortasse ita dictus à *fogg*, Nebula: quod omnia miscendo nebulam quandam controversiis obducere soleat. [Somnerus suspicatur factum fuisse ab A.S. *foter*. Procus. L.]

FOIL, Repellere, prosternere. G. *fouler* est Opprimere, proculcare, fullonem agere.

FOIN, Lancinare, pungere. G. *poindre*. Chaucero est *to thrust, to sting, to prick*, Pungere.

Thei foinen eche at other wonder long, Kn.T.797.

**No man hal unto his felaw ride
But one cours, with a sharpe ground-
en spere:**

Foine if him list on fote, he it shall were. ib.1691.

He foineth on his fote with a trunchoun. v.1757.

Indubiam verbi *Foine* proprietatem evidentissimè ostendit Joh. Lidgate parte III historiarum Thebarum, ubi Poeta describit acre Thebanorum Græcorumque prælium, statim à mutuâ fratrum Thebanorum cæde commissum.

Men might see speares shiver asunder,

**That to behold it was a very wonder,
How they foine with daggers and
with swerdes**

**Through the biser, auming at berdes,
Hearing also, through the round
mailes,**

**Kent out peeces of her aventailles.
&c.**

Illud Virg. *Aeneid*. V. 429. "Immiscéntque manus manibus, pugnamque lacessunt", ita reddidit, episc. Dunkel. **Thay foyne at uthir, and eggis to bergane.** 142,8. Quidam *foin* retulerunt ad G. *poindre*. Vide tamen annon propius accedat ad *foin* vel *foinon*, Occido: neque enim video cur non æquè umbratico gladiatorum cæstuumque exercitio Angli olim tribuere potuerint verbum veræ pugnae competens, quam Germani superiores multis abhinc seculis amplexati sunt retinueruntque suum *fechten*, quod omnes in genere Teutones de verâ pugna semper acceperunt. Vide an aliquam cum his affinitatem habeant, quæ mox dicemus in *Fuyn* and *put with hornes*.

FOISON, Copia, ubertas, abundantia.

God sent his foyson at her greatest need. M.L.T.v.407.

**And trees there weren grete foison
That baren nuttes in her season.**

RR.1359.

An husband should not bene inquisitive

**Of Goddes privete, ne of his wife:
For so he finde Goddes foison there,
Of the remnant him nedeth not to enquire.** M.prol.57.

G. *foison* est Copia. à *foison*, Copiose, *foissonner*, Incrementum capere, augeri. Menagius putat Gallos suum *foison* sumplisse ex *Fulio*; sicuti *maison* fecerunt ex *Mansio*; *Poison* ex *Potio*. &c. Aliter Nicotus, quem vide. A.S. *farl* erat Fœtus, soboles: unde Germ. *fasen* est Farcire, implere. *faseln*, Crescere. ita dicunt *unrecht gut faselt nicht*, "Opes injustè partæ non rectè proveniunt": atque hoc *fasen* G. *foison* refert Martinius in *Sæpe*. Vide porro quæ nos annotavimus ad App. gl. D, 7: in *Fetose*, *faselig*.

FOIST, Liburnica, navis speculatoria. item navis prædatoria incredibilis celeritatis. G. *fuste*. It. *fusta*. H. *fuesta*. B. *fuste*. Suspicio huic navigio nomen ab impetuossimâ celeritate inditum. nam A.S. *fúr* est Promptus, expeditus. Al. *funs*. Cimb. *PMH*. &c. de quibus multa diximus ad gl. Keronis in *Promptus* *funser*. Aliam originationem tradit Nicotus in *Fuste*.

FOISTE in, Subdere, supponere, suffarcinare. Confer cum iis, quæ infra dicimus in *Fustian*.

FOISTIE, v. *Fusty*, Mucidus.

[**FOLD**, Vestis ruga, plica, sinus. A.S. *fealb*. Al. *fald*. Isl. *faldur*. Descendit à proximè sequente *Folde*, Plicare. ad quod referendum est quoque *Fold*, Caula, ovile. L.]

[**FOLD** vett. Terra. A.S. *folb*. Isl. *folld*. L.]

FOLDE, Plicare. A.S. *fealban*. Al. *faldan*. D. *folde*. B. *bouden, bouden*. Gothis quoque in usu fuisse verbum liquet ex illo Arg. Cod. loco Luc. IV, 20; **ΕΛΕΛΛΑΦ ΨΞΣ ΕΞΚΞΣ.**

BRKRS. "Complicuit librum". item ex **AIN-
FALLP**, Simplex; Mat. VI, 22. **MANAF-
FALLP**, Multiplex; Luc. XVIII, 30. &c. Hinc
pealo & **palb** A. Saxonibus olim vulgariter de-
notabat Stabulum, propriè verò Septum ex sti-
pitibus cratibusque in terram defixis complica-
tisque factum. V. nobilissimi Spelm. arch. in
Falda. Huc etiam refer ea, quæ annotavimus ad
gl. D, 16. in Voloctena, ualstul.

FOL, *Foal*, Pullus equinus. Goth. **fnla**.
A.S. **fol**. Al. uole. D. **fole**, **fol**. B. **veulen**,
boien. **πῦλον** Græcis denotat Pullum quemvis,
præcipuè tamen Pullum equinum. Cymr. **ebol**,
Pullus, est ab eodem **πῦλος**. imo & Cimbr. **WAN**,
Equus, quod occurrit in Egilli Skallagrimi epi-
nicio, classis tertie Strophæ 1.

FOLK, Populus, vulgus hominum. A.S. **folc**.
Al. **folc**. D. **folct**. B. **volck**. Cimb. **WANPIF**
sunt Plebis homines. **WANPIKPIK**, Agmen. Ill.
foolke est Populus. unde **filker** iis est Rex. pror-
sus ut **ψινδανς**. Arg. cod. est Rex. **ψιν-
δανον**. Regnare. **ψινδανγκαι**.
ψινδινανς. Regnum. à **ψινδα**.
Gens, populus. Origo vocabuli **folc** petenda est
ex **fylgan** & **folgian**. Sequi, comitari, adhærere
alicui vel doctori vel duci. Quotiescunque e-
nim Celtarum nobiliores patrium solum nimia
hominum copia laborans relinquebant, omnes
quoque juniores, qui ductu atque auspiciis eorum
in alias sedes transmigrabant, ab hac pronâ duces
suos sequendi voluntate **folc** dicebant. V. nobil.
Spelm. gl. in **Folgare**. Hanc ego etymologiam
simpliciore atque analogiæ vetustissimi idio-
matis magis consentaneam puto, licet sciam **folc**
deduci quoque posse ab eadem origine, unde
Lat. **Vulgus** derivavit Cl. Salmasius, cum docet
Æoles literarum traiectione gaudentes, dixisse
ἀμιδρεῖν pro **ἀειδμεῖν**, **δείφος** pro **δέφρε**, **ὄλχος** pro
ὄχλος, & cum digamma **βόλχος**, unde **Vulgus**. Si-
millimam interim etymologiæ rationem v. in
annotatis ad Tatiani CXCV, 3. ubi tradimus
originem Al. **thiota**, Gens. Ab hoc etiam **folc**
dicebatur A. Saxonibus **folcmote**. Concio, con-
ventus populi. de quo multa Spelmannus in
Folkesmote.

FOLLIE, v. *Fool*, Stultus.

FOLLOW, Sequi. A.S. **fylgan**. **folgian**. Al.
folgen. D. **folge**. B. **volgen**. Putant **folgen**
esse ex **fol**, **Plenè**, & **gan** & **gehen**, **Ire**; quod
aliorum vestigiis insistentes glomeratim & ple-
no passu premere soleant præeuntium vestigia.
Aliam de verbi origine conjecturam habent an-
not. nostra in Tatiani LX, 11. Teut. **folgen**
dicitur quasi **vol gehen**, **Plenè ire**; videlicet
non solitariè, sed alio præeunte. Martin. in Se-
qui.

FOME, Spuma. A.S. **fam**. Solent enim An-
gli transmutare A.S. a in o. Ita ex an fecerunt
one, Unus. ex ban. **bone**, Os, ossis. ex **gapt**. **gost**,
Spiritus. ex ham. **home**, Locus habitationis. ex
rtan. **stone**, Lapis. -- **Fome**, Spuma, quibusdam
videtur dicta quasi **Vome**; quod sit quasi qui-
dam vomitus aquæ violento motu concitatae ac
veluti ferventis. Ubi notandum quod Chauce-
ro in Angl. translatione Boethianæ Consolatio-

nis p. 395, b. **Womes** sunt Spumæ. Hæc enim
verba ultimi illius Metri, quo Boethius IV de
Consolatione librum claudit,

Stravit Antæum Lybicis arenis;
Cacus Evandri satiavit iras,
Quosque pressurus foret altus orbis
Setiger spumis humeros notavit.
Ultimus coelum labor irreflexo
Sustulit collo, pretiumque rursus
Ultimi coelum meruit laboris.
Ite nunc fortes, ubi celsa magni
Ducit exempli via: cur inertes
Terga nudatis? Superata tellus
Sidera donat.

Chaucer *did thus turne*; **He Hercules caste
adoun** **Antheus the Giaunt**, in the
strondes of **Libie**. And **Cacus** appeiled
the wrathes of **Evander**, that is to saie,
that **Hercules** slough the monster **Cacus**
and apeiled with that death the wrath
of **Evander**. And the bristled **Bore**,
marked with bones the shulders of **Her-
cules**, the which shulders the high circle
of **Heben** should thrust. And the last of
his labors was, that he sustained the
heben upon his neck unbowed, and he
deserved eftsones the heben to be the
last ende of travaile. Goeth now then
ye strong men, there as the grete ensam-
ple ledeth you. O nice menne, why
nake ye your backes, as who saith: o
ye slowe and delicate men, why se ye
adversities, and ne fight not ayenst hem
by vertue, to winnen the mede of he-
ben: for the erthe overcomen, yebeth
the sterres, that is to saie, that when
that perthly lust is overcomen, a man
is maked worthie to the heben.

FOND, Nimis indulgenter liberos suos ha-
bens. *fondness*, Præposterus eorum affectus, qui
liberos nunquam ab amplexu suo dimittunt. De
vocis etymologiâ sic M. Casaubonus: "**Εμφύειν**,
"Adhærere, amplecti. **ἐμφύειν ταῖς χερσὶ**, Mani-
"bus amplecti & firmiter tenere. item **ἐμφύειν**,
"φύειν, (unde Participium **φύωντες**, i. e. **ἐμπλακύντες**,
"Amplectentes,) **ἐμφύεται**, Amplecti, osculari.
"De puero collo matris inhærente, **τὸ τραχήλῳ**
"τῆς μητρὸς ἐμφύειν. Et hinc fortasse *to be fond*,
" & *fondness*, de puerorum deliciis & nimia
"parentum erga liberos indulgentiâ. Sed &
"*fond* est Stultus, & *fondness*, Amentia, stulti-
"tia. Nempe quia mollis illa educatio, quam
"indulgentiam vocamus, nervos omnes, & men-
"tis & corporis frangit: verba sunt Quintilia-
"ni. Sed Germanorum eam fuisse sententiam,
"ex educationis ratione liquet. Tacitus: Do-
"minum ac servum nullis educationis deliciis
"dignoscas. Reliqua apud ipsum legantur".
Hæc Casaubon.

FOND Chaucero est Fatuus, stolidus.

The riche man ful fond is swis,
That weneth that he loved is,
If that his hert it understode,
It is not he, it is his gode.

RR. 5367.

FONDE,

FONDE, Chaucero est *to studie, to endeavour, to attempt.*

— I woll fonden to espie on my side
To whome I may be wedded haste
ly. Ma.T.167.

--- Busilie she gan to fonde.
To make many a faint prayere.

RR. 431.

--- Tender wittis wenin al be wile,
Whereas thei connat plainliche un-
derstond:

For thy her wit to sounin will I fond.

Tr. l. 2. v. 271.

Thou shouldest fond to ben glad and
light. ib. l. 5, 351.

Thought I, this is so queint a swe-
bin,

That I would by processe of tyme
Fonde to put this swebin in rime.

Dr. Ch. 1330.

fundian A.Saxonibus quandoque est Avidè ali-
quid expetere, ac præ desiderio anhelare. Pas-
tor. VII, 2. XVIII, 1. re þe næfpe ne berjhd
to ðæpe uplican ape. ac ealne peg fundað to
ðyrum eopðlicum. "Qui nunquam ad super-
na respicit, sed solis his terrenis intendit".
Past. XI, 3. re þe fundige pryce to rpe-
conne. "Qui loqui sapienter nititur". Past. XV,
4. mon oft let fundienbe monnan 7 hyr fæ-
pelt gælð. "Frequenter aliquis anxietatem spi-
ritus proficere in hoc mundo cupientis, velut
iter tendentis, impedit". Past. XXXVI, 7. sæ-
pe quoque fundan A.Saxonibus est Disponere,
constituere, discernere. de quâ verbi acceptio-
ne v. etymologicum nostrum A.Saxonicum.

FONDE Chaucero est *to search and trie any
man's mind, to dive into his thoughts and by a
privie search to espie his intention.*

They sworen and assenten ebery man,
To live with her and dye, and by her
fonde;

And eberiche in the best wise that he
can,

To strengthen her, shall all his
friendes fonde. La.T.345.

--- She would pweete anon

Of what man, and eke where, and
also why

He jelous was, sens there was cause
non;

And eke the signe, which that he toke
it by,

She bade him that to tell her busi-
ly;

Dr elles certain, she bare him in hond,
That this was doen of malise her to
fond. Tr. l. 3, v. 1155.

Nequeo certè comminisci, unde hæc ejusce ver-
bi acceptio inoleverit, cum hætenus (quantum
memini) nusquam in similem verbi *fonde* signi-
ficationem inciderim. Judicarem verbum se-
quioribus seculis inde dictum, quòd in aliorum
consilia inquirentes, veluti fundum eorum per-
tentent; sed frigidissimam esse hanc allusionem,
ipsi quoque Belgæ agnoscent: licet vulgari eo-

rum lingua dicantur *iemans grond t' onder-
tassen, iemans raedslagen te doorgronde-
en*, cum id agunt, ut clandestinas insidiantium
machinationes in lucem protrahant. Ut tamen
aliquid addam, quod nonnullam forte verisimi-
lis conjecturæ speciem habere videatur; non
diffitebor mihi post ulteriorem verbi considera-
tionem tandem injectam suspicionem, *fonde*
istud scribarum oscitantia paullatim irrepsisse
in locum illius *fonde* vel *founde*, quod habet
etym. nostrum Anglicum. [Ingeniosa sanè con-
jectura; sed non vera. nam *Fonde* sine contro-
versia defluxit ab A.S. *fandian*. Tentare. L.]

FONNE quoque Chaucero, imitanti Septen-
trionalium dialectum, est Stolidus, fatuus. R.T.
169. *Fonne*, Infatuari, desipere, stultescere.

--- when age approacheth on,

And lust is laied, and all the fire is
queint,

As freshly then thou shalt begin to
fonne

And dote in love, and all her image
peint

In thy remembraunce -- C.L.456.

FONT, Baptisterium, fons lustralis. [A.S.
fante.] G. *font*. It. *fonte*. H. *fuenta*. D. *funt*.
B. *bonte*. [Isl. *fontur*.] V. etym. Voss. in De-
lubrum.

FOOD, v. *Fodder*, Pabulum, alimentum. [Isl.
fæda, & *fæde*. L.]

[FOOL, Stultus, delirus, fatuus, rationis ex-
pers. G. *fol*. *Folly*, Stultitia. G. *folie*. Isl. *fol*,
Ferox, iracundus, fatuus, insipiens. *follska*, Stul-
titia. Þu *fol talar sem ein snaper*, "Impuden-
ter loqueris, fatue". Þu *er fol mikill*, "Stul-
tissimus es". Cod. Orm. *heft þat verit mikill
follska*, "Magna hæc fuit stultitia". A *fol* quo-
que forsan It. *folia*, Ineptiæ, nugæ, quid vanum,
fatum, fabulosum, stultorum garrulitas, & lo-
quacitas. Inde verbum *folare*, Ineptias aut stul-
tas & inanes fabulas recitare, nugas venditare.
Hickes.]

FOOT, Pes. Goth. *ƿXTNS*. A.S. *ƿot*. Al.
fuaz. *fuoz*. *fuot*. uūz. D. *foed*. [Isl. *footur*.] B.
voet. Græcis *πῆς*, est Pes.

FOR, Pro, propter. Goth. *ƿANK*. A.S.
ƿop. Al. *for*. D. *for*. B. *voor*, *veur*. Facta
sunt per metathesin literæ *e*, è Gr. *πρὸς*, Pro, an-
te, coram.

FORAGE, FORRAGE, Pabulum, quasi dicas
foderage, à *fodder*, quod fuit supra. [G. *fou-
rage*.] Non defuere tamen, qui deducerent à
βορῆ, Cibus, esca. Sed magis peculiariter accipi
solet de Pabulo brutorum animantium.

[FORBODE, Præceptum. Chauc. *Goddess
forbode to breke*, Dei præceptum violare.
Pl.T. sub finem. à Goth. *ƿANKIND AN*.
Præcipere. L.]

FORCE, Vis, impetus, efficacia. G. *force*. It.
forza. H. *fuercæ*. V. Spelm. arch. in Fortia.
[Isl. *fors* est Vehementia. L.]

[FORCE. Chaucer. *I do [pebe] no force*.
W.B.1234. R.R.4602. G.Dougl. *na force I
not*. Meâ nihil refert. Non me mover. Hæc
adamussim respondent Arm. Ne ran *forz*. L.]

F O.

FORCER, Chaucero idem est cum *cheft* vel *coffer*.

Fortune by strength the forcer hath unthete.

Wherin was sperde all my worldly richesse.

And all the godis, which that I have gete

In my best tyme of youth and lusti- nesse. B.D.v.64.

Angli mutuati sunt vocem ab Italis, ut quibus *forcere* dicitur Cista camerata, capsula fornicis instar arcuata. Unde quoque considerandum videtur annon *forcere* vel *fornciere* quomodocunque contractum corruptumque sit ex Fornicatus. V. quoque quæ attigimus in *Forset*. [Flandris est *forstier*. L.]

FORD, Vadum, qualiscunque via aut transitus per flumen. A.S. *forþ*. Al. furt, uirt. est à faran, Ire, transire, quam originem tradit Guntherus Ligurini sui lib. Primo;

Aeturi sacrae de successore coronæ

Conveniunt Proceres, totius viscera regni,

Sede satis notâ, rapido quæ proxima Mogo

Clara situ, populôque frequens murôque decora est,

Sed rude nomen habet: nam Teutonius incolæ dixit

Franconesfurt; nobis liceat sermone Latino Francorum dixisse vadum; quia Carolus illic

Saxonas, indomitâ nimium feritate rebelles Oppugnans, rapidi latissima flumina Mogi Ignoto fregisse vado, mediûmque per amnem

Transmisisse suas, neglecto ponte, cohortes

Creditur, inde locis mansurum nomen in hæsit.

[**FORDWARTIS** G. Douglas sunt Pacta &c. V. *Forward*, Idem. L.]

[**FOREBODE**, Prælagire, ominari. Conflatur ex *Fore*, Præ, & *Bode*, q. v. L.]

FORESTALL, Intercipere, præmercari. V. Spelm. in *Forstall* & *Forstaller*. [A.S. *forþertallan*. L.]

[**FORFARE**, vet. Angl. Perdere, perire. ab A.S. *forþapan*. L.]

FORFEIT, Multa, poena. Cymr. *fforffed*. G. *forfait*. V. Spelm. in *Foriffacere*. Menagium in *Forfaire*.

FORGE, Cudere, fabricari. Sæpius tamen usurpatur pro Adulterare. G. *forger*. H. *forjar*. Menagius putat ex Fabricare factum *favricare*, *forcare*, *forger*.

FORGET, Oblivisci. A.S. *forþgýtan*. *oþerþýtan*. B. *vergeten*. [Manifestè facta sunt ex illo *gýtan*. unde *andþýt* & *onþýt* dicitur Intellectus. *onþýtan*. Cognoscere, intelligere. *unþerþýtan*. Perpendere, intelligere. *gýtener*. Cognitionis. &c. V. annot. nostra ad gl. Ker. in Obliviscatur.]

[**FORGIVE**, Condonare, ignoscere, remittere. A.S. *forþýtan*. Dare, donare, remittere. L.]

[**FORHOW**. G. Douglassio est Deserere.

F O.

Thare housis thay forholm and lewis wast.

And to the woddis socht as thay war chaist.

Est ab A.S. *forþogian*. Spornere; G. fluente in W. ut in boga. *bow*; laga. *law*; maga. *man*. Componitur à præp. *forþ*. quæ simplicis verbi significationem sæpe in malum & contrarium sensum vertit & *hogian*. Solitudine affici. ab *hyge*. Mens. Fr. *hugi*. It. *hughe*, *hugur*. q. d. Perperam advertere animum; indeque per translocationem, Deserere, negligere. L.]

FORK, Furca. Cymr. *fforch*, *ffwrch*. A.S. *forþca*. Al. *furke*. G. *fourche*. It. *forca*. H. *borca*. D. *forck*. B. *borck*. V. etym. Voss. in Furca.

[**FORLORN**, Perditus, deploratus, derelictus, destitutus. *forþopen*. unde contractum *forlorn*, est participium pass. r̃s *forþleopan*. Perdere, relinquere. L.]

[**FORLYNE**, Fornicari, adulterare, stuprare. G.D. ab A.S. *forþlyggan* idem significante. Chaucerus habet *forlyth* eodem sensu. L.]

FORM, Forma. Cym. *ffurf*. G. *forme*. It. & H. *forma*. D. & B. *form*. Manifestè facta sunt ex Dorico *μορφή* pro *μορφή*, Forma.

FORM Chaucero est Leporis cubile.

--- **These** wedded men, that lie and dare,

As in a forme sitteth a wery hare
All forstraughtin with boundis grete
and smale. Sh.T.103.

Omnino vide Nicotum in *Forme*.

FORM vel *fourm* Anglis dicitur Scamnum, sedile. Originem verò vocabuli Anglici petunt ex *φορμῆς*. Storea, teges; quoniam ea plures olim vice scamni utebantur, atque adeo multis quoque etiamnum hodie pro cubili est: de quo aliquid ad Theophrasti Characteres dixit Casaubonus.

FORMELL vel *formall* Chaucero idem quod *make*, quasi dicas Paciscenda vel jam pacta desponsataque.

What should I saie? of foules of every kind,

That in this worlde have fethirs and stature,

Den mightin in that place assemblid finde

Before that noble Goddesse of Pasture,

And eche of them ydid his busse cure

Benignely to chese, or for to take

By her accorde, his formell or his make. A.F.v.365.

Refer vocabuli originem ad illud L. Noelli; *forþmæl* & pluraliter *forþmæla*. *bargainings*, *entreatings*, *agreements*. *forþmal*. Condictum vel conditiones, de quibus inter partes antea convenit; Æthelredi regis fœdus cum exercitu Anlavi § 1. Videturque *forþmal* istud idem esse cum illo *forþpopd*. quod occurrit in ejusdem Fœderis initio.

FORMER, Prior. A.S. *forþma* est Primus. unde iis quoque *forþam* & *forþom* est Strenuus, acer, animo-

animosus, fortis. item Bonus, integer, probus. Al. fram. frambar. D. from. Isl. fromur. B. brom. broom. proborum etenim strenuorumque virorum est in quolibet difficili ac laborioso negotio primas sibi partes vindicare. Vide annot. ad gl. A, 14. in Eminentior. [Hinc Formost, veteribus Foremost, Primus, præcipuus. A.Saxonibus est forpmetta. L.]

FORMETIE vel frumentie, Farraceum, edulium ex alica farris, puls frumentacea, pulticula triticea. Omnino interim videtur formetie antiquum esse & genuinum; frumentie verò nuperum, atque ita demum prolatum scriptumque ab iis, qui vocabulum hoc à Frumentum putabant desumptum. Quum tamen vulgus Anglorum nusquam (quod sciam) frumentie, sed receptissimâ ubique consuetudine frometie dicat; certumque adhuc sit, pervulgatissimorum olim eduliorum genera ab A.Saxonica plerumque origine derivata; planè quoque statuendum videtur, Cibus hunc priscâ voce primitus forpmetie dictum à forpme. quod significationem habet huic origini accommodatissimam. forpme certè primâ suâ acceptione olim denotabat Edulia atque omnia ad victum necessaria. forpmian est Victum præbere. utrumque habent LL. polit. Canuti R. 67; ic bebeode callum minum gepefan þ huz on minum agenau pithlic tilian 7 me mid þam forpmian. 7 þ him nan man ne þearf to forpme fultume nan þinge ryllan. buton he rylf pylle. "Mando omnibus meis præpositis, "ut in proprio meo lucrentur, & inde mihi "serviant. Et nemo cogatur ad Firmæ adjutorium aliquid dare, nisi sponte suâ velit". Ab hoc igitur forpme veteribus forpmetie dictus videtur Cibus, quem prædia rustica facillimè uberrimèque suppeditabant ad hospites prandio cænave excipiendos. V. supra Farm, Prædium.

FORNICATION, Scortatio. G. fornication. It. fornicatione. H. fornicación. Meretrix, quæ sub fornice prostabat, olim dicebatur Fornicaria. V. etym. Voss. in Fornix.

FORRAGE, v. Forage, Pabulum.

FORRAINER, Exterus, peregrinus, alienigena. G. forain. It. forestiere. H. foráno, foraneo. Videri possunt desumpta ex Foras vel Foris. nempe Foras idem Latinis, quod Gr. ὄρεσις. Foris verò Gr. ὄρεσις. utique ὄρεσις & ὄρεσις sunt à ὄρεσις, Janua; ita Foras & Foris sunt à Fores, quod item denotat Valvas vel ostium. Rectius tamen, meo judicio, Angl. Forrainer petamus ex A.S. forpan. Procul, à longè. Huc facit illud Bedæ lib. primo H.E. c. 15; forþon þe ge forpan hider ælþeodige coman. "Quia de "longè huc peregrini venistis".

FORREST, Saltus. Cymr. fforest. G. forest. It. foresta. H. floresta. B. forest. De hac voce multa habet Vossius II de Vit. serm. c. 7. Spelm. in Foresta. Menag. in Forest. quibus adde illud in Theot. gl. D, 33; Nemus, vurst. Lucus, idem. Dicitur etiam Francorum linguâ Foresta. unde & Forestarii dicti, qui publicam functionem circa lignorum custodiam gerunt.

FORSARE, Deserere, abnegare. B. verlaet en. V. gl. Keronis in Abnegare, farsahan, forsahan.

FORSET, fossat, Cistella. It. forziere. B. fortier proprie est Arcula camerata & ferro munita. V. quoque quæ diximus in Forcer.

FORTENE Chaucero est Posthac, deinceps, porro. I can fortene not saie one worde more. C.N. B. boord-aen dicunt. forþon. In posterum. Prov. XXIX. [Lectio mihi magis arridet Urreana for tene, Propter molestiam, ab A.S. teon. Contumelia, injuria, molestia. &c. L.]

FORTH, Ulterius. A.S. forþ. Al. forth. D. fort. B. voort. Manifestè sunt ex forþan, Ulterius.

[FORTHY, vet. Angl. Propterea, quamobrem. A.S. forþig. forþi. Cim. PARITAN. Manifestæ sunt compositionis. L.]

[FORTNIGHT, Quatuordecim noctes, duarum septimanarum tempus. Contractum est ex A.S. forpentyne niht. Hæc computandi ratio descendit ad nos à vett. arctois gentibus, quæ, ut notat Tacitus de Mor. Germ. c. 11. "Non "dierum numerum, ut nos, sed noctium com- "putant". L.]

FORTUNE, Fortuna, fors. Cymr. ffortun. G. fortune. It. & H. fortuna. V. etym. Voss. in Fortunæ.

FORWARD, Prorsum, antrorsum. A.S. forpeap. B. boordwaerd. Refer ad Ward vocibus in compositione postpositum. Hinc Froward est Protervus, præceps in iram, promptus ad injurias inferendas, ultioni suæ semper intentus, & ubique adversus.

[FORWARD, vet. Angl. Pactum, conditio. B. beurwaerde. A.S. forpon. L.]

FOSSET, vide Forset, Cistella.

FOSTER, Nutrire, educare. A.S. forterpæder est Nutritor. fortermoder. Nutrix, alitrix. D. fosterfader, fostermoder. B. boester vader, boester-moeder. Ipsam verò boester integrè est boedster, Alitrix. à boeden, Alere. quod refer ad Feed, Alere. [Foster est ab Isl. ad foster, Nutrire. L.]

FOUL, Spurcus, immundus, foedus, putridus. Goth. fūls. A.S. ful. Al. fuler, uuler. B. buyl. Putant esse à φαῦλος, Abiectus, vilis, malus. ut filth est à φαῦλότης, Pravitas, vilitas. Confer cum iis, quæ supra diximus in Filth.

FOULE, fowle, Avis, volucris. Goth. fūrlas. A.S. fugel. fūgl. fuhl. Al. fogal. fugal. Cimb. fūfl. D. & Isl. fugl. B. vogel. Omnia sunt à fleon. Fugere, volare. Sicuti enim à fleon significante Fugere, fūglol cap. IX term. 60 grammaticæ Ælfrici exponitur Fugax; ita quoque à fleon significante Volare, olim fūglol. unde postea fūglol. fūgl. fuhl. V. gl. A, 7. in Ales.

FOUND, Fundare. G. fonder. It. fondare. H. fundar. Latinis Fundare est Fundum sive fundamentum ponere.

[FOUNDER, Qui metalla liquefacta fundit, G. fondeur. G. fondrer est Liquefacere. It. fondere. Omnia à Lat. Fundere. L.]

FOUNDED horse Chaucero dicitur Equus metriculosus

F O.

ticulosus & gravi lapsu equitantes ad terram affligens.

Out of the ground a fyre infernall sterte

From Pluto sent, at request of Saturne:

For which his hors for feare began to turne

And lepe aside, and foundred as he lepe.

And er that Arcite may taken kepe, He pight him on the pomel of his hede,

That in the place he lay as he were dede. Kn.T.1825.

Equus nimirum (animal ad omnia pavidum, ut loquitur Q. Curtius lib. VIII, c. 14.) eximie generosus ac strenuus vehementissime ad improvissam suspectæ rei speciem solet concitari, equitæmque suum in extremum discrimen præcipitem dare. Talis equus Anglis nuncupatur *Skittish horse*; quod vide. Scot. quoque Virgilii paraphrasis verbum *founder* plerumque usurpat de Impetuose proruentis equi lapsu; sicuti ostendit Rev. interpres Æneidos X, 894. ubi describitur ultimus Mezentii cum Æneâ congressus. Idem quoque verbum retinuit eadem paraphrasis, quum Æn. XI, 671 exponit illud Poetæ, "Suffosso revolutus equo" --- nam ibi Rev. Antistes *Suffuso* legit, secutus Servium, qui ad hunc locum sequentia hæc annotat: "SUFFUSO, Ca-suro. nam suffusi equi dicuntur, quos vulgo Cespitatores vocant. Alii SUFFOSSO legunt, "id est præcipiti & cadenti". Quæ verba Servii prætereunda non putavi, quoniam existimo non defuturos, qui magnam sibi videbuntur affinitatem deprehendere inter Suffusus & *Foundred*. G. etenim *fondrer* non modò exp. Liquefacere, liquefieri; verum etiam persæpe denotat Deorsum ferri, petere inferiora, *aller en bas*: modo loquendi ab Aucupibus mutuato. Siquidem in Re accipitraria *Le faulcon fond*, tantundem est ac si dicas *Le faulcon desvole & descend de haut en bas*. Item *La perdrix fond à terre*, tantundem est ac si dicas, *La perdrix devalle à terre*. V. Nicot. in *Fondre*. Illud Æneid. XI, 805 de Camillâ lethaliter vulneratâ,

Concurrunt trepidæ comites, dominamque ruentem

Suscipiunt ---

Sic transtulit sæpius memorata paraphrasis Scotica:

His complicitis al samyn in this nede, Stert to thare Lady in affray and drede;

And sone thay claucht and lappit in thare armes

This quene, that founderant was for her smert harmes. 394, 22.

Illud quoque Æn. II, 551; ubi Pyrrhus describitur Priamum ad ipsa trucidans altaria:

--- altaria ad ipsa trementem

Traxit & in multo lapsantem sanguine nati.

ira vertit eadem paraphrasis:

F R.

The auld trymblyng towart the al-tare he drew,

That in the hate blud of his son sched new

founderit --- 57, 22.

FOUNTAIN, Fons. Cym. ffynnon. G. fontaine. It. fonte, fontana. H. fuente. B. fonte. Lat. Fons putant esse à Fundo; quodd aquam largiter effundat.

FOUR, Quatuor. Cym. pedwar. Goth. FI-AYRK. A.S. feoper. Al. fior. D. fire. B. vier. Æoles dicebant *nineg* pro *nineg*. unde pedwar. FIAYRK. &c.

FOURM, v. *Forme to sit on*, Scamnum.

FOWL, v. *Foule*, Avis.

FOWNES Chaucero videntur esse *Devices*, *imaginationes*, *fancies*, *conceits*. Tr. lib. I, v. 466. Vide an aliquam habeat affinitatem cum illo *Fond*, quod nimium indulgentem in liberos denotat; imo & Fatuum.

He found his countenance, he framed his looke. ib. lib. III, 981.

FOX, Vulpes. A.S. fox. Al. uus. B. vos, *vosch*. Videtur interim A.S. fox detuncatum esse à *foxis*, propterea quodd caput habeat turbinatum. Thersites profectò, cujus fastigiatus vertex circa oculos rictumque oris in acutum desinebat, *foxis*, *foxis*, ut loquitur Homerus Il. B, v. 219. ubi auctori brevium scholiorum *foxis* est *foxis*. Arg. Codici *FOXIS* numero plurium sunt Vulpes. *FOXIS* *FOXIS*. "Vulpes foveas habent"; Mar. VIII, 20. ubi translatio A. Saxonica *foxar* habbað holu: apud Willeram. quoque pag. 37 legimus fahet uns thie fohun, "Capite nobis vulpes". Martinius Germ. *fuchs* petit ex Fucus, G. quoque *renard* à Teut. linguâ censet desumptum; nempe à *ranck*, Dolus, & *aerd*, Indoles. V. Martin. in Vulpes. [Islandis quoque est *fox*, & ortum traxisse videtur à *fora*, Decipere, quodd animalis astuti & fallacis naturam non malè exprimit. L.]

FRAIE, Pugna, digladiatio, turbulenta concertatio. M. Casaubonus deducit à *foxen*, Miscere. prorsus ut G. *mesle* est Pugna à *mesler*, Miscere.

FRAIE, Pavere. *Fraied*, *afraied*, *afraid*, Exanimatus, territus. Sunt ex *Fear*, per metathefin literæ R. Refer ad ea, quæ mox annotamus in *Fright*, Metus.

FRAIGHT, V. *Fraite a ship*.

FRAIL, Fiscella. [C.B. frael, Testula, qua herbæ &c. muriâ conditæ conservantur. L.]

[FRAIL, Fragilis, caducus. G. *fragile*, *frêle*. It. *fragile*. H. *fragil*. Omnia fortasse ab Arm. frailla, Frangere, contundere. L.]

FRAIN, Refrain, Compescere, refrænare. G. *refrener*. It. *raffrenare*. H. *refrenár*. Cym. *ffrwyn*. est Frænum. Lat. verò Frænum putant dictum à Frangendo; quodd indomitos equorum animos frangat.

FRAINE, FRAYNE Lancastriensibus est Interrogare. Goth. *FRAIHNAN*. A.S. *frægnan*. *frægnan*. *frægnan*. *frægnan*. Al. *fragen*. B. *bragen*. Originem Teut. *fragen* quidam deduxerunt

duxerunt à *ῥωσύν*, Incitare, præire, perducere, producere in lucem; quodd prævia interrogatio-
ne alios ad respondendum impellamus atque in
ipsam appositè respondendi viam veluti dedu-
camus. Dialecticæ sanè facultatis est docere *πῶς*
δοῖν ἰσχυρῶς, "Quomodo oporteat interrogare", ut
inquit Philosophus VIII Topic. ejusdem enim
artis viam ad rectè interrogandum munire, cu-
jus est præire ad benè respondendum. Plura
huc facientia habent Is. Casauboni animadv. in
Athenæi lib. I, c. 2. Multis quoque docet H.
Stephanus in Thesaurio suo *ἰσχυρῶς* apud Diale-
cticos peculiariter accipi pro Argumentum vel
quæstionem proponere, quomodo & Ciceronem
ibidem docet verbum Interrogare in eodem sig-
nificatu usurpasse. adi ipsum Stephanum. De
totâ interim etymologiâ hujus ratione plura
habent annotata in Tatian. CLXXIV, 3.

FRAITE † FRAIGHTE *a ship*, Onerare navem.
Fraight est Mercimonium, quod vectoriis navi-
bus aut curru de loco in locum exigui lucelli
gratiâ transportatur. atque adeo ipsa quoque
Merces transportationis exinde *Fraight* dicta est.
G. *fret d'une naviere*. H. *flete, o fletamiénto*.
D. *fract*. B. *bracht*. Fortasse sunt à *φράττειν*,
quod interdum, ut author est Budæus, exp. In-
tus continere, condere. M. Casaubonus derivat
à *φέρω*, Onus, sed propriè navis. unde *φορτηγὸς*
vel *φορτηγὸν πλοῖον* est Oneraria navis. Nicotus
putat G. *freter* desumptum ex Lat. Fretum.

FRAME, Machina. *to frame*, Fabricari, con-
struere, machinari, formare. A.S. *framman*. *fram-*
man. *framian*. *geframman*, *fulframian*. Al.
gifremen significant Facere, efficere, perficere,
patrare. Huc etiam facit illud Arg. Codicis Luc.
VII, 4; *ΥΛΙΚΨΙΣΤΨΑΜΜΕΙ ΕΚΑΜ-*
ΒΙΣΨΑΤΑ. "Dignus est cui præstes hoc".
Quemadmodum verò Lat. Forma per usitatissi-
mam literarum metathesin est ex *μορφή*, ita quo-
que Lat. Formare & A.S. *framman* facta sunt
ex *μορφήν*, Figurare, propriam perfectamque for-
mam rebus addere.

FRANCHISE, Libertas, immunitas. item Lo-
cus insigni aliquâ immunitate ab oneribus ex-
emptus. G. *franchise*. It. *franchexxa*, *franchig-*
gia. Sunt ab illo *frank*, quod sequitur.

FRANK, Liber. G. *franc*. It. & H. *franco*. B.
branch. Videntur hæc traxisse denominatio-
nem à liberrimâ gente Francorum. Spelman-
nus tamen Francos à G. *franc* dictos vult, eo
quodd semper fuerint liberi ac strenui valde pa-
triæ libertatis assertores. V. eum in Francus.
Ab hac deinde significatione porro usurpata est
vox de eo, qui Munificus est ac liberalis. Un-
de forte Anglis etiam *frank* acceptum pro Sa-
ginare; quod animalia saginatuos oporteat li-
berè atque abundanter cibos iis suggerere. Ac
fortasse quoque iisdem Anglis *frankincense* di-
ctum est Thus, quodd Thura largâ manu sint
offerenda. *ἱλαρὸν γὰρ δὲν τὸ ἀγαπᾷ ὁ Θεός*. "Hila-
rem enim datorem diligit Deus".

FRANKE, Saginare. V. *Frank*, Liber.

FRANKINCENSE, Thus. V. *Frank*, Liber.

FRANTICK, *frentick*, Phreneticus, cui ex in-
flammatione cerebri mens mota est. G. *frene-*

tique. It. & H. *frnetico*. Græcis dicitur *φρενι-*
κός. V. etym. Voss. in Phrenitis.

FRAUD, Fraus. G. It. H. *Fraude*. V. etym.
Voss. in Fraus. at Gelenio Lat. Fraus magnam
videtur affinitatem habere cum Gr. *φρῦδα*.

FRAYNE, v. *Fraine*, Interrogare.

FRECKLES, Lentigo. D. *fregne* sunt Nævi len-
tiginis. *fregnefuld*, *fregnet*, Lentiginosus. Cymr.
y *Frêch* est Lentigo.

FREE, Liber, immunis, solutus, expeditus,
nemini obnoxius, ingenuus. A.S. *freoh*. *frig*.
Al. *friger*. D. *fri*. B. *brui*. A.S. *frige* numero
plurium sunt Liberi. Ita legimus Joh. VIII, 36;
ἵψ re runu eop alyrt. ge beoð soðlice frige.
"Si vos filius liberaverit, verè liberi eritis".
ubi Cod. Argenteus; *ΓΑΒΛΙ ΣΗΝΝΣ ΙΖΥΙΣ*
ΕΚΙΓΑΝΣ ΕΚΙΓΓΙΦ. ΒΙΣΗΝΓΑΙ ΕΚΙ-
ΓΑΙ ΣΙΗΝΦ: Deduxeram olim A.S. *freoh*
à *φρίω*, Foras emitto. Ad *frig* verò pertinet
quod Juba (teste Hesychio in *Βερίαι*) tradidit
Βερίαι à Lydis dici *πὶν ἰλευθίον*.

FREESE, Gelare. *Frosen*, Congelatus. A.S.
frýran. D. *frýz*. B. *briesen*. [Ill. *frisoosa*.]
Sunt à *φρίσσειν*, Horrere. *φρίκω*, Horror frigo-
ris.

[FREKE, G. Douglassio *Freik*, Homo. vel à
fregur, Celebris, vel a *frefur*, Strenuus. Thwaites.]

[FREM D. Chaucero, G. Dougl. *Fremp*,
fremmyt, Alienus, peregrinus, hospes. B.
bremd. D. *fremmede*. Al. *fremider*. A.S. *frēmō*
vel *frēmō*. Goth. *FRAMΛΨΓΑ*. B. *bremd*
C. Kilianus dictum putat quasi *berre-hey-med*.
à *berre*, Procul & *hey*, Domus. ut propriè
sic dicatur Qui suos lares vel patriam sedem
longiusculè disitam habet. V. gl. Goth. in
FRAMΛΨΓΑΝΑ. L.]

FRENCH-POCKES, Lues Gallica, lues venerea.
It. *il mal francese*. D. *frantzoser*. B. *frantsop-*
sen. Græcis recentioribus *φρεντζόζεν* est Labo-
rare scabie Gallicâ. V. Meursii gl. Græco-barba-
rum.

FRENTICK, v. *Frantick*, Phreneticus.

FREQUENTLY, Frequenter. G. *frequemment*.
It. & H. *frequentamente*. De origine Lat. Fre-
quens nonnulla habet Voss. etym. in Fraxa-
tores.

FRESH, *frisk*, Recens, vegetus, integer. A.S.
frepc. *frepc*. Al. *frisc*. urisc. G. *frais*. It & H.
fresco. D. *ferst*, *frist*. B. *versch*. Cim. olim
FRIMF dicebatur Validus, vegetus, acer. ita
legimus in secundâ serie regum Daniæ; *FA*
PAR PRAM PNDLP XIK PRIMF, "Tunc
"erat Frotho rex dictus Vegetus". Quoniam
verò B. *frisch* persæpe Frigidulum, & *frisch*
weder Aerem subfrigidum denotat, censebam
olim hanc esse primariam vocabuli significatio-
nem, suspicabarque derivatam ex *φρίκω*, Fri-
gus, horror frigoris: quodd frigus, corruptioni
adversum, omnia conservat integra atque re-
centia: at nunc Lectori curioso exhibendam
quoque puto etymologiam doctissimi M. Ca-
sauboni, deducens Angl. *fresh* à *φρεζία*, Tur-
geo, "item Vegetus sum & corpore benè habi-
to, eorum instar, qui constituti sunt in ipso
"ætatis flore. *φρεζίως τῆς ἡλικίας*, Florente &
U u 2 "gestiente

F R.

quitur, cuiusque nos vicissim auribus nihil unquam dare solemus; sed quicum, omni simulationum dissimulationumque artificio remoto, liberrimè intima pectoris nostri arcana miscemus. Plura huc pertinentia vide in Observ. ad Willelrami pag. 159.

FRIEZE, Gausape, vestis hiberna utrinque villos habens. G. *frise*. B. *fries*, *brise*. Refer ad *frizle*.

FRIGHT, Timor, pavor, metus, formido. *Frighted*, Pertrepidus. *Frighte*, Terrere. Goth. **ƿanhtan** est Terrere. A.S. *ƿonhtigan*. *ƿonhtian*. Al. *forhtan*. *forhtan*. *furihtan*. D. *fryete*. B. *borchten*, *burchten*, *bruchten*. Utut Angl. *fright* magnam videatur habere afinitatem cum *φρίσσειν* vel *φρίττειν*, Horrere, horrescere; eorundem tamen *fear*, sicuti & **ƿanhtan**. *ƿonhtian*. *forhtan*. &c. videntur originem traxisse ex illo *ƿeoph*. quod patribus nostris denotabat Animam, vitam. ut nihil aliud sit *ƿonhtian*. quàm Vitæ suæ timere. *ƿeoph* certè vel *ƿeph* A.Saxonibus dicebatur Anima. Al. *ferah*. Cimb. **ƿiāh**. quorum originem v. in Annot. ad Tatiani XXXVIII, 1. Slavinis *strach* est Pavor, quod Gelenio videtur consonare cum *μεσχη*.

FRINGE, Lacinia, simbria, limbus villosus extremæ vestis oræ ad ornatum atque usum adfusus. G. *frange*. It. *frangia*. H. *franza*. B. *frangie*, *frengie*. Fortasse autem Limbus iste villosus ex eo nomen accepit, quòd sit similis *πτερυγίαις* ἢ *ἰχθύων*, Branchiis piscium. nam "piscium alii branchias multiplices habent, alii simplices, alii duplices", ut loquitur Plinius lib. IX. H.N. c. 18. D. *frondzer* sunt Peniculamenta, segmenta, unde mihi aliquando suspicio est oborta *frangien* dici quasi *frantzen*, Rugæ. Olim certè videntur oram vestis multipliciter corrugasse, ad firmandam tunicarum extremitatem; postea verò villosis limbis, minore cum sumptu, oram vestis munivisse. Rugam autem vulgo *fronse* dictum vult Cl. Salmasius notis in Tertullian. de Pallio à Frons, quòd ea rugis maximè contrahi soleat & caperari. Unde & Græci *φρυγιδας* vocant tam Rugas frontis quàm vestis. *φρυγιδας*, *φρυγιδας* ἢ *φρυγιδας*. *φρυγιδας*, *φρυγιδας*. Prandeum in Miscellâ historiâ. V. Meurfii gl. Græco-barbarum.

FRISK, v. *Fresh*, Recens.

[FRISK, FRISKY, Lætus, hilaris. Cimbris **ƿrimƿi** est Vegetus. L.]

FRISLE, v. *Frizle*, Crispare.

FRITTER, Fricata, fritilla, laganum. Refer ad *Frie*, Frigere. [vel potius ad Arm. *Frita*, Frigere. L.]

FRIVOLOUS, Frivulus. G. *frivole*. It. & H. *frivolo*. Origo vocabuli est à Frio, quòd est Contero, comminuo. "Frivola, teste Festo, sunt propriè vasa fictilia quassa. Unde dicta "verba frivola, quæ minùs sunt fide subnixa". V. etym. Voss. in Frivola.

FRIZLE, *frisle*, Crispare. G. *friser*. It. *frisare*. H. *frisar*. B. *friseren*. Videtur *frisle* esse frequentativum à *friser*. Ipsum autem *friser* putant esse ex Fricare; quoniam fricando & refri-

F R.

cando crispari solent lanæ texta, capilli, &c. Frisiis quoque Hinlopiensibus *frissen* est Virginum comam veterum Frisonum ritu in cirros contorquere. unde & Comas hac ratione contortas *frissels* appellant.

FROCK, Læna, sagum, suprema vestis. B. *frock*. V. Spelm. in Flocus & Frocca. & Voss. lib. secundo de Vit. ferm. c. 7. Menag. in *Froc*.

FROGG, Rana. A.S. *ƿrocga*. *ƿrocga*. Al. *urosch*. D. *frœ*. Isl. *freiða*. B. *borsch*. M. Casaubonus Angl. *frogg* putat esse à *φρῶν* vel *φρῶν*, Rubeta, rana propriè venenata. vel à *βράττω* (quod & *βράττω* Hesychio) Rana. Martinius vult Angl. *frogg* esse à Teut. *borsch* vel *brosch*. illud verò à *φρῶν* vel *φρῶν*, Inquinare. Prorsus ut Zeelandis *puyte* vel *puyte* nuncupatur Rana; quòd in paludinoso putore ac sordibus habitat. Ego suspicor A.S. *ƿrocga* & D. *frœ* facta ex Goth. **ƿrakay**. Semen, ac primò denotasse Semen ranarum, ranas recens editas; postea verò de ipsis Ranis usurpata.

FROLICK, Lætus, hilaris, jocundus. B. *brolick*. quod olim putabam dictum, quasi *brise*, *lick*, Liberè, i. animo vacuo, sereno, defæcato, atque ab omnibus curis soluto. Posteaquam verò didici veterem Sicambrorum dialecto *bro* etiamnum accipi pro Lætus atque hilaris, inde potius Teut. *brolick* petendum sensi. Ac magis etiam, postquam deprehendi, quòd Otrifido *fro* & *fron* passim est Lætus, hilaris. *fro* uen, *freu* uen, *vreu* uen, Gaudere, lætari, &c. quòd item D. *fryd*, & B. *breugd* est Exultatio, gaudium. quòd denique in Theot. gl. C, 2. *unfroi* exponitur Angor. nam hæc omnia firmannt indubiam originem Angl. *frolick*. Vetus interim *bro* vel *fro* suspicor abscissum ex postremâ parte Gr. *εὐφρων*, Lætus, hilaris. prorsus ut Cymræorum *dwr*, Aqua, abscissum est ex *υδωρ*. A.S. *ƿteop*. Stella ex *ἀστὴρ*. *rup*. Acidus, ex Æolico *ἔξω* pro *ἔξω*. &c. Quòd verò ex detruncato *φρῶν* (relieto *ν*) factum sit *fro*, minimè cuiquam mirum videri debet, cum id quodammodo exegerit necessitas, ut discrimen aliquod statueretur inter illud *bro*, de quo nunc agimus, & alterum *bron* vel *fron*, Summus, præcipuus. item Sacer ac tantæ apud omnes venerationis, ut ei ob spectabilem virtutis exuperantiam primas religiosissimè concedant homines. atque adeo *bron* vel *fron* ita acceptum manifestè satis originem traxerit ex *πρῶν*, *πρῶν*, vel *πρῶν*, Vertex, montis cacumen, similitudine satis manifestâ. Ab hac postremâ significatione vocis *fron* etiamnum Belgis *fron-recht* est Summum, five sacrum jus. *fron-autaer* (*frana-alter* LL. Fris. IV, 24.) Summum five præcipuum altare. Theot. *vrondchen* exp. Archidecanus; gl. D, 20. Theot. *vrone-cancelere*, Archicancellarius. *vroneSpielman*, Pantomimus; gl. D. 28.

FRONT, Frons, vel, ut olim dicebant, Frontis. G. *front*. It. *fronte*. H. *frente*. Antiquum Frontis iudicant viri docti quàm proximè accedere ad *φρον*, Cura, sollicitudo, cogitatio, vel commentatio perstudiosa; quandoquidem apud om-

F U.

nes in confesso est Frontem certissimum esse cogitationum curarumque indicem: unde & hominum frontem serenam, aut nubilam, vel caperatam dicimus. "Frons & aliis; inquit Plinius, lib. XI, c. 37, sed homini tantum tristitiæ, "hilaritatis, clementiæ, severitatis index". Vide Voss. Orat. instit. lib. VI, c. 11, § 3; ubi pluribus exemplis hunc locum illustrat Lectorumque suum eodem Opere sedulo commonefacit Pudoris mentionem hoc in loco malè prætermisam à Plinio; cum cuius liqueat manifestissima pudibundæ mentis indicia in fronte potissimum elucere. Unde quoque præmortui pudoris homines Græcis dicuntur *τεῖψαι* vel *προετρίψαντες τὸ μέτωπον*. Quin & G. *effrontes* vocantur Quotquot gnaviter sunt impudentes atque omnem concoxerunt pudorem.

FRONTIERS of a countrey, Extremi regionis alicujus limites. G. *frontieres*. It. *frontieras*. H. *fronteras*. B. *frontieren*. Frontaria, vocabulo semibarbaro, sunt Limites regionum, ex eo, quod frontis instar primò in conspectum veniant. Voss. lib. III. de Vit. ferm. c. 12. Aliàs istiusmodi regionum limites dicuntur B. *grenzen*, & *paelen*, vel *pael-steenen*. de quibus v. Mart. in Limes.

FROST, Gelu. A.S. *forp̃t*. *forp̃t*. Al. *frost*. D. & Ill. *frost*. B. *vorst*, *brost*. Refer ad *Freeze*, Gelare.

FROTH, Spuma. D. *fræ*, *frœ*. M. Casaubonus censet factum ex *ῥοθῆς*. Spuma.

FROWARD, Protervus, præceps in iram. V. *Forward*, Prorsum, antrorsum.

FROWNE, Frontem corrugare, caperare frontem. Nescio an sit à C.B. *ffroen*, Naris. *ffroenio*, Naribus efflare: ut *Frowne* primâ suâ significatione olim denotaverit Fronte ac naribus corrugatis fastidium dedignationemque testari. Hor. lib. I, epist. 5.

--- ne turpe toral, ne sordida mappa

Corruget nares ---

M. Casaubonus derivat ab *ῥοθῆς*, Supercilium. τὰς ῥοθῆς συνάγειν, Supercilia contrahere, Angli dicunt uno verbo *to Frowne*.

FRUGAL, Frugalis. G. *frugal*. It. *frugale*. H. *frugal*. De vocabuli orig. v. Voss. etym. in Fruges.

FRUIT, Fructus. Cym. *ffrwyth*. Al. *fruht*. G. *fruit*. It. *frutto*. H. *fruta*. D. *fruct*. B. *brucht*. V. etym. Voss. in Fructus.

FRUMENTIE, v. *Frometie*, Farraceum.

FRUMP, Illudere. *Frumpe*, Sanna.

FRUSTRATE, Frustrari. G. *frustrer*. V. etym. Voss. in Frustra.

FUDDLED, Languidus, solutus, obrutus mero, vini plenus, crapulâ & capitis errore lapsabundus. Vox videtur resecta ex fine C.B. *penfeddwi*, Inebriari, vertigine capitis affici.

FUEL, v. *Fewell*, Focalia.

FULL, Plenus. Goth. *fullas*. A.S. *full*. Al. fol. Cim. *fulla*. D. *fuld*. Ill. *fullur*. B. *bol*. Omnium origo peti potest ex *βυλλῆς*, Op-pletus, densus, confertus. nam Hesychius *βυλλῆς* exp. *βελυσμένα*. & *βελυσμένα* eidem Grammatico exp. *βελύδαι*. estque *βύλλω* à *βύω*, Op-pleo, denso.

F U.

FULLBORN, Legitimus. *Fullfred*, Ingenua. V. Spelm. Archæol. in Fulboran. & in Fulfrea.

FULLDONE Chaucero est *Perform*, Perficere, exequi. *It mote nedes be, that the shrewes ben more wretches and sely, whan they maye fulldone and performe that they coveiten, than if they might not accomplish what they coveiten*. Boeth. p. 389. Valde huic affinia sunt, quæ satis prolixè adnotavimus ad gl. Lipsii in *fullst*, Adjutorium. [Vox est manifestæ compositionis. L.]

FULL, Fullonem agere, fulloniam exercere. Fuller, Fullo. A.S. *fullian* est Lanam constipare, condensare, cogere. B. *vollen*, *bulen*. Omnia sunt à *πλεῖν* vel *πλεῖν*, Cogere, constipare lanam. Quoniam verò Fullones non tantum constipant, verum etiam emundant lanas atque eluunt, juxta illud Mar. IX, 3. *his peake purdon ghtiniende*. *ppa hpite ppa rnap*. *ppa nan fullene opep eopdan ne mæz ppa hpite gedon*. "Vestimenta ipsius facta sunt splendentia, "candida nimis velut nix, qualia fullo super "terram non potest candida facere". hinc A.S. *fullian*. *fulligean*. *fulpan* accipi quoque coepere pro Baptizare, i. lavacro regenerationis abluere. unde & in Cod. Cott. Joh. X, 40. *fulpian* & *clænrian* ut synonyma conjunguntur. Ab hoc *fullian* & *fulpan* Baptismus dicitur *fulluht* & *fullpiht*. Baptista, *fulluhtepe* & *fullpihtepe*. Obiter denique observa, quod Johannes Baptista in Cod. Rulhw. Mat. III, 1. *Johanner re bezapa dicitur*. At Mat. XI, 6. sicuti & XIV, 2. *re bæzepa* nuncupatur: quæ forte videri possint ex *βαπτισμῶς* depravata, nisi pro eo Mat. XVI, 14. & rursus Mat. XVII, 13, *bæzepe* legeretur. Nescio itaque annon rectius *bæzepe* & *bezepe* videri possint corrupta ex *bæzepe*. Ipsum verò *bæzepe* deducendum sit à *βαδῖαν*. Lavare: eâ nimirum acceptione, quâ apud ven. Bedam IV, 19. *baðian* & *þpean* tanquam synonyma conjunguntur. Atque ad hanc quoque originem referri possunt C.B. *badydd* & *bedydd*, Baptismus. *bedyddio*, Baptizare. *bedyddlestr*, Baptisterium. *bedyd-sawd*, *οικουμένη*, i. Habitabilis illa terræ portio, quæ Christo Domino per lavacrum regenerationis est initiata. Plura habet Voss. etym. in Fullo. & Menag. in *Fouller*.

FULLMER, idem quod *polecat*, Martes. est à Theot. *ful*, Putidus. & *merder*, Mardadus, Martes. B. quoque ab odore tetro *visse* nuncupatur. quod fuit in *Fiest*.

FULLSOM, Nauseosum, quicquid ex nimia copiâ provocat nauseam. à *full*, Plenus.

FUMBLE, Subagitare, importunè ac nimium familiariter manibus contrectare. D. *famle*. B. *fommelen*. D. *famle* videtur nimis familiarem agendi modum significare. [Ill. *salma* est Palpare, Suec. *famla*. Hinc fortasse G. Dougl. *taiksumler*. 482, 34. *To fumble* propriè dicitur de iis qui rem aliquam inscitè, infabrè tractant vel aggrediuntur. quod Suecis est *fumla*. L.]

FUME, Exhalare, evaporare. G. *fumer*. It. *fumare*. H. *humear*, *abumar*. V. etym. Voss. in Fumus. -- Quod Angli dicunt *he is all in a fume*,

v. an

F U.

v. an aliquam habeat affinitatem cum *Isl. fum*, Festinatio. Alioqui vulgò Anglis *to fume* est Incallescere irâ, stomachari. Quotquot verò dolori suo parentes atque iracundiæ servientes, in asperas porro minas prorumpunt, iisdem Anglis non absimili metaphorâ dicuntur *to vapour*: atque etiam quandoque conjungunt utrumque, dicentes, *be fumeth and vapouretb extravagantly*, "Non mediocriter minatur, minatur atrociter".

FUNCTION, Functio, provinciæ susceptæ administratio. G. *function*. It. *funzione*. V. etym. Voff. in Fungor.

FUNERALS, Exequiæ, funus. G. *funerailles*. V. etym. Voff. in Funus.

[FUNK VOX Academicis Oxon. familiaris. *to be in a funk*. vett. Flandris *fonck* est Turba, perturbatio. in *de fonck sin*, Turbari, tumultuari, in perturbatione versari. L.]

FUNNELL, Infundibulum. Potest videri dictum quasi *Fundell*, à Fundendo + Profundendo.

FURBISH, Polire, mundare. A.S. *ƿeopman*. pro quo Alamanni per usitatissimam literæ M in B transmutationem *furben* dicunt. G. *fourbir*. It. *forbire*. Unde ensium armorumque Politor sæculo semibarbaro dicebatur Forbator. nam quod in LL. polit. Alvredi R. 19. occurrit *ƿƿeopbhta oðƿer mannes ƿæpne to ƿeopmunge undeƿƿo*. hunc in modum transtulit Jo. Brompton, "Si quis forbator alicujus arma suscepit ad purgandum". Ab hoc interim *furben* Italici *furberia*, & G. *fourbe* dicitur Dolus doctè atque artificiosè dedolatus, qualis Italici aliàs *finexxa*, G. *finesse* nuncupatur. unde & Sycophanta egregius atque in omni fraudum fallaciæque genere versatissimus G. *fourbe*, It. *furbo* dicitur. Menagius It. *furbo* suspicatur desumptum ex Lat. Furvus, i. niger: juxta illud Horatii, "Hic niger est: hunc tu, Romane, caveto".

FURIE, Furor. G. *furor*. It. *furor*. H. *furor*. Furæ etymon & Furoris, cum ab eadem origine veniant, ab Æolico Græco (unde omnia fere Romana vocabula) petendum est. *Θέρος* idem est quod Irruo cum impetu. Inde *Θέρος*, Violentus & furiosus impetus. & *Θέρος*, Furiosus Mars; qui & absolute *Θέρος*. Æolicum porro *Φέρος* pro *Θέρος*. Hinc Furo Latinum, & *Φέρος* pro *Θέρος*. inde Furos & Furor: ut *Φέρος* pro *Θέρος*. Hinc etiam *Θέρος* & *Φέρος*, ex quo Romanorum Furia. Cl. Salm. in suâ ad Menagium epistolâ super Herode infanticidâ.

[FURL *a sail*, Velum contrahere vel complicare. Nescio an sit à *Curl*, Crispare, intorquere, C in F mutato. quomodo Itali commutârunt Lat. Mucus in *muffa*. Latini *κλαίω* in Fleo. *κρύω* in Frigus. &c. L.]

FURLONG, Stadium. A.S. *ƿuplang*. Omnis v. Spelm. in Furlongus.

[FURMETIE. V. *Formetie*.]

FURNACE, Fornax. Cym. *fwro*. G. *four*. It. *forno*. H. *berno*. V. etym. Voff. in Fornax.

FURNISH, Præbere, subministrare, suggerere, suppeditare. G. *fournir*. It. *fornire*. H. *fornir*,

F U.

fornecer. Nicotus putat affiniâ Gr. *πορνεύω*, inserto potissimum N, & mutato * in F.

FURR, Pellicium. G. *fourreure*. It. *fodera*, *fodratura*. H. *asorro*, *asorratura*. B. *boedering*, *boering*. Omnino per metathesin facta sunt ex *φύρεω*, Munimentum, præsidium; quodd suffultis duplicatisque vestibus muniamur adversus injuriam frigoris. V. quoque Spelm. gl. in *Fodratura*. [& *Fodder a garment*.]

FURROW, Sulcus. A.S. *ƿuph*. B. *bore*. Sunt à *ƿýpian*. Sulcare, aratro proscindere. Ita legimus Scintillarii tit. XXXII; Dænne *ƿopman ƿýnð geonƿlicnyrre upe týba*. *uƿ ƿýt ƿnam bodunge to ƿepƿcenne ýr*. *ƿ ƿcep tunƿan upe ƿýpian na duppe eopðan heoptan ƿnemebpe*. "Quum prima sunt juventutis nostræ tempora, nobis adhuc à prædicatione cessandum est, ut vomer linguæ nostræ proscindere non audeat "terram cordis alieni". Verbum *ƿýpan* + *arýpan* coepit deinde usurpari pro Castrare, evirare; proscindendi significatione tantummodò ab arvis ad corpora humana translata. *ƿýpan bapƿ*. "Castrare verres"; observ. lunæ 3. *ƿinðon aƿýnðe ða þe hie ƿýlƿum aƿýnðun ƿop ƿice heopunƿ*. "Sunt eunuchi, qui seipsos eunuchizaverunt propter regnum cœlorum". R.C. Mat. XIX, 12. *ƿƿæt elley ƿetacnið ða aƿýnðan*. *buton ða ða þe ofðƿýrcað + ofðƿýrceað ða ƿtýpunge ðær ƿlæƿclican lysteƿ ƿ of him ƿelfum aceopƿað unƿihtlicu ƿeop*? "Quid aliud significant eunuchi, quàm qui compressis motibus carnis affectum in se pravi operis abscindunt"? Palt. LII, 6. Videri interrim potest *ƿýpan* istud derivari quoque posse à *ƿurew*, Urere, ustulare. Huc facit illud Plinii lib. X H.N. c. 21, ubi de gallis gallinaceis agit; "Desinunt canere castrati; quod fit duobus modis: lumbis adustis candente ferro, aut imis "cruribus". &c. necnon illud Palladii lib. VI de Re rusticâ, Titulo 7; "Alligato juvenco atque dejecto, testiculi strictâ pelle clauduntur, atque ibi lignea regulâ premente, deciduntur ignitis securibus vel dolabris; vel, quod est melius, formato ad hoc ferramento, ut gladii similitudinem teneat: ita enim circa ipsam regulam ferri acies ardentis imprimitur; unòque ictu & moram doloris beneficio celeritatis absomit, & ustis venis ac pellibus à fluxu sanguinis strictis, plagam cicatrix, quodammodo cum ipso vulnere nata, defendit". Considera quoque an *ƿuph*. Sulcus, non possit deduci ab ill *ƿupeð*. quod gl. Cor. p. 145 exp. Obliquat.

FURTHER, Ulterius. A.S. *ƿopðop*. *ƿupðen*. *ƿýpðen*. Al. *furdir*. B. *berder*, *boorder*. Refer ad *Far*, Longè, procul. Hinc *to further* Anglis est Promovere, provehere. A.S. *ƿýpðen*. *ƿýpðian*. *ƿopðian*. *ƿupðian*. Al. *furtheren*. B. *boorderen*.

FURZ, *furzen bush*, Genista spinosa, ruscus. gl. Ælfr. 17; Ramnus, *ƿýpr*. Sequentes hosce Boethii versiculos metro I, lib. tertii de Consolatione.

Qui serere ingenuum volet agrum,
Liberat arva prius fruticibus,

F U.

Falce rubos filicemque resecat,
Ut nova fruge gravis Ceres eat.

Sic transtulit Alvredus R. juxta codicem Oxoniensem, Spa hpa rpa pille rapan pertmbæpe land. atio æperþ of ða ðopnar 7 ða rýprar 7 ða rearn 7 ealle ða peoð þe he gerio þ ðam æcepum beþigen. þ re hþæte mæpe þy bet peaxan: juxta exemplar Cotton. Se þe pille pýpcan. pærtm-bæpe lond. atio ofþæm æcepe. æperþ rona rearn. 7 ðopnar 7 rýprar. rpa rame pioð. ða þe pillað. pelhpæp beþian. clænum hþæte. Ðy lær he ciðalear licge on ðæm lande: [V. Boethii impressi pagg. 48, 166.]

FUSTIAN, Pannus xylinus sive gossipinus. G. fustaine. It. fustagno. H. fustan. B. fusteyn, busteyn. Sunt, qui credant, inquit Menagius, huic panno nomen inditum à Fustis; quod fiat ex ligno arboris, quæ fert gossipium. Arras/ tzepe/ lardoyck/ busteyn/ Arracium. Teuton. Sardoyck/ busteyn/ arras/ Arracium; Idem. Fastanum, Saerdoeck/ fasteyn/ sareck; Auditor Gemmæ. V. Voss. lib. II de Vit. ferm. sub finem c. 7. Dispice quoque an non huc faciat illud foiste in, quod supra exp. Subdere, supponere, suffarcinare. Notandum quoque est illud Fuscotinctum, quod habet Ortus Vocabulorum & exponit fustiane. Ortus ille Vocabulorum est Dictionarium Angl. impressum Londinii 1500.

FUSTIE, foistie, Mucidus, situm recipiens. Cantianis fennow vel finnow est Mucidus. B. buntig, bunstig. A.S. fýnig est Mucidus. fýnegian. Mucescere. [Isl. funer sunt Marci, putridi. fuinn, Putrefactus. sue, Putredo. L.]

[FUTHIR G. Douglas 311, 29. Idem esse videtur quod Feather, Pluma, penna. Editor varias de voce conjecturas adhibet, sed ne unam quidem, quæ ad rem facit. L.]

FUYN and put with hornes in Æneidos Scot. paraph. exp. Cornu petere. Has nimirum Ascanii preces Æneid. IX, 625.

Juppiter omnipotens, audacibus annue cœptis.

Ipse tibi ad tua templa feram sollemnia dona;

Et statuam ante aras auratâ fronte juven- cum

Candentem, pariterque caput cum matre ferentem;

Jam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam.

Sic reddidit Rev. episc. Dunkellensis;

Omnipotent hie Jupiter, me here,
Assist to this hardy commencement.
Myself unto thy templis sall present
Solempnit giftis, maist gudly may
be get,

And eik before thyne altaris sall I
set

Ane young bullok of cullour quhite as
snow,

With goldin schackeris his fore-
hede arrayit on raw,

The beist sall be full tydy, trig, and
wicht.

F Y.

With hede equale tyll his moder on
hicht.

Can all reddy with hornes fupn and
put

And scraip or skattir the soft sand
with his fut.

Introspecte, quæso, mi Lector, quæ supra diximus in Foine, Pungere; ac verè diligentèrque consule propriam curiosæ mentis intentionem, putésne Scot. Fupn aliquam affinitatem habere cum ibi traditis.

FYE, fye upon, Vah. Cym. ffei, fi. unde ffaidd iis est Abominabilis, fastidiosus. Isl. fue est Putredo. B. foey est Vah. It. vah. G. ouab. φῶς Grammaticis dicitur esse φωνὴ χειρῶν, vel vox τῆς χειρὸς, ejus, qui se indigna pati conqueritur. V. quoque quæ supra diximus in Fie.

[FYLE, G. Douglas est Polluere, contaminare. A.S. fýlan + fulan. Eandem agnoscunt originem, quam Foule. L.]

FYNDIE frequenter in ore est Anglis agrorum culturæ vacantibus, cum oblata occasione mutuo sibi inculcant illud suum proverbiale prognosticon, A May cold and windy maketh the barn full and fyndie. Frequenter itaque ex compluribus Anglis patriæ linguæ studiosis exquisivi, quid sibi vellet illud fyndie; sed hætenus in neminem incidi, qui de vocabuli proprietate certi aliquid afferret. Minimè quoque hæsitacionem nostram sustulit Ælfricus, cum Gram. suæ c. 9, ubi agit de terminatione sexagesimâ paradigmatum Tertiæ declinationis, gefýndig oððe numol exponit Capax: quandoquidem hæc vocis acceptio nihil omnino conducere videbatur ad assequendam proverbii hujus rustici mentem. Quorsum enim dicat proverbium, mensem ventosum reddere horreum capax? Primam dubitanti lucem affuderunt Gregorii M. Pastoralia, cum in Regiâ ejus paraphrasi A.S. c. LII. § 9 sequentia hæc legissem, hþæt pe piron. ðæt pe ma lufiað ðone æcep. þe ær pær mid ðopnum arpozen. 7 æfter ðæm þe ða ðopnar beoð aheapene 7 re ækep bið onepes 7 bpingð godne pærðm. ma pe lufiað ðone þonne ðone þe rrent on clæne lande 7 bið unpærðmbæpe oððe ungefýnde copn bpingð oððe deap. Exprimit nempe hic locus sequentia ipsius Gregorii verba; "Plus namque terram diligimus, quæ post spinas exarata fructus uberes producit, quàm quæ nullas spinas habet, sed tamen exculta sterilem segetem gignit". Quum itaque Alvredus rex Sterilem segetem transtulerit ungefýnde 7 deap copn. manifestè indicat ungefýnde esse vitium segetis, atque adeo gefýnd copn esse Bonum probumque frumentum. prorsus ut farrt 7 fýndig læf 7 hapt conjungit Orm. 41, 1. Reliqua expediet Dan. Lexicon, docuitque me quænam fuerit hæc boni frumenti dos: nam sicuti A.Saxonibus olim pund. Theot. phunt + sunt dicebatur Libra + pondus, ita D. fýnd idem significabat: atque inde fýndyg iis est Firmus, solidus, præstans robore, virtute, pondere. Concludo itaque ungefýnde 7 deap copn in præcedentibus Regiæ paraphraseos verbis denotare Justo pondere destitutam surdâque segetem.

G A.

tem. atque adeo in rustico quoque aphorismo *a fyndie barn* erit Horreum scatens probo ponderosoque frumento. Plin. lib. XVIII N.H. c. 11; "Apud veteres ponderosissimo cuique tritico præcipua salubritas perhibetur".

G.

GABBER, Nugari, joculari, sermones ineptos effutire. G. *gaber*. It. *gabbare*. B. *gabberen*. Run. Lexico **ƿABB** est Ludibrium. **ƿABBAN**, Deceptus, ac propriè fortasse, Verborum ludibriis in errorem actus. Isidoro in glossis Gabarus exponitur Insulsus, barbarus. Neque longè videntur ab his recedere Anglica *gibe*, Deridere. *gibble gabble*, Sermo confusus & nemini intellectus. *gibberish*, Peculiaris lingua erronum quos vocant Nubianos. Anglis dicuntur *Gypsies*, q. d. Ægyptii. Minimè quoque alienum videtur hoc in loco mentionem injicere Gabbæ, celeberrimi olim scurræ, cujus meminit Martialis. [A.S. *gabban* significat Deridere, illudere, quod est purum putum Isl. *gabba*. L.]

GABLE, **GABLE-HEAD**, [**GABLE-END**,] Frontispicium ædium, vel potiùs Fastigium frontispicii. medio ævo Gabalum dicebant. Gallis *gable d'une maison*. Danis quoque Fastigium illud sive Cacumen, quod spectatur in ædium frontispicio, vocatur *gaff*. B. *gebel*, quod Kilianus vult dictum quasi *gehebel*, ab *heben* vel *heffen*, In altum elevare, sursum attollere. Quum tamen in Arg. codice **ΓΙΒΛΛ** dicatur Pinna sive summa structuræ totius extremitas, malim **ΓΙΒΛΛ** illud derivare ex *κεφαλή*, Caput; quod ejusmodi *ἀκρωτήρια* sive Prominentiæ emineant in substructionibus, ut caput in corpore humano. gl. D, 1; Calvaria, gieula. Loc. Arg. codicis est Lucæ IV, 9. **GAH ΓΑΣΑΤΙΔΑ ΙΝΑ ΑΝΑ ΓΙΒΛΙΝ ΑΛΗΣ**. "Et statuit eum super pinnaculum templi". [Isl. *gabl* est Terminus. Baxterus in Aballaba refert ad Hib. *gabhal*, q. d. Furcalis finis in ædificiis. Gauêlc quoque Alamannis est Furca. gl. D, 10. quod B. *gaffel*. L.]

GABLE, vide *Cable*, Rudens.

GAD of steel or iron, Massa chalybis vel ferri. [Fortasse ab Isl. *gaddur*, Clavus ingens. L.]

[**GAD-FLY**, Oestrus, tabanus, asilus. Compositum est ex *gad*. Stimulus, aculeus, & *fly*, Musca. q. d. Musca aculeata. L.]

GADD, Vagari, circumcursare, omittis rebus necessariis, frigida atque inania otiosè sectari. Fortasse est à C.B. *gadael* & *gadaw*, Linquere, deferere. quod ipsum tamen J. Davies derivat ab Hebræo *גדר*, Relinquere, desinere.

GADER, v. *Gather*, Colligere.

GAFFER N fortasse corruptum est ex *gepepe*. Sodalis, socius, contubernalis. vett. Belgis *gaffel* erat Contubernium, societas. *gaffel-broeder*, Contubernalis, contubernio, i. socius de contubernio. Author Gemm. gemm. in Contubernio & Contubernium. [Alii corr. volunt ex *goodfather*, quod f. rectius. L.]

[**GAFFLES**, Plectra, calcaria factitia gallo-

G A.

rum cruribus affixa, dum inter se pugnant. Haud dubiè sunt ab A.S. *garelucar*. Hastilia. quod ab Isl. *gastat*, Teli genus, & hoc fortasse ab obsoleto Hib. *gabbla*, Telum, hasta, lancea. L.]

[**GAG**, Epistomium. *to gag*, Os obstruere. Fortasse à C.B. *cau*, *cai*, Obturare. L.]

GAGE, Pignus. G. *gage*. It. *gaggia*. Derivant à Vadium vel Wadium. Unde Anglis *engage* est Obstringere se vadio vel pignore interposito. V. quæ infra annotamus in *Wager & Wages*.

GAGGLE like a goose, Gingrire, strepere instar anseris. B. *gagen*, *gagelen*. quod postremum licet valdè sit affine isti *kæckelen*, *kækelen*, quod de gallinis acuto clamore perstreptibus usurpatur; rectiùs tamen deducas ab illo *gagel*, quod Sicambris Palatum vel rictum oris denotat. A.Saxonibus certè *geagl* est Rictus. Islandis *gagl* est Mulier nauci & nihili.

GAI, *Gay*, Venustus, nitidus, politus. B. *gay*. Fortè sunt à *χαῖος*, quod Hesychio & Suidæ exp. *ἀγαθός*, Bonus, probus. Nisi malis derivare à *γαῖα*, Superbio, efferor. Notum est illud Ovid. Fast. lib. I, v. 419; "Fastus inest pulchris, sequiturque superbia formam". Gallis *gay* is Hilaris, amœnus, jocundus. *gayeté*, Hilaritas. *gayement*, Hilariter.

GAILE, vide *yaile*, Ergastulum.

GAIN, Lucrum, quæstus, emolumentum. G. *gain*. It. *guadagno*. H. *ganancia*. Isl. *gagn* est Utilitas. Danis *gaffn* est Lucrum, fructus, utilitas. *ganding*, Utile, conducibile. Varii variè deduxerunt. Quidam ab Hebræo *קנן*, Acquirere, emere, possidere. Alii à *καίνομαι*, Vinco, supero. vel à *γαίνομαι*, quatenus nempe *γαίνεσθαι* Hesychio exp. *ἀνέσθαι*, Perficit. vel à *γαῖον*, Gaudium, voluptas, oblectamentum; quod lucrum animos mortalium præcipuè ad lætitiā atque hilaritatem excitet. V. Regem prophetam ps. IV, 7, 8, 9. Quo etiam facit illud Plauti Curcul. IV, 2. & Persæ IV, 3; "Quoi homini Dii sunt propitii, lucrum ei profectò obijciunt". V. interim annon G. *gain* (pro quo & *guain* scriptum invenitur) commodiùs derivari possit ex Teut. *gewin*, Lucrum. ut ex *gewin* per contractionem factum sit *gwin*, atque inde *guain*, *gain*. De origine verbi *winnen*, *gewinnen*, Acquirere, v. annot. ad Tatiani CXCV, 4. ut & infra *Winn*, Acquirere. [-- *To gain*, Acquirere, lucrari, vincere, prævalere. G. *gagner*. In lex. Run. Ol. Wormii **ƿHAKPI** exponitur Præstantia, secunda fortuna. A.Saxonice *genge beon* est Prævalere, succedere; ut, *per cýnniger bene mid dýhtne genge pepe*. "Preces Regis apud Deum valebant". Unc *gezenge ne per*. "Non nobis commodum erat". Unc *genge*. Nullius virtutis, ineptum, irritum. *Ge ungenge dýdon bebod Godep*. "Irritum fecistis mandatum Dei". Isl. *geingur*, Procedit, succedit. *Pa friette David huerfu bardagin geinge*, "Tum quæsit David quomodo bellum succederet". *Uff horne þesse þyfer vel drucked eff i einum dryck geinger*, *enn sumer specta aff i tuimur*, *en eingen er suo litel þickumadur ad ei gange aff i Preimur*, "Bene videtur bibere, qui uno haustu hoc cornu exinaniverit, quidam binis

G A.

"bitis exhauriunt", &c. Goth. **ΓΑΓΕΙΡΑΝ**, Lucrari, acquirere, quasi **ΓΑΓΕΙΡΝΑΝ**. Hæc habet Hickeſius, quibus non abs re fuerit addere, quod Islandis **geignast** significat Lucrari. L.]

GAINSAY, Obloqui, contradicere, responſare. Ita **gienſige** Danis est Protestari. **gienſtud**, Echo. **gienmale**, Exceptio. **gienſtrid**, Repugnantia. nam ſicuti in omnibus his elucet D. **igien**, Iterum, denud, rurfus; ita in iſthoc **gainsay** facile deprehendas Angl. **again**. quod fuit ſuo loco.

GALE of wind, Aura excitator, major vis venti. **galerie** Gallis est Septentrio. at **galéga** Hiſpanis est Favonius, zephyrus. V. an hoc **gale** & alterum **gall** in **gall** & **crie** non pertineant ad ea, quæ habet gl. C. 5. in Clangoris, calmes.

[**GALE**, Cuculare. G. Dougl. 403, 26. V. **Gall & Cry**, & **Yell**. L.]

GALERIE, Pergula, porticus, peristylium. G. **galerie**. It. **galeria**. D. **galeri**. B. **galeriie**, quod Kiliano dicitur quaſi **ganeriie**. à **gaen**, Ire. Pari quoque ratione G. **galerie** Nicotus putat dictum quaſi **allerie** ab **aller**, Ire. **γάλλων**, authore Etymologo, Phœnicibus vocantur **τὴν ἀφρογυγάν**, Septa.

GALIARD, v. quæ mox annotamus in **Gallant**. V. quoque Spelm. in Goliardensis. [Conſtatum videtur ex G. **gai**, Lætus, hilariſ, & B. **ard**, Natura, indoles, ingenium, L interpoſito euphoniæ gratiâ. L.]

[**GALL**, Cuticulam atterere, excoriare. Fortaſſe ab Hib. gaillim, Lædere, nocere. V. **Gaul'd back**. L.]

GALL, Fel, bilis. A.S. **gealla**. Al. **galla**. D. **galde**. Iſl. **gall**. B. **galle**. Non ita longè abeunt à **γάλλ**, Bilis. At Becanus arbitratur Teut. **galle** dictum quaſi **geale** vel **geele**, ob flavum colorem. Hinc fortè Homo inſanus, furibundus, dicitur Danis **gall**. item Canis rabioſus, **gallen-hund**. Ac fortaſſe quoque Iſl. **gale** ab eadem origine cœpit accipi pro Exclamare & vociferari inſtar hominis atrâ bile perciti. Iſſidem quoque **galenn** est Inſanus, vefanus.

GALL & crie, Ejulare, plorare. Ejulare exponitur **ghalen** Teutonifæ. Cymræis **galar** est Luſtus. **galaru**, Lugere, plangere. **galw**, Vocare, appellare, ejulare. atque inde Gor. Becanus Hermathenæ ſuæ libro IV aſſerit Anglos accepiſſe ſuum **call**. V. quoque quæ paulld ante attigimus in **Gale of wind**. [& in proximè præcedente **Gall**, Fel.] quæque infra dicimus in Verbo **yell**, Ejulare.

GALLAMAFRIE, Minutal, miſcellanea. G. **galimaſfrée**.

GALLANT, Homo graphicus, elegans, ſcitus, bellus. G. **galant**. It. **galante**. H. **galano**. Poſtremum hoc valdè affine eſt Gr. **γαλνός**, Sere-nus; ut propriè ita ſit dictus Qui animo ſemper eſt tranquillo, hilari, defæcato; qui talem habet animum, qualem ſapienti tribuit Seneca epiſt. LIX; "Taliſ, inquit, eſt ſapientis ani-mus, qualis Mundi ſtatus ſuper Lunam. ſem-per illic ſerenum eſt". Ejuldem ut ſignifica-tionis, ita quoque originis videri poſſent Angl. **galiard**. G. **gaillard**. It. **gagliardo**. H. **gallardo**,

G A.

nifi perſæpè peculiariore ſignificatu Lætam vi-vidæ indolis alacritatem denotarent: unde & Spelmannus putavit referenda ad **ἀγαλλίαω**, Exultare, geſtio. V. magni Herois archæologum in Goliardensis. Voſſius tamen II de Vit. ſerm. c. 8. deſumpta putat à Gallico ardore, mirâ ſtrenui-tate ingruentes difficultates ſubeunte ac ſuper-ante: quomodo & tripudii genus agile atque excitatum **galliardum** nuncupant. "Ab auda-cia Gallicâ, inquit Jul. Scaliger exerc. 325 ad-
"verſus Cardanum, **galliardus** nuncupatur iſ, "qui fortiter adit pericula". Alia quædam ha-bet Menagius in **Galand**.

GALLIE, Triremis, longa navis. G. **galée**, **galere**. It. & H. **galea**, **galera**. D. **galei**. B. **ga-lepe**. V. Spelm. in Galea. Menag. in **Galere**. Mart. in **Galéa**. ac magis etiam Voſſ. lib. I. de Vit. ſerm. c. I. Galeida, **een galey**. & pertinet ad navigandum; Auctor gemmæ. Teutonifæ quoque Galea exp. **een galey**.

GALLON, Amphora, congius. menſuræ ge-nus apud Anglos octo continens pintas. Cym-ræis **galwyn** eſt Congius. V. Spelm. in **Galo**.

GALLOP, Quadrupedare, effuſis habenis e-quum ad curſum incitare. G. **galoper**. It. **galop-pare**. H. **galopeár**. Budæus in Commentariis linguæ Græcæ hæc habet de verbi origine; "**καλπῶν** & **καλπίζειν** Græcis eſt Equum ad in-greſſum exultantem urgere. noſtri hoc Ca-loppare vocant, & caloppum, quod Græci **καλ-πῶν** dicunt". Adi quoque Cl. Salm. in ſcriptt, hiſt. Auguſtæ. p. 245.

GALLOWES, Patibulum. Goth. **ΓΑΛΓΑ**. A.S. **gealga**. Al. **galge**. D. Iſl. & B. **galge**. quod ſummus magiſter eruditorum Voſſius de-ri-vat à Gabalus. V. ejus etym. in voce. Qui-dam gabali vocabulum derivant ab Hebræo **גבול**, Altus, celſus. Cum quâ originatione mirè conſonat quodd Theot. quoque hahan & hangan, Suspendere, crucifigere, factum videatur ex hah & hoh, Altus. quâ de re v. à nobis obſervata ad Willeram pag. 68. Ex eodem in-terim Gabalus videntur Angli ſuum **gibbet**, Gal-li **gibet**, Itali **guibetto** detorſiſſe. Cymræis Pati-bulum valdè ſignificanter dialbrenn dicitur, quod tantundem eſt ac ſi dicas Ultionis arbor. à dial, Vindicta, & pren, Arbor, lignum. Et quoniam Cymræorum facta eſt mentio, non alienum quo-que videtur hoc in loco monere, quodd iſſdem Cymræis gallu & galuedd eſt Potentia, poteſtas, ſi forte ea res alicui ſuſpicionem injiciat Angl. **gallows** deſumptum eſſe ex hiſce Cambrobritan-nicis; propterea quodd Patibulum nihil aliud ſit quàm Summarum poteſtatum ſupplicium in ma-leficos. Quod licet quis ſtatuat, minimè tamen opus eſt eum ſimilitudine quadam rationis in-ducere, ut G. quoque **potence** pro Furcâ vel Ga-balo ab earundem Summarum poteſtatum de-creto atque autoritate mutuatum putet; cum certum ſit Furcam ſive Gabalum Gallis **potence** nuncupari à ſimilitudine Furcularum ſubalarium, quibus innituntur claudi atque inſirmi, quâſque **potences** vocant. V. **Potents**. **Gabel** Germanis olim denotavit Genus furcæ, unde conjicio Ga-balum primò ſignificâſſe Mergam ſive Furcam Belgis

Belgis **gaffel** dictam: postea verò Furcam, instrumentum supplicii. De hac Furcæ acceptione v. Jos. Scaliger. in Manilium. B. **galge** proximè ad Gabalus accedere putat Vossius. Porius tamen, inquit Martinus in Gabalus, retulerim **galge** ad Golgotha, quàm ad Gabalus. V. locum.

[GALLY, Terrere, consternare, timorem alicui incutere. Vox Anglis occidentalibus usitatissima. Manifestè descendit ab A.S. *agælan*. *agælpān*. Terrere. Boeth. XXXIV, 5. Ða *peapþ* ic *agelped*. 7 *ryþe* *afæped*. Oros. V, 10. mon *mihte* on *þæpa* *peped-monna* *gebæpan* on *gi-tan*. hu *hý* *afýphæde* *þæpan* 7 *agæpede*. "Ex virorum vultu colligi poterat quantopere "formidarent". Idem III, 9. *agæled* *beon*. L.]

[GALLY-TOT, à B. **glepe**, Terra figulina scintillans, & *pot.* unde fort. *to glaze a pipe*, & Glæsum ant. Germ. pro Succino. V. *Glasi*. Skin.]

GALPE Chaucero est *yawn for lack of sleep*.

The noris of digestion, the slepe

Gan on hem wink, and bad hem to take kepe,

That mete and drink, and labour wol have rest,

And with a galping mouth hem all he kest;

And seyde it was time to ly adoun.

For blode was in his exaltation.

Cherisheth blode, natures frend, qð he,

Thei thankin him, galping, by two, by thre,

And every wight gan drawen him to rest,

As slepe hem bade; thei toke it for the best. Sq.T. 367.

Suspicio hoc verbum *galpe*, inserto L, factum ex *gape*, quò commodius discerni posset oscitatio dormituriensium ab oscitantiâ somno marci-dorum.

[GALZEARD G. Douglassio est idem cum *Galiard*, q. v. L.]

GAMBOLE, Crura in sublime jactare. G. *gambayer*, *gambiller*, [& *gambader*.] It. *gambettare*, *gambettare*. Sunt ab It. *gamba*, Crus.

GAME, Ludus, oblectamentum, festiva ludentium hilaritas. Isl. *gaman* est Jocus. D. *gammen* est Gaudium. Nescio an origo vocis petenda sit ex *γάμος*, Nuptiæ; ut primitus usurpata sit vox de celebritatibus nuptiarum, quæ maximè gaudent ludis jocisque. Ad hanc ipsam quoque originem refer A.S. *gamenian*. Jocari; ut verbum propriè olim acceptum sit de ob-scœnissimis verbis, quales erant Fescennini, quos in nuptiis quondam cani solere author est Festus. G. *game* est Concentus musicus. ita dicunt *chanter la game à quelqu'un*. Itali, *cantar la zolfa à uno*. illud verò *zolfa* Ant. Oudinus vult factum ex *Sol fa*, præcipuis musicalium rudimentorum terminis.

GAMMON of bacon, Perna. G. *jambon*. quod est à G. *jambe*, Crus. Itali dicunt *gamba*. quod viri docti magno consensu derivarunt à *γᾶμμη*, Flexus.

GANDER, Anser mas. A.S. *ganbpa*. *ganþia*. B. *gent*. Græcis *χῆν* est Anser. Doricè *χῆν*.

[GANG, Ire. B. *gaan*, *ganghen*. Al. *gan*, *gangan*. A.S. *gan*. *gangan*. D. *gaa*. Isl. *ganga*. Cim. *ΓΑΓΓΑ*. Goth. *ΓΑΓΓΑΝ*. L.]

GANGRENE, Gangræna. G. *gangrene*. It. *cancrena*, *cancerella*. V. etym. Voss. in Gangræna.

GANNER, Avis anolini generis, ut Boscas, querquedula, &c. Fortasse ita dicta est, quòd in eâ aliquid simile anseri observaverint antiqui.

GANTLET, *gauntlet*, Manica ferrea militaris. G. *gantlet*. It. *quanto di maglia*.

GAOL, v. *yail*, Ergastulum.

GAP in a hedge, Hiatus, disruptio, incile se-pis. [Isl. *gap*.] D. *gab* est Porta. à *gabe*, Hiare. [V. *Gate*, Janua.]

GAPE, Patere, hiare, oscitare, ore patulo spiritum ducere. Al. *gipan*. D. *gabe*. B. *gapan*. [Isl. *gapa*.] Valdè affinia sunt Gr. *σπῆν*, Spirare, anhelare. vel *σπῆν*, Flare, spirare. unde *σπῆν* vel *σπῆν* exp. Efflo apud Homerum Iliad. X, v. 467; --- ἀπὸ δὲ ψυχῆς ἐκσπῆναι, "Animam "efflavit". Cim. *AF PIBA* in Run. lex. exp. Hyperbolica effutire. Isl. *geip* est Jactantia, exaggeratio. prorsus ut Anglis *to gape*, item *to keep a great gaping* usurpantur pro Immodicè jactare, i. exaggeratâ verborum volubilitate latius atque inflatius quædam de semetipso commemorare. In hujusmodi Thraſonem quadrat illud Horatii,

Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. v. porrò Lipsii gl. in gipondi. "Gepidæ sine dubio ex Gothorum prosapiâ ducunt originem. "Sed quia, ut dixi, Gepanta pigrum aliquid tardumque signat, pro gratuito convitio Gepidarum nomen exortum est: quod nec ipsum credo falsissimum. Sunt enim tardioris ingenii". Jornandes cap. XVII. ubi quoque vide antecedentia.

[GAPTOTHED Chaucero dicitur, ni fallor, ea, cui dentes sunt exerti. W.B. v. 603. q. d. *gob-tooth'd*. ab Hib. *gob*, Rostrum, & *tooth*, Dens. L.]

[GAR, Facere, cogere. Vox Scotis & Anglis Borealibus familiaris. Est ab Isl. *giora*, Facere, &c. L.]

[GARB, Ornatus, habitus. Cim. *PIRPI*. V. *Churle*. L.]

GARBAGE, Viscera. Valde affine est Hispanico *garbeár*; quòd inter exenterandum diripiuntur à costis avium pisciumque.

GARBLE *spices*, Seligere vel fecernere aromata, perpur-gare aromata. G. *grabuger*. It. *grabugliare*. B. *garbeluren*. Hispanis *garbeár* est Rappare, avidè prehendere. Cymræis *crap* est Raptio, prehensio. Videri quoque potest B. *garbeluren*, per quandam metathesin literæ R, factum ex *grabbelen*, Diripere. Nisi malis omnia hæc referre ad illud *καρπιδάειν*, quod Hesychio exp. *καρπιδάειν*, Purgare. sicuti & *καρπιδάειν* eidem est *καρπιδάειν*, Disjici; solent enim inter pur-

G A.

purgandum omnia dissipari ac disjici, ut pura commodius ab impuris discernantur ac separentur.

GARBOIL, Turba, confusio. *G. garbouil*. It. *garbuglio*. ac fortasse tamen confusionem ac tumultum olim denotaverit qualis est inter prædandum ac spoliandum. quomodo *garbeár* Hispanis est Diripere, deprædari.

GARD, Præsidium militum; cohors prætoria, satellites, stipatores. *G. garde*. It. & H. *guardia*. **B. garde**. Videntur hæc plurimum affinitatis habere cum illo *ῥάδακας*, quod Pausaniæ, Hesychio, aliis denotat Præfidiarios milites in Asiâ ac mercenarios barbaros. de quibus plura Lexicographi. Cæterum ut de hoc arbitrium cuique quod visum erit statuendi relinquo, ita puto nemini dubium esse quin Angl. *garde*. *G. garder*. It. *guardare*. H. *guardar* pro Custodire, servare, tueri, sint à Teut. *waren* vel *warden*, Defendere, tueri, custodire. De Al. uarten egimus ad gl. A, 6. in Tueri. [V. *Ward*, Custodire.]

GARDEN, Hortus. Al. *gardo*. *garten*. *G. jardin*. It. *giardino*. H. *gardin*. D. *gaard*. **B. gaerde**. Arg. codici Joh. XVIII, 1 **ΑΝΚΤΙ-ΓΑΚΑΣ** est Hortus. de quâ voce Gothicâ fusè egimus in *Orchard*. Reliquorum verò originem v. in nostris observ. ad Willeram pag. 72.

GARDIAN, Tutor, curator. aliàs *warden* dicitur Anglis. *G. gardien*. It. *guardiano*. H. *guardian*. V. Spelm. in *Gardianus*. [V. quoque *Ward*, Pupillus.]

GARDVIAND, Repositorium cibi, theca vel locus, ubi cibi asservantur. *G. garde-manger*, *gardeviande*.

[**GARE** G. Dougl. 194, 53. est Acutus. ab Hiber, gear, idem signante. Hodiernis Scotis mutatur in *Rare*, ut, *a rare hook*, Falx præacuta. L.]

GARGLE, Gurgulio, sublingium, epiglottis. **B. gorgel**. Gr. est *γάργαιον*. unde *γάργαιον* est Gargarizare. Angl. *gargell*. *G. gargalizer*. It. *gargalizare*. H. *gargarizár*. **B. gorgelen**.

GARLAND, Sertum, corolla. *G. guirlande*. It. *ghirlanda*. H. *guirnalda*. Videntur esse ex *γάρλιν*. In gyrum colligere. [Isl. est *gardland*. *Gard* autem in *gardland* verbale videtur à veteri Septentrionali verbo *girdan*, Isl. *giorda* vel *girda*, A.S. *gýrðan*. Cingere,nectere, unde *giord*, Cingulum, cinctorium; A.S. *gýrðl*. *gýrðel*. *Ghirlanda* igitur videtur dictum quasi *girdlbanda*, ut *gardlanda* quasi *gardel-banda*, i. e. Sertum manu curiosè vel affabrè textum. Hæc habet Hicetius p. 95 Gram. Franco-Theot. L.]

GARLICK, Allium. A.S. leac. *garpleac*. Al. cloveloich. clufloc. D. *løg*. **B. loock**, **knop loock**. In quibus *gar*. clove, & *knop* denotant Bulbum allii capitati. at leac, loich, vel *loock* est Allium. V. quæ infra annotamus in voce *Leek*.

GARMENT, Vestis, amictus. dicitur quasi *garniment*. à *garnir*, Instruere, ornare, apparare.

GARNER, Cella penaria, granarium. *G. grenier*. It. *granajo*. H. *granero*. V. Spelm. in Granarium.

GARNISH, Instruere, perpolire. *G. garnir*. It.

G A.

guernire, *guarnire*. H. *guarneer*. V. Menag. in *Garni*. [Armorici est *Goarnissa*. L.]

GARRISON, Præsidium militare. *G. garnison*. It. *guarnigione*. H. *guarnicion*. nam *garnire* & *guarneer* Hispanis quoque usurpantur pro Munire: in quibus tamen omnibus manifestum elucet vestigium Teut. *waren*, *bewaren*. Adscribam hoc in loco verba R. Stephani ex p. 104 Gall. grammaticæ; "*Garnier*, inquit Stephanus, "nonnulli derivant à Granire, voce fictâ, quali "significaret Munire grano. unde etiam dedu- "ceretur *garnison*; quo nomine intelligitur Mu- "nitio urbis facta potissimum granorum asser- "vationi, aut etiam militibus urbem tuentibus. "Ab hac voce *garnison* quidam aiunt etiam de- "rivari *garson*, ob improbitatem assuetam hu- "jusmodi militibus, quos *garnisons*, appellamus. "unde quoque dicitur *mauvais garson*, *mauvais "garnement*". Hæc Stephan.

GARTER, Fascia cruralis, periscelis. Cymr. *gardas*. *gardys*. *G. jartier*. It. *jarretiere*. H. *jarretera*. Omnia sunt affinia C.B. *garr*, *Poples*. unde quoque Gallis *jarret*. It. *garretto*. H. *gar-ganta* videtur dici *Poples*. Ipsum verò *garr* putant esse ab Hebræo *גָּר*, Femur.

GASH, Scindere, secare, incidere. Singularem habet affinitatem cum Hebræo *גָּש*, Tondere, succidere, excidere.

GASP, Cum quodam oris biatu spiritum capere atque emittere. *to give his last gasp*, Extremum spiritum exhalare. *ῥέπος* vel *ῥέφω* est Flatus, spiramen. à *ῥέπω* vel *ῥέπω* vel *ῥέπω*, Spiro, efflo. de quibus paulò ante in *Gape*, Danis *gispe* est Singultire. *gispen* Singultus.

GASTLIE, Terribilis, formidabilis. de origine vocis ita M. Casaubonus; "A.S. *gast* "(hodiè *ghost*) est Spiritus: unde est *gastlie*. "nihil enim plerisque tali specie terribilis. "Hinc illa discipulorum Christi consternatio, "narrata Matthæo XIV, 26. Hinc Apuleio, in "solemni imprecatione, species mortuorum, bu- "storum formidamina, sepulchrorum terricula- "menta. *Ἀγαστὸς*, εἰδὼς ἄγαστον, apud Homerum, "id est, *ἐκπληκτικόν*, Terribilis species, ut Eusta- "thius exponit". Hæc Casaubon.

[**GASTOYNE**, Solitudo, ager incultus. L.B. *Gastina*. *G. gastine*. Occurrit apud Chaucerum P.T. 280. Est ab Arm. *goasta*, Vastare. à quo fonte quoque Douglassianum *gousty*, Desertus, vastus, vacuus. L.]

GATE, Janua, porta. A.S. *geat*. vett. Belgis *gat* dicebatur Ostium, janua, ab illo *gat*, quod iis propriè denotabat Foramen: quomodo Ostium quoque Latinis dictum vult Priscianus, quod sit veluti apertum os ædium. Danis *gab* est Porta, à verbo *gabe*, Hiare: prorsus ut Anglis *gapp* est Hiatus vel Ruptura parietis aut sepimenti. à *gape*, Hiare. [Pete ab Isl. *gat*, Foramen. L.]

[**GATE**, Via. Vox A.Borealibus usitata. vett. B. *gatte* est Vicus, platea. Al. *gazzen*, Plateæ, Isl. *gata*. Omnia sunt à Goth. *ΓΑΤΥΣ*. Platea. Hinc nomina vicorum plurium, quales sunt in urbe Eboracensi *Stone-gate*, Vicus lapideus, *Peter-gate*, Petri Vicus † platea, &c. L.]

GATHER,

G A.

GATHER, Colligere, congregare. A.S. *gæþeþian*. *gæþeþan*. *gæþpan*. *gæþeþan*. B. *gaderen*, *gaeren*. “*ἀγείρεν* (à quo *ἡγάρεθον*, *ἡγάρεθός*, “&c.) est Colligere. Inde Angl. *gather*. Ab eadem etiam origine est *together*, Simul”. Ita Casaubon.

GAUD or *toy*, Nugæ, tricæ. *gaudie clothes*, Vestes inanissimâ specie variegati ornatus luxuriantes. Videntur hæc affinitatem aliquam habere cum *ἀγαυός*, Insignis, admirabilis, superbus. Quod ipsum est ab *ἀγάω* vel *ἀγαύωμι*, Demiror, cum stupore miror. [**Gaude** Chaucero & G. Douglassio denotat Fraudem, dolum. à C.B. gwawdio, Ludificari. L.]

GAVEL-KIND Cantianis dicitur Fundus censualis vel tributarius. V. Spelm. in Gabella. ac magis etiam peculiarem hac de re tractatulum G. Somneri optimè de A.Saxonibus antiquitatibus meriti ac merentis. Quibus adde nostram de origine vocis *gavel* conjecturam, quam habent annotata nostra ad gl. E, 7. in Exaetio.

GAUL'D back, Intertrigatum dorsum. A.S. *gal* est Malus. Isl. *galle* est Vitium, nævus. *galladur*, Vitiosus. B. *gæle* est Callus, macula, scabies, impetigo. G. *galle*. It. *galla*. Sunt qui hæc desumpta putant ex Lat. Callus: at mihi olim visa sunt desumi posse ex *χάλαζα*, quod ut Græcis propriè Grandinem significat, ita quoque Tubercula quædam pellucida grandinis instar per totum corpus dispersa Medicorum filiis *χάλαζα* dicuntur. [V. *Gall*, Excoriare. L.]

GAUNT, Macer, gracilis, macilentus. Credo q. d. *gewant*, ab A.S. *gæþanian*. Minuere, minui, decrescere, q. d. carne & pinguedine imminutus. Skin.]

GAUNTLET, v. *Gantlet*, Manica ferrea.

GAWK, Cuculus. A.S. *geac*. Isl. *gaufur*. D. *gag*. [à C.B. *côg*, Cuculus. L.]

GAWLE, Lancastriensibus est Vectis. A.S. *geafle*. Ita L. Noellus.

GAY, v. *Gai*, Venustus.

GAZE, Intentis oculis adspicere quasi admirandum atque obstupescientem. *ἀγάζειν* Græcis est Mirari, suspicere. Notissimus nimirum est ille admirantium stupor, qui non finit eos amovere oculos ab eâ re, cujus admiratione adficiuntur. Observatum id olim in Scipione atque Annibale, quum duo omnium & antea & postea ducum maximi congredierentur ad colloquium de legibus pacis, “Steterunt diu, inquit Florus II, 6. mutuâ admiratione defixi”. Postest interim origo Angl. *gaze* etiam referri ad radicem Hebræam; siquidem *הרהר* Hebræis usurpatur pro Vidit, intuitus est, contemplatus est. Aliam de verbi origine conjecturam tradunt Addenda gl. nostro Goth. in **ΓΛΙΣΙΦS**.

GAZE-HOUND, Agazæus canis. *ἀγάζειν*. v. Oppianum.

GAZETT, Novellæ. G. *gazette*. It. *gazetta*. Menagius nomen hoc putat accepisse à Veneto nummo, qui *gazetta* dicebatur ac iustum erat istiusmodi novellarum pretium: unde quoque nomen hujus nummi postea coepit usurpari pro ipsis novellis.

G E.

[**GEAR**, *gere*, Ornatus, vestitus, armatura. item bona, facultates, artium instrumenta, itineris impedimenta & alia quævis utensilia. Vel ab A.S. *gýþian*. Vestire, amicare; ut Cædm. 23, 7; *gýþeb þæbum*. “Amiciebat vestibus”; vel, quod mihi potius videtur, ab Isl. *gera*, Pellis ovina, quam gerebant mortalium primi, quàmque ad hunc usque diem gerunt Septentrionis alumni. L.]

GEAT, v. *Feat-stone*, Gagates.

[**GED-STAFF**, Pertica, vel contus, quo ex labris seu secessibus excitantur Lucii. G. Douglas 239, 1. Conflatur ex Scotico sive Hibernico *Geardus*, Lucius piscis, & *staff*, Baculus. L.]

GELDE, Castrare. D. *gilde*. [Isl. *gelsda*.] Al. *gelten*. B. *gelten*. Hinc Sucula castrata A.S. *gilte*. Al. *gelze*, Isl. *gaalte*, D. *gylt*, Angl. *yalie*, B. *gelte* dicitur. Quemadmodum quoque Danis, à *gilde*, Castrare, non modò equus, sed & homo exectus *gilding* dicitur: ita & Angl. *gelding*, quod nunc peculiariter Canterium denotat, olim pro Eunucho fuit usurpatum. In membranaceo meo Novi fœderis codice manuscripto *geldyng* passim ponitur pro Eunucho. nam Matth. XIX, 12 sequentia hæc disertim habet præfati codicis Anglica translatio pervetusta; **Ther ben geldyngis, whiche ben thus born of her modris wombe; and ther ben geldyngis, that ben maid of men; and ther ben geldyngis, that han geldid hemself for the kyngdom of hebenes.** Actuum quoque apost. c. VIII, 27 sequentia hæc habet eadem translatio; **And lo a man of Ethiopie, a mygtti manserbaunte, a geldyng of Candace the queene of Ethiopiens.** atque ita passim *geldyng* istud repetitur ejusdem capitis commatibus 34, 36, 38 & 39. Plura v. in annotatis ad gl. D, 7. in Sucula.

GELLIE, Coagulum, jusculum coactum, q. d. gelatum, congelatum. G. *gelée*. It. *gelatina*. H. *eladina*. Cymræis *ysgell* est Succus, liquor, jusculum, decoctum.

GEOUSIE, v. *Felousie*, Zelus.

GEMM, Gemma. Cymr. *gemm*. A.S. *gým*. *gýmþan*. Al. *gimma*. G. *gemme*. It. *gemma*. Origo vocabuli videri potest desumpta ex A.S. *gýmman*. Attendere, sollicitè observare & custodire; quòd id genus cimelia cum curâ soleant reponi atque adservari. Firmat hanc conjecturam, quòd iisdem A.Saxonibus Margaritæ etiam *eapcnan* *þtanar* nuncupantur; voce (ut alibi monuimus) compositâ ab *eapc* + *apc*. Arca, & *þtan*. Lapis. ut *eapcnarþtan* propriè sit Arcarum lapis, sive Gemma in reconditiore cistulâ vel scrinio asservari solita. Alias originationes habet etym. Vossii in Gemma.

GENEALOGIE, Genealogia. G. *genealogie*. It. & H. *genealogia*. Gr. *γενεαλογία*.

GENET of Spain, Asturco. G. *genet d'Espagne*. It. *ginetto di Spagna*. H. *ginete* primò dicebatur Eques peculiari armaturâ instructus, postea verò ad ipsos equos translata est vox. Propinquus meus Is. Vossius nomen desumptum putat è Cynetibus populis; propriè enim sic dicebantur

G E.

cebantur istius litoris accolæ more Mauritanico armati.

GENTILE, Ethnicus, gentilis, paganus. V. quæ diximus in *Ethnicus*, Ethnicus.

GENTLE, Mansuetus, lenis, placidus. G. *gentil*. It. *gentile*. H. *gentil*. B. *gent*. Ratio denominationis desumpta est à mitiore cultu eorum, qui Gentiles, i. ortu nobiles erant. Unde adhuc vulgò Anglis *gentleman* dicitur, qui ingenue celebrisque familiæ antiquitate ab obscuræ fortis hominibus discernitur. G. *gentilhomme*. It. *gentiluomo*. H. *gentilhomme*. V. Menag. in *Gentilhomme*.

GERD, *verd*, v. *Yard*, Virga, virgula. [Hinc Chaucerianum *gerd*, *gerden*, & Dougl. *gird*, Verberare, percutere. L.]

GERL, v. *Girl*, Puella, virguncula.

GESS, GUESS, Conjectare, per conjecturam ac divinationem aliquid indagare velle. B. *gissen*. D. *gietse* est Conjecturam facere, divinare, hariolari. *gietfels*, Divinatio, conjectura. atque inde fortè, mutatis tt in ff; desumpta sunt *gefs* & *gissen*. Ipsum verò *gietse* fortasse referendum ad A.S. *gytan* & *ongytan*. Cognoscere, intelligere, assequi; quotquot enim cogitatione student præcipere futura, & aliquanto ante constituere quid possit accidere, videri volunt mente præfagâ obscurum latentemque rerum eventum ex argutis quibusdam indiciis præsentire atque assequi. [Nonne melius arcessas ab Hib. *geasam*, Divinare, conjectare? L.]

GESTURE, Gestus. G. *geste*. It. & H. *gesto*. Appositè Pompeius Festus; "Gestus, quo indicatur quid geratur". Quemadmodum interim Gestus est à Gero; ita quoque A.S. *gebæp*. quod idem significat, est à *bæpan*. *gebæpan*. "Hoc vel illo modo se gerere & vultum habitumque componere". Ita legimus Moral. præcept 46; *pprec* ðe *gemetlice* 7 eac *ppa* *gebæp*. "Loque-re moderatè ac tales quoque sint tui gestus". Ipsum verò *gebæp* occurrit apud ven. Bedam IV, 22; *þa* *ongæton* *hi* *of* *hij* *andþlitan* 7 *on* *hij* *gebæpum*. "Tunc animadverterunt ex vultu & habitu ejus". item apud Orosium lib. I, c. 12. *he* *ppidop* *lufade* *þiþa* *gebæpa* *þonne* *pæpnedmanna*. "Magis ei placebant gestus familiarum quam virorum". & rursus lib. IV, c. 10. *hit* *mon* *on* *ðæpa* *pæpnedmanna* *gebæpum* *ongitan* *mihte*. *hu* *hy* *apþphtebe* *pæpan*. "Ex virorum vultu colligi poterat, quantum formidarent". Respondent interim huic A.S. *gebæp* Theot. *gebare*. B. *gebaer*. G. *comportement*. &c. Huic etiam simile est Angl. *carriage*.

GET, Acquirere, adipisci, consequi, nancisci. J. Davies deducit hoc verbum à C.B. *cêd*, Commodum, beneficium. V. quæ diximus in *Beget*, Gignere. Plura tamen habet gl. nostrum Goth. in *BITAN*, Invenire. Cæterum ut alibi ostendimus *streen* Angl. & *strynd* Scotis dictam Stirpem, genus, prosapiam, à *streonan* & *stpy-nan*. Acquirere, gignere; ita quoque hoc in loco monendum ab hoc *get*, *beget*, Acquirere, gignere, Scotis Prolem utriusque sexus *gett* vel *get* nuncupatam. Ac primum quidem illa Ty-

G H.

berini ad Æneam verba Æneidos VIII, 36. "O fate gente Deum"--- Sic reddit episcopi Dunkel. paraphrasis Scot. *O gentyl gett, cummyn of the Goddis kyn*. 240, 46. b. Illud etiam Anchilæ generate, Æn. VI, 322. redditur in Scot. paraphr. *Anchyles get*. Similiter Saturnia Juno Æn. IX, 745. in paraphr. Scot. dicitur *Junno the auld Saturnus get*. Æn. VII, 359 hæc Amata ad regem Evandrum verba,

Exulibúsne datur ducenda Lavinia Teucris,
O genitor? nec te miseret natæque tuique?
Nec matris miseret?---

sic transfert Dunkel. episcopi Scot. paraphrasis:
O fader, kyng Latyne, quhy wyl thou, quhy?

Quhat? sall our child Lavinia the may

To banyff men be geif to lede away?

Þouthir has thou of thy tender get pyete,

Þor 3yt compassoun of thyself, nor me

Þyr moder? --- 219, 13.

Æneid. XI, 570. hæc verba Poetæ describentis Metabum filiolum Camillam in montibus ac sylvis lacte ferino educantem,

Hic natam in dumis, interque horrentia lustra,

Armentalis equæ mammis & lacte ferino
Nutribat, teneris immulgens ubera labris.

hunc in modum reddit Scot. paraph.

And with the pappys fosterit he hys chylid:

Of savage kynd stude meris in that forest,

Oft tymes he thare breistis mylkit and prest

Within the tendir lippis of his get.
384, 24.

Ad foetum denique ferarum vocem quoque transfuit idem episc. Dunkel. Æn. XIII:

Like so as quhare Jobis big foule the Erne,

With hir strang tallouns and hir punnis sterne,

Lichtand had claucht the litil hinds calf zing,

Toring the skyn, and made the blude out spring.

The moder this behaldyng is all overlet

With sorow for slaughter of hys tendir get. 465, 37.

GEWGAWES, Nugæ, apinæ, tricæ.

GHOST, Spiritus, anima. A.S. *gast*. Al. *geist*. keist. D. *geist*. B. *geest*. Desumpta sunt ex *χάω*, quod sumit pleraque tempora ab inusitato *χάω*, idemque significat cum *χαίω*, Hio, os deduco; quod non nisi labiis diductis atque ore aperto spiritum commodè ducamus. Run. lexic pag. 42 *PIH4NH*, Celer.

GHOST, Phasma, spectrum, terriculamentum. A.S. *gast*. Originem pete ex iis, quæ supra diximus in *Gastlie*, Terribilis.

GIANT,

GIANT, Gigas. A.S. *gigant*. ent. *G. geant*. It. *gigante*. H. *gayan*. Gr. est *γίγας*. V. etym. Voff. in *Gigas*. Alia v. in annotat. ad gl. Cot. 206. in *Antropophagi*.

[GIBBERISH, Erronum ex compacto linguae. V. *Gabber*. L.]

GIBBET, Furca, patibulum. *G. gibet*. V. quæ diximus in *Gallowes*, Patibulum. Hoc tantum in loco addo verba Matthæi Paris in Henrico tertio, ad annum Domini 1236: "Tunc quo-
"que temporis quidam in Angliâ juvenes teme-
"rarii, strenui tamen & nobiles, nescitur quo
"spiritu seducti, simul conjurati, inierunt fœ-
"dus execrabile; ut prædonum more ac vespil-
"lonum in manu hostili Angliam devastarent.
"Sed dissipato eorum consilio, captus est hujus
"conspirationis capitaneus; scilicet Petrus de
"Buffera, Regis ostiarius, & per eum plures ac-
"cusati. Propter quos suspendendos, paratum
"est horribile patibulum Londoniis, quod vul-
"gus *Gibetum* appellat. Ubi suspensi sunt duo
"fortissimi, postquam duello fortiter dimicave-
"rant: unde unus in campo, capite dilacerato
"mortuus, appensus est gibeto. Alius vivus,
"non sine multorum, qui aderant, lamentatio-
"ne, in prædicto patibulo miserabilem animam
"exhalavit".

[GIBBLE-GABBLE, Garrulitas, sermo confu-
sus & nemini intellectus. V. *Gabber*. L.]

GIBE, *gybe*, Deridere. V. *Gabber*.

GIBLETS of a goose, Acrocolia anseris, pro-
fecta, trunculi. *gibier* dicuntur Gallis Volatilia
aucupio capta. Inde fortè, R in L transeunte,
anatum anserumque acrocolia Anglis *giblets* nun-
cupata. Menagius autem *gibier* istud factum
putat ex semibarbaro Cibarium. Dicebantur &
gigeria. V. Mart. Cadmum Græcophœnicem in
καλιόματι *δενίδω*.

GIDDINESS, Vertigo. *giddie*, Vertiginosus.
Hispanis *vaguido* est Vertigo; unde *giddie* vi-
deri potest abscissum. [Lidig. Vertiginosus, oc-
currit apud Somnerum, sed unde desumptum,
nescio. L.]

GIGG or topp, Turbo, turben, ludicrum pue-
rorum, quod describit Virg. VII, Æn. v. 378.

Ceu quondam torto volitans sub verbere
turbo,

Quem pueri magno in gyro vacua atria
circum

Intenti ludo exercent. Ille actus habenâ,
Curvatis fertur spatiis: stupet inscia tur-
ba,

Impubesque manus, mirata volubile bu-
xum:

Dant animos plagæ---

Videri potest Angl. *gigg* aliquid traxisse ex It.
giocare, vel H. *jugar*, Ludere. Nisi malis esse à
Teut. *gîge*, Chelys, musicum instrumentum;
quodd ætatem puerilem Turbines non minùs af-
ficient, quàm Barbita vel Testudines adultam.
Italique quoque *ghiga* est Fidicula. D. *gige* est Fi-
des. *gigler*, Fidicen. Cymræis interim *chwyrli*
gwgôn est Trochus.

GIGGES, fiddles. Kiliano *ghighe* est Chelys.
Teut. *ghighe* vel *bedel* exponitur Vigella.

item *ghigler*, *bedeler*, Vigellator. V. Menag.
in *Gigue*. D. *gige* est Fides. *gigler* est Fidicen.
[Sunt ab Ill. *gigia*, Chelys. L.]

GIGGLE, Cachinnari, effusè ridere. A.S. *ceah-*
hetan. B. *gichen*, *gichelen*. *γασαλιών* Hesy-
chio est *γασαλιών* *ἰδέναι*, *ἰδέναι*, Titillari, lætitiâ af-
fici. pro quo & *καγχάζειν* occurrit apud eundem
Grammaticum. Angl. interim *giggle* & B. *giche-*
len videntur propius accedere ad *καγχάζειν*, La-
scivè atque effusè ridere, cachinnari. Utitur hac
voce Aristophanes in *Nubibus*; ubi Scholiastes
καγχάζειν exponit *ἀπέναντι γάλλειν καὶ ἀμύττειν*, "Incom-
"positè ridere & immoderatè": affert tamen
hujus verbi & aliam atque ex vocis etymo pe-
titam acceptionem, videlicet *λίπαρον δένειν* *πρό-*
γειν, *κίχλας* *ἰδέναι*, "Pinguet coturnices epulari,
"turdos comedere": prorsus ac si innuere vel-
let eos facillimè in lætitiâ nimiam atque im-
modestiorē cachinnum effundi, qui molliter
enutrientur ac delicatioribus aviculis quotidie
saginantur. Inter omnes verò aves Turdos ma-
ximè olim in deliciis fuisse, discimus ex Hor.
libro Primo epist. XV.

--- cum sit obeso

Nil melius turdo, vulvâ nil pulchrius am-
plâ.

Cui concinit Martialis in *Xeniis*, Epigr. 92;

Inter aves, Turdus; siquis, me iudice, cer-
tet;

Inter quadrupedes, gloria prima Lepus.
Aliter etym. Voff. in *Cachinnari*. Aliquam ad-
hæc videri potest hoc nostrum *giggle* affinita-
tem habere cum *Giglet*, Lascivus.

GIGGOT, GIGOT, Tucetum. *G. gigot* vel
eschanche. It. *lachetta di castrato*. V. Menag. in
Gigot. [Fluxisse videntur ab Arm. *cigog*, Car-
nosus, quod à *cig*, Caro. L.]

GIGLET, Lascivus, petulans, libidinosus, ve-
nereus. B. *geyl* vel *gûl* est Salax, pruriens in
Venerem. *geplen* vel *gûlen*, Lascivire. *gepa-*
ligheyd, *gepligheyd*, Lascivia, salacitas. D. *gielle*
est Lascivia. *gielsten*, Procacitas. *gillere*, Procus.
gille-loet, Illecebra amatoria, delinimentum a-
matorium. A.S. *gægol*. *gægl*. *geagl*. *geaglyc*
est Lascivus. *gæglbærner*. Lascivia. *gálnyr*.
gælrcypp. *gælyra*. Libido, luxuria. *gælfull*. Li-
bidinosus. *gælfullice*. Luxuriolè. Quorum po-
strema videntur esse à *γαλιών*, Sum incontinens:
prout nempe Hesychio *γαλιώσης* exp. *ἀκατάστατος*
ἦν. Antecedentia verò *gægl* & *geagl* majorem
habent affinitatem cum illo *γαγάλημος* vel *γαγάλη-*
νομος, quod Hesychio exp. *διαίχουμος*, Diffusus
sum vel diffuso gaudio & voluptate. A B. inte-
rim *geyl* vel *gael*, Lascivus, libidinosus, pro-
manavit iste loquendi modus, quo iisdem B.
geyl vel *gaelsch rupken* est Hircum olere,
i. ingrati odoris graveolentiâ nares aliorum of-
fendere; quodd ante justæ ætatis maturitatem in
venerem prurientes aut crebrâ masturbatione
utentes, citius quoque hircum olere incipiant.
Unde Hippocrates, de juvenibus agens, duo
hæc conjunxit *ἰπλὸν ἀφροδισιάζειν ἀρξάντων ἢ τραχίζων*,
"Cum Venerem experiri coeperint atque hir-
"quitallire". Notum est illud Martialis lib. XI,
epigr. 23;

G I.

Inde tragus, celerisque pili, mirandaque
matri
Barba ---

Vide interim an non ex Teut. *geilich*, eliso L. Galli desumpserint suum *gouffer*. nisi malis deducere ab Al. *geiz*, Capra. [*Gigge* Chaucero est Amica; unde fortasse diminutivum *Giglet*. nisi malis derivare à *giggle*, Cachinari, quod in eam apprimè quadrat. L.]

[GILD, Inaurare. B. *bergulden*. A.S. *gyl-ban*. Isl. *gylla*. L.]

GILD and riot Scotis est Plausus, hilaritas publica. Illud Virg. *Æn.* I, 751: "Ingeminant plausum Tyrii, Troesque sequuntur". ita transtulit rev. episc. Dunkel.

The gild and riot Tyrianis doublit
for joy;

Syne the reird folloiwit of the zoun-
keris of Troy. 37, II.

v. Guild.

[GILDERS A. Borealibus denotat Laqueos, tendiculas. ab Isl. *gildra* ejusdem planè significationis. L.]

GILE, *guile*, Fraus, dolus, impostura. G. *guile*. de quo Menagius. V. quoque quæ dicemus infra in *Wilie*, Vafer.

[GILL, Amica, scortillum. Occurrit vocabulum in his proverbiiis, *Every Jack must have his Gill*. *A good Jack makes a good Gill*, Scriptum vult Raius *Jyll*, tanquam corruptum sit à Julia vel Juliana. Islandis *gilia* est Amoribus irretire, circumvenire, unde peti posse mihi videtur. Nota tamen, quod Hib. *Gilla* est Servus. L.]

GILLIFLOWER, Caryophyllus. G. *giroflée*. It. *garofano*, *garofilo*. B. *garoffel*, *genoffel*.

GILLS of a fish, Branchiæ. H. *agallas*. [Skin. deflectit à Lat. *Gula*. L.]

GILTIE, *guiltie*, Reus. *gilt*, *guilt*, Reatus. A.S. *gylt*. *gyltig*. A.S. *gelban* + *gylban* est Reddere, solvere. Al. *gelten*, *gilten*. D. *gielde*. B. *gelden*. unde quoque vett. Flandris *gelde-man* dicebatur Debitor. qui Danis *gielsener*. Atque ita *gyltig* vel *giltie* propriè dicetur Qui culpam commissam tenetur solvere vel ære vel in corpore. Teut. interim *gelden* Helvigius deduxit à *hæ*, Redemit. Plura annotavimus ad Tatiani XXVII, 3.

[GIM, GIME, Comptus, bellus, concinnus, elegans. G. Dougl. Armoricis coant est Pulcher, formosus, & C.B. *gwyp*, à quo quam minimè abire videntur. L.]

GIMLET, v. *Wimble*, Terebellum.

[GIMMER-LAMB, Agna, ovicula. A. Bor. Islandis *Lamgimber* est Agna, quæ annum implevit. L.]

GIN Chaucero idem quod *Engine*, Machina. *He that it wrought cou'd full many a gin*. Sq. 149. *Therin lith th' effect of all that gin*. Sq. 342. *This false gin was made before*. Ch. Y. T. 446. *He cometh in by window or by other gin*. Luc. 105. *He ne hyden not poure ginnes in hie mountains to catchen fysh*. Boeth. p. 379, a.

But certaine one thinge I the tel,
That but I bringen the therin,

G I.

Pe thal thou never conne the gin
To come into it out of doubt,
So faste it whirleth lo about.

Fa. lib. III, 911.

Cæterum, ut *Engine* rectè nobis videtur suo loco deduxisse ab Ingenium, quod sæculo semibarbaro denotabat Machinam bellicam: ita *Gin* istud, quod hoc in loco apud Chaucerum aliquoties occurrere ostendimus, arbitror non incommode duci posse è medio Lat. *Machina*, *μηχανή*. Neque est cur hæc derivandi ratio cuiquam videatur insolens, cum eam evidentissimis aliquot exemplis firmaverint annotat. nostra ad gl. D, 31. in Bonus, *gûder*. [V. *Ginnes*.]

GINGER, Zingiber. Cym. *cinfir*. G. *gingembre*. It. *gengieve*. H. *gengevre*, *gengibre*. B. *gementer*, *gengber*, *genger*. Græcis *ζινγίβερ*. V. etym. Voss. in Zingiberi.

GINNES, Laquei, pedicæ. item Tendicula avibus capiendis comparata. G. *gesne*, *genne* + *gebenne* est Machina pluribus intenta funibus vel fidiculis, quibus distendebantur facinorosi ad extorquendam commissi criminis veritatem. V. Goth. gl. in *ΓΑΙΝΝΑ*. [*Gin* videtur fluxisse ab Isl. *ginna*, Decipere. unde It. *ingannare*. L.]

GIPPION, Chaucero est Diplois.

Of fustian he wered a gippion,
Alle besmottred with his haubergeon.
Prol. I.

Some wold ben armed in an habergion,
And in a brest-plate with a light gippion.

Teutonista; *Jacke*, *troye*, *schube*, *jope*, *scheke*, Diplois, jopa, bambosium.

GIRD, *gyrd*, Cingere. A.S. *gýrðan*. Al. *gurren*, *curten*. D. *gyrde*. B. *gorden*. Sunt à *gyr*, Gyrare. [Hinc *Girdle*, Cingulum. B. *gorde*. D. *gyrdel*. A.S. *gýrðel*. Al. *gurdel*. Isl. *giord*. Gothi *ΓΑΙΡΔΑ* est Zona. L.]

GIRD-IRON, v. *Grid-iron*, Craticula.

GIRK, v. *Yerk*, Plaga, ictus.

GIRLE, *Gerle*, Puella, virguncula. Quidam putant corruptum ex *Garrula*. M. Casaubonus vult factum ex *gigen*, Pupa, juvencula. Cymraeis interim *herlodd* vel *werlotty* est Puer, puellus. *herlodes*, Puella. unde Angl. *gerle* + *girle* videri potest desumptum. Merè quoque cum C.B. *herlodes* convenit Angl. *harlot*, Scortillum. de quo suo loco. [Hiccius *girle*, Puella, derivatum putat ab Isl. *farlinna*, Femina. *Girle* autem veteribus nostris auctoribus Virum, masculum, adolescentem significans, ut idem notavit, manifestè venit ab A.S. ceopl. Vir, *mas*. L.]

GIRN, v. *Grinn*, Ringere.

[GIRT, GIRTH, Cingula, cinctorium. *to girth*, Cingulâ substringere. Sunt à *Gird*, q. v. L.]

[GIRTH, *girthol*, Scotis est Asylum, perfugium. V. *Grith*. L.]

GISARD or *maw of a hen*, Gigerium. G. *gesier*. de quo Menagius. v. quoque Martin. in *Gigeria*.

GISARME Chaucero est Genus armorum.

Sithe

**Sithe Richesse hath me failed here,
She hall abie that trespass dere,
At leste waie but I her harme
With swerde, or sparte, or with
gisarme. RR.5975.**

In ipso poemate Gallico legas:

*Puis que Richesse s'y me fault,
Bien cher luy vendray cest deffault:
Et le comperra, s'el ne s'arme
De bouclier, d'espée, ou guisarme.*

v. Spelm. archæol. in *Gisarmes*. Nemo non videt in hac voce deprehendi vestigium aliquod antiqui Gæsum; de quo teli genere v. etym. Vossii.

[GISE vet. Angl. Via, modus. V. *Guise*. L.]

GISERNE Chaucero est Jecur. **The foule
that hight Wultour, that eteth the sto-
make or the giserne of Tityus, is so
fulfpylled of his longe, that it nill eten
ne tyren no more.** Ita paraphrastice reddidit Chaucerus illud Boethii metro 12 lib. Ter-
tii de Consol. Philosophiæ:

Vultur, dum satur est modis,
Non traxit Tityi jecur.

Magnam interim hoc ipsum giserne habet af-
finitatem cum illo *gisard*, quod fuit pauld ante.

GITTERN, *ghitar*, v. *Cittern*, Cithara.

GIVE, Dare. Goth. **FIKAN**. A.S. *gýfan*.
Al. geban. keban. kepan. Cim. **AI FHPA**. D.
giffue. B. *geben*. M. Casaubonus derivat ab
γῑναι, quod propriè significat *γῑναισκειν* vel *γῑ-
νεισκειν*. In manus tradere.

GIVES, *gyves* idem cum *fetters*, Compedes.
[à C.B. *gebyn* † Hib. *geibhion*, Compedes.
unde Adj. *gimhleach*, Compedibus vinctus. L.]

GLAD, Lætus, hilaris, alacer, jocundus, blan-
dus. A.S. *glæð*. Al. *glat*. clat. Cim. **PMENH**.
D. *glad*, *glad*. B. *glat*. Isl. *mig gledur*, "Gau-
dio mihi est". Videntur esse ex *ἀγλαία*, quod
non modò Splendorem, nitorem, ornatum, pul-
chritudinem, verum etiam Gaudium, lætitiā,
voluptatem denotat. M. Casaubonus derivat
Angl. *glad* ex *ἀγάλλω*, Gestire, exultare.

GLADER, or *sword-grass*, Gladiolus. a gene-
rall name of divers herbs having leaves like sedge
or gladen. Græcis *ἐπίον* vel *μαχαίρωνιον* nuncu-
patur, à formā. G. *glayoul*. It. *gladiolo*. B.
swerdkrud. Plura diximus ad Al. gl. D. 36.
in Gladiolus, Suerdelen.

GLAIVE, v. *Gleawe*, Framea.

[GLANCE, Oculorum conjectus, intuitus. Isl.
glans est Splendor. B. *glants*, Splendor, ful-
gor, jubar. D. *glantz*. L.]

GLARE of an egg, Albumen ovi. V. *Glare*.
Gleire of an eye dicitur Chaucero Ch.Y.T.
87.

[GLARE, Oculos perstringere. V. *Glare*, Suc-
cinum. L.]

GLASS, Vitrum. A.S. *glær*. Al. *glas*. Isl. *gler*,
glas. D. *glar*, *glas*. B. *glas*. Helvigijs derivat
ab *ἀγλαός*, Ob splendorem pellucidus. Ego de-
duxeram olim ab *ἑλός* vel *ἑλός*, Vitrum: ut
ἑλός loquentium volubili pronuntiatione primò
sit mutatum in *jalos*, atque inde (I consona, quo
nihil frequentius, in G transeunte) factum sit *galos*,

glas. [Glas Arm. & Hib. est Viridis. *glys* Islandis
Splendor. quæ huc pertinere videntur. L.]

GLASS veteribus denotabat Succinum; quod
transluceat nitidumque sit instar vitri. V. Hadri-
Junii Nomenclatorem c. 31, quod est de Lapi-
dibus, in Succinum. Plin. lib. XXXVII, c. 3;
"Certum est gigni succinum in insulis Oceani
septentrionalis, & à Germanis appellari *glef-
sum*: itaque à nostris unam insularum ob id
"Glossariam appellatam, &c." gl. M; Gelisto,
isatis, uode. Hæc Plinii glossatorisque verba mi-
rè illustrant ea, quæ propinquus meus Is. Vos-
sius de *glasto* atque *isatide* tradit in pereruditis
observationibus ad Pomp. Melæ lib. III, c. VI, 40.

[GLAVERING fellow, Parasitus, assentator,
blandiens. A.S. *glape* est Parasitus. à *glapan*.
Scurram agere. Glavr Cambro-Britannis deno-
tat Adulationem. L.]

GLAUNCE, Resilire, resultare. Cym. *ysglen-
tio*.

GLAUNDELLS, [GLANDERS,] Struma five
Tumor ille, quo glandulæ duræ oriuntur in cer-
vice atque alibi. Ita quoque Gallis *glande aux
aines* est Tumor in inguine.

GLAYRE, Succinum. A.S. *glær*. Simile huic
D. *glar*, Vitrum. *glarvindu*, Speculare. *glar
wynne*, Conspicillum. Ob similitudinem quoque
Albumen ovi Anglis nuncupatur *glare of an egg*.
G. *glair d'un œuf*. q. d. Clarum ovi. Fortasse
quoque oculi glauci, cœsi Belgis ab eadem si-
militudine dicti sunt *glærende oogen* &c.
glær Islandis est Mare. *glær* iisdem est Vitrum.
& *glærungur*, Solum glacie rigens. [Hinc quo-
que deducere licet nostrum *Glaring*, Oculos per-
stringens. L.]

[GLEAM of sun, Repentina solis coruscatio.
G. Douglassio *glemps* sunt Radii lucidi. Con-
tracta sunt ex A.S. *gelioma*, Lumen. Ita Thwaite-
sius, & rectè, ut ego arbitror. L.]

GLEAN, Aristari, spicas legere. G. *glaner*. V.
nobilissimi Spelm. gl. in Gelina. Nicotus di-
ctum putat quasi *glander* † *glandéer*. primitus
enim glandes pro frugibus erant. [Arista est
egla. ad quod videtur posse referri *glean*.] V.
gl. Cor. 10, in Aristis.

GLEAVE, *glaiue*, Framea. D. *glaffvind*. B.
glavie. J. Davies derivat ex C.B. *glais*, Falx.
Cymræis alioqui *claddyf* dictus quoque est Gla-
dius. voce, ut videtur, ex Latino corrupta.

GLEBE, Solum ad ecclesias parochiales per-
tinent. V. Spelm. in Gleba.

GLEDE, *gleed*, Milvus, milvius. A.S. *gliba*.
glibe. D. *glente*. Fortasse ex illo *glide*, quod
proximè sequitur, desumptum est nomen avium
rapacissimæ. nam visâ prædâ, non statim ad
eam in rectum provolat, sed in orbem aliquam-
diu circumlabitur, veluti pendens in aere, do-
nec tutum atque opportunum videtur aggredi
prædam desideratam. V. Ovid. II Metam. v. 717.

GLEE Chaucero est Musica, cantus sympho-
niacus, atque ipsa quoque instrumenta. item
Gaudium.

**His mery men commaunded he
To maken him both game and gle.**

Rim. Sr Top. v. 126.

G L.

For though that the best harpoure
upon lîbe
Would on the beste sound jolly
harpe,
That ebir was, with all his fingirs
sibe
Touche aie o string, or aie o warble
harpe,
Where his nailes poincted nebir so
harpe
It hulde makin ebery wight to dull,
To here is glee, and of his strokes
full. Tr. lib. II, 1030.

ubi primo statim intuitu non imperitus Lector
deprehendet Chaucerum expressisse illud Hora-
tii de Arte:

--- Citharoedus

Ridetur, chorda qui semper oberrat eadem.
And smale harpers with her glees
Satte under hem in divers sees.

Fa. lib. III, 119.

There sawe I sitt in other sees,
Playing on other sondrie glees,
Which that I cannot now neben,
No than sterres ben in heben.

Fa. lib. III, 161.

Musica, ὁ αὐτὸς ὁρῶν ὁρῶν. gl. Cot. 134.
glopiā. Cantus musicos edere. Boeth. XII.
Dauid ἔρην ἡρ ἡρῶν ἡρ ἡρῶν. "David canente ve-
"sania ejus temperatur"; Ps. XXVI, 2. glig-
beam. Tympanum; Ps. LXXX, 2. & Ps. CL, 4.
at Ps. CXLIX, 3 scribitur glipbeam. atque ita
sæpius alibi. on middele ḡlypiendpa ἡ ḡlyp-
mebena. "In medio juvenularum tympanistria-
"rum"; Ps. LXVII, 27. ḡlyzman. Mimulus ἡ scur-
ra; gl. Cot. 215. ḡlyzmannā ἡ ḡlyppe. Orcestra ἡ
pulpitus. ḡlyzman. Mimulus, jocista, scurra. ḡlyz-
man. Pantomimus; gl. R, 61. tumbeppe ὁ ḡlyz-
man. Histrio; gr. ἄλφρ. c. IX, term. 3. V.
quoque Al. gl. D, 28. in Hystrio. Quod attinet
ad originem vocis ḡlyzge vel ḡlyp. propemo-
dum inducor ut credam primitus eam de mo-
dulis organorum pneumaticorum usurpatam, si-
quidem gliggur Islandis est Flatus.

GLEIRE of an eye est Albumen ovi Chauce-
ro. v. quæ diximus in Glayre, Succinum. Sicuti
& in Glare of an egg. ḡlæp ἡ ḡmýltinḡ. Ele-
ctrum; gl. R, 51.

GLIDE forward, Labi, prolabi. A.S. ḡlidan.
G. glisser. D. glide. B. gliiden. Gr. ḡlízegs est Lu-
bricus; A.S. ḡlid est Lubricus; quod occurrit Ps.
XXXIV, 7. G. glissant. B. glad. Sol quoq; A.Sa-
xonibus dicebatur ḡlidan. Ita legimus c. XVI o-
pusculi de Equinoctio vernali, reo runne ḡlit
abutan. "Sol circumlabitur". atque inde or-
tum est illud A.Saxonum æp reo runne ḡoe to
ḡlade. "Antequam sol occidat".

GLIMMERING of the sunn, Rutilatio solis. D.
ḡlimre est Micare, vibrare, splendescere. ḡlimp,
Scintilla. B. glimmen, glimpen est Ignescere,
splendescere. glimme, glimmende kole,
Pruna. Huc etiam refer A.S. ḡlomunḡ. æpen-
ḡloma. æpenḡlomunḡ. Crepusculum, crepus-
culum vespertinum. q. d. Vespertina rutilatio.

G L.

Videri possent ortum traxisse ex C.B. llimp,
Lævis, politus: nisi hoc ipsum & reliqua re-
ctius referrentur ad ḡlímpan, Splendo. [Huc re-
fer Isl. glimber, Splendor, coruscatio. L.]

[GLIMPSE, Fortuitus rei conspectus. Thwai-
tesius contractum putat ab A.S. ḡelimpan. Con-
tingere. Non incommode peti potest à B. glim-
pen ἡ D. ḡlimp. ἡ Isl. glimber. q.v. in Glimmer-
ing. L.]

GLISTER, v. Clyster, Clysterium.

GLISTER, GLITTER, Scintillare, fulgere, mi-
care, splendere. Al. glizzan, clizzan. D. ḡlise,
ḡlindze. unde ḡlandz. Splendor, fulgor. B. ḡli-
steren, glinsteren. [Isl. glittra, Splendere.]
A Saxonibus est ḡlitinian. Ita legimus Marc.
IX, 3; hīr peap pūpdon ḡlitinienbe. "Vesti-
"menta ejus facta sunt splendentia". ubi Arg.
codex, ḡASTGXSIS ḡANPΦNN ḡAIT-
MNNḡANDḡ. Omnium origo videtur pe-
tenda ex ḡḡlízegs. Fulgere, splendere. V. an-
not. ad gl. A, I. in Versatile, vibrante.

GLOBE, Sphæra, globus. Cym. globyn. G.
globe. It. & H. globo. V. etym. Vossii in Glomus.

[GLOOM A. Borealibus est Vultu esse seve-
riori. A.S. ḡlomunḡ. Crepusculum, nostrati-
bus the glooming. Ita ut to gloom aptè respon-
deat Latino Frontem obnubilare. Hinc Gloomy,
Tetricus, vultu tristi. Hæc Nicholsonus. Vide
Glimmering of the Sunn, Rutilatio solis. L.]

GLORIE, Gloria, præconium. G. gloire. It.
& H. gloria. De vocis origine hæc habet Vossius
in Originibus: "Gloria est à Gr. κλέος, si Fe-
"stum audimus, quem Nunnesius sequitur. Vel,
"juxta Scaligerum factum è glosia; quomodo
"Ara, Lares, Arena, sunt ex asa, lasas, asena.
"at ipsum illud glosia est à ḡlōssa, Lingua; tan-
"quam nihil aliud sit Gloria, quàm quotidianus
"Sermo de alicujus virtute & meritis. Hinc de
"se Ennius; -- "volito vivu' per ora virum".
"vel, quod Martinio imprimis probatur, est Glo-
"ria à κλέος, id est, φωνή, ut exp. Hesychius, qui
"inde deducit κελωζέειν pro κερωζέειν, βοῶν, Voci-
"ferari, clamare". Hactenus doctiss. Vossius.
Quemadmodum interim Græcis φήμη olim de-
nominata est à φάω vel φημί, Loquor, dico, sic-
uti quoque patribus nostris illa celebritas famæ,
quæ nuncupatur Gloria, olim dicebatur liumunt,
q. d. Os populi; de quo satis multa diximus in
Teut. fame. quemadmodum adhæc Cymraeis
olim Gloria dicta est clod, à κλέδων, Fama, ru-
mor. ita & Latinis, ex quorundam sententiâ,
Laus ortum traxit ex laus, Populus. vel ab an-
tiquo λάω, Eloquor; Hesychius, λάε, ἐλόφισεν. οἱ
δὲ ἐφθίζοντο. λαίαν, φθίζοντες. quarum etymolo-
giarum genuinam rationem appositè reddunt
verba Tullii lib. III Tusc. quæst. "Est Gloria
"solida quædam res, & expressa, non adumbra-
"ta: ea est consentiens laus bonorum, incorrupta
"vox benè judicantium de eccellente virtute.
"ea virtuti resonat, tanquam imago gloriæ. quæ
"quia rectè factorum plerumque comes est, non
"est bonis viris repudianda". &c. v. locum.
Quamquam autem geminum hoc Laudis ety-
mon usque aded plenè respondeat præsentis o-
riginationis instituto, ut nihil proposito nostro
aptius

G L.

aptius potuerit adduci; quoniam tamen & tertiam Laudis etymologiam tradunt, eam quoque (licet alieniorem à communi præcedentium originum ratione) minimè hîc putavi prætereundam. Laus nempe quibusdam videtur esse ab antiquo λαῖα. unde adhuc remansit ἀπὸ λαῖα, Fruor. Huc faciunt illa Plinii jun. verba lib. V. epist. 1; "Tuli fructum non conscientiae mōdō, verum etiam famæ: ille factum meum (nisi fortè blandior mihi) antiquorum notabili honore signavit". & mox; "neque enim sum tam sapiens, ut nihil meā intersit an iis, quæ honestè fecisse me credo, testificatio quædam & quasi præmium accedat". Quem tamen fructum potissimum percipiunt ii, qui posteritati suæ ante ultimum diem interfunt, & vivi gaudent eâ famæ celebritate, quæ fato functos manebit; quâ de re v. ejusdem Plin. epist. 3, lib. Noni. Eximiè Martialis lib. X, Epigr. 23.

Ampliat ætatis spatium sibi vir bonus, hoc est

Vivere bis, vitâ posse priore frui.

Pari prorsus ratione Honor est ab ὄνω vel ὄνημι, Juvo, prosum; quâ de re mox, simulac nempe hæc Alphabeti Anglicani series perveniet ad vocem *honour*, Honor.

[GLOSE, Adulari, adulando decipere -- Interpretari. Priori sensu derivarem ab Isl. *glasir*, quod significat Quoddam foris speciosum, sed intus inane. posteriori autem à *glosa*, Explicare. L.]

GLOSS, Scholium, glossa. G. *glose*. It. & H. *glosa*. Ælfrici gr. c. 50; *glerincg*. Glossa. *þ* *ir glerincg*. þonne man *glerð* ða eapþoðan þopþ mid eaþþan Lebene: V. etym. Voff. in Glossema.

GLOVES, Manicæ, chirothecæ. A.S. *glofer*. Cim. *PMMAH*. [Non hîc prætereundum, quodd in Dan. exegetico, manibus omnium trito, Manicæ dicuntur *haand-fløffuer*, voce compositâ ab *haand*, Manus, & *fløffue*, Findere. quod vocabulum mihi videtur veram originem Angl. *glove* exhibere. Primâ etenim Danici vocabuli syllabâ studio brevitatis paulatim omisâ, remansit *fløffuer*, atque inde mox *glofar* & *gloar*, *glofe*. *glove*. E gl. D, 17. in Muffile, knûuelinge.]

GLOWE, Ignescere, inardescere, incandescere. [A.S. *glopan*.] D. *glœ*. B. *gloeyen*. Derivaveram olim ex *χλαινεν*, quod non modò Tepescere, modicè calefacere, verum etiam simpliciter Calefacere significat: quæ conjectura magis etiam placuit, posteaquam ex antiqui Juris Frisici parte IV, c. 24. didici veteres Frisios *glian* dixisse. V. annot. nostra ad gl. B, 3. in Arula. [Omnia derivari possunt ab Isl. *gloa*, Resplendere. L.]

[GLOY, Stramen, culmus. G. Dougl. 267, 3. Belgis *gluye* est Fascis stramentorum, stramen arundinaceum. L.]

GLUE, Gluten. Cym. *glûd*. G. *glu*. H. *en-gludo*. Omnia sunt à γλία, Gluten. V. etym. Voff. in Gluten. Gluten, hm & tepo. gl. Cot. p. 95.

G N.

GLUTT, vel *cloie*, Saturare. M. Casaubonus de Vet. ling. Angl. refert ad *εὐλῶσαι* vel *εὐλῶσαι*. Indulcare, quod habet Hesychius. [Non absurdum esset *glut* deducere ab Arm. gluda, Glutinare. glut, Gluten. L.]

GLUTTON, Vorax, comedo, lurco, liguritor, belluo. Cym. *glwth*. G. *glout*, *glouton*. It. *gbiot-tone*. H. *glotón*. Omnia videntur esse ab illo γλῶττα, quod H. Stephanus in vet. lexico inventum sibi tradit pro Glutio. Non tamen prætereunda hîc est observatio magni Casauboni ad Persii Sat. V, v. 112; Gluttus est ea colli pars, quâ cibi transmittuntur. vox est ficta per onomatopœiam; nam *glut* est imitatio soni, quem edit liquor per angustum tramitem means. Vetus Poeta de rustico ebrio;

Percutit & frangit vas, vinum defluit, ansa Stricta fuit; glut glut murmurat unda sonans.

Glossæ, Gluttus, βεγγχ. Theocrito βεγγχ. unde Gluttire. V. locum. V. quòque etym. Voff. in Glutto.

GNASH *with the teeth*, Frendere, stridere dentibus. D. *fnasf* med *tanderne*. B. *knasschen*, *knarschen*, *knerstchen* met *de tanden*. Videntur facta per onomatopœiam.

GNAT, Culex. A.S. *gnæt*. Videtur ortum traxisse à Cim. *PMMA*, Copia; quodd Culicum immensa sit multitudo. vel potius à *PMMA*, Sonus; propter truculentam illam & portione maximam vocem (ut loquitur Plin. XI, 2. quam culicibus ingeneravit natura. etenim non incongruè dixeris de Culice, quod olim Laco de Luciniâ, φωνὰ τὴν πρὸς ἑσπέρην, ἢ ἔδιν ἄλλοις, "Vox quædam es, & nihil aliud". *PMMA* occurrit in epinicio Egilli Skallagrimi. M. Casaubonus derivat Angl. *gnat* ex *κνίψ*, Culex; negatque tam remotum id esse, quàm est Pavo à *πῶς*, Spica ex *εἰχνε*, & similia multa, quæ doctissimis viris placuerunt atque arcaniore quadam analogiâ se tuentur. Ita Casaubon.

GNAW, Mandere, cibum conficere dentibus. Cym. *cnai*. A.S. *gnagan*. Al. *chnegan*. D. *gnassue*. B. *knagen*, *knauwen*. Derivant à *κνῆν*, Scindere. Rectius tamen desumptum dicas ex *χναῖν*, quod non modò Carpere, vellicare significat, sed & Catillonum ritu vorare ac ligurrire. nam *χναῖν*, Eustathio exp. *λεχναῖς ἰσθμῖν*. Affinia his C.B. *ciniaw*, Prandium, & *ciniawa*, Prandere. [Isl. *ad naga* est Rodere. L.]

GNERRING Chaucero est Querela, jurgium. *Better is a morsell, or little gobet of brede with sope, than an hous filled full of delices, with chiding and gnerring*. Pars p. 202, b. Glossæ interim Chaucerianæ scribunt *guerring*, & exponunt *Brawling*. Mihi videtur *gnerring* rectius. tanquam quod magnam habeat affinitatem cum A.S. *gnopnung*. Murmur, querimonia: nec non cum D. *fnur*, Murmur, fremitus. Isl. *gnit*, Sufurrus. B. denique *knorren* Fremere, frendere.

GNIBBLE, Derodere, morsicatum cibos decerpere & comedere. B. *knabbelen*. quod sicuti iis Frequentativum est à *knauwen*. ita *gnibble* Anglis est à *gnaw*.

GOAD, Stimulus. A.S. *ga. gab. gabiren*. Cim. *gādd. D. gad.* [Sunt ab *Isl. gadda*, Pungere. L.]

GOAL, Meta, stadium, terminus. [Skinnero Th. Henshaw omnino metam attigisse videtur, qui à *G. gaule*, Contus, defleat. Contus enim humi defixus olim pro metâ erat. *Gaule* autem manifestè venit ab A.S. *gearle* idem notante. L.]

GOAT, Capræ, hircus. Goth. *ΓΑΙΤΕΙ*. A.S. *gat. gæt.* Al. *geiz.* D. *geed.* Isl. *geit.* B. *geite.* Quum animal hoc villis notabiliter sit insigne, præcipue tamen capræ in Ciliciâ circâque Syrtis villo tonsili vestiantur, ut author est Plinius N. H. VIII, 50. parum quoque abest quin huic animali putem nomen inditum à *χαίτη*, Juba, coma. nam sicuti capræ armis quàm villosissimis maxime commendantur, ita prolixiores villi ab armis dependentes, jubam quodammodo referunt. De caprarum tonsurâ agit Varro sub finem libri Secundi de Re rusticâ. Alamannico interim *geiz* affine est Hebræum *יז*, Capra. sicuti & *יז*, Hoedus.

GOBBET, *gobet*, Chaucero est Pars, portio, bolus, offa.

*He said, he had a gobbet of the saile,
Which Seint Peter hadde, whan
that he went*

*Upon the se, till Jesu Christ him
hent.* Prol. Pard. v. 23.

Better and gretly more plesaunt is a morsell, or litle gobet of brede with soye, than an hous filled full of delices, with chiding and gnerring. Pars p. 202, b. *Alas! what was he that first dalfe up the gobbettes or the weightes of gold coverd under perth?* Boeth. p. 371, a. *A manne dalfe the perth, bicause of tilling of the field, and found there a gobet of golde bedolben.* Boeth. 396, b. Videri autem potest *gobbet* istud quàm proximè accedere ad *Æol. γόβη* pro *γόμμη*, Segmentum. [G. *gobean* est Offa, buccia. unde fortasse formatur.] -- *Gobbet* Chaucero ponitur inter venaticæ rei terminos.

*Forthe doth this noble Quene, this
Lady ride*

*On hunting, with this Trojan by
her side.*

*The herde of Partis foundin is a
non.*

*With hey gobet, pricke thou, let
gon, let gon.* Did. v. 285.

Sed fortasse hoc inscribendum legendumque divinum, *Gobbet*, Adde gradum, propera. [Omnino rectè, & ita legit Editio Urreana. L.]

GOBLE, Avidè deglutire. G. *gober*. Affine est illi *γούβλη*, quod Hesychio exp. *καταπίνει*, Devorat, absorbet. [Derivari potest *goble* ab *Hib. gob*, Rostrum, ut primâ suâ significatione usurpatum fuerit de Avibus voracibus, quales sunt Anates, &c. L.]

GOBLET, Calix, crater, cyathus, acetabulum. G. & B. *goblet*. Affine est Gr. *κύπελλον*, Cyathus. Hesychius quoque *γούβλη*, exp. *τρύ-*

βλιν, Scutellum, catinum, paropsidem. V. tamē Cl. Salm. in scriptt. hist. Augustæ, p. 253.

GOBLINS, *bobgoblins*, Larvæ, lemures, maniz. *G. gobelins*. Schol. in Plut. Aristophanis; *Κόβλοι* δαίμονες οἱ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ τῶν ἀνθρώπων. De his sequentia hæc habet M. Casaubon. "*Κόβλοι* παύροις, καὶ ὕδατος, quasi *καὶ ὕδατος*, "ut quidam volunt, Maleficus, vaser, &c. An-
"glis *goblins*, Mormolucij nescio cujus nomen, "quo infantes terrere solent; ex Græcâ haud du-
"biè origine. Antiquitas hujus notionis & usus, "futilem eorum conjecturam arguit, qui ex Ita-
"liâ Guibellinorum factione ortum crediderunt. "Jo. Meletius in epist. ad Georgium Sabinum
"de Religione & sacrificiis veterum Borussia-
"rum; Eadem gentes, inquit, colunt spiritus
"quosdam visibiles, qui linguâ Rutenicâ *koliky*,
"Græcâ *κόβλοι*, Germ. *koboldi* vocantur. Hos
"spiritus credunt habitare in occultis ædium
"locis, vel in congerie lignorum: nutriuntque
"eos lautè omni ciborum genere, ed quod af-
"ferre soleant nutritoribus suis frumentum ex
"alienis horreis furto ablatum". Vir Summè
doctus ac mihi peramicus putabat à Ruthenico
koliky etiam Belgis Veneficas *kollen* vel *kol-
ruidsters* dici. Mihi tamen magis arridet sen-
tentia Sartorii statuentis *kolruidsters* dictas qua-
si *kolf ruidsters*, quodd clavam virgulâmve ob-
equitantes quaquà versus ferantur. Vide Sarto-
rii adagia chil. i, cent. 3 ad. 59.

GOD, Deus. Goth. *ΓΩ*. A.S. *god.* Al. *god.* got. cot. Cim. *gōd.* D. *god.* B. *god.* Origo vocabuli dilucidè satis desumpta est ex A.S. *god.* Bonus. nam ut sapientissimi Teutonicæ linguæ authores Hominem, inexhaustum omnium vitiorum turpitudinumque gurgitem, man dixerunt, à man. Malitia, nequitia, pravitas, sicuti fuscè ostendimus alibi; ita Deum, perennem bonitatis æternæ fontem, antithesi valdè manifestâ atque illustri, *Gob* dixerunt, à *god.* Bonus. A.Saxonibus certè totidem literis scribitur hæc vox, sive *Eonum*, sive *Deum* denotet. unde legimus psalmo LXXII, 1; hu *god* *Ispahel* *Gob.* *Sam* *he* *pihtpise* *rynd* *heoptan?* "Quàm bonus Israel Deus his, qui recto sunt corde?" & Matth. XIX, 17; an *Gob* *is* *god.* "Unus
"Deus est bonus". Lucæ denique XVIII, 19; *nys* nan man *god.* buton *Gob* ana. "Nemo
"bonus, nisi solus Deus". -- "*God*, Nomen Dei,
"plerique non improbabili fluxisse opinantur
"ex *good*, Bonus. Deus enim, cum solus bo-
"nus, idque perfectissimè bonus sit, inquit M.
"Casaubonus de vet. linguâ Angl. p. 236, me-
"ritò *god* *ἐξ ὧν* dicitur à *ἀγαθός*, Bonus. Huc
"faciunt Christi verba Matth. XIX, 17; an *Gob*
"ys *god.* sed & ipsi sapientiores ethnici agno-
"verunt idem: quamobrem quoque eximium
"Platonis locum proferam, ut cum verbis Chri-
"sti contendatur. *Γενέσθαι μὲν ἀνδρὰ ἀγαθόν, καλόν*
"*πὲν ἀληθινόν* οἷόν τι μὲν τοῖ ἐπὶ τῇ χεῖρι πιά. *γενόμενον*
"*ὃ διαμένει ἐν ταύτῃ τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἀνδρὰ ἀγαθόν, ἀδύ-*
"*νατον καὶ εἰ ἀνδράπιον* ἀλλὰ θεὸς ἐν μόνῳ τῷτο ἔχει
"τὸ γένος. Quem tam insignem locum miror il-
"los fugisse, quibus propositum fuit undique
"colligere apud exteros, quod quoquo modo
"trahi

"trahi posset ad Evangelii live verba live sensus illustrandos. Sed & Latinis Deus, usitata formula, Optimus, Maximus nuncupatur: & quidem Optimus, priusquam Maximus: quæ Ovidii, ut alios omittam, præclara alicubi observatio est". Hactenus Calaubon. V. quæ nos fusiùs aliquantò annotavimus ad Ker. in Deus, Cot.

GODSIP Chaucero, *gossip* vulgo Anglis est Cognata lustrica, susceprix initialis. *The fourthe spece of aboutrie, sayeth Chaucer* p. 209, b. is the assemble of hem, that ben of one asfinite, or els of hem, with which her fathurs or her kinred have deled in the sinne of lecherie. This sinne makith hem like to boundes, that take no kepe to kinrede. And certes parentele is in two maners: either ghostly or fleshy: ghostly, as for to dele with his godfith, for right so as he that engendreth a childe is his fleshy father, righte so is his Godfather his father espirituell: for which a woman may in no lesse sinne assemble with her godfith, than with her own fleshy brother. Plura huc pertinentia satis fusi tradimus in *Gossip*.

GOE, Ire. Goth. **ΓΑΓΓΑΝ**. A.S. **gan**. **gan**. Al. **gan**. **gangan**. **giangan**. Cim. **ΓΑΓΓΑ**. D. **gaa**. B. **gaen**. Origo verbi est ab *ειμι*, Eo, ut nempe ab ejus Infinitivo *ειμι*, Ire, primò fuerit *jen*, ac postmodum (quod frequens est) mutato I confono in G, factum sit *gen*. *gan*.

GOFISH *people, fantastick and busily prating people*. Ita videtur vocem hanc Chaucerus accepisse.

--- yet gan he him beseeche,
Although with him to gone it was no fere,
For to beware of gofische peplis speche,
That dremin thingis, which that nevir were. Tr. lib. III, v. 583.

D. *gusser* sunt Diæteria. Belgis *guff* est Liberalis, prodigus. *gufheyd*, Liberalitas, prodigalitas. *guffelick*, Profuse, largiter. Nihil enim obstat, quò minus hæc quoque de lingua largis usurpare possimus. [A. G. *goffe*. It. *goffo*, Stultus, fatuus, utr. à Gr. *κωφός* idem signante. Skin.]

GOGLE-EYED, Strabus, strabo. *ρεγλ-εγεbe* in *Ælfrici* gl. p. 9 exponitur Strabo. atque ex eo per quandam literarum metathesin (initiali S priùs abjecto) fieri potuit *gogle-eyed*. Mihi tamen (licet Strabus plurimùm distet ab Unoculo) videtur *gogle* factum ex *Cocles*: quandoquidem sæpius deprehenduntur mediū sæculi homines in vocabulorum derivationibus nonnihil à propriâ acceptione recessisse, quoniam non rarò veræ significationis tam ignari essent quàm qui maximè.

GOLD, Aurum. A.S. **golt**. Al. **gold**. **golt**. colt. D. **guld**. B. **goud**. Anglosaxones passim scribunt **golt**. tanquam contractum sit ex C.B. **golud**, Divitiæ, opes. quod tamen ipsum fortè fecerunt Cambrobritannii ex suo *goleu*, Lux, lumen,

luminare. prorsus ut complures viri docti Lat. Aurum, It. & H. *oro*, G. *or*. C.B. *aur*, jam olim deduxerunt ab Hebræo *אור*, Lux, lumen; quòd aurum acri suo splendore mortalium oculos feriat atque ad se attrahat. Fusiùs aliquantò prosequimur originem hujus vocabuli in annotatis ad Tatiani VIII, 7. V. quoque gl. D, 14. in Aurum.

GOLET Chaucero est Guttur.

--- with fine bitaile,
That we undet our clothes wide
Bmaken through our golet glide.

RR. 7094.

[V. Gullet.]

GOLIERDEIS, *ravenously mouthed, he that bath a wide throate*. Chaucerus, Mil. Prol. 16. V. Spelm. archæol. in Goliardensis. Salm. in hist. Augustam, p. 35. [Rectius interpreteris Sannionem, scurram. à G. *goulard*, quod idem significat. L.]

GOMMAN quasi *goodman* dixerunt Angli. quomodo & *gooddie* dicunt pro *goodwife*. Nisi malis *gomman* esse ab antiquo *gomo*, quod Otrido passim Hominem denotat. quomodo & *gomman* eidem Otrido pluribus in locis est Vir. Cædmoni ubique ferè *guma* dicitur. V. etym. Belg. in *goman*, *gomman*. [Gom, *gome* vet. Anglis erat Vir, quod, ut Al. *gomo* & A.S. *guma*. descendit à Goth. **ΓΟΜΕΙΝ**. Masculus. L.]

[GONFANON Chaucero est Vexillum, signum militare. G. *gonfanon*. It. *gunfano*. D.S. *gufana*. Omnia ab Ill. *gunfana*. quod componitur à *gunn*, Prælium, & *fani*, Labarum. L.]

GONG Chaucero est Latrina, secessus.

They fede of manie manner metes
With song and solas sitting long,
And fillith her wombe, and fast fretes,
And from the mete unto the gong.

Pl. T. v. 97.

These harlottes that haunte bordels of these foule women, that may be likened to a commune gonge, where as menne purge her ordure. Pars 208, b. [A.S. **gange**. Anpiur nolbe *geppican*. æp ðon þe him rah þe innoð eal enbemer ut. þa þa he eode to *gange*. "Arius noluit respiscere, usque dum intestina ejus pariter deserunt, ipso latrinam adeunte". His affinia sunt B. *afgang*, *stoelgang*. *House of ease* hodiernis Anglis est Latrina. G. *aisement*. D. *mag*. B. *gemack*, *heymelick gemack*. *Εὐμεγένη* Græcis dicta est ab *εὐμεγένης*, Facilis, expeditus; propter commoditatem deplendæ ventris saburræ. Ex Lat. Seccessus Itali videntur suum *Cesso* retinuisse. Gallicis *retrait*. B. *vertreck*, *heymelick vertreck* dicitur. Gr. *ἀποπαισις*, ab *ἀποπαισιν*, E viâ recedere atque aliò digredi; ut facere solent saturitatem emissuri. Anglicis *stool*, *close-stool*, *to go to stool* percommode respondet Gr. *ἀφιδράν*, ita nuncupatum à seorsim sedendo.] E gl. Cott. 123. in *genge*. Latrina.

GOOD, Bonus. Goth. **ΓΩΔΣ**. A.S. **god**. Al. *guod*. *guder*. *guot*. *cuat*. *cuater*. Cim. **ΓΩΔΣ**. Ill. *goodur*. D. *god*. B. *goed*. Quemadmodum

verò Arg. codici **ΓΩΔΣ** est Bonus, ita eidem codici **ΓΩΨ** passim est Bonum; unde cuius li-
quere puto **ΓΩΨ** istud desumptum esse è me-
dio Gr. **ἰσάδης**, Bonus. prorsus ut A.S. eam de-
sumptum est è medio Gr. **ἰσάμης**, Conlangui-
neus. **ἡρῶς** ex **ἰσῶς**, Laquear, tectum. **νῦτ**
ex **ἰσῦτ**, Utilis. **ρεῶδ** ex **ἰσῶδ**, Rubor. **πῦμ**
ex **ἰσῶμ**, Numerus. **πῖς** ex **πῖσῶς**, Concussus.
ῖταρ ex **ἰσῶταρ**, Historia. Quibus etiam adde
Teut. **braem** ex **ἰσῶμ**, Cyprinus latus. **get**
ex **ἰσῶγῆς**, Gagates. **κοῖτ** ex **ἰσῶτ**, Hordeum,
cibus. **μαῖγ** ex **ἰσῶμ**, Stomachus. **ματ** ex
ἰσῶμ, Labor ærumnabilis. **ναῖμ** ex **ἰσῶμ**,
Nomen. **ριῖμ** ex **ἰσῶμ**, Remus. **ρεῖ** ex **ἰσῶτα**,
Chorus, tripudium. **στῦερ** ex **ἰσῶτα**, Austerus,
acerbus &c. V. plura in annotat. ad gl. D, 3 I.
in Bonus, gûder.

GOODIE N contractè videntur Angli usur-
pare pro *goodwife* N. Vide *Gomman*.

GOODS, Bona, opes, facultates. Cum bono-
rum tria genera sint, animi, corporis, & quæ
Fortunæ adscribuntur; tacito tamen omnium fe-
re populorum consensu, Bona **ἀγαθὰ** cum dici-
mus, non animi ornamenta intelligimus, quæ
sunt omnium præstantissima; neque etiam cor-
poris, quæ sunt illis proxima; sed **τὰ ἰσῶτα**, quæ
sunt omnium postremissima. V. etym. Voss. in
Bona.

GOOMES, v. *Gummes*, Palatum unà cum gin-
givis.

GOOSBERRIE, Uva crispa. Nisi quibusdam
Anserina uva fuisset nuncupata; suspicarer olim
groisberrie dictam, atque inde *goosberrie* corrup-
tum. ut *groisberrie* fuerit ex *G. groiselle*.

GOOSE, Anser. A.S. **gōr**. Al. **gans**. Ill. &
D. **gaas** vel **gasse**. B. **goes** vel **gangs**. Anse-
res sub primis Imp. Romanis *ganzas* Germanis
nuncupatos, docet nos Plinius N.H. X, 22. Voce
non abluente à Dorico **χῶν** pro **χῶ**, Anser. An-
ferem verò Græci sic appellârunt à **χῶν**, Hio,
hisco. unde & **χῶν** dicitur Rictus oris magno
hiatu diducti: habent enim hoc anseres pecu-
liare, quodd hiantis rostri flatu minitentur iis, à
quibus se putant invadi. Anserculus Anglis di-
citur *gosling*, D. *gassling*. V. plura in annotatis
ad gl. D, 4. in Anser.

GOR-BELLIED, Ventricosus, ventriosus, ven-
trosus. Suspicio esse ab illo **gōr**, quod A.Saxo-
nibus denotabat Stercus, excrementum. Herb.
IX, 3; **gecnoca** **ðar** **rylfan** **pynte** **mid** **spine-**
num **gope**. "Tunde eandem herbam cum fimo
"porcino". ut vox Angl. respondeat illi **stont-**
sack, quomodo Belgæ nuncupant eum, cui
Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extat;
quodd in ventrem ingesta statim liquefcat atque
in fimum transeant. Huc faciunt versus Aga-
thiæ de publico ἀποπάτω Smyrnæ constructo.

Πᾶν τὸ βορῶν σπυρίδιον καὶ τὸ πολυόλον ἰδιώδη,

Ἐνθάδε κενομένη τὴν σπῆν ἔλκεται χῶν.

Οἱ γὰρ φασίαντες πρὸς τὴν ἰσῶτα, αἰδ' ὑπὲρ ἰσῶτα

Τελίψις, ἢ πρὸς τὴν βορῶτα ἐκπαύται.

Γίνεται ἰδιώδη καὶ σπῆν, ἀποστύει δ' ἄρα γαστῆρ

Ὅππῃ πενιχρὴ δέχεται λαυκαίῃ.

Ὅψι δ' ἀποστύει πρὸς τὴν ἀφῶτα μῆτιν ἀφῶτα,

Χρῶτα ποσῶτα τὴν πῶτα ἰσῶτα.

Quos versus eò libentiùs adscripsi, ut eadem
operâ, in memoriam doctissimi & mihi longæ
amicitiæ contuberniique usu quondam conjun-
ctissimi viri Jo. Pricæi, adderem elegantissimam
eorum versionem, prout is, quem dixi, Pricæus
eos linguâ patriâ ludens transtulit.

*The most delicious cates, the costliest cheere,
Have lost their pleasant taste, when emptied
here.*

*Pheasants and high-priz'd fish, with sauces
neat,*

*And all the cox'ning art of dressing meat,
Prove here but dung: here doth the bellie
put*

*The load of all, that pass'd the hungrie gut.
And men at length find how they play'd the
fooles,*

*So dear to buy that, which goeth out in
stooles.*

[Hoc in loco non est prætereundum, quodd
gior Islandis est Ingluviosus, vorax, à quo si-
quis compositum velit, nequaquam repugnabo.
Quodd si minùs placet, consilari potest ex C.B.
gor, particulâ intendendi vim habente, & belly.
L.]

[**GORE**, Cornu ferire, percutere. V. *Gore-*
blood. L.]

GORE-BLOOD, Tabum. est à C.B. **gôr**, Pus,
fanies. Videntur interim Cymræi suum illud
gôr abscidisse ab extremitate vocis, **ixôr**, Sa-
nies. prorsus ut ab extremâ voce **ixôr** abscide-
runt suum **dwr**, Aqua. & à duabus ultimis syl-
labis Gr. **ἐλεημοσύνη** absciderunt suum **fin**, Elec-
mosyna. -- Gorount in Alamannicarum legum
codice membranaceo MSo propinqui mei If.
Vossii titulo LXV, § 25 scribitur pro refuunt,
Vulnus, quo interiora ventris perforantur. qui
venter, quum sit excrementorum ac stercoris
domicilium, suspicor gorount denominatum ab
A.S. **gope**. Stercus. **mid** **spinenum** **gope**. "Cum
"fimo porcino"; Herb. IX, 3. atque inde quo-
que Hollandis ac Frisiis **eenen gooren reuk**
est Odor gravis, foetor. Anglis quoque is dici-
tur *gored*, cujus ilia perforata graveolentem ex-
crementorum spurcitiem egerunt.

GORGE idem Anglis quod *craw*, Ingluvies.
G. **gorge**. B. **gorgel**, **gorgel-piipe**. Etiam
Curculio vel Gurgulio Latinis denotat Gulam;
quomodo usus Varro lib. 2. de Re rust. c. 3.
Alii Epiglottida sive Sublinguium interpretantur.
Nomen trahit à Guttare, si credimus Isidoro
lib. XI, c. I. Verisimilius puto dixisset ita voca-
ri, quasi Gurgitem gulæ; sed omnino est à
γοργαίον. A transit in V: ita Crapula est à **γοργαί-**
πᾶν. Humi à **χαμαί**. Pecudes à **παιδάς**. Pessu-
lus à **πίσσυλλος**. &c. **γοργαίον** verò factum esse
à sono, author est Alexander Aphrodisiensis.

GORGEOUS, Spectabilis, splendidus, magni-
ficus. Fortasse propriè olim ita dictus fuerit,
Qui specie ac strepitu censûs majoris sese com-
ponit ad exemplum Optimatum; ut vocabulum
hoc desumpserint Angli à C.Britannis, quibus
goreugwyr sunt Optimates. Nisi fortè huc fa-
cit, quodd vetere linguâ Gallicâ *gorre* denotabat
Pompam. Græcis quoque **γοργαίον** est Luceo,
splen-

Splendo, fulgeo. V. interim etym. *Ægidii Menagii in Gorre.*

GORMANDISE, Helluari. *Gormand* Gallis est Vorax, belluo. V. Menagium. [Camdenus derivat à C.B. gormodd, Nimis, nimius. à gor, Supra, & modd, Modus, q. d. Supra modum. Nescio an sit ab Ill. gior, Ingluvies, ingluviosus, vorax. L.]

GOSHAWK. V. Spelm. in Gansa.

GO SITHEN *manie yeres*, Jam olim multis ab hinc annis, Chaucer. Kn. T. v. 663. Jam, giu; Kero. Quondam, giu uuenio; gl. C, 15. Diuturnitas, uuila giu. lancsam zit; App. gl. C. Et quondam, endi ju ni uueiz uuanne; gl. A, 19. Quondam, ju ér; gl. B, 44. A.S. iu. iu æp. iu fýpn. iu geapa est Jamdudum, quondam. atque adeo ex iu æp vel iu geapa est vetus Anglicum *yore*. Arg. codici **gn** est Jam; sicuti videre est in gl. nostro Gothico.

GOSPEL, Evangelium. A.S. *gōþspell*. Al. *got-spell*. Hanc vocem retinere Angli, cum ejus usus apud superiores inferioresque Germanos penitus interciderit. Evangelii nempe vox potior visa est hominibus ecclesiasticis, dum famam sperant aliquid supra vulgo sapientium, si in quotidianis ad populum Homiliis atque aliâ quavis S. Scripturæ enarratione ad minus notas ac sibi consuetas Romanæ Græcæque linguæ voces confugerent. Quod tamen minimè necessarium erat, cum vox *gōþspell* sit *ἰμφορματισμὸς* & compositione merè Teutonicâ vim proprietatēque Gr. *εὐαγγελισμὸς* mirificè reddat. est enim à *gob*. Bonus. & *spell*. Historia, narratio, nuntium. V. Spelm. gl. in *Gospel*. Dolendum interim optimam veteris linguæ Teutonicæ partem nobis deperiisse, dum nimîa exoticarum novarumque vocum affectatione veteres probasque prorsus obsolescere atque interciderere patimur. Antiquissimam quoque C. Britannicam linguam similis nasutulorum importunitas, ut in pluribus aliis, ita & hîc afflixit. Quum enim perantiquo gentis suæ idiomate Evangelium diceretur iis *llawenchwedl*, à *llawen*, Lætus, hilaris, & *chwedl*, Rumor, fama, narratio; non destiterunt tamen malè feriat nugatores omnium auribus efengyl tam diu oggerere, usque dum, amissâ voce vernaculâ, sola vox Græcissans apud eos obtineret. Neque aliud idiomatis Gothici fatum; licet enim Evangelii vocabulum vernaculâ suâ linguâ commodissimè possent exprimere Gothi, sicuti liquet ex illo **VAIΛAMEKCAN**. quod Argentineo codici Luc. I, 19, & IV, 18 Evangelizare significat, multis tamen in locis eidem codici **ΛΙΥΛΓΓΕΛΟΧ** est Evangelium.

GOSSIP, Cognata lustrica, susceptrix initialis. A.Saxonibus vocabulo adhuc integro & compositionis manifestissimæ dicitur *gōþribbe*. q. d. Cognata ex parte Dei. Occurrit vox apud Lupum Serm. I, § 10. Ita quoque Pater lustricus A.Saxonibus dicitur *gōþfader*. & Infans pro quo aliquis in baptismo spondet, nuncupatur iis *gōþbeapn*. Huc faciunt verba Wulfstani archiepiscopi sub finem Parænesios IV, ubi loquitur de Susceptoribus; þonne beoð hi rihtlice. ealra hi genamob beoðe. *gōþfaderpar*. *gīf* hi

heopa gōþbeapn *lode gertnyneð*. Run. lexico **PHIPAM** exp. Compater. Sed quoniam vulgo Susceptrices frequenter, sub spiritualis hujus cognationis obtentu, ad fabulas compotationisque persæpe conveniunt; hinc ortum traxerunt Anglica *to go a gossiping*. item *a gadding and drunken gossip*. prorsus ut Belgis quoque Mater lustrica dicta est *meter* vel *mette*, à *μήτηρ*, quod sit veluti Mater altera: unde & **mettekens** dicuntur istiusmodi bibaculæ. Feminae nempe solent esse plus *κοινωνοί*. unde & verissimè in *ἰκετήρι* ait Euripides --- ἀρεταίαι δ' αὖτις ζῶντες ψυχῇ, γλυκεῖα δ' ἔσσαν εἰς θωπύματα. Chaucero dicitur **Godfif**, quod vide suo loco.

[GOVERN, Gubernare. V. *Gouverner*.]

GOUGEON, **GUDGEON**, **Gobius**, **gobio**. Al. *guue*. G. *goujon*. It. *gobbio*. H. *gobio*. Græcis est *γάβιου*. unde, mutato K in G, factum est *Gobius*. contra quàm sit in *Congrus*. nam id, mutato γ in C, desumptum est ex *γάβριος*. utrumque est piscis nomen. Teutonistæ *Fundulus* exponitur **grunte**, **hodde**, **ghuue**.

GOURD, Cucurbita. G. *goubourde*. B. *kauwoorde*, *kouworde*. Cucurbitæ verò nomen viri docti per quandam literarum transpositionem putant desumptum ex *καλόκωρδα*. V. etym. Vossii in *Cucurbitulæ* & *Menag. in Gourd*.

[GOUSTY, Desertus, desolatus. G. Dougl. V. *Gastoyne*. L.]

GOUT, Arthritis, morbus articularis. G. *goutte*. It. *gota*. H. *gota*. vet. Flandris **goete**, **goet-rebel**. Putant dici à Lat. Gutta; quod humores vitati ac frigidi guttatim veluti distillant atque incumbant in partem affectam. Unde & Sicambris Paralysis vel Arthritis (nam hæc duo vulgò confundunt) **droppe** dicitur. Gutta + stilla, *dropa*. gl. *Ælfrici* 18.

GOVERN, Gubernare. G. *gouverner*. It. *governare*. H. *governar*. Græcis est *κυβερνῆν*. V. Voss. in *Guberno*.

GOWN, Vestis pellicea, toga. Quidam deducunt à *γῶνα*, quod invenitur apud Moschopulum & à Meursio inter Græcobarbara refertur. Sed licet illud inter Græcobarbara reponat Meursius, non malè tamen Angli. *Gown* deducas à Gr. *γῆνα* pro *γῆνατι*, Genua; quod sit Vestis demissior ac genua tegens; prorsus ut *ἱματίον* est Vestis tegens humeros. *ποδῆρες χιτῶν*, Vestis ad pedes usque descendens. V. Spelm. in *Guna*. Cym. quoque Toga dicitur *gwn*. fortasse à *gwnio*, Suere: prorsus ut A.S. *neap* est à *ῥάπτω*, Suo. unde *ῥαφιδύον* dicuntur Ea, quæ sunt confuta.

GRACE, Gratia. G. *grace*. It. *gratia*. H. *gracia*. V. etym. Voss. in *Gratia*.

[GRADDE veteribus Anglis erat præteritum *Græde*, q. v. L.]

GRAFF, *ingrass*, Inferere, pangere, inoculare. G. *graffer*. B. *greffen*. M. Casaubonus petitum vult ex *εγγράφω*, Inscribere, insculpere, scarificare. Menagius arbitratur Surculos inoculandos Gallis *greffes* dictos eò quod referant Graphiorum cuspides. [Utraque etymologia displicet. V. an Hib. *grafadh*, Inoculatio, & *grufam*, Inoculare, magis ad rem faciant. Quod si

G R.

tibi hæc quoque etymologia non probatur, derivare potes ab A.S. *grapan*. Insculpere, sensu paululum immutato. L.]

GRAT, Mellis, taxo. Recepto magis nomine *brock* vocatur, quod vide.

GRAT, *gray*, Cæsius, glaucus, leucophæus, canus. A.S. *græg*. Al. *grai*. *crai*. Cim. *FRAY*. D. *graa*. B. *grauu*. Affine ei *grauis*, Anus, vetula; quod color leucophæus sive cinereus referat capillos aniles. Cim. interim *FRAY* & A.S. *græg* videntur posse referri ad colorem Græcis *græivon*, Gruinum dictum; propterea quod Threiciam gruem simulet vel imitetur, ut loquitur Ovidius III de Arte, v. 182. V. interim numquid huc pertineat, quod Scythæ, authore Plin. N. H. lib. VI, c. 17. Caucasum montem, Graucasum, hoc est, nive candidum appellaverunt.

GRAHOUND, Canis venaticus. de hoc vocabulo v. Vlitii nostri comment. in Gratii cyneget. Quibus adde, quod Islandis *grey* est Canis. quod itidem *PRHGHUND* Lex. Runic p. 44 exponitur Canis femina. [A.Saxones habent *grighund*. L.]

GRAIN, Granum. Cym. *gronyn* est Granum & in plurium numero *grawn*, Grana. G. *grain*. It. & H. *grano*. B. *graen*, *greyu*. Valde affinia sunt illi *grainu*, quod Hesychio exp. *ιδίον*, Comedere. Videntur & *græu* dixisse: legas enim apud eundem Gram. *græ*, *φάγε*, *Κάπριον*. Aliter etym. Vossii in Granum. [Islandis *gricon* Fruges significant. L.]

GRANATE, *pome-granate*, Malum punicum, granatense. G. *granade*. It. *pomo à mela granato*. H. *granada*. D. *granat eble*. B. *granaet appel*.

GRAND, Magnus, ingens, grandis. G. *grand*. It. & H. *grande*. V. etym. Vossii in Grandis. Hinc Grandio dictus est Senecio declamator, de quo hæc habet Seneca rhetor Suasoria II; "Senecio fuit ingenii confusi ac turbulenti, qui cupiebat grandia dicere; aded ut novissime huius rei morbo & teneretur & rideretur. nam & servos nolebat habere, nisi grandes; & argentea vasa, non nisi grandia. Credatis mihi velim non jocanti; eo pervenit infania ejus, ut calceos quoque majores sumeret, ficus non esset nisi mariscas. Concubinam ingentis stature habebat. Omnia grandia probabat. Ei impositum est cognomen, vel, ut Messala ait, cognomentum, & vocari coepit Senecio Grandio".

GRANGE, Colonia, viculus. Spelm. in Grangia. Voss. de Vit. ferm. III, 13; Granica, horreum. à granis, unde & Gallis vocatur *grange* &c. gl. I, 14; Grangie sunt Prata sub claustrijure locata. Grangia, horreum. Teuton. in *schuyre*. V. Menag. in *Grange*.

[GRANK, Questus. G. D. 225, 5. Contractum ex *gecrpancan*. *οικωζον*. à *cpanzan*. Gemitu dolores, mortis nuncios, testari. A. B. *crank* est *Συναχθέν*. Ill. *frank*, *frantur*, *Æger*. Thwaites.]

GRANT, *graunt*, Annuere, concedere, permittere, indulgere. M. Casaubonus putat esse

G R.

χαρῆν, *συγχωρῆν*, Cedere, concedere. Sed manifeste est ex G. *garantir*, Patrocinium suum alicui addicere atque ita reddere securum. Garantizare medio seculo dicebant pro Warantizare, quod Teut. originis esse liquet.

GRAPE, Uva, racemus. G. *grappe*. It. *grappa*, *grappola*. B. *grappe*, *krappe*. Videri possunt delumpta ex *κραππαλῆν*, Inebriare. Nisi malis per metathesin facta ex *κραπῆς*, Fructus. Quoniam enim vinearum cultus præcipue locupletat patrem familias, hinc fructus earum *κατ' ἰσοχλῶν* videri potest *grappe* vel *crappe* dictus à *κραπῆς*. V. Columellam lib. III, c. 3. ubi multis docet longè uberrimos esse vinearum redditus. Minimè interim hoc in loco prætereundum, quod *κραπῆς* Hesychio atque Etymologico exp. *οἶνός τις τραχὺς*. Nec parum fortè retulerit obiter hinc adnotasse, quod laudatissimus codex Cortonianus Lucæ VI, 44. *Uvas exp. pinbegep + cpopp*.

GRAPPLE, *grasple*, Conferere manus, implicari. *λαμβάνειν ἐπὶ χειρὶ* legas apud Homerum. *κραπῆς*, Palmæ prima pars, junctura manus cum cubito. Ita M. Casaubon. p. 277 de Vetere ling. Anglicâ. [B. *grabbelen*. It. *aggrappare*, *grappare*, quæ cum Skinnero petenda cenleo à *Gripe*, q. v. L.]

GRAPPLE of a shipp, Harpago. G. *grapin*. Cym. *crâff*. quod J. Davies derivat ab Hebræo *קָרַף*, Trahere, rapere. Philoxeni glossæ; *Grappus*, *σπεινός*, quod Tortum atque Uncinatum significat. [Grapin ab A.S. *gripan*. Fr. *gripan*. Ill. ad *grypa*, Rapere, arripere. L.]

GRASS, Gramen, herba, foenum. Goth. *FKAS*. A.S. *grær*. *grær*. Al. *grast*. *gras*. *cras*. D. *græs*. Ill. *gras*. B. *gras*, *gars*, *gers*. *græsis* vel *græsis* est Gramen. *græsis*, teste Eustathio, *ἵεν ὁ ἡμῶντος χρόνος πρὸς τὸ γένος*, ὁ *ἵεν ἰδίον*. If. Casaubonus ad Persii Sat. VI refert *græsis* illud ad originem Syriacam. v. eum.

GRASSHOPPER, Cicada. D. *grasshop*. B. *grasshopper*. quod in herbâ vel gramine saltitet. item *sprinckhaen*. quomodo & sprinco dicitur in Lipsii glossis. item in gl. D, 5 *houespranca* exp. Locusta. [V. *Hopp*, Salire.]

GRATE, Friare, radere. G. *grater*. It. *grattare*. Originem verbi pete ex iis, quæ diximus in *Scratch*, Scalpere. Aliter Menagius, quem vide in *Grater*.

GRATE, Crates. [It. *grata*.] à *κρατῆν*, Tene-re, continere; quod iis oves, porcos, atque alia animantia includamus contineamurque.

GRATEFULL, Gratus. It. & H. *grato*. V. etym. Vossii in Gratia.

GRAVE, Sepulchrum. A.S. *grær*. Al. *grab*. *crap*. *graua*. D. *graff*. [Ill. *grof*.] B. *graff*. Gothis nimirum *FKABAN* est Fodere. Al. *greban*. D. *graffue*. [Ill. *grafa*.] B. *graben*. quæ omnia Martinus petita putat ex Hebræo *קָרַף*, Fodere.

GRAVE, Gravis, severus. G. It. & H. *grave*. Hæc acceptio vocem Gravis à stabili mole rerum ponderosarum transfert ad animum justum ac propositi tenacem, quique nullis neque minis neque blanditiis ab æquitate queat avelli. De origine vocis Gravis, v. etym. Vossii.

GRAVE,

G R.

GRAVE, engrave, Sculptere, insculpere. A.S. *gnapan*. G. *graver*. H. *graver*. Cim. *PRAPA*. B. *graben*, *grabeten*. Putantur, ortum traxisse ex *χαρμ*, Scribere insculpendo litteras in lapidem vel lignum. Aliter Salm. Plin. exerc. p. 1146. [Mibi videntur omnia per translationem dicta à Goth. *ΓΚΛΑΒΑΝ*. Fodere. L.]

[**GRAVE**, Comes. Al. greve. gravo. grafo. B. *grabe*, *græf*. A.S. *gepera*. Præfectus, procurator, villicus, comes, consul, curator. V. quæ de hac voce ejusque origine eximie Spelm. archæol. gl. in Graphio. E gl. D, 19. in Comes.]

GRAVELL, Glarea. G. *gravier*. B. *graveel*. [Arm. *grauel*.] unde & Calculi vesicæ vel renum Anglis *gravell*. G. *gravelle*. B. *graveel* nuncupantur.

GRAUNT, v. *Grant*, Annuere.

GRAY, v. *Grai*, Cæsius.

GRAY vel *Grey* Chaucero & Gawino sæpe numerò est Senex grandævus. Ita Calchas, natu jam grandior nuncupatur *old grey* Chaucero, Tr. lib. IV, 127. & Priamus, ætatis jam præcipitæ, dicitur *auld gray* reverendo episc. Dunkellensi paraphrasios Virgilianæ pag. 56, 10. Sed in hisce locis epitheta *old* & *auld* præponuntur vocibus *grey* & *gray*: alibi verò frequenter apud Gawinum *the auld*, absolute positum, designat Regem divinâ maiestate, Principem illustri dignitate, Vatem sacerdotali veneratione conspicuum. Sic Priamus vocatur *the auld*, p. 56, 38. Anchises, p. 62, 2. Rex Evander, p. 258, 39. Hanc denominationem ætate gravibus honoris ergò tributam crediderim; liquidem, ut appositè Ovid. Fast. V, 57:

Magna fuit quondam capitis reverentia cani,

Inque suo pretio ruga senilis erat. &c.

Adde & illud Juvenalis Sat. XII, 53.

Improbilas illo fuit admirabilis ævo.

Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,

Si juvenis vetulo non assurrexerat, & si

Barbato cuicumque puer: licet ipse videret

Plura domi fraga & majores glandis acervos.

Tam venerabile erat præcedere quattuor annis,

Primæque par adeò sacræ lanugo senectæ.

Hinc igitur satis apparet, quid sentiendum sit de gravissimâ indignatione Helisei maledicentis pueris calvitiem contumeliosè exprobrantibus: licet enim non satis liquidò nobis constaret, quis eum spiritus ad hanc severitatem impulerit, exitus tamen probavit Prophetam, favente Domino, decurrisse ad ultionem criminis, ipsorum quoque Ethnicorum arbitrio, morte piandi. Totius rei gestæ seriem vide 2 Regum II, 24. Mitius interim Spartanorum legati, de quibus hæc refert Valerius Maximus lib. IV, c. 5. exemplo externo 2; "Athenis quidam ultimæ senectutis, cum spectatum ludos in Theatrum venisset, eumque nemo è civibus sessum reciperet; "ad Lacedæmoniorum legatos fortè pervenit.

G R.

"Qui hominis ætate moti, canos ejus & æthos assurgendi officio venerati sunt, sedemque ei inter ipsos honoratissimo loco dederunt. Quod ubi fieri populus aspexit, maximo plausu alienæ Urbis verecundiam comprobavit. Ferunt tunc unum è Lacedæmoniiis dixisse; Ergo Athenienses quid sit rectum sciunt, sed id facere negligunt".

[**GRAZE**, Pascere, depascere. ab A.S. *gnarian* idem notante. Hoc autem à *gnær*. *grafs*. q. v. Inde quoque formatur *Grazier*, Pecuarius. L.]

GRE Scotis est Præmium. Atque ita p. 129, 36. paraphrastice translationis Virgilianæ *to bere the gre* est Reportare præmium. pro quo mox quoque eâ ipsâ paginâ legas *bere the price away*. unde & alibi sæpè *price and gre*, ut synonyma, conjunguntur: viz. 134, 4.

The thre formest sall bere the price and gre,

Thare hedis crounit with grene olive tre.

& rursus pag. 143, 45.

The bull was the price and gre of thare dereyne.

pag. denique 145, 31. præcipuè notanda veniunt illa Æneæ verba, quibus regem Acestem certaminis victorem proclamant:

Thou sall have here this reward and degre,

And coupe of gold. &c.

quandoquidem hæc verba videntur evincere Scot. *gre* desumptum ex *degre*; quod hoc in loco Sortem vel conditionem benigniorem, nec non optatam promeritæ laudis gloriæque accessionem significat.

GREASIE, Pinguis, unctuosus, squalidus. *χαρμ*, Etymologico est à *ἐν τοῖς ἰσίοις ἔσθ' ἄνθρωπος*, Sordes in ovium lanis. [G. *graisse*. It. *grasso*, *grascia* sunt Pinguedo, adeps, arvina, quæ Skinnerus non malè derivat à Lat. Crassus, quia sc. Crassa, i. e. Pinguia corpora adipe abundant.]

GREAT, Magnus, potens. A.S. *great*. Al. *grozer*. *gruoz*. Cim. *PRIM*, G. *gros*. It. *grosso*. H. *gruesso*. B. *groot*. Ac primùm quidem *great* videri potest desumptum ex *χαρμ*, Vis, potentia. Cim. verò *PRIM* fortasse detruncatum est ex Ionico *χαρμ* pro *χαρμ*, Melior. *οἱ χαρμ*, Meliores. *τὸ χαρμ*, Melius, potius, utilius. At Al. *gruoz* videri potest affinitatem aliquam habere cum illo *χαρμ*, quod Hesychio exp. *μυρίαται, ἐκτείνανται*. Agglomerat, extendit. ut vox desumpta sit à feminis lanificio intentis, quæ contrahendo agglomerant filum, quod deducendo extenderant.

[**GREAVES**, Tibialia ferrea, armatura tibiz. G. *greves*. H. *grevas*. vel à G. *greve*. H. *grevas*, Anterior cruris pars, tibia, vel à Lat. Gravis, quia artus gravat, i. e. onerat. Skin. Belgæ per diminutionem dicunt *grefkens*. L.]

GREAVES, Elixarum tostarumve carniū succus post discerptas carnes in patinâ remanens. Huc facit illud Gemmæ gemmarum: "Crema-re, *bernen*. Cremium i. holocaustum vel sacrificium. Etiam est quod remanet in patellâ "de carnibus frixis". *een hade brade of gre-ben*.

G R.

ben. Kilian. "**kræpe, kache, kæpta.** Frustu-
"la friza sive adusta ex arvinâ; adusta & exsucca
"pinguedinis crustæ: vulgò **Cremium.** Conve-
"nit cum verbo **kræpe**, Uro, aduro, torreo". Quem-
admodum itaque **Cremium** est à Lat. **Cremo**;
ita **kræpe** videri potest desumptum ex **kræpe**.

[**GREDE**, vet. Angl. Flere, clamare. It. **gridare**. H. **gridar**. B. **kriiten**. D. **grade**. Isl. **graa-
ta**. Sunt à Goth. **GREITAN**. Flere. Hinc
lucem accipiet **græban** Somneri, quod non
est mutandum. Hinc quoque petenda A. Bor.
Griet & Greet, Flere, clamare. L.]

GREEDIE, Avidus, appetens, esuriens. Goth.
GREÐARS. A.S. **græbīg**. D. **graabīg**. Isl.
gradugur. B. **gretig**, **græg**. Videntur esse à
græm, Comedo. de quo v. Etym. magnum in
græm & **græm**.

GREEN, Viridis. A.S. **græne**. **grœn**. Al.
gruan. **gruon**. D. **grøn**. [Isl. **grann**.] B. **groen**,
gruen. Sunt ab A.S. **grōpan**. Germinare, fron-
dere, virere. Sicuti enim **gram**. Ælfrici ic **grōpe**
uno in loco exponit Frondeo, ita alio in loco
reddidit **Vireo**. quomodo & apud ven. Bedam III,
23. **grōpnar hreoder** ꝛ ꝛ ꝛ exp. "Viror cala-
"mi & junci". V. quoque IV, 28. **grōpenbe**
leap. "Virens folium"; Prov. XI. **lārē friā**.
"Terra viret"; Lex Runicum in **PRIF**.

GREET, to bidd God speed, Salutare, appre-
cari alicui propitium summi Numinis favorem.
B. **groeten** & Germ. **grußen** videri possunt
dicta quasi **groot** vel **groß machen**. quot-
quot enim aliis precantur omnia fausta, hac
iplā voti sui testificatione facit eos grandiores,
prosperitatique eorum atque existimationi non
leve addit incrementum. Dicimus itaque **Gott**
grüsse dich, "Deus grandiat te"; prorsus ut
I Cor. III. 8. **ὁ αὐξάνων θεὸς** dicitur Incrementa
dans Deus. Plura huc facientia habet Martinus
in Saluto. --- **Greet**, Salutare. A.S. **grætan**.
grœtan. **grætan** interim videtur valde propè
accedere ad **grætan**, Prehendere, tenere; quod
obvios familiariter salutaturi, plerumque manu
prehenso retineamus sistamusque, usque dum
totum amicæ salutationis officium peractum ef-
se judicamus. Huc facit illud Horatii lib. I,
Sat. 9:

Ibam fortè viā sacrā, sicut meus est mos,
Nescio quid meditans nugarum & totus in
illis.

Accurrit quidam, notus mihi nomine tan-
tūm.

Arreptaque manu, Quid agis, dulcissime
rerum?

Suaviter ut nunc est; inquam, & cupio om-
nia quæ vis.

ἀπλάζου quoque, quod Græcis primā suā fig-
nificatione erat Amplexari, pari prorsus ratione
postea acceptum pro Salutare: quoniam consa-
lutationem pauld familiariorē vix unquam si-
ne mutuo amplexu usurpemus. Appositè Hom.
Iliad. κ, v. 541;

--- τοὶ δὲ χαίρουσι

ἀπλάζου, ἵππος ἢ μαιχλοῖσιν.

Ubi Eustathius **ἀπλάζου** scribit esse **ἀπλάζου**
& quasi **ἐν ἱπποὶν ἀπλάζου**. & rursus Odyss. γ, v. 34;

G R.

Οἱ δὲ ἐν τῇ αἰσθητικῇ, ἀπὸ τῆς αἰσθητικῆς
ἀπλάζου, ἵππος ἢ μαιχλοῖσιν.

Ubi idem Eustathius **ἀπλάζου** exp. **ἀπλάζου** ἵπ-
πῳ δὲ δεικνύσιν οἱ αὐτοὶ. addens non abfimilem
ἀπλάζου consuetudinem suo sæculo apud quas-
dam gentes viguisse. Huc etiam facit insignis
locus Oppiani de Piscat. IV, 291, quem adi. Ot-
frido ac reliquis scriptt. Theot. **gruazen** passim
usurpatur pro Vocare, alloqui, compellare. quæ
verbi acceptio non ita longè recedit à Gr. **ἀπλά-
ζου**, Vocare, ut non videri possit inde originem
traxisse. V. quæ hac de re annotavimus ad Ta-
tiani XVII, 5.

[**GREIN of a tree**, Arboris ramus. vox, ni
fallor, agro Devonienſi usitata. Isl. **grein** idem
designat. L.]

[**GRETE**, Arena, sabulum, glarea. G. Dougl.
405, 5. V. **Gritt**. L.]

[**GREYHOUND**, Vertagus, canis Gallicus. V.
Graibound. L.]

[**GRICE, greece**, vet. Angl. Gradus, scamnus.
G. **grez**. C. B. **grīs**. L.]

GRID-IRON, Craticula. Suspiciabar primò
grid-iron dici quasi **gril-iron**, à G. **gril** & **grille**,
Craticula; quod tamen cum duriusculum vide-
retur, subdubitare cœpi annon **grid-iron** primā
suā significatione olim denotaverit Ferramen-
tum illud, cui ollæ vel cacabi foco admovendi
imponuntur, ac postea translata quoque sit vox
ad ferreas illas crates, quibus torremus pisces,
carnes, aliæque esculenta. D. certè **gryde** etiam-
num est Ahenum, cacabus. [Nullus dubito quin
factum fuerit, extrito N, ab A.S. **grinble**. quod
ortum trahit ab Isl. **grind**. Clathrus, crates.
L.]

[**GRIEF**, Villicus. G. Dougl. Refer ad **Grave**,
Præfectus. L.]

[**GRIEVE**, Contristare, vexare. vett. G. **gre-
ver**. It. **gravar**. H. **agraviar**. Flandris **grieven**.
à Lat. **Gravare**. **Grievous**, Gravis, molestus.
It. **gravoso**. Arm. **greffus**. Omnia sunt à **Gra-
vis**. L.]

GRIFFON, **Gryffon**, Gryps, griphus. Cym.
griffwn. [Al. griph. Cim. **PRIF**.] G. **griffon**.
It. **grifone**. H. **grifo**. B. **grifoen**. Kilianus pu-
tat dici quasi **grip-hoen**. Sed nomen avis va-
riæ gentes manifestè desumpserunt, ex **grif**. V.
etym. Vossii in Gryps. A. Saxonibus aliquando
videtur eop dicta. Ita legimus in gl. R, 18; eop.
grifpote **grigel**. Plenius tamen fabulosam vo-
lucrem describunt glossæ Ælfrici, p. 13; **Grif-
fus**, **grifpote** **grigel** leone **gric** on **grifme**.
7 **earne** **gric** on **hearbe** 7 on **grifpote**. 7 **ir**
grpa **mycel** 7 **he** **grifpote** **horr** 7 **men**; v. gl. D,
4. in **Griphes**. Omnino quoque v. Voss. de Idol-
lol. orig. & progr. lib. III, c. 99.

GRIGG, Anguilla minor. **grigg** or **shortlegged**
henn, Gallina pumila. Pari prorsus ratione A-
nas minor sive Querquedula dicta est Sicambris
kricke.

[**GRILL** In ferream cratem carnes, pisces, &c.
suppositis prunis, affare vel **ἀπλάζου**. v. **Grid-
iron**. L.]

GRIMM, Torvus, asper, ferox, sævus, imma-
nis. A.S. **grimma**. Al. **grim**, **crim**, Cim. **PRIF**.
Isl.

G R.

Ill. *grimmus*. D. *grum*. B. *grim*. Run. quoque Lexico *FRIVVI* exp. Deorum ira. V. quæ de hac voce ejusque origine fute diximus ad Willeramii p. 70.

GRINDE, Molere. A.S. *grindan*. Anglis quoque *grinde his teeth together* est Frendere dentibus. cui respondet illud pl. XXXIV, 19; hi *grindon mid toðum heopa*. "Frenduerunt dentibus suis". unde fortè toða *grýrlúng* + toða *grýrtbitung* dicitur Stridor dentium, ab illo *grýrt*. quod pag. 50 gl. R exponitur Molitura.

GRIN Chaucero est Laqueus,
Like a birde, that hasteth to his grin;
Not knowyng the perill of his life
therein. RL. 237.

Vox hæc videri posset valde affinis isti *gin*, quod Chaucero sæpè Machinam significat, & de quo suo loco egimus. Quod minùs tamen sic acquiescamus, aliámque originationem investigandam censeamus, efficiunt A.S. *grýn* vel *gýn*. quæ passim occurrunt, [atque contrahuntur ex *grýne*. Laqueus. L.]

GRINN, *grin*, Ringere. A.S. *grennian*. G. *gronder*, *grincer les dents*. It. *grinciare co' denti*. B. *grinden*, *grinnen*, *grenicken*. [D. *grine*.] Litera canina, quæ in omnibus his, quemadmodum & in Lat. *Ringo*, sonum verbi exasperat, efficit ut credam omnia per onomatopœiam ab hiritu canum desumpta. V. tamen & Al. gl. E, 5. in Sanna. [Ill. *greina* est Frendere, ringi. *grina*, Ridere, irridere, quod Italis *grinare*. L.]

GRIFE, Arripere, prehendere, manum injicere. Goth. *GREIPAN*. A.S. *gripan*. *gríopan*. Al. *greifen*. G. *graver*, *gripper*. It. *grappare*. Cim. *grípa*. D. *gríbe*. B. *grípen*. Ill. *greipa*. Origo vocis est ex *grípos*, Jactus re-tis. unde *grípus* est Piscator. *grípiçen*, Piscari proprie. at per translationem capere. V. gl. B, 1. in Arripuit, kiciffa.]

GRIPING dicitur Anglis Homo avarus & per fas ac nefas undique lucrum corradens. Huc pertinet disquisitio M. Casauboni super genuinâ significatione vocis *δυσχερής*, de quâ non conveniebat inter Libanium Sophistam & Basilium magnum, sanctissimum eloquentissimumque Christianæ Pietatis antistitem. "Multas olim Libanium inter & Basilium epistolas *ἀμφοτέρω* intercessisse (inquit Casaubonus de vet. ling. "Angl. p. 210.) nemo nescit, cui utriusvis opera unquam inspecta. Una ex hodiè exstantibus Libanii epistolis hoc habuit initium; *πῶς μὲν ἐπισκοπος, πῶς γὰρ δυσχερής*. At Basilus insolentiâ vocis non parum offensus, longè alter eam accepit quàm voluerit Libanius: suspicabatur enim Libanium hoc vocabulo sibi "atque aliis ejusdem ordinis omnibus *ἀνδροειδῶς* *διὰ* exprobrâsse". &c. reliqua vide apud Casaubon. ubi tandem & hoc addit. "Gripings de Torminibus stomachi vel intestinorum accipiunt Angli, quæ *γαστήρ* vel *γαστήριον* Græcis: *γαστήριον* exponit Hesychius *συνελκόμενον καὶ σπασμωδὸς συμπαροῦνται* oi δὲ, *ἐγγίζοντα*. Eadem verba habet Author magni Etymologici; nisi quodd correctius ille *σπασμωδὸς* pro *σπασμωδὸς*, &

G R.

"*σπασμωδὸς* pro *ἐγγίζοντα*. Pro *συνελκόμενον* autem a pud Etymologicum rectissime colligit doctissimus Sylburgius legendum *συνελκόμενον*". Hæc Casaubon. [Eripe A.Saxonibus est Avarus, avidus. Quid obstat, quod minùs utrumque deducas à proximè præcedente *Gripe*, Arripere? L.]

[GRISE, *greise* sunt eadem quæ *Agriçe*, *aggrise*, q. v. L.]

GRISES episcopo Dunkelleni in Scot. Æneidos Virgilianæ paraphrasi sunt Porcelli latantes;

Duhen thynē allane musing, as thou
sal ga,

We adventure, besyde ane water bra,
And under ane aik fyndis into that
stede

Ane grete sow ferryt of grises ther-
ty hede,

Ligging on the ground milk quhite,
all quhite brodmell,

About his pappis soukand, thare I
the tell

Is the richt place, and stede for zour
ciete,

And for your trabel ferme hald to
rest in le. 81, 12.

Eadem quoque aliter aliquantò exprimit idem rev. Antistes pag. 241, 6. neque luserit operam, qui tria hæc inter se loca contendere non gravabitur. V. quæ de *γρύς*, Grunnio, *γρυμύς*, Grunnitus, habent Lexicographi in *γρύς*. [Ill. *grys* est Sacula. L.]

[GRISKINS, Frustra carnis, maximè porcinae, carbonibus tosta. Hibernis *grisgin* significat Carnem assatam. quod fortasse à *gris*, Ignis. L.]

[GRISLY, Atrox, horribilis. A.S. *grýslu*. Ill. *griseliga*, Horribiliter. L.]

[GRIST, Farina molenda. Est purum putum A.Saxonicum *grýrt*. L.]

GRISTLE, Cartilago. A.S. *grýrtele*. Al. *grostel*, *crofel*. B. *krospel* vel *krospel-been*, item *knorsp-been* vel *knosp-been*, nec non *knorspel-been* vel *knospel-been* nuncupatur à *knorspen* vel *knospen*, Rodere & inter rodendum concrepare dentibus. Iisdem quoque B. *kraeckeling* vel *kraeck-been* appellatur à *kraecken*, Crepare, strepere, fragorem edere. Eandem denominationis rationem observa in A.S. *grýrtele*. sicuti & in illo *grýrtbitian*. quod propriè denotat Frendere, crepitum ac stridorem dentibus inter se collisis edere. ic *grýrtbitige* oððe ic ceapige. Strido; gr. *Ælfrici*, c. 26. he *grýrtbitað* oþer hinc mid toðum. "Frendet super eum dentibus"; pl. XXXV, 12. þær bið pop 7 toða *grýrtbitung*. "Ibi erit fletus & stridor dentium"; Matth. VIII, 12. ubi Argent. codex, *ΓΛΙΝΛΚ ΡΛΙΚΨΙΨ ΓΚΕΤΣ ΓΛΗ ΚΚΗΝΣΤΣ ΤΗΝΨΙΥΕ*. Ex hac igitur prisca orthographiâ Goth. *ΚΚΗΝΣΤΣ* (ex quo procul omni dubio A.S. *grýrt* & *grýrtele* desumpta sunt) cuius perspicuum esse potest ipsum illud *ΚΚΗΝΣΤΣ* hoc in loco nihil esse aliud quàm τὸ κρησινὸν τῶν ὀδόντων. illud nempe quod in tristi luctuosâque dentium συγκρούσῃ ma-

G R.

rimè ferit aures. à κέρμα, quod sæpissimè pro
συγκέρμα usurpatur, sunt κέρδιος, κερυρίτης. &c.

GRITH vel *Grete* Chaucero est Pax.

Christ had his priestes pece and grith.

Pl. T. 195.

For which anon Duke Theseus let
 cry

To fenten blibe all rancour and enby.
The grete as wel of one side as of
other,

And either side is like as other's brother. Kn.T.1872.

Horum postremum videri posset affine Angli. *agree*, Consentire, cum aliquo de hac vel illâ re convenire, pacisci: tanquam ex *agreed upon*, Pactus, transactus, quomodocunque factum sit *grede* vel *grete*. Quod minùs tamen *grede* ad nuperam hujus Anglici acceptionem referendum putem, facit frequentior usus antiquioris *grith* non Chaucero tantùm loco citato usurpati, sed quod in monumentis A.Saxonice passim *grith* scribitur. in Francicis *griz*. in Cim. *PRIP*. in Frisicis *greet*, *griet*, *grith*. de quibus v. gl. F, I. in Caduceatores, *grizuuarton*. Quod originem A.S. *grith* attinet, quum observâssem F non infrequenter mutari in G, (nam Gero videtur ex *φίρω*. Ningo ex *νίρω*. Tergus ab Æolico *πίρως* pro *εἰρῆς*.) ex hoc suspicio nata est *grith* paulatim usurpatum pro antiquiore *frith*. atque adeo nunc hoc, nunc illud Patres nostros usurpâsse. Ita *grithþrec* & *frithþrec* iis erat Regiæ pacis infractio. LL. polit. Canuti R. 58; *Grif hpa on frýrðe grifþþrec fupþýrce*. “Si quis in exercitu Regis pacis infractionem perficiat”. LL. Ethelredi R. 6; *Grif binnan býrð geþon bið reo frifþþrec*. “Si intra burgum Regis fiat infractio pacis”. Similiter quoque *grithian* & *frithian* conjungunt LL. eccles. Canuti R. 2; *Gober cýpican grifðian 7 frifðian 7 gelomlic þeccan*. “Dei ecclesiam pacificare, custodire, frequentare”. De origine vocis *frith* fusc egimus p. 293 Observ. nostrarum in Willeram. abbatem. [Hinc fortasse per metathesin Scot. *girth*, Asylum. L.]

[GRITT, Arena, scobs, pollis. *Griity*, Arenofus. Teut. **grups** est Rudus, fragmenta lapidum. Al. greiz est Glarea. A.S. grycca . grecot . Terra, pulvis terræ. Sunt ab lll . *griot*, Lapis. Helvigius deduxit **grups** ab Heb. גרש , Con-
tudit, contrivit. L.]

GROAT, Drachmā. Anglis est Pecunia valens quatuor denarios. Belgis item **een groot** est Dimidia pars stuferi. similiter quoque Italis *grosso* & *grossone*, H. *gruesso* est Vilioris pecuniæ genus, cui tamen, comparando eam cum aliis pecuniarum minutiis, nomen indiderunt ab illo grossus, quod sæculo sequiore Magnum denotabat. V. Voss. lib. 3. de Vit. ferm. c. 13.

GROGER, Aromatarius, aromatopola. Ita vocabulum accipiunt Angli. at *G. grossier*. It. *grossolano*. H. *gruessero*. B. **grossier** est Mercator magnarius.

GROIN, Inguen. [V. annon sit ab Isl. **grein**,
Distinctio, differentia, ob rationem per se satis
manifestam. L.]

G R.

GRONE, Gemere, ingemiscere, conqueri. A.S. **granan.** B. **granen, gronen, kronen, krennen.** Cym. grwn est Gemitus columbarum grwnach, grugnach & grwgach est Leni susurro admurmurare. Angl. interim *grone* olim deduxeram à γρῶν, Profundus. vel γρῶν, Caverna; quodd profunda suspiria dolorem cruciatumque animi sui altissimis gemitibus exonerare nitentium, ex intimâ pectoris cavernâ videantur prorumpere. Potest etiam referri ad γρῶν, prout nempe γρῶνις vocari scribit Hesychius τὰς ἀκροῦντας καὶ τὰς μὴ λαλοῦντας, "Audientes quidem, non tamen loquentes"; quoniam tales solo gemitu ad singula, quæ audiunt, respondere solent. [Gearan Hibernis est Gemitus, querela, ex quo fortasse quispiam dixerit nostrum *grone* contractum esse. L.]

GROOM, Puer, famulus. vett. Belgis groom
est Puer.

[GROOVE, Stria, fodina. Islandis groof est
Lacuna. Sunt referenda ad *grafa*, Fodere, quod
habet in *Grave*, Sepulchrum. L.]

GROPE, Contrectare, palpare, palpando veluti in tenebris prætentare. A.S. ἄρπαιον . ἄρπαιον . Ad eandem referenda sunt originem, ad quam *Gripe*, Attripere, prehendere.

GROSS, Stupidus, hebes. *G. gross.* It. *grosso*.
H. *gruesso*. Sunt à sequenti *Gross*, Crassus, pin-
guis, obesus. Prorsus ut *παῖς* Græcis primò de-
notavit Pinguem, obesum, postea verò per me-
taphoram accipi coepit pro Tardo, hebetes, stu-
pido.

GROSS, Craffus, opimus. Refer ad ea, quæ diximus paulld ante in *Great*. V. quoque Voss. lib. 3. de Vit. ferm. c. 13. quemadmodum & annot. nostra ad gl. D, 30. in Magnus, grozer. [quæ in *Great* adducta legas. L.]

[GROTT,] GROTTŌ, Crypta, specus. *G. grotte*,
It. *grotta*. H. *grúta*. D. *fráfft*. B. *kroftte*, *kruftte*,
krochte. Græcis est *κρύπτη*. Hesychio *γροῦτάλαι*
sunt *γῳλοιοί*, *σπήλαια*, Cavernæ, speluncæ. à B. in-
terim *krocht* pro *kroft* videri possunt Hol-
landi, Amstelodamenses præsertim, Tabernam
cerevisariam *kroeg* nuncupasse; quoniam in
celeberrimo isthoc emporio complures passim
Tabernæ cerevisariæ sunt in cellis subterraneis.
Islandis *froo* est Taberna cerevisaria. at Danis
froc.

GROTESK vel potius Italicâ voce *grottesca* dicuntur picturarum parerga, à rerum naturâ & veritate aliena. Philander in Vitruvii lib. VII, c. 5, vult grottescas dictas, quod in olim dirutis ac longo jam tempore obrutis ædificiorum fornicibus (quas *grottas* appellant) potissimum inveniantur. κρύπη Græcis est Locus abditus & concameratus: atque inde Itali fecerunt illud suum *Grotta*. Dispice tamen nunquid huc faciat illud Hesychii, γρωθύλοι, γωλιόι, σπήλαια.

GROVE, Nemus, arbuſtum. A.S. ȝnar. eſt
Lucus, dumetum. Al. gruoba. D. & B. grubbe
eſt Fovea. à graben, Fodere. Arbuſta nem-
pe foveâ circumjectâ plerumque muniebantur.
ȝnar. Lucus, dumetum; Solil, IX. [Iſlandis
eſt grof. L.]

GROVELING, Pronus. *to fall flatt and grovel-
ing*

G R.

ing down, Pronum procidere, ita procidere ac si quis terram manibus fodicare pararet. nam *growel* videri potest esse Frequentativum à Teut. *graben*. [Ab Islandis *pete*, quibus *grufde* est Pronus, *liggia a gruva*, Pronus jacere. Chaucerus & G. Douglas habent *Grofe, groufe, grufe, gruffe* eodem sensu, quæ quàm minimè abeunt ab Islandico. L.]

[GROUGH, Austerus. V. *Gruff*. L.]

GROUND, Solum, fundus. A.S. *grunb*. Al. *grunt*. B. *grond, aerd-grond*. Fortasse ita dictum à virore, quasi *gropenb*. V. quæ diximus in *Green*, Viridis. unde & Cædmoni æl-*grone* passim est epitheton Terræ. Casaubonus Angl. *ground* refert vel ad *ayegs*, Ager, fundus. vel ad *χῶρος*, Locus, regio, provincia.

GROUND, Fundum. A.S. *grunb*. Al. *grund*. Cim. *FRHΛH*. D. *grund*. B. *grond*. Fortasse est à *γρῦν*, Profundus. [Est Gothicæ originis. *ΓΚΗΝΔΗΣ* enim occurrit in compositis *ΛΕΓΚΗΝΔΙΦΛ*. Abyssus. & *ΓΚΗΝΔΗ-ΥΛΔΔΓΗΣ*. Fundamentum. L.]

[GROUNDS, Fæces. à *Ground*, Fundum, quia ad fundum subsidunt. *Skin*.]

[GROUNDSIL, Hypothyrium. G. *sueil del bus*. *Sil* & *sueil* manifestè sunt ab A.S. *ryle*. Basis. L.]

GROUNDWORK, Fundatio, fundamentum. Goth. *ΓΚΗΝΔΗΥΛΔΔΓΗΣ*. A.S. *grunb-peall*. D. *grundvol*.

GROUT, Alica, zea deglubita. [Pollis genus optimæ; gl. P, 32. Pollis t̃ similia, *γμεβμα*; gl. A, 66. Teutonistæ *gort* exp. Gruellum. unde Anglis *water-gruel* dicitur Polenta, pulmentum. gl. Cot. p. 97. Grues exponitur *γρυτ*. Hollandis *gruyte* est Lens palustris, i. viridis lenticula stagnis paludibusque per æstatem supernatans, gratissimumque anatibus pabulum præbens. Zelandis *gruyte* vel *grutte* est Milium. Belgis reliquis *gorte, grotte, grutte* est Alica, zea deglubita. D. *grød*. G. *gruau*. Anglis *oatmeal groats*. A.Saxonibus *gryetta* sunt Furfures; gl. Ælfrici, 22. Furfur, *γρυττα*; gr. Ælfrici, c. IX, term. 22. Apludes, cantalna, *hpxete γρυτταν*. gl. R, 50. *gryeot* quoque ponitur pro Terrâ vel Pulvere terræ. *ðu ycealt gryeot etan ðine lîp-bagar*. "Pulverem comedes cunctis diebus vitæ tuæ". Cædm. 22, 15. Gallis *groute* est Terra arenosa. B. *grups*. Quum itaque omnia hæc vilissima sint ac minimi pretii, nihil quoque mirandum, si *γρυττε* derivemus ex *γρῦν* vel *γρυπίεω*, Frivola. V. quoque Spelm. in *Gru-tum*. E gl. E, 9, 116 in Pollis. Huc referendæ sunt *Groul-ale*, Genus quoddam cerevisiæ, & *grout*, Terra arenosa, voces apud Devonienfes non infrequentes. L.]

GROW, Crescere. A.S. *grupan*. D. *grode, groe*. B. *groepen*. [vett. B. *groben*, Grandescere, incrementum capere. ab A.S. *grupan*. Crescere. Arbitramur nostratium *groben* olim pro *groen*, & Anglorum *grow* iis quondam pro *budd, shoot out*, vel *burgeon* poni solitum, quoniam A.Saxonum *grupan* plerumque pro Germinare vel virefcere usurpatum deprehendimus. Postea tamen nostratium *groepen*, ut & Anglorum

G U.

grow videntur Adolefcendi crescendique significationem accepisse; propterea quod germinatio certissimum crescendi sit indicium. — Manifestum interim est originem A.S. *grupan* petitam ex *χρῶς*, Color. Videntur enim primi Celticæ linguæ authores ipsum Coloris vocabulum *χρῶς* indidisse rebus germinantibus, propter lætissimam illam virentium germinantiumque herbarum hilaritatem, quâ hominum oculos animosque spe uberioris incrementi tempestivorumque fructuum reficiunt.] E gl. D, 31. in *Grossus*.

[GROWLE, Ringi, hiriire. *Grollen* Flandris est *Grunnire*, murmurare. item irasci, strepere. L.]

GRUBB UP, Extirpare, [effodere. Factum videtur à Goth. *ΓΚΛΒΛΑΝ*. Fodere, cujus præteritum est *ΓΚΛΒ*. L.]

GRUDGE, Fremere, obscuro murmure præconceptæ indignationis impatientiam atque exundantem exæstuantemque altiùs dolorem testari. Videtur esse à *γρύζω*, Hiscere, mutire. Cymræis *grwgnach* & *grydian* est Murmurare.

GRUELL, Polenta. *Water-gruell*, Pulmentarium. G. *gruau, gruell*. V. Menag. in *Gruau*. Isl. *grautur* est Puls. Refer ad ea, quæ annotavimus ad gl. E, 9. in Pollis. [De quibus v. *Groul*.]

[GRUFF, *Grough*, Terricus, austerus. B. *groff*. Contrahi videntur ex A.S. *gryuh, gryug*. L.]

GRUMBLE, Murmurare, mutire, grunnire. G. *grommeler*. B. *grommen, grommelen*. Videntur esse à *γρομφᾶς* vel *γρομφῆς*, quod Hesychio exp. Porca, vetula scropha. Cym. *grymial* est Rixari, admurmurare. à *grem*, Murmur, admurmuratio.

GRUNT, *the first grunt*, Primus conatus. *γρύν-θω*, Græcis olim dicebatur Primum tibicinum rudimentum, sive Modulus ille, quem primum docebantur, qui tibias inflare discebant.

GRUNT, sub onere laborare & quendam veluti geinitum edere. *a grunting horse*, Equus subinde gemens tanquàm oneri jamjam succubiturus. M. Casaubonus putat affine esse illi *γρον-θῦεισθαι*, quod Hesychio exp. *θρυμᾶν*, Ægrè ferre, indignari.

GRUNT, Grunnire. A.S. *grunan*. G. *groigner*. [It. *grugnare, grugnire*.] B. *grunnen*. *γρον-νᾶν*, Hesychio sunt *θῆλειαι οῖς*, Porcæ, scrophæ. Cymræis *grydian* est Grunnire. quod fortasse est à Gr. *γρύζω*, Grunnire.

GRYFFON, v. *Griffon*, Gryps.

GUDGEON, v. *Gougeon*, Gobius.

GUERDON, Merces. G. *guerdon*. It. *guiderdone*. H. *galardón*. Cym. *wherth*. Quæ omnia valde affinia sunt Teut. *weerde, weerdie*, Valor, pretium rei benè æstimatæ. de quo v. *Keron*. in *Dignus*, uuiridiger.

GUESS, v. *Gesi*, Conjectare.

GUEST, Hospes, qui excipitur hospitio. Cym. *gwestai* t̃ *gwestwr*. A.S. *gæst, gest, gyst*. Al. *gast, cast, kast*. Cim. *PIH4H4*. D. *giest*. B. *gast*. Gallis *giste* est Locus, ubi homo vel aliud aliquod animal dormit, cubile hominis ac feræ.

ferz. Fufius de hac voce egimus in annot. ad Keron. in Hospite, kattu. [Gothis **FASTS** est Hospes, peregrinus. L.]

GUIDE, Ducere. G. *guider*. It. *guidare*. H. *guir*. Fortasse sunt ab *idā* pro *idāyā*, Præire viam, ducere. ut primum præfixo digamma Æolico fuerit *godon*, deinde *guodon*, *guide*. mutato O in I. quomodo ab *αγγών* est Angina. à *κύνis*, Cinis. ab *ἄμπεγς*, Imber. à *πρόδοτος*, Proditor. ab *ὁμιλάς*, Similis &c. [Fortasse ab Al. uuisen, Ostendere. quod à Cim. **PIIA**, Ostendere, ignaro loci viam indicare. L.]

GUILD, Collegium, sodalitas, sodalitiū. *Guild-hall*, Curia municipalis. A.S. *gēgylba* est Socius. *gylbricp*. Sodalitiū, societas. B. *gilde* vel *gulde* est Societas & collegium arctioris conjunctionis gratiā constitutum siue à mercatoribus, siue opificibus, siue aliis: habentq; semper ejusmodi collegiorum consortes quædam communia bona vel jura, fratrum instar: unde tales Societates Confratriæ Hincmaro. V. Kilianum in *gulde*. Spelm. in Geldum. Voss. II de Vit. serm. c. 8. Quoniam tamen in hisce Confratris strenuè plerumque potabant, & genio indulgere volentes sæpè sub obtentu talis alicujus collegii statis temporibus ad computandum convenire solebant, hinc factum est, ut Belgis *gilde* & *gildecken* diceretur Nepos, decoctor, æris prodigus. *de gilde spelen*, Totius computationis sumptum erogare & patrimonium intempestivā largitione populari. Gallis *courir le guilledou* est Licenter & libidinose vitam instituere. D. *gilde* est Computatio. *gildis broder*, Compotor, combibo. Isl. *gillde* est Convivium. Adstipularer iis, qui vocem hanc deducunt à *gelden*, Solvere; nisi C. Britannis, quibus Teut. *gelden* ignotum, gildio significaret Computationum expensas persolvere. Helvigius derivat Teut. *gilde* ab Hebr. *גיל*, Exultavit, tripudiavit. *Gild and riot* Scotis est Plausus, hilaritas publica. V. quæ dicimus in *Riot*. — *Gylde-halle* vocatur Discretorium in Vocabulario Anglico, quod inscribitur Ortus Vocabulorum; ubi disertim scriptum est Discretorium rii, a *gylde-halle*, Discretus a um, i. sapiens.

GUILE, *gile*, Fraus, dolus, impostura. vett. G. *guile*, de quo v. Menag. V. quoque quæ dicimus in *Wilie*, Vafer. H. Stephan. *de la precellence du langue Francois*. p. 159.

GUILTIE, v. *Giltie*, Reus.

GUISE, *wife*, Modus, ratio. A.S. *pyra*. Al. uuis. *gisa*. uuisa. G. *guise*. It. & H. *guisa*. B. *ghuise*, *wuise*. [Originem hujus uuis Helvigius petita vult ex *αἴσα*, Sors, portio, officium. quam ejus conjecturam non leviter firmat, quod Homericum *κατ' αἴσαν* Budæo exp. Officiose, decenter. Ab hoc interim uuis vel uuisa, Modus, ratio, forma, est illud uuisan, Instruere, dirigere, ostendere, de quo nonnihil habent Observ. nostræ ad Willeramii p. 12. ut *wisan* nihil aliud sit, quàm modum rationemque aliquid agenti præmonstrare. Ab eodem quoque uuis vel uuisa, Teutonibus Numeri vel moduli, quibus ad statam canendi legem adstringimur, dicuntur *wuise*, q. d. Modus vel ratio cantilenæ alicui competens. Nisi fortè lubeat arbitrari, nostrum *wuise*

primā suā significatione non tam Modulos olim, quàm ipsam Cantilenam denotasse. Antiquioribus profectò Cimbris Carmen rhythmicum, quod sæculi sui res gestas continebat, nuncupabatur **PIIA**, à verbo **IP PIA**, Ostendo, ignaro loci viam indico, intento digito aliquid demonstro. Veteres enim, authore Ol. Wormio, res domi forisve à se suisque præclare gestas complectebantur Rhythmis: ut hac ratione facilius auditorum animis instillarentur, felicius memoriæ imprimerentur, fidelius denique ad posteros propagarentur. Hoc igitur sensu **PIIA** vel Rhythmus modulatus nihil fuerit aliud, quàm Index rerum heroicarum ac memoriā dignissimarum. Potest quoque vocabuli origo referri ad **PII**, Sapiens; & sic **PIIA** idem fuerit quod Sapiencia vel Sapiens cantio; eò quod potissima priscorum sæculorum prudentia hisce canticis contineretur. Poetas enim veteres, quos **IPPIIA** vel **RPIIA** nuncupabant, eo antiquitus loco apud Reges ac Principes fuisse constat, quo jam Consiliarii, literati, aliique prudentiæ & rerum usu præstantes; quandoquidem res prudenter fortiterque à se gestas id genus Rhythmis, tanquam quibusdam sapientiæ flosculis conspergi atque ad posteros propagari unice studebant Magnates: ac quantò quis laudis æternitatisque amore ardentius flagrabat, tantò plures præstantioresque in hoc genere sibi devincire, secumque tam pacis quàm belli temporibus circumducere solebat; ut res domi forisque gestæ exactius, uberius atque illustrius describi ab iis possent. Plura v. in Runicâ literaturâ Wormii. E gl. A, 8. in Pacto, uuisun.]

GULF, Vortex, gurgis, vorago. G. *golfe*, *goufre*. It. *golfo*. B. *golpe*, *kolck*. H. *guelfo*. Hinc iisdem Belgis *golpen*, *gulpen* est Ingurgitare, avidè haurire. Medio ævo Gulfus dicebant: ita legas apud Jo. Brompton; "Gulfus dicitur, ubi aqua protenditur inter duas terras & sinum facit". *γὺλπος*. Hesychio est *γὺλπος* *παραθαλάσσιος*, Sinus maris, i. Locus per longissimum litoris spatium sensim circumactus & rapidissimum influentis matis æstum molli curvamine amplectens ac frangens.

GULL, Circumvenire aliquem dolis, defraudare. M. Casaubonus derivat à *γολῖς* vel *γὺλῖς*, Pera militaris, in quâ viaticum atque alia expeditioni necessaria milites circumferebant. Similem originationis rationem deprehendas in Lat. Manticulari, à Manticâ. quemadmodum & in Teut. *kabassen*, Furari. à *kabas*, Fiscella. *sacken* denique, quod Gallis est *saccager*. Græcis *σάκκισεν*. Mihi tamen Angl. *gull* non ita longè videtur abire à Scot. *culze*, Morari blando sermone palpanoque demulcere. Illud certè Virg. Æn. I, 674:

Hunc Phœnissa tenet Dido, blandisque moratur

Vocibus ---

Ita reddit Scot. paraphr. G. Douglas episc. Dunkel.

How him withhaldis the Phinitiane Dido

And culzeis him with flekit wordis
fle. 34, 21.

Insignem quoque ejusdem Poetae locum *Æn.* VIII, 630:

--- Viridi foetam Mavortis in antro
Procubuisse lupani: geminos huic ubera
circum
Ludere pendentes pueros, & lambere matrem
Impavidos: illam tereti cervice reflexam
Mulcere alternos, & corpora fingere lingua.
Sic transtulit eadem Paraphrasis:

Amang all uthers in Martis gressly
cabe

The sowking wolf furth streking
breist and udyr:

About hir palpis, but fere, as thare
modyr.

The twa twynnyis smal men childer
zing,

Sportand ful tyte gan do wrabil and
hing.

And sche hir lang round nek bane
bolwand raith,

To gif thaym souck, can thaym culze
bapth,

Semand sche suld thare bodyis by
and by

Lik with hir toung, and clenge ful
tendirly. 265, 52.

Tertius denique rev. Antistitis locus in prologo
Noni Æneidos manifestè accipiendus de usitatissimo
palpandi delinimento, quo venaticis canibus
adblandiri solemus, neglectis domesticis ac
molossis.

The cur or mastis he haldis at small
abale,

And culzeis spanzeartis, to chace pa-
trik or quale. 272, 1.

GULLET, Gula. G. *gueule*. It. & H. *gola*. V.
etym. Voff. in Gula. [C.B. killa + gilla est Sto-
machus. L.]

[GULF, Ingurgitare. V. *Gulfe*, Vortex. à so-
no, quod verisimilius, ut inquit Skinnerus. L.]

GUMM, Gummi. Cym. *gwm*. A.S. *goma*.
G. *gomme*. It. *gomma*. H. *goma*. D. *gumme*.
B. *gomme*. Græcis *κίμμι*.

GUMMES, Palatum unà cum gingivis. A.S.
goma. Al. *gumo*. *giumo*. D. & B. *gumme*.
Hl. *gomur* est Palatum. Fortasse omnia nomen
acceperunt à Græco *γάμφοι*, Clavi; quod clavorum
instar gingivis infigantur dentes. Gumphus,
een hoetnagel, vel Uncus. Est & quilibet
Clavus. Author gemmæ.

GUNN, Scloperum, bombardæ. Fortasse est à
κίναρος, Sonitus, strepitus. à quo non longè quo-
que recedit *cannon*, Tormentum bellicum ma-
jus; quod à Canna deducunt; propterea quodd
istiusmodi tormenta sint cava, longa, recta in-
star cannæ. [Vide an huc faciat, quod *gun* apud
Islandos in genere significat Prælium. L.]

GURNARD fish, Hyrcæ. G. *gournaud*. [Ne-
scio an G. *gourneau* deflectere liceat à Lat. Cor-
nulum, Corniculum, Cornu. Skin.]

GURNIANS of meal, Cibarium, secundarium.

fortè quodd secundis mensis aptissimi, sint pisci-
culi proximè nominati.

GUSH forth, Profluere, prorumpere, violen-
ter profluere, effundi cum murmure. B. *guy-
sen*. Videntur esse à *χύν* vel *χύνω*, Fundere.
Hujus verbi *guyzen* frequentativa sunt apud
Flandros *gosselen* vel *gusselen*, i. *storten*.
Cim. *AB PIANA* est Flagrare, i. violentissimæ
flammæ ritu prorumpere & proximam quam-
que materiam corripere eique torrentis modo
infundi. [V. annon sint ab Hib. *guisim*, Fluere.
gais, Torrens. vel, quod longè præfero, ab Isl.
gióosa, Impetuosè fundor. L.]

[Gust of wind, Flabrum, flatus vehemens &
subitaneus. Skinnerus derivat ab A.S. *gýr*.
Turbo, quam vocem vitiosè scriptam pro *byra*
suspicio. Nusquam enim, quod sciam, occurrit
nisi in Dictionario, ibique nullâ auctoritate fir-
mata. Mallem igitur petere ab Isl. *gustr*, Ven-
tus nive & frigore rigidus, sensu paullulùm im-
mutato. L.]

GUTTER, Canalis, fossa incilis, canalis exci-
piens aquas pluvias tectorum & sordes platea-
rum. G. *goutiere*. It. *gocciola*. H. *gotéra*. B.
gote, *geute*. Qui orthographiam Angl. *gutter*
& Hollandici *geute* considerant, facile credent
deducta à *κύτος*, Concavitas, sinus cavus, sinuo-
sa concavitas. Quotquot autem sciunt ægeotan
A.Saxonibus usurpari pro Effundere, non aliunde
quàm ab hoc verbo Teut. *gote* deducunt. Cim.
interim *ΠΑΝΑΝ* est Aquæ effluxus. *χυτένοι*, in-
quit Hesychius, *τὰ κείλα τῆς γῆς δι' ἧς αἱ πηγαὶ εὐρίενται*.

GUTES, Intestina. Dubitari posset annon
hoc Intestinorum nomen Angli sumpserint ex
illo *κύτος*, quod fuit in *Gutter*. M. interim Ca-
saubonus hæc habet de vocabuli origine. *ρίντι*, In-
testina, Thracum propriam vocem fuisse volunt
quidam. Thracicam verò Gethicamque unam
eandemque fuisse linguam, præter Strabonis au-
thoritatem, alia multa suadent. Gethicam au-
tem non aliam quàm Gothicam sive Germani-
cam fuisse constat. Hæc Casaubon. p. 255 de
Vet. linguâ Angl. [Skinnerus derivat à Teut.
gutteln, Intestinum.]

GYBE, gibe, Deridere. V. *Gabber*, Nugari.

GYPSIES dicuntur Anglis Errones isti Nubia-
ni, qui catervatim per agros hæc illac discurren-
tes inauditis technis atque imposturis vulgò ho-
minibus fucum faciunt. Dicuntur autem *Gyp-
sies*, q. d. Ægyptii. prorsus ut Hispanis quoque
Giptani vel *Gitani*, h. e. Ægyptii nuncupantur.
Italici dicuntur *Cingari*. Videtis quæ de hisce
Cingaribus eorumque linguâ ex sententiâ Jos. Sca-
ligeri tradit Bon. Vulcanius in peculiari dia-
tribâ, quam subjunxit Commentariolo de lite-
ris Gothicis. V. quoque Spelm. in Ægyptia-
ni.

GYRAF Anglis vocatur Camelopardalis, mi-
râ voce, ac Germ. G. It. Hispanis etiam notâ.
Martin. in Camelopardalis.

GYRD, v. *Gird*, Cingere.

GYVES, gives, idem quod *fetters*, Compe-
des. [V. *Gives*.]

HA Particula est subito reprimere volentis, ac veluti pro imperio desistere iubentis. Ita dicunt Angli, *Ha, not a word*. B. *ah Swig*. Latini quoque Ha dicunt: Plautus Mostel. III, 2;

Ha, cave tu illi obiectes nunc in ægritudine Te illas emisse —

Græci & dicunt; ita legimus apud Aristophanem in Nubibus; & ἡ σάπια μὲν ἐστὶν ἡ ψυχὴ.

HA Exclamatio est inexpectati mali sensum exprimens, particula dolentis atque improvise ictu veluti compuncti. Chauc. Kn. T. v. 220 A. Græcis & quandoque est particula exclamandi, condolendi, adhortandi, increpandi, conterrendi, minandi, mirandi, &c. [Hebræis est Interjectio dolentis. L.]

[HABERDASHER, Minutarius, dardanarius. vel, ut Minseus vult, à Teut. *habt ihr das*, Habesne hoc? quod frequens in ore est empturientibus; vel à G. *avoir d'acheter*; vel, si Germ. originem mavis, à B. *koopen*, Emere, mercari, & *daes* vel *diwaes*, Stultus, q. d. *kooperdaeser*, Rerum vilium, absurdarum, & quæ stultis tantum grata sunt, mercator, nugarum venditor, nugivendulus; tales enim mercatores tantum minutiores reculas venum exponunt. Skin.]

HABERGEON, Lorica, munimentum colli & pectoris. G. *haubert*, *haubergeon*. It. *usbergo*. B. *halsberg*. In gl. quoque Theot. D, 13 Lorica exp. *halsberg*, quodd collum tueatur ac tegat. quomodo & iidem Theotifci *beinberga* dixere Ocreas. Gallis compositione quàm simillimâ *cache-col* dicta est Lorica. Medium interim sæculum videtur Al. *hallberg* mutasse in *olberg*. atque ex hoc semibarbaro *olberg* videntur Galli (mutato L in V) fecisse *ouberg*, *hauberg*. V. nobiliss. Spelm. in Hauber & Haubergellum. etiam Voss. de Vit. ferm. c. IX. in Hambergellus. [Hallbergæ vel Halsbergæ vox tempore Karoli magni receptissima erat, denotabatque Thoracem ferreum sive Armaturam colli & pectoris, ab *hals*, Collum, & *bergen* & *pergen*, Tegere, munire. E gl. D, 13. in Lorica.]

[HABNAB, Temerè, sine consilio. ab A.S. *habban*. Habere, & *nabban*. Non habere. q. d. periculum facere an habeas, annon habeas, i. e. an possis obtinere, an non possis. vel, ut ingeniose divinat Th. Henshaw. q. d. *hap n'hap*, i. e. Succedat, sive non. Skin.]

[HACE, Raucus. Chauc. B. *heesch*. A.S. *haye*. Ill. *has*. L.]

HACK, *hatche*, [*bash*], Concidere, conscindere, comminuere. A.S. *haccan*. Al. *hachen*. G. *hacher*. D. *hacke*. It. *acciare*. B. *hacken*. Sunt ab A.S. *acape*. vel Theot. *acus*, *Securis*. D. quoque *hacke* & B. *hackelen* usurpantur pro Lingua hæsitare, titubare, balbutire; quodd balbi sermonem interrumpant & verba minutatim concidant. [C. Britanni habent *haccio* eodem sensu. L.]

HACKENEY, [HACKNEY,] Equus tolutarius,

gradarius, *asturco*. Cym. *hacnai*. G. *baquenée*. It. *cbinea*. H. *bacanea*. B. *hackeneps*. Gesnerus ita dictum putat, quodd pedibus alternatim sublevatis sonitum edant similem illi, quem audimus, cum olera vel carnes geminis cultris in abaco ligneo minutim conscinduntur. Ita quoque Asturco Belgis *klepper* dicitur. q. d. Sonipes; à *kleppen*, Sonare, resonare. καλὰ in-terim Hesychio exp. ἵππος βαδίζων, Equus gradarius.

[HACKLE, Minutim concidere. Est frequentativum τὸ *Hack*, q. v. L.]

HAFT, Manubrium, capulus. A.S. *hæft*. B. *heft*, *hecht*. Quemadmodum Capulus Latinis est à Capiō. λαβὴ Græcis à λαμβάνω, ita hæft est ab A.S. *hæftan*. Capere, prehendere.

HAFTE, Cessare. *Hafter*, Tergiversator, vitiligator: hæftan A.Saxonibus est Tenere. B. quoque *hechten*, *hachten*, *hasten* est Apprehendere, tenere, morari.

HAGG, *hegg*, Larva, lamia, venefica, incantatrix, saga. H. *hechizera*. B. *heckse*, *here*. Theot. gl. E, 8; Eumenides, filia Noctis, sunt hegetisse. & rursus p. 10; Striga, hægis. A.S. gl. R, p. 112, Pythonissa exp. *hægterre* & *hellepune*. & rursus p. 113; Parca, hægterre. B. *here* quidam censent desumptum ex ἡέρα, quodd Hecaten, maleficam Deam, arcanis dirarum artium mysteriis præsidere credebat antiquitas. [Alii tamen *heckse* scribunt, tanquam sit ab *hecken*, Mordere, venenatorum animalium & noxiarum bestiarum instar mordicis appetere ac mutilare; quodd feminae incantatrices proximorum sæpè cadavera, dum simulato luctu iis inhærent, præmordere soleant: interdum etiam quosvis alios vitâ functos mutilent, adsumptâ noxii alicujus animalculi specie. Hoc habes apud Apuleium lib. II Metam. "Sagæ mulieres ora mortuorum passim demorsicant, eaque sunt illis artis Magicæ supplementa: quippe deterimæ versipelles, in quodvis animal ore converso, latenter adrepunt; ut ipsos etiam oculos Solis & Justitiæ facile frustrentur. nam & aves, & urfos, & canes, & mures, imò verò etiam muscas induunt". &c. Illud verò legas apud Luc. Pharsal. VI, 564.

Sæpè etiam caris, cognato in funere, dira Theffalis incubuit membris; atque oscula fingens,

Truncavitque caput, compressaque dentibus ora

Laxavit; siccoque hærentem in gutture linguam

Præmordens, gelidis infudit murmura labris,

Arcanumque nefas Stygias mandavit ad umbras.

Huc etiam facit, quodd veteres *τυμνάδας* ἔλεγον τὰς φαρμακίδας, ἀπὸ τῆς φάρμακας διατελέσαν καὶ τὰς νεκρὸς ἀκρωτηριάζειν. h. e. "Veneficas vocabant *τυμνάδας*, propterea quodd circa sepulcra versabantur & corporum extremitates mortuis præcidebant". Hesychius in *τυμνάς* γυνή. -- Videri quoque potest desumptum ex C.B. *hagr*, Deformis, turpis: quoniam incantatrices, receptâ omnium

omnium ferè sæculorum opinione, diri oris indicio deprehendi posse putabant. Talem certè nobis Canidiam depinxit Horatius. Quintilianus quoque Decl. XV, pro Meretrice beneficii reā: "Expecto, inquit, ut sit ante omnia minax vultus, feralis habitus, horreant squallore crines, rigeat super nefandis cogitationibus efferata tristitia. Facinus, quod dicitur inquietare Superos; sidera diris agitare carminibus; tumulos, busta scrutari, & amputatis cadaveribus ipsas in scelus armare manus; fieri non potest, ut autorem suum non primo statim prodat aspectu". E gl. E, in Eumenides.] --- *Hagg* Anglis est Saga. quasi *ἀγία*, Scelestā; quoniam sacra seu venerabilis vult videri, quum sit sacra seu detestabilis.

[*HAGGARD*, Deformis, turpis, foedus. G. *haggard*. Arm. *hagar*. C.B. *hagr* idem denotant. L.]

HAGGESS pudding, Tucetum. Videtur referendum ad *Hack*, Concidere, comminuere.

HAY, *hay*, Herba, fœnum. Goth. *havi*. A.S. *heg*. *hig*. Al. *heūui*, *houūui*, *hou*. Cim. *h. D. hœ*. B. *hoy*, *houw*. Horum pleraque videntur esse ex Teut. *houwen*, Scindere, secare; quodd communes herbæ defectæ in hybernū animantium pabulum reservari soleant. M. Casaubonus derivat Angl. *hay*, ab *ha*, Gramen.

HAIDUC vel *Heiduc*. Hodiocus. i. latro vel raptor; Auctor gemmæ. Non defuere qui putarunt se aliquod vestigium vocis *Haiduc* deprehendere in isthoc Hodiocus. V. Voss. etym. in Hodidocus.

HAIFER, *heifer*, Juvenca, bucula, vitula. A.S. *heahfor*. ven. Beda IV, 4; *he gepat to sumum meðmclum ealonde*. *þ iſ on ſcyttirc genemned Inhyborinde*. *þ iſ ealond hriteſ heahfope*. "Seceſſit ad inſulam quandam parvam, quæ ſermone Scotico Inisboufinde, i. e. Inſula vitulæ albæ nuncupatam". A.S. gl. R, p. 21; Annicula † vaccula, *heahfope*. & rurſus p. 22; Altilium, *æt heahfope*. Quæ poſtrema verba propemodum efficiunt, ut credam *heahfor* olim peculiariter denotâſſe Vitulam ſaginatam, q. d. *heahforþed*. Summè paſtam.

HAIL, Grando. A.S. *hagol*. *hagul*. *hagl*. Al. *hagal*. *hagel*. D. *hagl*. B. *hagel*. vett. Friſiis *heyl*. Iſl. *hagl*. Valde affinia ſunt Gr. *χαλαζα*, Grando.

HAIL, Ave, ſalve. Hæc ſalutandi formula profluxit ex pervetūſtâ Gothorum, Angloſaxonūque Francorūque conſuetudine. nam quod Arg. codici Marc. XV, 18. & Joh. XIX, 3 eſt *hailas ſindan indaſie*. "Ave rex Judæorum". id verſioni A.Saxonice eſt *hal* *þu* † *hal beo þu Jubea cýning*. Tatiano, *heil coning Judeono*. atque ita quoque ab hoc ipſo *heil* Al. *heilizen* erat Salutare. *heilizung*. Salutatio. &c. de quibus fuſius in annotatis ad Tatiani III, 2. [& Chaucer. *hailſun*. L.]

HAINOUS, v. *Heinow*, Flagitioſus.

HAIR, Crinis, coma, pilus. A.S. *hæp*. *hep*. Al. *haar*. *har*. Cim. *hah*. D. *haar*. B. *haer*, *hayr*. Quidam vocabulum hoc derivarunt ab

Horror; non ob aliud, quàm quodd *ῥῆμα* Græcis dicta ſit Coma. Author magni etym. *ῥῆμα*, *ῥῆμα*, *ῥῆμα*, "quodd formidabile ſint comati". Aliis *hep* (mutato prius in aspirationem) detruncatum videtur ex *ῥῆμα*, quod inter alia quoque Crines vel Comam denotat. M. Casaubonus deductum putat ex *ῥῆμα*, Cæsaries. &c. V. gl. D, 1. in Capillus, *har*.

HAIR, *hair-cloth*, Cilicium. A.S. *hæp*. Al. *har*. her. *une hair* Gallis eſt Cilicium. Atque aded Homo calamitoſus & miſeriis coopertus iſdem Gallis inde quoque *hair* videtur dictus. Huc facit illud Theot. gl. A, 8; In veſte lugubri, in hare kiuuate. ut & illud gl. B, 29; Lugubri mente, haragemu muate. V. quæ de Ciliciis tradunt Lexicographi Græci, Latini. præter cæteros tamen v. Cl. Salm. exerc. Plin. p. 488 & ſequ.

HAKETON Chauc. Ri. Sr. Top. Valde affine videtur G. *Hoqueton*, de quo v. Menagium.

[*HAKOT*, Lucius piſcis. A.S. *hacob*. Al. *haked*. Belgis eſt *hecht*, quod ab *hechten*, Fingere, firmiter retinere. L.]

HALBARD, Securis Amazonica, bipennis. G. *balebarde*, *bellebarde*. It. *alabarda*. H. *balabarda*. D. *helleborde*. B. *hallebarde*, *hellebarde*, *helmbarde*. Vocabulum eſſe Teut. originis, fatentur omnes. nam *barde* Theotiſcis eſt Aſcia; v. gl. D, 11. unde quibuſdam *hallebarde* putatur dicta, quodd eam geſtent cohortes illæ prætorianæ, quæ ſatellitum inſtar in aulis Regum principūve latera ſtipant: nam *halle* veteribus erat Aula. Aliis *hellebarde* putatur dici ob ſplendorem cuſpidis atque aſciæ præſtringentis aciem intuentium. Rectius tamen dixeris *hallebarde* & *hellebarde* corrupta ex *helmbarde*, quodd eā galeas adverſariorum diſſecarent; unde & *helm-ackes* dicta eſt Theotiſcis. Ita legimus in Theot. gl. D, 14; Spata, *helm-ackes*. Francisca, idem. ex quibus verbis etiam hoc diſcere eſt, fuiſſe hanc peculiarem veterum Francorum armaturam. Neque hoc in loco prætereundum, quodd Iſl. *bar* eſt Pulſo. *barde*, Pulſavi.

HALE, Trahere. B. *halen*. D. *halſte ſig op* eſt Fune ac manuum miniſterio ſubire altiore locum. G. *baller un bateau* eſt Navem fune protrahere: unde Semita, quam in ripâ fluminis faciunt ii, qui naves helcio vel fune ductario trahunt, Normannis *balebatel* dicitur. Menagius arbitratur *baller* vel *baler* iſtud deſumptum ex Agolare diminutivo ab Agere. M. Casaubonus derivat Angl. *bale* ab *ῥῆμα*, Trahere. Rectius tamen ſtatuamus eſſe originis Teutonicæ; ſiquidem *halen* Alamannis eſt Vocare, accerſere, ducere, adducere. de quibus verbi *halen* acceptio nibus v. annot. ad gl. A, 21. in Adepti ſunt. ſicuti & ad Tatiani IX, 14. [Hoc, ut & noſtrum *to bale a ſhip*, & G. *baler*, derivaverim ab Iſl. *hiala*, Loqui. L.]

HALF, Dimidius, dimidiatus, ſemi. Goth. *halls*. [Iſl. *half*.] A.S. *healf*. Al. *half*. D. *halff*. B. *half*. Helvigius arbitratur inverſum eſſe ab Hebr. *חלב*, Scidit, diviſit.

H A.

HALT, Aula, basilica, atrium. A.S. hal. heall. G. *halle* est Locus publicus, in quo publica negotia transiguntur, vel venalia publice prostituuntur. B. *halle*. Videntur esse ab *αἶλῶν*, Atrium. vel ab *αἰλῶν*, quod significat *ἐπιμύκη* vel *παρμύκη τόπος*, Oblongum locum, sicuti tradit Eustathius. [Ill. est *hall*, *haull*, *holl*. Gothis **HALS** est Templum, basilica. Omnia permagnam habent affinitatem cum Hebr. *חלל*, Tentorium. L.]

HALLOW, Sanctificare, consecrare, dicare. A.S. halgian idem significat. Refer ad ea, quæ dicimus in *Holie*, Sanctus. [Huc refer Ch. *Hallowes*, Sancti. A.S. haligaz. L.]

HALLOW, *hoop and hallow*. Strenuè vociferari, altum inclamare. *ἀλαλῆ* Græcis erat Vox exercituum concurrentium, immo & multitudinis gaudio exultantis vel aliud quid strenuè agredientis ac mutud se ad alacritatem adhortantis. [V. *Hoop and hallow*. L.]

HALM, Culmus, stipula, festuca. A.S. healm & halm. Al. halm. D. & B. *halm*. Cim. *ἄλμψ* sunt Stramenta. Omnia sunt ex *καλάμη*, Stipula, culmus. Ab hoc interim halm B. *halm-goedinge doen* est Infestucare, i. confirmare alienationem sive testari agrorum possessionumve venditionem traditione fustis, virgæ, calami, aut stipulæ; unde & stipulandi verbum rure natum atque à stipulâ profectum tradit Isidorus V, 24. Causa denominationis ex eo, quod in contractibus agrariis stipulam soleant manu tenere, quæ agrum integrum repræsentat. Solemnis hæc agrariæ emptionis consuetudo Belgarum aliis dicitur *den halm schieten*, Friiis *stocklegginge doen*, Flandris *stropken werpen*. Omnino adi nobilissimi Spelm. arch. in *Fistuca*.

HALS Chaucero est Collum, cervix. *Elis be I hinged by the hals*. Mar. T. sub finem. *Hang me by the halse*. Ch. Y. T. 310. V. gl. nostrum Goth. in **HALS**, Collum. ac plura etiamnum in observ. ad Willerammi p. 67.

HALSINGS eidem Chaucero sunt Amplexus, *to halse*, Amplecti. *Let us have our desired halving*. RL. 216. *I laughe and kisse and halse*. CL. 1290. Cæterum sicuti ex Teut. *hals* Chaucerus fecit *halving*, ita ex Lat. Collum idem fecit *colling*, ubi scortillo inconsultum Adolescentem illaqueare paranti tribuit has atque alias his quàm simillimas blanditias, *Come and be we drunken of our swete pappes, use we cobeitous collinges*. T.L. p. 506, b. It. *accollata*. G. *accolée*. B. *omhelsen*, *omhalsen*. V. gl. Keronis in Amplecti. [Alamannis *halsian* est Amplecti vel Amplexari. L.]

HALSTER, *he, who haleth or draweth a ship along the river by a rope*, Helciaricus. Manifestè est ab illo *Hale*, quod fuit pauld ante: quamquam & videri posset corruptum ex *ἡλυσθῆ*.

HALT, Claudus. Goth. **HALTS**. A.S. healt. Al. halzer. Ill. *halsur*. Origo vocis videri potest desumpta ex *ἁλόμεν*, Salio, salto; quod claudicantes inter incedendum veluti sub-

H A.

sultent. *haldian* interim Cymræis quoque est Succutere. *hald*, Succussio. Fortasse tamen rectius referas ad A.S. *forðheald*, Inclinator, pronus, præceps.

[**HALT** vox castrensis, quâ milites gradum sistere jubentur. G. *alte*, *halte*. It. *alto*. Germ. *halt*, *halt still*. A Fr. holden. Germ. *halten*. A.S. healben. Tenere, retinere. *Faire alte*, Gradum suppressere; *faire faire alte*, Jubere agmen subsistere. Hickes.]

HALTER, Capistrum, restis, laqueus. A.S. *hælytpe*. Al. *halfre*. B. *halfster*, *helchter*, *haltet*. Potest interim fieri, ut *hælytpe* factum sit ex *ἡλυσθῆ*, Capistrum, mutato K in F, quomodo *Fleo* viri docti derivarunt à *κλαίω*. Frigus à *κρύος*.

HAME of a horse collar, Helcium. Belgis pariratione *hamme* vel *koe-hamme* dicitur Numella, quæ vaccas in stabulo religatas tenet. *ἄμμος* est Nexus, vinculum. [G. Douglassio scribuntur *Hames*, *hammys*. A.Saxones habent ham. hama. quæ descendunt ab Ill. *hamur*, Induvia. L.]

HAMELED Chaucero est *abated*, *lessened*, *put by*, *turned away*, *taken off*, Ablatus, demptus, diminutus, detruncatus. *Algate o fote is hameled of thy sorowe*. Tr. lib. II, 964. quod tantundem est ac si dixisset, Plurimum jam imminuta est gravissimi doloris acerbitas, magnâ jam ex parte animi tui ægritudo allevata est. Ad hoc *hameled* pertinent etiam quæ annotamus ad proximè sequens *hameling of dogs*. quemadmodum & quæ olim annotavimus ad Al. gl. C, 5 in Calvaria locus, *hamalunc stad*. Arietem denique castratum, qui Vervex dicitur Latinis, puto Alamannis ab hoc ipso *hameled* dictum *hamel*: licet aliam olim originem Teut. *hamel* assignaverint annot. nostra ad Al. gl. D, 7. in Multo. Castrinus i. muto, *een hamel*. Gem. gemm. *Castrato* Italis est Caro vervecina. G. *chair de mouton*. Angl. *mutton*. B. *hamelen bleesch*. Muto, *een hamel off schaep*, quod obmutescit in occasione; Auctor Gem. gemm. *hamel*, *eyn gelubt schaep*, Muto nis. Berbix cis. Berbicus ci. Teuton. Ab hoc interim Berbix & berbicus putant G. *brebis* ortum traxisse. V. Menagii orig. Gall. in *Brebis*.

HAMELING of dogs, Mutilatio atque inhibitiō canum incisus poplitibus vel suffraginibus, *Hammes* sunt Poplites. Run, lexico *ἁλυσθῆ* exp. Manibus aut pedibus truncatus. *ἁλυσθῆ*, Cohibitio; Epicedium R. Lodbrog, Strophâ 7. [*Hamlan* idem denotat, & est ab *hamla*, quod, teste Verelio, in legibus passim significat Membri alicujus læsione vel mutilatione alium impedire, quod minùs facultatem habeat quod velit efficiendi. L.]

HAMLETT, Viculus de villâ dependens. G. *hameau*. B. *hammepe*. V. gl. Spelm. in *Hamel*. [*Hamlet* mihi videtur diminutivum esse *ἡς Ham*. q. v. in *Home*. L.]

HAMM, Poples. A.S. *hamme*. Al. *hamme*. D. *hamboff*. B. *ham*, *hamme*. Sunt ab *ἄμμος*, Nexus, vinculum, nodus; præcipuè namque notabilis est nodosa illa tibiæ cum femure junctura.

Stura. [Hinc a *hamm* of *bacon*, Petaso, armus porci, B. *hamme*, & fort. G. *jambe* & It. *gam-ba*, Crus. Skin.]

HAMMER, Malleus, tudes. A.S. *hamer*. hamon. Al. *hamer*. [Isl. *hammar*.] D. *hammer*. B. *haemer*. Homines aliquot longè doctissimi miro jamdudum consensu deduxerunt ab Hebr. *מַרְתֵּם*, Frangere, conterere.

HAMPER, Qualus, canistrum, fiscus. Quidam volunt dici quasi *band-panier*. at alii putant dictum ab *אִמְפִּי*, Utrumque, & *פִּיגֶוֹן*, Ferre. Spelmanno Hanaperium exponitur Fiscus.

HAMPER Scotis est Urgere. Illud certè Virg. *Æn.* XI, 522:

Est curvo anfractu vallis, accommoda fraudi

Armorumque dolis: quam densis frondibus atrum

Urget utrinque latus; tenuis quo semita ducit,

Angustæque ferunt fauces, aditusque maligni.

Sic reddit R. Antistitis paraphrasis Scot.

Thare lay ane vale in ane crukit glen,

Ganand for slicht to enbusche armit men,

Duham wounder narrow apoun at-hir syde

The belwis thik hamperith, and dois hyde

With skuggis derne and full obscure perlay. 382, 24.

--- Chaucero est Perstringere, incessere acribus verbis, promeritam gratiam referre, paria facere.

I am full ready him to accuse,
And him punish and hamper so,
That he his church shall forgo.

RR. 6443.

--- ere the deide,

Full pitously to God she preide,
That the proude herted Narcissus,
That was in love so dangerous,
Wight on a day ben hampered so
For love, and ben so hote for wo,
That ner he might to ioie attaine.

RR. 1489.

Teuton. *hamplyng* idem est quod *brablyng*, *rallyng*, *kyblyng*, Rixa, briga, jurgium. *ham-pler* quoque exp. eidem Teutonistæ Rixator, controversator, litigator. V. interim an Angl. *hamper* habeat aliquid affine cum illo *hampe*, cujus meminit Menagius in Gallicis originibus. V. an hoc verbum non sit referendum ad illud *hamper*, quod hanaperium dicitur Spelmanno in Fiscus. atque ita *to hamper* propriè olim significaverit, Usque aded gravi accusatione aliquem urgere, ut metuendum ei sit, ne cum Hanapero adventantibus, ac fisco debitam pecuniam exigentibus, cogatur solvere. [Hodiernis Anglis *hamper* significat Irretire, impedire, implicare, quam significationem loca à Junio allata non ita multum recusant, ut mihi quidem videtur. Sunt qui cum Junio à præcedenti *Hamper*, Ca-

lathus, deducunt, sed etymologiam quæro com-modiorem. L.]

HANCH, *Haunch*, Coxa, coxendix. G. *hanche*. It. & H. *anca*. B. *hancke*, *hencke*. Sunt ab *ἀγκών*, quod non modò Cubitum, sed Quemlibet membrorum flexum, Budæo authore, significat.

HAND, Manus. Goth. *hānāns*. A.S. *hand* & *hond*. Al. *hant*. D. *haand*. B. *hand*. [Cim. **AHP*. **AHP*. Quidam olim deduxerunt ab antiquo Hendo, i. capio: unde Prehendo, &c. Martinius derivat à *χαρδίνω*, Capió, capax sum. Mihi olim *hond* videbatur abscissum à *χονδύλιον*, quod significat Digitorum articulum, vel Nodum illum & curvaturam, quam flexus digitorum efficit, quoniam tota Manus, nihil aliud videtur, quàm ossæ quædam firmissimorum articulorum nodorumque compages: atque ita *hond* erit ex *χονδ*, mutato *ν*, quo nihil frequentius, in aspiratam. E gl, D, I. in Manus.]

[HANDKERCHIEF, Sudarium. Componitur ab *hand* & *kerchief*, q. v. L.]

HANDLE, Agere, administrare, admotà manu aliquid effectum reddere. B. *handelen* est ab *hand*, Manus. It. *managgiare* est à *mano*. G. *manier*, à *main*. Huc etiam facit illud *χειρίζω*, quod habent gl. Latino-Græcæ & Græco-latine, ut in quibus legas, Gerere, *πράττειν*, *χειρίζω* item *χειρίζω*, Gero, tracto. Atque hinc etiam perspicimus originem verbi Gero, laxiore hac notione accepti: quemadmodum enim à *χειρ* dixere *χειρίζω*, ita ab obliquo ejus *χειρ* fecere Gero. Sic fere Martinius in Gero. [Tam Angl. *handle* quàm B. *handelen* referenda sunt ad A.S. *handlian*. Tractare, quod ab *hand*. L.]

HANSELL, Mercimonii divenditi primitiæ. primæ vel matutinæ venditionis auspiciū. Vox est originis A.Saxonice, liquetque compositam ex *hand* & *sellan*. Quum tamen *sellan* illud non tantum Vendere, sed & Dare significat, manifestum quoque est postremam acceptionem locum hic habere; siquidem pro isthoc *handsell* etiam *handgift* dicunt, non Angli tantum, sed & Belgæ. Cym. *honsel* est Strena. [& Isl. *handsal*, O. Verelio auctore, est Obligatio, quæ datâ dextrâ firmatur. L.]

HANDSOM, Commodus, habilis, elegans, politus. B. *handsaem* est Aptus, commodus, manui conveniens & veluti ad manum factus.

[HANDY, Peritus, solers, manu agilis. B. *handigh*. ab *hand*, Manus. L.]

HANG, Pendere, suspendere, suspendio necare. A.S. *hangan*. hōn. ahōn. Al. *hanger*. hahen. D. *henge*. [Isl. *ad hanga*.] B. *hanger*. quod M. Martinius derivat ab *ἀγκων*, Stringendo comprimere, suffocare, strangulare. unde & *ἀγκών* est Laqueus. quam viri docti conjecturam & ipse amplecterer, nisi obstarat Theot. hahen, à quo *hanger* per epenthesein literæ N factum esse liquet. nam propter hiatum duarum syllabarum aspiratarum in verbo dissyllabo durius aliquantò concurrerentium, N in medio postea interjectum, ad geminatæ aspirationis difficultatem nonnihil mitigandam. Ipsum verò hahen (quemadmodum

H A.

A.S. hōn) primo statim intuitu deprehenduntur esse ab hoh. Altus, ut hahen propriè sit Attollere in sublime, in altum elevare. Unde mihi quoque ad hujus etymologiæ rationem alluisse videtur Tatian. CXCIX, 9; hāh hāhe man inan, Crucifigatur. item Otfrid. II, 12, 134 reddens verba Joh. III, 14 de exaltatione ænei serpentis in deserto. quem locum integrum adscribere non pigebit, ut Lectori quaecunque specimen Francicæ poesios exhibeam.

So Moyſes ju zi thiū gifiang
thaz er thia natarun irhiang
in theru wuaſti thuruh not,
ſo Druhtin ſelbo gibot,
then eittar thar biſiangi
thaz er thara giangi,
in thes tothes gahi
thara z'iru ſahi.
So limphit thaz man ſahe,
joh hoho 'nan irhahe,
zi ſulichera uuifun,
then ſelbon menniſgen ſun.
So uer ſo thes biginne
thaz thara zua githinge,
ſi nioto frauues muates,
joh euuiniges guates.

Ne quis tamen hoc in loco miretur, quomodo ex hahan, verbo Francico, longè antiquius Angloſaxonum idioma ſuum hangan formare potuerit, omnino quoque monendum Theot. illud ſuum hahen, ſicuti & alia multa, ex antiquiſſimâ Gothorum linguâ deſumpſiſſe, à quâ ipſos quoque Saxones ſermonem ſuum traduxiſſe certum eſt. Arg. codex Joh. X, 24; **nnā 𐌹𐌺𐌰 𐌸𐌹𐌸𐌰𐌹𐌺𐌰 𐌸𐌹𐌸𐌰𐌹𐌺𐌰**. "Quam diu animam noſtram ſuſpenderis"? & longè expreſſius Mat. XXVII, 5; **𐌸𐌹𐌸𐌰𐌹𐌺𐌰 𐌸𐌹𐌸𐌰𐌹𐌺𐌰**. "Suspendit ſe".

[HANK, to have a bank upon any one. Vide annon ſit ab Iſl. **hank**, Vinculum. q. d. ita vinculis obſtrictum aliquem habere, ut præ metu ad omnia, quæ volueris, præſto ſit. L.]

[HANK of thread, Filum glomeratum. Iſl. **hank**, **hauſt** eſt Funiculus in formâ circuli colligatus. L.]

[HANKER, Inhiare, anxie rem appetere. B. **hunkeren**. L.]

[HANS IN KELDER, purum putum Belgicum, ab **hang**, Socius, & **kelder**, Cella penaria, cellarium, hypogeum. vel à Teut. **hang**, Johannes, & **kelder**, ſeu **keller**, ſed prius præfero. Skin.]

HAPHARLET, Cento, teges.

HAPP, Fortuna, eventus. **Happen**, Evenire. **Happie**, Felix, proſper, beatus. Cym. happus eſt Felix. unde anhap iſdem C. Britannis eſt Infelicitas. Cim. quoque ***ABB** eſt Fauſtum, felix. ***ABB** contra Infaſtum. Fortaſſe traxerunt ortum ab illâ verbi **ἀπτομῆ** notione, quâ Græci dicunt **ἀπτομῆ τῆς τύχης ἀρεῖα**, "Res mihi ſuccedit proſperrimè".

HAPPS, Illa, quæ poſtem atque oſtium jungunt. hæpre. Sera; gl. **Ælfr**. 19. ic **ꝛyṭte** rum loc **oððe** hæprige, Sero, as; gr. **Ælfr**. 37. Sunt ab **ἄπτα**, Neſto. [Iſl. **heſpa** eſt Uncus. L.]

H A.

[HARANGUE, Oratio, concio. V. **Rank**, Ordo. L.]

HARASS or destroy, Perdere, delere, exſcindere. Derivant ab Hebr. **חרח**, Deſtruere, diruere. G. **haraſſer** eſt Enecare aliquem dilationis ac moræ tædio.

HARBINGER, Menſor, designator diverſorium. Eſt à ſequenti **harbour**, Hoſpitiū, diverſorium.

HARBOUR, Hoſpitiū, diverſorium. Al. hereberga. G. **berberge**. It. **albergo**. H. **alvergue**. D. & B. **herberg**. Hereberga Theot. propriè olim dicebatur Hoſpitiū vel munimentum caſtrenſe, receptaculum exercitus; poſtea verò per translationem quodlibet Hoſpitiū denotabat. V. obſerv. ad Willer. p. 8. V. quoque Spelm. in Heribergare. & Voſſ. lib. II de Vir. ſerm. c. 9.

HARD, Durus, ſolidus. item Auſterus, tetricus, præſectus. Goth. **harkan**. A.S. **heapd**. Al. hard. hart. hert. Cim. ***ARF**. ***ARF**. ***ARF**. B. **hard**, **herd**. Fortaſſe deſumpta ſunt ex **καρπες**, Validus, potens. item Atrox. prout nempe **καρπες μάχη** probatis ſcriptoribus paſſim eſt Atrox pugna, durus conflictus. nam K uſque aded frequenter tranſit in aspiratam, ut multis moneri non debeat.

[HARDES, Stupæ. B. **herde**. A.S. **heopdar**. gl. Cot. 58. L.]

HARDIE, Audax, animoſus, fortis, ſtrenuus, **fool-hardie**, Stolidè audax, præceps, temerarius. G. **hardi**. It. **ardito**. Cim. **ARFNA**. à quo non ita longè recedit, quodd Hefychius **ἀρδαίος** exp. **εικαίος**, Temerarios. Fortaſſe quoque locum hæc habet illud ejuſdem doctiſſimi Grammatici, **ἀρδῆτος ἐκάλαν τῶς ραδῆτος ἐπὶ τῶς ὀρεῶς ἰονῶς**, h. e. "ἀρδῆτος vocabant eos, qui facilè ad juſjurandum veniunt". Minimè igitur mirandum, ſi ab hac perditâ ſcleratiffimorum hominum audaciâ in epicedio R. Lodbrog, Strophâ 23, **ARFNA** dictus ſit Audax: quotieſcunque etenim hanc ſummi Numinis irreverentiam inconfideratiſſimæ dementiſſimæque temeritati implicatam in aliquo deprehendiſſent, facilè eum alia quoque omnia putabant auſurum, qui id auderet, quod omnium audacia reformidat.

HARE, Lepus. A.S. **hapa**. Al. **haſe**. D. **hare**. B. **haſe**, **haes**. Gallis **baſe** uſurpatur de Lepore lexis ſequioris: at Normanni Cuniculum femellam ſic vocant. A.S. interim **hapa** videtur eſſe ab hæp. Pilus; quoniam, ut eſt apud Plin. XI, 39; "Villoſiſſimum animalium Lepus". v. locum. Cym. quoque **ceinach** dicitur Lepus. voce, ut videtur, corruptâ ex **cedenog**, Villoſus. Obſerva interim in tranſitu, quodd **αῦρε** Suidæ ſunt **οἱ λεγόμενοι**, Lepores. Cimbris ***ARAF** erat Hirſutus: unde iis Frode rex olim cognominabatur ***ARAF**, Hirſutus vel Fortis. V. Seriem primam regum Daniæ. Similem interim etymologiæ rationem v. infra in **Rabbet**, Cuniculus.

HARE-BRAINED, Præceps, moroſus, contentioſus. Putarem hac voce exprimi adagium vulgè tritum, **As mad as a march hare**, niſi rectiùs videretur poſſe referri ad Teut. **hader** & contractè **haer**, Lis, contentio. unde B. **haerig**, **haer**.

haer-achtig, haer-man, haer-blieg etiamnum vocatur Litigiosus. Ipsum verò **hader** fortasse est ab **hader**, quod Helychio exp. **hader**, Malus, quemadmodum & **hader** idem Grammaticus exponit **hader**, Læserunt. Martinus **hader** refert ad **hader**, Magnus, multus, validus. **hader**, Bellum acre atque immane. Helvigijs deducit à **hader**, Obscuratus est, contristatus est; tollunt enim frontis atque animi serenitatem jurgia & rixæ.

HARKEN, Attendere, auscultare. A.S. heopman. Fris. **harken**. Al. horen & horechen erat Audire. unde **Harken**. Reliqua v. in **Heave**, Audire.

HARLE Scotis est Rapere, trahere. Ita illud **Æneidos** I, 487; "Ter circum Iliacos raptaverat **Hectora** muros" sic transtulit paraphrasis Rev. Antistitis:

About the wallis of Troy he saw
quhat wyle

Achilles hurlit **Hectoris** body thryse.

28, 8.

Item illud **Æneidos** II, 57.

Ecce, manus juvenem interea post terga revinctum

Pastores magno ad Regem clamore trahebant.

Sic reddit eadem paraphrasis:

Lo the ilk tyme **harland** unto the
king

Trojane hirdis with gret clamour did
bring

Ane young man, baith his handis be-
hind his bak

Hard bundin --- 40, 32.

Denique illud ejusdem libri II, 675; "Si periturus abis, & nos rape in omnia tecum" hunc in modum exprimit paraphrasis:

Gif thou list pas, quod seche, thy self
to spill,

Harll us with the in all perellis quhar
thou wylt. 61, 24.

Huic **harle** valde mihi videtur affine illud Chauceri, **Haried** forth by arme, fote and too. Kn.T. 1868. atque adeò pro **Haried** hoc in loco libens quoque reposuerim **Harled**, ac denique ex verbo **Harle** fidenter etiam derivaverim Angl. **Harlot**, Meretrix, lupa, scortum: unde Chaucero nostro **harletrise** vel **harlottry** idem quod **hawdrie** vel **hawdiness**, Obscenitas, spurca & lustris digna verborum foeditas, lascivi sermonis petulantia.

He was a jangler and a golierdeis,

And that was most of sinne and **harlot**
treis. Mil. prol. v. 16.

Let be thy lewde drunken **harlottrie**.

Mil. pr. v. 37.

Cur verò **harlot** videatur posse derivari ab **harle**, Rapere, vel ex unâ Lupæ denominatione agnoscas; de quâ v. Voss. etym. in Lupus. Observa tamen hoc in loco, quòd Chaucero **harlot** non modò Feminam impudicam atque insidiosè lepidèque rapacem, sed & virum nullâ unquam turpitudine à libidinibus compilationibusque retardatum significabat.

He was a gentle **harlot** and a kind.

A better felaw **holde** a man not
find;

He wolde suffer for a quarte of wine;

A gode felaw to have his concubine

A twelvemonth, and excuse him at

the full.

Full prively eke a finch conth he

pull. Somp. prol. v. 25.

False **harlot** tantundem est ac **false rogue** Pl.

T. 333. R.T. 414. These **harlottes** that

haunte bordels of these foule women,

that maie be likened to a commune gonge,

where as menne purge her ordure. Pars.

208, b. Ad hanc vocis **harlot** acceptionem per-

tinet, quòd Chaucero RR. 6068 **king of har-**

lotes dicatur idem ille, qui RR. 7254. nuncu-

patur **king of ribaudes**, Apparitor, stipator,

satelles regius, qui regio diplomate munitus im-

perium exercet in improbos nebulones, scurras

vagos, effrenèque impostorum nequitiam seve-

râ poenarum indagine coercet. Ex mutuâ in-

terim utriusque loci collatione cum iis, quæ hac-

tenus de voce **harlot** dicta sunt, facile percipiet

cordatus Lector priore in loco **king of har-**

lotes restituendum pro **king of harlotes**.

HARLOT, Meretrix, scortillum. Fieri potest

vocem desumptam à C.B. herlodes, Puella;

prorsus ut Angl. **wench** non modò Puellam, sed

& Meretricem denotat: quod ipsum quoque lo-

cum habet in G. **garce**. unde iis **garcailler** di-

ctus est Feminarum amoribus deditus, qui Ci-

ceroni Mulierosus; at Scriptoribus ævi semibar-

bari Mulierarius & Femellarius dictus est eadem

analogiâ, quâ integrâ adhuc Latini sermonis pu-

ritate Ancillarum & Ancilliarum dicebant An-

cillarum amoribus mancipatum. Angli putantur

qualecunque scortillum **Harlot** appellasse, à qua-

dam Guilielmi conquestoris meretriculâ, **Char-**

lotte dictâ. --- **Harlot** Chaucero quoque dictus,

qui aliàs **Carle** nuncupatur; a **sturdie**, **bigg-boned**

fellow, that would be hired to drudge, labour,

and carrie beavie burdens. Vilissimus bajulus.

A **sturdie** **harlot** went him aie behind,

That was her hostes man, and bare

a sacke

And that men pabe hem laid it on his

backe. Somp. T. v. 90.

Unde & à non absimili sordidissimorum baju-

lorum spurcitie **harlottry** eidem quoque Chauce-

ro dicta est Inhonesta paupertinæ sortis fo-

editas.

If that the Pope and Prelates

would

So begge, and bid, bowe and bo-

rowe,

Holy church should ystande full cold,

Per serbautes sit and soupe so-

rowe,

And thei wer noughtie foule and ho-

rowe

To worship God men would wlate

But on eben and on morowe,

Soch **harlotrie** men would hate.

Pl. T. 1093.

FFF

--- Har-

Harlot videtur etiam Chaucero genus aliquod morbi denotare. *He that reprebeth his neighbour, either he reprebeth him by some harme of pain, that he hath upon his body, as mesell, croked, harlot, or by some sinne, that he doeth. Now if he reprebe him by some harme of paine, then turneth the reprebe to Jesu Christ: for paine is sent by the rightwise Sonne of God, and by his sufferance, be it mesell, ey, maime, or malady: and if he reprebe him uncharitably of sinne, as thou holour, thou dronkelew harlot, and so forth, than pertaineth that to the rejoycing of the Devil.* Pars 202, b. [Novum voci sensum affingere non opus erit, si tollas punctum post *croked*. V. *Harle*. L.]

HARM, Noxa, damnum, perniciēs. A.S. *heapm*. Cim. *ἄρψ*, & Frisiis *herm* est Luctus, tristitia. D. *harm* est Dividia, tedium, nausea. Al. *harm* est Calumnia. quomodo & *heapm*. cpe Dan A.Saxonibus est Calumniari. Isl. *hormung* est *Ærumna*. *ἀρμύνη* apud Homerum exp. Læsus, noxam passus. ab *ἀρ*, Noxa, damnum. Plura diximus in annot. ad Tatiani XIII, 18. [G. Douglas *harm* primariā significatione utitur. L.]

HARMONIE, Harmonia. G. *harmonie*. It. *armonia*. H. *harmonia*. Gr. *ἁρμονία*. V. etym. Voff.

[**HARNES**, Cerebrum. G. Dougl. Sicambri *hern* & *hirn*. N.S. *hæpner*. Al. *hirn*. D. *hjerne*. Isl. *hiarne*. Omnia à Goth. *ḥarnegi*. Calvaria. L.]

HARNESS, Arma, armatura. G. *harnois*. It. *arnese*. H. *arnés*. B. *harnas*. Cimbris *IRK* vel *IRK* est Ferrum. unde iis Rex Biorno cognominatus est *IRKMI*, Robustus, q. d. ferrei lateris. B. *ſweerd-beegher*, Politor ensium siue armorum. D. *harenstsejer* est Samiarius, polio, politor armorum. *harensmager*, Thoracopœus. Cym. *haiarn* est Ferrum. *haiarnaidd*, Ferreus. *haiarnu*, Ferrare, ferro munire. Ab hoc interim *haiarnu* videri potest *harnes* mutatum. J. Davies arbitratur C.B. *haiarn* factum ex *Agve*, Mars. Martinus putat Teut. *harnas* corruptum ex *Ærineus*; v. eum in Thorax. Quid si tamen vocabulum hoc omnino quis ex origine Latinā velit petere, non video, cur non æquè deducat ab *Ærinaceus*, vel (ut medio sæculo scribebant) *Herinaceus*. Neminem enim latere potest, quā multa res militaris ab animalibus desumpserit. *Hernesium*, sæculo semibarbaro, propter quandam similitudinem, vocabatur *Hescium* vel *Apparatus* ille, quo instruuntur equi aliquid tracturi. Angl. *harnes*, *horse-harnes*. G. *harnachement*, *harnois de cheval*. &c. [Fr. *harnisch*, *arnisch* idem denotat. Forsan, inquit Hiccius, primario sensu pro Armaturā capitis vel cranii, quod Gothice est *ḥarnegi*. Isl. *hiarne*. Fr. *hirn*. L.]

HAROLD, *Herauld*, Fecialis, caduceator. G. *herault*, *beraut*. It. *araldo*. H. *farante*. D. *herold*. B. *heraut*. Cymrae *herod* est Nuntius. *Ævi* medi scriptoribus Fecialis vel Pater patratus dicebatur *Heraldus*. de quo multa Voff. lib. I de Vit. serm. c. 9. plura gl. Spelm. in He-

raldus. Ceterum ut Caduceator Græcis dictus est *ἀρκευς* & *ἀρκευς*, Edicere, denuntiare, promulgare; ita quoque Angl. *herold* est à Theot. *haren*, Clamare, vociferare. V. quæ de hoc verbo annotavimus ad gl. A, 26. in *Præto*, *foraharo*. quibus adde, quod Run. lexico *ḥarinn* exponitur Vociferatio. Affinia his habet hoc nostrum etym. infra in *Rank*, *Ordo*, *series*.

HARP, Cithara, lyra, vel potius, Instrumentum musicum è lyrà natum, ab eā tamen diversum. A.S. *heappe*. Al. *harfe*. *harpha*. G. *harpa*. It. *arpa*. H. *harpa*. D. & B. *harpe*. O. rigo vocis videtur esse ab *ἀρ*, Falx, ensis falcatus; ob quandam curvaturæ similitudinem. Quomodo differant *Chelys* siue *Cithara* & *Mercurii Lyra* siue *Testudo*, item ea quicum *Apollo*, *Hercules* *μουσικὸς* & *Arion* visuntur; de Lautæ etiam discrimine & *Harpæ* v. quæ J. Scaliger annotavit ad *Maniliæ Sphæram* barbaricam. [Omnia certè originem debent Isl. *harpa* & *haurpa*, *Lyra*. L.]

HARRIE, Depopulari, hostiliter invadere, vastare. A.S. *hepgian*. D. *herge*. at Hispanis *harrear* est Torquere, affligere, fugare. A.S. *hepe* est Exercitus. unde *hepug*, *hepegung*, *hepgung*. Depopulatio. Ipsum verò *hepe*. pro quo Theot. *herig* Gothi *hARI* dicunt, originem fortè traxerit ex *ἄρ*, Arcere, prohibere; quòd exercitus ad hoc potissimum conscribatur, ut hostes patriæ finibus arceat. Ovid. lib. Primo *Fastorum*, v. 715; "Sola gerat miles, quibus arma coerceat, arma". [Sunt ab Isl. *heria*, Vastare, populari, prædas agere. L.]

HARROW, Occa, pecten, crates. G. *herse*. D. *harre*. B. *herche*. unde scriptt. semibarbari *Herciare* usurpabant pro Dentatâ crate majores glebas comminuere & malarum herbarum radices ex iis eximere. V. gl. Spelm. in *Ara* bant, & in *Herpex*. & præter cæteros *Salm.* exerc. Plin. p. 729. [Chaucero *Harrowe* est idem quod præcedens *Harrie*, & hinc fortasse dicitur per translationem Instrumentum, quo glebæ diminuuntur. L.]

HARSH, Austerus, tetricus, durus. D. *harst* est Rancidus. *harsthed*, Rancor. Angl. interim *harsh* videtur affine B. *heersch*, Imperiosus. at M. Casaubonus putat, mutato prius *h* in aspirationem, desumptum esse ex *ἄρ*, Usque adeo exasperatus irâ, ut raucum streperumque sonum edat. D. quoque *harst* exponitur Immitis. cui respondet B. *hars* vel *harsch*, Durus, asper, intractabilis. quæ fortasse abscissa sunt à Cimbrico *BIRHIRPNA*. prout Run. lexico *BIRHIRPNA* dicebantur Homines famosi ac facinorosi, qui hæc illac vagè discurrentes, viris locupletibus magnæ inter suos autoritatis indicabant monomachiam eâ lege, ut illorum bonis unâ cum uxoribus victores fruerentur. Fieri quoque potest B. *harsch* nuperum esse, desumptumque ex It. *burrasca*, vel G. *bourrasque*, unde & *brusque*. quæ tamen ipsa doctiss. propinquus meus Is. Vossius suspicatur esse à *Boreaticus*. Notissimum nempe est, quā exosæ olim fuerint Italis immanissimæ gentes ex ultimo Septentrione se in mitius solum coelumque effundentes.

Indentes. Ego B. *bars* olim deduxeram à *per-*
Gravis, molestus, odiosus; quod nemini non
graves molestique sint, quotquot insolentissimam
difficilioris naturæ asperitatem nulla morum sua-
vitate nullisque obviæ humanitatis condimentis
mitigare curant. [Ego *bars* derivò ab *Isl.*
herstar, Severus, sævus, nocens. L.]

HART, Cervus. A.S. *heopt*. Al. *hirz*. *Isl.*
hottur. D. *horr*. B. *hert*. Ad originem voca-
buli pertinet, quod *heopte* A.Saxonibus est Cor.
quamobrem quoque videri possunt Patres nostri
ipsum Cordis vocabulum Cervo non ob aliud
indidisse, quàm quod Cervus familiam ducat in-
ter animalia ob magnitudinem cordis timorém-
que spectabilia. Pavoris nempe causa est cor-
dis magnitudo, dum spiritus vitales in laxiori
sede nimium dissipantur; uti contra plus auda-
ciæ solet inesse animantibus, quorum spiritus in
angustiori corde magis constipantur. Appositè
Plinius lib. XI N.H. c. 37; "Bruta existiman-
tur animalium, quibus cor durum riger; au-
dacia, quibus parvum est; pavida, quibus præ-
grande. Maximum autem est portione mu-
ribus, lepore, asino, cervo, pantheræ, muste-
lis, hyænis, & omnibus timidis ac propter me-
tum maleficis".

HARTECHOKE, v. Artechoke, Carduus alti-
lis.

HARVEST, harvest-time, Messis, autumnus.
A.S. *hæppært*. Al. *haruest*. B. *herst*.

HASARD Chaucero est Ludus alex. *Hasar-*
dour, Aleator.

Hasarde is the very mother of les-
singes,

And of deceit, and cursed forswes-
ringes,

Wasphe of Christ, manslaughter,
wast also,

Of battaile oft time, and of other
wo,

It is reprebe, and contrary to ho-
nour

For to be holden a common *hasar-*
dour,

And ehir higher that he is in state,
The more still he is holden deso-
late,

If that a Prince shall usin *hasard-*
rie,

In all governaunce and all policie,
He is as by comen opinion

Holden the lesse in reputation.

Pard. T. v. 265.

Menagius arbitratur Gallos suum *Hazard* de-
sumplisse ex H. *Hazar*, Sors vel jactus alex;
quod tamen putat esse Arabicæ originis. V.
quoque quæ in proximè sequenti *Hasard bare*
attingimus.

HASARD bare videtur Opprobrium sordidæ
vilicatis designare. Virgilius à Dunkel. episcopo
Scoticè translatus pag. 222, 27;

Bot, O auld dame, thy byle, untweil-
dy age,

Overset with hasert hare and fante
dotage,

Quibik hode is of all treuth and be-
rite,

In sic curis in hane occupis the.

Ipse Virgilius VII Æneidos, v. 440.

Sed te victa situ, verique effoeta senectus,
O mater, curis nequicquam exercet ---

Eadem translatio p. 350, 31.

Prezentius mynd and consait the ilk
tyde

Suspekkan the harmes quibikis
war the betyde,

On fer considerit the caus of thare
murnyng,

And on his canois hare the dust can
flyng,

With mekil powder fylland his ha-
sart hede.

Virgilius ipse Æneid. X, 843;

Agnovit longè gemitum præfaga mali
mens;

Canitiem immundo deformat pulvere ---

Atque hinc etiam liquet, cur Charon dicatur
ald hasard eidem episcopo p. 173, 51 in ele-
gantissimâ Stygii portitoris descriptione, quam
ipse Virgilius exequitur v. 298 Sexti Æneidos.
Quod verò denominationis hujus improprium
non steterit olim intra squallorem atque illu-
viem eorum, qui annis obliiti sunt, evincit ejus-
dem episcopi gravis in Libidinolam senectutem
invektiva, quæ occurrit in Prologo lib. IV Æ-
neidos;

Thou auld hasard leichoure, fy for
schame,

That stotteris furth euermare in
sluggardry:

Out on the, auld trat, agit wyffe or
dame,

Eschames ne time in roust of syn to
ly:

Thir Venus werkis in zouthheid ar
foly,

But into eild thay turn in fury rage.

96, 26.

Quum igitur ex jam dictis pateat Hominem
squallore corporis atque animi spurcitiâ juxta
fœdum olim recepto nomine **hasard** dictum,
nemini quoque mirum videri posset, si conten-
deremus majores nostros idem illud probum
etiam congestisse in Aleatores apud plerasque
gentes defamatissimos. Nihil hic statuo: suffe-
cerit submonuisse --- Et hætenus plerique vo-
cem *hasardour* retulerunt ad G. *hasardour*, Aleam
omnem jacere, extrema quæque tentare, fortu-
nam omnem periclitari, totius rei summam in
periculum mittere. Nescio an huc etiam faciat,
quod Runico *ЖИРИ* exponitur Periculum.

HASELL-TREE, Corylus. A.S. *hærel*. Al. *ha-*
fel. D. *hassel-træ*. B. *haseler*, *hasel-note-*
boom. Cim. *ЖИНА ИЛИПНА* dicebantur
Perticæ corylaceæ, quibus locum duelli cinge-
bant. unde *ЖИНА НАМ* iis erat Provocare ad
singulare certamen. M. Casaubonus vult Teut.
haseler esse ex *hasel*. V. interim an hinc
lucis aliquid affundi possit iis, quæ Spelman-
nus affert in *Hasla*.

H A.

[**HASLET**, *haslet*, Exta porcina, quæ in frusta secta omentoque ejusdem porci obvoluta veru inassantur. **Hasst**, Kiliano teste, est Spina porci, affatura. unde fortasse *haslet*. Quod ad *haslet* attinet, vix queo mihi temperare, quod minus ab Ill. *hasla*, Fasciculus, deducam. q. d. Extorum fasciculus. Skinnerus derivat à G. *bastilles*, Viscera, sed unde id hauserit vocabulum, penes eum sit fides. L.]

HASPE, Fibula. Cym. hespen. B. *gaspe*. Confer cum iis, quæ paullo ante diximus in *Happs*. V. quoque Spelm. in *Haspa*.

HASSOCK, Scirpiculum.

HASTEN, Festinare, properare. G. *baster*. D. *haste*. B. *hæsten*. H. Stephanus derivavit ab *hæten*, Prorumpere vel Profilire ad res viribus nostris majores.

[**HAT**, *bate*, *batte*, *bait* vet. Angl. Vocatus, nominatus. A.S. *haten*. *hatte*. Al. *heizan* est Vocare, vocari, appellari. Isl. *heita*. Goth. **HAT-AN**. L.]

HATCH, Repagulum vel dimidiatum ostiolum patenti januæ in vestibulo ædium objectum, ne quis temerè in ædes irrumpat. B. *hecke* nuncupatur; fortasse ab *heges*, Septum, eliso *e*. In magnatum quoque ædibus ac paullo numerosioribus familiis, Foramen in promptuarii januâ excisum vocatur *butterie hatch*, ab illo *hatch*, quod supra fuit in *back*, Concidere. unde & *Hatch chickens* est Excludere pullos; quod gallina rostro, haud aliter ac dolabrâ, diffundat ovorum putamina. [Anglis Septentrionalibus effertur *beck*, quod manifestè venit ab A.S. *hæca*. Pessulus. L.]

HATCHET, Ascia, securis, dolabra. Goth. **HAUZI**. A.S. æp. æhr. æx. ex. bpadæx. acap. acare. Al. acus. achus. bradacus. G. *hache*, *hachette*, *aicette*. It. *accia*, *accetta*, *cetta*. H. *hacha*. D. *axe*. B. *ackse*, *axe*, *hætte*. Omnia sunt ab *hæzin*.

HATE, Odisse, odio habere. Goth. **HAT-AN**. A.S. *hatian*. Al. *hazzon*. G. *hât*. D. *hade*. B. *hæten*. Cimbris **HAHN** est Odium. IF **HAHA**, Odi. Martinius derivat Theot. *hazzen* vel Germ. *hassen* à *hæzin*, Retrocedere, cavere; quod exosos averfari atque ab iis cavere nobis soleamus. A.S. interim *hatung* & Cim. **HAHN** propius videntur accedere ad *hætin*, Noxa, damnum. Arbitror tamen simplicius rectiusque ad Saxoniam originem referri; siquidem iidem Anglosaxones ab illo ipso *hat*, Calidus, unde *hatian* desumptum puto, etiam fecerunt suum *hete*. Odium, rancor, malitia. item *hatheopt*. Iracundus. & *hatheoptnyr*, Iracundia, excandescencia. nam ab illo ardore animi æstuantis irâ, Latinis gravem indignationem animo concipientes dicuntur Incendi, inflammari, exardescere, excandescere. Gr. *φλέγοναι*, *ἐκδιερμύνοναι*, *ἐκπυρρύνοναι*, *πυρρύνοναι*. G. *s'enflammer*. &c.

HATT, Galerus, petasus. Cym. *hett*. A.S. *hæt*. Al. *huat*. *huot*. *hut*. Isl. *hattur*. B. *hoed*. vett. Frisiis *hatte*. at D. *hat* est Hyemalis mulierum pileolus. Jam olim deduximus hæc ab *huaten* vel *huoden*, Custodire, regere, tueri. V. annot. ad gl. A. 4. in *Cytharim*, *huat*. Ipsum

H A.

verò *huaten* derivavimus à *hæzin*, Occulere, mutato *n* in aspiratam. sicuti ex *hælin* fit *balm*, ex *hælin*, *benner*, *bempe*. ex *hædia*, *heart*. ex *hædon*, *bound*. &c. V. Obs. ad Willeramii p. 9. Interim *Calyptra*, genus vestimenti, quo capiti operiebant, ut loquitur Festus, pari prorsus ratione est à *hætin* & *hælin*, Tegere, operire: nno. & Hesychio exp. *καλύπτει καλύματα*. Inter muliebria tegumenta reponit eam Pollux.

HAUBERGION Chaucero est *a Coat of mail*. --- *Hauberke*, *a gorget*. *Hauberg* ou *haubert* on appelloit anciennement une cotte de maille. &c. V. Men. V. quoque Spelm. in *Hambergellum* & *hauber*. & Voff. lib. II, c. 9 de variis glossematibus p. 221. Nos quoque non pauca annotavimus ad Al. gl. D, 13. in *Lorica*, *hallberg*. [V. supra *Habergeon*.]

[**HAUBREK**, **HAUBRICK**, v. *Habergeon* & *Haubergion*. L.]

HAVE, Habere, tenere. Goth. **HABAN**. A.S. *habban*. *hæbban*. Al. *haben*. G. *avoir*. It. *havere*. H. *avér*. Cim. **HA** *HA*. D. *haffuc*. B. *hebben*. Fortasse facit ad verbi originem, quod *hæin* Hesychio exp. *ἔχειν*. atque ita quoque Phavorinus, addens ita loqui Pamphylios. Aliam originem verbi *Habeo* tradit Salm. c. 6 opusculi de *Ufuris*. Censet enim Lat. *Habere*, mutato *n* in *b*, desumptum ex illo *hæzin*, quod ponitur pro *ἔχειν* à *πρὸ τοῦ*, *Habere* vel accipere ab aliquo. Hesychio certè *ἔχειν* exp. *λάβειν*. Gr. quoque scriptoribus *καρπὸν ἔχειν* est Fructum reportare. *ἀπὸ τοῦ χάριτος*, Reportare gratiam. *ἀπὸ τοῦ διδασκαλίου*, Recipere docendi mercedem. prorsus ut Matth. VI, 2; *ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ αὐτῶν*, "Receperunt mercedem suam". & Luc. VI, 24; *ἀπὸ τοῦ πένου*, "Habetis consolatio-nem vestram". Ab hac significatione verbi *hæzin* ortum quoque traxit *hæzin*, Cautio, i. Chirographum, quo creditor testatur se pecuniam recepisse à debitore, ut idem Salmasius ibidem docet. Huc refer B. *habe*, Opes, facultates, substantia. unde *habeloos*, Inops. A.S. *hæfenleap*. *hæfenleap*. *panhafa*. *nærga*. *nærg*. *nærg*. prorsus ut Gr. *ἔχλω* vel *ἔχης* est Inops, egenus. quasi *ἔχλω* vel *ἔχης*. Potest tamen B. *habe* etiam deduci ab Hebr. **חָוַה**, quod Drusio exp. Opulentia à verbo **חָוַה**, Fuit, habuit. Græcè *οὐσία*. Lat. *Habentia*: quâ voce usus olim Cl. Quadrigarius lib. VII, ut est apud Nonium; "Animos, inquit, eorum habentiâ in-flârat". Hæc habet J. Drusius quæstion. Hebraic. lib. III, quæst. 40. In linguâ Teut. Anglosaxoniceque antiquitatibus versati, ait Salm. de Hellenisticâ, p. 383. affirmant eos carere duobus illis verbis, *Esse* & *Habere*, quibus tanquam vinculis hodie utuntur ad coagmentandum sermonis sui contextum. Et sanè non videtur antiquior hæc eorum loquendi ratio, quàm Latinitatis infimæ. Non enim eam prius usurpare cœperunt, quàm à Latinis *ἐκκαταρθεῖσιν* usurpatum est Ego habeo factum, pro Ego feci: quod Germani, Saxones, Belgæ alique populi Septentrionales, quorum dialecti hodie vigent, imitantur ac retinent. V. quoque H. Stephani *Hypomn.* de linguâ Gallicâ, p. 177.

HAVEN,

H A.

HAVEN, Portus. A.S. hæfen. G. *hable, havre*. D. *haffn*. B. *haben*. Goth. *haban* & A.S. *habban* est Tenere, continere. unde hæfen dictus est Portus; quodd ingentem navium numerum capiat ac teneat. Cym. hafn est Portus; quod J. Davies derivat ab Hebr. *הַיִּן*, Portus. à *הָפַן*, Operire, tegere, occultare, abscondere; quodd naves in tutâ portuum statione protegantur à ventis ac tempestatibus. Martinio G. *hable, havre* est Locus, ubi habent, i. habitant naves; nam in mari peregrinantur. V. eum in Portus. [Isl. hafn est Portus, & haf, Mare. L.]

HAUGHTIE, **HAWTIE**, Superbus, insolens, elatus. G. *bautain*. It. *altiero*. H. *altivo*. Cæterum, ut *bautain* manifestè est ex G. *baut*, Altus. *altiero* verò & *altivo*, ex *alto*, quod It. Hispanisque idem significat: ita Angl. *haughtie* proximè accedit ad Goth. *hahns*. Altus. de quo infra in *Higb*.

HAUK, **HAWK**, Accipiter, sacer ales. A.S. *hafoc*. *heafoc*. Al. *hauech*. Cim. *ἁλφῶν*. Isl. *hafur*. D. *høg*. B. *havick*. quod valde affine est C.B. *hebog*, Accipiter. unde quoque Accipiter palumbarius Anglis etiamnum *hobbie*. B. *huybe* & *huybeken*, Flandris *hobbiie* nuncupatur. Ipsum verò *hebog* fecerunt Cymræi ex *hafog*, Devastamentum. unde adhuc remansit Anglorum *to make havock*, Vastare.

HAUNCH, v. *Hanch*, Coxa.

HAUNTE, Frequentare, consecretari. *a haunter of whore-houses*, Ganeo. G. *banter*. B. *handteren*. sunt originis manifestæ. At *a haunter of whores* videri potest dictus ab Angl. *to hunt*, Venari; prorsus ut Scortator Belgis dicitur *hoersager*. [Hickesius derivat à Theot. *handelen*, (quod ab *handele*, Conversatio, negotium, actio,) Consuetscere, negotiari, versari; ut, *handelen ende wandelen met iemanden*, Cum aliquo versari. *Haunt* significat etiam Receptaculum, secessum, quod cum priori derivaverim ab Arm. Hent seu C.B. Hint, Consuetum iter, via. L.]

HAVOCK, *to make havock*, Vastare. Vide quæ paullo ante diximus in *Hauk*, Accipiter.

HAW in the eye, Unguis. B. *houwe in d' ooge*.

HAW Cantianis vocatur Agellus domui adjacens & circumseptus. unde iis *bemp-haw*, item *bean-haw* dictus est Talis agellus cannabidis vel fabarum sationi destinatus. D. *haw* est Hortus. Olim quoque Mansum vel Villam sic videntur appellasse. v. Spelm. arch. in Haga. Argent. codici *heiyalekanga* exp. *οικονομία*. Marc. XIV, 14. [V. *Hay*.]

HAW, Morum sentis. *Haw-thorn*, Spina alba. A.S. *hæg-dorn*. Anglofaxonum verò & Anglos ubique fere in p. permutasse, pluribus exemplis ostendimus infra in *Law*, Lex.

[**HAWCHIS**, Prata, &c. G. Dougl. Isl. *hage* est Locus pascuus. L.]

[**HAWK**, Screare. C.B. *hochio*. L.]

HAWK, v. *Hauk*, Accipiter.

[**HAWKER**, Mercator circumforaneus. ab *hawk*, Accipiter. Quia, (verba sunt Skinneri,) instar accipitris huc illuc errans lucrum seu prædam quaquaversum venatur. L.]

H E.

HAWTIE, v. *Haughtie*, Superbus.

HAY, v. *Hai*, Herba, fœnum.

HAY, Rete cunicularium, rete longè latèque expansum, quo cuniculos intercipiunt. est à G. *haier*, Sepire. Spelm. in Haja. [Hage A. Saxonibus est Sepes, septum, & hegian. Sepire. L.]

[**HAYWARD**, Custos armentorum oppidi aliqujus communium. vel à G. *haye*. A.S. *hæge*. Sepes, nobis *a hedge*, & *paþ*. Custos, i. e. sepium custos; vel ab *heapþ*. Grex, vel ab *hig*. Gramen, & eodem *paþ*. i. e. Gregis vel graminis seu fœni custos. Skin.]

HAZARD, Periculum, discrimen. G. *hazard*. It. *zarra*. H. *hazar*. B. *hasaerd* est Monas vel canicula in ludo alexæ. Ponitur & pro Casu alexæ bono vel malo. unde *hazarder* est Aleam jacere, negotium aliquod Fortunæ committere. Run. Lexico *ἁλφῶν* exponitur Periculum. [V. *Hasard*.]

[**HE**, Is, ille, iste. A.S. *he*. Al. *hie*. B. *hy*. Hebr. *הוּא*. L.]

HEAD, Caput. Goth. *hahns*. A.S. *heofod*. *heafod*. *heafud*. *hæfð*. Al. *haubit*. *houbit*. *hoiued*. Cim. *ἁλφῶν*. Isl. *hoffud*. D. *hof*. *fuif*. B. *hoofd*. Quod vocabuli originem attinget, sicuti Nunnescius (non repugnante Vossio) Lat. Caput derivat à *κεφαλή*. ita magis etiam videri potest A.S. *heafod* esse ab eodem *κεφαλή*. quum initiale *h* frequentissimè transeat in aspirationem. Nisi forte putes omnia hæc commodius deduci ab *ἡμῶν* pro *ὑμῶν*, Summus. Notum est illud Nasonis, "Os homini sublime dedit", &c. Cujus etymologiæ ratio non repugnat, quò minùs hæc statuamus esse originis Teutonicæ: quum enim Theot. *hoh*. A.S. *heah*. Goth. *hahns* sit Altus, sublimis, aliquando quoque suborta est mihi suspicio *heofod*. Caput, & *heofon*. Cœlum, ab eadem origine, oblitum sublimiorem desumpta; vocis tamen productione circa finem nonnihil variatâ, quò faciliùs res diversissimæ possent distingui.

HEAL, Sanare. Goth. *hailagan*. A.S. *hælan*. Al. *heilen*. D. *heele*. B. *heelen*, *heyle*. Recurre ad ea, quæ supra diximus in *Hail*, Salvus, sanus. ic *hæle* *h* *heleone*. Curavi. gl. Cot. 51. V. annot. ad Keron. in Salutaris.

HEAP, Acervus, cumulus. A.S. *heap*. *hype*. Al. *huffo*. *houph*. D. *hob*. B. *hoop*. Origo vocabuli petenda est ex *Heave*, Levare, q. v.

HEARB, Herba. G. *berbe*. It. *berba*. H. *yerva*. Originem vocabuli debemus Græcis. quemadmodum enim Herba iis dicitur *πῶν* vel *βότων* à *πῶν* vel *βῶν*, Pasco: sic Herba videtur dici quasi *φῆγη*, à *φῆγω*, Pasco, nutrio. unde *φῆγη* Hesychio inter alia exp. *βότων*, Herba. atque ita veteres. Sicut enim priùs dixere Fircus & Fedus pro Hircus & Hedus; ita priùs fuerit Ferba quàm Herba. Hæc fusiùs pertractant Vossii origines in Herba.

HEARD, Grex, armentum. Goth. *hahra*. A.S. *heorð*. Al. *herd* & *herdnisse*. D. *hord*. B. *herde*. G. *harde* est Multitudo cervorum gregatim incedentium pascentiumque. Verustioribus tamen Anglis *heard* erat Pastor, quæ ac-

ceptio remanet in *cow-beard*, Bubulcus. *Sheep-beard*, Opilio. *Swine-beard*, Subulcus, &c. Goth. **hAIKAEIS** est Pastor. A.S. hýpde. Al. hirde. hirte. D. hyde. B. herder. Quæ tamen omnia quemvis olim Custodem primâ suâ significatione videntur denotasse, postea verò translata esse ad armentorum pecudumque custodem. hýpde. Custos † Pastor; gl. Ælfr. 5. unde cpen-hýpde dictus est Eunuchus, cui demandata est mulierum custodia. ciba hýpde. Pædagogus. reoph-hýpde. Vitæ custos. &c. Hujus interim translata vocis significationis intuitu videri fortè potest nobiliss. Spelmannus G. *berger*, Pastor, derivasse ab A.S. beorgan. Curare, tueri, defendere. V. eum in Berquarius. Quod si quis tamen hýpban. Curare, custodire, primò de curâ pastorali, postea verò de quâvis aliâ curâ putet intellectum, is fortasse contendet hýpban dici quasi hýpbelan. ab hýpbel. Crates, quod plerumque oves includantur cratibus septis tumultuario opere constructis & ingruente nocte de loco in locum proximum remotis.

HEARE, Audire, auscultare. Goth. **hANS-GAN**. A.S. hýpan. gehýpan. Al. horen. Cim. **hIRI**. D. hore. B. hooren. Pleraque horum videntur esse ab ear, Auris. B. oor. Goth. **ANS**. unde **hANS-GAN**. Arg. quoque codici Marc.VII, 35. & Luc.VII, 1 **hAIMMANS** dicuntur Aures. tanquam ab intusitato *αἰμός* pro *αἰός*, Audio. Angl. interim *hear*. A.S. hýpan. & B. hooren non modò significant Audire, sed obsequi. pro quo tamen Belgæ etiam *hoorsae-men*, *gehoorsae-men* dicunt. Anglosaxones hýppumian. Latinis certè Audio atque Ausculto, Gr. *αἰώ* & *αἰός* non tantum significant Audire, auribus percipio, verum etiam Obtempero, dicto sum audiens. unde quoque ab hac verbi *αἰός* acceptione Cim. **hIRI** est Parere, morerem gerere. **hIRI**, Obedientia. ac fortasse quoque **hIRI**, Demittere, incurvare se coram aliquo. pro quo A.S. hlutan. lutan. alutan dicunt. Angli *loute*, quod v. Ab hac verbi hýpan acceptione hýpe † hepe A.Saxonibus est Subditus, subjectus. hýpnýr. Obedientia, subjectio. opephýpe. unhýpe. Disobediens. mýhýpan. Immorigerum se præbere. &c.

HEARON, *hearn*, *heron*, *hern*, Ardea. G. *hai-ron*, *heron*. It. *airone*. Gr. est *ἰραδός*. M. Casaubono *hern* videtur nomen accepisse ab *ἰρα*, Avis. A.S. hpaþra dicitur. B. *reyger*. hpaþra quasi *κρωγγοῦ*, à *κρωγγοῦ*, Clamor; quod sit avis clamorissima. Islandis dicitur *hegre*. Cym. quoque cryr nuncupatur, à crio, Vehementer vociferari, vel à cryg, Raucus.

HEARSE, *herse*, Cenotaphium, tumulus honorarius. Medii ævi scriptt. dicebatur Herfia. quod vulgò fortasse ita dictum ab A.S. ape. Honor. vel heþian. Laudare: quod in laudem honorémque defuncti erigatur. Signat & ornamentum super tumbam defuncti collocatum; quod medii sæculi scriptt. dicebatur Palla, unde Anglis etiamnum hodie *pall* vocatur Pannus ille, quem defuncti loculo honoris ergo inster-

nunt. Hæc habet Somneri gl. scriptt. hist. Angl. à D. Rogero Twysden equite aurato & baronetto editis subjunctæ, in voce Herfia. [*Herse* nunc designat Feretrum ab equis tractum. L.]

HEART, Cor. Goth. **hAIKTR**. A.S. heorte. Al. herza. Cim. **hIRI**. D. herte. B. hert. Videntur per quandam literarum transpositionem, spiritu solummodò mutato, facta ex *herte*, Cor. Possunt quoque deduci ex *herte*, *herte*, *herte*, Cor, mutato * in spiritum asperum; quod frequens. Nec defuere qui B. *hert* derivatum putarent ex *herd*, Durus; quod perpetuæ cordis motioni, ut loquitur Becanus, vitæ durationem debeamus, quodque cor novissimè moriatur. "Solum hoc viscerum, ut est apud Plin. lib. IX "N. H. c. 37. vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit; læsumque mortem illico affert. Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat". Cymræis quoque à caled, Durus, cor videtur calon dici. Huc etiam pertinet illud *berthama*, quod occurrit in Frisionum legibus Tit. 22. § 28; "Si præcordia, i. e. *berthamon* gladio tetigerit". ubi Lindenbrogius reponit *berthawond*. Sed nullâ hoc in loco mutatione opus esse ostendimus in annot. ad Tatiani XXVIII, 2. ubi fulè agimus de origine Theot. Lichamo. Corpus.

HEARTH, *heorth*, *berth*, Focus. A.S. heorð. B. heert, hert, hertstede. Notissimum est in quantâ olim veneratione Germani Hertham, i. e. Terram matrem habuerint. Quemadmodum igitur Lar veteribus Romanis, auctore Prisciano, propriè erat *κατακλῆος* *θεός*, (Plauto Lar familiaris) colebaturque apud focum, unde & *ἱερὸς* dictus est aliis, atque aded ab eo totam domum familiamque Larem nuncupabant; ita quoque videri possunt antiquiores Germani in honorem almæ matris Herthæ omnia animantia gremio suo excipientis, non illam tantum domus partem, quæ præcipuum ignis fomentum hominibus præbet, sed & ipsum domum heorð appellasse. V. Spelm. arch. in *Hartþennie*.

HEAT, Æstus, ardor, calor, fervor. A.S. hæte. Al. hitze, hizza. D. hitte. B. hitte. *αἶθε* Græcis est Ardor, æstus. **HEITR** † **ERINN** Argentine codici est Febris.

HEATH, Planities. D. hæd est Campus. Al. heyd est Campus gramine ac floribus nitens. ab heyder; Clarus, coruscus, resplendens. V. Goldasti animadv. ad Wintbekæ § 11. Hodiernis interim Anglis *beath* & B. *heyde*. A.S. hæð appellatur etiam Ager solitarius & ericæ plenus, vulgo Ericetum. Arg. codici **hAIÞGA** est Ager. unde **ERIMMANS hAIÞGAS** sunt "Lilia agri"; Matth. VI, 28. **hAIÞ hAIÞGAS**. "Fœnum agri"; Matth. VI, 30. **INSAN-ÞIA hAIÞGAS SEINÞIZS**. "Misit illum in villam suam"; Luc. XV, 15. **hAIÞGA**. "De agro"; Luc. XVII, 7. **MIÞ hAIÞIVISK**. "Mel sylvestre"; Marc. I, 6.

HEATHENS, Ethnici. Goth. **hAIÞNAL**. A.S. hæðne. Al. heidane. Cim. **hIRIÞA** **ÞIK**. D.

* Adde **hALLAN SVEIN**. & verte, Misit eum, agri sui ut pasceret porcos.

H B.

hœninge. B. **hœydenen**. Is. Græcis dicuntur Gentes, gentiles. unde liquet hæðne per metathesin factum ex Is. Aliter Killian, quem v. Adi quoque Voss. etym. in Pagus.

HEAVE, Levare, in altum attollere. Goth. **hægan**. [Isl. hafa, hafa.] A.S. hebban. hæbban. Al. heffen. B. **heben**, **heffen**. Hinc B. **heffe** vel **hebe** est Fæx, fermentum. A.S. hæf est Fermentum. gehæfen. Fermentatus. Al. heffe est Fæx. erhafanaz. Fermentatus. &c. Huc etiam pertinent A.S. hæfz þæt hefz. Al. item hebig, Gravis, ponderosus. pro quo Cimbri **hæpfi** dicunt. quod mihi, sicuti & antecedentia, videtur esse ab **hæp**, Acervus.

HEAVEN, Coelum. Goth. **himins**. A.S. heofon. Al. hemel. himil. himol. Cim. **hymil**. D. himmel. B. **hemel**. quod Kilianus putat dici quasi **heymel**, Locus absconditus. De A.S. heofon nonnihil diximus in **Head**, Caput. Goth. **himins** alibi deduximus ab **hym**, Collocor, statuo; Cœlo admirabili æthereæ convexitatis positurâ nomen hoc **hym** promerente. Aliam interim vocis **heaven** originem tradit Voss. I de Vit. serm. c. 3. Teutonistæ **heben** & **hymmel**, ut synonyma conjunguntur. V. eum in **Firmament**.

HEAVIE, Gravis, ponderosus. A.S. hæfz. hefz. Al. hebig, hevig. Cim. **hæpfi**. B. **hebig**. V. quæ pauld ante attigimus in **Heave**, Levare.

HEDGE, Sepes ex sentibus. A.S. hæge-ðorn. D. hæge-torn. B. **hæghdoren**, **hegghe**. G. **haye** est Oxyacantha sive spina tonsilis, quæ sibi met implexa extremas passim oras hortorum pometorumque cingit. V. gl. Spelm. in Haga & Haja. [V. quoque **Hay**.]

HEED, Curare, custodire. A.S. heban. Al. huaten. huoden. B. **hoeden**, **heuden**. V. quæ supra attigimus in **Hat**, Galeris.

HEEL, Calx, calcaneum. A.S. hæl. hèle. ho. Cim. **hæl**. D. hæl. B. **hiele**. Martinus suspicatur Teut. **hæl** & **hele** esse à Lat. Callus. Nos aliquando putavimus Cim. **hæl** vel D. hæl esse ab **hæl** vel **hæl**, prout Aristophani **hæl** est Calcibus infestis aliquem invadere. quemadmodum quoque Synesio **hæl** est Legibus insultare.

HEEL, Inclinari, vergere in latus: *the ship heeleth*, Navis procumbit in unum latus. B. **hælden**. D. hælde. Al. helden. A.S. hylben. unde **hælb**-healb iis est Inclinator, pronus, præceps. **hælb**. Clivofus. &c. Fortasse sunt ab **hæl**, Cupio, desidero; quod toto veluti corpore propendere soleamus ad ea, quæ acriter cupimus. **hæl** certè & **hæl** Hesychius exp. **hæl**, **hæl**, Desidero, cupio. Eustathius tamen **hæl** potius quàm **hæl** scribendum putat. Plura de hoc verbo v. in annot. gl. A, 20. in Præceps. [Ortum traxerunt ab Isl. **hælla**, Inclinare. L.]

HEER, Cilicium. V. quæ supra diximus in **Hair**, **hair-cloth**, Cilicium.

[**HEERDE**, Pastor. Chaucer. V. **Heard**, Grex. L.]

HEGG, vide **Hagg**, Larva, lamia.

HEGGLER, vide **Huckster**, Propola.

H E.

Hæmuc, vide **Hæmuc**.

HEIFER, v. **Heifer**, Juvenca.

HEIGHT, Altitudo. Goth. **hæht**. A.S. **hæht**. **heanyr**. Al. hohæ. D. **hæht**. B. **hæht**, **hæht**. Refer ad **Hæht**. [Islan- dia est **hæht**. L.]

HEIL, Stragulis involvere aliquem, qui se componit ad capiendum somnum, **Hæmarus** derivat ab **hæla**, Volvo, involvo. Sed fortasse rectius derives ab **helan**. [hillan.] Operire, tegere, Lancastriensibus **to hill**, unde & in pluribus Angliæ tractibus **hylling** nuncupatur Stragulum. [Al. helen est Tegere, celare. D. **hülle**. B. **he- len**. Isl. **hýlia**, quæ omnia non aliunde sunt petenda quàm à Goth. **hælgan**. L.]

HEINOUS, **hainous**, Flagitiosus, nefarius, odiosus. G. **haineux**, ab **haine**, Odium. B. interrim **hæon** est Dedecus, infamia. **hæonlick**, Infamis, probrosus. D. **hæan** & **hæanlig**. Al. hona vel honida & honlich. A.S. **hean** & **heanlic**. quæ omnia videri possunt desumpta ex **hæne**, Probrum, contumelia. V. annot. ad gl. B, 24. in Inluderet. --- Obiter quoque hoc in loco observa, quod A.S. **heanne** sunt Humiles, pauperes: **heanne** 7 **heapran** **geþihtþirað**. "Humilem & pauperem justifycate"; ps. LXXXI, 3. **þra** **hpylce** **þra** **he** **geþeah** **þra** **þice** **þra** **heane**. "Quos- cunque adspexisset vel divites vel pauperes"; Bed. III, 5. **heanpa** **bupþeped**. Vulgus & plebs; gl. R, 8; Veram denominationis rationem sup- peditat illud Horatii Carminum libro Tertio, Ode 24;

Magnum pauperies opprobrium jubet

Quidvis & facere & pati,

Virtutisque viam deserit arduæ.

HEIR, Hæres. G. **hoir**, **heretier**. It. **herede**. H. **heredero**. B. **oor**, **oyr**, **hoyr**. Vulgò derivant ab **hæir**, Capere, corripere, invadere, occupare. Aliter tamen Vossii etym. in Hæres.

[**HEIRLOOM**, Patrimonium, supellex ad hæredem rediens. ab **Heir**, Hæres. & A.S. **gelo-** ma. Supellex, abjecto **ge**. quod non est infre- quens. L.]

HEIT Chaucero est Particula vel interjectio, quâ utuntur equos in carro jugatos minaciter propellentes:

They saw a cart, that charged was with hay,

The which a carter drove forth on his way.

Depe was the way, for which the cart still stode.

This carter smote and cryde as he were wode,

Heit Scot, heit Brok, what spare ye for the nones?

The fend you fetch, qð he, body and bones. Fre. T. 275.

In libello de Partibus indeclinabilibus, etiam hæc occurrunt inter alia: **Huri** est Interjectio festinantis, quod loquitur auriga equis, quando pel- lit currum vel rhedam. **Hyo**, idem. & multæ con- similes voces sic ad equos, ut progrediantur, pro- lata: ut **ho**, **har**, **hot**, **vorhart**. &c. & aliquan- tō post: lo est interjectio festinantis, sicut **Huri**.

H E.

[HEKKIL. G. Douglassio idem cum *Hicbill*, q. v. L.]

[HELD, *bell*, *bill*, Fundere, effundere. ab Isl. *bella*, quod luce sua perfundet, ni fallor, hæc loca Chauceri, *that hildeth all grace*; p. 451, b. *In my naked hartes sentiment* *hilde*. Tr. lib. III, v. 43. L.]

[HELE, Tegere. Refer ad *Heile*, idem. at vetus *Hele*, Salus, &c. referendum ad *Hail*. L.]

HELICAMPANE, v. *Elecampane*, Helenium.

HELL, Infernum, orcus, gehenna. Goth.

hali. A.S. *helle*. Al. *hell*. D. *helfuede*. B. *helle*. Nomen accepit ab *holl*, Antrum, specus: prorsus ut Plutonia antra Poetis sunt Inferorum sedes. V. Keron. in Gehennam. [Originem v. *holl* v. in *Hole*.]

HELLEBORE, Helleborus, veratrum. G. *ellebore*. It. *elleboro*. H. *eleboro*. Græcis est *ἑλεβορος*.

[HELM of a ship, Navis gubernaculum. A.S. *helma*. *Gob æghpær pealt mid þæm helman* 7 mid þæm *rtiorroþne* *hij* *gobnerr*. Boeth. p. 96. G. Douglas habet *helmstork*. L.]

HELMET, Cassis, galea. Cym. *helm*. A.S. *helm*. G. *beaulme* & *beaume*. It. *elmo*, *elmetto*. H. *almete*, *yelmo*. A.S. *helm*. Cim. *ἡλμῶς*. Isl. *hialmur*. D. *hielm*. B. *helm*. Derivatum videtur ab *ἡλμος*, quod Hesychio & Suidæ inter alia exp. *σπίρμας*, Operimentum. neque obstat spiritus, quum spiritum lenem frequenter in asperum commutari solere ostendant Haurio ab *ἡλμος*, Haut ab *ἡλμος*, Hirrire ab *ἡλμος*, Horreo ab *ἡλμος*, Humerus ab *ἡλμος*. &c. V. plura in annot. ad gl. A, 18. in Galea, Helm. [Derivare malo ab Isl. *hilm*, Obtegere. L.]

HELP, Juvare. Goth. *hialpan*. A.S. *helpan*. Al. *helfen*. *helpen*. Cim. *ἡλπε*. D. *hiespe*. B. *helpen*. Fortasse, sibilo tantummodò in aspiratam commutato, sunt à *συνάβειν*, Opitulari, adjuvare. V. Keron. in Subvenire.

HELVE of an axe, Manubrium dolabræ. A.S. *helpe*. *hielfa*.

[HEM pro *Them*, ut & *Her* pro *Their* apud vetustiores nostros scriptores nusquam non leguntur. *Hem* & *Her* sunt ab A.S. *heom*. *him*. *heopa*. *hepe*. *hep*. quibus respondent Fr. *him*, *hero*, *her*, & Goth. *im*. *him*. Quod ad *Them* & *Their* attinet, nullus dubito, quin ab Isl. *Þeim*, *Þeirra*, *Þeyr*, proficiscantur. L.]

HEMM of a garment, Ora, fimbria vestimenti. Spelmanus putat deductum ab *ἡμμος*, Fascia. V. eum in *Ham*. [Est purum putum A.S. *hem*. Limbus. L.]

HEMM or *Þitt*, Sonorè scire. B. *hemmen*. Facta sunt per onomatopœiam.

HEMORROIDS, v. *Emerods*, Hæmorrhoides.

HEMLOCK, Cicuta. A.S. *hemlic*.

HEMP, Cannabis, canabis. A.S. *hænep*. G. *chanvre*. It. *canapo*. H. *canamo*. D. *hamp*. B. *kennep*, *kemp*. Græcis est *κάνναβις*. mutatur in aspiratam. quomodo *balm* supra fuit à *κάλαν*, Stipula, culmus.

HEN, Gallina. A.S. *hæn*. *henn*. Al. *hen*. *hún*. D. *honne*. B. *henne*, *hinne*, *hoen*. quæ manifestè corrupta sunt ex *haenenne* vel *haeninne*, femininis ab *hæu*, Gallus. Quod interim

H E.

attinet ad vocem *hæn*, nullus dubito, quin Anglis olim fuerit familiarissima; siquidem in antiquissimis Anglofaxonum monumentis hana est Gallus. Alamannis quoque hanc dicitur. D. *hane*. B. *hæn*. [Isl. *hane*.] Argenteus quoque codex passim *hANA* scribit. Unde mihi suborta est quandoque suspicio priscam Gothorum Anglofaxonumque appellationem, mutato solum spiritu, originem traxisse è Gr. *ἡνα*. quod, cum dupliciter accipi possit, utroque modo non incommodam nobis originem hujus vocabuli exhibet. Quod si enim *ἡνα* acceperis, prout est vocativus nominis *ἡναξ*, Rex; non modò videri possunt generosæ avis altores hoc nomen gallinaceis indidisse à spectatissimo illo insigni (ut loquitur Plinius XI, 37.) serrato, quod eorum verticem Regiæ coronæ modo exornat: sed pugnacissimarum avium altores, exhilarati lucro, quod ad eos ex victoriâ gallinaceorum redibat, videri quoque possunt gallinaceos suos victores hoc nomine consalutasse. Huc spectat illud Belgarum adagium, *finen hæu is kōning*, quum innuere volunt aliquem reliquis omnibus præripuisse palmam. Appositè itaque Plinius X, 21. de gallis gallinaceis, "Imperi- tant suo generi, & regnum, in quacunque sunt domo, exercent. Dimicatione paritur hoc quoque inter ipsos, velut ideò tela agnata cruri- bus suis intelligentes; nec finis sæpe nisi com- morientibus. Quod si palma contingit, statim in victoriâ canunt; sèque ipsi principes testantur. Victus occultatur silens, ægréque servitium patitur". Aristophanes quoque in Avibus comparat Gallum gallinaceum regi Medorum: ac Regi quidem, quia manè ad cantum galli de lecto desilimus, haud secus atque ad Regis increpationem clamorémque nolmet- ipsos ex ejus conspectu subducimus: Medorum verò regi, quod cristam gerat erectam; nam in eo præcipuè distinguitur rex Medorum à reliquis purpuratis, quod ipse *κροβατίας* sive tiaram gestet *ἰεθω*, h. e. in sublime erectam; cæteri verò *σφάδα* sive *κεκλιμένω*, h. e. inflexam vel deorsum vergentem. V. Briffonium lib. I de regno Persarum. Gallorum interim gallinaceorum educatores, qui antiquiorum exemplo ferocissimum quemque alitem certaminibus & pugna præparant, Belgis *hæn-mesters* & *hænen-melckers*, Anglis *cock-masters* dicuntur, "Rixosarum avium lanistæ, ut eleganter Columella VIII, 2. quorum plerumque totum patrimonium pignus alexæ victor gallinaceus py- ctes abstulit". à quo loquendi modo non ablu- dit illud Plinii eo ipso in loco, quem paulò ante citavimus; "Pergami omnibus annis spe- ctaculum gallorum publicè editur, ceu gladi- torum". Ob hunc interim amorem pugnae Gallus gallinaceus Aristophani dictus est *ἡρο- ποτὶς*, Martis pullus. V. quoque Ælian. var. hist. II, 28. & Philonem Judæum *ἡρὸς τῶ πάντων σπασμῶν εἶναι ἰατρὸν*. Quod si verò *ἡνα* acceperis, prout per apocopen (Hesychio teste) ponitur pro *ἡνάξ*, Surge; statim quoque liquebit non potuisse Gallis aliunde commodius nomen indi; quandoquidem Gallinacei sunt, ut veris- simè

H E.

simè Plinius ibidem, "nostri vigilēs nocturni, "quos excitandis in opera mortalibus rumpen-
"dōque somno Natura genuit. Nōrunt sidera,
" & ternas distinguunt horas interdiu cantu.
"Cum Sole eunt cubitum, quartāque castrensi
"vigiliā ad curas laborēque revocant: nec So-
"lis ortum incautis patiuntur obrepere, diēm-
"que venientem nuntiant cantu, ipsum verò
"cantum plausu laterum". Apud Athenæum
quoque lib. IX, c. 4. Gallum ἀλέκτορα dictum
vult deipnosophista quidam, ὅτι ἐκ τῆς λέκτρης ἡμεῖς
διγύγεται, "quia nos è lecto excitet". Ad quem
Athenæi locum pluribus quoque exequitur Ca-
saubonus, cur Gallus gallinaceus olim dictus sit,
ἡμεροφάνης, ὁλόφανος, ἀλιπόρφυρος εἰσφορὸς ὄρνις. Multa
quoque de Gallis gallinaceis ac matutino eor-
um cantu habet Prudentius *κροθιγενῶν* Ode II.
Cymræis interim ceiliog dictus est Gallus; for-
tasse à κελῆν, Vocare; prorsus ut ὁρροβόας & ὠ-
δὸς ὄρνις dicitur Græcis. Decantatissima certè est
hæc *criftatarum* (ut Poetæ gallinaceos passim vo-
cant) *lucis avium* vigilantia; unde & quarta
noctis vigilia, quæ incidit circa prima diluculi
tempora, A. Saxonibus hancpæb dicitur. Ab
hac denique gallinaceorum vigilantia posterioris
ævi Christiani, submonituri Episcopus atque
omnes Christiani gregis pastores, ut sedulo pro
sibi commissis ovibus excubarent, summis ædium
sacrarum turribus imposuere ferream æneâmve
bracteam in galli gallinacei speciem effigiatam.
Ekkeardus junior de Casibus Monasterii S. Gal-
li, c. 5, ubi agit de Ungris templum S. Galli
spoliare volentibus; "duo ex iis ascendunt cam-
"panarium, cujus cacuminis gallum, aureum
"putantes, Deūque loci sic vocatum, non ef-
"fe nisi carioris metalli materiā fufum, lanceā,
"dum unus, ut eum revellat, se validius pro-
"tendit, in atrium de alto cecidit & periit".
Pagani antea Tritones, ventorum indices, sum-
mis turrium metis imponere solebant. Videtis
quæ nos de Tritonibus istis annotavimus libro
Secundo, c. 8 de Picturâ veterum. ut & quæ
de galli gallinacei imagine templorum turribus
impositâ habet Vossius de orig. & progr. Ido-
latriæ lib. III, c. 86. --- *Hen with her cbick-
kens*, Plejades. V. Menag. in *Pouciniere*.

[HENCE, Hinc. B. *hen*, *henen*. Par. T. 286.
à vet. Angl. *hennes*. quod ab A. S. *heonan*. L.]

[HENT, HENTEN, *hende*, Chaucero est Ca-
pere, assequi, prehendere, arripere. ab A. S. *hen-
ban*. quod Majoribus nostris in usu fuisse li-
quet ex interpretatione Alfredi Boethianâ. nam
hæc verba p. 123. ne *forlæt* nan *rpæþ ær* he
gefehþ þ þ he æfter rpypeþ. hunc in modum
p. 191 ejusdem Interpretationis poeticè exe-
quitur doctissimus atque incomparabilis Rex;
Nyle he ænig *rpæþ*. *Æfre forlætæn*. *Æp* he
gehebe. [lege *gehenbe*] *Dæt* he *hpile æp*. *Æf-
ter rpypebe*. Normanno-Saxonibus est *hende*.
Omnia videntur detruncari à Prehendo. vel,
quod verisimilius, exprimere antiquum *Hendo*,
quæ cum Stiernhielmio & Wachtero retulerim
ad *Hand*, Manus. L.]

HEORTH, v. *Hearth*, Focus.

[HER vet. Angl. Illorum, illarum &c. V.
Hem. L.]

H E.

HERAULD, v. *Harold*, Fecialis.

HERBAGE Spelmanno est Vestura terræ, quæ
dentibus animalium decerpitur. G. *herbage*. It.
herbaggio. Refer ad *Hearb*, Herba.

[HERD, Grex. v. *Heard*.]

[HERE, Hic. B. *hier*. Al. *hiar*. D. *her*. A. S.
hep. Isl. *her*. Goth. *her*. L.]

HEREMITE, [*Hermit*,] *eremite*, Eremita.
Cym. armid. G. *ermite*, *hermite*. It. *eremita*,
heremita. H. *ermitane*. Græcis est *ἐρημίτης*. Ere-
mus, *ἐρημος*: naturâ suâ adjectivum est; sed sub-
stantivè sumitur, respiciendo γῆ. Etym. magnum
Eremus accersit ex *ἐρημός*, Terra solitaria.
Martinius conflatum censet ex *הרע*, Nudare,
& *אור*, Populus. Ab eremus est Eremita, *ἐρη-
μίτης*. qui & Anachoreta: ἀπὸ τῆς ἀναχωρεῖν, hoc
est, Recedere. Vulgo Heremite cum spiritu di-
cunt: & Anachorita etiam per I vulgo scribitur
apud Isidorum lib. XVII, c. 13. sed corruptè:
ut Græcæ linguæ ratio docet.

HERETICK, Hæreticus. Cym. *heretic*. G.
heretique. It. *heretico*. H. *eretico*, *erege*. Ab *αι-
ρεῖω*, Capio, prehendo. item Eligo, est *αἵρεσις* &
αἵρεσις.

HERIOT, Munus à novo vassallo oblatum
patrono. A. S. *hepegeat*. B. *hergetwaede*,
hergetweyde. *hepegeatpa* apud Boeth. XXX-
VII, I exponitur Apparatus bellicus cultior soli-
to. V. Spelm. in Hereotum.

HERN, v. *Hearon*, Ardea.

[HERNE, Angulus. Chauc. A. S. *hýpn*. Isl.
hyme. L.]

HEROIK, Heroicus. G. *heroïque*. It. & H.
heroico. Græcis *ἥρως* est Heros. V. etym. Voss.
in Heros.

HERRING, Halec, halex, vulgo Harengus. A. S.
hæping. Al. *herinc*. G. *barang*. It. *barengo*. H.
barenca. B. *hæring*, *hering*. V. etym. Vossii
in Halec. [Halec vel Halex vulgo Harengus
dicitur. Sed vox Harengi nova est: ac fortas-
se, inquit Vossius de orig. & progr. Idolol. IV,
27 corrupta est ex *πείρα*, Muria; quia sale
conditur. unde & *pekelharing* Belgis, & *Pick-
ledherring* Anglis vocatur, quasi Muriaticum Ha-
rengum dicas. Quinetiam Halex putatur di-
ctus quasi *ἀλιός* vel *ἀλμυρός*, Salsus. E gl. D, 8 in
Allec.]

HERSE, v. *Hearse*, Cenotaphium.

HERTH, v. *Hearth*, Focus.

[HERY vet. Angl. Laudare. A. S. *hepian*.
L.]

HERYNES Chaucero sunt Erinnyes.

O ye *Herynes*, *Þighes doughters*
three

That endelesse complaine eber in
paine,

Þegera, Alecto and Typhone.

Tr. lib. IV, 23.

Herinis est Furia infernalis, *hellsche dolheit*;
Gem. gemm. Herinis est Furia, sive Poena in-
fernalis; eadem Gem. Erinis nis vel nidis, *hellsche*
raserpe; Teuton. Cæterum sicuti ex hoc
Erinis vel Herinis liquet infima depravatae La-
tinitatis tempora hæc pro recto atque integro
Erinnys usurpasse, ita quoque docet nos peran-
tiquum

H h h

triquum

H E.

tiqum gl. Cot. ipsos A. Saxones fuisse primos hujusce depravationis authores; quandoquidem in prænobili isthoc glossario, quod nos ex vet. Cotton. bibliothecæ membranis nuperrimè descripsimus atque illustravimus, Herinis exponitur pælcýpge p. 101. Alecto, pælcýpge. p. 10. Bellona, pælcýpge. p. 27. Tisiphona, pælcýpge. gl. R, 113. pælcýpge. Bellona. Alecto, *a furie, a plague of mankind*; ita Laur. Noellus--- Originem antiquissimi pælcýpge refero ad pæl. Strages, immanis cadaverum in acie cæforum cumulus. & cýpe. Arbitrium. Huc faciunt quæ ipsa de se Alecto testatur Æneid. VII, 454.

--- Adsum dirarum ab sede sororum;

Bella manu lethumque gero---

Rev. Antistitis Scot. paraphrasis sic vertit.

Lo me present, ane of the systeris thre,

Infernal fursis of fereful hellis se;

Se, I bere in my handis and powere

The dede of battels, and the mortall were. 223, 4.

HEST, *behest*, Mandatum, præceptum. A.S. hæp est Jussum, mandatum. hæpepe. Præceptor. hatan. hetan. Jubere. Al. heizen. B. heiten, hieten. Goth. **HAITAN**.

HETHING Chaucero est Ludibrium, irrisio.

Alas, qd John, the daie, that I was borne!

Now are we driven to hethen and to skorne, R.T. 189.

Quoniam tamen facetissimus Galfridus hæc verba tribuit clerico septentrionalis Angliæ alumno atque in finitimis ipsius Scotiæ tractibus educato, non inconsultum videri potest ad ipsum Septentrionem recurrere atque inde hunc loquendi modum repetere. Illud certè Maronis Æneidos IV, 534;

En quid ago? rursusne procos irrisa priores

Experiar? Nomadumque petam connubia supplex,

Quos ego sum toties jam dedignata maritos?

Sic transtulit Scot. paraphrasis G. Douglas reverendissimi Dunkellensium episcopi:

Ha! quhat do I? quod scho, all is for nocht,

Sall I thus mokkit, and to hething drive,

My first luffaris agane assay belibe?

Or sall I lawly some lord Dumyrdiane,

Pray and beseik of mariage now agane,

Duham I sa oft lichtly it to spouse or this. 118, 47.

Rün. lexico **HAPE** est Ludibrium. **HAPEMARK**, Illusor. **HAPEK**, Illusio. Ill. **haad** vel **hadne** est Irrisio, ludibrium. [est & **hadung**, ad quod quam proximè accedit *Hething*, quodque propriè significat Irrisionem cum contumeliâ, teste Verelio. L.]

[HEW, Color, species. v. *Hiew*. L.]

H I.

HEWE, Ascia dedolare, discindere, dissecare. A.S. heapan. Al. houwen. B. hauwen, houwen. Angl. *heve* quidam deduxerunt ab inusitato *xiw*, unde *xiw* exp. *xiw*. Scindo, rumpo. V. gl. B, 11. in Concisa.

HICHELL, Hamus, pesten. Al. hechele. D. hegle. B. hekel. Refer ad ea, quæ dicemus in *Hook*, Hamus, uncus.

HICK, HICKET, [HICKUP,] Singultus, etiam *yexing* dicitur Anglis. A.S. geocrung. G. boquet. Ill. *birte*. D. hichte. B. hick, hickse, hickup. Ævi mediæ vocabulum Hoqueta Martinus putat factum à sono. C.B. ig est Singultus. igian, Singultire. J. Davies derivat ex Hebræo, quem v. --- Angl. *yex*, Singultire. Germ. *garen*, *gixen*. B. hicken, hixen. D. hiff est Singultus. hiffer, Singultio. Videntur hæc omnia nomen à sono accepisse; atque adeò id ipsum quoque crediderim locum habere in G. boquet, Singultus: licet illud ab *bocher*, Quatere, concutere derivaverit Martinus in Singultus. V. quoque quæ infra annotamus in *yex*, Singultire.

HIDE, Abdere, abscondere, occultare, munire, defendere. A.S. hyðan. ahýðan. behýðan. Al. huaten, huoden. B. hoeden, hueden. Supra in *Hat*, Galeris, omnia hæc retulimus ad *xiwden*, Occultare. Ac fortasse ad eandem quoque originem pertinent C.B. anhuddo, Tegere, adobruere. necnon hûd, Præstigiæ. hudol, Præstigiator; quod istiusmodi præstigiæ impotesturâ utentes rectè latentèrque omnia agant. [Clarissimus Etymologus Edv. Lhuyd derivat à C.B. Kydhio, Occultare, K in H mutato, quam mutationem non infrequentem esse pluribus docet exemplis; qualia sunt Kelyn, *Holly*, Korn, *Horn*, &c. à kydhio fort. *xiwden*. L.]

HIDE, Corium, pellis, tergus. A.S. hyð. Al. hut. Cim. **HAPE**. D. hud. B. huyd. Putant esse ab hyðan. Abscondere, tegere, protegere: prorsus ut Lat. quoque Cutis nonnulli derivârunt à *xiwden*, Tegere, occulere.

HIDEOUS, Horridus, terribilis. G. *bideux*. Valde affinia sunt C.B. hudwg, Terriculamentum.

HIE, Festinare, properare. Puto factum ex A.S. higan + hicgan. Adspirare ad aliquid, serid rem aliquam expetere; nihil enim efficacius incitat atque acuit festinationem nostram, quam desiderium ardens. higað + hicgað to and-peapbneyre hir rippender. "Anhelat ad sui creatoris præsentiam"; Past. XIV, 6. & rursus XVI, 5; rpe hpelc rpe inpeapb higrige to gangenne on ða dupu ðær ecean lîper. "Quisquis devotâ mente expetit intrare januam æternæ vitæ". Hinc etiam D. higer effter est Appeto. B. ergens nae hiigen. A.S. quoque hicgan est Studere, conari, magno nisu moliri.

HIE, Fistuca, i. e. ansatum & capitibus ferratum instrumentum, quo pali publicæque altè in solum depanguntur. B. heve, heve-block. G. *hie* dicitur. Potest videri vox hæc desumpta ex clamore hanc magnæ molis machinam funibus sursum trahentium ac se mutud exhortantium

H I.

tium altè eam attollere, quo majore vi atque impetu deorsum recidens impingat in materiam trabalem terræ infingendam. Exhortatoria nempe vox Anglorum fistucam in sublime sustollere jubentium est *hie*, Altè.

HIEW, Species, effigies, figura. A.S. *heop* † *hup* est Forma vel imago, præcipuè talis, quæ fit cædendo sculpendove. Huc facit locus ven. Bed. IV, 19; *het rume ðone rran recean þ mon mihte ða ðpuh of geheapan 7 gepyrcean*. "Jussit quosdam quærere lapidem, de quo locellum facere possent". & mox; *cræp-tiglice gepophr 7 gerceaplice gehpab*. "Ap-tissime figuratur". V. gl. B, 11. in Concila. [V. quoque *Hew*, Asciam dedolare.]

[**HIGGLER**, v. *Huckster*. L.]

HIGH, Altus. Goth. *hahhs*. A.S. *heah*. Al. *houch*. *houg*. *hoer*. Cim. *hah*. *hah*. Ill. *haar*. D. *hoi*. B. *hoog*. vett. Frisii *haeg*. Cym. *ucho* est Supra. *uchel*, Altus. quod J. Davies petit ex radice Hebræa.

[**HIGHT**, *haite*, *bat*, *batte*, *bate*, Vocatus, nominatus, promissus. Vetera Anglica. A.S. *hatan* est Vocare, nominare, promittere. B. *heer-ten*. Al. *beizen*. Ill. *heita*. Goth. *haitan*. L.]

HILL, Mons, collis. A.S. *hýll*. Cim. *hah*. Collis, tumulus. quod videri potest abscissum ex *hollan* vel *hollan*. Collis, tumulus, locus in plano editor. Hom. Il. B, v. 811; *ἵκε δὲ πρὸς αὐτὸν πύργου πόλεος αἰπὴν κολώνην*. ubi Authori brevium scholiorum *hollan* exp. *τόπος εἰς ὃν ἀνέκων, μέγαλοφρονος*. --- vett. Belgis etiam *hil* dicebatur. Plures derivarunt ab *high*, Altus, excelsus. Martinus verò contractum putat ex Germ. *hugel*, Collis: quod ipsum tamen derivat ab *hoch*, Altus. B. *heubel* vel *hobel* dicitur quasi *hebel*, ab *heffen* vel *heben*, Attollere; quod supra vicinum solum elevetur & surgat.

[**HILL**, Fundere, effundere. V. *Held*. L.]

HILT, Manubrium, capulum. A.S. *hilt*. Al. *helza*. *hilde*. *hiltze*. Cim. *hah*. Ill. *haald*. B. *hjelte*, *hiltze*. Sunt ab A.S. *halban*. *healban*. *heolban*. Capere, tenere. prorsus ut *λαβὴν* est à *λαβείν*. Capulum à Capio.

[**HIM**, Illi, illum. B. *hem*. A.S. *him*. Illi. *hine*. Illam. Al. *himo*, *him*, *bina*. Ill. *hinum*, *hin*. Goth. *imma*. *ina*. L.]

HINDE, *hinde calf*, Cerva, hinnulus. A.S. *hind*. *hindcealp*. Al. *hinda*. *hindicalf*. D. & B. *hind*, *hind-kalf*. H. *enodio*. V. Voff. etym. in Hinnuleus.

HINDER, Impedire, injicere moram. D. *hindre*, *forhindre*. B. *hinderen*, *verhinderen*. V. quæ infra dicuntur in *Lett*, Impedire.

HINDERLING, Contumeliæ vocabulum. V. Spelm. D. *hynring* est Hybrida.

[**HINDERMOST**, **HINDMOST**, Postremus. à Goth. *hindanmists*. quod ab *hindan*. *hindan*. Trans, retro, post, quicum concinunt B. *hinden*, *hinder*. & A.S. *hindan*. L.]

[**HINE**, Villicus. A.Saxonibus *hine* est Servus, domesticus. *hip*. Familia. Ill. *hion* idem denotat, ab *hiu*, Familia. Omnium horum o-

H O.

riginem ab oblivione vindicavit Goth. *hēr-vaþkanga*. Paterfamilias. L.]

HINGE or *Hingle of a door*, Cardo. B. *hinge*, *hingene*. ab *hangen*, Pendere.

[**HINT** G. Douglas est idem quod Chaucero *Hent*. q. v. L.]

HIPOCRITE, Hypocrita. G. *hipocrite*. It. *hipocriso*. H. *hypocrita*. Gr. *ὑποκριτής*. V. etym. Voff. in Hypocrita.

HIPP, Coxa, coxendix, femur, clunis. Goth. *hnns*. A.S. *hype*. Al. *huffo*. B. *heupe*. V. gl. D, 2. in Femur. Germ. *hufft* Martinus in Coxa derivat ab *hafften*, Figere, aptando connectere. Ego B. *heupe* jam olim deduxeram ab *hē*, Pubes; ob situm. A.Saxonibus *hype* est Acervus; ut Clunibus nomen sit inditum à magnâ mole carneâ.

HIPPES, Mora rubi. A.S. gl. R, 46; *heop brymel*. Rubus.

HIPOCRAS, Vinum aromatites, Hippocraticum vinum, i. vinum aromatibus commixtum & per laneum saccum juxta doctrinam Hippocratis percolatum. It. *hipocrasso*. &c.

HIRE, Conducere. A.S. *hýpan*. *ahýpan*. D. *hyre*. B. *hueren*. Cym. *hûr* est Merces. atque inde *huriaw* iis est Mercede conducere. B. interim *hueren* olim deduxi ex Flandr. *huere*, Hora; ut primitus denotaverit, Ad tempus vel certam destinâtamque horam conducere.

HIS, Suus. Martinii lex. philologicum in Suus refert Angl. *his* ad *is*, Suus. [*His*, Ejus, illius. A.S. *hij*. *hýr*. Al. *is*. Goth. *is*. L.]

HISS, Sibilare, stridere. B. *hissen*. Formata sunt à sono, quem edunt sibilantes. Quoniam verò ad pugnam quoque sibilo instigantur canes, hinc Belgis *de honden tegen ieman op hissen* est Canes in aliquem concitare.

HISTORIE, v. *Storie*, Historia.

[**HITHE**, Portus, navium statio. A.S. *hið*. Hinc *Queenhithe*, *Lambhithe*, corruptè *Lambeth*. L.]

[**HITHER**, Huc. B. *hier*. A.S. *hibep*. Goth. *hiðake*. L.]

HITT, Ferire, percutere. D. *hitte* est Temerè projicere, contemptim jacere. unde *hittebarn* iis est Expositus infans. *hittegodde*, Opes fortuitò alicui obvenientes. [Suecis est *hitte*. L.]

HIVE, *bee-bive*, Alveare, alvearium. A.S. *hýr*. B. *bie-huybe*. Ita dictum est Alveare à similitudine Pileoli vel reticuli textilis, quo femina capillos continent & verticem ornant. Istiusmodi Capillare Belgis dicitur *huyf*, *huyfe*. D. *huffue* exp. Pileolus. quinde *huffue*, Vittâ muliebris. item *huibe-flæde*, Calyptra. *huybe sig som quinde giør*, "Obnubere caput peplo muliebri". Ab *húw* vel *húw* est *húw*, Textura. *húw*, Textile. &c. unde *huyf*, à quo *huyben*, & frequentativè *huybelen*, *hullen* est Redimere caput plagulâ vel reticulo muliebri. V. Voff. de v. ferm. lib. Secundo, c. 4. in Cofia. Al. gl. D, 17; Redimicula, hovesce bendelen. [V. *How*, Cucullus.]

HLEW-WARME, Tepidus, Scotis. V. quæ de hac voce Scoticâ diximus in *Lukewarm*.

HO, *How*, Anglica sunt obsoleta pro Monte.

H O.

V. gl. Spelm. in Hoga. D. *hōf* est Altus, excelsus. item Collis, tumulus. Isl. *hangur* est Tumulus. Huc etiam facit illud Theot. gl. E, 1; Promontorium, hog. ubi v. annotata. quibus adde, quod Ricardus Hagulstadenfis lib. Primo, c. 4 de Hagulstadenfis ecclesiæ statu Angl. capner hou exp. Mons aquilæ. qui ipse locus Thomæ Stubbs capite 9 Chronici pontificum Eboracensium apnerhange dicitur; sed omnino ibi reponendum apnerhauge. [In transitu notare liceat, quod hæ syllabæ tam in initio, quam in fine nominum locorum videntur situm loci editiorem designare; ut, *Houghton*, *Cogenhoe* in agro Northamptonienfi. idem dicendum de quamplurimis aliis Angliæ locis. L.]

HO, *bo firrah*, Heus, eho puer. G. *ho*. D. *hōf*, *hoo*.

HOAN, *bone*, Cos. M. Casaubonus derivat ex *angon*, Cos. mutato *n* in aspiratam. Run. lexico **HAK* est Cos mollis & plana. unde Belgis fortasse Monogrammus & exsuccus dicitur *mager*, *heyen*, q. d. macram vel aridam cotem. nam & Hominem nimia macie foedum descripturi dicere solent, *hii is so vet, als een wetsteen*. Cym. hogfaen est Cos. q. d. hogmaen. ab hogi, Acuere. & maen, Lapis.

HOARIE, Canus, albescens, mucidus. *Hoariness*, Mucor. A.S. hapung. Isl. *hør*. Danis quoque *hørst* est Rancidus. *hørsthed*, Rancor. fortasse quod rancida mucidaque albo quodam veluti capillitio inhorrescant. [Hapung Canitiem denotat, & *hør* Mucorem. unde hap. Canus, mucidus, & *hopug*. ex quo fit nostrum *Hoary*. L.]

HOARSE, Raucus, rarus. A.S. *hár*. D. *hōf*. Isl. *haas*. B. *haersch*, *heersch*, &, eliso R, *heersch*. Potest autem *hoarse* videri desumptum ex *hogēza*, Pituita, mucus narium. ita Martin. lex. philolog. in Ravis.

HOAST, v. *Hoft of men*, Exercitus.

HOBBIE, Genus quoddam equi, ut volunt, Hibernici, Equus tolutarius. G. *bobin*. It. *ubino*. ab *ubno*, Equus. Hinc *Hoblers*, Hobbelarii in Angl. jure municipali vocantur, qui lege prædii sui equum cursorium ad publicos usus alere tenentur. V. Spelm. archæol. in Hobbelarii. Huc etiam refer Angl. *bobble*, Subsultare; quod equi succussarii, i. caballi proprium. Lucilius apud Nonium in Caballus:

Succussatoris tetri tardique caballi.
hoppe Danis est Equa.

HOBBIE, *hobbie-hawk*, Accipiter palumbarius. G. *bobereau*. V. *Hauk*, Accipiter.

HOBBLE, Subsilire, subsultare. G. *hober* est Moveri, concuti. B. *hobben*, *hoppen* est Saltare. & frequentativè *bobbelen*, *boppelen*, *hippelen*, *buppelen*, Subsilire, tripudiare. [V. *Hobbie*, Genus quoddam equi. omnia forsan à C.B. *hobaly*, q. v. in *Hopp*. L.]

HOBGOBLINS, v. *Goblins*, Larvæ. Quemadmodum tamen quælibet Larvæ dicebantur *goblins*, ita verisimile est *hobgoblins* propriè dictas Empusas; quod uno pede subsultarent verius quam incederent.

[Hock idem quod *Hough*, Suffrago, poples. L.]

H O.

[HOCKDAY, HOCKTIDE, *hokeday*, Fugalia. "Diem observatum tradunt, (verbis utor Gu. Watts in glossario M. Paris à se addito) in memoriam omnium Danorum, eâ die clanculo & simul in Angliâ, ubi tum dominabantur, à mulieribus ferè occisorum. Et adhuc in eâ die solent mulieres jocose vias oppidorum funibus impedire, & transeuntes ad se attrahere; ut ab eis munusculum aliquod extorqueant, "in pios usus erogandum". Skinnerus dictum putat quasi *heah-tide*. B. *hoogh-tiid*, Dies festus seu solennis. Mihi magis arridet deducere ab Isl. *hogg*, Cædes, occisio, & *dag*, A.S. *dæg*. Dies, q. d. Cædis & occisionis dies. L.]

Hocus Pocus, Præstigiator joculari quadam dexteritate spectatorum oculis illudens. Cymræis sanè hocced est Dolus. hoccedus, Dolosus. atque inde forte vanissimæ artis imposturâ victum quæritans, dictus est *Hocus Pocus*, quod artificii subtilis instrumenta è laxiore, quam circumgestat, perâ in usum suum deprobat. nam *poke*, Anglis est Saccus. [Celeberrimi Tillotsoni conjecturam pluribus vehementer placere compertum habeo, qui vult conflatum corruptumque ex *Hoc est corpus*. quæ conjectura an propius absit à vero, dijudicet Lector. ego non magnopere laboro. L.]

HODGE PODGE, v. *Hotch-potch*, Farraginata.

HOGG, Sus, porcus. Cymræis est *hwch*. Græcis *is*.

[HOGSHEAD, Dolium. B. *ockshood*, *oghshood*, *hockshoot*. L.]

HOISE *up the sayl*, In sublime attrahere velum. G. *biffer*. It. *issare*. B. *hūsen*, *op-hūsen't seyl*. Danis *høi* est Altus.

HOKER Chaucero est Morosus, contumax, protervus, *peevish*, *froward*. item *hokerly*, Morosè, contumaciter, protervè, *peevishly*, *frowardly*.

She was as full of hoker and besmare

Her thoughte that a Ladie shuld her spare,

What for her kinrede and her northerly,

That she had lerned in the Jonnery.

R.T. haud procul ab initio.

Than woll he be angrie, and answeere hokerly and angerly, or defende or excuse his sinne. Pars. 201, b. Veram vim proprietatemque vocabuli optimè perspicias ex affini Gallico verbo *bocher*. prout, Menagio teste, Galli dicunt *bocher la teste pour se moquer*, Concutere caput, ludibrii causâ. at Nicoto *bocher* est Quatere, concutere. *Hoche la teste & en faisant monstrier signe de non vouloir quelque chose*, Abnuere. Unde colligo Chaucero *boker* dici Stolidam arrogantiam feminæ non nisi capitis motu respondere dignantis: atque aded quoque *to answeere hokerly* eidem est Morosè ac veluti invitum tergiversantem respondere.

HOLD, Tenere, servare, custodire. Goth. *hallaan*. A.S. *halban*. *healban*. *heolban*. Al. *halten*. Cim. *hē hanna*. D. *holbe*. B. *hou-den*. Isl. *hallda*.

HOLE, Foramen, antrum, caverna. A.S. Al.

&

& B. hol. D. hule. [Isl. holl, hola.] Refer ad ea, quæ mox dicemus in *Hollow*, Cavus. Quidam tamen putant factum ab helan. Celare. Alii derivarunt à *φωλός*, Lustrum ferarum, spelunca.

HOLIE, Sanctus. A.S. halig. Al. heilac. heilag. heilig. Isl. heilagur. D. heilig. B. heplig. A.S. halig videri potest desumptum ex hal. Salvus; quod primitus homines pietate eximios, non nisi fato functos & æternæ salutis jam participes factos, albo sanctorum inscriberent. Proinde suspicor vocabulum halig à Christianis inventum; antiquius verò esse illud *ὑγιής*, quod passim habet Arg. codex, cuiusque originem investigamus in annot. ad Tatian. IV, 12. M. Casaubonus derivat halig ab *ἅγιος*, Sanctus, inserto L. Ego deduxeram olim halig. Sanctus, & haligan † halgan. Consecrare, ab *ἁλίζω*, Salire, sale conspergere; quandoquidem plurimus olim salis usus in sacris. Notum est illud divini Sosipitatoris Marc. IX, 49; *ἀλὲ ὀφρῶν ὑμῶν* mib realte *γερῶν*. "Omnis victima sale salietur". v. Lev. II, 13. Huc etiam facit illud Plin. lib. XXXI, c. 7; "Maximè in sacris intelligitur salis autoritas, quando nulla conficiuntur sine molâ salâ".

HOLLOW, Cavus, concavus. A.S. & Al. hol. Isl. holur. D. hul, huul. B. hol. Plures viri docti derivarunt à *ὄλος*, Cavus. & verò in aspirationem transmutati usque adeò frequentia passim occurrunt exempla, ut non indigeat operosa demonstratione.

HOLM, Insula amnica. V. Spelm. gl. in Hulmus. D. holm est Insula. at Cædmoni holm est Aqua, mare. Ita legimus p. 3, lin. 20; *heorþon þær þær oþer holm bopen*. "Dei spiritus ferebatur super aquas". 4, 48; *holm þæle*. "Aguas divisit". 4, 16; *roð holm under heorþonum*. "Stetit aqua sub coelis". 32, 28; *oþer holm þær þær*. "Super maris ambitum". 32, 22; *holm-ærna mært*. Marinorum tuguriorum maximum. intelligit Noachi arcam. 34, 18; *holm þær*. "Maris proveniunt". i. Pisces. 72, 20; *heah oþer hæledum holm-þæll ærtah*. "Altè super viros marinus paries surrexit". loquitur ibi Cædmon de mari dehiscente atque Israelitis transitum præbente per aquarum molem utrimque assurgentem & parietis instar stabilem. Hæc igitur antiquissima ac maximè propria vocis *holm* acceptio propemodum suadet, ut abscissam putem ab *ὄλος*, Salsugo, aqua salia, ac tandem quoque usurpatam pro Insulâ in mari vel amne sitâ. Quoniam verò in tales insulas frequenter convenire solebant controversiam aliquam ferro deciduri, hinc in locis quoque mediterraneis, ubi nullæ in propinquo insulæ, Circulus certamini singulari destinatus (qui Danis postea *fretz*, B. *kreps* dictus est à *κίρκος* vel *κίρκος*, Circulus, circus) vett. Cimbris nuncupabatur *ἁλυνδ*. Omnino v. Run. lex. in *ἁλυν* & *ἁλυνδ*. & quoniam is locus ut plurimum includebatur perticis corylaceis, quas *ἁλυνδ* vocabant, hinc iisdem Cim. *ἁλυνδ* erat Provocare ad pugnam.

HOLOUR Chaucero est Leno impudicus.

If that thy wife be faire, thou very knabe,

Thou saist, that every holour wolt her have.

She may no while in chastite abide,
That is assailed upon everich side.

W. B. pr. 253.

More soles ben they, that kisse in bil-
lant; for that mouthe is the mouthe of
hel, and namely these olde dotardes ho-
lours, whiche wolt kisse and flicker and
besse hemself, though thei mape nought
do. Certes they ben like to houndes.
Pars. 208, a. This is the foulest theft,
that may be, whan that a woman stel-
eth her body fro her husbonde, and
pebeth it to her holour to defoyle her,
and steleth her soule fro Christ, and
pebeth it to the Devil. Ibid. b. Olim igitur *holours* dixerunt profligatissimos hostes pudoris ac pudicitie, illos corporum prædatores, qui tantum habent audacie, tantum nequitie, tantum denique in libidine artis atque efficacie, ut virgunculas vixdum maturas è parentum veluti gremiis trahant ad venerem atque in lustris fornicibusque detineant, corpora in vulgo quæstu daturas. Lustrum, antrum, hol; gl. D, 5. Lustra, *plbbeopa* holl † denn. gl. R, 110. Lustrum nempe propriè olim signabat ferarum in sylvis cubile, idque à Luto; quia apri & sues in locis ferè lutosi sua habeant spelæa: translata verò dicebatur de popinis & lupanaribus. ratio est manifesta.

[HOLSTER for a pistol, Theca scloppi minoris. Crediderim descendisse ab illo *heolstr*, quod invenias in *Hulfred bene*. L.]

[HOLT, Sylva. A.S. holt. ab Isl. holt, Sylva, resqua. Veteribus Belgis *hout* erat Sylva; at hodiernis denotat Lignum. Hinc *Holt*, *Holtfast* in agro Vigornienli. & plurima alia locorum nomina. L.]

HOMAGE, Homagium. G. *homage*. It. *homaggio*. H. *omenage*. V. gl. Spelm. in Homagium. Voss. lib. III de Vit. ferm. c. 14. Menag. in *Homage*.

HOME, Domus. at *home*, Domi. A.S. ham. æt ham. Al. heim. Cim. *ἁλυν*. D. *hiemme*. A.S. ham. Valde affine est Gr. *ἅμα*, Simul, unâ, pariter; ut propriè denotet Locum, ubi simul esse solemus. At fortasse pertinet ad Theot. heim, quod *ἡμεῖς*, Hesychio sunt *ποιμένων οἰκίαι*, Pastoritæ casæ, tuguria. G. *hameaux*. Hen. interim Spelmannus ham † heim, prout radicatus, Septimentum † circuitum significant, derivat ab *ἅμα*, Fascia. [V. Goth. gl. in *hAIM*. ubi plura huc pertinentia invenias. L.]

HOMELIE Chaucero est Domesticus, familiaris.

God graunte the thine homely foe
to espie!

For in this worlde nis a werse pesti-
lence

Than homely foe al day in the pre-
sence. Mar. T. v. 580.

Talis inimicus p. 499, a dicitur a familiar enemy.

Helen to Deiphobus would not
faine;

But as his sister homely, sothe to
faine,

She came to diner, in her plaine en-
tent. Tr. lib. II, 1558.

Proteus could him chaunge
In every shape, homely and straunge.

RR. 6319.

Homely, meanely, plainly. He rode but
homely in a medly cote. Serg. at Law's
Prol. He shente all with open homeli-
nesse. Cup. 132. Homelie trees, plain and
ordinarie trees. RR. 1373. Homelie knowing
videtur significare Cognitionem certam, fami-
liarem, argumentisque demonstrabilibus satis su-
perque comprobata. These thinges shewd
est thou not with no reasons taken fro
without, but by probes in circles and
homelich knowing, the whiche probes
drawen to hem self her faith and her
accorde eberiche of hem to other. Boeth.
p. 385, a.

HOMELIE, Incultus, impolitus, vulgaris. For-
tasse est ab illo *home*, quod præcessit: ut pro-
priè *homely* dictus sit Qui parùm de cultu solli-
citus est, quemadmodum solent domi se ple-
rumque continentes ac nihil eorum, quæ sæcu-
li genium sapiunt in consortiis hominum ele-
gantiorum observantes. Nisi malis desumptum
ab illo *homola* & *homela*, quod Noellus, Lam-
bardus, Somnerus exponunt Fatuus in LL. pol.
R. Alvredi § 31. licet J. Bromton aliter locum
interpretari videatur.

HOMILIE, Homilia, concio, sermo ad po-
pulum. G. *homelie*. It. *homilia*. Gr. *ὁμιλία*. A.S.
gl. R. 35; Omilia, polchic lap. Popularis doctri-
na vel institutio.

HONE, v. *Hoan*, Cos.

[**HONE** after a thing, Anxiè rem aliquam ap-
petere, agi desiderio alicujus rei. Vox agro De-
voniensi perfamiliaris. ab A.S. *hongian*. *hogian*.
quæ occurrunt apud Boethium p. 31, 32. Ne
þurþon ge no *hogian* [Cottonianus liber habet
hongian] on ðam anpealban. ne him æfter
þringan. Unde hæc, nisi à Goth. **hningan**?
ΘΛΙΥΑ ΑΓΛΗ ΙΣΤ ΦΛΙΜ ΗΝΓΑΝ
ΔΑΜ ΑΕΑΚ ΕΛΙΗΝ. "Quàm difficile est
"iis, qui inhiant pecuniis, vel potius, qui solliciti
"sunt de pecuniis acquirendis"? Durotriges di-
cunt *boe*, ut me monuit doctissimus nosterque
amantissimus Johannes Davys. quod manifestè
sit ab *hogian*. L.]

HONIE, Mel. A.S. *hunig*. Al. *honey*. *honug*.
D. *honning*. B. *heunig*, *honig*. quod olim deri-
vaveram ab *hony* vel *hony*, Juvo, profum; ob insi-
gnem utilitatem, quam affert mortalibus. at A.Sa-
xonica mellis denominatio fortasse desumpta est
à celeberrimo quondam melle Hymettio, muta-
to M in N, sicuti factum videmus in Catena à
hymet. Gener à *hymet*. Ne à *hym*. Nideo, un-
de Renideo, à *hymet*. Pugnus à *hymet*. Signum
à *hymet*, vel à *hymet*. Gothis interim Mel dici-

tur **ΜΙΛΙΦ**. Cym. *mél*. It. *miele*. H. *miel*. G.
miele. Gr. *μέλι*.

HONOUR, Honor. G. *honneur*. It. *honore*. H.
honra. Manifestè sunt à Lat. Honor, vel onor,
vel onos. quæ tamen putantur originem traxisse
ex *hony* vel *hony*, Juvo, profum: prorsus ut Laus
est ex *laui* vel *laui*, Fruor. Potest interim,
ut docet Vossius in originibus, onos quoque
(longæ videlicet vocalis permutatione in bre-
vem) deduci ab *hony*, Pretium, merx. utque
Gr. *τιμή*, & Lat. Pretium primò quidem desig-
nant id, quo empturi mercantur venalia, secun-
dariò verò Honorem; quomodo in pretio esse
dicitur, quisquis est in honore: sic quoque etfi
hony propriè denotet *hony* ementis, ejus tamen
derivatum onos vel honos designat *hony* hono-
rantis.

HOOD in compositione postpositum nomini
semper designat Personam, quam unusquisque
sustinet, genus vitæ, quod quisque sectatur, mu-
nus, ordinem, functionem, quâ ornatus est ali-
quis. Ita *childhood* Anglis est Pueritia. *cnicht-*
hood, Equestris dignitas. *priesthood*, Sacerdotale
munus. pro quo A. Saxones dicunt *cilbhad*.
cnichtbad. *pneorhad*. &c. [Belgæ dicunt *heyd*.
Al. heit est idem, quod A. Saxonibus *had*. Per-
sona, gradus, conditio, & qualitas cujusque ho-
minis. Videri potest abscissum ex *hody*, Via;
prout Gr. *ὁδὸς βίου* est Via vitæ, ratio vivendi.
Isocrates ad Demonicum; *ὅσοι τὴν βίαν ταύτην τὴν*
ὁδὸν ἐπεσέθενται, οὗτοι μέντοι τῆς ἀρετῆς ἐφικίονται γνη-
σίως ἡδυνήθενται. "Qui hoc vitæ iter ingressi sunt,
"hi soli veræ virtutis compotes fieri potuerunt".
Neque prætereundum hic videtur, quod **HAL**
in Lex. Runico est Exercere. unde **HALP** in Præ-
terito exp. Exercuit. Islandis *hantur* est Mo-
dus. V. plura in annot. ad Ker. gl. in Perso-
na. L.]

HOOD, Capitium, cucullus. *hód*. Capitium;
gl. Cor. 31. Origo vocabuli non incommode
videtur posse peti ex iis, quæ supra diximus in
hatt, Galerus. [Hinc *hoodwink*, Caput obnu-
bere pileolo, q. v. in *Huddle*. L.]

HOOF, Ungula equi. A.S. *hóf*. Isl. *hoofur*.
B. *hoef*. Concisa sunt ex *hóp*, Ungula.

HOOK, Hamus, uncus. A.S. *hóc*. Al. *hac*.
Isl. *hake*. D. *hage*. B. *hake*, *haeck*. Videntur
esse ab *hók*, Mucro, cuspis, acies ferri. V. gl.
D. 55. in Uncinos.

HOOP and *halloo*, Vociferari. Cym. *ubain*
vel *uban* est Clamitare. [Huc pertinent illa,
quæ habet gl. Gothicum in voce **VRINGAN**.
Clamare, quæque huc transferre non abs re fue-
rit alienum. Anglis, inquit vir optimus, *to whoop*
vel *hoop* est Longiùs distantes elatâ voce cie-
re atque ad se advocare. Præcipuè tamen Ve-
natores dicuntur *to hoop and halloo*, cum sub-
jecta vallium ac resultantes saltus truci clamore
complent, ad canes excitandos, feras è latebris
excutiendas, socios denique venationis commo-
nificandos. L.]

HOOP, Circulus victorius, orbiculus, quo do-
lia vinciuntur. B. *hoep*. Quum tamen ab hoc
hoop Anglis *Hooper* dicatur, qui aliàs *cooper* vel
cowper, Victor; parùm quoque abest, quin cre-
dam,

dam, *Hooper*, mutato C in aspiratam, factum ex *cooper*. atque aded utriusque originem petendam ex *κοοπῆν* vel *κοοπῆν*. V. quæ supra annotavimus in *Coupe*, *Viere*.

[*HOOT*, Exclamare, vociferari. G. *buer*. C. Britannis hwhw est Bubulare. Omnia ex sono facta. L.]

HOPE, Sperare. A.S. *hopian*. D. *haabe*. B. *hopen*. Martinius derivatum putat ex *ἐπιμεν* vel *ἐπιμεν*, Intueri, inspicere, intentis oculis aliquid observare. Sperantibus enim familiare est oculos ed semper circumferre, unde id quod expectant affulsurum sibi autumant. Quint. Decl. XII, quæ est pro Civibus contra Legatum ad frumenta comparanda missum; "In editis scopulis populus sedet; dum naves expectat, in pascua non redit. Aquas ingredimur & unus ad te spectantium rictus est, & cum defecerunt omnia, exspiramus. Tete expectantes intentis oculis morimur, in mari mortui cadunt". &c. V. quoque initium pl. CXXI & CXXIII.

HOPP, Salire, subfilire. Cym. *hobelu*. A.S. *hoppetan* est Gestire, exultare, præ gaudio subfilire. G. *bober* est Moveri, concuti. D. *hoppe* est Saltare. B. *hoppen*, *hoppelen*, *huppen*. Anglis quoque *grass-hopper* est Locusta. B. *grass hopper*. D. *græshop*. A.S. *gærhoppa* & *gærhoppa*. *πιδω* Græcis est Salio, salto. *ἀποπιδω*, Refilio, cupide celeriterque me subduco. *huppynt* C. Britannis est Impetus brevis. Qualemunque Germ. *hupfen* etymologiam attingit Martinius in Salio.

HOPPER of a mill, Infundibulum, per quod frumentum in molam decurrit ac transmittitur. Cym. *hoppran* dicitur. fortasse ab *hōb*, Modius, & *pren*, Lignum; quod sit Lignum vel Capsa lignea modium vel modios capiens atque in molam convehens. --- Nomen accepit ab *hopp*, Subfilire; quod semper in motu versetur. Ita legas apud Chaucerum Re. T. 119. *The hopper waggeth to and fra*. Gallis dicitur *tremie* vel *tremuye d'un moulin*. B. *tremelle van den molen*. Crediderim hanc esse illam molæ partem, quæ sæculo semibarbaro Trilla vocabatur, à B. *drillen* vel *trillen*, Tremere. Auctor Gem. Trilla *een molen-spille*, quo molendinum vertitur. B. etiam *drille* & *trille* idem significant quod *molen-spille*. V. numquid hæc pars molæ affinitatem aliquam habeat cum illo gl. R, 50 Tarantara, *hpidder*. item Tarantara, ut Catholicon ait, est Instrumentum, quo farina colatur. Est & instrumentum, cujus percussione granum defluit inter molas molendini.

HOPPES, Lupus salictarius, officinis Lupulus dicitur. G. *boubelon*, *boublon*. Cym. *hoppys*. B. *hoppe*. quod Kilianus dictum putat ab *hoppen*, Salire, saltare; quoniam citò crescendo altissimas perticas, veluti saltu concito, soleat superare. Dicitur & *happekrupd* iisdem Belgis. ab *happen*, Comprehendere, avidè corripere; quod proxima quæque comprehendat ac teneat. Etenim, ut verbis Dodonæi utar, "Lupulus amplexu vivit & perticas aliâque admicula circumligando se scandit".

[*HOPPET* Vox, teste Skinnero, agro Lincoln. usitatissima, quæ significatur Corbis seu calathus, quo fructus circumferunt. Fort. ab A.S. *ge-hopp*. Folliculus, *ge* præfixo, quod frequentissime fit, abjecto. L.]

HORD, Coacervare & magno studio accumulata congestaque recondere in apothecas. A.S. *hopd* & *goldhopd* est Thesaurus. etiam *hopd* & *hopdæpn* & *hopdcleofa* est Gazophylacium, promptuarium, cella penaria; propriè tamen firmis foribus munita. Arg. codex Matth. VI, 6; *ΓΑΛΛΑΝΚΑΝΔΣ ΗΑΝΚΑΛΙ ΨΕΙΝΑΙ*. "Claudens ostium tuum". Isl. quoque *hurd* est Janua. Aliam tamen, ac, nisi me valde fallit ratio, magis verisimilem originationem attingimus infra in *Hurdle*, Crates. [Quid vetat, quod minus *bord* ab Isl. *hirda*, Servare, custodire, petas? L.]

HORD, Thesaurus, ingens aureæ argenteæque monetæ congeries. Ita vocabulum accepit Chaucerus in Fabulâ Institoris indulgentiarum, necnon in Fabulâ nautæ. Ad alia tamen minora vocem transtulit idem Chaucerus, cum Oporotheca in Fabulâ Molitoris dicitur *bord of apples*. & in Fabulâ Coci:

There is a proverbe, that saith this same word;

Whele bett is rotten appyl out of horde

Than that it should rotten all the remnaunt,

So fareth it by a riotous serbaunt.

Alamannis quoque in usu olim fuisse priorem vocabuli acceptionem evincit insignis Winsbekii locus in Parænesi ad filium § 4:

Sun, gib im der dir hat gegeben,
Und aller gabe hat gewalt,
Er gibt dir noch ein iemer leben,
Und ander gabe manie valt,
Me danne loubes habe der walt,
Wiltu nu koufen disen hort, in sinen holden dich hie halt,
Und sende guote botten für,
Die dir dort wolbehaben rum, é das dir wirt verhave die túr.

A.S. *hopd* & *goldhopd* est Thesaurus. etiam *hopd* & *hopdæpn* & *hopdcleofa* est Gazophylacium, promptuarium, cella penaria. V. quæ de his pauld ante diximus in *Horde*, Coacervare & magno studio accumulata congestaque recondere in apothecas.

HOREHOUND, Marrubium, herba. A.S. *haphune*. *haphune*.

HORMINE, v. *Ermine*, Mustela alba.

HORN, Cornu. Cym. *corn*. Goth. *harnkn*. A.S. *hopn*. *hýpn*. Al. *horn*. G. *corne*. It. *corno*. H. *cuerno*. Cim. *harn*. D. *horn*. B. *horn*, *horn*. Videas hîc, quemadmodum complures Europæorum linguæ Cornuum denominationem sumplerint à Gr. *κίρως* vel Hebr. *קַרְן*, Cornu. Quoniam tamen A.Saxonibus non modò *hopn*. sed & *hýpn* dicebatur Cornu, fieri quoque potest *hýpn* istud detruncatum esse ex *κίρνω* vel *κίρνω*, Misceo vel infundo potum. Sicuti enim *κίρως* Græcis non Cornu tantum, verum

rūm etiam Poculum corneum, vel Poculum in similitudinem cornu effigiatum significabat, ita quoque Septentrionis alumni tale poculum nuncupabant *hopn*. Maxima certē adhuc exstant in Islandiā cornuum ex argento inaurato decora, quæ cum in honorem Dei & memoriam amicorum evacuatur, ab iis nuncupari solent *minnis horn*, Amoris cornu. quā de re v. Wormii Dan. mon. p. 309. V. quoque quæ hoc nostrum etymologicum Anglicum habet in *Boule*, Poculum, & in *Bugle-horn*, Camurum cornu. Vossius denique lib. III de Orig. & progr. Idolol. c. 71 plurima habet mirè huc pertinentia. Al. quoque *horn* denotabat Scurum ex nervis, qualia in armamentariis hinc inde ostentantur. Nomen inde Sigefrido, Gibichi Vangionum regis genero, Hornin Suffrid dicto: non quia Corneus erat (quæ fabula nihilo verior illā de Achille) verum quod arma gestaret è nervis contexta. Hæc habet Goldast, in Animadv. ad § 30 Tyrolianæ parænesios.

HORNBEAST, Cornigerum animal. Nescio an Anglis per ludibrium ita dicatur Maritus adulteræ. B. *horendrager*. Omnino v. quæ annotavit Menagius in *Cornard*.

HORN-BOOK, Tabella alphabetaria. B. *ab t-herdeken* nuncupatur. Anglis verò *horn-book* dicitur Alphabeti vernaculi descriptio tabellæ agglutinata & superinducto cornu adversus lascivientium puerulorum unguis munita.

HORNET, Crabro. A.S. *hýpnet*. Al. *horneiz*. B. *horsel*. quod Kilianus factum censet ex vet. Teut. *hors*, Equus; quod sit insectum equos maximè infestans atque ex equo creatum. Ovid. Metam. XV, 368; "Pressus humo bellator equus crabronis origo est". Ego suspicor ab *horneiz* primò factum *hornsel* atque inde *horsel*. De *horneiz* v. Vossii etym. in Crabro.

HOROLOGE vel *orloge* Chaucero est Horologium.

The cocke, that horologe is of thropes lile. A.F. 350.

--- *She had a cocke hight Chaunteclere,*

In all the lande of crowing nas his pere,

His voice was merier than the merie organ

On masse dayes that in the churches gon,

Well liker was his crowing in his loge

Than is a clock, or Abbey-horologe,

By nature he knew eache assencion

Of the equinoctial in that ilke toun,

For when degrees XV weren assended

Than crew he, that it might not be amended. N.P.T. v. 29.

Horologium, *ὥρολόγιον*, Instrumentum τὸ πρὸς ὥρας μετρεῖν, ut Suidas ait: sive ut etymo insistam, τὸ πρὸς ὥρας λέγειν, "Dicens vel indicans horas". Plura habent Vossius & Martin. in Horologium.

[**HOROWE**, Sordidus, squalidus. Chauc. A.S. *hopu*. *hopupe*. ab *hor*, Mucor. L.]

HORROUR, Horror. G. *horreur*. It. *horrore*, H. *horrore*. Lat. Horreo est ab *ὥρα*, Metuo, sum percussus. V. etym. Voss. in Horrere.

HORSE, Equus. A.S. *horr*. Al. ros. G. *roussin*. It. *ronzino*. H. *rozin*. Cim. *жрзнь*. D. *hors*. vet. B. *hors*, *ors*, & per metathesin unius literæ, *ros*. unde adhuc hodie remansere B. *rosbaer*, *roskam*, *ros-molen*, *rostuyfker* &c. Videntur esse ab *ὥρα*, Æolico aor. 1. Inf. activi. à verbo *ὥω*, quod quandoque exp. Citato gressu incedo, proripio me cum quodam impetu. hujus etenim verbi Fut. 2 act. peculiari quadam consuetudine non *ὥω* faciunt Æoles, sed *ὥω*. Loco antiqui *ors* vel *ros*, Germanis hodie magis in usu est suum *pfaerd*. B. *paerd* vel *peerd*. Ac *pfaerd* quidem nonnulli contractum putant ex Veredus. Alii derivatum volunt à *γῆς*, Mulus vel Jumentum. Ambigo tamen annon sit vox merè Teut. Belgis enim *paerd* videtur dici quasi *paered*: ut propriè olim de equis eidem jugo additis usurpatum sit, ac postea translatum quoque sit ad quoslibet equos. Græcis *ἵππος* dicuntur, qui Latinis Equi jugales. & Virg. VII Æneid. v. 280 simpliciter Jugales.

Absenti Æneæ currum geminòsque jugales, Semine ab æthereo, spirantes naribus ignem. &c.

Lat. quoque Equus pari modo putatur dici quasi Æquus. Isidoro certè lib. XII Orig. c. 1. "Equi dicti, quod quando quadrigis jungebantur. parèsque formā & similes cursu æquabantur". Fortasse quoque defuturi non sunt, qui Germ. *pfaerd* factum putabunt ex Æolico *φῆρ* pro *φῆρ*, Fera, bellua. Ita legimus apud Hesychium *φῆρ* pro *φῆρ*, *αιολῆς*, quamquam non quasvis tantum feras *φῆρ* appellayerint Græci, sed Equos præcipuè. nam ut est in loco Hesychii feliciter à doctissimo J. Pricæo restituto, *φῆρ*, τὸ ἄρμα ζῷον καὶ ἐν τῷ ἵππῳ οὕτως λέγεται. Latini quoque Græcorum imitatione equos nuncuparunt Feros, teste Servio ad Æneid. II, 51. & VII, 589. & quemadmodum Æolibus *φῆρ*, eodem Hesychio authore, sunt οἱ κένταυροι, ob ambiguam hominis atque equi formam; ita quoque *μυῖοφῆρ* vel *δρυῖς* Centauri Poetis Latinis dicuntur Semiferi. Lucan. lib. VI, v. 386.

Illic semiferos Ixionidas Centauros

Fœta Pelethroniis nubes effudit in antris.

Ovid. II. Metamorph. v. 634. de Chirone Centauro,

Semifer interea divinæ stirpis alumno

Lætus arat, mistoque oneri gaudebat honore.

P. quoque Statio II Achilleid v. 194 Achilles dicitur. --- "Semiferi Chironis alumnus".

HORSELEACH, Hirudo, sanguisuga. A.S. læce. lye. Al. lexe. B. *laeche*, *lycklaeche*. Kilianus ita dictam putat à *laechen*, Minuere; quod sanguinem corporibus detrahat. vel à *laeck*, Lacus; quoniam in palustribus stagnantibusque aquis potissimum generatur: unde & *λαμῆς* vel *λαμῆς* dicitur Theocrito. à *λάμν*, Lacus,

cus, stagnum. Angl. interim *Leach* manifestè satis refert A.S. læc. Medicus. & lacnian. Mederi, curare: quodd Hirudines antiquitus fuerint pro cucurbitulis. Quâ de re sic Plin. lib. XXXII, c. 10. "Hirudinum, quas Sanguisugas vocant, ad extrahendum sanguinem usus est: quippe eadem ratio earum, quæ cucurbitularum medicinalium ad corpora levanda sanguine spiramentaque laxanda, judicatur. Sed vitium, quodd admittæ semel desiderium faciunt circa eadem tempora anni semper ejusdem medicinæ. Multi podagricis quoque admittendas censuere. Decidunt satietate & pondere ipso sanguinis detractæ, aut sale adpersæ". proinde quoque Hirudinem *horsleach* dixere Angli ab hac ipsâ medendi facultate, quâ jumenta præcipuè curat detractio sanguinis. Hirudo C.B. gël dicitur. Germ. superioribus *aegel*. inferioribus verò *etchel*, quod quidam factum putant ex *εχελ* vel *εχιδον*, quoniam vulgo hominibus videtur aliquam habere cum parvâ viperâ similitudinem. Alii derivant ab *εχχυλίζω*, Succum elicere, exsugere; ut B. *etchel* ad unguem exprimat Gr. *βδελια*, Sanguisuga. à *βδελια* vel *βδελια*, Mulgeo, exprimo, exsugo. Fortasse tamen simplicius veriusque retuleris ad *εχιδνα*, Hærere, adhærere: quomodo & Lat. Hirudo quidam deduxerunt ab Hærere. Martinius ab *αέρω*, Haurio, traho, attraho. Huc facit novissimus ille notissimisque versus Horatianæ ad Pisones epistolæ, quæ est de Arte poeticâ, "Non missura cutem, nisi plena cruoris, hirudo". Super tenui hoc fundamento Horatii, inquit Jul. Scaliger lib. V. Poet. c. 5. magnificè prorsus ædificavit Oppianus de Piscat. II, 599. ubi hirudines à medico malignis ulceribus admotas graphicè depingit.

HOSE, Caliga, crurale, tibiale. Cym. hofan. In gl. Ælfr. p. 19 hora exp. Caliga † Ocrea. In Theot. gl. D, 17 Caliga exp. hofe. at ejusdem gl. 13 Ocrea exp. lederhofe. unde liquidò contracta sunt B. *lederse*, *leerdse*, *leerse*. G. interim *houfeaux*. D. *hofer*. B. *hosen* sunt Tibialia. V. Spelm. in Hofa.

HOSPITAL, v. *Spittle*, Hospitale.

HOSTAGE, *ostage*, Obses. G. *hostage*. It. *ostaggio*. Medio ævo Hostiagus dicebatur Obses. item Hostagium vel Ostagium, Obsidis conditio. Vocabuli originem tradit Vossius III de Vit. ferm. c. 14. Vide interim annon sit ex Hostire, pro Æquare. V. quoque Menagium in *Hostage*.

HOSTE, Hospes. *Hosterie*, Taberna diverforia. G. *hostellerie*. It. & H. *hosteria*. Qui certi aliquid de eorum origine statuere volet, recurat ad illa, quæ Vossii etymologicum habet in Hospes & Hostis. --- Scotis *Dist* est Hospes, quod vide infra suo loco.

HOSTE, *Hoste of men*, Exercitus. G. *host*. V. Spelm. in Hostis, & Menag. in *Host*.

HOSTLER, Caupo stabularius, stabularius. Sequiore seculo dicebatur & Abatis. V. quæ diximus in *Avenar*.

HOTCH-POTCH, *Hodge podge*, Farraginaria, incisum. idem quod *gallamafrie*. Galli quoque

hoche pot dicunt vocabulo merè Teutonico: siquidem *hutfpot* Belgis denotat Varia eduliorum genera minutim conficilla atque in copioso jure ita cocta, ut crebrâ ferventis ollæ succussione mutuo sibi misceantur. *hutsen* enim vel *hutselen* Belgis est Quatere, concutere. V. quoque Spelm. in *Hotch potch*. *Hoche pot* scribitur Chaucero. [Ita legitur in editione, quâ Junius usus est; at novissima habet *hoche poche*. L.]

HOTT, Calidus, fervidus. A.S. hat. Al. heiz. Cim. *ἡττ*. D. *heet*. B. *heet*, *heyt*. Refer ad ea, quæ diximus in *Heat*, Æstus.

HOU Anglis, Gallis, & plerisque Europæis est Vox inhibentium cursum, impetum, &c. Originis proculdubio Teut. nam pro illo *bold*, quod juxta Danicam Anglicamque dialectum cessare jubet atque ab agendo desistere, Belgæ dicunt *hou*, quod postea apud alias quoque gentes invaluit. Proinde casu tantum accidisse putamus, quodd Belgicæ reprimendi formulæ *hou op*, *hou't hof*, Desine, videantur aliquam affinitatem habere cum isthoc *ὠπ*, quod occurrit apud Aristophanem in Avibus. *κίλευμεν γὰρ τῶν ἐρισόντων τὸ ὠπ*, inquit ibi Scholiastes, *καταπαύει τὴν ἐπιπλοῖαν*. h. e. "ὠπ est Celeusma remigantium, jubens quiescere ac remos inhibere".

HOVELL, Mandra, locus ubi armenta & greges includuntur ac nutriuntur. Fortasse quasi *howell*, à Teut. *houwen*, quod inter alia quoque est Alere. [Quidam diminutivum esse putant ab A.S. *hope*. Domus, ædes. Ego malim derivare ab Isl. *hybile*, Domicilium. L.]

HOVER idem cum *Soare*, In æthere pendere ac librari. Ludere fortasse judicabor, si dixero *hover* factum ex *high over*. proinde quoque rectius aliud quærendum puto. [A C.B. *hovio*, Imminere, pete. L.]

HOUGH, Suffrago, poples. A.S. *hog* † *hoh*. Poples. Hinc forte desumpta sunt illud *Hoxing* & *Hucklebone*, quæ mox sequuntur.

[HOUGH, Ligo. *to hough*, Sata nimis luxuriantia disfrare, & à noxiis herbis liberare. G. *houe*, *houer*. B. *houwe*, *houwen*, *hautwen*. Al. *houwen*. A.Saxonibus *heapan* est Concidere, secare. L.]

HOUL, Ululare, ejulare, lamentari, quiritare. G. *hurler*, It. *urlare*. H. *aullar*. D. *hyle*. B. *huplen*. ac propriè de lupis vel canibus non valentibus cibi aliarumque rerum desiderium diutius tolerare, usurpatur verbum. Quidam censent derivatum ab *ὠλύζω*, Ululare. at alii deducunt ab *ὠλῶν* vel *ὠλακτῶν*, Latrare; quomodo *ὠλακτῶν* de lupis quoque usurpatum docet Pollux lib. V, c. 13. atque ita Ululare propriè dicentur lupi & canes continuati ac vehementioris latratus tædio ad ululatum proveci atque in mœsto lugubrique semel inchoatæ complorationis tenore persistentes. Quinetiam ab hoc ferali querulæ vocis gemitu Anglis *owl*, & *houle*, & Al. *ula*. D. *wogle*. B. *ul* vel *hupl* dictus est Ignavus bubo, dirum mortalibus omen; Ovid. V. Metam. v. 555. proprium enim est bubonum, "Altis culminibus feralia carmina flere", ut loquitur Columella de Cultu hororum. "Sæpe queri & longas in fletum ducere"

H U.

"cerē voces"; ut est apud Virg. IV Æn. V. etym. Vossii in Ululare.

HOUND, Canis. Goth. **hunnas**. A.S. **hund**. Al. hunt. Isl. **hundur**. D. **hund**. B. **hond**. Videtur per syncopen factum ex *xvndan*, Catellus. Propudium hominis dicitur Danis *hunde-fut*. B. **honds-fot** quasi dicas Hominem spurcissimo canis feminae pudendo foediorum.

Hour, *dung bill cock*, Upupa. Al. wide hop-pa. wito hava. G. *bove*, *bupe*, *huppe*. It. *bub-bula*, *bubbula*. H. *babubille*. B. *hoppe*, *huppe*. V. etym. Vossii in Upupa. [Nescio quid sibi velit Junius addendo *dung bill cock*. Hoc in loco non est prætereundum, quod Damnoniis meis, nisi me fallit memoria, *bulfinch*, Rubicilla, dicitur *houpe*. L.]

Hour, Hora. G. *heure*. It. & H. *bora*. Cym. awr. B. *ure*. Gr. *ῥῆ*. V. etym. Vossii in Hora.

HOUSE, Domus. A.S. Al. Cim. *hus*. D. *hus*. B. *hups*. Videntur esse ab *ῥῆ*, Ponere, statuere, collocare. prorsus ut Græcorum *δῆμος* vel *δῆμος* sunt à *δῆμος*, *δῆμος* vel *δῆμος*. Exstruo, ædifico. V. annot. ad Tatian, LV, 8.

[**HOUSEL** apud veteres frequens. Eucharistia, Dominici corporis communio, Eucharistiam percipere. A.S. *hurl*. *hurlian*. sunt à Goth. **hunnas**. Sacrificium. V. Goth. gl. in **hunnas**. Isl. quoque *husl* est Eucharistiam alicui exhibere. L.]

How, v. *Ho*, Mons.

[**How**, Anadema, cucullus, pileus. Vox Scotis usitata. B. *hupbe*. ab A.S. *hufe*. Cidaris, mitra. unde Lev. VIII, 13; And he reþibde his runa mid. 7 7ipde his. 7 hufode. 7pa Drihten beþeab. L.]

HOXING of dogges, Expeditatio vel Genu-scissio canum. V. Spelm. in Expeditare canem. Fortasse verò *Hoxing* est ab illo *hoh*, quod fuit paullo ante in *Hough*.

HUCKLEBONE, Coxa. V. *Hough*, Suffrago. [Fort. à B. **hucken**, Desidere, in terram se sub-mittere; quia scil. illà parte desidemus, nisi malis è contrario illud **hucken** deflectere à Lat. Coxa, q. d. Coxare, i. e. in coxam seu coxendicem recumbere. Skin. B. **hucken**, sine dubio originem ducit ab Isl. *hufa*, quod, Verelio teste, Incurvare se modo cacantis significat. L.]

HUCKSTER, Propola. B. **hoecker**, **hucker** est Institor, propola, caupo. Ac **hoecker** quidem satis manifestè est ab **hoeck** vel **haeck**, Hamus, quod semper iis pendeat hamus, quo advenas inescatos ad se pertrahant. **hucker** verò videtur factum ex veteri **huggen**, Observare, explorare; quod institores cauponisque morem hunc habeant, quem meretricibus tribuit Plautus Men. II, 1.

Ad portum mittunt servulos, ancillulas,
Si qua peregrina navis in portum advenit,
Rogant cujatis sit, quid ei nomen fiet.
Post illæ extemplo se applicant, agglutinant.

Si pellexerunt, perditum amittunt domum.
D. interim **hyetler** est Propola. **hyetler**, Palpator, adulator; quod an temerè acciderit, aliis judicandum relinquo: contentus monuisse, miram

H U.

quoque affinitatem esse inter D. **hyetler**, Adulator, & Angl. **beggler**, Propola.

HUDDLE, Involvere. V. *Hurdle*, Crates. Nisi putes esse ex illo *hood*, unde *hood-wink* Anglis est Caput obnubere pileolo.

[**HUE**, Color, species. V. *Hiew*. L.]

HUE and crie, Clamor & vociferatio fontem insequentium. Cym. *hw* est Vox bubonis. item Interjectio, quâ canes excitantur ad cursum. G. *buée* est Clamor. *chat buant*, Ulula. D. *striger juhu* est Ululo. Insultans, *huhonti*, gl. A, 9. V. Spelm. in Hutelium & Menag. in *Hucher*.

HUGE, Immanis, vastus. Olim deduxi à Cim. **HNFAA**, Ex animo; quoniam modum plerumque excedunt homines in iis rebus, quas prono studio atque ex animo faciunt. **HNFAA** illud occurrit in Egilli Scallagrimi epinicio, Strophâ 2 Classis quartæ, **HNFAA** **YAHN** **IF** **FAA**, "A-nimitus loquor ego illud". Ipsi mihi profectò incerta & incuriosa super hac originatione tradere viderer, nisi deprehenderem veteres quoque Cimbros particulam **HN** in compositis ad intendendam significationem usurpasse; quemadmodum **HNFBANHNA** iis est Notabiliter timidus. **HNFNHNA**, Homo cordatus, vir ingenio & solertia excellens. Quod si tamen hæc minùs alicui probantur, restat, ut is *huge* illud petat ex Angl. *high*, vel Teut. *hoog*; nam & hæc tam Anglis quàm Belgis augendi vim habent in compositis. Chaucer. Cantuariensi fabulâ XXIV: **The pellicane cast an hounge crie**.

HUGG, Animitus atque utrâque manu amplecti. D. *hugge* est Elidere. Lubens deduxerim ab illo **HNFAA**, de quo proximè egimus in *Huge*. sed omnino dispiciendum videtur numquid huc faciat illud Hesychii *ὑγμῶς συνάειν*. *Σαλαμῖνοι*. [Siquis referret ad Isl. *hugga*, Consolari, non adversabor. L.]

HUISTE Chaucero est Vox silentium indicentis. **After grete stormes the wether is often mery and smothe, after moche clattering, ther is moken rowning: thus after sangling wordes, cometh huiste, peace and be still**. Test. p. 485, a. **I made a countenance with my hand in maner to ben huist**.

When they were set and huht was the place

Whan all was huht, than lay the still and thought

Of all this thing the maner and the wise

But all was huht --

And huht were all in that citie. Tho weren the cruel clarions ful huht and ful still. -- "Tunc classica sæva tacebant". Huc etiam pertinent illud *Husber*, quod vide in *Usher*. V. denique quæ diximus ad Keronem in Quietus.

HULK, Stlata, liburna, actuaria vel oneraria navis. A.S. *hulc*. Al. *holech*. D. *holef*. B. *hulck*. Gr. *ὀλκός*. V. etym. Vossii in Holcas.

[**HULL**, Siliqua, folliculus. A.S. *hnutehula*. Culleola nucem tegens. gl. R, p. 31. ab A.S. *he-lan*.

H U.

lan. quod à Goth. **hnagan**. Tegere, celare. Hinc f. *Hull of a ship*, Corpus navis sine malo, velis, &c. L.]

HULSTRED bene Chaucero est Tegi, oculari. RR. v. 6145.

--- I woll herborowe me,

Ther I hope to hulfred be :

And certainly, likerist hyding,

As underneth humblest clothing.

heolſtrea. Latebra; gl. Cot. 119. of heolſtrum.

De recessibus; gl. Cot. 64. of þæm heolſtrum.

De latebrosis; gl. Cot. 69. he sette ðe-

ofſtu heolſtrum. "Posuit tenebras latibulum

"suum". v. pl. XVII, 13. heolſtrum ſceabo Cæd-

moni 3, 11 dicitur Chaos, rudis indigestaque

moles, a great shadowie darkness, that swallow-

eth up and hideth all things. Huc etiam facit locus

eiusdem 93, 19; Nagan pe þær heolſtrum.

þ pe up gehýðan mægon. "Non habemus lati-

"bulum, ut nos occultare possimus". Pluribus

aliis in locis apud eundem occurrit hæc vox,

quæ manifestè videtur petita ex halban. heal-

ban. heolban. Tenere, continere, custodire.

HUMBLE, Humilis, demissus, simplex. G. *hum-*

ble. It. *humile*. H. *humilde*. Latinum Humi de-

rivant à *χαμῖ*. Humilis à *χαμῖ*. V. Vossii e-

tym. in Humi.

HUMM like a bee, Bombilare. B. *hommelen*.

Cim. *IF* *IF* est Murmuro, ac propriè quidem

Murmuro instar ap. V. Wormii notulas in epi-

cedium R. Regneri Lodbrog, § 12. Frisiis & Si-

cambris *imme* est Apis. V. annot. ad gl. B, 18.

in Examen apum, [& gl. D, 4. in Atticus.]

HUMOUR, Humor, aqua, liquor. G. *humeur*.

It. *humore*. H. *humor*. Sunt à *χυμός*, Humor, li-

quor. vel ab *ὕμω*, Pluvia; prout Erotianus apud

Hippocratem *ὕμω* exp. *ὕμω*, *βέγγω*, an-

notans accipi *ἐπὶ ὕμω*. Simillimas interim ety-

mologiæ rationes attigimus in annot. ad Tatiani

CCXI, 4. ubi investigamus originem Theot.

uazzet, Aqua.

HUNDRED, Centum. A.S. *hund*. *hundred*.

hundteontig. Cim. & Ill. *hundrad*. D. *hundrede*.

B. *honderd*. Non immeritò cordatis lectori-

bus lulisse iudicabitur Andr. Helvigius, quum

hundret dictum contendit, quasi à *τετάρω*, U-

num tertio loco putatum; sicuti fieri videmus

in 100 vulgo receptâ centenarii notatione. In-

tentioe interim curâ originem huius vocis in-

vestigat Goth. nostrum glossarium in *hnna*.

Centum. quod vide.

HUNGER, Fames. Goth. *hnhkns*. [Ill.

hungt.] A.S. *hunger*. *hungop*. *hungup*. Al. *hun-*

gar. D. *hunger*. B. *honger*. De vocabuli origi-

ne hæc habet M. Casaubonus: "Κενός, Vacuus,

"inanis. κενὴ κοιλία, Vacuus venter. κενωμένη vel

"κενωμένη, Vasorum vacuitas: Hippocrati Fames,

"inedia. Unde forte, τὸ κ in H migrante, *hun-*

"ger". Casaubonianam hanc originationem quo-

dammodo firmat Lat. Jejuno, quod viri eruditi

deduxerunt ex *ινάω* vel *ινάω*, Inanio, evacuo, ex-

purgo. Accedit ipsius Famis natura: nam, ut

ex Erasistrato tradit A. Gellius XVI, 3; "Esu-

"ritionem faciunt inanes patentésque intestino-

"rum fibræ & cava intus ventris ac stomachi

H U.

"vacua & hiantia". unde ex eodem Erasistrato

mox subdit idem Gellius, "Scythas, cum sit u-

"sus, ut famem longius tolerant, fasciis ventrem

"strictissime circumligare: eâ ventris compres-

"sione esuritionem posse depelli, creditum est".

Vide plura in annot. ad Tatiani LXVIII, r. V.

quoque gl. D, 28. in Esuries.

[HUNKS, a mere bunks, Sordidus, deparcus.

Nemini dubium esse potest, quin defluerit ab

Ill. *hunsfur*, Sordidus. L.]

HUNT Chaucero est Venator. *to hunt*, Venari.

Wethought I herde a hunt blowe

Assay his grete horne and to knowe

Whether it was clere, or horse of

solwe. Ch. Dr. 344.

& mox,

The maister hunt, anone fote hote

With his clere horne yblewe thre-

mote

At the uncoupling of his boundes. &c.

alibi sæpe occurrit. C.B. *hwntian* est Vagari.

A.S. inde *hwntian* est Venari; [*hunta*. Vena-

tor.] ob vagos venantium discursus. rectius ta-

men referas hoc ad A.S. *hund*. Canis. Unde

quoque Angl. *to hunt* propriè accipiendum de

venatione, quæ fit canibus: prorsus ut G. *chas-*

fer & It. *cacciare* videntur poni pro Venari cas-

se, i. reti. Vide Martinium in Venor. Quin &

Chase Anglis quoque crediderim usurpatum de

iis, qui feras cursu & clamore in retia propel-

lebant.

HURD Scotis est Thesaurus. unde illud Æn.

I, 362.

Auxiliūque viæ veteres tellure recludit

Thesauros, ignotum argenti pondus & auri.

Ita vertit reverendi Antistitis paraphrasis.

And for to help hir outward by the

way,

Under the erd quhare auld hurdis

hid lay

Of silber and gold rebelit ane large

wecht.

[Refer ad *Hord*, Thesaurus. L.]

HURDLE, Crates. A.S. *hýrþel*. B. *horde*,

hurde. De vocabuli origine hæc habet M. Ca-

saubon. "Κορδύλη Suidæ πᾶν τὸ ἐξ ἰχθὺς ἢ συνιστάμε-

"μένον, Quicquid eminet & convolutum est.

"ἐγκορδύληται, Intectus, involutus. unde *hur-*

"dles sunt Crates ex viminibus textis, parietum

"usum ad includendos homines pecudésve præ-

"stantes. Item *to buddle*, Involvere. *to horde*,

"Acervare, condere: potius quàm ex G. *bardes*,

"Impedimenta. Est etiam *κορδύλη περιέλημφο τῶς*

"κεφαλῆς, Involucrum capitis. Anglis a *hood* est

"Cucullus. unde & *to buddle* est Obtegere, in-

"volvere tanquam pileolo". Hactenus Casau-

bon. p. 290 de Vet. Ling. Angl.

HURE olim Anglis, nunc *whore* est Meretrix.

Angl. hanc Scotti denominationem M. Casau-

bonus p. 292 libri de Vet. ling. Angl. refert

ad *ἡρέη*. Puella, filia. Planè ut Gallis *garce* tam

Puellam quàm Meretricem significat: quomo-

do Anglis quoque *wench* tam de Puellâ quàm

de Scottillo usurpatur. Plura v. in annot. ad

Tatiani XXIX, 2. [V. *Whore*.]

H U.

HURLE, Jacere, projicere, disjicere. Runico lex. **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌺** est Disjicere. unde quoque

HURLIE-BURLIE Anglis dicitur Gravis tumultus altercantium atque obvia quæque inter contentionem pugnamque disjicientium.

HURRIE, Violenter disjicere, raptim propellere. In libello de Partibus indeclinabilibus, Teutonistæ addito, inter alia quoque de Huri hæc occurrunt, "Huri est interjectio festinantis, quod loquitur auriga equis, quando pellit "currum, vel redam, vel hujusmodi". v. similia in *Heit*.

HURT, Lædere, obesse, nocere. Cym. hurtio est Calumniari, detrahere. hwrð, Impetus, insultus, ictus. G. *hurter*. It. *urtare* ponunt pro Collidi, congregi cum impetu. de quâ *hurter* acceptione atque origine multa Goldastus ad § 30 Parænetici regis Tyrolis. --- *Hurt*, Pulsus, offensa, illisio. G. *heurt*. It. *urto*. B. *hort*. Anglis *hurt* est Nocere, lædere, officere, pulsare. G. *heurter*. It. *urtare*. B. *horten*. Hinc *hortig*, *hurtig*, quod Belgis hodiè Expeditum promptumque ad res gerendas denotat: olim in pejorem potius partem acceptum crediderim de Homine protervo ac petulanti superbiâ ad injurias minorum elato. B. interim *hort* & *horten* videntur primâ suâ significatione quondam intellecta de offensa, quam sentiunt pedem in aliquod saxum impingentes: nam *hort* Germanis est Lapis durus, sicuti tradit Martinius in Scandalum. v. locum.

HURTEL-BERRIE, Vaccinium. D. *hiorre bar*. Sicamb. *heydel-berien*, *heydel-bessen*; quodd in ericetis sponte suâ crescant. *heyde*, Ericetum.

HUSBAND, Maritus. Putant dictum, quodd sit quasi quoddam vinculum familiæ: siquidem, eo superstitite, universæ familiæ corpus continetur ac perdurat; mortuo verò marito, plerumque solvitur ac dissipatur familia. Hæc originatione ut ut vulgo recepta satisque speciosa sit, cenfeo tamen *husband* esse originis Danicæ. nam *høfþonde* Danis est Herus, dominus. *høfþondens* mact, Herilis autoritas. *høfþond* i *husit*, Paterfamiliâs, ac propriè quidem Herus vel Dominus ædium: unde quoque liquet veteres matronas Cimbricas maritos suos Heros vel Dominos appellasse, exemplo sanctissimarum mulierum, quarum fit mentio i Pet. III, 5. Idiomatis enim Danici ea est ratio, ut Paterfamiliâs Danis *huusfader* dicatur, Herus autem vel Dominus *høfþond*, cum duo hæc significatione atque origine plurimum differant.

HUSBAND, a good husband, Oeconomus, bonus oekonomus. *Husbandman*, Agricola, rusticus. Hæc quoque sunt originis Danicæ, sed multum diversæ. Quum enim Danis *bonde* vel *bendemand* sit Colonus, ac talis quoque, qui alteri operam suam locat, Angli inde fecerunt suum *husbandman*, cum denotare vellent Patremfamiliâs agrorum culturâ se suosque sustentantem. V. Spelm. in *Husbandus*. Quemadmodum interim Belgis *Boer* dictus est Agricola, quasi *bower*, à *bouwen*, *land bowen*, Agrum colere. sicuti quoque *landbuende* A.Sa-

L

xonibus sunt Terram inhabitantes colentesque, à byan. Inhabitare colere; ita quoque vet. Cim. **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌺** dicebantur Coloni. atque aded à Participio **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌺**, Colens, contractè factum est **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌺**, Rusticus.

HUSH, Tace, file, ne verbum quidem, st. B. *hus*, *tug*. Inde iis *sussen*, *ber-sussen* est Sinistros rumores opprimere silentio, celare. Huic *husb* valde simile est illud *huiste*, quod Chaucerus Test. p. 485, a. exponit *peace & be still*. V. quæ in *Huiste* dicimus.

HUSK of corn, Siliqua, gluma frumenti. Sonat quasi domuncula vel theca, i. involucri tritici, inquit Martinius in Siliqua. nam *husken* vel *hupskén* est diminutivum à Teut. *hus* vel *hups*, Domus.

[**HUSTINGS**, Summa apud Londinenses curia. A.Saxonibus *hustinge* est Concilium. curia. quod defluxit ab Islandis, quibus *husþing* denotat Conventum. ab *hus*, Domus, & *þing*, Judicium, forum, ubi civium lites secundum leges deciduntur. q. d. *hus þing* Judicii domus. L.]

[**HUT**, Gurgustium, tugurium. B. *hutte*. Isl. *hydda*. Ita dicitur, inquit Kilianus, à *tegen*do five *protegendero*, quod Teutonibus est *høeden*, *hueden*. L.]

HUTCH, Arca, pluteus. G. *botte*. & Belgis *hotte* est Corbis dossuaria. [Gallis est *buche*. H. *bucha*. Omnia petit Skinnerus ab A.S. *hþacca* idem signante. L.]

HUZZ, as bees, Stridere instar apum in alvearibus tacito murmure personantium. Videtur esse *ἰσορυγιστικὴ κίνησις*.

HYLLING in pluribus Angliæ tractibus nuncupatur Stragulum, operimentum, -ab *helan*. Tegere, operire. V. *Heile*. Danis quoque *hysle* exp. Cooperculum.

HYMN, Hymnus. A.S. *ymen* *rong*. G. *hymne*. It. *binno*. V. etym. Voss. in Hymnus.

HYRSE, Milium. Al. *herse*. *hirse*. D. *hirs*. B. *hirs*, *heers*, *geers*.

HYSSOP, Hyssopum, hyssopus. G. *hyssope*. It. *bissopo*. H. *hyssopo*. Græcis est *ῥοσῶπις* vel *ῥοσῶπιν*. [Omnia sunt ab Hebr. **חִסּוֹן**, Hyssopus. L.]

I

I Ego. Goth. **ik**. A.S. *ic*. Al. *ich*. ih. G. *je*. It. *io*. H. *yo*. Cim. **ip**. D. *jeg*. B. *ik*. Græcis *ἐγώ*. Pretium operæ facturus videor, si passim obvii Pronominis inflexionem A.Saxonica per omnes utriusque numeri casus hoc in loco adscripsero, prout eam exhibet Ælfrici grammatica, c. 15; Ego, *ic*. Mei *þ mis*, *min*. Mihi, *me*. Me, *me*. A me, *þram me*. & Pluraliter; Nos, *pe*. Nostrium *þ nostri*, *upe*. Nobis, *ur*. A nobis, *þram ur*. Adhuc manifestius, *gýt rputelicop*. Ego loquor, *ic rþpece*. Mei locutio, *min rþpæc*. Mihi respondes, *me þu andrþpærþ*. Me diligis, *me þu lupærþ*. Nis *hep nan* Vocativus. A me audisti sapientiam, *þram me þu gehýnþert rþrdom*. & Pluraliter. Nos loquimur, *pe rþpæcæð*. Nostri sermo, *upe rþpæc*. Nobis respondetis, *ur geandrþpæræð*. Nos

J A.

Chaucero denique Japerie est Salsa irrisio, ludibrium, cavillatio, subfannatio, χλευασμός.

**Justinus, which that hated his folie,
Answered anon right in his japerie.**

Mar. T. 442.

Hæc intelligenda de Rifu, quo quis aliorum ineptias falsè perstringit, & de quo Hor. lib. Primo Sat. I, "Ridentem dicere verum Quid vetat"? Quod addidi, ut distinguam utile istud ac maximè commendabile genus ridendi à perniciosis facetiis, quas peccatis annumerat Chaucerus noster. **After this cometh the sunne of japeries,** (ubi tamen repone japers,) **that ben the Debiles apes; for they make folke to laugh at her japery, as folke do at the gaudes of an ape.** Pars 203, a. **He is a japer and a lier, and no very repentant, that eftlone doth thing for which he ought repent.** [Origo vocis petenda est ab Armoricis, quibus goap est Irrisio, & goapat Ludere, illudere, ludificari. unde quoque petendum vetus G. gaber. L.]

JARGONING Chaucero usurpatur de cantu avium;

**Full faire serbice, and eke full swete
These birdes maden, as they sete,
Layes of love, full well souning
Thei songen in her jargonning.**

RR. 713.

Jargon Gallis est Indistincta & inarticulata loquela. Hujus vocis qualemunque etymologiam tradunt Menagii origines. [Italis est gergo, gergone, H. jerigonça, gerigonça. quæ omnia una cum sequenti Farr, Discrepare, quàm proximè accedere videntur ad A.S. gippan. Garrire. L.]

JARRE, Litigiosè concertare. Videtur desumptum ex eoppe & yppe. Ira. quasi dicas Iracundè ac morosè rixari. Teutonistæ garren & gherren exp. kriiten, Vociferari, clamitare. [V. præcedens Jargon.]

JASMIN, Apiaria. G. jessemin. It. gelsimino. H. jazmin. B. jasmin. ἰάσμιον vel ἰάσμινον μέγαν dicebatur olim unguenti genus in Perside confieri solitum ex violæ albæ floribus in sesaminum oleum coniectis. V. Dioscoridem lib. I, c. 74.

JAVELIN, Lancea vel telum velitare. G. javeline. It. giaverina. H. javelina. B. jaevelin. V. Menagium in Javelot. Hastilia, Javelucar. gl. R, 52. Istiusmodi velitaria tela Frisonibus olim Gaveloces appellata fuisse docet nos M. Paris ad annum 1256, ubi describit interitum Willielmi de Hollandiâ, regis Alamanniæ: "Eodem, inquit, anno Willielmus de Hollandiâ, quem dominus Papa creaverat atque "in tantum sublimaverat, ut jam adeptus fuisset regnum Alemanniæ, & magnam materiam "occasionemque ad Imperium Romanum obtinendum præconceperat, post infinitos Papales "thesauros in eo & per eum exhaustos, Frisones, homines rudes & incultos ac indomitos, "levi occasione coepit hostiliter impugnare. Ipse "si verò Septentrionalem quandam inhabitantes "regionem, ndrunt navali bello desævire & suæ "per glaciem feraliter dimicare. Frisones igitur,

I D.

tur, expositis tam per mare atque arundineta, quàm per terram (quæ tamen palustris est) infidiis, cum hyemalis magis rigor ingrueret (videlicet circa purificationem beatæ Virginis) ipsum Willielmum cum jaculis, quæ vulgari-ter Gaveloces appellant, quorum maximè notitiam habent & usum, Danisque securibus & gefis, lineis & levibus armaturis cooperti, è vestigio hostiliter insequébantur. Et quum pervenirent ad quandam paludem, & infideret idem Willielmus equum magnum & bellicosum, ferro coopertum, loricatus & galeatus, crustis contractis glacialibus, quæ semipedalem excefferant spissitudinem, equus usque latera submersus, infixus est in limo profundum. Quem cum assessor iratus usque ad viscera confodiens calcaribus præacutis cruentaret, & cum equus fervens & magnanimus resurgere niteretur, nec poterat, contractus magisque submersus, ipsum insidentem volutando in fragmentis lubricis hispidisque opprescit. Superirruentes igitur Frisones, quum non esset, qui oppresso subveniret, ipsius Willielmi corpus, quod jam humefactum frigore obriguerat, jaculis undique confoderunt immisericorditer, licet misericordiam postularet. Obtulit autem suis peremptoribus, ut ei parcerent, infinitam pecuniæ quantitatem; sed inhumani homines ipsum in frustra detruncarunt. Et sic ab apice excelsæ dignitatis flos militiæ Willielmus, rex Alemanniæ & comes Hollandiæ, cum de Imperio planè subarratus esset, Papæ creatura & alumnus, in abyssum confusionis ad arbitrium suorum hostium precipitatur. Mori autem hostium arbitrio, prout dicit Philosophus, est bis mori. Hæc autem, cum domino Papæ innotuissent, doluit tot thesauros undecunque & qualitercunque raptos & collectos in Charybdim transmississe. Ita ferè omnia hæc refert Matthæus Paris; veluti submoniturus, non esse, quoddam magnis cogitationibus pectora impleant mortales, quibus ea sæpius vota sunt rata, quæ magis moderata.

JAUNDICE, Morbus regius, arcuatus morbus, icterus, aurugo. Al. gele sucht. G. jaunisse. D. guul-sot. B. geelsucht.

JAW, v. Yaw, Maxilla.

JAWL, v. Yawl, Lamentari.

JAWN, v. Yawn, Hiare, oscitare.

ICE, Glacies, v. Ise.

[ICE-BONE, Ich-bone, Membrum bovis posticum. B. iis-been, ischbeen, Ischium, coxendix, nates. ab isch & been. isch autem à Gr. ἰσχίον. L.]

[ICHE, ICK, Voces apud Somersetenfes frequentissimæ, Ego. V. I. L.]

[ICICLE, Stiria, stillicidium. B. iis-kekel. A.S. 177. gicel. gl. R, 16. gl. Cot. 174. G. Douglassius corruptius habet isch-schokillis 108, 30. Nonnihil videntur habere affinitatis cum Isl. jfiast, Fragmenta majora glaciei. L.]

IDIOT, Homo illiteratus atque omnium rerum ignarus. "Idiote, imperiti, ignari. Idiota "est qui propriâ linguâ naturalique scientiâ "tantummodò contentus est"; App. gl. D, p. 8. Idio-

J E.

Idiota, hunpuakkig. gl. B, 28. Idiota, ungelapet. gl. R, 10. G. *idiot*. It. *idiota*. H. *ydiota*. B. *idiot*. Sunt à Gr. *ιδίωτης*, eo sensu, quo apud Lucianum in Lexiphane *ιδίωται* opponuntur τοῖς παιδαγωγούμενοις. apud scriptt. tamen ecclesiasticos opponi solent *κληρικῶς*. V. etym. Vossii in Idiota. [in Jure autem nostro Stultum, mentis inopem denotat. L.]

IDLE, Otiosus, vacuus, inanis. A.S. *ibel*. *yble*. Al. ital. B. *iidel*. Videntur esse ab *ἰσλα*, Nugæ, nugacitas. V. quæ annotavimus ad Ker. in Vana.

IDOL, Idolum. G. *idole*. It. & H. *idolo*. Gr. *εἰδωλον*. Idola, abominationes, leidniffa. gl. A, 3. Idolium, locus idolorum; gl. A, 11. Idolatria, (ita enim sequiore isthoc sæculo scribebant pro Idololatria) heidangel, gl. B, 27. A.Saxonibus quoque hæðengilb erat Idololatria; Ælfricus de vet. Testamento, p.7. quibus adde illud A.S. gl. R, p. 18; Idolothytum, *ibelgilb ofþrunga*. Cymraïs eilun dicitur, ab Hebr. *עֵלִיל*, Vanum quid, res nihili, idolum.

JEa, v. *Yea*, Sic, certè, sanè, ita est.

JEALP like a dog, v. *Yawlp*, Gannire.

JEATSTONE, *yeat*, *geat*, Gagates, gangites. A.S. *gagatrytan*. G. *agathe*. It. & H. *agata*. B. *get*, *aget*. Gr. *γαγάτης*. è cuius medio Angli fecerunt suum *jeat*, & B. *get*. prorsus ut A.S. *gob* fecerunt ex *ἀγαθός*, Bonus. *hpoþ* ex *ἰσχυρός*, Tectum. *nyt* ex *ὀνητός*, Utilis. *peab* ex *ῥυθός*, Ruber. *pim* ex *ἀριθμός*, Numerus. *pic* ex *παικτός*, Concussus. eam ex *ῥυθμός*, Conanguineus. *ryær* ex *ἱστορία*, Historia. V. plura similis derivationis exempla in annot. ad gl. D, 31. in Bonus, guder.

JEER, v. *Yeer*, Deridere. [Fortasse ab A.S. *gippan*. Garrere. L.]

[JELLY, vide *Gellie*.]

JELOUSIE, *gelousie*, Zelus. G. *jalousie*. It. *gelosia*. H. *celos*, *zelos*. B. *jaloessie*. Sunt à Gr. *ζῆλος*, Zelus, æmulatio, indignatio. nam *ζ* plerumque transire in G vel J consonam, lique-re potest ex iis, quæ diximus in *yoke*, Jugum. Ipsum verò *ζῆλος* derivant à *ζῆν*, Fervere; propter immanem atque intolerabilem zelotypiæ ardorem, quem respexisse videntur qui veluti per ludum & jocum contendunt B. *iiber* & Germ. *eyfer* dici quasi *eyn feur*, Ignis: cum Teut. *iiber*, Æmulatio sive indignatio, quam contumeliosissimæ injuriæ suspicio accendit, rectius videatur deduci ab *ἔρις*, Petulans injuria, protervè illata contumelia: nam ut appositè Cicero libro III actionis secundæ in C. Verrem, "Habet quendam aculeum contumelia, quem pati pudentes ac viri boni difficillimè possunt". Plinius quoque junior lib. VI, epist. 8; "Non fert magnum & liberum ingenium cum contumeliâ damnum". Symmachus lib. VI, epist. 22; Dura commotio est, quam gignit injuria". Terentius Adelph. II, 1; "Minimè minor, qui insanire occipiunt ex injuriâ". Ovid. III de Arte, v. 597;

Quamlibet extinctos injuria suscitatur ignes.

[JE OFAILE, vox forensis, Defectus aliquis actionis. à G. *j'ay failli*, Ego lapsus sum. Skin.]

J E.

JEOPARDIE, Discrimen, periculum. Suspicio esse vocabulum aleatoricæ temeritatis rem omnem in discrimen mittentis, atque illud suum *jeopardu* ad quemvis ancipitem tabulæ casum iterantis.

[JERK, Verber, ictus. V. *Terk*. L.]

JERKIN, a freeze jerkin, Endromis. [Skin-nero placet deflectere ab A.S. *cýrkelin*. Tunica, dim. *ri cýrkel*. Tunica.]

JESSES *hanging at the legs of hawks*, v. *Yesses*, Lemnisci accipitrum.

JEST, *yest*, Jocus, ludibrium. [Hispanis *chistes* sunt Joci, sales.] *to jest at*, Illudere. *a jester*, Irrisor, scurra. Puto esse à Lat. *gestus*, i. habitus oris dedignationem vel irrisum exprimentis: ut antecedentia propriè intelligantur de joco sive dictorio, cui ipse dicentis vultus aculeum addit. atque ita quoque *gestare*, *gesteggiare* & *gesticolare* dicunt Itali pro Gesticulari, quod Angli exponunt *to mock a man by gesturing or by moving his countenance, hand or other parts of the bodie ridiculously and to the prejudice of him, whom he intendeth to mock at*.

[JETSON in Jure nostro sunt Merces increbrescente tempestate è navi projectæ fluctibusque in terram ejectæ, quæ ad Thalassiararcham pertinent. Vox hybrida est, à G. *jetter*, Jacere, ejicere, & A.S. *jund*. Mare. Isl. *sund*. q. d. maris ejectamenta. Pari prorsus ratione Merces aquæ supernatantes dicunt *Flotson*, à *flote*, Fluitare, & *sund*, Mare. L.]

JETT up and down, Incedere, vagari, omnia loca temerè pervolitare. Fortasse desumptum est ex frequentativo Itare. [Credo à G. *jetter*, Jacere, jactare, q. d. corpus prorsus jacere vel jactare; inde *Fetty*, Extuberantia, projectura. Skin.]

JEWELLS, Monilia, gemmæ. G. *joyaux*. It. *gioies*. H. *joyas*, *joyeles*. B. *juweelen*. Auct. Gem. Clenodium, een juweel, een cleynheit. Clenodarius, een juwelier. Teuton. *cleynheit*, *jeweele*, Clenodium, encenia, jocale. *alreley cleynoit van gold oft sylveren dat verhaven is*, Bulla. Latinitate jam collapsâ monilia aliâque id genus pretiosa luxui inservientia vocabantur Jocalia & Baubella: atque aded Angli nomen pretiosarum id genus nugarum non tantum à rebus ludicris desumpserunt, verum etiam ad res frivolæ nugacitatis transtulerunt. De utroque nobiliss. Spelmanus, cujus in voce Baubella hæc fere sunt verba: Baubella plural. Gemmæ & res pretiosæ, quas Jocalia item vocabant. unde Galli *joyaulx*, juxta veterem orthographiam, & Angli *jewels*. Baubella verò dicebantur à G. *beau & belle*, q. d. Splendida & speciosa. Ita Spelm. V. quoque quæ nos annotavimus in *Bables*. Belgis etiam *kleynodien* sunt Gemmæ, monilia, bullæ atque aliæ id genus *κλεμνῶδες*, quæ ob immensum sui pretium sollicitè recondi atque affervari solent. L. de la Cerda in Adversariis sacris cap. 44 putat dici à *κλέω*, Gloria; quod ex torquibus, monilibus, atque id genus aliis ingens sibi decus ac splendorem sperent, qui talibus capiuntur. Sed cur non potius credamus

I M.

“Lapsus est in origine verbi, quam non ipsi creaverunt, sed ab aliis acceperunt. Nam & alii sic scripserunt. cum quibus tutius & sine periculo in rebus mediis erratur, quam cum istis novis magistris de summis mysteriis tam prave sentitur”. Sed fallitur, quisquis vocabulum origine Græcum autumat; est enim Imago contractum ex Imitago.

[IMBARGO, Navis detentio. H. *embargo*. ab *embargar*, Detinere, retinere. utr. à præp. *En* vel *In*, & *barra*, Obex, repagulum, q. d. objecto repagulo seu obice detinere. Skin.]

[IMBARK, Navem conscendere. G. *embarquer*. It. *imbarcare*. Componitur ab *In*, & *Bark*, Lembus, q. v. L.]

IMBERS, v. *Embers*, Favilla.

[IMBEZZLE, v. *Embeisle*, Intervertere. L.]

IMBOSSED *work*, Toreuma. Apud veteres frequenter celabatur argentum figuris exstantibus, aut totis aut dimidiatis. *αἰσθησι* vocabantur, cum veluti adfixæ imagines unum tantum latus ostenderent. *αἰσθησι* & *ἐμφανῆ*, quum totæ & ex omni parte apparentes emerent. Illud vocamus *en bosse*, istud *en relief*. &c. V. Salm. Plin. exerc. p. 1046. & seqq.

IMBROILE, *embroile*, Permiscere, confundere, turbare. V. *Broile*, *brawle*, Tumultus.

IMBRUE, *Embrue*, Perfundere, proluere, imbuiere. atque ab hoc postremo, per metathesin literæ R, factum est *Imbrue*. Nisi malis derivare ab *ἐμβρῖν*, Immergere, permadefacere, penitus perfundere. [Fortasse, ut Skinnerus innuit, ab *In*, & *brew*, q. v. L.]

IMITATE, Imitari. G. *imiter*. It. *imitare*. H. *imitar*. Imitor dicitur quasi mimitor, à Gr. *μιμῶμεν*, literâ initiali rejectâ. V. Lat. origines Vossii.

IMP, Surculus. *Imped*, Infertus. Cymræis *imp* est Surculus. *impio*, Inoculare, inferere. A.S. *impian*. Al. *imphen*. D. *ympe*. Helvigijs derivavit Germ. *imppen* ab *ἐμφύειν* vel *ἐμφύειν*, Ingenerare. *ἐμφύειν*, Innatus. Glossæ vet. Græcolatinæ; Infita, *ἐμφύειν*. V. quoque Spelm. in *Impotus*.

[IMP, Diabolus, præsertim Dæmon terrestris, sylvanus, faunus. vel à Lat. *Impius*, q. d. *Impius* κατ' ἐξοχήν, vel ab *Imp*, Surculus, q. d. *Parvus Dæmon*, *dæmunculus*; quia sc. vulgo creditur istiusmodi Dæmones formâ puellorum sagis apparere. Skin.]

IMPAIRED, *Empaired*, Imminutus, detritus, attonsus. q. d. *Impejoratus*. Rectius tamen cum doctissimo M. Casaubono deduxeris ab *ἀμπερεῖς* pro *ἀνάνη*, Mutilatus, læsus. Ac fortasse huc etiam facit illud *þoppæpan*. Pervertere, quo usus est rex Alvredus in paraphrasticâ versione Pastor. XXXIX, 3; hic *þoppæpað* Dæm ebleane. þonne hic *þophpabiað* Dæm timan goðes þeopcey. “Pervertunt meritum, cum bonorum actuum præveniunt tempus”. Huc etiam referendum videtur Angl. *pare* & *paire*, Præsecare.

[IMPALE, Palo more Turcico per anum adacto reos necare. G. *empaler*. It. *impalare*. H. *empalar*. Hoc supplicii genus etiam antiquis

I N.

Romanis notum fuit. sic enim Seneca epist. XIV; “Tu cogita hoc loco carcerem & cruce” & equuleos & uncum & adactum per medium hominem, qui per os emergat, stipitem. Græcis recte dicitur *παλαιστήριον*. V. Menag. Skin.]

[IMPANEL, Eligere, duodecim viros ad inquisitionem faciendam juratos conscribere. à præp. *In* & *Panella*, quod contractum videtur ex *Paginnula*, i. e. chartula vel membranula, in quâ juratorum nomina inscribebantur. L.]

[IMPARLANCE Cowell linguâ Fori Romani exponit Petitionem induciarum, ubi sc. alter litigantium alium diem petit. à G. ant. *emparler* olim, ni fallor, Intercedere. Skin.]

IMPEACH, v. *Empeach*, Impetere criminibus.

[IMPLEMENT, nobis Supellex, instrumentum, q. d. Implementum; quia implet domum. vel secundum Cowellum, à G. *employer*, q. d. *employements*, ea scil. quibus nos exercemus utensilia. M. Casaubonus nostrum *Implement* deflectit à Gr. *ἐμπλῆν*. Skin.]

IMPLORE, *Lamentably to crie out for help and succour*. V. etym. Voss. in *Ploro*.

IMPORT sumunt Angli pro Momenti aliquid adferre ad negotia commodè satis exequenda. *Important matters, things of great importance*, “Res graves ac seriæ”. It. *importeth nothing*, “Nihil ad rem facit, nullum habet usum, parum refert”. Adsciverunt sibi quoque Itali, Galli, Belgæ usum hujus verbi. Inter quos postremum nominatos Belgas non possumus hoc in loco præterire illud Thomæ Kempensis lib. I de Imit. Christi, c. 11: “Sed scientia sine timore Dei, quid importat?”

IMPOSTUME, Apostema, suppuratio, vomica. Cym. postwm. G. *apostume*. It. & H. *apostema*. B. *apsteun*, *apsteunie*. Græcis est *ἀπόστημα*. C. Celsus lib. Secundo de Re medicâ, c. 1, *ἀπόστημα* propriè satis vocat Abscessus corporis; quod in partibus exulceratis & purulentâ malignâque sanie exardescens quædam veluti discessio continuique inflammatio sentiat. A.S. gl. R. 10; *Apostema*, *rpyle*.

IN, In. Cym. yn. Goth. *IN*. A.S. in. Al. in. G. en. It. in. H. en. Cim. I. D. i. B. in. Græcis *ἐν*.

INAMELL, v. *Enamell*, Encaustum.

[INCENSE, Thus, suffitus. G. *encens*. It. *incenso*, q. d. *Incensum*, quia incenditur, h. e. adoleatur. Skin.]

INCH, v. *Ynch*, Pollex, latitudo pollicis. [V. quoque *Ounce*, *Uncia*.]

INCOMBER, *Encomber*, Impedire, implicare, gravare. G. *encombrer*. It. *ingombrare*. B. *be-kommeren*. Sunt à Teut. *kommer* vel *komber*, Molestia, sollicitudo, anxietas. de quo v. quæ supra in *Comber* annotavimus. V. quoque Menagium in *Encombrer*.

INCROCHE, *Encroche*, Intercludere, proterminare, irrepere. V. nobiliss. Spelm. in *Incrocere*. [V. quoque supra *Encroche*.]

INDENTURE, Indentura est Syngrapha conventionalis, alteri quasi parallela; atque idèd sic denominata, quod unâ cum ejusdem argumenti alterâ in summo, imo, vel lateribus quàm similis

limis veluti dentibus ita incidatur, ut aliquando invicem collatz ad amissum sibi mutud respondere deprehendantur. V. Spelm. Somn. alios. [V. supra Dent, Incisura.]

[INDISPOSED, Ager, valetudinarius. à G. *indispos*, *indispose*, q. d. Indispositus, i. e. malè dispositus. Skin.]

INDITEMENT, Indictamentum, libellus accusationis, &c. V. Spelm. in Indictamentum. Somn. quoque in Addictare & Indictatus.

INDULGE, *Indulgent*, *Indulgence*, Indulgere, Indulgens, Indulgentia. Plures jam olim retulerunt Indulgere ad illud Urgere, quod infra ad Gr. *ἐργάζω* retulimus. Scio esse qui ab Algeo deducant; quia qui indulget, is operi haud fervidè instat. Sed planè sequor doctissimum Casaubonum, qui ad Persii Satyram V monet conflare hoc verbum ex in *εργάζω* & urgeo. D interjectum esse, ut in Indoles, quod est ab Olefcere, i. e. crescere. R autem in L mutari, quomodo à Remo existimantur Lemures dicti; suntque id genus sexcenta. Aliud quoque in mentem venit. Quid si conflatum dicam ex Indu pro In, & Urgeo? Matres nimirum indulgentes, & his similes, quicquid puero gratum, urgent adversus patres & severius educantes. Indulgentiam medio ævo dixere, quum tributa & vectigalia Imp. laxabant. Ita etym. Vossii in Urgere ab *ἐργάζω*.

[INFANTRY. G. *l'infanterie*. It. *infanteria*. ab It. *fante*, Servus, serva. Omnia à Scandico fantur, Satelles, famulus. *fanter*. Satellites, famuli. Hickes.]

[INFERE idem atque *Ifere*, q. v. L.]

[INFIRMARY, Nosocomium. V. *Fermarie*. L.]

[INFORM, Certiorem facere. G. *informer*. It. *informare*. L. B. Informare: & sanè licet vox classicis authoribus prorsus ignota sit, tamen valde elegans est. qui enim aliquid alii significat, formam seu ideam rei ejus intellectui representat & imprimit. Skin.]

INGIN, v. *Engine*, Machina.

INGRAFF, v. *Graff*, Inferere.

INITIATE, Initiare. G. *initier*. Initiandi verbum est ab Initiis, quomodo Mysteria dicebantur; quòd essent initium vitæ melioris. Græcis eadem mente, sed contrario vocabulo, *πλεται* dicebantur. Glossæ Cyrilli; *πλετη*, Consecratio. Ratio appellationis est, quia in iis summam beatitatem constituebant, quæ *πλετος* est Vitæ humanæ. V. Vossii origines.

INK, Atramentum. Al. *inct*. B. *int*, *inct*, *enct*. G. *encre*. It. *inchiostro*. H. *tinta*. [Inter varia Atramenti genera præcipuum olim erat Encaustum: unde Brissonus de Verb. signif. quo in loco agit de Encausto sacro, quod ex muricis seu conchylii cruore fiebat, refert ex epitome Chronicorum Werveronis, monachi Leodiensis, Palæologum Imp. Constantinopolitanum obedientiam ecclesiæ Romanæ sponsondisse syngraphâ, cui conchylii sanguine subscripserit. Leo quoque Imp. in I sacri affatus 6 C. de diversis rescriptis vetat "sacra rescripta alio colore quàm purpureâ inscriptione lustrari":

ac mox ibidem tradit Encausti compositionem. Pancirollus tamen hoc inter deperdita recenset; neque id immeritò. Nam præcipuis Jurisconsultorum ita videbatur obsoletum, ut cum in Jure legatur *Encaustis brevibus*; Lucas de Penna in *chartis brevibus*, Accursius verò substituit in *cautis brevibus*; locum uterque genuinum vitians. Ab hac igitur Encausti voce est quod Poloni colorem, quo scribitur, etiam atrum, per Synecdochen generis appellent *incaust*, ut Itali *inchiostro*. Anglorum adhuc *ink*, & B. *inket* putantur esse ejusdem originis. V. plura apud Spelm. in Bulla. & Voss. de Arte gramm. lib. I, c. 29. E gl. D, 26. in Encaustum.]

[INKHORN, Atramentarium. Vitiolè scribitur sine controversiâ pro *Inkern*. quod ab *Ink* & A.S. epn. q. d. Atramenti domicilium. L.]

INKLING Anglis videtur dici Præfaga illa sollicitæ mentis conjectura, quæ animis nostris quandam futurorum imaginem præfigurat. Vocabulo fortasse desumpto ex Teut. *inklincken*, Interiùs personare. Quum itaque dicunt, *I had a good while since some inkling of the matter*, tantundem est ac si dicerent, "Jamdudum præsenferam præmonitus tacito quodam veluti instinctu".

[INMATE, Inquilinus, ab in & mate, Socius, q. d. Socius domi. Skin. V. *Mate*.]

INN, Hospitium, diverforium, stabulum, atque adeò quivis locus, in quem nos recipere solemus. M. Casaubonus deducit ab *ἵδω*, Domicilium, diverforium. Sæpe nimirum D litera excidit; ut in Gallicis illis, *Louër*, *soüer*, *choür*, *crüel*, &c. ex Laudare, sudare, cadere, crudelis, &c. ita Casaubon. Quum tamen A.S. inne latius accipiat in antiquissimis monumentis quàm ut ad solum Diverforium restringi debeat, ad aliam quoque ac generalioris significationis originem referendum puto: nimirum ad illud innan. Ingredi, recipere se intrò, quod occurrit apud Boethium c. XXII, § 1. ubi sequentia summi Philosophi, vel ipsius potius Philosophiæ verba, "Talia sunt [remedia nostra] ut degustata quidem mordeant, interiùs autem recepta dulcescant", hunc in modum reddit Rex paraphrastes: Ic ðe pille nu recgan hpelc se læccenæft is minne læpe. þe ðu me nu bitst. he is rpiðe biteþ on muþe. 7 he ðe tust on ða þnotan. þonne ðu his æperst fandanst. Ac he perodap rýðþan he innap. 7 biþ rpiþe liþe on ðam innoþe. 7 rpiþe rpete to belcettanne:

[INNER, Interior. A.S. *innep*. Hl. *innre*. à Goth. *īnn*. Intrò, intus. quod ab *īn*. In. L.]

[INQUEST vox Forensis, sed vulgò nota. à G. *enqueste*, It. *inchiesta*. utr. à Lat. Inquisitum, inquisitio. hinc *the grand inquest*, Mensurarum & ponderum quæsitores *μετρησιμγοι*. item Criminum Quæsitores. Skin.]

INRODE, Incurfio. V. *Rode into the enemies countrie*, Incurfio. &c.

[INROLL, In literas publicas referre. V. *Controul*. L.]

INSINUATE est ab Insinuare: ad quod etiam refer G. *enseigner*, Docere.

INSOLENT, Insolens. V. etym. Voss. in So-
leo.

INSTALL, Stationem pariter & locum in cho-
ro & capitulo assignare. G. *installar*. A.S. *reall*.
Al. stal est Status + statio. Teuton. *choirstoil*.
Stallus. Auctor Gem. Stallum est locus unius
in choro, *gestoelte*. V. Voss. lib. II de Vit. ferm.
ubi agit de Installationis vocabulo. [V. Stall.]

INSTIGATE, Incitare, impellere, extimulare.
G. *instiguer*. It. *instigare*. H. *instigar*. Est au-
tem Instigo ab Instando; nam qui instat atque
urget, is propriè instigat. Quemadmodum ve-
rò à *instigare* (quod Hesychius Fustem interpreta-
tur) est Castigo; quâ item ratione posteriora
sæcula à Fustis formârunt Fustigo; ita ab Insto
est Instigo. Est & altera sententia. Græcis *εἰς*
est Pungo. à cuius Aoristo *εἰσεν* est Stigo, quod
similiter notat Pungo, incito, stimulo: unde &
in Onomastico exp. *εἰσεν*. Confirmant hanc
sententiam Cyrilli glossæ, in quibus legas, *εἰς*,
Stingo, pungo. item in Onomastico, Stigo, *εἰς*.
Huc etiam facit verbale Instinctus, pro
Instigatus, incitatus, stimulus; ut apud Livium
lib. V; "Divino spiritu instinctus". Substanti-
vè interim Instinctus quoque est Incitatio, sti-
mulatio. est enim Instinctus Impulsio naturæ,
ut *εἰσεν* est Impulsio five afflatus Dei. Non
dubium igitur, quin Instinctus sit ab Instinguo,
illud à Stigo, quod à *εἰς*. Hæc atque alia plu-
ra huc facientia habent Vossii orig. Lat. quas
adi.

INSTINCT, Incitatio, impulsio, instinctus. V.
proximè præcedens *Instigate*.

INSULT, Insultare, præ gaudio exultare at-
que in dejectum prostratumque hostem amare
multa dicere. Omnino certè videtur proprietas
verbi Sarcasticum quid in se continere. Virg.
Æn. X. "Cernis ut insultent Rutuli"? id est,
Per cavillationem irrideant, ut Servius interpre-
tatur.

INTAIL, *Entail*, Incisurâ signare + notare.
Lands entailed + intailed sunt Terræ alicui re-
lictæ unâ cum aliis quibusdam hæredibus nomi-
natim expressis, ita ut earum possessio non sim-
pliciter atque absolute concedatur hæredi. à G.
tailler, Scindere, rescindere, amputare. Feodum
talliatum, inquit Spelmannus, est feodum, quod
ita talliatur, hoc est, amputatur & rescinditur,
ut ad nullos transeat hæredes, nisi è corpore
certæ alicujus personæ emanantes; exclusis in-
terea non solum aliis consanguineorum ramis,
sed & fratribus ejusdem, ipsisque interdum filiis
ab uxore alterâ procreatis.

INTANGLE, *Entangle*, Irretire, implicare.
Suspiciamus aliquando verbum propriè olim ac-
ceptum pro Inuncare & hamo injecto demora-
ri, ab *angle*, Hamo capere: at nunc satius vi-
detur derivare à Teut. *tang*, Forceps. ut *in-
tangle* propriè sit Prehendere forcipe & sic pre-
hensum pro lubitu detinere: quod Gallis est *te-
nailler*, It. *tanagliare*, *attanagliare*, *intanagliare*,
H. *atenazar*.

[**INTEREST**. G. *interest*. It. *interesse*. Fœnus
vel potius Fenus, sic dictum, quod intersit ejus,
qui dat mutuum, ut aliquid lucri accipiat. Skin.]

[**INTERLOPERS**, Mercatores *μεταπραταῖς*, qui
contra commercii regulas mercaturam exercent,
& quasi invadunt. à præp. Lat. Inter, & B.
loopen, Currere, fluere, i. e. qui aliorum com-
mercium intercurrent seu intercipiunt. Skin.
loopen autem ab Al. *louphen* pete, quod vi-
de in *Leap*. L.]

INTICE, *entise*, Illicere, pellicere. Ac fortas-
se primâ suâ significatione olim denotaverit Pel-
licere ad iram, excandefacere, efficere ut quis
titionis instar inardescat: nam G. *tison*. It. *tix-
zo*, *tixzone*. H. *tixon* est Titio; unde Gallis
tisonner, *attisonner*, *attiser*. It. *tixzare*, *attixzare*,
attixzonare. H. *atizar* ponuntur pro Irritare,
provocare ad iram.

INTIMATE, Intimos animi sensus aperire, pa-
tescere. *Intimation of the whole secret*, Indica-
tio, suggestio totius arcani. Ab obsoleto positi-
vo Interus remansit interior & intimus. Ab In-
timus est Intimare apud Plinium & alios. Glos-
sæ vet. Intimare, *ινωειν*, *ινωειν*, *ινωειν*.
V. Menagium in *Intimer*.

INTO, Intus, [in.] Goth. *INNΛΦΚΣ*.
[**INN**.] A.S. *into*. D. *ind*. Sunt ab *inn*.

INTRAPP, *entrapp*, Irretire. V. quæ annota-
mus in *Trapp*, Decipulum.

INTRICATE, Intricare. *Extricate*, Extricare.
Huc faciunt quæ habet Vossii etym. Lat. in
Tricæ: Quod apinas tricæque dicimus pro re-
bus futilibus & nugatoriis, i. e. ab duobus igno-
bilibus Apulorum oppidis: ut ostendit hic Pli-
nii locus lib. III, c. II: "Diomedes ibi delevit
"gentes Monadorum, Dardorumque, & urbes
"duas, quæ in proverbii ludicrum vertere, Api-
"nam & Tricam". Aliàs Tricæ dicuntur impe-
dimenta; sive quia res nugatoriæ ac frivolæ im-
pediunt negotia seria; sive quia translatio sit à
pilis pullorum gallinaceorum pedes involventi-
bus; quos propriè tricæ dici indicat Nonius;
nempe à Gr. *τεῖχος*, i. e. Pili. Quamquam nihil
prohibet, quò minùs dicamus univèrsè sic voca-
ri Pilos mutuo implexos, & figuratè tum quas-
vis res viles, tum impedimenta. Posteriori mo-
do usus Plaut. Persa, Act. V. Sce. II; "Ut me
"in tricæ conjecisti". Hoc est; in statum in-
tricatum & unde quis se difficilè aut neutiquam
possit expedire. Ita Vossius.

[**INTRIGUE**, Secretum commercium, secretè
actum, pactum, & fidei compactum. G. *in-
trigue*. quod Hiccius non absurdè refert ad
Goth. *TRIGGVA*. Pactum, fœdus. unde ma-
nifestè desumptum est illud Treuga, quod sæ-
culo semibarbaro usurpabant pro Induciis, quas
Hispani *treguas* dicunt, Itali *tregue*, Galli *treves*,
Angli *truce*. pro quo etiam *treague* habet Spen-
cerus. V. Goth. gl. in *TRAVΛΙΔΑ*. L.]

INVEIGLE, *enveigle*, Pellicere, occœcare. A
G. *aveugle*, Cæcus, fuit *enaveugler*, Occœca-
re: atque inde Angli fecerunt suum *enveigle*.

INVIRON, *environ*, Circumdare, circumcin-
gere. Originem G. *environ* & *environner* tradi-
dimus in *Whirle about*, Rapidè circumagi.

[**INWITTE** vet. Angl. Conscientia. A.S. *in-
wit*. Dolus. item Conscientia. ad verbum, In-
terna scientia. L.]

I R.

JOEG, Succutere. [A B. *schotten*, Quassa-
re, concutere. & hoc ab It. *scuotere*, *scossare*,
Concuti, vibrari, vacillare, nutare. item active
Concutere, &c. Omnia à Lat. Executere, discus-
tere, vel eorum freqq. Excussare & Discussare.
Alludit Gr. *δύω*. V. *Schock*. Skin.]

JOIE, Gaudium, lætitia, voluptas. G. *joye*.
It. *gioja*. H. *gozo*. [B. *joye*.] Nescio an sit à
gaio, Superbio, glorior, gaudio efferor.

JOIE of fish, Fauces piscium. G. *gueule*, It.
& H. *gola* est Gula. Vir longè doctiss. Gerardus
Langbainius in quadam epistola olim ad me da-
tâ retulit ad A.S. ciol. ceole. Guttur. [quæ ori-
ginem debere videntur Arm. gueol & Hib. giall,
Os, rictus. L.]

JOLLIE, Festivus, lepidus. G. *joli*. B. *jollid*.
Sunt à Jovialis. Olim deduxeram ab *αἰολος*, Va-
rius, variegatus; quod variegata nobis ut plu-
rimùm gratiora sint istis, quæ simplicem atque
uniformem cultum per se ferunt. V. annot. no-
stra ad Willerami p. 15. Confer cum isthoc
geolhytæp. quod habet venerabilis Beda lib. IV.
c. 19. [Non absurdè deduci possunt ab Ill. *jol*,
Saturnalia, comessatio. Quod *geolhytæp* atti-
net, sensu quàm longissimè distat à *Jolly*. L.]

[JORDAN, Matula, vide *Furden*.]

JOTE, JOT, Apex, momentum. Goth. **GA-
TA**. Græcis *ῥῶτη*. Matth. V, 18.

JOVIAL, Jucundus, lepidus, festivus. G. *jo-
vial*, *jovien*. It. *giroviale*. H. *jovial*. V. *Jollie*
paullò ante.

JOURNALL, Diarium, diurnum. V. Spelm. in
Jornale & Jurnale. Menag. item in *jour*.

[JOURNE, Labor unius diei. Ch. G. *journee*.
à *four*, Dies. Hinc *Journeyman*, Opifex diurnâ
mercede conductus. L.]

JOURNEY, Iter. V. Menagium in *journee*.

JOUSTING, v. *Justing*, Decursus.

JOYNER, Artifex operis intestini. ac tale o-
pus Anglis dicitur *joyned work*. prorsus ut Ari-
stophani in Acharn. *πικρὴ δὲ μὲν τῶν* sunt Fores. q.d.
compactitiæ vel coagmentatæ ædium partes;
quæ Homero quoque ob hoc ipsum *οὐκιδὲς πικρὴς*
ἀεργεῖαι, item *αἰσθητοὶ οὐκιδὲς* dicuntur. Plura
huc pertinentia v. in observ. ad Willerami p. 67.

IRCHIN, *urchin*, Erinaceus, ericius. Manife-
stè sunt ex Erinaceus. G. *berisson*. It. *riccio*. H.
erizo. [Contractum mihi videtur ex Arm. Heu-
reuchin idem signante. L.]

IRE, Ira, indignatio. Cym. *iredd*. A.S. *ieppe*
þ *ippe*. item *yppe* þ *coppe*. G. *ire*. It. & H.
ira. Vett. quoque Frisii non ignota fuit hæc
vocis acceptio. *ire is dy enghel*, Iratus est an-
gelus; LL. Fris. VIII, 5. *mit ira mode*, Irato
animo. LL. Fris. X, 24. & XI, 35. pro quo re-
liqui Belgæ ante selsquæculum dicebant *met*
arien vel *erren moede*. Videntur autem quæ-
dam horum affinitatis aliquid habere cum *εἰρη*,
Ira. etiam cum *εἰρῆν*, Irritare. necnon cum *ἀεγ-
εῖν*, Hirrire.

IRKSOM, v. *Irkesom*, Gravis, molestus.

IRON, Ferrum. Cym. *haiarn*. Goth. **GI-
SAKNS**. A.S. *irepn*. *iren*. *ipen*. Al. *ifer*. unde
& isinet steina Otfrido sunt Lapides, è qui-
bus ferrum excòquunt. Cim. **IARR** est Fer-

J U.

rum. D. *jern*. B. *ifer*. Cymræis quoque *ifarn*
est Longa securis. Originem interim C.B. *haiarn*
videtur J. Davies retulisse ad *Aps*, Mars. at ple-
ræque aliæ Ferri denominationes videri possunt
per quandam literarum transpositionem aliquid
traxisse ex *aidage*, Ferrum.

IRR, Errare. Al. & B. *itren*. J. Scaliger in V
Varronis de L.L. derivat Errare ab *itren*, ejus-
dem significationis verbo. ad quam acceptio-
nem firmandam adducit verba Homeri ex O-
dyss. Δ, v. 367;

Η μὲν οὖν ἴτρεν συνίσταται ἐκ τῶν ἰταίρων.

“Erranti à sociis mihi, quæ procul obvia, facta
“est”. V. plura de hoc verbo *itren* in Observ.
ad Willer. p. 11. sicuti & in annot. ad Tatiani
CCXV, 3. vide quoque *irre* illud, quod occur-
rit in schedis etymologiarum Belgicarum. [Go-
this **AIKZGAN** significat In errorem induce-
re. L.]

[Is, Est. B. *ig*. A.S. *ir*. Al. *is*, *ist*. Goth.
IST. Gr. *ιστ*. L.]

ISE, ICE, Glacies. A.S. *ir*. *irr*. Al. *is*. D.
isf. B. *isg*. Vett. quoque Cimbri dicebant **IIIP**.
unde legimus in vetustissimo poematio ac lite-
rarum nominibus ac potestate, **IIIP AMNIF**
BRH BRHIA, “Glacies omnium pontium la-
“tissimus”. Qualemunque vocabuli originem
habent annot. ad gl. D, 22. in Glacies.

ISING pudding, Iscium. Græcis est *ισιγγ* vel
ισικιον, de quibus H. Stephanus in Thesauro.

ISLAND, v. *Iland*, Insula.

ISSUE forth, Manare, emanare. Cum apud
omnes in confesso sit literam X persæpe mutari
in SS, sæpiùs in SC, nemini quoque potest esse
dubium, quin à Lat. Exire facta sint G. *issir* &
issuë, necnon It. *uscire* & *uscita*.

[It, Id, istud. A.S. *hit*. Al. *hiz*, *hit*, *it*. Ill.
hitt. Goth. **ITÄ**. L.]

ITCH, Prurire. M. Casaubonus refert ad Ta-
rentinum *κνιζῆν* pro *κνιζεν*, Mordere, pruritus
excitare. De hoc verbo Tarentino vide Scalige-
rum in Virgilio Catalecta. Hinc etiam Urtica (ab
urendo dicta) Græcis vocatur *κνιδη*, quia manus
contrectantium *κνιζεν*, i. cum pruritu quasi mor-
det pustulasque excitat. Hinc supposititius ille
Macer,

--- nec immeritò nomen sumpsisse videtur,

Tacta, quod exurat digitos urtica tenentis.
[Facilius longè & simplicius est derivare ab A.S.
gicpa. Scabies, pruritus. gl. R, p. 11. unde ma-
nifestè venit B. *uockte*. L.]

JUBILEE, Jubilatio. G. *jubilation*. It. *giubi-
latione*. H. *jubilo*. Hinc Anglis *the year of jubi-
le* est Jubilæum, i. veniæ seculares vel semise-
culares. G. *jubilé*. It. *giubiléo*. H. *jubiléo*. B.
jupcht-jaer, *breughden-jaer*, *gulden-jaer*,
aflaet-jaer. De Jubilæo multa glossarium no-
bilissimi Spelmanni. “Jubilare, inquit Festus,
“est rusticâ voce inclamare”. ubi Scaliger an-
notat, Jobilare priùs fuisse. Nam Jo rusticorum
ἰπιφθρυγγε. ut in Atellanâ, “Jo venit fimus ex
“villâ”. Gr. *ig* est exultantium acclamatio. Nec
temerè forte suspicatus est N. Fullerus Miscel-
laneorum sacrorum lib. IV, c. 8, Jubilandi ver-
bum desumptum ab illo Jubal, qui Gen. IV di-
citur

citur citharam & organa musica reperisse, cuiusque Adam ipse tritavus fuit. Belgis interim *supchen* vel *supchten* est Vociferari, ovare, jubulare: fortasse ab *יאָחזן*, vel *יאָחזען*, Clamare, bacchantium ritu vociferari. Quale sit Jubilæum coenobiorum, docet nos Chaucerus in Apparitoris fabulâ, *the Sompnys tale*, quæ est fabularum Cantuariensium X.

--- Our Sexten, and our Fermerere,
That have ben true Freres these fifty yere,
Thei may now, God be thanked of his lone,
Maken her Jubile, and walke alone.

So. T. 195.

*Ju*je Danis est Jubilare.

JUGG, Cantharus, ac talis fortè qui minoris alicujus mensuræ duplum contineat. ab A.S. *iucian*. Jungere: nam binæ res ac pares mutuo sibi additæ plurimarum gentium idiotismo *Jugum* vocantur. Ita Luc. II, 24 *ζεύγε τριώνων* Argentineo codici est *ΓΑΓΗΚ ΗΚΛΙΥΛΑΝ ΒΞΝΞ*. D. *jugge* est Urna, hydria, haustorium.

JUGGLE, Præstigiola dexteritate spectantium oculos fallere. *Juggler*, Præstigiator, circulator, gesticator, ventilator. Medii sæculi scriptoribus cauculator vel coclearius dicebatur. Al. caucalare. gougulare. guchelare. G. *jougleur*. It. *giocoliere*. H. *juglar*. D. *gyslere*. etiam Præstigiæ Danis dicuntur *fogel spissl*. Ludius, *eyn koickler off netteboebe*. Teuton. B. *guycheler, gocheler, kokeler*. quæ postrema, licet videri possint desumpta ex Attico *κῶκκον* pro *πικρὸν*. quodd spectantium aciem præstigiolæ dexteritatis celeritate cauculatores eludant. licet quoque Angl. *juggler* videatur posse referri ad A.S. *pyglep*. Incantator; quodd Præstigiatores vulgo putentur incantamentis uti: omnino tamen adi Cl. Salm. notas in August. hist. scriptt. p. 152, ubi fusè agit de Cauculatoribus. V. quoque Spelm. arch. in Goliardensis. V. quoque quæ nos annotavimus ad Al. gl. B, 30. in Maleficos, caucalara.

JUICE, Succus. G. *jus*. B. *jups*. [H. *jugo*. à Lat. Succus. Skin.]

IVIE, *Yvie*, Hedera. A.S. 1p. 1p15. Al. *eboch*. *ibach*. Flandris *jeft*. Videtur dicta, aut quia *if*, id est, fortiter adhæret rebus semel comprehensis; aut quia *ifietay*, id est, appetit vel amat alias arbores; aut quodd sacra sit Baccho, qui dicitur *ebios*. Hæc habet Mart. in Hedera. V. porro App. gl. D, 4. in Hedera.

[*JUMBLE*, Collidere, confundere, in se mutuo irruere. fort. q. d. *Jumple*, i. e. Infilire. Potest & deflecti à Lat. Commolere & compilare. Verum, quoniam Chaucerus scribit *Jombre*, mallem deducere à G. *combler*, Cumulare. Skin.]

JUMP, Saltare, subfilire. vet. B. *gumpen*. unde Sicambris *gumpig* est Lascivus. Superioribus quoque Germ. *jumpen* est Micare, exilire. item Lascivire.

JUNIPER tree, Juniperus. G. *genevre*. It. *ge-*

nebro. H. *enebro*. D. *enebat tra*. B. *genebets boom*. Nomen Junipero arbori impositum ex Junior & Pario; quodd juniores ac novos fructus pariat antiquis jam maturescentibus, ut qui pariat usque ad tertium annum arbori suæ inhærente fructu. ita Casp. Bauhinus ad Dioscoridem lib. I, c. 86. Ab eadem arboris hujus proprietate fortasse quoque Theot. quecholder natum est, ex quo postea factum est wachalder vel wacholderboom, Juniperus.

JUNKETTS, Bellaria, placentæ, epideipnides, i. Cupediæ, quibus minus bonæ frugi & libidinis in cibos atque in Venerem prodigæ mulieres compotricum amasiorumque greges ad gratiæ conciliationem excipiunt. nam *ινγυα* Græcis dicuntur Illecebræ, quibus aliorum animos, ad bonam eorum gratiam aucupandam, commulcemus, fovemus, delinimus, allicimus. G. *joncade* est Deliciorum cibus ex flore lactis, saccharo, & aquâ rosatâ confectus. It. *giuncata* est Casei deliciorum genus. Juncata exp. Teutonistæ *gewreben melck in biesen gewonden*. atque idem Teutonistæ primâ quoque operis sui parte ante dixerat, *melck*, Lac. *kernmelck*, Balbucca. *geronnen melck of parsmelck*, of *proiskese*, Balducta, juncata. V. quoque Martin. in Juncata.

IVORIE, Ebur, dens elephantis. G. *ivoire*. It. *avorio*. B. *aboor, iboor*. Volunt autem Ebur dictum, quasi sit è barro. prorsus ut Obliquus nonnullis videtur dici, quasi è *ωδάρης*. Osiris, quasi è *Σείραος*. Aqua, ab *η χούα*. Auca vel oca, ab *η χούα*. G. *Hoqueton*, quasi è *χρῶν*. B. *deme*, Uber, quasi *de amme*, Nutrix. Tigala dicitur Saccharum in Constantinopolitanis pigmentariorum officinis, quod Salmasius factum putat ex *πὶ ζάλα*, tanquam sit Lac concretum. Ita quoque Olibanum iis est Thus, ex Gr. *ο λίβανος*. V. Salm. Plin. exerc. p. 1312.

[*JURDEN*, Matula. non, ut primâ fronte videri possit, à Jordano fluvio, q. d. Urinæ alveus; sed ab A.S. *ȝor*. Stercus, excrementum, & den. Cubile, & secundariò quodvis receptaculum. q. d. Gr. *σκατῶδες*. Skin.]

JUSSELL idem quod *gallamafrie*, Minutal, miscellanea, acetaria. Fortasse olim sic dicta est variorum condimentorum jurulenta mixtura; ut vocabulum veluti *ὑπομνηστικὴ* factum sit ab illo *Juice*, quod fuit paulld ante.

JUST, *justing*, *joufing*, Decursus, ludicra decursio, hastiludium. G. *jouste*. It. *giostra*. H. *justa*. Derivavi aliquando à veteri Flandrico *jost*, Impetus: unde quoque videri potest originem traxisse Angl. *justle*, Impetuolè premendo aliquem de loco deturbare, Aliam tamen G. *jouste* originationem tradit Cl. Salmasius notis in scriptt. hist. August. p. 73.

JUSTLE, Deturbare de loco. V. proximè præcedens *Just*, *Justing*.

JUTT out, Prominere. [Refer ad *Fett*.]

JUWELLS, vide *Fewells*, Monilia.

Elementum K, utpote rariùs ab Anglofaxonibus usurpatum, Junius prætermisit. Ejus defectum compensat C. Voces igitur ab illâ literâ incipientes querendæ sunt in C.

L A.

L.

LABELL, Infula, lemniscus, appendicula. Sufpicor vocabulum *label* communem originem habere cum *Labarum*, de quo v. Vossii etym. [G. *lambeau*, *lambel*. Rectius fortasse referas ad *Lap*, Frustum. q. v. L.]

LABYRINTH, Labyrinthus. Anglis propriè dicitur *mase*. quod vide suo loco. Germanis *irrgarten*. B. *dolhof*. *dwaeltun*. *Laberintus*. *eyn doir-bluchten off ber-worren tymmering*. Teutonista. *Laborinthus*, quasi labor intus *een plaets daer groeten arbeid is*. Fuit domus Dædali; Rectius tamen scribitur *Labyrinthus*; quia Græcum est. Hæc habet Auctor gemmæ. De origine vocis *Labyrinthus*, *λαβύρινθος*, plurima fuscè habet Martini lex philol.

LACE, Tænia, vinculum, quo aliquid constringitur. Fortasse huc pertinet illud gl. A, 14; *Cunabulis*, *lakaridum*. ut intelligenda sit vox de Fasciis vel vinculis, quibus infantes in cunis adstringuntur. Alioquin Anglis quoque *to lace together* est Constringere, unâ eadèmq; veluti numellâ continere. V. quæ aliquando post in *Leash* annotamus.

[**LACE**, *laas*, *latche*, *lees*, *lese*, *Laqueus*, tendicula. Chauc. Refer ad *Leash*, Retinaculum. G. *laqs* est *Laqueus*. at Ill. *las* est *Sera*. *lasa*, Obserare. L.]

LACHE Chaucero idem quod *sluggish*, *dull*, *beavie*, *laxie*, *Piger*, *segnis*, *remissus*, *torpens*, *languidus*. *If a wight be slowe, and astonied, and lache, men shall holde him like to an asse*. Boeth. p. 389, a. Quid sit *lache*, docet idem Chaucerus Pars. 204, b. *Nicorus* arbitratur G. *lasche* factum à *Laxus*. vel fortè à πρὸ τοῦ μαλακῆ. i. à molli. demptâ primâ syllabâ. Ambigo an alibi apud Chaucerum occurrat vox *laxie*, quæ vulgò Anglis hodie *Pigrum* denotat. Quod si Poeta noster solum *lache* agnoscit; suspicabor hanc fuisse genuinam ejus ævi orthographiam, atque alterum illud *laxie* invaluisse, quum à veterè scribendi ratione paulatim Angli desciscerent. V. quæ nos infra annotamus in *Laxie*.

LACK, Egere, indigere, carere. B. *laecken* est Minuere, attenuare, deterere. item Minui, decrescere, paulatim deficere. Videri possunt affinitatis aliquid habere cum Gr. *λίγναι*, Cessare, definere. Kilianus interim censet Flandros ab hoc *laecken*, Minuere, hirudinem *laecke* nuncupasse. V. infra quæ annotamus in *Hors-leach*.

[**LACKE**, **LACKEN** Chaucero est Vituperare, reprehendere, maledicere. à B. *laecken* idem signante. L.]

LACKIE, Curfor, pedisequus, circumpes, servus à pedibus. G. *laquay*. H. *lacayo*. D. *laectei*. B. *lackeye*. Humilis ac paupertina fors eorum, qui se huic servitio mancipare coguntur, persuasit multis nomen hoc desumptum à *lack*, Indigentia, penuria. Mihi olim videbatur desumptum ex *λακίζω*, eâ notione, quâ *λακίζω* Hesy-

L A.

chio exp. *servitio* Adulatur, blanditur: quodd servilia pedisequorum ingenia pravâ quadam adulandi libidine nihil non ad voluntatem dominorum & dicant & faciant: vel quodd iis, durâ servilis conditionis lege, non liceat nisi præfinito loqui, quæ dominis placeant. Plautus Capt. Act. II. Sce. 1;

Nunc servitus si evenit, ei vos morigerari mos bonus est,

Atque herile imperium ingeniis vestris lene reddere.

Indigna digna habenda sunt, herus quæ facit.

Alii tamen satis probabiliter contendunt vocabulum à Cantabris ad Gallos delatum. V. Menag. in *Laquai*. Bohemis *lebkey* est Celer; unde esse possit *lakag*, Curfor, *lakey*. Sed & Germanis *lecken* est Currere. Ita Martinius, in Celer. Spencero quoque *lagge* & *lackey* dicitur is, qui compellitur equitantem pedes prosequi. V. ardui operis lib. Sextum, Cantum secundum, sectionibus 10 & 15. sicuti & ejusdem operis lib. Primum, Cant. primum, sect. sextam.

LADD, Adolescentulus. à *læban*. Ducere; quodd adolescentia salubri admonitione atque exemplo perducenda sit ad studium veræ masculæque Virtutis. Hor. lib. I. epist. 2;

Fingit equum tenerâ docilem cervice magister

Ire viam, quam monstret eques: venaticus, ex quo

Tempore cervinam pellem latravit in aulâ, Militat in sylvis catulus. Nunc adhibe puro

Pectore verba puer, nunc te melioribus offer.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem

Testa diu --

[Fortasse ab A.S. *leobe*. quodd Juvenem inter alia significat. L.]

LADDER, Scala. Cymr. *llettring*. A.S. *hlædbep*. Al. *hlaitar*. *laider*. B. *ladder*, *leeder*, *leer*. Videri potest Angl. *ladder* derivatum ex *lath*. Longurius, oblonga pertica; quodd scalam constituent duæ perticæ transversis afferculis junctæ atque connexæ. Aliam originationem habent notæ nostræ ad gl. D, 10. in Scalæ. Kilianus deducit B. *ladder* vel *leeder* à *leeden* five *leyden*, Deducere; quodd scandentem ducat & dirigat.

[**LADESTERNE**, *Leidesterne*, Arcturus. G. Dougl. Al. *leide sterre*, Maris stella. B. *leydesterre*. ab A.S. *læban*. Ducere, & *sterne*, Stella. q. v. in *Star*. L.]

LADIE, Domina, hera. Quemadmodum ex A.S. *hlæfopn*. Dominus, herus, contractum est Angl. *Lord*; ita quoque ex A.S. *hlæfþige* & *hlæþia*. Domina, hera, contractum est Angl. *Ladie*. Utrumque occurrit ps. CXXII, 2; *Efne rpa rpa eagan ðeoppa on handum hlæfopþa heopa. 7 rpa rpa eagan ðienenne on handum hlæþian hipe. rpa eagan une to ðrihtne Gode unum. oð þ he gemilþige ur*. "Ecce sicut oculi servorum in manibus Dominorum suo-

“suorum, & sicut oculi ancillæ in manibus Domini suæ, ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri”. Legimus quoque in Ælfrici gl. p. 5. Domina, hlæfðige. & mox, Paterfamilias, hýpeber hlæfðorð. Materfamilias, hýpeber mōber oððe hlæfðige. Beata quoque Virgo *μαρτὶς ἱεροχλὺς* sic dicta est: nam Cot. glossator Joh. XX, 16 nomini Maria discretè satis superscripsit hæc verba. *þu on Englisc hlæfðia*: [Isl. *laða* est Hera, domina. L.]

[LADLE, Spatha, cochlear. A.S. hlæble. à hlæban. Haurire. hoc enim cochlear est illud, quo aquam vel jus è lebete haurimus. Skin.]

LAGG, Tardus, postremus. Licet M. Casaubonus fateatur posse deduci ex *λάγω*, Cesso, desino; mavult tamen petere ex illo *λάξ ποδὶ κινήσει*, quod quidem apud Homerum interpretantur Molli pede, sive *ἄκρῳ ποδὶ ποδὶ*, Extremo pede. V. Casaubon. de vet. ling. Angl. p. 295. [Longè potius mihi videtur derivare à Suec. *lagg*, Extremitas. L.]

LAI, lay, Cantus. G. *lai*. D. *leeg*. unde & *Iystig leegen* in Dan. lexico exp. Psalmus. q. d. Amœnus cantus. Potissimum tamen hæc olim intellecta puto de Natalitiis hymnis: quomodo *Leysenen* Belgis est Canere hymnos natalitios. *leysten*, Cantio natalitia; propterea quodd in Canticis huic festo solemnibus persæpe iterentur *eleison*, & *kyrie eleison*. *κύριε ἐλέησον*, “Domine miserere”. quam precatiunculam Ethnicis quoque non ignotam fuisse discimus ex Arriani Epicteto lib. II, c. 7. *τρέμοντας τὸ θεοῦ δάειον προσκύνειν, καὶ τὸ θεὸν ἐπιμαλόμενοι, δόμους αὐτῶν κύριε ἐλέησον, ἐπιτρέψον μοι ἐξελεῖν*. “Tremantes augurium captamus, Deumque invocantes precamur eum; Domine miserere, sine, evadam”. *Kyrieleison*, *Truhtin kinade uns*. Kero. [V. *Layes*.]

LATE, lay, Ponere, collocare. A.S. *lecgian*. Al. *leggan*. *leccan*. Cimb. *læ mpla*. D. *legge*. B. *leggen*. Sunt à *λέγω*, Cubo vel Cubare facio. V. gl. Goth. in *LAIGAN*.

[LAIF G. Dougl. Cæteri, *Lave* Cumb. Al. *alcibon*. A.S. *lafe*. Goth. *LAIBA*. V. *Leave*, Linquere. L.]

LAIMAN, Laicus, unus è multis, illiteratus, & Clerico oppositus. Cym. *lleyg*. *llýg*. Al. *leige*. G. *lai*, *lay*. It. *laico*. H. *lego*. B. *leech*. D. *legfolect*. A.Saxonibus olim læpebe man dicebatur Laicus, profanus; unde remansit etiamnum hodiè vox *lewd*, quæ apud Anglos semper in malam partem accipitur, denotatque Hominem improbum, impurum, sceleratum, perditè flagitiosum. V. Spelm. in Leudis. V. quoque *Leud* & *Lewd* infra.

[LAYR of a deer, Cubile cervi. B. *leger den diere*. Al. *legerstede* est Cubile. à *leggen*, Ponere, & stat + stet, Locus. Gothis *LAIRKS* est Lectus, quod manifestè derivatum est ex *LAIGAN*. Jacere: ut Gr. *λαγρὸς*, *λέκτρον*, *λέχος* sunt à *λέγω*, quod exponunt Cubo, cubare facio, cubitum dimitto. V. gl. Lipsii in *Legerstede*, Cubilibus. L.]

LAKE, Lacus, stagnum, fretum, mare. Cym. *llwch*. G. *lac*. It. & H. *lago*. B. *lack*, *laeck*.

Complures antehac deduxerunt à *λάκω*, Fossa, fovea. Ad quod referri quoque posse videtur A.S. *luz*. Fretum, i. mare angustius inter duo maria, quoddamque iis etiam *γρυπε*. Cervix, dicitur ob similitudinem. Ita legimus in Codd. nobilissimis, Cottoniano & Rushworthiano, Marc. V, 1; communem *opere γρυπα + luh rær*. “Venerunt trans fretum maris”. Alibi quoque frequenter in iisdem codd. eadem vox *luh* pro Freto vel Mari usurpatur. Retinuertunt interim priscæ vocis vestigium Scoti in *logh Lourmond*. Hiberni in *logh Eagh*, *logh Erne*, &c. Quodd si quis tamen omnia hæc ad Cimbricam originem putet referenda, næ is me profectò minimè invito contenderit sic se rem habere: cum sciam in epicedio regis Regneri Lodbrog § 24 legi *læ mpla mpla mpla*, “Et naves in aquas protrusi”. ad quæ verba hæc habet magnus ille Arctoxæ eruditionis vindex Wormius: “*læ mpla*, “Aguas denotat; hinc *læ mpla* est Aquarum ingens collectio, seu Mare”. Hæc ad istum locum Wormius. Mihi interim in originem Cimbrici *læ mpla* inquirenti, commodè in mentem venit Ignem quoque vetustioribus Cimbris *læ mpla* dictum: unde statim ex ipsâ re suspicio incidit, deduci posse ab illo *læ mpla*, Perdere, quod occurrit in Egilli Skallagrimi epinicio. Notissima nimirum est utriusque elementi Vis; cujus respectu Mare sacerdotibus Ægyptiorum vocabatur Pernicies, sicuti docet Athanasius Kircherius obelisci Pamphili lib. III, c. 6. Non defuturi sunt fortasse, qui Cimb. *læ mpla* vel *læ mpla* affine putabunt Laconico *λαγύριον*, quod Hesychio exp. *ὕαλον*, *ὕαλον*, Vitrum. Ita Vitreum pontum dixit Horatius Carm. IV, 2. Cui etiam consentaneum est illud principis poetarum VII Æn. vers. 359.

Te nemus Angitiæ, vitreâ te Fucinus undâ.

Te liquidi flevere lacus ---

Nonnulli certè antehac lymphæ vocabulum quàm simillimâ derivatione, deduxerunt ex Limpus vel Limpidus; quod, elisâ litterâ caninâ, videtur factum ex *λαμπρὸς*, Splendidus, lucidus.

[LAKE, Ludere. Vox apud Anglos boreales frequenti in usu. Devenit ad eos ab Isl. vel veteri Dan. *leysta* idem notante. Cimbris est *læ mpla*. Haud dubiè sunt à Goth. *LAIKAN*. Exultare. quod non ignotum fuisse majoribus nostris A.Saxonibus verba Menalogii v. 523 apud Hiccesium docent, *Fugel uppe rceal. lakan on lyfte*. L.]

[LAKE, Carbafus, syndon. Chauc. B. *laeck en*. A.S. *lach* est Chlamys. gl. Cot. 51 & Almannis *lathan*, *lahhan*, *Pallium*, *velum*, *pannus*. L.]

LALLABY, Cantus nutricum Anglicanarum. De hoc vocabulo sic M. Casaubon. “*baubau*, “Dormire, sopire. Utrumque convenit carmini illi sopitorio nutricum Anglicarum, quod “alumnis suis decumbentibus solent occinere, “by by identidem repetendo. Hinc *baubau*, nutrix “Cereris, ab ejusmodi fine dubio cantilenâ sic “dicta, quodd *baubau* (ut optimè Stephanus) id “est, *baubando* (ut ego interpretor) sopire fo-

L A.

“Ieret Cererem. At baubari Latinis aliud lon-
“gè: quod non mirum. Ceterum confirmat
“expositionem nostram, quodd etiam vox λάλα
“fuit πεινῶν ἐπιδόγμῳ, ut ex Luciano docet ad
“Theophrasti characteres vir doctus. Unde La-
“tini suum lallare pro Dormire vel sopire fin-
“xerunt. Solent autem Nutrices Anglicæ can-
“tillantes utrumque jungere, *Lallaby*. &c. Hæc
Cafaubon. Lallus est Nænia nutricum; Scaliger
Aufon. lectionum lib. 2. c. 11. V. quæ porro
annotamus infra in *Lull a sleep*, Cantillando
somnum conciliare infantibus. Adi quoque Me-
nagium in *La & La la*.

LAM, Retis genus. Nos hodiè, inquit Spel-
mannus, retis genus, quo utuntur piscatores, a
lam vocamus. V. Spelm. in *Lama*. [Quæro an
sit ab Arm. liama, Vincire, ligare. quodd pisces,
qui reti implicantur, quasi vincti, expedire se
nequeant. L.]

LAMB, Agnus. Goth. *LAMB*. A.S. *lamb*.
Al. *lamb*. lomb. *lamp*. D. *lam*. B. *lam*, *lamb*.
Origo vocis, præfixo L, petenda est ex initiali-
bus literis Græci ἀμνός, Agnus. prorsus ut A.S.
læc. Medicus, factum censent ex ἀκίονος, Sano,
medeor. *land*, Arvum, solum, ab ἀνδρῶν, Sum-
mitas vel extremitas rerum. Lat. quoque Lar-
dum vel Laridum, ab Aridum. Labor vel Labos
ab ἀπός, quod Eustathius Euripidi usurpatum tra-
dit pro κρήνητος. Loligo ab ἑλός, quod Galeno
atque Hesychio exponitur τὸ μέλαν τῆς σπίης, A-
tramentum sepiz.

LAME, Claudus, mancus, membris captus.
A.S. *lama*. Al. *lam*. *lamer*. D. & B. *lam*. For-
tasse est ex medio Gr. ἀμαλός, Mollis, tener, im-
potens, imbellis. prorsus ut ex inversis mediis
literis Gr. ἀπός, A.Saxones desumpserunt suum
mot. Festuca, res ita exigua ut nihil esse videat-
ur. Anglis *mote*. quod vide.

LAMENT, Deplorare, lugere, lamentari. G.
lamentar. It. *lamentare*. H. *lamentar*. Sunt à
Dorico λαμῶν pro λαμῶν, Lippire; siquidem lip-
pitudinem pariunt lamenta. Possunt quoque de-
rivarī ab ἰαλμίζω, Lamentor, ὀλκωῖ, ut ex Hesychio
& Suidā constat. Prima syllaba aufertur,
quod insolens non est. ita Vossius.

[LAMMAS, Calendæ sextiles. þ þær on þære
tibe kal. aȝurtur. ȝ on þam bæge. þe pe hatað
hlaȝ-mæȝȝan. Oros. VI, 19. Chron. Sax. ad an.
921. ȝy ylcan ȝumepa betpeox hlaȝ-mæȝȝan
ȝ mibbum ȝumepa, “Eadem æstate inter festum
“primitiarum & solstitium”. Festum primitia-
rum, vox, opinor, bene vertitur. pressè tamen,
panis vel frumentationis festum sonat. Hæc
Somnerus.]

LAMP, Lampas, lychnus pensilis. Cym. *lamp*.
G. *lampe*. It. *lampade*. H. *lampara*. D. & B.
lampe. [Isl. *lampe*.] Græcis est λαμπάς, à λάμ-
πω, Luceo.

LAMPRIE, Muræna, lampetra. Cym. *llam-
prai*. Al. *lampride*. G. *lamproye*. It. *lampreda*.
H. *lamprea*. D. *lamprete*. B. *lampreye*. De
vocis origine multa habet Vossius de orig. &
progr. Idololatriæ lib. IV, c. 29. sicuti & Sal-
masius in Tertullianum de Pallio, pag. 421.

[LANCH a ship, Navem deducere. V. *Lancee*,
Lancea. L.]

L A.

LAND, Regio, terra, ager, solum, fundus.
Goth. *LAND*. [Isl. *land*.] A.S. *land*. Al. *lant*.
D. & B. *land*. Fortasse omnia sunt à λῆσι, vel
λαῖον, quod Poetis frequenter denotat Arvum se-
getum, campum segetibus vestitum. Olim sus-
picabar, præfixo L, factum ex initialibus literis
Gr. ἀνδρῶν, Summitas vel Extremitas rerum. Ita
fluviorum labra, florum cacumina, parietum
projecturæ, atque id genus alia probatis scripto-
ribus dicuntur ἀνδρῶν. Huic originationi similli-
mas vide paulld ante in *Lamb*.

[LAND, Lotium. A.S. *blond*. *bland*. ab Isl.
bland. Hinc *Lant*, Urinā miscere. L.]

[LANDGRAVE, Terræ vel provinciæ præfe-
ctus. B. *landgrave*. à *Land* & *Grave*, quæ
vide. L.]

[LANDSKIP, Tabula chorographica; prima-
rid, ut rectè notat Skinnerus, Terra, provincia
seu topographica χωρογραφία. hæc parum deflexo
sensu à B. *landschap*, Regio, plaga, tractus,
q. d. Regionis forma seu delineatio. hoc autem
ab A.S. *landscipe*. quod Alamannis est *land-
scepi*. L.]

LANE, Angiportum, viculus. B. *laen*. M.
Cafaubonus derivat à λαγών, Angiportus, diver-
ticulum. [A.Saxones habent *lana*. & C.B. *lôn*.
L.]

LANGUAGE, Sermo, lingua. G. *langage*. It.
languaggio. H. *languaje*. Sunt à semibarbaro
Linguagium. V. Vossium de Vit. ferm. lib. III,
c. 20. Linguagium, *een sprake*; Auctor gem-
mæ.

LANGUISH, Languere, infirmari, deficere. G.
languir. It. *languire*. H. *languir*. Vossii etymo-
logicum derivat Languéo à λαγγίω, Pigror, o-
rior, tricolor, ut solent languentes. Huc facit il-
lud Hesychii, λαγγάζει, ἐκείνῃ οἱ ὃ λαγγαῖ.

LANK, Vietus, substrictus, macilentus, gra-
cilis. B. *lanck*, *flanck*. M. Cafaubonus censet
factum ex λαγρός, Laxus, vacuus, non disten-
tus.

LANNER, *lanner-hawk*, Falconis genus. G. *la-
nier*. It. *lanario*. Jo. Bromton in descriptione
Hiberniæ, posteaquam dixit, “Terra hæc a-
“bundat falcone & accipitre generoso”, subjun-
git aliquantò post, “Desunt hîc degeneres fal-
“cones, quos laniarios vocant”. Vide eum co-
lumnis 1073 & 1074. [Dhuez non incitè à la-
niandis avibus dictum putat. Skin.]

LANTERN, Laterna. G. *lanterne*. It. & H.
lanterna. B. *lanterne*, *laterne*. Laternam pu-
tant dictam, quodd in eâ lateat ignis à vento tu-
tus. A.Saxonibus Laterna dicebatur *leoht læt*.
Alamannis non modò *lioht faz*, verum etiam
glasfaz dicebatur, quandoquidem constat Later-
nas olim non modò è cornubus aut pellucidâ
pelle, verum etiam è vitro fuisse confectas. Jo.
Philoponus in II Analyt. poster. ad illa verba διὰ
τὸ δύναι λαμπρῆς τὸ φῶς, Λαμπρῆς νότι, inquit, ὃ τὸ
ύίλεια, à διὰ τῆς συνεισπρατικῆς τέχνης ἐπιτάσσεται ταῖς
οἰκίαις χάριν τῆ φωτίζουσα ταύτης, ὃ τὸ ἐκ δρεῖς λαπρῆς
κατασκευασθῆν ἐξ ἐπινοίας ἀνθρώπων. Cymræis *tanllestr*
& *llugorn* dicitur Laterna. quorum primum est
à *tân*, Ignis, & *llestr*, Vas. alterum verò com-
positum ex *llug*, Lux, lumen, & *corn*, Cornu.
Quâ

Quâ solertiâ laternam ex albis cornubus bubulis dolabrâ tenuiter erasis fieri curaverit rex Alfred, egregiè docet Jo. Asserius in vitâ ejusdem Regis.

LAP, Sinus † ora vestis. A.S. læppa. Al. lap. D. & B. lap. Propriè est Frustum à panno, telâ, corio, atque aliis id genus mercimoniis refectum; vel potius, Quicquid de talibus mercimoniis post assiduam amputationem remansit: tanquam sit à *λείπω*, Relinquo. Postea tamen vocabulum quoque translatus est ad Laciniâ, sinum, oram, sive extremitatem vestimenti. [Etymon habent ab Isl. *laf*, Ora vestis. L.]

LAP of the ear, Auricula infima. B. lap vel laphen van d' oore. Verisimile est esse à *λαός*, quod idem significat. V. Martini Cadmum Græco-phœnicem. [A Saxones dicunt ear-læppa. ab Ear. Auris, & lap. Particula. L.]

LAP like a dogg, Lambendo haurire, bibere instar canis. Cym. llepian. A.S. lapian. Al. laffen. Isl. lep, Lingo, lapre, Linxi. G. *lapér*, *lappér*. It. *lappare*. H. *lamer*. B. *lapen*, *lappen*. Sunt à *λάπτω*, Lambere, lambendo bibere. Ipsum verò *λάπτω* videtur per onomatopœian factum à sono, quem lambentes canes edunt. Cymraïs certè lāb est latus, verber; ac propriè fortè lctus, qui cum sonitu quodam infligitur. nam & Belgis *Lap* est Alapa sonora. *lappen*, Quatere, illidere, cum sono impingere. Nisi malis C.B. lāb & B. *lappen* referre ad illud *λαπείν*, quod Hesychio exponitur *τύπτειν*. unde & apud eundem Grammaticum legas *ἐλάπειν*, *οἶον ἐλάπειν*, *ἵππον*, *ἰμωτίζειν*.

[LAPPET, Lacinia, sinus. Est diminutivum *τῆς Lap*, q. v. L.]

LAPWING, Capra, vanellus. vett. Frisiis *leep*. Putatur nomen inde traxisse, quodd alas utrimque veluti vannos aut ventilabra cum strepitu concutiat. unde quoque in Theot. gl. E, 9 laepuince exponitur Cucuzata. pro quo tamen A.S. glossæ Ælfrici, p. 111 codicis D'ewfiani cucurata, hleapepince:.

[LARCENY. G. *larcin*, *larrecin*. Utr. per contr. à Lat. Latrocinium. ut & G. *larron* à Latro, seu potius abl. Latrone. Skin. Chaucerus scribit *Larson*. L.]

LARD, Lardum, laridum. G. *lard*. It. & H. *lardo*. Laridum verò quasi largè avidum dici censet Macrobius VII, 12. V. etym. Vossii in Lardum. Hinc Larderarius erat Præfectus peni. V. Spelm. [& *Larder*, Promptuarium, quo reconduntur Edulia. Nescio an sit ita dictum *κατ' ἐξοχὴν* ab Arm. Lard, Pinguis. L.]

[LARE. vet. Angl. Doctrina. Refer ad *Lore*. L.]

LARGE, Largus. G. *large*. It. & H. *largo*. Jos. Scaliger derivavit à *λαύρος*, Copiosus, abundans. Plura habet Vossii etym. in Largus.

LARK, Alauda, cassita, galerita. A.S. *lapepce*. [lapepce.] Al. *laurice*. D. *lerse*. B. *lauwerick*, *larck*, *leuwerick*, *lewerck*, *lerck*. Ad originem vocabuli pertinet, quod Alauda scriptores Gallicum esse tradunt. Marcellus sanè Empiricus initio c. 29; avis Galerita, quæ Gallis Alauda dicitur. Plinius quoque lib. XI, c. 37;

“Galerita appellata quondam, postea Gallico “vocabulo etiam Legioni nomen dederat Alauda”. Loquitur hîc Plinius de eâ Legione, cuius meminit Cicero in epistolis ad Atticum & in Philippicis non semel. Licet verò Legio hæc è solis civibus Romanis constiterit, ut Auxilia ex sociis; Cæsar tamen ei Gallicum hoc nomen imposuit, propterea quod ejus Legionis milites galeis cristatis referrent avem, quæ Gallis olim vocabatur Alauda, hodiè *alouette*. Ab hoc igitur Alauda primò fuit *alaurik*, ac postea *leu rik*, *lerck*. Hæc habet Vossius de Vit. serm. lib. I, c. 2. ac plura etiamnum habet ejusdem etym. in Galerita. Omnino tamen hîc vide Casauboni animadv. in Suetonii Jul. Cæsarem, c. 24.

LASH, Plaga, flagellum. Suspicio desumptum vocabulum ab illo *leash*, quod significat Retinaculum canum sive Lorum, quo canes mutuo sibi retinentur adstricti. nam ut venatores istiusmodi loro canes junctos continent ante cursum; ita dimissos jam, & aliquid contra venationis legem committentes, eodem loro verberant. Fortasse quoque huc facit, quod *λασάριον* Hesychio exp. *μωρίς*, Flagellum, scutica.

LASK, *lax*, Defluxio ventris, diarrhoea. Facile crediderim à laxiore, i. solutiore alvo mutuatam denominationem. [V. *Lax*.]

[LASS, Adolescentula. à *ladde* jampridem in usu apud nostros derivatur *Laddeffe*, pro quo per contractionem usurpatur hodierno die *Lass*. Hickes.]

LAST, Postremus, novissimus, ultimus. B. *laetste*, *letste*. Non pauci derivatum putant ex *λοιδορός* vel *λοιδορός*, Ultimus, postremus. Rectius tamen statuas *laetst* contractum ex *laetst* est. Ælfrici gr. cap. 38; late. Tardè. *latop*. Tardiùs. *latort*. Tardissimè.

LAST of a shoe-maker, Mustricula, i. lignea forma, cui sutores calcearii superinducunt corium calcei consuendi. A.S. *lært*. Al. *leist*. D. *lest*. B. *leest*. V. gl. D, 24. in Kalepodia. [& gl. Goth. in *LAISTGAN*.]

[LAST,] LASTAGE, Lastagium. G. *lesto*, *leflage*. H. *lastre*. B. *lastagie*. [A.S. *hlært*.] Significant onus navi imponendum. Tributi quoque genus eo nomine persolvendi. Saburram denique. V. Spelm. in Lastagium. Origo vocabuli petenda est ex A.S. *hlærtan* † *behlærtan*. Onerare. Unde & Gallis *lester un vaisseau*. Italis *alestare*, *alestire*. H. *lastar*, *allastar* est Implere navem variis mercibus. V. interim numquid huc faciat, quod *λαϊστόν* Suidæ exponitur *ἀχθρόν*.

[LAST, Durare, permanere. A.S. *lærtan*. Utr. à *last*, Postremus. qui enim diutissimè omnium perdurat, ille postremus omnium definit, postremus omnium manet. Skin.]

LATCH of a door, Cadanascus. *Latchet of a shoe*, Corrigia calcei. Magnam videntur habere affinitatem cum B. *letse* vel *litse*, Nexus, laqueolus, quo aliquid continetur ne excidat. M. Casaubonus Angl. *latch* per metathesin profuisse putat ex *ἀγκύλιον*. [Italis est *laccio*, quod manifestè fit à Laqueus. L.]

L A.

[**LATE** Cumbrienfibus est Quærere. *Leita* Islandis idem significat. L.]

LATE, Serus, tardus. A.S. læt. Al. laz. B. læt. Danis lød est Segnis. Isl. latur est Piger. Alibi Angl. *late* derivavi à Dorico λάθωμι pro λάθομαι, Oblitus sum, non memini; quodd nulli seriùs injuncta sibi munia exequantur, quàm qui mandatorum memoriam ex animo sibi patiuntur effluere. Ovid. II Fast. v. 255. ubi agit de Corvo odiosè cessante & Apollinis jussa segniùs exequente,

Immemor imperii sedisse sub arbore fertur,
Dum fierent tardâ dulcia poma morâ.
Huc etiam facit Plautus Aululariâ, Actu IV, Scenâ 1;

Hoc est servi facinus frugi, facere quod ego persequor:

Nec moræ molestiæque imperium herile habeat sibi.

Nam qui hero ex sententiâ servire servus postulat,

In herum matura, in se sera condecet capessere:

Sin dormitet, ita dormitet, servum sese ut cogitet.

Idem Rudente, Actu IV, Scenâ 2;

--- Nimis homo

Nihili est, qui piger est: nimisque id genus odi ego malè.

Vigilare decet hominem, qui vult sua temporis conficere officia.

Non enim illum expectare oportet, dum herus se ad suum suscitet officium:

Nam qui dormiunt libenter, sine lucro & cum malo quiescunt.

Idem Sticho, Actu I, Scenâ 2;

Qui manet ut moneatur semper servus homo officium suum,

Nec voluntate id facere meminit, servus is habitu haud probus est.

[Sunt omnia à Goth. **LAATGAN**. Tardare, morari. L.]

LATH, Longurius, pertica oblonga. Fortasse est à λῆτις, Tenuis, vilis. Ilàth interim Cymraïs Virga, pertica, mensura trium pedum.

LATHE Chaucero est Horreum. *Why ne haddest thou put the capel in the lathe?* Re. T. 168. Runico lex. **LAÞ** est Cumulus, acervus. D. lade est Horreum. ladesoget, Villicus horrearus. ladegaard, Villa rustica. &c. Germ. lade est Loculamentum, taberna institoria. Origo vocabuli referenda est ad ea, quæ infra dicimus in *load*, Onerare. ac porro v. quæ habet nobilissimus H. Spelmannus in Grangia. [Isl. lada & blada est Horreum. à blada, Construere, aggregare. L.]

[**LATHER**, Aquæ saponatæ spumâ inungere. Cot. Evang. Joh. XI, 2. θιο γεθουοζ & ρμipube & leþneð ðone ðphten mīð ρmipinire. "Quæ ungebat Jesum unguento". Hinc interpretari licet quod de Medicinali libro depromsit Somnerus; γνib ρpīðe. οþ þ eall geþneð ρie: Anglicè, knead & beat it well, till all be lather'd or in a lather. Huc quoque referre non dubito A.B. *lether*. Dicunt autem de equis cursitantibus *they*

L A.

lether it. Clarissimus Nicholsonus derivat ab A.S. hleoðrian. Tonare. L.]

[**LATHING** Devonienfibus est Precatio, rogatus, invitatio. A.S. laþan. laþian. Al. laden. laþon. à Goth. **LAÞGAN**. Vocare, ad se invitare. L.]

LATTEN & *latten mettall*, Aurichalcum. Cym. lattwn. G. leton. It. latone. H. laton. B. latoen, **lattoen**. Isl. laatum est Æs. Orichalcum hodiè Germanis dicitur *messing & letton*. Puto *messing*, à Misceo; quodd misti sit coloris ex ære & auro. **letton** autem, quia luteum. Ita Mart. in Orichalcum. [At alii dictum putant quasi *gladtun*, à nitore splendido. A.S. mæþlen est æs, & mæþling. Orichalcum. unde contractum *messing*. L.]

LATTISE, *lettise*, Clathrum, cancelli. V. *Let. tise*.

LAVANDER, Lavandula, hirculus, salunca Plinio, spica & spica nardi Scaligero. Cym. lavant. G. lavande. It. lavanda. D. lavendel. B. **lavender**. Sunt, qui putent esse *lavandula* memoratam Athenæo. V. Voss. de Vit. ferm. III, 18. -- Idonea ratio est, cur à Lavando dicatur: alioqui potuisset Germ. vox videri. tanquam sit à **laven**, Reficere, refocillare, vegetare, id est, Vires restaurare & animam è deliquio ad pristinum vigorem, revocare. "Stillatitia nempe lavendulæ aqua (verba sunt Matthioli ad Dioscoridem) præstat ad animi deliquia, non solum pota, sed etiam naribus illita atque arte-riis admota". Hæc ferè Martinius in Lavandula. v. Locum.

LAUD, Laudare. V. quæ annotavimus in *Glorie*.

LAVER, Niptrum. G. *lavoir*. [Ut λῆτις Græcis est Labrum, pelvis, à λῶω, Lavo; ita medium seculum fecit suum lavel à Lavo.] V. gl. D, 11. in Lavel.

[**LAYEROCK**, Alauda. RR. 662. V. *Lark*. L.]

LAUGH, Ridere. Goth. **hlaþhan**. A.S. hlahan. hlihhan. hlyhhan. Al. lahhan. Cim. **hlaþhan**. D. leer. B. **lachen**. M. Casaubonus putat Angl. *laugh* derivatum ex λαῖν, Ridere. Mihi Theor. lahhan primò videbatur peti posse ex λακῖν, Resonare, qualemcunque sonum vel strepitum edere: quoniam tamen in monumentis A.Saxonice persæpè h præfixum habet, eamque orthographiam constanter quoque teneant Gothi, satius visum hlahhan & hlihhan derivare à κλάζειν vel κλάγγειν, Clangere, stridere. mutato nempe initiali κ, quod frequentissimum est, in h. & λ, quod non minùs frequens, in hh.

LAUGHTER Anglis est Risus criminantis vel cum quodam contemptu vituperantis. Fortasse ab A.S. leahtrian. Criminari. Belgis *lachte* est Vituperium. [A.S. hleahtor. quod certè ab Isl. **hlatur**, Risus. L.]

LAVISH, Profusus, prodigus. a *lavish tongue*, Os procax. Græcis λῆβρον στόμα. Ita M. Casaubon. Ego Angl. *to lavish*, Absumere, olim derivavi à λαπάζω, Destruo, evacuo, vel λαφύσσω, Deglutio, exhaurio. Nunc tamen malim referre ad illum loquendi modum, quo probatis Romanæ

L A.

manæ linguæ auctoribus ii dicuntur eluere se bonis, qui rem omnem familiarem dissipant opesque suas (ut loquitur Tacitus) proluunt. [*Lave* est Exhaustire, indeque *lavish* formari videtur. L.]

LAUNCE, Lancea. G. *lance*. It. *lancia*. H. *lança*. [B. *lancie*, *lanffe*.] Festus vult petitem ex Græco λόγχη. V. If. Casauboni Comment. in Strabonis lib. IV, pag. 94. V. quoque Voss. etym. in Lancea. Menagium in *Lance*. [Derivaverim ab Arm. Lanca, Jaculari, lanceam vibrare, vel, ut loquar cum Tertulliano, Lanceare. Huc quoque pertinent Scot. *lanfand*, & *to launch a ship*, Navem deducere. L.]

LAUNCE dicuntur chirurgi cum scalpro vel phlebotomo ulcus incidunt vel partem aliquam affectam scarificant. Medii ævi scriptoribus Lanceari erat lancea vel alio aliquo instrumento chirurgico lædi. Voss. de Vit. ferm. lib. Quarto, c. 12.

LAUND, Saltus, nemus. Vide *Lawnd*.

[LAUNDRESS, Lotrix, quæ lintea lavat. G. *lavandiere*. It. *lavandaia*. à Lavando. Skin.]

LAURELL tree, Laurus. Cym. lawryf. lawwydden. A.S. laupbeam. lapepbeam. Al. lorboum. G. *laurier*. It. *lauro*. H. *laurel*. D. *saur tre*. B. *lauwerboom*, *laurierboom*. De vocis origine v. Vossii etym. in Laurus.

LAW, Lex. A.S. lagu. G. *loy*. It. *legge*. H. *ley*. D. *low*. vett. Flandris *loy*. Nullus interim dubito, quin Angl. *Law* sit ex A.S. lagu. prorsus ut *bow*, Arcus, est ex *boga*. *maw*, Stomachus, ex *мага*. *saw*, Serra, ex *рага*. *sow*, Sus, ex *руга*. *own*, Proprius, ex *agen*. &c. Hoc ipsum tamen lagu liquidè satis deflexerunt priores nostri ex Cim. ΜΑΡΝΑ, Leges. unde in Oretinganâ inscriptione, quam affert acerrimus Borealiū antiquitatum indagator Wormius p. 121 mon. Dan. ΠΙΛ ΜΑΡΝΑ sunt Disæ vel Thifæ leges: arbitrabantur enim Cimbri vetustiores jura legesque primū instituisse Disam vel Thifam, quam pro Themide colebant. Illud quoque ΜΑΡΝΑ valde affine est Gr. λόγος, Præceptum. quum enim Apostolus dicit Gal. 5, 14, πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, sensus est, "Omnem legem uno præcepto impleri". atque ab istâ vocabuli acceptione Tabulas decem præcepta continentes, receptissimâ consuetudine, vocamus Decalogum. -- *Law* Anglorum, D. *lowen*, Gallorum *loy*, H. *ley*, unam eandemque habent originem. Possint quidem videri facta ex Lex, legis; malim tamen petere ex vet. Saxonico *lowe*, id est, Consensus, quandoquidem id demum pro lege est, in quod universus consensit populus. Mart. in Lex.

LAWING of dogs, Expeditio canum. V. Spelmannum in Expeditare.

LAWND in woods, Saltus nemorum. D. *lund* est Lucus. *lystgylund*, Nemus. Cym. llwyn vel llawn est Nemus, saltus. Isl. *lundur*. Chaucero *launde*, Bl. Kn. v. 120. Confer cum G. *Lande*. de quo v. Nicot. & Menag. [Camdeno exponitur Planities inter arbores sita. rectè. Gallis est *lande*. H. *landa*. Omnia à C.B. lawnt, Planities. L.]

L A.

LAX, v. *Lash*, Fluor ventris. [Fortasse ab Arm. laulk, Laxus, exsolutus. L.]

LAX, Efox, exos. V. Spelm. in Efox. Voss. de Vit. ferm. pag. 327. Efox, leax. gl. Cott. 74. Ificlos capio, leaxar ic gero. Colloquium monasteriale. Ific, leax. gl. Cot. 161. Efocius + salmo, lex. gl. R. 102. -- *lay* Danis, *lachs* Teut. Videtur idem, quod *abberdaen*. putaturque accisum ex *ἀλαγέ*. considera tamen. Efox, piscis magnus, quem in Rheno esse annotat Plinius IX, 15. Aliter legitur Exos, & melius; quod offibus careat. Hadr. Junius. Nobis est *lachs*. Angl. *lax*. B. *lafs*. an quodd laxus? V. Scaligerum exercitat. 218, 3.

LAY, v. *Lai*, Cantus.

LAY, v. *Lais*, Ponere, collocare.

[LAY, Series. Su. *lag*. Refer ad *Lais*, Ponere. L.]

LAYES, Profanæ amatorum cantilenæ. Ab hoc religioso nomine hymnorum natalitiorum summi Numinis misericordiam iterum atque iterum implorantium, coeperunt quoque inconsulti amantes nomen ecclesiæ devotum indere sæpius repetitis planctibus gratiam favorémque dilectarum emendicantibus. Notavit hunc venerandi vocabuli abusum etiam Chaucer.

In a letter wrote he all his sorow,
In manner of a complaint or a lay,
Unto this faire and fresh Lady May.
Mar. T. 666.

In his songes somwhat wold he
wray
His wo, as in general complaining.
He said, he lobed, and was beloved
nothing.

Of which matere maden he many
layes,
Songes, complaintes, roundeles, and
verilayes. Fran. T. 216.

He said a lay, a maner song.

Withouthin note, withouthin song.

Dr. Ch. 471.

Thus will I end this complaning or
this lay.

LAZER, Leprosus. B. *laserie* est Elephas, elephantiasis. G. *ladrerie*. It. *mal de san Lazaro*. unde quidam Angl. *lazer* dictum putant à Lazaro, mendico evangelico ferâ scabie atque ulceribus fœdo.

LAZIE, Piger, segnis. De vocabuli origine hæc habet Spelmanni Archæologus: "Dividebantur antiqui Saxones (ut testatur Nithardus) in tres ordines; Edhilingos, Frilingos, & Laz-zos; hoc est, Nobiles, Ingenuiles, & Serviles: quam & nos distinctionem diu retinuimus. "Sub Ricardo autem secundo pars servorum maxima se in libertatem vindicavit; sic ut hodiè apud Anglos rarior inveniatur servus, "qui Mancipium dicitur. Restat nihilominus antiquæ appellationis commemoratio. Ignave enim hodiè *lazier* dicimus". Hæc Spelmanus. Λασιος interim Hesychio exponitur ἀφρων, ἐπιλήθμων, Demens, obliviosus. Sicambris olim *liise* erat Lentus. *liise gaen*, Peditare, ut exponit Teutonista. Danis *liise*, Quies, otium.

L E.

liffet, Otiosus, deses. *liffe dāye*, Dies delicati, otiosi. *liffenhed*, Deliciae, otium, feriatio. V. quæ annotavimus ad gl. C, 25. in Zephiri. ac supra quoque in *Lache*.

LAZURSTONE, v. *Azurstone*, Cyaneus lapis.

LE vel *lee* videtur Scotis idem quod Anglis *joy* vel *ease*. Ita paraphrasticae versioni Virgilianæ episc. Dunkellenis *to leif in lee* est Commode atque ex voto vivere. *to live at his own ease and liking*.

Sone I me enforce with diligence

To big ane wallit ciete of defence,

Bergamea I nemyt it, but bade.

Dur folkis than (that warren blith and glade

Of this couth surname of our new ciete,)

Exhort I to graith hous, and leif in lee,

And rais on hicht the strenth and fortalice. 71, 46.

Thare is the richt place and stede for your ciete,

And of your trabel ferme hald to rest in le. 81, 18.

Is locus urbis erit: requies ea certa laborum, *Æn.* III, v. 393.

V. Menag. origines in *Liesse*. Magis tamen crediderim *le* vel *lee* istud referri posse ad illud Cædmonianæ antiquitatis specimen, cujus manifestissimum nobis vestigium exhibet Scotticum *lew warm*, Tepidus. de quo fuscè multa in *Luke-warm*. [Rectè Junius. *hleop* + *hleopð* propriè significat Locum apricum & à vento immunem, deinde, ut Thwaitesius ait, Domum, asylum, refugium. quæ dimanarunt ab *Isl. ble*, *blie*, ejusdem significationis. L.]

LEACH, Medicus. Goth. **LEIKEIS**. [**LEKEIS**.] A.S. læc. Al. lachi. Cim. *ΛΕΚΙΑ*. D. *læge*. *Isl. læfnare*. Quamvis autem Angl. *leach* nunc quodammodo videatur obsoletum, mansit tamen antiquæ vocis usus in *horsleach*, Veterinarius, hippiatrus, mulomedicus. V. quæ annotavimus in *Horsleach*, Hirudo. A.S. interim læc videtur esse à lac. Munus, donum, præmium. sicuti enim Obstetrix (ut suo loco diximus) Anglis dicta est *midwife*, quasi *meed-wife*, quod præmio vel mercede sit dignissima, ob utilem, quam humano generi navat, operam: ita quoque ibidem monuimus Medicum simillimâ ratione A.Saxonibus læc dictum à lac. Munus; quod sanitati pristinae restitutos atque ab Orci limine revocatos æquum sit incolumitatis suæ authores luculentis præmiis remunerari. V. quoque annot. ad Keronem in Medicamina. [Certo certius est Goth. **LEKEIS** formari à **LEK** + **LEIK**. Corpus. L.]

LEAD, Plumbum. A.S. leab. B. lood, loot. Quidam deducunt à *λυτός*, Solubilis; nihil enim facilius solvitur ac liquefit, quam plumbum. Alii petunt è medio Gr. *μόλυβδος*, Plumbum. ut primum eliso & fuerit *lud*, atque inde *lead* & *lood*. Exempla similis derivationis è mediâ voce petita sunt *gob* ex *γαρός*, Bonus. *hpor* ex *ἡρως*, Laquear, tectum. *nyt* ex *νύτς*, Utilis.

L E.

nead ex *ῥεῖος*, Rubor. *num* ex *ἀριθμός*, Numerus. *ptæp* ex Historia, &c. — Belgis **lood** fortasse à Lutum; quod auro argentoque comparatum, pro luto sit habendum. Belgis aliàs quoque *blep* vel *blep* nuncupatur. Germ. *blep* vel *plep*. quod postremum Martinus in Plumbum putat aliquam affinitatem habere cum *πλός*, Lutum. V. Voss. de orig. & progr. Idololatriæ VI, 5. [Skinnerus mavult petere ab A.S. læban. Ducere; quia præ reliquis omnibus ignobilioribus metallis maximè ductile est & *πλατύνω*.]

LEAD, Ducere. A.S. læban. Al. leiten. D. *lede*. [Su. *leda*.] B. *leyden*. Fortasse derivata sunt ab *ἡλύνω* vel *ἡλύνω*, Agere: passim itaque apud scriptores occurrunt *ἡλύνω* *ἵππας*, Agere equos. *ἡλύνω* *ναῦν*, Agere navem, quod tantundem est ac si dicas Gubernare vel ducere navem. Ab hoc igitur *ἡλύνω* vel *ἡλύνω* est *ἡλότης*, Ductilis. *ἡλότης*, Agitator, auriga. ad quæ quàm proximè accedunt *leiten* & *læban*. [Ab *Isl. leida*, Ducere, pete. L.]

LEADENHALL, and *Steelyard* Londinienfibus unam eandemque Aulam vel domum publicam significant. Belgis nimirum *staelen* vel *stelen* est Merces venales exponere. Galli quoque suum *estaller* mutuati sunt à B. *stellen*, Exponere atque explicare merces emptorum oculis. vel à *stal*, Statio, locus ubi res venales proponuntur. Etiam *σίμα* exponitur Instruo, exorno. Belgis adhuc *staël van de verwe*, Coloris probatio. item *staël*, *staëlken*, Exiguum aliquod mercimonii specimen emptoribus à vendente exhibitum. *staelen het laken*, Plumbare, vel Plumbeo sigillo munire pannum probe tinctum. *staellood*, Sigillum plumbeum pannis telisve sine ullâ fraude elaboratis tinctisve appensum. *staelfhof*, Locus, ubi panni sigillantur.

LEAF, Frons, folium. Goth. **ΛΑΝΦ**. A.S. *læf*. *leap*. Al. loub. louf. Cim. *ΛΑΝΦ*. D. *loff*. B. *loof*. Videtur posse derivari à *λαφάω*, Respiro, interquiesco; quod patuli frondosarum arborum rami flagrantissimi solis ardorem gratâ umbræ suæ opacitate soleant temperare. unde Maro IV. Georg. v. 24; "Obviâque hospitiis teneat frondentibus arbor". Videtur etiam deduci posse à *λαίφω*, Vestis; quod arbores fruticesque frondibus quasi vestiantur. Huc facit illud Columellæ IV, 27; "Vineæ, ubi se frondibus & uvis vestierint, teneris caulibus necdum adultis modus servandus est". Verissimilius tamen est per non infrequentem literarum inversionem factum esse ex tribus initialibus literis vocis *φύλλον*, Folium. prorsus ut ex *φύλλω* est *leof*. Charus. ex *δυμός*, mod. Mens, animus. ex *μύλλω*, lem + lim. Membrum. ex *δύρον* denique pari modo factum puto C.B. *rôdd*, Donum.

LEAGUE, Fœdus, induciæ. G. *ligue*. It. *lega*. H. *liga* est Pactum sive conventio & nexus, quo duo pluresve mutuo sibi tenentur adstricti atque alligati, unde & nomen.

LEAGUE, Leuca, leuga, leuva. viæ spatium Gallis olim peculiare. Hodie Gallis *lieue* dicitur. It. *lega*. H. *legua*. V. Spelm. in Leuca. & Voss. de

de Vit. ferm. lib. III, c. 19. A.S. gl. R, 57; Miliarium, leouue, mile. V. quoque Martin. in Leuca.

LEAK, Manare, stillare, perfluere. Isl. *leka*. D. *lecke*. B. *leken*, *lecken*. quæ ego aliquando putabam desumpta ex Teut. *laecken*, Minui, deficere; necesse etenim est, ut paulatim minuantur ac deficient, quæ undiquaque perfluunt. V. interim numquid ad investigandam verbi originem faciat, quod Pastoralium c. LVII, § 1, *hleceþup* est Rimosa navis. [quod retinebant Belgæ. nam iis *laekschip* idem denotat. L.]

LEAM of fire, Lampas, fulgetrum. leoma. Jubar; Ælfr. gr. c. IX, termin. 16. candelæ leoma. Lampas; gl. R, 67. on hýrnenbe þiper leoman. "In ardentis ignis fulgore"; Cædmon. 84, 3. unbep anum runnan leoman zelogod. "Sub uno solis radio collocatus"; Greg. magnus Dialog. lib. II, c. 35. Cometis tribuit leoman five Jubar, Equinoct. vernum c. XXXIII. ut & Beda V, 24. [Islandis *liom* est Fulgur, quod respondet Goth. *Λανημῆνι*. L.]

LEAM for dogs, Numella, lorum, retinaculum canum. [G. *lien* est Vinculum. Utrumque ab Arm. *liam*, Vinculum, ligamen. *liama*, Vincire, ligare. L.]

LEAN, Macilentus, macer, strigosus. A.S. *hlæne* est Macer. *hlænneþ*. Macies. *hlænigan*. Macerare. *ahlænþub* beon. Macerari. A.S. itidem *ðýnnul* dicebatur Macilentus. Al. magaro. unde suspicari lubet *hlæn* istud & *ahlænþub* primitus usurpata de iis, qui religiosâ ac regulari corporis castigatione inediaque macilentiores reddituri erant. atque ita *ahlænþub* (ut per usitatissimam literæ C permutationem in aspiratam) nihil aliud erit quàm *aclænþub*. Mundatus & nimia corporis saginâ liberatus. nam *aclænþan* est Mundare, Luc. IV, 27. *clænþeorn*. Puritatis amans; Easil. reg. VII. Beda lib. IV, c. 28, de S. Cudberhto; þær he mid clænþunge þophæþeþneþre þeopð 7 mæpe. "Erat abstinentiæ castigatione insignis". Reg. Bened. cap. IV; hýr lichaman gehþa 7 ceal clænþian. þ 7 mid þophæþeþneþre þýlþan. "Cujusvis est corpus suum castigare, i. per abstinentiam domare".

[LEAN, Celare, occultare. Vox Borealibus usitata. est ab Isl. *leina*, *launa*, Occultare. Hinc dicere solent, *They will give a thing no leaning*, Alicujus rei occultationem non patientur, in vulgus indicabunt. Islandicè dixeris *einge launa þeir vilia lata*. L.]

LEAN, Inniti, incumbere, recumbere. A.S. *hlinan*. *hleonan*. Al. *linen*. *hlinen*. B. *lenen*, *leynen*. Manifestè sunt a *κλίνειν*, Clinare, declinare, inclinare, reclinare. V. etym. Voss. in Clinno. Initiale verò κ sæpissime transire in aspiratam, evincunt hænep a *κάνναβις*, Cannabis. *healm* a *κάλαμος*, Calamus, culmus. *hýþan* a *κρύβειν*, Abscondere, occultare. *hlýþan*. *gehlýþan* a *κλειδόν*, Claudere clavi. *hlub* a *κλυτός*, Vocalis, argutus. *humb* a *κωίδιον*, Catellus. *hopa* a *κρύπτω*, Gravedo, pituita. Goth. *hlaipetns* a *κρίπτω*, Fur. *hklamgan* a *κρίμα*, Crucifigere. &c.

[Wachterus etymologorum nulli secundus curâcta derivat à primitivo *glin*, Genu, quod superat eo sensu apud Cambros & Armoricos. Quid si derives ab Hib. *Leanam*, Adhærere? L.]

LEAP, Corbis seminatoris. *Leap to take fish*, Nassa. A.S. *leap* þ pilige est Cophinus; gl. R, 101. item *leap* vel *boþenet*. Nassa; gl. R, 83. Hinc sæculo semibarbaro Lepe coepit usurpari pro certâ quadam aridorum mensurâ, de quâ vide Spelmannum in Lepa. ac magis etiam G. Somneri diction. Sax. Lat. Anglicum in *leap*. Calathus. [Sunt ab Isl. *laupur*, Alveus, calathus. L.]

LEAP, Saltare. ic *hleape*. Salio; Ælfr. gr. 30. *hleapeþe*. Saltator. *hleapeþre*. Saltatrix; Ælfr. gl. 6. *hleapettan*. Exilire. *hleapende*. Exiliens; Beda V, 2. *hlýp*. Saltus; gl. R, 61. ic *onbe*. *hleape*. Infilio; Ælfr. gr. 30. Cimbris **IRÞ* *MNB* est Expeditio. **MNBÞ* **MNBÞ* sunt Sicarii, grassatores. **MNBÞ* *ÞB* *ÞBÞ*, "Profilii ita percitus". **MNBÞ* **MNBÞ* *ÞBÞ*, "Profilii à navi". **MNBÞ* **MNBÞ* *ÞBÞ*, Cœlebs, qui Belgis *een-loopig geselle*. Isl. *ad hleppa* est Currere. B. *loopen*. Hesychio *λαυπάειν* exponitur *σπεύδειν*. [Hinc, ut notat Skinnerus, *Leap-year*, Annus bissextilis, quia uno die reliquos transilit, i. e. excedit.]

LEARN, Docere, discere. A.S. *læpan*. Al. *leren*. D. *lære*. B. *leeren*. [Non defuere qui A.S. *læpan*. Docere, compositum putarent ex *læ*, particulâ intensivâ, & *leæn*, Dicere; quod frequentanda & puerulis iterum atque iterum inculcanda sint salutaria præcepta, quæ animis eorum hæere cupimus. --- At *læpan*. Discere complures putant affine Gr. *λῆπειν*, Ineptire, nugari; quod non tyrunculis modò, verum etiam longè maximæ hominum parti immensus doctentium discentiùmque labor difficilis quædam nugacitas esse videatur. --- Quoniam verò *leornian* A.Saxonibus non modò est Discere, sed in antiquissimis monumentis usurpatur pro Legere, atque etiam Meditari, dispiciendum quoque videtur annon antiquiorum harum acceptionum intuitu *leornian* desumptum sit ex isthoc *leornan* vel *leornian*. quod olim denotabat Aliud migrare, abire, secedere; quod studia quærant secessum, atque otia, & magni officiorum negotiorumque acervi plerumque abducant animos humanos ab istâ sedulitate atque intentione, quæ studentibus atque aliquid addiscere parantibus opportuna est.] E gl. A, 22 in Dogma, lera.

LEASE, Charta vel formula locationis. Nos hodiè Dimissionem & elocationem prædiorum, inquit Spelmannus in *Læfiverp*, a *lease* appellamus à G. *laisser*, Dimittere, linquere.

LEASE, Legere spicas, colligere. Goth. *lisan*. A.S. *leþan*. *aleþan*. Al. *lesan*. *lisan*. B. *lesen*. Græcis *λίαν* est Legere, colligere, seligere. atque inde profluxit acceptio verbi *lesen* pro Legere. V. gl. Keronis, in Recolligenda.

LEASIE, v. *Lazie*, Piger.

LEASH, Retinaculum, lorum canum. G. *lesse*. It. *lasso*. H. *lazo*. B. *late*, *leyste*. Ad late pertinent quæ supra attigimus in *lace*, Tænia. Quod verò ad *leyste* attinet, propemodum inducor ut credam Angl. *leash*. G. *lesse*, &c. desumpta

L E.

sumpta esse ex *leyste*. Ipsum verò *leyste* constat ex *leyst-seel* vel *leyst-seel*. Funis vel lorum, quo Canes ducuntur. [*Leash of dogs* significat Ternionem, trium collectionem. A.S. *leste* est Collectio. à *lyan*. Colligere. quod videtur in *Lease*, Legere spicas. L.]

LEASINGS, Mendacia. [A.S. *leasunga*.] Huc facit illud Theot. gl. E, 9. in Famelucas, lacungae. ubi v. annotata. V. quoque annot. ad gl. D, 28. in Callidus, lófs. [quæ adscribuntur in *Lo-fungeours*.] M. denique Casaubonum de ver. ling. Angl. p. 239. in *λάζων*. [Islandis *leystung* significat Perfidiam. L.]

LEAST, *lest*, Minimus. Contractum est ex *λάζων*. V. *lisle*, Parvus.

LEASURE, *leisure*, Otium. G. *loisir*. quod Menagius vult factum ex *Licere*. sicut *gessir*, ex *Jacere*, *plaisir*, ex *Placere*. *raisin*, ex *Racemus*. [Veram vocis originationem petendam puto à Goth. *Λανς*. Liber, solutus, vacuus, cui respondet A.S. *leap*. *leape*. quod tantummodò in compositione reperitur, quòdque hodiè effertur *lest*; ut, *recomleap*. *shameless*, Impudens. &c. L.]

LEATHER, Corium. Cym. *lledr*. Goth. *hlaefk*. *hlaefk*. A.S. *leðer*. Al. *leder*. D. *leder*, *leðr*, *leir*. B. *leder*, *leer*, *lepr*. V. gl. D, 2. in Corium.

LEAUD, *leud* Chaucero est Vilis, inutilis, vanus, nihili res. *nothing worth*, *never a whit useful*, *unprofitable*. Comonly he that other agasteth, other in him ayenward werchen the same; and thus warnished mote he be, and of warnithe the houre drede. Witle is that miht and right leaud, who so taketh hede. Test. p. 498, b. V. plura in *Lewd*.

LEAVE, Definere, deferere, linquere. Manifestè satis originem ducit ex *λείπειν*, Relinquere. unde & Cim. *Λεμίπειν* est Relinquere. *ΜΙΠΑΔ*, Reliquiæ. Goth. *Λελεινζον*. A.S. *belifan* (unde Theot. *piliben* & B. *bliben*) est Remanere. Iisdem quoque A.S. *lafe* est Vidua post obitum mariti superstes, Mar. VI, 17; *lafe oððe opeplibbinde*. Superstes. Ælfr. gr. c. IX, termin. 26.

LEAVE, Venia, permissio, licentia. D. *forloff*. B. *lof*, *verlof*. quæ ego olim deduxeram à *λειτουργία*, Respiro; tanquam nihil aliud sit Venia, quàm spatium respirandi. Hesychio certè *λειτουργία* exp. *λειτουργία*, Definit, cessat. Posteaquam verò observavi *ΝΣΛΑΝΒΕΓΛΑΝ* Gothis, *Λεμίπειν* Cimbris, *leape* *ryllan* & *alýrian* A.Saxonibus usurpari pro Permittere, indulgere, veniam dare, vocabuli quoque etymologiam aliunde petendam judicavi. quâ de re v. annotat. in Tatiani CLX, 4. ubi multis inquiri in originem Theot. *gilouba*, Fides. V. quoque gl. Keronis, in Fides, *kilauba*.

LEAVELL, *levell*, Æquare, complanare, librare. Manifestè est à *levell*, Perpendicularum. quod ipsum tamen est à *Libella*. quæ Italis *livello*, G. *niveau*, H. *nivel* nuncupatur.

LEAVEN, Fermentum. Cym. *lefaïn*. G. *levain*. It. *levito*. H. *levadura*. quæ omnia li-

L E.

quiddò satis dicta sunt à Levando; notissimâ denominationis ratione. At Alamannis dicitur *heffe* & theism vocabulis merè Teutonicis; de quibus v. Tatiani LXXIV, 1. quemadmodum & gl. D, 10. in *Fex*. & Fermentum.

LEAVER, Vectis. G. *levier*. It. *leva*, *lieva*, *lievo*, *lievero*. Sunt à Levando. Belgis pari modo *heffiser* dicitur.

LEAVERET, *leveret*, Lepusculus. G. *levraut*, *levretau*. It. *lepresso*. H. *lebraffillo*. *λεβρεῖς* Mafiliensibus, Cuniculus Latinis, est genus lepusculi: inde Fœtus cuniculorum Plinio dicitur *Laurix*. V. Salm. Plin. exerc. p. 282. [Nostrum autem *Leveret*, tum etiam G. *levraut*, *levretau*. diminutiva sunt antiquæ vocis G. jam obsol. *Levre*, It. *lepre*, *lepra*, utr. à Lat. *Lepus*, *lepor*. Skin.]

[LECH, Sanare, curare. *Leche*, Medicus. *Lechecraft*, Ars medicinalis. Chauc. Refer ad *Leach*. *ΛΕΚΙΝΧΝ* Gothis significat Curare. A.S. *lacnian* & *lecnian*. L.]

LECHEROUS, Venereus, salax, libidinosus. Flandris *lack* est Luxuriosus, lascivus. quod videri potest abscissum ex *λαγής*, qui Hesychio est *ὁ εἰς τὴν ἀφροδίσια καταιφιζόμενος*, "Pronus in Venerem". Nisi malis detruncatum ex *λαίμαξ*, Scortari. Angl. interim *lecherous* videri quoque potest derivatum à *λίχος*, Lectus: quòd libidinosi alienis lectis struant insidias. ipsum tamen *λίχος* ponitur etiam pro *συνισία* vel Concubitu. unde *λεχάινον* est Lectum vel Concubitum appetere. M. Casaubonus refert Angl. *lecherous* ad *λάγνος* vel *λάγνος*, quasi *λάγνος*, q. d. Valde mulierosus, mollis, effeminatus. [Fortasse ab Arm. *lic*, Lascivus. L.]

[LECTORNE, *desk*, Pluteus, analogium, & storium ligneum, in quo leguntur libri. Chauc. G. *lutrin*. Analogium, lecture. Kero. Manifestæ originis. L.]

[LEDE, LEID. vet. Angl. Homo. Al. liud, Homo, populus. A.S. *leob*. Omnia ab Ill. *lydur*, Populus, plebs. Alludit Gr. *λαός*. L.]

LEDEN dicitur Chaucero peculiaris hujus illiusve lingua.

On her finger she bare the queint ring,

Through which she understode well every thing,

That any foule may in his leden saine,

And couthe answer in his leden againe. Sq. T. 453.

Vox *leden* primitus de Latinâ tantum linguâ usurpabatur; posterioribus verò sæculis etiam ad quasvis alias linguas translata est. A.Saxonibus certè Latinus, *leben* & *læben*. Latine & Latialiter, *on leben* & *læben*; gr. Ælfr. c. XXXVIII. *lebennjrc* *gepeopb*. Latinus sermo; Beda lib. IV, c. 2; *boclæden* *κωτ' ἐξοχλῶ* olim dicebatur Romana lingua, sermo Romanus. Ælfræd kuning *pær* *pealhrytob* *ðirre* *bec*. *7* *hie* *of* *becle-bene* *on* *Englisc* *penbe*. "Alfredus rex erat interpretis hujus libri, eumque ex Latino sermone transtulit Anglicè". Ita incipit Proœmium, quod rex inclytus præmisit versionis suæ Boethianæ.

Boethians. Fieri tamen potest Regem hoc in loco becleben dixisse, ut huic suæ operæ commendationem ex difficultate captaret. Postquam enim Roma primum sub Odoacro, ac deinde sub aliis Gothorum Regibus fuit, magnis aded passibus in præceptis abire cepit antiquus nitor eloquentiæ Romanæ, ut proximo seculisæculo paucissimi superfuerint qui Latine scribere vel possent vel auderent. In Boethio interim, qui claruit sub Gothorum rege Theodorico, enitescbat genius verè Romanus, multumque supra vitiosum imperiti sæculi idiotismum assurgens. Hunc igitur stylum purum tersumque ac veterum quodammodo Romanorum in carmine æmulum valde propriè Rex nuncupavit boclæben. propterea quod vera ejus interpretatio peti non poterat ex illâ sermonis Latini colluvie apud omnes tunc temporis usitatâ, sed ex illo veteris linguæ cultu, qui non nisi magno studio ex antiquis monumentis hauriebatur atque eò minimè multis notus erat. Antiquioribus quoque Scotis **leid** vel **lede** significasse Linguam, testatur Princeps poetarum Scoticè translatus à Gawino Dowglas, episc. Dunkellenfi: siquidem *Æn.* III, 210 illud Virg. "Strophades Graio" stant nomine dictæ, redditur, **Strophades in Grew lede are named so.** 74, 37. Illud adhæc *Æneid.* XII, 834.

Sermonem Aufonii patrium morèsque tenebunt:

Utque est, nomen erit ---

transfertur.

The auld usance, and lede of thare cuntre

Sal bruke and joifs, and eik thare name sal be

As it is now, and as thare stile remainis. 443, 4.

Plura id genus loca occurrunt in eadem translatione. Huc etiam refer, quæ de voce *Latinier* habet H. Stephanus. p. 159 libri de Gall. linguæ præcellentiâ. sicuti & Menagii origines in *Latinier*. Inspice quoque gl. decem antiquis historiæ Anglicanæ scriptoribus additum in Greglada.

LEDGE, Ambitus, ora, margo. M. Casaubonus deducit à *λίγνοι*. Fimbria, & in genere (ut Hesychius explicat) τὸ ἔκσπον, quod extremum est. [Rectius Skinnerus derivat ab A.S. *lecgan*. Ponere. quod ibi quævis minores reculæ reponi soleant. L.]

LEE Scotis habet fortunæ commodioris notionem; unde & **to leife in lee** iis est Molli-ter atque ex animi sententiâ vitam agere. V. quæ diximus in *Luke-warm*. & paullo ante in *Le*. [*Lee*, Locus à cœli & ventorum injuriâ tutus. ab A.S. *hleop*. q. vide in *Le*. Hinc nautica verba *the lee*, *leeward*, Navis inclinatio, cum vergat ad eam partem, quæ vento est adversa. *A lee the helm*, Verte gubernaculum in partem à vento tutam. *The lee shore*, Littus vento impervium. Skinnerus derivat *leeward* à G. *à l'eau*, vers seu envers l'eau, sed minùs rectè. L.]

LEE, v. *Lie*, Lixivium.

LEEK, Porrum, allium. A.S. *leac*. *leah*. Al.

lec. Cim. *MANP.* D. *leg.* B. *laock*. quæ omnia videri possunt abscissa ex *λάχανον*, Oler: priscis etenim temporibus Allium putabatur inter alia quævis olera familiam ducere. A.S. interim *lec* & *leh* peculiariter quoque denotabant quodvis Oler; vocabulo fortè detruncato ex *λίον*, *Lego*, colligo: prorsus ut *Legumina* Latinis à *Legendo* sunt denominata. quâ de re sic & Varro lib. Primo de Re rust. c. 23; "Rectius in tenuiore terrâ feruntur ea, quæ non multo indigent succo; ut cytisum, & legumina, præter cicer: hoc enim quoque legumen, ut cætera, quæ velluntur è terrâ, non subsecantur. quæ, quod ita leguntur, *Legumina dicta*". & rursus c. 32; "Serendum viciam, lentem, cicerulam, ervilam, cæteraque quæ alii *Legumina*, alii (ut Gallicani quidam) *Leguria* appellant. utraque dicta à *legendo*; quod ea non secantur, sed vellendo leguntur". Græcis quoque *ῥοσπία* sive *Legumina* ob eandem causam dicuntur *χειροσπία*, quasi *χειροσπία*. nam *χειροσπία* dicitur is Qui manu decerpit, qui manu, non falce metit. Huc pertinet illud Nicandri in *Theriakis*; *χειροσπία δ' ἵνα φῶτες ἄπ' ὀρεσπέπαισι λί-ζονται ῥοσπία χείροσπ' ἄλλα μισχλὸν αὐτὸς ἀρέσσει*, ubi *χειροσπία* Scholiasti sunt οἱ τῆς χειρὸς δρείοντες, ἢ γὰρ δειρίζοντες αὐτοὺς δρείοντες. unde liquet Nicandrum hîc alluisse ad etymologiam vocis *χειροσπία*.

LEER. Nescio an sit Clam ac veluti renidentem observare quid alii rerum gerant. Quod si talem aliquam significationem habeat verbum, omnino mutuatum putabo à Danis, quibus *eg leer* est Rideo. Atque aded *leer* ad dicitur iis Tempestas anni gratior, quum cœli ac soli blanda species arridet atque adblanditur intuentibus. Sed ambigo an *leer* accipiatur Anglis pro *Limis* intuentem nequiter subridere. [Posteriori sensu accipitur & cum doctissimo Somnero crediderim tam hoc quàm D. *leer* & *leeren* deducenda ab A.S. *hleape*. Facies, frons, vultus. L.]

LEES & *lies of wine*, Flores, amorges. G. *lie*. unde iis quoque *la lie du peuple* vocatur Fæx populi. item *la lie de froment*, Recrementum frugum manducatarum, stercus. [Non incommodè deflecti possint ab A.S. *licgan*. Jacere, quia in fundo resident. Alludit Gr. *λίαν*, Agito, jacto, turbo. Fæces enim vinum fermentant. Skin.]

LEES, Camporum æquora se in latum expandentia. G. *le*, *le du drap* est Latitudo panni. *un verger long & le*, Pomarium longum & latum. V. Spelm. arch. in *Lee*. [Derivare possis ab A.S. *leag*, *leah*. *lea*. Campus, locus. L.]

LEESE, *lose*, *loose*, Perdere, amittere. A.S. *lorian* est Perdere, pessumdare, destruere. item Perdere, amittere; quoniam ea, quæ amittimus, nobis quasi perierunt, usque dum recuperemus. lidem quoque A.Saxones pro eo dicunt *þopleo-þan* & *þoplyþan*. Al. *forliofan*. B. *berliofan*. Omnino mihi videor in his deprehendere vestigium aliquod Gr. *ἐλίσσειν* vel *ἀπαλίσσειν*, Perdere. Nisi fortè malis postremam verbi *þopleoþan* acceptionem referre ad *λίαν*, Separare. *λίαν* & *λεῖον*, Abscedere, secedere; quoniam ad tempus quod-

L E.

dam veluti divortium est inter nos & res deperditas. [Unde rectius quàm à **ΛΙΝΣΑΝ**. **ΕΚΛΙΝΣΑΝ** ejusdem significationis? L.]

LEET, *court-leet*, Curia ad jurisdictionem Regiam pertinens, [Curia prædialis & vicana.] *Leet daies*, Fasti dies. V. Spelm. in Leta. J. Davies desumptum putat ex C.B. llys, Aula, curia, palatium, forum judiciale. Considera interim annon rectius deduci possit à **λεῖτον**, Publicum; prout Plutarchus in Probl. Rom. tradit **λεῖτον** ad suam usque ætatem *ἐν πολλοῖς τῶν ἰσθμίων ἔμμεν τὸ δημοσίον* scriptum inveniri. V. Th. Stephani in **λεῖτον**. [Origo nimis longè petita. an propius accedat **lētā**, Inquirere, dispiciat Lector. L.]

[**LEET**, *a three or four way leet*, Trivium, quadrivium. ita dicunt in quibusdam Angliæ tractibus. A.S. *þreopa þega zelætu*. *þeopepa þega zelætu* idem sonant. à **lædan**. *zelædan*. opinor, Ducere, deducere, adducere. quod v. in *Lead*. L.]

[**LEETEN**, verbum, ut videtur, in provinciâ Cestrensi usitatum, Assimulare, præ se ferre, à B. **laeten**. Ejusdem familiæ sunt A.S. **lýtig**. Astutus, vafer. Goth. **linteri**. Dolus. **linter**. Hypocrita. Radicem retinuerunt Islandi, quibus *lata* est Simulare. L.]

LEFT HAND, *Læva*, sinistra manus. B. **lufte hand**, *luchte hand*. **λαφός** Hefychio est *τῆ ἀριστερῆ χειρὸς ὁ ὀνόματι*. hoc est, **λαφός** vel Scæva dicitur, qui sinistrâ manu loco dextræ utitur. Sclavinis *ferwy* est Lævus, sinister; quod Lexicon symphonum Gelenii adducit veluti consonum Gr. **λαός**, Lævus.

[**LEGERDEMAIN**, Præstigiæ circulatorum, q. d. G. *leger de main*, Manu celer; quoniam sc. Præstigiæ illæ solâ manus celeritate peraguntur. Sed unde, inquires, *leger*? credo sic dictum quasi *lever*, à Lat. **Levis**. Skin.]

LEGG, Sura, crus, tibia. Isl. *leggur*. D. *legg*. **ἄλλῃ ἰππῶν ἰππῶν ἰππῶν**, "Habet crassas tibias". Citat hunc locum Run. Lexicon in **ἰππῶν ἰππῶν**. Fortasse ab undeplecgan. Supponere, fulcire. ita verbum hoc exp. gr. **ἄλφρ**. c. 28 & 30.

LEIFFY Scotis est Umbrosus. Illud Virg. *Æn.* VIII, 34. "Crines umbrosa tegebat arundines". sic transtulit Scot. paraphrasis Gawini Douglas episc. Dunkellensis: **Leiffy redig dekkis wele his haris**. 240, 43, b. Omnino refer ad ea, quæ annotavimus ad Al. gl. D, 32. in Frondis louf. [quæ in *Leaf*, Frons, adducta invenies.] Zeelandis quoque **luyffe**, reliquis Belg. **luybe** vel **loobe** dicitur anterior ædium projectura, faciens umbram intraturis. unde nonnullis **voordack schutdack** nuncupatur.

LEISURE, v. *Leasure*, Otium.

LELE Chaucero est *Right, lawfull*.

**Her life should be as a mirrour
Both to lered and leude also,
And teche the folke her lele labour,
Soche mister men ben all misgo.**

Pl. T. sub initium 3æ partis. Fortasse corruptum est illud **lele** ex *lawly*, Legitime, secundum leges. [Seu potius ex G. *Loyal*. L.]

L E.

LEMAN, Pellex, concubina. Quid si derives ex **λεμν**, quod Hefychio & Suidæ exp. *ἀνέχου*, **λεμν**, Abligurrere, insatiabilis gulæ aviditate aliquid deglutire? Eximiè sanè atque huic nostræ conjecturæ convenienter Terentius Eun. V, 4. depinxit sordidam impudicarum aviditatem,

Quæ, dum foris sunt, nihil videtur mundius,

Nec magis compositum quidquam, nec magis elegans;

Quæ, cum amatore suo quum coenant, ligurriunt.

Harum videre ingluviem, fordes, inopiam: Quàm inhonestæ solæ sint domi, atque avidæ cibi:

Quo pacto ex jure hesterno panem atrum vorant:

Nōsse omnia hæc, salus est adolescentulis.

[**Leman** idem est quod **lemman**, & diversa scribendi ratio nihil prohibet, quò minus ab eadem origine petenda sit. L.]

LEMMAN, Vox est ad utrumque sexum pertinens: nam æquè usurpatur de viro, qui mulieri, quàm de muliere, quæ viro est in amoribus. Chauc. Simplex etiam **leefe** vel **lese** eidem Chaucero pari prorsus ratione usurpatur tam de viro, qui feminæ, quàm de feminâ, quæ viro est in amoribus: atque inde **lemman** putaverim dictum quasi **lesman** vel **leefman**. A.Saxonicum certè **þimman** simillimâ compositionis ratione factum esse ex **þyman** monuimus in annotatis ad Al. gl. A, 14, in Mulier compra. [Semisaxonicè scribitur **lewemon**, & ut rectè conjectat Junius, componitur ex A.S. **leoþ**. Dilectus, gratus, & man. Homo. L.]

LEMON, v. *Limon*, Malum Hesperium.

LEND, Commodare, mutuo præstare. Goth. **LEIOAN**. A.S. **lenban**. **alenban**. Al. **lehen**, **lihen**. D. **laane**. B. **leenen**. Ab hoc **leenen** B. **leen** vel **leengoed** est Prædium clientelare, ager feudal. Huc pertinet illud gl. D, 22; Feodum, len. Feodalis, lenman. gl. I, 15; Jus feodi, leenrecht. In lex. quoque Runico **MK** exp. Feudum. De orig. Theot. **lehen** egimus in annotatis ad Tatiani XL, 1. V. quoque gl. Goth. in **LEIOAN**.

[**LENDES**, Lumbi. Chaucer. Hib. luan, lwinne. V. *Loin*. L.]

LENT, Quadragesima, jejunium quadragesimale: quoniam Quadragesima incidere solet in tempus vernum. nam ver A.Saxonibus **længzen**. **lengzen**. **lenten**. Al. **lenten**. B. **lente** dicitur. [Germ. **lentz** quidam derivant à vet. **lind**, Lenis; quòd hyeme tum solutâ, cœlòque mitescente, res omnes leniore aeris temperie recreentur ac veluti reviviscant. A.S. **lengzen** fortasse à **leng** & **lencg**. Amplius, diutius, longius: vel, quòd circa illud tempus dies fiant longiores ac manifestum capiant incrementum: vel, quòd illa anniversarii jejunii tempora longa videantur iis, qui corpora macerant inedia. Præcipuè tamen videntur Priores ab hoc jejunii mortificationisque tædio Parasceves diem, sive sanctum diem Veneris, qui nobis **goede vridag**, [Anglis *Good friday*] nuncupatur, langa **þrige-dæg**

L A.

brex appellasse, quemadmodum dicimus ex rubrica Decimo octavo capiti Johannis evangelistae praemissa in editione Anni 1571. Danis quoque *lang fredag* dicitur Parasceve. Appositè P. Syrus in Mimijambis; "Est vita misero, longa: "felici, brevis". Horatius lib. I, ep. 1;

Ut nox longa, quibus mentitur amica; diés-que

Longa videtur opus debentibus; ut piger annus

Pupillis, quos dura premit custodia matrum:

Sic mihi tarda fluunt, ingrataque tempora--- Ovidius lib. V Trist. Eleg. 10.

Stare putes, aded procedunt tempora tardè:

Et peragit lentis passibus annus iter.

Nec mihi solstitium quicquam de noctibus aufert.

Efficit angustos nec mihi bruma dies.

Scilicet in nobis rerum natura novata est,

Cúmque meis curis omnia longa facit.

Huc etiam refer illud Anthologiae epigr. A, 47.

Τοῖσι μὲν εὖ περὶ πένθος, πῶς ὁ βίος βραχύς ἐστι

Τοῖς δὲ κακῶς, μὴ οὐδὲ ἀπληθὺς ἐστὶ χρόνος.

Quemadmodum igitur patet A. Saxones tempus quadragesimale *lenge* appellasse, à tædio eorum qui à plerisque cibis paullo gratioribus abstinebant; ita quoque nostratium quidam pari prorsus ratione deduxerunt *lent* à Teut. *lenteren*, Cunctari, lentè atque ignavè procedere; ob tardum processum temporis ingratiissimi: nisi malis *lenteren* esse à *lent*. E gl. D, 22. in Ver.]

LEOPARD, v. *Liberd*, Leopardus.

LEPER, LEPRE, *leprosie*, Elephas, elephantia, elephantiasis, lepra. G. *lepre*. It. & H. *lepra*. Græcis *λέπρω* à *λέπω* vel *λεπίς*, Squama. aut à *λέπω*, Desquamo; quodd Lepra cutim scabram asperamque reddat, inque squamas resolvat. V. tamen Voff. lib. I. de Vit. ferm. c. 32; ubi docet vulgo, immò & lexicographis, Leporam cum Elephantiasi perperam confundi.

[LER, *leer*, Vacuus. Berini fabulæ v. 1219. A.S. *gelær*. L.]

[LERE. vet. Angl. Docere, hortari, ab A.S. *læran*. Hinc *Lore*, Doctrina, disciplina. A.S. *lær*. L.]

LESS in compositione significat Vacuum, inanem, carentem. Ita *wisless* Anglis est Amens, vecors. *beardless*, Imberbis. *shameless*, Impudens. *friendless*, Amicis destitutus. *fatherless*, Patre orbus. &c. B. *godloos*, Impius. *eerloos*, Infamis. *trouweloos*, Infidus. *endeloos*, Infinitus. &c. Danis *sindelofs*, Amens. *raadlofs*, Consilii expers. *trofflofs*, Viribus carens. *sydelofs*, Integer. *stægløfs*, Imberbis. &c. Cim. *ΠΡΑΛΑΝΗ*, Securus. *ΠΡΑΛΑΝΗ*, Securitas. Al. *hulpilos*, Inops. *schaedlos*, Sine damno. *werloes*, Cui nulla intentata est lis. *fredloes*, Proscriptus. &c. A.S. *rcomelear*. Impudens. *pebelear*. Præceptus. *gýmelear*. Negligens. *egelear*. Impavidus. *pteoplear*. Indisciplinatus. &c. Goth. *lans* est Vacuus, inanis. *lanslans* in *sandida* A. *κενὴς ἐκπίστευσις*. Arg. codex Luc. I, 53. & XX, 10. *lanshlandgan* in *sandidaean*. *κενὴ ἐκπίστευσις*. Marc. XII,

L E.

3. & Luc. XII, 3. *lansuifk lans*. *νέτρος*. Marc. VIII, 3. *lanslans*. *ἀνέτρος*. Marc. IV, 19.

LESS, Minor. V. *Lisle*.

LEST, *laest*, Minimus. V. *Lisle*.

[LESURIS, LESOURIS. G. Dougl. 402, 23 sunt Prata. ab Hib. *leasúr*. quod, teste Lhuydio, idem significat. L.]

LET, Sinere, linquere, omittere, dimittere, [permittere.] Goth. *lætlan*. A.S. *lætan*. Al. *lazen*. G. *laisser*. It. *lasciare*. D. *lade*. B. *laeten*, *laten*. Olim suspicabar *lazen* desumptum ex *χαλάζον*, *Lazare*. V. Keronem in Sinit.

LETANIE, v. *Litanie*, Supplices preces.

LETHARGIE, Lethargia, lethargus, veternus. G. *lethargie*. It. & H. *lethargia*. V. etym. Voff. in Lethargus.

LETT, Impedire, præpedire, officere, interpellare, injicere moram. A.S. *lettan*. *gelettan*. Cim. *lætlan*. B. *letten*, *beletten*. Sunt ab A.S. *lætian*. Morari, moram aliquam injicere, quò minus quis negotia sua tempori conficiat. Pari quoque ratione Angl. *binder*, & B. *hinderen*, *berhinderen* descendunt ab A.S. *hinden*. Retrò, post. nihilque aliud significant quàm Obiectis præpedimentis aliquem à re gerendâ retrò agere. [Omnia agnoscunt eandem matrem scil. Goth. Iis enim *lætgan* est Tardare, morari. L.]

LETTEN, v. *Latten*, Aurichalcum.

LETTER, Litera. Cym. *llythyr*. G. *lettre*. It. *lettera*. H. *letra*. Cim. *lætlan*. B. *letter*. Olim *boeckstaf* dicebatur: unde liquet omnia hæc nupera esse, atque à Latino Litera desumpta. de quo consule etym. Voffii.

LETTERS, Literæ, epistola, tabellæ. Cym. *llythyr*. G. *lettre*. It. *lettera*. H. *letra*. Omnia sunt nupera, sicuti & B. *brief*. V. quæ annotavimus ad gl. D, 26. in Epistola supermissa.

LETTICE, Lactuca. G. *laictue*. It. *laetuca*. H. *lechuga*. Al. *ladech*. D. *lattuck*. B. *lattouwe*, *lactouwe*. A.S. *leahtric* dicebatur, vocabulo (nisi me valdè fallit conjectura) merè Teutonico. Quum enim Patres nostri *leac* & *lec*; item *leah* & *leh* Olus nuncupaverint; *triga* verò Ramum vel Surculum dixerint, manifestè satis *leahtric* ex duabus hisce voculis componitur; quodd Lactuca, sibi relicta, furculi instar in alitudinem aliis oleribus insuetam excrescat. Suetonius in Augusto, c. 77, *lactuculæ thyrsum* dixit. Diphilus apud Athenæum lib. II *κενὴ τῆς δεξιᾶς*. A.S. interim Lactuca quoque, sicuti observat L. Noelus in exegetico suo, *plæppyr* dicta est, quodd sit *ὕπνωσις*, Soporifera; quâ de re v. Athenæi philosophantes super mensam lib. II, c. 28.

LETTISE, *lattise*, Clathra, cancelli. Propriè tamen Cancelli ferrei; q.d. *lett-yrn*. Impediens ferramentum, vel Clathrum ferreum, quod non patitur quemquam introrumpere in loca tali septo munita.

LEUDE Chaucero plerumque est Stupidus atque imperitus. *Alas we ben to leude or to slowe. We shal ben as leude as gees.* Mar. T. 1065.

Her life should be as a mirrour
Both to lered and leude also,
And teche the people her tele labour.

[V. reliqua in *Lela*.]

I am not wood, all if I leude ybe.
It is nat so, that wote I well parde.

Tr. lib. III, 399.

Refer ad ea quæ supra diximus in *Laiman*.

Pea a priest be foule, on whom we
trust.

Do wonder is it a leude man to
rust. Pr. prol.

Such a leud mans wit shall pace
The wisdom of an heape of learn-

ed men. 13, Prol.

Pea blessed be alway the leude man,
That nought but only his belese can.

Mi. T. 347.

Alle leud men been full blind.

LEVELL, v. *Leavell*, Æquare.

[LEVEN, LEVIN, vet. Angl. Fulgur. Editor
G. Douglassii petit ab A.S. hlifian. Rutilare, cu-
jus in sententiâ lubens conquesco. Hinc Spen-
cerianum *Levin-brond*, Fulmen. L.]

LEVERET, v. *Leaveret*, Lepusculus.

LEVITE, Levita. A.S. gl. R, p. 66; Levita +
diaconus, diacon. D. Hieronymus Tomo IV,
libro de septem ordinibus ecclesiæ; "Primus in
"Clericis, Fossariorum ordo est: secundus, O-
"stiariorum: tertius, Lectorum: quartus, Sub-
"diaconorum: quintus, Levitarum seu Diaco-
"norum: sextus, Sacerdotum: sept. Episcopo-
"rum". &c. vide locum. Aliter aliquanto Æl-
frici canones ad Wulfinum episc. § 10; Seorþon
habaþ rimbod geseþte on cýpcan. an 17 ho-
rtaþiur. oðer 17 Lector. Ðriþþa Exorcista.
þeorþa acolitur. fýrta subdiaconur. fýrta
diaconur. þeorþa Ppæbiter. V. sequentia.

[LEVY, Tributum exigere. item milites con-
scribere, seu potius cogere. G. *lever*. It. *levare*,
Tollere, i. e. vi abripere. Skin.]

LEWD, Prævus, improbus, impurus, nequam,
λαδς, Turba, populus: hinc Angl. *lewd*, Impro-
bus, flagitiosus; quales è turbâ plerique. Ob-
via philosophorum in eam rem testimonia. Hæc
de vocabulo isthoc habet M. Casaubon. V. ta-
men quæ supra ex Spelm. attulimus in voce
Laieman. sicuti & in *Leaud* & *Leude*.

LEWSE, *loose*, Laxare, solvere, liberare, redi-
mere. Goth. *ΛΑΝΣΑΝ*. A.S. lýran. leorþan.
Al. losen. arlosen. Cim. *ΛΕ ΜΗΛ*. D. løse. B.
lossen, *berlossen*. Græcis λέν, λύσει est Solvere.

LIBB, Castrare. B. *libben*. Fortasse, pro-
pter injuriæ magnitudinem, desumpta sunt ex
λυνν, Lædere, summis afficere incommodis, pes-
simè tractare. Nisi malis petere ex Ionico λωβν
pro λωβν, Injuriam inferre, contumeliâ afficere.
ut propriè olim usurpatum sit verbum de acer-
bissimâ vindictâ, quam infelices mariti adulte-
rarum ab adulteris in flagranti crimine depre-
hensis exigebant. Huc refer illud Juvenalis X.

--- exigit autem

Interdum ille dolor plus, quàm lex ulla dolori
Concessit ---

Carbonem certè, ne plures recenseam, Bibienus

deprehensum foedum in modum castravit: quo
resperxisse videtur Horatius lib. I, Sat. 23;

Accidit, ut cuidam testeis caudâque sala-
cem

Demeteret ferrum --- V. locum.

LIBERD, *leopard*, *lybard*, Leopardus. Al. lie-
bart. Cym. *lewpart*. G. *leopard*, *liepard*. It. &
H. *leopardo*. B. *luypaerd*. Illud interim ani-
mal, quod λεωνιδας vocant, non tam videtur
esse Panthera, quàm animal mixti generis ex
leônâ & pantherâ genitum. V. Plinium N. H.
VIII, 16.

LIBERTIE, Libertas. G. *liberté*. It. *libertà*.
H. *libertad*. V. etym. Voss. in Liber.

LICHEWAKE Chaucero est Ritus funebris. V.
quæ dicimus in *Wake plaies*.

LICK, Lingere. Cym. *llyfu*. A.S. liccan. lic-
cian. liccigan. G. *lecher*, *leicher*, *licher*. It. *lec-
care*. D. *licke*. B. *lacken*, *lecken*, *licken*.
[Goth. *ΛΑΙΡΥΑΝ*.] Græcis λίζεν est Linge-
re. [& Hebræis לץ. L.]

LICKER, *lickish*, *lickorish* fellow, Catillo,
cupes, liguritor, nequam, nebulo. G. *lichard*,
lecheur de plat. It. *leccardo*. B. *lecker*, *lacker*.
M. Casaubonus putat Angl. *likorish* desumptum
ex λίζω, Cupes. Glossæ Isidori; Lecator, gu-
losus. Propriè tamen putant olim sic dictum
Coquum magis idoneum ad lingendas quàm
condiendas patinas. Tales coquos Turnebus
Advers. III, 21 contendit olim Latinis dictos
Sublingiones. v. locum. [A.S. liccena est Gulo-
sus, heluo. Vel sunt à præcedente *lick*, vel ab
Arm. *licher*, Delicatus. *licheriez*, Cupediæ.
quæ fortasse à lic, quod iisdem significat Lasci-
vum. L.]

LICKORISH, *likorish*, Glycyrrhiza. Cym. li-
coris. G. *liquerice*. It. *liqueritia*. D. *lactritz*. B.
lackereffe, *lickorise*. Græcis est γλυκύριζα, q.d.
dulcis radix. Huc etiam pertinet illud Theot.
gl. M; Liqueratis, lacterie.

LID, Operculum. A.S. hlid. Al. lith. Ma-
nifestè interim hlis desumptum est ex λειδν,
Obferare ac veluti clave quadam occludere.
nam quod attinet ad commutationem initialis
in aspiratam, pluribus eam paullo antè adstru-
imus exemplis, in *Lean*, inniti. D. lid est Clau-
strum, [& Islandis Porta. L.]

LIE, *lee*, Lixivium. A.S. leah. B. *looge*.
Fortasse originem traxere ex λών, Lavo. Cim.
ΛΑΝF est Lavacrum. ΛΑΝF, Lotio. --- Lie,
Lixivium, caustica spuma. Belgis Lixivium ex-
colatum è cineribus dicitur *lecke*; à *leken* vel
lecken, Stillare. Martin. in Lix.

LIE, Jacere, cubare, procumbere. Goth. *ΛΙ-
ΓΑΝ*. A.S. licgan. Al. ligen. Cim. *ΛΕ ΜF-
FIA*. D. ligge. B. *liggen*. Videntur desumpta
ex λίζω pro λεινω, Cubo, jaceo, dormio.
unde fiunt λίζος & λειπρος, Lectus, cubile. Alii
tamen putant esse à λίζαν, Cessare, desinere, qui-
escere. Huc refer illud *leger*. quod patribus
nostris non modò Lustrum ferarum, verùm et-
iam Stratum vel Cubile hominis denotabat. un-
de Hesychio λαρξς vel λαρξς exponitur *κρεβάτιον*,
Graba-

Grabbatulus. Superfedeo plura de his addere: quoniam fufius de A.S. legen agunt annotata nostra ad gl. Lipfii, in legerfede.

LIE, *lye*, Mentiri. In evangeliorum translatione Goth. **ΛΙΝΓΝ** est *ψεύδος*. & **ΛΙΝΓΝΓΑ**. *ψεύδος*. Joh. VIII, 44. A.S. *leogan* est Mentiri. *leogep*. Mendax. *lige*. Mendacium. Al. *liogan*, *liugan* est Mentiri. *liuginare*, Mendax. Cim. **ΛΙΓΓ** sunt Mendacia. D. *liuffue* est Fingere, mentiri. B. *liegen* est Mentiri. *leugen*, *logen*, Mendacium. [A.S. *leogan*. Isl. *liuga*.] quæ doctiff. M. Casaubono videntur non improbabili-ter deduci à *λίαν*, unde *λίαν*. Græcis sunt *Nugæ*, fabulæ, mendacia. [Al. interim *liugan* quidam affine putant Gr. *λυγῶν*, Flectere, torquere: quotquot enim strophas quærun, toti sunt in eo, ut veritatem commentis aliunde ductis conflatifque ad præconceptam fraudem infidiose detorqueant: unde & alii retulerunt ad *λυγῶν*, Infidari. Nec defuere qui deducerent à simplici *λίαν*, Loqui, dicere: quandoquidem rariffimum est, ut sermonis nimii non incurrant in varia mendacia. Scitum est illud Græcorum, ἀμύχανος ἀμύχανος, "Qui multum garrit, multum peccat". γπα γπα *leogan* ne mæg re þe na γπρρϑ. γπα γπρρπεριαν ne mæg re þe γπεριαν na γπρρϑ. "Sicut mentiri non potest, qui non loquitur; ita perjurare non potest, qui jurare non appetit". Scintil. Tit. XXXVII. Quidam denique verbum hoc desumunt à Ligurum vanitate; quandoquidem Ligures pessimè olim apud omnes hoc nomine audiebant, quod essent infidiosi, fallaces, mendaces. V. Nigidii & Catonis hac de re verba, quæ adduxit Servius ad versum 715 undecimi Æneidos, "Vane Ligur, frustra que animis elate superbis".] Ex annot. ad Keronem in Mentiri.

[**LIEF**, *lieve*, I had as lief, † *lieve*, Malim. *Liever*, Potius. Chaucero **leber**, **liber**. Ab A.S. *leoþ*. Dilectus, charus, gratus, acceptus; cujus comparativus est *leoþne*. *leoþne* me 17. Malim. Bed. II, 12. *leoþne* 77 77 eallum. "Clarius est nobis omnibus". Coll. Monast. Boeth. p. 139. me pæpe *leoþne*. B. **lief**. Al. *lief*, *lios*. Omnia à Goth. **ΛΙΝΣ**. Dilectus. L.]

LIEGE-MAN, Subditus. G. *homme lige*. V. nobiliff. Spelm. in Ligantia. ubi quoque docet quid differant Ligii & Vassalli.

LIES, v. *Lees of wine*, Flores.

LIFE, Vita. V. *Live*, Vivere.

LIFT, Levare, tollere. [Su. *lyfta*.] Fortasse est ex A.S. *lyft*. Aër; ut propriè olim significaverit Attollere in aërem. Vel ab illo *loftie*, Sublimis, quod mox sequetur: unde & Danis *lofte* est In sublime evehere. B. **lichten**, **op lichten** est Levare, attollere: quod petitum volunt ex **licht**, **Levis**: prorsus ut Dani suum *latte*, Levare, desumpserunt ex *lat*, **Levis**: immò & Lat. Levare factum est ex **Levis**.

[**LIFT** G. Douglassio est Aër, firmamentum. B. **locht**, **lucht**. Al. *lupht*, *luft*. A.S. *lyft*. D. *lufft*. Isl. *loft*. Unde nostrum *aloft*, In aëre. quod componi videtur ex Isl. præp. a, In, & *loft*. L.]

[**LIGE** idem ac *Lie* in utroque verbi sensu. L.]

LIGHT, Lux, lumen. Goth. **ΛΙΝΗΛΨ**. Cym. *llôg*. A.S. *leoht*. Al. *leoht*. *leoht*. *liecht*. *lioht*. D. *luff*. B. **licht**. Sunt à *λίαν*. Prima lux albescentis coeli ante solis ortum. V. Macrobi. Saturnal. lib. I, c. 17.

LIGHT, **Levis**. A.S. *leoht*. Al. *lioht*. D. *lat*. B. **licht**. Videntur affinitatis aliquid habere cum Gr. *λαγρός*. Laxus, vacuus, minimè distentus. Quum verò *light* est Facilis. *lightly*, Facile, videri possunt ista referenda ad *λίαν*, Acute, celeriter, suaviter, molliter. [Haud dubiè sunt ab Isl. *liettur*, **Levis**. L.]

LIGHT, Descendere de curru vel equo. A.S. *lihtan*. Fortasse quodd hoc nihil sit aliud quàm Rhedam vel equum onere levare: unde & *lighter* Anglis, *lediger* Danis, **lichter** Belgis dicta est Navis, quæ inservit onerariis easque exonerat. Postea tamen verbum usurpari coeptum pro Ex altiore loco cum quodam impetu deorsum ferri: atque inde forte sequens *Lightning*.

LIGHTER, *lighter boat*, Navis, quæ navibus onerariis subservit, easque exonerat. B. **lichter**, vel **lichterboot**, etiam **lediger** appellatur. "Heu par aucuns est appelée cette maniere de "gros & ventreux bateaux, inquit Nicot, desquels on se sert pour allegger & descharger les navires arrivées en un port qui ne peuvent contremonter, & en descharge l'on les marchandes dans ces heus, pour les mener ou les dictes navires ne peuvent arriver. On les nomme aussi Alleges, par ce en eux on allège, comme dict est, le bateaux". [Lighter componitur ab A.S. *liþ*. *liþ*. Navis. & *per*. Vir. ut primitus propriè designet Scaphæ dominum, navarchum. nunc autem pro Cymbâ onerariâ sumitur, ut observavit Thwaitesius. Aliter Junius in proximè præcedenti *Light*, Descendere. L.]

LIGHTNING, Fulmen, fulgur, fulgetrum. Fortasse est à *light*, Ex loco sublimiore cum impetu deorsum ferri: prorsus ut C.B. *lluched*, Fulgur, dictum à *lluchynt*, Impetus. A.S. interim *liget* est Fulgur. *ligettan*. Fulgurare. item *ligtung*. Coruscatio, & *lihtan*. Coruscare. fortasse à *lig*. Flamma. Hebræum קרע, Fulmen, fulgetrum, est à קרע, Splenduit, coruscavit. [Valde affine est Goth. **ΛΙΝΗΛΤΓΑΝ**. Coruscare. à **ΛΙΝΗΛΨ**. **ΛΙΝΗΛΔ**. Lux, ignis. L.]

LIGHTS, Pulmones. B. quoque **lichte** vel **loose** dicitur Pulmo. ac **lichte** quidem, ob levitatem. **loose** verò à **loos**, Vacuus, inanis; est enim Pulmo, ut ait Kilianus, Vacuus, levis, spongiosus, & fistulis inanibus cavus. It. *lonza*.

LIKE, Similis, æqualis. Goth. **ΛΕΙΚΣ**. A.S. *lic*. *lih*. D. *lig*. B. *liik*, *geliik*. Originem vocabuli M. Casaubonus petit ex *ἀλίκος*, Similis. Dispice interim annon per quandam literarum transpositionem derivari possit ab *ἐκλίκος*, Similis.

LIKE, Placere. It. *likerb me*, Placet mihi. B. *het liikt mii wel*, Placet hoc mihi. **ΓΑΛΕΙΚΙΑΛ ΓΑΛ ΜΙΣ**. *ἰδέτε καὶ μίσι*. Arg. codex Luc. I, 3. me *licað þ þu rægrr*. "Placet quod dicis"; Greg. magnus Dialog. lib. I, c. 9. **ΙΜΑ ΨΗΚ ΨΗΡ ΝΑΡΑ**, "Displicebit hoc mihi"; Runicum Lex. in **NERIPHA**.

LICORISH, v. *Licorish*, *Glycyrrhiza*. Dicitur & Scythica, quoddam Scythæ eam invenerint, circa Bœotiam nascentem, prædulcem illam. *Glycyrrhiza* constat sitim famemque sedari. "Ob id quidem, inquit Plinius XXII, 9. ἀδψα ἀπέπελλαν τὴν εὐφροσύνην, & hydropicis dedere, ne sitirent". V. quoque ejusdem Plin. lib. XXV, c. 8.

LILLIE, Liliū. A.S. *lilge*. *lilie*. Al. *lilia*. G. *lir*. It. *giglio*. D. *lillie*. B. *lilie*. Manifestè sunt à *λίλιον*, Liliū. mutato *l* in *L*. ita ex *γαργαρίων* fit Gurgulio. ex *λαγέρω*, Lacero. à *παύειν*, Paulū. ab *ἴρις*, Lis. &c.

LIM, Membrum. A.S. *lim*. D. *lem*. Fortasse per inversionem factum è tribus initialibus literis Græci *μέλος*, Membrum. prorsus ut ex *φίλος* factum est *hîr*. Amicus. ex *θυμός*, mob. Animus. ex *φύλλον*, leaf. Frons, folium. &c. [Islandis *lim* est Membrum. L.]

LIMBECK, v. *Alimbeck*, Alimbix, turbo.

LIMBER, Lentus, vietus. Danis *leimber* sig. effter nogen, est Confirmare + accommodare se ad alicujus arbitrium.

LIME, Gluten. A.S. *lim*. Al. *limen*. D. & B. *liim*. Valde affine est Gr. *λίμνη*, Purgamentum, fordes; quoddam ex proculcatis vilissimi corii fragmentis aliisque rebus fordidissimis excoqui soleat gluten.

LIME, Calx arenato lita: nonnullis dicitur Intrita. A.S. *lim*. D. & B. *liim*. Putant esse à *lime*, Gluten, colla; quoddam ejus operâ struclitium parietum lapides in unum compingantur ac veluti conglutinentur. Alii similiter derivant à *λίμνη*, Purgamentum, fordes; quoddam quibusdam populis Intrita nihil sit alium, quàm Calx arenæ, paleis, pilis, aliisque id genus purgamentis permixta. Obiter quoque observa quoddam *λίμνη* Hesychio exp. *ψάμαθος*, Arena.

LIMIE mudd, Viscosum lutum. Quid olim Lama significaverit Longobardis, docet nos Paulus Warnefridus lib. I. de gestis Longobardorum, c. 15: "Et quia Rex (Agelmundus) eum (infantem) de piscinâ, quæ eorum linguâ *Lama* dicitur, abstulit, Lamissio eidem nomen imposuit". Paulo certè in epitome Festi; *Lama*, cuna, aquæ collectio, à lacu derivatur, quam "alii Lamam, alii Lustrum dicunt". glossis Philoxeni *Lama* sunt *πλάστις τῆς τοῦ*. *Lama*, *εἰν* *berfyndende stede*; Teutonista. unde & vetustioribus Belgis *flonde* vel *flunt* nuncupatur istiusmodi vorago. Oudini dictionario Italico *Lama* inter alia quoque exponitur *une rengée de peupliers proche d'une eau*. De origine vocis v. etym. Vossii in *Lama*. Posteaquam adhæc idem Voss. lib. VII de Vit. ferm. ac variis glossematibus nonnihil de hac voce dixit, etiam hæc addit: "Mirum! cum *Lama* sit Locus lutosus, hoc tam parum abire à Teut. *leem*, quo cum Ar. *gilla* sive Terra figularis, tum universè *πλάστις*, *Lutum* vel *Limus* significatur. Nempe hujusmodi *συνημνῶσις* in linguis aded discrepantibus mihi non ex eo semper esse videntur, quoddam una vocem hauserit ex aliâ, sed quoddam ambæ hauserint ex communi fonte".

[**LIMITOUR**, Frater, monachus, qui intra cer-

tos limites seu regiones munere fungitur. manifestè est originis. L.]

LIMITS, Limites. G. *limites*. It. *limiti*. H. *limites*. Latinorum Limes est à Limus, i. obliquus, transversus. V. etym. Voss. in Limes.

LIMMER, idem cum *mungrill*, Hybrida. Fortasse, præmissio L, est ab illo imber vel umber, quod veteribus in usu pro iber vel ibrida, i. spurius, qui Græcis *ἰμβρία*. V. etym. Vossii in Mismo. [A *lime*, aliter *line*, More canum coire, hoc à *ligne*, Propago, soboles, vel, si malis *lime* scribere, deduci potest à *lime*, Gluten, viscum; quia sc. canes, dum venerem exercent, aded arctè coherent, perinde ac si glutino vel visco essent commissi. Skin.]

LIMNE, Miniculare, minio inducere atque exornare. V. Spelm. in Illuminare. V. quoque quæ annotavimus ad gl. Cot. pag. 196, in Linamento.

LIMON, lemon, Malum Hesperium, malum Medicum vel Assyrium. G. *limon*. It. *limone*, H. *limonça*. D. *limone*. B. *limoen*. Putant esse à *λίμνη*, Fames; quoddam famem acuat.

LIMP, Claudicare. Huc facit illud gl. E, 2; Lordus, lemphald. [Videtur vocabulum denotare Hominem claudicantem vitio ad singulos passus prono capite ac pectore veluti præcipientem; ut sit vox composita à lempen + limpen, Claudicare. & halda, Præceps, pronus.]

LINAGE, Genus, prosapia. G. *lignage*. It. *lignaggio*. H. *linage*. B. *linagie*. Rectè veluti lineâ ex unâ aliquâ stirpe pullulantes ac propagati.

LINCH, Agger limitaneus parœchias vel privatos agros dividens. V. Somn. dict. in hinc.

[**LIND**, Tilia. A.S. *lind*. Isl. *lind*. L.]

[**LINE**, More canum coire. V. *Limmer*. L.]

LINE, Linum. A.S. *lin*. Cym. *llin*. Slav. *len*. G. *lin*. It. & H. *lino*. B. *liin*. Græcis *λίον* est Linum. Videntur autem veteres Lini vocabulo complexi, quiddam textrinæ aptum; si ve id contusæ herbæ, vel frutices arboreæque humanis usibus subministrabant. unde quoque *lin* & *flæx* in cod. Rushworthiano Matth. XX, 20 tanquam synonyma conjunguntur. *flæx* + *lin* *smikende* ne adpærcet. "Linum fumigans non exstinguet". Hinc *Linne*, Linteum. &c.

LINE, Linea, seta, funiculus setaceus ad infuscandos pisces in aquam demissus. [B. *liine*. A.S. *line*. Isl. *lina*.] V. Menag. in *Ligne de pècheur*. & Voss. etym. in Linum.

LINED gown, Duplicata toga. Fortasse quoddam primò vestes fulturâ ex lino duplicaverint.

[**LING**, Erica. Est purum putum Isl. *ling*. L.]

LINGER, Cunctari, cessare. M. Casaubonus derivat ex *ἐλκεῖν*, Pigrari, cessare, tempus terere, tardare. Tot enim ac pluribus cum Hesychius tum Suidas utuntur verbis, ut vim hujus verbi expriment. [Manifestè venit ab Isl. *leinga*, Prolongare, quoddam à *langur*, Longus. L.]

LINK, Lychnus, facula vilior. Fortasse à *λίγνω*, Strido, strideo; quoddam non sine quodam stridore ardeat. M. tamen Casaubonus desumptum putat

putat ex *λῦκος*, Lucerna. [Skinnerus autem mavult petere à Germ. *lencken*, Fletere; quia refina tædæ complicatur. L.]

LINK together, Concatenare. D. *lencke*.

LINNEN, *lin*, Linteum. V. *Line*, Linum.

LINNET, Carduelis. A.S. *linetpige*. Cym. *llinos*, *llinosen*. à *llin*, Linum; quod lini semine potissimum vescatur.

[*LINSY-WOOLSY*, Levidensis, vestis ex lanâ & lino mixtis confecta. V. *Linnen & wool*. Skin.]

LINTELL of a door, Superliminare. G. *le linteau de dessus l'huis*. [Ortum credo, verba sunt Skinneri, ab ant. Lat. Limentum pro limine, q. d. Limentellum, inde & Deus Limentinus, qui liminibus præest apud Tertul. lib. de Cor. mil. V. Voss. etym. in Limen.]

LINTELLS, Lens, lenticula. Al. *lense*. G. *lente*, *lentille*. It. *lente*. H. *lenteia*. D. *lindser*. B. *linsen*. V. etym. Vossii in Lens.

LION, *lyon*, Leo. Cym. *llew*. A.S. *leo*. Al. *leu*. G. *lion*. It. *leone*. H. *leon*. D. *løve*. B. *leew*. Græcis est *λίον*. V. etym. Voss. in Leo.

LIP, Labium. A.S. *lipa*. *lippe*. Al. *leffa*. *lessen*. lepera sunt Labia. G. *lippe* est Labrum grandius. D. *læber* vel *lipper* sunt Labra. B. *lippen*. Sicuti quidam Labia volunt dicta à πὶ τῷ λῶβῳ, quod cibos iis apprehendamus; sicuti quoque in Hrabani Mauri glossis legimus, Labia à lambendo dicuntur: ita & nos Teut. *lip* olim deduxeramus à λῶπιον vel λῶπιζον, Lambendo haurire; nisi rectius fortè deducas à λείβω, Libo, gusto, vel à λύπη, Dolor, tristitia; quod plorabundis, in certissimum indicium doloris jam jam erupturi, labia soleant distorqueri ac propendere. Ac fortasse huc etiam facit quod C.B. *lipa* est Mollis, remissus, flaccidus, pendulus.

LISP, Blæsus. Cym. *bloesg*. A.S. *plipr*. D. *leps*. B. *lispelaer*. Angl. quoque *a lisp*ing tongue est Lingua blæsa. B. *lispende tong*. Aristophanes in Ranis λίσπῳ γλῶσσῳ dixit Blæsam linguam.

[*LISSE* Chaucero est Remissio, relaxatio. ab A.S. *lype*. quod idem significat. Hinc fortasse ejusdem *lissen*, to abate, allay, lessen. L.]

LIST, *as you list*, Ut lubet. M. Casaubonus petitum censet ex λῶ, λῆς, λῷ, quod apud Callimachum, Theocritum, aliisque usurpatur pro θέλω, θέλεις, θέλεις, Volo, vis, vult. [*List* est verbum purum putum Anglo-Saxonicum. quod doctissimum senem non observasse miror. Passim occurrunt in veteribus monumentis me *lyt*. "Lubet mihi", & *lyrtan*. Cupere, desiderare. à Gothico *ANSTAN*. Concupiscere. quibus respondet Islandicum *mier lister*, Libet mihi, delectat me, cupio. L.]

LIST, Ora, margo, limbus. *List of cloth*, Limbus panni. B. *liist*. Danis *list* est Fascia, quâ quis aliquid adstringit. Medii sæculi scriptt. *Lista* dicebatur; v. Spelm. in *Lista*. Martinus vult esse à λῶιδος, Extremus. Hesychius, λῶιδος, ἰχθυον, λῶιδος, ἰχθυον. λῶιδος, πῖλος, πῖρος, ἰχθυον. Omnino tamen v. quæ de vocabuli origine habet Voss. lib. 2. de Vit. ferm. c. 11. [Gl. Cot. 120. Limbus, *lyta* & *lyræ*. *Lesta*, *borba*. item

p. 215. Limbus, *lyt* & *opl*. *Listæ* vox, pro Limbo panni, vel fimbriâ, seu orâ, aut labro est ex Teut. *liiste*, ut inquit Vossius de Vit. ferm. lib. II, c. 11. Quæ vox sumitur etiam pro Lineâ vel metâ. &c. præcipue tamen istiusmodi lineâ, quæ definit locum, intra quem athletæ sunt depugnaturi. Chaucerus in argumento primæ fabulæ Cantuariensis, describens equestris dignitatis virum perstreuum, ait, *He had ben and foughten in listes thrice, and aie flaine his foe*.]

[*LIST*, Catalogus. G. *liste*. It. *lista*. B. *liiste*, *list*. Suec. *lista*. Skinnerus derivatum putat à B. *lesen*, Colligere, quod ab Al. *lisan*. V. *Lease*. L.]

LISTEN, Auscultare, arrigere aures. A.S. *lytan*. *hlýrtan*. B. *lystere*. Græcis κλύω est Audio. V. quæ annotavimus ad Keronem in Auscultare.

[*LIT*, Colorare, tingere. A. Bor. Non, ut Raius putat, à linendo, sed ab Isl. *litur*, *lit*, Color. unde Scoticum *listter*, Infector, tinctor. L.]

LITANIE, *letanie*, Supplices preces. A.S. *letanie*. Græcis λῆτῆ sunt Preces supplices. λῆτῆν, Supplicare. &c. V. Spelm. in Litanie.

[*LITE*, Parvus, item Pauci. G. Dougl. A.S. *lyt*. *lyte*. Suec. *liten*. ab Isl. *lytt* idem. Hinc etiam *Little*, Parvus. L.]

[*LITH* vox Scot. Artus, articulus, membrum. A.S. *lið*. Al. *lid*. Cim. *lið*. Isl. *lyder*. Goth. *liþns*. Islandis *led* est Flexus, à *leda*, Fletere. ad quod non incommode referri possunt omnia. L.]

[*LITHE*, Flaccidus, lentus, vietus, mollis, laxus. Est purum putum A.Saxonicum *liðe*. Mitis, mollis, lenis. L.]

LITHER, Iners, ignavus, desidiosus. A.S. *lyðre* & *liðer* est Malus, sordidus, servilis. Græcis alioquin ἐκλυτος est Languidus, viribus defectus.

LITTLE, *little*, Parvus. Goth. *LEITILAS*. A.S. *lytel*. Al. *luzel*. *luzzel*. *luzzil*. Cim. *liu*. D. *liden*. B. *luttel*. Sunt vel ex Gr. λῆτος, Simplex, tenuis, exilis. vel ex ἐλάσσων vel ἐλάττω, Minor. [V. *Lite*, Parvus.]

[*LITTEN*, church-litten, Cœmeterium. ab A.S. *lictun*. quod habet Bed. H.E. III, 17. And *hyr lichoma* ða rona pær zelædeb to ðam ealonbe þe nemned is Lindberpænenrj. 7 ðær on ðæra bpoþra lictune bebýrized. "Cujus corpus mox inde translatus ad insulam Lindisfarnensium, atque in cœmeterio Fratrum sepultus est". *Lictun* autem conflatur ex *lic*. Corpus, & *tun*. quod proprie locum circumscriptum significat; ut *æppeltun*. Pomarium. *pyrtun*. Viridarium. V. *Leach & Town*. --- *Listen* & *Letten* Septentrionalibus est idem quod cæteris Anglis *Garden*. A.S. *leachtun*. *leactun* est Hortus olerum. à *leac*. *leah*. Porrum, & *tun*. q. v. in *Town*. L.]

LITTER for horses, Stramen equis cubaturis substratum. [B. *litier der beesten*.] G. *lièliere*. à *liet*, Lectus. Quam latè sæculo semibarbaro Literæ vocabulum fuerit acceptum, docet in Archæologo Spelmannus.

L L

LITTIR Æneidos Scot. p. 242, 46. dicitur etiam Cubile suis numerosum foetum enixa. V. locum. [V. quoque proximè præcedens *Litter*.]

LITTLE, v. *Little*, Parvus.

LITURGIE, Liturgia. Græcis *λειτουργία* propriè denotat Functionem + munus publicum. dicta etenim est quasi *λαίτην* vel *λαίτην*, h. e. *λαίον* *ἔργον*, Publicum opus. unde & *λειτουργία* est Publicè munus aliquod obire: quomodo & Lucas accepit Act. XIII, 2; ubi vulg. interp. vertit Domino ministrare.

LIVE, Vivere. *life*, Vita. Gothis **ΛΙΒΑΝ** est Vivere. A.S. libban. lȳrian. lȳrgan. Al. leben. Cym. **MPA**. D. *leffue*. B. *leben*. [Quorum postremum plures petierunt ex *leben*, Amare, diligere; quòd miseris mortalibus nihil vitâ carius. Euripides Alceſtide; *τὸν καὶ οὐδὲν ἴσιν τιμωτέρον*, "Nil reperiri carius vitâ potest". Q. Curtius VI, 4; "Nihil est miseris mortalibus spiritu carius". Calp. Flaccus Decl. XXVI; "Dulcis omnibus vita; & jucunda, vel miseris, "hujus lucis usura". Huc etiam facit fœdum illud Mæcenatis votum, quod habes apud Senecam epistolâ CI. Aliis videtur Al. leben affine Hebræo *חַי*, Cor; ut verbum hoc originem traxerit à Corde, "præcipuâ vitæ causâ & origine", ut loquitur Plinius N.H. XI, 37. **ΛΙΒΑΝ** denique sicuti & lȳrian ac **MPA** videri possunt desumpta ab isthoc veteri lȳrian. unde belȳrian est Relinqui, remanere. prorsus ut *ἀειεῖναι* five *ἀειλαίπειναι* Græcis est Superesse, superstitem esse. item *ἀεῖον* vel *ἀειλαίπιμονος* est Superstes. Latinis quoque Superare pro Superesse, sicuti & Superstes pari modo usurpari notius est quàm ut multis firmari debeat. *laȳ* oððe oȳenlibbende. Superstes; gr. Ælfrici, c. 9, term. 26. Eadem grammatica aliquantò ante cap. 24; ic beo tolaȳe. Resto. Quibus adde illud Al. glosfarii B, 48; uparlibon, Superstitem. E gl. Keronis in Vivat, lebee.] V. quoque annotata ad Tatiani CCXXVI, 2.

LIVER, Jecur. A.S. lȳȳep. Al. libera. lebera. leuera. [Isl. *lȳfur*.] D. & B. *leber*. quod Kilianus derivatum vult à *leben*, Vivere; quoniam recensetur, unâ cum corde, inter præcipuos vitæ nostræ fomites. Aliam originationem tradidimus ad gl. B, 25. in Jecor.

LIVERIE, Sagum donaticum discoloribus infitis insigne, quod domini super annui stipendii pacta famulis quotannis præbebant. Cym. *lifrai*. G. *livrée*. It. *livrea*. H. *librea*. B. *librepe*, *leberepe*, tanquam sit à *leberen*, Præbere, tradere. quod Gallis est *livrer*, *delivrer*. & sæculo semi-barbaro Liberare. V. doctiss. Spelm. in Liberatio, & in Gavol-hwitel. Ad hanc vocabuli originem alluserunt quoque sequentia Chauceri verba: **that is the conisaunce of my livery, to all my retinue delibered**.

LIZARD, Lacerta. G. *lisarde*. [It. *lucerta*, *lucertone*, *lucertola*. H. *lagarto*, *lagardiza*.] Manifestè corrupta sunt ex Lacerta. [Al. est egedessa. Teutonistæ *adelle* vel *egedelle* est Lacerta. Belgarum plerisque dicitur *disse*, *heghdisse*. ab *haege* vel *hegge*, quòd circa sepes in du-

L O

metis ac septicetis degant. V. gl. D, 5. in Lacerta.]

LO, En, ecce. V. *Look*, Videre.

LOAD, Onerare. A.S. hladan. Al. laten. Cim. **ΛΕ** **ΛΑ**. D. *lasse*, *leſſe*. B. *laeden*. Fortasse pertinet ad originem verbi hladan. quòd *λαδν*, ut author est Hesychius, Æolensibus sunt *ζυγα*, Juga. atque ita hladan primâ suâ significatione quondam denotaverit Onera jugo pressis animalibus imponere. V. gl. B, 33. in Oneratis.

LOAF, Panis. Goth. **ΛΑΛΙΣ**. A.S. hlaf. hlaf. laȳ. Al. leib. Cim. **ΛΑΙΠ**. vet. Frisii *laef* vel *leaf*. [Omnia verò hæc magnam habent affinitatem cum Heb. *לֶחֶם*, Innovare, instaurare. Huc faciunt illa Pistoris verba in Colloquio monastico; *Ge mazon pītoblice þurh ȳm ꝛac butan minne cꝛæfte lȳ adneogan*. ac na lange. ne to pel. Soðelice butan cꝛæfte minon ælc beoð æmtig bȳð ȳerepen. ȳ buton laȳe ælc mete to plætȳan bȳð ȳehȳȳȳeb. Ic heortan manneȳ ȳeȳȳangie. ic mæȳen ꝛæpa eom. ȳ ꝛurðon lȳtlincȳar nellað ꝛorbiȳean me. "Potestis quidem per aliquod spatium sine meâ arte vitam ducere; sed non diu, nec aded benè. Nam sine arte meâ omnis mensa vacua videtur esse, & sine pane omnis cibus in nauseam convertitur. Ego cor hominis confirmo, ego robur virorum sum, & nec parvuli volunt præterire me". Atque hoc illud est, quod Baculum panis vocat ipse Deus Lev. XXVI, 26. item Ezech. IV, 16. & V, 16. Ab eâdem interim radice Hebræâ fortasse quoque *καλίσμα* Græcis dicebantur Panes athletic in saginam dati; quos plures ex eo nominatos volunt, quòd *καλμα*, id est Membra artûsque, redderent *ίψια*, id est Valida, robusta. V. gl. B, 6. in Buccella.]

[**LOAN**, Aliquid mutuatum, vel mutuo datum. Isl. laun. Refer ad *lend*, Commodare. L.]

LOATH, Invisus, molestus, odiosus, fastidium creans. A.S. lað. Al. leid. luad. Cim. **ΛΟΙΠ** **ΛΙΕΔ**. B. *leed*, *leȳd*. Olim in observ. ad Wilerami p. 9 deduxeram à *λαδν*, quòd Hesychio exp. *καταλν*, *καταλνναι*, Fatigari, nimio labore frangi. V. tamen annon possint rectius deduci à *λαλν*, Lædere, nocere, transpositis nempe (quo nihil frequentius esse alibi ostendimus) tribus initialibus literis. [D.S. *ða ðe læȳar + læbeðon iuch*. "Qui vos oderunt". L.]

LOBB, *lobcock*, Rusticus, agrestis. *λωβητής* Græcis est Homo contumeliâ & dedecore dignus. Hinc etiam C.B. llabi, llabwft, & lleban videtur dictus Longurio, homo rusticus, agrestis & deformis. [V. *Lubber*.]

LOBBIE, Cœnaculum. V. Spelm. in Lobium. Nostra quoque annotata ad Al. gl. D, 32. in Frondis, louf.

LOBSTER, v. *Lopſter*, Carabus.

LOCH fortasse pro Antro vel foramine usurpatum Scotis; quandoquidem Avernus in paraphrasticâ Æn. versione reverendissimi Gawini Douglas p. 155, 32 exponitur **the loch of hel**. & in Al. gl. D, 23 Foramen exponitur loch. ubi de hac voce plurima fuisse annotavimus. Quoniam tamen *louch* eidem quoque Gawino 242,

L O.

28 est Origo, fons, scatebra fluenti, non immerito forte affinia quis judicaverit prius illud *loch* & posterius *louch*. [*Loch* & *Louch* eadem sunt, ac propriè significant Lacum, quæ neque à Lacu, ut vult Editor, neque ab A.S. *luh*, Stagnum, fretum, † *MF*, *NMF*, Aqua, liquor, pelagus, ut Thwaitesio placet, sed ab Hib. *Loch*, Lacus, mare, peterem. L.]

LOCK, Tomentum, floccus, cirrus. A.S. *loc* † *locce*. Al. *loc*. D. & B. *lock*. Fortasse abscissa sunt ex *λάχνη*. Lanugo, pili molliores instar lanuginis. Helvigijs vult esse à *λόχμος*, Cirrus, cincinnus, coma plexilis. M. Casaubonus derivat à *λόχμος*, Locus arboribus densus, & metaphorice Locus densis pilis obsitus. præterquam quod *λόχμος* idem quoque est cum *λόξος*, Obliquus, non rectus, quod & Cincinnis sive crinibus in nodum contortis non malè convenit. Gallis *flocons* vel *floquets de cheveux* sunt Cirri capillorum. [V. *Flock*.]

LOCK, Claustrum. item Exterior pars claustrum unà cum annulo ex ære vel ferro affabrè facta. Gallis *loquet* dicitur. Græcis *λόγος*. Hesychius *λόγος*, ὁ τῆς θύρας μόνος λόγος. & paullo ante, *λόγος*, μόνος λόγος θύρας. [Loc A.Saxonibus est Claustrum, fera. & Isl. *lofa*, Obex, pessulus, quæ manifestè veniunt à proximè sequenti *Lock*, Claudere. L.]

LOCK, Claudere. A.S. *lucan*. Al. *luchan*. D. *lucfe*. B. *lupchen*. Cymraic illoc est Caula, angiportus, angulus. unde llocio iis est In angulum contrudere, atque ita quadam veluti indagine cingere & circumcludere. Runico lex. *MF* est Clavis. D. quoque *lucfesse* est Claustrum. At Isl. *liufa* est Aperire. [Islandis ad *lofa* est Januam pessulo claudere. Goth. *ΛΟΚΑΝ*. Claudere. L.]

[**LOCK** in a river, Septum, emissarium. Francis *lukkon* sunt Loca pervia, aditus. L.]

LOCUST, Locusta. Cym. *llocust*. G. *langouste*. It. & H. *langosta*. Dicta putatur Locusta quasi Locus ustus; quod Locustarum nubes omnia loca, in quæ incidunt, veluti perurant.

[**LODESMAN**, *Lodisman*, *ledisman*, vet. Angl. Dux viæ, ductor. A.S. *labman*. Manifestæ sunt compositionis. L.]

LODESTONE, Magnes. quasi dicas *leading-stone*.

LODGE, Divertere, hospitari, hospitio excipere. *lodging*, Tugurium, hospitium. G. *logis*, *logement*. It. *loggiameto*, *allogiameto*. B. *logis*, *logiment*. Fortasse desumpta sunt ex A.S. *logian*. Reponere, collocare, recondere aliquid. Cym. *llebau*. Nisi putes affinitatem habere cum isthoc *λόγος*, quod Euripidi Locum natalem significat: ut propriè olim accepta sit vox de Domo, in quâ natus est aliquis atque educatus. v. quoque annotata ad Tatiani LI, 1. ubi agimus de voce *Loch* vel *loh*, Fovea, foramen.

LOFTIE, Sublimis, excelsus. *Loft*, Tabulatum. Cym. *lloft*. D. *loft*. Fieri verò potest Tabulata † solaria sic dicta ab A.S. *lyft*. Aër; quod altè ac veluti in aërem attollantur. M. Casaubonus derivat Anglica *loft* & *aloft* à *λόφος*, Tumulus, collis, locus editus. [Non est mihi

L O.

dubium, quin omnia veniant ab Isl. *loft*, Aër, camera. L.]

LOGG, Truncus, stipes, caudex. *Logger-head* aliàs *block-head*, Caudiceum caput, homo cerebri nullius. Immo B. quoque *logge*, & vet. Frisius *lugg* est Ignavus, iners, & nunquam se ad magnas cogitationes erigens. Fortasse huc etiam pertinent illud *lugg*, quod Anglis significat Immanem arboris truncum † aliam aliquam gravissimam molem omni nisu loco movere atque attrahere.

LOIN, *loyn*, Lumbus. Cym. *llwyn*. Hæc duo videri possunt affinia Gr. *λαγών*. At A.S. *lendenu* sunt Lumbi. Al. *lendin*. D. *lender*. B. *lendenen*. de quibus v. gl. Hrabani Mauri, in Lumbi.

LOITERER, Cessator, erro. [B. *loterer*, *leuterer*.] M. Casaubonus derivat ab *ἀλιτήριος*, Erro. [Skinnerus derivat à B. *loteren*, *leuteren*. Morari, cessare, differre. & hoc à *laet*, *laeter*, i. e. Tardiùs seu seriùs res exequi. quod præferendum puto. L.]

[**LOKKERIS** of *his nek* sic transtulit G. Douglassius Comantes toros Virgilii Æn. XII, 6. Est purum putum Isl. *loft*, Capillus contortus. L.]

LOLLARD, Hæreticus. B. *lollaerd*. Quidam putant esse à *lollen* † *lullen*, Mussare, mussitare, obscurâ voce numeros non verba sonare: quod nova & rectè institutæ religioni contraria fovescentes nunquam non, quod incautos imperitiosque vanâ fucatæ sanctimonix specie capiant, preculas suas atque hymnos mussitabundi repetant. Alii tamen Angl. *lollard* dictum volunt à Lolio; quod hoc hominum genus lolii instar enecet segetem Domini. Utrique perperam: cum Trithemius in Chron. ostendat eos nomen hoc accepisse à Germano quodam Gualthero Lolhard, qui floruit circa annum Domini MCCCXV. V. Spelm. in Lollardia.

LOLLING, Flaccidus.

LOME, Lutum, limus, argilla. A.S. *lim*. *lam*. *laam*. Al. *leim*. D. *leer*. B. *leem*. Videri verò potest A.S. *lim* detruncatum ex *λίμνη*, Stagnum, palus; ut propriè olim accepta sit vox de Cœno paludum. --- Lama Longobardis denotabat Piscinam, teste Paulo Warnefrido de gestis Longobard. lib. I, c. 15. videturque prisca hæc vox corrupta ex *λίμνη*, Stagnum, palus. Glossæ Philoxeni; *Lamæ*, *πλάγεις τόποι*, Festus; "Lacuna, aquæ collectio, quam alii Lamam, alii Lustrum dicunt". Hor. lib. I, epist. 13; "Viribus uteris per clivos, flumina, lamas". ad quæ verba vetus interpres; "Lamas, inquit, lacunas majores continentes aquam pluviam vel cælestem, ἀπὸ τῆς λαμῆς, quæ Ingluvies est & vorago viarum, seu fossæ fluviorum. Hinc quoque dictæ sunt Lamix puerorum voratrices. Ennius; Sylvarum saltus, latebras, lamasque lutosas". Sed de etymo dissentiunt alii. Nam quia Gr. *λάμα* est Oculorum pituita immundis-que humor palpebras veluti conglutinans, planè iis verisimile sit, apud Tarentinos aut Siculos vocabulum istud latius patuisse, deque spurcis limosisque aquæ collectionibus fuisse usurpatum.

L O.

LÖME, Securis, instrumentum fabris ac sal-
tuariis notissimum. In Scot. paraphrasi Æn.
Virg. p. 169, 21. corruptè scribitur **Lone**: se-
quentia enim summi poetæ verba Æn. VI, 183:

Nec non Æneas opera inter talia primus
Hortatur socios, paribûsqûe accingitur ar-
mis.

Sic transtulit G. Douglas rev. Episcopus Dunkel-
lenfis:

**Æneas himself also with full gud
willis
Into sic werkis with the first al day,
For to be bely gan his feris pray:
With lone in hand fast wrik and
like the laif.**

Cur verò *lome* fidenter aded restituendum cen-
seamus pro *lone*, docent annotata nostra ad gl.
Cottoniani p. 104, in Instrumentis, andgeloman.
Quam emendationem porro firmat hæc ipsa pa-
raphrasis Scot. p. 230, 31. ubi quævis agricola-
rum instrumenta, maximè tamen sementi mes-
sique inservientia **werklomes** nuncupantur. p.
item 415, 2. **edgeit lomig**.

LONG, Longus, procerus. Goth. **LAFF**.
A.S. lang. long. Al. lang. G. long. It. *lungo*.
H. *luengo*. Cim. **NIKP**. Isl. langur. D. & B.
lang. V. etym. Vossii in Longus. ut & à no-
bis annotata ad Tatiani CLXXXII, 2. Sclavinis
dluby est Longus; quod Lexicon symphonum
Gelenii in ordine *διὰ πωάων* adducit quasi con-
sonum Gr. *δύλχθ*, Longus, prolixus.

[**LOOBY**, Infusus, bardus. Refer ad *Lobb*,
lobcock.]

LOOF, *aloof*, Procul, eminus. [V. *Lift*,
Aër.]

LOOK, Videre. A.S. locan. locian. [Al. lua-
gan.] Unde Frisiis antiquæ linguæ patriæ ad-
huc tenacibus **look** vel **loyts** est Ecce. Angli
dicunt *look* vel *lo*. Apud Helychium *λάττω* expo-
nitur *σκοπεῖν*, *βλέπειν*. tanquam sit à *λάω*, Video.
Teutonistæ *lufwen* exponitur *fiien*, *schouwen*,
Videre, conspiciere, aspicere. item *fiien met be-
geerten*, *kicken*, Visere, convifere. quod pro-
piùs accedit ad *λεῖσσω*, Video, aspicio. [Ipsum
verbum videtur descendere à C.B. *llûg*, Lux,
lumen. Quid enim est prospicere, quàm lu-
men oculorum longè projicere? Vocem Celti-
cam custodiunt quoque Græci & Latini in *lûg* &
Lux. Wachter.]

[**LOOM**, *weaver's loom*, Textrina. Refer ad
Lome, Securis. L.]

LOOP, Amentum. [Hibernis est Lub † lu-
ba. L.]

[**LOOPHOLE**, inquit Minshew q. d. *leap-hole*;
vel à B. **loopen**, Currere. q. d. Foramen per
quod currere, i. e. aufugere vel exire possis.
Skin.]

LOOSE a town, Perdere, evertere urbem. *ἀ-
στυ* M. Casaubonus refert ad Homericum *λόων
πύλον*, Perdere, destruere urbem. [Cur non à
Loofe, Perdere, quod proximè sequitur? L.]

LOOSE, lose, v. *Leese*, Perdere, amittere.

LOOSE, v. Lewse, Solvere, redimere.

LOPP trees, Tondere vel attondere arbores.
Suidas & Hesychius testantur *λόβης* vocari sum-

L O.

mas sive extremas omnium rerum partes; pro-
priè tamen superiores aurium partes. [Feliciter
alludit Gr. *λόβη*. L.]

[**LOPP**, Pulex. Suec. *loppa*. V. *Flea*. L.]

LOPSTER, *lobster*, Carabus, locusta marina
vel fluvialis. Aliquoties quidem in vet. monu-
mentis A. Saxonice *lopperþne* exp. Polypus,
sed puto glossatores istos, cum non haberent ex-
actum Polypi notitiam, Polypi quoque nomen
indidisse Locustis, quòd eas viderent plures ha-
bere pedes. Tribuunt interim Locustis verum
nomen glossatores Cottonianus & Rushworthia-
nus. Marc. I, 6; ubi sequentia verba, "Et lo-
custas & mel sylvestre edebat", hunc in mo-
dum reddit Cottonianus, *þ lopperþno þ pubu
hunig*. *þ þæxer on pubu binde þrucende þær
þ þebnec*. at Rushworthianus sic, *þ þalþæt-
pan þ lopperþra þ pubu huniger þ þæxer on
pube bendum þ þ þrucende þær*. Innuunt er-
go glossatores per *ἀνελίδας* sive Locustas hoc in
loco designari aut volatile insectum cuius no-
tum, aut aliquod genus pisciculorum *καλαυσι-
κων*, i. e. molli crustâ munitorum. Non me la-
tet inventos, qui negaverint vocem *ἀνελίδας* in-
telligi posse de insecto, quod iis esculentum mi-
nimè videbatur: cæterum hos naturalis histo-
riæ, nedum sacræ, parum cautos dixerim. quan-
doquidem eadem illæ Locustæ, quæ aliquando,
adversus impios excitatæ, supplicii metum sum-
mi Numinis contemptoribus injiciunt, Deut.
XXVIII, 38. 2 Chron. VII, 13. ps. LXXVIII,
46. aliquando quoque dirâ fame tantum non
enectis simplicissimum juxta suavissimumque
præbent alimentum; ut videre est Lev. XI, 22.
ubi non modò locustarum esus divinâ lege con-
ceditur, verum etiam à Mose tria edulium lo-
custarum genera recensentur D. Hieronymo As-
tachus, Bruchus, atque Ophiomachus dicta:
quamquam Hebræi profiteantur se vocum pro-
prietatem penitus ignorare. Minimè interim
prætereundum, quòd Syri, Parthi, atque Ara-
bes (Aristotele Plinioque authoribus) olim *ἀνελ-
ιδας* dicti. Huc denique facit quòd Nic. Cle-
nardus testatur, literis anno M.D.XLI Fesâ da-
tis ad præceptorem suum Jac. Latomum; "Pau-
cis ante diebus, inquit Clenardus, Fesâ vidif-
ses cælum obductum Locustarum agminibus;
quæ hîc non solum saltant, sed avium ritu vo-
litant. Jam coràm video minas priorum pro-
phetarum. Multis in locis nocte unâ fata
perdunt universa. Bellum strenuè cum iis ge-
runt rustici & plaustra plena locustis advehunt
Fesam: nam hos hostes vulgo hîc comedunt".
Cæterum de his plura non addo, cum multa
multi de Locustis edulibus congefserint, & lo-
cus Evangelistæ fortasse magis de piscibus fra-
gillum crustarum tegumento conspicuis, quàm
de insectis videatur intelligendus. "Jordanis cer-
tè amnis, ut docet Plinius N.H. lib. Quinto,
"c. 15. oritur è fonte Paneade: amnis amœ-
nus, & (quatenus locorum situs patitur) am-
bitiosus; accolisque se præbens, velut invitus
Asphaltitem lacum dirum naturâ petit; à
quo postremo ebibitur, aquasque laudatas per-
dit pestilentibus mixtas". Quum itaque divi-
nus

nus Heros, baptismum poenitentiam agentibus administraturus, contulisset se in eremi tractus viciniâ nobilissimi fluvii maximè sibi commodos, commendatôsque, coepit quoque rarâ exercitissimæ vitæ austeritate à pane & vino abstinere; atque in locum vini, sumere saluberrimas Jordanis aquas; in locum panis, parenchymata Cancrorum fluvialium, quorum major pars (authore Fr. Fogerolæo, medico insigni) sine igne edulis est, non minùs quàm ostreorum caro. Proinde, ex ejusdem Fogerolæi sententiâ, *ἀνεί* Locustam denotat. Locusta enim species est Cancræ, sicut *ἀνεί*, & per metathesin *ἀνεί*. Aftacus item & Cicada, quæ *βύζων* à D. Hieronymo appellatur, propter similitudinem in aquis reptilium cum terrestribus. in quorum utroque genere sunt Locustæ, quæ Græcis *μαύρι*, à tempestatum & locorum prænotione: item Eremitæ, quòd deserta aliorum conchyliâ inhabitent. Locustas interim fluviales in omnes fluviorum & rivulorum margines sparsit Natura, cum nihil isthoc cibo vel jucundius vel utilius esse possit: neque enim hujus pisciculi suavitatis tantum laudabilis, verum etiam venenis medetur, & ad mortuos partus egerendos, vivosque continendos efficacissimus est: quin etiam stranguriæ & canum rabiei summopere conducit. Hæc Fogerolæus. Quoniam tamen constat non paucos olim per *ἀνεί* intellexisse summa olerum cacumina, pretium quoque operæ facturum videor si ostendero non defuisse in veteri ecclesiâ A.Saxonica, quibus & ille sensus placuerit. Hymnarium etenim A.Saxonicum interlineatum, Hymno in S. Johannem Baptistam, etiam hæc habet inter alia. Bupna gearcobe ðrenc. 7 gearcobon gearfylbe huni mid feldpýptum foban. "Latex præbuit haustum, & "præbuerunt satiata mella cum locustis pastum". Ormulum 82, 1. hýr ðrinch parr patep agg occagð. hýr mete pilbe poterr 7 gýr he mihhte fínden ohht ofr hunig 1 þ perrte. "Potus ejus erat aqua jugiter. Cibus ejus erant "agrestes radices, & si quid mellis invenire possit in deserto". Nunc addam quid Gerardus Langbainius, vir egregiè doctus ac nostri amantissimus, visâ hac meâ conjecturâ, per epistolam monendum vel annotandum putaverit. "Devenimus jam ad vocem *Lobster*, ubi quæ à te annotata sunt, ut propensiore curâ excutiam, potestas: & sanè, vel te tacente, res ipsa, ut facerem, postulabat. Nunc certè, quod Plin. lib. II, c. 108 de Eratosthene, modum ambitus terrestris indagandi definiente; idem mihi de te, vocem Sax. ad Cancros fluviales, quos Jordanis fluentia Baptistæ in escam suppeditabant, referendam conjectante, usurpare jure meritò videor: Improbum ausum: verum ita subtili computatione comprehensum, ut pudeat non credere. Adjicere liceat, Virum adprimè eruditum, Joh. Gregorium, cum ad varia Sacre scripturæ loca annotationes quasdam linguâ vernaculâ concinnasset, inter alia & vexatissimum illum textum Matth. III, 4. de victu & vestitu Baptistæ fusiùs exponendum suscepisse. "Has ille lucubrationes suas, pro eâ, quæ nos

"intercesserat ex communibus studiis, necessitudine, mecum communicare dignatus; ut in publicum prodire pateretur, coepi ei author esse, & cum typographo de pretio conveni. Nonnulla verò, quæ minùs probabam, ut vel omitteret vel mutaret, amicè suasi, & aliquando persuasi. Scilicet in capite operis sui XXVIII, ubi de vestitu Baptistæ egerat, interpretationem Saxonica vitii taxabat, quòd Cingulum ejus ex elephanti villis (ita enim vocem *olþæn* ipse interpretandam censuit) confectum diceret. Ego contra non Elephantum, sed Camelum eâ voce à Saxonibus intellectum strenuè contendebam: & adductis è veteri fœdere locis quibusdam, in quibus Camelus continuò redditur *olþæn*. probatum ibam. quibus ille statim respondit, eundem ubique errorem errare interpretes, ex ignorantia scilicet animalium exterorum discrimine. Reposui, non illud eos latuisse. Nam & *ýlp*. servatis literis radicalibus, Saxonibus denotare Elephantem, & *olþæn* Camelum: & ne causâ caderem ex Saxonice homiliis MSis loca aliquot producebam; in quorum uno ea extabat immensi elephanti (*opmeten ýlp*) descriptio, quæ alii cuivis animali accommodari minimè possit. in altero alia *olþæn*. quæ necessariò Camelum repræsentaret. Hæc descriptio ita se habebat: Sum cpen pær on ðam ðagum (de reginâ Sabæ verba facit) on ruð ðæle rnotep 7 pír. þa gehýpbe heo Salomoner pírðom 7 com fram ðam ruþernum gemæpan to Salomone binnan ðiepuralem mid mýcelpe fape. 7 hýpe olþenbar bæpon ruþerne pýpta 7 deoppurðe gýmrtanar 7 ungerim golber. -- oluenbar bæpon ða deoppurðan lac mid þæpe cpene into ðiepuralem. forðam þe ða hæðenan. þe ær pær on hoþeþe. ðuph gýrþunge 7 atelice ðuph leahþar. bæpon ðuph heopa gecýrþeþe nýrre 7 geleafan þa gartlican lac to Lpýrter handum. ubi ex epithetis illis hoþeþe & atalice (quæ ego Gibbosum & Tumidum interpretabar: quomodo & nostrates Fementatum panem vocant *hoven bread*) Camelum propriissimè describi afferebam. Addidi & ex Alexandri pontificis Romani legendâ Saxonice verba Quirini de filiâ suâ vultum formosâ satis, sed gibbosâ. Ic hæbbe ane dohtop plitige on anyne. ac heo is forðeaple aplæte. forðon þe heo is hoþeþe. Quibus ille tandem cessit: & si quidem ita vis, inquit, in spongiam incumbat pars major eorum, quæ in eum locum annotaveram, ut mihi videbatur, satis bellè. Sed audio te, Juni, dudum inclamantem, Jam dic, Pontice, de tribus capellis. Quid hæc ad lopptepar. ad Locustas, ad cicadas? Nihil prorsus: nec quicquam mihi succurrit, quod tuis addi dignum sit. Hoc tamen addo. In eodem, quod jam dixi, capite à Gregorio adductum eundem ex Clenardi ad Latomum epistolâ de locustis in Africâ locum, in quem ipse quoque incidisti. Penè pudet scribere, scribam tamen quæ, post lecta illa tua de voce lopptepa. nescio unde mihi

“in mentem venerunt. Nempe, Verbalia ple-
 “raque omnia, quæ Latinis in *tor* & *trix* termi-
 “nantur, Anglis autem nunc dierum in *er*, ea
 “majoribus nostris Saxonibus in *rtne* vel *rtpa*
 “desiisse: cujusmodi inter alia occurrebant rang-
 “*rtne*. Cantator, *a finger*. *peberrtne*. Lector,
 “*a reader*. *reamrtne*. Sutrrix, *a sower* vel *seam-*
 “*ster*. *peprrtne*. Textor, *a weaver*. item *bak-*
 “*ster*, Pistor. *brewster*, Braciator. *spinster* (quâ
 “voce in formulis judicialibus Jurisconsulti no-
 “stri etiamnum utuntur) Netrix: atque alia id
 “genus infinita. Observabam secundo, in vo-
 “cabulis aliquammultis, in quibus Saxones li-
 “teram O usurpabant, Anglos nunc dierum ea
 “per E, vel EA, vel IA scribere & efferre. ut
 “pro bom vel beom. *beam*. à pop. *weep*. à pop.
 “*peep*. & cum à verbo suo *to sow* formârunt *a*
 “*seam*, Sutura. &c. Eâdem proinde analogiâ
 “servatâ, videbam fieri posse, ut ex veteri lop.
 “Saltare, *to leap*, deduceretur *loperrtne* vel *lop-*
 “*perrtpa*. Saltator vel saltatrix, *a leaper*: quo-
 “modo locusta Gallis appellatur *sautereau* vel
 “*sauterelle*. Id solum desideratur, ut constet
 “verbum *lopan* (aut simile quid) Saxonibus eo
 “significatu in usu fuisse: neque enim ullibi
 “me legisse fateor. Succurrit hic dialectus pa-
 “tria; in quâ deprehendo vulgus Anglorum
 “borealium passim pro australium *leap*, Saltare,
 “in usu habere *lowp*. ut ex ceapian Saxonico,
 “*to cowp*. Sed hæc tuis opponere non ausim:
 “nam & aliunde ex onomastico quodam bre-
 “viusculo Johannis Lelandi Saxonico-Latino
 “jam olim didici, *loperrtne* Polypum piscem
 “significare. Atque adeò manum de tabulâ.
 “Tu Phyllida solus habebis”.

LORD, Dominus. Anglofaxonibus olim *hla-*
forp & *hlauforp* dicebatur, unde *Lord* contra-
 ctum. Quemadmodum enim Domini totius U-
 niversi ob incomprehensibilem munificentiam,
 Græcis olim *δὲ τῆς ἐκείνου, ὁλοδοτῆς, ὁλοδοτῆρος* nun-
 cupabantur; quemadmodum adhuc Angli, lau-
 tē excepti, ex hodierno linguæ suæ usu dicere
 solent, *God blefs the founder*, i. “Deus benedi-
 “cat fundatori sumptum benignè suppeditanti”;
 ita quoque Patrum nostrorum sæculo Famuli &
 quotquot se in Magnatis clientelam commenda-
 verant, videri possunt qualemcunque illum Do-
 minum suum *hlaforp* appellâsse, quod suppe-
 ditaret Panem, qui *hlaforp* dicebatur. *because he*
afforded them bread, ut loquuntur Angli. Licet
 autem mirè huc faciat iste locus psalmi CXXII,
 2. quem supra adduxi in voce *Ladie*; ut ut et-
 iam cum etymologiæ hujus ratione optimè con-
 sentiat, quodd *baes*, Becano authore, dictus sit
 Belgis quasi *bieaes*, Præbens, vel offerens ali-
 menta; quodd etiam Dominus ædium vel Pater-
 familias, Doribus atque Æolibus, teste Poll. lib.
 I, c. VIII, § 1. dictus sit *ἐπιπομπῶν*. nequaquam
 tamen satisfecit mihi hæc conjectura, quoniam
 nusquam adhuc incideram in vocabulum A-Sa-
 xonicum, quod responderet Angl. *Afford*. Qua-
 propter penitiùs inspicere cœpi A.S. *hlaforp*.
 atque in duas partes dispescere, exploraturus an
 hæc vocabuli divisio commodiorem aliquam ex-
 hiberet originem: nec frustra operam hanc, o-

pinor, sumsi. quandoquidem *hlaforp*. Panis, &
forp. Initium, origo, visa mihi sunt indubiam
 atque antiquissimæ nobilissimæque Teutonum
 genti convenientissimam etymologiam præ se
 ferre. Appositè Posidonius Apamensis apud A-
 thæn. lib. VI, c. 12. *Κελεῖται ἐξαιρῆσαι μὲν ἑαυτῶν καὶ*
πολεμῶντες συμβιῶντες, καὶ πολλοὶ παρασίτοις, “Celtæ
 “circumducunt secum etiam cum bella gerunt,
 “convictores, quos vocant parasitos”. ad quem
 locum vide animadver. magni Casauboni. Ma-
 gis tamen ad præsens institutum faciunt verba
 Nicolai Damasceni, quæ idem Deipnosophista
 lib. VI, c. 13. adduxit. Videbis locum & summi
 viri notas. Minimè interim prætereundus est
 locus Taciti de Mor. Germ. c. 13 & 14. “Prin-
 “cipum hæc dignitas, hæc vires, magno semper
 “electorum juvenum globo circumdari. in pa-
 “ce, decus; in bello præsidium. Nec solum in
 “suâ gente cuique, sed apud finitimas quoque
 “civitates id nomen, ea gloria est, si numero ac
 “virtute comitatus emineat. expetuntur enim
 “legationibus, & muneribus ornantur, & ipsâ
 “plerumque famâ bella profligant. Quum ven-
 “tum in aciem, turpe Principi virtute vinci;
 “turpe comitatu virtutem Principis non adæ-
 “quare. Jam verò infame per omnem vitam
 “ac probrosum, superstitem Principi suo ex a-
 “cie recessisse. Illum defendere, tueri, sua quo-
 “que fortia facta gloriæ ejus assignare, præci-
 “puum sacramentum est. Principes, pro victo-
 “riâ pugnant; comites pro Principe. Si civi-
 “tas, in quâ orti sunt, longâ pace & otio tor-
 “peat; plerique nobilium adolescentium petunt
 “ultro eas nationes, quæ tum bellum aliquod
 “gerunt. quia & ingrata genti quies, & facilius
 “inter ancipitia clarescunt, magnûmque comi-
 “tatum non nisi vi bellôque tueantur. exigunt
 “enim Principis sui liberalitate illum bellato-
 “rem equum, illam cruentam victricemque fra-
 “meam. nam epulæ &, quamquam incompti,
 “largi tamen apparatus, pro stipendio cedunt”.
 Hæc, spero, sufficient homini cordato. quando-
 quidem nemo non videt postrema hæc verba,
nam epulæ pro stipendio cedunt, totam rem, quæ
 in manibus est, conficere. Nonnulla quoque huc
 facientia attigimus in annotatis ad Tatiani LX-
 III, 3. ubi inquirimus in originem vocis am-
 baht. Antiquioribus interim Gothis vocabulum
 hoc olim non fuisse ignotum, ex eo manifestum
 fit, quod Isl. *lavardur* etiamnum est Dominus.

[LORE, Doctrina, scientia, documentum. B.
leere. Refer ad *Lere*, Docere. L.]

[LOREL, Homo perditè malus, ac tantâ no-
 tatus infamiâ, ut ab omni bonorum consortio
 excludatur. Factum videtur ab A.S. *leopan*.
forleopan. Perdere, cujus præteritum est *lo-*
pen. unde Chaucerianum *lorne*, Perditus. A
forleopan ortum duxit vetus B. *verlieren*. L.]

Los, Lynx. A.S. *lox*. Al. *luhs*. G. *linx*. It.
 & H. *lince*. D. *lofs*. B. *los*, *lochs*. Græcis *λύξ*.
 Animal est acerrimâ oculorum acie præditum.
 unde *λυγικὸν βλέπειν* in *βασιλεὺς χρονομαχίας* est Acu-
 tum cernere. A perspicacibus hujus animalis o-
 culis nomen inditum fabuloso isti Lynceo, qui
 dicebatur terram ipsam visu penetrare ac pervi-
 dere

dere quæcunque apud inferos gerebantur, ut tradit Apollonius in Argonauticis. Tzetzes scholiis in Lycophronis Cassandram tradit fabulam hanc ortum traxisse ex eo, quod primus inveniit æris, argenti, atque auri fodinas. at Plinius N. H. lib. II, c. 17, postquam dixit "Luce nam novissimam primamque eadem die vel nocte nullo alio in signo, quam in Ariete, conspici; addit, id quoque paucis mortalium contigit. Et inde fama cernendi Lynceo".

LOSE, *loose*, v. *Leese*, Perdere.

[LOSEL idem puto significare quod *lorel*, & simili quoque modo formatum. nam; ut *lorel* à leopan. Perdere; sic *lofel* à lojian. Perire, perdere. Utriusque originem vide in *Leese*, Perdere. L.]

LOSINGEOURS Chaucero sunt Adulatores, assentatores.

To forne the folke, hem to begilen,
The losingours hem prise and smi-
len. RR. 1054.

Ofte I se such losengeours
Fatter than Abbottes or Priours.

ibid. 2692.

In your Court is many a losengour
And many a queint totoler accusour,
That tabouren in your eres many a
soun

Right after her imaginacioun.

LW. 352.

It. *lusingare* est Adulari, assentare, palpare, blandiri. *Lusingatore*, Palpator. *Lusingatrice*, Palpatrix. *Lusingaria*, Adulatio, assentatio. Nicotio *Losengier* exp. *Flateur*. Menagio *Lozengier* exp. *Trompeur*. atque idem quoque suspicatur omnia hæc derivata ex *Lusus*. Mihi tamen rectius *losingers* videntur dicti à *lose* vel *loos*, Laus. Firmat hanc originationem Chaucerus ipse Pars. 202, a. *Flatterers ben the devils norices, that nourisheth his children with milke of losingery*. &c. [Aliam habet originationem gl. D, 28 in Callidus, quam huc transferre non pigebit. -- Callidus, los. losin, Doloso. losunga, Dolos; gl. Lipii. A. Saxonibus *leay* est Vacuus, inanis, mendax. item Fabulosus, falsus. -- Quod verò antiquum hoc *leay* attinet, M. Casaubonus vult esse ab *ἀλαζον* vel *λαζον*, quod vulgo superbum vanumque ostentatorem denotat. Interdum quoque Hominem mendacem, ut ex Suidâ notum, & aliis notatum. Cæterum ad *leay* istud videntur etiam pertinere Gallicum illud, quod crebrè in vet. libris occurrit *losengier*. & It. *lusinghiero*. necnon H. *lisoniero*, pro Simulatore vel Assentatore; qui semper censendus est pessimus ac maximè perniciosus inter omnes sublestæ fidei homines.]

LOT, Sors. Goth. *hlants*. A.S. *hlet*. *hlýt*. *hlot*. *hlot*. Al. *loz*. D. *lod*. B. *lot*. Al. *loz* contractum putarem ex *λάχος*, Sors, nisi A.S. *hlýt* propius videretur accedere ad *κλήρος*, Sors. initiali primùm x in h transeunte, & mutato e in d. quomodo ex *λαμπρός* fit Limpidus. ex *καρὺ-κερον*, Caduceum. Ex *κλήρος* itaque principio fuerit *hlýd*. ac mox *hlýt* propter cognationem literarum D & T. Gallis *lot* est Partitio, quoniam ea plerumque sortitò fiebat. Cot. Glossator Lu-

cæ XV, 12; *paden* vel *me bæl* & *hlobb* *fæf* & *reþioner* *ðio* & *ða* *þe* *mec* *gebýpe*. "Pater, da mihi portionem substantiæ, quæ me contingit".

LOUD, v. *Lowd*, Sonorus, clarus.

LOVED, *beloved*, Carus, dilectus. Goth. *liuba*. A.S. *leop*. *leoþa*. Al. *liet*. *lif*. *liobo*. *liub*. *liuber*. B. *liet*. Videntur per quandam literarum transpositionem facta ex *lobo*, Amicus, acceptus, gratus. V. gl. B, 22. in Gratum.

[LOUGH, Lacus. Idem ac *Loch*, quod vide. L.]

[LOUNE, Scoticum est vocabulum & exponitur Insulsus, bardus, stupidus. minus rectè, ni fallor. nam venit ab Hib. *liun*, Desidiosus, ignavus, piger, iners. quam significationem retinuisse mihi videtur B. *loen*. L.]

[LOURDAN, Bardus, stupidus, hebes. G. *lourdant*. B. *loerd*. Italis *lorido* est Sordidus. Quidni originem vocum petas ab Isl. *lort*, Stercus, ad quod retulerim Suffexianum *lourdy*, Ignavus, & Spencerianum *Loord*. L.]

LOURE Scotis est sollicitè speculari & perspicacius singula rimari. V. quæ mox attingimus in *Lowre*.

[LOUSE, Pediculus. V. *Lous*. L.]

LOUT, *Lowt*, vet. Anglis dicebatur Subditus, serviens. v. Spelm. in Leudis. D. *luder* *stl* est Inclino. Isl. *ad luta* est Incurvare se. Habet *laut* in Præterito. A.S. *hlutan* & *alutan* significant Incurvare se, i. summissi pronique corporis flexu servilem atque obnoxium animum testari: unde & in Ælfrici grammaticâ c. 10 *aloten* & *eabmoð* est Supplex. In Run. adhæc Lexico *ḹḹḹḹ* exp. Demittere, incurvare se. item *ḹḹḹḹḹ*, Submissio, i. reverentia, quæ genu flexione ac similibus obnoxie demissionis indiciis exhibetur. Antiquioribus quoque Anglis *to loute* erat Submittere se, & (ut medii sæculi verbo utar) Conquiescere: unde legimus apud Chaucerum, *He could not religiouslyche loute*. "Non potuit religiosorum ritu conquiescere". Belgis veteribus *loete* dicebatur Homo agrestis, insulsus, bardus, stolidus. Plura habet gl. A, 13. in Latens, luzzenter. [V. *Hear*, Audire.]

[LOUT, Homo agrestis, insulsus, fordidus, rusticus. B. vet. *loete*. V. proximè præcedens *Lout*. L.]

LOUVRE Anglis plerisque gentibus Europæis dicitur Regia, quæ est Lutetiæ Parisiorum. Vox est Francogallica: siquidem in pervetusto gl. Latino-Theotisco Castellum exponitur *leovar*. quod mihi quàm proximè videtur accedere ad *leodward* vel *liudward*, q. d. populi tutela. atque adeò libens quoque ad eandem originem retulerim nomen *Leowardæ*, urbis inclytæ.

[LOW, Flamma. B. *laeye*. A.S. *leg*. *lig*. Al. *lauga*. Isl. *log*, *loge*. Hinc *Lowbell*, Campana, quâ nocte utuntur aucupes in capiendis avibus. L.]

LOW, Humilis, summissus, depressus. B. *laeg*. quod affine est Gr. *λαγερς*, Vacuus, non distentus, non plenus. Ita fluvius dicitur Græ-

L U.

eis λαιμαρυσσάμεναι cūm defluit ac paullatim subsidit. **B. t water laegt.** [Sunt ab *Isl. laegr*, Humilis. L.]

LOWD, Sonorus, clarus, argutus. A.S. *hlud*. Al. *hlud*. lut. D. *lud*. B. *lud*. Theot. lut olim derivaveram à *λυτή*, Rabie percitum fure. ut primā significatione lut denotaverit Præ furore immaniter vociferantem. Postea tamen commodiùs visum A.S. *hlud* derivare à *κλυτός*, Vocalis, cujus vox latè potest exaudiri. [*Isl. hlóod* est Vox, sonus.]

LOWE, Boare, mugire. A.S. *hlepan*. B. *loeyen*. Theot. gl. A, 24; Rudente, luantem. alterum Theot. gl. C, 16; Rugitus, ruhin. leuvin.

LOWES, Tumuli ex terrā congestā & cada veribus injectā. Jo. Brompton ad annum DCCC LXXIII; "Dani cadaver Hubbe inter occisos "invenientes, illud cum clamore maximo sepe "lierunt, cumulum apponentes, quem Hubbe "lope vocaverunt: unde sic usque ad hodie "num diem locus ille appellatus est, & est in "comitatu Devonix". V. quæ de antiquā isthac tumulorum appellatione accuratissimè tradidit Guili. Dugdale, vir eximius & Angliæ totius bono natus, in opere aureo de Warwicensis agri antiquitatibus.

LOWRE or *frown*, Fronte caperatā intueri. Non multum recedere videtur à B. *loeren*. Videri quoque potest tam hoc quàm illud factum ex *la* intensivo, & *læw*, Videre, intueri; quoniam actiones aliorum cum quādam contractæ frontis tristitiā sollicitè speculantes, perspicaciùs quoque singula rimantur. *Æneis* Scot. 218, 31; **Alecto** *prively begouth to wach and loure about the quenis boure.* [V. *Leer*, Limis intueri. L.]

LOWS, Pediculus. A.S. *lur*. Al. *lus*. D. *luf*. B. *lups*. [*Isl. lus*.] Quidam censent *lur* contractum ex Lat. Lues, imitatione Græcorum, quibus *φθῆγες* dicti *ἀπὸ τῆς φθορᾶς*. Ipse aliquando suspicabar Pediculos ita dictos à C. B. *lliaws*, Multitudo; quodd exiguu temporis spatio ingens multitudo ex paucissimis proveniat. Nunc tamen fecundissimum hunc sepe dum populum suspicor nomen traxisse è medio Græci *ἐλασία*, Illuvies: contenderemque Latinum quoque *Pedor* pro Situ & squallore ærumnosorum atque incarcerationum à Pedibus vel pediculis desumptum, nisi primam haberet longam & plerumque per *Æ* scriberetur. Poeta vetus apud Tullium lib. III Tusc. quæst.

Situ nidoris barba pædore horrida

Atque intonsa infuscat pectus illuvie scabrum.

LOWTE, v. *Loute*, Subditus, serviens.

LOYN, v. *Loin*, Lumbus.

LUBBER, Homo iners, telluris inutile pondus. Videri potest ejusdem originis cum isthoc *lobb*, *lobcock*, quod fuit supra. Danis interim *lubbed* est Habitior. [Hiberni habent *lubaire*, sed sensu diverso. nam iis valet Versipellem, subdolum à lub, Dolus, vafrities.]

LUCK, Fortuna, fors. D. *lyste*. B. *luck*, *ge luck*. quod postremum valde affine est Græco *γλυκύ*, Dulce; quodd nihil mortalibus videatur

L U.

suavius, quàm negotia sua benè felicitèrque administrare. Etenim, juxta Deliacum Epigramma, *ἡδίστοι τοῦ χεῖν ὃ πρὸς ἡμεῖς ἐστὶν*. V. Aristotelem Ethic. Nicom. I, 9. Scitum quoque est illud Plauti Milite glor. Act. IV, Sce. 1; "Voluptas "est, quod agas, si id procedit lepidè ex sententiā". Catullus Carm. LXIII; "Quid datur à Divis felici optatius horā"? Aliter de vocabuli etymologiā M. Casaubon. "*λαγχάνω*, Sortior, fortitò obtrineo. *τὸ λαχόν*, Quod forte obtigit. *λαχμός*, Sors. Inde *luck* & *luckie*. Quamquam dubito utrum ex eadem sint origine & non potius *luckie* sit ex *λευκός*, Candidus, albus. dicunt enim Græci, *λευκὴ ἡμέρα*, Felix & "fausta dies. Angli *a luckie day*". Hæc Casaubon.

LUFF dicuntur Scotis Volæ manuum. Virgiliana translatio epif. Dunkellenis p. 242, 14.

In the holl luffis of his handis,
quhare he stude,

Detuly the wattir hint he fra the stude,

Syne to the hevin this wise his pray
eris made.

Ipse poeta *Æn.* lib. VIII, v. 69;

--- rite cavis undam de flumine palmis

Sustulit, ac tales effudit ad æthera voces.

Eadem translatio p. 409, 19.

The besy knapis and verlotis of his
stabil

About thaym stude, ful zape and ser
diabil,

And with thare how luffis gan thaym
chere,

Did clap and straik thare leyndis to
make them stere.

Virgilius ipse *Æn.* lib. XII, v. 85;

Circumstant properi aurigæ, manibúsque laccunt

Pectora plausa cavis ---

Cambro-Britannico exegetico *lâb* exp. Ictus, verber. D. *lofa*. Suecis *loga*, *handloga*, Vola manus. Vide gl. nostrum Goth. in *LAPELM* *SLAHHN*: Kiliano *lappen* exp. Impingere, illidere, quaterere. à quā verbi acceptione *lap* vel *oorlap* Belgis etiamnum hodiè vocatur Alapa, colaphus. Inter disjectas Teutonicarum originum schedas, ante aliquot lustra ex tempore plerumque illitas chartæ, invenio me B. *lap* retulisse ad Hesychiana *λίπιν*, *τύπτιν*. & *ιλέπτιν*, *ίτυπτιν*. ac si *λίπιν* & *λεπίζεν* propriè olim fuerit usurpatum pro Decorticare, cortice vel squamâ nudare; five id fiat percutiendo, vel manuum volis defricando. Sed hoc pluribus, ut opinor, nimis longè petitum videbitur. Fortasse quoque ab hoc loco non fuerit alienum porrò dispicere numquid B. *barlaffe* traxerit aliquid ex supra memoratis *luff*, *lâb*. Licet *barlaff* non tam significet Belgis Alapam, quàm Cicatricem vulneris cæsim in faciem inflicti.

LUGG or *bale*, Attrahere, pertrahere. v. supra in *Logg*, Truncus. Cymræis interim *llusgo* est Trahere; quod nescio an sit ex *λυγίζω*, Flecto, intorqueo; propter illum trahentium gestum, quo corpora variè atque enormiter torquent

L U.

quent in opere majoris molis ac pleno difficultatis. [Quam proximè mihi videtur accedere ad A.S. aluccan. Al. licchan. Vellere. utaluccan. Evellere. L.]

LUKEWARM, Tepidus. Fortasse huc pertinet illud Theor. gl. B, 36; Paulatim, lucilem. alterum item ejusdem gl. p. 35; Parvi ponderis, lucil uueganti. Quamvis enim, familiarissimâ Francis literæ z in c permutatione, lucil utrobi- que ponatur pro luzil, fortasse tamen ex isthâc orthographiâ profluxit, ut Anglis *lukewarm* dicatur Remissè calidum, quasi parùm adhuc cali- dum, vel Paulatim calefcens. Confer hæc cum iis, quæ habet Martinus in Tepeo. Notandum tamen quoddanum luncten est Tepidus. luncter, Suffervescere. unde fortè, eliso N, est *luke- warm*. Scotis *Leuwarne* est Tepidus. Sequen- tia sanè verba Principis poetarum lib. VIII Æn. v. 105;

Unà omnes juvenum primi pauperque se- natus

Thura dabant; tepidusque cruor fumabat ad aras.

ita reddit Gawini Douglas epis. Dunkellensis translatio.

Togidder with the principalls of zounkeris,

The sobir senatouris and pure offi- ciaris

All samyn kest encense, and with ane stew

Beside the altare blude sched, and skalit new,

Weand leuwarne, thare ful fast did reik. 243, 48.

Etiâ ejusdem libri v. 193;

Hic spelunca fuit vasto submota recessu, Semihominis Caci, facies quam dira tene- bat

Solis inaccessam radiis; sempèrque recenti Cæde tepebat humus ---

idem Episcopus Dunkel. transtulit;

Ane grislie den and ane forworthin gap

Of Cacus, that na mare had bot the schap

Of mannis forme, for skant half mau was he,

Thro' cruel dedis of his iniquite:

Thar in zone feyndlich hol duelt him allane,

Ane hellis byke, quhare sonnys bene neber nane,

Quhare the byle fleure eber leu- warme was spred

With recent slauchter of the blude newlie sched. 247, 35.

In hoc Scotico *leuwarne* videor mihi depre- hendere manifestissimum vestigium A.S. *hleow*. *hlio*. *hli*. Tepor; quæ sæpius occurrunt in perantiquâ Cædmonis paraphrasi poeticâ: sic- uti aliàs (Deo vitam virèscque largiente) plenius demonstrabimus. gl. Ælfrici, 27; Apricus lo- cus, *hleopptebe*. Apricitas, *hleow*. gl. Cot. 13; Apricitas, *hlp*. ubi tamen fidenter *hlp* vel *hliow*

L U.

repono. beo ðe þell gehælden þ ðu hæbbe bigleofan 7 hliow þe pið cyle. ne sec ðu na mape. "Contentus esto, ut habeas alimenta & "refugium adversus frigus. Nihil amplius quæ- "re". Basilus reg. VIII *hliow* 7 *fyphuref*. "Re- "fugium caumene", Regularis concordia Angli- cæ nationis Monachorum sanctimonialiumq; sub Eadgaro rege, c. 11. *plum fepapa hnefcnyrr* geonglice luma na gehlype. "Plumarum molli- "ties juvenilia membra non foveat"; Scintilla- rius titulo XLIII. *Lehlipan* ponitur & pro Refrige- rare, ejusdem Scintillarii titulo LIV. *hleowpæte* est Calidus vel Tepidus c. LV perantiquæ para- phraseos regularum S. Benedicti. Pro eo quod Canones dati sub Edgardo rege cap. de satisfa- ctione, § 14 dicunt *hupge ðearpan*. "Tectum "præbeat egenis", mox ibidem, § proximâ præ- cipiunt iidem canones, *gyfe hyr huphleop 7 mete 7 munde ðam þe ðær beðurpe*. "Præ- "beat hospitium, edulium & tutelam eâ indi- "gentibus". Run. lex. quod Olaus Wormius edidit, *ΛΗΛΗΛΛ* est Lapis planus durusque ferro cudendo aptus. Isl. *hliid* dicebatur Latus cujusvis montis: potissimum tamen Pars mon- tis à ventis frigidioribus maximè averfa. Danis *h* for hæde sunt Æstiva, i. e. locus tepidior, in quem se recipiunt nimis æstivi solis ardoribus languentes. LL. Frisicæ (ante annos plus minus CLXXX Coloniz editæ) parte IV, c. 2, § 3; *da wiilda dier seket dien holla baem ende der birgha hlii, aldeer hit sin lif oen bihalda mep*. ubi optimæ notæ Codex MS Simonis Gabbemæ, præpotentium Frisicæ ordi- num historiographi, scribit, *that wilde diar seket thera birga hli and thine hola bam, alder hit sin lif on bihalde*, i. "Feræ quæ- "runt cavam arborem & montium teporem, "ubi vitam suam tueantur". Reliquis Belgis *laew*, *lieu*, *low* est Tepidus. *laewigheyd*, *laewte*, *liewte*, Tepor, tepiditas. Quæ om- nia quam proximè videntur accedere ad *λεωγος*, Tepidus. Cambrobritannis *tanliw* (si quis & il- lud fortasse huc facere putabit) est Ignescens, ab igne calere incipiens.

LULL a sleep, Somnum suavi cantu concilia- re. D. *lulu* est Lallare. B. *lul*, *lol* est Ratio harmonica. V. Voss. etym. in Lallare. [Suecis est Lulla. L.]

LUMBER, Quisquiliz, scruta, supervacua at- que usu diuturno attrita supellectilis congeries inter ædium purgamenta negligenter habita. B. *lommering*, *flommering*. Valde affinia sunt Gr. *λεμω*, Purgamentum, sordes. [Malim cum Skinnero petere ab A.S. *loma*. Supellex. L.]

LUMP, Massa, frustum informe, offa. D. *lump*. B. *lompe*. M. Casaubonus putat esse à *πλῆμα*, Glomus, lanæ propriè, sed de aliis quo- que rebus dicitur; etiam de *maza* (*μαζα*) ex quo Massa. Ejusmodi integrarum, etiam initio, syl- labarum aphæreses plurimæ passim occurrunt. Hæc Casaub. p. 360 operis de Vet. Ling. Angl.

LUMPISH, Piger, ignavus, plumbeus, stupi- dus. B. *lompish*. *λεμψος* Hesychio est: *μωδωδης* & *μωταμος*, Mucosus & stolidus. item *ἀνύπνους*, *ἀπί- πλυντος*, Amens, attonitæ mentis. à quo non ab- ludit,

L U.

ludit, quoddam Hefychio λυφει sunt αἱ ἀπὸ γυναικὸς μύθοι, Mucus induratus. Omnibus enim sæculis fatuitatis nota inusta est iis, quorum nates jugiter fluebant mucus. αὐτὸ γὰρ οἱς μύθος δίδωκεν τὰς γυναικας ἐν τῷ μύθῳ. unde & ἀπομύξαι πρὸς dicebant τὸ ἐξαπατῆσαι, Decipere. prorsus ut **snuyten** vel **snutten** Belgis est Fallere, emungere argento. Terent. Phorm. IV, 4; --- "emunxi" "argento senes". Similia v. supra in *Bouffon*. Sed video me affinitate Græci λυφει inducendum, plura quàm necesse fuerat, hoc in loco congestisse; cum *lumpish* longè simplicius derivari possit à *lump*, Grandior atque informis hujus illiusve rei pars. nam Homo solâ corporis mole conspicuus, cuique nulla venustas, nulla in tam magno est corpore mica salis, Anglis nuncupari solet *a huge lump of flesh without anie wit*. B. **een groot herffenloos stuck vleesch**. Italis, *un gran pezzo di carne con dui occhi nella testa*. A. Gellius VII, 22; "Existimabat non omnino inculpatum neque infidem visum esse, cui corpus in tam immodicum modum luxuriasset exuberassetque".

LUNATIC, Lunaticus. à Lunâ dictus: nempe quia gravis illa, quâ premitur, melancholia accrescit & decrescit pro ratione lunæ. Græcis σελωιαγός. A.S. mánjek. monáðreoc. Al. manodfioh. G. *lunatique*. It. *lunatico*. H. *alunado*. D. *maaned siug*. B. *maen-sieck*, *maensuch-tig*, *maenig*.

LUNGS, Pulmo. A.S. *lungen*. Al. *longo*. It. *lonza*. D. *lunge*. B. *longe*. Affine est Gr. λυγ-ζάνειν, Singultire. [Isl. *lunga* est Pulmo. L.]

LURCH, Ingurgitare. Aliquid affine habet cum λάρυγξ, Guttur. paucissimis literis extricatis, & quibusdam transpositis. [A Lat. Lurcare vel Lurcari, quod N. Marcello exp. Cum aviditate cibum sumere, hoc Cæf. Scaliger deflectit ab ant. Lura secundum Festum, Os culei vel utris. Vossius à Gr. λυγρός vel λυγρός, Vorax. V. N. Marcellum voce Lurcones, Voss. in etym. L.L. voce Lurcare, & Scal. lib. de caus. L.L. c. 22. Skin.]

[**LURE**, Illecebra, revocatorium, reclamatorium accipitrum. *An enticement to call barwkes with*. G. *leurre*. It. *logaro*. H. *lura de balconero*. B. *lore*, *leure*, *loeyer*, *luder*. Omnino v. Kilian. in *lore*. sicuti & in *loeyer*. Huc pertinet Angl. *allure*, Allicere, pellicere. D. *sure*, Infidiari, defraudare. B. *te leurestellen*, Decipere, frustrari aliquem. &c. Jam nunc inter olim neglectas Teut. etymologici Schedas incidi in sequentia hæc. **Lore**, **loeyer**, Illecebra accipitrum, pinnarum scapus, quo accipitres veluti ad certam paratamque prædam revocantur. Crediderim hanc illecebram ita dictam à B. **lore** vel **leure**; quod, ut valde affine est Gr. λυγρός, Nihili res, ac frivola; sic volucrum avidissimæ, ad fallacem hanc constipatarum plumarum imaginem tanquam ad veram prædam advolant, vanâ inanissimæ spei dulcedine lactatæ. Unde quoque subdubitare corpi, numquid huc

L Y.

faciat quoddam λυγρός Hefychio exponatur ἰδὲ, καὶ οὐκ ἔστι, γλυκὺν, ἀπολαυστικόν, ἡδονήν, Suave, jucundum, dulce, gratum, pulchrum. E glossario Quinque linguarum Septentrionalium.]

LURKE, Latere, delitescere. De verbi origine hæc habet M. Casaubon. "Αλυπίζω, Fugio 'in bello, subterfugio. Verbum Homericum. 'inde *to slink*, *to slink away*. fortè & *to lurk*". Ita Casaubon. [Putatur nonnihil habere affinitatis cum Isl. *lurkr*, Mendicus vagus. L.]

[**LUSCIOUS**, Delicatus. Spencerus F. Q. II, 12, 54. Suspicio corruptum ex *Delicious*. quoniam tamen frequentior deliciarum usus fastidium creat, *luscious* etiam coepit usurpari de rebus, quæ nimiam dulcedine satietatem ac fastidium pariunt. E gl. Ling. Septent.]

LUSKISH, Socors. [Omnino pete ab Isl. *lostr*, Ignavus. L.]

LUST, Cupido, concupiscentia, libido. A.S. *lust*. Al. *lust*. D. *lust*. B. *lust*. Origo vocabuli *lust* videri potest desumpta ex λούω, λούω, Optimus; quoddam ea tantum soleamus appetere quæ judicamus optima: "Quisque naturæ suæ paret, inquit Seneca de Benef. libro Quinto, "c. 9. à quâ ad charitatem sui compositus est: "unde illi summa cura est nocitura vitandi, "profutura appetendi". Potest quoque ex M. Casauboni sententiâ, deduci à λελύθηαι, quod exp. δίδωαι, ὁρμῇ σπύδιαι, vel ex λούω, quod Hefychio exp. ἀνεργῆσαι πρὸς τὴν ἀφροδίτην. Quæ quamvis valde probabilia sint, non tamen omittendum λούω vel λούω, quod apud Græcos propriè de Caninâ rabie usurpatur, ad alios quoque majores atque impotentiores amoris iræve affectus non raro transferri. unde & vocem *lust* inde potius manasse quidam censebunt. Hæc Casaubon. V. interim annon huc pertineat, quod Hefychio λάσσαι sunt πόρνοι, Scorta. [Laboriosè nimis. cum ad manum sint Gothorum **ANSTNS**. Concupiscentia. & **ANSTGN**. Concupiscere. quo etiam referenda sunt B. *lust*, *lusten*. L.]

[**LUSTER**, Nitor, splendor. G. & H. *lustre*. It. *lustro*. B. *luster*, *luster*. Skinnerus derivat à vet. Lat. Lustrare, unde Illustrare, & hoc à Lux & Lucere. Nescio an sit à *Glistre*, exterminato G. L.]

LUTE, Chelys, testudo, cithara. G. *luth*. It. *leuto*. H. *laud*. D. *lut*. B. *luyt*. Manifestè sunt ex Teut. *luyd*, Sonorus. V. quoque nobiliss. Spelm. in *Laudis*. magis tamen Voss. etym. in Chelys.

[**LUTE-STRING**, Serici genus nitidissimum. Th. H. corruptum putat à G. *lustre*, *couleur lustre*, Color vividus. Skin.]

LYBARD, v. *Liberd*, Leopardus.

LYE, v. *Lie*, Mentiri.

LYON. V. *Lion*.

[**LYRE** Scotis dicitur Caro. ab A.S. *lype*. quod significat Pulpam, quicquid carnosum est & nervosum in homine; ut, *carlype*. Nates. *rpærlipa*, *rcanclipa*, Sura. L.]

MACE, Sceptrum, clava. *mace-bearer*, Qui tale publicæ functionis insigne alicui præfert. Quosdam nempe Magistratus in administratione politicâ, Cancellarios, item Rectoresque magnificos in Academico regimine clava, auro argentoque distincta præcedere solet, quod liqueat reverenter habendos publicæ autoritatis tutelâ munitos. Videri verò potest publicum hoc insigne nomen sumpsisse ex veteri Flandrico *masse* & *massue*, Clava. G. *massuë*. It. *mazza* & *mazzera*. [H. *maße*.] nam & Typha (quæ vulgò quoque Clava morionis, & Germ. *narrenkolbe* nuncupatur) Anglis etiam dicitur *reed-mace*, q. d. arundinea clava. H. *júnco amagorádo*, q. d. juncus clavæ formam referens. G. *masse d'eau*, Clava aquatilis. It. *mazza sorda*, quod hujus junci lanugo, auribus incidens, putetur furditatem parere. Clava in Orto vocabulorum exp. a *Mace*. & exp. Baculus habens massam ferri in fine.

MACE, Macer, macis. est Cortex aromaticus five Involucrum nucis myristicæ. G. *du macis*. It. *del macis*. H. *maças*, *maças*. B. *macis*, *folie*, *muskact-bloeme*. Græcis est *μύκη*.

MACHE in Æn. Virg. paraphrasi Scot. passim exprimit Angl. *to match*. V. quæ infra dicimus in *Match*, Æqualis, compar. Illud magni poetæ Æn. V, 412:

Hæc germanus Eryx quondam tuus arma gerebat.

Sanguine cernis adhuc sparsoque infecta cerebro.

His magnum Alciden contra stetit: his ego fuetus.

ita vertit rev. Dunkellenis episcopus.

Thir sammyr wappynys Eryx thy brothir germane

Was wount to bere: behald thame smottit quite

Of his rede blude, and harnys ther on out smyte;

With thir agane grete Hercules stude he,

With thir I was wount to mache in the melle. 141, 22.

My freynd, begyn, gif thou has hardyment,

And mache with me allone -- 304, 41.

Pane curage had with drawin sword in hand

Hym tyl assapl, nor mache apon the land. 345, 4.

He was machit that time but fale

Whyth his fa men in bargane inequale. 352, 43.

Thou obermachit art. 349, 48. Uno tantum in loco scriptum inveni *we hand for hand machit him in sight.* 371, 33.

MACKERELL, Scombrus. G. *maquereau*. D. *maefrel*. B. *maekereel*. Putant huic pisci nomen à maculis inditum: ac metaphoricè quoque translatum ad Lenones, quos antiqui scri-

ptores passim tradunt pallio varii coloris in scenam introductos. V. Menagii origines Gallicanas in *maquereau*. Megarus, gari, quidam piscis. Angl. a *Mackerell*. Ortus vocabulorum.

MAD, Mente captus, atrâ bile percitus. Nescio an contractum sit ex *μαδιός*, Insanus. Nisi fortè malis detruncatum ex *ματάω*, Vanus, inutilis, ineptus. vel ab illo *ματάω*, quod Hesychio exp. *μωρε*, Stultus, fatuus. Si verò durius cuiquam videatur Angl. *mad* inde abscondi, nihilominus tamen fatendum erit manifestè satis inde detruncatum esse It. *matto*, Fatuus. Amens, gemæb. gl. Cot. 10. Vecordem, gemæb. gl. Cot. 185.

[**MADAM**, à G. *ma dame*, q. d. Mea domina: hoc à Lat. Domina contractum. Solent autem Galli omnibus compellationibus honorificis, seu amicis pronomen *mon*, vel *ma* præmittere, ut, *mon pere*, *ma mere*, *mon frere*, *ma sœur*, *mon amy*, &c. Skin.]

MADDER, Erythrodanum, rubia tinctorum. [It. *madera*.] B. *mee* vel *meed*. A.S. gl. R. p. 42; Vermiculi, *mæbbe*. & *mox*; Rubia, *mæbbe*. Fortasse interim hæc est Grias illa, quam describit Apuleius c. LI de Herbis: *Ἰεὸν πύρ. ἢε man Ἰπυαῖ γ οὐρὸν namon mæbepe nemneð. bið cænneb fýrmyrt in Lucania. heo hæfð hpter mapman bleog. γ heo bið gepætpod mid feoper peabum stelum.* "Hæc Herba, quæ Grias dicitur atque alio nomine "mæbepe nuncupatur, nascitur maximè in Lucania. Habet albi marmoris colorem, & ornata est quatuor rubicundis cauliculis".

MAFFLE, Balbutire, impedire loqui atque inter loquendum magno conatu & inconcinne buccas movere. B. *maffelen*. Videtur verbum per onomatopœian factum.

MAGAZIN, Promptuarium, apotheca. G. *magazin*. It. *magasino*. H. *almazen*. B. *magaziin*. Originem vocabuli tradit doctissimi Bocharti Phaleg. lib. Secundi c. 22. Fortasse tamen huc etiam facit, quod *μαγίστρω* Hesychio sunt *μαχανήματα*. item *μαγίστρω*, *μαχανήματα*.

MAGGOT, Termes, vermis in carnibus atque aliis esculentis nascens. Goth. *MAΨΛ*. A.S. *maða*. Al. *mado*. Cim. *ΨΑΡΡ*. D. *maddick*. B. *made*, *maede* & *maeye*. quod postremum Kilianus derivat à *maeyen*, Metere, depascere: sed *maeye* usitatissimâ Belgis deflectione factum est ex *made*. quod ipsum tamen videtur originem traxisse ex *μαδωγος* vel *μαδός*, Lævis, glaber, depilis. Rationem etymologiæ continet, quod in quotidiano sermone dicunt Angli *as naked as a worm*, & Belgæ *so naeck als een worm*, cum innuere volunt aliquem esse Iro pauperiorem. quo etiam pertinet illud *γυνή. πος λυγυίδος*, cujus meminere Hesychius & Suidas. *mað* Noëllus est Cimex: *a kind of stinking worm, that biteth men in their beddes as fleas do.* *We have none of them in England*, inquit idem Noëllus, *and therefore they have no English name. The Frenche calleth them Punaise. the Italians Cimici. We have a mathe; but that is of a lesse kinde.* Hactenus Laurentius Noëllus. *Punaise* Gallis denominatur à colore Puniceo; quasi

M A.

quasi Punicea. v. Menagium. Cimex, ma^{du}. gl. R, 23. & gl. Ælfrici, 14. Cimex in Al. gl. D, 5 dicitur Wantlus, quod vide.

MAGICIAN, Magus. G. *magicien*. It. & H. *magi*. Græcis *μαγισ*. V. gl. D, 25. in Magus, guchelere. V. quoque Martini Cadmum Græco-phoenicem in *μάγισ*.

MAGO & Godi sunt gentes ferocissimæ, inter Caspios montes & mare Caspium à magno Alexandro inclusæ: & hæ sunt exituræ circa finem mundi, & magnam stragem hominibus illaturæ. Ortus vocabulorum. De Gothis multa quoq; habet nobilissimi Spelm. gl. arch. in Gothi, Gut, Jut.

[MAICH, *Mach*, Gener. G. Dougl. Su. mag. A.S. *mæg*. mag. Parens, cognatus, gener, filius. Al. *mage*. Ill. *magur*. Gothis *MARNS*. in quâ voce rectè notavit Junius, quod hoc vocabulum arctissimæ plerumque propinquitatis nomen sit. unde & in antiquissimis A. Saxonum reliquorumque Septentrionalium monumentis cognationis ferè nomen sit. Huc refer A.B. *my meaygh*, Uxor frater, seu Sororis maritus. L.]

MAID, MAIDEN, Virgo, puella. A.S. *mæden*. *mæben*. *mæbenman*. Al. *magad*. *magath*. B. *maged*, *maegd*. Quamvis & ipsos etiam A. Saxones prius quoque *mægeð* dixisse colligo ex illo *mægeð-hað*. Virginitas, quod in eorum monumentis passim occurrit. Argenteo adhæc codice *MAGΛΨ* est Virgo. *MAGΛΨEI*, Virginitas, de quibus v. gl. Gothicum. Angl. interim *maid*, quatenus Ancillam significat, M. Casaubonus per metathesin putat factum ex *δμω*, Famula. Quoniam tamen constat Angl. *maid* & B. *meþd* primò Virginem, ac postea Famulam significasse (prorsus ut Angl. *boy*, B. item *knaep* & *knecht* prius Puerum atque exin Famulum denotarunt) rectius fortè statuimus *maid* & *meþd* desumpta ex A.S. *mæben*. Virgo; ipsum verò *mæben* factum ex *μάδμω*, Curam gero, sollicitus sum; non modò quod Virgines ipsæ nunquam non de suâ virginitate sint sollicitæ, juxta illud Ovid. V. Metam. v. 27. "Omnia terrent Virgineas mentes"—verum etiam quod ex sententiâ Plauti Epidici Act. III, Sc. 3.

--- non minùs potest

Pudicitiam quisquam suæ servare filiarum.

Vel pueris notum est illud Phocylidis;

Παιδὶς δ' εὐμέρεφ' ἐρεῖται νεότησι καλῶ

Παρθένην δ' ἐφύλασσε πολέκλεισι δαλάμοισι,

Μηδὲ νιν ἄχεα γάμον σὺ δῖμωι ἐφθλῶαι ἰάσσει,

Κάλλει δὲ γένηται ἴφω παίδων πενίᾳ.

Aliquando tamen subdubitavi annon Theot. *magad* vel *magath*, ob vegetum virentis adhuc ætaturæ vigorem, referri posset ad illud Viget, *maget*, *snellet*, quod habet gl. C, 21. & de quâ verbi *magan* acceptione plura habet gl. A. 26, in Valenter.

MAIE, Possc. Goth. *MAGAN*. A.S. *magan*. Al. *magan*. B. *meugen*, *mogen*. Valde affinia sunt Gr. *μαγν*. Difficultates magno cum labore superare. Fortasse tamen rectius derives à *μάχ*, quod idem est cum *μαχανή*, Adminiculum, commentum, artificium adhibitum ad efficiendum quod volumus; quotquot enim id genus adminiculis abundè sunt instructi, nemo

M A.

eos negaverit desiderata ad exitum posse perducere. [Cimbri habent *AB PHIA*. Ill. ad *meiga*. D. *maa*. Hic observare liceat, quod *may* pro *cân* à veteribus nostris scriptoribus nusquam non accipitur. L.]

MAIL, Orbiculus, hamus, fibula. G. *maille*. It. *maglia*. H. *maila*. D. *masse*. B. *malie*. Hinc Anglis *a coat of mail* est Lorica ex hamis vel annulis ferreis conferta. G. *cotte de maille*. It. *camiscia di maglia*. H. *cota de maila*. D. *masse trassue*. B. *malten koller*.

MAIM, Mutilare, truncare. Ad investigandam verbi originem pertinet quod Gothis *MALITAN* est Abscindere, amputare. Ita legimus in Arg. codice Lucæ II, 21; *BIMAITAN*. *αβιμαϊταν*. item Mat. VII, 19. & Lucæ III, 9; *NSMAITADA*. *ινσμαϊταδα*. Marci denique IX, 43; *AFMAIT*. *αφμαϊτ*. Sed & reduplicatur quandoque prior hujus verbi syllaba: ita legimus Marci VI, 16 & 28; *AFMAIMAIT* *IMMAHANBI*. *αφμαϊμαϊτ ιμμαχανβι*. & rursus Marc. XI, 8; *MAIMAITON ASTANS*. *μαϊμαϊτον αστανς*. Ex hoc igitur verbo reduplicato manifestè satis desumptum est Angl. *maim*. Plura quàm simillimæ reduplicationis exempla habet idem codex alibi quoque: ut Luc. I, 41; *ALAILAIK BAKN IN UIFAN IZXS*. *αλαιλαικ βακν ιν υιφαν ιζχς*. Mat. VIII, 15; *AFALIAXT IGA SX HEITX*. *αφαλιαχτ ιγα σχ ηειτχ*. Luc. VII, 14; *ATTAITXK*. *ατταιτχκ*. Mat. XXVII, 5; *NSHALIAH SIK*. *ινσχαλιαχ σικ*. Ipsum verò *MAITAN* magnam videtur affinitatem habere cum Gr. *μαῖν*, Metere. unde iis *μαῖν* est Messis. [Fort. à ver. G. *mebaigner*. hoc autem ab Arm. *mahaina*. Skinnerus omnia petit à Lat. Mancus. Huc referre licet vocem forensē *Mabim*, Membri mutilatio, mahemium. L.]

MAIN, Ingens. usurpatur Anglis & Substantivè, cum dicunt *with might and main*. *μαῖν* Phrygio proverbio dicebantur Ingentia egregiæque facta; ductâ voce à Mane quodam prisco apud ipsos Rege, quem ferunt virum fuisse præpotentem atque admirabili virtute præditum. Erasmus ex Plutarcho de Iside & Osiride; addens Latinos quoque Insanum vocare, quod est præter vulgarem modum. --- *Main*, Magnus, ingens. Etiam substantivè accipiunt Angli, cum dicunt *with might and main*. Græci certe *μαῖν* olim dixerunt *μαῖνα*. sicuti ad Athenæi, lib. XIII, c. 5 observavit Is. Casaubonus. Pari modo Latinis Insanus quandoque est Magnus, nimius, vehemens, immodicus. Varro lib. VI de L. L. Plautus cum vellet dicere vehementer, dicit Insanè; quod insani vehementer omnia faciunt. Festus: "Insanum pro valdè magnum usus est Plautus". Locus Plauti est Bacchid. IV, 5;

Insanum magnum molior negotium.

Ubi insanum ponitur pro Insanè, hoc est Vehementer, valdè. Huc etiam pertinent verba Plinii ex lib. XVI, c. 27: "Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id insanas (q. d. supra modum foecundas, vehementer feraces) vocant: quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent". [*With might and main*, Summis viri-

M A.

viribus. Ab A. Saxonibus hæc loquendi formula defluxit; unde miror Junium non retulisse ad *mægen*. *mægn*. Robur, vis. *Mægen* in compositione Ingens significat; ut quod Boethii p. 9 dicitur micelrtan. p. 155 ejusdem Authoris nuncupatur *mægen-rtan*. Hinc *the main-sea*, vel *the main*, Oceanus, magnum mare. *the main-land*, Terra continens, quod Islandis eadem prorsus compositionis ratione dicitur *mein-land*. Nescio an *might* respiciat Animi, & *main* corporis vim in isthac usitatissimâ locutione. *mægn* est à *magān*. q. v. in *Maie*. L.]

MAINTAIN, Asserere, tutari, conservare. G. *maintenir*. It. *mantenere*. H. *mantener*. B. *handhaben*. De sequioris sæculi vocabulis *Manutenere*, *Manutentor*, & *Manutenementum*, pro *Patrocinari*, *Patronus*, & *Patrocinium*, v. *Glossarium* scriptores.

MAJOR, Præfectus urbis, major civitatis. G. *mere de ville* & *maire*. It. *maggiore*. H. *mayorall*. B. *meyer*. Omnia sunt à Lat. *Major*. Theot. verò *meiur* & *meier*, *Villicus*. *meierse*, *Villica*. *meier ambt*, *Villicatio*, sunt alterius originis. de quibus v. gl. C, 21. in *Villicus*. *Cymræis* quoque *maeres*, & vulgò *meiriones* est *Colona*, *villica*, *lactaria*: quod magnam videtur affinitatem habere cum illo *μαῖρη*, quod *Hesychio* exp. *μαῖρη* *μαῖρη*.

MAJORAM, *Amaracum*, *sampsuchus*. G. *ma-riolaine*. It. & H. *majorana*. B. *margelepyne*, *magelepyne*, *majolepyne*. Videntur facta ex Gr. *μαῖρη*.

MAISTER, v. *Master*, *Magister*.

MAKE, Facere, moliri, machinari. A.S. *macian*. Al. *machan*. D. *mage*. B. *maken*. Valde affinia sunt Gr. *μηχανισμός*, *Machinari*, *moliri*, *procurare aliquid*. V. quæ diximus ad Al. gl. A, 3. in *Machinantur*.

MAKE signified versifie with the old English. *Maker was a poet. Making was used for versifying. and Makings were poems. Chaucer's Legend of good women in the Prol. --- he useth thinges for to make, him recketh nought of what mater he take. Chaucer's third Book of the Testament of Love: in wit and in gode reson of sentence, he passeth all other makers. p. 518, b. John Lidgate's Floure of Curtesie, v. 236.*

Chaucer is dede, which that had soche a name

Of faire making, that was withouten wene

Fairest in our tonge, as the laurie grene.

Chaucer's Legend of good women, in the Prol. 412.

The man hath serbed you of his conninges,

And forthrid well your lawe in his makinges.

Rationem hujus denominationis fuscè prosequitur nobilissimus eques Philippus Sidneus in illâ Defensione poesios, quam *Arcadiæ suæ Anglicè conscriptæ* subjunxit. *Integrum celeberrimi scriptoris locum adscriptimus infra in Poet.*

MAKE, *Socius*, *lodalis*, *intimæ familiaritatis*

M A.

consuetudine arctissime devinctus. a *familiar fellow, or companion or playfellow*. V. *Menagii* origines in *Compagnon*. *Chaucerus* in *Cupidinis Epistolâ* v. 57. --- *every false man hath a make*. A.S. *maca*. *mæcca*. *gemaca*. *gemæcca*. Al. *kemacha*. Cim. *ΨΑΧ* vel *ΨΑΧ*, ut videre est in *Danicorum regum secundâ serie* ab *Olao Wormio* editâ. D. *mage*. B. *macker*, *gemacker*. Suspiciamus jam olim *Patres nostros* amicam hanc compellationem ab illâ phrasi Græcâ mutuatos, quâ notos ignotisque blandius compellantes dicebant *ὁ μακρὸς* & *ὁ μακρὸς*, Latine dixeris *O beate, florens, fortunate*.

MAKE, *Æqualis*, *compar*; *Chaucero*. item *Makelees*, *Incomparabilis*. *peerles*.

*Tho gan I on this hill to gone,
And found upon the coppe a wone,
That all the men, that ben on live
Be han the connyng to describe
The beaute of that ilke place,
Be couden casten no compace
Soche an other for to ymake,
That might of beantie be his make.*

Fa. lib. III, v. 75.

*Right as our first letter is now
an A,*

*In beaute first to stode the makeles,
Her godely loking gladded all the
pres. Tr. lib. I, v. 171.*

V. quæ infra annotamus in *Match*, *Æqualis*. [Est ab Il. *mafi*, *Æqualis*. L.]

MAKE, a *yokefellow* in marriage.

*Sithen I gave to you my maydens
hede,*

*I am your trewe wife, it is no drede,
God helde soche a Lordes wife to
take*

*Another man to husbonde or to
make. Cl. Ox. 826.*

*Would eber live a widow in wedes
blake,*

*Sole, as the turtle, that hath lost
his make. Mar. T. 868.*

*No woman is worthie to be my make.
Ri. Sr. T.*

--- on *saint Valentines daie*,
*When every foule cometh to chese
her make. A. F. 309.*

*What should I say? of foules of
every kind,*

*That in this worlde have fethirs
and stature,*

*Men mighten in that place assem-
bled finde*

*Before that noble Goddess of na-
ture,*

*And eche of them ydid his busse cure
Benignelie to chese, or for to take*

*By her accorde, his formell or his
make. ib. 365.*

[*Willeramo* IV, 8 *gemahela* dicitur *Sponsa*. dicitur & *mahela* eidem *Willeramo* III, 8. quomodo & simplici verbo *mahalen* utitur *Otfri-
dus* I, 8, 1;

U u u

Ther

M A.

Ther man the ih nob ni sageta,
Ther thas uuib mahalta,
Vvas imo iz harto ungimah,
Tho er sia hafta gifah.

Possunt autem mabela & mabelen videri affinia isti mabalont, quod gl. B, 26 exponitur Interpellaverint: eo nimirum sensu, quo Latini dicunt Interpellare aliquem de stupro, de matrimonio; neque enim solent Virgines cuiquam desponderi, nisi is prius parentes ejus atque ad eam ipsam quoque Virginem sedulo interpellaverit. Interpellata, hio pær beben. gl. Cott. 106. Run. interim lexico (quod maxime huc facit) **ΨΑΝ** est Dos. Vett. quoque Belgis **mælen**, **mellen** denotabant Conjungi, conjugium inire: quod vide annon affine sit illi **μῆλα**, quod Hesychio exp. ἀδελφισμός, Congeries, cumulus. item Collectio, coactio, congregatio. Sed plurimum utcunque illustrare possunt præsentem hujus Glossarii locum sequentia hæc, quæ sparsim in glossis Theoticis occurrunt. Jungere, kamachon; Kero. Commiserint, kimahotin; gl. B, 9. Congeminant, kimachont; gl. C, 5. Disjungant, intmachoen; Kero. Injungat, kamachoe; idem Kero. Coeam, kimah uuerde; gl. B, 8. Connectit, kifamanot. kimachot. kifuagit; gl. C, 6. Aptet, kifuege. kimachoe; App. gl. C. Aptum, kimah; gl. A, 25. Sociari, kemachon; Kero. Consortio, kimahhidu; gl. B, 11. Copula, kimahhida. Copulavit, zua kimah uuiridit; gl. B, 7. Contubernium, kimachida; gl. A, 19. Connubiis, kimahhidom; gl. A, 8. A.Saxonibus quoque gemaca est Par, socius, conjux. pro quo & gemæcca. gemæcce. gemæcca scribunt. Alamannis dicitur gimahha. Sic Tatianus V, 8; gimahhun neman, "Conjugem accipere". & mox versu 10; intphien fina gimahhun, "Accepit conjugem suam". & rursus VII, 3; zua gimachun turtitutubun, "Par turturum". pro quo Otfridus de eadem re agens libro I, c. 14, v. 48 zua dubono gimachon.]

MALAPERT, Superbus, procax, protervus. V. *Pert*, Acer, vegetus, argutulus.

MALDER, v. *Maulder*, Mensuræ aridæ genus.

MALE, Bulga, pera, mantica. G. *male*, *malette*. H. *meleta*. Cim. **ΨΑΝΔ**. B. **mæl**, **male**. [Quidam huic vocabulo tribuunt originem Teutonicam, tanquam sit à veteri **mælen**, Conjungi; quod res itineri necessariæ bulgæ hujus beneficio in unum brevem veluti fasciculum cogantur. Quoniam tamen **ΨΑΝΔ**, **ΔΙΝΑΨΑΝΔ**, **ΨΑΝΙΡΡΔ** Cimbris olim dicebatur Saccus, in quo viatores portabant cibos atque alia itineri necessaria; quoniam adhæc Anglicum & Gallicum potissimum designant Peram scorteam; rectius fortasse vocabulum hoc statuemus affinitatem habere cum Gr. **μαλλος**, Vellus, lana promissa; quod istiusmodi hippoperas viatorias antiquitus ex ovium atque aliarum pecudum tergoribus non depilatis fecerint. Vel à **μηλωτή**, quod propriè quidem Ovinam, generaliore tamen significatu Pecudis cujusvis pellem denotat. Neque novum cuiquam videri debet **male** à **μηλωτή** deduci, cum Latini ab hoc ipso

M A.

μαλλον omne Scortum vocaverint Melinum: atque inde quoque apud Plautum in Epidico Actu I, sc. 1 Melina dicatur Scortea mantica. Huc etiam facere videtur, quod **μαλάγας** Hesychio est δούλεξ. quod item **μαλάγιον** eidem Grammatico exponitur σάκος. Alia habent Vossius & Martin. in Mantica. Gl. D, 25 in Mantica.]

[MALE, Mas. à G. *mâlè*. It. *maschio*. [H. *macbo*.] à Lat. Masculus. Skin.]

MALL veteribus Anglis erat Colloquium, conventus, parliamentum, vel (ut sæculo isthoc loquebantur) Mallus: quod M. Casaubonus derivat ex **ὁμλία**, Colloquium, commercium, confabulatio. Sed cum vett. quoque Belgis **mæl** dictus fuerit Conventus jure dicundo deputatus, judicium publicum, simplicius puto deduci posse ex Cim. **ΨΑΝ**, Sermo. quomodo etiam nunc hodiè **male** est Oratio. & **moders maal**, Sermo vernaculus. Plura huc pertinentia habet gl. C, 5. in Curia. quemadmodum & gl. B, 11. in Concio.

[MALL, MAILLET, Malleus, malleolus. G. *mail*, *mailet*. It. *maglio*. à Lat. Malleus, malleolus. Skin.]

MALLARD, Anas mas. G. *malart*. Sæculo semibarbaro mallardus dicebant, quod occurrit cap. 32 chronici Guilli. Thorne, § 1.

MALLOWES, Malva. A.S. mealpe. G. *maulve*. It. & H. *malva*. Græcis **μαλάχη** vel **μαλίχη** est Malva. Plin. N.H. XX, 21; "In magnis laudibus est malva utraque, & sativa & sylvestris. Duo genera earum amplitudine folii discernuntur. Majorem Græci Molochen vocant in sativis. Alteram ab emolliendo ventre dictam putant malachen".

MALMSEY, Vinum Arvisium, Chium. G. *malvoisie*. It. *vino malvatico*, *malvisia*. H. *marvisia*. D. *malvasie*. B. *malveseje*. Græcis est **οἶνος ἀραιστός**. de quo v. Athenæum lib. I, c. 25. Arvisium nempe vel Arvisium promontorium est insulæ Chii, vulgò nunc Marvisia vel Malvasia corruptè nuncupatur, atque inde vinum hoc denominatum. Straboni certè in descriptione Chii memoratur quoque **ἀραιστός χώρος τρυχίας καὶ ἀλίμηνος**, **καὶ δὴν ὅσον τετρακοσίαν, οἶνον ἀραιστον φέροντα ὡς ἐκλυκῶν**. "Arvisius ager asper & importuosus, stadiorum ferè CCC, vinum ferens omnium Græcanicorum optimum". ad quæ verba v. If. Casaubon.

MALT, *mault*, Byne, hordeum medicatum, ex quo brasium conficiunt. A.S. mealz. D. *malt*. B. *malt*, *mout*. Hadr. Junius putat esse **ἀπὸ τῆς μολδακῆς**, quod mollis atque ori gratus sit ejus sapor. H. tamen Spelmannus A.S. mealz dictum vult quasi mealzeb. Liquefactum. v. eum in Brasium. Pari quoque ratione B. *mout* videri potest magnam affinitatem habere cum Teut. *mouteren*, Lenire, mollire, macerare.

MAMMOTS, Icunculæ **αὐτομάτως** se commoventes & similiarum instar omnes humanos actus imitantes; unde & nomen; nam G. *marmotte*. It. *marmotta*. H. *marmota*. B. *marmotte*, *maerte* est Simia. V. tamen annon hæc aliquid habeant affinitatis cum illo *Mau-met*, quod occurreret aliquantò post.

MAN,

M A.

MAN, Vir, homo. Goth. **MANNA**. A.S. man. mann. monn. Al. man. Cim. **MAN**. **MAN**. D. mand. B. man. V. gl. Keronis in Homo, man.

MANACLES, Manicæ, vincula, quibus manus constringuntur. G. *manicles*. It. *manette*, *maniglie*. H. *manillas*. *μανικαί* Græcis sunt Torques & brachiorum ornamenta.

MANCHET, Panis primarius. [à G. *michette*, *miche*, Panis candidior & purior, hoc dim. à Lat. Mica, q. d. Micula. Skin.]

[**MANCS**, **MANCUS**,] **MANCUSA**, a piece of monie: ita dictum quasi manucula. V. Spelm. [qui multis hanc rem prosequitur; locus tamen est in grammaticâ Ælfrici, quem à viro doctissimo prætermisum huc transferre juvat. Libra on leben 17 pund on englisc. 7 1/2 penega æne macia æne scillinge. 7 xxx. penega æne manc. L.]

MANDRAKE, Mandragoras. Al. mandragore. G. *mandegloire*, *mandragore*. It. *mandragora*. H. *mandracola*. B. *mandragore*. Græcis *μανδραγόρας*. V. orig. Vossii; ut & Martini lex. philologicum, quod plurima copiosissime congestit. Mandragora Danis, superioribus Germanis, ac Sicambis quoque dicitur **alrun**. ab al, Omnis, totus. & **ruhen**, Quiescere. Notissima nimirum est ejus soporifera vis, quâ totum hominem alti soporis pondere veluti oppressum prostratumque detinet. *μανδραγόρας* Hefychio est *ο μανδραγόρας*. "Dedi non venenum, inquit Apulejus "X Miles. Sed somniferum mandragoræ illud, "gravedinis compertæ famosum, & morti si- "millimi soporis efficax". Aliis Germ. **alrun** ex eo potius nomen traxisse videtur; quodd ad magicas incantationes plurimum valeat: nam **RUNIA** veteribus Cimbris non modò Literas, verum etiam Incantamenta denotabat; teste Olao Wormio c. III Run. literaturæ. Adi quoque gl. A, 6. ubi plurima huc pertinentia annotavimus in Musanti, runentemu. "A Germanis, ait "Gesnerus in suo Mithridate, Velleda & Auri- "nia colebantur. Velleda sub Vitellio fuit Vir- "go fatidica", &c. ac rursus aliquantò post: "Porro Aurinia mulier, quæ qualisve fuerit, ne- "mo dum prodidit. Ego alrunam, id est, ma- "gam vel sagam quandam fuisse conjicio. nam " & nomen convenit, & certum est alrunis mu- "lieribus magnam olim auctoritatem fuisse: de "quarum magiâ divinationibusque ex sanguine "humano, vel extis inspectis captivorum, quos "ipsæ gladiis occidissent, horrenda quædam "scribit lib. I Annalium Bojorum Jo. Aventinus, "Alirunas nominans. Etymologiam nescio: ni- "si hellerunas, id est, secretò cum inferis & dæ- "monibus colloquentes interpretari liceat. **ru-** "nen enim Insuffurrare vel secretò atque in au- "rem colloqui Germanis sonat. Vel orunas au- "runasve, id est, aurisufurras: quod fortè mur- "murantes & suffurrantes, nec altiori voce quàm "sufurri in aure fiunt, & cæteris obscurâ omni- "bus præterquam illi, cui insufurratur, sacra & "magica sua verba proferrent, & quasi cum dæ- "monibus suffurrarent, eorumque vicissim col- "loquia ipsæ solæ acciperent intelligerentque.

M A.

"Vel aldrunas, id est, vetulas murmurantes: "nam canis capillis eas fuisse Aventinus refert. "Quid si Druidæ etiam quasi **drunenden**, id "est **die runenden** dicti fuerint? Similiter e- "nim illi magi & dæmonibus familiares erant. "Alrunæ cujusdam magæ, quæ Clodomiro pri- "mo Francorum in Germaniâ regi, vel primi "eorum regis Antenoris patri ante Christi nati- "vitatem annis 433 vaticinata sit, meminit Seb. "Munsterus Cosmographiæ suæ lib. II. Hinc " & mandragoram hodiè Alrunam vocant; ni- "mirum quodd ab istis magis ad suam magiam "adhiberetur. nam quodd ritibus magicis cani "alligata erui debeat, adhuc hodiè quædam fa- "bulantur; qualia de radice *baaras* Josephus". Hactenus Gesnerus. Ego Teuton. **alrun** olim suspicabar affine Gr. *ἀλάρυναι*, quod Hefychio exp. *ῥυπαίνει*, Contaminare, coinquinare: ut ut enim quibusdam exhiberi soleat ad somnum conciliandum & acutissimos incisionum adustionumque dolores facilius tolerandos; nihilominus tamen temperie plus satis frigidâ crebro postea nocere ac pulcherrimum sæpè ingenium non dubiâ stuporis ac vecordiae notâ obfuscare deprehenditur: unde & *μάρων* appellant tertium genus mandragoræ; quodd *μαρῶν* reddat eos, qui comederint. Ab hoc interim creberrimo usu, quem medicis ac medicinæ præstat mandragora, patribus nostris etiam arzatwurz dicta est. unde legimus apud Willeramum Cantici canticorum c. VII, v. 13; thie arzatwurze stincent vilothrado in unseren porton, "Limine portarum redo- "let vis mandragorarum". v. locum. Mandragora, eopðæppel. gl. R, 44. "Mandragora di- "cta, inquit Isidorus Originum lib. XVII, quodd "habeat mala suaveolentia, in magnitudinem "mali Matiani; unde & eam Latini malum "terræ vocant". V. etym. Lat. Vossii in Mandragoras.

MANE, Juba. D. man. B. **maene** vel **mane**. Fortasse est ex *μάνης* sive *μάνος*, quod Polluci lib. V, c. 16 Genus est ornamenti collo adaptati. in hanc sententiam plura habet M. Casaubonus de vet. ling. Angl. p. 301. Alii putant ortum traxisse ex *μανός* Laxus, quodd effusa quodammodo & laxa de collo defluat. Non denique defuerunt qui Jubam Teutonibus **mane** dictam sentiant à **mane**, Luna; quoniam nihil eum æquè commendat quàm si est, ut loquitur Varro lib. Secundo de Re rust. c. 7, "non angusta, "crebra, fusca, subcrispa", i. e. leviter undulata & quibusdam veluti lunulis multipliciter sinuata. Talem leonis jubam describit Martialis lib. VIII, Epigr. 55.

O quantum per colla decus, quem spargit honorem

Aurea lunatæ cum stetit unda jubæ!

[C. Britannis est mwng. L.]

MANGE, Scabies. Manifestè est à G. *manger*, Comedere; quodd veluti depascit partes, quas invadit. Similiter quoque à *roigner*, G. *roigne* dicitur, It. *rogna*, H. *roña*.

MANGER, Præsepe. à G. *mangér*, Comedere; unde & Gallis *mangeoire* atque It. *mangiatoja* quandoque nuncupatur. Propriè quoque Gothis eadem

eādem de causā **ΠΖΕΤΑ** dictum est Præsepe Arg. codex Luc. II, 7; **ΒΙΥΑΝΔ ΙΝΑ. 9ΛΗ ΓΑΛΑΓΙΑ ΙΝΑ ΙΝ ΠΖΕΤΙΝ**: *ἰσχυροῦσιν αὐτοὺς, καὶ ἀνέκλυσεν αὐτοὺς ἐν τῇ φάτιν.* Græcis Præsepe est *φάτις* vel *φάτις*. Ac *φάτις* quidem derivant à *φαγῆν*. Comedere. *φάτις* verò à *φάτις*, quod exponunt *χαρὸν ἰδίῳ*, i. e. Avidè, incompositè, ac propriè magis ore hante pabulum appetere ac discerpere, ut jumenta solent.

MANGLE, Lacerare, detruncare, mutilare. D. *mangle*, & B. *mangelen* significant Deesse, carere, deficere, & sunt frequentativa ab illo *mancken*, *mencken*, *mincken*, Mutilare, de quo aliquantò post agemus in *Mince*, Comminuere. Huc etiam refer illud *gimangolon*, quod pro Carere usurpavit Otfridus IV, II, 72.

MANIE, Complures. Goth. **MANAΓAI**. A.S. *mænige*. *manige*. Al. *manage*. *menige*. D. *mange*. B. *menige*. [Videri possunt desumpta ex *man*. Homo; ac propriè de Hominum multitudine usurpata. E gl. C, 6. in Caterva, *menighi*.]

MANIFEST, Manifestus, clarus, apertus, videns. G. *manifeste*. It. *manifesto*. H. *manifesto*. Propriè verò Manifestum est *ἀπαρῶν*, sive illud, in quod manus nostræ statim fendunt sive incidunt: nam hæc est vera antiqui Fendo acceptio; unde remansit Offendere pro Incidere in aliquem. item Confestim pro Citò, statim. V. orig. Vossii in Manifestus.

MANNA, Mel aëreum, manna. Apud omnes constat vocabulum esse Hebraicum, ac proinde quoque ubique terrarum integrum servari. Multa de hoc aëreo melle generis utriusque, liquido nempe atque arido, accuratè propinquus meus H. Vossius in Observ. ad Melæ lib. III, c. 7; quem vide. Verba interim evangelistæ Joh. VI, 31; "Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut scriptum est, Panem de coelo dedit eis manducare". Sic reddit eximius ille Cott. bibliothecæ MS codex interlineatus, *þro þæt alþro uþro manna gæþrecon þæt gæton on ðæm uæþtern. þæt uþrættan is. hlæf þæt forþnæð of heofnum 7 þalbe him eatta. ubi nobilissimi codicis Glossator ad vocem manna annotavit ad oram, heofuncunt mett. i. huius cornu sonualis þor huætte cuom of heofnum 7 þeoll on Moysi mið þis folce on ðæm moþe. þer he uæþ; "Cœlestis cibus, hoc est, candidum granum teres pro tritico venit de coelo & cecidit super Moisen populūque ejus in monte ubi erat". Plura Ger. Voss. de Orig. & progr. idololatriæ lib. III, c. II.*

MANNER, Mos, ratio, modus. G. *maniere*. It. *maniera*. H. *manera*. B. *maniere*. rectiùs tamen dixeris *handeling*. Latinus quoque mediæ sæculi sermo vocem Maneries pro Modo, sive viâ ac ratione agendi usurpavit. v. Voss. lib. III de Vit. ferm. c. 23. Sed Anglicum *manner* & reliqua sunt nupera: olim verò A.S. *þira* dicebant. Al. *uuis*. unde remansere Angl. *wise*, & B. *wis*, *wisse*. V. Tatiani LXXVI, 1. ac magis etiam gl. A, 8. in Pacto, *uuisun*.

[**MANNISHE** Chaucero est Sceleratus, sceleratus. ab A.S. *man*. Scelus, nefas, flagitium.

At **mánniþe**, Humanus, est ab A.S. *menþyr*. & hoc à *man*. Homo. L.]

MANOR, *manor*, *mannour* Anglis idem cum *Manfa* vel *Prædium*. *Manerium* Noëllō exponitur *Prædium urbanum*. Quam vocem licet plerique sentiant à Normannis è Galliâ in Angliam translata, vix tamen persuadent, ut me poeniteat illius conjecturæ, quâ ante annos quatuordecim circiter aut quindecim contendebar Anglos vocabulum debere Cambrobritannis. Totam interim hujus nostræ conjecturæ rationem, prout eam in schedas olim conjeceram, non pigebit describere. *Manor* & *manor* Anglis est *Prædium illustrius* atque aliquod jus domini in vicinos agros retinens, scriptoribus ævi semibarbari *Maneria* dicebatur. V. Voss. de Vit. ferm. c. 23. Origo vocabuli videtur Cambrobritannica: siquidem Cymræis *Prædium* splendidius atque insigni aliquâ prærogativâ conspicuum *maenol* vel *maenor* dicebatur, à *maen*, Saxum, lapis; propterea quod id genus prædiorum ex solidis olim saxi lapidibusque arcium instar construxerint, minimè verò ex leviter contextis ac luto illitis cratibus: nam tales quondam fuisse veterum Britannorum casulas, ex Jornande atque aliis ostendimus in Observatis ad Willeramii p. 29, ubi tradimus veriloquium Theotisci wand, *Paries*. Huc interim facit quod priscis quoque Teutonibus *steen* & *steyn* non modò Lapidem, verum etiam Domum lapideam sive Arcem denotabat: unde plurima etiamnum castellorum atque oppidorum castellis insignium nomina per totam superiorem inferioremque Germaniam in *steyn* desinunt. Hæc olim. Mirum interim nemini videri debet Anglos hanc Britannorum vocem reservasse; cum verisimile sit Anglosaxones rerum potitos conspectâ in agris domo lateritiâ & saxo silice contra subitam prædonum incursionem munitius constructâ, subinde sciscitari solitos cuiusnam illud *Prædium* esset, indigenas autem vernaculè semper respondisse, quod esset *maenor* hujus vel illius inter circumjectos mansionarios aliquod jus domini exercentis eorumque pecudes ac pretiosiores supellectilem intra manerii sui curtem ingruente aliquo periculo recipientis ac protegentis: unde quoque factum est, ut hoc indigenarum Britannorum vocabulum, toties inculcatum, ad hæc usque Tempora perduraverit. Cum tamen Saxones, originis ignari, viderentur sibi affinitatem aliquam deprehendere inter Britannicum *maenor* ac familiare sibi *Manfi* vocabulum, utramque vocem ejusdem originis esse judicârunt; ac Britannicum *maenor* Latine reddidituri, *Manerium* dixere, tanquam sit à *Manere*, unde & *Manfus*. Considera interim quid sit illud *Gemmæ gemmarum*; *Maneries*, *een manier oft een hoep steen*, est congeries lapidum, vel forma cuiuslibet rei. Videtur sanè aliquid vidisse Author *Gemmæ*; quod quale sit, aut unde hauserit, prorsus ignorare me fateor.

[**MANQUELLER**, Homicida. Veteribus *monquellere*. à *mon*, Homo, & *quellere*, vel *cuellere*. quod vide in *Quell*. L.]

[**MANSWERING**, Perjurium. *Manesworn*, Perjurus. G. Dougl. A. Saxonibus *manypæpian* significat

M A.

nificat Perjurare. à man. Facinus, flagitium, & r̄p̄pian. Jurare, q. d. Facinorosum juramentum. Islandi dicunt *meinseri*. à *mein*, Damnum, nocumentum, & *sari*, Juramentum, q. d. Damnosum juramentum. L.]

[MANSYNG, Excommunicatio, execratio. R. Glouc. ab A.S. *amanrumian*. Excommunicare. Ejusdem familiæ est *manzed*, Execratus, quo utitur P. Plowman. L.]

MANTLE, Pallii genus, quod scriptoribus medii ævi Mantea dicebatur, de quo v. Voss. lib. 3. de variis Glossæmatis, c. 23. Cym. mantell. A.S. *mentle*. G. *manteau*. It. *mantello*. H. *mantel*. B. *mantel*. quod quidam per epenthesein literæ N desumptum putant ab *ἰμάτιον*, Vestimentum. At alii, meo quidem judicio, rectius originem vocabuli petendam putant à *μανδύη*, Lacerna. de quâ voce v. Cl. Salmasium in scriptt. Historiæ Augustæ, p. 63 & 343. Anglis interim Pallium alio quoque nomine *cloak* & *cloke* dicitur, à C.B. *clôg* & *cloch*, Pallium: quam vocem Cymræi videntur desumpsisse ex suo *cloch*, Campana, quod pallium corpori circumjectum campanam referat. Italis etiam Pallium alio nomine *fareolo* nuncupatur, à *φάεος*, Pallium. Kilianus *mantel*, Pallium. vulgò Mantelum. idem Kilianus, *mantilleken*, *mandilleken*, Tunica militaris. [Scandicè *matul* vel *mottul* est Pallium, more Septentrionalium Gothorum, qui ab N ante T vel D abhorrent. ut in *madur* pro *mandur*, Homo; *vatt* à *vinde*, Glomero; *bat* à *binde*, Ligo, &c. Hickes.]

MANTLE & MANTLETREE of a *chimnie*, "Transversum illud lignum, quod sustinet anteriorem partem camini, ut nunc (vocabulo aptiore deficiente) loquimur; siquidem caminorum usus Romanis olim ignotus, ut Philandro in Vitruvium observatum". G. *manteau de la cheminée*. B. *mantel van de schoude*. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubon. "*ἰμάτιον* est Lignum (ita interpretatur Hieronymus, ut aliis notatum reperio) quod ad continendos parietes in medio structuræ ponitur. Hoc minimè prætereundum duxi, quod paucis notam vocis originem crederem". Stultum enim est, quod de mantelo somniant. Hæc Casaubon. p. 275 operis de vet. linguâ Anglicâ.

MANURE *land*, Colere agrum. G. *manouwer* est Labore manuum victitare. *maneuure* & *manouvrier* Labore manuum vitam sustentans. Manopera in Capitulis Caroli Calvi est Ministerium, quod manu præstatur.

MAPLETREE, Acer. A.S. gl. R, 46; Acer, *mapulbep*. Acernum, *mapulbepn*. Theot. quoc gl. E, 10; Acerafulus, *mapaldurt*.

MAPP of the world, Mappa mundi. G. *mappemonde*. It. *mappamondo*. Ratpertus de orig. & diversis casibus monasterii S. Galli, c. 10; "Hartmotus abbas unam mappam mundi subtili opere patravit". Balbus catholico; "Mappa, togilla, quasi manepia, id est, manu pians. "Mappa etiam dicitur pictura vel forma ludorum: unde dicitur Mappa mundi". Videntur itaque posteriores locorum regionumque descri-

M A.

ptionem à veteribus in tabulâ exhiberi solitam; etiam in ubique obviâ mapparum telâ, quo commodius circumferrentur, depinxisse. De tabulâ est illud Propertii lib. IV, Eleg. 3;

Cogor & è tabulâ pictos edificere mundos,

Qualis & hæc docti sit positura Dei.

MARBLE, Marmor. A.S. *mapmytan*. Al. marmor. G. *marbre*. It. *marmo*. H. *marmol*. D. *marmel*. B. *marmier*. Omnia sunt à *μαρμαίρω*, quod à *μαρμαίρω*, Resplendo, vibranti splendore corusco.

MARCHE, Ire, progredi. G. *marcher*. It. *marciare*. H. *marbâr*. B. *marceren*. G. *marcher* doctiss. Menagius derivat ab illo Varicare, quod pro varare, i. Gradi usurpatum docet Salmasius Plin. exerc. p. 945 & seqq. Quum tamen verbum hoc prædictæ linguæ potissimum de Incessu militari usurpent, ac *marche* Anglis quoque peculiariter denotet Armatae multitudinis compositum ordinatumque incessum, rectius fortè simpliciúsque *marche* illud deduxeris à Martius: ut *marche* nihil aliud sit, quàm Militarem in modum alacri erectoque passu, vel (ut Plinii junioris verbis utar) magno gradu procedere. "Quam tua vexilla, inquit Plinius in Gratia-rum actione, tuas aquilas magno gradu ante-ires".

MARCHES of a *countrie*, Confinia, limites alicujus territorii. Gothis **MARKA** est Districtus alicujus ditionis. A.S. *meapc*. Al. *gemerch*. G. *marche*. It. *marca*. H. *comârca*. B. *marck*. Videntur per quandam literarum metathesein desumpta ex *πικρα*, Signum. vel (quod magis huc facit) ab eodem *πικρα* vetere Græcorum linguâ Finem vel Terminum denotante. *πὶ γὰρ πικρὰ καὶ πικρὰ*, ut ait Aristoteles I Rhet. *τ' αὐτὴν ἐστὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν*. Multa habet Kilianus in *Marck* & *marckgrabe*. Menagius in *Marche*. V. porro Voss. lib. II de Vit. ferm. c. 8, in *Gratio*. ejusdem quoque lib. 2di c. 12, in *Marca* vel *Marcha*. [Refer ad *mark*, Signum, nota. Hinc, inquit Hickesius, Latino-barbarum *marca* vel *marcha* pro Limite regni vel alicujus regionis; unde Gallorum *marchir*, Conterminum esse; & *Marquû*, à Lat. barb. *Marchio*, qui est limitum custos. L.]

MARCHPANE, Panis saccharites vel dulcarius: quidam Amygdalatum vocant: Hermolaus Barbarus Mazam panis dixit: vulgo Martium panem nuncupant. G. *marcepain* & *massepain*. It. *marzapane*. H. *maçapan*. B. *marcepain*. Iidem tamen Belgæ panem hunc alio quoque nomine *massereyn*, i. e. Massam puram dixerunt. Sed cum denominationis hujus rationem pauci caperent, coeperunt plerique corruptè *massepeyn*, *marcepeyn*, *martsepeyn* dicere: atque aded ex hoc eorum errore profluxit, ut mox quidam Latine Martium panem vocarent & hanc appellationem in alias linguas transfunderent. V. quæ hac de re pluribus annotavimus ad gl. B, 13. in Diligenter.

MARE, Equa. A.S. *mape*. *mepe*. *mype*. Al. *mere*. D. *mar*. B. *maere*, *merie*, *merrie*. de quibus v. gl. D, 6. in Equa. Ab hoc interim *mape* sunt *Marpahis*, *mareschalcus*, &c. de quibus

bus multa viri doctissimi in mediū ævi Glossematis. Quod verò Gothi, Langobardi, Cimbri, Saxones, Alamanni plurima olim vocabula ad equos ac rem equestrem pertinentia desumpserunt à vernaculâ potius Equarum quàm Equorum appellatione, mirum nemini videbitur, qui hosce Septentrionis alumnos cogitabit esse illorum Scytharum, quibus plurimus equarum usus: nam, ut author est Plinius lib. Oct. N.H. c. 42, ubi agit de equorum naturâ, "Scythæ per bella feminis uti malunt; quoniam urinam, cursu non impedito, reddunt".

MARE, *night-mare*, Incubus, ephialtes. Belgis quoque dicitur *maere*, *merrie*, *nacht-maere*, *nacht-merrie*. [Su. *marâ*. A.S. *mapa*.] Huc facit illud Al. gl. E, 3; Pilosi, incubi, monstri, i. menae. ubi tamen pro menae hoc in loco restituo merae ex ejusdem gl. p. 10. nam ibi Incuba exp. mærae & Saturus. Etiam Pilos vocant Glossatores. "Pilosophi, quoddam monstrum sive dæmon, qui dicitur Incuba vel Incubus, ut inquit Ortus vocabulorum, quod incumbit cum mulieribus & animalibus: cuius forma ab humanâ effigie incipit, & bestialiter extremitate terminatur: & dicunt eum barbarum, cum rubicundâ facie & caprinis pedibus". Huc etiam pertinet alter locus Al. gl. O. 5; "Phyllosi, dæmonum genus. hos nonnulli doctissimorum Incubones & Satyros, aut quosdam silvestres homines intelligendos putaverunt; quos etiam B. Hieronymus in vitâ S. Pauli commemorat". Quos facitissimus Chaucerus putaverit veros sui temporis Incubos, docent sequentia ejus verba: *In the old daies of king Artour*, &c. [Reliqua consultò prætermisi, ut & quæ ex Augustino adducuntur. nam totidem verbis supra impressa legas in vocibus *Deus take you*, & *Fairie*. L.]

[MARGIN, MARGENT. G. *marge*. utr. à Lat. Margo, margine. Skin.]

MARIE, *marrie*, Contrahere matrimonium: propriè intelligendum de feminis viro alicui nubentibus. G. *marier*. It. *maritare*. quæ manifestè accipiuntur pro Maritum adsciscere, marito se consociare. A. Saxones olim distinctiùs dicebant ceoplan & pipian. ac ceoplan quidem iis erat Nubere viro; à ceopl. Vir, maritus. pipian verò Uxorem ducere; à pip. Mulier, uxor.

MARISH ground, *marsh*, Palustre solum, æstuarium. A.S. *meþrc*. G. *marescage*. B. *maersche*, *mersche*. Medii ævi scriptoribus Mariscus dicitur: fortasse ab aquâ planitiem totam maris instar inundante atque obtegente: nisi putes ejusdem esse originis cum illo *moore*, Palus, de quo aliquantò post. [Omnia crediderim descendisse à Goth. *MARKISAIW*. Stagnum. quod occurrit Luc. VIII, 23. L.]

MARK, Signum, nota, character. A.S. *meapc*. Al. *merch*. G. *marque*. It. & H. *marca*. D. *mercse*. B. *marck*, *merck*. Cym. *mârc*. quod Jo. Davies derivat à מַרְקָא, Imprimere, inurere. V. quoque quæ paullo ante attigimus in *Marches of a countrey*. Atque ita *Mark* dicebatur Spelmanno quoddam genus pecuniæ signatæ, à *meapc*. Nota, signum, character. V. Spelm. in

Marca, Marca Danorum, marca auri, &c. [Ill. *marka* est Designare & Gothis *MARKAN*. L.]

MARKET, Mercatus, forum. G. *marché*. It. *mercato*. H. *mercado*. D. *mareket*. B. *marck*, *merck*. Cym. *marchnad*. quod Jo. Davies derivat ab Hebræo מָכַר, Vendidit. Sed & Angelus Caninius in Hellenismi alphabeto mercor antea à Poenis Hebræisquæ rectè arcessiverat: etenim hoc etymo nihil est manifestius. R inferum, quomodo Tartari nobis, qui propriè Tartari, quod Hebræicè Residuum. Caussam nominis tradit Postellus c. 18 libri de Originibus. Hodiè quoque Tartari Germanis *Tatar*, Ungaris *Tatar* dicuntur. Sûntque similia Flagro à φλέγω, Putreo à πύσω. Pirum ab ἄπιον. Coriandrum à κριάνιον. V. incomparabilis Vossii etym. Latinum in Mercor. [Islandis *markadr* est Nundinæ. L.]

MARLE, Merga. Cym. *marl*. G. *marne*. B. *margel*, *mergel*. Plinius lib. XVII, c. 5 & 6; "Terram terrâ emendari (ut aliqui præcipiunt) super tenuem pingui injectâ, aut gracili bibulâque super humidam ac præpinguem, dementia operæ est. Quid potest sperare, qui talem colit? Alia est ratio, quam Britannia & Gallia invenerunt alendi eam ipsâ: quod genus vocant margam. Spissior ubi bertas in eâ intelligitur. Est autem quidam terræ adeps, ac velut glandia in corporibus, ibi densante se pinguitudinis nucleo". Unde Phil. Cluverius Germaniæ antiquæ lib. I, c. 8 censet Merga vel Marga nomen traxisse ex Teut. *marg* vel *merg*, Medulla. Quod verò posteriora sæcula Margila pro Marga dixerint, discimus ex paginâ 326 Capitulum Caroli Calvi: ubi hæc annotat Sirmondus; "Quæ ergo Merga primum, eadem post Margila dicta est. Hodiè vulgo à plerisque Marna, ab aliis Marla nuncupatur". V. Menag. in *Marne*.

MARMALET, Cydonites, gelatina cydoniorum. G. *marmelade*. It. *marmelata*. Hispanis vel potiùs Lusitanis *marmeláda*. B. *marmelade*. Omnia sunt ab illo *mermello*, quod Lusitanis est Malum cydonium.

MARMOSET, Simia. G. *marmouset*. Videntur esse diminutiva ab illo *marmotte*, quod fuit supra in *Mammots*. [Marmoux Armorici Simiam significat, ut rectè notavit Skinnerus. L.]

[MARQUESS, v. *Marches of a countrey*. L.]

MARR, Corrumpere, vitiare, depravare. A.S. *amýppan* est Distrabere, dissipare, consumere. Alamannis *merren* est Impedire. B. *marren*, *merren* est Morari, detinere, tardare. Videntur affinia Gr. μαράνω, Marcescere facio, languidum seu flaccidum reddo. M. Casaubonus derivat ab ἀμαρῶς, vel μαρῶς, Hebetudo, retardo, & metaphoricè Extinguo, pessumdo. [Ill. *mera* est Minutim dissipare. L.]

MARRIE, v. *Marie*, Contrahere matrimonium.

MARROW, Medulla. A.S. *mæp̃g*. *meap̃g*. *meaph*. *meþ̃g*. Al. *marc*. *marh*. D. *marm*, *marre*. B. *marg*, *merg*. Cym. *mêr* & *merion*, quæ Jo. Davies, per usitatiss. literarum B in M commutationem, desumpta putat ex מַרְיָה, Pinguis.

[MARSHALL, Designator. *Mareschal* Gallis denotat

M A.

denotat Castrorum præfectum. ab Al. mare, Magnus, illustris, insignis; & scale, Servus. at *Marschal* iisdem denotans Sollarum equinarum fabrum conflatum ex Al. mare, Equus; & scale. Servus. Hickes.]

MARSHES *sometimes drowned*, Æstuarium. V. *Marish ground*.

MARTEN, Martes. A.S. *mæpð*. *meapð*. Al. merder. G. *marte*, *martre*. It. *martorella*. H. *marta*. D. *maar*. B. *marter*. Gesnerus Martem dictam vult quod sit Martia, i. ferox pugnaque bestia. Martes sive Mustela Scythica vulgo Anglis *sable* dicitur, quod vide.

MARTIN, Cypselus, avicula ex genere hirundinum. G. *martinet*. Quidam censent dictam, quod exeunte Martio mense advolet, ac circa B. Martini festum avolet.

MARTYR Anglis, Anglofaxonibus, Italis, Gallicis Martyrem denotat. C. Britannis merthyr dicitur. Cimbris vetustioribus *ΨΑΙΡΙΝΗΙΔ*. unde Belgæ fecerunt suum *martelaer*. Ita legimus in Danicorum regum secundâ serie a Wormio editâ; *IRIP IR ΨΑΙΡΙΝΗΙΔ ΠΑΔ ΠΗΙΔ ΙΝΗΙΔΙΡ*. "Ericus, qui martyr erat" propè Slesvikum". Omnia hæc satis manifestè referunt Græcum *μάρτυρ*. quod licet primâ suâ significatione simpliciter Testem denotet, Christianis tamen peculiariore significatu olim *μάρτυρες* dicebantur, qui non gravabantur vitam impendere vero, cœlestisque doctrinæ testimonium sanguine suo consignare. Martyrium, modicum oratorium; gl. E, 5. Martirium, *eyn stede of tempel der marteler*; Teutonista. Plura huc pertinentia habet Vossii etym. in Martyr.

MARVELL, Mirum, miraculosum. *Marvelously*, Mirè. G. *merveille* est Mirum. *Merveilleux*, Mirabilis, admirandus. Sunt à Lat. Mirabilis; literâ B, quod frequentissimum est, in vau permutatâ: sicut evidentius apparet in Italico *maraviglia*, & H. *maravilloso*.

MASE Chaucero est Labyrinthus; *a place full of intricate turnings and windings*.

-- the house is crenelled to and fro,
And hath so queinte wayis for to go,
For it is shapen, as the mase is wrought. Ar. 127.

It happed thus, that in an afternone,

By felauship and I by one assent,
Whan all other besinnes were done,
To passe our time, into this mase we went,

And toke our waies, eche after our entent.

Some went inward, and went they had gone out,

Some stonde in the mid and looked all about.

And sothe to say, some were full ferre behinde,

And right anon as ferforth as the best,

Other there were so mased in her minde

M A.

All waies were gode for hem both est and west,

Thus went they forth, and had but little rest,

And some her courage did hem sore assaile,

For very wrath, they did step o're the raille

And as they sought hemselven to and fro,

I gate myself a lityl abauntage,

Al forweried I might no further go.

A. L. 29.

Hoc interim in loco videri possunt hæc verba, *so mased in her minde* alludere ad hanc labyrinthi denominationem Anglicam, de qua nunc agimus.

MASH, Recrementum, recrementum, fraces. D. *mast*. *μάσσω*, Pinso, subigo: Misceo, *φύσσω* (*μάζω*, *ἄλφω* *πφω* *φύσσω* *ἰδαν* *ἔ* *ἰλαίω*) *μάγμα*, Materie cuiusvis expressæ vel agitatæ massa, recrementum. Ita M. Casaubon.

MASH, *mismash*, Massa, cumulus, congeries, res variae in unum coacervatæ, ut sunt varii generis pastilli, i. e. massæ quarumvis rerum commixtarum in similitudinem panis efformatæ. Anglis quoque *massie* est Solidus, densus. It. *massivo*. G. *massif*. B. *massif*. It. quoque *massare* & *ammassare*. G. verò *amasser* est Coacervare, accumulare, in unum congerere. Quod originem horum attiner: à *μάσσω* vel *μάσσω*, Pinso, subigo, est *μάζω* vel *μάζω*, Farina cum aquâ & oleo cocta. item *μάγμα*, Materie cuiusvis expressæ vel agitatæ massa vel recrementum. ab hoc verò *μάζω* est Lat. Massa. z in ff converso: ut *πατέριζω*, Patriffo. *πίττω*, Pitisso. *μούζω*, Muffo. &c. Plura habet Vossii etym. in Maza.

MASH of a net, Plaga vel macula retis. "Macule sunt plagæ vel internodia retum, ita vocatæ, quod retia nodis undique connexa quæ si maculis resperfa videantur". gl. D, 24. G. *maille de ré*. [item *maches*.] It. *maglia di rete*. H. *malla di red*. D. *mast* i garn. B. *masche*, *maesche* *ban het net*. Huc etiam pertinet quod A. Saxonibus max sunt Retia. Colloqu. monachium; ic bpede max. "Plecto mihi retia". & rursus; ic *offlea* *hiz* on maxum. "Occido eos in retibus". denique; ic *pyppe* max mine on ea. "Pono retia mea in amie".

-- Mash of a nett, Macula retis. Macula, *mærcpe*; gl. Cott. 136. B. *masche* non modò Maculam retis, verum etiam Larvam sive Personam denotat. Vulgo dicitur Masca. Angl. *mask*. G. *masque*. H. *mascara*. It. *mascara*. Solet nempe quoddam genus nebulonum hæc illac aberrare densis reticulis obiectum, qui vulgari nomine *net-boeben* appellantur, quoniam per maschas, id est retis maculas alios videre ac noscere queunt, ipsi interim ignoti. Hæc ferè habet Kilianus in *masche*.

[MASK,] MASKING *visour*, Larva, persona. G. *masque*. It. *maschera*. H. *mascara*. B. *masche*, *masche*, de quibus vide Kilianum, qui multa minimè inconcinna de vocabuli originatione tradit. Aliud etymon affert Salmastius in Tertul-

M A.

lianum de Pallio, pag. 70. Martinio Masca videtur dicta quasi magisca, denominatione ab inanibus magorum terriculamentis desumpta. V. Martinium in Larva. ubi quoque docet, unde vocetur Germanis *momme*, *butzen*, *anlitz*, *schemhaupt*, *schonbart*. Huc etiam refer illud Talamasca, quod adducit Vossius lib. 2do de Vitiis serm. & in cuius compositæ vocis postremâ parte agnoscit Gallicum *masque*, Larva: at de priore nihil omnino statuit. Mihi verò consideranti, quodd *talmasche* Belgis denotat Larvam. *talmaschen*, Larvam induere. primum oborta est Suspicio, qualemcunque hæc affinitatem habere cum C.B. *talmyrth*, Repente, subito, ex improvise; quoniam præcipua hujuscemodi larvarum formido in repentino earum conspectu consistat. At posteaquam ex Teutonistâ didici verbum *talmen* vetustioribus Belgis vulgo usurpatum pro Perstrepere ac tumultuari spectrorum instar, non potui non credere verbum *talmaschen* esse originis Teutonice, quasi dicas Tanquam sub larvâ tumultuari, perstrepere, intonare, minari, loqui. Operæ pretium est hoc in loco ostendere quàm multa jungat Teutonista: "*Woldren, ruytschen*, "*drammen*, *talmen*, *onbestuyrwesen*, "*Strepere*, *strepitare*, *altrepere*, *instrepere*, *perstrepere*, *per valde*. *Obstrepere*, *per contra*. "*constrepere*, *per simul*. *manifestare*. *insolescere*. *turbulentare*. *Wolderynge*, *geruytsche*, "*drummyng*. *Strepitus*, *strepitatio*. *Strepore*. "*Manifestacio*. *turbulentatio*". Hactenus Teutonista. In quibus verbis notabiliter quoque affinia sunt *drammen* & *drummyng* isti *drommel*, quod vulgo Belgis denotat Malum genium. Gallicum *mascarade* atque It. *mascarata* Menagius petita putat ex Arabico *mascara*, quod *raillerie*, *bouffonnerie* significat: quod tamen non admittit doctissimus Bochartus.

[MASLIN bread, Panis miscellaneus; v. *Mix*. L.]

MASONS, bricklayers and other workmen, that use to stand upon scaffolds and such like joynings and closings of boards, when the building groweth higher. Cæmentarii, structores. G. *maçons*. B. *metfers*, *metseleers*. D. *muurfaris* est Cæmentarius. Germanis *ein mawrer*. It. *muratore*. H. *murador*. Lipsius lib. I Polorcet. c. 3 horum opificum denominationem putat desumptam ab illo Machio, cujus meminit Isidorus originum lib. XIX, c. 8; "Machiones, inquit, "qui machinis insunt propter altitudinem parietum". Ab eodem Machio videri possunt etiam Belgæ fecisse *metser*, *metseleer*, *metseleer*, &c. siquidem constat eos frequenter CH in fibilum asperiores commutare. seriùs tamen ista fibili pinguioris asperitas apud Alamannos potissimum invaluit: nam A.Saxones pro Machiones dicebant Mationes. Unde & in gl. R, 62 liquidò scriptum inveni Mationes, *rtanpiphthe*. aut si fortè T illud in C permutarent, non tamen aspirabant: atque ita perantiquum glossarium Cottonianum paginâ 137 Maciones exponit *rcylfar*. nam sic quoque vocabant asserum mutuo sibi colligatorum compa-

M A.

gem, cui insitebant cæmentarii structuræ totius muros altius educturi. Nomine desumpto ab illo *rcylfar*. Tabulata, quod habet Cædmon. 30, 15.

MASS, Massa. *Massive*, Solidus, densus, spissus, ponderosus. G. *masse*, *chose massive* & *essence*: It. *una massa* o *cosa massiccia*. Videri possunt affinitatem aliquam habere cum Græco *μάσσις* significante Colligere, accumulare. ad quod referri quoque possunt G. *amasser* & It. *amassare*, Colligere, coacervare.

MASS, Sacrum, res divina. G. *messe*. It. *missa*. H. *missa*. D. *messe*. B. *mitte*. V. multa in Vossii etymologico Lat. de vocabulo *Missæ*. ad quæ refer etiam illud Keronis; *Missas*, *santa*, quia mittitur populus. App. glossarii C, *Missas*, *kipet*, *Missæ* est *nuncia*, quod preces nostras ferat & mittat ad Deum; *een mitte*. *Missale*, *een missenboek*; Auctor Gemmæ gemm. Luithprandus lib. V histor. cap. 9; "Constantinopolitanum palatium non pulchritudine tantum, verum etiam fortitudine omnibus, quas unquam viderim, munitionibus præstat, quod etiam jugi militum stipatione non minimâ obfervatur. Moris itaque est hoc post matutinum diluculum mox omnibus patere: post tertiam verò diei horam, emissis omnibus dato signo, quod est **MIS**, usque in horam nonam cunctis aditum prohiberi". Vide quoque Alcimi Aviti epistolam primam. Remissa peccatorum pro Remissione est apud Cyprianum. Nec aliter in sacris *Missæ*, quàm *Missio*. Pluræque id genus habet Salmasius ad Trebellii Gallienos. pag. 285.

[MASSACRE, Internecio, cædes, strages, *μαζακρία*. G. *massacre*. vel à Lat. *Macrare*, vel, quod longè verisimilius est, ab It. *mazzare*, *amazzare*, Occidere, sed propriè clavæ seu fustis ictu. *Mazza* enim Italici Clavam vel fustem significat, nobis à *mace*. Minshew desleat ab Hebr. *מַרְצֵחַ*, Occisor, homicida. *Skin*.]

[MASSY, Solidus, densus. V. *Masi*, *Massa*, & *Mash*, Cumulus. L.]

MAST, Malus, arbor navis. A.S. *mært*. Al. *mast*. G. *mas*, *mast*. H. *mastil*. D. & B. *mast*. Videri potest A.S. *mært* olim de majori navis arbore peculiariter intellectum, atque ita vocabulum erit à *mært*. Maximus.

MAST, Glandes & dilapsi ab arboribus fructus, quos in escam colligunt porci & cætera animantia in sylvis oberrantia. v. Spelm. Archæologum in Esca. Bromtono *mærtan* in LL. Inæ R, §40 exp. Pasnagium. de quâ voce vide Somnerum in gl. ad scriptt. hist. Angl. Videri verò potest originem traxisse ex *μαστάν*, Mandere, manducare. Nisi fortè malis referre ad C.B. *mastig* & *mestig*, Epulæ, convivium; quodd glandes ab illicibus decussæ opimas suis ac feris præbeant epulas. Vel ad A.S. *mærtan*. Saginare, impinguare. pro quo Dani *mædske* dicunt, Belgæ *messen*. fortasse à *μεσσω*, Implere, refecire. Huc etiam refer B. *mest*, Fimus; quoniam agrum alit, impingat, lætificat, unde & Latinis dicitur *Lætamen*. de quo aliàs. [CB. & Arm. *mesen*. Hib. *meas*, *measog* significant

ficant Fructus, præsertim Glandes, à quibus credo *maſt* formari. L.]

MASTER, *maister*, Magister, herus, præceptor. A.S. *mægister*. *mægter*. Al. *meister*. G. *maistre*. It. & H. *maestro*. Cym. *meistr*. D. *meſter*. B. *meester*. [Il. *meistari*. Licet pleræque linguæ Notho-Latinæ videri possint suum *maistre*, *maſtro*, &c. deſumpſiſſe à Lat. Magister; liquet tamen Theotiſcos suum *meiſter* feciſſe à *meiſt*, A.Saxones *mægter* à *mægtr*. Belgas *meester* à *meest*. Posteriores quoque Græcos, Romanæ curiæ præter cæteros obnoxios, veriſimile eſt suum *μαγίſτερ* traxiſſe ex Lat. Magister; nam iis, Heſychio teſte, *μαγίſτερ* erat *ἐπιτάκτης*, διδάσκαλος. Quamquam non tam ad Latinam hanc originem, quàm ad *μάδμη*, Curam gero, conſulo, videatur *μάττωρ* illud referendum, quod Heſychio exp. *βουλευτής*, Conſultor, conſiliarius. Nihilò magis pertinet ad Latinam originem, quod *μάττωρ*, teſte Heſychio, Rhodiis dicebantur *βουλευτῆρες*. & quod *ματρία* eidem Grammatico ſunt *αἱ τὴν ἀρχήν τινος ἐκτρέφουσιν*.] E gl. D, 20. in Magiſter. V. quoque Tatiani XLIV, 16.

MASTICH, Maſtiche, refina lentiffima. è lentifco traditur gigni, gummi modo, inquit Plin. XII, 17. G. *maſtic*. It. *maſtice*. H. *almaſtiga*. Cym. *maſtich*. D. & B. *maſtick*. Græcis *μαστική*.

MASTIFF, Canis moloffus. G. *meſtif*, *maſtin*. It. *maſtino*, *ſtinvéro*. H. *maſtin*. Mediæ ævi ſcriptoribus dicebatur Canis maſtivirus. V. Spelm. in Canis, ubi recenſet varia canum genera. Cæterùm ut Itali ſuum *ſtinvéro* manifeſtè ſatis deſumpſerunt ex maſtivirus, reſectis pro more ſuo duabus literis initialibus; ita G. *meſtif* (quod videtur antiquius quàm *maſtin*) ſuſpicor deſumptum ex illo *meſtif* quod Gallis (ut *meſtizo* Hiſpanis) non modò ſignificat Hominem ex duobus diverſis generibus, Æthiope videlicet atque Europæo, prognatum; verùm etiam Canem hybridam, quales ſunt, quos Lyciſcas nuncupant, quales etiam fuere duo illi è tigrilibus concepti canes, quos magno Alexandro ab Albanæ rege dono datos memorat Plinius N.H. VIII, 40. Atque aded veriſimile quoque eſt patres noſtros unius generis canes, uſibus naturæ ſuæ conſentaneis admoviſſe: iſtiusmodi verò mixti generis Canes, ob ferociam, eximios ſemper habuiſſe atque ad prædiorum ſuorum cuſtodiam ſepoſuiſſe. [Omnia cenſet Skinnerus petenda à Teut. *maſten*, Saginare; quia ſcil. grandior eſt; eoque ſaginatior videtur. L.]

MASTLING Chaucero eſt Orichalcum. *Stiroppeſ gape of golde maſtling*. Pl.T. 186. *Meſſing & letton* Germanis eſt Orichalcum. Puto *meſſing* dictum à Miſcere; quod mixti ſit coloris ex ære & auro. *letton* autem Gallis *leton* dicitur, quoniam Luteum. Hæc habet Martinius in Orichalcum. Cæterùm orthographia huius vocabuli uſque aded variare ſolet, ut vix quicquam certi de originatione ejus ſtatui poſſe videatur. D. & B. *meſſing* eſt Orichalcum, quod & Aurichalcum dicitur. Auricalcum, meſſinc. Oricalcum, idem. Al. gl. D, 14. Auricalcum, *meſſinge*, *goltſchuyne*, auctor Gemmæ

gemm. *mærtling* & *mærtlinge*. Aurichalcum; Marc. VII, 4. Item Colloquium monaſteriale. Aurichalcum, *goldmærtling*. gl. Ælfr. 25. ita quoque gr. Ælfr. c. VIII. Auricalcum, *gþene* ap. gl. Cott. 14. & ruruſ 166, ubi agitur de Metallis; Auricalcos, *gþene* ap. *mærtling*. Aurifex, *goldþymið*. Argentarius *reolþorþymið*. Ærarius, *mærtlingþymið*. gl. R, 81. Aurifex, *goldþymið*. Argentarius, *reolþorþymið*. Ærarius, *mærtlingþymið*. gl. Ælfr. 5. Ubi tamen non temerè dixerim *mærlen* ſcriptum: ſiquidem in ſtupendæ antiquitatis codd. evangelicis Cottoniano & Ruſhworthiano “Neque in 20-“nâ æs”, interlineatur ne on *gþyðelre mærlen*. Adi quoque eoſdem codd. Marc. XII, 41. Luc. XXI, 2. Joh. II, 15. De Aurichalco fuſè agit etymologicum Voſſii. Ejusdem quoque Voſſii arduum opus de Orig. & progr. idololatriæ VI, 6. Menag. Origines in *Fil d’archal*.

MATCH, Sulphuratum, fomes ignarius. C.B. maethu eſt Nutrire. maeth, Nutrimentum. atque inde fortè Angl. *match*, quod ignis levi contactu fomitem hunc corripiat veluti nutrimentum ſibi peculiare ac proprium.

MATCH, Æqualis, compar. Ex *μαχή*, Pugna, fit Angl. *match*, quod & pugnæ & luſui & matrimonio commune vocabulum eſt, inquit M. Caſaubon. Mihi tamen *match* iſtud videtur eſſe ex A.S. *mæcca* & *gemæcca*. Compar. prorfus ut *watch* eſt ex *pæcca*. Vigilia. & *wretch* ex *ppæcca*. Exul. Pro Angl. *match* in Æneidos Virgilianæ paraphraſi Scoticâ ubique *macche* ſcribitur: quod propiùs accedit ad Græca *μάχη*, *μαχητής*, *μάχιμος*, *μάχομαι*. [V. *Make*, Socius.]

[MATCHLY vox in agro Norfolcienſi uſitata, Perſectè, bene. A.S. *mihtlice*, Valde. Il. *maatlega*, *magtlega*. Hickeſ.]

MATE, Socius, ſodalis. B. *maet*. De vocabuli origine hæc habet M. Caſaubon. “Præpoſitio *μετ*, Genitivum regens, conjunctionis “aut participationis habet ſignificationem, Latinis Cum vel unâ cum reſpondens. *μετ’ ἡμῶν*, “Nobiſcum. *μετ’ ὑμῶν*, Vobiſcum vel conjunctis “viribus. *μετὰ δικαιοσύνης*, Cum juſtitia vel juſtitiâ comite. Unde & compoſita, *μετοχή*, Participationis, & verbum *μέτιμι*, Interſum. *μετρίεσθαι*, Inter juniores converſari. &c. Interdum etiam *μέτιμι*, accentu retracto, uſurpatur “pro *μέτιμι*, Præſens eſt, intereſt. Hinc, aut ego “valdè fallor, eſt *mate*, Socius, ſodalis”. [Mallem derivare à *metan*. Invenire, occurrere. Pa- res enim paribus facile aggregantur. Skin.]

MATE vel *amate* Chaucero paſſim eſt Miſer, ærumnoſus, defatigatus, labore fractus. *maat* Islandis eſt Exitium, exitus. Belgis *mat* eſt Fatigatus, deſeſſus, nimio labore ad languorem datus ac tantum non conſectus atque exanimatus. Originem vocabuli olim petii è medio Græci *μάματα*, Labor, ærumna: cujus derivationis exempla compluria afferuntur in *good*, Bonus. Poſteſt etiam deduci ex antiquo *Mat-tus*; quod Triftem atque animo ſubactum con- tuſumque denotare, ac Græcæ originis eſſe docet Salmaſius in Aug. hitoriæ ſcriptt. p. 461. ubi addit; In latruncolorum ludo *ſcaccum mat-*

M A.

tum dici calculum incitum, h. e. ad incitas redactum, contritum, domitum, eoque loci jam constitutum, ubi se movere amplius non possit. &c. de quo tamen vide Menagii origines in *Eschecs*. Dispice quoque numquid pertineat ad hanc inciti calculi denominationem, quod *ματ* Hefychio exponitur *μίζας*; ubi addit quosdam accipere *ἐν τῇ βασιλείᾳ*, ac si de Rege propriè intelligendum esset vocabulum, cujus potissimas in Scaccorum ludo partes esse nemo ignorat. [vett. G. *mater* est Fatigare, &c. B. *mat mætken*. A.S. *meðig* est Lassus, defatigatus, & Islandis *mæddr*. à *mæda*, Fatigare. L.]

MATT, Matta, teges, storea. A.S. *meatte*. D. & B. *matte*. Martinius putat derivatum ex Hebraico *מַטָּה*, Lectus; quod in mattis soliti sunt cubare. At aliunde dicti Matthearii milites, de quibus Ammianus lib. XXI & XXXI. [Hinc *matted* de crinibus, cum implexi sint, figuratè dicitur. L.]

MATTER, Materia. G. *matiere*. It. *matiera*. H. *madera*. D. & B. *materie*. Putant esse a Mater; quod in corporum ratione sit instar matris. V. etym. Vossii in Materia. [Isl. *meid* & Hib. *maide*, quæ Lignum denotant, penè me impellunt, ut credam Lat. Materiem à Celtis originem accepisse. L.]

MATTER, Pus, sanies. B. *materie*. C. B. *madredd* dicitur. unde *madru* iis est Suppurare, putrefieri, putrescere. quod nescio an originem traxerit ex *μαδρῆς*, Madere, madidum esse, item Depilare: unde *μαδρῆς* est Glaber, depilis; quoniam malignus purulentæ materiæ humor cutem, corrosis nempe atque exesis pilorum radicibus, glabrare ac lævigare solet.

[MATTINS, Preces matutinæ. G. *matin*. It. *matino*, Mane. Omnia per contractionem à Lat. Matutinus. Skin.]

MATTOC, Bipalium, marra, ligo. Al. gl. B. 29; Ligones, mettocas. Sequentia verba Orosii lib. IV, c. 14, ubi agit de Annibale per ipsas Alpium rupes in Italiam perrumpente, hunc in modum reddit Alvredi regis A.Saxonica paraphrasis: þonne he to ðam rýnþrýgum rþane com. þonne het he hine mid fýpe onhætan. 7 rýððan mid mattucum heapan. 7 mid ðam mærtan geþpince he ða muntar oþeþþor.

MATRESS, Culcita, stragulum omne plumis tomentove fartum. G. *materas*, *matelas*. It. *matrazzo*. H. *matelaz*. B. *matras*. C. B. *matras*. quod J. Davies petiit vult ex orig. Chaldaicâ. V. tamen annon simplicius deducatur ex C. B. *mathr*, Proculcatio, & *mathru*, Proculcare: quandoquidem hæc etymologia examussim respondet Romanæ voci Culcita, à calcando dicta. præterquam quod Græcis quoque à *καλῶ* vel *καλῶ*, Calco, denominationem suam accepit *καλῶς*, Culcita. [Skinnerus derivat omnia à *mat*, q. v. L.]

MATURE sæpenumerò duplicem apud Anglos habet significationem: unam propriam, alteram ex usu vulgi. Propriè *mature* dicitur, quod nec citius nec tardius provenit, quàm convenit. At ex usu vulgari illud quoque *too maturely* dicitur accidisse, quod citius evenit quàm par est.

M A.

Priore modo *matura mors* est longævi hominis excessus. *Immatura mors*, quæ Græcis *ἀνερ*. Altero modo dicitur aliquis maturè venire pro Citò. maturè discumbere, h. e. solitò celerius cœnare. &c. Vide Voss. etym. Lat. in Maturus.

[MAUGRE, Invitè, ingratiis. G. *maugré*, *maulgré*. It. *malgrado*. q. d. Malè gratum. Grè enim & *grado* manifestè à Gratum orta sunt. Skin.]

MAVIS, Turdus, trichas. [G. vet. *mauau*. It. *malvicio*. L.]

[MAUL, Pugnis vel fuste contundere. Isl. *mola* est Contundo. Videre videor in his verbis vestigium Goth. *ΓΑΜΑΛΥΓΑΝ*. Luc. IV, 18. *ΔΗ ΓΑΝΑΣΓΑΝ ΦΑΝΣ ΓΑΜΑΛΥΔΑΝΣ ΗΛΙΚΤΙΝ*. *ἰάσασθαι τὰς συνηπτεμμένους τῷ κερδαίνῃ*. Hinc cum Hiccesio derivim *mell*, *mall*, Malleus, unde A.S. *mell*. Crux, quæ ad formam mallei fabricata est. L.]

MAULDER, *malder*, Mensuræ aridæ genus. B. *malder*, *malter*, *molder*. Sæculi semi-barbari scriptt. *Maldrum* & *malteram* dicebant. Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 12. *Maltra* mensuræ genus est continens quatuor modios: modius comprehendit quatuor quartales, &c. V. Goldastum Al. rerum Tomo I, pag. 181. [A.S. *mæla* est Patera. Gothis *MEΛΛ*. Modius, unde fortasse *malder*, ut Wachterus observat. L.]

MAULKIN, Peniculus. [à nom. *mall*, Maria, & term. dim. *kin*, q. d. Mariola. quia sc. officium ancillæ præstat, dum furnum everrit. Skin.]

MAULT, v. *Malt*, Byne.

MAUMET, a false God. Chaucerus Pars. 205, a: *What difference is there betwixt an Idolaster, and an avaricious man? But that an Idolaster peradventure ne hath nat but a maumet or two, and the avaricious manne hath manie. For certes every florein in his cofer is his maumet. And certes the sinne of maumetry is the first, that God defended, as in the X commaundmentes it beareth witness. & mox p. 208, a. Certes be it wise, be it childe, or any worldly thing, that he loveth before God, it is his maumette, and he is an Idolaster.* G. Douglas episc. Dunk. in Prol. X *Æneidos*;

From the begynnynge and end be of my muse;

All uthir Iove, and Phebus I refuse,

Lat Virgil hald his maumentis till him self,

I wourschip nowthir ydole, stok, nor elf. 311, 20.

Idem episc. Dunkellenfis illud Virg. *Æneidos* XII, 285;

--- fugit ipse Latinus,

Pulsatos referens infecto foedere Divos.

Hunc in modum transtulit;

The kþng himself, Latinus, for the affray

Fled to the ciete, and tursit with hym away

þys

M A.

**Hys Goddis and hys mabmentis,
drevin abak**

**Wyth ane schamefull rebute and
mekil lak,**

**Left the concorde undone, not brocht
till end. 418, 41.**

Vetustioribus quoque Flandris **mametterie** dicta est Idololatria. Boëthius de Consol. philosophiæ fol. 26, col. 2 editionis Gandavenis anni 1485. **al miin huusghesinne is ghe-
tughe miner onnoselheit, en dat ic de
bianden niet angheroupen hebbe, noch
gheene mametterie van afgoden in miin
secrete camere ofte studoer ghemaect.** Suspicio autem hanc vocabuli denominationem isthoc seculo petitam ab infestâ plurimùmque exosâ Mahumedanorum sectâ, quæ **Maumetry** dicitur La. T. 237. V. an non hæc fortasse traxerint aliquid ex illo **Mammots**, quod fuit supra. Chaemos, ydolum Moabitarum, a **Mau-
met**; Anglicum vocabularium impressum Lond. 1500. in eodem vocabulario Idola quoque dicuntur Imagines fictæ loco Deorum. Angl. **maw-
mettys**. Simulacrum etiam idem vocabularium exponit per hanc vocem **mawmette**.

MAUND, Corbis. A.S. **mand**. B. **mande**. G. **manne** + **banne** est Fiscella + corbula plana ex viminibus contexta, quæ Belgis **bende** dicitur, à **binden**, Colligare, plectendo flectere: atque aded videri quoque potest G. **manne** factum ex **banne**, per usitatissimam literarum B in M transmutationem.

[**MAUNDY-THURSDAY**, Dies Jovis Passionis immediate præcedens. Minshew dictum putat quasi Dies mandati, quo sc. die Christus eucharistiam instituit, & magnum illud mandatum discipulis reliquit, sc. in sacramento illo commemorandi. Spelmanus longè meliùs deflectit à G. **mande**, Sportula; quia sc. illo die Rex pauperibus, quibus pedes lavat, uberiore eleemosynas distribuit. Skin.]

MAW, Stomachus, ventriculus. A.S. **maga**. mage. Al. **mago**. G. **estomach**. It. **stomacho**. H. **estomago**. D. **massue**. B. **mage**, **maeg**. [Isl. **mage**.] Quemadmodum igitur liquet pleròsque populos Europæos denominationem Ventriculi ex Gr. **στόμαχος** desumpsisse, ita quoque ab eodem **στόμαχος**, abjectâ primâ syllabâ, Anglosaxones fecerunt suum **maga**. unde est Angl. **maw**. prorsus ut ex A.S. **agen** est **own**, Proprius. ex **boğa**. **bow**, Arcus. ex **lağa**. **law**, Lex. ex **rağa**, **saw**, Serra. ex **ruğa**, **sow**, Sus. Plura de hoc vocabulo habet gl. B, 56. in Ventriculus.

MAXIM, Axioma, pronunciatum, sive regula apprimè necessaria & maximè ad rem præsentem conducent; unde & nomen. G. **maxime**. It. **massima**. H. **maxima**.

[**MAY** G. Douglassio est Virgo, ancilla. N.S. est mai. may. D. **mæ**. Isl. **mey**. Sunt à Goth. **MAVI**. Virgo, puella. L.]

MAYD, v. **Maid**, Virgo, puella.

MAZER to drink in, Patera mazerina. Radulfus de Diceto in Ymaginibus historiarum ad annum 1182 vocat Cuppam mazerinam. Præcipuè etenim ex aceris nodis sive tuberculis crispo

M E.

macularum discursu conspicuis fiunt scyphi præter cæteros insignes. V. quæ annotavimus ad gl. D, 23. in Acer, aceris, mazolder boum. **Mazeline** diminutivum à **mazer** habet Chaucerus Ri. Sr To.

MEAD, **meadow**, Pratum. A.S. **mæd**. Suspicabar olim, mutato L in D, abscissum ex **μείλαξ**, quod Suidæ exp. **λεμὼν, παρὰ δὲ ὕδατος**, Pratum, hortus. At nunc satius videtur derivare à Teut. **maden**, **mayen**, Metere. præsertim quum Danis **maaje** & Belgis **mayland** vocetur Pratum. Alamannis **pasch. wiese. bameth.** de quibus v. gl. D, 23. in Cespis. Vett. Frisiis **miede** est Pratum.

MEAD, Hydromeli, melicratum, aqua mulsa. A.S. **mebu**. **meobu**. Al. **mede**. Cim. **ΜΙΑΡ**. **ΜΙΑΡΗΝ**. D. **mied**. B. **meed**. Sunt à **μείδη**, Ebrietas, quodd sit potus **μεθυσιος**. V. Voff. de Vit. ferm. II, 12 Cymræis **meddyglyn** est Hydromeli, quasi dicas Potus medicinalis. à **meddig**, Medicus. & **llyn**, Potus. [Cur non immediate à **μείδω**, Vinum? L.]

MEAL, Far, farina. A.S. **melep**. **melu**. Al. **mele**. **meleuu**. **melo**. D. & B. **meel**. [Isl. **miel**.] Sunt à **melan**, Molere. Prorsus ut Græcis **ἀλεύρον** dicta est Farina. ab **ἀλέω**, Molo.

MEAL, Convivium, refectio, pastus. A.S. **mæl**. D. **maale**, **maalsid**. B. **mael**, **mael-tiid**. M. Casaubonus putat desumptum ex **ὁμιλία**, Colloquium, commercium, confabulatio; quodd ad capiendum statis horis cibum plures simul convenirent: unde & Gr. **κίνη**, Cœna. Hæc Casaubon. Potest quoque derivari ex Cim. **ΜΙΑΝ**, Sermo, colloquium. **ΜΕ ΨΑΛ**, Sermonem habere, colloqui. pro quo apud Cædmonem **mælan** & **gemelan** occurrunt. Harum originatum rationem exequitur Series monosyllaborum A.Saxonorum inserta Observatis ad Willeramum in voce **peopb**.

MEAN, Exilis, tenuis, rarus. Istud **mean**, inquit M. Casaubonus, cur aliunde quis arcessere malit quàm ex Gr. **μᾶνδς**, quod Rarum & minimè densum significat, rationem non video. Græcis certè **μαρόνκερον** est Rarum ferens fructum. **μαρόφυλλον**, Pauca habens folia. at Angli dicunt **meanly stored**, **meanly furnished**, in eandem planè sententiam. Hæc Casaubon. p. 305 de vet. ling. Anglicâ. [Skinnerus deflectit ab A.S. **gemæne**. B. **ghemeyne**, Communis, vulgaris, tralatitius. vel ab A.S. **mæne**. Malus. Nos enim hodièque **mean** pro Vili & deteriori usurpamus.]

MEAN, Modus, ratio, via. G. **moyen**. quod videtur esse à Modus vel Medium. Huc fortasse pertinet illud **demeanour** quod Anglis est Gestus, habitus, status. item Modus vel ratio decenter se gerendi in rebus agendis.

MEAN, In animo habere, mentem voluntatèque aliquid agendi suscipere. A.S. **mænan**. Al. **meinen**. D. **meene**. B. **meynen**. Derivari potest ex **μῆν**, Mens, animus. nisi rectiùs putet deducere ex **μενεαίνων** vel **μενοινών**, Vehementi desiderio ad hoc vel illud agendum ferri, spontaneo quodam animi impetu ad aliquid concitari. Hujus primariæ acceptionis usum adhuc retinent Angli, cum dicunt, **I mean to trie the ut-
termost,**

M E.

termest, ere I am undone, "Omnia experiri certum est, prius quam pereo". You see what he goeth about, and how he meaneth to compass his intentions, "Vides quam viam munitet, quod iter affectet". I do not mean to controll him, "Non habeo propositum reprehendendi illum". Postea tamen verbum *mean* generaliore significatione accipi coepit pro Arbitrari, opinari, putare, autumare, censere, sentire, existimare. V. gl. Al. A, in Aspernatio, farmana.

MEASELS, Exiles maculae rubrae aut purpureae, interdum etiam nigricantes, quae puerilia corpora infestant. D. *mesling*. B. *maselen*. G. *meselerie* est Lepra. *messeau*, Leprosus. Eruptiones istae fervidae Celso Papulae, Plinio vero Boanuncupantur. Graecis *ἐκιδήματα πογγρώδη*, Pustulae milii similitudinem praeseferentes. Porci quoque male saginati atque ob hoc totam carnem maculosi, Anglis *meas'led hogges* dicuntur, B. *gerstige verkens*, quod eorum carnes quibusdam veluti granis hordei sint adpersae. Et quoniam *masel* Belgis est Macula, cuius quaque liquere potest istiusmodi *ἐκιδήματα* vel *ἐκιδήματα* recte ac proprie satis, per diminutionem quandam *maselen* dici. Nicotus suspicatur Leprosum Gallis dictum *Meseau* vel *Mesel* à Missellus; quod elephantiacorum fors longe miserrima esse iudicetur. *mesel*, *meselrue*, *mesel sucht* Belgis est Lepra. *melaedisch*, Leprosus. quidam *malaedisch* scribunt, tanquam sit à G. *malade*, ac nomen generis, ob atrocis morbi magnitudinem huic speciei sit inditum.

MEASURE, Mensura. & *Measure*, Metiri. V. etym. Vossii in Metiri.

MEAT, Cibus, edulium. Goth. **MATS**. A.S. *met*. *mete*. *maete*. Al. *muas*. *muos*. H. *mueso*. Cim. *Ψ44*. D. *mad*. Isl. *matu*. vet. B. *moes*. Cymrae *maeth* est Nutrimentum. *maethu*, Nutrire. Vide annotat. in Tatiani XIII, 11. & App. gl. C, in Comestio, *muas*.

MEDALLS, Signa, figilla, sculptilia fusiliæque opera, numismata atque alia id genus *κεφάλια*. G. *medailles*. It. *medaglias*. B. *medalien*. Videri potest Medalliorum nomen vulgo inditum vetustioribus numismatis, quae non habentur amplius in usu, sed antiquitatis ergo reponuntur atque asservantur: ut vocis origo desumpta sit ex Metallum; quod hoc genus numismatum auro, argento, vel ære ut plurimum cufum conflatumque sit. Mihi tamen suspicari libet primitus Medalliorum nomine designatos Missiles istos nummos, quos promiscue in vulgus spargunt Principes inaugurationis suae aut alterius alicujus festae solemnitatis temporibus. Belgis alias *denck-penningen* vel *genaede-penningen* nuncupantur. atque ita ortum traxerit vocabulum ex *μείδμη*. non eam tantum notione, quam *μείδμη* ponitur pro *ἀρχη*, βασιλεία, Impero, regno; verum etiam eam notione, quam Graecis dicitur *μείδμη*, qui de aliquo cogitat, cui aliquis curae est: ut Medalliae proprie olim dicti sint nummi, quibus imperium capeffentes testari solent plebem curae sibi fore. Neque adversabitur huic origini, si Medallas ita quoque dictas contendamus, quod earum custodia maxime no-

M E.

bis curae sit. Prorsus ut A.Saxonibus gym dicta est Gemma, à gyman. Attendere, sollicitè observare. Aliter tamen Jos. Scaliger, qui notis ad Eusebii annum MMCCXXXVI vult Medalliae vocem acceptam ab Arabibus, ut quibus *metballia* est Numisma *ἑσπέρη* five Caput humanum pectusque praeferebat. Atque ita quoque non defuturos forte crediderim, quibus *Medalls* videntur dici quasi *medialis*, quod dimidiam plerumque imaginem repraesentent: unde & quandoque thoracidae dicuntur imagines thorace tenus expressae. Vulgari vero Teutonismo *hirst bilden* dicuntur. V. Al. gl. E, 2. in Thoraces.

MEDICINE, Medicamentum. G. *medicine*. It. *medicina*. H. *melexina*. B. *mediciine*. Putant esse à *μείδμη*, Curam gero, consulo; quoniam bona pars medici regiminis est, bene consulere. Nec defuere qui deducerent à *μείδμη*, Imperium teneo, gubernare. Huc faciunt verba Plinii, de praecipuis medicae artis luminibus agentis, lib. XXIX, c. 1; "Hi regebant fata". &c. V. hunc locum atque huc pertinentia in annotatis ad Keronem in Medicamina.

MEDITATE, Meditari, mente pertractare. G. *mediter*. It. *meditare*. H. *meditar*. Sunt à *μείδμη*, Curare. Etenim L & D (ut loquitur Servius in Eclogam I.) interdum sibi invicem cedunt. ita ab *οδυσεύς* est Ulysses. à *δάκρυον*, Lacryma &c. V. Voss. etym. in Meditari.

MEDLAR, Mespilum. G. *neffle*. It. *nessola*, H. *mespero*. D. *mespel*. B. *mispel*. Graecis *μίσπιλον*. Anglofaxonibus quoque dicitur open æpp. [& *mæb*. unde *Medlar*. L.]

MEDLE *with things*, Immiscere se rebus. à B. *middelen*, Intercedere, intervenire. Appositè Chaucerus p. 155, b. *The lawe saith, that he is culpable, who entermeth or medleth with soche things, as appertaineth not unto him.* [D. *medal*, quod medium est, & secundario Mixtum, significat etiam Inter, quod in medio duorum est. unde *i mille*, vel *i millum* in codd. vetustis Inter, i. e. in medio. Hinc vet. *to medle*, Miscere, & *mellynge*, quasi *medlynge*, Mixtio. Hinc etiamnum *to medle*, Alienis negotiis intermiscere. & Ardelio curiosus apud nos dicitur *a medling fellow*, quippe qui omnium negotiis se intermiscet. Hickes.]

MEDOW, v. *Mead*, Pratum.

MEED, Merces. Goth. **MIZAR**. A.S. *meb*. Al. *mieta*. *miede*. *miete*. V. gl. C, 30. in Munera, meata. V. quoque A.S. *meb*. in Catalogo monosyllaborum Anglofax. qui inferitur observatis in Willeramum.

MEEGRIM, v. *Migram*, Hemicrania.

MEER, Mansuetus, mitis, lenis. Fortasse desumptum est ex Dorico *μικρός* pro *μικρός*, Parvus, exiguus; quod mansueti sibi tales esse videantur. Cimbris **ΨΙΝΡ44** **ΜΙΡ** est Humiliare se, Runic. lexicon; [& Islandis *mintr* est Modestus, humilis. & *myfia*, Lenire. L.]

MEER, Merus, nullam mixturam adulteratus & corruptus. Originem Latini merus tradit etymologicon Vossii in Merula.

MEER,

M E.

MEER, *meir*, Limes, terminus. *meet-stone*, Terminalis lapis. A.S. *mære*. *gemære* est Limes regionis. B. *meere*. V. nobilissimi Spelmani gloss. in Landimera. Nemini interim dubium esse potest, quin origo vocis referenda sit ad *μῆρ*, Divido.

MEET, Accommodus, appositus, congruus, opportunus. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubonus: “*μετῇ*, quando cum accusativo con-
“struitur, sæpe (apud Homerum præcipuè) mo-
“tum significat ad locum, poniturque pro *πρὸς*
“vel *εἰς*. ut *Ζεὺς γὰρ ἐπ’ ἀκταῶν μετ’ ἀμύμονος Αἰθίο-*
“*πας χθιδὲς ἴκη*--- Jupiter in oceanum ad incul-
“patos Æthiopas Hesternus ivit. & *ἀπ’ Ἰθι νῦν*
“*μετὰ λαόν*, Proficiscere nunc ad populum. & *ἄρ’ ἔ*
“*ἵμεναι μεθ’ ὕμης*, Pervenit ad lues. Ab hac
“præpositione fecerunt Angli (ut Græci quo-
“que ipsi, ex *ἀπὸ* præpositione, verbum *ἀνπάω*
“seu *ἀνπῶ*, & similia) verbum *to meet*, Conve-
“nire: unde & substantivum *meet*, Aptum,
“conveniens. Ita & Græcis *ἀπαιτῆν* est Quadra-
“re, convenire”. Hactenus Casaubon. V. inter-
rim quæ de origine vocabuli in proximè sequen-
ti *meet*, attingimus.

MEET, Convenire, obviam procedere, occur-
rere. B. *moeten*, *gemoeten*, *ontmoeten*.
Originem verbi olim petieram ex A.S. *metan* +
moetan. Invenire; quoniam occurso fortuito in
aliquem incidentes, cum veluti inveniunt. Ip-
sum verò *metan* videri potest desumptum ex
μαρτυρεῖν pro *μαρτυρεῖν*. Quærere, indagare, investi-
gare; quoniam, ut loquitur Terentius Heaut.
IV, 1. “Nil tam difficile est, quin quærendo
“investigari possiet”. ὁ ζῆτῶν εὐρίσκει, inquit ge-
neris nostri Redemptor optimus maximus. Huc
etiam refer illud incerti poetæ apud Stobæum,
titulo XXIX; ἀπαυδ’ ὁ τῷ ζῆτῶντος εὐρίσκει πῶδ’.
“Inveniet avidus cuncta quærentis labor”. &
illud Philemonis Calumniam passo;

Πάντ’ ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἢ μὴ τὸν πόνον

Φεύγειν πρὸς, ὃς ἀποστρεφὲς τῷ ζῆτῶντος.

“Nihil est quod homini non sit indagabile, si
“quæritandi non recusetur labor”. illud denique
Sophoclis Oedipo --- τὸ ζῆτῶν μιν, ἀλὼν. ἐκφυγεῖ
δὲ τιμωρ μένον. “Quicquid quæritur, spes de-
“prehendi est, omne neglectum perit”. Hæc
olim. nunc verò Teutonicum *moeten* + *ge-*
moeten magnam mihi videtur affinitatem ha-
bere cum Cim. *ΨΠΙ*, & D. *mod*, Adversum,
contra. vel cum Cim. *ΨΑΔ*, Meta, terminus:
unde Cim. *ΑΨΗΑΗΑ* est Ad certum termi-
num convenire. immo D. quoque *mode* est Con-
ventus, concilium. A.S. *mot* vel *gemot* dici-
tur: atque inde *healc gemot* iis est Solemnis
conventus. *pitena gemot*. Synodus. *gemot-*
man. Concionator. *motern*. *gemotern*. Curia,
prætorium. *motbell*. Campana, quæ convoca-
bat omnes atque universos. &c. Ab hoc interim
to meet videtur quoque Anglis substantivè *meet*
dici Quicquid commodè atque adtemperatè vel-
uti accurrit in ipso temporis articulo & cum res
maximè postulat: juxta illud Comici Heautont.
Act. II, Sce. 2; “In tempore ad eam veni, quod
“rerum omnium est primum”. Mirè quoque
huc facit illud *gemete*. quod habet Beda lib. IV,

M E.

c. 19. *reo ðruh þær rpa gemete þærje fæm-*
nan lichoman *gemeted*. *rpa rpa heo rýndep-*
lice *hipe gegeappode þære*. “Ita aptum cor-
“pori virginis sarcophagum inventum est, ac
“si ei specialiter præparatum fuisset”. vide lo-
cum.

[MEGRIM, v. *Migrim*.]

[MEINE, MEINIE, Familia, multitudo. It.
mano. vet. B. *menie*. ab A.S. *menigeo*. *menio*.
meniu. Multitudo. Islandis est *meingi*. & Goth.
MANAGEI. à Goth. **MANAPS**. Multus.
q. v. in *Manie*. Huc pertinet vetus G. *maint*,
quod extat etiam adhuc in G. *maintex foix*, ut ob-
servavit clarissimus Hicelius. In quibusdam au-
tem locis occurrit scriptum *main’t* cum signo
contractionis, quasi ab Al. *manigt*, Multum,
fuisse contractum denotante. Leguntur etiam
mainte trompette, *plusieurs trompettes*; & *manis*
tonneaulx, *plusieurs tonneaulx*. L.]

MEIR, v. *Meer*, Limes, terminus.

MELANCOLIE, Melancholia. G. *melancholie*.
It. *melanconia*. H. *malenconia*. B. *melankolie*.
Græcis *μελαγχολία*. V. etym. Vossii in Melan-
cholia.

MELILOT, Melilotus, melilotum, fertula Cam-
pana. G. *melilot*. It. *meliloto*. B. *malloet*. Græ-
cis est *μελίλωτον* vel *μελίλωτος*, q. d. Dulcis & mel-
lea lotus.

MELL persæpe usurpatur pro Dimicatione
vel pugná in Dunkellenis episc. Scoticâ versio-
ne Virgilii. Gallis *meslée* dicitur à *mesler*, Mis-
cere, turbare. v. Nicotum. Pari modo Angl.
Fraie, quod Turbulentam concertationem de-
notat, putat M. Casaubonus per metathesin li-
teræ R factum ex *φουρᾶν*, Miscere.

[MELL vet. Angl. Loqui. *mellynge*, Col-
locutio. A.S. *mælan*. Isl. ad *mæla*. quæ respon-
dent Goth. **ΜΑΦΛΑΝ**. Huc pertinent
L.B. *Mallus* & *Mallare*.]

[MELL idem quod *Medle*, & ejusdem origi-
nis. G. *mèler*. L.]

MELLOW apples, Mitia poma. Nescio an vox
hæc simile quid habeat cum Anglico *mealy-*
moubed, Suaviloquus, blandiloquus: ut *mellow*
apples propriè sint Mala benè matura, quæque
crudis humoribus excoctis farinaceâ quadam sic-
citate commendantur. [Skinnerus vult formari
ab A.S. *meappa*. Mollis, tener, mitis, quo eo-
dem sensu Belgis *merwe* usurpatur. utr. contr.
à Lat. Maturus. Fructus enim omnes maturan-
do mollescunt.]

MELON, Melopepon. G. *melon*. It. *melone*.
H. *melon*. D. *melone*. B. *meloen*. Fructus est
ex genere peponum, qui non pendet, sed humi
rotundatur instar mali: unde & *μηλοπέπων* dici-
tur.

MELT, Liquefacere, liquefieri. A.S. *mltan*.
[*mltan*.] Al. *smelzen*. D. *smelte*. B. *smelten*.
Manifestè affinia sunt Gr. *μάλειν*, Liquefacere.
[Isl. *melta* est Concoquere, à quo etymon ha-
bere videntur. L.]

MEND, v. *Amend*, Reficere.

[MENE, vet. Angl. Dolere, ingemiscere. A.S.
mænan. Idem. V. *Mone*. L.]

M E.

MENEVER cap, Redimiculum. Chauceri Ro-
sa. v. 224.

A mantle honge her faste by
Upon a benche both weke and smale,
A burnette cote honge there withal,
Pfurred with no menedere;
But with a furre rough of here,
Of lambys skynys heby and blake,
It was full old, I undertake.

Joh. Meldinensis poema Gallicum, unde hanc
suam Rosam transtulit Chaucerus, hæc habet
verba:

Pres d' elle pendoit ung manteau
A une perche moult greslette,
Et une robbe de brunette.
Au manteau esté ou yver
N' avoit nelle de menu ver
Mais d' aigneaulx veluz & pesans,
Et la robbe avoit bien seize ans. &c.

Gallis nimirum *menu ver* vel *petit gris* dicitur
Pellicea illa vestium suffultura, quæ Italis *doffo*
vel *vajo* nuncupatur. [A G. *minu-ver*, *menu-
vair*, Pellis muris cujusdam Pontici ad sufful-
ciendas vestes hibernas expetita. Cæsar Scal.
defleat à Lat. Varius. v. eum in Hist. An. Ar.
c. 34, lib. 8. p. m. 940. Skin.]

[MENG vet. Angl. pro quo hodiè dicimus
Mingle, quod vide. L.]

[MENY, Familia. V. *Meinie*. Hinc *a menial
servant*, Servus domesticus. *a many*, Multitudo.
G. Douglas pro more suo scribit *menze*. L.]

MERCER, Propola, institor, negotiator mi-
nutarius. G. *mercier*. It. *mercario*, *merciajo*. H.
mercero. B. *meersenier*, *meersman*. à D.
merß. vel B. *meerße*, Corbis institoris circum-
foranei, i. Sporta viminea, quam circumferunt
merces distrahendæ vicatim bajulantes. Aliàs
kraemer dicitur. de quo v. gl. D, 17. in Papi-
lio. *merß* interim Danis, & *meers* Belgis olim
denotasse Corbem, perspicuum est ex illâ majo-
rum navium denominatione, quæ Corbitæ di-
cuntur. Danis *merß* sctib, Belgis *meerß-schip*,
quodd corbem in malo præferant. gl. D, 9; Li-
burna, mercescif. Verisimile certè velocissimum
istud genus prædatoriarum ab hoc corbe (ex
quo alias naves appropinquantes observabant)
potius denominatum, quàm à mercimoniis.

[MERCHANT, Mercator. G. *marchand*. It.
mercante, *mercatante*, q. d. *mercans*, i. e. mer-
ces dividens, venales distribuens. hinc G. *mar-
chandise*, Angl. *merchandise*, Merces, commerc-
cium. Skin.]

MERCIE, Gratia, clementia, misericordia. G.
merci. quod Menagius contractum suspicatur ex
Miseresce.

[MERE, Palus, stagnum. Est purum putum
A.Saxonicum mepe. ps. CXIII, 7. Se ðe ge-
cýnbe rran on mepe pætepa. 7 clubar on pyl-
lan pætepa. hoc autem est ab Isl. *myra*. Pa-
lus. L.]

MERK, Obscurus, tenebrosus. Chauceri Ro-
sa. v. 5334.

The Done, when she is from us
let
Through erth, that betwixten is set

M E.

The Sonne and her, as it may fall,
Be it in partie, or in all,
The shadowe maketh her bemes
merke;
And her hornes to shewin derke
That part, where she hath lost her
light
Of Phebus fully, and the sight,
Till whan the shadowe is overpasse,
She is enlumined again as faste
Through the brightness of the sonne
bemes,

That pebeth to her againe her lemes.

PIRPA, Tenebræ; Run. lexicon in PIRPA.
PIRPAHINKK, "Tenebras timens;" Idem
lexicon, suo loco. Danis *mørck* est Obscurus,
tenebrosus, umbrosus. *mørckachtig*, Subnubilus,
opacus. *mørckhed*, Opacitas, obscuritas, *mørck
veir*, Nubilum ac triste coelum. *mørck*, Perple-
xus. *mørckst*, Perplexè, obscurè. *mørckstale*, Æ-
nigma. *mørckstalende*, Flexiloquus. &c. Scotis
quoque familiaris olim hæc vocis acceptio: le-
gas enim in præfat. Virgilianæ translationis à
Gawino Douglas episcopo Dunkellen. editæ Lon-
dini. 3, 29.

--- Quhat compare betuix mid-day
and nycht,

Dr quhat compare is betuix mirknes
and lycht.

"Quæ comparatio inter meridiem & noctem,
"Aut quæ comparatio est inter tenebras & lu-
"cem". V. numquid huc faciat illud Hesychii,
*Μιγδαλιν, τὸ λυγρόν, Λάκωνες. Μιγδαλιν, πηλῶν, οἱ
αὐτοί.* Illud denique gl. Cott. 74 Egregius, æ-
mipce est ex illo æ, quod A.Saxonibus sæpe u-
surpatur loco a privativi, & *merk* vel *mirk*, Ob-
scurus.

[MERMAID, Siren, q. d. Puella marina. Skin.]

MERRIE, Lætus, hilaris. *mirth*, Hilaritas. à
μυρῶν vel *μυρῆζω*, Ungo: in festâ namque publi-
ci alicujus gaudii celebritate unguento uteban-
tur antiqui, erântque *μυροελασμένοι*, Oleo atque un-
guentis delibuti, ut hilariores apparerent. v.
Matth. VI, 17. Mirè interim firmant hanc no-
stram conjecturam, quodd in vetustiss. A.Saxonici
monumentis *mýpiz* est Lætus, hilaris. *miphz*
† *mýpð*. Gaudium, hilaritas. [Quæ fortean
Scot. seu Hib. *mear* ejusdem planè significationis
originem debent. L.]

[MESHEAT, Cupa, dolium, cadus. ab A.S.
mex-æate. V. *Mix & Fat*. L.]

MESS, Ferculum, quicquid ad primæ secun-
dæque mensæ apparatus mittitur atque appo-
nitur. G. *mets de viande*. It. *messo*. Videntur
interim Angli posteriores vocabulum imitatio-
ne Gallorum atque Itolorum à Latinis desum-
pisse: nam priores utebantur vocabulo *rand*. à
rendan. Mittere. Ita Ælfrico in Grammaticâ &
glossis exp. Daps. In lexico quoque Runico *HK-
PIKPAH* sunt Dapes, missus. [Non displicet
cum Authore referre ad Goth. MES. Discus,
patina, pro quo A.Saxonibus habent *mepe* vel
mýre. V. eum in MES. L.]

[MESSAGE, Nuncius, mandatum. G. *mes-
sage*. It. *messaggio*. Hinc G. *messenger*, *messagier*.
It.

M E.

It. *messagiero*. & Angl. *messenger*, *messenger*, *Nuncius*, id est, ut vult Hicckelius, *mensager*; vel forsan *meisager*, verbale à *metlagan*, *medlagan*. L.]

METE, *measure*, Metiri, dimetiri, mensurare. A.S. *metan*. Al. *mezzen*. G. *mesurer*. It. *misurare*. H. *medir*. B. *meten*. Græcis *μετρεῖν*. Affine his מִד, Metiri. V. gl. Goth. in **MI-TAAS**. *Mensura*, & Vossium in *Metiri*. Præter hanc vulgatissimam verbi *metan* acceptio- nem, A.Saxonibus olim quoque *metan* erat Pin- gere: quoniam omnis ingeniosissimæ vis artis maximè consistit in arcto *Mensurarum* consensu cum ipsâ rei delineandæ naturâ vel serie. Men- suras hoc in loco intellige memoratas Plinio lib. XXXV, 10: ubi de Apelle agens, ait; "Ce- debat Asclepiodoro de *Mensuris*, hoc est, quan- "tò quid à quo distare deberet". ubi & ante dixerat: "Asclepiodorum in *symmetriâ* miraba- "tur Apelles". v. quæ nos hac de re satis prolixè tradidimus in opere de *Picturâ* vett. lib. III, c. 5, § 13. ic *mete*. Pingo; gr. *Ælfr*. c. XXVIII. *metepe*. Pictor. *metingc*. Pictura; gl. *Ælfr*. 8. *gemetod beon*. Pingi; Somn. 143. *ppa ppa* *berpȝyl metton oþerȝeþeopke piðinnan full* *ȝtence*. "Sicut sepulchrum depicto mausolæo "intus plenum foetore"; Colloquium mona- chicum. Similis quoque ratio verborum, dupli- cem hanc significationem in aliis etiam linguis fortitorum magnamque picturæ cum mensurâ cognationem insinuantium, hoc in loco minimè videtur prætereunda. Ita Islandis *eg mæle* est Metior. D. quoque *maaler*, *mæler* est Metior: unde & exegetico Danico *mæler* exponitur Scri- bo, pingo. *mælere*, Pictor. *mæler*, Pictus. *mæler- funst*, Pictura. &c. Flandris vetustioribus, Kilia- no teste, *mæle* significabat *Mensuram*, *spatium*, &c. hinc *duym-mæle*, *nagel-mæle*, *stroo- mæle*, *vinger-mæle*, atque id genus alia, ve- teribus olim usurpata: atque adeò ab hoc quo- que *mæle* Belgis *mælen* est Pingere. *mæler*, Pictor. &c. Præcipuè tamen huc facit A.S. *mæle*. Imago: prout Alvredo regi in paraphrastica ven. Bedæ translatione Sospitatoris nostri crucifixi si- militudo passim exponitur *Epistæ mæle*. Ita legimus H. E. lib. I, c. 25; hi bæpon *Epistæ* *probetacen ȝylȝpene Epistæ mæle* *mið him*. *ȝ anlicnȝȝe dphhtner hælenber on bȝeþe a- fæȝþe ȝ appitene*. "Crucem pro vexillo fe- "rentes argenteam & imaginem Domini sal- "vatoris in tabulâ depictam". & rursus II, 20; *bȝohȝe heo ȝeo cȝen mið hi moniȝe beop- purðe fætu Eþpiner ðær cȝningeȝ*. *mið ðam pær rum mycel ȝylben Epistæ mæle*. *ȝ ȝyl- ben calic ȝehalgod to ȝȝbedeȝ þenunȝe*. "Attulit regina secum vasa pretiosa Edwini "regis perplura, in quibus & crucem mag- "nam auream, & calicem aureum consecratum "ad ministerium altaris". denique III, 2; *ȝ ȝ ȝæb. ȝ he ȝ Epistæ mæle hȝæþe peopce ȝe- pophte*. *ȝ ȝæþ abulȝe on ðam hit ȝertandan ȝcolbe*. *ȝ he ȝe cȝning ȝylȝa pær peallende on hiȝ ȝeleaȝan*. *ȝ ȝ Epistæ mæle ȝenam*. *ȝ on ðone ȝæþ ȝette*. *ȝ mið hiȝ handum bam hit heold ȝ hæȝþe*. *oþ ðæt hiȝ ðeȝnaȝ mið mol-*

M E.

ðan hit beȝtȝeþbon ȝ ȝeȝæȝtȝeþbon. "Fertur, "quia factâ citato opere cruce, ac foveâ præpa- "ratâ, in quâ statui deberet, ipse fide fervens "hanc arripuerit ac foveâ imposuerit, atque u- "traque manu erectam tenuerit, donec adgesto "à militibus pulvere, terrâ figeretur". & mox ibidem; *ȝ moniȝe ȝȝt to ðæȝ oþ ðam ȝȝeope ðær halȝan Epistæ mæleȝ ȝponaȝ ȝ ȝceap ðan nimað*. "Et usque hodie multi de ipso ligno "sacro sanctæ crucis affulas excidere solent". Suspicor itaque vocem *mæle* primò quamlibet imaginem coloribus expressam denotasse, postea verò (ut ex allatis Bedæ verbis apparet) pro fusili vel sculpto signo sacræ Crucis, ob rei di- gnationem, acceptam. Simile quid attingit hoc nostrum Etymologicum in *Roodtree*. Olim re- tuleram vocabuli originem ad illud *μηλιν*, quod Hesychio exp. τὰ βαπτύμενα ἔλαι πιζεν εἰς τὸ χαλ- κῆον, "Lanas, quæ tinguntur, deprimere in ahe- "num". Suspicabar etiam videri posse denomi- natum à *Meliâ* terrâ, quæ Plutarcho *μηλιν*, Theo- phrasto *μηλιν* vel *μηλιν* dicitur, maximumque pi- ctoribus ad colorum perpetuitatem præbet u- sum. V. quæ de *μηλιν* ȝȝ affert H. Stephani ap- pendix, in *μηλιν*. Hæc olim: simplicius tamen veriùsque puto referri ad Teut. *mæle*, *Men- sura*.

METE Chaucero est Imaginari, somniare. Di- versis nempe temporibus, præcipuè tamen silen- tio noctis concubiæ, aliam rem ex aliâ cogitan- tes, miras quandoque nobis per imaginationem vel somnium species formare, figurare, depin- gere solemus: unde quoque sedulum hunc irre- quieti atque omnia moventis imitantisque animi impetum, similitudine à pictoribus desumptâ ex- pressit olim Chaucerus, quum ab A.S. *metan*. Pingere, etiam Anglicum *to mete* usurpavit pro Imaginari & Somniare.

Whan that he in chambre was a- lone,

He doune upon his beddes fete him sette,

And first he gan to like, and este to grone

And thought aie on her so without- en lette,

That as he satte and woke, his spi- rite mette,

That he her saugh, and temple, and all the wise

Right of her loke, and gan it newe advise. Tr. lib. I, 359.

Clippe I you thus, or els do I it mete! ib. lib. III, 1350.

Macrobe undoth us the abissoun,

That whilom mette king Scipioun.

R.R. v. 9.

Senden me grace to slepe and mete

In my slepe some certaine sweven,

Where through that I may knowe even

Whether my lorde be quicke or ded.

Dr. Ch. 118.

All night me mette eke, that I was at a fette. Mi. T. 576. I mete of him all night.

M L

night. W.B. 577. *As he slept, anon right
tho her met. Tr. lib. II, 925. That mad-
est me this sweven for to mete. A.F. 115.*
[Huc refer vetera meten, Somniare. metell,
metall, Somnium. L.]

METE, Metisca modulatio. "Leo papa duos
"clericos in ecclesiasticis modulationibus optime
"instructos misit ad Carolum magnum, qui u-
"num secum retinuit, inquit monachus Sangal-
"lensis lib. I de ecclesiastica cura Caroli magni,
"alterum vero, petente filio suo Trogone Me-
"tensi Episcopo, ad ipsam direxit ecclesiam: cu-
"jus industria non solum in eodem loco polle-
"re, sed & per totam Franciam in tantum coe-
"pit propagari, ut nunc usque apud eos, qui in
"hisce regionibus Latino sermone utuntur, ec-
"clesiastica cantilena dicatur Metensis: apud
"nos vero, qui Teutonicam seu Teutiscam lingua
"loquimur, mete, vel secundum Graecam deri-
"vationem usitato vocabulo metisce nomine-
"tur". V. Tom. II rerum Francicarum, edit.
Paris. p. III.

METE Chaucero est fit, convenient, Aptus.
R.R. 1799. metely mouthe, Modicum os;
ib. 822. metely of stature, Statura modicus;
A.L. v. 79. [Refer ad meet.]

[METH, meith, Meta, limes. G. Dougl. Est
purum putum A.S. myþ. L.]

METHEGLIN, Melicratum, hydromeli. Cym-
rae dicitur meddyglyn. V. quae supra diximus
in Mead, Hydromeli.

METROPOLITAN, Metropolitanus, i. Episco-
pus ad ecclesiae matricis arbitrium electus. V.
Vossii etym. in Metropolitanum.

METTALL, Metallum. Cym. mettel. G. me-
tal. It. metallo. H. metal. D. masin. B. me-
tael. Graecis est μέταλλον, ita dictum, quod una
vena inventa, alia se statim in proximo soleat
offerre, & quasi μετά τὰ ἄλλα. Ad hanc Graeci vo-
cabuli originem respexit Plinius lib. XXXIII,
c. 6; ubi de metallis agens, & haec addit:
"Ubique una inventa vena est, non procul
"invenitur alia. hoc quidem & in omni fere
"materia; unde Metalla Graeci videntur dixisse".
Eustathius ejusdem etymologiae aliam at-
tulit rationem. locum attulit H. Stephanus in
μέταλλον.

MEW, seamew, Larus, gavia. G. mouette.
A.S. mæp. B. meewe. quam Kilianus ita di-
ctam putat a modo vociferandi. Videturque
ob id ipsum quoque in gl. D, 4 Larus mure
dici, quod vocem edat murilegi sive murici-
pis, quomodo saeculo semibarbaro Felem vo-
cabant. Turgellus, een meewe; Author
gemmarum.

MICHE, Delitescere. Micher, Tenebrio, ces-
sator. V. nunquid huic affine sit D. meche, Mol-
lis homo.

MICHER Chaucero est [Avarus, sordidus.]

God thou me kepe for thy poste,
Fro riches and mendicite.
For if a rich man him dresse
To thynken to moche on richesse,
His hert on that so ferre is sette,
That he his Creatour doth forpette.

M I

And him, that beggeth, wolle ate
grebe,
How should I by his worde him lebe,
Unneth that he nis a micher
Forsworne, or els Goddes lier,
This sayith Salomones sawys.

R.R. 6533.

Hæc transtulit Chaucerus ex Johannis Meldu-
nensis Gallico poemate, cui titulus *Romant de
la Rose*, p. 216 edit. Paris. 1529.

--- garde moy Sire,

Qui toutes choses fais reluyre
De richesse & mendicite,
Me donnant ma necessite.
Car quand le riche trop s'adresse
A trop penser en sa richesse,
Tant met son cuer en la folie,
Que son createur il oublie.
Cil qui mendicite guerroye,
Est en tresdangereuse voye:
Enuis advient si n'est lierre,
Ou perjure, on l'escript bien erre.
Car Salomon dit a propos
De cela que je vous propos.

[Vel à Lat. Miser. nihil enim avaro miserius,
vel à G. miche, Mica panis, quia sc. omnes mi-
cas à mensa decedentes numerat. Skin.]

MICKEL, mikel, Magnus. mekel, Scotis.
Goth. MIKILAS. A.S. micel. mycel. mucel.
Al. michil. mihhil. mikel. Cim. ΨΙΡΙΝ. Om-
nia manifestè sunt ἀπὸ τοῦ μικρά. Magnus, my-
cel. Major, mape. Maximus, mæp. t. ealpa
mæp. Ælfr. gr. c. 5. V. gl. D, 31. in Ingens,
micheler.

MICROCOSM, Microcosmos, re lærra mid-
bangeapd. Est certè major mundus imago mi-
noris. Imò, ut Sacra pagina dicit, hominem
creatum ad imaginem Dei; ita Gentiles aiunt,
factum esse ad imaginem mundi. Hinc Mani-
lius lib. IV.

--- Quid mirum, noscere mundum

Si possunt homines, quibus est & mundus
in ipsis,

Exemplumque Dei quisque est in imagine
parvâ?

Ubi per Deum intelligendus est mundus, qui
Gentilibus censebatur Deus. Manilii hanc esse
mentem, indicat Julius Firmicus. Nam si Au-
gusti ætate scripserit Manilius, eum Firmicus
expresserit: sin ætate demum Theodosii fuit,
potius carmine reddiderit Firmicum. Hæc au-
tem sunt verba Firmici in præfatione lib. 3ⁱⁱ
Mathesios: "Nam ita corpus hominis, ut mun-
"di, ex quatuor elementorum commixtione
"composuit, ut omnium istorum conjunctio
"temperata, animal ad formam divinæ imita-
"tionis ornaret: & ita hominem artificio divi-
"næ fabricationis exposuit, ut in parvo corpo-
"re, omnium elementorum vim atque substan-
"tiam, naturâ cogente, conferret: ut divino
"illi spiritui, qui ad sustentationem mortalis
"corporis ex cœlesti mente descendit, licet fra-
"gile, simile tamen mundo, pararet hospitium.
"Hæc ex causâ hominem, quasi minorem quen-
"dam mundum, stellæ quinque, ☉ etiam & ☿
"ignitâ

M I.

"ignitā ac sempiternā agitatione circumstant, ut animal, quod ad imitationem mundi factum est, simili divinitatis substantiā gubernetur". Præclare etiam Chalcidius, qui & ipse quarto à Christo vixit seculo: sic enim ille in Timæum Platonis, p. 290 & 291 edit. Leidenfis sive Meursianæ; "Corpora nostra ex quatuor materiis esse composita, in promptu est". &c. Locum hunc integrum Vossius descripsit lib. III de Orig. & progressu Idololatriæ, c. 5. ubi & alia huc pertinentia invenies.

[MIDDILL-ERD, G. Dougl. MIDELEERD, *myddle-erpe* Rob. Gloucestriensis est Terrarum orbis, orbis habitabilis, οἰκούμεν, q. d. illud totius Universi medium, quod incolunt homines, ut habet Author. ab A.S. *midban-eapb* vel *midban-geapb*. Mundus. Alamannis est *mittel-gart*. Goth. *miagn-ΓΑΚΑΣ*. à *miagns*. Medius, & *ΓΑΚΑΣ*. Domus. L.]

MIDDLE, Medium. *in the middle*, In medio. Goth. *in miannai*. A.S. *on midban*. Al. *in mittan*. G. *au milieu*. It. *nel mezzo*. H. *en medio*. Cim. *ΙΨΙΗΝ*. D. *i midie*. B. *in't mid-den*. Facile hinc in plerisque agnoscas Gr. *μέσος*, ejusque poeticum *μέσος*. [Nullus dubito, quin nostrum *middle*, & A.S. *midbel* ortum ducant à Lat. Medialis, medius. Skin.]

MIDRIFF, Diaphragma. V. nobiliss. Spelmanni Arch. in Hrefwont & Hrefawunt. [A.S. *midhrif*. quod componitur à *mid* pro *midbel*. & *hrif*. Venter, uterus. Sic Natales Domini vocabatur *Midpinter*. L.]

MIDWIFE, Obstetrix. Est vox composita à *meed*, Merces. & *wife*, Femina. quasi dicas Feminam mercede suā dignissimam ob utilem operam, quam hominibus navat. Pari quoque ratione Anglosaxones videri possunt Medicum læc dixisse, à lac. Munus; propterea quod vitæ discrimen medicorum operā ementi, magnifica plerumque munera in eorum sinum congerant.

[MIEN, Oris species, vultus. G. *mine*. Wachterus etymologus nunquam satis laudandus derivat à Francis, quibus meino Quodcunque signum denotat, & meinan, Significare. Mihi videtur esse purum putum Isl. *mynd*, Similitudo, vultus. L.]

MIGHT, Potentia, virtus. Goth. *MAHTS*. A.S. *miht*. Al. *maht*. D. *mact*. B. *macht*. à *magan*. Possē. V. *maie*, Possē.

MIGRAM, *meegrim*, Hemisrania, dolor statis temporibus identidem recurrens atque alteram capitis partem tantummodo infestans. Cym. *meigryn*. G. *migraine*. B. *hoofd-nagel, los-schen* vel *scheelen hoofd-sweer*. Græcis *ἡμικρανία* vel *ἡμικρανιὸν πῖδον*. *ἡμικρανίον* vocat Aretæus c. 2, scriptor admodum vetustus, quem admodum colligere est ex ejus Ionismo; qui multò ante Cæsarum tempora in scribendo desierat, uti & Dorismus.

MIKEL, v. *Mickel*, Magnus.

MILD, Mitis, lenis, mansuetus, dulcis, benignus. A.S. *mild*. D. & B. *mild*. [Isl. *mildr*.] Derivant à *μέλιχ*, Placidus, blandus. Cim. *YIMMND* & *PIAPYIMMND* est Liberalis, mi-

M I.

nificus. B. *mild*. A.S. *mild* & *mildheopt* est Propitius, clemens, misericors. *mildheoptneri* *milþung*. Misericordia. quæ Theotiscis militida dicitur. V. Tatiani IV, 6. [Ubi omnia petit ab A.S. *mýltan*. Liquefacere, liquefieri; quodd misericordiā tacti cor suum veluti liquefcere sentiant. L.]

MILDEW, Ros melleus, robigo vel rubigo. Quidam Angli scribunt *mieldew*, tanquam sit ex G. *miel*, Mel. & Angl. *dew*, Ros; quomodo & quibusdam Anglis *hunedew*, & B. *honigsdaw* nuncupatur. Alii tamen putant primam partem compositi *mildew*, non tam à melle quàm à miniaceo colore desumptam. Latinis certè Robigo, & Græcis ob rubrum colorem non *ἰευσίς* tantum, sed & *μίλπος* nuncupatur. de quibus v. Græcos lexicographos. Huc etiam facit illud Theotisci gl. B, 46; Rubigo, rost. militau. kelagunt.

[MILDROP Testamenti Chryseidis v. 158 Mucum sive pituitam è naso effluentem significat. Nullus dubitare potest, quin Isl. *mels* dropar originem debeat, quo denotatur Spuma in terram cadens ex lupo vel fræno ab equo demorso. à *mæl*, Frænum, & *dropa*, Stillare. *Mælbropienbe*. Flegmaticus. gl. R, 77. L.]

MILE, Milliæ, milliarium, mille passuum spatium. Cym. *myldir*. A.S. *mile*. Al. *millu*. G. *mille*. It. *miglio*. H. *milla*. D. & B. *mil*. Posteriores etiam Græci ab eadem origine dixerunt *μίλιον*. V. Spelm. gl. arch. in Milliæ. V. quoque Vossii etym. in Milium.

MILITARIE, *mariall*, *warlike*, Militaris. Miles Ælio Stiloni, teste Festo, *κατ' ἀντίφρασιν* sic dictus videtur à mollitie, quia minimè mollis. Sed est Miles à Meles: ut Amicus ab Amecus. At Meles est à *μελέα*, Hasta; unde & Milites propriè dicti fuerint *δρευφόροι*, Hastiferi. Fieri quoque potest antiquos Meles dixisse pro Meres, à Merendo. Sanè Merere pro Militare legere est in Inscriptione veteri, quæ est Tiferni, ac è Smetio adducitur à Grutero pag. DXX, n. III. Aliis tamen Miles dictus à Mille, quasi Millefimus. Varro IV de L.L. "Milites, quodd trium millium primò legio fiebat; ac singulæ tribus, "Tatiensium, Ramnium, Lucerum, millia singula militum mittebant". Eutropius hist. Rom. lib. I; ubi de Romulo agit; "Mille pugnatores delegit, quos à numero milites appellavit". Nec obstat, quodd vulgò Miles unico L, at Mille geminato scribatur; nam in vet. codd. ac monumentis frequenter occurrit Mile unico L. Neque desunt, qui Mile & Mille distinguant, ut unum sit substantivum, alterum adjectivum. Hæc habet etym. Vossii in Miles, ubi & alia quædam satis faceta atque egregiè inepta quorundam etyma prioribus annectit.

MILK, Lac. Cym. *llaeth*. A.S. *meolc*. Al. *milch*. Cim. *YIANP*. D. & B. *melck*. Slav. *mliko*. Origo vocis est ab *ἀμέλγαν*, Mulgere. Obiter interim & hoc observa, quodd *μίλκιοι* Hesychio exp. *κρήνη*, Fons. Nec prætereunda, quæ H. Stephani appendix habet in *μίλκιοι*.

MILL, Mola, molendinum. Cym. *melin*. A.S. *mylen*. *myln*. Al. *mulen*. G. *moulin*. It. & H.

A a a a

molino.

M I.

molino. D. *molle*. B. *molen*, *meulen*. Græcis *μύλος*. [C.B. *maly* est *Molere*, Succis *mala*. & Gr. *μύλος*. Omnia hæc, ut & Lat. *Molere*, non incommode derivari possunt ab Isl. *mila*. In minutas partes dividere. Quid enim aliud est *Molere* quam in minutissimas partes dividere? L.]

MILLET, Milium. G. *millet*. It. *miglio*. H. *mijo*. V. Vossii etym. in Milium. V. quoque gl. D, 36. in Milium.

MILLION. [G. *million*. It. *miglione*.] Millionem vulgus dicit pro Decies centena millia, vel Millies millena, vel Mille *χιλιάδες*. Latinis è simplicibus summus est numerus Mille, Græcis *χιλιάς*, recentiores Millionem superaddunt: is iis numerus est maximus. In technicis tamen admittenda videntur; quia frequentior ac sæpius iterata millium repetitio, & auribus parit molestiam & rebus obscuritatem.

MILT, Lien, splen. A.S. *milte*. Al. *melze*. *milze*. *milte*. It. *milza*. D. *milt*. B. *mildte*. Putant esse à Teut. *mild*, Mollis. Lien etenim, ut utar verbis Corn. Celsi lib. IV, c. 1, "naturâ mollis est & rarus. unde Lienem quidam dictum putant à *λεῖος*, Levis, planus, minime scabrosus atque asper".

MINCE, In minutas partes concidere. G. *mincer*, & It. *sminzare* significant Attenuare. M. Casaubonus derivat Angl. *mince* à *μινύειν*, In parva frustra concidere. Ego olim derivaveram à *μινύειν*, Minuere, diminuere. Ab eadem quoque origine B. *minken*, *menken*, *mancken* est Lædere, debilitare, mutilare. *minckt*, *berminckt*, Mancus, mutilus. Somn. 289; *gif þu geyhrst eapmar ðine bemancube*. *gob getacnað*. "Si videris brachia tua truncata, bonum significat".

MIND, Mens, animus. A.S. *gemýnd*. Ælfr. de Novo Testamento p. 24; *þe him to gemýnde þa mihton becumian*. "Quæ ei tunc poterant venire in mentem". Ælfr. glossæ p. 9; *gemýndleap*. Amens & demens. Sunt ab illo *mænan*. In animum inducere. quod fuit supra in *Mean*. Ab hoc *mænan* apud Bedam V, 3 *mýnte* he exp. Statuerat. unde & *gemýnd* eidem Bedæ V, 10 est Propositum.

MINE, Cuniculus metalla quærentium, vel munimenta subruere parantium. G. *mine*, *miniere*. It. *minera*. H. *minero*. B. *miine*. Scripторibus mediæ sæculi dicebatur *minera*. V. Vossii de vit. ferm. lib. Secundo. c. 12. item de Orig. & progr. idololatriæ VI, 1. [A Latinâ voce posteriorum sæculorum *minare*, i. e. ducere sc. ductus subterraneos facere, unde Lat. Bar. Minerale pro Fossili. *Mine* autem significat tum Cuniculos agere, tum Metalli scaptensulam. Davisius deflectit à C.B. *maen*, Saxum, lapis. Skin.]

MINE, Meum. Goth. *MEIN*. A.S. *min*. Al. *min*. G. *mien*. It. & H. *mio*. Cim. *ΨΙΛΛ*. D. *min*. B. *miin*. Cæterum Theot. *min* manifestè desumptum est ex *μῖον*, Meum. thin verò ex *πῖον*, Tuum. fin denique, spiritu aspero in S commutato, ab *δν*, Suum. Idem sentiendum de B. *miin*, *diin*, *fin*, atque A.S. *min*. *ðin*. *hij*. &c.

M I.

[MING, Memotare, alicujus rei mentionem facere. Verbum plebi Northamptoniensi quotidiano in usu. ab A.S. *mýnegian*, *mýngian*. Monere, meminisse. Boeth. p. 96. lc pat. *þ ic þe ær mýnegode & mýndgode ðære ilcan gppæce*. Beda IV, 28; *Ðis an nu in 7peapð. neyre 7 genoh to gemýngianne*. "Hoc tantum in præsentî commemorare satis sit". L.]

MINGLE, Miscere. A.S. *mængan*, *mengian*. Al. *mitkan*. G. *mesler*. It. *mescolare*, *misciare*. H. *mesclar*. D. *menge*. B. *mengen*, *mingen*, *mingelen*. Græcis *μυγνέν* vel *μίσχεν* est Miscere, commiscere.

MINION, Corculum, carum caput, in deliciis habitus. G. *mignon*, *mignot*. B. *minjoot*, *mingnoot*. quod putant dici quasi *minne-ge-noot*. Alii derivant ex It. *mi nio*, Mi parvule. [Miror non in mentem venisse Junii Al. *minnon*, Amare, & *minno*, Amor. unde profluxisse nemo, opinor, inficiabitur. Belgæ habent *minnen* eodem sensu, quo Alamanni *minnon*. L.]

MINISTER, Famulus, minister. G. *ministre*. It. & H. *ministro*. ut à Magis vel *μίστρος* est Magister: ita à Minus vel Minor est Minister. V. etym. Vossii in Minister.

MINNE, Pisciculi nomen. à *μινος*, Parvus. [Mina. hpeohche. Fannus, piscis. gl. Cot. 213. L.]

MINSTER, Ecclesia major collegiata. A.S. *mýnstep*. Al. *monster*. G. *monstier*. It. & H. *monasterio*. B. *minster*, *munster*. Græcis *μναστήριον*.

MINSTRELL, Fidicen, tibicen. G. *menestrier*. H. *menestril*. Videri potest corruptum ex *μυστήρ*, Procus; ut vox primitus denotaverit Amatorem cantu musico surda dilectæ limina demulcentem. Nisi malis derivare ab A.S. *mýnstep*. ut propriè olim *minstrells* dicti fuerint, qui in cathedralibus ecclesiis inserviebant choro Deum opt. max. jugi cantu celebrantium. Medii ævi scriptt. dicebatur *Menestrallus*. Fortasse quoque Cambrobritannis pari modo cler dicti sunt Musici: ex quo nempe Clerici canere cœperunt in ecclesiis.

MINT, Taberna monetaria. B. *munte*. A.S. *mýnetym* & *ða* est Officina monetaria. *mýnetian*. Monetam cudere. *mýnet*. Moneta. Sunt à Lat. Moneta. de quo v. Vossii etym. in Monæo.

MINT, Mentha. Cym. *mintys*. A.S. *minte*. Al. *minte*. menze. G. *mente*. It. *menta*. B. *minte*, *munte*. Græcis *μίνθη*.

MIRE, Cœnum, lutum. Affine est Gr. *μυρε*, Foedus, pollutus, contaminatus. Magnam quoque affinitatem habet cum *moor*, Palus. [Belgis *moer* est Cœnum palustre. L.]

MIRE, Formica. Cym. *myr* & *mor*. A.S. *mýpa*. D. *myre*. B. *mier*. [Isl. *maur*.] Gothorum quoque progeniei, Tauricam Chersonesum incolenti, Augurio Busbequio teste, *miera* dicitur. Putatur abscissum è Græco *μύρμηξ*, Formica. Anglis quoque Formica dicitur *pismire*. B. *pisemme*, *pis-inme*, *pis-miere*, *mier-sepcke*, *sepcke-amepste*, *sepck-worm*. quæ denominationes videri possunt ortæ ex opinione vulgi putan-

putantis formicas atque alia quedam insecta maximè generari in locis, ubi frequenter lotium reddunt homines. Chaucerus Cantuariensium fabularum decimâ, quæ inscribitur *The sompner's tale*. *He is aye angrie as a pisse-mire.*

MIRRH, Myrrha. Cym. myrr. A.S. myppe. Al. mirre. G. *mirre*. It. & H. *mirra*. B. *myrre*. V. gl. D, 26. in Mirra.

MIRROUR, Speculum. G. *miroir*. It. *miraglio*. Italis nempe *mirare*. & H. *mirar* significant Intentâ oculorum acie contueri, quæ nonnulli derivârunt ex Hebræo מִרְיָר, Visus. [*Mirare* est à Lat. Mirari. Mirari autem pro Contemplari seu attentè considerare occurrit apud Treb. Poll. vitâ utr. Gallieni Imp. V. not. Salmas. Skin.]

MIRTH, v. *Merrie*, Lætus, hilaris.

MIS in compositione significat Defectum, vel Errorem. V. observata nostra in Willerami pag. 14.

[MISCREANT, Infidelis, incredulus, ethnicus. G. *me/creant*. It. *miscredente*. à particulâ advers. seu depravativâ *mes*, *mis* & G. *creant* vel *croyant*, q. d. malè credens. Skin.]

MISERABLE, Miser. G. *miserable*. It. *miserabile*. H. *miserable*. V. etym. Vossii in Miser.

MISLE, Leviter pluerè, tenui pluvîâ irrorare. B. *mieselen*. [à *mist*, Nebula, quod vide.]

MISS, Aberrare. B. *missen*. quod fortasse dictum quasi *missen*, Malè prospicere, minùs rectè collimare. [Isl. est *missa*. V. *Mis*. L.]

MISSILDEN, Viscum arborum. A.Saxonibus dicitur *myrtiltan*. Danis nempe & B. *mistel* est Viscum. D. item *stene*, B. *teene*, A.S. *tán* est Talea, furculus, vimen. gl. R, 43; Viscaruga, *myrtiltan*. Hoc visco (si modò in robore gignatur) nihil habent Druidæ sacratius. Omnino vide Plinium sub finem libri Decimifexti. V. quoque Vossii etym. in Viscum. [Islandis *mistiltein* idem denotat. L.]

MIST, Nebula. A.S. *myrt*. B. *mist*. Vide-tur esse à *μῆλον*, quod Hesychio exp. *ἐλάχιστον*. nihil enim aliud est Nebula, quàm tenuissima quædam ac subtilissima pluvia.

MISTERE Chaucero dicitur Ars humilis, quam ad sustentandam vitam exercent fortunæ tenuioris artifices.

In youth he had plerued a gode mistere,

He was a whelwright and a carpentere. Re. Prol.

Et quemadmodum Chaucero *mistere* hoc in loco manifestè satis dicitur illud vivendi institutum, illa ratio vel via vitæ, quæ vulgò Anglis hodiè *trade* nuncupatur; ita quoque hunc illúmve rei faciendæ modum amplexus, vocatur eidem *misterman* RR. 6332. sæpius denique *mister* huic nostro Poetæ denotat illam necessitatem, quæ miseros mortales ad istiusmodi laboriosæ sollicitæque vitæ ministeria detrudit invitos. *Hope is her help, whan mister is.* RR. 2788. *He of mete bath no mistere.* ib. 5614. *If that men had mister of the.* ib. 6078. *Han of counsaile more mistere.*

ib. 6519. *That I can telle, if mister be, right well, whan that the time I se.* 6581. *She hath mister of my purbey-aunce.* 7326. Gallia *mestier* est Ars, artificium. *Gens de mestier*, Opifices & tabernarii. *S'il en est mestier ou besoin*, "Si postulet usus". *Si mestier est, s'il y eschet*, "Si res ita nata sit". Itali pro G. *mestier* scribunt *mestiere*. Hispani *menester*: atque aded quoque videtur hæc Hispanorum orthographia induxisse Menagium, ut *mestier* referret ad *menester*, ipsum verò *menester* ad Ministerium. [ad quod referre velim Isl. *meistari*, Magister. *meistaradomr*, Magisterium. unde fluxisse mihi videtur tam nostrum *mistery*, or *trade*, quàm G. *mestier*, It. *mestiere*, & H. *menester*, in quo proximo expressius affinitatis vestigium contueri licet. L.]

MISTERIE, Mysterium, arcanum ad sacra pertinens. G. *mistere*. It. & H. *mysterio*. B. *misterie*. Mysterium + sacramentum, *ἑρῃνα + διγλα*. gl. R, 81. Mysticè, *ἑρῃνελίκε*. gl. Cott. 131. Huc facit illud Pompeii Festi, "seclusa sacra dicebantur, quæ Græci *μυστήρια* appellant". unde quoque liquet Mysteria dicta esse *ἐν δὲ ταῖς μυσταῖς ἐνδὸς τῆς ἐκκλῆς*, quòd oporteat ea intus occludere. vel *πυρὸς τὸ μὲν τὸ εἶναι*, quòd silentio sint premenda ac minimè evulganda. Notum est illud Horatii Carm. lib. III, Ode 2;

Est & fideli tuta silentio

Merces. Vetabo, qui Cereris sacrum

Vulgârit arcanæ, sub iisdem

Sit trabibus, fragilèmq; mecum

Solvat phaselum. sæpè Diespiter

Neglectus, incesto addidit integrum,

Rarò antecedentem scelestum

Deseruit pede poena claudo.

Ab hoc interim silentio, quod sacrorum arcanis debetur, rhin C. Britannis est Mysterium. A.S. verò *ἑρῃν*. Vide quæ fulè annotavimus ad gl. A, 8. in Musanti. Atque huc fortasse quoque pertinet Flandric. *muysteren*, Perscrutari, indagare: ut propriè significet Abdita rimari atque in quædam veluti mysteriorum arcana importunè perrumpere velle. Plura suppedabit Vossii etym. in Mysterium.

[MISTLETOE, Viscus. V. *Misselden*. L.]

MIT, Cum. B. *met*. Respondent Græco *μετ*. [D.Saxones habent *mit*. *miþ*. quæ vide in *med*. L.]

MITE, Acarus, midas, vermiculus, qui fabas exest. G. *mite*. D. *midder*. B. *miite*. A.S. gl. R, 23; Tamus, *maða*. *mite*. Hesychio nimirum *μίδας* est *σπερδόν πειδιόν τῆς κυάμους*. V. quoque Theophrastum lib. Quarto de Caussis plant. c. 16. A vermiculi hujus exiguitate minutia quævis, & vilissimi genus oboli Belgis *miite* nuncupatur. Prorsus ut iidem Belgæ ab *ἐκκε*, Acarus, fecerunt suum *tier* vel *tier* & *tierken*. ut cum dicunt *hij en heeft niet een tier nae-gelaeten*. "Nihil reliquit, sed omnia cum pulvisculo everrit atque asportavit".

MITER, Mitra, tegumentum capitis. Cym. *meitr*. G. *mitre*. It. & H. *mitra*. B. *miiter*. Græcis *μίτρα*. V. Vossii etym. in Mitra.

MITHRIDATE, Mithridaticum antidotum. G. A a a a 2 methri-

M O.

mitbridat, mitbridat. It. *mitbridato.* H. *mitbridatico.* B. *mitridaet.* à Mithridate, rege Ponti, nomen habet, qui primus hoc genus antidoti putatur invenisse atque usu ejus quotidiano se præmunivisse adversus venena. V. Plin. lib. XXV, c. 2.

MITTENS, Manicæ. G. *mitaines.* à mitan, Medius; quod sint chirothecæ veluti dimidiatæ ac digitorum in apprehendendo libertatem minimè coercentes. *Mittaine* scribit Chaucerus, Pard. pr.

MIX, Miscere. Cym. *mysgy.* Al. *milkan.* It. *mischiare.* B. *misschen, misschelen.* unde iis quoque *misschteluyt, misteluyt, masteluyt* est Farrago sive Commistio frumentorum, ut Anglis *mishmasb* est *μύγμα* sive Farrago.

MIXEN, *myxen,* Fimetum, v. *Muck,* Fimus.

[Mc, *Moe,* i. q. *More,* Plus, plures. Ab A.S. *ma.* C.B. est *mûy.* unde H. *myy,* Multum. L.]

[MOB, Vulgus. Vocola haud multis abhinc annis civitate donata. Abscissa est ex G. *mobile* idem significante. *Mobile* autem fit à Mobilis, & ita dictum propter inconstantiam mutabilitatemque mentis. "Nihil enim, inquit Cicero, incertius vulgo". Claudianus de IV consul. Honor. v. 301. "Mobile mutatur semper cum Principe vulgus". L.]

MOCK, Irridere, subsannare, ludibrio habere. Cym. *moccio.* G. *mocquer.* B. *mocken* est Buccam ducere. De vocabuli origine hæc habent Salmasii notæ in Augustæ hist. scriptt. p. 288; *μῶκος* ἔστι τῆς μωκῆς, pro *μώκῃσις*. Idem autem est *μῶκος* quod Sanna. Glossæ; Sanna, *μῶκος*. Et Græci *μωκῶσαι* propriè dicunt de his, qui ore vultuque distorto & valgis labiis aliquem derident. Hesychius; *διαμωκῶσαι*, *χλευάζειν.* ἐπὶ τῇ τῶ χεῖλῃ διαστρέφειν. *διαμωκῶσαι.* Labiis ductare Plauto est *διαμωκῶσαι* καὶ τὰ χεῖλη διαστρέφειν. &c. v. locum. Quibus adde illud Simplicii in Epictetum; *μῶκος* ἐστὶν ὁ μωκτηρικὸς καὶ ὁ διὰ τοῦ χήματος ἐπιπλοῦς, "Sanna est derisio & contemptus cum certo quodam gestu". Harum sannarum tres species enumerat Hieronymus in epistolâ ad Rustichum monachum; "Ne credas laudatoribus tuis, inquit Hieronymus, immò irrisoribus aurem ne libenter accommodes; qui cum te adulationibus foverint & quodammodo impotem mentis effecerint, si subito respexeris, aut ciconiarum deprehendes post te colla curvari, aut manu auriculas agitari asini, aut æstuantem canis protendi linguam". Talis olim fuit Satellius Quadratus "stultorum divitum arrosor; & quod sequitur, arrisor; & quod duobus his adjunctum est, derisor". ut ait Seneca epist. XXVII. ubi multis ostendit, quibus artibus homo non infusus Calvisium Sabinum, stolidè atque indecenter divitem, magis etiamnum infatuaverit. Minimè quoque ab hoc loco aliena est gravis illa gentium doctoris admonitio, quâ inconsultos Galatas, humiliter nimis atque indignè de perspicacissimo cordium scrutatore sentientes, revocat ab errore: *Μὴ πλανᾷτε.* ὁ δὲ μωκτηρίζεται. ac porro v. Vossii etym. in Mysterismus. quemadmodum & quæ nos anno-

M O.

tavimus ad Al. gl. E, 5. in Sanna, imitatio & grina.

MOCKEREN *gold,* Aurum congerere atque accumulare. V. *Muckre & ketsche pens.*

MODDER, Puellula, pupa. Huic affine videtur quodd Belgis *modde* vel *moddeken* dicitur Pupa, puella, virguncula; talis præsertim, quæ facietæ garrulitatis lepore, nec non innoxiarum cantiuncularum suavitate aures animosque præsentium demulcet ac detinet. unde porro dispiendum videtur num quid affinitatis habeat hæc vox cum illo *μωδί,* quod Hesychio exp. *λαλεῖ,* ᾄδει, Loquitur, cantillat. [Spelmannus petit à D. *moer,* Virgo. Hiccius à Goth. *MAΓΛΦ.* Virgo. A.S. *mægð.* *mægða.* unde, inquit, liquefcente *g,* *mautba* vel *maurtha,* R finali, ut in aliis vocibus, euphoniæ gratiâ accedente. L.]

[MODE Chaucero est idem cum *Mood,* q. v. L.]

MODELL, Typus, forma. G. *modelle.* It. *modello.* H. *modelo.* B. *modelle.* [Su. *modell.*] Manifestè sunt ex Modulus. cum tamen ex B. *modder,* Coenum, lutum, verbum *modden* & Frequentativè *moddelen* significant Coenum sedulò versare, manibus limum veluti subigere; videri quoque potest nomen inde traxisse *modelle,* Imago illa ex gypso vel argillâ efficta, ad cuius similitudinem artifices opera sua conformant. Hanc futuri operis adumbrationem in Architecturâ Græci *συναγραφή* vel *συνωγραφή*; Latine rectius Modum aut Modulum, quàm Model- lum dixeris.

[MODERN, Recens. G. *moderne.* It. *moderno.* à Latinâ voce labentis Imperii Modernus. hoc ab adv. *Modò,* ut Sempiternus à Semper. Skin.]

MODEST, Modestus. *one, that uses moderation in all things;* ita modestus propriè dicitur modum servans in rebus omnibus. nam ut ab Honos est honestus, sic à Modus est modestus; atque adeò immodestè quoque tantundem est ac si dicas supra modum. Plautus Pœnulo Actu I, Scena I; "Amo immodestè"---

[MODULATE,] MODULARI est à Modulus: non κατὰ μέτρον ἀλλὰ κατὰ μέτρον, quod censet Nunne- sius. Verbo Modulari Gelenius τὸ μελετᾶν censet consonum.

MOE *like an ape.* V. *Mowe.*

[MOIETY, Dimidia pars. G. *moitie.* It. *meta,* hoc per systolen à L. Medietas. Skin.]

MOIL, v. *Mule,* Mulus.

MOIL & *toil,* Graves labores exantlare. M. Casaubonus referendum putat ad illud *μῶλον,* quod exponunt *πέλεμος, μάχη, πόλεμος, μάλα,* Bellum, pugna, turba, labor. quodd si tamen *moil* (sicuti observasse mihi videor) Anglis quoque accipitur pro Humido luto ac sordibus inquinare, originem fortasse traxerit vel à *μολύνειν,* Polluere, contaminare, vel à G. *mouiller,* Madi- dare; quod ipsum tamen corruptum putant ex Mollire, vel seculi sequioris verbo Molliare; quodd humor omnia molliat. [Priori sensu quidam derivant à Lat. Molior; posteriori non male fortasse petas ab A.S. *mýl.* Pulvis. L.]

MOIL,

M O.

MOIL, a *Franch moile*, Chaucero est Cibus delicatior, a *disb made of marrow and grated bread*. --- Danis *mulle* est Offa unctior & delicatior. Hæc Belgis etiam *moelie*; unde & iisdem Belgis ab hac ipsâ voce Parasitus dicitur *moeliebrüter*, q. d. Cupediarum sectator. -- Potissimum tamen ex medullâ, quæ Gallis vocatur *moëlle*, coquebatur hic Cibus. at *moëlle* magnam habet affinitatem cum Gr. *μυλλε*, Medulla.

MOIST, Madidus, uvidus, rorans. ac propriè fortè Nebulâ madefactus & succidus. ut sit à *Mist*, Nebula. Gallis interim *moite* est Humidus. *moiteur*, Humiditas: ut videri possint hanc vocem ab Anglis mutuo sumpsisse, medio S (pro more suo) extrito.

[**MOKY weather**, Caliginosa tempestas, q. d. *murky weather*, v. *myrk*. Ita Skinnerus. Aliis effertur *muggy*, quod fortasse rectius, &, ni fallor, significat Aerem succidum & nubilo humidum ab Isl. *mugga* idem notante. quo retulerim *muck*, Humidus, in *muck-sweat*. L.]

[**MOLDWARP**, Talpa. B. *mol-wurp*. V. *Mole*, Talpa. L.]

MOLE in a man's bodie, Nævus, nævulus. A.S. *mæl*. mal. Al. *meila*. B. *mael*. C.B. *magl*. quod Joh. Davies derivat ab Hebræo *מלח*, Maculavit. V. quoque Goldastum ad Winsbekii § 51. --- Affine tamen Anglico *Mole* est *μολών*, Contamino, inquino. Atque ad idem quoque *Mole* quàm proximè accedit B. *mael*, Macula, quæ Willeramio dicitur *meila*. V. observata nostra ad ejus paginam 69.

MOLE, Talpa. B. *mol*. Gesnerus putabat Talpam Germanis *maul-wurff* dictum, quodd rostro fodiat rejiciatque humum. Quoniam tamen in uberrimo Theotisco gl. D, 6 *molt-werf* exponitur Talpa, manifestum quoque fit primam Alamannici vocabuli partem non petitam ex Teut. *maul* vel *muyl*, Rostrum, sed à Theot. *molde*, Humus, terra; quodd animalculum hoc terram assidue vertat. Postea verò brevitatis causâ ex *molt-werf* remansit *mol*.

[**MOLE**, Agger, cotho. Su. *mōlja*. Ab It. *molo*, inquit Skinnerus. utr. à Gr. *μῶλος*, Portus manu factus. hoc à *μῶλος*, Labor, q. d. Portus seu Agger magno labore contra aquarum impetum extructus, vel à mole lapidum, quæ maris impetum repellit, ut Th. Henshaw placet. Hæc Skinner.]

MOLEST, Molestare, vexare, inquietare. *Molesting*, *molestation*, Molestia. Ad indagandam Anglici verbi originem facit sequens locus etym. Vossiani: "Moles, unde Molior, Julio Scaligero in Theophrastum de plantis videtur esse à "molâ farinariâ, hoc est, lapide molari, qui nunquam pusillus est. Verum quantitas repugnat. "Quare melius fortasse deduxeris à *μῶλος* vel "μῶλος, Bellum, pugna, fremitus, tumultus. Atque ita Moles propriè videbitur esse vox militaris, intellectâque de miseriâ ac difficultate bellicâ, cum Maro ait i *Æn*.

"Tantæ molis erat Romanam condere gentem.

"Glossæ vett. *μῶλος*, Moles. Nec tamen prius

M O.

"etymon damnum. Nam quid mirum, si à pri-
"migenii *Môla* quantitate Moles recedat, cum
"à quantitate vocis Moles recedat Molestus, quod
"non aliunde quàm à Moles esse videtur? En
"& tertium etymon. Quid si cum Nunnesio
"derivemus à *μολύνω*, Vectibus submoveo. ut
"ἀπομολύνω, Vectibus amolior"? Hæc Vossius.

[**MOLLOCK**, *Mullock*, interpretatur Stercus. minùs rectè, si quid videro. nam videtur diminutum esse ab Isl. *mol*, Mica, sabulum, arena. Vide tamen annon utrumque rectius referri possit ad C.B. *mwill*, *mwlgw*, Quisquilæ. L.]

[**MOLTEN**. A.S. *molten*. participium est *re Melt*, q. v. L.]

MONARCH, Monarcha. A.Saxonibus *anpalba* dictus, cum sermonem haberent de gentibus unius dominatui subditis, imo & postquam in Britannia & alibi unius dominatum ipsi quoque admiserunt: nam in patrio solo & suis adhuc legibus viventes, Monarchæ personam noménque juxta ignoraverunt. Ipsi verò æquo jure viventes ac summam perpetuamque unius potentiam averfantes, in suis provinciis constanter tenuerunt eam gubernandi rationem, quam describit ven. Beda lib. Quinto hist. c. 10. *Da ealð Seaxan næfðon aſenne cýning. ac monige ealðorþmen pæron heopa ðeobe fopereſſe. 7 þonne reo tidd gepinner 7 gefeohter com. þonne hluton hi mid tanum to ðam ealðorþmannum. 7 ſpa hpýlc heopa ſpa him re tan ætýpðe. þonne gecuron hi ðone him to hepetogan 7 to laðþeope. 7 ealle ðam fýlþbon 7 him hyrþon. Ðonne þ gefeoht 7 þ gepin geendað pær. þonne pæron hi eft efenrice. 7 pæron ealle ealðorþmen; Hæc ab inclyto Angloſaxonum rege Alvredo ſic paraphraſticè reddita, hunc in modum Latine perſcripſerat ipſe Beda: "Non habent Regem antiqui "Saxones, ſed Satrapas plurimos ſuæ genti "præpoſitos, qui ingruente belli articulo mit-
"tunt æqualiter ſortes, & quemcunque ſors of-
"tenderit, hunc tempore belli ducem omnes ſe-
"quantur, huic obtemperant: peracto autem
"bello, ruſum æqualis potentiæ omnes fiunt
"Satrapæ". Cimbris olim *ΜΑΡΡΑΡΧΟΙ*, nec non *ΚΙΝΑΡΡΑΡΧΟΙ* dictus eſt Monarcha. V. Run. Lex. in *ΜΑΡ*, Gens. Cymræis verò Monarchia compoſitione elegantiffimâ unben-
naeth vocatur: at ipſe Monarcha dicitur unben
vel unbyn. ab un & pen. quod tantundem eſt ac ſi dicas, Unum & ſolum caput.*

MOND, vel *mund*, Tutela. V. Spelm. in *Amond*, Liber à tutelâ. [vide quoque *Mund*.]

MON, Lugere, trifari, conqueri. Juxta mecum ſentiet non malè verbum derivari ex *μῶνος*, Solus, quiſquis cogitabit, quodd "ii optimè mi-
"ſerias ferunt, ut loquitur Q. Curtius lib. *Quin-*
"to cap. 18. qui abſcondunt; nec ulla eſt tam
"familiaris infelicibus patria, quàm ſolitudo &
"ſtatus prioris oblivio". In communi præſertim
& quaſi fatali reip. laborantis atque oppreſſæ caſu
"Tacendo & latendo, ut egregiè ait Cicero libro
"Decimo tertio ad Att. epiſt. 3 1. aſſequimur ut
"ſemiliberi ſaltem ſimus". A.S. interim *mænian*

B b b b

vide-

M O.

videtur propius accedere ad *μῆτις*, Furere, insanire: neque refragabitur huic conjecturæ, quisquis cogitabit, quantam furoris speciem præbeant muliebres generum lacerationes, pectoris, feminum, capitis percussiones, ac pleraque detestabilia lugendi genera, quibus nimiam ægræ mentis perturbationem sedare student lugentes.

MONEY, *monie*, Pecunia, moneta. A.S. *mynet*. Al. *munizza*. *monze*. G. *monnoye*. It. *monetta*. H. *moneda*. Ut ut hæc videri possint ejusdem originis cum Latino Moneta, de quo Vossii etym. in Moneo: Cymræorum tamen *mwnai*, Moneta, nummus, videri potest desumptum ex illo *mŵn* vel *mwyn*, quod Cymræis denotat Quodvis metallum fossile.

MONETH, Mensis. Goth. **MENΛΨ**. **ME-
NΞΨ**. A.S. *monað*. Al. *maneth*. *manod*. Cim. **ΨΑΛΛ**. [Il. *manad*.] D. *maaned*. B. *maend*. Omnia sunt à Dorico *μῆτις* pro *μῆτις*, Luna; quandoquidem nihil aliud est Mensis, quam mensura curriculi lunaris.

MONGER, Negotiator, mercium commutator. A.S. *mangep*. Al. *mengere*. [Il. *mangare*.] B. *manger*, *menger*. *manlitque* vetus vocabulum in *appel-manger*, *boek-manger*, *moes-manger*, *sout-manger*, *bleesch-manger*, *bisch-manger*, &c. Sic autem dicti sunt patribus nostris Negotiatores ac mercium commutatores; quod iis præter cæteros familiares sint istæ lenocinandi præstigiæ, quæ Græcis *μυσηγορία* dicuntur. Ab hoc *mangep* est B. *mangeren*, *mangelen*, Commutare; quoniam ante usum pecuniæ, non emendo vendendoque, sed merces inter se permutando quæstum compendiumque faciebant negotiatores. Iisdem quoque Belgis 't *lünwaed mangelen* est Lævigare vel polire lineæ: modo loquendi desumpto ab istis *μυσηγορία* sive Lenociniorum scitamentis, quibus negotiatores mercimonia sua mangonizata emptoribus commendant atque obtrudunt. Martinius refert Teut. *manger* vel *menger* ad *mange* vel *menge* contractis ex *manige* vel *menige*, Multi simul, caterva: ut primò ita dictus sit Mercator unà cum pluribus aliis in terras longius diffitas negotiandi causâ proficiscens. Frequentior istiusmodi mercatorum turba dicitur Turcis Carruana, voce Italica quoque notissimâ; siquidem in exegeticis quibusdam Italico-Gallicis *Carovana* exp. *quantité de gens, qui vont ensemble*. J. Scaliger adversus Cardanum exerc. IX, § 2: *Carovana* Syrum nomen & à Gallis *Tropa*, ab It. *Drapello*, à Troglodytis *Negada* dicitur, & Comitatum significat. V. Menag. in *Caravane*. [Mangep est indubitanter verbale à mangian. Mercaturam exercere. Quod vocem *caravan* attinet, appositè Tho. Hyde, cujus verba huc maximè facientia adscribere juvat. "Vox, inquit, Persica est *کاروان* "*Caruân*, id est, Negotiator, vel collectivè Negotiatores; sc. tota eorum cohors simul iter faciens, quæ Arabicè *قافلة* *Casila* vocatur. Hinc mercatorum Hospitia publica, quæ Arabibus audiunt *خان*, *Cân*, Persis *سرای* *Câr-
sâr* *serdi* nominantur, i. e. Caravanæ hospi-

M O.

tium. Nam *Serdi* est Quævis domus ampla: "unde in Constantinopoli Imperatoris Palatium "seminarum Turcis dicitur nomine Persico *Serai*, & *Seraglio*". Hæc habet vir ille *πολυλόγιστος*, p. 61 Abr. Peritfol Itin. Mundi à se edit. L.]

MONGRELL, *mungrell*, Hybrida. Nomen accepit à Teut. *mengen*, Miscere.

MONIE, v. *Money*, Pecunia.

MONK, Monachus. Cym. *mynach*. A.S. *munuc*. Al. *munich*. D. *muncf*. [Il. *munkur*.] B. *monck*. Græcis *μὲναχος*. V. etym. Vossii in Monachus.

MONKIE, *munkie*, Cercopithecus. Fortasse est *μυσηγορία* ab H. *μουσα*. Nisi malis animalculo nomen hoc inditum, propterea quod monachorum sanctimonialiumque antistitibus facitissima bestia olim fuerit in deliciis; prorsus ut Psittacum Belgæ pari de causâ vocant *papegay*, q. d. Sacerdotum delicia.

MONSTER, Monstrum. Quomodo differant monstrum, ostentum, portentum & prodigium, docet Cornelius Fronto libello de differentiis vocabulorum: sed ab ipsis passim scriptt. classicis negligitur hoc quaecunque discrimen. Unde verò capiant originem, indicat hic locus Ciceronis lib. II de Deorum naturâ: "Prædictio, "nes verò & præsentiones rerum futurarum, "quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quæ "sint ostendi, monstrari, portendi, prædici? ex "quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia "dicuntur". De iisdem vocibus pari prorsus modo scribit idem Tullius lib. II de Divinatione: "Quorum, inquit, vim verba ipsa prudenter à majoribus posita declarant. Quia enim "ostendunt, portendunt, monstrant, prædicunt, "ostenta, portenta, monstra, prodigia dicuntur". &c. Sed operam non luserit Lector, si adeat ipsum Vossii etym. unde paucula hæc adscripsi. [MONTH, Mensis, Contractum ex *moneth*, q. v. L.]

MONUMENT, Monumentum. quemadmodum verò à Doceo est Documentum, ita quoque à Moneo est Monumentum. Posteriores pro Monumentum dixere Monimentum; quomodo & ex optimus maxumus fecere optimus maximus. Minus igitur probatur Vossio illud Servii in XII Æneid scribentis; "Monumenta sunt memoriarum: monimenta verò à mentis admonitione "sunt dicta": siquidem discrimen istud non solet observari.

MOOD, *angrie mood*, Ira vel animus gravi irâ incandescens. Chaucerus etiam *mode* dicit. *asla-
ked was his mode*. Kn. T. 902. Quemadmodum interim Græcis *θυμὸς* non modò Animum, verum etiam Iram atque Excandescentiam significat, ita codici Argenteo **ΜΟΔ** potissimum restringitur ad Iracundiam: atque ita quoque accipitur Cim. **ΨΑΡΗΔ**. At A.S. *mod*. Al. *muat*, D. *mod*, B. *moed*, *gemoed* præcipue denotant Animum. De his plus satis agunt nostræ in Argenteum codicem glossæ, observata in Willeramum, annotat. denique ad Al. gl. A, 20. in Animofitas. Hic tantum repetam, quæ olim, de origine vocis *mod* cogitanti, venerant in mentem.

gem. Mob. Mens, animus, videri potest detruncatum ex *μῆδος*, prout Hesychio *μῆδος* exp. πόνος, Labor: quandoquidem ea est præstantissima cujusque mentis natura, ut quemadmodum sine sui alimenti usu esse non potest; ita nequit sublimis hæc divinæ auræ particula diu subsistere sine pabulo actuum sibi peculiarium, ingenitorum, cognatorum, aut certè cum ætate agnatorum. Similis etymologiæ rationem videntur agnovisse, qui Græcum *δύμης* deduxerunt ἀπὸ τοῦ δύναι, quod est ὀρεῖν. Cum impetu ferri, subito commoveri. Appositè Seneca Consol. ad Helviam, c. 6; "Homini mobilis & inquieta mens data est. nunquam se tenet. spargitur, & cogitationes suas in omnia nota atque ignota dimittit, vaga, & quietis impatiens, & novitate rerum lætissima. Quod non miraberis, si primam ejus originem adspexeris. Non ex terreno & gravi concreta corpore. ex illo cœlesti spiritu descendit. cœlestium autem natura semper in motu est". Quintil. orat. Inst. lib. I. c. 1; "Sicut aves ad volatum, equi ad cursum, ad sævitiam feræ gignuntur; ita nobis propria est mentis agitatio atque solertia: unde origo animi cœlestis creditur. Hebetes verò atque indociles non magis secundum naturam hominis eduntur, quàm prodigiosa corpora, & monstris insignia: sed hi pauci admodum". Mamertini Genethl. Maximiano Augusto in Natali ejus dictum; "Quid quid Immortale est, stare nescit; sempiternoque motu se servat Æternitas. Quum igitur humanus animus laboris assiduitate quodammodo sustentetur atque alatur, quumque mens nostra inter innumeras diurnarum nocturnarumque cogitationum imagines, ob occultam cum cœlesti spiritu cognitionem, semper aliud quid aut inquirere aut agere nata sit: enixè nobis inter quotidiana animorum otia remissionisque elaborandum est, ut, spontaneum impetum sequentes, hanc animi nostri vim ad publicum privatumque commodum transferamus. Quo magis pravitas eorum admiranda est, inquit Sallustius Jugurth. qui dedit corporis gaudiis, per luxum atque ignaviam ætatem agunt: cæterum ingenium, quo neque melius neque amplius aliud in naturâ mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt". Ne igitur & ipsi quoque culpationem hujuscemodi mereamur, irrequietum hunc atque indefatigabilem animi nostri vigorem, animorum præcipue cultui impendamus; qui tum demum ritè coli judicantur, quum veræ pietatis, & liberalium artium præceptis imbuuntur. Quamobrem propria hæc munia humanæ mentis, antiquissimâ præcipuèque curâ semper nobis excercenda judicemus. μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ, νῦν ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπῳ σύμμετρον, "Maximum enim in minimo, mens bona in hominis corpore"; ut loquitur Isocrates ad Demonicum. Immo ὁ νῦν, ut in libello *ἐν τῇ αἰσ τῇ ἀποκατασκευῇ συνόδῳ* loquitur Philo Judæus, *κρυβίως ἀνθρώπος ἐστὶν ἐν ἀνθρώπῳ*. Locus ipse meretur adscribi. ἡ μέντοι ἐπὶ τοῖς γυνόσι τῇ ἐνέργειᾳ ἐκταμένη διδασκαλία, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς νόμοις, ὅς κρυβίως ἀνθρώπος ἐστὶν ἐν ἀνθρώπῳ, κρυβίως ἐν χρείῃ, ἀδύνατος ἐν

δυνάμει. "Non ob terrena solum Benefactorem laudare docemur, sed & ob Mentem, quæ pro priè homo est in homine, potior in deteriore, immortalis in mortali". Insigne quoque est illud Xenocratis apud Aristotelem Topic II, 2; *ἐλευθερίως φρεσὶν εὐδαίμονα εἶναι τὸν τῷ ψυχῷ ἔχοντα σπουδαίαν ταύτην γὰρ οὐκ ἔστιν εἶναι δαίμονα*. "Xenocrates ait eum esse εὐδαίμονα, cui animus bonus datus sit; eum enim dæmona esse cuique". & illud Apuleii de Deo Socratis; "Nihil æquè miror, quàm, cum omnes & cupiant optimè vivere, & sciant non aliâ re quàm animo vivi, nec fieri posse, ut optimè vivant, nisi animus colatur; tamen animum suum non colant. At si quis velit acriter cernere, oculi curandi sunt, quibus cernitur: si velit perneciter currere, pedes curandi sunt, quibus curritur: itidem, si pugillari validè velit, brachia vegetanda sunt, quibus pugillatur: similiter in omnibus cæteris membris, sua cuique cura pro studio est. Quod cum omnes faciliè perspiciant; nequeo satis mecum reputare & proinde, ut res est, admirari, cur non etiam animum suum ratione excolant. Igitur, si quotidiana eorum æra dispungas, invenes in rationibus multa prodigè profusa; & in semet nihil: in sui Dæmonis cultum. qui cultus nihil aliud, quàm Philosophiæ sacramentum est". Per hanc certè diligentiorum animorum culturam, non modò vitia radicibus extrahuntur, verum etiam præparantur humanæ mentes ad satus accipiendos; eaque iis mandantur, quæ adulta fructus cumulatissimos ferant sublimioris illius doctrinæ, quæ nihil uberius, nihil florentius, nihil præstantius hominum vitæ datum est. "Hæc enim una nos, inquit Tullius sub finem lib. 1 mi de legibus, cum cæteras res omnes, tum (quod est difficile) docuit, ut nosmet ipsos nosceremus: cujus præcepti tanta vis, tanta sententia est, ut ea non homini cuipiam, sed Delphico Deo tribueretur. Nam qui se ipse nōrit, primum aliud quid sentiet se habere divinum; ingeniumque in se suum, sicut simulacrum aliquod, dedicatum putabit, tantoque munere Deorum semper dignum aliquid & faciet & sentiet: & cum se ipse perspexerit totumque tentarit, intelliget quemadmodum à Naturâ subornatus in vitam venerit, quantaque instrumenta habeat ad adipiscendam Sapientiam: quoniam principio rerum omnium quasi adumbratas intelligentias animo ac mente conceperit; quibus illustratus, Sapientiâ duce, bonum virum, & ob eam ipsam causam cernat se beatum fore".

MOON, Luna. Goth. **MENNA**. A.S. mona. Al. mane. D. maane. [Isl. mana.] B. mane. Græcis est *μήνη*.

MOOR, Palus bituminosa & nigra. G. *marais*. It. *marazzo*. B. *moer*, *moerasch*, *moorasch*, *marasch*. [Su. *moras*.] quorum primum simplicissimè videri potest contractum ex Teut. *modder*, Lutum, coenum. Reliqua videntur referri posse ad illud mariscus quod fuit supra in *Marish ground*. Nisi putes esse à *μαω*, Niger. In A.S. gl. R, 56, *moon* exp. Vligo. [Huic adde on *moosum lande*. "In locis palu-

M O.

“palustribus”. Gen. 41, 2. Hinc *a moor-ben*, Fulica, gallina palustris. Terra arida, inculta & inutilis, teste Verelio, Islandis dicitur *moar*. Hinc *Dartmore*, *Exmore*, loca sterilia ericis obsita in agro Devonienfi. L.]

MOOT, Declamare. Fortasse ejusdem est originis cum illo *gemot* man. Concionator, quod fuit supra in *Meet*, Convenire. [A.S. *motian* est Convenire, serid tractare, disputare. quod pertinent *moot-ball*, Prætorium, aula declamatoria. *Wardmote*, Curie conventus. &c. L.]

MOOZLE, v. *Muzle*, Obstruere os.

[**MOP**, Peniculus, scopa ex pannis aut flocco confectus. à C.B. *moppa*, *moppren*. L.]

[**MORASS**, Palus. Su. *moras*. Refer ad *moor*. L.]

MORDANT, v. *Mourdant*, Fibula.

MORE, Plus. A.S. *mape*. Al. *mér*. D. & B. *meer*. [Su. *mer*.] Anglicum interim *more* est inter illa, quæ Saxonice A in O convertunt, sicuti videmus usu venisse in *ban bone*, Os, offis. *hal whole*, Integer, sanus. *ham home*, Domus, habitatio. *rtan stone*, Lapis. &c.

MORE, *blackmore*, Æthiops, Maurus. G. *more*. It. & H. *moor*. B. *moor*, *mooriaen*, *moorman*. [Su. *morian*.] Origo nominis est à *μαυρος*, Niger. Cæterum, ut Mauri olim à nigredine denominati, ita Galli vice versa *γαλάται* putantur dicti à *γάλα*, Lac; ob colorem lacteum: unde & Galatæa Nympha.

[**MORE**, Radix. Vocula Damnoniis meis usitatissima. In Homiliâ semi Saxonica hæc habes; An gerd fal spruzen of Jesse more. Occurrit quoque Fabulæ Berini v. 324. *without more*. A.Saxonice esse originis declarant composita *pealmopa*, *Paftinaca*. Ælfr. gl. *Daucus*; gl. R, p. 42. *reldmopa*, *Paftinaca*. gl. R. p. 42. Hinc R. Glocestriensis *mored*, Extirpatus, eradicatus. & per translationem fortasse *to moor a ship*, Navem anchoris in fundo maris statuere. quod est Belgis *maren*, *meerren*, *merren*. G. *marer*. H. *amarrar*. L.]

MORE, Mons borealibus Anglis. nimirum A.S. *mop* est Mons. *mopland*. Regio montana. utrumque occurrit apud ven. Bedam lib. IV, c. 27. Quatuor evangeliorum interlineatus codex Cottonianus Luc. III, 5. *eghuele mop 7 hyll gebegeb bið*. “Omnis mons & collis humiliabitur”. ubi Rushworthianus codex; alle *mopar 7 hyll gebegeb bioðon*; Cot. Matth. XXVI, 30; *uteodon on mop 7 duni olebeapuar*. “Exierunt in montem olivarum”. Rush. Luc. XXIII, 30; *þa hæ onginneð cpeoða ðæm monum. felleð oþer urh. 7 hyll beppiað urh*. “Tunc incipient dicere montibus, Cadite super nos: & collibus, Operite nos”.

MORGAGE, Pignerare, oppignerare. V. Spelm. gl. arch. in Mortuum vadium. [V. quoque *Mortgage*.]

[**MORNING**, Tempus matutinum, mane. Isl. & Su. *morgan*. Cim. *ΨΑΡΦΑΔ*, Cras. Vide *Morrow*. L.]

MOROSE, *morositie*, Morosus, Morositas. Morosus est ὁ πολυτέγης, Multorum morum homo, qui nunquam sibi constans & subinde mores

M O.

mutans, incertos reddit familiares atque amicos, quemadmodum se adversus ipsum gerere debeant. Contrarium, sed ejusdem prorsus effectus vitium est eorum, qui Græcis *μυιότεγποι* dicebantur. Galenus lib. 3tio de Pulsuum differentia; *ἀνδρωποι σαλευθὲν λέγουσι τὴν μυιότεγποι καὶ δυσπρεπὲς ἔχει αὐτοὺς ἀντιπρίσιντι*. Procopius Persicorum lib. secundo; *μυιότεγποι γὰρ, ὥστε ἄλλοι πῆς, οἱ Πέρσων εἶσι καὶ τὰ εἰς τὴν διαίτην ὑπεράγαν σαλευθὲν*. V. Casauboni animadv. in Athenæi VI, 12. Omnino quoque adi etym. Vossii in Mos.

MORPHEW, Vitiligo, morphea. [G. *morphee*.] Sæculo nempe semibarbaro Vitiligo dicebatur *Morphæa*, nomine mutuato ab illo *morfea*, quod Italis malam scabiem denotat.

MORRICE dance, Chironomica saltatio. vulgò Morisca. G. *danse moresque*. It. *danza morisca*. H. *bayle morisco*. B. *moorisken dans*. nam faciem plerumque inficiunt fuligine & peregrinum vestium cultum assument, qui ludicris talibus indulgent, ut Mauri esse videantur, aut è longius remotâ patriâ credantur advolasse atque insolens recreationis genus advexisse.

MORROW, *to morrow*, Cras. Goth. **MANK-RINS**. A.S. *mæpigen*, *mepigen*, *mepgen*, *mopgen*. Al. *morgan*. D. & B. *mergen*. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubon. “Quis ad Græcorum verborum sonos aures habet vel tantillum imbutas, qui cum audit solemne illud in omnium ore, *good morrow*, non Græcos audire se putet *καλὴ ἡμέραν* dicentes”? &c. Ego A.S. *mæpigen* olim suspicabar desumptum ex *map* + *mæppe*. Amplius: quoniam dies crastinus nihil est aliud quàm Spatium vitæ ulterius adhuc, eoque lucro apponendum. Ab hac etymologia non abludit illud Horatii lib. I Carminum, Ode 9;

Quid sit futurum cras, fuge querere; &

Quem fors dierum cūmque dabit, lucro

Appone ---

[Originem petendam puto ab Hib. *marach*, a *marach*, Cras. L.]

[**MORT**, Copia, abundantia, multitudo. Est, ut opinor, à Cim. *ΨΑΡΦ* + Isl. *margt*, Multum, vel *mergd*, Multitudo. quod f. ab Hib. *morán*, Multitudo. Vox est in Agro Northamptonensi agrisque ei finitimis usitatissima. L.]

MORTAR, Pila, mortarium. A.S. *montepe*. G. *mortier*. It. *mortajo*. H. *mortero*. D. *mortier*. B. *mortier*. Mortarium putant dictum quasi Moretarium; quodd ea, è quibus fiebat moretum, prius tunderentur ac tererentur in pilâ: unde & Moretum ipsum Græcis dicebatur *τερίμα*. V. Vossii etym. in Mortarium. Sicambri etiam *morselsteen* dicitur Mortarium, à *morselen*, Friare, in exiles micas diffingere. *μερίσαι* nempe Hesychio exp. *μερίσαι, διελαι*, Partiri, dividere.

MORTER, Coementum, arenatum, intritum. G. *mortier*. B. *morter*. [A.N. *morter*. Su. *mortel*.] Putant esse ab antiquo verbo *Mortare*, i. conterere: unde & Mortarium architectis dicebatur Arenatum, aut Locus, in quo arenatum pinfitur. Utitur Vitruvius lib. V, c. 12. & lib. VII, c. 1. item Plinius lib. XXXVI, c. 23.

[**MORT**

M O.

[**MORTGAGE**, inquit Cowel, est Hypotheca creditori sic oppignerata, ut fructus, quos durante tempore oppignationis producit, omnes fiant creditoris, idque ut nihil prorsus inde debitori redeat, nec creditor ad rationes reddendas adigi possit. à G. *mortgage, mortgaige*, q. d. Pignus seu vadimonium mortuum. Dicitur autem mortuum, quia, donec debitum persolvatur, respectu oppignerantis mortuum est, i. e. nullum proventum nec emolumentum debitori exhibet. Hæc Skinnerus. V. *Morgage*.]

MOSAICK pavement, Pavimentum, segmentatum, scalpturatum, musivum, vulgò Mosaium dici solet. Gallis *pavé mosaïque*. It. *pavimento fatto alla mosaica*. H. *suelo de arte musaica*. B. *mosaische bloer*. V. Voss. lib. Primo de Vit. serm. c. 11. ejusdem quoque etym. in Musivum. Laur. Noëlo in exegetico suo A. Saxonico bleoh exponitur *Colour, blee*. bleocræft. Ars plumaria. bleocræning. *Musaike work, which is a kind of ornament (saith he) made in picture with little square stones like dies of all colours, set together with certaine fine cyment upon a wall or floore, so that the formes of things be therewith pourtrayed and expressed as though they were paynted. Also is it more durable, then anie other kind of paynting; by reason that neither by weather, wearing, nor washing the colour can be taken away, which hath the thickness of the little dies wherewith the work is made. Of this kind of work is little in England; howbeit I have seen of it, especially upon church-floores before altars, as is to be seene before the high altar at Westminster; although it be but grosse. In Italie it is almost everie where and in most churches to be mett*. Hæc Noëllus. Huc facit illud gl. Cot. p. 131; Musac, bleocræning. sicuti & hoc ejusdem gl. paginâ 215; Musivum, i. mixtura auri & vitri. Priore tamen loco gl. Cottoniani pro Musac repono Musaic.

Moss, Muscus, lanugo arborum, viror saxi atque aliis rebus ex nimio humore innascens. A.S. meor. [Isl. *mosa*.] G. *mouffe, moisfure*. It. *musco*. H. *mobo de los arboles*. Huc fortè facit, quodd *μύσκη* Hefychio inter alia exp. *μύσκη*, Inquinamentum; quodd musco obducta, sub illo veteris crassæque lanuginis squallore ac situ, plerumque vitari ac quodam veluti veterno macerari soleant. Ovid. I Metam. vers. 373;

Ad delubra Deæ, quorum fastigia turpi
Squallebant musco ---

Columella IV, 24; "Jam verò muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, sitūque ac veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est".

MOST, Præcipue, [plerique.] A.S. *mæst*. Al. *meist*. D. *mest*. D. *meest*. [Su. *māst*.] Ex positivo nempe *mæpe*. Magnus, insignis, celebris, fuit comparativus *mæppe*. & superlativus *mæpeft*. & contractè *mæst*. [Gothis **MAISTS** est superl. nō **MAIZA**. Major. quod Græcis *μείζων*. L.]

MOTE, Atomus, individuum. gl. Cot. 15; Atomus, mot. alibi A.Saxonibus mot est Festuca, ut videre est Matth. VII, 3. fortasse ab il-

M O.

lo *μύς*, Tenuis rasi concerpive lintheaminis lanugo, quæ vulneribus indi solet. Vel ex inversis mediis literis Græci *ἀτμος*. Vel denique ex Hebræo *מִטָּה*, Gluma, palea.

MOTED about, Fossâ undiquaque munitus. Mota nempe medii ævi scriptoribus dicebatur Fossa vel Fossatum, quo castra vel quævis alia propugnacula muniuntur. V. G. Somneri gl. additum scriptt. hist. Anglicanæ. [qui derivat à G. *moite*, Humidus, madidus. Et hoc à Gr. *μυδῶ*, Madeo, nimio madore putresco. L.]

MOTH, Tinea, blatta. B. *motte*. [Su. *mott*.] A.S. *moðpe* dicitur Matth. VI, 19 & 20. item Luc. XII, 33. quibus tamen in locis laudatissimi codd. Cottonianus & Rushworthianus habent *mohða*. tanquam sit ex *μολυδῶς*, Prævus; propter importunam scelestissimi insecti malitiam. *μολοῖ* alioquin exp. Hefychio *μολύσκει, μολύνει*, Vulnerat, turbat. quæ blattis competere nemo inficiabitur. unde & Blattam volunt dictam, quasi Blaptam, à *βλάπτω*, Noceo, lædo. Chaucerus scribit *moughtes*.

MOTHER, Mater. A.S. *meber*. *mobop*. *modup*. Al. *muater*. *muoter*. *muder*. G. *mere*. It. & H. *madre*. D. *moder*. [Su. *moder*.] B. *moeder*. Græcis *μήτηρ*.

[**MOTHERY** propriè dicitur de spurcitie istâ, quæ vino, cerevisiæ, &c. in ampullis conservatis sæpe *ἰσχυρά* est. à B. *modder, moeder, moer*, quæ primario Limum, lutum, secundario sensu Fæces, crassamentum significant, quæque derivaverim ab Isl. *modigur*, Squalidus, impurus. L.]

[**MOTLEY COLOUR**, Color ex albo & nigro mixtus, q. d. *Medly*, quod vide in *Medle*. Skin.]

MOULD, Humus, pulvis. Argent. codex Marc. VI, 11; **nsħkiscgλψ mħħħħ**. *ἰσχυρά* nō *χρῶ*. Apulejus de herbis c. 1, § 1; *ἀπρῶτα* ὅα *molban* οἶ. "Excute pulverem". gl. R, 56; Sabulum, molbe. Idem gl. R, 67; Humus + rus + arvum, molbe + land. Run. Lexicon; **ΨΑΠ**, Humus. [Al. *molt*. D. *muld*. Isl. *mold*.] B. *mul*, *gemul* est Pulvis. *turf*, *mul*, Minutissima bituminosorum cespitum fragmina in pulverem quodammodo redacta. Ab hac interim acceptione vocis *mould* etiam Typus & Forma, in quâ metalla funduntur *mould* dicitur. Immo & Cymræis *mold*. H. *molde*. G. *moule*. B. *moele*. [Occurrit vox in sententiolâ Run. quam pro symbolo habere placuit rev. J. Robinsono episc. Londinensi; hanc adscribere libet interpretatam. **ΨΑΠ IR ΨΑΠΗΛΛ ANPI**, quæ ad verbum sonant, Homo est pulvis adauctus seu pulveris augmentum. Mutuatus est vir cl. à poematio illo, quod Auctor Alphabeto suo Run. gl. Gothico præmisso inferuit. L.]

MOULDER, Carie consumi, & quasi in pulverem dissolvi. [vett. Flandris *molen*.] M. Casaubonus derivat à *μύλδω*, quod Hefychio inter alia exp. *τῆκεν, φθίνει*. Belgis *molsem* est Putredo, caries. fortasse ex *μολυμδῶς*, quodd sit quoddam veluti Inquinamentum rerum. A.S. gl. R, 12; *gemolynad* + *popnotad flærc*. *Tabes*. Mihi rectius videtur originem Anglici *to mould* petere ex Teut. *mold*, Pulvis; quodd Cariofa in tenuem ac ficcum pulverem abeant.

C c c c

MOULE,

M O.

MOULE, MOULEN, Mucere, mucescere, situm redolere, Chaucero. Let us not moulen thus in idelness, La. pr. 32. For thy speche I wold the to race, and make thy fleshe to rote and moule. Pl. T. haud procul à fine. Moulded bread. CCr. v. 30. V. quæ jam nunc diximus, in Moulder. --- B. muf est Mucidus, redolens situm. mufse, mufsig, heyd, Situs, putor. mufsende, mufsig, Oidus, hircosus. mufsen, Mucescere, mucorem contrahere. It. *esser mufso, mufsito, mufarsi*. --Refer ad illud *μύσση*, quod Hesychio exp. *σπίται*, Putrescit, occultâ putredine vitiatur. Invenitur in Hesychio, extra ordinem Alphabeticum, post *μύδια*. Alii suspicantur esse ex Mephitis, juxta illud poetæ; "Exhalat opaca mephitim".

MOUND, Sepimentum. Valde affine est A.S. munbian. Protegere, tueri. [V. Mundes.]

MOUNT, MOUNTAIN, Mons. A.S. munt. G. montaigne. It. montagna. H. montaña. De origine Lat. Mons. V. etym. Vossii.

MOUNT up, In altum assurgere, ascendere. G. monter. It. montare. H. montar. Ac propriè quidem acceptum olim verbum pro In montem adversum eniti: sed mox ad alia translatum, to mount on horse back, Conscendere equum. the hawk mounteth high, "Accipiter evolat in altum". De hujus interim verbi enargiâ singulari vide M. Casauboni opusculum de Vet. ling. Anglicâ, p. 403.

MOUNTEBANK, Medicus circumforaneus. It. monta in banca dicitur, manifestissimâ denominationis ratione; propter quam iis & salta in banco nuncupatur. G. saultin-banque. Vocatur denique Italis etiam ciarlatano, atque inde Menagius derivat G. charlatan. quod vide. Italis interim ciarlare est Blando fucatoque sermone in fraudem inducere; atque aded charlatan inde quoque videri poterit desumptum.

MOURDANT, Fibula. Chaucerus RR. 1094. Ovid. VIII Metamorph. v. 317;

Rafilis huic summam mordebat fibula vestem.

Idem XIV Metamorph. v. 394;

Fibula quod fuerat, vestemque momorderat aurum,

Pluma fit ---

MOURN, Lugere, moestum esse. M. Casaubonus derivat à *μυέμεν*, Lamentor. Quoniam tamen marnwnad Cymræis est Epitaphium, epicedium, modia, mihi quoque libuit aliquando suspicari Anglica mourn & mourning hinc fortè desumpta; ut vox mourning propriè olim usurpata sit de Luctu nœniam canentium, vel Funebrem lessum lamentando facientium. At postea quàm observavi mupnan in Cædmonianâ stupendæ antiquitatis paraphrasi, pag. 18, lineâ 14, accipi pro Sollicitum esse, curis macerari, statim quoque mutavi sententiam ac suspicari cœpi mupnan illud esse ex *μεγαλύνειν*, Curare, curæ habere. V. gl. A, 10. in Mesticia, morna. V. quoque Goth. gl. in **MANKNAN.**

MOUSE, Mus. A.S. mur. Al. mus. D. muus. [Il. mous. Su. mus.] B. mugs. Græcis *μῦς*, à *μύν*, Inlatebrare se, abdere se in tenebras.

M U.

MOUTH, Os oris. Goth. *munns*. A.S. muð. Al. mund. munt. Cim. *mund*. D. mund. [Su. mun.] B. mond. V. gl. D, 1. in Os, munt. Goth. itidem gl. in **munns.**

Mow, to make a mouth, Ducere buccam. Galli dicunt faire la mouë, Distorquere buccam. Chaucerus istiusmodi sortis humanæ ludibrium adscribit Fortunæ.

But all to litell, welaway the while!
Lasteth sucche joie, ithonked be fortune,

That semeth trewest, when she wold begile,

And can to folis to her songe entune,

That she hem hent, and blent, traistour commune,

And whan a wight is from her whele ithrowe,

Than laugheth she, and maketh him the mowe. Tr. lib. IV, 1,

[Legitur etiam pl. XXXV, 15. making mowes at me and ceased not. Quammaximam habent affinitatem cum Hib. magam, Illudere, deridere. magadh, Irrisio, derisus. L.]

Mow of hay, Meta vel acervus fœni. Acervos, muan + hpeacar; gl. Cott. 18. Anglis quoque a reek of hay dicitur Fœni cumulus in metam congestus. gl. Ælfrici pag. 8; hpeac oððe hýpe. Acervus.

MOWE, Metere. A.S. mapan. D. meje. B. maeyen. Affinia sunt Græco *μύειν*, *μύειν*, Metere. V. quæ annotavimus ad gl. B, 26. in Incidetis, meizzat.

MUCH, Multum. [Su. myket.] H. mucho est Multum. *múchas vezes*, Sæpenumero. *muchedumbre*, Frequentia. Cimbris *ΨΙΑΡ*.

[MUCK, Humidus. Vide Mcky. L.]

MUCK, mixen, myxen, Fimus, fimetum, sterquilinum. A.S. meox. myxen. D. móg. [Su. móf.] Originem horum petunt ex Hebræo *מִיץ*, Colliquescere, computescere. [Conveniunt cum Il. *myty*, Fimus, stercus. L.]

MUCKENDER, mucketer, muckter, Fascia puitaria, fascia pectoralis sive linteam excipiens salivam & mucum ex infantium ore naribusque profluentem. Græcis *μύξα* est Mucus: atque ut Latinorum muccinum inde factum esse liquet, ita quoque mucketer. [G. mouchoir. It. *moccai-uolo*. H. *mocadero*.]

MUCKRE and ketcbe pens Chaucero Tr. lib. III, 1381. est Corradere atque accumulare nummos. Eidem quoque Boeth. p. 369, b. muckerers dicuntur, Quotquot indomitâ effrenatâque cupiditate obvia quæque corripere atque in profundissimum avaritiæ suæ gurgitem profundere satagunt. atque aded ibidem quoque mokeren, eidem Chaucero est Importunâ malâque aviditate noctium dierumque sollicitudinem in quærendâ undique pecuniâ consumere. Richeltes, inquit Chaucerus, ben they precious by the nature of themself, or els by the nature of thee? What is most worthe of richesse? Is it not gold, or might of money assembled? Certes, that gold and that

that money wineth, and yedeth better re-
 nome to them. that dispenden it, than
 to thilke folke, that muckeren it: for
 avarice maketh alwaie muckerers to ben
 hated, and largesse maketh folk clere of
 renome. Fufius hæc transtulit Chaucerus ex
 iis, quæ succinctius dixerat Boëthius lib. II de
 Consolatione, prolâ 5; "Divitiæne, vel vestri,
 "vel fui naturâ pretiosæ sunt? Quid earum po-
 "tius? aurumne, an vis congestæ pecuniæ? At-
 "qui hæc effundendo magis, quàm coacervando
 "melius nitent: siquidem Avaritia semper odio-
 "sos, claros Largitas facit". Ac mihi quidem
 Angl. *muckre* & *mockeren* magnam videntur af-
 finitatem habere cum It. *mocchiare*, *mucchiare*,
amucchiare, Accumulare, coacervare, congerere,
mocchio, *mucchio*, Accumulatio, congestus, col-
 lectio. Quod si quis tamen *mockeren* & *muc-*
kre ad Teutonicam originem referre malit, næ
 ille me nequaquam adversante statuet derivata
 esse ex D. *mog*, Fimus, excrementum, stercus:
 cui respondet Angl. *muck*. Atque ita primi ho-
 rum verborum authores extiterint viri cordati,
 & qui Auro appellationem Splendidi luti potis-
 simum competere judicabant, quique in eo con-
 quirendo condendoque desudantes veluti cœno
 ac sordibus immerfos traducebant. Auro nimi-
 rum inest vis quædam pestifera atque tabifica;
 quumque ipsum nihil aliud sit quàm cœnum
 lutumque, minimè quoque mirandum, si lutu-
 lentos reddat sibi plus iusto deditos mancipatos-
 que. Plautus Capt. Actu II, Scenâ 2;

Non ego omnino lucrum omne esse utile
 homini existimo.

Scio ego, multos jam lucrum LUTULENTOS
 homines reddidit.

Est etiam ubi profectò damnum præstet fa-
 cere, quàm lucrum.

Odi ego aurum, multa multis sæpe suasisit
 perperam.

Seneca nat. quæst. lib. V, 15; "Asclepiodorus
 "auctor est, demissos quamplurimos à Philippo
 "in metallum antiquum olim destitutum, ut
 "exploraret, quæ ubertas ejus esset, quis sta-
 "tus, an aliquid futuris reliquisset vetus avari-
 "tia: descendisse illos cum multo lumine, &
 "multos duraturo dies: deinde longâ viâ fati-
 "gatos, vidisse flumina ingentia & conceptus
 "aquarum inertium vastos, pares nostris, nec
 "compressos quidem terrâ supereminente, sed
 "liberæ laxitatis, non sine horrore visos. Cum
 "magnâ hæc legi voluptate: intellexi enim sæ-
 "culum nostrum, non novis vitiis, sed jam inde
 "antiquitus traditis laborare: nec nostrâ ætate
 "primum avaritiam, venas terrarum lapidum-
 "que rimatam, in tenebris malè abstrusa quæ-
 "sisse. Illi quoque majores nostri, quos cele-
 "bramus laudibus, quibus dissimiles querimur
 "nos esse, spe ducti, montes ceciderunt, & su-
 "pra lucrum sub ruinâ steterunt. Ante Philip-
 "pum Macedonem reges fuere, qui pecuniam
 "in altissimis usque latebris sequerentur, & re-
 "lictò spiritu libero, in illos se demitterent spe-
 "cus, in quos nullum noctium dierumque per-
 "veniret discrimen, & à tergo lucem relinque-

"rent. Quæ tanta spes fuit? Quæ tanta neces-
 "sitas hominem ad sidera erectum incurvavit
 "& defodit & in fundum telluris intimæ mer-
 "sit, ut erueret aurum, non minore periculo
 "quærendum quàm possidendum? Propter hoc
 "cuniculos egit, & circa PRÆDAM LUTULEN-
 "TAM incertamque reptavit, oblitus dierum, ob-
 "litus naturæ melioris, à quâ se avertit. Nul-
 "li ergo mortuo terra tam gravis est quàm istis,
 "supra quos avaritia urgens terrarum pondus in-
 "jecit, quibus abstulit cœlum, quos in imo, ubi
 "illud MALUM VIRUS latitat, infodit. Illò de-
 "scendere ausi sunt, ubi novam rerum positio-
 "nem, terrarumque pendentium habitus, ven-
 "tisque per cœcum inane experirentur, & aqua-
 "rum in illis fluentium horridos fontes, & al-
 "tam perpetuamque noctem. Deinde, cum ista
 "fecerint, Inferos metuunt".

MUDD, Cœnum, lutum, limus. B. *modder*.
 Cymræis mwydo est Humeſtari, madescere. à
moddau, Nimiâ uligine vitior, nimio humore pu-
 tresco.

MUE, Cavea, transenna accipitrum. vulgò
 Muta vel Mutatorium, locus, ubi in tenebris as-
 servantur aves pennas mutant. G. *muë*. It.
muda, *muta*. B. *muyte*. De L.B. muta agit
 Vossius lib. Secundo de Vit. serm. c. 12. quam-
 vis non videatur necesse muta istud derivare ex
 Lat. muto, si recurramus ad ea, quæ ad gl. A,
 1. in Concidit annotavimus. quibus adde illud
 gl. E, 4; Plumescit, mutat. Ac fortasse quoque
 ex his lucem capiat illud gl. Cott. 152, Mute-
 mus, recen pe.

[MUFF, Manica pellita. Su. *muff*. L.]

MUFFLE the face, Velare vel obnubere vul-
 tum. *Muffler*, Integumentum laneum, lineum,
 vel pelliceum, quo dubiæ valetudinis homines
 caput, cervices, ac manus quoque adversus vim
 frigoris muniunt. Gallis quoque *mouffle*, & B.
moffel est Manica pellibus suffulta. Possunt
 videri desumpta ex Æolico *μόφα* pro *μόω*, Clau-
 do, contego, obnubo. D. *moſſue* est Verecun-
 dari ad mensam.

[MULATTO, vox Hispanica, sed in historiis
 Anglicè scriptis satis frequens. Sic autem dici-
 tur Hybrida Semi-Æthiops, *λευκόμαλας*, altero pa-
 rentum Hispano vel Lusitano, altero Æthiope
 vel Indo natus. à Lat. Mulus. Hæc Skinner.
 Nota obiter Islandis *moalottur* esse Cinerei co-
 loris. L.]

MULBERIE-TREE, Morus. A.S. *mapbeam*.
mopbeam. *mupbeam*. G. *meurier*. It. *morro*. H.
moral. Cym. *mwyarbren*. D. *morbær træ*. B.
moerbælie boom. [Su. *mullbær*.] Græcis *μό-
γία*.

MULE, Mulus, mula. A.S. *múl*. Al. *mul*,
 Mulus. *mulin*, Mula. Cym. *múl*. G. *mulet*. It.
 & H. *mulo*. D. *mul esel*. B. *mupl*, *mupl esel*.
 Deducunt à *μόλη*, Mola; quòd, ut ait Isidorus
 lib. XII, c. 1, "jugo pistorum subactus tardas
 "molendo ducat in gyrum molas". Potiores a-
 lias etymologias suggeret etym. Vossii in Mu-
 lus.

[MUMBLE, Murmurare, mussitare. B. *mom-*
melen, *mompelen*. D. *mumle*. Su. *mumla*. L.]

M U.

pantur *morelle*, B. *marelle*, *amarelle*. quod postremum fieri videtur à Lat. *Amarus*, ob cerasi istius saporem. L.]

MURRION, Cassis oppugnatoria. [G. *morion*. It. *morione*. H. *morvion*.] Fortasse quoddam cōfiscendant muros.

[MUSARD, Homo ignavus atque otio torpens, cessator. à *musé*, quod vide. L.]

MUSCLES, Musculi, tori. A.S. *mur* & *earmer*. G. *muscles*. It. *muscoli*. D. *musen*. B. *muyfen*, *muyshels*. Græcis *μῦς* vel *μῦς* dicitur. *μῦς*, Helychio sunt *αἱ πεπονημέναι ἐν ἡμῖν οὐραὶ*.

MUSCLES, Musculi marini. A.S. *murcule*. *muxle*. G. *moules*. H. *mexiles*. B. *moſschelen*. *vett*. Frisiis *murelen*. Omnia desumpta sunt ex generali denominatione Concharum, quæ Græcis *μῦς* dicuntur, *ἀπὸ τῶ μῦς*, à claudendo; quoddam sæpenumero se claudere soleant atque aperire. Alii tamen peculiari quadam ratione pisciculos hosce sic putant dictos à tenui, quo mures referunt, strepitu. Musculos hosce eleganter describit Ausonius epist. VII.

Junctus limicolis musculus ostreis,

Gratus deliciis nobilium cibus. &c.

V. Vossii etym. in Mutilus.

MUSE, Meditandum desiderare & magno cum silentio res non vulgares animo volutare, vel personam saltem abdita rimantis induere. G. *s' amuser*. B. *muyfen*, *muyfeneren*. Verbum vel à Musis desumptum, vel ab illo *μῦσιν*, quod Helychio exp. *κατακλιδῶ πύλιν*, Domesticum atrium: ut *musé* propriè sit Continere se domi intra privata conclavia atque in alto pinguique secessu melioribus ipsum se studiis asserere. Hinc Gallis *musard*, veluti per contumeliam, dictus est Homo literarum studiis addictior; atque adeo *musard* & *guerrier* frequenter opponunt, innuentes studiis mancipatos minus idoneos esse ad res gerendas. Quamvis illud *musard* videri possit non tam à Musis desumptum, quàm ab It. *musare*, Otiari, nihil agere. atque ita *musard* istud non tam Musarum sacerdotem optimis studiis intentum, quàm Hominem ignavum atque otio torpentem denotabit. It. interim *musare* (unde & G. *amuser*) miram habere deprehenditur affinitatem cum Theot. *muazon*; Vacare, otium esse. de quo v. Observata nostra ad Willeramii p. 90, [ut & *Amuse*.]

MUSHROOM, Fungus. G. *moucheron*. It. *moscherino*. Græcis est *μύκης*.

MUSICK, Musica. G. *musique*. It. & H. *musica*. Græcis *μουσική*. V. Vossii etym. in Musica.

MUSK, Moschus, muschus. G. *musc*. It. *musco*. H. *almizque*. B. *mosch*, *mosk*, *musk*. Odoramenti genus odore nequaquam cedens zibetho. Consule H. Stephani Thesaurum in *μύσχος*, ubi moschum & zibethum accuratè distinguit. Quibusdam *μύσχος*, ob suavitatem odoris & fragrantiam, dici videtur quasi *μύσχος*, ab *μύσχος*. V. Scaligerum de subtilit. exerc. 21. item Vossii de Vit. ferm. ac variis glossematibus lib. VII. in Muscus.

MUSKET, Accipiter fringillarius. G. *moufquet*. B. *musket*. A.S. *mur-hafuc*. Fortasse

M U.

quoddam non tantum aves minutiores, verum etiam musculos capiat instar æluri. Unde & *musket* videri poterit dictus, quasi *mouf-kat*.

[MUSKET, à G. *mousket*, It. *moschetto*, B. *musket*. Si Græcus essem, inquit Skinnerus, desleclerem à *μύχος*, Vitulus, respectu sc. Tormenti grandioris, qui instar tauri mugit. Sueci habent *musqwet*. L.]

[MUST, Oportet. à Germ. *mussen*, Oportere, necesse vel opus esse. Skin. Belgis est *moet* & *most*, & Suecis *mässe*. L.]

MUST, Mustum. A.S. *must*. G. *most*. It. & H. *mosto*. D. *must*. B. *most*. Jos. Scaliger notis ad Varronis lib. I, c. 31 de Re rustica vult "Mustum vel Mostum (ut veteres loquebantur) dici à *μύσχος*, prout nempe Græci *μύσχος* vocant "Quicquid novellum. nam ut ab *μύσχος* est Hor-tus; ita quoque à *μύσχος* est Mustus: quia facilis est mutatio *χ* in *τ*, & vicissim. siquidem "Tarentini *μύσχος* dicebant, quod alii *μύσχος*". Hæc Scaliger. quem vide.

MUSTACHES, Mustax, alæ. G. *moustaches*. It. *gli mustacci de la barba*. H. *el mostazo de la barba*. *μύσταξ* Helychio *αἱ ἐπὶ τῷ ἄνω χεῖλι τῶ χείλεος*, "Cristæ, qui superiora labra vestiunt". V. H. Stephani Thes. linguæ Græcæ, tom. II, columnâ 800. in *μύσταξ*.

MUSTARD, Sinapi. G. *mostarde*, *senevé*. It. *mostarda*, *senape*. H. *mostaza*, *xenable*. B. *mostaerd*, *sennep*. à Mustum & Ardor derivavit Jul. Scaliger exerc. 188 adversus Cardanum. Cum tamen *ard* non infrequens ubique sit terminatio, suffecerit originem vocabuli petere à Mustum; quoddam semen sinapis musto maceretur. Liqueat itaque Sinapi latius patere, quàm Mostardum: si enim non musto, sed aceto præparetur semen sinapi, erit quidem *sennep* (quod nomen ex Sinapi manifestè factum est) sed *mostaerd* non erit. De nomine Sinapis agit gl. D, 36, in Sinape, senef.

MUSTER, Exercitum censere, lustrare, recognoscere. B. *monsteren*. [Su. *mōnstra*.] Monstrare priscis olim Romanis simpliciter significabat Ostendere: at posteriores usurpabant strictius pro Monstrare milites in armilustrio. Matthæus Paris ad annum CIO CCLIII: "Rex constituit ut secundum pristinam consuetudinem "arma civibus competenter assignarentur & "monstrarentur & censerentur". Quibusdam non placet Armilustrii vox, quia Cicero pro Cæcinnâ malit circuire hoc pacto: "Tanquam "si arma inspiciunda sint"?

MUSTIE, Rancidus, putidus, vapidus. H. *mústio*. Plurimum habent affinitatis cum C.B. *mws*, Foetidus, putidus, spurcus, hircosus. M. Casaubonus *must* & *mustie* derivatum putat ex *μύσχος*, Vitium, quod ex nimio humore & maiore contrahitur. Vett. Belgæ *mostigh* dicebant. Ita auctori Gemmæ gemmarum Muscus est quædam lanugo. *mos ban boomen*. Muscidus, i. mucidus *schymmelachtigh*, *mostigh*.

MUTE, Egerere vel ejicere excrementum. [G. *mutir*, *esmeutir*.] de Accipitrum egestione potissimum usurpant Angli. G. *l'esmeut d'un corbeau* dici-

M U.

dicatur Excrementum corvi. Germanis istiusmodi aves excernentes, dicuntur *schmepfen*; earumque excrementum nuncupatur *geschmepfz*, quoddam maiore cum violentia, utpote liquidius, ejiciatur.

MUTE, Mutus, elinguis. G. *muët*. It. *muto*. H. *mudo*. V. etym. Vossii in Mutus.

MUTINOUS, Homo seditiosus & turbulentus. G. *mutin*. de quo v. Menagium. It. *mutinatore*. H. *motin*, *amotinador*. B. *muyter*. D. *mytteri* est Factio, seditio. Iisdem quoque Danis *muter ved mig self* est Mutio. item *muten*, Mutitio. Potest itaque *mutinous* ab hoc Danico videri denominatus; aut proximum est, ut derivemus à *μυθησι*, Seditio, factio. unde *μυθησι*, *μυθησις*, & *μυθησις* dicuntur Seditiosi susurriones incautum vulgus rumusculis incitantes. Talem nobis graphice depingit Percennium quendam Tacitus lib. I Annal. cap. 16. Fortasse tamen hæc ipsa non malè referas ad eandem originem cum sequente *Muttre*. [To *mutiny*, Seditioem facere. G. *mutiner*. It. *ammutinare*, *ammutinarsi*. à veteri Septentrionali mot, A.S. mot & gemot. Conventus, concursus; quod forsitan à veteri Gothico moti, Contra, adversum; quoddam convenire solent homines maximè ex parte ad aliquid mali opponendum vel impugnandum. Vel potius mot est verbale, à metan. Concurre; à mot de novo motan idem ac metan, Concurre, inde *mutinare*, & in speciali sensu, Seditiois causà concurrere vel ad seditionem faciendam convenire. Hickes]

MUTTON, Caro ovilla. Cymraeis [& Hib.] mollit est Vervex. G. *mouton*. It. *montone castrato*. vett. Flandris *mottoen*. Antiquissima interim Cambrobritannorum vox fortasse desumpta est ex *μῆλον*, Ovis. vel potius ex Plurali *μέλαται*, Oves. Medii sæculi scriptoribus dicebatur Mulcto vel Multo, q. d. Coleis multatus, ut vult Somnerus. V. Menag. in *Mouton*. [Hinc vett. Gallis transferebatur ad denotandum Arietem, instrumentum bellicum, & numisma quoddam Agni Dei signo impressum tam in Gallià quàm Anglià receptum dicebatur Multo, ut ante me observavit Patriarum antiquitatum studiosissimus Kennettus. L.]

MUTTRE Chaucero est Obmurmurare, obscure loqui. *He gan to muttre, I nat what truly*. Tr. lib. II, v. 541. Teut. *croenen*, *murmureren*, *moettelen*, *proetelen* exponit Murmurare, demurmurare. Lat. mutire, muttire, muffle. Sunt à *μύζεν*, Muffitare. V. Vossii etym. in Mutus. *Dotred* pro *Muttered* habet Chaucerus Ch. Dr. v. 639. *Muttire*, *abyrran*. gl. Cott. 134.

MUTUAL, Mutuus. G. *mutuell*. V. etym. Vossii in Mutuum.

[Muxy, Lutulentus, sordidus, spurcus. Vox in agro Devonienfi usitatissima. ab A.S. meox. Coenum, fimus. quod Islandis est *myfe*. Græcis *μυζώδης* est Mucosus, & *μύξα*, Mucus. L.]

MUZLE, *moozle*, Obstruere os. Omnino est à *μύσις*, Obstructio, compressio, oclusio. Quamvis enim *μύσις* propriè sit Connivere, oculos claudere: nihilominus tamen labris quoque tribui-

N A.

tur atque ori; passimque occurrit *μύσις* πὲρ χείλεσσι, *μύσις* πὲρ στόματι. Ita Casaubon. Gallis interim *museliere*, & It. *musaruola* est Fiscella vel viminea sporta, quâ boum jumentorumque ora capistrantur, ne tenera germina præcerpant.

[MYD vet. Angl. Cum præpos. B. *med*, *met*. A.S. mid. mif. Al. mid, mit. D. med. Cim. MYB. Goth. MIQ. Gr. μεπί. L.]

MYRK Scotis est Tenebrosus, obscurus. Gaw. Douglas episc. Dunkel. Æneis paraphrasticè translata;

*The myrk nycht with hir bysage gray
From every thing has rest the hew
away.* 172, 40.

“Rebus nox abstulit atra colorem”. V. quæ diximus in *Merk*, Obscurus.

MYROBALAN, Myrobalanus, glans Ægyptia. G. *myrabolan*. It. & H. *mirabolano*. B. *myrobolaen*. Græcis est *μυρρόβαλον*.

MYRTLE-TREE, Myrtus. G. *meurte*, *murte*. It. & H. *mirto*. B. *mirtenboom*. Caninius vult esse à *μυρσίνη*, Myrtus. nempe converso S in T. quomodo à *τόση* est Tot. & fortasse ab *ύς*, Ut. Sed nullam hic opus est fieri permutationem literarum, cum *μύρτος* occurrat apud Alæum, Platonem, Dioscoridem ac plures alios.

MYSTERIE, Mysterium. Vide *Mysterie*.

MYXEN, Fimetum. V. *Muck*, Fimus.

N.

NAAM, G. *namps*. Vox forensis Normannica, animalia ablata & districta significans. Scribitur etiam *nans* & *nams* in veteri consuetudine Normanniæ. Nam etiam in legibus A.Saxonice significat Quid districtum. Omnia autem à veteri Septentrionali, quod Gothice *NIMAN*. Francicè & Saxonice *niman*, *neman*. Cimbricè *nema* scribitur, & significat Capere, auferre. Hickes.]

[NAB, Prehendere. Suecis est *nappa*. L.]

NAGG, Mannus, equus pumilus. B. *negge*. Fortasse est à B. *neygen*, Flectere; quoddam manuli facilius flectantur atque ad obsequium cogantur equis grandioribus ac ferocioribus. Hor. lib. I, epist. 2.;

Fingit equum tenerâ docilem cervice magister

Ire viam, quam monstrat eques ---

Hujus vocabuli vestigium aliquod videor mihi deprehendere in isthoc angarnaco, quod occurrit in LL. Baiwariorum Titulo XIII, capp. 11 & 12; ubi tria equorum genera distinguuntur; primum, ut videtur, insigne; alterum, mediocre; tertium, deterius. Locus meretur adscribi. “Si caudam amputaverit vel aurem. si equus est, quem *march* dicimus, cum sol. componat. “Si mediocris fuerit, quem *wilz* vocant, cum medio sol. componat. Et si deterius fuerit quem *angarnaco* dicimus, cum tremisse componat, quia in hostem utilis non est”. Observa interim quoddam membranaceus codex MS propinqui mei H. Vossii primo in loco scribit *mara*, secundo *nulz*, tertio *agarnaco*. unde quoque ex hac duplici varietate scriptionis suspicor legi posse

N A.

se *angarnaco*. haud aliter ac si primus ac medius hoc in loco opponantur: primusque propriè sit Equus martius, i. e. bello aptus. ultimus verò non ad aliud sit utilis, quàm ut in usum veredariorum angarietur.

NATE, Negandi particula. *to say nay*, Negare, [Chaucero *to naie*.] D. *ney*. Videri possunt affinia Græco *ναι*, quòd in compositione frequenter est privativum. Fortasse tamen rectius dixerimus particulam hanc compositam ex A.S. *ne*. Non, & *ia* + *yea*. Etiam, *ita*. nam ut simplex *ia* + *yea* affirmant; *ita* A.Saxonicum ne isti *ia* + *yea* præpositum, denotabit affirmationis defectum, & *nay* absolute negabit. Prorsus ut A.Saxones nan dicunt pro ne an. Nemo, ne unus quidem. nom pro ne eom. Non sum. nic pro ne ic. Non ego. nillan pro ne pillan. Non velle. nýtan pro ne pytan. Non scire. næppe pro ne æppe. Non unquam. &c. Quoniam denique non antiquior tantum, sed & recentior dialectus Alamannica (receptissimâ literarum A in O commutatione) io pro ia dixit, verisimile quoque est Anglorum *no* pari prorsus ratione factum ex ne & io. *none* ex ne & one. &c.

NAIL, Unguis, item Clavus. Ungues & Ungulas quidam distinxerunt. Ungues propriè animalium. Ungulæ, hominum; gl. P, 12. de quo tamen consule Vossii etym. in Unguis. A.S. *nægl* est Unguis. *nægla*. Ungues. *nægelycax*. Novacula. i. cultellus, quo ungues præsecantur. *heappnægla*. Plectrum. Al. *nagel* est Unguis. *nagal*, Ungula. D. *nagle*, negl. B. *nagel*. [Isl. *nagla*.] Videri possunt affinitatem aliquam habere cum Gr. *ὄνυξ*, *ὄνυχος*, Unguis. nisi fortè statuas A.S. *nægla* & Angl. *nail* (quatenus Clavum significant) traxisse aliquid ex *κλαύς*, Clavus. Et sicuti à *nagel*, Unguis, jam olim *nagel* dictus est Clavus, præcipuè tamen incurvatus instar ungulæ; ita quoque ab A.S. clavu. quod similiter Unguem denotat, Clavum aduncum atque uncinatum Belgæ *klauiwiere* nuncupant. Possit & Germ. *nagel* esse à *νῆξ*, Punctura. licet potius à *nagen*, *knagen*, Admordere, rodere, radere, à *κναιεν*. aut proximè *nagel* ab Ungula. Ita Martinus. "Annulum, inquit Plinius "N. H. lib. XXXIII, c. 1, apud nos prisca ungulum vocabant". nimirum ab Uncus diminutivè fuit Unculus, atque inde Ungulus. Plinio subscribit Festus, dicens; Ungulus, "Oscorum lingua, annulus". quæ hoc in loco non ob aliud attuli, quàm ut ea curiosus Lector contenderet cum illo gl. R, 65; Ungulus, ἀγύμβη hpingc.

NAKED, Nudus. Goth. *𐌺𐌹𐌸𐌰𐌶𐌰*. A.S. *nacod*. Al. *naccot*. *nachet*. *nahhut*. D. *nøgen*. [Isl. *nafern*.] B. *naecht*. V. Keronem in Nudum.

NAME, Nomen. Goth. *𐌺𐌹𐌸𐌰𐌶𐌰*. A.S. *nama*. *noma*. Al. *namo*. G. *nom*. It. *nome*. H. *nombre*. Cim. *𐌲𐌹𐌿𐌺𐌰*. *𐌲𐌹𐌿𐌺𐌰*. D. *naftn*. Isl. *naftn*. B. *naem*, *name*. Græcis *ὄνομα*. V. Keron. in Appellare.

[**NAMEKOUTH**, Inclytus, celebris. G. Dougl. Est purum putum A.Saxonicum *namcuðe*. quod originis est manifestæ. L.]

N A.

[**NAMMET**, Merenda. Vox Durotrigum filiis usitata, teste Johanne Davys. Manifestè corruptum est ex A.S. *nonmete*. Merenda. à non. Hora nona, i. e. tertia pomeridiana, & mete. Cibus. L.]

NAP, *to take a nap*, Dormire, condormiscere. Cym. *heppian*. A.S. *hnæppan*. Quod postremum videri potest desumptum ex *νῆπας*, Obscuritas, tenebræ: nihil enim æquè solet conciliare somnum, quàm caliginosa profundæ noctis obscuritas; juxta illud Silii Italici lib. XV. "Nox somni genetrix"-- Potuit etiam desumi à *nape*, *the nape of the neck*, quod mox sequitur. si quidem eâ potissimum corporis parte dormituri entes deprehenduntur. Huc pertinet illud *hnipode*. Pastoral. XXXIV, 5.

NAP of cloth, Tomentum, villus, floccus panni. D. & B. *noppe*. *νῆπαλον* Græcis est Tomentum, à *νῆπτω* vel *νῆπτω*, Carpo, carmino, floccos carduis evello, ut solent fullones. Fortasse quoque huc referenda sunt G. *nappe*, & Angl. *napkin*, quòd villosa olim fuerint Mantilia & Mappæ. Notum nempe est illud Virgilii IV Georg. -- "tonsisque ferunt mantilia villis". Ita quoque author est Isigonus apud Plin. N. H. VII, 2 Scythas quosdam anthropophagos, decem dierum itinere supra Borysthenem amnem, "osibus humanorum capitum bibere, cutibusque cum capillo pro mantilibus ante pectora uti". [Sunt ab A.S. *hnoppa*. Villus. L.]

NAPE, *the nape of the neck*, Occiput, occipitium. Fortasse ob similitudinem est à *νῆπι*, Clivus montis aut promontorii sylvosus & leniter concavus. [Vel potius, ut Skinnero placet, à præcedenti *nap*. quia in occipitio seu, ut Barbari loquuntur, nuchâ lanugo quædam, seu pilus brevior & mollior succrescit.]

[**NAPE**, *neap*, Napus. Devoniensibus usitata. A.S. *næpe*. V. *Turnep*. L.]

[**NAPKIN**. V. *Nap of cloth*. L.]

[**NAPPY Ale**, Cerevisia generosa, & pinguis, vel quod lenis est instar villosæ vestis, vel quod instar tomenti calfacit, vel quod somnum conciliat. Hæ sunt variæ Skinneri conjecturæ, quibus liceat mihi addere alteram, quæ haud scio annon ad rem illustrandam perinde faciat. *Nap* Islandis est Poculum, scyphus, quod A.Saxonibus *nappe*. Ut primitus fortasse designarit Cerevisiam dignissimam, quæ in poculum infundatur. L.]

NARROW, Angustus, arctus. A.S. *neapu* est Arctus. *nýppan*. Coangustare. à *nýp*. Propè, pro quo Angli *near* vel *neer* dicunt. Belgæ *naer*, *naer*, unde *nauw*, Arctus. Arctant enim locum propè sibi junctæ extremitates spatium aliquod includentes, cum coartati atque in acutum angulum desinentis loci latera mutuo sibi appropinquant.

NASTIE, Spurcus, sordidus. Fortasse est à *νασός*, Confertus, dense plenus; ut propriè dicatur de re plurimis sordibus oblitâ & foedâ accumulatarum sordium constipatione horrente. [Rectius fort. Skinnerus "à Teut. *naftz*, Mafidus, q. d. nimia illuvie sordens, nimia uligine "corruptus. *netz*, Urina, *netzze*, Mador, *das* "bett

N A.

**“bett netzen, Lectum commingere. Fr. naz-
“zi, Humor. nezzen, Perfundere. Alludit Gr.
“*νεῖς*, Humor, humiditas, & *νάω*, *νάω*, Fluo”.
Hæc Skinnerus. B. **nat** est Madidus, humidus.
Omnia ortum trahunt à **NATGAN** † **ΓΑ-
NATGAN**. Rigare. L.]**

NATURAL *sonm*, Naturalis filius. Naturales di-
cuntur filii concubinarum, quos sola natura ge-
nuit, non honestas conjugii. Hæc habet Hortus
vocalorum edit. Lond. Anno 1500.

NATURE, Natura; vox omnibus ferè genti-
bus Europæis familiarissima. à nascor, quod ex
gnascor, à *γενάω*, unde *γενάσκω*. At *γενάω* à *γενίω*,
Id verius censeo, quàm ut Nascor contractum
sit ex nanciscor, ut hoc sit naturam adipiscor. Id
tamen placuit Cæsari Scaligero, commentario in
Aristotelis lib.V, c. XIV, sect. CLI. A nascor est
natura; ut *φύσις*, à *φύω*. Item natio, ut à *φύω* *φύ-
λοι*. Ejusdem originis natus pro filio; nata pro
filia. Ita Vossii etym. -- Francis peculiari voca-
bulo cnuat vel chnuat dicebatur Natura. Kero
in Glossis: Natura, chnuat. Naturâ, chnuati.
Naturaliter, chnuatliho. “Ad necessaria naturæ
“exeant”, za notdurftide cnuati uzkanen. Hu-
mana natura, manaskiu chnuat. Confer cum
iis, quæ apud Keronem leguntur in Genera,
chunni.

NAVE, Apsis, modiolus rotæ, rotæ medium,
cui infixi sunt radii. A.S. *naþ*. Al. nabe. B.
nabe. [Quidam illud rotæ medium **nabel** vel
radnabel appellant; quod sit quasi umbilicus
rotæ. At alii censent vocabulum **naþ** desumptum
è Gr. *συναφή*, Conjunctio; quod in hoc rotæ
veluti centrum radii omnes convenient & con-
nectantur. Ab hoc interim **nabe** vel **naþ** ista
sacrarum ædium pars, quæ Gallis *nef du temple*,
i. Apsis vel Concha templi nuncupatur, nomen
fortè acceperit: licet Salmasius Plin. exerc. p.
1216 censeat Naveni templi vulgo dictam ex
eo, quod camera ejus veluti navium carina sit.
Mihi certè Franco-Galli suum illud *nef* potius
videntur desumpsisse ex Teut. **naþ**, ob simili-
tudinem, quam cum rotæ modio habet. hæc
Apsis five Concha, i. illa templi medii (præfer-
tim rotundioris) camera, quam constituunt plu-
rium ac potissimorum fornicum arcus in unum
aliquod centrum atque unum veluti umbilicum
coeuntes.] E gl. D, 10. in Modioli, nabon.

[NAVE of a church, vide Nave, Apsis. L.]

NAVELL, Umbilicus. [Su *nasse*. Ill. *nable*.]
Al. nabalo. D. **nassle**. B. **nabel**. [A.Saxonibus
naþela † *nauela* dicitur: quod hac vel illâ ra-
tione corruptum putant ex *ὀμφαλός*, Umbilicus.
Quamquam &, ob quandam similitudinem, vi-
deri posset derivatum ab illo nabon, Modioli,
quod occurrit in gl. D, 10. Umbilicus enim in
corpore humano simillimus est Modio in ro-
tâ.] E gl. B, 56. in Umbilicus, nabalo.

NAVEW, *navew gentle or long rape*, Napus.
A.S. *naþ*. G. *navéau*, *navet*. It. *navone*. H.
nabo. B. **nabeel**. V. etym. Vossii in Napus.

NAUGHT, Nihil. item Malus, vilis, abjectus.
Goth. **NIYAIHT**. A.S. *naþiht*. *naht*. *nauht*.
nohþit. *nopiht*. *noht*. *nouht*. Al. *nieuueht*.
niouuiht, *nieht*, *niet*. Reliqua vide in annotatis

N E.

ad gl. Lipsii in nenuiht. Considera quoque an
non aliquam cum his affinitatem habeant quæ
affert Vossii etym. in Nauci. [Origo vocis
Naughty est ex negativis na, ne vel no, & *piht*.
quod non modò Creaturam, verùm etiam Quam.
libet aliam rem significat. Vide *Wigbt*.]

[NE, Non, veterum sæpissimè coalescit
cum verbis, &c. e. c. *nam* pro *ne am*, *nart* p.
ne art, *nat* p. *ne wat*. *not*, *ne wot*. *nere*, *ne
were*. *nill*, *ne will*. *nist*, *ne wist*. *nold*, *ne wolde*.
noste, *ne woste*. *naroos*, *ne aroos*, Non surrexit.
Isthas verborum contractiones ab A.Saxonibus
acceptas retinere, quibus erant frequentissi-
mo in usu *næþ* pro *ne þæþ*. Non erat. *nabbe*.
næbbe p. *ne hæbbe*. Non habuit. *nat*. *ne pat*.
Nescivit. *nill*. *ne pill*. Nonvult. &c. *nold*. *ne
polbe*. Noluit. Sic Gothi per aphæresin dicunt
NIST pro **NI IST**. Non est. Vide plura huc
pertinentia exempla in *Naie*, Negandi particu-
la. L.]

NEAH, *near*, *neer*, vide *Nigh*, Prope.

[NEAP-TIDE, Æstus maris decrescens. Gl. R,
p. 105. *Nepplob* † *ebba*. Ledona. Martyrol. ad
20 Martii, *Fyllepþlob* be nemned on læbene.
Malina. 7 *re nepplob*. Ledo. L.]

NEAT, Bos, vacca. A.S. *nyten*. Al. *noz*. Ill.
naut. D. *nød*. [Fortasse à *nyt*. Utilis: pror-
sus ut Hispanis *ganado* dicitur Pecus, à *ganar*,
Lucrari, quæstum facere; quod prisca gens
mortalium hoc unum præcipuè exerceret quæ-
stus genus. Græcis quoque *οὐλομαι* similiter ex
proventu nomen hoc sortita videntur quatenus
nempe *οὐλομαι* Homero est Proventus. Similli-
mam etymologiæ rationem habent Noræ nostræ
ad gl. B, 6. in Bos. Quod si cui tamen hæc o-
riginatio longè nimis petita videbitur, non re-
pugno, quo minùs is *nyten* deducat à *nytan*
(contracto ex *ni þitan*) Nescire, ignorare: un-
de *nytennyþ* exp. Ignorantia, ps. XXIV, 7. At-
que ad hanc quidem derivationem respexisse vi-
detur author Colloquii monastici, cum ait, *pe
nellaþ þeran rpa rþunte nytenu*. þa nan ðing
þitaþ buton þæþ 7 þæþer. “Nolumus esse
“sicut bruta animalia, quæ nihil sciunt, nisi
“herbam & aquam”, E Kerone, in Jumen-
tum.]

NEAT, Nitidus, mundus, tersus. G. *net*. It.
netto. B. *net*. [Su. *natt*.] Videri potest deri-
vatum ex Teut. **natten** vel **netten**, Hume-
ctare, proluere. Prorsus ut Latina Nitere & Ni-
tidus putantur esse à *νίπτιν* vel *νίξιν*, Lavare, ab-
luere; quoniam nitent lota; unde & Lautum
dixere elegantem & splendidum. B. quoque
plups, Purus, tersus, petitum putant ex *πλύσις*,
Lotio. **reyn**, Purus, mundus, derivant à *ρίνω*,
Adsperso, aquâ perfundo; ut **reyn** propriè de-
notet Adspersione aquæ mundatum. **loufer** de-
nique deducunt à *λυτῶν*, Lotio. de quo v. ob-
servata nostra in Willeramii pag. 51. Quum ta-
men A.Saxones ut plurimum *hlutep*. *hlutop* &
hluttop scribant, atque in ipsis quoque Ala-
mannorum antiquioribus monumentis *hluter*
scriptum inveniamus, rectius fortè à *κλύζεν*, Ab-
luere, eluere, deduxerimus illud *hlutep*, Pu-
rus. Nihil enim frequentius quàm ut *κ* in vo-
cabulorum

N E.

cabulorum initio, ante λ, ς, e collocatum, transeat in aspiratam.

[NEAT-HEARD, Bubulcus. à *neat* & *heard*, quæ vide. L.]

NEATHER, v. *Netber*, Infra.

[NEATSTONGUE, Lingua bovina. componitur à *neat*, Jumentum, & *tongue*, Lingua, quæ vide. L.]

NEBB, Rostrum. A.S. *nebb* est Vultus, item Nasus. Cim. *NEP* est Nasus. [Isl. *nebbe*.] B. *nebbe* est Rostrum avium. A.S. interim *nebb* videri potest concisum ex Cymræo *wyneb*, Facies, vultus. unde iis *wynebol* est Vultu speciosus. *wynebu*, Adspicere. quod J. Davies derivat ab Hebr. *נבב*, Adspicere. Ab A.S. interim *nebb* Angli desumpserunt suum *nibble*, quod vide.

NECESSITIE, Necessitas. Ita dicitur omnis *νεCESSITAS* à *ἀνάγκη*. V. Salmasium Plin. exerc. p. 1085. sicuti & Vossii etym. in Neceffe.

NECK, Collum, cervix. A.S. *hnecc*. D. *nacke*. B. *neck*. V. observata nostra ad abbatis Willeramii p. 67. G. *la nuque de col* est Junctura cervicis: quæ Italis & Hispanis *nuca* dicitur. *Nuque du cou*, inquit Menagius, *a este dict de Nucula: les Alemans disent nacke*. Immo *Nucca* Italis quoque denotat Manuum pedumque Juncturam. Teut. *neck* vel *nick*, Cervix, est à *nicken*, Prorsum retrorsumque obvertere atque in omnes partes facili motu circumagere. Ipsum verò *nicken* est à *νύω*, *νύω*. Omnino vide quæ porro annotavimus ad Willeramii locum proximè citatum. Atque adeò quoque homini nato dignissima videri potest consideratio, cur Deo opt. max. visum fuerit cervicem undequaque mobilem hominibus tribuere. Eximiè in Catone Majore; "Credo Deos immortales sparsisse animos in corpora humana, ut essent, qui terras tuerentur; quique cœlestium ordinem contemplantes, imitarentur eum vitæ modo, atque constantiâ". Seneca de Vita beatâ, c. 32; "Curius nobis Natura ingenium dedit, & artis sibi ac pulchritudinis suæ conscia, spectatores nos tantis rerum spectaculis genuit: perditura fructum sui, si tam magna, tam clara, tam subtiliter ducta, tam nitida, & non uno genere formosa, solitudini ostenderet. Ut scias illam spectari voluisse, non tantum adspici; vide quem nobis locum dederit. In mediâ nos sui parte constituit, & circumspectum omnium nobis dedit: nec erexit tantummodo hominem, sed etiam, ut ab ortu sidera in occasum labentia prosequi posset, & vultum suum circumferre cum toto, sublime fecit illi caput & collo flexibili imposuit". &c. Ovidius Metam. 1.

Pronaque cum spectent animalia cætera terram,

Os homini sublime dedit, cœlûmque tueri jussit, & erectos ad sidera tollere vultus.

NECROMANCIE, Necromantia, i. divinatio, quæ fit evocatis ad sua cadavera spiritibus. atque ita ferè Theot. gl. C, 7; Necromantia, sella fram hello kihalota. A.Saxonibus interim Necromantia propriè valdè ac mirum in modum

N E.

emphaticè *lic-piglung* dicebatur, à *lic*. Funtis; cadaver, & *piglung*. Vaticinium, divinatio. Vide Canones datos sub Rege Edgardo, § 16. Patet igitur Necromantia vocabulum desumptum ex Gr. *νεγμάντια*. atque inde quoque ortum traxisse G. *negromance*. It. *negromantia*. H. *negromancia*. Cujus etymologiæ cum ignari essent vulgo Belgæ, censerentque Negromantiam dictam quasi Nigromantiam, suâ quoque linguâ vernaculâ Magicas artes appellaverunt *swarte konsten*. Dani *sort konst*. Angli *black artes*.

[NEDDER, NEDRE, Anguis. Ch. Isl. *nedur*. C.B. *neidir*. Hib. *athair*, *nathair*. V. *Adder*: L.]

NEECE, v. *Niece*, Neptis.

NEED, Inopia. item Opus, usus. *to have need*, Opus habere, indigere. M. Casaubonus per quandam literarum transpositionem factum putat ex *ἰνδία*, Indigentia, penuria. -- *Need*, *ἰνδία*. *Earmness*, *ἰερμία*. *Scantness*, *ἰχάνια*. *Scarcenes*, *χίρως* vel *χέρνια*. Ecce quatuor ejusdem propè significationis vocabula, inquit M. Casaubonus de vet. linguâ Anglicâ, pag. 202, eadem apud Græcos (quantum varietas dialecti admittit) & Anglos. Quis tam ferreus ac bardus, ut hanc tantam affinitatem ad propiores aliquas non referat causas? Cæterum, duo illa posteriora *scantness* & *scarcenes* hodièque notissima; at *earmness*, olim tritissimum, nunc apud Anglos exolevit. Pro eo tamen antiquiores dixerunt etiam *printh*, quasi ex *ἰερμότης* (ut *φιλία*, *φιλότης*. &c. & *φαιλότης*, *filth*. de quo suo loco.) quod idem, sed alterius formæ verbum. [Vide *Need*, *Vis*.]

NEED, Vis, necessitas, compulsio. Goth. *NEANF*. Cim. *NEP*. A.S. *neob*. *nyb*. Al. not. D. *nōd*. B. *nood*. Andr. Helvigius deduxit à *πῆν*, Impulit. Videtur interim A.S. *nyb* plurimum affinitatis habere cum *νύω* vel *νύω*, Pungo, impello; quòd Necessitas nos ad aliquid agendum aut patiendum veluti quibusdam stimulis adigat. Notum est illud Senecæ rhetoris lib. IV, Controv. 4; "Necessitas est, quæ navigia jactu exonerat. Necessitas est, quæ ruinis incendia opprimit. Necessitas est lex temporis".

NEEDLE, Acus. Goth. *NEPΛA*. A.S. *næbl*. *nebl*. Al. *nalde*. D. *naael*. [Isl. *naal*.] B. *naeld*. vett. Frisiis *nirle*, ut videre est LL. Fris. XI, 48. M. Casaubonus Angl. *needle* factum putat ex *βελόνη*, Acus. quem adi. Rectiùs tamen statuas *needle* dici quasi *nadel*, à Teut. *nauwen* vel *naien*, Suere. Veteribus enim tale aliquod verbum in usu fuisse, manifestum fit ex illo *nauiit*, Sui, quod habet Tatianus LVI, 7. quemadmodum & ex illo *NEALT*. Affumentum, commissura, quod occurrit in Argenteo codice Lucæ V, 36.

NEER, v. *Nigh*, Propè.

NEEZE, *sneeze*, Sternutare. D. *nyse*. B. *nize*. Videntur interim A.Saxones etiam *þneor*an dixisse. gl. R, 79; Sternutatio + sternutamentum, *þnytingc* + *þneorung*. V. quæ supra diximus in *Fneese*.

NEIE, *neigh*, Hinnire. A.S. *hnægan*. B. *nepe*. V. an non sit à *negge*, Mannus; ut Angli-

E c c e

ca

N E.

ea neigb + neie propriè sint Mannulorum instar inclamare. [Omnia cum Skinnero puto à sono facta. L.]

[NEIF, Pugnus. G. Dougl. 123, 45. ab Ill. nesi, idem. A. Boreales dicunt *neirve*. L.]

[NEIGH, NEIGHEN, Appropinquare, accedere. Chauc. Al. nahen. Goth. **NEOGAN**. à **NEOJA**. Juxta, prope. quod vide in *Nigb*. L.]

[NEIGHBOUR, Vicinus. A.S. *nechebupa*. *nehgebup*. *nehbup*. L.]

NEITHER, Neuter. A.S. *naðep*. *napðep*. *nahpæðep*. Al. *niuuether*. [à ne. Non, & *ether*, Alteruter, q. v. L.]

NEPHEW, Nepos. A.S. *nef*. *neua*. Al. *neuo*. G. *nepveu*, *neveu*. It. *nipote*. H. *nieto*. B. *nebe*, *neef*. [Quod vocabuli originem attinet: nisi Antiphrasin pro frivolo Grammaticorum commento putarem habendam, sine ullo scrupulo A.S. *nefa* deducere à *nípa*, Sobrius sum: quandoquidem constat nullos ferè minùs sobrios iis, qui Patre mortuo in Avi aut Avix tutelam deveniunt. Nam Avi leviores plerumque sunt Patribus atque indulgentiores; & si fortè severiùs cum nepotulis agere cupiant, facilè propter ætatis imbecillitatem à pueris patrio metu solutis contemnuntur. Hac propter magis probabili, ut mihi quidem videtur, conjecturà derivabitur à *nípa*, Infans; quòd Avi atque Avix præposterà quadam indulgentià Nepotulos suos molliùs plerumque habeant, atque eos quoque non rarò ad adultam usque ætatem *nípa* vocitent, veluti blandis infantix annis cum dulci nomine diutiùs fruituri. Quòd si tamen hæc longiùs petita vel potiùs commentitia cuiquam videbuntur, is adeat Scaligeri conjectanea in Varronem de L.L. ubi Nepotes dictos contendit è Gr. *νέπιδς*. v. locum. Ex jam dictis interim liquet Romanos non sine causà Prodigum, quem Græci *νέπιδς* vocant, Nepotem dixisse. Nam, ut docet Philosophus in IV Nicom. rarò prodigalitatis infamià laborant, qui suo sibi labore pararunt opes: perspecta enim habent fortis paupertinæ incommoda; præterquam quòd, ut scribit idem, naturà ita comparatum est, ut opera sua ament omnes artifices; sicuti Patres videmus amare liberos, & Poetas carmina sua. Eandem etiam ob causam sæpenumero usu venit, ut filii, qui prioris parentum paupertatis fuere conficii ac sudoris participes, frugaliter vitam instituant: at horum nepotes, qui neque sudarunt ipsi in quærendis opibus, quibus abundant, neque ipsi inopiam unquam sunt experti, proni sint ad luxum atque omnia profligatissima adolescentiæ vitia; quæ propterea Nepotatum nuncuparunt, & Nepotes, qui sic viverent. E gl. C, 18. in Sobrinus.]

NEPP, *nipp*, Calamintha, mentastrum, nepeta. B. *neppe*, *nippe*. G. *nepte*. It. *nipotella*, *nipitella*. Nepita, næpte; gl. R, 39.

[NERYS of a boar, Vox venatica. B. *nieren* sunt Renes. Su. *niurax*. ab Ill. *nare* + *nara*. Lumbi. L.]

NESCOOK, Tener, mollis, delicatus. A.S. *neyc* + *hnerc* est Mollis, tener, effeminatus.

N E.

neyc hnerce. "Ramus tener"; Matth. XXIV, 32. *hnerce* lusu. "Emolliens amor"; Psal. XVII, 3. *hnerce* pull. "Mollis lana"; Herb. II, 18. *mann* hnercum *gypulum* *gercnybne*. "Hominem molli-bus, vestibus amictum". pro quo Argenteus codex: **MANNAN HNASUGAIM YAST-GYM ΓΑΥΑΣΙΑ ΑΝΑ**. Mat. XI, 8. & Luc. VII, 25. Belgis quoque *nes* vel *nesch* est Humidus, mollis. unde iis *nesch* *weder*, Aer humidus. *nes* *brood*, Panis nimia aqua dilutus. *nesch* *ey*, Ovum forbile. Referunt verò *nes* istud ad Theot. naz, Madidus.

NESH, Tener, frigoris impatiens. Refer ad ea, quæ proximè diximus in *Nescook*.

[NESS, Terminatio nominum multorum frequens. ab A.S. *nære*. *neye*. Promontorium. hoc ab altero *neye*. Nasus, q. d. Nasus terræ; quia instar nasi prominet. Alludit Gr. *νῆσος*, Insula; quia omne promontorium est peninsula. Skin. Belgis ob eandem rationem dicitur *neus*. Suecis *näs*. V. *Nose*, Nasus. L.]

NEST, Nidus. A.S. *neft*. *nýft*. Al. *nift*. D. *neft*. B. *neft*. Magnam habent affinitatem cum Gr. *νῆστις* vel *νῆστις*, Nidus. Nisi fortè malis originem vocabuli petere ex Cim. **IF KINTI**, Comprimo, coarcto; quòd nidulantes aviculæ varias res magnà sedulitate hinc inde comportatas non minore solertià in unum cogant coarctentque. Nestingus dictus est nobilis infans ab Alfredo rege in nido aquilæ inventus. V. *Monast. Angl.* p. 256, 48, b.

NETHER, *nearber*, Inferius, deorsum. A.S. *neoðep*. *nýðep*. Cim. **KIEIA**. Al. *nidar*. [D. *neden*, *neder*. Ill. *nedre*. B. *neder*. Valde sunt affinia Gr. *νέσθρις* vel *νέσθρις*, In imo, in imo fundo, ex imà parte. Possunt etiam derivari ab *νέσθρις*, Infra, inferius. Levissimà tantum opus est litterarum transpositione, post abjectum initiale. E gl. B, 27. in Infima, *nidarofsta*.]

NETT, Rete. Gothis **NATI** est Rete. **NATGA**, Retia. A.S. *netz* + *nýt* est Rete. Al. *netze*. B. *nette*. [Ill. *noot*. Valde affinia sunt Gr. *νήθειν*, Nere, contexere, eo nempe sensu, quo libro Secundo c. 32 Anthologiæ legimus, *ἡ δ' ἀράχνη νήθει αὐτὸν ἀπυρέμενον*. E gl. D, 24. in Rete.]

NETTLE, Urtica. A.S. *netel* + *netle*. Al. *ne-tele*. *nezele*. B. *netel*. [Affinia sunt Gr. *νῆτω* vel *νῆτω*, Pungo, fodico. Alii tamen deduxerunt à *νῆ* & *πῆτω*, quòd urticas aliquando experti, nunquam eas postea studeant evellere: unde & *ἀνθη* dicta est Græcis, *πῆτὸν τὸ μὴ ἔχειν καλὸν ἀφ' αὐτῆς*, quòd sit difficilis tactu, quòd non habeat commodam ansam. M. Casaubonus Angl. *nettle* derivat ex *νῆδη*, Urtica. quod ex *νῆζειν*, Mordere, urere. quomodo & ab Urendi verbo Latinis appellata est Urtica. Anglis *to nettle a man* metaphoricè accipitur pro Facere quod quis perini-què ferat, animum alicujus morficare, pungere, urere. Flandris quoque *tingelen* idem quod *vernetelen*, Urticis adurere. *tingel* enim iis est Urtica: ita dicta à *tintelen* vel *tingelen*, Acres vellicantis uredinis compunctiunculas pati: nam Belgas pro *tintelen* olim quoque *tingelen* dixisse conjicio ex illo *tingle*, quod in hoc

N I.

hoc ipso etymologico aliquantò post occurret. V. etym. Vossii in Urtica. E gl. D, 36. in Urtica.]

[NEVEN, NEVIN, Nominare. Ch. G. Dougl. Sunt ab Ill. *naffn*. Cim. *NIPI NIPI*. V. Name. L.]

NEVER, Nunquam. A.S. *næfre*. à ne. Non. & *æfre*. Unquam. B. *noyt* similiter dictum quasi *ne noyt*, Non unquam.

NEW, Novus. Goth. *NINGA*. Cym. *newyd*. A.S. neop. *nip*. *niop*. Al. *niuer*. G. *neuf*. It. *novo*. H. *nuevo*. Cim. *NI*. D. *ny*, *nyt*. B. *nieuw*. Græcis *νέος* + *νῦν* est Novus. V. A, 24. in Rude.

[NEWFANGLE, Novitatis studiosus. Chauc. Skinnero etymologia T. Henshaw vehementer arridet, qui dictum putat quasi *new Evangelis*, i. e. Nova Evangelia. Editor G. Douglas compositum vult à *New*, Novus, & A.S. *þengan*. Capere, apprehendere, corripere. Is qui nova captat. L.]

[NEWT, Lacerta. Junius correptum fuisse putat ex *an evet*. Vide *Evet*. L.]

NEXT, Proximus. A.S. *neahrt*. *neht*. *nyht*. next. Al. *nahst*. D. *näst*. B. *naest*. Sunt à neah. neh. vel nyh. Propè.

[NIB, Rostrum, & per translationem Pennæ cuspis. Vide *Nebb*. L.]

NIBBLE, Morficare, leviter arroderè cibos, esculenta perfunctoriè degustare atque extremo veluti rostro solummodò admordere: ut sit ab A.S. *nebbe*. Rostrum. Nisi fortè malis deducere à *νιβάλλω*. prout *νιβάλλωμαι* vel *νιβάλλωμαι* Hesychio sunt Edulia suavia & delictiora, quæque non tam sedandæ famis quàm voluptatis percipiendæ gratiâ elegantius exquisitiùsq; apparantur. Belgis quoque non ignotum est verbum *nebbelen* vel *nibbelen*, siquidem Anguillas ab hoc verbo Batavi *nebbeling* nuncupant; propterea quòd huic piscium generi familiare est hamo piscantium spem istiusmodi admorsuiculis frustrari. Immo Anglis quoque Papilla ab hoc verbo videri potest *nipple* dicta, quòd infantes assidudè ei adhæreant instar pisciculorum sugendo morsicandòque hamo semper imminentium. Sed fortasse, ob rationem satis apertam, rectius *nipple* derives à *nipp*, Vellicare, comprimere.

NICE, Mollis, effeminatus, fastidiosè curiosus & delicatus, quales sunt, qui nunquam extra natale solum ædèsque paternas vixerunt, eoque omnia sibi hætenus in experta minùs probant ac tantum non fastidiunt. Videtur delumptum ex G. *niais*, Homo ad omnia ineptus, simplex, fatuus, quique Gallis aliàs *oiseau niais*, It. *uccello nidiaco* nuncupatur: metaphorâ sumptâ ab avibus adhuc implumibus atque etiamnum intra nidum se continentibus. Hanc vocabuli originem respicit magnus Thuanus lib. I de Re accipitrariâ;

Ignavus vulgo à nido atque implumis habetur,

Unde etiam nomen ---

Ab eadem metaphorâ videntur quoque A.Saxones mutuati suum *bilehpæte*. Mitis, mansuetus, innocentiam simplicitatèque verè Christianam

N I.

in rebus agendis præ se ferens: ut sit à *bile*, Rostrum. *hpæte*. Albus; siquidem notissimum est omnis malitiæ ac vafritiei expertes esse avium pullos, quamdiu adhuc albicans vel subflavum habent rostrum. Pari denique modo vocem *Beanus*, in Academiis receptissimam, deduxerunt viri docti ex G. *bec jaune*. V. Gal. origines Menagii in *Bijaune*. [Mihi placet deducere ab A.S. *neyc*. Tener. q. v. in *Nesb*. L.]

[NICHE, v. *Nock*. L.]

[NICK, *old nick*, Diabolus. B. *nicker*. Su. *nacken*. Ill. *nifur*, Bellua aquatica. Ol. Wormius Mon. Dan. lib I, c. 4. hæc habet. "In mari imperium obtinere Noccam credebant, instar Neptuni; unde aquis suffocatos à Noccâ abreptos spargebant: *nocken tog hannem bort*. "Quibusdam in locis Daniæ, hunc Noccam *nicken* vocant, & non in mari solum, sed & in fluviis & amnibus profundioribus interdum apparere perhibent, instar monstri marini, caput humanum habentis, præsertim miseris illis, quibus jamjam præsentissimum submersio nis periculum imminet. Ferunt etiam submersos, ex aquâ sublato, naribus fuisse rubentibus inventos, tanquam aliquis compresso ore sanguinem exsuxisset: unde illud vulgare *nicken hassuer fugit hannom*. --- De hoc Nicca seu *nicken*, ut & aliis Septentrionalium idolis compendio differit Joh. Wasthovius in præfatione ad vitas Sanctorum. Neccus, inquit, (hic ille est, qui nobis Nocca & *nicken* dicitur) nullam beneficam divinitatis opinionem adeptus, sed certâ tantum pernitie metuendus, quod a quis suffocaret". &c. L.]

NICK, in the nick of time, Peropportune, in ipso temporis articulo. *nicke* Danis, & *nicken* Belgis est Nictare oculis. Angl. itaque in the nick tantundem est ac si dicas Illo temporis momento, quum res maximè exigebat. "In tempore ad eam veni; quod rerum omnium est primum"; Terent. Heautont. II, 2. "illud vide, ut in ipso articulo oppressit"; Idem Adelphis, II, 2.

NICK-NAME, Nomen in opprobrium & contumeliam superadditum. G. *nom de nique*. quod videtur ab Italis mutuatum, ut quibus Iniquus non modò *iniquo*, sed & *niquo* dicitur. Gallis quoque *sobriquet* dicitur. It. *sopranome per burla*. B. *toenaem*, *lasternaem*, *schampnaem*, *schandnaem*, *scheldnaem*, *schendnaem*, *spotnaem*.

NICOTIAN, Pætum. *English tobacco, green cowslippes or yellow henbane*: Gerard. Traxit hæc herba nomen hoc à Johanne Nicod, magistro libellorum supplicum in Parisiensi regiâ: nam is à Rege suo in Lusitaniam missus, ipse quoque anno Dom. M.D.LX, transmisit Nicotianam in Galliam; sicuti ipse de se testatur in Thesauro, quem edidit, linguæ Gallicæ. Hanc item Nicotianam Catharina de Medicis voluit de suo nomine appellari Medicæam: quemadmodum evincit illud epigramma Georg. Buchanani, felicissimi poetæ Scoti:

Doctus ab Hesperii rediens Nicotius oris,
Nicotianam rettulit:

E e e e 2

Nampe

N I.

Nempe salutiferam cunctis languoribus her-
bam

Prodesse cupidus patriæ.

At Medice Catharina, *καθαρίνα* luésque suo-
rum,

Medæa sæculi sui,

Ambitione ardens, Mediceæ nomine plan-
tam

Nicotianam adulterat:

Utque bonis cives prius exuit, exuere herbæ
Honore vult Nicotium.

At vos auxilium membris qui quæritis æ-
gris,

Abominandi nominis

A plantâ cohibete manus, os claudite, &
aures

A peste tetrâ occludite.

Nectar enim virus fiet, Panacea venenum,
Medicea si vocabitur.

V. Menagium in *Nicotian*.

NIECE, *neece*, Neptis. G. *niece*, *niepce*. It.
nezza. H. *nieta*. Quemadmodum autem supra

G. *nepveu* derivavimus ex Nepos, ita quoque
hoc in loco *neipce* petimus ex semibarbaro Ne-

ptiffa. A.S. *nipe* est Neptis, quod in sexus dif-
crimen ita videri potest deflexum ex *nepa*. Ne-

pos. atque ab isthoc *nipe* Belgæ fecerunt suum
nicht. V. quæ annotamus in *Oar*, Fodina au-

ri. Cym. *nith* est Neptis ex fratre vel sorore.
Arg. codici *NIΨGIS* est *συγγήης*. Joh. XVIII, 26.

NIΨGΣ. *η συγγήης*. Luc. I, 36. *NIΨGANS*.
συγγήης. Luc. XIV, 12. item *ΓΑΝΙΨGΣ*.

Luc. I, 58. Marc. VI, 4. vett. denique Cimbris
NIPT etiam dicta est Soror. V. Egilli skalla-

grimi epiniciu, Classis tertiæ Strophâ primâ.

NIGGARD, Parcus, avarus. D. *nidst* est Sor-
didus, præparcus. sed *niggard* fortasse dictus est

à Negando; ut propriè denotet Petentibus om-
nia negantem. Etiam *nigges* dicuntur Chau-

cero Pl. T. 757. Fortasse à proximo *nigh* vel *neer*.
siquidem vulgo Angli de Homine præparco at-

que ad rem valde attento dicere solent *be look-
eth very nigh*, vel *be is a neer man*. [Ab Islan-

dis petendum, quibus *niuggt* denotat Tenacem,
deparcum. L.]

NIGH, *neab*, *near*, *neer*, Propè. A.S. *neah*.
neh. Al. *nah*. Cim. *KA*. D. *na*. B. *nae*. Om-

nia sunt ex Goth. *NEOL*. quod sæpè habet
Argenteus codex. nam *NEOL* pro *εργός* occur-

rit Marc. XIII, 28. & Luc. XIX, 11. *VAS*
NEOL ANΛΨS. *η εργός η ιερή*. Joh. VII, 2.

NEOL UIMAN. *προσεγγίζου*. Marc. II, 4.
NEONNAGAN ΨEINANA EKIGXS.

τὸν πλησίον σε ἀπαπήσεις. Matth. V, 43. Marc. XII,
31. Luc. X, 27. *OLIST MIS NEONNAG-*

GA. *τίς ἐστὶ μὲς πλησίον*; Luc. X, 29. Andreas Hel-
vigius Germ. *nach* derivatum putat ex *ψη*,
Accedere, appropinquare. [Huc refer A.B. *to*

nigh a thing, Rem aliquam tangere. L.]

NIGHT, Nox. Goth. *NANTS*. [Isl. *noot*.]
Cym. *nôs*. A.S. *nih*. Al. *nacht*. *naht*. *naht*.

G. *nicht*. It. *notte*. H. *noche*. Cim. *KA*. D.
nat. B. *nacht*. [Græcis *νύξ* est Nox. & *νύκτα*

poetæ *νύκτα* dicunt: unde remansit *νυχθέμερον*,
Spatium viginti quatuor horarum. Hesychio

N I.

quoque *νύξ* exp. *νύξ*, *νύκτα*, Nox, tenebræ. at
Suidæ *νύξ* est Nox. Martinio *νύξ* est à *νύξ*,
ipsum verò *νύξ* à *νύξ*, Quies. Nox etenim est

tempus quietis. Septem sunt tempora noctis.
Crepusculum. Vesperum. Conticinium. Intem-

pestum. Gallicinium. Matutinum. Diluculum.
App. gl. D, 5. E gl. D, 22. in Nox.]

NIGHTINGALE, Luscinia. A.S. *nihtegale*. Al.
nachtegala. D. *nattegall*. V. not. ad gl. C, 5. in

Clangoris. [Componitur ex *nigh*, Nox, & *ga-*
lan. Canere. --- C. Britannis nuncupatur Eos, ab

νύξ, Diluculum; quòd benè manè & cum pri-
mum malignâ luce Mundus incipit clarescere,

dulcisono sublatissimæ vocis modulamine pertem-
tatum mulceat aera. Fieri interim potest, anti-

quum illud *gale* originis quoque Cimbricæ esse.
Legimus enim in Egilli skallagrimi epinicio,

quod in laudem Regis Blodoxe, cujus filium tru-
cidaverat, decantavit *PAIT A BAPI*, "Refo-

"navit tensus arcus". Hæc habent notæ ad gl.
C, 5 in Clangoris, *calmes*. quibus addere non pi-

gebit quæ Auctor annotavit ad p. 6 gl. Cott.
Achalantis & luscinia & roscinia, *nihtegale*. Ro-

chinolus, *een nachtegael*; Author Gem. gemm.
Varia certè plurimarum rerum vocabula rudioris

ævi barbaries non usqueadè ineptè videtur esse
commenta. Inter quæ libens quoque retulerim

Roscinia & Roschinolus: ita enim nuncupan-
dam censuerunt Lusciniam, quòd roscidâ matu-

tinarum horarum tempestate plurimum cantillet.
Crediderim itaque Italos Gallósque *Rossignolo* &

Rossignol potiùs desumpsisse ex semibarbaris his
vocibus, quàm ex Lat. Luscinia, unde hæcte-

nus *Rossignol* suum magno consensu derivârunt
Gallorum doctissimi.]

[NIGHTMARE, Ephialtes. V. *Mare*. L.]

[NILL, Nolle. A.S. *nillan*. à *ne*. Non, &
pillan. Velle. V. *Ne*, non. L.]

[NIM, Capere, accipere, sumere, prehende-
re. B. *nemen*. Al. *neman*. A.S. *niman*. *neman*.

Isl. *nema*. Goth. *NIMAN*. quod Authori affi-
ne videtur Gr. *αἰνυμαι*. Hodie verbum in malam

partem accipitur pro Suffurari, furripere, & pro-
prium est Erronum, qui vulgo vocantur Ægy-

ptii. L.]

NIMBLE, Agilis, expeditus, strenuus. Vide-
tur factum ex A.S. *numol*. Capax, docilis. Æl-

frici gr. IX, 60; *numol* οὐδὲ γερνδίζ. Ca-
pax. Al. *farnemanter* est Capax. ab illo verni-

man, Percipere, intelligere. quod fuit in Obs.
ad Willeram. p. 9. Nimirum ut à Gr. *καταλαμβάνειν*,
Comprehendere, percipere. *καταληπτικός* est

Capax: unde remansere G. *capable*. It. *capabile*.
H. *capax*. Angl. *capable*. ita quoque à Teut.

neman & *niman* sunt *numol*. *fernemanter*. &c.
Cim. quoque *NIYA* erat Discere. Atque ita in

Epicedio Regneri Lodbrog, Strophâ 28. *KAY*
IF exponitur Didici. unde Danis *nem* est Docil-

lis. *nemne* & *nemhed*, Docilitas. &c.

NINE, Novem. Cym. *naw*. Goth. *NINN*. A.S.
nigone. Al. *niun*. D. *ni*. Cim. *KIN*. B. *negen*.

Græcis *εννέα*. V. etym. Lat. Vossii in Novem.

NINNIE, Fatuus. [H. *ninno*, Infans. It. *nen-*
cio, Stultus.] *νενήλα* Callimacho est Demens,
vecors. *νενός* Hesychio exp. *εὐθύς*, Simplex ac

mini-

N I.

minimè malus. quemadmodum *innis* & *innis* eidem est *innis*, Fatuus. Hebræis *נִי* est Puer, infans. Fortasse quoque huc facit, quod Ninnarius in glossis Isidori dicitur, cujus uxor moechatur & tacet. pro quo tamen in glossario Arabico-latino legas, Ninnarus, mirio; cujus uxor moechatur, ipse tacet. In glossis quoque Isidori est Niniosus, garrulus. Anglis alio nomine *wistal* dicitur Stolidè uxorius, h. e. maritus, qui uxorem moechari deprehendit & connivet. "Ninarius est vir, cujus uxor moechatur & ipse tacet. *een hennen-taster off koecklion*". Gem. gemm. V. quoque Teut. in *man.* & in Ninnarus. [Nota obiter quod Hibernis *nin* Imaginem denotat. L.]

NIPP, Vellicare, comprimere, summis digitis constringere. B. *niipen*. Fortasse à Nepà desumptum est verbum. Nisi malis referre ad *νίπτω* vel *νίπτω*. Carpo, carmino, carpendo vellicandòq; expolio. [Suecis & Islandis est *niupa*. quod Gothicæ originis esse extra dubium ponit *ΓΑΝΙΠΝΑΝΔΣ* Mar. X, 22. L.]

NIPPLE, Papilla. Vide Nibble.

NITHING, Nequam. M. Paris. anno Domini 1089; "Cum rumor facti hujus ad Regias aures pervenisset, Rex irâ inflammatus, stipendiarios milites suos Anglos congregat, & abfque morâ, ut ad obsidionem veniant, jubet; nisi velint sub nomine *nithing*, quod Latine Nequam sonat, recenseri. Angli (qui nihil contumeliosius & vilius æstimant quàm hujusmodi ignominioso vocabulo notari) catervatim ad Regem confluentes, ingentes copias conficiunt. Obsessi autem longiorem obsidionem ferre non valentes, castellum Regi reddiderunt". Præterea quæ Wilielmus Wats de voce *Nithing* annotat ad hunc locum, quum propius ad eam accedant *nīð* vel *nīðhete*. Nequitia, malitia. *þa ðohtron nīðar on heortan*. "Qui cogitaverunt iniquitates in corde"; v. ps. CXXXIX, 2. *þie forpnumen nīð*. "Consumatur nequitia"; v. ps. VII, 10. *æfter nīðhete*. "Secundum nequitiam"; editionis Spelmanianæ ps. XXVII, 7. item ps. LIV, 17; *nīðe on capbungrtopum heopa*. "Nequitia in habitaculis eorum". Originem interim A.S. *nīð* vel Angl. *nithing* pete ex iis, quæ annotavimus ad gl. Lipsii in *nenuiht* vel *nieuuiht*. [Extat vox in *unniþing*. ut Hiccius observat, chron. Sax. Gibl. 195, 26. *þ bæt þ ælc man þ pæpe unniþing sceolbe cuman to him*. "Et iussit unumquemque, qui non esset proditor [desertor, perfidus] ad se venire". quam cum viro illo doctissimo petendam duco ab Isl. *ad nīða*, Vitare, depravare, convitiis lædere. *nidingr*, Apostata, foedifragus, qui turpe & detestabile facinus perpetravit, vilis, contemptus. *nidinskapur*, Scelus. *nidinsuig*, Cædes turpissima, parricidium. *nidingsverk*, Nefaria & infamia scelera. Radix fortasse omnium est *nyð*, Rejectanea, contumelia, dira imprecatio, invidia, obrectatio. L.]

NITT, Lens lendis. Cym. *nedden*. A.S. *hnitu*. Al. *niz*. D. *nīðder*. B. *neten*. Omnino affinia sunt Gr. *νήπιος*, *ιδίος*. quod idem significat. V. gl. D, 5. in Lens lendis. [Exod. VIII, 16. *Ahefe þine*

N O.

gipbe. 7 þleþ on eopþan. þ gnættar gepuþon oþen eall Eþýpta land. L.]

No, Non. V. quæ supra annotavimus in *Nais*, negandi particulâ.

NOBLE Genus aliquod monetæ Anglicanæ, sic dictæ ob præcellentiam auri, unde cufa est. Ex istiusmodi auro lectissimo factus vocatusque est nobilis ille ab Edvardo III cufus Nobilis, anno Christi 1344. circa quod tempus institutus est ordo Georgianus sive Periscelidis; ut inde Georgiani nobiles Spelmanno dicti videantur. Sæpe appellatur *Noble a la Rose*. propter rosas rubras & rosas albas domus Lancastriensis atque Eboracensis. V. Menagium in *Noble*.

NOBLE, Nobilis. est à Notum. ut à Motum, Mobilis. à Fictum, Fictilis. à Coctum, Coctilis. Nobilis igitur à nominis claritate dictus. V. porro quæ de his dixit clarissimus Vossius Orat. institut. lib. II, c. 14.

[NOCK, Crena. B. *nocke*. It. *nocca*, *nocchia*, Incisura sagittæ. *noccare*, Incidere. Vulgatiùs nobis dicitur *notch* & *nick*. inde per translationem Anus dicitur *nock*, quasi Incisura, ut G. *les fesses* Nates, q. d. Fissura. Datur & G. *niche*, *oche*, It. *nicchio*, *nicchia*, Angulus, foramen, ejusdem credo familiæ. Skin.]

NODD, Nutare, nuere, annuere. Cym. *am- naid* est Nutus. *anneidio*, Nuere, annuere. V. Joh. Davies. [Græcis *νύειν*. Hebræis *נָוַן* est Nutare. L.]

NODD, Crebro marcentis capitis nutu somnum inter opera obrepentem simul & deferentem testari, atque ita minimum veluti somni gustum per intervalla carpere. Nescio an derivari possit ex *νύειν*. Pigritia, segnitie, torpor. [Cur non per translationem dici possit à proximè præcedenti *Nodd*? Græcis *νύειν* à *νύω* est Dormito. L.]

NODDIE, Stolidè ineptus. *νύειν* Græcis est Tardus, hebes, stupidus. Italis *noddo* est Spurius. item Stolidus. [Rectiùs fortasse Skinnerus, qui derivat à Norm. *naudin*, Fatuus. L.]

NODDLE of the head, Occiput. [Secundum Minseum q. d. pars capitis nutans, à *nod*, quod vide. vel potiùs ab A.S. *hnol*. Vertex, per epen- thensin *re* D. Skin.]

NOIANCE, Nocumentum, incommodum, damnum. G. *ennuy*. It. *annoià*, *annoiànza*, *annoiamento*, *noianza*, *noia*, *noglia*. Anglis *to annoy* est Infestare, officere, incommodare. G. *ennuyer*. It. *annoiare*, *noiare*. B. *noyen*, *noeyen*. Cym. *eniweid* est Noxa, damnum. *eniwo*, Nocere. quod quàm proximè accedit ad *νύω*, quæ Græcis est *πολεμική θεά*, Bellica Dea; diciturque, Eustathio authore, ab *νύω*, Perimo, occido. Flandris quoque *noose* est Noxa. *noosen*, Nocere. ac fortasse huc pertinet illud *nosada*, quod glossæ Lipsii exponunt Impedivit.

NOISE, Strepitus, tumultus, rixa. G. *noise*. de quo sic Scaliger ad illud Manilii lib. Secundo. "Diligerent alia, & noxas bellumque moverent. Noxa & Noxia, *βλάβη*: hoc tritum est. "Sed hîc Noxa est Jurgium, simultas. Auso-
F f f f "nius;

N O.

"nius; Sæpe in conjugis fit noxia, si nimia est
"dos. unde mei Galli *noife* pro Jurgio usurpā-
"runt". Hæc Scaliger. Flandris *noose* est Lis,
contentio, dissidium, fortasse à *noos*, quod He-
sychio est *σανάζειν*, Movere seditionem. prorsus
ut *noos* dicitur etiam in *τῷ ἀποβιβάζειν τῷ μεγάλῳ*
δαίμονι, de tumultu & seditione. quemadmodum
quoque ipse Plato in *Sophistâ* *νόος* & *νόον* idem
dicit esse.

NOISOM, Noxius. G. *ennuioux*. It. *noioso*,
noglioso. V. quæ paullo ante annotavimus in
Noiance, Nocumentum.

[NOLTHIRD, Bubulcus. G. Dougl. Hodie scri-
bitur *noltbeard* & *nowt-beard*. à *neat*, Jumen-
tum, & *beard*, Custos. quæ vide. Huc refer A.B.
nowtgeld, Tributum pro pecore solutum, &
Scotica *nolt* & *nowt*, Boves. L.]

[NONAGE q. d. *non age*, i. e. Ætas nondum
matura, *ἀνεγῆ*. Skin.]

NONCE, *for the nonce*, De industriâ. Suspicio
contractum ex isthoc *noiance*, quod fuit paullo
ante. atque ita *for the nonce* tantundem signifi-
cabit Anglis ac si dicerent, Quia mihi sic libet,
vel ob hoc solum, ut ei incommodum.

NONE, Nullus. quasi *ne one*, Ne unus qui-
dem. G. *pas un*. It. *ne pur uno*, *nessuno*. H. *nin-
guno*. Goth. *NIAINSHON*. A.S. *nan*. Al. *nih*
einer. *nih ein*. *nechein*. unde antiquioribus Flan-
driis *negeen* erat Nullus. postea dixerunt *egeen*,
ac tandem *geen*, quod nunc apud omnes Belgas
receptum. Germ. *kein*, Nullum, Helvigius di-
ctum vult quasi *ix* *in*.

[NONEAR, Modò. Vox Norfolcensibus et-
iamnum in usu. ab Isl. *nunar* idem signante, ut
monet Hiccius. L.]

[NOOK, Angulus. V. *Nock*, Crena. Th. Hen-
shaw, Skinnero teste, conflatum vult ex B. *een*
hoeck, Angulus. Rectè, ut mihi quidem vide-
tur: sic *napron* ex *an apron*, &c. L.]

NOON, Meridies, prandii tempus. [A.S. *non*.]
B. *noen* est Meridies. *noenmael*, Prandium,
tempus prandii. Remansit hæc loquendi con-
suetudo ex more veteri; siquidem nonam olim
diei horam corpori procurando ac reficiendo
tribuebant; atque adeò testatæ viri sobrietatis
eà quoque horâ se comparabant ad cœnam. ut
de M. Antonio testatur Galenus; de monachis
Palladius; Augustinus de se; Aristas de LXX
interpretibus. Pertinet huc quoque illud Calca-
tum vatis Bilbilici, "Imperat exstructos fran-
"gere nona thoros". V. Vossii orig. in Novem.
Totius verò diei divisionem sic olim institue-
bant. Prima, *ppim*. Tertia, *undepn*. Sexta, *mib-
dæg*. Nona, *non*. Suprema, *oþepnon oððe*
geloten dæg. gl. R, 95. V. plura in Goldasti
notis ad Regulam S. Columbani. Huc etiam fa-
ciunt quæ habet nobilissimi Spelm. glossarium
arch. in Nona, quemadmodum & in Nonalis.
Auctori Gemmæ Nona exponitur Meridies,
noentiud of middachstiid. Teut. *none*, *myd-
dach*, Nona, meridies. *nonen eten*, Prandium.

[NOOSE, Laqueus nexilis. Fortasse est ab
illo *nosada*, Impedivit, quod occurrit in gloss.
Lipsii, ob rationem satis manifestam. L.]

[NORE, Chauceri Mi. T. 618 legitur *thine*

N O.

nore perperam, ni valde fallor, pro *thine*
nore, ut habent MSS quidam codices. V. Ore.
L.]

NORMANS, Nordleudi vel Nordmanni, Septen-
trionis incolæ. [Isl. *nordmen*.] V. Menagium in
Norman.

NORTH, Septentrio. A.S. *norð*. [Isl. *norð*
dur.] Al. *nord*. G. *north*. It. & H. *norte*. D.
norden. B. *noord*. [Martinio *nordwind* pu-
tatur dici à *nehren*, Alere, pascere; ut *βορρῆς*
nomen traxisse videtur *ἀπὸ τῆς βορρῆς*, à cibo vel
pabulo: cujus etymologiæ rationem tradit Vol-
sius in Boreas. V. gl. D, 22. in Septentrio, nor-
dent.]

NOSE, Nasus. A.S. *noru*. Al. *nase*. G. *nez*.
It. *naso*. H. *nariz*. D. *nase*. [Isl. *nos*.] B. *neus*.
[*Νῶστος* Græcis est Fluor, scaturigo; à *ναῖν*. eà
notione, quâ *ναῖν* Hesychio exp. *ῥίη*, *βλύζει*, Fluit,
manat. ut Nasum à continuo fluxu denomina-
verint Celtæ, imitatione Græcorum, qui *ῥίη* si-
militer derivârunt *ἀπὸ τῆς ῥίης*, Fluere. Quo-
niam verò Nasus est prominentior faciei pars,
hinc nostratibus *neus* vel *neusberg* est Pro-
montorium, pars aliqua terræ longius in mare
excurrans prominensque. A.Saxonibus quoque
vocem *nepe* olim ita usurpatam, evincunt com-
plura maritimorum locorum nomina: ut *pæ-
teþnepe*. *fulnepe*. *reþnepe*. *earþunnepe*. *holb-
eoþnepe*. &c. E gl. D, 1. in Nasus.]

[NOSEL, Nasus. Diminutivum est *τῷ Nose*.
L.]

[NOSTRILS, Nares. Eboracensibus *nose-thirl*.
ab A.S. *noreðypla*. quod à *nore*. Nasus, &
ðypla. Foramina. Pari prorsus compositionis
ratione Suecis dicuntur *näsborar*. L.]

NOTARIE, Notarius. Vox apud omnes pro-
pemodum gentes recepta. Notarius, scriba, scri-
bo, graphio, scriuer. Isti olim dicebantur à com-
mentariis. gl. D, 20. V. quæ annotavimus ad
Keronem in Scriptum. Potissimum tamen adi
Vossii etym. in Nota & Notare.

NOTCH, Crena. Fortasse intellectum olim
de tali crenâ, quam incidimus ad aliquid notan-
dum: atque ita *Notch* videri poterit factum ex
Notatio. [V. *Nock*, Crena.]

[NOTE, vet. Angl. Uti, frui. B. *nuttan*.
A.S. *notian*. Isl. *niota*. *Note*, Opus, negotium,
usus, utilitas. B. *nuf*. A.S. *not*. *NINTAN*
Gothis significat Assequi, consequi. L.]

[NOTE Lancastriensibus dicitur Cornu pete-
re. ab A.S. *hnitan*. *Lif oxa hnite pep oþþe*
þif. *7 hit deaðe beoþ*. *71 he mid 7tanum oþ-*
teþroþ. ne ete man *hif 7leþc*. *hif blaþroþ biþ*
un7cildig. Exod. XXI, 28. A.S. *hnitan* haud
dubiè ejusdem est stirpis & Isl. *hniota*, Ferire. L.]

NOTHING, Nihil. Manifestè est ex *no thing*.
Simile fuit *Naught* supra.

NOTICE, Notio, cognitio, scientia, intelle-
ctus. Ita Cicero I de Legibus; "Dei notionem
"nullum animal est, quod habeat, præter ho-
"minem". V. etym. Vossii in Notescere.

NOTT *the hair*, Attondere comas. [A.S. *hnot*
est Tonsus. *hnot oððe calu*. Glabrio. gr. *Ælfr*.
9 term. 3. *hnot*. Mutilum. *hnotum*. Mutila-
tis. gl. Cott. 131. L.]

[NOVEL-

N O.

[NOVELTY. à G. nouveauté, novellate, Novitas. nouveau, Notus. nouvelle, It. novella, Nuncius, rumor, fabula. à novell. Omnia à Lat. Novus, novellus. Skin. Vulgo non raro corruptè effertur newelty, newel, quo postremo Spencerus utitur. L.]

Now, Jam, nunc. Goth. NN. A.S. nu. Al. nu. Cim. NN. D. & B. nu. Sunt à Gr. νῦν vel νῦντα.

Nowel, Christi nati solennitas.

The bitter frostes with the flidder raine

Destroyed hath the grene in ebery yerde,

Janus sit by the fire with double berde

And drinketh of his bugle horne the wine,

Beforn him stont braune of the tuskid swine

And nowell singeth ebery lustie man.

Fr. T. v. 523.

Gallis noël vel noûel dicitur grandis hæc festivitas ecclesiæ: quam vocem licet Menagius ex Lat. Natale desumptam arbitretur, plurima tamen insignium historicorum loca congerit, quæ docent vocabulum noel fuisse publici gaudii vocem, quâ cujusvis ætatis & conditionis homines mutuo se ad hilaritatem excitabant festas feriarum solennitates celebraturi, vel debitâ Principis advenientis gratulatione defuncturi. Proinde mihi quoque Chaucerianum illud nowell, beati hujus temporis intuitu, videtur esse acclamatio eorum, qui suo exemplo etiam alios ad communis lætitiæ participationem invitant, advocant, incitant, impellunt; ac primò divisim dixerint now well, i. e. palam sumus beati, exporrigamus igitur frontem ac hilarem hunc sumamus diem; "Nunc est bibendum, nunc pe- de libero pulsanda tellus". Etiam pueris notissimi sunt multiplices veterum εὐφροσύνη.

Prospera lux oritur. Linguis animisque favete.

Nunc dicenda bonâ sunt bona verba die. &c.

Sed quoniam in singulari aliquâ lætitiâ lubentiaque constituti pollucibiliter obsonare & majoribus poculis poscere gaudebant, appositè valde publicus ille feriati temporis apparatus εὐαχία dicta est Græcis, παρὰ τὸ εὖ ἔχειν. quod bene se habere dixit Plautus Aulul. Actu II, Scenâ 8; "Volui animum tandem hodie confirmare meum, "ut bene haberem meæ me filiæ in nuptiis". ad quod etiam Goth. VALLAVISAN quàm proximè accedit. Arg. codex Lucæ XV, 23; MATGANΔANS VISAM VALLA. ubi versio A.Saxonica utun etan 7 7epirtfullian. textus Græcus, φηγόντες εὐφρανόμενοι. ejusdem quoque capitis tmemate ultimo; VALLAVISAN 9ΛΗ ΕΛΓΙΝΧΝ SKHΛΑ VAS. 7e 7e- bypede 7epirtfullian 7 7eblyrrian. εὐφρανόμενοι 7 7εβλύνειν εἶναι. ejusdem rursus Evangelistæ XVI, 19; VALLAVISANDS ΔΑΓΑ ΘΑΜ- MEH ΒΛΙΚΗΤΑΒΑ. 7εβλύνειν 7εβλύνειν 7εβλύνειν. εὐφρανόμενοι 7εβλύνειν 7εβλύνειν. [Contr. & corr. à Lat. Natalis. Skin.]

N Y.

[NOWL, Capitis vertex. A.S. hnol idem. L.]

[NUBBLE, Pugnis contundere. Fieri videtur ab Isl. hnustian, Colaphus. hoc autem à neff, Pugnus, quod v. in Neif. Scoticum newell idem videtur exprimere. L.]

NUMBERS, Numeri. C. Scaliger lib. IV de re poeticâ, c. XLIV vult numerum dici à νῦν, Distribuere: unde & νῦν, Lex: quia unicuique tribuit, quod est suum. V. etym. Vossii in Numeri & Nummus.

NUMBLES of a deer, Extâ ferina. Oudini exegeticum Gallico-Italicum nombles exponit certis pezzis frâ le coscie del cervo. [Nescio, inquit Skinnerus, an parùm deflexo sensu à Lat. Umbilicus. Vitiosè ut plurimum scribitur Humbles. L.]

[NUMMIN G. Douglassio est idem atque nim, q. v. L.]

NUNN, Sanctimonialis. ita priores: at posterioribus νῦν ἀφαιρέσει dicta est Monialis. A.Saxonibus nunne dicebatur; Bedâ IV, 13. Oros. III, 6. & IV, 4. Nonna, approposito pybepe oððe nunne. gl. Ælfr. 3. ut & gl. R, 69. nun-myn-7ep. Monasterium virginum sacrarum; Bed. IV, 25. & V, 3. Al. nonne. gl. D, 21; "Monialis, "nonne. Quod dicitur Sanctimonialis, pro reverentiâ fit sanctimonix, quam ejusmodi femine "profitentur. sicut & Nonna dicitur, quasi Mater". G. nonmain, nonne. Isl. nunna. B. nonne. Nescio an huc faciat quod nun A.Saxonibus est Pupillus: nam glossatus Psalmorum codex, qui est Cantabrigiæ in Collegio S. Trinitatis sequentia verba ps. LXXXI, 3. "Judicate egeno & pupil- lo", ita reddit, bemað lun 7 nun. haud aliter ac si Virginem sacram olim nunne dixerint, quod eam Parentes, jure suo cedentes, veluti Orphanam commendent Ecclesiæ. Alia habet Menagius in Nonmain. Spelmanni gl. archæol. in Nonna. Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 13. in Nonna & Nonnana. Quibus adde illud Salmassii Plin. exerc. p. 1170; sicuti Monachos, olim quoque Monos dixere, atque deinde Nonos, solemni atque usitatissimâ literæ M in N permutatione; ita quoque νῦν, Virgo monialis, dicta est νῦν Palladio.

[NURSE, Nutrix. N.S. norice. io nuris, Alo. G. nourrice. It. nutrice. L.]

[NUSANCE, Nuisance, Offendiculum. Refer ad Noiance. L.]

[NUTMEG, ab Angl. nut, & G. muguette, Nux moschata, myristica. Muguette autem proculdubio corr. est à Lat. Moschata. Skin.]

NUTT, Nux. A.S. hnut. Al. noz. G. noix. It. noce. H. nuez. D. nød. B. note. de vocabuli etymo v. orig. Vossii in Nux. sicuti & ejusdem lib. Quintum de Orig. & progr. Idol. c. 14.

[NUZZLE, Nasum aliquo indere. à B. neuse, len, Naso sive rostro tacitè scrutari. à neuse, Nasus. quod vide in Nose. L.]

[NYE of Pheasants. Hicetius contractum suspicatur à Lat. Nidus. Alii scribunt an eye of pheasants, quod fortasse rectius. nam articulum ejusque nomen coaluisse multis nos docet Author exemplis in Adder, quibus addere licet

F f f f 2

naprom

O B.

hapron pro *an apron*, &c. Skinnerus non ineptè derivat à Teut. *ep*, Ovum, pl. *eper*, Ova, q. d. Foetura phasianorum uno incubatu educatorum. L.]

[NYTE, Negare. G. Dougl. 286, 9. ab *Isl. neita* idem signante. L.]

O.

OAF, Stultus, stolidus, ineptus. V. *Auf*.]
[OAK, Quercus. Vide *Oke*.]

OAR, Fodina auri, argenti, vel alterius metalli. B. *oor*, *ore*. A.S. *opa*. quod nescio an desumptum sit ex *ῥορυμ*, Fodina. nam Angl. *oar*, & B. *oor* videri possunt ortum traxisse ex *ῥορυμ*. Cum curâ custodire; quodd ejusmodi fodinas propensiore semper curâ sepiant mortales. Belgis quoque *schacht* vel *schafft* est Puteus rei metallicæ. Kilianus tantum adducit prius illud. Cæterum quoniam constat Belgas *lucht* fecisse ex veteri *lust*, Aer. *sacht* ex *sast*, Mollis. *nicht* ex *nist*, Neptis. *sucht* ex *sust*, Morbus. &c. Ita quoque *schacht* exprimit vetus *schafft*, quod manifestè derivatum ex *σκάπτω*, Fodio. Notum est illud Nasonis; "Effodiuntur opes irritamenta malorum". [Oar non Fodinam, sed metallum crudum propriè significat, quod Skinnerus defluxisse conjectat à G. *or*, Aurum, quia Aurum est metallum *ῥορυμ* *ἰξοχλω*. Or, ut & It. *oro*, & Lat. Aurum, Celticæ esse stirpis videntur. Nam C. Britannis illud metallum vocatur *oyr*, Hibernis *or*. Qui pro Hebraicâ linguâ stant, referunt ad *אור*, Lux, ignis. L.]

OAR, Remus. *Isl. aar*. [Su. *ara*.] Danis quoque *aarer* sunt Remi. Sed Angl. *oar* videri potest per metathesin literæ R, factum ex A.S. *propan*. Navigare, remigare. Ipsi interim A.Saxonibus ap. olim Remum denotasse, manifestè videor mihi percipere ex illo *apblæb*. Palmula; gl. R, 103. nam idem glossarium ante quoque paginâ 83 Palmula exposuerat *poðper blæb*. Hanc vocis ap. significationem firmat etiam illud *appiðde*. quod eadem paginâ 103 habet idem glossarium R. Struppus, *reþop þ appiðde*. quod plenius intelliges, si attentè excutias quæ de voce Stroppus vel Struppus habet Vossii etym. in Strophium.

OATES, Avenæ. [A.S. *ate* non modò Zizania þ lolium; sed etiam Avenas significat. V. gl. Cott. 204. item 126. L.]

OATH, *oth*, Juramentum. Cym. *rhaith*. Goth. *𐌳𐌹𐌸*. A.S. *að*. Al. *eid*. Cim. *𐌿𐌸𐌰𐌹*. D. & B. *eed*. V. annotata in Tatian. IV, 15. sicuti & gl. Goth. in *𐌳𐌹𐌸*. Juramentum. "Si gentilis est origo vocabuli, notandum Gentes olim per *aid* jurare solitos, neque aliud sanctius agnovisse juramentum. Potuerunt etiam respexisse ad *aid* (nam Helvetii adhuc scribunt *aid*) quodd inferis se devoveat jurans, si sciens fallat". Hæc habet Martinus in Juro.

[OBEY, à G. *obeir*. utr. à Lat. Obedire. Hinc *Obeissance*. G. *obeissance*, Obedientia. *obeissant*, Obediens. Skin.]

OBSCENE, Obscenus. Vide origines Vossii in Obscenus.

O F.

OBSCURE, Obscurus. V. orig. Vossii in Obscurum.

OBSEQUIES, Justa funerum, *funeral ceremonies*. *Lidgate's historie of Thebes*. Obsequium propriè est officium præstantis ea, quæ alteri grata fore putat. Rev. quoque Dunkelleni episcopo G. Douglas *Æneid*. 336, 4. *walkis and obsequies* dicuntur Inferiæ.

OBSTINATE, *stubborn*, Obstinatus, pertinax. V. Vossii etym. in Obstinatus.

OCCASION, Occasio. V. Vossii orig. in Occasio.

OCCUPIE, Occupare. V. orig. Vossii in Occupo.

[OCKER, Usura, foenus. V. *Woker*. L.]

OCTROI, OCTROIER, Auctoritas, Auctorisare. [Sunt pura puta Gallica. L.]

ODD, *to play at even or odd*, Ludere par impar. *ten crownes and odd monie*. "Decem aureos, & quod excurrit". Fortasse *odd* illud abscissum est ex Angl. *added*, Additus. [Suecis *udda* idem significat, quibus vocem fortasse debemus. L.]

ODIOUS, Odiosus. Hoc in loco adscribam illud etymologici Vossiani: "Odi, quod defectivum nunc ab odio inusitato, originem debet Græco *ὀδῖον*. Hoc quoque in usu esse desit: sed remansit ab eo in usu *ὀδῖον* vel *ὀδῖον*, quo utitur Homerus pro Irasci, succensere".

OF, A, ab, abs, de. A.S. *of*. D. *af*. B. *af*. [Goth. *𐌳𐌹*.] Exprimunt Gr. *ἀπό*, Ab, de: præsertim cum *ἀπό* ante vocabulum ab adspiratione incipiens, fiat *ἀφ*.

[OFFALS, Reliquiæ, q. d. *Off falls*, quod sc. decidit è mensâ. Skin.]

OFFER, Sacrificare, [offerre.] A.S. *offrian*. Al. *offeron*. G. *offrir*. It. *offerire*. H. *offrecer*. D. *offue*. [Isl. *offra*.] B. *offeren*. V. gl. D, 17. in Sacrificium.

OFFICE, Officium: etiam obvium benevolæ humanitatis studium, quo Tullius ubique prædicat se omnibus aliis, nunquam sibimetipsi satisfecisse. Valdè verò manifestè videtur hoc Officii vocabulum sic acceptum, ab Efficiendo desumptum. Ac de hac pronâ Officiorum erga alios benevolentia, prout nunc vitio sæculi res humanæ quotidie abeunt in pejus, pudendum est illud effatum Poetæ vicem publicam deplorantis, "Semper inhumanos habet Officiosus amicos". Officium, *þenung*. gl. R, 34. Officiosus, *erþul þ gehyrpum*. gl. R, 115. Officium, *thionost*. gl. C. 9. V. etym. Vossii in Officinam & Officium.

OFSPRING, Propago, progenies, proles, soboles. A.S. *ofspring*. Cim. *𐌳𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸*. Sunt originis manifestissimæ.

OFTEN, Frequenter, sæpe. Goth. *𐌳𐌹𐌸𐌹*. A.S. *oft*. Al. *ofta*. *ofto*. Cim. *𐌳𐌹𐌸*, *𐌳𐌹𐌸*. D. *offte*. [Originem hujus Adverbii peto ex illo *erþ* vel *ærþ*. quod in monumentis A.Saxonis persæpe usurpatum invenio pro Iterum, denuò; quoddque manifestè satis derivatum est ex *æððis*, Rursus, iterum. Ab hoc igitur *ærþ*. Iterum, factum est *oft*. Sæpe; siquidem ea, quæ iterum atque iterum evenisse dicuntur, confestim quoque

O N.

quoque sæpius accidisse intelliguntur. Germ. **offt** ab Oppidd factum putat Martinius in Spisus. E gl. C, 10. in Plerumque, offo.]

[OGLA, Limis oculis aspicere. Belgis **ooghe** **ler** est Adulator, ad oculum serviens. ab **ooghe**, Oculus. q. v. in Eye.]

OIL, Oleum. Cym. eli, olew. Goth. **Alay**. A.S. ele. Al. oli. G. **huile**. It. **oglio**. D. & B. **olie**. Græcis **λαιον** est Oleum. V. etym. Vossii in Olea.

OIST Scotis est Hospes, qui hospitio excipit aliquem, Dunkellenis episc. Scot. paraphralis. **Our frend Aecesses is our oist but dout**. V. hoc nostrum etymologicum supra in **host**, Hospes. [Armorici est ostis. L.]

OISTER, **oyster**, Ostreum. Cym. oestren. A.S. **orste**. G. **huistre**. It. **ostria**, **ostrica**, **ostriga**. H. **ostia**, **ostion**. D. **osterling**. B. **oester**. Gr. **ὀστρεον**. V. etym. Vossii in Ostreum.

OKER, Quercus. A.S. ac. Cim. **HP**. Al. eich. eih. D. **eez**. B. **eyek**. [Observa interim Saxonicum ac non Quercum modò, verum etiam Robur ac Vires denotare; prorsus ut Latinis quoque Robur utrumque significat. Proinde si statuimus Quercum ac dictum ab eo ac. quod Robur vel Firmitudinem significat, postremum illud ac non incommodè videtur posse deduci ab **αλκη**, Robur, vires: detruncatis nempe tribus literis initialibus, atque in iis, quod frequens, a eliso vel absorpto. E gl. B, 44. in Quercum.] V. quoque Casaubon. de vetere lingua Angl. p. 245.

OKER, Sil, ochra. G. **ocre**. It. **ocra**. D. **ocker**. B. **oker**, **ocker**. Græcis **ὀκρος** dicta est ab **ὀκρος**, Pallidus. Hinc Juglans putatur Belgis **ocker-note** dici; quod subflavo vel luteo colore manus tractantium inficiat. Sed de hoc alibi. V. interim quæ de B. **oker-note** fusiùs tradit Vossius libro V de orig. & progr. idololatriæ, c. 14.

OLD, Senex. A.S. ealb. Al. alt. V. gl. D, 32. in Vetulus. [& supra **Eald**, ubi in D scripta adducuntur.]

OLIBANE Chaucero est Thus vel aliud aliud quod genus aromatici odoramenti.

My chamber is strowed with mirre and incense,

With sote savouring aloes and sin-
namome,

Brethyng an aromatike redolence,
Surmountyng Olibane, in any man's
domie. R.L. v. 211.

Salmasius Plin. exerc. p. 1312; Tigala dicitur Saccharum in Constantinopolitanis officinis, ex **πλάτα**, tanquam sit Lac concretum. Ita quoque Olibanum iisdem Officinis est Thus, ex **ὀλίβανος**. Adi ipsum Salmasium. V. quoque plurima quàm simillimæ derivationis exempla in annotatis ad gl. D, 19. in Vicedominus.

OMINOUS, Omen, Gelenius confert cum Gr. **οίανμος**.

ON simplex, vel geminatum **on on**, Anglis in usu est, quotiescunque mutuò se adhortantur, ut strenuè pergant. M. Casaubonus putat esse ab **ὤνα** pro **ἀνάστηθι**, Surge. Est enim **ὤνα** istud

O R.

Hortatorium vel Excitatorium Homero perfamiliale. V. Casaubon. de vet. Ling. Angl. p. 250. [Alludit quidem, sed certè **on, on on** elleipticus loquendi modus est, quales sexcenti in omnibus linguis reperiri possunt. L.]

[ONDE, vet. Angl. Spiritus, anhelitus. item zelus, invidia, ira, livor. Priori sensu ab **Isl. onð**, Anima, quod vide in **Aynd**. Posteriori ab A.S. **anba**. **onba**. L.]

ONE est numerale Anglicum. V. **An**.

ONION, Cepa, cepe. G. **oignon**. [It. **ognone**.] Cym. **winwyn**. B. **ajwyn**, **oywyn**. A.S. gl. R, 40. **ennelec**. Cepe. Fr. gl. D, 36; Cepe, **unloich**. [Omnia hæc plurimum affinitatis habent cum Unionis vocabulo; quatenus nimirum Pompeianam, vel Ascalonitam, vel etiam Marficam cepam rusticis olim in Italiâ Unionem vocatam fuisse testis est Columella lib. XII de Re rust. c. 10. Videntur itaque gentes quædam Transalpinæ ab hac peculiari ceparum denominatione omnibus in genere cepis nomen indidisse. E gl. D, 36. in Cepe.] V. porro etym. Vossii in Uniones.

[ONSET Northymbris est, Nicholsono teste, Mansus, tostum. ab **onsettung**. quod ab **onrettan**. Inhabitare. **Onset**, Impetus, est ab eodem verbo, sed diverso sensu. L.]

[OOZE, Humorem emittere. A. Saxonibus **pær** est Humor. ab **Isl. vos** idem signante. Huc referendum **oozy ground**, Solum uliginosum. L.]

OPEN, Apertus. A.S. **open**. Al. **offan**. D. **aaben**. B. **open**. Derivavi aliquando ab **ἰπῆ**, Foramen. Circumspicio tamen annon rectiùs aliud occurrat. [Islandis **opna** est Foramen, **opin**, **open**, Apertus, quæ non incommodè peti possunt ab **op**, Foramen, apertura, hiatus. cum quo concurrat Gr. **ἰπῆ**, Foramen. Siquis autem A.S. **open**. contractum fuisse dicat ex A.S. **onpennab**. Reclusus, non me adversantem habebit. L.]

OPEN-ERS, Mespilum. Chaucerus in Poematio, cui Titulus **The reve's tale**. Vide quæ supra diximus in **Arse**, Anus.

OPINION, Opinio. Vossius derivat Opinor ab Opus; ut Reor à Re; Cogito ab Ago five Coagito. Sanè hæc omnia mentis opus significant. Vel Opinor fit à **πινύω**, hoc est **φρονῶ**, Sapio. unde **πίνυσις**, Sapientia, intelligentia. O præmissum est; ut in Opimus à **πιμελής**. Hæc Vossius, quem adi.

OPPROBRIOUS, idem quod Infamis, probri plenus. Probrum quasi prohibrum. Sanè si Festus probrum dici putavit à prohibendo, quia prohibet se à delinquendo; quantò iustiùs probrum dici videatur, quod prohibere à nobis debemus? Magis tamen placet probrum fieri ex **ὀψφίρμενον**. nempe quâ ratione Homerus dicit **ὀνειδῖα ὀψφίρμενα**, Convitia conferre atque objicere. Plura habet Vossii etym. in Probrum.

[OR, Vel, aut. Germ. **oder**, quod sine dubio manavit ab Al. **oder**. **Isl. edur**. A.S. **apop**. **ouþep**. **oþep**. Aliter A. Saxonibus dicitur **oþþe**. quod est Gothis **𐌳𐌹𐌱𐌰**. **𐌳𐌹𐌱𐌰**. L.]

ORATORIE Chaucero est Oratorium **In worship of Venus, the Goddess of love, don make an auter, and an oratorie**, Kn. T. 1047.

G g g g

She

O R.

She passed into a secret oratorie,
Where she might wepe her wofull
destinie.

Behind her back she closed fast the
dore,

And on her knees bare fell down in
hie. Cr. 120.

Scotica paraphrasis Virgiliana Gaw. episcopi
207, 31. **His fader Faunus oratore and
ansuar he gan seik.** "Oracula Fauni geni-
toris adit". & rursus, **Furth of my faderis
oratorie law,** "Patrio ex adyto". Oratorium
† oraculum, gebedhur. gl. R, 109. Oratorium,
chirihh; Kero. V. quoque Vossium de Vit. ferm.
lib. III, c. 30. Varias origines Latini Oro tradit
etym. Vossii.

ORCHARD, Fruticetum, pomarium. Hodie
vulgò accipiunt pro arborum plantarumque in-
terordiniis. M. Casaubonus in libello de vetere
linguâ Anglicâ suspicatur desumptum ex Home-
rico ὄρεος, Pomarium. A.S. **orþearþ** † **orþyrþ**
olim denotabat Hortum. **orþearþ** nimirum le-
gas in perantiquâ interlineatione regularum Be-
nedicti, c. 66. **orþyrþ** verò Somn. 260. **orþyrþ**
oððe pýrtun. Ortus; gr. **Ælfr.** c. 8. **orþyrþ**.
Ortus. **orþearþearþ**. Ortulanus; gl. **Ælfr.** p.
24. Observa tamen, præter hanc receptissimam
orthographiam, etiam **orþgearþ** occurrere in
Regiâ paraphrasi Pastoralium; quod mihi vide-
tur antiquius & primæ vocis origini magis con-
sentaneum. **re mæra londbegeþgea** **rcf** Paulur
underþenþ **ða halþan þeramnunþa to plan-
tianne** † **to ymbþeopþanne** **þpa** **re ceopl beð**
hij orþgearþ. "Magnus ille colonus divus Pau-
lus suscepit sanctam ecclesiam, ut eam haud
aliter plantaret exerceatque ac rusticus hor-
tum". Past. XL, 3. & rursus XLIX, 2; **ðu**
earþarþ on orþgearþe. "Habitas in horto".
Antiquius verò censendum illud **orþgearþ**.
quoniam ad unguem respondet isti **ΛΗΚΤΙ-
ΓΑΚΑΣ**, quod habet Argenteus codex. **ΦΛ-
ΚΕΙ ΥΑΣ ΛΗΚΤΙΓΑΚΑΣ.** **ὄρεος ἡ κήπος.**
Joh. XVIII, 1. & mox ejusdem capitis tmemate
26, **niþ þnþk sλo ik in ΛΗΚΤΙ-
ΓΑΚΑΛ MIÞ IMMA.** **οὐκ ἐστὶν εἶδος οὗ τοῦ**
κήπου μὴ αὐτοῦ; Proprie itaque **ΛΗΚΤΙΓΑΚΑΣ**
erit Locus aliquis sepimento ad hoc inclusus,
ut sedulâ periti agricolæ operâ exerceatur atque
ad frugem bonam perducatur: nam **ΛΗΚΤΙ-
ΓΑΝΣ** eidem codici sunt **μερμή.** Luc. XX, 10.
& seqq. A.Saxonibus **ýrþ** est Seges. **ýrþling.**
Arator, agricola. Ita legimus Scintillarii titulo
XVII. **þærþm afulub unnýtte ýrþlingþe.** †
mægen pþuter unnýtte Gobe. "Fructus pu-
trefactus inutilis agricolæ; & virtus superbi
inutilis Deo". Quoniam tamen **orþgearþ** an-
tiquius esse diximus, operæ quoque pretium vi-
detur ostendere, unde suum illud **orþgearþ** ha-
beant Anglo-Saxones: nimirum ex **peorþearþ**.
quod ipsissimum est cum illo **pýrtþ gearþ** † **pýrtþun.**
quod ubique ferè occurrit. Ipsum verò
peorþearþ pro Horto usurpatur in accuratissi-
mâ paraphrasi A.Saxonica Regularum Benedi-
cti, c. VII, gradu 12. [Quidni derivarem Lat.
Hortus ab **orþ** seu **peorþ**. Herba? Quæ origi-

O R.

natio longè mihi videtur facilior, quàm quæ af-
fertur ab aliis Etymologis. L.]

ORD, Acies, mucro, cuspis, [initium] dici-
tur Chaucero. **He sticketh him upon his
þperes orde.** Cl. 66. Vide quæ de hac voce
annotavimus ad gl. D, 14. in Mucro. ac magis
etiam quæ in voce **orþ** habet A.Saxonorum
monosyllaborum series alphabetica nostris in
Willeramum observationibus inserta. [Quibus
adde quæ sequuntur Hiccesii verba. **Op.** **orþ.**
inquit, Cimbricè ar n. g. in compositâ declina-
tione **arþ**, Initium, principium, quod primum
est, origo. Voluspæ stroph. 3. **ar var allða, þa
ymær byggðe,** "Principium erat seculorum, cum
Ymerus habitavit, vel potius, ædificavit". a-
liàs, **ar var allða, þa ecke var,** "Principium erat
seculorum, cum nihil extaret". Sic in versio-
ne interlin. evang. Cott. **op** † **þrmo** **þeþce**
ðar. "Initium dolorum hæc". Mar. XIII, 8.
Sic Initium harmon. evang. inscribitur **Or** **E-
vangeliu.** Sic etiam Gregor. Past. XLIX, 4,
geþb mib ðære anþpape. **oð ðu þite ðæt**
þin rþpæc hæbbe ge orþ vel op ge enbe.
"Differ responsum, usque dum noris sermonis
tui initium & finem". Sic paraphr. LXXVIII,
1, **þiþ ðu hij æporþ ne meahþ.** **op aþeccan.**
"Si tu ejus principium narrare non potes". Sic
quoque in paraphrasi legitur **orþ** † **enbe** bis tér-
ve. **þpeciatiþ p.** LXXVIII, 16, **ðatte þona**
onþeat. **þriþmob cýning.** **orþ** † **enbe.** **ðær ðe**
him ýpeþ þær. "Aded ut statim magnanimus
Rex principium & finem intelligeret ejus, quod
ei ostensum [in somnio] erat". Sic p. XVII, 19
vocatur Adamus **orþ moncýnneþ.** & p. XXX, 1,
þolc-mæþþa cýning † **þþelingsa orþ.** Cain
quoque vocatur **orþ-bana.** Primus homicida.
Gudm. Andrea, Stephanides, & Verelius Cim-
ar abscissum putant à Gr. ὄρεος, ab eoque deri-
vandum putant Æra Latinum. Junius quoque
in obs. in Willeram. p. 248 cognationem notat
inter Saxonicum **orþ** & Lat. Ordiri & Ordium.
Orþ tamen Cimbricum esse constat à nomine
composito **arþ**, planè ut **op** à simplici **ar**, vel
ut **reþ** & **rele**, Aula, à Cimbrorum **sæl** vel **sel**,
in compositâ declinatione **sæld**, **seld**. Hæc exi-
mius ille Literaturæ Septentrionalis instaurator
G. Hiccesius p. 115 Gr. A.S. &c.]

[ORDEAL, L.B. Ordalum. Urdel. A.S. **orþ-
dal.** verbale est à veteri Franco, vel Teut. ur-
dela, Judicare. Quemadmodum enim legun-
tur composita abelan. **gebælan**: sic omni pro-
culdubio & urdelan, à quo urdel, nunc **urþ-
teíl** in usu olim erat. Ur enim, quod aliàs
scribitur Ar, Er, Ir, in veteri linguâ Francicâ
perinde ac A & ge in compositione usitatur, &
simplicem vocem facit cum effectu significare.
Ordalum igitur, ut Fr. urdel, generatim Judi-
cium in primo sensu denotabat. Ufu verò obti-
nente, specialiùs ad Judicium istud divinum de-
notandum, quo crimina apud antiquas Septen-
trionis gentes purgabantur, **urþ** **iðorþað** usurpa-
tum est. Hæc Hicces. Diff. epist. p. 149. Or-
dalum erat Solemnis purgandi criminis modus
apud nostros majores usque ad Henricum ter-
tium in usu. quod pace tanti viri existimaverim
ab

O R.

ab *Isl. ordela*, Ex lite se evolvere, innocentem se declarare, formari. Nam *ordel* nihil aliud est quam Judicium istud, quo reus crimine, cuius est infimulatus, expedit, quoque innocentiam suam comprobare palamque facit. De re & voce fusè & eruditè differentem legas H. Spelmannum. L.]

ORDER, Ordo. Cym. urdd. G. *ordre*. It. *ordine*. H. *orden*. D. & B. *orden*. [Al. *ordinon*. Non luserimus fortasse operam, si de communi omnium origine nonnihil hoc in loco adjiciamus. Ac primum quidem non defuere, qui Lat. Ordo derivarunt ab *ἄρδς*. Rectus: quandoquidem ad omnem vitæ humanæ rationem rectiora semper videntur impensiusque delectant, quæ suis quæque locis distinguuntur, quàm quæ passim veluti abjecta & quodam acervo sunt confusa. οὐδὲν ἔτιος ἔτ' εὐχρηστον ἔτι καλὸν ἀνθρώποις ὡς ἡ μέλις, "Nihil tam utile aut tam pulchrum hominibus, quàm ordo". ait Xenophon in *Oeconomico*. "Quis enim dubitet, inquit Columella lib. XII de Re rust. c. 2. nihil esse pulchrius in omni ratione vitæ, dispositione atque ordine? quod etiam in ludicris spectaculis licet sæpè cognoscere. nam ubi chorus cantantium non ad certos modos, neque numeris præeuntis magistri consensit, dissonum quiddam ac tumultuosum audientibus canere videntur: at ubi certis numeris ac pedibus velut factâ conspiratione consensit atque concinuit, ex ejusmodi vocum consensu atque concordia non solum ipsis canentibus amicis quiddam & dulce resonat, verum etiam spectantes audientisque lætissimâ voluptate permulcentur. Jam verò in exercitu neque miles neque Imperator sine ordine ac dispositione quicquam valeat explicare; cum armatus inermem, eques peditem, plaustrum equites, si sint permisti, confundant. Hæc eadem ratio præparationis atque ordinis etiam in navigiis plurimum valet: nam ubi tempestas incessit, & est ritè disposita navis, suo quodque ordine locatum armamentum sine trepidatione minister promit, quum est à gubernatore postulatum". Argutè interim Ordinis vocabulum in militiâ natum putat Jul. Scaliger c. XXXV de *Causis L.L.* sicuti & Græci *τάξις* dixerunt, ab aciei directione; "Ordinis nomen, inquit Scaliger, Græcum est, Dicebant enim militibus Tribuni: Hactenus tibi licet. Hic consistes. Ed progredi. Huc revertere. ὄρε, ὄρε. inde Ordo. "Æoles autem non adspirant; quorum instituto sanè libens accedo. nihil enim Helluonem magis sapit aut Barbarum, quàm è gutture infufflare adversum eum, quicum loquere". Hæc Scaliger. Quod si quis tamen contendat Alamanos hoc verbum Romanis non debere, is non habebit me repugnantem, si *ordinon* cum Gelenio symphonum faciat Gr. *ἀρτάνω*, Adornare, apparare, instruere. Alias quoque originationes habet Vossii etym. in Ordo. Ex Ker. in Ordinare.]

ORDURE, Merda, stercus, sordes. G. *ordure*. It. *lordexxa*. Fortasse sunt ab illo *ἄρδς*, quod Hesychio exponitur *μολυμδς*, Inquinamentum.

O R.

[A G. *ord*, Sordidus, hoc à Lat. Sordes, rejecto sibili, inquit Skinnerus. It. *lordexxa* indubiè fuit ab *Isl. lort*, Stercus. L.]

[ORE Chauceri defluxit ab A.S. *ape*. Honor, reverentia, misericordia: aded ut *by Christes ore* Gam. 277 & alibi A.Saxones expresserint *by Epurter* *ape*. Belgis *ere* est Honor, & Al. eera. Occurrit vox in Semi-Saxonicis quibusdam versibus, quos Hicetius è MS codice in bibl. Bodleianâ reservato adduxit p. 196 Gram. A.S. quosque hoc in loco adscribere Lectoris gratiâ non pigebit.

De mai him rope abpeben.

Dæt he ðanne ope biðbe ne mugen.

Vop þ bilimpeð ilome.

De is þis þ bit 7 bote

And bet biuopen dome.

Deað com on ðis midelap

Dupð ðær beþer onbe.

And renne and ropege and isþinc.

On se and on lonbe.

Sic vertit vir doctus. "Valde ei timendum est, ne misericordiam exoret, nam sæpe id ita accidit. Quare sapiens est qui precatur & emendat, & meliorescit ante judicium. Mors veniebat in hunc mundum per invidiam diaboli, & peccatum & dolor & ærumna in mare & terras". L.]

[ORE, vet. A.S. Pecus. Est ipsissimum A.Saxonicum *oppe*. L.]

ORFRAIS, Opus acu pictum atque auro Phrygio variegatum, *broiderer's work*. Chaucerus RR. 562.

And of fine orfrais had the eke

A chapilet, so semely on,

þe never wered maide upon.

Vide quoque ejusdem Chauceri v. 869. Menagius arbitratur vocabulum *orfrais* factum ex Aurum Phrygium: quoniam olim ad hanc plumarii operis picturam utebantur auro Barbarico sive Phrygio, quemadmodum nunc adhibent Mediolanense aurum, *or de Milan*. V. quoque Somneri gloss. decem antiquis Anglicanæ historiæ scriptoribus attextum, in Brudatus.

ORGANS, Organa musica. G. *orgues*. It. *organi*. H. *organos*. D. & B. *orgel*. Græcis *ὄργανον* quasi *ἔργον*, Gelenius.

[ORGELLOUS vet. Angl. Superbus. G. *orgueilleux*. *orgueil*, Superbia. A.Saxonibus *orgellice* est Superbè. De hinc *rya orgellice upahor* 7 bobobe þær þ he uðpita pæpe. Boeth. p. 41. L.]

ORIGINAL, Prima origo. Vide etym. Vossii in Orior.

[ORISON, à G. *oraison*, Oratio, preces. utr. à Lat. Oratio. Skin.]

[ORLE vox Fecialium, quâ denotatur Limbus scuti oram non attingens. G. *orle*. Italis *orlo* est Fimbria. non à Lat. Ora, quod Skinnero placet, sed ab A.S. *opl*. Limbus. *Isl. þurl*, Ora, fascia, limbus, præsertim pilei opere Phrygionio, ut ex Verelio notavit Hicetius. L.]

ORLOGE, vide *Horologe*, Horologium.

ORNAMENT, Ornamentum, orno quasi orino seu horino. ab *ὄρε*, Venustas. Ita etym. Vossii in Orno.

O U.

ORPHAN, Orphanus, orbus patre. G. *orfelin*.
It. *orfano*. V. Vossii etym. in Orbare.

[ORTS, Fruſtula, mēſæ reliquiæ, fragmenta. Skinnerus derivat à B. ort, Quadrans. Vox eſt agro Devonienſi uſitatiffima, unde ſuſpicabar per pleroſque Angliæ comitatus diffuſam fuiſſe & ex ought, Aliquid, corruptam, quod iis effer- tur ort, gh in R pro more ſuo mutato. At aliter ſentire cœpi, cum incidiſſem in Hib. orda, Fragmentum, quod ut verum etymon non po- tui non amplecti. L.]

OSTAGE, vide *Hostage*, Obses.

[OSTLER, Stabularius, stabuli minister, parum detorto sensu à G. *hostelier*, Hospes, caupo, *πυροδότης*, utr. à G. *hostel*, Hospitium, domus, It. *ostiere*, Hospes & stabuli praefectus, q. d. Hospitalarius. Skin. V. *Hostler*.]

OSTRICH, *estrich*, Struthio. Cym. yr estrys.
yr ostruth. Al. struz. G. *austruche*. It. *struzzo*.
H. *avestruz*. B. *strups*. V. gl. D, 4. in Struthio.
[Vide quoque *Estrich*.]

OTH, vide *Oath*, Juramentum.

OTHER, Alius. Cym. all. Goth. **ANÞR**.
Cim. **ANKA**. A.S. oðer. Al. ander, anther. D.
anden. B. **ander**. V. Keronem in Alius, [quæ
ibi dicta legas in *Another*, Alius. L.]

[OTHER & *outher* veteribus usurpantur pro
Or, quod vide. L.]

[OTHOM vet. Angl. Gener. A.S. aþum idem.
L.]

ÖTTER, Lutra. Slavinis wydra. A.S. oterp. otop. Al. otter. D. odder. B. otter. [G. loutre. Su. utter. Isl. otur.] Martinius vult esse ab ὕδρε, Aqua: unde & Græcis ὕδρης nuncupatur. V. Salmasii Plin. exerc. p. 187. [Omnia à Lat. Lutra, & hoc secundum Vossium ab Æol. ἐλύδρης pro ὕδρης idem signante, quod manifestè παρὰ τὸ ἐν ὕδατι διαγαίν id nominis accepit. Skin.]

OVEN, Furnus, caminus, clibanus. Goth. **anhn**. A.S. **ofen**. **ofn**. Al. **ouan**. **ouen**. D. & Ll. **offn**. B. **oven**. [Omnia quàm proximè accedunt ad Gr. *ἰνός*, Furnus, caminus. E gl. D, 9. in Fornax.]

OVER, Super. Goth. **𐌺𐌰𐌹𐌸**. Cim. **𐌿𐌱𐌸𐌹**.
A.S. **ofer**. Al. ubar. uber. cuir. D. **offuer**. B.
over. Manifestè sunt ab *in*te, Super.

[OVERCOME, Superare, vincere. B. ober-
koman. A.S. oþercuman. ab oþer. & cuman.
omnino, inquit Skinnerus, ut Superare à Su-
per. L.]

[OVERT, *open*, Apertus. G. *ouvert*, ab *ouvrir*,
Aperire. Longobardis Italis *overta*. Skin.]

[OVERTURE, Conditionum propositio. G.
ouverture, ab *ouvrir*, Aperire. L.]

OUGHT, Aliquid. V. *Naubt*, Nihil.

[OUGHT impersonale ab *Owe*, quod vide.
L.]

OUNCE, Uncia. Al. unze. G. *once*. It. *uncia*.
onz. a. H. *onſa*. Cym. wns. D. *unce*. B. *once*.
 A. S. *indra* † *yndra* dicebatur: unde Anglis
inch etiamnum ſignificat Unciam, in ponderi-
 bus; Pollicem, in menſuris. Græcis dicitur *ὑνχ*.
νία, voce à Siculis mutuata, ſicuti teſtatur Ari-
 ſtoteles apud Pollucem libro Nono.

[Our, Noster. A.S. upe. à gen. plurali rû

O W.

Ic. Ego. prorsus ut Goth. **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌸** est ab **𐌺𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹**. L.]

[Out. B. uit, uyt, wt. Al. uz, uze, uzze, uzzu, A.S. ut. uta. utan est Extra, foris. D. ud. Isl. ut. Cim. n4. Goth. **NT. NTΛ**. E Goth. gl.]

[OUTLANDISH, Peregrinus, externus. B. *ut-*
landsch. A.S. *utlǣndiſch*. V. *out & land*. L.]

[OUTLAW, Proscriptus, exlex. A.S. utlaga.
ab ut & laga. q. d. Extra tutelam legis consti-
tutus. Skin.]

OUTRAGEN, Desciscere, degenerare. If there be any gode in gentilnesse, I trowe it be al onely this: that it semeth as that a maner necessite be imposed to gentilmen, for that they ne shulde nat outragen or forleuen fro the vertues of her noble kyured. "Si quid est in Nobilitate bonum, id esse arbitror solum, ut imposita Nobilibus necessitudo videatur, ne à Majorum virtute degenerent". Boeth. de Consol. philos. lib. III, prolâ 6. G. *oulstage* ut plurimum significat Contumeliam. *oultrager*, Afficere contumeliâ. de quorum origine vide Nicoti dictionarium. [Italis est *oltraggio*, quod Th. Henshaw derivat ab It. *oltra*, G. *oultre*, olim *oultre*, Lat. Ultra, q. d. Excessus. Terminatio enim *aggio* est tantum *παρρηγιη*, seu, ut grammatici loquuntur, productio vocabuli. Skin.]

OWE, Debere. eg aa, Debeo, incumbit [mi-
hi] Islandis.

OWL, Bubo, noctua. A.S. ule. Al. ûuile.
ule. G. *bulote*. D. *ugle*. B. *ibl*, *upl*. V. quæ
nos supra annotavimus in *Houle*, Ululare. [I-
flandis est *ugla*. L.]

OWN, Proprius. Goth. **AIWIN**. **AIHN**. A.S. **agen**. Cim. **HPK**. Al. **eigan**. D. **egen**. B. **eygen**. [Isl. **eyga**: Nondum satis adhuc excussis Gothorum Anglofaxonumque monumentis, arbitrabar Teut. **eigen** non longè abire à Gr. **οἶκος**, Proprium, familiare, domesticum: nec displicebat conjectura, donec manifestè deprehendi **AIWIN**. **agen** & **eigen** derivata esse ex **AIWAN**. **agan**. & **eigan**, quæ Habere vel Possidere denotant, affiniæque sunt Gr. **ἔχειν**. De origine Anglici **own** hæc habet M. Caſaubon. "Angl. **own** est ab **ὠνέω** vel **ὠνέομαι**, Emo, mercor, in uſum meum mihi comparo. **ὠνέω** est "Pretium, ὃ δίδωσί τις, ἵνα λάβῃ π τῶνπωλυμένων, "Quod quis dat, ut venale quid auferat & emendo ſuum faciat". Hæc Caſaubon. Mihi tamen **own** vel **awin** (ſicuti adhuc loquuntur Scoti) videntur ſimplicius peti poſſe ex A.S. **agen**. pluribus præſertim exemplis evincentibus **z** in mediâ voce occurrens, perſæpe tranſmutari in **w**. nam ex A.S. **boza**. Arcus. **lagu**. Lex. **mazu**. Stomachus. **raza**. Serra. **ruzu**. Sus. Angli fecerunt ſuum **bozw**, **laww**, **mauw**, **ſaww**, **ſoww**. Egl. Keronis in Proprium.]

OWNDIE, Chaucero est Undans. Her here,
that was owndie and crips, as burned
golde it thone to se. F. lib.III, v.296. She
rent her owndid heer, that sonnys he was
of heere, ounding of clothing. Tr. lib.IV, v.
736. Pars p.198. Alamannis undu sunt Fluctus.
thas

O Y.

thas shef ward bi thekit mit them undum, "Na-
"vicula operiebatur fluctibus". Tatian. c. LII,
2. V. Otfridi totum caput VIII lib. Tertii. Teu-
tonistæ quoque Unde exponitur **golbe op't wa-
ter**, Rhenanis etiam Nautis supra & infra Co-
loniam **unden** vulgariter nuncupantur Undæ,
fluctus. Possis vocem derivare, inquit Joh. Clau-
bergius p. 55 artis etymologicæ Teutonum, à
Goth. **unn**, Mare; cujus fluctus crebriores ac
magis timendi: ita Claubergius. qui tamen **unn**
istud Cimbricum potius quam Gothicum dice-
re debuerat: quod non tam carpendi studio mo-
neo, quam ut meum pariter errorem hac in
parte corrigerem; nam & ipse olim confunde-
bam Gothica cum Cimbricis, usque dum ex Arg.
codicis frequentiore lectione didici plurimum à
vetere Gothico discrepare dialectum Cimbricam.
Ego interim nullam video rationem, cur non
vox Unde referri possit inter veteres ac genui-
nas Alamannicæ linguæ reliquias: quum cuius
liqueat eam simillimæ derivationis analogiâ ex
dialecto A.Saxonica profluxisse, quâ ex A.S. cuð.
muð. toð Alamanni fecerunt suum cund, mund,
zant. nam sic quoque ex yð. Unda, fluctus,
fecerunt Und. Plura huc pertinentia habet gl.
nostrum Goth. in **MINNPS**, Os oris. [Est **ap-
sw**, à G. **ondoyer**, **ondé**. quod sit à Lat. Unda, cu-
jus origo fortasse referenda sit ad vetustiores Se-
ptentrionalis alumnos. L.]

OWSELL, Turdela. Germanis **winfel** dici-
tur. Turdela est avis major turdo. Autor gem-
mæ. [ab A.S. **orle** idem. L.]

[OWTGATIS, Divortia viarum. G. Dougl. ex
out, & **gate**, Via. quæ vide. L.]

Ox, Bos. A.S. **oxa**. Cim. **ANXI**. [Isl. **ore**.]
Al. ohfo. offe. D. & vett. Frisiis **ore**. B. **osse, os**.
[Ex omnibus his **Anhs** antiquissimum & ma-
ximè genuinum cenfeo, atque inde postea for-
mata esse **ox** & **os**. nam ut Gothorum Cim-
brorumque **hs** A.Saxones plerumque mutabant
in X, ita X A.Saxonum posteriores exinde com-
mutarunt in SS. Ipsum verò **Anhs** valde af-
fine est Gr. **αὔξω** vel **αὐξάνω**, Augeo; quod pro-
avi nostri, quorum opes in gregibus potissimum
atque armentis consistebant, rem suam familia-
rem ex frequentiori bubuli pecoris foeturâ in-
gens incrementum capere judicarent. --- Atque
adèò quoque operæ pretium faciet Lector, si non
gravabitur inspicere quæ de simili derivationis
ratione obiter annotamus ad Keronem, in Ju-
mentum. Quibus adde, quòd Equa fortasse Da-
nis dicta est **og**, ab **ogc**, Augere. E gl. B, 6. in
Bos.]

[OXTER, Axilla. A.Bor. B. **ocksel**. G. **ai-
selle**. It. **ascella**. A.S. **oxn**. **oxta**. **ohyta**. **oxna**
fulan **rtenc** **apippeð**. "Alarum foedum odo-
"rem tollit". Herb. CLIII, 1. L.]

[OYER and Terminer, commission of oyer and
terminer, i. e. Diploma Regis, quo Rex Judici
uni vel alteri, unâ cum Provinciæ Eirenarchis
facultatem concedit lites & crimina cognoscen-
di & dirimendi, ad verbum, Mandatum audien-
di & terminandi. Skin.]

[OYES, Vox præconis silentium indicentis. à
G. **oyez**, Audite, cui optimè respondet Attica illa
præconum **ἀνέειπεν**, **οἶσα**. Skin.]

P A.

OYSTER, v. **Oyster**, Ostreum.
[OZIER, G. **osier**, **ozier**, Salix aquatica hu-
milis. utr. fort. à Gr. **οἶον**, **οἶος**, Salix. Skin.]

P.

PACK, Sarcina, fascis. G. **pacquet**. H. **pacæ**.
Cym. **baich**. D. & B. **pack**. [Al. **packe**.]
Videri potest variarum rerum congeries in u-
num veluti corpus colligata **pack** nuncupata à
πικτός vel **πικτός**, Compactus, compressus, coag-
mentatus. Fieri quoque potest **pack** illud abscis-
sum esse ex **φάκελος**, Fascis. V. interim an E-
quus clitellarius vett. Belgis non sit **paghe** di-
ctus ab isthoc **pack**. Ita **hengst**, **paghe**, **pext**,
ors, **ross** exponitur Teutonistæ Equus, sel-
lio, caballus, frenecatus, cornipes, sagmarius.
--- **Pack of women**, Mulierum coetus vel con-
venticulum. **Thus fare these women all
the packe**. Cup. 100. Breviter hoc in loco
expressit Chaucerus, quod fusiùs prosecutus est
Terentius Hec. Act. II, Sce. 1.

Proh Deum atque hominum fidem! quod
hoc genus est, quæ hæc conjuratio,

Ut omnes mulieres eadem æquè studeant,
nolintque omnia?

Neque declinatam quidquam ab aliarum in-
genio aliam reperias?

Itaque adèò uno animo omnes socrus ode-
runt nurus. viris

Esse adversas, æquè studium est. similis est
pertinacia.

In eodem omnes mihi videntur ludo doctæ
ad malitiam: &

Ei ludo, si ullus est, magistram hanc esse
satis certò scio.

[Su. **packa** est Sarcina, & Isl. **piætur**. unde for-
tasse Devonienſe **puke of hay**, quod aliis dicitur
a cock of hay, Meta foeni. L.]

[PAD, **foot-pad**, Latro pedestris. Est à **Path**,
q. v. Huc refer **a pad**, Mannus. huc quoque fa-
ciunt verba poeticè scripta Alfredi p. 197 Inter-
pretationis Boethianæ. Sume [scil. **puhta**] **fo-
tum** **tram**. **folban** **peððaf**. **rume** **riepæte**.
rume **pleogende** **pinbeð** **unben** **polcnum**. L.]

[PADDLE, Rallum. C.B. **pattal**. Gr. **πίπτα-
λος**. L.]

[PADDOCK, Septum. corr. ex **Parruck**, q. v.
in **Park**. L.]

[PADDOCK, Bufo. B. **padde**. It. **botta**. ab
A.S. **paba**. Bufo. L.]

[PADLOCK, Sera penſilis. Minshew dictum
putat quasi **Pendlock**, quia sc. pendet ad fores.
Mallem à B. **padde**, Seræ latibulum. Skin.]

PAGAN, Paganus, ethnicus. G. **payen**. It. **pa-
gano**. [A.S. **paganiſc**. Hib. **paganach**.] V. etym.
Vossii in Pagus. [V. quoque **Painim**.]

PAGE, Affecla. **Page of honour**, Affecla præ-
textatus, ephebus honorarius, i. puer claro ge-
nere ortus & Regi aut purpurato alicui traditus
ad munia haud multum à servilibus ministeriis
abhorrentia. G. **page**. It. **paggio**. H. **pâge**. B.
pagie. Olim vocibus merè Teut. **adelknaep**
& **adelschalck** dicebatur. V. nobiliſſ. Spelm.
Archæol. in **Adelscalc**. Honorarios hosce Re-

H h h h

gum

P A.

gum principumve pueros describit Q. Curtius lib. VIII, c. 6. De vocabuli origine fufè fatiſ H. Stephanus in πῆς, Puer, ſervus. Confidera quoque quid ſibi velit illud Teutonifæ; **Fent, renre, ſong, paedſe**, Clienticulus. & hoc ejuſdem; **Cliens, eyn hupſbrunt off een diſci- pel off paedſe off renre**. V. porro etym. Voſſii, in Puer. [Sunt qui derivant ab Iſl. poife, Puer. L.]

PAIE, Percutere, verberare. Sic dicunt Angli *I ſhall ſurely paie him*, Quod ab illo allatum eſt, ſibi id eſſe relatum ſentiet. Atque ita verbum **paie** originem traxerit ex πῆς, Verberare. Niſi forte ſtatuas metaphoricam eſſe hanc acceptionem, ſimilitudine deſumptâ ab iis, qui debitam factis mercedem benè malève merentibus perſolvunt; præſertim quum ſic quoque Galli ſuum **payer**, It. **pagare**, B. **betaelen** accipiant. De Angl. **pay**, Solvere, infra agemus. Notabile interim eſt ac hoc in loco minimè prætereundum, pwyo Cymræis eſſe Ferire, percutere, pulſare. V. J. Davies.

[**PAIE**, Satisfacere. vet. Angl. Refer ad **Pay**, Solvere. L.]

PAIL, Urna, ſitula. *milk-pail*, Mulctra. πῆς propriè eſt Mulctra, i. vas, in quod lac emulgebant. Interdum de aliis, ut catino, poculo, &c. ita M. Caſaubon. G. **pilon** & H. **pilon** eſt Grandior pelvis aquæ. [quæ contracta putantur ex Patella. L.]

PAILLET, vide *Pallet*, Culcitra.

PAIN, Labor, dolor, moleſta difficiliſque opera. G. **peine**. It. & H. **pena**. [C.B. poen.] B. **piin**. à πῆς, Labor. [V. **Pine**, Enecare.]

PAIN, Pœna, ſupplicium, cruciatus, tormentum. Cym. penyd, poen. A.S. pin. G. **peine**. It. & H. **pena**. D. **pine**. B. **piine**. à πῆς, Pœna.

[**PAINIM**, *Paganim* vett. Angl. à L. **Paganus**. Gallis **payen**. Sic autem ſunt dicti, inquit Skinnerus, Ethnicici, quia invaleſcente Chriſtianâ religione, cum adempta iſſis eſſent Tempſa in urbibus, & Chriſto conſecrata, in pagis ſolis ſacra facere coacti ſunt. L.]

PAINT, Pingere. G. **peindre**. It. **pingere**. H. **pintâr**. Cim. olim BIL444 erat Picturis atque aliis id genus ornamentis illuſtrare. Omnino vide quæ de hoc verbo annotamus in *Pencil*, Penicillus.

PAIR, Par, duo ſimul. Cym. par. G. **paire**. It. **pare**. H. **par**. D. **par**. B. **paer**. [Su. & Iſl. **par**.] Andr. Helvigius, ſi me non fallit memoria, deduxit à πῆς, Juxta; quodd duarum rerum conjunctio unum par conſtituat.

PAIR vel **pare**, Præſecare. Vide *Impaired*, Imminutus.

PALACE, Palatium, baſilica, prætorium, domus Auguſta. Cym. palâs vel plâs. A.S. palen-za. Al. palenze, palas. G. **palais**. It. **palatio**, **palazzo**. H. **palacio**. D. **paſſadtz**. B. **paleys**. V. omnes Lat. linguæ commentarios in voce Palatium. [Stiernhielmus derivat à Su. **fala** & Iſl. **fela**, Celare, abſcondere, occultare; quodd ſit Tectum & domus, quâ teguntur homines. vel à Su. **faland**, Stabulum, ab eâdem origine, &

P A.

ob eandem rationem. V. eum in *Fulnsja*, Abſconditum. L.]

PALATE, Palatum. G. *palais de la bouche*. It. **palato**. H. **paladar**. V. Voſſii orig. in Palatum.

PALE & **POLE**, Palus, fudes. A.S. pâl & pól. Cym. pawl. G. **pal**. It. & H. **palo**. D. **pal**. B. **pael**. Græcis à πῆς, Pango, deſigo, eſt πῆς vel πῆς, unde Palus. [V. **Pole**.]

PALE, Septum, vallum, conſeptum è palis dicitur Angliſ *a pale*; quodd fiat è palis firmioribus atque eâ parte, quâ ſolo eminent, acuminatis.

[**PALE** à G. **pâle**. utr. à Lat. Pallidus, palleo. Alludunt Gr. πῆς, πῆς, Flos farinæ, & πῆς, quod inter alia etiam Albefacio deſignat. Skin.]

PALESTRALL *plaies* Chaucero ſunt Palæſtrici ludi, qui celebrabantur in juſtis funebribus potentiorum.

**But of the fire and flambe funerall,
In whiche my bodie brennen ſhall to
glede,**

**And of the feſt and playis paleſtrall
At my vigile, I praie the take gode
hede.**

That that be well --- Tr. lib.V, 302.

Antea quoque inter plurimos ritus, qui in funere Arcitæ obſervabantur, ad hanc palæſtrici ludi conſuetudinem pertinet illud ejuſdem Chauceri, **Who waſtled beſt naked, with oile anointe, kepe I nat to ſaye**. Kn.T. Hujus tamen ceremoniæ funebris modum plenius aliquantò proponit Job. Lidgate hiſt. Thebanæ parte III, ubi narrat Heroínas cadavera maritorum, indulgentiâ Theſei, cremâſſe.

**I nede not to reherſe ebery obſer-
baunce,**

**That was done in the fires bright,
The wake-ſlaies during all the night,
Nor of the waſtling, telling point
by point**

**Of hem, that were naked and anoint,
How ebery other lugge can and
ſhake,**

**Pe how the women have her leave
take**

Of Theſeus ---

PALFREY. [Nefcio an huc faciat illud gl. F. I. in Amiffarius. “Veredus eſt vulgaris caballus, quod nos dicimus Paraſtridus; dictus, quodd veredus. Reda eſt vehiculi ſpecies, habens “III rotas: inde Veredarius”. Teutonifæ; **teldende pert**, Dextrarius, gradarius, palafredus, ductimannus, mannus. & rurfus; Mannus, i. palafredus, **een teldener**. Author Gem. Paleſtridus, **eyn henxt**. Atque ita ferè Itali, Galli, Belgæ, C.Britanni. &c. Paraſtridus à Paravere-
dus derivant Martinius, Voſſius aliique plures. G. **palefroy**, ut & Angl. **palfrey**, inquit M. Caſaubon. de vet. ling. Angl. p. 186. cum propriè uſurpetur de inſignioribus equis, qui ad pompam aut honorem vectorum manu ducuntur, quis non aſſentiat iis, qui ex Gallicis verbis *par le frain* compoſitum verbum exiſtiment? Certè etiam in hiſtoriâ Æthiopica memorantur ſex pueri nobiles, qui vocantur *Legameneos*, i. e. pueri

pueri ad capistrum, quodd equitantis *Neguz* latus proximè stipent. Vulgata quædam lexica *palefrenier* interpretantur Manducus. Quod si aliquâ vetere nititur autoritate dicâsque Manducum dici quasi Manuducum, non malè expressa fuerit vis nominis. Hæc habet Casaubonus loco citato. Valdè interim cum illo Manducus concurrat illud Ductimannus vel Ductimannus, quod paullo ante ex Teutonistâ. Plura & nonnihil ab his diversa habent Menagii Gal. origines in *Palefroy*. Adi quoque Vossii etym. in Veredus. gl. B, 6. in Parafrið, quifun.]

PALL, Pannus mortui loculo vel tumulo honoris ergo instratus. Videtur medium sæculum nomen hoc desumpsisse à Palla; quodd funus tegat ac palliet. Vide quæ diximus in *Hearse*, Cenotaphium. [*Pall* etiam significat Pallium. A.S. *pæll*. propriè Archiepiscoporum. quod longè ante Ecclesiam reformatam à Pontifice Romano magno pretio mercari coacti fuerunt. de quo fuisse doctiss. Spelmanus in voce Pallium. Apud G. Douglass. denotat Pannum ostrinum auròque sæpe intextum, ex quo conficiebantur Stragula, tapetes, aulæa, *Carpets, tapestry, hangings*, quo sensu occurrit vox in Æthelfledæ testamento p. 13 not. in Thesauri Lingg. vett. Sept. conspectum, at p. 95 editionis Anglicanæ ab amico pererudito Mauritio Sheltono de *Birmingham Hall* in agro Suffolc. Armigero elaboratæ, quam editionem notis utilissimis illustratam ut legerent, velim, omnes Patriarum antiquitatum studiosi. Hoc autem *pall* haud dubiè dimanarit ab Isl. *pell*, quod Gudmundus Andræ interpretatur Coccinum, Aulæum, Verelius autem in Indice suo Textum pretiosum, ubi legenda sunt hæc exempla, quæ illustrandæ rei non minimè inservire videntur, *pellæ fladi*, Vestes ex telâ ejusmodi, pretio & materiâ maximi æstimatæ. *fladdos i pell oc silki*, i. e. *Clad in pell and silk*. Nescio an omnia, ipsum etiam Latinum Pallium, ut & palla, à Septentrione sint petenda. L.]

PALLED age, Tremens, tremula, tremebunda senectus. Chaucerus Cantuariensium fabularum XVIIImâ.

--- it ought inough to suffice

*Five houres for to slepen on a night,
But it were for an old and palled
wight,*

*As ben these wedded men, that lie
and dare,*

As in a forme sitteth a wery hare

*All forstraughtin with houndes gret
and smale.* Sh. T. haud procul ab initio.

Paucos arbitror hic futuros, quibus non statim veniat in mentem, *palled* illud magnam habere affinitatem cum Gr. *παλλω*, vel *παλλομαι*, Vibro, contremisco. quomodo & à *παλλειν*, Palpitare, trepidare, crediderim Belgas *ter palle* sin usurpare pro Animo compavescere. atque in gravi consternatione mentis versari. [Credo, Vietus, effœtus, metaphorâ à vino sumptâ, quod, cum vapidum est spiritusque omnes amisit, *palled* vocamus. Vir reverendus putat dictum tanquam

Pallidum senem. Hæc Skinnerus, quæ, ni fallor, magis ad rem. L.]

PALLET, Culcitra, præcipuè tamen humi strata. tanquam sit à *bas lict*, Humilis lectus. Chaucero *paillet* dicitur Tr. lib. III, 230. quæ denominatione videtur omnino referenda ad *paille*, Palea; ob rationem satis per se manifestam.

PALM of the hand, Palma, vola manus, manus diducta, dilatata, explicata. Cym. *palf*. G. *paume, paulme de la maine*. It. & H. *palma*. *παλάμη* Græcis cum Palmam tum Manum integram significat. Elifum est A, quomodo à *κνυπέλαιος* est Cypressus; à *ζάλας*, Glos, &c. Ab hac notione dicta est Palma arbor, a *palm tree*, quodd expansis est ramis in modum palmæ hominis, ut scribit Isidorus lib. XVII, c. 7. Fructus itidem ejusdem arboris, ut ibidem legas, à digitorum similitudine dicti *daçtyli*. Ab hoc interim *palm*, Chiromantia Anglis dicitur *Palmistrie*. iisdem quoque Anglis *palmere* ab eadem origine dicebatur Palmitorium, i. ferula, sicuti ostendit Ortus vocabulorum, impressus Londinii, 1500. *Palmatorium, een palmatorie*. i. ferula. & *Palmata, een handslaggh*; Gem. gemm.

PALMER, Peregrinus: maximè tamen qui urbem sanctam religionis ergò invisebat. V. Run. lex. in *BANYSARI*. V. quoque gl. Somneri additum Angl. hist. scriptt. antiquis; siquidem is in voce *Palmarius* plenius aliquantò docet quid differant *Palmarius* & *Peregrinus*. [& nomen accipere vult à baculis palmarum aut ramis, quos gestare solet. L.]

[PALMESTRY. Vide *Palm of the hand*. L.]

[PALSGRAVE, Comes palatinus, præfectus prætorio. B. *paltsgreve*. à *paltsg*, Palatium, tentorium, & *grave*, q. v. L.]

PALSIE, Paralysis, nervorum resolutio. Cym. *parlys*. G. *paralyse*. It. *paralyssia*. H. *parlexia*. D. & B. *popellie*. Græcis est *παραλυσια*.

PALTRER vel *dodger* Anglis dicitur Homo ad res gerendas inutilis, ac variis artibus laborem subterfugiens, item vitilitigator. Videtur desumptum ex G. *poltron*. quod vide. Fortasse mutato U in P est ab illo Valetro onis, quod Teutonistæ exp. *eyn lecker, eyn slupcker*. Valetro onis, i. gluto. Ortus vocabulorum.

PAMPER, Indulgenter habere, nimiâ saginâ obruere. Gallis *pamprer* est Pampinus. unde iis *pamprer* dicitur Vineâ supervacuo pampinorum germine exuberans ac nimiâ crescendi luxuriâ quodammodo sylvescens.

[PAMPHLET, Libellus consutus. Minsevius desecit à *πᾶ*, & *πᾶλιν*, q. d. *πάμπλητος*, quodd sc. stultorum plena sunt omnia, & talium librorum multitudine mundus æstuat; ingeniosius credo, quàm veriùs. Mallet deducere à *pampilet*, vel contractè *pamplet*, dim. B. *pampier*, Charta, addito spiritu, hoc autem *pampier* per e-penthesisin *π* M ortum est à Lat. Papyrus, q. d. chartula seu papyrulus, i. e. charta seu libellus vilis. Skin.]

PAN, Sartago, frixorium, i. patella, in quâ friguntur torrenturve esculenta. A.S. *panna*. Al.

P A.

phanne. B. panne. quod per syncopen factum putat ex Patina Martinus in Sartago.

[PANADO, à G. panade. It. panada, panata. L.B. Panata. omnia à Lat. Panis. Skin.]

PANCH, Abdomen, omasum, aqualiculus, panch. Al. panch. G. pance. It. pancia. H. pancha. B. panse, penne. [Sunt à Gr. πάντες, quod ipsum tamen dictum volunt ἀπὸ τοῦ πάντος, quoniam omnia capit & continet. Licet verò πάντες nusquam apud Græcos scriptores (quod sciam) extet; P. tamen Festus ostendit aliquid esse in hac voce, quod ad Ventrem sive Abdomen sit referendum. "Pantices, inquit Festus, dicebant frus ventris". In quo fragmento quamvis hiulca sint omnia, & ægrè detur perspicere quid sibi velit illud frus, apertius tamen genuinam vocabuli acceptionem exhibuit Plautus Pseud. Act. I, Sce. 2;

--- Improbæ! vino modò cupidæ estis;

Ed vos vestros panticésque aded madefacitis, cum ego sim hic fucus.

Ab eodem pangs Belgis pancher vel panchier vel panchiser dicta est Lorica, quod ventrem & intestina muniat atque exornet. It. panchiera. Nisi fortè sentire libeat munimento huic nomen ex eo inditum, quod sit πάνσιδηρον, Totum ex ferro. vel potius, quod sit πάνσερον, Totum ex catenulis sibi mutuo infertis contextum. E gl. B, 49. in Sagma, panch-labhan.] V. Menagium in Panse & Voff. in Pantices.

[PANDER, Leno, proxeneta meretricius. à B. pander, Pignorator, qui pignus seu præmium accipit. hoc à pand, Pignus. Si Græcus essem defleckerem πῶς τὸ πὺς πάντες δέξεν, sc. à δέξεν, lascivo sensu accepto. Imo, quod sanè longè reliquis simplicius est, quid si Pander dictum sit à Pandaro Troili amico, qui ipsi Chryseidos amorem & gratiam conciliavit. V. Chauceri fab. de Troilo & Chryf. Skin.]

[PANEL of a jury, Scheda virorum juratorum nomina continens. L.B. Panellum. V. Impanel. L.]

PANGS of death, Tormina mortis, angustiae hominis animam agentis. Pangs of a woman in labour, Dolores feminae parturientis. Facile hic agnoscas B. bang, Anxius. & bangen, Angustiis premere. bangen dictum quasi beangen.

PANNEL for a horse, Dorsuale. B. quoque panneel, rug-decksel, rug-kleed dicitur. [Skinnerus derivat à G. panne, Pellis, membrana, quod est purum putum C.B. pan. L.]

PANNEL of glass, Quadra vitri in fenestrâ. [G. pan, panneau.] J. Davies desumptum putat è C.B. pennill, quem vide.

PANNIER, Canistrum. G. panier. It. paniero. H. panera. B. paner. V. Voff. in Panis. & Menag. in Panier.

PANT, Suspirare, spiritum ægrè & cum summa difficultate trahere. G. panteler. à πᾶν, Lugeo, ut propriè dicatur de iis, qui præ doloris vehementiâ crebro gemitu & suspiriis brevissimè collecti spiritus pectora concutunt.

PANTER est genus retis, quo utuntur aucupes, [Panther.] R.R. 1622. R.L. 226. G. pan-

P A.

tiere. It. pantiera. [Græcis Rete ad capiendas omnis generis feras dicitur πάντης δίχτυον. à πᾶν, wân, wân, Omnis, & δίς, Fera. unde δίς, Venatio. [In hac notatione acquievissem, nisi in Hib. pantealim, Inlaqueare, irretire. painter, Laqueus, tendicula, incidissem, unde, ut arcesam, quid vetat? L.]

PANTHER, Panthera. G. pantere. It. pantiera. B. pantherdier. Græcis à versicoloribus maculis πάνθηρ dicitur; quod hæc fera mirabili macularum variegatione omnes omnium ferarum colores referat. Huc refer illud Plinii lib. Octavo N. H. c. 1. "Panthera & tigris macularum varietate propè solæ bestiarum spectantur: cæteris unus ac suus cujusque generis color est; pantheris in candido breves macularum oculi". necnon illud ejusdem Plinii lib. XIII, c. 15; "Mensis præcipua dos in venam crispis, vel in vortices parvos. illud oblongo evenit discursu, ideoque Tigrinum appellatur; hoc intorto, & ided tales Pantherinæ vocantur". V. Salm. Plin. exerc. p. 212.

PANTOFLE, Crepida, sandalium. G. pantoufle. It. pantofola. H. pantuso. B. pantoffel, & concilè toffel. Budæo dicitur quasi πάντοφλος; quod totum ferè crepidarum solum constet subere. Hollandis & Sicambris peculiari vocabulo slokke dicitur, propter illam laxitatem, quâ facillimè induitur exuiturque. Anglis eadem de causâ slipper nuncupatur: unde & Hollandis etiamnum Crepida trita slope dicitur. Plura Menagius in Pantoufle.

PANTRIE, Panarium, artocopium. [G. panterie. It. panateria.] C.B. pantri dicitur voce, ut videtur, è lingua suâ vernaculâ desumptâ. nam pentwr iis est Acervus, cumulus, congeries. pentyrru, Cumulare, coacervare. atque ita pantri propriè olim denotaverit locum, in quem panes atque alia id genus esculenta congerebantur.

PAPELARDE & Papelardy Chaucero sunt Hypocrita & Hypocritis.

Labour might me neber plesse,
I have more will to ben at ese,
And have well leber, sothe to saie,
Before the peple pattre and praie,
And wrie me in my forerie
Under a cope of papelardie.

R.R. 6791.

That papelarde, that him yeldeth so,
And woll to worldly ese ygo,
And saiet, that he the worlde hath left,

And gredily it gripeth eft.
He is the hounde, shame is to saint,
That to his casting goeth again.

ibid. 7235.

G. papelard est Hypocrita. papelarder, Hypocritam agere. papelardise, Hypocritia. Quod ad originem horum attinet; fortasse Lectorem sedulum in aliquod inquisitionis vestigium deducet, quæ aliquot abhinc annis de verbo papelen retuleram in Belgicum, quod tum moliebar, etymologicum. Papelen, Mussitare, i. motis tantummodò labris nullam, quæ possit intelligi,

telligi, vocem edere. Fortasse est à *παύλας*, quod Hesychio exp. *ἐπισκοπῆς, ἰσχυρῆς*. Circumspicere, scrutari. ut propriè olim dictum sit verbum de iis, qui gravi adversæ fortunæ fulmine icti, sedulo circumspiciant quâ ratione turbinem hunc evadant; quique tantâ rerum omnium caligine attoniti & mullitantes quærent, quâ ratione imminens periculum depellant: postea verò translatum quoque sit ad eos, qui sanæ religionis modum excedunt, atque obviam summi Numinis benignitatem non nisi timido assiduorum precularum murmure placari posse putant. Addendum interim, si quis forte huc etiam pertinere putabit, quod *παῖσι* Græcis sunt *οἱ δαίμονες*, Dæmones. Germ. superioribus **den popel** dicitur nescio quis Dæmon, cujus injectâ mentione terrent ejulantes pueros; quod fieri vetat Plato II de Rep. Longius profectò petita hæc judicabit Lector, cum ne ipsi quidem mihi satisfaciant, quæ ex disiectis ac temerè dispersis etymologiarum schedis hunc in locum verbatim transtuli. Quoniam tamen obscura hujusmodi susurrationum murmura propria sunt hypocritarum, propius quoque nunc ad rem accessisse videbor, si *papelard* referam ad *παπάλην*, Versutus & perditè malus: quomodo & Demosthenes vocavit Æschinem *παπάλην*, q. d. Hominem ingenii subtilitate plurima quotidie comminiscens mala, quibus nocere queat aliis, ac sibimet ipsi prodesse. V. quoque numquid huc faciant quæ habet Menagius in *Parpailants*.

PAPER, Charta, papyrus. Cym. papir. G. *papier*. H. *papel*. It. *papiro*. D. *papir*. B. *papier*, *pampier*. Græcis est *πάπυρος*. V. Voss. de Arte grammaticâ lib. I, c. 37. & Cl. Salm. de Modo usurarum, p. 402. quemadmodum exerc. ejus in Solinum.

PAPP, Pulticula, pulmentum, pappâ. G. *pappin*. It. *pappa*. B. *pappe*. V. nonnulla de hac voce apud H. Stephanum in *παπάζω*. plura verò apud Voss. lib. I, de Vit. serm. quædam quoque attigimus in *Broth*.

PARABLE, Parabola. G. *parabole*. It. *parabola*. & A.S. *byrgpell*. Al. *bispilla* & *spella* dicebatur. De Parabolæ vocabulo v. etym. Vossii.

PARADISE, Paradisus, viridarium, vivarium. C.B. *paradwys*. G. *paradis*. It. & H. *paradiso*. Græcis est *παράδεισος*. de quâ voce v. H. Stephan. atque alios Lexicographos. Præcipue tamen adi Vossii etym. Lat. in Paradisus.

PARADOX, v. etym. Vossii in Paradoxum.

[PARAGE vet. Angl. Natales, genus. G. *parage*, *pareage*, *parentage*, quod est à Lat. *Patrens*. L.]

PARAMENTS Chaucero sunt *Robes of state*, i. Indumenta ad pompam aulicarum solemnitatum comparata. *Lordes in paramentes*. Kn.T. 1643. *Chambre of paramentes*. Sq.T. 288. *dauncing chambres full of paramentes*. Di. 181. Meminit quoque Paramentorum pontificalium Author ceremoniarum. Picardis *Paramentier* dicitur Sartor, quasi *Paramenter*, qui *fait les paraments & accoustremens des hommes*, ut loquitur Nicotus. Hinc etiam Flandris *paramentier* est Sartor. Græcis denique postero-

ribus, *Meursio* teste, dicebatur *παρμαστής*. Apud Teutonistam in *huyd*, *Pelliparius*, *parmentarius* exp. *die huyde offe delle bereydt*: sed fortasse hoc fuerit corruptum ex abbreviato *Pargamentarius*. nam eidem Teuton. *pargament off francin onbeschreiben* exponitur Carta. *pargament-meker*, *Pargamista*, *pargamentarius*, *pargamentator*. at Authori Gem. *gemm. Pergamenista* est *pergament-maker*. Parada interdum producit, aliquando corripit mediam. cum porrigitur media, significat Hospitium vel diversorium jubente Principe paratum sive præparatum; unde & nomen. Quotiescunque verò media corripitur, denotat Fornicem sive tectum navigii voluptarii, in quo molliter toris incubabant tuti ab æstu, vento, frigore, pluvîâ. V. Voss. de Vit. serm. lib. III, c. 32. ubi quoque ostendit seculum semibarbarum *Limbo*s atque alia id genus ornamenta dixisse *Paraturas*. Neque prætereundum hoc in loco Angl. *Apparel*, Vestitus, amictus, apparatus vestiarius, quod manifestè huc pertinet, & de quo nonnihil suo loco diximus. Ad hoc denique *Paramentum* refer quoque B. *parmant*, *parmantig*, i. *staetig*, Compositus, gravis, copiose instructus, bullatus. item *parmantelik*, i. *staetelik*, Magnificè, cum pompâ & decore privatum modum excedente. [Sunt ab Arm. *Paramanti*, Ornare. L.]

[PARAFET *wall*, Murus cespititius humilis ad ictus tormentorum arcendos structus. G. *parapet*. It. *parapetto*. à G. *parer*. It. *parare*, Defendere, protegere, & It. *petto*, Pectus, q. d. *προσπερίδιον*. Skin.]

PARASITE, v. etym. Vossii in Parasitus,

[PARBOIL, à G. *pourbouiller*, *μολύνειν*, seu Semi-elixare, semicoquere, vel, ut Minsevo placet, parùm bullire, vel potiùs *part-boil*, Partim seu imperfectè coquere. Skin.]

[PARCEL, Fasciculus, particula. G. *parcelle*. B. *parceel*. H. *partezilla*. It. *particella*. L.]

PARCHE, Adurare, torrere. Videtur factum ex *περὶ σκῆν*, Perurere, circumquaque urere.

PARCHMENT, Charta Pergamena, membranæ. [Isl. *pergament*.] B. *pergement*, *perkesment*. G. *parchemin*. It. *carta pergamena*. H. *pergamino*. Græcis est *χάρτης περγαμῆς*. De hujus denominationis occasione multa habet clariss. Vossius lib. I, de arte Gramm. c. 38. Pergamentum + membranum, *βορρὴ*. gl. Ælfr. 8. Dispicie ad hæc numquid huc pertineat illud Hesychii *παρμακῶνα, ἄνοι διφθέρης παρὰ καλῆς*.

PARE, Præsecare, resecare. Valdè affine est Hebr. *פָּרַק*, Dividere, scindere, in frusta concidere. Plures tamen, & fortasse rectiùs, *paire* scribunt atque ita pertinebit ad illa, quæ supra diximus in *Impaired*.

PARENTS, PARENTAGE. V. etym. Vossii in Parentes.

PARGET, Gypsum, tectorium, albarium. Afinitatem aliquam habere videtur cum A.S. *ƿæp-ƿtan*. quod gl. Ælfr. p. 25 exp. Gypsum.

PARISH, Parochia vulgò scribimus, pro quo tamen rectiùs Paroecia scribas. [Arm. *pares*.] G. *paroisse*. It. & H. *parochia*. B. *prochie*.

Parabola certe Græcis nihil aliud esse videtur quam sacra quædam vicinia aut conventus eorum, qui unus ejusdemque phasi sunt confortes. V. App. gl. C, in Diecesis. -- *Parish-priest*, Curio, sacerdos curiæ præfectus, quem Parochum vel Curatum vulgo vocant. B. *prochia* en, *prochiepape*. Quod attinet ad originem vocis, quemadmodum rectè annotavit Acron ad Hor. lib. III, Satyrâ 5, olim ἀπὸ τοῦ παρίχων, à Præbendo, Parochos dictos, qui præbent ligna salémque; ita perperam comminiscuntur quidam ab hac Parochi denominatione in Ecclesiâ quoque Parochos dici Rectores ecclesiarum, quia panem Domini præbeant hominibus. constat enim ecclesiasticam illam functionem obeuntes non Parochos, sed Paræcos olim nuncupatos. V. etym. Vossii in Parochi.

PARK, Vivarium leporarium. A.S. *pearnoc*. *pearnuc*. *peapuc*. Al. *perga*. G. *parc*. It. *parco*. H. *parque*. [Isl. *park*.] B. *perck*, *parck*. [Quoniam A. Saxones *peapuc* dicebant, rectè fortasse judicemus derivari à *parc*, Circumquaque, circumcirca; quod Saltus sit portio terræ circumcirca septo inclusa atque circumjacentibus agris dirempta. E gl. C, 17. in Saltus, holz, perga.]

PARLER vel PARLOUR in Monasteriis dicebatur Cubiculum aliquod nitidius concinniusque juxta Refectorium; quod convivæ, prandio peracto, secedebant ad confabulandum. Ejusmodi cameram apud M. Parisium atque ei supparem Thomam Cantipratanum, Alberti M. discipulum, nuncupabatur Locutorium, à Loquendo: unde & Gallis à *parler*, Loqui, idem Locus dicitur *parloir de religieuses*. Italis *parlatoio*.

PARLIAMENT, Comitia, conventus maximus, curia suprema. G. *parlement*. It. & H. *parlamento*. B. *parlement*. [Frigidum prorsus est quod vir alioqui non ineruditus Parlamenti vocabulum deduxit à *παρεῖν* ἰλῶν, Genam movere. Rectius censet Budæus prioribus in Digesta annotationibus, nomen Parlamenti desumptum ab eorum altercationibus, qui in istiusmodi confesso diversa sentiunt atque in aliquam contestationem descendunt: ut sit à *παρελαλεῖν*, Alloqui, vel potius Obloqui. Huc etiam facit quod Ang. Caninius, vir Græcarum elegantiarum tractatione curaque exercitissimus, cum multiplices literarum commutationes in Hellenismo suo percenset, affirmare non veretur Hispanos (qui multa incorruptius retinuerunt Gallis ex *παρεβολή* fecisse *parabla*, ac per levissimam metathesin *palabra*: unde postea originem traxerint *parlare*, *parle*, *parlament*. &c. Obiter interim & illud observa: quod Cymræis quoque parabl est Sermo. parablus, Eloquens. &c. E gl. C, 5. in Curia, mahal.]

PARLOUR, Conclave, coenaculum. C.B. *parlwr* est Conclave. [Vide *Parler*.]

PARLOUS, *perlous*, Periculosus, temerarius, desperatus. Chaucero *parill*, *parell* est Periculum, discrimen. Upon my *parill*. W.B. 561.

Youth set bothe man and wife
In all parell of soule and life,

And parell is, but men have grace,
The parell of youth for to pace
Without any deth or distresse,

It is so full of wildenesse. R.R. 4888.

Illud Virgilio Aeneidos V, 641. -- "Prima infensum vi corripit ignem" sic reddit Scot. paraphrasis G. Douglas: The *perrellus fyre* first *hint the forably*. item Aen. X, 521. -- Infensam hastam eadem paraphrasis vocat *ane perrellus lance*. Corrupta sunt ex *Perillous*.

[PARLY, à G. *parler*, Loqui, colloqui, nobis de articulis seu conditionibus pacis disceptare. *Parler* autem dicitur quasi *paroller*, à nom. *parolle*, Vocabulum. *Parolle* autem à Lat. & Gr. *Parabola* deflectitur. Skin.]

[PARMA-CITY corruptum à Sperma ceti, quia olim Sperma balæne creditum est: nunc autem in balæne capite reperiri certum est. Skin.]

PARRET, Pstacus. G. *perroquet*. H. *perroquete*. V. Menagium in *Perroquet*.

[PARRUCK Angustior & minor clausura apud Anglos boreales ita vocatur. à *parruc*. q.v. in *Park*. L.]

[PARSE a lesson, v. Pearce, Perforare. L.]

PARSLEY, Petroselinum. [B. *peterselie*, *perselie*. Al. *peterselie*. A.S. *petersilum*. *petersilge*. C.B. *persli*. G. *persil*. It. *petrosello*. H. *perexil*. Græcis est *πετρίλιον*.]

PARSON, Rector particularis alicujus ecclesiæ; v. Spelm. gl. archæol. in Persona.

PART, Partire, dividere. G. *partir*. It. *partire*. H. *partir*. B. *paerten*. [Isl. ad parta.] C.B. *parthu*. quod Joh. Davies deducit ex Hebræo פָּרַח, Dividere, partire. Plura huc pertinentia suggeret etym. Vossii in Pars.

PARTISAN, Hasta velitaris, tragula. G. *partisane*. à pertundendo: unde & Græci recentiores desumpserunt suum *πάρσις*. V. Meursium. Italis & H. *partesana* nuncupatur. [Su. *bardis san*, quod est, Verelio teste, Bipennis hamis uncis munita. Alamannis barde significat Asciam. ut *partisan* nihil aliud fuerit quam Ascia ferrea. à *bard* & *isen*. Ferrum. L.]

PARTRIDGE, Perdix. Cym. *petris*. G. *perdris*. It. *perdice*, *pernice*. H. *perdiz*. B. *partruis*, *pertruis*. Græcis est *πέρδιξ*. nempe ἀπὸ τοῦ πέρδις, Crepitum ventris edere: unde & iisdem Græcis *κακ-κρίδα* dicebantur Perdices. Athenæus certè libro Nono, c. 10 author est τὰς πέρδικας à quibusdam dici *κακκρίδας*, & ab Alcmane *κακκρίδας*. unde *κακκρίδις* est Perdicum instar vociferari. à *κακ-κρίν*, Cacare. Ratio verò cur Perdici à pedendo, & voci ejus à cacando nomen fecerint antiqui, ea est, quod vox hujus avis referat sonum cacantium & crepitum ventris emittentium. V. orig. Vossii in Cacabare.

PARTS vel *Parts of speech*, dicuntur Anglis prima illa linguæ Latinæ rudimenta, quæ tyrunculis primum partium orationis usum compendiosè tradunt. Huc facit ridiculum istud Jodoci cujusdam epitaphium.

Hic jacet Jodocus,
Qui fuit Romæ coquus,

Magister in Artibus,

Et Doctor in partibus;

Et de gratiâ speciali,

Mortuus in hospitali.

Prima puerulorum Rudimenta Lat. linguæ ita dicuntur à titulo libelli. Plura habent Menagii orig. Gallicæ in *Pars*.

[*PARY a blow*, Avertere ictum. *G. parer*. It. *parare*. Sueci dicunt *pazera undan en stde*. L.]

PAS, Vox est, quâ utuntur præstigiatores mirabili officiarum genere credulæ multitudinis oculis illudere parantes. Fortasse abscissa est à nomine illius *Paseteris*, qui fertur magiæ & præstigiarum præter cæteros fuisse peritus: quumque res plurimas, præsentē pecuniâ protinus annueratâ, coemere solitus esset, nummus mox ab institore ad ipsum *Pasetem* revertebatur. unde natum est adagium, *πάσας ἀμύβολας*, "*Pasētis semibolus*". de quo v. *Paræmiarum* scriptores. [Conjectura sanè ingeniosissima; sed, ni fallor, à re aliena. nam *pas* videtur esse *ἀνυμνον* *πὸς begone*, Abi, discede, quo nec minùs frequenter utuntur isti præstigiatores. L.]

[*PASE* idem atque *peise*, *poise*, q.v. *G. Dougl*. L.]

PASS, Transire, pertransire. *G. passer*. It. *passare*. *H. passer*. *Cym. passio*. quod *J. Davies* derivat ab Hebr. *פספס*, Transire. *Passus* dictus est, quòd cruribus passis, i. expansis explicetur. Inde & infimæ Latinitatis verbum *Passare* pro Ambulare & transire. Ita *Salm. Plin. exerc. p. 947*.

[*PASS*, *well to pass*, Opulentus, dives, re lautâ præditus. Loquendi modus à Belgis mutuatus, sed à prosperâ valetudine ad prosperam fortunam translatus. nam Qui prosperâ valetudine utitur iis dicitur *wel te pas ziin*. *Pas* autem significat Convenientiam, commoditatem, opportunitatem. L.]

[*PASSAGE*, Transitus, trajectus, meatus. *G. passage*. It. *passaggio*. *B. passagie*. à *Pas*, Transire. L.]

[*PASSOVER*, Pascha. sic dictum, quia Angelus vindex transiit seu præteriit domos sanguine agni conspersas, ab Hebr. *פסח*, Transiit, ubi notare est miram nostri *pas* & Hebr. *פסח* *עֲחָשֶׁת*. *Skin*.]

PASSPORT, Diploma liberi transitus. *G. passeport*. *D. passbordt*. *B. paspoort*. Omnino v. *Goldastum* in *Winsbekii* § 75.

PASTE, Massa, pinguisima pars filiquarum excoctarum. vulgo *Pasta*. *G. paste*. It. & *H. pasta*. *B. paste*. à *πάσσω*, Conspergo, est *πάσας*, Conspersus: unde non modò *Angl. paste* nomen traxit, verum etiam *pastie*, Panis dulciarius, crustulatum, artocrea. *Cym. pastai*. *G. pasté*. It. *pasticcio*. *H. pastello*. *D. postceg*. *B. pasteye*. Meritò autem à *πάσας* deducuntur, quòd ejusmodi massæ farinaceæ, è quibus artocreae atque alia delicatiora edulia apparantur, non sale tantum, verum etiam variis aromatibus inter subigendum conspergi soleant. *Sclavinis* *Pasta* dicitur *tiesto*; quod *Lex. symphonum Gelenii* in ordine *διὰ πικράων* reponit, tanquam sit consonum *Gr. σάις* vel *σαίς*, Farina triticea aquâ subacta.

PASTIN, *Pastinaca*, cara radix. *Cim. pannys*. *G. pastmade*. It. *pastinaca*. *H. pastinaca*. *B. pastinake*, *pinsternake*. *D. pestinact*. Dicta est à pascendo: nam radices ejus hominum plurimis præbent alimentum. *Isidorus lib. XVII, c. 10*; "*Pastinaca* vocata, quòd radix ejus præcipuus sit pastus hominis: est enim odoratu jucunda, cibo delectabilis". Plura habet *Vossii etym. in Pastinaca*.

PAT usurpant *Angli* de re seu verbo, quæ pro præsentī occasione optimè quadrant. *Terent. Heaut. Actu II, Sc. 2*: "*In tempore ad eam veni*; quod rerum omnium est primum. à-"*πατάω*, inquit *M. Casaubonus*, de vet. ling. "*Angl. est Occurrere, respondere*: item *Eventu respondere, sive Convenire, congruere*: qui usus verbi est rarior, sed elegantissimus. Ab eadem quoque, ni fallor, origine ejusdem propè significationis verbum *to fit*, quod *Congruere* significat; literâ *P* in affinem *F* (sicuti in *Pes*, "*Pater*, &c. mutatâ". Hactenus *Casaubon*. [*Aliter Skinnerus*, & fortasse rectius. *Pat*, inquit vir doctissimus, à *B. pas*, Commoditas, *te pas comen*, Commodum, numero, tempestivè, opportunè venire seu accidere. Posset etiam per metathesin deflecti à *Lat. Aptus*.]

[*PAT*, Ictus levior. à *G. bat*, quod fortasse ab *A.S. bat*. *Fustis*. Vide *Batt & Beat*. L.]

PATCH, Panniculus medicamento illitus atque affectæ parti impositus. *Pittacium*, splenium. *M. Casaubonus* censet *Angl. patch* ortum traxisse ex *πτερίκιον*, *Splenium*, panniculus illitus, ut *H. Stephanus* ex *Celso* docet. *App. gl. D, 2*; *Pitaciis*, modicis corrigiolis vel palastris. *V. gl. E, 5*. in *Pitatiola*. [Vel à *D. pudtzer*, *Interpolo*, refarcio, vel ab *It. pezzo*, *Pars*, particula. *Skin*.]

PATH, Trames, semita. *A.S. pað*. *pæð*. *Al. path*, *pad*. *B. pad*. Sunt à *πάτος*, *Via trita*. *πα-πίν*. *Calcere*.

PATIENCE, *Lapathum* vel *lapathium*. *G. patience*. It. *lapatio*. *H. labaça*. *B. patich*, *patience*. Græcis dicitur *λαπάδιον*. unde, rejectâ primâ syllabâ, *patich* & *patience* videri possunt desumpta.

PATRIARCH, *Patriarcha*. *G. patriarcha*. &c. De *Patriarchæ* vocabulo v. *etym. Vossii*. *V. quoque gl. B, 1*. in *Abram*.

PATTEN, *Calo*, calceus ligneus. *G. patin*. *B. pattiin*. à *πατίν*. *Calcere*. *Danicum* *exegeticum*, *patener*, *Baxeæ*.

PATTER and pray, Obscuro murmure humilibusque susurris hypocritarum instar coram populo preculas fundere. Belgis *popelen* est *Labris* leviter diductis imitari sedulas devotarum mentium ad Deum opt. max. preces. & quoniam non ob aliud hanc pietatis larvam assument hypocritæ, quàm ut placeant populo ac pietatis non vulgaris famam apud plures adipiscantur, suspicabar primò *popelen* dictum à *Studio* vel cultu populi. Quam tamen conjecturam rejeci, simul ac didici *medium seculum* *Papellare* dixisse: unde Gallis *papelarder* est *Hypocritam* agere. *papelard*, *Hypocrita*. *papelardise*, *Hypocrisis*. Etiam huic nostro *Chaucero*

P A.

papelard est Hypocrita. **papelardy**, Hypocritis. Cæterum hæc sunt alterius loci. Ad præsentem autem verbi **patter** illustrationem pertinent hæc prophani sacerdotis verba apud Chaucerum.

Labouring might me neber plese,
I habe more will to ben at ese,
And habe well leber, sothe to saie,
Before the peple patter and praie,
And wrie me in my forerie
Under a cope of papelardie.

R.R. 6791.

& rursus 7193.

Whom shoulde folke worshipen so
But us, that stintin never mo
To patter, while that folke maie us se,
Tho it not so behinde hem be?

Huc facit etiam illud G. Douglas, episcopi Dunkel. in Prologo VIII Æneid. **Breistis suld be patteraris, and for the pepyl pray.** Originem verbi **patter** cenleo promanasse ex frequentiore ac sæpius iteratâ repetitione orationis Dominicæ **Pater noster**, quam olim Latine recitabant cujuscunque sexus atque ætatis homines ad numeros auriculario presbytero designatos. Et quoniam ex Prologo, quem J. Lidgate præmisit poemati, quod de Thebarum expugnatione posteris reliquit, constare potest proavos nostros jam olim conjunxisse **patere and say**, haud aliter ac si unum idemque significarent, non potui non suspicari Frisios, antiquæ suæ linguæ tenacissimos ex hoc **pater** retinuisse suum **peteerjen** pro Loqui. Ita **Frisk peteerjen** is idem quod **briesch sprechen**. D. cunt etiam **'t is nin peteer**, pro eo quod reliqui Belgæ dicerent **het en is geen pratens of koutens waerd.** &c. [Armorici Oratio dominica dicitur **Pateren**. L.]

[**PATTERN**, Exemplum, modulus. G. **patron**. B. **patroon**. C.B. **patrwn**. Vide **Plot**, **Præmolire**. L.]

PAVE, Pavimentare, solum lapidibus insternere. G. **parvér**. [B. **paveyen**.] Ita quoque **pavement** Anglis, **pavé** Gallis, **pavimento** Italis est Pavimentum. Omnia sunt à vet. **Pavio**, Græcè **παύω**, Ferio, percutio. Rationem denominationis attingit Cato de re Rusticâ, c. 18; "Ibi de testâ aridâ pavementum struito: ubi structum erit, pavito fricatôque, uti pavementum bonum sit".

PAVILLION, Tentorium, papilio. G. **pavillon**. It. **padiglione**. H. **pavellon**. Cym. **pabell**. D. **paulun**. B. **pabiljoen**. Pavilio in vet. glossis exp. **παύωμεν**. Ita utitur Vegetius lib. I, c. 3. De eo sic Isidorus lib. XV, c. 10; "Papiliones vocantur à similitudine parvi animalis volantis, quod maximè abundat florentibus malvis".

PAULTRIE, vel **Poultrye fellow**. -- apoltrpe exponitur Malus glossatori Cott. Luc. VI, 22; **apoppað noma iuep ruelce yrel þ apoltrpe pope runu monney**. "Ejicient nomen vestrum tanquam malum propter filium hominis". Suspitor interim glossatorem, non habitâ sensus ratione, **yrel** & **apoltrpe** conjunxisse, cum vocabulum **Malus** utrumque denotare cogitaret, ne-

P E.

que vacaret ei considerare utram acceptionem locus admitteret. Satiùs itaque videtur **Paltrie** referre ad eandem originem, ad quam viri docti antehac retulerunt G. **poltron**. V. Menag. Quamquam & videatur posse referri ad illud **Paltrer**, quod fuit pauld ante.

PAUSE, Cessatio, intercapedo, intermissio, pausa. B. **pause**, **poose**. G. **pause**, **pose**. unde sunt G. **reposer**. It. **riposarsi**. H. **reposar**. Angl. **repose**, Quiescere, cessare. Omnia sunt à **παύω**, Desino, desisto, cessio. unde est **παύσις** & **ἀνάπαυσις**, Intermissio, requies à labore.

[**PAW**, Unguis. Arm. **pau**. G. **patte**. unde **patter**. L.]

[**PAWN**, Pignus. G. **pan**. It. **pegno**. B. **pand**, **panden**, Pignorare. Su. **pant**. ab Ill. **pantur**, Pignus. ad **panta**, Pignorare. L.]

PAY, Solvere. G. **paier**. It. **pagare**. H. **apagar**. Ad originem verbi investigandam pertinet, quod **payen** Belgis est Placare, iram alicujus prudenti obsequio exstinguere, candidâ humanitate restituere eum, qui præ iracundiâ apud se non erat. Græcis nempe **παύειν τὸ ἐργὸν**, **παύειν τὸ χόλον**, est Reprimere, cohibere, sedare iram. Quoniam verò mora debitorum gravissimè semper torquet creditores, nihilque magis urit eorum animos quàm si debentium fidem vacillare suspicentur; contra verò nihil iis gratius accidere potest, quàm si præter spem hoc metu liberentur & debitores iis maturatâ solutione ad tempus respondeant; hinc **payen** à primâ illâ significatione traductum est ad præsentissimam illam placandi rationem, quæ sit expeditâ totius debiti satisfactione. Quemadmodum igitur ab hoc efficacissimo obiratæ mentis delinimento **payen** Belgis & **pay** Anglis accipi coepit pro Persolvere; ita ejusdem quoque rationis respectu ex Quietare fecerunt Belgæ suum **quiten**. Angli **quitt**. G. **quiter**. &c. **Pagare**, **betalen**. **Pagamentum**, **payment**, **Author gemm**.

PEACE, Pax. B. **pays**, **peys**. G. **paix**. It. **pace**. H. **paz**. Lat. Pax non procul abest à Gr. **πῆξις**, Coagmentatio; ut nempe **πῆξις** desumptum sit ab eâ verbi **πῆγνυμι** acceptione, quâ dicitur **δεξις πῆγνυται**, Juramentum pangi; siquidem foedere jungendis in toto mutux pacificationis negotio nihil religiosius observatur, quàm ut conceptis utrimque verbis adjurent se jusjurandum hoc inviolatè semper ac sanctè habituros. Plures de hujus vocabuli origine conjecturas habet Vossii etym. in Pax.

PEACH, Persicum duracinum, succio, nux molusca. G. **pescbe**. It. **persico**. H. **pexego**. D. & B. **persick**. Gr. **περσικόν**. V. etym. Vossii in Persica, malus.

PEACOCK, Pavo. Cym. **paun**. A.S. **papa**. Al. **pau**. G. **paon**. It. **pavone**. H. **pavon**. D. **paa**. B. **pauw**. [pae.] V. gl. D, 4. in Pavo. Mira sunt, quæ de pavonum carne tradit D. Augustinus de civitate Dei libro XXI, c. 4; "Quid ad huc à nobis rerum poscunt exempla, quibus doceamus non esse incredibile, ut hominum corpora sempiterno supplicio punitorum & in igne animam non amittant, & sine detrimento ardeant, & sine interitu doleant? Habebit enim

“enim tunc ista carnis substantia qualitatem ab illo inditam, qui tam miras & varias tot rebus indidit, quas videmus, ut eas, quia multae sunt, non miremur. Quis enim, nisi Deus creator omnium dedit carni pavonis mortui, ne putresceret? Quod quum auditu incredibile videretur, evenit, ut apud Carthaginem nobis cocta apponeretur hæc avis. De cujus peccatore pulparum quantum visum est decerptum servare iussimus. Quod post dierum tantum spatium, quanto alia caro quæcunque cocta putresceret, prolatum atque oblatum, nihil nostrum offendit olfactum. Itémque repositum, post dies amplius quàm triginta, idem quod erat, inventum est: idémque post annum; nisi quodd aliquantum corpulentiae siccioris & contractioris fuit”. Alia de vocis etymologia habet gl. Al. B, 4. in Pavo. [Nescio an huc faciat quodd Hibernis peic est Cauda magna. q. d. Galus caudâ magnâ & diffusâ præditus. L.]

[PEAK, Extuberantia, acumen. Peac autem ant. Saxonibus, ut Hispanis *pico*, Altum montem in conum assurgentem denotat, ut *Pico de Teneriffa*, & nostrum *Peak in Derbysbire*. Credo sic dictum, quia instar hastæ seu sagittæ acuminatur. Skin. Suecis est *piß*. L.]

[PEAL of bells. Vide *Peel of belles*. L.]

PEAR, Pyrum. [A.S. *pepu*. Al. *biere*. C.B. *peren*. *peranen*. G. *poire*. It. *pero*. H. *pera*. Complures viri doctissimi Pirum insigni jam olim consensu deduxerunt ab *πῑρον*, initiali primum a rejecto, & medio reliquæ vocis R inserto. Cymræum interim *peren* derivat J. Davis à *pêr* vel *peraid*, Dulcis. Alii ab Hebræo *פֶּרֶץ* & cum accentu *פֶּרֶץ*, Fructus. E gl. D, 34. in Pira.]

PEARCE, *pierce*, Perforare, pertundere, penetrare. G. *percer*. It. *pertugiare*. atque ita G. *percé* vel *percé* videri poterit corruptum ex *Pertusus*. Fortasse tamen G. *percer* commodius derivaveris ab illo *percher*, quod Italis est *Imperticare*, i. perticam transadigere: ut propriè olim de immanissimo supplicii genere intellectum sit verbum, postea verò ad alia quævis perforandi genera translatus. In trivialibus quoque Anglorum scholis pueri dicuntur *to perce their lesson*, quum aliquam partem prælecti authoris excutunt, examinant, atque in ipsam Latini Græcive scriptoris mentem (magistro diligentiam suam profectumque probaturi) penetrare student, singulas propositæ prælectionis partes construendo, interpretando, themata excutiendo, &c.

PEARCE, *perca*. G. *perche*. It. *persega*. H. *perca*. B. *hærs*. In A.Saxonico glossario R, 101, *bær* exponitur Lupus + scardo, quod confer cum iis, quæ nobiliss. Spelmannus habet in Bersarii. [A Gr. *πέρκα* vel *περκά*, quod ipsum tamen est à *πέρκος* vel *περκός*, Niger, nigris maculis distinctus. Ab hac nigricantium macularum varietate idem pisciculus Matroni apud Athenæum lib. IV dicitur *ἀνδισίχρος*, Nigris maculis vel flosculis variegatum corpus habens. E gl. D, in Porca.]

PEARL, Margarita, unio, bacca conchea, bacca rubri litoris. G. *perle*. It. & H. *perla*. B.

perle. Cym. *mererid*. A.S. *mepegnot* dicebatur. Ita legimus Mat. XIII, 45 & 46. *if heo fena rice gelic þam mangene. þe roht þ ȝobe mepegnot. þa he funde þ an deopryrpe mepegnot. þa eode he ȝ realbe eal. þ he ahte ȝ bohte þ mepegnot.* “Simile est regnum cœlorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas. Inventâ autem unâ margaritâ pretiosâ, abiit & vendidit universa, quæ habuit, & emit eam”. V. quoque Bedam lib. I, c. 1. Quod verò vocem hanc *mepegnot* attinet, videtur à Græcis desumpta, ut quibus Unio sit *μάρμαρις* vel *μάρμαρις λίθος*. & si verum est illud Arriani de Rebus Indicis p. 174 edit. H. Stephani, καὶ ἰσχυρὴ πάλαι τῇ ῥωμαίων οἱ ὦν ὅτι πολυκτινοὶ τῇ εὐδαίμονι, μέζονι ἢ σπουδῇ ἀνέονται τὸν μάρμαρινόν δὲ τὴν θαλάσσιον, οὕτω τῇ ἰσχυρῇ γλώσσῃ καλεῖται. “Et Græcorum olim & Romanorum hoc tempore locupletiores ac beatiores majore adhuc studio emunt margaritam marinam, ita Indorum linguâ appellatam”. quodd si, inquam, verum est hoc Arriani, luserit profectò operam, quisquis originem vocis *μάρμαρις* aut è Græco fonte aut aliunde petere conabitur. Quoniam tamen constat Historicos (de pertexendâ historiæ suæ serie tantummodò sollicitos, atque ob hoc ipsum à Grammaticis commentatiunculis alienissimos) persæpe aliis adscribere voces, de quarum origine ipsi ulterius aliquid inquirere non vacat; maluit Eustathius in Iliad. A, pag. 80 edit. Romanæ *μάρμαρις* deducere à *μάρμιν* vel *μάρμαριν*, Lucere, splendere, vibranti lumine coruscare. neque video quid impediât, quod minùs nos quoque exemplo Eustathii, vocem *mepegnot* contendamus esse originis Teutonicæ; ut nempe Uniones ita nuncupaverint Patres nostri, propterea quodd ex imo mari magno urinatorum periculo eruantur. nam conchæ maximas habentes margaritas, non modò generantur in profundo, sed ipsi quoque fundo tenaciter adhærent: ut sæpè necesse sit margaritiferas illas conchas petentes, quemadmodum tradit Isidorus orig. lib. XVI, c. 10. mergi ad XX orgyrum altitudinem. unde non incongruè vocem factam putabimus ex *mepe*. Mare. & *ȝepob* vel *ȝepobeb*. Erutus; prout legimus ps. LXXXV, 12. *þu ȝepobert ȝaple mine of helle.* “Eruisti animam meam ex inferno”. Huc facit illud Plinii lib. Nono N.H. c. 34 & 35. “Populatio morum atque luxuria non aliunde major, quàm è concharum genere proveniat? Jam quidem ex totâ rerum naturâ damnosissimum ventri mare est, tot modis, tot mensis, tot piscium saporibus, quibus pretia capientium periculo fiunt. Sed quota hæc portio est reputantibus purpuras, conchyliæ, margaritas? Parum scilicet fuerat in gulas condi maria, nisi manibus, auribus, capite totoque corpore à feminis juxta virisque gestarentur. Quid mari cum vestibus? Quid undis fluctibusque cum vellere? Non rectè recipit hæc nos rerum natura, nisi nudos. Esto, sit tanta ventri cum eo societas; quid tergori? Parum est, nisi qui vescimur periculis, etiam vestiamur. Adeo per totum corpus, animâ ho-

K k k k

“minis

“minis quæsitæ, maximè placent. Principium
 “ergo culmenque omnium rerum pretii mar-
 “garitæ tenent”. Ac rursus, post aliquam multa,
 subjungit idem Plinius. “Summa laus coloris
 “est Exaluminatos vocari. Et procerioribus
 “sua gratia est; Elenchos appellant fastigatâ
 “longitudine, alabastrorum figurâ, in plenio-
 “rem orbem desinentes. Hos digitis suspende-
 “re, & binos ac ternos auribus, feminarum glo-
 “ria est. Subeunt luxuriæ ejus nomina & tæ-
 “dia exquisita perditio nepotatu: siquidem, cum
 “id fecere, Crotalia appellant, seu sono quo-
 “que gaudeant & collisu ipso margaritarum.
 “Affectantque jam & pauperes, Licetorem femi-
 “næ in publico Unionem esse dictantes. Quin
 “& pedibus: nec crepidarum tantum obstragu-
 “lis, sed totis focculis addunt. neque enim ge-
 “stare jam Margaritas, nisi calcent, ac per U-
 “niones etiam ambulent, satis est”. Non adhi-
 buimus hîc orationi modum, quoniam non in-
 fructuosum videbatur hæc gravissimi morum
 censoris verba omnium oculis subjicere: nunc
 reliqua pertexemus, atque ad ea, quæ conjun-
 ctiora rebus nostris sunt, redibimus. Unum hoc
 interim in transitu submonentes, Manilium quo-
 que libro Quinto multa habere de urinatoribus
 margaritas cum summo vitæ suæ periculo inve-
 stigantibus; at Jos. Scaliger judicat eum hac in
 parte secutum fabulam vulgi, peregrina & lon-
 ginquæ semper in majus augmentis; cum certum
 sit vilissimos hodiè in sinu Persico margaritarios
 nullo cum periculo uniones quærere atque ex-
 portare. Quemadmodum igitur à vocabulo
 μεπερνωτ necessariò in memoriam synonymæ
 vocis incurro, ita præterire non possum Unio-
 nem prisco magis vocabulo A.S. epcnartan di-
 ctam. Verba enim paulò ante ex Matth. XII,
 45 & 46 adducta in Rushworthiano quatuor E-
 vangeliarum interlineato codice MS sic legun-
 tur: *gelic is rice heofunar meun ceape sohte*
gode epcnartanar 7 gemoetend þa ænne
epcnartan bioppýrðe. eode 7 salde eall þæt
he hæfðe 7 gebohte þanne. Videmus igitur
 epcnartanar hîc dici Margaritas. quemadmo-
 dum & in eodem optimæ notæ codice Mat. VII,
 6. ac propemodum suspicari libet eapcna-rtan
 esse ab eapc vel epc. Arca. & rtan. Lapis. q. d.
 Arcarum lapis, sive Gemma, quæ in arcis asser-
 vatur; ut vox hæc propriè exprimat Græcorum
 κερμήλιον, quod iis receptissimâ loquendi consue-
 tudine significat Quicquid in totâ suppellectili
 cæteris est pretiosius, ac tale, quod magnâ curâ
 reponi recludique soleat. Unde quoque obser-
 vandum hic est Topazion similiter eopcnartan
 dici ps. CXVIII, 127. V. etym. A.Saxonicum
 in voce gým. Gemma. Omnino denique non-
 nihil hic addendum est de Unionis vocabulo,
 prout ejus originem libro & capite jam nunc
 citatis hunc in modum tradit Plinius. “Dos
 “omnis [margaritarum] in candore, magnitu-
 “dine, orbe, lævore, pondere, haud promptis
 “rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur in-
 “discreti: unde nomen Unionum Romanæ sci-
 “licet imposuere deliciæ. nam id apud Græcos
 “non est, ne apud Barbaros quidem, inventores

“ejus, aliud quàm Margaritæ”. Unde videri
 possunt Græci post Plinii seculum Uniones *unio*.
 nuncupasse ad exprimendam vim Romanæ
 denominationis. Nemo interim non videt Ro-
 manum nomen Unionis nostrâ voce *perle* vel
peerle commodissimè exprimi; quandoquidem
 Uniones nostratibus videantur dici *peerlen* &
 Anglis *pearles*, ex B. *paereleoss*, vel Angl. *peer-*
less; quòd parem atque indiscretæ similitudinis
 baccam vix invenient, quotquot inciderunt in
 Unionem, in quo singulare quid, & quod ad-
 mirationem excitet, deprehendunt. Videturque
 mihi ad hanc etymologiam sesquiseculum allu-
 disse G. Douglas episc. Dunkel. quum in Præfa-
 tione præmissâ Scoticæ suæ translationi Virgi-
 lianæ etiam hæc habet,

*Waisst reverend Virgil, of Latine poe-
 tis prince,*

*Gem of ingyne, and flude of elo-
 quence:*

*Thou peirles peirle, patron of poe-
 try,*

*Rois, register, palme, laurere, and
 glory. &c.*

Pari modo Spencerus in poematio, quod inscri-
 bitur *Colin Clout's come home again* sibi dilectam
 dixit, *The pearle of pearless grace and modesty*.
 Aliam originem vocis *peerl* tradit Cl. Salma-
 sius in Notis ad Aug. hist. scriptores, p. 323.
 V. quoque Menagium in *Perle*. etym. quoque
 Vossii in Margarita. -- *Perle-moer*, quasi di-
 cas Perularum mater. Græcè *μωρηδωμντες*, ex-
 terius est Scrabra & rugosa. Salm. in Solinum
 p. 1129.

[PEASANT, Rusticus. G. *paissant*. It. *paesano*.
 hoc à G. *pais*. It. *paese*, Rus, q. d. Pagenfis
 Skin.]

PEASE, Pifa. Cymræis *pyfen* est Pifum. G.
pois. It. *pisello*. Gr. *πίον* est Pifum.

PEBBLESTONE, Calculus. Anglofaxonibus *pa-*
bolrtanar sunt Calculi.

PECK, Mensuræ genus. It. *pecchio*. quod for-
 tasse idem cum illo *pegod* Gallico, quod Mena-
 gius dictum putat à Picatum, propter picem,
 quâ partes ejus continebantur consolidabantur-
 que. [Peck quartam partem modii continet.
 Sunt qui derivant ab A.S. *pocca*. Saccus. Som-
 nerus autem putat à *pat* formatum. quod vide
 in *Fat*, Vas. L.]

[PECK, Rostro impetere. Author noster scri-
 bit *pick*. minùs rectè. vide tamen. nam ibi in-
 venies veram verbi etymologiam. L.]

PECULIAR, Peculiaris, proprius. V. etym.
 Vossii in Peculium.

PEDANT, Magistellus semidoctus & famam
 eruditionis reconditæ apud imperitum vulgus
 captans. *Pedantual*, [Pedantick,] Qui magistel-
 lorum instar nihil nisi libros ac studia crepat.
 Præceptor nimirum prima literarum rudimenta
 puerulos docens Hadriano Junio Magister pe-
 daneus nuncupatur; quòd in coetu puerorum
 quasi de plano & citra jus cathedræ doceat:
 prorsus ut Pedaneos olim judices dixere imi sub-
 fellii judices & qui non habebant tribunal. V.
 etym. Vossii in Pedarii. unde etiam Germanis,
 Gal-

Gallis, Italis, Belgis nomine despicabili *Pedantes* dicuntur, quotquot nimia studendi intemperie horas gravioribus studiis debitas à seriâ atque ad hominum officia devinctâ eruditione alio traducunt, & nihil jam aliud quam verba autoritatésque verborum cordi habent. "Mera, ut M. Cato apud A. Gellium lib. XVIII, "c. 7 ait, mortuaria glossaria". *ἡρεσλίτης* Hesycho & Suidæ est ὁ πῶς λέγεισιν ἀνθρώπων. qui Ciceroni I de Oratore Auceps syllabarum dicitur. Athenæus lib. Tertio Deipnos. *ἡρεστικὸν ἀνομάτων*, & libro Decimo quarto *ἀνομαστικὸν* dixit, quasi Vocabulorum venatorem.

[PEDIGREE, Stirps, prosapia. vel q. d. G. *gres* seu *degres des peres*, i. e. Gradus patrum; vel à Petendo Gradus. Skin.]

PEDLER, Institutor circumforaneus. Valdè affine est Teut. *bedeler*, Mendicus; quoddam istiusmodi institutores, vera hominum mendicabula, tenuis lucri spe pagos villasque oberrent. beton nimirum, & frequentativè betolon Theotiscis est Orare, rogare, mendicare; atque inde iis betolonti erat Mendicans. betalari, Mendicus. Otfridus lib. III, c. 20, v. 61;

Ist this ther betalari in uuar,
ther hiar faz blinter ubar jar?
& mox vers. 73;

Ih bin iz, quad et, uuizit thaz,
ther blint hiar betolonti faz.

PEECE, Pars. H. *pieça*. It. *pezza*. G. *piece*. [Arm. *pez*.] à Bucca est Bucca; unde ducobisse & Pecia; inquit Martinus in Pecia. De Theot. bizze vel pizze nonnihil diximus in annot. ad gl. B, 6. in Buccella. De semibarbaro Pecia quædam habet Martinus: quibus adde illud Teutonistæ, *boeten, lappen*, Subunculare, repeciare. item, *ghere, lats, lappe*, Pecia, commissura. item *lappe van doick*, Pecia. *lappen*, Peciare, repeciare. Apud eundem quoque Teutonistam in secundâ operis sui parte Peripicio exp. *besnyding der schrift of eyn capittel sonder synne*. *πρωτόκιον* est propriè Frustum panni: unde hodie Hispanis & Aquitanis *pedaco* & *pedas* dicitur. Gallo-Franci hinc *piece* fecerunt. J. Scaliger elench. trihæres. N. Serarii. [Vide *Piece*.]

[PEEL idem cum *Pill*, Cortex, quod vide. Skinnerus non inconcinne petit à Lat. *Pellis*. L.]

PEEL of bells. Huc refer illud Orti vocabulorum: "Classicum classici, i. cornu, vel tuba, "vel cornu, vel aliud instrumentum causâ concocandi factum. Etiam dicitur signum bellicum, vel sonus tubæ, vel alterius instrumenti bellici. Propriè tamen classicum est concentus & concordia omnium instrumentorum insimul sonantium, sive sint tubæ & cornua in bello, sive sint campanæ, sive etiam homines. "Anglicè a *pee*le of belles". Videtur itaque Auctor hujus Vocabularii sensisse *pee*le dictum ab impellendis vel concutiendis nolis, tympanis, &c.

PEEP, Pipire. G. *pepier*, *pioler*. It. *pipilare*, *piolare*. H. *piar*, *piolar*. D. *pipe*. B. *piepen*. Vide quæ de vocibus *πῑπῑζειν* & *πῑπῑζειν* tradunt Lexicographi.

PEEP, Speculari, perspicacibus oculis veluti ex occulto rem aliquam lustrare. *ἐπιπύω*, Inspicio, inspecto. *ἐπιπυνέω*, Speculator. Ita M. Casaubon. Huc etiam refer G. *pipeur*, Impostor. quod videtur ortum traxisse ex illo *ἐπίπαι*, qui Hesycho est *ἀπατῶν*, Deceptor. Græcis dicuntur *ἐπιπύειν*, qui intentis oculis clanculùm alios observant: unde & *γονακισπῑτης*, *παιδοπῑτης*, *παιδοπῑτης*, iisdem dicitur Qui mulieres, pueros, virgines fallendi atque illudendi animo curiosius quàm par est inspicit. Alii volunt esse à *pipe*, *Fistulâ* canere; juxta illud pervulgatum, "Fistulâ dulce canit, volucrum dum decipit auceps". V. Salm. Plin. exerc. p. 444.

PEER veteribus Anglis dicebatur Strues lignorum & lapidum mari opposita: unde *Doverpeer*, aliæque. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubonus: "πύργος, Lignorum strues sive accensa sive non accensa, sed ad usum rogi propterea. -- Piræum, nobilem illum & famigeratissimum portum Athenarum consultò hic prætereo, quod alienam huic loco commemorationem ejus crederem; longè enim aliam appellationis ejus rationem reddunt vet. Grammatici. Possit tamen aliquis suspicari, ex tam nobili portu ad alios quoque qualescunque ab Anglis veteribus appellationem traductam fuisse. Sed nos non tam sumus audaces". Omnino v. Spelm. glossarium arch. in Pera. [A. Saxo nibus *pep* est Pila, pes pontis. L.]

[PEER, à G. *pair*, Budæo Patricius. utr. à Lat. *Par*; quia hujusmodi Patricii & olim fuerunt & nunc sunt inter se pares. Olim apud Gallos 12 fuerunt Principes maximæ dignitatis, sex Ecclesiastici, & totidem Sæculares, nunc longè plures sunt, aucto pro arbitrio Regis numero. Apud nos autem omnes Barones majorum gentium, qui jus sedendi & suffragia ferendi in camerâ Parlamenti superiori habent, pares censentur. Skin.]

PEEVISH, Perversus, morosus. Anglorum quidam etiamnum retinent *pervers*; vocem non minùs duræ pronuntiationis, quàm significationis: alii verò caninam literam in utrâque syllabâ exterentes, putaverunt unà cum pronuntiatione ipsam quoque acceptionem nonnihil posse molliori, si pro *pervers* primò *peves* ac mox *peevish* dicerent. Sic ane *pebis* [aliter *pebische*] and *catibe saule as thine*. Dunk. episcopi Scot. *Æneis* 377, 20. *His smottrit habit ober his schulderis lidder hang pebagely knyt with ane knot togyddir*. ubi *pebagely* est Sordidè, turpiter, miserè, inconcinne. locus est paginâ 173, 47.

[PEEWIT, Vanellus. Flandris *piewit*, *booghel*. ita dicitur à sono, quem edit. L.]

PEGG, Paxillus. est à *πηγνῖς* vel *πηγνῖμι*, Figo, defigo. *πηγνῖς*, Fixus, defixus. *Pegghe*, prop, *dobbe*, Cavilla, obstructorium. *pegghen*, Cavillare; Teuton. Eidem quoque Teutonistæ Cavilla exp. *een holten pegghe*. Cavillare, *holten pegghe* maken off *pegghen inslaen*. Auctori verò Gemmæ Cavilla est Clavus ligneus, ad quem penduntur farcimina, *een naghel daer men de braedworsten aen hanghet*.

P E.

PEISE, *poise*, Ponderare. G. *peser*. It. *pesare*. H. *pesar*. Prisca vox est. Legas enim in Cott. codice Matth. XXIII, 4; *piſa byp'denna*. "Gra-
"via onera". Cott. & Rush. Marc. XIV, 40;
pepun egu hiona piſlico † hepiſgo. "Erant o-
"culi eorum ingravati". Cott. Matth. XIII, 15;
mib. capum piſlice † hepiſlice gehepdon. "Au-
"ribus graviter audiverunt". Cott. & Rush. Luc.
XI, 53; ongunnon þa ær piſgu piſlice piſ-
rtonbe. "Coeperunt legis periti graviter infi-
"stere". [Armoriciſ poeſt Pondus. poeſus,
Ponderoſus. poeſa, Ponderare. C.B. pwys. pwyf.
vawr. pwyſo. unde haud dubiè omnia ortum
traxerunt. L.]

PEITRELL, vide *Poitrell*, Antilena.

PELF, Scruta. Gallis Normannis veteres ac
detritæ veltes *peuſſe* dicuntur. Ab hoc *pelf* An-
glis *to pilfer* est Minutias ac veluti scruta quæ-
dam furripere. V. Menagii ſecundas Originum
additiones, in *Piffre*. ---- *Pelf* videtur Sco-
tis vel Theſauros inexhaustos vel ſplendidam
pretioſiſſimæ ſupelleſtilis pompam, aut ſimi-
le quid denotare. Illud certè Virgilio *Æn.* II,
189.

Nam ſi veſtra manus violaffet dona Miner-
væ;

Tum magnum exitium (quod Dii priùs o-
men in ipſum

Convertant) Priami imperio Phrygibùſque
futurum.

Sic tranſtulit Dunkellenſis episcopus:

**For gif your handis had violat in
your rage**

**This haly preſent of the God My-
nerbe;**

**Grete wraik ſuld ſoloſu that all ſuld
ze ſterbe,**

**Priamus ring deſtroyit and all your
pelf,**

**Quhilk deſtany goddis turne rather
in himſelf.** 45, 5.

[Huc facit chartula, quam ex Pla. in itin. apud
Ceſtriam 14. H. 7. deſcripſit Lexicòque ſuo ju-
ridico inferuit Thomas Blount. Partem chartu-
læ in gratiam Lectoris adſcribere non gravabor.
"Tho. Venables Arm. clamat, quod ſi aliquis
"tenent. ſive reſident. infra Dominium ſive Ma-
"nerium de Kinderton feloniam fecerit, & cor-
"pus ejus per ipſum Thomam ſuper factum
"illud captum, & convict. fuerit, habere *Pel-*
"*fram*, viz. Omnia bona & catalla ſeiſire".
&c. L.]

PELLET Chaucero, & hodiernis Anglis *bullet*
eſt Sphærule, glans bellica, globulus tormen-
tarius.

Throughout every regionn

Þwent this ſoule trompes ſoun

As ſwiſt as pellet out of gonne,

When fire is in the poudir conne.

Fa. lib. III, 551.

Vide quæ diximus in *Ball*, Pila. [Armorici ha-
bent polot. L.]

PELLICAN, Pelecanus. G. *pelican*. It. & H.
pelicano. B. *pellicaen*. V. quæ diximus in vo-
ce *Shoveler*. & *Pike*.

P E.

PELLOK videtur Scotis idem quod Anglis
Pellet. --- Illud Virgilio *Æn.* IX, 586;

Stridentem fundam, poſitis Mezentius ar-
mis,

Ipſe ter adductâ circum caput egit habe-
nâ:

Et media adverſi liquefacto tempora plum-
bo

Diffidit, ac multâ porrectum extendit a-
renâ.

Obscuriùs aliquantò videtur tranſtuliffe Rev.
paraphraſtes:

**Ane grete ſtaf ſlounng birnand with
felloun wecht**

**Þynt Mezentius, his ſcheild ſyne by
him lavis,**

**The ſtryngis thryis about his hede
allaſis,**

**And this ilk Arcens ſtanding him for-
gane**

**Þas ſmertlie with a ledin pellok
flane,**

**Þis harn-pan and forehede all to
claif,**

**Quhil that the led in ſounder brak
and raiſ,**

**That he overtumbliſ ſpeldit on the
ſand.**

**This grete ſlauchter was made fra
hand to hand.** 298, 21.

Cujus verſionis partem potiore ut commodiùs
intelligamus, recurrendum eſt ad ea, quæ ad
hunc Maronis locum annotavit Servius: "Plum-
"bum enim jactum nimio rotatu ex aeris calore
"diſſolvitur". Statius; "Et arſuras cœli per ina-
"nia glandes". Idem ſenſit Seneca nat. quæſt. II,
57: "Non miraris, puto, ſi aera aut motus ex-
"tenuat, aut extenuatio incendit. Sic liqueſcit
"excuffa glans fundâ, & attritu aeris velut igne
"diſtillat". Ovidius libro II *Metamorph.* verſu
728;

Non ſecus exarſit, quàm cum Balearica plum-
bum

Funda jacit. Volat illud & incandescit e-
undo:

Et quos non habuit, ſub nubibus invenit
ignes.

Idem *Metam.* XIV, 824.

--- corpus mortale per auras

Dilapſum tenues: ut latâ plumbea fundâ

Miſſa ſolet medio glans intabescere cœlo.

Vide quoque Lucretium libro VI, verſu 178. Lu-
canum lib. VII, v. 512,

[**PELT**, Pellis villoſa. B. *pels*. It. *pelle*. H.
pelleja. L.]

PELT *with ſtones*, "Lapidibus denſis impete-
"re. *πίλιν* Helychio exp. *λίθος*, Lapis. item *πύλιν*
"πύλιν", Jaculum, telum, tragula. *διπύλιν*, Qui u-
"trimque vibratur. *πίλιν*, Vibro, quatio, agito.
"*πύλιν*, Concuffus, vibratus". ita Caſaubonus
p. 319 de Vet. linguâ Angl. [Non ita ſunt in-
ter ſe diſſimilia, ſed tamen à verâ, ni fallor,
originatione aliena. *pellet* non rarò effertur, in-
déque per ſyncopen ſuſpicio *pelt* factum. V.
Pellet, Globulus. L.]

PENCIL,

P E.

PENCIL, *pensil*, *pincill*, *Penicillum*. G. *pin-
ceau*. It. *penello*. H. *pinzel*. D. *pensel*. B. *pen-
reel*, *pinseel*. Quamquam nullus dubito quin
plerique omnia hæc è Lat. *penicillus* desumpta
putent, mihi tamen videtur harum vocum origo
non difficulter ex fonte Septentrionalium lin-
guarum posse derivari: quandoquidem non ho-
diernis tantum Danis *pynte* est Ornare, sed an-
tiquioribus quoque Cimbris **BIK 444** significabat
Pingere, picturis atque aliis id genus ornamen-
tis illustrare; ut videre est in vetere isthac in-
scriptione, quam affert Olaus Wormius p. 479
monim. Danicorum, **MAHKA PIAK M4 BIK 4-
44 P4444**, h. e. "Lodena pulchra curavit ex-
"ornari hoc". Facit itidem ad hanc vocum ety-
mologiam, quod Cymraeis *paentio* peculiariter
Pingere significat; *paentiwr*, Pictor; *paentiad*,
Pictura; *puntr*, *Penicillus*. Fieri tamen potest
antiquiores Britannos & Cimbros has voces unà
cum ipsâ humanioris culturæ artibus à Romanis
accepisse.

PENDANTS, Elenchi grandiores, quos auribus
olim committebant feminæ nobiliores. G. *pen-
dants d'oreilles*. It. *pendenti d'orecchie*. V. Salm.
in scriptt. hist. Augustæ, p. 249, ubi monet Græ-
cos veteres hæc aurium ornamenta vocasse *κεκασμένα*,
recentiores verò *κεκασμένα*.

[**PENDE**, Includere. Ch. ab A.S. *pennan* +
pynban idem significante. Hinc *pinder*, *pinner*,
Qui pecora ultra fines vagantia septo includit. L.]

PENITENT, *Pœnitens*, *resipiscens*. *Penitence*,
Pœnitentia: quæ à *Pœnitendo* dicta est. Om-
nino enim hanc *Pœnitentiæ* significationem ex
eo ortam censeo, quod cum quid minus rectè
gessisse videmur, facti atque operis nostri nos
tædet pigetque. Nemo itaque non videt *Pœni-
tentiam* dici à *Pœnitendo*: quâ formâ ab Obe-
diendo est *Obedientia*, à Favendo *Faventia*. Ex
iis porro, quæ de vocis origine attulimus, pla-
num sit illud *Lactantii*, elegantius esse Græcum
μετάνοια, quàm Lat. *Pœnitentia*: quum in hoc so-
lùm sit dolor ob rem commissam, in illo etiam
mentis emendatio. Plura huc pertinentia longè
accuratius exequitur Vossii etym. in *Pœna*, *πῆνη*.

PENN, vide *Pinn*, Chors. [Est ab A.S. *pennan*.
Ovili includere. quod remansit in compo-
sito *onpennan*. *to unpen*. L.]

PENN, *Penna*, calamus. Cym. *pinn*. G. *penne*.
It. *penna*. H. *peñola*. D. *penn*. B. *penne*. Est
ab Æolico *πεννός* pro *πινός*, Volucris; quod sit
volucrum propria & volucres eam nostris usi-
bus suppeditent. Quoniam verò non C. Britan-
ni tantum Calamum *pinn*, sed & vett. Frisii
pin dixere, non defuit qui *pin* istud derivatum
putaret à *πίνω*, Bibere; quod atramentum im-
bibat.

PENNIE, Nummus, denarius. A.S. *peneg*.
pening. *penning*. Al. *pfening*. D. *penge*. B.
penning. [Martinius suspicatur Teut. *pen-
ninc* esse à *Pendo*, i. solvo, numero. Alii cen-
sent esse ex *πένω*, Parare, agere, satagere. quod
non nisi summo cum labore comparentur num-
mi. vel à *πείνα*, Paupertas; quod vilioris hujus
monetæ beneficio mendicantium egestati expe-
ditius promptiusque succurratur. Omnino ta-

P E.

men adi & Goldastum Tomo I rerum Alaman.
p. 394.] Egl. D. 14. in Denarius, *penninc*. [Ist.
peningur Pecuniam significat. Wachterus non
malè derivat à Celt. *pen*, Caput, quo denarii
insigniti fuerunt. L.]

PENTICES & PENTHOUSES dicuntur Appen-
sa domui tecta, projecturæ atque appendices hu-
jus illiusve structuræ. [G. *appentises*. It. *pendici*.]
Desumpta videntur ex C.B. *pent*, Domus, ap-
pendix. Vide glossarium Somneri additum de-
cem antiquis hist. Anglicanæ scriptoribus edi-
tis curâ splendidissimi equitis baronetti Rogeri
Twysdeni. Adi dictum gloss. in *Appendentiæ*.

PENURIE, vide etym. Vossii in *Penuria*.

PEONIE, *pionie*, *Pœonia* casta, *aglaophotis*.
D. *peone*. B. *peonie*, *pioene*. G. *piroine*,
peisne. It. & H. *peonia*. Græcis *παιωνία*.

PEOPLE, *Populus*. G. *peuple*. It. *popolo*. H.
pueblo. V. Vossii etym. Latinum in *Populus*.

PEPPER, *Piper*. Cym. *puppur*. A.S. *peopon*.
pipop. Al. *peper*. G. *poivre*. It. *pevere*. H. *pepe*,
pebre. D. *pebber*. B. *peper*. vett. Frisii *piiper*,
Gr. *πίπερα*.

[**PERADVENTURE**, Forfan, fortè. It. *peraven-
tura*. Manifestè componitur ex *Per* & *adven-
ture*, q. v. Pari prorsus compositionis ratione le-
guntur *perforce*, Violentè. & *perhaps*, Forfan,
fortasse. L.]

PERCE, vide *Pearce*, Perforare.

PERCH, vide *Pearch*, Perca.

PERCH Chaucero est Ames, avium sedile.

*As chaunteclere, among his wives
all,*

*Sat on his perche, that was within
the hall.* N. P. T. 119.

Quod si non libeat *perch* illud referre ad Lat.
Pertica; proximum est ut, post quandam lite-
rarum transpositionem, affine dicas Gr. *πίτταριον*
vel *πίτταριον*, quod ita quoque dicta sit "Pertica,
"super quam Gallinæ dormituræ volitant", &
τὸ ἐπὶ τοῖς κόκορυσιν ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ut loquitur
Pollux. [Belgis est *peertse*. G. *perche*. H. *per-
cha*. Arm. *perchen*. L.]

PERILL, *Periculum*. Cym. *perygl*. [Arm.
pirill.] G. *peril*. It. *pericolo*, *periglio*. H. *peligro*.
B. *perikel*. Originem vocabuli tradit Cl. Sal-
masius de Modo usurarum, p. 671. & in Augu-
stæ hist. scriptt. p. 123.

[**PERIWINKLE**, Vinca. ab A.S. *pepuince*, *pen-
pince*. idem. L.]

[**PERK up**, Se erigere, attollere. q. d. *perch up*.
Metaphorâ ab avibus super perticas stantibus
sumptâ. Alludit Gr. *ἐμπίχην*. Skin.]

PERLE, vide *Pearl*, Margarita, unio.

PERLOUS, vide *Parlous*, Periculofus. [Arm.
pirillus.]

PERPLEX, *Perplexus*, intricatus. V. Vossii
etym. in *Plecto*.

PERRIWIG, *Caliendrum*, *corymbium*. G. *per-
ruque*. It. *perucca*. H. *perruca*. B. *pruyck*. De
hac subtilis capillamenti denominatione vide Voss.
de Vit. ferm. libro Secundo c. 15. & Menag. in
Perruque. Non gravabor interim hoc in loco
adscribere quid nos olim de origine B. *pruyck*
senserimus. *Pruyck* Belgis est Coma in altum

P E.

congesta, prout eam altius olim extruebant mulierculæ ex proceriore statura quandam inanissimæ speciem majestatis aucupantes. Suggestum comæ dixit Papinius I Sylvarum. Huc etiam refer illud Juvenalis Satyræ VI;

Tot premit ordinibus, tot adhuc compagibus altum

Ædificat caput. Andromachen à fronte videbis:

Post minor est. aliam credas —

De tali ergo comâ puto primùm acceptam vocem, desumptamque à πύργος, Turre; prout nempe πύργος πολυτάκτων hunc Suggestum comæ dixit Nazianzenus.

PERRY Chaucero sunt Gemmæ, *precious stones*.

But Worde, the perrie and the richesse

I sawe sitting on the Goddesse!

Fa. lib. III, 303.

Vide Menagium in *Pierrerie*.

PERS Chaucero est *Skie-colour*. G. pers. B. peersch.

In may become the ground so proud,
That it wol have a newe throude,
And make so queint his robe and fayre,

That it had hewes an hundred payre
Of graspe and flouris, Inde and Pers.

And many hewis full divers,
That is the robe I mene itwis,
Through whiche the ground to praisen is. R.R. 63.

In sanguine and in perse he was clad all. Prol. Dr Phyl. Quæ postrema ratio scribendi propiùs accedit ad originationem à pluribus traditam approbatamque: ut sit à πέρους vel πέρους, Subniger, varius; unde πέρους & πέρους dicitur de Uvis colorem variantibus ac maturitate nigrescentibus. Hesychius.

PERSON, Persona. G. *personne*, *personnage*. It. & H. *persona*. D. *person*. B. *persoon*. Videmus hîc quo consensu varix gentes ex Persona fecerint vocabula Individuam rationalis naturæ substantiam significantia, licet vett. Romani nusquam videantur Personæ vocabulum pro Homine usurpasse. Legimus quidem apud Corn. Celsum in procemio librorum de re medicâ (ubi agit de feminâ quadam nobili, quæ suo sæculo ex naturalibus partibus carne prolapsâ & hærente, intra paucas horas expiravit; sic ut Medicorum peritissimi neque genus mali neque nomen invenerint) "quos ego nihil idèd tentasse judico, inquit Celsus, quia nemo in splendidâ personâ periclitari conjecturâ suâ voluerit; ne occidisse, nisi servasset, videretur". Fieri tamen potest, ut *splendidam personam* non simpliciter hîc pro homine illustri posuerit Celsus, sed pro Homine splendidam atque illustrem personam sustinente. Idem judicandum de verbis Quintiliani, quum Ancilla ei Declamatione CCCLXXXVIII dicitur "Humilis persona & cui Fortuna gravitatem detrahit". Plura de hac voce habet Vossius in *Originibus*, & libro Primo de Vit. ferm. c. 32.

P E.

PERT, Acer, vegetus. Cym. pert. B. pert vel pertig est Argutulus, nitidulus, troffulus, ac sæpe quoque sic dicitur Qui cultum corporis atque argutias ingenii omnium oculis auribusque intempestivâ venditione ingerit. M. Casaubonus factum vult ex πέρους vel πέρους. Nimiùs, modum excedens. unde quoque Anglis *malapert* est Superbus, procax, confidens, protervus, tanquam sit à μάλα πέρους. *She was proude, and pert as is a pie*. Re. T. 94. *Tur nus malapert and stout*. G. Douglas 273, 23. *Malapert and undantid licence*. Idem 470, 54. [Skinnerus derivat à G. *apert*, Peritus, habilis, agilis, dexter, promptus, quod credit dictum quasi Adperitus.]

PERVISE Chaucero sunt *Barris, or rales*.

A sargiant of the law, both ware and wise,

That often had yben at the perbise.

Serg. Pr.

De hac voce adi insigne G. Somneri glossarium, quod Rogerus Twisden splendidissimus eques & baronettus addidit editioni suæ decem scriptorum hist. Anglicanæ. V. dictum glossarium in Triforium. Adi quoque Gal. origines Menagii in *Parvis*.

[PERUSE, Perlegere. à Per & use. Skin.]

PESTER, Conturbare, obruere. De verbi origine hæc habet M. Casaubonus: "πίζω, Premere, one-
"rare invidiâ: propriè de oneribus aut luctatoribus dicitur, ut H. Stephanus docet". [Gallis *empester* est Turbare, opprimere, intricare, ab It. *impestare* seu *appestare*, Peste inficere, deflexo aliquantùm sensu, q. d. Pestem i. e. magnum malum inferre. Skin.]

PESTILENCE, Pestilentia, pestilitas, pestis. B. pest, pestilentie. G. *peste*. &c. V. etym. Vossii in Pestis.

PETITE, *pettie*, Parvus, minutus. G. *petit*. quod Jos. Scaliger notis in Catalecta derivat à Putus. In vetere, inquit Scaliger, Glossario, Putus est μικρός. Puti, μικρός. etiam Puerum hodie ita vocant in Italiâ; & Galli Pusillum vocant *petitum*, voce detortâ à *putito*. Martinus & Vossius referunt G. *petit* ad Petilus, de quo vide utrumque.

[PETTICOAT. à G. *petite* & coat, q. d. Parva tunica, sc. respectu Togæ. Skin.]

[PETTIFOGGER, Rabula, leguleius, vitiligator. Vox hybrida. à G. *petit*, Parvus, & A.S. *foegen*. Procus. hoc fort. à γεγεν. B. *voegen*, Accommodare, cooptare, conjungere. nom. *foeg*. B. *voeghe*, Conjunctio, connectio, commissura. quia sc. qui alterius gratiam ambit, illius moribus se accommodat. Skin.]

PETTISH, Difficilis, morosus, ad iram proclivis ac præceps. De vocis etymologiâ hæc habet M. Casaubonus; "πίσσω, πίττω, Atticè atque
"Æolicè ponuntur pro πίττω, Coquo, concoquo.
"πίττω τὴν ἰσθμὴν, Concoquere iram, cæterùm πίττω
"πίττω τὴν ἰσθμὴν aut πῆς λύπης (ut ex plurimis Homeri locis ab H. Stephano allatis liquet) dicuntur Græcis, non tantùm qui iram & dolorem planè vincunt & profligant; sed & illi,
"qui

P H.

“qui intra se cohibentes, hactenus in potestate tenent, ut foras non erumpant: qui non evomunt, sed ipsi secum, quicquid iræ aut doloris conceperunt, intus taciti versant devorant-que. unde est, quodd Eustathius *ἡ ὠρίων* vel *ἡ ὠρίων* pro *ἡ ὠρίων* vel *ἡ ὠρίων*. Occultare, vel Comprimere, positum censent. Angli hoc dicunt *to pett, & pettish*. Hæc Casaubon. Potest interim vox non incommodè quoque peti ex illo *pettie*, quod Anglis tam extra quam in compositione denotat Parvum: atque ita *pettish* dicitur Qui ob levia quædam crimina parvæque offensas amicis succenset, *he that falleth out with his friends for pettie things and upon every slight and frivolous occasion*.

[PETTY, Parvus. V. *Petite*, Parvus.]

PEVAGELY, Turpiter, inconcinne, sordide, misere. V. *Peevish*, Perversus.

PEWES, a *pew* in the church, Suggestum, pulpitum, cathedra, subsellium. B. *puy* vel *puyde* est Podium, suggestum, rostra. atque aded *puyde* manifestè satis desumptum est ex Podium. Ab hoc *puy* patribus nostris Stator vel Viator dictus est *puyer*. Omnino interim v. Menagium in *Puy*.

PEWTER, Plumbum argentarium, plumbum candidum, stannum. G. *espeautre*. It. *peltro*. H. *peltre*. B. *speauter*, *peauter*. C.B. *ffeur*. Martinius suspicatur referendum ad *φαιδρον*, Clarum, purum, nitidum. à Lat. verò Stannum (initiali S abjecto) censet Anglos habere suum *tin*. [Islandis est *piatur*. L.]

PHANTASIE, Phantasia. *φαντασία* Græcis dicta est *ἀπὸ τῆς φαντασίας*. quia species rerum, quas sentimus, vel etiam sentire nos putamus, intus apparent. Ita Vossii etym. in Phantasia.

PHANTASM, Phantasma, *φάντασμα*, Visum, spectrum. V. quæ annotavimus ad gl. Cott. p. 153, in Phantasmate, *rcinhyper*.

PHEASANT, *feasant*, Phasianus, i. Ales Phasiacis petita Colchis, ut loquitur Arbitrator. G. *faisant*. It. *fagiano*. H. *faysan*. D. & B. *fasan*. [Su. *phasan*.] Græcis *φανίας*. Martialis in Xenii lemmate Phasianus.

Argivâ primùm sum transportata carinâ,

Ante mihi notum, nil nisi Phasis, erat.

PHENIX, Phoenix. V. etym. Vossii in Phœnicus. ac magis etiam lib. III de Idol. orig. & progressu, c. 99.

PHYSIOGNOMIE, *physionomie*, Species, vultus. V. *Fisionomie*.

PHRASE, Dicendi modus. G. *phrase*. It. *frase*. H. *frasis*. Græcis *φράσις* dicta est *ἀπὸ τῆς φράσεως*, Fari, differere. V. etym. Vossii in Phrasis.

PHTHISICK, a *disease of the lungs with a consumption of the whole bodie*, Phthisis. de quo v. etym. Vossii.

PHYSICIAN, Medicus. Cym. *physigwr*. Græcis nempe *φυσικός* est Contemplator indagatorque naturæ. atque ita Aristoteli *ἡ φυσικὴ* vel *ἡ θεωρητικὴ* quandoque unam eandemque contemplationem promiscuè significant. Antiquioris quoque ævi scriptoribus Gallis medici passim dicuntur *Physiciens*, cujus acceptionis exempla exhibet Menagius. Non adscribo verba Chauceri ad o-

P I.

iginem vocum *Physick* & *Physician* alludentis, quoniam hanc ejus conjecturam facietis parum, ac frigoris multum præ se ferre judico. Qui tamen volet, consulat Chauceri RR. 5721.

[PHYZZ, Vultus, facies. Manifestè detruncatum fuit ex *Physiognomy*. L.]

PICK, Pungere, impetere vel ferire rostro. G. *bequer*, *piquer*. It. *piccare*, *picciare*. H. *picúr*. D. *picte*. B. *picken*, *pecken*, *betken*. Sunt ex *beck*, Rostrum. quod fuit in *Beak*, Rostrum avium. Pig interim Cymræis non modò Rostrum, verum etiam Stimulum vel Cuspide significat. pigo, Pungere, fodicare, stimulare. unde *pigfforch* iis dicebatur Merga, quæ Anglis nunc corruptè *pitchfork* dicitur. Huc etiam refer B. *reenen pick op ieman hebben*, “Occulta- tam similitatem cum aliquo fovere”. Galli dicunt, *avoir une pique de cholere contre une persone*.

PICK out, Evellere, excerpere, seligere. B. *picken*. *wt-picken*. Quidam referunt ad *picken*, Vellere, carpere, carminare. Cymræis interim pigo est Excerptare, seligere. *pigion*, Opima, excerpta, selecta. Chaucero quoque *pike* est Optima quæque & selectissima furtim surripere. *he piked of her all the gode he might*. Phyl. 75.

[PICKAX, Capreolus, bipennis, bipalium. à *pick* & *ax*, quæ vide. L.]

[PICKED, Acuminatus, acutus. Vide *Peak*. L.]

[PICKER & PICKEROONS. ab It. *picare*, *piccarare*, Vagari ad prædam captandam, G. *pico-rer*, *andar a la picorée*, Diripere, deprædari, vastare. Nescio an à nostro *Pike*, qui reliquos pisces depascitur, & fluvios quasi depopulatur. *Pickeer* pro Velitari, à *Pike*, Hasta, sarissa, q. d. Hastis dimicare. Skin.]

PICKERELL, Exiguus lupus, lucius. G. *pica-rel*. diminut. à *pike*, Lupus, lucius. quod vide.

PICKLE, Muria, salsugo, salsilago. B. *pekel*. Videtur esse à *πικρὸν* vel *πικρὸν*, quod inter alia significat Concrecere facio, condenseo, spisso: Muria etenim sive Salsugo ista, ut loquitur Plinius N. H. XXXI, 8. “spissat, mordet, exte- nuat, siccatur”. *Pekeel* Belgis est Muria. sive à *πικρὸς*, quod est Sal. sive à *πικρὸς*, Glacies; nam sale seu nive recondiuntur. sive, quod potius duco, à *Fæcula*; quæ vox & ad Græcos transiit. nam *φικλὴ* est *Fæx* vini usta. Muria verò est tanquam *fæx*. V. Martin. in *Salgamum*.

PICTLAND, Pictorum regio. *Pictes*, *Picti*. Laurentio Noello dicti videntur *Picti* à *πικτός*, Pugil; quodd olim fuerint pugnacissimi. atque aded inde *pyctale* & *bickering* etiamnum hodie videntur denotare Pugnam, certamen. Pari modo videntur etiam Scoti dicti à *πικτός*. Jaculari; ob insignem sagittandi experientiam. Alii commenti sunt *Pictos* ita cognominatos à *pictu-râ* corporum. &c. Ita Noellus.

[PIDDLER, Ligurire. Videtur fieri per diminutionem ex C.B. *bwyta*, Comedere. *bwyd*, Cibus. L.]

PIE, Artocrea. Videtur corruptum ex *pastie*.

PIE, Pica. G. *pie*. It. *pica*. H. *pega*. [Arm. pig. C.B. pi.] Manifestè sunt ex *Pica*. Cæterum à variegato hujus avis colore *pied* Anglis est Va-

rius: unde iis *a pied horse* est Equus albis nigrisque maculis distinctus. G. *cheval pie*. H. *pie*. It. *cavallo pezzato*, q. d. ex variis ac diversicoloriis partibus compositus. quomodo & quibusdam Hispanis nuncupatur *cavallo remendado*.

[PIECE, Pars, portio, particula. Hicetius derivat ab Al. blezza, plezza. cui Goth. **PLAATS**. Affumentum, originem dedit. **NIMANNA PLAT FANINS NINGIS SINGIF**. "Nemo affumentum panni rudis affuit". Mar. II, 21. Eiusdem stirpis est B. **plets**, Segmentum, commissura panni. Aliter Junius in *Peece*. L.]

[PIEMENTO pepper. Alamannis pimenton sunt Aromata. Nemo non videt vocem hanc ex Lat. Pigmentum corruptam: quæ vox, cum rectus linguæ Romanæ usus adhuc obtineret, de Coloribus potissimum usurpari solebat: at, linguæ istius puritate deflorescente, cœpit vox accipi pro Exoticis quibuscumque aromaticis medicinalibusve speciebus. V. Cl. Salm. Plin. exerc. p. 1052. Minimè interim Patres nostros caruisse voce merè Teutonicâ, quâ designarent Aromata, ostendit vox *stankuuûrtz* apud Willeramum. v. p. 7 Observ. nostrarum in Abbatis illius paraphrasin. Ex auct. in Tatian. not. CCXII, 7.]

[PIERCE, vide *Pearce*, Perforare.]

PIERCHIMIN Genus vini Hispanici. Gallis quoque nuncupatum *Parochimen*, à nomine Belgæ cujusdam dicti *Pierre Simons*, qui primus apportavit in Hispaniam istiusmodi vinum, ferentis vineæ plantam. Paullus Merula libro II, c. 3, partis 2 Cosmographiæ: "Vites Germanicæ superioribus annis in Hispaniam à Belgâ quodam Petro Simonis filio transportatæ, Hispanicæque solo insitæ, jamque mirum in modum multiplicatæ, experimur quotidie quàm grata producant vina, nomen ejus, qui transivit, retinentia".

PIETIE, *pious*, Pius videtur Gelenio magnam affinitatem habere cum *πῖος*, Benignus, lenis, clemens.

PIGEON, Columba. G. *pigeon*. It. *pigione*, *piccione*. H. *picbon*. Putant corruptum ex *Pipio*. Vide tamen annon rectius derivetur ex It. *pi-giolare*, quod idem cum illo *piolare*, de quo supra in *Peep*, *Pipire*.

PIGG, Porcellus. B. **bigghe** vel **bigghe**. A.S. **pic**. unde in gl. R, p. 48 Glans dicitur *picþreð*. q. d. Porcellorum panis. **coedken**, **pegskén**, **puggen**, **song verckskén**, Porcellus. Teutonista.

[PIGLOOSE Damnoniis dicitur quod reliquis Anglis *pigstie*, Hara. Posterior compositæ vocis pars Islandis debetur. *Loft* enim iis est Cubile. L.]

PIGSNEY vox est, quâ vulgo blandius compellant puellas. Somnerus refert ad A.S. *piga*. Puella, virguncula: quomodo Danis etiamnum hodie *pige* dicitur Puella.

PIKE, Lupus, lucius. à *piquer*, Gallico, quod est Pungere; quia est acutis dentibus, quibus veluti pungit. Gallis quoque dicitur *becquet*, à *bec*, Rostrum, quod habet prominentius. etiam

brochet, à *brocher*, quod idem cum *piquer*. Hispanis dicitur *sollo*, quod deprehendatur *solare* vel *desolare* aquas, proximos quosque pisces devorando. Belgis nuncupatur *hecht* vel *heft*, ab *hechten* vel *heften*, Figere; quia dentes fortiter figit in prædâ, quam invadit. Iisdem quoque B. *snoeck* dicitur, à *snoeken*, Amputare, scindere. Latinis autem Lucius fortè dictus est à *Luce*, i. e. claritate oculorum: quamobrem quoque *snoecks sien* Belgis est Argutis atque acribus oculis intueri, instar lupi, lucii sive labracis piscis, qui corneolo atque eminentiore naso & inconniventibus oculis calliditatem aliquam præ se ferre videtur: unde & Aristophani piscium sapientissimus dicitur. Hæc habet Martinius in *Lucius*. De B. interim *hecht* v. annot. nostra ad gl. D, 8; in *Lupus*, *heket*. ubi & *snoeck* refero ad *snacken*, Avidè appetere, hiant ore captare prædâ. G. quoque *brochet* suspicor deduci posse ex finalibus literis Gr. *λάβροχ*. H. denique *sollo* libens derivaverim à *Solus*; quodd Lupi aquatici ob horribilem rapacitatem pascantur soli, ne quidem sui generis piscibus parcentes. Prorsus ut *Aper* sylvestris Græcis dicebatur *μυρὸς*, Solivagus, solitarius. medii ævi scriptoribus Singularis. Huc facit illud pl. LXXIX, 14; "Exterminavit eam aper de sylvâ, & singularis ferus depastus est eam". ubi in Spelmannianâ editione interlineatâ legas *forþnam hine eoþon of þuba 7 æn-lige bita þræt 17 hine*. at Vossii codex MS notæ melioris habet, *abreotte hic eoþon of þuba 7 7yñþrīg þilbbeon þær abiteñde hic*: V. App. glossarii D, 7. in Singularis.

PIKE, Hasta. G. *pique*. It. *picca*. H. *pica*. B. *piecke*, *piike*. [Su. *piſ*.] Quidam derivant à Teut. *picken*, Rostro impetere: similitudine satis per se manifestâ. Turnebus *Advers.* XXI, 25 derivat ex *Spiculum* vel *Spicare*. V. locum. at *Ulysses Aldroandus Ornithol.* XII, 11 denominationem vocis vult desumptam à *pico* Martio solidissimas arbores rostro suo, terebræ instar, perforante ac pertundente: unde & Græcis *δρυοκόλαπις*, item *πικρὸς* dicitur. Anglis *woodpecker*. G. *bechebois*. V. Voss. lib. Tertio de Idololatriâ, c. 80. V. quoque ejusdem *Etym.* in *Spica*.

PILCH, Pellicea vestis. G. *pelice*, *pelisson*. It. *pelliccia*. H. *pelliso* o *pellico*. B. *pelſ*. Al. *pelez*. A.S. *pylece* dicitur: exempla vide in *Exegeticis* utriusque idiomatis. [A.S. *pilecan*. Vestimenta. *pylce* est *Toga pellicea*. *Pylece*. *Pelliceæ*; *Ælfr.* gl. 20. *Gob porhte pylcan 7 pylecan Abame*. "Deus fecit pelliceas Adamo". Alb. resp. XLI. Mar. I, 6; **ΓΛΙΚΑΛ ΠΙΛΛΕΙΝΑ ΒΙ ΗΝΠ ΣΕΙΝΑΝΑ**. "Zona pellicea circa lumbos suos". Omnia *Stiernhelmus* petit à Su. *fala*, Ill. *fela*, Celare, abscondere, occultare. Hebræis *סִלְפָּה* idem notat. Vide *Fell*, *Cutis*. L.]

PILE of wood, or Piles made in the river or to a sea-haven for to bear off the water from the wharf or haven's side. Strues lignorum, moles in altum jacta. G. *pile*. It. *pila*. B. *piile*. Viri docti magno consensu deduxerunt à *πλῆσ*, Condensare, constipare, in unum cogere. Quoniam verò moles in altum ad portuum conservacionem jactæ, è constipatis & fistucâ in fundum adactis

P L

adactis trabibus supra ipsas aquas educuntur; hinc istiusmodi moles maris aut fluviorum violentiæ oppositæ Latinis quoque ab eodem πῦλον, *Pilæ* nuncupantur. Angl. *piles*. Lucret. libro VI. "Fluctibus adversis oppilare ostia contra".

PILE, Illud nummi latus, quod Regis aut Reip. eudentis Arma (ut vocant) exhibet; quoniam in istiusmodi Armis variæ insignium partes atque aliæ res cumulatim quandoque congeruntur. Inde est conjecturale illud puerilis concertationis genus, quod Anglis *cross or pile*, G. *croix ou pile* dicitur. Non defuere qui crederent *pile* vett. Gallis denotasse Navem, inducti loco Macrobi lib. I. Saturn. c. 7: ubi de Jano agens, etiam hæc habet inter alia: "Quum primus æra signaret, servavit & in hoc Saturni reverentiam; ut, quoniam ille navi fuerat advectus, ex unâ quidem parte sui capitis effigies, ex alterâ verò navis exprimeretur: quo Saturni memoriam etiam in posteros propagaret. Æs ita fuisse signatum, hodieque intelligitur in aleæ lusu, cum pueri denarios in sublime iactantes, Capita aut Navim, lusu teste vetustatis, exclaimant". Similia his habent Aurel. Victor de Romanæ gentis origine, quem vide.

PILFER, Minutias quasdam clam subducere. Vide *Pilf*, *Scruta*.

[**PILGRIM**, Peregrinator religionis causâ. B. *pelgrim*. Su. *pilgrim*. G. *pelerin*, *peregrin*. It. *pelegrino*, *peregrino*. H. *pelerino*. Omnia à Lat. *Peregrinus*, quod à *Peregrè*. L.]

PILL, Catapotium, i. medicamentum, quod non diluitur, sed solidum deglutitur, [*Pilula*.] G. *pillule*. It. *pilula*. H. *pildora*. D. & B. *pille*. [Su. *pill*.] Derivant à πῦλον, Condensare, constipare: quod hoc genus medicamenti in pilæ formam constipetur, quod facilius per gulam in ventriculum demitti devolvique possit.

PILL, Cortex, tunica, involucrium. *to pill*, Decorticare, deglubere, glabrare. G. *peler*. It. *pelare*, *spelare*. H. *pelâr*. D. *pille*. B. *pellén*. Cymræis pil est Cortex quilibet. pilio, Decorticare. at bûl iis dicuntur Folliculi seminis lini. Græcis πύλον inter alia est θήκη, λάρναξ, Theca, locus. unde quoque B. *puele*, *peule*, *pole*, *pelle* est Pericarpium, siliqua, folliculus. Fieri quoque potest Angl. *to pill* propriè olim acceptum de illâ decorticatione, quæ fit tundendo; tanquam sit ab A.S. pilan. Pilare, i. pilo pinferre. G. *piler*. It. *pilare*. H. *pelar*.

[**PILL**,] **PILLAGE**, Spoliare, expilare, prædari, diripere. G. *piller*. It. *pigliare*. Latini pro eo etiam Pilare dicebant. "Pilare & Compilare sunt qui Græcæ originis putent, inquit Festus, fures enim φιλῆται dicunt Græci". Huc refer illud Hesychii; φιλῆται, κλέπται, ληῆς. & mox; φιλῆται, γένος κλεπῶν. Quale verò prædonum vel ficariorum genus fuerint isti Philetæ, plenius planiusque percipimus ex aureis illis verbis Senecæ sub finem epistolæ LI; "Proice quæcunque cor tuum laniant: quæ si aliter extrahi nequirent, cor ipsum cum illis revellendum erat. Voluptates præcipuè exturba & invisisimas habe, latronum more, quos Philetas Ægyptii vocant. in hoc nos amplectuntur, ut

P I

"strangulent". Plura huc pertinentia habet etym. Vossii in *Pilo*. sicuti & Menag. in *Piller*. [Huc pertinent veterum *pilour*, *pissour*, *Latro*, *graffator*. Translata sunt omnia à præcedenti *pill*, Decorticare, quod Armoricis est *pellia*. L.]

PILLER, Columna. G. *pilier*. It. *pilastra*. H. *pilar*. Cym. *piler*. D. *piller*. [Su. *pelare*.] B. *pilern*. V. gl. D, 29. in *Pilarium*. Inde Anglis *Pillorie*, Columbar, collistrigium, i. versatiles numellæ, in quibus malefici publicè ad ludibrium infamiæque exponuntur. G. *pilori*. B. *piloriin*. V. Spelm. in *Collistrigium*. Omnino quoque vide quæ nos fusè diximus in *Cages*.

PILLOW, Pulvinar. A.S. *pýle*. D. *pult*. B. *pultwe*. [Fortasse est ex πῦλον, Constipatus, coarctus: ac peculiariter è lanis coarctus & constipatus. nam talia primitus fuere pulvinaria.] gl. D, 16. in *Plumacium*, *pûle*.

[**PILM**, Pulvisculus, propriè qui majori aliquâ vi commotus atque agitato, nebulae instar fluitat in aere. Vox est Devonienfibus frequentissimo in usu. Vix mihi temperare queo quin derivem à Goth. *MIAHMA*. Nebula. unde D. *molm*, Su. *moln*, Nebula. & quæ fortasse magis huc faciunt, Al. *melm*, B. *molm*, Pulvis, ligni carioli pulvis. Quod permutationem M & P attinet, eam interdum fieri ostendunt *μῦλον*, Polluo. *μῦλον*, Plumbum, &c. L.]

PILOT, Navarchus, nauclerus. G. *pilote*. It. *pilota*. H. *piloto*. [Su. *pilot*.] B. *piloot*, *lootsman*. Videtur autem Belgis *piloot* dictus, quasi *peylloot*. à *piil* vel *peyl*, Bolis. & *loot*, Plumbum; quod hæc potissimum cura incumbat Navarcho, ut securitati commissæ sibi navis ante omnia consulat & quacunque occasione fundum lineâ pertentet. Ipsum verò illud *peyl* videri potest desumptum è Gr. *βολῆς*. Propinquus meus If. Vossius putat *pilote* esse à πῦλον vel πῦλον, quomodo hodierni Græci vocant *Nautam*. Alia habet Menagius in *Pilote*.

[**PIMENTO**. H. *pimienta*. V. *Piemento*. L.]

PIMPLE, Boa, lenticula, papula. Cym. *pwmb*. *pimpligende* h. c. A.Saxonibus est Pustulatum corpus. Cæterum ut *piple* videri potest ejusdem originis esse cum *Papula*; ita *pimple* fortasse nomen accepit à πῦλον, Impleo, repleo, quod istiusmodi fervidæ eruptiones & rubidæ cutis aspredines omnes humani corporis partes pervadant atque impleant. Fortasse tamen rectius deducas à πῦλον vel πῦλον, Bulla è cute erumpens.

PINCHE, Vellicare, summis digitis constringere. G. *pincer*. Flandr. *pinffen*. Belgæ reliqui *pitsen* dicunt. It. *pizzicare*. Fortasse sunt ab illo *pyngan*. Pungere, vellicare, quod occurrit Pastoralium c. XL, § 6. V. quæ infra annotamus in *Punch*.

PINCILL, v. *Pencil*, Penicillum.

[**PINDER**, v. *Pende*, Includere. L.]

PINE, Enecari fame, inediâ perire, languere, tabescere. πῖνα, Fames. πῖνα, Esurio, indigeo, expeto. *to pine*. Apud Aristotelem dicitur quidam πῖνεν ἐν μὲν περὶ πῖνεν, *to pine after a kingdom*. Ita M. Casaubon. [Apud Chaucerum & scripto-

res alios veteres passim usurpatur pro Punire, torquere, excruciare. B. *piinen*, *piunghen*. ab A.S. *pinan* idem signante. Islandis est *pyns* & Hibernis *pianam*. L.]

PINE-TREE, Pinus. Cym. *pinwydden*. A.S. *pintræop*. G. *pin*. It. & H. *pine*. Græcis est *πίνος*. B. *piin-boom*.

PINK, Navicula. Danis *pinck* exponitur Phaselus. at Belgis denotat Navem piscatoriam vel speculatoriam.

[PINK, Perforare, pertundere. Skinnerus petit à *Pick*, Rostro impetere. at mihi optimè videtur exprimere A.S. *pýngan*. Pýnge hinc mib popbum. "Pungat eum verbis". Past. XL, 6. L.]

PINN, Acicula, spinula. G. *espingle*. It. *spillo*, *spilletto*. B. *spelle*. Aculeus, cuspis, & acuminatum quidvis A.Saxonibus *pin* & B. *pinne* dicitur. Danis quoque *pind*, & B. *pint* est Aculeus, cuspis. unde vett. Frisiis Membrum virile *pint* dicebatur. "Penum antiqui, teste Isidoro, dicebant quidvis acutum". Quemadmodum ex his liquet, unde Angl. *pinn* ortum traxerit, ita B. *spelle* & reliqua manifestè sunt ex Spina vel Spinula; quoniam rudiore adhuc patrum nostrorum ætate spinas pro aciculis in usu fuisse constat. Tacitus de Mor. Germ. c. 17; "Tegumen omnibus sagum, fibulâ aut (si de-
"sit) spinâ confertum". Ab eadem consuetudine Belgis quoque *deurne* vel *dorne*, & D. *torn* Aciculam denotant, propriè Spinam.

PINN of wood, Lignum acuminatum, clavus ligneus, impages. *to pinn up*, *to shut up in a pinnfold*, Compingere in sepimentum pecorum sine custode oberrantium. [Su. *pinne*.] A.S. *pýnding* est Repages. ita legimus Past. XXXVIII, 6; *gyf reo pýnding pierð onpennab*. "Si repagulum relaxetur". Quem locum non adduxissem, nisi *pýnding* istud exhiberet nobis originem Angl. *Pound*, Pecorum oberrantium catasta. item Piscina. Belgis quoque *penn* vel *spie* est Affula inspicata, i. tenuata in acumen adinstar aristæ. D. *pind* est Paxillus. *dörpind*, Sera. [V. *Pen*, *Pende*. L.]

PINNACE, Catafscopus, navis speculatoria. G. *pinace*. It. *pinaccia*. H. *pinaca*. B. *pinnaffe*. Fortasse ab acuminato rostro. [vel, ut Skinnero placet, à Lat. Pinus, navium materiâ antiquis, quo tropo Poetæ Latini crebrè navem pinum appellitant.]

PINNACLE, Pinnaculum, pinnæ murorum. G. *pinacle*. It. *pinacolo*. H. *pinaculo*. Cym. *pinagl*. quod J. Davies petendum putat ex origine Hebræâ. quem vide.

PINTE, Pinta, mensuræ genus quàm proximè accedens ad heminam. G. *pinte*. B. *pinte*. Quidam putant esse ex pund. Libra; quòd Pinta contineat 12 uncias, ut Libra pendit 12. Alii sentiunt mensuram hanc ita dictam, quòd primitus è pinu sit excavata: ut ex *πίπιν* fuerit *πίπιν*, tum contractè *πίπιν*, atque inde per levissimam metathesin *pinte*. Quòd si tamen ne hæc quidem etymologia allubescet, reliquum erit, ut vocem *pinte* deducamus ex illo *πίπιν*, quod pro *πίπιν* usurpabant Baccho litantes atque inter im-

manes cyathos ad quandam jocorum lasciviam provecti. Fieri interim potest horum aliquem animum vino florentem in hanc deruncinatam voculam ut lepidam intendisse, atque ex eâ non modò mensuram hanc grati sibi liquoris *pinte* dixisse, sed suum quoque bibendi quotidianum exercitium *pinteleren* appellasse. *πίπιν* istud habes libro II Anthologiæ, c. 10. in Epigrammate incerti Poetæ agentis de Grammaticis.

Οἷς δ' αὖτε μέλιτος ἔστιν ὄψις ---

"Quibus nec disteria placet jacere, nec bibere". Obiter interim hæc observa (quod solâ rei ac vocum similitudine adductus attingo) Romanos quoque pro Bibere *πίπιν* dixisse Biber. quâ de re fusè Vossius lib. I de Analogiâ, c. 26. [C.B. & Arm. *pint*. Hib. *pinta* & *leathcart*, i. e. Dimidia pars Sextarii. L.]

PIONEERS, Cunicularii. [Flandris à *spade* vel *spaye*, Ligo, Cunicularii, qui & Cuniculares Vegetio, *spayeniers* vocantur. --- Videntur Galli vocabulum hoc à vicinis Flandris mutuati, atque ex *spayeniers* primò fecisse *paieniers*, & postea *pioniers*, obscurato nempe atque inter pronuntiandum absorpto S initiali, quod receptâ linguæ suæ consuetudine rarissimè ante P exprimunt. Ita fit, ut Gallis *pioniers*, It. *pioneri*, H. *peoneros*, Anglis *pioneers* dicantur Cunicularii. Quoniam verò Peditum olim erat aggerem, fossas, ac reliqua opera militaria facere, Peones corruptè pro Peditones dictos autumat Jos. Scaliger comment. in Ætnam Corn. Severi, ad hæc Poetæ verba; "Cernis & in sylvis spatiosa cubilia rutro Antrâque demissis pedites fossisse latebris". E gl. E, 7. in Vangas, spaedun.]

PIONIE, *peonie*, Pæonia casta, aglaophotis. G. *piroine*, *peoisne*. It. & H. *peonia*. D. *peone*. B. *peonie*, *pioenè*. [Su. *pion*. A.S. *peonian*.] Græcis est *παιωνία*.

PIT, Morbus gallinarum. [Su. *pippen*.] V. Menagium in *Pepie*. V. *Pipp*, quod paullo post occurrit.

PITE, Fistula, tibia, canalis, tubus. A.S. *pipe*. Al. *pipe*. G. *pipe*. B. *piipe*. [Su. & Isl. *pipa*.] J. Davies C.B. *pib* derivat ab origine Chaldaicâ. v. eum. Teut. *pipe* Martinus in Fistula derivatum putat ex *Pipare*, quod Oscis notabat cum ejulatu conqueri, teste Festo. V. quoque Menagium in *Pivot*.

[PIPE, Cadus, dolium. Su. *pipa*. B. *piipe*. G. *pipe*. It. & H. *pipa*. L.]

PITKIN, Ollula. Quidam *pepkin* scribunt, & derivant à *πίπιν*, Coquo. [Skinnerus vult esse diminutivum *πίπιν*, quod rectius. L.]

PIPP, Pituita in gallinis. G. *pepie*. It. *pipita*. H. *pepita*. B. *pipepe*, *pippe*, *pipse*. at vett. Frisiis *pipse* est Mucus & mala nasi pituita. *pipfig*, Valetudinarius, morbidus; quòd Pituita omnium fere sit causâ morborum; Hor. lib. I, epist. 1; "Præcipuè sanus, nisi cum *pituita* molesta est". Videntur esse à *πίπιν*, Cado, labor: quemadmodum enim folio Sibyllæ verius est illud Senecæ de Clementiâ II, 2. "A capite bona valetudo"; ita quoque gravia imprimis morosâque semper sunt cruciamenta pituitæ ex ipso capite in præcordia defluentis, importunam

portunam tussim cientis, innumerabiles denique morbos fonticos sensim atque in diem longam visceribus insemnantis. Hoc genus lentæ pituitæ *phthysicas destillationes longas* vocat Plinius XX, 6. de quibus etiam appositè Seneca epist. LXXV; "Destillatio una, nec adhuc in morem adducta, tussim facit; assidua & vetus, phthysin". & rursus epistolâ LXXVIII; "Vexari te destillationibus crebris ac febriculis, quæ longas destillationes & in consuetudinem adductas sequuntur, ed molestius mihi est, quia expertus sum hoc genus valetudinis; quod inter initia contempsisti. Poterat adhuc adolescentia injurias ferre, & se adversus morbos contumaciter gerere. deinde succubui, & ed perductus sum, ut ipse destillarem". &c. V. quoque Menagium in *Pepie*.

[*PIQUE*, Simultas, jurgium, rixa. G. *pique*. It. *picca*. B. *pick*. Su. *piß*. Adi ad *Pick*, *Pinsere*, &c. L.]

PIRATE, Pirata. G. *pirate*. It. & H. *pirata*. Græcis est *παιρατής*. V. etym. Vossii in *Pirata*.

PISMIRE, Formica. A.S. *mýpa*. Cym. *myr* + *mor*. Gothorum progeniei Tauricam Cherlo-nesum incolenti, Augurio Bulbequio teste, miera. D. *myre*. [Su. *pißmyra*.] B. *miere*, *miersepycke*, *pißmiere*, *pißemme*, *pißimme*. Manifestè interim A.S. *mýpa* est è Gr. *μύρμηξ*. V. plura in *Mire*, [& *Cheßlip-vermin*.]

PISS, Meiere. Cym. *piso*. G. *pisser*. It. *pisciare*. H. *pixar*. D. *piße*. [Su. *pißa*. Isl. *pissa*.] B. *pissen*. Nescio an ortum traxerint ex *πίσις*, prout *πίσις*, Eustathio autore, quandoque ponitur pro Fonte; siquidem lotium reddentes veluti è fonticulo quodam profundunt urinam. Magis tamen ad rem facit, quod *πίσις* vel *φύσις* Græcis est Vesica.

PISTAKE-NUTT, Pistacium. G. *pistaches*. It. *pistacchi*. [H. *pistacho*.] B. *fistiki*. Gr. *πιστάκιον*. Annotandum hîc interim ex Athenæi libro XIV, c. 17, ὅτι οἱ μὲν Σύροι διὰ τὸ π. πισάκια ταῦτα ἀνόμενα· ὁ δὲ Νίγηρ δασύς φισάκια· Ποσειδώνιος δὲ βισάκια. "quodd Syri cum literâ P nominaverunt ea Pistacia; Nicander verò aspiratè Fistacia; at Posidonius Bistacia".

[*PISTOL*,] *PISTOLET*, Sclopus, tubulus ferreus militaris, fistula ferrea, ignivoma. G. *pistole*, *pistoleto*. It. *pistoleto*. H. *pistolete*. B. *pistole*, *pistolet*. [Su. *pistol*.] Putantur esse ex Lat. *Fistula*. V. tamen Menagium.

PITCH, Pix. Cym. *pyg*. A.S. *pic*. Al. *pec*. G. *poix*. It. *pece*. H. *pez*. [Isl. *biß*. Su. *beck*.] D. *pæg*. B. *peck*, *pick*. Græcis est *πίσις* vel *πίσις*, quæ Martinius in Cadmo Græcophoenice deducta putat vel à *πίσις*, quia pinguis; aut à *πίσις*, Pinus, unde est; vel à *πίσις*, Coagulo: est enim coagulatum quid, & coagulat. V. quoque ejusdem Martinii Lex. philol. ut & Vossii etym. utrumque in *Pix*.

PITCH, Defigere. Fortasse est ex *πίσις*, *πίσις*, *πίσις*, Figo, defigo, depango. nisi potius ex *πίσις*, Jacio, projicio. ita M. Casaubonus de vet. ling. Angl. p. 319. [Skinnerus mavult factum ex Lat. *Figere*, *fixare*, unde It. *appicciare*, Campo castra figere, metari, q. d. Af-

fixare. sed pace viri docti *appicciare* eandem, nisi me fallit conjectura, cum *pick*, *Pinsere*, originem agnoscat, q. v. indeque accersendum cenleo *pitch*, de quo nunc agimus. L.]

PITCHER, Urceus, urna, hydria. *Picher* Gallicus est Fictile poculum. at Hispanis *Pichel* est Poculum. Videntur esse ex *πίσις*. Urna, dolium, & quandoque Poculum. at Hollandis ac Zeelandis *putse* est Situla nautica. V. quoque Menag. in *Picher*.

PITCH-FORK, Merga. Vide *Pick*, *Pinsere*. nisi malis referre ad *Pitch*, Defigere.

PITH, Medulla & vera vis cujusve rei. *pithie*, Nervosus. *pithilie*, Nervolè. B. *pit* vel *pitt* est Medulla arboris, item Nucleus fructuum durioris corticis. A.Saxonibus *piða* nuncupatur. M. Casaubono videtur desumptum ex *πίσις*, *Disertus*, gratus, jucundus, aptus ad persuadendum.

PITIE, Miseratio, misericordia, compassio. G. *pitié*. It. *pietà*. H. *piedad*. Sunt ex Lat. *Pietas*.

PITT, Fovea, puteus. Cym. *pydew*. [Isl. *pittur*.] A.S. *pýt*. Al. *puzze*. It. *pozzo*. H. *pozo*. B. *pet*, *pit*, *put*. Putant esse à *πίσις*, Potum præbeo; quodd in calidis regionibus in hunc præcipuè finem effoderint puteos. Helvigius derivat à *βύσις*, Profundus; nam tales, inquit, debent esse putei. V. interim Salm. in scriptt. hist. Augustæ, p. 150.

PITTANCE, Modicum prandiolum. G. *pittance*. It. *pitanza*, *piatanza*. V. Menagium in *Pittance*. & Somneri gl. ad Angl. hist. scriptt. antiquos in *Pietantia*.

PLACE, Locus; præcipuè tamen Locus publicus, ut platea, forum, &c. G. *place*. It. *piazza*. H. *plaza*. D. *platz*. [Su. *platz*.] B. *plaets*, *placke*, *plecke*. Putantur esse à *πλατὴς*, Latus, amplus, spatiosus. videnturque potissimum intelligi de tali laxitate, quæ loca publica reddit magis conspicua. V. quæ infra annotamus in *Room*, Locus. A.Saxonica certè *plætr* & *plæc* maximè de Plateâ usurpantur in codd. Rulh. & Cottoniano. Ita legimus in Rulh. Marc. VI, 56; In *plætrum* *rettun* *untrýmige*. "In plateis ponebant infirmos". & rursus Luc. X, 10; *parað on plætra* *hîr*. "Exite in plateas ejus". Lucæ denique XIV, 21; *gaa pecone in plætra* *7 mæpo ðæpe cæpþe*. "Exi citò in plateas & vicos civitatis". ubi Cottonianus *gaa pecone in plæcum* *7 mæpum* *ðæpe cæpþe*. Considera denique an huc etiam faciat, quodd *πλατὴς*, Hesychio atque Eustathio testibus, Quamvis terræ partem denotat, potissimum verò latiore. [Alamannis est *platz*, indeque, ut rectè observavit Hiccius, L.B. Placitare, quasi Platzitare, In foro contendere. *Place* etiam in quibusdam Angliæ tractibus dicitur Villa, à C.B. *plâs*, Palatium. L.]

PLACE, *PLAICE*, Passer piscis. G. *plie*. D. *plade*. B. *plate*, *platdiis*. à *πλατὴς*, Latus.

[*PLAGUE*, Pestis. C.B. *pla*. B. *plaeg*. Gr. *πληγή*. Dor. *πληγά*. Islandis *plaaga* est Calamitas. Suecis *plåga*, *to plague*. Hibernis *plagam*. L.]

PLAIE, play, Ludere. A. Saxones plegan dicebant. Fortasse à *παίω*, Plaga, ictus; ut primâ olim significatione intellectum sit verbum de consuetudine puerulorum simplicioribus adhuc annis atque animis innoxio verberare mutuo sibi alludentibus. atque ita plegan egregiè respondet Gr. *παίζω*, quod exponunt Pueriliter vel puerorum instar ludere, à *παῖς*, Puer. D. *leeg* + *leg* est Ludus. *lege*, Ludere. quod affine est Gr. *λέγω*, Cessare, definire. ut nihil aliud sit Ludere, quàm *λέγειν τῶν πόων*. [Spelmannus derivat ab A.S. *pleon*. *pleog*. Periculum, q. d. Lusu periclitari. L.]

[**PLAINT, Querela.** G. *plaint*. à *plaindre*, Queri, conqueri. utr. parùm deflexo sensu à Lat. Planctus, plangere. unde quoque *Plaintiff*. G. *plaintif*, Actor, accusator, sc. qui de alio coram iudice queritur. Skin.]

PLAISTER, v. Plaster, Emplastrum.

PLAIT, Nectere, contexere, flectendo complicare. Cym. *plethu*. Sunt à *πλέω*. Ab hoc C.B. *plethu* verisimile est remansisse illud *plett* + *pletta*, quod A.Saxonibus Ovile denotabat, quandoquidem ovilia faciebant è cratibus, i. viminibus sibi mutuo implexis.

PLANE-TREE, Platanus. G. *plane*. It. & H. *platano*. B. *pledenenboom*. Græcis est *πλάτανος*, à latè diffusis ramis nomen sortita: dicitur enim *ἀπὸ τῆς πλατέως*, à latitudine videlicet umbræ. Hinc Virgilius in Culice. -- "pronâ surgere bant valle patentes Aëriæ platanus".-- Arbiter quoque in Satyrico: "Nobilis æstivas platanus diffuderat umbras". Cicero I de Oratore; "Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minùs ad opacandum hunc locum patulis est diffusis ramis, quàm illa, cujus umbram secutus est Socrates". Plinius lib. XII, c. I; "Quis non jure miretur arborem, umbræ gratiâ tantùm ex alieno petitam orbe? Platanus hæc est, per mare Jonium in Diomedis insulam ejusdem tumuli gratiâ primùm inventa, inde in Siciliam transgressa, atque inter primas donata Italiæ, & jam ad Morinos usque perventâ, ad tributarium etiam pertingens solum, ut gentes vectigal & pro umbrâ pendant. Dionysius prior, Siciliæ tyrannus, Rhegium in urbem transtulit eas, domus suæ miraculum", &c. V. totum caput usque ad finem. Potest interim fieri, ut Platanus nomen hoc acceperit non solum à ramis, verùm etiam à radicibus longè latèque diffusis. V. Varronem libro I de Re rusticâ, c. 37.

PLANETS, Planetæ. à *πλανῶμαι*, Errare, vagari. V. Voss. in Planetæ.

PLANKES, Asseres, tabulæ sectiles, plancæ. Cym. *plangc*. G. *planche*. It. *pianca*. H. *planche*. D. & B. *plancke*. [Su. *planke*. Hinc Devonienſe *plancher*, Tabulatio.] V. Orig. Vossii, in Plancæ. & libro VII de Vit. Serm. Menag. denique in *Planche*.

PLANT, Planta. Cym. *planhigyn*. A.S. *plan-ta*. Al. *phlanza*. G. *plante*. It. *pianta*. H. *planta*. D. & B. *plante*. [Su. *planta*.] V. Orig. Vossii.

PLASH, Lacuna, fossa, in quâ stat aqua. D.

plash. B. *plas*, *plash*. M. Casaubonus derivavit Angl. *plash* à *πάσσω* vel *πάσσω*, Humor superfluus, nimia humiditas. *πάσσω* & *πάσσω*, Uliginosus, udus. [Hinc *to plash*, Aquâ aspergere. Suecicè *plaska watten på en*.]

PLASTER, plaister, Emplastrum. G. *emplastre*. It. *empiastro*. H. *emplastro*. D. *plaster*. B. *plaster*. [A.S. *playten*. Isl. & Su. *plöstr*.] Græcis *ἐμπλαστρον*.

PLASTER in that sense as men do call Plaster of Paris. V. Martin. in Gabbatha.

[**PLAT.** G. Dougl. *Plett*, Nectere. V. *Plait*. L.]

[**PLAT, grass-plat, Viridarium.** V. *Plot*. L.]

[**PLAT** Chaucero idem est cum *Flat*, quod vide. L.]

PLATE, vide Plaite, Nectere, plectere.

PLATE of metal, Lamina cujusvis metalli. G. *plate*. It. *piata*. H. *plata*. D. *plade*. B. *plaet*, *plate*. [Su. *plât*.] Manifestè sunt à *πίπλος*, Lamina. Quod si tamen intelligas metalli cujusvis frustum bractea crassius & percutiendo in latitudinem ductum atque expansum, non male fortasse deduxeris ab A.S. *plætan*. Ferire. ita legimus Joh. XIX, 3. *hi plætton hine mid heopa hanbum*. "Percusserunt eum manibus". unde & *handplætta* dixere Colaphos iidem A.Saxones. à *πάσσω* vel *πάσσω*, Ferio. Vide numquid huc pertineat G. *plateau de soufflet*. Immo & Lamina gladii vel cultri videri potest Belgis *lemmet* dicta, quasi dicas *λεπτός ἰσχυραίμενος σίδηρος*, Ferrum in laminam vel laminam productum.

[**PLATFORM, Exemplar.** Vide *Plott*, Præmolire. B. *platteforme* ad verbum, Plana forma. L.]

[**PLATT** G. Douglassio 455, 49. est ictus. *wyth mony platt*, Multis ictibus. ab A.S. *plæt*. Alapa, ictus. *plætton*. Ferire. Joh. XIX, 3. *hi plætton hine mid hyra hanbum*. Aliter quidem Editor, sed perperam. L.]

PLATTE Chaucero est Lamina gladii.

This naked swerde, that hangeth by my side

Soche vertue hath, that what man so ye smite,

Thorough his armure it wolle kerbe and bite,

Where it as thik, as is a braunched oke:

And what man, that is wounded with a stroke

Shall ne'r be whole, till that you list of grace

To stroke him with the platt in thilke place

There he is hurt, that is as moche to laine,

Pe mote with the platte swerde againe

Stroken him in the wound, and it wolle close,

This is the very soth withouten glose: It faileth not, while it is in your hold. Sq. T. v. 176.

P L.

Reliqua huc pertinentia invenies suo loco, in *Blade of a sword or knife.*

PLATTER, Patina, i. scutella ampla ac repanda. G. *plat.* It. *piatto.* H. *plato.* B. *plateele.* Sunt à *πλατὴς*, Latus.

PLAUSE, *applause*, v. Vossii etym. in *Plaudo*: quod Gelenius consonum censet Gr. *παιαυζαίν.*

PLAY, v. *Plaie*, Ludere. *Play* Chaucero est Veneri vacare.

It is na force how long that we play;

I trow in wedlok coupled ben we tway,

And blessed be the yoke, that we ben in,

For in our actes we may do no sinn,

A man may do no sinn with his own

wife,

He hurten himself with his own knife.

How we han lebe to play us by the law. Mar. T. 623.

Insignem hujus verbi usum observavit idem Chaucerus in Odenati ac Zenobiae prænobili historiâ, quam v. Propertio quoque Ludere in pejorem partem accipitur lib. Secundo, Elegiâ 15; "Nondum inclinatæ prohibent te ludere mame". Belgis denique verbum *spelen* de illicitis olim amoribus intellectum fuisse, abundè liquet ex hodierno usu vocum *overspel*, Adulterium. *minnen spel*, Venereus ludus. *spel-kind*, Puer natus ex nunquam nuptâ, quæque virgo sit credita.

PLEAD, Litigare, disceptare judicio, causas agitare. G. *plaiden.* It. *piatre.* H. *pleydear.* B. *plepten.* Videri posset desumptum à C. Britannis, quibus *plaid* est Pars. *pleidio*, Stare cum aliquo, partes alicujus tuendas suscipere: ut *plead* olim propriè usurpatum de Advocatis causam alicujus agentibus. Viri longè doctissimi magno consensu putant esse ex *Placitare*. V. Voss. lib. Quarto de Vit. ferm. c. 16.

[**PLEASANT**, Jucundus, gratus, festivus. G. *plaisant*, q. d. *Placens*. Skin.]

PLEASE, Placere. G. *plaire.* It. *piacere.* H. *plazer.* V. etym. Vossii in *Placere*.

PLEDGE, Pignus, vadimonium, fidejussio. G. *plege*, [*pleige.* It. *pieggio.*] V. Salm. de Modo usurarum paginâ 586 & 741. *Plegium*, *penburghen*; *Plegiare*, *verburghen*. i. Fidejuberè. Gem. gemm. *Plegius*, Vas, five fidejussor. *Plegium*, Vadimonium. Vossius lib. II de Vit. ferm. c. 25. in *Replegiare*. [Hicetius derivat ab A.S. *plihthan*. q. v. in *Plight*, Spondere. L.]

[**PLEDGET**, vox Chirurgica. à B. *plagghe*, Peniculus, panniculus. utr. à Lat. *Plaga*, *Plagula*. Skin.]

PLENTIE, Copia. [A.N. *plente.*] *Plenteous*, Copiosus, exuberans, largus. *Plenus* à verbo *Pleo* esse, ut *Lutum* à *Leo*, scribit Priscianus in Quinto. Sed vel est à *πλεῖς*, *Plenus*, vel à *πλήρης*, quod idem notat. Sanè veteres dixere *Plerus*. Cato libro I Originum apud Priscianum eopse libro: "Agrum, quem Volsci habuerunt, campestris, plerus Aboriginum fuit". Obertus

P L.

quoque Giffanius suspicatur Lucretium lib. VI scripsisse, "Corruptus sanguis pleris ex naribus ibat". Plura habet etym. Vossii.

PLEURISIE, Pleuritis. G. *pleurisie.* It. *pleurisia.* B. *pleuris.* Græcis *πλευρις*. V. Vossii etym. in *Pleuritis*.

PLIE, Plicare. G. *plier.* It. *piegar.* H. *plagar.* Cym. *plygu.* B. *ploken*, *plupken*, *ployen*. Sunt à *πλιν*. [Hinc *pliant*, Flexilis, flexibilis. L.]

PLIE *his books*, Studere, libris sedulò incumbere. *Plie* *his meat*, Sumere cibum & interdendum hoc agere. M. Casaubonus putat desumptum ex *πλιν* significante τὸ πᾶν ὅπῃ συντίσκει *πλιν*, Aliquid summâ cum contentione facere. Græci nimirum dicunt *πλιν διελέειν*. *πλιν τὴν μέζαν*. &c. V. Casaubonum de Ver. ling. Angl. p. 318. Cæterum *plie* istud manifestè videtur factum ex A.S. *pleggan*, quod longissimè recedit à *πλιν*. Canones sub Edgardo R. 64; *pneort* ne beo huntæ. ne hapecepe. ne tæplepe. ac *plegge* on *hif* bocum. *ppa* *hif* habe *gebýpað*. "Sacerdos non sit venator, nec accipitrarius, nec aleator; sed libris incumbat, prout ordini suo convenit". Simillimam acceptionem Francici *plegen* observamus in annot. ad Keron. in *Præposito*. Vetusioribus quoque Belgis *plien* (unde fortasse *blien* & *bliit* postea invaluerunt) denotabat Studere, curam & diligentiam adhibere. Immo etiamnum hodie dicunt Belgæ *plegen* *sin ampt*, Fungi officio suo. *sin gesontheyd* *plegen*, Valetudinem suam curare. D. *pleymester*, Tutor, curator. *pleye en vel*, Benignè & cum curâ excipere aliquem. Quæ omnia, cum curam non perfunctoriam, sed longâ consuetudine intentiorem propensiorémque insinuant, videri possunt desumpta ex D. *pleye*. & B. *plegen*, Solere. quod ipsum tamen per epenthesein literæ G, & mutato φ in P, videri potest factum ex *φλιν*, Amare. eâ nempe notione, quâ Græci dicunt *πύμι φιλεῖ γίνεσθαι*, "Hæc assolent fieri, hæc amant fieri". nam apud Latinos quoque Græcorum imitatione, Amat pro Solet positumprehendimus. Hic itaque locum habet observatio Quintiliani orat. instit. lib. Nono, c. 3; "Ex Græco translata vel Sallustii plurima; quæ le est, Vulgus amat fieri". Horatius quoque Amandi vocem sic adhibuit III Carm. Ode 16,

Aurum per medios ire satellites,
Et perrumpere amat saxa potentiùs
Ictu fulmineo ---

ubi Acron, locum hunc explanaturus, "Aurum, inquit, munitiones vehementiùs solet expugnare quàm fulmen".

PLIGHT *his faith*, Fidem dare, spondere. B. *plechten*, *plichten*, *verplichten*. *plihz* A. Saxonibus est Discrimen grave, periculosæ plenum opus alex. *plihzan*. Periculossimo ac tantum non desperato negotio immiscere se. LL. polit. Canuti R. 64; *zif* *hpa* ameprobne oððe utlahne hæbbe *7* healbe. *plihze* *him* *rylkum* *7* ealle *hif* ape. quem locum sic reddit Bromtonus; "Siquis excommunicatum vel utlagam habeat & manu teneat, desperatio sibi est & omnibus, quæ possidet".

N n n n

P L O D,

P. L.

PLON, Sedulo & incessanter rei operam dare. à sequenti *Plot*, Præmolire. L.]

[**Plot** of ground, Agellulus. Huc faciunt quæ in charta Lyfingi episcopi Wigorniensis data anno MXLII occurrunt, 7 enne mæþplotz be eartan ræþeþn þonneþean hyltun. ubi scribere non dubito mæþr þ mæþer plotz. quod L. Barbari vocassent Prati placeam þ peciam. Hanc chartam impressam videas cum plurimis aliis in accuratissimâ illâ elegantissimâque editione Bedæ oper. Hist. p. 781. quam publici juris fecit doctissimus Smithus. Hujus ope suppleri possunt lacunæ quædam alterius ejusdem Episcopi chartulæ à cl. Hickesio exhibitæ p. 141 Gr. A. S. Eundem errorem mihi videor deprehendisse in voce rþiþrplotum c. 16 LL. Eadgari, quæ viros eruditos multum diuque torfit. Divide & lege rþiþr þ rþiþer plotum i. e. Pacis locis. Quid facilius esse potest? *Plot* derivârim à Goth. **PLATS**. quod vide in *Piece*. L.]

PLOTT, Præmolire, singula gerendæ rei momenta tacitis cogitationibus pensare & præformare. à *πλάττω*, Formo, fingo, effingo. Quæ præconceptæ rei imago in planum coniecta, Anglis dicitur *platform*. G. *platteforme*. It. *platta forma*. ac fortasse quoque inde corruptum Angl. *pattern*. D. *patron*. B. *patroon*. & G. *patron*.

FLOWER, Pardalus, avis. G. *pluvier*. B. *pluvier*. quam dictam putant, quod potissimum capiatur aere pluvio. Quamquam Belgis non tantum *pluvier* dicta est hæc avis, verum etiam *pulvior*, teste Kiliano. quasi dicas, Avis pulveratrix.

FLOW, Aratrum. [A. S. *plog*.] Al. *pluch*. *plug*. D. *ploug*. [Su. *plog*.] B. *ploeg*. M. Casaubonus Angl. *to plow* derivat à *πλῶν*, *πλῶναι*, i. e. *ἀρῶναι*, Arare. *πλῶν*, Terra aratro versa. Danis *pløye* est Arare, incumbere aratro. atque ita videri potest *pløye* istud affine illi *pløye*, quod paullo ante fuit in *plie his books*. V. gl. D, 10. in Aratrum.

PLUCK, Vellere, avellere, decerpere. A. S. *pluccian*. D. *plucke*, *plucke*. [Isl. *plocka*. Su. *pläcka*.] B. *plucken*, *plucken*. alucan & upalucan A. Saxonibus usurpantur pro Avellere, e-radicare. ex upalucan itaque factum est *plucan*. *plucian*. Helvigius derivavit Germ. *plucken* à *קלפ*, Evulsit, vellicavit.

[**PLUG**, Impages, clavus ligneus. B. *plugghe*. Su. *plugg*. Islandis *steigur* est Cuneus. L.]

PLUM-TREE, Prunus. A. S. *plumtreop*. Al. *prumboum*. G. *prunier*. It. *pruno*. H. *pumar*. D. *plumme-træ*. [Su. *plommon*.] B. *pruymboom*. V. Voff. orig. in Prunus.

[**PLUMMER**, Plumbarius, plumbi fusor, *μολύβδωτης*. G. *plombier*. It. *piombaro*. à G. *plomb*. It. *piombo*. Lat. Plumbum. Skin.]

[**PLUMMET**, Pondus, perpendiculum nauticum seu *βολς*. G. *plombeau*. à Lat. Plumbum. hæc autem *βολς*, eleganti sanè vocabulo, quod etiam Lucilio poetæ Latino usurpatur, *καταπυρρῆς* vel *καταπυρρῆς μολύβδῳ*, i. e. Plumbum; quo maris altitudo tentatur, appellatur, V. Salm. not. Plin. in Sol. p. 1013. Skin.]

P. O.

[**PLUNDER**, Diripere, spoliare. B. *plunderen*. Su. *plundra*. D. *plündre*. L.]

PLUNGE, Mergere. G. *plonger*. B. *in't waater plonsen*. Ac G. quidem *plonger* Menagius derivat à Plumbiare, quem vide. Angl. verò *plunge* M. Casaubonus desumptum censet à *πλύνω*, Lavare, eluere: prorsus ut Belgarum socii navales immanissimâ *μωμή* dicunt se captis hostibus pedes abluere, *de boeten spoelen*, quotiescunque eos mutuo sibi alligatos de summâ nave in mare præcipientes agunt. Ab hoc igitur *plunge* Anglis *Plungeon* nuncupatur Mergus: sicut eadem avis Gallis *plongeon* dicitur à *plonger*. Latinis Mergus, à Mergere. It. *somerguion* de Submergere. Boethius de Cons. phil. lib. III, metro I. "Gratiùs astra nitent, ubi Notus desit "imbriferos dare sonos". *The sterres shinen more agreably, whan the wind plotus letteth his plungie beatts*. [C. B. *plwngkio* idem denotat. L.]

PLUSH, Heteromallum. G. *peluche*. [Su. *plys*. V. gl. D, 17. in Ostrum. [& supra *Fillup*, Holsericum.]

POACH vel **POCHE** an egg, Coctillare ovum. *Poched eggs*, Coctillata ova. Gallis *œufs pochez* sunt Ova in butyro ustulata, usque dum colorem nonnihil mutant: prout nempe *œil poche* iis est Oculus lividus. [Derivari possunt ab Arm. *poaz*, Coquere; sed, quod magis arridet, G. *poche* retulerim ad Al. *pox*, Lurida. L.]

POCKES, *pox*, Pustulæ in summâ cute extuberantes. D. *pocker*. B. *pocken*. [*Pox*, Lurida. gl. E, 1. Videri posset *poc* abscissum ex *φάκος*, Lentigo: nisi rectius derivaretur ex *ποικίλος*, Varius: unde quoque posterioris ævi scriptoribus Morbilli & Variolæ denominati. Gallis quoque *veroles* dicuntur quasi *Variables*; ob macularum varietatem. E gl. E, 2. in Carbunculi, poccas. Poccar quoque A. Saxonibus sunt Ulcera, indeque *French-pox* denominationem accepit. L.]

POCKET, vide *Poke*, Saccus, sacculus.

POET, Poeta, i. e. Scriptor, qui res gestas & quæ geri potuerunt, cum decenti imitatione versibus exequitur. De Poetæ nomine, apud omnes fere gentes recepto, vide Vossii etym. ac magis etiamnum ejusdem de Arte poetica commentarium. Anglis olim dicebatur *maker*, quemadmodum suo loco ostendimus. Rationem denominationis fuscè prosequitur nobilissimus eques Philippus Sidneus in illâ Poesios defensione, quam Arcadiæ suæ Anglicè conscriptæ subjunxit. Integrum celeberrimi scriptoris locum non invitum in gratiam Lectoris adscribo. *The Greeks named the Poet ποιητήν. which name, as the most excellent, hath gone through other languages. It cometh of this word ποιῶν, to make: wherein I know not whether by luck or wisdom we English men have mette with the Greeks in calling him a Maker: which name how high and incomparable a title it is, I had rather were known by marking the scope of other sciences, than by anie partiall allegation. There is no art delivered unto mankind, that hath not the workes of nature for his principal object; without which they could not consist, and on which they so depend, as they become*

become *Authors and Players*, as it were, of what nature will have sett forth. So doth the *Astronomer* look upon the *starres*, and by that he seeth, setteth down what order Nature hath taken therein. So doth the *Geometrician* and the *Arithmetician* in their diverse sortes of quantities. So doth the *Musician* in tunes tell you, which by nature agree, which not. The *Naturall philosopher* thereon hath his name: and the *Morall philosopher* standeth upon the naturall vertues, vices, or passions of man: and follow nature therein, and thou shalt not erre. The *Lawyer* sayth, what men have determined, The *Historian*, what men have done. The *Grammarians* speaketh only of the rules of speech. The *Rhetorician* and *Logician* considering what according to nature will soonest prove and perswade, thereon give artificial rules, which still are compassed within the circle of a question, according to the proposed matter. The *Physician* weigheth the nature of man's bodie, and the nature of things helpfull or hurtfull unto it. And the *Metaphysicke*, tho' it be in the second and abstract notions, and therefore be counted supernaturall, yet doth he indeed build upon the depth of Nature. Onely the *Poet*, disdainning to be tied to any such subjection, lifted up with the vigour of his own invention, doth growe in effect into another nature; in making things either better than Nature bringeth forth, or quite anew formeth such as never were in nature; as the *Heroes*, *Demi-gods*, *Cyclopes*, *Chimæras*, *Furies*, and such like: so as he goeth hand in hand with Nature; not inclosed within the narrow warrant of her giftes, but freely ranging within the *Zodiacke* of his own wit. Nature never set forth the earth in so rich a *tapistrie*, as diverse poets have done; neither with so pleasant rivers, fruitfull trees, sweet-smelling flowers, nor whatsoever else may make the too much beloved earth more lovelie: her world is brassen, the poets only deliver a golden. But let those things alone, and goe to man; for whom, as the other things are, so it seemeth in him her uttermost cunning is employed: and know whether she hath brought forth so true a lover as *Theagenes*, so constant a friend as *Pylades*, so valiant a man as *Orlando*, so right a prince as *Xenophon's Cyrus*, and so excellent a man everie way as *Virgil's Æneas*. Neither let this be jestingly conceived, because the workes of the one be essentiall, the other in imitation or fiction: everie understanding knoweth, that the skill standeth in the *Idea* or fore-conceits of the work, and not in the work itself: and that the poet hath that *Idea*, is manifest by the delivering them forth in such excellency, as he had imagined them: which delivering forth also is not wholly imaginative, as we are wont to say by them, that build castles in the aire; but so farr substantially it worketh, not only to make a *Cyrus*, which had been but a particular excellencie, as nature might have done, but to bestow a *Cyrus* upon the world to make many *Cyrusses* by, if they will learn aright why and how that maker made him. Neither let it be deemed too sawcie a comparison to ballance the highest point of man's wit with the efficacie of Nature, but rather give right honour to the heavenlie maker of that maker, who having made man to his own likeness, set him beyond and

over all the workes of that second nature; which in nothing he sheweth so much as in poetrie, when with the force of a divine breath he bringeth things forth surpassing her doings: with no small argument to the incredulous of that first accursed fall of *Adam*, since our erected wit maketh us know what perfection is, and yet our infected will keepeth us from reaching unto it.

[POINT, Punctum. G. point. It. punto. B. punte, point. Isl. punctur. Omnia à Pungere. & hinc, inquit Skinnerus, a point at tables, Sedes seu statio latrunculorum. L.]

POISE, vide Peise, Ponderare.

POISON, Venenum. G. poison. Sunt à πόνος, Potus, potio, sed exitiabilis. Ita Belgis Venenum dicitur gift vel vergift. à gift, Donum. Prorsus ut *Virgilius Eclogâ VI* Doni vocabulum in malam partem accepit, ubi ait; "Quas illi Philomela dapes, quæ dona parârit". *Ovidius Metam. IX*, 213. --- feralia dona dixit Tunicam sanguine Nessæo imbutam. φάρμακον quoque Græcis ex æquo tam utilia quàm noxia significant. V. Menag. in Poison.

POITRELL, peitrell, Antilena. G. poitral. It. pettorale. H. petral de bestias. Dicta sunt quasi Pectorale. Ælfrici gl. p. 20; Antela, πορδ-γυρδ. gl. D, 13; Antella, pectolina, uûrebuge. B. beurboqe.

[POKE, Podicare. Su. pāfa, pota. Hinc poker, Instrumentum ferreum, quo ignis excitatur. Pote, si bene commemini, Damnoniis idem valet, & ex omni parte consentit cum posteriori pota. L.]

POKE, pocket, pouch, Saccus, facculus, pera. A.S. pocca. poha. pohha. pora. pusa. [Al. pocca, poccha, poha.] G. poche, pochette. B. poke. D. pose. Cim. ΒΑΥΡΑ dicebantur Bulgæ, sacciperia viatorum. v. Run. lex. Ac poke quidem videri potest desumptum ex πόνος, Vellus; quod terga pecorum, non vulsa, sed villosa in usum perarum converterint antiqui. pose verò (mutato R in S) à πέρη. Pera.

POLE, Palus, pertica, lignum oblongum. C.B. pawl. G. pal. It. & H. palo. [Su. pāle.] A.S. pal vel pol. unde suspicio nata est vocem hanc non incommode deduci posse à πάλος, Axis; ut propriè olim accepta sit de imaginario isthoc polo mundi, qui mediam terræ molem per ipsum ejus centrum penetrans cœlo pro axe est, circa quem circumagatur. neque enim semper πάλος sunt vertices isti, quos divina machinatio cœlo ad assidui voluminis commoditatem affixisse putatur; sed quandoque etiam πάλος nomine ipse ille Axis intelligitur. Plato certè πάλος vocat Axem illum, circa quem Mundus vertitur: de Terrâ enim in *Timæo* loquens, γὰρ δὲ, inquit, τοῦτον μὲν ἡμετέραν, εἰλαμένον δὲ αὐτὸν δὲ παρὰ τοὺς πάλους πτεμένον, φύλακα δὲ δημιουργὸν οὐκ ἔστιν ἡμῶν ἐμνησθέναι. quæ verba sic interpretatur *Cicero de Universo*, "Jam verò terram altricem nostram, quæ, trajecto Axe sustinetur, diei noctisque effectricem, eandemque custodem voluit esse". Sed hæc fortè nimis longè petita videbuntur. Quid si igitur originem vocis pale referamus ad πάλος, Concussio, vibratio? quodd

P O.

quod fustem in alicujus caput impacturi, eum prius, veluti ad incutiendum terrorem, vibrare soleant. Ceterum totam hanc rem satius est in medio relinquere, cum ne quidem ipsi mihi ulla ex parte hic satisfecerim. Ac fortasse quoque Lectori magis arridebunt quæ habet etym. Vossii in Palus, pali. [V. Pale, Palus.]

[POLECAT, Putorius, viverræ species, q. d. Catus Polonicus, quia sc. Polonia maximè iis abundat. Skin.]

POLISH, Polire, perpolire, mangonizare. G. *polir*. It. *polire*. H. *polir*. D. *polere*. [Su. *polera*.] B. *poliſſeren*, *paliſſeren*, *paleren*, *paſſeren*. Manifestè desumpta sunt ex Lat. Polire. De quo verbo v. Vossii etym. Olim tamen *paleren* mihi videbatur magnam affinitatem habere cum *φάλαρα*, Polire, splendidum reddere. vel cum *φάλαρα*, Phaleræ; ut *paleren* propriè olim significaverit Quibusdam veluti phaleris exornare. quomodo & *Phalerata dicta* Donatus exponit honesta atque ornata apud Terentium Phorm. III, 2.

POLITICK, Rerum civilium experienciâ imbutus. B. *politick*. G. *politique*. Græcis *πολιτικός*.

POLL-MONIE, POLL-PENNIE, Census, qui pro cujusque capite penditur. *to poll*, Capillos verticis detondere. V. Ker. in Capitale. [A B. *polle*, *poll*, Cacumen, vertex capitis, caput. Hinc, ut Skinnerus autumat, *a pole of ling*, Caput aselli piscis saliti. L.]

POLLUTE, *defile*, Polluere, contaminare. De hoc verbo sic Vossius. "Polluo videri possit factum ex Perluo, ut polliceor ex perliceor: atque ita polluo erit planè lavo. Verum qui polluit, non sordida abluit, sed munda inquinat. Quare rectius fortasse Nunneſius, cui Polluo est à *μολύνω*, ut *μ* abeat in P. Sed potius sit à *φολύνω*, Polluo, inquino. Hesychius certè *φολύνει* interpretatur *μολύνει*. A polluo, quod Græci *χίρνεα*, Latini vocant Pollubrum; quia "eo excipitur aqua abluendis manibus polluta". V. Festum Noniumque: qui illud Fabii pictoris citat ex libro XVI; "Aquam manibus pedibusque dato, pollubrum sinistra manu teneto, dextrâ vasum cum aquâ". Ita Vossii etym. Lat. in Polluo.

POLTRON, Timidus, ignavus. [In hac voce Latina duo vocabula in unam coaluisse jamdudum annotarunt viri docti. In Italiâ nempe complures quondam, ne militare cogerentur, sibi metipsis præcidebant pollices, unde & in hodiernum usque diem *poltrones* dicti à pollicibus truncatis. E gl. D, 19. in Vicedominus, vizdom.] V. quoque Menagium in *Poltron*.

POMANDER, Pastillus odoratorius. Facile in hoc vocabulo agnoscas It. *poma di odore*.

POMEL of the head Chaucero est Sphærica verticis figura. *The horse pight him on the pomell of his hede*. Kn. T. 831. Capitis apex rotundus dicitur Sidonio Apollinari libro I, c. 2. "Caput tereti rotunditate collectum nuncupatur Arnobio lib. IV. adv. gentes. Solis humanis corporibus inest in capite sphaeræ similitudo, quæ forma sola mentis est

P O.

"capax"; Macrobius in Somnium Scipionis lib. I, c. 14. V. quoque Lactantium de Opificio Dei, c. 8. De hac rotundi capitis pulchritudine atque ei contrariâ mutili acutique verticis inconcinnitate multa diximus lib. III de Picturâ veterum, c. IX, § 3.

POMEL of a sword, Manubrii summitas pomi rotunditatem referens. G. *pommeau d'espée*. It. *pomo di spada*. H. *poma de espada*. B. *ap pel van t swaerd*. Hodierni Græci *μύλον* vocant. antiquiores *μύκρον* nuncupabant, à fungi formâ, quam referebat. V. Salm. in Augustæ hist. scriptt. p. 23.

POMP, Pompa. [Su. *pomp*.] *Pomp or solemn sight, a long company or traine going solemnly with any great man or in a shew. a glorious ostentation in manner of a procession, as well in prosperity and triumph, as in adversity and funerals*. Græcis *πομπή* juxta Isidorum est à *πομπύειν*. Verum *πομπύειν* est à *πομπή* non contra. *Πομπή* verò à *πίμπω* quod non tantum Mitto, sed & deduco, transveho significat: unde *πομπή* quoque non solum Missiones seu missum notat; sed & Deductionem, seu transvectionem, quæ per publicas Urbis vias honoris causâ fit; uti in triumphis, supplicationibus, funeribus, nuptiis. V. etym. Vossii in Pompa. Propriè verò athletæ dicebantur *εἰσιλασινῆς*, quando post victoriam cum pompâ in patriam revehebantur. ab *εἰσιλαίνω*, Ineo. V. idem Etym. in Iselastici.

POMPION, Pepo. Al. pedeman. G. *pepon*. It. *pepone*. H. *pepon*. B. *pepoen*, *pompoen*. [Su. *pumpa*.] Gr. *πίπων*.

[POND, Stagnum. Idem credo habere etymon ac Pound, quod vide. In hoc differunt Pound & Pond, quodd alterum bestias terrenas, alterum aquaticas includit & coercet. L.]

POOL, Palus, lacuna, stagnum. B. *poel*. V. etym. Vossii, in Palus paludis. [A.S. *pul* est Palus. *pulper*. Arundo. Isl. *pala*. quæ cum Palude ipsâ non possum mihi persuadere, quin Celticam agnoscant originem. nam Armorici Puteus vocatur *poul*. C.B. *pol*, *pul*. Hibernis *poll*. L.]

POOR, Pauper. G. *poore*. It. *povero*. H. *po-bre*. B. *pober*. Putant esse à *πῦρος*, Paucus; quodd pauca possideat; vel quodd paucos habeat agnatos ac consanguineos. Notum est illud Terentii Eun. II, 2. "Quoniam miser, quod habui, perdididi, hem, quod redactus sum! omnis noti me atque amici deserunt". Alii derivant à *πῶρος*, Luctus; quodd pauperes ferè semper in luctu versentur. Hesychio quoque *πῶρος* exp. *πυλαίπυρος*.

POPE, Presbyter, sacerdos. Popa Latinis olim erat *δότης* five Victimarius. [Glossarium D, 20 hæc habet. Clericus, *passe*. B. *pæp*, *pape*. Syracusis certè *πίπης*, vel *πίπης*, dicebatur Pater. *Λίγαται πῶρος Συρακούσις ὁ πατὴρ πίπης. καὶ ἡ πῶρος ἀναδικλασιάζει τὴν π, πίπης*. inquit Suidas in *πίπης*. Ab hoc igitur *πίπης*, cujus vocativum invenias apud Homerum, Sacerdotes olim, ob quandam sacrosanctæ functionis venerationem, *Papas*, i. Patres dixerunt majores nostri: quin etiam omnibus olim Episcopis nomen hoc in Occi-

Occidentis imperio tribui solitum, docet J. Seldenus notis & Spicilegio ad Eadmeri p. 6. lin. 26. Cæterum hanc Papæ vocem reliqui ferè omnes Europæi hoc sæculo non cuius è vulgo sacrificulo, sed Pontifici maximo sive Romanæ ecclesiæ summo antistiti *πῶπῆ* tribuerunt: dicitur enim A. Saxonibus *papa*. C. B. *pāb*. D. *passue*. G. *pape*. H. & It. *papa*. Nostrates verò summum illum præfulem *pau* vocant: nomine quidem, ut videtur, ab illo ipso *πῶπῆ* deducto, longius tamen ab origine suâ deflexo; ne eminentissimam summi sacerdotis dignitatem cum impari ac pervulgatiore aliorum sacerdotum dignitate confunderent. Antiquissimum hujus deflexionis vestigium deprehendimus in illo *pau* ambt, quod hujus gloss. pag. proximâ exp. Papatus. magis tamen ex illo *pau*, quod ejusdem hujus glossarii p. 16. exp. Papa.]

POPINGAY vel POPE Chaucero est Plittacus. a *popinjay* or *parret*. Ac *popingay* quidem occurrit R. R. 81. *pope* verò pro eodem quoque videtur usurpatum Som. prol. Unde huic avi nomen hoc imposuerit antiquitas, docemus supra in *Monkie*, Cercopithecus. Teutonistæ quoque Plittacus dicitur *Wapagozo*. as *mery* as a *popingay*. Sh. T. sub finem. *the popingeie, full of delicacy*. A. F. 359. [Belgis dicitur *papegay*. It. *papagallo*. H. *papagayo*. Su. *papegona*. L.]

POPPET, *puppet*, Pupus, pupa. G. *poupée*. It. *poppata*, *pupina*. B. *poppe*. V. quoque quæ annotavimus in *Puppie*.

[POPPY, Papaver. ab A. S. *popig*. idem. Skin.]

[PORAILLE, à G. ant. *porvail*, Paupertinus, vilis, fordidus. hoc à *poivre*, Pauper. Skin. V. *Borcl man*.]

PORCELAIN *vessels*, [or *China dishes*], Sinen-sium vasorum genus. [G. *porcelaine*. Non est ex ostreis conchæve marinâ; sed è terrâ fossili, subtili ac pingui, & igni excoctâ. Non videntur eam novisse antiqui. Cum nulla enim convenit terrarum, de quibus illi egere. Quod *porcellana* dixere, id profectum inde, quod putarentur fieri ex ostreis, aliisque rebus admixtis, quæ annis centum sub terris latuissent. Atque ita etiam scripsit Odoardus Barbofa. Sed nemo nunc dubitat, quin fiant è terræ genere tenuissimo: cujus tractandi rationem docent Jo. Conf. Mendoza in historiâ Sinæ lib. I, cap. ult. & H. Linschotanus in descriptione navigationis in Orientem, c. XXIII. Hæc Vossius de orig. & progr. Idol. VI, 3.]

PORCUPINE, Hystrix. *ὑστρίξ* vel *ἀκανθώδης*. G. *porc-essic*. It. *porco-spinofo*. H. *puerco-essin*. quasi dicas porcum spinis horrentem; Germ. *stachel-sau*, *dorn-schwein*. Hystrix, *εὐν ἰστέρεν βέρκεν*; Teuton. Hystrix est animal spinosum; Auct. Gem. gemm. 11, Hericius; Pastor. XXXV, 3. Erius, 11. gl. Cott. 72. 11. Yricius & erina-cus; gl. Ælfr. 13. re mapa 1711. Istrix; gl. R, 24. re lærra 11. Iricius. re mapa 11. Istrix; gl. Cott. 116. Plura de Hystricibus habet Vossius de orig. & progr. Idol. lib. III, c. 56. Hystrici velocitatem nonnulli tribuunt, quod apud Cal-limachi scholiasten legant, *ὑστρίξ ἀπείρην π πύχνη*

πύχνη. Sed Rittershusius rectè vidit eo in loco legendum *ὑστρίξ* vel *πύχνη*. V. eundem Voss. ejusdem libri c. 63.

PORE *πὺρον*, Intentis oculis aliquid perlustrare, ut solent cæcutientes & quibus caligant oculi. Deducerem itaque à *πύρε*, Cæcus; nisi rectius videretur derivari ab illo *πύρε*, quod Græcis denotat Rationem aliquid efficiendi multâ curâ excogitatam. atque ita *to pore* nihil erit aliud, quàm *πᾶντι πύρον κινῶν*, vel (quod frequentius occurrit *πᾶντι λίθον κινῶν*, "Omnem lapidem movere".

PORE, Porus, cuticularis meatus. G. *pore*. It. *poro*. Græcis *πύρε*.

PORK, Caro porcina. Vide *Barrow-bog*.

PORRIDGE, *porrage*, Edulium vulgo Anglis notissimum: unde & *porringer* iis est Concha pulmentariis jusculentis inserviens, catillus auritus, in quo id genus jusculi solet apponi. Teutonistæ *Porrata* exponitur *spise mit porloik gekoeckt*. *Porrata* igitur nomen accepit à *Porrum*. Gallis dicitur *porreau*. It. *porro*. H. *puerro*. B. *pareye*, *porreye*, *porrey-look*. Græcis est *πύρε*. à cujus primâ syllabâ, transposito *e*, factum est *πύρε*, atque inde *pareye*, *porreye*, *preye*. Porrum interim Papias dictum vult, quod se porrigat ac longè extendat: rectius tamen derives Lat. vocabulum à *πύρε*, factâ secundæ tertiæque literæ trajectione, & quartæ mutatione in R, quomodo à *πύρε* est Turris. à *πύρε*, Celer. à *μυρμή*, Moretum. &c. ita Voss. etym. in Porrum. [Siquis cum Kennetto contenderit *porrage* corruptum esse ex *pottage*, ei minimè refragabor. V. *Pottage*. L.]

[PORT, Portus, oppidum, porta. A. S. *port*. B. *poort*. Al. *porza*, Janua, porta. Su. *port*.] Porta, juxta Isidorum, dicta est, quia per eam vel importari vel exportari aliquid potest. Quamquam altera quoque nominis ratio affer-tur. Olim etenim novam urbem condituri, aratro urbis futuræ spatium designabant: ubi verò introitus & exitus futurus erat, aratrum à designatore *portabatur*; unde Portas nominatas volunt. Cato: "Qui urbem novam condit, tau-ro & vaccâ aret: ubi araverit, murum faciat: "ubi portam vult esse, aratrum sustollat & por-tam vocet". Hæc verba Catonis Isidorus ibi-dem adducit.

[PORT, Vinum rubens ita denominatum ab O-porto, celebri Lusitaniæ emporio, unde exportatur. L.]

[PORT idem quod *Carriage*. à G. *porter*. L.]

PORTCULLIS, Cataracta. G. *portecoulisse*: nam *coulisse* iis est Cataracta. [A *couler*, Defluere, descendere, & Porta, q. d. Porta descensoria seu demissoria. Sed unde, inquires, *couler*? proculdubio à Colare. Skin.]

[PORTER, à G. *portier*. It. *portiere*. q. d. Portarius, i. e. Portæ custos, janitor; vel, ubi Bajulum, [G. *porteur*,] significat, à *porter*, Portando, vel à Portu, quia merces sibi bajulandas expectans assidue ad portum excubat, sed prius præfero. Skin.]

[PORTHOSE, Breviarium Romanum. liber precum, quem Sacerdotes secum in itineribus portabant, ut semper ad manum haberent. For-tasse

P O.

tasse componitur à G. *porter*, Portare, & *hose*, Caligæ, seu porius laxæ braccæ usque ad talos demissæ, quibus induebantur majores nostri, quibusque nautæ etiamnum induuntur. Eoque nomen libello inditum videtur, quoddam in hisce braccis portabatur. Chaucerus initio Re. T. *A thefeld thwitel bare he in his hose.* L.]

PORTQUEAN, Meretrix portam accolens vel incolens. Talem describit Plautus Menæch. Actu II, Scenâ 2;

--- Morem hunc meretrices habent, Ad portam mittunt servulos; ancillulas. Si qua peregrina navis in portum advenit, Rogant, cuius sit, quid ei nomen fiet. Post illa extemplò se applicant, agglutinant: Si pellexerunt, perditum amittunt domum.

[A.S. *portepen*. Isl. *portfona*. quod ad amulum respondet nostro *woman of the town*. nam componuntur à *port*. Isl. *port*, Oppidum, & *pen*. Isl. *fona*. Goth. *UENX*. Mulier. L.]

[PORTREVE, Urbis præfectus, prætor. à *Port*, Oppidum. & *Reve*, Præfectus, quod vide in *Grave*. L.]

POSE, vide *Appose*, Examinare.

POSE Chaucero est Gravedo, singultus.

He galpeth and he speketh through the nose,

As he were in the quakke or in the the pose. Re. T. 297.

--- he speketh in the nose

And snibeletth fast, and eke hath caught the pose. Man. pr.

Videri potest *pose* illud affine Gr. *παύσις*, Cessatio, requies, pausa: propter familiarem singultantibus intermissionem. Anglis quoque *to yex* est Singultire. item *yexing*, *hick*, *snick* iis est Singultus. Gallis dicitur *boquet*. H. *bipo*. D. *hicke* est Singultire. B. *snick* vel *snack* est Singultus. dicitur iisdem & *hick-hock*, *nock-inge*, *huckup*. at *snicken*, *hicken*, *hicklen* iisdem Belgis est Singultire. Quæ omnia variegantes diversimodè expresserunt pro varietate soni, quem videntur efflare singultantes, quotiescunque per convulsionis huius violentiam conantur excutere cerebri destillationes malè affectum stomachum prementes gravantésque. [*Pose* certe est ab A.S. *ȝepore* idem signante, præfixo *ȝe* abjecto, quo nihil frequentius. utr. Skinnerus à sono, quem ob interceptum spiritum edunt *γεγυρῶσι*, fictum autumat. L.]

POSHED, POSSED Chaucero est *pushed*, *tossed*, *thrust* and *driven*, Jactatus, agitatus, pulsus.

Thus am I poshed up and doune With dole, thought and confusionne. R.R. 4479.

I was poshed on every side, That I nist where I might abide.

ibid. 4625.

--- thus poshed to and fro,

As sterelless twicht is in a bote, am I,

Amidde the se, attwixin windes two, That in contrarie stonden ebirno.

Tr. lib. I, 416.

The sel posseth him up and down. Phy. 27.

P O.

--- thus betwixen twaine

I poshed am, and all forecasse in paine. Bl. Kn. 236.

Manifestè *poshed* vel *possed* exprimunt G. *poussé*. Ipsum verò *pousser* est à Pulsare. [V. *Push*.]

POSSET, Posca. V. Nomenclatorem Hadr. Junii. In Oudini exegetico Italico-Gallico exponitur *meslange d'eau & de vinaigre*. Teutonistæ Pulca exp. *epureley medicijn-dranch van water ind wiin; des waters mer dan wiin*. V. quoque Vossii etym. "Affrotum ti, i. "balducta; vel quoddam genus cibi, quod Spu. "meum dicitur Anglis, a *poset*". Hæc habet vetus vocabularium Anglicum, quod dicitur Ortus vocabulorum. [Nobis propriè designat Lac calidum infuso vino, cerevisiâ &c. coagulatum. Skinnerus derivat à G. *posér*, Residere; quia, ubi coagulatur lac, separato fero, partes caseosæ, utpote graviores, subsidunt.]

[Post, Postis. Su. *päst*. C.B. *pöst*. L.]

POST, Veredarius. G. *poste*. It. *posta*. H. *puesta*. B. *post*. [Su. *post*.] Omnia sunt ab equis ad certa ac definita viarum spatia dispositis.

[POSTERN, Postica. B. *postern*. It. *posterla*. G. *poterna*. à Lat. *Post*. Skin.]

POT, Poculum. B. *pot*. [Su. *potta*.] G. *pot* est à *πότης*, Poculum. ut *can* à *κύνειον*. cup à *κύπελλον*. &c.

POT, Olla. G. *pot*. B. *pot*. [Su. *potta*. Isl. *potte*. Hib. *pota*.] Jusculum pulmentarium Anglis dicitur *pottage*. G. *potage*. It. *potacchio*. B. *pottagie*. De potagio interim v. Spelm. arch. in Appenagium. [& supra *Broth*, & *Porridge*.]

[POTE, vide *Poke*, Fodicare. Belgis *poteren* est Agitare, acitare, fodicare. L.]

POTENTS Chaucero sunt Furculæ subalares, quibus innituntur senio & languore confecti.

So old he was, that he ne went A fote, but it were by potent.

R.R. 367.

For to rest his limmes upon He had of treson a potent, As he were feble, his waie he went.

ibid. 7416.

Unnethis him might knowen there he went,

So was he lene, and therto pale and wan,

And feble, that he walketh by potent.

Tr. lib. V, 1219.

Etiam supra *cruch* dicitur Furcula subalaris, quæ gressum fulciunt senes atque infirmi. -- Podium neutro genere, *crucke*, five leve lignum; unde Appodiare senem dicimus. Quum autem masculino genere declinatur, Podius *crupel* sonat. V. gl. Al. D, 31. in Podium. Nonnulla quoque huc pertinentia supra attigimus in *Gallowes*.

[POTTAGE, Jusculum pulmentarium. V. *Broth*, *pot*, *porridge*. L.]

POUCH, Marsupium. Medii ævi scriptoribus *powchius* erat Bulga, pera. V. *Poke*. [Hibernis est pucan. L.]

POUNDER, to drive away with a powder. Violenter abigere. Fortasse est à G. *foudre*, Fulmen: ut tantundem sit ac si dicas *foudroier*. Nisi

Nisi malis hunc loquendi modum respicere ad Pulverem nitratum, qui Anglis *pouder* vel *gun-pouder* nuncupatur. Cimbris *PNBN* est Acceleratio, motus celerissimus.

[POUDER. G. *poudre*, *poudre*. Su. *pudiet*, *pulver*. Lat. *Pulvis*. L.]

POULTRIE, Alites villaticæ, quæ pullos ferunt, Pullus, pulla, pullitra, & contractè Pultra. Salm. ad Augustæ hist. p. 227; "Pullitras dicit Varro in genere gallinaceo, & pullitras opponit veteribus gallinis". &c.

POUND, Pondo, libra. V. Ker. in *Libra*. [Al. funt. A.S. *pund*. Ill. & Su. *pund*. D. *synd*. B. *pond*.] *Pound weight*. Pondus & Pondo sunt à pendo: ut B. *gewicht* est à *weghen*, Pendere. Isidorus minus rectè, qui derivat à Pendeo. Ait enim libro XVI, c. 24: "Pondus dicitur, eo quod in staturâ libratum pendeat". De notis ponderum v. Isidor. lib. XVI, c. 24. & Georg. Agricola sub finem libri Quarti de Ponderibus. V. quoque Goth. nostrum gl. in voce *PNNA*. *Libra*, *pondo*.

POUND, Secluforium pecorum oberrantium. item Piscina. Vide *Pinn of wood*. [& *Pond*, Stagnum.]

[POUND, Pinferre, contere. A.S. *punian*. L.]

[POUR, Fundere. C. Britannis *bwrw* est Jacere. *bwrw allan*, Effundere. L.]

[POUSTE, G. Dougl. *Poste* Chauc. Potestas, vis. à vet. G. *pouste*. corr. ex Potestas vel Possesse. L.]

[POWER, Potestas. à G. *pouvoir* infinitivo verbi *puis*, Possum, nominaliter Græcorum more sumpto. utr. à Lat. Possum. *Skin*.]

[POWKE, Dæmon. *ne none helle-powke*, "Nullus inferni Deus". P. Ploughman. Est putum Islandicum *puke*, Dæmon. L.]

[POWTE, Indignationem vultu præ se ferre. vox, credo, *δυναστευειν*, à sono sc. quem indignabundi labia & buccas inflantes, & iram quasi proflantes ore edunt. vel, si malis, à G. *bouter*, Propellere, protrudere; quia labia protrudunt. *Skin*.]

POX, v. *Pockes*, Pustulæ in summâ cute extuberantes.

PRACTISE, Exercere, in usu habere. G. *practiquer*. It. *practicare*. H. *practicar*. Sunt ab illo medii sæculi Practicari, de quo Vossius de Vit. ferm. lib. Quarto, c. 17.

PRATSE, Laudare. G. *priser*. D. *prise*. [Su. *prisa*. Ill. *prisa*.] B. *prisen*. Manifestè sunt à *pris*, Pretium; quod ea tantum laudemus, quæ in pretio habemus. -- M. Casaubonus p. 323 de Vet. ling. Angl. derivatum putat ex *præstis*, Actio, factum; "quod omnis, ut vulgo dicitur, virtutis laus in actione consistat. Certè, ut plurimum sua aut aliorum facta narrant, qui se aut alios laudant. Possimus alioquin deducere ex *præstis*, Admonere, exhortari. "Laudare autem & Admonere quàm sint affinia, docet decantatissimum illud Ovidii distichum "Trist. lib. V, Eleg. 14:

Qui monet, ut facias quod jam facis, ille monendo

Laudat, & hortatu comprobat acta suo.

"Cicero ad famil. XV, 21; In excitando & in acuendo plurimum valet, si laudes eum, quem "cohortere". Antea quoque dixerat lib. II, epist. 13: "Eti omnia sic constitueram mihi agenda, "ut tu admonebas; tamen confirmantur nostra "consilia, cum sentimus prudentibus fideliter- "que suadentibus idem videri. Possis denique to "praise etiam petere ex *præstis*, Adulari, paritari: sed illud tamen ego magis probo, quod "prius".

PRANK, a *lewd prank*, Malum facinus. M. Casaubonus vult esse à *præstis*, quatenus nimirum *præstis* Græcis frequenter sunt Facinora; cujus acceptionis exempla plurima habet The-saurus H. Stephani. Similiter quoque à *præstis* derivata putant Teut. *pratten*, Supercilium tollere, ferociter contumaciterq; gerere se. *pratte*, *parte*, *perte*, Malum facinus, ars mala, dolus. Quibus affinia sunt A.S. *prætt*. Astu. *prættig* & *prætti*. Versipellis. Cim. item *BRIT-TATT*, quod Run. lexicon exponit Fallax. [V. *Prauncing horse*, ubi fortasse invenies quæ illustrando huic vocabulo inservibunt, ut & originem verbi Spenceriani *to prank*, Ornare, exornare. L.]

PRATE, Garrere, otiose fabulari. B. *praeten*. [Su. *prata*.] Affinia sunt Gr. *πράττω* vel *πράττωμι*, Dico, edico, eloquor. Aliam hujus verbi etymologiam tradit M. Casaubonus p. 323 de vet. ling. Angl. "*πράττω*, inquit, est Agere: unde Anglis, "ni fallor, *to prate* est Nugari, fabulari, garrere. "In omnibus enim linguis ista confunduntur: facta cum verbis & sermone. Ut Lat. Res derivant "ex Gr. *πράττω*. Dictio, verbum, oratio. Sed nec "*πράττω*, Operor, ago; & "*πράττω*, Dico, aliter quàm "solo differunt spiritu". Hactenus Casaubon. Ab hoc verò *prate* in usu quoque sunt Anglis *pratle* & *prattle* pro Deblaterare, obgannire, obstrepere; quomodo & Belgis *preutelen* & *pro-telen* est Subringi, leviter conqueri, i. cum obscuro murmure aliquem increpare atque à se quodammodo abigere. Proinde quoque videtur hæc acceptio verbi *protelen* non incommode referri posse ad illud Protelare sævidicis dictis, quod habet Terentius Phorm. I, 3. Atque adeò quoque Belgarum illud *protelen* non incommode ab eadem origine Græcâ videtur posse deduci, à quâ Festus Pompeius Lat. Protelare derivat: "Protelare, inquit Festus, dicitur longè pellere; ex Græco videlicet *πράττω*, quod significat Longe". [Gl. B, 23 Garrit exponitur *prahttit* & ejusdem Glossario 39 *prahtha* Perstrepebat, quibuscum tam nostrum *Prate* quàm B. *praeten* arctissimam habere affinitatem nemo inficiabitur. L.]

[PRATT G. Douglassio est Dolus, fraus, fallacia. B. *parte*, *pratte*. A. Saxonibus *præt* est Astus. *prættige*. Versipellis. unde fortasse ejusdem *Prattik*, *prettik*, pp. 382, 7. 345, 46. *Prætt* invenies in *Prank*. cui addas, quod Islandis *prettur* est Captio, deceptio, dolus. *prettottur*, & *prettviss*, Dolosus. L.]

[PRATTIK G. Dougl. V. *Pratt*. L.]

[PRATTLE, Deblaterare. Frequentativum est *præ Prate*, q. v. L.]

PRAUNCI*ng* *berse*, Equus animosus & gau-
dens gressus glomerare superbos, ita videtur di-
ctus ab illo *prank*, quod Angli usurpant pro
Teut. *pronken* & D. *prange*, Spectandum se
præbere, inferre se magnificè, totum se ad osten-
tationem componere. Sed quoniam ostentatores,
in speciem delicatæ morositatis, quâ minores fa-
stidiunt, severiorem induere solent frontem, hinc
factum ut Nubila frons Belgis *pronkend op-*
sicht diceretur, & Aer nubilus, *pronkende*
weder. pro quo & *monckende weder*. An-
gli *pranking weather*.

[PRAWM, Ponto. Infl. pram idem. L.]

PRAWN, Genus locustæ. Nescio an huc faciat, quod *πρᾶν* Hesychio est *ἀνγίδος ἰίδος*.

[PRAY, Precari. G. *prier*. It. *pregare*. Prayers, Preces. G. *prieres*. It. *preghiere*. Manifesta est originitio. L.]

[PREACH, Prædicare. A.N. io præc, Evange-
lizo. G. *prescher*. It. *predicare*. H. *predicar*. B.
prediken, preken. Patet etymon. L.]

[PREAMBLE, Præfatio, procemium, prologus.
à G. *preamble*, It. *preambulo*, q. d. Lat. Præ-
ambulum, quòd sc. præambulat, i. e. præcedit.
Skin.]

[PREBEND, à G. *prebende*, It. *prebenda*, L.B. *etiam prebenda*. Olim modum, mensuram seu ratam portionem cibi & aliorum necessariorum Canonicis præberi solitam signavit. Sunt etiam qui ab opem præbendo Episcopo dictum volunt, quòd olim Episcopi comites fuerunt & consiliarii, sed prius etymon præfero. Skin.]

PRENTISE, v. *Apprentice*, Tyro, discipulus.

PRESAGE, Ciceroni dicitur Præfagitio, præfensio. Præfagire nimirum est à Sagire, h. e. sentire vel scire rem aliquam, antequam contigerit. V. etym. Vossii in Sagaces.

PRESENT, vide Vossii etym. in Præsens.

PRESS, Premere, coarctare. item Premere, urgere, instare. [Su. *presza*.] B. *pressen*, *persen*. G. *presser*. Prioris acceptionis intuitu videtur deduci posse à *πρῖζω*, Stringo, constringo. Posterioris autem à *πρῶναι*, quod exp. Incito, premo, provocho, impello ad aliquid agendum. nam Helychio *πῶρσαι* est *διήγειρε*. *πρῶναι* denique *ἐρεθίζειν*. atque ita *press* propriè significabit Aliorum animos subtiliter inductâ oratione non sensim tantum ac leviter incitare, sed penitus evibrare atque ad aliquid audendum perstimulare.

[PREST, Paratus. Chauc. &c. G. *prest*. Armoricis *prest* est Citò, statim. It. *presso*. Hinc præstigiatorum locutio *Presso, begone*, Citò, abi. L.]

PRETTY, Insignis, scitus, elegans. B. pratt est Concinnus, affabrè factus atque ob hoc ipsum fastuosus ac superbè magnificus; juxta illud Ovidii I Fast. 419. "Fastus inest pulchris, "sequiturq; superbia formam". quo sensu pratt illud videbitur affine Gr. *κατὰ*, Facio, ac respondere G. *bienfaict*. C. Britannis interim prid est Forma, pulchritudo. — Pretty, prond, spruce, pert ad unam eandemque referuntur originem à M. Cafaubono p. 317 de vet. ling. Angl. "*prond*," vel "*prond*," propriè dicitur, inquit, qui ul-

“tra cæteros aliquid habet in suo genere, exi-
 “mius, præstans, insignis. Hinc *pretty*, Egre-
 “gius, scitus, bellus; sed de parvo propriè, aut
 “in parvis rebus: in magnis verò *proud*, Super-
 “bus: item *spruce*, Elegans, insignis: item *pert*,
 “Acer, vegetus: *malapert*, Superbus, procax,
 “confidens, protervus. μέγα αἰσιόει vel αἰσιόεις,
 “*malapertness*, Procacitas, protervia: quod et-
 “iam apud Græcos in sequiorem partem non
 “rarò positum reperire est. Frequentissimi apud
 “Græcos usus vocabulum istud fuit & latæ no-
 “tionis, ut ex libris constat, qui supersunt, apud
 “scriptores Atticos præcipuè; ut mirandum non
 “sit sobole usque aded numerosâ apud Anglos
 “pullulâsse”. Hactenus Casaubonus. Notandum
 quoque quodd D. *prectig* & B. *prachtig* etiam
 respondent Angl. *pretty*. [A.S. præte est Orna-
 tus. Islandis autem *prýði* Ornamentum, & *prýð-
 da*, Ornare, quæ quàm proximè accedunt ad
 C.B. *prîdi*, quod pro vero etymo habere non
 recusabo. L.]

PREY, Præda. G. *proye*. B. *prop*. Cym. praid
† prait. quod J. Davies ex Hebræâ radice peti-
tum autumat. quem, si lubet, vide. Gelenius
Lat. Prædor consonum censet Gr. *πίλω*. quod
vett. Cimbri **BRAPP** dixerint Prædam, disci-
mus ex Epicedio regis Regneri Lodbrog § 7.

PRICE, Pretium. Cym. pris. G. prix. It. *pregio, pretio, prezzo.* H. *precio.* B. *pris.* [Su. *pris.*] De vocabuli etymo sic Salmasius de Ufuris, p. 332. Græcè, inquit, *πράσιον*, quasi merces, quæ vendenti darentur, id est, *πρὸ πρᾶσι.*

PRICK, Pungere, fodicare. [A.S. *ppician.*] *a*
prick, Punctum, stimulus. A.S. *ppica* est Punctum. B. **prick**. Fortasse sunt ex *pica*, Transadigo, transfigo. [Hiberni habent priocam. sed utrum à nobis mutuatum, quæro. L.]

[PRICKET, *Cervus bimus*, Plinio Subulo, Aristoteli *πριπίλας*. *G. brocart*; quia cornua tunc temporis instar veru vel spinæ aut stimuli, directa sunt, non bifurcata. Skin.]

PRIDE, Superbia. [A.S. *ppȳt* est Tumor. item Elatio, fastus. *oidin* certè Græcis est Intumescere. atque inde à *megidin* per contractionem fortè factum est *ppȳt* vel *proud*. Anglis certè *proud flesh* dicitur Laxior illa & spongiosa caro, quæ circa vulnorum ulcerumque oram non sine quodam affectu partis livore excrescit. sed ipsum illud *proud* mox à malâ constitutione ulcerum, per quandam superabundantis humoris luxuriam excrescentium, ad animum nimiam sui æstimatione turgentem est translatum: nam Superbus Anglis dicitur *proud*. Hæc habet Author p. 250 Obs. in Willeramum. Vide tamen annon rectius deduci possit ab Isl. *prȳdi*, quod invenies aliquantò ante in voce *Pretty*. L.]

PRIE, Non somniculosè atque oscitanter, sed vivis oculis rem aliquam contueri. Fortè detruncatum est ex *aspiciendū*, Emere; propter illam mercantium consuetudinem, quâ intentissimis oculis selectiora quæque rerum venalium notant atque observant.

PRIEST, Presbyter, sacerdos. A.S. *pneort*.
Al. *prifter*. B. *priester*. [Su. *prest.*] G. *prestre*.
It. *prete*. H. *preste*. Omnia satis manifestè de-
sumpta

sumpta sunt ex *πρὸς τὸν*. V. gl. D, 20. in Pre-
abiter, priſter. [Cl. Wachterus in voce *Priest*
et hæc habet. "Apud Burgundos Sacerdos om-
nium maximus vocatur Sinistus, teste Marcel-
lino lib. XXVIII, c. 5". fortè à sin, Templum,
quod superat apud Cambros. Ego à sententiâ
clarissimi viri discedo, quod putem Gothicæ
potius esse originis, quibus **SINGIS** denotat
Senem, cujus superlativus **SINISTS** à Sinistus
terminatione tantum differt. L.]

[**PRIME** a *gun*, q. d. Primum seu prævium
pulverem pyrium tormento immittere. Skin.]

[**PRINT**, à B. *printe*, Impressio, **printen**,
Imprimere. *Printer*, Typographus. Omnia à G.
espreindre, Expressere, comprimere, & hoc à
Lat. Premere, exprimere. Skin.]

PRISON, Carcer. G. *prison*. It. *prigione*. H.
prison. V. Tat. XXI, 2. ut & Goth. gl. in **KAR-**
KAR. [Islandis est *prifund*. Cim. **BRINDL**.
Hib. *príosún*. L.]

PRIVILEGE, Privilegium. Non aliud est Pri-
vilegium, quam priva lex; ut docet Cicero III
de Legibus. Privus est Singulus sive singularis;
quomodo in Pompeianâ epitome exponit Paul-
lus & A. Gellius libro X, c. 20. estque ab hac
notione Privatus. Sanè & interdum Privus pro
Privato vel proprio accipitur: Horatius libro I,
epistolâ 1: "Nauseat ac locuples, quem ducit
"priva triremis". V. quæ de Privilegii voce
scribit Budæus annot. in Pandectas, & Obert.
Giffanius Lucretiano indice. Hæc habet etym.
Vossii.

PRIVY, Proprius, privatus. Privus Cæsari
Scaligero in Hippocratem de Insomniis est à
πρίων, Secare: quoniam in familiâ herciscundâ,
quæ ante communia erant hæredum, hæc se-
cantur in portiones, ut quæque cuique priva ac
propria fiat. Post hanc Scaligerianæ etymolo-
giæ commemorationem, addit Vossii etym. in
Privus: Dicam quid de voce Privi censeam.
πρίων & *πρίων*, uti & *πρίων* significant Emo. A
πρίων igitur censeo dici Privum, quod quis sibi
emit, atque ita privum ac proprium fecit: un-
de & pro singulo accipi cœpit. Digamma hic
Æolicum insertum, ut in sexcentis. A Privus
est Privatus, ut ab *πρίων*, *ιδίωτης*. A Privus iti-
dem est Privare; unde participium Privatus, *πρίων*
εργάτης.

PROCTORS, Procuratores, item Mendici. *pour-*
chasseur vel *procureur* Gallis, *procuratore* vel *pro-*
cacciatore Italis dicitur Qui aliquid instanter at-
que importunè prosequitur atque urget. -- *Pro-*
ctors, Mendici, M. Casaubonus p. 320 libri de
Vet. ling. Angl. refert ad "*πρόκτορας*, quod verbum
"est Homericum, pro Mendico; ut *ὡς τις δαίμων*
"*λίον καὶ ἀναιδὲς ἰσὶ πρόκτορας*. Quam audax & im-
"pudens es mendicus? Ubi Ulysses *πρόκτορας*
"cognominatur. Ex quo in meridionalibus his
"Angliæ partibus agere me contigit, non semel
"miratus sum, cum identidem janua pultaretur;
"respondisse famulos aliòsve indigenas, Procto-
"rem vel Proctores esse (*proctors*) qui pultarent.
"Adhuc enim Proctorem pro Procuratore usur-
"patum audiveram, nunquam pro Mendico;
"quod hic familiare est. Diu frustra laboravi,

"ut causam hujus appellationis intelligerem, do-
"nec ad Græcas origines me contuli. Placuit,
"fateor, conjectura, & parum abfuit, quin so-
"lemne illud *πρόκτορας* præ nimio gaudio mi-
"himet acclamarem. Ne tamen huic meæ ori-
"ginationi nimium confidam, facit diversa Som-
"neri mei conjectura. Habebant, inquiebat ille,
"olim Prochotrophia (quæ vulgo Hospitalia,
"quasi dicas *ἐνοδοχία*) in Angliâ suos Procurato-
"res, per quos tum Reditus tum Eleemosynas
"solebant colligere. Hinc igitur factum, ut et-
"iam quicunque mendici quotidiano vulgi ser-
"mone nuncupati sint Procuratores. Haud im-
"probabiliter sanè, si procuratores isti ostiatim
"mendicorum instar domos obibant. Lector co-
"gitet". Hactenus Casaubonus.

PRODICAL, Prodigus, profusus, dilapidator,
decoctor. Prodigere nimirum est præter mo-
dum erogare. Belgæ dicunt, *sin gaed ver-*
doen, *sin middelen verteren*, *verquisten*.
"Prodigæ hostiæ vocabantur, quæ consumun-
"tur: unde homines quoque luxuriosi, prodi-
"gi". Festus.

[**PROG**, Obsonare. Skinnerus abscissum putat
à Lat. Procurare. Nescio an sit ab Hib. *prog-*
hain. Cura, sollicitudo, desumptum, ob rationem
fatis manifestam. L.]

PROIN, propriè Chaucero dicuntur Aves, quo-
tiescunque plumas turbatas rostro componunt ac
digerunt. De avibus nimirum est illud Chauce-
ri. *They proined hem and made hem*
right gay. C.N. 96. De adolescente formam
suam dilectæ desideratæque sibi Dominæ proba-
re cupiente, est illud ejusdem;

He kembeth him, and proineth him,
and piketh,

And doth all, that his lady list and
liketh. Mar. T. 799.

Scoti pro eo **prunze** scribunt. Unde & illud
Virgilio *Æneid*. V, 128, "apricis statio gratif-
"sima mergis", ita transtulit ingeniosissima pa-
raphrasis reverendi præfulis Gawini Douglas, e-
piscopi Dunkellensis:

Ane standyng place, quhar skartis
with thare bekkis

Forgane the son gladly thaym prun-
zeis and bekis. 131, 45.

Illud quoque divini vatis *Æneidos* IV, 215;

Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu,
Mæoniâ mentum mitrâ crinémq; madentem
Subnexus ----

Sic reddidit eadem paraphrasis:

And now that secund Paris, of ane
accord

With his unworthy sort, skant half
men bene,

Abode his hede and halfsettis wele
besene

Set like ane myter the foly Tropane
hatt,

His hare anoynted wele prunzet un-
der that. 107, 19.

V. hoc nostrum etymologicum in *Prune*. Com-
munem tamen horum originem porro indagân-
dam puto. [Vide *Prunze*, Ornare. L.]

P R.

PROLE, Inhiare alicui rei, negotiari, circumire. *Proles*, Qui studiose lucrum sectatur. M. Casaubonus arbitratur commodius peti ex illo *πρόλος*, qui Hesychio exp. *πρόλος*, *πρόλος*, Prompto aut præcipiti ingenio præditus, qui temerè atque expeditè aliquid aggreditur: quàm ut deducatur ab *ἰμπλόω*, Comparo, acquiro, lucror. *ἰμπλόη*, Merx. quomodo & *ἰμπλόη* Hesychio exponitur *παραμυθία*, *πείραγμα*, Negotiatorem agit, circuit. [Credo à G. *proier*, & ejus productione diminutivâ *proyeler*, Prædari, prædulari. hæc à nom. *proye*, Præda. Skin.]

PROLONG, Prolongare, differre. A.S. *langan*. Ita legimus p. CXXVIII, 3; *hī langbon unrihtpynnyra heora*. "Prolongaverunt iniquitatem suam". *λογγάει* Hesychio exp. *οὐκ*, *διατείλει*, Pigre atque ignavè rem gerit, procrastinat. afferens itidem *λογγάει* pro *ἐνδιατείλει*, Prolongare tempus. *λογγάει* denique vel *λογγάει* eidem Grammatico exp. *οὐκ*.

[**PROMIT**, ab It. *promptare*, Suggestere, q. d. Promptare, i. e. in recitando promptum reddere. Skin.]

PRONE, Pronus. refer ad idem significans *πρόνως*. Interim acutè Jos. Scaliger, qui notis in Maronis Culicem censet venire à *πρόνως*, hoc autem esse à *προσύνω*, Propendo: unde & *προσύνω* exponitur *πρόνως* & *πρόσυνω*. V. etym. Vossii in Pronus.

[**PROF**, Fulcrum. B. *proppe*. L.]

PROPER, *peculiar*, Proprius, peculiaris. Proprium non tam compositum esse censeo ex Propè & unum, quod vir eruditus scribit, quàm simplex derivatum à Propè. quia operam omnes dare solent, ut proximè ac quasi in conspectu ipso iis adsint, quæ possident. Propè, proprius, inde proprius, R inserto. ut à *νός*, Nurus. à *πύθω*, Putreo. à tego, Tergus. juxta Varro-nem. V. etym. Vossii.

PROPER, Scitus, bellus, elegans, decorus. Cym. propr. G. *propre*. B. *proper*. Non longè abeunt à *πρόπρος*, Decens.

PROPHET, Propheta, vates futura prædicens. pleræque gentes vocabulum retinuerunt. Græcis est *πρόφητης*. V. etym. Vossii in Propheta.

PROSPEROUS, Felix, faustus, prosper, secundus. "Prosper ex Pro & antiquo Speres, pro Spes. "Ita quidem Nonius, qui ait, Sperem veteres "spem dixere: unde prosperè dicitur pro spe. "Similiter Perottus. Nempe, quia Prospera spem "nostram implent. Ac, ut idem ait, putant non "nulli Asper similiter dici quasi à spe. Sed utrumque etymon vanum". Ita etym. Vossii. -- *Prosperous*, Prosper. *Prosperity*, Felicitas, secundæ prosperæque res. Galli à Latinis habent *prosperer* & *prosperité*. Itali *prosperare* & *prosperità*. Sigism. Gelenii lexicon symphonum in ordine *πρόσπρος* observat consignantiam inter *πρόσπρος* & Prosper. Adstipulatur Gelenio Vossius derivans Prosper à *πρόσπρος*, quod est, Commodus, utilis, *πρόσπρος*. Atque adeò istud quoque veriloquium confirmat idem Vossius etymologiâ Latini Asper; quod à vulgaribus lexicographis non incommode factum putat ab *πρόσπρος*, Non confusus, *πρόσπρος* *πρόσπρος*. Cau-

P R.

sam appellationis affert Jos. Scaliger in Theophrastum de Plantis: ubi docet Asperum vocem esse priscorum agricolarum, mutuata à terrâ cultui ineptâ. *πρόσπρος* *πρόσπρος*. nempe quia hæc ob saxa & squallorem, partes habeat inequales, quæ propriè dicitur Asperitas: unde & sapor ea vox accommodatur, ob partes dissimiles & inæquales; est enim sapor is terreus, unde neque cuiquam videri debet mirum, si diluatur humore: dura enim tenerescunt aquâ.

PROTOCOL, Protocollum. G. *protecole*, *protocole*. B. *protokol*. Græcis est *πρωτόκολλον*, à *πρότος* *κόλλω*, Primo glutine, quo videlicet paginæ conjunguntur. Protocollum enim dixere librum, in quo acta primitus à notariis perscribebantur, quod deinde nitidiùs possent exscribi vel fusiùs etiam tractari. Alia quoque lectu dignissima uberius de hac voce tradunt Menagii origines Gallicanæ, in *Protecole*.

PROUD. V. Keron. in Elatus. [& *Pride*, Superbia. A.Saxonibus est *prude*. L.]

[**PROVE**, Probo, experior. A.S. *proforian*. Isl. *profa*. C.B. *profi*. L.]

PROVINCE, Provincia. V. etym. Vossii.

[**PROW of a ship**. G. *proue*. It. *proda*. [H. *proa*.] utr. à Lat. & Gr. Prora. Skin.]

PROWESS, Animi virtus, fortitudo, strenuitas. G. *proüesse*. It. *prodezza*. H. *proéza*. M. Casaubonus suspicatur Angl. *proweßs* desumptum ex eodem *πρόσπρος*, quod fuit paulò ante in *Prole*. [Skinnerus derivat à vet. G. *preux*, *preudhomme*, It. *prode*, Fortis, & omnia descendisse putat à Lat. Probus, i. e. Vir multis præliis probatus.]

[**PROWL**, vide *Prole*, Inhiare. L.]

PROXIE, Proxenetæ. M. Casaubonus p. 321 libelli de vet. ling. Angl. refert ad *πρόξενος*, Hospes publicus, amicus, & qui alicujus sive bonæ sive malæ rei auctor est alicui. *πρόξενος*, Proxenetæ, pararius; qui est veluti conciliator, interpres, internuntius ad paciscendum stipulandum ve. [Rectius Skinnerus, qui contractum vult à B. *procuratie*, Procuratio, munus procuratoris. L.]

[**PRUDE** Femina modestiam nimis vel falsò præ se ferens. Vocula non multis abhinc annis civitate donata. à G. *prude* vel C.B. *prûd*, sensu aliquantulum immutato. *Prûd* detruncatum esse volunt ex Lat. Prudens, *Prudent*. Vide tamen annon rectius arcessi possit ab Isl. *prýda*, Ornare. *prudast*, Ornari, superbire. *prýdî*, Ornamentum. Menagius G. *prude* mavult petere à Providus, unde Prudens. L.]

PRUDENT, PRUDENCE, Prudens, Prudentia. "Quod Græci *ιδών* dicunt, inquit Macrobius Saturnalium lib. I, c. 15: nos, V literâ additâ, "Videre dicimus". A video interim est Provido, unde Providus & Providens, ex quo Prudens. Scaliger tamen ad Varronem censet, ut ab *ιδών* est *ιδών*, & hinc Odor: ita à *ιδών*, Considero, esse *πρόξενος*, unde *πρόξενος*, hinc Prudens. Sed prius est simplicius: præterquam quod ei quoque præcipuè favet Cicero primo de Legg. "Quæ virtus ex providendo est appellata Prudentia". Hæc habet Vossii etym. in Video.

PRUNE,

PRUNE, Prunum. G. *prune*. It. *prumo*. H. *pru-
na*. B. *prupm*. V. Vossii etym. in Prunus.

PRUNE, Putare. *Prune vines*, Putare, depam-
pinare vites. Fieri potest Anglos suum *prune* fe-
cisse ex G. *provigner*, vel It. *provanare*, vel H.
provenâr, Depampinare vitem, propaginare vi-
neam. Putationis nempe tempore non tantum
superfluos atque inutiles pampinos abscindebant
agricolæ, sed & malleolos quosdam recurvatos
ad propagationem vitium in vicinum solum de-
pangebant, quod *provigner* dicebant: atque ita
ab hac potissimâ vinitorum operâ suum *prune*
reservârunt Angli, transtuleruntque ad quarum-
vis arborum putationem.

[**PRUNZE**, Ornare. G. Dougl. V. *Proine*. Edi-
tor non absurde derivat à G. *brunir*, Polire.
L.]

[**PRYTHEE**, q. d. *I pray thee*, Quæso. L.]

PSALM, Psalmus. A.S. *ream*. Al. *salmin*. G.
pseaulme. It. *salmo*. Cym. *psalm*. B. *salin*,
psalm. [Isl. *psalmur*. Sealman est Psallere.
ream-rang. Psalmodia. *ream-pyphta*. Psalmo-
graphus. boec *ðana salmana þ raltepe*. Liber
psalmodum. à quo postremo, mutato, quod fre-
quens, L in V, factum est B. *sauter* vel *sou-
fer*, Psalterium, *the Psalter*. Gr. *ψαλμός* est à
ψάλλω. Cantare. E Kerone in Psalmus.]

PTISANE, Ptisana. G. *ptisane*, *tisane*. B. *ptis-
sacn*, *tisane*. Decoctum ex hordeo pisto & à
cortice expurgato. Græcis est *πιπράνη* vel *πιπράνη*.
V. Vossii etym. in Ptisana.

PUBLICK, Publicus. à Populus: nam prius
fuit Populicus, hinc *κατὰ συνηγορίαν* Poplicus. Re-
liqua fuisse prosequitur etym. Vossii, in Publi-
cus.

PUCCELL *without pere* dicta est Beata Virgo
Maria. At de G. *pucelle*. quod Menagius con-
tractum vult ex Pulcella, à Pullus, quod signi-
ficat Parvum. Pullus, pulliculus, pullicellus,
pulcellus, *puceau*; pulcella, *pucelle*. Bergomas,
Pulcella Aureliensis.

[**PUCKER**, Corrugare. Haud scio an sit di-
ctum quasi *pocker*, In pustulas inflari. à *pock*,
B. *pocke*, Papula, pustula, tuberculum. L.]

PUDDER, *to keep a pudder*, Tumultuari. M.
Casaubonus refert ad illud *πυδαρίζειν*, quod He-
sychius exp. *μη ἀνέχεσθαι τι*, à *μη* ἀποπνέειν, *χαλε-
παίνειν*, Neminem ferre, sed præ impatientiâ re-
filire, stomachari. [Skinnerus derivat à B. *peu-
teren*, *poteren*, Agitare, fodicare, rimari, vel
à *pouder*, q. d. *to make a pouder*, Pulverem exci-
tare. Ego malim petere ab Isl. *fudur* seu Cim.
Þneðna, Acceleratio, motus celerrimus. L.]

PUDDING, Fartum, farcimen. [Su. *puding*.]
Anglica *pudding*, *poding*, *boding*, quemadmodum
& G. *boudin*, necnon It. *bodello* videntur desum-
pta ex illo Botulus, de quo Vossius lib. Secundo
de Vit. ferm. c. 2. B. verò *beuling* vel *holing*
fortasse dicta sunt ab implendo; quasi dicas *bul-
ling* vel *holing*. quòd Farcimen nihil aliud
sit quàm Intestinum carne minutim concisâ vel
simili aliquâ farturâ oppletum. Botulus, *een
metworst*. Botellus, idem. Auctor gemmæ.
Pudella, *een arsdarm*. Idem auctor. [Huc
spectat It. *budella*, Intestina. L.]

PUDDLE, Ablutes, ablutium, lacuna, fossula,
lama. Viderique potest *Puddle* nihil aliud esse
quàm *πλάτης λίμνη*, Locus cœnosus, limosus, lu-
tosus: ita M. Casaubonus. Huic Angl. *puddle*
videtur affine vetus Sicambricum *poil*, prout
Teutonista *adel*, *lump*, *poil*, *onreyn*, expo-
nit Cœnum: unde quoque in isthoc Sicambrico
poil, vel *poel*, ut reliqui Belgæ scribunt; in
pool denique, ut Angli; deprehendimus mani-
festum vestigium Gr. *πλῆς*, Cœnum, lutum.

PUFF of wind, Flatus ventis. G. *bouffée de
vent*. Anglis quoque *to puff up his cheeks to re-
ceive blowes*, est Inflare buccas ad recipiendas
alapas. B. *boffen*. unde & ab hoc *puff* tales
colaphi *buffets* nuncupantur Anglis: prorsus ut
Danis *puff* est Plaga, ictus. *puffe*, Percutere
malas inflatas; ita scilicet, ut acrem sonum e-
dat spiritus graviore ictu excussus. qui spiritus
Belgis quoque *pos* vel *hof* dicitur. Iisdem in-
terim Belgis Tumidi quoque jactatores & ina-
nes sine fine glorias efflantes dicuntur *pocchen*
vel *possen*. Ac *possen* quidem magnam habet
affinitatem cum *πιφύσσειν*, Vehementius spirare
& grandiore flatu emissio alios terrere. ac for-
tasse huc etiam pertinet G. *piasse*, Pompa. *Poc-
chen* verò non ita longè recedit à *βαρυχέειν*, quod
inter alia significat Inolescere cum quodam fu-
rore, vel Furibundâ quadam insolentiâ impul-
sum ferri. Potest quoque referri ad Hebr. *פוף*,
Flare, spirare, sufflare.

PUGG, Simiarum nomen apud Anglos, quod
videtur desumptum à *πυγή*, Clunes, nates. Pro-
sus ut Simias olim dicebant Clunas, teste Festo,
à clunibus tritis. unde & illa Belgis hodie rece-
ptissima, *maerte kael-gat*, *simmeken bloot-
gat*. [Rectè fortasse Junius. vide tamen annon
sit ab Isl. *pufe*, Dæmon. L.]

[**PUISSANT**, Potens. à G. *puissant*, participio
verbi *puir*, Possum. unde *puissance*, Potentia.
Omnia à Lat. Possum. Skin.]

[**PUKE of bay**, vide *Pack*, Sarcina. L.]

PULCHRITUDE, Formositas, pulchritudo, de-
cor. V. Vossii etym. in Pulcher. immo & Ga-
takeri Cinnum, parte I, p. 18.

[**PULE**, à G. *piauler*, *pioler*, *piuler*, Exilem
vocem edere, instar avicularum pipientium, à
quo sono proculdubio ista vox *ἀνομιτοπιπιοῦται*.
Skin.]

[**PULL**, Vellere. B. *peffen*. ab A.S. *pullian*.
quod occurrit Somn. 389. *Inf him ðince. þ he
rceap pullige*. "Si quis videatur sibi oves velle-
re". Quammaximam habent affinitatem cum
Lat. Vellere. L.]

PULLEY, Trochlea. G. *poulie*. H. *poléa*. [It.
poliga. Arm. *pole*, *polea*.] B. *poleye*. quæ vi-
deri possunt desumpta ex *πᾶν*, Vertere, versa-
re. quomodo Italis *girella* dicitur à *girare*, Ver-
tere, circumagere, circumagi. At Angli viden-
tur suum *pulley* fecisse ex illo *pull*, quod iis Tra-
here denotat: nam trochleæ beneficio gravissi-
ma quæque onera sursum attrahimus.

PULSE, Pulsus arteriæ. G. *pouls*. It. *pulso*. H.
pulso. D. *puls*. [Su. *puls*. Isl. *pulsa*.] B. *puls*,
puls. Adr. Junii Nomenclator indiscretè Arte-
riam vel Venam, item Venam vitalem, vel pul-
satilem

P. U.

satilem dici tradit, vero discrimine inter venas arteriasq; non satis observato; quum "Venæ, ut disertè docet Taurus Philosophus apud A. Gelium XVIII, 10. suapte vi immobiles sint, & sanguinis tantum demittendi gratiâ explorentur: arteriæ autem motu atque pulsu suo habitum & modum febrium demonstrent". V. totum caput elegantissimum.

[PULSE, Puls, legumen. Islandis pylsa est Farcimen. L.]

PUMICE-STONE, Pumex. A.S. pumicstean. Al. pumeze. Germ. himstein. D. pumetsteen. B. pumisteen, krawtsteen. It. pumice. G. pierre ponce. H. piedra espongia, quasi spongiosa. Pumex prius fuit Spumex, atque ita dictus, quod nihil aliud sit quam Spuma & fæx quædam lapidum liquefactorum, ut Scoria metallorum. Ita Scaliger in Ætnam, idque præeunte Isidoro libro XVI, c. 3; "Pumex vocatur eò quod spumæ densitate concretus fiat". Sed fortasse verius dixeris, inquit Vossius in Etym. L.L. à πῦρ, Spuo, venire Ptumex, & euphoniæ gratiâ T rejecto, Pumex; manente eadem nominis causâ; nempe quia è spumâ maris generetur.

PUMP, Antlia. G. pompe. It. pompa. H. bomba. D. & B. pompe. [Su. & Isl. pumpa.] Putant esse à πῦρ, Mitto, emitto; quod antliâ motâ emittantur aquæ [Vox Skinnero videtur à sono assurgentis aquæ ficta. L.]

PUNCH, Pungere. G. poinçonner. Fortasse pertinet ad illud pingan. quod supra fuit in Pinch. Ab hoc interim Punch Anglis punchion est Subula, stilus, acus. G. poinçon. H. punçon. B. pointsoen, puntsoen. Medii ævi scriptoribus Pinca dicebatur Subula. V. Goldastum Alam. rerum Tomo I, parte 1, paginâ 203.

PUNG + bung, Crumena. V. quæ annotavimus ad gl. B, 30. in Marsuppiis. [Vide quoque bung, Crumena. Quibus ibi dictis adde, si lubet, gl. B, 30, 11. Marsuppiis exponitur scazfungim, quæ posterior vocis compositæ pars manifestè fit ab Isl. pungr, Pera, crumena. L.]

PUNGER, Pagurus. Græcis est πῦρ, unde Angli, N interjecto, fecerunt punger.

PUNIE vel wall-louse in Thomæ Thomassii dictionario Anglico exponitur Cimex. Al. gl. D, 5; Cimex, wantlus. ubi vide annotata. Anglos interim liquet puny istud mutuatos à G. punaise, unde forte Nicoto punaise exponitur Putor, graveolentia. In A.S. gl. R, 23. Cimex exp. maðu. Sed hoc generale quorundam vermium nomen docet glossarium nostrum Goth. in MAFΛ. Vermis. A.S. exegeticum L. Noëlli; Maðu. Cimex, a kind of stinking worm, that biteth men in their beds, as fleas doe. We have none of them in England, and therefore they have no English name. Frenchmen call them Punaises. Italianes Cimici. a mathe we have, but that is of a less kind. Hæc habet Noëllus.

PUNISH, PUNISHMENT, Punire, pœna. V. etym. in Pœna.

[PUNY, Puisse, Junior, tyro, novitius, neophytus. G. puisse. à puis, Post, & né, Natus, i. e. Post natus. Minshew. L.]

PUPPET, Pupus, pupa, puerum vel puellam

P. U.

referens imsguncula. B. poppe. V. Vossii etym. in Pupillus. [V. quoque Popper.]

PUPPIE, Catellus, potissimum tamen à lacte nondum depulsus. nam puppare Italice est Lactare. puppa, Mamma. pupo + puppo, Alumnus delicatulus atque apprimè dilectus.

[PURBLIND, rectius Poreblind, Μόωψ. à verbo to pore, Propius admotis oculis inspicere, quod myopum seu semicæcorum proprium est, vel à D. furbblind, Lusciosus. Skin.]

PURCHASE, Comparare, acquirere. G. pourchasser. V. Guili. Somneri glossas additas antiquis Angl. historiæ scriptt. in Perquirere.

PURE, Purus, merus. Cym. pûr. G. pur. It. & H. puro. D. puur. B. puer. Videntur esse à πῦρ, Ignis; quod ignis sit purior quovis alio elemento, atque omnia expurget. unde πῦρ non modò exponitur Urere, verum etiam Igne probare & perpurgare. atque adeò πῦρ est Aurum ignibus excoctum purgatūque. Plura habet etym. Vossii, in Purus.

[PURL, Leniter fluere, murmurare. à Su. porla, quod idem significat. L.]

[PURLIEU, sic dicuntur Omnes fundi, qui cum olim ad saltus Regios spectarent, postea decreto curiæ saltuariæ separati sunt. Sunt qui deflectunt à G. pourallée, Perambulatio; quia sc. per perambulationem dictam separati sunt. Cowell autem à pur, Purus, & lieu, Locus, q. d. Locus purus, i. e. Exemptus seu immunis à severis saltuum legibus, ut juris Romani consulti locum purum vocant, qui sepulchrorum religioni non est obstrictus. V. Cowell & Minshew. Skin.]

PURLOIN, Suffurari, clam auferre. Suspicio sequioris seculi verba fuisse Elongare, perlongare, prolongare, pro Longè aut procul auferre. Ita legimus pl. LXXXVII, 19; "Elongasti à me amicum & proximum". Σὺ ἀφ' ὀφθαλμοῦ ἔστης με ἔπειτα ἵππῳ. Similiter quoque pl. CII, 12; "Longè fecit à nobis iniquitates nostras". ubi Longè fecit positum est pro Abstulit. Ab hoc igitur Elongare vel Perlongare pro Auferre, fortasse factum fuerit purloine. Admissâ etenim hac originatione confestim quoque in verbo Anglico deprehendemus veram proprietatem A.S. afyrpan eo sensu, quo apud Eedam H.E. lib. Primo, c. XXVII, resp. 3; afyrpanes mib ytale of cypicean dicitur id, quod furto ablatum est de ecclesiâ. quem loquendi modum invenias quoque ejusdem historiæ libro Secundo. --- Purloin, Fraudulenter & dolosè agere. παραλογίζω (ut & simplex αἰολίζω) est Decipere. Quod si de laniis, ut asserunt quidam, id propriè dicatur, tunc alia erit ratio. Sed fortasse mera tantum conjectura fuerit ista illorum assertio. Hæc sunt ipsissima M. Casauboni verba. Fortasse tamen desumptum fuerit ex Al. furlouhnan, Negare; ut purloyn primâ suâ significatione olim denotaverit Rem furtivam inficiationis pertinaciâ tueri. [Furlouhnan est à Goth. LANFNGAN. Negare. quod primitus significasse Latere docet ΓΑΛΑΝΓΓΑΝ. unde non incommode deduci posse videtur Purloin. L.]

PURPLE,

P U.

PURPLE, Purpura. Cym. porffor. A.S. pup-
pup. Al. purper. G. *pourpre*. It. *porpora*. H. *pur-
pura*. D. & B. **purpur**. Græcis est *πορφύρεα*. Pur-
pura interim Danis quoque *viofbrun* dicitur, q.d.
color violaceus. At Ostrum iis est *mœret purpur*,
q. d. opaca purpura.

[**PURPORT**, Argumentum, quod scriptum *pro-
portat*, vel porro portat, i. e. in progressu exhi-
bet. Skin.]

[**PURR**, *as a cat*, Vox à sono ficta. L.]

PURSE, Crumena, facculus, vidulus, marsu-
pium. *Purser*, Cui commissi sunt nummi ad ne-
cessarias impensas erogandi. quomodo & ævo
semibarbaro *Bursarius* dicebatur Qui *bursam* E-
piscopi ferebat; V. Voss. de Vit. serm. libro
Tertio, c. 2. Fortasse tamen & *burse* dixerunt
Angli: ut inde remanserit *to disburse*. C. Bri-
tannis *purs* est Crumena. G. *bourse*. It. *borsa*.
H. *bolsa para dineros*. Corrupta quoque sæculi
sequioris Latinitas Crumenam dixit *Bursam*, no-
mine à materiâ desumpto: nam *βύρσα* est Co-
rium. V. Spelm. Archæol. in *Bursa*; ubi vir no-
bilis adducit locum Virgilii nomen arcis Car-
thaginienfis ad eandem originem referentis:
contra Vossius lib. I de orig. & progr. Idolola-
triæ, c. 32. Belgis quoque *borse* vel *burse* est
Basilica mercatorum. putanturque nomen hoc
mutuati ab amplissimâ structurâ *Bursæ* sive Cru-
menæ imagine insignitâ Brugis Flandrorum.
Eadem quoque Basilica Danis & Septentriona-
lium plerisque etiam *børse* dicitur; cujus tamen
denominationis aliam occasionem tradit Jo. Loc-
cenius rerum Suecicarum libro Secundo. "Rex
"Sueonum Birgerus excurrrens ad Gothlandos
"vel Wisbyenses, otioque se isthic oblectans,
"cum urbis civibus agit, ut sibi tantum spatii
"in foro piscatorio concedant, quantum pelle
"vitulinâ contegi posset. Illi faciles ad tantil-
"lum loci dandum esse. Sed Rex pelle, ad ex-
"emplum Didonis, in minutas partes dissectâ,
"illic exstruit amplam domum, postea ex hac
"occasione Domum pellis vitulinæ dictam, Re-
"gum Sueciæ diverforium: donec rex Ericus
"arcem in urbe conderet. Ita domus ista mer-
"catoribus loco tribunalis & conventus publici
"(Bursam vulgò appellant) cessit". Inter di-
spersas Belgicarum etymologiarum chartas inci-
di quoque in hæc mihi olim ad hanc vocem an-
notata: **Borse, borste, burste**, Sodalitas, so-
dalitium, videntur affinia Gr. *πορφυρίω* vel *πορφυρίω*,
Ago, perago, administro; quod quæ singuli ex-
equi vix possumus, ea societate facile peragantur.

[**PURSEVANT**, *Pursuivant*, Viator, accensus,
apparitor, quàm minimùm deflexo sensu à G.
poursuivant, Prosequens, seu prosequutor. V.
Pursue. Skin.]

PURSLAIN, Portulaca. Al. borhele. porcelle.
G. *porcelaine*. I. *porcellana*. D. *portulak*. [Su.
portlak.] B. **porcelepn**. [Alammannis est por-
celle. A.S. *portlaca*. Hæc herba, quæ Græcis
ἀνδροχών, rectiùs portulata videtur dici Turnebo
lib. VIII, Advers. c. 23; quia nempe foliis por-
tulas imitatur. Sed nihil prohibet, quò minùs
à portulâ sit Portulaca, ut à lingulâ Lingulaca,
à pastinum Pastinaca, à mero Meracus, atque

P Y.

alia multa. Nisi fortè malis cum Salmasio scri-
bere Porculaca, ut à porculo sit nomen: unde
& Porcellia & Porcacia dicebatur. Græcis *χοι-
ότιον*. Nicomedes Jatrofophista; *χοιότιον*, *ἐν-
δράχον*. V. Cl. Salm. Plin. exerc. p. 510. E gl.
D, 37. in Portulaca.]

[**PURSUE**, Prosequi. G. *poursuivre*. à *pout*,
Pro, & *sivre*, Sequi. *poursuite*, nobis *pursuit*,
Prosecutio. *Pursevant*, Viator, accensus, appa-
rator. *Sivre* autem *ἀκίως* ab It. *sequire*, hoc à
Lat. Sequi, L.B. Sequire vel Sequere, satis ma-
nifestè ortum ducit. Skin.]

[**PURSY**, Asthmaticus. à G. *poussif*. It. *bolsa*,
bolsino. G. *pousse*, Asthma, dyspnœa. hoc à
pousser, Impellere; quia sc. magnâ vi spiritum
expellunt, seu quòd inter spirandum scapulas at-
tollunt & quasi propellunt; vel, quòd Minse-
vus vult, à B. *perssen*, nobis *to press*, Arctare,
premere; vel à G. *bossu*, Gibbosus, *bosse*, Gib-
bus, quia plerique omnes Gibbosi asthmatici sunt.
sed primum etymon mihi longè verisimilius.
Skin.]

PUSH, Ferire, trudere. G. *pousser*, *poulses*. H.
pujar, *puxar*. Sunt à *Pulsare*. Chaucerus scribit
posse, q. v.

PUSH, Ulcus, tuber, vomica, pustula, [pustula.]
G. *pustule*. It. *pustula*. H. *postilla*. B. **puyste**.
Quemadmodum verò Belgis *blader* vel *blaer*
etiam dicta est Pustula. quòd sit Tumor infla-
tus; ita quoque **puyste** videtur esse à *φύσσις*,
Vesicula sive pustula turgens in manibus aut pe-
dibus. Nisi malis, S inserto, factum esse ex *πυ-
σσις*, Putredo; quòd pustulæ generentur ex
quadam veluti putredine vitiatì sanguinis.

PUT, Ponere, statuere, collocare. Anglis ver-
bum *put* multiplicem habet usum, quem pas-
sim inculcant Lexicographi Angli. Olim tamen
primariam verbi acceptionem ab Agriculturâ de-
sumptam puto: nam Danis etiamnum hodie
putter i jorden til at plante, est Depangere vel
Defigere surculum humi. *φύτεύω*. -- Alium verbi
Put usum (Scotis ut videtur familiarem) attingit
hoc nostrum etymologicum Anglicum in
Fuyh.

[**PUTAIGNE**, Meretrix. G. *putain*. H. *puta*.
quod est putissimum Ill. *puta*, Scortum. Ejus-
dem familiæ sunt vetera *putours*, Mœchi,
scortatores, & *putre*, *putrie*, Adulterium,
scortatus. L.]

[**PUZZLE**, q. d. *posse*, à verbo *pose*, Difficili
quæstione confundere. Skin.]

PYRAMID, Pyramis. G. *pyramide*. It. & H.
pyramide. Græcorum *πυραμὶς* est à *πῦρ*, Ignis;
quoniam *πυραμίδης*. Amm. Marcellinus lib. XXII;
"Pyramides ad miracula septem provectæ, qua-
"rum diuturnas surgendi difficultates scriptor
"Herodotus docet, ultra omnem omnino alti-
"tudinem, quæ humanis viribus confici potest,
"erectæ sunt turre, ab imo latissimæ, in sum-
"mitates acutissimas desinentes. Quæ figura a-
"pud Geometras idèd sic appellatur, quòd ad
"speciem ignis, *πῦρ πυρῆς*, ut nos dicimus, exte-
"nuatur in conum. Quarum magnitudo quo-
"niam, in celsitudinem nimiam scandens, gra-
"cilefcit paullatim, umbras quoque mechanicâ
ratione

P Y.

"ratione consumit". At aliis placet ita dictas à πῦρ, Triticum, frumentum: quia cum in eas Rex ingentes frugum acervos congefisset, panificiorum penuriâ miserrimè totam afflixit Ægyptum. Vide Stephanum de Urbibus. Videnturque hoc etymon priori præferendum, ed quodd Pyramis & πῦρ convenient primæ syllabæ modulo, contra quàm fit in πῦρ ejusque derivatis. Ab hoc interim πῦρ videri quoque possunt Cymræi desumpsisse vocem bera, Acervus tritici vel fœni. Huc facit illud Columellæ lib. II de Re rust. c. 19; "Certè quicquid ad eum modum, quo debet, ficcatum erit, in metas extrui conveniet, easque ipsas in acutissimos vertices exacui; sic enim fœnum commodissimè defenditur à pluviis: quæ etiamsi non sint, non alienum tamen est prædictas metas facere; ut si quis humor herbis inest, exsudet atque excoquatur in acervis". Alia fortasse majoraque expectaverit hîc aliquis de Pyramidibus, "quæ orbem terrarum implevere famâ", ut loquitur Plinius XXXVI, 12. sed pluribus profectò verbis non fuit opus. Quorsum enim orationem longam comparem ad ea, quæ florentissimæ viri facundia non auribus aliunde accepta, sed oculis inspecta, latius & amœniùs & splendidius & profluentius exsecutus est? Eximie sanè miles Plautinus, Truculenti Actu II, Scenâ 6;

Pluris est oculatus testis unus, quàm auriti decem.

Qui audiunt, audita dicunt: qui vident, planè sciunt.

Quò magis non memoriæ potiùs testimonio tacitè conservanda, quàm vocis præconio longè latèque diffundenda est opera Johannis Grævii, Angli, qui disjunctissimis terris exsuperante altissimi animi firmitate lustratis, per varios metus, atque omnia longinquæ peregrinationis incerta, iter etiam ad hæc barbara insanarum substructionum miracula comparavit, veramque earum magnitudinem radio dimensus, exactissimam suis popularibus Pyramidum descriptionem Anglicanam (sed propediem, ut spero, Latinitate donandam) exhibuit.

[PYTHONESS, Saga, venefica. G.D. Phitones.] PYTHIA nunc appellatio est Sacri certaminis in Apollinis Pythii honorem instituti: nunc Phœbadis vaticinantis, quæ Apollinis tripodi vel ἱερὸς insidens, genitalibus (ut aiunt) partibus subcunctem excipiebat cum halitu spiritum, inde repleta furore, crinibusque resolutis, ac spumas ore emittens, de rebus, cum futuris, tum dubiis respondebat. Fiebat id Delphis; quæ & ipsa aliter Pytho dicebatur. Porro tum Apollo Pythius, tum sacerdos Pythia, tum urbs Pytho à nonnullis dici videntur à πῦρ, h.e. Interrogando; propter oracula, quæ consulebantur: quam Strabo lib. IX adfert rationem. Aliis tamen, quia in primogenio ac derivatis quantitas primæ syllabæ differt, magis placet id nomen dedisse his Serpentem ab Apolline interfectum, qui Delphis computruit, quod Græcis est πῦρ, quam nominis rationem, unà cum priore adfert Eustathius ad Dionysium ἑρμῆος. Ser-

Q U.

pentem verò dictum Pythonem præter alios indicat Ovidius, qui & inde ludos Pythia dictos ait lib. Primo Metam. v. 446.

Instituit sacros celebri certamine ludos Pythia de domitæ serpentis nomine dictos. &c.

Non dubium autem quin Serpens sic dicatur, non quidem à πῦρ, h.e. Putreo, uti volunt; sed à voce ὄφis, quæ serpentis genus designat. Aspidem vertunt Interpretes ps. LVIII, v. Apollo, uti notum, Delphis colebatur sub serpentis symbolo: unde & urbs πῦρ, & ipse Pythius vocatur. Res tota ab Oriente. Itaque & i Sam. c. 28, v. 7 Pythonissa vocatur Domina ὄφis, ob si-ve ὄφis: quod idem. Sanè ab ὄφis est ὄφis. Hæc habet Vossii etym.

Q.

QUACK, quake, Inconditam streperamque edere vocem, instar anserum, anatum, ranarum. Omnino v. quæ mox annotamus in Quail, Coturnix. [Islandis fuak est Avium garritus. fuaksamur, Garrulus, obstrepens. L.]

[QUACKSALVER, Empiricus. B. quacksalver. Su. quacksalware. V. Quail, Coturnix. L.]

QUAD Chaucero est Malus, pravus, bad, naughty. God give the Donke a thousand last quad yere. p. 141, a. Atque hoc quidem in loco crederes vocem Anglicam, nisi Lectorem jamdudum præmonuisset ipse Chaucerus, esse Flandricum vocabulum:

Now tell on, gentyl Rogger by thy name,

But yet, I pray the, be not wrath for game;

A man may so full sothe in game and play.

Thou saist full sothe, qd Rogger, by my say,

But sothe play, quade play, as the Fleming saith. Co. pr. v. 29.

Videtur autem Flandricum hoc adagium id ipsum urgere, quod olim insinuabat Tacitus agens de viris præpotentibus, quos asperarum facetiarum ludibria tantò graviùs accepisse tradit, quantò plus de vero traxerant. "Habita per illos dies de Votieno Montano, celebris ingenii viro, cognitio, inquit Tacitus, Ann. IV, 42; "cunctantem jam Tiberium perpulit, ut vitandòs crederet Patrum coetus vocèsque, quæ ple-rumque veræ & graves coram ingerebantur". &c. item Ann. V, 2; "Fufius consul gratiâ Augustæ floruerat, aptus alliciendis feminarum animis, dicax idem, & Tiberium acerbis facetiis inridere solitus, quarum apud præpotentes in longum memoria est". Ann. denique XV, 68; "Cæterum Neronis odium adversus Vestinum ex intimâ sodalitate coeperat, dum hic ignaviam Principis penitus cognitam despicit, ille ferociam amici metuit, sæpe asperis facetiis illusit, quæ ubi multum ex vero traxere, acrem sui memoriam relinquunt". [Belgis quaed est Malum. quæz autem Armoricis significat Miserum. L.]

QUADRANT, Quadrans. V. etym. Vossii in Qua-

Quadrans. Martini quoq; Cadm. Græcophoen. in *Kodgiron*.

QUAFF, Majoribus poculis poscere, avidè se vino ingurgitare. Videtur esse ab Æol. *κναφίζω* pro *κναδίζω*. [Serenius in Dictionario suo Anglo-Suethico-Latino cum *quafwa*, Suffocare nonnihil habere affinitatis putat. L.]

[**QUAGG**, **QUAGMIRE**, Palus, vorago. V. *Quake*. Quære tamen annon potius origo sit petenda ab Arm. *guac*, Tener, mollis. Ratio notationis magis in hac quàm in illâ Junii etymologia elucere videtur. L.]

QUAIL, Coturnix. Al. *quattele*. G. *caille*. It. *quaglia*. Fortasse à *καλὴν*, Vocare; quod hæ aves interdiu noctuque mutuo se vocare nunquam cessent. Prorsus ut Coturnix, si Festum audimus, appellatur à sono vocis. Belgis quoque ab indefessâ ejusdem soni iteratione avis hæc *quackel* dicta est: nam *quacken* Belgis, ut & *quack* Anglis est Inconditam streperamque vocem edere, instar anserum, anatum, ranarum. *Quaxare ranæ dicuntur, cum vocem emittunt; Festus. *καὶ* nimirum est vox ranarum Aristophani: unde factum Coaxare, quaxare & *quack* vel *quacken*. quod verbum Belgæ quoque transulerunt ad insubidam locuteleiorum futilitatem: unde iis à *quacken* dictus est *quacksalber*, Medicus circumforaneus, qui clamorâ streperâque verborum futilitate unguenta sua tunicato popello commendat atque obtrudit. quumque Belgis *labben* vel *labberen* idem significat cum *quacken*, eosdem Medicos etiam *labfalbers* nuncupant, sed vulgo corruptè *lapfalbers* efferunt. Huc etiam refer G. *quaquet*, *quaqueter*, *quaquetard*, quæ nunc scribunt *caquet*, *caqueter*, &c. Qualia lie, avis quædam, a *quaille*. Ortus vocabulorum. Qualia lie, *eynreley water bogel*; Teuton.

QUAIL, Refrigerari, flaccescere. B. *quelen* est Languere, i. lentâ quadam affecti corporis animive ægritudine carpi atque contabescere. *quiel*, Ægritudo, languor. Cimbris *PMINKP* est Morbi alicujus epidemici levior infestatio. A.S. *hpelan* est Tabescere. Scintillarius Titulo XV; *panon þe re goda þpamað*. *panon re andiga hpelað*. "Unde bonus proficit, inde invius contabescit". & *mox*; *be oðper þpemum ðu na hpela*. "De alterius profectibus non tamen bescas".

[**QUAIL**, Coagulare. G. *cailler*. gl. Lipsii *gequalhit*, Coagulatus. Italis *quaglio* vel *caio* dicitur Coagulum. H. *cuaio*. B. *quaghel*. C.B. *kail*, *keyled*. unde omnia petenda. Ex Lat. Coagulare contracta vult Auctor. L.]

QUAINT, *coint*, Accuratus, elegans. Fortasse referendum ad G. *cointises*, Nitidi, elegantes. de quo vide nobilissimi Spelmanni Archæologum. [V. *Coint*.]

[**QUAIRE** Chauceri Bl. Kn. 675 Libellus. Vide *Quire of paper*. L.]

QUAKE, Horrere, inhorrescere, movere, concutere, tremere, trepidare. A.Saxones *cpacan* & *cpacian* dicebant: unde *earthquake* Anglis est Terræmotus. Quamquam iidem A.Saxones videntur *cpagan* & *cpauan* dixisse, siquidem An-

glis hodiernis profunda tremulæ paludis vorago *quagmire* vel *quavemire* nuncupatur; quod fungosæ spongiosæque paludes ad quemvis appropinquantis gravitatis motum contremiscant, atque incidentia corpora penitus absorbeant. Facile crediderim priores etiam *cpægan* dixisse; quandoquidem "illud rerum omnium venenum" & ut (loquitur Plinius lib. XXXIII N.H. c.6.) "vomica liquoris æterni", i. argentum vivum, quod Teutonum plerisque à mobili vivacitate *quicksilver* nuncupatur, Danis dicitur *quagsølf*, q. d. mobile vel tremulum argentum: atque adeo *cpagan* & *cpægan*. præfixo C, facta puto ex A.S. *pagan*, *pægan* & *peagan*. Movere, concutere, agitare; unde quoque retinuerunt Angli suum *wagg*, & B. *wagen*, *waggelen*. hîz *peagebon heafob*. "Moverunt caput"; ps. XXI, 6. *hpeob þinde apegýb*. "Arundinem vento agitatam"; Mat. XI, 7. *pagende hpeab ne tobpeceð*. "Quassatam arundinem non confringet"; R. Mat. XII, 20. *pagebe puba*. "Loco movebantur sylvæ"; Boeth. XXXV, 6. *gîf teð pagigan*. "Si dentes vacillent"; Herb. XXX. *pagung toða*. "Vacillatio dentium"; Med. ex quadrupedibus II, 3. Arg. codex Luc. VII, 24; **KANS EKAM VINÐA VALID**. "Arundinem vento motam". Cum igitur non antiquissimi modò A.Saxones *pagan* dixerint, sed ipse quoque codex Argenteus **VALGAN** scribat, omnino monendus est hoc in loco Lector posteriora secula vocabulis Gothicis à Vaw inchoantibus frequenter admodum C præfixisse, ita ex Goth. **UIMAN** fecerunt *cpýman* vel *cuman*. Venire. ex **UIFAN**. *cpýðan* vel *cpeðan*. Dicere. ex **UIKNNIS**. *cpýpn*. Mola. ex **UIFNS**. *cpýð*. Matrix: unde & Belgæ postea vulgo receptam muliebrium denominationem ab hoc *cpýð* videntur desumpsisse.

QUALM, a *suddain qualm*, Subitum ac tantum non lethale deliquium animi. Videtur esse ab A.S. *cpealm*. Repentinus interitus. M. Casaubono *qualm* est Deliquium animi, quale parturientibus familiare. deducitque à *κῆμα* & *κῆμα*, Partus, conceptus, ac porro addit ab hac etiam voce *Squeamish* Anglis dici Qui delicato & fastidioso laborat stomacho. q. d. *squalmish*.

[**QUANDARY**, Dilemma, ἀπορία. à G. *qu'ndiray je*, Quid agam, quid dicam, quo me vertam, nescio. Skin.]

[**QUAPPE** Chaucero dicitur de corde trepidante seu labante. metaphorâ fortasse ductâ à mari undabundo, de quo propriè usurpatur verbum. Derivaverim à Goth. **ΘΑΠCΑΝ**. quod remansit in **ΛΕΘΑΠCΑΝ**. Suffocare, extinguere. unde Su. *quafwa*. & Isl. *kífa* vel *kíafa*. L.]

[**QUAREL** Skinnero exponitur Sagitta capite quadrato. G. *carreau*, *quadrean*. vett. Gallis *quadril*. It. *quadrilla*. vett. B. *quareel*. C. Britannis est *cwarel*.]

[**QUARREL**, Lis, controversia, jurgium, G. *querelle*, q. d. *Querela*. hinc *quereller*, *to quarrel*, Litigare, jurgari, q. d. *Querelare*. Skin.]

[**QUARREL of glass**. à G. *quarreau*, q. d. *Quadrilla*, quadrula, i. e. Quadra vitri. Skin. *Quarreau* est ab Arm. *Quadrare*. L.]

QU.

QUARRIE of stones, Latomia, lapicidina. G. *quarriere*. Menagius *Carrieres* vel *Quarrieres* putat dictas quasi Quadrarias vel Quadratarias, à quadris vel quadratis lapidibus, quos inde excidebant. [Hibernis cairrig est Petra, carrach, cairrigheach, Lapidosus, petrosus, unde Lector mecum derivare, credo, non dubitabit. L.]

[**QUARRY** of an hawk, Accipitris præda. Skinnerus dubitat an sit à G. *querir*, Quærere. Kennettus dictum vult quasi *carry*, i. e. Præda abrepta, c in qu verso, quod non infrequens est. L.]

QUARTER, Quarterium. B. *quarteel*. V. Melchionis Goldasti Tomum 1 rerum Alam. p. 181.

[**QUARTER-MASTER**. Vox militaris. à G. *maitre de quartiers*, It. *maestro di quartiere*. Metator, signator diversorum, cujus munus est militibus hospitia assignare; stativa autem seu hospitia militum nobis *quarters*, G. *quartiers*, dicuntur. f. quia olim castra in quatuor æquas partes divisa erant, hinc & *to give quarter*, G. *donner quartier*, Vitæ hostis parcere, hostem in fidem recipere, hostem vivum capere, q. d. hospitem in hospitium suum recipere. Skin.]

QUASH vocabat Pecuniam Anglus quidam non indoctus, in quem incideram iter Eboracum versus instituens: quærentique mihi quid isthoc verbi? respondit sibi in pervetusto glossario hanc vocabuli acceptionem occurriffe: viderique vocem desumptam ab illo *quash*, quod Anglis est Quassare, concutere: propterea quod rarissimè quiescant nummi, sed in perpetuo sint motu, & nunquam non de manu in manum abripiantur ac transeant. Nummum, quaz, gl. B, 32.

QUASH ponitur pro Quassare, i. Cassare sive cassum reddere. de quâ acceptione verbi Cassare, v. Voss. lib. IV de Vit. ferm. c. 3. Quotiescunque verò Quassare accipitur pro Conterere, comminuere, concutiendo debilitare, videri potest ortum traxisse ex C.B. *gwasgu*, Premere, comprimere, elidere. [sed *quash* ab A.S. *cpýran*. Al. *quezen*. Allidere. quibuscum concurrat B. *quetsen*, Lædere, sauciare, vulnerare. L.]

[**QUATER-COUSINS** ut dicimus, ubi aliqui inter se occultam similitudinem habent, *They are not coter or quater cousins*, i. e. G. *ils ne sont pas de Quatre cousins*. Septem enim cognatorum gradus numerantur, inter quos primi quatuor, utpote propiores, maximi momenti habentur, sic, ubi hac phrasi utimur, intelligimus, isti non sunt ex cognatis proximis, hoc est, non sunt conjunctissimi. Skin.]

QUAVER † *quiver*, Movere, trepidare. *Quaver his voice in singing*, "Vibrare vocem inter canendum". V. quæ paulò ante in verbo *Quake* diximus de A.S. *cpagan* † *cpauan*. Movere, concutere. Belgis interim *kuyben* & *kuyberen* vel *huyberen* est Tremere, horrere præ frigore.

QUEAN, Mulier corpore quæstum faciens. *Queen* Regina. De utraque voce multa habet Cimbricorum vocabulorum alphabetica series observationibus nostris in Willeramum inserta.

QU.

V. quæ ibi annotamus in voce *Kan*. *queen* Græcis est Cauponari, scortari. *queen*, Lupanar. Doctiss. Langbainius monuit me ad *queen* istud referri posse Angl. *quean*, Prostibulum. [Angli Mulierem infami quæstui mancipatam *quean* vocant, ut nomen ejus qualicunque pronuntiationis atque orthographiæ discrepantiâ ab honoratissimo Reginæ nomine, quod est *queen*, distinguant. Quena Francis est Mulier, ad quod libens retulerim Francogallorum *quenouille*: ut quum dicunt, *le royaume ne tombe point en quenouille*, quod tantundem est ac si dicerent, *les femmes n'y succèdent point*. item *contes de la quenouille*, Fabulæ aniles. item *tenir de la quenouille*, Molliter atque effeminatè vivere. ab eodem denique quena dubio procul *quenola* vel *quinola* dictus est Gallis Mulierarius, qui perpetuò feminis adsidet, easque officiosissimè comitatur ac deducit. M. Casaubonus Theot. quena, Mulier, femina, uxor, refert ad *κύν*, Prægnans. *κύνουσα*, Quæ peperit. Mihi tamen Cim. *PNK* vel *PNKN*, Mulier, uxor, quæ passim occurrunt in Wormii monumentis Danicis, propius videntur accedere ad *quē*, Mulier, uxor. Hæc habet gl. D, 3. in Anus, quena.]

QUEARN, v. *Quern*, Moletrina.

[**QUEEN**, Regina. A.S. *cpen*. Al. *quena*. It. *fona*, *fuenna*. Goth. *UINX*. Mulier, uxor. Græcis est *quē*. Vide *Queen*. L.]

[**QUEER**, Ineptus, insubidus, morosus. Est fortasse à C.B. *guyr*, Hib. *cuar*, Curvus, perversus, pravus. Dispice an huc pertineat Dougl. *quere*, quod occurrit 238, 51. L.]

QUEINT pluribus in locis Chaucero dicitur Muliebri pudendum, quod Latini verecundè satis videntur sibi Cunnum dixisse *από τῆς κύνος*, In utero gestare, prægnantem esse. Ad indagandam vocabuli originem scire convenit, quod Argentæo codici *UIPHNS* est Uterus, vulva: unde A.Saxones postea fecerunt idem significans *cpīð*. prorsus ut ex *UINX* vel *UENS* fecerunt *cpen*. Mulier. ex *UIMAN* fecerunt *cuman*. Venire. ex *UIFLAN* fecerunt *cpeðan*. Dicere. ex *UAIKNNNS* fecerunt *cpepn* vel *cpýpn*. Mola. &c. A.S. gl. R, 76; Matrix, *cpīð* † *cilbhama*. Al. gl. B, 54; Vulva, *muater*, *quiti*. Danis quidur est Vulva. Belgæ interim non tam ab Angl. *cutt*, Incisura, (ut quidam volunt) quàm ab A.S. *cpīð* fecerunt suum *kutt*. pro quo etiam per epenthese literæ N, *kunt* vel *kont* dixerunt. prorsus ut *mund* vel *mond* fecerunt ex *muð*. Os, oris. *kund* vel *kond* ex *cuð*. Notus. *tand* ex *toð*. Dens. &c. Præter hæc, quæ ex Gothico glossario hunc in locum transfuli, observa quoque Hortum hunc muliebrem fortasse *queint* nuncupatum, ab illo *quaint* vel *queint*, quod Chaucero sæpe exponitur Curiosus, elegans, amœnus. Induxit me in hanc conjecturam locus Chauceri W.B. 447.

If I wolde sell my bellechose,

I couth walken, as fresh as any rose.

item alius ejusdem locus. v. 508.

In our hedde he was so fresh and gate

And

QU.

And therewithal he couth so well me
glose,
Whan that he wold, he had my bely
chose.
That though he had me bete on eber
ry bone,
He couthe winne agen my love a
none.

Non male forte in hoc loco posteriore *belchose* restituas ex priore: nisi forte libeat *belychose* Rem ventris interpretari. ut *belynaked* eidem Chaucero Mar. T. 114. est Nudus, ut quis ex utero matris editus est.

[QUELL, Domare, subigere, occidere, trucidare. à B. *quellen*. Al. *quelen*. A.S. *cpellan*. Cim. *PIMN*. Hinc *queller*, Carnifex. &c. L.]

[QUEME vet. Angl. Placere. A.S. *cpeman*. L.]

QUENCH, Extinguere, restinguere. A.Saxones *acpencan* dicebant. ic *acpence*. Extinguo; Ælfrici gr. c. 28. *upe leohtfatu rýnb acpencete*. "Nostræ lampades extinctæ sunt"; Matt. XXV, 8. *rýp ne byð acpenced*. "Ignis non extinguetur"; Mar. IX, 44. *ðuph hyr gebede ðæt rýp acpenc þæt acpencen pær 7 adpærceb*. "Precibus ejus ignis sopitus atque extinctus est". Bed. II, 7.

[QUERKNED, Suffocatus. Derivaverim ab *lsl*. *fuerfur*, Fauces, guttur. unde *fuerfar*, Struma. *fuerfasullur*, Angina. Aliter *Skin*.]

QUERN, *quearn*, Moletrina, mola versatilis, manuaria. D. *quern*. B. *queern*, *quern*. [Su. *hand:quarn*.] A.S. *cpeapn*. *cpeopn*. *cpýpn*. *cpepn*. non *χερόμυλον* tantum, sed & quamvis aliam Molam denotant: voce desumpta ex C.B. *chwern* þ *chwyrn*, Velox, pernix, celer, impiger. Nisi forte malis *cpepn* factum ex C.B. *cern*, Mala, maxilla: prorsus ut Gr. *μύλα* & Lat. Mola non modò Molam frumentariam, verum etiam Maxillam significant: unde Molares dentes nomen acceperunt, qui Græcis *μύλας*, *μύλοι*, *μυλῖται*, *μύλα-κερι*, *μυλόδοντες*, Belgis verò *backtanden* appellantur. Argenteo codici *UAIKNN*s est Mola. ubi vide Glossarium.

[QUERPO, a *man in querpo*, Pallio vel togâ exutus, tunicatus, substrictâ veste ita amictus, ut figura, forma, staturaque corporis, quæ laxiore ac longè latèque diffuso vestitu occultari solent, planè perspiciantur. Unde Hispanis dicitur esse *en cuerpo*, hoc est In corpore. Pari ratione Crura nudus iisdem dicitur esse *en piernas*, Toto corpore nudus *en carnes*; cui respondet quodam modo Anglorum istud *to be in buff*. Joh. Davys.]

[QUEST, à G. *queste*, It. *chiesta*, Inquisitio, q. d. Quæsitum. hinc & It. *chiestare*, Inquirere, à verb. *chiedere*, Poscere, requirere. hinc & *to quest*, Vox venatoria, Festo Nictere; ubi sc. canis ad conspectum vel odorem luculenter allatrat. *Skin*.]

[QUETH idem quod *biqueth*. Ch. *cpýbas bon*. Testamenta facere; Somn. 234. L.]

QUETHING word Scotis est ultimum illud Vale atque Salve, quod lugubriter olim occine-

QU.

batur iis, quos non putarent se deinceps visuros. Notum est illud Virgilii *Æneidos* XI, 97. "Salve æternum mihi, maxime Palla, Æternumque vale—" ubi hæc annotat Servius: "Varro in libris *logisticorum* dicit, Idem mortuis Salve & Vale dici: non quòd aut valere aut salvi esse possint; sed quòd ab his recedimus, eos nunquam visuri. Hinc ortum est, ut etiam maledicti significationem interdum Vale obtineat: ut Terentius, Valeant, qui inter nos dissidium volunt, hoc est, ita à nobis recedant, ut nunquam ad nostrum revertantur aspectum. Ergo, cum mortuo dicitur Vale, non etymologia consideranda est, sed consuetudo; quòd nullis Vale dicimus, nisi à quibus recedimus". Hactenus Servius. Illud certè Anchisis, in mediis Trojæ ruinis ærumnosæ vitæ reliquias ponere percipientis, *Æn.* II, 644.

Sic O, sic positum affati discedite corpus.

Ipse manu mortem inveniam ---

ita transtulit paraphrasis Scotica episcopi Dunkellensis;

So, so, hald on, leif this dede body
allane;

Say the last quething word, adew,
to me.

I sall my deith purches thus, quod
he. 60, 20.

Quo in loco sicuti liquet Affari fuisse proprium hujus ceremoniæ verbum ævo Augustæo, ita quoque *Affari extremum* dixit Virgilius *Æn.* IX, 484 in illâ Euryali matris querelâ, quam effudit conspecto filii cadavere; quàmque sic redidit eadem reverendi viri paraphrasis.

þa licence grantit was, nor tyme, ne
space

To me thy wretchit moder, allace,
allace!

Whan thou thy selfe unto sic per-
rellis set,

That I with the mycht sa mekil las-
ser get,

As for to tak my leif for eber and
ay,

The last regrait and quething word
to say. 294, 6.

Ubi tamen pro *quething* fidenter scribe *que-thing*. Affinia habent glossæ Keronis, in Salutatibus. Istiusmodi certè Extremum affatum tribuit sapius memorata *Æneis* Scotica Creusæ, maritum *Æneam* ultimum allocuturæ:

Adew, fare weile, for ay we mon dis-
sever;

Thou be gud freynd, luf weill, and
keip from skaith,

Dure ane zyoung son, is commoun to
us baith. 65, 5.

Trojanis, Polydoro, regis Priami filio, funus instaurantibus:

The saule we bery in sepulture on
this wyle,

The lattir halefing syne loud schoutit
thrys,

Rowpand attanis adew, quhen all is
done,

R r r r

Alkane

QU.

Alkane per ordoure, ther mon we fol-
low lone. 69, 22.

[Non est cur dubites quin *quetbing* fiat ab Isl.
Quedia, Salutatio, salutis dictio, valedictio. L.]

[*QUHAYNG* G.Dougl. idem ac *Thong*, q. v.
L.]

[*QUHENE*, *qubeyn*, Pauci .B. *weynige*. G.
Dougl. vide *Wune*.]

[*QUHIR*, idem quod *Bir*, Sonus, quem edit
Sagitta per aerem volans. G.Dougl. 417, 47.
Vel ab Arm. bir, Sagitta. vel ab Isl. bir, Ventus
secundus. vel, quod mihi cum editore magis ar-
rideret, vox est *ἰομεροππιμένη*. L.]

[*QUHRINE*, Ejulare, mugire. G.D. ab A.S.
hrinan. Isl. ad *hrina*, Ejulare, mugire. L.]

QUICK, Vivus, alacer, agilis. A.S. *cpic*. Al.
quec. *quek*. *quic*. B. *quick*. [Isl. *kuifr*. Su.
quicfa.] Videtur originem traxisse ex *κίχης*, Vi-
res, robur. nam *κίχης* apud Hesychium in *ἀκίχης*
exponitur ἡ αἰὲς τὴν κίνησιν ἰχθῆς, Vis commovendi
se. V. observata ad Willer. p. 72. [Hinc *to*
quicken, Vivificare. A.S. *cpiccan*. *cucian*. Isl.
kuifna, Viviscere. L.]

QUICK, *QUICKLY*, Expedite, celeriter, o-
cyus. M. Casaubonus derivat à *κίχης* (vel ut a-
lii, *κίχης*) quod Atticis est *πικρὸν*, Celeriter. Nisi ta-
men id conceptum proprium, & tum fuerit à *κίχης*.
Hæc Casaubon. Doctissimus G. Langbainius pu-
tabat etiam referri posse ad *κίχης*, Celer, citus.

[*QUICKSANDS* Syrtes sic dictæ, inquit Skin-
nerus; quia perinde ac si vitam haberent, tre-
munt & motitantur. A.S. *cpecerond*. Aurippus.
gl. Cot. 21. quod à *cpecan*. Tremere, & *ronb*.
Arena, componitur. q. d. Tremula Arena. L.]

[*QUICKSILVER*, Argentum vivum. Al. *quek-*
felver. Su. *quicksilver*. Vide *Quake*. L.]

[*QUID or chew of Tobacco*, à B. *kupden*,
Mandere, dentibus molere. L.]

[*QUIDDENY*, Cydonites, cydonium. Est ab
Al. *quidden*, Malum Cydonium. V. *Quince*. L.]

[*QUIE* Devonensibus dicuntur numero mul-
titudinis Vaccæ. A.Saxonibus *cý*. Vide *Cow*,
Vacca. L.]

QUILL, Penna, calamus. Fieri potest, ut ab-
scissum sit ex *κάλαμος*, Calamus, arundo: quod
primos olim calamos scriptorios ex arundinibus
factitarent. [Hibernis cuille idem denotat; sed
an à nobis mutuatum, quæro. L.]

QUILT, Culcita. B. *kulckt*. Manifestè con-
tracta sunt ex Lat. Culcita. V. etym. Vossii ut
& Al. gl. D, 15. in Culcitrum, uedebedde.

QUINCE pear, Malum cydonium, cotoneum.
Al. *quidden*. D. *quæde*. B. *quede-appel*, &
contractè *quee-appel*. [Hesychio *λασιόμυλον*
exp. μῆλον τὸ ἔχει χυρῶν. unde & mihi quandoque
oborta est suspicio, nostrum *quede* fortasse re-
ferri posse ad C.B. *ceden*, Villus; quandoqui-
dem notissimum est Cydonia manibus nondum
tractata, gracili quadam lanugine vestiri. E gl.
D, 34. in Cottanæ.]

QUINSIE, Angina. V. *Squinancy*.

[*QUINTEL*, *QUINTAN*, *QUINTAIN*, G. *quin-*
tain, Ludi genus ad experiendam juvenum ru-
sticanorum agilitatem equorumque pernicitat-
em. Mat. Paris in Hen. 3. sub initio An. 1253.

QU.

“Eo tempore juvenes Lond. statuto pavone
“pro bravio ad stadium, quod Quintana vul-
“gariter dicitur, vires proprias & equorum cur-
“sus sunt experti”. Ejus forma, (ut semel ali-
quando puerulus vidi) hæc est. Erectæ trabi
pertica incumbit versatilis; uno fine peram de-
mittens arenâ gravidam: altero tabulam affi-
xam, quæ dum à currenti equite fortius hastâ
impellitur, pera violentius circumacta impellen-
tis collum, ni citatius evaserit, fortiter verberat.
V. Hol. p. 247. Hæc Spelm.]

QUIPP, Perstringere, acribus dictis exci-
pere. *Quippes*, Dictoria, argutæ reprehensiones.
Videtur factum ex Angl. *whipp*, Flagellare; quod
homines inconstituti talibus dictis tanquam fla-
gris admoniti atque excitati referant se ad re-
ctum vivendi ordinem.

QUIRE, Chorus, intimum templi sacrarium.
G. *choeur*. It. *choro*. H. *côro*. B. *koor*. [Su.
chor.] C.B. *côr*. Pretium operæ mihi facturum
hoc in loco videor, si adscripsero sacrarum æ-
dium partes, prout eas distinxit Cl. Salmasius
Plin. exerc. p. 1218. In Græcorum ædibus sa-
cris hæc erant. Pronaus primùm *προναός*, vel
parietibus Antarum vel columnis ædificatus cum
fastigio. Deinde *προπύλαια*, qui & *πυλών*. Seque-
batur Ædis cella, ὁ *σηρὸς*. Plerumque multæ cel-
læ in eodem conspecto, præsertim si pluribus Di-
vis una eademque ædes esset dedicata. Post cel-
lam ædis *ὑποπόδιος* vel Posticum, ad idem fere
instar factum, ut *προδῶρος* vel Pronaus. Circa
latera ædis etiam Deambulationes sive *περίδρομοι*,
ordinibus columnarum utrimque adjectis. Ante
pronaum Area, quod spatium erat sub divo. In
templis Christianorum *νάρεθξ* locum Pronai ob-
tinebat: Hesychius *τοάν* exponit. Ita & *προδῶρος*
& *πύλαια* quoque interpretantur *πρόσθιον*, quasi di-
cas Antiporticum. Post *νάρεθξ* erant οἱ *πυλῶνες*
sive vestibula & ingressus templi: Græci *πυλῶ-*
νας βασιλικῆς vocant, Latini Regias. Deinde Tem-
plum ipsum (quam templi navem vulgo vocant)
cum Alis suis utrimque. Ultimo loco ad orien-
tem Apſis sive Concha, & Intimum sacrarium:
hodie Chorum appellant. Nullus in templis
Christianorum *ὑποπόδιος*. Huc usque Salm. Li-
quet igitur illum sacrarum ædium recessum, in
quo cantantium chori quotidie laudes Dei opt-
max. celebrant, Chorum nuncupatum ab hac
præcipuâ cultus divini functione. Servium nem-
pe ad versum 346 Primi Georgicæ “Chorus
“proprie est coævorum cantus atque saltatio”.
& rursus ad versum 517 Sexti Æneidos tradit
Chorum esse “multitudinem in sacris colle-
“ctam”. Græcis quoque scriptoribus *χορὸς* no-
mine passim intelligitur Multitudo canentium
tam vivâ voce quàm instrumentis musicis: un-
de apud Theodoretum lib. III H.E. *χορὸς καὶ δια-*
σῆς τῶν εὐσεβῶντων metaphoricè designat Christia-
nos. In veteri adhæc ecclesiâ *χορὸς* dicebatur τὸ
τῶν ἀδόντων σύστημα, tempore Constantini filii in
duas divisum partes, καὶ διχῶς τὰς Δαβιδικὰς ψαλμοὺς
ᾄδον, teste Suidâ, quem v. in *χορὸς*.

[*QUIRE of paper*, Papyri scapus. G. *cayer*,
quayer. Teut. *quader* & *quatern*. Minshew
deslectit à Lat. Quaternio, & sanè de vocibus
Galli-

QU.

Gallicis & Teuton. verum est. It. autem *quinterna*, à Lat Quintus ortum ducit. Ita Skinnerus. Vide tamen annon huc facit Isl. *fuer*, Libellus. unde dubio procul Chaucerianum *quaire*, *quere*, Libellus, defluxit. L.]

QUIRK, Opus aliquod subtile, sophisma: item *creek* vel *crook*; quod lexicographi Angli exponunt etiam Harpagonem, i. machinam onera tollentem. M. Calaubonus refert ad multiplicem significationem Gr. *κίρκος* & *κείκος*. maxime tamen, quatenus *κίρκος* Hesychio inter alia exponuntur *ἀρπαγὴς καὶ πέντα τοῖς ἐπιχειρηματίαις*, Harpagoes, & in genere quicquid aduncum est.

QUISHEN Chaucero est Pulvinar. a *quishen of golde ybete*. Tr. lib. II, 1229. *with that worde he for a quishen ran*. ib. lib. III, 966. V. *Cushion*, Pulvinar.

QUIT, Condonare debitum, remittere æs alienum, expungere nomen. G. *quiter*. It. *quitare*, *chetare*. H. *quitar*. B. *quiten*, *quitschelden*. PH144D lex. Runico est Reconciliatus. Plures viri docti antehac monuerunt omnia hæc esse à Quietare. Similem derivationis rationem suo loco observavimus in verbo *pay*, Solvere.

[QUITCH-GRASS, quod quibusdam in locis *twitch-grass* corruptè dicitur, Gramen caninum. ab A.S. *cpice* idem signante. gl. Cott. 96. L.]

[QUITE, Proflus, omnino. à G. *quite*, Liber. Metaphorâ sumptâ à debitore, qui omne æs alienum dissolvit, & nomen liberavit, apochis etiam omnium summarum acceptis. hoc à Lat. *Quietus*, quia jam omni à creditore metu exsolutus est. Skinner. Suecis *quitt* est Liber, absolutus. V. *Quit*, Condonare. L.]

QUIVER, Movere, trepidare. Vide *Quaver*.

QUIVER, Pharetra. Martinio videtur admodum affine G. *convir*, Cooperire. Quoniam tamen pharetræ præcipuum obtinent locum inter sæva sonoris arma Virgilio *Æneidos* IX, 651 memorata, certumque sit bellicosas olim gentes corytorum concussione animum hoc vel illo modo affectum testari solitas, considerandum quoque videtur, annon hanc suam pharetræ denominationem Angli sint mutuati ex illo *Quaver* vel *quiver*, quod supra monuimus accipi pro Movere, concutere, trepidare. Nobile hujus antiquæ consuetudinis exemplum exhibet nobis Ovidius lib. IV de Ponto, Eleg. 13, ubi describens Getas indignantes, quod Cæsar non revocaret ab exilio Poetam laudes ejus divino carmine prosequentem, etiam hæc habet inter alia;

Ah pudet! & Getico scripsi sermone libellum:

Structaque sunt nostris barbara verba modis.

Et placui (gratare mihi) cœpique poetæ

Inter inhumanos nomen habere Getas.

Materiam quæris? laudes de Cæsare dixi,

Adjuta est novitas nomine nostra Dei.

Hæc ubi non patriâ perlegi scripta Camœnâ,

Venit & ad digitos ultima charta meos;

Et caput & plenas omnes movere pharetras,

Et longum Getico murmur in ore fuit.

R A.

Atque aliquis, Scribas hæc cum de Cæsare, dixit,

Cæsaris imperio restituendus eras.

[QUOIL, *coil a cable*, Rudentem glomerare, in circulum convolvere. V. *Coil*. L.]

QUOTT, Discus. Vide *Coite*.

[QUOTE, à G. *quoter*, It. *cotare*, Citare seu laudare authorem libro & capite. Quota sint, adnotatis, q. d. Quotare. Skin.]

[QUOTH, Inquit. est à *cpeðan*. *cpoaðan*. Dicere. gl. Cott. Luc. IV, 21; *Onðan cpoaðan to him*. "Cœpit dicere illis". Al. *quedan*. Goth. *UIÞAN*. L.]

[QUOTT, Saturatus, ad nauseam expletus. G. *quede* idem significat. Sic enim Menagius. *Ce mot se dit d'un homme, qui a trop mangé. Je suis tout quede*. Ex eodem fonte sine dubio utrumque fluxit; sed à quo, hæret mihi aqua. Non nemo fortasse dixerit ab Isl. *fuidr*, Venter, stomachus, fluxisse, q. d. aded me cibis ingurgitavi, ut vel conspectus cibi stomacho fastidium moveat. L.]

[QUYKE vet. Angl. Animal, pecus, jumentum. vet. B. *quick*. A. Saxonibus est *cpicpeoh*. Al. *quicca* fe. Isl. *fuisse* & *gangande* se sunt Animalia viventia. Ex his omnibus constat *quyke* *quæ* *quæ* dici, & nihil aliud esse quam *Quick*, Vivus, quod fuit aliquantò ante. L.]

R.

RABATE, *Rebate*, Demere de pretio, remittere de summâ. G. *rabatre*. It. *ribattere*. [B. *rabatten*.] Eodem planè loquendi modo facti sunt quoque B. *afslaen* & *afslagti*. [V. *Abate*.]

RABBIT, Cuniculus. Quotquot unquam observârunt Anglos in linguæ vernaculæ pronuntiatione O sonare ut A, facile mecum credent olim fuisse *robber*, quod nunc *rabbit* pronunciant & scribunt. Atque ita *robber* illud fortasse corruptum fuerit ex *roughfet*, quod exprimit Gr. *δαρπεις*. Belgis quoque *robbe* vel *robbeken* est Cuniculus. Huic etymologiæ quam simillima occurrunt supra in *Hare*, Lepus.

RABBLE of *naughtie ones*, Colluvies improborum. Videtur esse à semibarbaro Rabulare; de quo Vossius de Vit. ferm. lib. II, c. 19. Quamvis etiam videatur deduci posse ab A.S. *pearl*. Rabidus; quod occurrit in proœmio Regularis concordie. *fram pearlum optnyppa zeaglum*. "A rabidis perfidorum rictibus". V. quoque etym. Vossii in Rabies & Rabula. [Videsis an *Rabble* sit ab Isl. *rabb*, Nugamentum, garritus, ut Verelio exponitur in Indice. unde B. *rabbe* *len*, Garrire. L.]

RACE, Genus, prosapia, stirps. G. *race*. It. *razza*. H. *raça*. Corrupta putantur ex Radix, radice, race. Nisi forte malis esse ex ab A.S. *pæcan*. Porrigere, extendere; quod familiæ propago se in longam veluti lineam extendat. unde quoque Progenies Gallis *lignée* & *lignage*, It. *legnaggio* dicitur. Atque huc fortasse pertinet illud Haracium, quod Spelmanno est Vivarium equinum, i. equorum equarumque greges generandi

R A.

randi causa septis inclusi. q. d. a race of horses. G. *baras*. It. *razza*.

RACE, Curriculum, stadium. RAA Run. lexico exp. Impetus. RAAH, Cursus, fuga. RAAH, Cursitationes. Eiusdem quoque lexici pag. 31, RAAH exp. Cursus violentus. [Islandis *ras* idem denotat. L.]

[RACE A. Borealibus est Coagulum. à *ras*, ut opinor, Cursus. pari prorsus ratione, quâ infra deduximus *Runnet*, à KINNAN. Huc pertinere putat Raius *Racy*, quod de vino dicitur. L.]

RACK of mutton, Tergum ovillum ad epulas excisum. In eandem planè sententiam, ut observat M. Casaubonus, dixit Homerus *ῥάχην οὐδὲ*, Dorsum suis, ad epulas nempe præparatæ & convivis appositæ. [Rack of mutton non Tergum, sed cervicem ovillam significat, & profuit ab A.S. *hracca*. Occiput. L.]

RACK, Torquere, membra miserorum extendendo convellere. D. recte est Tendere, extendere. B. *racken*. unde iis *racker* est Licitor, tortor. Viri docti *racken* deduxerunt ex *ypa*, Expandit, distendit, extendit. [Alamannis est *reichen*. Isl. *rectia*. à Goth. KAKGAN ejusdem significatus. L.]

RACKET, Strepitus major & inconditus. M. Casaubonus deducit ex *ῥαχία*, Ingens strepitus, qualis præcipuè maris alluentis ac sese littoribus infundentis esse solet: unde emanavit proverbium *ῥαχίας λαλίσσεσθαι*. V. Casaub. de Vet. ling. Angl. p. 208. [Nescio an sit ab Isl. *raffa*, Cardines januæ; ut primâ suâ significatione accepta sit vox de acri illo stridore, quem reddit janua verso cardine. L.]

RACKET to play with ball at tennis, Reticulum. G. *raquette*. It. *rachetta*. H. *raqueta*. D. & B. *racket*. Menagio à Retis est Reticum & Reticulum; immo & Retica, Reticetta, Retiquetta, *Raquette*.

[RADGONDES fortasse idem quod *Redgums*, Strophulus. P. Plowman. L.]

RADISH, Raphanus, radix, radícula. A.S. *prædic*. Al. *redich*. G. *radis*. It. *radice*, *radicchio*. D. *radis*. B. *radiis*. [Su. *rædisa*.] V. etym. Vossii in Radix.

[RAFFLE, Su. *rasla*. V. *Rifle at dice*, Certaine tesseris. L.]

RAFTER, Sudes, lignum rude, tignum. A.S. *præfter*. D. *rafter*. [Isl. *raftur*.] B. *rafter*. Maximè tamen videtur denotare Lignum vel Trabem, cui universa moles tecti incumbit. & sicut alibi ostendimus Angl. *Beam*, Tignum, desumptum ex A.S. *beom*. Arbor: ita & *Rafter* videtur corruptum ex *roftree* vocabulo composito ex *hpo*. Tectum, & *tree* + *tree*. Arbor. q. d. Arborem tecti, vel Trabem totam tecti molem sustententem. Cymraeis *nembren* dicitur Laquear. à *nenn*, Tectum, & *pren*, Arbor.

[RAG a person, Opprobriis mordere, sævidictis protelare. Fortasse ab Isl. *ræigia*, Deferre. unde verbum plebeculæ usitatissimum *balrag*, Probris & maledictis incessere, vexare. ab Isl. *baul*, *bol*, Maledictio, diræ, quod supra vide in *Bale*. L.]

R A.

RAGE, Furere, tumultuari, sævire. G. *enrager*, *estre enrage*. D. *rase*. B. *rasen*. [Su. *rasa*.] *ῥάχην* vel *ῥάχην* propriè dicuntur Canes assiduo latratu ferocientes: prorsus ut Lat. "Rabidus, "authore Festo, est à Rabie, qui morbus caninus est". Tandem tamen ab hac importunitate canum acri sævique latratu quietem domesticam turbantium translatus est verbum ad quamvis aliam odiosi strepitus molestiam: unde addit Suidas, *ῥάχην τὰς δ' ἐπὶ τὰς περιποιέμεναι καὶ σπουδαζομένης μετὰ ῥάχην*, "Deinceps translatus est "verbum ad exacerbatos & implacabili oratione "ne bonorum famam impetentes". Pari prorsus ratione Allatrare acceptum Livio lib. XXXVIII ab V.C. 565. "Morte Africani crevere inimicorum animi, quorum princeps fuit M. Porcius Cato; qui, vivo quoque eo, allatrare magnitudinem ejus solitus erat". Lex. interim Runico RAA exponitur Præcipitantia in consiliis, verbis, factis. RAAH, Cursus. RAAH, Cursitationes.

[RAGG, Substillum, pluvia roscidula. A. Bor. A.S. *pacu*. Isl. *rafiá*, Pluvia. RIPP + KRIPP. à RAPA, Unda sursum à ventis dispersa. Huc refer Dougl. *Rak*, *roik*, & *reek*, quæ idem significant. L.]

RAGG, Detritum linteolum, lacer panniculus. Omnino est à *ῥάχην*, Detrita ac lacera vestis. [Huc faciunt A.S. *hracobe*. Laceratus. & C.B. *rwygo*, Rumpere. L.]

RAIE or Cockleweed, Lolium. [Al. *rada*, *rade*. Nemo non videt quàm propè accedat vox ad Fr. *rader*, Citatus, &c. vel ad *ῥάχην*, Facile. nihil enim facilius festinantiúsque succrescit. Nisi malis derivare ex *ῥάχην* significante *φθέρειν*, Corumpo: unde Etymologus censet Græcos desumpsisse suam *αἴρα*. à quo non multum abeunt D. *heire*. B. *harick*, *hederick*, quod habet Teutonista, ac fortasse quoque G. *ivroye* vel *ivroye*, Lolium. Dalecampius tamen censet G. *γυρογ* desumptum ex *enyvver*, Inebriare; quod panes ex lolio confectos comedentes haud aliter inebriantur, ac si plusculum vini hausissent, unde & Belgis *dronkaerd* nuncupatur. V. Kilian. ac magis etiam Martinii Cadm. Græco-phoen. in *οἰαεγ*. gl. D, 10. in *Zizania*.]

RAIE of gold, Bracteola metalli fulgentis ac subitâ luce hominum oculos irradiantis. Radius enim Gallis dicitur *rayon*. It. *raggio*. H. *rayo*. vett. Flandris *raye*.

[RAIK G. Dougl. 224, 39. &c. ab Isl. *reifa*, Ambulare, exspatiari. *Raik*, Gradus citatus. a long *raik*, Iter longum. to *raik home*, Accelerato gradu domum abire. Huc non incommode referri potest nostrum *Rake*, Homo dissolutus. Omnia fortasse ab Hib. *racha*, Ire. L.]

RAIL, Repages, repagulum. G. *verrouil*. Sed hoc respondet B. *werbel*. Angl. verò *Rail* est à Theot. *regil*, Vectis, obex; quod occurrit apud Winsbekium § 24. ubi v. M. Goldastum.

[RAIL, *nightrail*, contr. ex A.S. *hrægle*. *prægel*. Vestis, vestimentum. *rculbor*-*hrægl*. Superhumale. Ælfr. gl. 19. L.]

[RAIL Spencero & Chaucero est Fluere, decurrere. V. *Rill*, Rivus. L.]

RAIL,

R A.

RAIL, Insectari probris, lacerare convitiis, scurriliter exagitare. G. *railler*. D. *rylle*. B. *raillen*, *rellen*. M. Casaubonus putat desumptum ex *ῥαῖλον*, Nugari, ludificari, cavillari, scommata ingerere. Menagius factum putat ex semibarbaro *Ridiculare*. It. *ragliare* est Rudere instar asini, incondito clamore alicui maledicere. ita dicunt *Raglio d' asino non entrò mai in cielo*, i. Diræ imprecationes hominis maligni coelum non penetrant, neque recidunt in caput ejus, quem diris devovit humana improbitas.

RAIMENT, Vestimenta. Pertinet ad originem vocabuli, quoddam *rhigwn* Cymræis est Ordo, series. pro quo A. Saxones *pæp* dicunt. Al. *ruaua*. It. *riga*. G. *reng* & *arroy*. Angli *rew*, *row*, & *aray*. Gallis quoque *arrender* & *arroyer* est Ordinare, in ordinem digerere: quod Anglis est *to aray*. unde iisdem Anglis *to aray* accipitur pro Vestire se, i. Vestibus recto decentique ordine instrui: atque inde *arayment*, & per aphæresin *raiment*, ipsas Vestes denotat. Anglis quoque *battle-row* vel *battle aray* est Acies instructa, exercitus in procinctu stans atque ad capeffendam pugnam paratus. G. *armée rangée*. D. *flæet orden*. *ḡepæpub* *ḡæða*. Acies; gl. R, 7.

RAIN of a bridle, Habena, lorum, retinaculum. G. *refne*. It. *redina* vel *retina*. Manifestè sunt à Retinere: unde & Retinacula Virgilio sub finem libri Primi Georg.

--- frustra retinacula tendens

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

RAIN, Pluvia, nimbus, imber. Gothis **RIGN**. Cim. **RIPP** vel **ḡRIPP**. A.S. *pæn*. *pægn*. *hpegn*. Al. *regen*. D. & Ill. *regen*. [Su. *rāgn*.] B. *regen*. vett. Frisiis *reyn*. Ex his vetus Frisicum *reyn* & Angl. *rain*, videri possunt desumpta ex *ῥαῖν*, Aspergo, irroro; nisi liqueret facta esse ex *pægn* & *pægn*. per frequentissimam *g* in *i* vel *y* commutationem. Ipsum verò *pægn* manifestè detruncatum est ex *ῥαῖν* vel *ῥαῖν*, Frango, rumpo; quoddam cum quodam veluti ruptæ nubis fragore fundi videatur. Lexicographis certè *ῥαῖν* peculiariter exp. Cum quadam fragoris vehementiâ elidi & supernè prorueret, ut procellosæ pluvix & grandines solent. Hinc *ῥαῖν* Pausaniæ est Pluvia impetuosa & cum quadam vehementiâ prorumpens. V. similem etymologiæ rationem in *Shower*.

RAISE, *rise*, *rouse*, *reare*, Suscitare, excitare, erigere. [Su. *resa*.] Nihil est in linguâ Teutonicâ frequentius quàm ut R & S inter se commutentur. & quemadmodum Anglis *Teare* & *Tease* promiscuè accipiuntur pro Minutatim diffringere, carpere, vellicare; Belgis item *kiesen* vel *kieren* est Eligere. *berkiesen* vel *berkieren*, Perdere. *bebkiesen* vel *bebkieren*, Congelare; ita quoque Angl. *raise* unum idemque puto cum A.S. *pæpan*. Erigere, excitare, concitare. quod ipsum tamen videtur ortum traxisse ab illo *ḡæw*, Excito, cujus præteritum medium est *ḡæwes*. Excitavi, concitavi. Chaucero *to rese a cloister* est Erigere coenobium. So. T. 438. *rere a cry*, Tollere clamorem. Ch. Dr. 1724. *rere a warre*, Movere bellum. ib. 470. *he*

R A.

hope mokenn rore to have areced; Statuerat magnum concitare motum. Test. p. 486. a. [Ill. *resa* est Erigere. Gothis **RAISGAN**. ut patet ex composito **NRK RAISGAN**. Suscitare. L.]

RAISIN, Uva passa. G. *raisin*. [Su. *ruszin*.] D. *rusiner*. B. *raissinen*. Derivant à Racemus: tanquam ab eo factum sit racimus, racinus, *raisin*.

RAKE, Sarculum. D. *rage*. B. *raetke*. [Al. *rache*. A.S. *paca*. *Rastrum* & *Rastellum*; gl. R, 1. *ḡRAPA*, *Rastro* corradere. Su. *rafa*. Ill. *reka*. quod Hibernis est *raca* & *racam*. L.]

RAKELL, Verbero, furcifer. vulgo dici putant quasi *rakehell*. Belgis *rekel* est Canis minimè generosus. Ill. *rafall* voce opprobriosa dicitur quasi *rafarl*, ac propriè denotat Calumniatorem ac sycophantam: unde & persæpe iis accipitur pro antiquo illo calumniatore & capitali generis humani hoste Satanâ. Nisi forte censeas in eâ notione vocis *rafall* magis elucere D. *ra*, Terriculamentum. Non luserit profectò operam, qui hæc porro dignabitur conferre cum iis, quæ mox dicemus in *Rasall sort*. Chaucero *rakell* est Temerarius, præceps.

[**RAKETYNE**, Catena. R. Glouc. A.S. *pacenteaga*. *pacentcah*. *pacenteh*. *pacenta*. plur. *pacentan*. L.]

[**RAKID** Mercatoris fabulâ de Berino v. 308 i idem cum Scot. *Raik*, quod vide. L.]

[**RALLY**, à G. *rallier*, Ordines turbatos instaurare, restituere, q. d. Realligare. Skin.]

RAM, Aries. Hinc vett. B. *rammen* erat Salire, arietum instar in venerem ferri: unde iis frequentativum *rammelen*, Catulire, libidine efferari, etiamnum usurpatur de bestiis minutionibus in Venerem prurientibus, & propriâ sede relictâ ultrò citròque vagantibus. Huc facit illud gl. B, 7. Coitus, *rammalond*. [A.S. *pam* & *pamm* est Aries. Scribebant & pom. Vossianus codex ps. XXVIII, 1; *tobpyngeð* *bpnyhtne* *beapn* *pomma*. "Adferte Domino filios arietum". Quidam putant concisum ex *ῥαῖν*, quod Hesychio exp. *ῥαῖν*, Aries. At alii desumptum volunt ex Cim. *RAY* vel *RAYPHN*, Insigniter validus. Rectius tamen Cim. *RAY* & A.S. *pom* & *pam* deduxeris à *ῥάμν*, Robur. Firmat hanc originationem, quoddam Aries, multorum opinione, nomen acceperit ab *ῥαῖν*, Mars, quoniam est animal pugnacissimum. Prorsus ut Græcis *ῥαῖν* dicitur à *ῥά* & *ῥαῖν*, Pulsare, cornu ferire. *ῥαῖν* verò à *ῥαῖν*, Cornu petere. Cymræis quoque Aries dictus est *hwrð*, ab *hwrð*, Ictus, impetus, insultus, impulsus. ac fortasse huc pertinet illud *Hurtardus*, de quo glossæ Spelm. E gl. D, 7. in *Vervex*.]

[**RAM**, Fistucâ adigere. Mihi videtur mutuatum à *Ram*, Ariete, instrumento bellico, quo Romani muros &c. percutiebant. L.]

RAMAGIOUS Chaucero est Sylvestris, indomitus. *How is he tame, that was so ramagious*. R. L. 324. Nicoto *le ramage d'un oiseau* dicitur Sylvestris hujus illiusve aviculæ cantus. Item *esprevier ramage* nuncupatur Accipiter sylvestris, i. qui sui semper juris fuit at-

S f f f

que

que omnem ætatem in sylvis tranſegit. Oppo-
nitur ei *l'effrevier royal*. Accipitris pullus è ni-
do ſubreptus & accipitrariorum curâ manſueſa-
ctus. Cur verò nobili hoc epitheto inſignive-
rint falconem ab hominibus edomitum legesque
aucupii edoctum, oſtendit Chaucerus dicens
**The gentle faucon, that with his fete
diſtreineth the king's hand.** [Gallis *Ra-
mage* ſignificat Arborum ramos. unde nomen;
at tralatitio ſenſu. L.]

RAMBLE, *romble, rumble*, Perſonare, ſtrepi-
tum edere, tumultuari. *ῥάμβω* vel *ῥάμβω* Græcis
eſt Temerè diſcurrere, cum ſtrepitu ſurſum ac
deorſum ferri. V. Caſaubon. de vet. ling. Angl.
p. 202. [*Ramble* ſignificat Vagari, circumcur-
ſare, quod Suecis eſt *ramla*. L.]

[**RAME**, *ream, reem*, Vociferari, clamare. A.S.
hæman. hpeaman. hpyman idem. L.]

[**RAME**, *ream, rawm*, Manum ad aliquid ca-
piendum exporrigere. Voces tam occidentalibus
quàm ſeptentrionalibus Angliſ uſitatæ. ab. Iſl. *ra-
ma, hrama*, Arripere, unguibus corripere, quod à
hrammur, Ungues leonis, urſi, &c. L.]

[**RAMMAKIN**, Virago. Iſl. *ramaukin*, Robu-
ſtus, viribus potens. L.]

RAMMISH Chaucero eſt Hircoſus, olidus, ran-
cidus.

**For all the world they ſinken as a
gote,**

**Her labour is ſo rammish and ſo hote,
That though a man a mile from hem
be,**

**The labour will infect hem, truſteth
me.** 251.

ῥαμμις Græcis eſt Hircoſus, qui virus ala-
rum olet. etiam *ῥαμμις* vel *ῥαμμις* eſt Hircum
laſciviâ vel alarum graveolentiâ referre, hircui-
tallire. Cenſorinus de Die natali, c. XIV. "In
ſecundâ hebdomade, vel incipiente tertiâ vo-
cem craſſiorem & inæquabilem fieri, quod A-
riſtoteles appellat *ῥαμμις*, antiqui noſtri Hir-
quitallire; & inde ipſos putant Hircuitillos
appellari, quòd tum corpus hircum olere in-
cipiat". Plura habet etym. Voſſii in Hircus &
Hircuitallire.

RAMPING, Præceps, qui violento impetu fer-
tur. G. *rampant*. It. & H. *rampante*. Priſcum
eſt verbum & A.Saxonibus olim non ignotum:
Sequentia etenim Gregorii magni verba, "Sæ-
pe præcipitata actio velocitatis efficacia puta-
tur", ita reddidit Rex paraphraſtes, *oþt mon
bið ʒpiðe nempende ʒ nærð ʒpiðe bollice on
ælc peopc ʒ hærðlice. ʒ penað men ðæt hit
ʒie ʒop apudryce ʒ ʒop hærtyce*. Paſt. XX.
Confer cum Chauceri [*rampeth*, Mo. pr. quod
præfero Urr. lectioni *renneth*. L.]

RAMPIRE, Munimentum. G. *rempart*. It. *ri-
paro*. H. *reparo*. B. *rempart*. Italis *riparare* vel
rimpare, H. *amparar*, G. *parer aux coups* eſt De-
fendere, protegere, ictuſ avertere. [Nefcio an ſit
conflatum ex Iſl. *ram*, Validus, & *peer*, q. v. L.]

[**RAND**, Crepido, margo, extremitas, limbus.
B. *rand*. Iſl. idem. L.]

[**RANDOM**, Inconſultò, temerè. *Randon* Gal-
lis eſt Rapidus curſus fluvii, fluminis rapiditas,

torrentis impetus. à Fr. *rentdun*, *Torrents*, ca-
taracta, catadupa. quod verbale eſt à *rennan* &
dun, Fluere deorſum. Hinc *aller à grand ran-
don*, Inſtar rapidi torrentis cum feſtinatione &
impetu currere, præcipiti curſu ferri. Hinc no-
ſtrum *to run at random*. Hæc Hickeſius p. 233
Gram. A.Saxonice.]

[**RANE**, *to rane*. Carmen, cantare. Nefcio an
ſint ab Hib. *rann*, Verſus, carmen. Scoticum
proverbium. *You're like the gowk, (the Cuckow)
you have not a rain but one*. Editori videtur vel
factum ex *rame*, Vociferari, M in N mutato,
vel derivatum ab Iſl. *hryn*, Exclamo. *hryna* quo-
que ſignificat Grunnire. Concinnunt cum Hebr.
רן, Cantio. רנה, Cantus, clamor. à רן, Ce-
cinit, cantavit. L.]

[**RANGE**, Ordinare, ſuo quæq; loco diſponere.
G. *ranger*. Sunt ejuſdem ſtirpis ac *rank*, q. v. L.]

RANK, Ordo, ſeries. G. *rang*. H. *renglera*.
B. *rancke*. [Su. *rang*.] Cym. *rheng* & *rhenge*
eſt Series in longum. v. J. Davies. Aliter de hac
voce Wolffgangi Hungeri elenchus in tabulas
Bovillianas: **King** pro Circulo quovis atque ad-
ed & Hominum turbâ in coronæ formam con-
ſiſtentium toti Germaniæ notum uſurpatumque
eſt. Inde abhinc annis fere quindecim tumultu
ſervili inter agricolas Suevorum Francorumque
coepit quodammodo proverbialiter dici, **du muſt
in den ring**, i. Oportet te ingredi circulum ſi-
ve coronam; cum vellent ſignificare, Et tibi
capitis ſupplicium ſubeundum eſt: quia jam
cognitum ac vulgatum erat non niſi authores &
coryphæos ejus belli captos, in militum coro-
nam protrahi, ac pertractos citra ullam cauſæ
dictionem capite mulctari. Ad eundem modum
Galli *rang* uſurpant pro Circò ſive loco circum-
ſcripto pugilibus ludòſque equeſtres exercenti-
bus, quos vulgo Torneamenta appellant. De-
nique id quod propiùs conſentit Gallis, *rang*
etiam pro Serie in uſu eſſe ſcio Vindeliciſ. De
cæteris populis parum compertum habeo. Ab
eadem quoque radice originem ſumpſiſſe opi-
nor G. *harangue* pro Concione. Cujus rei mihi
monitor extitit primùm Collega noſter clariff.
jureconſultus Vigilius Zuichemus, vir omni vir-
tutis & eruditionis genere omnem laudem ſu-
pergreſſus. Nam quum inter cœnandum fortè
ex ipſo quærerem quidnam ſibi vellent Bartoli
verba ultima in L. hac conſultiffima C. qui te-
ſtamenta facere poſſunt. Bartoli verba ſunt.
"Ultimò nota finem hujus legis pro arengis,
"quia poteris allegare iſtum textum in conſiliis
"ſicut jacet". Reſpondebat D. Vigilius, Barto-
lum voluiſſe Juſtiniani epilogum in eâ conſtitu-
tione, ut ſententioſum & cujus uſus ſæpe poſſet
incidere, omnino habendum eſſe in memoriâ at-
que in pectore. Porro autem quum ego mirari
me dicerem, neque ſatis videre cujuſnam lin-
guæ eſſet vox *arenga* Italis pariter ac Gallis u-
ſitata; ipſe D. Vigilius, ut eſt linguæ Gallicæ
ac pariter noſtræ callentiſſimus, nec Italicæ om-
nino rudis, atque in re omni oculatiſſimus, nihil
cunctatus, ait Proculdubio vocem à Germ. *ring*
eſſe ſumptam atque in iſtas nationes tranſlatam,
eo argumento, quia Conciones non niſi in cir-
cumfulâ

cumfula populi, senatus, militum, studiosorum
ve coronam habentur. Hæc etymologia, ut an-
tea cogitanti aliquoties, nunquam potuit venire
in mentem, ita post nunquam potuit excidere
ac displicere. Hinc verò intelligitur unde & ver-
bum *baranguer* pendeat, quod est Concionem
habere. Hactenus W. Hungerus. Ego aliquan-
do suspicatus sum G. *barangue* & *baranguer* de-
sumpta (ad exemplum nempe Lat. Declamare &
declamatio) ex Theot. haren, Clamare. de quo
v. gl. A, 26. De ipsa voce hæc etiam habet
Gemma gemm. "Arenga est apta vel concors
"verborum sententia, quæ ponitur post saluta-
"tionem". V. quoque Teuton. in *begyn*. Ad
hanc interim Teut. *ring* acceptionem, ad quam
respexere Hungerus & Vigilius, pertinet illud
Otfridi lib. Tertio, c. 17, versibus 17, 18, 19, 20.
ubi agitur de adulterâ ab insidiantibus Judæis
ad Christum pertractâ :

brahtun sia tho in thas thing,
thara in mitten then ring,
in mitte thie liute,
thaz man iru irdeilte.

& rursus lib. Tert. c. 25. ubi reddit illud Jo-
hannis XI, 47; "Collegerunt ergo Pontifices &
"Pharisæi concilium". &c.

thie Biscofa bi noti,
ioh al thas Heroti,
thuruh thesa racha,
datun inah spracha.
thara zi themo ringe,
joh zi themo selben thinge,
quam mihil uorolt menigi
then hereston ingegini.
thie Euuarton alle
quamun zi themo thinge.

Menagius G. *rang* vel *ring* derivat à Germ.
ring, Circulus. Etiam *ranger* vel *renger* Gallis
est Ordine disponere, singula quæque ad pec-
liarem sibi veluti circulum referre. Atque aded
Chaucero quoque usitatum est verbum: *With*
many high lawrer and pine was reinged
elene all that gardine. RR. 1379. *Into the*
renges fayre they hem dresse. Kn. T. 1763.
See the royall renkes in ther rape. CCr. 26.
Ab hoc loco minimè aliena habent etiam Gal-
licanæ origines Menagii in *Haro*, voce quiri-
tantium ac fidem publicam implorantium. [G.
haro, ut obiter hoc addam, derivaverim ab Al.
haren, Clamitare, quod Auctor fluxisse putat
ab hera, haru, Cilicium, & propriè usurpatum
de flebili vociferatione in cilicio & cineribus
prostratorum æumnasque suas veris gemitibus
deplorantium. L.]

RANK, Rancidus, subrancidus, semiputridus.
G. *ranci*. It. *rancio*. H. *ranciofo*. V. etym. Vos-
sii in Rancor.

[RANKLE, Suppurare, putrere. Skinnerus de-
rivat à Lat. Ranceo. rectè quidem, sed *ἀνίους*,
ut opinor, à *rank*, Rancidus. L.]

RANSACK, Disjicere, disturbare. Manifestè
verbum est fori Suedici. Nam Sueo-Gothis *rans*
saka est Rem furtivam in alienâ domo perquirere.
vide Loccenium Sueo-Gothicarum Antiquita-
tum lib. II, cap. 10. Veteribus nempe Cimbris

RAN denotabat Spolia, rapinas: ut videre est in
Runico Lexico. D. quoque *ran* est Deprædatio:
quod vide. Isl. *raningie* est Latro & *raan* Spolium.
A.S. quoque Rapinam apertam *pan* dictam disci-
mus ex LL. Guilielmi R. cognomento Bastardi.
atque aded in LL. eccles. Canuti R. 58, *pan*
pýcan est Rapere. Ab hoc igitur *pan*. & *recan*
vel *racan*. Quærere, est *ransaka*. pro quo vete-
res Germani dicebant *salsuchen*, q.d. In coena-
culis & conclavibus omnia rimando investiga-
re. Videri interim potest aliquid etiam ex hoc
pan traxisse G. *randonner*, Ire cum impetu, fu-
riose proruere. Quomodo iisdem G. *a grand*
randon est Summâ cum contentione, omni nisu
aliquid exsequi. Fortasse *pan* affine est Gr. *παῖν*,
Perdo, vasto, destruo, corrumpo.

RANSOME, Pretium redemptionis. G. *ranson*.
It. *ransone*. B. *ransolen*. Su. *ransun*. quod
Loccenius libro Secundo antiquit. Sueo-gothi-
carum c. 4. eximè derivat ex illo *ran*. quod
paullò ante fuit in *Ransack*, & *sona* vel *suma*,
Placare. quasi sit rei aut hominis capti Redem-
ptio. H. Stephanus *renson* (sic enim scribit) fa-
ctum vult ex Redemptio, tanquam olim *Redem-*
son dixerint, atque id processu temporis fuerit
συνηγορία in *renson*. V. ejus Hypomn. de Lin-
guâ Gallicâ, p. 124.

[RANT, Bacchari, furere. Vide *Raunt high*.
L.]

[RAP and ran. *Whatever a man can rap and*
ran. Skinnerus pro *ran* scribit *rend*, alii *run for*.
Utrumque falsum. Nam vocolæ sunt Septen-
trionis originis, & tantundem valent ac si dicas
Quicquid vincere & auferre possis. *Rap* enim
est ab A.S. *pæpan*. Vincire. Sic Boethii p. 190
Regius interpres poeticè scribit; *Da ongun-*
non pæpan. pæpæoda spell. pæbon þ hio pæ-
olbe. mid hipe pænlace. beopnar pæpæeban.
and mid balo-pæpætum. pæpætum pæppan. on
pilpæ lic. cýninger pægnar. cýrpan ríððan.
and mid pæcentan eac pæpan menigne. Hoc
verbum à Gothis descendisse posterior pars vo-
cabuli *SKANDAKAINS*. Corrigeria, non fi-
nit ut dubitemus. *Ran* autem manifestè venit
ab Isl. *rana*, *rana*, Rapere, violenter auferre. L.]

[RAPE, Comitatus portio. cujusmodi sunt sex
portiones in agro Suffex. Somnerus derivat à
pap. Funis. Ego malim derivare ab Isl. *repp* &
ripp, quod, teste Verelio, Districtum, vel tra-
ctum terræ notat. L.]

[RAPE pro violento Stupro à Lat. Rapere.
Vide *Ravish*. Skin.]

[RAPE vet. Angl. à B. *rap*, Agilis, citus, ce-
ler, rapidus, ex quo postremo vocabulo detrunc-
atum esse videtur. Virg. XII, 81; "Rapidusque
"in tecta recessit". L.]

RAPE, Rapum. G. *rave*. It. *rapo*. B. *raepe*.
Sunt à *ῥάπυς*, quo Speusippum & Glaucum usos
ex Athenæi libro discimus; unde & Græcorum
ῥάπυς derivant viri docti. Quod verò Rapa
doctissimo Romanorum videtur dicta quasi rua-
pa, quoniam ruit è terrâ, omnium sibilis exci-
piendum esset, si tantus author seriò tales ety-
mologias afferret. Sed Varro in id genus ori-
ginibus frequenter non est Varro; siquidem nihil

R A.

non solet comminisci, ne Romani videantur ple-
raque linguæ suæ Græcis debere. Ipsum verò
ῥάπυς Helvigijs deducit à ῥάπῃ, Mederi, cura-
re, sanare; quòd olera quidem & brassicæ fami-
pellendæ, radices verò raporum & raphanorum
sanitati tuendæ atque instaurandæ conducant.
Alioqui Raphanus vel Raphanis quibusdam pu-
tatur nomen accepisse ῥάπῃ τὸ ῥάπῃς φάινδαι,
quia tertio à satu die appareat.

[RAPERTES exponuntur Latrones Hibernici
A.Saxonibus pepepar. pýpepar. peapepar sunt
Prædones. V. Rove. L.]

RAPIER, Ensis, gladius. G. rapier. D. rapier.
B. rapier. Belgarum quidam rampier dicunt,
tanquam sit à ῥάμῃ, quod Hesychio exp. ῥάμῃς,
ῥάμῃς, Culter, gladius. Alii rampier censent
dici quasi rompier. nam ῥομπία, (Telum na-
tionis Thracicæ, authore A. Gellio noct. Att. X,
25.) Hesychio inter alia exp. ῥάμῃς, ῥάμῃς.

RAPP, Percutere, ferire, pulsare. Videtur ef-
se à ῥάπῃ, Baculo vel fuste cedere. Similis de-
rivationis est A.S. pepel. Clava, fustis, virga. à
ῥάπῃ, Clava. [Rectius fortasse deducas ab A.S.
hpeppan. Tangere, sensu, quod usu venit, pau-
lulum deflexo. L.]

RATTES or guts of fowls, Extæ avium. A.S.
popper sunt Extæ. Huc refer B. ropfack, Ven-
ter. [V. Ropes.]

RARE, Rarus. G. rare. It. raro. H. raro. [Su.
rar. Isl. rir.] Sunt ab ῥάριος, Rarus. V. orig. Vos-
sij in Rarus.

RASCALL sort, [the rascality,] Fæx populi.
Rascallie deer, Capræ reijculæ. Quidam putant
corruptum ex Reijculus. Fortasse tamen rectius
petas ex illo rasca, quod Italis Aranææ telam,
& per consequens Quamlibet nihili rem deno-
tat. Hinc etiam rekel Belgis est Vilissimus can-
nis. & racaille Gallis est Fæx populi, quæ non-
nullis ita videtur nuncupata quasi ῥάκῃ. Con-
fer hæc cum iis, quæ supra diximus in Rakell.
[Sunt ab A.S. pascall. Fera strigosa. quod ma-
gnam habet affinitatem cum Isl. rasfa, Corrum-
pere, rasfast, Corrupti. L.]

[RASCHAND unabastlie the schaft in sounder
sic vertit G. Douglas hæc verba Virg. Æn. XII,
v. 8. "Impavidus frangit telum". Editor deri-
vat à Raschis, Fragores, quod à sono vult fa-
ctum. Ego ab Isl. rasfa, Frangere, corrumpere,
arcessere malim. L.]

RASE out, Expungere, delere, extirpare. G.
rafer. It. rasare. vett. Belgæ rayeren dice-
bant; at hodie pro eo raseren dicunt. item
royeren, wtroypen, wtrayen. Fortasse à ῥάω,
Destruo, corrumpo. [Skinnerus non malè à Lat.
Radere. L.]

RASH, Præceps, temerarius. D. rasch. B.
rasch. RASH Run. lexico exp. Præcipitantia in
verbis, consiliis aut factis. M. Casaubonus deri-
vat Angl. rash à ῥάσῃ, Audax. vel à ῥάσῃ, Præceps,
impetuosus. ῥάσῃ, Vigor, vis, impetus.

[RASHER of bacon, q. d. Rasura laridi, seu
carnis porcine infumate. segmentum super car-
bonibus assum. Skin.]

[RASP, Limare, radere. G. rasper. It. raspa-
re. B. raspen. Su. raspa. D. raspe. L.]

R A.

RASSIE, Fragilis cum friabilitate. Verbum
est à quibusdam colonis terræ attributum. For-
tasse à ῥάσῃ, Allido, frango.

[RATCHES, Genus canum. L.B. Braccones.
A.S. pæcc. Islandis raffe, rassa est Canis, quod
O. Verelius in Indice derivat à rassa, Circum-
cursare. Hinc Melitæus catellus Suecis barm
rasta dicitur, quòd in sinu & græmio portetur.
à barm, Græmium & rasta. L.]

RATE, [rattle,] Objurgare, inhibere, repri-
mere. Fortasse est ab ῥάπῃ, Cohibeo, inhibeo.
M. Casaubonus derivat ab ῥάπῃ vel ῥάπῃ,
Convitiis impetere. [Belgis est ratelen. L.]

RATE, Irritare, provocare. V. gl. Lipsii in
ratodon, Irritaverunt. [Suecis est reta. ab Isl.
reita. quod idem significat. L.]

RATE, Statuere pretium rectæ rei venalis æ-
stimationi respondens. Gallis certè rate. It. &
H. rata parte est Pars sive Portio unicuique com-
petens, rata portio.

[RATHE, Cito,] RATHER, Citiùs. [A.S. hpaðe
þ paðe est Cito, mox, velociter. paðor. Ci-
tiùs, &c. B. rade, radde, reede est Expedi-
tus, rapidus, celer. Cimbris *RAPH est Acer.
item *RAPH, *RAPH, *RAPH, Cito, ci-
tiùs, citissimè. Græcis ῥάπῃ est Celer, agilis,
velox, mobilis. Confer hæc cum iis, quæ anno-
tamus ad gl. B, 56. in Vehemens, dratter. Videri
quoque possunt affinia Gr. ῥάπῃ, Facilis. quòd
facilia nullo negotio ac statim expendantur. E
gl. A, 19. in Citatus, rader.]

[RATSBANE, Arfenicum. Su. råttbane. à rat,
Sorex, & bane, Pernicies, quod vide. L.]

RATT, Glis, mus major. A.S. pæc. G. rat.
It. ratto. H. raton. D. rotte. B. ratte. [Su.
råtta. Isl. ratta.] V. Voss. lib. Primo de Vir.
serm. c. 28. Plures viri docti derivarunt à ῥάπῃ,
Corrumpto.

RATTLE, Crepitare. B. ratelen. Videntur
facta per onomatopœiam.

RAVE, Deliramenta loqui. B. reben, reve-
len, rabeelen. G. resver. quod ex ῥάπῃ de-
rivat H. Stephanus, quem vide in Thesaurio.
[Skinnerus derivat à Lat. Rabies, Rabire. L.]

RAVEN, Corvus. Cim. RAPH. [Isl. rasn.]
A.S. pæc. þ hpepm. Al. rauen. D. rasn. B.
raven. [ῥάπῃ, ῥάπῃ. Hesychius. Reþn qui-
dem videri potest desumptum ex pæpian. Ra-
pere. hpepm verò ex hpepman þ hpepman. Cla-
mare, vociferari. hpeam. Clamor. Notum est
illud Horatii lib. Primo, epistolâ 17, v. 50.

Sed tacitus pasci si posset corvus haberet
Plus dapis, & rixæ multò minus invidiæque.
E gl. D, 4. in Corvus.]

[RAVENOUS, Rapax, vorax. Ravin, Hellua-
ri. D.S. pæc. est Rapax. A.S. pæpian. à
pæpian. Rapere, spoliare. L.]

RAVISH, Stuprare, vitare, comprimere, vio-
lare virginem. Rapio est ab ῥάπῃ, quod idem no-
tat. Ab ῥάπῃ est ῥάπῃ. unde Rapina, Raptio,
Raptus, de quibus sic Donatus ad Adelph. III, 3:
"Raptio ad personam refertur, rapina ad rem,
"raptus ad stuprum: si volumus propriè loqui".

RAUNT high, Minaciter incessere aliquem. Fri-
sis wrantig est Litigiosus, querulus, morosus.

RAW,

R E.

RAW, Crudus, non coctus. A.S. *hweap*. Al. *ra*. D. *raa*. [Su. *ra*.] B. *rouw*. Huc interim facit, quod **RI* Cimbris, & *hweap* A.Saxonibus [& *hreu*, *hreo* Alamannis] denotat Cadaver. unde B. *reewen* est Cadavera curare. *reewer*, Pollinctor. &c.

[**RAWT**, Mugire. A.B. ab Isl. *rauta*, Rugire belluarum more, frendere. L.]

[**RAY** G. Douglassio est opprobrii nomen. Fortasse ab Isl. *raa*, Caprea. Huic conjecturae favet, quod Scoti dicunt *as wild as a ray*. V. *Roe-buck*. L.]

RAY, v. *Raie*, Lolium.

REACHE, Porrigere, extensa manu præbere vel apprehendere. M. Casaubonus derivat ab *εργαν*. quomodo Græcis *πρὸς χειρὸς ἐργαν* est Manus tendere. A.S. *reacan* dicunt. Al. *reihan*. D. *recte*. B. *recken*, *reyken*. [Islandi *rectia*, Su. *racta*. & Gothi *RAKAN*. quod pro vero etymo habeo. L.]

READ, Consilium. Cim. *RAF*. A.S. *pæb*. Al. rat. D. *raad*. [Su. *råd*.] B. *raed*. [Helvigius censet Teut. *raed* quam proximè accedere ad Bæoticum *ῥῖδον* pro *ῥίζον*, Facere; quod consilio magis quam armis maximæ quæque res gerantur. Ego tamen malim referre ad A.S. *apæban* + *apæbban*. Eruere, expedire, discernere, definire, judicare. Eruo, ic *ahpebbe*. gr. *Ælfri* ci XXVIII, 3. *apæbian* *pæb* *ðeobe* *to* *ðearpe*. "Expedire consilium publico utile"; LL. polit. Canuti R.XI. Se Papa *renbe* *geppit* on *ðam* *he* *gegette* 7 *apæbbe*. "Papa misit literas in quibus decrevit"; Beda II, 18. *ða* *þe* *fram* *halgum* *pæberum* 7 *geopenum* *apæbbe* 7 *gegette* *pæpon*. "Quæ à sanctis ac probabilibus patribus decreta ac definita sunt"; Bed. IV, 5. *gip* *hit* *eallinga* *ður* *apæbed* *ri*. "Si omnimodo dis ita definitum est"; IV, 9. *apæbed* *beon*. Inveniri, judicari; Reg. Benedicti, c. 61. Huc etiam pertinet locus adductus paginâ 4 Run. lexicæ, **RANIAN* *AF* *IRIAN* *4IN* *IRIEN*. "Fortis & celer ad expediendum". E gl. D, 20. in Consiliarius, ratgeue.]

READ, Red, Ruber. Cim. *RANNA*. Cym. rhudd. A.S. *peab*. Al. ruod. rod. rot. D. *rød*. B. *rood*. vett. Frisii *raed*. Hinc Anglis *red-shank* dicitur Avis, quæ à rubedine crurum Græcis *αιματόπους*, Germ. *rott-bein*. B. *mat-hoen*, quasi *haemathoen* nuncupatur, ut vult Adr. Junius in Nomenclatore. C. Britannis vocatur *coesgoch*. à *coes*, Crus, tibia. & *côch*, Rubicundus, coccineus.

READ, Legere. A.S. *pæban*. Fortè corruptum est ex illo *peopban*. quod occurrit in antiquiss. codice Rushw. Matt. XII, 3; *ah* *ge* *ne* *hpeopbeð*. "Non legistis"? & mox vers. 5; *ne* *peopbað* on *æe*. "Non legistis in lege"? iterum Matt. XIX, 4; *ah* *ge* *ne* *peopbade*. "Non legistis"? Similiter Matt. XXI, 16, 42, XXII, 31. unde *peopban* illud videri poterit deductum à *peopb*. Sermo; ac propriè olim usurpatum de iis, qui aliquid clarâ voce ac veluti sermonem cum aliis habentes legebant. Contra verò qui Dominicam orationem, Angelicam salutationem, aliâve preculas voce subinde nonnihil va-

R E.

riatâ inflexâque recitabant, dicebantur *ringan*. V. quæ de hac re dicimus ad Keronem in Cantat. [Hæc maximâ parte allata invenies in Sing. Cantare. L.]

READIE, Promptus, paratus, expeditus. D. *rede*. B. *reed*, *gereed*. Nequaquam tamen dubium est, quin primitus (quod ex *beredyd* & *beredyden* evincitur) *reyd* dixerint: ut sit à *ῥῑδος*, Facilis; quoniam nulla nobis negotia sunt expeditiora, quàm quæ justæ præparationis curâ reddita sunt facilia; aut quia nihil est expeditius facili. [A.S. *hwepe*. *pæb*. Fr. *redie*. Su. *redo*. Gothi *RAFS* est Facilis. Isl. *radast*, Parari, *rad*, Paratus. quibus omnibus consonum est *reidh* Hibernicum. Vide *Ratbe*, *rather*. L.]

REAF, Vestis. à *ῥάπλον*, Suo, est *ῥαφιδιον*, Surtus, confusus: unde A.S. *peap* abscissum est. C. Britannis certè *gwn*, Toga, pari prorsus ratione dicta est à C.B. *gwnio*, Suere.

[**REAM** Devonensibus est idem atque *cream*, Flos lactis. q. v. Islandis est *riome*. Hinc Dougl. 36, 48 *the remand tais*, Spumans Paterna. L.]

REAM of paper, Scapus vel fascis chartaceus, continens quingentas phyluras. G. *rame ou liasse de papier*. It. *risma di charta*. H. *resma de papel*. B. *een riem papiers*. Intelligendum nempe vocabulum de tali chartarum congerie, quam uno vinculo commodè contineas: nam *peam* + *peama* + *peoma* A.Saxonibus est Ligamentum, vinculum. Occurrit vox in opusculo, quod inscribitur Generatio hominis in utero: þ *brægan* *utan* *bið* *mib* *peaman* *bepepen* on *ðæpe* *ryxtan* *pucan*. "Cerebrum exterius obtexitur ligamentis quibusdam hebdomade sextâ". gl. Cot. 54; Cartilago, *re* *peoma* *þær* *brægener*. Theot. quoque scriptoribus vocabulum non fuit ignotum: siquidem *schuahriumon* & *riomon* sunt Corrigiæ calceorum, Otrido lib. I, c. 27, vers. 115 & 120. C. Britannis itidem *rhwym* vel *rhwymyn* est Ligula, vinculum. *rhwym*, Ligare, vincire. Danis *rem* est Lorum, corrigia, amentum. *storem*, Corrigia calceorum. B. *riem* est Lorum, ligula. *schoenriem*, Calceamentorum corrigia. *riem* vel *gordriem*, Cingulum, zona. Iplis denique Latinis Remus olim denotavit Lorum. Atque aded notabilia valde sunt verba Servii ad illud Virgilii VI *Æn*. v. 232;

At pius Æneas ingenti mole sepulchrum
Imponit, suâque arma viro, remumque, tubamque.

"Remum & tubam, ipsi chara, inquit Servius, "sculpsit in saxo: quia bellator & remex fuerat. Licet possimus etiam solam tubam accipere. Remus enim dicitur Lorum, quod continet tubam". Omnia hæc affinia sunt Gr. *ῥῑμος*, Lorum vel funis alligatus majoribus navigiis vento destitutis ac remulco trahendis. unde *ῥῑμυλκῆν* optimæ notæ scriptoribus Græcis est *ῥῑμυλκῆν* *ἵλκων*, Loris funibusque trahere. Adi etym. Vossii in Remulcum. His addi potest etiam illud gl. R, 205; Remulcus, *tohline*. Dicitur enim à *tihan*. Ducere, trahere. & illo line. quod in re navali Funem restémve significat: unde quoque eidem glossario Propes exp. *reac-line*.

R E.

line. Opis fera. rebingline. Cataprorates, pundline. Spiræ, linan. Huiusmodi Remulcum vulgus Belgarum etiamnum hodie *trecklîn* nuncupat.

REAP, Metere. Goth. **RANIGAN**. A.S. *ripan*, hpiopan. Al. *ropphan*. B. *reupen*, *roopen*, *ruppen*. [pro quo in Francorum lege Salicâ Reffare segetem est Vellicare. V. Spelm. gl. archaiol. in Reffo. Angl. interim *reap* M. Caubonus derivat à *deipw*, Carpo, colligo: ut à *deipw*, abjecto d, fit Ros. ab *endw*, Exuo. &c. B. *reupen* vel *ruppen* non malè fortè deduxeris à *reupen*, quod Hesychio & Suidæ exp. *δυναστεύειν*, *ἐν πλεονεξίᾳ*, *ἐν μετ' ἧχης σφοδρῶς*, "Affluenter, aut impetuosè, aut cum vehemènti sonitu". Oblatâ enim spe messis affluentioris, non modò celeriter, verùm etiam cum hilari quodam strepitu maturam segetem demetunt agricolæ. Ita quoque Defrens in vet. glossario exp. *ἀρεσθύνειν*, Seges demessa. à frendere, h. e. rumpere. V. Vossii etym. in Defrens. De celeritate, quâ coloni messim faciunt, est illud Columellæ lib. II de Re rust. c. 21; "Cum matura fuerit seges, antequam torreatur vaporibus æstivi fideris, qui sunt vastissimi per ortum Caniculæ, celeriter demetatur". &c. Plin. lib. XVIII, c. 30; "Lex aptissima, antequam granum indurescat, & cum jam traxerit colorem. Oraculum verò, biduo celerius messim facere, quàm biduo serius". Streperam verò messorum hilaritatem attingit Virg. I Georg. v. 347.

--- neque ante

Falcem maturis quisquam supponat aristis,
Quàm Cereri, tortâ redimitus tempora quercu,

Det motus incompósitos, & carmina dicat.

At A.Saxonum hpiopan ob eandem quoque causam, desumi potest à *reipw*, Impetus. unde & nostrum *ernst*, *ernstig*, Serius, acer, sedulus, jam olim deduxi ex *arnen* vel *ernen*, Metere segetem; quòd antiquior ætas huic potissimum operæ seriam atque acrem curam solita sit impendere. Inde quoque Frisiis antiquæ linguæ suæ tenacioribus, Messis etiamnum hodie dicitur *onleeg*, q. d. Tempus minimè otiosum, quòdque neminem compressis, ut aiunt, manibus sedere patiatur. V. App. ad gl. D, 4. in Vellicare, & clâuen & ropphen.]

[REAR of an army, Acies postrema, novissima. unde *Rear admiral*, Qui extremæ classi præest. V. *Rereward*. L.]

REARE, Erigere. V. *Raise*.

REATCH in *spitting*, Screare. ic hpxæce oððe rpxæte. Screo; gr. *Ælfr*. c. 26. Etiam in gram. Islandicæ R. Jonæ p. 56 *hraake* exponitur Sputum. D. quoque exegeticum *hæcfer* exponit Screo. & *hæcferen*, Sreatio. --- *Reach*, by *reaching* to drive steam from the lungs and to void it by *spitting*, Screare, exscreare. Belgis etiam *rachelen*, *rochelen*, *ruchelen* est Rauco sreatu lentiore pituitam sursum evocare ac sputando egerere. His quodammodo respondet G. *cracher*, quod putant desumptum ex antiquo *Scracer* pro *χεῖματιδάς*, Screare. Unde & Chremes pervulgatissimi senis Comici nomen, quòd senes pluri-

R E.

mum screare soleant. Singulorum id genus verborum originibus non immorabor, quoniam vix quicquam horum occurrere potest, quod viris doctis non videatur *ἐν μακροπαιδείᾳ*, fictumque ex sono. --- *Reache*, Raucâ voce tussire, screare cum quodam murmure. Cym. *rhôch* est Fremitus. Ad quod videtur etiam referri posse A.S. *noccestan*. Ructare. Nisi fortè putes rectius derivari ex *reuctw*, Ructo; à cuius verbali *reuctw* est Ructus. atque ita Ructus in glossis Philoxeni exp. *reuctw*.

[REBATE, vide *Rabate*, Demere de pretio. L.]

REBECK, Fidicula, pandura. V. Menagium in *Rebec*. [Armorici est Rebet. L.]

[REBOUND, à G. *rebondir*, Resilire, reperi, reflecti, relidi instar pilæ. It. *ribombare*, *rimbombare*, Resonare instar echûs, hoc fort. à Præp. loquelari Re, & Gr. *ρόμος*, Strepitus, præsertim apum. *ρομβέειν*, Bombilare. Skin.]

[REBUFF, Repulsa. G. *rebuffade*. It. *ribuffo*. à præp. Re, & ver. G. *bufe*, Colaphus. V. *Puff of wind*. L.]

[REBUKE, Reprehendere. G. *reboucher*. ab Arm. *rebech*. Objurgare, reprehendere. L.]

[REBUS dicitur, ubi nomen viri nobilis effigie armorum Gentiliorum exprimitur. Credo à Lat. Rebus. quippe hîc conveniunt *rebus* nomina quæque sua. Hæc Skin. V. quoque Menag. in voce.]

RECHLESS, Supinus, negligens, securus. A.S. *peccleas* est Negligens, securus. Al. *ruahchalos*. D. *ræggeleofs*. B. *roekeloos*. V. quæ observavimus ad Willer. p. 18.

RECK, *I reckon not* usurpatur Chaucero for *I care not*. *I recke never how sone*. Pl. T. 1258.

I ne recke what wrong thou me proffer

For I can here it as a Philosopher. S. N. T. v. 500.

How recke not I never to be dede right here. Cl. Ox. T. sub finem. **RANIGAN**. **ΓΑΛΑΝΗΑΝ**. Numerare, supputare, æstimare, est in gl. nostro Gothico. Eidem quoque Chaucero pari prorsus ratione *tell little* est Parvi facere, nihili æstimare. quomodo Ciceroni libro I de Finibus "Nullo loco numerare rem aliquam" est Nihili ducere aliquid.

Little should a man ytell.

Of her, that wil her bodie sell.

R. R. 5053.

He so little of his mother tolde. Little tale he tolde of any dreame. N. P. T. 354. [Ab A.S. *pecan*. Curare, quod Islandis est *raa fia* L.]

RECKON, Numerare, computare. [Su. *rafnā*] D. *regne*. B. *rekenen*. Quod postremum videri potest desumptum ex Teut. *reke*, Ordo, series: ut *rekenen* propriè sit Res complures secundum propositam seriem recensere atque enumerare. [A.S. est *peccan*. Isl. *reckningur* sunt Rationes. *reifna*, Numerare. Gothis est **RANIGAN**. L.]

RECKON *the fire*, B. *t vier reken of rekenen*,

Reken, Dispersum ignem componere & carbone numerato veluti cineribus obruere. Alii dicunt **'t hier raeken**, q. d. rutabulo prunas converrere atque abstrudere. A.S. **bepecan** on hatum axrum erat Occultare sub calidis cineribus, obruere favillis. V. A.S. herbarii c. 14. ubi agitur de Lapatio. Alamannis quoque **reken** quandoque erat Occultare, tegere. nam illud Johannis evangelistæ. "Ipse autem Jesus non credebatur semetipsum eis, eò quod ipse nōisset omnes &c". hunc in modum paraphrastice reddit Otfridus II, 11, 121;

Ni firliaz sih Christus in uuara
In thero liuto fara,
Tho zi therno sinde
Sie uuarun imo kunde,
Er yrkanta follon
In in then iro uuillon,
Joh thio hugulusti
Thie in uuarun in theru brusti.
Uuizist ana бага
Ni uuas imo thurst thera fraga,
Thaz imo iaman zalti
Uuas mannes herza uuolti.
Uuanta imo ist al intthekit
Thaz mannes hugu rekit,
Joh thaz er mit gilustin
Dregit in then brustin.

[RECLUSE quo nomine Monachum † Monialem cœnobio tanquam carcere clausum, jubente tyrannâ consuetudine, appellamus, cum contra Reclusus Latine Apertum seu referatum designat. Skin.]

RECOIL, *recule*, Retrocedere, resilire. G. *reculer*. It. *rinculare*. H. *recular*. Sunt à Culus. Ita quoque **aerselen** Belgis est ab **aers**.

[RECORDS à G. *records*, It. *ricordi*, Archivæ, tabulæ seu commentarii publici, à Lat. *Recordari*. hinc *Recorder* nobis Causidicus aliquis Prætori à consiliis, ejusque in jure dicundo orator, q. d. Præfectus archivarum seu tabularum publicarum. Higgin. Qui est à memoria, Magister memoriæ. Skin.]

RED, v. *Read*, Ruber.

[REDE vet. Angl. Consilium. consilium dare, conjicere, explicare, interpretari. Vide *Read*, Consilium. & *Ridd*, Expedire. A.S. **præban** eadem agnoscit significationes. Islandis **rad** est Consilium, & **rada**, **reda**, Explicare. L.]

REDSHANK, *Hæmatopus avis*. V. *Read*.

REED, Arundo. B. **ried**. A.Saxonibus **hpeob** † **peob**. Arundo.

REEK † *Rick of Corn*, Meta, strues, cumulus frumenti. B. **riecke** est Furca; fortasse sic dicta quasi **repcke**, à **repcken**, Porrigere; quod eâ fasciculos fœni, frumenti, straminis arripimus atque in horreum recondentibus porrigamus. Iisdem B. **raekelen het hoy** est Fœnum rastellis corraderere. V. gl. D, 10. in Verri-culum. Sed hæc longius petita: propius referas ad A.S. **hpeac**. quod idem Cumulum sive acervum frumenti denotat. V. quæ diximus in *Mow of bay*. [Refer autem A.S. **hpeac** ad Isl. **rôf**, quod Verelius exponit Segetes in cumulis collocatas. L.]

REEKING, Vapor, fumus. A.S. **pec** est Fumus. **pecan**. Fumare. [Isl. **riufa** est Fumare. Danis **røge** vel **røge**. B. **rooken**. Martinus Germ. **rauch** derivat ex Hebr. **רוך**, Spiritus, flatus: prorsus ut Lat. Fumus quidam desumptum putant à **רוך**, Flare, spirare. & Gr. **σπιν** ab inusitato **σπιν**, Spiro. Dispice interim annon A.S. **pec** magis videri possit abscissum ex **ῥαυλος**, quod Hesychio exp. **σκληρος**, Durus, asper. vel ex **ῥαυλος**, quod eidem doctissimo Grammatico exp. **χαλινος**, Difficilis. atque aded huc pertinent quæ Regum sapientissimus habet Prov. X, 26 de molestiâ fumi. E gl. Lipsii in *ruechont*, Fumigant.]

REEL, Girgillus. A.Saxonibus **peol** dicitur. Affine est his verbum **reele**, Su. **ragla**, Titubare, vacillare. Usurpatur vulgo de vino madidis & lubrico pendulôque gradu nunquam non in ruinam pronis. Quoniam tamen motus Girgilli sursum deorsumque agitati violentior est, quàm ut segnibus torpidisque ebriorum conatibus rectè comparatur videaturque nutans ac vacillans eorum status atque incessus magis referre fluctuantem ac levi momento hac illac impulsam vergentemque bilancem: subit quoque suspicari annon potius per quandam literarum transpositionem factum sit verbum ab **helup**. Momentana. **helepung**. Momentum. **heolopenba**. Librantes. **tripealþe heolþe**. Bilance. **mið þa eþnan helup blebe**. "Justa lance". quæ omnia sparsim occurrunt in perinsignibus glossis Cottonianis. [Skinnerus derivat à **rollen**, Volvere, quod vide in *Roll*. L.]

REER † *rear egg*, Ovum tremulum. Fortasse est à Goth. **REIKR**. Tremor, quod habet Argenteus codex Marc. XVI, 8. Miram interim habet affinitatem **reer** istud cum Hebræo **ריר**, Saliva. item Album ovi, quod est simile salivæ. [Est ab A.S. **hpepe**. Crudus. Islandis **rar** idem significat. L.]

REERMOS, Vespertilio. glossarium Ælf. p. 12. **hpepemur**. Vespertilio.

[REEVE, *reve*, Præfectus, vulgo Balivus. ab A.S. **gepefa**. **ge** abscisso, quod creberrimè fit. V. *Grave*, Præfectus. L.]

[REFRAIN, Abstinere, refrenare. G. *refrener*. It. *raffrenare*. H. *refrenar*. Omnia fortasse à C.B. **frwyn**, Frenum, **frwyno**, Refrenare. L.]

[REFRESH, Refrigerare, recreare. G. *refreschir*. It. *risfrescare*. Boethii verba p. 84. Alfredo interpretante, huc pertinent; Of **ðæpe** **ræ cymþ þæt pæter innon þa eonþan. and þær aþeprceap**. Vide *Fresh*. L.]

[REFRETE Chaucero & aliis est Plenus, refertus, à quo per metathesin factum puto. L.]

REFUTE and *confute*, Refutare, Confutare. G. *refuter*, *confuter*. Sunt à Futare; quod Festus exponit Arguere. Sed hæc acceptio est metaphorica, ut origo ipsa indicat. Est enim Futare à Futo vase; quia, ut futo fervens aqua, ita leni oratione compescantur adversarii. Varro libro IV de L.L. "Vas aquarium vocant futum, quo in triclinio allatam aquam infundebant". Titi-nius, Setinâ:

R E.

Sapientia gubernator suam navim torquet, non valentia:

Coquus abenum, quando fervet, paullâ confutat trua.

V. etym. Vossii in Refutare.

[REGALE, ab It. *regalare*, Magnificis donis seu conviviis excipere, q. d. Regaliter, i. e. more Regio excipere. Skin.]

REGARD, Respicere, observare. G. *regarder*. It. *riguardare*. Sunt à Theot. warden, Aspicere, observare. V. Obf. ad Willeram p. 29. [& Goth. gl. in **YARAGAN**. Custodire.]

REGISTER, Index libri, aliàs elenchus, syllabus, tabula, continens nuda rerum vocabula ordine alphabetico digesta, necnon res memorabiliiores, quas ad usum quotidianum inventu faciles obviasque esse cupimus. Budæus *ὑπομνήματα* exponit Regesta: unde & vulgo receptâ consuetudine Registrum dicitur quasi Regestum vel Regesterium. V. Voss. lib. Primo de Vit. ferm. c. 18. Adi quoque ejusdem etym. in Gero. [Cymræi habent Rhyftair, sed ex nostro contractum, ut opinor. L.]

[REGRATER, Interpolator. à G. *re* & *grater*, Scalpere, *grateur*, Scalptor, sc. Qui iterum scalpit, i. e. polit vestes. Skin. & Minshew.]

REI olim Anglis Flumen denotabat. G. *ru*, *ry*. It. & H. *rio*. B. *rupe*. Sunt à *ῥέω*, *ῥέω*, Curere, de aquâ: unde & *ῥέος*, *ῥέος*, Fluxus, fluentum. A. Saxonibus quoque *ri* est Rivus. Al. ritha est Torrens. Gr. *ῥέος*, Fluentum. [Cur non *ῥέος* derives à C. B. rhe, Fluere, currere? L.]

[REIF, G. D. Rapina, spolium, latrocinium. *to reif*, Rapere, spoliare, prædam facere, grafari. B. *roof*, *rooben*. Su. *rof*, *rofta*. ab A. S. *pear*. *peor*. *pearian*. V. *Rob*. L.]

[REIMBURSE, à G. *rembourser*, It. *rimborfare*, Nomen seu fidem liberare, æs creditum refundere, solvere. à præp. *Re* & In, & nom. G. *bourse*, It. *borsa*, Marfupium, q. d. Marfupio iterum immittere. Skin.]

[REINES, à G. *reines*. utr. à Lat. *Renes*, & hoc Vossius pro solito, doctè & ingeniofè deflectit à Gr. *ῥέω*, quia per hoc fluit & percolatur urina. Skin.]

REISE Chaucero est Abigere, fugare.

As I trowe, I have you told inow

To reise a fende, all loke he nere so row. Ch. Y. T. v. 317.

A. Saxonibus *hær* & *onhær* est Impetus. Item Ingruere, *ongehpeoran*. Ingruens, *onfyllende* & *hpeorende*. gl. Cot. 104. Fortasse quoque huc referendum illud Menagii; *rese*, c' est un vieux mot Francois, qui signifie une excursion militaire. &c.

RELIGION, v. etym. Vossii in Religio; ubi fusè multa de hac voce.

RELISH, Sapor ille, qui post gustatam rem aliquamdiu relinquitur, ac palatum grati saporis reliquiis etiamnum afficit. [Minshew deflectit à G. *relecher*, Relambere. hoc à *re* & *lecher*, Lambere; quoniam jucundi saporis voluptate illecti iterum atque iterum lambimus, imo etiam linguam dulcedine imbutam ad plenior

R E.

perceptionem in ore volvimus & revolvimus. V. *Lick*. Skin.]

[RENARD, Vulpes. Gallis idem. V. *Fox*. L.]

REND, Lacerare. A. S. *penban* est Scindere, fuccidere. Sunt à *ῥέω* vel *ῥέω*, Rumpere, frangere.

[RENDER Anglis septentrionalibus est Dissipare, dissociare. Omnino pete ab Ill. *rinda*, Pelere, propellere. L.]

[RENNET, Coagulum. Vide *Runnet*. L.]

RENSE, *rinse*, Elavare. G. *rinser*. D. *reense*. A. *ῥέω*, Adspargere, aquâ perfundere, est *ῥέω* & in compositione *ῥέω*, Aspersio. [V. *Rinse*.]

RENT, Reditus. G. *rente*. It. *rendita*. H. *renta*. D. & B. *rente*. [Su. *ranta*. N. S. *rent*.]

REPOSE, Quiescere, pausam facere. à Repausare. [Vide *Pause*, Cessatio.]

[REFRISALS,] Repræfalia, repræfalia, repræfalia. V. Voss. de Vit. ferm. lib. III, c. 42. ubi plura porro v. de Repressaliis & Clarigatione. *Such Repressals are called by the English common Lawyers a pite of pið piðernam*. [Su. *refsalier*.]

REPUTATION, Existimatio, dignatio, fama, decus. Latinis Reputatio rectè usurpatur pro Consideratione: sed vulgo desciscimus à verâ vocabuli proprietate, quum dicimus *Servare vel tueri reputationem suam*: atque adeò aliæ quoque gentes non refugiunt hunc ejusdem vocabuli abusum. at Ciceroni pro Cœlio dicitur "Fama & existimatio hominum". & ad Quintum Fratrem, "Existimationem suam committe re alteri". Cornificius quoque libro IV ad Herennium, "Perdere aliquid de existimatione". Notum & illud Dionysii Catonis, "Existimationem retine". pro quo in distichis ejusdem legas, "Famam servare memento".

[REQUIRE, Remunerare. Parùm, inquit Skinnerus, deflexo sensu à G. *raquiter*, Redimere, liberare, q. d. nomen seu fidem liberare, se ingratitudinis notâ absolvere. Quamproximè sensu & sono accedit ad Hib. *cuitighim*, Remunerari. L.]

[REWARD, or RERE-GUARD, vel per contractionem *Rear*. à G. *arrieregarde*, It. *retroguardia*, Triarii vel ultima acies, robur belli à G. *arriere*, *derriere*, Pone, post, ultimus, postremus, & *guard*, Custodia, q. d. ultima custodia. V. *Gard*. Skin.]

[RES, *rees*, Chaucero Furor, rabies. *rese*, Furere. Suecis *raseri* est Furor. *rasa*, Furere. Vide *Rage*. L.]

RESCUE, Rescussus est violenter tumultuosa ereptio capti è manibus eorum, qui licet ac secundum leges malefico injecerant manum. Gallis *rescoux* dicitur talis Violentia: atque adeò quoque *rescourre un prisonnier* Gallis est Captivum vi apertâ è vinculis eripere.

[RESEMBLE, Referre. V. *Semblable*, Similis. L.]

[RESENT, vel potius *Reßent*, vox nova in nostrâ linguâ. à G. *se ressentir*, It. *risentire*, Toto sensu ad vivum percipere, q. d. Resentire. Re autem hic est *ῥέω*. Skin.]

RESING Chaucero est idem cum eo, quod aliàs

R E.

alias *Except* dicunt Angli. *Except thee only*, "Te uno excepto, præter te solum, extra te unum". *No man except Andrew*, "Nemo præterquam Andreas".

Of mercie hath ebery man soche nede.

That resyng that, farwell the joye of man. Cup. 414.

Puto referri posse ad illud *rese* vel *raise*, quod in vetustioribus monumentis frequenter usurpatur pro Auferre, demere, tollere; atque adeo *resyng that* tantundem erit ac si dicas Dempto hoc vel illo, si hoc vel illud tollas, auferas.

[*RESORT*, Frequentare. vox è Foro petita, deflexo aliquantùm sensu, à G. *ressortir*, Appellare, provocare, confugere, putà ad superiorem Curiam, i. e. Causas iterum sortiri, Gr. *παλιν λαγχάνειν δίκην*. Skin.]

RESIT, Respirandi spatium, prorogatio, dilatio. G. *respit*. It. *rispetto*. V. gl. Somneri in scriptt. hist. Anglicanæ, in *Respectare*. V. quoque Voss. libro Septimo de Vit. ferm. ac variis glossematibus, in *Respectus*.

[*REST*, à G. *reste*, It. *resto*, quod sc. restat, i. e. superest, Reliquum, residuum. hinc verb. G. *rester*, It. *restare*, i. e. Superesse. Skin. Belgis est *resten*, *resteren*, & H. *restar*. L.]

REST, Quies. A.S. *perst*. Al. *rest*. [Su. *rast*.] B. *ruste*, *raiste*. Sunt à *ῥαση*, Orium, quies, relaxatio animi, indulgentia fortunæ nullis claudibus interruptæ. Hinc sequiore sæculo *Rasta* significabat certum viæ spatium, quo confecto, requiescebant itinerantes. V. Voss. lib. II de Vit. ferm. c. 16. *RAHT* Lex. Runico exponitur Mensura viæ, ut miliare, leuca. Arg. codex Mat. V, 41; *GAΛI OAS ΦΗΚ ΑΝΑΝΑΨ-ΓΑΙ ΚΑΣΤΑ ΛΙΝΑ*. "Si quis te angaria-
"verit mille passus".

RESTIE, Rancidus. *Restie bacon*, Rancidum lardum. Videtur autem *restie* dictum quasi *rustie*, Rubiginosus; quod rancor porcinae quodammodo referat rubiginem ferri.

RESTORE, Restaurare. G. *restaurer*. It. *ristorare*. H. *restaurar*. Restaurandi verbum est posterioris ævi; sed tamen Tacito, Justino, & vet. Jurisconsultis usurpatum. Apud Diomedem etiam legas *Prætauro* pro *Præstruo*. Origo verbi *Instauro* & *Restauro* putatur esse ab antiquo *Stauro*, quod est Stipitibus aut palis fixis sepimentum aut aliam rem reparo. quod ipsum tamen *Stauro* est à *σταυρός*, eâ notione, quâ *Valum* seu *Palum* ligneum significat. V. Vossii Orig. in *Instauro*.

[*RESTY* à G. *restis*, It. *restio*, *restivo*, Equus contumax. hoc à *Restando* seu *Restitando*, ad-
ed ut calcaribus promoveri non possit. Skin.]

[*RETAIL*, à G. *retailer*, It. *ritagliare*, Fru-
stillatim concidere. G. *retail*, It. *ritaglio*, Minu-
tim, q. d. Per particulas & frustula magnas mer-
cium moles dividere. Skin.]

[*RETINUE*, Satellitium, comitatus continui, aliquantùm deflexo sensu à G. ant. obs. *retenue*. hoc à verbo *retenir*, Lat. Retinere, i. e. Condu-
cere, sustentare vel alere. hinc a *retaining fee*. Skin.]

R I.

[*REVE*, vide *Reeve*, *Præfectus*. L.]

[*REVEL*, Comeffari. Skinnerus derivat à G. *reveiller*, Excitare è somno. Nescio an satius sit derivare à B. *rabelen*, *rabeelen*, *Æstquare*, circumcursare. L.]

REW vel *Row*, Series. V. *Raiment*. Kilian. in *rife*, *riighe*.

REWME, [*RHEUM*,] Destillatio, catarrhus, rheuma. G. *rheume*. Sunt à Gr. *ῥέμα*, [quod à *ῥία*, Fluo. L.]

[*RHUBARB*, Rhabarbarum, i. e. Rha exoticum extra Græciam natum: ii enim omnia præter se & sua, Barbara vocare solebant. Græcis pro nomine sufficiens fuit prima syllaba: integrè enim nomen *Perficè* est *ῥαδεν*, *Râven*, seu *ῥαδεν* *Chinense*, quod Micovius effert *Cini Revent*. Aliàs ex Tartariâ advehi solet. Hyde not. in *Peritsol*. p. 164.]

RIBALD, Nequam, flagitiosus, lascivus, scor-
tator. G. *ribauld*. It. *ribaldo*. B. *rabaud*. Vi-
dentur esse ab illo *ῥιβάττιν*, de quo aliquantò post
agimus in verbo *riot*, Tumultuari. V. Spelm.
gl. arch. in *Ribaldus*. [quod ab Isl. *ribbalder*,
Multitudo hominum dissolutorum, profici scitur.
Hinc *ribaldry*, G. *ribauldrie*, It. *ribaldaria*, Ob-
scenitas. Chaucerus scribit *Ribaude*. L.]

RIBAND, Tæniola. G. *ruband*. [Skinnerus
compositum vult à *Re*, & *bind*, vel *Ré* & *band*,
q. d. Fascia, quæ replicari potest. Quid si dixe-
rim *riband* conflatum fuisse ex *Rib* & *band*, at-
que primâ suâ significatione denotasse id vincu-
lum, quo latera cingebantur? fortasse haud lon-
gius à vero recedere videbor. L.]

RIBB, Costa. A.S. *ribbe*. Al. *rebbe*. *ribbe*.
D. & B. *ribbe*. [Isl. *rif*.] Helvigius derivat à
ῥῖβ, Roboravit, firmavit; quod latera costis
firmentur. Aliam hujus vocabuli etymologiam
habent annotata nostra ad gl. D, 2. in Costa.

RICE, Oryza. G. *ris*. It. *rizo*. H. *arroz*. D.
& B. *riis*. Græcis *ῥυζα*.

RICH, Dives. Cim. *RIPH*. A.S. *rica*. Al.
reche. G. *riche*. It. *ricco*. H. *rico*. D. *riis*. B.
rick. [Olim *riche* & *rice* primâ significatione
dicebantur Potentes. In Arg. codice *REIKS*
passim est Princeps. Ab hac igitur primariâ,
quam diximus, acceptione, *riche* postmodò nun-
cupati sunt Divites; quoniam ut est in *Mimi-
jambo*; "Pecunia una regimen est rerum om-
"nium". Lucretius lib. V de Rerum naturâ;

Divitioris enim sectam plerumque sequun-
tur

Quamlibet & fortes, & pulchro corpore
creti.

Euripides *Cressis*

ὧς τ' ἔχοντες πάντες ἀνδρες φίλοι.

ἔστι δ' οὐδ' ἄλλω καὶ τὸ δ' οὐκ ἐρῶς ἔχον,

Εὐψυχίας δόκησις οἰόμεθα καί

τὸν εὐτυχῆναι πάντ' ἐπιστάμεν χρεῖον.

Opulenti amicos, quos volunt, omnes ha-
bent.

Accedit opibus, more non laudabili,

Sapientiae quoque fama: nam quos evehit
Fortuna, eosdem credimus scire omnia.

Idem Phoenissis

Πάλα μὲν οὐκ ὁμνήδην, ἀλλ' ὁμῶς ἐγώ.

U u u u

Tò

Ἡ δὲ λέξις ἀνδραγαθία πρῶτον.

Διότι καὶ πρῶτον ἔστι ἀνδραγαθία ἡ λέξις.

Utcunque nota est dictio, effabor tamen.

Opes optimæ summam honestitudinem

Summamque vim res inter humanas habent.

“Locuples, inquit Glossator, dicitur possessio-
nibus dilatatus. Dives autem, aliquolibet mo-
do”. quæ verba, ut & hoc obiter addam, ita
expressit Lex. Runicum; **HA IR RIFNR NYA**
IARFA FAFI ANENFNA NY YPIE MADA
PH. “Locuples est, qui habet prædia: opulen-
tus, qui divitiis præstat”. Deduxeram aliquan-
do Al. reche ab *reizan* vel *reizan*, Concupiscere,
appetere. prorsus ut Lat. Avarus est ab Aveo,
auctore A. Gellio lib. X noct. Att. c. 5. Percen-
se, quæso, quotquot unquam gentium fuere di-
vites atque omnes, quos Fortuna irritavit im-
plendo, qui semper & habendo & egendo &
cupiendo exardescunt: quem, quæso, invenies,
cui modum fecerit satietas divitiarum? qui non
vitam in aliquâ ulterioris lucri cogitatione finie-
rit? Nemo est, cui felicitas sua, etiam si cursu
veniat, satisfacere possit: quandoquidem impro-
bam plerumque spem amplectuntur insperata
affecuti, & haurientium sitim concitant atque
invitant vanissimæ temerè conceptæ spei ima-
gines. Tanta certè effrænis illius atque inex-
haustæ Avaritiæ importunitas est, ut sola omnes
hominis partes affectionesque occupet, ut ad in-
juriam usque vitæ grassetur, ut per illam unam
neque virium, neque corporis, neque virtutis,
neque animi cura assit. V. hîc eundem A. Gel-
lium lib. Tertio, c. 1. Non est tamen quod mi-
remur. quicquid enim cupiditati contigit, peni-
tus hauritur & conditur; nec interest quantum
in id, quod inexplabile est, congeras. “Nun-
quam improbæ spei, ut eximie Seneca de Be-
nif. II, 27 quod datur, satis est. ed majora cu-
pimus, quod majora venerunt: multoque con-
citior est Avaritia in magnarum opum con-
gestu collocata; ut flammæ infinitè acrior vis
est, quod ex majore incendio emicuit”. Lucu-
lenter quoque Horat. Carm. lib. II, Ode 2;

Crescit indulgens sibi dirus hydrops,

Nec sitim pellit, nisi caussa morbi

Fugerit venis & aquosus albo

Corpore languor.

E gl. D, 15. in Dives.]

RICK. Ita mihi (si pronuntiationis rapidè præ-
terfugientis ratio non fefellit) Anglis Oesypum,
vel Lana succida videtur nuncupata *wool with*
the rick. quod videtur corruptum ex B. *pecke*
vel *iecke*. Dicentes enim Belgæ *iecke-wolle*,
vel *wolle met der iecke*, vili sunt vulgo ho-
minibus dicere *wolle met de riecke*. nisi ma-
lis lanam, ex quâ nondum elutus est succus &
sudor inhærens immundarum ovium velleribus.

[RICK of hay, Fœni meta, strues, acervus.
V. Reek of corn. L.]

RIDD, Expedire, extricare. D. redde. B. red-
den. V. gl. B, 16. in Erue. sicuti & gl. D, 20. in
Consiliarius. Islandis eg rid est Eruo. rudde, Erui.
Vide supra Read, Consilium. [Huc refer Scot.
Read. A.S. apæban, † apæddan est Eruere, expe-

dire. Al. irretten, irreten. Ridd magnam habet
affinitatem cum C.B. rhwydd, Prosper, expedi-
tus, minimè impeditus. rhwydhaw, pro quo &
rhyddhau dicebant, Prosperare, facilitare, expedi-
re. à quâ postremâ acceptione non longè videtur
recedere Cim. IF RAE, Navem exonero. E gl.
D, 20. in Consiliarius.]

RIDDLE, Ænigma. A.S. pæbely. Al. rattiffa.
B. rædsel. Sunt ab A.S. pæban. Per conjectu-
ram aliquid indagare. V. quæ de hoc verbo anno-
tavimus ad gl. D, 20. in Consiliarius. [V. Rede.]

RIDDLE, Cribrum. Cym. rhidyl. A.S. hpið-
ble. Al. rider. B. rede, reder, repter, riide-
ter. [Su. risel.] Videntur aliquam affinitatem
habere cum *riðeg*, Fluentum: quicquid enim
cribro incernitur, ex ipso incerniculo veluti ef-
fluere videtur. [Malim à præcedenti Ridd. vel
Fr. redon, Cribrum. L.]

RIDE, Equitare. A.S. piban. [Isl. ryda.] Al.
ritan. D. ride. B. riiden, riien. [Belgis hodie
ruter vel ruyter est Eques, equo merens; quod
quidam derivant à *riuteg*, Servator, custos; quod
equitatus præsidio bella maximè profligentur &
saluti communis patriæ consulatur. Quoniam
tamen A.Saxonibus piban † pibian est Equita-
re. pibba. Eques; satius fortasse fuerit piban &
pibba derivare ab *reiden*, quod inter alia expo-
nitur Ingruere, imminere; quoniam equestres
copiæ in hostes improvidos ac nihil tale metuen-
tes totâ plerumque vi, veluti quidam nimbus,
profundi soleant. Livius lib. XXIX, “Jam mis-
sum ab se Ser. Cornelium procellâ equestri
“hostes circumfusurum”. rursus libro XXX;
“Lentior, ut vides, fit pugna; & induratus præ-
“ter spem resistendo hostium timor: ac ne ver-
“tat in audaciam, periculum est. Equestrem
“procellam excitemus oportet, si turbare ac sta-
“tu movere volumus”. denique libro XLV;
“Hæc procella equestris primò confudit & tur-
“bavit, deinde dissipavit aciem Gallorum”. B.
interim riiden op een wagen, & Anglicum
to ride in a wagon, videntur manifestam habere
affinitatem cum Rhedæ vocabulo, quod origine
Gallicum esse tradit F. Quintilianus lib. Primo
or. instit. c. 5. Lectoris interim studiosi consi-
derationi hoc in loco relinquo illud Gem. gemm.
“Sterio onis, id est Miles. Teutonice, een rid-
“der”. ut & illa Teutonistæ; “Ruter, Rute-
“rus, ruterulus, satelles, satrapa, decurio. ru-
“ter-werck, Satellitium. in der ruter-
“werck hondert personen, Centuria. ruyt-
“ten, dat is mit eynen swerde off an-
“dere dingen een wut geluyd te maeken,
“Vibrare, crispere, coruscare”. Kiliano ruyten
en rooben est Grassari, vastare, diripere, ex-
pilare. Affinia his habet etym. Vossii in Rheda.
E gl. D, 25. in Miles, riddere.]

RIDGE of the back, Spina dorfi. D. ryg. Sco-
tis rig. B. rugge est Dorsum, tergum. Gr.
rixis est Spina dorfi. Et quemadmodum Anglis
the ridge of a bill dicitur Dorsum montis, ob si-
militudinem: ita Græcis *rixis* vocatur Ex-
porrecta montis longitudo, quæ Eustathio *ri-
xis* vocatur. Ita ferè M. Casaubonus de vet. ling.
Angl. p. 208. Huc etiam refer illud *randhpicg*.
Syrtis.

R I.

Syr̃tis. quod habet grammatica Ælfr̃. sub finem capitis Noni. [V. Rig.]

R̃IE, Secale. A.S. pỹge. Al. rogge. D. r̃ig. B. rogge. Cymr̃eis rhygen est Secale. Plinio lib. XVIII, c. 16 idem sunt Secale & Farrago: unde quoque Teut. rogge quidam censent abscissum ex Farrago. Alii, ob rubedinem putant nomen hoc traxisse ex G. rouge, Ruber: prorsus ut eorundem weyt, Triticum, derivant à wit, Candidus. Quumque gentium plurimæ hoc genere frumenti horrea sua distendant, non defuere quoque qui vocabulum rogge referrent ad r̃oge, Horreum. G. interim seigle & It. segala sunt à Secale. Hæc habet Martinius in Secale & in Rogus.

R̃IFE, Largus, copiosus, abundans. A.S. pỹfe. B. riife. Isl. riifur, Liberalis. riifd, Liberalitas. Videntur esse à C.B. rhêf, Crassus, magnus. Nisi forte malis desumptum ab eorundem C. Britannorum rhy, rhwy, vel rhwyf, Nimium. item Redundantia, nimietas. B. gerriiben est Larga manu alicui suppeditare necessaria, riifelik ieman begiftigen met nooddurft.

R̃IFLE, Expilare, rapere, spoliare. B. riiffe. Ien. G. risfer. Valde affinia sunt C.B. rhyfel, Bellum: unde rhyfelu est Bellum gerere. rhyfelwr, Bellator, miles: neque enim cuiquam potest esse ignotum quantas rapinas atque expilationes bella post se trahant. V. Nicotum in Ribler. [Majorem tamen mihi videntur habere affinitatem cum A.S. pearian. Spoliare. L.]

R̃IFLE at dice, Certare vel Sortiri tessleris, movere aleas fritillo; aleas per fritillum jacere ad vitandam imposturam. B. riiffelen. Videntur esse à r̃iir̃a, Jacio, projicio. r̃iir̃i, Jactus.

R̃IFT, Velum, velamen. B. rif vel rift est Involucrum. A.S. pỹft + pỹft est Velum, velamen. Ita halig pỹft iis est Velamen sanctimonialium. pahpỹft ðær templey. Velum templi. In antiquissimo tamen codice Rulhw. Mat. V, 40 hpỹft est Pallium: quam ego orthographiam propius ad primam vocabuli originem accedere puto, ut quæ videatur petenda ex r̃ep̃tan, Abscondere, occultare, tegere.

[R̃IFTE, Rimula. Chauc. Isl. rift est Rescisio. à r̃ifa, Rima.]

[R̃IG, G. Dougl. rigging, Dorsum, tergum. A.S. hpic̃g. Su. rygg. Isl. riggur. unde Chauceri the riggin-bone, Spina dorfi. A.S. pỹgban. V. Ridge. L.]

R̃IGGE, Sulcare.

Duha wald, Fabricius, of the say na thyng.

That art ful mychty bot of litil thyng?

Of the, Serranus, quha wald na thyng schaw.

Duhare thou thy riggis telis for to saw.

As thou was chosin capitane of were? 196, 6.

"Quis tacitum relinquat Fabricium parvo potentem vel te sulco, Serrane, ferentem"? G. Douglas in Scotica paraphr. Æn. VI, 843. Rigg

R I.

eiusdem est originis cum Ridge, Fastigium; cacumen, eminentia altius assurgens: sulci etenim per totius agri longitudinem se dorfi instar extendunt. [Riggis hoc in loco idem est ac ridges. V. Rig & Ridge. L.]

R̃IGHT, Rectus. A.S. piht. Al. reht. G. droiht. It. retto, dritto, diritto. H. derecho. D. rett. B. recht. [Isl. rettur. & Goth. R̃AHTS.] Videntur esse à r̃iç̃a, Facio: unde r̃iç̃a est Rectus atque ad amissum factus. Immo r̃iç̃a est Synesio est Vir acer & promptus ad agendum. Omnino interim adi nobiliss. Spelm. Archæologum in Dirittum. item Bignonium in Marculphi librum Primum formul. c. 24. Helvigius derivavit à r̃r̃y, Ordinavit, disposuit, direxit. unde r̃r̃y est Ordo. atque inde idem Helvigius derivat Teut. rege, riige, riie, Ordo, series rectè disposita.

[R̃IGHTEUS, Justus, æquus, rectus. A.S. pihtpỹre. Isl. rettups. à Right & wise, q. d. Qui recta ratione ducitur. L.]

[R̃IGHTWISE, nunc Righteous, quod vide. L.]

R̃IGSIE, Aries, cui unus ademptus est testiculus. Spelm. in Hurtardus. [Appellatur quoque Riggil, Ridgeling. L.]

[R̃ILL, Rivulus. à B. rioole. Huc pertinent Douglassianum ralis, & Chauc. rapled, Fluit, effluit, &c. Islandis ryll est Rivus tacite labens, unde omnia defluerunt. L.]

[R̃IM, Margo, ora. A.S. r̃ima, Ora, crepido. Su. rimsa. Islandis reim est Ligula, instita, fimbria. L.]

R̃IME, Pruina. [A.S. hrim. Al. rife. D. r̃im. Isl. hrim. B. r̃im, riip. C. Britannis hrew. tanquam sit à r̃iç̃a, Fluo. Reliqua videri possunt derivata ex r̃iç̃a, Jacio; quodd ex alto veluti defluat vel dejiciatur. immo & ex r̃eum̃s, Frigus, rigor hiemis. Martinius Angl. rime refert ad r̃iç̃a, quodd sit Fluxus quidam sive humor aqueus frigore constipatus & congelatus. E gl. D, 22. in Pruina.]

[R̃IME, Rhythmus. B. & D. r̃im. G. rime. It. & H. rima. Alamannis rima est Summa, proprie Numerus. manodo after rime, "Secundum numerum mensium"; Otfrid. I, 5, 3. A. Saxonibus r̃im est Numerus. quod, extrito s, videtur desumptum è medio Gr. ἀριθμός. Ab hoc interim r̃im Belgis rime dictus est Rhythmus. Nimirum notius est quam ut multis indigeat verbis quantopere hoc sæculo ὁμοιομετρίας gaudeant Germani, Galli, Itali, Angli ac reliqui ferè omnes Europæi: neque enim tam spectant vocabulorum accentum, aut syllabarum quantitatem, quam ut singuli versus constent æquali pedum numero similiterque definant; observato interim in hoc Metro rhythmico concentu quodam numeroso & canorum quid ex apta numerorum structurâ retinente. Gl. C, 18. in Summa, rima.]

R̃IMPLES, v. Crumples, Rugæ.

R̃IND, Cortex. A.S. pinde. Al. rinde. D. rind. B. rinde. Anglis rind est Cortex. à r̃ind̃, Pellis, cutis, corium: est enim cortex arboribus, quod corium animalibus. ita M. Casaubonus. V. Observ. nostra ad Willer. p. 74.

U u u u 2

RING,

R L

Ring, Annulus. A.S. hring. p. ring. Al. hring. ring. D. ringe. B. ring. [Teut. rinc + bring videri potest affine Gr. *κίρκος*, Circulus; per epenthesein literæ N. nam K frequenter transire in aspiratam, alibi monuimus. Hujus verò epentheseos aliquot exempla habent annot. nostra ad Keronem, in Cogitet. E gl. B, 3. in Anulus.]

RING, Tinnire, personare. Cym. rhingcian. A.S. hringan. D. ringe. B. ringen. [Quum Anglis *ringing timbrell* dicatur Sistrum, prope modum inducor, ut credam A.S. hringan primitus usurpatum de tinnulo sonitu antiquissimi illius instrumenti musici, quod Sistrum dicebatur. Atque ita hringan erit à hring. Annulus: quandoquidem constat argutum illum ac streperum instrumenti garruli sonum edidisse annulos æneos radio ferreo concussos atque agitato. E gl. 32. in Tintinabulum.]

RING, Circulus vel coetus noxiorum in orbem collectus, ex quo singuli deinde ad supplicium evocantur. De tali circulo supra nonnihil diximus in voce *Rank*. De tali circulo est illud Chauceri:

Winos infernal judge, of Crete the king,

How cometh thy lotte, thou comest on the ring. Ar. v. 1.

[V. Ring, Annulus.]

[RINGDOVE, Palumbes. Denominationis ratio petenda est ex eo, quod Latinis dicatur Palumbus torquatus; quoniam collum ejus circulo quodam, torquis instar circumcingitur. unde & Danis nuncupatur ringeldue. B. ringduye. & Al. ringeldue. E gl. D, 4. in Palumbes.]

[RINK, Homo. vet. Angl. A.S. rinc. quod volunt esse ab Isl. rekur, Vir, strenuus miles. L.]

[RINSE, Eluere. Arm. rincal. Su. rensa. Isl. breinsa. Skinnerus non ineptè derivat à B. & Al. rein. D. reen, Purus, mundus. quæ cum Isl. breinn & Su. ren sunt à Goth. hringan. Mundare, purgare. V. Rense. L.]

RIOT, Tumultuari, nepotari, bacchantium instar lascivire & pergræcari. D. rate. B. ræbotten. G. ravoder. quod H. Stephanus deducit à *ῥαδόντι* vel *ῥαδόντι*, Sursum ac deorsum ire. Hesychius interim verbi significationem latius extendit, cum ait, *ῥαδόντι*, ἀνω καὶ κάτω βαδίζον. πρὸς δὲ τὴν πρὸς, καὶ ψόφον ποιεῖν, καὶ φρεσὶν πρὸς ποιεῖν, καὶ ῥαδόντι. Hebræum interim *ריו* exp. Inebriari, saturari. Huc etiam refer quæ habet Menagius in *Riotes*. --- *Riot* etiam de Rifu soluto ac tumultuoso usurpant Scoti. unde illud Virgilii *Æneidos* V, 181:

Illum & labentem Teucris, & risere natan-tem:

Et falsos rident revomentem pectore fluctus.

Sic transtulit Dunkellensis episcopus:

The Trojanis lauchis fast seand him fall,

**And hym behaldand swym, thap kek-
lit all,**

**Bot maist thap making gam, and
grete riot,**

R L

To se him spout salt watter of his throt. 133, 31.

Illud quoque *Æneidos* I, 751; "Ingeminant plausum Tyrii, Troesque sequuntur". Ita reddidit Scotica rev. Antistitis paraphrasis;

The guld and riot Tyrianis doublit for joy,

**Syne the reird followit of the zoun-
keris of Troy.** 37, 11.

[Videntur esse ab Isl. hriocra, Cum impetu ferri aliquid. L.]

[RIP, Disfluere. A.S. hrip. L.]

RIFE, Diligentius inquirere, excutere. A.B. Derivant ab A.S. hrip. Disfluere.

RIFE, Maturus. A.S. ripe. Al. riifer. B. riip. M. Casaubonus derivat à *ῥίπω*, Vergo, inclino: quod vult propriè intelligi de maturis frugibus & segetibus, quorum maturitatis indicium est cum vergunt & propendent. [Mihi tamen ripe. per quandam literarum transpositionem videri potest desumptum è medio Gr. *ῥίπης*, Maturus, præcox, i. benè à sole excoctus. Gl. Lipsii in ripoton, Maturitate.]

RISE, Surgere, erigere se, oriri, ascendere in altum. [A.S. risan. Al. reison.] D. reise. B. reise. Videtur primò de *ῥίσι* salientis aquæ usurpatum. Martin. in Scando. Ita quoque videri potest primò usurpatum de arboribus ex ipsâ radice quasi exsurgentibus: ut sit à *ῥίζα*, Radix. [Quidni ab Isl. rifa, Surgere. & Goth. *REISAN*. quod occurrit in *NRKEISAN*. Surgere? L.]

RISE Chaucero est Virga, furculus. **As white as is the blossome on the rise.** Mi. T. 216. **As white as lillie or rose on rise.** R.R. 1015. Danis etiam *riis* est Virga, furculus. *riis-gierde*, Virgultum. *riis-troe*, Frutex. B. *riis* Kilianus derivat à *riisen*, Surgere. Proflus ut Vossius de Orig. & progr. idolol. libro V, c. 6 Lat. Surculus à Surgo deducit; quod ex aliquo majore ac validiore ramo exsurgat. A Surgo igitur fuerit Surgus, vel à Surco fuerit primò Surcus, ac diminutivè Surculus. nam antiquis C pro G in usu erat; quemadmodum videre est in Duillii columnâ rostratâ. Hæc ibi Vossius, ac plura etiamnum habet ejusdem etym. Lat. in Surculus. [Isl. *hriisa* Sylvam denotat. A Celtis petenda sunt omnia. nam Hibernis *Rasan* est Fruticetum. à Ras, Frutex. L.]

[RISK, Periculum, discrimen. G. *risque*. It. *rischio*, arisco. H. *riesgo*. correr *riesgo*, to run a risk. Skinnerus cum Minsevio omnia suspicatur deducenda ab H. *risco*, Rupes alta & prærupta. Addit vir doctus occurrere etiam in Lexico Porti G.B. *ῥιζακάρω*, Periclitor. *ῥιζακάρης* seu *καλοζιεύης*, Fælix, & *ῥιζόν*, Fatum, fors, quod putat non absurdum petere à Gr. *ῥίπτω* pro *ἀναρίπτω* & *ῥύβω*. L.]

[RITT, Deglubere. A.B. Ab. Isl. *reyta* idem notante. L.]

RIVAL, Rivalis. De hac voce hæc habet etym. Vossii: "Rivales dicti à Rivo, qui (ut in Horatii Artem poet. Acro scribit) in agris rivum haberent communem, & propter eum sæpe discrepabant. Vertere posses *ῥιζώντες*. est enim ea vox ἀπὸ τῶν *ῥιζώντων*, A puteis. Sed & "Riva-

“Rivales in glossis Philoxeni exponuntur ἀνταγωνισταί ita dicti, quasi in unum amorem derivantes, ut Nonius interpretatur. At Donatus arbitratur esse translationem à bestiis: ita enim in extremam scribit Eunuchum; Rivales dicuntur æmuli de mulieribus, factâ translatione nominis à feris bestiis, quæ sitientes, cum ex eodem rivulo haustum petunt, in prælium contra se invicem concitantur. Sed simplicius veriusque est Rivales dici, quia, ut agricolæ rivum habentes communem, de usu aquæ, ut de aquæ ductu & aliis, sæpius contendunt; ita hi certant de eadem amaliâ.”

RIVE, Discerpere, frangere. Cim. RINPA. D. rissue. B. riiben. [Su. risswa.] Hinc D. rissue. Isl. brisa, ryfa, & Belgis riibe est Rastrum, instrumentum rusticum, quod glebas radendo comminuit. Videri possunt desumpta ex ῥιζύνω vel ῥιζύωμι, Frango, rumpo, præsertim cum G & F non raro inter se commutentur; ita Gero est à ῥίγω. Ningo à ῥίγω. Tergus ab Æol. ῥίφος pro ῥίφος, Corium, pellis. Ad eandem quoque originem refer Angl. rjwell & B. ruyffel, Ruga. Nisi forte postremum hoc referre malis ad Æolicum ῥυφόν, Incurvum.

RIVE Chaucero Bal. Lad. 27 videtur positum pro Arrive, Appellere, in portum se recipere. V. quæ supra diximus in Arrive.

RIVER, Flumen, fluvius. G. riviere. It. riviera. H. rio. B. ribier. Nupera sunt, ac videri possunt desumpta ex ῥίω, Fluo. Olim A.Saxonibus flob & ea dicebatur Flumen.

[RIVET, Infigere. à G. river, Clavum fortius figere. vel à rebattre, Iterum percutere. sed prius longè præfero. Skin.]

RIVLE, ruffe, Rugare, striare. B. ruyffelen. V. Rive, Discerpere, quod fuit pauld ante. [A.Saxonibus gerijleb est Rugatus. L.]

[ROAN alias Roes of a fish, Piscium ova. B. roghe. Isl. brogn. L.]

ROAR, v. Rore, Fremere.

ROBB, Furari, spoliare, latrocinari. G. robber. It. robbare, rubbare. [Al. roubere est Prædo, abactor. A.Saxonibus peap & peop est Præda, spoliium, rapina. peapian & neopian. Spoliare. peapepe & neopepe. Latro, ficarius. B. roof, rooben, roober. D. roff, roffue, roffue. Su. rofwa. Anglis to bereave est Spoliare. Ac peop quidem videri potest ortum traxisse ex ῥώπιος, Merces, mercimonium, vel, quod huic nostræ originationi accommodatius est, Sarcina ex diversis rebus in unum quasi fasciculum congestis constrictisque constans. Tnis γὰρ, auctore Suidâ, ὅτι τὴν παντοδαπὴν φόρτον ῥώπιος εἰρήκει. Gallorum interim robbe, Itolorum robba, H. roppa (unde & Gallis robbeur & defrobbeur, Anglis robber dictus est Sicarius, prædo negotiatorum mercimonis & viatorum sarcinis inhians) videntur quoque ex eodem ῥώπιος ortum traxisse. At peap. quod ubique in monumentis A.Saxonicis occurrit, non incommode quoque videtur posse referri ad peap. Vestimentum: ut propriè olim usurpata fuerit vox de Vestium despoliatione. Prorsus ut λωποδότης Græcis est Spoliare vestibus. λωποδότης, Fur, graffator. ὁ τὴν ἱμῆτιν ἀποδύων, ut Eustathius ex-

ponit; addens & ὁ λωποδότης vocari. V. lexicographos. Immo & ipsum quoque Spolio viri docti magno consensu deduxerunt ab Æol. ῥοβλῆ pro ῥολῆ, Stola, vestis: ut nihil aliud sit Spoliare quàm ῥοβλῆ five Amictum alicui eripere. Observavit genuinam verbi significationem T. Livius libro VIII; “Tunc Papirius, redintegratâ irâ, spoliari magistrum equitum, ac virgas & secures expediri iussit. Fabius fidem militum implorans, lacerantibus vestem lictoribus, ad triarios sese recepit”. & rursus lib. XXIX; “Pleminius accensus irâ domo sese proripuit; vocatósque tribunos nudari, ac virgas expediri jubet. Dum spoliandis iis tempus tertur; repente frequentes milites concurrerunt”. Apulejus I Miles. “An ignoras nudum nec à decem palæstritis spoliari posse”? Ab hac enim primogeniâ verbi significatione Spoliarium olim dicebatur Locus ante balneum, in quo loturi sese spoliabant, hoc est vestes exuebant, quos Capfariis custodiendas relinquerent. Græcis locus ille, ubi Amictum exuebant, ἀποδυτήριον dicebatur, ab ἀποδύω, Exuere. Usus est eâ voce Plinius jun. libro V, epist. 6: “Apodyterium balinei laxum & hilare excipit cella frigidaria”. Sed hæc sunt alterius loci majorisque otii. Hactenus gl. C, 20. in Vastat, uuaftit, roubot. Aliter Goth. gl. in BIK ANBAGDANN. Spoliaverunt. à quo prisco verbo, inquit Junius, retinuerunt Angli suum rob, &c. Hanc originationem præferendam puto. L.]

ROBE, Palla, toga, trabea. G. robbe. It. robba. H. ropa. Sunt à semibarbaro rauba vel rau-pa. V. Voss. lib. II de Vit. sermonis, c. 16. [& hoc ab A.S. peap. Vestis. L.]

ROBUCK, Caprea. A.S. næge. pahdeop. pan. Al. reh. D. raa, raabuck. B. ree, reen, reyn, reynner, reynger. Cæterum ut reynger videri potest factum ex Rangifer, (quomodo Gesnerus animal hoc dictum censet à cornuum ramis, Teutonicè rancken nuncupatis) ita hic ipse Rangifer videri potest Belgis reyn & Cimbris *RIKK dictus à reyn & *RIKK, Purus; ob concinnam nitidamque totius corporis speciem, quæ maximè in hoc animalculo elucet. Omnium certè membrorum compagem in hoc animali recto ordine decentérque constructam esse, plures jam olim annotârunt. V. Voss. de Orig. & progr. idol. lib. III, c. 57.

ROBUST, Robustus. “Robur propriè, ut ait etym. Vossii, est corporis fortitudo: estque à colore robo seu robeo, hoc est, rubeo; ut quidem Festus arbitratur. Robum, inquit, rubro colore & rufo significari, ut bovem quoque rusticici appellant, manifestum est, unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta est Robur. hinc & homines valentes & boni coloris Robusti”. Sed, quod non satis perspexit Festus, robur color, & robur diversæ sunt originis. &c. V. reliqua in ipso etymologico.

ROCHET or surplice, Superpellicium. G. rochet, roquet. It. rocchetto. Sunt à semibarbaro Rochus, roccus pro Tunica. V. Voss. lib. II de Vit. ferm. c. 16. V. Spelm. gl. archaiol. in Roccus: magis tamen in Rochetum. [Diminuti-

vum esse videtur ῥῶ ποκα. Tunica, quod Skinnero non displicet formare à πῦγγ. Dorsum. quia dorso obtenditur. L.]

Rock, Colus. It. *rocca*. H. *rucca*. D. *roct*. B. *spinroch*. [Helvigijs derivavit à ῥπγ, Extendere, diducere. Adi quoque Martinium in Colus.] gl. D, 15. in Colus.

Rock, Rupes. G. *roc*, *roche*, *rocher*. It. *rocca*, *roccia*. H. *roca*. B. *rots*. Videntur ortum traxisse ex ῥῶτ, quod exp. ῥῥῡμ, ῥῥῡμ. Ruptura, fissura, unde ἀμφὶ ῥῥῡμ πῖρος Apollonius Rhodius dixit Petras undique abruptas. Interim ῥῶτ & ῥῥῡμ sunt à ῥῥῡμ, Rumpo: prorsus ut Rupes est à Rumpo. Cretensibus quoque, teste Stephano in ῥῥῡμ, Locus præcisus ac præfractus dicitur ῥῥῡμ. nempe ab ῥῥῡμ, Frango, rumpo. Aliis quoque Græcis ab eadem origine ῥῥῡμ vocatur. Hesychius; ῥῥῡμ, ῥῥῡμ, πῖρος, ἀπὸ ῥῥῡμ. A.Saxonibus quoque poc o-lim pro Rupe usurpatum, docet nos gl. Cottonianum p.143, cum ei Obelisci dicuntur ῥῥῡμ-poccar. quod sint veluti Lapideæ quædam rupes.

Rock the cradle, Movere, concutere, agitare cunas. [G. *rocquer*.] Videtur esse à Teut. *rucken*, Trahere, loco movere. M. Casaubonus derivat ab ῥῥῡμ, ex quo est ἀνοῖζῡμ, quod Hesychio exp. Infantes manibus certo ritu agitare vel quaterere. de quo ritu multa viri docti ad illud Persii "Tunc manibus quatit" — [Facilius longè & verius mihi peti posse videtur ab Ἰλ. *brocka*, Cum impetu quodam moveri. L.]

ROCKE Chaucero usurpatur pro *lurk*.

Take heed (quod this little Philobone)

Where enby rockety in the corner pond,

And sitteth dirke, and ye shall se anon

His leane bodie, fading face and hond.

Himself he fretteth, as I understond.

Vide porro quæ infra dicimus in *Rucke*.

ROD, Virga. B. *roede*. Putant corruptum ex ῥῥῡμ, Virga. à quo derivant etiam Lat. *Raudus*, necnon *Rudis* vel *Rude*, quod significabat ῥῥῡμ ἀνέγρῡμ, Virgam impolitam, quâ certabant gladiatores: unde hoc certaminis genus Plutarcho in magni Alexandri vitâ dicitur ῥῥῡμ ῥῥῡμ. Omnes verò isthac gladiaturâ emeriti & rude jam donati, *Rudarii* appellabantur; ut videre est apud Suetonium in *Tiberio*, cap. 7.

RODE for ships, Statio navium. G. *rade*. D. *rei*. B. *ree*, *reede*. [Su. *ree*.] Videntur esse à Teut. *reeden*, Apparare; quod ibi naves soleant se ad cursum præparare. Cimbri quoque suum ῥῥῡμ, Præparare, maximè olim accommodabant præparationibus nauticis: planè ut Belgis quoque *reeden de schepen* est Instruere naves. [Haud scio annon rectius arcessi possint ab Ἰλ. *hryda*, Hyemare. quod Verelius derivat à *hryd*, Tempestas. L.]

RODE into the enemies cuntry, Incurfio in agrum hostilem. G. *roder*. B. *roden*, *rottepen*

usurpantur pro Concurrere, cursitare, multa loca pervagari. Fortasse sunt à ῥῥῡμ, quod Hesychio exp. ῥῥῡμ, ῥῥῡμ, Cum impetu quodam ferri & currere. Cymræis interim rhodio est Ambulare. de quò vide J. Davies.

ROGUE, Erro, scurra vagus. Græcis ῥῥῡμ est Homo nihili, denominatione à veste lacerâ rejiculâque desumptâ. J. Davies derivat ex C.B. rhodiad, Vagabundus, erro, mutato D in G. M. Casaubonus vult esse ab ῥῥῡμ, ῥῥῡμ, Otiosus, iners, ignavus. atque adeò huc etiam faciet illud *arga*, quod occurrit apud P. Warnefridum de gestis Longobardorum lib.VI, c. 19. de quo nos multa in Observatis ad Willer. p. 37. *RAPPA* lex. Runico exp. Timidus. Iisdem quoque Cimbris *RAPPNA* erat Ignavus: unde eidem lexico *NERIPNA* exponitur Ab exercitu repulsus tanquam imbellis & inutilis armis. Quod si quis tamen convitium hoc magis à forensi quàm militari infamiâ mutuatum putet, ac censeat ita primitus dictos Delatores criminatibus infames atque omnibus exosos, non desunt quoque in eodem lexico, unde petas vocabuli originem: nam ῥῥῡμ Cimbris erat Deferre. *RIPPNA*, Delatus. *RAPPNA*, Delatio. Theot. ruagen & ruogen erat Accusare. pro quo A.Saxones *ppegan*. Gothi *VRXHAN* dicebant. *Rogue* Gallis dicitur Superbus; quod ab Arrogans derivat H. Stephanus p. 116 Hypomnes. de linguâ Gallicâ. at p. 13 tradit oriundum videri posse ex ῥῥῡμ. Hebræis ῥῥῡμ est Malus, prævus.

[ROILL, Circumcurrere, vagari. Chauc. Quamproximè accedit ad Arm. ruilla, quod vide in *Roll*, Volvere. L.]

ROIST, Grassari, violenter agere. *roister*, Grassator. G. *rustre*. [Hlutreister est Clamosus. Liqueet vocabulum esse compositum, cujus prima pars est hlut. Clarus, sonorus. At postrema est reister, quod fortasse affine est Angl. *roister*, Grassator. vel à Cim. *RIHIA*, Concussor; quod habes in Epicedio regis Regneri Lodbrog, § 15. Nisi malis deducere à ῥῥῡμ, Impetus cum acuto quodam stridore tumultuque. vel à Cim. *RIHIA*, Robustus, validus, fortis: quod ipsum tamen ortum traxit ex ῥῥῡμ, Confirmo, corroboro. unde & ῥῥῡμ, Corroboratio, ῥῥῡμ, Corroborandi vim habens. ῥῥῡμ, Validus. ῥῥῡμ, Invalidus. &c. Huc etiam libens retulerim G. *reistre*, Miles e quo movens. de quo nonnihil Menagius. Ex annot. ad gl. Keron. in Clamosus, hlutreister.]

ROKETTE Chaucero est Linea vestis feminarum, quæ eidem quoque *suckenie* dicitur. G. *surquenie*.

Fraunchise had on a suckeny,
That not of hempe herdes was,
So faire was none in all Arras,
Lorde! it was riddleed fetisly,
There ne was not a point truly,
That it nas in his right assise,
Ful well iclothed was Fraunchise,
For there nis no clothe sitteth bette
On damosell, than doth rokette,
A woman wel more fetise is
In rokette, than in cote itwis,

The

**The white rokette riddled faire
Betokeneth that full debonaire
And swete was he, that it yhere.**

R.R. 1233.

Gallicum poema, unde hæc sua transtulit Chaucerus.

*Son habit fust de surquenie,
Mais elle n'estoit de bourras,
Si belle n'eust jusqu'à Arras,
Si bien estoit cueillie & joinee,
Qu'il n'y eust une seule poinee
Qui a son droit ne fust assise.
Bien estoit vestue Franchise;
Car nulle robe n'est si belle
De dame ne de damoyelle.
Femme est plus cointe & plus mignote
En surquenie, qui fust blanche
Monstroie qu'elle estoit douce & franche.*

[V. Rochet.]

ROLL, Volvere, volutare, versare. G. rouler. H. arrollar. D. rolle. B. rollen. [Su. rulla.] Sunt ex semibarbaro Rotulare. [vel potius ab Arm. ruilla, Hib. rolam, Volvere, roladh, Volumen. L.]

ROMANT. [G.D. roman. G. romans. It. romano.] Pasquier livre VIII de ses Recherches, chap. 1, credit Romanos victores pluribus profligatis à se populis imposuisse Præsides, Prætores, Proconsules cum annuâ potestate Justitiam administraturos Latine. Non enim contenti totas gentes ditioni suæ subicere, porro quoque voluerunt eos jus Romanum excolere, Romanique fori eloquentiam exercere. Unde neque fieri potuit, ut non exiguo temporis spatio interiret vetus lingua Gallica, & duplex alia Gallicæ linguæ denominatio in locum veteris succederet, Roman, & Walon. Omnino vide Menagii Orig. in Romans.

ROMARIN, rosmarin, Salutaris herba, rosmarinus. Maroni in Culice etiam dicitur divisim Ros marinus. "Liliâque & rores, Nonacria thura, marini". Nasoni quoque libro III de Arte vocatur Ros maris. putaturque Ros dici, quia fit roscidæ naturæ: vel quia potissimus ejus usus in aspergillis: Marinus verò dicitur, vel quia in locis marinis felicissime proveniat: vel quia saporis est marini, h. e. amari.

ROOD of land, Roda & rodata, quod idem est cum Virgatâ. V. Somneri gl. in antiquos scriptt. hist. Angl. ubi docet quid sit Virgata terræ.

ROOD, roodtree, roodbeam, ac frequentius simplex rood Chaucero est Lignum crucis, supplicium crucis, imago crucifixi Salvatoris picta, sculpta, vel ex metallo fusa. *He lieth in grave under the rodebeme. W.B. 496. That for us died on the roodtree. Cl. Ox. T. 558. Christ for his peple died on rood. Pl. T. v. 1284. After Christ was done on rood. R.R. 6564. The sothfast Christ starfe on rood. 164, a. I loking up unto that ruffull rood. Magd. 204.* A.Saxonibus pro idem denotat. Crux & staurus, pro gl. Ælfr. 18. atque ita quoque gl. R. 30. Passim adhæc occurrit vox in Evangeliiis A.Saxonicis. ut Matth.

XVI, 24. XXVII, 32 & 40. Marc. XV, 21 & 32. Luc. XXIII, 26. Joh. XIX, 17 & 25. quibus adde illud Scintillarii titulo XI; nacobne Epyrte. nacobne pro Epyrter. nacob polga. "Nudum Christum, nudam crucem Christi, nudus sequere". & illud ejusdem Scintillarii tit. XLV; tþam gemetum pro byð upahayen. þænne oþþe þuph þophærebnyrre pro be drihtner pe beþað. oþþe þænne þuph midþropunge nehyrter neobe hyr upe pe getellað. "Duobus modis crux tollitur: cum aut per abstinentiam, crucem Domini bajulamus; aut per compassionem proximi necessitatem illius nostram putamus". S. Basilii regula III; he let hine ahon on pro be gealzan be hyr agenum pilan. "Passus est se affigi patibulo crucis pro priâ voluntate". Ita quoque M. Gregorius Pastor. III, 1; De nolbe bion kynning. 7 hyr agnum pillum he com to pro be gealzan. Quod vocis originem attinet, quemadmodum hoc nostrum Etymologicum in verbo Mete, Metiri, pluribus ostendit A.S. mæl primò Pictam rei alicujus imaginem in genere significasse, postea verò *met* ið-xlo usurpatum de similitudine Crucis & Crucifixi; ita & hic monendum vocem pro derivatam à Cim. RAPA, quod Run. lexicon exponit Simulachrum: indicio satis manifesto, vocabulum pro primâ suâ significatione olim denotasse Simulachrum quodvis, donec peculiari magis ratione restrictum est ad Sospitatoris cruci affixi, nec non ad ipsius quoque Crucis imaginem. Menagii origines linguæ Gallicæ in voce Rouë multa habent huc pertinentia: *On estend ceux qu'on rouë sur un croix, qu'on appelle de saint André.* &c. v. locum. Scotis rude est Crux, lignum crucis, infelix arbor. V. quæ de hac voce adscripsimus in Rude, Crux.

ROOF, Tectum, laquear, contignatio. Goth. *hkr̥t*. Cim. RAMP. [Ill. rof.] A.S. hpor. B. roef. Sunt è medio Gr. *ῥοφῶν*, Tectum. Plurima similis derivationis exempla attulimus ad gl. D, 31. in Bonus, gûder. [V. supra good, ubi pleraque exempla adducuntur. L.]

ROOK, Cornix frugivora. Aristoteli *ορνιθολόγος*. B. roeck vel roeckvogel dicitur. à fumo sive colore furvo, ut cenlet Kilianus. nam Belgis rook est Fumus. V. tamen gl. D, 4. in Gracculus, [qui Alamannis dicitur rûch. A.Saxonibus hpoc. L.]

ROOM, Locus, spatium loci liberum; item Loca in ædificiis distincta. Goth. *knms*. [Ill. & Su. rum.] A.S. rum. Ita Luc. II, 7; ubi Arg. codex habet *NI VAS IM KNMIS IN STALAM PHAMMA*. In translatione A.Saxonica legas, *hiz næþbon rum in cumena hyr*. "Non erat eis locus in diversorio". M. Casaubonus sequentia hæc, veluti ad originem vocabuli pertinentia, adducit: *ῥῶμος*, Tractus, intervallum loci, distantia. *ῥύμος*, Vicus, seu liberum illud inter ædificia spatium ad ultro citroque comitantium usum, quod vulgo *Stratas* dicimus. *ῥυμοποιία*, Per vicos partior aut seco. Videtur itaque Casaubonus sensisse vocabulum primò intellectum de tali locorum laxitate, qualem in plateis aut vicis publicis deprehendimus. Sed fortasse re-

R O.

*Q*uid derives ab illo *roume*, Laxus, spatiosus, latus, quod pauld post sequitur.

ROORE vel *rore* Chaucero est Concitatio ex concursu turbulentæ multitudinis. B. *oproer*. *Why nill I bring all Troie upon an roore?* Tr. lib. V. 45. *The governour hope to have letted thilk election, and under that moken rore have arered.* Test. p. 486, b. Refer ad illud *Rear* vel *Rere*, quod vide in *Raise*.

ROOT, Radix. Cim. *RAAAH*. [Su. rot.] Omnino interim Theotiscis rade, rode vel rote videtur olim denotasse Radicem; præsertim cum inde adhuc reservaverint suum *wt-raden*, *wt-roden*, *wt-ropen*, Eradicare. Angl. *to root out*. Danis roed est Radix. roedfast, Radicatus. Ill. root est Radix. ratur, Radices. [Minimè interim nuperum esse Angl. root, discimus ex Run. lexico in *AMBARH*. ubi *PIPIE RAAAH TRH*, "Grande lignum radices." Kero in *Exstirpator*, urriutto.]

ROPE, Funis, restis. Goth. *KAINS*. Cim. *RHB*. Ill. reip. A.S. *pap*. D. *reeb*. [Su. rep.] B. *reep*, *roop*. Cym. *rhaff* vel *rhefaug*. M. Casaubonus de origine Angl. *rope* differens hæc habet: "ῥῶψ, Virgultum. Plurali (quod magis usitatum) ῥῶπες, Virgulta; ἱκαντάδῃ φυνῆ, ait Eustathius, Plantæ lori vicem præbentes. Sæpius hoc inculcat Eustathius, quia apud Homerum (præter quem vix alius habet) eâ plurimèque notione verbum occurrit, ut vel Funem, vel materiam funis denotet. Adscribam unum de multis locum, cum Eustathii explanatione, ut tantò magis, quod inculcari satis non potest, appareat quàm multa Homero debeat Anglica lingua; sed & Homerus veteribus Anglis, qui tot ejus vocabula apud Græcos ipsos antiquata sua faciendo conservaverint. Homerus igitur Odyss. κ, ubi inducit Ulysses de cervo ingentis magnitudinis à se transfixo & occiso narrantem inter alia de fune ab eo contexto, quo cervum ligatum gestare posset, hæc habet verba:

--- αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμενος ῥῶπας τε λῆγους τε

Πίσμα δ' ὅσσην τ' ὄργανον ἱερεφίς ἀμφοτέρωθεν

Πλεῖσταί μοι, συνίδησθε πόδας διανοῖο πλάγας. id est.

"Cæterum ego avulsi virgultaque viminæque Funæque ad ulnæ longitudinem bene torto undique Complicato colligavi pedes ingentis monstri: ubi Eustathius, cujus verba etiam H. Stephanus super hoc verbo citat, ῥῶπες, inquit, φυνῆ ἱκαντάδῃ καὶ οὕτως ἐκλήθησαν, ὥς καὶ πῖσμα, (ὅ ἐστι χοίριον) ἐξ αὐτῶν ἐκείνων ἔργον ἐκλήθησθαι. id est; ῥῶπες, Plantæ vel frutices instar lori tam flexibiles & sequaces, (vel vitiles) ut etiam πῖσμα (quod propriè Funem majorem vel nauticum significat) ex illis torqueri seu neri possit". Hactenus Casaubon. Sirpare est alligare Varro lib. IV de L.L. Est autem Sirpare à Sirpus. Ipsum verò Sirpus à ῥίπος κατὰ μετέθεσιν Æolibus & Latinis usitatum. ῥίπος enim ut ῥίπος sunt ῥάγμι. &c. Vossii etym. in Sirpare. Casaubonia huic originationi consentanea sunt, quæ habet Martini lexicon etym. in voce Funis: χοῖ- propriè est Juncus: ac deinde quoque Fu-

R O.

niculus è junco contortus & plexus. atque aded Germ. etiam *Schnur*, quatenus Funem vel Tæniam denotat, ex eo crediderim desumptum: tanquam per contractionem factum sit ex Lat. conico χοῖνος. Ill. snare est Restis, funis. D. snor est Linea, funiculus, restis. Item snor, Volvo, torqueo,necto. iisdem denique snor reb est Torquere funem. [Etymon videntur retinuisse A.Saxones, quibus parpan est Vincire. L.]

ROPES vet. Anglis idem quod *guts*, Ilia, intestina. Joh. Lidgate in prologo Thebaidos:

After supper slepe will done none ill,

Wrap well your headclothes round about.

Stronge nottie ale will make you to rout;

Take a pillow, that ye lie not lowe;

If need be, spare not to blowe.

To hold wind in mine opinion

Will engendre colles passion,

And make men to greben on her ropes.

When thei have filled her matres and her cresses.

[Verà vocis proprietate satis jam exploratà, vixdum cœperam de origine vocabuli cogitare, cum post ingens transacti temporis intervallum reminiscerer me olim inter Teutonicarum originationum schedas retulisse quædam ab hujus etymologiæ ratione haudquaquam abludentia. **Romp**, **rump**, i. **beuck** vel **buyck**, Truncus corporis, thorax unâ cum ventre. Nescio an descendat à ῥῦμω, eâ nimirum notione, quâ Scholiastes Apollonii Rhodii ad v. 144, lib. Quart. Argon. ῥῦμβονας exponit Implicationes & circumvolutiones spiræ serpentis: nam talem esse intestinorum in corporis trunco posituram, nemo ignorat. Quemadmodum igitur plurimi credunt Latinis Ilia denominata ἰλὴ τῆς εἰλῆς, Involvere, circumvolvere: ita quoque nemini novum videri debet Locum ilia capientem Teutonibus à circumvolutione denominatum. Ab hoc ipso denique **romp** Belgis etiam Venter videtur dictus **ropfack**, quasi **rompfack**: quamquam origo vocum **romp** & **rompfack** videatur quoque referri posse ad ῥοφᾶω vel ῥοφῶ, Sorbeo, absorbeo. ῥωπιζω denique exponitur etiam Miscellaneam condituram facio, misceo: quod maxime competit ventri. Hæc olim. In quibus licet quædam non invitius retractaverim, nunc tamen non videtur quicquam in iis etiamnum loco movendum. E gl. Cott. p. 78. in Extalibus, poppan. V. *Rappes*.]

RORE, *roar*, Fremere, rugire, mutire. A.S. *papan*. G. *reer*. B. *reeren*. Videri potest verbum factum à vehementiâ vociferationis; nam ῥωρὸς Hesychio est σφοδρὸς καὶ τὰ κρόται.

ROSE, Rosa. Cym. *rhôs*. A.S. *pyre*. Al. *rose*. G. *rose*. It. & H. *rosa*. D. *rose*. B. *roose*. [Su. ros. Ill. roos.] Fortasse est ex ῥῶσος, quod Coccinum flammeumque colorem significat, qualis est rubricæ Sinopicæ. V. tamen etym. Vossii.

[**ROSEMARY**, Rosmarinus. Vide *Romarin*. L.]

ROSIN,

R O.

ROSIN, Refina. G. *resine*. It. & H. *resina*. Græcis *ἐσίνη*.

ROSTE, Affare, torrere. G. *rostr*. It. *arrosta-re*. B. *roosten*. V. gl. D, 8. in Tosta caro. Ex orthographiâ, quam sequitur Teutonista, facile colligas verbum olim usurpatum de iis rebus, quæ torrebantur craticulâ: nam apud eum legas *roist*, *roister*, Crates, craticula. & *roistren*, *harsten*, i. *braiden*. [Alamannis est *rosten*, *girosten*. Arm. *rosta*. C.B. *rhoistio*. & Hib. *roistam*. L.]

ROT, Putrescere, computrescere. A.S. *rotan*. B. *rotten*, *verrotten*. [Su. *rota*.] Non defuerit, qui B. *rot*, *verrot* deducerent ab It. *corrotto*, Corruptus. Sed A.S. *rotan* exigit, ut aliam quæramus etymologiam. [Et unde ea quærenda nisi apud Islandos, quibus *rot* Putredinem significat? L.]

[ROTE Mercatoris fabulâ de Berino v. 3281 of *falshe*, *that were rote*. ubi *rote* est, ni fallor, purum putum A.Saxonice *pute*. Hilaris, lætus. q. d. Qui perfidiâ seu dolo erant læti. L.]

ROTE Chaucero est Musicum instrumentum
Certainly he had a merrie note,

Whele couth he sing and playen on
a rote. Fr. Pr. 28.

L. Noellus in A.Saxonico exegetico expositurus vocem *pute* adducit hunc ipsum Chauceri locum, judicatque *rote* eo in loco significare genus citharæ, a *kind of harp*. Ipsumque adeo instrumentum A.Saxonibus *pute* dictum à *put*. Lætus, hilaris; quod ejus moduli mirè humanos animos deliniant atque exhilarent. Lyra, *rotte*. Rotta, idem; gl. D, 28. Vide quoque quæ in eodem glossario immediatè ante annotamus in Cythara, *harfe*. Occurrit & vox apud Otfriedum, cui tamen Lira, *harpha*, *rotta* videntur distingui libro V, c. 23, v. 395:

Sih thar ouh al ruarit,

Thaz organa fuarit.

Lira joh fidula,

Joh managfaltu suegala,

Harpha joh rotta,

Joh thaz jo guates dohta, &c.

[ROTHER idem cum *Rudder*. q. v. L.]

[ROTHER-BEASTS, anno 21 Jac. c. 28. ab A.S. *hpyþepu*. Boves, vaccæ. gl. Cott. 3. *hpyþepa* *heopde*. Armenta. *hpeoþep-hypde*. Armentarius. Hinc Stercus bovillum ad hunc usque diem Herefordensibus vocitatur *rother-soil*. L.]

ROUCHEN, ROUK Chaucero est Jacere.

The shepe that rouketh in the folde.
Kn. T. 450.

Now rise my dere brother Troilus,

For certes it non honour is to the

To wepe, and in thy bedde to roukin
thus;

For truly of o thing trust to me,

If thou thus ligge, a daie, or two or
thre,

The folke wol wene, that thou for
cowardise

The fainest sick, and that thou darst
not rise. Tr. lib. V, 407.

R O.

Virgilius *Æneidos* XI, 569 describens Metabum, filiolum Camillam in montibus ac sylvis lacte ferino educantem, utitur his verbis:

Pastorum & solis exegit montibus ævum.

Hic natam in dumis, intérque horrentia lustra,

Armentalis equæ mammis, & lacte ferino

Nutribat; teneris immulgens ubera labris.

Quem locum sic vertit Scotica paraphrasis:

So that in manere of hirdis in pasture

On wyldre montanis he wonnit al his age:

Quhare that hys doughter, amang
buskis rouk,

In derne sladis and mony sloggy ouk.

With milk he nurist of the beistis
wilde,

And with the pappys fosterit he hys
child:

Of sabage kind stude meris in that
forest,

Oft times he thare breistis mylkit
and prest

Within the tendir lippis of his get.

384, 20.

Inter describendum videor mihi deprehendere *rouk* hoc in loco non esse verbum, sed aspera senticeta vocari *rouk buskis*. porro considera. [Editio Edinburg. habet *ronk* & *flonk*.] --- Dispiciat interim Lector annon Chaucerianum *rouken*, Jacere, quiescere, sit ex Theot. *rouwen*, Quiescere; quod sæpe occurrit apud Willeramum. Nisi forte malis *rouken* illud, de quo hoc in loco agimus, referre ad eandem originem, ad quam infra retulimus verbum *Rucke*, Latebras insidiandi animo subire: quoniam non minore curâ ac sollicitudine opus habent, qui suæ quieti ac securitati bene prospectum volunt, quàm qui vitæ fortunisque aliorum per insidias incommodare conantur.

[ROVER, Prædator, pirata. V. *Rob*, Furari. L.]

ROUGH, Hirsutus, hispidus, villosus. Goth. *Rih*. A.S. *rih*. pug. *rih*. [hpeoh.] Al. *ruher*. D. *rug*. B. *rouw*, *ruph*. Fortasse, ablato initiali r, sunt à *rexáds*, Pilosus.

[ROUND, à G. *rond*, Teut. *rundt*. D. *rund*. Su. *rund*. It. *rondo*. Omnia à Lat. Rotundus. hoc à Rota. hinc G. *la ronde*, It. *la ronda*, Circuitus ducis vigilum. Run. D. *raund*, Clypeus. run, *rond*, Umbo. Datur & H. *ronda*, Pomærium urbis, q. d. Rotundum seu Rotunditas urbis, i. e. ejus Ambitus seu Circuitus. Skin.]

ROUND in one's ear, In aurem insusurrare. Al. *runen*, Clam loqui, in aurem aliquid dicere. Sicambri *reunen*, *roenen*, *runen* est Obscuro murmure aliquid eloqui, in aurem insusurrare. Cymræis *rhégain* est Susurrare, murmurare; quod J. Davies derivat à *rh*, Murmurare, mussitare, susurrare. A.Saxones pro eo dicunt *punian*. Ita legimus *to geaney me punedon ealle fýnbe mine*. "Adversum me susurrabant omnes inimici mei"; ps. XL, 8. *geþýne Góber píceþ*. "Mysteria regni Dei"; Luc. VIII, 10.

Y y y y

geþýne-

gepynelico popb. "Mystica verba"; Beda II, i. 12. punige. Sufurro. punepe. Sufurro, onis; Ælfr. gr. 36. Mussitantes, punienban. gl. Cott. 129. gepuna † gehala. Sinmistes † Consecratalis; gl. R, 7. gepuna. A secretis, i. Principis Confiliarius; gl. R, 113. gepyna † bigla. Sacramentum † mysterium; gl. R, 81. C. Britannis etiam rhin est Arcanum, secretum, mysterium. rhiniau, Incantationes: fortasse, ut loquitur J. Davies, "quia secretiores sunt & in occulto fiunt". Quoniam verò Magi sacra sua, nescio quid mussitantes, facere solebant, punian quoque A. Saxonibus usurpatum pro Magicis sacris operari; quodd Venefici tacitæ cum Manibus linguæ commercio ac ferali quodam susurramine superos inferosque Deos vel invitos, ad obsequium suum adigant. Pari prorsus ratione Sufurramen ac Murmur scriptoribus Latinis denotant Arcana maleficorum carmina. Ita legimus apud Apuleium lib. I Metam. "Magico susurramine amnes agiles reverti, mare pigrum colligari, ventos inanimes expirare, Solem inhiberi, Lunam despumari, stellas evelli, diem tolli, noctem teneri". & rursus circa initium libri Secundi Metam. "Nec fuit in illâ civitate, quod aspiciens, id esse crederem quod esset; sed omnia prorsus ferali murmure in aliam effigiem translata". Eidem denique Madaurenfi philosopho in Apologiâ dicitur "Magia occulta non minùs quàm tetra & horribilis, plerumque noctibus vigilata, & tenebris abstrusa, & arbitris solitaria, & carminibus murmurata". Ovid. XIV Metam. v. 57 de Circe;

---obscurum verborum ambage novorum
Ter novies carmen magico demurmurat
ore.

Lucan. lib. VI, v. 448. de Theffalarum murmu-
re; "Infandum tetigit cum fidera murmur". &
mox v. 685, horrifoni murmuris diritatem de-
fcribens ait;

Tunc vox Lethæos cunctis pollentior her-
bis

Excantare Deos, confundit murmura pri-
mum

Diffona, & humanæ multum discordia lin-
guæ.

Latratus habet illa canum, gemitúsque lu-
porum,

Quod trepidus bubo, quod strix nocturna
queruntur,

Quod strident ululántque feræ, quod sibi-
lat anguis

Exprimit, & planctus illiſæ cautibus undæ,
Silvarúmque ſonum, fractæque tonitrua nu-
bis.

**Tot rerum vox una fuit. mox cætera cantu
Explicat Hæmonio, penetrátque in Tartara
linguâ.**

Quod verò ab hoc murmure Magorum susur-
rantium punian quoque pro Incantare usurpa-
verint A.Saxones, liquere potest ex eo, quòd
punrtaxar vocaverint Magicos illos caracte-
res, qui olim Εφίτια γεγύμμεται dicebantur, & de
quibus multa habent Commentatores ad versum

19 capitulis Decimi Apostolicorum actuum. Atque adeo ipsos etiam incantantium susurros sive Incantationes punè dicebant. se ȝerþ hinc accipere h̅p̅æbep he ȝa alyrenblican punè cuȝe. "Comes interrogavit eum an solitarias literas nosset"; Bed. IV, 22. punecp̅ærtige men. Magi, Chaldæi; Cædmon 90, 21. hellepune þ hæȝterre. Pythonissa; gl. R, 112. Cimbris adhuc veteribus RNN̅A erant Characteres incantantium, sicuti videre est in illis Egilli skallagrimi modulis, quos exhibuit nobis O. Wormius p. 391 Mon. Danicorum: atque ejus quidem Runographiæ sive Magiæ per runas expeditæ varias species recenset Lexicon Run. p. 109. Ipsis denique Incantatricibus ab hac origine etiam Gothi nomen indiderunt, cum eas, ut est apud Jornandem c. 24. de Rebus Geticis, "patro sermone *Aliorumnas* cognominabant"; vel, quod in aliis codicibus inveniri monet Vulcanius, *Aliorumnas*. Atque adeo Wormius quoque in Run. literaturâ suspicatur hanc vocem in Jornande corruptam ex *AMIRNNIA*, pro quo vulgus Danorum contractè *astruner*. Mihi verò manifestiorem vocabuli originem videtur offerre A.S. gl. R, 112; ubi Pythonissa exp. hellepune. hæȝterre. nam hellepune propriè designat Feminam inferorum arcana scrutantem. Gothos verò pro hellepune olim *Halioruna* þ *Alioruna* dixisse verisimile est; siquidem Tartara nuncupabant *HALI*. v. gl. Goth. Ex hoc interim *Alioruna* manifestè satis adparet vocabulum *RNN̅A* apud Gothos quoque eandem olim habuisse vim ac proprietatem, quàm apud A.Saxones Cimbrósque obtinebat: ac certiora fortè de isthoc *Alioruna* in medium afferri possent, si plura vetustissimæ linguæ monumenta extarent, præter unum argenteum codicem; ex quo tamen obiter adducam duplicem vocis *RNN̅A* acceptionem, ut ab hoc loco minimè alienam. Ac primùm quidem Mysterium denotat; *RNN̅AN RNN̅A ƿINDANƿARKA-ƿXS ƿƿS*. "Nosse mysteria regni Dei"; Marc. IV, 11. pro quo Luc. VIII, 10 legas *RNN̅AN RNN̅XS ƿINDANASSANS ƿƿS*: Significat deinde *RNN̅A* vel *ƿARKNNI* Consilium; propter arcana, quæ mussitando in tali conventu agitantur. *RNN̅A NEMNN*. "Confilium inierunt"; Matth. XXVII, 1. & mox commate 7, *ƿARKNNI NIMANAANS NS-ƿANHTEDAN*. "Consilio inito emerunt". Legas etiam *ƿARKNNI ƿATƿVIDEDAN BI IN̅A*. "Consilium faciebant adversus eum"; Marc. III, 6. *ƿARKNNI TANGANAANS* "Consilium facientes"; Marc. XV, 1. Ab hac interim priscae vocis acceptione, ut & hoc in transitu attingam, liquidò satis Campus ad Padum, non longè à Placentiâ, dictus est Roncallia þ Runcalia, ac patrum nostrorum idiomate Rungalle, ut est in Constitut. Caroli Imp. cognomento Crassi de Feudis; "Si ad curiam Gallorum, hoc est, in campum, qui vulgo Run-galle dicitur, dominum suum non comitetur". &c. unde discas, quòd nihil aliud sit Rungalle, quàm Concilium vel Curia Gallorum. In tanto igitur antiquissimorum idiomatum consensu

nihil est quod obstat, quod minus liceat suspicari verbum punian olim primâ suâ significatione acceptum pro Magieum carmen musitare, ac postea demum usurpari coeptum pro In aurem loqui: ut origo verbi, propriè de arcanâ magicorum susurrantium diritate intellecti, petita sit ex postremâ parte Gr. ἀλαρεύειν, Polluere; quodd grande illud atque arcanum nefas Magorum, Deos sibi veluti obnoxios obstrictosque habens, jura Coeli totiusque Mundi leges tacitis horrendi atque imperiosi carminis minis confundat ac polluat. Quamobrem quoque nefanda hæc profanissimæ artis mysteria *pollutam artem* nuncupat Lucanus lib. VI, v. 509. & mox v. 581.

--- Polluto cantu dirisque venefica succis
Conspersos, vetuit transmittere bella Phil-
lippos.

versu denique 706.

Exaudite preces, si vos satis ore nefando
Pollutòque voco, si nunquam hæc carmina
fibris

Humanis jejuna cano ---

Quod si tamen cuipiam punian durius videtur abscindi ab ἀλαρεύειν, is fortè neque durum nec longè petum arbitrabitur punian deducere ab ἱερνῆν, Scrutari, indagare, investigare, perquire; quodd Magi olim (antequam nempe venerandum illud nomen suum malarum artium curiositate profanarent) rerum divinarum humanarumque indagationi potissimum vacaverint. Abreviator itaque Trogi lib. I Hist. ubi de Zoroastre agit, "Hic primus dicitur, inquit, artes "magicas invenisse, & mundi principia siderum-
"que motus diligentissimè spectasse". Immo
"Perfarum linguâ, ut loquitur Apuleius in A-
"pologiâ, Magus est, qui nostrâ Sacerdos". Porphyrius quoque lib. IV de Abstinentiâ, παρὰ τοῖς Πέρσαις οἱ εἰς τὸ θεῖον σοφοὶ καὶ τοῦτ' ἀρετὴν ποιοῦσι, μάγῃ θεωροῦντες τὰ τοῦ κόσμου κρυπτά καὶ τὰ ἐπὶ τῆς φύσεως ἀδύνατα. οὗτω δὲ μάγας καὶ θεοσάμους λέγουσιν τὸ παρὰ Πέρσαις νόμισμα, ὥστε καὶ Δαρεῖος τὸν Ἰσάπην ἐπιγέφυκα τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ ἀλλοῖς, ὅτι καὶ μαγικῶν γένεσιν διδάσκων. "Qui se totos rerum divinarum cu-
"ræ ministeriòque tradiderunt, Magi apud Per-
"sas cognominantur; siquidem patriâ eorum
"linguâ hæc est vis vocis. Aded verò magni
"venerandique sunt Persis, ut Darius Hysta-
"spis monumento suo inter alia inscribi jusserit,
"se magicarum rerum fuisse doctorem". Quibus adde verba Plinii ex lib. XXX N.H. c. 1. "Au-
"thoritatem maximam fuisse arti Magicæ, ne-
"mo miretur; quandoquidem sola artium tres
"alias imperiosissimas humanæ mentis complexa
"in unam se redegit. Natam primum è Medici-
"nâ, nemo dubitat; ac specie salutari irrep-
"sisse, velut altiore sanctiorisque Medicinam.
"Ita blandissimis desideratissimisque promissis
"addidisse vires Religionis, ad quas maximè et-
"iamnum caligat humanum genus. Atque ut
"hoc quoque suggessit, miscuisse artes Mathe-
"maticas, nullo non avido futura de sese scien-
"di, atque ea è coelo verissimè peti credente. Ita
"possessis hominum sensibus triplici vinculo, in
"tantum fastigii adolevit, ut hodieque etiam in
"magnâ parte gentium prævaleat, & in Orien-

"te regum regibus imperet". Qui plura de Magorum origine, incremento, dignitate scire desiderat, pleraque omnia huc pertinentia inveniet apud B. Brissonium libro Secundo de Persarum principatu regio. [Hæc Auctor in annotatis ad Theot. gl. A, 8, in Musanti, runentemu. L.]

[ROUSE, ροῦρ, ρορ, Clamare, vociferari. B. roepen. Al. ruofen. reopen. Su. & Isl. ropa. Goth. hkrēpan. Cim. lexico, teste Junio, *RAB, veluti primâ significatione, exponitur Clamor, vociferatio, quod suspicabatur jam olim factum per contractionem ex *IRAB, Clamor militaris, q. d. Exercituum clamor: ut vox primum denotaverit Acrem illam exercituum pugnam capeffentium vociferationem, quæ Græcis ἀλαλή vel ἀλαλαγμός nuncupatur: ac postea demum translata sit ad quemvis alium enormem clamorem. Hæc habet Auctoris gl. in verbo hkrēpan. L.]

Rous, Receptum & pervulgatum inter potatores, qui vocabulum hoc videntur mutuati à Germ. rusch, Semipotus. Goldastus in animadversis ad § 29 parænesios Tyrolianæ exponit Al. risch per Franco-Gallicum gaillard, Alacris. & mox addit: rusch dicuntur Semipoti; ob alacritatem nimirum, quia vinum exhilarat cor hominis. Hæc Goldast. RHH Runico lexico exp. Vegetus. Vett. Belgis ries dicebatur Inconsideratus, effrænis, temerarius. riesen Cæco impetu ferri ac temerè se periculis objicere. Optimè nimirum & hoc in furiosè violentos quadrat. Hor. lib. I, epist. 5;

Quid non ebrietas designat? operta recludit;

Spes jubet esse ratas; in prælia trudit inermem. &c.

Tacitus de Moribus c. 22; "Diem noctemque "continua potando, nemini probrum. Cre-
"bræ, ut inter vinolentos, rixæ, rarè conviciis,
"sæpius cæde & vulneribus transiguntur". drier rusf in Danico exegetico exponitur Poto. rusend, Madusa, madulsa, ebriosus. rusend itidem exponitur Effrænatio. & rusende, Effrænatus. [Rusf autem & rutze in Islandico exp. Temulentia & russa, Inebrior. L.]

[ROUSE idem ac Ruse, quod vide. L.]

ROUSE, v. Raife, Excitare, suscitare. [Islandi dicunt resa + reisa diur, Feram è latibulo propellere. L.]

ROUST, a roust for poultry, Avium sedile, pertica gallinaria. henna hport. the henn roost, Noellus. Belgis receptissimâ vulgè appellatione roest dicitur. Kilianus roesten, In gallinariâ perticâ quiescere. de avibus propriè usurpatur. quasi dicas rusten, Quiescere. à perstan idem signante.

[ROUST, Rugire, clamare, vociferari. G. Dougl. Compositum hluzreister, Clamosus, indicio est verbum Alamannis non incognitum fuisse. V. Roist. L.]

ROUT, Turba, caterva. G. route. Affine est C.B. rhawd vel rhawter, Caterva, turma. quæ ipsa tamen videntur esse à rhediad vel rheawder, Cursus, fluxus. à rhe vel rhedeg, Currere, fluere;

R O.

ROWME, Spatiosus, latus, latus. Goth.
KNMS, A.S. num. Ita KNMS VIRS in Arg.

R U.

Byndz

byndland mare large the red collarit
betwite;

So that natural hete the blud did
chafe

Ober al the partis of hir quhitelis
face. 408, 14.

Josepho de Judaicis antiquitatibus τὸ ῥοδινὸν τὸ
αἷμα δicitur Grata quædam species rosei co-
loris in habitiore ac bene temperato corpore.
[Pete ab A.S. rubu. Rubedo. rubu + andplita.
Vultus. gl. R, pag. 70. quod Islandi rode di-
cunt. L.]

RUDDER, Clavus, gubernaculum navis. Al.
rudder. B. roeder, roer. De vocabuli origi-
ne sic M. Casaubonus: ῥοδινὸν (ut ῥοδὴ plur. à
ῥοδ, Traho) Habena, lorum fræni, frænum.
Anglis Clavus seu Gubernaculum navis, quodd
navigio habenæ usum præbeat, rudder dici-
tur. [A.Saxonibus poðer est Remus. poðra
Remex: poðer blæb. Palmula. Fortasse ita-
que ab isthoc poðer fecerint Angli suum ruder.
quodd Remus, præsertim in scaphis mino-
ribus, frequenter sit loco Gubernaculi. pteop-
poðer. Remus; gl. R, 83. B. roer Kilianus
deducit à roeren, Movere; frequenti etenim
variòque clavi motu dirigitur navigium. E gl.
D, 9. in Clavus, ruder. Sueci habent roder, &
Islandi roodur, Remigium, & rudda, Clava. un-
de rudder. L.]

[RUDDLE, Rubrica illa, quâ notantur oves.
Isl. rudul, Ruber color. Vide Read. L.]

RUDE Scotis est Crux, lignum crucis, arbor
infelix. Multum reverendus G. Douglas, episco-
pus Dunkellensis, in prologo libri Decimi pa-
raphrasios Virgilianæ hisce verbis compellat be-
nignum generis nostri Sospitatore.

Thocht thou large streames sched ap-
on the rude,

Ane drope had bene sufficient of thy
blude

Ane thousand warldis to have rede-
myt, I grant

Bot thou the well of mercy wald
nocht skant,

Us to provoik to luf the, and be
gude. 310, 51.

& rursus in prol. libri Undecimi ejusdem pa-
raphrasios:

Think how the Lord for the on rude
was rent.

Think and thou sle fra him, than art
thou schent,

Think al thou sufferis until his pane
nocht is,

Think how with precius price as thy
saul bocht is,

And aye unto his wourd thy mynd be
bent. 356, 16.

Plura annotavimus in Roodtree, Roodbeem.

RUDE, Rudis, inurbanus, agrestis, impolitus.
V. Vossii etym. Lat. in Rudis. [Non, ut primâ
fronte videri possit à Lat. Rudis, licet nec hoc
absurdum sit, sed ab A.S. peðe. Sævus, ferox,
impolitus. Skin. Gallis est roide.]

RUE, Ruta. G. ruë. It. ruta. B. ruyte,

ruinrupte. V. etym. Vossii & Martin. in Ru-
ta.

RUE, Lugere, dolere, poenitere. [B. row-
wen. Al. riðuon. A.S. hreoprian. hreopan.
hreop. Poenitentia. Gothos olim hR AIV di-
xisse pro A.S. hreop fidem facit illud hR AIV A-
ANBENNA ΓΛΩΚ. "Turturum par".
quod habet Arg. codex Luc. II, 24. Valde enim
verisimile est, quodd Turtur à luctuoso gemitu
nuncupetur hR AIV AANBENNA. Kero in
Poenitebis, hriuuoes.]

RUFF, Colli ornamentum. Valde affine est B.
ruffelen, à quo non ita longè abit Angl. Ruff-
fle, Rugare, corrugare. [Ab Arm. rouffen, Ru-
ga, omnia crediderim petenda. L.]

RUFFIAN, Ganeo, leno. G. ruffien. It. ruffia-
no. H. rufian. D. ruffer. B. roffiaen, ruffiaen.
Nimirum rof vel roef Belgis propriè est Ca-
mera, testudo, fornix: nemini verò ignotum
puto Fornicis nomen olim tributum Lupanari.
[Ruffian nobis designat Sicarium, & cum Sere-
nio referre velim ad Su. roffa, Rapere, furari, &
Isl. riufo, Destruere. L.]

RUFFLE, Tumultuose aggredi. Videtur esse
à C.B. rhyfel, Bellum. [Ruffle, Corrugare. Vi-
de Rive, Discerpere, & Ruff, Colli ornamen-
tum. L.]

RUGG, Vestis stragula. M. Casaubonus pu-
tat esse à ῥυγῆς, quod Homero denotat Pannum
tinctum, lodicem. V. quoque supra rough, Hir-
sutus, villosus. [Reopa A.Saxonibus est Lana +
Sagum. & C.B. rhwg, sed fortasse nostræ gen-
tis. L.]

[RUGGED, Asper, scaber. Su. rugget. V.
Rough. L.]

RULE, Regula, norma. Quid tamen diffe-
rant Regula, norma, & perpendiculum, osten-
dit etym. Vossii, in Regula.

RUMBLE, v. Ramble, Personare. [B. rom-
melen, rammelen. Su. ramla. ab Isl. rymber,
Murmur. L.]

[RUMMER, Calix amplior. B. roomer. Su.
remmare. L.]

RUMF, Uropygium. Danis rumpe est Penis.
rumpestycke, Postilena.

[RUMPLE, In rugas trahere. Al. rumphulla.
rumpene. Rugosus. gl. Cott. 178. hpympelle.
Rugæ. L.]

RUNN, Currere. Goth. KINNAN. Cim.
RIKKA. A.S. æpnan. ypnan. Al. rinnen. D.
rende. B. rennen, rinnen, runnen. V. gl. A,
11. in Suffusio oculorum. V. quoque gl. Goth.
in KINNAN.

[RUNNAGATE, Apostata, fugitivus, transfuga.
vel à run & gate, Iter. vel potius corr. ab H.
renegado, Apostata. hoc à Renegando religio-
nem. Skin.]

[RUNNEL, Sylva cædua, five Arbor cædua.
A.B. Nemini dubium esse potest, quin sit ab
Isl. runnol, Dumus. quod est à runne, Saltus
sylvæ.]

RUNNET, Coagulum. A.S. pynning. B. ren-
sel, rinsel, runsel. ῥωνίον vel ῥώνυμ Græcis est
Firmo. [A.S. gepunnen est Coagulatus, con-
cretus. à Goth. ΓΑΚΙΝΝΑΝ. Concurre; quodd

R U.

quoddam partes ejusdem generis in unum coalescere facit. L.]

[RUNT, a *Scotch or Welch runt*. sic appellantur Boves Scotici & Cambrici. qui nostris longè minores sunt. Belgis *rind*, *rund* est Bos. Al. *rind*, *rindherde*, *rintherde*, *Bubulcus*. ab Isl. *rind*, Bos, vitula. L.]

RUSE Chaucero est Laudare.

Who findeth truth, let him his La-
die ruse,

Done but my self as now I woll ac-
cuse. C.Cr. 157.

Dunkel. episcopi *Aeneis* Scotica, paginâ 32, 46.

This ilk *Teucer* his inemys of
Troye

Rust and lout, and with excellent
joye,

Full oft himself extoll and vant he
wald

Of *Trojane* blud to be descend of ald.

Ipsius Virgilii verba sunt *Aeneidos* I, 629.

Ipse hostis *Teucros* insigni laude ferebat,
Séque ortum antiquâ *Teucrorum* à stirpe
volebat.

Illud quoque Virgilii *Aeneidos* XI, 459:

Immo, ait, ô cives, arrepto tempore, *Tur-*
nus,

Cogite concilium, & pacem laudate seden-
tes:

Illi armis in regna ruunt ---

Sic reddit eadem ejusdem Antistitis paraphrasis
Scotica:

Turnus, that fand his time sa op-
portune,

Now baldie, sais he, cietezanis habe
done,

To call your counsell takis advise-
ment,

Syttand at eis ilkane sais his en-
tent;

Carpis of pece, and ruse it now, lat
se,

Quhen that thay zounder invadis
your countre. 379, 37.

Danis *roes* est Laus, dignatio. *rofe*, Laudare, ce-
lebrare. Isl. *raus* est Verborum prodigalitas; ac
talis fortasse, quali utuntur ore plenior aliquem
dilaudantes. Unde quoque suspicor Gallis *ruses*
potissimum olim dictas istiusmodi blanditias at-
que assentationes, quibus sese in stultorum divi-
tum consuetudinem penitus immergunt homi-
nes neque frugis neque operæ probæ. *Juvenal.*
Sat. III, 86.

Quid? quod adulandi gens prudentissima
laudat

Sermonem indocti, faciem deformis ami-
ci. &c.

Videri quoque possunt aliquam cum his affinita-
tem habere It. *ruzzare*, Jactare. *ruzzante*, Ja-
ctator, ostentator. *ruzza*, Ostentatio, jactantia.
Vide porro annon Chaucerianum quoque *ruse*
videri possit affine B. *ruyschen*, Strepere, per-
strepere, sonore tumultuari: ut propriè olim u-
surpatum sit verbum de streperis eorum laudi-
bus, qui stolidis divitibus assentari in animum

R U.

inducunt, ipsi inter mortalium vilissimos collo-
candi. Ad hunc lautioris fortunæ strepitum re-
fer, quod scriptores classici homines copiis om-
nibus circumfluentes atque in summâ rerum ab-
undantiâ viventes dicant “& specie & strepitu
“majoris vivere census”. *Quintiliani* Declama-
tio XIII, quæ inscribitur *Apes pauperis*; tan-
quam causam *Pauperis* agens adversus *Divitem*:
“Quod non penetras, livor improbe? quidve
“scabræ malignitati clausum est? Invidit pau-
“peri dives. Cum evocasset me subito trepi-
“dum, totoque fortunæ suæ strepitu circumste-
“tisset, Quid tu inquit, non potes tu imperare
“apibus tuis, intra privatum volent? ne horto-
“rum meorum floribus infideant? ne in meo ro-
“rem legant”? Remove, transfer. &c. Originem
Teut. ruyschen, Strepere, tradit hoc nostrum
etym. Anglicum in *Rush*, *Juncus*. E gl. D, 28.
in *Callidus*, los. [Omnia hæc cum Su. *roosa* pe-
te ab Isl. *rosa*, quod in *Verelii* Indice exponitur
Laudare, extollere. L.]

Rush, *Juncus*, *scirpus*. A.S. *perc* + *purc* +
æpurc. Fortasse à *ῥοῖζο*, Stridor cum sibilo.
Hinc etiam crediderim originem traxisse B. *ruys-*
schen, Sonorum strepitum edere, qualem edunt
junci vento graviore agitati. *ῥοῖζεν* est Sibilare
cum stridore. Idem certè Belgæ verbum *riis-*
selen similiter usurpârunt de virgultis cum quo-
dam murmure leniter perstreptentibus. *riis* e-
nim vel *riiseren* & *riushout* iis sunt Virguli-
ta.

Rush, Proruere, cum quodam strepitu ac
stridore irruere. B. *ruyschen*. unde iis fre-
quentativum *riisselen* est Strepitare. Fortasse
sunt ab A.S. *pær*. Impetus. *pæran*. Impetum in
aliquem facere. Nisi malis esse à *ῥοῖζεν*, Strido-
rem edere. *ῥοῖζο*, Strepitus, impetus cum stri-
dore. Germ. *ruyschen* deducam à *ῥοῖζον* aquæ,
inquit *Martin*. in *Strepo*. [Su. *rusa*. *Αρτοβ* he
remninga *γ* *getogen* *δ* *γ* *pæpne* *unben* *hij* *peate*
pærbe *on* *done* *cyning*. “Exsurrexit repente, &
“evaginâtâ sub veste licâ, impetum fecit in Re-
“gem”. *Bed.* II, 9. L.]

[*Russet*, *Ravus*. à G. *rouffet*, *roux*. It. *rof-*
setto, *Rutilus*, *rufus*. hoc à *rosso*, quod *Ital*is *Ru-*
brum signat, tanquam *Subrufer*. *Rufus* etiam
apud scriptores historiæ *Augustæ* occurrit, & exp.
Colore rubro dilutiore, qualem vulgo *Incarna-*
tum dicimus, præditus. Fr. *Junius* scitissimè de-
flectit à Gr. *ῥοῖζο*, *Puniceus*. hoc à *ῥοῖ* vel *ῥοῖα*,
Malum Punicum, q. d. color mali *Punici*. V.
Æl. Lamprid. vitâ *Ant. Diadumeni* *Cæs.* & *Treb.*
Poll. vitâ *D. Claudii* 2. *Aug.* cum notis *Salma-*
sii in utr. *Skin*.]

Rust, *Rubigo*. A.S. *purc*. [Al. *roft*. Su. *roft*.]
D. rust. B. *roest*. Fortasse est à *ῥῥοῖος*, *Rufus*,
rubens. quomodo & *Latinis* *Rubigo* est à *Ru-*
ber. *Cymræis* denique *Rubigo* dicitur *rhŷd* vel
rhydni, à *rhudd*, *Ruber*. [Græcis *ῥοῖζον* vel *ῥοῖ-*
οῖον est *Rubigo*. *ῥοῖζος*, *Ruber*. *Rust* M. *Casau-*
bonus refert ad *ῥοῖος*, *Caries*, *situs*, *squallor*. sic
gl. B, 46. in *Rubigo*.]

Rustling, Strepitus. A. *Saxonibus* *puxlan* est
Tumultuari, *perstrepere*. [h̄p̄rtlan. *Strepere*,
& h̄p̄rtlung. *Strepitus*, *crepitus*. L.]

[*Rustv*

S A.

[RUSTY, vide *Ressie*, Rancidus. L.]

[RUT of a cart wheel, Rotæ orbita. A.S. hucol-pab. L.]

[RUTH, *reuth*, Misericordia. à *Rue*, quod vide. L.]

RUTTING time Anglis dicitur Tempus illud, quo cervi catuliunt & impetu vehementissimo coitum appetunt. Gallis quoque *rut* est *ixcia* cervorum. *entrer en rut*, Subare, catulire. G. interim *rut* deducit Menagius à Rugitus; propter formidabilem vociferationem cervorum in venem ruentium. B. *brunst* est Catulitio. *brunstig sin*, Surire, in venem exardescere: nam hæc est vera vis vocabuli. ita in Theot. gl. B. 54 heui prunsti exp. Uredine. Keroni quoque monacho prunst des fumares exp. Ardor æstatis. Omnino tamen huc facere videtur, quod Italis *raitare* dicuntur Cervi, quum impatientissimum coitus desiderium horribili clamore testantur. Fortasse quoque omnibus hisce affine est D. *ruter*, Bacchari. [Quæ omnia non incommodè derivari possunt ab Isl. ad *hryta*, Cum impetu feror aliquò. vel à *ryta* + *rauta*, Mugire belluarum more, vel à *hriota* Subsultare. L.]

RYE, vide *Rie*, Siligo.

S.

SABLE, Martes Scythica, mustela Scythica. G. *sable*, marte *zabelline*. [Su. *sabel*.] Hungaris, Polonis, Germ. *sobel* vel *zobel* nuncupatur. Videtis quæ de hoc animalculo annotavit magnus magni patris filius & arcetæ sanguinis necessitudine mihi devinctissimus I. Vossius in suis ad librum II hist. Justinianotatiunculis. *sable blake*, Color zibellinus. Cr. 221. *þþow have ye cause to clothe you in sable*. Idem C.M. 131.

--- with body all ober schroude

Addekkit in ane wattry sabil cloude.

Dunkel. episcopus in Scot. translatione pag. 385, 23. Ipse Virgilius lib. XI Æn. v. 596. "nigro circumdata turbine corpus".

SACHS vel *Sax* vett. denotabat Cultrum, pugionem, gladium. A.S. *ræx*. *reax*. *rex* dicebatur. vett. Cim. *ИРХ* est Gladii genus, ferro capulòque penè paribus, *ιπερόμορον*, & ex altero latere acutum, cultello cibario non admodum dissimile. At hodie Danis & Saxonibus *sax* Forficem denotat. Islandis verò Cultrum nauticum & piscatorium, quo pisces exenterare solent. Hæc habent Runicæ lexicæ specimen curâ Olai Wormii editum Hafniæ An. M.DC.L. Galfr. Monumethensis de Origine & gestis Britanno- rum lib. III, c. 3: "Commilitonibus suis præcepit, ut unusquisque longum cultrum intra ca- ligas absconderet, & quum colloquium secu- rius tractarent Brittones, ipse eis hoc signum daret, *nimet youre saxas*. unde quisque para- tus, adstantem Brittonem audacter occuparet". Witichindus hist. lib. I: "Fuere autem & qui hoc facinore nomen illis inditum tradant. Cul- telli enim nostra linguâ *sachs* dicuntur". Non longè interim recedit ab A.S. *ræx*. quod & Bohemis *tesak* est Gladius, ensis. Videtur

S A.

autem prisca vox *saks* vel *sachs* desumpta ex *σάκος*, quod non modò Clypeum denotabat, sed omnia armorum genera, quibus militem instru- ctum esse oportet. unde & posterioribus Græ- cis, teste Hesychio, *σάκος* dicebatur *παιονπλα*. & *σάκος* eidem Grammatico sunt *σάκος*. Nisi fortasse malis deducere ex Chaldaico *סַכִּי*, Culter: unde & Acinacem, *τὸ Περσικὸν ἔριφος* & *ἀκινάκιον* (ut loquitur Herodotus in Polyhymniâ) dictum putant. Ab hoc interim *ræx* vel *reax* pl. LI, 2 *nægelreax* vel *reaxreax* dicitur Nova- cula, culter tonsorius. *hanþreax* quoque apud ven. Bedam H. E. lib. II, c. 9 exponitur Sica. prorsus ut patribus nostris etiam *offerachs* erat Genus pugionis, quo festis diebus (præcipuè tamen festo Paschali) se accingebant. Addam & illud: Saxonum inclytam gentem, non à Latinâ Saxi voce nomen hoc sortitam, tanquam durum genus & duritie suâ saxum referens; quod, præeunte Isidoro lib. IX Orig. c. 2. variis traditum; sed ab hisce cultris, quos Germani *sachs* nuncupabant: prorsus ut Longobardi, non à Lat. voce *barbarum* denominati, sed à longis *bardis*, sive *bartis*, h. e. bipennibus, quas gestabant. unde & remansit nostrum *hellebaerd*, puta ex *hell*, Clarus, splendidus, flammeus, & *baerd*, Bipennis. Pleraque hæc, necnon alia huc per- tinentia habet Vossius lib. II de Vit. ferm. c. 17. V. quoque Seriem alphabeticam monosyllabo- rum A.Saxonorum insertam Observ. nostris ad Willeramum. necnon ea, quæ annotavimus ad gl. B. 10. in Cultrum. Hoc interim in loco non indignum observatu, quodd C. Britanni *αὐτόχθονες* reliquos Anglos alienigenas per contemptum vo- cant Saxones. nam *sais* Cymræis est Saxo vel Anglus. & Anglia iisdem dicitur *bro sais*, Pa- tria Saxonum. Atque adeò ad hoc quoque bro pertinet, quod vetus interpres Juvenalis in Sat. VIII tradit Allobroges dictos ab *el* vel *al*, Alius & broga, Ager; quia in aliam traducti terram.

SACK, Saccus. Cym. *lâch*. A.S. *ræc*. D. *sæc*. [Al. *fac*. Isl. *saff*. Su. *säck*. Goth. *SAKKNS*.] B. *sack*. G. *fac*. It. & H. *sacco*. Gr. *σάκος*. Hebr. *שַׂק*. Unde liquet vocabulum hoc in om- nes ferè linguas olim transfusum; quandoqui- dem, ut facit Gor. Becanus, nemo ædifican- tium in subitâ linguarum confusione oblitus est sacci, aut eorum quæ in saccos congefserat. A.Sa- xones videntur à suo *ræc* Grabatum nuncupasse *ræccing*; propterea quodd saccos stramine, flo- cis paleisque suffartos pro lectulis olim habue- rint tenuioris fortunæ homines. *Di on ræccin- gum bæpon þa unþuman*, "In grabatis fere- bant infirmos"; Mar. VI, 55. Sulpicor etiam Isl. *sagn*, & D. *segn*, Lectus, contracta ex ve- tere aliquâ voce Gothicâ, quæ respondet A.S. *ræccing*.

[SACK, Muliebris vestis genus. à *Sack*, ut videtur; quodd diffuat, dum geratur. Nonnul- lis placeat derivare à Sagum, quod, Varrone te- te, Gallicum est. L.]

SACK, Diripere, deprædari. G. *saccager*. It. *saccheggiare*. H. *saquear*. B. *sacken*. *σάκεον* Hesychio exp. *τὸ ἐκκινῶν διὰ κλοπῆς τὰς σάκους*, Saccos furto evacuare.

Z z z z 2

[SACK,

[SACK, Vinum Hispanicum, Canaricum. Placet conjectura ingeniosi & industrii Mandelsloii, qui hoc vinum, teste Skinnero, denominatum putat à Xequæ Mauritaniz Tingitanæ urbe, & provinciâ non procul à freto Herculeo sitâ, è quâ hoc vitis genus in vicinam Hispaniam transplantatum est, q. d. Vinum Xequinum seu Xequitanum. L.]

SACKEL, SACHEL, Pera, crumena. G. *sacher*. It. *sacchetto*. H. *saquito*. B. *sackel*. Græcis est *σάκιον* & *σάκιον*. v. Hesychium, Suidam, &c. seckil habeta Judas, "Loculos habebat Judas"; Tat. CLIX, 5. Marsupium seckil; gl. A, 9. Manifestè per diminutionem facta est vox à *Sack*, Saccus, quod fuit paulò ante.

[SACKLESS, Innocens, irreprehensus, inculpatus, insons. A.S. *saclear*. Ill. *saklos*. à *sak*, Lis, culpa; *nōxa*. & affixo privativo *los*. L.]

SACRAMENT, Sacramentum. Sacramentum quid sit, fultè tradit Vossii etymologicum.

[SACRIST, SACRISTAN, Ædituus. G. *sacristain*. It. *sacristano*, *sagrestano*. H. *sagrestano*. Vide *Sexton*. L.]

SADDLE, Ephippium, stratum, sella equestris, A.S. *rahl*. G. *selle*. It. *selle*. H. *silla*. D. *sadel*. B. *sadel*, *sacl*, *sale*. Germ. *sattel*. [Su. *sadel*.] Manifestè sunt à veteri *retel*. Sedile. & *rittan*. Sedere. V. quoque annotata ad gl. D. 13. in *Sella*, *sadel*.

[SADDLE-BACK'D ab Ill. *sedulbakadur*, Qui dorso curvato & veluti adunco est. Dicitur de equis, quibus ephippium commodissimè potest insterni. Hickes.]

SAFE, Salvus. G. *sauf*. It. *salvo*. Græcis *σῆος* est Salvus, integer, incolumis. L. nimirum in mediâ voce interjecti plurima passim occurrunt exempla. v. *Save*, Salvare. Scoticum idioma pro Angl. *safe* dicit *sals*. quod v. loco suo: nisi fortè credere libeat i punctatum in l coaluisse.

SAFFRON, Crocus. G. *safran*. It. *saferano*. H. *azafraen*. B. *saffraen*, *soffraen*. [Su. *saffran*.] Cym. *saffrwn*. quod J. Davies derivat ab Arab. *saphar*, Flavus fuit. Videtur quoque deduci posse à *σαφραίνω*, Exhilaro: propter hanc ejus præcipuam proprietatem.

SAGACITIE, Sagacitas. V. etym. Vossii in *Sagaces*. quod derivant ex *Sagena*, Genus nassæ vel retis. Gallis dicitur *Seinne*.

[SAGE, Sagax. G. *sage*. It. *saggio*, Sapiens, prudens. N.S. *sage*. à Lat. *Sagire*, quod, Cicerone teste lib. I de *Divin*. Acutè sentire designat. hinc vox Lat. vulgatio Sagax. *Skin*.]

SAGGE, Gravitare, oneribus deprimere. Videtur esse à *σῆγω*, Onero. [Hodiernis Anglis perperam scribitur *swag*, quod vide. L.]

[SAIKLESS idem cum *Sackless*, quod v. G. Dougl. L.]

SAIL, Velum. A.S. *regel*. *regl*. Al. *segel*. D. *segl* + *seyl*. B. *sepl*. [Su. *segel*.] Hinc *reglian* passim est Navigare. In Run. quoque Lexico *HIRNIKPA ΨΑΡΗΑ* est Navigator, homo navigationi præter cæteros addictus. E gl. D, 9. in *Antenna*.]

[SAKE, Causa. B. *sacche*, Al. *sach*. A.S. *rac*, *raca*. Ill. *sak*. L.]

[SAL vet. Angl. Aula, coenaculum, curia. Al. *sal*, *feli*. Ill. *salur*. A.S. *sal*. Germ. *saal*. Notet hic Lector Gallus legem Salicam ita dictam esse, non à flumine Sala, sed à Theot. nomine *sal*, propterea quodd in regum & principum palatiis & aulis leges ferri solebant. Hæc Hickesius. Fortasse sunt omnia à Goth. **SALGAN**. Divertere vel commorari in aliquo loco. L.]

SALAD, Acetaria, varia herbarum genera, quæ sale acetique condiri solent. G. *salade*. It. *salato*. H. *salado*. D. *salat*. [Su. *salat*.] B. *salet*. Lactucas itaque sale acetique conditas primùm *salacet*, ac postea *salat* nuncupasse videntur.

SALAMANDER, Salamandra. G. *salamandre*. It. *salamandra*. H. *salamanquesa*. B. *salamander*. Græcis dicitur *σαλαμάνδρα*. quia propriè *σαλός* habeat *μάνδρα*, ut conjectat Martinius. gaudet enim stabulari juxta loca humida. Unde & in gl. Cott. p. 174. Salamandra exp. *πατερονδρα*. In quibusdam Galliz tractibus vocatur *sourd*; surditatis argumento. Allobrogibus *pluvine* & B. *regen-mol* dicitur; quodd portendat pluviam. Sicambri *olm* dicitur, ab *olm* vel *olm*, Perdo. Ob eandem nempe rationem, propter quam Belgarum plerisque nuncupatur *molck*; fortasse ab illo *μολγης*, quod Hesychio & Aristophanis scholiasti exp. *μολγης*, Malus, improbus: quandoquidem, teste Plinio lib. XXIX, c. 4, "Inter omnia venenata Salamandræ felus maximum est. Cætera enim singulos feriunt, nec plures pariter interimunt. Salamandra populos pariter necare improvidos potest". &c. Rectius tamen sentiamus Salamandram nostratibus *molck* dictam, quodd sit *ζῷον ἀμολγαῖον*, Animal, ut sic dicam, mulctrarium, quoddque lacteum virus ex ore quasi emulgeat: siquidem "Salamandræ ejusdem sanie, quæ lactea ore vomitur, ut est apud eundem Plin. lib. X, c. 67, "quacunque parte corporis humani contactâ, toti defluunt pili; idque, quod contactum est, color in vitiliginem mutat". Quam conjecturam non leviter firmat, quodd Lac A. Saxonibus olim *meole* + *molc*, & Frisiis vetustæ linguæ vestigia etiamnum servantibus *molke* dicatur; eoque nihil sit mirandum, si patres nostri Animal sanie lacteam exspumans à lacte *molck* nuncupaverint.

SALARIE, Salarium. G. *salair*. It. & H. *salario*. B. *salariis*. De hoc vocabulo sic Plin. lib. XXXI, c. 7; "Ergo hercules vita humanior sine sale non quit degere; adeoque necessarium elementum est, ut transierit intellectus ad voluptates animi quoque; nam ita Sales appellantur: omnisque vitæ lepos, & summa hilaritas, laborumque requies, non alio magis vocabulo constat. Honoribus etiam militiæque interponitur, Salaria inde dictis". A Græco nimirum *σάλος*, *σάλος* est Salis, & per aphæresin *Sal*: atque inde dictum est Salarium: quo nomine propriè olim significabatur Tribunorum & ducum annona; fortè quodd nihil victui magis necessarium, quam *Sal*; vel quodd Salaria percipientes, inde se alerent. Græci plurimùm vertunt *σολογία* & *ἐψώνια*. Sed latius postea patere coepit

cepit significatio hujusce vocabuli, ita ut non solum de Annonâ, verum etiam de Commodis & stipendio militum usurparetur. Philoxeni glossæ; Salarium, ἰσάριον, παροχή, συνθήκη, ἀλατῆρ. Salarium certe Plinio, Tacito, Suetonio est quod Ciceroni Merces ac Præmium nuncupatur. Al. gl. E, 2; Solaria, onores. & mox ejusdem gl. p. 6; Salaria, munera. utrobique tamen lege Salaria. De Salarii vocabulo v. Vossii etym. in Sal. Quemadmodum verò Salaria olim pendi sint solita, docet Salm. ad Jus Att. & Rom. p. 541.

[SALERYFE, Velis seu Navibus abundans. G. Dougl. componitur à *Sal*, *fail*, Velum, & *rife*, Copiosus. L.]

SALF, Scotis est Salvus. Angli pro eo dicunt *Safe*, q. v. G. Douglafs, epif. Dunkel. transl. paraphr. Æn. Virgil. *safe from the wallis*, "Servatum extendis". ubi tamen *saif* reponendum judicarem, nisi & alibi in hoc ipso opere eandem orthographiam occurrere meminissem.

SALF, Unguentum. A.S. *realf*. D. *salffue*. B. *salbe*. [Al. *salua*, *salba*. Gothis *SALLBEN* est Ungere. A.S. *realfan*. D. *salffue*. Al. *salbon*. B. *salben*. Nemo non videt omnia hæc singularem habere affinitatem cum ἀλείφειν, Ungere, linere, illinere. neque enim Græcorum spiritus tantum asper mutari solet in S, sed & lenis quandoque: ita Sagitta est ab ἀκὴς ἀκιδῶ. Saltus à Dorico ἄλδης pro ἄλσος. Sapor ab Æol. vel Laconico ἐπὶς pro ὀπὶς, Succus; unde & Sapa & Sapio, quum ad gustum refertur. Serum ab ἐρῆς, quatenus utrumque denotat Aqueum illud, quod in lacte est. Plura habet Vossius in tractatu de Literarum pronuntiatione. E gl. B, 29. in Lira, kifalbot.]

[SALLOW, Salix. It. *salice*, *salce*. H. *saliso*, *saule*. G. *saule*. A.S. *real*. Su. *salg*. Hib. *fail* & *saileog*. Hinc fortasse *fallow complexion*, Color oris subfuscus, quod arboris foliorum colorem referat. Thwaitesius derivat à D.S. *sal* + Al. *falo*, Niger. quod me in conjecturâ firmat, sunt isthæc Fragmenti poetici historię Judith verba, ac him *pleah on lart*. *earn æter georn*. *uriz seþena*. *salopiz pada rang hildeleob*. *hýpneb nebba*. "E vestigio etiam advo-
"labat aquila, canus cibi avidus ales, salignei
"coloris bufo, corneo rostro classicum cane-
"bat". L.]

[SALLY, Eruptio & impressio obfessorum in obfidentes. G. *saillie*. à verbo *saillir*, H. *salir*, Exire, erumpere. utr. à Lat. Salire. Skin.]

[SALMAGONDY, Cinnus, farrago. Est vocabulum, ni fallor, à Galiâ deportatum. Menagius contractum putat ex Salgami conditus. Vide eum. L.]

SALMON, Salmo. G. *saumon*. It. *salmon*. H. *salmon* *pescado*. B. *salin*. [Græcis videtur σάλμαξι dici: nam Hesychio σάλμαξι est ἰχθύς ἀγαθός, Piscis notæ melioris. Dictus est autem σάλμαξι à σάλευσι, Quatere, agitare, jactare; ob admirabilem illam vim sollertiâque saltandi, quâ Salmones corpora sua veluti quodam jactu librant & fluvium ex editiore loco præcipitem superant. "Ad
"Tivium celebris est saltus salmonum, inquit
"G. Camdenus, ubi fluvius ex alto præceps de-

"fluit. Nam salmones interiora fluvii ex ocean-
"no petentes, cum obstaculum hoc occurrit,
"caudam ad os replicant: interdum etiam ad
"majorem saltus efficaciam, caudam ipsam ore
"comprimunt: dumque à circulo hujusmodi
"se se resolvunt, cum impetu quodam, tanquam
"virgæ circulatæ explicatione, se ab imo ad al-
"tiora non sine intuentium admiratione trans-
"mittunt". Atque aded Salmo affine Gr. ἄλμαξ, Saltus. V. etym. Vossii in Gamarus. E gl. D, 8. in Gamarus, salmo.]

SALT, Sal. Goth. *SALT*. A.S. *realt*. Al. *salz*. G. *sel*. It. *sale*. H. *sal*. D. *fall*. B. *sout*. [Isl. *fallt*. Su. *salt*.] Cym. *halen*. vettr. quoque Germanis *halle* dicebatur Salina, i. locus, ubi sal excoquitur. gl. Cyrilli, ἄλας, Salinæ; [Græcis ἄλς est Sal.] Barthius Advers. lib. XLII, c. 6. col. 1875. V. g. D, 11. in Salinum.]

[SALTPETER, Nitrum. [Su. *saltpeter*.] B. *salpeter*. G. *salpetre*. It. *salpietra*, q. d. Sal petra, sic dictum, quoniam petris sæpe lanuginis instar adhæret. Skin.]

[SALVE, Unguentum. Vide *Salf*. L.]

[SAME, Idem. Su. *samma*. Isl. *same*. Goth. *SAMR*. L.]

SAMIT, Hexamitus, sex liciis textus. dicebant enim ἑξάμιττε, ut μινύμιττε, Simpliciter licio textus. ἡμιττε, τετράμιττε, πλούμιττε. V. quæ supra diximus in *Dimitie*. Teut. *sampt*. *syden*, Coccinum, sericum.

[SAMPHIRE, Crithmum, fœniculum marinum. G. *saintpierre*. q. d. herba sancti Petri. Minshew.]

[SAMPLAR, SAMPLE, Exemplar, exemplum. unde per aphæresin fiunt. L.]

SAND, Arena. A.Saxonibus quoque necnon D. B. [& Su.] *sand* est Arena. Al. *sant*. Isl. *sandur*. Fortasse traxerunt aliquid ex ψάμμος vel ψάμμοσ, Arena.

SAP, Succus. B. *sap*. [Al. *saf*, *sach*. D. *safft*. Quidam putant dici à Sapore. Alii derivant ex Sapa, quod Palladio passim denotat Succam arborum. Ipsum verò Sapa petatum putant ex ὀπὶς, Succus. i. humor ex arboribus suâ sponte vel etiam post incisionem emanans. V. etym. Vossii, in Sapa. Menagium in *Seve*. Hæc habet gl. D, 33. in Succus. Quibus addas quod A.Saxonibus Succus dicitur *ræpe* & Suecis *safft* + *safwa*. L.]

[SAP or dig, à G. *sapper*, It. *zappare*, Fodere, cuniculos agere, *zappa*, Ligo, vox castrensis. Plusquam alludit Gr. σάπτω. Skin.]

SAPPHIR, Sapphirus, sirtites. G. *sapphir*. It. *zaffiro*. H. *çafir*. B. *saffier*. [Su. *saphir*.] Græcis est σάπφειρος. V. Vossii etym. in Sapphirus.

SARCK, Lapis sepulchralis. G. *sarcueil*. B. *sarck*, *serck*. σαρκόφωρος Græcis est Cippus, lapis sepulchralis. V. Vossii etym. in Sarcophagus.

[SARCLE, G. *sarcler*, Sarrire, fardulare. Skin.]

SARDIN, Sarda. Nomen est piscis, qui Græcis σαλμύς, authore Plin. XXXII, 11. G. *sardine*, *sarde*. B. *sardin*. Pisciculi hujus nomen ex Tyriâ linguâ arcessit Isidorus lib. XII, c. 6. nam eâ piscem quendam *Sar* dici, atque inde *Sardas* vocari,

S A.

vocari, & *Sardinia*, quæ Græcè *Σαρδηνία*. Sed verisimilius est eas à Sardinia sic denominatas.

[SATAN. Gr. *σαταν*, *σατανά*, Princeps malorum angelorum, hominum salutis adversarius. Hebr. *שָׂטָן*, Adversarius, *שָׂטָן*, à *שָׂט*, Adversari, odio habere. L.]

[SATCHEL, Pera, vide *Sackel*. L.]

SATIETIE, Satietas. [Al. *setii*. *sat* uuerdan, *Satiari*; Otfrid. III, 6, 87. *gisatote* uuerdent, *Saturabuntur*; Tat. XXII, 11. Orthographiæ hujus ratio videtur postulare, ut *Sat* deducamus à *σαττω*, Onero: nam nihil aliud est *Saginat* quam *σάγειν* *σάγην*. Cyrilli glossæ; *Σάγειν* *σάγειν*, "Saginat asinum". Aliam originationem alteri orthographiæ magis consentaneam habet Goth. gloss. in *SAD ITAN*. Hæc nobis annotata ad Keronem in *Satietas* subministrant. Plerique derivant à Gr. *σατ* vel *σατ*. sed fortasse à Celtis omnia sunt petenda. nam præter Theotiscos & Gothos Belgæ habent *laten*, *laden*, *ladighen*, *Satiare*. *sat*, *Satur*, & *satheid*, *Satietas*. Islandi *saddur*, *Satur*; & non ignotum fuisse A.Saxonibus indicant hæc Paraphraseos Boethianæ verba p. 127. *Mec þinc þ þu þarige þæt hpegnunget and þe þincen to ælence þar langan þpell*. verum quod maximè huc facit est, quod *saith* Hibernis est *Satietas*, & *saithim*, *Satiare*. L.]

SATTIN, Sericum, subsericum, tramosericum. G. *sat*. It. *drappo di seta*. B. *sattin*. Derivant ab Hebr. *שָׂטָן*, *Sindon*. De variis generibus ac multiplici usu *Sindonis*, adi S. *Petitum* *Observ.* lib. II, c. 8.

[SATURDAY, Dies Saturni. B. *saterdagh*. A.S. *ſæteþdæg*. *ſæteþney dæg*. Posterior vox extra dubium ponit, meâ sententiâ, hunc diem à Lat. *Saturnus*, ita appellatum. L.]

SATYRE, a nipping kind of poetry, rebuking vice sharply, and not regarding persons. *Satyræ*. *Satyræ*, etsi vulgo scribatur, tamen *satira*, vel *ἀγχιμήνη* *Satura* scribere jubent *Scaliger* ad V *Manilii*, & *Casaub.* lib. de *Satira*. Qui verò *Satyræ* scribunt, eo id faciunt, quia hoc genus carminis à *Satyris* nomen habere arbitrantur, ob dicacitatem: quæ & C. *Scaligeri* sententia est, lib. I *Rei poeticæ*, c. 12. Ut magis liqueat, utra sententia sit potior, distinguendum fortasse inter *Satyræ* *Lucilii*, *Horatii*, *Perfii*; & *Satyræ* *Ennii*, *Varronis*. Prior ita dicta videtur à poetæ *Satyræ*: nam huic & *Sillis* erat similis ob maledicentiam. Sanè *Silli* *διασυρηγὸς* erant: unde *Hesychio* *σῖλλος*, *ἐμμετρον* *σάτυρος*, *ἀναφάλας*, *μῦθος*, *κωμολογία* & *χλευασμός*. Atque hoc ita esse, liquet ex reliquiis *Sillorum* *Timonis*, quæ apud *Diog. Laertium* leguntur. Estque *Sillorum* nomen *σῖλλος* *σάτιν*, *Irridere*, *sublannare*. &c. Adi *Voss.* ipsum, & vide quæ porrò hoc in loco addit *vir magnus*.

[SAVAGE. à G. *sauvage*. It. *selvaggio*, *selvatico*, *Agrestis*, *sylvester*, *indomitus*, *barbarus*, q. d. *Sylvaticus*, i. e. in sylvis educatus. *Skin*.]

[SAUCE. Vide *Saws*. L.]

[SAUCH, *Salix*. G.D. v. *Sallow*. L.]

[SAUCHNING, *Reconciliatio*, *pacificatio*, *pacatio*. G. *Dougl.* 353, 17. *Isl.* *satt* idem denotat. V. *Saughe*. L.]

S A.

SAVE, Salvare. *Saviour*, *Salvator*. *Originem* horum pauld ante attigimus in *Safe*, *Salvus*. *Salvatoris* interim vox ponitur inter barbaras à *Coelio Calcagnino*. lib. II *epistol.* *quæstionum*, *epist.* 9. Nec eum planè deficit ratio. Nam & *Cicero* insolentiam vocis declinans, *Sotorem* (*Martiani Capellæ* verbis utor) *Salvatore* maluit appellare, & ait, *qui salutem dedit*. Illud enim nimis insolens videbatur. Respicit autem *Capella* istum *Ciceronis* locum lib. II in *Verrem*; "Itaque eum non solum patronum istius insulæ, sed etiam *Sotera* inscriptum vidi *Syracensis*. Hoc quantum est? Ita magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum *Soter*, qui salutem dedit". Itaque & *Latini* *Munera*, quæ pro salute amicorum dabantur, *Soteria* dixere: ut ex *Martiale* & *Papinio* constare potest. Theologis tamen, quotiescunque sermo est de Christo, non minùs à *Salvando* dicere liceat *Salvator*, quam veteres *Servatoris* denominationem formârunt à *Servando*. Atque hoc propterea censeo, quia omnis Christianorum sapientia sit Christus, quem solum se scire prædicat beatum illud vas *Apostolus Paulus*; eoque semper is nobis in animo esse debeat & linguâ: ridiculum autem fore videatur, si ubique velimus *Salvatoris* vocem *σῶτήρ*. Scio esse, qui *Servator* dicere jubeant: sed hi non satis attendunt, quantum inter hæc duo discriminis. Quippe, ut quoque P. *Manutius* monet in lib. II *Act. Verr.* "Servat, qui, ne salus amittatur, præstat: salvat, qui amissum restituit". At Christus amissam instauravit nobis salutem; eoque *Salvator* rectius dicitur, quam *Servator*. Plura his addit cl. *Voss.* lib. *Octavo* de *Vit. ferm.* & variis glossæmatis: ubi quoque ostendit ex veteri inscriptione vocem *SALVATORIS* gentilibus ipsis non ignotam, superstite adhuc *Nervâ Trajano*.

[SAUGHT, *Reconciliari*. Gam. v. 299. à N.S. *ſahtlan*. *Reconciliare*. cujus participium est *ſaht*. *Reconciliatus*. hoc autem ab *Isl.* ad *satta* *sattast*, *Reconciliari*, litem componere. *satt*, *Reconciliatum*. L.]

[SAUNTER about, *Vagari*. *Skinnerus* derivat à G. *sauter*, *sauteler*, *Saltare*, *saltitare*. Alii iique non indocti viri conflatum volunt ex his Italicis *alla santa terra*, & temporibus illis originem referunt, quibus expeditiones invaluerunt sanctæ terræ recipiendæ causâ susceptæ. sed recentius esse videtur quam ut huc referri possit. L.]

[SAVOUR. à G. *savour*. utr. à Lat. *Sapor*. hinc *savoury*, *Gustui* gratus. ita *Skin*. Nonnulli fortasse malunt petere à C.B. *sawr*, *Sapor*, &c. V. *Sawse*. L.]

[SAVOYS, *Brassica Sabaudica*. Su. *ſavoy*, *fâl*. à *Savoy*, *Sabaudia*. L.]

SAUSAGE, *Isicium*, vel *Incisium*. Cym. *ſelfigen*. G. *ſaucisse*, *ſaulcisse*. It. *ſalziccia*. H. *ſalchiccha*. De *Isicii* & *Salicii* vocabulis v. *Voss.* de *Vit. ferm.* lib. 1, c. 7. V. quoque ejusdem *Etyim.* in *Isicium*.

[SAW, an old saw or say, *Adagium*, *proverbium*. B. *ſaeghe* est *Dictio*. A.S. *ſaga*. à *ſegan*. quod vide in *Say*. L.]

SAW,

S A.

Saw, Secare lignum ferrâ. [Su. *saga*. B. *saeghen*. Al. *seier*.] Quidam deduxit à *ψάω*, *Comminuo*, radendo plano. Suidas *ψάω* exp. *ἰσχυρίζομαι*, *λεπτύνω*, *Complanare*, *extenuare*. Sed cum A.S. *raga* sit *Serra*. à verbo *ragan* factum est *Saw*, mutato *g* in *w*, cujus mutationis plurima alibi adduximus exempla.

SAWSE, *saucē*, Condimentum, embamma. Cym. *saws*. G. *saulse*, *sauſce*. It. & H. *salsa*. B. *sausse*. V. gl. B, 9. in *Condirent*, *sialzin*. Mihi interim libuit aliquando suspicari C. Britan- nos fortè desumpſisse suum *saws* à vernaculo *sawr*, Sapor. *sawrus*, Sapidus. *sawrio*, Saporare. Atque hujus meæ suspicionis occasio inde nata est, quod Sal iis non *salt*, sed *halen* dicatur. Al. fuisse est Condimentum, embamma. V. Winsbekii parænesin § 38.

SAWSE-BOX, *sawſy*, Protervus, petulans, immodestus, impudens. desumpta est vox à *sawſe*, Condimentum justâ salis mixturâ palato gratum. nam ut optimum est cujusque cibi condimentum, ita nequitiam immodestiamque præcipuè ciet & provocat: unde quoque scitis Ægyptiorum salem rejectum fuisse deprehendimus, quod putarent frequentiore ejus usu libidinosas cupiditates gliscere & vim spermaticam vehementer excitari atque augeri. Salacitati adhæc inditum est nomen à *Sale*. Ipsa denique Venus dicta est *ἄλυσος*, tanquam quæ traxerit ortum è *salsugine* maris.

[SAX, Culter, pugio. V. *Sachs*. L.]

SAY, Dicere, loqui, narrare. A.S. *secgan*. Cym. *syganu*. D. *ſige*. [Isl. *seiga*. Su. *såga*.] B. *seggen*. Fortè ejusdem sunt originis cum veteri *Seco* vel *Sequo*; de quo hæc habent Vossii origines. *Seco* antiquâ notione ponitur pro *Dico*, venitque illud *Seco* vel *Sequo*, utroque enim modo scripsere, ab *ἔπω*, *Dico*: simili nempe mutatione ac à *λίπην* est *Liquo* sive *Liquo*. vertitur enim *π* in *Q*. quomodo à *πέντε* est *Quinque*; à *πέντε* vel *πέντε*, *Quotus*. à *πέντε*, *Quatuor*. *πέντε* verò olim significasse *Quatuor*, etiam Festus docet, qui inde *Petorritum* dictum ait, nempe à quatuor rotis. Ab hoc *Seco* vel *Sequo* est *Inseco* sive *Insequo*: nam Homericum illud *ἄνδρα μοι ἔνιπαι μῆστον πολύτροπον*, ita tranſtulit Andronicus, "Virum mihi *Casmena* inſece verſutum": quemadmodum docet Gellius lib. XVIII, c. 9. atque idem testatur similiter dixisse Ennium,

Inſece, Muſa, manu Romanorum indupera-
tor

Quod quisque in bello geſſit cum rege Phi-
lippo.

Marcum quoque Catonem similiter locutum do- cet oratione contra Thermum. "Sed si omnia "dolo fecit, omnia avaritiæ atque pecuniæ cau- "ſa fecit, ejusmodi scelera nefaria, quæ neque "inſecanda fanda, neque legenda audivimus, "ſupplicium pro factis dare oportet". Ubi "Fanda, si vera est conjectura noſtra, planè deleri debet; quippe quod ex glosſemate in contex- tum irrepreſerit. nam ex iis, quæ diximus, liquet ſecere & Inſequere nihil aliud eſſe quàm Fari. atque hinc, Gellio teſte, Inſectiones antiquis di-

S C.

cebantur Sermones & narrationes. Apud Festum legas; "Inſeque apud Ennium dic. Inſexit, di- "xit". ubi MS. dixerit, quod malim. Ut e- nim à *Facio* est *Faxo*: ſic à *Seco* est *Sexo*, pro *Dicam* vel *Dixero*. Hæc Voſſius.

SAYLOURS Chaucero in poematio *Rosæ* ſunt Ludii vel circulatores populum præſtigioſis ar- tibus detinentes, quales ſunt petauriſtæ, cybiſte- res, atque id genus alii *δαμνοπιοί*, quales Gal- lis communi nomine *bateleurs* vel *baſteleurs* di- cuntur: quòſque Guietus denominatos putat à *baſtel*: illud à *baſtun*, Theatrum ligneum; quod conſcendunt mirificis artibus populum oblecta- re parantes. Quum tamen non ſatis aſſequerer, cur Artiſices hos, Gallis *bateleurs* vel *baſteleurs* nuncupatos, Anglice *ſaylours* appellaverit Chaucerus, deprehenderémq; Nicoto un *baſteleur*, qui *danſe ſur la corde* etiam dici Schoenobaten, ſtatim quoque ſuborta eſt ſuſpicio, vocabulum *ſaylour* hoc in loco referendum non ad Angl. *ſail*, Velificari; ſed ad Al. *ſeil*, Funis. de quo vide gl. B, 21. in *Funiculus*. Cæterùm de hoc nihil affirmo: conſultiùſque arbitror Lectoris judicio proponere integrum Chauceri locum unà cum verbis Joh. Meldenunſis, cujus poema de *Rosâ* tranſtulit Chaucerus.

There was many a timbeſtere
And ſailours, that I dare well ſwere
Prothe her craft full parſitly,
The timbris up full ſubtilly
Thei caſten, and hent hem full oft
Upon a ſinger faire and ſoft,
That thei ne failed never mo. v. 769.

Après y eut farces joyeuſes
Et batelleurs & batelleuſes,
Qui de paſſe, paſſe jouoyent,
Et en l'air ung baſſin ruoyent:
Puis le ſcarvoyent bien recueillir
Sur ung doy, ſans point y faillir.

Rommant de la Roſe, imprimé a Paris, l'an mil
cing centz, XXIX. fueillet 16. atque eundem
quoque lectorem hortari, ut cum hoc loco dili-
genter conferat, quæ annotavimus ad Al. gl. B,
30. in *Maleficos*, *caucalara*. [Magis ad rem for-
taſſe Skinnerus, qui hæc habet. *Sailours*, i. e.
Dauncers, q. d. *G. ſailleurs*, i. e. *Salitores*, hoc à
ſaillir, *Salire*, *ſalitare*. L.]

SCABB, *Scabies*. A.S. *ſcæb*. It. *ſcabbia*. D.
ſtab. B. *ſchabbe*. [Su. *ſſabb*.] Affinia ſunt Gr.
σκάβω, *Fodio*, *scalpo*; quodd importunus ille ſca-
bioſarum partium pruritus mirè gaudeat ungui-
bus fodicari. Pari prorsus ratione *καύω* Græcis
dicitur *Scabies*, à *καύω* vel *καίω*, *Scalpo*, *ſcabo*.
Belgis iridem *krawſeer*, *krauwſſel*, *kraw-
wagie* eſt *Scabies*. à *krauwen*, *Fricare*, *ſca-
bere*, unguibus radere. Angl. quoque *a ſcabb* di-
citur Homo vilis atque odioſè moleſtus, & à quo
ægre aliquis continet manum. *Schabb*, *eyn
beſubt onreyn wiif*; Teuton. Latinis quo-
que morbida & cachexiæ plena, omnia denique
ingrata ac vituperationi obnoxia, *Scabioſa* olim
dicta; ſicuti obſervat H. Caſaubonus ad Perſii
Satyram II, 13. Similia v. in *Scurvie*.

SCABBARD, *Vagina*. Videtur eſſe à Teut.
ſchap, *Promptuarium*, *theca*. V. quæ infra an-
notamus

statum in *scop*, Cumera. Gawino episc. Dun-
kél. in Scot. translatione Virgiliana circa ini-
tium XI *Aeneid*. *ebore scabert* dicitur Ebur-
nea vagina.

SCAFFOLD, Theatrum, scena, i. Locus spe-
ctaculi, ubi populo ludicra varii generis oble-
tamenta exhibentur spectanda. G. *eschafaut*.
B. *schabot*. quod postremum Kilianus putat
dictum quasi *schawbat*, i. e. Vas spectaculi.
At ego libentius derivaverim ex *schawholt*,
compositione propius ad Angl. Gallicæque de-
nominationis terminationem accedente. Nam
istiusmodi Theatra in gratiam actorum & spe-
ctatorum operâ quandoque tumultuariâ compin-
guntur ex contrabulatione lignea. Germanis di-
citur *schawplaatz*. D. *kickborg*. B. *schow-
burg*, *kickplaets*. item *tonneel* vel *toon-
neel*, à *toonen*, Ostendere monstrare. A.S. *pa-
jungreð* & *paungreð* nuncupatur, à *parian*.
Obstupescere, obstupefacere, & *reð* vel *reþ*.
Locus. [Dispice annon commodiorem possis ex-
piscari notationem ex iis, quæ in *Masons* pro-
lata sunt. L.]

SCALBERT Scotis est Vagina. V. *Scabbard*.

SCALDE, Aquâ fervente adurere. D. *skaalde*
sunt est Suem mactatam calidâ perfundere & gla-
brare. B. *schouden het vercken*. B. interim
schouden, *schauden*, *schouwew*, assumpto
S, videtur originem traxisse ex inusitato *καύω* pro
καίω, Uro. [Magis mihi arridet cum Hicetio
derivare ab *Is*. ad *skallda*, Calvum facere, gla-
brare. à cuius participio *skalldur*, eodem no-
tante, sit nostrum *skall'd* in *skall'd head*. L.]

SCALE *fish*, Desquamare piscem. V. *Shell*,
Cortex. [A.S. *scille* est Squama. Lev. XI, 9;
Ne ete ge nan *scyc*. butan þa þe habbaþ *scin-
nar* & *scilla*. "Ne comedatis ullos pisces, nisi
"qui habent pinnulas & squamas". L.]

SCALE, Lanx. Cym. *ysgal*. A.S. *scale*. P.
schael. [Il. *skal*.] Derivant ex Hebr. *שקל*,
Librare, ponderare, appendere.

SCALLION, Ascalonia cepe. G. *eschalote*. It.
scalogna. H. *escalona*. B. *schalonie*. Ascalo-
nia, inquit Plin. XIX, 6. ab oppido Judeæ no-
minata.

SCALLOP, Pecten piscis è concharum striata-
rum genere. Fortasse ita dictus à *σκάλλω*, Fodio,
disrumpe; quod striatâ testarum concavitate vel-
uti sulcis quibusdam diruptus perfossusque vi-
deatur. [Vide *Scollup*.]

SCALP, the *hairie scalp*, Pericranium. For-
tasse affinitatem aliquam habet cum iis, quæ
mox dicimus in *Scull*, Cranium. [à B. *schelpe*,
Putamen, testa, It. *scalpo*, Cranium, concha.
Cranium enim ob luculentam testæ similitudi-
nem & Gallis *teste* & It. *testa* denominatur.
Skin.]

SCAMBLE, Apposita certatim atque avidè di-
ripere. *Skamsere* *maden* Danis est Contruncare
cibum. De verbi etymo sic M. Casaubonus:
"σκάβαλον, Stercus; ut apud apostolum Phil. III,
"8 veteres & recentiores interpretes. Nec ma-
"le. Sæpe enim ita usurpatur, ut τὸ διὰ τῆς ἐντέρας
"ἐκδιδόμενον, Quod ex ventre excernitur, quale-
"cunque tandem illud sit, significet; ut & au-

thor Etymologici explicet. Est alioqui *σκάβα-
"λον* omne in genere Rejectamentum, retrimen-
"tum, purgamentum; omne (ut apud Plutar-
"chum, qui lanam, ungues, capillos inter *σκάβα-
"λα* enumerat) *σκάβαλα*. unde & apud Etymo-
"logicum τὰ ἀποβόματα, Furfures tritici (vulgo
"bran, idque ex *βρόμα*, ἀποβόμα) *σκάβαλα* τῶ πυ-
"ρὶ exponuntur. Cæterum, si vocis etymo-
"logia spectetur, quicquid ob vilitatem canibus ob-
"jicitur, aut canibus propriè competit, id est
"propriè *σκάβαλον*, quasi *καὶ βρώμενον*, ut ab eo-
"dem Etymologici magni auctore docemur.
"Hinc micæ & quævis alia epularum rejectanea,
"quæ vel à canibus, vel ab aliis quibuscunque
"animalibus colliguntur, *σκάβαλα* quoque nuncu-
"pantur. Ex hoc usu vocabuli *σκάβαλον* nullus
"dubito quin ortum traxerit *to scramble* (quod
"alioquin etiam ex *σκάμω*, Catulus, cujuscun-
"que sit animalis, duci posset) & *scamblingly*,
"quod de canibus propriè dicitur, objectas of-
"fas avidè & cum mutuo conflictu diripienti-
"bus. Sed & *squimble squamble* quoque id di-
"cunt. In accuratissimo & laudatissimo Gal.
"Anglico-lexico, quod Cotgravii nomen præ-
"fert, ita reperio; *Griffe graffe*. By booke or by
"crooke. *Squimble squamble*. *Scamblingly*. *Catch*
"that catch may. Fortasse quoque hinc desum-
"ptum est Angl. *squable*, Rixari, contendere
"cum clamore; quod inter pauperes atque e-
"genos escæ causâ frequenter usu venit". Hæc
"Casaubon. Aliam interim verbi *Scamble* etymo-
"logiam v. in Brevis, [skammer, quam hic appo-
"nere non gravabor. Fortasse, inquit, affinitatem
"aliquam habet cum hoc skammer, quod Anglis Bre-
"ve ac tumultuarium prandium vocatur a *scam-
"bling dinner*. quomodo & *to scramble* iis est Raptim
"comedere, præripiendo nempe quicquid subito
"potest invadi.]

[SCAMPER *away*, Citissimè fugere, aufugere.
B. *schampen*. G. *escamper*. It. *scampare*. Su.
scumpa sin wåg. Il. *skumpa* est Effusè currere,
ut pecora cæstro vel tabano percita. L.]

[SCAN a *verse*, Versum supputatis pedibus
expendere seu examinare. Minshew deflectit à
Lat. Scandere, & meritò. sic enim ab uno di-
gito ad alterum quasi per gradus ascendimus.
Skin.]

SCANDALL, Offendiculum, scandalum. G. *scan-
dale*. It. *scandalo*. H. *escandalo*. B. *schandael*.
[Alamannis scanta est Ignominia, dedecus, pro-
brum. A.S. *scanda*. B. *schande*. Helvigio scante
est ab *αἰσχυνόν*, *αἰσχυντηλόν*, Pudendum. at alii pu-
tant desumptum ex *σκάδαλον*, Scandalum, offen-
diculum. unde *σκαδαλίζω* est Scandalum affero,
offendere vel impingere facio. Has voces non
temerè apud profanos Authores invenias: passim
verò utuntur iis Apostoli atque eorum vestigiis
insistentes Theologi. Pudendam verò ignomi-
niæ notam ab hac Offendiculi voce scante viden-
tur olim appellasse; quod nostrâ culpâ sequiùs
gesta, non sine quodam pudentis animi morfu
retractare soleamus. V. Divi Pauli epist. ad Rom.
VI, 21. Ex app. gl. C, in Confusio.]

[SCANTLING,] SCANTILONE Chaucero est
Forma, exemplar operis. *þu rought with*
square

square and scantilone. R.R. 7114. Kiliano **schampeljoen** primò vocatum est Scalprum, i. scalpendi instrumentum: deinde verò significatio vocis porro quoque translata est ad Specimen universi operis ab Artifice in molliore materiâ exculpti. Huc pertinet illud Teutonistæ in vocabulario Teutonico-latino: **Boits, scamplioen, form, stale, fatzoen, leyft, gelicknisse dair men wat na maeckt.** Forma, exemplar, agamalia (fortasse rectius agalma scribas) Effigies giei, pila le, similitudo. Idem in vocab. L. Teut. Forma, **eyn gesteltnis, off boits, off schamplioen dair men wat na maeckt.** Originem G. *echantillon* leviter perstringit Menagius: at fusiùs aliquanto prosequitur eam Nicotus, in *Echantillon*. quem adi.

SCANTNESS, Inopia, penuria. M. Casaubonus censet per epenthesein literæ N factum esse ex *ixantâ*, Extremitas. item *Extremus* ordo & remotior à principatu. Dispice tamen annon sit ab illo *pcænan*. unde A.S. *gercænan* & *torcænan* sunt Frangere, comminuere. vel à D. *stæaner*. Parco. [Scoti dicunt *scantb.*]

SCAPE, v. *Escape*, Abire, elabi.

[**SCARAMOUCH**, Mimus. G. *escarmouche*. ab It. *scaramuccia*, Velitatio, leve certamen, quod omnino referendum ad Al. schirman, Pugnare, defendere, de quo plura legas in *Skirmish*. L.]

SCARCENESS, Penuria, inopia. M. Casaubonus derivat à *χέρως*, Locus desertus incultusque. B. *schaers* est Parcè. & *schaers afscheeren*, Novacula ad vivam usque cutem abraderè. It. quoque *scarfo* & H. *escasso* est Parcus. De It. *scarfo* v. quæ annotant Gall. Orig. Menagii in voce *Echars*. [Skinnerus omnia derivat à Lat. *Careo*, q. d. Caritus seu Discaritus. L.]

SCARE, Terrere. *μαρίζεσθαι* Helychio est *μαρίζεσθαι*. Turbatur. at *μαρίζεσθαι* Eustathio est Palpitare. [Skinnerus petit ab It. *scorare*, Consternare, i. e. animos seu cor adimere. L.]

SCARF, Mitella, i. linteum, in quo faucium brachium luxatave manus suspenditur. Videtur, præfixo S, factum ex *καρπός*, Junctura manus cum cubito. Est igitur linea vel byssina mitella de collo pendens, quâ istam potissimum brachii partem, quam mollissimè repositam sustinemus, ne fortè gravioris agitationis aut importunæ concussionis incommodo affectæ partis dolor magis incrudescat. [G. *escharpe*. Mallem, verba sunt Skinneri, deflectere à B. *schers*, Segmen, quia fascia semper ex latiori serico vel linteo discinditur. vel, quod mihi præ reliquis aridet, ab A.S. *pcæopp*. Vestitus, apparatus.]

SCARLET, Crocus, ostrum. G. *escarlato*. It. *scarlato*. Cym. *ysgarlad*. D. *scarlagen*. B. *schaerlaerk*, *schaerlet*. [Il. *skarlatz*.] Propinquus meus Il. Vossius conjectabat ortum traxisse ex Dalmatico *csarlyen*, quod Rubrum denotat. A.S. *peolocpeaba tælh* dicebatur Tinctura coccinei coloris. V. gl. P, 26. in Murex. V. quoque gl. D, 17. in Paludamentum, [Scorlez, quod cum cocco purpurâque insigne fuisse constet, nemo non hujus nostri Glossatoris scorlez miram fatebitur habere affinitatem cum Angl. *scarlet*. Auditor Gem. gemm. Scarletum, *scharlaken*.]

[**SCARN** ita dicunt A. Boreales *Stercus bovinum* vel *vaccinum*. A.S. *pcæpn*. Il. *sfarn*. Hinc *Scarnbude* veterum nomen accepit. Nicholsonus videtur non minima in voce *Scarbæus* vocabuli nostri *skarn* vestigia decernere. Quam appositè, inquit, redderent nostrates, *skarn bee?* L.]

SCARR, Cicatrix. D. *staar* est Cicatrix. Cim. *upar* est Ruptura, fissura. A.S. *pcæpn* sunt *Fragmina*. B. *schaerde* est Crena, scissura. Videntur esse à *χαίω* vel *χαίρω*, Scarifico, scalpro incido. Obiter tamen hic observa cl. Salm. Plin. exerc. p. 590 contendere, quodd Scarificare barbarum est, at Scarifare genuinum. [Skinnerus à sequenti *scarr* mavult deducere, utpote cautis instar dura est. L.]

SCARR, Scopulus, abrupta rupes. Ad hoc vocabulum pertinet illud Fr. gl. B, p. 38; *Prærupta*, excisæ rupis extremitates, scorrono fluahi. & rursus p. 50; *Scopoli*, fluahi scorrono. Manifestius tamen huc facit, quodd *pcopen* clipe exp. *Abrupta rupes* in Regiâ paraphr. Pastoral. c. XXXIII, 1. nam inde liquet originem vocis petitam ex *pcæpan* & *pcæpan*. Tondere, amputare, præcidere. In epinicio denique R. Lodbrog, *Strophâ 6*, *upir* sunt Scopuli marini. ita ut cuivis liquere possit nautas Anglos & Batavos ab hac Cimbricâ voce etiamnum hodie istiusmodi scopulos in mari conspicuos *theares* & *scheeren* appellare. Immo Belgis *schorre* vel *schore* dicebatur olim Rupis, cautis, præruptum saxum. Il. quoque *sfier* est Scopulus.

SCATE, Squatus vel Squatina piscis. It. *squadro* vel *squaja*. Germ. *meer-skate*. V. Vossii Orig. Lat. in Squatus. [*Skate* ab A. Saxonibus dicitur *pcæbba*. L.]

[**SCATES**, quæ sic paraphrasticè describit Ainsworth doctissimus lexicographus. Ferrea instrumenta calceis alligata ad cursum per glaciem apta. Su. *sfidor*. Il. *sfid*. cujus originem forsitan invenies in *Skud*. L.]

SCATHE, Nocere, lædere, incommodare. A.S. *pcæðan*. *pcæðan*. D. *stade*. B. *schaeden*. V. annot. ad gl. B, 12. in Damnum, *skadun*. [Al. *scathan*. Su. *sfada*. Il. *sfade* est Damnum. Omnia à Goth. *SKAÞGAN*. Nocere. L.]

SCATTER, Spargere, dispergere, diffundere, disjicere. B. *schatteren*, *schetteren*. Non longè recedunt à *σκατίζω* vel *σκατίζω*, Dissipare, dispergere. [N. Saxones habent *pcætepan*. quod Hiccius fieri suspicatur ex Lat. præpos. Ex in Es versâ, & Fr. *gaderan*, Colligere, congregare. *Esgater*, *escater*, *scater*. L.]

[**SCAVENGER**, Vicorum purgator. Derivant à B. *schaeden*. A.S. *pcæpan*. Radere, &c. quæ vide in *Shave*. L.]

SCENE, Frons theatri, scena. G. *scene*. It. *scena*. Locus theatri peripetasmatis obductus, è quo in proscenium prodibant acturi. Gr. *σκηνή*.

SCENK, *skink*, Potum infundere, miscere, offerre, ministrare. A.S. *pcencan*. Al. *scenchen*. G. *eschansonner*, *chiquer*. D. *stencfe*. B. *skencken*. [Su. *sfänka* i.] Sunt à Teut. *schenken*, Largiri, donare, offerre: quoniam non alium in finem amicis miscemus potum, quàm ut eum in

benefolentiae signum propinemus. [Sunt omnia, mea sententia, ab Isl. *stentia*, Liberaliori potu invitare. *stentingar*, Pocula hospitibus exhaurienda in signum grati adventus. *stentiare*, Pincerna: nobis *skinker*. L.]

SCEP, Curnera. D. *staff*, & B. *schap* est Armarium, capsa, theca, promptuarium. Fortasse à *σείπω*, Operio, tego. Huc pertinet illud gl. D, 13; Incitetta; scapreida. Est autem quasi tabulatum quoddam, superponendis utensilibus aptatum; quod quidam *scapb* appellant. Manfit hinc apud Belgas *schapraede*, Armarium, repositorium. [Suecis *stiappa* idem significat. L.]

SCEPTER, Sceptrum. G. *sceptre*. It. & H. *sceptro*. B. *schepster*. Gr. *σκήπτρον*. de qua voce v. Thesaurum H. Stephani & Spelm. Archæol. in Fistuca. magis tamen Vossii etym. Lat. in Scapus.

SCREW, *askew*, Limus, obliquus. *to look askew*, Limis obtueri, obliquo lumine cernere. D. *stesse*. B. *schreef* est Distortus, obliquus. Sunt à *σχιός*, Scævus, improbus, sinister. Vetus sanè scholiastes in Ajacem Sophoclis p. 68 edit. Steph. *σχιός* exp. *κακός*, Pravum, improbum, perversumque os. D. *steeve* gen. B. quoque *scheebe oogen* dicuntur Oculi pravi atque distorti. Aliàs quoq; Belgis Strabo vel Strabus, i. qui oculos habet distortos, dicitur *scheel* & *schelwe*. D. *steel*. A.S. *scyleage*. *sculeaged*. *sculeag*. à *σκλητός*, Intortus, obliquus, inflexus, pravus. Notum est illud Varronis Flexibulâ *σκλητός* *ἐπιμαχίαν*. "Multi qui limina intrârunt integris oculis, strabones sunt facti. Habet quiddam enim à *κυσίαν* provincialis formosula uxor". Cymræis deniq; Strabo pari prorsus ratione dicitur *camm*, à *camm*, Curvus. quod alibi monuimus detruncatum esse à *καμπύλον*. [V. *Scorvle*.]

SCHEDULE, Scedula. G. *cedule*. It. & H. *cedula*. B. *cedel*. Sunt à Gr. *χῆδη*, Philyra chartæ vel aliud quid, in quo scribimus; maximè tamen in quo ex tempore atque tumultuariè scribimus denuo retractanda emendandaque: unde & Scedula talis alio nomine *politezza* nuncupatur Italis, ut ipsâ denominatione moneamur resumenda poliendaque esse, quæ repente in chartam coniecimus. Huc etiam pertinent It. *schexzo* vel *schizzo*, & B. *schette*, Adumbratio, i. prima delineatio exhibens rude specimen operis animo præconcepti. It. quoque *schexzare* vel *schizzare*, & B. *schetzen* significant Primas lineas ducere, i. instituti operis modum crassiore Minervâ designare, operi suo principium quodammodo informe atque impositum dare. prorsus ut *χρηδίζω* Græcis est Facere aliquid ex tempore, inelaboratè formam destinati operis exhibere.

[SCHERE, Inguen. G.D. 82, 23. A.S. *scape* exponitur Ilium gl. R, p. 74. *manner scapu*. Alvum. gl. Cott. 20. Hinc *the shear-bone*, ut Editor notat, qui non malè derivat à *sheers*, Forfex. vel à *share*, Dividere, ob rationes nemini non manifestas. L.]

[SCHID, Segmen, affula. G.D. ab A.S. *scib*. Scindula. Isl. *skidi*, Ligna fissa, quibus appri-

mè quadrant Lat. Schidium. & Gr. *σχιδιον*, à *σχίζω*, Findo; unde Scindo, scidi. L.]

SCHISM, Schisma. G. *schisme*. It. & H. *schisma*. Ecclesiastica dissentio, quæ gregem Christi studia in contraria scindit. Græcis est *σχίσμα*. V. etym. Vossii in Scindo.

SCHOOL, Schola. [Al. scuala. A.S. *scol*. Cym. *ysgol*. G. *escole*. It. *scuola*. H. *escuela*. B. *schole*. D. *skole*. "Scholæ dictæ sunt, inquit Festus, non ab otio ac vacatione omni, sed quoddam, cæteris rebus omissis, vacare liberalibus studiis pueri debent: ut etiam Ludi appellantur, in quibus minimè luditur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri suo fungi munere". Rectius Aufonius Idyllio IV, quod est Protrepicon de studio puerili ad Aufonium nepotem;

Sunt etiam Musis sua ludicra, mista Camænis

Otia sunt, mellite nepos. nec semper acerbi

Exercet pueros vox imperiosa magistri.

Sed requies, studique vices rata tempora servant.

Ac satis est puero memori legisse libenter, Et cessare licet. Graio schola nomine dicta est,

Iusta laboriferis tribuantur ut otia musis.

Quo magis, alternum certus succedere ludum,

Disce libens. longum delenitura laborem

Intervalla damus. Studium puerile fatiscit,

Læta nisi austeris varientur festa profestis.

De vitiatâ Scholæ trivialis acceptione pro Pædagogio vel Scholâ minore: v. Voff. lib. I de Vit. ferm. c. 26. Arbitrantur autem plerique Triviales scholas ita nuncupatas, quoddam vulgares essent & in triviis potissimum erectæ, quo commodius frequentarentur. Alii tamen Scholis trivialibus hoc nomen putant inditum à trivio artium liberalium, quibus ibi tantummodò imbuebantur pueri; quatuor alias, post hoc quaecumque tyrocinium, in illustriore aliquo Lycæo percepturi. Auctor gemmæ; "Trivium est locus, ubi tres viæ conveniant. Unde grammatica, logica, & rhetorica sunt unum trivium; & aliarum quatuor, scilicet musica, arithmetica, geometria & astronomia dicuntur quadrivia". Huc faciunt verba Cunradi Fabariensis de Casibus monasterii S. Galli, c. 5; "In trivio grammaticæ, rhetoricæ, logicæ non mediocriter eruditus". ubi Goldastus adducit sequentia hæc ex Balbi Catholico; "Grammatica, dialectica & rhetorica dicuntur Trivium, quadam similitudine quasi triplex via ad idem, id est ad eloquentiam. Arithmetica verò, Musica, Geometria & Astronomia dicuntur Quadrivium, quasi quatuor viæ ad idem, id est ad sapientiam tendentes. Unde & Triviales dicuntur, qui docent vel student in hoc trivio: sicut Quadriviales, qui in quadrivio". Kero in Schola.]

SCIATICA, Coxarius morbus, ischiaticus dolor. G. *goutte sciaticque*. It. *sciatica*. H. *ciatica*. Gr. *ἰσχιαδινὸς νόσος* vel *ἰσχίος νόσος* est Coxendicum dolor. *ἰσχιαδινὸς* quoque vel *ἰσχίος* iidem dicuntur

tur Ischiaci, qui coxendicum cruciatibus frequenter infestantur. ab ἰσχίον, Coxa, coxendix.

SCIE, SKIE, Coelum. De origine vocabuli hæc habet M. Casaubonus; "Σκία, Umbra, non tantum ἡ shade, Umbra, peperit; sed, ni fallor, ἡ skie, Coelum. Id enim videtur etiam Gr. vox olim significasse. atque inde σκοιθεῖν, non Umbras tantum, sed & Coelum observare; ut in Hesychii loco, ubi φρίαξ δρύττει, quid sit docet. Ait autem φρίαξ δρύττει, σκοιθεῖν οἱ γὰρ ἀπὸ τῶν μεθρημάτων εἰδῶσι τὰς μεσημερίαις λαμβάνειν καὶ σκοιθεῖν ἐν τῶν φριάτων". Ita Casaubon. Vide tamen annon commodius Angl. skie derivetur ab A.S. sceapian. quod non modo Considerare & Contemplari significat, verum etiam Ostendere, monstrare. præsertim quum pro sceapian in antiquissimis monumentis A.Saxonice quandoque sceān scribatur. Notum est illud Regis psalmographi, "Coeli enarrant gloriam Dei", &c. Anaxagoras certè, Laertio Diogene teste, interrogatus ad quid genitus esset, "In contemplationem, inquit, coeli & solis, & lunæ. Credo Deos immortales sparsisse animos in corpora humana, inquit Cicero in Cato-ne majore, ut essent, qui terras tuerentur, quique cœlestium ordinem contemplantes, imitantur eum vitæ modo atque constantiâ". Seneca de Vitâ beatâ, c. 32. "Curiosum nobis Natura ingenium dedit: & artis sibi ac pulchritudinis suæ conscia, spectatores nos tantis rerum spectaculis genuit, perditura fructum sui, si tam magna, tam clara, tam subtiliter ducta, tam nitida, & non uno genere formosa solitudini ostenderet. Ut scias illam spectari voluisse, non tantum aspici, vide quem nobis locum dederit. In mediâ nos sui parte constituit, & circumspectum omnium nobis dedit: nec erexit tantummodò hominem, sed etiam ut ab ortu sidera in occasum labentia profectui posset, & vultum suum circumferre cum toto, sublime fecit illi caput, & collo flexibili imposuit". D. atque Isl. skii sunt Nubes. [Su. skij est Æther. L.]

SCILL, skill, Ars, peritia, scientia. Originem vocabuli petitam putant ex σχολή, Schola; quod in eâ potissimum capiamus animi cultum atque omnigenâ imbuamur scientiâ. Sed vide annon rectius derivetur à Cim. ἡPIMΛ, Distinguere, discernere, quod occurrit in Epinicio Egilli skallagrimi Strophâ I quintæ Classis. Run. quoque Lexicon in voce PRIAPΛ affert ἡPIMΛ ἡPIMΛP ἡPIMΛIKI, "Observabat vel discernbat structuram domus". Verisimile certè est ex hoc ἡPIMΛ non modò remansisse B. ver-schil, Discrimen, differentia, & ver-schillen, Discrepare, verum etiam Angl. skill, Peritia, & skillfull, Peritus, i. usque aded gnarus artis, quam profitetur, ut in eâ tractandâ exercendâque expeditè discernere queat salutaria à noxiis. Danis etiamnum hodie skille est Discernere, distinguere. [Idem Islandis skilia. unde vetus Anglicum skil, Ratio, quod est ipsissimum Isl. skil. & to skill a thing, Rem aliquam intelligere. L.]

[SKILL, Argutus, sonorus. G.D. ab Al. skillen, Tinnulum sonum edere. V. Shalm. L.]

SCILLET, SKILLET, Ollula ahenæ tripes cum manubrio. Fortasse est ab illo scalde, quod fuit supra; potissimum enim eâ utimur ad aquam in varios usus fervesciendam. [Th. Henshaw, parum deflexo sensu, provenire putat à G. escuellette, dim. τῆ escuelle, Catinus, paropsis; hoc autem à L.B. Scutella, scutula. L.]

SCIN, skin, Cutis, pellis. De hac voce sic M. Casaubon. "Σκῆμα, Tabernaculum. item Corpus humanum, non apud Platonem tantum & Pythagoræos (ut in 2 ad Corinth. V, 1 dicitur notatum) sed apud medicos quoque aliòs. Unde τῆ σκῆμας τῆ σκῆμας, Corporis tabes est apud Aretium medicum. Atque ita in Democriti sententiis à doctiss. Holstenio, necnon in Fragmentis ejus ab H. Stephano editis. Etiam apud Longinum σκῆμα ὁ ψῆμα Humanum corpus vocatur ἀνθρώπινον σκῆμα. Hinc hodiernis Anglis skin est Pellis; quod sit quoddam quasi corporis tabernaculum, omnibus ejus undique partibus ut tegmen & munimen obtinet: quomodo & ipsum corpus animæ δούλα-τος etiam & ἡλυστος ab eadem aut simili ratione nuncupatum. id enim reliquo corpori pellis, quod corpus animæ. Sed nec insolens metonymia, ut Pellis pro toto, quod ambit, corpore sumatur. Possit tamen & ἡ skin duci ab ἀσκός, Uter. ἀσκός βοῦς apud Homerum est Pellis bovis. ἀσκός Μαρσύης apud Herodotum est Pellis Marfyæ, h. e. Exuvie Marfyæ, ut Camerarius interpretatur". Hæc Casaubon. J. Davies derivat Angl. scin à C.B. cenn, Corium, cutis, pellis. q. d. ysgenn. D. skind est Cutis, pellis. unde Sicambri skinde est Membrana, pellis, cortex. & skinden, Excoriare, deglubere. ita Teutonistæ schynnen, villen, huyt af-trecken exp. Excoriare, discoriare. schinden verò Martinus in Scindo derivat à schniden. [Est purum putum Isl. skinn. L.]

[SCION, Surculus, insitum. G. scion. L.]

SCIPP, SKIPP, Salire, saltare. Licet ejusdem sit significationis cum Gr. σκίπτειν, non tamen audeo, ob nimiam literarum transmutationem, eò referre. Videretur interim ad antiquam hujus verbi significationem pertinere illud προμυρὸν τὸ πορδρὸν. Profectus, apud Bed. I, 34. nisi liqueret A.S. scyp. Angls. ship. Germ. schaff. B. schap in terminatione vocum denotare proprietatem, statum, conditionem, qualitatem personæ vel rei, quasi dicas, rem aliquam peculiariter ad hoc illudve natam creatamque videri.

SCIRMISH, Digladiari, velitari, leviter depugnare. G. escarmoucher. It. scaramucciare. H. escaramuçar. D. skermysler. B. schaermutsen. [Su. skermysla.] J. Davies vult desumptum esse ex C.B. ysgarmes, Velitatio, pugna velitaris. H. Stephan. p. 158 operis de Præcellentiâ Linguae Gallicæ conscripti Gallicè hæc habet de vocabuli origine: "Escarmouche positum est pro escamouche, vel (ut adhuc propius ad originem vocis accedam) pro skiamache. Firmiter enim teneo vocabulum desumptum esse ex σκιμαχία". Plura & longè ab his diversa v. in observationibus nostris ad Willer. p. 12. [Ibi Auctor derivat à Fr. schirmin, Digladiari, velitari, defendere.

dere, quam derivationem longè præferendam puto. L.]

SCITTISH, a *skittish horse*, Equus sternax, i. equus ad levissimum strepitum expavescens ac fessorem effræni pertinaciâ excutiens. De vocis etymo sic M. Casaubonus; "*καίριον* vel *καίριον* "*καίριον* propriè dicitur de equo indomito atque erectâ jubâ contumaciter exurgente. Quoniam tamen equus præ pavorè immemor obsequii, *ombrageux* dicitur Gallis; non injuriâ forte suspicetur aliquis vocabulum hoc potiùs manasse à *σκία* vel *σκιάδιον*. Sed ego illud magis probo, inquit Casaubonus. Quibusdam Anglis, manifestiore originis indicio, istiusmodi Equus ad omnia pavidus nuncupatur a *skie horse*. D. *skye heft*. B. *schow peerd*. Fortasse interim pertinet ad vocem *skittish*, quod in Run. lexico *ИПІАА* exp. Subitò. Verisimile denique est Anglis *skie horse*. D. *skye heft* non tam desumptum à *σκία*, quàm à D. *skyer*, Vito, refugio. prorsus ut B. *schouw* vel *schowigh peerd* sic dictus est à *schouwen*, Vitare. Angl. quoque *to eschewe* est Vitare.

SCLANDER, Detractio, calumnia, obtrectatio. Sæpiùs, extrito C, *slander* scribitur: atque ita magnam affinitatem habebit verbum cum illo *ИМЛАН*, quod Run. lexicon exp. Incitatio tumultuosa & frequens. Fortasse tamen rectiùs derives ab A.S. *plean*. Verberare, percutere. quandoquidem omnium fere linguarum consuetudine Verbera linguæ & Sugillationes transferantur ad calumnias maledicorum. G. tamen *eschlaundre*, unde Angli acceperunt suum *sclander*, manifestè est ex Scandalum. [V. *Scandal*.]

SCLISE, Minutatim conscindere. Frequenter *slice* scribitur. atque ita quàm proximè accedet ad A.S. *slitan*. Discerpere.

SCOFF, Sannis excipere, scurriliter deridere. Manifestè est à *σκώπτειν*, quod idem significat, estque à *σκῶψ*, Avis, quæ alienos motus imitatione satyricâ gaudet exprimere. Negat id Plinius X, 49. sed sibi observatum ait Ulysses Aldrovandus Ornith. lib. VIII, c. 4. D. interim gusser sunt Diæteria. at B. *schobben*, *schoppen* est Convitari, calumniari. & qui Græcis est *σκώπτης*, Scurra, dicitur B. *schobbe*: quamvis ipsum quoque Scommma vel cavillum iisdem quoque dicatur *schobbe*.

SCOLD, Rixis & convitiis acriter insectari. B. *schelden*. Est à Theot. *skellan*, Perstrepere, personare cum quodam tinnitu. V. quæ nos de hoc verbo annotavimus ad gl. Lipsii in *irscal*, [Increpuit, sonorum crepitum edidit. Annotata apponuntur ad *Shalm or pipe*.] Simillimam originis rationem deprehendas in B. *laecken*, *laken*, Detrahere alicui, famam alicujus lædere, strenuè vituperare. Videtur enim esse à *λαίω*, Lacero, scindo. nisi fortè malis deducere à *λακίω* vel *λακίω*, Sono, strepitum edo. unde & *λακίω* Græcis dicta est Mulier vociferatrix, maledica, convitiatrix. Hesychio quoque *λακίω* non modò exponitur *κροτάϊ*, *βοῶ*, Crepitat, clamat, verùm etiam *φοβῶ*, Terret, crepitu videlicet & strepitu. Hic enim præcipuus est maledicorum error, ut in quavis contestatione inju-

riarum pulchrè putant cum materiâ, tumultu & clamore transactum. Appositè Quintilian. Decl. XVIII; "Necesse est contentiosius loquaris, quod probare non possis; & affirmationem submit ex homine, quicquid non habet ex veritate". *Stualldur* Islandis est Garritus.

SCOLLUR, Pecten piscis è genere concharum striatarum. Fortasse petita est origo vocis ex illo *σκολύπτειν*, quod Hesychio exp. *ἐκπῆν*, *κολῶν*, Evellere, lacerare; extremitates enim illius conchæ sunt inæquales & laceræ ac veluti pectinatae, i. in modum pectinis divisæ; unde & Pecten ille Græcis *σκολύς*, Lat. verò Pecten nuncupatur. [Scribitur quoque *Scallop*, quod vide. L.]

SCONCE, Munimentum. D. *skandze*. B. *schantse*. [Isl. *skans*.] Ad originem vocabuli pertinet, quod Belgis olim *schantse* dicebatur Concædes, i. cæsarum arborum rami in fasciculos colligati; vocabulo fortasse derivato ab illo *ycænan*. quod fuit aliquantò ante in *Scantness*. Quoniam verò ad firmandos munimentorum aggeres plerumque utebantur istiusmodi fascibus, ipsas quoque Munitiones horum fasciculorum nomine *schantsen* appellârunt. Parem originis rationem observare est in D. *bullwerck*, ac B. *bolwerck* & *blockwerck*. Quoniam enim D. *bull*, & Flandris *bol* vel *block des booms* est Truncus arboris, majoris molis lignum; hinc factum est, ut Munimentum opere militari ex arborum truncis atque ingestis cespitibus constructum D. *bullwerck*, B. *bolwerck* vel *blockwerck*, immo etiam *blockhuys* nuncupaverint. Angli *block-house*. Huc etiam refer G. *bloquer* & *bloquade*. Plures alias eruditissimorum virorum etymologias in unum congestas exhibebunt Menagii Origines Gallicæ in voce *Boulevard*. Nos hoc in loco unum illud, tanquam à nostrâ vocis hujus etymologiâ minimè alienum, jam nunc dictis addemus: quod in raræ antiquitatis & sæpè mihi memoratis codd. Cott. nempe & Rushworthiano, *perc* & *peopc* frequenter denotant *Castellum*, i. munimentum adversus repentinas hostium incursiones exstructum: unde manifestum hujus acceptionis vestigium adhuc in compluribus arcium oppidorumque nominibus remansit. Isl. *virfe* est Vallum.

[SCOOP, Haustrium, rutellum. B. *schoepe*, *schuppe*. Su. *skopa*. L.]

SCOPE, Spatium locale, ad quod quis totam oculorum aciem præcipuè intendit. *σκοπῆς* est à *σκοπεῖν*, Video, confidero. *περιφραστὴς* Perfrus;

Est aliquid quo tendis, & in quod dirigis arcum?

An passim sequeris corvos testaque lutoque?

SCORBIE *disease*, or *scorbute*, Thomasio exp. Scelotyrbe. Etiam Stomacace exp. eidem a *sores of the mouth*, *rankness of the gummies*, so that the teeth fall out. modernis the *Scorbie*. atque aded ex hisce Thomasi verbis liquere puto *Scorbie* vel *Scorbute* corruptum ex B. *scheur-buyck*, vel *schœr-buyck*. D. *stior-bug*. Confer hæc cum iis, quæ mox dicimus in *Scurvie*. ac porro considera. [Mihi non displicet derivare ab A.S. *reoprian*. Rodere, mandere, quod in morbum istum edacem optime quadrat. L.]

[SCORCH,

[SCORCH, Ustulare. parum deflexo sensu à G. *escorcher*, It. *scorticare*, Lat. *Excorticare*, i.e. Cortice exuere, quia cutis, quæ est quasi cortex partis, ustulata decidit. Skin. Huc manifestè pertinent hæc Ormuli verba p 39 *rcopneb laf. þ* *irr þiþutan crummeþ.* & rursus p. 214. *þe lanb þarr þrugged 7 rcopneb þurph þe þruhðe.* L.]

SCORE, Incisura, quæ fit in taleâ vel tesserâ. Cimbris *ИРАРА* est Incisura: unde iis *ИРАРА* *ИРАРА* est Incisuris annotare hominum numerum. [Islandis est Baculo incidere.] Originem dubio procul traxere ex *κείρω*, Scindo. Confer cum iis, quæ annotavimus ad gl. Kerónis in Eradere, skerran.

SCORN, Illudere, subfannare, indignis modis irridere. [B. *schernen*. G. *escorner*. It. *scernire*. H. *escarnefar*. Alamannis scerni est Subfannatio. scern, Illusio, scurrilitas. Atque adeò Scurra quoque Belgis *schærluyt* vel *scherluyt*, quasi *schernluyt* dicitur; quodd omnibus promiscuè hominibus, nullâ verecundiæ aut dignitatis ratione habitâ, soleat illudere. Omnium origo videtur peti posse ex A.S. *rcæpn*. *rcæpn* + *rcypn*. Fimus. Danis item *stærn* est Stercus. ut *schernen* primâ suâ significatione olim denotaverit Repudiare, i. vili pendere & cum quodam contemptu tanquam fimem rejicere. Ipsum verò *rcæpn* videri potest affine Gr. *σῶρ*, Stercus, oletum. Ab hoc interim *rcæpn* A.Saxonibus *rcæpn* *scæpn* dictus est Scarabæus, qui Sicambis *webel* appellatur. at Belgarum reliquis *scharn* *webel* dicitur; necnon *schitwebel* ac *tortwebel*, à *schitte* vel *tort*, Merda, stercus. *webel* verò libens retulerim ad Cim. *ИИРА*. Circumgyratio. unde & derivavimus *wisler*, Propola. Prorsus ut Græcis *κορῖαν* dictus est Scarabæus, qui “è fimo fingit pilas, quas aversus pedibus volutat, ut loquitur Plin. lib. XI “N. H. p. 28. parvòsque in iis contra rigorem “hiemis vermiculos foetus sui nidulatur”. Ex annot. ad gl. Lipsii in scerni, Subfannatio.]

SCORPION, Scorpium, vel Scorpio. [Goth. *SKANPNOR*.] G. *scorpion*. It. *scorpione*. H. *escorpion*. Cym. *yfgorpion*. A.S. *rcopphion*. B. & Su. *schorpioen*. Græcis est *σκόρπιον*.

[SCOT. Vide *Shot*. L.]

[SCOTS, Scoti. Vide *Pictland*. L.]

SCOURE, Fricare, defricare, fricando mundare. G. *escurer*. It. *sgurare*, *scurare*. D. *sture*. B. *schuyren*, *schuren*. Videntur esse à *σκούρα*, Scoria, i. fæces sive recrementum metalli. ut *scoure* primitus nihil aliud denotaverit, quam Sordes hujus illiusve metalli detergere. Metaphoricè quoque Anglis *scoure* est Ciere alvum. & *scouring*, Alvi profluvium. quibus respondent B. *schuyeren* & *schuyering*. Ex eo interim, quod Arg. cod. Luc. III, 17 *VINÞISKANRAN* dixit Ventilabrum, videmur colligere posse hoc verbum olim acceptum pro Purgare vel Mundare quacunque ratione: unde & Belgis *schure* dicitur Locus, ubi sic emendantur palæ. [Suecis *scura* est Purgare. Gothis *SKANRAN*. & Hibernis sciuram. L.]

SCOURGE, Scutica, flagellum. [G. *escourgée*.]

It. *scoriazza*, *scoreggia*, est Flagellum, quo quis veluti excoriatur. V. Martin. in Scutica. [Armorica habent *scourgez*, Flagellum. *scourgeza*, Flagellare. Hibernis quoque sciursam est Flagellare. L.]

[SCOURSE idem significat quod superius *Cose*, & ex eo factum videtur præfigendo S, quod non inusitatum. Vide tamen annon huc pertineat Isl. *ymbesaz*, quod Verelio exponitur Mutari, permutari. L.]

SCOUTS & *Scout-watches*, Primæ emissariorum & speculatorum excubiæ. Veteribus quoque Belgis *schoutz* dicebantur Exploratores, à *schouten*, *beschouten*, Speculari. At G. *escouteur*, It. *ascoltatore* est Corycæus. Posterioribus nempe Græcis ab Auscultando dicti sunt *σουλπύρωτες*, quasi Auscultatores, & *σουλται*, quasi Auscultæ, atque inde *Scouts*. Pari prorsus ratione à Sentiendo nomen acceperunt G. *sentinelle*. It. *sentinello*. H. *sentinela*. Angl. *sentinel*. B. *sentinelle*.

[SCOWLE, Frontem caperare. Sensu paululum mutato ab A.S. *rcylan*. quod occurrit in composito *bercylan*. Ac ðu ana *hpilum bercylr* *mib oppe eagan on þa heofenlican þing*. Huc pertinent *rcoleaz*. *rcolege*. *rcyleagebe*. *rcylegebe*. & B. *scheel*, *scheelooghe*, Strabo, strabus. & Isl. *stjalgur*, quod Verelius in Indice exponit Obtortis oculis. & omnia ortum trahunt ab Isl. *stala sig*, Torvum intueri, ringere. L.]

[SCRABBLE idem cum *Scramble*, q. v. L.]

[SCRAMBLE, Raptim colligere. à B. *schraef*, *felen*, Contradere. frequ. *schraepen*, Radere, q. v. in *Scrape*. L.]

SCRANCH, Cibos indecorè dentibus lacerare helluonum instar. B. *schrantzen*. M. Casaubonus originem traxisse putat ex *κροστήρις*, Dentis genuini vel maxillares.

SCRAPE, Scalpere, radere, leviter vulnerare. [A.S. *rcneopan*.] D. *strabe*. B. *schrabben*, *schraeffen*, *schraeffalen*, *schrapen*, *schrappen*, *schraben*. Videntur affinitatis aliquid habere cum *χάω*, Incido, scarifico, scalpro aperio: unde *χαλφιδάω* exponunt Scarificare, i. per superficiem scindere. *σκέλερον*, Stylus, penicillus: quod ex *σκέρος* vel *σκέρεος*, Stipula, festuca. J. Davies censet Angl. *scrape* desumptum ex Cymræco *yfgrafel*, Strigil. D. certè *strabe*, & Frisiis *skrape* similiter est Strigilis. B. quoque *schrapel* vel *schrepel*, Pertenuis, macer, strigosus, vescus, est à *schrapen*, *schrappen*, vel *schreppen*, Scalpere, radere, scalpando limandòve extenuare. atque adeò videri potest vocabulum primâ suâ significatione olim intellectum de rebus poliendo limandòque plus satis detritis; postea verò ad Maciem translatum. Nisi forte libeat suspicari vocabulum hoc reservâsse vestigium aliquod prisce verbi *rcnepan*. Arescere, quod habet codex R. Marc. IX, 18. [Sueci dicunt *scraps*. Indubie descendunt ab Arm. *scrabat* & Hib. *sgrabam*, Radere, &c. L.]

[SCRAPE, Rerum angustia. Su. *strap*. *to bring one into a scrape*, draga en in i *stråpet*. L.]

S C.

[SCRAT, Hermaphroditus, androgynos. Scripta þ bæddel þ þæpenþærte. Hermaphroditus. gl. R, p. 76. *stratte*, teste Verelio in Indice, significat Scurram, item Dæmonem. unde fortasse apud nostrates modus loquendi non inusitatus, *She is a meer scrat*. L.]

SCRATCH, Scabere, scalpere. D. *kratze*. B. *kratzen*. G. *grater*. It. *gratare*. Sequioris nimirum sæculi Latinitas Gratare dixit. Ita occurrit in Teutonistâ Scalpere, i. gratare, *schabben*, *krouwen*. V. quoque eundem Teutonistam in *crouwen*. Ab hoc igitur barbaro Gratare Belgæ fecerunt suum *kratsen*, & Angli (præposito S) *scratch*. &c. -- Hispanis est *rascar*. Videntur esse à *χαράττω* vel *χαράσσω*, Sculpo, incido, cædendo vel fricando excavo. Hebræis interim 𐤒𐤕 est Scalpere se. [Northamptonienses proferunt *scrat*. A. Normanni dicebant *esrat*; ut *ie me esrat*. quod Hiccius suspicatur factum à Lat. Exrado. L.]

[SCRAWLE, Imperitè, ineleganter scribere. Hl. *stra* est Scribere. L.]

[SCREAK, Stridere. Videtur eandem habere originem, quam habet *strike*, quod vide. Nota tamen quòd Islandis *stráfia* est Ejulare, & *stráfr*, Clamor, ploratio. L.]

[SCREAM, Exclamare. Fortasse ab A.S. *hpe-man*. *gehpeman*, Vociferare. prorsus ut *serie* est à *crie*. L.]

[SCREW, Cochlea. G. *escrove*. B. *schroebe*. Su. *skruf*. L.]

SCRINE, *skreen*, Orbiculus, vel Quadra è viminibus contexta & soli vel igni opposita ad moderandum ardorem. Manifestè per usitatissimam literæ *e* transpositionem factum est ex *skri-eg*, Umbraculum. Ipsum verò *skri-eg* dictum quasi *skri-eg*. G. dicitur *escran*. It. *scrina*, *scrinaglia*, quod tamen magis videtur esse à Theot. *skirman*, Protegere. de quo v. Observ. ad Wil-ler. pag. 12.

SCRIPT, *skripp* Chaucero est Pera. In scrippe he bare both bred and lekes. Pl. pr. v. 13.

This house of fame in all times
Was ful of shipmen and pilgrimes,
With scrippes bretteful of lesynges
Entermediled with tidinges.

Fa. lib. 3. sub finem.

V. Spelm. gl. in Scrippum. C.B. *ysgreppen* est Mantica. Vix arbitror quemquam inveniri, qui non agnoscat Angl. *scripp* per frequentissimam literæ R metathesin factum ex Scirpus. V. Vossii etym. in Scirpus & in Fiscellus. [Islandi etiamnum Peram seu sacculum mendicorum *strappa* dicunt. L.]

SCRITCHE, Stridere instar noctuæ. Hinc Ulula Anglis dicitur *Scritch-owle*, ob stridorem queruli gemitus. Omnino est ex *σείζω*, Strido, verbo *ὀνομαζομαι* *παραμένω*. unde quoque ortum traxit B. *kriischen*, Streperum tinnulúmque edere clamorem. & fortasse *kriiten*, atque alia plura, de quibus suo loco.

[SCROUL, Scheda. Nescio an sit ab Hl. *stra*, quod exp. Scriptum, articuli scripti, ut vocant Statuta. à *stra*, Scribere. L.]

S C.

[SCRUB, Fricare, scalpere. B. *schrobben*. Su. *skrubba*. Hibernis est scriobam. L.]

[SCRUTORE. G. *escriptoire*, q.d. Scriptorium. à Scribere. L.]

[SCRUZE pro *squeeze*, Comprimere, alicubi Spencero usurpatur. Videtur formari à *screw*, Cochlea. L.]

[SCUD, SCUDDLE, Aufugere, festinare. Su. *skutta*. Islandis *skiota* est Properare. à *skiotur*, Celer, citus. quod fortasse à *skiota*, Jaculari. quòd retulerim *scud of rain*, Imber. quòd summâ vi decidat, citòque definat. L.]

SCUFFLE, Rixari, contendere verbis. M. Casaubonus derivat ex *συφιλεῖν*, prout nempe Græcis *ἀνιδέει συφιλεῖν* est Convitiis incessere. & *συφιλεῖν*, Contumelia. Hæc Casaubon. Anglis quoque *to scuffle one off*, Importunè instantem verbis aliunde petitis frustrari atque à se amovere. prorsus ut D. *skuffer* est Frustror, labra sublimo. B. *affschuyben* est A se importunè instantem amoliri. [Vide *Shuffle*.]

[SCUG, Umbra. A.Bor. Vide *Shade*. L.]

SCULK, Quærere latebras. D. *skulke* est Emanere, subducere se à labore. Batavis *schuyple macken* est Emanere è scholâ & latebras quærare. -- *Sculk* dicuntur Anglis, quotquot rari ac veluti latere volentes hinc inde emergunt ac mox propriunt sese, instar exploratorum, qui cuncta hostium machinamenta conlustraturi summo mane aut sub vespere dubiâ etiamnum luce per varia loci temporisque momenta sese pariter ostendunt subducuntque. *σκέλες* & *σκέλε-κώτορες* recentiores *πικτικῶν* scriptores Græci appellant Exploratores. Hinc etiam Sculcatoria navigia, *τὰ πικτικῶνα*, apud Cassiodorum Variarum II, 20 sunt Exploratoria, sicuti locum restituit Salmasius c. XIX posthumi operis de Re militari Romanorum. De propriâ significatione atque origine vocis Sculka v. Martin. Lex. philolog. Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 17. magis tamen ejusdem operis lib. III, c. 47. Puerulos interim laborum fugitantes atque ob hoc à scholâ se subducentes, *skulfer* dicunt Dani; quod curiosorum atque hanc suam inertiam observantium oculos haud aliter subterfugunt, ac speculatores eorum, quos observant, hostium. [Su. *skiolka* idem est quod nostrum *skulk*. L.]

[SCULL G.D. 69, 39. Cymbium, crater, poculum. Fortasse venit ab Hl. *skiola*, quod, teste Verelio, Vasem significat, quo arida vel liquida metiri consueverunt. L.]

SCULL, *skull*, Calvaria, cranium. [Su. *håfwuds skål*.] Deduxeram aliquando à *σκέλες*, Aridus; quòd Cranium videri possit aridius reliquis ossibus, quæ medullam intus habent: sed cum Cranium Germ. *haupt schussel*, B. *hooft-scho-tel* vel *hooft-schuttel* dicatur, propemodum inducor, ut credam *scull* per contractionem factum ex *schussel* vel *schuttel*. Cimbris interim *HPANN* dicebatur Caput: exemplum affert Run. lexicon in *PKA*. [Islandis *skóln* dicitur Cranium bovis, equi, &c. teste Verelio in Indice. L.]

[SCULLION, Lixa, mediastinus. Hibernis *sguille* idem denotat. L.]

SCUMM,

S C.

SCUMM, Spuma, i. fordes quædam ebullientes de salivâ, sanguine, vino, aquâ æstuante. G. *escume*. It. *schiuma*. H. *espuma*. D. *stum*. B. *schupm*. [Su. *stum*.] Ill. *stuum*. Quod originem vocabuli attinet, à *χίω* vel *χύω*, Fundo, *χύω* vel *χύω* dicitur id Quod fustum vel diffusum profuit. Ab hoc igitur *χύω*, præfixo S, origo vocis [Videntur esse à *Skim*, quod vide. L.]

SCURF, Furfures capitis, arida scabies. [Su. *storf*. Ill. *sturfa*.] *Scurvie*, Scabiosus. M. Casaubonus p. 277 opusculi de vet. ling. Angl. refert ad *κέρφος*, Palea, festuca, stipula arida. *κέρφος*, & *κέρφω*, Sicco, arefacio. etiam *κέρφω*, Sordido, squalidum reddo. *κέρφω* Hesychio est *φουρτίς*, Quisquilæ aridæ. [Vide *Scurvie*.]

SCURVIE, v. quæ diximus in *Scabb*. A.S. *scurp* est Scabies. D. *sturf*. B. *schorft*, *schurft*. unde iis quoque *een schurfte sake*, ut Anglis a *scurvy business* est Res improba, scelerata, flagitiosa, facinus immane atque importunum. *een schurfte besending*, a *scurvie commission*, Delegatio frivola. Nisi malis Angl. *scurvie* in talibus interpretari Ingratum, malefanum, odiosè molestum: loquendi modo mutato ab iis, qui gravi diuturnoque Stomacaces vel scelotyrbes malo in languorem dati, nimio atque inexplicabili permolestissimæ invaliditudinis tædio paullatim veluti conficiuntur & contabescunt. nam *scurvie* Anglis est Morbus ille, qui vulgo Scorbutum dicitur. unde quoque *scurvie-gras* dicitur iis Cochlearia, quodd huic morbo medeatur. Attentiùs hæc considera, & v. quæ dicimus in *Scorbie*.

[**SCUT**, a *bare's scut*, Cauda leporina. *Stott* Islandis denotat Caudam. Nescio an sit a Goth. **SKANTS**. Fimbria. L.]

SCUTCHION, Scutum. à *σχύς*, Corium, pellis. V. Obf. ad Willer. p. 68. ubi investigamus originem vocabuli *scild*, Clypeus. [Gallis est *escusson*. It. *scuccione*, *escuccione*. L.]

SCUTE, Linter, navicula, carabus; quæ tamen posterior acceptio huic loco maximè videtur competere. Licet enim Etymologico *κέρκος* sit Cancris genus, idem tamen Author etymologici addit etiam dici de quodam Navigii genere. Cujus notiois meminit quoque Isidor. lib. XIX, c. 1; "Carabus, inquit, est parva scapha ex vimine facta; quæ contexta crudo corio, genus navigii præstat". Flor. Wigorn. ad annum 892; "Occultè de Hiberniâ fugerunt, & carabum, qui ex duobus tantum coriis & dimidio factus erat, intraverunt; mirumque in modum sine velo & armamentis, post septem dies in Cornubiâ applicuerunt". Vulgo Belgis hodie quælibet Minor navis dicitur *schuyt*. In Egilli adhæc skallagrimi Epinicio occurrunt *ИРНѢ* & *ИРНѢ*. Primam verò hanc istiusmodi Caraborum appellationem arbitror olim desumptam ex *σχύς*, Corium, pellis: ut primitus ita dictæ fuerint rates illæ pelliceæ, quarum meminit Plinius lib. IV N.H. c. 16: "Timæus historicus à Britannia introrsus sex dierum navigatione abesse dicit insulam Mistim, in quâ candidum plumbum proveniat. Ad eam Bri-

S E.

"tannos vitilibus navigiis corio circumfutis navigare". & rursus lib. VII, c. 56; "Etiam nunc in Oceano Britannico rates vitiles, corio circumfutæ, sunt: in Nilo ex papyro, & scirpo, & arundine". Solin. c. XXV; "Britanni navigant vimineis alveis, quos circumdant ambitione tergorum bubulorum". Cæsar lib. I de Bello civili c. 54; "Imperat militibus Cæsar, ut naves faciant, cujus generis eum superioribus annis usus Britannia docuerat. Carinæ primùm ac statumina ex levi materia fiebant: reliquum corpus navium, viminibus contextum, coriis integebatur". Tales quoque Babylonicas naviculas describit Herodotus in Clío. Hispanos etiam *διφθερανούς* *πλοῖοις* olim usos, testis est Strabo libro Tertio. Huc refer illud Antiphili lib. I Anthologiae, c. 57;

Ἰλοτίμοι παύσαντες νῆών χάριν' ἐκ ἐπὶ πύκνῃ

Κύρωτος, ἃ δ' ἤδη ἔνδ' ἐπιπλοῦνται.

Γόμορος δ' ἐκ ἐπὶ χαλκῆς ἐν ὀλκῶσιν, εἰδὲ σίδερος,

Ἀλλὰ λίγῃ τριχυν ἀρμυρῇ δίδεται. &c.

Quibus adde illud Lucani lib. IV, v. 130.

Utque habuit ripas Sicoris, camposque reliquit,

Primùm cana salix madefacto vimine parvam

Textitur in puppim, cæloque inducta juvenco

Vectors patiens tumidum superenatat amnem.

Sic Venetus stagnante Pado, fuloque Britannus

Navigat oceano: sic cum tenet omnia Nilus,

Conferitur bibula Memphytis cymba papyro.

schuyte, inquit Martinius in Linter, puto esse ex *χέδνα*, Navis extemporali opere compacta. [A.Saxonibus *rcexð*. *rcerð* est Trieres, liburna. Cimbris *ИРНѢ* est Navis constrata, & militaris. quæ omnia verosimiliter ab Hib. *scud*, Navicula, profluunt. L.]

SCUTTEL, Scutella, scutula. G. *escuelle*. It. *scodella*. B. *schotel*, *schuttel*. [Ill. *stutull*. Arm. *scudel*. H. *escudilla*. Al. *scuzele*. A.S. *scutel*. *scuttel*.] *ИРНѢ* *ИРНѢ*, Qui mensæ inservit. Lex. Run. [Videri potest vocabulum, præfixo S, factum ex *κρύλλη*, quod sæpe significat Vasculum sive Poculum in modum scutellæ concavum. Alii tamen arbitrantur nomen accepisse à formâ scuti. Cæterum hi videntur ignorare differentiam inter Clypeum & Scutum: nam Clypeus, sive *ἀσπίς*, rotundus erat, Scutum verò, sive *θυρεός*, formæ fuit oblongæ & Clypeo majus. unde & *θυρεός* Græcis dictum volunt, quodd januæ similitudinem referat, quæ longior quàm latior esse solet; v. Turnebum Adv. lib. IX, c. 27. Hæc propter etiam affirmant quidam Catinos hosce, quos *Scutellas* vocamus, quadratos olim atque oblongos, eoque scutiformes fuisse. quum tamen nequaquam ad magnitudinem scutorum accederent, non Scuta, sed *ὀπισθοειδέα* Scutula vel Scutella nuncupata. Ex annot. ad Tactian. CLVIII, 5.]

SEA, Mare. Goth. **SAIYS**. A.S. *ŕæ*. Al. *ſe*, *ſep*.

"gus, inquit, pro literâ R in multis vocabulis
 "pronuntiat S, five Z. Dicit enim *Masi* five
 "*Mazi*, & *Peze*, *Meze*, pro *Pere*, *Mere*. Quam
 "linguæ titubationem mihi novam videri non
 "finunt quæ de priscis Latinis legimus, eos Fu-
 "sius & Valesius pro Furius & Valerius dixisse.
 "Sed mirum hoc potius est, idem vulgus vicif-
 "sim in aliis vocabulis R pro S sonare: veluti
 "in *courin*, *la rairon*, *la sairon*, pro *cousin*, *la rai-*
 "*son*, *la saison*. In illo autem *sairon* pro *saison*
 "five *saison* videtur contingere, ut lingua er-
 "rans verum dicat. Nam cum nostrâ voce *sai-*
 "*son* Gr. *σαῖρον* repræsentare velimus (quod cer-
 "tè Latini tam apto facere vocabulo non pos-
 "sunt) illi *σαῖρον* vicinior esse *sairon* quàm *saison*
 "fatendum est". Ab hoc interim vocabulo fig-
 "nificante Opportunitatem temporis præcipuè ob-
 "servandam agricolis, videtur quoque profluxisse
 "metaphorica acceptio verbi *to season meates*,
 "Condire cibos; quod epulas apparantibus, non
 "minùs quàm agros colentibus, accuratè captanda
 "sint omnia opportuni temporis momenta.

SEAVEN, *seven*, Septem. Goth. **SIBUN**. A.S. **reoron**. Al. **sibun**. Cim. **ИІІН**. Ill. **sis**. [Su. **siu**.] D. **siuff**. B. **seven**. Cym. **saith**. G. **sepr**. It. **sette**. H. **siete**. Horum octo priora magnam habent affinitatem cum Hebr. **שבע**, Septem. Quatuor verò posteriora manifestè satis desumpta sunt ex *ἑπτέ*, Septem. V. quoque Vossii e-
 tym. in Septem.

SECT, Factio, secta, hæresis. [Su. **sect**.] G. **seete**. It. **setta**. H. **setta**. Triplicem vocabuli Secta originem proponit examinâtque Vossii e-
 tym. Latinum, quod vide. Secta, euua. gl. A, 22. Sectas, *ἑκατα*. gl. Cor. 189. Hæresis, *κῆρυξ* & *ἑκατα* *ἑκατα* *ἑκατα*. gl. R, 3. Hoc vocabu-
 lum olim ut plurimum in meliorem partem ac-
 cipi solere docet nos Lucanus Pharsal. suæ lib. II, v. 380: ubi heroicas magni Catonis virtutes verbis exquisitissimis describit.

--- hi mores, hæc duri immota Catonis

Secta fuit, fervare modum, finemque te-
 nere,

Naturamque sequi, patriæque impendere vi-
 tam;

Nec sibi, sed toti genitum se credere mun-
 do.

Huic epulæ, vicisse famem: magnique pe-
 nates,

Submovisse hyemem tecto: pretiosaque ve-
 stis,

Hirtam membra super, Romani more Qui-
 ritis,

Induxisse togam: Venerisque huic maximus
 usus,

Progenies; Urbi pater est, Urbique mari-
 tus:

Iustitiæ cultor, rigidi servator honesti:

In commune bonus: nullisque Catonis in
 actus

Subrepsit partemque tulit sibi nata volu-
 ptas.

Veram quoque huius vocabuli vim agnovit ob-
 servavitque Plinius junior Gratiarum actione pro
 novo, quem inibat, consulatu: "Scis ut sicut

"diversâ naturâ Dominatio & Principatus, ita
 "non aliis esse Principem gratiorem, quàm qui
 "maximè Dominum graventur. Hos ergo pro-
 "vehis & ostentas quasi specimen & exemplar,
 "quæ tibi secta vitæ, quod hominum genus pla-
 "ceat. Idèd non Censuram adhuc, non Præfe-
 "cturam morum recepisti, quia tibi beneficiis
 "potius quàm remediis ingenia nostra experiri
 "placet. Et alioqui nescio an plus moribus con-
 "ferat Princeps, qui bonos esse patitur, quàm
 "qui cogit. Flexibiles quamcunque in partem
 "ducimur à Principe, atque, ut ita dicam, se-
 "quaces sumus. huic enim chari, huic probati
 "esse cupimus; quod frustra speraverint diffi-
 "ciles; eoque obsequii continuatione perveni-
 "mus, ut propè omnes hominis unius moribus
 "vivamus". &c.

[SECURE, Securus. Su. **sæfer**. V. **Siker**. L.]

SEDGE, Carex. **seck** Zelandis, Carex. **segghe**
 Flandris, Gramen palustre majus. seic, Carex;
 gl. E, 9. v. locum. **recg**. Gladiolum; gl. Cor.
 96.

[SEE, Bishop's see, Sedes Episcopalis. G. **seige**
d'un Evêque. Su. **Bisops sate**. L.]

SEE, Videre. Goth. **SAIOAN**. Cim. **ИІА**.
 [Su. **se**.] A.S. **reon**. Al. **sehan**. D. **sec**. B.
ßen. Cymbris syllu est Videre. synniaw, Sen-
 tire, inspicere. [Omnia magnam habent affi-
 nitatem cum Æol. *σάωμαι* pro *διασάωμαι*, *ἄωμαι*, Spe-
 cto, video. Æoles certè videntur & sic eliquâsse
 in pronuntiando atque ore blæso ita extu-
 lisse, ut videretur potius & quàm & sonare. quin-
 etiam dialectus (quæ non aliter scribebat voces
 quàm pronuntiabat) & mutabat in *σ*. quâ de re
 v. Cl. Salm. p. 367 de Hellenisticâ linguâ. Ita
 pro *διασάω* Æoles dicebant *σάωμαι*, unde Lat.
 Servus, authore eodem Salmasio de Usuris, p.
 256. Adde Hefychiana *Σερωσι*, *σερωσι*. *Σκύλακον*,
δύλακον. *Σίλας*, *διασας* *λάκωνες*. *Σέιν*, *δέν* *λάκωνες*. *Σέιν*
ισαί, *δένισαί* *κρήπες*. &c. Kero in Videre.]

[SEED, Semen. A.S. **sæd**. B. **sæd**. Ill. **sæde**.
 Su. **sæd**, Granum. à *saa*, Serere. L.]

SEEK, Quærere. Goth. **SXKGAN**. A.S. **recan**. Al. **suachen**, **suochen**. D. **søge**. B. **soec-
 ken**. [Ill. **sæta**. Su. **sôta**.] [Originem A.S. **recan**
 nonnulli, mutato *r* in *c*, petunt ex *ζητιν*, Quæ-
 rere. Mihi videtur longè commodius (aspero
 spiritu in sibilum transeunte) derivari ab *ἔκων*,
 Venire, accedere; quandoquidem certum est
 hanc olim fuisse primam significationem A.S.
recan. Hanc nostram conjecturam multis ad-
 struit Goth. glossarium in **SXKGAN**. De ver-
 bi origine hæc habet Martin. in Quæro; "Angl.
 "*seek* planè affonat Latino Sequi, quod in eos
 "maximè competit, qui inveniendi studio ali-
 quid sequuntur". Malim tamen à Sagio dedu-
 cere: Cyrilli glossæ; *ζητητικός*, Sagax. Nullibi
 certè, quàm in quærendi negotio, majore opus
 est sagacitate atque industriâ. Ex annot. ad Ker.
 in Quærere.]

SEEL, Camerare, q. d. Cameram, mansionem
 vel tabernaculum sibi præparare. quamobrem
 quoque originem verbi petendam puto ex iis, quæ
 annotavimus ad Keron. in Tabernaculo, Selidun.
 [Isthæc hoc in loco adscribere non gravabor.

S E.

Selb. inquit, A. Saxonibus est Mansio, sedes, quamvis antiquæ veræque orthographiæ ratio postulet *selð* scribi. næþbon on ðam lande þa giet *selð* ða geyetena. "Nondum habebant in illā regione mansionum sedes"; Cædm. 19, 19. Gothis certè **SALIÞYRS** (unde *selð* contractum esse liquet) sunt Mansiones. à **SALGAN**. Divertere, hospitare. Cimbris quoque **MANRKI** est Atrium, q. d. Mansionis locus. **MANNA PIANNA**, Palatium montanum. **AN-ARAPINNAN** **MANNA**, Stratum coenaculum. Huc etiam refer Theot. illud *sal*, quod Francis non Exsolum tantum, sed & Templum denotabat. D. item *sal*, & B. *saël*, Atrium. Ipsum verò **SALGAN**, Divertere vel commorari in aliquo loco, videri potest affine illi *σαλῖα*, quod Rhinthoni, Hesychio teste, usurpatur pro *ἀρχή*, Sufficit. cujus etymologiæ ratio non multum recedit ab iis, quæ de A.S. punian supra diximus in Manet, uonnet.]

[**SEEL**, Tempus, opportunitas, vox in agro Essex. usitata. and æfter ðon he rohte ða yeel. "Et exinde quærebat opportunitatem"; Mat. XXVI, 16. Vide *Sely*, Beatus. L.]

SEEM, Videri. *it seemeth*, Videtur, apparet. *he will seem wise*, Vult videri sapiens. *a seeming saint*, Hypocrita. Quidam satis verisimiliter deducunt à Simulare, quod cum allatā vocabuli acceptione mirè congruit: quoniam tamen plerumque exprimat quandam externæ speciei similitudinem, ac sæpius in bonam partem accipitur, nescio annon sit satius derivare à *σημειῶσαι*, Prætendere vel affectare similitudinem aliqujus, imitari. In bonam verò partem accipitur, cum Anglis *it seemeth* exp. Decet, convenit. *seemlie*, Decens. *seemliness*, Decor. Cimbris quoque familiarissima quondam fuit hæc vocis acceptio. Ita **ИПФ** Run. lexicon exp. Decor. **АНАФ**, Absurditates, dedecus in verbis vel factis. Idem Lex. Run. **МР ИНА ПИР ИПФ**, Mori cum honore; L. Run. **РАУАН АННА**, Senium. **ИПИНФНА** **МР ИНА** **МР ВНА**, Decens staturā & habitu; L. Run. in **РАУРИНА**, Bono rege beati. **ИП ИПР АН ПИ** **МР ЖАН** **ИТ РА** **МР ЖАН**, Quocirca decet nos rectè obsequi consilio ejus; L. Run. ibidem **ИП ИП** **ИНА** **РА**, Bene convenit hoc; Egilli epinicius Strophā tertiā Classis primæ. D. adhuc hodie *sømmer* est Decet. *sømmer icse*, Dedecet. *sømmeligt*, Decens. *sømmeligen*, Decenter. Isl. *soome* est Honor, decus. [*samilega*, Decenter.] Alia habet gl. nostrum Goth. in **ГЛТИМІА**. Convenit.

[**SEER** ita dicunt A. Boreales. *They are gone seer ways*, "Seorsis i. e. diversis viis proficiscuntur". Raius ex *sever* contractum putat, sed perperam. Nam sine dubio venit ab Isl. *sier*, Seorsum. L.]

SEETHE, Coquere. A.S. *reoðan*. Al. *siudan*. D. *siude*. [Isl. *sioda*. Su. *siuda*.] B. *sieden*. V. annot. nostras ad gl. A, I. in Edulio, fodhe.

[**SEGGE**, Vir, miles. vet. Angl. A.S. *seig*. Al. *seggio*. Isl. *seggur*. L.]

[**SEGGE**, Dicere. vet. Angl. Vide *Say*, Dicere. L.]

S E.

SEGSTEN, v. *Sexten*, Sacrista.

[**SEIL** apud G. Dougl. 125, 48 videtur significare, Dare, tradere, & idem esse atque A.S. *ryllan*. Isl. *salia*. q. v. in *Sell*. L.]

[**SEIN** vet. Angl. Dicere, videre. Recurre ad *Say & See*. L.]

SEIZE upon, Apprehendere, manum injicere. G. *saisir*. [Arm. *seisia*.] Pro Angl. *seize*, Mittere in possessionem: item *disseize*, Possessione exuere, infimi sæculi Latino-barbarum idioma dicebat *Saisire* & *Disseisire*. Similiter pro *Saisire* interdum quoque scriptum invenimus *Sacire* & *Saicare*. Ac *Saisire* quidem à Sessione dictum putat Vossius de Vit. ferm. lib. IV, c. 23. v. locum. *Saicare* verò videtur esse ex veteri *Saccire*: de quo Salm. p. 539 annot. in scriptt. hist. Augustæ; "Saccire, inquit ille, dicebant veteres τὸ σακκίζειν. nos *saisir*". Variis autem modis, ut & hoc obiter addam, fiebat *saisizina* vel *seizina*. Legimus etenim Monast. Anglic. p. 985, 36, b; Richardus Comes Cestriæ dedit terram S. Werburgæ Cestrensi, oblatā prius unā spicā frumenti, ac deinde cultello super arā S. Werburgæ. &c. Fiebat quoque per cultellum eburneum, cujus manubrio inscriptum erat nomen donatoris & doni; v. ejusdem Monast. p. 997, 19, b. Et rursus p. 1024, 11, a; Tradidit ecclesiam per clavem monasterii & cordam signi & cum ipsius cultello, donum super altare misit. Denique p. 1008, 8, a; Hæc omnia de suo dominio dedit ipse Gilbertus, & posuit super altare S. Johannis Baptistæ per quoddam candelabrum ejusdem ecclesiæ.

[**SELD**,] **SELDOM**, Raro. *selt kaluaffa*. [quali dicas, Rarò occurrentia & incurrentia & provenientia. Posteriores nempe compositi vocabuli partem illustrant ea, quæ annotavimus ad gl. Lipsii in anariepon, Irruerunt. Prior est *selden*, Rarò, pro quo Belgæ dicunt *selden*. Dani *selden*. A. Saxones *selban*. Ita legimus c. 38 gram. *Ælfr. selban*. Rarò. *selþop*. Rariùs. *selþort*. Rarissimè. Ac fortasse *selban* istud per contractionem factum est ex illo *selbþærne*. quod occurrit c. 53 Regularum Benedicti; *selbþærne oððe næfre mýnster butan cuman býð*. "Rarò aut nunquam defunt Monasterio hospitantes". Kero in Rarò. Vocabulum Gothis olim in usu fuisse discere est ex **SILDA** **ALLEIKGAN**. Admirari. L.]

SELF, Ipse. Goth. **SILVA** vel **SILVZ**. A.S. *rylf* vel *rylfa*. Al. *sefp*. *selb*. er *selbo*. D. *self*. B. *selbe*, *self*. [Isl. *sialfur*. Su. *sjelf*.]

SELL, Vendere. A.S. *ryllan* est Dare, vendere. D. *selger* est Vendo. *selgis*, Veneo. Isl. *sela*. Su. *salia*. [Islandis *eg sel* est Vendo. Al. *selen* est Dare, tradere. Ad quod quamproximè videntur accedere B. *salariis*, *soldnie*, *soudnie*, quæ denotant Stipendium, quod mercedis loco datur. Omnia auctori desumpta videntur ex Goth. **SALGAN**, & primā suā significatione tantum usurpari de rebus, quæ dabantur & offerebantur Deo, & non nisi longè post accepta de qualicunque aliā dandi tradendique ratione. Kero in Tradat.]

SELY Chaucero dicitur is, qui vulgo Anglis nuncu-

nuncupatur *sillie*, Homo ridiculæ atque incallidæ simplicitatis. Ita Cantuariensium fabularum Secundâ (quæ est Molitoris fabula) simplex ac rerum nescius Faber lignarius aliquoties audit *the sely carpenter*. Idem adhuc Chaucerus, posteaquam ex VII cap. Proverbiorum fusè descripsit inconsultum adolescentem turpis moechæ blandimentis primâ jam face inescatum atque intra privatos parietes pertractum, tandem quoque infausto huic initio parem ominatur exitum.

*Thus craftily hath the him besette
With her lime rodes, and pantir,
and snare*

*The selie soule ycaught hath in her
nette,*

*Of her sugrid mouth alas! nothyng
ware.*

*And thus is he left gracelesse and
bare*

*Of helpe, and comfort, and ghostlie
succour.* R.L. 225.

Cæterum ut hætenus tristè illaqueati juvenis casum Poeta noster deploravit, ita mox quoque deflet miseram optimorum quandoque maritorum sortem, qui nullâ suâ culpâ quotidie vapulant subjectique sunt probrosæ plebeiorum irrisioni. Hoc suum institutum ita prosequitur.

*This worke to compile, I have take
in charge,*

I must of pitie my charitie enlarge.

*With the selie man, which is thus
guiled,*

*Her husband I mene, I wol wepe
and waile*

*His painfull infortune, whereby re-
viled*

*Causelesse he is, never to conbaile,
Ebery man yong and olde woll him
assaile*

*With wordes of occasion, with the
loth name,*

*And alas! gode soule, he nothyng
to blame.*

*But he, whiche that coud so ill doe
and wolde*

*Hers be the blame for her foule de-
merite.* R.L. 272.

Præter ea, quæ dicimus in *Sillie*, fortasse quoque *sely* non malè referas ad *σελός*, Ambitiosus & pauper. Hebetes enim ac supra modum tardos vecordésque meritò dixeris quotquot cum foedâ rerum necessariorum inopiâ conflictantes, nihilominus tamen specie ac strepitu census majoris vivere concupiscunt. Salsè hunc vanissimorum hominum stuporem perstringit Horat. Sat. II, 3.

[*SELY*, Beatus, felix. Originem Al. vocis salig, H solummodò in S permutato, petiveram aliquando ab halig, Sanctus; quodd præviam hujus vitæ sanctimoniam futuræ vitæ beatitas excipiat. *σελός γάρ ἀμαρμῆ εὐδὲς ὀψιταὶ τὸ κέρειον*. Hebr. XII, 14. Postea quàm verò observavi A. Saxonica monumenta passim *ŕæliŕ* scribere, primùm suspicabar *ŕæliŕ* factum ex *ζῆλωτος*, Beatus; donec

tandem visa est vox commodiùs derivari posse ab illo *ŕæl*. quod A. Saxonibus Opportunum tempus vel Bonam occasionem significat. *þa ƿeo ŕæl ƿeƿearð*. "Cum tempus opportunum affulget"; Cædm. 28, 6. *ŕæleſ biðan*. "Opportunitatem temporis manere"; Idem 53, 3. Ab hoc *ŕæl* A. S. *ŕærlan* est Provenire, accidere. *ŕælð*. *ŕerælð*. Beatitudo, felicitas, felix casus. *heapð ŕælð*. Durus casus. *unŕælð*. Adversitas. *ŕælða*. Bona, opes. &c. Cimbris quoque *PALE-IMM* dicuntur Bono rege beati. *ARMIM*, Rex, sub cujus imperio uberrimus est rerum omnium proventus. *WIFDRIMIM*, Victoriosus, victoriâ felix. *WIFIRI*, In victu magnificus; v. Run. lex. Ipsum verò *ŕæl* & *ŕælð* non malè fortasse deduxeris ex illo *ῥαλδω*, quod Hesychio inter alia exp. *ῥαλδω, ἀδρόως, δαψιλῶς*, Profusè, confertim, largiter. neque etiam asper tantum spiritus, sed & lenis quandoque transit in S. exemplo sunt ei, Si. *ἀνν*, Sine. *ἀννα*, Sica. *ἀννα*, Sabinus. *ἀννασεγῆς*, Sinister. *ἀννα*, Segesta. *Αχέρως*, Maritus Didonis, est Acervus Justino, Sichæus Virgilio, at Sicharbas Servio. Hæc nobis exhibent annot. ad Tat. IV, 6.]

SEMBLABLE, Similis. *Seemably*, Similiter. *G. semblable & semblablement*. Hinc etiam Angl. *resemble*, Referre, similem esse. & *dissemble*, Dissimulare: quibus respondent G. *resembler & dissimuler*. Illud verò *semblable* factum est à Similis, sicut *humble* ab Humilis. *Comble & Combler* à Cumulus & Cumulare.

SEME quibusdam Anglis est Divisionis signum. à *σημεῖον* vel *σημείον*, Signum.

SEND, Mittere. Goth. *SANAGAN*. A. S. *renban*. Al. senten. D. *sende*. B. *senden*. [Su. *sānda*.] [Gothis *SANAGAN* est Mittere. Cim. *𐌸𐌹𐌸𐌰*. unde & *𐌸𐌹𐌸𐌰𐌹𐌸𐌰* iis dicebantur Legati. qui Belgis *gesanten*. Islandis *senda* est Mittere. Minimè interim hoc in loco prætereundum illud Willeramii I, 4; *helph mich mit thinan genathan*, so scund ich andere ze thinemo wega. "Adjuva me tuâ gratiâ, ita mittam alios in vias tuas". illud quoque ejusdem V, 14; *alla sine werch scundont unsih*, ad spem & desiderium cœlestium; "Omnia ejus opera mittunt nos ad spem" &c. In psalmis quoque A. Saxonice interlineatis atque Joh. Spelmanno editis invenio aliquod hujus orthographiæ vestigium; he *arcenbe of heoponum*. "Misit de cœlo"; ps. LVI, 4. Martinus deducit senten à *συνδύειν*, nempe Facere ut aliqui unâ eant: quod quidem ego non satis capio, nec tamen certam hujus verbi originationem afferre valeo. Ambigo interim annon videri possit quomodocunque factum ex *συντίθειν*, quod aliquando ponitur pro *συντίθειν*, Imperare, jubere: Mandata etenim damus iis, qui aliqd à nobis mittuntur. Nec malè fortasse petatur origo verbi ex *συντίθειν*, quod non modò Incitare atque urgere, verum etiam Ad certum aliquem scopum dirigere significat. Potest denique referri ad *ἰνδύν*, Implicare, illigare; quoniam negotiis nostris implicamus ad aliquid nuntiandum exequendumve missos. Neque obstat S præfixum verbo lenem spiritum habenti; quum non tantum spiritus asper, sed & lenis

lenis quandoque in S transeat. Ita ex Gr. *σι* est Si Latinum. *σιν*, Sapinus. *ση*, & *Æol.* *ση*, Servus. *ση* & *Æol.* *ση*, Sorbeo. Ita denique Sapor deducunt viri docti ab *Æol.* *ση* pro *ση*, Succus vel Humor, qui ab aliquâ re post incisionem vel etiam suâ sponte promanat. Kero in Mifit, fanta.]

[SENESCHAL G. *seneschal*, *seneschal*. It. *siniscalco*; olim *sefcalco*. L. Barbarè, Senescalcus, senescallus, etiam sinescalcus, sinescallus, siniscalus. Imprimis Oeconomum, vel officialem in aulis regum, vel procerum; atque aded etiam privatorum, cui domus cura incumberebat, significat. Præterea Administratores reddituum totius fisci dominici, senescalci sunt nominati; ut & Dapiferi, qui principibus à mensâ, & dapibus erant, five Regiæ mensæ præpositi. Senescalli etiam dici solebant, quorum erat Jus reddere principis subditis, & curiis five majorum five minorum gentium præsidere. Equitatus etiam castrensis, & dein Civilis præfecti, Senescalci vocabantur; unde Turnebus adversariorum lib. XXVIII, c. 11. Senescalcos dictos putat, quasi Senes caballi, i.e. equitatus; sed perperam: etenim de alterâ parte compositi, nempe Scalcus, nemo jam dubitat, quin à Franco-Theotisco scalc, quod Ministrum vel Servum significat, derivanda est. Quod verò priorem attinet, Vossius de Vit. serm. Lindebrogium sequens, eam derivandam censet de Al. son, sonnefte, vel sente, quæ Armentum significare dicit; ac si Senescalcus primitus Armentorum custodem; ut Marefcalcus, equorum, significaret: frustra verò & hic; cum tam vilem sordidumque ministrum, ac gregi vel armento præfectum, Senescalcum dictum unquam fuisse, nemo possit ostendere. Senescalcus enim nomen honoris, & dignitatis erat; & inter officiales dominorum, five ii reges, five principes, five barones essent, semper primas Senescalli tenebant. Aliqui aiunt conflata esse vocem ex *sen*, veteri verbo, quod Justitiam significat, & Scalcus, quasi Justitiæ præfectus, Senescalcus esset: sed neque constat, de veteri istâ *sen*; neque juri administrando dicundove præfecti erant omnes, qui dicebantur Senescalci. Deridendi planè sunt, qui Senescalcum dictum volunt, quasi Senum *ση*, vel Cœnarchen, ex *ση*, Commune, i.e. respublica, & *ση* vel *ση*. Non dignæ quidem fuerunt, quæ à Menagio vel citarentur istæ Etymologistorum ineptiæ. Doctissimus Dufrenius, cujus glossario origines suas linguæ Gallicæ in alterâ editione auctas & emendatas, magnâ ex parte acceptas retulisse debuit Menagius, doctissimus, inquam, ille & in originibus vocum exquirendis sagacissimus, de hujus fonte nihil habet, incertæ aded, aut obscuræ significationis priorem partem *sine* vel *sene* esse censuerit. Ego verò jamdudum opinatus sum, *sine* in Sinescalcus arcessendum esse vel à veteri Septentrionali *sin*, quod Vicem vel Vices; vel à pronomine *sin*, quod Sui & Suus, *ση* *ση* significat. Secundum priorem notationem, Senescalcus idem est ac Minister domini vicarius, vel Minister in aliquo munere vel officio, domini vices gerens, vel locum tenens, five Minister, cui à domino ali-

cujus rei vel negotii cura commissa est: secundum quam quidem explicationem & aulis, & fisis, & mensis, & curiis, & equitatui, five castrensi five civili, à regibus & principibus, & aliis ministeriis, ab aliis dominis præpositi, eandem ob rationem Sinescalci vocantur. Quod verò *sin* Vicem denotat, non solum Lexicographorum testimonia, sed usus vocis in probatis auctoribus ostendit: at Bessu *sinne*, Hac vice. *Prisuar sinnum*, Tribus vicibus. Sic in Evang. Ill. *jodru sinne*, Alterâ vice. rursum, Joh. IX, 24; *eg po hann briote sio sinnum*, "Si septies (septem vicibus) in die peccaverit". Luc. XVII, 1. *sin* autem formatur à *sin*, quod à Goth. *SINPS*. unde etiam, abjecto N, A.S. *pið* Vicem significat; haud secus ac à Goth. *MINPS* fit Franco-Theot. mund, Cim. *munne* vel *myne*, & A.S. *muð*. Os. Secundum posteriorem derivationem, Senescalcus appositè significat, primariò Suorum præfectum vel ministrum à domino suis præfectum, i.e. oeconomum, five ministrum, cui à domino domesticorum, *ση* *ση*, cura commissa est; & dein quia Oeconomus aliarum rerum cura accessit, Senescalcus etiam ad significandos Administratores reddituum, dapiferos, curiarum præfectos, & aliis muneribus præpositos translatum est. Hæc Hickes. Vide tamen annon conflatur ex Goth. *SINEITS*. Senex, & *SKALKS*. Servus, minister, q.d. Minister summus. ut *ealþonman* apud A.Saxones est Senator, præfectus. ab *ealb*. alb. Senex, & *man*. Homo. ubi notare liceat nomen ætatis dignitatem plerumque respicere. ut apud Græcos & Latinos scriptores Senator, *ση* *ση*, &c. L.]

[SENNIGHT, Septimana. Per syncopen factum ex *severnigh*, i.e. Septem noctes. V. *Fortnight*. L.]

SENER, Thuribulum. Rectius scribitur *Censor* vel *Censer*; quod vide.

[SENT, Odor. Proculdubio à Sentiendo. Skin.]

[SENTINEL. Vide *Scouts*. L.]

[SEQUESTER, Sequestrare. G. *sequestrer*. It. *sequestrare*. H. *secrestar*.

[SERE, Aridus. Chauc. V. *Seare*, Inurere. Non incommode deducas ab Hib. *seargam*, Exarere. L.]

[SERE G. Dougl. idem & A. Boreale *Seer*, q.v. L.]

SERGEANT, Accensus, licitor, minister publicus. Non semper tamen ministerium vile denotat Anglis, sed quandoque Honoris atque dignitatis minimè vulgaris nomen est: nam *Sergeant at armes* iis est Serviens ad arma, Regius apparitor. *Sergeant at law*, Serviens ad legem. Prius verò *sergeant* pro Licitore, commune habent Angli cum vicinis gentibus; G. *sergeant*. It. *sergente*. H. *sargento*. B. *sergant*, *schergant*. Quod attinet ad vocabuli originem; A. Helvigijs desumptum id putat ex Germ. *scherg*, Tortor, licitor. quod tamen ipsum derivat à Chaldaico *שרקא*, Satelles. Cujacius putat corruptum ex Cæsarianus. Aliis *Sergeant* videtur desumptum ex Securiis. Aliis ex Serviis; quod mihi quoque magis videtur verisimile; non

non tantum quoddam Prætoris ministrum five Li-
ctorem hodie Belgis *diener* nuncupent, gene-
rali Servientium denominatione: verum etiam
quoddam A.S. *Den*. Minister, famulus, peculiari qua-
dam ratione translatus sit ad Ministrum iudicii
five Licorem. Huc facit illud divini Sospitato-
ris Mat. V, 25; beo ðu onbugende ðinum pi-
ðeppinnan hpaðe. þa hpile þe ðu eapt on
pege mid him þe læt þe ðin piðeppinna ðe
rylle ðam ðeman. 7 þe ðema ðe rylle ðam
þene. 7 ðu 7y on cpepteþen 7ent: Multa ha-
bet Spelm. Archæol. in Serjans. & Martin. in
Licor. sicuti & in Satelles. [Sergenter Islan-
dis sunt Milites prætoriani, indeque Verelius pe-
tit *Sergent*. L.]

SERK, Anglis borealibus & Scotis est Indu-
sium. D. *serck* est Subucula. *rypic* & *rync* A.Sa-
xonibus est Suppar & interula & colobium & tu-
nica. Imo Saraca est genus tunicae, de qua Cl.
Salm. p. 165 in scriptt. Hist. Aug. *Sarck* Flan-
driis est Telæ genus subsericæ; videturque con-
tractum ex *σερικος*. Sericus. Ita legimus apud D.
Cassium lib. XLIII; *σερικόν ὑφαντοῦ χαλδῆς βαρβαρικῆς*
ἐστὶν ἔργον & *παρ' ἰκείνων* & *αὐτὸς ἡμῶς ἐς τρυφὴν* & *πάνου*
γυναικῶν ἀσπιδίω ἐσπιφοίτηται, "Serica textura luxu-
riæ barbaricæ opus est: atque ab iis etiam ad
"nos ad redundantem illustrium feminarum lu-
"xum invecita est". & rursus lib. LVII, *ὁ τῆς*
ἐλπίδος ἀπὸ τῆς μὲν ἐσθῆτος σερικῆς μὲν ἀνδρῶν χρῆσθαι, "Ti-
"berius interdixit, ne quis vir sericâ veste ute-
"retur". De Seribus eorumque texturâ v. He-
sych. Suidam, Pausaniam sub finem lib. Sexti.
Amm. Marcellinum lib. XXIII. Multa denique
de Sericarum vestium origine atque usu congef-
sit Vossius lib. IV, c. 90. De orig. & progr. Ido-
latriæ. Videtur interim Teut. *serck* aded
propè accedere ad A.S. *serc*. Indusium, ut non
injuriâ ambigere possè videamur annon ab hac
priscâ vocis acceptione Interula linea fili subti-
lioris à similitudine Telæ illius subsericæ sit
nuncupata; quoddam id genus interularum è mol-
lissimâ olim telâ confecerint delicatioris. Nisi
forte malis A.S. *serc* per totius vocabuli inver-
sionem desumptum è C.B. *cris* vel *crys*, In-
terula, subucula. V. quoque Voss. lib. II de Vit.
ferm. c. 18, in Surcarium.

SERIENT, Serpens, anguis. G. *serpent*. It. *ser-
pente*. H. *serpe*. B. *serpent*. Omnia manifestè
fatis originem trahunt ex *ἑρπεν*, Serpere. C.B.
interim Serpens dicitur *serph*. quod J. Davies
derivatum censet à *שרף*, quod Serpentem igni-
tum significat Num. XXI, 8. Nisi fortè sentire
libeat Serpentem quemvis Cymrâ voce *serph*
nuncupatum, à *שרף*, Urere: propter illam ve-
nenatorum reptilium noxam, de qua satis mul-
ta ad gl. Lips. in eitir, Venenum.

SERRAIL plerisque Europæis dicitur notissima
Turcicæ aulæ pars. Crediderimque Turcicum
Serai vel *Sarai* paullatim deflexum ex It. *serra-
glio*, quod cum innumeris aliquot vocabulis Græ-
ci primùm à negotiatoribus Venetis acceperunt,
ac postea in linguam Turcicam transfuderunt.
Judicent hac de re linguæ Turc. gnari. Alia
habet Menagius in *Serrail*. quæ vide. [Omni-
no recurre ad ea, quæ supra adduximus ex no-

tis Cl. Hyde in Peritfol Itinera mundi in vocè
Monger. L.]

SERVANT, à *σέβας*; Gelenius. Servus, ab
Æol. *σέβας* pro *σέβας*. Salm. de usuris p. 256.
Græci nimirum & sic eliquabant in pronuntian-
do & ore blæso efferebant, ut videretur potius
S quam T sonare. Quinetiam dialectus Æolica
(quæ non aliter scribebat voces quàm pronun-
tiabat) *σείν* dicebat *σείν*. *Ασείν* dicebat *Ασείν*.
Σείν quoque & *σείν* eadem sunt, quas Chinas
hodie pronuntiant Europæi: Ita quoque Parthi,
πάρθας, Æolibus dicebantur *πάρθας*, iidem qui *πάρ-
θας*. V. Salm. de Hellen. p. 367. [Simplicius de-
rivant à Servando, h. e. custodiendo. L.]

[SESS. Vide *Asses*.]

SETT, Ponere, collocare. Goth. *SATGAN*.
[Isl. *seta*. Su. *sätta*.] A.S. *settan*. Al. *setzen*.
D. *sette*. B. *setten*. [Omnia spiritu aspero in
S permutato valdè sunt affinia Gr. *ἵστην*, Ponere,
collocare. Ker. in Posui.]

[SETTER, SETTING-DOG, It. *cane sentacchio-
ne*, à *sentacchiare*, Desidere instar canis hoc mo-
do venantis, nobis *to set*, hoc à *sentare*, Sedere.
Hæc Skinnerus. *Sættinga* A.Saxonibus est Infi-
diæ. Quid si dixerim compositum esse ex ist-
hoc vocabulo & nostro *dog*, q. d. Infidiosus ca-
nis. prius est ipsissimum A.S. *settepe*. Infidia-
tor. L.]

[SETTLE, Sella, sedile. A.S. *setl*. *setol*. Goth.
SITAS. à *SITAN*. Sedere. L.]

[SEVEN, v. *Seaven*, Septem. L.]

SEVER, Separare. Omnino v. Menagium in
Sevrer. ubi quoque discas, cur Angli Sabrinam
fluvium *Severn* dixerint. [Hinc *Dissever*, G. *dis-
sevrer*. Quod *Severn* spectat, rectius fortasse de-
ducas cum Baxtero à C.B. havren. Quod si sol-
vatur nomen Ha av rian, Aqua erit, inquit ille,
regina five princeps. L.]

[SEVERAL, Varii, diversi. q. d. Separales. à
verbo Separare, i. e. plures separati vel separa-
tim, i. e. seorsim. Skin.]

SEVERE, Severus, austerus, tetricus, superci-
liosus, censorius. Varias variis attulerunt hujus
verbi originationes; Nunnesio tamen visum Se-
verus esse à *σεβασ*, Venerari: ut fere idem sit
ac *σεμνός*, Venerabilis. Potissimum enim tales vul-
go videri solent, quotquot omnis lasciviæ inex-
pertes & antiqui moris retinentes in victu par-
ci, in cultu modici ætatem transigunt.

[SEWANTLY woven, anno 35 Eliz. c. 10. Vi-
detur ex contextu Commodè, convenienter, ita
ut omnes partes sibi invicem respondeant, [*even-
ly*, ut nunc dicimus.] Credo à G. *suiwant*, part.
verbi *suiure*, Sequi, q. d. Consequenter, *suitably*.
Skin.]

SEWER, Prægustator. est à Dorico *ζέω*, quod
Hesychius & Author etymologici afferunt pro
ζέω, Gusto. Vide Spelm. gl. archæol. in Se-
vera.

SEWET, Sebum. Martinius putat dictum à
sweet, Dulcis; quoddam suave sit. V. eum in Se-
bum. ubi quoque Angl. *tallow*, B. *talg* vel
talch, D. *tallé* vel *talge*, Sebum, refert ad *σί-
ζαν*, Oblectare, demulcere; quoddam non sit sa-
poris ingrati. Fortasse tamen intellexerit hæc

Martinius de sapore muribus grato. [Vide
Suet.]

SEX, *Sexus*. *male Sex*, Virile *sexus*. *Sexus* his partibus distinguitur, quæ in sedendo occurrunt; ideoque (ut in Accio suo scripsit Jov. Pontanus) dictus quibusdam, eosque inter Papæ, videtur à *sessum*; nempe ut SS geminum in X mutetur: quâ ratione Ulyxes factum ex Ulysses sive *Odysseus*, quomodo item (si eundem Pontanum audimus) Elixo est ab Eliquasso, quod ab Eliquo venit; ut à Levo est Levasso. Sed nec de Sexus nec de Eliquasso assentio: nam omnino Sexus est vel ab *Sex*, spiritu aspero in S abeunte, quod crebrum: vel ab adverbio Secus, h. e. aliter, quia aliter se habet corpus feminæ ac maris: vel ab antiquo supino Sexum pro Sectum, quia per Sexum animal in marem ac feminam fecatur ac dividitur. nempe distributione ab accidenti petita; non eâ, quæ est generis in species. Hoc etymon mirè confirmat, quod ab eâdem notione Secus dicitur pro Sexu. Ita, ut Probus in Catholicis monet, Sallustius dixit, Virile ac muliebre secus. Quod ipsum innuit Charisius lib. I. Dixitque similiter Aufonius Idyl. IV, "Vesta, Ceres & Juno, secus muliebre, "sorores". Hæc in voce Sexus habet etym. Lat. Vossii, qui porro remittit studiosum Lectorem ad ea, quæ hac de re dixit in Gram. exercitationibus.

SEXTON vel *Segsten*, Præfectus sacarii, rerum sacrarum custos. Corruptum est ex vetere *Segerstane*, quod ex semibarbaro Sacrista. V. Spelm. gl. Arch. in Sacrista. [Vide *Sacrist*.]

[SHABBY fellow, Homo pannis oblitus. Crediderim formatum fuisse ex *Scabby*, quod vide in *Scab*, Scabies. L.]

SHACKLES, Compedes. Huc facit illud gl.
R, 3; ꝛceacul † bend. Columbar. item p. 15;
ꝛꝛeoꝛꝛacul † ꝛot-copra. Nervi, boia. B. ~~ſchae-~~
~~ckels~~ dicuntur Annuli aureæ, argentæ, ferreæ-
ve catenæ. unde iis ~~ſchaeckelen~~ & ~~aen-een-~~
~~ſchaeckelen~~ est Catenatim connectere. A.S.
interim ꝛceacul videri poteſt deſumptum ex ꝛce-
can. Quatere, concutere: quia fieri vix poteſt,
ut vincti catenis, eas ad omnem ſui motum non
concutiant. “Stringat licet manus ſæva capti-
“vitas, inquit Quintilian. decl.V. profundâ car-
“ceris nocte membra claudantur, datur tamen
“colludere catenis, artus extrahere nexibus: &
“habet aliquid æquanimiſſimæ, cum poenâ ſuâ
“poſſe rixari”.

SHADE, SHADOW, Umbra. Goth. SKJADS. A. S. ꝛcabu. ꝛceabu. ꝛcua. Al. scada. scāuue. D. styffe. [Isl. & Su. skuga, skugga.] B. schade, schadulwe, schaulwe, schulwe, skepe. Quod hæc quàm proximè accedant ad Gr. σκία, Umbra, nemo non videt. quod ipsum tamen à סכך, Tugurium, derivat J. Drufius Ebraicarum quæst. lib. I, quæst. LXXVI.

SHAFT, Telum, sagitta. B. shaft. A.S. *ſceaft*. Ita legimus c. 43 gr. Ælfrici, *ſceaft* oððe *ſpepe*. & p. 24 gl. ejusdem Ælfrici; *ſceaft*. Hafta † quiris. Videtur autem *ſceaft* istud esse ex *ſceafan*. Radere; quod non nisi bene rasum atque æquabile lignum Telis jacu-

lſque adhibere ſoleant. B. ſchafft eſt Telum,
 pro quo tamen & ſchacht dicunt: proſus ut
 idem ſunt iis gracht & graſt, klucht &
 kluſt, lucht & luſt, ſacht & ſaſt. Viden-
 tur quoq; pro ſchacht etiamnum hodie ſchicht
 dicere, quod tamen nuperum non eſt. nam in gl.
 D, 13 legimus, Sagitta, ſcheichta. & in gl. Lipſii;
 ſceſti ꝛ ſcepfſi, Sagittæ. [Quæ nunc aſtrictiùs,
 pleniori olim ſenſu uſurpata fuiſſe oſtendunt hæc
 verba Exod. XII, 22; Dippað ýropan rceart
 on þam blode. þe ýr on þam þepxolbe. and rppen-
 gaþ on þ ýreþrlege ꝛ on ægþer geþýpe. “Fa-
 ſciculum hyſſopi tingite in ſanguine, qui eſt
 “in limine, & aſpergite ex eo ſuperliminare, &
 “utrumque poſtem”. Quo ſignificatu ſine om-
 ni dubitatione promanavit à Goth. SKNFTS.
 Capillus, quidvis, ut videtur, in faſciculum col-
 ligatum. Islandis ſtafft Manubrium denotat.
 L.]

SHAGGED, Villosus. Affine huic videtur D.
staggad, Barbatus. stagg, Barba. gl. Cot. 54;
reax reacga. Coma. reacgebe. Comosus. [I-
slandis stagg est Barba. L.]

SHAKE, Quatere, vibrare, commovere, con-
vellere. A.S. ꝥcacan. ꝥceacan. B. schocken. M.
Casaubonus petit ab ejusdem significationis ver-
bo σίω. Ab hoc schocken B. scheucke dicta
est Meretrix. D. quoque sføge est Lupa. sføge-
huuſ, Lupanar. Prorsus ut Mercenariæ mulie-
res apud Suidam nuncupantur ἀνασισίφαλοι, ob-
sceno epitheto. Ad infamem adhæc subantium
feminarum lasciviam refer illud Hesychii γυναι-
κες ειλίποδες. &c. & χαμαιπύη. item χαμαιτυπῶν. De
nomine interim Scorti appositè Donatus in Te-
rent. Eun. III, 1; "Abdomen in corpore femi-
narum patiens injuriæ coitus, Scortum dici-
tur; idè quia Scorta sunt dura coria. A par-
te ergò sui Meretrices dicuntur Scorta. vel
"ὅτι τὸ σπᾶίρειν, quod Græcè Palpitare intelli-
gitur; quòd illæ faciunt saltando assiduo, vel
"potiùs criffando, ut Lucretius ait, ob eam cau-
sam ut concinniozem venerem exhibeant vi-
ris; aut sibi abigant conceptum, quod in vul-
vam feminæ in ipso coitu non se moventis in-
cidit". Insigniter certè apprimè hisce Donati
verbis consentanea sunt illa verba Lucretii sub
finem libri quarti.

Nec molles opus sunt motus uxoribus hi-
lum.

Nam mulier prohibet se concipere, atque repugnat,

Clunibus ipsa viri venerem si læta retraheret

Atque exollato ciet omni pectore fluctus,
Eicit enim fulci rectâ regione, viâque
Vomerem. &c.

[Islandis est *stafa*. L.]

SHALE, v. *Shell*, Putamen, cortex, squama.

SHALL aliis verbis junctum est nota Futuri temporis. [Su. *skal*.] Huc facit illud R. Jonæ p. 109 Isl. gramm. editæ Hafniæ 1651: "Duo "defectiva, *eg skal* & *eg mun*, sola nihil signi- "ficant, sed in constructione cum aliis verbis "Futuri temporis adjacientiam significant, effi- "ciuntque orationis structuram non abfimilem "illi.

illi, quam habet Græcorum *μῆλα*. ut eg *skal* "giora vel eg mun giora, Faciam vel Facturus sum; cum ipsa verba, sine eorum ope, Futuro tempore denotando inidonea sint". Chauc. Re. T. 320. *They shall have the flour of ewill ending.* & mox ibidem; *all shall be for the best.* Hujus acceptionis innumera ubique occurrunt exempla. V. quoque gl. nostrum Goth. in **SKALL**.

SHALL, Debere. *By the faith I shall to God*, "Per fidem, quam debeo Deo"; Chauc. C. L. v. 131. [Al. *scolan*, Debere. A. Saxonibus ic *ŕceal* est Debeo. ic *ŕceal* *ŕnam* *ŕe beon* *ge-fullob*. "Ego à te debeo baptizari"; Mat. III, 14. Alibi quoque legimus he *ŕceal* *ŕpelgan*. "Debet mori"; Joh. XIX, 7. quod tamen exponi quoque potest Morietur: verbum etenim *ŕceal* junctum infinitivo sæpissimè vim habet Futuri atque adeò inde quoque promanavit iste modus loquendi, quo hæt *ŕceal* *ŕe* usurpatur pro "Quid proderit tibi? vel quorsum tibi"? hæt *ŕcal* *ŕe* *ŕpa laðlic* *ŕŕpið* *ŕið* *ŕiner* *heapan* *boban*. "Quid proderit tibi tam foeda contentio adversus Domini tui nuntium"? Cædm. 16, 23. Geminum huic locum suppeditat Colloquium monachicum interlineare, in quo Magister & Discipulus colloquentes etiam hæc habent inter alia: M. hæŕŕt *ŕu* *hæŕoc*. D. ic hæbbe. M. canŕt *ŕu* *temian* *hi*? D. gea. ic can. Hæt *ŕceolbon* *hiŕ* *me*. buton ic cuðe *temian* *he*? M. "Habes accipitrem? D. Hæbeo. M. Scis tu domitare eos? D. Etiam, scio. "Quid deberent mihi, nisi scirem domitare eos"? Verba interim ab interlineante Glossatore hoc in loco reddita, Quid deberent mihi? tantundem significant ac si dicamus "Quid mihi pro futuro essent accipitres? vel Quorsum mihi accipitres"? Simile quoque est illud Otfridi II, 4, 82; nim *gouma* *uuaz* *er* *uuolti*, *uuaz* *fulih* *beta* *scolti*, "Adverte quid voluerit & quorsum tale postulatum tetenderit". Sed redeamus ad A. Saxonica: minimè enim prætereunda est hujus verbi acceptio de Ære alieno. agŕŕt *ŕ* *ŕu* *me* *ŕcealt*. "Redde quod debes"; Matth. XVIII, 28. an *ŕceolb* *ŕiŕ* *humb* *penega*. *ŕ* *oðer* *ŕiŕ* *ŕiŕ*. "Unus debebat denarios quingentos, & alius quinquaginta"; Luc. VII, 41. hu *mýcel* *ŕcealt* *ŕu* *minum* *hlaŕŕorðe*. "Quantum debes Domino meo"? Luc. XVI, 5. *ŕercýlbogabe* *ŕiŕe*. "Debitum supplicium". Beda III, 19. *ŕop-ŕcýlbegob*. Sceleratus & facinorosus; gl. Ælfr. 28. *ŕcýlbog* & *ŕcæððig*. Sons; gr. Ælfr. IX, 39. *ŕcýlbog*. Reus. gl. R, 84. *ŕcýlb*. Scelus; gl. Ælfr. 28. Multiplici hujus verbi scolani illustrationi ex Alam. A. Saxoniceque monumentis petita, in cumulum quoque hoc in loco adjicerem non pauca Argentei codicis loca ad ulteriorem hujus verbi illustrationem conducentia, nisi eas curioso Lectori exhiberet Goth. glossarium in **SKALL** & **SKNALL**. E gl. B, 34, in Obnoxia.]

SHALLOW *places in the sea*, Brevia. v. *shelves in the sea*, Pulvini. Hinc forte Anglis *shallop* dicta est Cymba vadosis locis apta, G. *chauloupe*.

[**SHALLOW**, Minimè profundus. Skinnerus plures adfert originationes, quæ mihi satisfacere nequeunt, nec tibi, Lector, fortasse satisfecero, si vocabulum ab Arm. *isel* & Hib. *isfol*, Humilis peterem. L.]

SHALM, or *pipe*, Aula, tonarium. Huc facit illud gl. R, 114; Auledus, *peobpipepe*. At ipsum *shalm* fortasse est ab illo *schal*, unde *schalmepe* alibi deduximus. [Vide observata ad Willeramii pagina 35. quibus adde verbum *skellan*, quod Theotiscis Sonare, personare, argutum tinnulumque sonum edere significat, videri posse desumptum ex *agáðan*, Moerere, dolere, affici tristitia. ut propriè dicatur de flebili voce lugentium & spiritum in paucissima verba collectum non sine quodam acuto tinnulòque quiritatu profundentium. Ab hoc *skellan* Belgis *schal*, *geschal* est Clangor, sonus tinnulus. unde Danis *skalsmei* est Buccina, & Belgis *skalmeye* dicitur Monaulos, tibia simplex. ut *mepe* nihil aliud sit quàm productio quædam in plurimis vocabulis Belgicis obvia: atque ita Sicambr. *ŕwegel* vel *ŕwegelpipe* vim vocis *schalmepe* quàm proximè exprimet: prorsus ut *ŕpegel-hopn* & *ŕpegel-pipe* A. Saxonibus olim dicebatur Buccina sive Fistula sonora. à *ŕpeg* & *ŕpeig*. Sonus. *ŕpegan* & *ŕpeigan*. Sonare. Alii nostrum *schalmepe* dictum volunt ex Scamellum & Scamillum, vocibus corruptis ex A. S. *ŕcamol*. *ŕceamul*. Scabellum. unde nostratibus *schamel* & *schemel* etiamnum est Scabellum. Glossæ Isidori; Scamellum, symphoniaci. Ratio verò, cur Tibia simplex à Scamillo dicta sit *schalmepe*, petenda est ex illâ Scamillorum percussione, quâ tibicines inter cantandum sibi met ipsis atque aliis concentoribus justam temporis modulorùmque mensuram præfiniebant. Meminit ejus rei Cicero pro Cælio. Arnobio quoque libro septimo adv. Gentes memorantur hi Scabillorum crepitus. quemadmodum & Lutatio ad illud P. Statii VII Thebaid. v. 17. "adspirata rotari Buxa -- Buxa, inquit Lutatius, tibia vel scamillum, quod in sacris Tibicines sonare consueverunt". Crepitus nimirum scamilli erat sonus ille, quem edebat Scamillum pede aut lignea ferreave solea percussum. V. plura apud Lud. de la Cerda in Adversariis sacris cap. CXXXVII, § 1. V. quoque Casauboni animadv. in Tranquilli Caligulam, c. 54. Cl. denique Salm. in Aug. hist. scriptt. p. 501. Ab hoc *skellan* Belgis quoque *schelle* est Nola sive Tintinnabulum. *schelling*, Solidus. Anglis *shilling*. denotâtque nummum tinnientem sono integri solidique argenti. Sicambris *schellig* dicitur Furiosus, atrâ bile percitus: ob immanem illum strepitum, quem edere solent mente capti. Hæc annotat Auctor ad Lipsii gl. in *irscall*, Increpuit.]

[**SHAM**, Fallere, decipere, ludificari. C. B. shommi. Hinc a *sham-plot*. &c. L.]

SHAMBLES, Macellum. Valdè affine est D. *skamsere maden*, Contruncare cibum, cujus supra meminimus in *Scamble*. à scamellis forte vel scamnis, quod ibi carnes in scamnis proponantur venales. B. *bleyschbanken* nuncupantur.

tur. D. *stanimel* est Sedes, scamnum. Plura annotavimus ad Keronem in Subsellis, scamellum.

SHAME, Verecundia, pudor. A.S. *ŕceamu*. Al. *scama*. *scamu*. D. *stam*. B. *schæmte*. De origine vocis v. annotata in Tatian. XLIV, 22. Quod si plura desideres, est & alia M. Casauboni etymologia deducens Angl. *shame* à Gr. *σχῆμα*. V. tractatulum ejus de vet. lingua Saxonicâ p. 355. [Suecis est *stam*. Isl. *stomm*, *stam*. à Goth. **SKAMAN**. Erubescere. L.]

[SHAN Lincoln. Verecundia. ab A.S. *ŕcanbe*. q. v. in *Scandal*, & *Sbend*. L.]

SHANK, Crus, tibia. *Spindle-shankes*, Substrieta five gracilia crura. B. *spille-beenen*. A.S. *ŕcanca*. *ŕceanca*. *ŕconca* est Crus. Al. *skinkel*. D. *stencel*. B. *schenkel*, *schonck*. Quidam censent Danicum Belgicumque *schenkel* per epenthesein factum ex *σῆλα*, Crus. Alii tamen omnium originem petunt ex Hebr. *רִישׁ*, Coxa; crus. Observa interim quod in LL. polit. Alvredi R. § 40 capma *ŕcanca* est Os brachii. Huc denique referunt D. *schincke* & B. *schenckel*, Perna, petaso. qui est Armus porci, vel Coxa porcina sale ac fumo indurata: vulgo Pes magnus.

SHAPE, Formare, facere. A.S. *ŕcýppan*. Al. *scaphan*. D. *stabe*. B. *scheppen*. [Su. & Isl. *stapa*.] V. quæ de hoc verbo diximus ad Wilerami p. 35. [Gothis quoque in usu fuisse hoc verbum ostendit gl. nostrum Gothicum in **SKAF-TIA SIK**. Affinia videntur Gr. *σῆπτο* vel *σῆπιν*, Circumspicio, dispicio, contemplor, considero quid facto sit opus: hæc enim una cura circumstat eos, qui rebus formam dare volunt. *schaffen*, *scheffen* ex *σῆνῆν*, Parare, fabricare derivat Martini lexicon in Facio. E gl. D, 21. in Conditor, scipere.]

[SHAPELICH, *shapely*, Chauceri ad unguem respondet Isl. *staplega*, Optimè formatus. Belgis est *schappig* vel *schappelig*. V. *Shape*. L.]

SHARDES of an earthen pot, Testa fracta. *Shardes of stones*, Rudus, lapidum fragmenta. Testa interim satis manifestè videtur dici quasi tosta; quod, Papiâ vel Perotto authore, induretur sole vel igni. Hinc dictum Testuaceum. de quo sic Varro IV de L.L. "quod in caldâ "testâ (al. testu caldo) coquebatur; ut etiam "nunc Matralibus id faciunt Matronæ". Ita quoque dictus Panis testaceus: quia coqueretur sub æreo testu: ut inquit Plin. lib. XXXII, c. 7. V. Vossii etym. in Shardus. V. quoque quæ supra diximus in *scarr*, Cicatrix, & Scopulus. [Belgis sunt *schærden*. V. *Sbord*. L.]

SHARE, Partiri, dividere. B. *schieren*. A.S. *ŕcipan* + *ŕcipian* est Ordinare, destinare, præfinire, i. aliquem ad hoc vel illud munus obeundum, præteritis aliis, veluti eximium habere: quamobrem quoque *ŕcipan* iis non rarè pro Rejicere, fraudare. Cæterum hæc acceptio non est hujus loci. A priore verò acceptione *ŕcip* dicitur Officium + munus injunctum. item Provincia. atque inde *ŕcipgeneya*. Præfectus provinciae. *ŕcipeman*, Procurator, dispensator. &c. Pa-

ri prorsus ratione Græcis à *νόμος*, Distributio, dictæ sunt Provinciae. Appositè Hesychius *νόμαρχος*, ὁ νόμον ἀρχων, τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ χωρίᾳ. "Nomarcha est nomis imperans: nomos autem vocant amplas regiones". Plin. N.H. lib. V, c. 9, ubi de Ægypto agit, interpretatur Præfecturas; "Dividitur, inquit, in præfecturas opidiorum, quas Nomos vocant: Ombiten, Phatniten, Apollopoliten". &c.

SHARE of a plough, *plough-share*, Vomer, dens, uncus aratri. A.S. *ŕceap* + *ŕcep*. Al. *scar*. D. *plougshare*. B. *ploeghschere*. V. quæ mox à nobis dicuntur in *Sheare*, Tondere, scindere.

SHARK, Galeus piscis. [Belgis *schrocken* est Avidè vorare. *schrockbalg*, Helluo. *schrock*, *schorck*, *schurck*, Æruscator, qui victum præstigiis fallaciisque undiquaque corradit. G. *escroc*, & Italis *scrocco* nuncupatur is, qui malis artibus vitæ sustentandæ præsidia conquirat. Etiam *scroc-care* & *mangiar a scrocco* Italis est Alienâ quadrâ vivere. Academici de la Crusca *Scroccare* exponunt *haver qualche utile à piacere senza spesa, o alle spese d'altrui*. unde & quidam censent Teut. *schrock* desumptum ex *αἰσχροκεδῆς*, Turpi lucro deditus. Videturque Turdus olim scructus ob notabilem ejus aviditatem. Atque ad eod quoque Galeus piscis, ab eadem edacitate videri potest Anglis *Shark* dici. E gl. E, 9. in Turdus.]

[SHARNEBUDE, Scarabæus. B. *scharnebeber*. A.S. *ŕceapn-pibba*. *ŕceapnŕifel*. V. *Scarn*. L.]

SHARP, Acutus. A.S. *ŕceapp*. Al. *scarph*. D. *starp*. B. *scherp*. [Su. *starp*.] Fortasse desumpta sunt ex *σῆρπ*, Stipula, festuca. Notum est illud Senecæ epist. LXXII; "Nihil est "acutius aristâ".

[SHATTER, Rem in frustula diffingere, difficere, comminuere. vel à B. *schetteren*, Dispergere, spargere cum strepitu. vel à Germ. *schütteln*, Quatere, concutere. *erschüttern*, Tremere, horrere, percelli. Skin. Vide *Scatter*.]

SHAVE, Radere. *Shaving*, Rasura, maximè crinium. A.S. *ŕcayan*. *ŕceayan*. D. *stassue*. B. *schæben*. Videri possunt desumpta à *σκαβον*. sic enim Græcis dicebatur Genus quoddam tonsuræ, quo capillos novaculâ usque ad cutem deradebant potius quàm detondebant. Postea tamen *shave* ab hac rasurâ capillorum ad quamvis aliam radendi lævigandique rationem translatum est: unde & Radula, i. instrumentum, quo fabri lignarii asseres poliunt, Belgis dicitur *schabe*, D. *stāv-jern*. Hanc Dolabram vel Planulam Martinus in Scopina putat *schabe* dictum à Scabendo. at Scobina dicta est, quod faciat scobem.

[SHAW, Nemus, saltus, sylva. G. Dougl. pro more scribit *schaw*. B. *schawe*. D. *stow* est Sylva. ab A.S. *ŕcua*. *ŕcuia*. Fr. *skûuua*. Isl. *stuga*. unde indubiè provenit Su. *stog*, Sylva. L.]

[SHZ, Illa, ea. A.N. *sche*, *ŕcæ*. B. *ſii*. A.S. *reo*. Al. *sie*, *ſe*. Goth. **SI**. Hib. *ſi*. L.]

SHEAF of corn, Merges, fasciculus spicarum. A.S. *ŕceap*. B. *ſchoof*. Videntur esse à *ŕceopan* + *ŕcupan*.

† *ſcepan*. Præcipitare, trudere: quod mellores præcipitanter admodum soleant triticum defectum comportare atque in fasciculos contrudere. Skæneus in Significat. verborum; Scaffa sagittarum. Scotis *ſtaife* est Merges, manipulus spicarum. G. Douglas episc. Dunkel, in Virgilianæ *Æneid.* versione paraphr. of *wikkitt grane hoiv ſal gude ſchaf be ſchorne?* 93, 19. [*Sheaf* abjiciendo postremam literam non malè deduci potest à *ſceap*. quod vide in *Sbaft*. L.]

[*SHEARD*, *ſhard*, G. *eſcharde*. V. *Scarr*, Catrix. & *Sbardes*. L.]

SHEARE, Tondere. A.S. *ſceapan* † *ſcepan*. Al. *skeran*. D. *ſkare*. Isl. *ſkera*. B. *ſcheren*. [Gr. *κείρειν*. S tantummodò præfigitur, quod frequens est. Ita *ſchreiben* est à *γράφειν*, Scribere. *ſmeren*, à *μερῶν*, Ungere. *ſneewen*, *ſnieuwen*, à *ίφειν*, Ningere. *ſmelten*, à *μείλδιν*, Liquefacere.] V. not. ad gl. B, 45. in *Rafura*.

SHEATH, Vagina. A.S. *ſcæð*. *ſceað*. Al. *ſceida*. D. *ſteede*. B. *ſcheyde*. [Fortasse *ſceida* non incommode deducas ab Al. *ſceidan*, vel A.S. *ſceaban*. quæ Separare significant, vel à *χεῖν*, Tenere, capere, continere: vel potius à *χίδα*, vel *χίδαξ*, Affula, vel Segmentum è ligno ſciſſo fiſſove; quodd vaginas è tenuiſſimo ligni ſegmento, coriaceâ tantummodò tunica ſuperinductâ, conficiant. Gl. D, 13. in *Vagina*.]

SHEDD, Fundere, diffundere, ſpargere. A.S. *ſceban* videtur uſurpatum pro Fundere, effundere. nam pſ. XIII, 6, ubi alii codd. habent *hæbe þor heopa to ageotanne blob*. “*Veloces pedes eorum ad effundendum ſanguinem*”, codex collegii S. Trinitatis, quod eſt Cantabrigiæ, habet *to ſcabenne blob*. Cuivis autem primo ſtatim intuitu perſpicuum eſſe poteſt quantam habeat affinitatem *ſceban* iſtud cum Gr. *σπένδω*, Diſpergere, diſſipare. [A.S. *ſceaban* eſt Separare; dirimere, diſjungere. Al. *ſcheidan*, *ſkeithan*. Su. *ſfeda*. B. *ſcheyden*. à Goth. *SKAIDA*. quod Auctor in voce à *σκαίνω*, Findere, ſcindere, non longè abire putat. G. Douglas more ſuo ſcribit *ſched*, *ſchede*. Hinc Chaucerianum *ſhede*, & A.B. *to ſhead*, Diſtinguere, ut & *no ſhed*, Nulla differentia.]

[*SHEEN* ita Damnonii pronuntiant *Shine*, Fulgere. q. v. L.]

SHEEP, Ovis. A.S. *ſceap*. Al. *ſcaf*. B. *ſchaep*. Origo interim A.S. *ſceap*. cujus pluralis (ut & hoc obiter addam) in plurimis codd. antiquiſſimis eſt *ſcep*. non incongruè mihi videtur peti poſſe ex *σείπω*, Operio, tego: non modò quodd id pecus ex omnibus animalibus veſtitiffimum, ut loquitur Columella VII, 3. verùm etiam quodd ovillum pecus, ut eſt apud eundem cap. proximè præcedenti, præcipuè nos contra frigoris violentiam protegit, corporibùſque noſtris liberaliora præbet alimenta. *σείπω* verò de veſtium integumentis accipi ſolere, oſtendit Apoſtolus I ad Timoth. VI, 8; ubi *σεντύματα* ei ſunt Veſtimenta. *ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σεντύματα, ταῦτα ἀρκούντες*. “*Habentes autem alimenta & quibus tegamur, hiſ contenti ſimus*”. Martini Cadmus Græco-Phoenix; οἷς, οἷς, vel οἷς οἷς,

Ovis, aries. Ovis multa bona *ſc*, Fert. *Schaf ſchaffet viel guts*. [A *ſceap* eſt It. *ſcipa*, Ovis, ſtultus, ut Skinnero obſervatum. L.]

[*SHEER*, Purus putus. ab A.S. *ſcap*. Purus, clarus, lucidus, limpidus. Al. *ſcieri*, ſcire eſt Lucidus. Isl. *ſkyr* eſt Perſpicuus, clarus. Cum hiſ manifeſtè convenit, ut notavit Junius, Goth. *ſASKEIKIWS*. Interpretatus, quaſi dicas Elucidatus. L.]

SHEET, Lodix. Angliſ quoque a *sheet of paper* eſt Philyræ chartæ. a *sheet of lead*, Lamina plumbi. Videturque vocabulum præcipuè olim de Linteo plano atque expaſo uſurpatum, ac poſtea tranſlatum ad res alias in latum expaſas. Eſt ab A.S. *ſceat* † *ſcet* † *ſcýte*. quod ſimiliter à primario Linteaminis † Syndonis intellectu perſæpe quoque tranſfertur ad res alias in latum effuſas. Variarum vocabuli *ſceat* acceptionum exempla, Deo vitam virèſque largiente, Lectori ſuppeditabit lexicon noſtrum Anglo-Saxonicum.

SHELF, Abacus vaſorius, aſſer cui aliquid imponitur, & qui ſcamni ſcabellive præbet uſum. B. *ſchelfſe* vel *ſchelbe* dicitur à Teut. *ſchelfſen*, Affuſatim frangere, diſſecare: de quo vide proximum *shell*. Angliſ interim ab hac abaci ſcamnive ſimilitudine *shelves* dicuntur etiam Pulvini, i. cumuli arenacei, qui litori maris obſtenduntur, reciproco fluctuum æſtu ac reſuſu iſtiusmodi tumulos ſenſim denſante atque indurante. Talis pulvinus Angliſ quoque dicitur *bank* † *ſandbank in the ſea*. D. & B. *bancke*. G. *banc du ſable en mer*. It. *banche di rena nel mare*. H. *banque en la mer*. Non deſuere tamen quibus *bancken* videretur accepſſe nomen à D. *bancke*, Pulſare, ferire; quodd reciproci æſtus violentiâ ſine fine pulſentur. [Manifeſtè ſunt ab A.S. *ſcýlf*. Abacus, ſcamnum, jugum, cacumen, tabulatum, quod reperies in voce *Mafons*. L.]

SHELL, *ſhale*, Putamen, cortex, teſta. A.S. *ſcýll*. D. *ſkal* † *ſkel*. [Su. & Isl. *ſkal*.] B. *ſchale*, *ſchell*, *ſchelp*, *ſchelfſer*, *ſchille*, *ſchilpe*. G. *eſcaille*. It. *ſcaglia*. Huc etiam pertinet Angl. *ſcale*, Squama; cum dicunt *to ſcale a fiſh*, Deſquamare piſcem. Videntur eſſe ex *σκαλλω*, Aridus; quodd ſit aridior fructuum arborumve extremitas, quæque ob hanc ariditatem in tenues ac veluti membranaceas tunicas nullo negotio diſſindi poteſt; ut ſit in illis alli ceparumque ſegminibus, quæ propterea *σκαλλω* dicuntur. Hinc Belgis quoque Scandulæ iſtæ, ſive Sectiles è ſaxo laminæ, quæ tectis inſternuntur tegularum loco, quæque palimpſeſtorum uſum quandoque præbent, *ſchalien* dicuntur; propterea quodd corticum inſtar in tenuiſſimas veluti aſſulas diſſindi diſpeſcique ſoleant. Confer cum iis, quæ mox in *Shindles* annotamus, & in *Shiver*, & in *Slate*.

SHELM, Homo facinoroſus, vaſtricie ac nequitia præter cæteros conſpicuus. G. *ſchelm*. D. *ſkelm*. B. *ſchelm*. Videntur interim Angli & Galli hanc ſceleſti flagitioſique hominis denominationem mutuati à Teutonibus, quibus *ſchelm* idem eſt cum Germ. *ſchlīm*, Præſus, obliquus, diſtor-

distortus. Nisi fortè sentire libeat Teut. **schelm** propius accedere ad *monde*, Pravus, perversus. Hesychius certè *monde* exp. *disceparios*. gl. Philoxeni; Scarus, *monde*, *monde*, *egedon*. Pravi nimirum corporis pravum quoque animum judicabant antiqui. V. quæ hac de re habet noster de Picturâ veterum tractatulus lib.III, c.9, § 2. Cym. *yfgeler* est *Scelestus*, nefarius; quod J. Davies petium putat ex Hebr. *שׁוּד*, Stultè vel improbè egit. [**Stelmer**, quod apud Islandos designat Nequam, verberonem, adscribere sibi debet *Shelm* &c. L.]

[**SHELTER**, Tegumentum, umbraculum, tutela, perfugium. nescio an à nostro *Shell*, q. v. Skin. Rectius, opinor, sæpe memoratus Joh. Davys, qui factum vult à *shield*, Clypeus. Nam *scylb* non modò Clypeum, sed etiam Refugium significat. L.]

[**SHELVING**, Declivis. Fortasse à *Shelf*, quod vide. vel ab A.S. *scylfan*. Vacillare. L.]

[**SHEND**, **SHENT**, vet. Angl. Confundere, dedecorare, corrumpere, vituperare. B. **Schenden**. ab A.S. *scendan*. V. *Scandal*. L.]

[**SHEPHERD**, Pastor. B. **Schaep-herder**. A.S. *scēpahypb*. *scēpahypb*. à *Sheep* & *Herd*. q. v. L.]

[**SHERBET**. V. *Sirrup*. L.]

SHERIF, Præfectus provinciæ. Manifestè corruptum est ex A.S. *scipgepepa*. Florentibus nempe A.Saxonum rebus Præses provinciæ seu Vicecomes nuncupabatur *ealdbopman* vel *scypgepepa*. V. J. Seldeni notas & spicilegium ad Eadmarum p. 6, lin. 28. V. quoque quæ nos paulò ante attigimus in *Share*, Partiri, dividere.

[**SHERRY**, Vinum notissimum, ab urbe Xeres olim Escuris dictâ, in Andalusia Hispaniæ Bæticæ provinciâ ad ostia Anæ fluvii sitâ, unde advehitur. Skin.]

SEW, *show*, Ostendere. A.S. *scēapan*. Fr. *scouon*, & D. *stue* est Videre. B. quoque **schouwen** non tantùm significat Intueri, videre, sed & Ostendere, i. aliquid aliorum oculis conspiciendum exhibere: atque ita quoque accipi solet Angl. *show* vel *show*. unde etiam iisdem Anglis Pompa spectaculi *show* dicitur. Omnia sunt à *scōpian*, Intueor, contemplor, speculor.

SEWAGE, Tributum, quod nundinarum Domini exigunt à mercatoribus merces suas venum ibi loci proponentibus. V. Spelm. gl. arch. in Scavagium.

SHIDE of wood, Cala. *šidaš* vel *šidš* est Segmentum ex ligno scisso. [Optimè alludit. Meâ sententiâ omnino petendum est ab Isl. *šidi*, Ligna fissa, cujus originem v. in *shedd*, Fundere. L.]

SHIE horse, Equus ad omnia pavidus. [Suecis dicitur *en skygga hâsta*.] V. quæ supra annotavimus in *Scittish*.

SHIELD, Scutum, clypeus. Cim. *шпиль*. A.S. *scylb*. Al. *scild*. B. **Schild**. [Su. &] D. *stiolde*. unde iisdem Danis *stiolde-mær* sunt Amazones, q. d. Scutatæ virgines. *stiolde-merce*, Nobilium familiarum insignia, quæ in clypeis auro atque argento cælari curabant bellatorum acerrimi. Vide quæ de hac cælaturâ clypeorum

habet commentariolus noster de Picturâ veterum lib. II, cap.8. § 12. Angli id genus insignia vocant *Armes*, quod vide. De origine vocabuli *shield* abundè diximus ad Willeram p. 68.

SHIFT, Remedium. *to make a shift*, Hac vel illâ ratione è difficultatibus emergere. *he knoweth how to shift for himself*, "Novit sibimet ipsi prospicere". *no shift is left*, "Conclamatum est". Sed quoniam remedium aliquod in adversis quærentes manifestè animum in status præsentis mutationem intendunt, ipsum illud *shift* usurpari quoque coepit pro Mutare: unde Anglis *to shift one's lodging* est Mutare hospitium. Imo Cimbris quoque familiarem olim fuisse hanc verbi acceptionem, ostendit locus, quem in *шпиль* adducit lexicon Run. *шпиль* *шпиль* *шпиль* *шпиль*, "Subitò possunt multa mutari". Ab hac igitur contemplatione, quæ suspensos tenet de malorum remedio cogitantes, minimè alienum videri potest *shift* istud derivare à *šinnāy*, Considerare, dispicere. Vide interim quatenus huc referri possint G. *esquiver*, & It. *schifare* vel *schivare*. de quibus Menagii Origines in *Esquis*. [**Skipa** Verelio in Indice exponitur Permutare. L.]

SHIFTE usurpatur Chaucero pro Assignare alicui, conferre in aliquem.

Full well ye knowe, a lorde in his household

*Hath not every vessel all of gold.
Some ben of tre, and don her Lord
service,*

*God clepeth folk to him in sundry
wise*

*And everich hath of God a proper
gift,*

*Some this, and some that, as him
listeth shift.* W.B. 99.

*Whitnes Tiburces, and Ceciles
shifte,*

*To which God of his bounty woul-
den shifte*

*Corounis two, of flouris wel smel-
ling.*

*And made the Angel hem tho crounis
bring.* S.N.T. 288.

Danis quoque *stifte* ad, & B. **schiften** pari modo significant Impertiri, tribuere, suppeditare: atque inde *stiffue* Danis est Abacus, mensa. B. verò **schoff** vel **schoft** (aliàs *et-mael*) est Diurna pastio, quàm quis operariis quatuor quotidie horis indulget, quadrans operæ, operarum diurna divisio in quartas. item **schoffen** vel **schofften** iisdem Belgis est Quatuor statutis diei temporibus corpus cibo atque animum quiete reficere. [A.Saxones habent *scypstan*. quod Ordinare, dictare, dividere significat, pro quo Islandi dicunt *skipta*. L.]

[**SHILL** Chaucero, G.D. *schill*, Sonorus, argutus. Belgis *schelle* est Tintinnabulum. It. *squilla*. ab Al. *skellan*, Argutum tinnulúmque sonum edere. L.]

SHILLING, Solidus argenteus. B. **schelling**. gl. D, 24; *scelline*, Solidus. Manifestè est ex Theot. *scellan*. Sonare, argutum tinnulúmque sonum

sonum edere. ut propriè sit Nummus tinniens sono integri solidique argenti. De verbo skellan. V. *Shalm or pipe*, Aula.

[SHIMMERING idem ac glimmering. Chauc. B. *schemeringhe* ab A.S. *scympan*. Radiare. à *scympan*. Fulgere. *scýma*. Splendor, radius. quod à Goth. origine descendisse testatur **SKAIMS**. Laterna. L.]

SHIN, Tibia. A.S. *scýne* † *scinban*. Al. *scien*. D. *skinne-been*. [Su. *skenben*.] B. *schene*. [Putant esse à *σκίλον*, Crus. prorsus ut Latinis Cauponor est à *καπηλεύω*. Grunnio à *γρυλλίζω*. Nympha à *λύμνη*. Minium à *μίλτος*. Penè à *πίλας*. Tenuis à *πίλον*: unde Hactenus & Quatenus, teste P. Festo, significant Hac fine, quâ fine. E gl. D, 2. in Tibia.]

SHINDLES or *Shingles to cover houses with instead of tiles*, Assulæ, scandulæ, scindules, i. scitiles illæ five fissiles laminæ, quibus tecta insternuntur. B. *schindels*. [Herm. Barbarus arbitratur Scandulas ita dictas, quod tectis eum in modum sint impositæ, ut una gradatim veluti scandat aliam, squamarum instar: atque inde tectum scandulare occurrit apud Apuleium III Miles. Sed juniores pro eo dicunt Scindula & Scindulare tectum. ac Scindulas ita dictas vult Isidorus lib. IX, c. 19, quod scinduntur ac dividuntur. Sed quamvis Hermolao concedi queat, ut Scandulæ dictæ sint à Scandendo; Al. tamen scindule & Lat. Scindula videntur, per epenthesein literæ N, desumpta ex *σχινδς*, Assula. Hæc gl. D, 29. in Tegula, scindele.] B. quoque *schalien* dicuntur. de quâ voce aliquanto ante non nihil annotavimus in *Skell*.

SHINE, Fulgere. Goth. **SKGINAN**. A.S. *scinan*. Al. *scinen*. D. *skinne*. [Su. *skina*.] B. *schinen*. Isl. *skinn* est Fulgur. *skinn*, Fulgeo. *skyn*, Fulsi. *skyr*, Perspicuus. V. gl. C, 7. in Nitet, schinit. V. quoque gl. Goth. in **SKGINAN**.

[SHINGLES, Plinio Zona morbus sc. Herpes seu Erysipelas quoddam, quod, si totum corpus ambiat, occidit, q. d. Lat. Cingulum. Skin.]

SHIP, Navis. Goth. **SKIP**. Cim. **ИРИБ**. A.S. *scip*. Al. *scip* † *sceph*. D. *skib*. B. *schip*. [Su. *skiepp*.] Omnia sunt ex *σκάφη*, Scapha. de quo v. Nicorum in *Fuste*.

[SHIP est Substantivorum terminatio Munus † negotium denotans. *Stewardship*, Villici munus, &c. ab A.S. *scip* † *scyp* ejusdem potestatis. *peopðscype*. Dignitas. *þegnscipe*. Thani dignitas, &c. V. *Scipp*, Salire. L.]

SHIPPEN Lancastriensibus ac reliquis Angliæ septentrionalibus incolis, [ut & occidentalibus] idem quod *Ox-house* or *Cow-house*. ita L. Noellus. [Huc pertinet illud Bedæ lib. I. H. E. c. 1, ubi agit de Hiberniâ, *þær nænig man þop pin-ter cyle on rumeþa hez ne mapeð. ne scýpene hýr neatum ne timþeð*. "Ibi nemo propter hyemen, aut foena secatur æstate, aut stabula fabricat jumentis". & rursus lib. IV, c. 24; *he þoplet ða hýr ðær geþeopscipeþ*.] ut *þær zongende to neata scýpene*. *þære heopde him þær þære nihte beþoden*. "Reliquit domum convivii, & egrediebatur ad sta-

"bula jumentorum, quorum ei custodia nocte illa erat delegata". Dixerim interim *scepen* vel *scýpen* pro Stabulo jumentorum non tam traxisse originem à *scap*. Ovis, quàm à *skinn*, Tegere, operire. E gl. Cot. 174. in Ovis. W. B. T. v. 15. Scribitur *shiping*, quod glossator interpretatur *sheep-pens*. minùs rectè. L.]

[SHIPWRACK, Naufragium. comp. ex *Ship* & *wrack*, quæ vide. L.]

SHIRE, Ditio, provincia, comitatus. i. tractus terræ sui juris atque ab adjacentibus locis peculiari legum dominique jure divisus A. Saxonibus *scip* nuncupatur. V. quæ paullo ante annotavimus in *Share*. Omnino quoque v. Spelm. gl. arch. in Schira.

[SHIREGEREVE Chaucero est idem ac *Sherif*, q. v. L.]

SHIRT, Indusium, subucula, camisia. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubonus: "*χι-τὸν* inter alia, Genus vestis interioris. *χιτὸν* *χι-τὸν*, & *χιτὸν* *χιτὸν*, & simpliciter *χιτὸν*, Interulæ, ex scissurâ vel incisurâ sic dictæ. a "*shirt*". Sed hæc videtur esse mera quædam conjectura viri docti in vocabuli originem obiter tantum inquirentis. Ego arbitror esse originis Danicæ; cum D. *skjorte* dicatur Indusium, interula, supparus, intima tunica. Isl. *skirta*. fortasse à Cim. **ИПАР4И4**, quod in lex. Runico exp. Defecit, & **ИПАР4И4**, Defectus cujusvis rei. Est enim verisimile interulas tunicis superinductis fuisse breviores, ne indecorè propenderent. Obiter quoque confer cum illo Surcarium, quod habet Voss. lib. II de Vit. ferm. c. 17. [& supra quoque cum *Serk*, Indusium, subucula. L.]

SHITE, Cacare, alvum exonerare, saturitatem emittere. G. *chier*. B. *schitten*. Quidam originem verbi petendam putaverunt ab Hebr. **שח**, Nates. Alii derivârunt ex *σκατς*, genitivo nominis *σκατς*, Stercus, oletum: unde Aristophani in Pluto *σκατοφάγος*, Merdivorus, comicè nimis appellatur Æsculapius. At Germ. *scheissen*, præfixo S, propius accedit ad *σχίζω*, Cacare, *ἀποπατίζω*, *ἀποσκινάζω*, vel *ἀποσκινάζω* τὸ *ἰσχυλῶν*, ut verecundiùs loquebantur Græci. A. Saxonibus non planè ignotam fuisse hanc verbi acceptionem, colligi potest ex Sim. Dunelmensis hist. ad annum 987, ubi *scitta* exp. Fluxus intraneorum. Columnâ quoque 878 chron. J. Bromton *schitta* exp. Fluxus ventris. V. quoque Spelm. gl. arch. in Scitha. Danis Homo sordidus, immundus, foedus, *skiden* dicitur. Anglis a *shitten fellow*. Iisdem quoque D. *skiden* *statte* est Sordidum ac vile scortum. *skiden* *stug*, Latrina. *skiden-sund*, Cloaca. &c. [Alludit *σχίζω*; at malim cum Skinnero derivare à *scýtan*. Jaculari, ob rationem satis per se manifestam. L.]

SHITTLE of a weaver, Panucla. V. *Shuttle*.

SHIVE of bread, Pars panis in orbem dissecti. B. *schibe broods*. Quum tamen D. *stiffue brød* exponatur Mensa; atque aded *stiffue* iis sit Abacus, cibilla, mensa; parùm abest quin credam illud *stiffue brød* olim propriè intellectum de Cereali solo vel Mensâ paniceâ, quæ

Danis quoque brøðste vel brøðst dicitur, & de quâ satis fuse agimus in *Table*. A *hiber of white bred*. Chauc. So. T. 176. *So loud rang the noise of fowles, that well wend I, the wood had al to hibered*. idem Ch. [Sic A. Normanni alto shiurede þe giaten, "Ja-nuas in frustula effringebant". *Shive* ab Isl. *scýsa*, Scindere, secare, petere in proclivi est. L.]

SHIVER, Separare, assulatim effringere vel dirumpere. It. *scavarare*. Fuere, qui Angl. *shiver* peterent ex Hebr. *רש*, Conterere, frangere: sed malim derivare ex Teut. *scheveren* vel *schelfferen*, Separare instar putaminum, corticum, squamarum. unde & *scheversteen* Belgis dicta est Scandula, quæ recto insternitur; quoddam istiusmodi Scandulæ nullo negotio ex integro saxo assulatim quasi sejungantur. Confer cum iis, quæ supra annotavimus in *Shell*.

SHOAL, (*Scull*), Multitudo ingens, caterva. ita Angli dicunt *a shoal of fish*. V. Spelm. gl. in *Sculea*. A.S. *scōle*. *ðeȝnscōle*. Clientela. gl. Cot. 43. *ðeoȝscōle* & *ðioȝscōle*. Boeth. XIV, 3.

[*SHOCK*, Nomen canis. Refer ad *Shaggy*. L.]

SHOCK of hay, a shock of corn. Meta fœni, strues frumenti. B. *schock*. à Teut. *schocken*, Concutere, agitare; quod istiusmodi metæ ac struices multâ concussione atque agitatione in altum assurgant. Anglis item *shock in battell* est ipsa Congressio & collisio hostilium utrimque acierum, à *schocken* significante Quassare, collidere. G. *choc* est Impetus. *choquer*, Manus conferere, impetum in hostes facere. Idem significat H. *chocar*. [V. *Shake*. Hibernis Strues frumenti dicitur siog arbha. L.]

SHOE, Calceus. A.S. *scō*. *scō*. *scōe*. Al. *scū*. D. *stoc*. B. *schōe*. V. observata nostra ad Wil-lerami pag. 127. [Isl. *stoor* est. Su. *sko*. Goth. *skōhs*. L.]

[*SHOO-SHO*, Vox, quâ utuntur mulierculæ ad gallinas, &c. abigendas. It. *scioia*, *scioiare*, Gr. *σῆ*, vox à sono ficta. Skin.]

SHOOT, Jaculari. A.S. *scōtan*. *scȳtan*. Al. *schiezen*. D. *skyde*. B. *schieten*. Su. *skjuta*. [Sunt qui verbum putarent desumptum à Scythiis jaculandi peritissimis. alii censent magis huc facere illud Plinii lib. VII N.H. c. 56; "Arcum & sagittam Scythen Jovis filium invenisse dicunt". Observa quoque in transitu, quoddam *σχυ* *πλιδε*; Suidæ sunt Instrumenta ad ignem ejaculandum. Ex annot. ad gl. B, 10. in *Confodiat*.]

SHOOT out, Subito è terrâ prorumpere, pul- lulare, germinare. *young shooters*, Surculi. Su. *skjuta*. B. quoq; *schieten* est Germinare. *Scheu-ten*, Surculi. Huc pertinet illud gl. B, 34; *Palmites, scuzelinge*.

SHOP, Taberna, officina. G. *eschope*. Fieri po- test Officinam sic dictam à verbo *shape*, Forma- re; quoddam in eâ formam rebus dent Artifices. Quin verò A.Saxonibus alia olim generalior vo- cabuli *scēop* acceptio fuerit, non patitur nos du- bitare locus in evangelio Lucæ XXI, 1. quem vi- de. sicuti neque illud Teutonistæ *hoide, butte*,

shop, lenbe, Tugurium, tegerium, contuber- nium, i. tabernaculum, casa, pergulum, teges, capana sc. unum tantum capiens. Confer hæc cum iis, quæ habet Menagius in *Eschopes*.

[*SHOPLIFT*, Qui officinas effringit & compil- lat. Vox composita ex *shop*, quod vide, & Goth. *hlaiftns*. Fur. *hlaiftan*. Furari. quod Gr. *κλέψω* consonum est. L.]

[*SHORD*. Isl. *stard*, Ruptura, defectus, hia- tus. V. *Shard*. *Shord* vocula est Damnoniis no- tissima, & idem valet atque Isl. *stard*, *staurd*, quod Verelio exponitur Incisura gladii, bipen- nis, &c. *Stard* autem venit à *stara*. Su. *stāra*. V. *Shardes*. L.]

SHORE, sea-shore, Litus, ora maritima. B. quoque *schore, schoore, schorre* est Allu- vies, quam alio nomine *voorland* dicunt. At- que huc imprimis facit, quoddam *σχορ* Hesychio exp. *ἀκτὴ, αἰγιαλός*, Acta, litus. *Woirt, schair, oeber, soym*, Litus, ripa. Teuton. *des oe- bers of schairs afbrekinghe*, Alluvio, allu- vies. Idem in *oeber*.

[*SHORE, Common shore* Londinensibus ita cor- ruptè dicitur *the common sewer*, q. v. Skin.]

[*SHORE, Fulcrum. to shore up*, Fulcro susti- nere. B. *schoore, schooren*. Extrito D, ab Isl. *storda* idem significante. Hinc *shore-ladder*, B. *schoor-leere, schoor-leeder*, Scalæ, inter- pretante Kiliano, erismate fultæ, quæ tertium habent tignum, quod obnitentis fulcimenti loco est. Catoni Patibulum dicitur. L.]

SHORT, Brevis. A.S. *scōpt*. [Su. fort.] Al. curter. D. *storter*. B. *kort*. G. *court*. It. *cur- to*. H. *corto*. V. annotata ad gl. A, 30. in *Infi- mus*. Quandoque *short* Anglis notat Defectum; *if you come short*, "Si quid tibi deerit". Cim- bris *𐌸𐌹𐌶𐌰𐌸𐌰* est Defectus. *𐌸𐌹𐌶𐌰𐌸𐌰*, De- ficit. A.S. *scēoptan* & *scēcȳptan* sunt Defice- re. D. *storte*. B. *schorten*. Quum itaque Bel- gæ familiarissimâ loquendi consuetudine inter- rogant *wat schort hem?* nihil aliud quæ- runt, quàm quid ei desit; vel, quid animum e- jus ægrè habeat.

SHOT, Censui, vectigal, tributum. item Sym- bola vel Symbolum, i. portio, quam singuli con- ferunt in sumptus, qui publicè in hanc illamve rem faciendi sunt. Gallis *escot* est Vectigal. It. *scotto*. H. *escote*. B. *shot*, unde iisdem Bel- gis *shot-mieter* olim dicebatur Publicanus vectigalia redimens, à *shot*, Censui, vectigal. & *mieden* vel *mieten* conducere. A.Saxonibus non modò *scēat*. verum etiam *scēot* & *scēcȳot* & *scōt* videri possunt promiscuè sic accipi at- que unum idemque, in compositione præsertim, significare. *scēat* certè exp. Pretium, ps. LXI, 4. vide locum. *mænige scēot h̄p̄elar. 7 ætber- 7tað scēcȳre. 7 micelne scēat þanon begy- tað*. "Multi capiunt cetos, & evadunt pericu- la, & magnum pretium inde acquirunt"; Col- loquium Monach. *mið oȝesceat̄ta*. Cum usu- rā; R. Matt. XXV, 27. ne dō nu ge Godeȝ *scēo- pa* Godeȝ *ðenunge* *scōp* *scēat̄tum*. ac *ðuph* *ðæt to þi þ he geearnige* *ðæt ece pulþop*. "Minister Dei non serviat Deo, ut inde rem faciat, sed ut mereatur Gloriam sempiternam"; Can.

EX

ex *G. chatuant*, Noctua; ut primò usurpatum sit de acuto illo streperoque clamore, quem nocturno tempore edunt ululæ, postea verò translatum quoque sit ad nauticas exhortationes ac tristem bellantium barritum sive ululatum.

SHOW, Pompa, spectaculum. V. *Shew*, Ostendere.

SHOWER, Imber, nimbus. B. *scheure* vel *regen-scheure* est Vehemens pluvia, guttæ pleniores nubis disruptæ. à *scheuren* vel *schoeren*, Rumpere. G. *deschirer*. quæ fortasse originem traxerunt ex *χωρίζω*, Dirimere, dispescere, separare. A.S. interim *scup* idem est cum Angl. *shower*. ac *scup* illud occurrit in cod. Rush. Luc. XII, 54. ubi Cottonianus *scyp* habet. itaque ps. CIV, 30 *hagal-scup* est Denso-
ris grandinis procella. & rursus ps. LXXVII, 49 *pen-scup* est Imber improbius, ut loquitur Seneca nat. quæst. IV, 4. Arg. quoque codici Mar. IV, 37 *SKNK A VINΔIS* est *καίλαψ ἀνέμου*. nam Hesychius *καίλαψ* dicit esse *ἀνέμος συρροφλὸς πρὸς ὕψος*, "Venti vorticem cum imbre". V. similem originationis rationem in *Rain*, Pluvia. Ab hoc interim *scup*. ut & hoc obiter addam, Fungus videtur D. *sfurrehat* dictus, quod pilei formam fungi gerant, ac pluviâ tempestate uberrimè proveniant: unde & fungos pluviales dixit Ovidius *Metamorph. VII, 394*.

SHRED, Resecare. *Shreds*, Prælegmina, reliquæ. [Su. *sfraða*.] A.S. *scpeaban* & *scpeabunga* & *scpeabunga* sunt Prælegmina. B. *schrooden*, *schroyen* est Mutilare, decurtare. *schrooden het geld*, Accidere nummos. *schrooder* Sicambri est Sartor. vet. Frisiis *schroor*. D. *sfreder* dicitur. Cym. *sarritt* sunt Reliquæ, additamentum, quod J. Davies petiit putat ex Hebr. *שריר*, Residuus, superstes. *She shradde wort*es or other herbes. Cl. Ox. T. 226. [A. Borealibus pars panni minutula è toto dissecta, teste Hicetio, dicitur *skreed of cloath*, quod ab Isl. *sfrida*, Ruina montis & rupis, derivat. Pace tanti viri malim petere, ut & Islandicum ipsum, ab A.S. *scpeaban*. Amputare, resecare. L.]

[*SHREW-mouse*, Mus araneus. A.S. *scpeapa*. Mus areneus. Al. gl. E, 10; *scraeva*, Musiranus. Animalculum est venenato morfu valde noxium. Græcis dicitur *μυροζάλη*, *μυροζάλη*, *μυροζάλη*. Hujus perniciosissimæ bestiolæ nomen Angli metaphoricè transtulerunt ad Mulierem malam & linguæ virulentia notos ignotisque lædentem. Gl. C, 10. in Musiranus.

SHREWD Fellow, Homo importunè pravus & perniciosus. *Shrewd wench*, Puella vel mulier apertè mala & in quâ nihil ingenuum, nihil pudens, nihil moderatum. Immo a *shrew* absolute positum denotat Anglis Feminam odiosè perversam ac garrulam, similemque ei, de quâ Juv. Sat. VI.

Verborum tanta cadit vis;

Tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas
Pulsari. jam nemo tubas, nemo æra fati-
get;

Una laboranti poterit succurrere Lunæ.

Atque adeò acceptionis istius occasione *shrew*

vel *shrewd* videri potest affinitatem aliquam habere cum D. *sfraða*, Crepitaculum, crotalum. Omnino tamen v. quæ annotavimus ad gl. E, 10. in Musiranus. [Adducta legas in superiori *Shrew-mouse*. Quod *shrewd* spectat, sensu, quo Junius usurpat, jam olim in defuetudinem abiit. Hodiernis usurpatur pro Vastro & Subdolo. L.]

[*SHRIFT*, Confessio auricularis. Su. *sfrißt*. V. *Sbrive*. L.]

SHRIKE, Exclamare, vehementer vociferari. [Su. *sfrika*.] D. quoque *sfrig* est Clamor, ploratus. *sfrieger om hielp*, Quirito. Fortasse tamen verbum hoc de iis maximè olim usurpatum, quibus terror aliquis inopinatus acutum exprimebat clamorem. nam B. *schricken* est Terrere, consternare. item Pavere, consternari. D. quoque *sfrecke* est Terriculum. *sfreckelig*, Formidabilis, atrox. Huc etiam videtur pertinere illud scribenti apud Tatian. XIII, 25. ubi vide annotata. *Schricken* etiam usurpatur Germanis pro Subsilire, prosilire. quod Martinius in Terreo, censet aliquid traxisse ex *σαλίζω*, Salire: quoniam improvise aliquo casu terrefacti, confestim quoque solent prosilire atque examinare quidnam sit illud, quod perturbatos non tantum de loco, sed & de certo animi statu demoveret. [Hib. *schreacham*, si non à nobis mutuatum, indicio est verbum non minimam redolere vetustatem. L.]

SHRILL, Tinnulus. Propemodum dixerim vocem per onomatopœiam factam, propter miram durissimarum literarum in eâ concursum: sibili nempe, aspirationis, literæ caninæ & duplicis ll sonoram satis terminationem in longum veluti producentis. Simile quid habent Lat. *Strepitus* & *Stridor*, G. *crisser*, B. *kerren*, atque id genus alia, quæ offendunt aures similitudine quadam ingrati raucique stridoris, quem edunt rubiginosi cardines & malè inunctæ quadrigarum rotæ.

SHRIMP, Squilla gibba. Omnino est à D. *sfrympe* & Teut. *krimpen*, Contrahi; quodd elixa totam se contrahat in gibbum.

SHRINE, Arca, cista, scrinium. A.S. *scpin*. Al. *scrine*. G. *escrain*, *escrin*. It. *scrigno*, *scrignetto*. H. *escrino*. D. *sfryn*. B. *sfryne*. [Su. & Isl. *sfryn*.] Originem tradit etym. Vossii in Scrinium.

SHRINK, Contrahi. [Su. *sfrynka*.] Sunt ab A.S. *scpincan*. *scpincpyncan*. Arescere; quodd arescentia contrahi solent.

SHRIVE Chaucero est Fateri, confiteri. Al. *my secrete to you I plaine and shrive*. Ch. Dr. 2206. *Schrift*, Confessarius S. N. T. 289. *Schrift silver*, Argentum confessario datum. Pl. T. 941. Ceremonias, *scrcpif*. domas. gl. Cot. p. 56. Censuram, *scrcpif*. gl. Cot. p. 59. Edictis, *gebennum oppe scrcpifum*. gl. Cot. p. 79. Abdictis, *scrcpifenum*. gl. Cot. p. 14. Jurisconsultus, *jurisperitus*, *niht-scrcpifend* & *dom-scrcpand*. p. 113. Sodome *scrcpion* done *bridel* *ðær eger þa hi ne scrcpion hær* *ðær hit hærpe þe ðær þe niht þonne hi syn-godon*. "Viri Sodomitæ excusserunt frænum timoris, quum non confiterentur crimina diurnis

"*nis nocturnisque horis perpetrata*". Greg. past. LV, 1. *ppa* birceop him tæce þ hīr *rcpæt* him *prige*. "Sicut episcopus docebit & poenitentia-
rius consulet". Edmundi R.L.L. eccl. 3. *rcpæt*.
rcipe. Parochia. Canuti R.L.L. eccl. 13. *rcpæt*.
ppace. Confessio. Canuti R. L.L. polit. 4. 1.
Neque est quodd ullam nobis moveat admiratio-
nem, patres nostros olim Scribendi verbo usos
in rebus scriptam plerumque ecclesiasticorum aut
jurisperitorum decisionem postulantibus: de Al.
interim scriben fusc multa diximus in annot. ad
comma 3 proemii Tatiano præmissi.

[SHRIVEL, Corrugare. *Shriveled*, Corrugatus. Accire licet ab Ill. *strifle*, Vetus. Nam rugis frontem senectus exarat. L.]

SHROUDE, Tegere, protegere. *Shroud*, Amiculum ferale. Manifestè sunt ex A.S. *rcpub*. Vestis. & *rcpyban*. Indui. Ipsum verò *rcpub* est ab illo *rcpeaban* A.Saxonico; unde pauld ante derivavimus B. *schrooder*, & D. *stred*, Sartor. V. quæ attigimus in *Shred*.

SHROUDE, Hypogeum, i. Ædificium subterraneum & arcuato opere exstructum, in quo facta testaque asservantur toti familiæ necessaria. Manifestè est ex illo *shroude*, quod præcessit.

SHROVE-TIDE, Hilaria, quæ Quadragesimale antecedunt. Hollandis *schroeben* est Prælicenter grassari & commessabundâ petulantia hac illac vagari. Zealandis, *schruppe* est Scurra, nebulo. [Refer ad *Shrive*. L.]

SHRUB, Frutex. [A.S. *rcpybe*. L.]

[SHRUB. V. *Sirrup*. L.]

[SHUDDER, Horrere, tremere. B. *schudden*, *schudderent*. Per translationem dicitur à *schud-
deren*, Quatere. L.]

SHUFFLE, *shoule*, Miscendo confundere. *to shuffle cards*, Miscere chartas luforias. De origine verbi hæc habet M. Casaubon. "*συφλιζω*, "Dispello, discutio, disjicio. item Deturbo, depello. *συφλισμός*, Cum quis injuriose loco suo "deturbatur. Anglis, *to shuffle*, Loco movere, "miscere, deturbare. *shuffling*, Verbale". Ita Casaubon. B. *schiffelen*, *schupffelen* est Repellere, rejicere: quod ego aliquot abhinc annis deduxeram à *συβάλλω*, Rejicere tanquam *συβάλλω*, i. sicut Fimum ac vilissimas nulliusque momenti res. unde ab hac *συβάλλω* acceptione *συβάλλω* quoque reddi potest Vilipendo, rejicio, asperno. Dispice tamen annon rectius *shuffle* deducatur ab Al. *scufele*, Pala. de quo egimus in annot. ad gl. D, 10. in Pala. [Quæ ibi dicta allata invenies in *Shovel*. Vide an huc faciat A.S. *ryþelng*. Tumultuatio, commixtio. L.]

SHUN, Vitare. A.S. *rcunian* & *arcunian* est Vitare, averfari, declinare. Al. *scūuan*. [Su. *sky*.] D. *sky*. B. *schouwen*. Anglis etiam *eschew*. V. observat. nostras ad Willeram p. 44.

SHUTT, Claudere. D. *flutte*. B. *fluyten*. Germ. *schliessen*. V. gl. Lipsii in *sclo*, Sera. Huc tamen omnino facit illud Ælfrici gram. suæ c. 37. ic *rcytte* rom loc oððe ic hæprige. Sero, fer-
ras.

SHUTTLE, *shittle*, a weaver's shuttle, Panuclium, panuelium. B. *schietspoele*. [Ill. *sky*

tsll.] Manifestè est ex A.S. *rcēotan* & *rcytan*. Jaculari: unde iisdem quoq; A.Saxonibus *rcy-
tele* & *rcyttel*. Vectis nuncupatur, i. pertica si-
ve ferramentum columbaris utrimque immis-
sum ad fores fenestrasque confirmandas. *rcy-
telar* *ypenne* he *rcpþæc*. "Vectes ferreos con-
"fregit"; pl. CVI, 16. he *gerþangobe* *rcy-
telar* *gata* ðinpa. "Confortavit feras porta-
rum tuarum"; pl. CXLVII, 2. ða *ypenan* *rcy-
telar* *rcpþecon*. "Ferreo vectes fregerunt";
Nicodemi pseudo-evangelium c. 27. & rursus;
on *rcēotað* ða *ypenan* *rcyttelar*. "Obdite fer-
"reos vectes".

[SIBB, vet. Angl. Pax. A.S. *rib*. Al. *fibba*. Est & altera hujus vocis acceptio, quâ *fibbon* di-
cuntur Cognati Otrido III, 15, 29. *gefibba*,
Cognata, eidem Otr. I, 5, 117. *sipper*, Adfinis.
sippu, Adfinitate; gl. B, 4. Vett. B. *fibbe*, *ge-
fibbe* est Affinis, cognatus, consanguineus. *fib-
schap*, *gefibbschap*, Cognatio, sanguinis neces-
situdine. quod non attigissem, nisi faceret ad in-
veniendam originem vocabuli hujus, cujus hæc
videtur esse primaria significatio. nam A.Saxo-
nibus quoque *ribbe* primâ suâ acceptione sunt
Cognati, consanguinei. unde *rib* deinde Pax
dicta est. *ribrum*. *geribrum*. Pacificus. *ribbian*,
geribbian. Pacare: propter arctam illam & neces-
situdini fraternæ simillimam conjunctionem, quæ
mutuis foederibus constrictos continet. Ita est
profecto: omnis legitima societas verum quo-
dammodo jus fraternitatis in se habet. unde &
Quintil. Decl. CCCXX de Societate agens, "Sa-
"cra res est, inquit, & quædam fraternitas pro-
"positorum animorum". Atque hoc sensu, "Æ-
"duos fratres consanguineosque sæpenumerò ab
"Senatu appellatos" testatur Cæsar lib. Primo
de bello Gallico, c. 33. Videntur verò Cognati
Patribus nostris *ribbe* dicti ab illo *σπύη*, quod
Græcis Arcam, & magis propriè Arcam pana-
riam denotat. Ab hoc igitur *σπύη* Adfines om-
nes & Consanguinei dicti sunt *ribbe*. prorsus ut
Charondæ apud Aristotelem circa initium libri
Primi polit. *ὁμοσπύης* dicuntur Quotquot in eâ-
dem familiâ quodam sanguinis nexu continen-
tur, q. d. Compenuarii, vel unâ eadēque arcâ
panariâ utentes. ἢ μὲν οὖν εἰς πῶσαν ἡμίραν συνιστῆται
ἡ σπύη κατὰ φύσιν, verba sunt Aristotelis, οἷός ἐστι
ὅς καὶ ἡμῶν μὲν καλεῖται ὁμοσπύης. Επιμενίδης δὲ ὁ Κρήσις,
ὁμοσπύης. Videntur interim hæc non leviter fir-
mare conjecturam eorum, qui vocabulum *com-
paignon*, plerisque Europæis receptum, derivant
à Companis, *σώματα*. V. gl. B, 50. in Sodales,
kasellun. Ex Auct. in Tatianum notarum.]

[SIBLET, Qualus satorius. manifestè corr. ex
seedleap. A.S. *rcæbleap*. V. *seed* & *leap*. Chr.
Sax. ad annum 1124. þ *acp-rcæb* *hpæte* þ *ir*
rcþegen *rcæb-læpar*. "Triticum, unius jugeris
semen, hoc est, duo corbes seminarii. L.]

SICK, Ægrotus. Goth. *SINKS*. A.S. *rcoc*.
Al. *siech*, *sioh*, *sich*. D. *siug*. [Ill. *siufur*. Su.
siuf.] B. *siack*. V. observ. ad Willeram. p. 24.
[Valde sunt affinia Gr. *σιῶ*, *σίσις*, Concutio,
conculsi; prorsus ut Latinis quoque Valetudo
dicitur *conculsa* vel *inconculsa*. Belgarum quo-
que *swack*, Debilis, infirmus, languidus, non
abfirmus]

simili ratione factum est ex *Swickent*, Agitare, vibrare. Non incommodè quoque *sick* videtur deduci posse ex *σικχς*, qui Hesychio est *μικροστος, ἀνδρς*, Paucissimi cibi & molestè fastidiosus. Suidæ quoque *σικχς* est *ἀνέστης & ἀδύσθης*, Nullos cibos appetens & invalidus. ubi etiam adducit Plutarchi locum, in quo *σικχοι* & *σικιδες* copulantur. E gl. D, 31. in Languidus, *siecher*.]

SICKLE, Falx. A.S. *ricol*. Al. *sichele*. B. *sichel*. [Isl. *sigð*.] Omnino est à *ζάγκλη*, Falx. Videtis M. Casaubonum de vetere Lingua Angl. p. 270. [Skinnerus mavult referre ad Lat. *Secale*, quod à *Secando*. L.]

SIDE, Latus. A.S. *ricbe*. Al. *sita*. D. *sibe*. [Su. & Isl. *sida*.] B. *sibe*. [Quemadmodum verò Latinis Latus propriè est Amplus, spatiosus, multum utrimque extensus, atque inde Latera iis dicuntur Humani corporis extremitates in latum extensæ: ita quoque *ricb* A Saxonibus primâ suâ significatione est Amplus, spatiosus, latus, & *ricbe*. Latera. Ac Latus quidem pro Spatiofo manifestè derivatum est à *πλατος*, literâ π abjectâ; sicuti Uro factum est à *πῦρ*. & Uter à *πίπρος*, unde verò A.S. *ricb*. Spatiosus, ortum traxerit, nullâ adhuc conjecturâ potui assequi. E gl. D, 2. in Latus, *Sida*.]

[**SIDE**, Longus, prolixus. A.Bor. A.S. *ricbe*. Isl. *sidr*. L.]

SIDER, Sibera. G. *cidre, sidre*. It. *cidra*. V. Hesych. in *δινεγδ*. Hebr. interim *כרש* completitur quemvis potum inebriantem, præter vinum. gl. Ælfr. p. 21; Sibera, ælcey cýnner *geppinge buton pine anum*: alterum quoque gl. R, 32; Sibera, ælcey kinner *gepping butan pine* ꝑ ætepe: V. Voss. in Sibera. & Men. in *Cidre*.

[**SIDESMAN** sic dictus, quia Ecclesiæ custodibus seu guardianis quasi à latere assistit. Skin.]

[**SIE**, Cadere, deorsum ferri, occidere. Tr. lib. V, 182. B. *sigen*. Al. *gesigen*. A.S. *rican*. Isl. *syga*. Cim. *יחל*. Gothis **SIGAN**. Huc fortasse referendum G. *sier en arriere*. L.]

SIEGE, Latrina. Videri possit desumptum ex G. *siege*, Sedes, sedile; prorsus ut etiamnum hodie Angli dicunt *a close stool, to goe to stool*, &c. nisi forte *siege* illud nuperrimè (verâ jam origine atque orthographiâ vocabuli deperditâ) statuamus esse corruptum ex antiquo *sige*: prout nempe D. *stiden* *süg* est Latrina, q. d. Locus, in quem excrementa jam veluti percolata dimittimus. Pari prorsus ratione utriusq. A.Saxonibus dicebatur Diarrhœa. ac simillimo loquendi modo legas Canone 3 Ælfrici ad Wulfinum episcopum; him *rah ye innoð eall endemer* ut þa þa he eode to gange. "Excrevit omnia pariter in testina, cum peteret secessum". Ita cibum, qui in ventrem ingeritur ac mox veluti percolatus desidit ac defluit, rectè quoque percolari dixeris. Seneca in præf. lib. I nat. quæst. "Nisi ad hæc [secretiora Naturæ]mitterer, non fuerat operæ pretium nasci. Quid enim erat, cur in numero viventium me positum esse gauderem? An ut cibos & potiones percolarem? ut hoc corpus casurum ac fluidum, periturum-

"que, nisi subinde impleatur, fatiremi & vivere rem ægri minister". &c.

SIFE, SIEVE, Cribrum. *Sifle*, Cribrare. V. *Sive*, Cribrum. [Pro *sifle* lege *sift*. B. *siften*. ab A.S. *ricetan*. L.]

SIGH, Gemere, suspirare. A.S. *rican* & *ricetan*. D. *suefe*. [Su. *sucta*.] B. *suchten*. Videri potest desumptum ex eodem *sia*, Concutio, unde alibi derivavimus Angl. *sick*, Ægrotus. Quoniam verò *sia* idem est cum antecedenti *sia*, videri quoque potest Cim. *יפ יחל*, Ingemisco, cum gemitu deploro, desumptum ex *סיומ* vel *סיומי*, Concitate feror, cum impetu prorumpo. Siquidem aor. primus *יסיומי* exponi solet cum impetu prorupi; quod suspiriis maxime competere nemo non videt. Quinetiam Lat. Gemo pari penè ratione Scaliger in Conjectaneis deducit à *γίμν*, Plenum onustumque esse: ut propriè dicatur de sono, quem edunt sive inanimata, quum nimis onerantur, vel animalia, sub pondere tantum non oppressa; ac homines etiam, quum cor morore gravatum exonerant spiritu subito atque impetuosè prorumpente ac partes vitales vehementer concutiente.

SIGLE Anglis olim denotabat Monile. V. quæ in Willer. p. 72 annotavimus, atque ibidem insuper attulimus ex M. Casauboni opusc. de vetere ling. Angl. p. 356.

[**SIGN**, Signare. A.S. *renian*. L.]

[**SIKE** G. Douglas, aliis *sich*, Rivulus, sulcus aquarius, qui æstate siccatur. L.B. dicitur *Sichetum* & *Sikettus*. Est ipsissimum Isl. *siske, sif*, Lacus aquæ. L.]

SIKER Chaucero est Certus, securus. C.B. *siccr*. Al. *sichchurer*. D. *sicfer*. Angl. *secure*. B. *seker*. Homines aliquot non indocti derivarunt hæc à *כרש*, Recordari, reminisci, vel à *כרש*, Memoria; quod ea tantum certò scire judicemur, quæ rectè explicata tenacis memoriæ recordatione animis nostris post longam temporis intercapedinem velut recentia repræsentantur. Mihi jam olim, præmissis S, videbatur factum ex *ichvege*, Firmus, tutus, securus. *ichvege* *inay*, In tuto collocatum esse. *ichvege* quoque Græcis grammaticis exp. *ichvege*, *ἀσφαλώς*, Fortiter, tutò. *ἀπὸ τῆ ἰχ* pro *κατὰ*, Teneo. unde & *ichvege* Græcis est Pignus, quo videlicet aliquid *ichvege*, i. Firmum tutumque redditur.

[**SILE** *down*, Desidere. vox, Skinnero teste, Lincolnensibus usitata. Derivat ab A.S. *ryl*. Basis. Propriè dicitur de Animi deliquium patientibus, & transferri videtur ab Hib. *silim*, Destillare. L.]

SILENCE, Silentium: est à *σῆσι*. At Silere est à *σῆσι*, G in L converso: contra quam fit in Magis, *μᾶλλον*.

SILK, Byssus, sericum, mataxa. A.S. *reolc*. D. *silke*. [Su. *silke*. Alamannis sive est Sericum. *sidenworm*, Bombyx. A.S. *ricpypm* + *reolc* *pypm*. Hispanis dicitur *seta*. It. *seta*. Cym. *sidan*. quod J. Davies factum putat ex Hebr. *יָדָה*, Sindop. C. Britannis interim & sirig dicitur. quod, ut manifestè est à *σελιν*, ita quoque *reolc* inde fortasse traxerit originem, mutato R in L. De Sericis v. Voss. lib. IX de orig. & progr.

progr. Idolol. c. 90. Ex annot. ad gl. D, 15. in Sericum.]

[SILE, Limen, hypothyrum. G. *fuile*. B. *fuyle*, *fuile*. Al. *fule*, *fuule*. Su. *syll*. C.B. *fail*, quod Auctor abscissum putat à Lat. Solum. Rectius fortasse omnia petas à Goth. **SNAGAN**. Fundare. L.]

SILLIE, Homo ridiculæ atque incalidæ simplicitatis, hebes, vecors & rerum nescius. Fortasse est à *σαλίνου* vel *σαλόν*, Diæteriis & convitiis aliquem proscindere; quod nulli magis ludo sint omnibus & voluptati, quàm qui misera defectæ mentis imbecillitate rationibus suis consulere nesciunt. Aliam de vocis origine conjecturam habet Somneri gl. ad antiquos hist. Angl. scriptt. in Insilium. V. quoque quæ nos aliquantò ante diximus in *Sely*.

SILVER, Argentum. Goth. **SILNÞRS**. Cim. **NIÞA**. A.S. *reolþer*, *reolþor*, *reulþer*. Al. *feluer*, *siluar*, *silbar*. D. *sölff*. B. *silber*. [Su. *silfwer*.] [Videntur esse à *σίλβω*, Luceo, splendo: prorsus ut *ἀργυρεῖν* putatur esse ab *ἀργός*, Albus. Neque novum est auferri ex *σίλβω*, cum pari modo Signum deducant ex *σημή*. Perna ex *πέρη*. Bitumen ex *πίττωμα*. Campus ex *κράπινα*. Pili ex *πίλον*. Remus ex *ῥέμιός*. Clepo ex *κλέπινα*. Piso obsoletum pro Pinso, ex *πίσσω*. E gl. D, 14. in Argentum.]

SIMNEL, Collyra, genus panis. M. Calaubonus derivat ex *σμιδαλῆς*, Semidalis. V. Spelm. gl. arch. in Siminellus. [Belgis Similago, farina, ex quâ crassiores furfures excreti sunt, dicitur *semele-meel*. Kil.]

SIMONIE, Simonia, i. ambitus rerum sacrarum, nundinatio reddituum ecclesiasticorum. G. *simonie*. It. & H. *simonia*. Cym. *simoniaeth*. B. *simoniie*, & alias *probenkraemerie*, *kerckrentkraemerie*. Omnia nomen acceperunt ab exemplo Simonis Magi; qui tamen non tam voluit emere munus aliquod vitæ sustentandæ necessarium, quàm spirituale donum miraculorum. Licet itaque utrumque sit improbum, nimis tamen laxè extensa est vox Simonie.

SIMPLE, Simplex, incallidus. G. It. & H. *simple*. B. *simpel*. Simplex dicitur quasi Sine plicâ: ejusdem quoque formæ est Duplex, triplex. &c. imo & A.S. *anþealb*. Al. *einþaltic*. &c.

[SIMPLES, Herbarum medicinales. G. *simples*. Salm. præfationis Homonym. p. 16. L. Barbari Simplicia absolutè dixerunt Herbas *ιατρικὰς*, quæ medicamentorum simplicium instar singulæ obtinent. Quod vocabulum hac notione longè ab ætati, quâ vixit Plinius, usu ac sermone abscedit. Hæc Menagius. L.]

SINCE *that time*, Exinde. Contractum est ex Angl. *sith thence*, q. d. Serò post: ut *sith* illud originem traxerit ex illo **SEIÞN**. Serò, quod habet Arg. codex Mat. XXVII, 57. & Joh. VI, 16. quo etiam refer Goth. **ÞANΛSEIÞS**. [& A.S. *ryþe*. unde *ryþert*. Ultimus, novissimus. *ryððan* Deinde, exinde, postea. Su. *sedan*. B. *find*, & vet. Angl. *sith*, *sith*, sunt ab eodem fonte. L.]

SINCERE, Sincerus. G. *sincere*. It. *sincero*. Respondent Græco *ἀκέραιος*. Ita legimus Mat. X, 16: *γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ*

ὄφεις. "Estote prudentes, sicut serpentes: & simplices, sicut columbæ". V. porro Lat. etym. Vossii in Sincerus.

SINDER, Scoria. A.S. *ryndep*. Al. *sinder*. D. *fundel*. B. *sinder*. [Isl. *sinder*.] V. annot. ad Ap. gl. D, 3. [V. quoque *Cinders*.]

SINDGE, Adurere, torrere, ustulare. B. *senþgen*. V. annot. ad gl. C, 20. in Torridum, pilingit. Calaubonus p. 267 de vet. Ling. Angl. refert ad *sin*, Inflammaré, torrere; aspiratione prius versâ in S.

SINEW, Nervus. [Su. *senæ*.] A.S. *renþe*, *rynþe*, *ryn*. B. *senutwen*. Sicambr. *senen*. vett. Frisii *sinnen*. Omnia, præfixo S, videntur facta ex *sin*, Nervi. [Isl. *sinæ*. Sin etiam A.Saxones dicebant. ut, Gen. XXXII, 25; *Þa ge-ryeah he. þ he hine oþerþryþan ne mihte. þa æthþan he hyr rine on hyr þeo. 7 heo þær-ryhte forþþance*. "Qui cum videret superare non posset, tetigit nervum femoris ejus, & statim emarcuit". Sin diu retinuisse majores nostros declarat versus 588 P.T. **And karff atoo a beyn, and the next sin**. L.]

SING, Canere. A.S. *ryngan*. Al. *singen*. Isl. *singia*. D. *siunge*. [Su. *siunga*.] B. *singhen*. [Origo verbi videtur peti posse ex *συγγέν*, Confundere, confundendo miscere; quod scitè modulatèque concinentes varias tantummodò voces variè permiscere videantur. "Non vides, inquit Seneca epist. LXXXIV. quàm multorum vocibus chorus constet? unus tamen ex omnibus sonus redditur: aliqua illic acuta vox est, aliqua gravis, aliqua media: accedunt viri feminae, interponuntur tibiæ: singulorum illic latent voces, omnium apparent. fit concentus ex dissonis". Olim interim subdubitare coepi annon prisca gens mortalium, longissimè adhuc à lascivientium delitiis remota atque etiamnum expers artium, quæ ad aures detinendas excoluntur, leni apum susurro pertentatum aera mulcente, putaverit inter auras canere Sirenum concordiam: id si à vero non procul abire judicabimus, videri quoque poterunt majores nostri suum illud *singan* à canoro bombylantium apum murmure, qui *ζίγος* dicebatur, derivasse. *ζίγος* enim Hesychio est ὁ τῆς μελισσῶν ἢ τῶν ὀμύων ἦχος. --- Ab hac denique hujus verbi origine accidisse credebam, quod *singan* olim quoque usurpatum sit de iis, qui aliquid veluti submurmurantes legunt aut recitant: unde *ersingan* exp. Recitare in App. gl. C. Arg. quoque codici **SIRTVAN** est Legere: quâ de re v. Goth. gl. Omnino itaque *singan* Patribus nostris, ob canorum submissè legentium murmur, pro Legere usurpatum esse fatebimur; vel dicendum erit à veteribus id factum imitatione antiquissimorum Græcorum, quibus (ut egregiè docet Strabo libro Primo) τὸ ἄδην ἀπὸ τῆς φρεσὶς οὐκ ἔμελλεν. Verba nobilis Geographi, si cui libeat ea ponderare, magnam lucem afferrent iis, quæ jam nunc diximus. Allegatum locum invenies p. 18 edit. Calaubonianæ anni 1620. E Ker. in Cantat.]

SINGULAR, Singulus. V. etym. Vossii in Singulus.

SINK, Mergere. A.S. *ryncan*. Al. *senken*. D. **H h h h h** *syncte*.

synce. B. sintken. [Su. *santa. pa* *sanbobe* *porb.* *peapb* *rciper.* *hpæðen* *rincentbe.* *razplob* *pa* *gýt.* *pæpe* *undep* *polcnum.* "Tunc porro exploravit præfectus navis an jam subsumeret maris inundatio sub nubibus"; Cædm. 33, 4. Hæc acceptio verbi *rincan* propemodum suadet, ut credam *rencan* & *rincan* esse à *rgan.* *Sidere,* *subsidere,* vel utrumque saltem verbum *rin-* *can* & *rgan* ab unâ eademque origine proflu-
xisse: Arg. præcipue codice fidem faciente *rin-* *can* pro *Mergere* olim sine N scriptum fuisse. **ΓΑΡΗΛΛΙΔΕΑΝΝ ΒΑ ΦΑ SKIPΛ.**
SYE SNGUNN. "Impleverunt ambas navi-
culas, ita ut mergerentur"; Luc. V. 7. Ex auct.
notarum in Tatian. **SNGUNN** non à **SIGAN,**
ut autumat Junius, sed à **SIGUAN,** Deorsum
ferri, mergi, formatur, ut me docuit reveren-
dus admodum Ericus Benzeli episc. Lincopen-
sis, quem nominare est prædicare. A **SIGUAN**
autem omnia originem duxisse constat. L.]

[**SINK,** Sentina, cloaca, colluviarium. ab A.S.
rin. Rerum omne genus collectio. hoc autem
ab Isl. *santa,* Colligere. L.]

SINN, Peccare. *Sinner,* Peccator. A.S. *ryn* est
Peccatum. Al. *sunta.* D. *synd.* [Su. *synd.*] B.
sonde. [Gr. *σινεν* est Nocere. *σινης,* Nocuus, no-
xius. V. quæ de isthoc *σιν* habet Vossii etym.
in Sinapi.] V. Ker. in Peccatum.

SINOD, Synodus. V. *Synod.*

SINOPLE, Sinopis, rubrica Sinopica, minium
Synopicum. Græcis est *σινωπὶς, μίλτος σινωπικῆς.* Vi-
de Lexicographos.

SIP, Sorbillare, subbibere, pitiffare. A.S. *ry-*
pan. [Su. *supa.*] B. **suppen.** *σιφονίζειν* est Furtim
vinum sorbillare. *σίφων* Græcis & *Simpo* Latinis
est Vasculum tenui fistulâ vel angusto collo ad
pitiffandum vinum. Aliter Salmasius Plin. exerc.
p. 386; "Græci, inquit, *σίφωνα* vel *σιφώνιον* vo-
cant Avenam; & *σιφονίζειν* τὸν οἶνον, Vinum ca-
lamis haurire". Plura de Germ. **saufen** &
B. **suppen** dicimus ad Tatiani XIX, 7. [quæ v.
in *Sup.*]

SIR. V. Menagium in *Sire* & Goldastum re-
rum Alam. tomo I, p. 392. [à Goth. **SIHXR.**
Dominus. *Armai sibor,* Miserere domine, bar-
barâ suâ linguâ, ut observavit S. Augustinus,
Gothici Christiani captæ Romæ dicere solebant.
Sibor autem fit ex *rigopa.* Triumphator, quod
à *rige.* Victoria, ut autumat Junius. Et origo
hujus vocis **SIR,** *ber,* inquit Wormius, non us-
aded magnam præ se fert antiquitatem, liqui-
dem ejus loco **HIR,** *sir,* vel **HIR,** *sir,* posi-
tum in antiquioribus invenio. Hæc Hicelius è
gl. Gothico in **AKMAN.** Misereri. L.]

SIRGEON, *Surgeon,* Chirurgus. G. *chirurgien.*
It. *chirurgo.* H. *chirurgiano.* B. *chirurgiun* aliàs
heelmeester vel **handmeester.** item **wond-**
artst, **wondmeester,** **wonden-heeler.** Græ-
cis proprie dicebantur *χειρουργοί,* Qui medicas ma-
nus alicui admovebant, morboque ex continuâ
solutione aut partium externarum inflammatio-
ne contractos tollebant sectione, ustione, resti-
tutione in situm naturalem, necnon medicamen-
tis foris admotis. Sectione nimirum atque us-
tione tollebant redundantia, luxata verò & fra-

cta ossa reponabant in locum naturalem, exul-
ceratarum denique partium malignitatem cata-
plasmatis quibusdam emolliebant detergebant-
que. Egregiè Corn. Celsus in Proœmio lib. Se-
ptimi de Re medicâ; "Tertiam esse medicinæ
partem, quæ manu curet, vulgo notum est.
"Ea non quidem medicamenta atque victûs ra-
tionem omittit; sed manu tamen plurimum
præstat, estque ejus effectus inter omnes me-
dicinæ partes evidentissimus. Siquidem in mor-
bis cum multum Fortuna conferat, eademque
sæpe salutaria, sæpe vana sint; potest dubita-
ri, secunda valetudo Medicinæ, an corporis be-
neficio contigerit. In his quoque in quibus
medicamentis maximè nitimur, quamvis pro-
fectus evidentior est, tamen sanitatem & per
hæc frustra quæri, & sine his reddi sæpe, mani-
festum est. sicut in oculis quoque deprehendi
potest; qui diu vexati, sine his interdum sane-
scunt. At in eâ parte, quæ manu curat, evi-
dens est omnem profectum, utut aliquid ab
aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere.
Hæc autem pars, cum sit vetustissima, magis
tamen ab illo parente omnis medicinæ Hip-
pocrate, quàm à prioribus, exulta est. Esse
autem chirurgus debet adolescens, aut certè
adolescens propior; manu strenuâ, stabili,
nec unquam intremiscente, eaque non minùs
sinistrâ quàm dextrâ promptus; acie oculorum
acri, clarâque; animo intrepidus, immisericors;
sic ut sanari velim eum, quem accepit, non ut
clamore ejus motus, vel magis quàm res desi-
derat, properet, vel minùs quàm necesse est, se-
cet: sed perinde faciat omnia, ac si nullus ex
vagitibus alterius affectus oriretur". Hæc Cel-
sus. Chirurgicam artem primus instituit Chiron,
ut Hyginus tradit cap. 274. quamobrem quo-
que nomen hoc videtur ei à poetis inditum à
τῆς χειρὸς.

[**SIRRAH,** q. d. *Sir ha.* Minsh.]

SIRRUPE, Syrupus, serapium. G. *sirope.* It. *sy-*
rope. D. *syrup.* [Su. *sirop.*] B. **sirope.** Becman-
no dictus videtur quasi *σικεῖας ὀπὶς,* Succus, quo
Syri impensè delectantur. Sed maximè placet
nomen ab Oriente petatum: sive sit à Syr. *sa-*
reb, conversâ mediâ in tenuem, quæ Angeli Ca-
ninii sententia est; sive, ut Simon Januensis in
Clave sanationis indicat, ab Arabico *sirab,* Po-
tio medica. V. orig. Vossii in Syrupus. V. quo-
que Menagium in *Sirap.* [Rectè Junius. nam
شراب, sharab, denotat Quicquid bibitur, vulgo
Syrupum. unde *شراباتي, sharabâti,* Qui sy-
rupos conficit & vendit. à *شرب, sharab,* Bibit,
formatur quoque *شرب, sharab, shorb,* Res ipsa,
quæ bibitur; unde nostrum *shrub,* vox, ut vi-
detur, nuperrimè civitate donata, quâ intelligi-
tur Potus ex vino adusto, malis aureis & saccha-
ro commistis confectus. Eiusdem stemmatis est
شربة, sharbat, Quod bibitur, à quo nostrum
sherbet, Succus malorum aurantiorum vel limo-
niorum cum aquâ & saccharo commixtus. L.]

SISE, a man of good sise, Homines compa-
ctos & quadratos & *ὁ μὲν πύχνης* Græci *πύχνης*
nuncu-

S K.

nuncupabant. &c. V. quæ hac de re fufius an-
notamus in *Tallis*.

SISTER, Soror. Goth. **SVISTAR**. A.S. **ƿƿurter**. Cim. **𐌺𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰**. Al. **fofter**. **fuefter**.
D. ƿyster. B. **fuster**. [Isl. **ƿyster**.] [M. Casau-
bonus derivat ex *urige*, Matrix. ut & *μῆτρος ἀπό*
τῆς μήτρας, quod ejusdem est significationis. Vi-
denturque primò generalia nomina fuisse, pro
Feminâ quavis in genere; postea tamen usu fa-
cta propria: ut hoc de Feminâ matre, seu quæ
Mater esset, istud de Feminâ, quæ Soror, pro-
priè diceretur. Hæc Casaubon. Potest tamen
urige quoque intelligi posterior, pretii minoris.
Prorsus, ut Sequior sexus Latinis persæpe voca-
tur Muliebris; & Sexus melior est Virilis. De
quibus loquendi modis v. Vossii etym. in Se-
quor. Aliam de vocabuli originatione conjectu-
ram habet gl. nostrum Goth. in **SVISTAR**.
Soror. E gl. D, 2. in Soror, **fofter**.]

SIT, Sedere. Goth. **SITAN**. A.S. **ƿittan**.
Cim. **𐌺𐌹𐌺𐌹**. [Su. **sitia**.] Al. **sizzen**. D. **sitte**.
B. **sitten**. Manifestè est ab *ἵσθαι*, Sedere facio,
sedeo. Gr. enim vocum aspirationem in S ple-
rumque transire ita notum est, ut verbis ampliùs
non indigeat. Quodd si tamen quis memoriam
sibi postulet refricari, is adeat Obs. nostras in
Willeram pag. 8.

[**SITHE**, vet. Angl. Vices. A.S. **ƿið**. Su. **finn**.
Goth. **SINÞ**. Luc. XVII, 4; *ƿið he on bæƿ
ƿeoƿan ƿiðum ƿynƿað*. *ƿ ƿeoƿan ƿiðum to ðe
on bæƿ ƿecƿynneð bƿið*: **GAÞLI SIBONN-
SINÞAM ANA ÐAƿ ƿEƿANÞK-
GAÐ AN ƿNS. GAÐ SIBONNSINÞAM
ANA ÐAƿ ƿANÐGAÐI SIK**. "Si se-
pties in die peccaverit, & septies in die con-
versus fuerit". V. gl. Glos. in **SINÞ**. L.]

SITHE, Falx. A.S. **ƿiðe**. [Isl. **sigdur**.] Al. **se-
fene**. B. **sepfen**. Fortasse verò *sefene* & *sepf-*
sen promanarunt ex *ƿiðe*. non rarè etenim usu
venisse videmus ut *ð* transferit in sibilum, pro-
pter blæsam aspiratæ illius literæ pronuntiationem.

SIVE, *Sife*, Cribrum. A.S. **ƿyfe**. Al. **sef**. B.
sef. **sebe**. **sif**. **sibe**. **sifte**. M. Casaubonus
to *sifte* derivat à *σῖς*, Cribrare. Mihi interim
Germ. **sib** non incommode quoque videri po-
test petitum à setis equinis, unde conficitur:
nam *σῖς* Græcis est Cauda equina, vel Caudæ
equinæ longiores pili, quibus muscas abigunt
equi. V. gl. D, 10. in Cribrum, **sef**.

SIVET, *civet*, Zibethum, odorem referens
odorem musci. G. *civette*. It. *civetta*, *zi-
betto*. B. **civet**. Recentioribus medicis Græcis
ζανίον dicitur. Consule H. Stephani Thesau-
rum ling. Gr. in *μύκη*, ubi zibetum. & mu-
scum sive moschum distinguit. Adi quoque Cl.
Salm. Plin. exerc. p. 329. Menag. in *Civette*.

[**SIX**, Sex. G. *six*. It. *sei*. H. *seys*. B. **seß**.
A.S. **ƿix**. **rex**. Al. **sehs**. **sex**. D. Isl. & Su. **seƿ**.
Gothis **SAHS**. Gr. *ἕξ*. Hebr. *שש*.]

[**SKAILE**, *skale*, Spargere, disseminare. G.D.
ab Arm. scuilla, & Hib. scaoilim, Fundere, dis-
pergere. L.]

[**SKAIN of thread**. à G. *escaigne*, Glomus seu
Volumen filii. L.]

S L.

[**SKAIN**, Pugio. A.Saxonibus Gladius brevior.
utrumque ab Hib. *sgian*, Culter. Nisi malis pe-
tere ab Isl. *skena*, Vulnerare. *skena*, Vulnus ex
percussione.]

[**SKALK**, Servus. vet. Angl. B. **schalk**. Al.
scalc, **scalk**, **scalch**. A.S. **ƿcalc**. **ƿealc**. Goth.
SKALKS. Junio videtur ortum traxisse à
σκάλλω, Fodio, sarrio; quodd non alium, ut ait,
servilis operæ usum prisca mortalium gens no-
verat. Aliter Wachterus, cujus doctissimi Ety-
mologi verba hæc sunt. "**Schalk** significat
"proprie hominem, qui debet, qui obnoxius est,
"à *skal*, quod in omnibus veterum dialectis sig-
nificat Debet. Kero: Debet, *scal*. Idem Go-
this **SKAL**. A.S. **ƿcal**. Joh. XIX, 7. Nam,
"definiente Domino, Servus is est, qui debet
"facere, quod facit, Luc. XVII, 10. & qui fa-
"cit id, quod alter vult, Joh. VIII, 34. Cui de-
"finitioni consentit descriptio Centurionis. Si
"dixero servo meo, fac hoc, & facit, vade & va-
"dit, veni & venit, Luc. VII, 8. &c". L.]

[**SKAWP**, *an ugly skawp* est, Skinnero teste,
Anus strigosa, & præ summâ macie tantum mu-
lieris larva & spectrum. Derivat à *scalp*. Mihi
magis aridet arcessere ab Isl. *skolp*, Colluvies.
skolpen, Tetricus, deformis.]

[**SKERE** Chaucero Pl. T. 987. est idem cum
Sheer, Mundus, q. v. L.]

[**SKERE** exponitur *Fray*, rectius Turma, quod
est It. *schiera*, & B. *schære*. ab Isl. *skara*, Tur-
ba. L. Barbaris dicitur *scara*. quod Alamannis
scare. A.S. **ƿcapu**. L.]

[**SKETCH**. V. *Schedule*, *Schedula*. L.]

[**SKREW**. V. *Eschew*. Suecis est *sko*. à D. *skye*,
Vitare. V. *Skittish*. L.]

[**SKEWER**, Festuca. Damnonii dicunt *skiver*,
quod fortasse rectius: nam descendisse videtur à
D. *skere* idem notante. L.]

[**SKIERE**, Absolvere, expurgare. Vet. Angl.
Veram hujusce verbi originationem invenies, ni
fallor, in *Sheer*, Purus. L.]

[**SKIFF**, Scapha. G. *esquif*. It. *schiffo*, *scaffo*.
Alamannis *shef*, *shif* est Navis. Vide *Ship*. L.]

[**SKIM**, Despumare. Su. *skuma*. Vide *scum*,
Spuma. Hiberni habent *sgemim* eodem sensu.
L.]

SKINK, v. *Scenck*, Potum infundere.

[**SKINNY**, *she is a meer skinny*, Dicitur de mu-
liere præparcâ. Islandi dicunt Mulierem frugi,
skynia funa. L.]

[**SKIRT**, Limbus. Su. *skirte*. L.]

[**SKREEN**. Vide *Scrine*. L.]

[**SKRY**, Clamor, fletus. B. *schrey*. ab Al.
scerien. V. *Crie*. L.]

SKY G.D. 63, 17. videtur mihi lucem acci-
pere ab Isl. *skyat veder*, quod habet Verelius
in Indice, & exponit Coelum nubibus obductum,
sed tamen sine pluvîâ. Hanc conjecturam fir-
mat, quodd paulò ante dicuntur *ferri per opaca
locorum*. & extra dubium ponunt hæc verba.
Mar. IX, 7: *Tha kom eitt sky sem ƿterskygde*.
L.]

SLABBER, *flaver*, *slubber*, Salivâ & sordibus
omnia inquinare, eorum præsertim ritu, qui cu-
pedias indecenter in ventrem ingerunt. B. *slab-*
ben,
H h h h 2

ben, flabberen, flobberen. D. *flabberaz* exp. Offa, forbillum. Anglis *flabsawce* dicitur Catillo, qui motam nidore delicatiorum embammatum salivam præ sapore sibi ex ore defluere patitur. Primum itaque fuisse videtur *Slavver*, postea verò *flabber, flubber*. Ipsum autem *slaver* J. Davies derivat à C.B. *glasoerion*, Oris spuma.

SLABBERING *slave, slaver*, *slavering Fellow*, Infusus, bardus, ineptus, blennus, & cui pituita narium atque oris per barbam pectusque odiosè defluit. B. dicitur *flabbaerd, inotbeck, inotmuyt, inotolf*. Infusus exponitur Teuton. *eyn ongesalten off eyn grof flabberdick mynsch*. Appositè Martinii Cadmus Græcophœnix; *νάρη, ἡ ἀφρον καὶ μωρὴ*, Stulta; Hesychius. Germ. *narre*, Stultus. *narrin*, Stulta. An à *νάρη*, Humidus? siquidem nimium humidi, stulti. Plura diximus in *Buffoon*. Mirè itidem huc facit illud, quod habet Vossii etym. "Blennus" notare Stultum comprobatur Festus illo Plauti "Bacchid. Actu V, Scenâ 1; Stulti, stolidi, fatui, "fungi, bardi, blenni, buccones. Propriè autem blennus est Mucosus; nam narium catarrhus; qui recentioribus, Galeno teste, *μύξα* dicitur, antiquioribus verò, tum *κρυζα* vocabatur, tum etiam, quod ex Hippocrate patet, *πλίνη* & *βλίνη*, quòd idcirco *μύξα* interpretantur Hesychius & Etymologici auctor. Inde igitur blennus, quasi *βλενώδης καὶ κρυζῆς μύξας*. Hanc etymologiam adducit Camerarius in utriusque linguæ commentariis. Eandem post secutus "Turnebus lib. III Advers. c. 10. & sanè meo "iudicio certissima est". Hæc Vossius. [Ab Isl. *slasa*, quod exponitur Saliva hiantē ori profluens, omninò petendum iudico. L.]

SLACK, Laxus, remissus. [Su. *slak*. Isl. *slakfur*.] A.S. *pleac*. D. *slatten*. B. *slack*. J. Davies derivat à Cym. *ylacc* vel *llacc*, Laxus, remissus. *llaccu*, Laxare, remittere. Ipsum verò *llacc* desumptum vult à *πλεγ*, Prosperare. M. Casaubonus putat Angl. *to slack* peti posse ex *χαλᾶν*, Laxare, remittere.

SLADE, Via in montium convallibus. A.S. *plæb*. V. Orosium lib. II, sub finem capitis 4. [Islandis *slæd* est Vallis. L.]

SLATE, *sla*, Percutere, verberare, obtruncare. Goth. *slahan*. A.S. *plean*. Al. *slahon*. D. *slaa*. [Su. *slaa*. Isl. *sla*.] B. *slaen*. Videntur esse ex *σλαῖν* vel *σλαύειν*, Quatere, concutere. J. Davies putat Angl. *slay*, Occidere, petum ex C.B. *llad*, Interficere, necare, mactare, occidere. q. d. *ys llad*.

[**SLAKE**, Sedare. Isl. *slœk*, Extinguo. Su. *släcka*. L.]

[**SLAM**, Cædere, devincere, frangere. Videntur, præmissio S, peti ab Isl. *lema*, Cædere, frangere. Hinc transfertur vox *slam* chartis pictis ludentibus notissima. L.]

[**SLAMMAUKIN**, Femina squalida, vestitus negligens & incuriosa. Huc faciunt quæ in *slim*, Lutum, occurrunt. L.]

[**SLANDER**, Calumniari. V. *Sclander*. L.]

[**SLAP**, Alapa. Teut. *schlapp*. utr. à sono fictum, ut & *Salapitta*, quod in Philoxeni glossis Alapa exponitur. V. Vossii etym. in voce

Salpicata. Occurrit & *Stloppus*, quod denotat Sonum, quem edunt buccæ inflatæ, collisæque. Skin. Alii, præmissio S, factum volunt à Goth. *slæpa*, quod Volam significat. L.]

[**SLASH**, Cædere, percutere. Skinnerus à sono fictum putat. Ego verò ab Isl. *slasa*, Lædere, collidere. L.]

[**SLAT** est *crack* occidentalibus Anglis. Pete à *slit*, Atterere, quod vide. *Slat* quoque iisdem, maximè Devonensibus, est idem quod *slap*, Alapa. à quo corruptum. nisi malis arcessere à Goth. *slahs*. Alapa, plaga. à *slahan*. Percutere. L.]

SLATE, Scandula. Ita dicta est ab Angl. *to slitt*, Findere, diffindere. Rationem denominationis firmant ea, quæ diximus aliquantò ante in *Shell*, in *Sbindells*, & in *Shivers*.

[**SLATTERN**, Mulier fordida. Vide *Slutt*. Succi dicunt *slatti i fläder*. Mihi omnino arridet referre ad Isl. *sladde*, quod exponitur Vir habitu & moribus madidis. L.]

SLAVE, Servus, verna, mancipium. G. *esclave*. It. *sciavo*. H. *esclavo*. B. *slæf, slave*. [Su. *slaf*.] Contendebat olim vir eruditus, Si servus dicatur, quasi servatus in bello; etiam *slave* potuisse dici, qui sit salvatus in bello. Videntur interim apud Germanos id primitus nomen habuisse, quos è fortissimâ Slavorum gente captos in servitutem redeigissent. Postea verò latius extensa est significatio vocis ad quosvis cuiusvis gentis captivos in servitutem redactos. Cæteroque Sclavicum nomen per se sat gloriosum, si à gloriâ est, quæ Slavis *slawa*. V. Voss. de Vit. ferm. II, 17.

SLAVER, Salivare. V. *Slabber*. [Derivaverim ab Isl. *slæsa* ejusdem significationis. L.]

SLAUNDER, Detractio. V. *Sclaunder*.

[**SLAY of a weaver's loom**, Pecten textoris. Vide *Sledge*, Malleus. L.]

SLED, [SLEDGE,] Traha. D. *slæd*. B. *slædde, slidde*. [Su. *slæda*.] A.S. *sliban* est Labi. Anglis *slide*. Lex. Runico *slæp* exp. Rheda ex virgis confecta, quâ usi sunt coloni, & etiamnum apud Islandos utuntur; quam pertrahendo comminuunt induratum simum in stercoreatione agrorum. V. interim quo pertineat illud gl. D, 13; Lætica, sledda. Curulis, idem.

SLEDGE, Malleus, tudes. [Isl. *slæggia*. Su. *slæggia*.] A.S. *plecg* & *plecz*. B. *slægel, slagel*. Quemadmodum Lat. Tudes manifestè est ex Tundo; ita reliqua manifesta sunt ex *plean*. Percutere. unde quoque est illud *plege*. Percussorium, quod gl. R, pag. 13 refert inter instrumenta textoria. Alias *plege* propriè est Percussio, ictus. unde *gobcund plege*. "Divina percussio"; Scint. L. *mid anum plege*. "Uno ictu"; Colloqu. monach. *ðunper plege*. Tonitru; Nicodemi pseudoevangelium. *slæht oððe plege*. Cedes; gl. *Ælfr. c. 10. slæce pleande*. Mallei percutientes; Prov XIX.

SLEEK, v. *Slick*, Lævigare.

SLEEP, Dormire. Goth. *slæpan*. A.S. *slæpan, slapan*. Al. *slafan*. B. *slæpen, slæpen*. [Al. *slaf* interim, Somnus, & *slafan*, Dormire, possunt videri facta ex illo *slaff*, quod Inertem

ac Remissum denotat. nam spiritus vitales, qui vigilantibus vividi, erecti, atque ad quævis opera exequenda præstò sunt, somno pressos quodammodo videntur ad tempus destituere, atque omnia corporis nostri membra inerti quodam languore solvere. unde *λυσιμελὲς ὕπνος* dicitur Homero *Odyss.* 4, 57. & *ψ.* 343. nam Authori brevium scholiorum *λυσιμελὲς* exponitur *ὁ πὲρ μέλα τῶ σώματος περιετός. ἢ ἀμίαντος*. quod ipsum fusiùs tradit Eustathius. Similia ferè habet C. Kilianus in *slæp.* Aliter Helvigius. Ex ipso antiquitatis sinu deprompta est vox *schlass*, inquit ille, à Græcis, ut videtur, petita, quibus *συλλαβή* est Comprehensio. Hac igitur voce Germanis uti libuit, ad significandum somnum, quippe qui totius corporis & sensuum sopitorum est quædam veluti comprehensio. Cæterùm hæc originationi mihi frigida prorsus ac longè nimis petita videtur. Judicet Lector. E Kerone in Dormit, *slasfit.*]

SLEEVE, Manica. *sleeved*, Manicatus. A.S. *rylf* est Manica. Non pauca interim huc pertinentia occurrunt in Glossis. *rylf*. Manica; gl. Ælfrici 20. *rylra*. Manicæ † brachilia; gl. R, 28. *ryleleas* rcpub. Colobium. *ryleleas* anpa rcpub. Levitonarium; gl. R, 63. *gerleleled*. Manulicatus, manicatus; gl. R, 3. *be rylran gebunden*. Submanicatus; gl. R, 17. Ad postremum hoc forte pertinet illud Brachile, c. LV regularum Benedicti; quod in paraphrasticâ versione exp. *rylran gýnbel*. at in glossis codicis interlineati eapmrylfe. J. Davies Manicas arbitratur *sleeves*-dictas, quasi ys llawes à llawes, Manicæ. quod est à llaw, Manus. V. interim Obs. nostras ad Willer. p. 90. ac vide numquid huc faciant illa abbatis Merspurgenensis verba, ich bim uz minen rokche geslophan, "Expos-
"liavi me tunicâ meâ". **HMIB4H M44K 8P4K
PM8I**, "Superinduxit vestimento". Citat Lex. Runicum in **PM8I**.

SLEIGHTS, Versutiæ, doli, artes pravæ. Run. Lexico **ИМ44П4М** exp. Suaviloquus. Iisdem quoque Cimbris **ИМ44П4Р4П4** est Fallere in poculis, vel Abhorreere à poculis. item **АБ ПР4-П4 АИМ44ПМ4**, “Suâ sponte ac minimè co-actè bibere”. D. **fleete-fesere** est Palpator. **fleeten**, Palpatio. **fleete ard**, Blanda verba. Al. quoque **fleet** vel **fleht**, est Blandus. Ita legimus Hymno V, 3; **fleetera** himiles antluzz, “Blandior coeli vultus”. item Hymno XIX, 6; **flehtemu** uuorte, “Blando sermone”. Kero; Blandimenta, **flehtiu**. Blandimentis, **flehtidoom**. Leniter, **flehto**. Maximè tamen huc facit illud **slihtan**, quod in gl. C, 6 exp. Mulcere. &c. V. quæ porro annotavimus ad Tatiani XIII, 3. [Islandis **slægd** est Dolus, fraus, astutia; & Hibernis, quod non est prætereundum, **slichteach** est Versutus, astutus, &c. **slichteorachd**, Astutia, & **slicht-headoireachd**, Stratagema. L.]

SLENDER, Gracilis, exilis, tenuis. **B. slender**, unde quoque iisdem **slinder** est Chelydrus, genus serpentis. & **slinderen, slidderen, fledderen**, Prolabi, repere: animalia etenim, quæ nervorum atque ossium adminiculis nequeunt sustentare se ac gressum promovere, ne-

cessu habent progredi trahendo ac retrahendo corpus.

[SLICE, Minutatim conscindere. V. *Sclise*.]
SLICK, *seek*; Lævigare. *slicked*, Pumicatus.
seekstone, Lapis lævigatorius. B. *fleyck* est Pla-
nus. Quoniam verò plana in plano commodif-
simè repunt, hinc *fleycken* Belgis quoque est
Repere, serpere. Quæ tamen verbi acceptio
non ignota olim Francis. V. gl. B, 45. in Re-
ptat, slihit. Quemadmodum verò ibidem ex an-
notatis percipimus Al. untarslichan quoque ac-
ceptum pro Subrepere ad fallendum, ita & B.
fleycken idem olim significasse ex eo manife-
stum sit, quòd vetustioribus B. *fleycker* dicta
sit Vulpes: atque aded quòd etiamnum hodie
B. *ter sluycks* dicatur fieri, quicquid clandesti-
nà fraude atque incautis veluti obrepentes per-
petramus.

[SLIDDER pro *slide*, vox, inquit Skinnerus, adhuc in agro Linc. usitata. B. *slidderen*, *fledderen*. A.S. *rhdepian*. V. *Slide*. L.]

SLIDE, Labi, prolabi. A.S. *rlıban*. B. *slııden*, *slııen*. Hinc supra fuit *slıed*, Traha. Ab A.S. *rlıban* est *rlıbe*. Lapsus; Ælfr. gr. 11 & 43. þa *peapð* me *rlıbe*. "Tunc delapsus sum". Be da V, 6. *ðuph* upe *geðohter* *rlıbe*. "Per no-
"stræ cogitationis lapsus"; Greg. M. dialog. lib. II, c. 3. *rlıbeþıan* *rlıbþıan*. *rlıbþıgan*. Dila-
bi; Pastor. XXXVIII, 6. Ab hoc denique *rlıban*
gl. R, 104. inter navalia *rlıbop* dicunt Pulvini,
i. phalangæ sive cylindri quidam lignei, qui ve-
ctibus promoventur ad traducendas naves. Angl.
slide J. Davies vult dici quasi *ys llythro*. à *lly-*
thro, Labi, prolabi. Huc etiam refer illud *rlıb-*
op. quod in gl. R, 56 exponitur Labina, i. e.
mollium adhuc vel diutino frigore concretarum
nivium moles ex altissimorum montium culmi-
nibus gravi cum impetu defluens & quandoque
etiam arbores, saxa, terrámque copiosám secum
trahens. Istiusmodi decidentis ex alto ruinæ mo-
les Helvetiis *labıane* dicitur, voce factâ ex La-
bina.

SLIE fellow, Panurgus. *Sliely*, Vafre. G. Somnerus deducit ab A. S. *ſliðemoð*. Diffimulatio. Quod, utcunque ſe habeat, mihi ſaltem videtur non incommodè poſſe derivari ab A. S. *ſlið*. Lubricus, fallax: prout nempe Regia paraphraſis Lubricam fortunam apud Boeth. V, 3 dixit *ſliðne pýpð*: [Suecis eſt *ſlug*, quod accipiendum eſt ex *Islandiâ*, nam ibi Verſutus dicitur *ſlagur*, & Dolus, fraus, aſtutia, *ſlagð*, L.]

SLIGHTLY vel SLYLY Chaucero est Callidè,
cautè, circumspèctè.

--- men brought him out of his con-
tre
Fro yere to yere ful pribilich his
rent,
But honestly and slyly he it spent,
That no man wondered how he it
had. Bl. Kn. T. v. 583.
What men would of it deme, I
cannat say;
It nedith me ful slyghly for to play.

Tr. lib. II, 461.
Refer

S L.

Refer ad illud Reptat, sibi, quod fuit in *sick*. [vel potius ad *sie*, quod proximè præcedit. L.]

SLIGHT a *cisse*, Solo æquare urbem. [B. *slichten een stad*. à Goth. *SLAHTS*. Planus. quod Francis est *sleht*. Cim. *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*. D. *slett*. Isl. *slettur*. [Su. *slät*.] B. *slecht*, *slicht*. Ipsum verò *SLAHTS* arbitror esse à *SLAHTAN*. Percutere. ut *SLAHTS* propriè olim acceptum sit de Rebus crebro verberatis. Hæc & plura habet gl. Gothicum in *SLAHTS*.]

[SLILY vocabulum plebeculæ Northamptonensi frequentissimo in usu. Suspiciabar olim à pravâ pronuntiatione fluxisse, & pro *slowly* dictum; verum ut aliter sentiam facit Isl. *slialega* & *sliolega*, Non acriter, ignaviter, à *slar*, Hebes. L.]

[SLIM, Gracilis, tenuis. Fortasse abscissum ex B. *slinder*, q. v. in *Slender*. L.]

SLIME, Limus. *slimie*, Limosus. A.S. *slim*. B. *slim*. Alibi diximus *slim*. præfixo *r*. factum ex A.S. *lim* vel *lam*. Limus, argilla. Ipsum verò *lim* detruncatum ex *slim*, Stagnum, palus; ut propriè olim accepta sit vox de Cœno paludum, vel limo fluviorum. Ab hoc A.Saxonico *slim* Belgæ videntur hausisse suum *slim*, Vilis, pravus, perversus. Nec mirum est ipsius luti nomen inditum hominibus minimi pretii & spurcis lutulentissimorum vitiorum sordibus undique coopertis; cum Latini quoque hominem pravæ mentis & fœdâ variorum flagitiorum colluvione contaminatum, non modo Lutulentum, sed & Lutum dixerint. Cicero in L. Pisonem; "At ne tum quidem emerfisti, lutulente Cæsonine, ex miserrimis naturæ tuæ sordibus". & mox. "O tenebræ, o lutum, o sordes, o pater! ni generis oblite, materni vix memor"! Pari prorsus ratione Cimbris antiquioribus, ut est in lexico Runico vox *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*, quæ iis Sterquilinium denotabat, etiam ad Homines despiciatissimos & summis fortunæ vitæque sordibus immeros translata est. Ita enim compellabant Hominem minimi pretii atque omnium facilè omnibus in rebus infimum, *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*, "Audi coenum". Hoc ipsum interim *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*, si non modò Sterquilinium olim, verum etiam (quod simile veri est) Latrinam denotavit, videri fortè potest corruptum ex *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*, Odorus. vel potius ex *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*, Obturo, muris includo: solent enim architecti peritiores locum, ubi saturitatem emittimus, multiplici pariete in remotâ sepositâque penatium parte includere. D. *slim*, Impurus, fœdus. Isl. *slæmur* est Malus. [*Slime* propriè designat Humorem glutinosum, qui Suecis nuncupatur *slim*; ab Isl. *slim*, Gluten. L.]

SLING, Funda. Cim. *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹*. [Su. *slunga*.] D. *slinge*. B. *slinger*. [Ab A.S. *slingan*. Torquere, circumagere. quod propriè de serpentibus olim videtur usurpatum, qui se multum torquendo circumvolvendoque in angustias insinuant. Appositè Albinus responso ad Sigewulfi presbyteri interrogationem XL. *þe sceoldan mid ealpe geornfulnysse ðæpe næddþan heafod rona tobrýtan. forðan gif heo þ heo-*

S L.

*forðan ðone man beþyncð. þonne slingð heo mid ealle inn. "Nostrum est summâ cum diligentia caput serpentis statim comminuere; quodd si enim caput intus in hominem intrudat, tunc circumagendo torquendoque se totum simul immittit". Huic *slingan* affine est B. *slingen* vel *slingeren*. unde nostratibus *sick door d' enghde ergens in slingeren* est "Si nuolis contorti corporis voluminibus per angustias rimarum aliquod se immittere". *slinger-slippen*, "Variè contortis fluitantibusque laciniis magnificè incedere". *slinger-slang*, Spira, i. circulus funium in se contortus atque involutus. *slinge* denique & *slinger*, Funda, i. funiculus, quo semel iterumque circumrotato, cotículas vel glandes plumbeas in adversos hostes contorquemus. E gl. D, 5. in Serpens, *slango*.]*

SLING est verbum nauticum, quo utuntur Angli, quotiescunque immanes mercimoniorum fauces, grandiores cados, gravioris denique ponderis tormenta bellica funibus prævincta in naves cum quadam ventilatione invehunt evehuntque. Adi sis Argenteum codicem, atque in eo vide Tho. Mareschallo annotata ad Marc. II, 4. [Sueci dicunt *slunga*. Refer ad proximè præcedens *sling*, Funda. L.]

SLINK, to *slink away*, Fugere in bello. [Su. *slinka undan*.] M. Casaubonus desumptum putat ex verbo Homericò *ἀλυσκέζεν*, Prælium subterfugere. Fortasse tamen rectius deducas ab A.S. *slincan*. Repere; quodd pugnam declinantes occultè dumeta quærant & saltuosa atque avia perreptare soleant, usque dum se penetrarunt recondideruntque in istiusmodi loca, in quibus vitam ignaviâque suam latebrarum custodiis regi posse confidunt.

SLIPP, Labi, elabi. B. *slippen*. [Su. *slippa*.] D. *slæppe*. Isl. *slæpp* est Evado. *slapp*, Evali. De Al. *slafan* & *slufan* nonnihil dixi in Observ. ad Willeram p. 90. In monumentis A.Saxonice *slipan* & *torlipan* est Laxare, solvere. he *byð torlopan rpa pex fram anyne fýper*. "Solvetur, ut cera à facie ignis"; Scint. LIII. *torlopene mod*. "Diffolutus animus"; Pastor. XXXIX, 1. *torlþene cneopu*. "Diffoluta genua"; App. libri Scintillarum titulo de Muliere nequam. Quoniam verò laxata solutâque ad ruinam prona sunt, *slipan* quoque coepit usurpari pro Labi, cadere. atque inde *slipor* & *slipun* A.Saxonibus est Lubricus. unde ortum traxere Angl. *slipperie*, Lubricus, & *slipp*, Elabi, evadere: cum quibus consentiunt B. *slibberig*, Lubricus, *wech slippen*, de *slip geben*, Proripere se. *sluppen*, Tectè suggredi. *slupper*, Subdolos infidiator. *slupp-gat*, *slupp-hol*, Latibulum. *ont-suppen*, Latenter evadere. *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌹* Lex. Runico exp. Inermis, exutus armis. [*Slip* insuper per translationem Induere, &c. significat, cujus significatus A.Saxones non erant ignari. Sic enim canit Regius Boeth. consolationis interpres; *Eapla þ re hlaford. hefig goc. Slepte rþape. On þa rþýpan rþpa ðe-gena*. "Gravissimum jugum imposuit cervicibus suorum ministrorum". quæ p. 36 oratione soluta

luta ita se sistant legenda. Cala cap hu hefig
geoc he (sc. Nero) berlepte on ealle þa þe on
hīr tīdum libbende pænon on eopðan. "O
quā grave jugum omnibus imposuit, qui
suis temporibus in terrā vivebant". Hunc quo-
que significatum Cimbri veteres agnoscebant, ut
patet ex his verbis Runico lexico citatis in
FDB. 4MIB4I N44A AP1A FME. "Super-
"induxit vestimento". L.]

SLIPPER, Crepida, sandalium. A. Saxonibus
rlebe rcoh dicta videtur. Hollandis *slope* est
Crepida trita. Ab A.S. interim rlipan. Laxare,
videntur Anglis *slippers* denominatæ; prorsus
ut Sicambris ab A.S. rlipan. Labi, elabi, *slodde*
dicitur Sandalium, i. solea laxior & quæ levi ne-
gotio de pede labitur, [& Durotrigibus *Sliders*,
ut me monuit Reverendus J. Davys. L.]

[SLITTERY, Lubricus. Su. *sliprig*. Vide *Slipp*,
Labi. L.]

SLIT, Rumpere, diffindere, dilacerare, atte-
rere. Cim. 4P 4M4A. A.S. rlitcan. Al. slizzan.
D. slide. B. *sliten*. [Videntur affinitatem ali-
quam habere cum Goth. *SLAIÞGAN*. 7A-
SLAIÞGAN. Detrimentum pati, facere jactu-
ram, quod vide. Gl. B, 50. in Scidit, sleiz.]

[SLITHER idem quod *Slidder*, & ejusdem o-
riginis. L.]

[SLIVE, SLIVER, Findere. A.S. rlipan. L.]

[SLOCKEN idem cum *Slake*, quod vide. L.]

SLOE, Pruneolum, prunulum, prunum syl-
vestre. plumyla. Pruniculus; gl. R, 47. D.
slaae. B. *slee* vel *slee-pruyme*. item *slee-*
uwe, à *sleuw*, Obtusus. nam *sleuwe tan-*
den Belgis Dentes acore nimio stupentes. aliàs
dicuntur iis *egghe* vel *stompe tanden*.

SLOP, Femorale. [B. *slombe*.] A.S. rope-
rlop est Stola. oþenrlop. Byrrhus. &c. Non est
dubium, quin pertineant ad eandem originem
cum vocabulo *sleeve*, Manica de quā paullo an-
te. Manifestè quoque ejusdem sunt originis B.
slombe, Velum, tegmen. *sloben*, Velare, te-
gere. &c.

SLORIE, Sordidare. D. *slor* est Colluvies ho-
minum, fex civitatis. B. *slorig* vel *slordig* est
Sordidus, præ negligentia incomptus. atque ad-
ed *sloure*, *slorken* iis dicitur Ancilla sordida,
famula vilis atque ignava. 4M4A interim in
Run. lexico exponitur Hebes. pro quo Islandi
etiamnum *slloor* dicunt. [Idem Islandi Piscium
fordes appellant *slor*, unde omnia defluxisse non
dubito. L.]

[SLOT vox venatica, quæ Vestigium cervi
exponitur. Non à B. *slot*, Fossa, ut suspica-
tur Skinnerus; sed ab Isl. *slod*, quod, Verelio te-
ste, significat Viam in nive complanatam, vel
Vestigia ferarum in nive indagatarum. L.]

SLOTHFUL, Ignavus. V. *Slow*, Piger.

SLOTT, Pessulus, sera. G. Dougl. B. *slupt*.
to *slot*, Claudere, pessulum obdere. B. *slupten*.
ab Al. *slöz*, Pessulus. *slot*, Sera. L.]

SLOVEN, Incultus, squalidus, murcidus. D.
slaff est Hebes. B. *sløef* est Homo discinctus,
dissolutus, sordidus. V. Kilian. J. Davies Angl.
sløven deducit ex C.B. llyfi, Sordidus, squali-
dus, spurcus. q. d. ys llyfi. Ipsum verò llyfi vi-
deri potest corruptum ex Lat. Illuvies.

SLOUGH, Fossa. A.S. rlog est Profundior con-
cavitas viæ coeno sordibusque oppleta: nam se-
quentia verba ven. Bedæ lib. V. H.E. c. 6, "Dum
"fervens equus quoddam itineris concavum va-
"lentore impetu transiliret". sic reddidit Regia
paraphrasis: mid þy þ hopr rpyðort apn 7
onælþene pær. þ hit rum rlog on ðam pege
mid rpiðpan nære oþenþleop 7 oþenræbe. u-
bi rum rlog on ðam pege nihil est aliud quā
quod Belgæ *eenen quæden slag in den weg*
dicunt: quæ vox olim fortè usurpata fuerit de
tali concavitate, quam accolæ deditā operā ad
intercidendam viam effoderant; atque ita rlog
istud satis manifestè ortum traxerit ex rlan. Fe-
rire, percutere; prout nempe apud Lat. scri-
ptores frequenter occurrunt Ferire fossam &
Percutere fossam, sicut alibi ostendimus. Ab
harum forte concavitarum similitudine *sløg* vel
sloutu Durdrechtanis etiamnum hodie est Ca-
nalis vel Incile ad lutum platearum aliò deve-
hendū. Quomodo verò A.S. 7 frequenter in
W transmutent reliqui Teutones, pluribus ex-
emplis supra ostendimus in voce *Law*, Lex.
[Non incommodè deduci possunt ab Hib. *slu-*
gam, Devorare, ingurgitare, absorbere; quia
quicquid in istiusmodi incurrit lacunam, absor-
beri aliquā ex parte solet. L.]

SLOW & *Slouthfull*, Piger, iners. *Slowness* &
Slouthfulness, Pigritia, inertia. A.S. rlep & rlap
& rleap est Defes, iners. unrlap & unrleap. Im-
piger. rlepð & rlepð. Pigritia. rlapen & arla-
pan. In securitatem segnitiemque otio solvi. Ob-
serva interim quòd *SLAYAN* in Arg. codice
semper usurpatur pro *σιωπῆν*, Tacere. Frisiis
sleew est Piger, tardus. *slee* Teutonistæ idem
cum *plump*, *slump*, *onschuup*, Stupidus, ob-
tusus. *slebicheyð*, Stupor, stupiditas. [& Islan-
dis *slloor* est Hebes. L.]

[SLOW-WORM, Cæcilia. A.S. rlap-pypm. L.]

SLUBBER. V. *Slabber*, *slaver*.

SLUCE, Emissarium. Medii ævi scriptt. Se-
clusa vel Clusa vel Sclusa dicitur. G. *escluse*. B.
slupse. [Su. *sluþ*.] Clusas verò vocarunt, quòd
vis aquarum istis veluti obicibus reprimatur &
cludatur. Cataractæ dicebantur A. Saxonibus
pihtpæ, ut videre est ps. XLI, 9. Cujus vocis
origo manifestè satis à Græcis promanavit, ut
quibus *ρῆθες* dicantur Fluenta vel Fluentorum
alvei. Cymr. quoque rhaiaadr, Cataracta ejusdem
est originis. V. plura in annot. ad gl. D, 10. in
Seclusa. [Adducuntur in *Wear* or *Sluce*.]

SLUGGARD, Cessator, somnolentus. Videtur
esse à D. *slug* vel *slughals*, Vorax, helluo. B.
sløck, *sløcker*; atque ita propriè olim *slug-*
gard dictus erit Qui præ crapulâ somniculose
omnia gerit. A. Saxonibus rloca erat Buccella.
V. Scintil. tit. XLVII.

SLUGGISH & *Slack*, Remissus, ignavus, piger.
Martinius refert ad *χαλᾶν*, Laxare, remittere:
quod propriè de funibus atque aliis id genus
vinculis usurpatur, sed persæpe quoque ad mo-
res transfertur. [V. *Slack*.]

SLUMBER, Dormitare. [Su. *slumra*.] D. *slum-*
mer est Dormito. *slummen*, Levis ac minimè
profundus somnus. *slummenne*, Semisomnis.

summe fuge, Veteranus. B. quoque **lupmeren**, **lupmeren** est Dormitare, leviter dormire; vel potius Per alti soporis profundiorisque somni simulationem occultè speculari quid rerum geratur: ut **lupmeren** sit Frequentativum à **lupmen**, Dissimulanter observare, insidiari; fortasse à **λύπη**, Injuria, nocumentum, perniciēs: ut verbum **lupmen** propriè olim de iis fuerit usurpatum, qui aliorum exitio imminentes, nullas non captabant occasiones, quibus eos ex improviso evertērent. Quàm verò sit facile somnum fingere docet nos Quintil. Declamatione II; "Non est quod incredibile putetis, ut quis perferat dormientis simulationem: nihil est quod facilius humana calliditas possit imitari. Sic quidam cadaverum expressere pallorem, & contra verbera, & experimenta telorum, mortuum pertulere patientiam. Quantò facilius est simulare rem, cujus imitationi sufficit cluisse lumina, laxasse membra, dedisse suspiriis modum, & anhelitus negligenter egisse. Inter dormientem simulatēque non est nisi conscientia". & mox, "Simulare somnum, habet & hanc facilitatem; quod videtur similis excitato, qui deprehensus est". Ad hanc denique simulati soporis rationem pertinet illa turpiter somnum fingentis Galbæ vox, "Non omnibus dormio".

[**SLUR**, **SLURRY**, Maculare, inquinare. Refer ad *florie*, Sordidare. L.]

SLUTT, Sordida atque immunda famula, vel alia quævis mulier, de cujus manu panem accipere nolles. D. **slatte**, **slutte**. B. **sladde**, **slodde**, **slette**, **slett**, quæ propriè denotant Vile ac tritum linteum: metaphoricè verò transferuntur ad feminas nihili. Pari quoque modo Pannosa ac sordida mulier iisdem Belgis dicitur **een buyle bodde**. Nemo interim non videt Belgarum **slett** esse à **sliten**. unde **sleten**, **ver-sleten** iis est Tritus, detritus. Notandum interim, quod **slloor**, **slloo**, **slott** Islandis exponitur Hic & hæc & hoc hebes: atque ita ex illo **slott** dicta fuerit **slutt**, Ancilla hebes ac stupida; sicut alibi B. **floor** retulimus ad **slloor**. [V. *Slattern*.]

[**SMACK**, Navigiolum. ab A.S. **ŕnacca**. Navis, N in M verso. Isthoc autem ab Isl. **sneckia**, forsan Anguiforme genus navigii. Hickes. Belgis **smacke** est genus navis oblongæ. L.]

SMACK, Gustare. A.S. **ŕmæccan**. Al. **smecchen**. **smecken**. B. **smæcken**. [Su. **smaka** pā. Isl. **smacka**.] D. **smager** est Sapiens, gusto. at **smacter** est Ligurio. Omnino interim videtur **ŕmæccan** factum ex **ŕmeagan**. Considerare, censere, pensare, discutere, investigare, discernere: quævis enim harum acceptionum quodammodo quadrat in eos, qui saporem hujus illiusve rei examinat --- **to take a smacke** Chaucero est Capere experimentum.

--- **the behinde thy backe**
So liberall is, he woll nothyng with-
sey,
But smartly of an other take a
smacke,
And thus faren these women all the
packe. Cup. 107.

D. it **smacter** est Ligurio. B. **smachen** vel **smackmuplen** vel **smackbecken**, Diductis collisisque maxillis inter manducandum testari gratum cibi delicatioris gustum. V. numquid **σμάχην** huc pertineat.

SMALL, Exilis, parvus, gracilis, subtilis, vilis. A.S. **ŕmall**. **ŕmæll**. Al. **smál**. B. **smal**. Isl. **smaar**. Danis **småa** exp. Minutus. **smaar**, Subtilis, tenuis. **smal**. Gracilis, junceus. V. quæ de hac voce annotavimus ad gl. D, 30. in *Strictus*. Origo vocabuli petenda est ex antiqua ejus acceptione: nam **smaher** Alamannis olim erat Vilis. & **smahli**. Vile. V. gl. A, 27. in *Vilescunt*. Run. certè lexico **ИΨΛΚ** exp. Dedecus. B. **smæd**. atque inde **ИΨΛΚΑΡΜΗΝ** dicebatur Integræ famæ vir atque ob hoc despicabilis nemini. B. **smædeloos**. Paginā quoque 16 gl. A, **smal** firih exp. Vulgus. atque aded Cimbri etiam **ИΨΙΜΕΡΝΑ** dicebatur Unus è multis, vir mediæ plebis. Cuius itaque satis nunc liquere arbitror **smal** istud desumptum esse ex **smahlic**. Vilis. atque aded ad **smahlic** quàm proximè accedere B. **smædelick**, Ignominiosus, contemptibilis. Quod verò attinet ad **smaher** & **smahlic**, v. annon affine quid habeant cum illo **σμάχην**, quod Suidæ exp. **λοιδορεῖν**, Convitiari.

SMART, Dolor, cruciatus. A.S. **ŕmeopste**. Al. **ŕmerza**. D. & B. **ŕmerte**. [Su. **ŕmarta**.] Martinus derivat à **μείρω**, prout nempe **μείρω**, Hesychio exp. **κλύει**, **βλάπτει**, Prohibet, lædit. Alii volunt desumptum ex **σμέδος**, Terribilis, formidabilis.

[**SMARTLE away**, Tabescere, decrescere. A. Bor. Magnam mihi videtur habere affinitatem cum Su. **ŕmålta**, Liquefcere, & Isl. **ŕmalta**, Liquefacere, concoquere. unde It. **ŕmaltire**, Cibum concoquere, ut O. Verelio observatum fuit. L.]

SMEARE, Ungere, linere. A.S. **ŕmepan**. **ŕmýpan**. B. **ŕmeeren**. Manifestè sunt à **μυρεῖν**, Ungere, linere. [Sic videtur; sed Islandis **ŕmyra** est Ungere, illinere. & Hibernis **ŕmearam**. L.]

SMELL, Olere, olfacere. *the sense of smelling* dicitur Anglis Odoratus, i. sensus ille, quo distinguimus odores, qui cum sit Gustui conjunctissimus, ab eadem quoque origine videtur accepisse nomen. Nam sicuti paulò ante ostendimus **ŕmæccan** esse à **ŕmeagan**. ita ab eodem **ŕmeagan** sunt **ŕmealic**. Subtilis. & **ŕmealice**. Subtiliter; atque inde **ŕsmell**. Proinde quoque *to smell* nihil aliud dixeris, quàm Sagaciter subtilitèrque odores distinguere.

[**SMELT**, Metalla cruda liquefacere. Vide *Smartle away*. L.]

SMELT. V. *Sperling*.

[**SMERK**. V. *Smirk*.]

SMERTLIE olim pro Extemplò vel Ocyùs usurpabant Scoti. plerumque etiam vox **ŕmert** iis Acrem aliquem vehementiam insinuat. Episcopi certè Dunkel. translatio Scot. illud Virgilii *Æneid*. VI, 210. --- "Corripit extemplò *Æneas*, avidusque refringit Cunctantem" --- sic reddidit,

Eneas smertlie hynt the grane, that
ŕchone

And

S M.

And but delay hath rent it down a
none. 170, 20.

Illud quoque ejusdem libri Sexti v. 290.

Corripit hinc subitâ trepidus formidine fer-
rum

Aeneas —

ita transtulit;

Eneas smertlie for the hasty drede

Hynt furth his swerd — 173, 21.

Illud denique *Aeneidos* VIII, 278.

— Ociûs omnes

In mensam læti libant, divôsque precantur.
sic vertit;

*Than ilk man smertlie castis the
wyne at tabil,*

*Prayand thare Goddis to be aggre-
abil.* 250, 54.

In ipsâ verò voce *smert* aliquam notabilioris ve-
hementiæ significationem Scotos agnovisse, of-
tendit locus *Aeneid* VII, 291. — "stetit acri fi-
"xa dolore". quem sic reddit Scot. paraphrasis:

*In extasy sche stude, and mad al-
maist,*

*In suddane dolour smytn wonder
smert.* 216, 9.

Idem quoque evincit locus alter *Æn.* VIII, 709;

Illam inter cædes, pallentem morte futurâ,

Fecerat ignipotens —

hunc in modum reddidit Gawiniana para-
phrasis:

*The mychty god of fyre hir wrocht
and made*

*Full pale of hew, sorowful and not
glad,*

*In sign to cum of hir smert haisty
dede.* 269, 28.

Smart and esse fire opponuntur Chaucero
C.Y.T. haud procul ab initio. If men smote
hem with a yerd smart.

*He gan about the chambre sterte,
Smiting his brest aie with his fistes
smerte.* Tr. lib. IV, 242.

Et mox ibidem *The highe sobbes of his
sorowes smerte.* Methought nothing
might me grebe, were my sorowes ne-
ber so smert.

*Him thought his sorowes were so
smerte*

And lay so colde upon his herte.

Dr. Ch. 507.

He shot at me so wonder smart.

*He was so faire, so jolie and so fe-
tife,*

*With limmes wrought at point de-
vise,*

*Deliber, smerte, and of grete might,
He sawe thou never man so light.*

R.R. 829.

— *He behind thy backe
So liberall is, he wol nothing with-
tey,*

*But smartly of an other take a
smacke,*

*And thus faren these women all the
packe.* Cup. 107.

S M.

[SMIDY, *smithy*, Ferramentorum fabrica. [Sd.
smidia.] A.S. *smiðe*. idem. V. *Smith*.]

SMILE, Subridere, leviter ridere. B. *smup-
len*. D. *smile* ad est Subridere. Fortasse affinia
sunt illi *σμιλαυτι*, quod Hesychio exp. *φωλο ἀπο-
πλά*, Vocem edit: ut *smuplen* propriè denotet
Cum quodam leni fremitu & modico veluti
jamjam erupturæ vocis susurro subridere. V.
quoque quæ mox annotamus in *Smoult*. Insi-
gnem interim leviter lenitèrque subridentis fe-
minæ gratiam egregiè describit Chaucerus Som-
nii sui v. 875. &c. ubi porro anxie satis investi-
gat an Amatori aliquam spem fiduciâque fa-
voris ostendat altum suave renidentis Dominæ
silentium.

*My ladie gan to smile with spirit
glade;*

*This was the answer, that she
made,*

*Which put me there in double
peine,*

*That what to do, ne what to seine
Wist I not, ne what was the best.*

*Ferre was my hert then fro his rest;
For as I thought, that smiling signe*

*Was token, that the hert encline
Would to requestes resonable,*

*Because smiling is favorable
To every thing, that shall thrive;*

*So thoughten I tho anon blibe,
That wordlesse answer in no toun*

*Was tane for obligatioun,
He called surety in no wise*

*Amongst them, that called ben wise.
Thus was I in a joyous dout,*

*Sure and unlessest of that rout.
Right as mine hert ythought it were,*

*So more or less wexen my fere,
That if one thought ymade it wele,*

*Another hent it every dele,
Till at the last I couth no more,*

*But purposed as I did before,
To serbe truly my libes space,*

*Awaiting er the yere of grace,
Which may yfall yet or I sterbe,*

*If that it please her that I serbe,
And serbed habe, and woll do eber.*

*For thyng is none, that me is leber,
Than is her service, whose presence*

*Mine heben is whole, and her ab-
sence*

*An hell all full of divers paines,
Which to the deth full oft me*

straines. [V. *Smoult*.]

SMIRK, Suaviter & cum quodam leni susur-
ro ridere. A.S. *smencean* dicunt, verbo fortasse
desumpto ex *σμερζειν*, Resonare, strepitum vel
stridorem edere.

SMITE, Verberare. A.S. *smitan*. B. *smiten*.
M. Casaubonus petitum censet ex Jonico *σμήναι*
vel *σμήναι* pro *παινίσαι*, Percutio. de utroque adi
Etymologici authorem in *σμήναι*.

SMITH, Faber. Cim. *smith*. A.S. *smið*.
Al. *smeth*. D. & Su. *smeth*. B. *smid*. [Martini-
us censet Teut. *smit* esse derivatum ex Mi-
tis,

Kkkkk

eis, S tantum præposito; quoniam faber molli-
ferum, quod mite, h. e. liquefactum vocat Cor-
nelius Severus in *Ætâ*. — "liquor ille magis
"fervere magisque Fluminis in morem mitis
"procedere tandem". Latinis pari prorsus ra-
tione Mulciber est Vulcanus; "quod sit ignis,
" & omnia mulceat ac domet"; Macrobius Sa-
turn. VI, 5. Plura id genus habent Observata in
Willerami p. 14. Verius tamen simpliciusque
deduxeris ex A.S. *ſmitan* + *ſmýðan*. Percute-
re, ferire, tundere. prorsus ut à *κρητήν*, quod
Hesychio exp. *κρητήν*, Ferire, habent Hispani
suum *carpintero*. Angli *carpenter*. G. *charpentier*.
Nisi malis ævo sembarbaro Carpentarium pro-
priè dictum *κρητήν*, ac postea tandem aliò
translatum fuisse vocabulum. E gl. D, 14. in
Faber.]

[SMITTLE, Cumbriensibus est Inquinare. à B.
ſmetten. A.S. *ſmittan* idem. Vide *ſmutch*.]

SMOCK, Interula, muliebre indusium. Huc
facit illud gl. R, 27; *ſmoc* + *ſypc*. Colobium.

SMOKE, Fumus. A.S. *ſmec*. *ſmic*. *ſmoec*. D.
ſmog. B. *ſmoock*. Videntur esse à *σμός*, In-
flammare; quandoquidem fumus indicium est
flammæ mox erupturæ. Notum est illud Plau-
ti Curcul. Act. I, Sc. 1; "Flamma fumo est
"proxima". J. Davies derivat Angl. *smoke* à
C.B. *mwg*, Fumus. q. d. *ys mwg*.

SMOOTH, Planus, politus. A.S. *ſmeð*. *ſmoeð*.
Fortasse est ex *σμός*, *σμός* vel *σμός*, Abstergo, mun-
do. J. Davies derivat ex Cymræco *mwyth*,
Mollis, delicatus. q. d. *ys mwyth*. Aliter gl. no-
strum Goth. in *SAIHTS*. Planus.

[SMORE Cumbriensibus est Suffocare. It. *ſmor-
zare*. A. *ſmopan* idem. L.]

SMOTHER, Suffocare. A.S. pro eo *ſmopan*
dicunt. B. *ſmooren*.

SMOTTRED, *besmottred* Chaucero est Conta-
minatus, pollutus, quadam veluti pinguedine
perunctus.

*Of fustian he wered a gippon
Alle besmottred with his haburgeon.*

Kn. prol.

Affine potest videri B. *besmeeren*, *besmeu-
ren*, *besmetten*, *besmuyfteren*, quæ omnia
aliquam pinguedinis coinquinationem insinuant.
Belgis quoque *smout* est Adeps, pinguedo.
smouten, *besmouten*, "Adipe vel pingui a-
"liquo liquore oblinere". Teutonistæ *besmod-
den* exp. Maculare, inquinare. Kiliano denique
smotse, *smutse* est Mediastinus sordidissimis
quibusque ministeriis mancipatus. V. etym. [hoc]
nostrum Anglicum in *ſmutch*, Labes, macula.
Illud Virgilii *Æneid*. VI, 301. "Sordidus ex hu-
"meris nodo dependet amictus". ita vertit Scot.
paraphrasis,

*His smottrit habit ober his schul-
deris lidder*

*Þang þe bagely knyt with ane knot
togidder.* 173, 47.

[Hinc Chaucero molitoris uxor dicitur fuisse
ſomedeke smoterlich, Sordidula, aliquantu-
lùm squalida. Hunc esse verum verborum sen-
sum constat ex eo, quod proximè sequitur, *He
was as digue, as water in a dicke*. Qua-

propter non potui non mirari glossatores, qui
sensum vocabulo subjecerunt à vero quàm alie-
nissimum. L.]

SMOUL *bot wether*, Æstus aeris puri ac nul-
lo vento agitati. B. *ſmoel* vel *ſoel weder* est
Aer languidus, calor flaccidus. A.S. *ſmýlte* +
ſmolt est Serenus, placidus, tranquillus, quie-
tus. Ita iis *ſmýlte* *peben* est Serenus aer.
ſmýlte *leoht*. Serena lux. *ſmýlte* *mod*. Placi-
dus animus. *ſmýlte* *ſæ*. Placidum mare. *ſmýl-
tu* *hyð*. Tranquillus portus. *ſmýlte* *beað*.
Tranquilla mors. Quod attinet ad vocabuli
originem, sicuti *μῆλιν* Græcis, & Ridere Latinis
etiam transferuntur ad inanimatas res amoenâ
quadam specie florentes ac veluti renidentes, ita
quoque hanc sudi coeli gratiam placidique pon-
ti pellaciam suspicor designatam voce desumptâ
ab antiquo verbo, quod Ridere, subridere de-
notabat. Utut enim (quantum memini) non-
dum se mihi obtulerit in A.Saxonicis Francicis-
ve monumentis, habuisse tamen Patres nostros
tale aliquod verbum, evincit Angl. *smile*, B.
quoque *ſmuylen*, *ſmollen*, nec non D. *smiler*
ad, Subrideo, quæ singularem videntur affinita-
tem habere cum Hesychianis *σμηλακεί*, *φανεῖ*. &
σμηλακτεῖ, *φανεῖ* *ἀποπλεῖ*. ut *smile* propriè sit Cum
quadam blandæ vocis eruptione leniter renidere.
At ipsum fortasse *σμηλακεί*, præfixo *σ*, originem
traxerit ex *μείλιχ*, Blandus, placidus. Obiter
quoque v. quæ diximus in *Smile*.

SMUGG, Mundus, comptus, nitidus, tersus.
D. & B. *ſmuck*. E literis vocis *κρόμ* fieri po-
tuit *σμός*, atque inde *ſmuck*. Sed Italici *smoc-
care* est, quod G. *moucher*, Emungere: quasi
Exmucare. Ita nimirum solent uti S, tanquam
præpositione inseparabili, ex Se Latino; quasi
Semuccare, Mucum separare. Sic *Smontare*, De-
scendere, quasi *Semontare*. Item *Smarginare*,
Demarginare. *Snervare*, Enervare. *Suavito*, Qui
evanuit: ut & Germani dicunt *schwinden*,
verschwinden, Evanescere. Hæc habet Mar-
tinus in Mundus muliebris. Sed tam multis
non est opus: cum facillimâ derivatione peti
possit ex *σμός*, *σμός*, *σμός*, *σμός*, Abstergo, de-
tergo, extergo. unde & *σμός*, *σμός*, *σμός*, *σμός*,
&c. --- Sclavinis *ſsmukowati* est Ornare: quod
Lex. symphonum Gelenii in ordine *δὲ παύσει*
consonare dicit cum Gr. *σμοκορδύν*. [Huc om-
nino faciunt B. *ſmucken*, Ornare, comere. &
A.S. *ſmicepe*. Elegans. L.]

[SMUGGLE *goods*, Merces furtim vel sine por-
torii solutione invehere. B. *ſmokkelen*, quod
videtur frequentativum esse *ſmuyken*, Clan-
culum aliquid agere, obnubilare. utrumque cre-
diderim defluxisse ab A.S. *ſmuþan*. Serpere. &
Ill. *ſmyga*, Furtim perreptare, ob causam satis
per se manifestam. L.]

[SMUT, Fuligo, nigror. Etymologiam habes
in sequente *ſmutch*. L.]

SMUTCH, Labes, macula. A.S. *ſmitta*. Al.
pismiz. D. *ſmitte*. B. *ſmette*. Omnia videri
possunt derivata ex *σμός*, Corruptere. prout
nempe *σμός* Hesychio exp. *φθείρει*, *τρώχει*. & *σμός*
χρίπτει eidem grammatico exp. *φθείρει*. [Alibi
deducit Auctor ab A.S. *ſmitan*, Inquinare. Ill.
ſmetta.

smeta. Goth. **SMITAN**. Linere, Ungere. quod præferre non dubito. L.]

SNAPPLE, Camus, lupatum, frænum asperrium. Videtur vox desumpta ex Theot. snabul, Rostrum; quod ori vel rostro indatur. Nisi malis Anglos ex suo *snapp*, Corripere dentibus, fecisse verbum frequentativum *snapple* & postea *snaffle*, Multum ac frequenter admordere; atque inde fræno huic nomen imposuisse. nam sic quoque Frænum *bit* nuncuparunt, à *bite*, Mordere, commordere. notum illud Poetæ Æneidos IV, 135; "Stat sonipes, ac fræna ferox spumantia mandit". Ingeniosissimus poeta G. Douglas episc. Dunk. vertit *Wir feirs stede stude stampyng, gnyppand the somy golden bitt.* &c. 104, 26. Fieri denique potest nomen desumptum è Cim. **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸**, Austerus. **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸**, Austere.

SNAGG, Limax. Al. snecko. B. snecke, snigge. [Su. *snæka*.] Manifestè sunt ab A.S. *snican*. Repere. V. gl. B, 12. in Testudine.

SNAIL, Limax, cochlea sive nuda sive domiporta. A.S. *snægl*. Al. *snægl*. D. *snegel*. Nihil interim usitatus est in id genus vocabulis, quam ut Angli permutent A.Saxonum *sn* in *i*. Hac nimirum ratione ex *brægen* fecerunt *brain*. ex *snægne*. *fair*. ex *snægl*. *nail*. ex *snægn*. *rain*. ex *snægl*. *sail*. ex *snægn*. *stair*. ex *snægl*. *tail*.

SNAKE, Anguis, coluber, serpens. A.S. *snaca*. D. *snog*. B. *snake*, *snæck*. [Cim. **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸**. unde **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸** iis dicebatur Anguioculus, angui- no obrutu præditus, quod cognomen Sivar- do regi quondam imposuerunt Dani. Belgis *snog- ger*, *snugger*, *nugger* est Agilis, gracilis, exilis corpore, tenuis instar anguis mirâ lubricitate se in angustissimas cavernas insinuans. Islandis *snæggur* est Celer, agilis. gl. Cott. 51.] Omnino derivata sunt ab A.S. *snican*. Repere, serpere. Ingentem interim sæpenumerò mihi præbuit admirationem, quâ occasione Hollandis & Fris- iis *eenen kluchtigen snæck* dicatur Homo fa- cetus, lepidus, festivus. *snæckerijen*, Festi- vitates, lepores: nisi quis forte speret se in angue deprehensurum aliquam non ingrata festivitatis speciem, unde mutuetur similitudinem. Sustulit tandem hunc mirandi stuporem D. *snæck*, Colloquium, sermo, fabula. unde *snæckelick snæck* iis est Ridicula narratio. *snæckbroder*, Conger- ro. *snæcksom*, Facundus, &c. nam hoc illud esse deprehendi, unde Frisii atque Hollandi suum *snæck* reservassent inter alia multa, quæ iis, longâ Danorum dominatione olim pressis, ex Cimbricâ dialecto adhuc adhæserunt. Quam- quam ne sic quidem vocabulum *snæck* longè recedat ab illo *snæck*, quod Anguem denotat: si nempe statuamus Festiva colloquia & Lepidas fabellas ob hoc Danis *snæck* dictas, quod sensim sine sensu, colubri instar, se in animos audien- tium insinuent; ac plerumque usu veniat, ut ar- gutæ urbanitatis narratiunculâ captos præcipuè nobis habeamus obnoxios, nullòsque promptius in omnes trajiciamus affectus, quàm quos hac promulside inescavimus. Ego interim Flandr. *snake*, Anguis, jam olim, præfixo S, deduxe- ram ex *𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸*, quod Hesychio exp. *ἀνδραγατον*,

Impurum. Huc refer maledictionem, quâ sum- mus rerum Arbiter "Anguem in ventrem de- trudit ac pulverem terræ manducare iussit". V. Genes. III. Pari prorsus ratione Cimbris vide- tur Anguis dictus **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸**, à *snæck*; Impurus. Quædam huc pertinentia v. in annot. ad gl. Cot. p. 51. in Coluber.

[**SNAP**, Frangere. Idem valet quod *knapp*, & ab eodem formatur, præfigendo S. L.]

SNAPP, Prærapide multumque garrire, futi- lissimæ garrulitatis morbo ad verborum ineptias prolabi. [B. *snappen*.] Videtur esse ex Theot. *snabbe*, *snebbe*, *snabbel*, *snavel*, *snevel*, Rostrum. quæ omnia sunt ex A.S. *neb*. Rostrum. Huc etiam facit, quod **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸** in Lex. Runico exp. Impudens. Danis *snibbe* est Acribus verbis re- prehendere. Ita quoque verbo *snibbe* utitur Chaucerus; *Al were he snibbed both erly and late*. Co.T.

*Den should him snibbe bitterly
At prime temps of his folly.*

RR. 4533.

SNAPP, Hianti ore captare prædam. B. *snapp- pen*, [i. *snabben*.] Unde & Gallinago Danis di- citur *snaphone*, quod culices atque alia id ge- nus insecta hianti rostro strenuè corripit. V. quæ mox annotamus in *Snipe*.

[**SNAPSACK**, Pera militaris. Su. *snapp-sack*. à *snap*, Frustulum. & *sack*. L.]

SNARE, Laqueus, tendicula, pedica. D. *snare* est Laqueus. *snaret*, *snaret*, Laqueo illigatus, implicitus. Fortasse desumptum est ex D. *snor* vel B. *snor*, quorum utrumque, Funiculum, tæniam, vel chordam significat. Quoniam ta- men persæpe ex nervis in se contortis, i. fidibus fiebant huiusmodi tendiculæ, non immeritò am- bigat quis annon rectius ita denominatas esse contendamus ab illo *snare*, quod Fidem sive Chordam denotat, quòdque alibi (præfixo S) deduximus à *snægn*, Nervus. [Su. & Islandis *snara* est Laqueus, insidiæ. Omnia ab Isl. *snare*, Restis, sunt petenda. L.]

SNARL, Hirrire, repentino morfu appetere. D. *snarre* ad en est Duriter & contumeliosè ali- cui respondere. At *snarren* Belgis est Obscuro murmure indignationem suam testari. unde quo- que iis *een buyle snarre* est Femina rixosa atque maledica. Arbitror ad verbi originem pertinere, quod D. *snar* est Citus, repens, pro- perus. *snarligen*, Perniciter. In Run. quoque Le- xico **𐌺𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸** exp. Prompti atque alacris animi.

SNATCH, Avidissimè aliquid captare & hian- te ore appetere. B. *snacken*. [Su. *snatta bort*.] D. *snatter* est Prædonulus, furunculus. Viden- tur, per prosthesis literæ S, ortum traxisse ex *snæ- gn*, quod Hesychio est *σνῆσαι, βύσσαι*, Farcire, pres- sim adimplere; quoniam unicus avidè aliquid appetentium scopus est, ut affatim se desideratis rebus expleant. Belgæ à suo *snacken* Lupum lucium *snœck* appellarunt; prorsus ut piscis il- le apud Latinos quoque videtur nomen à lupinâ ciborum aviditate accepisse. V. gl. D, 8. in Lu- pus.

[**SNATHE**, *snare trees*, Ramos propriè fraxi- norum

K k k k k 2

norum &c. amputare, resecare. A. Bor. A.S. *ryn-
dan*. *rynðan*. *ryebban* telgpan or tpeopum.
"Cædebant ramos de arboribus". gl. Rush.
Mat. XXI, 8. Isl. *snýða*. *Þf* *þín* *þágre* *þond*
þneyrlar *þig* *þa* *snýð* *þana* *af* *og* *þasta* *þa* *þier*.
Mat. V, 30. V. *Snede*, Amputare. L.]

SNEAK away, Clanculum elabi, furtim sub-
ducere se. D. *snige* *sig* *aff* *veyn*. Dicunt etiam
Angli, *he cometh sneaking in*, Advenit reptabun-
dus, i. ex occulto irrepit observaturus, &c. O-
rigo verbi satis manifeste petenda est ex *rynican*.
Repere. [cum quo consentit Hib. *snaighim*.
L.]

SNEESE, v. *Fneese*, Sternutare. [Su. *nysa*. L.]

[*SNELL* vet. Angl. Celer, pernix, citus, agi-
lis. G. *isnel*. It. *isnello*, *snello*. B. *snel*. à Fran-
co-Theot. *snell*, vel *snello*; A.S. *ynel*. Celer,
pernix, acer, alacer, velox, citus; unde verbum
ynellian. Accelerare, festinare. I autem in *isnel-
lo*, & *isnel*, fit ab inceptivo ge, gi, ghe, ghi;
A.Saxonice ge. Gothice *ΓΛ*. quod in I vel Y
liquefcere solet. Hickes.]

[*SNIB*, Increpare. V. *Snapp*, Prærapidè mul-
túmque garrere, & *Snub*. L.]

[*SNIDE*, Scindere, putare, secare, cujus præ-
teritum G. Douglassio est *sned*, *snod*, B. *snýð*.
den. Al. *snidan*. Gothis *SNÉIAN* est Mete-
re. & *SNÉIFAN*. Mactare. &c. V. plura in
Snarthe. L.]

[*SNIFF*, Mucum resorbere. Su. *sniffa*. *ryn-
fa* A.Saxonibus est Nausea. V. *Snivell*. L.]

[*SNIP*, Præcidere, præsecare, scindere. à B.
snippen, *snipperen*, *knippen*. Ejusdem ori-
ginis est *to go snips*, Segmentum seu portionem
asserere, seu stipulari. Skin.]

SNIPE † *Snite*, Gallinago, rusticula, rustica
perdix. Al. *sneppe* dicitur. B. *sneppe* & *snep-
hoen*. D. *snep-høne*. [Su. *snappa*.] de quo
paullò ante nonnihil diximus in illo *Snapp*, quod
exp. Hianti ore captare prædam. [Fortasse ta-
men rectius à *snebbe*, Rostrum; ob notabilem
rostri proceritatem.] Alterum *snite* habet gl. R,
38; *ynite* † pubecocc. Aceta. C. Britannis quo-
que dicitur *ysnid*. quæ non ita longè recedunt
à nostro *snuyt*, Angl. *snoute*, & Cim. *ΛΑΝΗ*,
Rostrum: [unde Frotho rex olim dictus est
ΛΑΡΗ ΛΑΝΗ, Naris durioris. Gallis pari mo-
do *beccasse* dicitur hæc avis. à vet. G. *bec*, Ro-
strum. Gr. *σολόμυξ* nuncupatur, à *σολος*, Palus
præacutus; quodd rostrum ejus referat palum
longiorem atque acutum.] V. quæ de hisce vo-
cabulis fusiùs prosecuti sumus in annot. ad gl.
D, 4. in Ficedula.

[*SNITE the nose*. Verbum tum septentrionali-
bus tum occidentalibus Anglis usitatum. B.
snotten, *snutten*. D. *snýðe*. Su. *snýta*. A.S.
rynþan. V. *Snowt*, Rostrum. L.]

[*SNITHE wind*, vox elegantissima agro Linc.
usitatissima. Significat autem Ventum valde fri-
gidum & penetrabilem. ab A.S. *rynþan*. [*ryn-
þan*.] Scindere, ut nos dicimus *a cutting wind*.
Skin. V. *Snarthe* & *Snide*.]

SNIVELL, Mucus, nasi pituita. *to snivel and*
snotte, Flendo gemendóque mucum ac pituitam
è naribus atque ore profundere. à Teut. *snä-*

bel, *snabel*, *snebel*, *snebel*, *snebbe*, quæ
Rostrum vel Nares olim denotabant. Hinc *to*
snibell Chaucero est *to speak through his nose*.

— *he speketh so in the nose*,

And snibeleteth fast, and eke bath the
pose. Man. T. 77.

[A.Saxonibus *rynorlyz* est Pituitosus. *rynor*.
Phlegma, pituita. *to snivel* mihi videtur fre-
quentativum esse *nū sniff*, q. v. L.]

[*SNOD* Scotis est Elegans, nitidus. G. Dougl.
Editor per translationem dici vult à *sned*, Am-
putare. Vide tamen annon potius deducendum
sit ab Isl. *snýld*, Elegancia, extritis LL. L.]

[*SNOIF the spindyl*, Versare fusum. G. D. 256,
52. ab Hib. *snoinbam*, Nere, torquere. L.]

[*SNORE*,] *SNORT*, Stertere, rhonchiffare, gra-
vi somno pressum resonare. *snorting*, Rhonchus.
D. *snorfen* & B. *snorck* est Rhonchus. quæ
per metathesin literarum facta videntur ex *snor-
ze*, Rhonchus. [Suecis est *snarka*. A.S. *rynopa*
exponitur Sternutatio. L.]

SNOT, Mucus, nasi pituita. D. *snat* vel *snýt*.
B. *snót*. Videntur, præfixo S, desumpta ex *no-
tis*, Humor. [Sunt ab A.S. *rynót*. *zernote* idem
notante. L.]

SNOW, Nix. Goth. *SNALVS*. A.S. *rynap*. Al.
sné. *snou*. *snio*. D. *snec*. Isl. *snioor*. [B. *sneculv*.
Su. *snid*.] A.S. *rynap* deduximus alibi à *snawen*,
prout *snawen* Hesychio exp. *ἐξεί*, *βλόζη*, Fluit, ma-
nat. Eorundem interim A.Saxonum *rynpan*,
Ningere, rectius fortasse derivaveris à *snpan*, Nin-
gere, præfixo n. Martinus Germ. *schneien* per
metathesin quarundam literarum factum putat
ex *snovizen*.

SNOWT, Rostrum vel Nasus. quam postre-
mam acceptionem addendam putavi, quoniam
B. *snuyt* etiam de Naso usurpatur. D. quoque
snude. [Su. *snut*.] Cimbris olim sic acceptum
discimus ex eo, quodd veteres Cimbri regem
suum Frothonem *ΛΑΡΗ ΛΑΝΗ* cognomina-
verint, q. d. Naris durioris. Hujus igitur prisce
acceptionis intuitu *snuyt* fortasse nomen traxe-
rit à *snót*, Mucus. unde quoque *snuyten* vel
snutten de keers, Emungere candelam. Fr.
gl. B, 17; Emunctoria, duft *snuzza*. A.S. gl.
R, 30; Emunctorium, *candelyntelr*. [Vide
Snipe † *Snite*.]

[*SNUBB*, *snib*, Increpare, corripere. Su. *snub-
ba*. Sunt pura puta Islandica. *Snubba* enim Du-
ris verbis aliquem increpare significat. L.]

[*SNUDE*, Vitta. A.S. *rynob*. Cymraïs *ynno-
den* est Fascia, tænia, crinale, & Islandis *snudur*
designat Filum vel nervum, quo colus trahi-
tur. L.]

[*SNUDGE along*, Festinanter & proclinato ca-
pite incedere. Vel à D. *sniger*, Subterfugio †
rynican. Repere, ut Skinnerus vult, vel quod ma-
gis placet, ab Isl. *snoggur*, Celer. *snudugt*, D.S.
rynube. Celeriter. L.]

SNUFF. *to take snuff*, Aliquid ægrè ferre. A.S.
rynoffa est Nausea. Similiter quoque Angl. *snuff*
& *snuffle* facta sunt vel ab hoc ipso *rynoffa*.
vel à Teut. *snabel*, Nasus; quodd contractæ
corrugatæque nares indicent fastidium. Hinc
quoque

SNUFF of a candle est Exulta & graviter olens ellychnii pars &c.

[**SNUFFLE**, Follicare. Refer ad *snivel*, Muscus. L.]

So, Sic, sicut. A.S. *sya* & *sya* *sya* dicunt. Gothi **SYA** & **SYA SYE**. [Su. s̄.] V. glossas nostras Gothicas. Alamannicum, Angl. Belg. *so* videntur inversum *si* repræsentare.

SOAR vel **Sore aloft** dicuntur aves in altum evolantes & corpora sua, post modicum volandis, expansis immotis alis veluti librant. [G. *exorer*. It. *sorare*.] Talem nobis Aquilam fusè describunt Apuleii Florida. v. locum. Videtur verbum deduci posse à *σῶρον*, Trahere; est enim quasi tractim in circuitu huc illuc volitare, prout solent Milvi gallinarum pullis insidiantes aut alicui prædæ imminentes. Ita Mercurius æthere pendens, ut est apud Ovidium II Metam. iter suum

Non agit in rectum; sed in orbem curvat eundem.

Ut volucris visis rapidissima miluus extis, Dum timet, & densi circumstant sacra ministri,

Flectitur in gyrum; nec longius audet abire:

Spemq; suam motis avidus circumvolat alis. Sic super Actæas agilis Cyllenius arces

Inclinat cursus: & easdem circinat auras.

Quoniam interim modus iste volandi quodammodo peculiaris est volucris prædæ natis ac rapinæ semper intentis atque insidiantibus, fortasse quoque Angl. *so* non malè desumptum putes ex B. **so**ren, Fallere.

SOBB, Singultire, i. e. Vapores cordi aggregatos ac miserè æstuantem levare atque expellere suspirando. vel etiam, Eorum instar singultire, qui prohibentur egerere dolorem, quem per inhibitas vociferationes non sine voluptate superassent, si flere licuisset. Complures viri longè doctissimi jam olim petierunt verbi originem à *σῶβω*, Expellere, excutere. Est etenim importunus ille singultantium agon convulsivus juxta atque expulsivus, cum luctum, quem per querelas minuere non sinuntur, lachrymando eluunt. Decantatissimum est illud Sulmonensis poetæ libro V Trist. Eleg. 1, v. 63:

Strangulat inclusus dolor, atque exæstuat intus:

Cogitur & vires multiplicare suas.

Contra verò, ut idem ait IV Trist. Eleg. 3. v. 37.

— est quædam flere voluptas.

Expletur lachrymis egeriturque dolor.

[Multò magis aridet arcessere ab A.S. *soþian*. *soþian*. Dolere, lugere, & quod propius ad verbum accedit, *soþgenb*. Querulus. L.]

SOBER, Sobrius, continens. A.S. *ryþep*. B. **sober**. G. *sobre*. H. & It. *sobrio*. Nemo non in omnibus hisce deprehendit manifestum vestigium Gr. *σωφρων*, Temperans, compos mentis. [B. *supber*. Alamannis subri est Mundus. Ac primò quidem de Animi sinceritate atque integritate usurpatam fuisse vocem nullus dubito, postea tamen etiam ad corporis munditiem

translatam. *ryþep*. Abstinens. *ryþepnyr*. Abstinencia. Quod si quis tamen vocabulum *ryþep* primitus non tam de Animo intellectum fuisse censeat, quàm de aliâ quavis re benè emundatâ perpurgatâque, ac non nisi secundariò ad Animum translatum esse judicet; nã is profectò rectius deduxerit à *ryþe*. Cribrum: ut *ryþepian* olim fuerit Sordes cribro eventilare: ac *ryþe* propriè dicantur Quæ cribro diligenter sunt excussa atque ab omnibus recrementis liberata. Kero in Sordide, unsubro.]

SOCIETIE, Societas. G. *societè*. It. *società*. V. etym. Vossii in Socius. Gelenius Latino Socius consonum arbitratur Gr. *σύναις*.

[**SOCK**, *plough-sock*, Vomer. A.B. G. *soc*. Soc Hibernis idem. L.]

SOCK, Soccus, pedule, solea linea aut lanea. Cym. *soccys*. A.S. *rocc*. Al. D. & B. *socke*. [G. *soque*.] H. *gucco de tela*. [Vox affinis est Gr. *σύνχοι*. Hesychius; *σύνχοι*, *σύνχοι* *σύνχοι*. Dicebantur & *σύνχοι*. idem Grammaticus; *σύνχοι*, *σύνχοι* *σύνχοι*. Pollux; *σύνχοι* *σύνχοι* *σύνχοι*. Aliter etym. Vossii. q.v. Ex annot. ad gl. D, 17. in Soci, Soeken.]

[**SOD**, Cespes. B. *soed*, *soode*, *soede*. L.]

[**SODDEN**, Coctus. Su. *suden*. V. *Seethe*, Coquere. L.]

[**SODDER**. vide *Soulder*.]

SOFT, Mollis, tener. A.S. *soft*. Al. *samfr*. D. *sact*. B. *sacht*, *sact*. Frisii vett. *seft* dicunt. quod videri potest abscissum ex *soþs*, *Elixus*, benè coctus. ut vox *sact*, *soft* vel *seft* primâ suâ significatione denotaverit Probè teneritèrque excoctum. & sic idem valebit cum nostro *malis* vel *maltisch*, quo utimur, cum cibis teneriores atque omni cruditate excoctâ emollitos esse significamus. Sic olim: at nunc sentio *sacht* & *sact* rectius derivari ex Al. *sach* & *saf*, Succus. de quibus v. gl. D, 33. in Sucus. atque ita *sacht* & *sact* propriè dicetur quod Succulentum est ac molle. Quàm facile verò *saf* transeat in *sact*, vel ex eo liquere potest, quòd Danis [& Suecis] etiamnum hodie ipsè Succus dicatur *sact*. Succulentus, *sactfull*. &c. [Su. *sactig*.] sunt enim tenera lenitèrque mollia, quæ liquore suo, id est, succo ac sapâ etiamnum abundant.

SOIL, Turpare, foedare, inquinare, polluere. Teutonistæ *soelen* est Maculare. D. *soleste* est Contaminare. Flandris *soluwen*, *seuluwen*. G. *soiller*. Sunt ab A.S. *rylian*. Maculare, foedare. cujus verbi originem vide in *Sole*, Volutabrum. Hinc G. *soillon de cuisine*. H. *soillastre de coquina* est Mediasinus sordida præstans ministeria, servus culinaris adipe ac fuligine perunctus. Anglis quoque *sutler*. D. *sutlere*. B. *soetelaer* est Caupo militaris. nisi malis petere ex D. *soed* aut B. *soet*, quod utrisque Camini fuliginem denotat. [unde *soetelen*, Sordida & vilia officia obire, versari in sordidâ & tenui arte. ex quo fiunt B. *soeteler*, & nostrum *Sutler*. Arcissimam videntur habere necessitudinem cum Hib. *íal*, Scoria. *íalaighim*, Polluere, inquinare, conspurcare. L.]

SŌJOURN, Diversari, commorari. It. *soggiornare*. G. *sejourner*, à *sejour*, Mora.

SOKE, Macerare, aquā emollire. A.S. *ro-cian*, Cym. *foegen* est *Maceratus*. [Isl. *soek* est *Mergor*, *saufva*, *Mergi*. L.]

SOLAR, Doma. "Doma Græcè, Lat. *Tectum* "dicitur, vel *Superior domus*. Sed *Domata* "nomine solaria vel *Meniana* vocantur, i. e. pla-"na tecta, quæ non habent culmina, sed trans-"versis trabibus fulciuntur". App. gl. D, p. 5. unde & in ipso gl. D, p. 29, *Doma* exp. *gedach*. item *Domata* tectorum, *forzihha*. gl. B, 14. Soleri interim exponitur etiam *Coenaculum*; apud *Tatian*. CLVII, 4 ubi v. annotata. **SOLRE**, Solarium, meniarium, menianum. **SOLRE MAKEN**, Menianare. Teuton. Solarium, *een solder*. Altum repositorium bladorum, *geboen*. Auctor gemmæ. quomodo & *boene* vel *buene* est *Contabulatio*, *coaxatio*. ac *boen-haes* dicitur *Sartor* vel quivis alius opifex in privatarum ædium summâ contabulatione operi suo latenter intentus. [Ipsa vox **SOLRE** nupera est, corruptaque est ex eâ Solarii voce, quæ *Plauto* denotat *Locum* in summâ ædium parte *apricum*; sequioribus verò sæculis pro *Lacunari* vel *Tabulato* usurpari cœpit. A. Saxonibus olim *upflop* dicebatur: ita legimus in vet. *Chronologiâ* A. Saxonica ad annum DCCCCLXXVIII, *þer ealle þa ylbertan Angelcynnær ritan geþeollan æt Calne of anpe upflopian*. butan *þe halga Dunstan arcebiſceop ana*. "Hoc anno præcipui Anglo-"rum sapientes ceciderunt apud *Calne* de sola-"rio (ut habet *vetus interpretatio Lat.* addita *Chronologiæ* hujus *MSto* in *Bibliothecâ Cottonianâ*) præter unum sanctum *Dunstanum* ar-"chiepiscopum". Ex auct. not. in *Tatian*. p. 82.]

SOLDER, v. *Soulder*, Ferruminare.

SOLE to tie beasts with in their stalls, Lorum vel Restis, quo jumenta in stabulo ita alligantur, ut singula teneant assignatam stationem. Huc facit, quodd *Cimbris* *WIM* dicebatur Lorum, quo alligabantur jumenta. V. *Run*. lexicon p. 31. *Danis* sille est *Helcium*. Alioquin *Funis* vel *Restis* A. Saxonibus quoque dicebatur *ſæl*. Al. *sele* & *seil*. B. *seel*. quæ ego alibi, per usitatissimam literæ *s* in *L* permutationem, abscissa dixi ex *sew*, quod *lexicographis* Græcis non modò exp. *Catena*, verum etiam *Restis*, *funis*. Quodd verò *ſæl* & *ſælan* etiam *Anglosaxonibus* olim de *Retinaculo* jumentorum intellecta fuerint, manifestum facit *codex Rush. Matth. XXI, 2*. *git moeteð eoſul geſælbe 7 ſolan mid hipe. unſæleð 7 lebað to me*. "Invenietis asinam alligatam, & pullum cum eâ, sol-vite, & adducite mihi". Gothis quoque **SALA** pro *ſæl* usurpatum, colligo ex verbis *Arg. codicis Mar. II, 4*; *INSALIAÐEÐANN ƿATA ƿLAÐI*, *χαλῶσι τὴν κερῶσαν*. Puto enim *IN-SALIAÐEÐANN* illud propriè denotare *Loris* vel *funibus* demittebant lectum in conclave, ubi *Christus* erat.

SOLE, Solea. A.S. *ſól*. It. *suola*. H. *suola*. D. *ſpib*. [Su. *skoſola*.] B. *ſold*, *ὄλις* Græcis sunt *Prælegmina* corii. *Hefychius* *ὄλις*, τὴν ὀστέ

τὴν ὀστέον διερῶσαι. & mox; *ὄλις*, τὰς κερῶσαν. V. Cl. *Salm.* in *script. hist. Aug.* p. 290. [Manifestè sunt à Goth. **SNAGA**. *Sandalium*. quod fortasse à **SNAGAN** & **ΓΛ-SNAGAN**. *Fundare*. L.]

SOLE, Solea, lingulaca, piscis ita dictus à similitudine solæ calcei vel linguæ. G. *sole*. It. *lenguata*, *lenguattola*. H. *lenguado*, *linguatre*, *linguattole*. D. *tungeſiſt*. [Su. *tunga*.] B. *tonge*. V. *Menagium* in *Solea*.

SOLE, Volutabrum. G. *ſueil*. It. *foglia*. D. *ſole* dicitur. unde iis *ſouſole* est *Volutabrum* suum. *ſoler*, *Volutato* in *cœno*. *ſole* *ſig i vellyſſ*, *Immergere* se *voluptatibus*. A.S. gl. R, 56; *Volutabrum*, *ſol* & *gerýb*: *Sequentia* itaque *Boethii* verba, "Fœdis immundisque libidinibus immergitur? sordidæ suis voluptate detinetur". sic reddit nunquam satis laudata *regis Alvredi* paraphrasis c. 37, § 4. *ðam þe ðu ongiſt þ he lið on hiſ lichaman luſtum. ðu miht recgan þ he bið anlicort ſettum ſpīnum. þe riſle pillnað licgan on ſulum ſolum. 7 hi nýllað arþýligan on bluttrum pæterum. Ac ðeah hi ſelðum hþonne beſpemde peorðon. þonne ſleað hi eſt on ða ſolu 7 beþealpið þær on*: *Sequentia* quoque *Gregorii magni* verba, "Scriptum est; *Canis* reversus ad suum vomitum, & sus lota in volutabro luti". ita reddit paraphrasis ejusdem *Regis Pastoralium* c. LIV, § 1. *if arþiten þ ſe hunt pille etan ðæt he ær arþap. 7 rið ruðu hi pile ſýlian on hipe ſole æfter ðæm þe hio arþægen bið*: *Origo* A.S. *ſól* videtur peti posse ex illo *σάλας*, quod *Canalem* denotat, vel similem aliquam concavitate, qualem habent *aquæductus*. Nisi forte putes originem vocabuli propius ex eo peti posse, quodd *σάλας* *Hefychio* sint *τίπτι βορβοράδης*, *Loca* *cœnosa* & suum *volutabris* simillima. Ab hoc igitur *ſól* (quemadmodum videre est in jam nunc allato *Pastoralium* loco) *ſýlian* est *Maculare*, *fœdare*, *polluere*. Similiter quoque c. XVI, § 4 paraphrasis *Boethianæ* habet *Cottonianum* exemplar. *De on unſýlþugum. eoþla blobe. hiſ ſpeorð ſelebe. ſpīðe gelome*. "Innocentium" *magnatum sanguine gladium suum polluebat* "sæpissimè". ubi *codex Oxoniensis*, hu oſt hiſ ſpeorð pæron beſýleb on unſýlþugum blobe? "Quoties enses ejus infecti fuerunt innocenti sanguine"? Atque hîc mihi nunc opportunè in mentem venit omnino ex hoc *ſýlian* & *beſýleb* petenda esse illud *Salò*, quod occurrit apud *Willer*. I, 5. G. itidem *ſouiller* & *Angl. ſoyle*, quæ ego in *Observ.* ad illum eruditi *Abbatis* locum, veluti è re natâ, aliunde olim deduxeram. Huc etiam refer illud *Arg. codicis. Joh. XVIII, 28*. **NIIDAÐEÐANN IN ƿK LI-TAKIA. EI NI ƿISAÐANÐAÐEÐEINLA**. *οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν*. [Huc etiam pertinere videntur G. *ſale* & Gr. *ψάλας*, *Fuligo*. L.]

SOLEMN, Solemnis, festus, celebrer. [Su. *ſolen*.] V. etym. *Vossii* in *Solemnis*.

SOME, Quidam, aliquis. Goth. **SNMS**. A.S. *ſum*. Al. *ſum*. D. *ſom*. B. *ſom*, *ſommig*. Quæ omnia videntur desumpta ex *ἀμός*, *Unus*, ali-

aliquis, quidam. Omnino tamen adi Casaubon. de vet. ling. Sax. p. 352.

[SOMNER, hodiernis Anglis vocatur *Apparitor*. L.B. Summonitor. à Summonire. L.]

SON, Filius. Goth. **SNNS**. Cim. **𐌺𐌹𐌺**. A.S. **runa**. rune. **runu**. Al. **sun**. D. **son**. [Isl. **sonar**. Su. **son**.] B. **sonne**. Slav. **syn**. [Martinius Germ. **sohn** derivat à **saen**, Seminare; prorsus ut Gr. **σῆμα** persæpe Prolem significat in sacrâ paginâ. Vide tamen annon antiqua **run**. **runu**. &c. petita sint ex **𐌺𐌹**, Filius. tanquam ex obliquo **𐌺𐌹** primò fecerint **run**. ac postea **run**. B Ker. in **Filiu**.]

[SONR, Torus. G. Dougl. Su. **sång**. D. **seng**. ab Isl. **sang**, Lectus. L.]

SOON, Citò, statim. B. **saen**. In monumentis A.Saxonibus ubique fere incidas in rona significante **Mox**, continuò, statim. [Sunt à Goth. **SNNS** idem signante. L.]

SOOT of the chimney, Fuligo camini. A.S. **rot**. Isl. **soot**. D. **soed**. [Su. **soet**.] B. **soet**. unde **soetelen** & **besoetelen** iis est Inquinare, fuligine fœdare. Fuligo hæc Belgis quoque **roet** dicitur; atque inde arbitror, R in S permutato, **soet** factum. Ipsumque adeò **roet** provenisse puto ex **rood**. nam apud Belgarum nonnullos etiam nunc dicitur **t rood van de schouw**, q. d. Rubiginem camini. Fuliginem enim ex rubro & nigro mixtam veluti rufam intuemur.

SOOTH, Verus. A.S. **roð**. Cim. **𐌺𐌹𐌺**. Ita lex. Runica p. 85. **𐌺𐌹𐌺 𐌺𐌹** exponitur Certum est. & rursus p. 105 **𐌺𐌹𐌺 𐌺𐌹 𐌺𐌹𐌺 𐌺𐌹𐌺**, "Dixit quod res erat". In omni nempe Vero putabat Antiquitas divinum quid elucere, atque ob hoc **roð** & **𐌺𐌹𐌺** desumpsit ex **𐌺𐌹𐌺**, Sacrosanctus, prædivinus. Quod minùs mirabitur quisquis cogitabit vett. Saxones atque Alamanos, receptissimo vocabulo atque à veritate desumpto, Deum vicissim **𐌺𐌹𐌺** & trutin appellasse. quâ de re vide annot. nostra ad Ker. in Dominus.

SOOTHE, Blandiri. [A.S. **geroðian**.] à **roð**. Verus; quòd blandæ adulatorum illecebræ sub aliquâ Veri specie in animos hominum influere soleant.

[SOOTHSAYER, q. d. Veridicus. à *Sooth* & *Say*, q. v. L.]

SOP, Offa. A.S. **rop**. G. **soupe**. It. **suppa**. H. **sopa**. D. **söbben**. B. **sope**. Hinc olim nomen accepit Sopwellense coenobium in agro Hartfordiensi, de quo M. Paris in Vitis abbatum S. Albani; "Domus memorata, inquit ille, à fonte, qui vicinus est illi loco, ubi offas facere confluverant mulieres primitivæ, nomen sortitur appellationis, & Sopwella nuncupatur". Scio non defuisse viros eruditos, qui **sop** desumptum putarent ex **Sapa**; malim tamen vocabuli originem referre ad A.S. **rypan** & Cim. **𐌺𐌹𐌺**, Sorbere, de quibus infra, ubi de voce *Supper* agimus.

[SOP, SOPE, exponuntur Nubes, globus, turma, agmen. G. Dougl. Hibernis **sop** denotat Manipulum, fasciculum. L.]

SOPE, Smegma, sapo. Cym. **sebon**. A.S. **sape**.

Al. **seiphe**. G. **sapon**. It. **sapone**, **savone**. H. **xâbon**. D. **sape**. [Su. **sapa**.] B. **seep**. Græcis est **σάπων** & **σάπωνις**. V. Vossii etym. Lat. in Sapo.

SOPHISTER, Sophista. Vel pueris notum, Sophistas olim dictos veræ sapientiæ atque eloquentiæ professores; postea verò nomen ad eos quoque descivisse, qui non nisi quæstus ostentationisque causâ sanctæ venerabilisque doctrinæ titulos ementiuntur. Al. gl. C, 18: **Sofista**, **kalerto**. gl. R, 82; **Sophista**, **præ**. **Sophus** & **Sophista**, **præ**. gl. Cot. 198; **Sophiste**, **δαρ** **πομπιραν**. Ita quoque Nasutus lexico Run. in **𐌺𐌹𐌺** exp. **𐌺𐌹𐌺**, q. d. Verbis sapiens. Atque adeò non ita longè fortasse à vero putandus est aberrare, cui **Sophista** videbitur esse quasi quædam Philosophi simia. Appositè nimirum Max. Tyrius orat. X: **Μημῶται περὶ τῆς φιλοσοφίας ἰατροῦ, καὶ οὐκ ἐπιστάτης ἐστὶν, καὶ σοφιστὴς φιλόσοφος**. **Sophisticate**, Adulterare, fucare, ementiri.

SORCERER, Veneficus. G. **forcier**. Manifestè desumptum est ex **Sortarius**, quod sequiore sæculo irrepsit pro **Sortilegus**: nam vigente etiamnum Latini sermonis gratiâ **Sortilegus** probatis scriptoribus dicebatur qui futura per sortes indagabat.

SORE, Dolor, ulcus. Cim. **𐌺𐌹𐌺**. A.S. **rap**. Al. ser. D. & Isl. **saar**. [Su. **sår**.] B. **seer**. Forte est à **σῶρος**, Cumulus; ut propriè olim accepta sit vox de Tumore, in quem ingens purulentæ materiæ copia confluit ac coacervatur. Rectius tamen videri potest desumptum ex **ψώρα**, Scabies latè diffusa & altè defixa. Vel à **σῶρειν**, Trahere: prorsus ut **ἕλκος** Græcis est Ulcus, vel (quod proprius ad Gr. **ἕλκος** accedit) **Hulcus**: nomine desumpto ab **ἕλκω**, Trahere. V. gl. B, 14. in Dolor, ser.

SORE, Valde, vehementer. Al. **far**. B. **seer**. Videtur posse referri ad illud **fore**, Dolor; quod proximè præcessit. ut particula hæc insinuet, non sine quodam laboriosæ contentionis difficultate rem aliquam peragi. B. interim **seer** vel **seere** (ut in quibusdam perantiquis Flandricæ linguæ monumentis scribitur) insignem habet affinitatem cum isthoc **iei**, quod significationem in compositis intendit. [A.Saxones usurpant **sape** eodem modo. Capme men **ryndon sape berpicene** 7 **hpeoplice beryppe**. "Pauperes & egeni gravissimè quidem seducuntur, & circumventi sunt crudeliter per insidias". Lupi Serm. Hib. **far** propemodum me inducit ut credam Celticæ esse originis adeoque ultimæ antiquitatis vocabulum. L.]

[SORE, Vox venatica. Sic autem appellatur Cervus quadriennis, ut & additâ term. dim. Cervus triennis à **Sorell** dicitur. Nescio an à colore pilorum circa id ætatis subrufo, qui color G. **saur** dicitur. Skin.]

SORROW, Dolor, moeror, anxietas. [A.S. & Su. **sorg**.] Quum Goth. **SANKGAN** & A.S. **ropgian** in antiquissimis monumentis frequenter pro Dolere usurpentur. [atque in eâ acceptione prisca A.Saxones sæpius **ropgian** scripserint, non immeritò quoque **ropgian** istud derivari possit ex **sap**. Dolor. Ex auct. not. ad Tatian. LXIII, 3.] Allusit Chaucerus RR. 4060. **Thou shalt forthinke, and sore rew**.

[SORRY, Villis. *a sorry fellow*, Homunculus. Skinnerus credit esse à *sorry*, Tristis. Mihi magis arridet deducere ab *Isl. saurugur*, Impurus, *saur*, Sordes, impuritas, *saurga*, Inquinare. L.]

[SORT, à G. & It. *sorte*, Genus, species, forma. utr. à Lat. Sors. hinc It. *assortare*, *to sort*, In classes seu species distinctas dispescere & disponere. Skin.]

SOT, Stultus, vecors, fatuus. A.S. *rot*. G. *for*. B. *for*. Viri aliquot apprimè docti deduxerunt à *𐍂𐍅𐍄*, Declinare. *𐍅𐍄*, Declinans à viâ rectâ. Prorsus ut B. *dol* & *dwaelen* ortum traxerunt ex *dolen* & *dwaelen*, Aberrare à viâ. Aliter Menagius in *for*.

[SOT, Morbus, languor, infirmitas. P.T. v. 493. *And therewith he taught a cardia-kill and a cold sot*. B. *sucht*. Al. *suht*. A.S. *ruht*. Su. *for*. Isl. *soott*. Goth. *SAHHTS*. L.]

[SOTE Chaucero est Dulcis. V. *Sweet*. L.]

SOULDER, *folder*, Applumbare, ferruminare. G. *fouder*. It. *foldare*. B. *fouderen*. Veteribus Solidare nihil aliud significabat quàm Firmare, indurare; at recentioribus Solidare accipiebatur pro Res fractas quâdam compositione malthæ refarcire & in integrum restituere: unde apud veterem Juvenalis interpretem legimus "Vitrum "solidare, id est, malthare". [Armorici habent *souta* eopse sensu. L.]

SOULDIER, Miles, qui stipendia facit. G. *soldat*. It. *soldato*. H. *soldado*. B. *soldaet*. [Su. *soldat*.] Etymologiam vocis ex Becano affert Kilianus in *soldaet*. quem vide. Quoniam tamen ævo semibarbaro Milites vulgo dicebantur Soldati, hinc factum est, ut quidam nomen hoc ex eo Militibus putent inditum, quia menstruum olim stipendium erat Solidus; vel quia stipendio solidarentur, i. suffulcirentur. V. Vossium de Vit. ferm. lib. III, c. 49. Mihi interim Angli videntur suum *souldier* retinuisse ex Cymræco *sawdiwr*, Miles, bellator. &c. quod, quemadmodum liquidò satis est ex *sawd*, Prælium, bellum, conflictus; ita ipsum illud *sawd* J. Davies derivat ex Hebr. *נצץ*, Militare, pugnare, cogere exercitum. V. tamen Casauboni animadv. in Athenæi lib. VI, c. 13. [Lhuydius C.B. *sawdiwr* corruptum esse putat ex *seithwr*, Sagittarius. quod est à C.B. & Arm. *saeth*. Hib. *saigh* head, Sagitta. L.]

SOULE, Anima. Goth. *SAIVALLA*. A.S. *rapel*. *rapul*. Al. *sela*. D. *fiel*. [Su. *fiel*. Isl. *saal*.] B. *fiel*. [Arg. codex magis integrè *SAIVALLA* scribit: atque aded cuius quoque primo statim intuitu liquere potest, reliqua paulatim ex hoc Gothico per correptionem deflexa. Ipsum verò *SAIVALLA* peculiari quadam elegantissimæ Græco-Gothicæ compositionis ratione, Vitæ fontem denotare videtur: tanquam sit à *ζῶν*, Vivo: & *pala*. Fons. prorsus ut Radicem non absimili, sed merè A.Saxonica compositione Patres nostri dixere *pýntpala*. q. d. Herbæ fons vel origo: quòd Herba exurgat ex radice, tanquam ex fonte; nam *pýnt* est Herba. *pala* verò Fons vel Scaturigo. E Kerone in Anima.]

SOUND, Incolumis, integer, sanus, salvus. A.S.

runb. *gerunb*. Al. *gesunt*. D. *fund*. B. *gesond*. [Su. *fund*.] E quibus A.S. *gerunb*. & Al. *gesunt* ubique ferè occurrunt, significantque integram atque inconcussam prosperitatem, valetudinem, &c. at uno tantùm in loco usque adhuc incidi in simplex *runb*. Scintillario citante frequentia verba ex epist. Jacobi I, 4; *geðylb* *peopc* *fulspemed* *hæbbe*. *þ* *ge* *rýn* *fulspemeðe* *7* *runbe*. on nanum atepigenbe. "Patentia opus perfectum habeat, ut sitis perfecti & integri, in nullo deficientes". Aliquoties tamen *anrunb* in monumentis A.Saxonice pro *gerunb* usurpari observavi. on *anrunban* *gætele*. "Ex integro numero"; Reg. Bened. interl. c. 18. *Gob* *genam* *Enoc* *mið* *anrunbum* *lichaman* *of* *ðyrum* *lype* *upp*. "Deus Enochum integro corpore ex hac vitâ assumpsit". Ælfr. de vet. Testam. p. 6. *ðær* *monan* *trpenbel* *7* *rimble* *gehal* *7* *anrunb*. "Lunæ orbis semper est totus atque integer". Æqu. vernum c. III. & rursus c. XLIV; *reo* *heopen* *7* *rinepealt* *7* *anrunb*. "Coelum est convexum & continuum". Originem *runb* fortasse non male petierimus ex *runb*, Colligatus. Integra etenim sunt quæ non solvuntur, atque indivisa manent.

SOUND, Fundum pertentare. G. *fonder*. It. *scandagliare*. H. *fondar*. B. *fonderen*. [Su. *funda*.] Sunt à priscâ voce *𐍂𐍅𐍄*, quæ Cimbris olim Fretum denotabat. Danis hodie *fund* dicitur. Immo & A.S. *runb* olim erat Mare, fretum, vadum. Ita Mare Cædmoni 32, 6. & 33, 1 *runb* nuncupatur. Noachi quoque arca eidem Cædmoni 31, 5 dicitur *runbpeceb*, q. d. Maris & maritima domus. Pro Vado ponitur apud Oros. lib. II, c. 4; *he* *mið* *runbe* *ðær* *ea* *ofseppan* *polbe*. "Pertentato vado fluvium transmeare volebat". Atque ad hanc Vadi significationem pertinet illud gl. R, 105; *Bolidis*, *runbgyrd*. Cataprorates, *runbline*. [Hinc Douglassianum *sound*, Fretum, & Sinus Codanus sive Balticus dicitur *𐍂𐍅𐍄 The sound*. *Sound* est ab Al. *fondan*, Explorare maris profunditatem. A.Saxonibus *runbline* est Bolis. L.]

[SOUNDER, vet. Angl. Grex. N.S. *roundpe*. D.S. *runep*. *runbnae*. Fr. *fondre*. L.]

[SOUPE, Jusculum, panis jurulentus, forbillum, pulmentum. G. *soupe*. Isl. *soup*, *supa*, *sappa*, *soppa*, *saap*. quæ omnia sunt verbalia ab *ad* *supa*, Sorbere. quod in præterito facit *saup*. Sic Saxonibus *rype* est Sorbillum; & *rupan*. Sorbere, forbillare. Hickes.]

SOUPLE, *supple*, Mollis, lenis, plicatilis. G. *souple*. ita dicunt Galli, *plus souple qu'un gant*, Tractabilior manica. pro quo Itali, *più pieghevole* *ch'un giunco*, Flexibilior junco. Manifesta sunt à G. *plier*, Plicare: unde quoque *a suppliant* est Supplex.

SOURCE, Origo. V. *Surge*, Fluctus.

SOURDE, Chaucero frequenter significat Ori-ri, provenire, emergere, surgere. *Now mighte menne aske, whereof that pride sourdeth and springeth*. Pars. 198, b. *Of Lecherie sourdeth and springeth divers spes; as fornication, &c.* Hoc suum *sourde* fecerunt Angli

Angli ex G. *foudre*: ita dicunt Galli, *la fontaine sourd de terre*, "Fons oritur vel emergit à terrâ". Ipsum verò illud *foudre* manifestè desumptum est ex Surgere, quod Italis est *for-gere*.

SOURCE, Acidus, acer. A.S. *rup*. Al. *fūr*. G. *sur*. [Su. *sur*.] D. *suur*. B. *supr*. Cym. *fūr*. [quod Joh. Davies derivat ab Hebr. *רשע*, Fermentum. Mihi olim omnia hæc videbantur desumpta ex *σύν*, Trahere; propter illam vim contrahendi labia, quam habent acida: nunc tamen simplicius veriùsque abscissa cenſeo ab Æolico *ἄκρος* pro *ἄκρος*, Acutus, acer, nimio acore palatum penetrans.] gl. D, 12. in Acidum.

[**SOURCE**, Muria. à Lat. Salsum, omnino ut B. *sout* pro *sale*, à Salitum. Skin.]

SOUTH, *Southwind*, Auster. A.S. *suð*. Al. *fund*. D. *spiden*. B. *supd*. G. *sud*. Videntur desumpta ex *σύν*, Pluvius, Pluviosus; quòd ventus inde spirans soleat esse *σύν*, Pluviosissimus. Unde & Auster grammaticis dictus videtur quasi *Haufter*; ab hauriendis aquis. Notus quoque putatur dictus *δὴν τῆς ἰσθμίδος*, ab humore pluvio. [Sueci dicunt *söder*, & Islandi *sudur*. L.]

Sow, Sus, porca. A.S. *ryge*. Al. *fū*. D. *fou*. B. *soeg*, *soutwe*, *suege*, *soeh*. [Su. *so*.] Videntur corrupta ex C.B. *fwga*, Squallidus, sordidus. nisi fortè malis deducere à *σῦς*, Sus, porcus. Minimè interim hîc prætereundum, quòd Græcis alio quoque nomine *σῦς* vel *συνός* dicta est Sus. Apud Athenæum certè libro Nono, c. 14 Ulpianus deipnosophista refert quorundam iudicio *σύν εἰρηδῶν, οἰονεὶ σῦν, ἢ εἰς συνίαν εὐδενῶντα*. Eruditissimus quoque scriptor Clemens Alexandrinus in II Stromate firmat eandem etymologiam autoritate nescio cuius Philosophi. λέγειν γ' οὐν πᾶσι τῷ φιλοσοφῶντι, ἐνυμολογῶντα τὴν ὄν, σῦν εἰ-
ται φάται, ὡς εἰς δύσιν καὶ σφαρῆν μένον ἐπιήδειον. Id ipsum ferè, sed fusiùs aliquantò tradit Varro lib. II de Re rust. c. 4. ubi ait; "Sus Græcè dicitur *σῦς*; olim Thyſus dictus, ab illo verbo, "quod dicunt *θύειν*, quod est Immolare. Ab suillo enim genere, pecoris immolandi initium primum sumptum videtur: cujus vestigia, quòd "initis Cereris porci immolantur, & quòd initis pacis, fœdus cum feritur, porcus occiditur; & quòd nuptiarum initio antiqui Reges "ac sublimes viri in Hetruriâ, in conjunctione "nuptiali, nova nupta & novus maritus primum "porcum immolant. Prisci quoque Latini, & "etiam Græci in Italiâ idem factitasse videntur. nam & nostræ mulieres, maximè nutrices, naturam, quâ feminae sunt, in virginibus "appellant porcum, & Græcæ *χοῖρα*; significantes esse dignum insigni nuptiarum". Minùs profectò anxie hæc profectus essem, nisi viderem Jos. Scaligerum & P. Victorium vocem *thyſus* averſari; licet fateantur eam in antiquiss. codicibus (qui magnum semper apud omnes pondus habere debent) inveniri. Quod ad me interim attinet, non usque aded immemor sum tenuitatis meæ, ut maximorum virorum iudicio detractum velim; unicè tamen faveo huic vet. librorum scripturæ, aut saltem illi *thyſus*, quod

pro *thyſus* reponit magnus Casaubonus animadv. in Athen. lib. IX, c. 14. quoniam vox *thyſus* affinitate satis manifestâ nonnihil illustrat alteram earum vocum, quæ veluti synonyma conjunguntur in perantiquo codice Rush. Matth. VIII, 32. eodun in *rynum* & in *harrum*. "Abierunt "in porcos". Similiter legimus in Cott. Luc. XV, 16; *pilnabe gefylle pomb hîr of beanbælgum*. *ða þe ðarum geeton*. "Volebat ventrem "implere de filiquis, quas porci manducabant".

Sow, Seminare. Goth. **SALAN**. [Su. *sa*. Isl. *sa*.] A.S. *rapan*. Al. *sauuen*. D. *saac*. B. *saeyen*. [Fr. *sauuen*, Serere, & *samen*, Semen, olim deduxi ab *ἵμω* vel *ἵμω*, Mitto, jaculor, projicio. Commodiorem interim etymologiam quæro. Huc etiam refer *Sata*, sede. sicuti & illud gl. C, 17, *Sata*, sati. Sator, saio. Ita Deus opt. max. dicitur saio lucis, Sator lucis, Hymno II, 1. E gl. D, 23. in Semen, same.]

Sow, Suere, farcire. Goth. **SINGAN**. [Isl. *sa*. Su. *sp*.] A.S. *ryrgan*. *rypan*. Al. *siuuan*. D. *spe*. V. annot. ad gl. C, 5. in Conſuunt, siuuant.

[**SOWDE**, Bellum. vet. Angl. à C.B. *sawd*, quod idem denotat. V. *Souldier*. L.]

[**SOWL by the ears**, Aures pervellere. à *sole*, Lorum, vel restis, ut vult cl. Kennettus. ut primâ suâ significatione usurpatum sit pro Fune trahere. Islandis ad seila est Loris aliquid attrahere. à seil, Funis. L.]

SOWN, Deficere, animi deliquium pati. Fortasse aliquam cum hoc verbo affinitatem habet Fr. *suuinan*. de quo nonnihil diximus ad gl. A, 6. in suuintilod himiles, Vertigo poli. ut suuintilod illud idem sit cum B. *swimelinge*, Vertigo, scotoma, deliquium animi. *uhipa* Cimbris est Animi deliquium. V. lex. Run. in *MA-MAA*. Confer quoque Angl. *to sowen* cum illo **NZRN**. quod habet Arg. codex Marc. XV, 37 & 39.

[**SOWNE**. vox fisco Regio peculiaris. Exponitur autem quod exigi vel, ut loquuntur, levare potest. Corrupta est ex G. *souvenu*, ut rectè observavit Th. Blount. Nam Stat. Hen. V, c. 7. Gallicè script. verba hæc sunt *des estreats nient souvenu*, quod postremum, u, v in w conversis, sit primò *souvenu*, deinde *sowne*. L.]

[**SOWP**, Macerare. G. Dougl. Ab A.S. *rypan*. q. v. in *Sup*, *supper*. L.]

[**SOWT** apud A. Boreales morbus quidam oves infestans. Isl. *soott* est Morbus. Goth. **SANHTS**. Vide *Sor*. L.]

[**SOWTER**, Sutor. Al. *suter*. A.S. *rytepe*. L.]

SPACE & *Spaciate*, v. *Spatiate*, Spatiari.

[**SPACKT Lad**, Adolescens docilis, ingeniosus, acutus, sagax. A. Bor. Derivaverim ab Isl. *spatr*, Sapiens, mansuetus, modestus, de quo multa invenias in *Spaman*. L.]

SPADE, Ligo. A.S. *spad*. *spadu*. *spæbu*. Al. *spæde*. D. *spæde*. [Isl. *spæde*. Su. *spæda*.] B. *spæde* vel *spæye*. Derivari potest à *σπάω* vel *σπαδίζω*, Extraho, educo, evello; quòd ligonibus glebas & radices virgultorum è terrâ excindamus atque educamus. V. plura in annot. ad gl. E, 7. in Vangas.

M m m m m

SPA-

S P.

SPAMAN Scotis est Augur. *Spaying craft*, Augurium. &c. Hæc verba Virgilii *Æn.* XII, 258.

--- primusque Tolumnius augur,
Hoc erat, hoc, votis, inquit, quod sæpe petivi.

Accipio agnoscoque Deos. ---

ita transtulit G. Douglas episcopus Dunk.

--- Tolumnius the wycht,
That was ane spaman and divinour
he;

Za, this was it, za, this was it,
quod he,

Dubilk oft I weskyt, and desyrit by
and by:

Thys gude takin I ressabe and rati-
fye,

And knawis the Goddis favour in
our supple. 417, 25.

Illud quoque Virg. *Æn.* I, 396; "Ni frustra au-
gurium vani docuere parentes", sic vertit idem;
Les than my parentis taucht me spay-
ing craft fals. 25, 14. Illud adhuc *Æn.* III,
365.

--- Harpyia Celæno

Prodigium canit & tristes denuntiat iras,
ita reddit idem episc. Dunk.

--- the harpie Celæno
Spais unto us ane ferefull takin of
wo,

Ane vengeance from the goddis pro-
nouncis sche. 80, 25.

Ejusdem denique Poetæ principis locum *Æn.*
II, 246;

Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris
Ora, Dei jussu, non unquam credita Teu-
cris.

ita transtulit Scotice idem episc.

Cassandra than the fatis tocum
taulde plane,

Bot by command of Phebus all was
in baue,

For thoch scho spayit the soith, and
made no bourd,

Duhat eber scho said, Trajanis tro-
wit not ane wourd. 47, 4.

D. spaar est Vaticinari, divinare, hariolari. spaa-
mand, Vates, divinus. spaaquinde, Fatidica. spaa-
dom, Vaticinium, divinatio, augurium. spaa-
dome bøger, spaabøger, Fatidici libri. Circum-
spicienti verò quid de origine D. spaar & Scot.
spaman statuendum sit, proximum videbatur
ad ea recurrere, quæ se mihi olim in Run. le-
xico sparsim obtulerant. ИВА, Vaticinium. ИВА
ІА ИВАРН ПІАА, "Vaticinium est sapientis
"divinatio". ПАРИВААА, "Vates prædicens
"futura". ПІПІА ИВААА, "Qui ventos præ-
"dicere potest". ИВАРД, Sapiens, præcius.
Hoc cognomine usi sunt multi viri sapientes. Ex
his igitur edoctus Cimbros veteres suum ИВААА,
Vates, per contractionem fecisse ex ИВАРД,
Sapiens, quoniam Vatribus primam sapientiæ fa-
mam competere putabant; porro quoque inci-
dit suspicio Alamannos inde mutuatos suum spa-

S P.

her, Sapiens, & spahida, Sapiencia: atque ad-
ed quoque Theophrastum Paracelsum, celebrem
obscure artis mystagogum, Chymicos vocabulo
Alamannico nuncupasse Spagiros, i. e. sapien-
tes. V. quæ diximus in *Alchymie*. [Suecis iti-
dem Divinatores appellantur spāman, & Divi-
natio spadom. quæ ad eandem originem refe-
renda sunt. L.]

SPAN, Spithama, dodrans, palmus major. in-
tervallum inter pollicem & minimum digitum
diductos; estque duodenum digitorum, sive pal-
morum trium. A.S. rpan. rponn. It. spanna. G.
espan. D. spand. B. span. [Isl. span + spon.
Su. span. Fr. span, spanna.] M. Calaubonus pe-
tita vult ex σπιθαμή, Spithama. V. eum p. 337
opusculi de Vet. ling. Angl. Sed omnino viden-
tur promanasse ex Teut. spannen, Tendere,
extendere. Prorsus ut σπιθαμή Eustathio dicitur
πρὸς τὸ δαμνὸν σπίζεσθαι τὰς δακτύλους τοῦ ἱερὸς
δαί. Ipsum verò spannen affine est Gr. σπᾶν,
Trahere: quod attrahendo res extendantur. V.
quoque Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 17. in Span-
num. [Teut. spannen est ab A.S. rpannan.
Isl. spanna, Extendere, distendere. & secunda-
rio sensu Spithamā metiri, ut Hiccesio observa-
tum. L.]

SPANGLE, Bractea. B. spange, spengel. D.
spang est Bulla. spangebelse, Cestus. spangema-
gere, Fibularius. spang udi quindiffaabe, Spinther,
Isl. spaung est Lamina. speingur, spaanger, La-
minæ. Videntur ejusdem originis cum spoom,
Cochlear. Spange Germanis est Fibula, à
σφιγξ, Constringere. Ita Martin. in Spanga.

SPANIEL, Hispaniolus, canis odoris generis
Hispanici. unde It. can di Spagna nuncupatur.
G. espagneul. Belgis corruptius aliquantò spil-
gioen, q. d. spangioen. V. Menag. in Epaigneul.

SPANN, Tendere, extendere. Fortasse à σπᾶν,
Trahere; quod attrahendo res extendantur. [Vi-
de Span, Spithama.]

SPAN-NEW, Novus, recens. Chauc.

This tale was aye spannew to be-
ginne,

Til that the night departed hem a-
twinne. Tr. lib. III, 1671.

Modus loquendi petitus est ab arte fullonum
pannos in machinā quadam explicantium, disten-
dentium, lævigantium. Belgis pari ferè meta-
phorā brandniew vel bierniew est Recens,
quasi dicas, Nuperrimè ab officinā profectum,
à follibus ærariæque fornace etiamnum calens.
bierniew geld, Nummus asper, recenter cufus
& signatus; Kilian. [Spick and span new, Recen-
tissimus. q. d. jam nunc de clavis uncatis, qui-
bus in ligneam compagem pannus figitur, de-
tractum. nam spick esse σπικεσθαι à speak di-
xerim. Nota insuper Recens ab Islandis spanyr
dici. L.]

SPARE, Parcere. A.S. rpanan. Al. sparen. G.
espargner. It. sparagnare. D. spare. [Su & Isl.
spara.] B. spaeren. Andr. Helvigijs derivat
ab illo σπαρνός, quod idem est cum σπᾶνός & σπᾶ-
νός, Rarus, infrequens.

SPARHAWK, Accipiter fringillarius, nifus. A.S.
rpear-

ſpeaphapoc. Al. *ſperwere.* G. *eſſervier.* It. *ſparbiere, ſparaviere.* D. *ſpurhög.* B. *ſparwer, ſperwer.* Infimæ Latinitatis ſcriptoribus Sparvarius nuncupabatur. Ac putant plerique avi prædatrici nomen inditum ἀπὸ τῆς σπαρσίας, Laniare, dilacerare. *σπερχνός*, adhæc Heſychio eſt ἰδιόειρος. Quæ origination, ut ut fortaffe locum habere poſſit in Teut. Italicæque denominatione, manifeſtum tamen eſt Anglis, A.Saxonibus ac Danis quoque hoc genus Accipitris voce compoſitū dictum, quodd infectetur paſſerculos ac minores aves Anglis communiter *ſparrows*, ac & D. *ſpurre* dictas.

SPARK, Scintilla. A.S. *ſpeapca.* B. *ſparke, ſpaerke, ſperke.* Videntur eſſe à *σπέρχω*, Urgeo, premo, feſtinanter propello; quodd ſcintillas materiæ inflammatae candentiſque ferri concita quædam vis ejeſtare ac propellere videatur. Niſi fortè malis deducere à *σπείρω*, Vibro, tremo, palpiſco; ob tremulum illum breviffimæ lucis fulgorem, qui ſcintillas in altum evolantes aliquouſque proſequitur. Ab hac non ingrata igneæ lucis ſpecie, quâ hominum oculos trahunt ſcintillæ, Anglis quoque *a fine ſpark*, per metaphoram dicitur Puer animi ardentis & emicantibus undique ingenii ſcintillis præter cæteros conſpicuus. Notabile ſimilis metaphoræ exemplum habent noſtra ad Keronem annotata in Sagacitate.

SPARK, Puer inſigni præditus alacritate & in quo frequentes promptiffimi ingenii ſcintillæ emicant. De vocabuli origine hæc habet M. Caſaubon. p. 350 de Vet. ling. Angl. “*σπέρχω*, “*σπέρχω*, Urgeo, feſtino, propero. *σπερχνός*, Feſtinans, pernix, ſtudioſus, ſedulo incumbens “alicui rei. Neſcio an hinc *ſpark* dicatur Anglis Puer inſignioris agilitatis atque alacritatis, “an potiùs per metaphoram tranſierit vox in “hanc ſignificationem à *ſpark*, Scintilla”. [quod vide.]

SPARR, Sudes, pertica, longurius. D. *ſparre.* B. *ſparre, ſperre.* [Su. *ſparra.* It. *ſbarra.*] Derivant ex *σπαρρώω*, Dilacero; quodd ejusmodi longurii ſive oblongæ perticæ à reliquo arboris trunco veluti dilaceratae atque avulſæ videantur. Plura habent annot. noſtra ad gl. D, 29. in Tigna, *ſparren.* Quoniam verò tenuioris fortis homines ædium ſuarum fores iſtiusmodi perticis interiùs olim firmabant, hinc factum arbitror ut *ſparr* idem olim fuerit quod *barr*, Obex, vectis. unde gloſſatori Cot. Matth. VI, 6 *geſparrpado* tupe exp. Claſſo oſtio. Oſtrido quoque lib. Primo, c. 5, v. 63 *intſperran* eſt Aperire. Hymn. XXI, 6 *intſperranti* uunigartun, Reſerans paradifum. Winsbekio denique § 68, verſpart, Occluſus. Immo Sicambris etiamnum *ſperreling* vel *ſperling* eſt Peſſulus, obex, repagulum. Huc etiam faciunt quæ annoravit Menagius in *Bacler*. [ac priſcam verborum vetuſtatem demonſtrant Arm. *ſparla* & Hib. *ſparra*, Obdere, claudere. L.]

SPARROW, Paſſer. Goth. *SPARKVA.* A.S. *ſpeapa. ſpeappa.* [Su. *ſparf.*] Al. *ſparo.* D. *ſpurre.* Sicambris *ſperling.* Obſerva interim non Paſſerem tantum, ſed aliam quamvis mino-

rem avem denotaffe Ælfr. gl. p. 11; Paſſer, *ſpeappa* oððe lytel fugel. *σπαρσίον* Heſychio eſt ὄρνις ἡμφοτέρωθεν ἰσχυρὰ ἐν τοῖς οἰσίν. Ab Æolico igitur *σπαρσί* pro *ſparſi* eſt *SPARKVA* &c. Quin & inde Lat. Paſſer derivant. V. Voſſii etym. in Paſſer.

SPARTH, a double axe, Bipennis. *He hath a ſparth of twenty pound of weight;* Kn. T. 1762. Appoſitè J. Bromton Chronici ſui columnâ 1075; “Hibernici ſecurim, i. *ſparthe* “in manu quaſi pro baculo bajulant, quâ ſibi “confidentes præoccupant”. [Skinnero placuit derivare à Lat. *Sparum.* L.]

SPATIATE, Spatiari, ambulare. It. *ſpaſſare.* H. *ſpaſciar ſe.* D. *ſpatzere.* B. *ſpatieren.* Spatiari, inquit Scaliger commentario in Elegiam de obitu Mæcenatis, propriè eſt In ſtadio currere & ſpatium ſuum finire. nam τὸ στάδιον Æoles vocabant *σπίδιον*. atque inde Latini, qui Æolicam ſequuntur dialectum, fecerunt ſuum *Spatium*.

SPATT, [SPATTLE,] Spatha, ſpathula. Inſtrumentum, quo chirurgi & pharmacopœi utuntur. B. *ſpatel.* M. Caſaubonus derivat à *σπάτω*, Rudes, rudicula. Inde quoque Gallis dicitur *eſpatule.* It. *ſpatula.* H. *eſpatula.*

SPATTER, Collutulare, luto adſpergere vel conſpurcare. inde verbale *beſpatt*, Collutulatus. De origine verbi hæc habet M. Caſaubonus p. 337 libri de Vet. ling. Anglicâ: “*σπαρδάω* & “*σπαρτάω* inter alia ſignificat *σκορπίζω*, Spargo, “diſſipo: unde & *to ſpatter* ductum poſſit “deri: cæterum ego potiùs ortum crediderim “ex *σπαρτάω*, quod ὕψος διαχέωμεν, Liquidum ex- “crementum exponitur, atque ἐπὶ διαφόροις à me- “dicis uſurpari notatur”. [Malim cum Skinnero referre ad A.S. *ſpatl.* Sputum. *ſpætan.* Spuerre. quæ vide in *Spew*, Vomere. L.]

SPAVED, Caſtratus. Valde affine eſt C.B. diſpaidd, Spado, caſtratus. & diſpaddu, Caſtrare. ſed hæc ipſa magnam habent affinitatem cum Gr. *σπάδων*, Spado, cui teſticuli ſunt evulſi, vel cui convulſus eſt nervus genitale membrum erigens. A.S. R, 2; Spadatus † eunuchizatus, be-lynoð.

[*SPAUL*, Conſpuere. Ortum traxiſſe videtur à *Spew*, q. v. L.]

SPAWN of fiſh, Sperma piſcium. [A.B. *ſpene, ſpenne, ſponne, ſpinne*, Succus, ſuctus, lac muliebre, à ſimilitudine lactis. A.S. *ſpana.* B. *ſpone*, [Al. *ſpune*, Ill. *ſpen*,] Papilla, mamma, uber. Piſcium namque maſculorum sperma lacti plerumque ſimillimum. Skin.]

[*SPAY*, Caſtrare. propriè de feminâ uſurpatur. ab Arm. *ſpaza*, Caſtrare. *ſpaz* eſt Spado. Gr. *σπάδων*. L.]

SPEAK, Loqui. A.S. *ſpecan. ſpnecan. ſpneocan.* Al. *ſprechan. ſprichan.* B. *ſpreken.* [Su. *ſpraka.*] [Videtur autem A.S. *ſpecan* quàm proximè accedere ad *φάσκω*, Loqui: nihil enim facilius quàm ut (o tantummodo tranſpoſito) ex *φάσκω* fieret *σφάσκω*, atque inde *ſpecan*. Niſi fortè malis deductum à Cim. *IBIFI*, Sapiencia; quoniam “Oratio vultus animi eſt”, ut loquitur Sen. epiſt. CXV. “Profert enim mores plerumque oratio, ut ait Quintil. Orat inſt. XI, 1. & “animi

"animi secreta detegit". Huc etiam facit illud P. Syri in Trochaicis; "Sermo animi est imago: qualis vir, & oratio est".] V. Ker. in Loqui.

SPEAR, Lancea, hasta. Cim. ИВІАД. Cym. yspēr. A.S. rpepe. Al. spere. B. speer, spere. De origine vocabuli v. etymologos Latinos in Sparum. V. quoque Spelm. gl. archaiol. in Sparro.

[SPECHT, Picus. Al. gl. D, 4. Picus, specht. Merops, grüne specht. Merops, een groen specht vogel; Auctor gemmæ. Picus een specht; Idem. Vide Shoveler. L.]

SPECK in the face, Macula in vultu, lentigo. --- Speckle, Maculare. speckled, Variegatus, discoloribus maculis distinctus. B. spickelen est Variegare, versicoloribus maculis inficere. Referunt, Stantummodò præfixo, Gr. ποικίλον, Variegare. A.Saxonibus interim rpecca dicebatur Macula, [& rpeccaaz. Maculosus. Alamannis specca idem denotabat. L.]

SPECTACLE Chaucero est Specillum, conspici-
cilium.

Robert Spectacle is, as thinketh me,
Through which one may his very
frendes se. W.B. 1203.

Nicotus hæc senilium oculorum subsidia Gallis putat besyde vel becycles dicta, quasi becycles: à duobus circulis vitreis veluti lunulis. unde quoque vulgo vocantur lunettes. D. & Belgis hujusmodi Conspicillum nuncupatur brill. cujus denominationis rationem reddit hoc nostrum etymologicum in Beril, Beryllus.

SPECULATE. Speculari est ab antiquo Spece-
re, quod nunc tantum remanet in compositis ac derivatis. Verbum interim ipsum est militare: nam agrestes olim Latini prælia initari, positos plerumque infidiis, aut è specubus contempla-
bantur, aut supra specus ipsos edito saxo stantes observabant procul quid rerum gererent hostes. Jul. Slaliger c.86 de Causis LL.

SPEED, Festinare. Speed, Festinatio, accele-
ratio. B. spoeden est Festinare. Spoed, Festi-
natio. Manifestè præ se ferunt Græca σπείδω,
& σπουδή. Quoniam verò quàm celerrimè voti
sui compotes facti, judicantur Prosperè rem ges-
sisse; hinc Angl. speed & B. spoed ad Felicem
quoque rerum agendarum successum translata
sunt: atque adeò ipsis quoque A.Saxonibus hac
loquendi formâ rpeba dicuntur Prospera. rpeb.
Felix rerum proventus, opes, [successus.] rpebig.
Dives, &c. --- Speed well or ill, Benè vel malè
rem gerere, uti fortunâ prosperâ vel adversâ.
M. Casaubonus p.339 de Vet. ling. Angl. refert
hoc verbum ad σπείδω, Libo, sacrifico: quoniam
veteres nihil ferè, quod alicujus esset momenti,
aggrediebantur, quin Deos aliquo prius sacrifi-
cio placassent, ut feliciter evenirent, quæ animo
agitabant. Ex simili ratione Litare & Auspica-
ri Latinis, aliâque apud alios haud pauca. Le-
ctorem interim hoc in loco præmonendum pu-
tavit idem Casaubonus pro σπείδω olim dixisse
σπείδω, unde remansit Fut. σπείσω, &c. Quo-
modo verò pro σπείδω primitivo factum fuerit σπεί-
δω, fusè docet Etymologicum in ἀργαῖον & ὀψαργαῖον.

[A.Saxonibus rpeb est Opes, facultas, proveni-
tus, successus. rpeban. Florere, prosperare, suc-
cedere. unde Speed. L.]

[SPEER, Magnus clavus ferreus. V. Spike.
L.]

[SPEELK, Fascia. A.Bor. B. spalkke. A.S.rpelc.
Past. XVII, 9. ðæt rceap ðat þær rpancfo-
pab þær. ne rpilcte ge ðæt. i. exponente Fr.
Junio, "Ovem, cujus crus fractum erat, non al-
ligastis. Nicholson". Ab eodem fonte defluxit
B. spalcken, Tendere, fulcire. L.]

SPELL, Colligere & coagmentare literas. B.
spellen. Puto factum ex Teut. spelen, Lu-
dere; quò teneriori ætatulæ primi rudimenti
labores grato ludendi obtentu commendarentur.
Ipsam videlicet Scholam ob id ipsum quoque Lu-
dum dixit antiquitas. Quum tamen spellen
Belgis propriè denotet Aciculis diversas res jun-
gere, videri quoque potest hoc verbum per me-
taphoram deflexum ad illam acceptionem Or-
dinandi colligendique syllabarum literas. Pue-
rulos enim à primorum statim elementorum cog-
nitione ad colligendas componendâque literas
traducturi, non videbantur sibi levibus parvu-
lorum animis commodius quod agendum erat
posse insinuare, quàm si hoc loquendi modo ad-
monerent literas in unum comportandas conne-
ctendâque, haud aliter ac, ludo sibi familiari,
res disjectas congerere atque aciculis connectere
amant. His quàm simillima habet Quintil. O-
rat. instit. libro Primo, c. 1.

SPELL, Narratio. Vocabulum olim usitatissi-
mum: nunc in quibusdam compositis remansit,
præcipuè tamen in Gospel, Evangelium, q. v.
Atque adeò ipsum quoque verbum spellen
Chaucerus jam olim de narratione evangelicâ
usurpavit:

In any boke also where can ye finde,
That of the werkes of deth or of
life,

Of Jesu spelleth or maketh any
minde,

That women him forsoke for wo or
strife,

Where was there any wight so eu-
tentise

Abouten hym as woman? probed
none,

The Apostoles him forsoken eberiche
one. Cup. v. 421.

[Gothis SMALAN est Narrare. A.Saxonibus
rpellian. Olim tamen videtur verbum de mysti-
cis oraculorum prædictionibus præcipuè intelle-
ctum: unde Belgis etiamnum hodie boorspel-
len est Explanare, declarare, vatis instar prædi-
cere atque præmonere. Ita dicunt, ieman iet
boorspellen, "Alicui aliquid denunciare, prædi-
cere". ik had het hem boorgespelt, Futu-
rum prædixeram". Originem interim hujus
rpellian non malè fortasse referamus ad σπείδω,
Sibyllarum instar oracula fundere; juxta illud
Juvenalis, "Credite me vobis folium narrare Si-
byllæ". E gl. Lipsii in spel, Fabulatio. L.]

[SPELL, Carmen magicum, A.Saxonibus eodem
sensu rpell usurpasse ostendunt hæc verba Boeth.
para-

paraphrasios p. 115; Da ongunnon leare men
pyncan spell. 7 rædon þ hio ræolde mid hipe
ðrýcnæft. þa men forþnebba 7 peoppan hi an
pilde deopa lic. 7 riððan rlean. Refer ad *Spell*,
Narratio. L.]

[SPELL, Vox nautica. Sic, inquit Skinnerus,
appellatur Vices, *the turn*, laborandi in nave.
non à G. *espaule*, Humerus, ut conjectat vir do-
ctus; sed ab A.S. *rpelan*. Vices alicujus obire.
L.]

SPELT, Ador, far, zea. G. *speltre*, *espeautre*.
It. & H. *spelta*. B. *spelte*. [Putant esse à Teut.
spalten, Diffindere, ob geminos utriculos. Mar-
tin. in Zea. Ekkehardus Junior de Casibus mona-
sterii S. Galli, c. 16; "Universæ familiæ præ-
bendariis, id est centum septuaginta viris, cum
"nunquam ante se nisi avenâ pascerentur, pura
"de speltâ dederat grana". ubi Goldastus: Spel-
ta, Latinis Far, Græcis ζία. D. Halicarnassæus
lib. II; τὸ φαῖρὸς, ὃ καλεῖται ἡμεῖς ζία. Quicum
consentit Asclepiades medicus apud Galenum κα-
τὰ τὸ πρῶτον lib. 9, φάρεα, inquit, ὃ καλεῖται ζία, ἀλη-
θιστά. ubi insuper Galliæ proprium frumenti
genus asserit. Et D. Hieronymus in cap. 4 E-
zechielis; "ζία vel ζιαν nos vel Far, vel genti-
"li Italiæ Pannoniæque sermone spicam spel-
"tâque dicimus". Rectè gentili: nam perdu-
rat nomen adhuc apud Germanos & Pannonios
speltz, Italos atque Hispanos *spelta*. Q. Sora-
nus epistolâ ad Cleopatram; "Pane levi factò
"de speltâ". &c. Ex annot. ad gl. D, 10. in
Spelta, spelzr.]

[SPENCE, Penuarium. B. *spende*, *spinde*.
G. *despence*. It. *dispensa*. H. *despenfa*. à Dispen-
fare & Dispendere. Hinc vetus *Spencer*, Dispen-
sator. L.]

SPEND, Erogare, expendere, consumere. A.S.
arpenban. Al. spenten. G. *despendre*. It. *spen-
dere*. H. *despender*. B. *spenden*. Videntur re-
spondere Gr. σπένδειν, Libare, fundere, adolere
aliquid Deo. ut rpenban primò intellectum sit
de iis rebus, quæ Deo offeruntur atque in pios
usus erogantur; postea verò translatum sit ver-
bum ad quasvis alias erogationes. Plura habet
M. Casaubonus p. 339 de vet. Ling. Angl.

SPERAGE, Alparagus, corruda. G. *esparage*,
asperage. It. *sparago*. H. *esparrago*. D. *spargress*.
[Su. *sparis*.] B. *asparagus*, *asperges*, *spa-
ragus*, *spargel*, *spergel*. De vocabuli origi-
ne hæc habet If. Casaubonus animadversionibus
in Tranquilli Julium, c. 53. "Varro Virgulâ
"divinâ Sparagos pro Asparagis dixit: Oleum
"in lucubrationem servavimus, quod in spara-
"gos totum legitime vertamus. Sic enim in
"Nonii codicibus scribitur locus ille. recte. ne-
"que assentiendum aliter pronuntiantibus. σπάρ-
"γος itaque pro ἀσπάργω dixit vir undecun-
"que doctissimus; ut σάχως, ἄσαχως & à verbo
"σπάω deducta, σπάλαδος, ἀσπάλαδος, σπάλαξ, ἀσπά-
"λαξ. inde & σπάργος secundum quosdam; quia
"trahendi vim habet, ventrem molliens, atque
"urinam ciens". Hæc Casaubon.

[STERE G. Dougl. 20, 5. Editor pro *sphere*
dictum vult. à Lat. Sphæra, quod, inclinante
Romano imperio, scribebant Spera. Rectè for-

tasse. At *ἀσπίς* tamen ab Hib. *speir*, quod *Æ-*
therem seu coelum expansum designat. L.]

SPERE, Inquirere, investigare, interrogare.
Speris the cause, asketh the cause, Ch. Cr.
272. A.S. *rpýrian* est Investigare. in Al. gl. C,
17 Sciscitatur exponitur fraget. spirit. Runicum
lexicon *IBNR* exponit Interrogatio. *IBNRH*
quoque idem lexicon exponit Interrogavit, in
IBH *IBH* *IBH*. Ill. *spir* est Interrogo. *spur-*
de, Interrogavi. *spurull*, Avidus quærendi. D.
spørger est Inquirere, interrogo. [Su. *spora*. A.S.
rpðr sunt Vestigiorum notæ. D. & Ill. *spor* est
Vestigium. Belgis *spore*, *spour*. *sporen*,
speuren, *bespeuren*, Investigare. Horum
nihil non affine est Gr. σφύρον, Malleolus pedis.
Immo & Pes totus: nam ita vocem hanc acci-
pit H. Stephanus in verbis Oppiani III de Venat.
v. 143, ubi Urfis tribuitur ὀμμε δόν, σφύρον ὀμ-
περ, δῖμος ὑδρὸς φέρων, "Oculus acer, pes cele-
"rior, corpus lato capite præditum". E Kero-
ne in Vestigiis, sporum.]

STERLING vel *Spirling* quibusdam Anglis di-
citur idem ille pisciculus, qui Belgis vocatur
spiering vel *spierling*. *Esperlan. poisson ainsi
appelé à cause de sa blancheur & nettete, sem-
blable à celle d'une perle*. ita Menagius. Vulgo
Anglis hodie *Smelt* vocatur, ob odorem. Cot.
gl. paginâ 161 Sardinus exponitur *smelt*.

SPERM, Semen. σπέρμα. Ch. *begotten of
manne sperm unclene*. Mo. T.

SPEW, *spue*, *spit*, Spuere, exspuere, vomere.
Goth. *SPÉIVAN*. A.S. *rpipan*. *rpætan*. *rpæt-*
tan. *rpittan*. Al. *spiuuan*. *spittan*. It. *sputac-*
ciare. D. *spye*, *spytte*. [Ill. *spya*. Su. *spj*.] B.
spouwen, *spuwen*, *spiien*, *spiigen*, *spitten*.
Quidam deduxerunt ab illo σπένω, quod Hely-
chio exp. ἐκχύνω, Effundere. Mihi tamen om-
nia, præfixo primùm S, per usitatissimam litera-
rum transpositionem videntur facta ex πένω,
Spuere. Minimè interim hoc in loco præter-
eundum, quod Helychio ψύπει exp. πένω & ψύ-
πιν, πένωλον.

SPICES, Aromata. *Spicerie, a box to keep spi-
ces or medicines in*, Narthecium. Ipsa verò A-
romata Belgis vocantur *speterien*. D. *spedzeri*.
G. *espices*. It. *spetiaria*, *spetie*. H. *especiaria*. A-
romata nempe, speciebus suis distincta, Species
dicebant posterioris ævi scriptores. Utitur Ma-
crobius Saturn. VII, 8. V. quoque Menagium in
Espices. Maximè tamen consule Vossii librum
VI de Vit. ferm. -- Videntur esse ex Spicâ. un-
de quoque, Galeno teste, Spicatum unguentum
Romæ dicebatur unguentum ex spicâ nardi con-
fectum. V. Cl. Salm. Plin. exerc. p. 1050.

SPIDER, Araneus. Putatur dictus à σπίζω, Ex-
tendere, expandere; quod telam suam mirabili
artificio extendat expandatque. Aliis *spider* vi-
detur dici quasi *spinder* vel *spinner*; ut Belgis
dicitur *spinne*, à *spinnen*, Nere. [& Suecis
spinnel, à *spinna*. L.]

SPIE, Speculator, explorator. G. *espion*. H.
espia. It. *spia*, *spione*. D. *spiedere*. B. *spiede*,
spie, *spie*. [Su. *spion*. C.B. *spio*.] V. quæ de
hac voce attulimus ad gl. B, 16. in Explorato-
res, spihara.

SPIGGAT, *spie-gate*, Epistomium. B. *spie* vel *spite* est Affula inspicata, i. in acumen tenuata adinstar aristæ.

[**SPIGURNEL** sic olim appellabatur Is, qui Regis brevia sigillavit. Nomen accepisse putatur à Galfrido de Spigurnel, ed quod primus fortasse munus istud administravit. L.]

[**SPIKE**, Clavus in acumen tenuatus. B. *spie*, *spicker*. Su. *spit*. Hib. *speice*. Huc pertinet Nautarum *speek*, Clavus trabalis. Consona sunt Lat. Spica. L.]

SPIKE-NARD, Nardus, spica nardi. B. *spike-nard*. G. *aspic d'outre mer*. Græcis *νάρις*, *ναρδάριον*. Hebr. *נָרְד*.

SPILL, Consumere, disperdere. A.S. *rpillan*. Al. *spildan*. G. *gaspiller*. D. *spilde*. B. *spillen*. V. ann. ad gl. B, 17. in Expensum est, kispildit uuard. [Suecis & Islandis *spilla* est Fundere, effundere. quam primam verbi significationem fuisse cenfeo. L.]

SPILL, v. *Spindle*.

SPINAGE, Teuthomalache. G. *espinars*. It. *spinaccia*. B. *spinagie*. Omnia sunt corrupta ex *σπινάχης*, quomodo olus hoc vocatur Architre-nio Adriopolitano. Spinachia nostra videtur veteribus fuisse ignota, inquit Vossius de Orig. & progr. Idololatriæ libro V, c. 12: verisimile autem est ita dictam à seminis spinis atque aculeis.

SPINDLE, Fusus. A.S. *rpini*. [Su. *spinnel*.] Al. *spille*. B. *spille*. Manifestè sunt ex *σπίνδυλος*, Vertibulum, verticillum: est enim Verticillum nihil aliud quàm instrumentum illud & quasi pondusculum, quod nentes feminæ addunt imæ parti fusorum, ut eos facilius contorqueant. Hinc veteribus B. *ſweerdmagen* dicebantur, familiæ alicui per virilem cognationem annexi; *spillemagen* verò, per femineam: nam viro-rum est, enses; feminarum autem, fusos tra-ctare.

SPINN, Nere. Gothis, A.S. & Francis spin-nan est Nere. [Su. & Isl. *spinna*.] D. *spinde*. B. *spinnen*. Puto ex *spindle*, *spinl*, quod proximè præcessit, olim fuisse verbum *spindle*, tum *spinle*, ac postea *spinn*.

SPIRE, Pyramis. [It. *spira*. Su. *spira*.] Danis fortasse, ob quandam similitudinem, *spit* dici-tur Petasus.

SPIRIT, Spiritus. De origine vocis vide Vos-sii etym. in Spiro.

SPIRLING, v. *Sperling*, Apua, cobites.

SPIT, [Su. *spotta*.] v. *Spew*, Spuere.

SPITE, *despite*, Indignatio, livor, despectus. G. *despit*. It. *despetto*. H. *despecbo*. Quæ manifestè desumpta sunt à Despectus. B. interim *spit*, Anglico *spite* ad amussim respondens, aut nuperum esse oportet atque ab Angl. Gallicove mutuatum; aut si merè Teutonicum esse con-tendamus, necesse erit statuamus desumptum ex Teut. *spitten*, Spuere, despuere: ut *spit* pro-priè sit Dedignatio & contemptus rei, ad cujus mentionem fastidiosè despuimus. Ad hanc origi-nationem alludit illud episcopi Dunkel. *ſpitte for despite*, in Præfatione translationis Virgi-lianæ.

SPITT, Veru. A.S. *rpitu*. Al. *spez*. It. *spidone*, *spedo*. B. *spit*, *spet*. Videntur esse à *spits*, Acies. V. quæ ad Willer. pag. 69 annot. de Theor. spiz. [Su. *spett*. *spioot* Islandis est Hasta, quæ fortassis primaria fuerit vocabuli sig-nificatio. L.]

SPITTLE, Hospitale, valetudinarium. It. *spe-dale*. Manifestè corrupta sunt ex Hospitale. Un-de quoque D. *spedalsst* huus est Hierocomium. *spedalsst*, Leprosus. *spedalsst siuge*, Lepra. Om-nino interim v. Voss. lib. Primo de Vit. ferm. c. 33.

[**SPLASH**, Aquâ, luto aspergere. Su. *plaska* idem. L.]

SPLENTS or *Splinters of wood*, Affulæ, frag-mina ligni aculeata. B. *splenters*, *splinters*. Sicambris *spletters*. Sunt à *spletten*, *split-ten*, Findere, diffindere, rimis fatiscere, dehisce-re. Danis quoque *spinde* sunt Segmina ligni. *spinde en dør*, Fores affulatim comminuere. Ab eodem *spletten* Anglis quoque *to spleet a fish* est Exdorsuare piscem. [Sueci dicunt *spinta*. Omnia, credo, ab Isl. *splitin*, Dilaceratus. L.]

[**SPLICE**, Vox nautica. à B. *spiffen*, Ru-dentum partes extremas sine nodo conjungere, quod Suecis est *spisza*. L.]

[**SPLIT**, Diffindere. Vide *Splents*. L.]

SPOAKES, Ungulæ avium. J. Davies deri-vat à Cym. *yspagau*, Armi, brachia, ungu-læ a-vium.

SPOIL, Corrumperè: videri potest desum-ptum ex *σπῆλαιν*, Maculare, labem contrahere. [Ejusdem familiæ est ac *spill*, q. v. L.]

SPOIL, Spoliare. Cym. *yspailio*. G. *despoul-ler*. It. *spogliare*. H. *despojar*. Quidam Lat. Spo-lio derivârunt ex *σπυλάω* vel *σπυλεύω*, Deprædor, expilo. mutato *σ* in P, sicuti factum in *λύκος*, Lupus. Alii tamen viri longè doctissimi dedu-xerunt ab *Æol*. *σπῆλη* pro *σολή*, Stola, vestis: ut Spoliare nihil aliud sit, quàm *σπῆλῶ* five Ami-ctum alicui eripere. Vide *Robb*, Furari.

STOKES of a wheel, Radii rotæ. [It. *spighe della rota*.] A.S. *rpacan*. Al. *speichen*. B. *spee-ken*, *rad-speecken*.

STOND, Sponda, lateralis lecti structura. It. *sponda*. B. *sponde*. Ponitur & pro ipso Lecto, maximè tamen Geniali lecto five Thalamo: ut sit à *σπινδή*, Fœdus. Aliter Martinius, quem v. in Sponda. Huc interim facit illud gl. R, 66; Thorus genialis, *brýðbed*. Pluteus, *bræðerþe-bedder* inneþarþ. Sponda, *uthealf ðær be-bedder*: V. quoque etym. Vossii in Sponda, quæ est Lecti pars exterior: sicuti Pluteus est inte-rior pars.

[**SPONE** Chauceri Kn. T. 1748. lucem for-tasse accipiet ex A.S. *rpennar*. quod gl. Cott. 85 exponitur Fibras. vel ex *rpenn*. Affula, a *splin-ter*. L.]

SPONGE, *spunge*, Spongia. A.S. *rpinc*. *rpýng*. *rpong*. Al. *spung*. G. *esponge*. It. *spongia*. H. *esponja*. Cym. *ysbwng*. B. *spongie*. Gr. *σπόνγη*, *σπογγία* vel *σπογγίον* est Spongia.

[**SPOOL**, Fusus. B. *spoele*. It. *spola*. Su. *spole*. Isl. *spola*. Hinc *the spooling-wheel*, B. *spoel-wiel*, Su. *spol-hjul*. Figuratè fortasse di-citur

etur à materiâ, ex quâ fit. nam vett. Germanis, Kiliano teste, **spoete** est Canna, arundo. L.]

SPOON, Cochleare. Vett. quoque B. **spætt** dicebatur. Isl. **spoonn**. Pertinet ad originem vocabuli, quodd rpon A.Saxonibus olim denotabat Rude cuiusvis ligni segmentum. D. **spone**. B. **spæn**. Cochleari verd inde nomen dedit Antiquitas, quodd quaecunq; ligni segmentum leviter excavatum cochlearis usum præbuerit simpliciore adhuc seculo atque inculto. Unde **rticcan** sunt Cochlearia Herb. XVIII, 4. Ipse quoque in illo tractu Hollandiæ, ubi cespites bituminosos ad focum effodiunt, incidi in aliquot familias, quibus Cochlear quotidiano sermone **gaepstock** dicebatur.

SPORT, Ludus, jocus. Nescio an vocabulum olim primâ suâ significatione acceptum sit de isthoc ænigmaticarum quæstionum ludo, quo mutuo se in conviviorum festivitibus exercebant exhilarabantque antiqui. nam istiusmodi **Griphus** vel ænigma Danis etiamnum dicitur **spørsmål**, q. d. Jocularis vel jocosus sermo. Al. glossariò B, 51. **spurt** est Stadium. Confer cum illo gl. E, 2; Stadium, ubi jocus agitur. & ejusdem gl. pag. 6; Ad stadium, ad locum certaminis. [Hiccius fortasse rem acu tetigit, cum derivaverit ab Isl. **spott**, Ludibrium, quod Belgis, Kiliano teste, non modò Ludibrium, sed & Ludum ipsum denotat. L.]

SPOTT, Labes, macula. D. **spette**. Flandr. **spotte**. Fortasse sunt ab illo **Spatter**, Conspurare, quod fuit pauld ante.

[**SFOURLIT**, Maculatus. G. Dougl. V. **Spurte**. L.]

SPOUSE, Sponsa. G. **espose**. H. **esposa**. It. **sposa**. Sunt à Spondeo; quod ipsum est à **σπνδν**, Libatio: nam sponsiones omnes intercedente olim libatione fanciebantur.

SPOUT, Siphunculus. B. **spat**, **spuyt**. D. **spruder**. Sicambri **sprutte**. Quæ duo postrema liquidò facta sunt ex **spruyten**, Oriri, provenire; quodd ex istiusmodi siphunculo aqua uberimè veluti proveniat. [Vide sequens **Spout** ut & **Sproute**, Germinare.]

SPOUT, to **spoute out water**, Vim exuberantium aquarum exonerare, effundere, ac veluti per siphonem ejaculari. B. **spuyten**. à **σπνν**, est Spuo. atque inde Sputum & Sputare.

Who kepte Jonas in the fishes maw,

Till he was spouted out at Pinebe.

La. 487.

[**SFRAIN**, Membrum distortionem luxare. Corruptum est ex **strain**, q. v. L.]

[**SPRAT**, Sarda. B. & D. **sprot**. Su. **sprott**. L.]

SPRAWL, Membrorum extremitates agitare motu vehementi, more animantium in agone mortis constitutorum. Dani **spradle**. Belgæ **spartelen**, **spertelen**. **σπνρν**, **σπνρν** propriè intelliguntur de motu animalium cum ipsâ morte colluctantium. Homerus cum voce **πνδν**, sæpiùs jungit; quia pedes ultimi ut plurimùm palpitare videntur. De piscibus etiam aliisque, ex

supposito igne in sartagine salientibus, usurpatur. Etymologicum ad pisces & eorum motus propriè pertinere (ut & alterum **σπνρν**) auctor est. Hæc habet M. Casaubonus de Vet. ling. Angl. p. 243. [Extrito N, & transposito R, non incommode deduci potest ab A.S. **rpeapnlan**. quod eodem prorsus modo usurpatur. Sic enim Ælfricus de Siserâ Jaheli occiso. *De ætpropan hipe rpeapnlobe mid fotum. op þ he rponþrepbe rpa mid býrmoplicum deape.* Jud. IV, 21. B. **spertelen**, **spartelen**, Palpitare, agitare manus pedesque, quàm proximè accedunt ad Al. **spratalot**, Palpitat, ut notavit Auctor ad gl. 43. in Palpitat, **zabolot**. L.]

[**SPRAY**, Cremium. V. **Sprigg**. L.]

SPREAD, Expandere, extendere, diffundere. A.S. **rpeeban**. Al. **spreiten**. D. **sprede**. [Su. **sprida**.] B. **spreyden**, **spreyen**. quod postremum, per solam transpositionem literæ e, factum est ex **smigen**, Seminare, spargere, diffundere. unde quoque iisdem B. **sprien** vel **sproeyen** usurpantur pro Minutatim spargere aquam; siquidem locum aliquem leviter irrorantes, videntur eum quasi quibusdam guttulis conferere. Ab hoc denique **sproeyen** Lentigo iisdem Belgis dicitur **sproet**, **sproetel**, **sproetsel**, quodd vultus Lentiginosorum subrufis quibusdam maculis perfusus conspersusque videatur.

[**SPRENK**, **spreyne**, Spargere, conspergere. **Sprant**, **sprent**, **sprint**, **sprened**, **spreyned**, Consperfus. Sunt veteres voculæ. ab A.S. **rppengan** seu potiùs **rppenan**. ut legas Ex. XXIX, 21. *þu rppenrt Aapon 7 hir pear.* "Asperges Aaron & vestes ejus". Hinc **sprinkle**, quod vide. Belgis est **sprengen**. L.]

SPRIGG, Surculus, virgultum. J. Davies derivatum vult à C.B. brig, Ramorum cacumen, q. d. ys brig.

[**SPRIGHT**, Spectrum. C.B. **yspryd**. G. **esprit**. à Lat. Spiritus. L.]

SPRING, Saltare, profilire, oriri. A.S. [**rppingan**.] **arppingan**. **upppingan**. Al. **springan**. D. **springe**. B. **springen**. [Su. **springa**.] Andr. Helvigius derivat à **σπνρν** vel **σπνρν**, Urgere, festinare, & quodam quasi saltu propellere se. [Hinc **Spring**, Fons, scaturigo. B. **sprinck**, **springh**, **spronck**. A.S. **rpping**. hinc & **Spring**, Ver, idèd, verba sunt Skinneri, elegantissimè sic dictum; quia tunc temporis omnia germinant & repullulant. L.]

[**SPRING a mast**, **spring a leak**, locutiones nauticæ, Malum diffindere, rimas agere. ab Isl. **springa**, Rumpere. **spreinger wiined belgena**, "Dirumpet vinum utres"; Mar. II, 22. L.]

[**SPRINGAL**, Chaucero **Springold**, Adolescens. à **spring**, Germinare, q. d. Viri germen seu surculus. Skin.]

SPRINKLE, Conspergere. B. **sprinkelen**, **sprenkelen**, **sprengelen**. Sunt Frequentativa ab illo **sprengen**, quodd & nunc & olim pro Sale conspergere vel Condire accipiebatur. Keronis glossæ; Conspergatur, si kelsprengit. Hinc **gesprenght bleesch** Belgis dicuntur Carnes sale leviter adpersæ. Quoniam verd adpersio talis quibusdam veluti maculis rem conspersam inficit,

S Q.

inficit, *sprenkelen* & *sprinkelen* etiam acceptum pro Variiegare. atque aded Danis quoque *sprinkled* est Guttatus, variegatus. gl. B. 47; *kilpranctemi* cappare, Sparso vellere. [Vide *Sprene*.]

SPROUT, Vernare, pullulare, germinare. Islandis *eg sprett* est Germino. habet *spratt* in Præterito. A.S. *pprýttan*. B. *spruyten*. Fortasse sunt à *pppeban*. Expandere, diffundere; quodd germinantia se quâ quâ versum expandant diffundantque. atque hinc fortè non avarè atque illiberaliter habiti, sed benè pasti ac validi Anglis ab hoc *pprýttan* dicantur *spruze and lustie young fellows*.

SPRUCE, Insignis, elegans. M. Casaubonus derivat à *σπρως*, Eximius, præstans, i. e. qui in suo genere habet aliquid præter cæteros insigne. [Vide proximè præcedens *Sproute*.]

SPUE, v. *Spew*, Spuere.

SPUNGE, v. *Sponge*, Spongia.

[**SPURHUNT**. Canis ita dictus ab A.S. *ppop*. Isl. *spor*, Vestigium. q. d. Canis, qui venando vestigiis prædæ insistit. L.]

SPURLACE. J. Davies deducit ex C.B. *yspur-lath*, Cantheria.

SPURN, Calce ferire, ictu pedis contemptim à se repellere. A.S. *ppopnettan*. [*ppupnan*. Su. *spårna*.] Nescio an sint à *σπέρνω*, quodd Hesy-chio non modò exp. *σπείρειν*, Serere, verum etiam *σπυρῶσαι*, ἀπειλῆν, δάκναι, Irasci, minari, persequi. [Quidni à sequenti *Spurr*? L.]

SPURR, Calcar. A.S. *ppupa*. Al. *spore*. G. *esperon*. It. *sperone*. H. *espuela*. Cym. *espar-dun*. D. B. & Isl. *spore*. [Su. *spora*.] *σπυρῶν* Græcis est Malleolus pedis. *σπυρῶν*, Malleolos pedum ocreis munio vel corrigiâ substringo; solent enim calcaria corrigiis ad malleolos pedum adstringi.

[**SPURT out**, Exilire, profilire. Su. *spritta til*, unde per metathesin fieri videtur. V. *Sproute*, Vernare. L.]

[**SPURTLE**, Aquâ, luto inspergere; inficere. Frequentativum esse videtur *Spurt*. q. v. Huc pertinere crediderim It. *spruzzare*, *spruzzolare*, Aspergere, & Douglassiana *spourtit*, *sprutit* lit Maculatus. & *spurtillis*, Maculæ. quæ tamen satius esse dixeris accire à B. *sproet*, *sproetel*, Lentigo, macula. L.]

[**SPUTTER**, Sputare, præ vehementiâ inter loquendum dimidiata proferre verba. à Su. *spotta*, Spuere. V. *Spit*, & *Spew*. L.]

SQUABLE, Rixari. V. *Scamble*, Apposita certatim atque avidè diripere. [Suecis est *fiåbla*. L.]

[**SQUADRON**, Turma. à G. *squadron*, *esquadron*, *escadron*. It. *squadron*. Omnia à Lat. fonte, q. d. Acies quadrata. Eiusdem tribus sunt Teut. *geschwader*, & [Su. *squadron*.] Skin.]

SQUAMISH, Homo delicati fastidiosique stomachi. V. quæ de hac voce ex sententiâ M. Casauboni diximus in *Qualm*.

[**SQUANDER**, Profundere, prodigere. ab It. *spandere*, G. *espan-dre*. utr. à Lat. Expandere. vel à Teut. *verschwenden*, Dissipare, dilapidare, decoquere, prodigere. Ita Skin. Germ.

S Q.

verschwenden, ut & B. *quisten*, *berquisten*. non incommode deduci possunt à Goth. **WISTGAN. FRAUWISTGAN**. Perdere, perire. L.]

SQUARE, Quadratus. C.B. *yfgwar*. Corn. Celsus & Vegetius maximè commendant Quadrata hominum corpora; quomodo & Suetonius c. 20 tribuit Imperatori Vespasiano statutam Quadratam. Aristoteli Vir bonus ac fortis dicitur *ἀνὴρ τετραγώνος*. Anglis *a square and well-set man*. ita Diomedii tribuit Chaucerus *migh-ty limmes square*. Tr. lib. V, 801. B. *een bierscheutig en welgeset man*. Ad istiusmodi commodam firmi validique hominis statutam respexisse credo Teutonistam, cum Teut. *man* Latine reddit Vir, mas, masculus, cubio-nis. Mira profectò quandoque occurrunt vocabula in sequioris ævi Vocabulariis, ut vocant, ac Glossariis. Atque aded hoc etiam in loco nunquam expedire valuissem, unde nobis boni Fratres in pingui Cœnobiorum otio novam Cubionis vocem procudissent, nisi oportune succurrisset eos hoc nomine designasse Virum verè virum, h. e. Quadratæ staturæ hominem, cubo similem: quandoquidem eidem quoque Teutonistæ suo loco Cubon exp. *vast off stark*. Cubus, *eyn vaste figure in lengden, hoigh-den, ind breyden*. & Cubicus, *eyn vast ge-tal, hebbende bier stemmen. als twymail twe twymail, drymail dry drymail*.

SQUARE, Norma, regula. G. *esquiere*. It. *squadra*. H. *esquadra di cantero*. Cym. *yfgwir* est Norma. q. d. *ys gwir*, Verum, rectum; quodd normæ auxilio structuras ad verum exigant Architecti.

[**SQUAT** Quassare, collidere, conterere. In hoc sensu apud Damnonios etiamnum remansit. A. Normanni habebant *esquat*; ut, ic *esquat*, Quasso, ex quo fieri videtur. L.]

[**SQUAT down**, Succumbere. ab It. *quatto*, *chiatto*, *chiotto*, Humi pronus. à *quattare*, *chiattare*, Humi desidere. *acquattare*, Humi se abjicere. fort. omnia à Lat. Quietus. Skin.]

[**SQUAWL**, Exclamare. *to squawl as an infant*, Vagire. Su. *sqwåla*. *Squeal*. Permagnam habent affinitatem cum Isl. *sfualledur*, Garritus. Quod à Cim. *ИРАА*. L.]

[**SQUEAK**, Argutè vociferare. Su. *sqwåka*. L.]

[**SQUEAL**, vide *Squawl*. L.]

[**SQUEAMISH**, Fastidiosus. V. *Squamish*. L.]

SQUEESE, Comprimere, elidere, comminuerè. Fortasse est à *σάζειν*, Findere, dividere, conterere. ut primò à *σάζειν* fuerit *quease*; & mox, præfixo S, *squease*. Jo. Davies derivatum putat ex C.B. *gwafgu*, Premere, comprimere, elidere. q. d. *ys gwafgu*. V. interim annon, S præfixo, factum sit ex A.S. *cpýre*. unde ic *tocpýre* exponitur Quasso. cap. 28 gram. Ælfrici.

SQUIMBLE SQUAMBLE. V. *Scamble*, Apposita certatim atque avidè diripere.

SQUINANCE, *quince*, *quincie*, Anguina. G. *esquinance*. It. *squinantia*. H. *esquinancia*. B. *squinantie*. Omnia corrupta esse liquet à Gr. *συνάγχα*.

[**SQUINE**, Transversè intueri. à B. *squint*, Trans-

S T.

Transversus, obliquus. Unde *squint*, quod sequitur. L.]

SQUINT, Strabus. M. Casaubonus derivat ex *maids*, Lævus, sinister, ineptus, perversus. [Vide *Squime*. L.]

SQUIRELL, Sciurus. G. *escurien* vel *escreuil*. It. *schirato*. H. *esquilo*. Liqueat omnia hæc corrupta esse ex *scire*, quomodo Græcis nuncupatur animalculum præhirtâ atque in tergum reflexâ caudâ umbram sibi faciens.

[SQUITTER ab Ill. *skuetta*, Liquidum excrementum jaculari. unde It. *squizzare*. Su. *skitra*. L.]

STABB, Interficere; ac propriè quidem (ut hodiernus usus obtinet) brevi gladio vel sicâ confodere. Fieri tamen potest verbum olim intellectum de quavis maciandi ratione, ac præcipuè de cæde per fustigationem illatâ: ut sit à Theot. *staf* & *stab*, Fustis, baculus.

STABLE, v. *Stall*, Stabulum.

STACK of hay, Meta fœni. a *stack of wood*, Meta lignorum. Danis *stact* est Acervus, cumulus. item *stact hœe*, Meta fœni. *rtacar* A.Saxonibus erant Stipites: atque inde fortasse Cumulus fœni aliarumque rerum *stack* dictus est, quoddam perticam oblongam acuminatamque altè latis terræ infigebant, circa quam fœnum undique congestum in metam æqualiter assurgeret. [Suecis *höstact* idem notat, quod Islandis est *stact*, & Hibernis *stacadh*. L.]

[STAD, STADE Chaucero & G. Douglas Constitutum esse significat. ab Ill. *staddur* ejusdem significationis. L.]

[STADDLE, Fulcrum, cui fœni, frumenti meta & cumulus innitur. Nemini dubium esse potest, quin fiat ab A.S. *rtadel*. Fundamentum. L.]

STAFF, Baculus. A.S. *rtæf*. Al. *staf*, *stab*. D. *staff*. B. & Su. *staf*. [Cim. 141P.] Originem Al. *stab*, *staf* vel *stap* quidam desumptam putaverunt ex *Stripes*. V. tamen annon rectius deducatur à *stige*, Incedo, ambulo; ut primum accepta fuerit vox de Scipione vel Baculo, cui innituntur ambulantes. A.S. certè *rtæf* sic accepit Alvredus rex eccl. LL. 16, ut *gongan be rtæfe*. "Prodire baculo innixum". Ita quoque lex. Runico *HTAPPARN FIRPI* exponitur Mendici habitus. Otfridus lib. Tertio, c. 20, v. 75; ih *giang ueges mit stabu greifonti*, "Ibam baculo prætentans viam". Belgis per vulgato loquendi modo *stockblind* nuncupatur Qui bacillo opus habet ad viam. Græcis denique *σκῆπτρον* est Baculus, scipio. à *σκηπτειν*, Inniti. *σκῆπτρον*, Scipio. *σκῆπτρον*, Scipione se fulcire.

[STAFF, *stave*, Versus intercalaris. ab Ill. *stef* idem signante. Hickes.]

STAGE, Scena, theatrum, tabulatum. G. *stage*. B. quoque *stacie* est Contignatio, contabulatio, pegma. Putantur dicta à *stige* vel *stige*, Sustineo, fulcio; quoddam istiusmodi pegmata immensam hominum turbam recipiant contineantque. [Mallem, inquit Skinnerus, à Teut. *strecken*, Figere, ponere, vel ab A.S. *rtigan*. B. *steeghen*, *stighen*, Teut. *steigen*, Ascendere.]

[STAGE in itinere, i. e. Diversatio, commo-

S T.

ratio. item Diversorium seu locus definitus, ubi viatores subsistere solent, à Lat. Statio. Alludit Gr. *σταθμός*. Skin.]

STAGG, Cervus. Fortasse est à *stige*, Ordine incedo. In cervis certè gregatim produntibus mirum ordinem deprehendunt quibus ea res curæ. Præcipuè tamen admirabilis est ordo, quem tenent maria transmittentes. "Maria trahunt gregatim nantes porrecto ordine, inquit Plin. N.H. VIII, 32. & capita imponentes præcedentium clunibus vicibusque ad terga redeunt. Hoc maximè notatur à Ciliciâ Cyprum trajicientibus. Nec vident terras, sed in odorem earum natant".

STAGGER, Titubare. *Staggering*, Titubatio. B. *staggeren*. [Hinc *the staggers*, Morbus eorum quidam, ni fallor, Vertigo, sic dictus; quia equi ita affecti vacillant. hoc morbo laborans jumentum Vegetius Appiosum vocat. Skin.]

STAIN, Fœdare, polluere, maculare. Jo. Davies derivatum censet è C.B. *ystaenio*, Maculare: quod ipsum tamen putat esse ab *ys* & *taen*, Conpersio, aspersio. Chaucero *to distaine* est Contaminare, maculare. *lest with harme distained*. Tr. lib. II, v. 840.

For as the sunne woll the fire distain,

So passeth all my Ladie soveraign.

L.W. v. 274.

My clothes eke the droppes did distaine. Magd. 165. [Quàm proximè accedit ad Ill. *stein*, Color, *steina*, Pingere. L.]

STAIRES, Gradus. A.S. *rtægen*. [Hib. *staighr*.] ita in gl. R, 29. Ascensorium exponitur *rtægen*. Al. dicitur *stagiil*. B. *steger*, *steyger*. Angl. verò *staire*, mutato *g* in *i*, factum est ex A.S. *rtægen*. cujus mutationis plura exempla vide supra in *Snail*. Origo verò A.S. *rtægen* manifestè satis petita est ex A.S. *rtigan*. Ascendere vel Descendere: unde & Stapes ab ephippio dependens, ut facilius equum conscendamus, A.Saxonibus *rtignap* dicitur, Anglis *stirrop*, B. *stegelreep*.

STAKE, Palus, stipes, statumen. A.S. *rtaca*. B. *staek*. [H. *estaca*. Al. *stecke*. Su. *stake*. Ill. *staka* est Contus.] Sunt à *rtican*. Figere. Inde Anglis in sponsione vel ludo *to stake down* est Aliquid pignoris loco deponere, quod veluti palo fixum immotumque maneat usquedum victori cedat. *to keep stakes*, Depositum tale asserbare.

STALE Anglis est Urina, lotium. Vert. Belgæ *stalle* dicebant, teste Kiliano; quod tamen Martinus in Stalis mavult referre ad Stillo, quàm ad Teut. *stalle*, Stabulum. Anglis quoque *to stale* dicuntur equi urinam in viâ vel in stabulo emittentes. B. *stallen* dicunt. [Sueci *stalla*.] Italorum etiam agafones honestè equos non *urinare*, sed *stallare* dicunt; quod tantundem est ac si dicant, Reficere se stabuli requie: constat enim urinæ egestionem levare equorum fatigationem, quam ex itinere contraxerunt. Scaliger in Catalecta -- Inde Anglis dicitur *stale*, Quicquid pristinum vigorem amisit ac jam exoletum est instar lotii. Immo Belgis quoque *stalle pisse* est

Ooooo

S T.

est Vetus lotium. **stel hier**, Vetus cerevisia. [Anglis *stale-beer*. L.]

STALK, Caulis, scapus, thyrsus. [Su. *stielte*. A.S. *stela*.] D. *stiele*. M. Casaubon. derivat à *σάλος*, Caudex, truncus. V. eum p. 336 de Vet. ling. Angl.

STALK as fowlers, Pedetentum vel pedepresum ingredior. M. Casaubonus derivat à *σάλος*, Eo, incedo; ac proprie, ut quidam volunt, ordine quasi militari procedo. [Est purum putum A.Saxonicum *stælcan*. L.]

[**STALKAR**, Auceps. G.D. Est ipsissimum Hib. *stalcar*. Derivant à proximè præcedenti *Stalk*. L.]

STALL, Taberna, locus in quo res venales proponuntur. [Su. *stall*. Arm. *stal*.] Putant esse à *σάλλω*, Instruo, apparo, adorno; solent enim propolæ mercimonia sua cum quodam splendore quæsitissimi cultus proponere venalia. Hinc *stallage* Joh. Bromtono exp. Exactio pro statione in plateis tempore nundinarum. Tabernæ hæc institorias non modò *Stallas*, sed & *Seldas* vocabant medii ævi scriptores; vocabulo merè Teutonico. Non enim à Lat. Sedile desumpta est vox, ut arbitrabatur G. Somnerus; sed felida Francis, & jelo A.Saxonibus erat Mansio, cella, tabernaculum. V. Ker. in Tabernaculo.

STALL, *Stable*, i. e. Locus vel Septum, in quo armenta & greges affervantur. A.S. *stæal*. Al. *stal*. G. *estable*. It. *stalla*. H. *establo*. D. *stald*. B. *stal*. [Su. *stall*.] *σάλλω* Helychio exp. *πυλῶν*, Receptaculum jumentorum. [*Stall-fed*, Su. *stalla*, & Lincoln. *to stall*, Satiare, exsaturare, metaphorâ à jumento in stabulo saturo ductâ, ut scribit Skinnerus. L.]

STALLION, Equus emissarius vel admissarius. G. *estallion*. It. *stallone*. Cym. *ystalwyn*. B. *stallhengst*. Ita putant dictum, quòd plerumque in stabulo, procreandæ sobolis gratiâ contineatur atque alatur. Malim tamen vocabulum ad A.Saxonicam originem referre; quandoquidem *stælan* A.Saxonibus olim significabat Salire, saltare. Venerabilis Bedæ lib. Quinto H. E. c. 6; *mib þy þ hopy rum plog on ðam pege mib rpiðnan pere ofephleop 7 ofepstæbe*. "Cum equus quoddam viæ concavum valentiore impetu transiliret". Huc etiam facit alter locus ejusdem Bedæ lib. V, c. 13; *þonne hi þ mægen ðæpe unmætan hæto apæfnan ne mihton. þonne rtealbon hi eft eapmlice on mibbel ðær unmætan cyler. 7 mib þy hi ðær nænige perþe gemetan mihton. rtealbon hi eft on mibbel ðær bynnendan þýper*. "Cum vim fervoris immensi tolerare non possent, profluebant mihi ferè in medium frigoris infesti; & cum neque ibi quicquam requiei invenire valerent, resiliabant in medium ardentis ignis". Verisimile itaque est vocem *stallion* originem traxisse ex prisca verbi Participio *stælend* + *stæliend*. Saliens. Ita Belgarum plerisque *springhengst* est Equus admissarius, & *bespringen een merrie* est Equam inire, salire equam. nam Latinis quoque Saliendi vocabulum ita usurpatur. Varro de Re rust. lib. II, c. 7; "Cum equus, matrem ut

S T.

"saliret, adduci non posset, & eum capite obvoluto peroriga adduxisset, & coegisset matrem inire; cum descendenti demississet ab oculis, ille impetum fecit in eum ac mordicus interfecit". Ovid. de Arte am. lib. II, v. 485.

Læta salitur ovis, tauro quoque læta juvenca est,

Sustinet immundum lima capella marem.

[**STALWART, STALWORTH, Fortis**. G. Dougl. Chauc. Corrupta sunt vel ex *stæl* *stæph*. Chalybei, i. e. fortis, animi. vel ex *stæbel* *stæph*. Stabilis animi, ut autumat Hiccius. Prius vocabulum componitur à *stæl*. Chalybs, & *stæph*. Animus. posterius à *stæbol*. Stabilis, & *stæph*. L.]

STAMMERER, Balbus, blæsus. Goth. **STAMMS**. A.S. *stamper*. *stamup*. D. *stam*. B. *stameler*. [Su. *stamma*. Isl. *stamr*.] Sunt à *σάμμεν* vel *σάμμεν*, Nimiâ loquacitate alios offendere; quòd impedit loquentes, libentissimè garrere soleant; vel quòd aliis nimii semper videantur, etiam parcissimè loquentes.

STAMP, Tundere, crebris ictis comminuere. G. *estamper*. It. *stampare*. H. *estampar*. D. *stampe*. [Su. *stampa*, *stämpa*.] B. *stampen*. A.S. *stampe* est Pilum; gl. R, 50. Al. *stamp* est Pilo; gl. A, 3 & 11. *stempel*, Pilum; gl. D, 11. Belgis *stempel* est Forma sive Typus. præcipuè tamen Forma monetalis. Sunt à *σάμμεν*, quod Eustathio exp. *συνιχῶς κινῶν*, Assidue movere. V. quoque Etymologicum in *ἀστυμῆς*. Huc etiam refer G. *estampe*. & It. *stampa*, Impressio. D. *stempel*, Tudicula, typus. [& Su. *stamp*, *stämpel*. L.]

STANCH the blood, Sistere sanguinem. Itali etiamnum dicunt *stagnare* vel *ristagnare il sangue*. G. *estancher le sang*. Apud Sammonicum in vett. libris ita scriptum est Lemma c. 22, "Ad medendam rejectionem cibi & sanguinem stancandum. Ubi Stancare vel Stangare est sistere, sistere & firmare sanguinem ne fluat. Stancare igitur, sicuti & Stangare vel Stagnare descendunt è Gr. *στανῶσαι* vel *στανῶσαι* pro *στανῶσαι*, *σφίγγειν*, *συσπῆναι*". Cl. Salm. Plin. exerc. p. 577. adi quoque Bôchart. lib. I de Phœnicum coloniis. [Aliam affert etymologiam Skinnerus, sed falsam. nam *stinean* longè aliter significat quàm Hebetare &c. pro quo legisset *stintan*. L.]

[**STANCHION**, Fulcrum. G. *estanchon*. Armorici *stanchonnou* sunt Fulcra. à *stanchonni*, Fulcire. L.]

STAND, Stare. Goth. **STANDAN**. Cim. *standan*. A.S. *standan*. *stondan*. Al. *stantan*. It. *stare*. H. *estâr*. D. *staa*. [Su. *stâ*, *stânda*.] B. *staen*. Manifestè satis desumpta sunt ex *stân*, Stare.

STANDARD, Signum militare. Regis aut Republicæ vexillum statarium. *Standard-bearer*, Signifer, vexillarius. Medii ævi scriptoribus *Standardus* dicebatur Signum statarium. *Standifer*, *Standardum* ferens. Ethelredus abbas Rievalensis de Bello Standardii; "Regium signum, quod vulgo *stANDARD* dicitur, in campo latissimo constituentes". Ricardus Hagustaldensis de Gestis regis Stephani & bello Standardii; "Mox

“Mox in medio ejusdem machinæ, quam ibi ad-
“duxerant, unius navis malum erexerunt, quod
“*ſtanbapb* appellaverunt”. unde Hugo Sote-
vagina Eboracensis archidiaconus;

Dicitur à *ſtando* *Standardum*, quodd *ſtetit*
illic

Militiæ probitas vincere five mori.

Vexillum tale Gallis *eſtandard* dicitur. H. *eſtan-*
darte. It. *ſtandardo*. B. *ſtandaerd*. [Su. *ſtan-*
dar.] Omnia ſunt à Teut. *ſtan* + *ſtandan*, Sta-
re, ſiſtere; unde quoque Judicium militare Ger-
manis dicitur *ſtandreht*, quoniam in eo jus
dicebant vexillis in terram defixis. Sequiore in-
terim ſeculo *Standardum* etiam *Carrochium* vel
Carrucam nuncupabant. V. Spelm. arch. in Car-
rochium & *Standardus*, ubi & univerſam Stan-
dardi veteris machinam ad vivum veluti depi-
ctam invenies.

STANG, Sudes, fuſtis, ſtipes. A.S. *ſtæng*.
ſteng. *ſtýng*. Al. *ſtang*. D. *ſtang*. B. *ſtange*.
[It. *ſtanga*, *ſtaggia*, *ſtaggo*. Su. *ſtång*. Iſl. *ſtaung*.]
Cymræis *ſtång* eſt *Pertica*, haſta, lancea. [Ma-
niſeſtè ſunt ex *ſtýngan*. Ferire, pungere. pror-
lus ut *Contus*, i. longa *pertica* præfixum habens
ferrum, nomen accepit à *ſtýngan*, Pungere, ſtimu-
lare. *ſtýngan* autem à Goth. *STIFFAN* e-
juſdem ſignificationis. Vide annot. ad gl. D, 9.
in *Contus*.]

[STANK, Stagnum. G. Dougl. G. *eſtang*. It.
ſtagno. H. *eſtanguè*. Arm. *ſtanc*. Derivant à
Lat. *Stagnum*, pro quo ſequiora ſecula ſcribe-
bant *Stangnum*. L.]

STAPLE, Urbs aliqua inſignis vel quivis alius
locus Principali authoritate deſtinatus, ut in eum
convehantur comportenturque lanæ, panni, co-
ria, vina atque alia quævis mercimonia nundina-
rum tempore ab exteris mercatoribus diſtrahen-
da. G. *eſtape*. B. [& Su.] *ſtapel*. Medii ævi
ſcriptt. *Stapela* dicebatur; quodd merces aliunde
advectæ ibi ſtabulentur aſſerventurque, donec
præſtitutis nundinis publicè venum proſtituan-
tur. Poſteſt etiam *Stapula* deduci à Teut. *ſta-*
pelen, In ſtruem congerere, coacervare. [Di-
ſpice an huc faciat Iſl. *ſtepull*, Columna. item
ædes columnis compacta. L.]

[STAPLE of a door. A.S. *ſtapol* exponitur
Trapezophorum ſeu fulcrum menſarum. *ſtapul*.
Basis, item *Patronus*, pars domus. Non dubito
quin ab alterutro horum ortum ſit, quia oſtium
ſtabilit & fulcit. Skin.]

[STARBLIND, v. *Stare*, Rigidis oculis intueri.
L.]

STARCH, Amylum five gluten ex amylo, quo
muliercularum pepla firmantur: quamobrem
quoque videtur derivatum ex Theot. *ſtarc*, Du-
rus, firmus. Pari quoque ratione Belgis nuncu-
patur *ſtiſſel*, à *ſtiſſen*, Firmare. [Suecis eſt
ſtårfelſe. L.]

STARE, STARLING, Sturnus. A.S. *ſtæp*. *ſtæpn*.
ſtæplinc. Al. *ſtær*, ſtara. ſpra. D. *ſtær*. B. *ſpre-*
eulw. [Su. *ſtare*. Omnia videntur eſſe à *ſtær*,
Sturnus; pronâ literatum π & τ inter ſe commu-
tatione. In Lat. verò Sturnus inſuper interjicitur
N. Mutationis autem prioris exempla ſuppeditant
Blatta ex *βλάττω*, Studium ex *σπουδή*. Teſſera à

πρωτό. Liſta à *λίσση*. unde & *ὀπλίσιος* eſt Suble-
ſtus. E gl. D, 4. in Sturnus.

STARE, Rigidis oculis intueri. D. *ſtirrende* &
B. *ſtarrende* vel *ſterrende* oogen ſunt Ocu-
li rigidi & fixo obtutu in aliquem intenti, at-
que inde fortè Ruſhw. gloſſatori Luc. XX, 20
ſtæpnar dicuntur Inſidiatores. Et quoniam Cœ-
ci quandoque apertis atque inconniventibus o-
culis videntur intueri eos, quos tamen omnino
non vident, hinc non Danis tantum *ſtarblind* &
B. *ſterblind* dicitur Cœcus, ſed & Soliloquio-
rum c. 10 *ſtæpeblind* + *ſtæpeblind* dicitur Cœ-
cutiens -- M. Caſaubonus ſuſpicatur, S præpo-
ſito, eſſe à *ſtær*, Contemplor. Vulgo ab aſtro-
rum (quæ dicuntur *ſtars*) contemplatione. Ego
iſtud verius credo, inquit Caſaubon. p. 274 o-
puſculi de vet. ling. Anglicâ. [Iſlandi dicunt
ſtara augum. Su. *ſtirra pã en*. A. Saxones *ſta-*
pian. ut ex his verbis Fr. Jud. p. 24 apparet :
þer ge magon ſtæotole. *ſigepoſe hæleþ*. *Leo-*
da nærpan on ðær læþertan hæþeneþ heaþorin-
ceþ heoþob ſtæpian *þoloþepnur unlyþigenþeþ*.
Omnia ortum traxere à Goth. *STANRKAN*.
Torvè reſpicere, quod compositum *AN-*
STANRKAN ab oblivione vindicavit. L.]

STARK with cold, Rigens frigore. [B. *ſterck*.]
Ita in Colloquio monachico Dura + acris hyems
dicitur *ſtæapc pintep*. Theot. quoque *ſtarc* pro
Duro acceptum, oſtendimus in Obſerv. ad Wil-
lerami p. 157. Iſlandis *ſtærkr* eſt Robur, validus.
[Permagnam videntur habere affinitatem cum
Goth. verbo *STANRKNIÞ*. Areſcit. L.]

STARLING, v. *Stare*, Sturnus.

STARR, Stella, ſidus. A.S. *ſtæopra*. Al. *ſter-*
re. D. *ſtierne*. [Iſl. *ſtiarna*. Su. *ſtiarna*. Goth.
STAIKNR. Arm. *ſteren*.] B. *ſterre*. Subit
animum ſuſpicio B. *ſterre* fortasſe detruncatum
ex *æſtær*, Aſtrum: quandoquidem ſimillimâ quo-
que detruncatione videntur uſi Belgæ in voce
moon, Dæmon, genius, malus genius, qui vul-
go dicitur *Cacodæmon*. atque inde quoque Dæ-
mon piceus nuncupatur *moonken peck* Bel-
gis. Dis ater dicitur Virgilio *Æn. VI, 127*; “No-
“ctes atque dies patet atri Janua Ditis”. Notius
interim eſt quàm ut multis probari debeat, vo-
cem *δαιμων* antiquis ubique ferè in bonam par-
tem pro Deo vel Genio bono uſurpatam: in ſa-
crâ Novi ſœderis paginâ potiſſimum intelligi
de noxiis atque impuris ſpiritibus. Atque adeò
ipſe quoque Pluto Latinis videri poſteſt Dis di-
ctus eſſe ex finali ſyllabâ Gr. *αἰδης* vel *αἰδης*, Or-
cus, Pluto. [Quod *αἰδης* attinet, non nemo con-
tendat ipſum illud ab Orientalibus acceptum,
quum Stella dicatur *ſter* Perſis. unde *Eſther*
nomen traxit, ſicut ad Eusebium monet Scali-
ger. item Zoroaſtres, quod *αἰσθητήν*, ſive Sacer-
dotem aſtrorum denotat, ut Dinon in Quinto
historiarum, & ex eo Laertius Diogenes. ac for-
taſſe quoque Aſtarte, quam Lunam cenſet eſſe Lu-
cianus de Syriâ deâ. V. etym. Voſſii. E gl. D, 22,
in Stelle, ſterren. De origine Aſtartes, ut & Aſta-
roth, alia habet Verelius notis in hiftoriam Go-
thrici & Rolſi p. 52. quæ hoc in loco adſcribere
libet. “Apud Græcos, inquit ille, & Cicero-
O o o o o 2 “nem

S T.

"nem cœlestis Venus, vel Urania vocatur Astar-
 "te, & in Sacris literis *Astaroth* Jud. c. X, 7.
 "i Reg. XI, v. &c. per quam & Venerem & Lu-
 "nam & Terram indigitari arguunt Auctores.
 "De vocibus hisce multa apud Seldenum de Diis
 "Syris, & Voss. de Idol. Nec parum se fatigat
 "Seldenus in deducendâ origine vocis *Astaroth*,
 "vel ab *asherot* Lucis; vel ab urbe cognomine,
 "Josuæ XII, 4. & alibi. Hæsitat tamen, nec si-
 "bi satisfacit --- Frustra natales ejus in Syriâ
 "querit, qui Scythiæ & Gothiæ debentur.
 "Ist in veteri nostrâ linguâ est Amor, dilectio,
 "cujus obliquus casus exit in *astar*. Brenna af-
 "astar hita. Amoris flammâ ardere. *ast ver*
 "med ventu, Usu crescit Amor. *ofrast*, Nimius
 "amor. Erex. Saga. *Astargydia*, Dea amoris si-
 "ve Venus. Hist. Damasc. & *astergod* Numen
 "est amoris; ex quo, elisâ G literâ, integrum
 "*Astarod* habes. od item est Possessio, domi-
 "nium, unde *Astarod*, Amoris dominium"--- Hæc
 Verelius. Alamanni dicunt *ast*, anst. Cim. 114.
 quæ omnia ortum ducunt à Goth. **ANSTS.**
 Gratia. L.]

START, Resilire, retrocedere, fugere. item, E
 latibulo excutere atque in fugam dare: ut cum
 dicunt Angli *to start a hare*. denique, Ex obscu-
 râ familiâ atque ignobili vitæ genere ad maxi-
 ma quæque subito prorumpere: quomodo An-
 glis *an upstart* est Homo novus, qui ementitæ
 vel turpiter emendicatæ nobilitatis insignibus a-
 liquo apud suos numero haberi concupiscit. Bel-
 gis vetustioribus *steerten* erat Fugere, à *steert*,
stert vel *stirt*, Cauda. atque ita *start* & *steer-*
ten nihil aliud denotaverint, quàm Caudam ob-
 vertere iis, quibuscum nobis res est. Apud omnes
 interim in confesso est caudam certissimum ani-
 mi erecti demissique indicium præbere. Præci-
 puè tamen "Leonum animi index cauda", in-
 quit Plinius lib. Octavo H.N. c. 16. quæ Græ-
 cis ob hoc *ἀλκυον* dicta, quod leones tergum ac
 latera crebro caudæ verberare flagellantes, iram
 hoc veluti incitamento arcessere ac robur colli-
 gere soleant. Eò quoque respicit G. *aller à la*
hausse queue, pro quo Itali, *andar in furia à pre-*
sto. item alterum illud Gallorum, *s'en retourner*
le queue entre les jambes; pro quo Itali, *tornar*
sene con le piue nel sacco. Anglis denique *to turn*
tail est Fugere. unde quoque Ignavus homo &
 qui suos in ipso totius rei discrimine destituit ac
 deserit Anglis *Turntail* nuncupatur. De origine
 interim Teut. *staert*, *stert* vel *stirt*, v. Kilian.
 in *steert*. A.S. *steopt* occurrit apud Boethium
 XXXV, 6.

[START, Manubrium alicujus rei prælongum.
 A.Bor. Figuratè dicitur à B. *steert*, Cauda,
 quod est A.Saxonibus *steopt*. *steapt*. Ill. *stert*
tur. L.]

[STARTLE, Trepidare, expavescere. Frequ.
 præcedentis *Start*. L.]

STARVE, Fame conficere. *Starved*, Enectus fa-
 me. A.S. *steapran* & *stypnan* universalior sig-
 nificatione pro Mori usurpatur. Alamanni *ster-*
ban dicunt. B. *sterben*. vet. Frisii *stera*. quod
 proximè accedit ad illud *στερνειν* *νὸ βίον*, unde
 verbum hoc alibi deduximus. V. B, 31. in Mor-

S T.

ticinum, stirbigaz. Huic *starve* & *starved* affinitas
 sunt Ill. *suelte*, Esurio. *sualte*, Esurivi. D. item
sult, Fames. quæ habet gl. nostrum in **SVIA-**
TAN. [Apud vetustiores nostros primâ suâ sig-
 nificatione non infrequens est verbum. L.]

STATES of a common wealth, Status alicujus
 reipublicæ, ordines provinciar. G. *les états d'*
une province. It. *gli stati*. B. *staten*. A.S. *sta-*
ðelian est Firmare, fundare. *staðol*. Status, in
 quo constitutus est aliquis. *staðolfærr*. Stabi-
 lis, in statu firmo atque inconcussio collocatus.
 Origo omnium est ab *statu*, Statuo, colloco. un-
 de *statos* est Status, statio, i. gradus, in quo quis
 constitutus est. *statigge*, Qui firmus ac stabilis
 perdurat in illâ sorte, quam illi vel ratio dederit
 vel fors c. jecerit.

[STATIONERS, Bibliopolæ, chartapolæ. fort. sic
 dicti, quod olim in unâ certâ statione, seu cer-
 to vico omnes simul officinas habebant. nunc
 autem sparsim habitant. Certè Bibliopolæ cœ-
 meterii D. Pauli Lond. tot simul contiguas æ-
 des incolentes prisce hujus moris aliquid etiam-
 num retinent. V. Minshew. Skin.]

STATUTE, constitution, Lex, decretum, consti-
 tutio. Quicquid itaque legibus constitutum fi-
 xumque est, Italis *statuto*, *constitutione*, Gallis
constitution. B. *gesett* nuncupatur. Ita Gr. *στα-*
σις, Lex, est à *στήμι*, Pono, constituo: nihil
 enim aliud sunt *στασις* quàm *στήμι* *στήμις*, Leges
 positæ constitutæque, sive in tabulis, sive in ani-
 mis hominum, sive etiam diutinâ consuetudine
 roboratæ.

[STAY, à B. *stæye*, *stæde*, G. *estaye*, *estaye*,
 Fulcrum, *estayer*, Fulcire, suffulcire, sustinere.
 Skin. Su. est *stod*. V. *Stay*, Manere. L.]

[STAY, Manere. Su. *stā*. Sunt ejusdem tri-
 bus ac *stand*, quod vide. Nec aliunde petendum
stay, Sistere, detinere, retinere, ut & superius
stay, Fulcrum. M. Casaubonus derivat à Gr. *στα-*
ναι, Stare, item Sistere. L.]

STEAD, v. *Sted*, Locus. [Su. *stad*.]

[STEADY, Certus, firmus, stabilis. *Steadiness*,
 Stabilitas. Al. *stedinussii*. V. *Sedfast*. L.]

[STEAKES, vide *Steikes*. L.]

STEAL, Furari, furtim aliquid subtrahere.
 Goth. **STILAN**. A.S. *stelan*. Al. *forstelan*.
 D. *stiele*. [Su. *stiala*.] B. *stelen*. De verbi ori-
 gine v. gl. nostrum Goth. in **STILAN**. [Ibi
 loci inter alia hæc habet. Quod si malis referre
 ad originem Teutonicam, nihil occurrit oppor-
 tunius, quàm ut dicas esse à *stille*. *stillece*. Ta-
 citus, tacitè, ob rationem per se manifestam.
 L.]

STEAM, the savourie vapour issuing forth out
 of boiled or roasted meat, Nidor, vapor ex ollâ
 vel sartagine exurgens. ic *steme*. Oleo; Ælfr.
 gram. 26. æðm pecelreþ gefylð lyfte. 7 ge-
 beb þophæbbender stēm þrūhtner. "Vapor
 "thymiamatis replet aerem, & oratio abstinen-
 "tis odoratum Domini"; Scint. tit. X. De ori-
 gine vocabuli hæc habet M. Casaubonus p. 115
 opusc. de Ling. Hebraicâ: "*ἀτμός* vel *ἀτμός* pro-
 "priè à *ἐξ* *ὕδατος*, ut Hesychius; vel à *τῷ*
 "*ἵδατο* *ἀναπνοῇ*, ut author Etymologici; qualis
 "ex ollâ igne supposito fervente & bulliente so-
 "let

“let ascendere: unde & vox Angl. *steam*, de tali vapore proprie; ex Græcâ haud dubiè (ut “infinita alia & propè omnia, quæ verè Angli-“ca) origine”. Hæc Calaubon. Præmissio inter- rim 2, valde affine est Angl. *to steam* Græco *σύναν*, Vapor, suffio, suffumigo. quomodo & gl. Cot. 95. *stymendum* exp. Fumigabundis.

STED, STAD, LOCUS. Goth. **STADS**. **STAPS**. A.S. *stýb*. *steb*. Al. stat. sted. D. *sted*. B. *stad*, *stede*. Videntur esse à *στέδος*, Firmus, stabilis.

STEDFAST, Constans. *Stedfastness*, Constantia. *Stedfastly*, Constantiter. A.S. *stýbe* erat Pertinax vel obstinatus. à *stýb*. Locus; ut olim ita sit dictus, qui ægrè admodum potest de loco vel statu suo dimoveri. *stadig*, Assiduus; Will. IV, 16. *stadegheid*, Constantia; VIII, 7. *stadlich*, Continuus, constanter; VIII, 13. *steed ende fest*, Stabilis & firmus. LL. Fris. I, 2, 1. item I, 32. *staedik*, Continuus, constanter. LL. Frisicæ in proœmio partis duodecimæ. D. *stedtje*, Assidue, jugiter, continenter. B. *steeg* est Rigidus & propositi tenax. Videri quidem potest contractum ex *stedig*, *stadig*, *gestadig*. non de- fuere tamen qui deducerent ab illo *στέγην*, quod non tam significat *στέγην*, Ire, quàm Ordinem suum servare, h. e. Eundem cum præcedentibus sequentibusque tenere ordinem, neque extra eum egredi. *στέγος* enim proprie est Rectus cho- ri & militiæ ordo. unde & *στέγην* *πυ* dicitur Qui alium in præfinitâ serie comitatur, neque un- guem latum ab eâ exorbitat. unde & usurpari cœpit verbum pro Concinnare, consentire, con- venire. necnon pro Inire conventionem alicujus pacti, unde nefas vel hilum recedere. Islandis quoque dicitur *stiggur* Qui se capi non patitur, neque ullo modo convelli potest de semel insti- tutâ vitæ ratione.

[STEE, Scalæ. A.Bor. A.S. *stægen* exp. A- scenforium, gl. R, p. 29. Suecis *stega* est Scala & Isl. *stigi*. Refer omnia ad *Stige*, Ascendere. L.]

STEED, Equus, equus. [Al. stat. Isl. *stedda*.] A.S. *stob*. *steba*. he *hleop on ðær cyninger steban*. “Conscendit emissarium”. Beda II, 13. Vetere quoque Teutonico idiomate *stuyte* dice- batur Equus admissarius. Vert. quoque B. *studer*, *stuyder* erat Proletarius. D. *stodhest*. item *stoddende*, Salax. Ac fortasse omnia hæc non in- commodè referas ad A.S. *stob* & *stubu*. Po- stis, pertica, destina; quodd his veluti tibicinibus innitatur equestri generis propagatio. E D, 6. in Equaritia, stat.]

STEEL, Chalybs. [A.S. *stæl*. Su. *stål*. Isl. *stál*.] Al. *stal*. D. *staal*. B. *staal*. Fortasse est à *στέδος* vel *στέγος*, Firmus, validus; mutato, quod fre- quentissimum est, Gr. *ε* in L.

STEELYARD, v. *Leadenhall*.

STEEP, Acclivis. A.S. *steap*. Videtur esse à *στέπην*, quod non modò Calcere, verum etiam Fullonis instar calcare significat. Notissimum nempe est quanto cum labore in ardua montium enitantur homines, immo & in turrium edita. Turris itaque ab eadem quoque ratione A.Saxo- nibus *stýpel* & Anglis *steeple* nuncupatur. [Suecis & Islandis *stapul*, quod non inconcin-

nè peti potest ab eorum *steypa*, Præcipitare, & *stapi*, Præcipitium. L.]

STEEP, Macerare, immergere. Frisii *stipe- pen* est Intingere. & *stippe*, Offa, i. panis ju- sculo vel condimento intinctus.

STEER, Juvenus. Goth. **STINKS**. A.S. *steop*. *stionc*. Al. *stier*. Belgis *stier* hodie Tau- rum denotat. Olim autem *stier* & *steop* pro- prie fuerit *στέγα βοῦς*. V. notas nostras ad gl. D, 7. in Juvenus.

STEER, Gubernare. A.S. *steopan*. *stýpan*. Al. *stiuran*. [Su. *stýra*.] D. *styre*. B. *stieren*. Ma- ximè olim de nave intellectum, quamvis & ad alia transferatur. unde putant esse à *στέγος* vel *στέγος*, Carina navis. Huc etiam pertinent quæ habet gl. nostrum Goth. in **STINKAN**. Rege- re, gubernare, **NSSTINKIA**. Inordinatè, lu- xuriosè. Puto esse à *στέγος*, ait Martinus in Gu- bernaculum.

[STEG ita dicunt A.Boreales Anserem ma- rem. ab Isl. *stegge*, quod Volucrum marem, utpote anatum & anserum, denotat. L.]

STEIKES vel STEAKS, Segmenta lateris ovilli cum costis frixa in sartagine. Isl. *steik* est Assu- mentum. D. *steeger* est Torrere, assare. *steegt fiød*, Assata caro. *stegene*, Culina. [Steaks non tantum sunt Carnis ovinæ offulæ, sed etiam bu- bulæ ac vitulinæ, nec minùs in craticulam tostæ quàm in sartagine frixæ. *Steka* Suecis idem de- notat quod nobis *broil*. vel sunt ab Isl. *steika*, Assare, frigere, elixare. vel, ut Hicchesio placet, à *stykke*, Frustum, tomus. ad *stykta*, In frustra dissecare. L.]

[STELE, Manubrium, caulis, caudex. B. *stele*. A.S. *stela*. L.]

[STEM, Sistere, prohibere, reprimere. Su. *stamma*. ab Isl. *stamma*, ut *stamma vatn*, Cur- sum aquæ impedire & operibus obstruere in u- sum molarum aut piscinarum. Verbum A.Saxo- nibus fuisse non ignotum indicio est compositum *ropertemian*. Prohibere. L.]

STEMM of a ship, Rostrum navis. [Su. *stamm* *men af et skiepp*.] *stafn*, Prora vel Puppis; Isl. *forestamm*, Scotis. Huc facit locus, qui oc- currit in opusculo de Ætatibus lunæ ad res ge- rendas idoneis; *stæ on ðær sciper forðstey- na*. “Sede in navis prora”. Ac fortasse magis etiam huc pertinet illud A.S. gl. R, pag. 28; *stemming* & hem. Limbus. item pag. 116; *stefning* & limb. Peripetasma. Fieri denique potest huc etiam pertinere B. *stemmen* & *stimm* *men*, Firmum reddere. *stemsel*, Ora, limbus, &c. Vel potius ab A.S. *steyn* & *stemn*. Corona; quoniam pars illa navis (quæ *forecastel* di- citur) multiplicibus veluti coronamenti sensim attollitur atque affurgit. Prora, *stumpstemn*. gl. Cot. 217.

STEMM, Caudex, truncus, stirps. B. *stam*. M. Casaubonus derivat à *στέμ*, quod non mo- dò Stamen significat, verum etiam de Caule plantæ intelligitur; *εἰς τὴν φύσιν ἡδεται*, inquit He- fychius. [Skinnerus derivare mavult à Gr. & Lat. *Stemma*, quod v. in Vossii etym. Ego ve- ro ab Al. *stam*, Stipes, quod suppeditat gl. D, 32. in Stipes. L.]

PPPPP

STEM-

S T.

STEMPEL, Pilum, v. *Stamp*, Tundere.

STENCH blood, Sistere sanguinem. V. *Stanch*.

STEFFATHER, Vitricus. *Stepmother*, Noverca. A.S. *ŕteopŕæder* est Vitricus. *ŕteopmober*. Noverca. *ŕteoprunu*. Privignus. *ŕteopbohtep*. Filiastra. *ŕteopcilo* & *ŕteopbeapn*. Pupillus. Al. *stiefuader* & *stiuŕfader* est Vitricus. *stiuŕmuater*, Noverca. D. *stiff fader*, *stiff moder*. B. *stiefuader*, *stiefmoder*. [Su *stiffader*, *stiff moder*.] Gor. Becanus vult Novercam Belgis *stiefmoder* dictam, quoniam sit Dura, immittis, rigida, sæva; à *stuf*, Durus, rigidus: sed A.S. *ŕteop*. Al. *stiuŕ*, & Angl. *step* in hac compositione longè aliam habent significationem atque originem. Quamvis enim speciosa Becani originatione primâ fronte videri possit locum habere in Belgicâ atque etiam Danicâ Novercæ denominatione, prorsus tamen aliena est à *ŕteopŕæder*. ac magis etiam ab illo *ŕteopbeapn* & *ŕteopcilo*. quæ Orphanum denotant: neque enim facile quis affirmaverit desolatissimæ Orphanorum fortis nomen quoque impositum à pervicaci difficultique morositate, cum eos dura lex orbitatis jubeat quidvis & facere & pati. Prisca itaque *ŕteopmober* & *stiuŕmuather*, juxta veram antiquæ compositionis rationem, non Difficilem duramque matrem, sed simpliciter Orphanorum matrem significat: nam *ŕtepan* A.Saxonibus, & *stiuŕfan* Alamannis videntur olim usurpata pro Orfare. Ita opt. codex Vossianus p. CVIII, 9; *ŕie beapn hir arŕepte*. "Fiant filii ejus orphani". Greg. magnus Dialog. lib. I, c. 2; *orhpæop him ðæt arŕeþeþe þiŕ*. "Miserebat eum orbatæ mulieris". In Al. quoque gl. A, 2 *irŕiuŕŕit uuirdu exp. Orbabor*. & in gl. B, 34 *irŕiuŕŕiu exp. Orbata*. Fortasse sunt à *orþu*, eâ notione accepto, quâ *orþu* & *orþuŕu* Helychio exp. *orþuŕu*, Molestiis vinci, tristari. --- *ŕteppað*. pumað. Cedunt; gl. Cot. 46. item bi *arŕeþneŕŕum* idem gl. Cot. 187 exponit Orbitationibus. adeò ut *arŕeþe* videri possint Liberi à parentibus loco cedentibus in hæreditate relictis.

STEIP, Incedere, gradi. A.S. *ŕtæppan*. Al. *ŕteppan*. B. *ŕtæppen*. Manifestè sunt à *ŕŕeþen*, Calcare.

[STERE, *ŕterve*, Mori. vet. Angl. v. *ŕtarve*, Fame conficere. L.]

STERLING, Proba moneta Angliæ. Videntur n. Angli pecuniam suam hac voce distinguere voluisse ab improbâ multarum gentium monetâ, quam Cocodunum plerique vocant. Fortasse verò vocabulum *ŕterling* (additâ solummodò terminatione in compluribus Anglicis Teutonicisq; vocibus receptissimâ) fecerunt Angli ex *ŕterðs*, prout *ŕterðs* exp. Solidus, i. integer & perfectus. Alterum verò genus Cocoduni, quod vocant, videtur dictum à *ŕterðs*, Miscere, propter æris atque argenti mixturam. [A natione *Eŕterlings* vel *Dosterlinghers*, i. e. Orientalibus dicta, accolis maris Balthici, ut Borussis, Pomeranis, &c. qui artem flandi & feriundi auri & argenti optimè pro illâ ætate calluerunt, & eam Anglos magnâ ex parte docuerunt. Datur & G. *ŕterling*, sed à nobis proculdubio mutuatum:

S T.

Sterling tamen olim etiam Nummum quendam significavit. V. Spelm. Hæc Skin.]

STERN, Severus, tetricus, austerus. ita Anglis a *ŕtern look* dicitur Torvus aspectus. A.S. *ŕtýnn*. Fortasse est ex *ŕelonne*, Acer, horribilis, asper. B. *ŕtarrig* & *ŕterríg*, est Rigidus, durus, asper. *hals-ŕterríg*, Pertinax, duri cervicis. Sed hoc videri potest ortum traxisse ex *ŕterðs* vel *ŕtýðs*, Durus. B. *ŕtuer*, Torvus, austerus, Kiliannus derivat à *ŕtier*, Taurus; ob minacem taurinæ frontis asperitatem. Ac Lat. quoque Torvus ad *torvus* quoque retulit Sig. Gelenius. V. interim numquid *ŕtern* aliquando in bonam partem acceptum fuerit: siquidem Fida in gl. Cor. p. 85 exponitur *ŕtæpn* & *ŕtæpýpe*.

STERN, Gubernaculum navis, clavus. A.S. *ŕteop* & *ŕteop-ŕteopl*. Cim. *ŕtærn*. Al. *ŕtiura*. B. *ŕtier*. Ejusdem sunt originis cum illo *ŕteer*, Gubernare, quod fuit pauld ante. V. plura in annot. ad gl. D, 9. in Gubernator.

[STEVIN, Vox, sonus. G. Dougl. D. & B. *ŕtemme*. Su. *ŕtæmma*. Al. *ŕtemma*, *ŕtimma*. A.S. *ŕteŕen*. *ŕteŕn*. *ŕtemn*. à Goth. *STIBNA*. Vox. *ŕteben* etiam significat Tempus statutum. A.S. *ŕtemn* idem notat. L.]

STEW, Vivarium ad conservandos pisces. Vel ab Angl. *ŕtow*, Reponere, collocare; quomodo & B. *ŕtouwten* est Congerere, accumulare. Vel potiùs ab illo *ŕtouwten*, quod Frisii est Cogere, coercere; quòd istiusmodi vivaria vagum pisciculorum discursum coerceant.

STEW, *ŕtewe*, Laconicum, hypocaustum, sudatorium, vaporarium. Medii ævi scriptoribus Stuba vel Stufa dicebatur. G. *estuve*. It. *stufa*. H. *estufa*. D. *ŕtue*. B. *ŕtobe*. De vocabuli origine multa Vossius lib. II, c. 17 de Vit. ferm. V. quoque doctissimi Menagii Gallicas origines in *Estuves*. Quibus adde quæ Vossii etym. habet in Hypocaustum. sicuti & Spelm. gl. in Stuba. M. Casaubonum de Vet. ling. Angl. p. 341. [Vide *Stove*. L.]

STEW, *ŕtue*, Ganea, fornix, lupanar. Olim certè Sudatoria, ut vidimus, *ŕtewes* dicebantur; exinde tamen *ŕtewes* vulgo dicta sunt Lustra siue Prostituta: quoniam in plerisque lupanaribus etiam Caldaria siue Vaporaria quondam habebant, in quibus sordidæ contagiosæque Veneris incommoda sudando discuterentur. Anglis quoque *brothel house* (cui affine videtur G. *bor-del*, licet aliam ei originationem tribuat Menagius) dicitur Lupanar; quòd juvenes libidinis ardentes furentesque eò certatim concurrant ad distentæ libidinis fervorem veluti ebullientum; necnon ad malignos humores lento postmodum calore excoquendos, si fortè immundæ luis ulceribus fatiscere ac tantum non computrescere incipiant. Non repugnem interim si cui videatur vocabulum *ŕtew* rectiùs peti posse ex *ŕtie*, *ŕtewes* *ŕtie*, Hara, suile; quòd in fornibus istæ sues immundæ teneantur inclusæ: vel à Teut. *ŕtoeyen*, Lascivire: vel à *ŕtew*, Tentigine laboro. unde & Stuprum deducit Vossius, q. v. Omnino tamen (salubrioris moniti, quod proximam consequitur etymologiam, intuitu) malim *ŕtew* derivare à *ŕtewu*, Tristitiâ vel mœ-

fore afficior; quod animum ad lupanaria ac lupas inducentem subeat interim horror ex facto, & planctus, & tedium ac detestatio fui, cum falsæ fallacisque voluptatis errorem veris mox detrimentis expiandum intelligit. Plaut. Curcul. Act. I, Sce. 1; "Malus clandestinus est amor, damnum est merum". Graviter quoque apud eundem Comicum Mostellariæ Act. I, Sce. 2; Philolaches adolescens queritur, postquam eum amore perditum simul res, fides, fama, virtus, decusque deseruerant,

Cor dolet, quom scio ut nunc sum, atque ut fui:

Quo neque industrior de juventute erat
Arte gymnasticâ, disco, hastis, pilâ,
Cursu, armis, equo. Victitabam volupe:
Parlimoniâ & duritiâ disciplinæ aliis eram:
Optumi quique expetebant eam doctrinam
sibi.

Nunc postquam nihili sum, id verò meopte ingenio repperi.

Usque adeò denique verum atque huic nostro proposito apprimè consentaneum est, quod Lydus apud eundem Comicum Bacchid. III, 1 ostium lupanaris *Orci januam* nuncupat.

Pandite atque aperite properè januam hanc
Orci, obsecro!

Nam equidem haud aliter esse duco. quippe
quò nemo advenit,

Nisi quem spes reliquere omnes, esse ut frug
gi possiet.

Bacchides, non Bacchides, sed Bacchæ sunt
acerrimæ.

Apagē istas à me sorores, quæ hominum
sorbent sanguinem.

Omnis ad perniciem instructa domus opimè
atque opiparè.

Vide Regum sapientissimum Prov. VII, 27.

STEWART, Oeconomus, rei familiaris administrator. A.S. gl. R, 33; Dispensator, διητηνε. Economist, ἡγεμὼν. [Hlandis est *stewardur*. quod conflatur ex *stia*, Opus, & *wardur* vel *vordur*, Custos, vigil, quasi Præfectus operis, ut notat Gudmundus Andreæ. Vide *Stow*, Locus, ubi aliam vocabuli originationem invenies. L.]

STEW, Carnes in ollâ vel inter duas patinas lento igne elixare. G. *estiver*. [Su. *stufwa*.] D. *steege fiød*. B. *stoben*. M. Casaubonus censet Angl. *stewe*, medio & absorpto, derivatum esse ex *σάειν*. prout nempe *σάειναι* Hefychio est πρὸς τὸν πυρὸς καὶ τὸν ὕδωρ καὶ τὸ ὁπταῖν. ac rursus *σάειναι* eidem exp. *πυρὸς καὶ ὕδωρ*.

[STEY, *stie*, *stigh*, Ascendere. B. *stigen*. Al. *stigen*. A.S. *stigan*. Su. *stiga*. Ill. *stiga*. Goth. *STEIRAN*. Planissimè refert, ut inquit Auctor, Gr. *σείρειν*, Ire. L.]

STICK, Pungere, infigere, transfigere. A.S. *stician*. Al. *stechan*. D. *sticke*. B. *steken*. [Su. *sticka*.] Sunt à *σίζειν*, Pungere. V. annot. in Tat. CCXI, 4. quemadmodum & notas ad gl. A, 6. in Sudes. [-- *Stick*, Hærere, adhærere. B. *steken*. Su. *sticka*. A.S. *stican*. Hic rpepe *sticobe* *sterte* on þam heapge. "Lancea firmiter adhærebat in fano". Bed. II, 13. Deopol þe *sticab* on. "Diabolus in te adhæret". L.]

[STICK, Baculus. It. *stecco*. H. *estaca*. B. *steca*. Omnia ab A.S. *sticca*. Bacillus. L.]

[STIDDY, Incus. Ill. *stedia*. V. *stithie*. L.]

STIE, Hara, suile. [Su. & Ill. *stia*. vett. B. *stwinstige*.] Huc videtur facere, quod gl. Cota 166 titulo de Suibus, Vistrino exponit *stigo*, ut Vistrini vocabulo seculum semibarbarum intellexerit Suile: atque adeò pronum quoque posterioribus Anglis fuerit ex illo *stigo* facere suum *Stie*. Ipsum verò *stige* quàm proximè accedit ad *σῆγε*, Odium. unde *σῆγε* est Horridus, gravis, odiosus; vix enim incidat aliquis in locum odio digniorem, quàm ubi animalium immundissimi conspectus oculos, graveolentia nares, grunnitus aures pariter offendunt. *Stige*. a *stie* for *swine*. rpin *stige*an. to house *swine*, or to putte them in the *stie*. Noel.

STIFF, Durus, firmus, stabilis. A.S. *stif*. D. *stiff*. [Su. *stif*. Ill. *stifur*, Validus.] B. *stiff*. M. Casaubonus deducit à *σῆγε*, Firmus, validus, rigidus. Hefychio quoque *σῆγε* est *σῆγε*, *σῆγε*, *πυρὸς καὶ ὕδωρ*. quia quæ calcando in unum coacta sunt, & condensata, firmiora quoque deprehenduntur fieri. --- *Stiff*, Constans, inexorabilis, rigidus. M. Casaubonus derivat ex *ἀσθενής*, Immotus, asper, gravis. [Per translationem à præcedenti *Stiff*, ut & sequens *Stiff with cold*. nisi malis omnia à *stifian*. L.]

Stiff with cold, Frigore obrigescens. B. *stiff van koude*. à *σῆγε*, Astringo. A.Saxoni-
bus *stifian* est Obrigescere. L.]

STIFLE, Suffocare, spiritum præcludere. M. Casaubonus vult esse ex *σῆγε*, Adstringo. Inde quoque *σῆγε* vel *σῆγε* est Firmus: unde Lat. Stipulari pro Firmare. de quo multa Salm. de Usuris, cap. 6. [G. *estouffer*, quod De Cafeneuve derivat ab It. *stufare*. à *stufa*, Hypocaustum. Mihi non inconcinne peti posse videtur à *stuf*, Infercire, quod habes in *stuf*, Materia. Cui consonum est Lat. Stipare. Hispanis *tuso* est Vapor calidus & densus, qualis è balneis halat. Covarr. derivat à *σῆγε*. ego verò à veteri *tuf* quod respondet A.S. *rpolað*. Æstus. L.]

STILE, Ligna pertica, scapus, adminiculum. B. *stii*. à *σῆγε*, Columna. [Skinneri etymon præfero, qui contractum vult ex A.S. *stigel*. Gradus, scala, quod Belgis est *stighel*. hæc autem à *stigan*. Scandere, quod in *Stie* invenies. L.]

STILL, Sedare, compescere, inhibere, reprimere. A.S. *stullan*. Al. *stillen*. D. *stille*. [Su. *stilla*.] B. *stillen*. M. Casaubonus derivat ex *σῆγε*, Comprimere. [Mihi tamen *still* propriè olim videtur dictus Taciturnus; ac præcipuè quidem Qui iussus tacet. ab illo nempe *St*, quo utebantur silentium alicui indicentes. Terentius Phormione Actu V, Sce. 1.

Ch. Concede hinc paululùm à foribus istorum fodes, Sophrona.

Ne me isthoc posthac nomine appellâssis. So.

Quid? non is, obsecro, es,

Quem semper te esse dictitâsti? Ch. St. So.

Quid has metuis fores?

Ch. Conclusam hîc habeo uxorem sævam. &c. Kero in Quietus.]

Ppppp 2

STILL,

[STILL, Quietus, tranquillus. B. still, stille. Su. stilla. à præcedenti Still, Sedare. L.]

[STILL, Adhuc. Num. XIV, 44. Choyer pær ytille on bæpe picrope. L.]

[STILL, Organum seu vas distillatorium, à μ-
ζή, L.B. Alembicus. à Stillando vel Destillando.
Skin.]

STILTES, Grallæ. [Su. styltor. B. stelten.]
J. Davies desumptum putat ex C.B. istudfach,
Grallæ. Rectius tamen deducas ab Angl. stile,
vel Teut. still, Adminiculum, columna, stipes.

STING, Stimulus, aculeus. [Su. stynge.] Sting,
Pungere, fodicare. A.S. styngean. Al. stingan.
[Su. stinga.] Cim. 441KPA. unde Stang fuit
supra. V. quoque gl. D, 9. in Contus.

STINK, Olere. A.S. stencan. stincan. Al.
stinchen. D. stincke. B. stincken. -- Stink, Fœ-
tere, putere. B. stincken. [Su. stinka.] Vide an
sint à Stingui: ita gravis odor excitatur, cum
stinguitur candela. Est & μίση, Rancidus; ut
videtur, à τήνω, Liquefacio, consumo, tabefacio.
Hæc habet Martinius in Puteo. V. porro Vossii
etym. in Instigo: ubi in non pauca, quæ huc fa-
ciunt, incides. Odor, suze stanc. Fragrantia, idem.
Fetor, unluze stanc: gl. D, 26. Nidore, suetho
stanche: gl. C, 7. V. plura in Obs. ad Willer. p. 2.

STINT rumours, Restinguere sermones, rumo-
res suppressere. the fire is stinted, Ignis con-
fedit. Videri potest Stint desumptum ex Imper-
sonali stent. Stat, de quo Ælfrici gr. c. 33. at-
que ita stint nihil erit aliud quàm efficere, ut il-
lud, quod suppressuri venimus, stet neque ul-
terius spatietur. [V. sequens Stint.]

[STINT, Certis terminis circumscribere, nu-
merum definire. Su. stynta. ab Isl. stunta, stytta,
Breviare. L.]

STIPEND, Stipendium. Adi etym. Vossii in
Stipendium.

STIPTICK medicaments, Stiptica medicamen-
ta, i. restringentia vel constipantia medicamen-
ta. à σίβω, Calco, calcando condense, est σιππής,
Densus, solidus. unde σιππής, Condensandi con-
stipandique facultate præditus. G. stiptique. H.
atque It. stiptico.

STIPULATE & Stipulation. V. Vossii etym.
in Stipulatio. Spelm. in Fistuca. Menag. in
Fust.

[STIRK, Juvenus. V. Steer. L.]

STIRR, Tumultus. Cim. 441A est Pugna,
prælium. atque ita vocabulum propriè olim ac-
ceptum sit de Tumultu præliantium; ac for-
tasse, præfixo S, originem traxerit ex σιρῖν, Mi-
litari more in aliquem insilire. Huc facit illud
Hesychii, σιρῖν δὲ ἀλκῆς, πολέμου δὲ τῷ σιρῖν, ὃ
ἐστὶ πύρρον· ἀφ' οὗ καὶ σιρῖν, ἄρην. Huc etiam refer
G. estour de bataille. item estour de vents, &c.

STIRR, Movere, incitare, irritare. [B. stoo-
ren.] A.S. stýrian. σιρῖν Hesychio exp.
κινεῖν, Stimulare,ungere. à σίρξ, Cuspis te-
li vel hastæ. M. Casaubonus derivat ab illo σί-
ρεος, Stimulus, unde composita sunt σιρῖν καὶ σί-
ρεος, &c. Considera interim numquid hic lo-
cum habeat illud Arg. codicis Marc. XIV, 5.
ἀνάστα ἡ κῆρυξ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. "Fre-
uebant in eam".

STIRKOR, Stapes, staticulum, i. scanfile fer-
reum ab utroque ephippii latere dependens, cui
innituntur atque insistunt equitantium pedes.
A.S. stigrap. [stipap.] Al. stiege reif. [Isl.
stigreip.] D. stig-bogel. B. stegel-reep, stig-
beugel. Prior pars compositæ vocis manifestè
est à stigan. Scandere, ascendere, descendere.
Posterior à pap. Funis; qui Al. reif. B. reef
dicitur. Dan. denique bogel & B. beugel sunt à
buggen, denotantque Arcum sive Curvaturam
semicircularem. V. Voss. lib. I, de Vit. ferm. c.
7. Claudium item Salm. ad Aug. hist. scriptt. p.
163 & 276. V. quoque Menag. in Estrier &
Estrieviere. necnon Vossii etym. Lat. in Astra-
ba.

[STITCH in the side, Lateris dolor. A. Saxo-
nes dicebant sticable + sticpæpc. à stician.
quod vide supra in Stick, Pungere. L.]

STITCH, Consuere, acu pingere. D. sticke.
[Su. sticka.] B. sticken. Sunt à σίχην, Notis
compungere. Hinc Danis sticfede flade est Ve-
stis acu picta. B. stick vel stickfel est Peplum,
calyptra. In glossis Isidori Stica exp. Tunica.
fortasse pro Sticta, ut sit χιτών στικτική, Tun-
ica notis distincta & variegata. Nimis igitur la-
xa est Isidori significatio, quando Tunicam ex-
ponit. Quod libentiùs agnoscent, qui sciunt
Sticam fuisse vestem episcopalem undulatam,
quam Græci σιχάριον appellant: atque ita Stica
καὶ ἀποκρηστὴν ortum traxerit ex σιχάριον. V. Voss.
lib. III de Vit. ferm. c. 50. To go through stitch
Anglis est Opus aliquod constanter peragere.
Cui quodammodo affine est illud Scot. para-
phrasios Virgilianæ The awful maid Camph
la not irkit in batal stich to stand. 387,
45.

[STITH, STITHE, Rigidus, severus, validus,
strenuus. A. Saxonibus est stith. L.]

STITHIE, Incus. vet. B. stiete. Fortasse sunt
ab A.S. stith. Durus, rigidus. stedic Islandis est
Incus. [& Suecis smedstād. quæ videntur de-
nominationem accipere à sted, Locus, q. v. L.]

[STIVE or stew meat, Carnem lento igne
coquere. Su. stufwa. à stew, Laconicum, q. v.
Hinc to stive one, Aliquem æstu ferè suffocare.
L.]

STOCK, Caudex, truncus. A.S. stoc. G. e-
stoc. D. Su. ac B. stock. unde iisdem quoque
stock idem quod Romanis olim Robur sive
Arca robustea, i. Locus in carcere firmis vali-
disque caudicibus firmatus. Anglis a pair of
stockes, Cippus. Videri posset arctum illud Cu-
stodiæ genus, quod medio seculo Bastonicum
dicebant, etiam huc referendum; sed aliam fuisse
denominationis hujus rationem, docet Spelm.
in Bastonicum.

[STOCK, vox Mercatoria. Significat autem
Sortem, πὸ ἀρχαίων, Caput, i. e. primitivam illam
summam pecuniæ, vel mercium, ex quâ fœnus,
vel lucrum proventurum expectatur, sanè ele-
ganti metaphora ab arboris caudice sumptâ;
quia scil. ut rami & fructus à caudice nutrimen-
tum trahentes accrescunt, ita fœnus & lucrum,
quo mercator se sustentat, à sorte originem &
incrementum ducunt. Skin.]

[STOCK

[**Stock bees**, Apes alveari includere. B. **stot** ken de bien. Isl. **stockaby**. Vett. Hollandis Alveare dicebatur **stock der bien**, quod hodieque Suecis nuncupatur **bistack**. à **stock**, Truncus, quo cavo apes mella sæpissime condunt. L.]

[**Stockblind**. Vide **Staff**, Baculus. L.]

[**Stock-fish**, à B. **stockvisch**. D. **stockfist**, Afellus arefactus; sic dictus, quia durus est instar stocci, i. e. trunci seu caudicis. Skin.]

STONE, Lapis, saxum. Goth. **STAINS**. Cim. **ἡλῆ**. [Su. **sten**.] A.S. **stan**. Al. **stein**. D. & B. **steen**. [Quidam derivârunt ex **stis**, Vis, firmitas, robur; ratione quidem satis manifestâ, sed longius petita. Notandum interim Sicyonios Lapillum & Calculum **stis** & **stis** dixisse. unde **stis** Galeno est Durus. **stis** denique exp. Hesychio **λῆθος βάτω**, Lapidibus peto. Isl. tamen **stein** propius accedit ad **stis**, Durus, firmus, rigidus. V. gl. D, 23. in Lapis, **stein**.]

STOOL, Sella, sedile. Goth. **STOLAS**. A.S. **stol**. Al. **stûl**. **stool**. [Su. **stol**.] Cym. **yftol**. D. & B. **stoel**. Videtur esse à **stûl**, Columna; quod Sedile haud aliter sustineat residentes, quàm columnæ structuram ædificii. Non incommode quoque ex **setel** contractum statuemus **stel**, **stoel**. Ipsum verò **setel** manifestè est ex **stis**, vel **stis**, Sedes: nam & apud Bedam E. H. lib. II, c. 2 scribitur **reotol**.

STOOP, Inclinare. A.S. **stupan**. B. **stuy** pen. [Su. **stupa**. L.]

STOPE or **flaggon of beer or ale**, Poculum majus, grandior mensura liquidorum. Kero; Stopus, sciphus certæ mensuræ. B. **stoop**. gl. R, 25; **stoppa**, Situla. gl. B, 10; **stauili**, Cyathus. gl. D, 23; **stoup**, **Staupus**. Batolyca, idem. [buter-stoppa. Vas butyri; gl. Cott. 168. L.]

STOFF, Obstruere, obturare, obstopare. G. **estouper**. It. **stoppare**, **stoppiare**. H. **tapar**, **tupir**, **atapar**. D. **stoppe**. B. **stoppen**. Omnia liquidò facta sunt ex **stûpi**, **stûpi** vel **stûpi**, Stupa. quæ G. **estoupe**. It. **stoppa**. H. **estopa**. D. & B. **stoppe** dicitur. ut **stopp** nihil aliud sit quàm Implere atque infercire stupâ. De Stipâ vel Stupâ v. Cl. Salm. notas in Tertull. de Pallio, p. 145. De totâ re v. etym. Vossii in Stipare & Stupa. [Hiberni quoque habent stopam eodem sensu; ut & Armorici stoupa. L.]

STORE, Abundantia, copia. *to lay up in store*, Accumulare atque in penum recondere. Isl. **stoor**. D. **stôr** est Ingens, luculentus, magnus. Cim. **ἡλῆ** in compositione intensivum est: ita **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ** iis erat Magnificè liberalis. **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ**, Magnanimus. **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ**, Magnificè. **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ**, Magnates. **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ**, Multum potabat. &c. Cym. **yftor** est Penum, penus. **yftordy**, Apotheca, promptuarium. Germ. **eine stetur** est Commodum sive Subsidium, quo succurritur, verbi gratiâ, terræ motum passis. Martin. in Commodus. [Stor, storas Hibernis idem denotat quod nostrum **store**, & indicio mihi est à Celtis ad nos descendisse. L.]

STORIE, **Historie**, Historia. Cym. **yftori**. A.S. **storp**. **stærp**. It. **storia**. B. **storie**. Græcis est **ιστορία**. V. Cl. Salm. in Tertull. de Pallio.

STORK, Ciconia. A.S. **storp**. Al. **storch**. D.

Frif. & Sicambr. **stork**. [Su. **stork**.] V. Series alphabeticam monosyllaborum Teut. in Obs. ad Willeramum.

STORM, Tempestas, procella. [Hib. **stoirm**.] Cym. **yftorm**. Isl. **stormur**. [Su. **storm**.] A.S. **storp**. **stypm**. Al. **sturm**. D. & B. **storm**. [It. **stormo**. Cim. **ἡλῆ** **ἡλῆ** **ἡλῆ** est Vento agitari. Gelenius Gr. **ἰσχυρὸς**, Imperus, symphonum facit Al. **storm**. V. tamen annon propius accedat ad illud **sturm**, quod Hesychio inter alia exp. **συνεφεῖν ἀνέμους**. Usurpatur etiam vox pro Tumultu vel strepitu concitatae multitudinis. atque ita **storp** vel **stypm** videri possunt affinia illi **stypian**. quod est Turbare, commovere. Adam. Bremensis hist. ecclesiasticæ c. LXI; "Sturmarii, populus Saxonum Trans-Albiano-rum, dicti ed quodd seditionibus illa gens frequenter agitur". E gl. C, 20. in Tumultus, **sturm**.]

[**Stot**, Equus. Chauc. V. **Steed**. L.]

[**Stot** G. Douglas est Plaga, ictus. B. **stoot**. Islandis ad **steyta** est Allidere, tundere, collidere. à Goth. **STANTAN**. Percutere. L.]

STOVE, v. **Stew**, Laconicum, hypocaustum. [Fortasse ab Isl. **stoo**, Focus. L.]

[**STOUND**, Dolere. A.B. *it stounds*, Dolet. ab Isl. **styn**, Doleo. **stunde**, Dolui. Hickes.]

[**STOUND**, Signum, momentum, spatium, hora, tempus. Chauc. B. **stond**. Al. **stunt**, **stunta**. A.S. **stund**. Cim. **ἡλῆ**. Hinc **stounde** **mele**, A.S. **stundmælum**. Sensim, vicissim. L.]

[**STOUR** G. Dougl. idem ac **Sture**, q. v. L.]

[**STOURE** vet. Angl. Bellum, pugna. Islandis **stir** est Bellum, & Cimbris **ἡλῆ**, Pugna, prælium. L.]

[**STOUT**, Culex. A.S. **stut**. L.]

STOUT, Audax, strenuus, animosus, arrogans. Al. **stolzer**. D. & B. **stout**. Quum jam olim veluti cognitum comprehensumque animo haberem vocabulum **stout** primâ suâ significatione denotasse Hominem nimis opibus nimiaque potentiâ insolescentem atque ad minorum injurias elatum, suspicari quoque cœpi **stout** originem traxisse ex Goth. **STANTAN**. quod Argenteo codici Matth. VI, 39. & Luc. VI, 29 est Percutere, verberare. Aliam tamen hujus vocabuli etymologiam tradit M. Casaubonus de Vet. ling. Angl. p. 348. quam etiam probat Tho. Stanley in Æschyli Persas, v. 49. Facetum interim est, quod tradit Spelm. gl. archæologicum in **Stoutheres** --- Germanorum vulgus suum **stoltz** factum putat ex Stultus vel Stolidus: & certè Superbia nascitur ex quadam stoliditate atque inconsultâ temeritate. Cæterum ego malim **stolt** derivare à Sustollo: siquidem Superbus attollit se plus quàm par est. ita Martin. in Superbus. Plura habet Al. gl. D, 31. in Superbus.

STOW, Locus. A.S. **stow**. vett. Frisii **stoe**. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubon. "Στοιῖς sunt Porticus; sed & de variis locis usurpabatur. siquidem **stois** dicebantur etiam "Loca, in quibus frumentum recondabatur. **stois** **stois** **stois**, inquit Aristophanis scholiastes. Anglis vetustioribus **stow** erat Locus. "stowing, Collocatio, dispositio in loco. Hodie "bestow

S T.

bestow est Collocare: ut cum de collocatione liberorum dicunt, *he hath bestowed his daughter well.* de temporis atque orii collocatione, *he knoweth how to bestow his time.* de largitione ex proprio penu & peculio, *he bestoweth all manner of necessities upon him.* Immo *stowage* quoque & *stower* Anglis ab hoc *stow* dicebatur Pabulum; propriè tamen reconditum: transferturque ad alia sæpe, quæ recondita servantur: ac *steward* fortasse, quasi *stowward*, dictus est Dispensator, custos vel procurator peni, *πρωτοκτο*. Hæc Casaubon. Sed quoniam innumera oppidorum, pagorum villarumque nomina per universam Angliam in *stow* terminantia, satis evincunt hisce oppidis, pagis, villis, olim quoque ab hoc ipso *stow* nomen inditum; videri possunt locupletiores terrarum domini præfectis vel quæstoribus, quos istiusmodi locis præficiabant, nomen *stoppard* & *steward* à locorum custodia indidisse. Huc etiam refer [nostrum *stow*, Su. *stufwa* &] B. *stouwen*, Accumulare, in unum locum congerere. ac fortasse quoque G. *estuyer*, In thecâ recondere. nam *estuy* iis est Theca, i. locus, in quo aliquid reponitur. ut cum dicunt *estuy de peignes*, *estuy de lut*, *estuy d'escrioire*. &c. Islandis *stoo* est Focus. *stoor*, Foci.

STRADDLE, Varicare. D. *stritte* dicunt: unde suspicor *straddle* esse ex *stridle*, frequentativo Angl. *stride*, Crura diducere.

[STRAFT, Iratus, irâ exclamans. Vox in agro Norfolciensi usitata. Hiccius derivat ab Isl. ad *straffa*, Objurgare, corripere, increpare. L.]

STRAGGLE, Errare, vagari. *straggler*, Erro, vagabundus. Originem verbi, præposito S, referendam censeo ad B. *truggelen*, Præstigiis fallacisque victum quæritare. *truggelaer*, Malis artibus dolose corradens pecunias. item Mendicus. Danis quoque *trygle* est Mendicare. *trygler*, Mendicus. Sunt à veteri drug, Fallacia, impostura. de quo hæc habet gl. B, 20. in Fictor, triugo. [Al. *triegen* est Decipere. D. *bedrage* est Fallere, decipere. *bedragen*, Deceptus. *bedragere*, Impostor. *bedrageri*, Impostura. B. *bedriegen*, *bedrogen*, *bedrieger*, *bedriegerie*. Videri possunt affinia A.S. *þry*. quod non modò Incantatorem & malarum artium præstigiis addictum denotat; sed laxiore quoque acceptione Malum atque improbum significat. Cymræis quoque *drygioni* est Malitia, improbitas, nequitia. V. Seriem alphabeticam monosyllaborum A.Saxonorum in *þry*. Aliam item Seriem monosyllaborum C.Britannicorum in voce *drwg*. Utramque Seriem inseruimus Observ. in Willeramum.]

STRAIE, Errare. D. *stræ* est Dispergere. *strævisz*, Dispersè. *stræes her oc der*, Passim dispalantur: unde colligo *stray* esse à *straw*, Spargere, dispergere; ut *stray* nihil sit aliud, quàm Palare disiectum separatimque à suis. Huc pertinent quæ nobiliss. Spelmanus habet in *Estrayeria*, & in *Extrahura*.

STRAIGHT, Arctus, angustus. G. *estroit*. It. *stretto*. H. *estrecho*. Manifestè sunt ex Strictus. Hinc *straights* Anglis est Fretum, mare angu-

S T.

stum. It. *stretto*. unde Belgæ habent suum *straet*, Danis fund est Fretum. V. quæ aliquantò ante annotavimus in *Sound*, Pertentare fundum.

STRAIGHT, Rectus. vet. B. *strack*. Manifestè est ab Angl. *stretch*. aut A.S. *strecan* & *strecan*. Tendere, extendere; quicquid enim in se involutum complicatumque jacuit, extendendo fit planum rectumque.

STRAIGHT, STRAIGHTWAY, Ilico, statim, protinus. [Su. &] D. *stray*. B. *stracks*, *strecks*. A.S. *ðæp nihte* est Statim, confestim. Videntur hi modi loquendi Græcorum imitatione invaluisse; ut quibus *ἰὺδ*, Recta, statim, est ab *ἰὺδ*, Rectus.

STRAIN, to strain his voice, Vocem contendere. a strained voice, Vox intenta. De origine verbi sic M. Casaubon. p. 332 de Vet. ling. Angl. "Στελνῆς, Asper, acutus. *σέλνῆς βοῶν* vel *φύσσῃ*, Asperè clamare. *σέλνῆς βέβηκεν*, Immaniter resonare. *σέλνῆς φωνοί*, Asperâ voce præditi. A. "pud Etymologicum τὸ *σέλνῆς* exponitur τὸ *ἰὺδ* & ἀνατιπαιμῆν (ut H. Stephanus rectè corrigit ἀναπαιμῆν. quod apud Helychium ἀναπαιμῆν.) Acutum & contentum, seu Nimiâ contentione peccans. Ex nimiâ verò contentione accidit τὸ *τραχὺ* & *σέσωαι* τῇ ἀκοῇ, Asperitas illa vocis auribus inimica. A voce ad alia quæ apud Anglos verbum transiit, ad indicandum nempe seu vitium animi, seu corporis contentionem. Cæterum to strain, quod Anglis usurpatur pro Percolare, ab aliâ procul dubio est origine, ex Gallico scilicet *estraindre* vel *estrainer*; quæ ex Lat. Stringere desumpta: quibusque quamvis insit aliqua contentionis vel nixus significatio, in alio tamen genere est illa contentio & ab illâ quàm longissimè remota, quam huic verbo competere diximus". --- Στεργάζω interim Græcis est Guttatim exprimo, stillatim excludo.

[STRAIN. Vide *Streen* vel *Strene*. L.]

[STRAKE Chaucero est Præteritum τῷ *Strike*, q. v. L.]

STRAND, Litus maris, ripa fluvii. A.S. *stpanb*. D. & B. *strand*. [Isl. *strönd*. Su. *strand*.] Londini nomen hoc inditum celebri plateæ ad ripam Tamesis fluvii.

STRANGER, Peregrinus, hospes. G. *estranger*. It. *straniero*. H. *estrangero*. Manifestè sunt ab Extraneus.

STRANGLE, Strangulare, suffocare. G. *estrangler*. It. *strangolare*. Gr. *στεργαλῶ*.

STRANGURIE, Stranguria, morbus vesicæ. It. *stranguria*; quando non nisi stillatim redditur lotium: ita stranguriâ laborare dicuntur, "quibus ægre lotium it, quibusque substillum est". ut loquitur Cato c. 156 de Re rusticâ. Gr. *στεργαλῶ* dicitur. [quod à *στέργε*, Gutta, stilla, & *ὄρε*, Urina. L.]

STRAPE, Funiculus, fibula. [B. *strop*. It. *strop*. Su. *stroppa*.] "στέπτος est Flexilis, inquit M. Casaubonus, unde *στέπτι*, Armillæ, monilia, torques, funiculi, fibulæ, ut quidam apud H. merum exponunt". Hæc Casaubon. Belgis *strop* est Laqueus. V. quæ Cl. Salm. congessit Plin. exerc. p. 371. V. quoque Vossii etym. in Stro-

Strophium. [Amicus ab A.S. *ſtroph.* Struppus, ſtrupus. gl. R, p. 103. L.]

[STRATH, Vallis. G. Dougl. ab Hib. *ſratha* idem ſignante. L.]

STRAW, Stramen. A.S. *ſtpeop* + *ſtpeu*. Al. *ſtrou*. *kistreuui*. G. *eſtraim*. It. *ſtrame*. D. *ſtraa*. B. *ſtroo*, *ſtroy*. [Su. *ſtrā*.] Cæterum, ut Lat. Stramen eſt à Sterno, ita quoque Angl. *Straw* eſt ab A.S. *ſtpeapian*. Sternere.

STRAW, Sternere. Goth. **STRALVAN.** A.S. *ſtpeapiſan*. *ſtpeapian*. Al. *ſtreuuan*. D. *ſtræ*. [Su. *ſtrā*.] B. *ſtroyen*. Sunt à *ſtponu* + *ſtponu*, Sterno, expando humi vel in alio aliquo loco plano.

[**STRAWBERRY, Fragum.** A.S. *ſtpeabepige*. *ſtpeabepia*. *ſtpeabepga*. Rectè Skinnerus. qui ita dictum vult, quod inſtar ſtraminis humi inſternitur. à *ſtraw* & *berry*, q. v. L.]

STREAM, Fluentum, alveus fluvii. A.S. *ſtpeam*. Al. *ſtraum*. D. *ſtrām*. B. *ſtroom*. [Su. *ſtrām*.] Ill. *ſtreyma* eſt Fluere, perfluere. *ſtraumr*, Fluxus. Lectorem Auctor remittit ad gl. A, 3. in Alvei. ſed fruſtra quæſiveris. nam omnia annotata uſque ad A, 7. deſiderantur. L.]

STREEN vel **STRENE** Chaucero eſt Stirps, genus, proſapia.

God it wote, that children ofte been
Unlike her worthie elders hem be-
fore:

Bounte cometh of God, and not of
ſtreen,

Of whiche they ben engendred and y-
bore. Cl. Ox. T. 55.

— failen ſhould ſucceſſoun,
He were there generacioun
Dur ſectes ſtrene for to ſabe,
When father or mother arne in
grave.

Her children ſholde, whan they ben
dede,

Full diligent ben in her ſtede
To uſe that worke on ſoche a wyſe,
That one may through an other riſe.

RR 4857.

Though thyſelfe be noble in thy
ſtrene,

A thouſand folde more nobil is thy
quene. CL. 370.

V. Scot. *Strynd*, quod mox occurrit in hoc no-
ſtro Etymologico.

STREET, Platea. A.S. *ſtpeæt*. *ſtpet*. Al. *ſtraz*. It. & H. *ſtrada*. D. *ſtrade*. B. *ſtraet*. Cym. *yſtrid*. [Arm. *ſtreet*. Ill. *ſtrate*.] Sunt à *ſtponis*, Stratus, inſtratus; eā nimirum acceptione, quā veteribus Pavimenta lithoſtrota dicebantur parvulis & diverſicoloribus lapidum cruſtis inducta. V. Plin. N. H. XXXVI, 25.

STRENGTH, Vis, robur. A.S. *ſtpengð*. Al. *ſtrengin*. D. *ſtpeſte*. B. *ſterckte*. V. *Strong*, Fortis.

[**STRESS, Rei momentum.** *ſtrefſ* of *wether*, Tempeſtas. Refertur ad *diſtrefſ*, q. v. Quære tamen annon huc maximè faciant *ſtpec* *pegoſey*. Diſtriſtio regulæ. Reg. Ben. c. 37. & *ſtpeclice*. Diſtriſtè. Paſt. V, 3. L.]

STRETCH, Tendere, extendere. A.S. *ſtpeccan* *artpeccan*. Al. *ſtrechan*. D. *ſtrecte*. B. *ſtrecten*. [Su. *ſtræſa*. Origo verbi petenda eſt ex *ſtpeia*, Sterno, proſterno. Vide tamen M. Caſaubonum p. 309 de vet. ling. Anglicā. Ita Keronis gl. in Stratus, keſtrahter.]

[**STREW, ſtraw, Sternere.** Su. *ſtrā*. Vide *ſtraw*, Sternere. L.]

STRIDE, Crura diducere. Dani *ſtritte* dicunt. unde & in Danico exegetico *ſtittende* exp. Varicitus, cruribus divaricatis. Huc etiam refer illud gl. E, 6; Varicat, ſtritit. [ut & ea, quæ ex libro compaſto Homiliarum Coll. Trin. Cantabr. Anglo-Normannicè ſcripto Abrah. Whelocus protulit. Alſe ſeinte Ambroſie ſeið þus queðende. Receptus ab ſedem Dei. he ſteh to heuenliche hehfettle. and þiche ſtrides he makeþe dunparð. & eſt upparð. þ ſeið Sācs Salomon þe piſe. 7 þus queð. ecce uenit ſaliens in montibus, 7 tranſiliens colles. here he cumeð ſtridenþe fro dune to dune. 7 ouerſtrit ðe cnolles. Septem igitur ut ita dicam ſaltus debet. E celo in uirginis uterum. inde in præſepium. inde in crucem. inde in ſepulchrum. inde in infernum. inde in mundum. et hinc in celum. Seuen ſtrides he makeþe. on of heuene into ðe maibenes inneðe. oþer þenne into þe ſtalle. Þribbe into ðe holi þode. feorþe ðanne into þe ſepulceri. fiſte into helle. ſixte into þis middenerð. þe ſeueð eſt into heuene. &c. L.]

STRIFE, Certamen, contentio. M. Caſaubonus derivatum putat à *ſtpeð*, Fraudulentum eſugium, callida tergiverſatio. quomodo & Heſychius *ſtpeðas* inter alia exponit *ἀντιλογία*, Contentiones. A.S. Al. Cimbri *ſtpeð* vel *ſtrid* & *ſtrit* dicebant. *ſtpeðican* æt þam *ſtpeðe*. “De-“ficere in prælio”. Cædm. 7, 12. laðic *ſtpeð*. Odioſa contentio: Idem 16, 23. Jurgium, ſtrit; gl. A, 2. Altercatio, ſtrit; gl. C, 1. Seditio, ſtrit. ungizumft; gl. C, 17. Seditio, heimſtrit. liut paga; gl. B, 50. Diſceptatio, ſtrit; gl. A, 3. Diſceptatio, ſtrit; gl. B, 12. Queſtio, ſtrit. fraha. ſuahunga; gl. B, 44. Commiſſio, ſtrit; gl. A, 15. Querella, ſtrit; gl. A, 19. Obſtinatio, einſtrit; gl. B, 35. Diſputat, ſtrit; gl. B, 14. Dimicant, pugnant, ſtrit; gl. B, 13. Judicio contendere, in ſtrite bagen. Tat. XXXI, 4. Non contendet, ni ſtritit; Tat. LXIX, 9. Seditio, giſtrit; Tat. CXCIX, 8. *ſtpeð* *ſtpeð*, “Fugit Starkaterus de prælio”; Secunda ſeries regum Daniæ. Iſlandis *ſtpeð*. D. *ſtrid*. B. *ſtrid* eſt Pugna. *ſtriden*, Pugnare. Pro quo ſuperiores Germani dicunt *ſtreiten*, quod valde affine eſt Gr. *ſtpeðein*, Exercitum in expeditionem educere, bellum inferre. V. porro quæ mox annotamus in *Strive*.

[**STRIKE, Ire, &c.** B. *ſtriiken*. Al. *ſtrichan*. A.S. *ſtpeican*. Su. *ſtpeka*. Ill. *ſtpeka*. Hanc verbi acceptionem hodieque retinemus in his loquendi modis *to ſtrike over the way*, *to ſtrike into the houſe*, & figuratè, ni fallor, *to ſtrike in*, i. e. *to joyn with a perſon*. Hinc Chauc. *ſtrake forth*, Progreſſi ſunt. Vide *Stroke*, Linea. L.]

S T.

STRIKE, Linere. V. *Stroke*, Linea, tractus.

STRIKE, Percutere. [Isl. ad *strytia*. Su. *stryta* pā en.] V. *Stroke*, Demulcere.

STRING, Vinculum, funiculus, chorda. A.S. *rtpenz*. Al. *streng*. Cim. *MARKPNA*. D. *streng*. [Su. *strang*.] B. *strang*, *string*. Sunt a *στυγνός*, Tortus. unde Suidæ *στυγνάλωτὴ μάστιξ* exp. Lorum nodosum, quo cædebantur mancipia. Italis *stringbe* dicuntur Funes, qui jumentis plauistro adjungendis injiciuntur. [Rectius fortasse Skinnerus, qui omnia à Stringendo derivat. L.]

[**STRIPED** *stuff*, Pannus seu Sericum lineis varii coloris distinctus. Belgis *stript kleed*. **Strepe** est Stria, linea. Auctori gemmæ Stragulatæ exp. *gestript off stripen gecleet*. L.]

STRIPES, Verbera. Puto vocabulum propriè olim acceptum de verberibus puerorum petulantiam coercentibus: ut *stripling* & *stripling* dicatur Anglis, Qui per ætatum adhuc subiacet puerili disciplinæ: nam *to strip a boy* Anglis Braccam puero detrahare ad plagas natibus ingerendas. atque ita vocabulum hoc pertinebit ad proximum *Stripp*. [V. *Striped stuff*.]

STRIPP, Spoliare, exuere aliquem pecuniâ, sarcinis, vestibus, &c. B. *stroopen*. Videri possunt desumpta ex *στυβέν*, Exagitare, vexare, perturbare. at B. *stroopen*, t̄ *bel afstroopen* videtur esse à *στρίψιν*, Vertere; quoniam Cuniculos atque alia id genus animalcula excoriantes universam cutem, dum detrahunt, invertunt. Isl. *strippur* est Nudus homo. [Manifestè sunt A.Saxonice originis. nam sic legimus Sermone Lupi ad Anglos. *Gober hur rynthon toclæne beþýpte ealþra gepihtra 7 innan beþþýpte ælcra gepýrena*. quæ, vertente Elstobio, sonant, "Templa Dei spoliantur omnibus suis" "privilegiis, & commoditatibus introrsum penitus [omnibus] denudantur. L.]

STRIPLING, Ephebus, adolescentulus, parætatus. Latinis quoque Striculus erat Puer jam grandior; sed hoc nihil facit ad explicationem hujus nostri *Stripling*. Cujus vocabuli vim proximè videtur exprimere illud Parætatus, quo Lucilius & Varro utuntur. "Parætati hi, inquit Nonius, qui de pueritiâ veniunt ad pubertatem: à Græco vocabulum sumptum". *παρεκτείνειν* certè Græcis est Ad comparisonem alterius extendere ac producere. *παρεκτείνω*, Simul extendi & crescere, alterius proceritatem assequi vel etiam superare. Hinc *ἀναλόγως παρεκτείνω*, quod tamen nusquam fortasse occurrit. Atque aded Anglis propriè *Stripling* dictus fuerit, *be that in his growth out-strippeth his fellows*. Quod si verò Anglis *Stripling* dicatur Puer, qui parum à virili staturâ, nec tamen adhuc nates virgis aut manum ferulæ subduxit, manifestè videri poterit hoc nomen Pueris grandioribus inditum ab illo *to stripp a boy*, Diripere femoralia. B. *de broek afstroopen*.

STRIVE, Niti, eniti, contendere pro viribus. item Obniti, repugnare, tergiversari. Al. *striben*. D. *strabe*. B. *striben*, [striben,] *stribelen*. [G. *estriver*. Su. *sträfsa*.] Videntur

S T.

esse à *στρίβειν*, Torquere & circumagere se in omnes partes contemplandæ atque expediendæ rei alicujus causâ. ita *στρίβειν* Helychio exp. *συναχθε στρίβειν*. ubi tamen ratio alphabetici ordinis videtur exigere, ut *στρίβειν* legamus. Possunt etiam deduci à *στρίψιν*, Vertere, flectere, quotquot enim adversus animi sui lubidinem aliquid pertrahuntur, solent corpora sua hac illac torquere & nimiam instantium importunitatem vario flexu reflexûque eludere. Nisi fortè malis derivare à *στρίψιν*, Torquere; ut *strive* nihil aliud sit quàm Variis tergiversantium artibus argutisque contentionum formulis aliquem cruciare. J. Davies derivat Angl. *Strive* à C.B. *ystrin*, Pugna, contentio. M. Casaubonus originem verbi refert ad *στρίβω*. V. eum p. 347 opusculi de Vet. ling. Anglicâ.

STROAK, v. *Stroke*, Palpare, blandâ manu demulcere.

STROKE propriè est Linea levi suspensâque manu aliquousque producta. D. *streg*. B. *streke*. [Su. *sträk*. Hib. *strioc*.] Ponuntur & pro Regionis alicujus tractu; immo & pro Tractu viæ, quem terrâ marique iter facientes tenere debent, Angl. nempe *strike*. A.S. *rtpican*. Al. *strichan*. D. *strygge*. B. *striken* non modò significant Linere, illinere, i. e. summam rerum superficiem planâ manu stringere, ut solent aliquid illinentes aut detergentes; verum etiam Ire, proficisci, tendere, i. præscriptum viæ tractum rectâ veluti lineâ prosequi. Acceptio hæc est antiqua valdè. Boethiana paraphrasis Regia XXXIII, 4; *reo poðep rtpriceð ymbuten*. Opusculum de Æquinoctio vern. c. IV; *hýt getymað hpilytum*. þonne se mona beþynnð on ðam ylcan rtpricon þe reo runne ypnð. þ hır tpenðel undeþrcyrt ða runnan to ðam rpiþe. þ heo ealla ðýrtþað. Otfrido quoque lib. I, c. 5, v. 106 *Instrichan est Intrad se in aliquem locum recipere*. Origo verbi *strike* fortasse est à *σειξ*, quod Græcis non modò Striam, sed & ipsam quoque Striationem vel Striaturam denotat. Hæc Striatura Gallis dicitur *canelure*, ab eâ parte, quæ in striatis columnis cava est. Duæ nimirum sunt in columnarum striaturâ partes: una, quæ canalis instar excavata est, unde Canaliculata columna ab hoc veluti canaliculo nomen accepit: altera eminentior sive protuberans, nomine Stria, quæ instar virgæ à summo ad imum extenditur, atque inde Striata vel Virgata columna dicta est. V. Lexicographos in *σειξ* & *ράβδος*. Habet interim & plures alias notiones Angl. *Strike*, quarum pleræque consentiunt cum iis, quas Kilianus observat in B. *striken*. [Cum his quoque consentiunt Goth. **STRIKS**. & A.S. *rtpica*. Apex. Occurrit A.Saxonica vocula ad calcem c. XXV Judicum; ubi verba Matthæi c. V, 18. sic vertuntur an *rtæf* ne bið ne an *rtpica* apægeð of ðæpe ealþan Ierettinre ðæt hi ne beon gepýllade. L.]

STROKE, *Stroak*, Palpare, blandâ manu demulcere. A.S. *rtpacian* erat Blandâ contrectatione delinire. *rtpacunz*, Delinimentum. Gl. R, 99; *rtpacunz* t̄ *olæcunz*, Delinimentum. Sequentia quoque Gregorii magni verba, "Equos in-

"domitos

domitos blandâ prius manu tangimus, ut eos "nobis plenius postmodum etiam per flagella "subigamus". ita reddit nunquam satis laudata inclyti Regis paraphrasis Pastoralium c. XLI, § 4; pilbu hopf. þonne pe hine æperð ge-rangnu habbað. pe hie ðacciað 7 rþraciað mid þræðne handa 7 lemiað to ðon. þ pe ept on fæppte hie moten mid gienbum fullice zelæpan 7 þa temian. B. quoque **striken** ita olim acceptum, liquere potest ex illo **pluyne striken**, quo etiamnum hodie utuntur Belgæ. Usus tamen exinde obtinuit, ut B. **striken** & Angl. **strike** postea quoque usurparentur pro Percutere; exemplo fortè Latini Demulcere. Simillimam commutatæ acceptionis rationem deprehendas in Angl. **rub, pay**. B. **afsmeeeren, freeelen, roskammen**. G. **frotter, estriller**, atque innumeris aliis. [Islandi, qui nobis maximo sunt subsidio, Mulcere dicunt **strika** & Su. **stryka**. L.]

STRONG, Fortis. A.S. **rþrang**. rþrec. Al. **starch**. **stark**. **sterc**. D. **styrck**. B. **sterck**. [Al. **strenger** est Robustus, validus. Isl. **straangur** est Asper, durus, rigidus. D. & B. **streng**. Videri possunt affinia Gr. **σπυργάω** vel **σπυργίζω**, Torqueo, stringo. Hesychius; **σπυργίζω, πιζω**. Hæc gl. C, XVI, in Robustus. [Quod **starch** attinet, nobis sequentia suppeditat gl. Ker. in Fortes, **starche**. Danis & B. **sterck** est Fortis. Islandis **sterkur**. Run. lexico **HAIRPMAH** exp. Profectus virium. Quæ omnia videri possunt affinia Gr. **σπῆδος** vel **σπῆδος**, Solidus, firmus, durus, rigidus. vel isti **σπῆδος**, quod exponunt Statuor, firmiter figor, stabilior.]

[**STROP**, vide **Strap**. L.]

[**STROTHIR** plus simplici vice occurrit in fabulâ de Berino, & idem valet quod **rothir** & **rudder**, Navis gubernaculum. Manifestè corruptum est ex A.S. **rþionþopþ**. rþeopþoðup. quod idem significat. rþeopþoðup autem conflatur ex rþeop & poðup. quæ v. in **Steer** & **Rudder**. L.]

STROUT, Turgere, præ superbiâ cristas erigere ac resupinum per plateas incedere. Talem incessum Niobes fuisse discimus ex Ovidio, Metam. VI, 273;

Heu quantum hæc Niobe, Niobe distabat ab illâ,

Quæ modò Latois populum submoverat aris.

Et mediam tulerat gressus resupina per urbem.

Inflatione hoc gradiendi tumore in publicum prodire Germanis est **strussen**, atque inde quoque **strusse** iis est Crista quævis, ut ait Gesnerus, a Struthione, ave Africanâ nemini ignotâ, cuiusque pennis animosissimi quique bellatores pileos galeasque exornant. Pari ferè loquendi modo, à pavonibus ductâ metaphorâ, Gallis **se panader** vel **se paonnader** est Pavonis instar sese ostentare cum pompâ, **faire le paon**. item **paonnien**, Vanus ostentator, q. d. pavoninus. It. **pavoneggiare** & **pavoneggiante** vel **pavoneggiatore** idem significant. Huc etiam refer quæ habet M. Casaubonus de Vet. ling. Angl. p. 343.

STROW, Sternere. Goth. **STRAYGAN**. A.S. **rþreapian**. Al. **streuan**. D. **strœ**. [Su. **strô**. B. **stroyen**. Sunt à **στανύω** vel **στανύμι**, Sternere, expando humi vel in alio aliquo loco plano.]

STRUGGLE, Luctari. M. Casaubonus derivat à "**στρύγμα**, quasi **στρύγνυμι**, Paullatim & veluti "**κατὰ στρύγμα**, i. guttatim deficio, tabesco, con-fumor. Homer. Iliad. O.

Βίλπερον ἢ ἀπολείδω ἴνα χεῖρον, ἢ βίωται,

ἢ δὴ δὲ στρύγνυμι ἐν αἰνῇ δῖοι ὄντι.

"Melius aut perire semel, aut [victorem] vi-
"vere, quàm diu luctari in gravi pugna. Hoc
"Angli dicerent **to struggle long**. Hinc etiam
"to **strive** est Niti, eniti; quod tamen postea
"quoque coepit usurpari pro Certare, conten-
"dere". Hactenus Casaubon. [V. **Strive**.]

STRUMPET, Scortum. M. Casaubonus sum-
ptum putat ex **μυσερπῆς**, Leno vel Lena. [Ne-
scio an sit, inserto M, ab Hib. **striopach**, quod
idem valet. L.]

[**STRUT**, Turgere, idem & **Strout**, quod vide.
Stryta Suecis est Gloriarum. L.]

STRYND Scotis est Genus, prosapia, stirps.
Illud Virgilii Æneid. VIII, 510:

Gnatum exhortarer, ni mistus matre Sa-
bellâ

Hinc partem patriæ traheret —

sic transtulit paraphrasis episc. Dunkel.

**My son Dallas, this young, lusty
lyre,**

**Exhort I wald to take the stere on
hand,**

**Be war that of the blude of this
ilke land**

**Admixt standis he, takand sum strynd
Apoun his moderis syde of Sabyne
kynd.** 260, 47.

Beda V, 7; of ðæpe cýnelican rþrýnde. "De
"Regiâ stirpe". [Quum variæ verbi rþreonan
& rþrýnan significationes, Fœnerari, acquirere,
lucrari, generare, omnes eo tendant, ut nos o-
pum liberorumque præsidio auctiores munitio-
resque factos esse testentur; non alienum quo-
que videri potest, si suspicemur rþreonan per
levissimam literarum transpositionem esse de-
sumptum ex **στέριον**, Firmo, solido. Hæc gl. Cott.
90, in Fœneratur, rþrýneð.] Obiter quoque
refer oculos ad illud **streen** vel **strene**, quod fuit
paullò ante.

STUBB, Stipes, truncus. A.S. **rþeb**. rþýbb. D.
stubbe. [B. **stobbe**.] M. Casaubonus derivat à
στέας vel **στέας**, Ramus ex arbore excisus. **στέας**
occurrit Mar. XI, 8. Ex Lat. Stipes malint ali-
qui fortasse: sed cur non hoc ex Græco, ex
quo & ipsum illud vocabulum Latinum? Ita
Casaubon. [Islandis & Suecis **stubbe** est Decisæ
arboris stipes. Hinc **to stubb up**, Eradicare. &
stubbed fellow figuratè dicitur Homo brevis, com-
pacto corpore & robusto. L.]

STUBBLE, Stipula. Al. **stoppele**. B. **stoppel**.
[G. **estouble**. It. **stoppia**. Su. **stubb på aker**.] Vi-
dentur esse nupera atque ex Latino desumpta:
nam A.S. glossario R, p. 59, Stipulæ exp. **heal-
mer laf**.

STUBBORN, Contumax, obstinatus, animo ob-
firmatus.

S T.

firmatus. Propè accedit ad Gr. *εὐρεός*, Firmus, robustus, validus. [Nescio an sit à *stib*. L.]

STUD, Palus, fudes, destina, fulcimentum. Cim. 1441. A.S. *studu* + *studu*. Al. *studa*. D. *stýning*, *stýrrels*, *stýrveret*. B. *stutte*, unde iis *stutten* atque *understutten* est Fulcire, suffulcire, firmare. Isl. *stod* est Columna. *stodugur*, Stabilis. [Quoniam verò ex istiusmodi fruticibus, qui ex pullulatione stolonum succrescentes nondum ad justam arboris magnitudinem assurrexerunt, tibicines vel tigna molem ruinofam sustinentia fieri solent, hinc Belgis *stutte* est Pertica muros labascentis ædificii suffulciens. *stutten*, Fulcire. & quoniam Fundamento præcipuè innititur univèrsa structuræ moles, studan quoque & kestudan erat Fundare. Ex annot. ad gl. A, 19. in Frutix.]

STUD in *girdles*, Bulla vel clavus in cingulis, balteis, clypeis, &c. qui clavi, quoniam cingula pariter ornabant firmabantque, fortasse nomen acceperunt à proximè præcedenti *Stud*.

[**STUD**, Equarum armentum. A.S. *stode*. *stod*. Isl. *stod*, *stood* sunt Equi admiffarii, teste Runolpho Jonâ, & equæ, quæ ad faciendum genus aluntur. Suecis sunt *stod-gång*. Vide *Steed*, Equus. L.]

STUE, v. *Stew*, Ganea.

STUFF, Materia. G. *estoffe*. H. *estofa*. B. *stoffe*. Præcipuè verò sic videntur dicta, quæ tomenti loco rebus variis inferiri solent. Tale tomentum Alamannis dicebatur *stouf*. V. gl. D, 5. in Glos glossis. unde Anglis *to stuff*. [It *stuffare*. Isl. *stufsa*. Arm. *stoufa*.] G. *estouffer*. B. *stofferen* est Farcire, farciendo stipare. à *stēfen*, Stipare, condensare. dicunt & *stēfen*. Huc etiam pertinere videtur B. *stoffent*, Ineptè gloriari, arduis superciliis & compositâ vultus vocisque gravitate inanes flare glorias. Quod tamen nonnemo fortè judicabit magnam affinitatem habere cum Gr. *σοφίζεσθαι* vel *σοφάεσθαι*, Magno cum hiatu grandia loqui.

[**STUM**, vox Oenopolis satis nota. Su. *stum*. Detruncatum volunt ex Lat. Mustum. L.]

STUMBLE, Cespitare, labascere. *to stumble at a stone*, Offendere ad lapidem. Cæterum ut Latinis Cespitare propriè est ad cespitem impingere atque prolabi; utque Teut. *strupkelen* est In stirpem, fruticem, plantamve aliquâ firmitate præditam densiusque succrescentem, quam plerumque Fruticeti nomine *strupck* vel *strupck-bosch* appellant, incurrere; ita quoque Angl. *Stumble* propriè denotabit Offendere in caudicem. *Stump* enim Anglis est Caudex vel Codex arboris malè supra solum eminens. [Islandi dicunt *stumra*, ob eandem planè rationem. L.]

STUMP of a tree, Caudex, codex, arboris truncus ramis & foliis exutus. Al. *stumbaler*. D. *stumpe*. B. *stompe*. M. Casaubonus derivat ab illo *στέμψω*, quod Hesychio exp. *εὐλεχέω*, *καρμύς*, Caulis, truncus. Huc pertinent D. *stumpe* & *stumpfe*, item B. *stompen*, Truncare, mutilare, obtusum reddere: unde Belgis quoque *stomper* dicitur Homo stupidus atque hebes. [Sueci habent *stump*. Omnia peto ab Isl. *stofn* + *stumn*, quod idem notat. L.]

S U.

[**STUN**, Obtundere aures alicujus, obtupefacere. ab A.S. *stunan*. Strepitum edere.

Donne hi gehēpað
bleoðnum brægdan
Oþne fugelār
hi heopa agne
steyne stýrpaþ.
stunap eal geabon
pel pinrum ranc.
pubu eallum oncþyþ:

Boeth. p. 168. Huc referre non dubito nostrum *astonish*, & G. *estonner*. L.]

[**STUNT**, Alicujus rei incrementum impedire. Manifestè venit ab Isl. *stunta*, Abbreviare, in decursu sensu aliquantulum mutato. L.]

STURDIE, Robustus. M. Casaubonus censet desumptum ex *εὐρεός*, Validus, robustus. Fortasse tamen, S præfixo, factum est ex Sclavinico *sturdy*, Durus. **Sturdie masters**, "Truces magistri"; Boeth. de Cons. philos. lib. III, metro 2.

[**STURE**, Ingens, crassus. G.D. Belgis *stuer*, Torvus, trux, austerus, ferox. ab A.S. *storp*. Magnus, ingens. Su. & Isl. *stor*. L.]

STURGEON, Acipenser, vulgo dicitur Sturio. Al. *styria*. G. *esturgeon*. H. *esturion*. It. *storiene*. B. *steur*. [Su. *stör*.] putantque huic pisci nomen inditum à D. *stor*, Magnus, ingens, insignis. *stor* diur, Bellua. V. quæ porro annotavimus ad gl. D, 8. in Rumbus, *stûre*.

[**STURT** Chaucero est Certare, contendere. Vel ab Isl. *stir*, Bellum. vel, quod magis arridet, per transpositionem, ab eorum *strita*, Obniti. V. *Strife*. L.]

STUTTER, Balbutire, linguâ hæsitare. Origo verbi videtur petenda ex B. *stupten* vel *stutten*, Impedire, demorari, veluti obstaculo quodam objecto. atque ita *stutter* nihil fuerit aliud, quàm Impeditè loqui. Potest etiam desumi ex D. *stod*, Offendiculum: ut intelligatur verbum de linguâ crebrò veluti offensante atque impingente.

[**STYE** up Chaucero est Ascendere. V. *Stie*. L.]

SUBSIDIE, Tributum, quod Regi erogatur autoritate Parliamenti ob graviora Regni negotia; v. Spelm. gl. in Subsidium & Auxilium. Vett. Belgis *bede* + *helpgeld* dicebatur.

[**SUBSTRACTION**, Arithmetices regula, quâ, dempto minore de majore numero, quot supersint intelligitur. à Subtraho. Quodd si quis quaerit, unde fiat, ut *subtraction* potius quàm *subtraction* Anglicè dicamus; sciat is hanc vocem nos à vicinis Gallis accepisse, quibus olim scripta est *soubstraction*, utpote composita ex ipsorum præpositione *sonbs*. Joh. Davys.]

SUBTIL, Argutus, vaser, subtilis. G. *subtil*. It. *sottile*. H. *otil*. B. *subtül*. [Su. *subtil*.] Originem hujus vocabuli, ac similitum, nihil attinet multis hîc prosequi, quum peti possit ex Latinis etymologicis: atque adeò hoc in loco v. Vossii etym. in Subtile.

SUCH, Talis, hujusmodi. B. *sulck*. Goth. **SYLLAÏKS**. A.S. *rylc*. Al. *fulih*. q. d. so lic vel su lic. A.Saxones quoque dixere *ðyllic* vel *ðylc*.

S U.

Sylc. quod manifestè factum est ex *Syr* *hc*, Ita similis, talis. V. quæ annot. ad Tat. III, 3.

SUCK, Sugere. A.S. *ƿucan*. Al. *fugan*. G. *fucer*. It. *succhiare*, *suggere*. H. *ebupár*. D. *fugē*. B. *supgen*. [Il. *siuga*. Su. *fuga*. Hib. *fugham*.] V. annot. in Tat. LVIII, 2. [Fortè *fugan* derivatum est ex Al. *ziohan*, Ducere, trahere. L.]

SUCKENIE, Vestis feminarum linea, quæ Chaucero sapiens *rokette* nuncupatur. V. quæ annotavimus in *Rokette*.

SUCKORIE, v. *Cichorie*, Cichorium.

SUDDAIN, *Sudden*, Subitus, repentinus. Cymris *fwtta* vel *diswttā*. G. *soudain* + *soubdain*, de quo supra in *Sodaine* egimus. At *suddain* + *sudden*, sicuti & Cym. *fwtta* magnam videntur affinitatem habere cum illo *σύνδης*, quod Hesychio exp. *πρόχειρος*, *ἐμπροσθεν*, Celeriter, impetuosè.

[**SUDS**, Spuma saponis decocti albida. ab A.S. *reoðan*. Coquere. *aroben*. *geroben*. Coctus. Skin. V. *Seethe*. L.]

SUE for any thing, Petere, ambire aliquid. Fortasse est à *σύνω*, Persequor, cum impetu feror ad aliquid assequendum. Huc pertinent *suit*, Petitio. & *suiter*, Petitor. [Audi Skinnerum, cui lubens astipulor. *to sue in law*, in foro Romano Litem intendere, lege postulare, actionem instituere; in foro Attico *δικάζειν* *αὐτὸν* *πρὸς* *τινὰ* *δικόν*. à G. *suivre*, Sequi. *je suis*, Sequor. hæc proculdubio à L.B. Sequere pro Sequi. L.]

SUET, Sebum, sebum. G. *siof*. B. *ruet*. [Vide *Sewet*.]

SUGAR. [Su. *soffer*.] V. Vossii etym. in Saccharum.

[**SULL** Damnoniis etiamnum vocatur *Ara*trum. Est purum putum A.S. *ƿulh*. L.]

[**SULLY**, Conspurare. G. *souiller*, It. *sogliare*. Su. *šla*. Recurre ad *soil*, Turpare, & *sole*, Volutabrum. L.]

[**SULTAN**, veteribus Anglis corruptè *Sowdan*, *Sowdon*, Imperator five Rex Turcarum. Est purum putum Arab. *سلطان*, *Sultān*, à *سلط*, *salita*, Victorem effecit cum absolutâ potestate, Dominum præfecit Deus, &c. quod consonum est Hebr. *שָׁלַט*, Dominatus est. L.]

[**SULTRY**, Torridus, calidus. idem quod *sweltry*, ex quo contrahitur. Originem vide in *Swallow*, Hirundo. L.]

SUMM, Summa. Cym. *summ*. G. *somme*. It. *somma*. H. *summa*. D. *sum*. B. *somme*. V. Orig. Vossii, Cl. quoque Salm. de Usuris, p. 191.

[**SUMMER**, Æstas. B. *somer*. D. *sommer*. Il. *sumar*. [Su. *sommar*.] Al. *sumer*, *sumar*. A.S. *rumer*. *rumop*. *rumup*. Martinus dici putat quasi *sun mer*, Solis plus; quodd illa tempestas anni plus habeat solis. Petro Nannio *somer* dicitur quasi *son-heer*, Solis dominus: quemadmodum Hyems quibusdam putatur *winter* dictus, quasi *wint-heer*, Venti dominus. Becano *somer* dictus est, quasi *samer*, Coacervator; quodd Æstas colligat ac reponat victui necessaria: atque aded huic originationi maxime consentanea est orthographia, quam habet gl. B, 52 in samorfano, Teristrum, æstivum palium. Hæc suppeditat gl. D, 52 in *sumer*. [Hibernis, ut me docet Lhuydius, antiquitus Æstas

S U.

dicebatur *sam*, deinde *samh*, & postea *samh-radh*. L.]

SUMPTER-HORSE, Jumentum clitellarium. G. *sommier*. It. *somaro*. B. *sombeest*. Huc faciunt verba Lucæ XI, 46; *ge rymað men mid ðam byrðenum*. *þe hūg abepan ne maðon*. “One-ratis homines oneribus, quæ portari non possunt”. ubi eximius ille ac sæpe mihi memoratus codex Cottonianus interlineatus habet, *ge rē-mað menn mid reamum*. *ða þe ge beapa ne maðon*. alter verò Rushworthianus, *ge rē-mað menn mid reomum*. *ða þe ge beapa ni maðum*. Quandoquidem igitur ex hoc lectissimo-rum codicum consensu liqueat *ryman* + *reman* A.Saxonibus olim usurpatum pro Onerare, atque inde iis *ream* + *reom* dictum fuisse Onus; atque aded manifestam quoque hujus vocabuli originem ex isthoc *reman* depromere posse videamur: nihilominus tamen non abs re fore censeo, si Lectorem curiosum insuper etiam remissero ad ea, quæ annotavimus ad gl. D, 7. in Sagmarius, *somere*, *reamhopr*. ad Menagium item in *Sommier*.

SUNN, Sol. Goth. *SHNNQ*. A.S. *runne* + *runna*. Al. *sun*. *sunna*. *sunne*. B. *son*, *sonne*. Gothis quoque dicitur *īl*. C.B. *hawl*. Cim. *uāin*. D. *soel*. G. *soleil*. &c. [Dani suum *soel* habent à Cim. *uāin*, quod videri potest antiquius atque ab *ἥλιος* defluxisse, aspiratione in sibilum transeunte: unde postea quoque mutato L in N, factum fuerit *son*. C.B. certè *hawl* & Goth. *īl*, quod in Arg. codice bis terve occurrit, aliâ quadam derivationis ratione ab eodem *ἥλιος* desumpta esse liquet. Alia habet libro I Germaniæ antiquæ, c. 26. Phil. Cluverius. quem adi. V. quoque etym. Vossii in Sol. E gl. D, 22. in Sol, *sonne*.]

SUPERSTITION, Superstitio. dicta est Græcis *δυσσεμεία*. V. Vossii etym. Lat. in Superstitio.

SUPP, Sorbere, sorbillare. Cim. *uNB*. A.S. *ƿupan*. Al. *suphan*. D. *supr*. B. *soeffen*, *soepen*, *suppen*. [Ad pleniorē hujus verbi intelligentiam conducunt variæ verbi acceptiones in linguis cognatis. Ac primū quidem *ΓΛ-SNΠQN* Arg. codici est Condire, sapidum facere: ita legimus Luc. XIV, 34; *ΓΡΑ SALT*. *ἵψ* *ΓΛΒΛΙ SALT* *ΒΛΝΔ* *ΥΛΙΚΨΙΨ*. *ΘΕ ΓΛSNΠQΔΛ*. “Bonum sal. Si autem sal evanuerit: in quo condietur?” pro quo tamen Marci IX, 50 scribitur *ΘΕ snnndΛ*. A.Saxonibus *ƿupan* + *rypan* est Gustare: ita legimus in codice Cottoniano interlineari Matth. XVI, 28; *ða þe ne ƿuppaz deað*. “Qui non gustabunt mortem”. & rursus XXVII, 34; *ī mid ðy gebirgbe + gereup*. nolbe *þrinca*. “Et quum gustasset, noluit bibere”. Run. Lexico *AF uNB* exp. Sorbere. *IF uNB*, Sorbui. unde est proverbiale isthoc, *II IR uNB*. *IA I ANINLA III PAVIF*: “Non est absorptum, quamvis in vas infusum sit”. Islandorum adhuc Potus dicitur *saup*. Danis [& Suecis] *sup* est Sorbillum. Belgis *suppe*, *sope* est Haustus. Ex omnibus his non obscure percipimus verbum *souffen* referri posse ad illud *supan*, quod

S U.

quod primâ suâ significatione usurpatur pro Sorbere vel Sorbillando gustare: unde & Angl. *to sip*, unâ cum B. *sippen* accipiuntur pro Pitissare, subbibere. --- Sed quoniam plerique mortales frequenter gustando multumque pitissando ingenium omne ingurgitant, nec tantum valetudinem suam infringunt, sed rem, famam, atque adeo reliquam bonæ mentis spem imminuunt ac mergunt; coepit quoque verbum usurpari non modo pro Inebriari, verum etiam pro Mergi, h. e. Quavis aliâ ratione aquis obrui, prorsus ut *berdrincken* Belgis est Potando absumere, & submergere. Dpuncnian quoque A. Saxonibus utrumque significat: nam pro Inebriari usurpavit hoc verbum Scintillarius Titulo XXVIII; manegum loꝝ yꝝ mycel dpuncan ꝛ na dpuncnian. "Plerisque laus est multum bibere & non inebriari". Pro Mergi verò occurrit in Cott. codice Matth. XIV, 30; ongun dpuncnia ꝛ gedpince. "Coepit mergi". B. quoque *suppen* utramque significationem admittit: nam *bersuppen* iis est Mergi, submergi. *bersopen*, Submersus. Etiam *bersuppen sin goed*, est Rem familiarem bibendo perdere. *hii heft het al bersopen*, "Omnia poculis disperdidit ac dissipavit". Nihil fanè superioribus inferioribusque Germanis familiarius quàm *sauffen*, *soffen*, *souffen*, *soepen*, *suppen* in quotidiano sermone usurpare pro Sorbere, sorbillare, sorbillando vel pitissando evacuare scyphos, diem noctemque continuare potando. Ac *suppen* quidem quàm proximè videbatur mihi accedere ad *sippen*, Pitissare. Germ. verò *saufen*, Vino obruere se, furiosæ vinolentiæ indulgere, perbacchari, quidam olim retulerunt ad *σαῦσις*, Bacchantium vocem. *σαῦσις* quoque dicebantur Baccho initiati. *σαῦσις* erat Bacchi epitheton. *σαῦσις* denique exponebatur Cothonificare, Baccho litare vel operari. Quod si tamen hæc operosius longiusque petita videbuntur, non incommode fortè Germ. *sauffen* (ob rei fæditatem) referemus ad *saw*, Sus. E Kerone in Mergit, pisouffit.]

SUPPER, Cœna. Cym. *swpper*. G. *souper*. Vocabuli etymologia petenda est ex A.S. *rupan* ꝛ *rypan*. Sorbere, pro quo vett. Cimbri *ῥῥῥῥ* dicebant. A.S. interim *rypan*. non modo Sorbillare, verum etiam Gustare significabat. Ita glossator Cott. verba illa Matth. XVI, 28, "Qui non gustabunt mortem", reddidit, *ða þe ne ruppaz deað*. ac rursus Matth. XXVII, 34, hæc verba, "Cum gustasset", transtulit, *mib þy he gebirgde ꝛ gereup*. Proinde quoque receptissima hæc Cœnæ denominatio propriè olim denotaverit Cœnam illam tenuiorem, quâ plerisque veterum constat usos, dum vespertinis horis parcius degustabant cibos, ut levi quadam forbitiunculâ vires nonnihil reficerent inturbidumque sibi somnum conciliarent. Appositè Apuleius Miles I; "Meritò medici fidi cibo & "crapulâ distentos sæva & gravia somniare autumant".

SUPPLE, v. *Souple*, Mollis, plicatilis. Videri tamen potest affinitatem aliquam habere cum *ῥῥῥῥ*, Mollis.

S W.

SUPPLIANT, Supplex. G. *suppliant*. [Su. *supplicant*.] V. quæ supra diximus in *Souple*. Adi quoque Vossii etym. in Plico.

[SURCINGLE, Cingulum extimas vestes ambiens. It. *sopracinghia*. q.d. Supercingulum. Credo olim obtinuisse G. *surcengle*, licet jam obsolevit. Skin.]

SURE, Certus, tutus, securus. *to assure*, Firmare, fidem dare, præstare securitatem. *Assurance*, Cautio, securitas, pignus. *Surety*, Vas, præ, sponsor, fidejussor. Sunt à G. *seur*, *asseurer*, *seureté*. Ipsum verò *seur* est à Securus. eadem ratione denominationis, quâ *meur* est ex Maturus.

SURGE, Fluctus. Omnino videntur hoc in loco adscribenda Cl. Salmasii verba ex paginâ 1030 Plin. exerc. "Quod Hesychius *βροχισσαι* exponit, inquit Salmasius, hoc "verbum proprium fontium è terrâ scaturientium, qui dum in altum assurgunt bullas faciunt. Hinc *ἀναβόλη* pro Fonte, quem *surgeon* "d'eau vulgo dicimus". Hæc Salm. Ad hanc originem refer quoque *source*. & G. *source d'eau*, Origo fontis, caput aquæ. Italis *forgivo* nuncupatur. & *acqua sorgiva* iis est Aqua viva: quæ Gallis *eau de source*.

SURGEON, v. *Surgeon*, Chirurgus.

SURLY, Molestus, difficilis, acerbus, morosus. propriè sic videtur dictus, qui nihil non acerbè subamarèque exequitur, *who doth all things sourly*. Quoniam interim senex capularis & jamjam efferendus, qui Græcis Comicus vocatur *σείρης*, ἀπὸ τῆς σελῆς, à Capulo, ut plurimum ab iis in scenam deducitur, veluti morositatis suæ tædio proximos quosque enecans; subdubitavi aliquando annon Angli ab illo *σείρης* mutuati sint suum *Surlie*.

[SURNAME, vulgò, sed non adeo rectè, *Surname*. à G. *surnom*, It. *sopranome*, Cognomen, q. d. Supernomen, i. e. Nomen addititium, sc. respectu nominis baptismi inditi. Skin.]

SURPLICE, Superpellicium. [Arm. *surpelis*.] G. *surplus*. Medii ævi scriptoribus ita dicebatur vestis sacerdotalis, quæ superinduebatur epomidi sive pelliceo isti pallio, quo sacrificus caput humerisque tegebat. A.S. gl. *Ælfr*. p. 20; Pelliceæ, *pylece*. Theot. gl. D, 17; Pellicea, *uûz dieph pelez*. Pellicium, *mazelich pelez*.

[SURVEY, Lustrare. à ver. jam obs. verbo G. *surveoir*, q. d. Lat. Supervidere, i. e. Superintendere. Skin.]

SUTE, Petitio, postulatium. *Suter*, Petitor: sive is ambiat Munus aliquod publicum, quod est Candidati; sive Virginis alicujus matrimonium, quod est Proci. V. *Sue for any thing*.

[SUTIS G. Douglassio 101, 51. dicuntur Venatorum turba. à G. *suite*, Comitatus, comitum coetus. quod à D.S. *ρπεοτ*. hoc autem ab Ill. *sueit*, Cohors, multitudo, comitatus, societas, satellitium. Vide *Switte*. L.]

SUTLER, Caupo militaris. V. *Soil*, Turbare.

[SWAB, Peniculus. *to swab*, Peniculo purgare. Su. *swabb*, *swabba*. ab A.S. *ꝛpebban*. unde quoque *swabber*, B. *ꝛwabber*, Nauticus minister, cujus est purgare navim. V. *Sweep*. L.]

SWADLE,

S W.

SWADLE, Fasciis involvere. *Swadling cloutes*, Fasciæ, spargana. Hollandis vulgo dicuntur **swachtels**. *suithehon*, Institis. [A.S. *ƿƿœðle* sunt Institæ C. Joh. XI, 44. Videntur ita dictæ à *ƿƿœðan*. Adstringere, ligare. R. glossæ Joh. XIX, 40; *bispebbun* hinc mib line. "Ligave-runt eum linteis". pro quo Cottonianæ glossæ habent, *bispebbun* þ *bispeðdun* mib linninum *hpæglum*. Sed quoniam istiusmodi fasciæ, vulneribus ulceribusque circumligatæ, mirè leniunt ac foveant acres affectuum partium dolores, hinc *ƿƿœðan* quoque coepit usurpari pro Fovere, & *ƿƿœðunga* dicta sunt Fomenta. *ƿƿœðenab ƿæf re ƿƿyle*. "Lenitus vel sublatus est tumor; Beda lib. V, c. 3. *ƿæf he ƿƿœðunga ƿægeappobe*. "Si fomenta exhibuit"; Reg. Bened. c. 28. E gl. E, 5. in *suithehon*. V. *Swatbe*.]

[*SWAG down*, Propendere. ab A.S. *ƿƿigan*. quod Belgis est *ſiigen*. Al. *geſigen*. Cim. *ИН-ПЯ*. *Ил. ſыга*. Gothis **SIFAN**. Nisi malis petere ab *Ил. ſueigia*, Inclinare, inflectere. L.]

SWAGE, v. *Aſſwage*, Lenire, mitigare.

SWAIE a ſcepter, Vibrare ſceptrum. Belgis faſtuoſè incedentes dicuntur **ſwaeyen en draeyen**, quando tunicarum ſuarum lacinias in imos talos effuſas unà cum iſſis natibus haud aliter vibrant, ac ſi aurâ levi ſubeunte fluitarent ſuccuterenturque: unde quoque **ſwaeyen** iſtud, S tantummodò præfixo, videri poſſunt Belgæ feciſſe ex **waeyen**, Ventilare, ventulum excitare. -- *Sway a ſword*, *ſway a ſcepter*, Vibrare gladium, vibrare ſceptrum. Flandris **blaeyen** eſt Pandare, curvare. **een ſwaerd en ſchepter blaeyen**, Gladium ſceptrumque vibrare. **blaeyen** putant dictum quaſi *πολὸ βλῦεν*. Multum ſcaturire, emittere, effundere. Mart. in Turgeo. Videtur autem verbum potiſſimum olim intellectum de ramis pomorum pondere gravatis lentòque motu ſuccuſſis. Rex igitur ſceptrum gladiumque ad ramorum nimio pondere preſſorum ſimilitudinem vibrans, quemadmodum Anglis dicitur *to ſway a ſcepter, a ſword*, ita quoque Belgis dicitur **ſinen ſchepter of ſweerd te blaeyen**. [Haud minimam mihi videtur habere affinitatem cum *Ил. ſueigia*, Inclinare, inclinare. unde *ИНПЯ ИАРНКИ*, Vibrator gladii. L.]

SWAIN frequenter occurrit in plerisque ſcriptt. Anglis paulò vetuſtioribus pro Adoleſcente, imberbi juvene, immo & famulo ad quodvis ruſticum opus idoneo. V. *Spelm*. in *Batſueins*. Cim. *ИНИКА* accipitur pro Juvene induſtrio, ſatis jam exercitato ac primos tyrocinii annos egreſſo; Epicedium Regis Regneri Lodbrog. § 28. D. *ſuend* eſt Puer, miniſter. [A.S. *ƿƿein*.] B. **ſwent** eſt Juvenis. **ſwente**, Juvenula, quæ Anglis *wench*. Friſiis **ſeynt** eſt Juvenis adhuc expers conjugis, i. procus. Reliquis Belgis **weyn** vel **weynt** non modò Adoleſcentem etiamnum cœlibem, ſed & Operarium quemvis ruſticum denotat. Statuimus itaque unam eandemque vocem eſſe, quæ pro diverſorum idiomatum ratione, vel adſumpto vel omiſſo S, nunc hoc, nunc illud ſignificet; Cimbricum verò *ИНИКА*,

S W.

unde reliqua fortasſe deſumpta ſunt, videri originem traxiſſe à *swin*, quod Etymologico exp. *swin*. quemadmodum & *swin* Eufſathio eſt *swin*. Alacriter atque incitatè ad aliquid agendum prorumpere. Notiſſimum eſt cur Adoleſcentia dicatur Fervida, flagrans, ardens, præceps. &c. "Curſus eſt certus ætatis, inquit "Cicero de Senectute, & una via Naturæ, eaque ſimplex: ſuâque cuique parti ætatis Tempeſtività eſt data: ut & Infirmiſas puero-rum eſt, & Ferocitas juvenum, & Gravitas "jam conſtantis ætatis; & ſenectutis maturitas "naturale quiddam habet, quod ſuo tempore "percipi debeat". Huc etiam refer illud Quin-tiliani Decl. XIX; "Ut verò in eam adolevit "ætatem, in quâ corporalibus bonis Juventus "inſolenter exultat". & rurfus Decl. CCCXXII; "Omnes cupiditates, omnes impetus in hac æ-tate faciiliùs convaleſcunt". Ovid. XV Metam. v. 206;

Transit in Æſtatem, poſt Ver, robuſtior An-nus;

Fitque valens Juvenis. neque enim robuſtior ætas

Ulla, nec uberior: nec quæ magis æſtuet, ulla eſt.

Seneca Troadib. Act. II, Sce. 2; "Juvenile vi-tium eſt regere non poſſe impetum". Papi-nius Statius Sylv. V, 2; v. 68.

Quem non corrumpit pubes eſſræna, no-væque

Libertas properata togæ? ceu neſcia falcis Sylva comas tollit, fructumque expirat in umbras.

SWALLOW, Hirundo. A.S. *ƿƿalepe*. Al. *ſuale-ua*. D. *ſuaſe*. B. *ſwaluwe*. Sicambr. **ſwalcke**. [Su. *ſwala*.] Videtur nomen accepitſſe à *ƿƿaloð* þ *ƿƿoloð*. Æſtus; propterea quòd caloris æſtivi nuntia ſit. Ælfr. gl. II; hæte. Calor. *mýcel hæte*. Ferfor. *ƿƿaloð*. Cauma. *þruðað þ hæte*. Sicitas. Ælfr. gram. c. 9; *ƿƿoloð þ ƿƿolað*. Cauma. gl. R, 96; *ƿƿoloð*. Æſtus þ Cauma. Beda lib. Tertio H. E. c. 19; *ƿƿoloð mibber ƿumepes*. "Cauma mediæ æſtatis". Ab hoc *ƿƿoloð* Belgis Aer calidior dicitur **ſwoel** vel **ſoel weder**. Ipſum verò *ƿƿaloð* þ *ƿƿoloð* eſt à *ƿƿelan*. Urere.

SWALLOW, Abſorbere, deglutire, ingurgi-tare. Cim. *ИПНИПЯ*. A.S. *ƿƿelgan*. D. *ſuelge*. [Su. *ſwalia*.] B. **ſwelgen**. V. notas ad gl. B, 5. in Abſorbeatur, farſuuolgen uuerde.

[**SWAMP**, *ſwampy place*, Locus ſpongioſus ſeu fungoſus. A.S. *ƿƿam*. Al. *ſuam*. B. **ſwamme**. at Danis *ſuomp*, Su. *ſwamp*, *Ил. ſuamun* & Gothiſ **SVAMMS**. Alludit Gr. *συμφος*, Rarus, inanis, fungoſus. L.]

SWAN, Cignus, olor. A.S. *ƿƿan*. Al. *ſuane*. D. & Su. *ſuan*. B. **ſwaen**. [*Ил. ſwanur*. Qui-dam ſuſpicantur originem traxiſſe ex *ƿƿimman*. Natate. Alii Germ. **ſchwan** putant deſumptum ex *ſchon*, Pulcher. Cæterum ut in his valdè parum aut nihil omnino intelligo; ita videor mihi exploratius aliquid poſſe tradere de alterâ Cygni denominatione, quâ Saxonibus atque Hel-vetiis *olp* vel *olps* nuncupatur. ab A.S. *ylfette*. Sffff Cygnus.

S W.

Cygnus. Perspicuum enim est *ýlpette* istud derivatum ex *ýlp*. **Elephas.** *ýlper ban*. **Ebur.** &c. tanquam veteres Cygnum avem eburneam dixerint, propter candorem. E not. ad gl. D, 4. in Cignus.]

[**SWANK** G. Dougl. 238, 23, b. idem pæne significare videtur quod *sweyngeour*. & non parum lucis accipere ab his verbis Bedæ E.H. lib.V, c.12; *Ðar ðing 7 eac oþne ða ðe se Ðriht-ner pep gereah. na lær eallum monnum æghpær rpongnium 7 rpenngum 7 heopa lyfer ungemýndum recgan polbe.* "Hæc & alia, quæ viderat idem vir Domini, non omnibus passim defidiosis ac vitæ suæ incuriosis referre volebat. L.]

[**SWAPPE** at a be hente, Ch. Fa. lib. II, 35. Islandis *suipan* est Motus subitus, cita raptatio. ab ad *suipa*, Citò agere, raptare. L.]

SWORD, Cutis lardi. Su. *swård på flæsk*. Vide *Swerd*, & *Sword*. L.]

SWARM of bees, Examen, globus apum in ramo arboris aut alio quovis loco uvæ instar suspensus. A S. *rpeapm*. B. *swerm*. Nescio an huiusmodi uva apum primò *sarm* ac postea *swarm* dicta sit, voce detruncatâ ab *ἀρμονία*, Harmonia, concentus; propter grave illud canorumque murmur, quo perstrepat apum populus, quotiescunque ex alvearibus prorumpit ac grande aliquod uber, suspendens se, imitatur. Hoc ipsum quoque monuimus in annotatis ad Tat. XXXIII, 2. ubi investigamus originem verbi *singan*, Canere. Cimbris interim *INHRYA* est Contentio turbæ. Danis verò *suarmer* est Perbacchor, comestationibus indulgeo. *suarmeri* Comestatio, helluatio. *suarme broder*, Comestator.

SWART, *Swarthy or brown*, Fuscus. Goth. **SYAKTS**. Cim. *INHRTA*. A.S. *rpeapt*. D. fort. B. *swart*, *swert*. [Isl. *suartur*. Al. *suarz*. Olim suspicabar *suarz* per quandam transpositionem literarum factum ex *ζοφερός*, Caliginosus, tenebrosus, obscurus; nunc tamen dispicio numquid commodius offeratur, unde derivem: præsertim cum *suarz* aliam, ac fortasse priorem habeat significationem, cuius ratio sit habenda vocabuli originem indagaturis. Al. gl. C, 20; *suarz*, Tetrum. A.S. itidem gl. R, 79; *rpeapt*. Ater, teter. blac. Niger. Bedæ V, 13; *mænigeo rpeapta garta*, "Multitudo deformium spirituum". & mox; *monige heapar rpeapta lizea*. "Crebri globi tetraurum flammaram". Idem V, 14; *rpeaptum rtarum 7 atollicum apitene*. "Tetris literis descripta". Greg. magnus lib. Primo, c. 12. *rpiðe rpeapte men*. "Valdè tetri homines". Hæc debemus gl. D, 18. in Niger, *suarz*.]

SWARVE, Errare, vagari, fluctuare. B. *swerben*. Vir doctus ac nostri peramans, sed qui nomen suum istiusmodi minutiis adscribi non vult, deducebat ab Hebræo *שׁוּב*, Aberrare, declinare. Cimbrici *INHRYA* multum diversam acceptionem tradit Run. lexicon.

SWASH, Gladiis concrepare. Fortasse non malè statuamus *σωματοπαιχμάνον*. Nam Angli etiamnum hodie ad quemvis ictum, qui cum sonitu

S W.

infigitur, in ore semper habent illud suum *swash*, quo videntur imitari velle sibilum, quem dat aer gravi citatòque verbere percussus.

SWATHE idem est cum illo *Swadle*, quod fuit paullò ante. Hinc a *swathe of grass* Anglis est Series vel recta linea graminis defecti; quòd longo tractu referat institam vel taniam in longum exporrectam. B. *swade* est Fœni striga. Nisi malis hanc lineam graminis in longum exporrecti sic dictam ab A.S. *rpaðe*. Vestigium, quòd hoc veluti vestigium post se relinquant messorum. [A.S. *rpað* inter alia significat Scissio- nem, rasuram. L.]

[**SWEAL** away, vide *Swele*. L.]

SWEAR, Jurare. Goth. **SYAKAN**. A.S. *rpe-rian*. Al. *fuerran*. D. *swerge*. [Su. *swæria*. Isl. ad *sueria*.] B. *swereen*, *sweren*. Run. lexico *INHRYA* sunt Juramenta. V. Ker. in Jurare.

SWEAT, Sudor. A.S. *rpat* 7 *rpat*. Al. *sueiz*. D. *suced*. B. *sweet*. [Su. *sweet*. Cim. *INHAI*. A.S. interim *rpat* videtur, præfixo S, peti- tum ex *pæta*. Humor, mador. prorsus ut Lat. Su- dor est ex idem significante *ιδρώς*: Ipsum verò *ιδρώς* dicitur quasi *ιδρώς*, Aqueus. Gl. D, 18. in Sudarium, *sueizdûch*. Vide *Swift*, Velox, ubi aliam reperies originationem, quam fortasse huic anteferendam putabis. L.]

[**SWEET** away, Auferre, diripere. A S. *rpi-pan*. Isl. *suipa*, Citò agere, volvere, raptare. Huc pertinet Cædmonis *rpebban*, quod mihi vi- detur originem dedisse *Swabbers* vocabulo char- tis pictis ludentibus non ignoto. L.]

SWEEP, Verrere. gr. *ἄλφρ*. c. XXVIII; 10 *rpeape*. Verro. gl. R, 17; *gerpapa* 7 *meox*. Ru- dera 7 ruina. Cædmoni p. 55, 1 *rpebban ryn- nix* cynn ponitur pro Everrere, è medio tollere 7 extirpare peccatricem generationem. atque adeò simili planè loquendi modo Arg. codici Lucæ XVII, 27 **MIAGA SYEINAINS** dictus est Cataclysmus. V. gl. E, 2. in Peripisma, ga- suoepæ. Ex quo interim Al. *gasuoepæ* & A.S. *rpebban* mihi jam nunc suboritur suspicio, pos- se originem horum referri ad *σῆν*, Quatere, ex- cutere, abigere. unde *σῆν* est Muscarium, i. e. quinæ caudæ pili, quibus abiguntur muscæ. Xe- nophonti quoque *σῆν* 7 *ῥῆν* est Pulverem ex- cutere. Martinii lex. philologicum etiam hæc habet in Scopo; "A Scopa duco etiam Saxoni- cum *swæpe*, Scutica, flagellum. Certè An- glis *sweep* est Verro, scopo. *sweeper*, Scopar- rius, converritor. *sweeping*, Sordes exverrere. "Saxonice *swæpen* est Flagellare: hoc autem "nihil est aliud quàm Scopare, i. cutem sic cæ- dendo stringere, ut humum verrendo stringi- mus". [Itali habent *scopare*, *sco-vare*. H. *esco- bar*. Latini Scopare. Omnia hæc, meâ senten- tiâ, summam præ se ferunt antiquitatem. nam C. Britanni dicunt skybo, Arm. scuba, & Hiber- ni scuabam. L.]

SWEET, Dulcis. A.S. *rpete*. Al. *suazzi*. *suz*. D. *sod*. B. *soet*, *suet*. Fortasse desumpta sunt ex initialibus literis Gr. *ἰδδς*, Suavis, dulcis: ut inde primùm fuerit *red* 7 *ret*. aspero spiritu in S transeunte; postea verò factum sit *rpet*. in- terjecto

terjeeto Vau, quod frequens. Simile quid habet Angl. *sweat*, Sudor; quod pari modo, præfixo S, factum ex A.S. *sweta*. Humor. V. quæ pauld ante diximus. De vocabuli origine hæc habet Martinii Cadm. Græco-phoenix; "ξωδός, "Flavus, rufus, albus, celer, dulcis. Opp. *sûte*, "(i. e. *sûte*) Saxon. Dulce à ξωδός. Sed quare "Albus? Flavus est rufus in album vergens. "Pro Celere alia vox sit: à שוץ, Percurrere. "Alia pro Dulci, à שוש, Gaudere". Hebr. [D. *şod* & Su. *şot* sunt ab Ill. *şatur*, Dulcis. L.]

[SWELE, *swéal*, Urere, ustulare. Mercatoris fabulâ de Berino v. 1615. ab A.S. *swelan*. Ure-re. Nunc dierum dicitur de candelâ inæqualiter eliquefcente. L.]

SWELL, Turgere, intumescere. A.S. *swellan*. Al. *suellen*. *suilen*. B. *swellen*, *swillen*. [Ill. *suella*.] V. not. ad gl. A, 3. in Turgentium.

[SWELTRY, vide *Sultry*. L.]

[SWORD, corruptè *sword*, of *bacon*, *green-sword*. Sunt ab Ill. *suardr*, quod, teste Verelio, denotat Terram aut cutem, quousque radices graminis vel pili descendunt. Occurrit gl. Cott. 32. *swearð*. Latrum. Sed nescio quid sibi velit isthoc vocabuli monstrum. V. *Sword*. L.]

[SWERE, Piger, deses. G. Dougl. A.S. *swær*. *swær*. *swær* *ðegn*. Piger servus. C. Matth. XXV, 26. Suar Alamannis est Gravis. L.]

[SWERE vet. Angl. Cervix. A.S. *swere*. *swere*. Ill. *swiri*. Cim. *swiri*. Significat etiam Colum-nam, Socerum. quas acceptiones vocis vetustiores nostri scriptores agnoscunt. Gothis *swairh*. *swairh* est Socer. *swairh*. Socrus. unde Al. *sucher*. fuer. *suiger*. D. *swoger*. B. *swager*. V. *Swift*. L.]

[SWERVE, vide *Swarve*. Suionibus Tornare dicitur *swarfua*. L.]

[SWEVEN, Somnium. vet. Angl. A.S. *swefen*. unde *aswefian*. Sopire. besuevet Soporatus. Pa-rum certè abest quin id Græcæ origini adscri-bam: tanquam ab *σπνος* (aspero nimirum spiritu in σ, & π in φ commutato) prius fuerit *σπνφ*, atque inde *swufn* & *swefn*. Scaliger certè in verborum etymologiis perperam à Varrone tra-ditis, pari modo censet ex *σπνος* primò fuisse Sopnus, ac deinde Somnus: sicuti ex *δωπνιμ* primò fuit Dapnum, & mox Damnum. Hæc habet gl. Lipsii in besuevet, Soporatus. A.S. *swæfian* vel *aswæfian* est Dormire, somniare. Danis *soffue* est Dormire, somniare. *soffn*, Som-nium. Islandis etiam *sofa* est Dormire. *suessn*, Somnus. quæ omnia in voce *swair* non in-commodè deduci posse putat à Goth. *swair*. *swair*. Cessare. à superiori *aswæfian* descendit Chauc. *aswæbed*, Soporatus. Fa. lib. 2, 41. L.]

[SWEYNGEOUR, Desidiosus, iners, piger. G. Dougl. Mihi videtur exprimere A.S. *swongor*. quod idem significat. *swongorner*. Torpor. Past. IX, 2. XXVIII, 4. V. *Swank*. L.]

SWIBLE, v. *Swivel*, Verticulus.

SWIFT, Velox, concitus, pernix, mobilis. A.S. *swift*. Est à C.B. *chwyfio*, Movere. Ita quo-

que Cymræo *chwegr*, Socer, valde affine est A.S. *swegp*. Cymræo item *chweis*, Sudor, simile est Al. *swiez*. Cum Cymr. denique *chwerthin*, Ri-dere, deridere, mirè convenit Teut. *scherten*, *schertsen*.

[SWIG, Avidè haurire. vel ab Ill. *siuga*, Sor-bere, sensu paulum mutato. vel extrito L, ab A.S. *swilgan*. ut idem ferè significet quod *Swill*. L.]

[SWIK G.D. 102, 38. Mulcere, propriè Fal-lere, decipere. ab A.S. *swican*. Ill. *swifia*, quæ Fallere significant. L.]

[SWILK, Talis. Chauc. Vide *Such*. L.]

SWILL, Perpotare. Eiusdem videtur originis esse cum illo *Swallow*, quod fuit pauld ante. nam ut certum est veteres non *swilgan* tantum, sed & *swilgan* dixisse, ita nihil usitatus quàm ut ex isthoc *swilgan* facerent *Swill*. In A.S. cer-tè gl. R, 12 *swilgenbe* *þrenc* dicuntur Catapo-tia.

SWIMM, Natate. Cim. *swimma*. [Ill. *swimma*. Su. *simma*.] A.S. *swimman*. Al. *suim-man*. D. *swimme*. B. *swemmen*. Fortasse sunt ab illo *σπμιον*, quod Helychio exp. *σπμιον*, Litus, ora maritima. Huc pertinet illud *swimsa* vel *swimfisa*. quod exp. Natatorium Joh. IX, 7 & 11.

SWINE, Porcus. Gothis *swina*. A.S. *swine*. Al. *cutti* *swino*. D. *swine-hiord*. B. *swin-herder*. [Su. *swin*.] à *swis*, Sus, porcus, est *swinos*, Suillus, por-cinus. atque inde *swin*.

SWING, Vibrare, librare, jacere, stringere. D. *swinge*. [Su. *swinga*.] B. *swingen*, *swin-gelen*. Videntur esse à *swisen*, Stringere. Anglis quoque *to swing* est Oscillari, i. funiculo infi-dentem in aere librari atque huc illuc agitari. [Origo omnium est petenda ex A.S. *swengan*. Vibrare, quassare. L.]

SWINGE, Flagellare, verberare. A.S. *swyn-gan*. Hinc Anglis *swingel-staff* est Scutula, i. ba-culus, quo linum mollitur. Similiter quoque Bel-gis *swinge*, *swingel* est Flagellum linarium, quod vulgo Quassorium nuncupant. Affer quo-que linarius, qui vulgo Linopilus, B. *swingel-berd*. [A.S. *swingl*.]

[SWINGING, Ingens. vett. Belgis *swindigh* erat Multus, magnus. à Goth. *swinþs*. Va-lidus. Vide *Swithe*. L.]

[SWINK, Labor. *to swinke*, Laborare. A.S. *swinc*. *swincan*. *Swinker*, Laborator. Chauc. L.]

SWIPE *to draw water*, Tolleno, ciconia, i. machina ad aquam è puteo extrahendam. B. *swippe* dicitur. Germanis *brunnen-schwen-ckel* appellatur, quod hujus instrumenti libra-mento aquam hauriamus.

[SWITHE, Vehemens, promptè. A.S. *swiþe* est Valdè. *swiþop*. Magis, potius. *swiþort*. Maxi-mè, potissimè. *swiþian* & *swiþian*. Invalescere, prævalere. Ab hoc *swiþian* & *swiþian* A.Saxo-nibus *swiþe* & *swiþe* habet. necnon *swiþe* simpliciter, est Dextra manus, dextra. Ratio cer-tè hujus derivationis aded manifesta est, ut verbis non indigeat: præsertim cum pari prorsus ratio-

ne *δεξι* (unde & Lat. *Dextra*, G. *dextre*, It. *dextra* desumpta sunt) Græcis dicta sit *δεξι* & *δεξι* *δαι*, Capere; quod ad capiendum retinendumque sit validissima. Ac fortasse Theot. quoque *forthora* dicta est *Dextra*, ab A.S. *forþor*. Prior, potior: vel à *forþor*ian + *forþor*ian. Promovere, provehere negotium. Cæterum ut ad *forþor* redeamus; parum abest, quin credam antiquos *forþor* dixisse; cum liquidò satis (ut mihi quidem videtur) sit originis Gothicæ, manifestissimumque ejus vestigium eluceat in illo *SVINÞEI*. quod in Arg. codice exp. *Potentia*. *ΓΑΤΛΥΔΑ SVINÞEIN IN AKMA SEINAMMA*. "Fecit potentiam in brachio suo"; Luc. I, 51. *ΓΑΓΓΙÞ SVINÞΞΑ MIS*. "Venit fortior me"; Luc. III, 16. *NI-MANNA MAΓ KASA SVINÞIS VIL-VAN*. "Nemo potest vasa fortis diripere"; Mar. III, 27. Dispice interim annon ad hanc ipsam originem pertineat Theot. *gisuiundon*, Acceleraverunt; necnon B. *geswind*, Promptus, velox, celer. Olim quoque *swynd* erat Audax, animosus, virilis; liquidem Teutonista sequentia omnia jungit ut synonyma; *Coene*, *moedig*, *stolt*, *menlik*, *dryft*, *swynd*, *brome*, *onbeert*, *ellenthaft*, *dorstich*, Audax, virilis, impavidus, &c. Idem quoque Teuton. *gehyt-zick*, *switmoedich*, *swynde* exponit Vehemens, impetuosus, fervidus. item *gehyt-zic-hey*, *swytmoedicheyt*, *swyndicheyt*, Vehementia. Hæc è gl. Lipsii in suitho, Nimis, descripti. L.]

SWITTE, Affeclæ, greges affeclarum rarâ & privatum modum supergressâ magnificentiæ pompâ conspicui. G. *suite*, unde Anglica vox desumpta est, nemo non deducit à *suivre*, Sequi: ac licet ipse quoque idem sentiam, minime tamen videtur hic prætereundum, quod Runico lexico *INHIT* exp. Comitatus. *INHIANK-PAD*, Ejusdem provinciæ aut societatis homines. paginâ denique 26 ejusdem lexici, *APPA INHIANRERAPIN*, In orbem bibere, q. d. habere computationes juxta legem societatis. [Idem designat D. Saxonicum *rpeot* & *Isl*. *sueit*. L.]

SWIVE Chaucero est obscœnum verbum ac plerumque usurpatur pro Futuere, *to do the act of carnal copulation*. *If that I may, von wenche woll I swibe*. RT. 334.

He may nat swiben nothing worth a leke,

And yet he is full gentil and full meke. Mar. T. sub finem.

And up he yese a roring and a crie, As doth the mothir, when the child shall die;

Out, help, alas! harrowe, he gan to crie,

For sorow almost he began to die, That his wife was swibed in the pery. ibidem.

He swibed the, I saw it with mine eyen. ib.

On thy bedde thy wife I sawe him swibe. Man. T. 272.

Cæterum ut omnia hæc loca de viris Venerea patrantibus loquuntur, ita unus quoque apud eundem Chaucerum occurrit locus, in quo hoc ipsum verbum tribuitur subanti feminæ.

He had a wife, that held for countenance

A thop, but swibed for her sustenance. Co. T. ult. v.

Vide annon Angli dicant *be turned her up*, quod sæpius audiisse mihi videor, pro *be swived her*. Quo concessio, non malè fortè *swive* referetur ad illud *AP INHIFKA*, quod Run. lexicon exp. Circumagitare. Plane tamen referre malim ad *swā*, quod Æolicè est *swā*, unde Subare. de quo Vossii etym. in Sus.

SWIVEL, *swible*, Verticulum. Parum abest, quin credam Francis olim sueiuen primò usurpatum pro Vertere, atque ab hac significatione petendam esse explicationem verborum Willelami abbatis c. 11, v. 15 Cantici cant. ubi de vulpeculis agens, ait, an themo anaginna zucyuet sic, "Ab ipso statim initio ejice eas". & juxta hodiernum idioma Anglorum, *at the very first turn them out*. quotiescunque enim repellimus aliquem, cogimus eum aliò vertere. Postea verò videtur sueiuen + sueven, ut & B. *sweyffen*, *sweyben*, *sweben* laxiùs acceptum pro Vagari, oberrare, fluctuare. unde quoque *sweyfsterren* Belgis dicuntur Planetæ, stellæ errantes. & *sweyber* iis est Erro vagus. *AP INHIFKA* Run. lexico exp. Circumagitare. ejusdem lex. p. 78 *WIFIN INHIFKA I WAFI* exp. Impetuosus. & rursus p. 93, *INHIFKA* est Immobilis, qui à proposito dimoveri non potest. Plura de hoc verbo habent Obs. nostra ad Willer. p. 37 & 71. [*Swivel* videtur per diminutionem factum ex *Isl*. *sueif*, Instrumentum, quo aliquid circumrotatur. unde ad *sueifla*, Raptare, rotare. & nom. *sueifla*, Raptatio, volutatio. L.]

SWOLOWE of bell, Barathrum. Chauc. Di. 179. à *swallow*, Absorbere. Ita dicunt Islandi *svelgur*, à *svelgia*, Deglutire. L.]

[*SWOON*, vide *Sown away*, Deficere animo. Su. *swimma*. ab *Isl*. *swima*. *Ban sel i swima*. "Deliquium passus est". L.]

[*SWOR*, Permutare. Cl. Kennettus, præmissio S, derivat ab A.S. ceapan. Emere. quod vide in *Chop and change*, & *Ceapman*. Huic conjecturæ quàm maximè favet, quod Angli septentrionales ad hunc usque diem dicunt *coup* & *cope*. Hinc *horscouper*, i. e. *horscourser*, Equorum mango. V. *Cose*, Permutare. Dum hæc scriberem, mihi venit in mentem Damnoniorum *Fishcouper*, Piscarius, quod corruptè dictum pro *fishcouper* non dubito asserere. L.]

SWORD, Ensis, gladius. Cim. *INHIF*. A.S. *rpeopb*. *rpupb*. Al. *suerd*. D. *suerd*. B. *swærd*, *swærd*. [M. Casaubonus contractione & metathesi veteribus usitatissimâ censet factum ex *swærd*, quod Græcis, ut Ferrum Latinis, non raro Ensem significat metonymicè. indicio est verbum *swærd*. V. eum p. 207 opusculi de Veteribus linguâ Anglicâ. *Swærdmagen* veteribus Belgis dicebantur Familiæ alicui per virilem cognationem.

S Y.

cognitionem innexi; *spille-magen*, per feminam: siquidem virorum est, enses; feminarum verò, fusos tractare. His consentanea habet Gallicum exegeticum Nicoti in vocibus *fuseau, lance, & quenouille*. Appositè quoque in Στίφανος ἐκφίρων Helychius. ΕΘΘ ἢ ὁποῦ παιδὶν ἄρρεν γένετο παρὰ Ἀθηναίων, εἴθεον ἰλαίης πδίναι ὡς τὸ θυρῶν ἐπὶ τῶν θεῶν, ἵνα διὰ τὴν παλαστήριον. "Solebant Athenienses, masculâ prole sibi genitâ, fores oleagineâ coronâ insignire: editâ verò prole femineâ, lanam collocabant ante januam, propter texturam". Hoc ed fiebat, ut viri lauream adoreâmq̃, id est, pacem bello partam sibi potissimum spectandam esse meminissent, feminae verò lanificii texturæque curam sibi demandatam cogitarent. E gl. D, 13. in Gladius.]

SWORD, Cutis porcinae carnis repleta semistulatis setarum radicibus. A.S. *ƿƿearþ*. Run. lexico *uƿarþ* exp. Capitis crines, potissimum tamen Radices crinium. Kiliano *ſwaerde* exp. Cutis porcina, setosa porci cutis, quæ vulgo Crinea vel Crineta dicitur. eidem quoque Kiliano *ſwaerde van den hoofde* exp. Cutis capitis.

[**SWOUGH**, Sonus, clangor, fragor. A.S. *ƿuocg*. *ƿpege* idem valent. item Tympanum, musicum instrumentum. *ƿpegan* est Sonare iisdem. L.]

[**SWYZE** vet. Angl. Murmurare. Hicetius ab A.S. *ƿƿigan*. Resonare, derivat. Belgis *ſuysen* est Sufurrare. utr. derivo ab Al. *ſuizzen*, Præ dolore atque ejulatu breviter abruptèque singultire, ac loqui vix posse. Omnia per onomatopoeiam facta videntur. L.]

SYCOPHANT, Sycophanta. *συκοφάντης*. v. etym. Vossii Lat.

[**SYITH**, Satisfacere, compensare. G.Dougl. ab Hib. *ſithim*, Placare, reconciliare, &c. Hinc Scotticum *ſite*; ut *I have gotten my heart's ſite on him*, i. e. *my heart's desire on him*. Hinc etiam voces forenses, *Aſſiſh & Aſſiſhment*, Compensatio per multam pecuniariam. L.]

SYMPATHIE, Sympathia, condolentia. G. *ſympathie*. B. *ſympathie*, alias *medetocht*. Græcis est *συμπάθεια*.

SYNAGOGUE, Synagoga. G. *ſynagogue*. B. *ſynagoge*, alias *bergaderplaets*. ſamnung, Synagoga; gl. Lipſii. Græcis est *συναγωγή*. V. gl. Goth. in **SYNARXIA**:

[**SYNGULER**. G. *ſanglier*. It. *cingiale*. Scriptores ſeculi ſemibarbari Aprum ſive Porcum ſylveſtrem paſſim vocant Singularem, imitatione Græcorum, quibus Porcus agreſtis nuncupatur *μυρὶς*, quodd ſit ſolivagus atque ob naturæ ſuæ ferociam paſcatur ſolitarius. Ex app. gl. D, 7; in Singularis dictus, quodd ſingulatim vagatur.]

SYNOD, Synodus. A.S. *ƿeonað*. *ƿinoð*. Cym. ſeneddr. G. *ſynode*. It. *ſinodo*. B. *ſenod*, *ſeen-de*, *ſeynde*, *ſeyne*, *ſende*, *ſinde*. Gr. *ſυνὸδος*. Sinodus eſt *bergaderinghe van priesteren, een eent*. i. Conventus, congregatio, & propriè ſenum vel preſbyterorum. Author gemmæ. *Sent, wroeghe der geiſtlicheit*, Synodus. *ſentlik, wroegher*, Synodalis; Teuton. Cur

T A.

verò Synodus dicatur Teutonice *wroeghe*, i. e. accusatio, docent nos antiquæ LL. Friſicæ edit. Colonienſis c. VII, § 1. ubi traditur quomodo ſynodalia exerceat præſidens ſynodo decanus.

T.

T AAS Chaucero eſt Acervus, congeries, cumulus. *taas of bodies dede*, Acervus cadaverum. Kn. T. 147. A.S. *taƿ*. G. *tas*. B. *tas*. ſicuti *tassen* iis eſt Congerere frugum acervum, ſœni lignorumve ſtruem. Adolph. Meckerchus de Græcæ Linguae pronunt. c. 30 derivat à *τάσσω*, Ordino. Mat. Pariſio dicitur Taffus in Henricò III, ad annum *MDCCXLVIII*. V. Voff. lib. II de Vit. ſerm. c. 18. [A C.B. dâs idem ſignificante omnia pete. L.]

TABARD, **TABERD**, Chaucero eſt Penula, toga, longior tunica. *In a taberd he rode. He toke his tabard and his ſtaffe*. Pl. pr. 9. B. *eenen langen huys-tabbaerd, nacht-tabbaerd, tafel-tabbaerd*, Longior veſtis quotidiana, dormitoria, cœnatoria. C.B. *tabar* eſt Toga: quod videtur affine Gr. *τήνημα* vel *τήνημα*, quomodo ſcriptores Græci nuncupabant Togam, veſtem Romanam. V. Spelm. in Colobium. *Tabardum, een tabbaert*. Auſt. gemmæ. *kerle, tabbart*, *Tabbardus*; Teuton. *farſe, tiortel*, Pallium; Danis. [G. Douglaffius ſcribit *talbart, talbert*.]

TABER, Tympanum. G. *tabourin, tambour*. It. *tamburro, tamburrino*. H. *atabal*. B. *tamboer, tamboriin, taboriin*. *ταβέλα, ταβήλα*, Helychius teſte, ὑπὸ Πάριον καλεῖται ὄργανον καλεῖται ἑμφορεῖς, ὃ καλεῖται ἐν τοῖς πόλεμοις ἀντὶ σάλπιγγος. C. Britannis *tabwrđ* eſt Tympanum; quod J. Davies derivat ab Hebr. *תִּבְרָן*, Tympanum. Videſis Joſ. Scaligeri comm. in Copam. Dicebant & Taburcinum. V. Voff. lib. Secundo de Vit. ſerm. c. 18. [Hibernis *tabár* dicitur. L.]

TABLE, Menſa. G. *table*. It. *tavola*. B. *tafel*. Omnes hætenus derivârunt ex Tabula, quod Menſæ ſiant è tabulis ad varios uſus diſſectis complanatiſque: mihi tamen (licet non negaverim Gallos ſuum *table*, ut alia pleraque, à Latinis mutuatos) libet ſuſpicari Anglos ſuum *table* à victoribus Normannis accepiſſe; antea verò *taſle* dixiſſe, vocabulo à vet. Britannis mutuo. tafellu enim Cymræis eſt Secare, in ſegmenta concidere. tafell, Segmentum panis. Antiquiſſima nimirum gens, ut paſſim alibi, ita & hîc priſca atque inaffectata priſci ritus veſtigia ſervavit: quod facile agnoſcet, qui cogitabit diræ illius Harpyiæ vaticinium *Æn. III, v. 253*.

Italiam curſu petitis, ventis que vocatis

Ibitis Italiam, portus que intrare licebit:

Sed non ante datam cingetis mœnibus urbem,

Quàm vos dira fames, noſtræque injuria cædis,

Ambaſas ſubigat malis abſumere menſas.

Ubi ad illa verba, Ambaſas menſas, hæc habet Servius; "Ambaſas, undique eſas, hoc eſt, rotundas. Majores enim noſtri has menſas habebant in honore Deorum; paniceas ſcilicet".

T r r r r

Hujus

T A.

Hujus vaticinii eventum describit Poeta VII Æn.
v. 112;

Consumtis hic fortè aliis, ut vertere mor-
sus

Exiguam in Cererem penuria adegit edendi,
Et violare manu, malisque audacibus orbem
Fatalis crusti, patulis nec parcere quadris;
Heus! etiam mensas consumimus, inquit
Julus.

Observa interim, quod has ipsas mensas pani-
ceas versu proximè antecedente *Cereale solum*
dixit Maro: ubi rursus Servius annotat, "So-
lum omne dicitur, quod aliquid sustinet. Sic
"nunc paniceas mensas, i. e. epularum sustenta-
"culum Solum vocat". Dionysio Halicarnas-
seni *ταρπιζα βρώσιμος* dicitur. Quibus omnibus
adde locum ex I Æn. v. 740. "Dixit & in men-
"sa laticum libavit honorem". Nam & ibi lo-
cutus est Virgilius, ut ejusdem Servii verbis [utar,
"more Sacrorum; & tangit ritum Romano-
"rum, qui paniceas sacratasque mensas habe-
"bant, in quas libabant". Huc etiam pertinere
videtur antiquissimus ille ritus findendi quadras,
quem attingit Horatius lib. I, epist. 17; "Et
"mihi dividuo findetur munere quadra". ubi
Quadra vet. Commentatori est quarta pars pa-
nis. quamquam alii, Athenæi autoritate indu-
cti, Quadram putent fuisse Panem quadratum,
quem bipartitè vel quadripartitè sic dividebant
veteres, ut convivarum singuli suum haberent
πυρραίσιον, seu Mensam paniceam. V. Jos. Scali-
gerum in Moretum. Quum igitur antiquissimâ
vivendi loquendique consuetudine prisca morta-
les Frustum panis ad sustinendas epulas recide-
re soliti sint, idque recepto nomine Græci *ταρ-
πιζα βρώσιμος* sive Mensam esculentam, Latini
Mensam paniceam vel Cereale solum, Cambro-
Britanni denique tafell dixerint: nemini quoque
novum videri debet, si contendamus non modò
Anglos, sed & Belgas veteres vocabulum hoc
mutuatos à vetustioribus Britannis, non ita va-
sto mari divisos, ut commerciorum usum inter
eos dirimeret. Belgæ interim Paniceas hæc men-
sas, in quibusdam Aulis & Coenobiis usitatas, pe-
culiari quoque nomine *aelmoeffe*, i. e. Eleemo-
synam vocabant; quoniam ex pauperibus ele-
emosynæ loco, finitâ cœnâ, erogabantur. V.
quoque hoc nostrum Etym. in *shive of bread*.

[TACHE, Anfula, fibula, annulus. G. *tache*.
Idem etymon habet ac *Tack*, quod proximè se-
quitur. L.]

[TACK, Clavulus. *to tack*, propriè Clavulis
affigere, figuratè autem Consuere, compingere,
qui usu receptior est significatus. ab Arm. *tach*,
Clavulus, *tacha*, Affigere. Hibernis quoque *ta-
ca*, tacoid est Clavulus. Huc refer G. *attacher*.
L.]

TACKLE a ship, Navem instruere armamen-
tis. *Tackling*, Armamenta navis. B. *een schip
taeckelen & taeckeling*. Cym. *tacclu* est Or-
nare, concinnare. *tacclau*, Ornamenta. *tacclus*,
Ornatus, benè instructus. D. quoque *tactel* sunt
Rudentes. *tactel-tou*, Rudens. B. *taeckel* vel
hoofdtouw est Funis nauticus major, ru-
dens. Hollandis *taeckelen* peculiariore signi-

T A.

ficatu idem quod Ligare, adstringere. Ita de
broeck optaekelen iis est Adstringere sub-
ligar.

TACKLE, *takell* Chaucero sunt Tela, i. ta-
gittariorum instrumenta vel armamenta *Well*
could he dresse his tackel peomanly.

*He streight up to his ere ydrough
The stronge bowe, that was so
tough,*

*And thotte at me so wonder smerte,
That through mine eye unto mine
herte*

The takil smote, and depe it went.

RR. 1725.

*He thote at me ful hastily
An arowe named Company,
The whiche takil is ful able
To make these Ladies merciable.*

ibid. 1861.

[Est purum putum C.B. *tacel*, *taccl*, *Sagitta*. L.]

TAGG, Ligularum extremitatibus bracteolas
adaptare. Magnam videtur habere affinitatem
cum *τάγμα* vel *σημαία*, Acuo. [Quum autem Li-
gulæ in acumen vel cuspidem desinant, non in-
commodum erit à Su. vel Ill. *tagg*, Cuspis, *tagg*,
nostrum arcessere. L.]

TAIL, Cauda. *ταυρία* exp. Hefychio *οὐρῶν, κί-
νος*, Cauda. A.S. *taegl* dicitur. Nam à *τάγμα*, A-
cuo est *σημαία*, Acutus. unde *taegl*. quòd ista
extremitas animalium in acutum desinat. Al.
zagel dicitur. unde gl. D, 10 *pluges zagel* exp.
Stiva. quæ Anglis *ploughtail*, D. *ploughstiert*, B.
ploegsteert nuncupatur. Teuton. *tzagel*,
tzail, *stark* sunt synonyma & Caudam deno-
tant. Angl. *tail* est à *πῆλο*, Finis; quia est ex-
tremitas animalis. Græcis dicitur *οὐρῶν*, ut puto,
ab *ἔργε*, Terminus: quomodo & *οὐρῶν* Græcis est
Extremum agmen, q. d. cauda totius exercitus.
Hæc habet Martinius in Penis. [Rectius, ut o-
pinor, Auctor in gl. Gothico, voce *TAΓΛ*.
Capillus. ubi hæc habet. "Islandis *tagl* est Cau-
"da equina; dubio procul ob densitatem pilo-
"rum. Atque adeò ab hoc ipso *TAΓΛ* ob
"eandem quoque causam Cauda A.Saxonibus
"dicta est *taegl*. Al. *zagel*. Cim. *TAΓΛ*. Angl.
"tail". Hinc *borse-hair* Suecis appellatur *tagel*,
håst-hår. Per magnam videtur habere affinitatem
cum Pers. *تاج* *tuwâl*, Finis, extremitas ali-
cujus rei & reversio. Cui consonat Chauceria-
num *Towel*. L.]

TAIL, Stercus, fimus. Ita dicunt Angli, *He
bath laid his tail there*, "Saturitatem suam ibi
"emisit". Usus vocabuli retinuerunt Angli à
C.Britannis, quibus tail est Fimus.

[TAILER, Sartor, vestiarius. G. *tailleur*. à
verbo G. *tailler*, It. *tagliare*, Secare, scindere.
Omnino ut Teut. *schneider*, à *schneiden*, q. d.
Scissor. utr. à Lat. Taleare, h. e. in taleas scin-
dere. Skin. V. *Tallie*.]

TAINTED, v. *Attainted*, Infectus.

TAKE, Sumere, capere. Islandis *taka* est Su-
mere. *eg tek*, Sumo. *took*, Sumpsit. Cim. *TAΓΛ*.
D. *tage*. [Su. *taga*.] M. Casaubonus in Opus-
culo de Lingua A.Saxonica, p. 262, derivat Angl.
take à *δέχομαι*, Suscipere, capere. & rursus, p.

366; "πῖον vel πῖον. præf. πῖον. aor. 2. part. poet. πῖον exponunt quidam πῖον, alii πῖον, alii denique λαβών, Accipiens, prehensens; quos Stephanus sequitur: cujus sententiam non parum confirmat Angl. *to take*. Certè τὸ Imp. "ex πῖον (de quo tum alii, tum auctor Etymologicus in ἄλλοις alibi) omnes exponunt λαβών, "Cape, accipe. Quamquam nec illa inepta Anglici verbi etymologia, quam ante attulimus". Hæc Casaubon. Obiter interim observa, **TEKAN** in Argenteo codice passim accipi pro Tangere, attingere; aded ut Angli non modò suum *take*, verum etiam *touch* ab hoc verbo etiamnum retinuerint. Vett. B. **tucken** erat Tangere, cujus vestigium adhuc remansit in verbo **tucknoten**, Nuce nucem impetere: quod puerilis ludi genus ita describit Ovidius de Nuce, v. 77.

Per tabulæ clivum labi jubet alter, & optat,

Tangat ut è multis quamlibet una suam. Slavinis *tykati* est Tangere, quod Gelenii Lex. symphonum in ordine διὰ πρῶτον consonare censelet cum *tykati*. Angli denique verbum pro Furari usurpantes, videri possunt hanc acceptionem desumpsisse ab antiquo Tagere pro Tangere; unde Tagax, qui lævâ malè utitur. de quibus v. etym. Vossii in Tango.

[**TALE**, Numerus. A.S. *talán*, Numerare. Isl. *tal*. ad telia, Numerare. V. *Tell*. L.]

[**TALE**, Fabula. à tellan. Loqui, dicere, narrare. Isl. *tala*. A.S. *tale*. *to tale* Chaucero est Fabulam narrare. V. *Tell*. L.]

TALK, Sermocinari, loqui, fabulari. M. Casaubon. p. 273 de Vet. ling. Angl. derivat à "δάλειν, Mulcere, demulcere, quod proprium est oratoris. Nisi quis malit (quod etiam probabile est) deducere ex δαλίειν, δαλίειν (quod in usu tantum est) Differere, sermocinari. Unde quoque ortum videtur B. **taelen**, quod Ki-liano exp. Loqui. item **taele**, Sermo, oratio. "δάλειν. Anglis hodieque a tale est Narratio fabulosa". Hactenus Casaubon. [V. *Tell*.]

TALL, Procerus. πῖον Hefychio exp. μέγα, Magnum. Cym. quoque Altus & procerus dicitur tál. quod J. Davies derivat ab origine Chaldaicâ. quem vide. At M. Casaubono *tall* est à τῆλινος, Tantus. de corporeâ propriè magnitudine. [Arab. *عالم* est Procerus vir. L.]

TALLAGE, Censu, vestigal, indictio. G. *taille*. It. *taglia*. B. *tallagie*. Tallagia Anglis olim dicebantur *cuttings*; unde Spelmanus, Vossius, & alii suspicantur desumptum ex G. *tailler*, Scindere, incidere. V. quæ nos annotavimus ad gl. E, 7. in Exactio. [V. quoque *Tallie*.]

[**TALLET**, *bay-tallet*, vox in agro Devon. usitata, Fœni repositorium, tabulatum. "Fœnum, si nimium (scil. succum) retinuit, in tabulato putrescit: ac sæpe concaluit, ignem creat & incendium"; Colum. II, 19. Vix mihi persuadere possum, quin *tallet* ex Tabulato fuerit contractum. L.]

TALLIE or *score*, whereon the number of delivered wares is marked, the just reckoning ever appearing in the notches cut, Tesseræ accepti &

expensi, tessera, in quâ mercium acceptarum summa annotatur. G. *taille a marquer les comptes de ce que l'on prend a credit*. It. *taglia*. B. *talie*. item **kerf**, **kerfhout**, **kerfstock**. D. **talstock**. Cym. rhygnbren nuncupatur, à rhygn, Incisura, & pren, Lignum; quandoquidem hæc debitionis tessera nihil est aliud quàm Talea in hoc complanata atque in duas partes dissecta, ut, diversis partibus invicem sibi rursus admotis coaptatisque, incisuræ fiant exhibitum acceptarumque mercium; unde quoque sua ejusdem taleæ segmenta conferre ac mutuo sibi applicare solent rationes putaturi, ut convenientibus tesseris ex pari congruentium crenarum sive incisurarum numero liquidò constet, quid de totâ accepti impensique ratione sit statuendum. Ab hoc igitur Taleæ vocabulo (quod Catoni, Varro, Plinio denotat Surculum recisum) liquet originem vocis *tallie* petitam: ipsum verò Talea esse à δαλδῆ, δαλδία, vel δαλῖα, Ramus virens. item Ramus arboris ex utrâque parte æqualiter recisus. Glossæ Philoxeni; Talea, κερμῆς, κέρμα, σπυρίλυ. Græcis igitur κέρμα idem cum κέρμα & κέρμα κέρμα, κέρμα ζύμα. κέρμα, τὸ ἀπὸ κέρμα. κέρμα, κέρμα. ac κέρμα iis idem omnino, quod Talea. Brevis scilicet Baculus utrimque æqualiter crassus. Hinc Homines compactos & quadratos κὲν μικρὸν παχὺς Græci κέρμα nuncupabant. Anglis, *men of good sise*. Eisdem quoque κέρμα appellabant: nam κέρμα, sicuti & κερμῆς significabat Truncum corporis, vel Corpus ipsum. Æoles dicebant κερμῆς. ut ὄμω, ὄπω. βάμω, βάπω. unde Lat. Vappa. ὄστω, ὄστω. unde Ascopa. sic κερμῆς, Corpus, sive Corporis truncus. Cicero Truncum corporis dixit pro Corpore, in oratione pro Roscio comædo; "Nemo illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat". Galli etiamnum hodie *taille* vocant τὸ τὸ σῶμα κέρμα. & *hommes de belle taille* sunt iis Homines benè formati & staturæ justæ. *hommes bien faits*. Latini quoque Cæsura corporis pro Filo sive Habitudine corporis usurpant. κέρμα porro & Talea & Cæsura unum idemque significant. Lucretius lib. III, v. 220.

Extima membrorum circumcæsura tamen se Incolumen præstat, nec deficit corporis hilum. Pleraque hæc habet Salm. in scriptt. hist. Augustæ, p. 73. & de Usuris p. 312. V. quoque Spelm. in Tallium, aliàs Talea. [Retulerim ad Cim. **ANNA**, Secare lignum, ut & quæ sequuntur omnia, L.B. Talio, Tallio pro Scindo. G. *taillier*, *tailleur*. It. *tagliare*, *taglio*. H. *taja*, *tajada*, & voces nostras forenses, *tail*, *intail*, *talsbid*, *talswood*. G. *bois taillis*, quibus postremis Lignum cædum focus destinatum intelligitur. L.]

TALLOW, Sebum, sebum. D. *tasse*, *talge*. [Su. *talg*.] Frisii & Sicambris **talch**, **talgh**. Quoniam verò longè maximus est hujus adipis usus ad sebaceos conficiendos, non malè quoque videtur vox *tallow* deduci posse à δαλδῆ, In fuliginem evaporare: atque ita verbum hoc exponit vetus lexicon H. Stephani. Magis tamen huc facit, quòd δαλδῆ Hefychio exp. φλίγδαι, Comburi. Martinius refert ad δάλειν, Oblectare, demulcere; quòd non sit saporis ingrati. V.

T A.

cum in Sebum: nam ibidem quoque Angl. *sewer* deducit à *sweet*; quodd, (ut ille inquit) suave fit.

[TALON, Unguis avium rapacium. G. & H. *talon* est Calcaneus. It. *tallone*, quæ derivant à Lat. Talus. Hinc formatur adjectivum *tallented* Uncis unguibus præditus, quod nusquam nisi in margine Bibliorum ad comma 9 cap. 12. Jeremiæ me legisse memini. L.]

TAME, Cicur, mansuetus. *to tame*, Cicurare, mansuefacere, domare. Goth. **ΓΑΤΑΜΓΑΝ**. Cim. **ἸΨΙΑ**. A.S. *temian*. Al. *zeman*. [Isl. *tema*. Su. *tåmia*.] D. *tamme*. B. *tammen*, *temmen*. Manifestè sunt à *δαμῆν*, Domare. Ad eandem quoque originem refer Cymræorum *dōt*, Cicur, mansuetus, domitus. & *dof*, Domare, mansuefacere: est etenim Cambrobritannis per-familiale M in F transmutare. ita suum bresu, Balare, mugire, fecerunt ex *βεῖμεν*. godurf, Strepitus, tumultus, ab *ἰδνερός*. hafal, Similis ab *ἰ-μυλός*. corf, Truncus, à *κερμός*. cwrff, Zythum, à *κέρμα*. Plura hujus mutationis exempla attulimus alibi. Nunc addam ex disiectis etymologici Teutonici schedis quod omnino videtur huc pertinere: **Temmen**, Domare, cicurare, mansuefacere. *to make tame* dicunt Angli. A.Saxones videntur olim *teman* dixisse; ita legimus apud ven. Bedam V, 13, he *temede* ðone cal-ban lichoman. "Domabat senile corpus". & in C.R. Marc.V, 1 scriptum est *nænig mæhte hine temma*. "Nemo poterat eum domare". Non injuriâ igitur suspicamur vocem derivatam è Gr. *τίμαν*, quod Hesychio exp. *πείθειν*, Persuadere, hominum reluctantes animos arte quadam tractare ac gravis ornatæque orationis amœnitate ad obsequium impellere. "Nam fuit quoddam tempus, ut loquitur Tullius circa initium libri Primi de Inventione, cum in agris homines passim bestiarum modo vagabantur, & sibi victu ferino vitam propagabant; nec ratione animi quicquam, sed pleraque viribus corporis administrabant. Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio colebatur: nemo nuptias viderat legitimas: non certos quispiam inflexerat liberos: non, jus æquabile quid utilitatis haberet, acceperat. Ita propter errorem atque inscitiam, cæca ac temeraria dominatrix animi cupiditas, ad se explendam viribus corporis abutebatur, perniciosissimis fatellitibus. Quo tempore quidam, magnus videlicet vir & sapiens, cognovit quæ materia esset & quanta ad maximas res opportunitas animis inesset hominum, si quis eam posset elicere & præcipiendo meliorem reddere; qui dispersos homines in agris, & in tectis silvestribus abditos, ratione quadam unum in locum compulit & congregavit, & eos in unamquamque rem inducens utilem atque honestam, primò propter insolentiam reclamanteis, deinde propter rationem atque orationem studiosius audienteis, ex feris & immanibus miteis reddidit & mansuetos". Notum est illud Horatii de Arte,

Silvestres homines sacer interprèsque Deorum

T A.

Cædibus & victu fœdo deterruit Orphei:
Dicitur ob hoc lenire tigres, rabidòsque leones.

Dicitur & Amphion Thebanæ conditor artis

Saxa movere sono testudinis; & prece blandâ

Ducere quo vellet. &c.

[TAME a barrel or bottle, Dolium vel utriculum relinere. Recutit ad *Atamed*. Vide tamen annon huc faciat Hib. *taomam*, Haurire, exantlare. L.]

[TAMPER with, Variis remediorum generibus curam morbi tentare; aliquantum detorto sensu à Lat. Tempero, q. d. multis miscellis curationem moliri. Skin.]

[TANACLES, Forcipes igniti ad quæstionem adhibiti. Refer ad *tongs*, ex quo diminutum esse videtur. L.]

TANG, Rancor. Ita dicunt Angli de rancido aut aliter vitiato edulio, *it bath a tang*, quum innuere volunt inesse ei ingratum aliquem saporem. Philoxeni glossæ; Rancidum, *πυγρός*. De oleo *πυγρός* v. Constantino dicata *μαρτυρία* lib. IX, c. 22. Sic *τάγγη*, Rancor, propriè videtur esse vitium olei. Alex. Aphrod. libro II Probl. *τὰ ἐλαία-δη παλαιώμενα τάγγην ὑπερμένει*. V. etym. Vossii in Rancor.

[TANISTRY, Consuetudo quædam, inquit Skinnerus, apud barbaros Hibernos. Apud eos enim, qui vel clientelis vel astutiâ plurimum pollebat, principatum, licet non sanguine proximus, arripuit. Vir doctus suspicatur vocabulum originis esse Hibernicæ, quam suspicionem à vero non abesse evincunt eorum Tanaiſte, Præses, & tanaiſteas, Dominatus, principatus. L.]

TANKARD, Obba, cantharus. [G. *tanquard*.] B. *tanckaerd*. Omnino per quandam literarum metathesin desumpta videntur ex *κύνδαρος*. [Hibernis est *tancaird*. L.]

TANN, Concinnare coria, quæneorum corticum farinâ vel pulvere terga bubula macerare. G. *tanner le cuir*. B. *tanen*, *tannen*, *teynen*. *zetannebe* hyb. Subacta coria + medicata + confecta. gl. R, p. 17. Videntur esse à *τάνω* vel *τάνυμι*, Expando, explico, distendo. vel à *τάνυμι*, Extendor, distendor. quorum utroque usus est Homerus Il. 2, v. 389.

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ τὰ ὄρη βοὸς μεγάλοις βοῆν
Λαοῖσιν δὴν τάνυεν, μεθύμεν αἰλοφῶν
Διζήμενοι δ' ἄρα ποῖα διασάντες τάνυον
Κυκλός, ἄφαρ δὲ τι ἱκμάς ἔβη, δύνει δὲ τ' αἰλοφῶν,
Πολλὰν ἑλκόνταν τάνυται δὲ τι πᾶσι διασπῶ.

hoc est, "Multis trahentibus, distenditur seu extenditur tota in longum". Solent enim pelles largo unguine imbutæ, faciliè extendi, si trahantur. Ab hac operâ alutariorum, maceratum corium colore bætico imbuentium, nomen accepit color ille bæticus + rævus + castaneus, qui Danis *tanete* brun. B. *taneyt* vel *tauneyt*. H. *tennet*. It. *taneto*. G. *tané* nuncupatur. Rationem denominationis tradit Scaliger adversus Cardanum CCCXXV, 12; "Quia, inquit, nucis putamen *Tan* vocant Septentrionales, sicuti & cortices quernos ad coria interpolanda. Quo-

"niam

T A.

"niam idem color ab utroque præstatur". Ali-
ter Laz. Bayfius in opusculo de Re vestiaria;
"Castaneus is color in vestibus, quem (sublatâ
"primâ syllabâ) vulgo Tanum dicimus". An-
glis color iste *Tawny colour* nuncupatur: non ab
hoc *tann*, sed ab A.S. *tapiān*. Præparare; unde
quoque Aluta iis est *tawed leather*. Alutarius,
a *tawer of leather*. B. *leer-touwer & leers-
gaerwer* dicitur Alutarius: ab A.S. *tapiān &
geappian*. quorum utrumque denotabat Parare,
præparare.

TANSY, Libum ex herbis, potissimum tamen
tanacetis; unde & nomen; nam herba hæc An-
glis *tansy* dicitur, sicuti & B. *tanseye*. Atque
adèd Flandri quoque istiusmodi Libum *tanseye*
vocant. Belgis quibusdam *tassey* dicitur Libum
ex lardo, pomis, piris, vel herbis ita confectum,
ut ei acervatim superaddita sint ova: unde &
tassey dictum volunt, à *tas*, Acervus, conge-
ries. & *ey*, Ovum; quod sit quædam veluti
strues accumulatorum congestorumque ovorum.
teisen interim Cymræis est Placenta.

[TANTIVY, *to ride tantivy*, Velociter, celeriter,
fræno laxato, *ἀνίδν* equo ferri. à Lat. Tan-
tâ vi, q. d. Tantâ vi, quantâ potes currere; vel
à Tentâ vi, q. d. Tentis, intentis seu contentis
omnibus viribus & nervis equitare. Skin.]

[TAP, Leviter tangere, percutere. B. *tap-
pen*. Su. *tippa*. G. *taper, tapper*. Omnia à so-
no, ut vult Skinnerus. Hinc Devon. *to taper at
the door*, Crebris ictibus januam percutere. L.]

[TAP, Fistula, siphon. *to tap a vessel*, Dolium
relinere. B. *tap, tappen*. Su. *tapp, tappa*. A.S.
tæppe, tæppa. hinc *tappen*. Caupo. Su. *taps-
pare*. B. *tapper*. nobis *tapster*. A.S. *tæppirtepe*.
quæ tantum de femineo sexu usurpatur. L.]

TATE, Ligatorium. Teniæ, *tæppan* † dol-
ymeltar. gl. R. 4.

TAPER, Cereus. A.S. [*taper*.] *tapon*. Vi-
detur posse referri ad *τέφος* vel *τεφ*, Sepulchrum,
sepultura: quod præcipuus olim fuerit cereorum
usus in funeribus. Huc facit illud Senecæ de
Tranquillitate animi c. II; "Totiens in viciniâ
"meâ conclamatum est, totiens præter limen
"immaturas exequias fax cereûsque præcessit".
Simillimæ originationis rationem v. in *Torch*,
Fax. [Hinc *taper* tralatitio sensu Pyramidatus,
ad cerei formam factus, &c. L.]

TAPETRIE, Tapes, peripetasma, peristroma,
aulæum, stragulum. [Al. *tapete, teppet*. D. *ta-
pet, tapeteri*. B. *tapit, tapissierie*. G. *tapis,
tapissierie*. It. *tapeto, tapezeria*. H. *tapis, ta-
pizaria*. Græcis *τάπης* vel *τάπις* est Tapes, stra-
gulum. Etiam *τάπις* dixit Aristophanes: mani-
festo indicio vocis originem esse à *τάπιδν*, ac
proprie significare Stragulum, quod pavimento
infernitur. C. Britannis Peristroma vel Textilis
pictura dicitur *tapin*, quod ipsum, sicuti & Gr.
τάπις. J. Davies derivat à *ῥάπν*, Tegere, operi-
re. Iisdem interim Cymræis Aulæa quoque nun-
cupantur *brithlenni* à *brith*, Variiegatus, & *llen*,
Velum, peripetasma. Plurima interim lectu dig-
nissima habet Vossii etym. in *Amphimalla*. E gl.
B. 53. in *Tapetia, teppidi*.]

TAPINAGE, *to go in tapinage* videtur idem

T A.

Chaucero, quod Italis *andar incognito*, aut aliud
quid ei simile, ut locus ipse demonstrat:

*First they helde her parliament,
Whether it to be doen were,
To maken hem be knownen there,
Or elles walken forth the disguised;
But at the laste thei devised
That thei would go in tapinage,
As it were in a pilgrimage,
Like gode and holie folke unfeined.*

RR. v. 7358.

G. *tapir* est Occultare, abscondere. *tapi*, La-
tens. *tapineux*, Secretus. *en tapinois*, Latenter,
occulte. Itali verò exprimere volentes G. *en ta-
pinous*, dicunt *gaton gattone*, quod tantundem
est ac si dicerent Furtivè, rectè, absconditè, ex
occulto & leniter instar felis clanculum subre-
pentis. De horum origine hæc habet Nicotus:
Semble que ce mot Tapinois vienne de tapinade,
Humilis, depressus, submissus. *En tapinois donc-
ques, c'est a dire, En se baissant & se faissant pe-
tit, de peur d'estre veu: & sans faire bruit, de
peur d'estre oüy*. [Hinc etiam deducendum est
to tappy, as a deer, Delitescere, se abscondere.
L.]

TARGET, Scutum, clypeus. A.S. *tapga*. H.
targa. It. *targa*. G. *targe*. B. *targie*. Targiæ
vox sæculo semibarbaro denotabat Scutum soli-
tam magnitudinem excedens. Huc facit illud
M. Parisii in Henrico III ad annum CIOCCXLIII;
"Amici ejusdem Johannis, qui eundem præcor-
"dialiter dilexerunt, oppositis corporibus suis
"propriis & amplis clypeis, qui Targiæ appel-
"lantur, vix eundem protegentes, à mortis dis-
"crimine liberârunt". Cym. tarian est Clypeus.
J. Davies deducit ab origine Chaldaicâ. quem
vide. Dispice tamen, annon *Συγείν* Græcorum,
tarian dixerint Cambro-Britanni. nam Clypei
quoddam genus *Συγείν* appellârunt Græci, à mag-
nitudine, quâ januam referebat. *παρασυμμεῖνον τῇ
Σύγῃ*, inquit Eustathius, *διὰ τὸ μέγεθος*. Fieri ta-
men potest *Συγείν* Græcis eandem ob causam *ἀπὸ
τῆς Σύγῃς* denominatum, propter quam Clypeum
aliàs quoque *brondor* nuncupant Cambro-Bri-
tanni. à *bron*, Pectus. & *dôr*, Valvæ; quod
bellatorum pectora valvarum instar undiquaque
circumcludat ac protegat. Plura atque alia ha-
bet Menagius in *Targe*.

[TARN, Stagnum, palus. A.B. ab Isl. *tiorn* i-
dem notante. L.]

[TARNISH, vox lignatorum propria. à G.
se ternir, It. *ternire*, Pallefcere, marcescere. Ne-
scio an hoc à Lat. *Termes*, vermiculus quidam.
Skin.]

[TARPAWLING, Pannus cannabinus pice li-
quidâ illitus, q. d. Pallium pice liquidâ illitum.
Skin.]

TARR, Pix fluida, pix liquida. [Su. *tiarra*.
A.S. *tape*.] D. *tiere*. B. *tarre, terre, teer*,
teere. Vulgo derivant à Teut. *teer*, Mollis,
tener; quia nihil habeat solidi, ac fluidum sit.
[V. *Tender*.]

TARRY, Manere, præstolari. [G. *targer, tar-
der*. H. *tardar*. It. *tardare*, quod est ipsissimum
Latinum.] Martinius in *Exspecto* refert ad *τη-
Uuuu*

gñ,

T A.

ἐλθῶν, Spectare, observare. J. Davies refert C.B. tarian ad originem Hebræam. v. eum. [Hiberni dicunt tairisim, unde forsan Scot. *Tarysum*, Tardus, cunctabundus. L.]

TART, Subacidus, acerbus, immitis. A. S. *teapt*. B. *taertig*. M. Casaubonus desumptum censet ab *ἀμετηγός*, Noxius, contumeliosus, acerbus, asper. Non nemo derivavit à *περίττω*, Commoveo, turbo; quod nimius acor palatum turbare & quodammodo vexare soleat. Videri interim potest *tart* istud magnam habere affinitatem cum C.B. *taeredd*, Importunitas, vehementia. Teutonista *tert* exp. *trotz*. & *tertten*, *trotzen*.

TART, Scriblita. [G. *tourte*, *tarte*. It. *torta*. D. *taart*. Su. *tårta*. L.B. *torta*.] V. etym. Vossii in Scriblita. Martin. in Scriblita. necnon Menag. in *Tourte*. [Qui omnes derivant à Tortus & Torquendo. At de Caseneuve contractum credit ex Artotyra. ab *ἀρτί*, Panis, & *πῆγς*, Causus. L.]

[TARTAR, Vini fæx indurata, & doliis adhærens. Cl. Thomas Hunt Linguae Arabicæ apud Oxonienses Professor dignissimus in Oratione pereleganti de Antiquitate, Elegantiâ, Utilitate istius Linguae non ita pridem publici juris factâ originem hujus vocabuli ex Arabiâ accit. Juvat me Viri amicissimi verba huc transferre. "Nec aliam, inquit ille, quæsi verim originem vocis *tartari*, quàm quæ suggeritur à verbo *تارت*, *tartara*, Agitavit, huc illuc concussit: aut etiam à *طرت*, geminato *طرت*, *tar*, quod ejusdem ferè est soni, significatque, Compellere, & ex diversis partibus simul cogere; item Per latus orâmvæ incedere; necnon Luto obducere. L.]

TASK, Pensum. G. *tasche*. It. *tassa*. B. *take*, *taeck*, *taeckse*. Ac primum quidem G. *tasche* vel *tâche* H. Stephanus p. 6 Hypomn. de Ling. Gallicâ derivat à *τάχος*, Celeritas. Alii tamen It. *tassa*. G. *tasche*. Angl. *task*. & B. *taeckse* deducunt ex Taxa; quod ex *τάξις*, Officium, munus, partes injectæ. B. verò *taeck* putant desumptum ex *ταγή* pro *ἐπιταγή*, Jussum, mandatum: unde Hesychio *ταγῆς* est *ὁ ἐκ ἐπιταγῆς ποιῶν*, "Qui facit aliquid ex mandato alterius". Lex. Runico *TAF* est Ingentis molis allevatio. [Omnia à C.B. *tâsg*, & Hib. *tasga*, quæ idem significant. L.]

TASSELS. [Tasselli à G. *tasse* *ὀποθεταῖκός* dicuntur. sũntque Glandes, sive Nodi, ex auro, & serico multiplici confecti, dependentes de vestium angulis. ut doctissimus Vossius interpretatur. Hæc Vossius in Tasselli.]

TAST, Gustare. parùm deflexo sensu, à B. *tast*, Levis tactio, contrectatio, & Teut. *tast* en, Leviter tangere. unde G. *taster*, It. *tastare*, Explorare, probare. Menagius à Lat. Tangere, & inde Tactare, taxtare, *tastare*, Leviter tangere, deflectit. Ita Skinnerus ex Kiliano. Chaucerus primario sensu utitur S. N. T. v. 514. *And tast it well*. L.]

[TATTERED, Lacerosus, pannosus. Videtur derivari ab Arm. tatri, Segmina. Vide tamen infra *Tottered*. Eiusdem familiæ est It. *tattere*. L.]

T A.

TATTLE, Multa atque ineptâ verbosè effutire, magnò conatu magnas nugas proloqui. Fortasse affine est illi *θαυμάζω*, quæ Hesychio sunt *θαυμάσιον*, *ψεύδιον*, *ἄμμιον*, Mirabilia & mendaciis quàm simillima. Confer cum illo *Twattle*, quod occurret infra.

TATTY Scotis videtur esse Terribilis, horridus. G. Douglass. episc. Dunkellensis paraphrasticæ Æneidos libro VII de Aventino.

— *this ilk strang Adventine Walkis on fute, his body wimplit in*

Ane felloun bustuous and great lyoun skin,

Terribil and rouch, with lokkerand tatty haris. 231, 54.

Ipsæ pedes, tegmen torquens immane leonis Terribili impexum setâ —

Sulpicor etiam *tate* illud, quod de Romulo & Remo lactentibus idem reverendus Antistes usurpat sic accipiendum.

— *in Martis gressly cade The sowking wolf furth strekyng breist and udyr:*

About his palpis, but fere, as thare modyr,

The twa twynnyis, smal men childer zing,

Sportand ful tate [Edit. Edingb. legit *tyte*] *gan do wrabil and hing.* 265, 52.

Videtur enim innuere voluisse Poeta gemellos usque aded securè atque intrepidè uberibus nutricis adhæsisse, ut spectatores non sine quodam horrore intuiti sint infantulos, qui tam citò cum primo lacte manifestam feritatis indolem imbibent. *taterhale* & *tatterhale* antiquitus dicebatur, quod esset Locus horroris & vastæ solitudinis. Monasticum Angl. tomo I, p. 106, columnâ 1 & 2. [Editori *tatty haris* exponuntur Crines impexæ, implexæ, concretæ, quod me propemodum facit, ut derivârim ab Hib. *Tath*, Gluten, ferrumen. L.]

[TAVE, Insanire, delirare. Vox occurrit in Mercatoris fabulâ de Berino. Vett. Belgis *dooven* erat Insanire, delirare. Manifestè originem debent Al. *tobon*, *doben*, Delirare. Huc pertinent, ut auctor est Junius, ad gl. B, 15. in Delirat, ni ertophses, Ne obstupescas; gl. A, 17. *stobaroen engila*, Obstupent angeli; Hymn. XX, 4. ac fortasse quoque *touberen* & *touferen*, Incantare. prout nempe in gl. Lipsii *getouowrthun* exp. *Obrigerunt*. & *touferers*, Venefici. ut Magicæ artes vel à vanissimis earum deliramentis, vel à stupore, quem ignaris incutiunt, nomen traxisse videantur. L.]

TAVERN, Taberna. C.B. *tafarn*. [Arm. *ta-uarn*. Hib. *taibhirne*.] G. *taverne*. It. *taverna*. H. *taberna*. B. *taberne*. Taberna literarum quarundam subductione ex Tabulerna factum esse rectè scribit Jov. Pontanus in Actio suo: nam & Verrius Flaccus, atque ex eo Festus in Tabernaculo, ait Tabernas ita dictas, quod ex tabulis olim fiebant. Priscianus quoque lib. Primo, ubi de literarum affinitate agit, "Transit, inquit,

T E.

"inquit, L in R, ut, Tabula Taberna". Sed de mutatione fallitur Priscianus: nam ut à Naso est Nasiterna, vasis genus tres habens nasos sive anfas; ita à Tabula est Tabulerna, & per synopen Taberna. At longè spissior est error Donati, qui in Adelph. III, 3 author est Taberna *ἡντι μεταδίων* dici pro Trabena; proprièque sic denominari à validioribus trabibus, quibus superiora sunt suspensa. Plura habet Vossii etym. quod adi. V. quoque Menagium in *Tavern*.

TAUNT, Increpare. M. Casaubonus derivat à *ταυάζεν* Mordacibus incessere dictariis. [Skinnerus autem à G. *tanfer*, Reprehendere, increpare, & hoc à Lat. Tentare, vel à *taint* pro *attaint*. Cur non à B. *tanden*, Proferre dentes, dentire, impetere. quod à *tand* Dens? Hanc à Minsevio originationem adductam, etiam si Skinnero repudiatam, priori præferendam censco. L.]

TAW, Parare, concinnare. vett. Belgis *touwen*. unde Anglis *a tower of leather*, & B. *leertower* est Alutarius; de quibus paullò ante nonnihil diximus in verbo *Tann*, Concinnare coria: ac *taw* illud retulimus ad A.S. *tapian* & *tapigan*. Cultum laborèque alicui rei impendere, parare, præparare. Beda IV, 28; þa beaþ re Godeþ mon þ̅ him mon isseþne zeloman bpohte þ̅ land mid to tapigenne. "Vir Dei ferramenta sibi ruralia afferri rogavit, quibus terram coleret". Huc etiam pertinet illud pullteþeþe. Lanifica, quod occurrit in tractatu de Observ. lunæ, 25. Ipsum verò *taw* petiitum puto ex Goth. *TANGAN*. Facere, de quo vide annot. in Tatiani XIII, 16. ubi trado originem Theot. tuon & tuan, Facere.

[TAWDRY lace, Astrigmenta, fimbriæ seu fasciolar emtæ nundinis fano sanctæ Etheldredæ celebratis, ut rectè monet Doct. Th. Henshaw. Skin.]

[TAWNY, Fulvus. v. *Tann*, Concinnare coria. L.]

TAX, Taxatio, æstimatio, indictio tribut. C.B. tâsg. G. *taxe*. [Su. *tara*.] B. *taxe*, *taxatie*, *tackse*, *taeckse*. aliàs *schatting*, *beschatting*, *schildtael*. Sunt à Gr. *τάξις*, sequendo illam significationem verbi *τάττω*, quâ *τάττω φέρον* exponitur Indicare vel imperare tributum, unicuique statuere ac definire modum vectigalis.

TEACH, Docere. A.S. *teacan*. quod mihi quam proximè videtur accedere ad inusitatum *διδάσκω* pro *διδόναι* Ostendo, monstro; nam docentes monstrant. Alii referunt ad *διδέω*, Existimare, putare; unde *διδέω* dicta sunt Decreta ac placita doctorum. M. Casaubonus derivat Angl. *to teach* à *διδάσκω*, Docere; quam ejus conjecturam magis etiamnum firmat, quòd Lacones pro *διδάσκω* dixere *διδόναι*, sicuti videre est in Senatusconsulto Lacædemoniorum adversus Timotheum Milesium corruptorem artis musicæ. Hoc eorum decretum habet Boeth. lib. I, c. 1 artis Musicæ.

TEAM, Temo, i. lignum quod ad jugum inter equos excurrit. Videtur itaque Temo dici, quasi Teno, à *τίνω*. quia à jugo ἀποτρένεται, h. e.

T E.

extenditur; ut ait in etymol. Vossius. B. *dieffel* puto dici à *τίνω*, i. e. extensione, ut ait Martinus in Temo. Unde provenerint Angl. *a team of horses*, *a team of ducks* docet gl. C. 19 in Tema, muater. [Quamvis ambigi possit utrum Al. muater hoc in loco denotet Matrem, an Matricem; pro comperto tamen habeo sæculum semibarbarum vocem Tema desumpsisse ex A.S. *teman* & *tymen*. Procreare, gignere; quod verbum in antiquioribus monumentis persæpe conjungitur cum *tieþnan* & *týþþnan*. Propagare. Huc faciunt in Cædmonianâ paraphrasi verba opt. max. Creatoris Adamo & Evæ perpetis propagationis benedictionem veluti voventis. *temað nu 7 pexað. tubne fýllað. eopðan ælþene. incpe cýnne. runum 7 bohtpum. &c. 5, 8.* Quam ipsam benedictionem summum Numen iteratò quoque contulit in Noachum post cataclysmum. *týmað nu 7 tieþnað. tipes bpucað. mid geþean fnyðo. fýllað eopðan. &c. Idem, 34, 16. Sem. Lham 7 Japheth. ðeoba týmbon. "Sem, Ham & Japhet progenerabant gentes". Idem, 29, 8. On ðæpe ealban æ morte re byrceop niman him an clæne mæden. 7 pið hi timan on aþetum týman. "In veteri lege debebat episcopus sibi sumere puram virginem, & ex eâ liberos procreare tempore constituto". Canones Ælfrici ad Wulfinum episcopum, 7. Hinc untýmenbe sunt Steriles; Luc. XXIII, 29. Anglis *past teeming*. V. quoque Albini vel Alcuini resp. ad Sigewulfi presbyteri interrogationem LXIV. ubi beapnteam est Liberos procreatio; quod etiam occurrit apud Oros. lib. I, c. 14. & quemadmodum supra vidimus Cædmonem týman & tieþnan conjunxisse, ita quoque observa eum team & tubne conjungere 35, 3. Alibi adhæc team est Semen, stirps, progenies. ne foppleop-ton & læþbon reþ & team. "Non reliquerunt semen"; Cott. codex interl. Marc. XII, 22. of ðam ýþelan teame ne com nanðing riððan. "Ex malâ stirpe nihil postea provenit". Ælfr. de vet. testamento. p. 6. teamfull. Foetuosus. ita legimus pl. 143, 17; rceap heopa teamfull. "Oves eorum foetuosæ". Hinc fortè Angl. *a duck with her team* [*a team of ducks*] dicitur "Anas longam pullorum lineam post se trahens". & quoniam hi pulli matrem sequuntur singulatim natantes ac justum aliquod veluti interstitium servantes inter se, fortasse Prolixa series equorum jugalium iisdem Anglis ab hac similitudine sobolis anatinæ, *a team of horses* nuncupatur. Nisi malis team istud petere à *teman*. *temian*. *týmian*. Mansuefacere, domare. *ἄβ ἡψία* Run. lexico exp. Assuefacere. atque ita team & teom propriè olim fuerit usurpatum de bubus vel equis ad subeundum jugum assuefactis. Cui originationi favent etiam sequentia; *temian* pilbeop. Domare feras; Somn. 28. týmean nýtenu. Domare jumenta; Observ. lunæ 3. getýme oxena. "Juga boum"; Luc. XIV, 19. Oxa on fopman teame. Imus. on ðam æþtepan teame. Binus; gl. R, 22. teoma. Animal subjugale; R. codex interl. Matth. XXI, 5. 10c. Jugum. 10c-tema. Jugales; gl. R, 3. Cæterum hæc longiusculè abeunt à*

propósito: magis verò ad primam illam A.S. *teman* t̃ *týman* acceptionem pertinet, quòd Anglis borealibus etiamnum hodie a *teeming woman*, aliàs a *breeding woman*, est Mulier foetiosa vel foetificans, i. e. foecunda & liberos gignens. Ac fortasse quoque ad hoc ipsum *týman* referendum istud *týme*. quod in compositione denotat Ubertatem, copiam, abundantiam: nam A.Saxonibus *hefytýme* est Gravis, molestus, q. d. difficultatum ac molestiarum ferax: pro quo etiam *ðpeoptýme* dicebant. at *lufytýme* est Dulcis, amoenus. Apprimè interim hunc glossatoris nostri locum illustrant verba Teutonistæ: *moeder*, Mater, matricula, parens, genitricula, tama. Ac fortasse ab hoc Tema vel Tama Angli retinuerunt suum *dame* vel *damm*, quod iis in brutorum animalium genere Matrem denotat. Atque aded hujus illiusve hominis Mater sæpe Chaucero *dame* nuncupatur. Unus tamen locus Chauceri sub finem Coloni fabulæ notabilior est, ubi ei *þe that yhad a maid to dame* est Divus humani generis Redemptor per omnia sæcula benedictus. Præcipuè denique hanc vocis *dame* acceptionem firmat, quòd *our dames tongue* Chaucero Lingua materna sive vernacula nuncupatur: *Let us shewe our fantasies in soche wordes, as we learneden of our dames tongue*. TL. pr. Hæc habet gl. C, 12. in Tema.]

TEAR, Rumpere, frangere. [Su. *tāra*.] A.S. *tepan*. *tepan*. *totæpan* est Laniare, carpere, discindere, dirumpere. Plures jam olim deduxerunt à *teíein*, Vexare, terere, atterere, attenuare. [Gothis *ΓΑΤΑΙΚΑΝ* est Solvere, destruere. & *ΓΑΤΑΝΚΑ* est Ruptura, scissura. Originem omnium petere possumus à *ῥῆσ*, Carpere, lacerare. vel à *teíein*. unde quoque non malè fortè deduxeris B. *teeren* vel *teyren*, Absumere, decoquere, sumtum facere; quòd nimio sumtu res familiaris attenuetur atque atteratur. Nisi quis malit petitum ex *φθίρειν*, Corruptere, perdere. Initiale etenim *φ* quandoq; abjici ostendunt Latina Aio ex *φαίω*. Rana ex *φρῶνος*. Maxime vero nostrum *tonge* ex *φθονῆ*, Sonus, vox; quòd lingua sit sermonis vel articulatae sonoraque locutionis organum; plura vide in Annot. ad Tat. IV, 12. Sclavinis *sapati* est Lacerare, dirumpere, quod Gelenii Lex symph. in ordine *διὰ πινάριον* affert ut consonum Gr. *σπῆν*. --- Huc refer illud himilzorun, quod occurrit in LL. Baiuvariorum titulo VII, c. 4: "Si indumentum mulieris super genua elevaverit, quod himilzorun vocant, XII solidis componat". Magnam nimirum habet affinitatem vox himilzorun cum Teut. *heymel*, Locus absconditus. zoron verò videtur addi, ut significetur inter hanc lascivæ contrectationis petulantiam interiorem exteriorémve amictum fuisse dilaceratum discissumque. LL. Fris. XI, 48; *hwa soe orem claen toraint*, "Quis aliis vestes discindit". E gl. B, 13. in Dissuta, zatrantiu. Dispice annon himil vitiosè scriptum fuerit pro hemed t̃ hemidi, quod Alamannis Camisiam denotat, ex quo contractam puto posteriorem partem vocabuli Germanici *Westerhemd*, Velamen lustrale.

Omnia fortasse rectius deduxeris ab Arm. *terri*, & C.B. *torri*, quæ sunt ejusdem significationis. L.]

TEARES, Lacrymæ. [Su. *tārar*.] Fortasse ita dictæ sunt à proximè præcedenti *tear*; quòd ex oculis prorumpant. vel potius, quòd animum lacerent ac frangant. Quoniam tamen Cim. *ἄῤῥῡῖ* est Lacrymari, & *ἄῤῥ* sunt Lacrymæ, videri potest *ἄῤῥ* istud detruncatum ex *τάραρον*, quod Hesychio exp. *πῶθ*, *κῆδε*, Luctus, moeror. nam *τάραρον* vel *τάραρον* sunt Inferiæ, parentalia. *ταρχύνει* vel *ταρχύνει* est Exequias facere, sepelire. atque ita quoque Eustathius *ταρχύνει* exp. *ἐταφιάσκει μετὰ συνόδου ταρχύνει*, Sepelire cum solito tumultu. Hæc olim non displicebant, nunc tamen magis probo annotata ad Kerionem in Lacrymis, zaharim. [quæ sic se habent. A.S. *teap* est Lacryma. *teapaj*. Lacrymæ. *teapuz*. Lacrymis rigatus. *teapan*. Lacrymari. Cim. *ἄῤῥ* sunt Lacrymæ. *ἄῤῥῡῖ*, Lacrymari. Gothis *TARKS* est Lacryma. Ita legimus in Arg. codice, *πῆλκρηγανδς μίψ τᾱρκᾱμ*. "Exclamans cum lacrymis"; Mar. IX, 24. *ἡ τᾱρκιδᾱ ἰησους*. "Et lacrymatus est Jesus"; Joh. XI, 35. Perspicuè interim in Gothicis, immo & in C.B. daigr, Lacrymæ deprehendas manifestissimum vestigium Gr. *δάκρυον* & *δακρύειν*. At in Cimbris A.Saxoniceque contractio totam vocabuli faciem immutavit, quam vetustior integriorque vocis orthographia primo statim intuitu oculis subijcit. siquidem loco proximè citato interlin. glossæ Cot. habent *tæhepende pær* *je hælenb*. at Rushw. *tehepende pær*. In altero verò loco Marc. IX, 24 Cot. glossæ habent *mið tehepum*. & rursus Luc. VII, 38 *mið tæhepum* t̃ *teapum*.]

TEASE, Carpere. *to tugg and tease*, Trahere & vellicare. *to tose wool*, Carpere lanam. Ill. *tæsa*. ic *tære* oððe *totære* oððe pluccige. Carpo. gr. *ἄλφρ* c. XXVIII. B. quoque *tees* *sen* est Carpere, trahere, vellicare. unde iis *he teest* est Percussus; quòd animus insolito metu correptus variis curis vellicari, frangi, confici, divorsimque trahi soleat. Frequens interim literarum R & S inter se commutatio inducit me, ut credam *Tease*, unâ tantummodò literâ permutatâ, factum ex illo *Tear*, quod fuit paulld ante.

TEAT, Tett, Mamma, papilla. A.S. *tit*. Iisdem quoque *týte*. dicebantur Ubra; ut videre est pl. XXI, 8. G. *teton*. H. & It. *tetta*. B. *titte*. Cym. *têth*. Manifestè sunt à *τίθη* vel *τίθω*, Mamma. *πῆλις*, Nutrix. Huc etiam refer C.B. *diden*, Papilla: quamvis J. Davies deducat illud ab Hebr. *ῥῥ*. unde Chaldæis numero plurium *ῥῥῥ* sunt Ubra. De vocibus interim *μᾱμῶ*, *μᾱμῶ*, *τίθη*, quibus parentes suos inclamant infantuli, aut alimenta postulant, v. H. Stephanum in *μᾱμῶ*. [Gothis olim in usu fuisse istiusmodi vocabulum demonstrat, ut opinor, verbum *ἄλᾱδᾱν*. quod Lactare, infanti lac præbere, significat. L.]

[TEDDER, Equi retinaculum. B. *tudder*. Omnino pete ab Ill. *tiudr*, Funis, quo equos vel

T E.

vel pēcora ligant, ne vagentur. quod nullus dubito quin factum sit ab Hib. tead, Funis, funiculus, restis. L.]

[TEDE *grafs*, Gramen defectum versare, convertere, humi spargere, ut siccatum sub tectum congeratur. Huc pertinere mihi videntur verba Bedæ lib. IV H.E. c.28; Ða beaþ ƿe Gobeƿ mon þ̅ him mon ƿƿepn ƿeloman miþ hƿæte ƿiþep bƿohte þ̅ land miþ to teagenne. Ða þ̅ land Ða ƿeteaþ ƿæƿ. &c. "Ferramenta sibi ruralia cum frumento adferri rogavit, quod dum "præparatâ terrâ tempore congruo seminare", &c. Quid aliud enim est *tede* quàm fœnum præparare, ut tecto inferretur? L.]

[TEEM, Ventrem ferre. V. *Team*, Temo. L.]

[TEEM of ducks, &c. V. *Team*, Temo. L.]

TEEN Anglis Borealibus est Injuria, vexatio. Chaucero passim *tene* dicitur. A.Saxonibus iidem teonan sunt Injuriae, calumniae. unde & Flandris *tenen* vel *tanen* est Irritare. Ipsum interim A.S. teon fortasse est ex τείνω, quod Budæo exp. Vexare apud Galenum II ad Glau- cum.

[TEEN, Accendere. V. *Tine*, idem. L.]

[TEICHERIS, Guttæ, stillæ. G.Dougl. 449, 30. Valdè affine est C.B. daigr, Lachrymæ. L.]

[TEINDS, Decimæ. to *teind*, Decimare. Scot. B. tiende, tienden, vertienen. Su. tiionde, tiionda. Isl. tiunda. Gothis ΤΛΙΗΝΝΑΧΝ-ΔΑ sunt Decimæ. à ΤΛΙΗΝΝ. Decem. L.]

TELL, Præcipere, mandare, faciendum injungere. Originem verbi sic accepti respexit Casaubon. de Vet. ling. Angl. p. 361, cum *to tell* ei exp. τίλλειν, ἐντίλλειν. --- *Tell*, Numerare, pendere. "πλῖον est Pendo, pensito, inquit Casaubonus ibidem. unde ἀρῥύειον πλῖον & πλίσσιον "frequenter occurrunt apud Gr. scriptores. πλῖον, Attribuo, contribuo. ἐναριθμῶμαι, ἐγκρί- "νομαι. ut ἐρῥύμαι πλῖον, Cœpi numerari. εἰς ἐκ- "κρίσιον πλῖον, Græcus censeri. propriè dicerent An- "gli *I began to be told*, & *to be told a Grecian*. "Atque ita veteres etiam Angli suo *tellan* usi: "ut, *and he us to him bearn telth*, Et il- "le nos pro liberis habuit. Sed consuetudo nunc "obtinuit, ut loco *tell* aliud synonymum ejus "in his locutionibus usurpetur. Dicunt enim *to be reckoned*". Hactenus Casaubon. Quoniam tamen ipsi quoque eadem hæc aliquantò enucleatius distinctiusque pertractavimus in annotatis ad App. glossarum D, 4, in Supputatio, zala. contenti locum indicasse Lectori curioso, pau- cula tantum ex eo de origine verbi adjiciemus. A.S. telan þ̅ tellan est Numerare, computare. Al. zellan. Cim. ΛΕ ΤΙΝΝΑ. Isl. tella. [Su. tæ- lia.] D. tesse. B. tellen. A.S. telan þ̅ tellan olim retuli ad τίλλω, Vectigal. ut verbum propriè intelligatur de Supputatione vectigalium re- ditus aut sumptuum rationes in unam summam colligente. Martinius deducit à πλῖον, Pendere, quem omnino v. in Numerus. Quod si tamen judicabis verbum hoc pertinere ad illud τίλλω, quod Hesychio exp. ὅλον, τάξις, μέγεθος, Totum, or- do, pars, nihil profecto aliud telan significave-

T E.

rit, quàm omnia justo ordine ac veluti p̅r par- tes recensere. atque aded ab eadem quoque o- rigine non malè fortè deduxerimus illud *tellen*, unde Belgis *vertellen* est Narrare, h. e. singu- la eo, quo gesta sunt ordine referre ac recen- sere. Quo significatu etiam *verrekenen* iisdem Belgis est omnem rei gestæ seriem singulatim vel- uti annumerare.

TELL, Narrare. Ita dicunt Angli, *I will tell you a prettie tale*, "Narrabo tibi lepidam fabu- lam". Vetusioribus quoque Flandris *tellen* idem quod *vertellen*. V. quæ jam nunc pro- ximè diximus in *Tell*, Numerare.

[TEME, Vacuare, exhaustire. G.Dougl. D. tomme. Su. tōma. Isl. tēma. Frisiis *tomigh* est Otiosus, vacans. Vide *Tome*, Vacuus. Hinc Lin- coln. *to teem out*, Effundere, seu ab alio vase in aliud transfundere. Omnia ab Hib. tiomam, Exantlare. L.]

TEMERARY, Temerarius. G. *temeraire*. It. *temerario*. De vocis etymologiâ hæc habet Vos- sius. "Perottus putabat Temere esse à Teme- "to; quia temulenti multa faciunt temere atque "inconsideratè. Verùm quid si dicamus venire "vel à τολμηρῶς, Audacter, detracto L; vel quem- "admodum κατ' ἀφαιρίσειν ab ἀμύνω est Munio; ab ἀμίλγω, Mulgeo; atque etiam ut plerique vo- "lunt ab ἀφατῶς (quod ab ἀφατον) esse Fatim, "unde Affatim; sic ab ἀδεμερῶς esse Temere. ἀ- "δεμερῶς nempe fuerit Minimè graviter, sed le- "viter planè atque inconsultè. nam Θίμερον, He- "sychio authore, est σιμὸν, βέβαιον, εὐσταθές. indé- "que δεμερῶφρων est συνεπές, σώφρων".

[TEMPLES. G. *temples*. It. *tempie*. Omnia sunt à Lat. Tempora. Skin.]

[TEMS, Cribrum cilicinum. A.Bor. B. *tems*, *teems*. G. *tamis*. It. *tamiscio*, *tamigio*. to *sift*, Cribrare. G. *tamiser*. It. *tamisciare*, *tamigiare*. B. *temsen*, *temsten*. Omnia ab A.S. te- merian idem signante. cui respondent Arm. tamouez, Cribrum, & tamoueza, Cribrare. L.]

[TEN, Decem. C.Britannis dæg est Decem. A.S. tyn. Al. zehan. Cim. 4I vel 4IN. [Su. tio.] D. ti. Isl. thy. B. tien. Goth. ΤΛΙΗΝΝ. Græ- cis δέκα. unde primitus fortè fuerit ΔΔΙΚΑ, & mutato K in aspiratam ΤΛΙΗΛ. ΤΛΙΗΝΝ & contractè tyn. Ac fortasse quoque ex δέκα, non modò ΤΛΙΗΝΝ, sed & ΤΙΓ olim dixe- rint Gothi; quod postea videri possunt reservas- se in minoribus numeris Cardinalibus, i. e. prin- cipalioribus illis numeris, in quibus vertitur om- nis ratio numerandi, quum videlicet post unum- quemque denarium ad unitatem recurrit ac re- vertitur omnis numeratio. Ita Gothis olim ΤΥΛΙΜΤΙΓΩΝS erat Viginti, q. d. Bis de- cem. ΦΚΙΓΑΤΙΓΩΝS Triginta. E gl.Goth. in ΤΛΙΗΝΝ.]

[TENDE þ̅ tinde, Accendere, inflammare. V. *Tinder*, Fomes. L.]

TENDER, Mollis, tener. A.S. tȳððep. Al. zeizzer. Cym. tyner. G. *tendre*. It. *tenero*. H. tierno. B. *teder*, *teer*. vett. Frisiis *tier*. Ma- nifestè sunt ab A.S. tȳððep. Fragilis, debilis, tener. ac propriè quidem Caducus, momenta-

X x x x x

neus,

T E.

netis, i. brevi tempore durans: tanquam quod sit à *tyb* + *tyb*. Tempus. Ab hoc igitur *tyb*-*den* liquidò satis descendunt Al. *zeizzer*. B. *tesder* + *teer*. & Frisicum *tier*. Reliqua sunt ex Lat. Tener. Prior illa ac generalior significatio vocabuli *teer* nunc maximè obtinet; atque aded ab hac mollitiei significatione Pix liquida + fluida Belgis quoque *teer* vel *terre* dicitur. D. *tier*. Anglis *tarr*. A.S. *tȳp* + *teop*.

[TENDER, Exhibere, offerre. à G. *tendre*, Lat. Tendere, i. e. Protendere, porrigere. Skin.]

TENT, Tentorium. G. *tente*. It. *tenda*. Græcobarbaros quoque *τίδα* vel *τίρα* dicere, docet Meursius in Glossario. V. Suidam in *τίδα*. Manifestè verò Tentorium dicitur à Tendo; quod fiat ex tentis coriis aut velis expansis. unde quoque Germ. quibusdam propriè satis *spannhutte* nuncupatur.

TENT for a wound, Turunda, linamentum, peniculus. G. *tente à mettre es playes*. B. *tente, tinte, wieke om in de wonde te steken*. Auctori Gem. gemm. Tenta exp. *een wieke*, sicut in vulnere ponitur. Videri potest Tentæ nomen à Tentando desumptum; quod primus potiùsque ejus usus olim fuerit vulneris modum profunditatèque pertentare. unde quoque Italis *tasta* dicta est, à *tastare*, Explorare, tentare. Tent metaphoricè denotat Chaucero Virile membrum, eam virorum partem, quâ viros agunt "Thyrsumque pangunt horto in Cupidinis", ut est in lascivo isthoc poematio, quod putant Apuleium ex Menandro expressisse. --Tent, Specillum. propriè tamen hoc in loco intellige specillum vulnerarium, instrumentum chirurgicum, quo vulnerum fistularumque altitudinem pertentant manum medicam admoturi. Hadr. Junius in Nomenclatore suo censet Specillum esse diminutivum à Specium. Quod quemadmodum summâ cum ratione derivatum est à Specio; ita plurimarum gentium chirurgis eidem instrumento nomen inditum à Tento. G. *tente di chirurgien*. It. *tenta*. H. *tienta*. B. *tentenjiserken*.

[TENT Vinum è Gallæciâ Hispaniæ nobis advectum. H. *vino tento*, i. e. vinum tinctum, sic dictum à rubedine valdè saturâ & insigni. Skin.]

TERM, Terminus. Cym. *terfyn*. G. *terme*. It. & H. *termino*. B. *term, terminiin*. Gr. *τέμα, τέμας, τέμνω*. Belgica tamen *term* & *termiin* nupera esse liquet, quoniam Limes & Terminus passim in A.Saxonicis monumentis meapc. in Theot. verò marc dicitur. V. quæ de hac voce marc diximus ad gl. C, 9. in Ora, marchalantes. V. Vossii etym. in Termes & Terminus.

[TERMAGANT, Potentissimus, scil. Deus. Quidam, iique non indocti viri, factum volunt ex Termagnus: at mihi videtur esse purum putum A.Saxonicum, à particulâ *tȳp*. quæ adjectivis præposita significationem intendit quasi ad tertium gradum, & maga + magan. Potens, compositum. prorsus ut ab eadē. Beatus, fit *tȳp-cabȳg*. Beatissimus, sic à magan fit *tȳp-magan*. Potentissimus. Hæc prima sua significatio. Nunc verò mirificè mutata transfertur ad denotandam

T E.

Mulierem rixosam, eam, quæ cuique sibi obviam facto strepitu pugnaque verborum parata est ad concertandum. L.]

TERRITORY, Territorium dixere veteres, spatium illud, intra cujus fines juris dicendi jus esset: alii, quod magistratus ibi jus terrendi habeat. Ab eadem terrendi voce, sed causâ aliâ derivat Sículus Flaccus; cum scribit; "Ab his populis, qui sedes in aliquâ regione constituerant, eorumque agros occupaverant; præmen- sum quod universis suffecturum videbatur solum, territis fugatisque inde habitantibus, Territoria dixere". Sed aliter Varro lib. IV de L. L.; "Ab eo, inquit, colonis locus communis, qui propè oppidum relinquitur, Territorium, quod maximè teritur". Dixerat ante Varro. &c. Plura huc facientia satis fusè prosequitur Vossii etym. Lat. in Territorium.

TESTIMONY, Testimonium. G. *testmoignage*. It. *testimonio*. Antiquâ Græcorum linguâ (sicuti scribit Scaliger ad Phallica) dicebatur *τίμας*, qui Latinis Testis: nempe à *τίμας*. siquidem testes dicebantur *τίμας* & *τίμας*, quando suam de totâ re sententiam deponebant. Plura habet Vossii etym. in Testis.

[TETE, Proferre, eminere. G. Dougl. Indubie ab A.S. *toton*. *totoðun* ut *ða heafbu*. "Eminebant capita". Past. XVI, 5. L.]

[TETHER idem cum Teder, quod vide. L.]

TETT, v. Teat, Mamma. Chaucero Tete dicitur.

No wonder is, although I swelt and swete,

I mourne as doth the lamb after the tete. Mi. T. 595.

TETTER, Impetigo, mentagra, lichen. Suspiciabar aliquando hanc puris exsiccati scabiem foedo cutis fursure notabilem Anglis *tetter* dictam à Teut. *etter*, Pus: ut malum hoc, ob insignem importunitatem, primum veluti *etter* dictum sit *het etter*, five (ut Belgæ loquuntur & scribunt) *t etter*, atque inde suum *tetter* fecerint Angli. Aliam tamen originationem investigandam judicavi, posteaquam deprehendi antiquissima Anglofaxonum monumenta *tetep* scribere. gl. R, 11; Impetigo *tetep*. unde quoque suborta est suspicio, malum hoc nomen accepisse vel à D. *tæt*, Presse, dense: vel ex *τίμας* præ. medio à *τίμας* significante *τεπνω*, Terebro, perforo, trajicio, penetro; quod fœda sicca squamosæque scabiei illuvies totam cutem perforare, atque ipsam quoque carnem serpentis mali virus penetrare paullatim soleat, dum hominem vel invitum ad scalpendum pertrahit. Ingenium importunæ pruriginis graphicè depinxit Gregorius M. Pastoral. XI, 6; *re tetep butan ræpe he oþenȳð ðone lichoman. ȳ ræ ðeah ðæt lim ȳeunpliteȳað. Se ȳicða bið rȳiðe unȳan ȳ re clepeða bið rȳiðe pop. ȳ ðeah hȳaðpe ȳf him mon to longe ȳȳlȳð. he punbað ȳ rȳo punb rȳanað. &c.* Germanis *gittermal* dicta est Impetigo. Al. citrûs dicebatur. App. gl. D, 2; "Impetigo citrûs. Sicca scabies eminens à corpore cum asperitate & rotunditate formæ, quam vulgus Sarnam vocant".

T H.

"cant". H. *sarna* est Scabies. *sarnoso*, Scabiosus. quæ affinia sunt A.S. *sarnne*. Dolor exulcerationis. atque ita quoque Scabies etiamnum hodie Belgis dicitur *seer* vel *seerigheyd*. etiam D. *saar* est Ulcus. *saarelse*, Exulceratio.

[THACK ita *Thatch* plurimis effertur, & meâ sententiâ rectius. V. *Thatch*. L.]

THANK, Gratias agere. A.S. *þancian*. [Su. *tack*. Ill. *þacka*.] Al. *thankan*. D. *tacke*. B. *danken*. Videtur esse à *þencean*. Cogitare, meminisse. pro quo Arg. Codex *ψαγκαν*

scribit. nam, ut eximie Seneca de Benef. lib. III, c. 5; "Gratus est, cui beneficium in mentem venit". & plenius aliquantò lib. II de Benef. c. 24; "Nihil magis præstandum est quam

"ut memoria nobis meritorum hæreat, quæ subinde refricanda est. quia nec referre potest

"gratiam, nisi qui meminit, & qui meminit, jam refert". Egregie quoque P. Syrus in Mimi-

jambis; "Sat magna usura pro beneficio, memoria". V. gl. B. 22, in Gratiarum actio, *danhotat*. [Gothis *ψανκψs* est Gratia. Huc

referre licet veteres loquendi modos ab A.Saxonibus mutuatos, *her thank, his thank, with his thank*. B. *met uwen danck*, Te volente, ex tuâ sententiâ. A.Saxones enim dicunt a-

gener *þancer*. Sua sponte. quod Alamanni quoque reservarunt. *sines thanks*, Suâ sponte. *sines unthanked*, Ipso invito. Ih *gab ju mines thanks*, "Dedi vobis gratis"; Ofr. III, 14. 202. L.]

[THARME, Intestinum. G. Dougl. B. *darm*, *derm*. Su. *tarm*. D. *tarmen*. A.S. *þearm*. L.]

[THAT, Ille, iste. A.S. *þæt*. B. *ðat*. Al. *thaz*. Ill. *þad*. Goth. *ψατα*. L.]

THATCH, Tectum culmis consternere vel stramine contegere. [A.S. *þaccian*. *beþeccan*. Su. *tacka*.] est ab A.S. *þac* + *þæc*. Tectum. [quod Islandis est *þak*, & Suecis *tak*. L.]

THAW, Regelare, liquefcere, solvere gelu vel glaciem. D. *tæ*. B. *doyen*. Fortasse est à *θύω*, Rigo, madefacio. Cymræis interim *toddi* est Liquefacere. *tawd*. Liquefactio. M. Casaubonus Angl. *thaw* derivat à *τήνω*, Liquefacio, *τήνωμα*, Liquefactio. [Suethis est *tða*, & A.S. *þapan*.]

THEATER, *amphitheater*, Theatrum, amphitheatrum. Cassiodorus *ἡμιθέατρον* theatrum interpretatur Visorium. atque ita ferè amphitheatrum dixit Lusorium Lampridius in Heliogabalo.

THEE, *ithee*, Chaucero passim usurpatur pro *thrive*, Proficere, augeri, incrementum sumere, rem facere. Also mote I the. Mar. 14. &c. so mote I thee. W.B. 532. &c. never mote the thee. God let him never the. So. T. 568. &c. Suche herdes thul wel yvell thee. Pl. T. 339.

Well evill mote they thrive and thee And evill arived mote thei be.

RR. 1067. Evill thedom on his monkes snoute. Sh. T. 417. Cherish thy wife, or thou shalt never ithee. Mar. T. 176. [B. *diigen*, *diien*. Al. *thihen*. A.S. *þeon*. Goth. *ψειhan*. Quod verbum thihen attinet, vide annon affine sit illi

THIEF, Fur. A.S. *þeop*. Al. *thiob*. *thiub*. *thiup*. *dieph*. Goth. *ψινεs*. Cim. *þap*. Ill. *tiouffur*. [Su. *tiuf*.] D. *tiif*. B. *dief*. Omnia singularem habent affinitatem cum Gr. *δῆψεν*, quod Hefychio exp. *ζητεῖν*, *ψηλαφᾶν*, *ἱευνᾶν*, Quærere, contrectando perferutari, investigare. unde Gr. *πικροδιδήτωρ* idem quod *πικρορύχος*, Effractor parietum, fur nocturnus. Atque aded videri quoque potest clandestinum istud & concios omnes reformidans flagitium solerter obscurèque factitans Italus *ladro* dictus, à *λάδω*, Clam, furtim, latenter. Suspiciarèque G. *larron* paulatim ex isthoc *ladro* vel *ladrone* deflexum, quæ communis est opinio; nisi crederem *larron* contractum esse ex *lavernon*. Nemini sanè ignotum est fu-

res

X x x x x 2

T H.

θησι, quod Hefychio exp. *ἡμεσι*, Implet. De quo utcunque statuas, manifestum tamen est ab hoc thihan provenisse B. *diigen* vel *diien*, Augeri, crescere, proficere, promoveri in melius.] Ex annot. ad gl. Lipsii, in thion fullun, Abundabunt, ubi fusiùs de hoc verbo agitur.]

[THEIR. Su. *ðeras*. v. *Hem*, Illorum, illis. L.]

[THEM. Su. *ðem*. v. *Hem*, Illorum, illis. &c. L.]

THEN, Tunc, tum, cum. Goth. *ψαν*. A.S. *þan*. *þænne*. Al. *than*. *thanne*. B. *ðan*. ab *þan*, per aphæresin.

THEORIE, Theoria, contemplatio. G. *theorie*, *la theorique*. It. *theorica*. Gr. *θεωρία* est Actio τῇ θεωροῦ. Appositè J. Casaubonus in notis ad Theophrasti charact. "*θεωροῦν* & *θεωρεῖν* tra-

"xerunt originem à rebus divinis; de quibus, dum attentius meditamur, fimus ipsi quodam-

"modo divini, & ut Philosophus ait in Decimo Nichomachiorum, nos ipsos ἀπὸ θεωρητικῶν, h.e.

"nos ipsos reddimus immortales: postea tamen ad eas quoque res translata sunt verba, quas

"magnâ cum voluptate magnâque cum attentione contemplamur". v. locum.

[THERE, Ibi. B. *ðær*. Al. *thar*. Su. & D. *ðær*. A.S. *þær*. Goth. *ψar*. Apud vetustiores scriptores Ubi non rarè est interpretandum, quam significationem ab A.Saxonibus retine-

runt. Utramque significationem nobis exhibet verficulus Secundus c. 4. Josuæ. Nýman *teþelf* *rtanar on mibban þære ea*. *þær þa raceþdar* *rtodon*. *þ habban forþ mib eop to eoppe pic* *rtope*. *þ purpan hîz þær*. L.]

[THERF-BREAD, Panis azymus. v. Angl. B. *derfboord*. A.S. *þærþ*. *þeorþ*. *þærþ-hlæf* idem. L.]

[THESE, Hi. B. *ðese*. Su. *ðes*. Ill. *thesser*. A.S. *þar*. L.]

[THEWE vet. Angl. Mos, ritus, consuetudo solemnus. A.S. *þeap*. Hinc A.B. *thew'd*, Docilis, bonâ indole præditus. L.]

THICK, Spissus, densus, crassus. Est ab illo thihan. Proficere, incrementum capere. quod v. in annot. ad gl. Lipsii in thion fullon, Abundabunt. v. quoque gl. Al. A, 3, in Densè. [ut & *Thee*, *ithee*. Su. est *tiocf*. Ill. *picfur*. Hib. *tiugh*. A *thick* fit A.S. *þiccettu*. Loca condensa; Pl. XXVIII, 8. & nostrum *thicket*, Dumentum. L.]

THIEF, Fur. A.S. *þeop*. Al. *thiob*. *thiub*. *thiup*. *dieph*. Goth. *ψινεs*. Cim. *þap*. Ill. *tiouffur*. [Su. *tiuf*.] D. *tiif*. B. *dief*. Omnia singularem habent affinitatem cum Gr. *δῆψεν*, quod Hefychio exp. *ζητεῖν*, *ψηλαφᾶν*, *ἱευνᾶν*, Quærere, contrectando perferutari, investigare. unde Gr. *πικροδιδήτωρ* idem quod *πικρορύχος*, Effractor parietum, fur nocturnus. Atque aded videri quoque potest clandestinum istud & concios omnes reformidans flagitium solerter obscurèque factitans Italus *ladro* dictus, à *λάδω*, Clam, furtim, latenter. Suspiciarèque G. *larron* paulatim ex isthoc *ladro* vel *ladrone* deflexum, quæ communis est opinio; nisi crederem *larron* contractum esse ex *lavernon*. Nemini sanè ignotum est fu-

res

X x x x x 2

T H.

res olim Laverniones dictos à deâ Lavernâ, fur-
torum præside. V. etym. Vossii in Lavernio-
nes.

[THIGG Scotis est Mendicare, G. Dougl. Im-
plorare. Su. tigga. D. tigge. Sunt ab Al. thig-
gen, Petere, postulare. L.]

[THIGH, Femur. A.S. þeoh. Al. thio. B.
die. Isl. þioo. L.]

[THILK, *thick, thuck*. A.S. þillic. þylc. þi-
rlic. Talis. vide *Swilk*. In occidentalibus An-
gliæ partibus nihil frequentius in ore plebis
quàm *theck, thecca*, quæ manifestè referunt A.S.
þæge. Sume þæge þæpon hæðene. Joh. XII,
20. He pypcð manan þonne hæge rýnt. þop-
ðam þe ic fape to fæber. XIV, 12. L.]

THINE, Tuum. Goth. *þein*. A.S. ðin. Al.
din. B. ðinn. Germ. *deyn, teyn*. [Su. ðin.]
Isl. *thinn*, Tuus. Þyn, Tua. Sunt à Dorico *τίος*
pro *οὖ*, Tuum.

THING, Res. A.S. ðing. Al ding. [Su. ting.
Isl. þing.] B. ding. Martinus Teut. ding pu-
tat desumptum ex *doen*, Facere, haud aliter ac
Græci suum *ποιέω* derivârunt à *ποιήσω*, Face-
re, & Lat. suum Res à *res*, Facere.

THINGS videntur Chaucero dici illæ pul-
chrarum feminarum partes, quibus sunt id quod
sunt, quibusque viros ad sui amorem præcipue
pelliciunt. *Let Ladies worken with her
things*. RR. 6037. Huic affine quoque est
Chaucerianum *bellechose*, pro quo tamen idem
Chaucerus aliquantò post *bely chose* scribit.

— If I wolde sell my bellechose,
I couth walken as fresh as any rose.
W.B. 447.

— he couth so wel me glose,
Whan that he wold, he had my bely-
chose,

That though he had me bete on eve-
ry bone,

He couth winne agen my love anone.
ibid. 509.

Ac priore quidem in loco *bellechose* videtur
satis manifestè Bellam rem, posteriore verò Rem
ventris denotare: eadem compositionis ratione,
quâ huic nostro Poetæ Ma. T. 114. *bely naked*
est Totus nudus. i. e. "Ita ut quisque nostrum
"è bulgâ est matris in lucem editus", ut loqui-
tur Lucilius apud Nonium. Latinis etiam Res
denotabat Veneream rem: Terentius Eun. A-
ctu I, Scenâ 2;

Ego cum illo, quocum tum uno rem ha-
bebam, hospite,

Abii huc —

ubi Donatus; Rem habere: honestè res impura
dicitur. Huc etiam facit illud Aufonii Idyl. XII
inter monosyllaba sub titulo Grammaticomastix
publici juris facta, "Imperium, litem, Venerem,
"cur una notat Res"? G. *faire le cosette* est Ve-
neream rem exercere. Kiliano *ding* inter alia
exp. "Res, peculium, veretrum: honesta & ve-
"recunda rei foedæ circumlocutio". Plura id ge-
nus occurrunt, sed redeo ad prisca patrum mo-
numenta. Coitu, hæmðincte. gl. Cot. 208. Hy-
meneos, pýfðing. gýfta. hæmæb. gl. Cot. 102.
Medicina ex Quadrupedibus III, 10. to pýf-

T H.

ðingum. þoxer tægler re ýtemerta bæl on
eapm ahangen. Ðu gelyfere þ þis rý to pýf-
ðingum on birmen gebon. "Ad coitum con-
"ducit caudæ vulpinæ pars extrema brachio ap-
"penfa. Credes fortè istud in ludibrium coitus
"fieri". LL. polit. Alvredi R. 18; Líf þpa nun-
nan mib hæmæbðinge. oþþe on hipe hþægl.
oþþe on hipe bþeoft. butan hipe læfe gefo.
Bromton transfert, "Siquis Nunnam causâ for-
"nicationis in vestes aut in sinum sine licentiâ
"comprehendat". LL. eccl. Canuti R. 6; full
geopne hi pítan. þ híz nagon mib pihthe ðuph
hæmæbðinge pýfer gemanan. Bromton vertit
"Perfectè sciunt non esse rectum, ut causam co-
"habitandi cum mulieribus habeant". V. quo-
que Canones sub Edgardo R. ubi præscribitur
modus agendi poenitentiam, Sectionibus 16. 25.
30. 31.

THINK, Cogitare, arbitrari. Goth. *þank-*
gan. A.S. ðencean. Al. denchen. D. tencefe.
[Su. tanka.] B. dencken. M. Casaubonus Angl.
think derivat à *denken*, Videri. *denken*, *me thinketh*.
[To think, Putare. Su. tycfes. Goth. *þank-*
gan. uvas thunkit jûuuih, "Quid videtur vo-
"bis"? Tat. CXCI, 2. L.]

THINN, Tenuis, rarus, exilis, junceus. A.S.
ðinn. Isl. þunnur. Al. dun. D. tyn. [Su. dun.]
B. dunn. Fortasse est ab illo *πινος*, quod Hesychio
exp. *μικρός, τολιμῶν*, Exiguus, tantillus. Ni-
si malis derivare ab illo *πινος*, quod Hesychio
exp. *πινος, ὁππεν ἀφιδῶς*, Secare, scindere im-
modicè. Martinus in Tenuis refert B. dunn
ad *πινος*, Tendere, extendere; quodd extenden-
do res attenuentur. Tenuis placet Perotto esse
à Teneo: quia tenuia atque exigua facillè te-
neantur. Sed est à *πινος*, Tendere: ut propriè
fit idem quod *πινος*, Extentus, exporrectus:
nam quæ extenduntur, etiam attenuantur; sic
uti cernimus in pannis, laminis atque aliis. Hæc
habet Lat. etym. Vossii. [Armorici habent ta-
nao. C.B. tene. Hib. tana, quæ omnia videntur
à Lat. Tenuis mutuata. L.]

[THIRDENDEAL, corruptè *Thundrel*, Cerevi-
siæ mensura compotoribus Sarisburiensibus satis
nota, tertiam congii partem continens. Vox com-
posita ex A.S. *þriðða*. Tertius, & bæ. Pars. v.
Gallon. Joh. Davys.]

[THIRLAGE, THIRLDOME, Servitus. G.
Dougl. *κατὰ μετὰ δίκην* fiunt ex *Thrall*, quod vi-
de. L.]

[THIRLE, Perforare, transfigere. Ch. Su.
drilla. Vide *Drill*. L.]

[THIRST, Sitis. B. dorst. Al. thrust. thrust.
A.S. ðýprr. ðuprr. Su. törst. Isl. mier Þierster
þ Pierster, Sitio. Iisdem *þarra* est Siccare. A.S.
þýppe est Aridus. Gothis *þanksns*. quod
Authori videtur non minimam habere affinitatem
cum Gr. *δίψω* vel *διψάνω*, Arefacio, sicco. L.]

[THIRTY, Triginta. B. dertig. Al. thrittig,
thriti, thrizug. A.S. ðrittig. Su. trettið. Isl.
Þriatiu. V. Ten. L.]

THISTLE, Carduus. A.S. birtel. [Su. tistel.]
Al. distel. B. diestle, diestel. Martinus dici-
tur quasi *δυστάλης*, Infeliciter virens. solet enim
referri inter ea, quæ vitiant agrum.

[THITHER,

T H.

[THITHER, Illuc. A.S. þiber. L.]

[THO veteribus Qui, illi, relat. & adv. Tum, tunc, etsi, quamvis. A.S. þa omnes admittit significationes. L.]

THOLE vet. Angl. Pati, tolerare, perferre. vet. B. **dulden**. D. **taale**. Su. **tola**. Al. **tholen**, **thulten**. A.S. **þolian**. Cim. **þāla**. Goth. **þn-λan**. Hinc Dougl. **thoilmude**. A.S. **þolmob**. Patiens. Cum his congruunt Hib. **tualaing**, Patientia. **tualaingim**, Pati. V. **Tolerate**. L.]

THONG, Lorum, corrigia. Lancastrienses adhuc retinuerunt suum **thwang**, ex A.S. **þpanz** vel **þponz**. unde & **þceoppanz** Lucæ III, 16 est Corrigia calceorum. Ic ne eom **þyrðe**. þ ic **hýr þceoppanz** uncnýtte. "Non sum dignus solve-re corrigiam calceamentorum ejus". Est autem **þpanz** istud à Teut. **duuingan**, Arctare, coercere, in unum cogere. de quo verbo hæc habet gl. A. 9. in Exigo, arduinga. [Al. **thuingen** est Arctare, coercere, compellere, arguere. quotquot enim arguunt animum, student eum coercere atque à peccando inhibere. D. **tuinge**. B. **dwingen**. A.Saxonibus quoque in usu olim fuisse verbum **þpingan** pro Coercere, constringere, facile colligas ex vocabulis jam nunc allatis. Quoniam verò **euge** vel **inge** Teutonibus est Arctus, **engen** vel **ingen**, Arctare, aliquando quoque suspicabar **tuingen** dictum quasi **to ingen**.] Ab hac interim verà priscæ vocis **þpanz** orthographiâ videtur **þpanzceartep** pro **þancartpe** scribendum apud Galfr. Monumetensem lib. VI, c. 11; "Hengistus exin saxosum locum, quem maximâ cautelâ elegerat, circumvit cum corrigiâ, & intra spatium metatum castellum ædificare incœpit: quod ut ædificatum fuit, traxit nomen ex corrigiâ, quia eâ fuerat metatum. Dictum namque fuit postmodum Britannicè Kaer correi, Saxonice verò **þpanzcartpe**. quod Lat. sermone Castrum corrigiæ appellatur".

[THONY, THONE, Voces, teste Skinnero, Linc. frequentes, significant autem Subhumidum seu uvidum. non, ut suspicatur vir doctus, à Teut. **tuncken**, Macerare; sed ab A.S. **þan**. Madidus, humidus. L.]

THORN, Spina. Goth. **þanþnns**. A.S. **þorn** + **þýpn**. Al. **dorn** + **thorn**. D. **torn** + **tiorne**. [Isl. **þorn**. Su. **törne**.] B. **deurne** + **doorne**. [Origo vocis videtur petenda ex **þeðe**, Penetrans, acumine suo pertransiens. Alii tamen potius habent deducere à **þrean**, quod idem est cum **þrean**, Molestiâ afficere, cruciare, vexare. Sic **þrean** accepit is, qui argumentum scripsit Oedipodis tyranni Sophoclei, tanquam ex eo derivatum sit **þreanios**. Dictus est **þreanios**, inquit, **κατὰ τὸ ἐπιδρῆναι**, quasi **þrean** τὰς λαγῆς καὶ ἀνίας ἐπιφέρει. V. plura in annot. ad Tatiani XLI, 3. Hæc habet gl. D, 33. in Dumus, dorn. C. Britanni habent draen, draenen. L.]

THORNBAC, Raja. **ἀκανθώτης**, ita dicta est, quodd spinosum habeat tergum. Germ. **roth** Gefnerus benè format à **ruch**, Asper: quod idem derivat à **τερεχόν**, Asperum, scabrum. Maluissimè à **ράχος**, quod, Eustathio interprete, est **ἀκανθώτης καὶ τερεχόν** **ράχος**, Aculeata atque aspera virga. Mart. in Raja.

T H.

[THOROUGHFARE, Via pervia. A.S. **þuph-fape**. à **þuphþapan**. Pervadere, pertransire. à **þuph**. Per, & **þapan**. Ire. L.][THORP, Villa, oppidum. B. **dorp**. Al. **thorf**, **dorf**, **thorph**, **dorph**. A.S. **þorpe**. D. **torp**. Islandis **þorp**, Pagus, oppidum, quod primâ suâ significatione denotabat Collectionem, & coacervationem consistentem. unde **þyrpa** & **þyrping**, Cætus, caterva. L.]

THORRUK, Chaucero est Sentina. **þodelness is the thorruke of all wicked and vilaine thoughtes and of al ordure**. Pars. p. 204. Belgis dicitur **dorck** vel **durck**. ita Kilian. Teutonistæ Sentina exponitur **eyn dorrick in den scheep dair alle die onreynicheit in loipt**. Fortasse non incommode referas hæc ad illud **περικυρῶν**, quod Hesychio exponitur **βαρὺ καὶ μισητὸν**, Grave atque odiosum. Notum est illud Juvenalis Sat. VI.

— durum est conscendere navem;

Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aer. Martinius in Sentina suspicatur B. **dorck** vel **durck** derivari posse à **dreck**, Sordes. Germanis **lossey** dicitur Sentina. G. **lossee**. à Teut. **losen** vel **lossen**, Evacuare, exhaurire, deple-re. pro quo etiam **oosen** vel **hoosen** dicunt Belgæ. quibus quoque **oole**, **hoole**, **oos-scho-tel**, **oos-bat** est Haustrium. Græcis certè **ῥοις**, Expulsio, est ab **ῥίω**, Expello, propello, motu violento à me amoveo atque ejicio. Cim. denique **þnna** est Situla, quâ liquorem è vasis majoribus exhaurimus. **þnnaþnna** quoque iisdem est Sentina: quæ & ipsa quoque ad proximè præcedens **ῥοις** referenda; cum **ῥοις** illud, quod Hesychio exp. **ἐρεθῶν**, spectat res non tam exhauriendo siccatas, quàm calore ardoris torridas. [Manifestè fiunt ab A.S. **þuppuc**. quod gl. R, p. 103. exp. Cumba + Caupolus. Cumba autem quid significet discimus ex Teutonistâ, qui interpretatur **dat dyepste ban den scheep den water naist of eyn cleyen schip**. In alterâ ejusdem parte hæc reperiuntur. **Dorrich in en schip dair sych al dat water in den schip bergadert**, Sentina. L.]

[THOU, Tu. Goth. **þn**. A.S. **þu**. Al. **du**. Cym. **ti**. G. It. & H. **tu**. D. B. [& Su.] **du**. Æoles ac Doræ τὸ dicebant pro **σὺ**. [Hib. **tu**. Arm. te. Isl. **þu**. Pers. **tu**. L.]

[THOUGH, Etsi, etiam, licet. ab A.S. **þeah**. þa. Al. **thach**. Cim. **þā**. Goth. **þanh**. **þanh-gaba**. L.]

[THOUSAND, Mille. **þnsandazs** Argenteo codici passim est Mille. A.S. **þurend**. Al. **thusunt**. Cim. **þnnaþnna**. D. **tusind**. [Su. **tusend**.] Isl. **þusund**. B. **þurysend**. Potest verò **þnsnna** per multiplicem contractionem videri factum ex **þnnaþnna** vel **þnnaþnna**, Decies centum. E gloss. Goth.]

[THRA apud G. Dougl. exponitur Ferox, acer, audax, &c. rectius fortasse exp. Pertinax, obstinatus. Nam **þra** Islandis Pertinaciam denotat, teste Verelio, & i **þra**, Obstinatè. **þrær**, **þra**, **þrat**, Afidus, perversus, unde adverbium **þrally**. L.]

[THRAGES. Ch. Test. p. 494, b. **þhæ-ninge me in tho thrages had ben þhilke blisse**.
Y y y y y

blisse. Exponitur *busy matters*. Minus recte. nam idem valet & *courses* & *ways*. & est à Goth. **𐌵𐌹𐌺𐌰𐌴𐌹𐌸**. Currere, quod A.Saxonibus non prorsus ignotum fuisse exempla sequentia ostendunt. Bedæ V, 6; þa ƿæpneðon hi sume ƿpæge 7 eft hƿurƿon. "Tum concitatis in cursum e-
"quis revertebantur". Boeth. p. 192. Ða hƿe mid ƿpe ƿmbe þeaple þpægeþ. quæ respondent Interpretationis prosaice þe ƿmb þa eaxe mid-
þeapbe hpeapþaþ. Quod autem magis ad rem facit, imo verò quod omne dubitandi ansam tol-
lere videtur, sunt hæc ejusdem interpretationis verba p. 152. Ðe ƿy ƿpƿr meahƿe. þolian þa þpæge. Ða hio ƿpa þeapþ becom. ubi þpæge. ut Chaucerianum **thrages** metaphorice accipi-
tur. L.]

THRALL, Servus, mancipium. [Su. træl.] A.S. ƿpæl. Cod. Rush. Marc. X, 44; bið Ðe alpa ƿpæl 7 eƿne. "Erit omnium servus". & rursus Marc. XIV, 47, he Ðephƿloh eƿne 7 ƿpæl heh ƿaceþaþ. "Percussit servum summi
"sacerdotis". Lucæ denique XII, 43. eadig eƿne 7 ƿpæl. "Beatus ille servus". Quod verò atti-
net ad originem vocis ƿpæl. nescio an corrupta sit vox ex *δούλος*. Ante januam excubans, fo-
ris pernoctans. Hesychio certè *δούλοισι* sunt ƿ
πομίνων οἱ δούλοι, illi inter pastores, qui extra
ædes secubant aut foris abnoctant. unde mox
sequitur *δούλοισι, πρὸς δούλῳ διατελεῖται*. & rursus,
δούλοισι ἔξω δούλῳ ἀνελκεῖται. atque ita ƿpæl pro-
priè olim significaverit vilissimum aliquod man-
cipium ad gregum armentorumque custodiam
sub dio excubare solitum. Vetustioribus quoque
Cim. **FRIMA**, *thræla* vocabantur Servi; cujus ac-
ceptionis exemplum affert lex. Run. in **𐌹𐌺𐌰𐌴-
𐌹𐌸𐌰**, *skapranu*. træl Danis est Mancipium.
Isl. quoque **Þræll** Run. Jonæ in gr. Islandicæ exp.
Servus: & **Þrælslegur**, Servilis. [Hinc vetus
thrældome, Servitus. Su. trældom. L.]

THRASH, *Thresh corn*, Frumentum spicis ex-
cutere, excutere grana flagellis. A.S. ƿapƿcan.
ƿeapƿcean. ƿepƿcan est Percutere, verberare.
Al. drescan. D. tærste, tærste. B. **derschen**,
dorschen. Videntur esse à *δραῖω*, *δραύω*, Fe-
rio, frango.

[**THRAVE** vet. Angl. Grex. ab A.S. ƿpæf.
ƿpæf. quod à ƿpifan. ƿpæfan. V. *Drive*.
Threabh Hibernis est Tribus, familia. L.]

THREAD, Filum. A.S. ƿpæð. Al. thrad. D.
traa. B. **draed**. [Su. tråd. Sunt ab Al. draien
vel traien, Flectere, torquere, circumagere;
quodd Filum nihil aliud sit, quàm linum leviter
in se contortum. E gl. Keronis in Subtrahit
se.]

[**THREAFE**, Redarguere, increpare. vehemen-
tius affirmare. G. Dougl. & Chauc. ab A.S. þpæa-
pian. L.]

THREATEN, Minari. Al. drouuan 7 threuuan.
veteres B. **dreeuwan** dicebant. at hodie **dree-
gen**, **dreygen**. A.S. ƿpean ubique ferè exp.
Corripere, increpare, & Luc. IX, 21 Intermi-
nari. Fortasse sunt à *δραῖω* vel *δραύω*, Tumul-
tuosè vociferor, asperius ac solito vehementius
loquor. Nisi malis derivare ab illo *δραῖω*, quod
Hesychio exp. ἀπειλὴ 7 ἀναστροφή, Minæ & infur-

rectiones adversus aliquem. D. truen 7 trusel
sunt Minæ. truc, Minari.

THREE, Tres. Goth. **𐌹𐌺𐌰𐌴**. [Su. tre. Hib.
&] C.B. tri. A.S. ƿreo. ƿpý. Al. drio. Cim.
FRÄ. Isl. þrýr. D. tre. B. **drp**. G. *trois*. It.
tre. H. *tres*. Græcis *τρεῖς*.

[**THRESH**, vide *Thresh*. Su. trösta. L.]

THRESHOLD, Limen, hypothyrum. M. Ca-
saubonus arbitratur compositum ex *dræ*, Janua
& *ðð*, Terra, solum, pavementum; q. d. pavi-
mentum januæ: est enim pars inferior januæ
solo proxima, superliminari opposita. Sed ve-
rior etymologia, nisi me valde ratio fallit, elu-
cet in A.Saxonica Liminis denominatione, quam
duplicem invenio, ƿpexpolb & ƿpærpalb. Pri-
mum habent gl. Ælfrici p. 26; ƿpexpolb 7
oƿepƿlæge. Limen. Alterum occurrit apud ven.
Bedam V, H. E. c. 6; ƿpam ðeaðer ƿpær-
palbe acigan. "A mortis limine revocare". O.
rigo namque postremi ƿpærpalb manifestè pe-
tita est ex ƿpærpan. Ferire, percutere. & palb.
Lignum; quoniam introeuntium exeuntiumque
pedibus limen assidue pulsetur atque atteratur.
Belgarum quoque nonnullis Hypothyrum dici-
tur **drempel**, tanquam sit à *trampelen*, Cal-
care, proculcare. Francis ac Belgis **durpel** nun-
cupatur, quasi **deurpaël**. Quumque **pæel** Bel-
gis non modò Terminum, sed & Palum, perti-
cam, sudem denotet; **deurpel** quoque intelligi
potest Limes ostii, vel Januæ statumen. unde &
Italīs non tantum *limirial* vel *limitare* dicitur,
sed etiam *soglio de la porta*. Ab A.Saxonico in-
terim ƿpexpolb manifestè facta sunt Isl. **Þrösta**
fulldur. [Su. trösta. & D. dörtsfel. L.]

THRIFT, Frugalitas. Ita fortasse nuncupā-
runt hanc virtutem, quodd sit præter cæteras
δρεπτικὴ, Alendi ac nutriendi vi prædita: siqui-
dem nihil unquam deesse potest hominibus fru-
gi atque instructis magno parcimonie vectigali.
Anglico interim *to thrive*, Proficere, rem face-
re, valde affine est D. *trifft*, Cresco, glisco,
Isl. **þrif**, Nutrio, & Su. **trifwas**, Vigere. quæ
quàm proximè accedunt ad Isl. **eg thrýfst**, Be-
nè valeo & vigeo, nutrior. L.]

[**THRILL**, Perforare. Su. *drilla*. Per meta-
thesin literæ R factum est ex *thirl*. Ipsum verò
thirl refer ad A.S. ƿýpl. Foramen. ƿýpl beon.
Perforatum esse. V. *Drill*. L.]

[**THRINGE**, Premere, coarctare. Ch. Isl. **ad**
threnga. V. *Throng*. L.]

[**THRIST** idem & *Thrust*, q. v. L.]

[**THRISTE**, Audax. G. Dougl. A.Saxonibus
þpærte est Audax. þpærþian. Audere. L.]

[**THROAT**, Guttur. A.S. þpota. þpote. L.]

THROBB or **pant**, Palpitare. à *δρεβῶν*, Tu-
multuari, turbare. [Credo potius cum Skinnero
à sono per onomatopoeiam fictum. L.]

[**THRODDEN**, Crescere, augere. A.B. ab Isl.
thraa, Crescere facio, augeo. **Þroast**, Invalescere,
incrementa capere. L.]

THRONE, Thronus. Cym. trŵn. G. *throne*.
It. & H. *trono*. B. **troon**. [Su. *thron*.] Gr. *δρε-
νός* est Solium, thronus. *δρενός*, Sedes, sella. *δρενός*,
Sedeo. gl. C, 20; Thronus, hoh sedal. gl. B,

34; Throni, sedal comono. V. etym. Vossii in Thronus.

THRONG, Tumultuosus hominum concursus. B. *gedrang*. M. Casaubonus putat esse à *θρόνος*, Tumultus, clamor. vel à *θρόνος*, quod idem. vel ab *ἀθρόος*. Confertus. D. *trang* est Angustia. [& Islandis *Þrangur*, Angustus. A. Saxonibus est *þrang*. quod à *þringan*. Premere. Hoc autem à Goth. *þreihān*. Comprimere. Hinc fortasse A. B. *throng*, Occupatus, negotiis distentus. L.]

[**THROP** idem ac *Thorp*. q. v. L.]

[**THROSTLE**, Merula. Est purum putum A. Saxonum *þroste*. L.]

THROUGH, Per. A. S. *þurh*. *þurh*. Al. *duruc*. *duruch*. *duruh*. *durh*. *thurah*. *thuruh*. *thurb*. B. *deur*, *door*. Germ. *durch*. quod Helvigius petitum vult ex *דרך*, Via. [Arm. dre. C. B. *drwy*, *trwy*. L.]

[**THROW**, Jacere. A. S. *þrapan*. *þropian*. Jacere, agonizare. Hinc *throwes of a woman*, *ad-*us, ut observavit Skinnerus. L.]

[**THRUM**, Subtegminis extremitas. Islandis *Þraum* est Extremitas. L.]

[**THRUSH**, Turdus. A. S. *þrusc*. Arm. *drasq*. C. B. *tresglen*. L.]

[**THRUST**, Pellere, trudere. Minshew derivat à Trudere. Skinnerus mavult petere à frequ. Trusitare. Ego verò ortum traxisse puto ab Isl. *Þrista*, Premere, palpare durius. L.]

THUMB, Pollex. A. S. *þuma*. [Su. *tume*.] D. *tommelfinger*, *tommelsta*, Pollex. Al. *dume*. B. *dupm*. Germ. *daum*. Martinus in Pollex derivat à *δαμῆς*, Domare; quòd ejus robore domemus ea, quæ nos aliquâ perficiendi difficultate cruciant: unde & *ἀνίχης* dicitur Græcis; quòd solus tantum polleat, quantum reliqua manus cum omnibus digitis. Joh. Claubergius. Germ. *daum*, Pollex, derivabat à *duuen*, Premere. quomodo & *bluem*, Flos, idem contendeat esse à *bluen*, Florere. *saam*, Semen, à *saen*, Serere. *raum*, Locus, spatium, à *ruhen*, Quiescere; quòd res omnes in suo loco quiescant.

THUMP, Percutere, graviter ferire. ita dicunt Angli, *to thump at the door*, Satis audaci strepitu impellere ostium, forem calcibus insultare ac tantum non cardinibus emovere. Videri potest desumptum ex *δαμῆς*, Perterrefacere, attonito pavore percellere; quòd acriore insultu claustrorum firmitatem laxantes, attonitum stuporem incutiant iis, qui sunt intus. Simplicius tamen ad *τύπτω*, *τύπμω* refert M. Casaubon. [Rectè fortasse Skinnerus, qui omnia autumat à sono ficta. L.]

THUNDER, Tonitru. A. S. *þunor*. Al. *thonar*. *donre*. Cym. *taran*. G. *tonnerre*. It. *tuono*, *tonitro*. H. *tronido*, *trueno*. D. *torden*. B. *donner*. [Su. *dunder*.] Putant esse à *τύδω*, Murmurare. Notum est illud Virgilii IV *Æn.* v. 208;

— an te, Jupiter, cum fulmina torques,
Nequicquam horremus? cæci que in nubibus ignes

Terrificant animos, & inania murmura miscant?

Ad C. B. interim *taran* pertinet, quòd vett. Celtæ Jovem dicebant *Taranin*, quasi *βρομῖον*, i. Tonantem. V. Voss. de Orig. & progr. Idolol. lib. I, c. 35. & lib. II, c. 33. *tarō* & *taraw* Cymrae est Ferire, percutere. *þunor* oððe *þop*. Joppiter; gl. Cot. 112 & 169. *þunper* *mobur*. Latona; gl. Cot. 124. Isl. *ðunur* est Fremitus. *Það dunar*, Tonat. eg *ðiin*, Tono. *ðunde*, Tonui.

[**THUNDREL**, v. *Thirdendeal*.]

THUNOR vel **THUNER** vocabatur Homo fœdus & apertè malus in palatio Anglorum regis Ecgberti. de quo hæc habet Sim. Dunelmensis circa initium hist. de Gestis regum Anglorum. “In palatio Ecgberti regis homo quidam peccati & filius inventus est perditionis, membrum diaboli, nec non domus zabuli, qui secus li vanis tumidus pompis, munificentiaque regali redimitus, nec Deum timebat, nec hominem reverebatur -- Vocabatur porro conventi sibi nomine *þunur*. quod Latinâ interpretatione sonat Tonitrus. Suscipitur cum armis equoque nimis nimiumque infelix *Thunor* novo terræ hiatu -- Qui locus à transeuntibus *þunephleap* vocatur talique vocabulo potitur”. De hoc ipso Thunoris exitio hæc habent Chronica W. Thorn ad annum 1262, “Ira Dei ascendit, & aperta terra ipsum deglutivit. Sic subito sepultus & mortuus descendit in inferna. agro & loco, in quo sic cecidit, nomen *þunorhlep* ex eventu rei perpetim relinquendo”.

THURSDAY, B. *donderdag*, Dies Jovis. [Su. *torsdag*. In libello MS. sic scribitur de Thor, Othini filio: Mensis Martius ab eo vocatur *thormaanet*, Mensis Thoronis; & Dies Jovis *thorsdag*, five Dies Thoronis; quin & Tonitru adhuc vocatur *thordum* quasi Sonitus Thoronis. De Thor & Othino, numinibus ementitis, consulendus est Saxo Grammaticus. hist. Dan. lib. VI, p. 93 edit. Wecheliana; itémque Ol. Wormius hist. Septent. lib. III, c. 3. In Homiliâ Saxonica quâdam de temporibus Antichristi leguntur, *þor* eac *7* *þopðen* ðe hæþene men heþiað *7* *þiðe*. “Thor quoque & Woden, quos Paganis summis laudibus prosequuntur”. V. Abr. Whelochi not. ad Bedæ H. E. p. 495. Hæc ex Tho. Marechalli observ. in N. T. versionem A. Saxonice p. 514. Auctor Lectorem remittit ad ea quæ à se annotata sunt ad gl. Cott. p. 112, in Joppiter, *þunor* oððe *þop*. quæ libentissime huc transtuliffem, sed hæc & alia quamplurima in glossariis annotata desiderantur. L.]

THUUF, Vexilli genus. Bedæ H. E. lib. II, c. 16 de rege Edwino; “Incedente illo ubilibet per plateas, illud genus vexilli, quod Romani *Tufam*, Angli verò appellant *ðuuf*. ante eum ferri solebat. V. Men. in *Touffe*. Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 28. Salm. not. in Aug. hist. scriptt. p. 210. [V. *Tuft*.]

[**THWACK**, Fustigare, verberare. Skinnerus derivat à Teut. *zwacken*, Urgere, vexare, percutere. Ego utrumque deduco ab A. S. *þaccian*. Demulcere, ferire. *Þaccige hinerjefne mib*

Yyyyyy 2

ðam

T I.

ðæm fīðpum hīr geðohta. "Feriāt vel ex-
"cutiat semetipsum cogitationum suarum alis";
Past. LXIV. Alterum vñ þaccian exemplum re-
peries in *Stroke*, Palpare. L.]

THWART, Obliquus, transversus, adversus.
A.S. ðwyp. Cim. **THIA**. D. tuer. B. **dwars**,
dwerg. *dwerg* Suidæ exp. βλαβερός, ἐπιβλαβής, No-
xium, damnosum. Helychio quoque *dwerg* est
ἐπίπνοιος, Laboriosus, ærumnosus. à *ðw*, quod ei-
dem exp. *ðwergia*, *india*, *pnos*, *πυλινωρία*, Infortu-
nium, inopia, labor, miseria.

[**THWITE**, Cultello refecare. A.B. Est pu-
rum putum A.S. þpitan. þpeotan. Illud Bed.
E.H. lib. III, c. 17; "Quin etiam assulis ex ipsa
"destinā excisis & in aquam missis, plures sibi
"suisque languorum remedia conquiescere", sic
reddit Regius interpres. Ge eac rpylce of þæne
ilcan rtyþe rponar ðpeoton 7 rceapþan no-
mon [aliter 7 þ geþpitt naman] 7 in pæteþ
rendon 7 untrpumum ðpincan reabon. 7 mo-
nigra untrpumneþra læcedomar onþengon. pro
quibus alius manu exaratus codex habet Eac
monige men of ðæne ylcan rtyþe rpylcan
acuppon. 7 ða ðonne rpa hpylcum reocum
men ðearþe pær on pæteþ rcoþan. 7 ðanon
pærnon monige men þuph þ gehælebe. Hinc
Chauceriana **thwited**, **thwitten**, & corru-
ptè **thwhite**, Refecare; ut & **whittle**, Cultel-
lus. L.]

TICKLE, Titillare. G. *chatouiller*. B. **kitten**.
len. D. fildre. [Su. *fistla*.] Martinus autumat
Teut. **kittelen**, mutato T in K, factum ex Lat.
Titillo: quod ipsum tamen suspicatur originem
traxisse ex *τίλλω*, Vello; eò quòd titillantes levi
contrectatione quasi vellant partes corporis mol-
liores. Adi Martin. Mihi A.S. *kittelung* quàm
proximè videtur accedere ad Catulio: quòd ple-
raque animalium, quotiescunque in Venerem
prurire incipiunt, violentissimè semper excitari,
incitari, exagitari, commoveri, impelli, ac vel-
uti efferari soleant. V. gl. A, 16, in Titillata,
kichizilot.

[**TIDE**, Tempus, hora. Isl. *tiid*. Su. *tid*. B.
& D. *tiid*. A.S. *tid*. Hinc parùm deflexo sensu,
inquit Skinnerus, *Tide*, Æstus marinus. L.]

TIDINGS, good or bad tidings, Novarum re-
rum prospera vel adversa fama. B. **tiiding**.
A.S. *tidan* est Accidere, contingere, evenire:
unde *getidan*, *myrtidan*. &c. *tid* nimirum A.Sa-
xonibus est Hora, tempus. & quicquid bonæ
malæve rei hora tempusve apportant, id omne
dicitur *tidan* vel *getidan*. Non planè dissimi-
lem originationis rationem videas in iis, quæ an-
notavimus ad Keronem in Vespera, aband. V.
quoque hoc nostrum etymologicum Anglicum in
illo *Ure*, quod Chaucero plerumque Casum, for-
tunam, præsentem prosperarum adversarumque
rerum sortem designat. [Islandi habent *tidinde*
eādē significatione. Sueci autem *tidningar*.
L.]

[**TIDY**, Habilis. V. *Tydy*. Dispice tamen an-
non huc faciat Isl. *tydr*, Obsequens, applicabi-
lis, amicus. en *tyd fona*. L.]

TIE, Ligare. [A.N. io ti, Nexo.] Videtur
esse à *δω*, Adstringo, alligo. A.Saxones olim

T I.

tiān tīgan dixerunt: videnturque Sicambri
ab hoc ipso *tiān* suum illud **tegger** desum-
psisse, quod Numellam sive Compedes denotat.
[Gr. *δω* optimè alludit. At C.B. habent *tido* &
diida. unde omnia non malè arcessenda puto. L.]

TIGER, Tigris. *τίγρις*. Varroni est Vox Ar-
meniaca. V. etym. Vossii in Tigris.

TIKE, Ricinus, vermis caninas aures infe-
stans. unde & Alamannis huntworm dicitur. B.
hondsluys. aliās verò G. *tique*, *tiquet*. It. *zec-
ca*. B. **teke**. Videntur esse à *τῆκα*, Attenuo, ma-
cero, consumo, tabefacio: quòd hi vermes Ovi-
bus canibusve maciem inducant, nisi opportunis
medicamentis tempestivè tollantur. Islandis *tiit*
est Canicula. [Su. *tiit*, quod ad hunc usque diem
A.Boreales retinuerunt. L.]

TIKE, Culcitra. B. **tiicke**. gl. D, p. 15;
Culcitra, beddeziecha. & mox p. 16; Tomen-
tum, ziecha. Teca est cujusque rei indumen-
tum. ad quem locum v. annotata. [Annotata
hæc sunt. Per quandam literarum transpositio-
nem facta ex *κοίτη*, Cubile. Galli, sine ullā me-
tathesi, *coite* dicunt. Glossatoris tamen verba,
quæ hoc in loco de voce Teca subjungit, pro-
pemodum inducunt me, ut credam eum censu-
isse ziecha deductum esse ex *θήκη*, Theca: ut zie-
cha primā olim acceptione non tam Culcitram
ipsam denotaverit, quàm exterius illud Recepta-
culum, cui tomenta infarciebant.]

TILE, Tegula, imbrex, later coctilis. A.S.
tile. Al. *ziegal*. G. *tuile*. It. *tegola*. H. *teja*.
D. *tege*. B. **tegel**, **tichel**. A.S. *tile* diceba-
tur Later coctilis cujusque formæ. hpoþ
tile. Imbrices, q. d. tectorum tegulæ. *tile*
pyhta. Figulus. *tilelen* *pæt*. Testa, olla figu-
lina. unde correptum est B. **teyle**, Olla testa-
cea.

[**TILL** along, Allicere, pellicere. Vide *Tull*.
L.]

[**TILL**, Dum, donec. Veteribus nostris scri-
ptoribus est idem quod præp. *To*, Ad. ab A.S.
til. Su. & Isl. *til*. Cim. **TIN**. L.]

TILL, Terram subigere, agrum colere. A.S.
tilian tīlian. B. **teulen**, **tuplen**. V. quæ de
hoc verbo annotavimus ad vocem *toyl*, in illā
serie monosyllaborum Teutonicorum, quam in-
servimus Observ. in Willeramum.

[**TILT** up, Impetu quodam exilire, se attollere.
Ortum traxisse videtur ab Isl. *tyllast*, Saltare. L.]

TILT, Tentorium. A.S. *geteld*. *tyld*. Al.
gezelt. *zelt*. D. *tald*, *test*, *tist*. [Su. *tält*.] B.
telde, **telte**, **saelte**, **selte**. G. *le tillac d'une
navire* est Velum, quod naviculis insternitur.
It. *tilacco*. H. *tilla*. [Origo Al. *gezelt* non in-
commodè videtur peti posse à *ζέω*, quod He-
sychio & Etymologico exp. *βάλλω*, Jacere; nihil
enim aliud dixeris est Tentoria vel Tabernacula,
quàm vela vel afferes opere tumultuario in
perticas ad hoc ipsum adaptatas injecti. Hanc
palos solo infigendi ac vela superinjiciendi ratio-
nem videntur aptissimo loquendi modo designa-
re A.Saxonica monumenta, quotiescunque de fi-
gendis (ut Latini loquuntur) tentoriis incidit
sermo. *Hi arlogan an geteld on perþ healfe
ðæne cypican*. "Tetenderunt tentorium ad oc-
"cidentalem

T I.

"cidentalē ecclesiæ partem"; Beda III, 6. &c. E gl. B, 40. in Papilionis.]

TIMBER, Ædificare. Goth. **TIMKGAN**. A.S. **timbran**. Al. **zimbron**. B. **timmeren**. [Su. **timbra**, **timber**.] D. **tømmer**, Materia, lignum. **tømmer block**, Infabricata ligna. **tømmermand**, Faber lignarius, &c. V. Ker. in Ædificavit. & gl. Goth. in **TIMKGAN**.

[**TIMBER** est ipsissimum Su. **timber** † Isl. **timbr**, Fasciculus quadraginta pellium. L.]

TIMBESTERE, Ludio vel gesticulator ex eorum genere, qui *Διονυσιαὶ πῶνται* dicebantur, quique tragicis comicisque fabulis inferviebant, populum variis gesticulationibus multipliciq; cantu in orchestrâ detinentes, dum histriones ipsi personam proximo Actui convenientem intus resumebant ac sibimet ipsis adaptabant. Huc non-nihil faciunt ea, quæ annotavimus ad Al. gl. D, 28. in Hystrio, tumere. Quoniam tamen Chauceri locus, in quo vocabulum hoc legitur, amplius quid continere videtur; fortasse non luserim operam, si Lectori curioso integrum Chauceri locum exhibeam unâ cum verbis Joh. Mel-dunensis, cujus poema de Rosâ transtulit Chaucerus.

There was many a timbestere
And sailours, that I dare well swere
Prothe her craft full parfetly,
The timbris up full subtilly
Thei casten, and hent hem full oft
Upon a finger faire and soft,
That thei ne failed never mo.

RR. 769.

Après y eut farces joyeuses,
Et batelleurs & batelleuses,
Qui de passe passe jouoyent,
Et en Pair ung bassin ruoyent,
Puis le scavoient bien recueillir
Sur ung doy, sans point y faillir.

Rommant de la Rose, imprimé a Paris 1529. feuillet 16. [A.S. **tumbepe** est Hystrio, saltator. à **tumbian**. Saltator. unde **Timbestere**. L.]

TIMBREL, [Ch. **timbres**. G. **timbre**.] V. Kilian. in **timmer**, Tintinnabulum monasterii. Anglis alioqui **timbræl** vulgò significat Creptaculum, sistrum, tympanum. [A Lat. **Tympanum**, Gr. *τύμπανον*, *τύπανον*. Minshew deflectit à B. **trommel**, Tympanum, quod G. **tambour**, It. **tamburro** dicitur, & fort. **timbræl** dicitur quasi **timborel**, i. Tympanulum, *ὑποκορεστικόν τῶν tambour*. Skin.]

TIME, Thymus. Cym. **teim**. G. **thym**. It. **timo**. H. **tomillo**. B. **tiim**. D. **thimian**. Gr. *θύμῳ* vel *θύμῳ*.

TIME, Tempus. A.S. **tima**. [Su. **tima**.] Vett. quoque Cimbris non aliena fuit vox, ut videre est in regg. Daniæ serie secundâ, § 16. at hodie D. **time** est Hora. **timeglass**, Clepsydra. Cym. **tymmor** est Tempus, tempestivitas. V. interim numquid huc pertineat, quod *δὲ μῶν* Hesychio exp. *χρόνος*. Tempus. Martinus in originem Lat. Tempus inquirens; "Simplicissimum fortè est, air, Tempus deducere. à *τῆμος*, Tunc: "cui affine quoque videri potest Angl. **time**".

TIMFANY, Tympanites, i. inflatio ventris in-

T I.

tenti, atque ad ictum palmæ resonantis instar tympani. Græcis est *τυμπανίας* vel *τυμπανίτης*.

[**TIND**, *tin*, *teen*, Accendere. Su. **tānda**. Vide **Tinder**. L.]

TINDER, Fomes. A.S. **tenbeþ**. *tyndþe*. Al. **zundere**. Cim. **þindþa**. D. **tynder**. [Su. **tunþer**.] Ad originem vocabuli investigandam facit, quod Gothis **TANAGAN**. A.S. **tenþan**. **ontenþan**. Cim. **þindþa**. D. **tenþe** est Accendere, incendere, inflammare. Cum quibus quodammodo consentit Cym. **tân**, Ignis, rokus. **tandawd**, Incendium. Sed fortasse omnia hæc traxerunt aliquid ex *πυράλιος*, Calidus, fervidus. Plura huc pertinentia annotavimus ad gl. A, 12. in Instigante. [Quæ proximè sequens **Tingle** tibi suppeditabit.]

[**TINE** *the door*, Fores claudere. ab A.S. **ty-nan**. Claudere. L.]

[**TINES**, *Harrow-tines* † *the teeth of an harrow*, Occæ dentes. Su. **harrotinne**. Sunt ab Isl. **tinne**, diminutivum *tā tan*, Dens. ad quod non dubito referre *the tines of horns*, Protuberantias cornuum obliquas, apud Skinnerum, & pro *Iron tynes*, quod ex Comenio affert, legere *Iron tynes*, Ferrei styli seu dentes. L.]

TINGLE, Acres frigoris compunctiunculas atque uredines pati. B. quoque **tingelen** & **tintelen** idem significant. Solent certè corporis nostri extremitates afflatu & vi frigoris quodammodo aduri, quotiescunque manus nivibus ablutæ & pedes hibernis algoribus rigentes morficantibus acerrimi caloris igniculis pertentantur: siquidem iidem ferè sunt intensissimi frigoris & summi caloris effectus. Unde Cym. iās non modò Fervorem atque ebullitionem, verum etiam insignem aliquam frigoris vehementiam significat. Græcis adhæc Latinisque scriptoribus Frigus & Nix (licet improprie) dicuntur *καίον*, Urere. unde legimus apud Xenophontem de Venat. *ἡ χιὼν καίει τὴν κυνῶν τὰς εἵνας*, "Nix urit canum nares". Tacitus Annal. XIII, 35; "Am-busti multorum artus vi frigoris, & quidem inter excubias exanimati sunt". Plin. N.H. III, 20; "præustis intra sinus Alpium membris". Cicero II Tusc. quæst. "Consuetudinis magna vis est. Pernoctant venatores in nive: in montibus uri se patiuntur". Lucan. IV, 52.

Urebant montana nives, campósque jacentes

Non duraturæ conspecto sole pruina.
Virgilius I Georg. V. 92;

Ne tenues pluviae, rapidive potentia solis
Acrior, aut Boreæ penetrabile frigus adurat.
ad quæ verba eximie Servius; "Adurat & ad Solem & ad Frigus pertinet: nam uno sermone duo diversa conclusit, quæ tamen unum effectum habent. nam & frigoris finis est caloris initium, & summus calor frigoris est principium; unde quasi unus effectus est frigoris & caloris. Hoc est quod Græci dicunt, *ἀπρό-τητις, ἰσότητις*". Hæc Servius. Plura habet Al. nostrum gl. A, 11, in Instigante, anazentemu.

[**TINK**, **TINKLE**, **Tinnire**. Etymon quære in proximè sequenti **Tinker**. L.]

TINKER, Mango ahenarius, interpolator ahenorum.

Z z z z z

T O.

[**TISSUE**, Texturæ opus. Hiccius derivat ab A.N. io tis, **Texo**. quod tis fieri videtur à **Texo**. L.]

[**TIT**, Equulus, mannus. Islandis **teitur** est Hilaris, exultans. item Juvenus vel Equulus exultans. unde non malè deduci potest. Vide tamen *Titimouse*. L.]

[**TITHE**, Decimare. Su. **tiionda**. A.S. **teğ-dian**. **teoðian**. à **teoða**. Decimus. V. **Ten**. L.]

TITMOUSE, **TITMOUSE**, Fringillago vel Regulus. **titlingur** Islandis est Avicula. Similiter a *little tit* Anglis est Equus humilior. Putantur esse à **tit**, Parvus, pusillus. Belgis quoque **tiite** vel **tiitken** est Pullus gallinaceus, quævis minutior avis. V. quæ in **tiis** & **tiit** annotantur Lexicographi.

TITLE, Titulus. Cym. titl. G. **tiltre**. It. **titolo**. H. **titulo**. Græci pro Titulus dicunt **τίτλος**, quod occurrit apud Nonium in paraphrasi, necnon apud Hesychium, Euthymium, alios. Hinc Justiniano **πρωτόπλα** sunt Summæ rerum ad titulos appositæ. Deducunt à **τίτλος**, Honore, colere, venerari. quam originationem amplexus est Jul. Scaliger I de Re poeticâ c. 9. & c. 17 libri de Causis L.L. item Jos. Scaliger in Conjectaneis: quamvis non tam videtur esse à **τίτλος**, quàm à **τίτλος**, quod per reduplicationem à **τίτλος** factum. Sanè **τίτλος** Hesychio est **πρωτόπλα**. V. Voss. Origines in Titulus. immo & Salm. de modo Usurarum. p. 666.

TITTLE TATTLE, Inaniloquium, vaniloquium. *Tattling women*, Scriptæ dicebantur nugatoriæ ac despiciendæ mulieres. V. etym. Vossii in Scripta. [Vide *Twatle*.]

TOAD, Bufo. A.S. [**tabe**.] **tabie**. **tabige**. D. **tudige**. [& Armorici **tozac**. L.]

[**TOASE**, *toase wool*, Lanam carpere. V. *Tease*, Carpere. L.]

[**TOBACCO**, Hyoscyamus Peruvianus inquit Martinius, ab insulâ in Americâ Tabaco, ubi nascitur frequens. Skin.]

[**TOCUM**, Adventus, aditus, &c. G. Dougl. A.S. **tocyme**. à **to**. & **cyme**. V. **To** & **Come**. L.]

TOES, Digiti pedis. A.S. **tân**. Al. **zén**. D. **tær**. B. **teenen**. [Su. **tâna**.] Derivata videntur ab illo **teino**, Extendo, quod pleraque tempora mutuatur ab inusitato **teino**. Ratio derivationis fuerit fortè, quòd digiti pedis ipsum pedem quasi producant; vel potius, quòd brevior atque humili corpore præditi in extremos pedum digitos assurgere soleant, ut speciem aliquam addant corpusculo ac staturam qualicunque ratione extendant. Cum olim in meas ad Willeramum observ. incidisset Joh. Claubergius, Theologiæ ac philosophiæ in academiâ Teutoburgensi professor, datis ad me literis etiam hæc inter alia ad vocabuli hujus etymologiam annotavit: "Originem vocis manifestè Græcam esse ais. Ego contra existimavi hætenus digitos pedum dici Germ. **die zehen**, à numero denario. **zehen** enim Germanis significat Decem. Rustica nimirum simplicitas dicere consuevit, **ich hebe die zehen gehn himmel**

T O.

auf, cum ambas manus ad sidera tollit, ac "Deum invocat veluti testem eorum, quæ affirmantur. Similiter vulgus ait, cum alicui porrigit manum, **einen die funf geben**, quasi dicas, Alicui dare quinque. Quare autem elegantioris sermonis studiosi digitos quidem pedum à numero denario, non autem digitos manuum ab eodem numero similiter denominent, hanc esse causam arbitror; quòd in digitis pedum vix aliud quàm numerum consideramus, at in digitis manuum consideramus singulorum officium atque usum; quatenus pollice premimus, indice monstramus", &c. Hæc vir optimus bono quidem animo submonenda putavit, nec tamen effecit, ut à sententiâ recederem: siquidem hoc veluti peculiare habuit vir in perscrutandis patriæ linguæ elegantis diligentissimus, quòd originationes plerumque peteret ex hodierno linguæ Germanicæ usu; mihi contra fixum semper immotumque remansit ne latum quidem unguem à vetere antiquiorum monumentorum orthographiâ recedere.

[**TOFORE** Veteribus frequens, Ante. A.S. **toforan**. L.]

[**TOGETHER**, Unà, simul. B. **gader**, **te gader**. Al. **te gader**, Simul omnes. A.S. **geadop**. **toğæðe**. eal **geadop**. V. *Gather*. L.]

TOIES, Nugæ. a *pretty toy*, Elegans ineptia. *love-toies*, Amatoriæ ineptiæ. Ego vocabulum **toy** prisco ac militari etiamnum sæculo de necessario armorum apparatu intellectum puto: unde Danis adhuc remansit **toğhus**, Armamentarium. & **toymester**, Præfectus armorum. B. **tupch-huys**, & **tupch-meeester**. [Su. **tyghuuz**.] Sæculi exinde moribus ad luxuriæ cultum prioribus, eadem hæc vox ab armis ad vestium ac monilium ornatum deflexa est: unde apud Belgas mansere **toyen** & **optoyen**, pro Comere, exquisitiore cultu atque ornatu veluti ad pompam instruere. Tandem denique præcipue tamen inter eos, qui collapsâ jam severiore disciplinâ plusculum adhuc moribus antiquis tribuebant, supervacui ornatus nomen, atque aded (ut supra docuimus in voce *babes*) ipsarum quoque gemmarum denominatio ad Nugas & nihili res translata est. Quum verò ex antecedentibus liqueat D. **toy** idem significare quod Teut. **tupch**; nullus quoque dubito quin D. **toy** factum sit ex **tupch**. ut primùm **toych**, ac postea **toy** dixerint Dani. Antiquitatem quoque Teut. **tupch** pro Armaturâ, mirificè firmat notabilis affinitas, quam habet cum Gr. **πύχνα**, Arma.

TOIL vel est Sepimentum ex crassiore telâ factum, vel Cassis nexus è funiculis, quibus saltuarii cervos interceptiunt; à G. **toil**, Tela. V. gl. Spelm. in *Toill*. [Permagnam habet affinitatem cum Pers. **تله** *telle*, Pedica, quâ capiuntur aves. L.]

TOIL, Laborare, arduum laborum exantlare. B. **tuplen**. Olim fortè accepta est vox de labore bajulantium; ut sit à **تول**, Cesticillus, cui onera imponunt bajuli, ne cervices aut humeros

T O.

meros nimio sarcinarum pondere lædant. *περὶ τῶν πλεονέκτων ἐν τῇ καλῶν τῶν, inquit Laert.* Diogenes lib. IX, in Protagorā. ad quæ verba v. H. Casaubon. De Protagoræ verò mirā in colligendis tollendisq̃ue oneribus sollertiā v. A. Gellium lib. V, c. 3. M. Casaubonus derivat Angl. *toil* ab *τῶλ* vel *τῶλμ*, Labor, calamitas. unde *ἐτλῖα* vel *ἐτλῖα* est Laboro, miser sum atque ærumnosus. Hinc etiam Anglis *tool* dicuntur Instrumenta cuique opificio debita, potissimum tamen ferrea. [Manifestè sunt ab A.S. *tiolan* quod idem est ut *tilian*. quòdque supra occurrit in *Till*, Terram subigere. L.]

TOKEN, Signum. Goth. **TAIKNS**. A.S. *tacn*. Al. *zeichan*. *zeichn*. D. *tegen*. [Su. *tefn*. Ill. *tafn*.] B. *teycken*. Gothis nempe **TAIKNAN**. A.S. *tæcan* + *tacnian*. Al. *zeigan* sunt Signare, designare, ostendere, demonstrare. atque inde **TAIKNS**. *tacn*. *zeichan*. Origo verò verborum **TAIKNAN**. *tæcan*. & *zeigan* manifestè petenda est ex *δείκνυμι*, quod sumit tempora ab inusit. *δείκω*, Ostendo. Nec defuisse credo, qui referrent ad *δεικνύν*, Videri.

TOLERATE, Ferre, pati, sustinere. Goth. **PHALAN**. Cim. *PHALAN*. A.S. *tholian*. Al. *tholan*. *thulten*. D. *taale*. B. *dulden*. Omnia videntur desumpta ex Gr. *παλᾶν*, Perpeti, [sustinere, sustinere. à *παλᾶν* nempe fuit vetus Tolo, idem cum sustineo; atque inde Tolero: ut ab antiquo Geno pro Gigno, factum est Genero. Kero in Pati. V. *Thole*.]

TOLL, Vectigal, census. A.S. *toll*. Al. *tol*. *zol*. D. *tsld*. B. *tol*. [Su. *tull*.] Manifestè sunt à *τέλος*, Vectigal portorium. *τελώνης*, Publicanus. A.Saxonibus non tantum tolnepe + tollepe dicebatur, sed sæpius odiosissimis nominibus manfull. Sceleratus. *æpif* *þipine*. Legis transgressor. *openlice* + *hehrynnige*. item *bæpynnige*. Manifestè & apertè peccans, nuncupabatur. cuius publicæ detestationis rationem attigimus in annot. ad Tatian. XIII, 17.

TOMB, *tumb*, Monumentum, sepulchrum, bustum. G. *tombeau*. It. *tomba*. H. *tumba*. B. *tombe*. Græcis *τύμβος*.

[TOME, *toom*, Vacuus. Vox Scotica. Su. *tom*. Ill. *tomur*. V. *Tume*, & *Tame*, Relinere. L.]

TOME, Tomus, grandioris libri pars quædam à reliquo totius operis corpore veluti abscissa. G. *tome*. It. & H. *tomo*. [Su. *tom*.] Gr. *τόμος*.

[TOMEDES Tr. lib. II, 1201. Divisim legas, & erunt pura puta A.S. *to meber*. Gen. XXIV, 15. Nelle ic þ þu me to gife þipsumige. *þæt pylv þu to meber habban*. "Nolo te gratis servare mihi. Ecquid erit præmii"? V. *Mede*. L.]

TONE Scotis est Modulari. Angli *tune* dicunt; quod v. G. Douglas, ingeniosissimus Dunkellensium episcopus, hoc Æneidos Virgilianæ decantatissimum exordium.

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avenā

Carmen; & egressus sylvis, vicina coegi, &c. Sic paraphrastice transtulit.

I the ilk umquhills, that in the small ait rede

T O.

Toned my sang, syue fra the woddis zede, And feildis about taucht to be obey, sand. 12, 20.

TONGES, a pair of tongs, Forceps. A.S. *tang* & *þyrtang*. Al. *zang*. B. *tang*. [Su. *tang*. Ill. *taung*. G. *tenaille*. It. *tenaglio*. H. *tenaça*. E quibus A.S. *tang* vulgo putant esse à Tangendo. Angl. *tongs* aliquam insinuat similitudinem forcipis cum duabus linguis. Reliqua magis à Tenendo quàm à Tangendo dicta; quòd prunas ardentes vel candens ferrum forcipe prehendamur retineamúsque; unde & Græcis inter alia *λαβή* nuncupatur. Vide tamen annon *tang* & *zang* valde affinia sint Cim. *PHALAN*, Copulare; quòd forcipem constituent duo ejusdem longitudinis ferramenta invicem sibi copulata. E gl. D, 14. in Forceps.]

TONGUE, Lingua. Goth. **TUNGA**. A.S. *tunge*. Al. *zunge*. D. *tunge*. [Su. *tunga*. Hib. *teanga*.] B. *tonge*. Græcis *φθόγγος* est Vox, sonus. *φθόγγος*, Loquor.

[TOO, Nimis. To A Saxonibus in compositione excessum denotat. ut, *to-pecelear*. Nimis incuriosus. *to-anpillice*. Nimiùm pertinax. L.]

TOOL, Cuique opificio interveniens instrumentum, præcipuè tamen ferreum. A.S. *tól* + *tool*. Cim. *TAN*. unde *PRAPTAN* Run. lexico sunt Instrumenta fossilia. V. *toil*, Laborare. V. numquid huc pertineat G. *tole* & It. *tola*.

[TOORCAN, Mirari, quid agendum sit, mente perpendere. A.B. ab Ill. *torfenna*, Difficulter cognoscere. à particulā *tor*, quæ in compositione Difficultatem, arduitatem & efficiendi molestiam notat, & *fenna*, *funna*, Scire. L.]

[TOOT, *tote*, Buccinare, cornu canere. B. *tuyten*. à *tuyte*, *tote*, Cornu. Succis tuta & Ill. *tauta* est Ejulare. Huc propemodum inducor ut referam Chaucerianum *toteth*, quod occurrit haud procul ab initio Coloni fabulæ. L.]

TOOTH, Dens. Goth. **TUNPHNS**. Cym. dant. A.S. *toð*. Al. *zan*. G. *dent*. H. *diente*. D. & B. *tand*. [Ill. *tonn*. Su. *tand*.] Originem videntur desumpsisse ex *τίσσω* vel *τίσσω*, Comedo. Alias origines habet etym. Vossii.

TOP, Culmen, apex, cacumen. Cym. *topp*. D. & B. *top*. [A.S. *top*. Su. *top*. Ill. *topper* est Crista.] Jo. Harmarus omnium rerum fastigio nomen hoc *τοπ* *ἐξοχῶ* inditum putat à *τόπος*, Locus. Hinc Anglis res aliqua dicitur *topple down*, quæ in sublimi posita subito casu deorsum præcipitatur.

TOFAZE, Topazius. G. *topase*. It. *topazio*. H. *topazio*. B. *topaes*. Gr. *τοπάζιος* vel *τοπάζιος* *λίθος*. de quâ gemmâ fusè multa Lexicographi.

TOPPLE down, In caput devolvi, clunibus sursum elatis præcipitari. Belgæ dicunt *hol o ber hol tuymelen*. item *sobben*, *sobbelen*. atque ad hoc postremum proximè accedit Angl. *topple*. Fortasse quoque non alienum fuerit cum his etiam conferre quæ habet etymologicum nostrum Teutonicum in *zabelen*. [V. *Top*.]

[TOPSY TURVY, Inverso ordine. Haud scio an sint à *top*, Fastigium, & Ill. *tyrva*, Obruere. *tyrva*

T O.

tyros med steinum, Obruere lapidibus. A.Saxones dicunt *toppian* mid *rtanum*. unde referasse videntur A.Boreales suum *torfet*, Mori. Skinnerus hæc habet, quæ potiora fortasse duxeris. *Topsy turvy*, sc. ubi caput aut apex est, ubi pedes vel basis esse deberent, q. d. *tops in turves*, i. e. Vertices seu capita in cespite, capita humi strata. L.]

[*TOR*, Turris. Est purum putum A.Saxonium *top*. Denotat quoque Scopulum, ut hæc Boethii verba p. 155 evincunt *Felþ munter mægen-rtan. and him on mibban. geligeþ ætþenðlob. of þæm toppne. &c.* Hinc plurima locorum nomina in agris Somerset. & Devon. ut *Glastonbury Tor, Torabby, Torbrien, &c.* Priori sensu C.Britannis & Hibernis acceptum referunt, qui dicunt *twr* & *tor*. L.]

TORCH, Fax, funale, tæda. G. *torche*. It. *torcia*. H. *antorcha*. B. *tortse*. Quidam dicunt, quod ex intortis ac pice resinæque imbutis funibus conficiatur: quamobrem quoque sæculo semibarbaro Intortitia vulgo dicebatur. Potest etiam videri desumptum ex *περὶ τῶν* vel *περὶ τῶν*, Sepelio, exequias facio; quod facum tædarumque præcipuus olim in exequiis usus. V. Servium in VI Æn. ad illa verba Poetæ, quibus exequias Miseni describit --- "subjectam more parentum Aversi tenere facem". --- & rursus in XI Æn. ubi Pallantis exequias describens ait, Arcades ad portas ruere, & de more vetusto Funereas rapuere faces ---

Similem originationis rationem v. in *Taper*.

[*TORFET*, Mori, vide *Topsy turvy*. L.]

[*TORT*, Injuria. Chauc. G. *tort*. à L.B. Tortum ejusdem significationis. Rob. Stephanus inter alios ad Tortus refert. verba ejus hæc sunt. *Il vient de Tortus*; quod opponitur recto. *Aussi si tort & droit sont contraires*. Omnia à Torquere. unde etiam ejusdem Chauceri *Tortuous*, Tortuosus. L.]

TORTOISE, Testudo, animal tardigradum, oviparum, testâ coopertum: unde & nomen accepit. V. Menag. in *Tortue*. Italis Lombardis inter alias denominationes vulgo quoque nuncupatur *galana*: voce manifestum vestigium Gr. *χιτών* exprimente.

TOSE wool, Carpere lanam. V. *Tease*, Carpere.

Toss, Jactare, concutere. M. Casaubonus putat desumptum ex *θῆσσι*, Coetus bacchantium & enthusiasticâ corporum jactatione Baccho litantium. *θῆσσι*, Choreas ducere & corpora cum quadam tripudiandi vehementia, bacchantium ritu, variè jactare. [Minshew derivat à B. *tasse*, G. *tasser*, Accumulare. V. *Tass*. vel à *tasser*, Vim inferre, violenter exigere. L.]

[*TOST*, Affare. nimis manifestè à Lat. *Tostare*, frequ. verbi *Torrere*. Skin.]

[*TOTTER*, Vacillare. Su. *tuttra* est Tremere. ab Ill. *titra* idem signante. A.Saxonibus est *tealtþian*. *tealtþian*. L.]

TOTTERED idem est cum *ragged*, Pannosus, laceris pannis obsitus. Videtur esse ex *totæpan*. Dirumpere: ut *tottered* nihil aliud sit quàm *totæpan*. Diruptus, lacer. Huc etiam facit, quod *Æl-*

T O.

frico ic *totæpe* oððe *pluccige* oððe *tæpe* est Carpo; quodd idem quoque ic *totæpe* þ *totþige* exponit Lanio; quodd denique Cimbris *TAARAA* erant Vestes laceræ. [Vide *Tattered*.]

TOUCH, Tangere, attingere. G. *toucher*. It. *toccare*. H. *tocar*. B. *toetsen*. V. *take*, Sumere, capere.

TOUCHSTONE, Lydius lapis. B. *toetsteen*. V. Kilian. ac magis etiam Voss. de Vit. ferm. p. 308. ubi agit de voce Tutia.

TOUGH, Lentus, tenax. A.S. *toh*. Scotis *teuch*. Superioribus Germ. *zäh*. B. *tay*, *taey*. quæ Martinus suspicatur desumpta ex *tien*, Trahere; quodd ea, quæ lenta sunt ac tenacia, minimè sint contumacia, trahentemque facillimè sequantur. V. eum in Lentus. Anglis a *tough fellow* dicitur Homo validus atque infractâ solidi corporis firmitate pleraque humanæ vitæ incommoda superans. A *tough old man* iisdem quoque Anglis dicitur Senex, qui naturam ipsam veluti explevit satietate vivendi, nec minùs tamen ultimum ætatis decrepitæ spatium senectutis vivacissimæ beneficio qualitercunque decurrit atque emetitur. Istiusmodi Senex Belgis *taepard* vulgo nuncupatur. q. d. *een oud mensch van eenen taeyen aerd*. quod tamen sæpiùs etiam Avarum tenacemque denotat. Olim quoque Belgis, teste Kiliano, *taeye* dicta est Anus. *een verrompelde taeye*, Rugosa anus. Picardis quoque *taye*, Nicoto teste, est Avia. quod ipsum etiam adstruunt Menagii origines Gallicanæ in *Taye*. B. interim *taey* vel *tay* libens retulerim ad inusitatum *ταύ*, unde pleraque tempora sumit *ταύ*, Tendo, extendo, distendo; quoniam ea, quæ lenta sunt ac tenacia se hac illac duci, flecti, trahi patiantur.

[*TOUR*, to make the tour of France, Iter facere per Galliam, lustrare Galliam. G. *faire le tour de France*. *Tour* quàm proximè accedere ad Hib. tur, turus þ turas, quod Iter significat, nemo inficias ibit. L.]

TOURNEYING, Decursio equestris, simulachrum hippomachiae. [A Tyro Alamannis *torneren*, inquit Goldastus tomo I Alam. rerum, p. 221. Tyronium corruptè pro Tyrocinio, i. ludo equestri vel militari: unde barbari formârunt Torneamentum. *turnieren* est Velitari, in armis sese militarem in morem modumque exercere. quod barbari torneare & monstruosius hastiludiare. Hæc Goldast. De Torneamenti vocabulo agit Spelmanni archæologus suo loco, nec non Vossius lib. II de Vit. ferm. c. 18. Hastiludiare verò occurrit in Gem. gemm. Hastiludium Teutonistæ exponitur *steeckspel*. Hastiludior aris, *to spersteken*. Apud eundem Teutonistam *torney* exp. quoque Torneamentum. *torneyren*, Torneamentare, torneare. *turnierre*, Torneator, torneamentator. Ex app. gl. D, 6. in Tirones. Vide *Turn*.]

TOURNOY, Trojæ sive Trojanus ludus erat equestris puerorum, in circo agi solitus, noménque ex eo sortitus, quodd à Trojanis eum accepissent Romani; ut quem Æneas primus instituerit in Sicilia ad filii Ascanii puerorumque cæterorum exercitationem. Ejus lusus rationem ac

Aaaaaa

modum

T R.

modum describit Maro V *Æn.* ubi v. Servium. Is ait originem ejus ludi à Suetonio Tranquillo expressum esse in libro, quem scripserat de puerorum lusibus. Qui verò Cæsarum Romæ eum exhibuerint, docebit Onuphrius Panvinius libro II de Ludis circensibus, c. 9. V. quoque Nicoti commentarios linguæ Gallicæ. [& infra *turn*, *Flectere.*]

[*Tow a ship*, Pertrahere navem. G. *toner un vaisseau.* ab Al. ziohan. A.S. *teohan*, *teon*. Ill. *toga*, Ducere, trahere, attrahere. Teoh ꝥ ꝥcyp on ðýpan. "Duc navem in altum". Luc. V, 4. vers. 3. bæb hýne ꝥ he hit lýtþon ꝥꝥam lanb tuge. & inferius v. II; hi tuzon hýna ꝥcypu to lanbe. ubi in Argenteo codice legimus **hahait ina ætinhān fahkra** **stapha æitia: gatinhānāns** **ꝥꝥ skipa ana likꝥa: à tinhān** igitur, Ducere, omnia dimanasse clarum est. L.]

Tow, Stuppa. A.S. *tap* ꝥ *top* est Stuppa. [Su. *toga*.] D. *tave* ꝥ *toy* est Stupa. B. *touu* non modò Stupam, sed & Funem denotat. Atque huc etiam refer

TOWAGE, maritimam vocem Anglorum, de quā v. Somneri gl. decem hist. Angl. scriptoribus adjectum in *Towagium*. [Vide *Tow a ship*, quod tibi veram vocis etymologiam exhibebit. L.]

[*TOWARD*, *TOWARDLY*, Docilis, dexter, promptus, ingeniosus. V. *Froward*. L.]

TOWELL, Mantile, manutergium. Al. *hantuele*. G. *toüaille*. It. *touaglia*. H. *toalla*. Omnia sunt ab A.S. *ðpean*. Lavare. Ad quod refer quoque B. *ðweyl*, licet non planè sit ejusdem significationis. V. Menag. in *Toüaille*. necnon quæ annotavimus ad Ker. in *Mappula*. [*ðpean* est à Goth. **ꝥꝥahān**. Lavare.]

[*TOWLINE*, Remulus. A.S. *tohline*. à *Tow*, & *Line*, quæ vide. L.]

TOWN, Villa, vicus, pagus. & in genere, Quilibet locus conclusus & circumseptus. A.S. *tún*. Al. *zun*. B. *turn*. Sunt ab A.S. *týnan*. *betýnan*. Claudere, circumsepire. [Hiberni dicunt *dun*, quod à *dunam*, Claudere. L.]

TOWRE, Turris. Cym. *tŵr*. A.S. *top*. *topp*. Al. *turn*. G. *tour*. It. *torre*. D. *taarn*. Ill. *turn*. [Su. *torn*.] B. *torne*. Græcis *τόρεος* est Turris, ea præsertim, quæ exstructa est, ut sit mœnibus munimentum.

[*TOWSE*, vide *Toase*. Hinc *Towser*, Canis nomen. L.]

TRACK of a cart wheel, Orbita rotæ. *to trace*, Orbitam sequi, vestigiis insistere. M. Calaubonus putat Angl. *track* & *trace* desumpta ex *τροχός*, Rota. Sed cum Angl. *trace*, quemadmodum & G. *tracer*, It. item *tracciare*, *trovar a la traccia*, *sequere in traccia*, videantur peculiariter usurpari de venatoribus ferarum vestigiis insistentibus, malim *track* & *trace* derivare ab illo *track*, quod Anglis denotat Callem five Angustam semitam ferarum pedibus in montanis locis aut nemorosis saltibus attritam. quod ipsum interim *track* videri potest abscissum ab illo *τροχός*, quod Hesychio exp. *περιττόν*, Permeabile. Huc

T R.

etiam facit, quodd Run. lexicon **TRÆP** exp. Crebra pedum vestigia. V. quæ mox annotavimus in *Tread*.

[*TRACT*, *Tractatus*. Vide *Treat*, *Tractare*. L.]

TRADE of life, Ratio vel modus vivendi, i. via, quam quis insistit, ut sibi prospiciat de rebus ad vitam necessariis. [It. *tratta*.] Danis certe *traad* vel *traad* fit dicitur Semita, quam quis premit, ut sibi suisque victum paret. à *trade*, Gradi, calcare. atque ita nihil aliud erit Angl. *trade*, quàm Via vitæ, *ððe þæ*, ut loquitur Ilocrates ad Demonicum. Videtis quæ de hoc loquendi modo annotavimus ad gl. Ker. in *Perfona*.

TRAFFICK, Negotiatio. It. *trafico*. G. *trafic*. B. *trafficke*. Quidam suspicantur ab Arabibus mutuatum: sed cum *trato* & *trato* idem sint Hispanis & Italis, quod *trafic*, videri potest inde factum verbum *traficare* & contractè *traficare*: quæ sententia est propinqui mei I. Vossii.

TRAIK Scotis est Foedæ atque omnibus exitiabilis pestilentiae calamitas. G. Dougl. episcopus Dunkellensis paraphrastica *Æneidos* lib. Ter. tio:

--- suddanlie ane cruel pest and traik,
So that cornes and frutis gois to
wraik,

Throw the corrupt are, and cours
of hebin,

Ane dedelie zere, fer wers than I
can nevin,

Fell in our membris with sic infe-
ction,

Was na remede, cure, nor corre-
ction,

The sueit saulis levis the bodis
dede,

Dr seik thay ly gaspand in every
stede. 72, 5.

Aruns deinde exitio Camillæ imminens, in suis ad Apollinem precibus vocat eam diram pestem, ob insignem, quam edebat, stragem.

Grant me, fader almychty, now I
pray,

With our wappinnis this schame to
do away.

I ask na trophe, nor the pompus
wede

Of this maid down bet, or repulst
in dede,

Þouthir bid I therof spulze nor re-
noune;

My uthir dedis syne mote mak me
boune

To report honour and laude eftir
this:

But al this time I bid na mare, I
wys,

Saif that this wensche, this venge-
abil pest or traik,

We bet down dede by my wound and
scharp traik. 393, 41.

Ꝑꝥ thys tempestuous traik of the ba-
tal. 377, 53. Eumenides five Diræ dicuntur
traikis.

T R.

trahis. 443, 36. Hanc gravis pestilentiae ferinaeque atrocitatis appellationem crediderim Scotos mutuo sumpsisse ab illa immanitate draconum, cui Crudelitatem seculis omnibus comparaverunt Scriptores. "Quod late furere coepit & omnes appetere, inquit Sen. libro I de Clementia, c. 25. undique configitur. Serpentes parvulae fallunt, nec publice configuntur: ubi aliqua solitam mensuram transiit & in monstrum excrevit, ubi fontes potu infecit & sufflatu deurit obteritque quacunq; incessit; ballistis petitur. Possunt verba dare & evadere pusilla mala: ingentibus obviam itur". &c. [Dispicere annon sit satius, extrito S, deducere ab A.S. $\tau\rho\pi\iota\varsigma$. Plaga, pestis. L.]

TRAIL, Venatorum instar investigare, indagare. G. *trailler*. Hinc nomen accepit illud rigidae inquisitionis Breve, trailbaston dictum, & multis olim exitiabile. V. G. Somneri gl. in X antiquos scriptt. Hist. Angl. Omnino quoque vide Spelm. gl. in Trailbaston. -- [Trail of a garment, Vestis tractus. Belgis *treylon een schip* est Navem fune trahere. *trailon*, Fimbria; gl. Lipsii. L.]

TRAIN, to train up, Educare, instituere, erudire. *well trained up*, Bene atque ingenue educatus. Eandem emphasin habet B. *wel opgetrocken*, & Al. gezogen, Disciplinatus: de quo v. observ. nostra ad Willer. p. 35. Anglis quoque a train est Longus ille tractus magnificentioris tunicæ, quem Principales feminae ad pompam post se trahunt. Gr. $\sigma\upsilon\gamma\mu\alpha$ dicitur, à $\sigma\upsilon\gamma\omega$, Traho. B. *flepp*, à *fleppen*. Ingens denique clientum vel affeclarum numerus, qui magnatum vestigiis inhæret, alumnorum quoque ac discipulorum, qui nutritorem doctoremque suum comitatur, Anglis *train*, Belgis *treyn* nuncupatur. quomodo & G. *une traïsne de gens* est Populus ille affeclarum, quem Optimates in comitatum adsciscunt. V. *Switte*.

TRAIN, Syrma, tractus femineæ vestis humum verrens. [It. *trains*.] G. *queue trainante* dicitur: ac proinde quoque Angli ac Galli videri possunt hanc Syrmatis appellationem petiisse à *trainer*, Trahere. prorsus ut Græcorum $\sigma\upsilon\gamma\mu\alpha$ est à $\sigma\upsilon\gamma\omega$. Donatus sive alius quis Prolegomenis in Terentium; "Syrmata dicta sunt ab eo, quod trahantur, quæ res ab Scenicâ luxuriâ instituta est". Præcipue tamen, Polluce teste, utebantur Syrmate in Scenâ, quod proceriores apparerent Heroum vel Heroinarum personæ. B. *eyn flepp* est Syrma. à *fleppen*, Trahere, post se raptare, sic tamen (authore Kiliano) ut humo non attollatur. Ab hoc personato atque in fraudem comparato Syrmate suspicor Scotos quoque Astum ac dolos *Trane* nuncupasse: G. Dougl. episc. Dunkel. versio Virgilii paraphrastica.

Duharefor I umbethinke me of ane trane

This Quene first for to cauch in luffis lace,

And so with flame of amours to embrace,

That by na nicht tharefore sche may remuse,

T R.

But strangely fall with me Eneas luse. 34, 27.

Quocirca capere ante dolis & cingere flammâ

Reginam meditor; ne quo se numine mutet:

Sed magno Æneæ mecum teneatur amore.

Æn. I, 677.

The seynd the ancient enemy, werst of ane,

Ane thousand wyllis he has, and moony ane trane. 355, 53.

Than he begouth assay hir with ane trane,

And with ane fle dissait thus first he sayd. 389, 50.

This goddes with hir subtyl flychtis eik

Hyf son accustumate ay to take the flycht,

Whas wount to dek, and to hyde out of flycht,

Within ane wyfelie cloud, as for ane trane,

And heild hyfselfe also in schaddois vane. 407, 34.

TRAITOUR, Proditor. [Arm. trahitor.] Vide quæ supra diximus in *Betray*, Prodere.

[**TRAMP**, quod nondum abiit in desuetudinem apud Damnonios, propriè significat Pedibus strepere. Su. *trampa* pã est Conculcare. It. *trampa*. V. *Trample*. ad quod retulerim It. *trampolare*, Grallare. L.]

TRAMFLE, Calcare, conculcare, proculcare. Videtur esse Frequentativum à veteri *tramp*, cuius vestigium exhibet Argenteus codex. Lucæ V, 6; $\mu\iota\psi\psi\alpha\lambda\epsilon\iota\ \mu\alpha\lambda\alpha\gamma\epsilon\iota\ \alpha\lambda\alpha\text{-}\tau\lambda\alpha\mu\pi\ \iota\eta\lambda$. "Quum turbæ irruerent in eum". D. *trampe* idem est cum *trappe*, Gradi, calcare: nisi quoddam *trampe* iis peculiari quadam acceptione videtur usurpari pro Superbè & cum quadam pedum suppletionem incedere. Ipsum verò D. *trappe* & B. *trappen* putant esse à $\tau\rho\pi\iota\varsigma$, Calcare uvas in lacu, $\lambda\omega\sigma\tau\alpha\tau\iota\varsigma$.

TRANE Scotis est Astus, dolus. V. quæ diximus in *Train*, Syrma.

TRANQUILLITY, Tranquillitas. V. etym. Vossii in *Tranquillum*.

[**TRANSMIEW**, **TRANSMUTE**, *change*. vet. Angl. à G. *transmuer*. hoc nimis manifestè à Lat. *transmutare*. Skin.]

TRAT, Lusus puerilis genus, cui non absimilis illa puerorum recreatio, quam $\tau\rho\gamma\mu\alpha$ dicebant, quam describit Stephanus. Ita M. Casaubonus p. 360 de vet. Ling. Angl.

TRAT, Laqueus quidam aut machina irretientis aviculis aut capiendis aliis etiam animalculis comparata. G. *trape*. It. *trapella* dicitur. [Al. *trab*.] A.S. *trapp*. vet. B. *trappe*. Fuit & medii seculi vocabulum *Trappa*. Salica lex. tit. VII, § 7; "Si quis aucellum de *trappâ* furaverit". V. Voss. lib. Secundo de Vit. ferm. c. 18. Joh. Nicotus videtur G. *trape* voluisse deducere à $\tau\rho\gamma\mu\alpha$, Mensa; fortasse quoddam ad infidiolam machinam inconsulta animalcula veluti

Aaaaaa 2

ad

T R.

ad mensam instructissimam accurrant atque illaqueantur. Hinc Angl. *entrapp*, Ex insidiis supervenire atque aliquem in ipso actu deprehendere, irretire, opprimere. G. *attrapper*. B. *hes trappen*. H. *trampa* est Decipulum. [A. Saxo- nibus *treppan* est Decipere, illaqueare. L.]

[TRAPE *up and down*. à Teut. *traben*, Dis- cussare, succussare. B. *drabben*, Curitare, ita- re. Alludit Gr. *ετρα*, Verto. Skin.]

TRAPPERS *or barbs for horses*, Phaleræ. *Trap- pers* inter notabilia insignis armaturæ genera numerantur Chaucero Kn. T. 1641. *stedes trapped in stele all glitering*. ib. 2031. In reverendi antistitis Dunkel. paraphr. versione Sco- tica *trapouris* sunt Phaleræ 288, 49. *Trap- pouris* quoque idem Præfili dicuntur Redimi- cula mitrarum :

Zour cotys has traling slebis ober zour handis,

Zour solly hattis, trappouris, and brasin bandis. 299, 36.

“Et tunicæ manicas, & habent redimicula mi- “træ”. Al gl. D, 17; Redimicula, hovesce ben- delen. Author Gemmæ; Redimiculum, i. e. monile, vel vitta, vel quo mitra in capita femi- narum alligatur. *cyerheit off huyff*. Ab istius- modi igitur mitrarum redimiculis non sine quo- dam ornatu in pectus atque humeros dependen- tibus, videri quoque possunt equorum phaleræ idem nomen sortitæ, ob quandam similitudi- nem.

[TRASH, Quisquilæ, res nihili, reclusæ viles. parum deflexo sensu, à Teut. *trufen*, *drufen*, Fæces, recrementa, recrementa. vel à Teut. & B. *dreck*, Stercus, cœnum, lutum. Alludit Gr. *τρεξ*. Vide *Dross* & *Dregges*. Hæc Skin. Malim derivare ab Isl. *tros* idem sonante. L.]

[TRATTALLIS G. Douglassio sunt Fabulæ, nu- gæ, deliramenta. à C. B. *trydar*, quod, Lhuy- dio teste, Garrire, significat. L.]

TRAVAIL, [TRAVEL,] Laborare. G. *travail- ler*. It. *travagliare*. H. *trabajar*. Cym. *trafael* est Laborare. *trafael* & *trafod*, Labor.

[TRAVEL, Itinerari, peregrinari. Quidam for- tasse translatus à *travel*, Laborare, volunt. E- go nescio an sit ab Hib. *triallam*, Proficisci. trial, Iter. *trialaire*, Viator, peregrinator. It. *travaglio*, *travagliare*, unde G. *travail* & *trav- ailler*. Verelius ab Isl. *præla*, Duro labore ex- erceri, derivat. L.]

TRAUNCE, Extasis. G. *transe*. H. *trance* est Angustia animi, ac propriè quidem istiusmodi commotio, qualem sentiunt in medio discrimi- ne conflictus constituti & dubium prælii even- tum externatâ mente præstolantes. [Skinnerus vult esse à Lat. *Transire*, q. d. *Transitus*, in a- lium mundum.]

[TRAY, Trulla. Su. *tråg*. Refer ad *Trow*, Alveus. L.]

TREACHERY, *Treason*, Proditio. G. *trabison*. It. *tradimento*. H. *traycion*. Vide quæ supra di- ximus in *Betray*. [Huc refer Chauc. *trechour*, Perfidus. L.]

TREAD, Calcare, conculcare, proterere. Goth. *TRNÐAN*. A. S. *treðan*. Al. *tretan*. D. *trade*.

T R.

B. *treden*, *terden*. [Isl. *troða*. Su. *tråda*.] Cim. *TRAPP* sunt Crebra pedum vestigia. Ala- mannis *trotta* est Torcular. Origo omnium, per levissimam literæ & metathesin, petita est ex Æolico *τρεδς* pro *τρεδς*, prout nempe *τρεδς* pro *τρεδς* Plantam pedis vel Pedem integrum signi- ficat. -- *Treade* Chaucero dicuntur galli gallinas ineuntes.

*He fethered Bertelot twenty time,
And tradde her ek as ofte, er it was
prime.* N. P. T. 413.

Mulierculæ & pueruli quotidie perspiciunt in ornithotrophis, unde nata sit hæc loquendi formula. [Rectius peti possent à C. B. *troed*, Arm. *troat*, Pes. L.]

[TREAGUE Spencero est Foedus, pactum. V. *Intrigue*. L.]

TREASURE, Thesaurus. Cym. *tryfor*. Al. *tre- so*. G. *tesfor*. It. & H. *tesoro*. D. *træsur*. B. *tre- soor*. Omnia manifestè desumpta sunt ex *tre- soor*, Thesaurus. de cujus origine v. Vossii etym.

[TREAT, *bread of trayt*, Panis triticeus. Ma- joribus *treat* & *treet* dicebatur Triticum. ex quo detruncatum fuisse videtur. L.]

[TREAT, Differere, tractare. *Treatise*, Tra- ctatus. A. S. *træht*. Expositio. *træhtian*. Dif- ferere, tractare. Hib. *trachtam*, *trachdam*. L.]

TREDEFOULE Chaucero est Proletarius. Mo. T. 57. *Treding and borell men* Chaucero di- cuntur etiam iidem Proletarii. Mo. T. 67.

TREE, Arbor. [Su. *trå*.] D. *træ*. Isl. *trie*. B. antiquioribus *daere*, *dere*, *tere*, *tier*, diceba- tur Arbor. Atque inde etiamnum in quibusdam Belgicæ tractibus remanserunt *appeltaere*, *mis- peltaere*, *noteltaere*, *eglentæere*, immo & *eglentier*, &c. Putant corrupta ex *drus*, quod olim Arborem quamvis denotabat. Nonnihil firmat hanc conjecturam, quodd A. Saxones non semper scribebant *treop*. sed *trep* & *tryp*. quo- rum postremum propius accedit ad *drus*. Olim interim *πέντε πρὸς τὰ δένδρα ἐκάλουν τὸ δένδρον*, quem- admodum tradit Auctor etymologici in *δένδρον*. [Hinc vetus Anglicum *trene*, *treen*, Ligneus. A. S. *treopen*. *tripen*. L.]

[TREFOIL or TREFFLE. G. *treffe*. utr. à Lat. Trifolium, Gr. *τρίφυλλον*, à tribus, quæ ha- bet, foliis. Skin.]

TREGET Chaucero est Fraus, dolus.

Through me hath many one deeth re- ceived,

That my treget ner apercebed.

RR. 6311.

Tregettry, Fraudulentia. *Thay know not all my tregettry*. RR. 6382. *Tregetours* vel *Tra- getours*, Præstigiatores, magicis artibus oculo- rum aciem præstringentes.

*There sawe I playing Jogelours
Magiciens, and Tragetours,
And Whetonisses, Charmeresses,
And olde Wittches, and Sorceresses.*

Fa. lib. III, 169.

Et mox eadem columnâ.

*There sawe I eke Coll the tragetour
Upon a table of scamour*

Playen

T R.

Blayen an uncouth thyng to tell,
I save hym cary a windemell
Under a walnote hale. v. 187.

Adde & ejusdem Chauceri locum.

— I am liker there be sciences,
By whiche men make divers appa-
rences,
Soche as these sotill tregetores
plaie,
For oft at festes have I well herde
saie,
That tragetors, within an halle large,
Have made to come in water and a
barge,
And in the halle rowin up and down,
Sometime hath semed come a grim
Lioun,
And sometime floures spring as in a
mede,
Sometime a vine, and grapes white
and rede,
Sometime a castill all of lime and
stone,
And whan hem liked, voiden hem a-
non,
Thus semed it to every monnes
sight. Fra. T. 420.

Græcis *πρεσβυς* est Impostor, incantator, præsti-
giator: quasi *πρεσβυς*. Quoniam tamen *treget* &
πρεσβυς, item *tregetour* & *πρεσβυς* longius à se in-
vicem abire videntur, quàm ut alterum ducatur
ex altero; commodius fortè referatur *treget*
ad *εὐρίχημα*, Solertia, dexteritas. Ad hanc inter-
rim originationem pertinent etiam quæ mox di-
cimus in *Trick*, Ars mala, dolus. [Omnino pete
ab Al. triugeheit, Fraus, impostura. quod à
triugan, Fallere, seducere, decipere. unde arces-
serim quoque G. *trigaut*, *trichard*, *tricher*. Scot.
tragetis, *trigetty*. B. *drogh*, Fallere, decipere.
& Su. *bedraga*, *bedrageri*. L.]

TREMBLE, Pavere, horrere, contremiscere.
G. *trembler*. It. *tremare*. H. *tremblar*. Sunt à
τρίβω & *τρίβω*, Trepido, intremisco. V. tamen &
etym. Vossii in Tremo.

TRENCH, Fossa, incile. item Vallum, agger,
lorica. G. *trenchée*. It. *trincea*. H. *trinchea*,
trinchera. B. *transse*, *trense*. V. Menag. in
Tranchée, [& proximè sequens *Trencher*.]

TRENCHER, Quadra & orbis mensarius. G.
trenchoir. H. *trincheo*. nam *trencher* Gallis, *trin-*
care Italis, *trinzare* Hispanis est Scindere, secare:
quæ nonnulli putant desumpta ex Truncare: al-
lii ex Transcindere. Italis Quadra talis *tagliere*
nuncupatur. D. *tallerchen*, *tellercken*. B. *tal-*
joor, *teljoor*. nam Scindere Italis est *tagliare*.
G. *tailler*. H. *tajar*. [A G. *trencher* fit Chauc.
trenchant, G. *trenchant*, Scindens. L.]

TRENDLE, a wheel turned by spinning-wo-
men, Rhombus. Est ab A.S. *trēnbel* & *trēn-*
bel. Globus, orbis, circulus. unde & *trendlebed*
vel *trundelbed* Anglis dicitur Læstulus volubilis.
Belgis dicitur *rollebed*. [Hisce addas Regii pa-
raphrastis verba p. 155 Boeth. *felþ munter mæ-*
gen-þtan. And him on-middan. *Geliþeþ a-*
trēnblod. Of þæm toppe. L.]

T R.

TREPAN, *trypan*, Terebrum, instrumentum
quo cranium pertundunt chirurgi. G. *trepān*.
It. *trepāno*. Græcis est *τρύπανον*.

[TRESPASS, à G. *trespasser*, Supergredi, trans-
gredi, superare, nobis parum deflexo sensu, Vio-
lare legem, q. d. legis terminos transgredi, vel
excedere. à Lat. Trans & Passus. V. *Pasi*. Skin.]

TRESTLE, Tripus. G. *tresteau*, *treteau*. It.
tressido. gl. D, 11; Tripoda, dristichil stûl.

TREVET, *Trivet*, Tripes, ollæ sustentaculum,
A.S. *þryfret*. Cym. *trybedd*. [Arm. *trevez*.]
G. *trepie*. It. *trepiede*. H. *trevedes*. B. *dris-*
boet, *treeft*. D. *trefod*. [Su. *trefot*.] Omnia
hæc referunt Gr. *τρίπους*, Tripes. *χυτρίπους*, Chy-
tropus. [Cum his affinitatem aliquam habet lo-
cus Sulpitii Severi ex Dialogi II, c. 1; "Sedebat
"Martinus in sellâ rusticânâ, quam nos rustici
"Galli *tripetias*; vos scholastici, aut certè tu, qui
"de Græciâ venis, tripodas nuncupatis". E gl.
D, 11; Tripoda, dristichil.]

TRIACLE, Theriaca. Cym. *triagl*. G. *thria-*
cle, *triacle*. It. *triaca*. H. *atriaca*. Græcis est
ἀντίδοτος scilicet *ἀντίδοτος*, Antidotus vel alexiphar-
macum usu potuque efficax adversus lethalia
venena. Nomen tamen hoc præcipuè obtinuit
celeberrimum hoc medicamentum ex simplici-
bus plurimis & viperarum carne compositum,
valens ad omnis generis venena, quæ sive mor-
su sive potu in corpus humanum pervaserunt.
V. etym. Lat. in Fera.

[TRICE, Expellere, detrudere. Chauc. Re-
ctè Glossator ab A.S. *þriccan* ejusdem significa-
tionis. L.]

TRICK, Ars mala, dolus, fallacia. *Trickes*,
Sophismata. G. *trait*. It. *tiro*. H. *treta*, *trecho*,
tiro. B. *treck*, *treke*. Satis liquet horum sin-
gula ex vernaculo suæ gentis idiomate petita;
M. tamen Casaubonus Angl. *trick* derivatum
vult ab *εὐρίχημα*, Sollertia, calliditas. unde *εὐρί-*
χη ponitur pro Incurrit, convenit, quadrat, ap-
tum est. Etiam *to be trigg* in eam sententiam
non semel audiui, inquit idem Casaubon. p. 265
de Vet. ling. Angl. [Vide *Treget*.]

TRICKLED tears down Chaucero Profluebant
lachrymæ. *His salte teres trickled doune*
as reyne. Prior. T. 187. *With many a*
teare trilling on our cheke. Som. T. 200.
Illud Virgilii Æneidos IV, 314; --- "Per ego
"has lachrymas dextrâmq; tuam te Oro". ---
sic reddit Scot. paraphrasis:

We al their teris trigilland ober my
face,

And be that richt hand umquhile
thou me gaif,

I the beseik — 110, 36.

Scot. interim *trigilland* videtur posse referri ad
Al. trugele, quod Willeramo VII, 5 Canalem
significat; siquidem lachrymarum rivuli ex ocu-
lis turgentibus diffuentes, per hos veluti cana-
les exonerantur. *tryller* ud Danis est Turgesco.
item *trynder*, Turgesco. *trynder*, Turgidus. vett.
Frisiis *trienen* sunt Lachrymæ. Illud Æn. V,
200. --- "sudor fluit undique rivis", reddit para-
phr. Scotica *swete down triglis in streames*
ober al quhare.

Bbbbbb

TRIE,

T R.

TRIE, Tentare, probare, examinare. Verbum est juris Anglicani, factum à semibarbaro Triare, vel (ut primitus dixisse videntur) Triviare, tanquam quod sit ab A.S. *trēopian* + *trīpian*. Innocentiam suam certis indiciis comprobare: vel potius Fidem suam in dubium vocatam tueri atque ostendere se dignum, cui fides habeatur. Ab hac primâ antiquissimâque acceptione forensi, verbum postea translatus est ad quamlibet experiendi tentandique rationem. De semibarbaro Triare v. G. Somneri gl. additum decem antiquis hist. Anglicanæ scriptoribus. Eodem interim seculo semibarbaro pro A.S. *trīpian* etiam Adcredulitate vel Adlegiare dicebant. V. quoque Spelm. gl. in Triare.

TRIFLER, Nugator, magno conatu nugas agens. truffulus, fēlospric. gl. Al. E. 9. Belgis quoque *trepfelaer* nuncupatur, Qui plurimas deridiculæ vanitatis res vacanter inaniterque accumulât, qui argutissimas ineptias & nihil ad ornandum juvandūque vitæ usum facientes effutit atque ex eo fucatæ dicacitatis urbanitatissimæ famam aucupatur. Origo vocis videri potest petita ex *τρυφῆλας*, Delicatus, deditus corporis gaudiis atque ad inertiam & voluptates pefsumdatus; quod deliciis & luxu diffuentes, dum speciem lætæ festivæque indolis præbere student, multa sæpe ludibria scenâ & pulpito digna in medium proferant. usque aded verum est "quod apud Græcos, ut ait Seneca epist. CXIV, in "proverbium cessit, Talis hominibus fuit oratio, qualis vita". Ad eandem originem refer B. *truffen*, & semibarbarum Trupha vel Truffa, de quibus multa Vossius de Vit. ferm. lib. II, c. 18. Omnino interim huc etiam facit, quod D. *treffel* sunt Conscissuræ, panniculi. Authori Gem. gemm. Trufa exp. *bedroch off boeberye*. Trufare, *sotten, tusschen*. Teutonistæ *hoisheyd* exp. Trufa. sicuti & *bedrieger* eidem Teuton. dicitur Trufator. [Islandis *dræfl* sunt Nugæ, unde pete. L.]

TRIGG, *to be trigg*, Aptum esse, convenire. Gr. *ἐντρέχει* exp. Incurrit, convenit, quadrat, aptum est. Ita M. Casaubon. V. *Trick*.

TRIGGER, Sufflumen, quo rotæ impetus in declivibus locis detinetur atque impeditur, ne currus ruat in præceps. *τρηχονίδης*. Ita M. Casaubon. *τρηχονίδης* dicta est quod sit quasi pedica vel vinculum rotæ. In Angl. verò *trigger* manifestum deprehendas vestigium illius *trigue*, quod occurrit in G. *intrigue*, Impedimentum. Italis *intrico* dicitur. à Lat. Intricare. V. Voss. etym. in *Tricæ*. [Minshew derivat à B. *dregge*, Harpago, lupus. ego vel à Cim. *4RIFI*, Impedimentum, vel, quod longè præfero, ab Isl. *trega*, Tardare. L.]

TRIMM, Mundus, elegans, politus. idem est cum *smugg*, quod v. ibi enim utriusque vocabuli proprietatem atque originem ex sententiâ doctissimi Casauboni tradidimus. V. tamen annon alterius etymologiæ rationem admittat postuleret illud gl. Cot. p. 52, Calamistratis, *geztrymptum*.

TRIPE, Omasum. *Tripes*, Intestina. Cym. *trippa*. [Hib. *triopas*.] G. *tripes*. It. & H. *tri-*

T R.

pas. B. *truppen*. Non defuere qui deducerent à *τρύπαι*, Forare, perforare; omasum etenim atque alia intestina videntur quodammodo perforata. *Tripa, pletzer, pense, sulte*. Auctor Gemm.

[**TRIPP**, Grex. G. Dougl. A.S. *trēpp* idem. Vide tamen *Troop*. L.]

TRIPP, Cæspitare, labascere. G. *triper*. B. *trippen*. Sunt à *trappen*, Calcare, quod fuit paulò ante in *Tramplē*. [vel potius à C.B. *trīpio*. L.]

TRIST, vox est venantibus frequenter in usu. Occurrit ea apud Chaucerum Tr. lib. II, 1534.

*Lo! holde the at thy triste close,
and I
Shal wel the deer unto the bolwe
drive.*

V. Somneri gl. decem antiquis Angl. hist. scriptt. additum in *Trista*.

TRIVET, Chytropus, v. *Trevet*.

TRIVIAL, Trivialis, vilis atque in omni trivio proflans. G. *trivial*. It. *triviale*. Hinc Anglis *trivial school* est Alphabetaria sive trivialis schola; quod in omni propemodum trivio pueruli prima literarum rudimenta doceantur. Appositè Auctor Gem. "Trivium est locus, ubi tres viæ conveniunt. Unde grammatica, logica, & rhetorica sunt unum trivium. Et alia quatuor musica, arithmetica, geometria, & astronomia dicuntur quadrivium". V. quoque quæ de scientiis quadrivialibus habet Teutonista in Mathematicis.

TRIUMPH, Triumphus. G. *trionphe*. It. *trionfo*. H. *trionfo*. D. & Su. *triumph*. B. *trionffe*. Omnia desumpta sunt ex *τρίανφος*. A.S. interim *rige* dicebatur Victoria. *rigeþian*. Triumphare. *rigop*. Triumphus. Al. sigumendi erat Triumphus. D. *sejervinding*. B. *sege-prael*, *segepronck*, *sege-staetli*. [Su. *seger* & Isl. *figur*.] Multa quoque habet etym. Vossii Lat. in *Triumphum*.

TROMPERIES, Res nihili, *Things of no worth*. Olim titivilitia puto dicta, prout antiquis Titivilitiorum nomen denotabat fila putrida, quæ de colo cadunt, pluresque id genus res vilissimas, quas proborum mercimoniorum loco simplicioribus obtrudunt impostores. à G. *tromper*, Circumvenire aliquem, os alicui sublinere. *Tromperie*, Fallacia, fraus, impostura, dolus malus. Sed & B. *trompe* est Fallacia. *trompen, betrompen, trompen verkoopen*, Fallere, verba dare. Illud quoque Virgilii *Æneid*. I, 356. --- "vanâ spe lusit amantem". --- sic reddit rev. Antistitis paraphr. Scot. *with wanhope trumpet the wofull luffare*. Illud quoque *Æn*. II, 740. --- "una Defuit, & comites, natumque virumque fefellit". --- sic reddit Scotica paraphrasis.

Sche was alway, and betrumpit soithly

Hir spous, hir son, and all the company. 63, 30.

Maximè tamen huc facit illud ejusdem Præf. 150, 54. --- *delyber from distruction the*

T R.

the sobie trumpis and meyne graith of Tropanis: ubi transfert illud Virgilii *Æn.* V, 690; "Tenues Teucrum res eripe letho".

TROOP, Frequens turba, agmen, globus hominum, armentum vel grex quorumvis animalium. *G. troupe* vel *troupeau*. *It. troppa*. *B. troepe*. vett. Flandris *troppe*. [*N.S. torbe*. *Su. tropp*.] Sunt à semibarbaro *Troppa*, quod κατὰ μετὰθεσιν desumptum est ex *Turba*. *V. Voss.* lib. secundo de *Vit. ferm.* c. 18. Cimbris interrim **FRAB** est Congeries. **ΜΑΥΕΡΙΒΑ**, Cumulare. quod fortasse huc facit. *V.* quoque quæ supra diximus in *Dropp*, *Stillare*, [*& Tripp*, *Grex*.]

[**TROTH**, Veritas, fides. *A.S. tpeopþ*. Fides, pactum. *V. True*. Dine tpeopþa þe þu ur yealþeþ. "Tuum pactum, quod nobis dedisti". *Sol. II. L.*]

TROTT, Currere, discurrere, succussare. *G. trotter*. *It. trottare*. [*H. trotar*.] *B. trotten*. *Cymræorum* trottian, Succussantem incedere, *J. Davics* derivatum putat ab eorum *trawdd*, Incessus, cursus pedestris. Aliam *G. trotter* etymologiam tradit *Salmasius* notis ad scriptt. hist. August. p. 245.

TROTT, Anus decrepita. *such a one, as hath trotted long up and down*. quo respicit illud *Gemmæ* in *Anus*; "Dum se curvat anus, retro sibi sibilat anus". etiam illud ejusdem *Gemmæ* in *Anxietas*: "Anxietas veterem trotare facit mulierem". --- *Prot* Islandis est Defectus. Item vocula juris, mendicis egenisque applicari solita, qui proximorum bonis alendi sunt. *Run.* *Jonæ gramm.* p. 36. editæ *Hafniæ* 1651. *D. træt* est *Lassus*, defatigatus. *træt aff veyen*, *Languet de viâ*. *Træt*, *Anus*, *Gaw. 122, 39*. [*Islandis* quoque *trott* est *Lassus*, defatigatus. *trotta*, Defatigare, unde *Verelius* maluit derivare quod mox præcedit *trott*, Succussare. Non inconcinne peti possunt ab *Isl. trita*, Curritare. *L.*]

TROUBLE, Turbare, perturbare, confundere. *G. troubler*. Factum putant ex *Turbare* vel *Turbulare*: sed fortasse rectius petendum dicas ex *Tribulare*. *C.B.* interim *trabludd* est *Turba*, tumultus, tribulatio. [*Al.* est *trouben*, *truabeller*, *Turbulentus*. quæ fortasse rectius videntur posse referri ad *A.S. tpeþan*. *Conturbare*, *tribulare*. vel ad *Cim. tpeþan*, *Percutere*, *occidere*. immò & ad *Goth. tpeþan* vel *tpeþan*. quæ occurrunt in *Arg. codice*. *NI tpeþan* φηκ. "Noli vexari". *Luc. VII, 6. ΓΛΩΤΤΟΛΟΓΙΑ ΜΙΦ ΦΛΙΜ ΜΙΦ ΙΜΜΑ tpeþan* ΔΛΜ. "Vinctus cum iis, qui unâ cum ipso seditionem turbâsque excitaverant". *Mar. XV, 7*. Postremum hoc *tpeþan*. sicuti & reliqua non malè fortasse deduxeris à *δορυβειν*, *Tumultuari*, *conturbare*, *perturbare*. Hæc ex *auct. not.* in *Tat. 69, 1*. Nescio an altius origo verbi sit petenda. Dicunt enim *Aremorici* *trubuille*, & *Hiberni* *treabhlain*, *treahblaighim*. *L.*]

TROUGH, Alveus. *A.S. tpeog*. *tpeoh*. *Al. troch*. *D. trou*. *B. troch*. [*Su. træg*. *Isl. traug*. *It. truogo*.] *Cymræis* *trychu* est *Truncare*, *secare*. *trwch*, *Incisio*. atque inde *troch*; quod *Al-*

T R.

vei ac *Lintres* olim nihil fuerint aliud quàm arbores dissectæ atque excavatæ. *μυζέουλα*.

[**TROUNCE**, *I will trounce him*. à *G. tronc*, *tronson*, primario *Truncus*, secundariò *Fustis*, q. d. *Fuste* vel *Trunco* eum probè dedolabo. *Skin.*]

TROUT, *Tructa*, pro quo etiam *Trocta* & *Trutta* dicebant. [*A.S. tpuht*. *Su. trutta*.] *G. trute*, *truite*. *It. truta*. Græcè est *τρώτης*, unde & nomen. *Gl. veteres* *τρώτης*, *Trutta*. *τρώτης* verò est à *τρώω*, ac *Voratore* sive *Comestore* significat: unde *Hesychius* exp. *φάγν*. Sanè intermedius est is piscis inter *Salmonem* & *Salarum*, quem rapacissimum appellat *Sidonius* lib. II, epist. 2. Idem quoque *Varii* dicti, quia stellati. *Isidor.* lib. XII, c. 6; "Varii à varietate, quos vulgo *Tructas* vocant". *Memineret* & *Tructarum* *Ambrosius* *Hexamerôn* lib. V, c. 3. *Greg. Turonensis* de *Lemanno lacu*. *Gesnerus* de *Piscibus*. *V.* quoque *Scaligeri* *Auson.* *lectiones* lib. I, c. 3. imprimis tamen *Savaronem* ad *Sidonium* lib. II, c. 2. *V. annot.* ad *gl. D, 9.* in *Ledia*. *V. etym.* *Vossii* in *Tructa*.

[**TROW**, *I trow*, *Confido*, *opinor*. *Su. jag tror*. *A.S. ic tpeopige*. à *tpeopian*. quod *Danis* est *trœt*. *Cim. tpeþan*. & *Gothis* *tpeþan*. *L.*]

TROWEL, Instrumentum cæmentariorum trigonum, quo lateritios parietes coagmentant ac tectoria illinunt. *Al. trufele*. *B. trouweel*, *truwel*, *truffel*. *G. truelle*. Fortasse à formâ denominatum est instrumentum; nam *trifal* *C. Britannis* est *Triangulum*. Rectius tamen referri puto ad ea, quæ *Menagius* habet in *Trouer*. [Rectissime autem, *judicio* meo, *Skinnerus* derivat à *Lat. Trulla*. unde *Vitruvianum* *Trullifare*. *L.*]

TROWL, *Volvere*, *volutare*. [*B. drollen*.] *Videntur* esse à *C.B. treiglo* vel *treillio*, *Volvere*. vel à *troell*, *Rota*, *rhombus*. *Cymræum* interim *treiglo* videri potest aliquid traxisse ex *τρεχάλειον*, *Orbis* *rotundus* in modum *rotæ*.

[**TROWSES**, *breeches and stockings in one garment*, *Laxæ braccæ*. *Hib. trius*, *trufan*. *L.*]

[**TROY-WEIGHT**, *Pondus* quoddam, hinc *pound Troy*, *Libra* minor *Aurifabris*, *Gemmariis* & aliis pretiosas merces vendentibus usitata. continet autem 12 uncias, sed eas vulgaribus aliquantò majores. non, ut ridiculè aliqui autumant, à *Trojâ Phrygiæ*; sed à civitate *Tricafium* præcipuâ, *Ptolemæo* *Augustomanâ*, nunc *Troyes en Campagne*, dictâ. *Skin.*]

TRUAND *Chaucero* dicitur is, *Qui contra Christianæ caritatis legem intercipit eleemosynas claudis, egenis, miseris exhibendas*. ac tandem addit: *Chastise him well, if ye be kind*. & mox;

Saint Poule, that loved all holy church,

He bad the Apostils for to wurch,
And winne her libelode in that wise,
And hem defended truandise.

RR. 6661.

Pro eo etiam *trowandise* scribitur v. 3954.

Bbbbbb 2

Chan

T R.

Then may he go a begging yerne,
Till he some other craft can lerne,
Through which withouten truanding
He may in trouthe have his living.

RR. 6720.

Teutonistæ vocabulario Teutonico-latino, in *bedelen*, Alpharus exponitur *balsch bedeler*, *truant*, *spybeler*. *Trutannus*, i. deceptorius. *truwantich off steck worden*. *Trutannia*, *truwant schaff off untruwanten* *rye mit losen worden*. *Trutannifari*, *truwanten*, est morem & vitam illorum ducere. Hæc habet auctor Gemmæ in *Trutannus*. Ac similia his etiam tradit Teutonistæ vocabularium Latinoteuton. in *Trutannus*. sicuti & ejusdem Teutonistæ vocab. Teutonicolat. in *loegher*, *ner*, *Mendax*. Omnino denique v. quæ de voce *Trutannus* habet Voss. lib. II de Vet. ferm. c. 18. [Idem est quod proximè sequens *Truant*, quodque nunc usurpatur de Puero cessatore, ut notavit Skinnerus, scholæ desertore, & in agris seu compitis ludente vagantèque. L.]

TRUANT, Erro, vagus, impostor, scurra. *to play the truant*, Emanere, vagari. B. *trouwant*. G. *truand*. H. *truban*. Videntur esse à C.B. *truan*, [& quod propius accedit, Hib. *truaghan*, *truaghanta*,] Miser, ærumnosus, quod inopes censu & miseriis cooperti, atque ob id ipsum suis graves, alienis despicabiles, hæc illac soleant oberare, ut aliquid conficiant ad propulsandam egestatem. Talem nobis describit Eutropium Claudianus v. 132 libri Primi in portentosissimum Romani imperii propudium;

Contemptu jam liber erat. sic pastor obsum

Lacte canem ferroque ligat, pascitque revinctum,

Dum validus fervare gregem, vigilique rapaces

Latratu terrere lupos. cum tardior idem

Jam scabie laceras dejecit sordidus aures,

Solvit, & exuto lucratur vincula collo.

Est ubi despectus nimius juvat. undique pulso

Per cunctas licuit fraudes impunè vagari,

Et fatis aperire viam —

Quoniam tamen tyrannidem occupaturi eorum potissimum operâ solent uti, quorum fracta ratio & clauda fortuna, quique stare salvâ rep. non possunt; hinc *trouwanten* Belgis olim dicebantur Satellites, stipatores, spiculatores eorum, qui mente nefariâ conscleratâque novam sibi dominationem comparare concupiscunt. D. *dravansere* est Stipator, satelles. Germanis *trahant*, quod Helvigius derivat ex *derogant*, Minister. V. similia in *Caitif*, Improbis.

TRUCE, Induciæ, i. fides temporaria hosti data, quâ nempe adversæ partes utrimque paciscuntur cessationem à belli contentione ad certum aliquod tempus. G. *treve*, *trefeu*. It. *tregua*. H. *treguas*. Medio seculo dicebatur *Treuga*. V. Ker. in Suspicio. [V. *Intrigue*.]

TRUCEMAN, [rectius *TRUCHMAN*] Interpres. Fortasse primitus *truch* usurpata fuerit vox de Caduceatore cum alterius gentis aut linguæ

T R.

hominibus de bello vel pace acturo: siquidem oportebat gnaros esse utriusque linguæ interpretes, qui hinc inde submittebantur cum lenissimis postulatis, si quâ forte hostium æquitate res ad inducias pacemque deduci posset. Suspicio itaque interpretem istiusmodi à præviis induciis *truceman* dictum: quod tantundem est ac si dicas, Induciarum vir. Atque aded mansit etiam appellatio, cum non ipsi amplius Legati obirent munia interpretum, sed aliis uterentur interpretibus conductitiis. V. Nicot. & Menag. in *Trucheman*. [Italis est *forcimanno*. H. *truja-man*. Origo petenda est ex Arab. ترجمان, Interpres linguæ, à ترجم, Interpretatus fuit. Hinc Chald. ܐܪܡܢܐ. L.]

TRUCK, Mercari, ex mercium commutatione lucrum captare. De origine verbi hæc habet M. Casaubonus Comment. de Vet. ling. Angl. "Τρώκτης, Vorax, comedo; à τρώω, scilicet, Ro. "do, arrodo, comedo. Ita dicitur & Homero "(ut viri doctissimi Camerarius & Stephanus in "suis uterque Thesauris.) Qui ut habeat quod "voret, ex quavis arte lucrum quærit. Atque "hæc est Eustathii & Hesychii, quorum verba "Stephanus adducit, expositio. Est autem verbum Homericum. Homeri verba, quæ ab illis afferuntur, hæc sunt ex Odyss. ε.

"Αλλ' ὅτι δὴ ὄγδοον μοι ἐπιπλόμινος ἔπος ἔλθει,

"Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς,

"Τρώκτης —

"hoc est; Sed cum octavus mihi rediens annus "venit, Jam tunc Phoenix accessit vir fallacias "sciens, Τρώκτης". &c. Item ex sequenti libro;

"Εὐδα δ' Φοῖνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἀνδρες

"Τρώκται, μὲν' ἄρ' ἔντις ἀδύρματα καὶ μελάνη.

"hoc est; Illuc autem Phœnices navibus inclyti "venerunt viri, Τρώκται, infinitas ducentes res "ludicras (Gyphianæ editionis hæc versio est) "nave nigrâ. Mihi longè aliter videtur de hoc "vocabulo, quàm vel Eustathio vel Hesychio, "aut qui sequuntur eos. nec puto quemquam "eorum aliter de vero sensu vocis, quàm ego "sentio, fuisse judicatuos, si linguæ Anglicæ "fuissent intelligentes: nam & Anglicis hodie verbum notissimum atque usitatissimum *to truck* "accipitur pro Mercari, mercium quædam cum "aliis permutare. unde secundum analogiam, "quamvis non sit in usu, *truckster*, (Τρώκτης) "fuerit Mercator, nundinator, negotiator. Nec "mihi dubium, quin *drugges* & *drugster* vel "*druggister*, ab eadem sint origine. Τρώκται enim "sive Τρωγάλια Græcis dicuntur Edulia, vesca "quæcunque, propriè tamen, quæ cruda (ut doctis placet) comedi solent & secundis mensis "apponi, quæque ex transmarinis locis navibus "advehuntur. Talia autem ferè sunt omnia ista, "quibus officinas suas instruunt medicamentarii "atque aromatarii. quamobrem quoque mirum "nemini videri potest, consuetudinem obtinuisse, ut *drugges* de Pharmacis, & *drugster* vel "*druggister* de Pharmacopolâ communiter usurparetur. Porro, Phœnices ex Canaanitis oriundos, constans doctorum sententia est; & "veteres quoque apud Procopium in hanc rem "inscri-

T R.

in inscriptiones, tum aliis, tum summo viro in de
 "Diis Syris opere commemoratae. Cananæi au-
 "tem in Sacra, ut omnes nōrunt, historiā (sic
 "uti & Phœnices apud Ethnicos) à mercaturā
 "tam noti atque nobiles, ut ipsum nomen *Ca-*
 "*naan* in commune Mercatoris nomen transie-
 "rit; siquidem Hebræis מַכְרָאן est Mercator, ne-
 "gotiator. Judicet jam lector quā expositio
 "hæc appositā sit verbis Homeri; ut Phœnices
 "scilicet, notissimo illo & vulgatissimo apud om-
 "nes nationes epitheto, mercatores nuncupen-
 "tur; & mercatores sive negotiatores à fraudi-
 "bus & fallaciis, quibus ferè constat illud vitæ
 "genus, perstringantur. Vulgata verò expositio
 "illa, quā coacta sit & longè petita, quis non
 "videt? Proinde quoque statuere malim *τρώκην*
 "(si quidem *τρώκην* vera origo, & non est vocabu-
 "lum peregrinum, quod magis probabile est)
 "eum primò nuncupatum Qui ventri comnea-
 "tum ex peregrinis locis adveheret; postea ve-
 "rò eum, Qui quascunque alias res, præcipuè
 "tamen ἀδύρματα, i. e. Curiosorum delicatiorum-
 "ve oblectamenta istiusmodi, quæ graviores &
 "sapientiores pro meris ἀδύρματα, h. e. pro ludi-
 "cris & ludibriis habent; talia autem sunt quæ
 "ex peregrinis terris magno studio à multis af-
 "portantur. Suspectam verò jam ante viris do-
 "ctis fuisse vulgatam illam interpretationem in-
 "dicio est, quòd priore illo Homeri loco *τρώκην*
 "in Gyphaniā editione vertitur Veterator;
 "secundo verò loco Ingeniosus. Ego verto *τρώκην*
 "*τὴν τρώκην*, i. e. Cananæum vel Cananitā,
 "negotiatorem". Hactenus Casaubon. H. *tro-*
car est Permutare. Galli non modò *troquer*, sed
 & *biguer* dicunt. Ac *troquer* quidem censet Sal-
 māsius ortum traxisse ab illo *τρώκην*, quod exp.
κέρδιον, de quo multa Salm. pag. 613 opusculi
 de Usuris. De utroque verò p. 379 ejusdem o-
 pusculi agens; *Trocare* & *Bigare*, inquit, vulgo
 usurpant pro Permutare: quibus verbis vendi-
 tionis & emptionis nomina nullo modo conve-
 niant. Hæc ille. Nihil interim certius quā
 quòd Gothis *TRUGGAN* & A.S. *býrgan* & *bý-*
gan denotabat Emere, quòdque Permutatio, an-
 te pecuniæ usum, emptionis loco veteribus fue-
 rit usurpata.

[TRUDGE, Festinare, [cursitare.] ab It. *truc-*
care, *truggiolare*, Discursare, huc illuc cursitare,
 vel à verbo *to trot*. Alludit & Gr. *τρέχω*. Skin.]

TRUE, Verus, fidus. *Truth*, Veritas, fides.
 Ill. *truur*. D. *tro*, *trofast*. M. Casaubonus peti-
 ta putat ex ἀτρέκεια, Verus. & ἀτρέκεια, Veritas.
 Ego tamen indubiam horum originem peten-
 dam cenſeo ex iis, quæ annotavimus ad gl. Ker.
 in Suspicio. [quæque huc transtulerim libentif-
 simè; sed non ea tantum, sed quamplurima a-
 lia annotata desiderantur tam in isthoc quā in
 cæteris Auctoris glossariis. Sunt ab A.S. *treopa*.
trupa. *trype*. Fidus, verus. *treopða*. *trypð*.
 Veritas, &c. unde etiam B. *trōw*, & Su. *tro*,
trogen. Omnia autem à Goth. *TRANAN*.
 Confidere. L.]

[TRUFFIS, Doli, fraudes, technæ. G. Dougl.
 It. *truffe*. V. *Trisler*. L.]

[TRUFLES. G. *truffles*. It. *tartuffi*, *tartuffoli*,

T R.

Tubera tetræ, *οἶδμα* seu *ὀδμα*. Gallis & præcipuè
 Italis maximè in deliciis. *Truffles* autem videtur
 ortum immediatè à Tuber, per epenthesein τῷ
 R; It. autem *tartuffi* dicitur, quasi Terræ tube-
 ra. Skin.]

TRULL Anglorum derivat Casaubonus à *κα-*
τρυλλῆ, Lena. *κατρυλλῆον*, Lupanar. de B. *trull* v.
 Kilian. At Cymræis (quod fortasse huc facit)
 trul est Cylindrus. Omnino interim adi gl. B,
 48. in Subula. ubi plura de hac voce annotavi-
 mus. [Trull est propriè Scortillum castrense.
 Italis *trulla* Mulierem fordidam inter alia deno-
 tat. L.]

TRUMP, aliàs *Jews-harp*, Crembalum sive
 Ludicrum puerorum instrumentum, quod labris
 compressum qualemunque modulaminis musici
 sonitum imitatur, dum linguula inflexa, quæ me-
 dium dividit instrumentum, digito agitata per-
 strepit. B. *trompe*. D. *trompe* est Chelys, te-
 studo. Videtur autem vocabulum desumptum
 ex *κρίμβυλον*. Frequens etenim est literarum *x* &
z permutatio. ita *Dores* τῶς dicebant pro *κῆ-*
ρος. Græcis quoque *τρυίλη* & *κρυίλη* dicebantur
 Aurium sordes. quæ *Λευκία* Græcis, nobis est
 Lutetia. &c.

[TRUMP at cards, Carta index, triumphatrix.
 G. *trumphe*. It. *trionfo*. H. *triumfo*. B. *troef*.
 Su. *trumphfort*. V. *Triumph*. L.]

[TRUMPE, Nugæ, res nihili. G. Dougl. V.
Tromperie. L.]

TRUMPET, Tuba. Cym. *trwmpis*. Al. *trum-*
ba. G. *trompe*, *trompette*. It. *tromba*, *trombetta*,
trompetta. H. *trombeta*. D. *tromete*. B. *trome-*
pette. [vett. *trompe*. Su. *trumpet*. Doctissi-
 mus Menagius in Orig. Gallicis deduci putat à
τρώκος, Buccina vel Concha marina, quā ute-
 bantur loco tubæ ante inventas tubas. Ego ali-
 quot abhinc annis derivaveram à *τρίω*, *τρίω*, vel
τρυίω, Tremo, formido, trepido; propterea quòd
 hominibus ad clangorem tubæ & raucos fra-
 ctusque æris canori fremitus capillus ipse surri-
 gi, animus tacito quodam horrore perfundi so-
 leat. Pervulgatum est illud Ennii ex II Annali,
 "At tuba terribili sonitu taratantara dixit". ad
 cujus imitationem factum est illud Maronis IX
 Æneid. "At tuba terribilem sonitum procul ære
 "canoro Increpuit"-- Huc etiam refer illud e-
 jusdem, --"Cur ante tubam tremor occupat ar-
 "tus". Fortasse quoque huc facit, quòd Danis
tromete est Tuba. Nec defuturos arbitror qui
 amplectantur alterutram harum etymologiarum,
 quæ ne quidem ipsi mihi olim displicebant; at
 nunc aliud videtur. Siquidem constat rudiori-
 bus etiamnum sæculis nihil aliud fuisse Tubas,
 quā tubos ex ossibus aut ligno excavatos. Ac
 de ossibus quidem accipiendum illud Propertii
 lib. Quarto, Eleg. 3; "Et struxit querulas rauca
 "per ossa tubas". ad quæ verba v. notas J. Pas-
 seratii. De ligno quoque factas fuisse colligo ex
 eo, quod A.Saxonibus olim *rtocc* dicta est Tu-
 ba: legimus enim in Cott. codice Matt. VI, 2;
 nelle *ðu bema* & *rtocc ringa befope þec*. "No-
 "li tubā canere ante te". Tandem tamen Pi-
 feus Tyrrhenus (quemadmodum auctor est Pli-
 nius lib. VII N. H. c. 56.) Tubas ex ære facere
 instituit:

C c c c c

T R.

instituit: ac Tubas quidem exinde fecerunt ex ære recto, sicuti Cornua ex ære flexo atque in se, cornuum instar, recurvato. Notissimum est illud Ovidii lib. Primo Metam. v. 98, ubi describit Aureum seculum;

Non tuba directi, non æris cornua flexi,
Non galeæ, non ensis, erat. sine militis
usu

Mollia securæ peragebant otia gentes.

Quum itaque liqueat Tubas primitus fuisse tubos perforatos, facile inducor, ut credam Theot. trumba, inserto M, desumptum ex *τρύπαν*, Perforare. unde *τρύπανος* est Perforatus. Minimè verò novam atque insolentem esse hujus literæ insertionem, evincunt Clamo, ex *κλάω* pro *κλαίω*, Ejulo, ploro. Columna, ex *κλώνη*, quatenus nempe *σῆλην*, i. e. Cippum sepulchralem denotat. Lambo, ex *λάπτω*, Lambendo bibo, instar canum. Lemniscus, ex *λίω*, Lana. Limbus, ex *λόβος*, prout Hesychius & Suidas testantur *λόβος* vocari *τὸ ἀπὸ πάντων*, Extrema omnia. Romphæa, *ρομφαία*, à *ρίπω*, Vergo; quod non sit recta, sed leviter inclinata. Rumor, à *ρίω* vel *ρύω*, Fluo. Rumpo, à *ρίπη*, Impetus rerum projectarum & solo allisarum. &c. E gl. C, 19. in Tibicines, suuegelara, trumbara.]

TRUNCHEON, Talea, stipes. G. *tronçon*. H. *tronço*. Videntur esse ex Theot. trunc, Truncus. de quo vide *Trunk of a Tree*.

TRUNDLE-BED, Lectulus volubilis. V. *Trendle*.

TRUNK of a tree, Truncus arboris, i. e. quicquid amputatis ramis de arbore superest. item Truncum cadaver. ita gl. Ælfr. p. 26. In gl. quoque R, 73; Truncus exp. *heafobleas bodig*. G. *trunc*. It. & H. *tronco*. B. *tronk*, *stronk*. Al. trunc. Omnia videntur per metathesin detruncata ex *τρίχως*, quod Hesychio exp. *εἰλεχθῶ*, Caudex, truncus. Cæterum hæc etymologia peculiari quadam ratione competit Arboris truncus. Licet verò satis per se sit evidens, vocabulum hoc etiam ob similitudinem translatus ad molem corporis truncati collo, manibus, pedibus; vocabulum tamen Truncus, ita acceptum, Gelenius maluit derivare à *δάρεξ*, quod antiquioribus Græcis, teste Aristotele, denotabat Partem corporis inter collum & pudenda interjacentem. Gl. D, 33. in Truncus.

TRUNK, Arca, cista, capsa. à Theot. trunc, Stipes. Propriè verò *Trunk* dicta est Capsa major ex uno trunco excavata atque in templo constituta ad excipiendas eleemosynas. G. *trunc d' aulmoſne*.

TRUNK, Siphon, siphon. Similiter à Theot. trunc, quod nihil aliud sit quàm stipes æquali foratu in longum excavatus.

TRUNK or snout of an Elephant, which he useth instead of a hand, Proboscis, promuscis, manus elephantis. G. *trompe d'un elephant*. B. *tromp van den olifant*. Rationem denominationis discas ex verbis Plinii lib. XI, c. 51; "Elephas citra nares, ore ipso sternutamento similem elidit sonum: per nares autem, tubarum raucitati".

TRUPENTIE vel *an old trupenie* dicunt Angli

T U.

de Vastro & tenaci. M. Casaubonus refert ad *τρυπανον*, Veterator, vaser.

TRUSS, Substringere. G. *trousser*. at B. *trofsen* non modò est Convasare, colligere atque constringere sarcinas itineri vel expeditioni necessarias, verùm etiam vincula injicere noxio sublimemque in carcerem abripere: unde iis *trofsærd* est Prætor paganus. Cym. *trwſa*, Anglis *truss* est Sarcina. G. *trouſſe* vel *trouſſeau*. at B. *trofs* non modò Sarcinam, sed & Quasvis alias res in unum veluti fasciculum coactas constipatasque denotat. unde iis *een trof* vel *torſch druyben* est Racemus, botrus. item *troſboeue*, *troſdraeger*, *troſknecht* est Calo, cacula, servus militaris. *troſdragheſter*, *troſhoere*, *troſwiſ*, Ancilla sarcinaria, scortum militare. *troſpeerd*, Jumentum sarcinarium. Ab hoc denique *truss*, Anglis *a truss or well-knitt man* dicitur Homo exigui quidem, sed benè compacti corporis, qui B. *treuſſel* nuncupatur, nomine fortasse desumpto à Troſſulus, quod *τὸ ἐν μικρῇ παχύν* denotat; sicuti in gl. Lat. Græco vox Troſſulus sive Truſſulus explicatur. Festus Troſſulum quasi Toroſulum putat dictum. Omnino quoque huc referendum videtur Gallos in arboribus fructiferis *trochée* nuncupare, quod Italis *chiocca di frutti* dicitur, Ramulus nempe mali aut piri aut pruni arboris, quem decem aut duodecim mala in unum veluti globum congeſta prægravent. Respondet B. *torſch*.

TRUST, Fides, fiducia. Run. lexico *TRANDIA* exp. Confidentialia, refugium. quod dubio procul est à *δαρύνειν* vel *δεχύνειν*, Audacem reddere, fiducia implere. unde quoque descendunt Theot. troſt, Solatium. troſtan, ketroſtan, Conſolari. de quibus v. gl. C, 10. in Paraclitum. Arg. codici *ΦΚΛΕΣΤΓΑΝ* est *παρακλησῖν*, *παραμυθεῖν*, Hortari, conſolari. Ita Gr. *παρακλησῖν* exponit *ΦΚΛΕΣΤΓΑΝΔΑΣ*. Luc. III, 18. *παραμυθεῖν*, *ΦΚΛΕΣΤΓΑΝΔΑΝΣ*. Joh. XI, 31. *δαρσῖν*, *ΦΚΛΕΣΤΕΙΦΗΚ*. Mat. IX, 2. & Mar. X, 49. *δαρσῖν*, *ΦΚΛΕΣΤΕΙΦ* *İZVIS*. Joh. XVI, 33. [A Goth. *ΦΚΛΕΣΤΓΑΝ* dimanarunt Suethica *trōſta* & *trōſt*, Conſolari. At *truſt*, Fides. *to truſt*, Confidere, profluxiſſe videntur à Goth. *ΓΛΑΛΗΚΣΤΛ*. Audebat; unde etiam A.S. *geþriſtian*. Audere, & Isl. *ad treiſta*, Confidere, originem ducunt. L.]

[TRUSTY, Fidus, fidelis, firmus. Isl. *trauſtr* idem. Vide *truſt*. L.]

[TRY ſeam, ſewet, tallow, Eliquare, purgare, reſolvere & ſeparare ab omni vitio. R.S.T. 141. à G. *trier*, H. *triar*, Seligere. L.]

TUBB, Cupa, labrum. B. *tobbe*, *tubbe*. [Gl. D, 13 in Tina, züuer, hæc habet. M. Casaubonus p. 271 operis de Vet. ling. Anglicâ deducit à *916*, quod licet propriè Arcam ſcirpeam denotet, interdum tamen latiùs accipitur pro Loculo quovis aut reſpositorio ex quacunque materiâ, ut ex aliquot Athenæi locis evincitur. Ab hoc interim Tina putantur quoque profluxiſſe Belgarum *tonne*, D. *tõnde*, Angl. *turn*, G. *tonneau*, quæ ſæpiùs denotant Vas

T U.

Vas definitæ mensuræ continens vinum aut alia quoque mercimonia non liquida. Teuton. **tonne** exp. Tonna. & **tonne mit twen oxen an en boem to dragen**, Stunsa, tina. Avenarius **tonne** vel **tunne** derivat à **ἄνω**, Sporta sive vas, in quo fructus agri colliguntur. V. **Tunn**.]

Tuck, *to tuck up*, Colligere, prout feminæ dicuntur Colligere tunicas, ut expeditius incedant. Fortasse est ab Angl. *to take up*. vel ab A.S. **teon**. Trahere. Oros. III, 5; hi **tugon heopa hprægl** **buran cneop**. "Attrahebant vestem super genu".

[**TUCKER**, Fullo. à Teut. **tuck**, Pannus. vel potius à Teut. **trucken**, Fr. **thrucken**, Premere, comprimere. D. **trycker**, Premo. Skin.]

TUESDAY, Dies Martis. [D. **tiisdag**. Su. **tisdag**. B. **diinsdagh**, **dingdagh**, **dienstagh**, & **diisendagh**. De **Thisa** vel **Disa**, quæ Thori sive Thoronis dicitur fuisse uxor; itemque de Idolo, nescio quo, **Tiis** dicto; consulendus est Ol. Wormius Mon. Dan. lib. I, c. 4. & Fast. Dan. lib. I, c. 15. Ab horum enim alterutro Boreales autumant hunc diem dictum fuisse **tiisdag**. Ita T. Marefchalli obs. in N. Fœderis versio- nem A.S. p. 513. Adhæc observare licet, quod gl. Cott. p. 136. Mars exponitur **tuu**, cujus genitivum est **tuuef**. unde facile formatum nostrum **Tuesday**. L.]

TUFT, Apex, crista. Belgæ verò Tiaram vel Cidarim **tuyf** nuncupant. quod ego aliquando suspicabar ortum traxisse à **τύφος**, Fastus, elatio: siquidem constat Orientem olim se Tiaris ad fastum instruxisse. Quoniam tamen **Tuft** Anglis est Crista, & Tiaræ hominum capitibus idem ferè sunt quod Cristæ capitibus avium; fatius quoque videtur B. **tuyf** & Angl. **tuft** derivare à C.B. **tyw** vel **tyfiad** vel **tyfiant**, Incrementum. **tyddf**, Excrescentia, augmentum. à **tyfu**, Crescere; quod J. Davies quomodocunque factum putat ex **φύειν**. Vetustioribus interim Anglis illud genus vexilli, quod Romani **Tufam** appellabant, **thuyf** nuncupasse luculentus testis est Beda lib. Secundo H.E. c. 16. [Vox ipsa occurrit in fragmento Judithæ à Thwaitesio edito. **Stopon cyne-pore recgar 7 gerispar bæpon þuray**. "Profecti sunt regii satrapæ & comites vexilla portantes". Occurrit etiam apud Cædmonem 66, 13. & 70, 6. **Tufa** autem apud Vegetium lib. III, c. 5. De la Cerda Advers. sacra. "Tuphia λόφοι sunt, & insignia militaria. "Mauric. 2 Stratag. c. 2. **Κασίδας ἔχοντες ἀνωθεν τῆς φιά μικρῆς**, Cassides habentes desuper parva insignia". Nicetas Choniatus. **τῆφα** legit; **τῆφα**, **πάφ**, **Tupha**, Tiara est. Tzerzes, Chil. 8, **σφαῖς κεφαλῆς ἐπίθεντο πάφες**, ἤτοι **τῆφας**. Zonaras; **πάφ**, **ταυινωδεις ὀρεθία** ἢ **τῆφας** καλεῖ ὁ δημόδης. Bocharto **τῆφας** idem est ac Latinorum Flammula. Smitho nostrati Bedæ Hist. oper. editori accuratissimo designat Genus vexilli ex consertis plumarum globis. A neutro illorum ut sentiam, facit locus ex Vegetio jam nunc allatus, ubi certissimum est Flammulam, **Tufam** & **Pinnas** inter se dissimiles esse. Fortasse tam Latini quàm Græci sequioris sæculi à Septentrionalibus vocabulum mutuati sunt. Quod si ita sit, procli-

T U.

ve erit arcessere ab A.S. **þuge**. Germen, ut nihil aliud sit quàm Germinum seu fruticum globulus in hastâ affixus & erectus gestatus. Huic conjecturæ nonnihil favere videtur A.S. **geppub**. quod gl. Cott. p. 95 exponitur Glomulus, ipsum verò **geppub** gl. ejusdem 90 synonymum est **nō þuftar**. quod interpretantur Fruticeta, unde **Tuft of trees**, **tuft of hair**, **tuft of grass**, &c. Verba Cædmonis non prætereunda sunt utpote huc maximè facientia, **þyman rungon**. **þuray þunian**. "Tubæ sonuerunt, Tufæ crepitârunt". **þunian** autem usurpatur de frondibus strepitum facientibus. Si **geppub** etymon velis, à **þpūðian**. Germinare, torquere, fieri palam est. L.]

TUGG, Vellere, vellicare. A.S. **teon**. **tihan** & **týgan** [t. **teogan**] est Trahere. [Isl. **toga**.] Huc refer illud Otfridi lib. III, c. 10, v. 66; **nist fruma thaz man zukke thas maz then kindon ir then hanton inti uuerf ez uz then hunton**. Gothi **Tahgan** est Discerpere. Teutonistæ **tucken** est Trahere.

TULIP est flos aliquot abhinc annis à Turciâ in Belgium delatus, ac gentile nomen adhuc retinens. Orientalibus enim & pileum notat Turcicum, & hunc florem pileum Turcicum referentem. Sicuti verò flos à similitudine ejus pilei; ita pileus Turcicus sic vocatus videtur à figurâ globosâ, quâ refert **πλόπιν**, h. e. Lanam purgatam, inque globos compositam, ut colo adaptetur. Hæc ex etym. Martinii affert Voss. lib. II de Vir. ferm. c. 18. ubi quoque v. quæ porro addit Vossius. Quod verò istiusmodi capitis integumentum **turribant** scripsit Spencerus, id eò fecisse crediderim, ut Lectoribus phantasiæ ingererent vivam imaginem turriti diadematis, quod Matri deorum tribuebat antiquitas. V. Spencer. ardui operis lib. Quarto, cantu XI, § 28.

TULL **hawkes** quid Chaucero significet, mihi non satis liquet. **With emptye hond men may no hawkes tull**. Re. T. 280. Auctor gl. Chauceriani **tull** exponit **lure**, Allicere: adductus, credo, minimè dubio sensu alterius loci quàm simillimi: **with emptye hond men may no hawkes lure**. W.B. 415. Licet enim posterioris loci sententiam satis per se manifestam reddat notissima verbi **lure** significatio, longè tamen alia ratio est loci prioris; in quo non tam de Alliciendo, quàm Alendo nutriendoque sermo est. Mecum, credo, sentient, atque aliam verbi **tull** acceptionem quærent, quotquot sibi ante oculos proponunt adolescentes fatigatos atque oblatâ pecuniâ hospitium ac tenuem cœnulam veluti exorantes, ingruente jam vesperâ.

**I prae the, hoste dere,
Get us some mete and drink, and
make us chere,
And we will pay the trefwly at the
full:**

**With emptye hand men may not
hawkes tull,**

No here our silber redy for to spend!
Mihi profectò universæ rei gestæ circumstantia videtur exigere, ut credamus famelicos juvenes non ob aliud hospiti suo præsentem pecuniam obtulisse, quàm ut expeditius de apparandâ cœnula

T U.

nulā cogitaret. Unde quoque incidit suspiciō, inter varias rei accipitrariæ formulas etiam *to tull* *baukes* olim fortē usurpatum pro Alere vel nutrire accipitres. [Novum huic verbo affingere sensum nihil opus est. *Till* & *tull* eodem sensu etiamnum usurpantur. A.Saxonice fuisse originis discimus ex Bedæ lib. IV, c. 26. ubi scribens de Ecgfridi morte hæc habet; "Introducitur est, "simulantibus fugam hostibus, in angustias in- "accessorum montium, & cum maximā parte "copiarum, quas secum adduxerat, extinctus an- "no ætatis suæ quadragesimo, regni autem quin- "to decimo". quæ sic transtulit Regius inter- pres. Ða liccettan hi flean beþoran him. 7 hine betillbon in an neapo færtæn micel ungefeþeþna mopa. 7 he mid 8y mæsten dæle his þeþuber ofrlægen þær 8y feoþertygeþan geape his ylbo. 8y færtæþan his ricef. L.]

TULSURELIKE eidem Glossatori Chauceriano exp. *tilekil-like*, quod ego non intelligo. Spero tamen sagacioris ingenii viros commodiorem aliquam vocis acceptionem indagaturos ex illā Martis descriptione, in quā Chaucerus eam adhibuit, inter alia & hæc addens,

At his mouth a blubber stode of some,

Like to a bore, whetting his tuskes kene,

Right tulsurelike, but temperaunce in tene. Cr. 192.

TUMBLE, Petauristam vel cybisterem agere, circumrotari, in gyros agi, à capite in pedes imos revolvi. B. **tupmelen**. [Su. **tumbla**.] A.S. **tumban** est Saltare. **tumbere**. Saltator, histrio. Fr. gl. D, 28; Histrio, **tumere**. Ita quoque gl. B, 51; Scurra, spiliman, **tumari**. *θυμῆλη*, inquit M. Casaubonus in tractatulo de vet. linguā Angl. est Locus editior in scenā, vel alibi in agris, unde *θυμῆλη* *παιστῆς* seu Bacchici artifices saltationibus & gesticationibus populum oblectabant: unde & *θυμῆλη* olim dicebantur istiusmodi saltatores & gesticatores publici. V. Mart. Cadm. Syro-Phoen. in *θυμῆλη* & *θυμῆλη*. [To **tumble down**, Cadere, ruere, procumbere. It. **tomare**. G. **tomber**. ab Isl. **tumba**, ut **han tumba** **af þestinum**, "Ex equo cadit". Hickes.]

TUMBREL, Tumberellum, i. instrumentum, quo feminæ rixis viciniam turbantes in cœnosum stagnum deturbantur, atque ita benè madidæ ac luto cœnoque coopertæ domum remittuntur. à G. **tomber**, Cadere. V. Somneri gl. in X scriptt. antiquos hist. Angliæ.

[**TUMBE** G. Douglassio est Vacuus. Vide **Tome**. L.]

[**TUMF**, Tumulus. à C.B. **twmpath**, quod idem significat. L.]

TUMULT, Tumultus, commotio, insurrectio. V. etym. Vossii in Tumultus.

TUNE, Tonus, accentus, numeri vel moduli cantiunculæ alicui adaptati. G. **tone**. It. **tuono**. H. **tono**. D. **tone**. [Su. **ton**.] B. **toon**. Græcis est *τῆνος*.

TUNN, Dolium. Cym. **tunnel**. G. **tonneau**. It. **tina**, **tonello**. H. **tonel**. D. **tönde**. B. **tonne**. [Su. **tunna**. Hib. **tonna**. A.Saxonibus **tunne** de-

T U.

notat Cubam & Cupam.] V. Goldastum Tomo I rerum Alam. p. 395. & Voss. de Vit. ferm. lib. II, c. 18. Anglis quoque **tunnell** dicitur Spiritamentum seu Tubus fumarii; quod tenuiorum agrestium casæ dolium tecto supra focum perforato imponere solebant. **Tunnell** denique iidem Anglis dicitur Infundibulum; quod videatur referre tugurium rusticum istiusmodi tubum fumarium in tecto prominentem ostendens. [V. **Tubb**.]

TUNNY, Thynnus piscis. G. *thon*, *thomine*. It. *thonno*, *tonnina*. H. *atun*. B. **tonnin**. Gr. *θύνος*.

TURF, Cespes, gleba fossilis. A.S. *tyrpf* est Cespes, gleba. at *eorðtyrpean* apud Orof. lib. II, c. 4 sunt Cespites. Cym. *tywarch* vel *tywarchen* est Cespes. [Su. **torf**.] B. **torf** vel **turf** nuncupatur. Hujus interim vocabuli Belgici denominationem aliquando putavi perendam ex illis veteris Scholiastæ verbis in Aristophanis Equites, ubi tradit *τρεβάσιον* propriè poni pro *πυλὸν πυρῶσιν*, Lutum commovere, humorem limo excitato turbare: quod nemo non videt optimè quadrare in illas combustiles tessellas, i. bituminosos Batavorum cespites ex imo aquarum fundoeductos. V. Spelm. gl. arch. in Turba. [His adde quod habet Hickesius p. 99 Gram. suæ Franco-Theot. *Tourbe* Gallicè, inquit, est Gleba vel cespes fossilis, It. *turba*. Latino-Theotiscè *zurba* & *turba*. Islandicè *torf*, Ima arvi gleba eruta ad alendum focum; unde *torfa*, Cespes; *torf vøler*, Suggrundia domus. L.]

[**TURKES**, Forceps, a pair of pincers. G. Dougl. Armorici *turques* est idem. Nescio an sit à C.B. *torchi*, Torquere, cui consona H. *torcer* & It. *torcere*. L.]

TURN in usu est Anglis cum dicunt *the first*, *second*, *third turn*, Primæ, secundæ, tertiæ vices. B. *d'eerste*, *tweede*, *derde keer off reys*. Sicuti verò iidem Belgæ pro eo etiam dicunt *d'eerste*, *tweede*, *derde werff*, ita quoque Anglis in usu *the first*, *second*, *third wharf*. prorsus ut Otrifido thia uuarba passim positum pro illā vice. ab Al. uuarben. uuerben. Verti, reverti. V. quæ de hoc verbo habet gl. C, 22. in Versatur, uuarbot.

TURN, Flectere, vertere,olvere. G. *tourner*. It. *tornare*. H. *tornar*. A.S. olim *tupnan* & *typpnan* in usu fuisse, testantur sequentia. *reo tunglene heoþon tupnð ærpe onbutan 8ar eorðan eartan perþeapnð*. "Sidereum cœlum vol- "vitur semper circa terram ab oriente versus "occidentem"; Albinus resp. XII. *rpa rpa hpeopul typpnð on exe*. "Sicut rota vertitur in axe". Æquin. vern. XXXI. *tupnigenblic*. Volubilis; Alb. resp. XX. *betypnan* hi *pið ealpa geþeþeþna cneopa*. "Provolvantur omnium genubus"; Reg. Bened. c. 55. *mid pæteþ ymbtyppneþ rþebe*. "Circumvolutus locus"; gl. R, 110. Theot. gl. B, 45; Retorta, *kizuuirnet*. [Sunt ab Isl. ad *turna*, Convertere, circumagere. unde, Hickesii sunt verba, *turnreid* vel *turniment*, idem quod Itatorum *torneamento*, Ludus equestris vel Certamen equestre ludicrum. Kong. sag. *Reidum i turnreid*, "Hastâ certemus equestres". Wilk. sag.

T W.

fac. *eingt riddari i ellu Dikinalandi i turnment*, "In tota Sueonia non reperitur eques, qui in ludis equestribus certare potuit". *Turn*, &c. summam præ se ferre videntur antiquitatem, quum Celtæ usurparent idem verbum, ut indicio sunt Arm. *teurgna*. C.B. *twrno*. Unde occidentaliū Anglorum *the turn*, Gyrgillus, quod eisdem est *teurgn*, *twrn*. Cum his congruunt Lat. *Tornus*, *Torno*, & Gr. *τένος, περίω*. L.]

TURN, prout Angli dicunt *to do one a good turn*, Beneficio aliquem afficere; & rursus *to do one a shrewd turn*, Malè de aliquo mereri: modi sunt loquendi à C.Britannis desumpti, quibus *twrna* da est Commodum, beneficium; at contra *twrn drwg* est Incommodum, maleficium. Galli similiter, *faire un mauvais tour*, & contra *faire un tour d'amy*.

[*TURNAMENT*. V. *Turn*, Flectere. L.]

TURNET, Rapum, rapa, napus. Huc facit illud A.S. gl. R, 43; Rapa, næp. unde quoque G. *navéau, navet*. It. *navone*. H. *nabo*. B. *nabeel*.

TURIENTINE, Terebinthus. G. *terebinte*. It. *terebinto*. H. *trementina*. B. *termentin*, *terpentin*. Græcis est *περίκινδος* & *περίκινδος*.

[*TURRET*, Turricula. C.B. *twred*. Vide *Towr*, à quo per diminutionem facta fuit. L.]

TURTLE, Turtur. Cym. *turtur*. A.S. *turtla*. Al. *turtuldūa*. G. *tourterelle*. It. *tortora*, *tortola*. H. *tortola*. D. *turteldue*. [Su. *turturduwa*.] B. *tortelduybe*, *turtelduybe*. Omnia videntur per *ἀναδίπλωσις* facta ex Hebr. *תור*, Turtur: quamquam & hoc, ut reliqua, videri possit exprimere sonum, quem edit gemens avicula. Cl. Salmasius derivat Lat. Turtur ab Æolico *τρυγός* pro *τρυγός*, Turtur. E gl. D, 4 in Turtur.]

TUSKS, Dentes molares. A.S. *tuxlar*. [& *tuxar*.] vett. Frisii *tosken*. Anglis *tusks of a boar* sunt Dentes molares apri, sic denominati à *τεύσσειν*, Terere, vexare; quod aduncos dentes frequenter acuant apri. V. Ovid. VII Metam. v. 369. vel quod irritati atque incentivo feritatis exardescunt, gravi sæpe fremitu fulmineos dentes collidunt conterantque. Apuleius circa initium Octavi Metam. "Aper exurgit, dentibus attritu sonaci spumeus, oculis adspectu minaci flammeus, impetu sævo frementis oris totus fulmineus".

[*TUTTY*, Sertum, fasciculus florum colligatus, manūque vel sinu gestandus. Quid obstat, quod minùs ob similitudinem quandam ducamus à *tust*, Crista, apex? Huic certè conjecturæ favet, quod Anglis occidentalibus, quibus vox frequens in ore est, litera F ante T sæpiusculè inter pronunciandum excidit; e.g. in vocabulis *after*, *often*, *croft*, *loft*, *soft*, &c. Ita pro more suo ingeniosè J. Davys. sed nescio an satius sit deducere à C.B. *tyflw*, Sertum, fasciculus. L.]

[*TWAIN*, Duo. ab A.S. *twegen*. v. *Two*. Hinc comp. *bothtwo*, *bothtwain*, Ambo, uterque. postremum occurrit Ezech. c. XXI, 19. A.Saxones dicunt *batpa*. *batpu*. à ba, Ambo, & *tpa*. Duo. L.]

TWATTLE, Sine modo aut fine garrere, blaterare. M. Casaubonus refert ad *πυτλάζειν*, prout *πυτλάζει* Hesychio exp. *αὐτὸ καὶ αὐτὸ λέγει*, Idem

T W.

atque idem dicit. Mihi videtur affine illi *Tat-sle*, quod fuit supra.

[*TWEAG*, *to be in a tweag*, Dubitare, hæsitare, animo pendere. Ab A.S. *twegan*. Dubitare. *tweco*. Dubium. Hujus familiæ est Su. *twefan*, Perplexitas. L.]

[*TWELVE*, Duodecim. Su. *tolf*. Isl. *toolf*. V. *Eleven*, Undecim. L.]

TWENTY, Viginti. Arg. codici Lucæ XIV, 31, *TYΛMTIP* est Viginti. q. d. bis decem. V. gl. Goth. in *TAIHON*. Decem. A.Saxones passim *twentig* scribunt: origo tamen vocis manifestius elucet in illo *twogentig*. quod habet codex Rushw. Luc. XIV, 31: *se þe mið twogentigum þurenba cýmeð to him*. "Qui cum viginti millibus venit ad se". & rursus Joh. VI, 19: *mið ðý neopun spelde ppýrbo fýfe 7 twogentig 7 ðpýtig*. "Cum remigassent quasi stadia XXV aut XXX". [Vide *Ten*, Decem.]

TWIBILL, Securis. [A.S. *twibille*.] V. *Bill*, Falx, falcastrum.

[*TWICE*, Bis. B. *twées*. ab A.S. *twigir*. quod à *twig*. Duo. Islandis est *twisbar*. L.]

TWIG, Surculus, germen, virga, vimen. A.S. *twigga*. *twig*. *twi*. Al. *zuig*. *zui*. B. *twiig*. [Isl. *taag*. Aliud Ramis tenerioribus nomen indidit Tatian. LXXII, 2; ubi (si locus non est depravatus) legimus, *artont in sinen zuelgon*, "Habitant in ramis ejus". Malim tamen reponere *zelgon*. quoniam A.Saxonibus *telge*. B. *telge* est Ramus tenerior. Atque adeò in mentem porro venit, tandem ex illo *zelg* (temporis tractu) factum *zeg*. *zeg*. *zug*. *zui*. *zuac*. Quæ si frigida fortè ac longius petita videbuntur, liberum est Lectori subito in chartam conjecta eadem facilitate rejicere, quâ hoc in loco à nobis adjecta sunt. Pertinet interim ad A.S. *telge*. quod Run. lexicon *Æ 4HPIA* exponit Secare lignum; ac fortasse propriè magis, Teneriores arboris ramos amputare. Quamobrem quoque videri potest *telge* istud affinitatem aliquam habere cum *δάμω*, Vireo, pullulo, succresco. *δάλω*, Ramus virens. Vide quoque *Tallie*. Germanis *zweig* est Ramus: propriè, ut puto, bifurcus à *zwei*, Duo. ita Martin. in Ramus, & in Frons frondis. Hæc gl. A, 12. in Pampinus, *zuac*.]

TWILIGHT, Crepusculum. B. *twee-licht*, immo & *twyfel-licht*, Dubia lux dicitur. ut verisimile sit Belgis *twee-licht* dici, non à *twee*, Duo, tanquam sit Duplex lux; sed ab A.S. *twæon*. Dubitare. Ovidius IV, Metam. v. 399;

Jamque dies exactus erat, tempusque subibat,

Quod tu nec tenebras, nec posses dicere lucem;

Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis. V. gl. Spelm. ubi exponit quid sit pervulgatum illud inter Canem & Lupum. V. Spelm. in Canis. [A.Saxonibus Crepusculum est *twæoneleoht*. Indubiè fiunt ex *twæon*. *twæo*. *twý*. Dubium. & *leoht*. *light*. L.]

[*TWINE*, Duplicare, conduplicare fila. B. *tweynen*, *twiinen*. Su. *twynna*. ab A.S. *twi*. nan idem signante. Hinc Exod. XXVI, 24. ut legi-

D d d d d

T W.

legitur in margine, *thinned*, Coniunctus, copulatus, & ejusdem libri cap. XXXIX, 29. *thinned*, Retortus. V. *Twined thread*. L.]

TWINED thread, Filum contortum & duplicatum. D. exegetico *twinder* exp. Neo. *twinde* trade, Contortuplicare fila. *twinderaad*, Contortuplicata fila. M. *winne* est Filum lineum. [B. *twiine*, *tweyn*, *tweyndraed*, *tweynga-*
ren est Filum duplex, vulgè Duplarium. tanquam sit à *twey* vel *twee*, Duo. *tweynen*, *twiinen*, Conduplicare fila &c. Huc mirè facit illud Teutonistæ *thwern-parn*, Duinum, tuinum. *thwernen*, Duinare, tuinare. E Ker. in Subtrahit se. A.S. *twinne* idem notat. L.]

[**TWINGE**, Vellicare. à Teut. *zwingen*, Premere. D. *twinge*, Torquere. Skin.]

[**TWINKLE**, Scintillare. ab A.S. *twinclan* idem sonante. L.]

TWINKLING of an eye, Momentum, i. subitus ac brevis oculi coniectus, qui tamen sufficere possit ad aliquam luminis coruscationem percipiendam. *twinclan* & *twinclian*. Rutilare; Past. XIV, 6. *ic geræah ðæt lytle leoht twinclian*. "Exiguum illud lumen scintillare vidi"; Boeth. 35, 3.

TWINNE Chaucero frequenter est *to part*, *to separate*, *to disserve*, *to put asunder*, *to withdraw*, *to take away*, Dirimere, disgregare, separare, abjungere, auferre.

In her language mercy she besought
The life out of her body for to
twynn,

Her to deliver of wo she was in.
La. 517.

Trowe nat, that I woll hem twinne,
Whan in her love, there is no sinne.
RR. 5077.

Till that the night departed hem a
twinne. Tr. lib. III, 1672. There shall no
deth me fro my Ladie twinne. ibid. IV,
1197. Or they went atwinne. Ch.Y. 627.
Mi. T. 481. --- *Twinne* Chaucero quoque est *to part*, *to depart*, *to go away*, *to go asunder*, *to leave one another*, Abire, discedere ex aliquo loco & à se mutuo recedere. *Now draweth cut*,
or that ye farther twin. Pard. prol. 167.

Fortune wolde, that he must ytwinn
Out of that place, which that I was
inn. Sq. T. 597.

Though myselve be gilty in that
sinne,

Yet can I maken other folke co
twinne

From avarice, and sore hem to re-
pent. Pard. pr. 101.

Thou maiest not twinne out of miserie.
Mo. T. 15.

Hithe Bialacoil mote fro me twin,
Shette in her prison ponde within.

RR. 4367.

The soth is this, the twinning of us
twaine

Whol us disese, and cruilly anois.

Tr. lib. IV, 1303.

Twinn denique posuit etiam Chaucerus pro simpli-

T Y.

ci to go, *re. Well were they, that hider might twin*. Ch. Dr. 270. *Twinne* proximè exprimit Gr. *διζών*, Diducere conjuncta, dividere in duas partes. *διζών*, Bifariam, dupliciter, bipartitè, seorsim. à *δι*, Bis. quod Etymologo per syncopen videtur factum ex *διζών*. Atque ita quoque Latini suum Bis fecerunt ex antiquo Duis: quod à *δι*. V. etym. Vossii in Bis. Simillimam vim parèmq̃ acceptionis rationem facillimè agnoscas in Angl. *part*, *depart*. sicuti & in G. *partir*, Abire. *se partir de quelque lieu*, Excedere ex aliquo loco. &c. Belgis quoque *scheyden* pari modo usurpatur pro Abscedere, digredi. *skeithe vane mir*. Egredere à me. Wil-
leramus I, 8.

TWINNS, Gemini, gemelli. B. *tweeelingen*. D. *twiisinger*. [Su. *twillingar*.] Al. *zuinlinge*. A.S. *zetpīan*. [zetpīnn] sunt Gemini.

[**TWINTER**, Bidens. G. Dougl. Frisius *twinter-deer* est Animal bimum. A.S. *twypintp*. Matth. II, 16; *fram twypintpum cilbe 7 binan*. "A bimatu infra". Comp. ex *twy*. Duo, & *pintp*. Hiems, q. v.

[**TWIRL**, Circumagere. Fort. ab Isl. ad *Pyrla*, Turbine versari subito. L.]

[**TWIST** Chaucero Sq. 462 est Ramulus. Belgis *twist*, Kiliano teste, sunt Rami abscissi, ramalia. Ita fortè dicta à *twiستن*, Duplicare, retorquere. quodd inter se ut plurimum implicantur. L.]

[**TWIST**, Contorquere. B. *twiستن*. A.S. *zetpīan*. L.]

TWIT, Exprobrare. M. Casaubonus refert ad *τωιδίζω*, Irridere, convitiis incessere. Magis tamen crediderim ortum traxisse ex A.S. *ætptan*. Imputare. Huc etiam pertinet illud Al. Hymni XX, 1. *tuizlichu ueralti sinna*. "Probrosa mundi crimina". B. *wiiten*, *berwiiten* est Exprobrare. [Al. *ituizon*. forwita. Su. *fōrwita*. A.S. *edptan*. Goth. *īdaveitgan*. L.]

[**TWITCH**, Vellicare. A.S. *twiccan*. *twiccian*. Hinc Devonienſium *angletwitch*. A.S. *angeltwica*. Lumbricus. ita dictus; quodd hamo indutum, tantisper vellicant admordèntque pisciculi, usque dum capiantur. ab *angle*, Arundo piscatoria, & *Twitch*. L.]

[**TWITTER**, vox agro Lincolnienſi, teste Skinnero, frequens. Germ. *zittern* est Tremere. utr. à sono fictum putat. Vide *Totter*. L.]

[**TWO**, Duo. Goth. *twai*. A.S. *twā*. Al. *zuuo*. C.B. *dau*, *dwy*. Arm. *dou*. Hib. *do*. Cim. *th*. D. *tu*. Su. *tvā*. Isl. *tuir*. B. *twē*. Gr. *δύο*. L.]

[**TWOFOLD**, Duplex. A.S. *twyfeald*. L.]

[**TWYNT** *had not a*, Ne hilum quidem habuit. P.T. 433. Vett. Flandris & Hollandis, teste Kiliano, *twint* denotabat Nihil, nihilum, minimum. *twint achten*, Flocci pendere, nihili facere. L.]

TYDIE, *tidy* dicitur Anglis cui supra molem corporis robur atque ingenium superat; ex isthoc scilicet (quemadmodum cenſet M. Casaubonus) Homericō Tydeo, qui describitur Illiados E, *Τυδεὺς τις μικρὸς μὲν ἔστιν ὄνυχος, ἀλλὰ μεγάλῃς*. "Corporè parvus erat Tydeus, sed maximus armis". Plura de hoc Tydeo habet doctiss. Voss. orat. Institut.

T Y.

Instit. lib. I, c. 5, § 19. [Omnino recurre ad Tidy.]

[TYIST, Allicere, pellicere, sollicitare. G.D. Editor derivat à G. attiser. It. tizzare, Accendere. Verius certe deducas ab Ill. tēpa, regia, Allicere. L.]

TYMBER or TYMBRELL Scotis erat Galeæ apex; atque in hac maximè conspicuā galeæ altitudine vel eminentiā, quæ Græcis dicebatur *κῆρυξ*, emicabant Cristæ. [B. timmer, timber.] Terribilem ac dira hostibus minitantem Coni speciem graphice depinxit poeta Mantuanus X, 270;

Ardet apex capiti, cristisque à vertice flamma

Funditur, & vastos umbo vomit aureus ignes: Non secus ac liquidā si quando nocte cometæ

Sanguinei lugubre rubent; aut Sirius ardor: Ille sitim morbosque ferens mortalibus ægris Nascitur, & lævo contristat lumine cœlum.

Nunc porrò, mi Lector, venerandi juxta atque ingeniosi Præfulis rhythmicam paraphrasin excute, Scotorumque genti prolixè graulare, quòd posteris non indignum summi poetæ interpretationem largita sit.

The creist or schynand tymber, that was set

Above Eneas helme and top on hicht,

Best lemand flambis with ane gliterand lycht.

And eik the goldin bois of his buklerere

Large fxyr stremes on brede schew fare and clere,

Like as the comet sterne, sanguinolent,

With his rede cullour, trist and bio lent,

Schynys sume time apoun the donk nicht;

Dr frawart Sirius, that ferbent stere brycht,

Duhilk with the skaldand hete at his rising

Birnis the erth of drouth, and is the sing

Pretendand til al mortal folk, I ges,

Contagious infirmiteis and seiknes, That with his schrewit licht Caniculare,

Infekkit al the hebnyngs and the are. 324, 44.

Illud ejusdem poetæ Æneidos XII, 491;

Substitit Æneas, & se collegit in arma,

Poplite subsidens: apicem tamen incita summum

Hasta tulit, summâsque excussit vertice cristas.

ita vertit Dunkellensis antistes:

Eneas houit stil the schot to hyde,

Hym schroudand under hys armour and his scheild,

V A.

Bolwand his hoch, and stude a lytle on heill;

And netheles this spere, that scharplic schare,

Of his basnyt the tymbrell quyte down bare,

And smate away the creistys toppis hie. 427, 42.

Ad originem vocis facit, quòd *tymban* A. Saxonibus est Struere, ædificare. *tymbung*. Structura. Galeas enim coni cristarumque subsidio elatiores ac magis ad pompam ostentationemque compositas eodem modo Bellatores dici possunt *ædificare*, quo Feminæ cultui studentes Juvenali Satyrâ VI *Capita ædificare* dicuntur.

Tot premit ordinibus, tot adhuc compagibus altum

Ædificat caput: Andromachen à fronte videbis,

Post minor est: aliam credas —

V. *Perruigg*, Calindrum.

[TYNDIS G. Douglas dicuntur Cervi cornua. Propriè designant Cornuum protuberantias, ut videre est in superiori *Times*. L.]

[TYNE, Perdere, *tynt*, Perditus. *tynsel*, Jactura. Omnia rectissime petit Editor eruditus ab Ill. *tyna*, *tynde*, Perdidi. *tyndur*, Perditus. Cui concinit Hib. *donaghim*. L.]

U.

VACANT, Feriatus, vacuus. nam Vacuus est à Vaco, ut Irriguus ab Irrigo. Assiduus ab Assido. V. etym. Vossii in Vaco. -- *χῆμα* & *Æolicè* *χῆμα*, Vaco; Gatakerus Cinni parte II, p. 19.

[VAGEOUR, *wageour*, Miles. Editor derivat ab Angl. *wages*, G. *gage*, Merces, stipendium. Ego verò ab Ill. *vega*, Dimicare. L.]

VAIL, Velum. [G. *voile*. It. *vela*. H. *velo*. B. *wiile*, *wiele*.] Conjecturas de vocabuli origine habet Vossii etym. Lat. in Velum.

VAIN, Vanus: cui Gelenius consonum censet *χαῖν*. Plura habet etym. Vossii in Vanus. Hesychio certè *χαῖν* est Homo inanissimæ superbix tumore inflatus.

[VALENCES, VALLENS, VALANCES of a bed, ab It. *valenzane*, Lecti armamenta. fort. sic dicta, quòd eorum usus primò in provinciâ Hispaniæ Valentiâ, vel illâ urbe Italiæ, vel alterâ urbe provinciæ Galliciæ Valentiâ primò in crebuit. Skin.]

[VALET, SERVUS. V. *Vassal*. L.]

VALIANT and Valiance, Valens & Valor vel animositas, fortitudo. Valentia quoque occurrit in glossis Græco-Latinis: *ζῆλος*, *ἡ δύναμις*, Valentia, virtus. *δύναμις*, Valentia, robur, virtus. Etiam Rifici olim Alamannis dicti sunt uolant. Franco-Gallis verò cognominati sunt *vassillant*, quasi Valentes. Cæteroqui Rifici vocabant homines proceros ac robustos, qui vi viribusque confisi sylvas ac montes incolerent gratiâ latrocinii. contra quos vocati Rekii venerunt, & auxilio afflictis fuerunt. Inde quòd vocantibus inservierunt, degen appellati. Plura habet Goldastus ad Tyrolis regis Scotorum § 18. [Rifici & Rekii sunt

V A.

sunt Islandorum risar & rectar, quorum hoc denotat Viros proceros & robustos, illud Gigantes staturâ valde proceros. L.]

[VAMP, Reficere, refarcire, interpolare. Lubens arcesserim ab Arm. quempen, Accommodare, aptare, concinnare. L.]

[VAN, VANGUARD, Exercitus frons, acies prima. G. *avantgarde*. It. *antiguardia*, *avanguardia*. H. *avanguardia*. B. *abantgarde*. ex G. *avant*, Ante, & *garde*, Custodia, q. d. anterior custodia. Minshew. *Avant* autem à Lat. Abante. V. Menag. L.]

VANE, Bracteola versatilis in fastigiis ædium ventos ostendens. B. *baene*. V. gl. D, 16. in Mappula. [Vide quoque *Fane*.]

[VANG Occidentalibus Angliæ tractibus passim usurpatur pro *Take*, *receive*, & est idem cum *fang*, *fong*, F in U converso, quod iis solemne est. L.]

VANN, v. *Fann*, Vannus.

VAPOUR, Vapor. G. *vapeur*. It. *vapore*. H. *vapor*. Gr. ἀπορροή est Exhalatio. Aliter Vossii etym. in Vapor.

[VANQUISH, Vincere. G. *vaincre*. N.S. io venc. Triumpho. L.]

VARLET, Servus, mediastinus. Idem cum G. *valet*, pro quo tamen prius *varlet* scribebant, sicuti ostendit Menagius, quem vide. Adi quoque Somneri gl. decem hist. Angl. scriptoribus additum, in Valettus. [V. *Vassal*.]

[VARNISH. Su. *vernissa*. V. *Vernish*. L.]

VASSAL, Cliens fiduciarius. Satellites, inquit Appendix gl. D, 5. ministri, qui Gallicè Vassi seu Vassales dicuntur. V. Goldast. rerum Alam. tomo I, pag. 222. Voss. lib. Tertio de Vit. ferm. c. 54. Martin. in Vassallus. Menagius in *Vassal*. Maximè tamen proximum *Vassalage* adi, ubi hæc plurimum illustrat laudabilis antiquæ Germaniæ consuetudo. [Vassallus, vel Vassallus, unde *vassallo* Ital. & *vassal* G. & nostrum *vassal*, non est diminutivum à Vassus, sed compositum à *FADS* & Fr. *scal*, Minister; unde L. B. Vassallus, quasi Fads-scalcus, planè ut Marescallus, quasi Marescalcus. Hoc ex eo constat, quodd idem fere semper significant, parèmq; dignitatem denotant Vassus & Vassallus, ut innumeris exemplis ostendit in suo glossario Dufresnius, glossographorum post Spelmannum nostrum facile princeps; ubi etiam notat Vassos, sive Vassallos primitus fuisse regum vel principum Domesticos ministros, & clientes, quibus negotia, & rerum gerendarum curam mandabant. præterea Vassorum vel Vassallorum filii, Vassletti, quasi Vassalletti dicti sunt, & dein, Valeti, Valecti. A Valecto ergo, *valetto* Italicum, & G. *valet*, olim *valecto*, *valect*; quod in antiquis nostris corruptè *varlet* legitur, rectè derivat Ferrarius. An verò à Vassis, Valvasores, Vassavassores, & Vavassores petenda sint, ut censet Dufresnius, nondum mihi constat. Vassavassor pro quo Valvassor, & dein Vavassor, forsan decompositum est, ex *fast*, *fads*, & *sior*, Dominus, quasi *fast-fads-sior*, Domini fidelis minister, illius locum tenens, vel domino fide strictus minister, & in aliquo munere ejus locum supplens.

V A.

Hæc Hicelius solens suo more, doctè & eruditè. Stiernhelmio placet Vassus & Vassallus accire à C.B. gwas, Puer, famulus, unde G. *guafsin*. Serenius autem mavult petere ab Isl. *vesfall*, quod Miserum designat. L.]

VASSALAGE † *Vesselage* Chaucero est Animositas, fortitudo bellica, strenuitas. *Valour*, *valiantness*, *prowe*. Quum enim Barones rebelle castellum expugnaturus Cupidini autores essent, ut Matrem ad hanc expeditionem evocaret, dicentes

Thus is your hoste ordayned wele,
Dounne shall the Castell every dele,
If everiche doe his intent,
So that Venus ybe present,
Pour mother full of vesselage,
That can inough of soche usage,
Withouthin her may no wight spede
This werk, neither for worde ne dede.
Therefore is gode ye for her sende,
For through her may this worke as
mende. RR. 5867.

Respondit ad hæc filius Veneris,

My mother is of grete proweesse,
She hath tane many a fortresse. &c.
ibid. 5893.

Hinc liquet *Vesselage* & *prowe* unum idèmq; significare. Pro *Vesselage* tamen & *Vassalage* scribit Chaucerus, cum Heroicis temporibus non alium Jafone strenuiorem inconstantis fucatiq; amoris artificem inventum tradit;

— of Jason this is the vassalage,
That in his dayes nas nebir non y
founde

So false a lover goying on the
grounde. Hyp. sub finem.

Est & alter locus in Henrici Scogani poematio præcipuis Regiæ aulæ magnatibus inscripto atque inter Chauceriana relato, quem libenter quoque adscribam, severis gravibûsq; sententiis abundantem.

Many Lordes have a manner now a
dayes,

Though one shewe hym a vertuous
mattere,

Her fervent youth is of so false a
layes,

That of that art thei have no joye
to here,

But as a ship, that is without a
stere,

Dribeth up and down without
gobirnaunce,

Wenying that calme would lasten
yere by yere;

Right so fare thei for very ig-
noraunce.

For very shame: knowin thei not by
reson,

That after an eb cometh a fode
ful rage?

In the same wise when youth pas-
seth his lesen,

Cometh croked, and unweldie, pal-
led age,

And

V A.

And sone after the kalendes of do-
tage.

And if her youth have no vertue
prohided,

All men woll saie, sie on her bas-
salage,

Thus hath her sloth fro worship
hem diuided.

Illud quoque Virgilii *Æneid.* VIII, 500.

Flos veterum virtusque virum, quos iustus
in hostem

Fert dolor —

sic reddit Scot. paraphr. G. Dougl. episcopi Dunk.

Ze that be flour of chebelrie alsua,
The verteu and the strenth of bas-
salage,

Of ancestry and men of your lynnage,
Whom just dolour steris on this wyse,
Baldie aganis your inemyis to rise.

260, 19.

Ac denique illud ejusdem Poetæ *Æneid.* XII, 19.

“feroci Virtute exuperas”. — ita transfert ead-
em paraphrasis, *Thou dois excede by thy
force bassalage.* 406, 9. ut & illud ejusdem
libri XII, 49. — “Lethumque finas pro laude
“pacisci”; sic vertit eadem paraphr.

Suffr me to plege my dede in wage,
For glorious renouwne of bassyllage.

407, 27.

Hac vocis *Vassalage* acceptione satis jam firma-
ta, eadem quoque operâ deprehendimus rectius
id esse quam alterum illud *veselage*, quod non
nisi uno in loco ita scriptum inveni. Ad hæc
porro accedit, quod etiam ævi medii scriptori-
bus Gallis *Vassaticus* est *Strenuus*. *Vasselage*,
Strenuitas: vocibus desumptis à strenuâ fide-
que operâ, quam in quovis discrimine Dominis
ac patronis navabant Clientes fiduciarii, qui tum
temporis dicebantur *Vassi* vel *Vassalli*; de qui-
bus multa Spelmannus in *Feodum*, *Fidelis*, *Ho-*
magium, & passim alibi. Nulla profecto seræ
posteritatis oblivio hætenus inobscurare potuit
pertinacem Solduriorum fidem: ita veteres Gal-
li nuncupabant homines Principibus suis devo-
tos: “quorum hæc est conditio, inquit Cæsar
“lib. Tertio de bello Gallico, c. 22; ut omni-
“bus in vitâ commodis unâ cum his fruantur,
“quorum se amicitie dediderunt. Si quid iis
“per vim accidat, aut eundem casum unâ fe-
“rant, aut sibi mortem consciscant. Neque ad-
“huc hominum memoriâ repertus est quisquam,
“qui, eo interfecto, cujus se amicitie devovif-
“set, mori recusaret”. Consentanea his tradit
Tacitus de *Mor. Germ.* c. 13 & 14; “Insignis
“nobilitas, aut magna patrum merita, Principis
“dignationem etiam adolescentulis assignant:
“cæteri robustioribus ac jam pridem probatis
“aggregantur; nec rubor inter comites adspi-
“ci. Grædus quinetiam & ipse comitatus ha-
“bet, judicio ejus, quem sectantur: magnæque
“& comitum æmulatio, quibus primus apud
“Principem suum locus; & Principum, cui plu-
“rimi & acerrimi comites. Hæc dignitas, hæ
“vires, magno semper electorum juvenum glo-
“bo circumdari: in pace, decus: in bello, præ-

V E.

“fidium”. & paullo post; “Cum ventum in a-
“ciem, turpe Principi, virtute vinci; turpe co-
“mitatui, virtutem Principis non adæquare. Jam
“verò infame in omnem vitam ac probrosum,
“superstitem Principi suo ex acie recessisse: il-
“lum defendere, tueri, sua quoque fortia facta
“ejus gloriæ assignare, præcipuum sacramentum
“est”. rursus; “Exigunt Principis sui liberali-
“tate illum bellatorem equum, illam cruentam
“victtricemque frameam: nam epulæ &, quan-
“quam inculti, largi tamen apparatus, pro sti-
“pendio cedunt”. &c. Plura huc pertinentia
annotavimus ad *Keronem* in *Minister*, ambaht.

VAU vel V consonum sonabant Romani, ut
superiores inferioresque Germani suum *U*.
“Cum M. Crassus exercitum Brundisii impone-
“ret, inquit Cicero lib. II de *Divinatione*, qui-
“dam in portu caricas Cauno advectas vendens,
“Cauneas clamitabat. Dicamus, si placet, mo-
“nitum ab eo Crassum, Caveret, ne iret: non
“fuisse periturum, si omini paruisset”. Hæc ver-
ba Ciceronis ægrè capiunt, quotquot ignorant
Romanis V consonum sonuisse ut Germ. *U*,
eoque *Cave* tum temporis pronuntiatum *Caue*.
Unde neque mirum cuiquam potuisset videri,
si, cum *Cauneas* clamitari audirent, id accepif-
sent, quasi clamorosus propola iterare voluisset
abituris illud suum *Cauneas*.

VAVASORS, Valvasores. V. Camdeni Britan-
niam. & Menag. in *Vavasseur*. [V. quoq; *Vassal*.]

VAULT, Fornix, arcus, camera. G. *voute* vel
voulte. It. *volta*. Sunt à *Voluta*, infimæ Lati-
nitatis vocabulo. Quo etiam pertinent G. *vol-*
ter, *voltiger*. It. *voltare*, *volteggiare*. H. *boltear*.
[Su. *voltigera*.] Militarem in modum vario fle-
xu in equum insilire ac rursus desilire. [An-
glis *vault* idem denotat. Omnia potius referen-
da puto ad Goth. *VALTGAN*. Marc. IV,
37; *VERXS VALTIDEANN IN SKIP*.
“Impetum fecerunt fluctus in navem”. Sueci
dicunt *vålta sig.* L.]

VAUNT, Ostentare, jactare, gloriari. G. *van-*
ter. Mædii seculi scriptoribus *Vantare* vel *Vanè*
ostentare. V. Voss. de *Vit. ferm.* lib. IV, c. 29.
Menagius G. *vanter* refert ad Lat. *Venditare*.
quamquam & à *Ventus* putat derivari posse.
sicuti jactabundam linguam Virgilius *Ventosam*
dixit XI *Æn.* 390. [Vel, ut sagaciter pro solito
divinat Th. Henshaw quasi *avanter*, *come qui*
prize ses actions avant celles des autres, quod eò
magis confirmatur, quod Chaucerus semper *a-*
vaunt scribit. Skin.]

UDDER, Uber pecudum. D. *yffuer*. B. *uder*,
uper, *euder*. [Su. jur. A.S. *uþer*.] Peculia-
riter verò *Uber* ovilli pecoris Belgarum qui-
busdam *elder* dicitur. Videntur desumpta ex
οὐδάρ, quod Helychio exp. τῶν ζώων κατὰ τοὺς μῆ-
ρους.

VECKE Chaucero est Anus decrepita.

A rimpeld becke ferre ronne in age,
Frowning and velowe in her bisage,
Whiche in awaite lieth daie and
night,

That none of him maie have a sight.

RR. 4494.

Cuivis

Eeeee

V E.

Cuivis liquere puto *hecke* istud desumptum ex It. *vecchia*. [& hoc à Lat. Vetula. Skin.]

[*VEER about*, Circumagere. Videtur esse à G. *virer*, quod invenies in *Vice*, Cochlea. L.]

VEHEMENT, Vehemens; à vi vel impetu mentis nomen accepit. Omnino v. Vossii etym. Lat. in Vehemens.

VEIN, Vena. G. *veine*. It. & H. *vena*. Videntur certè Latinis Venæ denominatæ ab *his*, quod idem significat.

VELLUM, Membrana, charta Pergamena. G. *velin*. à Vitulinus. V. Somneri gl. antiquis hist. Angl. scriptt. additum, in Vitulinum.

VELVET, Heteromalla vel holoserica vestis. G. *velours* vel *veloux*. It. *veluto*. H. *veludo*. D. *flövel*. B. *fluweel*. Omnino adi gl. D, 17. in Ostrum. [V. *Fillup*.]

VENERATE, Venerari: de cultu tamen Veneris potissimum olim usurpatum docet Vossii etym. in Venerari.

[*VENERIE* vet. Angl. à G. *venerie*, Lat. Venatio. à Venando. Skin.]

VENGEANCE, *revenge*, Ultio, vindicta. G. *vengeance*, *revenge*. It. *vendetta*. H. *vengeançe*. Quemadmodum verò Galli D frequenter mutant in G, sicuti fieri videmus in *Manger* ex *Mandere*, *Fuger* ex *Judicare*, *Orge* ex *Hordeum*, *Verger* ex *Viridarium*; ita quoque *Vengeance* fecerunt ex *Vindicta* vel *Vindicantia*. Originem Lat. *Vindicta* tradit etym. Vossii in *Vindico*.

VENIM, [*VENOM*,] Venenum. G. *venin*. It. *veleno*. B. *fennin*, *benin*. C.B. gwenwin. Servius ad illud Virgillii circa initium Quarti *Æneid*. "Vulnus alit venis", hæc annotat: "Quia per venas amor currit, ut sanguis: nam in sanguine, anima; in animâ, amor est. aut sic ut venenum dictum: ut Fallâsque veneno: item Longûmque bibebat amorem. nam Venenum ideo dicitur, quia per venas currit". Isidor. lib. XII Originum c. 4 putat dictum, quodd per venas vadat. Vossius & Martinus dictum volunt, quasi Belenum. à *βέλεμον*, Telum; quodd eo sagittarum cuspides imbuantur. V. gl. Lipsii in eitis.

VENISON, Caro ferina. G. *venaison*. B. *bernisoen*. Sunt è Lat. Venatio, quod non modò Venandi actum significat, sed ipsam quoque Ferinam carnem venando captam. Glossæ; *κυνήσιον*, Venatio. Ita vocabulum accepit Corn. Celsus, quum ait; "Venatio durique pisces, & ex domesticis animalibus assa caro maximè juvant". Salm. in Solinum, p. 946.

[*VER*, *veir*, *vere*, *were*, Chauc. G. Dougl. Isl. var. Su. *wären*. Lat. Ver. L.]

[*VERDE* vet. Angl. Exercitus, ab A.S. *fýrþ* idem signante. L.]

VERDICT, *VERDITE* Chaucero est Sententia definitiva. A.F. 525. Manifestè est ex Verum dictum. V. innumera simillimæ derivationis exempla in annot. ad gl. Al. D, 19. in Vicedominus.

VERGER Chaucero est Hortus, viridarium.

The god of love had the nat sene,
He had idlenesse the conbeide,
Within the berger, where mirth the him
pleide. RR. 3232.

V E.

It. *verziere*. H. *vergel* dicitur. Menagius hæc desumpta putat ex Viridarium. Mihi videtur propriè ita dictus Locus virgis confitus, *lieu planté de verges*. Viridarium etenim ambularis solum vivo gramine vestitum & latera sempervirentibus flexilibusque virgultis inclusa magnam addebant gratiam. Virecta, gruani; gl. A, 23. Virecta, cpice. gl. Cor. 220. Gramen, cpice. gl. R, 42. gl. Cor. 98. Unde suspicor Avis nostris, Teutonicâ linguâ nondum adulteratâ, cpice dictum vel gruani, quod posteriores *verger* nuncupârunt. Istiusmodi Viridarium arbitror describi à Plinio juniore lib. V, epistola 6, quam v.

[*VERGER* à G. *verger*, Apparitor, accensus, hoc à *verge*, Virga, q. d. Virgarius, sc. qui sceptrum seu virgam Magistratui præfert. Skin.]

VERITY, Veritas. V. Vossii etym. Lat. in Verus. *Verie tears*, Veræ atque infucatæ lachrymæ. Horat. "Defletur lachrymis amissa pecunia veris".

VERJUICE, Omphacium, succus acerbæ ac nondum satis maturæ uvæ, in sole nonnihil adhuc excoctus. B. *berjuss*. G. *verjus*. quod Nicotus dictum putat quasi *verd jus*, Viridis atque acerbis liquor.

VERMILION, Coccus. [Gl. B, in Coccinum, uurmotaz, sequentia habet. It. *vermiglio*. H. *bermellon*. G. *vermillon*. Belgis *bermilljoen* dicitur Coccinum five Coccineum, q. d. Vermiculus vel Vermiculatum. Gloss. *κόκκος*, *βέρμυς*, Vermicula, hoc coccum. Aliæ glossæ; *κόκκος*, Vermiculus. nempe nomen ex eo, quia grana cocci scatent vermiculis, quorum sanie vestes tinctæ colorem haberent, quem Coccinum dicimus. cum de cocco hoc ilicis æquifoliæ celerrimè se in vermiculum mutant. V. Plin. XXIV, 4. ex parte hæc vidit Papias; "Vermiculum, rubrum five coccineum. est enim vermiculus è sylvestribus frondibus, in quo lana tingitur, quæ vermiculum appellatur". Idem; "Vermiculum, tinctura à similitudine vermis". V. Salm. Plin. exerc. p. 272. Martinii Cadm. Græcophoen. in *κόκκος*, & Menag. in *Vermeil*.]

VERNISH, Gummi juniperi, quo pictores utuntur ad illuminandos colores. G. & H. *vernis*. [It. *vernice*.] Cym. bernais. D. *farnidts*. B. *vernig*. Viri non indocti putant hoc gummi juniperorum ita dictum quasi Vernum rorem; quodd verno præcipuè tempore profluat è junipero. Sed indubiam vocis originem attulit Cl. Salmasius Plin. exerc. p. 1106, ubi ostendit esse ex *βερνίκis*, *βερνίκη*, vel *βερνίκη*, Succinum. Ab hac colores illuminandi virtute, quam habet hoc gummi, Chaucerus ebrui molitoris vultum dicit enituisse tanquam istiusmodi gummitione insigniter delibutum. *Well hath this Miller vernished his hede*.

[*VERREL*, Annulus ferreus vel æneus. G. *virole*. Fortasse à *Virer*, quod in *Vice*, Cochlea, reperies. L.]

VERTUE, Virtus. V. etym. Vossii.

VESSEL Anglis & Vas & Navem denotat: prorsus ut G. quoque *Vaisseau* utramque habet significationem. Cymræorum denique llestr pari

ri ratione non modò Vas, verùm etiam Navem significat.

[VESTRY, q. d. Vestiarium. It. *vestiaria*. quod ipsis simpliciter ἱερουργία, nobis tantùm locum, ubi sacræ vestes conduntur, designat. Skin.]

VETCHES, v. *Fetches*, Zizania.

UGLY, Horridus. Videri potest desumptum ex Cim. ἈΡΑΡΝΗΤ, quod Run. lexicon exp. Incomptus, horridus, malè tornatus. Eidem lexico p. 31, ἈΡΝΗΑ exponitur Torvescit. [ygl. lubrun quoque dicitur Aspectus torvus. & A. Saxonibus egerlic est Terribilis. ab ege. Terror. V. *Ugsumnes*. L.]

UGSUMNES Scotis est Horror.

The ugsumnes and silence of the nyght

In every place my sprete made sare agast. 63, 49.

"Horror ubique animos, simul ipsa silentia terrent". Æneid. II, 752. [A. S. oga est Horror, terror. Ill. ὀφθαλμ. Fr. ogran. Cim. ὀφθαλμ. Goth. ᚱᚷᚲᚰ. Timere. Vide *Ugly*. L.]

VIAGE, v. *Voiage*.

VIAL, Phiala. Cym. ffiole. G. phiole. B. fiole, viole. Sunt à Gr. φιάλη, quod derivant à πίνω, Bibere.

[VIANDS, Cibus. V. *Viended-men*.]

VICE, Vitium. sic dictum creditur, quia sedulò sit vitandum.

VICE or *spindle of a press*, Cochlea. B. viise, spilte. Germ. *drotten spindle*. G. *la viz de la presse*. It. *il stilo à la vida del torcolo*. B. viisen, *Schroetwen* est Molem ponderosam spiratim attollere ac demittere cochleâ. Parum itaque abest, quin Angl. *vice* putem factum ex *de-vice*, Commentum, machina sollertissimè inventa. Nicotus putat *vis de pressoir* desumptum ex *vire* pro *tourner*, Vertere. ipsum verò *vire* refert ad Gyrare. Atque ita ferè Menagius in *Vis*. Quoniam tamen hæc ipsa machina, auctore Kiliano, barbarè loquentibus etiam *Visa* dicta est, non alienum fortè fuerit nomen hujus instrumenti referre ad *Vis*, propter incredibilem ejus vim.

[VICOUNT à G. *vicomte*, It. *visconte*. utr. à Lat. Vicecomes, i. e. Comititis seu Provinciæ legatus. Sic enim olim fuit. nunc, ut reliqua omnia apud nos splendida nomina, tantùm titulus honorarius est sine ullo imperio aut potestate. Nam *Vicount* statim à Normannorum ingressu, & aliquot inde seculis non titulum honorarium inter Baronem & Comitem medium, sed Comitatus procuratorem & præfectum, quem nos *Higb-Sherif* appellamus, designavit. Skin.]

[VICTUALS, à G. *victuailles*, It. *vittouaglia*, *vettonaglia*, Victus, commeatus, q. d. Victualia, i. e. omnia ad victum spectantia, unde It. *vetrouagliere*, Caupo castrensis, nobis a *Victualler*. Skin.]

VIE at cards, [Cartis contendere, certare.] Vide annon sit à G. *veer*; quoniam augendo pretium prohibemus ne alios depositos nummos accipiat. V. Menag. in *Veer*. [Belgis *yberen* idem denotat, quod fortasse huc faciat. L.]

VIENDED man, Penuariam cellam rei cibariæ

copiis habens instructissimam. Chaucer. *Esca*, vel Cibus dicitur Gallis *viande*. Italicorum tamen *Vivanda* propius accedit ad originem vocabuli; quoniam apud omnes in confesso est, cibaria ad vitæ prorogationem simpliciter esse necessaria: neque fortè temerè accidisse, quòd βίος Græcis unâ eademque voce designet Vitam atque alimenta vitæ sustentandæ utilia.

[VIEW, à G. *veu*, part. verbi *veoir*, Videre, *veue*, Visus, aspectus. Omnia à Lat. Videre. Skin.]

VIGILANT, Vigil, vigilax. Vigil juxta Papiam dicitur, quasi vi agilis: juxta Perottum est simplex derivatum, à Vigeo: juxta Becmannum ab ἄγανος, unde ἄγανός. Non displicet Perotti sententia, inquit etym. Vossii in Vigil: nam ut ab Ago Agilis; ita à Vigeo Vigilis, & per apocopen Vigil.

VIGILE Chaucero sunt Funeralia, justa funebria. G. *vigile*, *veille*. It. *vigilie*. H. *las vigilijs*. B. *vigilie*. Vigiliæ, νητρεῖαν. gl. R, 7. Vigiliæ arum, dat gebed *vigili*, als men bur die doden doit. Teuton.

**But of the fire and flambe funerall,
In whiche my body brennen shall
to glide,**

**And of the fest and playes palestrall
At my vigile, I praie the, take
gode hede,**

That all be well. &c. Tr. V, 302.

V. porro quæ dicimus in *Wake plaies*.

VILE, Vilis. juxta Papiam est à Villâ; quia rustica sordent præ urbanis. Martinus deducit à φαῖλος, Vilis, pravus. Possis & deducere à pilus aut villus: nam quæ vilipendimus, ea pili aut villi loco ducimus. Quâ ratione dicimus flocifacere, tralatione planè geminâ. ita etym. Vossii in Vilis. [C. Britannis gwael est Vilis, ignobilis. L.]

[VILLAGE, à G. *village*, It. *villaggio*, Pagus. à Lat. Villa. Skin.]

VILLAIN, Servus, mancipium. item Nebulo. G. *vilain*. It. *vilano*. H. *villano*. B. *bileyn*. V. Goldast. rerum Alam. Tomo I, p. 191. Spelm. gl. archæol. in Villanus. Menag. in *Vilain*.

VINEGAR, Acetum. Cym. whin egr. sâr whin. G. *vinaigre*. H. *vinagre*. [It. *vinagro*, q. d. Vinum acre i. e. acidum. Skin.]

[VINNY ita Damnonii Panem, caseum, &c. mucore seu situ corruptos amant vocare. Est idem ac *Finnow*, F in V mutato, quod iis usitatissimum est. V. *Finnow*, & *Fussy*, & ibi dictis addas hæc verba Jos. IX, 5. de Gibeonitis Namon him ealbe gercy 7 unopnlic rcpud. 7 finnie hlayar. 7 foppenebe fetelrar. 7 geclutobe bytta. Germanis, teste Kiliano, *binnigh* idem significat. L.]

[VINTAGE mirè corr. à G. *vendenage*, *vendange*, ut hoc à Lat. Vindemia idem notante. Skin.]

VIOLET, Viola. G. *violette*. It. *viola*. H. *violeta*. B. *bioole*. Videtur esse *βινος* ab ἴος, Viola. Fusè de hac voce ejusque origine agit Vossii etym. quibus adde illud Terentiani Mauri, capite de Syllabis.

U N.

Nominum multa inchoata literis vocalibus, Usus Æolicus reformat & digamma præficit.

Æolum dialectos etiam fermè mista est Jotalæ.

Βοτρυ quem dico Græcè, Vesperum cognominat.

Ἑστία sic Vesta facta. Vestes *ἱστῆς* dicitur.

Ἴμιν, quam Græcè vocamus, Vim jubet me dicere.

Ἑρμῆς est multis in usu, & magis poeticum est,

Ἡ enim nativa vox est, ille Ver hoc dicitur.

Quos Homerus dixit *ἑλινος*, ille Venetos autumat.

Viola flos qui nuncupatur, hunc Graii vocant *ῥοῖον*.

Et *ῥοῖον*, Violeus fit: crède Marco Tullio.

Quamquam *ἑλινος* dicunt Achæi, hanc *ἑλινος* gens Æolis.

VIPER, Vipera. V. Vossii etym. ubi fusè agit de hac voce. Vipio Hispanis dicitur Minor grus. Plin. lib. X, CXLIX: quæ licet sit vox Hispanica, Latini tamen ei originem induxerunt Græcam: nam Vipio est ex *πίπιον*, vel Pipio. Sic etiam columbarum pulli Pipiones dicuntur Lampridio in Alexandri vitâ. [C. Britanni appellant gwiber. L.]

[VITRIOL, Chalcantem, atramentum futurum. G. *vitriol*. It. *vitriolo*. [Su. *vitriol*.] L.B. Vitriolum, sic dictum à colore vitreo transparent. Skin.]

[VIXEN, Femina rixosa, Versteganus dictum putat quasi *Fixen* & *foxen*, Vulpecula. Skinnerus mavult deflectere à Teut. *berieren*, Vexare, affligere. vel quod probabilius ei videtur *vixen* ita dictum à *Vixin*, & hoc à *Vitchin*, Canicula iracunda. Ego cum eruditissimo Serenio peterem ab Isl. *vega*, Dimicare. quod à Goth. *VI-ΓAN*. Bellum gerere, pugnare. unde A.S. *piȝ*. Bellum. *piȝa*. Heros, bellator. L.]

[VIZARD, *vizor*, à G. *visiere*, It. *visiera*, H. *visera*, *vizera*, Fenestræ, seu oculi cassidis: hæc à Visu, quia sc. Visiles species admittit, nobis autem alienato parùm sensu Larvam designat. Skin.]

[UMBLES of a deer, Extâ cervina. G. *les nombles d'un cerf*. Huc facere mihi videtur A.Saxonicum *humble*. Viscera. L.]

[UN Particula in compositione negativa. B. *on*. Al. *on*. Su. & Isl. *o*. Goth. *nn*. Lat. in. C.B. an. quod postremum Auctor p. 276 Obs. in Willeramum petit à Gr. *ἀν*, Absque, sine. cui optimè conveniunt Fr. *aana*; ut *aana* funda, Sine peccato, & vet. Cimb. *aan* ejusdem significatus. L.]

[UNANNEILED, Non unctus. A.S. *onanelan*. ab *on*, & *anelan*. Oleo inungere. Vide *Aneled*. Hinc prisca vocabant Extremam unctionem, *the last anneylynge*. L.]

[UNCLE. à G. *oncle*. utr. à Lat. Avunculus. Skin.]

UNCOMELY, Incompositus, inconveniens, indecorus. A.S. *uncyme* est Vilis, ignobilis, mi-

U N.

nus elegans. V. quæ supra diximus in *Comèlie*.

[UNCOUTH, Ignotus, rudis, novus, insuetus, alienus. A.S. *uncuð* easdem habet significatio- nes, & componitur ex *un* & *cuð*. q. v. in *Coutbe*. L.]

[UNDER, Sub. B. *under*. Al. *untar*. Su. D. & Isl. *under*. Goth. *nnð* *AR*. C.B. *wrth*. L.]

[UNDERLOUTE, Submittere. G. Dougl. A.S. *unþeplutan* idem. V. *Under* & *Lout*. L.]

[UNDERMELES, Prandia, Chaucero mihi videtur corruptè scriptum pro *undermeles*. Vide *Undren*. L.]

[UNDERNEATH. Ex. XXIX, 12; þu nymst cealƿer blob mid þinum ƿingne on þer ƿeofo- ðes hyrnan. 7 ȝite ƿ oþer unbepnyþan. L.]

[UNDERNEME, UNDERNYME, Capere, susci- pere, admittere. vet. Angl. A.Saxonibus est *unbepniman*. L.]

UNDERSTAND, Cognoscere, intelligere. A.S. *unþeprtanban*. Al. *forstantan*. [Su. *forstā*.] D. *forstaar*. B. *berstaen*. Videri possunt aliquid traxisse ex *ωραυδύνω*.

UNDREN time Chaucero est Tempus prandii sive nona hora diei.

The time of undren in the same day

Approched, that the wedding should be. Cl. Ox. 260.

Abouten undren gan this Erle a light. ib. 973.

In a bedde of wortes still he lay, Til it was passed undren of the day.

N. P. T. 457.

A.S. *unbepn* vel *unbepntib* erat Hora diei ter- tia, quæ nobis nunc est Nona: quâ horâ, quo- niam prandere solebant, etiam Prandium nuncu- pârunt *unbepnmet*. *unbepngepeopb*. *unbepn- ȝiſl*. &c. Pleniùs hæc tradit gl. nostrum Goth. in *nnð* *ANKNIMATS*. Prandium.

[UNGAIN, Ineptus. *Ungainly*, Ineptè. ab A.S. *ungenge*. Nullius virtutis, ineptum. *Ungenge* autem compositum videtur ex particulâ neg. *un* & *gangan*. Ire. q. d. Is, qui quicquid aggreditur, ineptè atque incallidè facit. Sueci dicunt *ogien*. L.]

[UNHAPPE, *mishap*, Infortunium. ex *un* & *hap* q. v. Islandis *uhapp*, Su. *ohapp*. L.]

[UNHEER Anglis Septentrionalibus dicitur Impatiens. A.Saxonibus *unhiep*. *unheop*. *un- hȳp* est Fœdus, dirus, torvus, infestus, & im- morigerus, quod proprium. nam ab *un* & *hȳ- pan*, Audire, obedire, componitur. Belgis est *onghehoorsaam*. Frisii *onhuer* est Turpis, horridus, deformis, Kiliano teste, & *unghe- huyr huyr* eidem exponitur Domus, quæ um- bris inquietatur sive intemperis aut furiis tarta- reis exagitatur. Ex eodem fonte manifestè satis utrumque fluxit, sicuti & Germ. *ungeheur*, & Al. *ungahiure*. L.]

[UNHELE Chaucero est Invaletudo, infirmi- tas, afflictio. ab A.S. *unhæl*. Goth. *nnhAI- AI*. quod componitur à particulâ negativâ *nn* & *hAI*. quod videas in *Heal*. L.]

UNHOLD,

U N.

[UNHOLD, Inimicus, infidus. B. *unghel* *huldigh*. *Her serbauntes were to hem unholde*; Pl.T. 2413. Est purum putum A.S. unhold. quod componitur ex particulâ privativâ un, & hold. Amicus, fidus, propitius. B. *hulde* est Gratia, favor, fides. Theot. *huldi*. D. *hels*. Isl. *hille*. Omnia à Goth. *hnlafs*. Propitius. Obiter interim observare liceat Gothos τὸ δαιμόνιον ἰμφοπικωτικὸν *nnhnlafs* nuncupare. L.]

[UNKED, Solitarius. Mihi videtur corruptum ex *Uncouth*, q. v. L.]

[UNKLE. à G. *oncle*. utr. contr. à Lat. Avunculus. Skin.]

[UNLEAD, nomen opprobrii apud Northymbros, teste Nicholsono. Est purum putum A.S. unlæb. Improbus, impurus. Deo þær unlæban eaþort miht pelgeþealban. Jud. p. 23. Tha þyrte se unlæbe iubar se þe hine to deaðe beleaþed hæfu. Wanleii Cat. p. 134. L.]

[UNLESS, Nisi, præter, præterquam. q. d. *one less* i. e. Uno dempto seu accepto, vel potius ab A.S. onleþan. Dimittere, liberare, q. d. uno dimisso. Skin.]

[UNLUST, Fastidium, tædium. *unlustie*, Injucundus, nauseans. A.S. unlust. ex un & lust, quæ vide. L.]

[UNSELY, Infelix. ex un & sely, q. v. L.]

[UNSILLY idem atque *unsely*, A.S. unseþig. Infelix. V. *Unseþy*. L.]

[UNTAL Malus est Chaucero, ut ego arbitrator. A.S. tal est Bonus. tal. Benè. Goth. *TIAS*. Bonus. *NTTALS*. Incredulus. A.S. untala. Malè, malum, atque adeò, utor Junii verbis, *NTTALLANS* non tam dicendi sunt Increduli, quàm Immorigeri, contumaces, pravi. Occurrit vox statim ab initio Aratoris fabulæ; *who toteth on them, they ben untal*. Quæ verba non intellexisse videntur ingeniosissimi hujus poetæ editores. nam, si quid video, in hanc sententiam sunt interpretanda, "Qui eos allatrant, isti sunt mali homines". L.]

[UNTHANK, Injuria, maleficio. B. *ondanck*. *Unthanked*, *unthanked*, Invito. B. *ondancks*. Vet. Angl. Nu ic polbe þe þone unþanc mid yþele leanian. Gen. XXXI, 29. Vide *Thank*. L.]

[UNTHEWED A. Saxonibus unþeap est Vitium, culpa, flagitium, abusus. unþeapþeart. unþeapþull. Immorigerus. V. *Thew*. L.]

[UNTIL, Donec. B. *unt*, *unte*. Al. *unt*. *unte*. unzen. unzin. Su. *intill*. Goth. *NTTE*. L.]

[UNWEMMIT, Incorruptus. G. Dougl. A.S. unpemme. unpemmed. Purus, intemeratus, immaculatus, incorruptus. ex un & wem, q. v. L.]

[UNWERD, Infortunium. G. Dougl. Boeth. c. 22. ic ðar unpýpð apæfnan mæg. ex un & pýpð. V. *Werd*. L.]

[UNWIT, Stultitia, inscientia. Chau. Su. *owett*. Gothis *NNVITI* idem. Vide *Wit*. L.]

[UNWRIE, Detegere. A.S. unppeon. Revelare; ps. XXXVI, 5. ex un & ppeon. Tegere. V. *Wrie*. L.]

U R.

[VOGUE, G. *être en vogue*, Invalescere, obtinere, increbrescere, benè audire, magnâ auctoritate & exultatione potiri. It. *voga*, Exultatio, fama, successus, præcellentia. utr. à G. *vogue*, Libera natatio seu navigatio, liber cursus. hoc à verbo *voguer*, It. *vogare*, Liberè navigare. Omnia, ni fallor, à Lat. Vagari. Hæc Skinnerus, cujus conjecturam firmat quod veteres Galli pro *voguer* scribebant *vauguer*. L.]

VOIAGE, Iter, profectio. G. *voyage*. It. *viaggio*. Authori Gemmæ Viagium est Via, *een weg off reyse off bedevaert*. Viare pro Iter facere occurrit apud Apuleium, Solinum, Ammianum. Imo & Quintiliani ævo notum; sed is reponit inter infelicius ficta, ut videre est lib. Octavo, c. 6, quod est de Tropis. Inde tamen est Deviare, Viator. &c.

[VOICE à G. *voix*. utr. à Lat. Vox. Skin.]

VOID, Inanis, cassus, irritus. *to make void*, Abrogare, antiquare, cassum vel irritum reddere. Arg. codici *INVIDAN* est *admirari*, Abrogare, irritum facere, q. d. Loco movere. *INVIDIÞ ANABNSN GRSÞS. EI ANAÞENLH ANÞ IZYAK ÞAST AÞÞ*: "Irritum facitis præceptum Dei, ut traditionem vestram servetis"; Mar. VII, 9. Huc etiam refer G. *uide* & *uider*. It. *voto* & *votare*.

VOUCH sermone forensi est Vocare ad warrantiam, i. e. ad præstationem rei venditæ. *the Voucher*, Advocator. *the Vouchee*, Advocatus. V. Spelm. Archæol. in Advocatus.

[VOUCHSAFE, Dignari. quantum ad sonum satis manifestè à verbo *vouch*, Affirmare, Fr. Norm. *voucher*, & nom. *safe*, Tutum; sed sensus longè abesse videtur. Sic autem conciliari potest. ubi sc. Dignari pro Concedere, quod frequentissimè fit, usurpatur: quum enim superior inferiori aliquid concedit, illud ipsum tutum affirmat, i. e. securam ejus rei possessionem ipsi pollicetur, clientemque in jure suo tuetur & protegit. Skin.]

UPROAR, *a tumult, a stir, a mutiny*. [Su. *uproar*. B. *uproer*.] Chaucerus pro eo simplex *roare* vel *rore* usurpat.

Why nill I bring all Troie upon a roare.

He hope to have arered mokol rore. Test. 486, a. Proinde quoque malim *uprore* hoc in loco scribere quàm *uproare*: ut ex ipsa pateat orthographiâ originem vocabuli non tam petendam ex Angl. *roar*, Vociferari, exclamare quàm ex Al. *ruoren*, quod respondet B. *roeren*, *be roeren*, Movere, commovere. [*Roeren* autem est ab A.S. *hpeopan*. Goth. *KEIKAN*. Moveri, concuti, tremere. L.]

[UPSHOT, Successus, eventus, summa. credo metaphorâ à cauponâ seu œenopolio desumptâ, ut, ubi totum symbolum persolutum, & quicquid vini reliquum erat, epotum est, dicimus *the shot is up, all is paid, and all is in*, *κατάβολος*. Skin.]

[UPWELL, Ebullire. Chau. A.S. upapellan. upapýllan. uppeallan. ab up & pellan. quod in *Whelmeth* invenies. L.]

URCHIN, v. *Irchin*, Erinaceus, ericius.

URE Chaucero & Joh. Lidgate plerumque
Ffffff Calum,

U R.

Casum, fortunam, præsentem prosperarum ad-
versarumque rerum sortem designat.

**If that I might in any wise aspie
What was the cause of this his
deedly wo.**

**Or why that he so petously gan crie,
On his fortune, and on his ure al-
so.** Bl. Kn. 149.

**What meneth this? what is this won-
der ure?** ib. 303. Potissimum tamen hoc in
loco observa quod hoc ipsum *ure* septimo post
versu *adventure* dicitur.

**And God of kinde so ill hath set my
ure,**

**My libes foe to have my wounde in
cure.** ib. 483.

**My Goddes bright, my fortune and
my ure,**

**I yebe and yelde my herte to the
most sure.** CL. 634.

Rejoycing hem of this unhappy ure. p.
390, c. **In my body I was well ured.**
Ch. Dr. 144.

**For ech payne thou hast endured,
To have two soles thou art enured.**

Ch. Dr. 794.

Urous in armes. p. 376, c. Ad hoc ipsum
ure lubens quoque retulerim illud *urber*, *nut-
ber*, quod Authori Gem. gemm. exp. Opportu-
nus, i. conveniens, necessarius, utilis. Hodier-
num idioma *oorboor* dicit. Ita & Kiliano *ure*
exponitur Opportunitas, commoditas. item *ter
goeder uren*, Fausto omine, bonis avibus, au-
spicatō. *oela* nimirum est Ventus favens, secun-
dus, prosper: unde & G. *heureux* & *a la bonne
heure*. Eidem quoque Kiliano *de goede uren
van een mensch* sunt Mollissima fandi tempo-
ra. Virg. IV *Aeneidos*, v. 293:

Tentaturum aditus & quæ mollissima fandi
Tempora, quis rebus dexter modus ---

& mox ibidem versu 423;

Sola viri molles aditus & tempora noras.

unde & *urig* vel *urmaelig mensch* eidem et-
iam dicitur Inconstans, levis, plumā foliōve mo-
bilibior, vir naturā morosior, difficilior, intracta-
bilibior, quique ad humilis amici adventum ple-
num fastidio vultum trahit. Video me plura
occasione hujus Chauceriani *ure* dixisse, quā
aut opinio tulerit aut voluntas mea; sed eo ce-
lerius jam nunc expediam animo destinatam e-
tymologiam Angl. *Adventure*, quod Chaucero
Fortunam vel Fortunæ eventum significat.

**But not thus impossible thy cure,
Sith thing to come is oft in aven-
ture.** Tr. I, 784.

**Lie right there, and bide thine aven-
ture.** ib. II, 1519.

Paucis itaque sic statuo: Angl. *aventure* dictum
quasi *avent ure*, Vespertini temporis fortuna,
fors, casus. Sed quoniam hoc veriloquium (im-
mutatā solummodō vocolæ *ure* acceptione) val-
de affine est originationi, quā in annot. ad Ker.

U T.

gl. in Vespera, Teut. *abendure* refero ad Ve-
spertinæ horæ tempus; satius quoque puto re-
mittere Lectorem studiosum ad citatum Sangel-
lenis monachi locum. [V. *Adventure*. *Ure* Skin-
nero exponitur Usus. contractum vult à Lat.
Usura, quod à Utendo. L.]

URGE, Urgere. Hoc verbum Jul. Scaliger li-
bro de Plantis refert ad *ὑργῆν*, quod propriè u-
surpant Græci de plantis luxuriantibus atque
animantibus libidinis impatientiā turgentibus.
“Plantæ, inquit Scaliger, primo vere dicuntur
“*ὑργῆν*, sicuti & animalia, quæ urgentur in Ve-
“nerem, eadem potissimum tempestate; unde
“& verbum nostrum à Græco illo”. Nunnescio
in Grammatistice visum deducere ab *ὑργῆν*, ut *u*
in *u* mutetur; quomodo ab *ἀγνός* est Agnus. Mi-
hi neutrum placet, inquit Vossii etym. in Ur-
gere. Sanè Urgere est *ὑργῆν*, eoque videtur
esse ab *ὑργῆν*, ut quod nihil sit aliud quàm ad o-
pus excito aut stimulo.

URI vocem Gallicam esse auctor est Macro-
bius Saturn. lib. VI, c. 4: nec tamen repugnat,
quod Solinus eam refert inter Germaniæ & Se-
ptentrionis feras. Ego certè Gallis Germanis-
que vocem *uri* communem olim fuisse credide-
rim: & quemadmodum utrique tum communi
Celtarum appellatione censebantur, ita linguam
quoque communem habuisse verisimile est. Syl-
vestrium urorum meminit Virg. II Georg. v.
373: ubi Servius: “Sylvestres uri, id est, Bo-
“ves agrestes, qui in Pirenæo monte nascuntur,
“inter Gallias & Hispanias posito. Sunt autem,
“exceptis elephantis, majores animalibus cæte-
“ris, dicti *uri*, *ὄρι* τῶν ὄρων, à Montibus”. Mihi
tamen maximè videtur probabile Romanos suum
Urus traxisse ex Germ. *ur-ochs*: & quemad-
modum iis *ochs* denotabat Bovem; sic inten-
sivum *ur* præpositum nomini *ochs*, notabiliter
augebat significationem vocis, intelligebaturque
de insigni, præcipuo, permagno, primario bove.
V. quæ de istiusmodi particulis intensivis dixi-
mus in annot. ad gl. Lipsii in urkundum, Te-
stes. in annot. quoque ad gl. Cot. 37, Flamma,
leg.

[Us, Nos, nobis. B. *ons*. Al. *us*, *uns*. Su.
& *Il. of*. A.S. *ur*. Gothis *uns*. L.]

USHER of the hall, *Husher* dicitur Chaucero
AL. 102. Atrienis, anteambulo. G. *huissier*. It.
uscieri di sala. B. *huissier*. V. Menag. in *Huis-
siers*. Fortasse quoque non-incommodè nomen
atriensis hujus ministri desumptum dicas ex illo
busbe, Silentium indicare; quod occurrit apud
Chaucerum 1123. **When they were set,
and hush was the place.** V. quæ annota-
vimus in *Huisse*.

[**UTTER**, Exterior. Su. *ytter*. *Il. ytre*. A.S.
uttep. *yttpe*. *Uttermost*, & correptè *Utmost*,
Extremus. Su. *yterst*. *Il. ystur*. A.S. *yt-
tpeft*. *ytemert*. Radix est *ut*. quod vide in
Out. Hinc, ut notavit Skinnerus, verbum *to
utter*, Eloqui, q. d. ex intimis cordis recessibus
in exteriora i. e. in apertum proferre. L.]

WAD, WOAD, Sandix, isatis, glastum, vitrum. Cym. glās. A.S. páb. Al. uode. weid. G. *guesde, guedde*. It. *guado*. H. *gualda*. B. *wedde, weede, weed, weptkrup*. V. Spelm. in *Gualda*. magis tamen eruditiss. propinqui mei H. Vossii observationes in *Mela* III, 6.

[WAD verbum in agro Northamptoniensi usitatum. Est ab Isl. *vada*, In prato vel agro rectam lineam passibus vel aliis signis simul designare inter vicinarum portiones, nequis in alterius gramen vel segetem demetat. L.]

[WAD Scoti dicunt pro *Wedd*, Pactum, q. v. L.]

[WAD, WADDING, Pannus villosior ad togas suffarcinandas. ab Isl. *vad*, *vod*, Pannus propriè rudis. Hinc B. *gheboedert*, Suffultus. L.]

[WADDLE, Incessu vacillare. Skinnerus plures adfert originationes, quem consulat Lector. Ego propemodum inducor ut credam *waddle* frequentativum esse sequentis *Wade*. L.]

WADE, *to wade over a river, through a stream*, Amnis vel fluvii vadum pertentando transire. A.S. *paban*. G. *gueer, passe au gué*. It. *guadare, guadiare*. H. *vadeare*. D. *vaade*. [Su. *wada*.] B. *waden, waeden*. Sunt à veteri *πάδι* pro *πάδιον*, Vado. *πάδιον*, Pervius locus. unde *wat* † furd Alamannis dicebatur Vadum. B. *wad, watte*. &c.

[WAFE, *waive, west*, Bestia erratica. G. *guaiwe*, quod Skinnerus petendum putat à Lat. Vago. Ego verò ab Isl. *vofa*, Oberrare. L.]

WAFER, Laganum, popanum, crustulum. G. *gauffre, goffre*. B. *wafel*. Scitamentum gratissimum atque olim quodammodo peculiare Flandris, qui epulantes videntur hunc cibum coenis adhibuisse in locum panis verubus tosti, qui olim dicebatur *ὀρελίας ἄρτος*. ut ex illo *ὀρελίας* primò fecerint *wofel*, atque inde *wafel*: Gallis manifestum utriusque orthographiæ vestigium adhuc servantibus. V. interim quæ de hac voce habet Martinus in *Gastrum*, & Vossius lib. Secundo de Vit. ferm. c. 8. *Gastrum, een waffel*. *Gastrarium, een waffel-yster*. Auct. gem. v. Menag. in *Ganffre & Goffre*.

WAG, Petulans, procax, protervus. Somnerus petulum putat ex A.S. *pægan*. Frustrari, fallere, mendaciis deludere. Sed cum Anglis *wag* vel *wagg* non tam sit Planus atque Impostor, quàm Petulanter protervus ac nequiter lascivus ardelio, qui importunâ quovis irritandi libidine omnia movet ac turbat, nihilque intentatum relinquit, quo aliorum animos urat; rectius fortasse petatur vox ab Angl. *wagg*, Movere, concutere, labefacere. V. quoque quæ mox annotamus in *Wagg*.

[WAGE war, Bellum gerere. V. *Wager*. L.]

[WAGEOUR, *wageoure, vageoure*, Miles. G. Dougl. Vide *Vageoure*. L.]

WAGER, Sponsio. *to lay a wager*, Deponere, pignore vel sponsione certare. G. *gager*. Omnino cum Cluverio sentio desumpta ex Teut.

waegen, in de waeg-schoele stellen, Extremam aleam experiri, dubium examen stateræ subire. Quotiescunque etenim pignore cum aliquo certamus, depositum utrimque pignus fortunæ dubiæ objectamus. Atque aded Cim. *AP NAPA*, D. *vossue*, & B. *waegen*, Cum periculo aliquid aggredi, manifestè quoque sunt à *pæge*. Libra. & *vossue* hals Danis, *waeg-hals* Belgis dicitur Desperatè audax & cervices veluti per ludum & jocum periculo exponens. Tyrol. § 27; Hic umbe wagent si ir vel, "Hac propter cutim suam periculis exponunt". [Potest & non inconcinne peti ab Isl. ad *vega*, Dimicare. unde *to wage war*. L.]

WAGES, Pensio, stipendium, salarium, merces operæ præstitæ. à Teut. *wagen* vel *wegen*. Pensionis certè nomen ductum est ex illâ consuetudine veterum pendendi, h. e. ponderandi pecunias, quam describit Plin. lib. XXX, c. 3. Hinc Galli, mutato W in G, dicunt *bailler gages ou loyer, to give wages or allowance*, Prosequi premio, dare mercedem. *bailler gages à aucun sur les deniers de la ville*, Stipendium alicui statuere de publico. *Les gages des gens d'armes courent tousiours*, "Stipendia militibus continuò procedunt". *Wages*, Merces, stipendium, salarium. G. *gagie*. Sunt ab A.S. *pæge*. Libra, statera, trutina. quòd mercedem olim appendere soliti sint. unde quoque remansit Angl. *pension*. Gallis, Italis, Hispanis, &c.

WAGG, Vacillare, nutare, incerto motu concuti. B. *waggelen*. quod videtur dictum quasi *waegelen*, ut sit Frequentativum ab integro *waegen*, Commoveri, vacillare. Nisi forte malis deducere à C.B. *gwâg*, Vacuus, inanis; quoniam pondere suo stabiliuntur ea, quæ plena sunt, inania verò sine fine nutant ac vacillant. Huc facit illud Ovidii Secundo Metam. v. 163.

Utque labant curvæ justo sine pondere naves,

Pérque mare instabiles nimia levitate feruntur;

Sic onere insueto vacuos dat in aera saltus, Succutiturque altè similisque est currus inani.

Ab hoc *gwâg* Cymræis quoque *gwaglaw* dicitur Homo immodestus, levis, vanus: prorsus ut Anglis *a wag* est Petulanti lasciviâ semper aliquid nequiter agens & irrequietâ levissimi animi importunitate continuò aliis negotium faciens. V. quoque quæ supra annotavimus in *Wag*. Labat, *pagad*. *aylab* † *gefioll*. gl. Cott. 120. [B. *waegen, gewaegen, bewegen, wagen*. Su. *wagga*. quæ omnia rectissimè derivat Author gl. Goth. in voce *VARIA*. à *VAR-GAN*. Agitare, concuti. ut & fortasse proximè sequens *waggon*, Currus. L.]

WAGGON, *wain*, Currus, vehiculum. A.S. *pægen*. *pæn*. *pæign*. Al. *uuagan*. D. *vogn*. B. *waegn*. Su. *wagn*. Isl. *vagn*. [Opitius ad § 41 Rhythmi de S. Annone refert vocabulum ad illud *ῥαγνα*, quod Hesychio exp. *ῥαγνα*, Currus, plaustrum. V. Observ. nostra ad Willeram pag. 14. Potest quoque referri ad *ῥαγν* significante Vehere: vel ab altero ejusdem significationis

W A.

verbo *wagen*, unde & *wagen* est Vehiculum, cur-
rus. Nec defuere qui deducerent à Teut. *wa-*
gen, Discrimen vitæ adire, exponere se peri-
culo: mirèque huc facit, quod de J. Cæsare (vi-
ro alioquin in rebus agendis incredibili audaciâ
armato) memoriæ prodidit Plinius lib. XXVIII
N. H. c. 2, ubi ait, "Cæsarem Dictatorem post
"unum ancipitem vehiculi casum, ferunt sem-
"per, ut primùm consedisset, id quod plerisque
"nunc facere scimus, carmine ter repetito secu-
"ritatem itinerum auspicari solitum". E gl. C,
10 in Plaustrum. Vide *Wagg*, Vacillare.]

WAIE, WAY, Via. Goth. *VIRS*. A.S. *pæg*.
pæg. Al. *wec*. *wech*. Cim *WIFHÄ*. D. *wei*. B.
wegh. [Su. *wäg*.] V. Goth. gl. in *VIRS*:

[*WAEFARING man*, Viator. B. *weghvaers*
dig. A.S. *pægepend*. à *way*, & *fare*, quæ vi-
de. L.]

WAIL, Ejulare, plangere, gemere, ululare.
[It. *gualare*.] Cym. *wylo*. Videntur ortum tra-
xisse ex *יָאֵלֶּוּס*, Lamentum; quod ipsum tamen
magnam habet affinitatem cum Hebr. *יָאֵלֶּוּס*, E-
julare, ululare. [& Hib. *guilim*, Flere, deplo-
rare, lamentari. L.]

WAILAWAYE Chaucero est dolendi particu-
la. V. quæ mox dicemus in *Weleaway*.

[*WAILED wine*, Vinum eximium, electum.
Chau. Vide *Weal*, Eligere. L.]

WAILES of the skin after beating, Tumidi
livores. Flandris *webel*, *wessel* est Vibex. un-
de ab hoc *webel* factum est *wail*. [A.Saxonibus
palan sunt Vibices. unde *wailes*. L.]

WAIMENTING Chaucero est Lamentatio.
*Penitence is the waimenting of man,
that soroweth for his sinne, and pain-
eth himselte, for he hath misdon.* Pars.
191, a.

— There kneled in the highe wey
A companie of Ladys twey and
twey,
Eche after othe, cladde in clothes
blake,
But soch a crie, and soch a wo they
make,
That in this world ne is cature lib-
ing,
That eber herde soch a weymenting.

Kn.T. v. 39.

Etiam *weymenting* occurrit ibid. 137, 1063.
waimentacioun denique scribitur Ch.Dr. 1853.
Arg. codici *VAI* est *Væ*; dolendi particula.
C.B. *gwae*. A.S. *pa* & *pæ*. Al. *ue*. D. *va*. An-
glis *wo*. B. *wee*. Gr. *ωαι*. [Huc referenda
sunt G. *guementer*, *gueementer* & *guezmenter*.
Aliter sentit Menagius, quem vide. L.]

WAIN of the moon, v. *Wane of the moon*,
Declinatio lunæ.

WAIN, v. *Waggon*, Currus.

WAIN-SCOT, Opus intestinum vel sublicium,
quo parietes vestiuntur. B. *wage-schot*. [à
waeg vel *weeg*, Paries. Argumento est, quod
hanc parietum incrustationem non solum *wage-*
schot, sed & *wand-schot* nuncupaverint Patres
nostri; prorsus ut Cimex iis non modò *weeg-*
*luy*s, sed & *wand-luy*s dictus. Danis quoque

W A.

weg est Paries. A.S. *pah*. unde & pagina 58 gl.
R *pahdyling* exponitur Tabulatorium. E gl.
D, 8. in Kataclismus, *linkewege*. Uuand, uuand
Alamannis est Paries, quod Auctor p. 73 Obs.
in Willeramum derivat à *uuintan*, *Flectere*, con-
torquendo plectere; antiquitus enim parietes fie-
bant è viminibus in cratem quandam contextis at-
que obductis intritâ vel luto paleato aceratove. L.]

WAIST & *Waste*, Hypochondria. Molliorem
laterum partem, ubi desinunt costæ nothæ. So-
mnerus alicubi, si bene memini, ex sententiâ me-
dici cujusdam Cantuariensis tradit *Waste* dictam
ab Angl. *to waste*, Consumere; quod plurimi
semper morbi humanum corpus vastantes pro-
veniant ex illâ corporis parte, ubi sedem suam
habent splen, jecur, &c.

WAIT, Manere, præstolari, expectare. A.Sa-
xones *pachten* dicebant. B. *wachten*. quæ ma-
gnam videntur affinitatem habere cum *ἀχθῶ*,
Dolor, molestia; quod humanos animos gravis-
simè semper torqueat odiosum ex diutinâ morâ
tædium. "Expectatio quidem, inquit Tullius
Philippicâ septimâ, quantum afferat languoris,
quis non videt"? Viderunt certè inter alios &
Itali; ut quibus vulgo decantatissimum,

Stare in letto, & non dormire;

Servire, & non aggrandire;

Espectare, & non venire;

Sono cose da morire.

Hac occasione oblata, non prætereunda est & a-
lia hujus verbi acceptio, quâ Belgis *wachten*
usurpari solet in symposiis pro Operiri scyphum
in hujus illiusve salutem propinatum: quotquot
enim testantur se hunc benevolentiae calicem lu-
benti animo expectaturos, pariter etiam spon-
dent se huic amicæ mentis officio pari haustu
responsuros. Uno itaque dicente, *ik brenge u
de gesonheyd ban sulck of sulck een*, res-
pondet alter, *ik wacht se, en sal u be-
scheyd doen*. Apud Anglos quoque uno dicen-
te, *I drink to you the health of such or such a
one*, respondet alter, *I most willingly accept of
the health, and shall be ready to pledge you in
drinking*. Istiusmodi computandi ritum à tem-
poribus canæ antiquitatis in hoc usque seculum
fuisse propagatum, discas ex Galfridi Monumen-
tis historiâ regum Britanniae, ubi libro VI, c. 12
vivam ceremoniæ convivalis imaginem describit
his verbis: "Nuntii ex Germaniâ reversi sunt,
"conduxeruntque decem & octo naves electis
"militibus plenas. Conduxerunt etiam Hengi-
"sti filiam, nomine Rowen; cujus pulchritudo
"nulli secunda videbatur. Postquam autem ve-
"nerunt, invitavit Hengistus Vortegirnum re-
"gem in domum suam, ut & novum ædificium
" & milites novos, qui applicuerant videret.
"Venit ilicò Rex privatim, & tantum opus lau-
"davit, & milites invitans retinuit. Ut verò
"regis epulis refectus fuit, egressa est puella de
"thalamo, aureum scyphum vino plenum fe-
"rens: accedens deinde propius, Regi flexis
"genubus dixit; *Lauend king. pacht heil*. At
"ille, visâ facie puellæ, admiratus est tandem
"ejus decorem & incaluit. Deinde interpretem
"suum interrogavit quid puella dixerat & quid
"ei

W A:

"ei respondere debeat. Cui interpres dixit; "Vocavit te Dominum Regem & vocabulo salutationis honoravit. Quod autem respondere debes, est, *þunc heil*. Respondens deinde "Vortegirrus, *þunc heil*. iussit puellam potare, cepitque de manu ipsius scyphum, & osculatus est eam & potavit. Ab illo die usque in hodiernum diem mansit consuetudo illa in Britannia, quod in conviviis qui potat, ad alium dicit *pacht heil*. qui vero post ipsum recipiet potum, respondet *þunc heil*". Examine hunc locum cordatus Lector, & veram antiquæ invitationis formulam evidentissimè perspiciet. Illud quoque Virgillii *Æneid.* VII, 147. "Crateas læti statuunt, & vina coronant". sic transfudit Dunkel. episcopus, *Þay skynk the wyne and wauchtis cowpys full*. 210, 6. Etiam illud ejusdem Poetæ *Æn.* VIII, 274.

Cingite fronde comas, & pocula porcite dextris,
Communemque vocate Deum, & date vina volentes.

hunc in modum reddidit reverendus Antistes:

*Of grene branchis plet for ȝour hede
garlandis,
Do waucht and drink, bring cowpis
full in handis,
Call on our patrour, commoun god
dibyne is,
And with gude will do skynk and birll
the wyne.* 250, 46.

[WAITH, Errans, errabundus. G. Dougl. ab A.S. *waðan* lubens arcesserem, quod reperies in *Fade*, Canum venaticorum turba. L.]

[WAITS, Lyricines, tibicines, citharœdi. f. à verb. *to wait*, quia sc. Magistratus & alios in pompis, instar stipatorum, sequuntur, vel à G. *guet*, Vigilia, *guetter*, quia noctu excubias agunt. quæ eandem agnoscunt originem ac nostrum *Watch*, Vigiliæ. Skin.]

[WAIVEN, Errare, discedere. Chauc. Vide *wafe*, *waiwe*, Bestia erratica, ubi etymon reperies tibi non displiciturum. L.]

WAIWARD, Morosus, protervus, difficilis. *Waiwardly*, Morosè, protervè, perversè. Wulfstanus archiep. parænesi IX; Ða hit pær on ðeobe for Lode 7 for popolbe pirlc 7 purðlic. þa man pihȝ lufobe 7 unpihȝ arcunode. ac nu ðincð þe pærpa 7 micle þe pnotepa re þe can mid leaſunȝan pærpðlice pepian. 7 mid unroðe roð oſepriðan. Ac pa him ðær pærpicper 7 ealler ðær purðyciper. buton he ȝerpice. "Tunc in hac gente coram Deo & sæculo prudens ac venerabile habebatur, si quis justitiam diligeret atque injustitiam averſaretur; nunc verò videtur sibi cautior ac longè prudentior, qui se mendaciis protervè tue-ri potest & veritatem falſiloquentiâ superare. Sed væ illi hujus cautelæ atque univerſæ illius exiſtimationis, niſi reſipiscat". Hæc ipſa habet Lupus episc. Sermone II, 4.

[WAK, Humidus, uvidus. G. Dougl. B. *wack*. ab Ill. *vofua*, Madefieri. A. Boreales dicunt *weaky*. L.]

WAKE, Vigilare. Goth. *YAKAN*. [Su. *wæ-*

W A:

[A.S. *pacian*. *pacigan*. Al. *uuachan*. Cim. *napa*. D. *vaage*. B. *waacken*. [Olim derivavi ab *axia* vel *axia*, Doleo, ægrè fero; quodd molestissima sit & languorem ægritudinè que corpori pariter atque animo inducat insomnia. Huc refer illud Plinii junioris libro Septimo, epist. 17; "Inhabitantibus tristes diræque noctes per metum vigilabantur, vigiliam morbus, & crescente formidine, mors sequebatur". E gl. Ker. in Vigiliæ, *uuahhtono*.]

WAKEN, Excitare. A.S. *peccian*. Al. *uechen*. Cim. *hipia*. D. *waete*. B. *wecken*. Andr. Helvigius derivatum putat ab *awaken*, Excitare; nec tamen addit ubi inciderit in hanc acceptionem verbi *awaken*. [Suecis est *waka*. Gothis *NS-YAKGAN*. quod Junius in voce non malè refert ad proximè præcedens *YAKAN*. L.]

WAKE-PLAIES & *liche wake* sunt Chaucero Ludi funebres & variæ Principalium exequiarum ceremoniæ, quibus totam noctem pervigilantes impendebant.

— Shall not be tolde for me

*How that Arcite is brent to ashen
cold,*

*þe how that there the liche-wake
was yhold*

*All that night long, ne how the
Grekes play*

*The wake-playes; ne kepe I not to
say,*

*Who wrastled best naked, with oyle
anoint,*

*þe who that bare him best in every
point.* Kn. T. 2299.

Hoc in loco, sicuti ipsa vox *wake* in initio compositi *wake-plaies* evincit Officium istud funebre singularem habere affinitatem cum iis, quæ supra diximus in *Vigile*; ita quoque idem illud *wake* in fine compositi *lichewake* ostendit & hanc vocem pertinere ad similem vigilandi ritum, qui nomen traxerit ab illâ veneratione, quam extremæ hujus noctis pervigilio exhibebant cadaveri. De vocibus *lic*, *lich*, *lih*, Corpus, cadaver v. gl. nostrum Goth. in *LEIKS*. Caro, corpus, cadaver. sicuti & ea, quæ annotavimus ad Ker. in Corpus. Reverendo quoque Dunkel. episcopo *Æneid.* X, 519. *Walkis and obsequies* vocantur Inferiæ. Rectius tamen puto *wake-plaies* scribi, nomine à vigilando; quàm *walkis* denominatione ab Eundo vel Ambulando mutuata. [Nihil mutandum. nam Scotis *walk* idem est ac nobis *wake*. L. inferitur, quod iis usitatum constat ex *rokk* pro *rock*, *rollaris* pro *rowers*, *palp* pro *pap*, *chalmaris* pro *chambers*, *wolx* pro *waxed*, &c. *Walkis* est postrema tantum vocabuli pars. scribendum foret *likewalkis*. nihil etenim aliud significat quàm superius *lichewake*. L.]

[WALE, Eligere. G. Dougl. Vide *Weal*. L.]

WALK, Ire, ambulare. G. *aller*. Videri potest esse frequentativum à Teut. *walen*, Ambulare, peregrinari, vagari. Somnerus arbitratu desumptum ex A.S. *pealcan*. Volvi, revolvî, volvendo ac revolvendo frequenter ad idem quaſi punctum reverti. prorsus ut A.S. *penban*. Vertere,

Gggggg

W A.

tere, volvere, mutare, tandem quoque coepit accipi pro Ire & redire: unde Angli etiamnum retinent suum *went*, Ibat. Quinetiam B. *want*, *welen*, Ambulare, pari quoque ratione videri potest desumptum ex Æolico *andian* pro *andian*. prout nempe *andian* (vel potius *andian*) Hesychio exp. *ambulo*, obambulo. Ad hoc igitur *andian* non incommodè videntur referri It. *andare*. H. *andar*. A.S. *panþpian*. Angl. *wander*. B. *wanderen*, Vago discursu hac illac oberrare, unde & Vandalos nomen traxisse putant. [Permagnam mihi videtur habetur affinitatem cum Isl. *valta*, Agitare, jactare; unde deduxerim proximè sequentem *Walker*. L.]

WALKER, Fullo. It. *gualcatore*, *gualcare*, *gualchierare*, &c. [Sicambris *walcher*. D. *vaalckere*. A.S. *pealcep*. Græcis est *κάλει*, à *κάλειν*, Calcare. A.Saxonibus etiam *ppupnep* est Fullo, à *ppupnettan*. Calcitrare, conculcando agitare. [Su. *walckare*.] Rationem derivationis abundè perspiciunt, quotquot non ignorant, quomodo res geratur in Fulloniâ, quæ Anglis quoque ab assiduo discursu, *walkmill* nuncupatur. Etiam Teutonistæ *walckmoelen*, Pannimola, mola pannificum, textimola, mola textorum. Huc facit locus Senecæ epist. XV; "Sunt exercitationes & faciles & breves, quæ corpus & sine morâ laxent & tempori parcant, "cujus præcipua ratio habenda est. Cursus, & "cum aliquo pondere manus motæ, & saltus, "vel ille, qui corpus in altum levat, vel ille, ut "ita dicam, saliaris, aut, ut contumeliosius dicam, fullonius. Quodlibet ex his elige, usu fit "facile". Quod verò fullonium hunc saltum attinget, potest is intelligi ex verbis Titinnii in *Fullonibus*, ubi eorundem functiones tangit;

Quasi tu, ubi solitus pedibus argutarier,

Dum compescis cretam, vestimenta eluis,
Citat Nonius, ubi Argutari exponit Subfilire. E gl. D, 37. in Coagitator.]

WALKIS *and obsequies* reverendo Dunkellenfi episcopo vocantur Inferiæ Æn. X, 519. Omnino v. quæ paulld ante diximus in *Wakeplaies*.

[WALL, Fluctus, unda. *the wallyse*, Mare fluctivagum. Vide *well*, Fons, & *well*, Scaturire. L.]

WALL, Vallum, murus. Cym. *gwâl*. [Hib. *balla*.] A.S. *pall*. *peall*. B. *walle*. Nomen hoc Vallo seu Fossato videtur inditum à Græcâ phrasi *βαλλειν* à *βάλλειν* τὴν χεῖρα. prorsus ut Romani dicebant Jacere vallum.

WALL-LOUSE. V. *Punie*, Cimex.

WALLET, Mantica. Manifestè est à *peallian*. Peregrinari. Ita Belgis *reys male* vel *reys sack* dicitur. [A *peallian* est Teut. *walen*. L.]

[WALLING, Bulliens, fervens. A.Bor. A.S. *pealand*. Isl. *vallande*. Vide *well*, Fons. Hinc *pot-wallers* vocabulum Shaftsburiæ in agro Dorsettenfi non incognitum. L.]

[WALLOP, Ebullire, infervescere. G. Douglassio Emicare. Idem origine putatur ac *Gallop*, G in W mutato, quod usitatissimè fieri cuius notum. L.]

WALLOW, Volvere. Goth. *VALYGAN*. A.S. *palpian*. [pealopian.] Al. *uualzan*. D. *velte*. [Su. *walwa*. Isl. *velta*.] B. *wallen*, *wellen*, *welsteren*. Videntur affinia Gr. *ἄλω*, Volvo,

W A.

voluto. Propius verò ad *ἄλω*, Versare, circumagere, accedit illud *pælan*. quod pro *palpian* usurpârunt Anglosaxones, & unde in eorum antiquissimis monumentis passim occurrunt *apælebe*. *Revolvit*. *ppomazælteb*. *Revolutus*. *to-pælebe* & *topælte*. *Advolvit*. *gezæltten*. *Provolutus*. &c. Huc etiam refer D. *velte*. & B. *welsteren*, Volvere. B. item *woelsteren* in *t sticck*, Ceno se immergere atque involvere. quibus respondet G. *veaultrer*. [Huc pertinet A.B. *to welt a cart*, Everrere, percellere plaustrum. L.]

[WALLOW G. Douglas est Exarescere, marcescere. Est purum putum A.Saxonicum *pealopian* & *pealopigan*. Boeth. p. 89; *Du na miht þu geþion þ ælc pýpt 7 ælc puda pile peaxan on þæm lanbe sæloft*. De him betyrt geþyrt. 7 him gecýnbe biþ 7 gepunelic. and þær þær hit geþyrt þ hit hnaport peaxan mæg. 7 latort pealopigan. Al. *uualwen*, uluuen Goldastus derivat à *ual*, Flavus; quòd hunc colorem induant herbæ emorientes. L.]

WALLWORT dicitur Ebulus; quòd circa muros radices figere ac facillimè succrescere soleat. Ebulum, *palpýpt*. gl. R, 41. [Vide *Worts*.]

[WALLY, Indulgere. A.Bor. ab Isl. *vala*, *vela* um, Curam gerere, bene curare. L.]

WALNUT, Juglans. [Su. *wallenot*. Isl. *valbñit*.] Belgis quoque dicitur *walnote* & *walsche note*, q. d. Peregrina nux. Notius nimirum est quàm ut moneri debeat, quòd *wale* & *wael* vett. Belgis dicebatur Alienigena, peregrinus, *wal-baerd*, Peregrinatio. *walen* & *wallen*, Peregrinari. ab *ἄλω*, *ἄλωμεν*, vel *ἄλωμι*, Vagor, erro: quòd plerumque pro erroneis haberentur, qui extra solum patrium aliud se conferebant. [Si à Græcâ origine sit deducendum, interventu A.S. *pealh*. quod Peregrinum significat, fiat velim. L.]

[WALT, Vacillare, subvertere. A.Bor. Islandis *valtur* est Volubilis, instabilis. V. *Wallow* & *Vault*. L.]

WALTSOME Chaucero usurpatum pro *loathsome* and *odious*, Abominabilis, detestabilis.

Þurdre is so waltsome and abhominable

**To God, that so just is and resonable,
That he ne wol it suffre heled to be,
Though it abide a yere, or two or thre.** N. P. T. 289.

Þurdre woll out: this is my conclusoun.

Atque ita quoque ibi legisse videtur Chaucero additus glossator, qui *waltsome* sic reddit. Ego tamen arbitror hoc in loco *waltsome* reponendum: siquidem *wlate* Chaucero est Rejicere, averfari, repudiare, non sine quadam nauseæ molestiâ respuere, fastidire:

**If that the Pope and Prelates wold
So begge and bid, howe and borowe,
Holy church shoud ystande full cold,
Her serbauntes sit and soupe so rowe,**

And thei wer noughtie, foule and howe rowe,

To worship God men wold wlate
Both

**Both on eben and on morowe,
Soche harlotrie men wold hate.**

Pl. T. haud procul à fine.

Noëlle platan. platan est Nauseare. me platað. *my stomach turneth or loatheth.* platung. Nausea, a disposition to vomit. item platung. Melancholia. me platað. Nauseo; gr. Ælfr. XXVI. Nauseam, platunge. gl. Cot. 138. Melancholias, platunga. gl. Cot. 129. ȝif man ȝy innan unhal oððe hine platige. "Si cui intestina doleant vel nauseâ laborent". Herbarius I, 18. ne ȝpne he. þe lær þe he mid ðær ȝyner eðgunge hȝylcne plætten ȝ rogeðan on his heortan ne aȝtȝige. "Ne currat: ne fortè cursus anhelatione cordi suo inducat aut vomitum aut aliquod animi deliquium". Paraphrastica versio reg. Bened. c. XLIII. butan hlare ælc mete to plætten bȝð ȝehȝyred. "Sine pane omnis cibus in nauseam convertitur"; Colloquium monasteriale. aplætte. Fœdavit; Hymn. on mænigfælbne ȝlencge ic ȝlencge minne lichaman. ȝ mid ȝreaptum ȝynnum ic mine ȝaple aplætte. "Multiplici ornatu corpus meum exornavi, & fœdis peccatis animam meam deturpavi"; Modus confitendi, cap. I.

[WAMB, Venter. Scot. Vide Womb. L.]

WAMBLE, Nauseare, [bullire.] Fortasse est à pamb & pomb. Venter; quodd nausea ex imo ventre veluti cieat ac revocet quicquid antea ingestum erat. Danis væmmelse est Nausea. væmmis, Nauseo. ac fortasse quoque his affine est B. *wemelen*, Circumagi, obversari, per certa intervalla moveri, ut solent ea, quæ fastidium ac nauseam movent. [Huc facere videtur Isl. *ad vamlá*, Ambulare incertus. L.]

WAN, Pallidus. *Wanneſi*, Pallor. A.S. gl. R, p. 7, 9; pann. Brunius. Greg. magnus lib. I, Dial. c. 2; torpollen ȝ pann andplita. "Tu mens ac livida facies". Cymraeſ gwann est Debilis, infirmus.

WAND, Virga, verber. D. *vaand* est Virga, flagrum, bacillus. Islandis *vondur*. [Scotis *uairuinnas* interdum pro potestate usurpatur, ut, *to be under the husband's wand or power*. L.]

WANDER, [Su. *wandra*.] v. *Walk*, Ire, ambulare.

WANE & *Wain of the moon*, Declinatio lunæ. Anglofaxonibus *panian* est Minui. [þa pætepa toebon ȝ panebon oþ þæne teoðan monþ. and on þam teoðan monðe æteopodon þæpa munta cnollar. "Aquæ ibant & decreſcebant usque ad decimum mensem: decimo autem mense ap- paruerunt cacumina montium". Gen. 8, 5. Islandis *vana* idem significat. L.]

[WANG, WANGTOOTH, WONGTOOTH, Dens molaris. Chauc. A.S. *panȝtoð*. *ponȝtoð*. à *panȝ*. *ponȝ*. Maxilla, & Toð. V. *Wanger*. L.]

[WANGER Chaucero est Cervical. ab A.S. *panȝep*. *ponȝep* idem sonante. hoc autem à Goth. *VAFTAKI*. à *panȝ*. *ponȝ*. *pæng*. Maxilla. *panȝ* à Gothis defluxisse testatur *VAFTAKI*. A.S. *panȝ* consonum est It. *guancia*. Alamanni vocant *uungcuffen*, & Belgæ *wangkuffen*. Vide *Wang & Cushion*. L.]

[WANHOPE, Vana spes, desperatio. G. Dougl. B. *wanhope*. ex *was* & *hope*. V. *Want*. L.]

[WANKLE, Inconstans, levis, fluctuans. A.B. B. *wankel*. Su. *wanta*, *wara wankel* modig, Fluctuare. ab A.S. *pancle*. *pancol*. Instabilis. L.]

WANT, Defectus. [Al. *uan* *uuefan*, Deesse. De isthoc *uan*, quod non tantum in compositione, verum etiam extra eam Defectum vel Indigentiam significat, nonnihil diximus in Obs. ad Willeram pag. 29. quibus hoc in loco videtur addendum A.Saxones, Cimbros, & Gothos ita quoque locutos. A.Saxonibus certè pan non tantum in compositione, verum etiam extra compositionem significabat Defectum. Huc refer illud ven. Bedæ IV, 25; ac him pan ne pær reomonung. "Sed non defuit eis admonitio". pana similiter & pona Defectum indicant. Prius illud occurrit pl. XXII, 1; bpihten ȝepecht me. ȝ naht me pana bið. "Dominus regit me, & nihil mihi deerit". & rursus, pl. XXXVIII, 6; þæt ic pite hþæt pana ȝy me. "Ut sciam quid desit mihi". V. quoque Matth. XIX, 20. Marc. X, 21. Luc. XVIII, 22. & XXII, 35. ic eom pana oþ ðam ȝetæle. Desum. me ȝf reor pana "Deest mihi pecunia". me ȝionb pana pænegar. "Defunt mihi nummi"; Ælfrici gram. XXXII. Posterius habes apud ven. Bedam lib. IV, c. 1; he hæfde ȝ heold þ ȝice aneȝ pona XX pintpa. "Tenuit regnum per novendecim annos". Defectum verò denotat pan istud in panhafa. Inops, & panhæfner. Inopia. in panhal. Debilis, infirmus, & panhælð & panhalneȝ. Imbecillitas, infirmitas. *panȝpebiȝ*. Inops. & *panȝpeba*. Inopia. Cimbris *PAK4* extra compositionem, & *PAK* in compositione Indigentiam vel Defectum significant. Prius habet Lex. Runicum p. 104. IR *AKMAM PAK4*, "Hic phalangis opus est". atque ita quoque loquuntur Angli, *we do want help*, "Opus est nobis vel indigemus auxilio". Alterum occurrit in compositis *PAKPAKMAK*, Imbecilli, debiles. *PAKHIRMAK*, Dedecus, &c. Goth. denique *VAN* ejusdem est significationis in Argenteo codice: *ANIS þns VAN ist*. "Unum tibi deest"; Marc. X, 21. & Luc. XVIII, 22. Quod verò attinet ad defectivum illud *uan* & *uana*, vix puto quenquam esse, qui non manifestissimum in eo deprehendat vestigium Gr. *ἀν*, Sine; præsertim cum Æolicum digamma receptissimâ consuetudine præfigatur vocabulis à vocali vel diphthongo inchoantibus: ita ab *ἀν* est *wayen*, Spirare. ab *ἀν* est *wale*, Limus. ab *ἐαν* est *werre*, Diffidium, bellum, &c. Hæc descriptus est gl. Keronis in Deesse, *uan* *uuefan*.]

WANT, Talpa. [Alamannis Talpa dicebatur *uuoond*. A.S. *panb*. qui ita dictus fuerit, inquit Auctor, quasi *paneb*. Imminutus; à *panian*. Imminuere. quod vocabulum non malè quadrat in animalculum defectissimum & perpetuâ nocte coopertum. E gl. B, 53. in Talpa.]

[WANTHRIFT, Prodigientia. Scot. Vide *Want & Thrift*. L.]

WANTON, Lascivus. q. d. *he or she, that wanteth one*, Uno vel unâ carens vel indigens. D. *vaanden* est Delicatus.

W A.

WARWERT Scotis sunt Fata dura, ac minus prospera. Ita hanc Veneris ad Jovem querelam Æneidos I, 241;

— quæ te, Genitor, sententia vertit?

Hoc equidem occasum Trojæ, tristisque ruinas

Solabar, fatis contraria fata rependens.

Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos

Insequitur, quem das finem, Rex magne, laborum?

paraphrastice reddidit Scotica versio G. Douglas episcopi Dunkel.

Quhat wikkil counsel, fader, hes turnyt thy thocht?

Forsoyth at Troijs distruction, as I mocht,

I tuke comfort herof, thinkand but baid,

That hard wantwerd suld follow for tune glaid.

Bot zit the same perchaunce persewis them sare,

In sundry dangers cacht here and thare:

Of thare travell, quhat end grantis thou, gret king? 20, 24.

Plura non addo: sufficit enim ad pleniorum hujus vocabuli explicationem consulere quæ habet Al. nostrum gl. E, 6. in Fatum, uyr. [quæ infra adscripta invenies in Werd, Fatum.]

WAR Scotis, & Anglis Worfe, est Pejor. V. quæ infra dicimus in Worfe. sicuti & Goth. gl. in VAIKSIZA: [A.S. pæpp. Su. wære. Ill. verre. L.]

[WAR, Cavere, prospicere. War beads, Prospicite capitibus. ab A.S. papian ejusdem significationis. L.]

WARBLE or quaver in singing, Vibrillare, cantum crebro vocis inflexu variare ac subinde mutare: unde quoque warble videri potest frequentativum à Theot. uerben, Vertere, circumrotare, quod sic accipitur apud Otfridum lib. Tertio, c. 7, v. 28. & c. 23, v. 67.

WARD vocibus in compositione postpositum est Versus. Eastward, westward, Orientem, occidentem versus. Forward, backward, Antrosum, retrorsum. Ita Gothi postponunt VAIKΦ. A.S. peapb. Al. uuert. Cimbri NARPA. B. waerd. [Su. werds.]

[WARD, Regio urbs, q. d. urbis custodia. quia sc. quælibet urbis regio proprias sibi excubias & custodias habet. V. Ward. Skin.]

WARD, Pupillus, pupilla. wardship, Tutela. warden, Custos. warden of the ports, Custos portuum, limenarcha. Chaucero wardain vel wardin est Custos.

I wol in that utter house alone

Ben wardain of your women eberich one. Tr. lib. III, 665.

There as ye saine, that I am foule and olde,

Than dred you noght to ben a cokewold.

For filth and elth also, so mote I the,

W A.

Ben grete wardeines upon chastite.

W.B. 1213.

Warden of the pates. Tr. lib. V, 1177.

Though thou play Argus with his hundred eyen

To be my wardcorps, as he can best,

In faith he shall not kepe me but me lest. W.B. 358.

— in a wardrobe thei him threwe,

Where that the Jewes purged her intraille. Prior. T. 320.

Refer hoc ward & warden ad proximè sequens ward, Custodire. Recurre quoque ad ea, quæ annotavimus ad Willeramii paraphrasin c. II, v. 9; ubi uardet van den linebergon exponitur "Prospicit de cancellis".

WARD, Custodire, observare, tueri, defendere. A.S. papian. bepapian. papenian. peapbian. Al. uarten. G. garder. It. guardare. H. guardar. D. vare. [Ill. varda, varia. Gothis VAIKΦAN.] B. waren, bewaren. Manifestè antiquum papian. unde omnia hæc ortum traxere. respondet Gr. ὀρεῖν, Curare, custodire. Ab hoc interim ward Anglis Pyra serotina dicuntur Wardens, quod diutius servantur. [Al. duon uara est Videre, inspicere, observare. Celeberrimus Ericus Benzeliu episcopus Lincopensis in MS. notis ad glossarium Gothicum Junianum voce VAIKΦAI. Facies, hæc habet à re minimè aliena. "Ver. linguâ Su. wårda, Vide-
"re. & hodieque blifva wårse, idem. Forfan
"convenit cum Gr. ὀρεῖν. hinc wårda, Custodi-
"re, in conspectu quasi habere. It. guardare". A
Gothis hæc fluxisse testatur ipsum compositum
VAIKΦAI. Facies. VAIKΦAIS. E
regione, Gallicè, ut notat idem doctissimus Anti-
stes, vis à vis. Hinc noster loquendi modus to keep
watch and ward, Excubias & custodias agere. L.]

[WARDEN, Custos, guardianus. B. waerden. Cim. NARPA. V. Ward, Pupillus. L.]

[WARDER à G. gardeur, Custos. Datur & G. verdier, Saltus custos seu præfectus. V. Ward. Skin.]

[WARDMOTE, à ward, Regio, & A.S. mot. Conventus. hoc à metan. Convenire, q. d. Regionis urbanæ concilium seu conventus. Skin. V. Meet, Convenire.]

[WARDROBE, à garderobbe, It. guarda-robba, Vestiarium, ἱκετοδῆμα, q. d. Custodia vestium. Skin. Vide ward & robe. Chaucero pro Latri-
nâ usurpatur, quam significationem tam Galli
quàm Itali agnoscunt. L.]

WARE, Merx, mercimonium. A.S. papu. B. waere. [Su. wara.] NARPA occurrit etiam in Egilli epinicio, circa finem. Potest verò vox delumpta videri ex waeren, Cum curâ custodire; quod mercimonia sollicitè custodiantur. [Vel formata à veria, Vendere. veria par varo finni, "Merces suas ibi vendunt". L.]

[WARE, Nodus, tuber. G. Dougl. 440, 40. B. weer, wier. A.S. peap. Callus, tuber. V. Whirl. L.]

[WARE one's money, Pecuniam impendere. A.Bor. A.C.B. gwarrio ejusdem significationis, ut vult Edv. LLhuydius. L.]

WARIE,

W A.

WARIE, Cautus, sedulus, sollicitus. *Wæ* Ho-
mero passim est Custos. *Wæ*, Curare, custodire.
inde Angl. *warie*, Cautus. item *to beware*, Præ-
cavere. Sic M. Casaubon. Quemadmodum igitur
Latina Catus & Cautus sunt à Caveo, ita
quoque *warie* est à Teut. *waren*, *bewaren*,
Cavere, custodire; quod fuit in Obs. ad Willer.
pag. 14. [A.S. *wæpe*. Cautus. Isl. *var*, Cautus.
Su. *warfam*. Vide *Ward*, Custodire. ubi ety-
mon omnium habes. L.]

WARIE Chaucero sæpe est Execrari, detesta-
ri. *This Soudonnesse whom I blame
and warie*. La. 373.

*Poliphete they gonne thus to wa-
rien*,

*And honged be such one, where he
my brother*,

*And so he shal, for it maie nought
varien*. Tr. lib. II, 1619.

For whiche my life I warie. ibid. 1377.

*They have the susters waried and
millaide*,

I mene the thre of fatal destinie.

C.L. 1171.

Ita quoque verbum *wary* accepit G. Dougl. episc.
Dunk. Æn. X, 503:

Turno tempus erit, magno cum optaverit
emptum

Intactum Pallanta, & cum spolia ista diem-
que

Oderit —

*The time sal cum, quhen Turnus
sall persey*

*Hate and warpe this spulze and this
day*,

*Despying he mycht by formekil
thing*,

*That he had never twichit Pallas
zing*. 335, 9.

& rursus Æneid. XI, 317:

Dirum execrantur bellum, Turnique Hy-
menæos.

*Thay curs and wary fast this venge-
abil were*,

*And Turnus wedloke bannis with
mony ane tere*. 368, 40.

A.S. *wyrpan*. *wyrpan*. *wyrpan* est Maledicere,
execrari. *pergean*. Malignari. *peria* *feond*. Dia-
bolus. *perige* *garay*. Maligni spiritus. *perigean*.
Maledicere. *perigecpæbolobe*. Maledixif-
set. Hæc atq; alia id genus plurima passim occur-
runt in antiquissimis monumentis. Sed & *pergab*.
Malignus, occurrit Matth. XIII, 19 in optimæ
notæ codice Rushw. item *perganga*. Maledi-
ctiones. Somn. 286. Hæc omnia fortè referri
possunt ad *pea*. Malitia. Ita legas in eodem co-
dice Rushw. Matth. VI, 34; *genoh* *bæge* *pea* *hir*.
“Sufficit diei malitia sua”. Beda IV, 25; *þ* *ge-
lamp* *for* *pean* *þ* *for* *ypelnerre* *þara* *capbren-
þra*. “Accidit hoc propter malitiam inhabitantium”.
[Sunt à Goth. *WARKGAN*. *ΓΛ-
WARKGAN*. Damnare. L.]

[**WARLOCK** Scoticum vocabulum ab Islan-
dis, ut videtur, petitum, quibus *wardlofr*, teste
Verelio, designat Carmen quoddam magicum,

W A.

quo concinnè cantatò, invitantur mali genii ad
indicandum eventura. Nescio tamen an rectius
referri possit ad A.S. *wæplogan*. Al. *uuarlogan*,
Hypocritæ, q. d. qui veritatem fūco obducunt.
componitur enim à *uuar*, Verum, & *leogan*.
Fallere, mentiri. A *uuar* venit B. *waer*, Verus.
L.]

WARM, Calidus. Goth. *WAKMS*. A.S. *wærm*.
pearm. *pærm*. [Isl. *varme*, Calor. Su. *warm*.]
Al. *uuar*. D. *warm*. B. *warm*, *waerm*.
Sunt à *Wærm*, Calidus: unde & Formus, quod
vett. Latinis, authore Festo, erat Calidus.

WARN, Monere, præmonere. [B. *waernen*.
Su. *warna*. Isl. *varna*.] A.S. *wyrpan* est Prohi-
bere, vitare. *pearn*. Obstaculum. quod nonnul-
lam videtur affinitatem habere. cum *Wærm*. Ne-
go, recuso. [At *wyrpan* est Cavere, monere,
præmonere. *wærm*. Cautus. V. *Warnestore*, &
Werne, Negare. L.]

WARNESTORE, **WARNSTORE** Chaucero est
strengthen, *fortify*. item *warnish*, *fortifying*.
*Ober all things ye shall done your busi-
nesse and diligence to kepe your person
and to warnstore your house*. Ch. T. p.
153, b. *I shall warnstore mine house
with toures*. ib. 153, a. *Warnish* of
hie toures and of hie edifices is done
with grete costages. ib. *Warnestored*
and enclosed in soche a paleis. Boeth. p.
361, a. *He that other agasteth, other in
him ayenward werchen the same: and
thus warnished mote he be, and of war-
nish the houre dread*. Test. 498, b. *Wearn*.
Obstaculum; Past. XI, 7. *wearnian*. *gepearnian*.
Evitare; Beda I, 14. *ic* *wearnige*. Caveo; gr. *Æl-
frici* XXVI. *uuar* non Alamannis est Munire.
Otf. lib. II, c. 3, v. 111;

Ingegin uuidaruinnon

So sculun uuir unsih uuar

Willer. c. IV, v. 4; An thero uere hangen thu-
sent schilden, thie ich thir ze schirmo ande ze
uuarningan hauo gescaphot. *kiuuar* note. *kiruste*,
Instructi; gl. B, 26. *unkiuar* notiu, *unfestiu*,
Immunita; gl. B, 25.

[**WARI**, Conjicere. G. Dougl. Isl. *varpar* bræ-
finu i *fnie* *Wifings*, “Conjicit literas in sinum
“Vikingi”. Vide *Warp*, Incurvescere. L.]

[**WARI**, Ovum parere, excludere. Su. *warpa*.
Cim. *WIRPNA* *HIRBNA*. “Avis ova parit”.
Omnia à Goth. *WARKPAN*. Mittere, projic-
cere. L.]

[**WARP** G. Douglas est idem quod nobis *wrap*.
Vide *Wrap*. L.]

WART, Incurvescere. Videtur hæc verbi sig-
nificatio desumpta ab illâ verbi *weorpan* & *wyr-
pan* acceptione, quâ significat Mutari vel in me-
lius vel in pejus. Prioris acceptionis habet Be-
da V, 3; *ic* *wær* *wyrpende* *þ* *me* *rel* *wær*. “Me-
lius habere cœpi”. & rursus ejusdem libri
Quinti c. 6; *gefelbe* *ic* *me* *beotende* *þ* *wyr-
pende*. “Sensu me melius habere”. Huc etiam
pertinent *geewyrped* *beon*. Reviviscere; Beda
IV, 22. & *geewyrped*. Melioratus; R. Bened.
c. 36. Alterius acceptionis exemplum est *myr-
perþe* *cneoppir*. Perversa generatio; R. Matth.
H h h h h XVII, 17.

XVII, 17. In Run. quoque lexico **NIÞIRÞNÞ** dicitur Qui perturbationibus animi commotus mutat colorem vultus.

WARP in *cloth*, Stamen. A.S. *peapp*. Al. *uuarf*. B. *werp*, *werpte*. [Su. *warp*. ab A.S. *peoppan*. *pýppan*. Al. *uuerphen*, *uuirfen*. B. *werpen*. Su. *wārpa*. Cim. **ÞIRÞA**. Goth. **VAIKÞAN**, Jacere, projicere. L.]

WARR, Contentio, diffidium, bellum. G. *guerre*. It. & H. *guerra*. vett. B. *werre*. Videntur esse ab *wei*, Contentio, concertatio. V. Gold. ad Winsbekii § 18. — **Warr**, Bellum. De vocabuli origine hæc habet M. Casaubonus p. 311 de Vet. ling. Saxonica; “*uæ* & *uor*, Uxor. *uæu*, “*uorūu*, Uxores, mulieres. item Confabulationes, colloquia, confilia. *uæu*, Confabulator, “colloquor. unde verbale *uæu*, Confabulator. “*uæu*, Confabulatio, colloquium. *uæu* “*uæu* apud Homerum est Conversatio & com- “mercium cum bello, i. lex belli. & *uæu* “apud Hesychium exponitur *uæu*, Pugna. Ex “his, puto, patet origo Anglici *warr* pro Bello. “Quamquam enim dubium sit hoc Hesychii po- “stremum, & fortasse mendosum sit; notissi- “mum tamen est uxores & mulieres præcipuam “bellis occasionem semper præbuisse. quod & “Homerus tum alibi toto suo poemate, tum his “inter alia verbis paucis docet, *uæu* “*uæu* *uæu* *uæu* *uæu*. Rapi quoque uxores o- “lim solitæ: nec ullæ faustiores creditæ, quàm “quæ sic compararentur. Ut monomachias & “singularia certamina omittam, uxorum & mu- “lierum causâ, nullo non seculo frequentissi- “ma. Quid quod etiam Enles exponuntur *uæu* “ab Hesychio. Certè *uæu* sæpe Ensem apud “Homerum significare, nemo dubitat; & obvii “loci, qui probent, complures. Cæterum etiam “ab *uæu*, Mars, bellum, ferrum, *uæu* *warr* non “improbabilis origo: sed nos, quod maximè “probamus, indicavimus”. Hactenus Casaubon. Anglis *to war* est Belligerare, bellum gerere; quod Martinus in Bellum & in Guerra, desumptum putat ex Teut. *werren*, *wirren*, Impli- care, intricare, turbare. [Alamannis uerre est Discordia, diffidium. unde quibusdam placuit arcessere. Ego verò eorum sententiam præfe- rendam puto, qui referre volunt ad *waeren*, Defendere, cujus totam familiam perspicias in *Ward*, Custodire. L.]

[**WARRANT** apud G. Dougl. exponitur *Shelter*, *safety*, Perfugium, propriè Locus est tutus. ab A.S. *papenan*. Tueri. Vide *Ward*. L.]

WARRANT, Securus reddere, obstringere se ad alterum autoritate suâ tuendum. G. *garantir*. It. *guardare*. H. *guarecer*. Seculo semibar- baro *warrantizare* dicebant. V. Voss. libro Se- cundo de Vit. ferm. c. 26. Gallis *nommer son guarent* est Producere eum, qui adversario pro se debet satisfacere in judicio, aut ipsi restituere, quod judicio erat ablatum. [C.B. *guarant* est Vindex, assertor, item Vindicatio, astipulatio, autoritas. omnia ab A.S. *papien*. Defendere, vel à Teut. *wāren*, *wāhren*, *gewāhren*, quod in Lex. Dhuezii Gal. Teut. exp. G. *faire bon*, B. *waeren*, Probam esse mercedem spondere,

to secure or warrant the goods. hæc à Teut. *waer*, Verus, q. d. verificare, i. e. affirmare mer- ces esse veras, non adulterinas polliceri & in se recipere. Skin. *waer* est ab Al. *waar*. Verus. L.]

WARREN, Vivarium. G. *garrenne*. B. *waer- rande*. Medio seculo *Warenn* dicebant. Voss. de Vit. ferm. II, 20. [à *waeren*, Custodire, quod in *Ward* vide. L.]

[**WARROK**, **WARROKS**, Jumentum. Alterum occurrit Indulgentiarum venditoris prologi v. 640, at improprio sensu. nam de cane ringenti rabidòque dicitur: alterum in libello à Tho. Blount edito, qui inscribitur Fragmentum anti- quitatis, *Antient tenures of Land &c*. En char- tulam ipsam, quam tui gratiâ, Lector, huc trans- ferre non sum gravatus. “Edmundus Busche te- “net terras in Morton in Com. Essex. de Rege “in capite per servitium inveniendi unum stimu- “lum ferreum pro uno *Warroks* super quoddam “*Clothfack*, quandocunque Dominus Rex equi- “taverit in exercitu versus partes Walliæ tem- “pore guerræ”. Hill. 22. Ric. 2. Essex. Est à Su. *warðf*, & hoc ab Isl. *varðf*, Jumentum ad arandum tempore verno. quod componitur ex *var*, Ver, & *ox*, Bos, quod vide. *Warroks*, si be- ne memini, etiamnum apud Damnonios meos in usu est, unâ cum pluribus aliis vocabulis tam in isthoc Prologo quàm in fabulâ de Berino occur- rentibus. unde mihi injecta fuit suspicio eas ab aliquo Devonix indigenâ conscriptas fuisse. L.]

WARRY Chaucero est Errare, *to go astray or wander*. *That from the trueth clene war- ry*. ubi tamen rhythmus exigit, ut *wary* lega- mus. Willerami abbatis paraphrasis Francica in Cantici canticorum caput II, paragraphum 17; al thie wiila so thise wereldliche thimsternisse gewared. “Quamdiu hæc mundanæ tenebræ per- “vagantur”. Antiquioribus enim Belgis, præcipuè tamen Hollandis, *waren* usurpabatur pro Am- bulare, phasmatum spectrorumve instar oberra- re. unde adhuc vulgo usitatum, *Daer waren geesten*, “Ibi manes mortuorum discurrunt ac “tumultum terrorémq; cient”. Kiliano quoque *waering* exp. Ambulacrum. item Pergula, ex- cursus per totam navim, &c. A.Saxonibus po- pian est Errare. Ita legimus Scintillarii titulo I, qui agit de Caritate; butan soþne lufe na gan magan men. ac popian. “Sine caritate non am- “bulare possunt homines, sed errare”. Quod verò popian illud attinet, quemadmodum Græ- cis *ἀρεῖαλος* vel *ἀρεῖαλος* olim dicebatur In mon- tibus degens; quemadmodum iis quoque *ἀρεῖα* nuncupabatur Liber pater, *ἀρεῖα* denique dice- bantur Oreades nymphæ, quòd montes plerum- que pererrarent: ita quoque videri potest po- pian ab isthoc *ἀρεῖα* desumptum, ac primitus de iis potissimum usurpatum Qui montana loca va- go cursu Nympharum ritu pereirant. Fortasse interim huc etiam referri possunt quæ de Vara- re, verbo Latino vetustissimo, annotavit Salma- sius Plin. exerc. p. 946. quæque de Bargus, var- gus, wargus, habet Vossii etym. Lat. in Bargus. necnon ejusdem Vossii liber II de Vit. ferm. c. 20, in Warengangi & Wargus. *perþengan* de- nique

W A.

nique dicuntur Advenæ gl. Cot. 266. Nabuchodonosor item Cædmoni 89, 11 vocatur beopa gerið. pilþa pærþenga. Bargina, ða elþeobi-gan þ of elþeobircpe. gl. Cot. 27. Sidonius Apollinaris lib. VI, epistolâ 4; "Feminam fortè Vargorum (hoc enim nomine indigenas la-trunculos nominant) superventus abstraxerat". ubi Sirmondus: "Propriè Vargi dicebantur ex-torres & patriâ expulsi; ut in lege Ripuariâ LXXXVII, & in Salicâ LVII, Si quis corpus jam sepultum exfodierit & exspoliaverit, War-gus sit; hoc est expulsus de eodem pago". Ni-mirum ex profugis exulibus indigenæ fiunt la-trones. Non dissimili sensu aliquando dicti sunt Bagaudæ: Aurelius Victor in Diocletiano; "Ex-citâ manu agrestium ac latronum, quos Ba-gaudas incolæ vocant". Item Scamari: Lon-gobardarum legum titulo I. & apud Jornandem in Geticis. Eugippius in Vitâ S. Severini; "Istri fluenta prætermeans latrones properanter in-sequitur, quos vulgus Scamaros appellat". [Vargus þ Bargus est ab Isl. *vargur*, Latro. quod fortè à *VARFGAN*. L.]

WART, Verruca. A.S. *peaprt*. Al. *uaerte*. B. *warre*, *wertte*, *wratte*. [Su. *warta*. D. *vorte*. Isl. *varta*.] Fortasse verò *peaprt* nuncupata est Verruca à *peapre*. Callus; quodd verrucæ duri-tie suâ referant manuum pedumque callos.

WASE, Cesticillus, i. circulus ex stramine vel panniculis contortus, quem feminæ onera porta-turæ imponunt vertici. [Est ab Isl. *vafi* quo sig-nificatur Fasciculus ex junco, scirpo vel stramine colligatus. L.]

WASH, Lavare. A.S. *pærþan*. *pacþan*. *paxan*. Al. *uafgan*. *uaskan*. *uazkan*. [Su. *wasfa*.] B. *waschen*. Puto paucissimos esse, quibus non statim occurrat *uaskan* þ *uazkan* (nam utram-que scripturam habet Kero) factum ex *uazzer*, Aqua. Ac forte respexit eo gl. C, 3. ubi Bapti-smus exponitur *uaski-uazar*.

WASHES dicuntur Norfolciensibus Terra quædam plana & plerumque arida, cui nomen à lavando vel alluendo ductum. sicuti tradit Somnerus in gl. decem Angl. hist. scriptt. addi-to. [Gl. R, pp. 100 & 101 Ablutio aquarum ex-ponitur *þepærþe pæþena*. unde *wash*. Nisi ma-lis petere ab Isl. *vos*, *væsa*, quibus nominibus Locus palustris & humidus vocatur. L.]

WASP, Vespa. A.S. *pærþr* þ *peaprt*. G. *guespe*. It. *vespa*. H. *abissa* & *vespa*. D. *bueffse*. B. *wespe*. Theor. glossarium D, 4 *wespe* exponit Crecopolus. Quidam insectum hoc aculeatum sic putant dictum, quodd vespere muscas vene-tur in cibum; unde & Italis quibusdam *moscone* vocatur. Rectius tamen derives à Gr. *σφή*, Ve-spa. à cuius accusat. *σφήνη*, post levem literarum transpositionem, primò fuerit *feske* vel *weske*, deinde verò *wespe*; mutato K in P, sicuti vide-mus fieri in *λύκος*, Lupus. *σπυλάω*, Spolio. &c.

WASTE, Vastare, populari, corrumpere. A.S. *aperþan*. Al. *uasten*. G. *gaster*. It. *guastare*. H. *gastar*. B. *woesten*, *berwoesten*. V. annot. ad gl. A, 2. in Depopulati. [Non me latet com- plures viros doctos deduxisse à Lat. Vastus. di-spice tamen annon rectius derivetur ab *oios*, So-

W A.

lus. unde *oios* est Solum reddo, destituo, desolo. Ex annot. ad Tatiani XV, 1. Omnia retulerim ad Arm. *goasta*, Vastare. L.]

WASTE, Detrimentum, perditio. A.S. *lore-þert* þ *loreþirt* est Jactura. à Goth. *UIST-GAN*. Perdere.

[WASTEL-BREAD, Collyra, placenta aut si-mile quid. G. *gasteau*. Picardis *ouastel*. Sylvius & Nicotus derivant à L.B. Vastellum ejusdem significationis. Nicoti verba hæc sunt; "*Ga-steau* nomen habet à vastitate, seu vastâ hujus panificii magnitudine: quasi vastellum. *Car un gasteau est de large estendue*". Vide Menagium in *Gasteau*. Hæc fortasse à vero non abscedant. Dispice tamen annon omnia felicius arcessi pos-sint ab Isl. *veidsla* þ *veistla*, Convivium. q. d. Pa-nis convivalis. L.]

WATCH, Vigilia. est ex A.S. *pæcca*. Vigilia. ut *match* ex *mæcca* þ *gemæcca*. Par, conjux. item *wretch* ex *ppæcca*, Exul. [Vide *Wake*, Vigilare.]

[WATE, Scire. Chauc. Vide *Wit* idem. L.]

WATER, Aqua. M. Casaubonus censet deri-vatum ex Gr. *ὕδωρ*, Aqua. Dispice tamen annon satius sit ab antiquo *pæta*. Humor, liquor, deri-vare Goth. *VAÞR*. A.S. *pæþer*. Al. *uazzer*. Cim. *HAÞK*. [Su. *watn*.] D. *vand*. B. *waeter*. Simili planè ratione inter mascula maris nomi-na ac numina fuit Nereus; ita dictus à *νεῖρε* vel *νεῖρε*, i. e. *ὕδρε*. Humidus, ut ex Hesychio atque aliis constat. V. Voff. de Orig. & progr. Idolol. II, 77. [Vide *Wet*, Humidus. Cum Gothico *VAÞR* conveniunt Ruthen. *ouode*, Sclav. *voda*, & Pol. *woda*. L.]

WATER-SPIDER, Tipulla vel Tipula, vermis levissimus sex habens pedes, ac super aquas ve-lociter adeò decurrens, ut non mergatur. Bel-gis quoque dicitur *water-spinne* vel *water-bloey*. Tippula, *pæþer-buca* þ *þat*. gl. R, 23. Tipula consonum est Gr. *πύλη*. Gelenius. V. etym. Vossii in Tipulæ. [Hiberni habent tio-pal, sed an à Latino Tipula, quærendum. L.]

WATLED *walles*, Parietes cratitii. [Vatelay sunt Virgulæ, ex quibus crates attexuntur. Vi-de Bedæ E. H. III, 16. L.]

WAVE, Unda, fluctus. G. *vague*. B. *waeg*, *wage*. Su. *wåg*. [Al. *uuage*. A.S. *pæþ*. Planif-imè B. *waeg*, Fr. *uag*, A.S. *pæþ* desumpta sunt ex illo *uegan*, Movere, concutere; quod fuit in annot. ad Tatiani XXXIX, 4. A.Saxones *peagan* þ *pagan* dicebant. *peagebon* *heapob*. "Moverunt caput"; ps. XXI, 6. *þagenbe* *hpeab* ne *tobþeaceð*. "Quassatam arundinem non con-fringet"; R. Matth. XII, 20. In Argenteo quoque codice Luc. VII, 24. legimus *KANS ERAM VINDA VARGA*. "Arundinem vento quassatam". Ab hoc igitur *peagan* þ *pagan* est nostrum *waeg* þ *wage*, Unda. Pror-fus ut Græcis, Eustathio authore, *κύμα* dicitur quasi *κύνημα* à *κυῖν*, Perturbare, agitando com-miscere atque confundere: siquidem Homero solemne est *κυῖν* & *κυῖνδαι* de commoto mari usurpasse. E gl. D, 8. in Kataclismus, *fineke-wege*.]

[WAVE *one's bonet*, Galericulum agitare. ab H h h h h 2 Ill.

Isl. ad *besa* + *vafa*, Circumvolvere. ad *veifa*, Vibrare, quod Chaucerianum *weive* ad litteram exprimit. L.]

[WAVER, Ambigere, dubitare. A.S. *paſian*. Isl. *vefia* i radum, In consilio fluctuare. L.]

[WAVINGEOUR, Erro, vagabundus. G. Dougl. Refer ad *wafe*, Bestia erratica. L.]

WAWL, Acriter atque inconditè vociferari. est ab *aw*, Clamo, cum quodam boatu resono.

WAX, Cera. A.S. *peax*. Al. *uuahs*. [Isl. *var*. Su. *war*.] D. *vox*. B. *wachs*, *wag*. Videntur esse à *pæc*. Lentus, liquidus, mollis, tactui cedens: quòd hæc sit potissima Cerae dos, quam Junior Plinius lib. VII, ep. 9 complexus est paucis versibus, quos non pigebit adscribere, quòd humanum ingenium similitudine non ineptâ comparent cerae.

Ut laus est cerae, mollis cedensque sequatur

Si doctos digitos, iussaque fiat opus;

Et nunc informet Martem, castamque Minervam,

Nunc Venerem effingat, nunc Veneris puerum;

Utque sacri fontes non sola incendia sistunt,

Sæpe etiam flores vernaque prata juvant;

Sic hominum ingenium flecti ducique per artes

Non rigidas doctâ mobilitate decet.

Stattius quoque I Achilleid v. 331 eidem similitudini insistit, ubi Thetidem describit filium suum non ad virtutem, verum ad mollitiem instituentem, v. locum. sicuti & Juvenalem sub finem Satyræ Septimæ. necnon Persium Satyrâ Quintâ, v. 40. Inter imberbis denique juvenis proprietates recenset Horatius de Arte, quòd sit "Cereus in vitium flecti".

WAX, Crescere, augeri,adolescere. Goth. *VAHSGAN*. A.S. *peaxan*. *pexan*. Al. *uuahsan*. Cim. *ΠΑΡΗ*. D. *vox*. [Su. *war*. Isl. *vara*.] B. *wassen*. Affinia sunt Gr. *αὔξω* vel *αἰέω*, Augere. V. obs. ad Willer. ad p. 21.

WAY, v. *Way*, Via. [Su. *wäg*.]

[WAY-BIT vox in agris Septentrionalibus satis nota. corruptè, uti reor, pro *we-bit*. *we* enim est Parvus, exiguus. Sed unde inquires *we*? Fortasse abscissum fuerit ex A.S. *hpene*. à quo B. *weynig*. Vide *Whune*. L.]

[WAYWATER veteribus Anglis dicebatur *holy water*, Aqua lustralis. à B. *wiilwater*. Su. *wigwath*. quæ componuntur ex A.S. *pih*. *piſg*. Al. *uiih*. Goth. *veih*s. Sacer, sanctus, & *water*, quod vide. L.]

[WEA *worth you*, Væ tibi. A.Bor. Vide *Woe worth*. L.]

WEAK, Languidus, vilis, ignavus, pusillanimis. A.S. *pac* + *pæc*. B. *week*. [Isl. *veitur*.] Detruncata videntur ex *εικῆος*. prout *εικῆος* Hesychio & Suidæ exp. *ἀνωφελές*, *μῆταιον*, *ἀργόν*, *μωρόν*, Inutile, vanum, ignavum, stolidum. [Sunt fortasse ab Isl. ad *viifa*, Cedere. L.]

WEAK, Mollis, cedens tactui. Al. *ueich*. D. *veg*. B. *week*. Videtur esse à Teut. *wiiken*, Cedere, non repugnare. Ipsum verò *wiiken* est ab *εικω*, Cedere. [A.S. *pæc*. Vide proximè præcedens, *Weak*, Languidus. L.]

[WEAKY, Humidus, madidus. A.Bor. B. *wack*. ab Isl. *vofta*, Madefieri, vecfur, Humor. L.]

[WEAL, Eligere. A.Bor. Al. *uuelen*. vett. Belgis *wæle* est Electio, electus. Isl. *valia*, Eligere. Su. *välja*. Sclavinis *voliti* est Eligere. Goth. *VAALGAN*. Ipsa *uuelen*. *eruellen*. *iruellen* dubio procul sunt à *uullen*, Velle; quòd ab eligentis voluntate tota pendeat electio. Lat. certè Opto videtur olim primâ suâ significatione acceptum pro Eligo, considero, ut Pars optare locum --- Atque aded ab hac quoque significatione Optiones dicti Electi. ab *ἴπτα*, Video, considero. Lips. in *uuelida* Elegit.]

[WEAL, Divitiæ, facultates, felicitas, prosperitas. Vide *Wealth*. L.]

[WEALD, Regere. A.S. *pealban*. V. *Welde*. L.]

[WEALD, Sylva. V. *Wold*. L.]

WEALTH, Divitiæ, opes. A.S. *pelan*. Al. *uulan*. B. *welde*, *weelde*. [Sicuti B. *welde* videri potest aliquam affinitatem habere cum isthoc *ἐλδωμι*, quod Hesychio exp. *ἐπιθυμῶ*, *θίλω*, Concupisco, volo; siquidem (ut appositè Horatius Carm. III, 16.) "Crescentem sequitur cura pecuniam, Majorumque fames" --- ita Angl. *wealth* allusionibus addictiores fortasse putabunt propius accedere ad illud *pel* *de*. *pel* *de*. "Euge, euge", quod habet eximius codex MS propinqui mei H. Vossii ps. XXXIX, 21. quòdque pecuniosis ad fatietatem usque insufurrant "Stultorum divitum, ut loquitur Seneca, epist. XXVII, arrosiores; & quod sequitur, arrosiores; & quod duobus his adjunctum est, derisores". A.Saxonibus *pela* est Beatitudo, felicitas. *pelega*. *peli*. *pelig*. Dives, pecuniosus, potens. *pelan*. Divitiæ, opes. *peligan*. Beare. *gepelgian*. Locupletare. "Beatum vulgus appellat, inquit Seneca, epist. XLV, ad quem pecunia magna confluxit". unde *pelan* & *pelig* satis manifestè sunt à *pel*. Benè; quòd opibus florentes, non vulgo tantum hominibus videantur esse beati, sed quòd proprio quoque iudicio putent benè sibi esse. Huc faciunt Lucæ XII, 17 illa stolidè securi Divitis verba, inserta præclaræ & ad communem vitæ usum commendatissimæ parabolæ, quam beatus nostri generis Redemptor inculcat iis, quorum pecudes quamvis diffusa stabula non capiunt, & quorum horrea plurium populorum annonam includunt: nam qui "Solas exstruere divitias curant, inquit Arbitr, nihil volunt inter homines melius credi quàm quod ipsi tenent". Quumque ditiores ex isthac sui suarumque copiarum nimia æstimatione frequenter insolescere atque alios præ se contemnere soleant, Belgis quoque *weelderig* dicitur Prava importunissimæ petulantia libidine insolescens, & "opibus nimis, ut loquitur Tacitus Annal. XV, 20; ad injurias minorum elatus". Huc etiam facit illud ejusdem Annal. XI, 7; "Facile ditium familiarum hæredes, Eserinos & Arruntios, magnum animum induisse". & illud Livii lib. I ab V.C. "Lucumoni divitiæ animos faciebant". nimirum *πλοῦτος βαδὺς διδασκαλὸς πονηρὸς τῶν ἀρχλατῶν φύσιν*, "Immensa opulentia pessima luxuriosæ

"*rosæ mentis magistra est*". Philostratus lib. I de Vitis sophist. in Polemone. Appositè quoque Terentius Hecyrâ, Act. III, sce. 5;

Quia paululum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt —

Menander apud Stobæum Anthologiæ titulo XCIII.

Ἰπποφάνης πρὸς Ζήνωνα ὁ Λάων τελευτῶν.

Ὁ, πρὸς τοὺς ἐξωκεῖναι τὴν κεφαλὴν σου.

Εἰς ἱπποφάνη, οὐκ ἐν τῷ πρὸς Ζήνωνα ἢ

Deliciæ nimix pariunt insolentiam,

Pecuniæque dominum trajiciunt suum

In mores alios quàm quos induerat prius.

Ker. in Delicias, uuelun.]

WEAN *a child*, Ablactare infantem, à lacte depellere. A.S. penan. vett. Belgæ *wennen*. Germ. *entwehnen das kind von der milch*. D. *affvenner* est Depellere agnos à matre, propellere ab ubere. *affvending*, Propulsatio. [Sueci dicunt *afwänja* et *dii-barn*. L.]

WEAPON, Arma, armatura. Goth. *VEPINN*. A.S. *pæpna* + *pæpnu*. Al. *uaffan*. Cim. *НАВК*. D. *vaaben*. [Su. *wapn*.] Isl. *vopn*. B. *waepen*. [Utut Græcis usitatus plurium numero *ἄπλων*, dicantur Arma; ab antiquo tamen singulari *ἄπλον*, abjecto λ, videtur primò fuisse *opon*, ac postea *popon*. *popn*. Exempla verò abjecti λ, suppeditari putant in Cavo ex *γλάφω*. Tapes ex *θάλασσι*, & similibus. Belgis *wapen* vel *schild* usurpantur etiam de Gentilitiis nobilium virorum insignibus. Anglis *arms*. G. *armes*, *armoiries*. Italis *arme di nobilitate*. H. *armas de noblez*. O. lim nimirum claritas avitæ nobilitatis consistebat in Imaginibus, hodie verò in Gentilitiis generolarum nobiliumque familiarum insignibus, quæ *Arma* vocant: non tantum quodd armis parata sint, verum etiam quodd armis (clypeo nempe aut galeæ) inscriberentur. Multa de hac picturâ & cælaturâ clypeorum habet Opusculum nostrum de Picturâ veterum libro II, c. 8, § 12. V. quoque nobilissimi Spelmanni gl. archæol. in Arma. Salmasium denique in Notis ad Augustæ hist. scriptt. pagg. 317 & 325. Hæc Kero in Arma.]

WEAR *or Sluce*, Choma, emissarium, cataraeta. [Seclusa, uuer; gl. D, 10. Propugnacula, prust-uueri; gl. B, 37. Gothis *VAKGAN* est Prohibere, arcere. A.S. *perian*. *perigan*. *perigan*. Al. *uuerian*, *piuuerian*. B. *weeren*, *weyren*. In Goth. *VAKGAN* & A.S. *perigan* liquiddò satis deprehendas Gr. *ἀρῆσαι*, Arcere, prohibere, excludere, vetare. atque aded quoque ex A.S. *perigan* arbitror Belgas per metathesin fecisse suum *weygeren*, Renuere, abnuere. Hactenus Kero in Prohibe, *piuueri*. Quibus non abs re fuerit addere quod habet gl. D, 10. in Seclusa. Huc pertinet A.S. *pering*, quod occurrit Pastoralis libri c. XXXVIII, § 6. Dæt men-nyce mob hæfð pætper ðear: Dæt pætper þonne hit bið gepýnb. hit miclað 7 uppað 7 fundað pið ðær þe hit ær færom com. þonne hit fælan ne mot ðider hit polbe. ac gif io pýnding pierð onpennab. oððe io peping pierð tobpocen. þonne toplepð hit eall 7 ne pierð to nanpe nýtte buton to

penne: Spæ beð ðær monner mob þonne hit gerceabplice ne can his fpiðgean gehcalban. ac hit abpiceð ut on ible oferspæce. 7 pierð fpe monigfealblice on ðam toðæled. fpeice hit eall lytlum piðum toþinne 7 ut of him felfum aþlope. þæt hit eft ne mæge inn to his agnum onþiete 7 to his ingeðonce gecieppan: Magis tamen huc facit quod idem liber Pastoralis pro eo quoque per usurpavit proximo ejusdem capitis commate. Se pira Solomon fæbe ðætte fpiðe beop pól pæpe gepe- peð ðær pira monner mode. 7 fpiðe lytel unnýtter utafleoþe: Ac re þe þone per bpicð 7 ðæt pæter ut foplaet. re bið fpu- ma ðær gefluter: Huc etiam videtur pertinere illud uuiere, Vivarium, piscina, quod fuit paginâ 8 hujus glossarii D & de quo plura in Observatis ad Willeram p. 130. Anglis quoque ab hac origine *wears* *or sluces* dicuntur Chomata, emissaria, cataraeta.]

WEAR *a garment*, Gerere vestem. A.S. *perian* *hping*. *puppupan*. *pæpen* est Gerere anulum, purpuram, arma. Atque aded facile in iis agnoscas Græcorum *φίρεν δακτύλιον, περφόρεν, ἄπλων*. Quoniam verò quotidiano usu conteri solent ea, quæ assidue gerimus, hinc Anglis etiamnum *to wear* *or waste away* est Tabescere: atque aded quoque ab hac postremâ verbi acceptione, *to weary* cœpit accipi pro Fatigare; quodd lassitudo corpora nostra maximè frangat atque ipsos quoque spiritus vitales valde imminuat.

WEARY, Lassus, labore fractus. A.S. *perig* est Lassus. V. quæ immediatè annotavimus in *Wear a garment*.

WEASAND *of a man's throat*. *parenð* + *ebroc*. Rumen; gl. R, 72. Huc etiam facit illud Theor. gl. D, 2; Rien, uuisun. si conferas cum illo Rien, cpop. quod habet gl. R, 76.

[WEATHE Durotrigibus est Mollis. Al. *uuah* + *uueih* idem sonat. A.S. *hpið* + *hpiða* exponitur Lenis aura. unde fortasse translatus fuerit. L.]

WEATHER, WETHER, Aer, cœlum, tempestas. *good* *or foul wether*, Serenum aut turbidum cœlum. A.S. *peþep*. *piþep*. Al. *uuetar*. [Su. *wæder*.] Cim. *WEHNA*. D. *weir*. B. *weder*, *weer*. Manifestissimam habent affinitatem cum Gr. *αἰθήρ*, Aer. [Qui tempestate adversisque ventis navigare prohibetur Anglis *weather-bound* nuncupatur, Cimbris *WEHNA* *WANA*. Qui ventos & tempestates potest prælagire *weather-wise*, Cim. *WEHNA* *WEANA*. E gl. C, 20. in Turbine.]

WEATHER, WETHER, Vervex, aries. A.S. *peþep*. Al. *weder*. B. *weder*, *weer*. [Isl. *veder*, *veder*, Aries.] Origo vocabuli petita est ex B. *wederen*, vel A.S. *piþepian*. quodd sit animal mirificè refractarium & in obnitendo tergiverfandoque modum non servans.

WEAVE, Texere. A.S. *peran*. Al. *ueban*. Cym. *gwau* vel *gweu*. Cim. *WEFA*. D. *vassue*. B. *weben*. In omnibus hisce facile agnoscas quæcunque vestigium Gr. *ὑφαίνω*, Texere. [Arm. *guea*. Su. *wässa*. Isl. *ad vefa*. Goth. *VAIBGAN*. L.]

W E.

WEBB, Tela. A.S. pebb. Al. uebbe. D. woff. [Su. waf.] B. webbe. Sunt à Theot. uueban, Texere. [Hinc webster, Textor, A.S. pebbertpe. Textrix. L.]

[**WEBBE**, Textor. Chauc. A.S. pebba. Vide weave, Texere. L.]

WEDD, Pactum, sponsio. B. wedde. [Su. wad. Isl. wad.] D. wedde. Al. uueti. A.Saxonibus peb est Pignus vel Pactum, ac peculiarior acceptione Pactum sponsalium vel Dos. unde quoque peb istud, præfixo tantum digamma Æolico, videri potest abscissum ex *idm*, Dos. de cuius origine v. Casaubonum in Suetonii Caligulam, cap. 40. Ab hoc interim A.S. peb Anglis etiamnum hodie *to wedd* est Matrimonium contrahere. [A.S. pebbian.] & *wedding*, Nuptiæ, [A.S. pebbung.] Nisi forte malis Angl. *wedding* petere ex Cym. gwêd, Jugum. gweddawg, Jugatus, conjugatus. gwaddol, dyweddio, Jugare, connubio jungere. dyweddi, Sponsalia. A.S. interim peb alii desumptum putant ex Vadum & Vadare; de quibus Cl. Salm. de Modo usur. p. 700. V. plura in Obs. ad Willer. p. 55.

WEDGE, Cuneus, i. ligneum illud ferreumve instrumentum, quod in arbores discindendas totis viribus adigunt lignatores, quo fissura magis magisque aperiatur atque arbor hinc inde diffiliat in partes. D. wegge. [Su. wigg.] B. wegge vel wigge dicitur. Fortasse Cuneum talem, præmisso digamma Æolico, non malè fortè sic dictum putabimus ab *wgan*, Aperire. prorsus ut ex *ois* est *wiin*. ex *ois*, *wike*. &c. Martinus Germ. *weck* referendum putat ad *weicken*, Cedere; quod ea, in quæ adigitur, cogat sibi cedere. V. Mart. in Cuneus.

[**WEDNESDAY**, Dies Mercurii. B. woensdag. A.S. pobenrpag. Su. odensdag. Isl. wonsdag. Goth. *ƿr̥as* admodum affine est nomen ejus Idoli, quod antiquæ Sueonum genti *Wodan* dicebatur, & à quo diem hebdomadæ quartam (quem Romani tribuebant Mercurio) plerique Septentrionalium inscribere Marti; quemadmodum diem Jovis referunt ad Jovem altitonantem, *Thor* dictum; diem verò Veneris ad numen amores connubiæque gubernans, quod *Fricco* nuncupabant. Hæc & plura habet gl. Goth. in *ƿr̥as*. quod adi. L.]

[**WEDSET** Scotis est Pignori ponere, oppignerare. Vox sane quam elegans. à *wed* & *set*, quæ vide. L.]

[**WEED**, **WEEDS**, Vestis, habitus. B. waed, gewaed. Al. uuad, uuatt, geuuede. Isl. voder. A.S. pæba. gepæbe. Gothis *ƿastca* est Vestis, quod Auctori videtur singularem habere afinitatem cum *is* vel *is*, Vestis. L.]

WEEDS, Herbæ noxiæ. *to weed*, Runcare. *weeding-book*, Sarculum. A.S. peob est Zizania. peobung. Runcatio. apobian. Extirpare herbas inutiles. Alamannis uuitubil est Runci- na. B. *wied-uifer* est Sarculum. *wieden*, *wien*, Extirpare herbas inutiles. ad hoc postremum videtur pertinere, quod *is* sunt Leguminum purgamenta, sicuti innuit Hesychius. V. quoque Etymologici authorem in *zoni*.

WEEK, *Weike*, *Wieke*, Linamentum, ac pro-

W E.

prie quidem linamentum implicitum in longum ex linteorum carptâ, vulsâ, rasâve lanugine leviter contortum, quo vulnerum ulcerumve sanies exsiccat atque exinanitur. B. *wieke*. Germ. *weicke*. à *weich*, Mollis. Hinc etiam Ellychnium dicitur Anglis *the week of a candle* de quo proximè.

WEEK of a candle, Ellychnium. [Su. wefa.] B. *wieke*. A.S. peoce. Faciebant autem ellychnia ex papyro vel funibus. peoce. Papyrus; gl. R, 30. candel peoca. Funalia & funes; gl. R, 67. Huc faciunt verba Gregorii papæ Dialog. lib. I, c. 5; ciellan ðæpe cýncean gefyllebe mid pætepe. 7 sette peocon midðan ppa hit þeap 17. "Lampades ecclesiæ implevit aquâ atque in medio papyrus ex more posuit". [Vide *Week*, Linamentum.]

WEEK, Hebdomas, vulgo Septimana. [ИПН. D. uge vel wge. Su. wefa. B. weke. Al. uehcha.] V. quæ annotavimus ad Ker. in Septimana. -- pucu. Hebdomoda; gr. Ælfr. 5. Lucæ XVIII, 12. pucu. Ebdomada; gl. Ælfr. 10. an pucu. Una septimana; Beda V, 2. pucðenung. Hebdomadarii ministerium; R. Ben. 35. pro quo frequenter etiam pucðenung scribitur: sicuti pucðen ibidem quoque est Minister hebdomadarii. V. Somn. lex. in pucðen. Voff. denique librum III de Vit. ferm. c. 14. in Hebdomadarii. atque inde quoque lucem accipit illud Arg. codicis Lucæ I, 8; **IN VIKXN KNN- GIS SEINIS**. "In ordine vicis suæ". Atque adeo plurimum huc facit illud Ormuli 342; Drihhtin bitahhte Mœyræn an piken. þ he rholde utleben off Ægyppte-land hys folc þ þær þær inne.

[**WEEL**, Gurgus. Lancastr. A.S. pæl idem; gl. Ælfr. 16. L.]

WEEL to take fish, Nassa. Constat eam ex salignis viminibus contexti: unde liquet originem vocabuli petendam ex iis, quæ annotamus in *Willow*, Salix. [Vide tamen annon potius referri posset ad illud æpul. quod habet gl. R, p. 102. boganet & æpul. Nassa. L.]

WEEN, Opinari, existimare, arbitrari. A.S. penan. Al. wanen. B. waenen. M. Casaubonus *to ween* refert ad *ois*, Putare. unde & *weening*, *overweening* est *ois*, *δυναστεία*, Ælatio animi ex falsâ opinione propriæ sapientiæ. V. annot. ad gl. A, 17. in Reo, spero. V. quoque gl. nostrum Goth. in **VENGAN**. Putare, existimare.

WEEP, Flere, plorare. A.S. pepan. peopan. Al. uuofen. [Su. wipa.] Olim derivavi à Cim. *AB*, Ploratus, ejulatus: unde *ƿIRAB* iis est Militaris clamor, q. d. exercitus clamor. *IF AIBI*, Ploro. Ipsum verò *AB* paginâ 264 Observationum nostrarum in Willeramum derivavi ab illo *ois*, quod Hesychio exp. *φώνη*, Vox. V. interim annon A.S. poepan. & Al. uuofen rectius deduci possint à Cimbrico *ƿAB*, Arma. ut poepan propriè olim acceptum fuerit de quiriatu vocantium cives ac populares suos ad succurrendum libertati laboranti. Gallorum in tali casu vox est *a l'arme*. It. *all'arme*. H. *arma arma*. B. *wapen wapen*. Notum est illud

W E.

lud Ovidii "Certatimque omnes uno ore arma
"arma vocabant". V. quoque annon Cim. 11
HBI commodius deduci possit ab *aiwds*, Gravis,
ingens, difficilis: prout nempe *aiwds nros* est La-
bor difficilis. *aiwds lndgs*, Grave exitium. Go-
this *VRNGAN* est Clamare, vocare.

WEESEL, Mustela. A.S. *peyle*. Al. *wesele*.
D. *wasel*. [Su. *wäsel*.] B. *wesel*. Georg. Agri-
cola putat dici quasi *wesel*. propter exilem so-
num, quem edit. Fortasse tamen rectius dedu-
cas ab *aiwds*, Iniquus, nefarius. Nemini certe
potest ignota esse indoles animalculi valde om-
nibus noxii. [unde & Mustela agrestis Danis *is-
der* dicitur, ab *isde*, Prave, improbe. L.]

[WEET, Pluere, humidus. Scot. Refer ad
Wet, Humidus. L.]

WEEVELL, *wewil*, Curculio. B. *webel*. [A.Sa-
xonibus *piwel* est Scarabæus. Sicambri *webel*.
Teutonistæ Gurgulio exponitur *korn-webel*,
quod Auctor refert ad Cim. *NIWA*, Circumgy-
ratio. Northamptonienses, ut & Lincolnenses
efferunt *whewl* or *wewl*, cui alludit quidem Gr.
iwla, Vermis; sed ad amussim exprimit Arm.
huill, Scarabæus, C.B. *chwil*, & Hib. *cúil*,
Musca. L.]

[WEFT, vide *Wafe*, Bestia erratica. L.]

[WEFT, Subtegmen. A.S. *pefta*. Su. *wäf*.
Il. *vesur*, Tela textoria. à *vesa*, Texere. V.
Weave. L.]

WEHE Chaucero est vox hinnientis equi.

When the horse was lose, he gan
to gon

Toward the fenn, thereas wild mares
rinn,

And forth, with wehe, thorough thik
thinn. Re. T. 210.

Eadem hinnientis equi vox C. Britannis quoque
wihī dicitur: atque inde *wihilen*, *wichelen*,
wichelen, non modò Hinnire, verum etiam
Augurari, hariolari, vaticinari significant; quan-
doquidem antiquiores Germani auguria futuro-
rum persæpe capiebant. "Proprium gentis, e-
"quorum quoque præfagia ac monita experiri;
"ut ait Tacitus de Moribus Germ. Publicè a-
"luntur iisdem nemoribus ac lucis, candidi &
"nullo mortali opere contacti, quos præflos fa-
"cro curru sacerdos ac rex vel princeps civita-
"tis comitantur, hinnitūsque ac fremitus obser-
"vant. Nec ulli auspicio major fides, non so-
"lūm apud plebem, sed apud proceres, apud
"sacerdotes. Se enim ministros Deorum, illos
"confcios putant".

[WEIGH, Trutinare. A.S. *pægan*. Il. *vega*.
Su. *wæga*. B. *weghen*. L.]

WEIGHT, Pondus. A.S. *gepiht*. Al. *uuicht*.
D. *veet*. B. *wicht*, *gewicht*. Græcis *ζυγόν* est
Pondus.

[WELAFYNE. Vel hoc vocabulum, quod nuf-
quam, opinor, nisi in Devoniā usurpatur, pa-
lam facit hanc fabulam Indulgentiarum vendi-
toris, & fortasse Coqui fabulam de Game-
lindo, ubi etiam occurrit, auctorem habere,
quisquis ille fuerit, ejusdem pagi indigenam.
Ex rapidā pronuntiatione sine dubio fit confla-
tūque ex *wel* and *fyne*, quod sæpius occurrit.

W E.

Idem valet ac pretty well, & integra scriben-
di ratio originationem obscuram esse non pati-
tur. L.]

[WELCOME. B. *welkom*. Su. *wālfommen*.
A.S. *pilcume*. Bed. IV, 6; *Wē 17 cæp heo ðin*
cyme on mýclum ðonce. 7 ðu cæp leof pil-
cuma. "Gratus mihi est multūm adventus tuus,
"& benè venisti". To welcome, pilcumian. Mat.
5, 47. Ratio denominationis pater. L.]

WELDE Chaucero est *to have power and do-*
minion, Tenere aliquem in suā potestate, habe-
re summam potestatem in aliquo loco, suo nutu
ac ditione gubernare. *Adam welte al para-*
dise, saving o tre. Mo. T. 122. Alas!
who maie soche saintes call that wiln-
eth welde perthly honour. Pl. T. sub ini-
tium. Such shul now welde hie estates.
ibid. 416.

Moyses lawe forbode it tho,

That prestes shoud no lordshippes
welde. 701.

The time hath all in welde. RR. 395.
Have your riches in your might and
in your welding. Ch. T. p. 156, a. Waelde
Chaucero quoque est Agitare, movere, commo-
vere, *to move, to stir.*

We wote well, that the beste is in a
place

That is not derke, and hath roume
and eke space

To welde an axe, or swerd, stasse or
knife.

In our chapitre pray we day and
night

To Christ, to senden the both helth
and might

Thy body for to welden hastily.

So. T. 281.

Some, that might not welde there
limmes wele. CL. 227.

So freshe, so yong, so weldy semed
he,

It was an heben on him for to se.

Tr. lib. II, 636.

Age unweldie may not fight nor flee. RL.
80. Vett. Frisiis *weld*, reliquis Belgis *geweld*
est Vis, potestas. *geweldig*, Potens. *verwel-*
digen, oberweldig, In potestatem redigere,
per vim subjugare. V. gl. Lipsii in uualdan sal,
Dominabitur. & Goth. in *VALDAN*. [Go-
this *VALDAN. VALDAN* est Domi-
nari, dominium exercere. A.S. *pealban*. Al.
uualden. B. *welden, gewelden*. Danis *vold* est
Vis, potentia. item Violentia. *veldig*, Violentus.
voldsmān, Effractor, violentus. Il. *eg veld* ex-
ponitur Levando oneri sum. habet *valld* in Præ-
terito. Infinitivus est *vallda*. at *vellde* iis est Po-
tentia, & Su. *wāld*. E gl. D, 18. in Potens,
geweldan. L.]

WELEAWAY, Apage. Chaucero pluribus in
locis est detestandi vel dolendi particula. Etiam
wailaway occurrit Re. T. 259. Videtur au-
tem *welaway* tantundem significare, ac si di-
cas, Abiit omnis prosperitas, neque spes ulla
superest casus nostro; in integrum restituendi.

liiii 2

Wale

W E.

Weale nimirum est Felicitas, prosperitas Chaucero Kn. T. 37. &c. **W**elefull deth, Felix mors. Boeth. lib. I de Consol. metro 1. At **W**ailaway videtur posse referri ad illud pa la pa. quod glossatori Cot. p. 78. exponitur E-heu.

[**W**ELEFULL, Felix, prosper. Chauc. Vide *Weal & Full*, ex quibus constat. L.]

[**W**ELFARE, Salus, prosperitas. B. *Welbaerd*. Su. *wālfārd*. V. *Well*, & *Fare*, Ire. L.]

[**W**ELK, Marcere, elanguescere. Belgis *welcken*, *berwelcken* idem. L.]

WELKEN *and skie* manifestè distinguit Chaucerus,

*He let a certaine winde ygo,
That blew so hidously and hie,
That it ne leste not a skie
In all the welkin long and brode.*

Fa. lib. 3, v. 508.

*Till on the welken shone the sterres
bright. Cl. Ox. T. 1115. Ch. Dr. 409.
--- the welken shope him for to raine
The welken hath mixt to shene, raine
and haile.*

Ad originem vocabuli pertinentia hæc habet Al. gl. D, 22. in Nubes, uolke. [Al. Nubila, uolken. A. Saxonibus polc t polcn est Nubes. B. *wolke*. Non incommode referuntur ad illud pealcen. quod A. Saxones de Motu ac Voluatione aquarum sæpius usurpant. pealcynbe éa. Fluctus; gl. R, 98. atol yða zepealc. "Tetra fluctuum volutatio"; Cædm. 72, 13. gepylc t gepylcð yða. "Motus fluctuum"; ps. LXXXVIII, 10. pealcende ræ. "Motum mare"; Beda V, 1. Ipsum verò pealcian videri potest tractum ex *ἐλίσσειν* vel *ἐλίσσειν*, Volvere. nam hæc originatione non malè quoque in Nubes quadrat, quæ ferri solent *ἐλίσσειν*, Volutatim.]

[**W**ELKNITH *the bert*, Cor agitur seu voluitur. Chauc. Verbum esse videtur formæ passivæ à pealcian. de quo in *Welkin*. Istiusmodi sunt *geþepecnan*. Exasperari. *nsrhtniþ*. Effunditur. *raþaknanaþans*. A. S. onpæcneþun. Expergefæcti. Luc. IX, 32. Verti quoque potest Cor labat à *welk*, Marcere, quod fort. præferendum dixeris. L.]

WELL, Bene. Goth. *Walla*. [Su. *vāl*. Ill. *vel*.] A. S. pell. Al. uola. D. *vel*. B. *wel*. Cym. *gwell*. quod J. Davies derivat à *gwell*, Pulchrior, melior, honestior. Martinii Cadmus Græco-phoenix; *λῶν*, Melior, à *λᾶν*, Volo. est enim bonum τὸ βελῶν, *ωφαιρῶν*. Varinus; *λῶ*, *δῖλῶ*. *ὁδὸν καὶ λῶν τὸ ἐπιφειλῆς, ὁ πάντες δῖλῶμεν*. Sic Germanis *well*, Bene, est à *wollen*, Velle. Varinus; *δὲ τοῦ πρὸς αὐτοῦ συμφέρον, τοῦτο καὶ δῖλῶν*. *λῶ*, *σο*, Optimus.

[**W**ELL, Scaturire. Chauc. B. *wellen*. Al. *uallen*. V. *Well*, Fons. Hinc *Wellington* in agro Northamptoniensi oppidum, nomen accepit, & Dougl. *wallis*, Fluctus. L.]

WELL, Fons, puteus, scatebra. A. S. peall. pell. pýll. B. *welle*, *walle*. Sunt ab A. S. peallan. pellan. pýllan. Effervescere, ebulliendo erumpere, scaturire. de quo v. gl. Lipf. in uual t uuala, Abyssus. D. *quæder* est Scaturio. *quæf*, Scate-

W E.

bra: *vanbuel*, Fons. Islandis *vell* est Ebullio. *vall*, Ebulli. [Vide *Whelmetb*.]

WELT, *gard or edge of a garment*, Fimbria, extrema lacinia, quam in se convolutam consuunt ad firmandum vestimenti limbum. D. *velte*, B. *welten*, *welteren* est Volvere. [Hiberni habent *veltadh*, sed forsàn à nobis. De *welten* v. *Wallow*.]

[**W**ELTER, Volutari. Su. *wāltra*. V. *Wallow*, Volvere. L.]

[**W**ELL-WILLY, Benevolus. Chauc. Est A. S. pell-pillend decurtatum. Vide *Well*, Bene, & *Will*, Velle. L.]

[**W**EM, Nævus, macula. A. S. pem. Ill. *vemum*. L.]

WENCH, Juvenula, puella. Quidam conjectatione nimis triviali derivatum putant à Venus. Nec minùs *ἐρώχης* alii desumptum censent ex B. *wensch*, Votum; quod lepidam puellam nemo non appetat, sitque (ut loquitur Horatius II Carm. Ode 8.) "Juvenum publica cura". Ego quoque originem Angl. *wench* olim petieram ex Angl. *to wince*, Protervè repugnare & indomitum equorum instar contrectantium manus averfari. Solent enim virguncularum plurimæ verà quandoque reluctatione, sæpius tamen dissimulatâ, palpantes eludere: haud aliter atque equi nondum satis edomiti, non sine malignâ sævi acutique clamoris minaciâ resiliere solent ab agasombus pectora eorum ventresque defricare parantibus. Talem nobis Lyden depinxit Horatius III Carm. Ode 11;

*Quæ velut latis equa trima campis,
Ludit exultim, metuitque tangi
Nuptiarum experts & adhuc protervo
Cruda marito.*

Cæterum hæc veluti per ludum & jocum allata serius Lector judicabit. Magis ad rem facit quodd in antiquissimis A. Saxonum monumentis *pencle* quandoque est Filia. Nisi libeat sentire Anglos vocabulum hoc mutuatos à Danis, ut quibus *ven* est Amicus, amica. *venskab*, Amicitia. &c. Nec prætereundum hoc in loco illud Scoticæ *Æneid*. 28, 27. *This wensche stout lye recounter durst with men*. "Audetque viris concurrere virgo". ubi agitur de Atalanta. Argenteo codici aliquoties *UENS* vel *UGINS* exponitur *ὑνὴ*, Uxor. [Abjectione L manifestè fit ex antiquo *pencil*, quod in libro Ormulum dicto aliquoties occurrit. hoc autem variante tantum dialecto est A. S. *pincle*. Sere-nius consonum esse putat Su. *fanta* & Ill. *fanta*, Ancilla, puella. Unde It. *fante*, Serva, ut prior observavit Verelius. Alii derivant ab Infante, sed *fante*, de grandiori dicitur & adultâ juven-culâ. L.]

WENDE, *to think, to consider* Chaucero: ac propriè forte Volvere vel revolvere cum animo suo.

*And in his thought gan up and doune
to wende*

*Her wordes all and every counte-
naunce.* Tr. lib. III, 1547.

V. quæ hoc nostrum etymologicum paullo ante habet in *Ween*, Existimare, opinari. Huc etiam credide-

W E.

crediderim pertinere illud by wend, quod idem Chaucerus videtur pro by gets, by conjecture usurpasse:

Who that is an archer and is blende.

Marketh nothinge, but shoteth ay by wende,

And for that he hath no discretion,

Without advise he letteth his arrowe go,

For lacke of sight and also of reason,

In his shoting it happeth often so
To hurte his frend rather than his fo. Bl. Kn. 462.

WENDE, WENDEN Chaucero est Ire.

At last he chese him for to wende

And come agen right at the peres end. WB. 915.

He rose up to wenden on his pilgrimage.
Kn. T. 1356. This king wol wenden ober see.

-- He would her of trouthe faile,

And wenden from her into Itale.

Fa. I, 297.

Bishops ben shapen with her for to wende. La. T. 254.

Thou shalt into heven blisse ywend.

Tr. III, 705.

— to Athens shalt thou wend,

There is the shapen of thy wo an end. Kn. T. 533.

And by my thrift, my wending out of Troie. Vide Went, Ibat.

WENE Chaucero est Sperare, expectare.
Dim dare not well wene, that evel doth.
Re. T. sub finem. Expressit hoc in loco Chaucerus illud Ovidii Fast. I, 484:

Est aliquid magnis crimen abesse malis.

Conscia mens ut cuique sua est, ita concipit intra

Pectora pro facto spemque metumq; suo.
V. Al. gl. A, 14. in Reo, spero, uannu. [A.S. penan. Sperare. pen. Spes. Cim. ПAK. III. von. D. wuent, Inexpectatus, insperatus. Vide Ween. L.]

WENN, Struma. wenn in a tree, Molluscum, tuber arboris. Hollandis wenne est Struma, i. tumor, in quo quasi glandulae durae oriuntur in cervice & alis. [A.S. penn idem. L.]

WENT, Ibat. Non mirabimur verbum to go, Vadere, ire, tempus hoc aliunde sumpsisse, si adeamus annot. in Tat. IV, 9. quemadmodum enim ibi satis fuse ostendimus verbum uerberen, Vertere, circumrotare, ab hac prima significatione translatum ad alteram illam receptissimam, qua pro Ire ac Redire usurpatur; ita hic quoque monendum went illud esse ab antiquo penban. prout nempe Gothis VANDGAN. A.S. penban. B. wenden est Vertere, convertere. Videnturque esse ab Aol. ἀνδρῶν pro ἀνδρῶν, Revolvere. unde It. andare. &c. V. quae diximus supra in Walk. -- Went Chaucero est Jactatio ac volutatio eorum, qui praee animi aegritudine insomnes inquietasque noctes transigunt.

W E.

for which in wo to bedde he went;

And made, er it were day, full many a went. Tr. II, 62.

-- Went Chaucero est Flexus ille vel conversio ambulantium. Up and down they maden many a went. Tr. II, 815.

Upon the walles made he many a went:

But al for naught, his hope alway him blent. Tr. V, 1193.

-- Went Chaucero est Turning, Diverticulum.

In a forest as they went,

How at a turning of a went.

Fa. I, 181.

Seketh no fether neither way ne went. CV. 69.

-- Went Chaucero idem quod passage.

This Troilus is by a pryde went

Into my chamber come in al this reine. Tr. III, 787.

WERD, Fatum. Wyrds, Parca. Al. unyrd, Fatum, fors. A.Saxonibus pari modo pypb interdum dicebatur Fatum, alias vero Fortuna. utrumque occurrit aliquoties in Boethiana paraphrasi Regia. Minime tamen dubitandum, quin haec Fati significatio sit antiquior: quum enim popb vel pypb proprie sit Verbum, sermo, manifestum quoque est hanc Verbi vel sermonis appellationem usurpatam de isthoc Dicto vel decreto, quod Deo visum est de unoquoque nostrum effari vel constituere, quodque Latini dixerunt Fatum, a Fando. Huc facit illud Minutii Felicis in Octavio; "Quid enim aliud est Fatum, quam quod de unoquoque nostrum Deus fatus est"? Plura habet etym. Vossii in Fatum. εἰσφορῆς, Graecis est Fatalis, q. d. divino jussu consilioque eveniens, ore divino praedictus ac pronuntiatus. Haec illustrant locum Chauceri libro III poematis de Troilo; ubi Fortuna ei dicitur the executrice of wierdes, Executrix factorum: ac si Fortuna sit Fatis obnoxia, teneaturque jussa Factorum capessere atque exequi. Hinc etiam lucem accipit alter ejusdem Chauceri locus in poematio, cui titulus The Knight's tale, quae est Cantuariensium fabularum numero Prima.

Out of this prison helpe, that we may scape;

And if so be my destinie be ishape

By eterne word to dyen in prison,

Of our lynage have some compassion.

Nam praeterquam quod Poeta ingeniosissimus hoc in loco manifeste alludit ad hujus appellationis originem, prisca quoque sermonis indubium vestigium exhibuit nobis in verbo ishape; siquidem skessne Danis est Fatum. Antiquioribus adhuc Cimbris Parcae olim dictae ИРАВ, à ИРАВНА, Creatio; quod Parcae prospera simul atque adversa hominibus decernere & veluti concreare soleant, ut loquitur doctiss. Ol. Wormius ad Epicedium regis Regneri Lodbrog § 24. Haec habet gl. E, 6. in Fatum, unyrd.

[WERE without Chauceri Sine controversia,

Kkkkkk

recte

W H.

recte veritas, ni fallor. Etymon quare in *warr*, Bellum. L.]

[WERN, Negare, prohibere, renuere, vitare. Ch. A.S. *pyppan* easdem habet significationes. ne hic *peppnað* + *ponbeobe*. "Nolite eos prohibere". R. Matth. XIX, 14. Vide *Warn*. L.]

WERREY Chaucero est Perdere, destruere, obtorto collo abripere & strangulare. [B. *wor*ghen, *wurgen*.]

*Daungere, that is to feloun,
Fellie purposeth the to merrie,
Which is full cruel, sothe to seie.*

RR. 3250.

He wold him wirry, and drinke the blode. ib. 6264. [ASaxonibus *apirgan* est Suffocare. Al. *aruurgit* Suffocatus. *βουρκομένος* Hefychio est *πυρρμένος*, *πυρρμένος*, *πυρρμένος*, Qui suffocatur, qui obtorto collo abstrahitur. gl. B, 50. in Suffocatus. V. *Worry*. L.]

[WERTH orthographia tantum differre videtur a *wirde* + *werd*, q. v. L.]

WEST, Occidens. A.S. *per*. Al. *uest*. G. *ouest*. D. *vester*. [Su. *western*. Isl. *vestur*.] B. *west*. Suat ab *ισπερος* vel *ισπερος*, Occidentalis. mutato *π* in *τ*. ut *Blatta* est a *βλάττω*. *Lista*, a *λίση*. *Studium* a *σπυδι*. *Tessera* a *πυρις*.

[WESY, Visitare, oculis lustrare. G. Dougl. Francis *uison*, *gauuison* est Visitare. a Goth. *ΓΛΕΙΣΩΝ*. quod idem significat. Scribitur etiam *vesy*, & *vizie*. L.]

WET, Humidus, madidus. [Su. *wæt*.] A.S. *pæt* est Humidus. *pæta*. Humor. *pættan*. Humectare. Ailredus abbas Rievallensis de Sanctimoniali de Wattun, *pættun* exponit Humidam villam. *ΠΛΑ ΠΕΝΔ* Cimbris est Humidus aer. D. *voed* est Humidus. *voede*, Humor. B. *wette* est Lacus, in quo abluimus ac potum agimus jumenta. *vett*. Frisiis *wiet* est Humidus. Originem interim A.S. *pæt* videtur suggerere locus *Cædmonis* 42, 19; *eopð pær pætrum peah*. "Terra erat aquis humida". nam *peah* ibi tantundem est ac si dicas terram fuisse aquis mollefactam, eoque adhuc ad colendum inhabilem. V. plura in annot. ad Tat. CCXI, 4. [quæ supra adducuntur in *Water*.]

[WETE, WETEN, Scire. Chauc. Vide *Wit* i. dem. L.]

WETHER, v. *Weather*, Aer.

WETHER, Vervex, v. *Weather*.

WEVILL, v. *Weevil*, Curculio.

WHALE, Cetus, balæna. A.S. *hpæl*. Al. *walvisch*. G. *balaine*. It. *balena*. H. *vallena*. D. *hual*. [Isl. *hvalur*. Su. *hwal*.] B. *wal*, *walvisch*. Græcis est *βάλανα* vel *φάλανα*. [Videri potest ita dictus a *uual* + *uuala*, Abyssus, quod habent gl. Lipsii. atque ita *walvisch* proprie denotabit Abyssii piscem. Malim tamen originem vocabuli referre ad *βάλανα* vel *φάλανα*. Ita gl. D, 8. in Cetus.]

WHARF, Moles ultra nativam ripæ littorissve crepidinem in aquas projecta, ne naves littoralium vadorum brevibus prohibeantur appellere. [Su. *warf*.] Goth. *VAIRPAN* est Projicere. A.S. *peorpan*, *pyppan*, *puppan*. Al. *worpan*, *werfan*. B. *werpen*. Notum est illud Horatii Carm. III, 1;

W H.

Contracta pisces æquora sentiunt

Jactis in altum molibus —

Plerique Belgarum pro Angl. *wharf* dicunt *weri*, tanquam sit ab Al. *werfan*, Jacere, projicere. Alii tamen *werbe* scribunt, tanquam sit a *werben*, Acquirere cum labore: quod sit opus apprimè laboriosum moles istas in altum projicere. atque ita nonnihil terræ lucrifacere. Aliter Somnerus. V. Gl. ejus antiquis hist. Angl. scriptoribus additum, in Cambiare.

WHARF *first, second, third*, Vices primæ, secundæ, tertiæ. V. *Turn*.

[WHAT. B. *wat*. D. *huad*. Su. & Isl. *huad*. Al. *waz*, *wat*, *huat*. A.S. *hpæt*. Goth. *QAS*. Quis. *QAS*. Quid. L.]

[WHEADY Anglis borealibus Miliarium esse dicitur, quod justo longius. Certè ab A.S. *piðe*. Longus, latus, spatiosus. Vide *Wide*. L.]

WHEAT, Triticum, frumentum. Goth. *QALTEI*. A.S. *hpæte*. Al. *huueizzo*. *weiste*. D. *huade*. B. *weyt*. [Su. *hwete*.] Suspicio olim A.S. *hpæt* esse ex *hpi*. Albus; ut distinguatur a filigine aliisque granis minus candidis. [Sic & C. Britanni & Aremorici Triticum videntur denominasse *gwenith* & *guiniz*, a *gwyn* & *guen*, Albus. L.]

WHEEL, Rota. item Orbiculus versatilis, quem circumagunt nentes feminæ. A.S. *hpeol*. *hpeopul*. D. *hiul*. [Su. *hiul*. Isl. *hiol*.] B. *wiel*. Deducunt ab *ēlāw* vel *ēlāw*, Verto. J. Davies putat esse ex C.B. *chwyl*, Versio.

[WHEELWRIGHT, Rotarum faber. a *wheel*, & *wright*, Faber, q. v. L.]

[WHEESE, Spiritum streperum edere. Su. *hwesa*, Sibilare. A.S. *hpeoran*. A sono ficta videntur. L.]

[WHELM, Tegere, obtegere, operire. *Overwhelm*, Obruere, immergere. Huc sine dubio pertinet illud Hymnarii *rophelmed* + *opnyht*. Suffocatus. Isl. *hilmā* est Obtegere, abscondere. quod profluxisse videtur a Goth. *hnlgar*. *ΓΛΗΠΛΙΦ* *ΥΛΙΚΦΑΝ* *ΕΚΛΑΜ* *ΥΕΡΙΜ*. "Navem operiri fluctibus"; Matth. VIII, 24. Islandi habent sō ad *skiped huldest etnenn bylgium*. hinc Su. *öfwerhölja*. L.]

WHELMETH up Chaucero est *boyleth overvehemently*.

*In world is none so clere of hewe,
The water is eber fresh and new,
That whelmeth up with waves
bright*

*The mountenaunce of two fingers
hight.* RR. 1559.

A.S. *pelman* est Effervescere, scaturire. *æpylm* + *eapylm*. Caput aquæ. &c. Huic affine, quod Chaucero a *well* est Fons, aquæ scatebra. Etiam *welle* eidem est Scaturire, *to spring forth*. *Her teares gan up to well*. Tr. IV, 709. sicuti & V, 215. Originem horum v. in annot. ad gl. Lipsii. in *uual* + *uuala*, Abyssus. [Recurre ad *Well*, Fons.]

WHELP, Catulus. A.S. *hpelp*. Al. *welf*. D. *hualp*. [Su. *hwalp*. Isl. *hvolpur*.] B. *welp*, *wulp*. V. gl. D, 5. in Catulus. Fortasse desumptum

W H.

sumptum est vocabulum ex *yealp* & *yelp*, Gan-
nere: tanquam quod sit catellorum proprium.

[WHEN, Cum, quando. Al. huand. huana.
huan. A.S. hþænne. Goth. 𐍄𐍂𐍆. Mandis huo-
nar. unde B. *wanneer*. L.]

[WHERE, Ubi. B. *waer*. Al. war. Su. & Ill.
hwar. A.S. hþær. Goth. 𐍄𐍂𐍆. L.]

WHERRY, Linter, porthmis. Theot. gl. D,
9; Carabus, guarrun. Lintis, idem. v. locum.
[Huc pertinere videtur Lat. Horia. L.]

[WHETHER, Uter. Al. huether. A.S. hþær-
þer. Goth. 𐍄𐍂𐍆𐍂𐍆. L.]

WHETT, Acutere. A.S. hþettan. Cim. 𐌿𐌺𐌹𐌸.
[Su. hwaſta.] D. hwaſſe. B. *wetten*. A-
lamannis uuas & uuaſ est Acutus. quod videri
potest desumptum ex initio Gr. 𐀀𐀁𐀃, Acutus;
præmisso nempe digamma Æolico, & 𐀀 (ut so-
let) mutato in hs. [Hinc *whetstone*, Cos. A.S.
hþettan. L.]

WHEY, Serum lactis. B. *weye*. A.S. hþæg.
Martinius suspicatur ita denominatum ex Lat.
Uvidum; est enim maximè uvidum vel aqueum,
quod est in lacte.

WHICH, Quis, qualis. Goth. 𐍄𐍂𐍆𐍂𐍆.
[Sn. hwiſken.] A.S. hþylc. Al. uuelch. welich.
B. *welck*. Olim deduxeram ex 𐀀𐀁𐀃, Quan-
tus, qualis. quo sensu etiamnum hodie Belgæ
dicunt, *welck een saek is dit?* "Quanta res
est hæc?" Ac simillimâ quoque ratione A.S.
þyllice Ejusmodi, talis, tantus, ortum traxisse
judicabam ex 𐀀𐀁𐀃, Tantus. Postea tamen
deprehendi nihil opus esse, ut à Græcis arces-
samus; cum hæc atque his similia longè com-
modiùs ex ipsâ Teutonicâ deriverentur. Vide
Such.

WHIFF, Subitus ac vehemens flatus. J. Da-
vies desumptum putat ex C.B. chwyth, Hal-
itus, anhelitus, flatus. Hollandis *wist* vel *wust*
est Levis, temerarius. Magis tamen considera
annon lucis aliquid afferat huic loco illud Ot-
fridi lib. Quarto, c. 16, v. 56.

[WIFLER, *whifling fellow*, Homo levis, in-
constans, futilis. B. *weyfeler*. *weyfelen*, Va-
gari, fluctuare, inconstantem esse. *Buerſlynde*
Islandis denotat Ingenium leve & inconstans. à
huerſa, Verti, converti, vacillare, & *lynde*, In-
genium. Veteribus Hollandis Levis Homo dice-
batur *wist*, quod cum cæteris fortasse à *huerſa*,
detrito R, seu potius, ab Ill. *veſa*, Circum-
volvere. V. *Wifler*. Vide tamen annon huc fa-
ciat C.B. chwyſio, Movere. L.]

WHILE, Dum, donec. item, Momentum.
[Al. uuila, Hora, tempus, momentum. A.S.
hþil & hþila. Goth. 𐍄𐍂𐍆𐍂𐍆. Quod postremum
fortasse referri potest ad illud 𐀀𐀁𐀃, Minimus,
supra modum exiguus, infecabilis. unde opti-
mis quibusque scriptt. 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃 est Momentum
horæ. & 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃 vel 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃 est
Momento temporis, puncto temporis. &c. Nec
longè nimis, abjecto prius a initiali, petita vi-
debitur hæc originationis, si cogitemus, Græco-
rum frequenter transire in L, sicuti vidimus in
annotatis ad Tat. XXXVIII, 4. Gothorum quo-
que 𐍄 idem posse cum *chue* vel *ghue*. nisi ma-
lis respondere C. Britannico *chwe*, vel A.S. hþe.

W H.

de quo pluribus alibi erit agendi locus. Ex
Auct. in Tat. p. 188.

[WHILE ERE, WHILEAR, Modò, paulò an-
te. A.S. hþileær. Vide *While* & *Ere*. L.]

[WHILOM, Olim, aliquando. Al. uuillin. A.S.
hþilon. hþilum. hþilon ic dyð rpa. *whilom I did*
ſo; Aliquando sic feci. V. *While*. L.]

WHIN, Rhamnus. est à C.B. chwyn, Noxia
herba suâ sponte succrescens.

WHINE, Plorare, vagire, ejulare. A.S. panian.
Al. uueinon. B. *wenen*. [Quod originem ver-
bi uueinon attinet, monendum hoc in loco Græ-
cis vocibus à vocali vel diphthongo inchoanti-
bus præponi solere Vau, quod alii Æolicum di-
gamma nuncupant. Ita *wayen* est ab 𐀀𐀁𐀃, Spi-
rare. *waren*, *bewaren* ab 𐀀𐀁𐀃, Cum curâ cu-
stodire. *wiken* ab 𐀀𐀁𐀃, Cedere. *werk* ab 𐀀𐀁𐀃,
Opus. &c. A.S. autem panian pari cum præ-
cedentibus ratione derivari posset ab 𐀀𐀁𐀃, Mœ-
ror, tristitia. unde 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃 est Ægrè ac graviter
ferre. Fortasse tamen A.S. panian. & B. *wee-*
nen non malè formata dixeris ex comparatione
lugentium ac sine fine iterantium illas dolendi
particulas pa & *wec*. Quam derivandi rationem
secuti sunt Græci cum ab 𐀀𐀁𐀃, à 𐀀𐀁𐀃, ab 𐀀𐀁𐀃
𐀀𐀁𐀃, sicuti & ab 𐀀𐀁𐀃 𐀀𐀁𐀃, particulis indignandi, excia-
mandi, dolendi, formârunt peculiaria quædam
verba hos motus animorum exprimentia. V. do-
ctissimum Tho. Stanleium in Æschyli Agamem-
nonem, versu 1083. Hæc habet gl. B, 15. in
Ejulatu, uueinote. Danis est *huine*. Su. *hwinä*.
Ill. *fueina*. *vania*. Goth. 𐍄𐍂𐍆𐍂𐍆. quæ
omnia exprimunt Arm. queini, & Hib. cuinim.
L.]

WHIP away, Propere subducere sc. Danis *eg*
huipper fra est Absilio.

[WHIP, Prætexere. Vide *Wipp*. L.]

WHIP, Cedere, flagellare. B. *wippen*. Mar-
tinus in Scutica derivat Angl. *whip* à Vibex.
Ibidem quoque ab eodem *whip*, præposito S,
factum censet Teut. *sweep*, [quod est A.S.
rpipe. rpeop. rpiop. Flagellum, scutica. L.]

[WHIRKED, Suffocatus, strangulatus. A.B.
Quirkned idem, quod vide. L.]

WHIRL about, Rapide circumagi. *whirling*,
Vertigo. *whirlwind*, Turbo. *whirlpool*, Vortex,
vorago. A.S. ymbæplan est Converti, vertere
se. B. *werbelen* est In orbem circumagi. *wer-*
belwind, Turbo. *werbel-pool*, Vortex. Ma-
gis interim huc facit, quod Belgis *wieren*, est
Gyrare. G. *virer*. unde quoque fecerunt suum
environ & *environner*. nam ab hoc *wieren* fre-
quentativè potuerunt fieri *wierelen*, *wielen*.
Fortasse quoque ab hoc *wieren*, Nodus, callus,
Belgis dictus *wier* & *weer*, A.S. peappe. quod
crescendo in se veluti retorqueatur atque ita in-
dureſcat. Ipsum denique *wieren* affine est Gr.
𐀀𐀁𐀃. & ab hoc *wieren*, præfixo S, est B. *swie-*
ren. Cym. chwyrl gwgon est Trochus. D.
huirrel vind est Turbo. ita & de vento loquan-
tur, *huirſer om*, Regyrat ventus. [Sueci dicunt
wäder-hwirfel. Islandi *huirſvindr*. & *huirſ-*
vindur; ut, Mar. IV, 37; og þar giordeſt my-
fell *huirſvindrur* ſo þylgiurnar ſiella þfar skis
þið/ og það fyltiſt up. à *huerſa*, Volvi, & *vindur*,
Kkkkkk 2

dux, Venus. De A.S. pæplan videtis plura in voce World. L.]

[WHIRLIGIG, Trochulus. C.B. chwyrli gwgon idem designat. Vide *Whirl about. L.]*

[WHISK, Scopula. Su. hwiska. L.]

WHISPER, Susurrare. A.S. hpyppian. B. *wisperen. Whispering*, Susurrus: *it signifies often a still and soft noise, such as a gentle wind maketh in a wood, a river, that runneth with a gentle stream, birds, when they sing and chatter.* *Suyfen, soefen* Belgis est Susurrare: quod Nunnescius refert ad *ψυδωίζεν*, Susurrare. Alii ad *ουείζεν*, Fistulā canere. Potius tamen credam omnia hæc per onomatopœiam facta ex sono. Ab hoc Susurro, Susurrones pro Delatoribus dixit Sidonius libro V, epist. 8: ac manifestè nomini causam præbuit, quod Delatores, ne exaudiri possint, in aurem soleant insusurrare.

[WHISTLE, Fistula. A.S. hpyrtle. *Whistling*, A.S. hpyrtlung. Sibilus. ic berpice *fuge-lar mit hpyrtlungē. "Decipio aves sibilo"*; Coll. monasteriale. Mihi hpyrtlung videtur per onomatopœiam efficta ad imitationem soni quem reddit. Crediderim tamen A.Saxones ac reliquos Teutones potissimum particulā hpyr lenem susurrum expressisse; quod etiam locum habet in hpyppian. Murmurare, mussitare. Anglis *whisper. B. wisperen. Sicambris wispelen.* Vett. quoque Anglis *to whisk* dicebatur Frigidus & cum acri quodam stridore personans ventus: atque ita *whisking blaste* Chaucerus nuncupat Afflatum ac vim frigoris cum sibilo quodam in os occurrentis, & membra hybernis algoribus rigentia sensim sine sensu obstupefacientis perurentisque. Ex annot. ad gl. Cott. p. 16. in Avena, pirtle.]

[WHIT, *never a whit. V. Wid. L.]*

WHITE, Albus, candidus. Goth. *ŌGITS.* A.S. hpyt. B. *wit.* [Su. hwit. Cim. *𐌺𐌹𐌸𐌰. NIF.* D. *hūtd.* Omnium origo videtur peti posse ex *viden* vel *idēn*, Videre. nam quod vau vel Æolicum digamma præfigi soleat verbis à vocali vel diphthongo inchoantibus, toties monitum est, ut ultra inculcari non debeat. Cymræorum quoque cann & cannaid, Albus, videri possunt pari modo derivata ex canfod, Adspicere, videre. Gr. adhæc λευκός, Albus, sicuti fusè docet Cl. Salmasius p. 256 exerc. Plin. est à λεύσσω, Video; quod candida maximè sint conspicua ac fortius in oculos incurrant. Appositè Joh. Grammaticus in Aristotelis librum I Meteorolog. *εἰ οὐ τὸ αὐτὸ ἐπιπλάθῃ λευκὸν δέξῃ ὃ μέλαν, καὶ πῶς οὖν αὐτὸ διακρίσται, ἵσχυστερον εἶναι δέξαι τὸ λευκόν, τὸ δὲ μέλαν πῶς ἴσχυστερον.* "Si in eodem plano album collesces aut nigrum, & è longinquo ea contempleris, propius esse album videbitur, nigrum autem remotius". E gl. D, 31. in Albus, wizer.]

[WHITHER, Quò. Al. hueder, hueður. Su. *hwart.* A.S. hpyðer. Goth. *𐌿𐌺𐌿. 𐌿𐌺𐌰. 𐌿𐌺𐌰𐌸𐌰.* L.]

[WHITLOW, Paronychia, ita dicta, ut mihi quidem videtur, ob colorem ulceris, & sævitiam igneam doloris, quam facit. Componitur enim ab *white*, Albus, & *low*, Flamma. L.]

WHITSUNTIDE, Festum pentecostes. Ita &

Sicambris olim nuncupabatur *sendseeste. V.* quæ de hoc vocabulo satis prolixè annot. ad Ker. in Pentecosten. [Desiderantur omnia.]

[WHITTLE, Palla candida. ab A.S. hpytol. L.]

[WHITTLE, Cultello refecare. V. *Thwite. L.]*

WHOLE, Totus, integer, sanus. Manifestum præ se fert vestigium Gr. *ὅλος.* V. interim quæ annotavimus ad gl. B, 50. in Salutaris. [C.B. est oll & holh. Arm. oll. Hib. uile L.]

[WHOOP, Clamare, longius distantes elatā voce ciere atque ad se advocare. Islandis opæ est Clamare. V. *Hoop and ballow. L.]*

WHORE, Meretrix, scortum. A.S. hop. Al. huar. huor. D. hore. B. *hoere. V. gl. A, 5. in Prostibulum.* [Gothis *harks* sunt Adulteri. Quod igitur attinet originem vocabuli huar vel huor, pro quo veteres Belgæ *huere* dicebant, omnes miro jam olim consensu vocabulum hoc deduxerunt ab *hueren*, Conducere mercede; prorsus ut Græcis Meretrix dicta est *πῶρην* à *πῶρην*, Vendo. immo & Latinis Mulier vulgo quæstum corpore faciens dicta est Meretrix, à Merendo. Notum est illud Ovidii Amorum lib. Primo, Eleg. 10;

Stat meretrix certo cuivis mercabilis ære,

Et miseras jussu corpore quærit opes.

Vide interim annon A.S. hop potius videri possit detruncatum ex *hwætian*, Pulchra atque in primo etiamnum flore ætatis constituta; quod tales plerumque sint mulieres quæstuariæ, aut saltem videri laborent. *Huer* certè vett. Belgis dicebatur Elegans, pulcher, formosus. ab *hwæt*, Pulchritudo, venustas. quæ prisca vox licet prorsus jam videatur obsoleta, non obscurum tamen vestigium ejus retinent adhuc Frisii, cum *onhuere* iis dicitur Turpis, horridus, deformis. Huc etiam facit illud unhiur, Dirus, quod habet Francicum gl. B, 15. A.Saxonibus quoque unhyr est Foedus, deformis, dirus: nam Herb. I Betonica dicitur multum valere pīð unhyrum nīhtgængum. "Adversus turpes larvas nocturnas". Sclavinis *kurva* est Meretrix; quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine *δὲ πῶρην* consonum facit Gr. *πῶρην*. Ex auct. ad Tat. XXIX, 2.]

[WHREAKE, Tussis, scratio. A.S. hpaca. Tussis, pituita. item, Guttur. Islandis *hræf* est Sputum. L.]

[WHUNE A.Borealibus designat Exiguum numerum, parvum parcūque pondus, aut mensuram. quod Hickeus solens suo more, hoc est, solerter petit ab A.S. hpæne. hpene. hpon. Aliquantum, paululum. L.]

[WHY, Cur, quare. Al. hui. Su. *hwi.* A.S. hpi. L.]

[WICHE, Ulmus folio glabro. A.S. pice. Hinc Chaucerianum *wiche*, Cistula. à materiā nomen accepit, ex quā compingitur. Nota tamen quod hpæcca Noello exponit Arca, sed unde deprompsit, quæro. L.]

[WICK Chauceri detruncatum volunt ex *wicked.* Ego consonum esse puto A.S. pac. Vilis, malus. unde fortasse è diverso *wicked. L.]*

WICKED,

WICKED, Impius, impurus. A.S. *picca* erat Incantator, *veneficus*. Latini certè comici Hominem apertè improbum atque omnibus inivsum pari prorsus ratione dixerunt *Veneficum*.

WICKER, Vimen. [à D. *vigre*, Vimen. utr. à Teut. *wickeln*, Obvolvere, glomerare. quia sc. ex intertexto & quasi glomerato vitili conficitur. Skin.]

WICKET, Ostiolum, portula. G. *guichet*. B. *wicket*, *wincket* quod postremum licet videri possit desumptum à *wincken*, Connivere: rectius tamen hanc Portulæ denominationem peti arbitror ex C.B. *gwichet*, Postica. quæ, quoniam rariùs recluditur, atque ob hoc ipsum raucorubiginosorum cardinum strepitu hominum aures plerumque offendit, planissimè denominata est à *gwich*, Stridor. vel *gwichio*, Stridere, strepere. Non potui, certè ne debui Lectoris curiositati hoc in loco subtrahere quod de vocabuli origine edocuit me humanissimus vir Joh. Nicholas Vaughan, Cambrobritannus, J.V.D. qui pro singulari erga Cymræam gentem linguamque affectu non destitit Septentrionalium linguarum antiquitates perferutantes ad patriæ sibi linguæ considerationem incitare, ac pluribus verbis monere, hortari, rogare, ut præstantissima quoque monumenta idiomatis perantiqui altiore indagine perlustrarem. Facile igitur traduxit me ad suam sententiam: atque hos meos qualescunque conatus tam prono exinde, dum viveret, studio profecutus est, ut quod, illo authore, velle cœperam, adjutore quodammodo assequeretur. Menagius arbitratur G. *guichet* esse diminutivum à *buis*, Porta. V. quoque Nicotum in *Huis*. -- *Wicket* Anglorum, dicebatur etiam *wiket* Chaucero Mar. T. 833. atque alibi passim. At reverendus Episcopus Dunkel. G. Douglas in Poetæ principis paraphrasi Scoticâ scribit *wikkitt*. Illud itaque Æn. II, 453:

Limen erat, cæcæque fores, & pervius usus
Tectorum inter se Priami, &c.

sic transiit perelegantis amœnique ingenii Antistes:

Ane small wikkitt thar was or entre
derne,
Ane little zet clepit ane posterne,
On the bak half Priamus paltry
almaist,
Amang biggingis stude desolate and
waist,
Quharat was wount alone Andromacha
To entir oft to Priam and Hecuba,
And Astionax his young son with his
bring
Untyl his Grantschir Priamus the
king.

Tharat I enterit — 54, 15.

Præter conjecturas jam nunc studioso Lectori exhibitas, etiam hæc ipsa talis portulæ descriptio suspicionem injicit nomen ei inditum à *wicked*, Malus: quod in spatiosis Regum procerumque structuris plures ubique occurrant cœci aditus, unde potentes Domini ex impro-

viso quandoque interveniant perspiciantque occulta domesticæ familiæ molimina. Ejus quoque generis sunt illæ fenestellæ, quas *Felosias* in magnatum ædibus vocant Itali, famulatio invisissimas.

WID, *never a wid*. [A.S. *piht* non modò Creaturam, verum etiam Quamlibet aliam rem significat. V. gl. Goth. in *VAIHTS*. Anglis *wight* & corruptè *whit* dicitur: ita *never a whit* iis est Nihil prorsus. Nisi fortè malis illud *never a whit*, vel (ut quidam pronuntiant) *never a wid*, esse à Cym. *newid*, Pretium vile. &c. E gl. Lipsii in *nenuiht*, Nequam.]

WIDE, Latus, amplus, spatiosus. A.S. *pið*. Al. *uuid*. Cim. *niip*. D. *við*. [Su. *wid*.] B. *wiid*. In disjectis Belgicarum etymologiarum schedis retuli *wide* ad *oidw*, Tumeo: quod intumescencia laxari ac dilatari solent.

WIDOW, Vidua. Goth. *viðrva*. *viðnva*. A.S. *peodepe*. *pyðepe*. *pubupe*. Al. *uui-tuua*. B. *weduwe*. [C.B. *gueddw*, *wedhu*.] V. annot. in Tat. VII, 9. & gl. Goth. in *viðrva* vel *viðnva*. magis tamen hoc nostrum Etyim. in *Dowrie*, Dos.

WIELD a *scepter*, Quatere, vibrare sceptrum. *to wield*, Circumagere; ab *ieldw*, Verto, volvo. ita M. Casaubon. Idem itaque sunt Anglis *to wield and to sway a scepter*, quod fuit suo loco. B. *Swieren den scepter* est Circumgyrare sceptrum. quod fuit paulò ante in *Whirl about*. [Vide *Welde*.]

WIFE, Mulier, uxor. A.S. *piw*. Al. *uueib*. *uuib*. *uuiw*. B. *wiif*. [Isl. *við*. Ad investigandam originem vocabuli *piw* observare oportet, quod A.Saxones permulta monosyllaba è Græcis polysyllabis à vocali vel diphthongo inchoantibus detruncaverint, præmissis tantummodò *Vau*. nam ab Æol. *ἄλδης* pro *ἄλσος*, Lucus, fecerunt suum *palδ*. Sylva. ab *ἴσημι*, Scio, fecerunt *piw*. Sciens, sapiens. ab *οἴσος*, Mansio, segura statio, fecerunt *pic*. ab *οἶνος*, Vinum, fecerunt *pin*. ab *οἴφην* denique, Coire, veneriis rebus operam dare, pari modo fecerunt *piw*. Notissimum est illud Claudiani lib. I in Eutropium, versu 331; "Nascitur ad fructum Mulier prolemque futuram". Simillimâ quoque derivationis ratione Mulier putatur dicta *δὲν τῆς μάλλης*, quod idem est ac *μαρτυρία*. vel si Martinium audimus, à *μαρτ*, Implere. nempe, quod concipiens impleatur; vel potius, quod impleat Mundum: unde & è sacrâ paginâ discimus, quod prima mulier dicta est Eva, id est, Mater viventium. Hebræis certè pari prorsus ratione *יְהוָה* est Uxor, conjux. à *יָהוָה*, Coire, cum aliquâ rem habere. *βλῆνα* & Boeoticè sive Doricè *βλῆνα* est Mulier vel Filia; Salmasius p. 402 de Hellenisticâ. *βαννίς* quoque Boeotis sunt *βαννίς*, Mulieres; Canisius p. 17 Hellenismi editi Lutetiæ 1555. Videri possunt hæc affinia Gr. *βνίω*, Ineo, coeo. ad quod etiam pertinet illud Bini apud Ciceronem libro IX, epistolâ 22 ad famil. Goth. *UINX*. Mulier, quod passim occurrit in Argenteo codice, si non est affine eidem *βνίω*, videri poterit aliquid traxisse ex *ἐννέσσειν*, Concumbere. Addo verba J. Scaligeri ex capite 69 de Caussis L.L. "Foemina à
LIIIIII "Foetu,

W I.

ceptum fuisse liquidò patet ex Chauceri verbis Fabri lignarii uxori in molitoris fabulâ tributis, *winning the was, as is a jolly colt*. *Win-*rian autem est à pinn. Gaudium. L.]

WINCHE, Gyrgillus. A.S. pince. V. annon referri possit ad idem illud gwingo, quod C. Britannis etiam pro Motitare usurpari proximè monuimus. [Huc referre velim G. *guincher*. L.]

WIND, Ventus. Goth. *VINDAS*. [Su. *wind*.] A.S. *wind*. Al. *uuint*. Cim. *NIKPA*. D. *vind*. B. *wind*. Cym. *gwint*. A Gr. *άνη*, Flare, spirare, est Goth. *VALIAN* & B. *wayen*. à cuius participio prius fuit *wayend* ac deinde *waynd*, *wind*. Goth. *VALIAN* exempla suppeditat nobis Argenteus codex Matth. VII, 25; *VALI-
YXNN VINDAS*. *ἐνευσεν ἀνέμῳ*. item Joh. VI, 18; *VINDA MIKALMMAL VALIANDAIN*. *ἀνέμῳ μεγάλῳ πνέοντι*.

WINDE, Torquere, contorquere, glomerare, involvere, versare, plectere. A.S. *pyndan*. Al. *uuintan*. D. *vinde*. [Su. *winda*. Isl. *vinda*.] B. *winden*. quod idem est cum *wenden*, Verte- re. Porro ut Belgis *winden* & *wenden*, ita Lat. quoque Plectere & Flectere valde sunt af- finia: quamvis Plecto manifestè sit à *πλέκω*, Ne- cto, connecto. V. gl. nostrum Goth. in *VIN-
DAN*. Plectere, torquere, involvere.

[WINDEL Lancastriensibus appellatur Cor- bis, sporta. A.S. *pinbel* idem. à *pinban*. Plectere. L.]

[WINDELSTRAY G. Dougl. *pinbeljtreop* gl. Cott. 41 exp. Calmum. *pinbel* autem denotat Corbem. unde propemodum inducor ut credam *windelftraw* propriè usurpari de Calamis ex qui- bus corbiculæ confiebant. L.]

WINDOW, Fenestra. D. *vinduc*. Isl. *vindauga*. Cym. *gobleu adwy*, Luminis fissura & rima. A.S. *eas dyp*. Oculi foramen. Germ. *tachloch*. Sclavinis *Felstra* vel *Fenestra* dicebatur *diura*. "Felstram antiqui dicebant, inquit Festus, quam "nos Fenestram". Lex. symphonum Gelenii in ordine *διὰ πωάων* vult *Felstra* & *diura* consona- re cum *φωτὴς* & *δουεῖς*. [Manifestè profluxit à Cim. *NIKPA*, Fenestra, vocis origine à Ven- to desumptâ: prorsus ut Hispanis *ventana* est Fenestra. *Ventanilla*, Fenestella. *Ventanero* & *Ventanera*, Qui vel quæ admodum ægrè à fe- nestris potest avelli, quò minùs liceat ei totos dies è fenestrâ in publicum prospicere. E gl. D, 33. in Fenestra, *ventstre*.]

WINE, Vinum. Goth. *VEIN*. Cym. *gwin*. [Hib. *bion*.] A.S. *pin*. Al. *uuin*. G. *vin*. It. & H. *vino*. Cim. *NIK*. D. *vín*. B. *wiin*. Omnia, præfixo *Vau*, abscissa sunt ex *οἶνος*, Vinum. Illud verò, sicuti censet doctissimus Caninius, desum- ptum est ex Hebræo *יין*, Vinum.

WINGES, Alæ. Cim. *NIKPI*. [Su. *wingars*.] D. *wings*.

WINK, Connivere. A.S. *pincian*. [Al. *uuen-
ken*. Su. *winka*.] B. *winken*, *wenken*. quod postremum, quia sæpe accipitur pro Nutu ocu- lorum aliquid significare, quidam putaverunt desumptum ex *πνεύκιναι*, Innuisse. G. *guigner* est Oculis aliquid significare. It. *ghignare*, *sogghi-
gnare*. H. *guiñar*.

W I.

[WINTLY exponitur Quietè. Exponi fort. de- buit Jucundè. A.S. *pynic*. Jucundus. seu Amicè. ab Isl. *vinr*. A.S. *pinn*. Amicus. L.]

WINN, Acquirere, lucrari, vincere, superare. A.S. *pinnan*. [Su. *winna*.] Comp. *oþepinnan* est Vincere, superare. sicuti & Al. *ubaruuinnan* & *ubaruuintan*. [Pleniùs interim vim propieta- tèmque Al. *ubaruuinnan* percipiemus, si obiter ex Cædmone, perantiquo scriptore, ostendamus *pinnan* A.Saxonibus olim acceptum pro Acqui- rere, consequi, lucrari. *hpæt sceal ic pinnan*. "Quid lucrabor"? 7, 8. *ðu þær cpealmeþ scealt þite pinnan*. "Consequeris poenam homicidii"; 24, 19. *hete hæfde he æt hys heappan gepun- nan*. "Indignationem domini sui lucrificerat"; 7, 25. *ne maþon þe þ on alþre gepinnan*. "Nun-
quam poterimus hoc consequi"; 10, 14. *hys hylbo is unc betere to gepinnanne*. *þonne hys þiþermebo*. "Favorem ejus satius est acquirere, quam offensam"; 16, 21. Verbum itaque *pinn* nan sic acceptum, nonnullam affinitatem habet cum Gr. *ὠνμι* vel *ὀνιμι*, Juvo, profum, utilitatem affero. *ὠναμι* vel *ὀναμι*, Juvor, percipio utili- tatem: potèstque ab hac primâ & generaliore significatione videri translatus ad duas potissi- mas rationes acquirendi vel Bello vel Labore. Patrum certè nostrorum nobiliores fortioresque, sanguine; viliores verò atque infirmiores, su- dore viam quæstûs quærebant. "Nec arare ter-
ram aut expectare annum tam facile persua-
seris, inquit Tacitus de Mor. Germ. c. 14. "quam vocare hostes & vulnera mereri. pigrum
quinimmo atque iners videtur sudore acquire-
re, quod possis sanguine parare". Gothis *VIN-
NAN* est Pati, tolerare. Islandis *vinna* est La- borare. Danis *vinde* est Vincere, victoriam re- portare. & B. *winnen* denotat Lucrari, acqui- rere, superare, vincere. atque aded ex jam di- ctis nota, quòd cùm antiquissimarum linguarum proprietas olim obtinuerit, ut verbum *uinnen* Laboris difficultatisque significationem comple- cteretur, recentiores tamen *uinnen* usurpave- rint pro Vincere, & Superare. non ob aliud cre- do, quam quòd in solamen tolerantiae eodem verbo Laborem & Præmium laboris designave- rint. Ex annot. ad Keronem in Superamus.]

WINNOW, Vannare, eventilare, i. aceres & frumenti retrimenta ad ventulum vannò excu- tere. B. *wannen*. Su. *wanna*. Veram verbi ori- ginem & significationem ostendit A.S. *pinþrian*. tanquam quòd sit à *pinþ*. Ventus. Ita legimus ps. XLIII, 7; *þynþ upe þe apinþriað*. "Inimi-
cos nostros ventilabimus". In codice quoque Vossiano legas ps. LXXVI, 6; *ic pinþbe on me gart minne*. "Ventilabam in me spiritum
meum". Ab hoc *pinþrian* A.Saxonibus Paleæ dicuntur *pinnunge*. & incorruptiùs *pinþunge* & *pinþpunge*. Ventilabrum, *pinþriþ-ryfe*. *pinþri-
rcoful*. *pinþriþingla*. *pinþrone* & *pinþgefon* & *pinþpefonn*. Al. quoque *uuint-scûla* est Venti- labrum; gl. C, 21. Arg. verò codex Luc. III, 17. Gr. *πνέον* reddidit *VINÞISK ANKXN*, quod vide in glossario Gothico.

WINTER, Hyems, bruma. Goth. *VINTKNS*. A.S. *pinþep*. Al. *uuintar*. *uuintar*. Cim. *NIAR*.
LIIII 2 D.

D. winter. B. winter. [Su. winter.] --- Winter
Chaucero persæpe denotat Annum. *He hath
be languishing this twenty winter.* AF. v.
472.

*Old fish and yong flesch woll I have
faine.*

*Bett is, qd he, a pike, than a pik-
reel.*

*And bett than old beef is the tender
beef.*

*I nill woman of thirty winter age,
It nis but bene stalk, and grete for-
age.* Mar. 206.

He was, I trowe, but twenty winter old.
WB. v. 600. *So wintred browes had she.*

RR. v. 1018. [De vocis origine hæc habet Ki-
lianus: "Winter P. Nannio Alcmariano mi-
scell. libro X, c. 2 dicitur, quasi wint-beer,

"Ventorum dominus. Becano autem, quasi
"win-teer, Lucrum absumens. utramque ety-
mologiam, ut verisimile approbo: ac Nannii
"quidem confirmat Ovidius --- Imperium sævis
"hyberno tempore ventis. Becani verò origi-
"nationem firmat Virgilius --- Frigoribus parto
"agricolæ plerumque fruuntur" --- ita Kilian.

at mihi origo vocabuli, inserto N, videtur esse
ab *uinos*, Pluvius, pluviosus: prorsus ut eadem
anni pars Græcis dicitur *χειμὴρ* vel *χειμὴν*, à *χειν*,
Fundere. Hollandis *enter* vel *enterrind* di-
citur Hornus, bos unius anni, anniculus: ut
enter contractum sit ex *eenwinter*. Veteres
quoque linguæ Frisicæ tenaciores etiamnum di-
cunt *inter*, *tweenter* vel *twinter*, *trinter*,
dier, pro *eenwinter*, *twee-winter* rind. Qui
loquendi modus ortum traxit ex receptâ con-
suetudine veterum Cimbrorum, annos per hye-
mes computantium; forsân quoddam eos præcipuè
juvabat meminisse quot jam hyemis molestias
& frigoris asperitates superassent. V. Ol. Wor-
mium Fast. Dan. lib. Primo, c. 7. Omnino quo-
que adi Lactantium in Statii Thebaid. IV, 653.
-- Sicambris certè Januarius hæc ipsa de causâ
herdmaend appellatur, q. d. durus mensis.
A. Saxones interim hanc ipsam quoque Cimbro-
rum consuetudinem tenuerunt, ut videre est
Matth. II, 16. Marc. V, 25 & 42. Luc. II, 42.
III, 23. VIII, 42. Joh. II, 20. V, 5. VIII, 57.
ven. Beda in ipso statim initio libri Secundi hi-
storix ecclesiasticæ gentis Anglorum, *ðýrrum*
tíðum þ ír fíř pínțer 7 řix hund pínțra æř-
țer ðære þrihtenlican menniscnyrre. "His
"temporibus, id est, anno Dominicæ incarnatio-
"nis sexcentesimo quinto". LL. Inæ R. 7; *týn-*
pínțpe cniht mæř beon ðeoppe řepita. "De-
"cennis puer potest esse furti conscius". Hinc
iisdem A. Saxonibus *řepínțpad* est Grandævus
ætate; Oros. VI, 31. *řepínțpob* beon. Adultum
esse; Inæ R. 38. *unřepínțpede řířman.* Imma-
tura virgo; LL. polit. Alvredi R. 25. *fíř pín-*
țra řæc. Olympias, &c. gl. R. 16. Quibus ad-
de ex Argenteo codice Luc. II, 42. *BIPE*
VAKP TYΛΛIB VINTKNS. "Quum fa-
"ctus esset annorum duodecim". item Matth.
IX, 20. *UINX BΛXP AKINNANDEI. IB.*
VINTKNS. "Mulier, quæ sanguinis fluxum

"tolerabat annos duodecim". In honorem In-
fernalium temporis spatia non per dies & an-
nos, cæterarum Gentium ritu, sed per noctes
& hyemes boreales populos numerasse auctor
est nobiliss. Spelmannus in Herthus. Vetusio-
res autem Romani per Æstates intelligebant an-
nos: quâ de re v. Serv. in ultimum versum
Primi Æneidos. E gl. A, 12. in Bruma, uin-
tar.]

WIPE, Tergere, abstergere. A.S. *pipian*. Vi.
de an affine sit isti *Sweep*, Verrere, everrere,
quod fuit suo loco.

WIPP, Coronare, prætexere. Gothi verbum
VIPPAN ejusdem significationis olim ha-
buisse testari mihi videntur *VIPPAN*. *VIN-*
GA & *YAINS*. Corona. unde Douglassiana
wypis Coronæ. *wypet*, Circumligatus, &
Su. *wippa*. L.]

[WIRE, Metallum netum. Fortasse à B.
wieren, Gyrare, circumrotare, quod in *Whirl*
about reperies. L.]

WIRRY Chaucero est Perdere, destruere, ob-
torto collo abripere & strangulare.

*Who so ytoke a wethers skinne,
And wrapped a gredy woulfe ther-
inne,*

*For he shold go with lambes white,
Wenest thou not he would hem
bite?*

*Þes: nerthelesse, as he were wode,
Þe would hem wirry, and drinke the
blode.* RR. 6259.

V. quæ pauld ante diximus in *Werrey*. [Vide
quoque *Worry*.]

WISE, Sapiens, prudens. A.S. *piř*. Al. *uuis*.
Cim. *niř*. D. *viřř*. [Su. *wis*.] B. *wiřř*. Sunt
ab *wis*, Scio. [V. *Wis*.]

WISE, *guise*, Modus, ratio. A.S. *piřa*. [Su.
wis.] Al. *uuis*. G. *guise*. It. & H. *guisa*. Vide
Guise, Modus.

[WISEAKER pro Stulto vulgo usurpatur, à
B. *wiřř-segghe*, Divinus, ariolus, per ironiam,
ut ubi de stulto dicimus, *I never took him for a
witch*. Skin. Vide *Wife* & *Say*.]

WISH, Optare. A.S. *piřcan*. Al. *uuđnskan*.
keuuđnskan. D. *ynře*. [Su. *ynřa*. Isl. ad *ořta*.]
B. *wenschen*, *wunschen*. quod postremum
Martinius factum putat ex *wunne*, Gaudium.
Ego rectius arbitror *wenschen* per epenthesein
literæ N deduci ex *piřcan*. ipsum verò *piřcan* ab
ixánw vel *ixánw*, quod Homero est Cupio, desi-
dero, seu *ἐπιθυμῶν ἀντίχρησι*, ut Eustathius ex-
ponit.

WISKE *away* Scotis est Repentè se aliò pro-
ripere atque ex oculis hominum amoliri. Un-
de illud Virg. Æn. VI, 472.

Tandem proripuit sese, atque inimica re-
fugit

In nemus umbriferum ---

ita reddit episc. Dunkel.

*Bot finalie ful swift řche wiřkit a
way,*

*Agrebit řled in the derne woddis
gray.* 180, 24.

Illud quoque Virg. Æn. VII, 408.

Protinus hinc fuscis tristis Dea tollitur alis
Audacis Rutuli ad muros —

hic transtulit idem.

**But mare delay with wallowit wyn-
gis sche**

**Wiskis from thyne unto the wallis
hie**

Of the curagius Rutuliane Turnus.

221, 20.

V. *Whistle*, Fistula.

[*Wisk*, Scopula. Su. *hwiska*. Belgis *wisch* est Involutum aliquod linteaminum, pannorum, straminis; prout horum quodvis subito corripunt atque in se contorquent aliquid abstersuri. Hinc etiam *wisch* vel *wisch doeck* vulgo Belgis est Peniculus. *wisch* item vel *hoofdwich* iisdem Belgis nuncupatur Cesticillus, quem ex variis rebus contortum capiti imponunt onera portaturi. *vist* offuen paa hette Danis. Belgis interim *wischen*, & D. *viste* est Mundare, purgare, tergere. ab Al. *wilg*. Tergi. Hæc debemus gl. D, 10, in Tergi.]

WISNAND, *wyndis* dicuntur Scotis Venti, qui Chaucero vocantur *whisking blastes*. V. ann. nostra ad gl. Cot. 16. in Avena, *pyrle*. [Fallitur Junius. nam *wisnand* est Aridus, marcescens à peornienb participio A.S. *peornian*. Marcescere, tabescere, cui respondent Su. *wisna*, *wisnand*, & Isl. *visna*, & *visnande*. L.]

WISP, Cesticillus, peniculus, i. stramen in circulum contortum, ut onera bajulantium capitibus imponatur. etiam straminis manipulus leviter contortus ad aliquid abstergendum. [Su. *wisp*.] Belgis olim *wisp* dicebatur. unde vett. Frisii *wispian* etiamnum est Ardentes straminis fasciculos in altum tollere.

WISSIL Scotis est Mutare, emere.

**Here is, here is within this corpis
of myne**

**Ane forcy sprete, that dois this lyffe
dispile,**

**Quhilk reputis fare to wissil on sic
wyse**

**With this honour thou thus pre-
tendis to wyn,**

**This mortall state and liffe, that we
bene in. 282, 13.**

Hunc in modum Scotica rev. Antistitis paraphrasis transtulit Æn. IX, 205 animosissima hæc Euryali ad devinctissimum sibi sodalem Nisum verba:

Est hic, est animus lucis contemptor, & istum

Qui vitâ bene credat emi, quo tendis, honorem.

B. wisselen est Permutare. vett. Frisii *wixelen* dicebant. B. quoque *wisselbrief* est Tesserâ collybistica. D. *wixel-jedel* nuncupatur. Superioribus Germanis *wechsel* est Permutatio: præcipue tamen locum habet in re nummariâ, videturque dici quasi vicissale, à Vices. Ita Martinus in Cambium. [Alamannis *uehsal* est Commutatio. item Vices. Otfridi IV, 32, 9; thazer *fia* bisforgeti in ira kindes *uehsal*, "Ut cu-raret illam in vicem filii sui". Olim suspica-

bar *uehsal*, & *uehsloth*, Reciprocum, facta ex Gr. *ἑκατέρωθεν*, Mutare. Deinde *uehsloth* visum est mihi valde affine illi in tuuih fallente, Reciprocantes, quod habet gl. B, 46. Donec tandem (intuitu veteris Frisici *wixelen*, Mutare, quodque cæteri Belgæ *wisselen* dicunt) judicavi Frisonum *wixel* manifestè reservatum ex A.S. *ppixl*. *geppixl*. Vices. on hyr *geppixler* enbehypnerre beþopan Gobe. "In ordine vicis suæ ante Deum"; Luc. I, 8. Alibi *geppixl* est Commutatio, compensatio. *hpyle* *geppixl* *rylð* *re* *man* *for* *hyr* *raple*. "Quam commutationem dabit homo pro animâ suâ? Mat. XVI, 26. Eiusdem gentis sunt Su. *waxla*, & Isl. *ad vixla* *last* *vid*, Permutare. *ad vixla*, *vixl* & *vixsl*, Per vices. L.]

[*WIST*, Novit. Sæpe occurrit in Bibliis. Est ipsissimum præteritum A.S. *piþan*. Scire. L.]

WIT, Ingenium. D. *vid*. B. *wite*, *witte*. [Su. *wett*.] Isl. *vit* est Ratio, scientia. *ad* *He-sychio* est *pegnans*. Prudentia. ita M. Calaubon. Chaucero *the fve wittes* dicuntur Quinque sensus: *which ben sight, hering, smelling, tasting or labour, and feling*. Pars. p. 210, b. *Þe han in þour bodie divers members and fve sondrie wittes, eberich a parte to his own doyng*. Test. p. 517, a.

— *ye ne should me from þour service drive,*

That I ne wil aye with my wittes fve

Serbe þou truly what wo so that I fele. Bal. 1039.

So it exceded the boundes of mesure,

That mannes minde with al his wittes fve

Is nothing able that paine to describe. Magd. 208.

In hell they shal have default of all manner delices: for certes delices ben after the appetites of the fve wittes; as sight, hering, smelling, labouring and touching. But in hell her sight shal be full of derkenels and of smoke, and therefore full of teres. Her hering full of wailing and grunting of teth. Her nostrills shal be full of stinking. Her labouring shal be full of bitter gall. And as for touching, all her bodies shal be pcovered with fire, that never shal quenche, and with wormes, that never shal die. Pars. p. 193, b. Postremam hanc Angl. *wit* acceptionem ex A.S. *gepīt* derivatam esse, ostendit gl. R, 69. ubi omnia hæc mutud sibi hunc in modum connectuntur, Anima, *rapl*. Animus, *mod* *†* *geþanc*. Spiritus, *gast*. Sensus, *gepīt*. Intellectus, *andgīt*. Cogitatio, *geþanc*. &c. *ic onþeng gepīt miner moþer*. "Recepi sensum animi mei"; Beda III, 11. on *monþenne gehælbde gepītte apar 7 uteode*. "Mane sanato sensu egressus"; Id. IV, 3. *ic min gepīt 7 ealle mine rtyþenerre foplear*. "Sensum penitus motumque omnem perdidit". V, 6. [Vide *Witnes*.]

M m m m m

[*WIT*,

W I.

[WIT, Scire. Su. weta. D. vīde. Isl. vītā. Al. uūizan, uūizzan. Vide *Witness*.]

WITCH, Saga, venefica. A.S. picca. Frisii & Sicambris *wit-brouwe*, *wite-brouwe*, *witlike wīse* dicitur Saga venefica, incantatrix, q.d. Mulier sciola; propter illam profundæ scientiæ speciem, quam apud rerum ignaros captat. Lindenbrogius censet A.S. picca affine isti Vegius, quod habet LL. Burgund. XVI, 4. sicuti & earundem LL. addit. I, 8.

[WITH, Cum. D. vād. A.S. pīð. In compositione significat Contra & Adversus; ut, *to wiðstand*, A.S. pīþtandian. Adversari, resistere. L.]

[WITH, Vimen, copula viminea. Jud. XVI, 7, &c. D. vīdde. Su. wīdia. Hinc fort. Scot. *wīddy*, Laqueus, patibulum. Refer ad *Witby*. L.]

[WITHCLEPE vet. Angl. Revocare. ex *wið & clepe*. q. v. L.]

WITHER, Marcere. Puto esse à *wether*, Tempestas: ut illa propriè dicantur *to wīther*, quæ post exactam florescendi tempestatem paulatim flaccescunt atque elanguescunt.

[WITHERNAM, Represalia seu pignoris capto, nostris Jurisconsultis Vetitum namium. ab A.S. pīðep. Contra. & nama. Namium. hoc à niman. Capere, q. d. Recipere, recuperare. Est enim breve Regium, quod tantum bonorum capere & comprehendere jubet, quantum alius à Querente rapuit, & in alium comitatum abduxit, in compensationem sc. bonorum raptorum. Skin. A.S. pīðep respondent B. *weder*. Al. uūidar & Goth. *viþra*. unde veniunt. L.]

[WITHIN, Intra, intus. A.S. pīþinnan. L.]

[WITHOUT, Sine, extra. A.S. pīðutan. L.]

[WITHSAY, WITHSAIN, vet. Angl. Contradicere, negare, renunciare. A.S. pīðræggan. pīðræcan. V. *Wit & Say*. L.]

[WITHSETT, WITHSITTE, vet. Angl. Resistere. A.S. pīþrettan. à præp. pīþ. Contra, & rettan. quod habes in *Set*. L.]

WITHY, Salix. A.S. pīðig. Al. uuide. B. *wede*. [Su. *wīde*.] Atque huc fortasse pertinet illud uūith, Torta, quod habet gl. D, 10. [Cum A.S. pīðig maximè videtur convenire Goth. *viþan*. Conjungere; atque adeò *viþan* ab Agricolarum simplicissimâ colligatione vimineâ, tractu temporis, ad quamvis aliam copulandi constringendique rationem translatum cenfeo. Firmat hanc nostram conjecturam quòd Salix A.Saxonibus non modò pīðig. verum etiam pīlig nuncupatur. pīlig vel pīðig. Salix; gr. *Ælfr*. c. IX, term. 63. & quemadmodum suspicamur Goth. *viþan* esse ex veteri aliquâ Salicis denominatione, quæ respondebat A.S. pīðig. ita compertum habemus A.Saxones à pīlig fecisse pīlan. Copulare. Scint. titulo II; *riþb aþlýmð raca*. anba pōðlice tōgæþne pīlað hi. "Pax effugiat discordias, invidia verò copulat eas". Ex addendis ad gl. Gothicum.]

WITNESS, Testimonium, testis. [Goth. *veit-vrðiþa*. *veitvraðs*. Su. *witne*.] A.S. pītnerre. Cim. *ni44*. Al. keuuizzida. Omnia sunt à pītan. Scire; quoniam Testes profiteri debent & sanctè asseverare liquidò sibi constare quicquid

W O.

illud est de quo interrogatur. Anglis quoque olim in usu fuisse verbum *to wis* pro Scire, manifestum est ex *wittingly*, Sciens. *Had I wist*, [Suerhicc *had jag wist*,] Si scivissem. *I wot not*, Nescio. Ipsum verò Gothorum *viþan*. A.S. pītan. B. *weten* manifestè sunt ex *vidray*.

WITTAL Anglis dicitur Maritus, qui scit uxorem mœchari, nec tamen indignatur. [A.S. pīttol est Sciens, conscius. à pītan. Scire. V. *Ninnie*. L.]

[WIVE, Uxorem ducere. Chauc. vet. B. *wīven*. A.S. pīþian idem. L.]

[WIVER, Serpentis genus. Chauc. C.B. guibr. Vide *Viper*. L.]

[WIZZARD, Hariolus, magus. à *wise*, Sapiens. Tales enim soli apud Chaldæos, Persas, & multas alias nationes Sapientes habitati sunt, & etiamnum tales impostores à vulgo nostro *wisemen* appellitantur. Skin. *Amicus* videtur formatum ab Al. uūizzan, Scire. L.]

[WLAFFERING vet. Angl. Garritus, boatus. Originem ducere videtur ab Hib. glifrim, Garrire. glafar, Strepitus, garritus. glafaire, Garrulus. L.]

WLATEN, Naufcare. V. *Walsome*.

WO me, Væ mihi. Cym. gwac. Goth. *vali*. A.S. pa þ pæ. Al. uue. D. vā. [Su. we.] B. *wæe*, Græcis *ὠαί*. V. Tat. CLVIII, 6.

WO *worth* dolentium exclamatio, quâ utuntur Angli novo improvisæ calamitatis ictu confecti & lugubrem sortem suam veluti commiserantes. Hujus particulæ vestigium aliquod videtur nobis exhibere Goth. gl. in *valifair-ogandans*. [Vide *Wea worth you*.]

WOAD, vide *Wad*, Sandix.

[WOADMEL. Pluribus Angliæ tractibus ita vocatur Panni genus à nautis ab Islandiâ deportatum. Isl. *vadmál*, Su. *wadmál* est Pannus levidensis & vilior. quod Verelius compositum vult à *vad*, Textum, & *mal*, Mensuratum. L.]

[WOFUL *fellow*, Homo malus, improbus, nequam. A.S. pohfull est Iniquus, nequam. ex po. pōg. poh. Injustitia, iniquitas, injuria, nequitia, & *Full*, q. v. L.]

[WOGH Lancastriensibus est Paries. Isl. *veggur*. A.Saxonibus est pah. pag. Pl. LXI, 3. L.]

WOKER, Usura. [Al. uuachar, Fructus, germen, questus. Usuris, fran uuacharun; gl. B. 55. quasi dicas Improbis fructibus. Liqueat igitur ex allatis Avos nostros unum idemque nomen tribuisse Fœnori & Fructibus è terrâ enatis. Huc pertinet illud Ciceronis de Senectute; "Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usurâ reddit, quod accipit; sed aliàs minore, plerumque majore cum fœnore". & illud Manilii libro V, v. 273.

Seminâque in fœnus sulcatis reddere terris, Usurâque sequi majorem sorte, receptis Frugibus innumeris, atque horrea quærere messi.

Quod solum decuit mortales nôsse metallum. Maximè tamen huc facit Festus; "Fenus appellatur naturalis terræ fetus, ob quam causam & nummorum fetus Fenus est vocatum, & de eâ re Leges fenebres. Fenus, & Feneratores, & lex de creditâ pecuniâ Fenebris, à "fetu

“fetu dicta, quod crediti nummi alios pariant :
“ut apud Græcos quoque eadem res *πῆγε* dici-
“tur. Fenum quoque pratorum ab hac causâ
“est appellatum; quando id ipsum manens, quot-
“annis novum parit. unde etiam Festuca vocata
“est”. Quemadmodum interim Fœnus Danis
dicitur *aager*. [Su. *ofter*.] B. *woeker*, ita quo-
que in quibusdam monumentis Theot. *uuocher*
scriptum invenias. do wir thes wara of nah
themo bluothe thas woche sich gescaphe, “Ob-
“servemus an post florem fructus se former”;
Willer. VII, 12. mit uuochru thera redûûn,
“Cum fructu pœnitentiæ”; Hymn. XXIII, 3.
Cymræis quoque occr & occraeth est Fœnus.
Quod originem vocis attinet; eaca, okep, pokep
A.Saxonibus olim dicebatur Fœnus; ab eacan vel
ican. Addere, adjicere, augere. pro quo Franci
dicebant auchon, quod habet Kero. vett. B.
oeken. Ipsa verò eacan vel auchon manifestè
exprimunt Græcorum *αὔξην* vel *αἰξην*, Augere,
accumulare. Hæc debemus gl. B, 22. in Ger-
men.]

WOLD, vide *Wood*, Sylva.

WOLF, Lupus. Goth. *υνλῆς*. A.S. *ulf*.
Al. *uolf*. Cim. *𐌺𐌹𐌱𐌰*. D. *ulff*. B. *wolve*. [Su.
ulf. Ill. *ulffur*. Derivatur magno doctorem con-
sensu à Goth. *υλῶν*. Rapere, diripere, ob-
rapacitatem. Matth. VII, 15; *ἰνναψκχ*
σινδ υνλῆς υλῶνδ ἄνς. “In-
“trinfecus sunt lupi rapaces”. L.]

[WOLVESHEDE olim dicebatur Utlegatus,
i. e. ab omni legis patrocinio exclusus; quique,
si repertus fuerit & retineri possit, vivus regi tra-
ditur; vel caput ejus, si se defenderit. Lupinum
enim gerit caput, quod Anglicè *peolfer heofod*
dicitur. Ita LL. Edovardi, § 7. quas adi. Vide
quoque H. Knighton de Eventibus Angliæ, col.
2356. Cimbris *𐌺𐌹𐌱𐌰𐌶𐌰𐌹𐌸*, Lupi cauda, designat
Hominem perditè improbum, & à quo nihil ex-
pectandum, quod non sit pravam atque exitia-
bile. Run. Lex.]

WOMAN, Mulier. Olim fuit *piþman* & cor-
ruptè *pimman*. unde postea fecerunt Angli suum
woman. alibi fusiùs monuimus.

WOMB, Uterus, venter. Goth. *υλμβλ*.
A.S. *pamb*. Al. *uuamba*. [Ill. *υamb*. Su. *wamb*.]
V. Obs. ad Willerami pag. 29. Ab hoc *pamb*
videntur Belgæ *wambays* nuncupasse vestem
Anglis *doublet* dictam, atque A.S. *pamb* adje-
ctione C. Britannici vocabuli produxisse: nam
pais Cymræis est Thorax; atque ita *wampais*
olim propriè denotaverit Vestem pectus ven-
trémque munientem. D. *vams* est Tunica. A-
liam Teut. *wambes* originationem v. supra in
Doublet, Thorax.

WONDER, Mirari. A.S. *punþrian*. Al. *uuon-*
tran. *uuûnteran*. Cim. *𐌺𐌹𐌶𐌰𐌹𐌸*. D. *undre*. B.
wonderen. [Su. *undra*. Martinius *wonderen*
deduxit à *wenden*, Vertere, mutare: mira-
bundi etenim, inquit ille, mirandi studio men-
tem huc illuc vertunt. Addo &, quod eò redi-
gat homines Admiratio, ut vix sint apud se; to-
to nimirum corpore lapidis instar rigescente at-
que in statuam veluti commutato, animis re-
pentino aliquo malo fulminatis, oculis inopini

spectaculi novitate caligantibus, manibus stupo-
re devinctis, pedibus in ministerium sustinendi
corporis vix sufficientibus, voce denique fauci-
bus hærente “Auferunt nobis vocem, quæ fie-
“ri posse non credimus, & silentium est admi-
“ratio subita miserorum”. Quintil. Declam. II.
“Plausus nonnunquam, obstupescit homini-
“bus, ipsâ admiratione compressa est”; Cicero
pro Deiotaro rege. E gl. B, 51. in Spectacu-
lum.]

[WONG, *wang*, vet. Angl. Campus, planities.
à D.S. *panz*. *ponz*. idem. Ill. *vang*, *vangur*.
Hinc A.S. *neipxna-ponz*. *neopxna-ponz*. *neop-*
xena-panz. *neopxena-panz*. q. d. Quietorum &
otio fruentium campus, beatorum elysium, pa-
radisus. à ne. Non, & *peopc*. Ill. *vir*, *irk*, O-
pus. Hæc Hickesius, quæ priorem suboluisse
Junium testantur annotata ad gl. Gothicum in
voce *VINGA*. Pascuum. unde *panz*. itidem-
que D. *wenge*, Conseptum, & Su. *eng*, olim *weng*
& crassiori pronuntiatione *wäng*, Pratum, ut me
docuit Ericus Benzeliu Reipublicæ literariæ dec-
cus atque ornamentum. L.]

[WONG-TOOTH. V. *Wang*. L.]

WONTED, Solitus. *puna*. *þepuna* A.Saxonibus
est Consuetudo. *þepunian*. Solere. Al. *ki-*
uonahait. D. *vaane*. [Su. *wana*. Ill. *vande*. B.
gewoonte. Videntur esse à *punian*. Manere,
perdurare; quoniam Consuetudo nihil est aliud
quàm receptus inveteratúsque mos, agendi ra-
tio, quæ diutinâ morâ invaluit & constanter
perdurat. Jurisconsultis certè Consuetudo est
Jus non scriptum, moribus utentium compro-
batum; quamobrem quoque iis non minùs ser-
vantur ea, quæ longâ consuetudine comprobata
sunt, ac per annos plurimos observata, quàm
ea, quæ scripta sunt Jura. Ex auct. in Tatian.
CXCIX, 3.]

WOOD, Infans, furiosus. Argenteo codici
Marc. V, 18 *υξας* exp. *δαίμονες*. A.Saxonibus
pob passim exp. Rabidus, amens, infans,
phreneticus, dæmoniacus. Al. *uuatage* sunt Fu-
rioli. *uuûdrich*, Atrox, truculentus. B. *woedig*,
berwoedt est Furiosus. *woeden*, Furere. Ill.
æde, Furo, habet *ædde* in Præterito. A.S. *peban*
est Furere, insanire. Videntur petita ex *οὐτᾶν*,
Vulnerare, pugnis calcibúsque concidere. vel ex
οὐδαίνω, Intumescere irâ, ut solent atrâ bile per-
citi.

WOOD, Sylva. item Lignum. B. *woud*. [Ill.
vid.] A.S. *pubu* est Sylva. *þriþe* *pubu*. Ligna,
i. materia cæsa. unde Angl. *Wood*. Danis *ved* est
Lignum. [Al. *uualt*, *uuald* manifestè, præmis-
so *uau* vel *w*, est ab Æol. *ἄλδς*, pro *ἄλως*, Lucus,
sylva, eremus. A.S. *palb* vel *pealb* est Nemus,
sylva. B. *wout* vel *woud*. unde iis *woud*,
heer vel *woudher-manneken* dicitur Faunus,
Sylvanus, q. d. Præfectus vel dominus sylvarum.
Inde quoque Puerum notabili feritate conspi-
cium, ac in sylvâ quasi enutritum, *wilde wou-*
ter nuncupant. quasi dicās *walttherum* In syl-
vâ dominium exercentem. E. gl. B, 23. in E-
remum.]

[WOODCOCK, Scolopax. A.S. *pubu-coc*. *pubu-*
cocc. q. d. Gallus silvester. quia sc. silvis maxi-

W O.

mè gaudet. Skin. In Normanniâ, Menagio teste, nuncupatur *vit de coc*, quod compositum dixerim ex *Isl. vid, Silva, & cock. L.*

WOODTECKER, Picus martius. V. Pike, Hæsta.

[WOODWARD, Sylvæ custos, saltuarius. Vide *Wood, & Ward. L.*]

WOOE, Procari. pogepe A. Saxonibus est Procus, amafius. Nomen videtur desumptum ab illâ dolendi particulâ *woe*, quam perditè amantes ad furda limina delectarum sine fine ingeminant. Multa passim habent Poetæ de flebili amatorum cantu, quos ab hac dolendi fatuitate *mose-sankers* Belgæ appellant.

WOOL, Lana. A.S. pul. Al. uolle. Su. & Isl. ull. D. vult. B. wollen, wulle. [Nonnemo derivavit ab *ωλος*, vel *ωλω*, Prima lanugo è puberum genis efflorescens. Alii deducunt ab *ωλπω*, Vello, decortico. Quemadmodum enim observare est Avos nostros, brevitatis amantissimos, voces plurimas ex initialibus Græcorum vocabulorum literis detruncasse; ita & hîc ex duabus initialibus verbi *ωλπω*, præmisso p. fecerunt pol + pul. Et sicuti alibi ostendimus A.S. pleor esse desumptum ex *φλοιζεν*, Decorticare; ita quoque hoc in loco pol similem ob causam ab *ωλπω* deducimus. prorsus ut Lat. Vellus à Velendo, & Lana à Laniando derivant. *πινος* denique, quod similiter Vellus significat, à *πινειν*, Carpere. Slavinis Lana dicitur *rauno*, quod Gelenii Lex. symphonum in ordine *δια ποσάρον* affert ut consonum Gr. *ειγς* vel *ιγς*, Lana. E gl. D, 15. in Lana.] [E reductiori fonte omnia dimanasse testari videntur C.B. gwlân. Al. gloan, & quod maximè huc facit, Hib. olan, cui quàm cognatum sit Gr. *ιουλος*, *ωλω*, nemo non viderit. L.]

WORD, Verbum. Goth. *𐍅𐌶𐍂𐌵𐌰*. A.S. *word*. Al. uort. Cim. *ARB*. [Su. &] D. ord. B. *woord*. [Maximo doctorum consensu origo vocis refertur ad uortan. Fieri. Quamvis autem vox, etymologiæ hujus respectu, videri potius queat Rem gestam, quàm Dictum denotare; minimè tamen alienam esse hanc vocabuli acceptionem, evincunt ea, quæ annotamus ad hunc nostrum Keronem in *Referamus*, ubi penitiùs excutimus proprietatem vocabuli racha, quod primò Rem, deinde Narrationem significat. Kero in Sermo.]

WORE, WOOR, Alga. A.S. *paap*. *ræpaup*. B. *wiert, wier, weer, woer*.

WORHENN, *warbenn*, Phasianus. A.S. *pop-henne*. *pophana*. B. *woerhaen*.

WORK, Opus. Goth. *𐍅𐌶𐍂𐌸𐍅*. A.S. *peopc*. Al. uerah. uerch. Cim. *𐌺𐌹𐌿𐌱*. [Su. *wark*.] B. *werck*. V. obs. ad Willer. p. 35. [Ubi à Gr. *εργον* deduxit, Æolico digamma, quod non infrequens, præfixo. L.]

WORLD, Mundus. A.S. *peopold*. *peopuld*. *peoplb*. Al. ueral. uerilt. uerolt. uerult. uuorolt. uuolt. D. *verden*. [Su. *werld*.] B. *wereld*. quod à *weren*, Durare, perdurare, derivat Corn. Kilianus, q. v. Aliter magni Spenceri *Shepherd's calendar*; æglogâ 9. ubi innuitur Anglis *world* dictum esse Mundum à *warr*

W O.

old, quasi dicas ed pejorem fieri, quantò sit antiquior.

They say the world is much warr then it woont

Al for her shepheards is beasly and bloont.

Notissimum nempe est illud Horatii Ode 6 libri Tertii Carminum;

Damnosa quid non imminuit dies?

Ætas parentum pejor avis tulit

Nos nequiores, mox daturos

Progeniem vitiosorem.

Hanc tamen ipsam originationem planius pleniusque exequitur idem Poeta princeps lib. IV, cantu 8, § 30 ardui operis reginæ Elizabethæ dicati dedicatique:

*Our antique age, yet in the infancie
Of time, did live then like an innocent,
In simple truth, and blamelesse chastitie,
Ne then of guile had made experiment;
But void of vile and treacherous intent,
Held vertue for itselfe in soveraine awe:
The loyal love had royall regiment,
And each unto his lust did make a lawe,
From all forbidden things his liking to with-
drawe.*

*The lion there did with the lambe consort,
And eke the dove sate by the faulcon's side;
Ne each of other feared fraude or tort,
But did in safe security abide,
Withouten perill of the stronger pride:
But when the world woxe old, it woxe
warre old,*

*Whereof it bight, and having shortly tride
The traines of wit, in wickednesse woxe bold,
And dared of all sinnes the secrets to unfold.*

Cæterum hæc fortasse dixerit Spencerus intentus in aliquod morale dogma occurrens animo pangentis admirabile illud Christianæ ethices opus, quod inscribitur *Faerie queene*. Quocirca omnino mihi hoc in loco Lector curiosus remittendus porro videtur ad ea, quæ habet gl. nostrum A, 21. in Ævi. -- Septem plus minus anni intercesserunt inter primam Spencerianæ hujus originationis mentionem, atque ea, quæ nunc porro addenda judicavi. Monendus nimirum fuit Lector, nos non debere Spencerò hanc vocis *world* etymologiam, sed ipsum Spencerum eam hausisse ex vetere Æn. Virgilianæ paraphrasi Scoticâ, à reverendo juxta atque ingenioso Gaw. Douglas episcopo Dunkelleni elaborato, quam Londinii anno Domini 1553 edebatur. Siquidem is Æn. VIII, 324 incidens in hanc aurei sæculi sub Saturno descriptionem,

*Aurea, quæ perhibent, illo sub rege fuerunt
Secula: sic placidâ populos in pace regebat.
Deterior donec paulatim ac decolor ætas,
Et belli rabies, & amor successit habendi.*

Ita eam Scoticè transtulit:

*And as thay tell, and redis in mony
ryme,*

*Of gold the world was in that kingis
time,*

*Ha lykandlie in peace and liberte
At eis his commoun pepil governit
he:*

Quhil

**Quhil pete and pete the eild syne
war and war**

**Begouth to wax, the cullour fading
far,**

**And in the stede of peace the rage of
were**

**Begouth succede, and robatice of
gere. 253, 12.**

[Primam propriamque vocis uuerolt + uuo-
rolt acceptionem Francis fuisse Ævum seu Se-
culum puto; donec ipsum quoque Mundum
coeperunt uuerolt + uuo-rolt appellare tempori-
bus ultimæ Latinitatis, cum toti essent in imi-
tandis exprimendisque Scriptoribus ecclesiasti-
cis, quibus Seculum plerumque denotat Mun-
dum, vel Homines in hoc mundo seculove vi-
ventes atque etiamnum superstites. A.Saxoni-
cum *peopulb* primâ suâ significatione itidem de-
notabat Seculum. *peopulb*. Seculum; gl. Ælfrici,
10. *ðu realbert him langrumnÿrre baða on
peopulbe 7 on peopulba peopulb*. "Tribuisti ei
longitudinem dierum in seculum & in seculum
seculi"; ps. XX, 4. *peopulb men*. "Seculares
viri"; Beda I, 14. *pær se monþpærne 7 for
peopulbe 7ob*. "Erat vir summæ manluetudinis
& civilitatis, i.e. seculi sui moribus accommoda-
tus"; Beda I, 8. *peopulbcunb 7epæbnÿrre*. Se-
cularis institutio. Videri verò potest hæc ac-
ceptio vocis *peopulb* petita ab indefesso motu ævi
ruentis atque assiduâ circumvolutione prætervo-
lantis: nam *pæplan* & *bipæplan* A.Saxonibus
sunt Præterire. *ymbpæplan*. Converti. *míð ðý
pæplbe þona*. *7epæh monna blindne 7nom a-
cennÿrre*. "Præteriens vidit hominem cæcum à
nativitate"; C Joh. IX, 1. *7 7epene hine bi-
pæplbe*. "Et viso illo præterit"; C Luc. X, 31.
bipæplar ðone ðom 7 lupo broðorþcip 7ober.
"Præteritis iudicium & caritatem Dei"; R Luc.
XI, 42. *7 ymbpæplbe to ðegnum hir*. "Et
conversus ad discipulos suos"; C Luc. IV, 23.
7 e7negeceþbe 7 ymbpæplbe. "Et conversus";
C Luc. VII, 9. & mox ejusdem capitis commate
44, *ymbpæplbe to ðæm piþe*. "Conversus ad
mulierem". Hæc gl. A, 21. in Ævi, ueraliti.]

WORM, Vermis. Goth. *VAIKMS*. A.S.
popm. pÿpm. Al. *wurm*. B. *worm*. Cim. *ARPI*.
D. *orm*. [Unde & sextus mensis Danis etiam-
num *ormemaanet* nuncupatur, à vermibus nem-
pe atque insectis, quæ tunc maximè fructus ter-
ræ infestant. Suspiciabar olim *ARPI* desumptum
ex *igum*, Impetus; quodd vermes nullo exteriorum
membrorum adminiculo, instar aliorum ani-
mantium, sed intrinsecâ vivacissimi impetus
virtute velocissimè ferantur, totumque corpus
mirâ sinuosorum voluminum lubricitate in va-
rias formas torqueant ac retorqueant. Egregiè
Oforius lib. Quarto, c. 8. "Talis est natura ser-
pentis, ut cum pedibus carere videatur, costis
tamen & squamis, quas à summo gutture us-
que ad imam alvum parili modo dispositas
habet, ita instruitur, ut squamis quasi ungui-
bus, & costis quasi cruribus innitatur. Non
enim ut vermis, cui spinæ rigor non est, & in
directum corpusculi sui partes gradatim por-
rigendo contractas, contrahendo porrectas,

"motum explicat; sed alternis intenta conati-
bus latera sinuosa circumfert, ut per exterior-
rem spinæ curvaturam rigentem costarum a-
ciem intendat, costis autem naturâ ad summum
rectis squamarum ungulas figat: quod vicissim
& celeriter agendo, non solum plana perlabi-
tur, sed etiam convexa conscendit; tot vesti-
giis instructa, quot costis". Omnino interim
vide annon rectius petatur origo vocabuli ex
igum, Tenuis funiculus, ob manifestam similitu-
dinem. Hæc habet gl. Keronis in Vermis.]

WORMWOOD, Absinthium. A.S. *permpob*.
pÿmpÿpt. Al. *uuermuode*. B. *wermoed, worm-
moedt, wormkruyd*. D. *ormesrud*. Absinthium
ita dictum, q.d. vermium lignum; quodd necet
vermes intestina depascentes. unde & Gallorum
plurimis vocatur *la mort aux vers*: plerisque
Belgarum *wormkruyd*. Appellationes *wer-
moed & wormmoedt*, quas Absinthio tribuunt,
videntur corruptæ ex Angl. *worm-wood*. ita quo-
que Auctori Gem. gemmarum Absinthium corru-
ptè exponitur *wermuylt*. Teuton. *wermoide*.
A.Sax. gl. Ælfr. p. 15, *permpob*. Al. gl. M, *uuerre-
mede*. Proprius vero ad rectam orthographiam
accedit gl. D, 36. cum Absinthium exponit *uuer-
muode*.

[WORRY, Vexare, exagitare, dilacerare. Hæc
verba Bedæ E.H. IV, 6 A.Saxonice versæ ab Al-
fredo Rege demonstrant unde ejus origo sit pe-
tenda. *Seo hpeopner ðær o7t cpebenan pole7
7eop 7 piþe eall pær popi7enbe 7 fornimenbe*.
"Tempestas sæpe dictæ cladis latè cuncta de-
populabatur". L.]

WORSE, Pejor. *Worsest, worst*, Pessimus.
[Su. *wårst*.] Goth. *VAIKS*. A.S. *pÿpr*. Al.
uuir. B. *wers*. D. *verst* est Malus. Al. uuir-
firin, Deteriores. Vide Goth. gl. in *VAIK-
SIZ A*. --- Huc etiam refer illud auursa, quod
habent LL. Baiwariorum c. XIII, 4; "Recipe
animal, quod læsisti, quod nos auursam voca-
mus". ubi tamen codex MS. propinqui mei
If. Vossii legit auursane, quod eodem recidit.
utroque enim significatur Animal ex vulnere vi-
tium vel deterioratum. V. nobilissimi Spelm.
gl. archæologicophilologicum in Auursa.

[WORSTED, Lana quædam textilis. a *Worst-
ed* oppido in agro Norfolciensi ejus opificio o-
lim nobili. Lego autem in Grammaticâ Anglo-
Gallicâ *ostade* pro eodem, sed nostræ credo ori-
ginis. Skin.]

WORT, Mustea cerevisia & tepida. vulgo Bra-
xium. A.Saxonibus quoque *pÿpt* est Mustum +
mustea cerevisia. D. urt. B. *werte, worte*.
[Su. *wõrt*.] A.Saxonibus nimirum Medicamen-
tum catharticum ex herbis dicebatur *pÿptþpenc*.
proinde quoque cerevisia recens cocta, quoniam
in modum talis medicamenti ciet alvum, *pÿpt*
dicta est ab effectu.

[WORTH vet. Angl. Esse, fieri. B. *werden*.
Al. *uuerthan*. A.S. *peopþan. popþan. pÿþþan*.
Su. *warda*. Ill. *verda*. Goth. *VAIKþAN*. L.]

WORTH, Dignus. Al. *uuirdig*. D. *vardig*.
[Su. *werd*.] B. *weerdig*. V. Ker. in Dignus.
[A.Saxonibus *pÿpþe* vel *peopþe* est Dignus.
Cimbris *DIRIA*. Goth. *VAIKþS*. Nec du-
bium

W R.

bium est quin origo sit ex *pypð*. *pupð* vel *peopð*. Pretium. at ipsum illud *peopð* fortasse referri potest ad illud *ῥέπτε*, quod Hesychius exponit *ἀρετῆς, καλῆς*, Gratas, pulchras. quemadmodum & *ῥέπτα* eidem Grammatico exponitur *ῥέπτε*, Visum est, placuit. Ex auct. ad XLIV, 6 Tatian.]

[WORTH, Pretium. B. *weerde*. Al. uuerd. A.S. *peopð*. *pupð*. D. *ward*. Su. *warde*. Isl. *verð*. C.B. *gwerth*. Gothis *ANΔΛΥΛΙΚΦΙ*. Vide proximè præcedens *Worthy*. L.]

WORTS for pottage, Lachanum, olus. A.S. *pypst* est Herba. *pypsta*. Olera. Al. *uuðrz*. *uuyrtz*. D. *urt*. [Su. *ort*.] Argenteo codici *YANKTS* passim est Radix. unde B. *worte*, *wortel*. A Theotisco interim *uuðrz* vel *uuyrtz*, Herbipolim Teutones olim dixere *Uuirtzburg*. Huc facit Guntherus Ligurini sui libro Quinto, ubi agit de Imperii proceribus Herbipolim ad Comitia evocatis;

Undique magnifici Proceres, ad magna vocati,

Conveniunt, urbemque petunt, cui nomen ab herbis

Esse putant linguæ vulgaris origine tractum.

[WOS, *woofe*, Humus paludosa. vet. Angl. Refer ad *oose*, Humorem emittere. L.]

[WOST, Scis. *Wot*, *wote*, Scire, noscere. V. *Witness*. L.]

[WOULD, *Wou'd*, Vellem. B. *woud*. Al. *wolde*, *welde*. A.S. *polb*. Isl. *villde*. Sunt imperfecta verbi *will*, &c. Vide *Will*, Velle. L.]

WOUND, Vulnus. A.S. *pund*. Al. *uunta*. Cim. *hnef*. B. *wonde*. M. Casaubonus derivat ab *ὠντα*, Vulnere; sed videtur potius ita denominatum à *winden*, Involvere, obligare. Solent enim vulnera ulceraque alligari & constringi linteis multiplici nexu implicatis. [Omnia originem referunt acceptam Goth. *YUNDA*. *YUNDA*. Vulnus. *YINDAN*. Involvere, obligare. L.]

WRACK, Jus rerum naufragio in littus delatarum. G. *varech*. V. Menag. Ipsum quoque Naufragium Anglis *wreck* vel *shipwreck* dicitur. de quo hæc habet M. Casaubonus; *ῥάσεν* pro *ἀρῆσεν* est Allidere, collidere. unde *shipwreck*, Allisio navis, naufragium. [G. *varech*, *werech*. L.B. *wreccum* Res è naufragio in terram adductas denotans. Ab A.S. *ppæcce* + *ppæcca*. Advena, peregrinus, exul, miser; quodd bona è naufragiis ad littus à mari appulsa advenarum, peregrinorum & miserorum, qui naufragio perierunt, bona sunt. Hickes. Vide *Wreck*.]

WRACK, *wraick* quibusdam Anglis dicitur Alga. [Fr. Nor. *vrac*.] D. *vrug*. B. *wrack* est Improbus, vilis, reijculus. *wraecken*, Reijcere, repudiare. Vett. quoque Cimbris **RAP* dicebatur Nullius pretii atque abjecta res. fortasse à *ῥάπτε*, Tritum ac vile vestimentum. Videturque adeo huc etiam pertinere illud *NERIPN*, quod Runico lexico exponitur Ab exercitu relegatus tanquam imbellis & inutilis armis.

[WRACK, Torquere. Ulciscitur, richit. Ultio, kirechida. Ultor, uuercho. Vindicta, rihti.

W R.

Vindictæ, kerehti. Vindictam, kirihche; Kero. Ultor, antrecho; gl. B, 56. Ultorem, rehchan; Kero. Punirent, racchin; gl. B, 42. Impunitus, unkirochan; gl. A, 10. Otfrido rechen est Ulcisci, vindictam sumere. Sic enim canit IV, 25, 10.

Thio sunta thio unsh stechent,
joh sh in uns rehent,
Bizeinont thas thie thorna
thie uuir hiar lasun forna.
Sie stechent unsh sero,
joh uuðtent filu suaro.

Gothis *ΓΑΥΚΙΑΝ* est Ulcisci. A.Saxonibus *ppæcan*. *ppæcan*. B. *wreken*. Vide an affinitatem aliquam habeant cum *ῥάκωμω*, quod Lacones, authore Hesychio, ponunt pro *ῥέζωμω*, *λυποῦμω*, Irascor, dolore torqueor. Quoniam verò ex allatis patet rechen vel richen Alamannis quoque usurpatum pro Punire, obiter quoque observa priscam hanc verbi acceptionem videri posse desumptam ex illo *YRIKAN*, quod Argenteo codici passim est Persequi. atque adeo ex hoc *YRIKAN* porro profluxisse A.S. *ppæcan* + *pupæcan*. Torquere. *ppæcca* + *ppæcca*. Exul. *ppæcpið*. Exilium. *ppæcpiot*. Locus exilii. *ppacan*. Exulare. &c. nam persecutoribus hoc maximè propositum, ut sibi præter ceteros invisos communi patriâ pellant forasque projiciant, atque extorres omnium rerum indigentia torqueant. Hæc suppeditavit gl. C, 22. in Ulciscitur.]

[WRAINGIS, Navis costæ. G.Dougl. G. *varangues*. Utrumque fortasse à *wring*, Contorquendo constringere, quod sequitur paullo post. L.]

WRALL Chaucero est Curam atque sollicitudinem alicui rei impendere. In winning all their witte they wrall. Pl. T. 370. Affine est D. *wroslg*, Discrucior animo, inquietor. *wroslg* i min gierning, Satago. *wroslige sind*, Mens distracta atque inquieta. *wroslg* *sæffn*, Somnus turbidus & suspensus.

WRANGLE, Altercari. M. Casaubonus derivat ab *ῥεγγελεῖν*, Cavillari, scommatibus impetere. Ego malim referre ad Angl. *wrong*, Injuriam: ut injuriæ culpam à se hinc inde amovescentes atque in alios conferentes primùm dicti sint *wrongle*, ac postea per usitatissimam passimque obviam literarum O in A permutationem, *wrangle*. [Vide annon huc faciant Isl. *rangur*, *rangligur*, Iniquus, pravus, perversus. L.]

WRAPP, Implicare, intricare. Danis *wreffler sammen* est Implicare.

WRATTLE, Luctari. A.S. *ppærtlian*. *ppærtlian*. B. *worstelen*, *wrastelen*, *wratselen*. Fortasse sunt à *ῥάστω*, Allido, dejicio; utrumque enim luctantibus propositum. Commodius tamen, ob multiplices luctæ nexus, referas ad A.S. *ppærtan* + *geppærtan*. quod gl. Cot. 119 exponitur *gecnyrtan*. [Vide *Wrest*.]

WRATH, Ira, indignatio. A.S. *ppæððo*. *ppæðo*. *pupað*. D. *vrede*. [Su. *vrede*.] V. Casaubon. de Vet. ling. Angl. p. 330. [Vide *Wroth*.]

WREATHE, *Writhe*, Contorquere, torquendo dirumpere. [Su. *wrida*.] Ælfr. gr. c. 26; 1c *ppriðe*.

W R.

ppræde. Torqueo. & paullo post; ic toppræde. Distorqueo. Orosius lib. V, c. 10; ppat man ða hlafar to ðicgenne. "Frangebantur panes "per convivia". [Hinc *wreath*, Sertum, corolla. L.]

WRECK est Navis in littus ejecta Chaucero La. 514. V. quæ paullo ante diximus in *wrack*. [Suecis est *wrak*. Ill. ref sunt Res naufragæ, teste Verelio, maris undis jactatæ. *recktur* + *rextur*, Ejectamenta maris in litora. *recki*, Litus, in quo Ejectamenta maris remanent. Omnia à *refta*, Urgere, pellere. *refta ut*, Ejicere. L.]

WREKE *his anger*, Evomere iram. A.S. *pprecan* + *ppæce* don est Ulcisci. B. *wreken*. Alamannis Ultor est uuericho. *kirechida*, Ultio. *richit*, Ulciscitur. Argenteo codici *YRKELAN* est Persequi, vindictam sumere.

WRENCH *or wrest*, Contorquere, luxare membrum aliquod. atque ita postremum videri posset desumptum ab illo *wrist*, quod Carpum manus vel Suffraginem pedis denotat. [*Wrench* à *wring* formatum videtur, quod paullo post sequitur. L.]

WRENCHES Chaucero sunt *deceitful trickes*, Fraudes, strophæ, dolosæ machinationes.

Nothing art thou aware of his disceite,

Whiche that this fore hath shapen unto the.

His wilie wrenches thou ne maiest not fle. C.Y.T. 360.

She knewe eche wrenche and ebery gife

Of love, and ebery secret wile.

It was right harde her to begile.

RR. 429 I.

[*Wpenca*, *means*, *fleightes*, *subtilties*. lotppencar. ita Laur. Noellus. Belgæ designaturi hominem dolosum & qui totus ex fraude mendaciòque factus videri potest, dicunt *hii is vol van quæde ranken en parten*. Deprehendunturque prius illud retinuisse ex A.S. *ppænc*. *parten* verò vel *pratten* vocant Dolos ac fallacias: nomine desumpto à practicorum vel pragmaticorum forensium absconditis ac penitus abstrusis fraudibus. *ppænc* + *ppenc* olim in bonam partem usurpata quoque fuisse liquet ex unppenc. *lirppencar*. *lotppencar*. *populppencar*. &c. magis tamen ex hoc ipso glossatoris nostri loco, ubi docemur *ppenc* primum de quovis agendi modo intellectum, postea verò sæpius ad subdolum rei agendi rationem restrictum. Unppenc occurrit in tractatulo quodam de Spiritu septiformi, eall aþylleb mib unppencan. "Scatens malis artibus". Pastoralium quoque c. XXXIII, 1. Vitium impatientiæ Alvredo regi dicitur unppenc þæpe ungeþylbe. ubi tamen alter codex MSus habet unppænc. mib lýt-tan lirppence. "Callidâ fraude"; Wulffstani paræn. VIII. ubi tamen lege lýtgan + lýtegan. nam lýtæg + lýtæg in antiquiss. monumentis A.Saxonice passim exponitur Astutus, callidus. V. gl. nostrum Goth. in *AINTEI*. Dolus. Atque adeò quoque ad illud ipsum *AINTEI* refer primam partem compositi lotppenc. Fraus. Hæc

W R.

habet gl. Cott. p. 134. in Modis, ppencum. De B. *parten* videtis *Prat*, Dolus, fraus. L.]

WRENN, Regulus, trochilus. Non malè fortè petitum dicas ex Al. uurenisc, Petulans, quod habet gl. Heinsii, p. 9. Laur. quoque Noello ppæn exp. *lecherous*. ppænnýr. *lecherie*. Regi adhæc Alvredo in paraphrastica translatione Pastoralium ppæne perlepe est Lascivus, libidinosus; ut non immeritò Trochilus videri possit Anglicè *wrenn* dictus à D. *wrenn*, cujus meminit gl. Heinsii 9, in Petulans. [Gl. Ælf. p. 12. ppenna + hicemare exponitur Parrax; at gl. R, 38 Bictorius, vel pintorus. L.]

[WREST, Torquere. A.S. *ppærtan*. Vide *wrench*, Contorquere. L.]

WRETCH, Improbis, vilis, rejiculus. Mihi olim valde affine videbatur A.S. *ppacod* + *ppacuð*. Contemnendus. ita legimus apud ven. Bedam III, 21; Penba se cýning forþeah 7 on hete hæfþe ða men. þe he on geat. þ hi on Eriþter geleafan gelæpeþe pæron. 7 ða peopc ðær geleafan habban ne polbon: 7 cpæð. þ hi ppacuðe (codex collegii Bened. habet *ppacode*) 7 earþme pæron. þ hi ne polbon heopa Gobe hypan. ðone ðe hi geþceop 7 hi on ge-lyrdon. h. e. "Penda rex despiciebat & odio "habebat eos, quos fide Christi imbutos opera "fidei non habere deprehendit. dicens contemnendos eos esse & miseros, quotquot Deo suo, "qui eos creaverat & in quem crederent, obedire nollent". Quoniam tamen sæpissimè Anglis *wretch* dicitur Miser atque Ærumnosus, neque passivè tantum, sed & activè usurpatur, adjectis ut plurimum ad discrimen epithetis. a poor wretch. a base wretch. item a wretched villain. sensit M. Casaubonus vocabulum *wretch*, hujus activæ significationis intuitu, non incommode posse deduci à *ραχίτης* vel *ραχίτης*, (utrumque enim habet Scholiastes Sophoclis) Alastor, perniciēs, pestis, magnorum malorum author. Hesychio quoque *ραχίτης* est ψεύστης, ἀλαζών, μεγαλάρης, μεγάλη κενουργία, μεγάλη ψευδμυία. At mihi nunc vocabulum *wretch* longè simplicius videtur peti posse ex A.S. *ppæcca*. Exul: prorsus ut Angli suum *watch* fecerunt ex *pæcca*. Vigilia. & *match* ex *mæcca* + *gemæcca*. Par, conjux. Atque ita *wretch* primâ suâ significatione Exulem, secundâ verò Ærumnosum ac Miserum denotaverit; talem præcipuè, quem extorre vâgumque vitæ genus multa mala docuit. Belgis pari prorsus ratione *ellendig* propriè nuncupatus est Exul, postea verò usurpari cœpit vocabulum pro Ærumnoso & miseris omnibus coperto. [B. *ellendig* refer ad A.S. *ellenb*. quod exponitur Peregre, procul, sed si etymon spectes, notabit propriè Alienam terram, quomodo ejus synonymum elðioð. Alienam sive peregrinam nationem seu gentem denotat. In *ellenbe* & *elðioðe* *geþceopþe*. Peregrè profectus est, i. e. in aliam terram seu gentem. R. Matth. XXI, 33. Viri docti compositum volunt ex C.B. all, el, Hib. eile, Alius, & Al. lent, A.S. lant. Terra. L.]

WRIE, v. *Awry*, Incurvus. [Hinc pf. XXXVIII, 6 in margine, *wryed*, Contortus, distortus.

W R.

tus. *Wrie* Goth. **VR AIKX**. Prava, consonum est. L.]

[**WRIE**, **WRIEN**, Tegere, velare. A.S. *pprean*. *pprean*. *pprean*. item, Prodere. A.S. *pprean*. *pprean*. *pprean* est Accusare. a Goth. **VRXHQAN**. quod idem notat. L.]

[**WRIGGLE**, Vacillare, sinuare. Omnino persuadeo mihi frequentativum esse ab A.S. *pprean*. Aliquod tendere. *þeah þu teo hþelcne boh of dunc to þære eopþan*. *þelce þu began mæge rpa þu hine alættre*. *rpa rppinþ he up*. 7 *ppigað þiþ hiþ gecinner*. Boeth. p. 55.

[**WRIGHT**, Faber. A.S. *pyrhta* est Operarius. Scribitur quoque *pyrhte*. unde contractum *wright*. ah ne *þiþ rmið þ pyrhte*. "Nonne hic est faber"? C. Matt. VI, 1. ab A.S. *pyrhtan*. Operari. Hinc *shipwright*, Naupegus. *wheelwright*, Faber rotarum. L.]

WRING, Obtorquendo constringere. A.S. *ppingan*. D. *wreng*. B. *wringen*. Quod attinet ad verbi originem, quoniam omnis violenta contorsio rugis opplet res hac ratione contortas, atque adeo ipsæ quoque Rugæ, veluti ab hoc ipso actu contorquendi, *wrinkles* dictæ putentur; minimè quoque mirum videri potest, si res quodammodo inseparabiles ab unâ eademque origine deducamus: nimirum à *pinde*, Rugosus.

[**WRINKLE**, Ruga. B. *wrinckel*, *wrinckel*, *wrinckel*, Rugare. A.S. *ppincle*. *ppincian*. Hibernis *rang* & *rangan* est Ruga, *rag*, *rangach*, *Rugatus*. at Cymraïs *rhych* & *rhygol*, quæ abscissa volunt ex *pinde*, vel *pinde*, formatum à *rhych*. utrum verius, peritiores dijudicaverint. Vide *wring*. Notandum tamen in transcurso *Ill. ruc* fa Verelio exponi Ruga, & Suethicè *rynfa*, quod quàm proximè accedit ad Hib. *rang*. L.]

WRIST, Suffrago. A.S. *pyrte* dicitur. *þæðm betpux elþoga 7 handþyrte*. Cubitum; gl. R, p. 72. & rursus p. 75; *cneoppyrte*. Geniculi. Germ. *riff* est Convexum pedis. Fortasse à Teut. *riisen*, Surgere, elevare, attolli.

WRITE, Scribere. A.S. *ppitan*. Cim. **RIIA**. M. Casaubonus de origine verbi hæc habet p. 329 libri de Vet. ling. Angl. " *Þritv*, Dictum, sententia, oraculum. *þritv*, De quo certis verbis convenit, præfinitus, constitutus, certâ verborum formulâ comprehensus. *þritv*, *þritv*, *þritv*, Pactâ constitutâque mercede. *þritv*, *þritv*, Certis conditionibus. *þritv*, *þritv*, Fixæ ac veluti sculptæ atque æri inscriptæ leges. Hinc igitur "Anglis *to write* est Scribere". [*Ill. ad rita*. Omnia à Gothico fonte profluxisse non finit ut dubitemus **VRNTA**. Litera. L.]

WRITHE, [Su. *wrida*.] v. *wreath*, Contorquere. *ppreðe*. a *garland*, a *circle*. Lancastriensibus a *wreath*. ita Noellus.

WRONG, Injuria, offensa. Belgis à *wringen*, Torquere, est *wrong*, quod & Contortionem & Injuriam denotat. Danis quoque à *wreng*, Contorquere, est *wrang*, item Contorsio & Injuria. Non opus est pluribus; quandoquidem Gallis *droid* manifestè est à Directus, & contrarium ejus *tort* à Tortus. Similia in aliis quoque linguis occurrunt: sed hæc suffecerint. [Su. *wrang* est Pravus, perversus. *Ill. rangur*, Ini-

Y A.

quus, injustus, *ram*, Injuria, quæ omnia valde affinia sunt nostro *wrong*. L.]

WROOTE, Suffodere vel Subigere humum rostro, humum rostro vertere instar suis. Fortasse est ex *root*, Radix. ut propriè denotet Terram cum ipsis germinantium herbarum radicibus subvertere. Chaucero est *wrote*. *Salomon likeneth a fair woman, that is sole of her body, to a ring of gold, that were worn on the groine of a sow: for right as a solve wroteth in every ordure, so wroteth she her beaute in the stinking ordure of sinne*. Pars. 192, b. *ppot*. *Brun-cus*; gl. Cot. 166. titulo de Suibus. *ppot*. *Brun-cus*. *ppotan*. Subigere. *to root as the swine do*. Lancastriensibus *to wroote*. [*Ill. rota* &] B. *wroet*, en, *wrueten*.

WROTH, Sævus. A.S. *peðe* & *poeðe*. Al. *wrede*. B. *wreed*. Videtur autem A.S. *peðe* esse ex *igida*. Irrito, laceffo. at *poeðe* originem fortasse traxerit ex *þeðe*, Impetus. unde *þeðe* exp. *igida*, Impetuosè irruo. [Alam. *urede*, & B. *wreed* dimanasse videntur ex Su. *wred*, & *Ill. reidur*, Iratus, iracundus. L.]

[**WUN**, Habitare. V. *Wonne* idem. L.]

[**WUNE**, **WUNNE** vet. Angl. Gaudium. Al. *wunna*, *winna*. A.S. *pynn*. de quo v. Jun. in obs. in Will. p. 51. Hinc Septentrionalium Anglorum *wunson*, Comptus, jucundus. Al. *uuunni-sam*. A.S. *pinum*. & eorundem a *wun* to see, Visu jucundum, ut Nicolsone observatum. L.]

[**WY**, **WYE** vet. Angl. Homo. ab A.S. *þiga*. at *þiga* ab A.S. *þigan*. Goth. **YITAN**. Bellum gerere. L.]

[**WYTEN**, *to wyten it from falling*, Custodire, observare ne cadat. P. Pl. f. 94. p. 2. a Goth. **YITAN**. Custodire. L.]

Y.

Y Particula præpositiva plerisque Anglis occidentalibus etiamnum in quotidiano usu est ante participia passiva, ut *ybeen*, *ydone*, &c. Quo minùs mireris B. Jonsonum in fabulâ, Cui titulus a *tale of a Tub*, Act. 3. Sce. 1. inter alia istius idiomatis exempla, hæc verba protulisse, *There is John Clay, who is ywound already*. J. Davys. Vide I. Y pro G usurpatum fuisse à scriptoribus nostris paullo veterioribus nemo ignorat qui primoribus, ut dicitur, digitis eorum scripta attigerit. Innumera sunt exempla, ex quibus pauca apponam. *Yate* pro *gate*, Porta. *yaf*, *yave* pro *gave*, Dedit. *yest*, *gift*, Donum. &c. L.]

[**YACHT**, Celox, myoparo. G. *jacht*. Su. *jacht*. B. *iachte*, *jagh*, *iaghte*, *jagh*, *schip*. Non ineptè derivatur à B. *jaghen*, Su. *jaga*, Venari, & metaphoricè, Festinare, properare. L.]

YAIL, *jail*, Ergastulum, carcer. Cim. géol. G. *geole*. It. *gabbia*. H. *jaula*. B. *gioole*. Videri possent desumpta ex *ugilos*, Concavus; pro ut *ugilos* quandoque ponitur substantivè, & significat Locum aliquem concavum, sive Recessum profundiorum, subterraneum; nisi aliam ac magis verisimilem originem attulisset Jol. Scaliger.

"Franco-

Y A.

"Franco-Celtæ nostri (inquit ille notis in Ma-
"niliū, pag. 462 edit. Raphael. c. 13. 15. 16.) Jau-
"larios vocant à Jaula, i. cavea: quo nomine
"Carcerem nos Galli vocamus. Ex Cavea et-
"enim fecimus nos Aquitani Gabiam. Franci
"Gabiolam, Jaulam, quod novum non est. Glof-
"fæ; γαλιάρια, Gabia". Hæc Scaliger. Anglis
certè Catasta etiamnum hodie nuncupatur *stock-
house* vel *cage*. V. quoque Martin. in Gabia. A-
liam vocis *yail* etymologiam suppeditat verbum
yell, Ejulare, plorare: prorsus ut Al. carcar in
notis ad Tatiani XXI, 2 retulimus ad Gr. *καρ-
καρίζω*, Resonare, vel ad A.S. *ceapcian*. Stridere,
dentibus frendere. Catasta, γαλεῖδ. gl. Cor. 41
& 173.

[YAPE, vide *Fape*. L.]

YARD, *yerd*, Virga. A.S. *geapb* + *gypb*. Al.
gerde, kerta. B. *gaerde*, *geerde*, *gerde*. [Huc
fortè facit illud Hesychii, γάρκων, γάρδον, γαρ-
διν. & pauld post; γάρβια, γάρβιν. gl. D, 33. in
Virga.] Virga interim iustis mensurarum spatiis
notata Anglis quoque *yard* [& *yardwand*] dici-
tur. A.S. gl. R, 57; met *geapb*. Pertica.

YARD, Quævis area sepimento inclusa. *court
yard*, Area curtis. *church yard*, Coemiterium.
yard for poultry, Chors. A.S. *geapb*. Al. gard.
Cim. *PARB*. D. gierde vel ind-gierdet platz.
[Su. gârd.] B. *gaerd*. V. observata nostra ad
Willeramii abbatis p. 72. [Gothis *ΓΑΡΔΑΣ* est
Domus. *ΓΑΡΔΑ*. Ovile; Joh. X, 1. Ortum
traxisse videntur à Run. *PARB*, Sepire, sepi-
mento cingere. L.]

[YARDLAND, Virga seu Virgata terræ. A.S.
gypbland. à *gypb*, *yard*, Virga, & *land*. Ejus
quantitas incerta est pro locorum varietate. A-
liàs enim 20, aliàs 24, aliàs 30, aliàs 40 acris
æstimatur. Wimbletoniæ in agro Surrienfi non
procul à Thamesi, acris tantum 15 computatur.
-- Sunt qui Hydram terræ quinque virgatis com-
putant, virgatam autem quatuor acris, & sic 20
acrarum, inquit Fabianus, Hydram constituunt.
Hæc & plura habet Spelmannus in Virgatâ ter-
ræ. L.]

[YARE, Acutus. Idem est ac *Gare*, quod vi-
de. L.]

YARE *he let make his shippes*, "Instrue-
"bat classem". Pl. T. 42. Refer *yare* illud ad Al.
garo + garu, Paratus. [Ab hoc garo, Paratus,
est garauuen. gareuuen. garuuen. geruuen. Pa-
rare, præparare, exhibere, induere. A.Saxoni-
bus *geappian* & *gegeappian* easdem ferè acce-
ptiones habent, quas garuuen Alamannis. Et sic
uti garuuen putatur esse ab Al. gar + garo,
Prorsus, penitus. ita *geappian* manifestè conve-
nit cum A.S. *geapu*. *geappe*. Promptus, para-
tus. Teut. item *gaerwen*, *gerwen*, Præpara-
re, planè quoque convenit cum *gaer*, *gar*, Pro-
sus, omnino. Ita *garbele* Belgis sunt Valdè
multi. Suspicabárque olim *gar* istud abscissum
à γάρκων, quod Græcis Multitudinem quamvis
denotabat. Multa de hac voce habet Macrobius
lib. V Saturn. c. 20. Vide quoque Scholiasten in
Acharn. Aristophanis. Apud Hesychium inte-
rim invenias γάρκαλα, γάρκον, γάρκα. & rursus,
γάρκων, γάρκα. Martinus deducit Teut. *gar* vel

Y A.

gaer, Omnino, à γάρκων, Satietas: tanquam sit
"χαρὶς ἔστω, διακρίνω. Vide eum in Satietas. E gl.
Lipfii in garo + garu, Paratus.]

YARN, YEARN, Filum. A.S. *geapn*. D. Su. &
Isl. *gam*. B. *gaeren*. Videtur factum ex Teut.
gaeren, Aggregare, coagmentare, colligere;
quod nihil aliud sit quàm lana vel linum in se
contortum atque aggregatum. V. annotat. ad
Keron. in Subtrahit se.

[YATE idem ac *Gate*, quod vide. L.]

YAW, *yaw*, Maxilla. Fortasse est ab illo ὄϊον,
quod Hesychius exp. περιών + γάδον, Maxillam
aut Buccam. ita Casaubonus p. 271 de vet. lin-
guâ Anglicâ. [Ab A.S. *geagl*. D. *stæbe*, Maxil-
la, mandibula. vel parum detorto sensu à G.
joie, Gena. Tho. autem Henshaw monet scri-
ptum esse antiquis *thawes*, quod, si ita sit, pa-
lam est ortum esse à verbo *to chaw*, ut Man-
dibula à Mandendo. Skin. Vide tamen annon
huc faciat Hib. *giall*, quo Maxilla denotatur.
L.]

YAWL, Lamentari, ejulare, lugubriter vocife-
rari. M. Casaubonus derivat ab *ιαλερίζω*, Lamen-
tari, flere, lugere. *ιάλεμος*, Lamentum, lugubris
cantilena. V. quæ infra dicimus in *Yell*. [Isl.
gala est Vociferari. & Arm. *jala*, Deplorare, la-
mentari; unde fortasse omnia, nisi malis referre
ad Hebr. *לל*, Ejulare, ad quod quàm proximè
accedit Gr. *ἐλαλέω*. L.]

YAWLP, *yealp*, *yelp like a dog*, Gannire. item
Flebili voce dolorem suum exprimere: prorsus
ut Gannitus, authore Donato in Adelph. IV, 2
est propriè veluti ploratus vapulantium. G. *gla-
pir*. It. *sgagnolire*. H. *gānir*. B. *galpen*. Vi-
dentur esse ex *χαλαβέν*, quod Hesychio exp. *φο-
βέν*, *δορυβέν*; ut propriè olim intellectum sit Ver-
bum de canibus vulpibusque in metu, dolore,
aut vehementiore animorum commotione acriter
vociferantibus. [Vide *Yelp*.]

YAWN, Hiare, oscitare. Videri potest desum-
ptum ex Angl. *yawn*, Maxilla: prorsus ut Osci-
tatio, Donato teste, dicta est ab ore ciendo, i. e.
commovendo. V. eum in Andriæ II, 1. A.S.
ginan. *ginian*. *geonian*. Al. *gewen*. *gienen* vel
giinen. B. *geeuwen*, *gienen*, *giinen* sunt
ab obsoleto χάνω & usitato χάινω, Hiare. V.
App. gl. D, 6. in Oscitavit. Aliter M. Casau-
bon. "χάινω propriè est Calefacio, tepefacio;
"atque inde Liquefacio, dissolvo, solvo, perfun-
"do. Quum animo tribuitur Perfundere læti-
"tiâ significat: proprium enim caloris est, ape-
"rire, & solvere; unde, sparsis por totum cor-
"pus spiritibus, quædam cum languore conjun-
"cta voluptas sequitur. Hujus autem affectus,
"crebra oscitatio sæpe indicium est: quam ut flu-
"xæ & apertæ securitatis, strenuo & serio ho-
"mine indignæ, argumentum, vitio olim datam
"discimus ex A. Gell. lib. Quarto, c. 20. Inde &
"flores, cum ad calorem solis aperiuntur, Osci-
"tare dicuntur. Vis verbi Græci optimè à Plu-
"tarcho περὶ τῆς περὶ τῆς ψυχῆς ἐκείνης exponitur his verbis:
"τὸ διεμῶν κρεττὸν τῆς ψυχῆς διάχυσιν παρέρχει καὶ ἀλίσκω
"τὸ σίμωτον μετ' ἡδονῆς, ὅπερ οὐμὲν χάινω καὶ κίληκω.
"Innuat autem Plutarchus, aut innuere saltem
"videtur, si non verbo, certè eâ notione verbi
Oooooo "χάινω-

Y E.

"*ἡμεῖς*", ut Lætitiam significaret, primum Hoc-
 "merum usum esse: ut hinc quoque discamus,
 "transire sæpe significationes ad alias res affi-
 "nes". Hæc Casaubonus. [Sunt ab ἡ, ad gina,
 Hære, cui Græcorum *χαῖν* germanissimum esse
 liquidū jures. L.]

YCE, Glacies, v. *Yse*.

YCESICKLES, Stirax. *dropes of yse, or yce*
hanging at the eaves of houses; ita Thomafius.
 Belgis *iiskekels* vel *iisdroppels* dicuntur.
 Chaucerus in horrida Saturni descriptione etiam
 hæc habet inter alia:

The Iseickels, that fro his heer
downe hong.

Was wonder great, and as a spere
as long. Cr. 160.

Illud Virg. *Æneid.* IV, 246:

— apicem & latera ardua cernit

Atlantis duri, coelum qui vertice fulcit;

Atlantis, cinctum assidue cui nubibus atris

Piniferum caput & vento pulsatur & imbri:

Nix humeros infusa tegit: tum flumina

mento

Præcipitant senis, & glacie riget horrida

barba.

Sic reddit Scotica paraphrasis G. Douglas, reve-
 rendissimi Dunkel. episc.

— at the last he saw

The hie top and sydes brade and
evin

Of hard Atlas, bering on his crown
the heuin:

The misty cloudis circuland his hede
about,

Quhareon of firren treis stand mo-
ny rout,

With wynd and storme full oft to
schaik and blaw.

His schulderis heildit with new fallin
snaw:

Furth of the chyn of this ilk has-
sard auld

Grete fludis ischis, and styf iselcho-
killis cald

Downe from his sterne and grisly berd
hyngis. 108, 22.

Idem Antistes in prologo VII *Æneid.*

Ober craggis and the frontis of
rochys sere

Hang grete pleschokkillis, lang as
ony spere. 201, 11.

[V. *Icicle.*]

[YE, Vos. C.B. chwi. B. *gy*. Al. gi, ge. Su. i.
 A.S. *ge*. Gothis est *gns*. L.]

YEA, Sic, certè, lanè, ita est. Cymræis ie;
 de quo vide Joh. Davies. [Arm. ya. Su. ja.]

Goth. *GA. GA*. Ac *GA* quidem habet Ar-
 genteus codex Matth. V, 37. *SIGAI YANKA*

IZYAK. GA. GA. NE. NE. "Sit fermo
 "velter, Etiam, etiam, Non, non". *GA* verò

Matth IX, 28. *GAIFAN*. "Etiam, Domine".
 item Marc. VII, 28. & Joh. XI, 27. A.Saxonibus

gea. *gæ*. ia. ya. Ac *gea* quidem occurrit Joh.
 XXI, 15 & 16. *gea* *ðrihten*. "Etiam, Domine".

Beda E.H. libro V, c. 2. *gea* est Anglorum lin-

Y E.

guâ verbum affirmandi & consentiendi, id est;
 Etiam. *gæ* verò est in codice Rushw. Matth.
 XVII, 25. ia particula affirmativæ usum tradit
 Ælfrici grammatica c. 28, his verbis; Etiam, ia.
 "Manducasti hodie"? æt *ðu to dæg*? "Etiam,
 "feci". ia ic *ðyde*. "Bibisti"? *ðpunce ðu*?
 "Nequaquam". nater *hpon*. ya denique occur-
 rit Anglicani monastici pagina 173, 24, a. ubi
 dicitur homines S. Wilfridi in Ripponensi mo-
 nasterio, quod erat in agro Eboracensi, ex de-
 creto Adelstani regis credendos fuisse per suum
 ya & na. Theotiscis ia. Winsbekius § 49;

Sun, zwei wort eren wol den man,

Der sich wil eren mit in zwein,

So daz er si behalten kan,

Daz eine ist ia, daz ander Nein.

Wie zieret golt daz edel gestein,

Als tûnt gewer û wort den lip: er ist niht

fleisch unz uf das bein,

Der also slipfic ist der sin,

Dar er sin ia genennet hat, daz er sin Nein

da schûffet hin.

Danorum Belgarumque affirmativum est ia.

Omnia hæc plerique referunt ad Hebræum יָא,

quod unum est ex nominibus Dei. Ego, quic-
 quid hujus sit, nescire me fateor. Hoc tantum

addo: veteres olim Cimbros usos verbo IA pro

Affirmare, cujus acceptionis hoc exemplum af-
 fert Run. lexicon, IA EN EN HAN I PAF, IA

EN MERIA I I PAF. "Affirma hoc so-

"lūm hodie, cujus te non poeniteat cras". ja-
 hen quoque Theotiscis passim est Profiteri, con-

fiteri. Angl. *Yes* videri potest contractum ex
yea is. Nisi malis factum ex illo *gyre*. quod

occurrit Matth. XVII, 25. Cymræis quoque es
 vel ys est affirmativum.

YEALP, vide *Yawlþ*, Gannire.

[YEAN, Parere. V. *Eane*. Huc maximè faciunt
 Hib. gein, Proles. geineadh, Generatio. geinim,

geineighim, Gignere, parere. Quære insuper an
 huc pertineat A.S. *gængan*. quod Æthelbirhti

LL. 83 exponitur Gravidam. L.]

YEAR, Annus. A.S. *geap*. Al. jar. Cim. *AAH*.

D. aar. B. *jaer*. [Su. *år*. Goth. *GER*. A.Saxones
 quoque scribunt *gep*. Atque eâ quidem veterum

orthographiâ inducor ut credam *geap* & *gep* ef-
 se à *gyr*, Gyrare, in orbem circumvolvere, juxta

illud Poetæ principis II Georg. 402; "Atque
 "in se sua per vestigia volvitur annus". unde

& Annum idem poeta I *Æneid.* 273 Orbem di-
 xit;

Triginta magnos volvendis mensibus orbes
 Imperio explebit —

ubi Servius; "Annus dictus quasi Anus, id est
 "Anulus, quod in se redeat". &c. V. Varronem

V de L.L. unde hæc hausit Servius. Vide quo-
 que apud Claudianum libro Secundo de Laudi-

bus Stiliconis versu 424 insignem atque huic
 loco accommodatissimam ævi descriptionem.

Græcis profectò *ἐνιαυτός* pari prorsus ratione pu-
 tatur dictus Annus, *ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἵσταται*, quod in

femetipsum recurat, veluti in circulum. unde
 & apud poetas Græcos frequens est *ἐνιαυτός*,
 & in plurali *ἐνιαυτοί*. quorum

locorum imitatione Latini quoque scriptores
 Volven-

Volventis anni atque Anni vertentis ubique ferre meminerunt. Quod etiam facit illud Senecae Consolatione ad Marciam c. 20; "Ætates nostras incredibili celeritate convolvi constat". Ex annot. in Tatian. XII, 1.]

YEARN, Intimo alienæ miseriæ sensu torqueri, miseratione permoveri, confundi, frangi. A.Saxonica verbi originem prodit vox earning. Misericordia, quæ occurrit ps. CII, 4; re gepulþonþeagað ðe on milþheoptnyrpa 7 earninga. "Qui coronat te in misericordia & misericordibus". Fortasse interim huc facit quod Hesychio non modò exponitur ἰσχυρὸς, Bonum odorem spirans, verum etiam ἰσχυρὸς, Benefolus, bene erga aliquem affectus.

YEAST, Flos vel spuma cerevisiæ. A.S. gýr. [Su. jást.] B. gest, gíst. Videntur esse à Theot. giezzzen, Fundere. prorsus ut in quibusdam Gallicæ tractibus fondrille dicitur. V. Spelm. in Gestum. Propinquus meus Is. Vossius putabat gest vel gíst contractum ex Al. geheizzet vel gehizzet, Incalescens, æstuans, fervens. ut respondeat Gr. ζέω, quod Auctor etymologici magni censet dici quasi ζέω. à ζέω, Ferreo: prorsus ut Fermentum Isidoro quoque dictum videtur quasi fervimentum, à fervendo: quod massam, cui immiscetur, quasi fervefaciat, turgidamque reddat. Plura habet Vossii Patris etymologicum Latinum, in Azymus. V. quoque annot. nostra ad gl. D, 10. in Fermentum, desme.

YEAT, vide Feat-stone, Gages.

[YEDE, Ivit, vide Yode. L.]

YEELD, yield, Cedere, dedere, tradere. A.S. gelban est Solvere, reddere. [Vide Yeld.]

[YEENDER, eender, Tempus antemeridianum. Vocabula sunt agro Derbensi usitata, in quibus vestigia deprehendas manifestissima τὸ undren, quod fuit suo loco. L.]

YEER, jeer, Deridere, ludibrio habere. B. gieren est Cum stridore & strepitu alicui illudere. Palam est verbum hoc quam proximè accedere ad Laconicum γελάω, Subsannare. quamvis & origo ejus peti possit ex γαυράω, Superbire. Notissimum nempe est quemadmodum nimis opibus ad injurias minorum elati tenuissimum quemque præ se contemnant, ac despiciatui habeant. "Sinè injuriâ, ut est apud Ciceronem "pro P. Quinctio, potentiam levem atq; inopem "esse arbitrantur". Ter. Hec. Act. III, Sce. 5. "Quia paullulum vobis accessit pecuniæ, sublati animi sunt". ---

[YEF, yif, Si. Vide If. L.]

[YELD veteribus, Solvere. B. gelden. Al. gelten. Ill. gellða est Solvere debitum. A.S. gildan. gelban. gylban. Omnia sunt a Goth. ΓΙΛΔΑΝ. L.]

YELK + yolk of a egg, Luteum ovi. Manifestè est à yellow, Flavus. G. jaune d'œuf. Zioleca bið æge on midban. "Luteum est in ovi medio"; Boeth. CXXIII, 4. [p. 178] Ill. jalsur dicitur Quod grossum est.

YELL, Ejulare, plangere. Suspiciabar olim desumptum ex D. at gielle, Resonare. Sed commodius videtur deduci ab ἰάλεμος, Cantio funebris, lessus, nenia. ἰάλεμος, ὁ δὲ θρήνηστικός. Suidas.

Non videtur interim vox yail, Carcer, longè recessisse ab hoc verbo yell, Plorare. V. quoque quæ supra diximus in call & crie. & in yawl. Islandis giell est Vociferor. gall, Vociferatus sum. [Isdem quoque yle est Ejulo. ylde, Ejulavi. L.]

YELLOW, Flavus. A.S. gealupe. [gelep.] Al. gelo. G. jaune, jaulne. It. giallo. H. jalde. D. guul. B. geel. Videntur desumpta ex A.S. geall. Fel, bilis. Nihil enim est manifestius quam colorum plerosque nomen accepisse à rebus hoc vel illo colore maximè conspicuis. [Su. gul. Ill. gular est Flavus, buxeus. L.]

[YELLOW-HAMMER, Skinnero Telamber, Lutea avis. à yellow & amber, q. d. avis ἰλιγγεῖνδης colore sc. electri seu succini citrini æmula. Skin. Eadem avis, nisi me fallit memoria, Devonienibus appellatur gladdy; sed quamobrem ita vocetur, conjecturâ reperire non potui. L.]

YELT, v. Yawlp, Gannire.

YELPE Chaucero est to boast, to bragg, to crack.

I kepe not of armes for to yelpe.

Kn. T. 1380.

For the more part all is but untrue
That men of yelpe, and it were
brought to prebe,

Of kinde none abauntour is to lebe.

Tr. lib. III, 307.

[Est ab A.S. gealpan. gilpan. Jactare, gloriari, exclamare. L.]

[YELT, Porcetra. In te gl. R, p. 20 exponitur Suilla vel fucula. Galte autem Islandis denotat Suem marem & adultum. L.]

[YEME Gam. 1633. Take, ponge meine, yeme. Curam adhibete, attendite, advigilate. ab A.S. gýmen. Cura, studium. gýman. Curare, vigilare, sollicitè observare. D. giemme. vett. B. goomen. Islandis geimsla est Cura, custodia. Vide Zeme. L.]

[YEMP idem videtur esse ac Gim + Gimp, q. v. L.]

YEOL, yewl, yool in Septentrionalibus Lancastriæ oris dicebantur Duodecim primi dies à festo nativitatis Christi. In vet. ecclesiâ τὴν δεοφάνειαν erant Prima illa manifestatio Dei servatoris in carne apparentis. A.Saxonibus idem tempus geohol. geol. gehol. gehul nuncupabatur. [Su. jubl. jul.] Seldon on hatum baþum heo baþian polde. butan ðam hýhrtum rýmbelnerum. 7 týdum æt Eartnum. 7 æt Pentecosten. 7 ðý tpeþtan dæge oþer geohol + gehul. "Rarò in calidis balneis, præter imminentibus "solenniis majoribus Paschæ, Pentecostes, Epi- "phanix, lavari voluit"; Bedæ IV, 19. geol. LL. polit. Alvredi R. 6. gehhol. 39. Plurimum huc facit illud Menologii A.Saxonici; On ðone eahteðan geohhelbæg bið ðær monðes fpu- ma. þe mon nemneð Januarius. ðæt is on upe geþeode re æftera geola. þ bið re æperta geaper monað mid pomparum 7 mid ur. on ðam monðe bið an 7 ðritig daga. On ðam tpeþtan monðe býð an 7 þritig daga. re monað is nemned on Leben Decembris. 7 on upe geðeode re æppa geola. forðam ða mon-
Oooooo 2 ðar

Y E.

ðær tpegen fýndon nembe anum naman. oðer
 re æppa geola. oðer re ættera. forðan þe
 hýpa oðer gangeð beforan ðære runnan.
 ærðon þe heo cýppe hig to ðær bærge lunge.
 oðer ættera. Quum igitur huius Menologii
 auctori geola sit nomen mensium duorum, in
 quos incidit Natalitiæ solennitatis festivitas, nihil
 quoque mirandum, si à mensium eorundem no-
 mine desumpta est celebris festæ lætitiæ deno-
 minatio. Fusè de his agunt pereruditæ Tho.
 Mareschalli observ. in Novi foederis versionem
 A.Saxonicam. p. 520 & sequ. Islandis gool est
 Ululatus. jol, Saturnalia. Danis hute est Jubi-
 lare. [Hiccius derivat ab Isl. ol, quod Cerevi-
 fiam denotat, & metonymicè Convivium, com-
 potationem. Vide eum pluribus doctissime dis-
 putantem pp. 211, 212, 213, &c. de hac vocu-
 là, ex quibus sequentia describere non pigebit.
 "Jol Cimbricum, A.Saxonicè scriptum geol.
 "& D.S. iul, o in u facillè mutato, ope intensivi
 "præfixi i & ge, faciunt ol, ol, Commessatio,
 "compotatio, convivium, symposium, empha-
 "ticè & æt' iðoxlū designare Commessationes &
 "conviviales istas solennitates, quæ sacris hye-
 "malibus conjunctæ erant, utpote omnium prin-
 "cipes & maximè publicas. Verùm forsan obji-
 "ciens quæres, cur Beda, si ita res est, aliunde ve-
 "terum Anglorum giul deducendum censeret:
 "nempe à hpel. gehpel vel huiol? respondeo. Beda
 "de temporum ratione scribens, ut mathematicus,
 "astronomicam notationem, quæ retrogradum
 "solis motum sive conversionem ejus in auctum
 "diei subindicaret, Grammaticæ prætulit? Ad
 locum, quem percurrere nequaquam te poeni-
 tebit. Auctor in lexico suo A.Saxonico gehul
 æt' iðoxlū factum putat ex C.B. gwyl, Festum,
 feriæ, quod derivant ab Hebr. גיל, Latari, ex-
 ultare: at LLhuydio gwiliay videtur originem
 duxisse à Lat. Vigiliæ. quod, etsi de Christi na-
 talium festo usurpatur, propriè tamen Ferias tan-
 tummodo significat. L.]

YEOMAN, v. Spelmannum in Ingenius. [Bel-
 gis gaw, gew, goy, goo, gowwe est Pagus,
 i. Certum ac definitum regionis alicujus spa-
 tium: olim enim Pagi vocabulum sic acceptum
 fuisse, liquet ex iis, quæ de Suevorum pagis
 tradit Cæsar. V. Scaligeri Aufon. lect. lib. I, c.
 23. sicuti & Marqu. Freheri Palatinas origines,
 c. 5. Veteris interim linguæ Frisicæ tenacioribus
 gae etiamnum hodiè est Pagus, vicus rusticus.
 unde iis gaeman est Incola ejusdem pagi. gae-
 ferynt, Adolescens eundem pagum inhabitans.
 ad quæ Angl. yeoman quàm proximè videtur
 accedere. Atque aded Fris. gae manifestè ori-
 ginem suam præ se fert, tanquam quod sit à
 γαῖα, γαῖα, γῆ, quod non modò Terram in gene-
 re, verùm etiam quandoque Ingentem aliquem
 terrarum tractum significat. V. Spelm. in Go-
 bia. E gl. B, 38. in Pagum, gauuimez. Gothis
 ΓΑΥΙ est Regio. unde gaw, gae, &c. L.]

[YER priscis pro Ere corruptè scribebatur.
 V. Ere. L.]

YERD, v. Yard, Virga.

YERK, Plaga, ictus verberis. Magnam ha-
 bet affinitatem cum yrksome, Gravis, mole-

Y E.

stus; acerbus. γερν, γερν, γερν. Hesych.
 [Nescio an sit ab A.S. geornean. Corrigere, a-
 nimadvertere. vel quod Skinnero verisimilius vi-
 detur, à sono fictum. L.]

YERN Chaucero est readily, quickly, greedily,
 Expedite, cupide, avidè, properè, libenter.

Toward the daunce he drowe him,
 and that yerne,

In hope that he some wisdom there
 sholde lerne. WB. 993.

With that he spake to me so yerne. Fa.
 lib. II, 402.

— there nis no swallow swift, ne swan
 so wight of wing, ne halfe so yerne
 can lie. CL. 1299.

Quoniam verò ea, quæ libenter & cum quodam
 desiderio aggredimur, etiam citò solemus expe-
 dire; minimè quoque mirandum, si yern istud
 derivatum statuamus à verbo yerne, quod eidem
 Chaucero significat Cupere, desiderare, petere,
 poscere, flagitare.

If a man of no craft hath science,
 Than may he go a begging yerne.

RR. 6717.

This man wol nothing yerne but your
 honour. Tr. lib. III, 152.

O Jubenal, lorde! true is thy sentence,
 That litil wenen folke what is to
 yerne,

That thei ne finden in her desire of
 fence,

For cloude of errour ne lette hem
 discerne

What best is, and so, here ensample
 as yerne. Tr. lib. IV, 200.

Belgis quoque gern est Lubenter. à geren,
 Cupere. Al. etiam gernlich, Libenter, est à ge-
 ran, Concupiscere. Kero scribit cernlihho. gl.
 denique Al. A; 9 Ultro exponit kerno. A.S. ad-
 hæc geornlice primà suâ significatione est Cu-
 pide. translatà verò, Diligenter. Quod verò ad
 Diligentiam quoque translata sit vox, mirum vi-
 deri nequit cogitantibus quantos humanæ dili-
 gentiæ stimulos addat acre desiderium ac vehe-
 mens cura consequendi aliquid: atque aded
 Græcis ἐπιμελῆς, & Latinis Accuratè dicuntur
 hoc vel illud agere, quotquot omnia sua studia,
 omnem operam, curam, cogitationem, mentem
 denique totam in unâ aliquâ re figunt & locant,
 Ovid. III de Pont. Elegiâ I, 34.

Invenies verè, si reperire velis.

Velle parum est; cupias, ut re potiaris, o-
 portet:

Et faciat somnos hæc tibi cura breves.

[Sunt ab A.S. gýnnan. quod à Goth. ΓΑΙΝ-
 GAN. Desiderare, cupere. L.]

YERNE, Chaucero est shrill, Sonorus, argutus,
 tinnulus.

Of her song she was so loude and
 yerne,

As any swallow sitting on a berne.

Mi. T. 149.

[Malè. nam yerne est ab A.S. georn. Cupidus,
 studiosus, promptus. Etymon habes in proxi-
 mè præcedenti Yern. L.]

[YERNE

[YERNE idem atque Earn, Mereri, q. v. L.]

YES, Ita, etiam, v. *Yea*, Sic, certè. V. quodque quæ annotamus ad versum I Procemil, quod præmittitur Harmoniæ evangelicæ Tatiani.

YASSES, *jesses hanging at the legges of barokes*, Lemnisci accipitrum, pedicæ falconum. G. *getz*. V. Menagium. It. *geti*, *getti*.

YESTERDAY, Heri. A.S. *gyrstanðæg*. *gyrstanðæg*. *geonstanðæg*. *gyrsta*. Al. *gesteron*. B. *gisterin*. Fortasse per metathesin facta sunt ex *gyrsta*. Heri. siquidem ex *gyrsta* transposito fieri potuit *gest*, *gester*, *gesteron*. Argenteo codici **RISTK AÐ ARIS** exp. *auðr* Matth. VI, 30. [Pl. LXXXIV, 4. Dies hesternæ vertitur *dæg* *gyrsta*. quod non longè recedit à Lat. *Hesternus*. L.]

YET, Adhuc. A.S. *gyt*. Cymræis *etwa*, etto significat Adhuc, etiam, iterum. ex *yn* vel *auðr*.

[YET, YETEN, Effundere. Chauc. V. *Zet*, idem. L.]

YEW-SHEEP, v. *Ewe*, Ovis femina.

YEW-TREE, *ew-tree*, Taxus. [Su. *iben-holt*. V. *Ewe-tree*. L.]

YEX, Singultire. *yexing*, item *bick*, Singultus, convulsio ventriculi conantis excutere quæ tunicis suis impacta sunt. A.S. *geocrunç*. G. *boquet*, *boquet*. H. *bipo*. D. *hife*, *hife*. B. *hick*, *hickse*, *huck up*. [Su. *bicka*.] Videntur per onomatopœiam facta ex singultientium sono. Cymræis ig est Singultus. *igian*, Singultire. quod J. Davies derivat ex Hebræo, quem vide. Fortasse quoque non arbitraberis operam frustra tibi sumptam, si adeas quæ supra diximus in *Hick*, Singultus.

YFERE, Simul, pariter Chaucero.

Well thou wost, my lebe brother dere.

That alway frendes may not ben yfere. Tr. V, 342.

Refer ad illud *fere*, quod Chaucero passim Socium, sodalem significat: atque adeo *yfere* mihi respondere videtur illi *infere*, quod apud Chaucerum sæpe occurrit. *Whan assembled was this folk infere*. La. 329. *Upon deslite to plaie infere*. RR. 4827. *Wice and he wost nat infere abide*. Cup. 457. [A.Saxonibus *sepa*. *gepepa* est Socius. *gepepe* autem Congregatio, comitatus, consortium. L.]

[YHED *her bed*, i. e. ut ego arbitrator, Capite eorum sub stragulis abditio. Dr. Ch. 176. Aliter Glossatores. Vide *Hide*. Y præfigitur more veterum. L.]

[YLOME, Sæpe, frequenter, crebrò. vet. Angl. A.S. *gelome* idem. L.]

YMAGE, v. *Image*, Imago, icon.

YNCH, *inch*, Uncia, pollex. A.S. *inþra* þ *ynþra* dicebatur: unde Anglis *inch* etiamnum significat Unciam, in Ponderibus; Pollicem, in mensuris. [V. *Ounce*, Uncia.]

[YOD, YODE vet. Angl. Ivit. ab A.S. *geobe* præterito *þu* *gan* þ *ganþan*. Ire. Islandis est ood, à *ganga*, & Gothis **īaþga**. à **raþgan**. Ire. L.]

YOKE, Jugum. Goth. **raþgnk**. A.S. *geoc*. ioc. Al. *ioch*, *ioh*. G. *joug*. It. *giogo*. H. *jugo*.

Isl. *of*. D. *oag*. [Su. *of*. C.B. *iwk*.] B. *ioch*. Manifestè derivata sunt ex *ioþ* vel *ioþi*, Jugum; à *ioþ* enim est A.S. *geoc*. atque inde reliqua. Frequenter verò *ç* transmutari in G, evincitur ex eo quod ex *ioþ* vulgò fecerunt *Gingiber*; ex *ioþi*, *Harpago*; ac fortasse quoque *Lugeo* ex *ioþ*, *Singultio*. Affinitatem interim literarum *ç* & *y* ostendunt quoque *Dores*, quibus quondam per familiare fuit *ioþ* dice-re pro *ioþ*, &c. Iones quoque *ioþ* dice-bant pro *ioþ*, & *ioþ* pro *ioþ*. Hinc *ioþ* quibusdam Cantianis est *Maniuncula*, prædium exiguum agri portiunculam habens. A.S. *ioþ*. tanquam quod exiguo boum jugo ad sui culturam indigeat.

[YOKES, Singultus. Devonienfibus vox est ulitissima. A.S. *geocra*. V. *Yex*. L.]

[YOLD veteribus præteritum *is Yeld*, q. v. L.]

YOLK, v. *Yolk of an egg*, Luteum ovi.

[YOND, YONDER, Illic, ibi. B. *gins*, *ginder*, *gender*. A.S. *eond*. *geond*. Per, ultra. Gothis **gairak**. **gairak** verò Illuc. L.]

YORE Chaucero est *Jamdudum*, jam olim. *full yore ago*. Mi. T. 429. Mar. T. 425. *Wretchednes that passed is full yore*. Re. T. 43. *This world is not so strong as it hath ben in old times yore*. Cl. Ox. T. 1131. *He had knowen him of times yore*. Fr. T. 1269. [Alamannis *giu* est *Jam*. Goth. **gn**. A.S. *iu*. *iu æp*. *iu geapa* est *Jamdudum*, quondam. Atque adeo ex *iu æp* est vetus Anglicum *Yore*, quod sæpe usurpatur Chaucero, Spencero, aliis. Ex annot. ad Keron. in *Jam*.]

[YOUNK Scotis est *Prurire*, ut ex proverbio patet, *I'll gar you scart where you younk not*, i. e. *I'll make you scratch where you itch not*. Belgis *jeucken*, *joocken* est *Prurire*. quorum omnium vestigia extant expressa in A.S. *gicpa*. *Pruritus*. L.]

[YOUN, Ululare, ejulare. Scot. verbum Anglis occidentalibus non ignotum. Eandem, ut opinor, habet originem, quam superius *Yawl*. Hinc formari videtur *Fouler*, nomen canis venatici. L.]

YOUNG, Juvenis. Goth. **gnrra**. A.S. *geong*. *giung*. *iung*. Al. *iung*. Cim. **hrr**. D. *ung*. B. *jong*, *jonck*. Cambrobritannii ieuange vel iefange dicunt. quod J. Davies derivat ab Hebræo *py*, Lactens, infans nondum ablactatus. quod ipsum est à *py*, Sugere. [Suecis est *ung*. A *young* fit *youngster*, *younger*, Adolescentulus, quod postremum significatione & sono cum Isl. *jonfiare* congruit. L.]

[YOUR, Vester. B. *uwe*. Al. *juwer*, *jauer*, *juuar*, *jauar*, *juue*. Isl. *ydar*. Su. *eder*. D.S. *uer*. A.S. *eopep*. à genitivo plurali *es þu*. Tu. cujus Dativus est *eop*. pro quo occurrit *geop*. unde *Tou*. Gothis Vester est **izyark**. L.]

YOUTH, Puer, juvenis, adolescens. *ioþ*, *He-sychio* est *ioþ*, *ioþ*, *Ephebus*, non conjugatus. Alibi tamen *ioþ* eidem Grammatico sunt *ioþ*, *ioþ*, & *mox*; *ioþ*, *ioþ*, *ioþ*. M. Casaubonus refert vocis originem

Y T.

ginem ad *idus*, quod propriè denotat adolescentem à decimo quarto anno usque ad vigesimum: quomodo & Plutarcho in Theseo *ἰδὺς* *παιδὶς* dicuntur Impuberes pueri. Hanc suam de origine vocis opinionem tradit Casaubonus paginâ 271 operis de vetere linguâ Anglicâ; ubi & ea, quæ porro addit, non videntur mihi præmittenda: "Venient, haud dubito, lectori in mentem *young* ex Juvenis: & *youth* pro juventute ex hoc ipso Juventus; originem, istud quidem certissimam, hoc verò probabilem, præferentia. Quæ mihi quoque cum venerint in mentem, causam tamen, cur respuenda esset origo Græca in tantâ linguarum istarum affinitate, non videbam: cum nec illud exemplo careat, ut verba & sono & significatione penè eadem, à diversâ tamen sint origine". [Contractum est ex A.S. *geoguð* ejusdem significationis. L.]

YRSOME, *irk/some*, Gravis, molestus, acerbus, tædiosus. M. Casaubonus vult esse ab *ἰργάμε*, Operosus, difficilis, laboriosus, molestus. Prior interim compositæ vocis peti quoque potest ex Cim. *ἄρρπια*, Facere, elaborare, quod habet Run. Lexicon in *ῥῥῥῥῥῥῥῥ*, in *ῥῥ*, & in *ῥῥῥῥῥ*. [Rectè. nam *yr* est Opus, labor. cui terminatione *some* adjectâ, quæ Dispositionem seu habitum designat, formatur *irk/some*, Operosus, &c. L.]

YRMTH, Paupertas. A.S. *ýrmð*. *ierpmð*. *epmð* est Paupertas, ærumna, miseria. Al. *armoti*. D. *armod*. B. *armoede*. M. Casaubonus derivat *yrmtb* ab *ἰερμύτις*. *earmnes* verò ab *ἰερμία*. [Vide *Earm*, Pauper.]

[YSAME, *ysome*, Simul, unâ. Spenc. A.S. *ram*. Goth. *SAMANA*. quod consonum est Gr. *ἄμω*. L.]

YTERING their mantels and their clothes ytering. CL. 1159. Pallia vestesque discerpentes: ut *ytering* referatur ad *teare*, Lacerare, rumpere. [Scribitur *eytering*, quod si disjunctim legas, ut habet editio Urr. *ey* idem erit & *ay*, & interpreteris, Perpetim ꝛ continenter discerpentes. L.]

Z Y.

[YULE. Su. jul. Vide *Yeol*. Hinc *Tublock*, i. e. *Christmas-block*. L.]

YWARRY, i. e. *Warry*, q. v. Pl. T. v. 497. L.]

Z.

Z pro Y Scoti veteres frequentissimè utuntur, nostrates quoque non raro idem faciunt, ut exemplis sexcentis ex Chaucero, &c. allatis probari posset. Ratio est quod vetus & quàm proximè accedit ad similitudinem A.S. *z* quod in *y* nostrum transiisse nemo nescit. L.]

[ZAMZOD Devonienſibus est vocabulum factis notum. Iis designat, nisi fallor, Cibum *ῥῥῥῥ*, seu potius Cibum nimîâ coctione corruptum, sensu temporis progressu aliquantulum immutato. Nam propriè significat Carnem semicoctam. ab A.S. *ram*. Semi. & *sod*. quod in *soden* vide. Solenne est iisdem Z pro S uti. L.]

ZANI, Fatuus. *ῥῥῥῥ* est Stultus, fatuus. V. Cl. Salm. in Hist. August. p. 283. Menagius suspicatur Gr. *ῥῥῥῥ* vel *ῥῥῥῥ* desumptum ex Sannionis proprio nomine. Pretium interim operæ fecerit, qui consulit Vossii etym. in Sanna. [Zani Skinnerus cum Menagio derivat à *zane*, quod dialecto Longobardicâ & Venetâ, ut aiunt, diminutivum est nominis Italici *Giovanni*, Johannis, quo Stultos etiam nos Angli appellitamus. L.]

ZEAL, Zelus, *ῥῥῥῥ*. V. etym. Voss. in Zelus. [ZEDE, Ibat. G. Dougl. Chaucero *Tede*, q. v. L.]

[ZEME, Custodire, curare, regere. Scot. *zemsel*, Castelli custodia. Al. *cáuman*, *couman*, *gouman*. A.S. *gýman* ꝛ *begýman*. Custodire, attentè & cum curâ servare. à Goth. *ῥῥῥῥ*. Videre. Vide *Teme*. L.]

[ZET, Fundere, effundere. G. Dougl. B. *giesten*. Al. *giezzzen*. A.S. *geotan*. Isl. *giuta*. Goth. *ῥῥῥῥ*. L.]

[ZOULE, Ululare. G. Dougl. Refer ad *Toul*. L.]

[ZYMM idem & *zeme*, quod vide. L.]

A D D E N D A.

B A.

A MELL A. Borealibus Inter. Su. emellan. ab Isl. amilli, idem. ANNEYLING vet. Angl. Unctio. V. Unanneil'd.

[APPURTENANCE. à G. *appartenance*, q. d. Adpertinantia. utr. à verbo *appartenir*, Pertinere. Sic enim dicuntur quæcunque ad rem vel personam pertinent. Skin.]

AR, Cicatrix. A. Bor. Su. arr. Islandis arra est Cicatrices facere.

ASSASSIN, ASSASSINATE, Ex insidiis interficere. De Caseneuve & post eum Serenius ab A.S. *rax* & *reax*. Sica, derivant. Originatio est, in quâ lubens adquiesco. Formatum volunt à Sax, ut Lat. Sicarius à Sica. Vide *Sachs*.

ASSITH, ASSITHMENT, voces forenses. V. *Syith*, Satisfacere. Nescio an huc referri possit Chauc. *asseth*, quod occurrit RR. 5600.

ASWEVED, Soporatus, sopitus. Chauc. V. *Sweven*.

AT pro *That* sæpe apud G. Douglas. Est putum Isl. ad.

ATE pro *Eat*, Comedit, veteribus dicebatur. Islandi habent aatt. V. *Eat*. Ithim Hibernis est Edere.

AVAN, Sordidus, squalidus, spurcus. Vox est plebeculæ Northamptoniensis per familiaris. Ejecto L, est C.B. *avlan*, ejusdem significationis.

AUKWARD, Ineptus. Goth. *auk*, Pecus, jumentum, & A.S. *peapb*. Versus, terminatio satis frequens qualitatem significans, q. d. pecuini vel tardi ingenii, iratâ minervâ natus. vel si mavis, à Germ. *quar*, *qwar*, Transversum, quasi sinistra & ineptè tractans. Hæc Serenius. Skinnerus petit ab A.S. *æpepb*. Perversus, aversus. hoc autem à præp. privativâ æ & *peapb*. q. d. qui ad nullam rem vel artem naturâ comparatus est.

B.

B AND *together*, Devovere, jurejurando obstringere. Act. XXIII, 12. Origo petenda est ex *bind*, quod vide, ut & *band*, Caterva.

BANN, Interdicere, imprecari. Est ipsissimum Isl. *banna*. unde Verelius petit It. *bandito*, Latio, cui ob scelera sacris & communione hominum interdictum.

BASK in the sun, Apricari. ab Isl. *bafast*, Se calefacere.

BAST, Verberare, pulsare. Su. *basa*. Isl. *beysta*.

BATTEN, Pinguescere. ab Isl. *batna*, Melior fieri.

BAUL, Vociferari. Su. *bôla*. utr. ab Isl. *baul*, Mugitus.

B E.

BAWDKIN -- Supra dictis addas, quod Islandis *baldafin*, Cingulum denotat.

BAWSAND *facel* reddit Frontem albam Virgilii G. Dougl. 146, 36. *baulsand-buttocked* Chaucero est Nates crassas habens instar melis. Derivaverim à vet. *baufon*, Meles, quam nunc *badger* & *broc* appellitamus.

BELEAGHER, Obsidere. B. *beleggeren*. Su. *belâgra*. à *be*, & *leagher*, Obsidio. *Leaguer* autem B. *legher*, Su. *lâgr*, Isl. *lagur*, Caltra.

BELIEF. Al. *kilauba*, Fides. A. Saxonibus *geleapa* est Fides. *gelypan*. Credere. Gothis *𐌲𐌿𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* est Fides. *𐌲𐌿𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰*. Credere. Origo interim Theot. *giloubo* est ab illo *gelûui*, quod in Lipsii glossis exponitur Consensu. sicuti & *uerloûuan* hauer Willeramo V, 61 usurpatur pro Concessit, permisit, indulgit: ubi v. annotata nostra. Lat. quoque Credo Priscianus libro X dictum vult quasi Cretum do. accipiendo nempe Cretum pro Decretum certumque. Originis hujus ratio est, quod Credere nihil sit aliud quàm Consentire vel admittere ea quæ referuntur, atque adeo non repugnare iis quæ dicuntur quod minus fidem consequantur. Cum A.S. quoque *geleapa* pari prorsus ratione congruit *geleap*. Permissio, consensus, licentia, venia. *unrihteriga miht oþer ðe of Godeþ yr gerealb geleap*. "Iniquorum potestas super te ex Dei datur licentia"; Scint. Titulo I. Nec tantum *geleapa*. sed simplex *leapa* iis est Fides. ne *rand ic ruæ miclo leapa t lura in Ippael*. "Non inveni tantam fidem in Israel". C Matth. VIII, 10. la *riþ. micel is leapa t lura ðin*. "O mulier, magna est fides tua". C Matth. XV, 28. Immo ei quoque respondet simplex *leap*. Permissio, licentia. *butan se abbot him þarunge mid leape rylle. ry ðeah seo leap on þa pyran þ þær seo bot rylge*. "Nisi abbas licentiam dederit permissione suâ; ita tamen ut satisfaciatur reus"; Reg. Bened. c. 43. Goth. quoque *𐌲𐌿𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* & *𐌲𐌿𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* similiter congruunt cum *𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* vel *𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰*. Concedere, permittere, veniam dare. Ita legimus in Argenteo codice Matth. VIII, 31; *𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌿𐌿𐌸 𐌲𐌿𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌿𐌿𐌸 𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰*. "Permitte nobis ire in gregem porcorum". Cimbris quoque *𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* est Dare veniam. *𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* Dare exeundi veniam, Lex. Runicum in *𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰*, Fortunæ se committere, quod habes p. 116. & rursus in *𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰*, Homines non sui juris; *𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰 𐌹𐌸𐌹𐌳𐌰𐌽𐌹𐌸𐌰* Pppppp 2 𐌹𐌸𐌹

C A.

**KNY JANDY AF BFRJANDY PARNTAK-
KNY**, "Rognvaldus exundi veniam dedit fe-
"minis omnibus & viris, qui non erant sui ju-
"ris".

BERRY, Triturare. A.Bor. ab Isl. *beria*, Tun-
dere, pulsare. Hinc eorundem *Berrier*, Tritu-
rator.

BEZAUNT, Lege Orientalibus.

BILLOW, Fluctus. B. *bolghe*, *bulghe*. Su.
bolia. ab Isl. *bylia* idem signante. Mar. IV, 37;
bylgiurnar fillu yfer skipid, "Fluctus cadebant
"in navim".

BLAZE *abroad*, Divulgare. Est ab Isl. *blasa*,
Buccinare; unde & *blasen* petendum arbitror,
quod fuit loco suo.

BLEAT, Timidus. Sic enim Scotis proverbio
dicitur *a toom purse makes a bleat merchant*.
Blaudur Islandis est Timidus.

BLISSOM. Certè ab Isl. *blesma*, Salax, ut no-
tavit Serenius.

BOL *of a tree*, Arboris truncus. A.Bor. Isl.
bol, idem.

BOLLED *the flax was*, Linum folliculos ger-
minabat; Ex. IX, 31. Origo vocis petenda est
à C.B. *boll*, Folliculus.

BOOTS, Islandis botar sunt Crepidæ, ocreæ.

BOTH TWO vet. Angl. Uterque. It. dicunt
ambedne. Isl. *badtwigg*. V. *Two*.

BOUGHT *of a sling*, Fundæ circulus, ut ha-
bet vulgata versio I Sam. XXV, 29. Islandis
bogt est Curvamen, curvatura. Su. *bugt*. Refe-
renda sunt ad *bow*, Flectere, quod cum cognat-
is verbis, quibus annumerandum Su. *bōga*, de-
scendit à Goth. *𐌸𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰* ejusdem significa-
tionis.

BROCK, Reliquiæ, fragmina ciborum. Scot.
à Goth. *𐌲𐌿𐌶𐌵𐌹𐌸𐌰* ejusdem planè signifi-
cationis, cujus etymon vide in *Break*, Frangere.

BROGUE *of the tongue*. Videtur mihi forma-
tum esse ab Hib. *braoch*, Regionis finis seu
terminus.

BULGE, **BULK** *out*, Extuberare, extumescere.
Bolgin Verelio exponitur Tumens.

BULK, *to break bulk*, Navem exonerare. *Bulfe*
Islandis dicitur Navis onus. unde sine dubio de-
fluxit vocabulum.

BURGER, **BURGESS**. Goth. *𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰*.
Civis. V. *Burrough*.

BURGLARY, Parietum effossio, *𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰*. Op-
timè Serenius. qui componi vult à *burg* & Isl.
larfa, Frangere. V. *Burrough*.

BUTRESS. ab A.S. *bute*. Extra, & *reisa*, E-
rigere.

C.

CALLOW, Implumis. B. *kael*, *kaelutwe*.
Su. *kaal*. Calu & hnot. Glabrio; Ælfr. gr.
19. *calup*. Calvus. *calpa*. Alopecia.

CANKEDORT, aliter **CANKERDORT**, quæ meâ
sententiâ vera lectio est. Ch. Tr. II, 1752. *was
Troilus nat in a cankerdort*? "Nonne
"ægritatione laborabat Troilus, quæ somnum
"impedivit?" Ita versum interpretandum judi-
co. nam vocabulum conflare videtur ex *canker*,
Carcinoma, & *dort*, Somnus.

D R.

CAP verses, Alternis versibus certare. Isl.
capp, Certamen. *fiappast*, Certare.

CHAMOIS, Rupicapra. Deut. XIV, 4. G. *cha-
mois*. It. *camuccia*, *camoccia*. Hinc *shamoy-lea-
ther*, Pellis rupicaprae.

CHAW, Maxilla. Ezech. XX, 4. *þa þorþeap
hij agene tungan*. Boeth. p. 33. V. *Yaw*.

CLATHES pro *Cloths* Damnonii majorum ri-
tu dicunt. Sic Gen. XXXVII, 29. *þa tæp he
hij clathar. then tore he his clathes & clothes*.
"Tunc scidit suas vestes". Vide *Cloths*.

CLOME Devonienfes nuncupant Vasa fictilia
omnis generis. Belgis *leem* est Terra figularis.
Tatiano Figulus *leimourton* vocatur. Gl. R,
67. Cot. 87 *Læmene* rata exponuntur Fictilia
vel Samia. *Læme* igitur est Terra fictilis, cui si
præmiseris *ge*. quod frequens fit, *gelæme* erit.
unde contractè *gleme*, *clome*. Vide tamen an-
non huc faciant maximè hæc verba Ex. I, 14.
*To yrmðe hýna hý gelæbbon mid heapðum
þeopcum clameþ 7 tigelan*. "Ad amaritudinem
"perducebant vitam eorum operibus duris luti
"& lateris".

CLOY. Peterim ab Isl. *flui*, *fligia*, Nausca.

CLUCH. A. Saxonibus hand *geclit* est ma-
nus collecta & contracta, i. e. pugnus.

COINT, vide *Gim*, *Gimp*.

COLLOP, v. *Colap*.

CORE Devonienfibus est Ovium morbus. ab
Isl. *faur*, Marcor, ægritudo morbosica.

COW *a person*, Imbellem & timidum reddere.
Su. *fufwa*. Utrumque ab Isl. *fuga*, Supprime-
re, subjugare. Nescio an huc referre liceat *co-
ward*, Imbellis, meticulosus.

CRACK, Jactare. Isl. *frefia*, idem.

D.

DEFICATE Cr. v. 288 per syncopen pro *dei-
ficare*, Divi facti, dictum volunt, idque re-
ctè, ut mihi quidem videtur.

DIDDER, Præ frigore tremere. Idem est ac
Twitter, q. v.

DIDY, Papilla. C.B. *diden*. Hib. *did*. V.
Teat.

DILLING. Serenius affine putat Isl. *disfur*,
disfin, Agnus lactens. Parum abest quin forma-
tum dicam ex Hib. *dile*, Amor.

DREAD *Sovereign*. *Dread* ab A.S. *drīht*.
Dominus, formari videtur.

DRIVE, *full drive*, Modus loquendi ab A.Sa-
xonibus receptus. Sic enim Interpres Regius
hæc verba Bedæ E. H. V, 6. "Casusque evenit,
"vel potius divinâ provisione, ad puniendam
"meâ inobedientiæ culpam, ut hunc [lapidem]
"capite ac manu quam capiti ruens subposueram,
"tangerem". reddidit *Ða gelamp mid Ða god-
cundan þopereoneþre Ðape rýnne to þitnunþe
minþe unhýþrumneþre. Ða ic hþeorende þær.
þ ic com mid Ðý heafþe 7 mid hanþa on Ðone
rtan drīþan*.

DRUB, Fustigare. Fortasse à Cim. *𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰*.
𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰, Pulsare, percutere, occidere, cui affinia
sunt *𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰* & *𐌲𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰*. Vexare,
affligere.

DRUG

F R.

DRUGGERMAN, Interpres. Refer ad *Truce-man*.

DWAULE. Originationem, quam supra adduxi, confirmant hæc verba Evang. Nicod. c. 6; Nu þu myht þe þelf gehýpan þ he ȝr ælceȝ ȝfeleȝ onþryuma. nu he hæfþ on flæpe þýn ȝȝf geþneht þ heo ðpelað.

DWERGEN, corruptè *durgen*, Scotice *derch*, Pumilio. A.S. *ðpeoph*. Su. *dwergr*. Vide *Dwarf*.

E.

EALD, EILD, Ætas. G. Dougl. Isl. *aldur*. A.S. *elb*. *alb*.

EDDY, Aquæ reciprocantis vortex. Isl. *ida* est Vortex & Gurgis aquæ.

ELOIE, A marito recedere. Haud dubiè fit ex A.S. *æthleapan*. Aufugere. Deh þpæla hpylc hlapoðe æthleape. "Si quis servus à Domino suo aufugerit". Lupi Serm. *Æthleapan* autem componitur ex præp. æt. A, abs, e. & hleapan. Currere. V. *Leap*.

ENDLANG Scotis idem quod nobis *along*, q. v.

ESTAFET, Pedisequus. Vocabulum est, ut opinor, nuperrimè civitate donatum. H. *estafeta*. It. *staffiere*. G. *estasier*, quod Hiccius non inconcinne petit ab Al. *stap*, *stip*. A.S. *stæp*. *stæpa*. Passus, gressus, vestigium, incessus. Vide *Step*.

EYE-BROW, Oculi palpebra. A.S. *eaganbpegh*. Bed. IV, 32. Vide *Eie* & *Brow*.

F.

FELLY, of a wheel, i Reg. VII, 33 scribitur *Felloe*, Apis rotæ, canthus. B. *felge*. Al. *uelge*. A.S. *felga*. Ad originem vocis *belge* judicaverunt, quod vett. Belgis *belgen* erat Versare. Hæc habet Auctor in annot. ad gl. Cor. p. 32. in Canti.

FERN year. — Adde. Isl. *forn* est Vetus. A.S. *fýpn*. Goth. *FAIRNI*. quod à *FAIRKA*. Procul, longè, derivant. Scotis adhuc in usu est vocabulum, ut patet ex proverbio, *You will get as much for one wish this year, as for two farn year*.

FILE, Lima, limare. Su. *fil*, *fiila*. Omnino peterem à *filian*. quod gl. 90 exponitur *Ficare*.

FLABBY, Flaccidus, lentus. à C.B. *llippa*, *Flaccidus*.

FLECKED, Maculatus. Su. *flæktor*. Alamanis *flekke* est Macula. Isl. *flektur*.

FLESHMONGER veteribus Lanio. à *flesh* & *monger*, q. v.

FLIG, Volatilis. Isl. *fléigur*. Suecis *flyga* est Volare. V. *Flie*.

FLIMSY est C. Britannicum *llymsy*, Vacuus, flaccidus, lentus, languidus.

FLOTSON, vide *Fetson*.

FREEBOOTER, Miles *ámuðos*, solà prædæ spe in bellum illectus, miles prædator, à *free* & *booty*, quæ vide, q. d. Miles, cui, quia sine mercede militat, licentia prædandi conceditur. Skin.

G A.

G.

GAME to make. Sic A. Saxones loquebantur. *Samron* morte him macian rum *gamen*. Jud. XVI, 27.

GANCH, In clavos ferreos præcipitare. G. *gancher*. It. *ganciare*. H. *gancher*, Uncus, uncinus. It. *gancio*, quæ Skinnerus à Lat. *Uncus*, derivat; ego verò malim arcescere à C.B. *gwanas*, quod idem notat.

GAVEL --- Exactio, monung *gaebles*. Proprie est Exactio tributum. Ac monung quidem est ab illo manian, de quo agit gl. C, 6. in Monet. *gaefel* verò est Censum, vectigal, tributum, exactio, portorium. Teutonistæ *gabell*, *ongelt*, exponitur *Gabellum*. Italis *gabello*. Gallis *gabell* dicitur. In monumentis A. Saxonis *garol*. *garul*. *garfel*. *gavel* scriptum invenias. *garol* *rellan*. Tributum dare; Cæd. 43, 22. æt hþam nimað cýningar *garol* oððe toll. "A quibus accipiunt Reges tributum vel censum"? Matth. XVII, 25. ubi glossæ *Rushw*. *garfel* oððe hepnir. at Cott. *garil* oððe penning *flæht* habent. *garul* pro Tributum occurrit Matth. XXII, 17. Mar. XII, 14. unde *garulgyld* est Tributarius, apud ven. *Bedam* I, 34. At Luc. VII, 41 & XVI, 5 *garolgyld* est Debitor. Ita & *garolgylda* est Censum annuum pendens in LL. Inæ R. 22. *garolland*, Ager censum pendens annuum; Fœdus *Alvredi* & *Guthruni* RR. 2. *garol-hpitel*. Saga annua; LL. Inæ R. 45. *garflær* monung. Telonium; R. Matth. IX, 9. *garfelgeroefe*. Publicanus; R. Matth. X, 3. Ab hac Tributi vel Debitiois acceptione translata quoque est vox *garfel* ad Oblationes sacrificiorum. þte *ralbun* *garul* t *arægnir* ærtær þætte acpæden pær in æ; "Ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege"; R. Luc. II, 24. Invenitur & pro Usura positum: þætte ic name þænne ic come þ min ȝr mīð *garole*. "Ut accipiam cum venero id quod meum est cum usurâ"; Matth. XXV, 27. na *geteopode* of *retætum* hȝr *ganel* ȝ *facen*. "Non defecit de plateis ejus usura & dolus"; ps. LIV, 11. *kinges* *garoles* *bræptel*. Saccus t filcus; gl. R, 65. Plura vide apud *Spelm*. in *Gabella* & *Gaveletum* & *Landgable*. Menagium item in *Gabelle*. Quod verò primariam significationem atque originem vocis *garfel* attinet, nullus dubito quin proprie denotaverit Tributum, noménque acceperit à *cabel* t *gabel*. eo sensu quo *cable* t *gable* Anglis etiamnum hodie Funem denotat; quo itidem *kabel* vel *kabel* Belgis non tantum Funem, sed peculiari magis acceptione Funem Sortis vel Distributionis funiculum significat. Nihil certè notius est, quàm Hebræos olim devictarum gentium agros extentis funibus dimetiri solitos, atque ita post hanc dimensionem victorum singulis partem aliquam sortitò attributam. Huc facit locus ille Vatis regii ps. LXXVII, 60; he apeapp *spam* anyne heona ðeoba. ȝ hlyte he toðælbe him eopðan on papincle toðæler. "Ejecit à facie eorum gentes; & sorte divisit eis terram in funiculo distributionis".

Q99999

G R.

"tionis". V. quoque Deut. XXXII, 9. sicuti & 2 Sam. VIII, 2. Amos VII, 17. Mich. II, 5. Hunc ipsum funiculum Divinus vates ps. CIV, 10 vocat Funiculum hereditatis. De ic sylle eopðan Chanaan papincel ypppeapðnyrre eoppe. "Ti-
"bi dabo terram Chanaan funiculum hereditatis vestrae". Hanc dividendarum prædarum hereditatūque rationem videntur Celtarum antiquissimi quondam usurpasse, unde Teut. **kabelen** nostratibus etiamnum hodie est Sortiri, prædam vel hereditatem adhibito distributionis funiculo per sortem dividere. Ut ut verò devictas gentes non semper omnibus agris multaverint Celtarum antiquiores; certis tamen ac fortis funiculo divisæ terræ portionibus injungebant tributum, à dividendum funiculorum nomine **gavel** aut **gafol** nuncupatum. Ab hac denique dimetiendi consuetudine, præter alia multa, etiam vocabulum **gafolpanð** videri potest A.Saxonibus pro Circulo usurpatum; q. d. Peripheriam extremitate circumacti funiculi in solo descriptam. Immo & Lat. Finis putatur esse à Funis; propterea quòd agros olim soliti sint funibus dividere ac terminare: de quo alibi plenius. Sentiebam Gabella aliquando deduci posse à **χαβή**, quod Hesychio exponitur **σύν**, Angustum; propter multiplices eorum angustias, qui grave aliquod tributum annuum dependere coguntur: nam vetus quoque **talligie**, quod olim Tributum denotabat, videtur similem ob causam derivatum à **πάλλω**, Suffero, perpetior, angustis premor: B. quoque **pacht**, Reditus annuus, pensio vel merces, quæ ex prædiorum urbanorum vel rusticorum locatione percipitur, fortasse (licet id alii sentiant corruptum ex Pactum) desumptum est è medio Gr. **παχθής**, Molestus, gravis, onerosus, quòd sit redemptoribus **παχθής**, totum conductionis pretium domino fundi ad statum conditūque diem reponere. Quæ duo, licet videntur postremum illud gabellæ veriloquium quodammodo stabilire; mihi tamen potior est etymologia quam prius adduxi. -- Persæ quoque schoenos & parasangas, alii aliā mensurā determinant, ait Plinius libro VI, 26. Et eo antiquior Callimachus poeta apud Plutarchum **ὡς φούρις, Μὴ μετρεῖν χοῖνον Περιδὶ τὴν σφίνην**. Ex ann. in Tat.

GAUNT, fortasse à C.B. gwann, Debilis, infirmus. Gr. **χαῦνος**, Laxus, fungosus, plusquam aludit. Vide Etym. gen.

GEAZON, vet. Angl. Carus. A.S. **gærne**. quod occurrit in Chron. Sax. ad annum IIII6. Eac þir gear þær rpa gærne on mærtum --- quæ verto, "Fuit etiam hic annus in tantâ caritate glandium. Vide locum. Hujus vocabuli vestigia deprehendisse videor in Goth. **nsreisnæ-æðann**. Mirati sunt.

GIER-EAGLE, Vultur, **αἰγυπῖος**. Lev. XI, 18. B. **gier**. Al. **geyr**. Isl. **gier**, **gierfugl**.

GIG along, Properare. ab Al. gahon, gigahon, Festinare.

GRIMACE, Depravatio sive Distortio oris. B. **grimacie**. G. **grimace**, Lubens ad Isl. **grima**, quod Verelio exponitur Cutis faciei, retulerim.

GRIME, **begrime**, Denigrare. B. **begremen**,

M E.

begriemen. Forlan ab Isl. **grima**, Nox. Isl. dem **grimliust** est Nox subobscura.

H.

HAYDUC, **Heyduc**, In exercitu Germanico Pedites Hungarici **Hayducs** appellantur, ut Equites **Hussars**. Hoc ab Hungarico vocabulo **Hayduc**, **Veles**, miles expeditus: illud ab Hussar, Eques, miles, ut me docet Menagius in vocibus.

HANDKERCHER, HANDKERCHIEF, Sudarium. V. **Cerchief**.

HOITY-TOITY, Lasciviens. De priori parte vocabuli nihil habeo quod dicam: posterior ab Isl. **teytur**, Hilaris, exultans, fluxisse videtur.

HOKER --- Vox est pura puta A. Saxonica. Lupi Serm. § 17; hocoppýpðe. Contumeliæ. & rursus, versibus paucis interjectis, to oþt man mid hocene god bæba hýpðe. 7 god-fýpðte leahtrpað ealler to rýðe. "Bona opera sapius per irrisiōnem contemnunt, & Deum timentes nimio plus criminantur". Videtur mihi nonnullam habere affinitatem cum hucx. hucpe. Ironia, irrisio.

HORNWORK, Munimentum angulare. Vocabulum est munitorum proprium. Posterior compositi pars patet. Prior est ab A.S. hýpn. Angulus, cui respondent Arm. corn, C.B. cornel & Hib. cearna.

HUSSAR, Eques Hungaricus. Vide **Hayduc**.

I.

INWITTE, vet. Angl. Conscientia. ad verbum, Interna scientia. A.S. **inwit**. Conscientia. ab **In** & **wit**, q. v.

ISL of a church. G. **aile d'eglise**. à Lat. Ala. Apud Vegetium lib. VI, 4 Alæ dicuntur columnarum ordines ad latera ædis. Vide Salm. in Solin. p. 857.

K.

KNAVE. V. **Cnave**. Haud incommodè supra dictis addendum videtur, hac voce etiamnum apud nostrates Servum denotari, quibus, dum pictis chartis ludunt, *the knave of hearts* idem est quod Gallis *le valet de cœurs*. Joh. Davys.

L.

LOMBARD, Longobardus. V. **Sachs** vel **Sax**, Gladius.

M.

MARYBONES, corruptè *Marrowbones*, Genua. quibus scilicet flexis salutari solita est Beata virgo Deipara hisce verbis, Ave Maria &c. Huc etiam refer usitatissimas inter loquendum jurandi formulas, *ay marry, no marry*, q. d. *νὴ Μαρίαν, μὰ Μαρίαν*. Hæc ingeniosissimè pro more Amicissimus Joh. Davys.

MENSE Nicolsono exponitur **εὐτεχνία**, *good manners*. A.S. **mennisc**. Humanus. Isl. **mensta**, Humanitas. **mensfur**, Humanus.

MET-

S A.

METEYARD, Pertica. Lev. XIX, 35. A.S. *met-geapb* exp. Pertica, propriè Virga est, quâ metiuntur. à *mete* & *yard*, quæ vide.

MINCE --- Forfan ab Isl. *minfa*, Imminuere.

N.

NAPRON ita priſci *Apron* vocabant, quod fortasse rectius. Videtur per syncopen factum ex *naperon*. Hist. Coen. Burg. p. 233. "De lineâ telâ pro nappis & naperouns CC ulnæ". Hiberni habent *aprain*, sed fortasse à nobis mutuatum. Dispice an *napron* aliquod habeat commune cum *nap* & *naptery*, quæ vide.

NIPPEKIN, NIPPERKIN, Cyathus. Al. *nap*, *nappeken*. B. *nap*, *nappe*. G. *hanap*. It. *nap-po*. A.S. *nappe*. knæp.

NOTTE HEAD *had be*, Sq.Y. prol. Caput tonsum seu glabrum. nam A.S. *hnot* utrumque denotat.

O.

ONAN fortasse Continuò, extemplò. G. Dougl. 218, 22. A.S. *onan* ita accipi videtur Bedæ E.H. I, 12, Ða *gerægbon* Romane *onan* Bpýttum. Componitur ex *on* & *an*. Vide *Anon*.

OUTWAILE, Sc. OUTWEAL, Reliquiæ, retrimmentum, propriè designat, quicquid, bono excerpto, superest, ut rectissimè notavit G. Douglassii editor eruditus. ab *out*, & *weal*, Eligere, quæ vide.

P.

POLE AX, Securis. Su. *pólýra* est Securis major & latior, ita dicta à secandis palis, cuius usus olim fuit in prælio. de quo vide Loccenii Antiquit. Sueogoth. 3, 2. Islandis appellatur *bolyre*, à truncandis lignis. nam *bol* est Truncus.

POLICY of insurance, Syngraphum. Vide *Schedule*, ubi pro *politezza* lege *poliza* vel *polizetta*.

POTHER, turba, tumultus. Quam proximè accedit ad Isl. *fudur*, Acceleratio.

PURTENANCE, Extâ, intestina. Exod. XII, 9. Ab *Appurtenance* detruncatum esse videtur.

R.

RAKE, Homo dissolutus. Suecis et *wrack* est Homo execrabilis. à Goth. *VRIKAN*. Execrari. Hoc fortasse etymon illi, quod supra attuli, præferendum putabis.

RUDDY, Rubicundus. Refer ad *Read*, Ruber.

RUMBLE, Crepitare, murmurare. It. *rombolare*. Strepitus, *rombo*. B. *rommelen*. Su. *ramla*. Omnia ab Isl. *rymber*, Murmur.

S.

SAP, Suffodere, effodere. Est à L.B. Sappa, quod hodiernis Græcis *ζάππα* scribitur.

SAUR-POOL, Lacuna putida. A.Bor. ab Isl.

W A.

saur, Sordes, impuritas, stercus, eadem prorsus compositionis ratione, quâ *saurliot*, quod Vitam turpem denotat.

SCOOP, Haustrum. ab Al. *scophen*, Hau-rire.

SCOUR away, Aufugere. *Stóraft undan* Virelio in Indice exponitur Defugere, se eximere.

SCULLION, Servus coquinaris. --- Derivavi supra ab Hib. *squille*. nunc verò dubito annon rectius derivari possit à Su. *stulor*, Sordes, cuius radix in Goth. *SNISKNALAR*. Sputum, se ostendisse videtur.

SEER, Propheta. à *See*, Videre. 1 Sam. IX, 9. Adi locum.

SEGG'D, Callo obductus. A. Bor. A.S. *recg* est Callus. Isl. *figg*.

SEW a pond, Stagnum deficcare, aquam ex eo elicere. Ab Isl. *ad súa*, Colare, ut existimo. ad quod referre vellem *Sewer*, Cloaca, per quam Sordes urbis ejiciuntur.

SEWE. P.T. 290. *many an herb grewe for setwe and surgery*. Videtur esse purum putum A.S. *reap*. Succus. Genim *ðirrie* ilcan *pýpte* *reap*. "Sume hujus ipsius herbæ liquorem". Hinc B. *fogh*. Galli Laticem & Lachrymas, quæ ex vite & arboribus profluunt, *sewe* nuncupant, quod si non vis huc referre, pete cum Spelmanno ab eorum *swer*, Sudare. Omnia retulerim ad C.B. *swg*, & Hib. *subh*, quæ Succum & liquorem significant.

SILVERLING, Argenteus nummus. Diminutivum est *ðs Silver*. Esai. VII, 23. Huc pertinent Goth. *SILNEKIN*. *SILNEKEIN*. à *SILNEKA*. Argentum. ex quo cuditur A.S. *silþring* quod occurrit Gen. XLV, 22. he *reals* Beniamine *þif* *reapub* *þ heo hundþeas* *silþringa*. "Beniamino dedit quinque stolas & trecentos argenteos". V. *Silver*.

SITH, Cum, quando, quoniam. V. *Since*.

SNUFF up, Attrahere ventum. Vide *sniff*, & *snuffle*, quorum postremum frequentativum esse videtur *ðs snuff*.

SOUND, Fundum tentare. Haud scio annon omnia derivari possint ab Hib. *son*, Pertica, contus, quo primitus aquæ profunditatem explorarent.

T.

TEIL-TREE idem ac *Lind-tree*, seu, quod mancipavit usus, *Lime-tree*. L. vi. VI, 13. It. *tilio*. G. *tillau*. Hib. *teilleag*, cra & *teille*. Græcis est *πνλία*.

THUD, Turbo, &c. G. Dougl. Est A.S. *ðoben* ejusdem significationis. *ðoben*. *ð* *ro*, *altanus*. *ðoben* *þæ* *þæpinga* *þeponþen* *of* *heopenum*. "Turbo repente cælitus facta est". Greg. Dial. I, 4.

TILL, Loculus. Persis *تول* *tul* est Bursa sartorum seu Pera, in quâ digitalia, acum, fila condunt.

W.

WAVE an argument, Argumentum prætermitttere. à C.B. *waivio*, Derelinquo.

Qqqqqq 2

WELE,

W I.

WELLE, Fluctus, unda. G. Dougl. B. *maile*.
A.S. pæl est Gurgis.

WICK est terminatio nominum munus, officium & ditionem denotans. ab A.S. pic. quod mihi videtur factum à Goth. *WIKR*. cui consonum Lat. Vicis. Chron. Sax. ad ann. 1120. *rtipapbar 7 bupðenar 7 býplar 7 of myrthlican pican*. quæ verterim, "Dispensatores, pro-
"mi, pincernæ & varia ministeria". Huc spectant ejusdem Chron. ad ann. 1137. an oðer of þe lander. þe lien to þe cincepican. alre he mint to don of þe hopðennican. Verte, "Al-
"terum pro terris, quæ pertinent ad Sacristam,

W O.

"atque si diutius vixisset, ita fecisse statuit pro
"Cellerario". V. Hug. Candidi Burg. hist. pp. 82, 87. Hodie terminatio remanet in *Sberiswick, Bailiwick, &c.*

WITE, Criminari, imputare, culpæ. vet. Angl. B. *wiiten*. Su. *forwita*. A.S. *pitān*. Ex-
probare, improbare. V. *Twit*.

WOIK, Vagabatur. G. Dougl. 39, 12. B. *wiitke*. Su. *wiſa*. Al. *uuiechen*, *uuichan*. Ill. *wiſa*.

WONNE, Habitare. *Woning*, Habitatio. Chauc. A.S. *punung* est Habitatio, mansio. à *punian*.
Habitare, manere.

F I N I S.

CORRIGENDA.

A *Cademie.* lege *akademie.* *Accord.* concinere. *Afer.* Northymbrensis. *Aile.* lin. 9. exprobrantes. *Almanack.* ἰσημερίαις. *Along.* l. 10. erat affixa. 21. *Hypsipyla.* *Ambush.* oculi. *Ametyst.* ἀμύστος. *Anchorite.* ἀγκυρωτής. *Anelace.* l. 7. dependebat. *Anotber.* ἄνθη. *Annise.* vel *Ansver.* l. 10. *wederrede.* *Apoplexie.* ἀπopleξία. *Arsenick.* l. 9. tollendos. *Artecboke.* dele comma post *Carduus.* *Assemble.* G. *assembler.* *Assiste.* l. ult. dele Anglicum. *Bacon.* l. 10. à *back.* *Baffle.* videntur. *Baggage.* plurimum -- itinerantibus. *Baggeth.* l. 15. *For the.* *Ballast.* l. 8. designat. *Bang.* ἄνθαλασσῶν. *Barnage.* l. 44. Chersonesum. *Bannes.* v. *Banes.* *Barne.* l. 14. quotidiani. *Baron.* Cym. *Baslard.* l. 19. Eidem. *Bath.* permeabile. *Bawd.* l. 7. Cinædus. *Bayard.* l. 16. *pe loke.* *Beades.* Sphærulæ. *Beam.* Willeramum. *Beer.* 34. priscas. *Beguines.* l. 15, 16. *geoniam* -- hoc nostrum. l. 47. concursationis. *Besaunt.* orientalibus. *Besech.* ΠΗ. *Bidd.* Jubere. βιάσασθαι. *Boile.* *bouillir.* *Brede.* lin. pen. cerebellum. *Bride.* col. 2. l. 18. βρυδλίχα. *Brook.* *verdriet op.* *Calaunder* antistæchon. *Can.* Isl. *fanna.* *Canopie.* Conopeum. *Canton.* Helvetii. *Carde.* l. 8. Frisii. *Ceercloth.* lin. pen. aliquid. *Cennel.* post observa adde quod. *Ceruse.* κηρύσσα, κηρύσσα. *Chalk.* l. 24. ἐντομοειδέματα. *Check.* l. 2. dele comma. *CHIRURGEON.* *Closet.* pretiosa -- κειμήλια. *Cocker.* l. 12. *egli.* *Court.* οὐλὼν. *Create.* eliso, *Doublet.* l. 7. *ritters.* *Dixziness.* l. 10. erit. *Drie.* ζεράνι. *Droll.* Isl. *troll.* *Eg.* col. 2. l. 10. dele comma post *efformabant.* *Ettle.* l. 2. intendere. *Fathom.* l. 14. *orgyia.* l. 20. *ΠΑΡΥΤΑΡ.* *Female.* Phryxo Phryxique. *Flesh.* *ΕΛΙΕΛΑΚΗΝ.* *Flock.* *Faci-* norosus. *Foe.* l. 19. *fahde.* *Fogger.* l. 5. *foger.* *Foin.* to *thurst.* *Foison.* l. 21. ad hoc. *Forrainer.* utque ζέρε. *Furrow.* lin. pen. illo. *Fyndie.* l. 37. expedit. *Gai.* l. 6. *gai* est. *Gallows.* l. 31. significasse. *Get.* pro Evandrum Latinum rescribe. *Girle.* l. 4. *herlottyn.* 6. *mirè.* *Gospel.* l. 6. vulgus. *Grape.* lin. ult. *pinbepe.* *Hamme.* l. 4. femore. *Harle.* l. 7. *harlit.* *Hen.* col. 2. l. 37. clamoremve. 46. antiquorum. *Heremite.* l. 2. *ermid.* *Hething.* l. 30. *lichtlyt.* *Horse.* l. 50. *Lætus* erat. *Ill.* l. 19. necnon. *Lord.* l. 6. adhæc. *Losingeoures.* l. 15. assentari. *Louvre.* Post Anglis adde &. *Mau-* met. col. 2. l. 14. *ofte studoer.* *Maundy Thursday.* se in. *Meet.* Convenire. l. 20. τὸ ζητούμενον. 25. *ΠΑΡ.* *Meine.* quasi fuisset. *Micher.* col. 2. l. 22. ou l' escript. *Mollock.* interpretantur. *Muck.* computrescere. *Musket.* μύκη. *Nescook.* Mollibus vestibus. *Nightingale.* l. 12. *ΠΑΝΝΑ ΒΑΡ.* *Novelty.* nouveau, Novus. *Onion.* l. 6. Ascalonicam. *Orchard.* l. 25. *ΠΑΚΕΙ.* *Owndie.* *that son-* nis was of *hewe.* *Pad.* lin. ult. *polcnum.* *Pilfer.* l. *Pelf.* *Platform.* *Plod.* *Præmoliri.* *Poor.* *pouvre.* *Porcupine.* ἀκανθοχόρως. *Prank.* l. 13. inservient. *Quandary.* G. *qu'en.* *Quapp.* lege *ΑΦΘΑΝ-* *GAN.* *Rage.* etre en *rage.* *Raven.* si posset. *Reck.* *ΓΑΡΛΑΗΝΑΝ.* *Reel.* l. 8. Post compare- tur deest (3). *Reprisals.* l. pen. dele *pi.* *Requite.* ingratitudinis. *Risk.* κολορίζικω, *Felix.* *Rot.* B. *rotten.* *Round in one's ear.* col. 3. l. 1. Post *Decimi* adde *noni.* l. 5. *solutorias.* 44. *ΨΙΝΔΙΝΑΣ-* *SANS.* col. 4. l. 5. *sufurraminum.* 42. *μνήμα.* *Rous.* l. 12. *vinolentos.* *Ruck.* vel *insidendi* -- alvi *levandæ.* *Ruse.* col. 2. l. 13. *Quid tu,* inquit. *Sachs.* l. 9. *habet.* l. 45. *αὐτόχθονες.* *Sack,* teste. *Sal-* *magondy.* *Galliâ.* *Save.* l. 32. *amissam.* *Saylors.* l. 20. *Meldunensis.* *Scamble.* explicat. *Scip.* l. 7. *Angl.* *Scot.* l. 18. pro *ge.* l. *re.* col. 2. l. 37. *ΑΝΚΗΡΕΝΑ.* *Sea.* l. 11. dele quoque. *Seagreen.* par les. *Sely,* *Beatus.* *Σελ.* *Sapinus.* *Seneschal.* l. 43. *Etymologorum.* *Sergeant.* l. 18. *Belgæ diener.* *Shippen.* *hyemem.* *Shirt.* ego arbitror. *Shrive.* l. 12. *hit pæpe.* *Sibb.* l. 9. dele *hujus.* 30. *ὀμοσίωνα.* 33. *Sillie.* *incallidæ.* *Sir.* l. 8. usque. *Sirgeon.* l. 6. *continui.* 42. *velit.* *Sitbe.* gl. *Goth.* *Slabbering.* l. pen. *hianti ore.* *Sledge.* *plege.* *Sleep.* Al. *interim Slaf.* *Odyss.* 4, 57 τὰ μέλη. *Sparhawk.* l. 14. dele ac. *Spectacles.* vel *beycles.* *Spokes of a wheel.* *Stamp.* ictibus. *Stripes.* Anglis est. *Stroke.* C. XV Ju- *dicum.* *Swash.* ὀνομαστικοποιούμενον. *Tallie.* l. 27. *κλάσμα.* *ζόλου.* *Tatty.* *impexi,* *implexi,* *concreti.* *Thinn.* l. 20. *exigua.* *Thrages.* l. 11. *interpretationi.* 13. *omnem.* *Thrall.* *significaverit.* *Tilt.* l. 8. *dixeris* esse. *Trapp,* *Laqueus.* l. 12. *illaqueentur.* *Trappers,* l. 7. *eidem.* *Turret.* factum. *Twinne.* l. 19. lo- *co.* 27. *to p. to.* *Tymber.* l. 18. *gratulare.* *Vang.* F in V. *Vaunt.* *medii.* *Wad* verbum &c. *vici-* *norum.* *Wait.* l. 16. *opperiri.* 30. *Monumetenensis.* *Walk.* lin. *antepen.* lege videtur habere. *Wa-* *rie,* *Execrari.* l. 6. *were he.* *Warrok.* l. 21. post *eas* adde *fabulas.* *Way.* v. *Waie.* *Ween.* *Elatio.* *Webe.* *through thick and thinn.* *Wench.* l. 31. pro *Atalanta* rescribe *Penthesilea.* *Wheat.* *suf-* *picabar.* *Wicket.* l. 10. *nec debui.* *Willow.* l. 8. *in humido.* *Wind.* *ΜΙΚΙΛΑΜΜΑ.* *Winter.* col. 2. l. 21. *verisimilem.* 33. *veteris quoque.* *Wipp.* *Gothos.* *Woker.* *quæstus.* *Wong.* Isl. *virf.* *priori* *suboluisse* *Junio.* *Yawn.* l. 13. *per.* *Youth.* l. 10. *Casaubonus.* *Yrkome.* post *vocis* adde *pars.* *Ap-* *purtenance.* *adpertenentia.* *Drubb.* *ΑΚΡΕΓΑΝ.* *Gravel.* l. 40. *proprie olim.* col. 2. l. 15. *di-* *visis.* l. 25. *aliquando* *Gabella.*

Corrigenda in Grammatica.

P. 6. l. 44. *amabunt.* 49. dele sic *abelgian offendere.* *abylyhe.* *offendit.* p. 9. l. 38. l. á, áá. 12. l. 45. *beyopan.* *ibid.* 1 Not. *INSEAL* *malus.* p. 15. l. 59. *pæfnbon.* p. 16. l. 7. post *derivatur* adde *modus hic loquendi.* In *Præfatione* pro *Norfolcienfi* lege *Suffolcienfi.*

Nota. C pro K more A. Saxonum sæpe usurpat Auctor; ut *cill* p. *kill,* *scill* p. *skill,* &c. Re-
curre igitur ad illam literam, si in hac vox quæsit non invenienda est.

Rrrrrr

THE

The Names of the Subscribers.

Those marked with an Afterisk have subscrib'd for the large Paper.

A.
*** T**HE Right Honourable the late Earl of Abingdon.
 Rev. John Abbot, M.A. Fellow of Balliol-College, Oxon.
 Sam. Adams, D.D. Rect. of Arlescote, Oxfordsh.
 Samuel Adams, B.D. late Rector of Wootton in Northamptonshire.
 Benj. Allicocke of Loddington in Northamptonshire, Esq.
 Walter Allicocke, M.A. Rector of Harrington in Northamptonshire.
 * All-Souls-College Library, Oxon.
 * Mrs. Archer.
 Rev. Benjamin Archer, M.A. Rector of Stower-Provost, Dorsetshire.
 * The Right Honourable the Earl of Arran, Chancellor of the University of Oxford.
 * Osborn Atterbury of Great-Houghton in Northamptonshire, Esq.
 John Audley, LL.D. Chancellor of York.
 B.
 Rev. Brett Backwell, B.D. Rect. of Tyrringham in Buckinghamshire.
 * Richard Backwell of Great Billing in Northamptonshire, Esq.
 * Balliol-College Library.
 Rev. William Barford, M.A. Rect. of Chilmark in Wiltshire.
 John Barker, of Salisbury, M.D.
 Lewis Barlow, Esq.
 * The Honourable Thomas Lennard Barrett.
 Rev. J. Barton, M.A. Rect. of Sherrington, Bucks.
 Rev. Edm. Bateman, D.D. Archdeacon of Lewes in Suffex.
 * William Bateman of Sibbertoft in Northamptonshire, Gent.
 * The Right Honourable the Lord Bathurst.
 William Bedford, M.D.
 * Bennet-College Library, Cambridge.
 Rev. Edward Bennet, M.A.
 J. Bennet, Attorney at Law, at Warminster, Wilts.
 * The most Reverend Eric Benzeliuss, Archbishop of Upsal in Sweden, 10 Copies.
 The Rt. Hon. Lord Berkeley, Baron of Stratton.
 Ernle Bertie, LL.D. Fell. of Magd. Coll. Oxon.
 * Rev. Humfry Betty, M.A. late Rect. of Yardley-Hastings in Northamptonshire.
 Rev. J. Birch, M.A. Rect. of Bynfield, Berkshire.
 Walter Blackett, Esq.
 Rev. Theophilus Blackhall, B.D. Chancellor of the Diocese of Exeter.
 Rev. Rich. Blackmore, M.A. Rect. of St. James in Shaftsbury.
 Rev. Henry Bland, Prebendary of Durham.
 Rev. Nath. Blifs, M.A. Savil. Prof. of Geometry in the University of Oxford, and F.R.S.
 Rev. Philip Blifs, M.A.

Rev. Robert Bolton, LL.D. Dean of Carlisle.
 John Bonython of Bristol, M.D.
 Mr. John Booth of Bernard's Inn.
 Mr. Richard Boucher.
 Rev. Mr. Bourne, Vic. of Orton in Westmorland.
 Henry Bower, of Iwerne-Minster, Dorsetsh. Esq.
 Rev. Charles Bowles, M.A. of Magd. Coll. Oxon.
 Rev. Thomas Bowles, D.D. Vicar of Brackley in Northamptonshire.
 Rev. Will. Bowles, M.A. Fell. of Winchester Coll.
 Rev. Mr. Humfry Bradford, Vicar of Bozeate in Northamptonshire.
 Rev. Mr. John Bradford.
 Rev. Tho. Bray, M.A. Fell. of Exeter Coll. Oxon.
 John Bridges, of Barton-Seagrave in Northamptonshire, Esq.
 Rev. Nathanael Bridges, M.A. Rector of Wadenhoe in Northamptonshire.
 Rev. Henry Briggs, D.D. Rect. of Holt in Norfolk, and Chaplain in ordinary to his Majesty.
 * The Rt. Rev. Joseph [Butler] Lord Bp. of Bristol.
 Rev. Duncombe Bristowe, D.D.
 Rev. Francis Bromley, M.A. Rector of Wickham, Hants.
 Arthur Brooke, of Kettering in Northamptonshire, Gent.
 Rev. Leigh Brooke, M.A.
 Rev. Jos. Brown, D.D. Fell. of Queen's Coll. Ox.
 * John Browne, Esq. 2 Copies.
 Rev. J. Browne, B.D. Archd. of Northampton.
 Rev. Edw. Browne, M.A. Rect. of Halton, Bucks.
 Rev. R. Browne, M.A. of Cranbrook in Kent.
 Noel Broxholm, M.D.
 Jacob Bryant, Fell. of Kings Coll. Cambridge.
 Rev. James Brynker, B.D. Rector of Braunston, Northamptonshire.
 James Bulteele, of Fleet in Devonshire, Esq.
 Simon Burton, M.D.
 * Edward Butler, LL.D. President of St. Mary Magdalene Coll. Oxon.
 C.
 His Grace John (Potter) Lord Archbp. of Cant.
 * The Right Honourable the Earl of Cardigan.
 John Cale, Gent. Comm. of Hertford Coll. Oxon.
 Tho. Carew, of Crowcombe in Somersetsh. Esq.
 The Right Rev. Sir George Flemming, Baronet, Lord Bishop of Carlisle.
 * Rt. Hon. John Ld. Carteret, Secretary of State.
 * Thomas Cartwright, of Aynhoe in Northamptonshire, Esq.
 Rev. Thomas Wilmot Cafe, M.A.
 Catharine-Hall Library, Cambridge.
 * Sir Thomas Cave, of Stamford in Northamptonshire, Baronet.
 Mr Samuel Chandler, of London.
 Rev. John Chapman, D.D.
 George Charles, LL.D. Head Master of St. Paul's School, 2 Copies.

Rev.

The Subscribers Names.

*Rev. Tho. Cheney, D.D. Fell. of Winchester Coll.
 Sir John Chester, of Chicheley, Baronet.
 James Chetham, of Smedley, Esq.
 John Cholwell, Esq.
 Rev. Nicolas Cholwell, LL.B. Rector of Stevenage in Hertfordshire.
 Christ-Church College Library, Oxon.
 Christ College Library, Cambridge.
 Rev. John Church, M.A.
 Rev. William Clare, M.A.
 The Honourable Mr. Baron Clarke.
 Rev. John Clarke, M.A. Vic. of Preston in Northamptonshire.
 Rev. John Clendon, M.A. Rector of Harlestone in Northamptonshire.
 Rev. Richard Clerk, Schoolmaster, of Shaftsbury in Dorsetshire.
 Edw. Clerke, of Watford in Northamptonsh. Esq.
 * The Right Hon. the Viscountess Cobham.
 William Cockburn, M.D.
 Rev. Thomas Cockman, D.D. Master of University-College, Oxon.
 The Right Honourable Lord Coleraine.
 * Henry Collier, Esq.
 Rev. William Collier, M.A. Vicar of Cold-Ashby in Northamptonshire.
 Rev. Mr. George Collis, Vicar of Earl's Barton in Northamptonshire.
 Rev. Davys Colmer, M.A. Rector of St. Rumbalds in Shaftsbury.
 Rev. Mr. Edward Colmer, Rector of Bridport in Dorsetshire.
 Rev. John Colson, M.A. Professor of Mathematics in Cambridge, and F.R.S.
 Francis Colston, Esq.
 Corpus Christi College Library, Oxon.
 Matthew Combe of Winchester, M.D.
 * Late Right Honourable James Lord Compton.
 * The Honourable Charles Compton, Envoy to the King of Portugal.
 * The Honourable George Compton, one of the Lord's of the Treasury.
 * Valens Comyn, Esq.
 Rev. J. Conant, M.A. Rector of Hastingley, Kent.
 Rev. Thomas Coney, D.D. Rector of Bath.
 Rev. George Coningsby, D.D. Vicar of Bodenhams in Herefordshire.
 * Rev. J. Conybeare, D.D. Dean of Chr. Ch. Ox.
 Rev. Edward Cook, M.A. Rector of Easton in Northamptonshire.
 Mr Cooke, Apothecary at Newport in the Isle of Wight.
 Rev. Ja. Cofferat, B.D. Fell. of Exeter-Coll. Ox.
 Charles Cotes, M.D.
 Rev. Shirley Cotes, M.A. Rector of Walton upon Trent, Darbyshire.
 Rev. Mr. Cotton, Vicar of Newnam in Northamptonshire.
 Sir William Courtenay, Baronet.
 Rev. Mr. Cox, of Worcestershire.
 Rev. J. Coxed, D.D. Warden of Winchester Coll.
 * Rev. Ed. Crane, LL.D. Rector of Sutton, Bedfordsh.
 The Right Honourable the late Lord Craven.
 * Rev. Samuel Creswick, D.D. Dean of Wells.
 Rev. Thomas Crofts, M.A. of Fulham.
 Rev. Thomas Crosfield, M.A. Master of Rugby-School in Warwickshire.

* Charles Crosse, of Westminster, Esq.
 Rev. Mr. Christopher Crouch, Vicar of Nassington in Northamptonshire.
 Nathanael Crynes, M.A. Esq. Bedle to the University of Oxford.
 Rev. Dennison Cumberland, M.A. Rector of Stanwick, Northamptonsh. and Prebend. of Linc.
 John Curryer, Gent.
 Edward Cuthbert, Esq.
 D.
 Rev. John Dabbs, M.A. Rector of Stoke-Golding in Bucks.
 Rev. Nathan. Dalton, M.A. Rector of Cucklington in Somersetshire.
 Rev. Mr. Thomas Danser, Vic. of Dallington in Northamptonshire.
 Mr. Charles Davis, Bookseller, in London.
 * Rev. John Davys, M.A.
 * Paul Dayrell, of Lillingstone-Dayrell in Northamptonshire, Esq.
 Peter Delme, of Grosvenor-Square London, Esq.
 * The Honourable Mr. Justice Denton.
 Rev. William Derham, M.A. Rector of Halse in Somersetshire.
 * The Right Honourable the Lord Digby.
 The Honourable Wriothesly Digby, LL.D. Fell. of All-Souls Coll. Oxon.
 William Digby, Apothecary, in London.
 William Dillingham, Apothecary, in London.
 John Disney, of Lincoln, Esq.
 * Doctors Commons Library.
 Rev. Benjamin Dod, M.A. Rector of Meadwell in Northamptonshire.
 Lady Dolben, of Finedon in Northamptonshire.
 Mrs. Elizabeth Dolben, Sen.
 Mrs. Elizabeth Dolben, Jun.
 * Rev. Sir John Dolben, Bt. Prebend. of Durham.
 James Drake, of York, Gent.
 * Andrew Colteé Du Carell, LL.D.
 John Duer, of Bellair near Exeter, Esq.
 Rev. Daniel Dumaresq, M.A. Fellow of Exeter-College, Oxon.
 Durham-College Library.
 The Rt. Rev. Edw. (Chandler) Ld. Bp. of Durham.
 Rev. Matthew Dutton, M.A.
 E.
 James Eckerfall, Esq.
 Sir Robert Eden, of West-Aukland in the County of Durham, Baronet.
 Rev. Thomas Eden, D.D. Prebend. of Durham.
 Rev. Robert Eden, B. D.
 Rev. James Edgcumbe, D.D. Rector of Exeter-Coll. Oxon.
 Rev. William Edwards, D.D. Rector of Middleton-Keynes, Bucks.
 Rev. Jeffery Ekins, M.A. Rector of Barton-Seagrave in Northamptonshire.
 Rev. Randal Ekins, M.A. Rector of Holcote in Northamptonshire.
 * Sir Richard Ellis, Baronet.
 * Robert Elwes, Esq.
 * Emanuel College Library, Cambridge.
 John Etwal, M.D.
 * Charles Ewer, of Lime-street London, Esq.
 Exeter-College Library, Oxon.
 The Rt. Rev. Nich. (Clagget) Ld. Bp. of Exeter.
 Rev. Richard Exton, M.A. of Chilbolton, Hants.
 R r r r r 2 F.

The Subscribers Names.

F.

—— Faccio, of Worcester, Gent.
 William Falconer, of the City of Chester, Esq.
 Rev. Thomas Farewell, LL.B. Vicar of North-
 Curry in Somersetshire.
 Rev. Abr. Farrer, M.A. Fell. of Linc. Coll. Oxon.
 Denys Farrer, of Braifield, Bucks, Esq.
 Rev. Thomas Farrer, M.A. Rector of Brampton
 in Northamptonshire.
 Rev. Ja. Finlay, D.D. Rector of Christ's Church
 in Surrey.
 Rev. —— Fleetwood, D.D. Canon of Exeter,
 and Archdeacon of Totness.
 Mr. Ja. Fletcher, Bookseller in Oxford, 2 Copies.
 Francis Fortescue, of Husband's Bosworth in Lei-
 cesterhire, Esq.
 *The Hon. Sir John Fortescue Aland, one of the
 Justices of the Common-Pleas.
 Mr. Serjeant Foster, Recorder of Bristol.
 Rev. William Foster, M.A.
 Rev. George Fothergill, B.D. Fellow of Queens-
 College, Oxon.
 Henry Foulis, Gent.
 Sir Wm. Foulis, Baronet.
 Wm. Foulis, Gent. Comm. of Hertford Coll. Ox.
 Rev. Jos. Fox, M.A. Vic. of Berry-Pomeroy, Devon.
 *Matthew Frampton, M.D.
 John Freeman, of Northampton, M.D.
 Rev. Samuel Freeman, M.A.
 *Richard Frewin, M.D. Camden. Professor of
 History in the University of Oxford.
 Rev. George Frome, M.A. Rector of Tollard-
 Royal, Wilts.
 Rev. John Fry, M.A. Rector of East-Lidford in
 Somersetshire.
 Rev. James Fynes, D.D. Rector of Moreton-Hamp-
 sted in Devonshire.
 Robert Fysher, M.B. Chief Keeper of the Bod-
 leian Library, and Fell. of Oriel-Coll. Oxon.

G.

Roger Gale, Esq. F.R.S.
 Samuel Gale, Esq.
 Rev. Hen. Gally, D.D. Prebendary of Gloucester.
 Rev. Richard Gay, M.A. Rector of St. Leonard's
 near Exeter, 2 Copies.
 Thomas Gay, Gent.
 Daniel Gell, Esq.
 Rev. John Gillman, D.D. Rector of Cricke in
 Northamptonshire.
 The Right Rev. Martin (Benson) Lord Bishop
 of Gloucester.
 Rev. Char. Godwyn, B.D. Fell. of Ball. Coll. Ox.
 Rev. John Goldesborough, M.A. Rector of Brat-
 ton in Somersetshire.
 Rev. William Goode, M.A. Rector of Weldon in
 Northamptonshire.
 Thomas Goodman, M.D.
 Charles Gore, of Northampton, Esq.
 *Thomas Gore, Esq.
 Rev. Mr. Robert Gray, Curate of East-Knoyle in
 Wilts.
 *Rev. David Gregory, D.D. Canon of Christ-
 Church, Oxon.
 Rev. Richard Grey, D.D. Rector of Hinton in
 Northamptonshire.
 Rev. Thomas Griffith, M.A. Schoolmaster, of
 Houghton le Spring in the County of Durham.

William Grove, of Coventry, Esq.

*Rev. Joseph Guest, M.A. Rector of Titley in
 Gloucestershire.
 Rev. Bartin Gutteridge, M.A. Rector of Itham-
 Superior in Northamptonshire.

H.

*Rev. —— Hall, D.D. Prebendary of Durham.
 William Hanbury, of Kilmarsh in Northampton-
 shire, Esq.
 Sir Tho. Hanmer, of Mildenhall in Suffolk, Bt.
 Rev. Robert Harden, M.A. Vice-Principal of
 Hertford College, Oxon.
 Nicolas Hardinge, Esq. Cl. Dom. Com.
 Peter Hardwicke, of Bristol, M.D.
 *Right Hon. Philip Lord Hardwicke, Ld. High
 Chancellor of Great Britain.
 Rev. Mr. William Hargrave, Rector of Hayford
 in Northamptonshire.
 Rev. John Harpur, M.A. Rector of Staunton by
 bridge in Darbyshire.
 James Harris, of Sarum, Esq.
 Rev. Wm. Haward, D.D. Fell. of Magd. Coll. Ox.
 Warwick Hawkey, of Trevego in Cornwall, Esq.
 Rev. Tho. Hayes, B.D. Rector of Old in North-
 amptonshire.
 Benjamin Heath, of Exeter, Esq.
 Mr. Thomas Heath, Merchant in Exeter.
 Thomas Heathcote, Esq.
 *Anth. Henley, of the Grange in Hampsh. Esq.
 Rev. William Hervey, M.A. Rector of Welton
 near Northampton.
 *The Right Honourable the Lord Higham.
 Rev. Mr. Hiley, Master of the School at Reading
 in Berkshire.
 Geo. Hill, of Rothwell in Northamptonsh. Esq.
 *Michael Hillersdon, Esq.
 Rev. Tho. Hinchman, M.A. Prebendary of Sarum.
 George Hippsley, Esq.
 Rev. William Hite, M.A. Rector of Babcary in
 Somersetshire.
 Rev. Mr. John Hoare, Curate of Guildesborough
 in Northamptonshire.
 Rev. Walter Hodges, D.D. Vice-Chancellor of the
 University of Oxford, and Provost of Oriel-
 College, 2 Copies.
 Rev. Wm. Hole, M.A. Fell. of Exeter-Coll. Ox.
 Rev. Mr. Charles Holford, Rector of Lillingstone-
 Dayrell in Northamptonshire.
 *John Hollins, Jun. M.D.
 Richard Holme, M.A. Fell. of Queens Coll. Ox.
 Rev. Mr. Thomas Holme, of Wellingborough.
 Rev. Gervase Holmes, B.D. Rector of Wetherf-
 dale in Suffolk.
 *Rev. William Holmes, D.D. Dean of Exeter, and
 President of St. Johns-College, Oxon.
 Sir Lister Holt, of Alton-Hall, Baronet.
 Sir Henry Hookyte, Baronet.
 *Edward Hooper of Lincoln's Inn, Esq.
 Rev. Mr. Hopson.
 Rev. James Horton, M.A. of Guildesborough in
 Northamptonshire.
 Jos. Hosken, of St. Cuthbert's in Cornwall, Esq.
 *Rev. Ja. Hotchkis, M.A. of the Charterhouse.
 Rev. John Howen, LL.B. Rector of Brading in
 Northamptonshire.
 Rev. Mr. William Huddesford, Rector of Bour-
 ton, Warwickshire.

Rev.

The Subscribers Names.

Rev. Charles Huggins, M.A. Rector of Chinnor in Oxfordshire.

Rev. John Hunsdon, M.A. Fell. of Ball. Coll. Ox.

Rev. Thomas Hunt, M.A. Professor of Arabic in the University of Oxford, and F.R.S.

Rev. — Hunt, B.A. of Trinity-College, Oxon.

Rev. William Husband, M.A. Rector of Scampton, Lincolnshire.

John Hylton, of Hylton-Castle in the County of Durham, Esq.

I.

Rev. Lancelot Jackson, D.D. Fell. of Queen's College, Oxon.

Rev. Thomas Jackson, M.A. Rector of Greens-Norton in Northamptonshire.

* John Jagoe, of Exeter, M.D.

Rev. Mr David James, Rector of Woughton in Bucks.

Stephen Theodore Janßen, Esq.

* Sir Theodore Janßen, Knight and Baronet.

Wendover Jay, Druggist in London.

Jos. Jekyll, of Dallington in Northamptonsh. Esq.

Rev. Thomas Jenner, D.D. Fell. of Magd. Coll. and Margaret Professor of Divinity in the University of Oxford.

Rev. Henry Jephcott, M.A. Rector of Kiflingbury in Northamptonshire.

* The Right Honourable Stephen Lord Ilchester.

Rev. Alexander Inglis, M.A.

Rev. George Ingram, M.A. Prebendary of Westminster.

Rev. Mr. Johnson, Senior Fellow of Trin. Coll. Cambridge.

Rev. Woolsey Johnson, M.A. Vicar of Olney, Bucks.

Rev. Mr. Jones, Sen. Fell. of Jesus-Coll. Oxon.

Rev. John Jones, LL.B. Rector of Uppingham in Rutlandshire.

William Jones, Esq.

* James Joye, Esq.

* Sir Edmund Isham, of Lamport in Northamptonshire, Baronet.

* Rev. Eusebius Isham, D.D. Rector of Lincoln-College, Oxon.

* Late Sir Justinian Isham, Baronet.

* Ambrose Isted, of Ecton in Northamptonsh. Esq.

Rev. Paul Ives, LL.D. Rector of Overstone in Northamptonshire.

Rev. Edw. Ivy, M.A. Vicar of Flower in Northamptonshire.

K.

Rev. White Kennett, M.A. Prebendary of Peterborough.

Rev. Nathanael Kent, M.A. Fellow of King's College, Cambridge.

Rev. Mr. Samuel Keynton, Rect. of Bugbrooke in Northamptonshire.

* Charles Kimberley, of Northampton, M.D.

Wm. King, LL.D. Principal of St. Mary-Hall, Ox.

* King's-College Library, Cambridge.

Rev. Joseph Knapp, M.A. Rector of Brampton in Northamptonshire.

Rev. Wadham Knatchbull, LL.D. Prebendary of Durham.

* Godfrey Kneller, of Donheadhall, Wilts, Esq.

Rev. Charles Knollys, M.A. Vicar of Bourton in Oxfordshire.

Edward Kynaston, LL.D. Fellow of All-Souls College, Oxon.

L.

* Richard Ladbroke, Esq.

Rev. Charles Lamotte, D.D. Rector of Warkton in Northamptonshire.

Rev. Emanuel Langford, M.A.

Rev. Stephen Langham, M.A. Rector of Cottelbrooke in Northamptonshire.

Edward Lascelles, of Stoke-Newington, Esq.

* Henry Lawton, of Northampton, Esq.

* Rev. Henry Layng, M.A. Rect. of Paul's-Perry in Northamptonsh. and Prebend. of Lincoln.

Samuel Leeke, of Litchborough in Northamptonshire, Esq.

Rev. Theophilus Leigh, D.D. Master of Balliol-College, Oxon.

Rev. Tho. Leigh, M.A. Rector of Stoke-Brewen in Northamptonshire.

Rev. Wm. Leir, M.A. Rector of Charlton-Mufgrove in Somersetshire.

Joseph Letherland, M.D.

* Lincoln-College Library, Oxon.

Rev. Mr. Lindsey, Rect. of Shottesbrooke, Berks.

Rev. Samuel Lille, D.D. Warden of Wadham-College, Oxon.

The Right Rev. Richard (Smallbroke) Lord Bp. of Litchfield and Coventry.

John Livesay, of Hinwick in Bedfordshire, Esq.

Rev. — LLoyd, M.A. Rect. of Stowe in Northamptonshire.

Rev. Stephen Bowditch LLoyd, M.A. of Winterbourne in Dorsetshire.

William Logan, M.D.

* The Rt. Rev. Edm. (Gibson) Ld. Bp. of London.

Rev. John Lord, M.A.

John Loveday, of Caversham in Oxfordsh. Esq.

2 Copies.

Rev. Aaron Lowcock, M.A. Vic. of All-Saints in Northampton.

William Lowndes, of Aftwoodbury, Bucks, Esq.

Philip Ludwell, of Virginia, Esq.

Rev. Matthew Lyne, M.A. Fellow of Emanuel-College, Cambridge.

George Lynn, of Southwick in Northamptonshire, Esq.

Charles Lyon, Apothecary in Northampton.

M.

The Right Honourable the Earl of Macclesfield.

Rev. John Mackernefs, M.A. Rector of Haverham, Bucks.

Magdalene-College Library, Oxon.

* The Right Honourable the Earl of Malton.

* Michael Maittaire, Esq.

Nicolas Man, Master of the Charterhouse, Esq.

Peirce Manaton, M.D. of Christ-Church, Oxon. Manchester Library.

Rev. Tho. Mangey, D.D. Prebend. of Durham.

Rev. John Mapletost, M.A. Rector of Byfield in Northamptonshire.

Rev. Tho. Marchant, M.A. Vic. of Tisbury, Wilts.

* His Grace the Duke of Marlborough.

Rev. J. Mather, D.D. President of C.C.C. Oxon.

Rev. Mr. Nathanael Matthew, Vic. of Holberton in Devonshire.

Rev. Matthias Mayo, M.A. Rect. of Cublington, Bucks.

S f f f f

Rev.

The Subscribers Names.

Rev. William Mayo, M.A. Rector of Brinton in Northamptonshire.

* Richard Mead, M.D. F.R.S.

— Mead, Esq.

Theophilus Metcalf, of Oxford, M.D.

Rev. Henry Merewether, M.A.

Rev. John Middleton, D.D. Rector of St. Peters Cornhill, London.

Rev. Mr. Andrew Miers, Vicar of Grandborough in Warwickshire.

Dr. Milner of Leeds in Yorkshire.

Rev. Mr. Charles Mitchell, Rector of Maperton in Somersetshire.

Edw. Moore, of Barnt-Green in Worcestersh. Esq.

Rev. Thomas Moore, D.D.

Rev. — Moreton, D.D. Rector of Basingham in Lincolnshire.

Richard Morley, Esq.

* William Morrice, Esq.

Rev. Thomas Morrison, M.A.

Dr. Morton, of Kendal in Westmorland.

Sir Thomas Mostyn, Baronet.

Rev. Mr. Anthony Munton, Vicar of Woolaston in Northamptonshire.

N.

Rev. Thomas Naish, M.A. Subdean of Sarum.

* James Lenox Napper, of Ireland, Esq.

Rev. Mr. Nafon, Rector of Batcombe in Somersetshire.

Edmund Neal, of Bath, Esq.

Sir Sam. Newman, of Preston in Northamptonshire, Baronet.

Rev. Richard Newton, D.D. Principal of Hertford College, Oxon, 10 Copies.

Rev. Stephen Niblett, D.D. Warden of All-Souls College, Oxon.

Geo. Nicholas, of Wherewell in Hampshire, Esq.

Rev. John Nicholl, M.A. Rector of Sully in Glamorganshire.

Robert Nichols, of Shaftsbury in Dorsetsh. Esq.

Rev. John Nicoll, D.D. Master of Westminster School.

Rev. Mr. Nicolls, Lecturer of St. Mary Aldermanbury, London.

Rev. William Nicols, M.A. Rector of Little-Oakley in Northamptonshire.

John Norris, Esq.

Rev. J. North, M.A. Rector of Lechamstede, Bucks.

The Society for Buying Books at Northampton.

* The Right Hon. James Earl of Northampton.

* The Right Hon. Jane late Countess of Northampton.

The Right Rev. Thomas (Gooch) Lord Bishop of Norwich.

Edward Nourse, F.R.S. and Surgeon to St. Thomas's Hospital.

O.

Oriel-College Library, Oxon.

John Orlebar, of Hinwick in Bedfordshire, Esq.

* The Right Hon. Edward late Earl of Oxford, and Earl Mortimer, 3 Copies.

* The Right Hon. the Earl of Orrery.

The Right Rev. Thomas (Secker) Lord Bishop of Oxford.

P.

* Mrs. Elizabeth Palmer.

* John Palmer, Esq.

Rev. Lewis Palmer, LL.B.

Peregrine Palmer, Esq. Fellow of All-Souls Coll. Oxon.

Sir Tho. Palmer, of Carlton in Leicestersh. Bt.

Rev. Matth. Panting, D.D. late Master of Pembroke-College, Oxon.

Armsted Parker, of Peterborough, Esq.

Mr. Sackville Parker, Bookseller in Oxford.

J. Parkhurst, of Catesby in Northamptonsh. Esq.

Simon Parry, of Conduit-Street near Hanover-Square, Gent.

Rev. William Parry B.D. Rector of Shipston upon Stour, Worcestershire.

Mrs. Elizabeth Paschal.

Rev. James Pasham, M.A. Vicar of Dallington in Northamptonshire.

Rev. George Payne, M.A. Fellow of Kings-College, Cambridge.

Rev. Mr. Edward Peck, Rector of Ellsfield in Hampshire.

Pembroke-College Library, Oxon.

Mr. Sam. Pennington, Register of Peterborough.

John Periam, of Cover near Exeter, Esq.

The Gentlemen's Society at Peterborough.

The Right Rev. Robert (Clavering) Lord Bishop of Peterborough.

* Peterhouse Library, Cambridge.

* Governour Phipps, of Heywood in Somersetsh.

* Sir Edward Pickering, of Tichmarch in Northamptonshire, Baronet.

Rev. William Piers, B.D. Rector of North-Cadbury in Somersetshire.

* Robert Pigott, of Chesterton in Huntingdonshire, Esq.

George Pile, Apothecary in Kings-Street, Westminster.

E. Pittt, of Oxford, M.D.

Rev. John Plummer, M.A. Rector of Bilton in Warwickshire.

* The Right Honourable the Earl of Pomfret.

Benjamin Pomfret, of Newport Pagnel, Bucks, Attorney at Law.

Rev. John Poulton, M.A. of Lowick in Northamptonshire.

Rev. Mr. John Powel.

Richard Powys, Esq.

* Tho. Powys, of Lilford in Northamptonsh. Esq.

George Proctor, Esq.

* Henry Pye, of Knotting in Bedfordshire, Esq.

Q.

Queens College Library, Oxon.

R.

Rev. Richard Randal, M.A. Rector of Monkton in Somersetshire.

John Raulins, of Castle-Ashby in Northamptonshire, Gent.

* Richard Rawlinson, LL.D. F.R.S.

Alexander Rayner, of Bath, M.D. 2 Copies.

* John Raynsford. of Brixworth, Esq.

Rev. Thomas Rennell, D.D. Rector of Drews-Teynton in Devonshire.

* The late Lord Chief Baron Reynolds.

Hon. James Reynolds, one of the Barons of the Exchequer.

Rev. Charles Reynolds, D.D. Chancellor of the Church of Lincoln.

* Rev. Geo. Reynolds, LL.D. Archd. of Lincoln.
Richard

The Subscribers Names.

- Richard Reynolds, of the Inner-Temple, Esq.
 Rev. William Reynolds, M.A. Rect. of Bampton in Oxfordshire.
 * Mr. Samuel Richardson, Printer in Salisbury-Court, Fleetstreet, London.
 Rev. William Richardson, D.D. Master of Emanuel College, Cambridge.
 Rev. Mr. Benjamin Robertshaw, Rector of Agmondesham, Bucks.
 John Robinson, of Cransley in Northamptonshire, Esq.
 Rev. John Rodd, M.A. Vicar of Towcester in Northamptonshire.
 * Rev. Mr. Richard Rogers, Rector of Sutton-Waldron in Dorsetshire.
 Hen. Rolle, of Stephenstone in Devonshire, Esq.
 Rev. Samuel Rolleston, M.A. Archdeacon of Sarum.
 Edward Rudd, Gent.
 Sir John Rushout, Baronet, one of the Lord's of the Treasury.
 Rev. Daniel Rushworth, LL.B. Rect. of Saham-Tony in Norfolk.
 * Rev. William Ruffel, M.A. of Winterbourne in Dorsetshire.
 Rev. George Rye, D.D. late Regius Professor of Divinity in Oxford.
 S.
 * The Right Hon. the Lord St. John of Bletsoe. St. John's-College Library, Cambridge.
 * St. John's-College Library, Oxford.
 Ernest Sager, Gent.
 * Sir Thomas Samwell, of Upton in Northamptonshire, Baronet.
 Rev. Mr. Sandford, Minister of Aldermanbury in London.
 Rev. Joseph Sandford, B.D. Fellow of Balliol-College, Oxon.
 Ambrose Saunders, of Sibbertoft in Northamptonshire, Esq.
 Rev. J. Saunders, M.A. of Sudborow in Northamptonshire.
 Rev. William Bill Saunders, Rector of Chetwin in Shropshire.
 Rev. Thomas Scot, B.D. Rector of Wootton in Northamptonshire.
 Rev. Francis Seely, M.A.
 John Seidel, M.A. of Queen's-College, Oxon.
 George Augustus Selwyn, Esq.
 * Peter Serle, of Farley, Hants, Esq.
 * The Right Hon. the Earl of Shaftsbury.
 Rev. — Sharp, D.D. Archdeacon of Northumberland, and Prebendary of Durham.
 Rev. Thomas Shaw, D.D. Principal of Edmund-Hall, Oxon.
 * Wm. Sheldon of Weston in Warwicksh. Esq.
 * Maurice Shelton of Barminghamhall in Suffolk, Esq.
 Germanicus Sheppard, Esq.
 Rev. John Sheppard, M.A. Rector of Brockhole in Northamptonshire.
 Samuel Sheppard, Esq.
 The Honourable John Sherrard.
 Rev. Richard Shipway, M.A. Rector of Great-Billing in Northamptonshire.
 John Shirley, B.A. of Hertford-College, Oxon.
 Robert Brice Shuter, Gent.
 Rev. Tipping Silvester, M.A. Vic. of Shabbington, Bucks.
 — Simpson, of Lincoln, Gent.
 Rev. Mr. Simpson, Vicar of Upton.
 Rev. Thomas Sismey, M.A.
 Rev. Mr. Skelton of Odiam, Hants.
 Sir Francis Skipworth, of Newbold-Hall in Warwickshire, Baronet.
 John Skynner, Esq.
 Sir Hans Sloane, Baronet, M.D. F.R.S.
 Rev. John Smith, M.A. Fellow of Kings-College, and Proctor of the University of Cambridge.
 Rev. Mr. John Smith of Lincoln.
 Rev. William Smith, M.A. Fellow of Lincoln-College, Oxon.
 Sir Hugh Smithson, Baronet.
 Right Honourable the Lord Noel Somerset.
 Rev. Lewis Southcombe, M.A. Rector of Rose-Ash in Devonshire.
 Rev. Mr. Paul Southworth Rect. of Skeffington in Leicestershire.
 Gentleman's Library at Spaldwin.
 * Havey Sparke, M.A. of Emanuel-Coll. Cambr.
 Rev. John Spateman, M.A. Rector of Whilton in Northamptonshire.
 * The Honourable John Spencer.
 Arthur Stafford, Esq.
 Sir Thomas Stapleton, Baronet.
 Joseph Stephenson, of Yardley-Park in Northamptonshire, Gent.
 Rev. Mr. Stillingfleet, Master of Sherborn-Hospital.
 Rev. Mr. Robert Stoakes, Vicar of Oakley in Bedfordshire.
 Francis Stratford, of Merevale in Warwicksh. Esq.
 Henry Stratford, Esq.
 Rev. William Street, M.A.
 Rev. Charles Sturges, B.D. Rect. of Orlingbury, and Prebendary of Lincoln, 2 Copies.
 Rev. J. Sturges, M.A. Prebendary of Winchester.
 * Samuel Sturgis, of Sibbertoft in Northamptonshire, Esq.
 Rev. Robert Styles, M.A.
 * Rev. John Sutton, M.A. Prebendary of Bristol.
 Rev. Francis Swan, M.A. Rect. of Sylton, Wilts.
 T.
 Edward Tayler, of Coventry, Esq.
 Rev. — Tayler, M.A. Rector of Malpas in Cheshire.
 Rev. Mr. Edward Taylor, Rect. of Sutton-Veni, Wilts.
 George Lewis Teiffier, M.D. 2 Copies.
 Rev. — Tenison, Chancellor of the Diocese of Oxford.
 Rev. — Thayer, M.A. Rector of Abingdon in Northamptonshire.
 Mr. Thomas Theed, of Daventry in Northamptonshire.
 Rev. Timothy Thomas, D.D. Rect. of Presteigne in Radnorshire.
 Rev. William Thompson, M.A. Rect. of Cosgrave in Northamptonshire.
 * Thomas Thornton, of Brockhole in Northamptonshire, Esq.
 John Thorpe, of Rochester, M.D. F.R.S.
 John Harvey Thursby, of Abingdon in Northamptonshire, Esq.

The Right Honourable the Lord Trevor.
 * Rev. Richard Trimmell, D.D. Archdeacon of
 Exeter.
 * Trinity College Library, Oxon.
 Trinity College Library, Cambridge.
 Rev. Thomas Tristram, M.A.
 Rev. William Tristram, M.A. Vicar of Wedon
 in Northamptonshire.
 Rev. Mr. Thomas Troutbeck, Curate of Shepey
 in Worcestershire.
 * Charles Tryon, of Balwick in Northampton-
 shire, Esq.

U.

Rev. William Vesey, B.D. Fellow of Lincoln-
 College, Oxon.
 Edward Umfreville, of the Inner-Temple, Bar-
 rister at Law.
 Samuel Underhill, Esq.
 University College Library, Oxon.
 * Thomas Uthwate, of Great-Lindford, Bucks,
 Esq.

W.

Wadham-College Library, Oxon.
 Rev. Edward Wake, M.A. late Rector of Rif-
 borough-Monachorum, Bucks.
 Rev. Mr. Herbert Wakeman, Schoolmaster at
 Huntingdon.
 William Walcot, M.B. of Jesus Coll. Cambridge.
 Rev. William Walker, LL.D. Fell. of St. John's
 College, Oxon.
 Rev. John Waller, M.A. Vicar of Raveston,
 Bucks.
 Rev. John Walton, M.A. Vicar of Melchbourne
 in Bedfordshire.
 * Richard Walwyn, Gentleman Commoner of
 Lincoln-College, Oxon.
 Rev. William Warburton, M.A.
 — Ward, Esq.
 * Mr. John Ward, Prof. of Rhetorick in Gresham-
 College, and F.R.S.
 * Philip Ward, of Stoke-Doyle in Northampton-
 shire, Esq.
 * Thomas Ward, of Little-Houghton in North-
 amptonshire, Esq.
 Thomas Ward, of Guildesborough in Northam-
 ptonshire, Esq.
 Lee Warner, of Walsingham in Norfolk, Esq.
 * Ernle Washbourne, of Pitchley in Northampton-
 shire, Esq.
 Rev. Joseph Wasse, M.A. Rector of Aynhoe in
 Northamptonshire.
 Right Rev. Charles (Este) Lord Bp. of Water-
 ford and Lismore in Ireland.
 * Rev. Daniel Waterland, D.D. late Master of
 Magdalene-College, Cambridge.
 Rev. Edward Watkin, M.A. Vicar of St. Giles in
 Northampton.
 Rev. John Watkin, M.A. Rector of Yelvertoft in
 Northamptonshire.
 Rev. — Watkins, M.A. Fell. of Wadham-Coll.
 Oxon.

Rev. Charles Webber, M.A. Fellow of Exeter-
 College, Oxon.
 Rev. Francis Webber, M.A. Fellow of Exeter-
 College, Oxon.
 Rev. Mr. Joseph Weedon, Rector of Wooley in
 Huntingdonshire.
 Rev. Robert Welborne, M.A. Rector of Wendle-
 bury in Oxfordshire.
 Rev. Francis Wells, M.A. late Vic. of Oundle in
 Northamptonshire.
 * The Library of the Church of Wells.
 James West, Esq. F.R.S.
 Westminster Library.
 * The Right Hon. the Earl of Westmorland.
 Rev. Bradley Whalley, M.A. Rector of Cogenhoe
 in Northamptonshire.
 Rev. Eyre Whalley, M.A. Rector of Ecton in
 Northamptonshire.
 Rev. John Whitfield, M.A.
 Rev. Mr. Edward Whitmell, Vicar of East-Had-
 don in Northamptonshire.
 Rev. William Whitworth, M.A. Rector of Stilton
 in Huntingdonshire.
 William Wight, of Blakesley in Northampton-
 shire, Esq. 2 Copies.
 Robert Wightman, Merchant in Edinburgh.
 Rev. Henry Wilbraham, M.A. Fell. of Brazen-
 Nose-College, Oxon.
 Thomas Wilbraham, LL.D. Fellow of All-Souls-
 College, Oxon.
 Mr. Jos. Wilcox, Stud. of Christ-Church, Oxon.
 Rev. Dav. Wilkins, D.D. Archdeacon of Suffolk.
 Rev. Philip Williams, D.D.
 Edmund Tho. Williamson, of Exton in Hamp-
 shire, Esq.
 Browne Willis, of Whaddon-Hall, Bucks, Esq.
 Rev. William Willis, M.A. Rector of Little-Billing
 in Northamptonshire.
 Rev. Christopher Willoughby, D.D. Rector of
 Saunderson, Bucks.
 * William Wilmer, Esq.
 * Rev. Francis Wise, B.D. Fellow of Trinity-
 College, Oxon.
 Rev. John Withers, M.A.
 Rev. Mr. Thomas Wodhull, Rector of Legers-
 Ashby in Northamptonshire.
 Rev. John Woodford, M.A.
 Worcester-College Library.
 * Right Rev. John (Hough) late Lord Bishop of
 Worcester, 2 Copies.
 * Rev. John Wotton, M.A. Rector of Morleigh in
 Devonshire.
 Sir Bouchier Wrey, of Tawstock in Devonsh. Bt.
 Rich. Wright, of Henstridge in Somersetsh. M.D.
 William Wykes, of Haslebridge in Northam-
 ptonshire, Esq.
 Rev. Benjamin Wyllys, B.D. Vic. of Weston and
 Wheedon in Northamptonshire.

Y.

Rev. Samuel Yate, M.A.
 Rev. Edward Yorke, M.A. Vicar of Oundle in
 Northamptonshire.
 Allen Young, of Orlingbury in Northampton-
 shire, Esq.
 Edward Young, of Little-Durnford, Wilts, Esq.

em